Bundel van de Raadsvergadering van 5 juli 2018

1 Opening

2 Vaststelling van de agenda
- Agenda_Raadsvergadering_5_juli_2018.docx

3 Actuele politieke vragen
- Actuele politieke vragen raadsvergadering 5 juli 2018.docx
- Inventarisatie wensen-suggesties t-m 2018

4 Vaststelling van de besluitenlijst van de openbare raadsvergadering van 31 mei 2018
- Concept besluitenlijst raad 31 mei 2018

5.a Mededelingen
- Mededeling dhr Cramer groep Doen!

5.b Benoeming burgerraadslid dhr. J.B. Knapp (voorstel om toe te voegen aan de agenda)
- raadsvoorstel benoeming burgerraadslid J.B. Knapp
- concept raadsbesluit benoeming burgerraadslid J.B. Knapp

5.c Benoemingen VVD in commissies (voorstel om toe te voegen aan de agenda)
- raadsvoorstel benoemingen VVD in commissies
- concept raadsbesluit Benoemingen VVD in commissies.doc

5.d Benoemingen Groep Doen! in commissies (voorstel om toe te voegen aan de agenda)
- raadsvoorstel benoemingen Groep Doen! in commissies.docx
- concept raadsbesluit Benoeming Groep Doen! in commissies.doc

6 Hamerstukken

6.1 Ingekomen stukken
- Ingekomen stukkenlijst raad 5 juli 2018

6.2 Voorstel om Bestemmingsplan Buitengebied 1e herziening 2017 vast te stellen
- Raadsvoorstel - Vaststellen bestemingsplan
- Raadsbesluit - bestemmingsplan Buitengebied 1e herziening 2017
- Bijlage 1 - Zienswijze van het Hoogheemraadschap van Rijnland
- Bijlage 2 - maatschappelijke uitvoerbaarheid
- Bijlage 3 - bestemmingsplan Buitengebied, 1e herziening 2017_Regels
- Bijlage 3 - bestemmingsplan Buitengebied, 1e herziening 2017_Toelichting
- Bijlage 3 - verbeelding_NL.IMRO.0576.BP201700038-0003 Blad 1
- Bijlage 3 - verbeelding_NL.IMRO.0576.BP201700038-0003 Blad 2
- Bijlage 3 - verbeelding_NL.IMRO.0576.BP201700038-0003 Blad 3
- Bijlage 3 - verbeelding_NL.IMRO.0576.BP201700038-0003 Blad 4
- Bijlage 3 - verbeelding_NL.IMRO.0576.BP201700038-0003 Blad 5
- Bijlage 3 - verbeelding_NL.IMRO.0576.BP201700038-0003 Blad 6

6.3 Voorstel om geen zienswijze in te dienen bij de programmabegroting RDOG HM 2019
- Raadsvoorstel - Programmabegroting RDOG 2019
- Raadsbesluit - Programmabegroting RDOG 2019
- Bijlage 1.1 - concept programma begroting.pdf
- Bijlage 1.2 - aanbiedingsbrief
- Bijlage 1.3 - brief nuancering gelden Veilig Thuis
- Bijlage 3 - Brief aan Algemeen Bestuur RDOG HM - zienswijze

6.4 Voorstel om geen zienswijze in te dienen bij de Jaarrekening 2017, begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022 GR Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek

Raadsvoorstel - GR KDB jaarrekening 2017 begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022

Raadsbesluit - GR KDB Jaarrekening 2017 en begroting 2019 incl. meerjarenbegroting 2020 - 2022

Bijlage 2 - Brief aan raden

Bijlage 3.1 - Ontwerpjaarrekening Gr KDB 2017 SR v0.2.pdf - jaarrekening 2017

Bijlage 3.2 - Begroting Gr KDB 2019 v16032018.pdf - begroting 2019 en meerjarenraming

6.5 Voorstel inrichting programmabegroting 2019-2022

Raadsvoorstel-vaststelling inrichting programmabegroting 2019-2022 NWH

Raadsbesluit-vaststelling inrichting programmabegroting 2019-2022 NWH

7 Voorstel om het jaarverslag en de jaarrekening 2017 vast te stellen

ARHI: Noordwijk: akkoord Provincie: in behandeling
Vragen n.a.v. het overzicht verloop reserve sociaal domein kunt u mailen naar de griffie dan zullen de vragen zo spoedig mogelijk worden beantwoord.

Verloop reserve sociaal domein

Raadsvoorstel - Vaststelling jaarrekening 2017 gemeente Noordwijkerhout

Raadsbesluit - Vaststelling jaarrekening 2017 gemeente Noordwijkerhout

Raadsvoorstel - Begrotingswijziging raad 5 juli 2018

Jaarrekening 2017 d.d. 4-6-2018

Jaarrekening in 1 oogopslag

Brief college inzake accountantsverklaring

Accountantsverslag gemeente Noordwijkerhout 2017 def

Controleverklaring 2017 was getekend

8 Voorstel om de stedenbouwkundige verkenning Pilarenlaan vast te stellen

De vertrouwelijke alternatieve doorrekening Pilarenlaan ligt vanaf donderdag 5 juli ter inzage op de griffiekamer.

Raadsvoorstel - Vaststellen stedenbouwkundige verkenning Pilarenlaan e.o..DOCX - Raadsvoorstel vaststellen stedenbouwkundige verkenning Pilarenlaan e.o..DOCX

Raadsbesluit - Vaststellen stedenbouwkundige verkenning Pilarenlaan e.o..DOC - raadsbesluit stedenbouwkundige verkenning Pilarenlaan e.o..DOC

Bijlage 1 - Pilarenlaan - Stedenbouwkundige verkenning mei 2018.pdf - stedenbouwkundige verkenning Pilarenlaan e.o

Notitie - Variatie in woningbouwprogramma clusterlocatie Pilarenlaan.DOC

Reactie PvdA op Notitie variatie in woningbouwprogramma clusterlocatie Pilarenlaan

Amendement Stedenbouwkundie Verkenning Pilarenlaan - definitief

9 Voorstel om bestemmingsplan Ambachtsweg perceel B1977 vast te stellen

Raadsvoorstel - Vaststellen bestemmingsplan 'Ambachtsweg perceel B1977

Raadsbesluit - Vaststellen bestemmingsplan 'Ambachtsweg perceel B1977'

Ambachtsweg perceel B1977_Regels

Ambachtsweg perceel B1977_Toelichting

Verbeelding - blad1

Verbeelding -blad2

Notitie plattelandswoning Herenweg.doc

10 Voorstel m.b.t. het omgevingsplan Bavoterrein en aanverwante stukken (voorstel agendapunt afvoeren)

In verband met het uitblijven van het benodigde advies van de RvS is het voorstel om dit agendapunt af te voeren.
Zie voor de toelichting de mededeling van pfh. de Jong

Mededeling_HdJ_cieRenW20180620_definitief.docx

Raadsvoorstel - omgevingsplan Bavoterrein

Raadsbesluit - omgevingsplan Bavoterrein

Bijlage - Nota van beantwoording zienswijzen

M.e.r.-beoordelingsbesluit 19 dec 2017

ontwerpomgevingsplan Regels Bavoterrein

ontwerpomgevingsplan toelichting_Bavoterrein_

ontwerpomgevingsplan Verbeelding

Spelregelkaart (sept 2017)

beleidsregel 1 gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur

beleidsregel 2 hoogwaardig bebouwingsbeeld

beleidsregel 3 hoogwaardige beeldkwaliteit

beleidsregel 4 hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte

beleidsregel 5 robuuste water- en groenstructuur

beleidsregel 6 duurzaam ontwikkelen

beleidsregel 7 voldoende parkeergelegenheid

beleidsregel 8 archeologie

beleidsregel 9 bodem

beleidsregel 10 evenwichtig woningaanbod

11 Voorstel om bestemmingsplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein vast te stellen (voorstel agendapunt afvoeren)

In verband met het uitblijven van het benodigde advies van de RvS is het voorstel om dit agendapunt af te voeren.
Zie voor de toelichting de mededeling van pfh. de Jong

Mededeling_HdJ_cieRenW20180620_definitief.docx

Raadsvoorstel - Bestemmingsplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein

Raadsbesluit - Bestemmingsplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein

Bijlage - Nota van beantwoording zienswijzen

Bijlage - Bestemmingsplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein

12 Voorstel Actualisatie aanpak Duurzaam Bouwen

Raadsvoorstel - Actualisatie aanpak Duurzaam Bouwen

Raadsbesluit - Actualisatie aanpak Duurzaam Bouwen

13 Voorstel om budget beschikbaar te stellen voor tijdelijke huisvesting

13.1 Voorstel Variantenstudie

AHRI status gemeente Noordwijk: In behandeling Provincie: in behandeling

Raadsvoorstel NWH Variantenstudie Centrale Huisvesting

Raadsbesluit - NWH Variantenstudie

Raadsvoorstel - Begrotingswijziging raad 5 juli 2018

13.2 Het Nieuwe Noordwijkse Werken

AHRI status gemeente Noordwijk: In behandeling Provincie: in behandeling

Raadsvoorstel NWH Het Nieuwe Noordwijkse Werken

Raadsbesluit - NWH Het Nieuwe Noordwijkse Werken

Raadsvoorstel - Begrotingswijziging raad 5 juli 2018

Bijlage 180628 HNNW

13.3 Afstoten Goohorstlaan 10

AHRI status gemeente Noordwijk: In behandeling Provincie: in behandeling

Raadsvoorstel NWH Afstoten Goohorstlaan

Raadsbesluit - NWH Afstoten Goohorstlaan

Raadsvoorstel - Begrotingswijziging raad 5 juli 2018

Bijlage 1 180628 verbouwing gemeentehuizen

Bijlage 2 Functioneel en ruimtelijk PvE_versie 4.0_180607

Bijlage 3 180607 versie 4.0 L schetsontwerp

Bijlage 3a Schetsontwerp_toelichting 5 strategieën_180525pdf

14 Ter bespreking Regiodeal gebiedsontwikkeling ESTEC

Bespreekstuk ESTEC

15 Motie Duinpolderweg en OV, D66

Motie duinpolder OV

Gemeente Noordwijkerhout

Agenda Raadsvergadering

Datum	05-07-2018
Tijd	20:00 - 23:00
Locatie	Raadzaal
Voorzitter	drs. G. Goedhart
Omschrijving	Hierbij nodig ik u uit voor de openbare raadsvergadering op 5 juli 2018. De vergadering vangt aan om 20.00 uur. Wij verzoeken u om uw vragen voor het agendapunt 'actuele politieke vragen' uiterlijk dinsdagochtend 26 juni in te dienen bij de griffier. Tevens verzoek ik u eventuele correcties, aanvullingen of opmerkingen over de besluitenlijst van de vorige raadsvergadering uiterlijk één dag voor het houden van de vergadering door te geven aan de griffier. U bent van harte welkom in de raadzaal van het gemeentehuis; ingang via het bordes

1	**Opening**
2	**Vaststelling van de agenda**
3	**Actuele politieke vragen**
4	**Vaststelling van de besluitenlijst van de openbare raadsvergadering van 31 mei 2018**
5.a	**Mededelingen**
5.b	**Benoeming burgerraadslid dhr. J.B. Knapp (voorstel om toe te voegen aan de agenda)**
5.c	**Benoemingen VVD in commissies (voorstel om toe te voegen aan de agenda)**
5.d	**Benoemingen Groep Doen! in commissies (voorstel om toe te voegen aan de agenda)**
6	**Hamerstukken**
6.1	**Ingekomen stukken**
6.2	**Voorstel om Bestemmingsplan Buitengebied 1e herziening 2017 vast te stellen**

6.3 **Voorstel om geen zienswijze in te dienen bij de programmabegroting RDOG HM 2019**

6.4 **Voorstel om geen zienswijze in te dienen bij de Jaarrekening 2017, begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022 GR Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek**

6.5 **Voorstel inrichting programmabegroting 2019-2022**

7 **Voorstel om het jaarverslag en de jaarrekening 2017 vast te stellen**

ARHI: Noordwijk: akkoord Provincie: in behandeling

Vragen n.a.v. het overzicht verloop reserve sociaal domein kunt u mailen naar de griffie dan zullen de vragen zo spoedig mogelijk worden beantwoord.

8 **Voorstel om de stedenbouwkundige verkenning Pilarenlaan vast te stellen**

De vertrouwelijke alternatieve doorrekening Pilarenlaan ligt vanaf donderdag 5 juli ter inzage op de griffiekamer.

9 **Voorstel om bestemmingsplan Ambachtsweg perceel B1977 vast te stellen**

10 **Voorstel m.b.t. het omgevingsplan Bavoterrein en aanverwante stukken (voorstel agendapunt afvoeren)**

In verband met het uitblijven van het benodigde advies van de RvS is het voorstel om dit agendapunt af te voeren.

Zie voor de toelichting de mededeling van pfh. de Jong

11 **Voorstel om bestemmingsplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein vast te stellen (voorstel agendapunt afvoeren)**

In verband met het uitblijven van het benodigde advies van de RvS is het voorstel om dit agendapunt af te voeren.

Zie voor de toelichting de mededeling van pfh. de Jong

12 **Voorstel Actualisatie aanpak Duurzaam Bouwen**

13 **Voorstel om budget beschikbaar te stellen voor tijdelijke huisvesting**

13.1 **Voorstel Variantenstudie**

AHRI status gemeente Noordwijk: In behandeling Provincie: in behandeling

13.2 **Het Nieuwe Noordwijkse Werken**

AHRI status gemeente Noordwijk: In behandeling Provincie: in behandeling

13.3 **Afstoten Goohorstlaan 10**

AHRI status gemeente Noordwijk: In behandeling Provincie: in behandeling

14 **Ter bespreking Regiodeal gebiedsontwikkeling ESTEC**

15 **Motie Duinpolderweg OV, D66**

16 **Sluiting**

Actuele politieke vragen raadsvergadering 5 juli 2018

NZLokaal dhr. Van den Berg m.b.t. het dorpsplein
kan de portefeuillehouder centrum uitleggen waarom het nog een bouwplaats is rond de Witte Kerk, de afspraak was immers dat voor het zomer-toeristen seizoen het 'dorpsplein' toonbaar en voor ondernemers bruikbaar zou zijn. Wij horen van veel frustratie bij centrum-ondernemers over de uitvoering van de werkzaamheden, komt dit ook op het gemeentehuis aan en wat wordt hiermee gedaan?

NZLokaal dhr. Van den Berg m.b.t. het OV
Uit het bericht dat de provincie ZH de OV concessie met Arriva verlengd heeft (tot 2022) kun je opmaken dat er ruim te is voor verbetering, wordt dit door de portefeuillehouder OV ook actief opgepakt? Ligt hier een kans om het OV door onze dorpen te verbeteren?

D66 dhr. Wiebes m.b.t. het ondernemersfonds
Volgens de meest recente termijnagenda staat voor de raadsvergadering in November op de programma de oprichting van een ondernemersfonds, dat gevuld moet worden met een opslag op de OZB voor niet-woningen. Anders dan een BIZ is er bij een ondernemersfonds geen voorgeschreven procedure inzake de bepaling van het draagvlak, maar dient de raad dit op eigen inzicht te bepalen. Hoe ernstig dat fout kan gaan is recent gebleken in onze buurgemeente Teylingen.
Dat brengt mij tot de volgende vragen:
- Is het inderdaad noodzakelijk dat nog voor 1 januari 2019 wordt beslist over het ondernemersfonds?
- Op welke wijze is men voornemens het draagvlak voor ondernemers in kaart te brengen, welke rol speelt de gemeente daarbij en welke rol de ondernemersorganisaties?
- Op welke wijze is men voornemens niet-ondernemers die ook de hogere OZB voor hun kiezen krijgen te gaan consulteren (denk aan scholen, Schelft en Duinpan, verenigingsgebouwen, de bibliotheek, zorginstellingen etc)?
- Aangezien de raad degene is die uiteindelijk dient te beslissen over de vraag of er voldoende draagvlak is, lijkt het verstandig de raad vroegtijdig bij dit proces te betrekken. Op welke wijze is men voornemens dit vorm te geven?

Totaal-overzicht van wensen en suggesties concessie Zuid-Holland Noord vanaf dienstregeling 2014 t/m dienstregeling 2018

versie 14 november 2017

Inventarisatie wensen en suggesties dienstregeling 2018 (10 december 2017)

Nr.	Bron	Wens/suggestie	Opmerking Arriva	Status
4-2018	Katwijk	Grootschalige werkzaamheden op wegen in 2018: Rijnstraat, Voorschoterweg, Rijnsburgerweg, rotonde Rogstraat-Industrieweg-Karel Doormanlaan.	Arriva neemt contact op met gemeente om mogelijke consequenties voor de dienstregeling 2018 in te schatten.	Nader overleg met gemeente
5-2018	Nieuwkoop	Gemeente wenst een verbetering en optimalisatie van de sterke streeklijn 147 vanwege diverse ontwikkelingen binnen de vele kernen van de gemeente Nieuwkoop.	Arriva zal waar mogelijk en nodig de dienstregeling van lijn 147 op deze ontwikkelingen afstemmen, waarbij een balans tussen vraag en aanbod uitgangspunt blijft.	Nader te onderzoeken
6-2018	Nieuwkoop	Een betere onderlinge verbinding tussen de kernen van Nieuwkoop is gewenst door te onderzoeken of er een overstappunt te maken is tussen de lijnen 147 en 182.	Het is onze ervaring dat de vraag naar vervoer tussen kleine kernen heel gering is. Er zijn kleinschalige alternatieven voor dit vervoer. Uiteraard zullen we onderzoeken of een overstap mogelijk is.	Nader te onderzoeken
7-2018	Oegstgeest	Buslijn 37 door Nieuw Rhijngeest weer 2 keer per uur laten rijden.	Extra ritten op lijn 37 is afhankelijk van het feitelijke gebruik. We monitoren onze dienstregeling continu om vraag en aanbod steeds beter op elkaar af te stemmen.	Ter informatie
9-2018	Oegstgeest	Er is geen directe busverbinding naar de dokterspost in Voorhout vanuit Oegstgeest.	De bereikbaarheid van de dokterspost Voorhout is redelijk: van lijn 57 overstappen op Qliner 385. De vraag naar vervoer is minimaal en rechtvaardigt geen directe busverbinding.	Niet honoreren
10-2018	Voorschoten	De gemeente wil graag onderzoek naar een oost-west busverbinding tussen Wassenaar en Voorschoten.	Zie punt 76-2014. Arriva ziet geen mogelijkheden binnen de huidige PvE deze nieuwe busverbinding te starten.	Niet honoreren
11-2018	Voorschoten	Vanwege sluiting van de huisartsenpost in Antoniushove te Leidschendam is Voorschoten aangewezen op de huisartsenposten in het Alrijne Ziekenhuis te Leiderdorp en het LUMC te Leiden. De gemeente wenst weer een rechtstreekse busverbinding tussen Voorschoten en Leiderdorp Alrijne Ziekenhuis.	Zie punt 75-2014. Voorschoten heeft met lijn 45 en overstap op stadslijn 1-2 te Station Lammenschans ieder kwartier een goede verbinding met het Alrijne Ziekenhuis in Leiderdorp. Met de lijnen 6 én 45 is het LUMC te Leiden goed bereikbaar.	Niet honoreren
12-2018	Voorschoten	Gemeente wenst betrokken te worden bij de OV-visie Leiden (initiatief van de gemeente Leiden).	Leiden heeft aangegeven bij het opstellen van de OV-visie de agglomeratie-gemeenten te betrekken. Gemeenten dienen hierin hun eigen verantwoordelijkheid te nemen.	Ter informatie
13-2018	Leiden	Gemeente wil samen met Arriva onderzoeken of het mogelijk en zinvol is om weer in twee richtingen door de Merenwijk te gaan rijden.	Arriva wil meewerken aan dit onderzoek en stelt voor dit te betrekken bij de op te stellen OV-visie Leiden.	Honoreren
14-2018	Leiden	Leiden wenst een betere afstemming van reizigersinformatie op en rond Leiden Centraal (trein én bus). Leiden neemt initiatief.	Arriva heeft reeds toegezegd aan dit initiatief te willen meewerken.	Honoreren
16-2018	MRDH	Gevraagd wordt te onderzoeken of de Qliners 380-381-382-383 in de 'tegenspits' via het bedrijventerrein Binckhorst kunnen rijden.	Arriva gaat deze wens onderzoeken op haalbaarheid.	Nader te onderzoeken
18-2018	Krimpener-waard	Gemeente pleit voor continuering van het aantal dienstregelinguren (dru's) de komende jaren.	Arriva kan deze garantie niet geven. Jaarlijks wordt bezien of vraag en aanbod in de hele concessie ZHN goed is afgestemd.	Niet honoreren

19-2018	Zuidplas	Ontsluiting bedrijventerrein Hoge Veenen met lijn 190	Zie punt 84-2014	Niet honoreren
20-2018	Zuidplas	Met Qliner 383 ook overdag een verbinding bieden tussen Zevenhuizen en Nieuwerkerk aan den IJssel.	Zie punt 10-2016. De regionale ontwikkelingen zijn niet van dien aard dat ons standpunt is gewijzigd.	Niet honoreren
22-2018	Provincie Zuid-Holland	Betere afstemming Qliners 380-serie op het traject Zoetermeer-Den Haag Centraal.	Naast een onderlinge afstemming hebben de Qliners elders op hun route nog aansluitingen en afstemmingen. Jaarlijks zoekt Arriva naar de meest optimale dienstregeling.	Heeft onze continue aandacht
23-2018	Provincie Zuid-Holland	Provincie wenst bij de afweging van reizigers- en bedrijfsbelang een grotere inbreng van het reizigersbelang.	Arriva voldoet met de dienstregeling aan alle afspraken (m.n. PvE), reizigers zijn tevreden en tenslotte dienen we de aandeelhouders tevreden te stellen. In deze driehoek maken wij onze afwegingen.	Afgehandeld
24-2018	RHM	De werkgroep dienstregeling van RHM bespreekt periodiek haar wensen aangaande de komende dienstregeling(en) met Arriva. Voor de werkgroep is deze input voldoende.		
25-2018	Teylingen	De doorgaande route door Warmond wordt in 2018 aangepast. Een participatietraject start in 2017.	Arriva wil vroegtijdig betrokken worden bij de herinrichting van deze doorgaande route, zodat we tijdig maatregelen kunnen nemen voor de dienstregeling 2018.	Nader overleg met gemeente
26-2018	Chauffeurs Arriva	Een uitvraag van Wensen/suggesties 2018 loopt nog onder de Arriva-chauffeurs van de concessie ZHN tot 1 februari 2017. Hun inbreng worden in een later concept aan deze lijst toegevoegd.	De inbreng van de chauffeurs van Arriva is besproken in de Vestigingscommissies (VC's) en wordt niet opgenomen in dit overzicht.	Afgehandeld

Inventarisatie wensen en suggesties dienstregeling 2017 (11 december 2016)

Nr.	Bron	Wens/suggestie	Opmerking Arriva	Status
4-2017	Alphen aan den Rijn	Aansluitend op punt 3-2017 vraagt de gemeente te onderzoeken of de bereikbaarheid van het landelijk gebied tussen Alphen aan den Rijn en Nieuwkoop verbeterd kan worden.	De ontsluiting van het landelijke gebied rond Nieuwkoop en Alphen aan den Rijn heeft permanent de aandacht van Arriva. We werken continu aan een optimalisatie van lijnennet, aansluitingen en halte faciliteiten.	Nader te onderzoeken
5-2017	Alphen aan den Rijn	De bereikbaarheid van het Alrijne Ziekenhuis en verpleeghuis Oudshoorn (omgeving Sterrenlaan) behoeft verbetering.	De ontsluiting van deze accommodaties met lijn 169 is conform gestelde eisen in PvE. Een verbetering betrekken we in een groter onderzoek naar het OV in de stad (afstemming stads- en streeklijnen).	Nader te onderzoeken
6-2017	Alphen aan den Rijn	De nieuw woonwijk Weidelanden (Hazerswoude Dorp) is in aanbouw. Langs de N209 wordt voor deze wijk een halte aangelegd. Het verzoek is deze halte in de dienstregeling op te nemen.	Uiteraard nemen we deze nieuwe halte op in de dienstregeling van de streeklijnen. De Qliners doen alleen de centrale halte in het dorp aan. PZH heeft bij nader inzicht hier geen halte aangelegd.	Afgehandeld
8-2017	Alphen aan den Rijn	Graag onderzoeken of lijn 165 in Zoetermeer bij de ingang van het Langeland Ziekenhuis kan stoppen (als lijn 70).	Voor lijn 165 kost dit veel extra rijtijd voor weinig reizigers. Lijn 70 rijdt ieder kwartier en biedt een redelijke overstap met lijn 165.	Niet honoreren
10-2017	Alphen aan den Rijn	Bij de evaluatie stadsnet bezien of de kernen Koudekerk, Hazerswoude Rd en -Dorp kunnen worden opgenomen in de stadsdienst Alphen aan den Rijn.	Genoemde kernen hebben prima busverbindingen met diverse streeklijnen. Uitbreiding van het stadsnet is niet aan de orde.	Niet honoreren
11-2017	Kaag en Braasem	Door ontwikkeling van het Braasemerland in Roelofarendsveen in zuidelijke richting is een busroute over de Braassemdreef gewenst, mogelijk door route van lijn 56 en Qliner 365 te splitsen.	Arriva wil samen met de gemeente dit verzoek onderzoeken. Een 30 km-zone op de nieuwe route is echter een forse obstakel.	Nader te onderzoeken

12-2017	Katwijk	In 2017 worden Rijnstraat (lijn 37) en Hoofdstraat/ Voorschoterweg gereconstrueerd. Een omleidingsroute is noodzakelijk.	Samen met gemeente gaan we de omleidingsroute vaststellen. Afhankelijk van duur en omvang nemen we deze tijdelijke route op in de dienstregeling van 2017.	Nader overleg
13-2017	Lisse	De gemeente wenst een betere verbinding vanuit Lisse naar station Hillegom.	Station Hillegom is vanuit Lisse met een overstap van lijn 50 op lijn 57 bij de halte Weeresteinstraat te Hillegom te bereiken. Het is niet mogelijk om iedere gewenste verbinding zonder overstap te bieden. Lijn 50 verbindt Lisse ieder kwarier (zonder overstap) met Haarlem.	Niet honoreren
14-2017	Lisse	De aansluiting van Qliner 361 uit Lisse te Schiphol op de Intercity naar Amsterdam Centraal is niet optimaal met een wachttijd van 14 minuten.	Qliner 361 geeft op Schiphol geen specifieke treinaansluiting omdat het aantal treinen per uur hoog frequent is en er binnen 10 minuten altijd een aansluitende IC of sprinter is.	Niet honoreren
15-2017	Nieuwkoop	Vanuit de kern Nieuwkoop is een behoud en liefst uitbreiding van lijn 101 naar Woerden gewenst.	Arriva heeft geen voornemens om lijn 101 te wijzigen. Een uitbreiding van de dienstregeling van lijn 101 is niet aan de orde vanwege de zeer geringe vervoersvraag. Naast lijn 101 is ook de OV-taxi beschikbaar in de verbinding met Woerden.	Lijn 101 blijft behouden, uitbreiding is niet aan de orde.
16-2017	Nieuwkoop	Het openbaar vervoer in het platteland mag niet verschralen.	Waar regulier OV (lijnen 147, 182 en Qliner 370) niet voldoet biedt Arriva nog een belbus (lijn 184/584) of de mogelijkheid van OV-taxi naar de overstappunten Bodegraven Station, Woerden Station en Nieuwkoop Meeuwenlaan (zie arriva.nl). Uiteraard blift Arriva met provincie en gemeenten zoeken naar mogelijkheden voor een optimale ontsluiting van het platteland.	Nader te onderzoeken
17-2017	Oegstgeest	Evaluatie wijziging dienstregeling belbus Poelgeest.	In de loop van 2016 is een evaluatie pas zinvol. We blijven de nieuwe belbus 510 monitoren in het gebruik.	Blijven monitoren
18-2017	Oegstgeest	Wat is de status van de aansluiting van lijn 250 (over de A44) op Qliner 386 (op- en afrit A44 Rijnzichtviaduct).	Arriva wenst deze aansluiting. Opnemen in de plannen van de verkeerslichten Rijnzichtviaduct-A44 is zeer gewenst.	Nader overleg
19-2017	Oegstgeest	Bewoners van Kleyn Proffijtlaan vragen om 30 km-regiem. In het lokale verkeers- en vervoersplan is dit onderwerp van discussie.	Arriva is van mening dat een nieuwe 30 km-zone en busroute niet samengaan. In het verkeers- en vervoerplan overleg met de gemeente is dit zodanig verwoord.	Nader overleg
21-2017	Teylingen	Gemeente werkt aan plannen voor een verkeersveiliger route door Warmond. Lijn 50 maakt gebruik van deze route.	Arriva hoort graag meer inhoudelijk over deze plannen, zodat waar nodig de dienstregeling van lijn 50 aangepast kan worden.	Nader overleg
22-2017	Voorschoten	Het is van groot belang dat lijn 45 door de Breestraat (Leiden) blijft rijden bij een toekomstige herverdeling van de ritten over de routes door de Leidse binnenstad.	In de herverdeling van buslijnen door de Leidse binnenstad zijn nog geen definitieve keuzes gemaakt. Alleen R-net 400 rijdt zeker via het toekomstige HoLa-tracé. Verdere verdeling is nog in onderzoek. Gemeente kan eveneens contact opnemen met Leiden.	Nader te onderzoeken
23-2017	Voorschoten	Een hogere frequentie op lijn 45 is het onderzoeken waard gezien het succes van de hoge frequentie op R-net.	Een hogere frequentie is geen doel op zich, maar moet voortkomen uit een toenemende vraag. Uiteraard is dit een onderzoek waard.	Nader te onderzoeken
24-2017	Zuidplas	Gemeente vraagt om een busverbinding tussen Moerkapelle en het toekomstige station Bleizo.	Arriva overlegt met alle partijen rondom het nieuwe station Bleizo over een verlegging van de huidige busroute (lijn 177 en 383) over de Zoetermeerselaan naar het station Bleizo.	Dienstregeling 2019
25-2017	Zuidplas	Moerkapelle Oost is in ontwikkeling en zou beter per OV bereikbaar moeten zijn.	Arriva overlegt met de gemeente Zuidplas over een betere OV-ontsluiting voor Moerkapelle Oost	Nader te onderzoeken
26-2017	Provincie Noord-Holland	De provincie Noord-Holland wenst dat lijn 50 ook in de avonduren in beide richtingen langs de halte Dreef (provinciehuis NH) gaat rijden	Om ook in de avonduren met beide richtingen langs de Dreef te rijden hebben we enkele minuten rijtijdwinst in Haarlem nodig. Volgens de provincie is deze ruimte aanwezig.	Blijven monitoren

27-2017	VC-Leiden	De Leidse chauffeurs stellen een nieuwe opzet van lijnennet en dienstregeling voor voor de stadsdienst Leiden.	Samen onderzoeken we nut en noodzaak van dit voorstel.	Nader te onderzoeken (2018)
28-2017	VC-Leiden	Met lijn 1 en 2 in Stevenshof de route in één richting gaan rijden i.v.m. smalle wegen.	Dit voorstel is inmiddels met gemeente Leiden besproken. Binnen de gemeente nog onderwerp van studie. Arriva wenst een snelle realisatie.	Charley Tooropweg wordt in 2016 verbreed
29-2017	VC-Leiden	De lijnen 1, 2, 3 en 4 (doorgaande lijnen over Leiden Centraal heen) anders nummeren. Reizigers zitten regelmatig in de verkeerde bus.	Dit punt betrekken bij punt 27-2017. Arriva is van mening dat de combinatie van lijnnummer en bestemming op de bus uniek is en voldoende informatie geeft aan de reizigers.	Nader te onderzoeken (2018)
30-2017	VC-Leiden	De korte ritten van lijn 37 tot Katwijk Raadhuis graag een ander lijnnummer geven.	Het is ondoenlijk alle verkorte ritten een ander lijnnummer te geven. Zie verder punt 29-2017	Niet honoreren
31-2017	VC-Leiden	Een extra halte op de hoek Sandifortdreef-Albinusdreef voor lijn 37 is gewenst.	De loopafstand tussen halte LMUC en gewenste halte is slechts 400 meter. We onderzoeken of de gevraagde halte noodzakelijk is.	Noodzaak is niet aanwezig
32-2017	VC-Leiden	Op de Gooimeerlaan is een extra halte gewenst t.h.v. scholengemeenschap en nieuwbouw.	Dit verzoek gaan we bespreken met de gemeente Leiden.	Nader overleg
33-2017	VC-Leiden	Het voorstel is lijn 57 in Voorhout over de Componistenlaan te laten rijden met een halte voor het station.	Het lijnennet in en rond Voorhout is onderwerp van gesprek met provincie en gemeente. Dit voorstel is daar onderdeel van.	Nader te onderzoeken
35-2017	VC-Alphen aan den Rijn	Er ligt een voorstel om de Qliners 380 en 381 om te vormen tot één lijn met een nieuwe route door Alphen aan den Rijn.	In overleg met chauffeurs gaan we dit voorstel nader uitwerken en bezien in hoeverre dit gaat leiden tot een nieuwe dienstregeling.	Nader overleg en nader te onderzoeken
38-2017	VC-Gouda-Krimpen-Schoonhoven	Chauffeurs uiten hun twijfels over het ombouwen van lijn 197 tot R-net. In dit project lijkt de doorstroming van lijn 197 door Gouda geen issue.	Provincie onderzoekt momenteel de mogelijkheden om van lijn 197 een R-net te maken. Arriva deelt de mening dat de doorstroming in Gouda meer aandacht behoeft.	Bespreken met provincie Zuid-Holland
42-2017	RHM	Wens: Lijn 221 omvormen tot een reguliere halfuurdienst van Leiden Centraal over BSP tot Katwijk Centrum over de route van lijn 37.	Alle wensen en suggesties worden uitgebreid besproken in de werkgroep dienstregeling van RHM.	Bespreken in werkgroep dienstregeling RHM
43-2017	RHM	Wens: Lijnen 20 en 21 samenvoegen tot een 10-minutendienst in samenhang met omvorming lijn 221 (punt 42-2017).	Alle wensen en suggesties worden uitgebreid besproken in de werkgroep dienstregeling van RHM.	Bespreken in werkgroep dienstregeling RHM
44-2017	RHM	Wens: De route van lijn 37 richting Leiden vanaf BSP verleggen naar de hartlijn, d.w.z. vlak langs het Poortgebouw.	Alle wensen en suggesties worden uitgebreid besproken in de werkgroep dienstregeling van RHM.	Bespreken in werkgroep dienstregeling RHM
45-2017	RHM	Wens: De overstap op station Voorhout van lijn 57 verbeteren door de route vanaf Noordwijkerhout via Noordwijk te leiden.	Alle wensen en suggesties worden uitgebreid besproken in de werkgroep dienstregeling van RHM.	Bespreken in werkgroep dienstregeling RHM
47-2017	RHM	Suggestie: na R-net op spoor Alphen-Gouda hoeft de bus niet alle stations aan te doen: 2 tussengelegen stations is voldoende.	Alle wensen en suggesties worden uitgebreid besproken in de werkgroep dienstregeling van RHM.	Bespreken in werkgroep dienstregeling RHM
48-2017	RHM	Suggestie: In samenhang met punt 47-2017 kan lijn 186/187 worden ingekort en exploitatief gekoppeld worden aan lijn 175.	Alle wensen en suggesties worden uitgebreid besproken in de werkgroep dienstregeling van RHM.	Bespreken in werkgroep dienstregeling RHM

50-2017	RHM	Suggestie: lijn 1 en 2 in Leiden Stevenshof anders opzetten vanwege te smalle wegen.	Alle wensen en suggesties worden uitgebreid besproken in de werkgroep dienstregeling van RHM.	Bespreken in werkgroep dienstregeling RHM
51-2017	RHM	Suggestie: Door lijn 90 vanuit Lisse over de route van lijn 162 door te trekken naar Nieuw Vennep ontstaat een verbinding van 2 keer per uur vanuit Lisse met R-net 310.	Alle wensen en suggesties worden uitgebreid besproken in de werkgroep dienstregeling van RHM.	Bespreken in werkgroep dienstregeling RHM

Inventarisatie wensen en suggesties dienstregeling 2016 (13 december 2015)

Nr.	Bron	Wens/suggestie	Opmerking Arriva	Status
2-2016	BRU	Busstation Utrecht Jaarbeurszijde wordt in 2015 gefaseerd omgebouwd tot een nieuw eilandperron, waarbij het gebruik anders zal zijn dan op het huidige busstation.	Arriva wordt van de plannen frequent op de hoogte gehouden. Het nieuwe busstation heeft vooraklsnog geen invloed op de dienstregeling van de lijnen 195-295	Ter informatie
3-2016	BRU	De busroute van lijnen 195-295 tussen Papendorp en busstation Jaarbeurszijde wordt ingrijpend verbeterd. Termijn van uitvoering en mogelijke hinder is nog niet duidelijk. De opheffing van Qbuzz-lijn 29 op dit tracé biedt kansen in de tegenspits voor de overige lijnen op dit traject.	Arriva wil graag op de hoogte gebracht worden van dit doorstomingsproject, planning en hinder. We zullen in contact treden met BRU/gemeente Utrecht.	Ter informatie
4-2016	BRU	Tariefintegratie voor alle abonnementshouders binnen de regio Utrecht is gewenst om maximaal voordeel te verkrijgen uit de vervoerkundige integratie van lijnen op o.a. traject Papendorp-busstation Jaarbeurszijde.	Marketingplan 2016, geen deel van het Vervoerplan 2016	Ter informatie
5-2016	Stadsgewest Haaglanden	Namens de gemeente Leidschendam-Voorburg wordt het verzoek gedaan de kern Stompwijk te betrekken bij een verkenning naar een buurtbus.	Na introductie van lijn 176-579 vervalt voor Arriva de Noodzaak voor een buurtbus in deze omgeving. Eventuele initiatieven van Haaglanden en/of Leidschendam-Voorburg zullen we binnen de bestaande regelgeving ondersteunen.	Ter informatie
6-2016	RHM	RHM brengt geen nieuwe punten in. De bestaande punten blijven onderwerp van gesprek met Arriva.	Met de werkgroep dienstregeling van RHM heeft Arriva frequent overlg over alle punten en de haalbaarheid in de diverse dienstregelingen.	Nader overleg
7-2016	Vlist	De dagopvang in de gemeente Krimpenerwaard wordt per 1-1-2015 gecentraliseerd in Bergambacht. De gemeente spreekt de verwachting uit dat Arriva hiermee in de dienstregeling rekening houdt.	In overleg met de gemeente Krimpenerwaard zal Arriva onderzoeken of er door deze centralisatie een extra vervoervraag gaat ontstaan. Voor de goede orde: Bergambacht is met de klijnen 194, 195 en 197 voor grote delen van de Krimpenerwaard goed bereikbaar.	Nader overleg
8-2016	Vlist	De gemeente vraagt de mogelijkheid te onderzoeken voor uitbreiding van het aantal buurtbussen, lijnen en frequenties.	Het onderzoeken en initiëren van van buurtbusprojecten is geen activiteit van Arriva. Wij ondersteunen initiatieven van gemeenten of buurtbuscomite's i.o..	Niet honoreren
10-2016	Zuidplas	De gemeente wil een betere OV-verbinding tussen Zevenhuizen en Nieuwerkerk aan den IJssel.	De historie heeft ons geleerd dat er een geringe vervoerspanning is tussen beide kernen. Arriva betrekt de wens in nieuwe regionale ontwikkelingen.	Nader te onderzoeken
12-2016	Zuidplas	De komende jaren wordt gebouwd aan een nieuwe wijk in Moerkapelle Oost met een omvan van ca. 500 woningen. Een goede bereikbaarheid per OV is gewenst.	Bestaande OV-lijnen moeten in eerste instantie de vraag naar vervoer opvangen. Daarbij is een goede bereikbaarheid van de centrale halte in Moerkapelle van groot belang.	Nader overleg, dienstregeling 2017
13-2016	Katwijk	Katwijk wil onderzoek naar daling reizigersaantal op Qliner 385 Den Haag-Katwijk-Noordwijk en dat er maatregelen genomen worden om deze reizigers weer terug in de bus te krijgen.	Er is geen sprake van reizigersdaling op Qliner 385. Er is sprake van een te ruim aanbod t.o.v. de vraag. Arriva heeft dit gecorrigeerd en met de vrijvallende middelen hebben we de dienstregeling elders in de Duin- en Bollenstreek verbeterd.	Niet honoreren

14-2016	Katwijk	Voor 2016 zijn wegwerkzaamheden gepland aan Ambachtsweg en Hoorneslaan Oost en mogelijk afsluiting of andere hinder.	Arriva hoort graag de duur en omvang van het werk en de mogelijke omleiding. Dit bepaalt een eventuele wijziging van de dienstregeling.	Nader overleg
15-2016	Katwijk	Binnen Katwijk worden in 2015 en 2016 diverse woningbouwprojecten uitgevoerd.	De aangegeven bouwlokaties liggen allen binnen het invloedsgebied van bestaande lijnen en haltes. Voor 2016 lijkt dit geen invloed te hebben op de dienstregeling.	Nader overleg
16-2016	Lisse	Lisse wil graag een busdienst van Lisse naar Hillegom Station.	De lijnencombinatie 50 en 57 biedt met een overstap op de halte Hillegom Weeresteinstraat overdag ieder halfuur een verbinding van Lisse naar Hillegom Station. De reistijd ligt tussen de 20 en 30 minuten.	Afgehandeld
18-2016	Lisse	Kasteel Keukenhof profileert zich steeds meer, ook buiten het bloementuinseizoen. Een betere OV-ontsluiting is gewenst.	Een eerste stap zou kunnen zijn een halte aan te leggen op de Stationsweg voor lijn 90 t.h.v. kasteel Keukenhof.	Nader overleg
19-2016	Oegstgeest	Het werk aan de afrit Flora Holland-A44 (incl. aansluiting op de Rijnzichtweg) start mogelijk eind 2015. Oegstgeest wil overleg over de mogelijke gevolgen voor de dienstregeling.	Graag wil Arriva bij dit project betrokken worden en de kansen en bedreigingen voor de dienstregeling in beeld krijgen.	Nader overleg
22-2016	SRR/RET	Via Rover Zoetermeer is de wens geuit voor een betere aansluiting te Centrum West van R-net 400 op lijn 170 en omgekeerd. Eventueel ook de vertrekperrons naast elkaar leggen.	R-net 400 heeft een zodanig hoge frequentie dat nagenoeg altijd op lijn 170 wordt aangesloten. Een andere perronindeling op CW heeft weinig zin als lijn 170 meestal naar de uitstaphalte rijdt. Het busstation is zo compact dat loopafstanden beperkt zijn.	Niet honoreren.

Inventarisatie wensen en suggesties dienstregeling 2015 (14 december 2014)

Nr.	Bron	Wens/suggestie	Opmerking Arriva	Status
2-2015	Gouda	Nieuw busstation Bloemendaal zijde voorlopig van de baan. Nieuwe gemeenteraad zal de plannen heroverwegen.	Arriva pleit voor één busstation, bij voorkeur op de huidige locatie (binnenstadzijde).	Onderzoek afgerond. Bestuurlijke besluitvorming
5-2015	Gouda	Gouda twijfelt aan de noodzaak van een halte voor lijn 196 richting station op het kruispunt Rotterdamseweg-Kon.Wilhelminasingel. Aanleg is kostbaar. Er is geen budget.	Deze halte is gewenst als extra ontsluiting van de wijk Weidebloem Kwartier richting binnenstad en station. In overleg met de gemeente blijven we zoeken naar mogelijkheden.	Niet honoreren (reactie Gouda: geen noodzaak, geen fin.)
6-2015	Gouda	OV-ontsluiting Achterwillens wordt door Arriva overwogen. Wat is hiervan de stand van zaken?	De opzet van de gehele stadsdienst Gouda is onderwerp van studie. Daarbij wordt ook deze route van lijn 3 in ogenschouw genomen. E.e.a. geschiedt in overleg met de gemeente.	Niet honoreren
7-2015	Vlist	Gemeente Vlist vraagt de kern Stolwijk beter te ontsluiten door met lijn 197 een lus in/door de kern te rijden (de busroute door Bergambacht wordt als voorbeeld genoemd).	Een busroute door de kern Stolwijk ligt niet voor de hand gezien de beperkte infrastructurele mogelijkheden. Bovendien worden de doorgaande reizigers gedupeerd met extra reistijd. Arriva zal een gesprek initieren met de gemeente Vist.	Niet honoreren, zie brief van Arriva van 12-06-2014
8-2015	Bodegraven-Reeuwijk	De wens is om de wijk Weideveld op te nemen in de busroute van lijn 178	Arriva wil de mogelijkheden samen met de gemeente onderzoeken. De ruimte in de dienstregeling van lijn 178 is beperkt.	Arriva ziet geen mogelijkheid door ontbreken goede infrastructuur
9-2015	Schoonhoven	Schoonhoven wijst op grootschalige bouwontwikkelingen op het gebied van woningen en bedrijven in Schoonhoven-Oost.	De geschetste ontwikkelingen liggen in de concessie Utrecht met de vervoerder Connexxion. Arriva wacht de ontwikkelingen af.	N.v.t.
11-2015	Ouderkerk	In de middagspits is een betere aansluiting gewenst van de trein uit Alphen en Woerden op de vertrekkende bus van lijn 196 richting Gouderak en verder.	Door de vele komende en gaande treinen in Gouda wordt door Arriva niet specifiek op een trein aangesloten. De vertrektijden van lijn 196 zijn in de dienstregeling 2014 gewijzigd om redenen van efficiency.	Niet honoreren

12-2015	Ouderkerk	Verschuiving ochtendspitsritten 1003 en 1005.	Zie ons antwoord van 2014 (punt 56).	Niet honoreren
13-2015	Ouderkerk	De gemeente wil de mogelijkheden onderzoeken voor een extra rit uit Gouda om ca. 15.00 uur ter beperking van het speciale leerlingenvervoer.	Arriva pleit er voor om leerlingenvervoer in het reguliere OV op te nemen, bij voorkeur wordt daarvoor de restcapaciteit benut. Samen met Ouderkerk en K5 is hiervoor onderzoek nodig.	Nader te onderzoeken
17-2015	Alphen aan den Rijn, incl. Boskoop en Rijnwoude	Afstemmen van de dienstregeling op ruimtelijke ontwikkelingen door de fusie en een onderzoek naar een nachtbus in Rijnwoude en Boskoop aansluitend op de nachtdienst van Qliner 370 van en naar Schiphol.	Arriva treedt in overleg met de nieuwe fusiegemeente om mogelijke consequenties voor het openbaar vervoer te bespreken. Normaal gesproken is een gemeentelijke fusie voor Arriva geen aanleiding om de dienstregeling aan te passen.	Nader overleg
18-2015	Alphen aan den Rijn	Beter openbaar (stads)vervoer in de wijk Kerk en Zanen. Deze grootste wijk van Alphen aan den Rijn heeft een slechte busontsluiting naar station en centrum.	Arriva wil samen met de gemeente de stadsdienst Alphen aan den Rijn nader onderzoeken. Een eventuele uitbreiding in Kerk en Zanen zal consequenties hebben voor ondere wijken.	In de huidige wegenstructuur zijn geen mogelijkheden
19-2015	Alphen aan den Rijn	Rijnwoude vraagt het KAR-systeem in de VRI van de Koudelerksebrug voor lijn 169 beter te af te stemmen. Dit bevordert de betrouwbaarheid en doorstroming.	Arriva pakt dit direct op en zal de verbeteringen waar nodig en mogelijk uitvoeren.	Per direct
21-2015	Hillegom	Beter aansluitend vervoer naar het Spaarneziekenhuis.	Vanuit Hillegom is het Spaarne ziekenhuis te Hoofddorp ieder halfuur middels een overstap van lijn 50 op lijn 140 te Haarlem goed bereikbaar. Wij zien geen mogelijkheid deze reis te verbeteren. Plannen uit het verleden hebben geen sucees gehad.	Niet honoreren
22-2015	Hillegom	Station Hillegom geen tijdhalte! Omwonenden hebben hinder van de stilstaande bus.	Een herinrichting van het stationsplein kan deze overlast tot een minimum beperken. Voor een optimale exploitatie heeft Arriva deze halte nodig als tijdhalte met een minimale stilstand.	Niet honoreren
23-2015	Katwijk	Katwijk wenst op de lijnen 37 en 38 op werkdagen overdag een kwartierdienst.	Arriva beschouwt een kwartierdienst op deze lijnen als niet realistisch.	Onderdeel van studie R-net en ontsluitend net
24-2015	Katwijk	Katwijk wil graag inzicht hebben in het gebruik van de verschillende haltes en het interne reisgedrag.	Arriva levert gegevens betreffende het gebruik van de haltes binnen Katwijk aan.	Afgehandeld
25-2015	Leiden	Leiden wil in de dienstregeling 2015 de eerste reductie van het aantal bussen over de Breestraat ter grootte van 35%-40% verwerkt zien.	Van een reductie is volgens Arriva pas sprake als de doorstroming over de alternatieve routes gegarandeerd is. Hier voor is vooralsnog geen toezegging gedaan. In publicaties noemt Leiden 2016 als vroegste startdatum.	Nader te onderzoeken
28-2015	Leiden	Informatievoorziening: 1. Meertalige informatie in en bij de bus t.b.v. expats. 2. Betere informatievoorziening bij Leiden Centraal.	Meertalige informatie op internet is in ontwikkeling, op displays en tft-schermen (in de bus) is geen ruimte. De reisinformatie op Leiden Centraal is momenteel onderwerp van onderzoek (Movares) in opdracht van de provincie Zuid-Holland. De bijdrage van Arriva is het leveren van data voor de drissen.	Gerealiseerd
29-2015	Leiden	Doorontwikkelen stedelijk netwerk: Leiden daagt Arriva uit te komen met plannen voor de doorontwikkeling van het stedelijk netwerk ……..	Uiteraard pakt Arriva deze uitdaging op en vraagt Leiden bij te dragen in een optimaal wegennet met goede doorstroming.	Nader te onderzoeken
30-2015	Leiden	Leiden hecht waarde aan een HOV-verbinding met Leiderdorp en wil met alle partijen stappen zetten voor het R-net.	De provincie Zuid-Holland is leading in de planning van R-net verbindingen. Arriva heeft zijn medewerking reeds toegezegd voor R-net Leiderdorp-Leiden.	Dienstregeling 2018
31-2015	Leiden	De bouw van de parkeergarage Lammermarkt leidt mogelijk tot een langdurige omleiding in de richting Leiden Centraal via Molenwerf, Schuttersveld en Bargelaan. 1e kwartaal 2014 wordt dit definitief bekend.	Na het definitieve besluit zal Arriva de omleiding richting Leiden Centraal voor de lijnen 6 en 56 opnemen in de dienstregeling 2015. Voor de andere richting neemt Arriva nog een besluit.	Dienstregeling 2015

34-2015	Nieuwkoop	Een betere verbinding tussen Nieuwkoop via Ter Aar naar Leiden is gewenst.	In een landelijke omgeving is voor deze verbinding onvoldoende potentieel (heeft onvoldoende vervoerwaarde) en is de huidige overstapverbinding het hoogst haalbare.	Niet honoreren
36-2015	Noordwijk	Noordwijk wil eerst de consequenties van de dienstregeling 2014 weten voordat de wensen van 2014 geformuleerd kunnen worden.	De consequenties van de dienstregeling 2014 zijn pas in de loop van 2014 zichtbaar en beschikbaar. Voor het indienen van nieuwe wensen en suggesties hoeft hierop niet gewacht te worden.	
40-2015	Noordwijker-hout	Om de overstap met Station Voorhout te verbeteren vraagt de gemeente de lijnvoering van lijn 57 te wijzigen via de Herenweg en N444 (verbeterde doorstroming per december 2014).	Vooralsnog wacht Arriva op de aanleg van de halte nabij de rotonde met de Jacoba van Beierenweg om de treinoverstap te verbeteren. Een eventuele routewijziging van lijn 57 moet in een groter kader bezien worden (lijnvoering R-net Noordwijk-Schiphol, rondweg Voorhout, bedrijventerrein Sassenheim-Zuid).	Nader te onderzoeken
41-2015	Teylingen	Gemeente wenst een busroute over de Westerstraat in Sassenheim voor een betere ontsluiting van het zorgcentrum Sassembourg en het gemeentekantoor.	Arriva houdt vast aan de OV-visie van Holland Rijnland: hoogfrequente lijnen over gestrekte, snelle routes. Zowel het gemeentekantoor als het zorgcentrum Sassembourg liggen binnen 500 meter loopafstand van een halte (resp.halte Raadhuis en halte Van Pallandtlaan). Door een herschikking van de haltes op de Parklaan is de bereikbaarheid verder te verbeteren.	Niet honoreren
42-2015	Teylingen	Bussen rijden te hard over de Wasbeekerlaan te Sassenheim (route van en naar het station). Deze weg ligt in een 30 km/uur zone.	Arriva zal de chauffeurs instrueren zich aan de maximale snelheid te houden.	Per direct
43-2015	Voorschoten	De gemeente wenst een analyse van het openbaar vervoer in Voorschoten om een afweging te kunnen maken over de juistheid van een route al dan niet door Vlietwijk.	Arriva zal deze analyse in 2014 maken en het resultaat met de gemeente delen.	Deze analyse heeft uitgewezen dat er geen noodzaak is om met lijn 45 via Vlietwijk te rijden.
44-2015	Voorschoten	Volgens de OV-visie Holland Rijnland is lijn 45 een HR-lijn met een spitsfrequentie van een 10-minutendienst. Voorschoten ziet deze frequentie graag gerealiseerd.	De frequenties in de OV-visie van HR zijn wensbeelden. Het aantal reizigers op lijn 45 moet structureel aantoonbaar van een hoog niveau zijn die een 10-minutendienst rechtvaardigd. Op dit moment is dat (nog) niet het geval.	Niet honoreren
46-2015	RHM	Kennislijn BSP-Leiden: integreren met de lijnen 1, 43 en 221.	De integratie bestaat uit de volgende punten: lijn 1 en Kennislijn rijden samen over de Singelroute, lijn 221 rijdt niet meer door BSP (of Plesmanlaan of Rijnsburgerweg) en over lijn 43 kan Arriva niet beschikken.	Lijn 37 rijdt inmiddels door BSP (2015). Verdere integratie is in onderzoek.
48-2015	RHM	Lijnen 169 en 182 op het gezamenlijke traject in Leiden beter spreiden.	Deze lijnen zijn onderdeel van de Breestraat-studie. In de uitwerking van de dienstregeling 2015 zullen wij deze wens betrekken, rekeninghoudend met andere aansluitingen elders op hun routes.	Nader te onderzoeken
49-2015	RHM	RHM stelt voor Zoeterwoude Dorp en Rijndijk te betrekken bij de stadsdienst Leiden door de dru's van lijn 186-187 hiervoor te gebruiken. Lijn 186-187 eindigt bij Hazerswoude Rijndijk.	Het idee leeft op hoofdlijnen ook bij Arriva, alleen niet op korte termijn. Wij koppelen deze opzet aan de komst van extra treinhaltes op het traject Alphen-Leiden. Reizigers van lijn 186-187 krijgen hierdoor meer reismogelijkheden in Hazerswoude- en Zoeterwoude-Rijndijk.	Nader te onderzoeken
51-2015	RHM	Betere ontsluiting Zegveld bij Woerden in relatie met de OV-taxi.	De ontsluiting van Zegveld richting Woerden is een verantwoordelijkheid van de provincie Utrecht en Connexxion.	Niet honoreren

53-2015	RHM	Alle lijnen Alphen/Gouda-Leiden hebben een lijnnummer in de 180-serie. RHM pleit ook voor een 180-nummer voor lijn 169.	Arriva is geen voorstander van het wijzigen van lijnnummers omdat het mooier is. Het lijnnummer 169 is een begrip in Alphen en Koudekerk. Wijzigen heeft alleen nut bij geheel nieuwe lijnennetten.	Niet honoreren
55-2015	Haaglanden	Een betere afstemming van de lijnen 173 (RET) en 177 op de Bleiswijkseweg te Zoetermeer is gewenst.	Arriva heeft dit punt al voor de dienstregeling 2014 met RET besproken. Beide lijnen blijken elders op hun routes afstemmingen en aansluitingen te hebben dat een betere afstemming op de Bleiswijkseweg niet mogelijk is.	Niet honoreren
56-2015	Zoetermeer	Een betere afstemming van de lijnen 173 (RET) en 177 op de Bleiswijkseweg te Zoetermeer is gewenst.	Zie punt 55.	Niet honoreren
58-2015	Zoetermeer	Zoetermeer pleit voor een betere samenwerking tussen HTM en Veolia op het gebied van reisinformatie en klantenservice.	Met HTM en Veolia voeren we overleg voor een betere samenwerking in Zoetermeer.	Afgehandeld
59-2015	Zoetermeer	Het advies is voor PR-activiteiten meer gebruik te maken van de lokale (Zoetermeerse) media.	Wij versturen in de regio bij campagnes e.d. meestal ook persberichten. Hierin zullen wij, indien dit nog niet gebeurt, ook de media uit Zoetermeer betrekken.	Afgehandeld
60-2015	Provincie Utrecht	De gemeente Woerden komt met de wens de verbinding Woerden-Zegveld te verbeteren (meer dan de huidige lijn 101).	Het verbeteren van regulier ov op deze verbinding ligt bij de provincie Utrecht en Connexxion. Buurtbus De Meije onderzoekt de mogelijkheden om de dienstregeling van de buurtbus uit te breiden naar de zaterdag. Arriva steunt deze pilot met een mogelijke start al in 2014.	Nader te onderzoeken

Inventarisatie wensen en suggesties dienstregeling 2014 (15 december 2013)

Nr.	Bron	Wens/suggestie	Opmerking Arriva	Status
1-2014	Algemeen	Veel opmerkingen zijn gemaakt over het nieuwe tarief. De sterabonnementen zijn omgezet in abonnementen met een kilometertarief. Voor reizigers kan dit ongunstig uitpakken. Hierop is veel kritiek.	Arriva heeft met de provincie Zuid-Holland een compensatieregeling afgesproken voor tariefverhogingen van meer dan 25%. De volledige compensatieregeling is rondgestuurd naar gemeenten en organisaties en te zien op www.arriva.nl.	Afgehandeld
2-2014	Algemeen	Gemeentes vragen steeds vaker om inzage in reizigersaantallen van lijnen en/of haltes binnen hun gemeente, o.a. om gemeentelijke plannen beter te kunnen onderbouwen.	Arriva gaat onderzoeken in hoeverre de gevraagde informatie niet bedrijfsgevoelig is en of de gevraagde gegevens op een eenvoudige wijze uit de verschillende databases te halen zijn.	Waar mogelijk stelt Arriva op verzoek reizigersaantallen beschikbaar.
3-2014	Alphen aan den Rijn	Aan de westzijde van Alphen aan den Rijn komt in 2016 de Maximabrug gereed incl. aansluitende wegen. Hierdoor wijzigen enkele haltelokaties voor de lijnen 3/4 (zuidzijde) en 169	Deze infrastructurele aanpassing heeft nauwelijks invloed op de dienstregeling. Er is contact over het ontwerp en realisatie.	Nader te onderzoeken in 2e fase stadsdienst Alphen aan den Rijn 2018
4-2014	Alphen aan den Rijn	Herinrichting van De Vest met bushaltes op de rijbaan.	Deze herinrichting is onderwerp van gesprek met de gemeente. Arriva ziet geen obstakels.	Nader te onderzoeken
5-2014	Alphen aan den Rijn	Connexxion had het idee om lijn 147 niet meer via de Aarhof te laten rijden, maar via buitenom via de Oranje Nassausingel.Wat is de mening van Arriva.	Arriva gaat deze afweging opnieuw maken en in tijd koppelen aan de herinrichting van De Vest.	Nader te onderzoeken in 2e fase stadsdienst Alphen aan den Rijn 2018
6-2014	Alphen aan den Rijn	De gemeente wil met Arriva en andere partijen om tafel om de toegankelijkheid van het ov te verbeteren, mede in relatie tot WMO-vervoer.	Provincie en Holland Rijnland zijn trekkers van deze activiteit. Arriva heeft zijn medewerking toegezegd.	In onderzoek

7-2014	Alphen aan den Rijn	Het busstation Herenhof wordt opgeknapt. Nu zijn er 3 perrons. Hoeveel heeft Arriva er in de toekomst nodig?	Het busstation Herenhof kan volstaan met 2 perrons. Er zijn geen plannen om met meer lijnen over het busstation te gaan rijden.	Behandeld
8-2014	Alphen aan den Rijn	De gemeente verzoekt Arriva de juiste tijdhalte op de Burg. Bruinslotsingel te gebruiken. Dit is de halte Marsdiep.	De chauffeurs zijn hierover geinstrueerd. Wij volgen de situatie.	Behandeld
9-2014	Alphen aan den Rijn	In enkele 30 km/u gebieden wordt te hard gereden. M.n in de Sterrenlaan (lijn 169)en Korenbloemweg (lijn 1/2).	De chauffeurs zijn hierover geinstrueerd. Wij volgen de situatie.	Behandeld
11-2014	Bergambacht	Voor het huidige en toekomstige bedrijventerrein De Wetering is een betere ov-ontsluiting gewenst.	Een bestaande buslijn over het huidige terrein laten lopen is niet gewenst vanwege het beperkt aantal arbeidsplaatsen (ca. 1.150). Het nieuwe terrein moet nog ontwikkeld worden. Vanaf de prov.weg N210 kan een halte bij de nieuwe aansluiting in een goede ontsluiting voorzien.	Bedrijventerrein is vanaf N210 goed bereikbaar. Extra halte bij nieuwe aansluiting op N210 is gewenst
13-2014	Bodegraven-Reeuwijk	De gemeente wenst met lijn 178 ook de wijk Weideveld te ontsluiten. Daartoe willen ze haltes aanleggen op de Broekveldselaan.	Lijn 178 is de enige OV-lijn door Bodegraven en de route is in de loop der jaren in oostelijke richting verlegd. Een route over de Broekveldselaan betekent een nog meer excentrische ligging van deze lijn.	Arriva ziet geen mogelijkheid door ontbreken goede infrastructuur
14-2014	Boskoop	Boskoop wil graag een buslijn via het station laten lopen door met lijn 186/187 vanaf de Zijde op en neer te rijden. De keerlus bij het station ligt er al.	Wij zijn geen voorstander van lussen rijden. De doorgaande reiziger krijgt enkele minuten extra reistijd. Het voorstel is de wens te betrekken bij de lijnvoering van de bussen i.h.k.v. HOV-net. ZHN: de treinverbinding Gouda - Alphen	Dienstregeling 2018: betrekken in komst R-net en functie ontsluitend net
15-2014	Boskoop	De huidige bushalte Clusiuserf op de Snijdelwijklaan handhaven als overstaphalte voor de toekomstige RGL-halte Boskoop-Snijdelwijk.	Er zijn geen plannen de lijnvoering van de lijn 187 in Boskoop te wijzigen. Ook deze halte betrekken bij de lijnvoering van de bussen i.h.k.v. HOV-net.	Dienstregeling 2018: betrekken in komst R-net en functie ontsluitend net
17-2014	Boskoop	Boskoop -Oost (oostelijk van de Gouwe) heeft geen openbaar vervoer. Er zijn ontwikkelingen in aanleg infrastructuur en nieuwbouw woningen om opnieuw te kijken naar mogelijkheden van OV in Boskoop-Oost.	In het verleden heeft Boskoop-Oost lijn 165 gehad van en naar Alphen aan den Rijn. Het gebruik was marginaal. Wij willen met de gemeente de kansen en mogelijkheden opnieuw bezien (bij de lijnvoering van de bussen i.h.k.v. HOV-net).	Het gebied heeft onvoldoende potentie voor regulier ov
18-2014	Gouda	Een evaluatie van de gewijzigde lijnen 3 en 196 is gewenst en Gouda wil daar graag aan meewerken.	Wij willen graag samen met Gouda deze evaluatie ter hand nemen. Dit vergt enige tijd omdat de reizigers ook moeten wennen aan deze wijziging. Mogelijke aanpassingen worden zichtbaar in de dienstregeling 2015	Gerealiseerd in dienstregeling 2017
19-2014	Gouda	De gemeente Gouda heeft verzoeken ontvangen van bewoners van de wijk Achterwillens voor een betere OV-ontsluiting met regulier openbaar vervoer.	Arriva voldoet met de Goudse dienstregeling aan de ontsluitingeis van het bestek/PvE. Met toekomstige wijzigingen zullen we met dit verzoek rekening houden.	Niet honoreren. Besproken in plan stadsdienst 2017
20-2014	Gouda	Ondernemers van het bedrijventerrein Goudse Poort willen een hogere frequentie op de daar rijdende lijnen (6, 177 en 186/187)	Wij zien op dit moment geen noodzaak en mogelijkheid de frequentie van deze lijnen uit te breiden.	Eerst afwachten naar gebruik nieuwe lijn 6 (dienstregeling 2015)
21-2014	Hillegom	De nieuwbouwwijk Vossepolder is slecht ontsloten door het bundelen van lijn 50 en 51 tot lijn 50 via een centrale route door Hillegom. De gemeente haakt aan bij het bezwaar van Lisse.	Het bundelen van lijn 50/51 is het gevolg van de invoeren van de OV-visie van Holland Rijnland. Wij houden vast aan deze visie omdat de voordelen voor de reiziger groter zijn dan de nadelen. Bovendien ligt de nieuwbouw binnen een straal van 700 meter van een halte van lijn 50.	Niet honoreren
22-2014	Hillegom	De gemeente stelt voor de korte slag van lijn 90 binnen Hillegom een andere route te geven (o.a. via Wilhelminalaan).	Wij gaan dit voorstel met de gemeente bespreken (mogelijk in combinatie met een betere ontsluiting van Hillegom Noord-Oost.	Niet meer actueel. Nieuwe lijn 57 rijdt ieder half uur een vaste route.

23-2014	Hillegom	Het is wenselijk haltes te verschuiven op Olympiaweg en Weerlaan.	Dit voorstel gaan we samen met de gemeente uitwerken in combinatie met mogelijke routeaanpassingen.	Verschuivingen zijn gerealiseerd.
24-2014	Hillegom	Tussen oktober 2013 en april 2014 wordt er gewerkt aan de N208 (Van den Endelaan). De gemeente wil kijken of lijn 50 over de N208 kan blijven rijden. Uiteraard zal er hinder ontstaan.	We treden in overleg met de gemeente om de overlast voor de reizigers tot een minimum te beperken.	Behandeld
29-2014	Katwijk	De snelheid van de bus in 30 km/u zones is soms te hoog en een wilde rijstijl.	De chauffeurs zijn hierover geinstrueerd. Bij aanhoudende overlast adviseert Arriva de snelheid te meten en desnoods te verbaliseren.	Behandeld
30-2014	Katwijk	De gemeente adviseert de verbeteringen in de dienstregeling (hoge frequentie, fiets in de bus) beter te communiseren.	We nemen dit advies ter harte.	Behandeld
31-2014	Katwijk	De dynamische reisinfopanelen op de haltes geven niet altijd de juiste informatie aan. Dit is verwarrend voor de reiziger.	Het juist functioneren van de reisinfopanelen is afhankelijk van een keten aan activiteiten in hard- en software. De betrokken partijen werken samen om de reisinfo foutloos en actueel te krijgen.	Activiteit provincie Zuid-Holland
32-2014	Katwijk	De gemeente wenst inzage in reizigersaantallen van de lijnen en haltes binnen haar gemeente.	Zie punt 2.	Waar mogelijk stelt Arriva op verzoek reizigersaantallen beschikbaar.
33-2014	Leiden	In het kader van het Leids OV-programma start Leiden een onderzoek naar een gefaseerde reductie van het aantal busritten door de Breestraat (max. 325 ritten per etmaal). Gestreefd wordt naar invoering 1e fase in de dienstregeling 2014.	Arriva verleent zijn medewerking aan dit onderzoek en stelt als voorwaarde dat de rijtijd over de alternatieve route vergelijkbaar is met de rijtijd via de Breestraat. Eventuele uitbreiding van dru's binnen Leiden a.g.v. het Breestraat project mag niet ten koste gaan van het voorzieningenniveau elders in de concessie.	Dienstregeling 2018 en later. Afhankelijk van planning Cemtrumroute OV (HoLa-tracé)
37-2014	Leiderdorp	Leiderdorp wenst meer haltes op Qliner 365 dan de huidige twee: Rietschans en Rijnlandziekenhuis. Te treffen doorstromingsmaatregelen in de verkeerslichten op de Engelendaal in 2013 kan het rijtijdverlies van 2 extra stops compenseren.	Qliner 365 in onderdeel van het R-net van de provincie Zuid-Holland en van het HOV-net van Holland Rijnland. Beide plannen spreken over 3 haltes in Leiderdorp, te weten Rietschans, Winkelhof (andere route dan de huidige) en Rijnlandziekenhuis en in de verdere toekomst een vierde halte Ikea/A4. Arriva houdt vast aan de huidige haltes en wacht de toekomstige ontwikkelingen af.	Niet honoreren
38-2014	Lisse	De bundeling van lijn 50/51 tot één route door Lisse valt niet goed bij de gemeente. M.n. de Westerdreef is minder goed ontsloten. Lisse wenst lijn 51 terug op de Westerdreef.	Het bundelen van de lijnen 50/51 tot een hoogfrequente en snelle lijn tussen Leiden en Haarlem is gebaseerd op de OV-visie van Holland Rijnland en onderschreven door de deelnemende gemeenten. Arriva is van mening dat de Westerdreef met lijn 57 een goede ontsluiting heeft.	Niet honoreren
41-2014	Lisse	Lisse wenst uitbreiding van de OV-taxi binnen de bebouwde kom.	OV-taxi is een product voor kleine kernen (<3.000 inwoners) op momenten dat er geen regulier OV wordt aangeboden. Binnen de bebouwde kom van Lisse is voldoende OV aanwezig.	Niet honoreren
46-2014	Nieuwkoop	Nieuwkoop wil graag op lijn 147 op maandag/vrijdag gedurende de daluren een halfuurdienst hebben. De relatie met Alphen en Uithoorn is hiervoor belangrijk genoeg en de gemeente wil verschraling van het OV op het platteland tegen gaan.	Op basis van het aantal reizigers heeft Arriva een aantal ochtenddalritten geschrapt en deze dienstregelingsuren elders ingezet. Vooralsnog zien we geen noodzaak deze ritten terug te brengen.	Niet honoreren

49-2014	Noordwijk	De vermelding Duinpark op de informatieuitingen vindt Noordwijk niet logisch. Reizigers reizen naar Noordwijk aan Zee en niet naar Noordwijk Duinpark. Dit is ook bekender voor de toeristen.	Arriva beziet of en waar de vermelding aangepast kan worden conform de wens van Noordwijk.	Bestemming wordt de algemene naam Noordwijk
50-2014	Noordwijker-hout	Noordwijkerhout wil met lijn 57 te Voorhout een kortere loopafstand naar het NS-station.	Overleg met de gemeente Teylingen (Voorhout) loopt voor de aanleg van een halte ter hoogte van de rotonde Schoutenlaan - Jacoba van Beierenweg. Op het moment van het opstellen van dit overzicht (mei 2013) ligt de halte er nog niet.	Gemeente Teylingen heeft besloten deze halte niet aan te leggen
52-2014	Oegstgeest	Oegstgeest wil de mening van Arriva horen over het strekken van de route van lijn 186/187 via de Warmonderweg en Rijnsburgerweg, waarmee het Diaconessenhuis niet meer wordt aangedaan.	Het Diaconessenhuis dienen we conform het bestek te ontsluiten met openbaar vervoer. Het heeft onze voorkeur dit te doen met een stadslijn, mogelijk in combinatie met regulier OV naar Poelgeest (lijn 510). RHM doet ook een voorstel in deze richting.	Nader te onderzoeken
53-2014	Oegstgeest	Om de doorstroming op de kruispunten Rijnzichtweg-A44 te verbeteren (betere afwikkeling van het Flora Holland verkeer) worden ontwerpen gemaakt voor twee linksafstroken op de afrit A44 richting Leiden. De busbaan op de Rijnzichtweg komt hierdoor te vervallen. Oegstgeest wenst in een vroegtijdig stadium met Arriva hierover te overleggen.	Een eerste overleg heeft reeds plaatsgevonden. Arriva geeft aan de busbaan voor een vlotte doorstroming van de bus nodig te hebben en daagt de ontwerpers en wegbeheerders uit aan te tonen dat de totale doorstroming (ook vanuit de richting Rijnsburg) een verbetering voor het openbaar vervoer inhoudt, zelfs zonder busbaan Rijnzichtweg.	Infrastructuur in 2017 uitgevoerd
55-2014	Ouderkerk	Ouderkerk wenst in de middagspits in Gouda een betere aansluiting van de sprinters uit Woerden en Alphen op lijn 196. De suggestie wordt gedaan een viertal ritten ca. 10 minuten later uit Gouda te laten vertrekken.	De vertrektijden van lijn 196 in de middagspits vanuit Gouda sluiten momenteel prima aan op de Intercity's uit Utrecht. Deze aansluiting willen we behouden. De overstaptijd vanuit Woerden is redelijk (12 minuten) en uit Alphen ruim. Het verschuiven van de vertrektijd van lijn 196 levert per saldo geen voordeel op.	Niet honoreren
56-2014	Ouderkerk	De ochtendspits naar Gouda is druk. Reizigers aan het einde van het traject kunnen niet altijd een zitplaats bemachtigen. Het voorstel is de ritnrs. 1003 en 1005 een kwartier later te laten rijden.	Het verschuiven van ritten heeft niet onze voorkeur: het strakke spitspatroon wordt verstoord en het is geen garantie dat de reizigers zich beter spreiden over de ritten. De volle bussen worden door ons gevolgd en bij structureel te volle bussen zetten we extra materieel in.	Niet honoreren
57-2014	Ouderkerk	Ouderkerk wil geinformeerd worden of de wijziging van de route van lijn 196 a.g.v. de nieuwe randweg bij Gouda effectief en efficiënt is gebleken.	De nieuwe route functioneert naar tevredenheid. Dit blijkt uit het uitblijven van klachten van reizigers en reacties van chauffeurs. Voor een evaluatie is het nu nog te vroeg. Na één dienstregelingjaar maken we de balans op en informeren we de gemeente.	Nader te onderzoeken, zie ook punt 18
58-2014	Rijnwoude	Vanuit het noordelijke deel van Rijnwoude zijn inwoners voor medische zaken aangewezen op het Rijnlandziekenhuis in Leiderdorp. De overstap bij de halte Leiderdorpsebrug te Leiden van lijn 169 op lijn 1/2 en omgekeerd is qua infrastructuur slecht te noemen. De gemeente pleit voor maatregelen om dit te verbeteren.	De gemeente Rijnwoude zal zelf bij de gemeente Leiden aandringen om maatregelen en vraagt Arriva dit vanuit zijn positie ook te doen. Uiteraard zullen wij deze overstap in ons regulier overleg met de gemeente Leiden aankaarten.	Behandeld
61-2014	Rijnwoude	Het verdwijnen van de ritten van Qliner 380/381 in de daluren wordt als een gemis ervaren. Rijnwoude pleit voor minimaal één nieuwe rit om ca. 12.00 uur uit Den Haag.	Uit telcijfers van november 2012 blijkt dat ook de rit rond 12.00 uur geen toename aan reizigers laat zien t.o.v. de omliggende ritten. Derhalve ziet Arriva geen noodzaak om deze rit te introduceren.	Niet honoreren

62-2014	Rijnwoude	Het Lage Land Ziekenhuis en het Alfrink College zijn slecht bereikbaar vanuit Rijnwoude.	Lijn 165 rijdt van Rijnwoude naar Zoetermeer. De dienstregeling is t.o.v. 2012 niet gewijzigd. Vanaf de halte Salomeschouw is het resp.	Niet honoreren
63-2014	Rijnwoude	Rijnwoude vraagt of Arriva beschikt over een App voor een Iphone waarmee direct zichtbaar wordt de actuele vertrektijden van de bus.	Een dergelijke App is beschikbaar via 9292	Behandeld
64-2014	Rijnwoude	De uitvoering van de belbus 165 op zondag laat te wensen over, niet volgens dienstregeling en veel te lang onder weg….	Graag ontvangt Arriva de klacht over de uitvoering van de belbus zo concreet mogelijk. Daarmee kunnen wij aan de slag gaan.	Behandeld
66-2014	Schoonhoven	Schoonhoven heeft op een plattegrond aangegeven waar de komende jaren grootschalige bouwactiviteiten plaatsvinden.	Het bedrijventerrein Zevender en de woningbouw locatie Thiendenland II liggen binnen de invloedsfeer van het regulier openbaar vervoer.	Behandeld
67-2014	Teylingen	Door het samenvoegen van de lijnen 50 en 51 is in Sassenheim het traject Westerstraat verstoken van OV. De komst van het woonzorgcomplex Sassembourg maakt een OV-lijn over de Westerstraat weer noodzakelijk.	De ontsluiting van het woonzorgcomplex wordt getoetst aan het Programma van Eisen (PvE).	Afgehandeld. Lijnvoering voldoet aan PvE
68-2014	Teylingen	De gemeente vindt lijn 250 met overstap op de Qliners 385/386 te Leiden 't Schouw/A44 geen volwaardige vervanging van de vervallen Interliner 89 naar Den Haag. Ze wensen een uitbreiding van de dienstregeling en een aanpassing van de route door Sassenheim. Het voorstel is om afrit 5 van A44 te gebruiken.	De kern Sassenheim heeft met de opening van het nieuwe NS-station Sassenheim een prima treinverbinding met Den Haag Centraal gekregen. Een uitbreiding van de busverbinding is niet nodig. Lijn 250 dient ook als spitssneldienst van lijn 50. We gaan onderzoeken in hoeverre de bundel 50/250 in de spitsuren voldoende capaciteit biedt. Daarin nemen we de gewenste routeaanpassing mee.	dienstregeling 2015 van lijnen 50 en 250 biedt voldoende capaciteit. Routewijziging 250 is niet aan de orde. Een goede aansluiting op 385/386 v/n Den Haag blijft uitgangspunt
69-2014	Teylingen	De gemeente heeft een sterke voorkeur om in Voorhout lijn 57 via het NS-station en de N444 naar Leiden te laten rijden. Dit geeft een betere spreiding van de lijnen over de kern Voorhout (m.n. samen met Qliner 361). De gemeente is van mening dat de slechte doorstroming op de N444 geen argument is omdat door vele werkzaamheden in en rond Voorhout de doorstroming nergens gegarandeerd kan worden. Door de gewenste routeaanpassing voor lijn 250 blijft ook het bedrijventerrein Sassenheim-Zuid goed ontsloten.	Een eventuele routewijziging van lijn 57 wil Arriva bezien in een breder perspectief van de buscorridor Noordwijk-Voorhout-Sassenheim-Schiphol, ontsluiting nieuwbouw Hooghkamer (zie punt 68), route lijn 250 en doorstromingsmaatregelen op de verschillende trajecten. Vooralsnog plant Arriva geen wijziging in de route van lijn 57.	Nader te onderzoeken
70-2014	Teylingen	De gemeente wil graag in overleg met Arriva om de nieuwbouw Hooghkamer op termijn goed bereikbaar te krijgen met openbaar vervoer.	Uiteraard staat Arriva open voor dit overleg. De ontsluiting van Hooghkamer willen we in het bredere kader plaatsen van andere studies en wensen (zie punt 67).	Nader te onderzoeken
71-2014	Vlist	De start van de nieuwe dienstregeling liet te wensen over met als gevolg veel klachten en negatieve krantenkoppen. De gemeente vraagt om meer inspanningen om het vertrouwen van de klant terug te winnen.	Een nieuwe dienstregeling van een nieuwe vervoerder leidt vaak tot kritiek en klachten, veelal veroorzaakt door onbekendheid. Door tussentijdse verbeteringen en uitleg over de dienstregeling heeft Arriva ingespeeld op deze klachten.	Behandeld
72-2014	Vlist	Het proces van integratie van doelgroepenvervoer in het OV is gestart. De gemeente verwacht van Arriva een actieve houding.	Arriva is betrokken bij de planvorming rond het doelgroepenvervoer (WMO). Het initiatief ligt bij de regio ISMH met de provincie op de achtergrond.	Dienstregeling 2014, zie ook punt 6
73-2014	Vlist	De gemeente verwacht een actieve houding van Arriva in zake het opstellen van een regionale OV-visie.	Op verzoek van de regio ISMH zullen wij positief reageren voor een bijdrage aan de regionale OV-visie.	Behandeld

74-2014	Voorschoten	De gemeente verwacht een directe wijziging van lijn 45 om deze weer via Vlietwijk en het woonzorgcentrum te laten rijden. Dit verzoek wordt ondersteund door een petitie van bewoners. Belangrijkste argumenten zijn de directe verbinding van Vlietwijk met het station Lammenschans (trein van en naar Utrecht) en de Leidse binnenstad (halte Breestraat).	Het strekken van de lijnvoering van lijn 45 is een direct gevolg van de OV-visie Holland Rijnland (voorwaarde voor gunning). Vanuit Vlietwijk wordt met één overstap zowel de halte Breestraat als de halte NS-Lammenschans bereikt. In Leiden loopt momenteel een onderzoek naar het reduceren van het aantal buslijnen door de Breestraat. Lijn 45 is onderdeel van deze studie. Vooralsnog ziet Arriva geen noodzaak lijn 45 te wijzigen.	Niet honoreren
75-2014	Voorschoten	Voorschoten wenst graag de directe verbinding terug met het Rijnlandziekenhuis te Leiderdorp (voorheen lijn 48/49).	Arriva heeft om exploitatieve redenen gekozen voor een andere doorkoppeling van de stadslijnen op Leiden Centraal. Vanuit Voorschoten blijft het ziekenhuis goed bereikbaar met een overstap te Leiden Centraal op de lijnen 1/2 of 182 (snelle verbinding).	Niet honoreren
76-2014	Voorschoten	Het lijnennet tussen Leiden en Den Haag kenmerkt zich door de vele noord-zuid verbindingen. De laatste oost-west verbinding (lijn 65) is nu ook verdwenen. Voorschoten wil een directe lijn naar Wassenaar. Dit geeft in de relatie Voorschoten-Wassenaar een aanzienlijke reistijdwinst en Wassenaar krijgt een verbinding met het NS-station Voorschoten.	Lijn 65 is in de Arriva-dienstregeling niet teruggekeerd vanwege het geringe aantal reizigers (gemiddeld 5 reizigers per rit) op deze verbinding. Arriva ziet geen mogelijkheid deze verbinding opnieuw te realiseren.	Niet honoreren
77-2014	Waddinxveen	Ingaande de dienstregeling 2016 gaat R-net Gouda-Alphen rijden met een nieuwe halte Waddinxveen Zuid. Waddinxveen wil in het bedrijventerrein Coenecoop de bestaande buslijn naar deze halte hebben. Vanuit de woonwijk Triangel (westelijk van de spoorlijn) is geen buslijn door de wijk via de nieuwe halte gepland.	Arriva gaat deze gevraagde ontsluiting en die voor andere bedrijventerreinen in de omgeving onderzoeken bij de lijnvoering van de bussen i.h.k.v. HOV-net.	Dienstregeling 2018: betrekken in komst R-net en functie ontsluitend net
78-2014	Waddinxveen	Waddinxveen wil een studie/onderzoek naar de ontsluiting van bedrijvenparken (Doelwijk, Coenecoop, Gouwe Park, Goudse Poort) met openbaar vervoer. Wellicht biedt het nieuwe wegenstructuur rond de A12 nieuwe mogelijkheden.	Arriva heeft toegezegd een bijdrage te leveren aan een dergelijk onderzoek. Initiatieven zijn reeds in gang gezet.	Nader te onderzoeken, zie ook punt 85
83-2014	Zuidplas	Voor de kern Nieuwerkerk vraagt de gemeente om aanleg van een extra halte op de N219 (Schielandweg) om de nieuwe wijk Esse Zoom beter te ontsluiten. Over de N219 rijdt Qliner 383 Krimpen-Den Haag Centraal.	In het verzoek wordt een halte voor lijn 190 gevraagd. Deze lijn rijdt niet over de Schielandweg en er zijn ook geen plannen daartoe. Om een halte aan te leggen voor een spitsverbinding op maandag/vrijdag, waarbij we het aantal stops willen beperken, lijkt ons geen goede zaak.	Niet honoreren
84-2014	Zuidplas	Ontsluiting bedrijventerrein Hooge Veenen met buslijn 190	Gezien de geisoleerde ligging van dit terrein ten noorden van A20 t.o.v. reguliere buslijnen zien wij een ontsluiting met bestaand OV niet mogelijk. Het terrein op zich is te gering van omvang om een eigen lijn te rechtvaardigen. Met ca. 1.200 arbeidsplaatsen is er volgens het PvE geen noodzaak dit terrein met een buslijn te ontsluiten.	Niet honoreren
86-2014	Zuidplas	Realisatie van een oplaadpunt voor de OV chipkaart in Moordrecht. Boekhandel Kerkplein 13 heeft aangegeven een oplaadpunt in de winkel te willen hebben.	Arriva voldoet aan het bestek m.b.t. het aantal en locatie van oplaadpunten. Geïnteresseerden kunnen zelf contact met CCV opnemen om een apparaat te (laten) plaatsen.	Behandeld

88-2014	RHM	Herverdeling van dru's over lijnen 20/21/221/30/31/231/37: 20/21/221: = na ochtendspits rijden 20/21 een 20-minuten dienst = lijn 21 rijdt hele dag de eigen route, lijn 221 vervalt = lijn 30/31 rijden in tegenspitsuren route van lijn 221 = lijn 231 nwe spitslijn Leiden-Rijnsburg- 't Heen-Katwijk Rh = lijn 37 in spits 2xuur afgestemd op lijn 231	Dit voorstel raakt diverse plannen in de Leidse regio: = HOV-verbindingen naar Katwijk en Noordwijk = Ontsluiting van het BioSciencePark = Ontsluiting van Oegstgeest Nieuw-Rhijngeest Het voorstel van RHM moet in deze kaders bezien worden en vergt het nodige onderzoek.	Nader te onderzoeken
89-2014	RHM	Voorstel is om lijn 45 weer via Voorschoten-Vlietwijk laten rijden.	Zie reactie punt 74.	Niet honoreren
90-2014	RHM	Voorstel voor een nieuwe lijn 51 rijdt ma-za Noordwijkerhout-Lisse (Vreewijk en Westerdreef)-Sassenheim (Van Pallandtlaan)-A44-Oegstgeest (Leidsebuurt)-Leiden CS. 1xuur, spits 2xuur met een gegarandeerde aansluiting op lijn 164 (Sassenheim)	Dit is deels de route van de oude lijn 51. De dru's van deze lijn zijn opgegaan in de zware lijn 50 (OV-visie). Er zijn geen dru's beschikbaar om deze nieuwe lijn te starten. RHM geeft niet aan waar deze dru's vandaan moeten komen.	Niet honoreren
91-2014	RHM	Voorstel is om lijn 57 vanaf Noordwijkerhout 1xuur naar Haarlem te rijden volgens de route van de oude lijn 90. Te Voorhout via de Leidsevaart rijden nadat de nieuwe infrastructuur klaar is.	Het herstellen van de relatie tussen Noordwijkerhout en Haarlem is niet aan de orde. De vervoersrelatie met Haarlem is zeer gering. De route via Voorhout-Leidsevaart moet afgewogen worden met de huidige route van lijn 57 via halte Uiver/bedrijventerrein.	Niet honoreren
92-2014	RHM	Voorstel lijn 147 te Alphen laten aansluiten op de trein van/naar Leiden en een iets langere ochtendspits.	De aansluiting van lijn 147 op de trein naar Leiden is op dit moment goed te noemen (uitgezonderd bij uurdienst lijn 147). Uit reizigerstelling blijkt een bredere ochtendspits niet nodig.	Niet honoreren
94-2014	RHM	Lijn 182 een snellere route door Alphen laten rijden in aansluiting met treintijden.	De winst in Alphen is maximaal 1 minuut, dus niet aantrekkelijk om hiervoor de dienstregeling te wijzigen. Treinaansluiting?	Dienstregeling 2018 2e fase stadsdienst Alphen
95-2014	RHM	Lijn 184: vermelden "Ter Aar, Aardam".	Vermelding van bestemmingen op de bus wordt door ons nader bezien.	Nader te onderzoeken
96-2014	RHM	Lijn 186/187 inkorten van Gouda NS tot Hazerswoude Rijndijk en daar laten aansluiten op lijn 169 van en naar Leiden.	Lijn 186/187 is onderdeel van de aanpassing van het lijnennet i.h.k.v. HOV-net. Vooruitlopend hierop deze lijn te wijzigen is niet zinvol.	Betrekken bij trein Leiden-Utrecht. Dienstregeling 2018 en later
97-2014	RHM	Een nieuwe stadslijn 7/8 introduceren van Zoeterwoude Dorp (lus), A4, Roomburg, Leiden CS, Diaconessenhuis of Warmonderweg naar Oegstgeest Haaswijk en Poelgeest. Hiervoor kunnen de dru's van de gestrekte en/of ingekorte lijn 186/187 en de belbus 510 gebruikt worden.	Het idee achter dit voorstel is niet slecht, maar komt enkele jaren te vroeg. De uitwerking is afhankelijk van een nieuwe brug naar Poelgeest en het HOV-net (o.a. nieuwe halte Zoeterwoude Rijndijk).	Betrekken bij trein Leiden-Utrecht. Dienstregeling 2018 en later
99-2014	RHM	Van lijn 361 een 'echte' Qliner maken met een snelle route van Noordwijk via Sassenheim Pallandtlaan en A44 naar Schiphol. Lisse moet dan een Qliner krijgen naar eindpunt van R-net 310 in Nieuw Vennep. De oude lijn 59 opnieuw gaan rijden van Noordwijk en Voorhout naar Sassenheim NS.	Dit voorstel vergt veel extra dru's die er niet zijn en daarmee lijkt het plan niet haalbaar. Dit voorstel is niet in lijn met de ontwikkeling van de buscorridor Noordwijk-Voorhout-Sassenheim-Schiphol.	Nader te onderzoeken
100-2014	RHM	Stadsdienst Gouda: inzichtelijke bestemmingen naar de wijken. RHM stelt voor in de bestemmingen op de bus de wijknamen te noemen.	Voorstel en mogelijkheden worden nader onderzocht.	Gerealiseerd
101-2014	RHM	Betere afstemming van rij- en intervaltijden tussen Haastrecht en Gouda op de lijnen 106 en 107.	Beide lijnen behoren tot de concessie provincie Utrecht en worden gereden door Connexxion. Dit punt is daar ingebracht.	Behandeld

102-2014	RHM	M.b.t. de lijnen 165, 175, 177 en 186/187 brengt RHM het volgende naar voren om te onderzoeken: a. het nut van een rechtstreekse verbinding de hele dag tussen Nieuwerkerk NS en Zoetermeer. b. lijnen 177 en 187 bedienen tussen Gouda en W'veen Sterrenlaan gelijktijdig. c. Innovatievoorschot Westergouwe. d. Innovatieverbinding kernen Zuidplas e. te krappe aansluiting metro Nesseland- bus 175 f. dubbele bediening Bleiswijkseweg (RET 173 en Arriva 177) g. beste overstap van/naar DH CS vanuit Zoetermeer is CW (?) h. tijdens de daluren lijnen 380 t/m 383 compenseren.	RHM doet een aantal voorstellen die nadere studie vergen.	Nader te onderzoeken
103-2014	RHM	M.b.t. de lijnen (193), 194, 292, 293 en 294 zijn onderstaande overwegingen gemaakt: a. verwijzing naar 18 klachten b. beide dorpen (kernen Nederlek) missen een rechtstreekse verbinding met NS c. Nederlek is georganiseerd in ISMH verband, terwijl het OV op de Rotterdamse agglomeratie is gericht. d. er geen ervaringen zijn met fietsvervoer op lijn 194.	RHM doet een aantal voorstellen die nadere studie vergen. De bezwaren m.b.t. de gewijzigde dienstregeling in Nederlijk worden ook door de gemeente geuit. De klachten zijn ons bekend. De dienstregeling in dit gebied is momenteel onderwerp van onderzoek.	Nader te onderzoeken
104-2014	RHM	M.b.t. de lijnen 165, 380/381, 382 en 383 zijn onderstaande overwegingen gemaakt: a. verwijzing naar onderstaande 5 klachten. b. unieke rechtstreekse verbinding: Krimpen-Capelle-Nieuwerkerk-Nesselande-Zoetermeer-Den Haag CS c. routes verkorten en versnellen. d. spreiden van ritten over de gehele dag.	RHM doet een aantal voorstellen die nadere studie vergen.	Nader te onderzoeken
105-2014	RHM	M.b.t. de lijnen 195 en 295 zijn onderstaande overwegingen gemaakt: a. klachten over uitvoering en tarifering. b. belang van reizigerstevredenheid. c. reizigers in de bus houden. d. zie ook brief d.d. 6-2-2013 aan provincie ZH.	RHM doet een aantal voorstellen die nadere studie vergen.	Nader te onderzoeken
107-2014	Provincie Utrecht	De provincie Utrecht wenst dat de gehele lijn 295 door Connexxion gereden wordt, omdat deze lijn volledig onder de Utrechtse concessie valt.	De formele concessiegrens op lijn 295 ligt bij de halte Mr. Kesperplein en daarmee valt lijn 295 onder een tweetal concessies en idem opdrachtgevers. De werkverdeling tussen Connexxion en	Niet honoreren
108-2014	Provincie Utrecht	Er zijn klachten ontvangen over de geldigheid van abonnementen binnen de concessie Utrecht op ritten van lijn 195/295 die door Arriva worden gereden.	Arriva treedt in overleg met de provincie Utrecht.	Behandeld
109-2014	Provincie Noord-Holland	De provincie Noord-Holland heeft bericht geen wensen en/of suggesties te hebben voor de dienstregeling 2014.		Behandeld

110-2014	Stadsregio Rotterdam	Stadsregio Rotterdam heeft bericht geen wensen en/of suggesties te hebben voor de dienstregeling 2014.	Met RET is contact gelegd over een mogelijke afstemming van de tabellen van de lijnen 173 en 177.	Geen verbetering mogelijk
111-2014	Stadsgewest Haaglanden	Het Stadsgewest vraagt om een afstemming in de vertrektijden van de lijnen 173 (RET) en 177 in Zoetermeer vanwege vestiging Innovatiefabriek en HHS aan de Bleiswijkseweg.	Met RET is contact gelegd over een mogelijke afstemming van de tabellen van de lijnen 173 en 177.	Geen verbetering mogelijk
113-2014	Stadsgewest Haaglanden	De halte Meer en Geerweg te Stompwijk ligt ver van de kern Stompwijk. Wanneer wordt deze situatie verbeterd? Graag ontvangt het Stadsgewest de in- en uitstapgegevens van deze halte.	In 2014 legt de provincie Zuid-Holland een rotonde aan op het punt N206-Meerlaan. Een nieuwe halte incl. fietsvoorzieningen worden bij de aanleg meegenomen. Het verstrekken van reizigerstellingen aan derden is onderwerp van onderzoek (zie ook punt 2).	Behandeld
114-2014	Stadsgewest Haaglanden	Het verzoek is de tijden van de lijnen 43 (Veolia) en 90 te Wassenaar-Van Oldenbarneveltweg beter op elkaar af te stemmen.	We gaan met Veolia overleggen over de nut en noodzaak van deze aansluiting. Vooralsnog zijn er geen klachten ontvangen over de gewijzigde dienstregeling van lijn 90.	Behandeld
115-2014	Stadsgewest Haaglanden	De bewoners van Voorschoten-Vlietwijk hebben aan het stadsgewest Haaglanden gevraagd lijn 45 te laten terugkeren. Wat is de reactie van Arriva?	Zie reactie op punt 70.	Niet honoreren
116-2014	Stadsgewest Haaglanden	Door twee grote omleidingen in het Westland en Delft is door Haaglanden en Veolia nog geen ingangsdatum voor de dienstregeling 2014 vastgesteld.	Met Veolia is inmiddels afgesproken de dienstregeling betreffende begin- en eindtijden voor de dienstregeling 2014 niet te wijzigen. De werkverdeling per 1 september 2013 blijft uitgangspunt.	Behandeld
118-2014	Hoogheem-raadschap van Schieland en Krimpener-waard	Dijkversterking tussen Krimpen aan den IJssel en Krimpen aan de Lek start in het 1e kwartaal van 2014. Over afsluitingen en/of omleidingen wordt nog contact opgenomen met Arriva.	Lijn 194 is bij deze werkzaamheden betrokken.	Overleg over omleidingen is gevoerd. Werk is in uitvoering
119-2014	Hoogheem-raadschap van Schieland en Krimpener-waard	Asfalteringswerkzaamheden IJsseldijk gedeelte Lageweg, Kattendijk en Middelblok in de kern Gouderak. Planning is nog niet bekend. Overleg met Arriva zal ruim voor die tijd plaatsvinden.	Lijn 196 Rotterdam Capelsebrug-Gouda rijdt over deze IJsseldijk. Een alternatieve route lijkt niet voor handen.	Nader te onderzoeken
127-2014	Provincie Zuid-Holland	Kritisch kijken naar buslijnen in de stille uren door gebieden (bv. Bedrijventerreinen) rijden waar op die momenten geen vraag naar OV te verwachten is. Hiermee kunnen dru's vrijgemaakt worden om elders met meer rendement in te zetten.	Wij gaan deze actie zeker in gang zetten.	Heeft continu onze aandacht

Geheel of gedeeltelijk gerealiseerd in de dienstregeling 2014 (ingaande 15 december 2013) of eerder.				
Nr.	**Bron**	**Wens/suggestie**	**Opmerking Arriva**	**Status**
10	Bergambacht	Voor de nieuwbouw Dijklaan-West wil de gemeente graag een halte op de prov.weg N478 voor lijn 194. Ook een halte t.h.v. het veer is gewenst.	Zowel de gemeente als Arriva moeten zich sterk maken voor deze haltes. Het nut van deze haltes zullen wij onderbouwen.	Dienstregeling 2014
12	Bodegraven-Reeuwijk	Voor de kernen Driebruggen, Waarder en Nieuwerbrug is het gewenst om met de OV-taxi een overstappunt Woerden NS te hebben.	Een verbetering van de OV-ontsluiting van deze kernen met vast of oproepafhanlijk OV wordt momenteel onderzocht.	Dienstregeling 2014, zie ook punt 47
16	Boskoop	Lijn 382 weer doortrekken naar Boskoop NS. De lijn eindigt nu bij de halte Snijdelwijklaan op het Noordeinde.	Het aantal reizigers op het traject Snijdelwijklaan-station Boskoop was zeer gering en voor ons aanleiding op de lijn in te korten. De komst van R-net verbinding Gouda-Alphen als onderdeel van HOV-net ZHN biedt wellicht nieuwe aanknopingspunten.	Dienstregeling 2014
28	Katwijk	Katwijk is van mening dat de frequenties van de lijnen 37 en 38 (uurdienst) te laag zijn en wensen op beide lijnen een halfuurdienst. Dit mag niet ten koste gaan van het voorzieningen niveau in Zuid-West Katwijk (Vuurbaak e.o.). Er zijn 3 varianten ontvangen om de lokale ontsluiting van de kernen van Katwijk te verbeteren: 1. Rover: een stadslijn voor Katwijk 2. CDA-Katwijk: lijnen 21 en 221 rijden via Rijnsburg 3. Amb.variant op CDA: lijnen 21 en 221 verdelen over Rijnsburg en Valkenburg	Arriva heeft reeds toegezegd de ingediende varianten te onderzoeken en op basis van vervoerwaarde en kosten een afweging te maken. In dit proces wordt de gemeente betrokken. Het voert te ver voor deze inventarisatie om inhoudelijk in te gaan op de varianten.	Dienstregeling 2014 (m.b.t. lijn 37 gerealiseerd)
34	Leiden	Door steeds meer verkeersbelemmerende maatregelen op de route van lijn 5/6 in Leiden Zuid-West past de bus niet meer in de Coebel en op de Boshuizerkade. De alternatieve route is de Churchilllaan. Een nieuwe halte wordt aangelegd.	Deze wijziging is in overleg met Arriva vastgesteld. Het onderscheid is lijnnummers 5 en 6 vervalt. We gaan deze lijn onder lijnnummer 5 rijden.	Dienstregeling 2014
39	Lisse	Lisse wil graag een bredere spits (dus meer ritten) op lijn 250.	Deze wens sluit aan bij wens van RHM. Voor uitbreiding van ritten op lijn 250 dienen elders dru's bespaart te worden.	Dienstregeling 2014, zie ook punt 68
43	Nederlek	Nederlek maakt bezwaar tegen de nieuwe dienstregeling. Dit bezwaar bestaat uit drie punten: 1. De vervallen directe verbinding met Gouda (Cxx lijn 193). 2. Het vervallen van de onderlinge verbinding tussen de kernen Krimpen a/d Lek en Lekkerkerk. 3. Het niet meer aandoen van Krimpen a/d IJssel Busstation door de sneldiensten 292 en 293.	Arriva onderzoekt momenteel het reisgedrag van de reizigers op de OV-lijnen door de gemeente Nederlek in 2012. Tevens wordt het huidige reisgedrag gevolgd middels OV-chipkaart data. Met deze kennis beoordelen we de huidige dienstregeling en zullen we indien nodig en aangetoond de dienstregeling aanpassen in december 2014.	Nader te onderzoeken, aanpassing route Krimpen Busstation in sept. 2013 gerealiseerd.
45	Nieuwkoop	Lijn 184 sluit in Alphen aan den Rijn niet goed aan op schooltijden. Nieuwkoop verzoekt eerder in Alphen aan te komen.	Arriva gaat dit onderzoeken.	Dienstregeling 2014
47	Nieuwkoop	De OV-relatie Nieuwkoop - Woerden (station en ziekenhuis) is moeilijker geworden. Nieuwkoop wil aanpassing van de dienstregeling of uitbreiding van het gebruik van OV-taxi.	De dienstregeling van de lijnen 101 en 147 zijn t.o.v. 2012 niet noemenswaardig gewijzigd. Aanpassing van de dienstregeling is derhalve niet nodig. Uitbreiding van het gebruik van OV-taxi dan wel andere alternatieven is in onderzoek.	Dienstregeling 2014, zie ook punt 12

54	Oegstgeest	De gemeente wenst zo snel mogelijk (december 2013) regulier en frequent openbaar vervoer door de nieuwbouwwijk Nieuw-Rhijngeest te hebben rijden. De infrastructuur is dan aanwezig.	Arriva ziet graag een gestrekte busroute door Nieuw-Rhijngeest om doorgaande reizigers niet te duperen met extra rijtijd. Oegstgeest geeft aan deze route om plantechnische en verkeersveiligheidsredenen niet te kunnen bieden.	Nader te onderzoeken
82	Zoeterwoude	De bouwlokatie Meerburg is in ontwikkeling. Begin 2014 wordt het 1e kantoorpand bewoond, later volgt meer (kantoren en woningen). In 2018 is een extra NS-halte gepland. Zoeterwoude wil een bushalte op deze locatie.	Arriva zegt toe deze halte in de dienstregeling op te nemen zodra deze is aangelegd.	Dienstregeling 2014
98	RHM	Lijn 250: toevoegen van een extra vroege ochtendrit richting Leiden.	Dit voorstel dient dru-neutraal te zijn., zie ook punt 68	Dienstregeling 2014
126	Provincie Zuid-Holland	Opheffen halte Uitweg lijn 101 in de gemeente Nieuwkoop n.a.v. de grootschalige trajectaanpak N463 door de provincie Zuid-Holland.	Het opnieuw aanleggen van deze halte is kostbaar. De wegbeheerder vraagt naar de noodzaak van deze halte. Uit OV-chipkaart gegevens blijkt het gebruik nihil (1 in/uitstapper per maand). Arriva stemt in met opheffing van deze halte per 15 december 2013 en informeert de gemeente.	Dienstregeling 2014
128	Provincie Zuid-Holland	Halteren van lijn 365 op de halte LUMC (achterzijde Leiden Centraal)		Nader te onderzoeken
130	Arriva	Rijtijdanalyses van lijnen met een lage punctualiteit.		Dienstregeling 2014
36-2014	Leiderdorp	Leiderdorp wil lijn 182 graag weer over de Hoogmadeseweg laten rijden i.v.m. de halte Leythenrode bij het gelijknamige verzorgingshuis.	We hebben de route inmiddels ingaande zondag 17 maart 2013 kunnen aanpassen.	Behandeld
40-2014	Lisse	Lisse legt een nieuwe halte aan op de Stationsweg/Delfweg. De gemeente vraagt om deze halte aan te doen met lijn 57.	Arriva zegt toe deze halte in de dienstregeling op te nemen na aanleg. We wijzen met nadruk op een sociaal veilige en toegankelijke inrichting van deze halte.	Gerealiseerd in dienstregeling 2014
106-2014	RHM	RHM stelt voor om het concept OV-taxi voor Rijnstreek, Nieuwkoop/Noorden uit te breiden met het overstappunt Bodegraven station NS.	Een verbetering van de OV-ontsluiting van het gebied buiten de reguliere OV-tijden om wordt momenteel onderzocht.	Dienstregeling 2014: Station Woerden is toegevoegd als overstappunt in OV-taxi.
129-2014	Arriva	Door een herinrichting van de Hoofdweg tussen Schollevaartsedreef en en de Laan van Avant-Garde in de gemeenten Capelle- en Nieuwerkerk aan den IJssel is de halte Trade Centre moeilijk inpasbaar. Capelle vraagt of de halte opgeheven kan worden.	De halte Trade Centre ligt op 240 meter van de halte Schollevaartsedreef. De gemeente Nieuwerkerk gaat een halte aanleggen nabij de aansluiting Hoofdweg-Laan van Avant Garde. De halteafstand wordt dan 1000 meter. Arriva stemt in met de opheffing.	Dienstregeling 2014
131-2014	NS	Nieuwe treintijden 2014 zijn door NS aangeleverd.	Arriva onderzoekt de consequenties van evt. gewijzigde tijden.	Dienstregeling 2014

Geheel of gedeeltelijk gerealiseerd in de dienstregeling 2015 (ingaande 14 december 2014) of eerder.				
Nr.	**Bron**	**Wens/suggestie**	**Opmerking Arriva**	**Status**
3.	Gouda	Busroute lijn 3 via Oost- en Westhaven handhaven.	De opzet van de gehele stadsdienst Gouda is onderwerp van studie. Daarbij wordt ook deze route van lijn 3 in ogenschouw genomen. E.e.a. geschiedt in overleg met de gemeente.	Dienstregeling 2015
4.	Gouda	Een betere ontsluiting van Goudse Poort met lijn 6 is gewenst. Door nieuwe bedrijfsvestigingen op Gouwe Park wordt een OV-ontsluiting van dit bedrijventerrein steeds belangrijker.	Arriva onderzoekt de mogelijkheden om beide bedrijventerreinen met lijn 6 te ontsluiten. Een snellere route door Goudse Poort behoort tot de moegelijkheden.	Dienstregeling 2015
10.	Schoonhoven	Vanwege een herinrichting van een deel van de busroute in Schoonhoven-Noord vraagt de gemeente om een onderzoek naar de noodzaak van de busroute over de Boerhaavalaan-Kamerlingh Onnesdreef.	Arriva wil de aanpassing van de route door Schoonhoven-Noord samen met de gemeente onderzoeken. Wij maken een voorstel op basis van instappers per halte en gewijzigde loopafstanden. Een herschikking van de haltes in Noord kan een voorwaarde zijn.	Dienstregeling 2015
14.	Ouderkerk	De wens is om lijn 196 via de kern Lageweg (route Lageweg) te laten rijden i.p.v. over de dijk.	Wij steunen dit verzoek van de gemeente mits er op de juiste locatie nieuwe haltes komen op de Lageweg. Het is onze intentie deze nieuwe route in de dienstregeling 2015 op te nemen.	Dienstregeling 2015
15.	Ouderkerk	De gemeente wil een halte op de Kattendijk bij De Appelgaard door bestaande haltes opnieuw te verdelen.	Arriva wil meewerken om deze wens te honoreren. Voorwaarde is een veilige locatie voor reiziger en bus. Arriva komt met een voorstel.	Dienstregeling 2015
16.	Waddinxveen	De gemeente wil de lijnen 177 en 187 via het bedrijvenpark Coenecoop leiden omdat de haltelokaties op de Zuidelijke Rondweg onveilig zijn (stoppen op een 80 km/u-weg).	Arriva gaat deze routeaanpassing in een groter verband (nieuw treinstation Coenecoop en Triangel) onderzoeken. Voorwaarde is dat beide lijnen voldoende ruimte in hun dienstregeling hebben om deze verlenging van de route aan te kunnen.	Nader te onderzoeken.
20.	Hillegom	Hillegom wil een betere aansluiting van lijn 90 op de trein naar Schiphol.	De lijnen 90 en 92 bieden te Nieuw Vennep aansluiting op de trein van en naar Schiphol. Arriva onderzoekt of de aansluiting voldoet.	Nader te onderzoeken
26.	Leiden	Leiden wil de Kennislijn in de dienstregeling 2015 opgenomen zien.	Arriva overlegt momenteel met diverse partijen om tot een sluitende businesscase te komen voor de Kennislijn. Als dit lukt is de Kennislijn een feit.	Dienstregeling 2015
27.	Leiden	Leiden maakt de Niels Bohrtunnel geschikt voor bussen en wil deze tunnel in de dienstregeling (route) opgenomen zien.	De Niels Bohrtunnel is onderdeel van de route van de Kennislijn met als eindhalte Corpus.	Dienstregeling 2015
45.	Zoeterwoude	Zoeterwoude wenst ook in de R-net-dienstregeling buiten de spitsuren een uurdienst door Zoeterwoude-Dorp voor belangrijke doelgroepen als ouderen en gehandicapten (Swetterhage). Dus behouden wat er nu is.	In de R-net productformule past geen afwijkende route. Qua ontsluitingseis is deze voor de inwoners van Zoeterwoude-Dorp niet vereist. M.b.t. het zorgcentrum Swetterhage onderzoekt Arriva met andere partijen naar ondere mogelijkheden (o.a. buurtbus).	Dienstregeling 2015
52.	RHM	Verbeteringen in de stadsdienst Gouda in samenhang met de ontsluiting van Gouwe Park (Zuidplas).	Zie punten 3. en 4.	Dienstregeling 2015
54.	Haaglanden	Haaglanden wil graag een centrale locatie van de halte Meer en Geerweg met een fietsenstalling.	In 2014 start het grootonderhoud aan de N206 tussen Zoetermeer en Leiden. Hierin worden ook de haltes voor R-net meegenomen incl. de volledige R-net uitvoering. De halte gaat Stolwijk Dorp heten.	Dienstregeling 2015
57.	Zoetermeer	Zorgen worden geuit over een daling van de spitsritten met het oog op de komst van R-net.	De dienstregeling van R-net 400 zal voldoen aan alle uitganspunten die zijn gesteld in de productformule. Een goede start is het halve werk.	Dienstregeling 2015

26	Kaag en Braassem	De gemeente vraagt om een betere uitvoering van Qliner 365.	Wij gaan maatregelen treffen op de uitvoering te verbeteren, o.a. door aanpassing van de rijtijden.	Dienstregeling 2014
27	Reizigers	Reizigers vragen om een betere verdeling van de vertrektijden van de lijnen 56 en 365, m.n. in de avonduren van Oude	Wij gaan zeker onderzoeken om de vertrekmogelijkheden op beide lijnen beter te spreiden zijn over het uur. Met name lijn 56 heeft	Nader te onderzoeken
35	Leiden	Leiden wil een betere en frequentere ontsluiting van het BioSciencePark van en naar Leiden Centraal.	Arriva werkt samen met Leiden en de provincie Zuid-Holland aan een voorstel.	Dienstregeling 2014
44	Nederlek	De gemeente start in september 2013 een reconstructie van het centrum. Consequentie is dat er geen bus meer kan rijden over de Voorstraat. Lijn 292 krijgt een aangepaste route door Lekkerkerk. Hiervoor is een keerlus gewenst nabij de halte	Arriva dringt aan op de aanleg van deze keerlus voor een optimale ontsluiting van de woonwijk rondom de Talmastraat voordat de Voorstraat wordt afgesloten. Bij deze haltes (Kortedreef en de Breeje Hendrick) halen we de meeste reizigers op. Alternatief is de minder	Dienstregeling 2014 en dienstregeling september 2013
59	Rijnwoude	De bus van lijn 165 rijdt in Benthuizen eerder weg dan de dienstregeling aangeeft. Dit is een klacht van een inwoner.	Te vroeg wegrijden mag niet voorkomen. Wij gaan de chauffeurs opnieuw hierover instrueren. Bovendien gaan we de rijtijd nader bekijken om de kans op te vroeg wegrijden te verkleinen.	Dienstregeling 2014
60	Rijnwoude	De gemeente heeft signalen ontvangen dat er behoefte is om met Qliner 380/381 eerder in Den Haag aan te komen i.v.m. start werktijd van 7.00 uur. Huidige eerste rit komt om 7.05 uur in Den Haag aan.	Arriva heeft deze signalen (nog) niet ontvangen. De tijdligging van een eerste rit is altijd onderwerp van discussie. De uitstappers in Voorburg komen te vroeg op hun werk, die in Bezuidenhoud mooi op tijd en die voor Centraal net te laat. Wij passen de tijd van de eerste rit niet aan.	Niet honoreren
37-2015	Noordwijk	Noordwijk wil nogmaals benadrukken het belang van een goede aansluiting van de Qliner 361 uit Noordwijk op de trein naar Schiphol te Sassenheim Station en omgekeerd.	Deze aansluiting is bij Arriva een constant aandachtspunt. Vanwege meerdere aansluitingen en afstemmingen van deze lijn is een perfecte aansluiting in twee richting haast onmogelijk te bieden tegen acceptabele kosten. De uitdaging is het in de dienstregeling 2015 weer beter te doen.	Dienstregeling 2015
25-2014	Kaag en Braassem	Door het tariefverschil op de lijnen 56 en 365 (verhoogd km-tarief) vreest de gemeente dat reizigers massaal kiezen voor lijn 56 en daarmee te volle bussen door de kernen Oud Ade en Rijpwetering. Gemeente is benieuwd naar de reizigersaantallen op beide lijnen.	Tot op heden komen van de chauffeurs geen klachten over te volle bussen op lijn 56. Na het 1e kwartaal 2014 maken we een analyse van het reisgedrag op basis van OV-chipkaart gegevens. Over het resultaat zullen we de gemeente informeren. Waar mogelijk stemmen we de dienstregelingen van beide lijnen beter op elkaar af.	In de dienstregeling 2015 zijn de tijden van de lijnen 56 en 365 op het traject Roelofarendsveen-Leiden waar mogelijk op elkaar afgestemd. Afgehandeld.
38-2015	Noordwijker-hout	Noordwijkerhout wil graag een frequentieverhoging van lijn 90 op het traject Noordwijkerhout-Hillegom van een uur- naar een halfuurdienst. Starten in een brede spitsperiode wordt als alternatief aangedragen.	Het aantal reizigers op het traject Noordwijkerhout-Hillegom rechtvaardigt geen halfuurdienst.	Gehonoreerd in dienstregeling 2015 met nieuwe lijn 57.
51-2014	Noordwijker-hout	Een frequentieverhoging op lijn 90 is gewenst op het traject Hillegom NS-Noordwijk/Noordwijkerhout, minimaal in de spits.	Het toevoegen van dienstregelinguren op lijn 90 moeten we elders compenseren door ritten te schrappen. Vooralsnog zijn er geen plannen in die richting.	Gerealiseerd in dienstregeling 2015 met lijn 57
79-2014	Waddinxveen	De gemeente is bezig met de herinrichting van de wijk Groenswaard (lijnen 175 en 187), incl. de aanleg van een halte en keerlus bij Station Noord. De weg Groensvoorde is dan niet meer geschikt voor bussen. Ook de gemeente is deze mening toe gedaan.	Arriva komt met een voorstel voor een aangepast lijnvoering voor de lijnen 175 en 187, waarbij het van belang is dat de rijtijd van lijn 175 afneemt en dat er voor lijn 187 een nieuwe halte komt op het Noordeinde t.h.v. de Wadde.	Geraliseerd in dienstregeling 2015
80-2014	Zoeterwoude	Zoeterwoude wenst de uurdienst van lijn 365 door Zoeterwoude Dorp te behouden. Vooral het verzorgingshuis Swetterhage heeft baat bij deze voorziening.	Bij het gereed komen van de extra P+R-halte langs de N206 tussen A4 en Dorp en het omzetten van Qliner 365 in R-net 365 (HOV-net ZHN) gaan de ritten door Zoeterwoude Dorp buitenlangs rijden.	Gerealiseerd in dienstregeling 2015. Belbus 176 ontsluit Dorp en R-net 400 heeft een extra halte.

85-2014	Zuidplas	Ontsluiting bedrijventerrein Gouwe Park via een reguliere busverbinding (lijn 6) met het NS station Gouda.	Er zijn reeds initiatieven gestart voor een betere OV-ontsluiting van dit Park. Arriva levert daaraan een bijdrage. Een reconstructie van het kruispunt Coenecoopbrug-Noord Ringdijk incl. bushaltes biedt mogelijkheden om met lijn 186/187 van en naar Gouda NS te reizen.	Gerealiseerd dienstregeling 2015
93-2014	RHM	Lijn 169: extra spitsrit naar Leiden en in een brede spits via het bedrijventerrein en Oranjelaan te Zoeterwoude Rijndijk.	Volle ritten een om laten rijden via een bedrijventerrein heeft niet onze voorkeur.	Gerealiseerd door start lijn 269 in dienstregeling 2015
17-2016	Lisse	Een Keukenhoflijn aansluitend op lijn 50 uit Haarlem met een overstap bij de halte De Nachtegaal is zeer gewenst.	deze wens wordt gehonoreerd in de dienstregeling 2015 door de introductie van een derde Keukenhoflijn 850 tussen de halte De Nachtegaal en Keukenhof aansluitend op lijn 50 van en naar Haarlem. Deze lijn is een pilot voor één jaar.	Gehonoreerd in dienstregeling 2015, vervalt in dienstregeling 2016 i.v.m. snelle looproute via nieuwe aansluiting P-terrein
112-2014	Stadsgewest Haaglanden	Haaglanden informeert naar de status van Qliner 365, de uitvoering en MIPOV-gegevens. Het verzoek is de HOV-lijn te knippen te Leiden.	Over de corridor Zoetermeer-Leiden hebben we intensief contact met de provincie Zuid-Holland. In de plannen van de provincie gaat R-net 365 alleen rijden tussen Zoetermeer en Leiden. Het verstrekken van	Gerealiseerd in dienstregeling 2015
125-2014	Provincie Zuid-Holland	De ombouw van Qliner 365 tot R-net 365 staat gepland voor 2014. De R-net formule betreft het traject Zoetermeer-Leiden en heeft dus gevolgen voor de exploitatie van de hele Qliner 365 van Zoetermeer tot Schiphol.	Arriva onderzoekt de consequenties van het 'knippen' van lijn 365 te Leiden Centraal. We werken mee aan de realisatie van deze R-net lijn.	Gerealiseerd in dienstregeling 2015

Geheel of gedeeltelijk gerealiseerd in de dienstregeling 2016 (ingaande 13 december 2015) of eerder.

Nr.	Bron	Wens/suggestie	Opmerking Arriva	Status
1-2016	Provincie Noord-Holland	De halte Dreef nabij het provinciehuis van Noord-Holland wordt door lijn 50 alleen richting Haarlem Station aangedaan. Door vertrek van Cxx-lijn 140 is het provinciehuis slecht ontsloten. De provincie NH vraagt om de route van lijn 50 ook in de richting Leiden langs de halte Dreef te Leiden.	Lijn 50 heeft een krappe en sluitende omloop te Haarlem Station. De route verleggen van lijn 50 richting Leiden kost ca. 2 minuten. Arriva gaat onderzoeken of er ruimte in de busomloop zit om dit verzoek te honoreren.	Gerealiseerd
20-2016	Teylingen	Om de locatie Akzo Nobel beter te ontsluiten verzoekt de gemeente om nogmaals te overwegen om lijn 250 door Sassenheim, langs Sassenheim Station en Akzo Nobel te rijden (uitbreiding op een eerder verzoek).	Lijn 250 is een snelle spitsverbinding voor Lisse met Den Haag (overstap bij Transferium A44) en Leiden Centraal. Een route door Sassenheim en langs het station en Akzo Nobel doet het sneldienstkarakter voor Lisse te niet. Samen met de gemeente Teylingen wil Arriva onderzoeken hoe Akzo Nobel beter per OV te bereiken is.	Niet honoreren. In dienstregeling 2016 wordt Akzo goed ontsloten met lijn 57 (nieuwe haltes in 2 richtingen.
21-2016	Teylingen	Door lijn 57 tijdelijk in twee richtingen over de Rijksstraatweg te leiden wordt Akzo Nobel al beter ontsloten. Teylingen vraagt Arriva lijn 57 (tijdelijk) deze route te rijden.	Arriva steunt deze wens van Teylingen. In de dienstregeling 2015 is nog geen rekening gehouden met deze routewijziging richting Voorhout. Onze voorkeur betreft een definitieve routewijziging.	Nader overleg
32-2015	Nieuwkoop	Lijn 184 ook in de avonduren laten rijden.	Lijn 184 is als pilot voor twee jaar aangeboden. Vanwege een langdurige omleiding in Langeraar is de pilot een jaar verlengd. In 2014 gaan we deze lijn evalueren en nemen daarin de wensen van Nieuwkoop mee.	In 2016 krijgt lijn 184 een nieuwe dienstregeling: kleine voertuigen, deels vast, deels vraagafh. Buurtbus in voorbereiding.
33-2015	Nieuwkoop	Nieuwkoop wenst een halte bij het zwembad Aarweide op de Schilkerweg (N462).	In 2014 gaan we deze lijn evalueren en nemen daarin de wens van Nieuwkoop mee.	Meenemen in buurtbus project.

35-2015	Nieuwkoop	Nieuwkoop wil een nieuwe halte op de route van lijn 184 ter hoogte van het bedrijventerrein Bovenland.	In 2014 gaan we deze lijn evalueren en nemen daarin de wens van Nieuwkoop mee.	Meenemen in buurtbus project.
87-2014	RHM	Stadslijn 1/2 Leiden een paar minuten verschuiven voor een betere treinaansluiting te Lammenschans NS van/naar Leiderdorp.	Dit is het onderzoeken waard, mits andere aansluitingen en en sluitende omlopen niet in het geding komen.	Gerealiseerd dienstregeling 2016

Geheel of gedeeltelijk gerealiseerd in de dienstregeling 2017 (ingaande 11 december 2016) of eerder.				
Nr.	**Bron**	**Wens/suggestie**	**Opmerking Arriva**	**Status**
9-2017	Alphen aan den Rijn	Met de Qliner 380/381 graag halteren bij de nieuw aan te leggen bushalte langs N209-Benthuizen.	Als deze halte is gerealiseerd gaan wij daat ook stoppen met de Qliners Alphen aan den Rijn-Den Haag.	Honoreren
20-2017	Teylingen	Gemeente wenst een aanpassing van HOV-route van Qliner 361 incl. een nieuwe haltelokatie Mecklenburg tussen de haltes Uiver en Station Sassenheim.	Arriva wil graag met de gemeente deze routewijziging en nieuwe haltelokatie nader onderzoeken, mede het perspectief van betere treinaansluitingen bij Station Sasssenheim.	Gerealiseerd dienstregeling 2017
34-2017	VC-Alphen aan den Rijn	Er ligt een voorstel om de stadsdienst van Alphen aan den Rijn anders op te zetten met een meer ontsluitende functie en de streeklijnen een verbindende functie te geven.	In overleg met chauffeurs gaan we de voorstellen nader uitwerken en bezien in hoeverre dit gaat leiden tot een nieuw lijnennet en dienstregeling.	1e fase stadsdienst Alphen aan den Rijn gerealiseerd in dienstregeling 2017
36-2017	VC-Alphen aan den Rijn	Diverse verbeterideeën voor afstemmingen en aansluitingen: 1. Aansluiting 165-169 te Hazerswoude Rijndijk 2. Tijden van 169 en 182 afstemmen tot 15 min. in Leiden 3. Stadslijnen 3 en 4 om en om laten rijden. 4. Treinaansluiting lijn 147	Enkele punten zijn in de dienstregeling geheel of gedeeltelijk gerealiseerd. Andere punten gaan we bespreken met chauffeurs en de uitkomst verwerken in de dienstregeling 2017.	Deels gerealiseerd in dienstregeling 2017
37-2017	VC-Gouda-Krimpen-Schoonhoven	De stadsdienst Gouda behoeft nieuwe impulsen en een verbeterde concurrentiepositie t.o.v. auto en fiets. Chauffeurs willen graag meedenken.	Arriva werkt samen met Rover-Gouda aan een nieuwe opzet van de stadsdienst Gouda. Stadschauffeurs worden bij deze nieuwe plannen betrokken.	Gerealiseerd dienstregeling 2017
39-2017	VC-Gouda-Krimpen-Schoonhoven	De vertragingen op de lijnen 175 en 383 tussen Rotterdam-Nesselande en Zevenhuizen nemen m.n. in de ochtendspits extreme (tot 30 minuten) vormen aan. Een alternatieve route is dringend gewenst.	In de zomer van 2016 wordt de rotonde bij Nesselande in de N219 vervangen door een met verkeerslichten geregelde kruispunt. De verwachting is dat dan de extreme vertragingen niet meer voorkomen. Met lijn 175 gaan we medio 2016 een snellere route rijden.	Gerealiseerd medio 2016
40-2017	VC-Gouda-Krimpen-Schoonhoven	Er zijn ideeën voor een nieuwe opzet van het lijnennet in de Krimpenerwaard met meer focus op de driehoek Krimpen-Lekkerkerk-Ouderkerk (westzijde Krimpenerwaard).	We gaan de mogelijkheden onderzoeken om het lijnennet en dienstregeling (aanbod) in de Krimpenerwaard nog meer toe te snijden op de vraag.	Gerealiseerd dienstregeling 2017
41-2017	RHM	Wens: Koppelen van Qliners 385 en 361 en deze lijn 'knippen' bij Station Sassenheim.	Alle wensen en suggesties worden uitgebreid besproken in de werkgroep dienstregeling van RHM.	Gerealiseerd dienstregeling 2017
46-2017	RHM	Wens: Volledige nieuwe opzet voor het stadsnet Gouda.	Alle wensen en suggesties worden uitgebreid besproken in de werkgroep dienstregeling van RHM.	Gerealiseerd dienstregeling 2017
49-2017	RHM	Suggestie: route van Qliner 365 tussen Leiden en Schiphol na introductie van R-net Leiden-Leiderdorp bepalen a.h.v. HB-matrix.	Alle wensen en suggesties worden uitgebreid besproken in de werkgroep dienstregeling van RHM.	Gerealiseerd dienstregeling 2017
11-2016	Zuidplas	De nieuwbouwlokatie Zevenhuizen Zuid wordt ontwikkeld. In 10 tot 15 jaar worden ca. 1.400 woningen gebouwd in clusters van 100 tot 250. Een goede busontsluiting is gewenst.	De ligging van het plangebied sluit beperkt aan op de lijnvoering van lijn 175. Samen met de gemeente wil Arriva een optimalisatie van de lijnvoering bezien, mede in het licht van maatregelen op het Zuideinde.	Gerealiseerd medio 2016

1-2015	Gouda	OV-ontsluiting nieuwbouw Westergouwe bij 1e oplevering vanaf 2015(ca. 150 woningen per jaar).	Ontsluitingsmogelijkheden (wegenstructuur en OV) tijdig met gemeente bespreken. Vooralsnog lijkt lijn 190 hiervoor in aanmerking te komen.	Gerealiseerd dienstregeling 2017
39-2015	Noordwijker-hout	De gemeente vraagt om een onderzoek naar de vervoersbehoefte tussen Noordwijkerhout en Sassenheim Station.	Inwoners van Noordwijkerhout kunnen Station Sassenheim bereiken middels een overstap van lijn 57 op lijn 361 bij de halte Oosthoutlaan in Voorhout. Deze reis is overdag ieder halfuur te maken en de reistijd is ca. 25 minuten. De overstap richting Noordwijkerhout is nu erg ruim. Arriva gaat onderzoeken of deze te verbeteren is.	Dienstregeling 2017 is er een overstap tussen 57 en 385 bij halte Oosthoutlaan. In beide richtingen een overstaptijd van ca. 10 minuten.
47-2015	RHM	RHM heeft een voorkeur voor het splitsen van lijn 361 te Sassenheim station in 2 lijnen.	Lijn 361 is de beoogde R-net Noordwijk-Schiphol. De huidige lijn splitsen is voorlopig niet aan de orde, maar wordt meegenomen in de corridorstudie.	Gerealiseerd dienstregeling 2017
50-2015	RHM	Halfuurdienst tussen Lekkerkerk en Capelsebrug is gewenst door uitbreiding van lijn 194 of een combinatie met lijnen 292 en 293.	De combinatie 194-292 voorziet al bijna is een 30-minutendienst tussen Lekkerkerk en Capelsebrug. Waar mogelijk zullen we de vertrektijden nog beter op elkaar afstemmen.	Gerealiseerd dienstregeling 2017
48-2014	Noordwijk	Aansluiting lijn 361 uit Noordwijk op de trein naar Den Haag te Sassenheim NS is te ruim (21 minuten). Noordwijk wil een betere aansluiting.	Qliner 361 heeft gedurende zijn rit vele aansluitmogelijkheden op treinen (Voorhout en Sassenheim) en andere buslijnen (o.a. lijn 57 te Lisse). Te Sassenheim NS ligt de nadruk op de treinaansluiting naar Schiphol en verder. Het verschuiven van de tabel betekent een verslechtering van de andere aansluitingen. Bovendien heeft Noordwijk met lijn 90 een directe busverbinding met Den Haag.	Gerealiseerd dienstregeling 2017

Geheel of gedeeltelijk gerealiseerd in de dienstregeling 2018 (ingaande 10 december 2017) of eerder.				
1-2018	Alphen aan den Rijn	Onderzoek naar verbeteren OV in de stad Alphen aan den Rijn: betere afstemming stad-streek, aantal buslijnen door centrum, opening Maximabrug, fusie ID-college en ROC-Leiden, bereikbaarheid Alrijne Ziekenhuis, enz.	Arriva heeft toegezegd de nieuwe stadsdienst Alphen aan den Rijn 2017 te evalueren en genoemde punten van de gemeente te betrekken in een 2e fase OV-Alphen aan den Rijn dienstregeling 2018.	Nader overleg dienstregeling 2018
2-2018	Alphen aan den Rijn	Gemeente ziet graag een proactieve houding van provincie en Arriva om een buurtbus Boskoop-Oost mogelijk te maken.	Het initiatief voor oprichting van een buurtbus Boskoop-Oost ligt bij bewoners en gemeente. Arriva faciliteert en provincie beoordeelt een aanvraag. Zie ook punt 2-2017.	Initiatief ligt bij bewoners en gemeente
3-2018	Alphen aan den Rijn	Maximale benutting van R-net Schiphpl-Alphen aan den Rijn door optimale aansluitingen en bereikbaarheid R-net haltes.	Zie punt 3-2017.	
3-2017	Alphen aan den Rijn	Om de toekomstige R-net 370 nog beter te benutten wenst de gemeente een onderzoek naar uitbreiding P+R, verhoging snelheid, wijze van promotie, enz. Deze lijn levert een bijdrage aan een betere ontsluiting van het landelijk gebied ten noorden van Alphen aan den Rijn.	Bij het ontwikkelen van nieuwe R-net verbindingen werken provincie, gemeenten en Arriva nauw samen om de nieuwe R-net verbinding tot een succes te maken. Alle genoemde aspecten komen daarbij aan de orde.	Initiatief ligt bij provincie Zuid-Holland
8-2018	Oegstgeest	Gemeente wenst vroegtijdig betrokken te zijn bij mogelijke aanpassingen in lijn 186/187 a.g.v. R-net TAG.	Arriva zegt toe de gemeente hierbij te betrekken.	Nader overleg met gemeente
15-2018	Zoetermeer	De gemeenteraad heeft bij motie gevraagd 'in gesprek te gaan met PZH over een betere (directe) nachtverbinding tussen Zoetermeer en Leiden'.	Arriva gaat de (financiële) haalbaarheid van de gevraagde nachtdienst op R-net 400 onderzoeken. Om verwachtingen te temperen: nachtvervoer is kostbaar en de vraag is gering…..	Nader te onderzoeken

17-2018	Gouda	Gemeente maakt zich zorgen over de ontsluiting van Goudse Poort bij het wegvallen van lijnen 186/187 a.g.v. komst R-net Trein Alphen aan den Rijn-Gouda (R-net TAG)	Een goede ontsluiting met voldoende capaciteit van de Goudse Poort is onderdeel van het nieuwe Busnet TAG 2018 én de evaluatie van lijn 6 stadsdienst Gouda.	Dienstregeling 2018
21-2018	Provincie Zuid-Holland	Start R-net verbindingen Gouda-Schoonhoven, Alphen aan den Rijn-Schiphol en Leiden-Leiderdorp en nieuw busnet TAG (R-net Trein Alphen-Gouda)	Arriva gaat samen met de provincie deze nieuwe R-net verbindingen uitwerken en realiseren in de dienstregeling 2018, incl. een nieuw busnet TAG.	Dienstregeling 2018
1-2017	Alphen aan den Rijn	Bij de haltes van de toekomstige R-net 370 is behoefte aan voldoende, hoogwaardige fietsparkeervoorzieningen.	De provincie Zuid-Holland maakt ontwerpen (i.o.m. de wegbeheerders) van alle R-net haltes. Een fietsenstalling is hiervan onderdeel.	Initiatief ligt bij provincie Zuid-Holland
2-2017	Alphen aan den Rijn	De bereikbaarheid van Boskoop Oost met OV is slecht. Wellicht dat een uitbreiding van de buurtbus Reeuwijk hierin verbetering kan brengen.	De vraag naar regulier OV in Boskoop Oost is te gering om een busvoorziening in stand te houden. De Regiotaxi Holland-Rijnland biedt een alternatief. Buurtbus Reeuwijk opereert autonoom. Arriva heeft een adviserende rol.	Buurtbus Reeuwijk heeft aangegeven hiertoe geen mogelijkheden te zien.
7-2017	Alphen aan den Rijn	De gemeente vraagt Arriva te onderzoeken of het mogelijk is om het OV niet door maar om het centrum te leiden.	Arriva gaat dit onderzoeken en zal de consequenties weergeven. Tevens is dit verzoek te betrekken bij een betere afstemming van stads- en streeklijnen in Alphen aan den Rijn (punt 5-2017)	Nader te onderzoeken in overleg met gemeente
9-2016	Waddinxveen	De komst van R-net Alphen aan den Rijn-Gouda en de parallelstructuur A12 kunnen nieuwe mogelijkheden bieden voor de ontsluiting van de diverse bedrijventerreinen rond de A12.	De komst van R-net heeft zeker invloed op het busnet tussen Alphen en Gouda. Dit wordt zichtbaar in de dienstregeling 2017 (dus niet al in 2016). Momenteel vindt overleg plaats met de provincie over de mogelijkheden. Arriva werkt dit uit in een wijzigingsvoorstel voor het Vervoerplan 2017.	Nader uit te werken voor dienstregeling 2018

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
RAADSTUK-18-00411

Datum vergadering
31 mei 2018

Aanwezig
Voorzitter: drs. G. Goedhart
Griffier: mr. drs. C.B.H. Heusingveld
Raadsleden:
J.P. van den Berg
S. van Berkum
J.J.J. Beugelsdijk
R.T.P. Brouwer
M. van Dormolen
J. M. Janson.
G.J.W. van der Klugt
J.C.F. Knapp, mr.
C.M.A. Meiland-van den Burg
K.A. Vermeulen
H.B.G. van der Wal
A.E.M. Warmerdam
M.A. Wiebes, drs.

Wethouders:
H.W.M. de Jong
A. Gotink
M.G. Bilars.

Afwezig met kennisgeving
G.M.A. Cramer
J.C.P. de Moor, mr. ing.
P.Q.M. Pennings
M.J.C. Wijnands-de Groot

Besluitenlijst raadsvergadering van 31 mei 2018

Nr.	***Onderwerp***	***Besluit***	***Opmerkingen***
1	Opening	De vergadering wordt geopend om 20:01	Er zijn afmeldingen van dhr. Cramer, dhr. De Moor, dhr. Pennings en mw. Wijnands.
2	Vaststelling agenda	De agenda wordt conform vastgesteld	
3	Actuele politieke vragen	Pfh. Bilars zegt toe dat de Antwoorden op de vragen van de PvdA schriftelijk worden nagezonden.	
4	Vaststellen van de besluitenlijst van de openbare raadsvergadering van 19 april 2018	De besluitenlijst van 19 april wordt ongewijzigd vastgesteld	
5	Mededelingen	- Dhr. Janson wil mogelijk een verzoek indienen tot een extra vergadering van de commissie samenleving m.b.t. loonkostensubsidie. De VVD en het CDA hebben hier geen behoefte aan. - Pfh. Bilars geeft als antwoord op een toezegging aan dat	

Nr.	Onderwerp	Besluit	Opmerkingen
		Noordwijkerhout ook van harte welkom is bij het Mui Zwemmen	
6	Benoeming kwartiermaker / beoogd griffier nieuwe gemeente Noordwijk	- De burgemeester benoemt dhr. Van der Klugt (vz), dhr. Vermeulen en mw. Warmerdam tot stembureau - Na een geheime schriftelijke stemming zijn de volgende besluiten genomen met op alle 4 beslispunten alle 13 stemmen voor: 1. Mevrouw drs. M. Fabbricotti met ingang van week 24 parttime en vanaf 1 juli 2018 fulltime te benoemen als kwartiermaker / beoogd griffier voor de nieuwe gemeente Noordwijk; 2. Mevrouw Fabbricotti voor te dragen bij de nieuw te vormen gemeenteraad voor benoeming als griffier; 3. Mevrouw Fabbricotti voor te dragen (conform artikel 61 Wet Arhi) bij Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland als tijdelijke griffier van de nieuwe gemeenteraad tot het moment van formele besluitvorming over de benoeming; 4. De heer M. van Dormolen en mevrouw T.T. Visser-Danser te mandateren als werkgeverscommissie voor de kwartiermaker / beoogd griffier tot aan de fusiedatum van 1 januari 2019.	
7	*Hamerstukken*	Alle hamerstukken zijn afgehamerd.	
7a	Ingekomen stukken	Conform voorstel	
7b	Voorstel om geen zienswijze in te dienen over de begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2019-2022 van Holland Rijnland	Conform voorstel	
7c	Voorstel om geen zienswijze in te dienen over de programmabegroting 2019 en de meerjarenramingen 2020-2022 van de Veiligheidsregio Hollands Midden	Conform voorstel	

Nr.	*Onderwerp*	*Besluit*	*Opmerkingen*
7d	Voorstel over de aanbevelingen van de Rekenkamercommissie over het rapport naar burger- en overheidsparticipatie	Conform voorstel	
7e	Voorstel over de voorjaarsnota	Conform voorstel	
7f	Voorstel om de aanpassing in de verordening jeugdhulp vast te stellen	Conform voorstel	
7g	Voorstel om geen zienswijze in te dienen bij de programmabegroting 2019 ISD Bollenstreek en de begrotingswijziging 2018-1	Conform voorstel	
7h	Voorstel om budget beschikbaar te stellen voor de pilot Zorgpauze	Conform voorstel	
7i	Voorstel om het Bestemmingsplan Sportpark de Boekhorst vast te stellen	Conform voorstel	
7j	Voorstel om het bestemmingsplan Gooweg sectie D. nr. 2651 en 2652 vast te stellen	Conform voorstel	
7k	Voorstel om het Bestemmingsplan Teylingen College, locatie Leeuwenhorst vast te stellen	Conform voorstel	
8	Voorstel om een ontwerpverklaring van geen bedenkingen af te geven voor Robijnslaan 43	- De PvdA dient bij start van de behandeling van dit agendapunt een motie in waarbij de raad wordt opgeroepen uit te spreken het besluit aan te houden en het college wordt opgeroepen om te onderzoeken of het plan zodanig kan worden aangepast dat ook de bedrijfshallen wat hoogte betreft voldoen aan de wens van de welstandscommissie en daarmee aan het vigerende bestemmingsplan. - Na een ordevoorstel wordt besloten om deze motie per direct in stemming te brengen voorafgaand aan de behandeling van het voorstel van de ontwerpverklaring van geen bedenkingen. - De motie van de PvdA wordt verworpen met de 6 stemmen	

Nr.	Onderwerp	Besluit	Opmerkingen
		van de PvdA, GL en NZLokaal voor en de 7 stemmen van de VVD, het CDA en D66 tegen. - Na een discussie over het voorstel zelf wordt het voorstel over de ontwerpverklaring van geen bedenkingen voor Robijnslaan 43 aangenomen met de 6 stemmen van de PvdA, GL en NZLokaal tegen en de 7 stemmen van de VVD, het CDA en D66 voor.	
9	Motie Meer toiletten in Noordwijkerhout: een hoognodige zaak NZLokaal	NZLokaal dient een motie in waarbij het college wordt opgeroepen om: - een inventarisatie te (laten) verrichten naar de mogelijke bestaande locaties en beschikbaarheid van openbare en opengestelde toiletvoorzieningen voor alle geslachten binnen het centrumgebied. - Toiletten in gemeentelijke gebouwen open te stellen voor passanten en aan te melden bij de HogeNood-app. - In overleg te treden met de horeca, winkels, supermarkten en zorginstellingen om te komen tot openstelling van bestaande toiletvoorzieningen voor passanten, en toiletten die opengesteld worden aan te (laten) melden bij de HogeNood-app - Bij voorgesprekken over omgevingsvergunningen voor verbouwingen van bedrijfspanden de gemeente de meerwaarde van het instaleren en openstellen van een toilet onder de aandacht brengt bij de vergunning vrager. - ter zake en voor overige en aanvullende aspecten een beleidskader te ontwikkelen en dit voor te leggen aan de gemeenteraad - in overleg te treden met de NOV om dit voorstel over te nemen. - voor het zomerreces van 2018 aan de raad terug te koppelen	

Nr.	Onderwerp	Besluit	Opmerkingen
		hoe het deze motie heeft uitgevoerd Na een discussie wordt de motie door NZLokaal ingetrokken vanwege de volgende toezegging van wethouder Gotink: - Pfh. Gotink zegt toe om in de volgende commissie samenleving met een voorstel te komen wat tegemoet zal komen aan de motie en de wens voor beperkte ambtelijke inzet.	
10	Sluiting	De vergadering wordt gesloten om 21:31	

Gewijzigd / ongewijzigd vastgesteld op 5 juli 2018

griffier, voorzitter,

De integrale, digitale weergave van deze vergadering is in woord en beeld te raadplegen via de gemeentelijke website www.noordwijkerhout.nl.

Geachte heer Goedhart, Beste Gerrit,

Ik ben uit de VVD fractie gestapt en ga deze periode als eenmansfractie afronden onder de naam Groep Doen!

Ik heb me aangesloten bij Puur, waarbij ik actief mee help om de mensen van Puur ook op weg te helpen in de dossiers in Noordwijkerhout en De Zilk.

Om iedere schijn van het uitwisselen van informatie tussen de VVD en Puur uit te sluiten, heb ik moeten besluiten om uit de VVD fractie te stappen.

Met vriendelijke groet,

Marc Cramer

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Raad-18-87923
Z-16-41366

Opgesteld door:
Cindy Heusingveld

Raadsvoorstel

Onderwerp: Benoeming burgerraadslid J.B. Knapp

Voorgesteld raadsbesluit (beslispunten)
Dhr. J.B. Knapp te benoemen tot lid van de commissie BAM namens de VVD

Samenvatting
Vanwege het opstappen van dhr. Cramer uit de fractie van de VVD zijn er een aantal nieuwe benoemingen benodigd vanuit de VVD. De heer mr. J.C.F. Knapp neemt ontslag als lid van de commissie BAM. De fractie van de VVD draagt daarom dhr. J.B. Knapp voor als nieuw burgerraadslid. Hij zal zitting nemen in de commissie BAM.

Conform de verordening op de commissies benoemt de raad op voordracht van de fractie de leden van de commissies. In artikel 4, lid 3 van de verordening staan de criteria genoemd waaraan voldaan moet worden om tot benoeming over te kunnen gaan. Deze vereisten zijn:
Een kandidaat moet achttien jaar of ouder zijn en niet uitgesloten zijn van het kiesrecht. Een kandidaat moet wonen in de gemeente waar hij/zij burgerraadslid wordt. Het is in Nederland ook voor mensen met een andere nationaliteit dan de Nederlandse mogelijk burgerraadslid te worden. In dat geval moet de kandidaat minstens vijf jaar achter elkaar in Nederland hebben gewoond. Omdat er functies zijn die niet verenigbaar zijn met het uitoefenen van het burgerraadslidmaatschap zijn burgerraadsleden verplicht openbaar te maken welke andere functies zij vervullen.

Er is een commissie van de geloofsbrieven ingesteld die aan de hand van de overlegde stukken controleert of de kandidaat aan de voor benoeming gestelde eisen voldoet en rapporteert ter vergadering over haar bevindingen aan de raad. Daarna kan de raad tot besluitvorming overgaan.

Ter installatie als burgerraadslid legt de benoemde kandidaat vervolgens in handen van de voorzitter de ambtseed of –belofte af.

Bijlage(n)
Concept raadsbesluit

Noordwijkerhout, 3 juli 2018,

Presidium

mr. drs. C.B.H. Heusingveld
griffier

drs. G. Goedhart
voorzitter

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Raad-18-87924
Z-16-41366

Agendapunt
5

Raadsbesluit

Onderwerp: Benoeming burgerraadslid Knapp

De raad van de gemeente Noordwijkerhout,
Gelet op het reglement van Orde van de raad en de verordening op de commissies

Gelezen de voordracht van de fractie van de VVD, gelezen het voorstel van het presidium en gelet op artikel 82 van de Gemeentewet.

besluit:

1. Dhr. J.B. Knapp te benoemen tot lid van de commissie BAM namens de VVD

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 5 juli 2018

mr. drs. C.B.H. Heusingveld griffier	drs. G. Goedhart voorzitter

Gemeente Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-16-41366
Raad-18-87926

Opgesteld door
Cindy Heusingveld

Raadsvoorstel

Onderwerp: Benoemingen VVD in commissies

Voorgesteld raadsbesluit (beslispunten)

1. De heer G.M.A. Cramer ontslag te verlenen als lid van de commissie RenW en de Raadsgroep namens de VVD.
2. De heer mr. J.C.F. Knapp te benoemen tot lid van de commissie RenW en de Raadsgroep namens de VVD.

Samenvatting

Vanwege het opstappen van de heer Cramer uit de fractie van de VVD kan hij niet meer namens deze fractie het woord voeren in de commissies en in de Raadsgroep. Vandaar het verzoek van de fractie van de VVD om hem hiervoor ontslag te verlenen.
De fractie van de VVD draagt vervolgens de heer mr. J.C.F. Knapp voor om te benoemen tot lid van de commissie RenW en tot lid van de Raadsgroep.

Conform de verordening op de commissies benoemt de raad op voordracht van de fractie de leden van de commissies. Conform artikel 5 lid 3 van de verordening van de commissies kan de raad een lid op voorstel van de fractie die het lid heeft voorgedragen ontslaan. Deze situatie doet zich voor in geval van een splitsing van een fractie.

Bijlage(n)
Concept raadsbesluit

Noordwijkerhout, 5 juli 2018,

Presidium

mr. drs. C.B.H. Heusingveld	drs. G. Goedhart
griffier	voorzitter

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Raad-18-87928
Z-16-41366

Agendapunt
5

Raadsbesluit

Onderwerp: Benoemingen VVD in commissies

De raad van de gemeente Noordwijkerhout,
Gelet op het reglement van Orde van de raad en de verordening op de commissies

Gelezen de voordracht van de fractie van de VVD, gelezen het voorstel van het presidium en gelet op artikel 82 van de Gemeentewet.

besluit:

1. De heer G.M.A. Cramer ontslag te verlenen als lid van de commissie RenW en de Raadsgroep namens de VVD.
2. De heer mr. J.C.F. Knapp te benoemen tot lid van de commissie RenW en de Raadsgroep namens de VVD.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 5 juli 2018

mr. drs. C.B.H. Heusingveld	drs. G. Goedhart
griffier	voorzitter

Gemeente Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-18-47807
Raad-18- 87984

Opgesteld door
Cindy Heusingveld

Raadsvoorstel

Onderwerp: Benoemingen Groep Doen! in commissies

Voorgesteld raadsbesluit (beslispunten)

1. De heer G.M.A. Cramer te benoemen tot lid van de commissie RenW, tot lid van de commissie SAM, tot lid van de commissie BAM en tot lid van de Raadsgroep namens de groep Doen!

Samenvatting

De heer Cramer is uit de VVD gestapt en gaat als zelfstandige fractie onder de naam van Groep Doen! verder. Hierdoor zijn er een aantal benoemingen benodigd voor deze nieuwe fractie.
De fractie draagt de heer G.M.A. Cramer voor tot lid van de commissie RenW, SAM, BAM en tot lid van de Raadsgroep.

Conform de verordening op de commissies benoemt de raad op voordracht van de fractie de leden van de commissies. De nieuwe fractie heeft recht op benoemingen in de raadscommissies en de Raadsgroep.

Bijlage(n)
Concept raadsbesluit

Noordwijkerhout, 5 juli 2018,

Presidium

mr. drs. C.B.H. Heusingveld	drs. G. Goedhart
griffier	voorzitter

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Raad-18-87985
Z-18-47807

Agendapunt
5

Raadsbesluit

Onderwerp: Raadsbesluit Benoeming Groep Doen! in commissies

De raad van de gemeente Noordwijkerhout,
Gelet op het reglement van Orde van de raad en de verordening op de commissies

Gelezen de voordracht van de fractie van de VVD, gelezen het voorstel van het presidium en gelet op artikel 82 van de Gemeentewet.

besluit:

De heer G.M.A. Cramer te benoemen tot lid van de commissie RenW, tot lid van de commissie SAM, tot lid van de commissie BAM en tot lid van de Raadsgroep namens de Groep Doen!

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 5 juli 2018

mr. drs. C.B.H. Heusingveld	drs. G. Goedhart
griffier	voorzitter

Gemeente
Noordwijkerhout

Lijst van ingekomen stukken
Raadsvergadering 5 juli 2018

Ingekomen stukken					
Nr.	**Datum**	**Ingekomen van**	**Onderwerp**	**Voorstel**	**Cie.**
2018/123	05-06-2018	's Heerenloo	Samen zorgen voor Jeugd: Nu en in de toekomst	2. Ter kennisname van een externe	SAM
2018/122	30-05-2018	Right to Challenge	informatie om met elkaar vorm te geven aan de lokale invulling van Right to Challenge	2. Ter kennisname van een externe	SAM
2018/120	29-05-2018	Start Foundation	Loonkostensubsidie 2018	2. Ter kennisname van een externe	SAM
2018/118	25-05-2018	Gemeente Velsen	Motie tegen verhoging BTW gezond voedsel	2. Ter kennisname van een externe	SAM
2018/117	24-05-2018	College van burgemeester en wethouders	Jaarverslag kinderopvang 2017	1. Ter kennisname van het college	SAM
2018/115	17-05-2018	Alzheimer Nederland	Langer thuis bij dementie in 10 punten	2. Ter kennisname van een externe	SAM
2018/114	17-05-2018	Maag Lever DarmStichting	Meer openbare en opengestelde toiletten: dat lucht op!	2. Ter kennisname van een externe	SAM
2018/107	05-05-2018	Stichting Leven met de Aarde	Zevende brief tafel van 12: Vrijheid	2. Ter kennisname van een externe	SAM
2018/106	02-05-2018	Stichting Dierenlot	Uitkomsten onderzoek toekenning vergoedingen voor lokale dierenhulpverleners	2. Ter kennisname van een externe	SAM
2018/105	04-05-2018	Comité 21 maart	Oproep aan gemeenten om gezamenlijk een doeltreffend	2. Ter kennisname van een externe	SAM
2018/101	04-05-2018	ISD Bollenstreek	Loonkostensubsidie en terugkoppeling gesprek met ministerie	2. Ter kennisname van een externe	SAM

Gemeente
Noordwijkerhout

Lijst van ingekomen stukken
Raadsvergadering 5 juli 2018

Ingekomen stukken					
Nr.	**Datum**	**Ingekomen van**	**Onderwerp**	**Voorstel**	**Cie.**
2018/100	03-05-2018	RDOG HM	Jaarstukken 2017 RDOG HM	2. Ter kennisname van een externe	SAM
2018/097	01-05-2018	Rekenkamercie. Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout	Startnotitie rekenkameronderzoek re-integratie	2. Ter kennisname van een externe	SAM
2018/125	06-06-2018	Dhr. Springer	Diverse brieven	2. Ter kennisname van een externe	R&W
2018/124	06-06-2018	Stichting Leven met de Aarde	Wereldmilieudag en burgerschapslessen	2. Ter kennisname van een externe	R&W
2018/121	29-05-2018	GoClean de Liemers	Verzoek aansluiten Statiegeldalliantie	2. Ter kennisname van een externe	R&W
2018/119	28-05-2018	Greenport Ontwikkelingsmaatschappij	Jaarverslag 2017	2. Ter kennisname van een externe	R&W
2018/116	22-05-2018	Omgevingsdienst West-Holland	Jaarverslag 2017, begroting 2019 en meerjarenraming 2020-2022	2. Ter kennisname van een externe	R&W
2018/111	14-05-2018	College van burgemeester en wethouders	Aanbesteding UAV-GC-contract 'Herinrichting Zilkerduinweg tussen Regenvlietweg en N206	1. Ter kennisname van het college	R&W
2018/110	17-05-2018	Riool en Raad	Informatie over riool van stichting riool en raad	2. Ter kennisname van een externe	R&W
2018/109	17-05-2018	NLVOW	Toolkit NLVOW	2. Ter kennisname van een externe	R&W
2018/108	08-05-2018	College van burgemeester en wethouders	Ondertekening overeenkomst met Xella	1. Ter kennisname van het college	R&W

Gemeente
Noordwijkerhout

Lijst van ingekomen stukken
Raadsvergadering 5 juli 2018

Ingekomen stukken					
Nr.	**Datum**	**Ingekomen van**	**Onderwerp**	**Voorstel**	**Cie.**
2018/104	03-05-2018	Dhr. Goedknegt	Problematiek rond aardgas	2. Ter kennisname van een externe	R&W
2018/103	03-05-2018	Dhr. Meeuwenoord	Reactie op instemmen principeverzoek bestemmingsplanwijziging door raad op 24-10-17	3. Ter afhandeling	R&W
2018/102	03-05-2018	College van burgemeester en wethouders	Besluit B&W aardgasvrije nieuwbouw	1. Ter kennisname van het college	R&W
2018/099	03-05-2018	College van burgemeester en wethouders	Brief raad Omgevingswet ambassadeurs NWH	1. Ter kennisname van het college	R&W
2018/096	01-05-2018	Stichting Spoorvariant Nee	Verzet tegen voorgenomen exploitatie Zilkerbinnenweg 14 te De Zilk	3. Ter afhandeling	R&W
2018/095	01-05-2018	College van burgemeester en wethouders	Voortgang duurzaamheid	1. Ter kennisname van het college	R&W
2018/094	26-04-2018	Vereniging Huisvesters Arbeidsmigranten	Onderken urgentie huisvesting arbeidsmigranten	2. Ter kennisname van een externe	R&W
2018/093	26-04-2018	College van burgemeester en wethouders	Verkeersmaatregelen Gieterij	1. Ter kennisname van het college	R&W
2018/092	01-05-2018	College van burgemeester en wethouders	Gunning architect Sportpark de Boekhorst	1. Ter kennisname van het college	R&W
2018/098	03-05-2018	College van burgemeester en wethouders	Beëindiging overeenkomst accountant	1. Ter kennisname van het college	BAM

Gemeente
Noordwijkerhout

Lijst van ingekomen stukken
Raadsvergadering 5 juli 2018

Ingekomen stukken					
Nr.	**Datum**	**Ingekomen van**	**Onderwerp**	**Voorstel**	**Cie.**
2018/112	14-05-2018	College van burgemeester en wethouders	Privacybeleid- en Privacyreglement	1. Ter kennisname van het college	BAM
2018/113	09-05-2018	Gedeputeerde Staten	Goedkeuring besluiten 19 april 2018	2. Ter kennisname van een externe	BAM
2018/126	12-6-2018	College van burgemeester en wethouders	Voortgang vorming ondernemersfonds	1. Ter kennisname van het college	BAM

Gemeente Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-15-37402
INT-18-86511

Opgesteld door
Gijs Imthorn

Raadsvoorstel

Onderwerp: Bestemmingsplan Buitengebied 1e herziening 2017

Voorgesteld raadsbesluit
1. De beantwoording van de door het Hoogheemraadschap van Rijnland ingediende zienswijze, zoals verwoord op pagina 11 van het "Bestemmingsplan Buitengebied 1e herziening 2017" vast te stellen;
2. Het bestemmingsplan "Buitengebied 1e herziening 2017" op grond van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening, bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in GML-bestand NL.IMRO.0576.BP201700038-0003 met de bijbehorende bestanden zowel analoog als digitaal vast te stellen;
3. Geen exploitatieplan, zoals bedoeld in artikel 6.12 lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening, voor het bestemmingsplan "Buitengebied 1e herziening 2017" vast te stellen.

Samenvatting
Na de vaststelling van het bestemmingsplan Buitengebied 2015 door de raad op 30 juni 2016, waren enkele zaken niet goed opgenomen. Wij hebben daarom op 25 oktober 2016 besloten, om dit via een zogenoemde "herziening" te repareren. Het voorontwerp van het bestemmingsplan Buitengebied 1e herziening 2017 is gepubliceerd en heeft voor inspraak ter inzage gelegen. Hierop zijn geen reacties binnengekomen. Vervolgens is het ontwerpbestemmingsplan gepubliceerd. Ten aanzien van het ontwerpplan heeft het Hoogheemraadschap van Rijnland een zienswijze ingediend. Het plan heeft nu de fase bereikt dat het samen met de beantwoording van de ingediende zienswijze vastgesteld kan worden.

Aanleiding
Op 30 juni 2016 is het bestemmingsplan Buitengebied 2015 door de raad vastgesteld.
Vlak voor de vaststelling en in de periode direct na de vaststelling is gebleken dat er enkele zaken niet goed geregeld c.q. opgenomen waren. Zo bleek dat de mogelijkheid om een bedrijfswoning te bouwen door de firma Vernooy aan de Zilkerbinnenweg 65 op de plankaart was geblokkeerd door een opgenomen sub-bestemming (-BW) en dat de wijzigingsbevoegdheid voor Tespelduyn uit de eerste herziening van het (analoge)bestemmingsplan Buitengebied 2005 niet correct was overgenomen.

Context / (juridisch) kader / wettelijke grondslag.
De commissie Ruimte en Wonen heeft op grond van ons voorstel het voorontwerp alsmede het ontwerpbestemmingsplan vrijgegeven om te publiceren en ter inzage te leggen. Hierbij wordt uitgegaan van het bepaalde in de Wet ruimtelijke ordening en de Algemene wet bestuursrecht.

Zienswijze
Het ontwerpbestemmingsplan heeft van 11 april 2018 t/m 23 mei ter inzage gelegen. Binnen deze termijn heeft het Hoogheemraadschap van Rijnland een zienswijze ingediend en is derhalve ontvankelijk. Een samenvatting van de ingediende zienswijze is niet opgenomen in een afzonderlijke nota van beantwoording, maar is opgenomen in het vast te stellen bestemmingsplan op pagina 11 en voorzien van een gemeentelijke reactie/antwoord.

Arhi-toezicht
Besluit is onder voorbehoud van goedkeuring door Gedeputeerde Staten **nee**

Doelstelling en beoogd effect
Doelstelling
Vaststelling op 5 juli 2018 van het “Bestemmingsplan Buitengebied, 1e herziening 2017”.

Beoogd resultaat
Een vastgesteld bestemmingsplan, publiceren van het bestemmingsplan en voor zes weken ter inzage leggen.

Argumenten
De geconstateerde omissies worden via een reparatieplan/1e herziening zo snel mogelijk opgelost. Het onherroepelijke bestemmingsplan Buitengebied 2015 wordt door de aanpassing actueler. Belanghebbenden kunnen na herstel weer een beroep doen op de rechten, die zij voordien al hadden in het bestemmingsplan Buitengebied 2005, 1e herziening.

Kanttekeningen & belangenafwegingen
N.v.t.

Financiële consequenties
De kosten voor deze kleine reparatie komen ten laste van de gemeente. De kosten hiervoor zijn begroot op 8.000 euro. De middelen zijn opgenomen in begrotingspost P 650 (grootboeknummer 7650010), de algemene post voor ruimtelijk beleid en bestemmingsplannen.

Communicatie
Voortraject
Van het voornemen om het bestemmingsplan Buitengebied 2015 in beperkte mate te herzien is eerder kennis gegeven via publicaties. Van het voorontwerp en het ontwerpplan is op de gebruikelijke wijze kennis gegeven, gepubliceerd en ter inzage gelegd.

Factor-C sessie **n.v.t.**

Formele inspraakprocedure
De formele inspraak is gevolgd door het voorontwerp te publiceren en ter inzage te leggen.

Planning en evaluatie
Na vaststelling op 5 juli 2018 zal het bestemmingsplan worden gepubliceerd en ligt dan voor zes weken ter inzage (beroepstermijn). Na de termijn van ter inzage zal het plan indien er geen beroep is ingesteld op onherroepelijk worden gezet

Bijlage(n):
1. Zienswijze van het Hoogheemraadschap van Rijnland;
2. Blz. 11 bestemmingsplan (samenvatting zienswijze en beantwoording);
3. Bestemmingsplan “Buitengebied, 1e herziening 2017”;
4. Concept raadsbesluit.

Noordwijkerhout, 24 mei 2018 ,
burgemeester en wethouders,

T. Heijsteeg	drs. G. Goedhart
secretaris	burgemeester

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Raad-18-86536
Z-15-37402

Agendapunt

Raadsbesluit

Onderwerp: vaststellen “Bestemmingsplan Buitengebied 1e herziening 2017”.

De raad van de gemeente Noordwijkerhout,
gelezen het advies van de burgemeester en wethouders van 29 mei 2018.

besluit:

1. De beantwoording van de door het Hoogheemraadschap van Rijnland ingediende zienswijze, zoals verwoord op pagina 11 van het “Bestemmingsplan Buitengebied 1e herziening 2017”, vast te stellen;
2. Het bestemmingsplan “Buitengebied 1e herziening 2017” op grond van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening, bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in GML-bestand NL.IMRO.0576.BP201700038-0003 met de bijbehorende bestanden zowel analoog als digitaal vast te stellen;
3. Geen exploitatieplan, zoals bedoeld in artikel 6.12 lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening, voor het bestemmingsplan “Buitengebied 1e herziening 2017” vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 5 juli 2018

mr. drs. C.B.H. Heusingveld
griffier

drs. G. Goedhart
voorzitter

-Bijlage 1-

uw kenmerk:	NL.IMRO.0576.BP201700038-0002
uw brief/mail van:	9 april 2018
ons kenmerk:	
bijlagen:	nvt
inlichtingen:	Arjan Zonneveld
doorkiesnummer:	071-3063605
onderwerp:	Ontwerp bestemmingsplan Buitengebied, 1e herziening 2017

t.a.v. college van B&W
Postbus 13
2210 AA Herenweg

Noordwijkerhout

Leiden, {blwdatverz}

Geachte college,

Uw bovengenoemde brief hebben wij zorgvuldig bestudeerd en intern besproken. Wij hebben in onze brief van datum 24 augustus 2016 (kenmerk: 16.076134) reeds een positief wateradvies uitgebracht.
In deze brief geven wij een op basis van het Besluit Ruimtelijke Ordening (art. 3.1.1) onze zienswijze.
Op genoemde herziening geven wij een positief wateradvies. Het plan geeft ons aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Gezien er een riool zal worden aangelegd voor woningen in het buitengebied is het verstandig aan te geven of de gemeente of de klant (een deel van) de kosten gaat betalen. Als de aanleg van het riool hoge kosten met zich meebrengt kan er overwogen worden om een verbeterde septictank/iba toe te staan. Wij willen geen nieuwe rioollozingen op het oppervlaktewater.

Wij verzoeken u om met dit advies rekening te houden bij deze herziening.

Wij geven de voorkeur aan het scheiden van hemelwater en afvalwater, mits het doelmatig is. Wij volgen hierbij een de voorkeursvolgorde (rijksbeleid), waarbij voorop staat het voorkomen van het ontstaan van afvalwater, als er afvalwater is het zoveel mogelijk beperken van verontreiniging en waar mogelijk afvalwaterstromen scheiden. De gemeente kan gebruik maken van deze voorkeursvolgorde bij de totstandkoming van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP). Deze voorkeursvolgorde is echter geen dogma. De uiteindelijke afweging zal lokaal moeten worden gemaakt, waarbij doelmatigheid van de oplossing centraal moet staan. Wij streven naar samenwerking in de afvalwaterketen en wil hierover graag adviseren.

Naast een voorkeursvolgorde voor afvalwater geldt voor de behandeling van hemelwater de zorgplicht. Wij geven daarbij de voorkeur aan brongerichte maatregelen boven 'end-of-pipe' maatregelen. Het te lozen hemelwater mag geen significante verslechtering van de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater veroorzaken. Voorbeelden om dit te bereiken zijn duurzaam

Heeft u nog vragen, dan kunt u contact opnemen met de heer Arjan Zonneveld (071-3063605). Wij verzoeken u om in alle correspondentie over uw plan ons bovengenoemde kenmerk te vermelden.

Hoogachtend,

Namens dijkgraaf en hoogheemraden,

Mevr. I.F. Kramps-Luitwieler,
Afdelingshoofd Vergunningverlening en Handhaving.

- Bijlage 2 -

een aanduiding 'maximum aantal wooneenheden (2)'. De goot- en bouwhoogte zijn op de verbeelding weergegeven met de aanduiding 'maximum goothoogte (6m), maximum bouwhoogte (8m)'. De gronden ten noorden en ten zuiden van het bestemmingsvlak 'Wonen' zijn bestemd als 'Tuin'.

2.1 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Inspraak

Voorliggend bestemmingsplan heeft van woensdag 8 november 2017 tot en met dinsdag 19 december 2017 voor inspraak ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn zijn geen inspraakreacties ontvangen.

Zienswijzen

Overeenkomstig de wettelijke vereisten is het ontwerpbestemmingsplan 6 weken ter inzage gelegd. Gedurende deze termijn is een ieder de mogelijkheid geboden zienswijzen over dit ontwerpbestemmingsplan in te dienen bij de raad. Door Hoogheemraadschap van Rijnland is binnen de genoemde termijn van 6 weken een zienswijze ingebracht. Deze zienswijze is ontvankelijk.

Zienswijze Hoogheemraadschap van Rijnland

De zienswijze van het hoogheemraadschap omvat de volgende punten:

- Gevraagd wordt aan te geven in hoeverre de kosten voor aanleg van riool door de klant betaald dienen te worden. Indien aanleg van riool te hoge kosten met zich meebrengt kan een verbeterde septictank/iba toegestaan worden. Nieuwe rioollozingen op het oppervlaktewater zijn echter niet wenselijk.
- Het scheiden van hemelwater en afvalwater heeft de voorkeur. De uiteindelijke afweging zal lokaal moeten worden gemaakt, waarbij doelmatigheid van de oplossing centraal moet staan. Hoogheemraadschap van Rijnland streeft naar samenwerking in de afvalwaterketen en wil hierover graag adviseren.
- Naast een voorkeursvolgorde voor afvalwater geldt voor de behandeling van hemelwater de zorgplicht. Brongerichte maatregelen hebben daarbij de voorkeur boven 'end-of-pipe' maatregelen. Het te lozen hemelwater mag geen significante verslechtering van de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater veroorzaken.
- Onderdelen van dit plan zijn mogelijk vergunningplichtig in het kader van de Keur. De vergunningenprocedure en -doorlooptijd staan los van de procedure van de watertoets. Daarbij is het hoogheemraadschap tegenwoording ook beheerder voor eventuele grondwateronttrekkingen en/of lozing van grondwater.

Reactie gemeente

De gemeente neemt de zienswijze van Hoogheemraadschap van Rijnland voor kennisgeving aan. De benoemde punten worden meegenomen in het kader van te verlenen omgevingsvergunningen. De zienswijze geeft geen aanleiding om het bestemmingsplan aan te passen.

bestemmingsplan Buitengebied, 1e herziening 2017

Gemeente Noordwijkerhout

Hart van de Bollenstreek

VASTGESTELD

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

bestemmingsplan Buitengebied, 1e herziening 2017

Inhoudsopgave

Regels		**3**
Hoofdstuk 1	**Inleidende regels**	**4**
Artikel 1	Begrippen	4
Hoofdstuk 2	**Algemene regels**	**5**
Artikel 2	Anti-dubbeltelregel	5
Artikel 3	Algemene wijzigingsregels	6
Artikel 4	Schakelbepaling	7
Hoofdstuk 3	**Overgangs- en slotregels**	**8**
Artikel 5	Overgangsrecht	8
Artikel 6	Slotregel	9

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan

het bestemmingsplan bestemmingsplan Buitengebied, 1e herziening 2017 met identificatienummer NL.IMRO.0576.BP201700038-0003 van de gemeente Noordwijkerhout.

1.2 bestemmingsplan

de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels.

Hoofdstuk 2 Algemene regels

Artikel 2 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 3 Algemene wijzigingsregels

Aan artikel 16 wordt het navolgende lid toegevoegd:

16.4 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd ter plaatse van de aanduiding 'wetgevingzone - wijzigingsgebied' de aldaar voorkomende bestemming(en) te wijzigen in de bestemming 'Recreatie - Dagrecreatie' met de functieaanduiding 'specifieke vorm van recreatie - landschapspark' met dien verstande dat:

a. planwijziging uitsluitend wordt toegepast indien alle bollenteeltgrond die verloren gaat, gecompenseerd wordt en wordt voldaan aan de volgende voorwaarden:
b. de gronden moeten een gelijkwaardige agrarische kwaliteit hebben als de verloren gegane grond;
c. de vervangende grond moet ook op langere termijn beschikbaar zijn;
d. de bollenteelt ter plaatse moet passen binnen de normen voor waterkwaliteit;
e. planwijziging wordt uitsluitend toegepast indien de ruimtelijke kwaliteit van het gebied verbetert en geen aantasting plaatsvindt van bestaande of te ontwikkelen bijzondere waarden (landschappelijke, natuurwetenschappelijke of cultuurhistorische waarden) in het gebied of de directe omgeving daarvan;
f. ter onderbouwing van het op te stellen wijzigingsplan, een inrichtings- en beplantingsplan wordt opgesteld waarin tot uitdrukking komt op welke wijze invulling wordt gegeven aan het voornemen ter plaatse een landschapspark met golfbaan en ecologische verbindingszone tot stand te brengen;
g. karakteristieke en cultuurhistorisch waardevolle bebouwing niet wordt gesloopt;
h. ter plaatse uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mogen worden opgericht met een maximale bouwhoogte van 3 m, met uitzondering van een driving-range die een maximale bouwhoogte van 8,5 m mag hebben en de palen van de veiligheidsnetten met een maximale hoogte van 18 m;
i. een verzoek om toepassing van deze wijzigingsbevoegdheid ter toetsing wordt voorgelegd aan de agrarische deskundige omtrent de vraag of aan het gestelde onder a wordt voldaan en aan de natuur- en landschapsdeskundige omtrent de vraag of aan het gestelde onder b wordt voldaan.

Artikel 4 Schakelbepaling

Het bestemmingsplan Buitengebied 2015, vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Noordwijkerhout op 30 juni 2016 blijft van toepassing, met dien verstande dat:

a. ter plaatse van de in het bestemmingsplan Buitengebied, 1e herziening 2017 opgenomen bestemmingen, de verbeelding van het bestemmingsplan Buitengebied 2015, vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Noordwijkerhout op 30 juni 2016, volledig (dus inclusief alle ter plaatse geldende aanduidingen) wordt vervangen;
b. de tekstdelen welke in dit plan zijn weergegeven, worden aan de regels van het bestemmingsplan Buitengebied 2015 vastgesteld door de gemeenteraad van de gemeente Noordwijkerhout op 30 juni 2016, toegevoegd.

Hoofdstuk 3 Overgangs- en slotregels

Artikel 5 Overgangsrecht

5.1 Overgangsrecht bouwwerken

a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
   1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

b. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het bepaalde onder a. een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld onder a. met maximaal 10%.

c. Het bepaalde onder a. is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

5.2 Overgangsrecht gebruik

a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld onder a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

c. Indien het gebruik, bedoeld onder a, na de inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

d. Het bepaalde onder a. is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 6 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: Regels van het bestemmingsplan 'bestemmingsplan Buitengebied, 1e herziening 2017'.

Plannaam	bestemmingsplan Buitengebied, 1e herziening 2017
Plan-idn	NL.IMRO.0576.BP201700038-0003
Planstatus	vastgesteld
Datum:	20 januari 2017
Opdrachtgever	Gemeente Noordwijkerhout
Projectnummer	

bestemmingsplan Buitengebied, 1e herziening 2017

Gemeente Noordwijkerhout

Hart van de Bollenstreek

VASTGESTELD

BügelHajema

Ruimte voor de leefomgeving

bestemmingsplan Buitengebied, 1e herziening 2017

Inhoudsopgave

Toelichting **3**

Hoofdstuk 1 Inleiding **4**

Hoofdstuk 2 Aanpassingen **5**

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

Op 30 juni 2016 heeft de gemeenteraad het bestemmingsplan Buitengebied 2015 vastgesteld. Bij het toepassen van dit plan in de dagelijkse praktijk zijn enkele juridische onvolkomenheden naar voren gekomen. In deze toelichting worden deze onvolkomenheden verklaard en wordt gemotiveerd op welke wijze het plan wordt gerepareerd. Het betreft een partiële herziening van de planregels en van de verbeelding bij het bestemmingsplan. De overige delen van de planregels en verbeelding blijven ongewijzigd. Voorliggende partiële herziening heeft de naam “bestemmingsplan Buitengebied, 1e herziening 2017”.

Hoofdstuk 2 Aanpassingen

Wijzigingsbevoegdheid landschapspark

Het bestemmingsplan Buitengebied 2005, 1e herziening bevatte een wijzigingsbevoegdheid voor het landschapspark. Artikel 26 van dit bestemmingsplan bevatte onder voorwaarden voor het college van Burgemeester en wethouders de bevoegdheid de bestemming van de gronden die voorzien zijn van de wijzigingsbevoegdheid IV te wijzigen in de bestemming Dagrecreatieve doeleinden, subbestemming landschapspark (dRl) ten behoeve van de realisering van een landschapspark met golfbaan en ecologische verbindingszone. Op de verbeelding bij het Bestemmingsplan Buitengebied 2015 blijkt een deel van de gronden ten onrechte niet voorzien te zijn van de gebiedsaanduiding 'wetgevingszone – wijzigingsbevoegdheid'.

De betreffende gronden zijn alsnog van deze aanduiding voorzien.

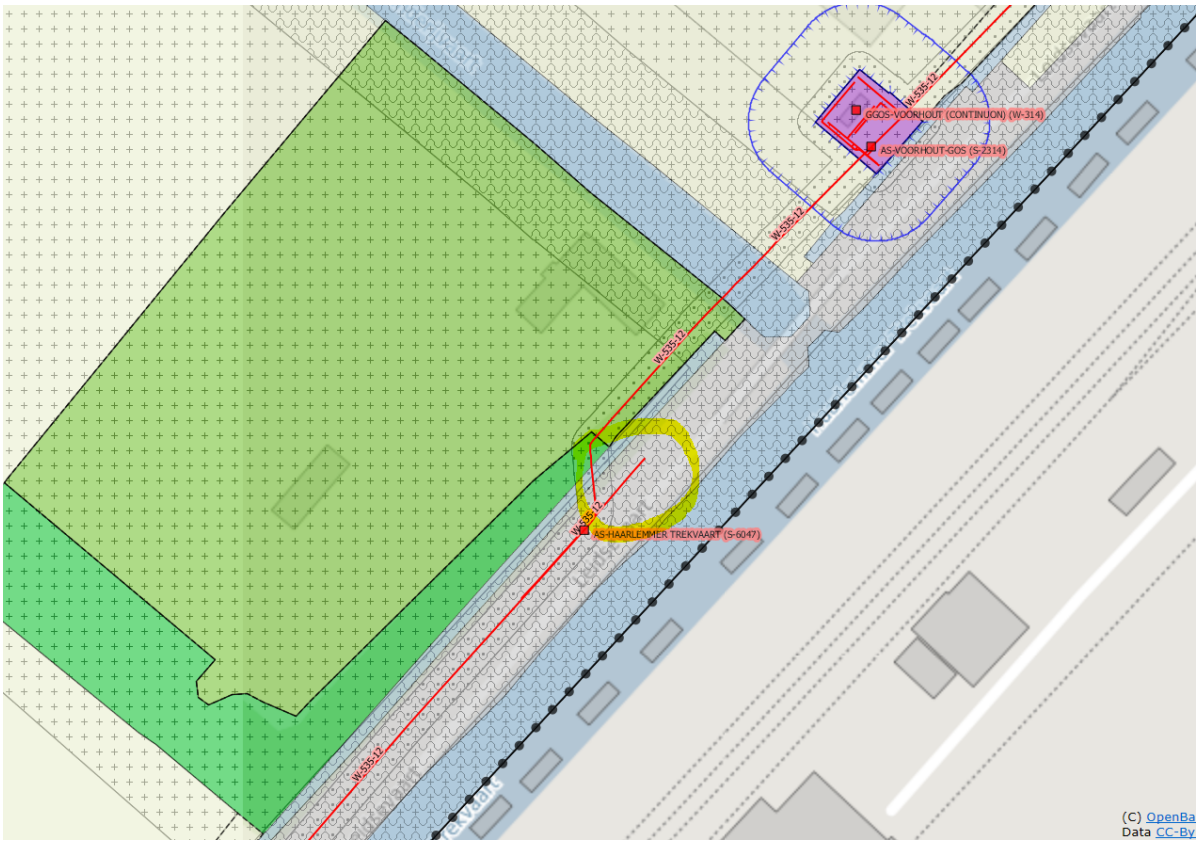
Zilkerbinnenweg 65, De Zilk

Het perceel Zilkerbinnenweg 65, De Zilk heeft in het nieuwe plan geen bedrijfswoning toegekend gekregen. Dit is juist met afspraken uit het verleden. De gemeenteraad heeft naar aanleiding van de zienswijze en de behandeling van het bestemmingsplan in de gemeenteraad besloten alsnog bereid te zijn tot medewerking aan de bouw van een dienstwoning bij het bedrijf op het perceel.

De functieaanduiding 'bedrijfswoning uitgesloten' is geschrapt en de aanduiding 'bedrijfswoning' is toegevoegd.

Belemmeringenstrook

Geconstateerd is dat op de verbeelding van het vastgestelde bestemmingsplan bij een deel van een gasleiding de belemmeringenstrook van 4 meter aan weerskanten ontbreekt. In onderstaande afbeelding is het betreffende deel geel omcirkeld.

Afbeelding 1: het deel, geel omcirkeld, waar de belemmeringenstrook aan weerszijden van de gasleiding ontbreekt (bron: Gasunie)

De betreffende gronden zijn alsnog voorzien van deze belemmeringenstrook.

Leidsevaart 215

Op 21 januari 2016 is het wijzigingsplan voor de Leidsevaart 215 vastgesteld. Op de locatie Leidsevaart 215 was in het verleden een Agrarisch bollenteeltbedrijf aanwezig. Initiatiefnemer heeft 3.510 m2 kassen en 340 m2 bedrijfsruimte aan slooprechten ingezet ten behoeve van de bouw van een woning (Ruimte voor Ruimte-regeling). De bedrijfswoning is in het bestemmingsplan Buitengebied omgezet in een bestemming 'Wonen'. De compensatiewoning is niet in de gemeente Noordwijkerhout gerealiseerd.
Het bouwvlak van het voormalige agrarische bedrijf is ten onrechte op de verbeelding van het nieuwe bestemmingsplan Buitengebied Noordwijkerhout blijven staan. Het bouwvlak is met deze reparatie alsnog van de verbeelding verwijderd.

Het bouwvlak is alsnog van de betreffende gronden verwijderd.

Hoek Westeinde/Schulpweg

Op de hoek Westeinde/Schulpweg ligt een bestemmingsvlak voor bedrijven. Op dit gebiedsdeel was in het verleden het bedrijf JAVO gevestigd, een machinefabriek; om deze reden hebben de gronden er ter plaatse de subbestemming 'specifieke vorm van bedrijf-groothandel in machines' gekregen. Naast de bedrijfsopstallen staan op dit gebiedsdeel ook nog drie bedrijfswoningen. In het bestemmingsvlak is hiervoor de

maatvoering 'maximum aantal wooneenheden' opgenomen.
Eind 2016 is een overeenkomst gesloten met de Greenport Ontwikkel Maatschappij (GOM). Overeengekomen is dat Nobels machinefabriek, JAVO international en Agro Techniek 37.000 m^2 bouwgrond aankoopt op Bulb Trade Park Noordwijkerhout. Bulb Trade Park is een bedrijventerrein voor moderne, internationaal opererende bloembollenhandels- en exportbedrijven en hulp- en nevenbedrijven die behoren tot de Greenport Duin- en Bollenstreek. Bulb Trade Park is gesitueerd aan de provinciale weg N206 in Noordwijkerhout. De bedrijfswoningen op het perceel mogen worden omgezet in drie burgerwoningen, te weten Schulpweg 125, 125C en Westeinde 2. Deze percelen zijn om deze reden bestemd voor woondoeleinden, met dien verstande dat de bestemmingsvlakken Schulpweg 125c en Westeinde 2 een grootte van 3.843 m^2 respectievelijk 2.159 m^2 hebben gekregen. Het bestemmingsvlak met bouwvlak op de hoek Westeinde/Schulpweg 'Bedrijven' is verwijderd en de gronden zijn er ter plaatse gewijzigd in de bestemming 'Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1', in aansluiting op de bestemmingsregeling van de omliggende gronden.
De dienstwoningen Schulpweg 125 en 125c en Westeinde 2 zijn voorzien van een bestemming 'Wonen' met bouwvlak. De maatvoering is afgestemd op de bestaande maatvoering voor de woningen.

Het bestemmingsvlak met bouwvlak 'Bedrijf' is gewijzigd in bestemming 'Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1. De maatvoering maximum bebouwd oppervlak is verwijderd.

Robijnslaan 34

Het ter plaatse gevestigde bedrijf is in het verleden naar deze locatie verplaatst. Deze verplaatsing heeft onder andere gevolgen gehad voor de watergangen. Het watersysteem is destijds aangepast op basis van de afspraken bij de verplaatsing van het bedrijf naar deze locatie. Nu blijkt dat deze feitelijke situatie van het watersysteem niet goed is overgenomen in het vastgestelde bestemmingsplan voor het buitengebied. De bestemming 'Water' is in dit reparatieplan afgestemd op de feitelijke situatie van het watersysteem, gebaseerd op de watersysteemkaart van het Hoogheemraadschap van Rijnland.

De bestemming 'Water' is afgestemd op de feitelijke situatie van het watersysteem en gebaseerd op de watersysteemkaart van het Hoogheemraadschap van Rijnland.

Herenweg 230a

In 2010 is voor het perceel aan Herenweg 230a een Ruimte-voor-Ruimte verzoek ingediend. Op de locatie Herenweg 230 zijn de glasopstanden gesloopt ten behoeve van de bouw van een woning. Met de eigenaren van het perceel is afgesproken dat zij één recht voor de bouw van een compensatiewoning gebruiken om het pand aan de Herenweg 230a te splitsen in twee woningen. Het perceel is bestemd als 'Agrarisch- Glastuinbouw - Bollenzone 1' en per abuis niet omgezet naar de bestemming 'Wonen'.

Op het perceel aan Herenweg 230a zijn de gronden voorzien van een bestemming 'Wonen' met een bouwvlak en een aanduiding 'maximum aantal wooneenheden (2)'. De goot- en bouwhoogte zijn op de verbeelding weergegeven met de aanduiding 'maximum goothoogte (6m), maximum bouwhoogte (8m)'. De gronden ten noorden en ten zuiden van het bestemmingsvlak 'Wonen' zijn bestemd als 'Tuin'.

Plannaam	bestemmingsplan Buitengebied, 1e herziening 2017
Plan-idn	NL.IMRO.0576.BP201700038-0003
Planstatus	vastgesteld
Datum:	20 januari 2017
Opdrachtgever	Gemeente Noordwijkerhout
Projectnummer	

Legenda

Plangebied

Bestemmingen

- A-BOT-B1 — Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1
- A-BOT-B2 — Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 2
- B — Bedrijf
- B-HE — Bedrijf - Handels- en exportbedrijf
- N — Natuur
- T — Tuin
- WA — Water
- W — Wonen

Dubbelbestemmingen

- *L-G* — Leiding - Gas
- *WR-A1* — Waarde - Archeologie 1
- *WR-A2* — Waarde - Archeologie 2
- *WR-A3* — Waarde - Archeologie 3
- *WR-E* — Waarde - Ecologie
- *WS-WK* — Waterstaat - Waterkering

Gebiedsaanduidingen

- milieuzone - hydrologische beschermingszone
- overige zone - Hogeveensepolder
- wetgevingzone - wijzigingsgebied

Functieaanduiding

- (bw) — bedrijfswoning
- (-bw) — bedrijfswoning uitgesloten
- (sb-aan) — specifieke vorm van bedrijf - aannemersbedrijf

Bouwvlak

- bouwvlak

Bouwaanduiding

- *[sba-bou]* — specifieke bouwaanduiding - bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Maatvoeringaanduidingen

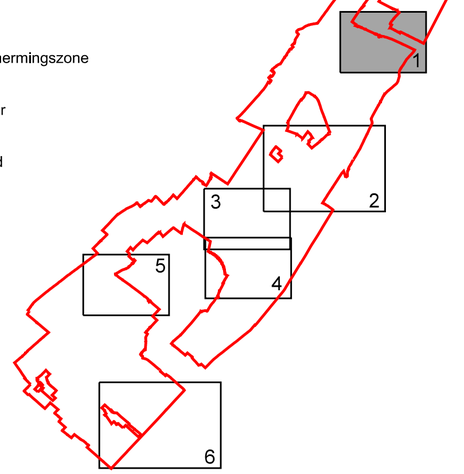
- maatvoeringsvlak
- maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)
- E — maximum aantal wooneenheden
- maximum bebouwd oppervlak (m2)

Figuur

- relatie

Verklaring

- BP — gegevens GBKN

Gemeente Noordwijkerhout

Bestemmingsplan Buitengebied, 1e herziening 2017

Blad 1 van 6

Verbeelding

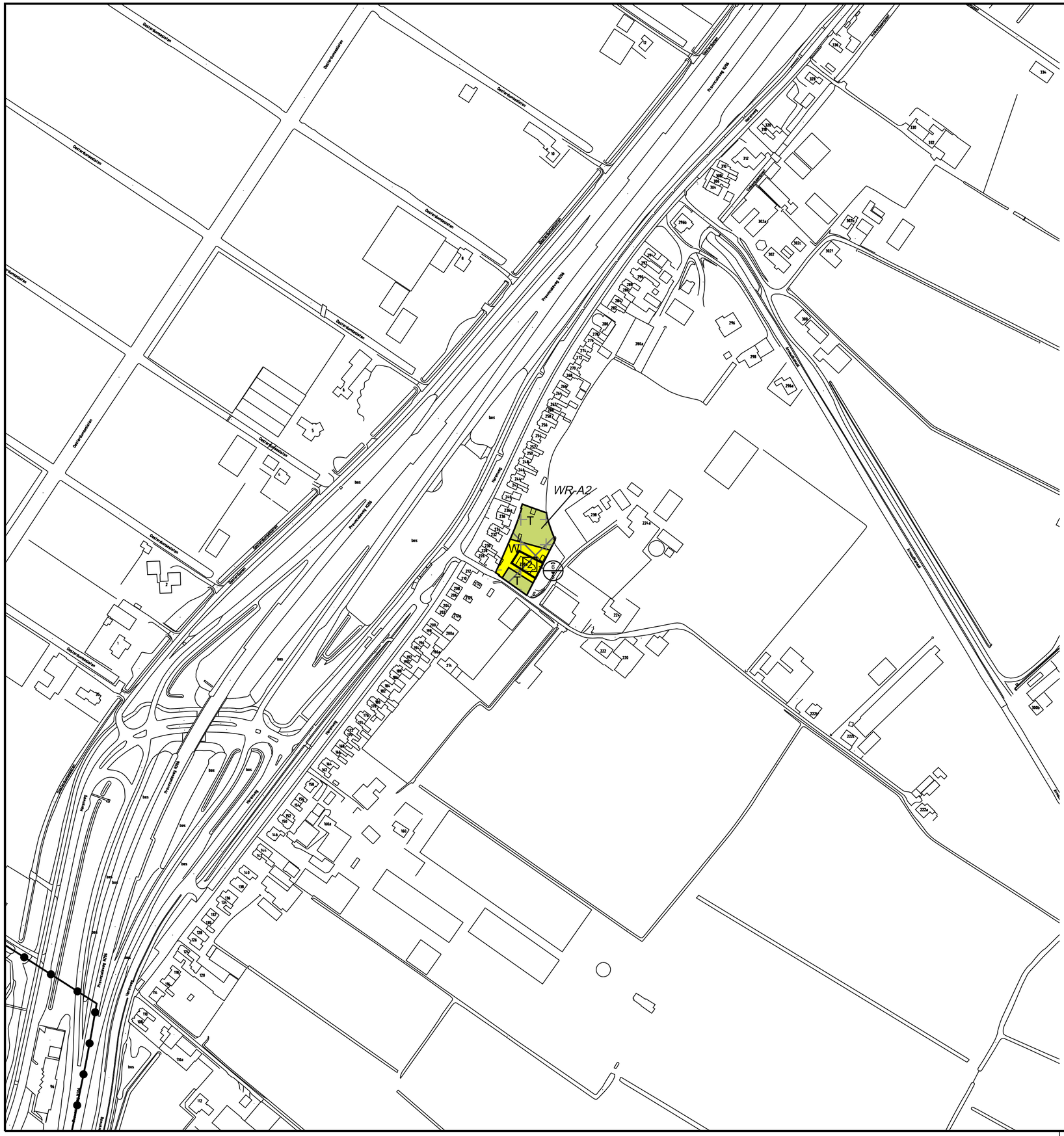
datum:	03-07-2017
schaal:	1 : 2500 (A2)
status:	vastgesteld
projectnr.:	856.00.07.00.00
gezien:	TC

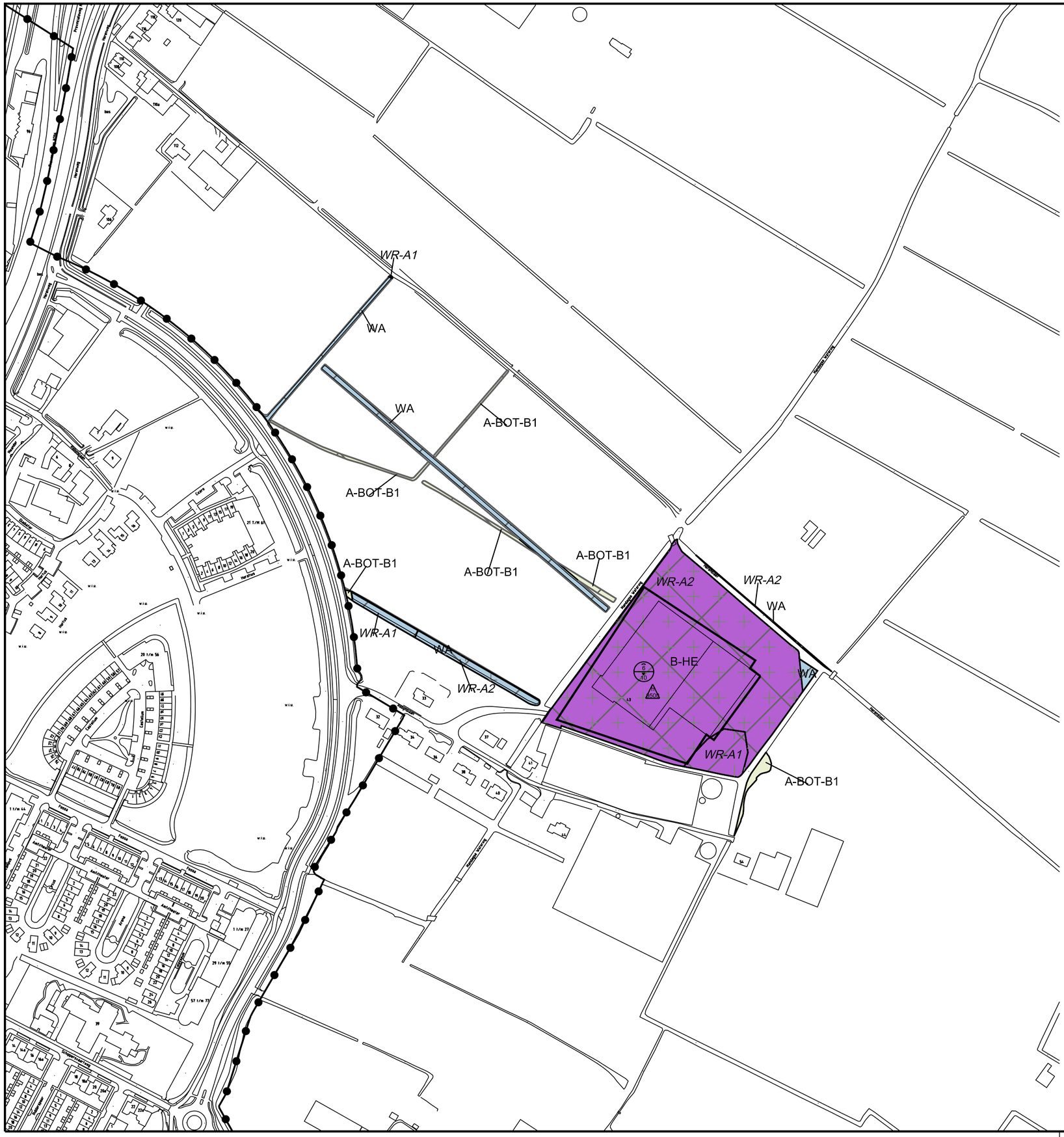
NL.IMRO.0576.BP201700038-0003

BügelHajema
Plek voor ideeën

BügelHajema Advlseurs bv, Bureau voor Ruimtelijke Ordening en Milieu BNSP
Postbus 2153, 3800 CD Amersfoort T 033 465 65 45 E amersfoort@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

[sba-bou]
(-bw)
A-BOT-B1
WS-WK
WR-A2
WR-A3
WR-A1
WA
WR-E
N
(sb-aan)
(bw)
B
WS-WK 2
WR-A2
WR-E
WS-WK
WR-A1
WR-A3
A-BOT-B1
WR-A2
(-bw)
WS-WK
WS-WK 2
WR-A2
WR-E
WS-WK
WR-A2
A-BOT-B1
WR-A2
WS-WK
WS-WK 2
WR-A2
A-BOT-B1
WR-A2
WS-WK
A-BOT-B1
WR-A2
(-bw)
WS-WK
WS-WK 2
WS-WK
WS-WK
WS-WK

WR-A2
Oosterhoutsestraat
Oosterhoutsestraat
Oosterhoutsestraat

Legenda

Plangebied

Bestemmingen

- A-BOT-B1 — Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1
- A-BOT-B2 — Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 2
- B — Bedrijf
- B-HE — Bedrijf - Handels- en exportbedrijf
- N — Natuur
- T — Tuin
- WA — Water
- W — Wonen

Dubbelbestemmingen

- LG — Leiding - Gas
- WR-A1 — Waarde - Archeologie 1
- WR-A2 — Waarde - Archeologie 2
- WR-A3 — Waarde - Archeologie 3
- WR-E — Waarde - Ecologie
- WS-WK — Waterstaat - Waterkering

Gebiedsaanduidingen

- milieuzone - hydrologische beschermingszone
- overige zone - Hogeveensepolder
- wetgevingzone - wijzigingsgebied

Functieaanduiding

- (bw) — bedrijfswoning
- (-bw) — bedrijfswoning uitgesloten
- (sb-aan) — specifieke vorm van bedrijf - aannemersbedrijf

Bouwvlak

- bouwvlak

Bouwaanduiding

- [sba-bou] — specifieke bouwaanduiding - bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Maatvoeringaanduidingen

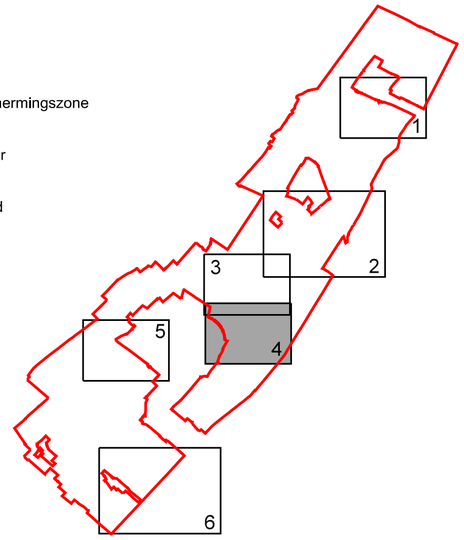
- maatvoeringsvlak
- maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)
- E — maximum aantal wooneenheden
- maximum bebouwd oppervlak (m2)

Figuur

- relatie

Verklaring

- BP — gegevens GBKN

Gemeente Noordwijkerhout

Bestemmingsplan Buitengebied, 1e herziening 2017

Blad 4 van 6

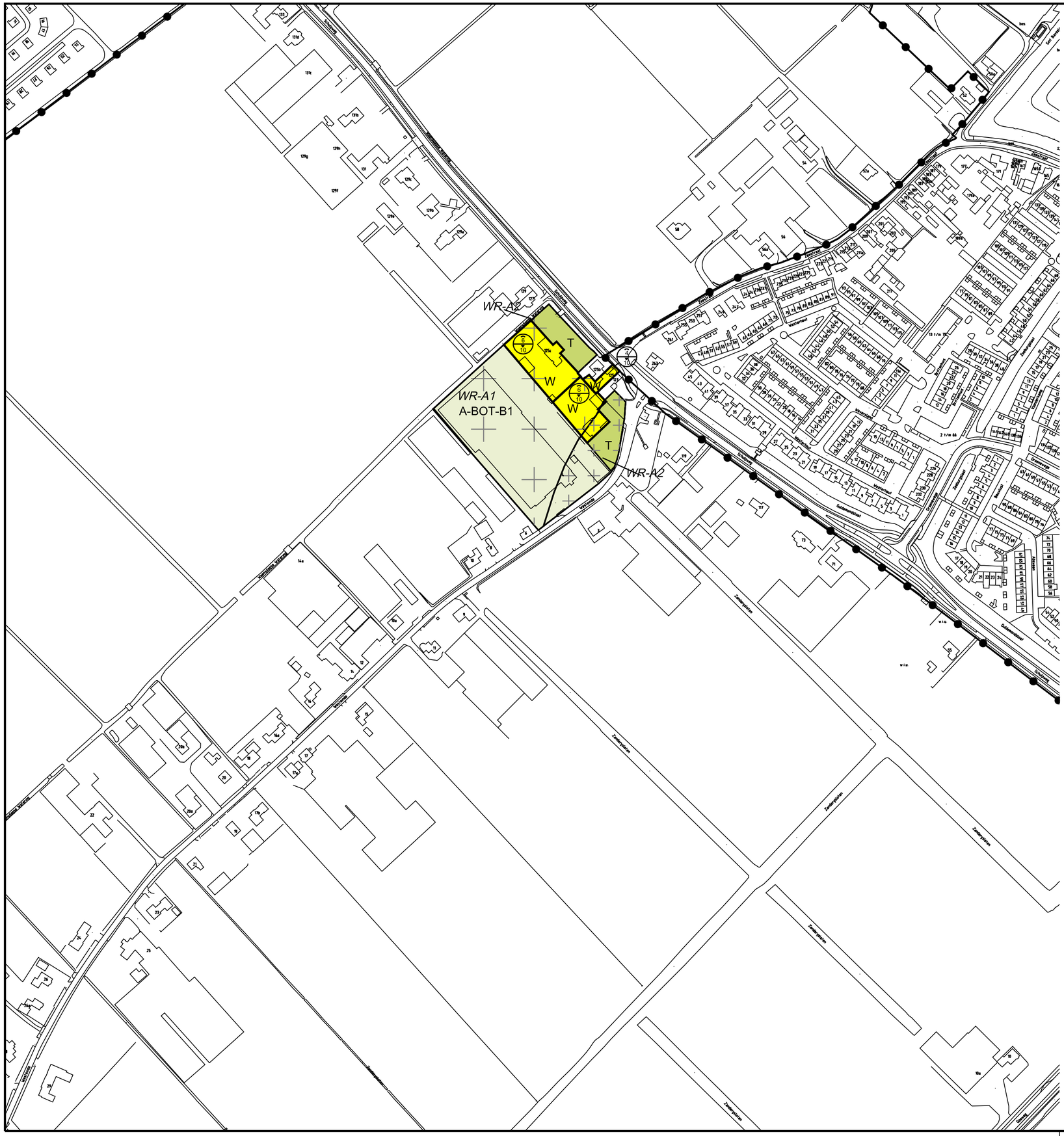
Verbeelding

datum:	03-07-2017
schaal:	1 : 2500 (A2)
status:	vastgesteld
projectnr.:	856.00.07.00.00
gezien:	TC

NL.IMRO.0576.BP201700038-0003

BügelHajema
Plek voor ideeën

BügelHajema Adviseurs bv, Bureau voor Ruimtelijke Ordening en Milieu BNSP
Postbus 2153, 3800 CD Amersfoort T 033 465 65 45 E amersfoort@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

WR-A2
WR-A1
A-BOT-B1
T
W
W
T
WR-A2
Zeedijkstraat
Zeedijkstraat
Zeedijkstraat

WR-A1
A-BOT-B2
WR-A2
WR-A1

Legenda

Plangebied

Bestemmingen

- A-BOT-B1 — Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1
- A-BOT-B2 — Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 2
- B — Bedrijf
- B-HE — Bedrijf - Handels- en exportbedrijf
- N — Natuur
- T — Tuin
- WA — Water
- W — Wonen

Dubbelbestemmingen

- Leiding - Gas
- WR-A1 — Waarde - Archeologie 1
- WR-A2 — Waarde - Archeologie 2
- WR-A3 — Waarde - Archeologie 3
- WR-E — Waarde - Ecologie
- WS-WKK — Waterstaat - Waterkering

Gebiedsaanduidingen

- milieuzone - hydrologische beschermingszone
- overige zone - Hogeveensepolder
- wetgevingzone - wijzigingsgebied

Functieaanduiding

- (bw) — bedrijfswoning
- (-bw) — bedrijfswoning uitgesloten
- (sb-aan) — specifieke vorm van bedrijf - aannemersbedrijf

Bouwvlak

- bouwvlak

Bouwaanduiding

- [sba-bou] — specifieke bouwaanduiding - bouwwerken, geen gebouwen zijnde

Maatvoeringaanduidingen

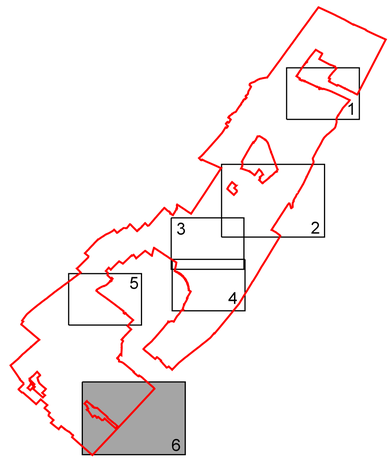
- maatvoeringsvlak
- maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)
- E — maximum aantal wooneenheden
- maximum bebouwd oppervlak (m2)

Figuur

- relatie

Verklaring

- gegevens GBKN

Gemeente Noordwijkerhout

Bestemmingsplan Buitengebied, 1e herziening 2017

Blad 6 van 6

Verbeelding

datum:	03-07-2017
schaal:	1 : 2500 (A1)
status:	vastgesteld
projectnr.:	856.00.07.00.00
gezien:	TC

NL.IMRO.0576.BP201700038-0003

BügelHajema
Plek voor ideeën

BügelHajema Adviseurs bv, Bureau voor Ruimtelijke Ordening en Milieu BNSP
Postbus 2153, 3800 CD Amersfoort T 033 465 65 45 E amersfoort@bugelhajema.nl
W www.bugelhajema.nl

Gemeente Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-18-47027
Raad-18-86142

Opgesteld door
Mark Turenhout

Raadsvoorstel

Onderwerp: Programmabegroting 2019 RDOG HM

Voorgesteld raadsbesluit
1. Instemmen met de concept programmabegroting 2019 van de RDOG Hollands Midden en geen zienswijze indienen op deze begroting.
2. De RDOG HM middels de in de bijlage opgenomen brief op de hoogte te stellen van dit besluit.

Samenvatting
Jaarlijks dient de Regionale Dienst Openbare Gezondheid Hollands Midden (RDOG HM) een concept programmabegroting in bij alle 19 gemeenteraden uit de regio, om hen in de gelegenheid te stellen een zienswijze in te dienen. De concept programmabegroting 2019 is het logische gevolg van de kadernota 2019, waar het college en de gemeenteraad eerder dit jaar mee hebben ingestemd, en gaat uit van de nieuwe gemeente Noordwijk.
Het advies is in te stemmen met de concept programmabegroting 2019 van de RDOG HM.

Aanleiding
De RDOG HM is een organisatie die aangestuurd en gefinancierd wordt door de gemeenschappelijke regeling tussen 19 gemeenten in de regio Hollands Midden. De RDOG HM bestaat uit een drietal uitvoeringsonderdelen, namelijk de GGD (Gemeentelijke gezondheidsdienst), de GHOR (Geneeskundige Hulpverlening Ongevallen en Rampen) en de RAV (Regionale Ambulance Voorziening).

Op 12 april 2018 heeft de RDOG HM de concept programmabegroting 2019 bij de 19 aangesloten gemeenteraden aangeboden met het verzoek om, conform artikel 26 lid 3 van de Gemeenschappelijke Regeling RDOG Hollands Midden, elke gemeenteraad in de gelegenheid te stellen haar zienswijze op deze begroting kenbaar te maken. Het indienen van een zienswijze kan t/m 3 juli 2018. Aangezien de gemeenteraadsvergadering in Noordwijkerhout pas 5 juli plaatsvindt, wordt geadviseerd de zienswijze direct na de commissie Samenleving van 28 juni aan de RDOG HM kenbaar te maken (mits het een hamerstuk is).

Op 14 mei heeft de RDOG HM een brief nagezonden waarin de financiering van Veilig Thuis vanuit de Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang (DUVO) verder wordt toegelicht. Er was bij m.n. de centrumgemeenten wat onduidelijkheid ontstaan over deze korting gevolgd door een bijstorting. De inhoud van deze brief heeft verder geen gevolgen voor de begroting 2019 van de RDOG HM zoals die nu voorligt.

De afgelopen jaren zijn er meerdere keren per jaar begrotingswijzigingen doorgevoerd, waardoor de aangesloten gemeenten eind vorig jaar en begin dit jaar dringend hebben verzocht om de begroting 2019 op een dusdanige wijze op te stellen dat er in het lopende jaar geen begrotingswijzigingen meer nodig zijn. Dit verzoek, in combinatie met het besluit van het Algemeen Bestuur van de RDOG HM om de verschillende financieringsstromen te vereenvoudigen, zorgt ervoor dat de kosten per gemeente hoger zijn dan in eerdere jaren.

Voor 2019 worden enkele belangrijke thema's onderscheiden waar extra aandacht naar uitgaat: vitale ouderen, verkleinen gezondheidsverschillen tussen inwoners van verschillende opleidingsniveaus, bevorderen gezonde omgeving, en het versterken van de sociale en fysieke veiligheid (zie ook p.4. van de concept programmabegroting 2019).

Context / (juridisch) kader / wettelijke grondslag
Eerdere besluiten:

- Op 17 oktober 2017 is door de gemeenteraad Noordwijkerhout een zienswijze ingediend bij de RDOG HM, als gevolg van de 2e begrotingswijziging 2017. In deze zienswijze is verzocht om RDOG begrotingen in het vervolg zodanig te begroten dat er ruimte is om ontwikkelingen, zoals geschetst in die 2e begrotingswijziging, op te kunnen vangen en niet jaarlijks meerdere begrotingswijzigingen door te voeren.
- Op 30 januari 2018 heeft het college ingestemd met de kadernota 2019 van de RDOG HM en is aan de gemeenteraad van Noordwijkerhout voorgesteld geen zienswijze in te dienen. De huidige programmabegroting 2019 is het logische gevolg van die kadernota.
- Bij de commissievergadering van 20 februari 2018 heeft de directeur van de RDOG HM, dhr. De Gouw, een uitgebreide toelichting gegeven op de kadernota 2019 en het inhoudelijke beleid van de RDOG HM. Voorts heeft de gemeenteraad op 8 maart 2018 ingestemd met die kadernota.

Arhi-toezicht
Besluit is onder voorbehoud van goedkeuring door Gedeputeerde Staten **nee**

Doelstelling en beoogd effect
Doelstelling
De gemeenteraad in de gelegenheid stellen haar zienswijze op de concept programmabegroting 2019 van de RDOG HM in te dienen.

Beoogd resultaat
Goede uitvoering van de financiële cyclus van de gemeenschappelijke regeling. Daarnaast een goede behartiging van de belangen van de toekomstige nieuwe gemeente Noordwijk binnen de begroting van de gemeenschappelijke regeling.

Argumenten
1. De inhoudelijke keuzes in deze concept programmabegroting sluiten aan bij de kadernota 2019 van de RDOG HM. Eerder dit jaar hebben zowel het college als de gemeenteraad ingestemd met deze kadernota waarin het inhoudelijke beleid van de RDOG HM al grotendeels was uitgewerkt. Hieronder, bij het kopje *consequenties,* zijn de financiële implicaties verder uitgewerkt. Met de concept programmabegroting 2019 wordt een realistische begroting neergelegd.
2. De brief direct na de commissie Samenleving van 28 juni versturen naar de RDOG HM, aangezien de deadline van het indienen van een zienswijze eerder is dan de raadsvergadering van 5 juli.

Kanttekening
De concept programmabegroting 2019 gaat uit van de nieuwe gemeente Noordwijk. De huidige colleges en gemeenteraden wordt gevraagd een besluit te nemen over, en een zienswijze in te dienen op deze programmabegroting. De huidige colleges en gemeenteraden besluiten als het ware ’over hun graf heen’.

Financiële consequenties
Er is een aantal factoren die zorgen voor mutaties in de gemeentelijke bijdragen, wat leidt tot een stijging van de Bijdrage per Inwoner en Bijdrage per Kind (BPI/BPK) ten opzichte van 2018.
Het gaat om de volgende factoren:

- Toename aantal inwoners en kinderen. Er wordt voor de nieuwe gemeente Noordwijk uitgegaan van 42.191 volwassenen inwoners, en 1.466 kinderen van 0-4 jaar.
- De extra zorg voor statushouders vereist geen extra bijdrage meer. Nu de instroom van asielzoekers verminderd is, is er geen extra bijdrage meer nodig voor de gezondheidszorg voor statushouders.
- De bijdrage voor het rijksvaccinatieprogramma wordt vanaf 2019 rechtstreeks met gemeenten verrekend in plaats van dat het RIVM deze kosten vergoed. Deze kosten worden vervolgens gecompenseerd door het Rijk middels een bijdrage van dezelfde omvang in het gemeentefonds.
- Door een vereenvoudiging van de financiering vervallen diverse subsidiestromen. Veilig Thuis, het Crisisinterventieteam en het Jeugdpreventieteam, worden vanaf 2019 betaald uit de BPI. Deze vereenvoudiging levert herverdelingseffecten op. Concreet houdt dit in dat de

nieuwe gemeente Noordwijk in eerste instantie € 67.000,- meer betaalt, maar in de jaren 2019 en 2020 voor respectievelijk € 45.000,- en € 22.000,- gecorrigeerd wordt.
- De kosten voor uitbreiding van de taken voor Veilig Thuis zijn doorgevoerd, zoals besloten bij vaststelling van het plan van aanpak voor Veilig Thuis op 5 juli 2017. Het betreft hier de toevoeging van de radarfunctie aan Veilig Thuis. De meldcodes zijn aangescherpt waardoor Veilig Thuis eerder wordt betrokken.
- De bijdrage voor lijkschouw stijgt voor de hele regio met €165.000 vanwege de toename van het aantal momenten dat een gemeentelijk lijkschouwer wordt ingeschakeld. Dit bedrag is neerwaarts aangepast ten opzichte van het voorstel in de Kadernota 2019.
- Indexering van 2,3% op grond van de richtlijnen van de werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen.

Op pagina 27 van de concept programmabegroting 2019 staan de exacte financiële implicaties voor alle individuele gemeenten in HM, voor elk van bovenstaande ontwikkelingen, weergeven.

Dit alles levert een bijdrage op van €1.996.000 voor de nieuwe gemeente Noordwijk. Hiervan is €1.889.000 bestemd voor de GGD en €107.000 voor de GHOR. Er wordt voor het GGD-deel uitgegaan van een BPI (bijdrage per inwoner) ter hoogte van €34. De bijdrage per kind (BPK) is € 340,29 (zie p.26 van de concept programmabegroting 2019). Op pagina 30 van de programmabegroting staat expliciet uiteengezet hoe de totale bijdrage van de nieuwe gemeente Noordwijk is verdeeld over de verschillende GGD-taken.

Juridische consequenties
N.v.t.

Verbonden Partijen
Dit advies geeft invulling aan de samenwerking met een verbonden partij, in dit geval de Gemeenschappelijke Regeling RDOG HM.

Communicatie
- Het besluit van de gemeenteraad wordt middels de in de bijlage opgenomen brief gecommuniceerd aan het Algemeen Bestuur van de RDOG HM, waar op 4 juli a.s. de concept programmabegroting op de agenda staat. Aangezien dit nog voor de raadsvergadering van 5 juli is, wordt geadviseerd de zienswijze direct na de commissievergadering van 28 juni te communiceren.
- Het college- en raadsvoorstel is met de beleidsambtenaar Volksgezondheid uit Noordwijk besproken en afgestemd. Beide colleges en gemeenteraden ontvangen inhoudelijk hetzelfde voorstel. Dit is in het bijzonder van belang, aanzien de concept programmabegroting 2019 uitgaat van de nieuwe gemeente Noordwijk.

Formele inspraakprocedure
N.v.t.

Uitvoering en evaluatie
Middels een bestuursrapportage legt de RDOG HM elk kwartaal verantwoording van de financiën af.

Bijlage(n):
1. Concept programmabegroting 2019 van de RDOG HM (incl. aanbiedingsbrief en brief nuancering financiering VT), Z-18-47027, document IN-18-85205.
2. Raadsbesluit, Z-18-47027, document Raad-18-86143.
3. Brief aan AB RDOG HM, Z-18-47027, document UIT-18-86194.

Noordwijkerhout, 22 mei 2018,
burgemeester en wethouders,

T. Heijsteeg	drs. G. Goedhart
secretaris	burgemeester

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Raad-18-86143
Z-18-47027

Agendapunt

Raadsbesluit

Onderwerp: raadsbesluit

De raad van de gemeente Noordwijkerhout,
gelezen het advies van de burgemeester en wethouders van 22 mei 2018,

besluit:

1. Geen zienswijze indienen op de programmabegroting 2019 van de RDOG Hollands Midden.
2. De RDOG HM middels de in de bijlage opgenomen brief op de hoogte te stellen van dit besluit.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 5 juli 2018.

mr. drs. C.B.H. Heusingveld	drs. G. Goedhart
griffier	voorzitter

Gemeenschappelijke regeling
Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg
Hollands Midden

Concept Programmabegroting 2019

Voor zienswijze

Vaststelling door het Algemeen Bestuur: 4 juli 2018

---

12 april 2018

Actief & Dichtbij

Inhoudsopgave

1. Inleiding 3

1.1 Organisatie 3
1.2 Verbinden in netwerken 3
1.3 Positieve gezondheid 3
1.4 Belangrijke thema's 2019 4
1.5 Informatiemanagement 5

2. Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) 6

2.1 Beoogde maatschappelijke effecten GGD Hollands Midden 6
2.2 Overzicht diensten en maatschappelijke effecten 7

3. Ontwikkelingen takenpakket 10

3.1 De GGD Hollands Midden als onderzoeker en adviseur publieke gezondheid 10
3.2 Infectieziektebestrijding 10
3.3 Medische milieukunde 12
3.4 Toezicht houden 12
3.5 Opvang asielzoekers/statushouders 13
3.6 Lijkschouw 13
3.7 Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar 13
3.8 Maatschappelijke Zorg 15
3.9 Veilig Thuis 17
3.10 Ontwikkelingen taken schil 3 en 4 18

4. Geneeskundige Hulpverlening (GHOR) 19

5. Regionale Ambulancevoorziening (RAV) 20

6. RDOG Hollands Midden 21

6.1 Begrotingsuitgangspunten 21
6.2 Gemeentebijdrage 23
6.3 Exploitatiebegroting 32
6.4 Investeringsbegroting 39
6.5 Meerjarenperspectief 40

7. Verplichte paragrafen 41

7.1 Kengetallen en beleidsindicatoren 41
7.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 43
7.3 Onderhoud kapitaalgoederen 45
7.4 Financiering 45
7.5 Bedrijfsvoering 47
7.6 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector 47

Bijlagen 48

Bijlage 1: Financieel overzicht op basis van oude BBV-regels 48
Bijlage 2: Specificatie van de investeringen 52
Bijlage 3: Overzicht van taken GGD Hollands Midden per schil 53

1. Inleiding

1.1 Organisatie

De RDOG Hollands Midden is een gemeenschappelijke regeling van 19 gemeenten in de regio Hollands Midden. Alle taken die gemeenten aan de GGD Hollands Midden hebben opgedragen, zijn taken waarvoor de colleges van Burgemeester en Wethouders in hun gemeente verantwoordelijk zijn. Daarom bestaat het bestuur van de RDOG Hollands Midden uit de portefeuillehouders Publieke Gezondheid van de 19 gemeenten.

De interne organisatie volgt de programma-indeling van de RDOG Hollands Midden. De illustratie bevat een schematische weergave van de organisatiestructuur van de RDOG Hollands Midden.

De RDOG Hollands Midden werkt op het snijvlak van zorg, veiligheid en openbaar bestuur, zowel in reguliere als in opgeschaalde omstandigheden en heeft formele bevoegdheden om als overheid op te treden. De organisatie heeft goede contacten met politie en het openbaar ministerie. Door de aard van haar activiteiten heeft de RDOG Hollands Midden een goede samenwerking met en makkelijk toegang tot de Veiligheidsregio Hollands Midden.

De RDOG Hollands Midden is een 7 x 24 uur organisatie. De organisatie is altijd bereikbaar en beschikbaar en in staat om groot op te schalen bij calamiteiten in gemeenten.

De 19 gemeenten zijn gezamenlijk eigenaar van de RDOG Hollands Midden. Medewerkers van de RDOG Hollands Midden zijn dan ook gemeenteambtenaar. De formatie van de RDOG Hollands Midden bedraagt zo' n 738 fte verdeeld over ongeveer 1000 medewerkers.

1.2 Verbinden in netwerken

Sinds 2006 gaan en staan wij voor een optimale gezondheid en veiligheid van inwoners van onze regio. Dit doen wij niet alleen. Vanuit GGD Hollands Midden, GHOR Hollands Midden en RAV Hollands Midden, hebben wij toegang tot een breed netwerk van klanten, opdrachtgevers en partners zoals verslavingszorg, maatschappelijke opvang, reclassering en zorgverzekeraars en eerstelijnszorgverleners. Allen erkennen de rol van de RDOG Hollands Midden.

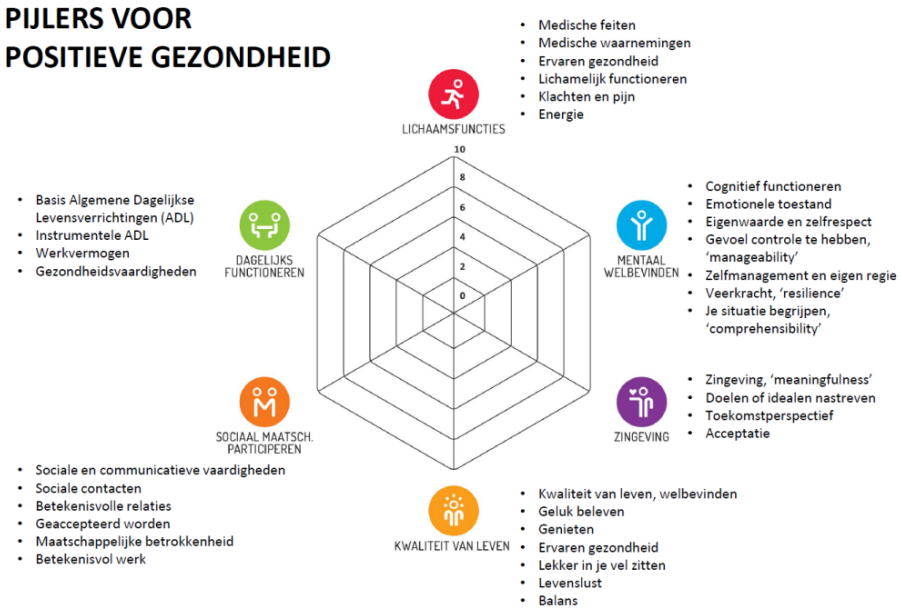
Missie RDOG Hollands Midden

Wij bewaken, beschermen, bevorderen en versterken samen met gemeenten de gezondheid en veiligheid van burgers in Hollands Midden.

Technologische ontwikkelingen volgen elkaar snel op en hebben maatschappelijke gevolgen. De samenleving wordt complexer en raakt in veel opzichten versnipperd. Dat betekent het nodige voor mensen die er deel van uitmaken en ook voor gemeenten. Als RDOG Hollands Midden werken wij samen met gemeenten aan het ontwikkelen en uitvoeren van beleid op gebied van gezondheid en veiligheid voor alle inwoners. Zo werken wij met elkaar aan een gezonde en veilige leefomgeving. Wij staan daarmee midden in de maatschappij. Als spin in het web hebben wij een unieke positie op het snijvlak van veiligheid, zorg en openbaar bestuur.

1.3 Positieve gezondheid

De RDOG Hollands Midden en gemeenten omarmen het concept van positieve gezondheid, met de bijbehorende zes dimensies, als uitgangspunt voor beleidsontwikkeling en uitvoering. Machteld Huber introduceerde het begrip positieve gezondheid in Nederland in 2012: *Gezondheid als het vermogen van mensen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven*. Sindsdien zijn partijen binnen en buiten de gezondheidszorg, nationaal en internationaal bezig met dit onderwerp binnen beleid, praktijk, onderwijs en onderzoek.

Volgens het gedachtegoed van positieve gezondheid zijn niet alleen een gezond lichaam maar ook leuk werk, zinvolle dagbesteding, prettige woonbuurt en maatschappelijke participatie belangrijk voor het welbevinden. Uitgegaan wordt van de kracht van mensen en wat zij zelf belangrijk vinden om hun welbevinden te verbeteren. Het biedt daarmee een alternatief voor de huidige definitie van gezondheid van de World Health Organization: Gezondheid in termen van veerkracht, functioneren en participatie in plaats van alleen in somatische of psychische zin.

Momenteel zijn er ingrijpende veranderingen gaande in de zorg en het sociaal domein. De rode draad hierin is de omslag van denken in termen van 'ziekte, zorg en afhankelijkheid' naar 'gezondheid, preventie, participatie en eigen kracht'. De rol van burgers, overheid, zorgverleners en verzekeraars verandert hiermee. Dit heeft consequenties voor de manier waarop de publieke gezondheidszorg georganiseerd wordt en een logisch samenhangend geheel is met de rest van de zorg en het sociaal domein. Gezondheidspreventie gaat niet alleen over het veranderen van individueel gedrag en het stimuleren van een gezonde fysieke omgeving, maar ook over het versterken van ondersteuning en verminderen van keuzestress. Een brede en positieve benadering dragen bij aan een integrale aanpak.

Daar waar het kan, vertalen we het concept van positieve gezondheid naar beleidsadviezen voor gemeenten en keuzes in de taakuitvoering van de RDOG Hollands Midden.

Dit kunnen wij niet alleen. Wij hebben ons netwerk meer dan ooit nodig om dit te realiseren. Wij richten ons op het samenbrengen van mensen en onderwerpen, intern en extern. Dat doen wij intern door van elkaar te weten wie wat doet voor wie. In de omgeving om ons heen brengen wij ons netwerk aan zorg en veiligheid bij elkaar samen om te komen tot betere dienstverlening aan gemeenten. Dit betekent een transformatie naar een flexibele, slagvaardige organisatie die in wisselende samenstelling en met meer eigen verantwoordelijkheid samen gemeenschappelijke doelen bereikt.

1.4 Belangrijke thema's 2019

Om aansluiting te houden bij deze veranderende omgeving maken wij ons sterk voor een aantal thema's waaraan gemeenten de komende periode prioriteit hebben gegeven. We richten ons op de volgende uitdagingen :

***Vitale ouderen*:** hoe kunnen we ervoor zorgen dat ouderen met een kwetsbare gezondheid voldoende ondersteund worden om zo lang mogelijk gezond en gelukkig thuis te kunnen blijven wonen.

Verkleinen gezondheidsverschillen: hoe kunnen we ervoor zorgen dat mensen met een lage opleiding en laag inkomen langer in goede gezondheid leven?

Bevorderen gezonde omgeving: hoe kunnen we ervoor zorgen dat het bewustzijn van duurzaamheid en aandacht voor de kwaliteit van de leefomgeving stijgt? Specifieke aandacht gaat uit naar de implementatie van de omgevingswet en de verankering van de Publieke Gezondheid in de bijbehorende implementatieactiviteiten.

***Versterken van de sociale en fysieke veiligheid*:** hoe kunnen we mensen beschermen tegen het gevaar dat veroorzaakt wordt of dreigt vanuit menselijk handelen in de openbare ruimte of door ongevallen in de natuur of technologie.

Met het verder ontwikkelen van het concept van ***positieve gezondheid*** naar beleidsadviezen voor gemeenten en keuzes in de taakuitvoering van de RDOG Hollands Midden maken we een concrete vertaalslag die toepasbaar en bruikbaar is voor bovenstaande thema's.

De uitwerking van de thema's komt allereerst tot uiting in de taken op het gebied van Gezondheidsbevordering, monitoring en beleidsadvisering. Daarnaast worden waar mogelijk binnen de diverse uitvoeringstaken accenten gelegd gericht op deze thema's.

1.5 Informatiemanagement

Technologische en sociale innovatie gaan pijlsnel. Dit heeft grote maatschappelijke consequenties. Informatiestromen verlopen bijna nog uitsluitend digitaal. Daar staat tegenover dat een deel van de inwoners in Hollands Midden het lastig en ingewikkeld vindt om hierin mee te gaan. Het gaat dus om maatwerk; de ontwikkeling van de digitale samenleving is een ontwikkeling voor wie dat aankan.

Deze ontwikkeling raakt de GGD Hollands Midden in al haar taakvelden. Voor meer en meer taken verloopt de gegevensuitwisseling met ketenpartners via beveiligde netwerken. Cliënten wensen bijvoorbeeld toegang tot eigen medische dossiers, er ontstaan nieuwe analysevormen op risicogroepen, domotica in huis, online gezondheidsapps en zelfmetingen online. Bij het 'managen' van de eigen gezondheid zal technologie een belangrijke rol spelen. Meer dan ooit benutten we nieuwe technologie om de zelfredzaamheid en gezondheid te bevorderen.

Meebewegen met deze veranderingen vraagt om forse investeringen. Niet alleen in nieuwe applicaties, maar ook in maatregelen gericht op informatiebeveiliging en vernieuwingen van de werkprocessen. De organisatie kiest ervoor om hierin te investeren. Dit door- zoveel mogelijk- binnen de bestaande begroting meer middelen vrij te maken voor Informatiemanagement, procesmanagement en ICT ondersteuning.

GGD Hollands Midden heeft eind 2017 een nieuw digitaal JGZ-dossier geïmplementeerd. In de komende periode leidt dit tot nieuwe mogelijkheden voor cliënten, bijvoorbeeld het krijgen van inzage in hun eigen gegevens. Hierdoor kan correspondentie met cliënten meer digitaal verlopen. Gegevensbescherming heeft de volle aandacht van de organisatie. Juist ook omdat de GGD Hollands Midden door de diversiteit aan taken beschikt over grote hoeveelheden bijzondere persoonsgegevens. Door de maatregelen blijft de GGD Hollands Midden voldoen aan de steeds strengere richtlijnen voor gegevensverwerking.

De GGD Hollands Midden beschikt al over enorme hoeveelheden data over de gezondheid van inwoners in de regio zoals verkregen uit de diverse taken van de organisatie. Toch sluiten de beschikbare gegevensbronnen nog niet altijd aan bij de nieuwe beleidsvragen van gemeenten. Speciale aandacht gaat daarom in de komende periode uit naar het organiseren van de gegevensbronnen die het mogelijk maken om de nieuwe beleidsvragen van gemeenten rondom het sociaal domein te beantwoorden. Daarbij wordt gedacht aan het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden met kennisinstituten zodat nieuwe databronnen gecombineerd kunnen worden met wat al beschikbaar is uit de wettelijke basistaken. Ook wordt gedacht aan het slim combineren van gegevens uit aanvullende onderzoeksopdrachten van gemeenten met gegevens die al beschikbaar zijn. Dat realiseren blijkt een forse uitdaging, maar deze investering borgt dat de GGD Hollands Midden stevige adviezen kan geven bij de actuele beleidsvragen van gemeenten.

2. Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)

Zowel colleges als gemeenteraden van de 19 gemeenten in Hollands Midden hebben de behoefte uitgesproken meer sturing en grip te willen hebben op de financiën in relatie tot de taken en prestaties van de RDOG Hollands Midden. Het rapport 'Gezond GeregelD' is het resultaat van een project waarin een antwoord op beide invalshoeken geformuleerd is en vormt de basis voor nieuwe samenwerkingsafspraken.

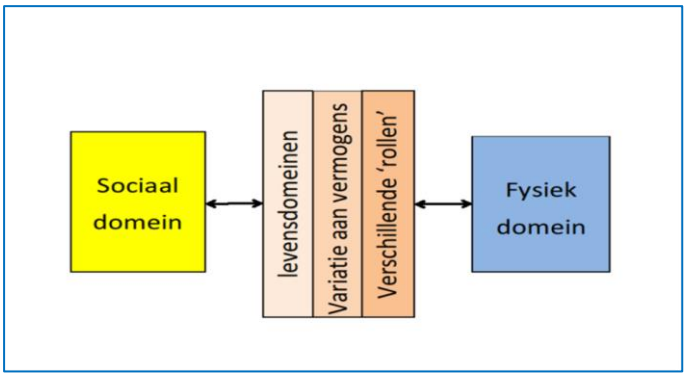
Kern van deze afspraken is dat de taken van de RDOG Hollands Midden bijdragen aan de beoogde maatschappelijke effecten van gemeenten en dat gemeenten sturen op de beoogde effecten en de bijbehorende financiële kaders. De 19 colleges van de gemeenten in Hollands Midden formuleren hiertoe zelf de beoogde maatschappelijke effecten inclusief de bijbehorende indicatoren. Door dit als gemeenten zelf te doen is lokale verbinding binnen het sociale domein verankerd. Voor twee belangrijke opgaven van de RDOG Hollands Midden, het bestrijden van huiselijk geweld en kindermishandeling en de jeugdgezondheidszorg, is deze uitwerking afgerond. Voor andere taakgebieden wordt dit in 2018 uitgewerkt. Dat is nieuw ten opzichte van eerdere jaren en daarmee worden de nieuwe samenwerkingsafspraken tussen de RDOG Hollands Midden en gemeenten verder ingevuld.

2.1 Beoogde maatschappelijke effecten GGD Hollands Midden

De volgende paragraaf zet de belangrijkste maatschappelijke effecten waar de activiteiten van de GGD Hollands Midden aan bijdragen op een rij. Deze tabel vergt enige toelichting.

De definitie van positieve gezondheid spreekt van "het vermogen van mensen om zich aan te passen en eigen regie te voeren in het licht van fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven". Dat betekent dat aangrijpingspunten voor het verbeteren van de positieve gezondheid niet alleen liggen in het bevorderen van vermogens, maar ook in het **bevorderen van een gezonde fysieke, sociale en emotionele omgeving**. Hier zien we een aansluiting bij de missie van de RDOG Hollands Midden, die we in dit licht kunnen vertalen als: bijdragen aan het bewaken, beschermen en bevorderen van de vermogens van burgers en een gezonde fysieke en sociale omgeving.

Schematische weergave Positieve gezondheid

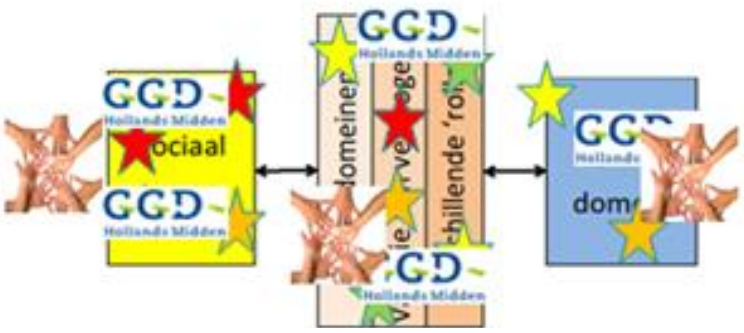
Positieve gezondheid kan schematisch worden weergegeven door drie blokken met binnen het middelste blok een driedeling. Het middelste blok beschrijft de **vermogens van burgers**. Iedere burger heeft verschillende rollen (ouder, opvoeder, vrijwilliger, professional, etc.) en beschikt over competenties die bij die verschillende rollen passen. Die rollen kunnen worden uitgeoefend op verschillende 'levensdomeinen' (de zes levensdomeinen van het spinnenweb, maar ook begrippen als school, werk, financiën, vrijwilligersorganisaties kunnen hier worden ingevuld). Een burger kan voldoende competenties hebben om een bepaalde rol goed in te vullen en in andere rollen een steuntje in de rug nodig hebben. Er kan een beperkt tekort aan bepaalde vermogens zijn, waardoor slechts een lichte vorm van ondersteuning nodig is. Maar er kan ook een groot tekort in vermogens zijn, waardoor intensieve hulp of zelfs overname van regie noodzakelijk is.

Gemeenten hebben een grote rol bij het werken aan Positieve Gezondheid. Vanaf 1985 zijn er veel wetten gedecentraliseerd en in iedere memorie van toelichting is de lezen dat die decentralisatie plaats vindt omdat de gemeente de overheidslaag is die het beste in staat is om de fysieke en sociale omgeving en de vermogens van burgers te bevorderen. Dat was al zo bij de decentralisatie van de Welzijnswet in 1985, bij de decentralisatie van de Wet Collectieve Preventie in 1989, bij een aantal daarop volgende wetten en afgelopen jaren bij de nieuwe bijstandswet (wet werk in inkomen), de wet passend onderwijs, de omgevingswet, de WMO en de jeugdwet. Deze laatste wetten moeten dan ook niet worden gezien als nieuwe ontwikkelingen, maar als sluitstuk van een proces van 30 jaar decentralisatie.

Omdat dit systeem zowel de bevordering van de vermogens van burgers als de fysieke en sociale omgeving omvat, spelen alle mogelijke beleidsterreinen binnen het gemeentelijk beleid een rol. Ieder beleidsterrein is immers op één of meerdere van deze aspecten gericht. Dit is dan ook de basis voor integraal gemeentelijk beleid, gericht op het vergroten van de positieve gezondheid van burgers.

Werkzaamheden van alle organisaties kunnen worden geplot in de schematische weergave van positieve gezondheid. Omgevingsdiensten houden zich vooral bezig met de fysieke omgeving, terwijl bijvoorbeeld maatschappelijk werk zich bezig houdt met de bevordering van vermogens en met de bevordering van een gezonde sociale omgeving. Jeugdwerk en ouderenwerk houden zich bezig met specifieke doelgroepen, sportverenigingen met het bevorderen van fysieke en mentale gezondheid.

Werkzaamheden GGD Hollands Midden geplot tegen assen model PG

Als de werkzaamheden van de RDOG Hollands Midden worden geplot in bovenstaande figuur wordt zichtbaar dat de RDOG Hollands Midden actief is op heel diverse terreinen. De breedte van de RDOG Hollands Midden betekent dat wij ons zowel bezighouden met bewaken, beschermen en bevorderen van de vermogens van burgers en een gezonde fysieke en sociale omgeving. Binnen het bewaken, beschermen en bevorderen van de vermogens van burgers kennen wij zowel met lichte vormen van steun (bijvoorbeeld opvoedcursussen) als met intensieve begeleiding (meldpunt) en zelfs overname van regie (quarantaine, Veilig Thuis).

Dus veel van onze activiteiten (jeugdgezondheidszorg, infectieziekten, medische milieukunde, veilig thuis, GHOR, RAV, stoppen met roken, collectieve preventie) zijn activiteiten **binnen** het systeem, in uitvoerende, adviserende of coördinerende zin. Op die manier dragen wij bij aan een verbetering van het systeem en de uitkomsten van het systeem. Maar anders dan de meeste andere professionele organisaties spelen wij – als gemeentelijke dienst - ook een rol bij het expliciete proces van **systeemoptimalisatie.** Een systeem kent immers input, proces, output en outcome en er is sprake van een cyclus. Centrale vraag bij systeemoptimalisatie is hoe de outcome verbeterd kan worden. Dat kan op tientallen manieren, zoals bijstelling van collegeprogramma's, integraal beleid intensiveren, andere partijen inzetten, meer samenwerken, andere activiteiten uitvoeren, bepaalde actoren een grotere rol geven, voorzieningen realiseren. Zowel onze monitoringactiviteiten als beleidsadvisering spelen hierbij een rol.

Met het formuleren van maatschappelijke effecten met daaraan gekoppeld indicatoren ontstaat meer helderheid over de rol van de GGD Hollands Midden, maar het maakt ook zichtbaar dat de GGD Hollands Midden diverse rollen vervult in het sociaal domein en dat de diverse taken bijdragen aan uiteenlopende maatschappelijke effecten.

2.2 Overzicht diensten en maatschappelijke effecten

De in de volgende tabel genoemde effecten zijn effecten op hoofdlijnen. Elk maatschappelijk effect kan weer worden onderverdeeld in verschillende deeleffecten.

De maatschappelijke effecten voor de taakgebieden jeugdgezondheidszorg en Veilig Thuis zijn in 2017 vastgesteld door de gemeenteraden in de regio. Voor verschillende andere taakgebieden worden de maatschappelijke effecten in 2018 verder uitgewerkt en worden voorzien van indicatoren. Deze formulering van de effecten in de tabel kan op basis daarvan bijgesteld worden.

Bij het interpreteren van de tabel is het van belang om voor ogen te houden dat de GGD Hollands Midden bijdraagt aan de genoemde maatschappelijke effecten, maar dat de GGD Hollands Midden niet als enige organisatie een bijdrage levert. Ook andere partijen dragen bij aan de genoemde effecten. De GGD Hollands Midden kan als adviseur van gemeenten weer een bijdrage leveren aan het- voor en namens gemeenten - monitoren van de voortgang en de manier waarop de verschillende partijen een bijdrage leveren.

	Maatschappelijk effect	Toelichting	Taken GGD Hollands Midden die bijdragen aan het effect
A.	Gefundeerde basis bieden voor beleid / bewaken volksgezondheid	Vanuit verschillende taken zijn gegevens beschikbaar over de Publieke Gezondheid in Hollands Midden. Kerntaak van de GGD Hollands Midden is om deze informatie te vertalen naar adviezen, beleidsplannen of interventies.	Epidemiologie, groepsgerichte monitoring, OGGZ monitor, Advisering gezondheidsbeleid Gezondheidsbevordering, Medische milieukunde, Sociaal medische advisering Deelname academische werkplaatsen, Ondersteuning Programma JOGG, OGGZ preventie en beleid, GROP
B.	Gezonde omgeving	Opdracht voor de GGD Hollands Midden bij diverse taken is om risico's en nadelige effecten op de volksgezondheid van inwoners van Hollands Midden te beperken.	Medische milieukunde, Algemene infectieziektebestrijding, Seksuele gezondheid, tuberculosebestrijding, technische hygiënezorg, Reizigersadvisering. Rijksvaccinatieprogramma, Prenatale voorlichting, Verslavingspreventie, Maatschappelijke zorg, preventie beleid, participatie en herstel, Forensische geneeskunde, Besmettingsaccidenten, Gezondheidsbevordering
C.	Verkleinen sociaal economische gezondheidsverschillen	Inwoners rekenen erop dat zij beschermd worden door de overheid om gezond te blijven en dat groepen met een kwetsbare gezondheid extra aandacht krijgen.	Gezondheidsbevordering, Advisering gezondheidsbeleid, Seksuele gezondheid, CJG dienstverlening, Medische milieukunde Verslavingspreventie
D.	Inwoners voelen zich gesteund bij de bevordering van een gezonde leefstijl en hun gezondheid	Twee invalshoeken: Gezonde leefstijl van inwoners, smal: infectieziekten, alcohol, roken, overgewicht, bewegen etc. Gezond leven van inwoners, breder: diabetes, depressie, eenzaamheid, dementie, leefomgeving etc. in relatie tot dimensies meedoen en zingeving	Monitoring, kerncijfers, adviseren gemeenten en beroepskrachten, CJG dienstverlening, ander gesprek met beroepskrachten leidt tot andere perspectieven en mogelijkheden, gezonde school, ouderschap, GIZ, depressiepreventie, aandacht voor pubers en voor jong volwassenen (18 -23 jaar), wijkgericht werken (p.m.), vitale coalities (p.m.), In samenwerking met sociaal domein (sport, onderwijs, jeugdbeleid, jeugdhulp, participatie, Wmo/welzijn), met zorgkaders (langdurige zorg, eerstelijnszorg en sociale wijkteams) en fysieke domein (wonen en bouwen, ruimte en milieu, vergunning/handhaving en veiligheid)
E.	Voorkomen van Kindermishandeling en huiselijk geweld	Gemeenten hebben een nadere uitwerking van dit maatschappelijk effect en de bijbehorende indicatoren vastgesteld als uitkomst van RDOG2020	Veilig Thuis (waaronder Crisinterventieteam), Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar, Toezicht kinderopvang

	Maatschappelijk effect	**Toelichting**	**Taken GGD Hollands Midden die bijdragen aan het effect**
F.	Kinderen groeien gezond en veilig op	Gemeenten hebben een nadere uitwerking van dit maatschappelijk effect en de bijbehorende indicatoren vastgesteld als uitkomst van RDOG2020 Jonge inwoners functioneren lichamelijk goed, mentaal goed, jonge inwoners hebben positief toekomstbeeld, jonge inwoners zitten goed in hun vel, jonge inwoners doen mee en jonge inwoners hebben de vaardigheden om voor zichzelf te zorgen.	Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar, Prenatale zorg, Inzet Pedagoog in CJG, Triple P niveau 3, Preventieve logopedie, CJG dienstverlening, Verslavingspreventie, Regisseur complexe gezinnen (BKK), PGA, Beleidsadvisering jeugd.
G.	Kwetsbare inwoners voelen zich gesteund bij het oplossen van hun problemen	Inwoners met verward gedrag en inwoners/gezinnen met problemen op meerdere vlakken.	JGZ 0-19 jaar, Regisseur complexe gezinnen (BKK), Verslavingspreventie, Triple P niveau 3, De pedagoog in het CJG, Maatschappelijke zorg, preventie, beleid, participatie en herstel, Crisisinterventieteam, Meldpunt zorg en overlast, (Bijdrage aan) Integrale vroeghulp, Monitoring, kerncijfers, adviseren gemeenten en beroepskrachten, incl. schuldhulpverleners, valpreventie, ondersteuning statushouders, welzijn op recept, lekker in je lijf, etc.
H.	Voorkomen van criminaliteit	De activiteiten van de RDOG Hollands Midden dragen bij aan het signaleren van crimineel gedrag en/of bijsturing daarvan	Jeugdpreventieteam
I.	*Vitale ouderen ;* Oudere inwoners kunnen langer zelfstandig wonen en leven in de wijk	Bestaande inzet van de GGD op dit effect is relatief gering, maar vergrijzing gecombineerd met langer thuis wonen van ouderen leidt tot verschuivingen in de gezondheidsproblematiek per wijk	Verslavingspreventie Veilig Thuis Gezondheidsbevordering Beleidsadvisering
J.	Toezicht houden op implementatie beleid		Toezicht kinderopvang Toezicht WMO

3. Ontwikkelingen takenpakket

3.1 De GGD Hollands Midden als onderzoeker en adviseur publieke gezondheid

De Raad voor de Volksgezondheid heeft berekend dat 27% van de ziektelast van welvaartsziekten is toe te schrijven aan roken, alcoholgebruik, ongezonde voeding, te weinig beweging en overgewicht. Daarnaast zijn milieufactoren van negatieve invloed; 6% van de ziektelast kan daaraan worden toegeschreven. Om daar als overheid gerichte maatregelen tegen te kunnen nemen, is informatie nodig over de gezondheid van burgers en over de factoren die in specifieke situaties van grote invloed zijn op de ziektelast.

In het kader van monitoring houdt de GGD Hollands Midden gezondheidsrisico's in de leefomgeving in de gaten. Dit kan gaan om infectieziekten, de gezondheid van de jeugd, maar ook om fysieke en sociaaleconomische factoren. Deze monitoring vormt voor de GGD Hollands Midden de basis voor het signaleren en adviseren aan de gemeenten over het beleid op het gebied van preventie en gezondheidsbescherming. De GGD Hollands Midden adviseert en ondersteunt de gemeenten ook bij de integrale uitvoering van de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) voor de jeugd van 0 tot 19 jaar.

De GGD Hollands Midden bestudeert en adviseert wat nodig is om de uitvoering van de JGZ goed te laten aansluiten op de specifieke situatie in de gemeente en de regio, hoe een goede samenwerking met partners in de gezondheidszorg, de jeugdhulpverlening en het onderwijs kan plaatsvinden en hoe effectief het gevoerde beleid is. De monitoringsinformatie biedt ook een belangrijke basis voor de GGD'en om gemeenten te kunnen adviseren over de aanpak van sociaaleconomische gezondheidsverschillen. De GGD Hollands Midden brengt de gezondheidsproblematiek op wijk- en buurtniveau in kaart, adviseert over effectieve aanpakken en legt verbindingen met partijen in relevante sectoren.

In 2019 staat een Gezondheidspeiling onder Jongeren gepland en worden de voorbereidingen getroffen voor de Gezondheidspeiling volwassenen en ouderen in 2020. Aandachtspunt bij deze voorbereidingen is welke gegevens nodig zijn om de beoogde maatschappelijke effecten die in 2017/2018 zijn geformuleerd te monitoren en welke gegevens nodig zouden zijn om vanuit het concept positieve gezondheid (breed kijken naar gezondheid) te komen tot aansprekende beleidsadviezen en beleidskeuzes.

De GGD Hollands Midden biedt als onderdeel van de reguliere werkzaamheden op maat ondersteuning aan gemeenten om het gemeentelijke gezondheidsbeleid vorm te geven.

In 2018 worden de afspraken over de werkwijze rondom te beleidsadviestaken van de GGD Hollands Midden vernieuwd als nadere uitwerking van de ontwikkelagenda RDOG2020.

Als RDOG Hollands Midden willen we graag onze gemeenten, hun samenwerkingspartners en hun inwoners meenemen in de filosofie van het concept Positieve Gezondheid en gezamenlijk experimenteren hoe Positieve gezondheid, met zes dimensies, bij kan dragen aan onze opdracht; het bewaken, beschermen en bevorderen van gezondheid, in het bijzonder die van de meest kwetsbaren.

Voortdurende uitdaging daarbij is de wenselijke aansluiting tussen de gemeentelijke en organisatorische plannen en mogelijkheden en de prioriteiten zoals de inwoners in de regio die zelf stellen vanuit de optiek van Positieve gezondheid. De uitwerking van het concept staat nog in de kinderschoenen. Verschillende gemeenten in de regio zijn aan het experimenteren om positieve gezondheid te verankeren in het eigen gezondheidsbeleid en om de aansluiting met de wensen van de inwoners te borgen.

3.2 Infectieziektebestrijding

Algemene infectieziektebestrijding

Infectieziekten zijn altijd in ontwikkeling. Neem bijvoorbeeld de stijging van het aantal ouderen en daarmee ook het aantal personen dat gemakkelijker vatbaar is voor infectieziekten. Maar ook het toegenomen reisgedrag van onszelf en de toestroom van mensen uit andere werelddelen beïnvloeden de aanwezigheid van infectieziekten. Bekende maatregelen zijn niet altijd effectief, vaccins zijn niet altijd meer toereikend om infectieziekten te voorkomen. De infectieziektebestrijding is in de afgelopen jaren veranderd: de complexiteit is toegenomen en er wordt vaker een beroep gedaan op de GGD'en. In de diverse discussies over infectieziektebestrijding wordt de metafoor gebruikt van de dijkbewaking en -versterking. In de jaren '70 en '80 is de formatie en samenstelling van de teams Infectieziekten van de GGD'en gebaseerd op de dreigingen die er destijds waren en de toenmalige bestrijdingsnormen. De 'dijken' waren wat hoogte en breedte betreft op niveau. Sindsdien is sprake geweest van een sterke stijging van het water.

Hierdoor zijn drie soorten maatregelen nodig:
- Beheersing van het 'waterniveau' en zo mogelijk terugdringen ervan (infectieziekte-druk);

- Verhoging van de dijken (capaciteit)
- Verbreding van de dijken (expertise, nieuwe taken).

In de afgelopen periode is de formatie van het team Infectieziekten versterkt zodat deze voldoet aan de huidige normen voor de invulling van de wettelijke taken van de GGD (VISI norm). Door deze investering kan de GGD Hollands Midden beter invulling geven aan taken die ze eerder slechts beperkt uitvoerde. De GGD Hollands Midden wil een sterkere samenwerking in het regionale netwerk met ziekenhuizen, huisartsen, zorgverzekeraars, vrijwilligersorganisaties, verpleeghuizen, thuiszorg, mantelzorgers, GHOR en wijkteams.

Onze inzet is ook veel aandacht geven aan het voorkómen van infectieziekten en aan een goede hygiëne. Preventie is een onlosmakelijk onderdeel van infectieziektebestrijding. We blijven intensief samenwerken met academische werkplaatsen en het RIVM. Het gaat daarbij vooral om thema's als antibiotica-resistentie (ABR) en crisisbeheersing van infectieziekten. De minister van VWS heeft 10 regionale netwerken aangewezen voor de aanpak van antibioticaresistentie. GGD Hollands Midden draagt in het netwerk Holland West bij aan deze aanpak door advisering, uitvoering en versterking van goede samenwerking in de zorgketen: publieke gezondheid, eerstelijnsgezondheidzorg, curatieve zorg, langdurige zorg.

Specifiek voor Tuberculosebestrijding (TBC) dragen we bij aan het *Nationaal Plan tuberculosebestrijding (NPT) 2016-2020, op weg naar eliminatie.* Het doel is om de overdracht van tuberculose en het aantal patiënten in deze periode met 25 procent terug te dringen. De belangrijkste nieuwe interventie om dit te bereiken, is dat screening op een latente tuberculose-infectie plaatsvindt bij immigranten en asielzoekers die Nederland binnenkomen en dat zij, als ze geïnfecteerd zijn zo snel mogelijk behandeling krijgen. De instroom van immigranten (waaronder asielzoekers) is daarbij een belangrijke, maar onzekere factor. Implementatie van de doelstellingen heeft gevolgen voor de organisatie van de TBC bestrijding, waaronder de inzet van mensen en middelen.

Preventie Soa en HIV

Naast het uitvoeren van de landelijke regelingen Aanvullende Seksuele Gezondheid (ASG), waarbij personen die een verhoogd risico lopen op Soa's en/of HIV zich door de GGD kunnen laten testen en indien nodig behandelen en hepatitis B vaccinatie programma voor risicogroepen, zet GGD Hollands Midden ook in op de preventie van Soa en HIV door middel van een aantal doelgerichte activiteiten zoals:

- Het uitvoeren van groepsgerichte voorlichting- en preventieprogramma's, bijvoorbeeld voor jonge nieuwkomers en mannen die seks hebben met mannen.
- Daarnaast verstrekt het team Seksuele Gezondheid gevraagd en ongevraagd advies aan samenwerkingspartners (bijvoorbeeld huisartsen), burgers en gemeenten.
- Het trainen van professionals zoals docenten en jongerenwerkers.
- Jaarlijks terugkerende en incidentele publiekscampagnes gericht op de seksuele gezondheid, bijvoorbeeld tijdens Wereld Aids Dag.
- Het uitvoeren van regionaal onderzoek naar de seksuele gezondheid van (groepen) burgers. Een voorbeeld hiervan is het landelijke onderzoek: "Seks onder je 25e", waarvoor is samengewerkt met Soa Aids Nederland en Rutgers. Dit onderzoek geeft inzicht in de seksuele gezondheid van jongeren in de regio en leidt op regionaal niveau tot meer doelgerichte preventie activiteiten.
- Het Team Seksuele Gezondheid bezoekt tweemaal per jaar de diverse locaties van de prostitutiebranche in de regio Hollands Midden. Deze bezoeken zijn preventief en signalerend bedoeld. Er is aandacht voor welzijn, veilig werken, het voorkomen van seksueel overdraagbare aandoeningen en er kan op locatie worden getest en/of gevaccineerd. (De testen en vaccinaties maken deel uit van de Landelijke ASG regeling en Vaccinatie risicogroepen Hepatitis B, gefinancierd door het R.I.V.M. zie ook 2.4.6). Daarnaast wordt er ook maandelijks internetveldwerk gericht op deze risicogroep uitgevoerd.
- Bron- en contact onderzoek of Partnerwaarschuwing is belangrijk bij het opsporen van Soa en HIV. Sekspartners van cliënten bij wie een Soa is gevonden worden daarom op verzoek van de GGD Hollands Midden door de cliënt geïnformeerd. Ook bestaat de mogelijkheid om een sekspartner anoniem te laten waarschuwen door de GGD Hollands Midden. Ook huisartsen kunnen hier gebruik van maken.
- Tijdens kantooruren worden burgers die te maken hebben gehad met een seksaccident (bijvoorbeeld seksueel geweld) met een hoog risico voor HIV, te woord gestaan en geadviseerd over testen en vaccineren. Vaccinaties worden indien relevant gratis verstrekt. In overleg met de infectioloog van het LUMC of het Erasmus ZH in Rotterdam kan er eventueel op indicatie PEP (Post Expositie Profylaxe) worden verstrekt door de infectioloog van één van de ziekenhuizen

Een belangrijke ontwikkeling is de vorming van vier regionale samenwerkingsverbanden tussen GGD'en en Regionale Expertise Centra voor het behouden van expertise en kwaliteit van zorg. Het RIVM heeft het NPT opgesteld in opdracht van het ministerie van VWS en in afstemming met de betrokken partijen, waaronder GGD GHOR Nederland en de GGD'en. Het ministerie stelt voor de implementatie van het plan geen aanvullende financiering beschikbaar.

Een belangrijk deel van de activiteiten wordt aanvullend gefinancierd. In 2012 is ervoor gekozen om de omvang van de activiteiten op het thema seksuele gezondheid bekostigd vanuit de gemeentebijdrage vanwege de krappe financiële positie van gemeenten tot een minimum terug te brengen. Vraag die voorligt is of de situatie per 2019 weer zo positief is dat de omvang van deze activiteiten teruggebracht kan worden naar het niveau van voor 2012.

3.3 Medische milieukunde

Advisering aan gemeenten, ook op het gebied van ruimtelijke ordening behoort tot de basistaken van de medische milieukunde. De nieuwe Omgevingswet vraagt een meer integrale aanpak vanuit allerlei disciplines met een sterke link naar wijkgericht werken. Gezondheid is één van de aspecten van deze integrale aanpak. Dit brengt voor gemeenten grote veranderingen met zich mee, waarop we als RDOG Hollands Midden moeten anticiperen.

De RDOG Hollands Midden wil bewaken en bevorderen dat gezondheid in de breedste zin van het woord meeweegt in beleidskeuzes van gemeenten. Ook hiervoor werken we vanuit de kracht van positieve gezondheid. Die gaat immers uit van de gedachte dat mensen zich gezond voelen wanneer zij zich veerkrachtig kunnen aanpassen aan de uitdagingen in hun leven en leefomgeving.

Te denken valt aan advisering rond thema's als gevaarlijke stoffen, intensieve veehouderij/bloembollenteelt, geluidsoverlast, straling, maar ook aan advies over een 'gezonde' inrichting van de fysieke omgeving.

De nieuwe Omgevingswet biedt kansen om een gezondere leefomgeving te realiseren. Als gezondheid evenwichtig en rechtvaardig meeweegt in omgevingsbeleid, kan de ziektelast door milieufactoren (5-7%) verder teruggedrongen worden. De Gezondheidsraad adviseerde medio 2016 om gezondheidskundige advieswaarden op te nemen in de wetgeving. Daarmee zou de 'gezonde situatie' uitgangspunt zijn voor beleid. Waar dit niet landelijk zal zijn vastgelegd, zijn lokale ambities en afwegingen des te belangrijker. Kennis en communicatie over milieurisico's zijn van belang, evenals specifieke gegevens over de lokale situatie. Het aanleveren van gezondheidskundige informatie en de advisering hierin gebeurt in overleg met de Omgevingsdiensten. Ook afstemming met de Veiligheidsregio Hollands Midden geeft meerwaarde.

Asbestdaken zijn vanaf 2024 verboden. Naast de vragen over asbest die nu regelmatig binnenkomen, is de verwachting dat de nieuwe regelgeving een toename van het aantal vragen over asbest en gezondheid oplevert. Het gaat daarbij zowel om individuele vragen van burgers als omvragen voor publieksvoorlichting.

3.4 Toezicht houden

Burgers maken gebruik van allerlei voorzieningen, variërend van sporthal tot kinderdagverblijf en van tatoeageshop tot evenement. Het gebruik daarvan moet veilig zijn, daar vertrouwen mensen op. De GGD Hollands Midden is in verschillende situaties toezichthouder. Enkele wettelijke toezichttaken hebben betrekking op de technische Hygiënezorg. Het gaat daarbij om wettelijke toezichttaken op (zorg-) voorzieningen waar (kwetsbare) mensen risico lopen door een gebrek aan hygiëne. Dit betreft in Hollands Midden een kleine taak, vooral gericht op tattoo- en piercingshops, (nood)opvanglocaties en prostitutiebedrijven in de regio.

De meest omvangrijke toezichttaak van de GGD Hollands Midden heeft betrekking op de kinderopvang. Zowel de kwaliteitseisen waaraan kinderopvangorganisaties moeten voldoen, als de rechten en plichten van de toezichthouder staan omschreven in de Wet kinderopvang plus onderhavige regelgeving (besluiten, regelingen en beleidsregels). De GGD Hollands Midden houdt onder andere toezicht op de veiligheid, gezondheid en het pedagogisch klimaat in kindercentra (kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang locaties), gastouderopvang (gastouderbureaus en gastouders) en peuterspeelzalen.

Jaarlijks bezoeken en controleren de inspecteurs van de GGD Hollands Midden kindercentra, gastouderbureaus, peuterspeelzalen en steekproefsgewijs gastouders op naleving van de Wet kinderopvang en de hieruit voortkomende regeling Kwaliteit Kinderopvang en peuterspeelzalen en aanverwante Wet en regelgeving. De manier waarop het toezicht is georganiseerd volgt uit een landelijk en wettelijk toezichtkamer.

Vanaf 2018 en 2019 zal de wetgeving op de kinderopvang wijzigen. Minister Asscher (Sociale Zaken) is met branchepartijen Brancheorganisatie Kinderopvang, MO-groep, ouderorganisatie BOinK en de vakbonden FNV en CNV tot een akkoord gekomen voor kwaliteitsverbetering in de kinderopvang. Het plan heet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK). Het plan IKK is ingericht in vier pijlers. Dit zijn:

- De ontwikkeling van het kind staat centraal.
- Veiligheid en gezondheid.
- Stabiliteit in de praktijk en meer ruimte voor pedagogisch maatwerk.
- Kinderopvang is een vak.

Per pijler hebben de partijen en de minister 21 maatregelen op een rij gezet die de kwaliteit van kinderopvang op

termijn moeten gaan verbeteren en die de regeldruk voor aanbieders van kinderopvang moet verlichten. De afdeling inspectie Kinderopvang zal toezien op de naleving van deze kwaliteitseisen en de gemeenten adviseren om over te gaan tot handhaving indien de kwaliteit van kinderopvangorganisaties achter blijft.

Een actuele ontwikkeling is dat meer gemeenten in de regio de GGD Hollands Midden aanwijzen als toezichthouder WMO. Deze toezichtfunctie van de GGD Hollands Midden wordt in samenspraak met de betreffende gemeenten ontwikkeld.

3.5 Opvang asielzoekers/statushouders

De instroom van asielzoekers in onze gemeenten is in de periode 2015-2017 omvangrijk geweest. vergeleken met de eerdere jaren. De GGD Hollands Midden voert diverse wettelijke taken uit zoals medische screening en heeft ervaring in de crisisnoodopvang van asielzoekers en met de asielzoekers die in een AZC verblijven. Gezondheidsbevordering is naast jeugdgezondheidszorg erg belangrijk voor deze doelgroep. Met name in de COA-opvang en voor diegenen die nog niet lang in de regio wonen. Juist ook de statushoudende asielzoekers hebben ondersteuning nodig.

De GGD Hollands Midden heeft in verband met de extra werkzaamheden voor de nieuwe groepen statushouders gedurende 2017 en 2018 extra middelen ontvangen. Naar verwachting is de instroom van nieuwe statushouders en het aantal nieuwkomers ten gevolge van gezinsherenigingen vanaf 2019 weer zodanig afgenomen dat deze extra middelen niet gecontinueerd hoeven te worden.

3.6 Lijkschouw

Door middel van een bereikbaarheids- en beschikbaarheidsrooster is 24 uur per dag inzet van een forensisch arts in de functie van gemeentelijk lijkschouwer gewaarborgd met vastgelegde responstijden. De forensisch arts werkt samen met de politie bij het schouwen van het stoffelijk overschot ter plaatse of in het uitvaartcentrum.

De forensisch arts komt op grond van de bevindingen van de lijkschouw, onderzoek van de omstandigheden waaronder de dood intrad, het vaststellen van de doodsoorzaak en het bepalen van het tijdstip van overlijden in samenwerking met de politie, tot een conclusie over het al dan niet overlijden op natuurlijke wijze. Hij geeft een “Verklaring van overlijden” (art.7 lid1 Wet op de Lijkbezorging (WLB)) af of een “Verklaring van niet-natuurlijk overlijden” (art. 10 WLB) en vult het formulier B “Doodsoorzaakverklaring” (art. 12a WLB) in ten behoeve van het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Bij de meldingsprocedure van euthanasie is de politie niet betrokken. De melding verloopt dan rechtstreeks van de gemeentelijk lijkschouwer naar de regionale toetsingscommissie.

De aantallen lijkschouw zijn sinds 2011 fors toegenomen, van 469 in 2011 naar 727 in 2017. Voor 2019 wordt rekening gehouden met 786 schouwen. Dit is voor het Algemeen Bestuur reden geweest om op 7 februari 2018 te besluiten om de bijdrage voor lijkschouw vanaf het begrotingsjaar 2019 te verhogen met €0,21 per inwoner.

3.7 Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar

Goede jeugdgezondheidszorg levert een stevige preventieve bijdrage in het signaleren en voorkomen van problemen bij kinderen en vormt daarmee een relevante basis voor- en aanvulling op het gemeentelijk beleid in het kader van de Jeugdwet.

Voor de JGZ zijn in 2017 de beoogde maatschappelijke effecten vastgesteld. Door het versterken van een brede basis van preventie kan het gebruik van duurdere, specialistische zorg/ jeugdhulp verminderd worden. Preventieve zorg wordt steeds meer op maat gevraagd en geboden per gemeente.

Versterking preventieve voorveld

De JGZ werkt continue aan versterking van de samenwerking met de 1^{e} lijnszorg zoals huisartsen en verloskundigen, zodat zij met het preventieve voorveld goed aansluit op de Jeugd en GezinsTeams en/of Sociale WijkTeams. De realisatie en borging van sluitende zorg blijft een punt van aandacht evenals het optimale gebruik maken van de jeugdverpleegkundige expertise en de medische expertise van de jeugdarts in de samenwerking. Het positioneren/detacheren van de jeugdarts in het JGT/ sociaal wijkteam draagt bij aan een juiste diagnose en sluitende, integrale zorg.

Versterking van de samenwerkingsafspraken, samen optrekken in beleid en onderzoek kan hieraan een positieve bijdrage leveren.

De vraag naar preventieve extra zorg, bijvoorbeeld Stevig Ouderschap, inzet gezinsverpleegkundige, prenatale voorlichting/ zorg, Integrale Vroeghulp en collectieve inzet overstijgt het aanbod sinds 2017 en vraagt bestuurlijke

aandacht in het gehele sociale jeugddomein.

Deelname aan vitale coalities wordt steeds belangrijker om wijkgerichte zorg te kunnen bieden. Voor JGZ is het aansluiten bij burgerinitiatieven, verenigingen en het welzijnswerk gewenst, maar moeilijk te realiseren vanwege de druk op de kerntaken. Ontwikkelruimte en -tijd ontbreekt, terwijl bovenstaande trends en ontwikkelingen vragen om monitoring, regelmatige evaluatie en beleidssturing.

Automatisering Jeugdgezondheidszorg en innovatie

De invoering van het vernieuwde Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg was een belangrijke verandering. Wij verwachten dat de doorontwikkeling van het dossier ook leidt tot een gebruiksvriendelijk ouderportaal. Resultaat zal zijn de mogelijkheid voor ouders en jongeren om het eigen dossier digitaal in te zien naast het eenvoudiger zelf afspraken te plannen. Tevens verwachten we dat er nieuwe mogelijkheden komen om gegevens uit te wisselen met ouders. Ouders krijgen ook meer verantwoordelijkheid in het zelf monitoren van de ontwikkeling van hun kind en eigen metingen en registraties digitaal aan de JGZ toe te zenden.

Deze doorontwikkeling vraagt van de GGD extra onderzoek, ontwikkelcapaciteit in samenwerking met de ouders en jongeren. Het biedt kansen om de ouderbetrokkenheid en zeggenschap verder te vergroten. Vergroting van de digitalisering biedt ook nieuwe mogelijkheden om zorg op maat te bieden.

Social media als facebook, twitter, Buurbook en apps zullen nog meer gebruikt gaan worden. In deze ontwikkeling ligt de kans besloten om ouders te voorzien van betrouwbare informatie en digitale hulpmiddelen om die te verkrijgen. De GGD ziet op regionaal en landelijk niveau een grote rol in het beschikbaar stellen en borgen van deze informatie (gezondheidsbevordering en ouderschapsondersteuning) waarbij eenduidigheid en verbinding met kennisinstituten van groot belang is.

In 2019 wordt de digitale GIZ (Gezamenlijk Inschatten Zorgbehoefte) geïmplementeerd, waarbij ouders en professionals de krachten en zorgbehoeften in kaart brengen en gezamenlijk beslissen over de passende ondersteuning op maat.

Ouderschap en Jeugdgezondheidszorg

Ouderschap is één van de pijlers van de landelijke preventie agenda. Elk kind verdient de best mogelijke start van zijn leven en een optimale kans op een gezonde en veilige ontwikkeling. Dit vraagt krachtig ouderschap, waarin positieve interactie tussen ouder en kind en tussen ouders onderling centraal staat. Ouderschap heeft impact op de persoon zelf, de partnerrelatie, maar bijvoorbeeld ook op het sociale leven en carrière. Iedere fase van het ouderschap vraagt een andere invulling, waar ouders steeds opnieuw vorm aan moeten geven en draagt bij aan de ervaren positieve gezondheid van de ouders zelf.

Dit betekent voor de GGD Hollands Midden dat zij ten behoeve van zwangere (echt)paren naast de workshop ‘ouderschap en hechting met je baby’ wil investeren in de uitvoer van de pilot “*Ouderteam.nu”* in samenwerking met de Leidse Hogeschool (lectoraat Ouderschap). Daarnaast willen we gericht inzetten op structurele samenwerking met partijen die kwetsbare zwangeren begeleiden (o.a. verloskundigen zowel vrijgevestigd als in ziekenhuis), gynaecologen en de jeugdhulp met als doel kinder- en moedersterfte terug te dringen en kindermishandeling te voorkomen.

Voor de groep 12+ hebben we een nieuw digitale vragenlijst geïmplementeerd (Gezond leven, check het even). Er ontbreekt echter op dit moment nog een (digitaal) instrument waarmee we juist ouders van pubers kunnen bereiken over de beleving van ouderschap. Ook hier willen we met de Leidse Hogeschool op inzetten in de Academische Werkplaats SAMEN. De samenwerking met deze partijen is al gestart.

Depressiepreventie en gezondheidsbevordering bij jongeren

Jaarlijks maken ruim 800.000 mensen een depressie door, waarvan 546.500 volwassenen en ruim 253.500 jongeren. Dit geeft sociale, fysieke en mentale gevolgen. In Nederland krijgt bijna 20 procent van de volwassenen (18-64 jaar) ooit in het leven te maken met een depressie. Van de kinderen met depressieve ouders ontwikkelt 40 procent een depressie voor het 18e jaar. Depressie staat hierdoor al jaren in de top vijf van aandoeningen met de hoogste ziektelast en de hoogste ziektekosten.

Veel jongeren kampen met sombere, depressieve gevoelens. Onder deze doelgroep vallen alle schoolgaande kinderen, jongeren en jongvolwassenen, dus zowel basisschoolleerlingen als leerlingen in het voorgezet onderwijs of in het beroepsonderwijs. Zij lopen door pesten, de puberteit of problemen thuis een verhoogde kans op de ontwikkeling van depressieve klachten of een depressie. We onderscheiden interventies voor kinderen/jongeren in het algemeen (niet gebonden aan schoolsetting), voor scholieren (wel gebonden aan de schoolsetting), voor kinderen die huiselijk geweld hebben meegemaakt en voor kinderen van die ouders die een psychische ziekte hebben of ouders die verslaafd zijn (KOPP/KVO).

De GGD Hollands Midden wil extra inzetten op deze groep jongeren en wil dit doen met de GGZ organisaties en Brijder. Bekend is dat er tussen overmatig genotmiddelengebruik en verslavingsgedrag een correlatie kan bestaan namelijk dat door een verslaving er ook een depressie kan ontstaan of dat door een depressie wordt ontdekt dat een genotmiddel het depressieve gevoel tijdelijk kan wegdrukken, met het risico op blijvend gebruik en dus een verslaving. Juist bij eerste signalen van 'niet lekker in je vel zitten, terugtrekken uit de groep' kan een groepsgericht gezondheidsbevorderend programma aan jongeren gezondheidswinst opleveren. Voorbereidend overleg met GGZ Rivierduinen en Brijder is al belegd.

Aandacht voor jongvolwassenen 18-23 jaar

Gebleken is dat jongvolwassenen uit verschillende subpopulaties problemen hebben op ten minste 2 van de 5 domeinen: wonen, gezondheid, inkomen, dagbesteding, gezin/relaties, terwijl de wetgeving op deze terreinen niet goed op elkaar aansluit. Deze doelgroep met problemen valt vanaf het 18e jaar tussen wal en schip.

In 2017 heeft de Inspectie gevraagd om een plan van aanpak specifiek voor LVB-jeugd. De insteek vanuit GGD Hollands Midden is breder, wij willen ons inzetten voor alle kwetsbare jongeren uit deze leeftijdscategorie.

Dit willen wij doen door bewustwording te creëren, (nader) kennis te maken met betrokken partijen, het onderwerp te agenderen op verschillende niveaus, te zoeken naar een integrale aanpak, te verbinden en zorg af te stemmen. Een van de groepen waar wij zorg over hebben zijn de 18+ jongeren met ziekteverzuim op de MBO's. Het gaat hierbij om een kwetsbare groep waar wij vanuit onze wetgeving en financiering geen passend aanbod meer voor kunnen doen. In 2019 hopen we hiervoor in samenwerking met het MBO en de uitvoerende diensten van de gemeenten passende, structurele oplossingen te realiseren.

3.8 Maatschappelijke Zorg

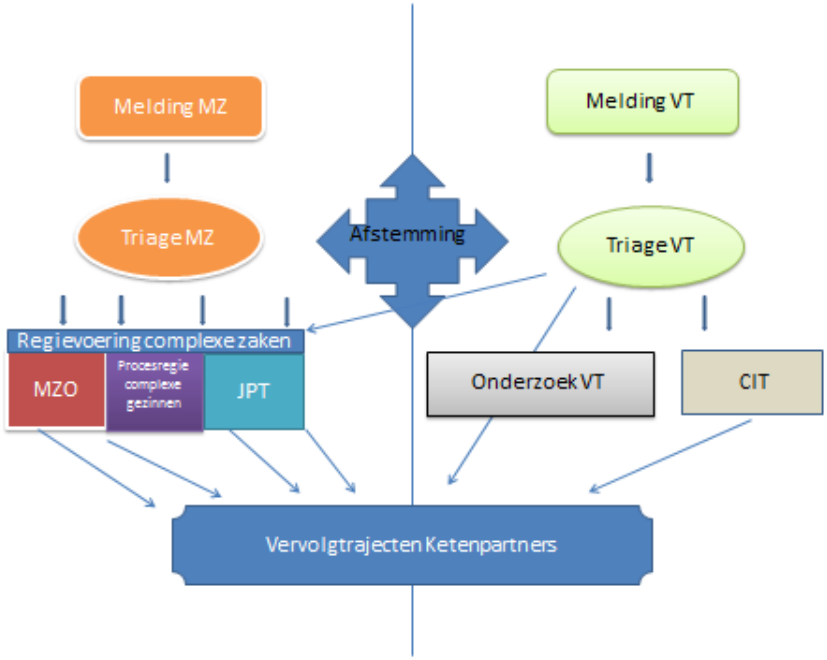
Vanaf 1 januari 2015 kent de GGD Hollands Midden de sector Maatschappelijke Zorg en Veilig Thuis (MZVT). De medewerkers van de sector ondersteunen gemeenten in de ontwikkeling van beleid voor kwetsbare burgers, voeren de werkzaamheden uit voor Veilig Thuis, beleid OGGZ, CrisisInterventieteam, het Meldpunt Zorg en Overlast, Jeugdpreventieteam en Regievoering Complexe Gezinnen. De sector biedt lokale ondersteuning en advisering aan gemeenten en instellingen bij het vertalen van bestaande en nieuwe wetgeving naar toepassing in beleid en uitvoering. Regionaal bestaat het werk uit het komen tot een samenhangend beleid en ketenafspraken met alle betrokken partijen ten aanzien van de moeilijk bereikbare groepen. Op bovenstaande taken adviseert de GGD Hollands Midden vanuit expertise en ervaring met de doelgroep. In hoofdlijnen onderscheidt de sector de werkstromen Maatschappelijke Zorg (MZ) en Veilig Thuis (VT). Onderstaand processchema laat op hoofdlijnen zien hoe de werkstromen lopen en zich tot elkaar verhouden.

Daar waar er zorgen zijn over een kwetsbare burger kan iedereen voor advies of een melding terecht bij de sector Maatschappelijke Zorg en Veilig Thuis. Het betreft hier veelal zorgen over kinderen, volwassenen en ouderen die slachtoffer zijn van mishandeling en huiselijk geweld en burgers waar zorgen over zijn maar zelf geen hulpvraag hebben.

De inzet van MZVT is om zorgen weg te nemen en de aangemelde burgers weer in positie te brengen om deel te nemen aan de maatschappij en structurele veiligheid te realiseren. De inzet kenmerkt zich door outreachend werken. Het gaat hier om vormen van bemoeizorg wat per definitie met zich meebrengt dat er zorgvuldig en volgens duidelijke en transparante kaders gewerkt dient te worden. Bijvoorbeeld over de wijze waarop met persoonsgegevens omgegaan wordt.

De sector MZVT bevindt zich op het knooppunt van de domeinen zorg en veiligheid. De samenwerking en verdere afstemming tussen het domein zorg en veiligheid zal de komende jaren verder doorontwikkeld worden. De samenwerking met het Veiligheidshuis zal daarbij een speerpunt zijn. In 2019 moet het Zorg- en Veiligheidshuis staan waarin intensief wordt samengewerkt rond complexe casuïstiek. Denk hierbij aan de aanpak verwarde personen en Multi-probleemgezinnen. Ook is de samenwerking van de sector met de sociale teams een belangrijk item. Waar mogelijk is het beter dat de burger in zijn eigen omgeving geholpen wordt. MZVT is voor de complexe en zware zaken waar na interventie getracht wordt een casus weer af te schalen.

De samenwerking in het sociale domein tussen ketenpartners vraagt telkens adequate besluitvorming over het in te zetten vervolgtraject en het verdelen van verantwoordelijkheden onder professionals. Dit vereist ook dat zogeheten doorzettingsmacht (wie beslist als partijen er niet uitkomen en wanneer en naar wie schalen we op) goed geregeld en belegd zijn. Maatschappelijke Zorg en Veilig Thuis kan vanuit haar regisserende rol in casussen hierin een betekenisvolle rol vervullen.

24/7 Uurs bereikbaarheid en de rol van het meldpunt Zorg en Overlast

De roep om 24/7 beschikbaarheid van zorg en ondersteuning, dicht bij de burger wordt sterker. Dit heeft te maken met een aantal ontwikkelingen:

Vanuit de decentralisaties Beschermd Wonen en Maatschappelijke Opvang ontstaat er behoefte aan 24/7 lokaal psychische hulp/ondersteuning dichtbij de burger. Ook in de instellingen die zorgen voor de ondersteuning van mensen in de langdurige GGZ die naar andere woonvormen in de wijk gaan, zullen voor een deel van deze burgers 24/7 ondersteuning moeten realiseren.

Het Schakelteam aanpak personen met verward gedrag heeft geadviseerd te komen tot een 24/7 advies- en meldpunt voor burgers en professionals. Het meldpunt beschikt over een achterliggende voorziening voor zorg en ondersteuning aan personen met verward gedrag die de grip op hun leven dreigen te verliezen.

In 2017 is reeds een afgestemd regionaal aanbod bij crisis gerealiseerd, met bereikbaarheid buiten kantooruren. Het betreft binnen kantooruren zorg vanuit alle lokale teams (sociale teams, jeugd teams). Buiten kantooruren gaat het om inzet van Kwadraad (bereikbaarheidsdienst) en CIT voor jeugd. Zij verzorgen dan telefonische ondersteuning en triage. Zo nodig gaan zij ook ter plaatse. Dit wordt ingevuld met piketfuncties.

De GGD HM heeft een website ingericht waarop burgers en professionals kunnen zien waar ze terecht kunnen bij een crisis : www.nuhulpnodighm.nl

Door het inwerkingtreden van de Wet Verplichte GGZ krijgen gemeenten (college B&W), een verantwoordelijkheid ten aanzien van personen die geestelijke gezondheidszorg nodig hebben. Gemeenten moeten over deze personen meldingen kunnen ontvangen en een verkennend onderzoek uitvoeren naar de noodzaak van (verplichte) zorg. Iedereen kan een dergelijke melding doen.

Het meldpunt kan inspelen op de hieruit voortkomende taakverruiming door gemeenten. Immers, gemeenten kunnen hun bestaande voorzieningen en infrastructuur, waaronder het meldpunt, gebruiken om aan de nieuwe eisen te voldoen. Deze ontwikkeling vereist dat de RDOG Hollands Midden inspeelt op de wijze waarop gemeenten lokaal invulling willen geven aan de functie van het Meldpunt Zorg en Overlast in combinatie met de nieuwe taken als gevolg van de Wet Verplichte GGZ.

3.9 Veilig Thuis

Aanscherping van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling

Over huiselijk geweld en kindermishandeling is bekend dat eerder geweld één van de belangrijkste voorspellende factoren is voor toekomstig geweld. Het is van belang dat signalen en vermoedens van (ernstige gevallen van) huiselijk geweld en kindermishandeling systematisch in beeld komen bij Veilig Thuis. De voorgenomen aanscherping van de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling is precies hierop gericht.

De aanscherping van de Meldcode (ingaande 1-1-2019) omvat de volgende maatregelen, die tezamen leiden tot de inrichting van een radarfunctie bij Veilig Thuis:
- Aanscherping stap 5 Meldcode: introductie afwegingskader;
- Uitbreiding bevoegdheden Veilig Thuis in adviesfase;
- Introductie radarfunctie: versterking monitoring en regie op veiligheid.

Om aan de nieuwe eisen te voldoen start MZVT in 2018 haar voorbereidingen (ICT voorzieningen en scholing personeel), maar de grootste uitdaging vindt plaats in 2019. Dan wordt de nieuwe maatregel geïmplementeerd in het werkproces Veilig Thuis en zal de personele formatie hierop moeten worden aangepast. Op dit laatste punt is overigens geanticipeerd in de meerjarenbegroting Veilig Thuis zoals vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van de RDOG Hollands Midden. Hierin is een post opgenomen voor de dekking van kosten als gevolg van nieuwe structurele ontwikkelingen waaronder de aanscherping van de Meldcode.

MDA ++

In het kader van een kwaliteitsimpuls voor de aanpak van kindermishandeling en huiselijk geweld wordt gewerkt aan de ontwikkeling van een landelijk dekkende infrastructuur voor de integrale aanpak van ernstige en complexe vormen van kindermishandeling, huiselijk geweld en seksueel geweld. Deze aanpak, kortweg MDA++ genaamd, is voor die gezinnen waarin, zoals ook blijkt uit meerdere rapporten van het Samenwerkend Toezicht Jeugd (STJ), de veiligheid onvoldoende structureel verbeterd met de reguliere aanpak.

De wethouders van de Centrumgemeenten zijn overeengekomen dat in 2018 de MDA++ op de schaal van de 26 Veilig Thuisregio's geoperationaliseerd is. Gezien de regionale verschillen hebben zij tevens te kennen gegeven dat er geen landelijke blauwdruk voor MDA++ dient te komen. De (door)ontwikkeling van MDA++ moet aansluiten op de regionale situatie. Dat stelt alle betrokkenen voor de opgave om in een proces van co-creatie van gemeenten, organisaties, professionals en cliënten, gebruikmakend van kennis en inzichten van enkele voorlopers, tot een kwalitatief goede MDA++ in elke regio te komen.

Het ministerie van VWS heeft Movisie en NJi gevraagd om dit proces te ondersteunen. Verwacht wordt dat Veilig Thuis een centrale rol vervult in de toekomstige uitvoering van MDA ++. Het is de vraag of de hiervoor genoemde implementatie in 2018 afgerond kan worden. Het ligt daarom voor de hand er rekening mee te houden dat ook in 2019 tijd nodig is voor de verdere implementatie.

Ontwikkelen werkwijze ouderenmishandeling

In Nederland is ouderenmishandeling een nog relatief onderbelicht fenomeen, waar veelal een groot taboe op rust. Geschat wordt dat jaarlijks ongeveer 200.000 ouderen slachtoffer worden van ouderenmishandeling. Ouderenmishandeling is een bijzonder aandachtsgebied binnen geweld in afhankelijkheidsrelaties. Dit vraagt van Veilig Thuis, in het bijzonder van het team Preventie en Beleid, speciale aandacht als het gaat om:
- Deskundigheid
- Registratiesysteem en instrumenten
- Samenwerking met ketenpartners
- Voorlichting aan burgers en professionals

Sexting

Een andere opgave voor de preventiemedewerkers is het voorkomen van de negatieve gevolgen van sexting door het geven van voorlichting en vroegtijdig signaleren. Sexting is online seksueel misbruik, en kan een jongere ernstige emotionele schade toebrengen, denk aan angstklachten en/of depressieve klachten. Hulpverleners in de jeugd-GGZ constateren een toename van kinderen en jongeren die een beroep doen op de jeugdhulp vanwege psychische klachten door online seksueel misbruik.

Meerjarenraming van de benodigde capaciteit

Het plan van aanpak versterking Veilig Thuis heeft de maatregelen ook vertaald naar een meerjarenraming van de benodigde capaciteit gericht op 2017-2020. De capaciteitsraming voor 2019 is hoger dan die in 2018 vanwege een verwachte toename van het aantal meldingen en adviesaanvragen. Voor een uitgebreide toelichting wordt

verwezen naar het vastgestelde *plan van aanpak versterking Veilig Thuis.* Tussentijds wordt de voortgang besproken in het Portefeuillehoudersoverleg Publieke gezondheid Hollands Midden.

3.10 Ontwikkelingen taken schil 3 en 4

De GGD Hollands Midden voert diverse niet-wettelijke taken uit voor gemeenten. Elke gemeente maakt op basis van eigen afwegingen een keuze om deze taken wel of niet te laten uitvoeren door de RDOG Hollands Midden. Dit zijnde taken in schil 3. Daarnaast voert de RDOG Hollands Midden diverse taken uit die aansluiten bij het takenpakket voor gemeenten, maar die niet worden gefinancierd vanuit gemeenten. Dit zijn de taken in schil 4. De bijlage schetst welke taken per 2018 ondergebracht zijn in schil 3 en 4.

Criteria aanvullende taken

Alle taken die de RDOG Hollands Midden voor gemeenten uitvoert naast het basistakenpakket kunnen worden aangeduid als “aanvullende diensten”. In de praktijk zijn dit allemaal aanvullende diensten van de RDOG Hollands Midden en betreft het taken die de RDOG Hollands Midden bij voorkeur wil uitvoeren of desgewenst kan uitvoeren. Deze aanvullende taken worden op uiteenlopende wijze gefinancierd, bijvoorbeeld door afzonderlijke gemeenten (schil 3), of inwoners uit de regio en andere organisaties zoals scholen en politie (schil 4).

Taken die de RDOG Hollands Midden wil uitvoeren zijn ingegeven door drie soorten ambitie:
- De taken dragen bij aan de missie van de RDOG Hollands Midden: het beschermen, bevorderen, bewaken van de volksgezondheid of veiligheid in relatie tot gezondheid in de regio.
- De taken bevorderen het functioneren van de organisatie door het verbreden van het professionele draagvlak en de onderlinge samenhang van taken (noodzakelijke beschikbaarheid van een bepaalde hoeveelheid professionals met bepaalde deskundigheden).
- De taken versterken het gewenste imago van de RDOG, GGD, GHOR of RAV Hollands Midden bij de bevolking.

De taken die de RDOG Hollands Midden kan uitvoeren zijn taken, zijn taken die
- niet direct bijdragen aan de missie van de RDOG Hollands Midden,
- niet conflicteren met de basistaken of deze niet belemmeren
- niet conflicteren met de regels en richtlijnen die gelden voor overheidsorganisaties,
- wel bijdragen aan de bedrijfseconomische of marktpositie van de RDOG Hollands Midden.

Als de aanvullende taken 2018 langs deze maatlat worden gelegd, blijkt dat alle huidige aanvullende diensten in feite tot de categorie ‘willen’ kunnen worden gerekend. Ze dragen bij aan minimaal één van de drie genoemde ambities. Er zijn momenteel geen taken die duidelijk behoren tot de categorie ‘kunnen’

Financiering verslavingspreventie

De gemeenschappelijke financieringsregeling voor preventieactiviteiten in Holland Rijnland zal per 2019 definitief komen te vervallen. De consequenties daarvan zijn nog niet duidelijk. We adviseren gemeenten rond zo’n belangrijk thema samen te blijven werken. Enerzijds op de onderdelen die de effectiviteit en efficiëntie vergroten de krachten te bundelen. Anderzijds zal ook maatwerk voor regiogemeenten mogelijk zijn en blijven.

Stevig ouderschap

Stevig ouderschap is een programma voor opvoedondersteuning dat bestaat uit zes huisbezoeken van een speciaal opgeleide jeugdverpleegkundige. Vanaf 2015 is deze interventie opgenomen in de gemeentebijdrage. Stevig ouderschap is daarmee een invulling van de extra zorg vanuit de jeugdgezondheidszorg. De interventie is bewezen (kosten)effectief. Het aantal trajecten is sinds 2015 toegenomen. Inmiddels blijkt dat we rond september/oktober al op de aantallen trajecten zijn aangekomen die in 2015 voor het gehele jaar bereikt werden. Diverse gemeenten vragen om de mogelijkheid om aanvullende trajecten in te kunnen kopen bovenop het aantal dat volgt uit de sinds 2015 beschikbaar gestelde bijdrage per inwoner (BPI). De afspraken hierover zullen in overleg met gemeenten nader worden. ingevuld. Gedacht wordt aan een vaste basis vanuit de BPI en de mogelijkheid om per gemeente te kiezen voor meer afname dan het basisaantal.

4. Geneeskundige Hulpverlening (GHOR)

In het beleidsplan GHOR Hollands Midden 2017-2020 is de koers voor de komende jaren vastgelegd. Het beleidsplan is opgesteld met de zorgpartners van de GHOR Hollands Midden en is een uitwerking van het regionaal beleidsplan van de veiligheidsregio Hollands Midden.

De begrotingsuitgangspunten 2019 (inclusief indexering voor 2019) voor het programma Geneeskundige Hulpverlening zijn gebaseerd op het beleidsplan GHOR Hollands Midden. Deze begrotingsuitgangspunten worden naar verwachting in de vergadering van het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Hollands Midden op 22 februari 2018 bevestigd, waarna het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio advies uitbrengt aan het Algemeen Bestuur van de RDOG Hollands Midden.

De strategie van de GHOR Hollands Midden voor de komende jaren is:
- Op elkaar laten aansluiten van de werkvelden veiligheid en zorg.
- Het samenbrengen van kennis vanuit verschillende perspectieven is nodig voor een juiste aanpak en een goede voorbereiding.
- Van voorbereiding op geneeskundige hulpverlening en continuïteit van zorg door afzonderlijke zorgpartners naar voorbereiding van de zorgketen als een systeem.
- In het systeemdenken denkt elk deel van de keten na over de gevolgen van zijn voorbereiding op die van andere delen in de zorgketen en is gericht op een zo optimaal mogelijke (voorbereiding van) geneeskundige hulpverlening.

Dit bereikt de GHOR Hollands Midden door te werken aan de volgende speerpunten in 2018 en 2019:

A. Stimuleren dat zorgpartners bij een ramp of crisis optreden als een samenhangende keten

Het (laten) organiseren van trainingen (mede in ROAZ netwerkverband, waar GHOR Hollands Midden partner van is) en kennisbijeenkomsten gericht op:
- het leren kennen van elkaar en het bevorderen van de onderlinge samenwerking
- vergroten van het inzicht van het effect van maatregelen bij een ramp of crisis op elkaars processen
- het stimuleren van het leren hieruit.

B. Bevorderen dat regionale risico's vertaald worden in concrete gevolgen voor zorgpartners.

Het gaat vooral om:
- bedreiging volksgezondheid, vooral de effecten op de zorgketen
- langdurige uitval van vitale nutsvoorzieningen
- ongeval gevaarlijke stoffen (CBRNe)
- onrust, geweld en een aanslag
- ernstige wateroverlast.

C. Inbrengen van kennis en kunde uit de geneeskundige keten in de veiligheidsregio

D. Opzetten en uitvoeren van een regionale aanpak voor verbetering van de informatieketen van en tussen zorgpartners in de koude, lauwe en warme fase

Deze verbetering is afgestemd op wederzijdse informatiebehoeften van zorgpartners en veiligheidspartners en sluit aan op landelijke ontwikkelingen.

E. Verder ontwikkelen van de omgevingsgerichtheid van de GHOR Hollands Midden en groeien in de rol van ketenregisseur voor de geneeskundige hulpverlening en zorgcontinuïteit

Financiering

De financiering van de GHOR Hollands Midden vindt plaats via de BPI. De BPI 2019 voor de taken van de GHOR is ongewijzigd ten opzichte van 2018, afgezien van de indexering 2019, die, onder voorbehoud van een positief advies van het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden, in deze kadernota is verwerkt.

5. Regionale Ambulancevoorziening (RAV)

Wettelijk kader

Op 1 januari 2013 is de Tijdelijke Wet Ambulancezorg (TWAZ) in werking getreden. Definitieve wetgeving is uitgesteld tot 2021. Onzeker is nu nog welke koers de Minister van VWS gaat kiezen met de ambulancezorg en welke rol de openbare aanbesteding hierin gaat krijgen. Ontwikkelingen worden nauwlettend gevolgd.

De RDOG Hollands Midden is vergunninghouder op grond van de TWAZ. Hierbinnen biedt de RAV Hollands Midden verantwoorde ambulancezorg aan de burgers in onze regio; professioneel, innovatief en transparant. Het programma 'ambulancezorg' is weergegeven in het meerjarenbeleid, het Regionaal Ambulanceplan 2013-2017 (RAP). Een nieuw RAP 2018 t/m 2021 wordt voorbereid.

Focus

De kern van het programma in 2019 is en blijft patiëntveiligheid. Optimalisatie van de kwaliteit van zorg voor de patiënt, de professionaliteit van de medewerker en de samenwerking in de zorgketen vormen de basis om de patiëntveiligheid te kunnen blijven garanderen.

Ontwikkelingen en innovatie

Het zorglandschap verandert de laatste jaren sterk. Concentratie van specialismen en verplaatsing van spoedzorg, veranderingen in de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en de Wet Langdurige Zorg (Wlz) hebben effect op de vraag naar ambulancezorg. Ook maatschappelijke ontwikkelingen als de behoefte aan (langere) zelfstandigheid en de vergrijzing heeft een effect op de toename van de zorgvraag. De RAV Hollands Midden volgt de ontwikkelingen en speelt in op veranderende omstandigheden.

De unieke kracht van de RAV Hollands Midden is innovatie. De RAV Hollands Midden staat altijd open voor verbetering van processen en materialen. Kennis vergaren en delen in de (ambulance-) zorgsector komt de totale zorg ten goede. Door voorop te lopen krijgt de patiënt altijd de best mogelijke zorg. Dát is waar de RAV Hollands Midden zich maximaal voor in wil spannen, want goede ambulancezorg redt mensenlevens!

In 2018 introduceert de RAV Telemedicine. In 2019 wordt dit concept verder ontwikkeld. De samenwerking binnen de zorgketen kan hiermee verder worden verbeterd. Met Telemedicine wordt gebruik gemaakt van het (audiovisuele) live-contact tussen ambulancemedewerker en zorgprofessional (huisarts/ specialist) tijdens de inzet van de ambulance om de meest optimale zorg en zorgcontinuïteit te kunnen bieden aan de patiënt.

Beleid

In het Regionaal Ambulanceplan 2018 t/m 2021 worden de contouren van het beleid vastgelegd. Primair is het beleid er in 2019 op gericht om er voor te zorgen dat de RAV Hollands Midden vergunninghouder blijft voor de Veiligheidsregio Hollands Midden en dat de veiligheid voor de patiënt optimaal is geborgd. Zodra er meer duidelijkheid is over de inhoud van de wetgeving, wordt het beleid hier op toegespitst.

De RAV Hollands Midden heeft een uitdaging in de komende jaren bij het aantrekken van voldoende gespecialiseerde ambulanceverpleegkundigen. Het is een uitdaging die de RAV Hollands Midden deelt met de gehele acute gezondheidszorgsector. Het vraagt veel creatief denkvermogen van de RAV-organisatie om de afgesproken paraatheid conform het referentiekader Spreiding en Beschikbaarheid (RIVM) te kunnen blijven leveren. Ook hier is de samenwerking met ketenpartners een belangrijke factor.

Om op tijd goede zorg te kunnen blijven leveren in de veranderde omstandigheden met een toenemende zorgvraag en personele tekorten moet de sector ambulancezorg kritisch durven kijken naar de inrichting van de ambulancezorg. De RAV Hollands Midden wil hierover actief meedenken op landelijk niveau.

Financiering

Door de personele tekorten en de inhuur van uitzendkrachten in de afgelopen jaren heeft de RAV ingeteerd op haar reserves. De RAV verwacht vanaf 2017 de bedrijfsvoering weer binnen de begrotingsafspraken te kunnen uitvoeren. Van een gemeentelijke bijdrage is geen sprake, financiering vindt plaats door de zorgverzekeraars. Voor 2018 streeft de RAV Hollands Midden er naar om de reserves weer op een acceptabel niveau te krijgen.

6. RDOG Hollands Midden

6.1 Begrotingsuitgangspunten

Het Algemeen Bestuur heeft op 1 november 2017 besloten voor de komende jaren de navolgende uitgangspunten te formuleren:

1. Aard en omvang van de taken in schil 1 worden bepaald door het Algemeen Bestuur, na het vernemen van de zienswijze van gemeenten in het kader van de begrotingscyclus;
2. Aard en omvang van de taken in schil 2 worden bepaald door het Portefeuillehoudersoverleg Publieke Gezondheid;
3. De overhead van de RDOG Hollands Midden is de afgelopen jaren al teruggebracht tot een minimaal niveau;
4. De gevolgen van autonome ontwikkelingen vanuit het perspectief van de organisatie worden in de begroting en de begrotingswijzigingen verwerkt.
5. De begroting voor 2019 en de meerjarenbegroting wordt op basis van deze uitgangspunten opgesteld.
6. Indien gemeenten een taakstellende reductie van de exploitatie doorgevoerd willen zien, kan het Algemeen Bestuur besluiten tot mitigering van bepaalde taken in schil 1 en kan het Portefeuillehoudersoverleg Publieke Gezondheid aangeven welke taken in schil 2 niet of in mindere mate dienen te worden uitgevoerd.
7. De reserve wordt door de gemeenten aangevuld tot de bodem, zoals die jaarlijks in de kadernota op basis van de risico-inventarisatie wordt vastgesteld.

Toelichting

1. Aard en omvang van de taken in schil 1 worden bepaald door het Algemeen Bestuur, na het vernemen van de zienswijze van gemeenten in het kader van de begrotingscyclus.

Taken in schil 1 zijn taken waarvan de bestuurlijke opdracht door de wetgever bij gemeenten is belegd en waarvan de uitvoering wettelijk bij een GGD is belegd. In de Wet Publieke Gezondheid zijn dat de bevorderingstaken in kader van artikel 2 en de uitvoeringstaak infectieziektebestrijding in het kader van artikel 6.

In de kamerbrief Robuuste GGD (augustus 2014) wordt een ander onderscheid in de wettelijke taken aangebracht, namelijk de vier pijlers 1) monitoren, signaleren en adviseren, 2) uitvoerende taken gezondheidsbescherming, 3) publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises en 4) toezicht houden. Deze taken zijn voor het grootste deel ondergebracht in schil 1, maar worden uiteraard ook uitgevoerd in het kader van taken in schil 2 (met name signaleren en adviseren en toezicht WMO). Voor enkele van deze taken zijn normen vastgesteld, zoals de Visi-norm voor de formatie infectieziektebestrijding. Ook zijn deeltaken, procedures en richtlijnen voor verschillende van deze taken wettelijk vastgelegd. De beleidsruimte voor deze taken is dan ook beperkt.

2. Aard en omvang van de taken in schil 2 worden bepaald door het Portefeuillehoudersoverleg Publieke Gezondheid.

Taken in schil 2 betreffen in grote lijnen alle taken die zijn ondergebracht bij de Publieke Zorg voor de Jeugd (PZJ) en Maatschappelijke Zorg en Veilig Thuis (MZVT). In volume is dat circa 80% van het basistakenpakket.

Momenteel zijn diverse gemeentelijke werkgroepen in het kader van het traject RDOG2020 bezig met het formuleren van antwoorden op vier vragen:

- welke maatschappelijke effecten beogen wij op een bepaald deeldomein van de publieke gezondheid,
- welke organisaties spelen daarbij een rol,
- welke indicatoren willen wij daarvoor hanteren en
- welke taken dient de RDOG Hollands Midden in dat kader uit te voeren?

Voor de Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar (JGZ) en Veilig Thuis (VT) is deze exercitie al voor een belangrijk deel uitgevoerd, voor andere taken in schil 2 loopt deze discussie momenteel. Overigens monitort ook de inspectie de JGZ en VT en kan daarbij verplichtende aanwijzingen geven.

Door de introductie van het concept ‘positieve gezondheid’ treedt ook nog een nuance op in de vraagstelling, omdat het eerste deel van de vraagstelling gaat luiden welke beoogde maatschappelijke effecten op deelgebieden kunnen worden afgeleid van het concept ‘positieve gezondheid’.

3. De overhead van de RDOG Hollands Midden is de afgelopen jaren al teruggebracht tot een minimaal niveau.

Een substantieel deel van de 10% taakstelling die de RDOG Hollands Midden in de afgelopen jaren opgelegd heeft gekregen, is ingevuld door vermindering van de concernkosten (personeel en materiaal). De reductie is mede mogelijk geworden door een verdergaande digitalisering en door stroomlijning van processen. De deadline voor de realisatie van deze bezuiniging is december 2017. Daarnaast heeft de organisatie opdracht gekregen om het huidige project van procesgericht lean organiseren (waarvoor in 2017 ook eenmalige kosten worden gemaakt) te laten resulteren in een structurele bezuiniging van €268k. Uiteraard blijft de organisatie de opdracht houden mogelijkheden tot verdere reductie van de overhead actief te ontwikkelen en gebruiken, maar een verdergaande taakstellende reductie is momenteel niet mogelijk.

4. De gevolgen van autonome ontwikkelingen vanuit het perspectief van de organisatie worden in de begroting en de begrotingswijzigingen verwerkt.

De organisatie is en wordt met name in 2017, maar ook in eerdere jaren, geconfronteerd met autonome ontwikkelingen met een negatief resultaat op de exploitatie. Dat betreft onder andere een nieuwe taak voor PZJ (op grond van het landelijke inspectie-onderzoek), de aanstelling van een functionaris gegevensbescherming en een toenemende kloof tussen de daadwerkelijke ontwikkeling van de loonkostenindex en de daarvoor ontvangen compensatie. Vanwege deze laatste ontwikkeling heeft het bestuur de organisatie opdracht gegeven om samen met de andere gemeenschappelijke regelingen een analyse te maken van dit probleem en deze analyse te bespreken met de werkgroep FKGR.

5. De begroting voor 2019 en de meerjarenbegroting wordt op basis van deze uitgangspunten opgesteld.

De vier bovengenoemde uitgangspunten leiden tot een bepaald kostenniveau voor de organisatie. Indien hier een gelijk inkomstenniveau tegenover wordt gesteld, moet de organisatie in staat worden geacht om een sluitende exploitatie te realiseren. Gemeenten zullen zo minder met tegenvallers en begrotingswijzigingen worden geconfronteerd en de takendiscussie kan worden gevoerd waar deze moet worden gevoerd.

Overigens kent dit uitgangspunt ook een nauwelijks besproken kant. Tijdens de eerdere bezuinigingen (2012 – 2017) was één van de criteria voor het schrappen van taken dat er taken op een dusdanige wijze dienden te worden gereduceerd dat in tijden van ‘trap op’ de uitvoering van deze taken weer op een normaal, hoger niveau kon worden opgepakt. De werkgroep FKGR heeft de afgelopen jaren echter het uitgangspunt gehanteerd dat de ‘trap af – trap op ‘- afspraak tussen rijk en gemeenten vertraagd en minder scherp wordt toegepast op de gemeenschappelijke regelingen in geval van trap af, en dat de afspraak in het geheel niet wordt toegepast in geval van trap op. Vandaar dat de middelen om bepaalde taken weer op normaal niveau uit te voeren momenteel ontbreken.

6. Indien gemeenten een taakstellende reductie van de exploitatie doorgevoerd willen zien, kan het Algemeen Bestuur besluiten tot mitigering van bepaalde taken in schil 1 en kan het Portefeuillehoudersoverleg Publieke Gezondheid aangeven welke taken in schil 2 niet of in mindere mate dienen te worden uitgevoerd.

Uiteraard kunnen gemeenten voor de keuze komen te staan dat de benodigde bijdrage op grond van de uitgangspunten 1 tot en met 4 de mogelijkheden van gemeenten te boven gaan. Een dergelijk, collectief door gemeenten ingenomen standpunt, zal dan moeten leiden tot een verzoek van gemeenten aan het bestuur of het portefeuillehoudersoverleg om te besluiten dat bepaalde taken niet of met een verminderd volume moeten worden uitgevoerd. Het is van belang een dergelijke discussie open en transparant te voeren, omdat de gehanteerde systematiek impliceert dat of bepaalde maatschappelijke effecten in voldoende mate worden gerealiseerd of dat bepaalde taken wat uitvoeringsniveau betreft door de wettelijke bodem zakken.

7. De reserve wordt door de gemeenten aangevuld tot de bodem, zoals die jaarlijks in de kadernota op basis van de risico-inventarisatie wordt vastgesteld.

Dit uitgangspunt is ook al opgenomen in de Nota Reserves en Voorzieningen, maar wordt hier expliciet opgenomen omdat er telkenmale discussie is over de noodzaak van het opvullen of het creëren van alternatieve bypasses om het niveau van de bodem te bereiken. Indien de uitgangspunten 1 tot en met 6 worden toegepast in de begrotingen voor de komende jaren, zal aanvulling tot de bodem overigens minder een issue zijn omdat de risico’s niet of nauwelijks zullen fluctueren en de exploitatie naar verwachting rond de begroting zal uitkomen.

6.2 Gemeentebijdrage

6.2.1 Wijzigingen ten opzichte van 2018

De gemeentelijke bijdrage per inwoner (BPI) en bijdrage per kind 0-4 jaar (BPK) wijzigt als gevolg van
a. wijzigingen ten gevolge van verandering van het aantal inwoners en kinderen 0-4 jaar in de regio,
b. het beëindigen van de incidentele bijdrage tot en met 2018 voor de inzet ten behoeve van gezondheidsbevordering statushouders,
c. de overheveling van de budgetten voor het rijksvaccinatieprogramma (RVP) van het RIVM naar gemeenten per 1 januari 2019,
d. het wijzigen van de financiering voor enkele taken die door de gemeenten in Hollands Midden gezamenlijk worden opgedragen aan de RDOG Hollands Midden, er is sprake van inwisselen van subsidiebekostiging naar BPI-bekostiging voor Veilig Thuis (VT), Crisisinterventieteam (CIT) en Jeugdpreventieteam (JPT), deze wijziging van financiering gaat gepaard met een overgangsregeling om de herverdeeleffecten van de overheveling van VT, CIT en JPT over drie jaar uit te spreiden,
e. het wijzigen van de financiering van VT die werd gefinancierd uit de Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang naar BPI-bekostiging,
f. de uitbreiding van VT als gevolg van de stijging van het aantal meldingen,
g. de aanvulling op de wettelijke taken GGD voor lijkschouw,
h. de indexering voor 2019, die is vastgesteld door de Werkgroep Financiële kaderstelling gemeenschappelijke regelingen.

De wijzigingen zijn hieronder samengevat. In de laatste kolom staat of gemeenten voor de stijging (of daling) worden gecompenseerd. Als dat zo is, komt dat doorgaans doordat er een extra geldstroom naar de gemeenten zelf komt, zoals een bijdrage uit het Rijk, of doordat andere uitgaven, zoals subsidies, verdwijnen.

(€1.000)		**Bedrag**	**Compensatie**
Gemeentebijdrage BPI/BPK 2018, 1e begrotingswijziging 2018		**27.985**	
a.	Toename aantal inwoners en kinderen	176	nee
b.	Statushouders	-355	nee
c.	Rijksvaccinatieprogramma	1.443	ja
d.	Vereenvoudiging financiering VT, CIT, JPT	7.949	ja
e.	Vereenvoudiging financiering VT dat werd gefinancierd uit de DU VO	995	nee
f.	Stijging aantal meldingen Veilig Thuis	454	nee
g.	Lijkschouw	165	nee
h.	Indexering	892	ja
Gemeentebijdrage BPI/BPK 2019		**39.704**	

a. Toename aantal inwoners en kinderen

Door de gewijzigde inwoner- en kinderaantallen is de uitkomst van de BPI/BPK volgens de tarieven die in 2018 worden gehanteerd anders (€176k meer) dan de uitkomst in 2019 omdat de aantallen wijzigen:
- In 2018 is de BPI/BPK gelijk aan €24,02 x 779.718 inwoners + €287,80 x 32.153 kinderen = €27.985k.
- In 2019 is het startpunt gelijk aan €24,02 x 786.940 inwoners + €287,80 x 32.172 kinderen = €28.161k.

b. Statushouders

De gezondheidsbevordering statushouders vraagt extra aandacht in het PZJ-programma. De formatie van de teams is overeenkomstig aangepast met de middelen uit de vastgestelde begrotingswijziging 2017. Het Algemeen Bestuur heeft hiertoe opdracht verleend op 2 november 2016. Ook in 2018 zijn deze kosten gemaakt, hiervoor was €355k in de BPI opgenomen. Vanaf 2019 vervallen de incidentele kosten voor de extra inzet voor gezondheidsbevordering statushouders.

c. Rijksvaccinatieprogramma

Door de overheveling van het gehele budget van het rijk naar het gemeentefonds, worden de kosten voor het RVP in de begroting 2019 van de RDOG Hollands Midden Hollands Midden verdeeld via de BPK.

De inkomsten van gemeenten via het gemeentefonds gaan omhoog omdat het budget voor het RVP van het rij wordt overgedragen. De gemeentebijdrage aan de RDOG Hollands Midden stijgt met €1.443k. De overige inkomsten van de RDOG Hollands Midden gaan met hetzelfde bedrag omlaag door het wegvallen bijdrage van het RIVM voor RVP.

d. Vereenvoudiging financiering VT, CIT, JPT

Het Portefeuillehoudersoverleg Publieke Gezondheid (PPG), het opdrachtgevend orgaan voor de RDOG Hollands Midden, heeft op 1 november 2017 besloten de financiering van VT, CIT en JPT te vereenvoudigen door de financiering via de BPI te laten plaatsvinden met ingang van 2019. Een uitzondering hierop vormt het gedeelte van VT dat door de centrumgemeenten Gouda en Leiden wordt gefinancierd vanuit de Decentralisatieuitkering Vrouwenopvang (DU VO). De gemeenten in Hollands Midden zijn nog in overleg over de meerjarenbegroting voor deze decentralisatie uitkering. Als de keuzes van gemeenten over de DU VO voor april 2018 veranderen, wordt de RDOG-begroting 2019 aangepast overeenkomstig het besluit van gemeenten.

Voor de vereenvoudiging geldt een overgangstermijn van drie jaar. Dat houdt in dat de herverdeeleffecten die optreden voor twee derde worden gecorrigeerd in 2019 en voor een derde in 2020.

e. Vereenvoudiging financiering VT dat werd gefinancierd uit de DU VO

Het PPG heeft op 13 december 2017 besloten de financiering van VT verder te vereenvoudigen door ook de financiering van het gedeelte van VT dat door de centrumgemeenten Gouda en Leiden wordt gefinancierd vanuit de Decentralisatieuitkering Vrouwenopvang (DU VO) met ingang van 2019 te laten plaatsvinden via de BPI.

f. Stijging aantal meldingen Veilig Thuis

In het Plan van aanpak Veilig Thuis, dat het Algemeen Bestuur op 5 juli 2017 (AB-17-15b) heeft vastgesteld, staat dat een toename van het aantal meldingen wordt verwacht en een toename van het aantal taken door het implementeren van de meldcode. De begroting 2019 stijgt met €454k (van €6.541k naar €6.995k).

g. Lijkschouw

Op 7 februari 2018 heeft het Algemeen Bestuur besloten dat er voor lijkschouw in 2019 een extra bijdrage van €165k (€0,21 per inwoner) in de begroting 2019 wordt opgenomen in verband met de toename van het aantal lijkschouwen.

h. Indexering

Het Algemeen Bestuur van de RDOG Hollands Midden volgt voor de indexering de centrale afspraken van de werkgroep Financieel Kader Gemeenschappelijke Regelingen (GR'en). Het programma Ambulancezorg hanteert de voorgeschreven index van de Nederlandse Zorgautoriteit (NZa) en wordt niet door de gemeenten gefinancierd.

De financiële kaderstelling 2019 is als volgt:

- De systematiek van financiële kaderstelling blijft ongewijzigd.
- De indexering voor 2019 bedraagt 2,3% (positief) ten opzichte van 2017. De nacalculatie van de indexering voor 2018 (+0,7%) is hierin verwerkt.
- Het gemeentefonds laat in de periode 2019-2022 volgens de Septembercirculaire 2017 een minimale reële ontwikkeling zien. De uniforme taakstelling voor de GR'en als aandeel in een mogelijk neerwaartse ontwikkeling van het Gemeentefonds in 2019 bedraagt derhalve 0,0% ten opzichte van 2018.
- Er worden geen beperkingen meer opgelegd aan de omvang van de algemene reserves van de gemeenschappelijke regelingen. Tot en met 2018 bleven de algemene reserves van de gemeenschappelijke gemaximeerd op de standen per 1 januari 2013, tenzij er een risicomanagementsysteem is op basis waarvan bodem en plafonds van reserves worden vastgesteld. Dit is bij de RDOG Hollands Midden het geval.

6.2.2 Bijdrage per inwoner en bijdrage per kind

BPI/BPK 2018

In de oorspronkelijke programmabegroting 2018 bedraagt de BPI/BPK €26.886k. Op 28 maart 2018 heeft het Algemeen Bestuur de 1e begrotingswijziging 2018 vastgesteld, wat heeft geleid tot een toename van de gemeentebijdrage met €1.099k. Hierdoor stijgt de BPI/BPK naar €27.985k. Dit bedrag heeft voor €26.051k betrekking op het programma GGD en voor €1.934k op het programma GHOR.

(€1.000)	***Inwoners 2018***	***Kinderen 2018***	**Begroting 2018**	**Wijziging**	**Begroting 1e wz 2018**	**GGD**	**GHOR**
Tarief BPI			*€23,08*	*€0,94*	*€24,02*	*€21,54*	*€2,48*
Tarief BPK			*€276,50*	*€11,30*	*€287,80*	*€287,80*	
Alphen aan den Rijn	*107.960*	*4.581*	3.759	151	3.910	3.642	268
Bodegraven-Reeuwijk	*33.451*	*1.451*	1.173	48	1.221	1.138	83
Gouda	*71.189*	*3.193*	2.526	104	2.630	2.453	177
Hillegom	*21.089*	*787*	704	29	733	681	52
Kaag en Braassem	*26.108*	*993*	877	36	913	848	65
Katwijk	*64.239*	*3.157*	2.355	97	2.452	2.293	159
Krimpenerwaard	*54.653*	*2.211*	1.873	77	1.950	1.814	136
Leiden	*122.561*	*4.759*	4.145	170	4.315	4.011	304
Leiderdorp	*26.968*	*1.065*	917	38	955	888	67
Lisse	*22.606*	*845*	755	31	786	730	56
Nieuwkoop	*27.433*	*1.015*	914	37	951	883	68
Noordwijk	*25.760*	*891*	841	34	875	811	64
Noordwijkerhout	*16.140*	*605*	540	22	562	522	40
Oegstgeest	*23.209*	*994*	810	33	843	785	58
Teylingen	*36.013*	*1.331*	1.199	49	1.248	1.159	89
Voorschoten	*25.211*	*1.090*	883	36	919	857	62
Waddinxveen	*26.072*	*1.133*	915	38	953	888	65
Zoeterwoude	*8.119*	*257*	258	10	268	248	20
Zuidplas	*40.937*	*1.795*	1.442	59	1.501	1.400	101
Totaal	***779.718***	***32.153***	**26.886**	**1.099**	**27.985**	**26.051**	**1.934**

BPI/BPK 2019

De BPI/BPK wijzigt in 2019 ten opzichte van 2018 doordat de bijdrage voor statushouders ophoudt, het Rijksvaccinatieprogramma wordt overgeheveld naar gemeenten, de vereenvoudiging van de financiering van VT, CIT en JPT, de uitbreiding van VT, de verhoogde bijdrage voor lijkschouw, de indexering en de groei van het aantal inwoners en kinderen.

Door deze wijzigingen stijgt de BPI/BPK naar €39.704k. De BPI/BPK betreft €37.705k voor het programma GGD en €1.999k voor het programma GHOR. Samen geeft dat het volgende beeld.

(€1.000)	**BPI/BPK**	**Mutaties**	**Index 2,3%**	**Totaal**	**Correctie herverdeling VT CIT JPT**	**BPI/BPK 2019**	**GGD**	**GHOR**
Tarief BPI	*€24,02*	*€11,70*	*€0,82*	*€36,54*			*€34,00*	*€2,54*
Tarief BPK	*€287,80*	*€44,84*	*€7,65*	*€340,29*			*€340,29*	
Alphen aan den Rijn	3.916	1.477	124	5.517	82	5.599	5.322	277
Bodegraven-Reeuwijk	1.238	463	37	1.738	31	1.769	1.683	86
Gouda	2.630	982	81	3.693	59	3.752	3.570	182
Hillegom	736	283	24	1.043	3	1.046	992	54
Kaag en Braassem	920	353	29	1.302	-53	1.249	1.182	67
Katwijk	2.434	896	72	3.402	5	3.407	3.243	164
Krimpenerwaard	1.966	746	62	2.774	25	2.799	2.659	140
Leiden	4.327	1.655	142	6.124	-3	6.121	5.807	314
Leiderdorp	963	367	30	1.360	-16	1.344	1.275	69
Lisse	795	307	23	1.125	-24	1.101	1.043	58
Nieuwkoop	984	373	34	1.391	-53	1.338	1.267	71
Noordwijk	1.435	560	46	2.041	-45	1.996	1.889	107
Oegstgeest	858	319	30	1.207	-31	1.176	1.116	60
Teylingen	1.258	487	38	1.783	-5	1.778	1.686	92
Voorschoten	914	346	27	1.287	-15	1.272	1.208	64
Waddinxveen	984	362	33	1.379	8	1.387	1.319	68
Zoeterwoude	286	110	10	406	-1	405	384	21
Zuidplas	1.517	565	50	2.132	33	2.165	2.060	105
Totaal	**28.161**	**10.651**	**892**	**39.704**	**0**	**39.704**	**37.705**	**1.999**

De BPI/BPK is berekend aan de hand van de inwoner- en kinderaantallen. De BPI/BPK per gemeente staat in de kolom ‘Totaal’. Hierop wordt de correctie voor de herverdeeleffecten van de vereenvoudiging van de financiering VT, CIT, JPT toegepast. Daaruit resulteert het BPI/BPK-bedrag over 2019, dat is weergegeven in de kolom ‘BPI/BPK 2019’.

De inwoner- en kinderaantallen (0 tot 4 jaar) voor 2019 zijn die per 1 januari 2017. Dit zijn de aantallen die zijn opgenomen in de kaders voor de begroting, waarover de gemeenten in het 1e kwartaal 2018 een zienswijze hebben kunnen uitbrengen. De aantallen staan in een tabel op de volgende bladzijde.

De gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout fuseren per 1 januari 2019. Zij worden met ingang van 2019 in de overzichten samengevoegd als gemeente Noordwijk.

In de volgende tabel is weergegeven hoe mutaties van de BPI/BPK in 2019 zijn opgebouwd.

(€1.000)	Status-houders	RVP	VT CIT JPT	VT uit DU VO	VT uitbreiding	Lijkschouw	Mutaties
Tarief BPI	*-€0,45*		*€10,10*	*€1,26*	*€0,58*	*€0,21*	*€11,70*
Tarief BPK		*€44,84*					*€44,84*
Alphen aan den Rijn	-49	202	1.101	137	63	23	1.477
Bodegraven-Reeuwijk	-15	67	342	43	19	7	463
Gouda	-32	141	726	91	41	15	982
Hillegom	-10	35	215	27	12	4	283
Kaag en Braassem	-12	45	267	33	15	5	353
Katwijk	-29	138	655	82	37	13	896
Krimpenerwaard	-25	100	557	70	32	12	746
Leiden	-56	211	1.246	156	72	26	1.655
Leiderdorp	-12	48	275	34	16	6	367
Lisse	-10	39	231	29	13	5	307
Nieuwkoop	-13	49	280	35	16	6	373
Noordwijk	-19	66	427	53	24	9	560
Oegstgeest	-11	45	236	30	14	5	319
Teylingen	-16	61	367	46	21	8	487
Voorschoten	-11	48	257	32	15	5	346
Waddinxveen	-12	54	266	34	15	5	362
Zoeterwoude	-4	13	83	11	5	2	110
Zuidplas	-19	81	418	52	24	9	565
Totaal	**-355**	**1.443**	**7.949**	**995**	**454**	**165**	**10.651**

Voorschoten werkt samen met de regio Haaglanden. Zij maakt geen gebruik van het CIT in de regio Hollands Midden. Bij het besluit tot vereenvoudiging van de financiering is besloten dat het aandeel van Voorschoten (€37k) wel wordt meegenomen in de BPI-berekening, maar deze gemeente krijgt dat aandeel gecrediteerd. De bijdrage van Voorschoten wordt daarmee €257k minus €37k = €220k. De bekostiging van VT, CIT en JPT via de BPI in de regio Hollands Midden komt daarmee feitelijk uit op €7.949k minus €37k = €7.912k.

De herverdeeleffecten bij de overgang van de financiering van VT, CIT en JPT van subsidies naar de BPI worden met een overgangsregeling in drie jaar afgebouwd. In de vorige tabel zijn alle herverdeeleffecten al meegenomen in het bedrag van €7.949k. Hieronder staat wat daarover de correctie voor de herverdeeleffecten op de BPI is.

(€1.000)	Effect herverdeling VT CIT JPT	Correctie herverdeling 2019	Correctie herverdeling 2020	Correctie herverdeling 2021	*Inwoners 2019*	*Kinderen 2019*
Alphen aan den Rijn	-123	82	41	0	*108.918*	*4.517*
Bodegraven-Reeuwijk	-46	31	15	0	*33.731*	*1.485*
Gouda	-89	59	30	0	*71.757*	*3.149*
Hillegom	-5	3	2	0	*21.313*	*779*
Kaag en Braassem	80	-53	-27	0	*26.377*	*995*
Katwijk	-7	5	2	0	*64.546*	*3.070*
Krimpenerwaard	-38	25	13	0	*55.218*	*2.223*
Leiden	4	-3	-1	0	*123.752*	*4.705*
Leiderdorp	24	-16	-8	0	*27.129*	*1.082*
Lisse	36	-24	-12	0	*22.713*	*866*
Nieuwkoop	79	-53	-26	0	*27.914*	*1.091*
Noordwijk	67	-45	-22	0	*42.191*	*1.466*
Oegstgeest	47	-31	-16	0	*23.601*	*1.011*
Teylingen	8	-5	-3	0	*36.092*	*1.360*
Voorschoten	23	-15	-8	0	*25.319*	*1.064*
Waddinxveen	-12	8	4	0	*26.536*	*1.203*
Zoeterwoude	2	-1	-1	0	*8.371*	*295*
Zuidplas	-50	33	17	0	*41.462*	*1.811*
Totaal	**0**	**0**	**0**	**0**	***786.940***	***32.172***

6.2.3 Gemeentebijdrage per taak

De volgende tabel geeft een overzicht van de gemeentebijdrage per taak. Onderstaande tabel laat zien hoe de gemeentebijdrage de kosten van de verschillende taken dekt. Aan de kosten van de taken ligt een realistische begroting ten grondslag, bestuursondersteuning is verdisconteerd in de taken en er is rekening gehouden met de nieuwe BBV-regelgeving.

In de tabellen op de volgende bladzijden zijn de bijdragen per individuele gemeente weergegeven.

(€1.000)	***Tarief BPI***	***Tarief BPK***	**BPI 2019**	**BPK 2019**	**BPI/BPK 2019**
Inwoners	*786.940*		*786.940*		*786.940*
Kinderen 0-4 jaar		*32.172*		*32.172*	*32.172*
Infectieziektenbestrijding	*1,94*		1.529		1.529
Epidemiologie en gezondheidsbeleid	*0,73*		578		578
Tuberculosebestrijding	*0,69*		540		540
Gezondheidsbevordering	*0,68*		539		539
Soa / Sense	*0,58*		454		454
Medische milieukunde	*0,51*		400		400
Lijkschouw	*0,43*		340		340
Technische hygiënezorg	*0,14*		110		110
Crisisplan Publieke Gezondheid	*0,07*		59		59
Wettelijke taken GGD	***5,77***	***0,00***	**4.549**	**0**	**4.549**
Veilig Thuis (VT)	*9,13*		7.185		7.185
Crisisinterventieteam (CIT)	*1,49*		1.173		1.173
Jeugdpreventieteam (JPT)	*1,58*		1.243		1.243
Meldpunt Zorg en Overlast	*0,82*		642		642
Basiszorgcoördinatie Kwetsbare Kinderen	*0,70*		551		551
Maatschappelijke Zorg, preventie en beleid	*0,38*		300		300
Openbare O&V HV-online en BOPZ-online	*0,15*		115		115
Maatschappelijke Zorg en Veilig Thuis	***14,25***	***0,00***	**11.209**	**0**	**11.209**
JGZ 0-4 jaar		*289,53*		9.315	9.315
JGZ 4-19 jaar	*13,00*		10.229		10.229
Rijksvaccinatieprogramma		*45,88*		1.476	1.476
CJG dienstverlening	*0,66*		520		520
Beleidsadvisering jeugd	*0,32*		250		250
Prenatale voorlichting		*4,88*		157	157
Publieke Zorg voor de Jeugd	***13,98***	***340,29***	**10.999**	**10.948**	**21.947**
Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)	***34,00***	***340,29***	**26.757**	**10.948**	**37.705**
Geneeskundige Hulpverlening (GHOR)	***2,54***	***0,00***	**1.999**	**0**	**1.999**
Totaal	***36,54***	***340,29***	**28.756**	**10.948**	**39.704**
Correctie herverdeling VT CIT JPT			0	0	0
BPI/BPK 2019			**28.756**	**10.948**	**39.704**

Alphen aan den Rijn t/m Krimpenerwaard

(€1.000)	Alphen aan den Rijn	Bode-graven-Reeuwijk	Gouda	Hillegom	Kaag en Braassem	Katwijk	Krimpener waard
Inwoners	*108.918*	*33.731*	*71.757*	*21.313*	*26.377*	*64.546*	*55.218*
Kinderen 0-4 jaar	*4.517*	*1.485*	*3.149*	*779*	*995*	*3.070*	*2.223*
Infectieziektenbestrijding	210	66	139	40	52	124	107
Epidemiologie en gezondheidsbeleid	80	25	53	16	19	47	40
Tuberculosebestrijding	75	23	49	15	18	44	38
Gezondheidsbevordering	74	23	49	15	18	44	38
Soa / Sense	63	19	41	12	15	37	32
Medische milieukunde	56	17	37	11	13	33	28
Lijkschouw	47	15	31	9	11	28	24
Technische hygiënezorg	15	5	10	3	4	9	8
Crisisplan Publieke Gezondheid	8	2	5	2	2	5	4
Wettelijke taken GGD	**628**	**195**	**414**	**123**	**152**	**371**	**319**
Veilig Thuis (VT)	994	308	655	195	241	589	504
Crisisinterventieteam (CIT)	162	50	107	32	39	96	82
Jeugdpreventieteam (JPT)	172	53	113	34	42	102	87
Meldpunt Zorg en Overlast	89	28	59	17	21	53	45
Basiszorgcoördinatie Kwetsbare Kinderen	76	24	50	15	18	45	39
Maatschappelijke Zorg, preventie en beleid	41	13	27	8	10	25	21
Openbare O&V HV-online en BOPZ-online	18	4	11	2	5	10	9
Maatschappelijke Zorg en Veilig Thuis	**1.552**	**480**	**1.022**	**303**	**376**	**920**	**787**
JGZ 0-4 jaar	1.308	430	912	226	288	889	644
JGZ 4-19 jaar	1.416	439	934	276	343	838	717
Rijksvaccinatieprogramma	207	68	144	36	46	141	102
CJG dienstverlening	72	22	47	14	17	43	36
Beleidsadvisering jeugd	35	11	23	7	8	21	18
Prenatale voorlichting	22	7	15	4	5	15	11
Publieke Zorg voor de Jeugd	**3.060**	**977**	**2.075**	**563**	**707**	**1.947**	**1.528**
Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)	**5.240**	**1.652**	**3.511**	**989**	**1.235**	**3.238**	**2.634**
Geneeskundige Hulpverlening (GHOR)	**277**	**86**	**182**	**54**	**67**	**164**	**140**
Totaal	**5.517**	**1.738**	**3.693**	**1.043**	**1.302**	**3.402**	**2.774**
Correctie herverdeling VT CIT JPT	82	31	59	3	-53	5	25
BPI/BPK 2019	**5.599**	**1.769**	**3.752**	**1.046**	**1.249**	**3.407**	**2.799**

Leiden t/m Teylingen

(€1.000)	Leiden	Leider-dorp	Lisse	Nieuw-koop	Noordwijk	Oegst-geest	Teylingen
Inwoners	*123.752*	*27.129*	*22.713*	*27.914*	*42.191*	*23.601*	*36.092*
Kinderen 0-4 jaar	*4.705*	*1.082*	*866*	*1.091*	*1.466*	*1.011*	*1.360*
Infectieziektenbestrijding	243	52	43	55	83	47	70
Epidemiologie en gezondheidsbeleid	90	20	17	21	31	17	27
Tuberculosebestrijding	85	19	16	19	29	16	25
Gezondheidsbevordering	84	19	16	19	29	16	25
Soa / Sense	72	16	13	16	24	14	21
Medische milieukunde	63	14	12	14	21	12	18
Lijkschouw	53	12	10	12	18	10	16
Technische hygiënezorg	17	4	3	4	6	3	5
Crisisplan Publieke Gezondheid	9	2	2	2	3	2	3
Wettelijke taken GGD	**716**	**158**	**132**	**162**	**244**	**137**	**210**
Veilig Thuis (VT)	1.130	248	207	255	385	216	330
Crisisinterventieteam (CIT)	184	40	34	42	63	35	54
Jeugdpreventieteam (JPT)	196	43	36	44	67	37	57
Meldpunt Zorg en Overlast	101	22	18	23	34	19	29
Basiszorgcoördinatie Kwetsbare Kinderen	87	19	16	20	29	16	25
Maatschappelijke Zorg, preventie en beleid	47	10	9	11	16	9	14
Openbare O&V HV-online en BOPZ-online	18	4	3	2	7	4	5
Maatschappelijke Zorg en Veilig Thuis	**1.763**	**386**	**323**	**397**	**601**	**336**	**514**
JGZ 0-4 jaar	1.362	313	251	316	424	293	394
JGZ 4-19 jaar	1.609	352	295	363	550	307	469
Rijksvaccinatieprogramma	216	50	40	50	67	46	62
CJG dienstverlening	82	18	15	18	28	16	24
Beleidsadvisering jeugd	39	9	7	9	13	7	11
Prenatale voorlichting	23	5	4	5	7	5	7
Publieke Zorg voor de Jeugd	**3.331**	**747**	**612**	**761**	**1.089**	**674**	**967**
Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)	**5.810**	**1.291**	**1.067**	**1.320**	**1.934**	**1.147**	**1.691**
Geneeskundige Hulpverlening (GHOR)	**314**	**69**	**58**	**71**	**107**	**60**	**92**
Totaal	**6.124**	**1.360**	**1.125**	**1.391**	**2.041**	**1.207**	**1.783**
Correctie herverdeling VT CIT JPT	-3	-16	-24	-53	-45	-31	-5
BPI/BPK 2019	**6.121**	**1.344**	**1.101**	**1.338**	**1.996**	**1.176**	**1.778**

Voorschoten t/m Zuidplas

(€1.000)	Voor-schoten	Waddinx-veen	Zoeter-woude	Zuidplas	**Totaal Hollands Midden**
Inwoners	*25.319*	*26.536*	*8.371*	*41.462*	***786.940***
Kinderen 0-4 jaar	*1.064*	*1.203*	*295*	*1.811*	***32.172***
Infectieziektenbestrijding	48	52	16	82	1.529
Epidemiologie en gezondheidsbeleid	19	20	6	30	578
Tuberculosebestrijding	17	18	6	28	540
Gezondheidsbevordering	18	18	6	28	539
Soa / Sense	15	15	5	24	454
Medische milieukunde	13	13	4	21	400
Lijkschouw	11	11	4	18	340
Technische hygiënezorg	3	4	1	6	110
Crisisplan Publieke Gezondheid	2	2	1	3	59
Wettelijke taken GGD	**146**	**153**	**49**	**240**	**4.549**
Veilig Thuis (VT)	231	242	76	379	7.185
Crisisinterventieteam (CIT)	38	40	13	62	1.173
Jeugdpreventieteam (JPT)	40	42	13	65	1.243
Meldpunt Zorg en Overlast	21	22	7	34	642
Basiszorgcoördinatie Kwetsbare Kinderen	18	19	6	29	551
Maatschappelijke Zorg, preventie en beleid	10	10	3	16	300
Openbare O&V HV-online en BOPZ-online	3	3	1	6	115
Maatschappelijke Zorg en Veilig Thuis	**361**	**378**	**119**	**591**	**11.209**
JGZ 0-4 jaar	308	348	85	524	9.315
JGZ 4-19 jaar	329	345	107	540	10.229
Rijksvaccinatieprogramma	49	55	14	83	1.476
CJG dienstverlening	17	18	6	27	520
Beleidsadvisering jeugd	8	8	3	13	250
Prenatale voorlichting	5	6	2	9	157
Publieke Zorg voor de Jeugd	**716**	**780**	**217**	**1.196**	**21.947**
Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD)	**1.223**	**1.311**	**385**	**2.027**	**37.705**
Geneeskundige Hulpverlening (GHOR)	**64**	**68**	**21**	**105**	**1.999**
Totaal	**1.287**	**1.379**	**406**	**2.132**	**39.704**
Correctie herverdeling VT CIT JPT	-15	8	-1	33	0
BPI/BPK 2019	**1.272**	**1.387**	**405**	**2.165**	**39.704**

Voorschoten maakt geen gebruik van het CIT in de regio Hollands Midden, maar werkt voor deze taak samen met de regio Haaglanden. Bij het besluit tot vereenvoudiging van de financiering is besloten dat Voorschoten wel wordt meegenomen in de uniforme berekening van de BPI, maar deze gemeente krijgt haar bijdrage voor het CIT gecrediteerd. De totale bijdrage van Voorschoten wordt daarmee €1.272k minus €37k = €1.235k.

6.3 Exploitatiebegroting

De volgende overzichten zijn ingedeeld in economische categorieën met e begrotingscijfers van 2019 volgens de indeling van nieuwe BBV. De overhead is conform de nieuwe regels uit de begrotingen van de GGD, GHOR en RAV gehaald en in een apart overzicht 'Overhead' weergegeven.

In bijlage 1 worden voor vergelijkingsdoeleinden de overzichten volgens de oude BBV-regels getoond. Deze bevatten de cijfers van de programma's GGD, GHOR en RAV zonder uitsplitsing van overhead.

6.3.1 Staat van baten en lasten

Overzicht 2016-2019

Onderstaand overzicht geeft het RDOG-begroting weer over de jaren 2016 tot en met 2019.

(€1.000)	**Realisatie 2016**	**Realisatie 2017**	**Begroting 2018**	**Mutatie**	**Begroting 2019**
Salarissen en sociale lasten	49.322	52.734	55.777	2.575	58.352
Tijdelijk personeel	3.238	3.359	1.659	161	1.820
Overige personeelslasten	3.213	3.015	3.124	107	3.231
Subtotaal personeelslasten	**55.773**	**59.108**	**60.560**	**2.843**	**63.403**
Kapitaallasten	2.639	2.559	3.625	87	3.712
Huisvesting	2.807	2.737	2.768	-134	2.634
Organisatiekosten	7.713	7.791	7.287	-194	7.093
Materialen	1.604	1.472	1.765	61	1.826
Voorzieningen	80	57	80	0	80
Kosten meldkamer	953	874	710	14	724
Onvoorzien	0	0	19	135	154
Lasten vorig boekjaar	270	296	0	0	0
Subtotaal overige lasten	**16.066**	**15.786**	**16.254**	**-31**	**16.223**
Lasten	**71.839**	**74.894**	**76.814**	**2.812**	**79.626**
Gemeenten BPI/BPK	25.222	26.837	27.985	11.719	39.704
Gemeenten overig	12.230	14.457	15.345	-7.497	7.848
Derden	6.053	5.606	5.549	-2.743	2.806
Zorgverzekeraars	22.123	23.458	25.216	1.271	26.487
Rijk	2.545	2.919	2.794	191	2.985
Baten vorig boekjaar	606	427	0	0	0
Baten	**68.779**	**73.704**	**76.889**	**2.941**	**79.830**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	**-3.060**	**-1.190**	**75**	**129**	**204**
Storting reserves	-79	-87	-175	-279	-454
Onttrekking reserves	2.703	1.126	100	150	250
Gerealiseerde resultaat	**-436**	**-151**	**0**	**0**	**0**

Begroting 2019 per programma

Hieronder is het overzicht van de baten en lasten opgenomen, onderverdeeld naar economische categorieën.

(€1.000)	GGD 2019	GHOR 2019	RAV 2019	Overhead 2019	RDOG 2019
Salarissen en sociale lasten	31.154	790	16.941	9.467	58.352
Tijdelijk personeel	1.070	275	157	318	1.820
Overige personeelslasten	1.240	54	1.071	866	3.231
Subtotaal personeelslasten	**33.464**	**1.119**	**18.169**	**10.651**	**63.403**
Kapitaallasten	175	55	2.408	1.074	3.712
Huisvesting	864	42	831	897	2.634
Organisatiekosten	2.151	333	1.429	3.180	7.093
Materialen	774	1	1.050	1	1.826
Voorzieningen	0	0	0	80	80
Kosten meldkamer	0	0	724	0	724
Onvoorzien	40	19	50	45	154
Lasten vorig boekjaar	0	0	0	0	0
Subtotaal overige lasten	**4.004**	**450**	**6.492**	**5.277**	**16.223**
Lasten	**37.468**	**1.569**	**24.661**	**15.928**	**79.626**
Gemeenten BPI/BPK	37.705	1.999	0	0	39.704
Gemeenten overig	7.797	0	0	51	7.848
Derden	2.173	9	362	262	2.806
Zorgverzekeraars	0	0	26.487	0	26.487
Rijk	1.085	0	1.900	0	2.985
Baten vorig boekjaar	0	0	0	0	0
Baten	**48.760**	**2.008**	**28.749**	**313**	**79.830**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	**11.292**	**439**	**4.088**	**-15.615**	**204**
Storting reserves	-75	0	0	-379	-454
Onttrekking reserves	0	0	0	250	250
Gerealiseerde resultaat	**11.217**	**439**	**4.088**	**-15.744**	**0**

Hierna zijn de overzichten van de baten en lasten per programma weergegeven, met daarbij de vergelijkende cijfers uit voorgaande jaren. Omdat het nieuwe BBV voor gemeenschappelijke regelingen vanaf 2018 van kracht is, zijn de realisatie-cijfers van 2017 nog inclusief overhead. Voor de vergelijkbaarheid zijn de cijfers uit 2018 daarom zowel inclusief overhead (om te vergelijken met 2017) als exclusief overhead (om te vergelijken met 2019) vermeld.

(€1.000)	Realisatie 2017 oud BBV	Begroting 2018 oud BBV	Begroting 2018 nieuw BBV	Mutatie	Begroting 2019 nieuw BBV
GGD					**GGD**
Salarissen en sociale lasten	33.712	36.253	29.878	1.276	31.154
Tijdelijk personeel	3.004	1.262	1.425	-355	1.070
Overige personeelslasten	1.540	1.659	1.222	18	1.240
Subtotaal personeelslasten	**38.256**	**39.174**	**32.525**	**939**	**33.464**
Kapitaallasten	744	971	207	-32	175
Huisvesting	1.893	1.908	1.047	-183	864
Organisatiekosten	4.822	4.502	2.519	-368	2.151
Materialen	427	759	758	16	774
Voorzieningen	57	80	0	0	0
Kosten meldkamer	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	40	40
Lasten vorig boekjaar	259	0	0	0	0
Subtotaal overige lasten	**8.202**	**8.220**	**4.531**	**-527**	**4.004**
Lasten	**46.458**	**47.394**	**37.056**	**412**	**37.468**
Gemeenten BPI/BPK	24.939	26.051	26.051	11.654	37.705
Gemeenten overig	14.457	15.345	15.345	-7.548	7.797
Derden	5.390	5.186	5.031	-2.858	2.173
Zorgverzekeraars	0	0	0	0	0
Rijk	678	887	887	198	1.085
Baten vorig boekjaar	202	0	0	0	0
Baten	**45.666**	**47.469**	**47.314**	**1.446**	**48.760**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	**-792**	**75**	**10.258**	**1.034**	**11.292**
Storting reserves	-87	-75	-75	0	-75
Onttrekking reserves	884	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat GGD	**5**	**0**	**10.183**	**1.034**	**11.217**
GHOR					**GHOR**
Salarissen en sociale lasten	1.188	1.152	757	33	790
Tijdelijk personeel	25	290	290	-15	275
Overige personeelslasten	13	44	44	10	54
Subtotaal personeelslasten	**1.226**	**1.486**	**1.091**	**28**	**1.119**
Kapitaallasten	51	68	68	-13	55
Huisvesting	54	41	41	1	42
Organisatiekosten	606	327	313	20	333
Materialen	14	1	1	0	1
Voorzieningen	0	0	0	0	0
Kosten meldkamer	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	19	19	0	19
Lasten vorig boekjaar	22	0	0	0	0
Subtotaal overige lasten	**747**	**456**	**442**	**8**	**450**
Lasten	**1.973**	**1.942**	**1.533**	**36**	**1.569**
Gemeenten BPI/BPK	1.898	1.934	1.934	65	1.999
Gemeenten overig	0	0	0	0	0
Derden	22	8	8	1	9
Zorgverzekeraars	0	0	0	0	0
Rijk	0	0	0	0	0
Baten vorig boekjaar	40	0	0	0	0
Baten	**1.960**	**1.942**	**1.942**	**66**	**2.008**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	**-13**	**0**	**409**	**30**	**439**
Storting reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	29	0	0	0	0
Gerealiseerde resultaat GHOR	**16**	**0**	**409**	**30**	**439**

(€1.000)	Realisatie 2017 oud BBV	Begroting 2018 oud BBV	Begroting 2018 nieuw BBV	Mutatie	Begroting 2019 nieuw BBV
RAV					**RAV**
Salarissen en sociale lasten	17.834	18.372	16.178	763	16.941
Tijdelijk personeel	330	107	107	50	157
Overige personeelslasten	1.462	1.421	1.100	-29	1.071
Subtotaal personeelslasten	**19.626**	**19.900**	**17.385**	**784**	**18.169**
Kapitaallasten	1.764	2.586	2.365	43	2.408
Huisvesting	790	819	819	12	831
Organisatiekosten	2.363	2.458	1.419	10	1.429
Materialen	1.031	1.005	999	51	1.050
Voorzieningen	0	0	0	0	0
Kosten meldkamer	874	710	710	14	724
Onvoorzien	0	0	0	50	50
Lasten vorig boekjaar	15	0	0	0	0
Subtotaal overige lasten	**6.837**	**7.578**	**6.312**	**180**	**6.492**
Lasten	**26.463**	**27.478**	**23.697**	**964**	**24.661**
Gemeenten BPI/BPK	0	0	0	0	0
Gemeenten overig	0	0	0	0	0
Derden	194	355	355	7	362
Zorgverzekeraars	23.458	25.216	25.216	1.271	26.487
Rijk	2.241	1.907	1.907	-7	1.900
Baten vorig boekjaar	185	0	0	0	0
Baten	**26.078**	**27.478**	**27.478**	**1.271**	**28.749**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	**-385**	**0**	**3.781**	**307**	**4.088**
Storting reserves	0	-100	-100	100	0
Onttrekking reserves	213	100	100	-100	0
Gerealiseerde resultaat RAV	**-172**	**0**	**3.781**	**307**	**4.088**
Overhead					**Overhead**
Salarissen en sociale lasten			8.964	503	9.467
Tijdelijk personeel			-163	481	318
Overige personeelslasten			758	108	866
Subtotaal personeelslasten			**9.559**	**1.092**	**10.651**
Kapitaallasten			985	89	1.074
Huisvesting			861	36	897
Organisatiekosten			3.036	144	3.180
Materialen			7	-6	1
Voorzieningen			80	0	80
Kosten meldkamer			0	0	0
Onvoorzien			0	45	45
Lasten vorig boekjaar			0	0	0
Subtotaal overige lasten			**4.969**	**308**	**5.277**
Lasten			**14.528**	**1.400**	**15.928**
Gemeenten BPI/BPK			0	0	0
Gemeenten overig			0	51	51
Derden			155	107	262
Zorgverzekeraars			0	0	0
Rijk			0	0	0
Baten vorig boekjaar			0	0	0
Baten			**155**	**158**	**313**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten			**-14.373**	**-1.242**	**-15.615**
Storting reserves			0	-379	-379
Onttrekking reserves			0	250	250
Gerealiseerde resultaat Overhead			**-14.373**	**-1.371**	**-15.744**

6.3.2 Apparaatskosten

Apparaatskosten, ofwel organisatiekosten, zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel (salarissen), organisatie-, huisvestings-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische taken. Apparaatskosten zijn dus alle personele en materiële kosten die verbonden zijn aan het functioneren van de organisatie. Hieronder zijn de apparaatskosten gespecificeerd.

Apparaatskosten 2018

(€1.000)	**GGD 2018**	**GHOR 2018**	**RAV 2018**	**Overhead 2018**	**RDOG 2018**
Salarissen en sociale lasten	-	-	-	8.964	8.964
Tijdelijk personeel	-	-	-	-163	-163
Overige personeelslasten	-	-	-	758	758
Subtotaal personeelslasten	**0**	**0**	**0**	**9.559**	**9.559**
Kapitaallasten	207	68	2.365	985	3.625
Huisvesting	1.047	41	819	861	2.768
Organisatiekosten	2.519	313	1.419	3.036	7.287
Materialen	-	-	-	7	7
Voorzieningen	-	-	-	80	80
Kosten meldkamer	0	0	710	0	710
Onvoorzien	-	-	-	0	0
Lasten vorig boekjaar	-	-	-	0	0
Subtotaal overige lasten	**3.773**	**422**	**5.313**	**4.969**	**14.477**
Lasten	**3.773**	**422**	**5.313**	**14.528**	**24.036**

Apparaatskosten 2019

(€1.000)	**GGD 2019**	**GHOR 2019**	**RAV 2019**	**Overhead 2019**	**RDOG 2019**
Salarissen en sociale lasten	-	-	-	9.467	9.467
Tijdelijk personeel	-	-	-	318	318
Overige personeelslasten	-	-	-	866	866
Subtotaal personeelslasten	**0**	**0**	**0**	**10.651**	**10.651**
Kapitaallasten	175	55	2.408	1.074	3.712
Huisvesting	864	42	831	897	2.634
Organisatiekosten	2.151	333	1.429	3.180	7.093
Materialen	-	-	-	1	1
Voorzieningen	-	-	-	80	80
Kosten meldkamer	0	0	724	0	724
Onvoorzien	-	-	-	45	45
Lasten vorig boekjaar	-	-	-	0	0
Subtotaal overige lasten	**3.190**	**430**	**5.392**	**5.277**	**14.289**
Lasten	**3.190**	**430**	**5.392**	**15.928**	**24.940**

6.3.3 Eigen vermogen

Mutaties die verband houden met boekjaar 2018

De volgende tabel bevat een specificatie van het verwachte verloop van het eigen vermogen in 2018.

In het saldo per 1 januari 2018 is de resultaatbestemming 2017 en de bijstorting door de gemeenten van €1.701k verwerkt. Het saldo per 31 december 2018 is voor resultaatbestemming van het jaar 2018. De kolom 'Resultaat' bevat de resultaatbestemming 2018 (€0k) en de overheveling van de Bestemmingsreserve OvDG naar de Algemene reserve GHOR (€77k).

(€1.000)	1-1-2018	2018	31-12-2018	Resultaat	01-01-2019
Algemene reserve GGD	1.910	0	1.910	0	1.910
Algemene reserve GHOR	110	0	110	77	187
Reserve aanvaardbare kosten RAV	68	100	168	0	168
Algemene reserve	**2.088**	**100**	**2.188**	**77**	**2.265**
Reserve verplichtingen voormalig personeel	0	0	0	0	0
Reserve markttaken GGD	210	75	285	0	285
Reserve project OvDG	77	0	77	-77	0
Reserve huisvesting RAV	249	-100	149	0	149
Bestemmingsreserves	**536**	**-25**	**511**	**-77**	**434**
Eigen vermogen	**2.624**	**75**	**2.699**	**0**	**2.699**
GGD	2.120	75	2.195	0	2.195
GHOR	187	0	187	0	187
RAV	317	0	317	0	317
Eigen vermogen	**2.624**	**75**	**2.699**	**0**	**2.699**

Mutaties die verband houden met het boekjaar 2019

De volgende tabel bevat een specificatie van het verwachte verloop van het eigen vermogen in 2019.

De begrote mutaties de reserves in 2019 zijn weergegeven in de tweede en derde kolom van onderstaande tabel. In de kolom 'Terugstorting' staat het surplus van de Algemene reserve GHOR, dat wordt teruggestort aan de gemeenten. Het saldo per 31 december 2019 is voor resultaatbestemming van het jaar 2019.

(€1.000)	1-1-2019	Storting	Onttrekking	31-12-2019
Algemene reserve GGD	1.910	0	0	1.910
Algemene reserve GHOR	187	0	0	187
Reserve aanvaardbare kosten RAV	168	0	0	168
Algemene reserve	**2.265**	**0**	**0**	**2.265**
Reserve verplichtingen voormalig personeel	0	379	-250	129
Reserve markttaken GGD	285	75	0	360
Reserve huisvesting RAV	149	0	0	149
Bestemmingsreserves	**434**	**454**	**-250**	**638**
Eigen vermogen	**2.699**	**454**	**-250**	**2.903**
GGD	2.195	454	-250	2.399
GHOR	187	0	0	187
RAV	317	0	0	317
Eigen vermogen	**2.699**	**454**	**-250**	**2.903**

6.3.4 Financiële positie

De financiële positie, ook wel balans genoemd, is hieronder weergegeven.

Dit cijferoverzicht is opgesteld op basis van de volgende aannames: De investeringen en afschrijvingen zijn opgenomen volgens de meerjaren investeringsbegroting. Het eigen vermogen is opgesteld op basis van de begrote resultaten en mutaties van de reserves. De langlopende schulden en voorzieningen zijn opgenomen op basis van de verwachte ontwikkeling van deze posten. De vlottende activa (kortlopende vorderingen) en overige vlottende passiva (kortlopende schulden) blijven gelijk over de verschillende jaren. Het banksaldo vormt de sluitpost van de balans. Een banksaldo onder vlottende passiva betekent een negatief saldo. De mutaties in het banksaldo zijn gespecificeerd in paragraaf 7.4.

RDOG Hollands Midden

Hieronder staat de balans per 31 december van de RDOG Hollands Midden voor drie achtereenvolgende jaren. MVA staat voor materiële vaste activa. Bedragen zijn in €1.000.

Activa	**31-12-2017**	**31-12-2018**	**31-12-2019**	**Passiva**	**31-12-2017**	**31-12-2018**	**31-12-2019**
MVA aanschafwaarde	*33.411*	*37.789*	*43.304*	Eigen vermogen	923	2.699	2.903
MVA afschrijvingen	*-14.056*	*-16.768*	*-20.088*	Voorzieningen	822	479	395
Materiële vaste activa	19.355	21.021	23.216	Langlopende schulden	8.580	8.112	7.644
Financiële vaste activa	23	21	19				
Vaste activa	**19.378**	**21.042**	**23.235**	**Vaste passiva**	**10.325**	**11.290**	**10.942**
Banksaldo	-	-	-	Banksaldo	3.427	4.126	6.667
Overige	10.029	10.029	10.029	Overige	15.655	15.655	15.655
Vlottende activa	**10.029**	**10.029**	**10.029**	**Vlottende passiva**	**19.082**	**19.781**	**22.322**
Totaal activa	**29.407**	**31.071**	**33.264**	**Totaal Passiva**	**29.407**	**31.071**	**33.264**

GGD en GHOR

Hieronder staat de gezamenlijke balans per 31 december van de GGD en de GHOR voor drie achtereenvolgende jaren. Omdat de GGD en de GHOR in één administratie zijn ondergebracht en bijvoorbeeld de financiering over één bankrekening loopt, is het niet mogelijk om deze balans te splitsen.

Activa	**31-12-2017**	**31-12-2018**	**31-12-2019**	**Passiva**	**31-12-2017**	**31-12-2018**	**31-12-2019**
MVA aanschafwaarde	*11.804*	*13.042*	*13.845*	Eigen vermogen	606	2.382	2.586
MVA afschrijvingen	*-5.244*	*-6.222*	*-7.253*	Voorzieningen	822	479	395
Materiële vaste activa	6.560	6.820	6.592	Langlopende schulden	1.920	1.600	1.280
Financiële vaste activa	23	21	19				
Vaste activa	**6.583**	**6.841**	**6.611**	**Vaste passiva**	**3.348**	**4.461**	**4.261**
Banksaldo	-	-	-	Banksaldo	2.355	1.500	1.470
Overige	4.015	4.015	4.015	Overige	4.895	4.895	4.895
Vlottende activa	**4.015**	**4.015**	**4.015**	**Vlottende passiva**	**7.250**	**6.395**	**6.365**
Totaal activa	**10.598**	**10.856**	**10.626**	**Totaal Passiva**	**10.598**	**10.856**	**10.626**

RAV

Hieronder staat de balans per 31 december van de RAV voor drie achtereenvolgende jaren.

Activa	**31-12-2017**	**31-12-2018**	**31-12-2019**	**Passiva**	**31-12-2017**	**31-12-2018**	**31-12-2019**
MVA aanschafwaarde	*21.607*	*24.747*	*29.459*	Eigen vermogen	317	317	317
MVA afschrijvingen	*-8.812*	*-10.546*	*-12.835*	Voorzieningen	0	0	0
Materiële vaste activa	12.795	14.201	16.624	Langlopende schulden	6.660	6.512	6.364
Financiële vaste activa	0	0	0				
Vaste activa	**12.795**	**14.201**	**16.624**	**Vaste passiva**	**6.977**	**6.829**	**6.681**
Banksaldo	-	-	-	Banksaldo	1.072	2.626	5.197
Overige	6.014	6.014	6.014	Overige	10.760	10.760	10.760
Vlottende activa	**6.014**	**6.014**	**6.014**	**Vlottende passiva**	**11.832**	**13.386**	**15.957**
Totaal activa	**18.809**	**20.215**	**22.638**	**Totaal Passiva**	**18.809**	**20.215**	**22.638**

6.4 Investeringsbegroting

Verloop materiële vaste activa

Hieronder is het verloop van de materiële vaste activa per categorie weergegeven. In bijlage 2 staat een specificatie van de voorgenomen investeringen.

(€1.000)	Gebouwen	Vervoer-middelen	Machines apparaten installaties	Overige (ICT)	Overige	Totaal
Aanschafwaarde	20.197	5.477	2.582	3.304	1.851	33.411
Cumulatieve afschrijvingen	-5.782	-4.631	-961	-1.665	-1.017	-14.056
Boekwaarde per 1 december 2017	**14.415**	**846**	**1.621**	**1.639**	**834**	**19.355**
Investeringen	*300*	*930*	*1.943*	*1.008*	*197*	*4.378*
Afschrijvingen	*-812*	*-591*	*-453*	*-552*	*-304*	*-2.712*
Mutaties 2018	***-512***	***339***	***1.490***	***456***	***-107***	***1.666***
Aanschafwaarde	20.497	6.407	4.525	4.312	2.048	37.789
Cumulatieve afschrijvingen	-6.594	-5.222	-1.414	-2.217	-1.321	-16.768
Boekwaarde per 31 december 2018	**13.903**	**1.185**	**3.111**	**2.095**	**727**	**21.021**
Investeringen	*150*	*3.720*	*724*	*724*	*197*	*5.515*
Afschrijvingen	*-822*	*-745*	*-798*	*-670*	*-285*	*-3.320*
Mutaties 2019	***-672***	***2.975***	***-74***	***54***	***-88***	***2.195***
Aanschafwaarde	20.647	10.127	5.249	5.036	2.245	43.304
Cumulatieve afschrijvingen	-7.416	-5.967	-2.212	-2.887	-1.606	-20.088
Boekwaarde per 31 december 2019	**13.231**	**4.160**	**3.037**	**2.149**	**639**	**23.216**

6.5 Meerjarenperspectief

Overzicht van baten en lasten

Hieronder is het meerjarenoverzicht van de baten en lasten van de RDOG Hollands Midden opgenomen, onderverdeeld naar economische categorieën.

(€1.000)	2019	2020	2021	2022
Salarissen en sociale lasten	58.352	58.355	58.355	58.355
Tijdelijk personeel	1.820	1.763	1.738	1.738
Overige personeelslasten	3.231	3.231	3.231	3.231
Subtotaal personeelslasten	**63.403**	**63.349**	**63.324**	**63.324**
Kapitaallasten	3.712	4.194	4.239	4.239
Huisvesting	2.634	2.734	2.734	2.734
Organisatiekosten	7.093	7.080	6.940	6.940
Materialen	1.826	1.826	1.826	1.826
Voorzieningen	80	80	80	80
Kosten meldkamer	724	724	724	724
Onvoorzien	154	154	154	154
Lasten vorig boekjaar	0	0	0	0
Subtotaal overige lasten	**16.223**	**16.792**	**16.697**	**16.697**
Lasten	**79.626**	**80.141**	**80.021**	**80.021**
Gemeenten BPI/BPK	39.704	39.704	39.704	39.704
Gemeenten overig	7.848	7.850	7.640	7.640
Derden	2.806	2.806	2.806	2.806
Zorgverzekeraars	26.487	27.012	27.032	27.032
Rijk	2.985	2.893	2.893	2.893
Baten vorig boekjaar	0	0	0	0
Baten	**79.830**	**80.265**	**80.075**	**80.075**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	**204**	**124**	**54**	**54**
Storting reserves	-454	-454	-454	-454
Onttrekking reserves	250	330	400	400
Gerealiseerde resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**

Incidenteel en structureel resultaat

In onderstaande tabel is het incidenteel en structureel resultaat weergegeven. De incidentele baten en lasten en incidentele mutaties van de reserves hebben allen betrekking op het programma GGD. Het structurele resultaat is €-400k. Dit is verder toegelicht in paragraaf 7.1.1.

(€1.000)	2019			2020		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Structurele baten en lasten	80.021	80.075	54	80.021	80.075	54
Incidentele baten en lasten	-395	-245	150	120	190	70
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	**79.626**	**79.830**	**204**	**80.141**	**80.265**	**124**
Structurele mutaties van de reserves	454	0	-454	454	0	-454
Incidentele mutaties van de reserves	0	250	250	0	330	330
Subtotaal mutaties reserves	**454**	**250**	**-204**	**454**	**330**	**-124**
Gerealiseerde structurele resultaat	80.475	80.075	-400	80.475	80.075	-400
Gerealiseerde incidentele resultaat	-395	5	400	120	520	400
Gerealiseerde resultaat	**80.080**	**80.080**	**0**	**80.595**	**80.595**	**0**

7. Verplichte paragrafen

7.1 Kengetallen en beleidsindicatoren

7.1.1 Financiële kengetallen

De kengetallen geven een indicatie van de financiële gezondheid van de organisatie. Alle kengetallen tezamen laten een beeld zien dat de RDOG Hollands Midden er financieel goed bij staat, waarbij de GGD en GHOR er in positieve zin uitsteken en de RAV onder het gemiddelde van de RDOG Hollands Midden ligt.

In onderstaande tabellen zijn de voorgeschreven kengetallen gepresenteerd en vervolgens verder toegelicht. Omdat de GGD en de GHOR in één administratie zijn ondergebracht, is het niet mogelijk om deze balans te splitsen. Daarom is voor de gezamenlijke programma's GGD en GHOR één kengetal opgenomen.

Solvabiliteitsratio [1]

	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019
GGD-GHOR	5,7%	21,9%	24,3%
RAV	1,7%	1,6%	1,4%
RDOG	**3,1%**	**8,7%**	**8,7%**

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de organisatie in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Als signaalwaarde voor de solvabiliteitsratio geldt een percentage van 20%.

De solvabiliteitsratio voor de programma's GGD en GHOR stijgt in 2018 als gevolg van het besluit van het Algemeen Bestuur op 28 maart 2018 om €1.701k bij te storten in de reserves. Hieruit resulteert een gezonde solvabiliteit van ruim 20%. De solvabiliteit van de RDOG Hollands Midden ligt rond de 10%. Met dit percentage kan de financiële positie van de RDOG Hollands Midden als redelijk worden aangemerkt.

Netto schuldquote [2]

	31-12-2017	31-12-2018	31-12-2019
GGD-GHOR	10,8%	8,0%	7,1%
RAV	47,8%	50,5%	56,7%
RDOG	**23,9%**	**23,2%**	**25,0%**

Investeringen worden niet betaald met reserves maar met geld. Als dat niet op de bank staat, dan moet dat worden geleend. Daarmee stijgt de schuld. Als signaalwaarde voor de netto schuldquote geldt: als de netto schuld groter is dan 130% van de inkomsten, is er sprake van een erg hoge schuld. Het licht staat dan op rood. Maar al bij een netto schuld die 100% van de inkomsten te boven gaat, springt het licht op oranje.

De netto schuldquote van de RDOG Hollands Midden ligt tussen 20% en 30%. Dat is ruim toereikend om aan de schuldverplichtingen te voldoen. De netto schuldquote van GGD en GHOR is minder 10%. Deze lage waarde is aan te merken als een uitstekende uitkomst. De netto schuldquote van de RAV is rond de 50%.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen geeft aan in hoeverre sprake is van doorlenen. Zo wordt zichtbaar wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Omdat de RDOG Hollands Midden, behoudens een lening aan de personeelsstichting RDOG Holland Midden van €21k per 31 december 2018, geen leningen verstrekt heeft, is de uitkomst gelijk aan de netto schuldquote.

1 Eigen vermogen / balanstotaal

2 [(Materiële vaste activa + voorraden) – (eigen vermogen + voorzieningen)] / (totale baten) =
[(Langlopende schulden + vlottende passiva) – (financiële vaste activa + vlottende activa – voorraden)] / (totale baten)

Structurele exploitatieruimte [3]

	Structurele resultaat	Structurele baten	Structurele exploitatieruimte
GGD	-400	48.773	-0,82%
GHOR	0	2.008	0,00%
RAV	0	29.294	0,00%
RDOG	**-400**	**80.075**	**-0,50%**

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte binnen de jaarrekening is, afgezet tegen de inkomsten. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

De structurele exploitatieruimte van het programma GGD is lager dan nul. Dit wordt veroorzaakt door het incidentele karakter van onttrekkingen aan de bestemmingsreserve verplichtingen voormalig personeel. De structurele exploitatieruimte is voor de programma's GHOR en RAV nul, dat is stabiel.

7.1.2 Beleidsindicatoren

In onderstaande tabel zijn de beleidsindicatoren 2019 vermeld, die worden voorgeschreven in de nieuwe BBV-regelgeving.

Omschrijving	Eenheid	**GGD**	**GHOR**	**RAV**	**RDOG**
Inwoners	aantal				**786.940**
Apparaatskosten	€1.000	14.591	869	9.480	24.940
Apparaatskosten per inwoner	€	**18,54**	**1,10**	**12,05**	**31,69**
Bezetting (inclusief inhuur)	fte	532,0	13,0	261,0	806
Bezetting per 1.000 inwoners	fte	**0,68**	**0,02**	**0,33**	**1,02**
Formatie	fte	526,0	13,0	240,0	779
Formatie per 1.000 inwoners	fte	**0,67**	**0,02**	**0,30**	**0,99**
Kosten tijdelijk personeel	€1.000	1.308	288	224	1.820
Loonsom (excl. overige personeelslasten)	€1.000	37.904	1.193	19.255	58.352
Externe inhuur in % van loonsom	%	**3,5%**	**24,1%**	**1,2%**	**3,1%**
Overhead	€1.000	11.088	439	4.088	15.615
Totale lasten	€1.000	48.869	2.008	28.749	79.626
Overhead in % van totale lasten	%	**23%**	**22%**	**14%**	**20%**
Salarissen en sociale lasten excl. overhead	€1.000	31.154	790	16.941	48.885
Overhead in % van salarislasten	%	**36%**	**56%**	**24%**	**32%**

[3] [(Totale structurele baten – totale structurele lasten) + (totale structurele toevoegingen aan de reserves – totale structurele onttrekkingen aan de reserves)] / (totale baten)

7.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

7.2.1 Weerstandscapaciteit

Het weerstandsvermogen van de RDOG Hollands Midden wordt bepaald door de omvang van de reserves. Hierdoor kunnen niet begrote uitgaven worden opgevangen. De deelnemende gemeenten zijn op grond van artikel 27, lid 7 van de Gemeenschappelijke regeling RDOG Hollands Midden verplicht er voor te zorgen dat de RDOG Hollands Midden beschikt over voldoende middelen om aan al zijn verplichtingen te kunnen voldoen.

Het weerstandsvermogen is berekend door het deel van de reserves waarvoor het bestuur al een doel heeft vastgesteld niet te tellen als vrij besteedbaar vermogen. De definitie van het weerstandsvermogen van de RDOG Hollands Midden is het totaal van de algemene reserves en de bestemmingsreserves GGD.

Hieronder is voor de verschillende balansdatums zowel het eigen vermogen als het weerstandvermogen vermeld. Het begrote weerstandsvermogen is per eind 2018 €2.473k en per eind 2019 €2.661k.

(€1.000)	**31-12-2018**	**Weerstand**	**31-12-2019**	**Weerstand**
Algemene reserve GGD	1.910	1.910	1.910	1.910
Algemene reserve GHOR	110	110	187	187
Reserve aanvaardbare kosten RAV	168	168	168	168
Algemene reserve	**2.188**	**2.188**	**2.265**	**2.265**
Reserve verplichtingen voormalig personeel	0	0	129	129
Reserve markttaken GGD	285	285	360	360
Reserve project OvDG	77	0	0	0
Reserve huisvesting RAV	149	0	149	0
Bestemmingsreserves	**511**	**285**	**638**	**489**
Eigen vermogen	**2.699**	**2.473**	**2.903**	**2.754**
GGD	2.195	2.195	2.399	2.399
GHOR	187	110	187	187
RAV	317	168	317	168
Eigen vermogen	**2.699**	**2.473**	**2.903**	**2.754**

7.2.2 Risicomanagementsysteem

Werkwijze

Op procesniveau heeft eind 2017 een risico-inventarisatie plaatsgevonden binnen de GGD. De GHOR heeft een eigen risico-inventarisatie. De RAV heeft ook een eigen proces van risico-inventarisatie en heeft de focus gelegd op het risico van (patiënt) gevoelige informatie die in de diverse systemen voorhanden zijn.

De uitvraag aan de GGD had betrekking op het inventariseren van alle risico's op impact of ernst, de kans dat een risico zich voordoet en op een klasse-indeling voor de mogelijk financiële impact wanneer het risico zich daadwerkelijk voordoen. Dit heeft geleid heeft tot 52 strategische risico's en 44 procesrisico's.

Als plafond in het weerstandvermogen wordt het totaalbedrag aangehouden van de risico's die vallen in de berekening van de drie hoogst waarderingen, hetgeen uitkomt op een bedrag van €3.720k.

Bij de vaststelling van de omvang van de risico's is rekening gehouden met de kans dat een risico zich voordoet. Bijvoorbeeld, een risico van €300k met een kans van 60% dat het risico zich voordoet, is opgenomen als een risico van €180k.

Specificatie van de risico's en beheersmaatregelen
In de volgende tabel zijn de 10 grootste risico's gespecificeerd, waarbij ook de beheersmaatregelen zijn vermeld.

Nr	Risico	Beheersmaatregel
1	Digitaal dossier JGZ wordt geïmplementeerd. Daarbij wordt het portal voor ouders gerealiseerd in 2018. Belangrijk is de beveiliging van gegevens, ook die door de ouders worden aangeleverd, en conformiteit aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Kans is dat het dossier op dit punt vertraging oploopt. Vertraging leidt tot fors hogere kosten voor inhuur externen en leveranciers.	Strak projectmanagement, eenduidige uitgangspunten vanuit de JGZ-werkpraktijk formuleren. Zorgen dat systeem leidend wordt voor werkprocessen om maatwerk te voorkomen. Mandaat goed beleggen om knopen door te hakken in de bouw, duidelijke ijk- en oplevermomenten, op tijd testen en bijstellen, voordat overgegaan wordt naar overdracht en implementatie. Helder communiceren over voortgang.
2	Een onderzoek door Q-consult wijst uit dat er een disbalans is tussen meldingen bij VT en de bijbehorende taken en het aantal beschikbare medewerkers. Risico op foutieve inschattingen risico's of noodzaak om meer personeel in te zetten dan wordt bekostigd.	Monitoren van tijd van onderdelen (triage en onderzoek) met een rapportagetool. Snel reageren op grote instroom. Beperken ziekteverzuim.
3	ERP/MIS systeem, implementatie en ontwikkeling nog niet gereed. De verdere ontwikkeling van de geautomatiseerde informatie systemen vraagt om heldere beslissingen en een transparante indeling. Risico is afhankelijkheid van veel externe inzet om het goed ingericht te krijgen.	Permanent aandachtspunt. Productie- en rapportagemogelijkheden bewaken. Nadelige gevolgen interne en externe verantwoording, zowel gemeenten als derden, voorkomen.
4	De rollen en opdrachten bij projectuitvoeringen zijn niet altijd helder. De uitvoering kan derhalve tegenvallen en dient aangepast te worden door aanvullende opdrachten.	Door gebruik te maken van de Prince 2 systematiek wordt gefaseerde structuur in een project aangebracht. Projectleider en opdrachtgever hanteren strakke principes van projectmanagement, zoals scope, rapporteren, afwijkingen etc.
5	Wegvallen markttaak.	Heldere tarieven hanteren en nieuwe aanbesteding scherp inzetten.
6	Onrechtmatige aanbesteding. Contract wordt ontbonden. Nieuwe procedure en schadevergoeding. Geen goedkeurende accountantsverklaring bij jaarrekening.	Naar eer en geweten zo goed mogelijk, volgens de wet en inkoopbeleid, uitvoeren van aanbestedingen. Echter is dit soms zo complex dat nooit met 100% zekerheid te stellen is dat alles goed is gegaan en wat de uitkomst is van een eventuele rechtszaak.
7	De taken van MZVT zijn onvoldoende gepositioneerd in het nieuwe sociale domein. Dit leidt ertoe, dat gemeenten de taken niet als meerwaarde herkennen en menen dat ze alles zelf kunnen.	Harmoniseren van taken en beleidsactiviteiten tussen de beide subregio's. Gezamenlijke visie. Zorgdragen voor vermelding van de functies die MZVT uitvoert in beleidskaders en uitvoeringsplannen van de gemeenten.
8	Uitkomsten RDOG 2020 biedt kansen, maar ook risico's: hoe gaat het nieuwe Portefeuillehouderoverleg Publieke Gezondheid (PPG) functioneren en verhoudt zicht dat ten aanzien van andere portefeuillehoudersoverleggen? Hoe verhouden de aansturing per schil tot elkaar, hoe verhouden we ons. Dit vraagt goede uitwerking en verwachtingen van management met de gemeenten en het bestuur van de RDOG Hollands Midden.	De governance goed invullen en uitwerken welke taken vallen onder welke schil en hoe hangen deze inhoudelijk en qua integrale besturing samen. Directeur en managementteam werken dit uit en brengen dit in de dialoog met bestuur.
9	Er is onvoldoende duidelijkheid over wet- en regelgeving, met betrekking tot specialistische kennis op het terrein van privacy en integriteit. Bijvoorbeeld bij datalekken wordt melding gedaan bij de Autoriteit persoonsgegevens waarna onderzoek wordt gestart. Bij daadwerkelijk schending boete €0,8m mogelijk en imago schade.	Beleid ontwikkelen. Werkwijze meldplicht datalekken breed onder de aandacht brengen van medewerkers. Aanstellen Functionaris Gegevensbescherming (FG). Medewerkers opleiden op privacyrecht.
10	De aansluiting van JGZ op de Jeugdhulp is onvoldoende. Gaat er daadwerkelijk geïnvesteerd worden in preventie.	Blijvend benoemen in overleg met gemeenten welke rol JGZ kan vervullen vanuit wettelijke taken op het snijvlak preventie en behandeling en als 'verlengde arm' van gemeenten in het publieke domein. GGD maakt met Jeugdhulp beleidsafspraken en doet voorstellen voor het uitwerken en implementeren van gezamenlijke werkprocessen.

7.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Huisvesting

In 2003 is het pand aan de Parmentierweg 49 te Leiden door de GGD Zuid-Holland Noord gekocht. Bij de fusie met de GGD is dit pand aan de RDOG Hollands Midden overgedragen. Het meerjaren onderhoudsplan (MJOP) wordt iedere vijf jaar geactualiseerd. De laatste actualisatie van het MJOP heeft in 2016 plaatsgevonden. Op basis hiervan is er geen aanleiding geweest om de dotatie aan de aan de onderhoudsvoorziening aan te passen.

Vanaf 1 januari 2015 is extra ruimte in het gebouw aan de Thorbeckelaan te Gouda gehuurd ten voor de vestiging van Veilig Thuis. In Leiden is aan het Schuttersveld ook aanvullende ruimte voor Veilig Thuis gehuurd.

Wagenpark

De RAV beschikt over een wagenpark van ambulancevoertuigen en piketvoertuigen. Materieel wordt centraal ingekocht. Ten behoeve van het onderhouden van de ambulances is een meerjarige overeenkomst met een leverancier afgesloten waar al het onderhoud is ondergebracht. De GHOR beschikt over vier piketvoertuigen voor de operationele GHOR-functionarissen met opkomstplicht en over een logistiek voertuig.

7.4 Financiering

Algemeen

Op 28 maart 2018 heeft het Algemeen Bestuur het treasurystatuut geactualiseerd. Dit treasurystatuut regelt de verantwoordelijkheden en randvoorwaarden voor het aangaan van, garanderen en verstrekken van geldleningen. Het treasurystatuut verbiedt het gebruik van financiële derivaten.

De RDOG Hollands Midden beschikt over reserves om schommelingen in de exploitatie en frictiekosten van aanvullende diensten te kunnen opvangen.

Financiering

Het programma GGD wordt voor het basispakket gefinancierd door de deelnemende gemeenten naar rato van hun inwonertal. De aanvullende diensten zijn gefinancierd op basis van door het Algemeen Bestuur vastgestelde tarieven of op basis van met deze afnemers gesloten overeenkomsten. Geplande investeringen worden gefinancierd uit de beschikbare liquide middelen.

De financiering van het programma GHOR geschiedt sinds 1 januari 2014 door de deelnemende gemeenten in de RDOG Hollands Midden. Geplande investeringen worden gefinancierd uit de beschikbare liquide middelen.

De kosten van het programma RAV worden vergoed door de zorgverzekeraars op basis van contractafspraken.

De financiering van de geplande investeringen voor de nieuwe huisvesting in Leiden en Gouda van de RAV is geschied door het aantrekken van drie 50-jarige leningen. Overige geplande investeringen zijn gefinancierd door een kredietfaciliteit bij de huisbankier van de RAV.

De RDOG Hollands Midden heeft haar langlopende leningen opgenomen bij de BNG Bank. Het rentepercentage van de lening voor het gebouw aan de Parmentierweg 49 te Leiden staat gedurende de gehele looptijd vast. De rentepercentages van de drie leningen voor de RAV staan tot 2 januari 2037 vast. De aflossingen op de leningen vinden jaarlijks plaats per 1 januari voor de leningen van de RAV en per 1 maart voor de Lening Parmentierweg.

(€1.000)	Nummer	Hoofdsom	Start	Looptijd	Rente
Lening Parmentierweg, Leiden	4096855	6.400	2003	20 jaar	4,35%
Lening nieuwbouw Leiden en Gouda, RAV	40106139	4.000	2011	50 jaar	4,95%
Lening nieuwbouw Leiden en Gouda, RAV	40106499	2.000	2011	50 jaar	5,25%
Lening nieuwbouw Leiden en Gouda, RAV	40107567	1.400	2012	49½ jaar	3,52%

De RDOG Hollands Midden heeft op haar rekening-courant rekeningen bij de BNG Bank en ING Bank een limiet van samen -€9.000k.

Kasstroomprognose

Hieronder is het verloop van de liquiditeit weergegeven volgens de indirecte methode.

De operationele kasstroom bestaat uit het gerealiseerde saldo van baten en lasten, gecorrigeerd voor de afschrijvingen (wel lasten, geen uitgaven). De investeringskasstroom bestaat uit de investeringen in materiële vaste activa (geen lasten, wel uitgaven) en de uitgaven voor het meerjaren onderhoud, waarvoor een onderhoudsvoorziening is ingesteld. De financieringskasstroom bestaat uit bijstortingen in de reserves door gemeenten, de mutatie in de financiële vaste activa (geen baten, wel ontvangsten) en de aflossingen van langlopende leningen (geen lasten, wel uitgaven).

Onder de veronderstelling van een gelijkblijvend saldo van vlottende activa en overige vlottende passiva, resteert de mutatie in liquide middelen (banksaldo). De volledige balans is opgenomen in paragraaf 6.3.4.

(€1.000)	**GGD-GHOR 2018**	**RAV 2018**	**RDOG 2018**	**GGD-GHOR 2019**	**RAV 2019**	**RDOG 2019**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	75	0	75	204	0	204
Afschrijvingen	978	1.734	2.712	1.031	2.289	3.320
Mutatie vlottende activa	0	0	0	0	0	0
Mutatie vlottende passiva	0	0	0	0	0	0
Operationele kasstroom	**1.053**	**1.734**	**2.787**	**1.235**	**2.289**	**3.524**
Investeringen	-1.238	-3.140	-4.378	-803	-4.712	-5.515
Onderhoudsuitgaven	-343	0	-343	-84	0	-84
Investeringskasstroom	**-1.581**	**-3.140**	**-4.721**	**-887**	**-4.712**	**-5.599**
Bijstorting in de reserves	1.701	0	1.701	0	0	0
Aflossing uitgeleend geld	2	0	2	2	0	2
Aflossing opgenomen leningen	-320	-148	-468	-320	-148	-468
Financiële kasstroom	**1.383**	**-148**	**1.235**	**-318**	**-148**	**-466**
Mutatie liquide middelen	**855**	**-1.554**	**-699**	**30**	**-2.571**	**-2.541**
Saldo liquide middelen per 1 januari	-2.355	-1.072	-3.427	-1.500	-2.626	-4.126
Mutatie liquide middelen	**855**	**-1.554**	**-699**	**30**	**-2.571**	**-2.541**
Saldo liquide middelen per 31 december	**-1.500**	**-2.626**	**-4.126**	**-1.470**	**-5.197**	**-6.667**

Voor de programma's GGD en GHOR is het beeld dat uit de prognose naar voren komt dat in 2018 een bijstorting in de reserves (€1.701k) en een positieve operationele kasstroom (€1.053k) voldoende middelen genereren om de investeringen (€1.581k) en de aflossingen op langlopende leningen (€318k) uit te betalen.

In 2019 is voor GGD en GHOR de omvang van de operationele kasstroom (€1.235k) vrijwel gelijk aan het totaal van de uitgaven aan voorgenomen investeringen (€887k) en de aflossingen op langlopende leningen (€318k). Daardoor blijft over 2019 het banksaldo stabiel.

De RAV investeert zowel in 2018 als in 2019 ongeveer twee keer zoveel als de omvang van de operationele kasstroom. Daardoor dalen de liquide middelen.

Kasgeldlimiet

De toegestane kasgeldlimiet, 8,2% van de het totaal van de lasten, is €79.626k x 8,2% = €6.529k.

Renterisico

Het renterisico is nihil. De renterisiconorm wordt niet overschreden. Er zijn geen gelden uitgezet voor langer dan een jaar.

Het pand aan de Parmentierweg te Leiden is in 2003 gefinancierd met een 20-jarige lineaire lening van de BNG Bank. De rentevaste periode voor de financiering is gelijk aan aflossingsperiode.

In 2011 zijn twee 50-jarige leningen afgesloten voor de financiering van de nieuwbouw van de RAV in Leiden en Gouda. De rentevaste periode voor beide geldleningen bedraagt 25 jaar, met een rentewijziging in 2037. De eerste aflossing van beide leningen was in januari 2013. Medio 2012 is een aanvullende 49,5-jarige lening van afgesloten voor de RAV. De aflossingen en rentevaste periode daarvan lopen synchroon met de beide 50-jarige leningen. De rente van deze drie leningen wordt volledig vergoed door de zorgverzekeraars.

7.5 Bedrijfsvoering

Investeringsbeleid

De RDOG Hollands Midden is terughoudend met het doen van investeringen.

Informatisering en automatisering

De RDOG Hollands Midden heeft een strategische visie op informatiemanagement 2016-2020 opgesteld, die het vertrekpunt is voor het informatiserings- en automatiseringsbeleid in de komende jaren.

Met ingang van 2016 zijn een nieuw ERP-systeem en een roosterprogramma aangeschaft.
Op 15 november 2017 is het vernieuwde Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg in gebruik genomen.

Administratieve organisatie

De invoering van het nieuwe ERP-systeem heeft invloed op de administratieve organisatie. Administratieve processen zijn voor een groot deel anders ingericht. Daarvoor zijn procesbeschrijvingen en werkinstructies geactualiseerd.

De RDOG Hollands Midden heeft ervoor gekozen meer procesmatig te gaan werken. Hiertoe zijn onder meer ruim 30 administratieve processen opnieuw beoordeeld en beschreven vanuit een intern klantperspectief, waarbij met de organisatie aandacht is geschonken aan onder andere efficiëntie en kennisoverdracht. De herontworpen processen worden in het ERP-systeem ingebracht om de werkprocessen ook digitaal te ondersteunen.

Personeelsbeleid

De grote druk op de gemeentefinanciën heeft geleid tot een opdracht aan de RDOG Hollands Midden om taken sober en doelmatig uit te voeren. Dit heeft geleid tot bezuinigingen, vooral in de vorm van personele bezuinigingen. Deze bezuinigingen zijn consequent doorgevoerd en hebben daadwerkelijk geleid tot besparingen.

Vennootschapsbelasting

De RDOG Hollands Midden heeft haar vennootschapsbelasting (vpb) positie fiscaal getoetst. Op grond van deze toetsing concludeert de RDOG Hollands Midden dat de activiteiten niet leiden tot vpb-plicht respectievelijk tot heffing van vpb. De Belastingdienst is op basis van de gedegen en goed onderbouwde fiscale toetsing en beoordeling van vpb-plicht gevraagd te bevestigen dat de RDOG Hollands Midden bij ongewijzigde omstandigheden vanaf 2016 niet zal zijn onderworpen aan de heffing van vpb.

De Belastingdienst heeft hierop schriftelijk aangegeven niet te kunnen bevestigen dat de RDOG met ingang van 1 januari 2016 niet vennootschapsbelastingplichtig is. De reactie geeft geen aanleiding om de handelwijze met betrekking tot de beoordeling vpb-plicht te wijzigen.

Als de RDOG Hollands Midden wel onderworpen zou zijn aan vpb-heffing, dan ontstaat overigens een aanzienlijke post te verrekenen verliezen, waardoor van feitelijke betaling van vpb in de komende jaren naar verwachting geen sprake zal zijn. Het financieel risico wordt geschat op nihil.

7.6 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

De beloning van de directie is gebaseerd op schaal 17 van de gemeentelijke cao. Deze beloning is lager dan de algemene maximale bezoldigingsnorm. De leden van het Algemeen Bestuur en Dagelijks Bestuur ontvangen geen beloning voor hun bestuurslidmaatschap.

Bijlagen

Bijlage 1: Financieel overzicht op basis van oude BBV-regels

Onderstaande cijferoverzichten zijn opgesteld op basis van de oude BBV-regels. De baten en lasten per programma (GGD, GHOR en RAV) vallen samen met de indeling in programma's omdat de overhead er niet is uitgehaald en in een apart overzicht weergegeven. Hierdoor is een vergelijking met voorgaande jaren mogelijk en zijn de integrale kosten per programma zichtbaar gemaakt.

Financieel overzicht GGD (oude BBV-regels)

(€1.000)	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Begroting 2018	Mutatie	Begroting 2019
Salarissen en sociale lasten	31.527	33.712	36.253	1.651	37.904
Tijdelijk personeel	2.078	3.004	1.262	46	1.308
Overige personeelslasten	1.601	1.540	1.659	132	1.791
Subtotaal personeelslasten	**35.206**	**38.256**	**39.174**	**1.829**	**41.003**
Kapitaallasten	725	744	971	60	1.031
Huisvesting	1.891	1.893	1.908	-147	1.761
Organisatiekosten	5.250	4.822	4.502	-368	4.134
Materialen	640	427	759	16	775
Voorzieningen	80	57	80	0	80
Kosten meldkamer	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	85	85
Lasten vorig boekjaar	181	259	0	0	0
Subtotaal overige lasten	**8.767**	**8.202**	**8.220**	**-354**	**7.866**
Lasten	**43.973**	**46.458**	**47.394**	**1.475**	**48.869**
Gemeenten BPI/BPK	23.351	24.939	26.051	11.654	37.705
Gemeenten overig	12.230	14.457	15.345	-7.497	7.848
Derden	5.816	5.390	5.186	-2.751	2.435
Zorgverzekeraars	0	0	0	0	0
Rijk	598	678	887	198	1.085
Baten vorig boekjaar	448	202	0	0	0
Baten	**42.443**	**45.666**	**47.469**	**1.604**	**49.073**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	**-1.530**	**-792**	**75**	**129**	**204**
Storting reserves	-79	-87	-75	-379	-454
Onttrekking reserves	1.554	884	0	250	250
Gerealiseerde resultaat	**-55**	**5**	**0**	**0**	**0**

Financieel overzicht GHOR (oude BBV-regels)

(€1.000)	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Begroting 2018	Mutatie	Begroting 2019
Salarissen en sociale lasten	1.148	1.188	1.152	41	1.193
Tijdelijk personeel	110	25	290	-2	288
Overige personeelslasten	42	13	44	10	54
Subtotaal personeelslasten	**1.300**	**1.226**	**1.486**	**49**	**1.535**
Kapitaallasten	52	51	68	-1	67
Huisvesting	49	54	41	1	42
Organisatiekosten	521	606	327	17	344
Materialen	2	14	1	0	1
Voorzieningen	0	0	0	0	0
Kosten meldkamer	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	19	0	19
Lasten vorig boekjaar	32	22	0	0	0
Subtotaal overige lasten	**656**	**747**	**456**	**17**	**473**
Lasten	**1.956**	**1.973**	**1.942**	**66**	**2.008**
Gemeenten BPI/BPK	1.871	1.898	1.934	65	1.999
Gemeenten overig	0	0	0	0	0
Derden	17	22	8	1	9
Zorgverzekeraars	0	0	0	0	0
Rijk	0	0	0	0	0
Baten vorig boekjaar	54	40	0	0	0
Baten	**1.942**	**1.960**	**1.942**	**66**	**2.008**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	**-14**	**-13**	**0**	**0**	**0**
Storting reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking reserves	47	29	0	0	0
Gerealiseerde resultaat	**33**	**16**	**0**	**0**	**0**

Financieel overzicht RAV (oude BBV-regels)

RAVHOLLANDSMIDDEN

(€1.000)	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Begroting 2018	Mutatie	Begroting 2019
Salarissen en sociale lasten	16.647	17.834	18.372	883	19.255
Tijdelijk personeel	1.050	330	107	117	224
Overige personeelslasten	1.570	1.462	1.421	-35	1.386
Subtotaal personeelslasten	**19.267**	**19.626**	**19.900**	**965**	**20.865**
Kapitaallasten	1.862	1.764	2.586	28	2.614
Huisvesting	867	790	819	12	831
Organisatiekosten	1.942	2.363	2.458	157	2.615
Materialen	962	1.031	1.005	45	1.050
Voorzieningen	0	0	0	0	0
Kosten meldkamer	953	874	710	14	724
Onvoorzien	0	0	0	50	50
Lasten vorig boekjaar	57	15	0	0	0
Subtotaal overige lasten	**6.643**	**6.837**	**7.578**	**306**	**7.884**
Lasten	**25.910**	**26.463**	**27.478**	**1.271**	**28.749**
Gemeenten BPI/BPK	0	0	0	0	0
Gemeenten overig	0	0	0	0	0
Derden	220	194	355	7	362
Zorgverzekeraars	22.123	23.458	25.216	1.271	26.487
Rijk	1.947	2.241	1.907	-7	1.900
Baten vorig boekjaar	104	185	0	0	0
Baten	**24.394**	**26.078**	**27.478**	**1.271**	**28.749**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	**-1.516**	**-385**	**0**	**0**	**0**
Storting reserves	0	0	-100	100	0
Onttrekking reserves	1.102	213	100	-100	0
Gerealiseerde resultaat	**-414**	**-172**	**0**	**0**	**0**

Financieel overzicht RDOG Hollands Midden (oude BBV-regels)

(€1.000)	Realisatie 2016	Realisatie 2017	Begroting 2018	Mutatie	Begroting 2019
Salarissen en sociale lasten	49.322	52.734	55.777	2.575	58.352
Tijdelijk personeel	3.238	3.359	1.659	161	1.820
Overige personeelslasten	3.213	3.015	3.124	107	3.231
Subtotaal personeelslasten	**55.773**	**59.108**	**60.560**	**2.843**	**63.403**
Kapitaallasten	2.639	2.559	3.625	87	3.712
Huisvesting	2.807	2.737	2.768	-134	2.634
Organisatiekosten	7.713	7.791	7.287	-194	7.093
Materialen	1.604	1.472	1.765	61	1.826
Voorzieningen	80	57	80	0	80
Kosten meldkamer	953	874	710	14	724
Onvoorzien	0	0	19	135	154
Lasten vorig boekjaar	270	296	0	0	0
Subtotaal overige lasten	**16.066**	**15.786**	**16.254**	**-31**	**16.223**
Lasten	**71.839**	**74.894**	**76.814**	**2.812**	**79.626**
Gemeenten BPI/BPK	25.222	26.837	27.985	11.719	39.704
Gemeenten overig	12.230	14.457	15.345	-7.497	7.848
Derden	6.053	5.606	5.549	-2.743	2.806
Zorgverzekeraars	22.123	23.458	25.216	1.271	26.487
Rijk	2.545	2.919	2.794	191	2.985
Baten vorig boekjaar	606	427	0	0	0
Baten	**68.779**	**73.704**	**76.889**	**2.941**	**79.830**
Gerealiseerde saldo van baten en lasten	**-3.060**	**-1.190**	**75**	**129**	**204**
Storting reserves	-79	-87	-175	-279	-454
Onttrekking reserves	2.703	1.126	100	150	250
Gerealiseerde resultaat	**-436**	**-151**	**0**	**0**	**0**

Bijlage 2: Specificatie van de investeringen

Hieronder zijn de voorgenomen investeringen in de jaren 2018 en 2019 gespecificeerd.

Categorie	Omschrijving	2018	2019
Gebouwen	Kantoortuin GHOR Rooseveltstraat	82	0
Gebouwen	Kantoortuin GGD Parmentierweg	68	0
Machines, apparaten, installaties	Vaccinkoelkasten	32	32
Machines, apparaten, installaties	Audioconsole	16	16
Machines, apparaten, installaties	Echoscreen	15	15
Machines, apparaten, installaties	Weegschalen en unsters	15	14
Machines, apparaten, installaties	Dataloggers en bloeddrukmeters	5	5
Overige (ICT)	Werkplekdevices: pc's, laptops, thin clients	266	266
Overige (ICT)	Mobiele telefoons	160	15
Overige (ICT)	Printers	157	48
Overige (ICT)	Softwarelicenties	100	100
Overige (ICT)	Presentatiemiddelen vergaderzalen	60	20
Overige (ICT)	Serverpark	50	50
Overige (ICT)	Monitoren	20	20
Overige (ICT)	Switches	15	15
Overige (ICT)	Infrastructuur	15	15
Overige (ICT)	Wifi	15	15
Overige (ICT)	Mobiel leslokaal	0	10
Overige	Meubilair verhuizing CJG	97	137
Overige	Inventaris GHOR	40	0
Overige	Overig	10	10
Subtotaal GGD-GHOR		**1.238**	**803**
Gebouwen	Aanpassingen en herinrichting	150	150
Vervoermiddelen	ALS ambulances	450	3.150
Vervoermiddelen	Piketvoertuigen (elektrisch)	120	250
Vervoermiddelen	Zorgambulances	200	200
Vervoermiddelen	OvDG-voertuigen	160	80
Vervoermiddelen	Overige vervoermiddelen	0	40
Machines, apparaten, installaties	Elektronische brancards	1.360	0
Machines, apparaten, installaties	Tempus, telemedicine	340	160
Machines, apparaten, installaties	Tilstoelen	0	175
Machines, apparaten, installaties	Tassen	160	0
Machines, apparaten, installaties	Infuuspompen	0	113
Machines, apparaten, installaties	Spalken	0	72
Machines, apparaten, installaties	Uitzuigunits	0	62
Machines, apparaten, installaties	Poppen scholing	0	60
Overige (ICT)	Laptops, thin clients, mobiele telefoons, printers	150	150
Overige	Meubilair	50	50
Subtotaal RAV		**3.140**	**4.712**
Totaal		**4.378**	**5.515**

Gebouwen	Totaal	300	150
Vervoermiddelen	Totaal	930	3.720
Machines, apparaten, installaties	Totaal	1.943	724
Overige (ICT)	Totaal	1.008	724
Overige	Totaal	197	197
Totaal		**4.378**	**5.515**

Bijlage 3: Overzicht van taken GGD Hollands Midden per schil

RDOG2020

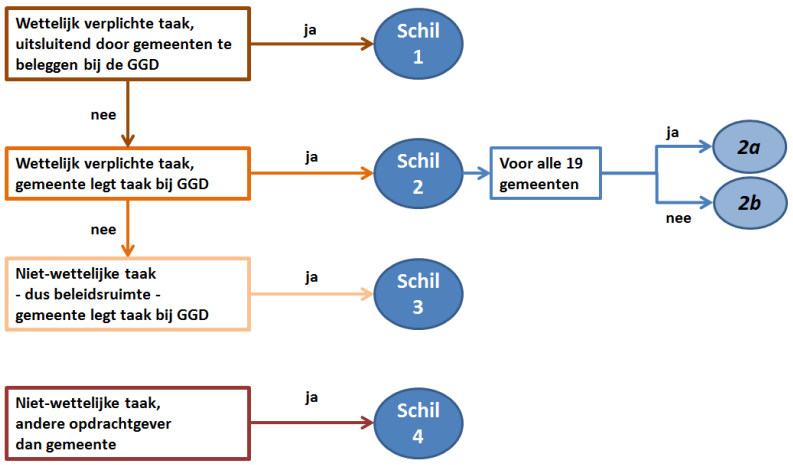
De afgelopen jaren hebben ambtenaren en bestuurders van gemeenten en de RDOG Hollands Midden hard gewerkt aan het traject Agenda 2020. Het resultaat is vastgelegd in het eindrapport *'Gezond GeregelD'*. Dit document levert een belangrijke bijdrage aan de gewenste verbeteringen op het gebied van financiële transparantie, kwaliteitsbeoordeling van GGD-producten en governance. Het traject RDOG2020 heeft geleid tot versterking van het opdrachtgeverschap van gemeenten.

Indeling van taken in schillen

Het huidige takenpakket van de RDOG Hollands Midden is daarbij divers. Het takenpakket omvat wettelijke GGD-taken, wettelijke gemeentetaken die door colleges zijn opgedragen aan de RDOG Hollands Midden en niet-wettelijke taken. Het traject RDOG2020 heeft geleid tot nieuwe afspraken over de indeling van de verschillende taken, die daarna bekend zijn komen te staan als 'het schillenmodel'. Het 'schillenmodel van de GGD' ordent het takenpakket van de GGD naar de basis: is deze wettelijk opgelegd of hebben gemeenten beleidsruimte?

De schillen zijn als volgt ingedeeld:

- Schil 1 bevat de taken die de gemeenten wettelijk bij een GGD moeten onderbrengen. Meestal is de taak benoemd in de wet Publieke Gezondheid (WPG), maar de taak kan ook voortkomen uit andere wetten, bijvoorbeeld de taak toezicht kinderopvang.
- Schil 2 bevat wettelijke gemeentetaken, die de gemeenten ook bij andere organisaties dan een GGD kunnen onderbrengen, maar waarbij de gemeenten in de regio Hollands Midden besloten hebben die bij de GGD Hollands Midden onder te brengen, hetzij als collectief van alle 19 gemeenten (schil 2a), hetzij als deelcollectief (schil 2b). Het betref bijvoorbeeld de Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar en de OGGZ-taken van de GGD Hollands Midden.
- Schil 3 bevat niet-wettelijke taken die gemeenten hebben ondergebracht bij de RDOG Hollands Midden. Het betreft bijvoorbeeld ondersteunende activiteiten in het CJG van enkele gemeenten die worden gefinancierd door middel van een subsidierelatie.
- Schil 4 bevat taken die andere organisaties dan gemeenten bij de RDOG Hollands Midden hebben ondergebracht.

Deze indeling in schillen komt ook terug in de opbouw van deze Kadernota. We maken daarbij onderscheid in de ontwikkelingen rondom de wettelijke taken GGD (schil 1) en rondom de taken die de gemeenten in Hollands Midden gezamenlijk aan de RDOG Hollands Midden hebben opgedragen (schil 2a).

Deze bijlage bij deze kadernota bevat een overzicht van alle verschillende taken per schil in 2019. De financiering via de BPI die is voorzien van de aanduiding *) betreft financiering met ingang van 2019.

Schil	Omschrijving	Financiering
	Schil 1: Wettelijke GGD-taken	
1	Infectieziektebestrijding	BPI
1	Seksuele gezondheid; Collectieve preventieactiviteiten	BPI
1	Tuberculosebestrijding (TBC)	BPI
1	Medische Milieukunde (MMK)	BPI
1	Technische hygiënezorg (THZ)	BPI
1	Gezondheidsbevordering jeugd	BPI
1	Beleidsadvisering jeugd (incl. gezondheidsbedreigingen en calamiteitenteam);	BPI
1	Inspectie kinderopvang	Factuur per inspectie
1	Epidemiologie: Groepsgerichte monitoring	BPI
1	Advisering Gezondheidsbeleid en Gezondheidsbevordering	BPI
1	GGD Rampenopvangplan	BPI
	Schil 2: Wettelijke gemeentetaken	
2a	Lijkschouw	BPI
2a	Prenatale voorlichting en zorg	BPK
2a	Jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar	BPI (JGZ4-19 jaar) BPK (JGZ 0-4 jaar)
2a	Rijksvaccinatieprogramma	BPK
2a	CJG Dienstverlening (website, CJG Advies, CJG telefonie, Jeugdmatch)	BPI
2a	Verslavingspreventie; regionaal	Subsidies
2a	Maatschappelijke Zorg, preventie, beleid, participatie en herstel	BPI
2a	Monitor maatschappelijke Zorg	Subsidies
2a	Meldpunt Zorg en Overlast	BPI en Subsidie centrumgemeenten
2a	Regisseur complexe gezinnen- bemoeizorg voor kwetsbare kinderen	BPI
2a	Veilig Thuis (Advies en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling)	BPI
2a	Veilig Thuis, preventie en beleid	BPI
2a	Inzet van Meldpunt in het Veiligheidshuis Leiden	Subsidies
2a	Inzet van Meldpunt in het Veiligheidshuis Gouda	Subsidies
2a	BOPZ- online	BPI
2a	Huisverbod- online	BPI
2a	Jeugdpreventieteam	BPI
2a	Crisisinterventieteam	BPI
2b	Opvoedingsondersteuning - Universele en selectieve preventie; servicebureau en pedagogen	Subsidie
2b	Toezicht Wmo	Inkoop gemeenten
2b	Participatie en herstel; Jekuntmeer.nl	Subsidie gemeenten
	Schil 3: Niet-wettelijke gemeentetaken	
3	Sociaal medische advisering	Inkoop gemeenten
3	GeZZond Check 2.0	Inkoop gemeenten
3	GGD Hara, Gezondheidsbevordering Leiden inclusief JOGG	Inkoop gemeenten
3	De pedagoog in het CJG	Subsidie gemeenten
3	Opvoedbegeleiding Triple P niveau 3	Subsidie gemeenten
3	Facilitair bureau (CJG cursusbureau)	Subsidie gemeenten
3	Groepsvoorlichting / cursussen uitgevoerd door JGZ	Subsidie gemeenten
3	Digitaal loket (buurboek ZHN)	Subsidie gemeenten
3	CJG dienstverlening	Subsidie gemeenten
3	Preventieve Logopedische Zorg	Subsidie gemeenten
3	Verslavingspreventie; Katwijk	Subsidie gemeenten
3	Overige producten PZJ; gezin in beeld	Subsidie gemeenten
3	Overige producten PZJ advisering leerplicht onderwijs	Inkoop gemeenten
3	Overige producten PZJ wijkgerichte gezondheidsbevordering Leiden	Inkoop gemeenten
3	Overige producten PZJ weerbaarheid gekoppeld aan een leefstijlthema	Inkoop gemeenten
3	Overige producten PZJ; VVE	Inkoop gemeenten
3	Overige producten PZJ : Het Mamacafé Leiden	Inkoop gemeenten
3	Overige producten PZJ : migrantenspreekuur Leiden	Inkoop gemeenten
3	Overige producten; startblokongelijkheid gemeente Bodegraven Reeuwijk	Subsidie gemeenten
3	Deelname ondersteuningsteams primair onderwijs Katwijk k	Subsidie gemeenten
3	Huisvestingskosten CJG	Inkoop gemeenten
3	MZVT; Detachering veiligheidshuis	Subsidie gemeenten

Schil	Omschrijving	Financiering
3	MZVT Toeleidingsteam Leiden	Subsidie gemeenten
3	MZVT MPG overleg Leiden	Subsidie gemeenten
3	MZVT MPG Overleg Alphen a/d Rijn	Subsidie gemeenten
3	MZVT; Toeleiden risicogezinnen Katwijk	Subsidie gemeenten
3	MZVT Coördinatieteam MH	Subsidie gemeenten
3	MZVT Je Kunt Meer.nl	Subsidie gemeenten
3	Monitor Openbare Geestelijke Gezondheidszorg	Inkoop gemeenten
3	Hara, Gezondheidsbevordering Leiden inclusief JOGG	Subsidie gemeenten
3	Overige producten: onderzoek in opdracht van gemeenten	Inkoop gemeenten
	Schil 4: Taken voor andere organisaties (niet gemeenten)	
4	Publieke gezondheidszorg Asielzoekers (PGA)	COA
4	Subsidies opleiding Arts Maatschappij en Gezondheid	VWS
4	Academische Werkplaats PG Noordelijk Zuid-Holland	Zon MW
4	Inzet Academische Werkplaats SAMEN	Zon MW
4	THZ; inspectie hygiëne, gezondheid veiligheid	Diverse organisaties
4	THZ; vergunningverlening/inspectie tatoeëren, piercen, permanente make up aanbrengen	Diverse organisaties
4	THZ; inspectie hygiëne, gezondheid veiligheid	Diverse organisaties
4	Forensische Geneeskunde	Politie
4	Reizigerszorg	particulieren
4	Groepsvaccinaties	Diverse organisaties
4	Besmettingsaccidenten	Diverse organisaties
4	Seksuele gezondheid; ASG regeling en HBV-campagne	Ministerie VWS
4	JGZ aan expats	Internationale school
4	JGZ dienstverlening Heineken	Heineken
4	Externe vertrouwenspersoon scholen	Scholen
4	Gezondheidsbevordering; jeugdimpuls	Subsidies
4	Sociale veiligheid; (bijdrage sociaal veiligheidsbeleid scholen)	Scholen
4	Levering facilitaire diensten enkele sociale teams/JGT's	Jeugdhulporganisatie

telefoon 088 – 308 30 30
datum 12 april 2018
onze ref Dir/HvD/217
betreft Concept Programmabegroting 2019 RDOG Hollands Midden
bijlage(n) 1
e-mail hvandinther@rdoghm.nl

Per e-mail
Aan de gemeenteraden van de gemeenten
in de regio Hollands Midden

Geachte Raad,

Als bijlage bij deze brief ontvangt u de Concept Programmabegroting 2019 van de Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (RDOG) Hollands Midden. U wordt gevraagd uw zienswijze op deze begroting kenbaar te maken voor 4 juli 2018.

De begroting sluit aan bij de Kadernota 2019, die op 28 maart 2018 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de RDOG Hollands Midden. Op de kadernota hebben bijna alle Raden van de deelnemende gemeenten een zienswijze uitgebracht. De rode draad in de zienswijzen was als volgt:

- Presenteer een realistische begroting opdat geen extra tussentijdse bijdragen van gemeenten wordt gevraagd.
- Formuleer scenario's en keuzemogelijkheden voor een eventuele herinrichting van de producten en diensten;
- Licht de (kosten van) taken door en werk de maatschappelijke effecten uit.

Met de Concept Programmabegroting 2019 hebben we getracht een realistische begroting voor 2019 neer te leggen. Samen met de maatregelen die het Algemeen Bestuur op 28 maart 2018 heeft genomen, verwachten we dat we in de nieuwe collegeperiode geen beroep zullen doen op extra financiering van gemeenten (behoudens taakuitbreidingen op verzoek van gemeenten).

De Concept Programmabegroting 2019 bevat ten opzichte van de vastgestelde begroting 2018 mutaties in de gemeentebijdrage (BPI/BPK) als gevolg van de volgende veranderingen:

a. Toename aantal inwoners en kinderen.
b. Beëindiging incidentele extra bijdrage zorgverlening statushouders.
c. De bijdrage voor het rijksvaccinatieprogramma wordt vanaf 2019 rechtstreeks met gemeenten verrekend in plaats van dat het RIVM deze kosten vergoed.
d. Door wijzigingen van de financieringsstromen voor Veilig Thuis (VT), Crisisinterventieteam (CIT) en Jeugdpreventieteam (JPT) gaat de bijdrage aan de RDOG Hollands Midden omhoog en vervallen diverse subsidiestromen.
e. Reeds in Plan van Aanpak "Versterking Veilig Thuis" begrote extra uitgaven voor nieuwe taken.
f. De bijdrage voor lijkschouw stijgt met €165.000 vanwege de toename van het aantal momenten dat een gemeentelijk lijkschouwer wordt ingeschakeld. Dit bedrag is neerwaarts aangepast ten opzichte van het voorstel in de Kadernota 2019.
g. Indexering van 2,3% op grond van de richtlijnen van de werkgroep Financiële Kaderstelling Gemeenschappelijke Regelingen.

Een belangrijke vraag naar inzicht was de vraag om een specificatie van de kostenverdeling over taken. De gemeentebijdrage is in de begroting gespecificeerd over de taken van de GGD Hollands Midden, waarbij ook is aangegeven hoe dit uitpakt voor de individuele gemeenten.

De financiering van VT, CIT en JPT is sterk vereenvoudigd. Door diverse subsidiestromen te vervangen door een bijdrage per inwoner (BPI) treden echter herverdeeleffecten op. Sommige gemeenten gaan meer betalen, sommige gemeenten minder. In totaal is het effect nul: de omvang van de financiering van VT, CIT en JPT volgens de oude systematiek is even groot als de financiering via de BPI.
Voor de herverdeeleffecten is een overgangstermijn ingesteld. Het BPI-bedrag in de begroting 2019 is inclusief de herverdeeleffecten, maar in 2019 wordt per gemeente twee derde van de herverdeeleffecten gecorrigeerd op de BPI, waardoor deze effecten beperkt optreden, in 2020 wordt een derde gecorrigeerd, en in 2021 niet meer. Dan is de nieuwe situatie een feit.

In de Concept Programmabegroting 2019 is het deel van de kosten van VT dat voorheen uit de Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang (DU VO) via de centrumgemeenten Gouda en Leiden werd bekostigd, opgenomen in de BPI. Centrumgemeenten zouden namelijk naar verwachting gekort worden op deze uitkering. In de maart-circulaire van het gemeentefonds blijkt echter het tegendeel. De budgetten voor de centrumgemeenten worden verhoogd, en dat wordt gefinancierd door geld uit het gemeentefonds te halen. Hoe de verdeling van deze middelen tussen gemeenten gaat plaatsvinden is nog onderwerp van gesprek. Het bedrag komt in ieder geval alle gemeenten in de regio ten goede. In de Concept Programmabegroting 2019 wordt hierop niet vooruitgelopen.

Het uitwerken van de maatschappelijke effecten en het formuleren van scenario's en keuzemogelijkheden is een taak van de gemeenten, die is belegd bij het opdrachtgevend orgaan, het Portefeuillehoudersoverleg Publieke Gezondheid (PPG). Het PPG heeft een aantal werkgroepen opdracht gegeven om deze uitwerking te maken en is daar momenteel mee bezig: In lijn met het rapport Gezond GeregelD, de eindrapportage van het traject RDOG 2020, worden maatschappelijke effecten benoemd, aangegeven welke organisaties hierbij een rol spelen, indicatoren benoemd en aangegeven wat hierbij de rol van de GGD is.

Daarnaast is het PPG bezig met het organiseren van workshops om voor de zomer van 2018 input te genereren voor de Kadernota 2020. Daarmee kan effectief invulling gegeven worden aan het opdrachtgeverschap van het PPG.

De portefeuillehouders in het PPG zullen de geformuleerde scenario's en keuzes afstemmen binnen hun gemeenten en hiermee terugkomen naar het PPG.

In de begroting zijn de programma's GHOR en RAV relatief summier behandeld. Dit neemt niet weg dat dit essentiële onderdelen van de RDOG Hollands Midden zijn, waaraan in de komende periode ook de nodige bestuurlijke aandacht gegeven zal worden.

Ik hoop dat uw Raad in deze begroting 2019 een weerklank vindt in de wensen en zorgen die eerder kenbaar gemaakt zijn. De Concept Programmabegroting 2019 wordt u aangeboden voor zienswijze. Ik verzoek u mij uw commentaar schriftelijk te doen toekomen.

Zienswijzen die voor 27 juni 2017 worden ontvangen, zullen gedeeld worden met het bestuur van de Veiligheidsregio Hollands Midden en betrokken bij het advies vanuit de Veiligheidsregio Hollands Midden. De uiterlijke datum voor het indienen van een zienswijze is 3 juli 2017.
De Programmabegroting 2019 staat ter vaststelling geagendeerd op agenda van het Algemeen Bestuur RDOG Hollands Midden op 4 juli 2018.

datum 12 april 2018
onze ref Dir/HvD/217

De directie van de RDOG Hollands Midden is bereid om over de achtergronden van de Concept Programmabegroting 2019 een nadere toelichting te geven in uw Raad.

Met vriendelijke groet,

J.M.M. de Gouw
Secretaris

c.c. per e-mail:
- AB-leden RDOG Hollands Midden
- Ambtenaren Volksgezondheid en Financiën van de deelnemende gemeenten
- Colleges B&W van de deelnemende gemeenten

telefoon 088 - 308 30 30
fax
datum 14 mei 2018
onze ref Dir/SdG/265
betreft Nuancering financiering Veilig Thuis
bijlage(n)
e-mail sdegouw@rdoghm.nl

RDOG GGD GHOR RAV Hollands Midden

Aan de gemeenteraden van de gemeenten
in de regio Hollands Midden

Geachte Raad,

Uit vragen vanuit enkele gemeenten blijkt dat een nuancering nodig is van onze aanbiedingsbrief bij de programmabegroting 2019 d.d. 12 april 2018, kenmerk Dir/HvD/217.

In deze brief maken wij melding van enkele ontwikkelingen rond de Decentralisatie Uitkering Vrouwenopvang (DUVO), onder andere een initiële korting, gevolgd door een bijstorting. Daarbij wordt de indruk gewekt dat de bijstorting de korting compenseert.

De DUVO is voor meer dan alleen de financiering van Veilig Thuis. Centrumgemeenten Gouda en Leiden zijn nadeelgemeenten bij de landelijke herverdeling van middelen DUVO. Dit is geleidelijk doorgevoerd en per 2018 is de gehele korting een feit. Gouda leverde ca 30% in en Leiden 26%. Nu is er in de maartcirculaire geld toegevoegd met het oog extra werkzaamheden door aanscherping Meldcode en de nieuwe radarfunctie van Veilig Thuis. Daarmee wordt de korting echter niet te niet gedaan; de suggestie in de brief dat de bijstorting door het Rijk de korting zou compenseren is dus niet juist.

Benadrukt dient te worden dat het bestuur van de RDOG Hollands Midden niet besluit over de wijze van financiering van Veilig Thuis door gemeenten. Omdat die financiering uit verschillende gemeentelijke bronnen komt, is het aan de gemeenten onderling om te besluiten welke middelen worden aangewend voor financiering van Veilig Thuis. De centrumgemeenten Leiden en Gouda zullen op basis van de nieuwe situatie met de overige gemeenten in overleg treden over de wijze waarop de extra toegevoegde middelen aan de DUVO-uitkering het beste kunnen worden ingezet.

Minister de Jonge heeft een ambitieus programma ‘Geweld hoort nergens thuis’, voor de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling gelanceerd. In de komende maanden zal de impact van dit programma voor Veilig Thuis in kaart worden gebracht.
In de kostenbegroting van Veilig Thuis is voor 2019 al rekening gehouden met de radarfunctie voor Veilig Thuis ten gevolge van het aanscherpen van de meldcode, omdat al eerder duidelijk was dat die taak aan de VT-organisaties zou worden toegedeeld.

Met vriendelijke groet,
Namens het Dagelijks Bestuur van de
RDOG Hollands Midden,

J.M.M. de Gouw
Secretaris

Gemeente
Noordwijkerhout

Herenweg 4, 2211 CC
Postbus 13, 2210 AA
Noordwijkerhout
Tel: 0252 343 737
www.noordwijkerhout.nl
gemeente@noordwijkerhout.nl

Ons kenmerk
Z-18-47027
UIT-18-86194

Bijlage(n)

Verzenddatum

RDOG Hollands Midden
t.a.v. Sjaak De Gouw
Postbus 121
2300 AC LEIDEN

Uw brief van:	12 april 2018
Uw kenmerk:	Dir/HvD/217
Onderwerp:	Besluit gemeenteraad Noordwijkerhout inzake concept programmabegroting 2019 RDOG HM.

Geachte dhr. De Gouw,

Middels deze brief kunnen wij u mededelen dat wij als gemeenteraad Noordwijkerhout instemmen met de concept programmabegroting 2019 van de RDOG HM. Wij dienen derhalve geen zienswijze in.

Indien u vragen heeft over dit onderwerp, kunt u contact opnemen met Mark Turenhout via het telefoonnummer 0252-343812 of per e-mail mturenhout@noordwijkerhout.nl.

Met vriendelijke groet,
de gemeenteraad Noordwijkerhout

mr. drs. C.B.H. Heusingveld
griffier

drs. G. Goedhart
voorzitter

+Z22006

Gemeente Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-18-47068
Raad-18-85462

Opgesteld door
Anneke Koster

Raadsvoorstel

Onderwerp: Jaarrekening 2017, begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022 GR Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek

Voorgesteld raadsbesluit

1. Geen zienswijze in te dienen m.b.t. de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022 GR KDB;
2. De gemeentelijke bijdrage 2019 van € 89.804 op nemen in de conceptbegroting 2019 en ten behoeve van de meerjarenraming 2020-2022 resp. € 104.472, € 104.473 en € 98.186.

Samenvatting

De Gemeenschappelijke regeling werkbedrijven Kust-, Duin- en Bollenstreek (GR KDB) heeft de jaarrekening 2017, de begroting 2019 inclusief de meerjarenraming 2020-2022 ingediend. De gemeenteraad wordt gevraagd kennis te nemen van de jaarrekening 2017 en geen zienswijze in te dienen betreffende de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022.

Aanleiding

M.b.t. de jaarrekening 2017

Met verwijzing naar de Wet gemeenschappelijke regelingen, juncto artikel 22, tweede lid, van de Gemeenschappelijke regeling werkbedrijven Kust-, Duin- en Bollenstreek (GR KDB) zendt het dagelijks bestuur van de GR KDB voor 15 april de jaarrekening 2017 ter kennisname toe. Deze jaarrekening wordt op 9 juli 2018 door het Algemeen bestuur van de GR KDB vastgesteld.

M.b.t. de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022

Met verwijzing naar de Wet gemeenschappelijke regelingen, juncto artikel 21, tweede lid, van de Gemeenschappelijke regeling werkbedrijven Kust-, Duin- en Bollenstreek (GR KDB) zendt het dagelijks bestuur van de GR KDB de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022 voor een zienswijze toe. De definitieve besluitvorming van het Algemeen Bestuur (AB) GR KDB zal plaatsvinden op 9 juli 2018.

Context / (juridisch) kader / wettelijke grondslag

Wet sociale werkvoorziening onderdeel Participatiewet

Arhi-toezicht

Besluit is onder voorbehoud van goedkeuring door Gedeputeerde Staten **nee**

Doelstelling en beoogd effect

Doelstelling

Het openbaar lichaam GR Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek heeft ten doel het op een bedrijfsmatig verantwoorde wijze doen uitvoeren van taken van een voor de deelnemende gemeenten, waaronder Noordwijkerhout, op het terrein van gesubsidieerde arbeid. GR KDB ontwikkelt en re-integreert mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt indien mogelijk naar een reguliere baan.

Beoogd resultaat

De gemeenteraad kennis te laten nemen van de jaarrekening 2017. De gemeenteraad te laten besluiten geen zienswijze in te dienen op de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022 en in te stemmen met deze begroting en meerjarenraming van de GR KDB.

Argumenten

M.b.t. de jaarrekening 2017
Zie financiële consequenties.

M.b.t. de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022
De begroting biedt een getrouw beeld van de te verwachte kosten in 2019 en is gebaseerd op de resultaten van de afgelopen jaren en op de jaarlijkse ontwikkelingen na invoering van de Participatiewet.
Uit de begroting en meerjarenraming komt naar voren dat de tendens op financieel gebied niet gunstig is. De Maregroep verwacht dat de Participatiewet op de langere termijn gunstig uit gaat werken ten aanzien van de inzetbaarheid op de (reguliere) arbeidsmarkt van mensen met een afstand tot deze arbeidsmarkt. Naast de sociale winst die het oplevert, is er ook een daling voorzien in kosten als gevolg van meer uitstroom uit de uitkering.
Anderzijds, de financiële consequenties op langere termijn zijn zeer onzeker. De reden daartoe is dat de rijksbijdrage gestaag naar beneden gaat en de loonkosten toenemen. De verwachting van de Maregroep is dat de periode waarin kostendekkend geopereerd kon worden voorlopig voorbij is. Positief is dat de focus op re-integratie scherper is dan ooit. Met de nieuwe structuur van de GR KDB is de verbinding tussen werkbedrijven geborgd. De toekomstvisie die vanaf 2017 wordt uitgerold krijgt resultaat.

De begroting en meerjarenraming is conform de gewijzigde GR opgesteld op basis van de afzonderlijke administraties, zodat de gemeenteraad meer zicht heeft op de algemene kosten en de kosten die per programma worden doorbelast per deelnemende gemeente. Verder geven de uitgangspunten in de begroting en meerjarenraming een toelichting op onderliggende argumentatie is per programma. Hierdoor is er beter zicht op financieringsstromen en op de inhoudelijke invulling van de taken. Een zienswijze op de begroting is dan niet nodig.

Kanttekeningen & belangenafwegingen
M.b.t. de jaarrekening 2017
Geen opmerkingen.

M.b.t. de begroting 2019, incl. de meerjarenraming 2020-2022
De begroting 2019 en de meerjarenraming 2020 – 2022 gaan nog uit van de huidige situatie en nog niet uit van de gemeentelijke fusie. Bij het ontstaan van een nieuwe situatie, waarbij per 1 januari 2019 twee leden uittreden en één nieuw lid toe treedt tot de gemeenschappelijk regeling KDB, zal een begrotingswijziging nodig zijn waarin de nieuwe gemeente Noordwijk de huidige twee gemeenten vervangt.

Begin 2017 heeft de toekomstvisie van MareGroep bijval gekregen van zowel de Raad van Commissarissen als het DB en AB van de Gr KDB. Hierop volgend is de uitwerking van de visie ter hand genomen, hetgeen heeft geresulteerd in een Masterplan “Change”, MareGroep 2.0. Het Masterplan is “de kapstok” voor de veranderingen die MareGroep in de komende 4 jaar zal doorlopen om het gestelde doel, de omvorming tot een breed georiënteerd sociaal werkbedrijf, te bereiken.
Een van de veranderingen is de herstructurering GR KDB. Deze is op 1 januari 2018 geëffectueerd en brengt de MareGroep en het Servicepunt Werk onder één stuurlijn. Deze eenduidige aansturing geeft een extra borging voor de afspraken die zijn gemaakt met betrekking tot de toekomst van zowel MareGroep als het SPW.

Financiële consequenties
Jaarrekening 2017
Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening over 2017 is € 1.210.000,- negatief. Dit resultaat is inclusief een gemeentelijke bijdrage van € 1.055.000,-. De dividenduitkering over 2016 van MareGroep NV bedroeg € 1.362.000,- , zodat uiteindelijk het gerealiseerde resultaat € 207.000,- bedraagt, inclusief onttrekking reserve (Kerstengelden) van € 55.000,-.

De GR KDB stelt voor om het gerealiseerde resultaat over 2017 in plaats van het uit te keren aan de deelnemende gemeenten, deze als bestemmingsreserve aan te houden voor SPW om risico’s af te dekken en als extra slagkracht in te zetten ten behoeve van het werkfit maken van het ‘granietenbestand’.

Begroting 2019 en de meerjarenbegroting 2020 - 2022
De begroting is opgesteld conform de uitgangspunten in de begroting 2019 hoofdstuk 2.
De totale gemeentelijke bijdrage voor de GR KDB blijft in 2019 nagenoeg gelijk aan die van 2018; -/- € 3.100.-. Dit bedrag is inclusief 2.3% indexering, conform de financiële kaderstelling begrotingen GR Holland Rijnland.

Programma Wsw
Zie uitgangspunten begroting. Geen bijzonderheden.

Programma SPW.
Voor het begrotingsjaar 2019 zijn de re-integratiemiddelen niet meer geoormerkt in het participatiebudget. Op basis van de begroting is er geen tekort m.b.t. dit onderdeel en daarmee vooralsnog geen gemeentelijke bijdrage.
Mocht er over 2019 toch een tekort zijn, dan wordt deze voorshands nog verdeeld op basis van het aantal inwoners. Begin 2019 wordt op basis van het jaar 2018 een vergelijk gemaakt tussen een bijdrage op basis van aantal inwoners en op basis van het werkelijk aantal trajecten. Op deze manier worden de verschillen tussen beide trajecten in kaart gebracht. Afhankelijk van deze uitkomst wordt bekeken of er een andere verdeelsleutel voor programma SPW nodig is.

Juridische consequenties
Verbonden partijen
Dit advies geeft invulling aan de samenwerking met een verbonden partij, in dit geval de GR KDB.

Communicatie
Factor-C sessie n.v.t.

Reguliere communicatie (intern & extern)
Gelet op het feit dat de raadsvergadering pas op 5 juli zal plaatsvinden en voor 3 juli 2018 het besluit kenbaar moet worden gemaakt aan de GR KDB, wordt de commissie gevraagd hun standpunt kenbaar te maken in de vergadering van 28 juni a.s.

Formele inspraakprocedure
n.v.t.

Planning en evaluatie
Evaluatie van de begroting vindt plaats via de decembernota 2018.

Bijlage(n):
1. Jaarrekening 2017 GR KDB (IN-18-85463).
2. Aanbiedingsbrief begroting 2019 GR KDB (IN-18-85464).
3. Begroting 2019, incl. meerjarenraming 2020-2022 GR KDB (IN-18-85461).
4. Raadsvoorstel GR KDB jaarrekening 2017 en begroting 2019 incl. meerjarenbegroting 2020 - 2022 (Raad-18-85462).
5. Raadsbesluit GR KDB jaarrekening 2017 en begroting 2019 incl. meerjarenbegroting 2020 - 2022 (Raad-18-86531.

Noordwijkerhout, 5 juni 2018,
burgemeester en wethouders,

T. Heijsteeg	drs. G. Goedhart
secretaris	burgemeester

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Raad-18-86531
Z-18-47068

Agendapunt

Raadsbesluit

Onderwerp: GR KDB Jaarrekening 2017 en begroting 2019 incl. meerjarenbegroting 2020 - 2022

De raad van de gemeente Noordwijkerhout,
gelezen het advies van de burgemeester en wethouders van 5 juni 2018,

besluit:

1. Geen zienswijze in te dienen m.b.t. de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022 GR KDB;
2. De gemeentelijke bijdrage 2019 van € 89.804 op nemen in de conceptbegroting 2019 en ten behoeve van de meerjarenraming 2020-2022 resp. € 104.472, € 104.473 en € 98.186.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 5 juli 2018.

mr. drs. C.B.H. Heusingveld	drs. G. Goedhart
griffier	voorzitter

GR KDB
Gemeenschappelijke Regeling
Werkbedrijven Kust-, Duin- en Bollenstreek

Aan de raden van de
deelnemende gemeenten.

Onderwerp: rekening 2017, begroting 2019
Voorhout, 26 maart 2018

Geachte raden,

Hierbij zenden wij u de voorlopige jaarrekening 2017 en de ontwerpbegroting 2019, alsmede de daarbij behorende toelichtingen.
Tezamen bevatten deze documenten de algemene financiële en beleidsmatige kaders, als bedoeld in artikel 34b van de Wet gemeenschappelijke regeling, juncto artikel 20 van de gemeenschappelijke regeling.

Ten aanzien van de ontwerpbegroting stellen wij u op basis van artikel 35, eerste lid, van de Wet gemeenschappelijke regeling, in samenhang met artikel 21, tweede lid, van de gemeenschappelijke regeling, in de gelegenheid uw zienswijze omtrent de ontwerpbegroting ter kennis van ons bestuur te brengen.

Wij zullen het algemeen bestuur in zijn vergadering van 9 juli 2018 voorstellen de begroting vast te stellen. Daarom verzoeken wij u uw eventuele zienswijze uiterlijk 15 juni 2018 aan ons toe te zenden.

Wellicht ten overvloede wijzen wij u op de verplichting, vervat in artikel 35, tweede lid, der wet, de ontwerpbegroting voor een ieder ter inzake te leggen, en tegen betaling van de kosten, algemeen verkrijgbaar te stellen.

Hoogachtend,

Het dagelijks bestuur,

M.J. Adriaanse,
secretaris

A.L. van Kempen,
voorzitter

Postadres: Postbus 43 2215 ZG Voorhout Bezoekadres: Nijverheidsweg 22 2215 MH Voorhout Tel: (0252) 262 100
IBAN: NL82BNGH0285100696 KvK: 27364205 BTW nr.: 810842634B01

Jaarstukken 2017

GR KDB

Gemeenschappelijke Regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek

19 maart 2018

Inhoudsopgave

Jaarverslag

Bericht van het dagelijkse bestuur **2**
1. Doelstelling van de sociale werkvoorziening 2
2. Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau 2
3. Beleidsvisie van het bestuur 2
4. Missie en visie 3
5. Maatschappelijke ontwikkelingen die de SW raken 3
6. Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid 4
7. Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening 5
8. Duurzaamheid 6

Programmaverantwoording **8**
1. Algemeen 8
2. Sociaal beleid 8
3. Marketing- en productiebeleid 8
4. Financieel beleid 8

Verplichte paragrafen **9**
1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing 9
2. Onderhoud kapitaalgoederen 11
3. Verbonden partijen 11
4. Bedrijfsvoering 12
5. Financiering 12

Jaarrekening **14**
- Balans per 31 december 2017 14
- Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 2017 15
- Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 18
- Toelichting op de balans 22
- Toelichting op het programma Wsw 28
- Toelichting op het programma SPW 32

Wet normering topinkomens (WNT) **34**

Overige gegevens **36**
- Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

GR KDB

Bericht van het dagelijks bestuur

1. Doelstelling van de sociale werkvoorziening

Het openbaar lichaam Gr werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek heeft ten doel het op een bedrijfsmatig verantwoorde wijze doen uitvoeren van taken van en voor de deelnemende gemeenten op het terrein van de gesubsidieerde arbeid.

2. Algemene ontwikkelingen op bestuurlijk niveau

Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek voert werkzaamheden uit op het gebied van de Wet sociale werkvoorziening (Wsw), inmiddels onderdeel van de Participatiewet, voor de acht deelnemende gemeenten; i.c. Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen en Wassenaar.
De bestuursorganen van het werkvoorzieningschap zijn: het Algemeen Bestuur, het Dagelijks Bestuur en de voorzitter. Het Algemeen Bestuur bestaat uit acht leden en acht plaatsvervangende leden inclusief de voorzitter. Deze leden en plaatsvervangende leden zijn door de raden van de gemeenten uit hun midden – de voorzitter inbegrepen – en uit de wethouders aangewezen. Het Dagelijks Bestuur bestaat uit drie leden inclusief de voorzitter. Deze leden zijn door het Algemeen Bestuur aangewezen. Het bestuur in 2017 is als volgt samengesteld:

Hillegom	Mw A.E. Snuif.(lid db)
Katwijk	Dhr. I.G. Mostert (lid db)
Lisse	Dhr. A.D. de Roon
Noordwijk	Dhr. D.T.C. Salman
Noordwijkerhout	Dhr. A.Gotink
Oegstgeest	Dhr. J.J.G.M. Roeffen.
Teylingen	Dhr. A.L. van Kempen. (lid db, tevens voorzitter)
Wassenaar	Mw. I.M. Zweers de Jong

3. Beleidsvisie van het bestuur

In de Kust-, Duin- en Bollenstreek werken acht gemeenten samen bij de uitvoering van de voormalige Wet sociale werkvoorziening (Wsw), inmiddels onderdeel van de Participatiewet: Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Teylingen en Wassenaar. Deze samenwerking vindt plaats in de vorm van een gemeenschappelijke regeling, de Gemeenschappelijke regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek (Gr KDB).

Om beter uitvoer te kunnen geven aan de Wsw is gekozen voor de oprichting van het werkbedrijf MareGroep NV in 2002. Aan de oprichting van MareGroep NV lag een aantal argumenten ten grondslag, waarvan hieronder de belangrijkste worden genoemd:

- Scheiding tussen beleid (gemeenten) en uitvoering (bedrijf);
- Bedrijfsmatiger en slagvaardiger kunnen werken;
- Uitvoeren van private re-integratietaken, voor personen met een (grote) afstand tot de arbeidsmarkt;
- Het verhogen van het kostenbewustzijn en doelmatiger werken. Met andere woorden: van een ambtelijk bureaucratisch bedrijf naar een ondernemingsgericht bedrijf;
- Meer mogelijkheden bieden om te fungeren als gelijkwaardige partner t.o.v. klanten en opdrachtgevers door het oprichten van een rechtspersoon.

In het werkbedrijf vinden alle activiteiten voortkomend uit de Wsw plaats. De medewerkers die in het kader van de Wsw werkzaam zijn, vallen vanwege hun beschermde status echter onder de Gr KDB. De Gr KDB is 100% aandeelhouder van MareGroep NV.

In 2005 is MareFlex BV opgericht. MareFlex is een volle dochter van MareGroep en richt zich op private re-integratie- en personeelsdiensten.

4. Missie en visie

Missie

Het beste uit mensen halen door ontwikkeling, werk en re-integratie!

Visie

Het bij elkaar brengen van mens en werk. Wij onderscheiden ons door ondernemend te zijn in ontwikkeling en re-integratie. Ons doel ik mens, markt en overheid op inspirerende wijze te verbinden: Iedereen doet mee!

Om uitvoering te kunnen geven aan de missie en visie biedt MareGroep een grote diversiteit aan producten en diensten aan. Op deze manier kan een Wsw-medewerker zich ontplooien in werkzaamheden die het beste bij hem passen en kan de markt goed bediend worden. De diversiteit bestaat o.a. uit detachering van medewerkers in allerlei werkzaamheden, schoonmaak, groenvoorziening, postbezorging, verpakkingswerkzaamheden, assemblage en electromontage.

5. Maatschappelijke ontwikkelingen die de SW raken

Begin 2017 heeft de toekomstvisie van MareGroep bijval gekregen van zowel de Raad van Commissarissen als het DB en AB van de Gr KDB. Hierop volgend is de uitwerking van de visie ter hand genomen, hetgeen heeft geresulteerd in een Masterplan “Change”, MareGroep 2.0. Het Masterplan voorziet in een nieuwe Missie en Visie, financiële en sociale bedrijfsdoelstellingen en strategie voor de periode 2017-2021.
Het Masterplan is “de kapstok” voor de veranderingen die MareGroep in deze 4 jaar zal doorlopen om het gestelde doel, de omvorming tot een breed georiënteerd sociaal werkbedrijf, te bereiken.
De verdere uitwerking van dit Masterplan gaat zich in 2018 vertalen in een vernieuwde organisatiestructuur. Hieraan gekoppeld wordt ook voor de niet regeling gebonden medewerkers het functie- en loongebouw aangepast en gewerkt aan onder meer een nieuwe beloningssystematiek, functionerings- en beoordelingsmethodiek en een aanvullend pakket HRM instrumenten.
Tevens wordt in 2018 de communicatie geherstructureerd en de marketing en verkoop verder vormgegeven.
Tenslotte wordt in 2018 gestart met de gewenste aanpassingen en modernisering van de ICT, volgend op een eerste noodzakelijke actualisatie van de hardware die in 2017 heeft plaatsgevonden.

De herstructurering van de Gr KDB die op 1 januari 2018 is geëffectueerd brengt MareGroep en het Servicepunt Werk onder één stuurlijn.
Deze eenduidige aansturing geeft een extra borging voor de afspraken die zijn gemaakt met betrekking tot de toekomst van zowel MareGroep als het SPW.
Het succes van de re-integratietaak die aan Gr KDB als geheel is toevertrouwd wordt sterk bepaald door wijze waarop beide entiteiten samenwerken. De noodzaak tot samenwerking en het besef dat er een wederzijdse afhankelijkheid bestaat, kan onder één stuurlijn beter worden benadrukt. De focus op de re-integratie naar regulier of aangepaste arbeid van het SOW, ondersteund door de kennis en infrastructuur van MareGroep in een rol als preferred supplier, is een combinatie die de Gr KDB een uitstekende positie geeft binnen het Sociale Domein in onze regio.
Het versterken van de samenwerking is dan ook een belangrijk speerpunt van beleid in 2018.

6. Realisatie van doelmatigheid en rechtmatigheid

6.1 Doelmatigheid

Op grond van de Gemeentewet is de doelmatigheid een bijzonder punt van aandacht. Omdat de gemeenschappelijke regeling KDB door de relatie met MareGroep N.V. niet opereert in de markt, kent het speelveld van doelmatig handelen een beperkt kader. Echter de sociale doelstelling van het bedrijf draagt bij tot de specifieke invulling van de op dit gebied genomen maatregelen. Dit jaarverslag bevat een uiteenzetting over de (gerealiseerde) maatregelen in het kader van doelmatigheid.

Het doelmatig handelen van Gr KDB dient ter borging van de volgende effecten:

- Kostenbewuste houding en gedrag. Gr KDB streeft kostenreductie na door heldere en naleefbare procedures, door taakstellende budgetten en door duidelijke verdeling van verantwoordelijkheden en bevoegdheden. Er is sprake van een compacte organisatiestructuur, zonder eigen management, waarbij het dagelijks bestuur direct verantwoordelijk is. Het management is ingehuurd van MareGroep N.V. Dit beperkt de overheadkosten.
- Inzicht in doelmatigheid. Voor de productiviteit van de medewerkers gelden normen en kengetallen. Het management en het bestuur worden periodiek geïnformeerd over de realisatie van normen. Dit maakt tijdig bijsturen mogelijk.
- Doelmatige verkrijging van middelen. Gr KDB is gericht op het zo volledig mogelijk benutten van subsidiemogelijkheden. Dit betreft zowel de rijkssubsidie als incidentele subsidies en bijdragen. De medewerkers zijn goed geïnformeerd over subsidievoorwaarden, zodat terugbetaling van subsidies tot een minimum wordt beperkt.
- Het verzuimbeleid draagt bij aan het bevorderen van het welzijn van de medewerkers en de arbeidsproductiviteit.
- Het beheer van de duurzame productiemiddelen is gericht op het in stand houden van de productiemiddelen en het realiseren van een marktconforme vergoeding voor het beschikbaar stellen daarvan. Treasury management heeft tot doel het rendement op de beschikbare middelen te maximaliseren binnen het vastgestelde risicoprofiel.

6.2 Rechtmatigheid

Op grond van het “Besluit accountantscontrole decentrale overheden” (Bado) dient de accountant met ingang van het verslagjaar 2004 een oordeel te geven over de rechtmatigheid van de jaarrekening. Dit oordeel komt naast het al bestaande oordeel over de getrouwheid van de jaarrekening.

Financiële rechtmatigheid

Het begrip rechtmatigheid in het kader van de accountantscontrole richt zich met name op de mate waarin het door het bestuur gevoerde financieel beheer in overeenstemming is met de hiervoor geldende regels (externe en interne wet- en regelgeving). Vanuit de verantwoording en het accountantsoordeel daarover onderscheiden wij diverse elementen, waaronder de financiële rechtmatigheid en de niet-financiële rechtmatigheid. Overigens staat het hier geïntroduceerde rechtmatigheidbegrip los van het juridische begrip rechtmatigheid. De financiële rechtmatigheid gaat over de rechtmatigheid van het financieel beheer. Het financieel beheer omvat naast beheershandelingen ook de vastleggingen daarvan in de administratie en het naleven van verslaggevingregels.

Niet-financiële rechtmatigheid

De niet-financiële rechtmatigheid omvat handelingen en besluiten van niet-financiële aard (bijvoorbeeld het voldoen aan regelgeving op privacygebied zolang hieraan geen financiële sancties gekoppeld zijn). De accountant beperkt zich hierbij tot een beoordeling van het interne systeem van risicoafweging en -beheersing. Dit vergt van het bestuur een actieve inzet bij het scheppen van de voorwaarden om risico’s in te schatten.

Beleid inzake misbruik & oneigenlijk gebruik

Daarnaast is misbruik & oneigenlijk gebruik (M&O) expliciet als criterium van rechtmatigheid aangemerkt. Om eventueel M&O gebruik te kunnen constateren, is een minimumnorm noodzakelijk waarin ondubbelzinnig vastligt wat onder M&O gebruik wordt begrepen.

Rechtmatigheid in 2017 en verder

Op 26 november 2012 heeft het Algemeen Bestuur het normenkader vastgesteld dat geldt voor de interne en externe controle van het rechtmatige financiële handelen. Hierin zijn opgenomen de externe wet en regelgeving alsmede interne verordeningen waaraan de totstandkoming van balansmutaties en baten en lasten moet voldoen. Per 20 april 2017 is door het Algemeen bestuur de geactualiseerde controleverordening, welke in werking is getreden per 1 januari 2016, vastgesteld.

7. Voorstel tot vaststelling van de jaarrekening

Wij stellen u voor de jaarrekening 2017 vast te stellen.

Het resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening over 2017 is € 1.210.000,- negatief. Dit resultaat is inclusief een gemeentelijke bijdrage van € 1.055.000,-.
De dividenduitkering over 2016 van MareGroep NV bedroeg € 1.362.000,- , zodat uiteindelijk het gerealiseerde resultaat € 207.000,- bedraagt.

Wij stellen u voor het gerealiseerde resultaat over 2017 als volgt te bestemmen:

Gerealiseerde resultaat		**207.000**
Onttrekkingen:		
- Onttrekkingen algemene reserve (gerealiseerde resultaat Programma Wsw)	9.000	
		9.000
Dotaties:		
- Dotatie bestemmingsreserve SPW (gerealiseerde resultaat programma SPW)	216.000	
		216.000
Gerealiseerde resultaat na resultaatbestemming		**-**

Toelichting op het resultaat in de Programmarekening:

In overeenstemming met de van toepassing zijnde verslaggevingsrichtlijnen 'Besluit, Begroting en Verantwoording' (BBV) moeten dividenden verantwoord worden in het jaar waarin het recht op het ontvangen dividend ontstaat.

Aangezien de bijdrage van MareGroep aan de Gemeenschappelijke Regeling Kust- Duin- en Bollenstreek voor het jaar 2017 besloten wordt in de algemene vergadering van aandeelhouders in het jaar 2018, moet de bijdrage van MareGroep over het jaar 2017 verwerkt worden in het jaar 2018. Hetzelfde geldt voor de verwerking van de bijdrage van MareGroep over het jaar 2016, deze wordt verwerkt in het jaar 2017.

Het resultaten van de MareGroep over 2017 bedraagt € 1.689.000 (2016: € 1.362.000). Dit resultaat zal naar verwachting, na goedkeuring door de Algemene vergadering van Aandeelhouders van MareGroep, in de loop van 2018 worden uitgekeerd aan Gr KDB. Daarmee dient het resultaat over 2017 als dekking in de tekorten van Gr KDB over 2018. Het resterende tekort zal door gemeentelijke bijdragen worden gedekt (begrootte gemeentelijke bijdrage over 2018 is € 1.650.000,-, zie begroting Gr KDB 2018).

8. Duurzaamheid

2017 heeft vooral in het teken gestaan van de start van de toekomstvisie. Logischerwijs gaat dat gepaard met de nodige onrust onder het personeel. Wat gaan al die veranderingen betekenen voor het bedrijf, de afdeling en de persoonlijke situatie? Ondanks deze onzekerheden zijn er toch prachtige resultaten geboekt, zowel op sociaal als financieel gebied. Dat verdient een groot compliment aan alle medewerkers die, allen op hun eigen manier, een bijdrage hebben geleverd aan deze mooie resultaten.

De ontwikkeling van medewerkers heeft in 2017 allerminst stilgestaan. Maar liefst 215 medewerkers zijn afgelopen jaar gestart met een vakopleiding. Doordat de Gr KDB via MareGroep een grote diversiteit aan werkzaamheden kan bieden, kunnen medewerkers de opgedane kennis ook direct in de praktijk brengen. Deze combinatie zorgt er voor dat medewerkers optimaal in staat zijn om zich verder te ontwikkelen. Ondanks de uitstroom van medewerkers door voornamelijk pensionering en overlijden en het gebrek aan instroom werkt nog altijd ruim 35% van onze medewerkers bij een reguliere werkgever via detachering of begeleid werken.

Het ziekteverzuimbeleid was in 2017, gerelateerd aan de branche, zeer succesvol. Landelijk gezien eindigde de Gr KDB wat laagste verzuim betreft op de derde plaats. De Gr KDB was daarmee qua laag verzuim wederom één van de toonaangevende Wsw-organisaties in Nederland. Desondanks is het verzuimpercentage (Wsw-medewerkers) ten opzichte van 2016 met 0,4% gestegen tot 9%. Ook landelijk is deze tendens zichtbaar en steeg het ziekteverzuim tot gemiddeld 13,3%. Belangrijkste oorzaak van de stijging is het stijgen van de gemiddelde leeftijd binnen de organisatie. Oudere medewerkers hebben gemiddeld gezien een hoger verzuim dan jongere medewerkers.

De Gr KDB blijft ook onverminderd actief als het gaat om duurzaam ondernemen. Het ontwikkelen van medewerkers zorgt er voor dat zij actief een bijdrage kunnen leveren aan de samenleving en niet noodgedwongen aan de kant staan. Het welzijn van onze medewerkers staat daarbij altijd hoog in het vaandel. Niet voor niets is MareGroep OHSAS- en VCU-gecertificeerd. De Gr KDB biedt daarom een voortzetting van het fietsenplan en stimuleert medewerkers om de fiets te gebruiken als vervoermiddel door middel van goede voorzieningen voor het stallen van fietsen. Daarnaast kunnen medewerkers gebruik maken van de regeling bedrijfsfitness en krijgen zij bovendien korting wanneer zij lid worden van een tweetal sportscholen in de regio. Het gebruik van openbaar vervoer wordt gestimuleerd, onder andere door de inzet van coaches die medewerkers in de opstartfase begeleiden bij het reizen. Ook worden aantrekkelijk geprijsde abonnementen aangeboden in samenwerking met het openbaar vervoersbedrijf. Deze maatregelen moeten leiden tot het terugdringen van

eigen gemotoriseerd vervoer en het verder afbouwen en efficiënter maken van het collectief vervoer.

De Gr KDB geeft verder invulling aan duurzaam ondernemen door een paragraaf over duurzaamheid in het inkoopprogramma opgenomen te hebben. Investeringen worden daardoor niet alleen beoordeeld op prijs en kwaliteit, maar ook op milieubelasting en sociale gevolgen. Waar mogelijk wordt bijvoorbeeld elektrisch vervoer aangeschaft voor onze Groenvoorziening. Er is aandacht voor gezonde voeding in het bedrijfsrestaurant en er wordt gebruik gemaakt van fair trade merken voor onder andere koffie- en theevoorziening. Het spreekt voor zich dat gescheiden inzameling van afval plaatsvindt, zowel op de kantoren als op de productieafdelingen.

Voor een nadere toelichting op wordt verwezen naar het Sociaal Jaarverslag 2017 van MareGroep.

Programmaverantwoording

1. Algemeen

Per 1 januari 2004 zijn de activiteiten van Gr KDB overgedragen aan MareGroep N.V. Per diezelfde datum zijn ook de ambtenaren van Gr KDB overgegaan naar MareGroep N.V., uitgezonderd een klein aantal niet meer actieve ambtenaren (wachtgeld, ziek) en de secretaris.

In 2002 werd aan de fusie tussen Het Spektrum, 't Heem en Stichting Werkkring vorm gegeven door oprichting van de Gemeenschappelijke regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek. Na langdurig en frequent overleg tussen diverse gremia werd op 31 december 2002 MareGroep N.V. opgericht.

Aan de oprichting van MareGroep N.V. lag een aantal argumenten ten grondslag, waarvan hieronder de belangrijkste worden genoemd:

- Scheiding tussen beleid (gemeenten) en uitvoering (bedrijf);
- Bedrijfsmatiger en slagvaardiger kunnen werken;
- Uitvoeren van particuliere re-integratietaken voor personen met grote afstand tot de arbeidsmarkt;
- Door privatisering het kostenbewustzijn en doelmatig werken verhogen. Met andere woorden van een ambtelijk bureaucratisch bedrijf naar een ondernemingsgericht bedrijf;
- Meer mogelijkheden om te fungeren als gelijkwaardige partner t.o.v. klanten en opdrachtgevers door oprichten van een rechtspersoon.

2. Sociaal beleid

Voor de verdere ontwikkeling van het P&O beleid zijn de hoofdlijnen uitgezet.
De instrumenten functioneringsgesprekken en individuele ontwikkelingsplannen zijn geïntegreerd.
Voorts is een methode ontwikkeld om de doorstroom van medewerkers vanuit de binnenbedrijven naar de buitenbedrijven, Groen en Detacheren, meer planmatig uit te voeren.

3. Marketing- en productiebeleid

Zoals al bij het hoofdstuk 'Algemeen' aangegeven, zijn de activiteiten van Gr KDB per 1 januari 2004 overgedragen aan MareGroep N.V.
Om die reden is er voor Gr KDB geen marketing – en productiebeleid.

4. Financieel beleid

Zoals hierboven bij het hoofdstuk voorstel tot vaststelling van de jaarrekening reeds aangegeven bedraagt het gerealiseerde resultaat over 2017 in de Gr KDB € 207.000,- positief. Dit is inclusief een gemeentelijke bijdrage van € 1055.000,- en een dividenduitkering van MareGroep over het boekjaar 2016.

De totale gerealiseerde baten zijn € 20.419.000,- (Rijksbijdrage, gemeentelijke bijdrage en bedrijfsopbrengsten), de totale lasten die hier tegenover staan zijn € 21.630.000,- (bedrijfslasten en loonkosten subsidie).

Het aantal SE in het boekjaar 2016 bedroeg gemiddeld 672 , wat 35 SE hoger is dan begroting/taakstelling van het jaar

In het boekjaar 2017 zijn geen nieuwe leningen aangegaan.

Verplichte paragrafen

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

1.1 Inleiding

De paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing gaat in op de vraag in welke mate de financiële positie van de Gr KDB toereikend is om de financiële gevolgen van risico's die de Gr KDB loopt op te kunnen vangen. In deze paragraaf worden achtereenvolgens besproken:

- Inventarisatie van de weerstandscapaciteit
- Inventarisatie van de risico's
- Weerstandsvermogen
- Beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan

1.2 Inventarisatie van de weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bevat de middelen en de mogelijkheden waarover de Gr KDB beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken. Onderdelen van de weerstandscapaciteit zijn:

- Het gedeelte van de algemene reserve en de bestemmingsreserves dat als vrij besteedbaar kan worden aangemerkt.
- De meerwaarde van activa die tegen een lagere of nulwaarde zijn gewaardeerd en desgewenst direct verkoopbaar zijn (de stille reserves).
- De omvang van de post 'Onvoorzien' in de begroting.
- Mogelijkheden tot het genereren van extra inkomsten.

De weerstandscapaciteit is naar de stand van 31 december 2017 als volgt samengesteld:

Onderdeel van de Weerstandscapaciteit	**Financiële omvang**
Algemene en bestemmingsreserves	€ 2.879.000
Stille reserves *	€ 0
Onvoorzien in de begroting	€ 0
Mogelijkheden tot het genereren van extra inkomsten	€ 0
Overige	€ 0
Totaal	**€ 2.879.000**

* Het pand in Voorhout is getaxeerd in 2002 en is tegen taxatiewaarde overgedragen aan Gr KDB.

De weerstandscapaciteit heeft zich in het afgelopen boekjaar als volgt ontwikkeld:

Omschrijving	**2017**	**2016**
Weerstandscapaciteit	€ 2,9 miljoen	€ 3,1 miljoen
Saldo risicoafweging	€ 1,9 miljoen	€ 1,9 miljoen
Weerstandscapaciteit / Saldo risicoafweging	€ 1,0 miljoen	€ 1,2 miljoen

Uit deze tabel blijkt dat de weerstandscapaciteit in het verslagjaar voldoende is. Binnen de organisatie van Gr KDB zal verbetering voornamelijk kunnen plaatsvinden door versteviging van het eigen vermogen.

1.3 Inventarisatie van de risico's

Vanuit de risico-inventarisatie zijn de volgende risico's naar voren gekomen:

- Daling resultaat MareGroep: door de afbouw van de Wsw-populatie en mogelijke economische omstandigheden kan het resultaat van MareGroep lager worden dan voorheen. Het resultaat van MareGroep wordt aan Gr KDB uitgekeerd en vormt zo een deel van de dekking in het exploitatietekort Gr KDB.
- Personeelskosten Wsw: arbeidsvoorwaardelijke omstandigheden kunnen leiden tot een stijging van de personeelskosten. Een voorbeeld hiervan is de verplichting om een transitievergoeding te betalen bij ontslag.
- Personeelskosten SPW: Het risico bestaat dat de huidige bezetting niet toereikend zal zijn of niet de gevraagde competenties aanwezig zijn om de taken te vervullen. Extra kosten kunnen ontstaan in de vorm van omscholing, outplacement en het aantrekken van extra personeel.

Inventarisatie van risico´s
(x € 1.000,-)

Risicoprofiel	Benodigde omvang weerstandsvermogen in %
Laag (kleine kans, mogelijkheid tot tijdig sturen)	5,00%
Gemiddeld (gemiddelde kans, sturen gedeeltelijk mogelijk)	10,00%
Hoog (grote kans, geen mogelijkheid tot tijdig sturen)	20,00%

Risicogebieden	Risicoprofiel	Percentage	Omvang 2018	Benodigd
Daling resultaat MareGroep	Gemiddeld	10,00%	1.300.000	130.000
Personeelskosten Wsw	Gemiddeld	10,00%	16.800.000	1.680.000
Personeelskosten SPW	Gemiddeld	10,00%	685.000	68.500
Totaal				**1.878.500**

1.4 Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie. Uit de paragrafen 1.2 en 1.3 is af te leiden dat het weerstandsvermogen van Gr KDB per 31-12-2017 positief is.

1.5 Beleid betreffende de weerstandscapaciteit en de risico's en de realisatie daarvan

Beleid ten aanzien van de weerstandscapaciteit

Op 29 november 2010 heeft het Algemeen Bestuur de nota 'Weerstandsvermogen en risicomanagement' vastgesteld. Gr KDB heeft eind 2017 een weerstandscapaciteit van € 2,9 miljoen (2016 € 3,1 miljoen). Deze reserve wordt geacht voldoende te zijn om tegenvallers uit lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Jaarlijks zal de omvang van de risico's worden afgezet tegen de weerstandscapaciteit. Indien nodig worden maatregelen getroffen om de omvang van de weerstandscapaciteit in overeenstemming te brengen met de risico's.

Financiële kengetallen	2017	Begroting 2017	2016
Netto schuldquote	7%	n.v.t.	7%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	7%	n.v.t	7%
Solvabiliteitsratio	49%	n.v.t	51%
Grondexploitatie	n.v.t	n.v.t	n.v.t
Structurele exploitatieruimte	1%	0%	3%
Belastingcapaciteit	n.v.t	n.v.t	n.v.t

Risicomanagement en risicoafweging

Gr KDB beschikt over een goede administratieve organisatie. Dit draagt bij aan de beheersing van de bedrijfsprocessen en de risico's. Tevens inventariseert Gr KDB jaarlijks de risico's die niet zijn verwerkt in de jaarrekening. Deze risico-inventarisatie is het product van samenwerking tussen het management (financieel, personeel en overig) en het bestuur.

2. Onderhoud kapitaalgoederen

In de loop van 2007 heeft het bestuur een beleidskader geformuleerd voor het onderhoud van de kapitaalgoederen, ingaande 1 januari 2008. Hierin is beschreven dat kapitaalgoederen in goede staat gehouden worden ter voorkoming van achterstallig onderhoud.

Per 31 december 2016 wordt niet meer voldaan aan de voorwaarden die gelden volgens het BBV voor de opname van de voorziening groot onderhoud. Als gevolg daarvan is het saldo van de voorziening groot onderhoud per 31 december 2016 vrijgevallen ten gunste van het resultaat. Voorgesteld wordt om de vrijval van de voorziening aan te wenden voor het vormen van een bestemmingsreserve groot onderhoud gebouw. De onderhoudskosten verband houdende met het groot onderhoud aan de kapitaalgoederen worden met ingang van het begrotingsjaar 2017 ten laste van het resultaat gebracht op het moment dat deze zich voordoen. Een zelfde bedrag zal dan worden onttrokken aan de bestemmingsreserve groot onderhoud. In 2017 heeft er geen groot onderhoud plaatsgevonden.

Gr KDB heeft het volgende gebouw in eigendom en beheer:

- Nijverheidsweg 22 te Voorhout

De Gr KDB en haar deelnemingen zijn gehuisvest aan de Nijverheidsweg 22. Het onderhoud van het pand is voor rekening van de Gr KDB. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

3. Verbonden partijen

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin Gr KDB een bestuurlijk en financieel belang heeft. Dit geldt uitsluitend voor het belang dat Gr KDB heeft in MareGroep N.V. (100%) en indirect via de MareGroep N.V. heeft in MareFlex B.V. (100%). De samenwerking tussen Gr KDB en MareGroep N.V. is geregeld in een aan-wijzingsbesluit, in een samenwerkingsovereenkomst en een jaarovereenkomst. MareGroep N.V. voert voor Gr KDB de Wsw uit.
Het beleidskader rondom deelnemingen is niet geformaliseerd, echter het voornaamste uitgangspunt is dat Gr KDB niet over gaat tot de oprichting van of de deelneming in een privaatrechtelijke rechtspersoon, tenzij op deze wijze een publiek belang wordt behartigd dat niet op een andere wijze tot stand wordt gebracht. Hierna is een overzicht opgenomen van verbonden partijen op geconsolideerd niveau (dat wil zeggen MareGroep N.V. en haar 100% deelneming MareFlex B.V.):

MareGroep NV

Vestigingsplaats	Voorhout
Openbaar belang	Uitvoering deel Wsw van de Participatiewet
Veranderingen	In 2017 zijn er geen veranderingen in het belang geweest
Vertegenwoordiging Gr KDB	Algemene Vergadering van Aandeelhouders: de heer A.L. van Kempen, wethouder gemeente Teylingen en voorzitter van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuu

Financiële gegevens	**1-1-2017**	**31-12-2017**
Eigen vermogen	€ 2.849.000	€ 3.176.000
Vreem vermogen	€ 924.000	€ 1.711.000
	2016	**2017**
Omvan financieel resultaat	€ 1.362.000	€ 1.689.000

4. Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt aandacht besteed aan de beleidsmatige, toekomstgerichte aspecten van bedrijfsvoering. Daarbij wordt zoveel mogelijk verwezen naar andere onderdelen van dit jaarverslag, waar het betreffende onderwerp is toegelicht.

4.1 Investeringsbeleid

Investeringen binnen de Gr KDB hebben hoofdzakelijk betrekking op de verbeteringen/aanpassingen aan het pand in Voorhout. Overige investeringen vinden plaats binnen de MareGroep.

4.2 Administratieve organisatie

In 2009 is de opzet van de administratieve organisatie herschreven. Tevens is een intern controleplan opgesteld dat dient als kader voor de toetsing op de juiste naleving van de procedures. In 2017 is dit verder ingevoerd in de organisatie.

4.3 Informatisering en Automatisering

De informatisering en automatisering van Gr KDB worden verzorgd door MareGroep N.V.

4.4 P&O beleid

Voor de verdere ontwikkeling van het P&O beleid zijn de hoofdlijnen uitgezet.
De instrumenten ‘functioneringsgesprekken’ en ‘individuele ontwikkelingsplannen’ zijn geïntegreerd.
Voorts is een methode ontwikkeld om de doorstroom van medewerkers vanuit de binnenbedrijven naar de buitenbedrijven, Groen en Detacheren, meer planmatig uit te voeren.

5. Financiering

Treasurybeleid

Het treasurybeleid is vastgelegd in het treasurystatuut dat in 2013 is vastgesteld door het Algemeen Bestuur.

De activiteiten op het gebied van treasury dienen zo transparant en beheersbaar mogelijk te worden ingericht. De Gr KDB streeft een laag risico na. Zo wordt alleen belegd in papier met A-Rating en hoofdsomgarantie van organisaties die de instemming hebben van het Algemeen Bestuur.

Er wordt geen gebruikt gemaakt van derivaten of van vreemde valuta.

Beheersing renterisico's

Het renterisico bestaat uit de kasgeldlimiet en de renterisiconorm. De kasgeldlimiet is door het ministerie van Financiën vastgesteld op 8,2% van de begrotingsomvang per 1 januari van het boekjaar. De omvang van de netto vlottende schuld heeft in 2016 de kasgeldlimiet niet overschreden.
De renterisiconorm is door het ministerie vastgesteld op 20%. Er geldt een drempelbedrag van € 2,5 miljoen. De herfinancieringbehoefte van Gr KDB is lager dan de renterisiconorm.

Uitgevoerde treasuryactiviteiten

In 2017 zijn geen nieuwe leningen afgesloten.

Liquiditeitsprognose

De meerjaren liquiditeitsprognose is gebaseerd op de gezamenlijke liquiditeitsbehoefte van Gr KDB en MareGroep N.V. . Er is geen meerjaren liquiditeitsprognose voor Gr KDB afzonderlijk.

Balans per 31 december 2017

Voor resultaatbestemming

(alle bedragen X € 1.000)

ACTIVA	**31-12-2017**		**31-12-2016**	
Vaste Activa				
Materiële vaste activa, economisch nut	4.335		4.544	
Financiële vaste activa, kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	45		45	
Totaal		**4.380**		**4.589**
Vlottende Activa				
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.487		1.349	
Liquide middelen	0		8	
Overlopende activa	25		196	
Totaal		**1.512**		**1.553**
Totaal activa		**5.892**		**6.142**

PASSIVA	**31-12-2017**		**31-12-2016**	
Vaste passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	2.116		2.105	
Bestemmingsreserve	556		167	
Gerealiseerde resultaat	207		842	
Totaal		**2.879**		**3.114**
Vaste schulden				
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer				
Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen		**1.056**		**1.266**
Vlottende passiva				
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	1.587		1.191	
Overlopende passiva	371		571	
Totaal		**1.958**		**1.761**
Totaal Passiva		**5.892**		**6.142**

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening over het begrotingsjaar 2017

(alle bedragen X € 1.000)

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Verhuur pand aan MareGroep NV	795	800	790
Bedrijfsopbrengsten	**795**	**800**	**790**
Uitvoeringskosten	-364	-662	0
Lonen, salarissen en sociale lasten WSW	-18.181	-17.335	-18.509
Salarissen ambtelijk personeel	-953	-535	-97
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	-209	-235	-219
Managementvergoeding MareGroep NV	-650	-650	-650
Overige bedrijfskosten	-306	-300	-86
Incidentele baten en lasten	-110	0	172
Rentekosten en -baten	-58	-70	-63
Som der bedrijfslasten	**-20.831**	**-19.787**	**-19.451**
Bedrijfsresultaat	**-20.036**	**-18.987**	**-18.661**
Rijksvergoeding	18.569	17.182	18.451
loonkostensubsidie	-799	-700	-820
Gemeentelijke bijdrage	1.055	1.055	587
Totaal	**18.825**	**17.537**	**18.218**
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	**-1.210**	**-1.450**	**-443**
Dividenduitkering MareGroep NV	1.362	1.450	1.213
Gereliseerd totaal saldo van baten en lasten	**152**	**0**	**770**
Onttrekkingen aan reserves	55	0	72
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
	55	**0**	**72**
Gerealiseerde resultaat	**207**	**0**	**842**

Programma Wsw

(alle bedragen X € 1.000)

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Verhuur pand aan MareGroep NV	795	800	790
Bedrijfsopbrengsten	**795**	**800**	**790**
Lonen, salarissen en sociale lasten WSW	-18.181	-17.335	-18.509
Salarissen ambtelijk personeel	-75	-50	-97
Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	-209	-235	-219
Managementvergoeding MareGroep NV	-650	-650	-650
Overige bedrijfskosten	-103	-100	-86
Incidentele baten en lasten	-110	0	172
Rentekosten en -baten	-58	-70	-63
Som der bedrijfslasten	**-19.385**	**-18.440**	**-19.451**
Bedrijfsresultaat	**-18.590**	**-17.640**	**-18.661**
Rijksvergoeding	17.208	16.135	18.451
loonkostensubsidie	-799	-700	-820
Gemeentelijke bijdrage	755	755	587
Totaal	**17.164**	**16.190**	**18.218**
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	**-1.426**	**-1.450**	**-443**
Dividenduitkering MareGroep NV	1.362	1.450	1.213
Gereliseerd totaal saldo van baten en lasten	**-64**	**0**	**770**
Onttrekkingen aan reserves	55	0	72
Toevoegingen aan reserves	0	0	0
	55	**0**	**72**
Gerealiseerde resultaat	**-9**	**0**	**842**

Programma SPW

(alle bedragen X € 1.000)

	Realisatie 2017	Begroting 2017
Uitvoeringskosten	-364	-662
Salarissen ambtelijk personeel	-878	-485
Overige bedrijfskosten	-204	-200
Som der bedrijfslasten	**-1.445**	**-1.347**
Bedrijfsresultaat	**-1.445**	**-1.347**
Rijksvergoeding	1.361	1.047
Gemeentelijke bijdrage	300	300
Totaal	**1.661**	**1.347**
Gereliseerd totaal saldo van baten en lasten	**216**	**0**
Onttrekkingen aan reserves	0	0
Toevoegingen aan reserves	0	0
	0	**0**
Gerealiseerde resultaat	**216**	**0**

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

Onderstaande grondslagen, waarop de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling is gebaseerd, zijn bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De jaarrekening voldoet aan het Besluit Begroting en Verantwoording(BBV).

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende balanspost anders vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Voorzover het BBV niet anders voorschrijft, zijn de baten en lasten toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voorzover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Balans

Vaste activa

Materiële vaste activa, met economisch nut

De waardering van de materiële vaste activa is gebaseerd op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. Bij de waardering van de materiële vaste activa wordt rekening gehouden met een vermindering van hun waarde indien deze naar verwachting duurzaam is. In het begrotingsjaar heeft een dergelijke vermindering niet plaatsgevonden.

Op grond wordt niet afgeschreven. Voor het overige vindt afschrijving plaats op basis van de historische aanschafprijs volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur, rekeninghoudend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het actief.

De maximale afschrijvingstermijnen volgens de lineaire methode bedragen in jaren:

- Inrichting terreinen 2.5%
- Bedrijfsgebouwen 2.5%
- Machines, apparaten en installaties 10%
- Overige Materiële vaste activa 20%

Financiële vaste activa

Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Vlottende activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen.

Liquide middelen

Deze activa worden tegen nominale waarde opgenomen.

Eigen vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve dient als algehele buffer om toekomstige tegenvallers te kunnen opvangen.
De gemeenschappelijke regeling geeft in artikel 20 aan:
“Mocht enig exploitatiejaar een batig saldo opleveren, dan zal het saldo worden gereserveerd. Tot ten hoogste het bedrag van de gemeentelijke bijdragen in dat exploitatiejaar zal het saldo voor vijftig procent worden gereserveerd in het egalisatiefonds en voor de resterende vijftig procent voor de uitvoering van doelstellingen, voortvloeiend uit de Wet sociale werkvoorziening. Voor zover een batig saldo meer bedraagt dan de gemeentelijke bijdragen in dat exploitatiejaar, wordt het gereserveerd volgens de daarvoor geldende wettelijke regels”.

Bestemmingsreserves

Onder bestemmingsreserves wordt verstaan een reserve waaraan door het bestuur een bepaalde bestemming is gegeven. Het gehele bedrag van de bestemmingsreserves ultimo het jaar dient onderbouwd te zijn met bestuursbesluiten van het algemeen bestuur, dan wel opgenomen te zijn in het voorliggende voorstel tot resultaatbestemming.

Gerealiseerde resultaat

Het gerealiseerde resultaat is het resterende resultaat na reeds bestemde mutaties in de reserves.

Vaste schulden

De vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, verminderd met de reeds gedane aflossingen. Vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening

Het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening bestaat uit één programma.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten omvatten de resultaten uit de verhuur van onroerend goed.

Lonen en salarissen Wsw en ambtelijk

Hierop worden de loon- en salariskosten van de Wsw-medewerkers en respectievelijk de salariskosten van het ambtelijk personeel verantwoord. Onder loon- en salariskosten wordt verstaan het bruto bedrag van de aan het boekjaar toe te rekenen lonen c.q. salarissen, vermeerderd met de uitbetaalde vakantiegeldrechten.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskostengerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken. Voor arbeidskostengerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar. Indien er sprake is van (eenmalige) schokeffecten (bijvoorbeeld door reorganisaties) wordt wel een verplichting opgenomen.

Sociale lasten

De sociale lasten betreffen de ter zake van de werknemersverzekeringen verschuldigde werkgeverslasten, alsmede het werkgeversaandeel in de pensioenvoorziening.
Dit betreft tevens de aan het boekjaar toe te rekenen ziekengelden.

Afschrijvingen

Dit betreft de afschrijvingskosten van de vaste activa. De afschrijvingstermijn bedraagt maximaal de economische levensduur.

Rentekosten en –baten

De rentekosten bestaan uit de rentelasten van de langlopende leningen.
De rentebaten betreffen de inkomsten van gelden in rekening-courant.

Overige bedrijfskosten

Hierin zijn onder meer begrepen de kosten voor bedrijfsgeneeskundige zorg, opleidingen van Wsw-werknemers, vervoerskosten en onderhoudskosten. De overige bedrijfskosten worden berekend op basis van historische kosten.

Rijksvergoeding

Dit betreft de (via de in de Gr KDB deelnemende gemeenten) ontvangen rijksbijdrage voor SW-geïndiceerden en het re-integratiebudget.

Gemeentelijke bijdrage

De gemeentelijke bijdrage omvat de in de gemeenschappelijke regeling of anderszins overeengekomen bijdrage in het exploitatietekort.

Dividenduitkering MareGroep

Dividendopbrengsten van de deelneming MareGroep NV worden als baten verantwoord op het moment dat het dividend betaalbaar wordt gesteld.

Vennootschapsbelasting

Tot 1 januari 2016 was Gr KDB als overheidsonderneming niet onderworpen aan vennootschapsbelasting. Dit is veranderd, omdat vanaf 1 januari 2016 de wet ‘modernisering vennootschapsbelasting overheidsondernemingen’ van toepassing is op overheidsondernemingen.

In opdracht van het management van Gr KDB heeft de externe specialist beoordeeld of er een beroep kan worden gedaan op vrijstellingen voor de activiteiten die door de Gr KDB worden verricht. Hieruit volgt dat de Gr KDB bij ongewijzigde voortzetting van de activiteiten geen fiscale onderneming drijft. Dientengevolge is Gr KDB naar alle waarschijnlijkheid niet onderworpen aan vennootschapsbelasting. Om deze reden is er geen rekening gehouden met een VPB verplichting over 2017.

De externe specialist heeft de uitkomsten van het hiervoor genoemde onderzoek in opdracht van het management van Gr KDB voorgelegd aan de Belastingdienst. Hierop is nog geen reactie ontvangen.

Toelichting op de Balans

(alle bedragen X € 1.000)

ACTIVA

Vaste Activa

Materiële vaste activa

Een overzicht van de materiële vaste activa is onderstaand opgenomen. Het betreft uitsluitend activa met een economisch nut.

	Gronden & terreinen	Bedrijfsgebouwen	Machines, apparaten & installaties	Overige materiële vaste activa	Totaal
Boekwaarde per 1 januari 2017	2.497	1.585	458	4	4.544
Investeringen	0	0	0	0	0
	2.497	1.585	458	4	4.544
Desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijving op desinvesteringen	0	0	0	0	0
Desinvesteringen	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	-13	-133	-61	-2	-209
Boekwaarde per 31 december 2017	**2.484**	**1.452**	**397**	**2**	**4.335**
Cumulatieve afschrijvingen en overige Waardeverminderingen per 31-12-2017	300	2.622	1.172	55	4.149
Afschrijvingspercentages	2,5%	2,5%	10%	20%	

De investeringen in het boekjaar blijven binnen de in het boekjaar gevoteerde kredieten.

Toelichting op de Balans

(alle bedragen X € 1.000)

ACTIVA

Vaste Activa

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen:

	2017	2016
MareGroep NV	45	45
Totaal	**45**	**45**

Per 31 december 2002 is de MareGroep NV opgericht met een eigen vermogen van € 45.000,-

Vlottende Activa

Uitzettingen met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar

	2017	2016
Vorderingen op openbare lichamen		
Debiteuren openbare lichamen	32	1.310
Voorziening dubieuze debiteuren	0	30
	32	1.280
Uitzettingen in ’s Rijks schatkist	591	69
Rekening courant met MareGroep N.V.	841	0
Omzetbelasting	19	0
Overige vorderingen	5	0
Totaal Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	**1.487**	**1.349**

Uitzettingen in 's Rijks schatkist
Decentrale overheden zijn verplicht hun overtollige middelen in 's Rijks schatkist aan te houden. Het drempelbedrag waarboven de middelen in 's Rijks schatkist aangehouden moeten worden bedraagt 0,75% van het begrotinstotaal, maar is nooit lager dan € 250.000. Op de volgende pagina is de toelichting inzake het schatkistbankieren opgenomen:

Toelichting op de Balans

(alle bedragen X € 1.000)

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**250**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**31**	-	-	-
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	219	250	250	250
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	18.440			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	18.440			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	2.794	-	-	-
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	31	-	-	-

Liquide middelen

	2017	2016
Banken	0	8
Totaal	**0**	**8**

Ten aanzien van de liquide middelen gelden geen opnamebeprekingen. Evenmin worden er ten aanzien van de liquide middelen valutarisico's gelopen.

Overlopende activa

	2017	2016
Afrekening pvf	0	0
Fietsregeling	7	5
OV-regeling	13	9
Afrekening ziektenkosten	4	0
Te vorderen dividendbelasting	0	182
Totaal	**25**	**196**

Toelichting op de Balans

PASSIVA

Eigen vermogen

Algemene Reserve

	2017	2016
Algemene reserve per 1 januari	2.105	2.136
Resultaatbestemming 2016/2015	398	569
Terugbetaling gemeentelijke bijdrage 2016/2015	-387	-600
Algemene reserve per 31 december	**2.116**	**2.105**

De teveel betaalde gemeentelijke bijdrage over 2016 is terugbetaald aan de gemeenten

Bestemmingsreserves

	2017	2016
Bestemmingsreserve 'Kerstensgelden' per 1 januari	167	0
Resultaatbestemming 2016/2015	167	239
Onttrekkingen	-55	-72
Bestemmingsreserve 'Kerstensgelden' per 31 december	**279**	**167**

	2017	2016
Bestemmingsreserve 'Toekomstvisie' per 1 januari	0	0
Resultaatbestemming 2016/2015	200	0
Onttrekkingen	0	0
Bestemmingsreserve 'Toekomstvisie' per 31 december	**200**	**0**

	2017	2016
Bestemmingsreserve groot onderhoud per 1 januari	0	0
Resultaatbestemming 2016/2015	77	0
Onttrekkingen	0	0
Bestemmingsreserve groot onderhoud per 31 december	**77**	**0**

Gerealiseerde resultaat	**207**	**842**
Totaal eigen vermogen	**2.879**	**3.114**

Toelichting op de Balans

(alle bedragen X € 1.000)

Vaste Schulden

Langlopende schulden met een rentetypische looptijd van meer dan één jaar

Het verloop van de onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen is als volgt:

	Afloopdatum	Rentepercentage	Saldo per 01-01-2017	Nieuwe leningen	Aflossingen	Saldo per 31-12-2017	Rentelast verslagjaar
BNG	2-5-2022	5,37%	600	0	100	500	29
BNG	2-5-2022	4,60%	667	0	111	556	27
			1.267	**0**	**211**	**1.056**	**56**

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd van korter dan één jaar

Banksaldi

	2017	2016
BNG bank	1.219	0
	1.219	**0**

Overige schulden

	2017	2016
Crediteuren	183	79
Belastingen en premies sociale verzekeringen	3	4
Omzetbelasting	0	114
Nog te betalen pensioen	150	139
Netto lonen en salarissen	11	19
Terug te betalen gemeentelijke bijdrage	-0	600
Rekening courant met MareGroep N.V.	0	226
Rekening courant met MareFlex B.V.	23	10
	368	**1.191**

Overlopende passiva

	2017	2016
Verrekeningen met buitengemeenten	0	154
Voorschotten Servicepunt Werk	0	101
Uit te keren vermogen	0	44
Rente langlopende leningen	35	42
Nog te betalen loonkostensubsidie	225	204
Individueel Keuze Budget (IKB)	-0	1
Overige nog te betalen kosten	111	25
	371	**571**

Toelichting op de Balans

(alle bedragen X € 1.000)

Verloopoverzicht Voorschotten Servicepunt Werk

Stand per 1 januari	101
Ontvangen voorschotten	18
Overdracht voorschotten	-119
Stand per 31 december	-

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

Opgebouwd recht V.T. (WSW-werknemers)	681
Verlofdagenverplichting (WSW-werknemers en ambtelijk personeel)	347

Opgebouwd VT

Betreft 7 maanden vakantiegeld inclusief toeslag sociale lasten.

Verlofdagenverplichting

Betreft openstaande verlofdagen per eind 2016.

Gr KDB is onderdeel van een fiscale eenheid voor de omzetbelasting met de MareGroep NV en MareFlex BV.

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen

In overeenstemming met artikel 6.11 tot en met 6.13 van de Collectieve Arbeidsovereenkomst voor de Sociale Werkvoorziening 2015 – 2018 is bij de gemeenschappelijke regeling Kust-Duin- en Bollenstreek (Gr KDB) sprake van een seniorenregeling. De seniorenregeling houdt in dat werknemers van 57 jaar en ouder, die een ononderbroken diensttijd hebben van ten minste 5 jaren voorafgaand aan de ingangsdatum van de vermindering werktijd, op verzoek de formele arbeidsduur kunnen verkorten, onder gedeeltelijke doorbetaling van het geldende loon. De onderstaande tabel geeft een samenvatting van de seniorenregelingen.

Seniorenregeling						
	tot 1-10-2008		1-10-2008 tot 1-1-2018		vanaf 1-1-2018	
Leeftijd	Vermindering	Loondoorbetaling	Vermindering	Loondoorbetaling	Vermindering	Loondoor
57	1/5 deel	95,0%				
58			1/10 deel	95,0%		
59	2/5 deel	90,0%	1/5 deel	92,5%		
60					1/5 deel	
61,5			1/5 deel	100,0%		
62					1/5 deel	

De Gr KDB ontvangt jaarlijks rijksbijdrage voor de gerealiseerde SE's, hierdoor is deze verplichting niet van invloed op het resultaat van de Gr KDB.

Toelichting op het programma Wsw

(alle bedragen X € 1.000)

Begrotingsrechtmatigheid

Op programmaniveau hebben zich in het boekjaar geen begrotingsoverschrijdingen voorgedaan. Binnen de programma's komen over- en onderschreidingen voor. Deze zijn gedurende het jaar via de tussentijdse informatie aan het Dagelijks Bestuur gemeld en geaccordeerd.

Overige bedrijfsopbrengsten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Verhuur pand aan MareGroep NV	795	800	790
Verhuur pand aan MareGroep NV	**795**	**800**	**790**

Betreft het pand aan Nijverheidsweg 22 te Voorhout.

Lonen, salarissen en sociale lasten WSW-personeel

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Loonkosten WSW-werknemers	-14.063	-13.500	-14.314
Totale loonkosten WSW	**-14.063**	**-13.500**	**-14.314**
Sociale lasten	-2.454	-2.300	-2.508
Pensioenpremies	-1.203	-1.100	-1.182
	-3.657	-3.400	-3.690
Ziekengelden	25	0	3
Totale sociale lasten WSW	**-3.632**	**-3.400**	**-3.687**
Arbo dienst	-79	-70	-87
Opleidingen	-48	-35	-47
Vervoerskosten	-315	-300	-329
Eigen bijdrage vervoer	15	15	16
Overige personeelskosten	-59	-45	-61
Totaal overige personeelskosten WSW	**-486**	**-435**	**-508**
Totaal generaal	**-18.181**	**-17.335**	**-18.509**

Toelichting op het programma Wsw

(alle bedragen X € 1.000)

Salarissen ambtelijk personeel

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Loonkosten ambtelijk personeel	-60	-40	-86
Overige loonkosten	-1	0	-2
Totale loonkosten ambtelijk personeel	**-61**	**-40**	**-88**
Sociale lasten	-6	-5	-8
Pensioenpremies	-8	-5	-1
Totale sociale lasten ambtelijk personeel	**-14**	**-10**	**-9**
Totaal generaal	**-75**	**-50**	**-97**

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Aantal WSW-ers SE (gemiddeld)	672	637	692
Aantal FTE ambtelijk personeel (gemiddeld)	1	1	1
Totale loonkosten WSW per SE	-26	-27	-26
Totale loonkosten ambtelijk personeel per FTE	-75	-50	-75

Per 1 januari 2004 is het ambtelijk personeel overgegaan van de GR KDB naar de MareGroep NV. Slechts de niet actieve ambtenaren zijn nog in dienst van de GR KDB.

Afschrijvingen

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Afschrijvingen op materiële vaste activa met een economisch nut	**-209**	**-235**	**-219**

Managementvergoeding MareGroep NV

De GR Kust-, Duin- en Bollenstreek betaalt jaarlijks een vergoeding aan de MareGroep voor de inlening van het management, dat per 1 januari 2004 onderdeel uitmaakt van de MareGroep NV.

Toelichting op het programma Wsw

(alle bedragen X € 1.000)

Overige bedrijfskosten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Onderhoudskosten	-34	-35	-37
Verzekeringen en belastingen	-9	-10	-10
Overige bedrijfskosten	-60	-55	-39
	-103	**-100**	**-86**

De kosten voor energie, machines, indirecte materialen en automatisering worden geheel gedragen door MareGroep NV.

Incidentele baten en lasten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Incidentele baten:			
Subsidie sectorplannen (zogenoemde 'Kerstensgelden')	0	0	239
Vrijval voorziening groot onderhoud	0		77
Totaal incidentele baten	0	0	316
Incidentele lasten:			
Uitvoering sectorplannen	-110	0	-144
Totaal incidentele lasten	-110	0	-144
Saldo incidentele baten en lasten	**-110**	**0**	**172**

Subsidie sectorplannen (2016)
Met het aannemen van de motie Kerstens heeft de Tweede Kamer € 30 mln voor de herstructurering van de SW-sector beschikbaar gesteld. In dit kader heeft de Gr KDB samen met de andere SW-bedrijven in de arbeidsmarktregio 'Holland Rijnland' een sectorplan ingediend. Op basis van dit plan heeft de Gr KDB een subsidie van € 238.719 ontvangen.

Vrijval voorziening groot onderhoud (2016)
Per 31 december 2016 wordt niet meer voldaan aan de voorwaarden die gelden volgens het BBV voor de opname van de voorziening groot onderhoud. Als gevolg daarvan is het saldo van de voorziening groot onderhoud per 31 december 2016 vrijgevallen ten gunste van het resultaat.

Uitvoering sectorplannen
De bestedingen in het kader van de herstructurering van de SW-sector zijn hieronder verantwoord. Deze bestedingen worden voor de helft gedekt uit de bestemmingsreserve 'Kerstensgelden'. De onttrekking aan de bestemmingsreserve 'Kerstensgelden' in 2017 (€ 55.000) - welke ten gunste van de exploitatie komt - heeft eveneens een incidenteel karakter. Deze onttrekking is in het overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar 2017 verantwoord onder de jaarrekeningpost 'Onttrekkingen aan reserves'.

Toelichting op het programma Wsw

(alle bedragen X € 1.000)

Rentekosten en -baten

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Rente over rek.-courant verhouding MareGroep	-2	5	4
Rente langlopende leningen	-56	-75	-66
	-58	**-70**	**-63**

Rijksvergoeding

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Omvang rijksvergoeding WSW	17.208	16.135	18.218
Bonus begeleid werken	0	0	234
Uitgekeerde loonkostensubsidie	-799	-700	-820
Verhouding loonkosten WSW in %	-95%	-93%	-98%
Aantal gerealiseerde SE's (gemiddeld)	672	637	692
Rijksvergoeding per SE (in hele €)	25.602	24.600	26.331

Het gerealiseerd aantal SE's in 2017 was 20 lager dan in 2016.

Gemeentelijke bijdrage

	Realisatie 2017	Begroting 2017	Realisatie 2016
Hillegom	83.865	83.865	65.204
Katwijk (ZH)	265.549	265.549	206.460
Lisse	72.870	72.870	56.655
Noordwijk	90.299	90.299	70.206
Noordwijkerhout	55.159	55.159	42.885
Oegstgeest	31.636	31.636	24.596
Teylingen	115.003	115.003	89.413
Wassenaar	40.619	40.619	31.581
	755.000	**755.000**	**587.000**

Toelichting op het programma SPW

(alle bedragen X € 1.000)

Begrotingsrechtmatigheid

Op programmaniveau hebben zich in het boekjaar geen begrotingsoverschrijdingen voorgedaan. Binnen de programma's komen over- en onderschreidingen voor. Deze zijn gedurende het jaar via de tussentijdse informatie aan het Dagelijks Bestuur gemeld en geaccordeerd.

Salarissen ambtelijk personeel

	Realisatie 2017	Begroting 2017
Loonkosten ambtelijk personeel	-496	-375
Totale loonkosten ambtelijk personeel	**-496**	**-375**
Sociale lasten	-73	-55
Pensioenpremies	-70	-55
	-144	-110
Ziekengelden	0	0
Totale sociale lasten ambtelijk personeel	**-144**	**-110**
Ingehuurd personeel	-208	0
Reiskostenvergoedingen	-8	0
Eigen bijdrage vervoer	0	0
Overige personeelskosten	-22	0
Totaal overige personeelskosten ambtelijk personeel	**-238**	**0**
Totaal generaal	**-878**	**-485**

Overige bedrijfskosten

	Realisatie 2017	Begroting 2017
Verkoopkosten	-26	-30
Externe dienstverlening	-125	-85
Kantoorkosten	-28	-30
Overige bedrijfskosten	-25	-55
	-204	**-200**

Rijksvergoeding

	Realisatie 2017	Begroting 2017
Re-integratiebudget	1.273	1.047
Re-integratiebudget voorgaande jaren	88	0
	1.361	**1.047**

Toelichting op het programma Wsw

(alle bedragen X € 1.000)

Gemeentelijke bijdrage

	Realisatie 2017	Begroting 2017
Hillegom	38	38
Katwijk (ZH)	145	145
Lisse	27	27
Noordwijk	33	33
Noordwijkerhout	23	23
Teylingen	33	33
	300	**300**

Wet normering topinkomens (WNT)

Op grond van de Wet normering topinkomens kwalificeren de volgende personen als topfunctionaris van de Gemeenschappelijke Regeling Kust-, Duin- en Bollenstreek (zowel personen in dienstbetrekking als personen anders dan in dienstbetrekking):

Bestuur 2017

Naam	*Beloning**	*Functie*
A.L. van Kempen (DB)	€ -	Voorzitter
I.G. Mostert (DB)	€ -	Bestuurslid
A.E. Snuif (DB)	€ -	Bestuurslid
A. de Roon	€ -	Bestuurslid
J.J.G.M. Roeffen	€ -	Bestuurslid
D.T.C. Salman	€ -	Bestuurslid
A. Gotink	€ -	Bestuurslid
I.M. Zweers de Jong	€ -	Bestuurslid

Leden met (DB) achter de naam maken onderdeel uit van het Dagelijks Bestuur.

* Het bestuur was in 2016 ook onbezoldigd.

Directie 2017*		**2017**		**2016**
Naam: De heer H. Muller (niet in loondienst, langer dan 13 maanden)				
Functie: Directeur (01-03-2005 tm 30-09-2016)				
Omvang dienstverband (in fte)		-		0,4
Beloning	€	-	€	40.444
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	€	-		-
Voorziening ten behoeve van beloning betaalbaar op termijn	€	-	€	-
Totaal beloningen	€	-	€	40.444
Toepasselijke WNT-norm**	**€**	**-**	**€**	**53.700**
Naam: De heer Knoop (niet in loondienst, langer dan 13 maanden)				
Functie: Directeur (01-01-2017 tm 31-12-2017)				
Omvang dienstverband (in fte)		0,4		-
Beloning		51.559	€	-
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	€	-	€	-
Voorziening ten behoeve van beloning betaalbaar op termijn	€	-	€	-
Totaal beloningen	€	51.559	€	-
Toepasselijke WNT-norm**	**€**	**72.400**	**€**	**-**

Naam: De heer Knoop (niet in loondienst)				
Functie: Directeur (01-10-2016 tm 31-12-2016)				
Omvang dienstverband (in fte)		-		0,4
Aantal uren functievervulling in 2016		-		187
Bezoldiging per uur (=Totaal beloningen / Aantal uren functievervulling in 2016	€	-	€	71,1
Beloning	€	-	€	13.314
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	€	-	€	-
Voortziening ten behoeve van beloning betaalbaar op termijn	€	-	€	-
Totaal beloningen	€	-	€	13.314
Toepasselijke WNT-norm**	**€**	**-**	**€**	**28.800**

* De directie verricht werkzaamheden voor zowel Gr KDB, MareGroep NV als MareFlex BV. De directie is in loondienst van MareGroep NV waar derhalve ook de verloning volledig plaatsvindt. Jaarlijks wordt door MareGroep NV een managementvergoeding aan Gr KDB in rekening gebracht waarin is opgenomen het deel van de werkzaamheden van de directie dat ten gunste van Gr KDB komt. Er wordt derhalve slechts een deel van de totale loonkosten aan Gr KDB doorbelast. Alleen het deel van de totale beloning dat door MareGroep NV is doorbelast aan Gr KDB is toegelicht.

** De bezoldigingsnorm is herrekend naar de periode van de functievervulling.

De WNT stel een maximum aan de bezoldiging van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De algemene bezoldigingsnorm van de WNT bedraagt na indexering voor 2017: € 181.000 (2016: € 179.000).

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

GR KDB

Gemeenschappelijke Regeling
Werkvoorzieningschap Kust-, Duin- en Bollenstreek

Service punt WERK Duin- en Bollenstreek

MareGroep

Overzicht van baten en lasten in de begroting 2019

Meerjarenraming 2020-2022

Maart 2018

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	2
2.	Uitgangspunten voor deze begroting	3
3.	Financiering	6
4.	Weerstandsvermogen en risicobeheersing	7
5.	Onderhoud kapitaalgoederen	8
6.	Rechtmatigheid	8
7.	Verbonden partijen	9
8.	Overzicht van baten en lasten	11
9.	Programma Wsw	12
10.	Programma Servicepunt Werk	17
11.	Financiële meerjarenraming 2019-2021	21
12.	Overige financiële overzichten	24
13.	Uitsplitsingen per gemeente	25

1. Inleiding

Voor u ligt de meerjarenraming 2020-2022 van de Gemeenschappelijke regeling werkbedrijven Kust-, Duin- en Bollenstreek. De meerjarenraming beoogd de toekomstige ontwikkelingen in kosten en baten van de Gr KDB inbeeld te brengen.

Zichtbaar wordt, dat de tendens op financieel gebied niet gunstig is. Alhoewel dit geen nieuw gegeven is, baart het toch zorgen. Verwacht mag worden dat de invoering van de Participatiewet op de langere duur gunstig uit gaat werken ten aanzien van de inzetbaarheid op de (reguliere) arbeidsmarkt van mensen met een afstand tot deze arbeidsmarkt. Naast de sociale winst die dit oplevert, is ook een daling voorzien in kosten als gevolg van onder meer uitstroom uit de uitkering.

Het pad dat nodig is om dit te bereiken kent echter vele hobbels, met name op financieel gebied. Zo is er de terugloop van de subsidies voor de WSW en een krimpend verdienvermogen van het (oude) SW bedrijf. Andere onzekerheden zijn er ten aanzien van de hoogte van het Lage Inkomensvoordeel (LIV) en de dreigende veranderingen in de verdeling van het subsidiebudget voor de oude Wsw indien de dempingsmaatregel voor kleine gemeenten verlaten wordt. Daarnaast is er met de invoering van de Participatiewet al een bezuiniging doorgevoerd die zijn weerslag heeft op het gehele Participatiebudget.

Al met al geen eenvoudige opgave en de zekerheid dat periode dat de Gr KDB kostendekkend kon opereren voorlopig achter ons ligt.

Positief effect is er ook. De focus op re-integratie is namelijk scherper dan ooit. Met het realiseren van de nieuwe structuur van de Gr-KDB is de verbinding tussen de werkbedrijven van geborgd. Het Servicepunt Werk (SPW) is inmiddels enige tijd in de lucht en de eerste resultaten zijn zichtbaar. De toekomstvisie van MareGroep wordt uitgerold en zet het bedrijf in haar 2.0 versie breed in dienst van het sociaal domein. Kortom, de seinen staan op groen om ieder die ondersteuning om passend werk te vinden nodig heeft te kunnen bedienen. En dat is altijd winst!

2. Uitgangspunten voor deze begroting

Algemeen

De gemeenten in het samenwerkingsgebied Holland-Rijnland hebben een financiële kaderstelling voor de begrotingen 2019 van gemeenschappelijke regelingen opgesteld. Hierin is opgenomen dat de indexering wordt gesteld op 2,3% ten opzichte van 2018. De totale gemeentelijke bijdrage voor de Gr KDB blijft in 2019 gelijk aan die van 2018. Daarmee voldoet deze begroting ook aan de financiële kaderstelling vanuit Holland-Rijnland.`

Programma Wsw

- Voor de Wsw wordt het aantal arbeidsplaatsen berekend op basis van het aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen per ultimo 2017 minus de gemiddelde afbouw van de populatie door pensioneringen en natuurlijk verloop (3,5%).
- Voor het budget Wsw "oude stijl" wordt uitgegaan van de budgetten zoals opgegeven in de septembercirculaire 2017. Voor 2019 betekent dit een totaalbudget van € 14.955.000,- wat neerkomt op € 23.928,- per SE.
- De huuropbrengst 2019 is vastgesteld op basis van de in november 2017 uitgevoerde taxatie van het pand en bijbehorende grond aan de Nijverheidsweg 22 te Voorhout. De economische huurwaarde van het pand en de bijbehorende grond is hierbij voor 2018 vastgesteld op € 425.000,- per jaar. Voor 2019 is rekening gehouden met een prijsindexatie van 1,25%.
- Het dividend vanuit MareGroep is vastgesteld op basis van de begroting 2018 van MareGroep. Het dividend wordt na afloop van het begrotingsjaar vastgesteld en uitgekeerd.
- Voor de loonontwikkeling Wsw wordt uitgegaan van de afspraken zoals deze zijn vastgelegd in de cao Wsw 2015-2018. Hierbij wordt de loonontwikkeling in de Wsw gekoppeld aan de ontwikkeling van het wettelijk minimumloon of, indien dit hoger is, de loon-prijsontwikkeling. Voor 2019 wordt uitgegaan van een geringe loonstijging van 1%. Tevens wordt rekening gehouden met het zogenaamde Lage Inkomensvoordeel (LIV). Hierbij geldt een voordeel van maximaal € 1.000,- per dienstverband van 40 uur of naar rato. Het dienstverband moet minimaal 24 uur betreffen. Er is echter wel enige voorzichtigheid betracht omtrent de LIV omdat de overheid een maximalisering van het totaal uit te keren LIV-budget heeft ingesteld. Pas in de loop van 2018 ontstaat enige zekerheid omtrent het te ontvangen bedrag over 2017, waarna ook voor komende jaren een betere schatting kan worden gemaakt. Naast de loonontwikkelingen wordt uitgegaan van een terugloop in het personeelsbestand Wsw van 3,5% per jaar.
- Voor de kosten begeleid werken is uitgegaan van een jaarlijkse afname van het aantal begeleid werkers van 5%. Gemiddeld gezien is de afname in begeleid werken hoger dan in overige werksoorten binnen de Gr KDB (3,5%).
- Voor de kosten van niet regeling gebonden personeel wordt de cao gemeenteambtenaren gevolgd.
- Voor de vergoeding werkzaamheden MareGroep is in 2019 geen rekening gehouden met verdere verhoging van deze vergoeding omdat in MareGroep rekening wordt gehouden met een kleine afname in het stafpersoneel. Dit moet eventuele loonsverhogingen, en daarmee de te betalen vergoeding, compenseren.

- Voor de overige bedrijfskosten geldt dat, wat afschrijvingen betreft, ervan is uitgegaan dat alleen vervangingsinvesteringen plaatsvinden. De overige kosten dalen ten opzichte van de realisatie 2017 en de begroting 2018. Grootste oorzaak is de daling van de accountantskosten na het aangaan van een nieuwe overeenkomst met een nieuwe accountant. Daarnaast wordt ook een daling in de inlening van externe expertise verwacht, nu de vormgeving van Gr KDB naar de toekomst toe verder is uitgewerkt.
- De financiële baten en lasten bestaan uit rentebaten inzake de rekening courant verhouding met MareGroep en de te betalen rente inzake langlopende leningen bij de BNG. De rentebaten worden geschat en gelijk gehouden aan voorgaande jaren. De rentelasten dalen door aflossing van de leningen. De liquiditeitspositie vormt een blijvend risico waarbij mogelijkerwijs een nieuwe lening zal moeten worden afgesloten. Ook andere manieren van financiering worden hierbij bekeken. Voor deze begroting is derhalve enige voorzichtigheid betracht bij het vaststellen van de rentelasten.

Programma SPW

- Voor het re-integratiebudget is uitgegaan van de bedragen zoals deze zijn opgenomen in de septembercirculaire 2017. De ISD en de Sociale Dienst Katwijk hebben aangegeven dat diverse werkzaamheden inzake re-integratie bij hen zullen achterblijven. Het budget behorend bij deze taken komt ten gunste van ISD en Sociale Dienst Katwijk. Het beschikbare budget voor het SPW is daarmee lager dan het budget vanuit het Rijk. Overleg vindt plaats met zowel Sociale Dienst Katwijk als ISD om te bekijken of zij deze gelden nog daadwerkelijk besteden of dat het budget alsnog overgeheveld kan worden naar het SPW. Bij het opstellen van deze begroting is daaromtrent nog geen duidelijkheid.
- Onder uitvoeringskosten wordt verstaan de kosten die nodig zijn om personen werk-fit te maken. Dit bestaat uit het aanbieden van scholing, werkervaring en begeleiding. Voor het SPW geldt : rijksbudget is werkbudget. De uitvoeringskosten bedragen derhalve het resterende bedrag in de begroting.
- Wat de loonkosten niet regeling gebonden medewerkers betreft, wordt uitgegaan van het in het oorspronkelijke bedrijfsplan SPW aangegeven aantal werknemers van 10,50 fte. Door een uitbreiding van het takenpakket, mede veroorzaakt door de toename van het aantal statushouders, is de bezetting iets hoger. Voor 2019 geldt dat uitgegaan wordt van hetzelfde aantal fte omdat geen vermindering van het aantal taken wordt verwacht. Wel wordt ingezet op het verminderen van het aantal extern ingehuurde medewerkers en het aannemen van medewerkers in loondienst, waardoor de totale loonsom zal dalen. Voor de loonontwikkeling wordt uitgegaan van de cao gemeenteambtenaren.
- De vergoeding werkzaamheden MareGroep is gebaseerd op de dienstverlenings-overeenkomst (DVO) facilitair tussen SPW en MareGroep. In deze DVO is onder meer ondersteuning op het gebied van HRM, financiën, inkoop en facilitair opgenomen. Jaarlijks wordt geëvalueerd of het berekende bedrag overeenkomt met de afgenomen dienstverlening.
- Voor de overige bedrijfskosten geldt dat de reservering ‘vervanging inzake uitval’ is gebaseerd op de vervanging van 1 fte gedurende 3 maanden tegen een tarief van € 65,- per uur. Onder overige kosten worden gerekend kantoorkosten, relatiekosten en eventuele externe dienstverlening die niet door MareGroep kan worden uitgevoerd.

- Voor de financiële baten en lasten geldt dat geen rentebaten worden verwacht. De rentelasten zijn een schatting inzake het mogelijkerwijs gebruik moeten maken van de kredietfaciliteit bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) (‘rood staan’).

De begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022 zijn opgesteld volgens bovenstaande uitgangspunten en de voorschriften van het besluit Begroting en verantwoording (BBV).

3. Financiering

In de begroting 2019 en de meerjarenraming 2020-2022 is uitgegaan van het financiële beleid van de Gr KDB zoals vastgelegd door het Algemeen bestuur in het treasurystatuut d.d. 27 mei 2013.

De Gr KDB voldoet volledig aan de Wet Verplicht Schatkistbankieren, waarbij decentrale overheden worden verplicht hun overtollige middelen aan te houden bij het Ministerie van Financiën. Op deze middelen wordt geen rente vergoed.

Kasgeldlimiet

(x € 1.000,-)

Stap	Berekening bedragen	1e kw	2e kw	3e kw	4e kw
1	Vlottende schuld	1.400	1.400	1.400	1.400
2	Vlottende middelen	1.300	1.300	1.300	1.300
3	Netto vlottend (+) of overschot middelen (-)	100	100	100	100
4	Gemiddelde van (3)	100			
5	Kasgeldlimiet	1.674			
6a	Ruimte onder de kasgeldlimiet	1.574			
6b	Overschrijding van de kasgeldlimiet	0			
	Berekening kasgeldlimiet				
7	Begrotingstotaal	20.413			
8	Percentageregeling	8,20%			
	Kasgeldlimiet	1.674			

Renterisiconorm

(x € 1.000,-)

Stap	Variabele renterisico(norm)	2019	2020	2021	2022
1	Renteherzieningen	0	0	0	0
2	Aflossingen	211	211	211	211
3	Renterisico (1+2)	211	211	211	211
4	Renterisiconorm	4.083	3.970	3.891	3.807
5a	Ruimte onder renterisiconorm	3.872	3.759	3.680	3.596
5b	Overschrijding renterisiconorm	0	0	0	0
	Berekening renterisiconorm				
4a	Begrotingstotaal	20.413	19.850	19.455	19.035
4b	Percentageregeling	20%	20%	20%	20%
	Renterisiconorm	4.083	3.970	3.891	3.807

4. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Onder weerstandsvermogen wordt verstaan het vermogen om toekomstige tegenvallers op te vangen, zonder dat een dergelijke tegenvaller directe consequenties heeft voor het huidige beleid en/of daaraan verbonden activiteiten. Het weerstandsvermogen is van belang voor de mate waarin risico's waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen of waarvoor geen verzekeringen zijn afgesloten, kunnen worden opgevangen. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- de weerstandscapaciteit: de middelen en mogelijkheden waarover beschikt kan worden om niet begrote kosten te dekken.
- alle risico's waarvoor geen voorzieningen zijn gevormd of die niet tot afwaardering van activa hebben geleid en die van materiële betekenis zijn in relatie tot het balanstotaal of de financiële positie.

Weerstandscapaciteit

Beschikbare weerstandscapaciteit
(x € 1.000,-)

Onderdeel	**Omvang**
Algemene reserve	2.400
Bestemmingsreserves	0
Stille reserves	0
Onvoorzien in de begroting	0
Mogelijkheden tot genereren extra inkomsten	0
Overig	0
Totaal	**2.400**

Inventarisatie van risico's

Vanuit de risico-inventarisatie zijn de volgende risico's naar voren gekomen:

- Daling resultaat MareGroep: door de afbouw van de Wsw-populatie en mogelijke economische omstandigheden kan het resultaat van MareGroep lager worden dan voorheen. Het resultaat van MareGroep wordt aan de Gr KDB uitgekeerd en vormt zo een deel van de dekking in het exploitatietekort Gr KDB.
- Personeelskosten Wsw: arbeidsvoorwaardelijke omstandigheden kunnen leiden tot een stijging van de personeelskosten. Een voorbeeld hiervan is de verplichting om een transitievergoeding te betalen bij ontslag.
- Personeelskosten SPW: de huidige bezetting is mogelijk niet toereikend of er worden andere kwaliteiten gevraagd dan aanwezig zijn om de taken te vervullen. Extra kosten kunnen ontstaan in de vorm van omscholing, outplacement en het aantrekken van extra vast personeel.

Inventarisatie van risico´s
(x € 1.000,-)

Risicoprofiel	Benodigde omvang
Laag (kleine kans, mogelijkheid tot tijdig sturen)	5,00%
Gemiddeld (gemiddelde kans, sturen gedeeltelijk mogelijk)	10,00%
Hoog (grote kans, geen mogelijkheid tot tijdig sturen)	20,00%

Risicogebieden	Risicoprofiel	Percentage	Omvang 2019	Benodigd
Daling resultaat MareGroep	Gemiddeld	10,00%	2.018.000	201.800
Personeelskosten Wsw	Gemiddeld	10,00%	17.150.000	1.715.000
Personeelskosten SPW	Gemiddeld	10,00%	790.000	79.000
Totaal				**1.995.800**

Op basis van bovenstaande gegevens kan gesteld worden dat de weerstandscapaciteit positief is. De omvang van de geïnventariseerde risico's is kleiner dan de beschikbare weerstandscapaciteit.

5. Onderhoud kapitaalgoederen

In 2007 heeft het bestuur van de Gr KDB een beleidskader geformuleerd voor het onderhoud van kapitaalgoederen, ingaande per 1 januari 2008. Hierin is beschreven dat kapitaalgoederen in goede staat gehouden worden ter voorkoming van achterstallig onderhoud. Hiervoor is een bestemmingreserve gevormd. Naar verwachting is de omvang van deze reserve voldoende voor de uitvoer van het benodigde onderhoud.

Gr KDB heeft op één locatie een terrein met gebouw in gebruik:

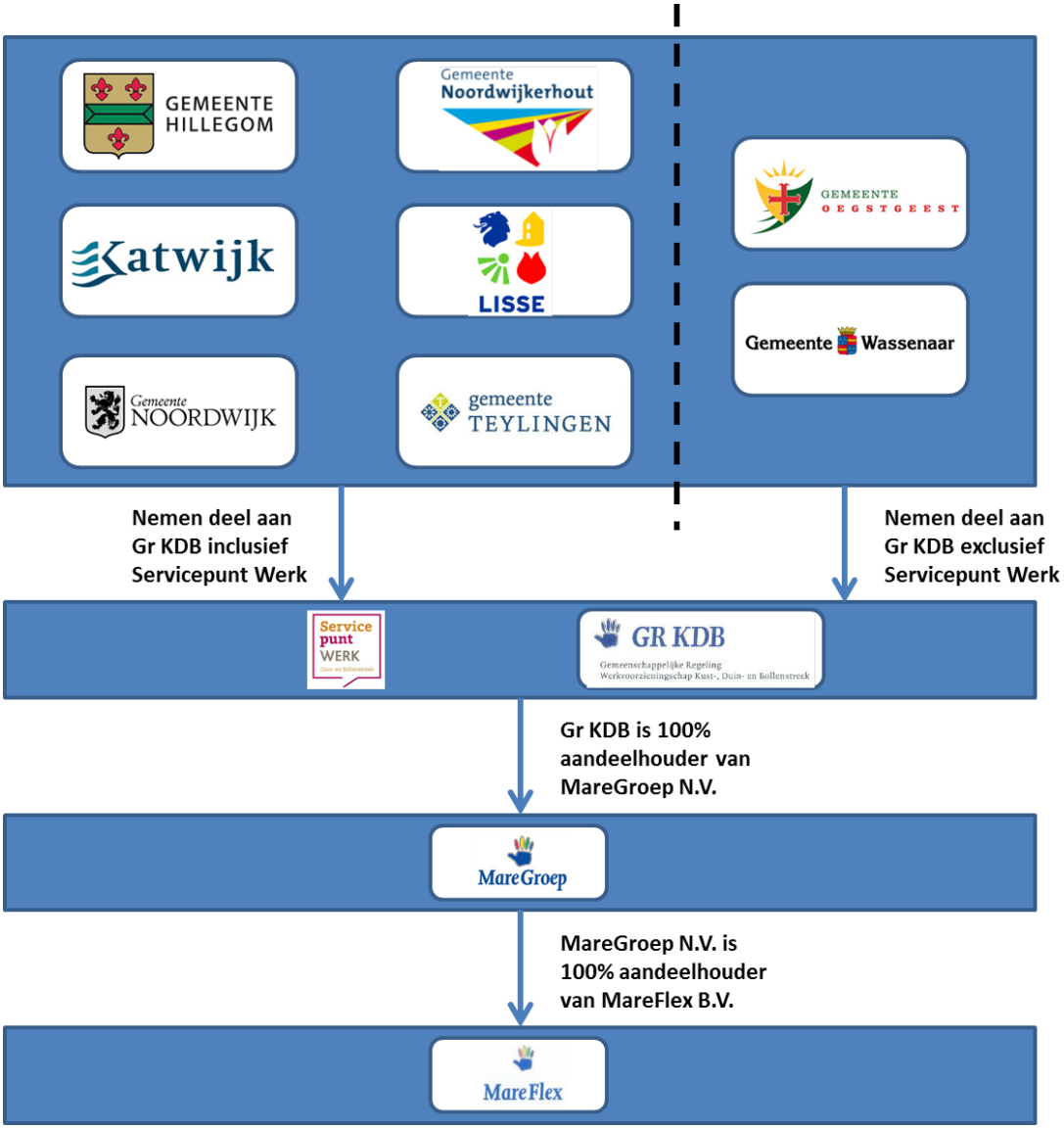
- Nijverheidsweg 22 te Voorhout

6. Rechtmatigheid

Het normen- en toetsingskader van de Gr KDB is in 2017 geactualiseerd en door het Algemeen Bestuur vastgesteld. Jaarlijks wordt beoordeeld in hoeverre actualisering van dit kader wegens relevante wijzigingen in de wet- en regelgeving benodigd is. De accountant toetst de wet- en regelgeving aan de uitvoering, zowel de getrouwheid van de cijfers als de rechtmatigheid van uitgaven.

7. Verbonden partijen

De Gr KDB is een gemeenschappelijke regeling van deelnemende gemeenten en daarmee een openbaar lichaam. De Gr KDB kent een modulaire opbouw waardoor gemeenten zelf beslissen of zij deelnemen aan één of meerdere modules. Alle acht deelnemende gemeenten nemen deel aan de module Wsw oud. Aan de module SPW nemen zes van de acht gemeenten deel (Oegstgeest en Wassenaar niet). Voor de module Beschut Werken geldt dat nog verdere besluitvorming in de gemeenten dient plaats te hebben.

Verbonden partijen zijn privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisaties waarin de Gr KDB een bestuurlijk en financieel belang heeft. Dit geldt uitsluitend voor het belang dat de Gr KDB heeft in MareGroep N.V. (100%) en -indirect via MareGroep N.V.- in MareFlex B.V. (100%). De samenwerking tussen Gr KDB en MareGroep N.V. is geregeld in een aanwijzingsbesluit, een samenwerkings-overeenkomst en een jaarovereenkomst. MareGroep N.V. is, op de taken behorende bij het Servicepunt Werk na, de uitvoeringsorganisatie van de Gr KDB.

Het beleidskader rondom deelnemingen is niet geformaliseerd, echter het voornaamste uitgangspunt is dat de Gr KDB niet over gaat tot de oprichting van of de deelneming aan een privaatrechtelijke rechtspersoon, tenzij op deze wijze een publiek belang wordt behartigd dat niet op een andere wijze tot stand wordt gebracht. Hierna is een overzicht opgenomen van verbonden partijen op geconsolideerd niveau (dat wil zeggen MareGroep N.V. en haar 100% deelneming MareFlex B.V.).

MareGroep N.V.

Vestigingsplaats	Voorhout
Openbaar belang	Uitvoering deel Wsw "oude stijl" van Participatiewet
Veranderingen	In 2019 worden geen veranderingen in het belang
Vertegenwoordiging Gr KDB	Gr KDB is enig aandeelhouder van MareGroep N.V. In de Algemene Vergadering van Aandeelhouders wordt Gr KDB vertegenwoordigt door de voorzitter van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur.

Financiële gegevens	**1-1-2019**	**31-12-2019**
Eigen vermogen	3.400.000	3.400.000
Vreemd vermogen	1.000.000	1.000.000
	2018	**2019**
Omvang financieel resultaat	2.018.000	2.000.000

8. Overzicht van baten en lasten

Gr KDB totaal

(bedragen x € 1.000)

Realisatie 2017 betreft voorlopige cijfers.

	Begroting 2019	Begroting 2018	Realisatie 2017
Programma Wsw			
Baten	17.403	17.618	19.365
Lasten	-17.870	-18.015	-18.980
Saldo baten en lasten	**-467**	**-397**	**385**
Programma SPW			
Baten	1.510	1.330	1.361
Lasten	-510	-580	-364
Saldo baten en lasten	**1.000**	**750**	**997**
Gerealiseerde kosten overhead	**-1.983**	**-1.938**	**-2.229**
Financiële baten en lasten	**-50**	**-65**	**-58**
Toevoeging / onttrekking aan reserves			
Programma Wsw	0	0	55
Programma SPW	0	0	0
Totaal mutaties reserves	**0**	**0**	**55**
Gemeentelijke bijdrage exploitatietekort			
Programma Wsw	1.500	1.500	755
Programma SPW	0	150	300
Totaal gemeentelijke bijdragen	**1.500**	**1.650**	**1.055**
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**205**

Een nadere toelichting wordt in de volgende paragrafen gegeven.

9. Programma Wsw

Programma Wsw

(bedragen x € 1.000)

Realisatie 2017 betreft voorlopige cijfers

	Begroting 2019	Begroting 2018	Realisatie 2017
Baten			
Budget Wsw "oude stijl"	14.955	15.508	17.208
Huuropbrengsten	430	810	795
Dividend MareGroep N.V.	2.018	1.300	1.362
Totaal baten	17.403	17.618	19.365
Lasten			
Kosten Wsw-werknemers	-17.150	-17.265	-18.181
Kosten begeleid werken	-720	-750	-799
Totaal lasten	-17.870	-18.015	-18.980
Saldo baten en lasten	**-467**	**-397**	**385**
Overhead			
Kosten niet regeling gebonden werknemers	-35	-35	-75
Vergoeding werkzaamheden MareGroep	-683	-683	-650
Overige bedrijfskosten	-270	-325	-422
Incidentele baten en lasten	0	0	0
Totaal overhead	**-988**	**-1.043**	**-1.147**
Financiële baten en lasten	**-45**	**-60**	**-58**
Mutaties reserves	**0**	**0**	**55**
Subtotaal programma Wsw	**-1.500**	**-1.500**	**-765**
Gemeentelijke bijdrage exploitatietekort	1.500	1.500	755
Gerealiseerd resultaat programma Wsw	**0**	**0**	**-10**

Toelichting op het overzicht van baten en lasten Wsw

Algemeen

Operationele activiteiten vinden vanaf 1 januari 2004 plaats in MareGroep N.V.

	Begroting 2019	Begroting 2018	Realisatie 2017
Budget Wsw "oude stijl"			
Budget Wsw "oude stijl"	14.955	15.508	17.208
Verhouding loonkosten Wsw in relatie tot het Rijksbudget in procenten	-0,14	-0,13	-0,12
Aantal se's gemiddeld	625	644	672
Rijksbudget per se (in euro)	23.928	24.081	25.607

Vanaf 2015 geldt niet langer een taakstelling voor het aantal te realiseren arbeidsplaatsen. Vanuit het Rijk wordt een totaalbudget per gemeente vastgesteld, gebaseerd op aandeel in het totaal aantal berekende Wsw plaatsen met een zogenaamde demping voor kleine gemeenten . Dat betekent ook dat niet langer een terugbetaalverplichting bestaat bij onderrealisatie. Er wordt bij de vaststelling uitgegaan van een jaarlijks natuurlijk verloop van 4 á 5%. In werkelijkheid ligt dit verloop iets lager (3,5%). Er wordt momenteel gesproken over een aanpassing in de vaststelling van het budget, waarbij wordt afgestapt van de demping voor kleine gemeenten. Voor de Gr KDB kan dit een verdere verlaging van het budget Wsw ‘oude stijl’ tot gevolg hebben. Op dit moment is nog niet definitief bekend of en wanneer deze verandering doorgevoerd zal worden. Er is in deze begroting dan ook geen rekening gehouden met deze verandering.

	Begroting 2019	Begroting 2018	Realisatie 2017
Huuropbrengsten			
Huur gebouwen Voorhout	430	810	795

De Gr KDB verhuurt haar terrein en pand tegen marktconform tarief aan MareGroep. In november 2017 heeft een taxatie van de waarde van het pand en bijbehorende grond plaatsgevonden, waarbij ook is gekeken naar de economische huurwaarde van het pand en de bijbehorende grond. Uit deze taxatie kwam voor 2018 een huurwaarde van € 425.000,- naar voren. Voor 2019 is rekening gehouden met een prijsindexatie van 1,25%.

	Begroting 2019	Begroting 2018	Realisatie 2017
Dividend MareGroep			
Dividend over voorgaand boekjaar	2.018	1.300	1.362

De Gr KDB is de enige aandeelhouder van MareGroep N.V. De winst die in MareGroep gegenereerd wordt, wordt, na goedkeuring van de jaarrekening, geheel of gedeeltelijk uitgekeerd aan de Gr KDB. Het bedrag dat uitgekeerd wordt, wordt vastgesteld in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders waarin zitting hebben de voorzitter van de Raad van Commissarissen MareGroep en de voorzitter van het Dagelijks Bestuur Gr KDB (zie ook hoofdstuk 7 Verbonden partijen).

	Begroting 2019	Begroting 2018	Realisatie 2017
Kosten Wsw-werknemers			
Lonen en sociale lasten	-16.700	-16.800	-17.695
Overige kosten Wsw	-450	-465	-486
Totaal	**-17.150**	**-17.265**	**-18.181**
Aantal Se's	625	644	672
Loonkosten per FTE (in euro)	-26.720	-26.087	-26.332
Overige kosten per FTE (in euro)	-720	-722	-723

Aantal SE Wsw	Begroting 2019	Begroting 2018	Realisatie 2017
Detacheren en schoonmaak	163	167	175
Begeleid werken	67	71	72
Productie	217	217	233
Diensten	142	149	153
Overig	36	40	39
Totaal	**625**	**644**	**672**

Voor de loonontwikkeling Wsw wordt uitgegaan van de afspraken zoals deze zijn vastgelegd in de cao Wsw 2015-2018. Hierbij wordt de loonontwikkeling in de Wsw gekoppeld aan de ontwikkeling van het wettelijk minimumloon of, indien dit hoger is, de loon-prijsontwikkeling. Voor 2019 wordt uitgegaan van een geringe loonstijging van 1%. Tevens wordt rekening gehouden met het zogenaamde Lage Inkomensvoordeel (LIV). Hierbij geldt een voordeel van maximaal € 1.000,- per dienstverband van 40 uur of naar rato. Het dienstverband moet minimaal 24 uur betreffen. Er is echter wel enige voorzichtigheid betracht omtrent de LIV omdat de overheid een maximalisering van het totaal uit te keren LIV-budget heeft ingesteld. Pas in de loop van 2018 ontstaat enige zekerheid omtrent het te ontvangen bedrag over 2017, waarna ook voor komende jaren een betere schatting kan worden gemaakt. Naast de loonontwikkelingen wordt uitgegaan van een terugloop in het personeelsbestand Wsw van 3,5% per jaar.

	Begroting 2019	Begroting 2018	Realisatie 2017
Kosten begeleid werken			
Te betalen loonkostensubsidie ivm begeleid werken	-720	-750	-799

De terugloop van beleid werken is gesteld op 5%. Gemiddeld gezien is de terugloop in begeleid werken hoger dan in overige werksoorten binnen de Gr KDB.

	Begroting 2019	Begroting 2018	Realisatie 2017
Kosten niet regeling gebonden werknemers			
Lonen en sociale lasten	-35	-35	-75

De loonkosten bestaan in 2019 alleen nog uit het salaris van de secretaris van de Gr KDB. Voor de loonontwikkeling wordt uitgegaan van de cao gemeenteambtenaren.

	Begroting 2019	Begroting 2018	Realisatie 2017
Vergoeding werkzaamheden MareGroep			
Vergoeding werkzaamheden MareGroep	-683	-683	-650

In de Gr KDB zijn alle Wsw-medewerkers in dienst. Staf- en begeleidend personeel heeft een dienstbetrekking met MareGroep N.V. Voor de werkzaamheden die het staf- en begeleidend personeel uitvoert t.b.v. de Gr KDB wordt een vergoeding betaald. Onder deze werkzaamheden worden o.a. gerekend ondersteuning door directie, HRM, financiën, secretariaat, consulenten en ander begeleidend personeel. Voor 2019 is geen rekening gehouden met verdere verhoging van deze vergoeding omdat in MareGroep rekening wordt gehouden met een kleine afname in het staf-personeel. Dit moet eventuele loonsverhogingen (en daarmee tarief) compenseren.

	Begroting 2019	begroting 2018	Realisatie 2017
Overige bedrijfskosten			
Afschrijving vaste activa	-210	-225	-209
Overige kosten	-60	-100	-103
Incidentele baten en lasten	0	0	-110
Totaal overige bedrijfskosten	**-270**	**-325**	**-422**

De activa in de Gr KDB bestaan uit de grond en het gebouw behorende bij de Nijverheidsweg 22 te Voorhout, alsmede de installaties die hier aard- en nagelvast aan verbonden zijn. Wat investeringen betreft is er alleen sprake van vervangingsinvesteringen. De jaarlijkse afschrijvingslasten blijven hierdoor (nagenoeg) gelijk.

De overige kosten bestaan o.a. uit klein onderhoud gebouw en terrein, accountantskosten en belastingen. Ten opzichte van 2017 en de begroting 2018 is een daling van de overige kosten te zien. Grootste oorzaak is de daling van de accountantskosten na het aangaan van een nieuwe overeenkomst met een nieuwe accountant. Daarnaast wordt ook een daling in de inlening van externe expertise verwacht, nu de vormgeving van de Gr KDB naar de toekomst toe verder is uitgewerkt.

	Begroting 2019	Begroting 2018	Realisatie 2017
Financiële baten en lasten			
Rentebaten	5	5	0
Rentelasten	-50	-65	-58
Totaal	**-45**	**-60**	**-58**

De rentebaten hebben betrekking op de rekening courant verhouding met MareGroep. De rentelasten hebben betrekking op een tweetal leningen die aangegaan zijn om problemen met de liquiditeit het hoofd te bieden. De liquiditeitspositie vormt een blijvend risico waarbij mogelijkerwijs een nieuwe lening zal moeten worden afgesloten. Ook andere manieren van financiering worden hierbij bekeken. Voor deze begroting is derhalve enige voorzichtigheid betracht bij het vaststellen van de rentelasten.

	Begroting 2019	Begroting 2018	Realisatie 2017
Mutaties reserves			
Vrijval reserve Kerstensgelden	0	0	55
Totaal mutaties reserves	**0**	**0**	**55**

De Gr KDB heeft naar aanleiding van de motie Kerstens cs een bedrag ontvangen voor de uitvoering van transformatie- en innovatieplannen die noodzakelijk zijn door de invoering van de Participatiewet. Naar verwachting wordt de uitvoering van deze plannen in 2018 afgerond en zijn daarmee ook alle gelden besteed.

Gemeentelijke bijdrage in exploitatietekort

Gemeentelijke bijdrage per SE in hele euro's	2019	2018	2017
Totaal aantal SE Wsw	625	644	672
Gemeentelijke bijdrage	1.500.000	1.500.000	755.000
Gemeentelijke bijdrage per SE	**2.400**	**2.329**	**1.124**

Door de afname van het budget Wsw ‘oude stijl’ en een (kleine) stijging van de lonen Wsw veroorzaakt door cao-afspraken, wordt het verschil tussen beiden steeds groter. Doordat de winst binnen MareGroep N.V. niet oneindig kan blijven toenemen om dit verschil te dekken, groeit derhalve het exploitatietekort in de Gr KDB.

10. Programma Servicepunt Werk

Programma SPW

(bedragen x € 1.000)

Realisatie 2017 betreft voorlopige cijfers

	Begroting 2019	Begroting 2018	Realisatie 2017
Baten			
Re-integratiebudget	1.510	1.330	1.361
Totaal baten	1.510	1.330	1.361
Lasten			
Uitvoeringskosten	-510	-580	-364
Totaal lasten	-510	-580	-364
Saldo baten en lasten	**1.000**	**750**	**997**
Overhead			
Kosten niet regeling gebonden werknemers	-790	-685	-878
Vergoeding werkzaamheden MareGroep	-125	-125	-125
Overige bedrijfskosten	-80	-85	-79
Incidentele baten en lasten	0	0	0
Totaal overhead	**-995**	**-895**	**-1.082**
Financiële baten en lasten	**-5**	**-5**	**0**
Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**
Subtotaal programma Wsw	**0**	**-150**	**-85**
Gemeentelijke bijdrage exploitatietekort	0	150	300
Gerealiseerd resultaat programma Wsw	**0**	**0**	**215**

Toelichting op het overzicht van baten en lasten SPW

	Begroting 2019	Begroting 2018	Realisatie 2017
Re-integratiebudget			
Re-integratiebudget	1.985	1.805	1.796
Te financieren taken ISD Bollenstreek	-225	-225	-275
Te financieren taken SD Katwijk	-250	-250	-248
Re-integratiebudget voorgaande jaren	0	0	88
Totaal re-integratiebudget	**1.510**	**1.330**	**1.361**

Voor het re-integratiebudget is uitgegaan van de bedragen zoals deze zijn opgenomen in de septembercirculaire 2017. ISD en de Sociale Dienst Katwijk hebben aangegeven dat diverse werkzaamheden inzake re-integratie bij hen zullen achterblijven. Het budget behorend bij deze taken komt ten gunste van ISD en Sociale Dienst Katwijk. Het beschikbare budget voor het SPW is daarmee lager dan het budget vanuit het Rijk. Overleg vindt plaats met zowel Sociale Dienst Katwijk als ISD om te bekijken of zij deze gelden nog daadwerkelijk besteden of dat het budget alsnog overgeheveld kan worden naar het SPW. Bij het opstellen van deze begroting is daaromtrent nog geen duidelijkheid.

	Begroting 2019	Begroting 2018	Realisatie 2017
Uitvoeringskosten			
Uitvoeringskosten	-510	-580	-364

Onder uitvoeringskosten wordt verstaan de kosten die nodig zijn om personen werk-fit te maken. Dit bestaat uit het aanbieden van scholing, werkervaring en begeleiding. Voor het SPW geldt rijksbudget is werkbudget. De uitvoeringskosten bedragen derhalve het resterend bedrag in de begroting.

Kosten niet regeling gebonden werknemers	Begroting 2019	Begroting 2018	Realisatie 2017
Lonen en sociale lasten	-790	-685	-878

Aantal fte SPW	2019	2018	2017
Manager	1,00	1,00	1,00
Accountmanagement	2,50	2,50	2,56
Consulenten arbeidsintegratie	7,00	6,50	7,07
Administratieve ondersteuning	1,00	0,50	1,01
Totaal	**11,50**	**10,50**	**11,64**
Loonkosten per fte	-69	-65	-75

In het oorspronkelijke bedrijfsplan SPW is uitgegaan van 10,50 fte. Door een uitbreiding van het takenpakket, mede veroorzaakt door de toename van het aantal statushouders, is de bezetting iets hoger. Voor 2019 geldt dat uitgegaan wordt van hetzelfde aantal fte omdat geen vermindering van het aantal taken wordt verwacht. Wel wordt ingezet op het verminderen van het aantal extern ingehuurde medewerkers en het aannemen van medewerkers in loondienst, waardoor de totale loonsom zal dalen. Voor de loonontwikkeling wordt uitgegaan van de cao gemeenteambtenaren.

Vergoeding werkzaamheden MareGroep	Begroting 2019	Begroting 2018	Realisatie 2017
Vergoeding werkzaamheden MareGroep	-125	-125	-125

De vergoeding werkzaamheden MareGroep is gebaseerd op de dienstverleningsovereenkomst (DVO) facilitair tussen SPW en MareGroep. In deze DVO is onder meer ondersteuning op het gebied van HRM, financiën, inkoop en facilitair opgenomen. Jaarlijks wordt geëvalueerd of het berekende bedrag overeenkomt met de afgenomen dienstverlening.

Overige bedrijfskosten	Begroting 2019	begroting 2018	Realisatie 2017
Afschrijving vaste activa	0	-5	0
Reservering inzake vervanging personeel bij uitval	-30	-30	0
Overige kosten	-50	-50	-79
Incidentele baten en lasten	0	0	0
Totaal overige bedrijfskosten	**-80**	**-85**	**-79**

De reservering vervanging inzake uitval is gebaseerd op de vervanging van 1 fte gedurende 3 maanden tegen een tarief van € 65,- per uur. Onder overige kosten worden gerekend kantoorkosten, relatiekosten en eventuele externe dienstverlening die niet door MareGroep kan worden uitgevoerd.

	Begroting 2019	Begroting 2018	Realisatie 2017
Financiële baten en lasten			
Rentebaten	0	0	0
Rentelasten	-5	-5	0
Totaal	**-5**	**-5**	**0**

Er worden geen rentebaten verwacht. De rentelasten zijn een schatting inzake het mogelijkerwijs gebruik moeten maken van de kredietfaciliteit bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) (‘rood staan’).

11. Financiële meerjarenraming 2019-2021

Gr KDB totaal

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Programma Wsw				
Baten	17.403	16.470	16.040	15.605
Lasten	-17.870	-17.185	-16.750	-16.215
Saldo baten en lasten	**-467**	**-715**	**-710**	**-610**
Programma SPW				
Baten	1.510	1.635	1.675	1.790
Lasten	-510	-625	-655	-760
Saldo baten en lasten	**1.000**	**1.010**	**1.020**	**1.030**
Gerealiseerde kosten overhead	**-1.983**	**-1.990**	**-2.000**	**-2.010**
Financiële baten en lasten	**-50**	**-50**	**-50**	**-50**
Toevoeging / onttrekking aan reserves				
Programma Wsw	0	0	0	0
Programma SPW	0	0	0	0
Totaal mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Gemeentelijke bijdrage exploitatietekort				
Programma Wsw	1.500	1.745	1.740	1.640
Programma SPW	0	0	0	0
Totaal gemeentelijke bijdragen	**1.500**	**1.745**	**1.740**	**1.640**
Gerealiseerd resultaat	**0**	**0**	**0**	**0**

Programma Wsw

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Budget Wsw "oude stijl"	14.955	14.035	13.600	13.160
Huuropbrengsten	430	435	440	445
Dividend MareGroep N.V.	2.018	2.000	2.000	2.000
Totaal baten	17.403	16.470	16.040	15.605
Lasten				
Kosten Wsw-werknemers	-17.150	-16.500	-16.100	-15.600
Kosten begeleid werken	-720	-685	-650	-615
Totaal lasten	-17.870	-17.185	-16.750	-16.215
Saldo baten en lasten	**-467**	**-715**	**-710**	**-610**
Overhead				
Kosten niet regeling gebonden werknemers	-35	-35	-35	-35
Vergoeding werkzaamheden MareGroep	-683	-680	-680	-680
Overige bedrijfskosten	-270	-270	-270	-270
Incidentele baten en lasten	0	0	0	0
Totaal overhead	**-988**	**-985**	**-985**	**-985**
Financiële baten en lasten	**-45**	**-45**	**-45**	**-45**
Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Subtotaal programma Wsw	**-1.500**	**-1.745**	**-1.740**	**-1.640**
Gemeentelijke bijdrage exploitatietekort	1.500	1.745	1.740	1.640
Gerealiseerd resultaat programma Wsw	**0**	**0**	**0**	**0**

Programma SPW

(bedragen x € 1.000)

	Begroting 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022
Baten				
Re-integratiebudget	1.510	1.635	1.675	1.790
Totaal baten	1.510	1.635	1.675	1.790
Lasten				
Uitvoeringskosten	-510	-625	-655	-760
Totaal lasten	-510	-625	-655	-760
Saldo baten en lasten	**1.000**	**1.010**	**1.020**	**1.030**
Overhead				
Kosten niet regeling gebonden werknemers	-790	-800	-810	-820
Vergoeding werkzaamheden MareGroep	-125	-125	-125	-125
Overige bedrijfskosten	-80	-80	-80	-80
Incidentele baten en lasten	0	0	0	0
Totaal overhead	**-995**	**-1.005**	**-1.015**	**-1.025**
Financiële baten en lasten	**-5**	**-5**	**-5**	**-5**
Mutaties reserves	**0**	**0**	**0**	**0**
Subtotaal programma Wsw	**0**	**0**	**0**	**0**
Gemeentelijke bijdrage exploitatietekort	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat programma Wsw	**0**	**0**	**0**	**0**

12. Overige financiële overzichten

Staat van leningen o/g

Bank	Vanaf	Tot	Bedrag per 1/1/19	GRB	Percentage	Aflossing	Bedrag per 31/12/19
BNG	02-05-02	02-05-22	400.000	0400	5,37	100.000	300.000
BNG	02-05-04	02-05-22	444.460	0405	4,50	111.110	333.350

Overzicht reserves en voorzieningen

(bedragen x € 1.000)

Reserves	Algemene reserve	Bestemmingsreserve Toekomstvisie	Bestemmingsreserve groot onderhoud
Stand per 01-01-2019	2.100	200	97
Toevoegingen	0	0	20
Onttrekkingen	0	-100	0
Stand per 31-12-2019	**2.100**	**100**	**117**

13. Uitsplitsing gegevens per gemeente

Aantal SE Wsw per gemeente

Gemeente	2019	2020	2021	2022
Hillegom	60,41	58,30	56,26	54,29
Katwijk	237,26	228,96	220,94	213,21
Lisse	63,36	61,15	59,01	56,94
Noordwijk	62,96	60,76	58,63	56,58
Noordwijkerhout	36,77	35,49	34,24	33,05
Oegstgeest	25,49	24,59	23,73	22,90
Teylingen	102,45	98,86	95,40	92,06
Wassenaar	36,29	35,02	33,80	32,61
Totaal	**625,00**	**603,13**	**582,02**	**561,65**

Aantal personen Wsw per gemeente

Gemeente	2019	2020	2021	2022
Hillegom	72,00	70,00	67,00	65,00
Katwijk	274,00	265,00	255,00	247,00
Lisse	77,00	75,00	72,00	70,00
Noordwijk	76,00	73,00	71,00	68,00
Noordwijkerhout	43,00	41,00	40,00	39,00
Oegstgeest	30,00	29,00	28,00	27,00
Teylingen	121,00	116,00	112,00	108,00
Wassenaar	44,00	43,00	41,00	40,00
Totaal	**737,00**	**712,00**	**686,00**	**664,00**

Gemeentelijke bijdrage Gr KDB totaal

in hele euro's

Gemeente	2019	2020	2021	2022
Hillegom	147.785	171.924	171.431	161.579
Katwijk	551.731	641.848	640.008	603.226
Lisse	149.084	173.434	172.938	162.999
Noordwijk	161.288	187.631	187.094	176.341
Noordwijkerhout	89.804	104.472	104.173	98.186
Oegstgeest	61.043	71.013	70.810	66.740
Teylingen	247.882	288.370	287.543	271.018
Wassenaar	91.382	106.308	106.003	99.911
Totaal gemeenten	**1.500.000**	**1.745.000**	**1.740.000**	**1.640.000**

Gemeentelijke bijdrage per SE in hele euro's	2019	2020	2021	2022
Totaal aantal SE Wsw	625	603	582	562
Gemeentelijke bijdrage	1.500.000	1.745.000	1.740.000	1.640.000
Gemeentelijke bijdrage per SE	**2.400**	**2.893**	**2.990**	**2.920**

De gemeentelijke bijdrage Wsw wordt bij de definitieve vaststelling, na afloop van het verslagjaar, verdeeld op basis van het gemiddeld aantal SE Wsw over de drie jaar voorafgaand aan het verslagjaar dat per gemeente in dienst is bij de Gr KDB (voor het begrotingsjaar derhalve de periode 2016-2018). Daarbij wordt rekening gehouden met een bonus-/malussysteem waarbij geldt dat op basis van de bij MareGroep gegenereerde omzet een factor wordt bepaald. Afhankelijk van deze factor betaalt een gemeente relatief meer of minder gemeentelijke bijdrage. De factorverdeling is hierbij:

Gemiddelde omzet per gemeente per Se in %	Factor
> 100%	100,0%
< 100% maar > 50%	112,5%
< 50%	125,0%

Voor de begroting 2019 geldt dat ten tijde van het opstellen nog geen bezettings- en omzetcijfers over 2018 beschikbaar zijn. Daarom wordt voor de begroting gerekend met het gemiddeld aantal SE Wsw over de periode 2015-2017.

Gemeentelijke bijdrage programma SPW

in hele euro's

Gemeente	2019	2020	2021	2022
Hillegom	0	0	0	0
Katwijk	0	0	0	0
Lisse	0	0	0	0
Noordwijk	0	0	0	0
Noordwijkerhout	0	0	0	0
Teylingen	0	0	0	0
Totaal gemeenten	**0**	**0**	**0**	**0**

Vanwege het uitgangspunt ‘rijksbudget is werkbudget’ wordt voor het SPW geen gemeentelijke bijdrage verwacht.

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-18-46065
Raad-18-82313

Opgesteld door
Marcel Koelewijn

Raadsvoorstel

Onderwerp: Vaststelling inrichting programmabegroting 2019-2022

Voorgesteld raadsbesluit (beslispunten)
In te stemmen met de inrichting van de programmabegroting Noordwijk (met ingang van begrotingsjaar 2019) op de hierna beschreven wijze:

Programma's
Programma 1: Bestuur en Ondersteuning
Programma 2: Veiligheid
Programma 3: Verkeer en Vervoer
Programma 4: Economie
Programma 5: Onderwijs
Programma 6: Sport, Cultuur en recreatie
Programma 7: Sociaal Domein
Programma 8: Volksgezondheid en milieu
Programma 9: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Paragrafen
Paragraaf A: Lokale Heffingen (verplicht op basis art.9 BBV)
Paragraaf B: Weerstandsvermogen en risicobeheersing ((verplicht op basis art.9 BBV)
Paragraaf C: Onderhoud kapitaalgoederen (verplicht op basis art.9 BBV)
Paragraaf D: Financiering (verplicht op basis art.9 BBV)
Paragraaf E: Bedrijfsvoering (verplicht op basis art.9 BBV)
Paragraaf F: Verbonden Partijen (verplicht op basis art.9 BBV)
Paragraaf G: Grondbeleid (verplicht op basis art.9 BBV)

Korte toelichting
De raadswerkgroep Planning en Control heeft de voorkeur geuit om de programma's in de begroting 2019 van de nieuwe gemeente Noordwijk in te delen volgens de taakvelden zoals deze beschreven zijn in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Deze taakvelden zijn door de wetgever bedoeld om de uitgaven en inkomsten van de verschillende gemeenten op eenduidige manier met elkaar te kunnen vergelijken. Beide gemeenten hebben er in het verleden voor gekozen om een eigen programma-indeling in de begroting te hanteren, om zo tegemoet te komen aan de eigen informatiebehoefte. Zo heeft de gemeente Noordwijk op dit moment 12 programma's en de gemeente Noordwijkerhout 5 programma's in de programmabegroting 2018.
Om de budgetten van de beide gemeenten samen te voegen is de indeling in taakvelden het overzichtelijkst, omdat dit het standaard volgt van het BBV en de vergelijkbaarheid met andere gemeenten vergroot. Het betreft een indeling die een basis vormt voor de programma begroting van de nieuw te vormen raad.

Ook voor de paragrafen wordt aansluiting gezocht bij de BBV. Die schrijft voor in artikel 9 dat er 7 verplichte paragrafen in de begroting opgenomen moeten worden. De gemeente is vrij om hier nog extra paragrafen aan toe te voegen. Voorgesteld wordt deze verplichte paragrafen op te nemen in de programmabegroting 2019.

Aan de hand van de inrichting in de coalitiekoers/coalitieakkoord 2019-2022 wordt bekeken of de indeling van de programma's en paragrafen aangepast moet worden, om zodoende de inzichten in het te voeren beleid en beheer en voor de gemeenteraad te vergroten.

Onderbouwing voorstel(len)
In te stemmen met de inrichting van de programmabegroting Noordwijk (met ingang van begrotingsjaar 2019) op de hierna beschreven wijze:

Programma's
Programma 1: Bestuur en Ondersteuning
Programma 2: Veiligheid
Programma 3: Verkeer en Vervoer
Programma 4: Economie
Programma 5: Onderwijs
Programma 6: Sport, Cultuur en recreatie
Programma 7: Sociaal Domein
Programma 8: Volksgezondheid en milieu
Programma 9: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Paragrafen
Paragraaf A: Lokale Heffingen (verplicht op basis art.9 BBV)
Paragraaf B: Weerstandsvermogen en risicobeheersing ((verplicht op basis art.9 BBV)
Paragraaf C: Onderhoud kapitaalgoederen (verplicht op basis art.9 BBV)
Paragraaf D: Financiering (verplicht op basis art.9 BBV)
Paragraaf E: Bedrijfsvoering (verplicht op basis art.9 BBV)
Paragraaf F: Verbonden Partijen (verplicht op basis art.9 BBV)
Paragraaf G: Grondbeleid (verplicht op basis art.9 BBV)

Argument(en)
Er is aansluiting gezocht bij de indeling zoals deze in de BBV wordt voorgesteld.
Aan de hand van de inrichting in de coalitiekoers/coalitieakkoord 2019-2022 wordt bekeken of de indeling van de programma's en paragrafen aangepast moet worden, om zodoende de inzichten in het te voeren beleid en beheer voor de gemeenteraad te vergroten.

Kanttekeningen / Risicofactor(en) en eventuele alternatieven
Geen

Consequenties

Financiële consequenties
Niet van toepassing.

Personele consequenties
Niet van toepassing.

Juridische consequenties
Niet van toepassing.

Overige consequenties
Niet van toepassing.

Arhi-toezicht
Besluit is onder voorbehoud van goedkeuring door Gedeputeerde Staten
nee

Uitvoering
Niet van toepassing.

Evaluatie
Niet van toepassing.

Communicatie
Doelgroepen extern

Communicatiemiddelen extern
Internet

Doelgroepen intern
Alle medewerkers van de gemeente Noordwijkerhout

Communicatiemiddelen intern
Via plaatsing op intranet (Financiële documenten)

Kernboodschap
Wijziging inrichting programmabegroting 2019-2022

Wettelijke verplichte publicaties
Niet van toepassing.

Communicatieplanning
Niet van toepassing.

Verdere uitwerking in communicatieplan nodig?
Niet van toepassing.

Formele inspraakprocedure
Niet van toepassing.

Bijlage(n):
Geen

Noordwijkerhout, 12 april 2018 ,
Raadswerkgroep P&C

Mr. drs. C.B.H. heusingveld	drs. M. Wiebes
Secretaris	voorzitter

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Raad-18-82292
Z-18-46065

Agendapunt

Raadsbesluit

Onderwerp: Vaststelling inrichting programmabegroting 2019-2022

De raad van de gemeente Noordwijkerhout,

besluit:

In te stemmen met de inrichting van de programmabegroting Noordwijk (met ingang van begrotingsjaar 2019) op de hierna beschreven wijze:

Programma's
Programma 1: Bestuur en Ondersteuning
Programma 2: Veiligheid
Programma 3: Verkeer en Vervoer
Programma 4: Economie
Programma 5: Onderwijs
Programma 6: Sport, Cultuur en recreatie
Programma 7: Sociaal Domein
Programma 8: Volksgezondheid en milieu
Programma 9: Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Paragrafen
Paragraaf A: Lokale Heffingen (verplicht op basis art.9 BBV)
Paragraaf B: Weerstandsvermogen en risicobeheersing ((verplicht op basis art.9 BBV)
Paragraaf C: Onderhoud kapitaalgoederen (verplicht op basis art.9 BBV)
Paragraaf D: Financiering (verplicht op basis art.9 BBV)
Paragraaf E: Bedrijfsvoering (verplicht op basis art.9 BBV)
Paragraaf F: Verbonden Partijen (verplicht op basis art.9 BBV)
Paragraaf G: Grondbeleid (verplicht op basis art.9 BBV)

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van …

mr. drs. C.B.H. Heusingveld
griffier

drs. G. Goedhart
voorzitter

Verloopstaat reserve Sociaal Domein

Begroting 2018

Stand 1 januari 2018 (begroot)			1.200.054
1e wijziging 2018:			
Toevoegen restant positieve saldo begroting 2018	€ 494.000		
Deel toevoegen hogere BUIG 2018	€ 87.000		
Overheveling vanuit Algemene Reserve	€ 71.809		
		652.809	
			1.852.863
26e wijziging begroting 2017 (november 2017):			
Op basis van halfjaarlijkse cijfers ISD positief saldo storten			147.191
Naar raming saldo op 1 januari 2018			2.000.054

Jaarrekening 2015-2017

Saldo begin 2015			1.782.071
Onttrekking 2015	-1.097.687		
Toevoeging rente	44.552		
Toevoeging tlv exploitatie 2015	1.184.328		
Saldo ult. 2015			1.913.264
Toevoeging rente	47.832		
Onttrekking 2016	-724.993		
Toevoeging tlv exploitatie 2016	763.897		
Saldo ult. 2016			2.000.000
onttrekkingen 2017	€ -1.439.635		
toevoegingen 2017	€ 280.800		
Saldo ult. 2017			841.165

Huidige stand 2018

Stand 31 december 2017 (jaarrekening)			841.165
Ontrekkingen volgens begroting 2018:			
WMO LVB verblijf (P500)	€ -54.337		
Storting in tijd. Fonds Jeugdhulp HR (P560)	€ -260.538		
		-314.875	
Storting volgens 1e wijz 2018:			
ten laste van Algemene Reserve	€ 71.809		
ten laste van posititieve begroting 2018	€ 494.000		
hogere Buig	€ 87.000		
		652.809	
Mutaties 6e wijziging 2018			
Extra storting in tijd. Fonds Jeugdhulp	€ -460.868		
Storting t.l.v. Algemene Reserve	€ 430.515		
		-30.353	
22e wijziging 2018			
Hogere bijdrage ISD	€ -262.870		
		-262.870	
Huidig saldo			885.876

Gemeente Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-17-45724
Raad-18-86267

Opgesteld door
Edwin van den Kommer

Raadsvoorstel

Onderwerp: vaststelling jaarrekening 2017 gemeente Noordwijkerhout

Voorgesteld raadsbesluit (beslispunten)
1. Het jaarverslag en de jaarrekening 2017 vast te stellen waarmee verantwoording afgelegd wordt over het gevoerde beleid over het afgelopen verslagjaar.
2. In het kader van resultaatbestemming te besluiten om het gerealiseerde resultaat van € 939.638 als volgt te gaan bestemmen:
   A. Bijraming van het exploitatiebudget 2018 voor Economische agenda Duin- en Bollenstreek voor een bedrag van € 30.000;
   B. Het resterende bedrag van € 909.638 te storten in de Algemene Reserve.
3. De bijbehorende begrotingswijziging (nummer 2018-23) vast te stellen.

Samenvatting
Hierbij wordt de jaarrekening 2017 ter vaststelling aangeboden. Daarmee wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van de begroting. De jaarrekening 2017 sluit met een voordelig saldo van afgerond € 939.000. Dit saldo, tevens het verschil tussen het rekening- en begrotingssaldo, is met name ontstaan door de lagere lasten van de Jeugdhulp en de Wmo voor wat betreft de bijdragen voor begeleiding groepen/individueel en huishoudelijke hulp.
Verantwoording over het gevoerde bestuur wordt weergegeven in het jaarverslag (de desbetreffende programma's en paragrafen).

Aanleiding
Met de jaarrekening 2017 wordt verantwoording afgelegd over de begrotingsuitvoering en de besteding van de specifieke uitkeringen van het Rijk (SiSa).

Context / (juridisch) kader / wettelijke grondslag
Volgens de gemeentewet legt het college aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af over het gevoerde bestuur, onder overlegging van de jaarrekening en het jaarverslag. Hiervoor gelden de voorschriften voor de begrotings- en verantwoordingsdocumenten: Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Bij de jaarrekening zal een accountantsverklaring worden verstrekt. De accountant komt separaat met zijn bevindingen naar aanleiding van de eindejaarscontrole.

Arhi-toezicht
Besluit is onder voorbehoud van goedkeuring door Gedeputeerde Staten **ja**

Doelstelling en beoogd effect
Met de vaststelling van de jaarrekening wordt het college ontlast ten aanzien van het daarin verantwoorde financieel beheer.

Argumenten
De jaarrekening 2017 sluit met een voordelig saldo van afgerond € 939.000. Dit saldo, tevens het verschil tussen het rekening- en begrotingssaldo, is ontstaan door met name lagere lasten van de Jeugdhulp en de Wmo voor wat betreft de bijdragen voor begeleiding groepen/individueel en huishoudelijke hulp. Daarnaast was er sprake van vrijval van de Voorziening pensioenpremies wethouders door een hogere rekenrente en daardoor een hoger rendement. Ook is er een aanzienlijke besparing van de energiebelasting behaald door clustervorming van

energieaansluitingen. Voor een nadere analyse van de budgetafwijkingen wordt verwezen naar de 'Toelichting op de resultatenrekening' in de jaarrekening.
De afwijkingen tussen de begroting na wijziging en de jaarrekening 2017 die structureel zijn, bedragen € 18.100 (voordeel) met name de besparing van de energiebelasting. Dit is verwerkt in de Voorjaarsnota 2018. Voor zover de afwijkingen veroorzaakt zijn, doordat de uitvoering van het beleid is doorgeschoven naar 2018, is dat ook meegenomen in de Voorjaarsnota 2018.

Verantwoording over het gevoerde bestuur wordt weergegeven in het jaarverslag (de desbetreffende programma's en paragrafen). De belangrijkste onderwerpen van de jaarrekening worden beschreven in het nieuwe hoofdstuk 'Hoofdpunten jaarstukken 2017'.

Resultaatbestemming
Voorgesteld wordt om het positieve resultaat over 2017 van € 939.638 als volgt te bestemmen:

A. **Bijraming van het exploitatiebudget 2018 voor Economische agenda Duin- en Bollenstreek voor een bedrag van € 30.000:**
   Het uitvoeringsprogramma van de Economische Agenda Duin- en Bollenstreek is eind 2017 vastgesteld samen met de bijbehorende financiering. In maart 2018 zijn de leden van de Economic Board benoemd. Vanaf dan worden er plannen voorgesteld waarvoor de Stichting Economic Board financiering beschikbaar kan stellen. Daardoor is het budget 2017 niet besteed. Voor de Governance en de uitvoering van de business cases is in 2018 een bijdrage nodig van €134.707 waarvoor nog een aanvullend budget van € 30.000 benodigd is. Daarom wordt voorgesteld van het rekeningresultaat 2017 ter hoogte van dit bedrag te bestemmen voor 2018.
B. **Storting voor een bedrag van € 909.638 in de Algemene Reserve:**
   Voorgesteld wordt het resterende bedrag van het rekeningresultaat 2017 van € 909.638 te storten in de Algemene Reserve. In het laatste begrotingsjaar van gemeente Noordwijkerhout voorzien wij nog een aantal risico's op het gebied van huisvesting en de fusie. Een grotere Algemene Reserve zal hiervoor meer weerstand bieden.

Kanttekeningen & belangenafwegingen
Bij de jaarrekening zal een accountantsverklaring voor zowel de grootte en samenstelling van de baten en lasten en de balans als voor rechtmatigheid worden verstrekt. De accountant komt separaat met zijn bevindingen naar aanleiding van de eindejaarscontrole.

Alternatieven (optioneel)
n.v.t.

Financiële consequenties
n.v.t.

Juridische consequenties (& Verbonden Partijen)
n.v.t.

Communicatie
Voortraject
n.v.t.

Factor-C sessie Kies een item.
n.v.t.

Motivering Factor-C sessie
n.v.t.

Reguliere communicatie (intern & extern)
De jaarstukken worden ná de behandeling in de raadsvergadering maar vóór 15 juli 2018 verzonden ter vaststelling aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Zuid-Holland.
De jaarstukken worden voor een ieder ter inzage gelegd en worden via de website gepubliceerd.
Van de terinzagelegging wordt openbaar kennis gegeven in ieder geval vóór 21 juni 2018 (zijnde twee weken vóór de beraadslaging in de raadsvergadering van 5 juli 2018).

Formele inspraakprocedure
n.v.t.

Planning en evaluatie
De accountantsverklaring en het accountantsverslag met daarin de belangrijkste controlebevindingen worden door de accountant aangeboden.
De jaarstukken met daarin opgenomen de accountantsverklaring worden door uw Raad behandeld op 5 juli 2018. Daarmee kan tijdig de jaarrekening bij de Provincie Zuid-Holland worden ingediend.

Bijlage(n):
1) meegestuurd: Jaarrekening 2017

Noordwijkerhout, 5 juni 2018
burgemeester en wethouders

T. Heijsteeg	drs. G. Goedhart
secretaris	burgemeester

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Raad-18-86274
Z-17-45724

Agendapunt

Raadsbesluit

Onderwerp: vaststelling jaarrekening 2017 gemeente Noordwijkerhout

De raad van de gemeente Noordwijkerhout,
gelezen het advies van de burgemeester en wethouders van 5 juni 2018,

besluit:

1. Het jaarverslag en de jaarrekening 2017 vast te stellen waarmee verantwoording afgelegd wordt over het gevoerde beleid over het afgelopen verslagjaar.
2. In het kader van resultaatbestemming te besluiten om het gerealiseerde resultaat van € 939.638 als volgt te gaan bestemmen:
   A. Bijraming van het exploitatiebudget 2018 voor Economische agenda Duin- en Bollenstreek voor een bedrag van € 30.000;
   B. Het resterende bedrag van € 909.638 te storten in de Algemene Reserve.
3. De bijbehorende begrotingswijziging (nummer 2018-23) vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 5 juli 2018.

mr. drs. C.B.H. Heusingveld	drs. G. Goedhart
griffier	voorzitter

Gemeente Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-17-45521
Raad-18-87259

Opgesteld door
Leon Kaptein

Raadsvoorstel

Onderwerp: Begrotingswijziging raad 5 juli 2018

Uw raad wordt verzocht kennis te nemen van onderstaande begrotingswijziging. Bij de behandeling van het betreffende agendapunt heeft hierover al besluitvorming plaatsgevonden.

Nr. 23 – 2018 Bestemming saldo jaarrekening 2017

Bij deze wijziging wordt het rekeningresultaat 2017 ad € 939.638 geraamd. Van dit resultaat wordt € 30.000 bestemd voor een verhoging van het exploitatiebudget ten behoeve van de economische agenda Duin- en Bollenstreek 2018. Het restant van het resultaat ad € 909.638 komt ten bate van de Algemene reserve.
(Zie agendapunt 7)

Nr. 24 – 2018 Variantenstudie centrale huisvesting

In verband met een variantenstudie centrale huisvesting voor de huisvesting van de ambtelijke organisatie van de nieuwe gemeente Noordwijk is een aanvullend krediet van € 90.000 gevraagd.
Op basis van de verdeelsleutel 60% / 40% wordt het aandeel hierin van de gemeente Noordwijkerhout ad € 36.000 geraamd. Het krediet komt ten laste van de Reserve Verkoop aandelen Nuon.
(Zie agendapunt 13.1)

Nr. 25 – 2018 Het Nieuwe Noordwijkse Werken

Voor de inrichting van werkplekken om het Nieuwe Noordwijkse Werken mogelijk te maken is een aanvullend krediet van € 941.966 gevraagd.
Op basis van de verdeelsleutel 60% / 40% wordt het aandeel hierin van de gemeente Noordwijkerhout ad € 376.786 geraamd. Het krediet komt ten laste van de Reserve Verkoop aandelen Nuon.
(Zie agendapunt 13.2)

Nr. 26 – 2018 Verbouwing gemeentehuis i.v.m. afstoten Goohorstlaan 10.

Om te komen tot een volledige huisvesting van de ambtelijke organisatie in de gemeentehuizen van Noordwijk en Noordwijkerhout met de daarmee samenhangende afstoting van Goohorstlaan 10 als derde locatie wordt voor hiermee samenhangende verbouwingen in beide gemeentehuizen een aanvullend krediet van € 1.700.000 gevraagd.
Op basis van de verdeelsleutel 60% / 40% wordt het aandeel hierin van de gemeente Noordwijkerhout ad € 680.000 geraamd. Het krediet komt ten laste van de Reserve Verkoop aandelen Nuon.
(Zie agendapunt 13.3)

Omschrijving		2018 €
Onvoorziene uitgaven Dit is een stelpost die gedekt is binnen de lopende begroting en waaruit noodzakelijke verhogingen van bestaande of nieuw ingestelde uitgaafposten gedekt kunnen worden.		30.431
Algemene reserve:		
Saldo 1 januari		6.567.044
Geraamde onttrekkingen:		
Onttrekking conform primitieve begroting	€ 881.488	
Storting in reserve Sociaal domein (2018/1)	€ 71.809	
Financiering uitvoeringsprogramma economische agenda Duin- en Bollenstreek (2018/2)	€ 54.707	
Verordening Duurzaamheidslening, stimuleringsregeling en subsidieverordening duurzaamheidsmaatregelen (2018/4)	€ 184.800	
Inspectie 8 bruggen (2018/5)	€ 40.000	
Storting in reserve Sociaal domein (2018/6)	€ 430.515	
Groen- en bomenbeleidsplan (2018/7 en 2018/12)	€ 190.000	
Frictiekostenbudget (2018/8)	€ 1.007.500	
Bestuursrapportage 2017 (2018/9)	€ 883.700	
Voortgang tegemoetkoming naar vermogen (2018/10)	€ 31.500	
0,5 fte Boa (2018/11)	€ 37.500	
Voorjaarsnota 2018 (2018/21)	€ 213.465	
Totaal geraamde onttrekkingen		4.026.984
Sub – totaal		2.540.060
Geraamde toevoegingen:		
Resultaat jaarrekening 2017 (2018/23)	€ 909.638	
Totaal geraamde toevoegingen		909.638
Geraamd saldo 31 december		3.449.698
Onderdeel weerstandscapaciteit		-/-1.700.000
Netto Algemene reserve		1.749.698

Noordwijkerhout, 2 juli 2018 ,
burgemeester en wethouders,

T. Heijsteeg
secretaris

drs. G. Goedhart
burgemeester

Gemeente
Noordwijkerhout

Jaarrekening 2017

Inhoudsopgave jaarstukken 2017

Aanbiedingsbrief ... 3

Leeswijzer ... 4

Hoofdpunten jaarstukken 2017 ... 7

1. Algemeen ... 12

1.1 Visie en missie van de gemeente ... 12

1.1.1 Visie en missie ... 12
1.1.2 Kernwaarden ... 12
1.1.3 Collegewerkprogramma 2014-2018 ... 13

1.2 Kerngegevens ... 14

1.3 Behandeling jaarrekening ... 16

2 Jaarverslag ... 17

2.1 Programmaverantwoording ... 18

2.1.1 Programma 1: Bestuurlijke organisatie ... 18
2.1.2 Programma 2: Ruimte, wonen, bedrijvigheid, recreatie en toerisme ... 21
2.1.3 Programma 3: Openbare ruimte ... 26
2.1.4 Programma 4: Veiligheid en handhaving ... 30
2.1.5 Programma 5: Zorg, welzijn en educatie ... 33

2.2 Paragrafen ... 43

2.2.1 Paragraaf Bedrijfsvoering ... 43
2.2.2 Paragraaf Verbonden partijen ... 47
2.2.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen ... 58
2.2.4 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing ... 65
2.2.5 Paragraaf Grondbeleid ... 72
2.2.6 Paragraaf Financiering ... 75
2.2.7 Paragraaf Lokale heffingen ... 80

3 Jaarrekening ... 85

3.1 De balans en resultatenrekening ... 86

3.1.1 Balans ... 86
3.1.2 Resultatenrekening ... 89
3.1.3 Waarderingsgrondslagen ... 90
3.1.4 Toelichting op de balans ... 92
3.1.5 Toelichting op de resultatenrekening ... 110

3.2 Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa) ... 133

3.3 Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld ... 136

4 Bijlagen ... 139

4.1 Bestuursovereenkomst ... 140

4.2 Conversietabel programma's – producten ... 144

5 Controleverklaring ... 147

Aanbiedingsbrief

Voor u ligt de jaarrekening 2017. Met de jaarrekening 2017 leggen wij verantwoording af over de uitvoering van de begroting en de besteding van de specifieke uitkeringen van het Rijk (SiSa). Het coalitieakkoord 2014-2018 diende als basis voor de begroting en de jaarrekening.

De economische crisis is voorbij en het consumentenvertrouwen neemt toe. Hierdoor konden bestaande nieuwbouwprojecten versneld worden afgerond en nieuwe projecten in ontwikkeling worden gebracht. In 2017 is er verder vormgegeven aan de taakinvulling door de gemeente en de daarbij behorende transformatie in het sociaal domein. De belangrijkste onderwerpen van de realisatie van het afgesproken beleid worden beschreven in het hoofdstuk Hoofdpunten jaarstukken 2017.

Ook speelde het afgelopen jaar dat de inwerkingtreding van de nieuwe Omgevingswet, een transitieopgave voor gemeenten, is uitgesteld van 2019 naar 2021. De reden voor het uitstel ligt in de complexiteit van de ministeriële regelingen. De nieuwe Omgevingswet is bedoeld om de wet- en regelgeving rond het aanvragen van vergunningen sterk te vereenvoudigen.

Op 6 juli 2017 hebben de gemeenteraden van Noordwijk en Noordwijkerhout besloten tot een fusie. De Tweede Kamer heeft daarmee ingestemd en de volgende stap is nu de besluitvorming in de Eerste Kamer. Deze is naar verwachting voor de zomervakantie 2018, waarna de fusie definitief is. De voorbereidingen voor de fusiegemeente Noordwijk zijn in 2017 in gang gezet. Per 1 januari 2019 is de nieuwe gemeente Noordwijk een feit.

De jaarrekening 2017 van de gemeente Noordwijkerhout sluit met een voordelig saldo van € 939.000. Dit saldo, tevens het verschil tussen het rekening- en begrotingssaldo, is met name ontstaan door de lagere lasten van de Jeugdhulp en de Wmo voor wat betreft de bijdragen voor begeleiding groepen/individueel en huishoudelijke hulp. Daarnaast was er sprake van vrijval van de Voorziening pensioenpremies wethouders door een hogere rekenrente en daardoor een hoger rendement. Ook is er een aanzienlijke besparing van de energiebelasting behaald door clustervorming van energieaansluitingen.
Voor een nadere analyse van de budgetafwijkingen verwijzen wij u naar de toelichting op de resultatenrekening.

Noordwijkerhout, 5 juni 2018

Burgemeester en wethouders van Noordwijkerhout

T. Heijsteeg	drs. G. Goedhart
secretaris	burgemeester

Leeswijzer

De indeling van de jaarstukken moet voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten. De opbouw van de jaarstukken sluit aan bij de indeling van de begroting.

1. Algemeen

In dit onderdeel treft u de visie en de missie van onze gemeente aan, zoals opgenomen in de begroting, en de kerngegevens.

2. Programmaverantwoording

De gemeenteraad, die de burgers van onze gemeente vertegenwoordigt, geeft volgens het dualistische principe aan wat de kaders voor het beleid zijn. In de begroting zijn de beleidskaders verdeeld in programma's. Om de gemeenteraad en de burgers te laten beoordelen of wij hebben gedaan wat er van ons verwacht werd, leggen wij verantwoording op hoofdlijnen af. Daarom worden in de programmaverantwoording de volgende vragen beantwoord:

- Wat wilden we bereiken, toegelicht aan de hand van beleidsindicatoren?
- Wat hebben we daarvoor gedaan?
- Wat heeft het gekost?

De vraag ‘Wat wilden we bereiken’ en de beleidsindicatoren zijn overgenomen uit de programmabegroting van het desbetreffende begrotingsjaar.

Het ministerie van Binnenlandse Zaken heeft in april 2016 de regeling tot vaststelling van de beleidsindicatoren gepubliceerd. Hierin is vastgelegd dat de gemeenten vanaf het begrotingsjaar 2017 in de programma’s de effecten van het beleid moeten toelichten aan de hand van een wettelijke verplichte set van 39 beleidsindicatoren. Op basis van deze beleidsindicatoren wordt de gemeente Noordwijkerhout vergeleken met de rest van Nederland. Achtergronden en bronnen met betrekking tot deze regeling zijn te vinden op www.waarstaatjegemeente.nl.

De volgende programma’s zijn benoemd:

1. Bestuurlijke organisatie
2. Ruimte, wonen, bedrijvigheid, recreatie en toerisme
3. Openbare ruimte
4. Veiligheid en handhaving
5. Zorg, welzijn en educatie

3. Paragrafen

Een adequate dienstverlening is afhankelijk van een goed functionerend ambtelijk apparaat. Hiervoor verwijzen wij u naar het onderdeel paragrafen. Dit bevat de verantwoording over de paragrafen, die in de begroting zijn opgenomen.

De (verplichte) paragrafen zijn als volgt:

1. Bedrijfsvoering
2. Verbonden partijen
3. Onderhoud kapitaalgoederen
4. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
5. Grondbeleid
6. Financiering
7. Lokale heffingen

4. Jaarrekening

In de programmaverantwoording wordt aangeven of de beleidsvoornemens zijn gerealiseerd. Wij kunnen ons voorstellen dat de lezer na bestudering van dit verslag benieuwd is naar wat dit alles gekost heeft, of er budgetten zijn overschreden en hoe de gemeente ervoor staat. Deze informatie leest u terug in de balans en in de toelichting op de programmarekening.

Balans

Hoe de gemeente er na dit jaar financieel voor staat, kan worden opgemaakt uit de balans met de toelichting.

Programmarekening

Zoals vermeld, voert het college van burgemeester en wethouders de beleidsvoornemens uit. Dit wil zeggen, dat de gemeenteraad toestemming geeft aan het college om budgetten in te zetten. Deze budgetten zijn dus te beschouwen als een financiële vertaling van de plannen van de gemeenteraad. Binnen de programma's moet het college de uitvoering van het beleid verzorgen. In het onderdeel baten en lasten en de toelichting daarop wordt aangegeven wat het financiële resultaat van het verslagjaar is.

Bijlagen

Met de provincie is in het kader van interbestuurlijk toezicht een bestuursovereenkomst gesloten. Per wettelijk domein[1] wordt per kleur aangegeven of wij dit domein geheel op orde hebben (groen), op één of enkele aspecten na op orde hebben (oranje) of op meerdere aspecten niet op orde hebben (rood). In de laatste kolom is er ruimte om ons oordeel toe te lichten. De bestuursovereenkomst is als bijlage bijgevoegd.

De jaarstukken worden afgesloten met de *controleverklaring*.

[1] te weten: financiën, ruimtelijke ordening, omgevingsrecht, monumentenzorg, archief en informatiebeheer en huisvesting vergunninghouders.

Hoofdpunten jaarstukken 2017

Dit hoofdstuk is bedoeld om de belangrijkste onderwerpen van de jaarrekening 2017 weer te geven. Details kunt u vinden in de desbetreffende programma's en paragrafen.

Programma 1: Bestuurlijke organisatie

Gemeenteraad

Er zijn voor de jaren 2016-2018 drie hoofddoelstellingen geformuleerd:

- professionalisering van de griffie;
- professionalisering van de gemeenteraad;
- communicatie en participatie met bewoners.

Hieraan dragen het uitbreiden van het papierloos werken en de verdere vulling van het raadsinformatiesysteem (iBabs) bij.
Na het fusiebesluit van 6 juli 2017 hebben de beide gemeenteraden een plan van aanpak opgesteld "Samen naar één", waarin alle herindelingstaken die tot de raad behoren zijn opgenomen. De gemeenteraad en de griffie zijn sinds september druk bezig in verschillende raadswerkgroepen met Noordwijk om alle noodzakelijke besluiten voor een goede start van de nieuwe raad voor te bereiden.

Zelfstandigheid en intergemeentelijke samenwerking

De gemeenteraden van Noordwijk en Noordwijkerhout hebben op 6 juli 2017 definitief besloten tot een bestuurlijke fusie door de vaststelling van het herindelingsadvies.
Na vaststelling van de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking I&A gemeente Noordwijkerhout en Noordwijk wordt per 1 januari 2017 de informatisering, automatisering en het geo-beheer vanuit de gemeente Noordwijk verzorgd.
Per 1 januari 2017 is P&O Samen "ontvlecht" van de gemeente Lisse en ondergebracht bij de gemeente Noordwijk als PnnO.

Programma 2: Ruimte, wonen, bedrijvigheid, recreatie en toerisme

(Nieuw)bouwprojecten

De economische crisis is voorbij en het consumentenvertrouwen neemt toe. Hierdoor kunnen bestaande nieuwbouwprojecten versneld worden afgerond en nieuwe projecten in ontwikkeling worden gebracht.
De ruimtelijke procedure voor de realisatie van 130 woningen en een supermarkt in De Zilk is voorbereid. Met de ontwikkelende partij zijn ambities ten aanzien van o.a. fasering en duurzaamheid herijkt.
In 2017 zijn de planologische procedures gevoerd om te komen tot een omgevingsplan Bavo met bijbehorende verbindingsweg. Door de zorgpartijen (Parnassia groep en Rivierduinen) is inmiddels de naam van de ontwikkelaar voor het Bavo-gebied bekendgemaakt. De ontwikkelaar bereidt plannen voor de eerste te bouwen woningen voor.
Door een externe partij is gewerkt aan het opzetten van een haalbaar plan voor de exploitatie van het Pesthuis.
De bestemmingsplanprocedure voor de locatie Schippersvaartweg 39 is gevolgd. Op deze locatie kunnen 45 (sociale) woningen in het goedkopere segment worden gebouwd.

Herontwikkeling sportpark De Boekhorst

Na de vaststelling door de raad van de inpassingsvariant is in samenwerking met betrokken verenigingen het plan verder (technisch) uitgewerkt ter voorbereiding op de aanbesteding en uitvoering. Het bestemmingsplan is in procedure gebracht.

Omgevingswet
De Omgevingswet vervangt vele wetten, ministeriële regelingen en AMvB's over ruimte, wonen, infrastructuur, milieu, natuur en water, die relevant zijn voor de leefomgeving. De inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld van 2019 naar 2021.
In 2017 is in samenwerking met Noordwijk, het Plan van aanpak voor de invoering opgesteld en gezamenlijk in uitvoering gebracht.
Wij experimenteren met de nieuwe mogelijkheden die de wet biedt (bestemmingsplan Bavo-terrein).

Uitvoering centrumvisie
Het plan voor de herinrichting van het Dorpsplein en het autovrij maken van het (kern) winkelgebied is door de raad goedgekeurd; de uitvoering ervan vindt plaats in 2018.
De leegstandsverordening is vastgesteld en een aantal andere projecten uit het programma is opgestart.

Gebiedsprogramma B(l)oeiende Bollenstreek
Het Cluster Duin- en Bollenstreek heeft van de provincie Zuid-Holland € 2,45 miljoen subsidie ontvangen voor de uitvoering van het Gebiedsprogramma. Noordwijkerhout is de clustervertegenwoordiger. De gemeenten Hillegom, Katwijk, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout en Teylingen hebben in het voorjaar 2017 de Samenwerkingsovereenkomst voor de uitvoering van het Gebiedsprogramma getekend.

- In 2017 hebben de gemeenten drie streekbrede thema's uitgewerkt in visies met uitvoeringsprogramma: Strand en Duinen, Uitstraling Duin- en Bollenstreek (entrees en bloemrijke bermen) en Trekvaart Leiden-Haarlem en recreatieve netwerken.
- Voor Parel landgoed Leeuwenhorst is in 2017 het Definitief Ontwerp gemaakt.
- In oktober 2017 heeft de zogenaamde Landschapstafel plaatsgevonden. Maatschappelijke organisaties, particulieren, bedrijven, raads- en collegeleden waren aanwezig bij de presentaties over Nationaal Park Hollandse Duinen en de verkenning van de mogelijkheden van subsidie onder LEADER.

Afhandeling Uitvoeringsovereenkomst Regionaal Groenprogramma 2014-2018

- In 2015 hebben het cluster Duin- en Bollenstreek en Holland Rijnland een uitvoeringsovereenkomst afgesloten, waarin Noordwijkerhout een bijdrage beschikt heeft gekregen voor vier projecten. De afrekening van twee projecten met Holland Rijnland heeft plaatsgevonden in 2017. Voor een project (Groene verbindingszone de Zilk) moet de afrekening nog in 2018 plaatsvinden.
- Eén project loopt nog. Met de regionale bijdrage zijn in het najaar van 2017 enkele bermen bij-vriendelijke ingericht en zal de groeninrichting tijdens de herstructurering Victoriberg in 2018 een extra impuls krijgen.

Programma 3: Openbare ruimte

Omgevingsdienst
Als gevolg van de verplichting om de VTH-taken onder te brengen binnen de eigen veiligheidsregio is in 2017 een strak traject gelopen met de Omgevingsdienst West-Holland om deze taken daar goed onder te brengen met ingang van 2018. Hierdoor zijn de contracten bij de Omgevingsdienst IJmond per 21 december 2017 beëindigd.

Realisatie Ontsluiting Bavo-terrein
In 2017 zijn de voorbereidende werkzaamheden opgestart voor de aanleg van de ontsluitingsweg.
Deze werkzaamheden betreffen, naast het kappen van de bomen, ook de acties in het kader van licht- en geluidsoverlast voor de directe omgeving.

Betere afvalscheiding
De voorgenomen actualisatie van het afvalbeleidsplan is niet gerealiseerd door de komende fusie met Noordwijk. Er zal een gezamenlijk afvalbeleid worden opgesteld. Hierbij zullen de doelstellingen van het Landelijk Afvalplatform worden nagestreefd.
Desondanks is er een tendens waarneembaar waarbij het restafval aan het afnemen is, maar deze afname haalt de doelstellingen voorlopig nog niet.

Regionale groenprojecten
In het najaar van 2015 is een start gemaakt met het opstellen van het Gebiedsprogramma Groen in de Duin- en Bollenstreek. In overleg met de provincie is er gekozen voor het inrichten van een Landschapstafel. Het resultaat is het Gebiedsprogramma B(l)oeiende Bollenstreek, waarin de ambities voor de komende jaren zijn vastgelegd, de projecten zijn benoemd, de globale investeringen zijn opgenomen en een aanzet is gegeven voor de uitwerking van de governance. Noordwijkerhout is de bestuurlijke trekker van dit gebiedsprogramma.

Programma 4: Veiligheid en handhaving
Integraal Veiligheidsprogramma (IVP)
In het Integraal Veiligheidsprogramma Noordwijkerhout 2016-2020 (IVP) zijn de lokale doelen en de te behalen resultaten met betrekking tot veiligheid opgenomen en de inspanningen die de gemeente hiervoor samen met haar veiligheidspartners zou leveren. Het jaar 2017 heeft in belangrijke mate in het teken gestaan van nadere uitwerking en uitvoering van het IVP. De inzet van de boa's is in 2017 afgestemd op de prioriteiten in het IVP.

Programma 5: Zorg, welzijn en educatie
Sociaal Domein
In 2017 is verder vorm gegeven aan de taakinvulling door de gemeente en de daarbij behorende transformatie in het sociaal domein.
Hieronder worden per beleidsterrein de belangrijkste onderwerpen genoemd.

Jeugdhulp
De toegang tot jeugdhulp is via het Centrum voor Jeugd en Gezin en via de huisarts geregeld en de bekendheid van met name het jeugd- en gezinsteam is toegenomen.
De samenwerking met en tussen diverse partijen, waaronder het onderwijs, is in 2017 verder versterkt.
In 2017 werd weer een fors beroep gedaan op de inzet van specialistische hulp. Hierdoor besloot de gemeenteraad om aanvullende middelen, bovenop het van rijkswege verstrekte budget, te verstrekken aan TWO, de organisatie die binnen de gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland regionaal jeugdhulp heeft ingekocht.

Wmo
Begin 2017 is de Transformatieagenda 2017-2018 in Bollen-vijf-verband vastgesteld. Deze agenda legt nadrukkelijk de verbinding met diverse andere beleidsterreinen binnen het sociaal domein. In 2017 zijn diverse acties uit de Transformatieagenda ten uitvoer gebracht.

Werk
Op het gebied van werk en in het kader van de Participatiewet is invulling gegeven aan de volgende onderwerpen:
- Een pilot met statushouders
- Tegenprestatie naar vermogen
- Mensen die al lange tijd in het bestand zitten, opnieuw benaderen voor reïntegratie-gesprekken via het Servicepunt Werk (SPW)

Onderwijs
Onderwijs voor nieuwkomers in het primair onderwijs vanuit de Bollen5-gemeenten vindt plaats in de taalklassen op de Victorschool in Noordwijkerhout. In het laatste kwartaal van 2017 is een extra taalklas gestart door het hoge aantal nieuwe aanmeldingen.
Nieuwkomers in het voortgezet onderwijs krijgen onderwijs in de Internationale Schakelklas in Katwijk; organisatie hiervan gebeurt in Duin- en Bollenstreek-verband.

Sport en cultuur
In 2017 is Noordwijkerhout aangesloten bij het Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds. Daarnaast is extra subsidie toegekend voor muziekonderwijs voor de jeugd.

In september is ingestemd met de beleidsvisie inzet buurtsportcoaches.

Eind 2017 is een informatiebijeenkomst georganiseerd voor alle sportverenigingen en is afgesproken om het instellen van een sportraad verder vorm te geven.

Teylingen college
In september 2017 heeft de gemeenteraad een krediet van maximaal € 2,4 miljoen beschikbaar gesteld t.b.v. de nieuwbouw van het Teylingen college. In september 2017 is een voorontwerp bestemmingsplan in procedure gebracht die de uitbreiding van het college planologisch mogelijk maakt, gevolgd door een ontwerpbestemmingsplan. Vaststelling van het bestemmingsplan wordt voorzien in de gemeenteraad van april 2018. De nieuwbouw van het Teylingencollege start volgens plan in de tweede helft van 2018. De planning is er op gericht om de nieuwbouw na de kerstvakantie 2018-2019 in gebruik te nemen.

Paragraaf Bedrijfsvoering

Personeel en organisatie
Ambtelijke fusie Hillegom, Lisse en Teylingen/Ontvlechting P&O Samen
Op 1 januari 2017 is de ambtelijke fusie tussen Hillegom, Lisse en Teylingen (HLT) van start gegaan. Deze heeft ertoe geleid dat ervoor gekozen is om P&O Samen te ontvlechten per 1 januari 2017 en onder te brengen bij Noordwijk.

Informatievoorziening
Na vaststelling van de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking I&A gemeenten Noordwijkerhout en Noordwijk wordt per 1 januari 2017 de informatisering, automatisering en het geo-beheer vanuit de gemeente Noordwijk verzorgd. In 2017 heeft de nadruk gelegen op het bouwen van een gemeenschappelijk hardware platform voor beide gemeenten. Inmiddels is dit gerealiseerd en werken beide organisaties vanaf eind januari 2018 op een gezamenlijk netwerk.

Communicatie
In 2017 werd het communicatiebeleidsplan 2015-2018 ‘Communicatie van, voor en door iedereen’ verder uitgevoerd. De werkwijze ‘Omgevingsbewust werken met Factor-C’ is in de afgelopen periode centraal gesteld.

Financieel beheer

Vernieuwing Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Op 17 maart 2016 is het wijzigingsbesluit vernieuwing BBV gepubliceerd en dit besluit is van toepassing vanaf het begrotingsjaar 2017. De hoofdlijnen van deze wijzigingen zijn als volgt:

1. *Een uniforme indeling in taakvelden*
   In het onderdeel 'financiële begroting' is een overzicht toegevoegd met de ramingen van de verplicht voorgeschreven taakvelden.
2. *Een uniforme set van beleidsindicatoren*
   In overleg met de auditcommissie zijn bij elk programma de desbetreffende wettelijk verplichte beleidsindicatoren opgenomen.
3. *Verbeterde informatie over verbonden partijen*
   Een nota Verbonden Partijen moet nog worden opgesteld. Hiernaast is de paragraaf Verbonden partijen vereenvoudigd.
4. *Inzicht in overhead en kosten(toerekening)*
   Conform het vernieuwde BBV worden overheadkosten onder een afzonderlijk taakveld geraamd. Daar waar integrale kostprijsberekening een rol speelt, wordt deze toerekening extracomptabel verwerkt, zoals bij de grondexploitatie en kostendekkende tarieven (afvalstoffenheffing, rioolheffing en leges).
5. *Investeringen met een maatschappelijk nut*
   Met ingang van 2017 worden investeringen met een maatschappelijk nut over de levensduur afgeschreven.
6. *Rentetoerekening*
   De verplicht voorgeschreven rente-omslag is met ingang van het begrotingsjaar 2017 toegepast (0,5%) en daarnaast wordt er geen bespaarde rente meer toegerekend aan reserves.

1. Algemeen

1.1 Visie en missie van de gemeente

1.1.1 Visie en missie

In de aanloop naar het begrotingsjaar 2017 zijn de missie en visie van de gemeente herijkt met bijdragen vanuit de raad, het college en de organisatie. De missie zet uiteen waar Noordwijkerhout voor staat en wat zij als gemeentelijke overheid wil bijdragen aan de samenleving van Noordwijkerhout. De visie kijkt vooruit en schetst een toekomstbeeld van Noordwijkerhout waarin de doelstellingen van de gemeente zijn verwerkt.

Missie, de gemeente Noordwijkerhout wenst…
Proactief, zichtbaar en dienstbaar te zijn te midden van een saamhorig, gastvrij, ondernemend Noordwijkerhout.

Visie, de gemeente Noordwijkerhout gaat voor...
Een gastvrije gemeente, waar het prettig wonen en werken is voor jong en oud, in een open gebied met een vitale gemeenschap en een gezellig centrum met behoud van het dorpse karakter.

Praktisch vertaalt deze visie zich in het stimuleren van gastvrijheid die ruimte biedt aan initiatiefrijke inwoners, ondernemers, jonge gezinnen, arbeidsmigranten en toeristen. Dit betekent ook dat de gemeente zichtbaar en dienstbaar is te midden van een sociale, initiatiefrijke gemeenschap en daarin faciliteert en stimuleert.

1.1.2 Kernwaarden

De missie en de visie komen voort uit de kernwaarden van de gemeente Noordwijkerhout. Waarden die de inwoners van Noordwijkerhout met elkaar verbindt en waarmee zij zich mee kunnen identificeren.

- Onderlinge verbondenheid
  In Noordwijkerhout heerst een sterke mate van onderlinge verbondenheid. Die verbondenheid vertaalt zich onder andere in een actief en enthousiast verenigingsleven met veel vrijwilligers. De verenigingen zijn niet alleen talrijk, maar ook heel divers. Wijkverenigingen, carnavalsverenigingen, verenigingen voor sport, theater, hobbyclubs en evenementen, Noordwijkerhout verenigt zich.

- Ondernemend
  Noordwijkerhout is een ondernemende gemeente. Inwoners zijn initiatiefrijk en organiseren allerlei activiteiten op sociaal, cultureel en economisch gebied. Noordwijkerhout organiseert, op Leiden na, de meeste evenementen in de omgeving van de Bollenstreek (bollenstreek.info.nl) en is verantwoordelijk voor de grootste carnavalsoptocht van alle gemeenten ‘boven de rivieren’. Ook zijn in Noordwijkerhout veel, met name agrarische, ondernemers gevestigd (CBS StatLine).

- Gastvrij
  Noordwijkerhout is een gastvrije gemeente. Het actieve verenigingsleven draagt daaraan bij, waardoor nieuwkomers snel aansluiting vinden binnen onze gemeente. Jaarlijks

verwelkomt Noordwijkerhout vele toeristen uit binnen- en buitenland die een bezoek brengen aan de kleurrijke bollenvelden en gezellige evenementen als de braderie, bloemencorso, Shantykorenfestival en nog vele andere. Naast toeristen verwelkomt Noordwijkerhout ook een groot aantal arbeidsmigranten en draagt zij zorg voor de huisvesting van vele tientallen statushouders. Toeristen, arbeidsmigranten, ondernemers en starters, iedereen is welkom om mee te doen en zijn of haar steentje bij te dragen aan een gezellig en vitaal Noordwijkerhout.

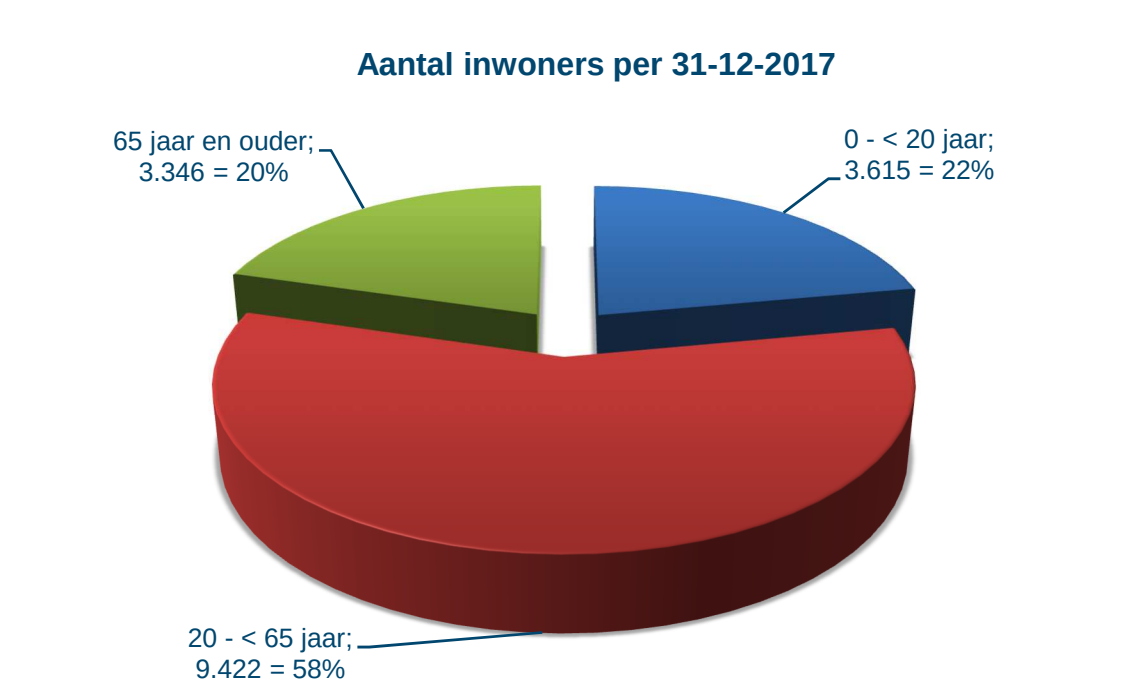
1.1.3 Collegewerkprogramma 2014-2018

Op basis van het coalitieakkoord 2014-2018 is een Collegewerkprogramma opgesteld. Het Collegewerkprogramma is het document, waarmee het coalitieakkoord wordt uitgevoerd. In de programma's van de jaarrekening 2017 wordt de jaarschijf 2017 van dit Collegewerkprogramma beleidsmatig verantwoord.

1.2 Kerngegevens

Sociale structuur

Aantal inwoners (per 31 december)	2015	2016	2017
0 - < 20 jaar	3.630	3.600	3.615
20 - < 65 jaar	9.253	9.385	9.422
65 jaar en ouder	3.257	3.333	3.346
Totaal aantal inwoners	**16.140**	**16.318**	**16.383**

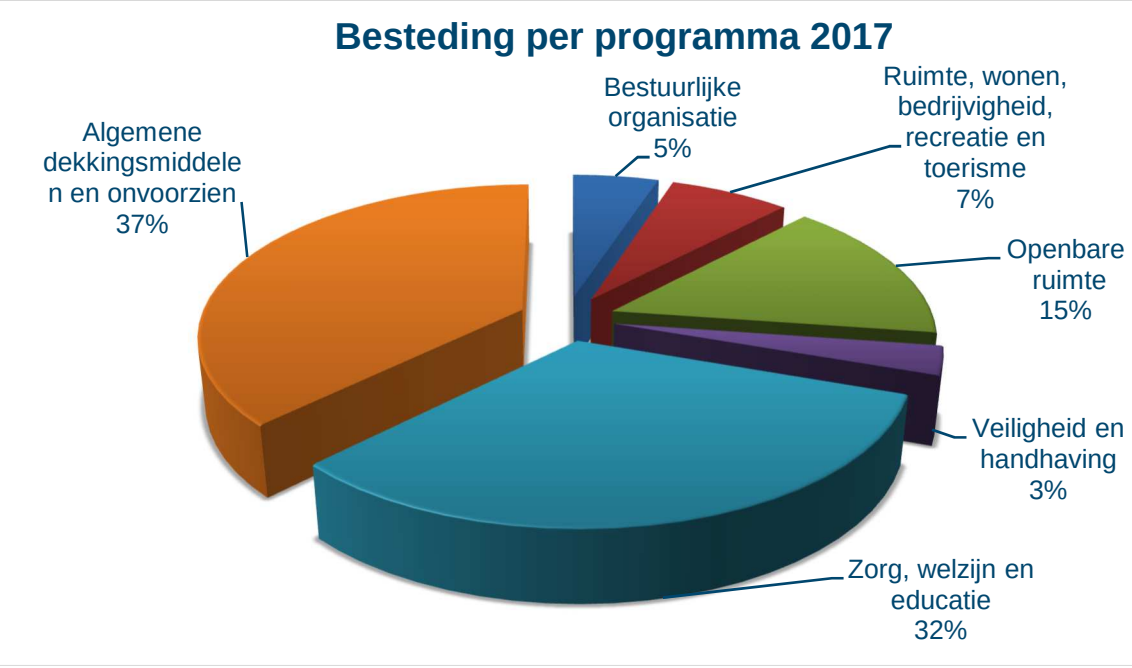

Fysieke structuur

Fysiek (per 31 december)	2015	2016	2017
BAG: woningen	6.942	7.156	7.115
BAG: niet-woningen	1.686	1.764	1.888
Totaal aantal	**8.628**	**8.920**	**9.003**

Financiële structuur

	2013	2014	2015	2016	2017
Totaal exploitatie (x € 1.000)					
Totale baten	45.674	39.380	44.049	51.534	52.054
Totale lasten	44.868	38.094	42.216	50.435	51.114
Exploitatieresultaat	806	1.286	1.833	1.099	940
Per inwoner					
Totale baten	2.862	2.452	2.729	3.158	3.177
Totale lasten	2.812	2.372	2.616	3.091	3.120
Exploitatieresultaat	51	80	114	67	57
Belastingen					
Totaal opbrengst (x € 1.000)	6.172	6.714	6.663	7.072	7.365
Opbrengst per inwoner	387	418	413	433	450
Algemene uitkering Gemeentefonds					
Totaal opbrengst (x € 1.000)	12.577	13.391	18.168	18.752	18.723
Opbrengst per inwoner	788	834	1.126	1.149	1.143
Reserves per balansdatum (x € 1.000)					
Algemene reserves	29.736	30.443	30.354	22.544	12.023
Bestemmingsreserves	12.485	12.848	13.277	14.789	24.630
Totaal	42.221	43.291	43.631	37.333	36.652

1.3 Behandeling jaarrekening

Op grond van artikel 197 van de Gemeentewet legt het college aan de raad over elk begrotingsjaar verantwoording af over het gevoerde bestuur door de jaarrekening en het jaarverslag aan de raad voor te leggen. Het college zendt de vastgestelde jaarrekening en het jaarverslag binnen twee weken na vaststelling door de raad, maar in ieder geval vóór 15 juli van het jaar, volgend op het begrotingsjaar, aan Gedeputeerde Staten.

2 Jaarverslag

2.1 Programmaverantwoording

2.1.1 Programma 1: Bestuurlijke organisatie

Portefeuillehouders:	drs. G. Goedhart, M.G. Bilars
Programmaverantwoordelijken:	Th. Heijsteeg, mr. drs. C.B.H. Heusingveld (m.b.t. de raad)
Commissie:	Bestuurlijke Aangelegenheden en Middelen

Algemene doelstelling
Dit programma omvat in het algemeen de interne en externe dienstverlening van de gemeentelijke organisatie en de ondersteuning van het bestuur. De organisatorische aspecten van de dienstverlening komen terug in de diverse paragrafen. Verder betreft het de facilitering en ondersteuning van de raad in het dualistische bestel. Ten slotte valt de algemene intergemeentelijke samenwerking onder dit programma.

Wat wilden we bereiken? Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
In het raadsinformatiesysteem is alles over de raad en de vergaderingen te vinden.	Naast de vergaderkalender waarin alle vergaderingen inclusief de stukken zijn te vinden, zijn op het raadsinformatiesysteem inmiddels ook alle amendementen, moties, schriftelijke vragen, ingekomen stukken en informatie over de gemeenschappelijke regelingen te vinden.
Verbetering van met name de vergadercultuur.	Regelmatige overleggen met de agendacommissie (alle voorzitters) om de vergaderingen te evalueren en verbeteringen aan te brengen. Er is geëxperimenteerd met het doen van pitches en een vrijer debat.
Het bieden van adequate (bij)scholingsmogelijkheden van raadsleden, wat bijdraagt aan verbetering van de kwaliteit van het raadswerk.	Een aantal scholingsmogelijkheden (voorzitterstraining, integriteit) onder de aandacht gebracht, maar in verband met het fusiebesluit en de extra werkzaamheden die dit heeft opgeleverd voor raadsleden en de griffie was er afgelopen jaar weinig tijd voor scholing en training.
Noordwijkerhout gaat voor deze raadsperiode uit van het behoud van zelfstandigheid.	Op 6 juli 2017 heeft de raad besloten tot een fusie met Noordwijk per 1 januari 2019. Argumenten hiervoor zijn: • één set ambities, gebaseerd op een gezamenlijke visie op de omgeving en de lokale gemeenschappen; • een krachtige positie in de regio, beter in staat om de belangen van de nieuwe gemeente te behartigen; • in de beleving van de regionale partners een meer daadkrachtiger en meer

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	stabiele samenwerkingspartner; • een goede basis om structureel te werken aan de ontwikkeling van de kwaliteit van de ambtelijke organisatie (professionalisering) gericht op (toekomstige) opgaven; • minder kwetsbaarheid van de ambtelijke organisatie.
Een aanzienlijke verzwaring van maatschappelijke opgaven en takenpakket van gemeenten vraagt in toenemende mate om effectief en intensief samenspel met partijen in veel verschillende en steeds wisselende samenwerkingsverbanden.	Voor vele vraagstukken (denk aan zorg, economie, veiligheid, duurzaamheid en bereikbaarheid) blijft samenwerking met regionale partners belangrijk en noodzakelijk. De nieuwe gemeente krijgt door haar omvang meer te zeggen en kan door de grotere ambtelijke organisatie intensiever meewerken, meedenken bij regionale thema's. Wat hierbij helpt is dat een grotere organisatie in staat is meer specialistische kennis te ontwikkelen en in te brengen. Om de invloed effectief aan te wenden blijft het belangrijk de eigen opgaven goed voor ogen te houden en te weten wat de belangen van de partners zijn om zo optimaal te kunnen verbinden.
Versterking van de strategische positie van de Duin- en Bollenstreek.	Ter versterking van de strategische positie van de Duin- en Bollenstreek trekken we actief op met de andere Bollenstreekgemeenten en spreken we in de verschillende vertegenwoordigende lichamen zoveel mogelijk met één stem.
Verbeteren van de dienstverlening en optimale bedrijfsvoering.	Kortheidshalve verwijzen wij voor deze acties naar de paragraaf Bedrijfsvoering.
Uitvoering geven aan het communicatiebeleidsplan 2015-2018.	Kortheidshalve verwijzen wij voor deze acties naar de paragraaf Bedrijfsvoering.

Beleidsindicatoren

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) heeft een vernieuwing doorgemaakt, wat heeft geleid tot een wijzigingsbesluit dat van kracht werd ingaande de begroting 2017. De gemeente heeft de gevolgen van de vernieuwing BBV in de begroting 2017 moeten verwerken, maar in de begroting is nog geen rekening gehouden met de wijziging dat doelstellingen worden geformuleerd ten minste aan de hand van de voorgeschreven beleidsindicatoren.
Wel staan de beleidsindicatoren opgenomen in onderstaande tabel:

Programma 1 Beleidsindicator	Eenheid	Periode	NWH	NL	Bron
Formatie	Fte per 1000 inwoners	2017	4,5	*	Eigen gegevens gemeente
Bezetting	Fte per 1000 inwoners	2017	4,6	*	Eigen gegevens gemeente
Apparaatskosten	Kosten per bewoner in €	2017	280,51	*	Eigen begroting gemeente
Externe inhuur	Kosten als % van loonsom + totale kosten inhuur externen	2017	2,65	*	Eigen begroting gemeente
Overhead	% van totale lasten	2017	13,00	*	Eigen begroting gemeente

* Bovenstaande indicatoren zijn uit de eigen gegevens/begroting overgenomen, aangezien hier geen landelijke bron voor beschikbaar is (voor meer achtergronden en bronnen zie www.waarstaatjegemeente.nl).

Wat zijn de verbonden partijen?

Noordwijkerhout heeft ernaar gestreefd de doelstellingen uit dit programma te realiseren via inschakeling van de volgende verbonden partij: Holland Rijnland.
Holland Rijnland faciliteerde in het verslagjaar, via ons bestuur, de samenwerking in de regio.

Wat heeft het gekost?

Voor een analyse van de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening wordt verwezen naar de toelichting op de resultatenrekening.

2.1.2 Programma 2: Ruimte, wonen, bedrijvigheid, recreatie en toerisme

Portefeuillehouders: H. de Jong, M.G. Bilars
Programmaverantwoordelijke: M. Popescu
Commissie: Ruimte en Wonen

Algemene doelstelling
Het doel van de ruimtelijke ordening is om Noordwijkerhout een aantrekkelijke gemeente te laten zijn, waarin het plezierig wonen, werken en recreëren is. Het taakveld ruimtelijke ordening omvat bestuursactiviteiten die zich richten op de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van de gemeente. Deze zijn veelal ingrijpend en bijna altijd voor de lange termijn. Onder de noemer ruimtelijke ordening zijn taken samengevoegd die ieder afzonderlijk grote aandacht verdienen, maar nooit los van elkaar behandeld kunnen worden. Het programma richt zich dan ook niet alleen op ruimtelijke ordening, maar noemt bewust de componenten Ruimte, Wonen, Bedrijvigheid, Recreatie en Toerisme.

Wat wilden we bereiken? Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Wonen *Een duurzame woningvoorraad in Noordwijkerhout en De Zilk die voldoet aan de woonbehoefte, zowel qua samenstelling (typologie) als qua kwantiteit (aantallen).*	Aan de hand van de lokale woonvisie is uitvoering gegeven van het woonbeleid. Nu het economisch tij is gewijzigd, blijkt dat er behoefte is aan een actualisatie ervan. In de Regionale Woon Agenda (RWA) van de regio Holland Rijnland is de koers geschetst om een goed functionerende woningmarkt te verkrijgen. Nadrukkelijk wordt in de agenda gestuurd op kwalitatieve invulling van de toename van 30.000 woningen tot 2030 qua woonvormen en woonmilieus. Daarbij voorziet de RWA specifieke huisvestingsopgaven, zoals voor bijzondere doelgroepen als gevolg van extramuralisering, voor spoedzoekers en verduurzaming van het wonen. De nota heeft in het vierde kwartaal van 2017 ter inzage gelegen en zal in het eerste kwartaal van 2018 door het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland worden vastgesteld. Met woningstichting Sint Antonius van Padua zijn prestatieafspraken gemaakt.

Mutatie woningvoorraad 2017:

Project	Geraamd	Gereali-seerd	Levens-loop-bestendig	Sociaal
Mossenest II	24	28		
Sancta Maria	5	8	enkele	
Kerkstraat	7	5		
Maandagsewetering	24	24	12	24
Het Zilt	42	0		
Schoolstraat	0	4		
Greenportwoningen Delfweg	4	0		
Bouwmogelijkheden ogv BP	2	9	enkele	
Totaal nieuwbouw/toevoeging	**108**	**78**	**12**	**24**

Een woningaanbod dat de extra zorgtaken vanwege de extramuralisering kan faciliteren.	Met woningstichting Sint Antonius van Padua zijn prestatieafspraken gemaakt. Ook in regionaal verband (RWA) wordt de specifieke opgave erkend. Op de locatie Maandagsewetering zijn door woningstichting Antonius van Padua 12 levensloopbestendige woningen gerealiseerd.
Voldoende goede en veilige huisvesting voor (tijdelijke) arbeidsmigranten, gebaseerd op een 8 weken termijn, 4 maanden termijn en permanent.	In de ISG 2016 is opgenomen dat er op subregionaal niveau beleid opgesteld moet worden voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Dit voornemen heeft eind 2017 als beleidsregel “Ruimtelijke randvoorwaarden logiesgewijze huisvesting tijdelijke arbeidsmigranten Duin- en Bollenstreek” vorm gekregen en is voor inspraak ter inzage gelegd. Het beleid zal in het eerste kwartaal worden vastgesteld. De basis voor dit beleid is verankerd in de regionaal vastgestelde richtlijnen die onderdeel uitmaken van het gesloten convenant “Huisvesting arbeidsmigranten Holland Rijnland 2014-2018”. In het op 30 juni 2016 vastgestelde bestemmingsplan “Buitengebied 2015” is een afgeleide regeling opgenomen voor het tijdelijk huisvesten van arbeidsmigranten. Door middel van een omgevingsvergunning wordt deze tijdelijke huisvesting onder voorwaarden mogelijk gemaakt.

Projecten *Het realiseren van 130 woningen en een supermarkt in De Zilk.*	De ruimtelijke procedure voor deze ontwikkeling is voorbereid en met de ontwikkelende partij zijn ambities ten aanzien van o.a. fasering en duurzaamheid herijkt. In 2017 zijn geen woningen gerealiseerd.
Het in twee fasen realiseren van in totaal 126 seniorenappartementen in het complex 'Nieuw Puyckendam', inclusief de herinrichting van de directe omgeving, waaronder de verkeersveilige inrichting van de Pilarenlaan.	In 2017 is het verleggen en vernieuwen van de Pilarenlaan niet gerealiseerd. Wel is met veel actoren gesproken over de inrichting van de Pilarenlaan. Niet alle actoren hadden een eensluidend standpunt. Het ontwerp is in januari 2018 voorgelegd aan de bewoners.
Voor 2018 realiseren van woningbouwprojecten op de braakliggende delen in de wijk Mossenest II zonder concessies te doen aan de oorspronkelijke uitgangspunten: de realisatie van een aantrekkelijke (kwalitatief hoogwaardige) woonwijk, zowel qua uitstraling als qua woningtypes.	De wijk is vrijwel voltooid. Rondom de jaarwisseling 2018/2019 zullen de laatste woningen worden opgeleverd.
Herontwikkeling van het Bavo-terrein naar een woonwijk met behoud van het parkachtige groene karakter en met behoud van bijzondere elementen zoals de Engelse tuin, het Pesthuis en de Dierenhoeve. Onder het motto 'eerst bewegen dan bouwen' is de komst van een ontsluitingsweg nodig om hiermee een te hoge verkeersdruk in het centrum van Noordwijkerhout en de omliggende wijken te vermijden.	In 2017 zijn de planologische procedures gevoerd om te komen tot een omgevingsplan Bavo met bijbehorende verbindingsweg. Vanwege de verlegging van deze weg is ook een separaat bestemmingsplan in procedure gebracht. Zowel het gewijzigde beeldkwaliteitsplan/ Spelregelkaart alsook het omgevingsplan Bavo en het aanvullende bestemmingsplan voor delen van de verbindingsweg worden aan de raad ter vaststelling aangeboden op 31 mei 2018. Om een sluitende businesscase te krijgen voor het Pesthuis c.a. is begin 2017 een intentieovereenkomst gesloten met De Beukelaar. Eind 2017 is duidelijk geworden dat deze partij het niet voor elkaar krijgt. De stichting in oprichting "Carnaval der Dieren" probeert nu tot een haalbaar plan te komen.
Herontwikkeling Sportpark De Boekhorst.	In samenwerking met betrokken verenigingen is de door de raad vastgestelde inpassingsvariant verder (technisch) uitgewerkt, ter voorbereiding op de aanbesteding en uitvoering.
Ruimte, Recreatie en toerisme *De attractiviteit van de Bollenstreek verder vergroten door:* - *landschappelijk openheid te creëren;* - *meer aandacht voor openbaar groen en de entrees;*	Op 4 mei 2017 is de Samenwerkingsovereenkomst Gebiedsprogramma B(l)oeiende Bollenstreek getekend. Gemeenten hebben vijf streekbrede projecten verder uitgewerkt. Voor Landgoed Leeuwenhorst is het

- *ruimte te bieden in het buitengebied voor kleinschalige particuliere initiatieven ter versterking van de agrarische functies met herkenning van bollencultuur;* - *de identiteit te versterken;* - *de belevingsmogelijkheden te vergroten;* - *de natuurwaarden te versterken.*	definitief ontwerp voor de 2de fase uitgewerkt. Landgoed en Streekmuseum Veldzicht is begonnen met de uitvoering van de kwaliteitsverbetering van entree en erf en de aanleg van een belevingsroute. Een aantal particuliere initiatieven is ondersteund, maar leidt nog niet tot uitvoering. Noordwijkerhout is partner van Nationaal Park Hollandse Duinen. De procedure voor de 1e herziening 2017 van het bestemmingsplan buitengebied is in gang gezet.
Een verbetering van de recreatieve infrastructuur op gebied van wandelen, fietsen, varen/waterrecreatie en verblijven en meer bekendheid geven aan de Bollenstreek als aantrekkelijk recreatiegebied (regiomarketing).	In 2017 zijn in de Duin- en Bollenstreek het vernieuwde en uitgebreide fietsknooppuntensysteem en het eveneens vernieuwde sloepennetwerk in gebruik genomen. Tevens is een begin gemaakt met het regionale project Trekvaart en recreatieve netwerken. De gemeente Noordwijkerhout is bij beide zaken betrokken.
Revitalisering van het Oosterduinse meer als recreatiegebied.	De gemeente is nog steeds in gesprek met de eigenaar van het Oosterduinse meer over de herontwikkeling van het gebied tot recreatie en natuurgebied. De proef ter bestrijding van de blauwalg is in 2017 voortgezet.
Het hebben van een actueel afwegingskader in de vorm van een Omgevingsvisie 2030.	In het kader van de fusie met Noordwijk zijn medio 2017 afspraken gemaakt over het in 2018 opstellen van een ruimtelijke afwegingskader voor de nieuwe gemeente. Eind 2017 is het daarvoor te volgen proces in de stuurgroep NW/NWH geaccordeerd.
Bedrijven *Het verder ontwikkelen van de Greenport Duin- en Bollensteek voor een versterking van het bollencomplex en de daaruit afgeleide toeristische en recreatieve component.*	In het kader van de Economische agenda Duin- en Bollenstreek zijn in 2017 voor alle projecten business cases vastgesteld. Daarmee is een verdere aanzet gegeven voor de economische ontwikkeling van de regio. Daarnaast is de GOM Duin- en Bollenstreek ondersteund.
Het creëren van een geschikt ondernemersklimaat voor startende bedrijven en het vergroten van de diversiteit aan bedrijven.	Er is in 2017 regelmatig overleg geweest met de koepel van ondernemersverenigingen in Noordwijkerhout, de Vereniging Bedrijfsleven Noordwijkerhout. Ook in het kader van het Keurmerk Veilig Ondernemen zijn in 2017 verschillende overleggen geweest met de ondernemers in het Centrum en op Gravendam.

	Deze overleggen hebben tot doel om de certificering in 2019 te continueren. Met het IMK is een nieuwe overeenkomst gesloten met betrekking tot het project “155-Help-een-bedrijf”.
Het centrum (nog) levendiger en aantrekkelijk maken voor inwoners en bezoekers.	Eind 2017 zijn de plannen voor de herinrichting van het Dorpsplein en het autovrij maken van het (kern) winkelgebied en bijbehorende krediet door de Raad goedgekeurd.

Beleidsindicatoren

Ook voor programma 2 zijn er beleidsindicatoren opgenomen, waarbij in de begroting 2017 nog geen rekening is gehouden met het wijzigingsbesluit van het vernieuwde Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).
Wel staan de beleidsindicatoren opgenomen in onderstaande tabel:

Programma 2 Beleidsindicator	Eenheid	Periode	NWH	NL	Bron
Functiemenging	%	2015	44,1	51,3	LISA
Demografische druk	%	2016	56,7	53,0	CBS
Bruto gemeentelijke product	Verhouding verwacht en werkelijk product	2013	107.0	100,0	Atlas voor Gemeenten
Vestigingen (van bedrijven)	Aantal per 1.000 inwoners in leeftijd 15 t/m 64 jaar	2015	92,2	122,4	LISA
Nieuw gebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	2013	29,7	6,6	Basisregistratie adres/gebouw
Vhrosv	Gemiddelde WOZ waarde	2016	256,0	206,0	CBS
Vhrosv	Gemeentelijk woonlasten eenpersoonshuishouden	2016	644,0	643,0	COELO
Vhrosv	Gemeentelijk woonlasten meerpersoonshuishouden	2016	780,0	716,0	COELO

Wat zijn de verbonden partijen?

Noordwijkerhout heeft ernaar gestreefd de doelstellingen uit dit programma te realiseren via inschakeling van de volgende verbonden partijen: GOM en Holland Rijnland.

De GOM zorgde in het verslagjaar voor een kansrijke woon-, werk- en leefomgeving voor ondernemers, inwoners en bezoekers. Deze bewerkstelligde zij onder meer door bouwtitels (op nog nader te bepalen locaties binnen de gemeente/regio) voor Greenportwoningen te verkopen, gebieden te moderniseren en nieuwe werklocaties te ontwikkelen. Ook maakte de GOM afspraken met grondeigenaren over het slopen van verouderde en ongebruikte opstallen, het verbeteren van het landschap en / of het maken van een nieuw bollenteeltgebied. Gelet op de belangen van Noordwijkerhout werd proactief, via werkgroepen, in de GOM geparticipeerd.

Wat heeft het gekost?

Voor een analyse van de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening wordt verwezen naar de toelichting op de resultatenrekening.

2.1.3 Programma 3: Openbare ruimte

Portefeuillehouders: M.G. Bilars, drs. G. Goedhart
Programmaverantwoordelijke: J. Tuit
Commissie: Ruimte en Wonen

Algemene doelstelling
Het programma omvat openbare werken (infrastructuur, verkeer en vervoer en groen), milieu (algemene en bedrijfsgerichte milieutaken, afvalinzameling) en monumenten.

Wat wilden we bereiken? Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Verkeer en vervoer *Realisatie Duinpolderweg: een nieuwe oost-west-wegverbinding die nabij De Zilk de N206 en de N205 en A4 in de Haarlemmermeer zal verbinden.*	Op 19 december 2017 hebben de GS'en van provincies Noord- en Zuid-Holland ingestemd met een voorlopig voorkeursalternatief. Dat bestaat in hoofdlijnen uit een verbinding ten noorden van Hillegom tussen de N205 en N208 (conform alternatief Zuid) en randwegen bij Lisse en Zwaanshoek. De gemeenten in de Bollenstreek dienen in samenwerking met Holland Rijnland een gezamenlijke zienswijze in. Vanuit de Bollenstreek wordt geadviseerd om het voorkeursalternatief van de projectgroep Duinpolderweg voor te dragen. Daarin wordt alternatief Midden genoemd als nieuwe verbinding tussen de N205 en N208. Met Holland Rijnland, provincie(s) en betrokken gemeenten wordt voorgesteld om verder te studeren om de verbinding met de N206 te realiseren.
Uitvoeren Infrastructurele verkeersmaatregelen Middengebied Bollenstreek: om de doorstroming in de Duin- en Bollenstreek te verbeteren.	De reconstructie van de Nagelbrug in Voorhout is nagenoeg afgerond en in gebruik genomen als turborotonde. Fietsers kunnen de N444 ongelijkvloers kruisen. De rotondes in de N443 met de kruisingen N208 en Parklaan in Sassenheim zijn in het kader van de HOV Noordwijk – Schiphol nader onderzocht. Ook de Duinpolderweg vormt onderdeel van deze studie.
Realisatie Ontsluiting Bavo-terrein: voor de ontsluiting van de toekomstige woonwijk op het Bavo-terrein.	Het bestemmingsplan is in procedure genomen in 2017 en is in het kader van de reconstructie sportpark De Boekhorst een aanvang gemaakt met de uitvoering. In 2017 zijn de voorbereidingen getroffen om de randweg aan te leggen. De verwachting is dat deze in 2018 gereed zal zijn.
Verbeteren verkeersveiligheid.	Er zijn in samenwerking met VVN educatieprojecten uitgevoerd. Zo zijn

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	verkeersexamens, rijvaardigheidsritten voor senioren, dodehoekprojecten en alcoholcampagnedag op het Teylingen College uitgevoerd. Daarnaast zijn er infrastructurele maatregelen aangebracht om de verkeersveiligheid te verbeteren op Wagemakerswerf, Brittenhuis en Viaductweg. De reconstructie van de Wijk Boekhorst is voor het grootste gedeelte gerealiseerd, verder zijn in 2017 de voorbereidingen voor de reconstructie van de Victoriberg en de Zilkerduinweg afgerond waardoor deze in 2018 gerealiseerd gaan worden. Tevens is de snelheidsmeter op verschillende wegen geplaatst om automobilisten op hun snelheid te wijzen. In de centrumvisie zijn plannen gemaakt om de verkeersveiligheid in het centrum te verbeteren. Afsluiten over meerdere dagen voor gemotoriseerd verkeer is daarbij de meest verregaande maatregel.
Milieu *De gemeente ontwikkelt zich als een duurzaam opererende organisatie waarbij de gemeentelijke objecten worden verduurzaamd.*	Binnen de organisatie wordt ruim aandacht besteed aan duurzaamheid. Zo is bijvoorbeeld het MVI-convenant is ondertekend (Maatschappelijk Verantwoord Inkopen). Daarnaast is een onderzoek opgepakt naar energiezuinigere gemeentelijke gebouwen.
De gemeente Noordwijkerhout wil een goede en gezonde leefomgeving realiseren en duurzaam ontwikkelen. De gemeente stimuleert energiebesparing en hergebruik om duurzaamheid te vergroten. Zij heeft daarbij een voorbeeldfunctie (Milieubeleidsplan 2014 – 2018).	Met de volgende acties zijn in het kader van de drie pijlers, zoals aangegeven in het Milieubeleidsplan, uitgevoerd : Het energieakkoord 2017-2025 Holland Rijnland is ondertekend. Daarnaast heeft Noordwijkerhout het ambtelijk trekkerschap ‘Zon op daken’ op zich genomen. Ook zijn wij deelgenoot van de Greenport en monitoren daardoor het Holland Rijnland Energieakkoord. Een subsidieregeling voor particuliere huiseigenaren en duurzaamheidsleningen voor particuliere huiseigenaren, stichtingen en verenigingen zijn ingesteld. Een wijkaanpak Victorwijken is uitgevoerd met energiescans van de woningen met daarbij gepaard gaande voorlichting. Er zijn beleidsregels voor openmarktmodel voor elektrische laadpalen vastgesteld en contracten met twee marktpartijen afgesloten.

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	Een update van het Milieubeleidsplan is in het college van burgemeester en wethouders vastgesteld. Het voorzitterschap en het secretariaat Duin- en Bollenstreek Duurzaamheid zijn aanvaard. Het traject voor de duurzaamheidsprijs voor ondernemers in Duin- en Bollenstreek is opgestart. Als laatste zijn we gestart met het opzetten van Energiecoöperatie Noordwijkerhout.
Een steeds beter resultaat in de scheiding van glas, papier, plastic, gft, chemisch afval en restproducten met als bijkomend voordeel een reducerend effect op de hoogte van de afvalstoffenheffing.	Milieubeleid is uitgevoerd. Meer plastic en drankenkartons zijn ingezameld en er is minder restafval afgevoerd. Inzameling van plastic en drankenkartons blijft punt van aandacht. De capaciteit met betrekking tot de inzamellocaties zal hiervoor in de toekomst vergroot moeten worden om zodoende de ingezamelde hoeveelheden te kunnen ontvangen. Op scholen is meer aandacht besteed aan de VANG-doelstellingen. Verder is deelgenomen aan de uniforme tariefstelling voor afvaltarieven Meerlanden. De voorgenomen actualisatie van het afvalbeleidsplan is niet gerealiseerd in verband met de komende fusie met Noordwijk. Er zal een gezamenlijk afvalbeleid worden opgesteld. Hierbij zullen de doelstellingen van het Landelijk Afvalplatform worden nagestreefd.
Openbare ruimte *Leefbaarheid woonwijken: een goede, veilig ingerichte en goed onderhouden openbare ruimte.*	In het beleidsplan ‘Kwaliteit openbare ruimte’ is gekozen voor een ambitie over de gewenste (beeld)kwaliteit voor de openbare ruimte. Er is een aanzet gegeven om deze ambitie te vertalen in de nieuwe dienstverleningsovereenkomst met Meerlanden. Dit heeft geleid tot een nieuwe werkwijze op basis van beeldkwaliteit openbare ruimte. Daarnaast is het aantal klachten met betrekking tot de openbare ruimte afgenomen. Verder zijn de beleidsplannen op het gebied van Oeververdedigingen, Kunstwerken, Baggeren, Openbaar Groen en Bomen

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	vastgesteld. Hierdoor kan de integrale afstemming van de diverse beheerplannen om te komen tot een efficiënte planning eenvoudiger worden georganiseerd. Verrommeling door graffiti, zwerfvuil en vernieling wordt sneller aangepakt waardoor de leefbaarheid van de buurt en het welzijn van inwoners verbeterd.

Beleidsindicatoren

Net als in de vorige programma's zijn er ook hier weer beleidsindicatoren opgenomen, waarbij in de begroting 2017 nog geen rekening is gehouden met het wijzigingsbesluit van het vernieuwde Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).
Wel staan de beleidsindicatoren opgenomen in onderstaande tabel:

Programma 3 Beleidsindicator	Eenheid	Periode	NWH	NL	Bron
Ziekenhuisopname na verkeersongeval met motorvoertuig	%	2014	8,0	7,0	VeiligheidNL
Overige vervoers-ongevallen met een gewonde fietser	%	2014	10,0	10,0	VeiligheidNL
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoner	2014	202,0	205,0	CBS
Hernieuwbare elektriciteit	%	2013	0,5	Niet bekend	RWS

Wat zijn de verbonden partijen?

Noordwijkerhout heeft ernaar gestreefd de doelstellingen uit dit programma te realiseren via inschakeling van de volgende verbonden partij: Meerlanden en Vuilafvoerbedrijf Duin- en Bollenstreek (VAB).

Samen met deze partij realiseerden wij de doelstellingen van het Landelijk Afvalplatform op het gebied van beter scheiden van afval.

Wat heeft het gekost?

Voor een analyse van de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening wordt verwezen naar de toelichting op de resultatenrekening.

2.1.4 Programma 4: Veiligheid en handhaving

Portefeuillehouder: drs. G. Goedhart
Programmaverantwoordelijke: mr. A. van Mil
Commissie: Bestuurlijke Aangelegenheden en Middelen

Algemene doelstelling
Het programma omvat openbare orde en veiligheid, brandweer en rampenbestrijding. De zorg voor de openbare orde en veiligheid is een kerntaak van de gemeente. Een onderdeel daarvan is de rampenbestrijding. Hierbij wordt zorggedragen voor een structuur die ertoe bijdraagt, dat in geval van een ramp of zwaar ongeval zo effectief mogelijk opgetreden kan worden.

Wat wilden we bereiken? Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Openbare orde en veiligheid *Burgers dienen onveilige situaties laagdrempelig te kunnen melden en ontvangen terugkoppeling van de ondernomen acties.*	Burgers deden via de gemeentelijke website meldingen over openbare orde en veiligheid en kregen bericht hoe hun melding werd opgelost. De boa's waren zichtbaar op straat aanwezig om zo het gevoel van veiligheid voor de burger te vergroten. Om deze zichtbaarheid verder te vergroten, heeft de gemeenteraad in 2017 een motie aangenomen waarbij in 2018 de formatie boa tijdelijk met een halve FTE wordt uitgebreid. Verder werd de burger via de media op de hoogte gebracht van specifieke zaken die betrekking hebben op de openbare orde en veiligheid. Voorbeelden daarvan zijn stukken in de (digitale) media in het kader van preventie, het stimuleren van het opzetten van whatsappgroepen in de wijken en de controle door de boa's op alcoholgebruik door minderjarigen tijdens het carnaval en andere evenementen.
De inzet van de hulpdiensten moet voldoende gewaarborgd worden en de burger moet in beginsel binnen twee werkdagen aangifte kunnen doen bij de politie.	In 2017 is uitvoering gegeven aan het Regionaal beleidsplan 2016-2019 Veiligheidsregio Hollands Midden en het Korpsbeleidsplan 2016-2018 Brandweer Hollands Midden. De mogelijkheid van aangifte binnen twee werkdagen is bevorderd in overleg met de hulpdiensten. (Dit is in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de hulpdiensten zelf).
Proportionaliteit bij veiligheidseisen bij evenementen en actieve coaching vrijwilligersorganisaties bij vergunningaanvragen.	De digitale aanvraagmodule op de website waarbij vergunningaanvrager stap voor stap door het vergunningaanvraagproces wordt geleid, blijkt in de praktijk goed te werken. Nieuwe evenementorganisaties zijn

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	benaderd voor vooroverleg en bij alle grote evenementen hebben vooroverleg en evaluatie plaatsgevonden. Bij advisering door de hulpdiensten is de proportionaliteit in het oog gehouden en is er sprake van goede samenwerking.
Sociale veiligheid wordt bevorderd, o.a. door initiatieven van bewoners(organisaties) op dit gebied als het gaat om de openbare buitenruimte binnen redelijke financiële grenzen te ondersteunen.	De fysieke en sociale veiligheid zijn ook in 2017 door de gemeente in samenwerking met burgers, bedrijven en hulpdiensten bevorderd. In dit verband kunnen o.a. worden genoemd: - de wervingsactie voor burgernet in februari 2017. Het aantal inwoners van onze gemeente dat momenteel deelneemt aan burgernet is 10,4 % (2015 8,7%, 2016 9 %). Dit hoge percentage versterkt de betrokkenheid van burgers bij de veiligheid binnen Noordwijkerhout; - bevordering van de wijk-WhatsApp: in 2017 zijn steeds meer wijken aangesloten bij een whatsappgroep en is een aantal straatbordjes voor deze groepen geplaatst; - bevordering van de veiligheid op bungalowpark Sollasi door inventarisatie door de brandweer over de bereikbaarheid op het park, de bewegwijzering en het gebruik van het nachtregister in voorkomende gevallen.
Beheersing van alcohol- en drugsgebruik onder jongeren door: • *samen met organisaties die zich richten op jongeren actief beleid te voeren om kennis en bewustwording van jongeren te verbeteren;* • *regelmatig overleg te voeren met de horeca en* • *strenge controle uit te oefenen.*	Alcohol- en drugsgebruik onder jongeren en vooral de beheersing daarvan, is in 2017 weer uitdrukkelijk een aandachtspunt geweest van gemeentebestuur, politie en boa's. Tijdens het Jeugdcarnaval zijn door de boa's blaastesten gehouden (circa 200 personen). Bij een positieve blaastest zijn de desbetreffende jongeren doorgestuurd naar Bureau Halt. Daarnaast heeft de pool Drank- en Horecawet Duin- en Bollenstreek actief op leeftijdsgrenzen gecontroleerd in de horeca en bij supermarkten. Zoals gebruikelijk is ook in 2017 overleg gevoerd met vertegenwoordigers van de horeca.
Brandweer *De lokale vrijwilligers bij de brandweer zijn van groot belang bij de brandweerzorg. De vrijwilligers dienen zich in regionale brandweerorganisatie voldoende gehoord te*	De burgemeester heeft ook in 2017 op reguliere basis overleg gehad met de districtscommandant en de clustercommandant en is daarnaast bij de korpsavonden aanwezig geweest.

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
voelen.	Daarnaast heeft de burgemeester in zijn rol als lid van het Algemeen Bestuur en van het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio meegesproken over de ontwikkelingen binnen de brandweer op het niveau van de Veiligheidsregio.

Beleidsindicatoren

Ook in dit programma zijn weer beleidsindicatoren opgenomen, waarbij in de begroting 2017 nog geen rekening is gehouden met het wijzigingsbesluit van het vernieuwde Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).
Wel staan de beleidsindicatoren opgenomen in onderstaande tabel:

Programma 4					
Beleidsindicator	**Eenheid**	**Periode**	**NWH**	**NL**	**Bron**
Verwijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	2014	166,8	139,7	Bureau Halt
Harde kern jongeren	Aantal per 10.000 inwoners	2014	0,0	1,3	KLPD
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	2015	0,6	2,4	CBS
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	2015	2,5	5,4	CBS
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	2015	4,1	3,9	CBS
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	2015	4,1	6,1	CBS

Wat zijn de verbonden partijen?

Noordwijkerhout heeft ernaar gestreefd de doelstellingen uit dit programma te realiseren via inschakeling van de volgende verbonden partij: Veiligheidsregio Hollands Midden.
De Veiligheidsregio leverde in het verslagjaar adequate brandweerzorg, werkzaamheden in het kader van crisisbeheersing en rampenbestrijding en geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen.

Wat heeft het gekost?

Voor een analyse van de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening wordt verwezen naar de toelichting op de resultatenrekening.

2.1.5 Programma 5: Zorg, welzijn en educatie

Portefeuillehouders: A. Gotink, M.G. Bilars, drs. G. Goedhart
Programmaverantwoordelijke: T. Warmerdam
Commissie: Samenlevingszaken

Algemene doelstelling
Het programma omvat het initiëren en in stand houden van voorzieningen op het gebied van onderwijs, kunst, cultuur, sport, recreatie, jeugd en jongeren, kinderopvang, maatschappelijke ondersteuning, volksgezondheid, werk en inkomen, sociale werkvoorziening en vluchtelingenwerk.

Wat wilden we bereiken? Wat hebben we daarvoor gedaan?

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
Sociaal Domein algemeen *Transformatie van het Sociale Domein. Dit vraagt om een andere manier van denken en handelen van alle betrokken partijen inclusief de gemeente zelf.*	Binnen de transformatie van het sociaal domein is ingezet op: • eigen kracht van de klant: van aanbod- en systeemgericht naar vraag- en mensgericht; • maximaal behoud van de kwaliteit van de zorg; afspraken over coördinatie en zorg tussen partners, waaronder afspraken ter voorkomen van uithuiszetting. • efficiëntere inzet van middelen, zodat de decentralisaties budgettair neutraal kunnen worden uitgevoerd; • integrale cliëntgerichte benadering, waarbij: - professionals de ruimte krijgen om hun werk te kunnen doen; - zo min mogelijk bureaucratie wordt ingebouwd; - er sprake is van ontschotting tussen Deelregelingen en budgetten. • voortzetting van samenwerking in de beleidsvorming en de uitvoering van taken in het Sociaal Domein. Leidende motieven zijn solidariteit, risicobeheersing en inzetten van het zelfredzame vermogen van de burger. Het project Burgerhulpverlening is een voorbeeld van het op een andere manier denken en handelen in het sociaal domein, en het betrekken van de inwoners. Begin 2017 is met dit project begonnen en is er een werkgroep opgestart, voornamelijk bestaande uit betrokken inwoners.

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	Deze werkgroep heeft het project in de gemeente uitgerold: van inventarisatie AED's, tot het werven van nieuwe burgerhulpverleners. Samen met de inwoners uit de werkgroep is ook bepaald wat de beste locatie is voor het naar buiten plaatsen van een AED. De ISD heeft een conferentie georganiseerd over de invloed van stress, gezondheid en keuzegedrag en wat dit betekent voor Schulddienstverlening. Een bijdrage om het eigen kracht principe van inwoners, en de handhaving van de ISD in perspectief te plaatsen.
Jeugdhulp *Transformatie van de jeugdhulp, zodat kinderen en jeugdigen gebruik kunnen maken van algemene voorzieningen of, op indicatie, van gespecialiseerde voorzieningen.*	Ter versterking van de pedagogische gemeenschap heeft het Centrum voor Jeugd en Gezin het preventief aanbod (opvoedingscursussen en themabijeenkomsten) voor ouders uitgebreid t.b.v. baby's t/m pubers. Vanuit de regio Holland Rijnland is een onderzoek uitgevoerd naar de samenwerking tussen huisartsen en de CJG's, wat zal leiden tot aanbevelingen. De verwijzingen naar specialistische jeugdhulp is nauwelijks afgenomen en de overschrijding van het budget voor jeugdhulp is daarvan het gevolg. Eén gezin, één plan, één regisseur. Omdat jeugdproblematiek in veel gevallen te maken heeft met ouderproblematiek (gezinsproblematiek) hebben bijeenkomsten voor professionals plaatsgevonden, waarmee voorwerk is verricht om de werkwijze voor integrale samenwerking op gezinsniveau nader te verkennen. In 2017 heeft een cliëntenervarings-onderzoek via Holland Rijnland plaatsgevonden. De raad wordt hierover separaat geïnformeerd.
Wmo *Onze inwoners kunnen allemaal meedoen, kunnen zich ontplooien en verantwoordelijkheid nemen voor zichzelf, voor elkaar en de leefomgeving. We gaan*	Begin 2017 is de Transformatieagenda Wmo 2017-2018 vastgesteld. Deze agenda legt nadrukkelijk de verbinding met diverse andere beleidsterreinen binnen het sociaal domein. Op basis van de

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
uit van de eigen kracht en zelfredzaamheid van de inwoner en zijn of haar sociale netwerk. Voor de groep inwoners voor wie dat niet haalbaar is, is tijdelijke of langdurige ondersteuning beschikbaar.	Transformatieagenda en de hiernaast beschreven doelen zijn onder andere de volgende acties ondernomen: • In 2017 is het bestuur van Stichting Ontmoetingscentrum Puyckendam (S.O.P.) ondersteund (door onder andere de inzet van een subsidiebureau en het bekostigen van de schoonmaak) bij de opstart van het ontmoetingscentrum. Vanwege de succesvolle exploitatie bleek extra gemeentelijke financiële ondersteuning van de S.O.P. niet nodig. Ook is na de zomer, om de diversiteit van de gebruikers in het activiteitencentrum te vergroten, gestart met activiteiten in relatie tot de brede inloop ggz. • Eind 2016/begin 2017 is het Wmo Adviescentrum verbouwd. Dit om de privacy van de zorgvrager te verbeteren. Uit het klanttevredenheidsonderzoek 2017 van de ISD is gebleken, dat de privacy aan het loket nu voldoende geborgd wordt. • Ter verbetering van de dienstverlening is onder 151 vrijwilligers een enquête gehouden over het gemeentelijke vrijwilligersbeleid. Dit heeft onder andere geresulteerd in het verspreiden van een periodieke nieuwsbrief voor vrijwilligers en een andere insteek van de verkiezing van de vrijwilliger van het jaar. • In Bollen5-verband is in 2017 een onderzoek uitgevoerd om de toegang (lokale loketten en/of sociale teams) te optimaliseren en te komen tot een integrale dienstverlening aan de inwoners. De uitkomsten van het onderzoek zullen in 2018 meegenomen worden in het verdere proces om de toegang te optimaliseren. • In 2017 is via diverse (reguliere en social) media, potentiële verwijzers (CJG, huisartsen, ouderenbonden etc.) en specifieke acties die genoemd staan

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	in de Transformatieagenda tijd en aandacht besteed om (specifieke groepen) mantelzorgers beter te bereiken. Dit heeft voor 2017 geresulteerd in 79 nieuwe geregistreerde mantelzorgers en 242 verstrekte mantelzorgcomplimenten (een toename van 32 procent ten opzichte van 2016). Daarnaast is het project Werk en Mantelzorg van start gegaan. • Ter voorbereiding op toekomstige nieuwe gemeentelijke taken Maatschappelijke zorg en beschermd wonen, is een regionaal uitvoeringsprogramma opgesteld. In eerste instantie is de Decentralisatie maatschappelijke zorg geagendeerd als onderdeel van de Transformatieagenda Wmo, maar gezien de hoeveelheid aan taken en niveaus waarop samengewerkt moet worden met diverse partijen, krijgt de transitie vanaf 2018 projectmatig verder uitwerking in Duin- en Bollenstreek-verband. In 2017 is gestart met het voorkomen van instroom Maatschappelijke opvang in Leiden met innovatieprojecten regionaal.
Werk *Het domein werk wordt getransformeerd en de gemeente ontwikkelt beleid voor reïntegratie.*	Participatie Het aantal uitkeringsgerechtigden is gestegen door de forse toename van statushouders. In 2017: 29 vluchtelingen. Om participatie te bevorderen is er een pilot statushouders gestart. Extra aandacht is er voor de taalontwikkeling. Tegenprestatie In 2017 is gestart met de Tegenprestatie naar vermogen door bijstandsgerechtigden. Twintig mensen hebben een tegenprestatie geleverd. Beschut werk Het voornemen om nieuw beleid Beschut werk in 2017 vast te stellen, in het kader van de GR KDB, waarin de Maregroep als preferred supplier kan optreden, heeft, mede door late besluitvorming van de

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	minister, nog niet geleid tot afspraken. In 2018 worden nieuwe afspraken geagendeerd. Servicepunt werk (SPW) Het SPW helpt mensen met een uitkering aan het werk, ook mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Het SPW heeft de interne organisatie verder doorontwikkeld. Naar aanleiding daarvan zijn de mensen die al langere tijd in het bestand zitten, opnieuw benaderd voor re-integratiegesprekken. In de subregio is een pilot Social Return On Investment (SROI) uitgevoerd. Er zijn vier projecten uitgevoerd. Om structureel uitvoering te geven aan SROI dient er projectmatige aanpak ontwikkeld te worden.
Onderwijs *Leerlingen voorbereiden op toekomstige maatschappelijke zelfstandigheid. De school en aansluitend werk nemen hierin een belangrijke plaats in.*	Via een aantal regionale maatwerk-programma's (individuele coaching) wordt de schooluitval teruggedrongen. Voor leerlingen met autisme die de overstap van het VSO naar het MBO maken is een schakeljaar onderwijs gesubsidieerd (kleine groep MBO Rijnland). Verbeterde samenwerking tussen onderwijsinstellingen en JGT levert in individuele gevallen een positieve bijdrage aan schoolsuccessen. De uitval uit MBO 3 en 4 ligt in de regio hoger dan het landelijk gemiddelde: analyse van de oorzaken moet in 2018 leiden tot een gerichte aanpak. Taalverwervingsgericht onderwijs voor niet-Nederlands sprekende PO-leerlingen vindt plaats op de Victorschool in Noordwijkerhout; een toename van het leerlingenaantal in 2017 heeft ertoe geleid dat een derde taalklas van start gaat. In het kader van voor- en vroegschoolse educatie is in het schooljaar 2016/2017 een groot deel van het financieel beschikbare budget voor 1-verdiengezinnen en kinderen die mogelijk risico lopen op achterstand, geen gebruikgemaakt. Ondanks de communicatie over de regeling, bijvoorbeeld middels een flyer aan

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	kinderopvangorganisaties en scholen, is het aantal zogenaamde 'doelgroepkinderen' t.o.v. vorig jaar ongeveer gelijk gebleven. De eerder uitbetaalde voorschotten zijn door de kinderopvangorganisaties derhalve ook teruggestort aan de gemeente. In regionaal verband zal nog moeten worden gesproken over het bij elkaar brengen van scholen en werkgevers om zo het aanbod van gekwalificeerde werknemers beter af te stemmen op de maatschappelijke vraag.
Sport, cultuur en voorzieningen *Participatie van alle Noordwijkerhouters in de samenleving door middel van sport en cultuur.*	Met ingang van 1 juli 2017 heeft de gemeente Noordwijkerhout een Jeugdsportfonds en een Jeugdcultuurfonds. Deze fondsen betalen (een groot deel van) de kosten voor een sportclub, muziekvereniging of scouting voor gezinnen met een inkomen tot 120% van het minimuminkomen. In totaal zijn er tot en met 2017 43 sportaanvragen toegewezen, waarvan 16 betrekking hadden op zwemlessen bij Optisport. Voor cultuur is er 1 aanvraag gehonoreerd. Op 18 juli 2017 heeft het college ingestemd met extra subsidiegelden voor muziekonderwijs van muziekverenigingen in 2017 en 2018. Deze subsidie is bedoeld om jeugd te onderwijzen in muziek. Van dit extra geld is bijvoorbeeld de bevoegd docent betaald en zijn instrumenten aangeschaft. Door de subsidie hebben meer leerlingen gebruik kunnen maken van het muziekonderwijs in de gemeente. In 2017 is (en in 2018 zal) de planvorming voor de herontwikkeling van Sportpark De Boekhorst -in goed overleg met betrokkenen- (worden) voortgezet. In 2017 is gestart met overleg met Noordwijk over vraag en aanbod van sport en bewegen op de schaal van beide gemeenten en op regionale schaal (w.o. de regionale bijdrage aan de IJsbaan Leiden). Op 12 september heeft de raad ingestemd met de beleidsvisie inzet

Wat wilden we bereiken?	Wat hebben we daarvoor gedaan?
	buurtsportcoaches. De buurtsportcoaches leggen een verbinding tussen de vraag naar de mogelijkheden voor sport en bewegen en het aanbod van mogelijkheden daarvoor. Op 4 december is op het gemeentehuis een informatiebijeenkomst georganiseerd voor alle sportverenigingen. Op deze avond is o.m. een presentatie verzorgd van de subsidiemogelijkheden voor sport en de mogelijkheden voor sportverenigingen om hun activiteiten en initiatieven beter onder de aandacht van Noordwijkerhouters te brengen. In vervolg op de informatieavond zal met de sportverenigingen over het instellen van een sportraad worden gesproken. In 2017 heeft de Bibliotheek Bollenstreek een Koffieplus programma opgezet, waarbij tweewekelijks een ochtendbijeenkomst is georganiseerd in de bibliotheek in Noordwijkerhout. De Koffieplusochtenden dienen als ontmoetingsplaats voor alle groepen in de samenleving, waarbij lokale initiatieven en maatschappelijke thema's worden besproken. In 2017 is voor de invulling van de Koffieplusochtenden geïnvesteerd in de samenwerking met maatschappelijke organisaties. Tijdens de Week van de Alfabetisering van 4 tot en met 10 september 2017 heeft de Bibliotheek Bollenstreek een Rijdend Taalcafé georganiseerd. Op 4 september 2017 stond het Rijdend Taalcafé op de markt in Noordwijkerhout. Het Rijdend Taalcafé heeft laaggeletterdheid onder de aandacht gebracht inclusief de dienstverlening die wordt geboden door de bibliotheek.

Beleidsindicatoren

Ten slotte zijn er ook voor programma 5 weer beleidsindicatoren opgenomen, waarbij in de begroting 2017 nog geen rekening is gehouden met het wijzigingsbesluit van het vernieuwde Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).
Wel staan de beleidsindicatoren opgenomen in onderstaande tabel:

Programma 5					
Beleidsindicator	**Eenheid**	**Periode**	**NWH**	**NL**	**Bron**
Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2014	3,0	5,0	DUO
Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2014	34,0	60,0	DUO
Vroegtijdig school-verlaters zonder startkwalificatie (vsv)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2012	2,7	3,2	DUO
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in leeftijd 15-64 jaar	2015	529,2	721,7	LISA
Netto arbeidsparticipatie	% werkzame begroepbevolking tov beroepsbevolking	2015	69,1	65,4	CBS
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	2015	164,1	398,7	CBS
Lopende reïntegratie-voorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners	2015	68,0	249,8	CBS
Niet sporters	%	2014	47,3	49,9	RIVM
Cliënten met maat-werkarrangement Wmo	Aantal per 10.000 inwoners	2015	Niet bekend	569,0	GMSD
Achterstandsleerlingen	% 4 t/m 12 jarigen	2012	3,7	11,6	Verwey Jonker Instituut-Kinderen in Tel
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2012	0,2	1,2	Verwey Jonker Instituut-Kinderen in Tel
Kinderen in uitkeringsgezinnen	% kinderen tot 18 jaar	2012	2,5	5,7	Verwey Jonker Instituut-Kinderen in Tel
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2015	11,7	7,7	CBS
Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2015	0,6	1,1	CBS
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2015	0,0	0,4	CBS
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2012	1,9	2,6	Verwey Jonker Instituut-Kinderen in Tel

Wat zijn de verbonden partijen?

Noordwijkerhout heeft ernaar gestreefd de doelstellingen uit dit programma te realiseren via inschakeling van de volgende verbonden partijen: Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD), Werkvoorziening Kust-, Duin- en Bollenstreek (Maregeroep) en Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG).
ISD verzorgde in het verslagjaar de uitvoering van wetten op het gebied van sociale zekerheid en enkele onderdelen van de Wmo waarvan de uitvoering aan de gemeente is opgedragen.
Werkvoorziening KDB is een reïntegratiepartner naar betaald werk.
RDOG heeft uitvoering gegeven aan de wet Publieke gezondheid en taken op het terrein van gezondheidszorg.

Wat heeft het gekost?

Voor een analyse van de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening wordt verwezen naar de toelichting op de resultatenrekening.

Lasten en baten Deelfonds Sociaal Domein

Onderstaand overzicht is opgenomen om inzicht te geven in de ontwikkeling van nieuwe taken en bijbehorende budgetten binnen het Sociaal Domein. Een minteken is nadelig.

	Lasten en baten nieuwe taken binnen Sociaal Domein (bedragen x €)	2016	Raming 2017	Werkelijk 2017
	Wmo, lasten			
7500003	Bijdrage Stichting MEE clientonderst JGT	148.831	160.319	160.186
7500022	WMO LVB verblijf		54.118	54.118
7500024	Mantelzorgcompliment	20.705	30.000	25.979
7500036	Ondersteunende begeleiding	53.870	160.618	64.449
7500040	Sociale wijkteams	0	2.500	0
7500042	Inloopfuncties GGZ	23.115	24.500	24.528
7500116	Begeleiding Wmo groep en individuen	976.781	1.247.000	1.089.114
7500106	Apparaatskosten ISD (50% zorg Wmo)	215.731	229.500	223.670
7500120	Stelpost hogere lasten Wmo meicircirculaire 2016	0	0	0
		1.439.033	1.908.555	1.642.044
	Jeugdzorg, lasten			
7560014	Lokaal sport en cultureel fonds Sportservice	0	36.000	35.055
7560030	Kosten jeugd- en gezinsteams/Kwadraad	6.355	144.857	144.857
7560034	Specifieke jeugdhulp Holland Rijnland	2.914.971	2.966.129	2.711.060
7560036	Lokale kosten jeugdhulp	30.759	61.623	24.893
7560038	Persoonsgebonden budget Jeugdhulp, ISD	122.133	127.000	165.620
7560039	Uitvoeringskosten PGB, ISD	26.236	49.000	49.000
7560042	Onvoorzien jeugdhulp	9.300	18.257	3.048
7560033	Instellen tijdelijk fonds jeugdhulp	28.042	246.328	246.328
		3.137.796	3.649.194	3.379.861
	Participatie, lasten			
7445016	Participatiebudget ISD	118.702	0	0
7445602	Participatie GR KDB	1.251.040	1.280.014	1.189.481
7445606	Servicepunt Werk (SPW)	4.346	22.974	23.337
		1.374.088	1.302.988	1.212.818
	Totaal lasten	**5.950.917**	**6.860.737**	**6.234.723**
	Inkomsten			
8780100	Integratieuitkering Sociaal Domein, Wmo	1.989.256	1.803.165	1.857.450
8780102	Integratieuitkering Sociaal Domein, Jeugdzorg	2.737.072	2.689.412	2.742.392
8780104	Integratieuitkering Sociaal Domein, Participatie	1.297.775	1.224.598	1.201.620
	Totaal baten	**6.024.103**	**5.717.175**	**5.801.462**
	Saldo	**73.186**	**-1.143.562**	**-433.261**

2.2 Paragrafen

In de begroting worden in afzonderlijke paragrafen de beleidslijnen vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten en de lokale heffingen.
In het jaarverslag staan de paragrafen die in de begroting zijn opgenomen. Ze bevatten de verantwoording van hetgeen in de overeenkomstige paragrafen in de begroting is opgenomen.

2.2.1 Paragraaf Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering wordt beschouwd als de sturing en beheersing van de beleidsprocessen en de ondersteunende processen. Over de beleidsprocessen en de daaruit voortkomende prestaties en maatschappelijke doelen wordt gerapporteerd in de verschillende beleidsprogramma's.
In deze paragraaf geven wij, conform artikel 14 van het BBV, inzicht in de relevante ontwikkelingen van de ondersteunende processen en bedrijfsmiddelen.

Personeel en organisatie

Personeelsformatie gemeente Noordwijkerhout

De totale personeelsformatie (aantal fte's) over de jaren 2015, 2016 en 2017 was:

Personeelsformatie	2015	2016	2017
Totale formatie	75,9	77,5	73,5

De daling van de formatie is vooral het gevolg van de I&A samenwerking Noordwijk – Noordwijkerhout, die per 1 januari 2017 van start is gegaan. De desbetreffende functionarissen zijn per die datum in dienst getreden bij Noordwijk.

PnnO Samenwerking Noordwijk en Noordwijkerhout

Op 1 januari 2017 is de ambtelijke fusie tussen Hillegom, Lisse en Teylingen (HLT) van start gegaan. Deze heeft ertoe geleid dat ervoor gekozen is om P&O Samen te ontvlechten per 1 januari 2017. Deze ontvlechting heeft tot gevolg gehad dat er een nieuwe P&O Samenwerking is ontstaan voor de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout per 1 januari 2017. De gemeente Noordwijk is centrumgemeente en het team heeft de naam PnnO meegekregen waarbij de twee 'nn' staan voor Noordwijk en Noordwijkerhout. In 2017 is een eerste stap gezet in het harmoniseren van diverse regelingen voor Noordwijk en Noordwijkerhout.

CAO onderhandelingen

De afgesloten CAO voor de Gemeenten liep van 2016 tot en met 1 mei 2017. De onderhandelingen voor een nieuwe CAO Gemeenten zijn in de zomer van 2016 gestart en dat heeft in oktober 2017 geresulteerd in een definitieve CAO voor de gemeenten voor de periode van 1 mei 2017 tot 1 januari 2019. Per 1 augustus 2017 ontvingen alle medewerkers een salarisverhoging van 1% en per 1 december 2017 steeg het Individueel Keuzebudget met 0,5%.

Invoering Individueel Keuze Budget (IKB)

Per 1 januari 2017 is het IKB bij gemeenten ingevoerd. Het IKB sluit aan bij de wens voor meer keuzevrijheid voor medewerkers en is daarmee een verdere stap in de modernisering van arbeidsvoorwaarden. In het IKB worden diverse op geld te waarderen arbeidsvoorwaarden omgezet in een budget. De landelijk vastgestelde IKB doelen zijn uitbetaling in geld, verlof kopen en opleidingskosten. De medewerker kan dit budget binnen de kaders naar eigen keuze(moment) besteden. In de loop van 2017 zijn de mogelijkheid van de aanschaf van een fiets en de verrekening van de vakbondscontributie toegevoegd aan de bestedingsmogelijkheden. Van deze flexibilisering van een deel van de arbeidsvoorwaarden is in het eerste jaar veelvuldig gebruikgemaakt.

Fusie Noordwijk – Noordwijkerhout
Vanwege de genomen raadsbesluiten in juli 2017 met betrekking tot de fusie van de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout is met de voorbereidingen van dit fusieproces begonnen. Er is in het vierde kwartaal van 2017 een Plan van Aanpak opgesteld met betrekking tot de PnnO werkzaamheden die deze fusie met zich meebrengen. Onderdeel hiervan is onder andere het ontwikkelen van een organisatievisie- en inrichting, opstellen van een Sociaal Plan en verdere harmonisering van diverse personele regelingen.

Communicatie
Communicatie is in deze coalitieperiode speerpunt van beleid. In 2017 werd het communicatiebeleidsplan 2015-2018 ‘Communicatie van, voor en door iedereen’ verder uitgevoerd. Hiervoor zijn indertijd werkplannen opgesteld (perscommunicatie, burgerparticipatie, interne communicatie en voor sociale en online media), die de organisatie van handvatten voorzien om de ambities uit het communicatiebeleidsplan te realiseren.

Training Factor-C
‘Omgevingsbewust werken met Factor-C’ is in de afgelopen periode centraal gesteld. Inmiddels zijn de meeste medewerkers en bestuurders getraind om zich de werkwijze eigen te maken. Medewerkers die nog geen training hadden gevolgd of die een opfriscursus nodig hadden, volgden in 2017 alsnog een training. Hierdoor kan en kon deze werkwijze worden toegepast bij de ontwikkeling van beleid of bij projecten.

Onderzoeken
Het digitaal burgerpanel is in 2017 3x geraadpleegd. De panelleden kregen vragen voorgelegd over afvalscheiding en –inzameling, over de fusie met Noordwijk, de openingstijden van winkels en over communicatie en participatie. Daarnaast zijn in december 2017 de bouwstenen voor de nieuwe fusiegemeente getoetst aan de hand van de digitale vragenlijst die door iedereen kon worden ingevuld.

Informatievoorziening
Na vaststelling van de Gemeenschappelijke regeling Samenwerking I&A gemeente Noordwijkerhout en Noordwijk wordt per 1 januari 2017 de informatisering, automatisering en het geo-beheer vanuit de gemeente Noordwijk verzorgd.

- In 2017 heeft de nadruk gelegen op het bouwen van een gemeenschappelijk hardware platform voor beide gemeenten. Inmiddels is dit gerealiseerd en werken beide organisaties vanaf eind januari 2018 op een gezamenlijk netwerk.
- Na het besluit om te komen tot een fusie van de gemeente Noordwijk en Noordwijkerhout is de planning om te komen tot applicatieharmonisatie herzien. In plaats van applicatieharmonisatie per 1 januari 2021 is het harmonisatieplan afgestemd op de datum 1 januari 2019.
- Het beheer van de Basisregistratie Adressen en Gebouwen, de Basisregistratie Grootschalige Topografie en de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen wordt eveneens vanuit Noordwijk uitgevoerd. In 2017 is een aanvang gemaakt om te komen tot applicatieharmonisatie en het verder afstemmen van de werkprocessen met betrokken teams en verbonden partijen.

Financieel beheer

Vernieuwing Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Op 17 maart 2016 is het wijzigingsbesluit vernieuwing BBV gepubliceerd en dit besluit is van toepassing vanaf het begrotingsjaar 2017. De hoofdlijnen van deze wijzigingen zijn als volgt:

- *Een uniforme indeling in taakvelden*
  In het onderdeel 'financiële begroting' is een overzicht toegevoegd met de ramingen van de verplicht voorgeschreven taakvelden.
- *Een uniforme set van beleidsindicatoren*
  In overleg met de auditcommissie zijn bij elk programma de desbetreffende wettelijk verplichte beleidsindicatoren opgenomen.
- *Verbeterde informatie over verbonden partijen*
  Een nota Verbonden Partijen moet nog worden opgesteld. Hiernaast is de paragraaf Verbonden partijen vereenvoudigd.
- *Inzicht in overhead en kosten(toerekening)*
  Conform het vernieuwde BBV worden overheadkosten onder een afzonderlijk taakveld geraamd. Daar waar integrale kostprijsberekening een rol speelt, wordt deze toerekening extracomptabel verwerkt, zoals bij de grondexploitatie en kostendekkende tarieven (afvalstoffenheffing, rioolheffing en leges).
- *Investeringen met een maatschappelijk nut*
  Met ingang van 2017 worden investeringen met een maatschappelijk nut over de levensduur afgeschreven.
- *Rentetoerekening*
  De verplicht voorgeschreven rente-omslag is met ingang van het begrotingsjaar 2017 toegepast (0,5%) en daarnaast wordt er geen bespaarde rente meer toegerekend aan reserves.

Rekenkamercommissie Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout (HLN)

Naast de onderzoeksmogelijkheden van het college, bestaat er ook een Rekenkamercommissie Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout. Deze Rekenkamercommissie heeft als taak het toetsen van het door het gemeentebestuur gevoerde beleid en beheer op de onderdelen rechtmatigheid, doelmatigheid en doeltreffendheid.

In dat kader hebben er in het verslagjaar 2017 de volgende onderzoeken plaatsgevonden:

Verkenning Rekenkamercommissie arbeidsmigranten

De Rekenkamercommissie heeft naar aanleiding van de verkenning in 2017 de volgende aanbevelingen gedaan:

- Besteed meer aandacht aan registratie van arbeidsmigranten.
- Versterk de gemeentelijke informatiepositie ten aanzien van arbeidsmigranten en Poolse inwoners.
- Sluit aan bij bovenlokale praktijken en kennisinfrastructuren.
- Besteed meer aandacht aan taalverwerving en integratie.
- Verbreed doelgroepgericht beleid waar passend en mogelijk.

In de verkenning van de Rekenkamer komt naar voren dat er in Noordwijkerhout al het nodige in gang is gezet. Hierover zijn de Rekenkamercommissie en het college het eens.

Het college vindt het belangrijk om knelpunten en problemen met integratie in lokale samenleving te voorkomen. Er blijft dan ook binnen het reguliere beleid aandacht voor onder andere de toegankelijkheid van voorzieningen en de ontwikkeling van de Nederlandse taal onder nieuwkomers, zo ook voor Poolse arbeidsmigranten.
Hierom heeft het particulier initiatief Stichting Taallokaal een waarderingssubsidie ontvangen voor het bevorderen van taal en integratie van o.a. Poolse migranten.

Vanaf volgend jaar organiseert Stichting Kreda aanvullende activiteiten voor zowel volwassenen als voor kinderen. Naast taalcursussen, is er aanvullende ondersteuning voor onderwerpen als werkervaring en zelfontplooiing en bijles voor ouder en kind op zaterdag. Stichting Kreda werkt steeds vaker samen met welzijn, de bibliotheek en de jeugdhulpverlening.
Ook de contacten tussen de uitzendbureaus en het Wmo adviescentrum/CJG zijn geïntensiveerd. Dit heeft concreet geleid tot het verstrekken van informatie over het Wmo Adviescentrum en het CJG aan arbeidsmigranten via de nieuwsbrief van de uitzendbureaus en tot het initiatief om in 2018 een voorlichtingsavond te organiseren over de gemeentelijke zorgtaken.

Mantelzorgbeleid

In 2017 is onderzoek gedaan door de Rekenkamercommissie naar het mantelzorgbeleid van de gemeente. Begin 2018 zijn het onderzoek en bijbehorende aanbevelingen aan het college toegestuurd. In 2018 wordt (mede op basis van de behandeling van het onderzoek van de Rekenkamercommissie in de gemeenteraad) bekeken hoe de aangenomen aanbevelingen verder vorm en inhoud krijgen.

Burgerparticipatie

De Rekenkamercommissie Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout heeft in 2017 onderzoek gedaan naar burger- en overheidsparticipatie in de 3 gemeenten. De hoofdvraag van het onderzoek was: Hoe gaan de drie gemeenten om met burger- en overheidsparticipatie en hoe kan het beter? In december 2017 heeft ambtelijk hoor en wederhoor plaatsgevonden op het door de Rekenkamercommissie uitgebrachte onderzoeksrapport.

2.2.2 Paragraaf Verbonden partijen

De paragraaf Verbonden partijen geeft inzicht in de zogenoemde verbonden partijen. Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een financieel belang heeft. De gemeente is verantwoordelijk voor de aansturing van deze verbonden partijen, de controle erop en de financiële consequenties voor de eigen organisatie. Deze paragraaf voorziet de raad van handvatten bij het uitvoeren van zijn kaderstellende en controlerende taak.

In deze paragraaf wordt, conform artikel 15 uit het BBV, allereerst ingegaan op de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen. Vervolgens worden de verbonden partijen gepresenteerd via de lijst van verbonden partijen. Ten slotte wordt ingegaan op de individuele ontwikkelingen bij de verbonden partijen.

Visie op verbonden partijen

Samenwerkingen met verbonden partijen dienen een waardevolle bijdrage te leveren aan de doeltreffendheid en efficiëntie bij de invulling van de publieke taken, waarbij getoetst wordt aan de 3 K's: kwaliteit, kostenbesparing, kwetsbaarheid. Het onderbrengen van publieke taken bij verbonden partijen mag niet ten koste gaan van de democratische controle en gaat gepaard met voldoende inhoudelijk en financieel inzicht in de uitvoering van hun taak.

Op grond van artikel 20 van de Financiële verordening 2017 biedt het college eenmaal in de vier jaar een nota Verbonden Partijen aan de raad aan. Deze nota bevat de kaders over het beleid aangaande (het aangaan van nieuwe) participaties, zoals de condities waaronder het publieke belang is gediend, de taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de verbonden partijen en de financiële voorwaarden. Naast de kaders voor het beleid behandelt de nota ook de wijze waarop de raad wordt geïnformeerd over ontwikkelingen binnen een verbonden partij en de wijze waarop de raad een verbonden partij aanstuurt, controleert en hoe de raad zich verantwoordt over een verbonden partij. Aanvankelijk was de nota Verbonden Partijen eind 2017 voorzien. Door de aanstaande fusie met Noordwijk en de wens te komen tot een bruikbare en complete nota die voldoet aan de behoeften van beide raden, zal de definitieve versie van de nota worden meegenomen in het fusietraject. Het is daarbij mogelijk aansluiting te zoeken bij HLT om Bollenstreek-breed een nota Verbonden Partijen op te stellen.

Toelichting per verbonden partij

In het tweede deel van dit hoofdstuk volgt de lijst van verbonden partijen waarin Noordwijkerhout in 2017 bestuurlijke en financiële belangen had. De indeling is volgens BBV-voorschrift. De wijze waarop verbonden partijen een bijdrage leveren aan het bereiken van de voorgenomen doelstellingen is al aan de orde gekomen bij de programma's. De financiële risico´s van de verbonden partijen zijn in beeld gebracht bij de totale risico-inschatting in de paragraaf over het weerstandsvermogen. Met behulp van het risicomanagementsysteem worden de risico's met regelmaat geactualiseerd. In onderstaande toelichting is aandacht besteed aan de risico's per verbonden partij. Volgens het BBV dient de financiële informatie uit de lijst het begrotingsjaar 2017 te betreffen. Indien een verbonden partij die informatie nog niet beschikbaar heeft, wordt de meest recente informatie getoond.

Gemeenschappelijke regelingen

Intergemeentelijke Sociale Dienst, Lisse (bedragen in x €)

Doel:
Doelmatige uitvoering van de wetten op het gebied van sociale zekerheid en sommige onderdelen van de Wmo (met name hulp bij het huishouden) waarvan de uitvoering aan de gemeenten, al dan niet in medebewind, is opgedragen. Voorts is de dienst belast met de uitvoering van algemene maatregelen van bestuur, uitvoeringsregelingen van de sociale wetten en andere gemeentelijke taken op het gebied van de sociale zekerheid. De taken worden zoveel mogelijk uitgevoerd in samenwerking met arbeidsvoorziening, organisaties van zorginstellingen en instanties die met de uitvoering van sociale zekerheidswetten zijn belast. De dienst is bovendien belast met de opvang en verzorging van slachtoffers in het kader van de rampenplannen van de vijf aangesloten gemeenten. Tekorten of overschotten worden met de deelnemende gemeenten verrekend.

Openbaar belang:
Individuele voorzieningen op het gebied van werk, inkomen en zorg.

Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling		
Zeggenschap:	Twee wethouders in het Algemeen Bestuur; wethouder in Dagelijks Bestuur		
Financieel belang/bijdrage 2017:	5.896.131		
Eigen vermogen 01-01-2017:	0	**Eigen vermogen 31-12-2017:**	0
Vreemd vermogen 01-01-2017:	0	**Vreemd vermogen 31-12-2017:**	0
Resultaat 2017:	0		

Risico's:
De ISD Bollenstreek kent enkele 'openeinderegelingen', waarbij een overschrijding van de budgetten resulteert in een hogere bijdrage van de gemeente. Voor de ISD Bollenstreek ligt het risico voor onze gemeente enerzijds in de bijdrage in de exploitatielasten en anderzijds in de uitvoering van openeinderegelingen.

Personeel en Organisatie Noordwijk en Noordwijkerhout (bedragen in x €)

Doel:
Doelmatige behartiging van het belang van een kwalitatief goede en doeltreffende uitvoering van taken van de deelnemende gemeenten op het gebied van personeel en organisatie. De behartiging van dit doel is opgedragen aan de gemeente Noordwijk die als centrumgemeente fungeert. De deelnemende gemeenten hebben een dienstverleningsovereenkomst afgesloten. De taken voor het opstellen van beleid en de uitvoering zijn: strategisch beleid, instroom, doorstroom en uitstroom van personeel, personeelsinstrumenten, medezeggenschap personeel, arbeidsomstandigheden, ziekteverzuim, rechtspositie en arbeidsvoorwaarden, bezwaar en beroepsprocedures, consulentschap personeel en management, administratiebeheer en archief, ondersteuning van werkgeverscommissies van de griffies en andere voorkomende werkzaamheden.

Openbaar belang:
Uitvoering van taken van de deelnemende gemeenten op het gebied van personeel en organisatie.

Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling		
Zeggenschap:	Wethouder in het portefeuillehouder overleg.		
Financieel belang/bijdrage 2017:	310.210		
Eigen vermogen 01-01-2017:	0	**Eigen vermogen 31-12-207:**	0
Vreemd vermogen 01-01-2017:	0	**Vreemd vermogen 31-12-2017:**	0
Resultaat 2017:	0		

Risico's:
De begroting 2017 van Pnno geldt als uitgangspunt bij de opstelling van de gemeentebegroting 2017. Door de harmonisatie kunnen tijdelijk meerdere kosten mogelijk zijn. Door de ontvlechting van Lisse, Noordwijk en Noordwijkerhout eind 2016 kunnen eventuele frictiekosten of afwikkelingskosten zorgen voor een wijziging in de begroting. Per 1 januari 2019 fuseren de gemeente Noordwijk en Noordwijkerhout waardoor de gemeenschappelijke regeling vervalt.

Informatie & Automatisering Noordwijk en Noordwijkerhout (bedragen in x €)

Doel: De regeling wordt getroffen ter behartiging van een kwalitatief goede en doelmatige uitvoering van taken op het gebied van Informatievoorziening en automatisering. De uitvoeringsorganisatie is belast met de volgende taken:
Systeem en netwerkbeheer van het hardware-platform, helpdeskbeheer, applicatiebeheer, gegevensbeheer, informatie- en beveiligingsbeleid, uitvoeringstaken op het gebied van Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG), Basisregistratie Grootschalige Topografie (BGT), Wet Publiekrechtelijke Beperkingen (WKPB).

Openbaar belang:
Uitvoering van taken van de deelnemende gemeenten op het gebied van Informatievoorziening en Automatisering

Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling		
Zeggenschap:	Burgemeester in het portefeuillehouder overleg.		
Financieel belang/bijdrage 2017:	615.519		
Eigen vermogen 01-01-2017:	0	**Eigen vermogen 31-12-207:**	0
Vreemd vermogen 01-01-2017:	0	**Vreemd vermogen 31-12-2017:**	0
Resultaat 2017:	0		

Risico's:
De begroting 2017 van GR Informatievoorziening en Automatisering geldt als uitgangspunt bij de opstelling van de gemeentebegroting 2017. Door de harmonisatie kan tijdelijk extra budget nodig zijn. Door de fusie van de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout wordt per 1 januari 2019 de gemeenschappelijke regeling opgeheven.

Vuilafvoerbedrijf Duin- en Bollenstreek, Voorhout (bedragen in x €)

Doel:
Doelmatige verwijdering van afvalstoffen (service, kosten en milieu), beheren en exploiteren van gemeenschappelijke vuilafvoerinrichting(en) en het tot stand brengen van economische bedrijfsvoering. De exploitatie wordt uitgevoerd door De Meerlanden Holding te Aalsmeer.

Openbaar belang:
De zorg voor op doelmatige en milieu hygiënisch verantwoorde wijze verwerken, vernietigen en afvoeren van afvalstoffen.

Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling		
Zeggenschap:	Wethouder, in het Algemeen Bestuur.		
Financieel belang/bijdrage 2017:	22.702		
Eigen vermogen 01-01-2017:	78.874	**Eigen vermogen 31-12-2017:**	41.874
Vreemd vermogen 01-01-2017:	0	**Vreemd vermogen 31-12-2017:**	0
Resultaat 2017:	0		

Risico's:
Eventueel onvoorziene kosten in onderhoud van de overslaginstallatie.

Veiligheidsregio Holland Midden, Leiden (bedragen in x €)

Doel:
Hoogwaardige brandweerzorg en adequate crisisorganisatie. Versterken van de generieke crisisorganisatie en in het bijzonder de reactiekracht op alle soorten incidenten en het uitoefenen van de taken die in de Wet veiligheidsregio's aan de bestuursorganen van de gemeente zijn opgedragen.

Openbaar belang:
Het behartigen van de belangen van de aan de regeling deelnemende gemeenten op het terrein van de politie, brandweer, rampenbestrijding en het realiseren van een gecoördineerde inzet bij zware ongevallen en rampen betrokken organisaties, instellingen en diensten.

Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling		
Zeggenschap:	De burgemeester heeft zitting in het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur.		
Financieel belang/bijdrage 2017:	874.463		
Eigen vermogen 01-01-2017:	7.578.862	**Eigen vermogen 31-12-2017:**	5.965.544
Vreemd vermogen 01-01-2017:	25.571.781	**Vreemd vermogen 31-12-2017:**	25.092.049
Resultaat 2017:	-248.955		

Risico's:
De risico's staan beschreven in de programmabegroting van de Veiligheidsregio Hollands Midden onder de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing. De risico's hebben onder andere betrekking op de werkkostenregeling, voldoen aan nieuwe wettelijke normen en de herverdeling van het gemeentefonds en BDUR (Besluit doeluitkering bestrijding van rampen en zware ongevallen).

Holland Rijnland, Leiden (bedragen in x €)

Doel:
Holland Rijnland is de samenwerkingsorganisatie van 14 gemeenten die gelegen zijn tussen de metropoolregio's Amsterdam, Rotterdam en Den Haag. In de domeinen maatschappij, economie en leefomgeving faciliteert Holland Rijnland regionale samenwerking. Daarnaast voert Holland Rijnland taken uit op het gebied van leerplicht, jeugdhulp, woonruimteverdeling en doelgroepen-vervoer. Daartoe is een Inhoudelijke Agenda 2016-2020 vastgesteld, die in de komende tijd tot uitvoering gebracht wordt.

Openbaar belang:
Een evenwichtige ontwikkeling van de regio en het zo goed mogelijk op elkaar afstemmen van de belangen van de deelnemende gemeenten en hun inwoners.

Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling		
Zeggenschap:	Burgemeester en raadslid in het Algemeen Bestuur.		
Financieel belang/bijdrage 2017:	163.064		
Eigen vermogen 01-01-2017:	348.536	**Eigen vermogen 31-12-2017:**	615.127
Vreemd vermogen 01-01-2017:	37.871.869	**Vreemd vermogen 31-12-2017:**	46.861.809
Resultaat 2017:	230.017		

Toelichting financieel belang:
Er is gekozen om het resultaat, eigen vermogen en vreemd vermogen uit de jaarrekening 2016 als beste schatting op te nemen voor 2017.

Risico's:
Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland beschikt niet over vrije reserves. De deelnemende gemeenten zijn op grond van de gemeenschappelijke regeling geheel gezamenlijk verantwoordelijk voor de financiële situatie bij het samenwerkingsorgaan en voor mogelijke tekorten of financiële tegenvallers. Dit betekent dat Holland Rijnland geen weerstandsvermogen en weerstandscapaciteit hoeft te hebben. Elke organisatie kent risico's uit reguliere bedrijfsvoering. Zo ook Holland Rijnland. Oorzaken hiervan kunnen gelegen zijn in onder meer: debiteurenbeheer, subsidiestromen derden, personeelskosten, ziektekosten en/of automatisering.

Er zijn processen ingericht om deze risico's zoveel mogelijk te beperken. De maximale omvang van eventueel optredende risico's worden geraamd op € 100.000 (1% van de lasten, afgerond).

Bijzonder risico
Bij het afronden van deze begroting zijn er nog boventallige medewerkers in dienst. Het is mogelijk dat in 2017 nog kosten worden gemaakt voor het begeleiden van werk naar werk van deze medewerkers. Tot en met 2016 werden deze kosten betaald uit de Reserve frictie- en transitiekosten. Deze reserve is naar verwachting eind 2016 volledig gebruikt. In 2017 is er geen budget voor eventuele begeleidingskosten. De maximale omvang van dit risico wordt geraamd op € 50.000.

Werkvoorzieningsschap Kust-, Duin- en Bollenstreek (de Maregroep) (bedragen in x €)

Doel / openbaar belang:
Deze regeling zorgt ervoor dat inwoners met een beperking of belemmering kunnen blijven werken in een sociale werkvoorziening. Onderling worden afspraken gemaakt over plaatsing van de inwoners en daarvoor wordt naar rato een geldbedrag per gemeente gerekend. Er worden afspraken gemaakt over de verantwoording van de rechtmatigheidsaspecten.

Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling werkvoorzieningsschap Kust-, Duin- en Bollenstreek		
Zeggenschap:	Wethouder is lid van het Algemeen Bestuur en lid van de AVA.		
Financieel belang/bijdrage 2017:	1.055.000		
Eigen vermogen 01-01-2017:	3.114.000	**Eigen vermogen 31-12-2017:**	2.879.000
Vreemd vermogen 01-01-2017:	3.027.000	**Vreemd vermogen 31-12-2017:**	3.014.000
Resultaat 2017:	207.000		
Toelichting financieel belang	De verhoging van de gemeentelijke bijdrage in 2017 komt doordat de kosten van het servicepunt werk hierin zijn opgenomen.		

Risico's:
Voor de Maregroep geldt een bijdrage van de gemeente in het tekort via een bonus/malusregeling terwijl er vanwege Rijks bezuinigingen vanaf 2011 een gemeentelijke bijdrage geldt.

Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden, Leiden (bedragen in x €)

Doel:
De Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg (RDOG) Hollands Midden, met als uitvoerende eenheden de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Hollands Midden, bureau GHOR Hollands Midden en de Regionale Ambulancevoorziening (RAV) Hollands Midden, geeft uitvoering aan de Wet Publieke Gezondheid en taken op het terrein van de gezondheidszorg en aan de geneeskundige hulpverlening bij rampen. Daarnaast heeft de RDOG tot taak: het instellen, in stand houden en continu paraat hebben van een centrale post ten dienste van het ambulancevervoer.

Openbaar belang:
De RDOG Hollands Midden bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en het welbevinden van de burgers in de regio Hollands Midden in zowel reguliere omstandigheden als crisisomstandigheden.

Rechtsvorm:	Gemeenschappelijke regeling		
Zeggenschap:	Wethouder in het Algemeen Bestuur.		
Financieel belang/bijdrage 2017:	506.099		
Eigen vermogen 01-01-2017:	2.077.000	**Eigen vermogen 31-12-2017:**	923.000
Vreemd vermogen 01-01-2017:	24.699.000	**Vreemd vermogen 31-12-2017:**	28.484.000
Resultaat 2017:	151.000		

Risico's:
Door verschillende regio-indelingen zou de afstemming met GHOR, GGD en gemeente in het geval van rampen problemen kunnen opleveren. De formatie van het team Infectieziektenbestrijding voldoet niet aan de VISI-2-normen. Benodigde financiering wordt geschat op € 250.000. Door de samenvoeging van de meldkamers loopt de GHOR een financieel risico als gevolg van frictiekosten en desintegratiekosten.

Vennootschappen en corporaties

BNG, Den Haag (bedragen in x €)

Doel / (openbaar) belang:
De NV Bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. Met gespecialiseerde financiële dienstverlening draagt de BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Met het deelnemen in het maatschappelijk kapitaal van de NV wordt beoogd te voorzien in het (gemeenschappelijk) behartigen van de belangen rondom de kapitaalbehoefte van onder meer de lagere overheden.

Rechtsvorm:	Structuur Vennootschap
Zeggenschap:	Wethouder in AVA.
Aantal aandelen:	8.775
Dividend:	22.200

Risico's:
Aandeelhouders van de bank zijn uitsluitend overheden. De Staat is houder van de helft van de aandelen; de andere helft is in handen van gemeenten, provincies en een hoogheemraadschap. De gemeente ontvangt jaarlijks dividend. De resultaten van deze deelneming fluctueren en daarmee ook de dividenduitkering.

Dunea, Zoetermeer (bedragen in x €)

Doel:
Excellente dienstverlening, leveringsbetrouwbaarheid en aandacht voor natuur-, recreatie- en waterkwaliteit. Dunea produceert en levert drinkwater in het westelijk deel van Zuid-Holland.

Openbaar belang:
De productie en levering van goed en betrouwbaar drinkwater, 24 uur per dag, met zo min mogelijk storingen.

Rechtsvorm:	NV
Zeggenschap:	Wethouder in AVA.
Aantal aandelen:	49.704
Dividend:	0

Risico's:
De gemeente is aandeelhouder. Het risico voor de aandeelhouder beperkt zich tot de wettelijke risico's.

Liander, Arnhem (bedragen in x €)

Doel:
Het snel, innovatief en betrouwbaar leveren van (energie)diensten en deze continu verbeteren.

Openbaar belang:
Liander beheert elektriciteits- en gasnetwerken (in Zuid-Holland, Gelderland, Flevoland en delen van Friesland) en is verantwoordelijk voor het transport van betaalbare, duurzame en veilige energie.

Rechtsvorm:	NV
Zeggenschap:	Wethouder in AVA.
Aantal aandelen:	388.648
Dividend:	259.960

De Meerlanden Holding NV, Aalsmeer (bedragen in x €)

Doel:
De Meerlanden Holding NV is een overheid NV die zich richt op het inzamelen, verwerken en recyclen van de afvalstoffen en aanverwante taken voor onze en enkele omliggende gemeenten. In een dienstverleningsovereenkomst van 5 jaar zijn de aard en omvang van de te leveren diensten en de vergoeding vastgelegd. Deze vergoeding wordt zo laag mogelijk gehouden. Marktconform, tegen een goede prijs en kwaliteitsverhouding.

Openbaar belang:

Rechtsvorm:	NV
Zeggenschap:	Wethouder in AVA.
Aantal aandelen:	2.447
Dividend:	13.500

GOM, Noordwijkerhout (bedragen in x €)

Doel:
Het daadwerkelijk realiseren van de herstructurering en gebiedsontwikkeling van de Greenport Duin- en Bollenstreek d.m.v. het zelfstandig realiseren van ruimtelijke projecten en door het maken van afspraken of het aangaan van overeenkomsten met derden over de uitvoering van ruimtelijke projecten.
Het verrichten van alle overige handelingen op commercieel en financieel gebied, die met het vorenstaande in de ruimste zin verband houden of daartoe bevorderlijk kunnen zijn.

Openbaar belang:
De herstructurering van het buitengebied van de Duin- en Bollenstreek en de beoogde ruimtelijke ontwikkelingen en kwaliteitsverbetering.

Rechtsvorm:	BV
Zeggenschap:	Wethouder in AVA.
Aantal aandelen:	1
Dividend:	0

Risico's:
Met inachtneming van de kapitaalinbreng van de 6 gemeenten (€ 390.000), de € 10 miljoen bijdrage van Holland Rijnland uit het regionaal investeringsfonds (RIF) voor de Greenport en een nader te bepalen deel van de € 20 miljoen uit het RIF voor de regionale groenstructuur, de toegekende FES-gelden, eventuele provinciale bijdragen en rijksbijdragen, eventuele andere subsidies en de opbrengst uit de verkoop van gronden is het uitgangspunt van de GOM een budgettair neutraal eindresultaat. Voor de GOM geldt dat werkkapitaal in de vorm van vreemd vermogen noodzakelijk was om projecten mogelijk te maken.
De zes Greenportgemeenten hebben hiervoor ieder een garantstelling van € 7.000.000, verstrekt. Ons risico is dus beperkt tot die garantstelling.
Jaarlijks wordt door de GOM de risico's geïnventariseerd. Volgens de brief van de GOM d.d. 19 april 2016 is het maximale hypothetische risico voor 2017 berekend op 8,2 miljoen euro. Als één van de zes aandeelhouders komt dat voor Noordwijkerhout neer op een risico van 1,37 miljoen. De kans hierop wordt echter geschat op kleiner dan 5%. De aandeelhouders kunnen overwegen weerstandvermogen aan te houden van 0,068 miljoen (5% van 1,37 mln.).

Stichtingen en verenigingen

Stichting RIJK, Heemstede (bedragen in x €)

Doel / openbaar belang:
Stichting Regionaal Inkoopbureau IJmond en Kennemerland (RIJK) is een samenwerkingsorganisatie tussen een aantal gemeenten in Noord-Holland en sinds kort drie gemeenten in Zuid-Holland. Het doel van de stichting is om financiële, kwalitatieve en procesmatige inkoopvoordelen voor haar leden te behalen. Daarnaast wordt inkoop als strategisch en tactisch instrument ingezet ter ondersteuning van de beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Rechtsvorm:	Stichting		
Zeggenschap:	Gemeentesecretaris is lid Algemeen Bestuur.		
Financieel belang/bijdrage 2017:	43.126		
Eigen vermogen 01-01-2017:	418.779	**Eigen vermogen 31-12-2017:**	418.799
Vreemd vermogen 01-01-2017:	0	**Vreemd vermogen 31-12-2017:**	0
Resultaat 2017:	0		

Ontwikkelingen 2017

ISD
De ontwikkelingen in 2017 zijn de wijzigingen in het beleid met betrekking tot de ‘Hulp bij het Huishouden’, verdere ontwikkelingen op het gebied van ‘Begeleiding’ en het vormgeven van de samenwerking met het Servicepunt Werk. Daarnaast verwacht de ISD dat de afhandeling van de PGB’s door de Sociale Verzekeringsbank (SVB) in orde zal zijn.

De Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD) Bollenstreek voert voor de gemeenten Hillegom, Lisse, Noordwijk, Noordwijkerhout en Teylingen de taken uit op het gebied van de sociale zekerheid en een deel van de Wet maatschappelijke ondersteuning.
Vanaf 1 april 2017 is de beleidswijziging Hulp bij het Huishouden categorie 1, waarbij niet langer in uren meer wordt geïndiceerd maar in taken en frequenties, volledig geïmplementeerd voor zowel bestaande als nieuwe klanten. Ook is de Wmo verordening door een aantal uitspraken van de Centrale Raad van Beroep in 2017 tweemaal gewijzigd. De ISD en het Servicepunt werk (SPW) werken intensiever samen om mensen die hier voor in aanmerking komen, door te zetten naar reïntegratiemogelijkheden binnen de SPW. Voor 2017 is extra budget vrijgemaakt voor het statushoudersproject. Dit project is succesvol gebleken; de participatie van vluchtelingen is toegenomen.
In 2017 is de rechtmatigheid van de betalingen van PGB’s door de Sociale Verzekeringsbank (SVB) sterk verbeterd, maar deze is nog onvoldoende voor een goedkeurende controleverklaring van de SVB. De ISD Bollenstreek voert daarom wekelijks controle op de PGB’s uit over de besteding en mogelijke fraude van en bij PGB’s. Voor de jaarrekening 2017 van ISD Bollenstreek is een goedkeurende controleverklaring verstrekt.

Pnno Noordwijk en Noordwijkerhout
De ambtelijke fusie tussen Hillegom, Lisse en Teylingen per 1 januari 2017 is aanleiding geweest voor deze gemeenten om een voornemen tot ontvlechting uit te spreken. In het najaar 2016 werd dit aan de raad voorgesteld. Zoals vermeld onder ‘risico’s’, is de begroting 2017 van P&O Samen als uitgangspunt genomen voor de cijfers van deze begroting. De eventuele frictiekosten en afwikkelingskosten als gevolg van een ontvlechting, kunnen zorgen voor een wijziging in de begroting. Wel is het uitgangspunt dat een eventuele ontvlechting met gesloten beurzen gaat.

Per 1 januari 2019 fuseren de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout. Daarmee komt deze gemeenschappelijke regeling te vervallen. In dit kader werkt PnnO momenteel aan een organisatievisie en inrichting, en organisatie- en formatierapport en de bijbehorende functieboeken.

Informatievoorziening en Automatisering Noordwijk en Noordwijkerhout
De gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout werken samen op het gebied van Informatievoorziening en Automatisering om de continuïteit en kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, de kwetsbaarheid te verminderen en een efficiencyvoordeel op de lange termijn te realiseren. Door de fusie van Noordwijk en Noordwijkerhout per 1 januari 2019 vervalt de gemeenschappelijke regeling.

Vuilafvoerbedrijf Duin- en Bollenstreek
De ontwikkelingen in 2017 zijn de aanbesteding van de exploitatie en de uitwerking van de uitkomsten van het onderzoek naar de toekomst van het VAB overslagstation. In 2016 is onderzoek gedaan naar de toekomst van het overslagstation en heeft de aanbesteding plaatsgevonden van het transport en de verwerking van gft-afval. De exploitatie is met een jaar verlengd. In 2017 is aan Wagenaar Hoes een opdracht verstrekt om in 2018 een onderzoek te verrichten naar de toekomstmogelijkheden voor het VAB inclusief het VAB-terrein.

Veiligheidsregio Hollands Midden
De financiële consequenties van beleidswijzigingen op het gebied van bluswatervoorziening zijn nog niet duidelijk. In 2017 is een project van start gegaan voor het samenspel tussen gemeenten en partners rondom de bluswatervoorziening. Het project wordt aangestuurd door een stuurgroep, bestaande uit vertegenwoordigers van betrokken partijen.

Een Regionaal Beleidsplan 2016-2019 is vastgesteld met de drie beleidsprioriteiten:
Informatie gestuurd werken, risicogericht werken en omgevingsgericht (net)werken.
Een Korpsbeleidsplan is vastgesteld dat richting geeft aan de ontwikkeling van Brandweer Hollands Midden. Daarin zijn 26 concrete plannen benoemd voor de periode 2016-2018.

Holland Rijnland
Holland Rijnland is vanaf 2016 in een ‘afgeslankte’ vorm verder gegaan. Dit betekent ook automatisch dat er met deze verbonden partij minder financiële risico’s worden gelopen. De minimale besparing van 25% van de inwonersbijdrage ten opzichte van 2013 wordt bereikt in 2017. Daarnaast is ook invulling gegeven aan de opdracht het bedrag aan rentederving ad € 215.000 extra te bezuinigen.
Binnen de begroting 2017 is ruimte gemaakt voor cofinanciering. Ook de hosting naar Servicepunt71 is volledig opgenomen. Verder wordt uitvoering gegeven aan de Inhoudelijke Agenda 2016 – 2020.
Onderdeel daarvan is het versterken van het strategisch vermogen van de samenwerkende gemeenten (ambitie IV) aan de hand van drie speerpunten:
1. de organisatie Holland Rijnland ondersteunt de gemeenten bij het verwerven van subsidies voor regionale projecten;
2. de organisatie Holland Rijnland voorziet de gemeenten van strategische verkenningen;
3. de organisatie Holland Rijnland deelt uitbundig kennis met de gemeenten.

Streven naar onderlinge solidariteit is voor Holland Rijnland, net als ten tijde van het instellen van het Regionaal Investeringsfonds, ook voor de nieuwe periode belangrijk.

Werkvoorzieningsschap Kust, Duin- en Bollenstreek (KDB)/De Maregroep
Landelijk wordt de sw-sector geherstructureerd en is de Participatiewet per 1 januari 2015 ingevoerd, waarvan de zogenoemde 'Werkbedrijven' een onderdeel zijn. Dit heeft ook gevolgen voor de positionering van de Maregroep. Er wordt gewerkt aan de totstandkoming van een regionaal Werkbedrijf en het in het verlengde daarvan op te richten subregionale Servicepunt Werk.

De werkvoorziening GR KDB werkt intensief samen op zowel regionaal niveau Holland Rijnland, als in de Bollenstreekregio. Er wordt verbinding gezocht met werkgevers en onderwijs, o.a. in relatie tot de Economische agenda Duin- en Bollenstreek. Het SPW heeft naar aanleiding van de reorganisatie het klantenbestand opnieuw in kaart gebracht en mensen uitgenodigd voor reïntegratiegesprekken.

RDOG
De Ontwikkelagenda 2020 kan leiden tot nieuwe beleidsvoorstellen in 2017. Onderdelen van deze Ontwikkelagenda betreffen het takenpakket, de governance (waaronder de aansturing en het toezicht vanuit de gemeenten) en de financiering. Het Ambtelijk Governance Team zal ook in 2017 de gemeenten ondersteunen in hun kaderstellende en controlerende taak. Dit gebeurt door middel van audits die het team uitvoert naar het functioneren van de RDOG.

In april 2017 heeft de Inspectie Jeugdzorg geconcludeerd dat de kwaliteit van Veilig Thuis Hollands Midden (HM) onvoldoende is. Dit had met name te maken met het aanzienlijke aantal toegenomen meldingen. Om van Veilig Thuis HM een robuuste, toekomstbestendige organisatie te maken, is een plan van aanpak gemaakt en is er extra budget beschikbaar gesteld om de dienstverlening van Veilig Thuis HM te verbeteren. Op 6 oktober 2017 heeft de inspectie de her-toets uitgevoerd. De inspectie waardeert de gezette verbeterstappen positief en heeft Veilig Thuis HM beoordeeld met een voldoende.

In het kader van RDOG 2020 en het eindrapport uit 2016 "Gezond Geregeld" zijn diverse werkgroepen van start gegaan met de uitwerking van hun opdracht, waaronder monitoring van de Jeugdgezondheidszorg en monitoring van de CJG dienstverlening.

De formatie van het team Infectieziektenbestrijding is begin 2017 uitgebreid, waardoor het totale takenpakket kan worden uitgevoerd en wordt voldaan aan de VISI-norm. Het team Infectieziekten geeft onder meer aandacht aan een goede hygiëne en het voorkomen van infectieziekten. Preventie is ook een onlosmakelijk onderdeel van infectieziektebestrijding.

Het programma GGD sluit 2017 af met een verwacht tekort van bijna € 1,7 miljoen. Dit is met de 2e begrotingswijziging 2017 rechtgetrokken. Diverse gemeenten, waaronder Noordwijkerhout, hebben in een zienswijze aangegeven de vele begrotingswijzigingen niet te accepteren en gevraagd zodanig te begroten dat er ruimte is om ontwikkelingen op te vangen.

Meerlanden Holding N.V.
Met het oog op het aflopen van de huidige dienstverleningsovereenkomst (DVO) eind 2017 vindt komend jaar de vertaling plaats van het beleidsplan kwaliteit openbare ruimte in een nieuwe DVO, met daarbij de nodige (financiële) consequenties. Het is de verwachting dat de evaluatie naar de huidige DVO in het eerste kwartaal van 2017 wordt afgerond. Gezien de fusie met de gemeente Noordwijk is de DVO met de Meerlanden met 1 jaar verlengd. Een nieuwe DVO is gezien de fusie nog niet gerealiseerd.
De uitgangspunten zoals benoemd in het Kwaliteitsplan Openbare Ruimte zijn in 2017 voor het eerst gekoppeld aan de DVO. De controle op de uitvoering door middel van de uitgangspunten van het kwaliteitsplan hebben geleid tot een beter resultaat in de openbare ruimte.

GOM

De GOM geeft in 2017 invulling aan de in het Meerjarenprogramma genoemde algemene en specifieke projecten met een looptijd tot 2023. Dit Meerjarenprogramma wordt jaarlijks herzien en door de aandeelhouders van de GOM per 1 januari vastgesteld. Voor de projecten die de GOM uitvoert, geldt in alle gevallen dat ‘de kosten voor de baten uitgaan’. In 2017 zijn de locaties Abeelenpark en Bulb Trade Park verder tot ontwikkeling gebracht, deze heeft de GOM diverse herstructureringsprojecten uitgevoerd en is de haalbaarheidsstudie naar de haalbaarheid van de locatie Pilarenlaan in gang gezet.

Informatievoorziening

De informatievoorziening over ‘Verbonden Partijen’ aan de commissies en gemeenteraad heeft in 2017 plaatsgevonden middels collegevoorstellen over de begrotingen, inclusief jaarstukken over de samenwerking en de gemeenschappelijke regelingen.

2.2.3 Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Deze paragraaf behandelt, conform artikel 12 uit het BBV, de volgende kapitaalgoederen:

- wegen
- riolering
- water
- groen
- gebouwen

Van deze kapitaalgoederen wordt aangegeven wat het beleidskader inhoudt (het gewenst onderhoudsniveau), de financiële consequenties van het beleidskader en de vertaling daarvan in de begroting.

In onze gemeente wordt gewerkt met de volgende beleids- en beheerplannen:

Naam beheerplan	Vastgesteld door	Jaar vaststelling	Laatste actualisatie	Looptijd plan
Beleidsplan kwaliteit openbare ruimte	Gemeenteraad	2015	2015	2015-2020
- Wegenbeheerplan	College	2013	2015	2013-2032
- Beheerplan openbare verlichting	College	2015	2015	2016-2025
- Groenbeleidsplan	Gemeenteraad	2017	2017	2017-2027
- Bomenbeleidsplan	Gemeenteraad	2017	2017	2017-2032
- Beheerplan groenonderhoud	College	2003	2011	2003-2013
Afvalwaterketenplan, voorheen GRP	Gemeenteraad	2017	2017	2017-2021
Baggeren	College	2017	2017	2017-2027
Oeverinrichtingen	College	2017	2017	2017-2027
Kunstwerken	College	2017	2017	2017-2027
Openbare speelvoorzieningen	Gemeenteraad	2015	2015	2015-2022
Onderhoud gebouwen	College	2017	2017	2017-2026
Groot onderhoud De Schelft	College	2012	2011	2011-2023

Beleidsplan kwaliteit openbare ruimte

De raad heeft in oktober 2015 een nieuw Beleidsplan kwaliteit openbare ruimte vastgesteld. Dit beleidsplan gaat niet alleen over de kwaliteit van de verhardingen, maar ook over de kwaliteit van alle andere disciplines in de openbare ruimte zoals groen, openbare verlichting, en meubilair. Zowel de technische kwaliteit als de verzorgingskwaliteit (onkruid en zwerfvuil) staan hierbij centraal. Door een kosten-batenanalyse kan de raad een afweging maken tussen gewenste kwaliteit en budget. Het plan is van toepassing van 2015 tot en met 2020.

Door het, aan de hand van de diverse beheerplannen, tijdig uitvoeren van het beheer en onderhoud in de openbare ruimte wordt dit doel bereikt. Ook vindt de raad een schone wijk belangrijk voor de leefbaarheid en het welzijn van de inwoners. Verrommeling door graffiti, zwerfvuil en vernieling moet worden aangepakt om de leefbaarheid in de buurt en het welzijn van de bewoners op een hoger niveau te tillen.

In het volgende schema is deze ambitie voor de komende jaren zichtbaar gemaakt. Het is grosso modo mogelijk om deze binnen de huidige budgetten te realiseren. Dit komt door een optimalisatie in de afstemmingen van onderhoud en investeringen.

	Centra	Woongebied	Hoofdstructuur		Bedrijventerrein	Buitengebied	
Technisch							
Verharding	hoog	basis	hoog (rijbanen+ fietspaden)	basis (voetpaden+ overig)	basis	hoog (fietspaden)	basis (voetpaden+ rijbanen+overig)
Groen	hoog	basis	basis		basis	basis	
Meubilair	hoog	basis	basis		basis	basis	
Verzorging							
Verzorging	hoog	basis	basis		basis	basis	

Wegenbeheerplan

Omschrijving beleidskader

Het niveau van onderhoud van de wegen varieert volgens het beleidskader kwaliteit openbare ruimte van *basis* naar *hoog*.

Actualisatie

Op basis van het nieuwe ‘Beleidsplan kwaliteit openbare ruimte’ moest het Wegenbeheerplan nog in 2017 worden geactualiseerd. Door de fusie met Noordwijk wordt dit gezamenlijk opgepakt.

Financiële gevolgen

Voorziening onderhoud wegen (bedragen x € 1.000)	**Rekening 2016**	**Begroting 2017**	**Rekening 2017**
Saldo per 1-1	153	7	0
Storting in voorziening	443	947	947
Nieuwe investeringen	596	717	292
Saldo per 31-12	**0**	**237**	**655**

Beheerplan openbare verlichting

Omschrijving beleidskader

De openbare verlichting moet aan de wettelijke eisen voor sociale veiligheid en verkeersveiligheid voldoen. Gezien de ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid, is er in de vervangingsinvesteringen rekening gehouden met de toepassing van LED-verlichting. Voor de vernieuwing van de overeenkomst voor het onderhoud en beheer wordt het inkopen van licht onderzocht. Deze nieuwe aanpak is efficiënter en geeft meer mogelijkheden op het gebied van innovatie en nieuwe toepassingen.

Actualisatie

Actualisatie wordt jaarlijks uitgevoerd, in 2017 is dit ook gebeurd.

Financiële gevolgen

De vervangingsinvesteringen zijn opgenomen in het investerings- en urgentieschema.

Groen- en Bomenbeleidsplan

Omschrijving beleidskader

Het gemeentelijk groenbeleid is gebaseerd op de gemeentelijke Groenstructuurvisie. Het beleidsplan geeft aan wat de gewenste onderhoudskwaliteit is, zoals vastgesteld in het Beleidsplan kwaliteit openbare ruimte. Op basis hiervan moet het niveau groen in Noordwijkerhout op *basis* gebracht worden, met uitzondering van het centrum. Dit niveau moet *hoog* worden.

- Bomen

In 2017 is een onafhankelijke boomveiligheidscontrole (BVC) op één derde van het bomenbestand uitgevoerd. Op papier heeft de gemeente Noordwijkerhout 7156 bomen en tijdens de BVC controle zijn er 2018 bomen geïnspecteerd.
Er blijken 359 bomen niet aanwezig te zijn op de standplaatsen. 40% van de gecontroleerde bomen heeft een onvoldoende of slechte conditie. De standplaats van de bomen is hiervan één van de redenen. Hoe dichter de bomen bij de kust staan, hoe slechter de conditie van de bomen wordt.
Het uitgangspunt is dat de bomen elke drie jaar worden gecontroleerd en worden gesnoeid. Door een driejaarlijkse cyclus in te voeren voldoet de gemeente ook aan haar zorgplicht.

- Groen

In het najaar 2017 zijn diverse projecten gestart en uitgevoerd ten behoeve van de inhaalslag groenvoorziening. Deze projecten zijn veelal na overleg met de bewoners uitgevoerd, zoals de renovatie van een groenstrook achter Absveen.
Daarnaast werden projecten uitgevoerd die de bijenstand ten goede komen. Deze projecten werden in overleg met Holland/Rijnland (Uitstraling Bollenstreek) uitgevoerd.

Actualisatie

Het Groen- en Bomenbeleidsplan is op 14 december 2017 door de raad vastgesteld.

Financiële gevolgen

De incidentele kosten die ontstaan uit het Groen- en Bomenbeleidsplan bedragen totaal € 160.000. Dit bedrag wordt in 4 jaar tijd besteed. De kosten zijn voor de helft gedekt uit de algemene reserve en voor de helft uit het exploitatiebudget voor het Groenbeleidsplan.

Afvalwaterketenplan

Omschrijving beleidskader

Het integraal Afvalwaterketenplan (iAWKp) is voor de gemeenten Katwijk, Lisse, Teylingen, Noordwijk en Noordwijkerhout en het Hoogheemraadschap van Rijnland een overkoepelend beleidsplan waar het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) als wettelijk beleidsdocument integraal onderdeel van is. Het iAWKp is voor de gemeente het basisplan voor het maken van de juiste afwegingen op het terrein van rioleringszorg en volksgezondheid, waterkwaliteit en bodembescherming. Conform de Wet milieubeheer geeft de gemeente in het GRP/ iAWKp aan op welke wijze zij haar wettelijke taak voor een doelmatige inzameling en het transport van afvalwater wil uitvoeren. Het plan is gericht op de instandhouding van een goed functionerend rioleringsstelsel. Het operationeel plan is een vertaling van het beleid naar uitvoering op jaarbasis.

Actualisatie

Het iAWKp heeft een looptijd van 5 jaar van 2017 tot en met 2021. Het is op 20 april 2017 door de gemeenteraad vastgesteld. Jaarlijks wordt op basis van het iAWKp een Operationeel Plan

opgesteld waarin de voor dat jaar uit te voeren beheer- en onderhoudswerkzaamheden en -investeringen zijn opgenomen. Er is geen sprake van achterstallig onderhoud.

Financiële gevolgen

Voor dit kapitaalgoed is de voorziening Vervanging riolering gevormd, die strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren. Het verloop van de voorziening gedurende het verslagjaar is als volgt.

Voorziening vervangen riolering (bedragen x € 1.000)	**Rekening 2016**	**Begroting 2017**	**Rekening 2017**
Saldo 1-1	655	215	1.229
Storting in voorziening	845	853	853
Nieuwe investeringen	271	490	736
Saldo 31-12	**1.229**	**578**	**1.346**

Beheerplan baggeren

Omschrijving beleidskader

Het Beheerplan baggeren beschrijft hoe de baggerspecie op een milieuhygiënisch verantwoorde wijze en tegen de laagst mogelijke maatschappelijke kosten binnen het reguliere onderhoud van de watergangen wordt verwijderd, waarbij wordt voldaan aan de keur van het Hoogheemraadschap van Rijnland. Er wordt uitgegaan van een gebiedsgewijze aanpak van het beheer en onderhoud van de watergangen, zodat het waterhuishoudkundig systeem kan functioneren conform de in Rijnlands keur gestelde eisen en met aandacht voor een goede waterkwaliteit en goede levenskansen voor de aquatische leefgemeenschap.

Actualisatie

Op 3 oktober 2017 is er een nieuw Baggerbeheerplan voor de periode 2017-2027 door het college vastgesteld. Ten minste éénmaal in de vier jaar moet het Baggerbeheerplan worden geactualiseerd.

Financiële gevolgen

Op basis van dit nieuwe beheerplan Baggeren is in de begroting 2018 de jaarlijkse storting in de voorziening Baggeren waterwegen verlaagd naar € 55.200. Tegenover deze verlaging staan er binnen het product Waterwegen extra kapitaallasten voor Kunstwerken vanwege grote reconstructies. Voor de begroting blijft het product Waterwegen dus budgetneutraal.

Voor dit kapitaalgoed is de voorziening Baggeren waterwegen gevormd, die strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren. Het verloop van de voorziening gedurende het verslagjaar, rekening houdend met het nieuwe Baggerbeheerplan, staat in het volgende schema weergegeven.

Voorziening baggeren waterwegen (bedragen x € 1.000)	**Rekening 2016**	**Begroting 2017**	**Rekening 2017**
Saldo 1-1	121	145	157
Storting in voorziening	67	67	67
Nieuwe investeringen	30	44	56
Saldo 31-12	**157**	**168**	**168**

Beheerplan oeverinrichtingen

Omschrijving beleidskader

Het Beheerplan oeverinrichtingen staat een zodanig beheer en onderhoud voor, dat het waterhuishoudkundig systeem kan functioneren conform de in Rijnlands keur gestelde eisen. Daarbij wordt rekening gehouden met een goede waterkwaliteit en goede levenskansen voor de aquatische leefgemeenschap.

Actualisatie

Elke vier jaar wordt een actualisatie uitgevoerd. Op 3 oktober 2017 is er een nieuw beheerplan Oeverinrichtingen voor de periode 2017-2027 door het college vastgesteld. Daaruit is gebleken dat, meerjarig, kan worden volstaan met minder onderhoud. Wel dienen er grote reconstructies plaats te vinden die leiden tot een substantiële levensduurverlenging van de oeverinrichtingen.

Financiële gevolgen

De met deze investeringen gepaard gaande jaarlijkse kapitaallasten zijn gedekt door een verlaging van het onderhoudsbudget van oeverinrichtingen. De financiële gevolgen van het nieuwe beheerplan Oeverinrichtingen zijn budgetneutraal.

Beheerplan Kunstwerken

Omschrijving beleidskader

Een beheerplan Kunstwerken (voor bruggen en duikers) was tot nu toe nog niet eerder vastgesteld. Gelet op de omvang van deze kapitaalgoederen is er een beheerplan Kunstwerken voor de periode 2017-2027 opgesteld.

Actualisatie

Elke vier jaar wordt een actualisatie uitgevoerd. Op 3 oktober 2017 is er een nieuw beheerplan Kunstwerken voor de periode 2017-2027 door het college vastgesteld. Daaruit is gebleken dat, meerjarig, kan worden volstaan met minder onderhoud. Wel dienen er grote reconstructies plaats te vinden die leiden tot een substantiële levensduurverlenging van de Kunstwerken.

Financiële gevolgen

De met deze investering gepaard gaande jaarlijkse kapitaallasten zijn gedekt door een verlaging van het onderhoudsbudget voor Kunstwerken en Baggeren, omdat er minder onderhoud nodig zal zijn. De financiële gevolgen van het nieuwe beheerplan Kunstwerken zijn daarmee budgetneutraal binnen het product Waterwegen.

Beheerplan openbare speelvoorzieningen

Omschrijving beleidskader

Op basis van de volgende uitgangspunten dient het speelplaatsenbeleid gestalte te krijgen:

a. de gemeente draagt de primaire verantwoordelijkheid voor de openbare speelterreinen en de inrichting daarvan;
b. toestellen mogen niet op de gemeentegrond worden geplaatst, tenzij met toestemming van de gemeente;
c. er dient gestreefd te worden naar een aanbod van speelvoorzieningen dat overeenkomt met de behoefte aan c.q. wenselijkheid van voorzieningen in Noordwijkerhout en De Zilk, voor zo breed mogelijke doelgroepen en alle leeftijdscategorieën tot 18 jaar;
d. bij aanleg en renovatie dient de prioriteit te liggen bij de wijk waarin een tekort aan speelvoorzieningen wordt geconstateerd;
e. er dient gestreefd te worden naar een evenwichtige spreiding van speelvoorzieningen. Daarbij wordt rekening gehouden met de aanwezigheid van openbaar groen en eventuele

'natuurlijke' speelplekken en de leeftijdsopbouw van de kinderen in de omgeving. Voor zover mogelijk wordt het ontwikkelen van natuurlijke speelplekken gestimuleerd;
f. met de wijkverenigingen wordt overleg gevoerd over ligging en inrichting van de speelterreinen;
g. eenmaal aangelegd, zal een speelterrein goed onderhouden moeten worden. Dit betekent dat structureel een extra onderhoudsbedrag voor areaaluitbreiding in de meerjarenbegroting moet worden opgenomen;
h. als de leeftijdsopbouw wijzigt, moeten speeltoestellen in principe verplaatst kunnen worden. Het opheffen van een speelterrein is daarbij een uiterste maatregel;
i. de speelterreinen en de speeltoestellen dienen aan de veiligheidseisen te voldoen;
j. bij het inrichten van nieuwe speelterreinen, maar ook bij renovaties en onderhoudswerkzaamheden uitsluitend gebruikmaken van origineel materiaal van de leverancier van het desbetreffende toestel, waardoor veiligheid is gegarandeerd en onderhoud tot een minimum wordt beperkt;
k. bij de ontwikkeling van nieuwe bestemmingsplannen dient nadrukkelijk rekening te worden gehouden met speelplaatslocaties.

Actualisatie
Elke vier jaar wordt een actualisatie uitgevoerd. De laatste actualisatie is in 2015 geweest met de vaststelling van de nota Herijking Speelplaatsenbeleid. Het beheer en onderhoud van speeltoestellen wordt efficiënter aangepakt. Het aantal speelterreinen wordt teruggebracht en de speelvoorzieningen worden afgestemd op het aantal kinderen in de buurt. Waar het kan worden speelvoorzieningen opgeheven en waar nodig komen er nieuwe speelvoorzieningen bij.

Financiële gevolgen
De financiële consequenties worden jaarlijks in de exploitatie meegenomen.

Beheerplan onderhoud gebouwen

Omschrijving beleidskader
De kwaliteit van de gemeentelijke gebouwen wordt op het huidige niveau gehandhaafd, zodat de functie en levensduur behouden kunnen blijven. In het kader van het klimaatbeleid wordt in het beheerplan aandacht besteed aan het energieaspect.
Dit beheerplan betreft de volgende gemeentelijke gebouwen: gemeentehuis, brandweerkazerne, bibliotheek, Trefcentrum De Duinpan, gymnastieklokalen, toren Witte Kerk, X-OUT/Duinrakkers, gebouw Zeestroom/Hoogstraat 58A en de bijgebouwen woonwagencentrum.

Actualisatie
Op 15 augustus 2017 is het beheerplan onderhoud gebouwen door het college vastgesteld. Dit plan wordt elke 10 jaar geactualiseerd voor wat betreft het klein en groot onderhoud.

Financiële gevolgen
Het verloop van de voorziening gedurende het verslagjaar en een meerjarenplanning staan in het volgende schema weergegeven.

Voorziening groot onderhoud diverse gebouwen (bedragen x € 1.000)	**Rekening 2016**	**Begroting 2017**	**Rekening 2017**
Saldo 1-1	419	389	541
Storting in voorziening	201	200	201
Nieuwe investeringen	79	197	506
Vrijval	0	0	54
Saldo 31-12	**541**	**392**	**182**

Beheerplan groot onderhoud De Schelft

Omschrijving beleidskader
De kwaliteit van De Schelft wordt op het huidige niveau gehandhaafd, zodat de functie en levensduur behouden kunnen blijven.

Actualisatie
Eind 2011 is het beheerplan van De Schelft geactualiseerd en begin 2012 is het plan door het college vastgesteld. Het meerjarenonderhoudsplan is van toepassing tot en met 2023.

Financiële gevolgen
Het verloop van de voorziening gedurende het verslagjaar en een meerjarenplanning staan in het volgende schema weergegeven.

Voorziening groot onderhoud De Schelft (bedragen x € 1.000)	**Rekening 2016**	**Begroting 2017**	**Rekening 2017**
Saldo 1-1	8	16	127
Storting in voorziening	119	119	119
Nieuwe investeringen	0	84	7
Vrijval	0	0	0
Saldo 31-12	**127**	**51**	**239**

2.2.4 Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Deze paragraaf behandelt, conform artikel 11 van het BBV, een inventarisatie van de weerstandscapaciteit; een inventarisatie van de risico's, het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's; de verplichte financiële kengetallen en een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Als kaderstellend document geldt hiervoor de Nota Risicomanagement en weerstandsvermogen (2012).
De Gemeente Noordwijkerhout vindt het wenselijk om risico's die van invloed zijn op de bedrijfsvoering beheersbaar te maken. Door inzicht in de risico's wordt de organisatie in staat gesteld om op verantwoorde wijze besluiten te nemen, zodat de risico’s nu en de risico’s gerelateerd aan toekomstige investeringen in verhouding staan tot de vermogenspositie van de organisatie.

Inventarisatie van de risico’s

Om inzicht in de risico’s van de gemeente te verkrijgen, is er een risico-inventarisatie uitgevoerd. Hieronder wordt verslag gedaan van de resultaten van de risico-inventarisatie. Op basis van de geïnventariseerde risico’s is ook het weerstandsvermogen berekend.
Het weerstandsvermogen weerspiegelt de mate waarin de gemeente in staat is de middelen vrij te maken om de risico’s, die zich in de praktijk voordoen, op te vangen zonder dat dit betekent, dat het beleid veranderd/ingekrompen moet worden. Het vermogen om beleid door te zetten, is afhankelijk van de omvang van de weerstandscapaciteit.
De gemeenteraad wordt viermaal per jaar, bij de voorjaarsnota, de begroting, de bestuursrapportage en de jaarrekening, op de hoogte gebracht van de risico’s en de omvang van de weerstandscapaciteit.

In samenwerking met de afdelingen is een risicoprofiel opgesteld met behulp van een webbased Risico-Informatiesysteem. Uit de inventarisatie zijn door de afdelingen in totaal 134 risico's in beeld gebracht. Van de 134 risico’s wordt in het onderstaande overzicht de top 10 gepresenteerd met de hoogste bijdrage aan de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

De 136 in kaart gebrachte risico’s geven het volgende financiële totaalbeeld:
- **Totaal grote risico's: € 3.330.000**
- **Overige risico's: € 3.220.000**
- **Totaal alle risico's: € 6.550.000**

Op basis van de ingevoerde risico's is een risicosimulatie uitgevoerd. De risicosimulatie wordt toegepast, omdat het reserveren van het maximale bedrag (€ 6.550.000) ongewenst is. De risico's zullen immers niet allemaal tegelijk en in hun maximale omvang optreden.

Benodigde weerstandscapaciteit

Bij de risicosimulatie is overeenkomstig de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen een zekerheidspercentage gehanteerd van 90%.
Uit de onderstaande tabel volgt dat 90% zeker is dat alle risico's kunnen worden afgedekt met een bedrag van € 1.191.636 (benodigde weerstandscapaciteit).

Benodigde weerstandscapaciteit bij verschillende zekerheidspercentages	
Percentage	**Bedrag (bedragen x €)**
50%	817.703
55%	842.182
60%	867.458
65%	895.660
70%	927.017
75%	963.859
80%	1.008.942
85%	1.071.825
90%	1.191.636
95%	1.895.386

Beschikbare weerstandscapaciteit

De beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente Noordwijkerhout bestaat uit het geheel aan middelen dat de organisatie daadwerkelijk beschikbaar heeft om de risico's in financiële zin af te dekken (stand per 7 maart 2018).

Beschikbare weerstandscapaciteit	
Weerstand	**Startcapaciteit (bedragen x €)**
Algemene reserve	1.700.000
Onbenutte belastingcapaciteit	374.760
Post onvoorziene uitgaven	8.918
Reserve afschaffing precariobelasting	27.595
Verkoop gebouwen	2.555.038
Totale weerstandscapaciteit	**4.666.311**

De posten ‘onbenutte belastingcapaciteit’ en ‘verkoop gebouwen’ zijn niet direct aanwendbaar. Direct beschikbaar is € 1.736.513.

Relatie benodigde en beschikbare weerstandscapaciteit

Om te bepalen of het weerstandsvermogen toereikend is, dient de relatie te worden gelegd tussen de financieel gekwantificeerde risico's en de daarbij gewenste weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit.

Actuele weerstandsvermogen

De benodigde weerstandscapaciteit die uit de risicosimulatie voortvloeit, kan worden afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit. De uitkomst van die berekening vormt het actuele weerstandsvermogen.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€\ 4.666.311}{€\ 1.191.636} = 3.92$$

Beoordeling weerstandsvermogen

Om de ratio voor het weerstandsvermogen te kunnen beoordelen, maken wij gebruik van de onderstaande tabel.

Weerstandsnorm		
Waarderingscijfer	**Ratio**	**Betekenis**
A	> 2.0	Uitstekend
B	1.4 - 2.0	Ruim voldoende
C	1.0 - 1.4	Voldoende
D	0.8 - 1.0	Matig
E	0.6 - 0.8	Onvoldoende
F	< 0.6	Ruim onvoldoende

Geactualiseerde risicoanalyse

Onze ratio valt in klasse A. Een ratio van 3.92 (Begroting 2017 was de ratio 3.52 en in Bestuursrapportage 2017 was de ratio 3.62) duidt op een uitstekend weerstandsvermogen. Indien uitgegaan wordt van het direct aanwendbare bedrag (de posten ‘onbenutte belastingcapaciteit’ en ‘verkoop gebouwen’ zijn niet direct aanwendbaar), dan bedraagt de ratio 1.46 (zowel in begroting 2017 als in de Bestuursrapportage 1.34). Dit betekent ruim voldoende (1.4-2.0). Dit is meer dan acceptabel, omdat binnen een redelijke termijn over de stille reserves (verkoop gebouwen; overigens is het gemeentehuis hierbij uitgezonderd) en onbenutte belastingcapaciteit beschikt kan worden.

Ten opzichte van de in de Bestuursrapportage 2017 opgenomen paragraaf Weerstandsvermogen is risiconummer 2 “Overstappen naar een andere milieudienst wat zou kunnen leiden tot hogere jaarlijkse kosten” komen te vervallen. Dit vanwege het feit dat het overstappen naar de Omgevingsdienst West-Holland daadwerkelijk per 1 januari 2018 heeft plaatsgevonden en de daarmee gemoeide kosten zijn opgenomen in de begroting 2018. Het schrappen van dit risico, heeft uiteraard een positief effect op de Weerstandsnorm ratio.
Wat betreft de bestuurlijke fusie met de gemeente Noordwijk per 1 januari 2019, zullen mogelijke risico’s in de loop van 2018 worden opgenomen.

Financiële kengetallen

Het laatste gedeelte van de paragraaf bevat de verplichte kengetallen vanuit het BBV. Deze kengetallen beogen meer inzicht te geven in de financiële positie van de gemeente. De paragraaf wordt afgesloten met een beoordeling van de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

Netto schuldquote

De netto schuld geeft inzicht in de mate waarin de schuldenlast, die bestaat uit rentelasten en aflossingen, drukt op de exploitatie. Dit kengetal wordt berekend door het totaal van de geleende gelden te delen door de totale jaarlijkse baten.

Bedragen x € **Netto schuldquote**	**Rekening 31-12-2016**	**Begroot 31-12-2017**	**Rekening 31-12-2017**
A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	38.612.386	36.698.340	36.698.341
B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	3.756.198	3.345.491	5.802.344
C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	1.652.188	1.073.680	960.196
D Financiële activa (cf. art. 36 lid d, e en f)	0	0	0
E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	14.070.229	5.919.324	12.063.926
F Liquide middelen (cf art. 40 BBV)	61.257	0	54.696
G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	1.708.145	1.688.191	1.635.331
H Totale baten (cf.art.17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))	38.527.142	38.089.993	35.359.052
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	**73%**	**88%**	**84%**

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Op deze manier wordt in beeld gebracht wat het aandeel is van de verstrekte geldleningen en wat dit betekent voor de schuldenlast. De gemeente heeft in het verleden (gunstige) geldleningen aan de woningstichting verstrekt. Het huidige beleid is dat dit niet meer gebeurt.

Bedragen x € **Netto schuldquote gecorrigeerd alle verstrekte leningen**	**Rekening 31-12-2016**	**Begroot 31-12-2017**	**Rekening 31-12-2017**
A Vaste schulden (cf. art. 46 BBV)	38.612.386	36.698.340	36.698.341
B Netto vlottende schuld (cf. art. 48 BBV)	3.756.198	3.345.491	5.802.344
C Overlopende passiva (cf. art. 49 BBV)	1.652.188	1.073.680	960.196
D Financiële activa (cf. art. 36 lid **b, c,** d, e en f)	7.947.600	7.620.584	7.620.584
E Uitzettingen < 1 jaar (cf. art. 39 BBV)	14.070.229	5.919.324	12.063.926
F Liquide middelen (cf art. 40 BBV)	61.257	0	54.696
G Overlopende activa (cf. art. 40a BBV)	1.708.145	1.688.191	1.635.331
H Totale baten (cf.art.17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))	38.527.142	38.089.993	35.359.052
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%	**53%**	**68%**	**62%**

Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid. De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen.

Bedragen x € **Solvabiliteitsratio**	**Rekening 31-12-2016**	**Begroot 31-12-2017**	**Rekening 31-12-2017**
A Eigen vermogen (cf. art. 42 BBV)	23.642.795	22.927.933	37.592.040
B Balanstotaal	85.835.152	81.216.445	85.119.070
Solvabiliteit (A/B) x 100%	**28%**	**28%**	**44%**

Het eigen vermogen bestaat uit de reserves (zowel de algemene reserve als de bestemmingsreserves) en het resultaat uit het overzicht van baten en lasten. In de vergelijkende cijfers (rekening 2016 en begroting 2017) was echter nog geen rekening gehouden met de bestemmingsreserves.

Grondexploitatie

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de boekwaarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten.

Bedragen x € **Grondexploitatie**	**Rekening 31-12-2016**	**Begroot 31-12-2017**	**Rekening 31-12-2017**
B Bouwgronden in exploitatie (cf.art.38 lid b BBV)	3.384.271	4.574.891	3.649.992
C Totale baten (cf.art.17 lid c BBV (dus excl. mutaties reserves))	38.527.142	38.089.993	35.359.052
Grondexploitatie (A+B)/C x 100%	**9%**	**12%**	**10%**

Structurele exploitatieruimte

Het kengetal structurele exploitatieruimte geeft inzicht in de ruimte die de gemeente heeft om structurele tegenvallers in de baten en / of lasten op te kunnen vangen. Dit kengetal wordt berekend door de structurele baten te verminderen met de structurele lasten en dit saldo te delen door het totaal van de baten.

Bedragen x € **Structurele exploitatieruimte**	**Rekening 31-12-2016**	**Begroot 31-12-2017**	**Rekening 31-12-2017**
A Totale structurele lasten	34.354.046	35.978.789	34.720.323
B Totale structurele baten	34.351.064	34.183.015	34.233.004
C Totale structurele toevoegingen aan de reserves	396.855	613.800	657.570
D Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	966.092	2.270.312	2.206.563
E Totale baten	51.533.891	55.281.023	52.053.998
Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/(E) x 100%	**1%**	**0%**	**2%**

Belastingcapaciteit
De belastingcapaciteit geeft inzicht in welke mate het voordoen van een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar door aanwending van belastingcapaciteit kan worden opgevangen. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig. Daarom wordt de belastingcapaciteit gerelateerd aan het landelijk gemiddelde tarief.

Bedragen x € **Belastingcapaciteit: woonlasten per meerpersoonshuishouden**	**Rekening 31-12-2016**	**Begroot 31-12-2017**	**Rekening 31-12-2017**
A OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	223,77	223,93	223,93
B Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	269,19	269,16	269,16
C Afvalstoffenheffing voor een gezin	300,12	300,12	300,12
D Eventuele heffingskorting	0,00	0,00	0,00
E Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)	793,08	793,21	793,21
F Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin	716,00	717,00	717,00
Woonlasten t.o.v. landelijke gem. jaar er voor (E/F) x 100%	**111%**	**111%**	**111%**

Beoordeling kengetallen in relatie tot de financiële positie

Aan de kengetallen zijn geen normen verbonden. De provincie heeft als toezichthouder wel zogenaamde signaleringswaarden bekend gemaakt.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
Een netto schuldquote < 90% is als gezond te kwalificeren. De netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen voldoet hier ruimschoots aan.

Solvabiliteitsratio
Als de signaleringswaarde ligt tussen de 20 en 50% is de solvabiliteit volgens de toezichthouder neutraal te noemen.
Deze ratio valt met 44% ruimschoots binnen de bovengenoemde neutrale marges.

Grondexploitatie
Omdat Noordwijkerhout maar 1 bouwgrondexploitatie heeft, zijn de risico's te overzien en valt dit kengetal met een signaleringswaarde < 20% in de categorie gezond.
Er zijn weliswaar weinig risico's, maar dit levert dan nog geen verdiencapaciteit in de zin dat grondexploitaties nog een bijdrage zouden kunnen leveren aan het mogelijk opvangen van tegenvallers.

Structurele exploitatieruimte
Dit kengetal is 2% positief. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente en aflossing) te kunnen dekken.

Belastingcapaciteit
Het kengetal belastingcapaciteit heeft een waarde van boven de 100%, dat wil zeggen dat de woonlasten hoger zijn dan gemiddeld. Dit betekent dat verhoging van de lokale lasten nauwelijks mogelijk is zonder relatief duurder te worden ten opzichte van de andere gemeenten. Dit biedt weinig mogelijkheden om toekomstige nadelen op te vangen. De signaleringswaarde is dan ook risicovol.

Conclusie
De financiële positie van gemeente Noordwijkerhout is te typeren als voldoende. Immers, de netto schuldquote en de solvabiliteit zijn goed.
De omvang van de grondexploitatie neemt een relatief klein aandeel in de reguliere exploitatie van de gemeente. Hierdoor is er sprake van een gering risico. De grondexploitatie en belastingcapaciteit bieden daarentegen weinig tot geen mogelijkheden om extra tegenvallers op te vangen.

2.2.5 Paragraaf Grondbeleid

In deze paragraaf wordt, conform artikel 16 uit het BBV, allereerst ingegaan op de visie op het grondbeleid. Vervolgens wordt ingegaan op de wijze waarop het beleid wordt uitgevoerd. Na behandeling van de reserves en voorzieningen wordt kort stilgestaan bij de risico's.

Visie op grondbeleid

Grondbeleid is een activiteit van de lokale overheid, waarbij op een uitvoeringsgerichte wijze sturing wordt gegeven aan de ruimtelijke ordening om een goede en evenwichtige inrichting van de ruimte te verkrijgen, waarbij ook die voorzieningen kunnen worden gerealiseerd die niet door de particuliere sector worden ontwikkeld (sociale woningen, sociaal-culturele voorzieningen, openbaar vervoer, infrastructuur). Bovendien is grondbeleid een beleidsveld waarmee de lokale overheid politieke doelen kan realiseren.

In het Coalitieakkoord en Collegewerkprogramma voor de college- en raadsperiode 2014 -2018 is niets specifiek opgenomen over het grondbeleid. Het betreft echter het continueren van het strategisch grondbeleid. Dat wil zeggen dat de gemeente gronden en bouwwerken zal verwerven indien daarmee het algemeen belang wordt gediend.
De kaders voor het Grondbeleid zijn opgenomen in de Nota Grondbeleid, vastgesteld op 8 maart 2007 en de Evaluatie nota grondbeleid, vastgesteld op 21 september 2011.

Ontwikkelingen 2017

Volop nieuwbouw in alle prijssegmenten

De positieve economische vooruitzichten in combinatie met een lage hypotheekrente maakt dat de consument in 2017 probeert om zijn woonwens in vervulling te laten gaan. Zowel voor bestaande als nieuwe woningen in het middensegment is de vraag groter dan het aanbod.

Project grondgebruik

In 2016/2017 heeft de gemeente een controle uitgevoerd op het gebruik van gemeentegrond. Hiervoor is een extern bureau ingehuurd en met de verkregen opbrengst zijn de kosten terugverdiend. In totaal zijn er 201 zaken opgepakt. Het betrof stukjes grond die bij tuinen waren gevoegd en steigers in gemeentelijk water.

De grondverkoop vanuit het project heeft in 2017 € 84.700 opgeleverd. Opvallend was dat er naast de verkopen aan personen die de grond al in gebruik hadden genomen, ook vrij veel aanvragen binnenkwamen van andere bewoners. Uiteindelijk is in 2017 voor € 130.124 aan grondverkopen geboekt.
Voor de steigers boven gemeentelijk water zijn huurcontracten afgesloten. Dit brengt jaarlijks aan huur ongeveer € 3.600 aan inkomsten op.

Mossenest II

In de wijk Mossenest II zijn in 2017 14 rijwoningen opgeleverd en een drietal vrijstaande woningen. Daarnaast is in 2017 gestart met de bouw van 16 2^1 kapwoningen. De laatste nieuwbouw woningen zullen omstreeks de jaarwisseling 2018/2019 worden opgeleverd. De aanvraag voor de bouw van deze laatste woningen heeft in 2017 plaatsgevonden en in het kader van het kostenverhaal is de laatste financiële bijdrage in rekening gebracht.

Kerkstraat (Plan Victori)

Met de oplevering van de laatste 5 woningen en het aanbrengen van groenvoorziening in het plangebied aan het einde van het jaar is dit plan voltooid.

Herontwikkeling Bavoterrein
Nadat in de raad van juni 2016 de spelregelkaart en het beeldkwaliteitsplan voor het Bavo-terrein waren vastgesteld, is in 2017 gewerkt aan het opstellen van een Omgevingsplan waarbij al wordt geanticipeerd op de Omgevingswet waarbij de fysieke leefomgeving als kader dient. Het voorontwerpomgevingsplan Bavo-terrein heeft in het tweede kwartaal ter inzage gelegen. Deze inspraakreacties en de behandeling van de inspraakreacties in de raadscommissie van september 2017 hebben geleid tot wijzigingen in de spelregelkaart, het beeldkwaliteitsplan en het ontwerpomgevingsplan. Om de ontsluitingsweg te kunnen verleggen, bleek het noodzakelijk te zijn om een aanvullend ontwerpbestemmingsplan op te stellen voor dat deel van de verbindingsweg dat buiten het kader viel waarop het kabinet de experimentele status van toepassing had verklaard. De gewijzigde documenten hebben eind 2017 ter inzage gelegen en vaststelling is voorzien in april 2018.

Eind november 2017 hebben de zorginstellingen Parnassia en Rivierduinen bekendgemaakt dat de ontwikkelingscombinatie Trebbe Novaform de tender gewonnen heeft. Deze partijen gaan op basis van de kaders een plan uitwerken voor het gebied, waardoor met de bouw van 664 woningen kan worden begonnen.

Ten behoeve van de ontwikkeling op het Bavo-terrein maakt de gemeente kosten. Deze kosten worden conform de in 2015 gesloten overeenkomst jaarlijks op de grondeigenaren verhaald.

Sancta Maria
Op de locatie Sancta Maria ontwikkelt de ontwikkelingscombinatie het landgoed Sancta Maria. Op dit landgoed, dat gelegen is op de grens van de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout, zijn inmiddels 11 van de 75 vrijstaande woningen opgeleverd. Een groot aantal woningen is in aanbouw. Naar verwachting zal eind 2018 ongeveer 50% van de woningen zijn gerealiseerd.

Bouwgrond in exploitatie
Aan bouwgronden in exploitatie wordt een rente van 1,75% over de boekwaarde aan het begin van het jaar toegerekend.

Leefbaarheidsimpuls De Zilk
Met het oog op het leefbaar houden van De Zilk is de afgelopen jaren een aantal projecten gerealiseerd. Zo is het sportpark Wassenaar (voetbal en tennis) volledig vernieuwd, is het Trefcentrum De Duinpan gerenoveerd en zijn 10 woningen gerealiseerd op de locatie naast basisschool De Egelantier.
Dankzij het draaien van de sportvelden is extra ruimte ontstaan voor de woningbouwplannen in De Zilk. Voor de woningbouwplannen in combinatie met de nieuwbouw van detailhandel zullen een uitwerkingsplan en een bestemmingsplan in procedure worden gebracht. Nadat dit plan rechtskracht heeft verkregen, wordt in 2018 een start gemaakt met de gefaseerde realisatie van de 130 woningen, detailhandel en een GOED op de locatie van het voormalige zoutdepot (plan ‘t Zilt).

Reserves en voorzieningen

Om het strategisch grondbeleid in financiële zin te faciliteren zijn door de raad verschillende (bestemmings)reserves in het leven geroepen. In de Nota Reserves en Voorzieningen 2010 staan deze beschreven. Hieronder worden de relevante reserves en de voorziening Bouwgrondexploitaties voor het grondbeleid samengevat.

Reserve	Werkelijk bedrag per 31-12-2016	Mutaties	Werkelijk bedrag per 31-12-2017
Egalisatiereserve Bouwgrondexploitaties	462.541	84.209	546.749
Reserve Bovenwijkse Voorzieningen	315.116	26.364	341.480
Reserve Dorpsontwikkeling	36.465	0	36.465
Voorziening Bouwgrondexploitaties	912.402	0	912.402

Risico´s

De gemeente Noordwijkerhout voert vrijwel geen actief grondbeleid. Dat betekent dat we niet actief gronden verwerven om deze zelf tot ontwikkeling te brengen. De gemeente faciliteert de volgende ruimtelijke ontwikkelingen: Mossenest II, Bavo, Sancta Maria. De kosten die daarvoor worden gemaakt, worden bij voorkeur privaatrechtelijk verhaald via een anterieure overeenkomst dan wel publiekrechtelijk via het zogenaamde exploitatieplan. De financiële risico’s die de gemeente daarbij loopt zijn beperkt.

2.2.6 Paragraaf Financiering

De financieringsparagraaf geeft jaarlijks inzicht in de ontwikkelingen rond de gemeentelijke financiering, het te voeren beleid en de mogelijke risico's.
Bij het aantrekken van geld is het van belang dat slechts een beperkt risico wordt genomen. Vaste geldleningen worden, voor zover mogelijk, afgesloten op momenten dat de rente laag is.

Ontwikkelingen

De geactualiseerde financiële verordening is in de raad van 14 december 2017 vastgesteld. Aanpassing van de verordening was nodig als gevolg van de vernieuwing van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) d.d. 5 maart 2016 en de naar aanleiding daarvan door de Commissie BBV verschenen notities Overhead, Rente en Grondexploitaties.

Financieringsbeleid

Dit betreft de uitvoering van een zorgvuldig en financieel verantwoord beleid met betrekking tot de financiering van de gemeentelijke activiteiten en het beheer van de liquide middelen.
De financiering is gericht op de ondersteuning van de publieke taak. De kosten van het aantrekken van gelden moeten zo laag mogelijk worden gehouden. De risico's moeten beheersbaar zijn. De aandachtspunten voor het beheer van de geldstromen en de vermogenspositie over 2017 zijn als volgt bepaald:

Renteverwachtingen

De rentetarieven waren in 2017 nog steeds laag. Voor de begroting 2017 was het renteniveau medio 2016 het uitgangspunt. Voor langlopende geldleningen werd een percentage aangehouden van 1,15% en voor het aantrekken van kortlopende leningen van 0,1%.

Renteomslag taakvelden

Voor de rente van de vaste activa is een rentepercentage gehanteerd van 0,5%, zoals besloten bij de begroting. Dit is in overeenstemming met de volgens de BBV te berekenen percentages.

Bedragen x €		
Schema rentetoerekening Jaarrekening 2017		
De externe rentelasten over de korte en lange financiering		1.464.298
De externe rentebaten deposito ontvangen Nuon-gelden (4,3%)		-547.486
De externe rentebaten leningen AvP		-287.855
Saldo rentelasten en rentebaten		628.957
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend		-83.759
De rentelasten van projectfinanciering die aan het desbetreffende taakveld moet worden toegerekend (leningen AvP)		-287.855
Saldo grondexploitatie/projectfinanciering		-371.614
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**A+B**	**257.343**
d1. Rente over eigen vermogen		0
d2. Rente over voorzieningen		0
Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente	**0,44%**	**257.343**
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	0,50%	-293.568
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury		**-36.225**

Op 1 januari 2017 hadden wij een bedrag ad € 12,7 miljoen aan uitzettingen. Dit betreft de eerste tranche van de aandelen Nuon. Dit bedrag is voor een periode van 10 jaar uitgezet tegen een rentepercentage van 4,3%. Het genoemde bedrag komt in augustus 2019 weer beschikbaar. Bij de berekening van de toe te rekenen rente voor riolering is vooruitgelopen op lagere rentebaten uit de 'Nuon-gelden'.

Bedragen x €		
Schema rentetoerekening Jaarrekening 2017 t.b.v. Riolering		
De externe rentelasten over de korte en lange financiering		1.464.298
De externe rentebaten deposito ontvangen Nuon-gelden (0,6%)		-76.000
De externe rentebaten leningen AvP		-287.855
Saldo rentelasten en rentebaten		1.100.443
De rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend		-83.759
De rentelasten van projectfinanciering die aan het desbetreffende taakveld moet worden toegerekend (leningen AvP)		-287.855
Saldo grondexploitatie/projectfinanciering		-371.614
Aan taakvelden toe te rekenen externe rente	**A+B**	**728.829**
d1. Rente over eigen vermogen		0
d2. Rente over voorzieningen		0
Totaal geraamde aan taakvelden toe te rekenen rente	**1,24%**	**728.829**
e. De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag) *	1,18%	-692.821
f. Renteresultaat op het taakveld Treasury		**36.008**

Risicobeheer

Een van de doelstellingen is het beperken van risico's die de gemeente loopt op het gebied van financiering en liquiditeit. Van de uit de wet- en regelgeving beschreven risico's zijn de volgende voor de gemeente van belang:

Renterisico

Het renterisico is de mate waarin het saldo van de rentelasten en -baten verandert door wijzigingen in het rentepercentage. Het renterisico wordt bepaald door de kasgeldlimiet en de zogenaamde renterisiconorm.
De kasgeldlimiet is het maximum bedrag waarmee de gemeente haar uitgaven mag financieren met kortlopende financieringsmiddelen. De kasgeldlimiet is gesteld op 8,5% van het begrotingstotaal van de gemeente. De kasgeldlimiet is voor 2017 berekend op € 3.096.970.

Er behoefden in 2017 geen geldleningen te worden aangetrokken. Dit kwam o.a. door het saldo bij de schatkist van het Rijk. Per 31 december 2017 bedroeg dit saldo € 8.219.000.

Kasgeldlimiet 2017 Bedragen x €	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Gemiddeld saldo	8.984.000	10.169.000	12.790.000	11.175.000
Kasgeldlimiet	3.096.970	3.096.970	3.096.970	3.096.970
Ruimte	12.080.970	13.265.970	15.886.970	14.271.970
Overschrijding	0	0	0	0
Begrotingsbedrag	36.438.000	36.438.000	36.438.000	36.438.000
Percentage 8,5%	**3.096.970**	**3.096.970**	**3.096.970**	**3.096.970**

Renterisiconorm

De kasgeldlimiet zorgt voor een beperkte omvang van de korte geldleningen. Het renterisico op de vaste schuld wordt gevormd door de mate waarin het saldo van de rentelasten en rentebaten verandert door wijziging van het rentepercentage op langlopende geldleningen. Ter beperking van dit renterisico is bij de Wet Fido de norm gesteld, dat van de vaste schuld niet meer dan 20% van het begrotingstotaal in een jaar geherfinancierd mag worden. De risiconorm bedroeg in 2017 bijna € 7,3 miljoen.

Renterisico	
Renteherziening vaste schuld O/G	0
Renteherziening vaste schuld U/G	0
Netto renteherziening op vaste schuld	**0**
Betaalde aflossingen	1.914.044
Ontvangen aflossingen	327.016
Aflossingen	**1.587.028**
Renterisico op vaste schuld	**1.587.028**
Renterisiconorm	
Begrotingstotaal	36.438.000
Normpercentage	20
Renterisiconorm	**7.287.600**
Toets	
Renterisiconorm	7.287.600
Renterisico op vaste schuld	1.587.028
Ruimte	**5.700.572**

Kredietrisico

Kredietrisicobeheer is het beheersen van de risico's die voortvloeien uit een daling van de vorderingspositie (debiteurenvorderingen), ontstaan doordat derden niet voldoen aan betalingsverplichtingen. Ook bestaat het risico dat de kredietwaardigheid van de tegenpartij daalt onder de gestelde minimumeis in het Treasurystatuut (de zogenaamde AA++-rating).

Overigens moet hierbij opgemerkt worden dat de gemeente verplicht is om uitzettingen te doen bij de schatkist of bij andere openbare lichamen die geen toezichtrelatie hebben met de gemeente. Slechts 0,75% van het begrotingstotaal met een minimum van € 250.000 is uitgezonderd van het schatkistbankieren.
De gemeente heeft in 2017 alleen gelden uitgezet bij de schatkist.

Garantiestelling leningen en verstrekken van geldleningen
Het is niet de taak van de gemeente om gelden aan verenigingen of instellingen uit te lenen. Indien toch besloten wordt een geldlening uit hoofde van de publieke taak te verstrekken dan worden, ingevolge het huidige Treasurystatuut, zekerheden of garanties geëist. Het kunnen aantrekken van voordelige geldleningen door verenigingen of instellingen uit hoofde van de publieke taak kan bereikt worden door garantstellingen van leningen te verstrekken aan reguliere banken. Het verstrekken van geldleningen en garanties uit hoofde van de publieke taak kan niet zonder toestemming van de gemeenteraad.

In het verleden zijn geldleningen verstrekt aan de Woningstichting Sint Antonius van Padua. Op 31 december 2017 betreft dit nog een bedrag van € 7.620.584. De gemeente kon onder gunstiger leningsvoorwaarden geld aantrekken dan de woningstichting. In beginsel worden geen nieuwe geldleningen meer verstrekt.
De verstrekte geldleningen aan de woningstichting zijn geborgd door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw. De gemeente treedt hierbij overigens weer op als achtervang. Gelet op de financiële situatie bij de woningstichting is dit verantwoord.
Daarnaast staat de gemeente nog garant voor geldleningen, verstrekt aan verenigingen/ instellingen en de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij Duin- en Bollenstreek (GOM), voor respectievelijk € 177.038 en € 500.000 (per 31 december 2017).

Vanuit de publieke taak volkshuisvesting zijn aan starters zogenoemde startersleningen verstrekt om het kopen van een bestaande woning mogelijk te maken. De regeling is gebaseerd op de Verordening VROM Startersleningen Noordwijkerhout 2012 en wordt uitgevoerd door het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN). In 2017 zijn geen startersleningen verstrekt. In de loop van 2016 is het volledige budget benut.

Liquiditeitsrisico
Het liquiditeitsrisico is het risico dat de gemeente niet over voldoende middelen beschikt om aan haar directe verplichtingen te voldoen. Omdat de gemeente een zeer solide en betrouwbare partij is, kan altijd geld worden aangetrokken.
Door middel van een liquiditeitsprognose wordt de veranderende behoefte aan middelen steeds in beeld gebracht. Op basis van deze prognose worden de benodigde middelen aangetrokken dan wel overschotten uitgezet. De liquiditeitsprognose wordt eenmaal per maand gemaakt.

Liquiditeitsbeheer
Het liquiditeitsbeheer betreft het op het juiste moment beschikbaar hebben van de juiste hoeveelheid geldmiddelen tegen zo gunstig mogelijke voorwaarden.
Omdat de rentetarieven van rekening-courantsaldi in principe ongunstig zijn, is met de BNG een financieringsovereenkomst gesloten waarbij tegen een gunstig rentepercentage gebruik kan worden gemaakt van een kredietlimiet van € 3,2 miljoen. Daarnaast wordt ingeval het rentepercentage voor kasgeldleningen lager is kort geld op de markt aangetrokken.
Een overschot aan gelden wordt ondergebracht bij de schatkist van het Rijk.
In 2017 was er geen tekort aan liquide middelen, zodat geen gebruik behoefde te worden gemaakt van de kredietmogelijkheid bij de huisbankier de BNG en kort of lang geld moest worden aangetrokken.

Financiering
Voor de financiering van investeringen wordt gebruikgemaakt van overtollige liquide middelen en indien nodig worden kort- of langlopende geldleningen aangetrokken.
In 2016 was er per 31 december sprake van een financieringsoverschot van € 5.824.636.

Uitzettingen
Op 1 januari 2017 hebben wij een bedrag ad € 12,7 miljoen aan uitzettingen. Dit betreft de eerste tranche van de aandelen Nuon. Dit bedrag is voor een periode van 10 jaar uitgezet tegen een rentepercentage van 4,3%. Het genoemde bedrag komt in augustus 2019 weer beschikbaar. Daarnaast stond op 31 december 2017 een bedrag van € 8,2 miljoen uit bij de schatkist.

Financieringsbehoefte

Voor de jaren 2017-2020 verwachten wij de volgende financieringsbehoefte.

Financieringsbehoefte	
Bedragen x €	
Reserves	37.337.663
Voorzieningen	4.066.150
Langlopende leningen	36.693.357
Waarborgsommen	4.984
	78.102.154
Boekwaarde investeringen	72.277.518
Financieringsoverschot	**5.824.636**

2.2.7 Paragraaf Lokale heffingen

Lokale heffingen hebben tot doel dat de gemeente door het verwerven van eigen middelen dekking vindt voor haar uitgaven in het kader van de uitvoering van de gemeentelijke taken. De invoering, wijziging of intrekking van lokale heffingen dienen door middel van een door de gemeenteraad vast te stellen verordening te geschieden. De definitieve vaststelling van de tarieven (in de vorm van belastingverordeningen) voor het jaar 2017 heeft via een afzonderlijk voorstel plaatsgevonden in de raadsvergadering van december 2016.

Ontwikkelingen 2017

Hervorming/verruiming gemeentelijk belastinggebied

Over de hervorming c.q. verruiming van het gemeentelijk belastinggebied zijn diverse studies verricht: onder andere door het Centraal Planbureau, de Raad voor de financiële verhoudingen en in opdracht van de VNG de commissie Financiële ruimte voor gemeenten.
Op 24 juni 2016 heeft minister Plasterk van Binnenlandse Zaken in een brief aan de Tweede Kamer gereageerd op de mogelijke hervorming van het gemeentelijke belastinggebied. De minister was van mening, dat keuzes ter zake door een volgend kabinet gemaakt moeten worden.
In het regeerakkoord heeft het nieuwe kabinet geen aparte aandacht besteed aan een hervorming c.q. verruiming van het gemeentelijk belastinggebied.

MijnOverheid

Vanaf het belastingjaar 2017 kunnen burgers hun aanslag-/beschikkingsbiljet gemeentelijke belastingen via MijnOverheid inzien. Voorlopig wordt het aanslagbiljet ook nog per post aangeboden. Mogelijk dat het aanslagbiljet in de toekomt alleen nog via MijnOverheid aangeboden zal worden.

Automatische kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Met ingang van het belastingjaar 2017 kent de gemeente Noordwijkerhout ‘automatische kwijtschelding’. Het landelijk werkende ‘Inlichtingenbureau’ ondersteunt de gemeente bij de beoordeling van een aanvraag voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen. Op basis van enkele basale gegevensvergelijkingen toetst het Inlichtingenbureau of huishoudens voldoen aan een voor gemeenten opgestelde normstelling voor inkomen en vermogen. Als een huishouden aan deze normen voldoet, wordt door de gemeente een positief besluit genomen op een aanvraag voor kwijtschelding zonder daar verder een uitgebreide rechtmatigheidsbeoordeling op uit te voeren. Deze werkwijze levert zowel de gemeente als de inwoner/aanvrager een besparing van administratieve lasten op. Kwijtschelding behoeft niet meer jaarlijks te worden aangevraagd. Zo wordt in 2018 voor de eerste keer aan ruim 170 belastingplichtigen, op basis van geleverde informatie van het Inlichtingenbureau, automatisch kwijtschelding verleend. De belastingplichtigen ontvangen nog wel een aanslag gemeentelijke belastingen, maar op het aanslagbiljet staat duidelijk vermeld dat kwijtschelding van de gemeentelijke belastingen wordt verleend en dat zij de aanslag niet behoeven te voldoen.

Bedrijveninvesteringszone (BIZ)

De Ondernemersvereniging Gravendam (OVG) heeft in 2016 het initiatief genomen om een BIZ in te stellen op het bedrijventerrein om actief cameratoezicht mogelijk te maken. De gemeente ondersteunde dit initiatief van de OVG en de BIZ-bijdrage is per 1 januari 2017 een feit geworden. De verwachte opbrengst is nagenoeg gehaald.

LV WOZ

Eind juli 2016 is de gemeente Noordwijkerhout aangesloten op de LV WOZ. Het aansluiten op de LV WOZ was een initiatief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken samen met de Waarderingskamer. Vanaf 1 oktober 2016 zijn daardoor alle WOZ-waarden inzichtelijk gemaakt via het WOZ-waardeloket. Dit WOZ-waardeloket biedt de mogelijkheid de WOZ-waarde van alle woningen in de gemeente te raadplegen. Het WOZ-waardeloket is bedoeld voor het individueel raadplegen van afzonderlijke woningen. Daarnaast is de gemeente af van de periodieke gegevensleveringen aan de afnemers. Dit zijn de Belastingdienst (voor het invullen van de aangifte), het waterschap (heffing van waterschapsheffing) en het Centraal Bureau voor de Statistiek (statistische rapportages en het bepalen van belastingcapaciteit). De LV WOZ werkt steeds beter.

Oordeel Waarderingskamer

Op grond van een op 5 april 2016 gehouden inspectie heeft de Waarderingskamer geconcludeerd dat de uitvoering van de Wet WOZ in de gemeente goed verloopt.
In januari 2017 gaf de Waarderingskamer toestemming om de waardebeschikkingen 2017 te verzenden. De Waarderingskamer gaf weer aan dat de uitvoering van de Wet WOZ in Noordwijkerhout het oordeel “Goed’ kreeg.

Wat wilden we bereiken?

Conform het coalitieakkoord voor de raadsperiode 2014-2018 met als motto ‘Samen op weg’ zijn de belastingen voor inwoners van de gemeente met de inflatiecorrectie 1,35% aangepast. De tarieven van de belastingen voor niet-inwoners (toeristenbelasting, forensenbelasting en overige tarieven precariobelasting) stegen, naast de 1,35% inflatiecorrectie, nog met 2% extra. Uitzonderingen hierop waren de tarieven voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges die naar raming kostendekkend zijn vastgesteld. Dat heeft geresulteerd in de volgende opbrengsten:

Opbrengsten 2017 Bedragen in €	Raming 2017	Werkelijk 2017	Verschil 2017	Voor- of nadeel
Onroerende zaakbelastingen	2.784.067	2.753.455	-30.612	N
Belastingen op roerende woon- en bedrijfsruimten	4.291	4.186	-105	N
Hondenbelasting	113.425	108.950	-4.475	N
Toeristenbelasting	432.000	456.118	24.118	V
Forensenbelasting	130.056	134.444	4.388	V
Precariobelasting op woonschepen	16.959	16.678	-281	N
Precariobelasting op kabels en leidingen	1.710.200	1.713.767	3.567	V
Precariobelasting op terrassen en standplaatsen	23.000	19.828	-3.172	N
Afvalstoffenheffing	1.824.668	1.823.226	-1.442	N
Rioolheffing	2.144.487	2.137.771	-6.716	N
Leges	842.110	860.341	18.231	V
Marktgeld	7.941	7.018	-923	N
BIZ	36.000	36075	75	V
Totaal	10.033.204	10.035.782	2.653	V

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Belastingtarieven algemeen 2017

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de vastgestelde tarieven voor de belastingjaren 2016 en 2017.

Bedragen in €	Tarieven per jaar 2016	2017
Onroerende zaakbelastingen woningen eigenaren	0,0881%	0,0874%
Onroerende zaakbelastingen niet-woningen gebruikers	0,1380%	0,1392%
Onroerende zaakbelastingen niet-woningen eigenaren	0,1719%	0,1743%
Roerende woon- en bedrijfsruimten	0,0881%	0,0874%
Afvalstoffenheffing		
- Eenpersoonshuishouden	198,72	195,00
- Meerpersoonshuishouden	300,12	294,48
Voor huishoudens met een verbruik van:		
- 0 m³-70 m³, een vast bedrag van	233,76	233,16
- 71 m³-160 m³, een vast bedrag van	269,16	268,56
- 161 m³ en meer, een vast bedrag van	304,32	303,60
Voor bedrijven met een verbruik van:		
- 0 m³-160 m³, een vast bedrag van	269,16	268,56
- 161 m³-400 m³, een vast bedrag van	304,32	303,60
- 401 m³-1.000 m³, een vast bedrag van	423,72	422,76
- 1001 m³-5.000 m³, een vast bedrag van	543,60	542,28
- 5.001 m³-10.000 m³, een vast bedrag van	1.087,20	1.084,56
- 10.001 m³-20.000 m³, een vast bedrag van	1.630,80	1.626,84
- 20.001 m³-30.000 m³, een vast bedrag van	2.174,40	2.169,24
- 30.001 m³ en hoger, een vast bedrag van	4.348,80	4.338,36
Hondenbelasting	106,68	108,00
Toeristenbelasting	1,60	1,65
Forensenbelasting		
a. voor stacaravans	327,00	338,00
b. bij een WOZ-waarde van € 0 < € 90.000	436,00	451,00
c. bij een WOZ-waarde van € 90.000 < € 140.000	556,00	575,00
d. bij een WOZ-waarde van € 140.000 < € 200.000	690,00	713,00
e. bij een WOZ-waarde van > € 200.000	828,00	856,00
Precariobelasting op woonschepen		
- woonschip tot 15 meter	272,95	276,63
- voor elke meter meer	9,01	9,13
- voor overige gemeentegrond behorende bij de ligplaats	4,70	4,76
Precariobelasting op kabels en leidingen	4,56	4,56

Lokale belastingdruk

Bij het berekenen van de OZB is uitgegaan van de WOZ-waarde 2017 van € 259.000.

Lokale belastingdruk Bedragen in €	Jaar 2016	 2017
Onroerende zaakbelastingen (OZB)	223,77	226,37
Afvalstoffenheffing (meerpersoons)	300,12	294,48
Rioolheffing	269,16	268,56
Belastingkorting	-15,00	0
Bijdrage precariobelasting Dunea	53,56	64,16
Belastingdruk	831,61	853,57

Ter vergelijking: de gemiddelde WOZ-waarde in 2016 was € 254.173.

Belastingdruk Duin- en Bollenstreek 2017

Bij de berekeningen van de OZB is in de eerste tabel uitgegaan van de gemiddelde WOZ-waarde 2017 per gemeente. In de tweede tabel is de gemiddelde WOZ-waarde 2017 van de gemeente Noordwijkerhout als uitgangspunt genomen om een goed vergelijk te kunnen maken.

Belastingdruk Duin- en Bollenstreek 2017 (bedragen in €) Lokale woonlasten 2017 uitgaande van gemiddelde WOZ-waarde per gemeente						
Gemeente	**Tarief OZB %**	**WOZ-waarde**	**Aanslag OZB**	**Tarief afval (meerpers.)**	**Tarief riool (meerpers.)**	**Totale woon-lasten 2017**
Katwijk	0,0940%	€ 250.000	€ 235,00	€ 287,52	€ 152,16	€ 674,68
Teylingen	0,0779%	€ 288.000	€ 224,35	€ 321,00	€ 143,04	€ 688,39
Hillegom	0,1033%	€ 230.000	€ 237,59	€ 262,50	€ 223,00	€ 723,09
Noordwijkerhout	0,0874%	€ 259.000	€ 226,37	€ 294,48	€ 268,56	€ 789,41
Lisse	0,0943%	€ 248.000	€ 233,86	€ 316,53	€ 254,88	€ 805,27
Noordwijk	0,1198%	€ 335.000	€ 401,33	€ 274,92	€ 153,53	€ 829,78
Lokale woonlasten 2017 uitgaande van WOZ-waarde € 259.000						
Gemeente	**Tarief OZB %**	**WOZ-waarde**	**Aanslag OZB**	**Tarief afval (meerpers.)**	**Tarief riool (meerpers.)**	**Totale woon-lasten 2017**
Teylingen	0,0779%	€ 259.000	€ 201,76	€ 321,00	€ 143,04	€ 665,80
Katwijk	0,0940%	€ 259.000	€ 243,46	€ 287,52	€ 152,16	€ 683,14
Noordwijk	0,1198%	€ 259.000	€ 310,28	€ 274,92	€ 153,53	€ 738,73
Hillegom	0,1033%	€ 259.000	€ 267,55	€ 262,50	€ 223,00	€ 753,05
Noordwijkerhout	0,0874%	€ 259.000	€ 226,37	€ 294,48	€ 268,56	€ 789,41
Lisse	0,0943%	€ 259.000	€ 244,24	€ 316,53	€ 254,88	€ 815,65

Kwijtschelding

De gemeente Noordwijkerhout voert een ruim en actief kwijtscheldingsbeleid. Voor de beoordeling van de betalingscapaciteit hanteert de gemeente Noordwijkerhout de maximale norm ‘kosten van bestaan’, 100% van de genormeerde bijstandsuitkering.

Kwijtschelding	Jaar	
In aantallen	2016	2017
Toegewezen	260	278
Afgewezen	29	14

In totaal is voor een bedrag ad € 134.138 kwijtschelding van gemeentelijke belastingen verleend.

3 Jaarrekening

3.1 De balans en resultatenrekening

3.1.1 Balans

Bedragen in €

ACTIVA	**31-12-2017**	**31-12-2016**
Immateriële vaste activa	**244.936**	**29.999**
Materiële vaste activa		
Investeringen met economisch nut	35.498.160	35.743.353
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten heffing wordt geheven	8.279.528	8.474.082
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	1.912.662	301.948
	45.690.350	**44.519.383**
Financiële vaste activa		
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	189.625	189.625
Leningen aan woningbouwcorporaties	7.620.584	7.947.600
Overige langlopende leningen	1.237.403	1.242.448
Overige uitzettingen met rentetypische looptijd van >= 1 jaar	12.732.228	12.732.228
	21.779.839	**22.111.901**
Totaal vaste activa	**67.715.125**	**66.661.282**
Voorraden		
Bouwgronden	3.649.992	3.384.271
	3.649.992	**3.384.271**
Uitzettingen met rentetypische looptijd < 1 jaar		
Vorderingen op openbare lichamen	2.599.817	1.920.558
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd < 1 jaar	8.218.800	10.419.723
Overige vorderingen	1.245.310	1.729.948
	12.063.926	**14.070.229**
Liquide middelen	54.696	61.257
Overlopende activa		
Te ontvangen voorschot voor uitkeringen met specifiek bestedingsdoel	80.944	40.286
Overige te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen	1.554.387	1.667.859
	1.635.331	**1.708.145**
Totaal vlottende activa	**17.403.945**	**19.223.902**
TOTAAL ACTIVA	**85.119.070**	**85.885.184**

Bedragen in €

PASSIVA	**31-12-2017**	**31-12-2016**
Eigen vermogen		
Algemene reserves	12.022.867	22.543.643
Bestemmingsreserves	24.629.535	14.788.933
Gerealiseerde nog te bestemmen resultaat	939.638	1.099.152
Totaal Eigen vermogen	**37.592.040**	**38.431.728**
Voorzieningen	**4.066.150**	**3.432.685**
Vaste schulden		
Onderhandse leningen van binnenlandse banken	36.693.357	38.607.402
Waarborgsommen	4.984	4.984
	36.698.341	**38.612.386**
Totaal vaste passiva	**78.356.530**	**80.476.799**
Netto-vlottende schulden met rentetypische looptijd < 1 jaar		
Overige schulden	5.802.344	3.756.198
	5.802.344	**3.756.198**
Overlopende passiva		
Ontvangen voorschot voor uitkeringen met specifiek bestedingsdoel	288.718	732.738
Opgebouwde verplichtingen die nog tot betaling komen	630.020	869.417
Vooruit ontvangen bedragen	41.458	50.032
	960.196	**1.652.188**
Totaal vlottende passiva	**6.762.540**	**5.408.385**
TOTAAL PASSIVA	**85.119.070**	**85.885.184**
Verstrekte borgstellingen	**37.296.038**	**39.901.462**
Verstrekte garantstellingen	**500.000**	**690.000**

3.1.2 Resultatenrekening

Bedragen in €

PROGRAMMA		Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Verschil Begroting-Rekening	Voor/ nadeel
1. Bestuurlijke organisatie	Lasten	2.225.755	2.530.476	2.479.335	51.141	V
	Baten	281.804	503.535	439.556	-63.979	N
	Saldo	**-1.943.951**	**-2.026.941**	**-2.039.779**	**-12.838**	**N**
2. Ruimte, wonen, bedrijvigheid	Lasten	3.776.871	6.417.804	3.231.208	3.186.596	V
en toerisme	Baten	3.061.293	5.311.377	2.733.895	-2.577.482	N
	Saldo	**-715.578**	**-1.106.427**	**-497.313**	**609.114**	**V**
3. Openbare ruimte	Lasten	7.350.483	7.394.101	7.355.527	38.574	V
	Baten	4.361.506	4.194.890	4.189.947	-4.943	N
	Saldo	**-2.988.977**	**-3.199.211**	**-3.165.580**	**33.631**	**V**
4. Veiligheid en handhaving	Lasten	1.317.661	1.295.664	1.289.723	5.941	V
	Baten	86.720	86.720	79.421	-7.299	N
	Saldo	**-1.230.941**	**-1.208.944**	**-1.210.301**	**-1.357**	**N**
5. Zorg, welzijn en educatie	Lasten	15.414.983	16.720.672	16.074.926	645.746	V
	Baten	2.823.076	3.043.989	3.033.361	-10.628	N
	Saldo	**-12.591.907**	**-13.676.683**	**-13.041.565**	**635.118**	**V**
Algemene dekkingsmiddelen	Lasten	849.824	734.330	745.761	-11.431	N
	Baten	24.150.227	24.949.482	24.882.872	-66.610	N
	Saldo	**23.300.403**	**24.215.152**	**24.137.111**	**-78.041**	**N**
Overhead	Lasten	4.575.606	5.314.433	5.022.261	292.172	V
	Saldo	**-4.575.606**	**-5.314.433**	**-5.022.261**	**292.172**	**V**
Vennootschapsbelasting	Lasten	8.000	8.000	0	8.000	V
	Saldo	**-8.000**	**-8.000**	**0**	**8.000**	**V**
Saldo voor resultaatbestemming	Lasten	35.519.183	40.415.480	36.198.740	4.216.740	V
	Baten	34.764.626	38.089.993	35.359.052	-2.730.941	N
	Saldo	**-754.557**	**-2.325.487**	**-839.688**	**1.485.799**	**V**
Mutaties reserves						
Toevoegingen aan reserves		317.448	14.865.543	14.915.620	-50.077	N
Onttrekkingen aan reserves		1.072.005	17.191.030	16.694.946	-496.084	N
Saldo toevoegingen en onttrekkingen reserves		**754.557**	**2.325.487**	**1.779.326**	**-546.161**	**N**
Saldo na resultaatbestemming		**0**	**0**	**939.638**	**939.638**	**V**

3.1.3 Waarderingsgrondslagen

Wettelijke voorschriften
De gehanteerde waarderingsgrondslagen zijn in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Immateriële en materiële vaste activa
De immateriële en materiële vaste activa zijn gewaardeerd op basis van de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De gehanteerde afschrijvingsmethoden zijn lineaire afschrijvingen en annuïtaire afschrijvingen. Voor de voornaamste categorieën van de vaste activa worden de volgende afschrijvingstermijnen aangehouden:

- permanente bedrijfsgebouwen 40 jaar
- grond-, weg- en waterbouwkundige werken 20-40 jaar
- straatmeubilair en speeltoestellen 10 jaar
- rioleringswerken 55 jaar
- machines, apparaten en installaties 10-15 jaar
- netwerk 15 jaar
- applicatiesoftware 5-7 jaar
- PC's 5 jaar
- servers en systeemsoftware 3 jaar

Met het afschrijven van nieuwe investeringen wordt begonnen in het begrotingsjaar dat volgt op het jaar waarin het gereed komt/verworven wordt. Ingaande het begrotingsjaar 2009 is dit het nieuwe afschrijvingsbeleid, zoals bepaald in de Voorjaarsnota 2008. Er geldt een overgangsregeling voor investeringen van voorgaande jaren. Indien daarover reeds werd afgeschreven maar de investering was nog niet gereed, dan geldt nog de oude afschrijvingsmethode, namelijk beginnen met afschrijven in het jaar waarin het kapitaalgoed verworven wordt.

Financiële vaste activa
De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde of tegen de kostprijs.

Voorraden
Vanaf begrotingsjaar 2016 zijn de verslaggevingsregels voor grondexploitaties zodanig herzien, dat onder bouwgrondexploitatie uitsluitend de gemeentelijke operationele grondexploitatieprojecten worden gerangschikt. Bij faciliterend grondbeleid heeft de gemeente zelf geen grond in haar bezit en voert niet zelf de grondexploitatie, maar gebeurt dit door een private ontwikkelaar. Kosten die gemeenten maken in het kader van faciliterend grondbeleid en kunnen worden verhaald op derden, worden dan geclassificeerd als vordering op de balans of overlopend actief/passief.

De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden worden gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs dan wel de lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals grondaankopen en kosten van bouw- en woonrijpmaken) alsmede een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit de grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aangemerkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is, worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Vorderingen
De vorderingen zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.
Er is een voorziening voor dubieuze debiteuren gevormd voor het bedrag aan mogelijk niet te innen posten.

Liquide middelen
De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Voorzieningen
De hoogte van de (onderhouds)voorzieningen is gebaseerd op beheersplannen. Dit betekent dat er op basis van deze plannen “gespaard” wordt voor toekomstige onderhoudsuitgaven. Hierdoor worden grote fluctuaties in de exploitatie voorkomen.

De voorziening voor wethouderspensioenen wordt actuarieel berekend. De voorziening voor actieve wethouders en slapers is gebaseerd op 1,6% rekenrente (vorig jaar 0,8%). Deze rente is vergelijkbaar met de lopende rente voor waardeoverdrachten. Voor gepensioneerden is geen risico meer tot waardeoverdracht. Voor de lopende pensioenen wordt daarom normaliter een lagere rekenrente gehanteerd, alleen is die nu eveneens 1,6% (vorig jaar 0,8%). De overige grondslagen voor de berekening zijn een recente sterftetafel, waarbij tevens rekening wordt gehouden met leeftijdsterugstellingen.

Vlottende passiva
De posten onder de vlottende passiva zijn tegen de nominale waarde gewaardeerd.

Grondslagen voor resultaatbepaling
Voor de resultaatbepaling wordt het gemodificeerde stelsel van baten en lasten voor gemeenten en provincies gehanteerd. Zowel de baten als de lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Voor verwachte verliezen worden voorzieningen getroffen (voorzichtigheidsbeginsel).

3.1.4 Toelichting op de balans

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Dit betreft de kosten van onderzoek en ontwikkeling. De investeringen betreffen hoofdzakelijk de voorbereidingskosten van sportpark De Boekhorst en daarnaast het communicatiebeleidsplan en onderzoek voor de Haarlemmertrekvaart.

Materiële vaste activa

Dit bevat de stoffelijke bezittingen van de gemeente, die een meerjarig economisch of maatschappelijk nut hebben en in termijnen worden afgeschreven.

Investeringen met economisch nut

Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn of bijdragen aan het genereren van middelen.

Bedragen in €

	Boekwaarde per 1-1-2017	Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde per 31-12-2017
Investeringen met economisch nut				
Gronden en terreinen	547.915	623.117	-	1.171.032
Bedrijfsgebouwen	32.153.064	144.540	982.114	31.315.490
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	1.733.985	-	151.421	1.582.564
Machines, apparaten en installaties	649.842	-	50.107	599.735
Overige materiële vaste activa	658.547	264.000	93.209	829.338
	35.743.353	**1.031.657**	**1.276.851**	**35.498.160**

De voornaamste investeringen waren voor de aankoop van de grond aan de Schippersvaartweg 64, de verbouwing van de zolder van de basisschool De Prinsenhof en vervanging van soft- en hardware.

Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten heffing wordt geheven

Investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, worden afzonderlijk opgenomen.

Bedragen in €

	Boekwaarde per 1-1-2017	Investeringen	Afschrijvingen	Boekwaarde per 31-12-2017
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten heffing wordt geheven				
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	8.474.082	-	194.554	8.279.528
	8.474.082	**-**	**194.554**	**8.279.528**

Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut

Bedragen in €

	Boekwaarde per 1-1-2017	Investeringen	Bijdragen van derden	Afschrijvingen	Boekwaarde per 31-12-2017
Investeringen met maatschappelijk nut					
Gronden en terreinen	15.793	-	-	-	15.793
Bedrijfsgebouwen	13.809	-	-	4.605	9.204
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	271.650	2.309.438	669.851	23.572	1.887.665
Overige materiële vaste activa	696	-	-	696	-
	301.948	**2.309.438**	**669.851**	**28.873**	**1.912.662**

De investeringen waren grotendeels in de aanleg van wegen waaronder voor de wijk Boekhorst.
Voor de investering in het fietspad F287 Noordzijderpolder-Noord is een projectsubsidie van de Provincie Zuid-Holland verkregen. Dit project is in 2017 grotendeels uitgevoerd en afgerond.

Financiële vaste activa

Bedragen in €

	Boekwaarde per 1-1-2017	Ver-strek-kingen	Aflossingen	Boekwaarde per 31-12-2017
Financiële vaste activa				
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	189.625	-	-	189.625
Leningen aan woningstichting	7.947.600	-	327.016	7.620.584
Overige langlopende leningen	1.242.448	1.521	6.566	1.237.403
Overige uitzettingen met een looptijd van >=1 jaar	12.732.228	-	-	12.732.228
	22.111.901	**1.521**	**333.583**	**21.779.839**

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

De kapitaalverstrekking aan deelnemingen betreft het aandelenkapitaal in het volgende:

Bedragen in €

	31-12-2017	31-12-2016
De Meerlanden	102.071	102.071
Greenport OntwikkelingsMaatschappij (GOM)	65.616	65.616
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	21.938	21.938
	189.625	**189.625**

Leningen aan woningstichting

Dit betreft verstrekte langlopende leningen aan de Woningbouwstichting St. Antonius van Padua.

Met betrekking tot de leningen aan de woningstichting is sprake van transitorische rente. Omdat wij voor deze leningen ook afzonderlijke overeenkomsten met de bank hebben afgesloten, waardoor ook hier sprake is van een zelfde bedrag aan transitorische rente en de transacties simultaan worden afgewikkeld, is hiervoor geen bedrag opgenomen.

Overige langlopende leningen

De gemeente heeft een geldlening verstrekt aan Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten, die de middelen beheert ten behoeve van het verstrekken van startersleningen. De starterslening overbrugt het verschil tussen de verwervingskosten van de woning en het bedrag dat de starter maximaal kan lenen volgens de normen van de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). De starterslening is een lening waarover de eerste drie jaar geen rente en aflossing betaald wordt.
In verband met de verkoop van het Chalet De Zilk aan Stichting Jeugdwerk is er een geldlening verstrekt van € 40.000. Gedurende 20 jaar wordt de jaarlijkse subsidie aan de stichting als aflossing ingezet.
In het kader van het fietsenplan zijn er personele leningen verstrekt. Via inhoudingen op het salaris wordt periodiek afgelost.

Overige uitzettingen met een looptijd van >=1 jaar

Dit betreft de eerste termijnbetaling in 2009 door Vattenfall van € 12.732.000, die voor 10 jaar is uitgezet bij de Rabobank voor een vast rentepercentage van 4,3%.

Vlottende activa

Voorraden

De post voorraden bestaat uit de bouwgrondexploitatie.

Bedragen in €

Omschrijving	Boekwaarde per 1-1-2017	Investeringen	Opbrengsten/ bijdragen van derden	Boekwaarde per 31-12-2017
Onderhanden werk				
Leefbaarheidsimpuls De Zilk	4.296.673	265.721	0	4.562.394
	4.296.673	**265.721**	**0**	**4.562.394**
Af: Voorziening	912.402		0	912.402
	3.384.271	**265.721**	**0**	**3.649.992**

Voor het totaal van het in exploitatie zijnde complex wordt het volgende aangegeven:

Bedragen in €

Omschrijving	Boekwaarde per 31-12-2017	Nog te maken kosten	Nog geraamde opbrengsten	Geraamd eindresultaat (- = voordeel)
Onderhanden werk				
Leefbaarheidsimpuls De Zilk	3.649.992	1.411.527	5.092.254	-30.734

In de Paragraaf Grondbeleid wordt toelichting gegeven op het onderhanden werk inzake grondexploitatie van de in exploitatie zijnde complexen.

Uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Vorderingen op openbare lichamen
Dit betreft zowel vorderingen op openbare lichamen als betaalde btw die teruggevraagd kan worden bij het BTW-compensatiefonds.

Uitzettingen in ’s Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar
De kasgeldlening betreft de uitzetting van banksaldi bij het Rijk inzake het schatkistbankieren.

Conform de wet Fido is de gemeente verplicht om overtollige middelen, boven een drempelbedrag, aan te houden in 's Rijks schatkist. Het drempelbedrag is gelijk aan 0,75% van het begrotingstotaal van € 35.837.000 zijnde afgerond € 269.000 (maar niet lager dan € 250.000), wat betekent dat er altijd gemiddeld tot dit drempelbedrag buiten de schatkist door de gemeente mag worden gehouden.

Het bedrag aan middelen dat door de gemeente Noordwijkerhout buiten ’s Rijks schatkist is aangehouden, is als volgt in een overzicht weergegeven:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	**Drempelbedrag**	**269**			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	**Kwartaalcijfer buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen**	**16**	**69**	**51**	**53**
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	253	200	218	216
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	35.837			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	35.837			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	269			
(2) Berekening kwartaalcijfer buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	16	69	51	53

Overige vorderingen
Dit betreft voornamelijk openstaande vorderingen op debiteuren.

Liquide middelen

Bedragen in €

	31-12-2017	31-12-2016
Liquide middelen		
Banksaldi	53.613	59.707
Kassaldi	1.083	1.550
	54.696	**61.257**

Overlopende activa

Te ontvangen voorschot voor uitkeringen met specifiek bestedingsdoel
Dit betreft gemaakte kosten waarvoor subsidie is verleend voor:

- ‘Natuurlijke landschapselementen langs doorgaande wegen in de vorm van bloemrijke bermen en bijenhotels’, waarvan de kosten € 9.999 bedragen.
- ‘Gebiedsprogramma B(l)oeiende Bollenstreek’ waarvan de kosten € 70.945 in het verslagjaar bedroegen die ten laste kunnen worden gebracht van de projectsubsidie van de Provincie Zuid-Holland, waarvan de gemeente Hillegom als kassier optreedt.

Het saldo betreft de nog te ontvangen subsidiebedragen voor deze projecten.

Overige te ontvangen en vooruitbetaalde bedragen
Dit is voornamelijk een nog te ontvangen bedrag van de energieleverancier over afgelopen jaren, de rente over de uitgezette geldlening bij de Rabobank en o.a. de vergoeding van het Afvalfonds voor het ingezamelde verpakkingsafval. Daarnaast is de bijdrage aan Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg Hollands Midden (RDOG) vooruitbetaald evenals de brandverzekering en de contributie voor de VNG.
Verder bevat deze post nog te verrekenen kosten met derden die gemaakt zijn in het kader van faciliterend grondbeleid.

Vaste passiva

Eigen vermogen

Per reserve is het verloop gedurende het jaar:

Bedragen in €

	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Toevoeging t.l.v. exploitatie	Toevoeging t.l.v. reserves	Onttrekking t.b.v. exploitatie	Mutaties uit hoofde van res. bestemming vorig jaar	Onttrekking t.b.v. reserves	Saldo aan het eind van het dienstjaar
Algemene reserves							
Algemene Reserve	5.926.567	2.610.405		1.931.181		0	6.605.791
Reserve Verkoop aandelen NUON	16.589.481	0		0		11.200.000	5.389.481
Reserve Afschaffen precario	27.595	0		0		0	27.595
Totaal algemene reserves	**22.543.643**	**2.610.405**	**0**	**1.931.181**	**0**	**11.200.000**	**12.022.867**
Bestemmingsreserves							
Egalisatiereserve Riool	324.905	0		51.551		0	273.354
Egalisatiereserve Afvalinzameling	0	0		0		0	0
Egalisatiereserve Bouwgrondexploitaties	462.541	138.025		53.817		0	546.749
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	315.116	26.364		0		0	341.480
Reserve Dorpsontwikkeling	36.465	0		0		0	36.465
Reserve groen	487.711	734		32.002		0	456.443
Reserve Volkshuisvesting	1.015.829	0		35.275		0	980.554
Reserve Uitvoering VerkeersPlan	112.247	0		0		0	112.247
Reserve Sociaal Domein	2.000.000	280.800		1.439.635		0	841.165
Egalisatiereserve BTW-compensatiefonds	0	0		0		0	0
Reserve BTW oude activa	0	0		0		0	0
Egalisatiereserve Bouwleges	735.579	121.770		0		0	857.349
Reserve Huisvesting onderwijs	211.190	0		0		136.956	74.234
Reserve Kapitaallasten activa	8.600.195	127.522	11.340.000	316.719		0	19.750.998
Reserve Regionaal Investeringsfonds	282.338	240.000		378.658		0	143.680
Reserve Kunstuitingen	3.703	15.000		0		0	18.703
Reserve Monumentenbeleid	201.114	15.000		20.000		0	196.114
Totaal bestemmingsreserves	**14.788.933**	**965.215**	**11.340.000**	**2.327.657**	**0**	**136.956**	**24.629.535**
Gerealiseerde nog te bestemmen resultaat	1.099.152	939.638			-1.099.152		939.638
TOTAAL EIGEN VERMOGEN	**38.431.728**	**4.515.258**	**11.340.000**	**4.258.838**	**-1.099.152**	**11.336.956**	**37.592.039**

De aard en reden van de reserves worden hieronder kort toegelicht, alsmede de belangrijkste wijzigingen daarin. Een gedetailleerd overzicht van de mutaties in de reserves staan in het bijlageboek van de jaarstukken. In de nota Reserves en Voorzieningen 2010-2014 zijn de reserves nader toegelicht.

Algemene Reserves

Algemene Reserve

De doelstelling van deze reserve is in de eerste plaats het opvangen van eventuele tekorten van enig jaar. Ook is deze reserve een dekkingsreserve als onderdeel van het weerstandsvermogen.

De belangrijkste mutaties in de algemene reserve in het verslagjaar zijn als volgt:

Bedragen in €

Vermeerdering:	**Bedrag:**
Bestemming rekeningresultaat 2016	776.152
Budgetoverheveling groen- en bomenbeleid	80.000
Saldo bestuursrapportage 2017	1.754.253
	2.610.405

Vermindering:	**Bedrag:**
Plan van aanpak omgevingswet	30.000
Strategische en ambtelijke samenwerking	27.000
Frictiekostenbudget	50.000
Bovenformatief personeel	221.628
Huisvesting Novato eenmalige subsidie	10.000
Bijdrage aan Regionale Dienst Openbare Gezondheidszorg	17.000
DVO Meerlanden	10.000
Paraplubestemmingsplan	10.000
Bestemming resultaat bestuursrapportage	1.555.553
	1.931.181

Reserve Verkoop aandelen NUON

Deze reserve is in 2009 gevormd uit de verkoopopbrengst van de aandelen van de productie- en leveringsbedrijf NV NUON-Energy. De verkoopopbrengst bedroeg voor de gemeente Noordwijkerhout € 26.863.522. De boekwaarde van de investeringen in wegen van € 8,8 miljoen zijn in 2016 in één keer afgeschreven ten laste van deze reserve.
Ten behoeve van sportpark De Boekhorst is in 2017 €11,2 miljoen overgeheveld naar de Reserve Kapitaallasten vaste activa ter dekking van de toekomstige afschrijvingen van de investering in het sportpark.

Reserve Afschaffen precariobelasting kabels en leidingen

Het saldo van de voorziening werd, om een schoksgewijze aanpassing van de gemeentelijke belastingen te voorkomen, ingezet ter dekking van het tekort van de meerjarenbegroting 2010-2013. In de raad van 21 maart 2013 is besloten een bedrag van € 970.105 over te hevelen naar de reserve Kapitaallasten activa ter dekking van de kapitaallasten van de renovatie van Trefcentrum De Duinpan.

Bestemmingsreserves

De aard en reden van de **bestemmingsreserves** en de toevoegingen en onttrekkingen zijn:

Egalisatiereserve Riool

De doelstelling van deze reserve is het egaliseren van fluctuaties in het exploitatiesaldo product Riolering via deze reserve.
In het verslagjaar betrof dit een onttrekking aan de reserve.

Voor de rioolheffing is er zowel een (egalisatie)bestemmingsreserve als een voorziening, die conform de (nieuwe) regels worden toegepast. Dat wil o.a. zeggen dat:

- het exploitatiesaldo op rekeningbasis wordt toegevoegd of onttrokken aan de bestemmingsreserve Riolering;
- uitbreidingsinvesteringen in het riool worden geactiveerd (en afgeschreven);
- vervangingsinvesteringen in mindering gebracht worden op de voorziening Groot onderhoud riool;
- de gemeente Noordwijkerhout geen spaarcomponenten heeft in de vervangings-investeringen, dus het is niet nodig om onderscheid te maken tussen onderhoud c.q. spaarcomponent vervangingsinvesteringen.

Egalisatiereserve Afvalinzameling

De doelstelling van deze reserve is het egaliseren van fluctuaties in het exploitatiesaldo product Afvalinzameling via deze reserve. In het verslagjaar kon het negatieve exploitatiesaldo niet worden onttrokken aan deze reserve omdat die nihil bedraagt.

Egalisatiereserve Bouwgrondexploitaties

Deze reserve is bestemd voor de opvang van eventuele nadelen bij de uitvoering van bouwgrondexploitaties op basis van exploitatieberekeningen en wordt gevoed door voordelen op bouwgrondexploitaties. Op deze manier kan ook gestalte worden gegeven aan een te voeren actief grondbeleid door de mogelijkheid open te houden om tekorten uit de ene exploitatie te compenseren met positieve opbrengsten uit de andere exploitatie.

Conform de bestuursrapportage 2017 zijn de verkoopopbrengsten snippergroen gestort in de reserve. Voor de dekking van de kosten van aanpak oneigenlijk grondgebruik is er onttrokken uit de reserve.

Reserve Bovenwijkse voorzieningen

Uit deze reserve worden de kosten van bovenwijkse voorzieningen gedekt. Deze reserve is bedoeld voor het realiseren van bovenwijkse voorzieningen.
De reservemutatie in het verslagjaar betreft een storting ten laste van het complex Mossenest II.

Reserve Dorpsontwikkeling

Deze reserve wordt gebruikt voor de dekking van investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut.

Reserve Groen

In 2016 hebben de gemeenten in de Bollenstreek het Gebiedsprogramma B(l)oeiende Bollenstreek vastgesteld. Voor de uitvoering van het programma (2016-2022) heeft de provincie Zuid-Holland de gemeenten een subsidie Gebiedsprogramma's Groen van € 2,45 miljoen verleend. De gemeenten hebben in een samenwerkingsovereenkomst (mei 2017) afspraken gemaakt over de rollen, verantwoordelijkheden en financiële

verplichtingen tijdens de uitvoering. Gemeente Noordwijkerhout is clustervertegenwoordiger. Gemeente Hillegom is kasgemeente.
Gemeenten hebben financiële verplichtingen op zich genomen voor:

- Gemeentelijke bijdrage aan het programmamanagement (verdeelsleutel is de helft iedere gemeente 1/6-deel, de andere helft op basis van inwonertal);
- Gemeentelijke bijdrage voor de planvorming streekbrede projecten (op basis van een verdeelsleutel);
- Voorbereidingskosten projecten binnen de eigen gemeente (50% eigen bijdrage / 50% provinciale subsidie);
- Uitvoeringskosten projecten binnen de eigen gemeente (25% eigen bijdrage / 50% provinciale subsidie / 25% RIF-bijdrage Holland Rijnland);
- Voldoende eigen ambtelijke capaciteit (0,4 fte).

De gemeente Noordwijkerhout dekt haar eigen bijdrage uit de bestemmingsreserve Groen. Projecten in de gemeente Noordwijkerhout zijn landgoed Leeuwenhorst, Tespelduyn en Oosterduinsemeer. Daarnaast zal onder de streekbrede projecten Trekvaart Leiden-Haarlem, Bloeiende Bollenstreek, Netwerken en Verbindingen uitvoering binnen de gemeente Noordwijkerhout gaan plaatsvinden.

Reserve Volkshuisvesting

Uit deze reserve worden de kosten gedekt van aanpassingen woonruimte, vergoeding kosten huisvesten statushouders, uitvoering beleidsnota wonen, opstellen woonvisie, etc.
De aanwending betrof dekking voor de (interne) kapitaallasten zijnde rente ter zake het saldo van de startersleningen. Er is voornamelijk onttrokken voor aanpassingen woonruimte. Verder is de reserve benut voor een vergoeding voor kosten van het huisvesten van statushouders.

Reserve Uitvoering verkeersplan

Deze reserve zal worden ingezet voor de realisering van voorstellen die opgenomen worden in het verkeers- en vervoerplan.

Reserve Sociaal Domein

Uit deze reserve moeten grote fluctuaties in het exploitatiesaldo op het gebied van het Sociaal Domein worden gedekt.
In het verslagjaar is de reserve met name gevoed vanuit een lagere bijdrage aan de Intergemeentelijke Sociale Dienst (ISD). Aanwendingen betroffen de kosten van de Wmo die de ISD voor de gemeente uitvoert en Jeugdhulp bij Holland Rijnland.

Egalisatiereserve BTW-Compensatiefonds

Ingesteld om de exploitatiegevolgen van de invoering van het BTW-compensatiefonds per 1 januari 2003 op te kunnen vangen. In 2016 was de laatste onttrekking aan deze reserve.

Reserve BTW-oude activa

Om de gevolgen van de invoering van het BTW-compensatiefonds voor de oude activa zonder budgettaire gevolgen te laten verlopen. In 2016 was de laatste onttrekking aan deze reserve.

Egalisatiereserve Bouwleges

Deze reserve is gevormd om fluctuaties in de opbrengst bouwleges op te kunnen vangen, omdat de kostendekkendheid van het product bouwvergunningen in de loop van de jaren behoorlijk kan wisselen (in positieve of negatieve zin).
De storting betreft het saldo van het product Bouwleges.

Reserve Huisvesting Onderwijs
Vanaf 2006 is het doel het opvangen van calamiteiten met betrekking tot Huisvesting Onderwijs.
De onttrekking betreft een overheveling naar de Reserve Kapitaallasten Activa ter dekking van de toekomstige afschrijvingslasten van de verbouwing van de zolder van de basisschool De Prinsenhof.

Reserve Kapitaallasten Activa
Op basis van het BBV moet een investering met economisch nut bruto worden afgeschreven. Dit betekent dat een bijdrage uit een reserve niet in één keer op een investering mag worden afgeboekt, maar gedurende de afschrijvingstermijn geleidelijk ten gunste van de exploitatie moet worden gebracht.
Ten behoeve van sportpark De Boekhorst is in 2017 €11,2 miljoen overgeheveld vanuit de Reserve Verkoop aandelen NUON ter dekking van de toekomstige afschrijvingen van de investering in het sportpark. Daarnaast is er voor de verbouwing van de zolder van de basisschool De Prinsenhof € 140.000 overgeheveld vanuit de Reserve huisvesting onderwijs ter dekking van de toekomstige afschrijvingslasten.
De onttrekkingen betroffen de dekking voor de kapitaallasten van het Teylingen College, de Regenboogschool, Egelantierschool en De Duinpan.

Reserve Regionaal Investeringsfonds
Uit deze reserve wordt onttrokken voor de jaarlijkse bijdrage van € 378.658 van de gemeente aan de gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland voor de door deze instelling te plegen investeringen in de openbare ruimte in de regio.
De toevoegingen aan deze reserve zijn vanuit het grondcomplex Mossenest II, De Zilk en Sancta Maria.

Reserve kunstuitingen
De gelden worden ingezet voor verfraaiing van de wijken in Noordwijkerhout.

Reserve Monumentenbeleid
Deze reserve heeft tot doel het verstrekken van financiële steun van 50% in de kosten van het treffen van onderhoudsvoorzieningen aan de eigenaar/rechthebbende van een gemeentelijk monument tot een maximum van € 4.000.
De jaarlijkse storting bedraagt € 15.000. De aanwending betrof subsidies die zijn verstrekt voor de restauratie van gemeentelijke monumenten.

Voorzieningen

Per voorziening is het verloop gedurende het jaar:

Bedragen in €

	Saldo aan het begin van het dienstjaar	Toevoe-ging t.l.v. exploitatie	Vrijval van voor-zieningen	Onttrek-king direct t.l.v. de voor-ziening	Saldo aan het eind van het dienstjaar
1	2	3	4	5	6
Onderhoudsegalisatievoorz.					
Voorziening onderhoud wegen	0	947.165		292.054	655.111
Voorziening groot onderhoud					
Gymnastieklokalen/overige gebouwen	540.743	201.018	53.958	505.613	182.190
Voorziening groot onderhoud De Schelft	127.264	118.924		7.410	238.778
Voorziening baggeren waterwegen	157.263	67.264		56.385	168.142
Voorziening vervanging riolering	1.228.684	853.168		735.819	1.346.033
Overige voorzieningen					
Voorziening pensioenpremies wethouders	1.378.731	68.263	125.550	45.548	1.275.896
Voorziening Personeel	0	200.000			200.000
totaal voorzieningen	**3.432.685**	**2.455.802**	**179.508**	**1.642.830**	**4.066.150**

De aard en reden van de **voorzieningen** en de wijzigingen in het saldo zijn:

Onderhoudsegalisatievoorzieningen

Voorziening Onderhoud wegen

Deze voorziening dient ter dekking van het herstraten van de gemeentelijke wegen. Elk jaar wordt bezien welke straten herstraat moeten worden, waarna het desbetreffende krediet gedekt wordt door een onttrekking uit de voorziening. In de voorziening wordt jaarlijks een bedrag gestort ten laste van de exploitatie (product Wegen). Deze stortingen zijn onderbouwd met het beheerplan wegen.
De aanwendingen waren voor het herstraten van de wegen o.a. Kerkeland.

Voorzieningen Groot onderhoud diverse gebouwen

Voor het groot onderhoud van de gemeentelijke gebouwen is deze voorziening gevormd, die strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren. In 2017 heeft van de onderhoudsplannen een actualisatie plaatsgevonden. Op basis daarvan vindt er de toevoeging aan de voorziening plaats.
De aanwendingen waren hoofdzakelijk voor het onderhoud aan het gemeentehuis en het woonwagencentrum.

Voorziening De Schelft

Voor het groot onderhoud van het eigenaarsdeel van het complex De Schelft is een voorziening gevormd. Het groot onderhoud wordt uitgevoerd overeenkomstig het beheerplan.

Voorziening Baggeren waterwegen

Voor het baggeren ban de waterwegen is deze voorziening gevormd, die strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.

Op 3 oktober 2017 is er een nieuw Baggerbeheerplan voor de periode 2017-2027 vastgesteld. Op basis van dit nieuwe beheerplan is vanaf het begrotingsjaar 2018 de jaarlijkse storting in de voorziening Baggeren waterwegen verlaagd naar € 55.200.
Voor wat betreft de aanwendingen geldt dat de onderhoudscylcus voor het baggeren van een waterweg een periode beslaat van telkens 10 jaar.

Vervanging Riolering

Deze voorziening is ingesteld om de kosten te dekken van de noodzakelijke vervanging van rioleringen en de voorbereidingskosten hiervoor.
De voeding van de voorziening is conform het beheerplan.
De aanwendingen waren onder meer de vervanging van de riolering bij Vlashoven en de wijk Boekhorst.

Voor de rioolheffing is er zowel een (egalisatie)bestemmingsreserve als een voorziening, die conform de regels worden toegepast. Dat wil o.a. zeggen dat:

- het exploitatiesaldo op rekeningbasis wordt toegevoegd of onttrokken aan de bestemmingsreserve riolering;
- uitbreidingsinvesteringen in het riool worden geactiveerd (en afgeschreven);
- vervangingsinvesteringen in mindering gebracht worden op de voorziening groot onderhoud riool;
- de gemeente Noordwijkerhout geen spaarcomponenten heeft in de vervangings-investeringen, dus het is niet nodig om onderscheid te maken tussen onderhoud c.q. spaarcomponent vervangingsinvesteringen.

Overige voorzieningen

Voorziening Pensioenpremies wethouders

Om in de toekomst de lasten van gepensioneerde wethouders te kunnen betalen, is deze voorziening ingesteld. Toevoeging vindt plaats aan de hand van het salaris zolang de wethouders nog in dienst zijn. Het bedrag dat is toegevoegd aan de voorziening wordt berekend op basis van het op de pensioendatum noodzakelijke doelvermogen tegen de contante waarde.
Op basis van een geactualiseerde berekening heeft er in 2017 vrijval van de voorziening plaatsgevonden. De oorzaak is de fors hogere rekenrente van 1,6% (vorig jaar 0,8%). Op de pensioendatum dient een doelvermogen (benodigd kapitaal om de pensioenen te kunnen uitkeren) aanwezig te zijn. Hoe hoger de rekenrente, des te hoger het rendement en des te lager dient de storting te zijn voor het benodigd kapitaal.
Het bedrag van de onttrekking betreft pensioenuitkeringen aan ex-wethouders.

Voorziening Personeel

Deze voorziening is voor bepaalde verplichtingen aan personeel waarvan de omvang vaststaat dan wel redelijkerwijs is te schatten.
In 2017 is voor 200.000 aan verplichtingen ontstaan als gevolg van de doorontwikkeling van de organisatie die in 2016 is ingezet en het oplossen van personele knelpunten.

Vaste schulden

Onderhandse leningen van binnenlandse banken

De vaste schulden van langer dan een jaar geleende bedragen, zijn:

Bedragen in €

Omschrijving	Restantbedrag van de geldleningen aan het begin van het dienstjaar	Bedrag van de in de loop van het dienstjaar op genomen geldleningen	De rente of het rente bestanddeel	De aflossing of het aflossingsbestanddeel tatie	Restantbedrag van de geldleningen aan het einde van het dienstjaar
1	2	3	4	5	6
Geldleningen t.b.v. Antonius van Padua	7.947.600		287.855	327.016	7.620.584
Geldleningen t.b.v. eigen financiering	30.659.802		889.644	1.587.028	29.072.774
TOTAAL	**38.607.402**	**0**	**1.177.499**	**1.914.045**	**36.693.357**

De rentelast voor het verslagjaar van de vaste schulden bedraagt € 1.177.499 (vorig jaar: € 1.226.766).

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden, met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Overige schulden
Dit betreft voornamelijk de leverancierskredieten.

Overlopende passiva

Ontvangen voorschot voor uitkeringen met specifiek bestedingsdoel

Bedragen in €

	31-12-2016	Toevoeging/ ontvangsten	vrijval/terug-betalingen	31-12-2017
Ontvangen voorschot Rijk voor uitkeringen met specifiek bestedingsdoel:				
Onderwijsachterstandenbeleid 2010-2014 (OAB)	5.316	70.173		75.489
Participatiebudget, educatie bij roc's	15.574		-	15.574
Rijksuitkering in het kader van BBZ	6.691		6.691	-
Ontvangen voorschot overige Nederlandse overheidslichamen voor uitkeringen met specifiek bestedingsdoel:				
Brede doeluitkering verkeer en vervoer (BDU VV)	651.088		453.433	197.655
Projectsubsidie Onderzoek Samenwerking en vergoeding werkzaamheden ISG	54.070		54.070	-
Totaal ontvangen voorschot voor uitkeringen met specifiek bestedingsdoel	**732.738**	**70.173**	**514.194**	**288.718**

Opgebouwde verplichtingen die nog tot betaling komen
Dit betreft voornamelijk nog te betalen bedragen van jeugdhulp, Omgevingsdienst West-Holland, de afrekening voor de kosten van afvalinzameling en o.a. de rente over de geldlening bij de BNG.

Vooruit ontvangen bedragen
Deze post bevat ontvangen exploitatiebijdragen van derden die gemaakt zijn in het kader van faciliterend grondbeleid en hoger zijn dan de kosten die tot dit moment zijn gemaakt voor het exploitatieplan. Het betreft hier grondexploitatie Mossenest II.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen en rechten

Aan de passiefzijde van de balans staat buiten de balanstelling opgenomen het bedrag waartoe aan natuurlijke personen en rechtspersonen borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt.
Deze betreffen voor derden gegarandeerde geldleningen en een garantstelling. De gemeente staat er bij de geldgever borg voor, dat de desbetreffende derde de aflossing en rente betaalt.

Het gaat hierbij om de volgende geldleningen van instellingen en verenigingen:

Borgstellingen

Bedragen in €

NAAM VAN DE GELDLENER	OORSPRONKELIJK BEDRAG		RENTE PERCENTAGE	RESTANT BEGIN 2017	RESTANT EIND 2017
Muziekvereniging St. Jeanne d'Arc					
Oprichten verengingsgebouw	81.680		5,30	32.933	29.605
Schietvereniging de Duinschutters					
Oprichten clubgebouw	158.823		5,30	42.320	35.965
Muziekvereniging St. Jeanne d'Arc					
Aanbouw verenigingsgebouw	25.000		4,90	21.042	18.542
Tennisvereniging Boekhorst					
Financiering kantine	50.000		5,20	21.667	11.667
Biz Gravendam					
Financiering beveiligingscamera's Gravendam	99.500		3,90	99.500	81.258
Woningstichting Sint Antonius van Padua					
Achtervangovereenkomsten met WSW	75.564.000		2,25 - 5,96	39.684.000	37.119.000
Totaal gewaarborgde geldleningen	**75.979.003**			**39.901.462**	**37.296.038**

Voor de leningen van de Woningstichting Sint Antonius van Padua staat de gemeente voor 50% van de restanthoofdsom garant. Voor de overige leningen voor 100%.

Garantstelling

De garantstelling betreft de door Greenport Ontwikkelings- Maatschappij (GOM) aangetrokken financiering bij de N.V. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG).
Ultimo 2017 heeft GOM € 3 miljoen (2016: € 4,14 miljoen) aan financiering aangetrokken. Als zekerheid staan de zes aandeelhouders waaronder de gemeente Noordwijkerhout ieder hiervoor garant voor € 0,5 miljoen (2016: € 0,69 miljoen).
De kredietfaciliteit van de GOM bij de BNG bedraagt in totaal € 42 miljoen. Als zekerheid hebben de zes aandeelhouders ieder daarvoor een bankgarantie ad € 7 miljoen gesteld.

Er zijn geen betalingen (door de gemeente) gedaan inzake de borg- en garantstelling tot en met het eind van het begrotingsjaar.

Overige niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen:

Vennootschapsbelasting

Overheidsondernemingen, bijvoorbeeld van gemeenten, provincies en waterschappen, zijn sinds 1 januari 2016 belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting. Deze moeten voor hun ondernemingsactiviteiten misschien aangifte vennootschapsbelasting doen over het boekjaar 2016 en de daarop volgende boekjaren. Aanleiding daarvoor zijn de EU-afspraken om het fiscale verschil tussen overheidsondernemingen en marktpartijen tegen te gaan en zo een gelijk speelveld te creëren voor overheid en marktpartijen.

Alle activiteiten waarvoor gemeente Noordwijkerhout misschien vennootschapsbelastingplichtig is, zijn in beeld gebracht. Vervolgens zijn alle activiteiten geclusterd en per cluster is beoordeeld of deze in fiscale zin een onderneming vormt. De punten zijn door onze fiscalist in een brief aan De Belastingdienst voorgelegd. Naar onze mening ontstaat er geen Vpb-plicht en is er ook geen sprake van een onderneming dan wel winststreven.

Overige belangrijke financiële verplichtingen

De gemeente is voor toekomstige jaren onder meer verbonden aan:

- De gemeente heeft diverse contracten afgesloten waaronder leerlingenvervoer, verzekeringen en onderhoud. Hierin zijn verplichtingen voor de toekomst opgenomen.

3.1.5 Toelichting op de resultatenrekening

3.1.5.1 Analyse van afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en jaarstukken

Programma 1: Bestuurlijke organisatie

Bedragen in €

	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Verschil Begroting-Rekening	Voor/ nadeel
Lasten	2.225.755	2.530.476	2.479.335	51.141	V
Baten	281.804	503.535	439.556	-63.979	N
Saldo voor resultaatbestemming	**-1.943.951**	**-2.026.941**	**-2.039.779**	**-12.838**	**N**
Storting in reserves	0	0	0	0	N
Onttrekking aan reserves	600.286	707.286	707.286	0	N
Saldo na resultaatbestemming	**-1.343.665**	**-1.319.655**	**-1.332.493**	**-12.838**	**N**

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

College van B&W

Op basis van een geactualiseerde berekening vindt er vrijval plaats (voordeel) van de Voorziening pensioenpremies wethouders. De oorzaak is de fors hogere rekenrente van 1,6% (vorig jaar 0,8%). Op de pensioendatum dient een doelvermogen (benodigd kapitaal om de pensioenen te kunnen uitkeren) aanwezig te zijn. Hoe hoger de rekenrente, des te hoger het rendement en des te lager dient de storting te zijn voor het benodigd kapitaal. De onkostenvergoeding voor wethouders is als gevolg van verrekeningen van in 2016 teveel uitbetaalde onkostenvergoeding lager (voordeel). Verder is er minder besteed aan pensioenen voor oud-wethouders en zijn er lagere personeelslasten van wethouders.	Lasten	159.315	V

Intergemeentelijke samenwerking

Met betrekking tot het Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS) wordt nog een bedrag van € 16.700 ontvangen van Holland Rijnland welke vervolgens gestort zal worden in het Regionaal Investeringsfonds van Holland Rijnland. Dit is in 2017 niet ontvangen respectievelijk gestort in het fonds. Verder is het plan van aanpak van de implementatie van de omgevingswet samen met de gemeente Noordwijk opgepakt waardoor de kosten lager zijn uitgevallen.	Lasten Baten	11.219 -16.731	V N

Bestuursondersteuning

De kosten van bovenformatief personeel zijn hoger als gevolg van de doorontwikkeling van de organisatie die in 2016 is ingezet en het oplossen van personele knelpunten.	Lasten Baten	-118.240 -2.143	N N

Bevolkingsadministratie

Een softwarepakket ten behoeve van Burgerzaken is in 2017 nog niet uitgeleverd. De inkomsten zijn lager door minder aanvragen voor paspoorten en id-kaarten.	Lasten Baten	17.049 -47.135	V N

Verkiezingen In verband met de Tweede Kamerverkiezingen 2017 op 15 maart 2017 zijn er kosten gemaakt voor het plaatsen van verkiezingsborden en voor het inrichten en verwijderen van stemlokalen.	Lasten	-15.094	N
Overige	Lasten	-1.078	N
	Saldo	**-12.838**	**N**

Programma 2: Ruimte, wonen, bedrijvigheid en toerisme

Bedragen in €

	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Verschil Begroting-Rekening	Voor/ nadeel
Lasten	3.776.871	6.417.804	3.231.208	3.186.596	V
Baten	3.061.293	5.311.377	2.733.895	-2.577.482	N
Saldo voor resultaatbestemming	**-715.578**	**-1.106.427**	**-497.313**	**609.114**	**V**
Storting in reserves	302.448	476.816	526.893	-50.077	N
Onttrekking aan reserves	105.000	560.385	131.094	-429.291	N
Saldo na resultaatbestemming	**-913.026**	**-1.022.858**	**-893.112**	**129.746**	**V**

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

Onroerend goed transacties

Er zijn extra inkomsten ontvangen dankzij het project oneigenlijk grondgebruik en door een grotere aanvraag voor aankoop van grond. Deze extra inkomsten zijn gestort in de Egalisatiereserve bouwgrondexploitaties.	Baten	43.677	V
	Reserves	-34.708	N

Economische aangelegenheden

Het uitvoeringsprogramma van de Economische Agenda Duin- en Bollenstreek is eind 2017 vastgesteld samen met de bijbehorende financiering. In maart 2018 zijn de leden van de Economic Board benoemd. Vanaf dan worden er plannen voorgesteld waarvoor de Stichting Economic Board financiering beschikbaar kan stellen. Daardoor is het budget 2017 niet besteed.	Lasten	48.111	V

Openluchtrecreatie

Over de bijdrage aan het regionale R&T-fonds (recreatie en toerisme) is eind 2016 besloten om dit fonds niet meer bij te vullen met een bijdrage van € 1,00 per inwoner. Voorts is het beheer en onderhoud van het Oosterduinse Meer van de provincie Zuid-Holland overgenomen en zijn de kosten hiervan het afgelopen jaar lager gebleken. Voor het project Leeuwenhorst van het Gebiedsprogramma (B)loeiende Bollenstreek dient de dienstverleningsovereenkomst en de administratieve afhandeling ervan nog plaats te vinden, waardoor de kosten maar ook de bijdragen en subsidie van derden doorschuiven naar volgend jaar (baten-lasten budgetneutraal).	Lasten	77.883	V
	Baten	-42.817	N
	Reserves	-6.390	N

Ruimtelijk beleid/bestemmingsplannen

Door gewijzigde prioritering is een aantal onderwerpen met betrekking tot bestemmingsplannen doorgeschoven naar 2018. Het betreft met name in het buitengebied gerelateerde zaken waaronder de regeling leegstaande agrarische woningen. Daardoor zijn er ook minder planschadevergoedingen aan derden en minder vergoedingen voor bestemmingsplannen van derden, welke dus ook doorschuiven naar het volgende jaar. Als gevolg van de fusie van gemeente Noordwijkerhout en Noordwijk is er later gestart met de voorbereiding voor het opstellen van een Omgevingsvisie. De werkzaamheden zijn doorgeschoven naar 2018.	Lasten	56.339	V
	Baten	-64.657	N
	Reserves	-18.000	N

Volkshuisvesting			
De gemeentelijke bijdrage aan Woningstichting St. Antonius van Padua in het kader van een anterieure overeenkomst voor oud Munnekeweij (sociale woningbouw) wordt in 2018 verder uitgewerkt.	Lasten	48.893	V
	Baten	1.738	V
	Reserves	-50.000	N
Bouwvergunningen			
Er zijn meer bouwaanvragen ontvangen dan vooraf voorzien, waardoor er meer leges ontvangen zijn. Daar stonden extra personele kosten tegenover. Per saldo was er binnen het product Bouwvergunningen een voordeel, zodat er extra kon worden gestort in de egalisatiereserve bouwleges.	Lasten	-17.427	N
	Baten	90.160	V
	Reserves	-25.770	N
Overige	Lasten	22.712	V
	Saldo	**129.746**	**V**

Programma 3: Openbare ruimte

Bedragen in €

	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Verschil Begroting-Rekening	Voor/ nadeel
Lasten	7.350.483	7.394.101	7.355.527	38.574	V
Baten	4.361.506	4.194.890	4.189.947	-4.943	N
Saldo voor resultaatbestemming	**-2.988.977**	**-3.199.211**	**-3.165.580**	**33.631**	**V**
Storting in reserves	15.000	95.000	95.000	0	N
Onttrekking aan reserves	50.000	145.300	81.551	-63.749	N
Saldo na resultaatbestemming	**-2.953.977**	**-3.148.911**	**-3.179.029**	**-30.118**	**N**

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

Wegen

Er is onderzoek gedaan naar de optimalisatie van het energiebeheer binnen de gemeente Noordwijkerhout. Hieruit is naar voren gekomen, dat energiebelasting door middel van clustervorming van aansluitingen kan worden teruggevorderd. Inmiddels is dit onderzoek afgerond met als resultaat een credit nota van de energieleverancier Greenchoice (met terugwerkende kracht) over de jaren 2015-2017. Verder is het opzetten en uitvoeren van een nieuw contract voor openbare verlichting doorgeschoven naar 2018 omdat dit regionaal wordt opgepakt. Het project installatie-verantwoordelijke is in 2017 opgestart, maar de uitwerking zal beginnen in 2018. In verband met diverse grote infrastructurele projecten waren er meer leges-inkomsten met betrekking tot kabels en leidingen.	Lasten	127.965	V
	Baten	11.284	V

Plantsoenen en grasvelden

Bij de bestuursrapportage is gemeld dat de stormen van juli en september herstelschade met zich mee hebben gebracht. Achteraf is dit € 10.000 meer gebleken. Verder is er in de zomer van 2017 begonnen met een Boom Veiligheids Controle (BVO) voor 1/3 van de bomen in Noordwijkerhout. Tijdens die ronde is een aantal veiligheidssituaties geconstateerd die niet konden wachten. Er zijn diverse bomen weggehaald die een direct gevaar opleverden (onder andere 3 gespleten populieren naast de tennisbaan), maar er zijn ook diverse bomen gesnoeid, wat extra heeft gekost. Daarnaast zijn werkzaamheden voor inhaalslag groen die in 2018 gepland stonden reeds in 2017 uitgevoerd. Daardoor is het budget van 2017 met € 22.000 overschreden, maar zal het budget 2018 met dit bedrag worden afgeraamd ten gunste van de algemene middelen.	Lasten	-37.034	N

Speelgelegenheden

Diverse reparaties van speeltoestellen en vervangingen zoals kunstgras van het panaveld hebben al in 2016 (om gevaar te voorkomen) plaatsgevonden, zodat er minder werkzaamheden voor 2017 noodzakelijk waren. Dit heeft geleid tot een budgetonderschrijding.	Lasten	32.733	V

Afvalinzameling

Als gevolg van hertelling is gebleken dat er meer aansluitingen zijn dan waarmee rekening is gehouden. Daarnaast is er meer afval ingezameld via de milieustraat. Het gaat hier hoofdzakelijk om fracties die in voorgaande jaren niet door de toenmalige milieustraat (apart) zijn ingenomen, zoals harde kunststoffen, matrassen, steenachtig materiaal en piepschuim. Verder is sinds de fractie Kunststof en Drankenkartons apart wordt ingezameld er een forse stijging van het aanbod van deze fractie. Dit is overigens een landelijke trend. De VNG coördineert de gevolgen van deze trend. Ook wordt er nog steeds veel afval naast de containers gezet, omdat de capaciteit onvoldoende is om de aangebrachte hoeveelheden te verwerken. In het afvalbeleidsplan, dat op dit moment in samenwerking met de fusiegemeente Noordwijk wordt opgesteld, wordt hier uitdrukkelijk aandacht aan besteed. Voor aanpak zwerfafval heeft elke gemeente recht op vergoedingen, mits zij daarvoor plannen indient. Dit is in de loop van 2017 gedaan, maar er is nog geen bevestiging c.q. vergoeding ontvangen. Deze extra kosten binnen product Afvalinzameling konden niet worden onttrokken uit de reserve Afvalinzameling, omdat het saldo van deze reserve nihil is.	Lasten Baten Reserves	-39.194 -18.778 -19.300	N N N

Rioleringen

Zoals bij product Wegen staat vermeld en ook geldt voor Riolering, is er onderzoek gedaan naar de optimalisatie van het energiebeheer en kan door clustervorming van aansluitingen energiebelasting worden teruggevorderd (voordeel). Dit leverde een voordeliger saldo op dan geraamd voor product Riolering, waardoor er minder hoefde te worden onttrokken aan de egalisatiereserve Riolering (nadeel voor het rekeningsaldo).	Lasten Reserves	36.869 -44.449	V N

Bedrijfsgerichte milieutaken

Het omzetten van de VTH-taken op Milieugebied, van IJmond naar West-Holland, heeft extra werkzaamheden met zich meegebracht. Daarnaast is er wegens ziekte extra personeel ingehuurd. Dat geldt ook voor de extra benodigde inzet op het gebied van duurzaamheid, als gevolg van de landelijk opgepakte tendens en richtlijnen.	Lasten	-74.560	N

Overige	Lasten	-5.654	N
	Saldo	**-30.118**	**N**

Programma 4: Veiligheid en handhaving

Bedragen in €

	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Verschil Begroting-Rekening	Voor/ nadeel
Lasten	1.317.661	1.295.664	1.289.723	5.941	V
Baten	86.720	86.720	79.421	-7.299	N
Saldo voor resultaatbestemming	**-1.230.941**	**-1.208.944**	**-1.210.301**	**-1.357**	**N**
Storting in reserves	0	13.254	13.254	0	N
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	N
Saldo na resultaatbestemming	**-1.230.941**	**-1.222.198**	**-1.223.555**	**-1.357**	**N**

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

Er is geen aanzienlijke afwijking tussen de begroting na wijziging en de jaarstukken binnen dit programma.

Programma 5: Zorg, welzijn en educatie

Bedragen in €

	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Verschil Begroting-Rekening	Voor/ nadeel
Lasten	15.414.983	16.720.672	16.074.926	645.746	V
Baten	2.823.076	3.043.989	3.033.361	-10.628	N
Saldo voor resultaatbestemming	**-12.591.907**	**-13.676.683**	**-13.041.565**	**635.118**	**V**
Storting in reserves	0	435.800	435.800	0	N
Onttrekking aan reserves	316.719	1.923.354	1.920.310	-3.044	N
Saldo na resultaatbestemming	**-12.275.188**	**-12.189.129**	**-11.557.055**	**632.074**	**V**

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

Gemeentelijke voorzieningen basisonderwijs

De bijdragen voor de internationale taalklas zijn lager. Het project/beleid buurtcoaches is in de loop van 2017 stopgezet als gevolg van een evaluatie. Naar aanleiding van de evaluatie is het project in 2018 voortgezet. Hierdoor zijn de kosten in 2017 eenmalig lager. De vergoedingen voor gymnastiekonderwijs worden afgerekend op basis van declaraties van de scholen. De kosten zijn lager.	Lasten	32.368	V

Sport en sportieve recreatie

De exploitatiekosten van de gymnastieklokalen zijn lager.	Lasten	7.477	V

Kunst en Cultuur

Er is een lager bedrag aan subsidies verleend en de exploitatiekosten van 'Hoogstraat 58a Zeestroom' zijn lager.	Lasten	10.845	V

Werk en bijstand

De hogere lasten worden veroorzaakt door hogere uitgaven bijstand als gevolg van een stijging van het klantenbestand van de ISD. Daarnaast zijn de kosten 'bijzonder bijstand (ISD)' lager. De lasten "Participatie KDB' zijn lager door een afrekening oudere jaren en een lagere bijdrage door een lagere rijksbijdrage. In 2017 is er een hogere rijksbijdrage Wwb ontvangen.	Lasten Baten	-63.155 24.023	N V

Wmo/maatschappelijke dienstverlening

De kosten Wmo zijn o.a. lager door een voornamelijk lagere bijdrage voor Noordwijkerhout voor begeleiding groepen/individuele (ISD) en lagere kosten voor huishoudelijke hulp (ISD). Daarnaast zijn de gemeentelijke kosten voor ondersteunende begeleiding lager doordat de kosten van een aantal zaken, zoals nieuwe huisvesting werkwinkel 2e kans, financiële ondersteuning S.O.P. en verbouwing van het Wmo Adviescentrum lager zijn dan begroot. Daarnaast is de subsidie 2017 'Welzijnsdiensten Munnekeweij lager en is een bedrag over 2016 terugontvangen.	Lasten	351.695	V

Jeugdbeleid			
De uitvoering van de jeugdhulp brengt hoge financiële uitgaven voor gemeenten met zich mee. De TWO Jeugdhulp Holland Rijnland heeft in de notitie Prognose Uitgaven Jeugdhulp 2017 van april 2017 aangegeven dat voor de uitvoering van de regionale jeugdhulp in Holland Rijnland een substantieel nadelig saldo werd voorzien. Op basis van die notitie is door de gemeenten ingestemd met de uitbreiding van het Tijdelijk Fonds Jeugdhulp Holland Rijnland, en daarvoor de komende jaren extra budget beschikbaar te stellen. Medio 2017 is opnieuw door de TWO Jeugdhulp een balans opgemaakt van de ontwikkeling van de jeugdhulp in de regio en de financiën die daarvoor nodig zijn. Die geactualiseerde prognose toonde aan dat het totale beschikbaar gestelde regionale jeugdhulpbudget ruim wordt overschreden en is ook daarvoor de komende jaren weer extra budget beschikbaar gesteld. Jeugdhulp is een relatief nieuwe taak voor de gemeenten. De daadwerkelijke realisatie Jeugdhulp is mede afhankelijk van een soms fors fluctuerend aantal kinderen/jeugdigen dat een beroep doet op verschillende vormen van Jeugdhulp. Naarmate gemeenten meer inzicht ontwikkelen in realistische gegevens, kan de begroting dichter bij de verwachte realisatie worden gebracht. Op basis van de in mei 2018 bekende gegevens is gebleken dat de bijdrage van Noordwijkerhout in de kosten van Jeugdhulp over 2017 ca.10% lager zijn uitgevallen. Voorts is het budget voor lokale jeugdhulp evenals in 2015 en 2016 niet volledig benut. De bijdrage pedagogische hulpverlening is lager door een afrekening van een oud jaar. Onvoorziene uitgaven ten behoeve van de jeugdhulp zijn lager dan verwacht. Hiertegenover staat wel een hogere bijdrage in de PGB Jeugdhulp voor Noordwijkerhout.	Lasten	277.794	V
Kinderopvang			
Er is minder gebruikgemaakt van de voorschoolse educatie en er zijn subsidies over oude jaren terug ontvangen. De geraamde baten (oude jaren op balans) kunnen niet worden benut door te lage uitgaven kinderopvang, waardoor de in het verleden ontvangen OAB gelden (gelden onderwijsachterstandenbeleid) moeten worden terugbetaald.	Lasten Baten	11.154 -43.885	V N
Volksgezondheid			
De netto bijdrage aan de RDOG is lager door terug te ontvangen (doorschuif) btw. De kosten voor het lokale gezondheidsbeleid zijn lager door minder kosten cursussen voor Jeugd en Gezin.	Lasten	18.306	V
Overige	Lasten	5.453	V
	Saldo	**632.074**	**V**

Overzicht van gerealiseerde Algemene dekkingsmiddelen

Bedragen in €

	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Verschil Begroting-Rekening	Voor/ nadeel
Lasten					
Lokale heffingen	211.182	214.682	209.798	4.884	V
Saldo financieringsfunctie	508.286	508.286	526.814	-18.528	N
Onvoorzien	48.936	8.918	0	8.918	V
Overige dekkingsmiddelen	81.420	2.444	9.149	-6.705	N
	849.824	**734.330**	**745.761**	**-11.431**	**N**
Baten					
Lokale heffingen	5.041.039	5.233.039	5.227.289	-5.750	N
Saldo financieringsfunctie	547.486	547.486	547.486	0	N
Algemene uitkering	18.288.202	18.678.057	18.723.283	45.226	V
Dividend	273.500	330.900	330.856	-45	N
Overige dekkingsmiddelen	0	160.000	53.958	-106.042	N
	24.150.227	**24.949.482**	**24.882.872**	**-66.610**	**N**
Saldo voor resultaatbestemming	**23.300.403**	**24.215.152**	**24.137.111**	**-78.041**	**N**
Storting in reserves	0	13.844.673	13.844.673	0	N
Onttrekking aan reserves	0	13.854.705	13.854.705	0	N
	0	**10.032**	**10.032**	**0**	**N**
Saldo na resultaatbestemming	**23.300.403**	**24.225.184**	**24.147.143**	**-78.041**	**N**

Het gebruik van het geraamde bedrag voor onvoorzien is:

Bedragen in €

	Wijzigings-nummer	Bedrag
Aanwending onvoorzien		
Hogere bijdrage RDOG bestrijding infectieziekten	2017010	5.850
Verhoging subsidieplafond voor muziekonderwijs	2017023	6.000
Subsidie RDOG voor aanpak Veilig Thuis HM	2017026	28.168
		40.018
Geraamd voor onvoorzien		**48.936**
Saldo niet gebruikt		**8.918**

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

Algemene Uitkering			
Op basis van de betalingsspecificaties van het gemeentefonds is er een hogere uitkering gebleken o.a. door de aantallen behorende bij de uitgavenmaatstaven en de uitekeringsfactor.	Baten	45.181	V
Vrijval voorzieningen groot onderhoud gebouwen			
Als gevolg van de actualisatie van de beheerplannen gemeentelijke gebouwen is bij de bestuursrapportage 2017 een vrijval van de Voorziening gemeentelijke gebouwen geraamd voor een bedrag van € 160.117. Niet voorzien waren de renovatie van het dak, het sanitair en de brandmeldinstallatie van het gemeentehuis. De renovatie van de dakbedekking van het gebouw van de Duinrakkers dat in 2022 gepland stond, is al in 2017 uitgevoerd. Daardoor is de vrijval van de voorziening € 106.042 lager dan geraamd.	Baten	-106.042	N
Overige	Lasten	-17.181	N
	Saldo	**-78.041**	**N**

Gerealiseerde kosten van overhead

Bedragen in €

	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening	Verschil Begroting-Rekening	Voor/ nadeel
Inkoop	47.128	47.128	45.646	1.482	V
Bestuurszaken en bestuursondersteuning	182.438	413.700	402.452	11.248	V
Interne en externe communicatie m.u.v. klantcommunicatie	63.310	63.310	50.587	12.723	V
Huisvesting	425.429	478.229	410.708	67.521	V
Automatisering	1.289.151	1.197.696	1.146.064	51.632	V
Facilitaire zaken / DIV	145.833	184.833	151.408	33.425	
Financiën	84.493	84.493	76.420	8.073	V
Personeelszaken	480.137	490.637	525.640	-35.003	N
Loonkosten van ondersteunende en sturende taken	1.857.687	2.354.407	2.213.337	141.070	V
Totale kosten van overhead	**4.575.606**	**5.314.433**	**5.022.261**	**292.172**	**V**

Toelichting op de afwijkingen tussen begroting (na wijziging) en rekening

Kostenplaats afdelingen

In de aanloop naar de fusie van Noordwijk/Noordwijkerhout zijn vacatures niet meer vast maar tijdelijk met inhuurpersoneel ingevuld. Aangezien dit extra kosten met zich meebrengt, is er bij de Voorsjaarsnota 2017 extra budget ter beschikking gesteld. Hiervan is bij de bestuursrapportage 2017 een deel doorgeschoven naar 2018 vanwege inhuurcontracten die in dat jaar doorlopen. Achteraf is gebleken dat hiervan alsnog een budgetoverschot resteert. Dit compenseert het nadeel bij product Bestuursondersteuning van Programma 1 voor de hogere kosten van bovenformatief personeel en het oplossen van personele knelpunten.	Lasten	141.070	V

Informatievoorziening en automatisering

Per 1 januari 2017 is gestart met de samenwerking op het gebied van I&A met de gemeente Noordwijk. Voor de incidentele implementatiekosten is rekening gehouden met een bedrag van € 131.000. Voor 2017 zijn de uitgaven beperkt gebleven tot ca. € 50.000.	Lasten	51.632	V

Aansluiting regionale archiefdienst

Bij raadsbesluit van 30 april 2015 is een jaarlijks bedrag van € 38.700 beschikbaar gesteld voor de aansluiting bij de Regionale archiefdienst. De rekening voor de bijdrage over 2016 is pas halverwege 2017 ontvangen. Omdat ons archief in 2016 stap voor stap is overgegaan, vielen de kosten over 2016 € 17.500 lager uit. De rekening voor de bijdrage over 2017 zal naar verwachting halverwege 2018 binnenkomen. Er is rekening gehouden met een bijdrage van € 39.000 over 2017.	Lasten	17.495	V

Personeelszaken			
De uitgaven voor gratificaties voor jubilea zijn hoger doordat een deel gebruteerd moet worden. Daarnaast zijn er meer gratificaties uitbetaald dan waarmee vooraf rekening werd gehouden. Het samenwerkingsverband PenO-samen is per 31 december 2016 beëindigd. In het kader van de afrekening moest er dit jaar nog een bedrag aan arbo-kosten uit 2016 worden betaald.	Lasten	-35.003	N
Gemeentehuis			
Dit jaar zijn alleen de reguliere schoonmaakwerkzaamheden verricht. Met het oog op de fusie is de afschrijvingstermijn van de smartphones iets verlengd, zodat geen nieuwe toestellen hoefden te worden aangeschaft. Daarnaast is het jaarlijks budget voor klein onderhoud verhoogd als gevolg van de actualisatie in 2017 van het onderhoudsplan voor de gemeentelijke gebouwen. Deze extra onderhoudswerkzaamheden vonden dit jaar echter nog niet plaats.	Lasten	56.195	V
Overige	Lasten	60.782	V
	Saldo	**292.172**	**V**

Bedrag voor heffing voor de vennootschapsbelasting

De wet Modernisering Vpb-plicht overheidsondernemingen is per 1 januari 2016 in werking getreden. Deze wet houdt in dat overheden vennootschapsbelasting moeten betalen over de winsten die zij met ondernemingsactiviteiten hebben behaald.

Alle activiteiten waarvoor gemeente Noordwijkerhout misschien vennootschapsbelastingplichtig is, zijn in beeld gebracht. Vervolgens zijn alle activiteiten geclusterd en per cluster is beoordeeld of deze in fiscale zin een onderneming vormt. De punten zijn door onze fiscalist in een brief aan De Belastingdienst voorgelegd. Naar onze mening ontstaat er geen Vpb-plicht en is er ook geen sprake van een onderneming dan wel winststreven.

Naar aanleiding van het voorgaande betekent dit dat er geen last voor de vennootschapsbelasting is opgenomen in de jaarrekening.

3.1.5.2 Overzicht van incidentele baten en lasten per programma

Hierbij worden per programma ten minste de belangrijkste posten afzonderlijk gespecificeerd en de overige posten als een totaalbedrag opgenomen.

Bedragen in €

	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening
Lasten			
1. Bestuurlijke organisatie			
Bestuursorganen	1.350	31.350	16.876
Bestuursondersteuning (voormalig, boventallig personeel)	221.628	273.628	380.683
Verkiezingen	28.595	38.595	51.759
Intergemeentelijke samenwerking (frictiekosten herindeling)	0	50.000	0
2. Ruimte, wonen, bedrijvigheid en toerisme			
Onroerend goed transacties	0	58.000	53.817
Economische aangelegenheden	0	122.400	132.278
Openluchtrecreatie	0	215.972	163.484
Ruimtelijk beleid/bestemmingsplannen	0	40.000	8.947
Bouwgrondexploitatie	2.096.672	3.480.686	510.563
3. Openbare ruimte			
Plantsoenen en grasvelden	6.060	126.060	160.011
	2.354.305	**4.436.691**	**1.478.417**
Baten			
1. Bestuurlijke organisatie			
Intergemeentelijke samenwerking	0	57.731	41.000
Bestuursondersteuning (bijdrage in personeel)	0	52.000	0
2. Ruimte, wonen, bedrijvigheid en toerisme			
Onroerend goed transacties	0	95.000	138.025
Openluchtrecreatie	0	177.580	131.138
Ruimtelijk beleid/bestemmingsplannen	30.000	30.000	33.000
Bouwgrondexploitatie	2.178.237	3.334.667	728.927
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien			
Financiering en alg.dek.mid.(vrijval voorziening gebouwen)	0	160.000	53.958
	2.208.237	**3.906.978**	**1.126.047**

Bedragen in €

	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening
	2.208.237	**3.906.978**	**1.126.047**
Toevoegingen aan reserves			
Onroerend goed transacties	0	107.500	138.025
Openluchtrecreatie	0	24.952	734
Bouwgrondexploitatie	32.448	26.364	26.364
Plantsoenen en grasvelden	0	80.000	80.000
Brandweer	0	13.254	13.254
Huisvest.bijz.basisonderwijs	0	140.000	140.000
Kunst en Cultuur	0	15.000	15.000
Financiering en alg.dek.mid.(resultaatbestemming)	0	2.582.405	2.582.405
Financiering en alg.dek.mid.(Sportpark De Boekhorst)	0	11.262.268	11.262.268
	32.448	**14.251.743**	**14.258.050**
Onttrekkingen aan reserves			
Intergemeentelijke samenwerking	0	107.000	107.000
Bestuursondersteuning	221.628	221.628	221.628
Onroerend goed transacties	0	58.000	53.817
Openluchtrecreatie	0	62.610	32.002
Ruimtelijk beleid/bestemmingsplannen	10.000	10.000	10.000
Volkshuisvesting	10.000	85.275	35.275
Bouwgrondexploitatie	85.000	344.500	0
Afvalinzameling	30.000	10.000	10.000
Huisvesting bijzonder basisonderwijs	0	140.000	136.956
Kunst en Cultuur	0	10.000	10.000
Volksgezondheid	0	17.000	17.000
Financiering en alg.dek.mid. (bestemming res. best.rapportage)	0	1.555.553	1.555.553
Financiering en alg.dek.mid. (bestemming resultaat vorig jaar)	0	1.099.152	1.099.152
Financiering en alg.dek.mid.(Sportpark De Boekhorst)	0	11.200.000	11.200.000
	356.628	**14.920.718**	**14.488.383**
Saldo baten en lasten (+/+ = meer lasten dan baten)	**-178.112**	**-139.262**	**122.037**

3.1.5.3 Overzicht van structurele toevoegingen en onttrekkingen aan reserves

De structurele mutaties in de reserves zijn de volgende:

Bedragen in €

	Begroting voor wijz.	Begroting na wijz.	Rekening
Reserve Regionaal Investeringsfonds	164.000	222.000	240.000
Reserve Monumentenbeleid	15.000	15.000	15.000
Egalisatiereserve bouwleges	106.000	96.000	121.770
Reserve Sociaal Domein	0	280.800	280.800
Storting in reserves	**285.000**	**613.800**	**657.570**
Reserve Regionaal Investeringsfonds	378.658	378.658	378.658
Reserve Monumentenbeleid	20.000	20.000	20.000
Reserve Kapitaallasten activa	316.719	316.719	316.719
Egalisatiereserve Afvalinzameling	0	19.300	0
Egalisatiereserve Riolering	0	96.000	51.551
Reserve Sociaal Domein	0	1.439.635	1.439.635
Onttrekking aan reserves	**715.377**	**2.270.312**	**2.206.563**

De stortingen en onttrekkingen aan de Reserve Sociaal Domein worden als structureel beschouwd, omdat die sinds 2015 gedurende een periode van minimaal drie jaar plaatsvinden met als doel het dekken van structurele lasten. Dit is overeenkomstig de verduidelijkingen door de Commissie BBV met de 'Notitie incidentele en structurele baten en lasten'.

3.1.5.4 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke sector

De wet van 15 november 2012, houdende regels inzake de normering van bezoldigingen van topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector (Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector), bepaalt dat van iedere topfunctionaris en iedere gewezen topfunctionaris in het financieel verslaggevingsdocument de volgende gegevens worden vermeld:

Leidinggevende (gewezen) topfunctionarissen met dienstbetrekking:

	R.J.M. van der Haring		C.B.H. Heusingveld		T. Fabel	
Functie(s)	Gemeente-secretaris		Griffier		Teamleider	
Periode functievervulling	1-jan-17 t/m 30-apr-17	1-jan-16 t/m 31-dec-16	1-jan-17 t/m 31-dec-17	1-jan-16 t/m 31-dec-16	1-jan-17 t/m 31-dec-17	1-jan-16 t/m 31-dec-16
Omvang dienstverband (in fte)	1	1	1	1	1	1
Gewezen topfunctionaris ?	Nee	Nee	Nee	Nee	Ja	Ja
Echte of fictieve dienstbetrekking ?	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Individueel WNT-maximum	**59.506**	**179.000**	**181.000**	**179.000**	**181.000**	**179.000**
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	34.766	96.701	76.807	66.386	98.103	98.074
Beloningen betaalbaar op termijn	4.636	11.745	11.025	8.640	15.852	13.175
Totaal bezoldiging	**39.402**	**108.446**	**87.832**	**75.026**	**113.955**	**111.249**

Voor T. Fabel is in 2017 een detacheringsvergoeding ontvangen ter hoogte van het bedrag van de bezoldiging.

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking:

	T. Heijsteeg	
Functie(s)	Gemeente-secretaris	
Periode functievervulling	1-mei-17 t/m 31-dec-17	n.v.t.
Individueel WNT-maximum	**184.000**	**n.v.t.**
Uurtarief maximum	176,00	n.v.t.
Bezoldiging		
Werkelijk uurtarief lager dan max.uurtarief	Ja	n.v.t.
Bezoldiging in de periode	**78.936**	**n.v.t.**

Voorts was er geen sprake van een ieder ander van wie de bezoldiging van zijn functie of functies de maximale bezoldiging, bedoeld in artikel 2.3, eerste lid van de Wet geldend op 14-11-2014, te boven is gegaan.

3.2 Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa)

Dit betreft de bijlage bij de jaarrekening waarin verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen wordt verstrekt op basis van indicatoren. Dat gebeurt met de SiSa-verantwoordingsinformatie (Single information, Single audit / eenmalige informatieverstrekking, eenmalige accountantscontrole). De SiSa is ingebed in het reguliere jaarrekeningproces. De Sisa-bijlage wordt door de accountant gecontroleerd met de eindejaarscontrole.
De bijlage dient op 15 juli te zijn ingediend bij het CBS.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2017 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2018

OCW	**D9**	**Onderwijsachterstanden beleid 2011-2018 (OAB)** **Besluit specifieke uitkeringen gemeentelijke onderwijsachterstanden beleid 2011-2017**	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 01*	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 02*	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO) *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 03*	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 04*		
			€ 0	**€ 7.348**	**-€ 26.785**	**€ 5.315**		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t* *Indicatornummer: D9 / 05*	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 06*	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen emaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t* *Indicatornummer: D9 / 07*	Van andere gemeenten in (jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid **Bedrag** *Aard controle R* *Indicatornummer: D9 / 08*		
			1					
SZW	**G2**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2017** **Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.**	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 01*	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 02*	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 03*	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 04*	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 05*	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 06*
			€ 0	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 07*	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 08*	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 09*	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 10*	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2 / 11*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2 / 12*
			€ 0	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**€ 0**	**Nee**
SZW	**G2A**	**Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_totaal 2016** **Gemeenten die uitvoering in (jaar T-1) geheel of gedeeltelijk hebben uitbesteed aan een Openbaar lichaam o.g.v. Wgr verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G2B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G2A)**	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen emaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2A / 01*	Besteding (jaar T-1) algemene bijstand inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2A / 02*	Baten (jaar T-1) algemene bijstand (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.1 Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2A / 03*	Besteding (jaar T-1) IOAW inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2A / 04*	Baten (jaar T-1) IOAW (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2A / 05*	Besteding (jaar T-1) IOAZ inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2A / 06*
			1 060576 Gemeente Noordwijkerhout	**€ 2.055.982**	**€ 32.634**	**€ 97.821**	**€ 7.250**	**€ 30.680**
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2A / 07*	Baten (jaar T-1) IOAZ (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2A / 08*	Besteding (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2A / 09*	Baten (jaar T-1) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2A / 10*	Baten (jaar T-1) WWIK (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2A / 11*	Besteding (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2A / 12*
			1 060576 Gemeente Noordwijkerhout	**€ 644**	**€ 0**	**€ 755**	**€ 0**	**€ 1.831**
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij indicator G2A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G2A / 13*	Baten (jaar T-1) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam Participatiewet (PW) *Aard controle R* *Indicatornummer: G2A / 14*				
			1 060576 Gemeente Noordwijkerhout	**€ 0**				

SZW	**G3**	**Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2017** **Besluit**	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 01*	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 02*	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 03*	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 04*	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 05*	Besteding (jaar T) Bob *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 06*
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 07*	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 *Aard controle R* *Indicatornummer: G3 / 08*	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G3 / 09*			
			€ 0	€ 0	Nee			
SZW	**G3A**	**Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_totaal 2016** **Besluit**	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G3A / 01*	Besteding (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G3A / 02*	Besteding (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G3A / 03*	Baten (jaar T-1) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G3A / 04*	Baten (jaar T-1) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G3A / 05*	Besteding (jaar T-1) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G3A / 06*
		1	060576 Gemeente Noordwijkerhout	€ 16.334	€ 0	€ 5.005	€ 14.752	€ 4.791
			Hieronder verschijnt de gemeente(code) conform de keuzes gemaakt bij G3A / 01 In de kolommen hiernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: G3A / 07*	Besteding (jaar T-1) Bob inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G3A / 08*	Baten (jaar T-1) Bob (exclusief Rijk) inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G3A / 09*	Besteding (jaar T-1) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 inclusief geldstroom naar openbaar lichaam *Aard controle R* *Indicatornummer: G3A / 10*		
		1	060576 Gemeente Noordwijkerhout	€ 0	€ 0	€ 0		
IenW	**E27B**	**Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden** **Provinciale beschikking en/of verordening** **Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen**	Hieronder per regel één beschikkingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27B / 01*	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen *Aard controle R* *Indicatornummer: E27B / 02*	Overige bestedingen (jaar T) *Aard controle R* *Indicatornummer: E27B / 03*	**Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde bestedingen ten laste van provinciale middelen** **Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen** *Aard controle R* *Indicatornummer: E27B / 04*	**Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen** **Indien de correctie een vermeerdering van bestedingen betreft, mag het alleen gaan over nog niet eerder verantwoorde bestedingen** *Aard controle R* *Indicatornummer: E27B / 05*	
		1	PZH-2014-497411870	€ 703.677	€ 0			
			Kopie beschikkingsnummer *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27B/ 06*	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27B / 07*	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27B / 08*	Toelichting *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27B / 09*	Eindverantwoording Ja/Nee Als u kiest voor 'ja', betekent dit dat het project is afgerond en u voor de komende jaren geen bestedingen meer wilt verantwoorden *Aard controle n.v.t.* *Indicatornummer: E27B / 10*	
		1	PZH-2014-497411870	€ 1.130.234	€ 0		Ja	

3.3 Overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Bedragen in €

		Rekening 2017		
Programma	**Taakveld**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
1. Bestuurlijke organisatie				
1	T. Bestuur	1.918.098	156.406	-1.761.693
2	T. Burgerzaken	543.094	283.150	-259.944
4	T. Overhead	0	0	0
10	T. Mutaties reserves	0	707.286	707.286
56	T. Media	18.143	0	-18.143
Totaal 1. Bestuurlijke organisatie		**2.479.335**	**1.146.842**	**-1.332.493**
2. Ruimte, wonen, bedrijvigheid en toerisme				
3	T. Beheer ov. gebouwen/gronden	641.566	788.316	146.750
5	T. Treasury	287.855	0	-287.855
10	T. Mutaties reserves	526.893	131.094	-395.799
31	T. Economische ontwikkeling	271.122	0	-271.122
32	T. Fysieke bedrijfsinfrastructuur	12.992	6.799	-6.193
33	T. Bedrijvenloket/bedrijfsregeling	1.612	0	-1.612
57	T. Openbaar groen/recreatie	290.805	185.375	-105.430
81	T. Ruimtelijke ordening	691.772	82.300	-609.472
82	T. Grondexpl (niet-bedrijventerreinen)	510.563	790.793	280.230
83	T. Wonen en bouwen	522.923	880.313	357.390
Totaal 2. Ruimte, wonen, bedrijvigheid en toerisme		**3.758.101**	**2.864.989**	**-893.112**
3. Openbare ruimte				
2	T. Burgerzaken	9.900	388	-9.512
10	T. Mutaties reserves	95.000	81.551	-13.449
21	T. Verkeer en vervoer	2.042.493	75.371	-1.967.121
22	T. Parkeren	767	6.449	5.683
24	T. Econom. havens/waterwegen	298.832	2.515	-296.317
55	T. Cultureel erfgoed	100.986	0	-100.986
57	T. Openbaar groen/recreatie	1.008.340	2.620	-1.005.720
63	T. Inkomensregelingen	136.079	0	-136.079
72	T. Riolering	1.753.054	2.137.771	384.717
73	T. Afval	1.556.687	1.962.440	405.753
74	T. Milieubeheer	418.887	1.817	-417.070
83	T. Wonen en bouwen	29.502	575	-28.927
Totaal 3. Openbare ruimte		**7.450.527**	**4.271.498**	**-3.179.029**

			Rekening 2017		
Programma		**Taakveld**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
4. Veiligheid en handhaving					
	10	T. Mutaties reserves	13.254	0	-13.254
	11	T. Crisisbeheersing/brandweer	983.026	70.544	-912.482
	12	T. Openbare orde en veiligheid	294.381	8.877	-285.503
	75	T. Begraafplaatsen/crematoria	12.316	0	-12.316
Totaal 4. Veiligheid en handhaving			**1.302.977**	**79.421**	**-1.223.555**
5. Zorg, welzijn en educatie					
	10	T. Mutaties reserves	435.800	1.920.310	1.484.510
	22	T. Parkeren	1.802	0	-1.802
	41	T. Openbaar basisonderwijs	954	0	-954
	42	T. Onderwijshuisvesting	999.230	90.797	-908.433
	43	T. Onderwijsbel./leerlingzaken	527.700	9.930	-517.770
	51	T. Sportbeleid en activering	79.489	0	-79.489
	52	T. Sportaccomodaties	1.388.932	573.305	-815.627
	53	T. Cultuurpresent./prod./part.	71.782	0	-71.782
	56	T. Media	373.530	67.211	-306.319
	61	T. Samenkracht en burgerparticipatie	2.610.322	209.892	-2.400.429
	62	T. Wijkteams	389.075	0	-389.075
	63	T. Inkomensregelingen	3.147.423	2.081.325	-1.066.098
	64	T. Begeleide participatie	1.189.481	0	-1.189.481
	65	T. Arbeidsparticipatie	119.915	0	-119.915
	66	T. Maatwerkvoorzieningen (Wmo)	2.155.113	900	-2.154.213
	672	T. Maatwerkdienstverlen. 18-	2.998.646	0	-2.998.646
	681	T. Geescaleerde zorg 18+	21.532	0	-21.532
Totaal 5. Zorg, welzijn en educatie			**16.510.726**	**4.953.671**	**-11.557.055**
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien					
	4	T. Overhead	5.212.046	0	-5.212.046
	5	T. Treasury	526.814	878.341	351.527
	7	T. Alg uitk/ov uitk gem fonds	0	18.723.283	18.723.283
	8	T. Overige baten en lasten	-192.258	53.958	246.216
	9	T. Vennootschapsbelasting VpB	0	0	0
	10	T. Mutaties reserves	13.844.673	12.755.553	-1.089.120
	11	T. Resul. rek. baten en lasten	0	1.099.152	1.099.152
	34	T. Economische promotie	17.598	590.561	572.963
	61	T. OZB woningen	160.920	1.633.296	1.472.376
	62	T. OZB niet-woningen	0	1.120.159	1.120.159
	63	T. Inkomensregelingen	18.129	0	-18.129
	64	T. Belastingen overige	24.774	1.883.273	1.858.499
Totaal Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien			**19.612.695**	**38.737.577**	**19.124.882**
Eindtotaal			**51.114.360**	**52.053.998**	**939.638**

4 Bijlagen

4.1 Bestuursovereenkomst

De Wet Revitalisering Generiek Toezicht is op 1 oktober 2012 in werking getreden. De wet vereenvoudigt het stelsel van interbestuurlijk toezicht, waarbij ervan wordt uitgegaan dat de desbetreffende volksvertegenwoordiging de wettelijke medebewindstaken van haar eigen bestuur zoveel mogelijk zelf controleert. Hiermee wordt het verticaal toezicht van het Rijk en provincies op gemeenten aanzienlijk verminderd. Uitgangspunt hierbij is dat de provincie in principe de enige verticale toezichthouder op de gemeente is. In dat kader adviseert de provincie alle gemeenten. Dit is in lijn met de in de bestuursovereenkomst opgenomen afspraak, de door de raad vastgestelde Rapportage Interbestuurlijk Toezicht toe te sturen, als onderdeel van de jaarrekening en het jaarverslag.

Financiën	**Groen / Oranje / Rood (inkleuren)**	**TOELICHTING**
Er is structureel en reëel begrotingsevenwicht		De jaarbegroting 2018 is in structureel en reëel evenwicht evenals het laatste jaar 2021. Dat betekent dat wanneer rekening is gehouden met het overzicht van incidentele baten en lasten, dat de structurele lasten van de begroting en meerjarenraming gedekt zijn door structurele baten.
Is er reden voor extra aandacht?		Ja, in verband met gemeentelijke herindeling geldt sinds 2017 het preventief Arhi-toezicht op grond van artikel 21 van de Wet algemene regels herindeling (Wet arhi) die in 2018 onverkort van toepassing blijft. Dit betekent dat de bepalingen van deze wet van toepassing zijn op besluiten van de gemeente tot de ingangsdatum van de gemeentelijke herindeling.

Ruimtelijke ordening	Groen/Oranje/Rood	**TOELICHTING**
De gemeentelijke bestemmingsplannen zijn aangepast aan de Verordening Ruimte 2014 (artikel 3.4 Verordening Ruimte)		Overeenkomstig de Wet ruimtelijke ordening beschikt de gemeente over actuele bestemmingsplannen jonger dan 10 jaar. Deze documenten zijn tevens digitaal toegankelijk op www.ruimtelijkeplannen.nl
Is er reden voor extra aandacht?		Nee
Omgevingsrecht		**TOELICHTING**
Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving Milieu, Bouwen en Wonen	Groen/Oranje/Rood	
Voor vergunningverlening, toezicht en handhaving is tijdig een beleidsplan, een uitvoeringsprogramma en een evaluatie vastgesteld en met de jaarrapportage over de uitvoering bekend-gemaakt aan de gemeenteraad. Binnen twee maanden na vaststelling wordt hierover mededeling gedaan aan de Provincie Zuid-Holland.		Begin 2017 was het beleidscyclus van plan - do - act op VTH-taken niet compleet. Deze situatie is de aanleiding geweest om de verbetering van de organisatie van het VTH-pakket planmatig op te pakken. In dit kader is besloten het volledige VTH-takenpakket (zowel milieu alsook WABO) te beleggen bij de Omgevingsdienst West-Holland (ODWH). De voorbereidingen voor taakoverdracht hebben plaatsgevonden in 2017, de formele taakoverdracht is per 1-2-2018 geëffectueerd. De overige werkzaamheden worden opgepakt aan de hand van een werkplan, waardoor de eerste beleidscyclus een aanvang neemt in 2018.
Is er reden voor extra aandacht?		Nee. Milieutaken: de ODWH beschikt over een VTH-beleidsplan. In combinatie met het werkplan 2018 is er sprake van een volledige beleidscyclus. Bouwtaken: beleidsplan en -verordening worden in samenwerking met ODWH en gemeente Noordwijk ontwikkeld. 2e Kwartaal 2018 start vaststellingsprocedure van zowel VTH-plan als de verordening.

Monumentenzorg	Groen/Oranje/Rood	**TOELICHTING**
De gemeente beschikt over een deskundige adviescommissie met betrekking tot de (rijks)monumenten		Taak, benoeming enz. van de leden van de commissie is omschreven in de Verordening op de Commissie voor monumenten in de gemeente Noordwijkerhout en daardoor geborgd.
Is er reden voor extra aandacht?		Nee
Archief- en informatiebeheer	Groen/Oranje/Rood	**TOELICHTING**
Het archief- en informatiebeheer van de gemeente zijn op orde		In het afgelopen kalenderjaar zijn vele verbeteringen doorgevoerd in de zorg voor de archiefbescheiden, vooral daar waar het de archiefruimte betreft. Daarnaast is ook zichtbaar dat de vervanging van archiefbescheiden en de inrichting van het digitale informatiebeheer nog wel aandacht behoeven. De conclusie is dat de gemeente Noordwijkerhout haar informatiehuishouding steeds beter op orde heeft en dat zij werkt aan de punten die nog aandacht behoeven. Voor verdere informatie wordt verwezen naar de uitkomsten van het door B&W op 29 augustus 2017 vastgestelde Verslag over het archief- en informatiebeheer.
Is er reden voor extra aandacht?		Nee

Huisvesting Vergunninghouders	Groen/Oranje/Rood	**TOELICHTING**	
De gemeente heeft volledig en tijdig voldaan aan de halfjaartaakstelling en er is geen achterstand		Gevraagde informatie	Stand van zaken
		Achterstand per 1 januari van het verantwoordingsjaar	1
		Fase interventieladder op 1 januari	Signaleren
		Taakstelling eerste halfjaar van het verantwoordingsjaar	13
		In het eerste halfjaar gehuisveste vergunninghouders	17
		Voorsprong per 1 juli van het verantwoordingsjaar	-3
		Fase interventieladder op 1 juli	Taakstelling is gerealiseerd
		Taakstelling tweede halfjaar van het verantwoordingsjaar	10
		In het tweede halfjaar gehuisveste vergunninghouders	7
		Achterstand per 31 december van het verantwoordingsjaar	0
		Fase interventieladder op 31 december	Taakstelling is gerealiseerd
		eventuele toelichting	
Is er reden voor extra aandacht?		Nee	

4.2 Conversietabel programma's – producten

Bedragen in €

		Rekening 2017		
Programma	**Product**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
1. Bestuurlijke organisatie				
P005	Gemeenteraad	401.860	0	-401.860
P010	College van B&W	353.444	45.548	-307.895
P020	Intergem. samenwerking	583.212	526.658	-56.554
P030	Representatie en kabinetszaken	44.098	0	-44.098
P040	Bestuursondersteuning	435.865	291.485	-144.380
P050	Rechtsbesch., Klachtafh.,JZ	99.620	0	-99.620
P060	Communicatie	18.143	0	-18.143
P070	Bevolkingsadministratie	407.532	252.152	-155.380
P080	Burgerlijke Stand	52.625	21.312	-31.312
P110	Straatnaamgeving en huisnum.	10.326	0	-10.326
P120	Naturalisatie/Naamswijziging	13.647	9.686	-3.962
P130	Verkiezingen	58.964	0	-58.964
Totaal 1. Bestuurlijke organisatie		**2.479.335**	**1.146.842**	**-1.332.493**
2. Ruimte, wonen, bedrijvigheid en toerisme				
P160	Onroerend goed transacties	214.843	253.581	38.738
P240	Weekmarkt	12.992	6.799	-6.193
P250	Economische aangelegenheden	272.734	0	-272.734
P420	Openluchtrecreatie	291.539	217.377	-74.162
P650	Ruimtelijk beleid/best.plannen	1.304.519	742.717	-561.801
P660	Volkshuisvesting	364.801	330.078	-34.723
P680	Bouwvergunningen	491.280	553.410	62.130
P700	Bouwtoezicht	67.593	2.100	-65.493
P730	Woonwagencentrum	6.584	13.262	6.678
P740	Woonschepen Leidsevaart	2.290	16.738	14.448
P750	Bouwgrondexploitatie	728.927	728.927	0
Totaal 2. Ruimte, wonen, bedrijvigheid en toerisme		**3.758.101**	**2.864.989**	**-893.112**
3. Openbare ruimte				
P140	Gemeentekadaster	9.900	388	-9.512
P150	Gegevensbeheer	29.502	575	-28.927
P210	Wegen	1.880.155	71.626	-1.808.529
P220	Verkeer en vervoer	163.104	10.194	-152.910
P230	Waterwegen	298.832	2.515	-296.317
P390	Monumenten	115.986	20.000	-95.986
P400	Plantsoenen en grasvelden	973.670	2.620	-971.050
P410	Volksfeesten	27.023	0	-27.023
P430	Speelgelegenheden	78.719	0	-78.719
P600	Afvalinzameling	1.622.428	1.972.440	350.013
P610	Voormalige vuilnisstortplaats	8.929	0	-8.929
P620	Rioleringen	1.823.392	2.189.322	365.930
P630	Bedrijfsgerichte milieutaken	333.595	0	-333.595
P635	Algemene milieutaken	85.292	1.817	-83.475
Totaal 3. Openbare ruimte		**7.450.527**	**4.271.498**	**-3.179.029**

		Rekening 2017		
Programma	**Product**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
4. Veiligheid en handhaving				
P170	Brandweer	896.506	70.544	-825.962
P180	Rampenbestrijding	99.774	0	-99.774
P190	Openbare orde en veiligheid	294.381	8.877	-285.503
P640	Wet op de lijkbezorging	12.316	0	-12.316
Totaal 4. Veiligheid en handhaving		**1.302.977**	**79.421**	**-1.223.555**
5. Zorg, welzijn en educatie				
P260	Openbaar basisonderwijs	204.652	135.765	-68.887
P270	Huisvest.bijz.basisonderwijs	571.045	263.378	-307.667
P280	Bijz.alg.vgez.en voorb.onderw.	365.362	105.069	-260.293
P290	Gem. voorzieningen basisond.	221.923	9.930	-211.993
P300	Leerlingenvervoer	249.421	0	-249.421
P310	Leerplicht	54.951	0	-54.951
P320	Volwasseneneducatie	530	0	-530
P330	Bibliotheekwerk	373.530	67.211	-306.319
P340	Subsidies algemeen	31.913	0	-31.913
P350	Sport en sportieve recreatie	756.156	280.939	-475.217
P360	Sportcentr.De Schelft	712.265	292.366	-419.899
P370	Kunst en Cultuur	99.894	21.365	-78.530
P380	Exposities gemeentehuis	1.952	0	-1.952
P445	Werk en bijstand	4.507.432	2.253.598	-2.253.834
P500	Wmo/maatsch. dienstverlening	3.462.996	468.570	-2.994.426
P510	Opvang vluchtelingen	96.578	28.050	-68.528
P520	Ouderenwerk	0	0	0
P540	Voorzieningen gehandicapten	925	73.719	72.794
P550	Trefcentrum De Duinpan	219.303	90.260	-129.043
P560	Jeugdbeleid	3.713.955	752.290	-2.961.665
P570	Kinderopvang	137.405	94.161	-43.244
P580	Volksgezondheid	728.537	17.000	-711.537
Totaal 5. Zorg, welzijn en educatie		**16.510.726**	**4.953.671**	**-11.557.055**
Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien				
P770	Belastingen	261.798	5.227.289	4.965.491
P780	Financiering en alg.dek.mid.	19.350.897	33.510.288	14.159.391
Totaal Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien		**19.612.695**	**38.737.577**	**19.124.882**
Eindtotaal		**51.114.360**	**52.053.998**	**939.638**

5 Controleverklaring

Gemeente Noordwijkerhout

Herenweg 4
2211 CC Noordwijkerhout
0252 343 737
gemeente@noordwijkerhout.nl
www.noordwijkerhout.nl

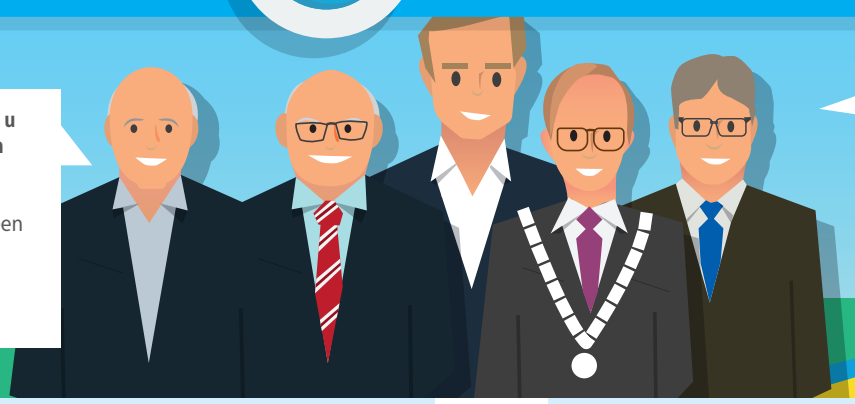
JAARREKENING 2017 IN ÉÉN OOGOPSLAG

Gemeente Noordwijkerhout

De jaarrekening 2017 in één oogopslag geeft u een beeld van de inkomsten en uitgaven van onze gemeente in 2017.

Wij zijn er trots op dat we het jaar 2017 met een positief resultaat hebben kunnen afsluiten.

Het college van burgemeester en wethouders

Onze visie: De gemeente Noordwijkerhout gaat voor een gastvrije gemeente, waar het prettig wonen en werken is voor jong en oud, in een open gebied met een vitale gemeenschap en een gezellig centrum met behoud van het dorpse karakter.

INKOMSTEN

18,6 MILJOEN + 33,5 MILJOEN = 52,1 MILJOEN

Een deel krijgen we van het Rijk.

De rest krijgen we uit lokale heffingen en overige inkomsten.

De totale inkomsten in 2017 waren 52,1 miljoen.

10 MILJOEN LOKALE HEFFINGEN

Onroerende-zaakbelasting (OZB)	€ 2.753.000
Rioolheffing	€ 2.138.000
Afvalstoffenheffing	€ 1.823.000
Afgeven van omgevingsvergunningen	€ 553.000
Leges (o.a. huwelijk, paspoort)	€ 307.000
Hondenbelasting	€ 109.000
Precariobelasting	€ 1.750.000
Toeristenbelasting	€ 456.000
Forensenbelasting	€ 134.000

23,5 MILJOEN OVERIGE INKOMSTEN

Grondexploitaties	€ 729.000
Rente en dividenden	€ 878.000
Onroerend goed transacties	€ 996.000
Resultaatbestemming vorig jaar	€ 1.099.000
Bijdrage uit reserve (bestuursrapportage)	€ 1.555.000
Vrijval Reserve Verkoop aandelen Nuon	€ 11.200.000
Overige inkomsten (o.a. Rijksbijdragen)	€ 7.000.000

GREEP UIT LOKALE PROJECTEN 2017

Jeugdsport- en cultuurfonds
Tegenprestatie naar vermogen
(maatschappelijk actief zijn als tegenprestatie voor uitkering)
Versterkte mantelzorgondersteuning
Voltooiing Kerkstraat / Plan Victori
Realisatie woningen Mossenest II

De uitgebreide jaarrekening vindt u op noordwijkerhout.nl/begroting/financiën

UITGAVEN

2,5 MILJOEN BESTUURLIJKE ORGANISATIE

Gemeentelijke organisatie en samenwerking	€ 1.936.000
Burgerzaken en verkiezingen	€ 543.000

3,8 MILJOEN RUIMTE, WONEN, BEDRIJVIGHEID EN TOERISME

Economische zaken en recreatie	€ 564.000
Ruimtelijk beleid en bestemmingsplannen	€ 1.305.000
Volkshuisvesting	€ 365.000
Bouwvergunningen en -toezicht	€ 559.000
Grondexploitaties	€ 729.000
Overig	€ 236.000

7,5 MILJOEN OPENBARE RUIMTE

Wegen en verkeer	€ 2.043.000
Afvalinzameling	€ 1.631.000
Rioleringen	€ 1.823.000
Milieu	€ 419.000
Groen en speelgelegenheden	€ 1.079.000
Overig	€ 456.000

1,3 MILJOEN VEILIGHEID EN HANDHAVING

Brandweer en rampenbestrijding	€ 996.000
Openbare orde en veiligheid	€ 307.000

16,5 MILJOEN ZORG, WELZIJN EN EDUCATIE

Onderwijs	€ 1.668.000
Wmo/Maatschappelijke dienstverlening	€ 3.463.000
Werk en bijstand	€ 4.507.000
Jeugdbeleid en kinderopvang	€ 3.851.000
Sport	€ 1.468.000
Volksgezondheid	€ 729.000
Overig	€ 825.000

19,6 MILJOEN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Storting reserve voor sportpark Boekhorst	€ 11.200.000
Overhead, storting in reserve, overig	€ 8.413.000

De totale uitgaven voor 2017 komen uit op: € 51,1 miljoen.
Het positieve resultaat van de jaarrekening 2017 komt uit op **€ 939.000**.

51,1 MILJOEN

Deze bedragen zijn voor dit overzicht op duizenden afgerond.

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-17-45742
UIT-18-87190

Opgesteld door
Ferry Bakker

Verzenddatum

Aan de gemeenteraad, door tussenkomst van de Auditcommissie

Onderwerp: Accountantsverslag boekjaar 2017

Geachte leden van de raad,

In overeenstemming met de door uw Raad verstrekte opdracht, heeft de door u aangestelde accountant Baker Tilly Berk (BTB) de jaarrekening 2017 van de gemeente Noordwijkerhout gecontroleerd. De belangrijkste bevindingen naar aanleiding van de eindejaar controle heeft BTB in bijgaand accountantsverslag opgenomen. Het eindoordeel van BTB is dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de baten en lasten over het boekjaar en de activa en passiva in overeenstemming zijn met het Besluit Begroten en Verantwoording (BBV) en dat deze in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand is gekomen.

Conclusie accountant
Op bladzijde 8 van het (bijgevoegde) accountantsverslag komt de accountant tot de conclusie dat zij, op basis van de uitgevoerde controlewerkzaamheden, voornemens zijn om een goedkeurende controle verklaring bij de jaarrekening 2017 te verstrekken voor getrouwheid en rechtmatigheid. Deze conclusie is gebaseerd op het volgende:

Eigen organisatie
De accountant heeft bij het (interne) onderzoek naar de getrouwheid en de rechtmatige totstandkoming van de baten en lasten en de activa en passiva geen onzekerheden en/of fouten aangetroffen. Onder het kopje **Kanttekeningen & belangenafwegingen** worden ten aanzien van een aantal onderwerpen nog wel aanbevelingen/adviezen door de accountant gedaan.

Kosten Jeugdwet
De gemeente is voor het vaststellen van de getrouwheid en rechtmatigheid van de kosten Jeugdzorg in belangrijke mate afhankelijk van de verantwoording van de TWO Holland Rijnland. De totale omvang van de jeugdzorg die via Holland Rijnland verloopt is 2,8 mln (excl PGB-jeugd) Van deze kosten is in totaal 10% (€ 281.000) als onzeker en 0,2% (€ 6.000) als fout aangemerkt. De onzekerheid is afgenomen ten opzichte van 2016, toen deze € 320.000 (13%) was.

PGB-budget
De uitvoering van de Persoonsgebonden Budgetten (PGB) wordt gedaan door de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en verloopt via de ISD Bollenstreek. Van de ISD is een goedkeurende controleverklaring ontvangen, hiermee is ook toereikende zekerheid verkregen over de PGB-gelden. Bij de Jaarrekening 2016 was er nog sprake van een onzekerheid tot het volledige bedrag aan bestede PGB van € 340.000.

Vastgestelde marges
Bij de controle heeft de accountant de in het controleprotocol vastgestelde marges gehanteerd. Voor de Jaarrekening 2017 toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% (€ 510.000) en voor onzekerheden 3% (€ 1.530.000) van de totale lasten. De bevindingen door de accountant bevinden zich binnen deze toegestane marges (Jeugdwet € 281.000 als onzeker en 0,2% € 6.000 als fout), vandaar dan ook het voornemen van de accountant

Aanbevelingen/adviezen
In het accountantsverslag worden er door de accountant ook nog een aantal aanbevelingen/adviezen gedaan. Per aanbeveling/advies wordt een reactie gegeven.

Uitbesteding van proces omgevingsvergunningen
Per 1 januari 2018 is het proces van de omgevingsvergunningen uitbesteed aan de Omgevingsdienst West-Holland (ODWH). Hiermee is de verantwoordelijkheid van de opbrengsten uit omgevingsvergunningen voor een deel uitbesteed aan een externe partij. De juistheid en de volledigheid van de uitgevoerde werkzaamheden van de ODWH en daarmee verantwoorde opbrengsten omgevingsvergunningen zijn nog niet in het interne controleproces van de gemeente ingeregeld. De accountant adviseert dan ook om beter inzicht te verkrijgen in de maatregelen die de ODWH in haar processen heeft ingebouwd om de juistheid en volledigheid van de opbrengsten bouwleges voor de gemeente te waarborgen. In zicht verkrijgen in de verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen de gemeente en de ODWH
Reactie
Gelet op de omvang inkomsten bouwleges en de bevindingen uit de jaarrekeningcontrole heeft de gemeente Noordwijk de ODWH februari 2018 aangegeven het wenselijk te vinden dat dit onderdeel van hun organisatie wordt doorgelicht op een wijze zoals de gemeente Noordwijk zijn eigen organisatie bij zo´n onderdeel zou doorlichten. De ODWH is in dat kader verzocht om hun accountant een beoordelingsverklaring te laten afgeven over de processen die samenhangen met de gemandateerde taken van de heffingsambtenaar gemeente Noordwijk met betrekking tot bouwleges. Dit onderzoek is inmiddels aanbesteed. Indien en voor zover het onderzoek leidt tot aanbevelingen met betrekking tot de inrichting van de administratieve organisatie, is het vanzelfsprekend de bedoeling dat deze daadwerkelijk in die organisatie gaan worden geïmplementeerd. Het is overigens niet de bedoeling dit onderzoek jaarlijks te herhalen; nadat eventuele aanbevelingen zijn doorgevoerd, zullen de financiële afdelingen van zowel Noordwijk als Noordwijkerhout met die van de ODWH nadere afspraken maken over de opzet van de reguliere controle van deze specifieke administratie.
Gelet op deze lopende actie die ook doorwerkt naar de legesadministratie van Noordwijkerhout is het niet noodzakelijk naar aanleiding van de rapportage van de accountant op dit punt een nieuwe of aanvullende actie te ondernemen

Inkoopcontracten
De accountant heeft voor 2017 geen onrechtmatigheden geconstateerd op de naleving van de Europese aanbestedingsregels, maar constateert wel dat de gemeente over een aantal inkoopcontracten beschikt waarbij (bij een gelijkblijvend volume) het risico bestaat dat deze in 2018 boven de Europese aanbestedingsgrens uitstijgen. De accountant adviseert o.a. een nadere analyse uit te voeren op inkoopcontracten die doorlopen en/of verlengd zijn in 2018. Voorts dienen maatregelen te worden getroffen teneinde te voorkomen dat deze inkopen in 2018 mogelijk onrechtmatig worden.
Reactie
Het risico op het uitstijgen boven de Europese aanbestedingsgrens ligt met name bij de inkoopcontracten voor inhuur. Naar aanleiding van de relatief hogere inhuurkosten in 2017 en 2018 is een inhuurregister opgesteld. Uit dit overzicht blijkt welke contracten een risico lopen en waarop actie is gewenst. Team Financiën is beheerder van dit register. Er zijn acties uitgezet om oplossingen te zoeken voor mogelijkheden tot verlenging of andere invulling van de desbetreffende functie. Deze acties hebben tot doel de aanbesteding rechtmatig te laten verlopen.

Kosten Jeugdwet
Gezien de opvallende grote mate van fluctuaties in de realisatie van lasten jeugdzorg, adviseert de accountant om met TWO Holland Rijnland in overleg te gaan over de oorzaak van deze wijzigingen.
Reactie
Momenteel is TWO Holland Rijnland gevraagd om een verklaring te geven over de grote fluctuaties in hun prognoses en realisatie. Deze verklaring is nog niet van hen ontvangen. Vanuit Noordwijk en Noordwijkerhout, maar ook vanuit de gezamenlijke opdrachtgevers voor de Tijdelijke Werk Organisatie, zal met TWO Holland Rijnland contact gezocht worden om afspraken te maken over het beter prognosticeren van de kosten.

Project herstructurering Boekhorst
Doordat het project zich nog in de voorbereidingsfase bevindt, kunnen prognoses sterk wijzigen. Door de accountant wordt het belang benadrukt om evaluatiemomenten in het projectproces in te bouwen en zij adviseren om een projectcontroller te benoemen en een specifiek planning & control cyclus voor het project in te richten.
Reactie
Voor het project Boekhorst is een projectadministratie ingericht waarin rekening wordt gehouden met de verschillende fasen van het project en de wijze waarop gerapporteerd dient te worden. Momenteel is een adviseur Financiën gekoppeld aan het project en treedt hierin op als projectcontroller. In de organisatie van de nieuwe gemeente Noordwijk moet gekeken worden hoe deze taak binnen de organisatie wordt belegd. Gemeente Noordwijk heeft een Grondbedrijf met relatief grotere projecten dan Noordwijkerhout en is ingericht op de control van grotere projecten.

Bijlage(n):
1) meegestuurd Accountantsverslag boekjaar 2017

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders,

b.a.

T. Heijsteeg
secretaris

drs. G. Goedhart
burgemeester

Accountantsverslag

Boekjaar 2017

Gemeente Noordwijkerhout

Inhoudsopgave

		Pagina
1	Bestuurlijke samenvatting	4
2	Opdracht, scope en uitkomsten	7
3	Ontwikkelingen financiële positie	10
4	Controlebevindingen	12
5	Single Information Audit (SiSa)	17
6	Overige aandachtspunten	19
7	Landelijke actualiteiten	22

VERTROUWELIJK
Aan de gemeenteraad van de gemeente Noordwijkerhout

Amsterdam, 29 juni 2018

Betreft: Accountantsverslag bij de jaarrekening 2017

Geachte leden van de gemeenteraad,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2017 van uw gemeente afgerond. In dit accountantsverslag informeren wij u over onze bevindingen tot op heden.

De onderwerpen die in dit verslag aan de orde komen, hebben onderdeel uitgemaakt van onze overwegingen bij de bepaling van de aard, het tijdstip van uitvoering en de diepgang van de controlemaatregelen die zijn toegepast bij de uitvoering van de controle van de jaarrekening.

Wij bedanken de medewerkers van de gemeente Noordwijkerhout voor de open en constructieve samenwerking bij het verrichten van onze controlewerkzaamheden en de totstandkoming van ons accountantsverslag.

Wij vertrouwen erop u hiermede van dienst te zijn geweest.

Met vriendelijke groet,
Baker Tilly Berk N.V.

drs. E.C.J. Moens RA
Partner Audit

1. Bestuurlijke samenvatting

1. Bestuurlijke samenvatting

- in dit accountantsverslag doen wij verslag van de uitkomsten van ons onderzoek naar de getrouwheid en de rechtmatige totstandkoming van de baten en lasten en de activa en passiva in de jaarrekening 2017.Op basis van onze controlebevindingen zijn wij voornemens om een goedkeurend oordeel bij de jaarrekening 2017 te verstrekken over de getrouwheid en rechtmatigheid;

- de kosten van jeugdzorg door zorginstellingen bedraagt in 2017 € 2,8 mln (excl. PGB). Op basis van de gepresenteerde verantwoording van TWO Holland Rijnland blijkt dat 10% (€ 281.000) als onzeker en 0,2% (€ 6.000) van de ontvangen declaraties (zorg in natura) als fout moet worden aangemerkt. Dit is een daling ten opzichte van 2016. De onzekerheid bestaat grotendeels uit declaraties van kleine zorgaanbieders. De fouten betreffen primair betaalde declaraties van gezaghouders buiten de regio Holland Rijnland;

- het personeelsproces wordt vanaf 2017 uitgevoerd door de gemeente Noordwijk. Op basis van de door ons uitgevoerde controlewerkzaamheden is toereikende controlezekerheid verkregen over de verwerkte personeelskosten en de WNT;

- er zijn geen wijzigingen in de waardering van grondexploitatie Leefbaarheidsimpuls De Zilk. De waardering van de grondexploitatie is toereikend onderbouwd.

Financiële kengetallen				
Omschrijving	***2017***	***Begroot 2017***	***2016***	***Toelichtingfinanciële kengetallen***
Onverdeeld resultaat	940	-	1.099	De kengetallen van de gemeente laten een gelijkmatig beeld zien. De hoogte van de kengetallen zijn (ruim) binnen de daarvoor opgestelde VNG-normen. De weerstandscapaciteit is als uitstekend aan te merken. De nettoschuldquote stijgt voornamelijk doordat de schuldenpositie nagenoeg gelijk blijft bij een teruglopend niveau in baten.
Eigen vermogen	37.592	36.428	38.423	
Weerstandscapaciteit	3,9	3,5	3,5	
Netto schuldquote	84%	88%	73%	
Solvabiliteitsratio	44%	45%	45%	

2. Opdracht, scope en uitkomsten

2. Accountantscontrole

2.1 Dekking en reikwijdte van de controle zijn conform de opdrachtbevestiging

Wij hebben van u de opdracht gekregen om de jaarrekening 2017 van de gemeente Noordwijkerhout te controleren. In onze vaktechnische opdrachtbevestiging is deze opdracht in detail verder uitgewerkt.

Bij deze controle hanteren wij de in het controleprotocol vastgelegde marges. De maximaal toe te passen marges zijn vastgelegd in het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (het Bado). U heeft geen lagere marge vastgesteld waardoor wij het wettelijke kader als uitgangspunt hebben gehanteerd. De bij onze controle van de jaarrekening 2017 toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% (€ 510.000) en voor onzekerheden 3% (€ 1.530.000) van de totale lasten. Onze controle houdt in dat wij niet alle transacties controleren. Onze aanpak heeft als doel om belangrijke onjuistheden en onrechtmatigheden te ontdekken.

In het accountantsverslag worden fouten en onzekerheden gerapporteerd die de door u vastgestelde rapportagetolerantie van € 50.000 overschrijden en worden overige bijzonderheden die van belang zijn voor de behandeling van de jaarrekening door uw gemeenteraad gerapporteerd.

2.2 Geconstateerde niet-gecorrigeerde afwijkingen (wegen mee in de oordeelsvorming)

Naar aanleiding van de door ons verrichte werkzaamheden hebben wij (niet-gecorrigeerde) afwijkingen geconstateerd die de in hoofdstuk 2.1 genoemde rapporteringstolerantie overschrijden. Deze afwijkingen zijn als volgt te specificeren:

Niet-gecorrigeerde afwijkingen ***Omschrijving***	***Verwijzing***	**Getrouwheid** ***Omvang***	**Rechtmatigheid** ***Omvang***
Fouten		-	-
Onzekerheden			
Jeugdzorg	Paragraaf 4.4	281.000	281.000
Totaal onzekerheden		*281.000*	*281.000*

2. Accountantscontrole

2.3 Goedkeurende controleverklaring 2017

Op basis van de uitgevoerde controlewerkzaamheden zijn wij voornemens om een goedkeurende controleverklaring bij de jaarrekening 2017 te verstrekken voor getrouwheid en rechtmatigheid.

2.4 Geen (materiële) afwijkingen die in het oordeel moeten worden betrokken in het kader van begrotingsrechtmatigheid

Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de kadernota rechtmatigheid die door de commissie BBV is uitgebracht. Een belangrijke inhoudelijke aanvulling betreft de vaststelling, dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. De gemeenteraad heeft hier geen nader specifiek beleid voor gesteld. Hierdoor geldt het uitgangspunt dat kostenoverschrijdingen door de accountant niet wordt meegewogen in het oordeel van de rechtmatigheid. Deze kostenoverschrijdingen moeten dan wel goed herkenbaar in de jaarrekening zijn opgenomen.

In de jaarstukken 2017 legt het college verantwoording af over de realisatie van de lasten en baten ten opzichte van de begroting. Wij constateren dat de begrotingsafwijkingen toereikend zijn toegelicht in de jaarrekening.

2. Accountantscontrole

2.5 Verslaggevingsgrondslagen

Wij hebben de aanvaardbaarheid van de gehanteerde waarderingsgrondslagen, de consistente toepassing daarvan alsmede de duidelijkheid en volledigheid van de jaarverslaggeving beoordeeld. Uw gemeente heeft gedurende 2017 wijzigingen doorgevoerd die voornamelijk samenhangen met de wijziging van de BBV-notitie grondexploitaties. Wij concluderen dat de wijziging van de grondslagen toereikend in de jaarrekening is verantwoord.

De gehanteerde waarderingsgrondslagen en de toepassing ervan zijn aanvaardbaar en geven tezamen met de in de jaarrekening opgenomen toelichtingen, een getrouw beeld van de financiële positie van uw gemeente.

2.6 Schattingen

Inherent aan het opmaken van een jaarrekening is dat de organisatie schattingen moet maken. Bepaalde schattingen zijn van bijzonder belang door hun invloed op de jaarrekening en de waarschijnlijkheid dat toekomstige gebeurtenissen significant afwijken van de verwachtingen van het college. Als onderdeel van de controle hebben wij de aanvaardbaarheid van de schattingen beoordeeld.

De belangrijkste schattingen in de jaarrekening zijn:

Belangrijke schattingen	Beoordeling	Toelichting
Waardering van de materiële vaste activa	Akkoord	De verwachte levensduur voor de verschillende activacategorieën en daarmee de afschrijvingspercentages zijn in lijn met wat gebruikelijk is.
Waardering van financiële vaste activa	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in de waardering van de financiële vaste activa.
Waardering van voorzieningen debiteuren	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in de waardering van de voorziening dubieuze debiteuren.
Bouwgronden in exploitatie	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in de waardering van de grondexploitaties. Hierbij is geconstateerd dat de berekening van de voorziening op nominale waarde is uitgevoerd en niet tegen contante waarde, het verschil in waardering van EUR 230.000 is als onzekerheid opgenomen in de controle (zie ook paragraaf 4.6).
Voorzieningen	Akkoord	Wij kunnen ons vinden in uw schattingen inzake de voorzieningen.

3. Ontwikkeling financiële positie

3. Financiële positie en resultaat

Algemene beschouwing
In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" in het jaarverslag is opgenomen welke risico's zich met welke frequentie en omvang naar alle waarschijnlijkheid voor zullen doen ten aanzien van de gemeente Noordwijkerhout. De grootste risico's per programma zijn hierbij specifiek benoemd. Tevens is berekend welk weerstandsvermogen benodigd is ter dekking van deze risico's, is aangegeven welke weerstandscapaciteit beschikbaar is en wat de ratio van het weerstandsvermogen is. Ultimo 2017 resulteert dit in een benodigd weerstandsvermogen van € 1,2 mln voor incidentele risico's. Hierbij wordt verondersteld dat niet alle risico's zich gelijktijdig zullen voordoen. Wij onderschrijven deze veronderstelling. Beschikbaar is een weerstandscapaciteit van € 4,7 mln. Dit resulteert in een ratio van het weerstandsvermogen van 3,9. Hiermee is het weerstandsvermogen als uitstekend aan te merken.

Resultaat
Het resultaat voor bestemming over 2017 bedraagt € 1.486.000. De (per saldo) onttrekkingen aan de reserves bedragen € 546.000 waardoor het resultaat na bestemming € 940.000 bedraagt. In de bestuursrapportage is uitgegaan van een verwacht resultaat van € 0. Het verschil wordt voornamelijk verklaard door voordelen op zorg, welzijn en educatie (€ 380.000), jeugdzorg (€ 255.000) en overhead (€ 292.000).

Kengetallen
In het jaarverslag is geconcludeerd dat de gemeente (op basis van de gepresenteerde kengetallen) voor de korte termijn een goede financiële positie heeft. Wij onderschrijven deze conclusie.

Het huidige solvabiliteitspercentage voor uw gemeente bedraagt 44% (2016: 45%). De huidige buffers blijven daarmee boven de VNG-norm van 20%.

De stijging van de netto schuldquote ten opzichte van 2016 (bij dalende langlopende leningen) wordt vooral veroorzaakt door een stijging van kortlopende schulden een daling van het totale aantal baten, waardoor de verhouding tussen de schuld en de baten relatief stijgt.

Financiële kengetallen			
Omschrijving	***2017***	***Begroot 2017***	***2016***
Onverdeeld resultaat	940	-	1.099
Eigen vermogen	37.338	36.428	38.423
Langlopende leningen	36.698	36.698	38.612
Weerstandscapaciteit	3,9	3,5	3,5
Netto schuldquote	84%	88%	73%
Solvabiliteitsratio	44%	45%	45%

4. Controlebevindingen

4. Controlebevindingen (1)

4.1 Uitbesteding personeelsadministratie

Per 1 januari 2017 is de personeelsadministratie ondergebracht bij de gemeente Noordwijk in het samenwerkingsverband Pnno. Daarvoor was dit uitbesteed aan de gemeente Lisse (P&O Lisse). In het kader van onze controle van de jaarrekening hebben wij specifieke controlewerkzaamheden uitgevoerd bij de gemeente Noordwijk. Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden komen wij tot de conclusie dat de verantwoorde personeelslasten en de WNT-verantwoording in de jaarrekening nauwkeurig zijn verantwoord.

Wij merken op dat overeenkomst tussen de gemeente Noordwijk en de gemeente Noordwijkerhout op 3 april 2018 met terugwerkende kracht tot 1 januari 2017 is geformaliseerd.

4.2 Uitbesteding van proces omgevingsvergunningen

Per 1 januari 2018 heeft de gemeente het proces van de omgevingsvergunningen uitbesteed aan de Omgevingsdienst West-Holland (ODWH). Hiermee is de verantwoordelijkheid voor de volledigheid van de opbrengsten uit omgevingsvergunningen voor een deel uitbesteed aan een externe partij. De juistheid en de volledigheid van de uitgevoerde werkzaamheden van de ODWH en daarmee verantwoorde opbrengsten omgevingsvergunningen zijn nog niet in het interne controleproces van de gemeente ingeregeld.

Wij adviseren u om beter inzicht te verkrijgen in de maatregelen die de ODWH in haar processen heeft ingebouwd om de juistheid en volledigheid van de opbrengsten bouwleges voor de gemeente Noordwijkerhout te waarborgen. Hierbij is het voor 2018 van belang inzicht te verkrijgen in de verdeling van taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden tussen de gemeente en de ODWH. Op basis van deze informatie te bepalen welke eigen controle hierop nog noodzakelijk is.

4.3 Inkoopcontracten

In het kader van de controle van de jaarrekening hebben wij de naleving van de Europese aanbestedingsregels getoetst. Hierbij zijn geen onrechtmatigheden zijn geconstateerd. Wel beschikt de gemeente Noordijkerhout over een aantal inkoopcontracten waarbij (bij een gelijkblijvend volume) het risico bestaat dat deze in 2018 boven de Europese aanbestedingsgrens uitstijgen. Wij adviseren u een nadere analyse uit te voeren op inkoopcontracten die doorlopen en/of verlengd zijn in 2018. Voorts dienen maatregelen te worden getroffen teneinde te voorkomen dat deze inkopen in 2018 mogelijk onrechtmatig worden.

Aanvullend adviseren wij u om bij de aanvang van contracten die op basis van contractduur danwel over een periode van 4 jaar de grenzen van de Europese aanbestedingen mogelijk overschrijden, vooraf te beschrijven en te beargumenteren waarom voor de betreffende aanbestedingsvorm is gekozen. Hiermee kunnen eventuele overschrijdingen van de Europese aanbestedingsgrens worden voorkomen.

4. Controlebevindingen (2)

4.4 Kosten jeugdwet (Zorg in natura)

De gemeente Noordwijkerhout is voor het vaststellen van de getrouwheid en rechtmatigheid van de kosten Jeugdzorg in belangrijke mate afhankelijk van de verantwoording van de TWO Holland Rijnland. De totale omvang de jeugdzorg die via Holland Rijnland verloopt is € 2,8 mln (excl. PGB-jeugd). Van deze kosten is in totaal 10% als onzeker en 0,2% als fout aangemerkt. De onzekerheid is afgenomen ten opzichte van 2016 toen deze € 320.000 (13%) was.

In het onderstaande overzicht is een nadere detaillering van de geconstateerde onzekerheden opgenomen.

Omschrijving (bedragen * 1.000)	**Totaal (€)**	**Totaal %**
Totale kosten jeugdzorg (1)	€ 2.814	100%
Fouten		
Onjuistheden in woonplaats gezaghouder	€ 6	0,20%
Totaal fouten	**€ 6**	**0,20%**
Onzekerheden		
Geen reviewmogelijkheid op verwijzingen	€ 121	4,30%
Woonplaatsbeginsel – geen juist BSN/complexe gevallen	€ 65	2,30%
Geen verantwoording zorgaanbieder ontvangen	€ 53	1,90%
Zorgaanbieder failliet	€ 28	1,00%
Overige	€ 14	0,50%
Totaal onzekerheden	**€ 281**	**10,00%**

Opvallend is de grote mate van fluctuatie in de realisatie van lasten jeugdzorg. In de definitieve verantwoording van de TWO Holland Rijnland blijkt dat de gerealiseerde lasten circa 10% (€ 255.000) lager liggen dan de daarvoor afgegeven prognose. Wij adviseren om met de TWO Holland Rijnland in overleg te gaan over de oorzaak van deze wijziging.

4.5 PGB-budget

De uitvoering van de Persoonsgebonden Budgetten (PGB) wordt gedaan door de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en verloopt via de ISD Bollenstreek. Van de ISD is een goedkeurende controleverklaring ontvangen, hiermee is ook toereikende zekerheid verkregen over de PGB-gelden.

4. Controlebevindingen (3)

4.6 Project herstructurering Boekhorst

Op 20 april 2017 is door de Raad het besluit genomen om sportcomplex De Boekhorst te herstructureren. In dit kader is een bestemmingsreserve gevormd van € 11,2 mln. Gedurende 2017 zijn voor dit project € 213.000 geïnvesteerd. Door de relatief grote (financiële) invloed van het project op de gemeente besteden wij hier specifiek aandacht aan.

In het kader van de beoordeling van het project constateren wij dat er een projectorganisatie is ingericht binnen de gemeente. Hierbij is onder andere in het kader van budgetbeheersing een (externe) toets gebruikt om de omvang van het investeringsbedrag te onderbouwen. Doordat het project zich nog in de voorbereidingsfase bevindt kunnen prognoses nog sterk wijzigen. Wij benadrukken het belang om evaluatiemomenten in het projectproces in te bouwen en adviseren om een projectcontroller te benoemen en een specifiek planning & control cyclus voor het project in te richten.

4.7 Grondexploitatie Leefbaarheidsimpuls De Zilk

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2016 (incl. voorz)	Investering	Verkopen	Resultaat 2017	Boekwaarde 31-12-2017 (incl. voorz.)	Kostprijs	Voorziening
Leefbaarheidsimpuls De Zilk	3.384	266	0	0	3.650	4.562	-912

Leefbaarheidsimpuls De Zilk

Op basis van onze beoordeling van de grondexploitatie hebben wij de volgende bevindingen:
- In 2017 is er geen herziening van de grondexploitatie vastgesteld door de gemeenteraad. Hiermee is afgeweken van de notitie grondexploitatie van het BBV.
- De gehanteerde parameters in de grondexploitatie zijn rente 1,75%, lasten 2%, opbrengst 1%). De gehanteerde parameters zijn toereikend onderbouwd. De voorziening wordt tegen nominale waarde gewaardeerd.
- De nog te maken kosten in het project bedragen in totaal € 1,4 mln. Deze kosten bestaan uit plankosten, archeologisch onderzoek en rente. De verwachte kosten zijn toereikend onderbouwd.
- De nog te realiseren opbrengsten zijn afhankelijk van het moment van afname van de grond door de ontwikkelaar. De geraamde opbrengsten zijn onderbouwd met de verkoopovereenkomst.

Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden is toereikende informatie verkregen over de waardering van de grondexploitatie.

5. Single information Single audit (SiSa)

5. Single information Single audit (SiSa)

5.1 Geen controleverschillen in de SiSa bijlage
Op grond van het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten, Artikel 5 lid 4, dienen wij te rapporteren over de fouten en onzekerheden van de SiSa regelingen.

Code	Specifieke uitkering	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout / onzekerheid
D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2017 (OAB)	N.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer Sisa tussen medeoverheden	N.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB Participatiewet gemeentedeel 2017	N.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling
G2A	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB Participatiewet totaal 2016	N.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.
G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeente 2017	N.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling
G3A	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) totaal 2016	N.v.t.	0	Geen bevindingen met invloed op financiële vaststelling.

5.2 Conclusie
Uit de tabel blijkt dat wij bij onze controle geen fouten of onzekerheden hebben geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden.

6. Overige onderwerpen

6. Overige aandachtspunten

6.1 Overige dienstverlening -> onafhankelijkheid accountant
Baker Tilly Berk heeft diverse organisatorische maatregelen getroffen om zijn onafhankelijkheid en die van zijn medewerkers te waarborgen. Deze maatregelen omvatten onder meer:

- voorschriften en procedures omtrent onafhankelijkheid. Deze voorschriften voor professioneel gedrag op het gebied van kwaliteit en onafhankelijkheid zijn opgenomen in de Gedragscode van Baker Tilly Berk. De maatregelen in deze Gedragscode gelden voor iedere medewerker van Baker Tilly Berk en worden natuurlijk steeds geactualiseerd;
- jaarlijkse bevestiging van onafhankelijkheid door partners en medewerkers van Baker Tilly Berk en ondersteunende stafdiensten;
- cliënt- en opdrachtacceptatieprocedures, waaronder een beoordeling, of er sprake is van mogelijk conflicterende diensten;
- intern en extern kwaliteitsonderzoek;
- reviews door externe toetsers die niet bij de opdracht betrokken zijn, ter waarborging van een deugdelijke grondslag/deskundig oordeel;
- roulatie van partners op de opdracht.

Wij zijn van mening dat wij in relatie tot uw organisatie onafhankelijk, in overeenstemming met de ViO (Verordening inzake de Onafhankelijkheid van accountants), hebben gefunctioneerd en dat de objectiviteit van onze oordeelsvorming in het afgelopen jaar niet is aangetast.

6.2 Fraude
Bij de uitvoering van de werkzaamheden hanteren wij onder andere de Nadere Voorschriften Controle- en Overige Standaarden (NV COS) 240.
"De verantwoordelijkheid van de accountant voor het onderkennen van het risico van fraude in het kader van de controle van financiële overzichten".

Het college is primair verantwoordelijk voor de preventie van fraude. Het college is verantwoordelijk voor een cultuur van eerlijkheid en ethisch verantwoordelijk gedrag.
Zij dient zowel preventieve als repressieve beheersingsmaatregelen te nemen om de kans op fraude zo veel mogelijk te beperken, zodat de integriteit van de financiële verslaggeving is gewaarborgd.

Tijdens de controle van de jaarrekening inventariseren wij de frauderisico's binnen uw organisatie en beoordelen wij de interne beheersingsmaatregelen die gericht zijn op het voorkomen en ontdekken van fraude. Tijdens de beoordeling bleek ons dat binnen uw organisatie reeds de nodige aandacht wordt besteed aan de onderwerpen fraude en integriteit. U heeft aangegeven belang te hechten aan een adequate beheersing van frauderisico's.

Volledigheidshalve wijzen wij erop dat onze controle niet specifiek gericht is op het ontdekken van fraude.

6. Overige aandachtspunten

6.3 Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij brengen u verslag uit omtrent onze bevindingen ter zake van de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. De accountantscontrole van de jaarrekening is niet specifiek gericht op de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking en behoeft derhalve niet te leiden tot bevindingen die bij een speciaal daarop gericht onderzoek wel naar voren zouden kunnen komen.

In het kader van de jaarrekeningcontrole zijn met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking bij gemeente Noordwijkerhout geen bijzonderheden te melden welke voor vermelding in het accountantsverslag in aanmerking komen. In de managementletter zijn wij nader op de geautomatiseerde gegevensverwerking ingegaan. De bevindingen zoals opgenomen in de managementletter zijn niet van een zodanige significantie dat deze de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking in gevaar brengen.

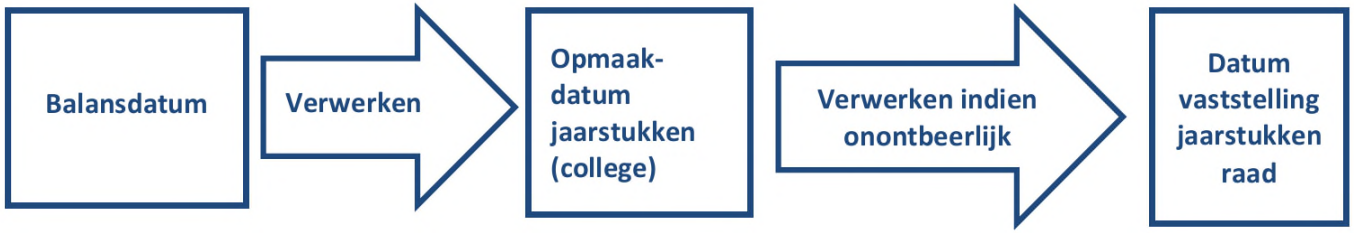
7. Landelijke actualiteiten

7. Landelijke actualiteiten

7.1 Gebeurtenissen na balansdatum
In maart 2018 is de aangepaste notitie van de gebeurtenissen na balansdatum gepubliceerd. Dit is een update van de notitie uit 2008. De notitie bevat primair een verbeterde toelichting van de bestaande regelgeving welke ook beter aansluit bij de regelgeving voor ondernemingen.

Gebeurtenissen na balansdatum worden onderscheiden in twee soorten:
a. gebeurtenissen die informatie verschaffen over omstandigheden die bestonden op de datum van de jaarrekening; en
b. gebeurtenissen die informatie verschaffen over omstandigheden die ontstaan zijn na de datum van de jaarrekening.

In het tijdspad van opstellen en vaststellen van de jaarrekening moeten gunstige en ongunstige gebeurtenissen, die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum, altijd in de jaarrekening worden verwerkt als deze onontbeerlijk (materieel) zijn voor het inzicht van de raad bij de vaststelling van de jaarrekening en het jaarverslag. Schematisch ziet dat er als volgt uit:

Gebeurtenissen die nadere informatie geven over de feitelijke situatie per balansdatum maar pas ná vaststelling van de jaarstukken blijken, worden in de begroting van het lopende jaar verwerkt.

7. Landelijke actualiteiten

7.2 Wet Normalisering Rechtspositie Ambtenaren (WNRA)

Met ingang van 1 januari 2020 zal niet langer het ambtenarenrecht zoals we dat nu kennen van toepassing zijn, maar het reguliere arbeidsrecht.

De ambtelijke status verdwijnt niet. Iedere medewerker in dienst van een overheidswerkgever blijft ambtenaar. De overheid is er voor het algemene belang. Daarom blijven de speciale regels voor ambtenaren bestaan. Deze komen te staan in een nieuwe Ambtenarenwet met daarin regels voor ambtenaren, bijvoorbeeld over:

- geheimhoudingsplicht;
- verbod om giften aan te nemen;
- de plicht andere functies te melden.

Wat verandert er wel? We hebben het straks niet meer over aanstellingen, maar over dienstverbanden en arbeidsovereenkomsten. Voor ambtenaren gaat het private arbeids- en ontslagrecht gelden.

- dit betekent dat een ambtenaar bij onenigheid met zijn werkgever of bij ontslag naar de kantonrechter gaat. Hij kan niet langer in bezwaar bij de eigen werkgever en in beroep bij de bestuursrechter. Voor ontslag moeten het UWV of de kantonrechter toestemming geven. De procedure bij ontslag verandert dus, maar de werkgever moet nog steeds een goede reden hebben voor ontslag. Net als onder het ambtenarenrecht;
- het voeren van functionering – en beoordelingsgesprekken met medewerkers wordt van groter belang voor de ontwikkeling en het goed laten functioneren van medewerkers, of anderzijds het kunnen ontslaan van medewerkers, mits deze gesprekken zorgvuldig worden vormgegeven en gehouden;
- ook het hebben van goede functieomschrijvingen helpt medewerkers om goed te kunnen functioneren: wat wordt er van hen verwacht, zowel in attitude als in taken. Veranderen er functies met de invoering van de WNRA? Worden deze aangepast in de functieomschrijvingen?
- begrippen als goed werkgever- en goed werknemerschap doen hun entree met de invoering van de WNRA;
- ook zullen er andere regels gaan gelden met betrekking tot verzuim en arbeidsongeschiktheid.
- aanpassing van uw huidige contracten/aanstellingen kan benodigd zijn. Dat kan middels nieuwe arbeidsovereenkomsten, maar ook middels bijvoorbeeld een addendum of een informatieve brief;
- ten slotte zullen de arbeidsvoorwaarden van ambtenaren in beginsel niet door de nieuwe wet veranderen. Salaris, eindejaarsuitkering of vakantiedagen blijven in de arbeidsovereenkomst zoals ze zijn. In nieuwe cao's kunnen werkgevers en vakbonden wijzigingen in de arbeidsvoorwaarden afspreken. Komt er een (nieuwe) collectieve arbeidsovereenkomst (cao) waaraan u -al dan niet vrijwillig- deelneemt, of prefereert u een (eigen) aanvullende arbeidsvoorwaardenregeling?

Het is goed om voor 1 januari 2020 op de hoogte te zijn van alle gevolgen die de WNRA met zich meebrengt. Mocht u hier meer over willen weten, of wilt u meer weten over de aanpak, neemt u dan gerust contact met ons op.

Contactgegevens:

Partner Audit
Drs. E.C.J. Moens RA
06 – 13 17 88 67
e.moens@bakertillyberk.nl

Senior Manager
drs. S. Turenhout RA
06 – 52 75 98 79
s.turenhout@bakertillyberk.nl

Kantoorgegevens:

Baker Tilly Berk N.V.
Scheveningseweg 80-82
Postbus 85745
2508 CK Den Haag
070 – 358 90 00

Accountants

Baker Tilly Berk N.V.
Entrada 303
Postbus 94124
1090 GC Amsterdam
T: +31 (0)20 644 28 40
F: +31 (0)20 646 35 07
E: amsterdam@bakertillyberk.nl
KvK: 24425560
www.bakertillyberk.nl

Aan de gemeenteraad van
Gemeente Noordwijkerhout

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2017 van de gemeente Noordwijkerhout te Noordwijkerhout gecontroleerd.

Naar ons oordeel:
- geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van zowel de baten en lasten over 2017 als van de activa en passiva van de gemeente Noordwijkerhout op 31 december 2017 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV);
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, waaronder gemeentelijke verordeningen, zoals opgenomen in het normenkader.

De jaarrekening bestaat uit:
1. het overzicht van baten en lasten over 2017;
2. de balans per 31 december 2017;
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
4. de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
5. de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Alle diensten worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht, gesloten met Baker Tilly Berk N.V., waarop van toepassing zijn de algemene voorwaarden, gedeponeerd bij de Kamer van Koophandel onder nr. 24425560.
In deze voorwaarden is een beperking van aansprakelijkheid opgenomen.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Noordwijkerhout zoals vereist in de *Wet toezicht* accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Materialiteit
Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 510.000 (1% van de lasten), waarbij de bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado. Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2017.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de gemeenteraad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 50.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, Sisa- of WNT-redenen relevant zijn.

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvatten de jaarstukken andere informatie, die bestaat uit:
- het jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de bijlagen, waaronder bestuurdersovereenkomst en conversietabel programma's producten.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

B. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening
Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het college van burgemeester en wethouders is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het normenkader.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

De raad is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de raad, het Controleprotocol WNT 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:
- het identificeren en inschatten van de risico's;
  - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
  - dat baten en lasten alsmede de balansmutaties als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen,

het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde afweging dat de gemeente in staat is de risico's vanuit de reguliere bedrijfsvoering financieel op te vangen aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de gemeente haar financiële risico's kan opvangen. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat de gemeente de financiële risico's niet kan opvangen;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Amsterdam, 29 juni 2018

Baker Tilly Berk N.V.

was getekend

drs. E.C.J. Moens RA
Audit Partner

Gemeente Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-17-44898
Raad-18-86497

Opgesteld door
College van B&W

Raadsvoorstel

Onderwerp: Stedenbouwkundige verkenning Pilarenlaan e.o. t.b.v. inpassen clusterlocatie Greenportwoningen

Voorgesteld raadsbesluit
1. De stedenbouwkundige verkenning Pilarenlaan, als bijlage 1 bij dit voorstel gevoegd, vast te stellen.

Samenvatting
Wij stellen u voor de stedenbouwkundige verkenning vast te stellen met als doel de volgende stappen te kunnen zetten voor de ontwikkeling van een clusterlocatie voor Greenportwoningen op deze locatie mogelijk te maken. De stedenbouwkundige verkenning draagt bij aan de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport en kent een goede landschappelijke inpassing. Daarnaast kan de ontwikkeling gefaseerd worden uitgevoerd.

Aanleiding
Begin 2017 zijn door Noordwijkerhout de eerste stappen gezet in het onderzoeken van de haalbaarheid voor een clusterlocatie voor Greenportwoningen in de omgeving van de Pilarenlaan, ten oosten van de Maandagsewetering. In januari 2017 is een voorbereidingsbesluit genomen en in april 2017 is om regie te houden op de ontwikkeling op een groot aantal percelen de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvg) gevestigd. Het college heeft in samenwerking met de Greenport Ontwikkelmaatschappij (GOM) de haalbaarheid van een clusterlocatie op deze locatie onderzocht en geïnventariseerd, waarbij tevens de relatie wordt gelegd met de verschillende grondposities in het gebied. In samenwerking met GOM is ten behoeve van de haalbaarheid een stedenbouwkundige verkenning uitgevoerd. Aan de orde is het vaststellen van de stedenbouwkundige verkenning.

Context / (juridisch) kader / wettelijke grondslag
- Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR – Rijk - 2012)
- Structuurvisie Ruimte en Mobiliteit (Provincie Zuid-Holland – 2014)
- Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport Duin- en Bollenstreek 2016 (ISG - samenwerkende Greenportgemeenten - 2012)
- Bestemmingsplan Buitengebied, 1e herziening 2017 (gemeente Noordwijkerhout -2017)
- Wet voorkeursrecht gemeenten (gemeente Noordwijkerhout - 2017)

Arhi-toezicht
Besluit is onder voorbehoud van goedkeuring door Gedeputeerde Staten **nee**

Doelstelling en beoogd effect
Bieden van een ruimtelijk kader waarbinnen de ontwikkeling van een clusterlocatie voor Greenportwoningbouw in het gebied rond de Pilarenlaan mogelijk kan worden gemaakt. Met de vaststelling van de stedenbouwkundige verkenning kunnen de voorbereidingen van de realisatie worden bespoedigd en vervolgstappen genomen worden.

Argumenten

1.1 De locatie Pilarenlaan biedt kansen voor haalbaarheid als clusterlocatie voor Greenportwoningen

Het college en GOM zien op basis van de opgestelde stedenbouwkundige verkenning kansen voor de locatie Pilarenlaan als clusterlocatie voor 143 Greenportwoningen. De clusterlocatie Pilarenlaan wordt ruimtelijk kansrijk gezien.

1.1.1 De clusterlocatie Pilarenlaan sluit aan bij de doelstellingen in de ISG

In de ISG hebben de gemeenteraden van de betrokken gemeenten als doelstelling gesteld dat om het herstructureringsproces en verbetering van de ruimtelijke kwaliteit te financieren, 600 Greenportwoningen in het buitengebied kunnen worden gebouwd. Het voornemen is (tenminste) 60 procent van de woningen te concentreren op clusterlocaties. Met de opbrengst van bouwtitels voor Greenportwoningen genereert GOM inkomsten waarmee de herstructureringsopgave en landschapsverbetering in de Duin en Bollenstreek gefinancierd kunnen worden.

De gemeenteraad van Noordwijkerhout heeft in 2017, door o.a. het nemen van een voorbereidingsbesluit en het vestigen van de Wvg, aangegeven de locatie bij de Pilarenlaan, ten oosten van de Maandagsewetering en ten noorden van bedrijventerrein Gravendam geschikt te achten voor het onderzoeken van de haalbaarheid voor een clusterlocatie voor maximaal 150 Greenportwoningen. Het college acht deze locatie kansrijk als mogelijke clusterlocatie o.a. vanwege de ontsluitingsmogelijkheden, de ligging nabij de bebouwde kom en de invloed van de milieuzonering van het naastgelegen bedrijventerrein. Daarnaast is het bollenareaal in dit gebied verrommeld, waardoor herstructurering van het gebied voor de hand ligt.

1.1.2 Verkenning is tot stand gekomen op basis van consultatie van grondeigenaren

De stedenbouwkundige verkenning is mede tot stand gekomen op basis van consultatie van grondeigenaren in het gebied. De eerste concepten van de verkenning zijn gepresenteerd aan de grondeigenaren en deze vormden de basis voor gesprekken tussen GOM en grondeigenaren om de financiële haalbaarheid op hoofdlijnen te onderzoeken. Bij een groot deel van de grondeigenaren is een positieve grondhouding ten aanzien van de stedenbouwkundige verkenning ontstaan.

1.1.3 De ontwikkeling kan gefaseerd tot stand komen

Op basis van de stedenbouwkundige verkenning wordt een verkaveling van 143 Greenportwoningen inpasbaar geacht. De verkaveling is dusdanig opgesteld dat de ontwikkeling in meerdere fases kan worden uitgevoerd, wat de complexiteit van de ontwikkeling kan verkleinen. Alle fases kunnen los van elkaar worden ontwikkeld met de randvoorwaarde dat fase 1 als eerste wordt ontwikkeld. De ontwikkeling van fase 1 is voor de totale ontwikkeling cruciaal omdat binnen deze fase de hoofdontsluiting vanaf de Maandagsewetering is getekend.

1.2 De stedenbouwkundige verkenning geldt als basis voor de verdere uitwerking van de ontwikkeling

Het college en GOM zien de haalbaarheid van de clusterlocatie Pilarenlaan positief in. Voor het verder haalbaar maken van de ontwikkeling is het vaststellen van de stedenbouwkundige verkenning door de gemeenteraad van belang. Op deze manier wordt er een ruimtelijke basis gelegd voor de verdere uitwerking van de ontwikkeling, waaronder een visie en de voorbereiding van een bestemmingsplan(wijziging). Daarmee kunnen de grondeigenaren gezamenlijk aan de slag.

Kanttekeningen

1.1 De haalbaarheid is nog niet definitief

De clusterlocatie Pilarenlaan kan pas definitief als haalbaar worden geacht wanneer er duidelijkheid is over het kostenverhaal en de planologie. De stedenbouwkundige verkenning geldt als basis hiervoor. Als gezegd, wordt de haalbarheid positief ingezien. Wanneer de gemeenteraad voorliggende stedenbouwkundige verkenning vaststelt, wordt aan betrokken partijen houvast geboden voor de verdere uitwerking van de ontwikkeling.

Financiële consequenties

De gemeente heeft in het plangebied geen grondeigendom. Er wordt dan ook gebruik gemaakt van uitnodigingsplanologie. Met de uitnodigingsplanologie worden de grondeigenaren verleid om tot ontwikkeling te komen. De overheid (lees GOM en gemeente Noordwijkerhout) stellen zich hierin

faciliterend op. De kosten voor het opstellen van de verkenning zijn gedekt binnen de gemeentelijke meerjarenbegroting.

Juridische consequenties
De gemeente heeft medio 2017 op een aantal percelen in het gebied een Wvg gevestigd. Wanneer de raad instemt met de stedenbouwkundige verkenning kan het plangebied voor de inpassing van Greenportwoningen worden verkleind, wat tot gevolg heeft dat van een groot deel van de percelen buiten het plangebied de Wvg afgehaald kan worden. Na vaststelling van dit voorstel, wordt formalisering hiervan in gang gezet.

Communicatie
Voortraject
Op 11 oktober 2017 heeft is samenwerking met GOM een bijeenkomst voor grondeigenaren en raadsleden plaatsgevonden, waar het eerste concept van de stedenbouwkundige verkenning is gepresenteerd. Grondeigenaren zijn in het verdere verloop schriftelijk op de hoogte gehouden van het proces. De

Factor-C sessie **n.v.t.**

Reguliere communicatie (intern & extern)
Na vaststelling van voorliggende stedenbouwkundige verkenning worden de grondeigenaren op de hoogte gesteld van het besluit. Ook wordt inzicht gegeven in de vervolgstappen rekening houdend met de belangen van de grondeigenaren.

Formele inspraakprocedure
Nvt

Planning en evaluatie
Na vaststelling van de voorliggende stedenbouwkundige verkenning, wordt deze verder uitgewerkt in een concrete visie. Besluitvorming hierover wordt verwacht in september 2018.

Bijlage(n):
1. Stedenbouwkundige verkenning Pilarenlaan e.o., Z-17-44898 INT 18-86765
2. Raadsbesluit Stedenbouwkundige verkenning Pilarenlaan e.o. RAAD-18-86752 Z-17-44898

Noordwijkerhout, 5 juni 2018 ,
burgemeester en wethouders,

T. Heijsteeg	drs. G. Goedhart
secretaris	burgemeester

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Raad-18-86752
Z-17-44898

Agendapunt

Raadsbesluit

Onderwerp: Stedenbouwkundige verkenning Pilarenlaan e.o. t.b.v. inpassen clusterlocatie Greenportwoningen

De raad van de gemeente Noordwijkerhout,
gelezen het advies van de burgemeester en wethouders van 5 juni 2018

besluit:

1. De stedenbouwkundige verkenning Pilarenlaan, als bijlage 1 bij dit voorstel gevoegd, vast te stellen

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 5 juli 2018.

mr. drs. C.B.H. Heusingveld
griffier

drs. G. Goedhart
voorzitter

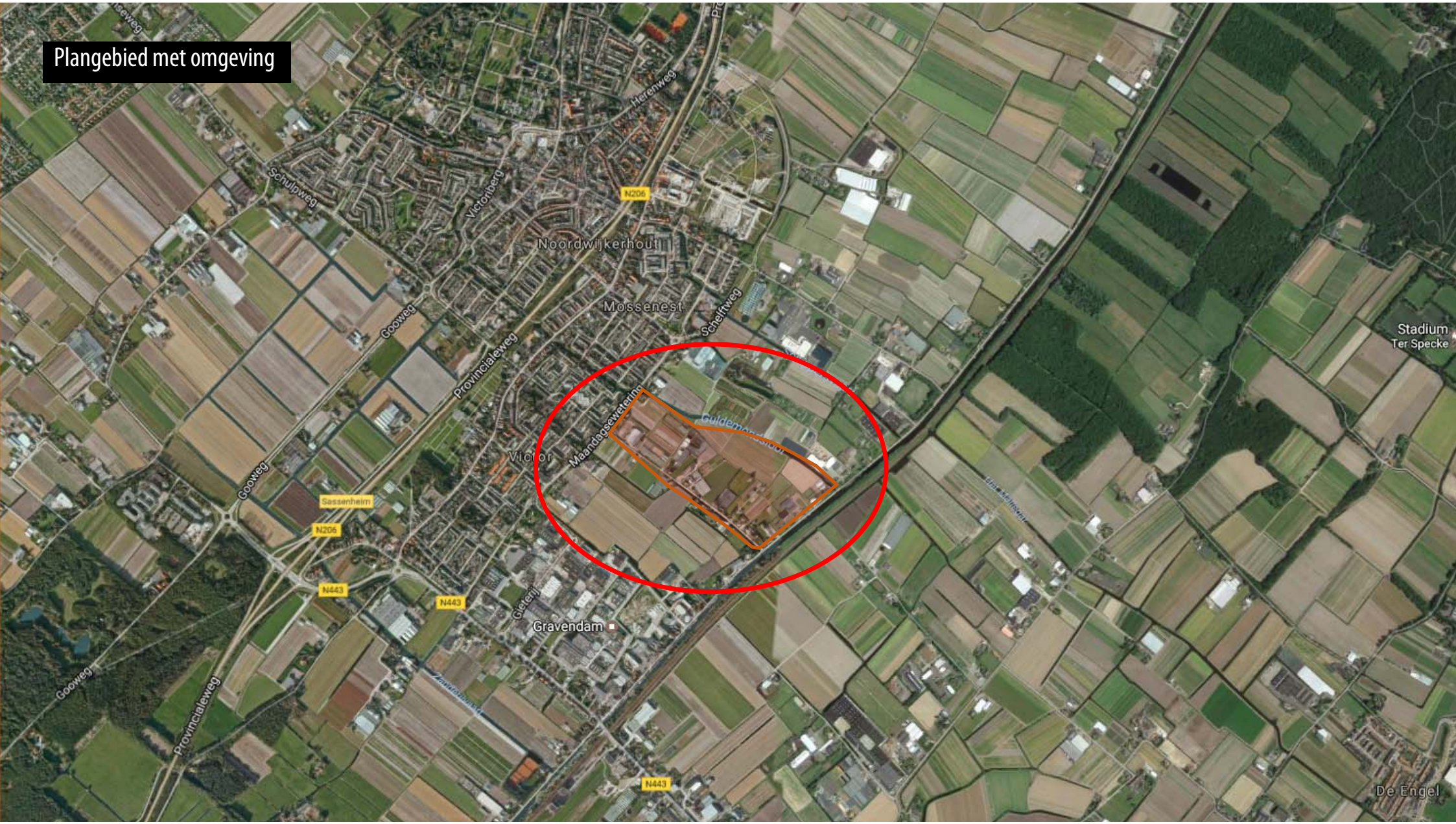
Pilarenlaan, Noordwijkerhout

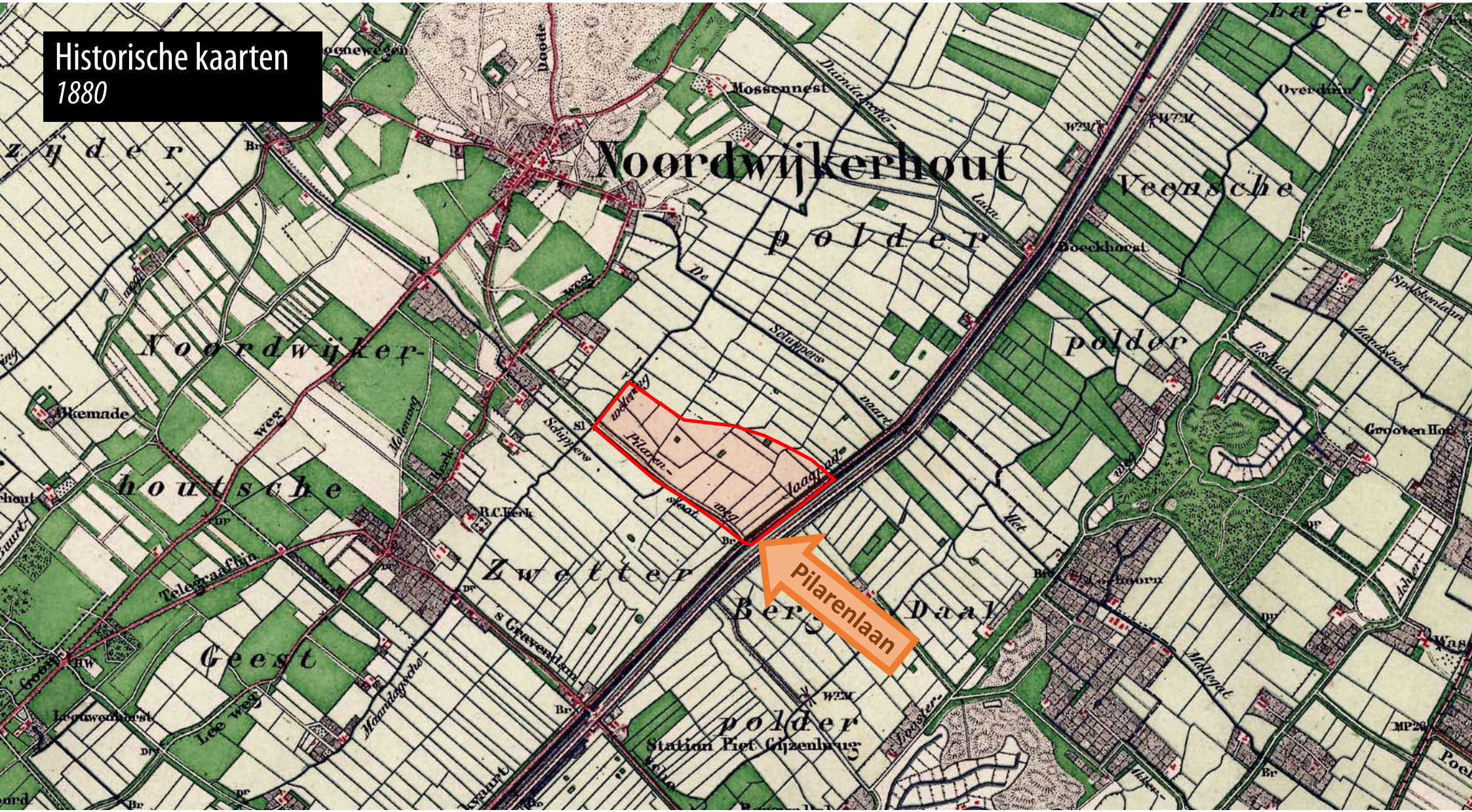
Stedenbouwkundige verkenning

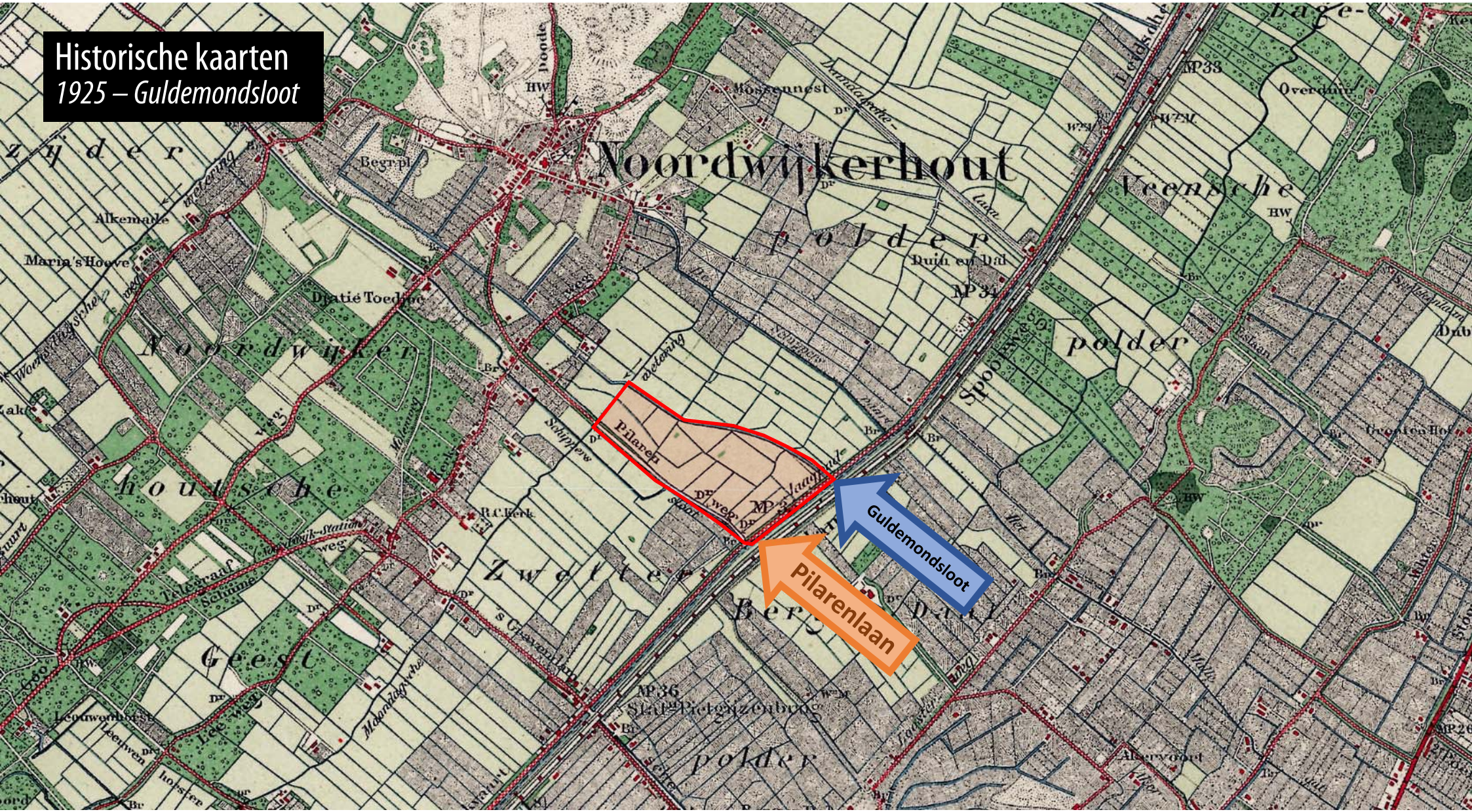
mei 2018

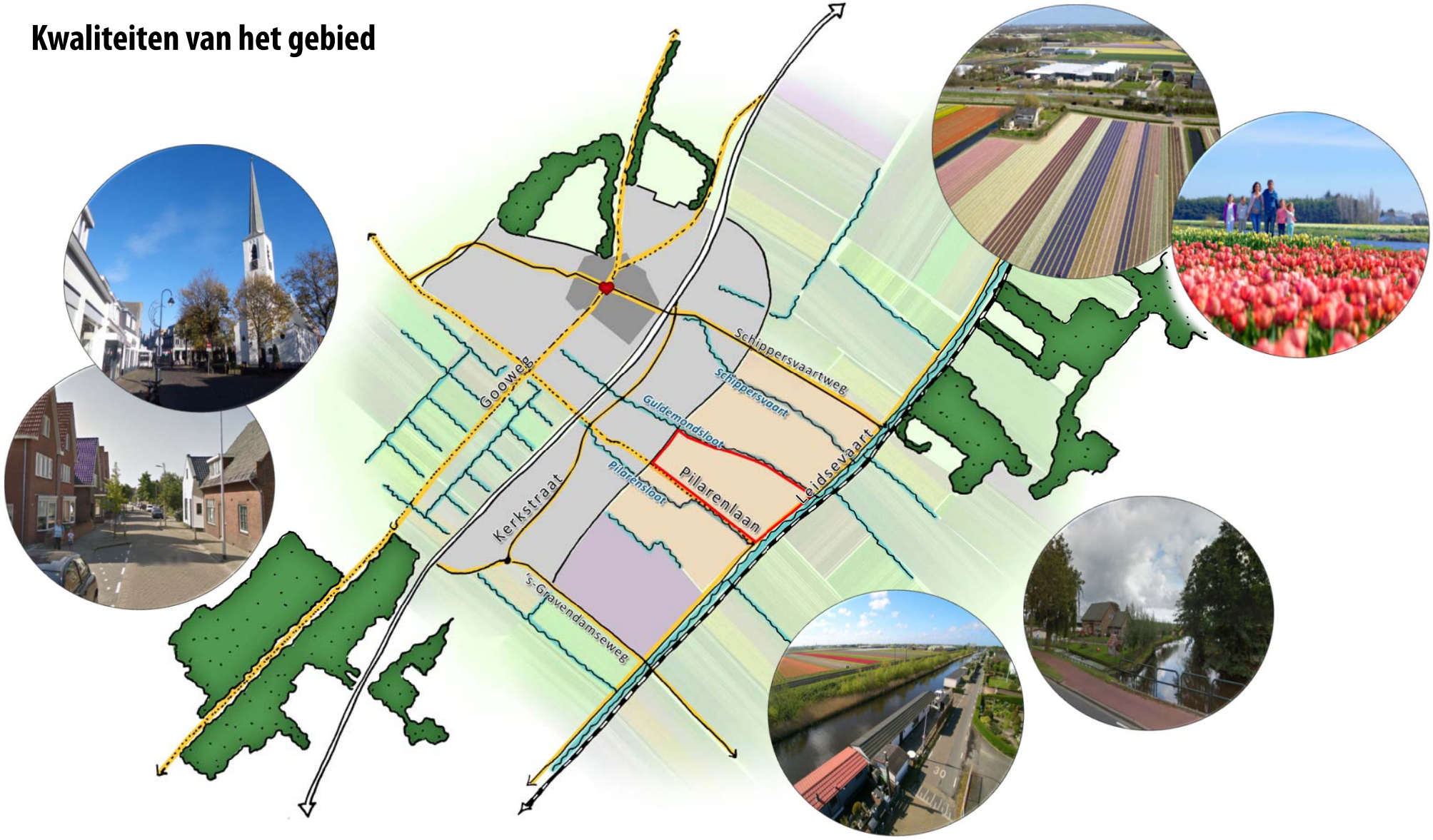
KUIPER COMPAGNONS

Plangebied met omgeving
Herenweg
Schulpweg
Victoriberg
N206
Noordwijkerhout
Mossenest
Schelftweg
Gooweg
Provincialeweg
Maandagsewetering
Victor
Sassenheim
N206
N443
N443
Gieterij
Gravendam
N443
Stadium
Ter Specke
De Engel

Historische kaarten
1880
Noordwijkerhout
polder
Veensche
Noordwijker-
houtsche
Geest
Zwetter
polder
Daal
Pilarenlaan

Historische kaarten
1925 – Guldemondsloot
Noordwijkerhout
polder
Pilaren
Guldemondsloot
Pilarenlaan

Kwaliteiten van het gebied

Het plangebied wordt begrensd door:

- Pilarenlaan
- Guldenmondsloot
- Maandagsewetering
- Leidsevaart

Noordoostelijke begrenzing:
Watergang Guldenmondsloot

Noorwestelijke begrenzing en hoofontsluitingsweg: Maandagsewetering

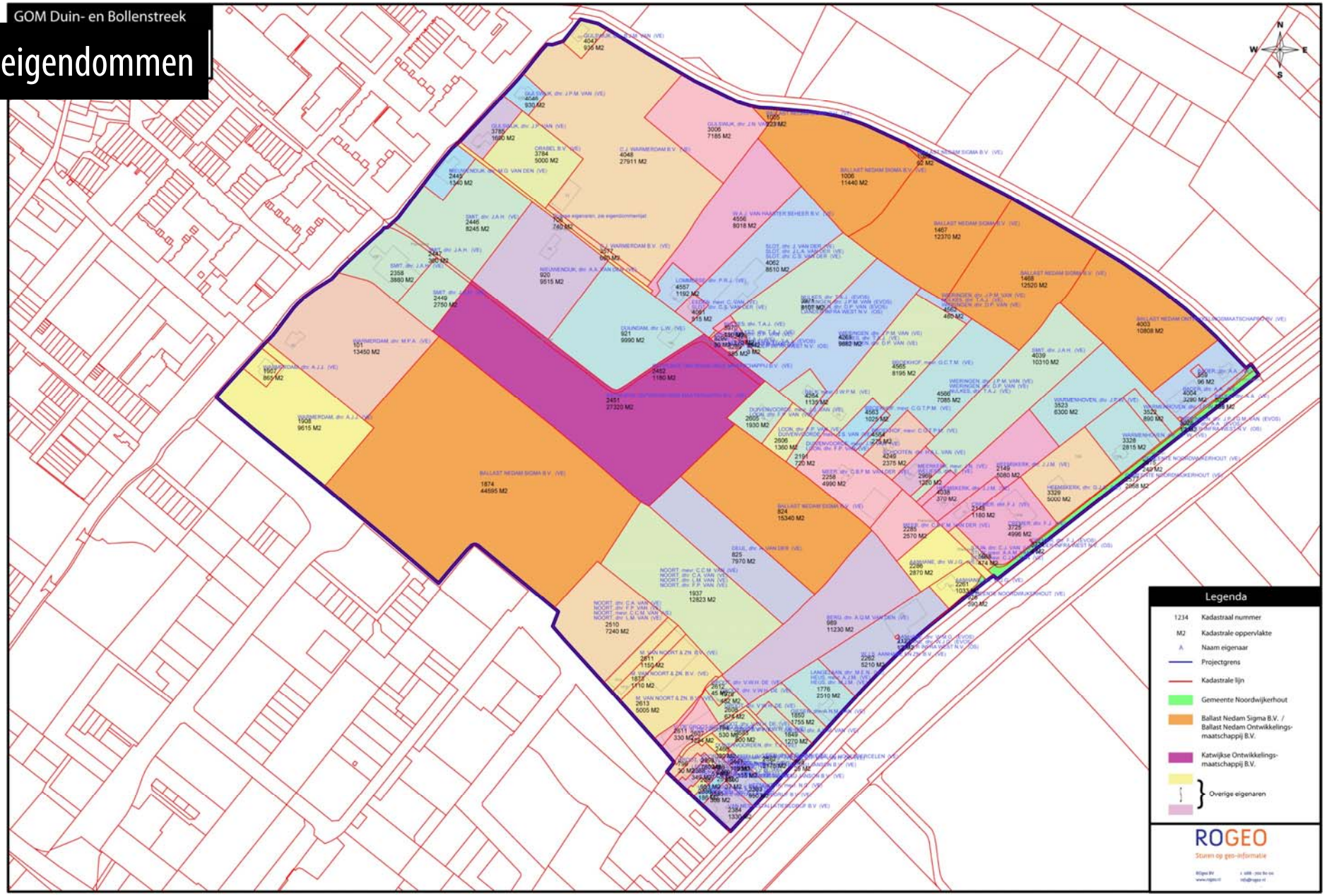
Zuidoostelijke begrenzing plangebied:
Leidsevaart

GOM Duin- en Bollenstreek

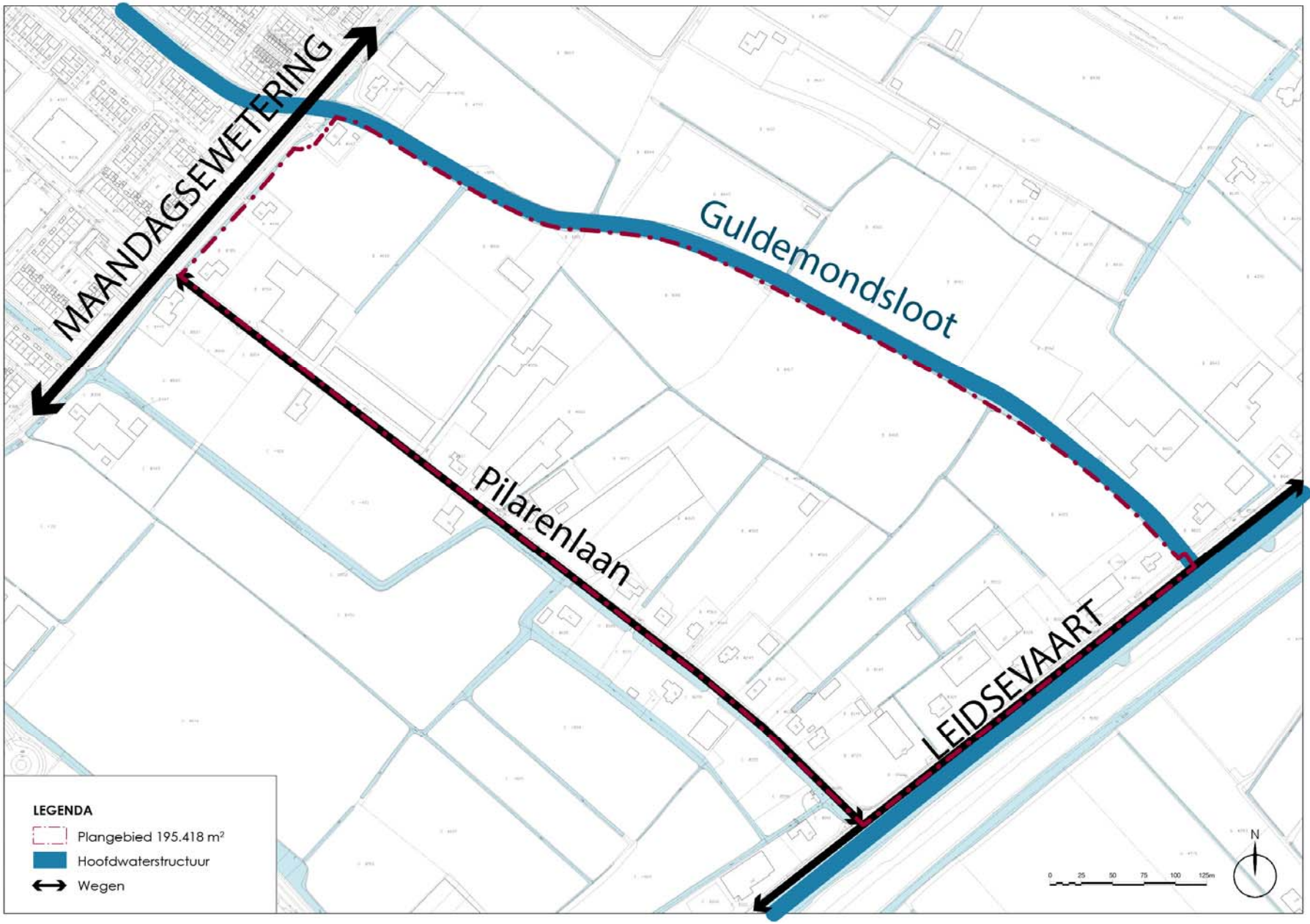
Huidige grondeigendommen

Bij de opzet en fasering speelt grondeigendom een belangrijke rol

Plangebied

Watergangen en wegen

Deelgebieden

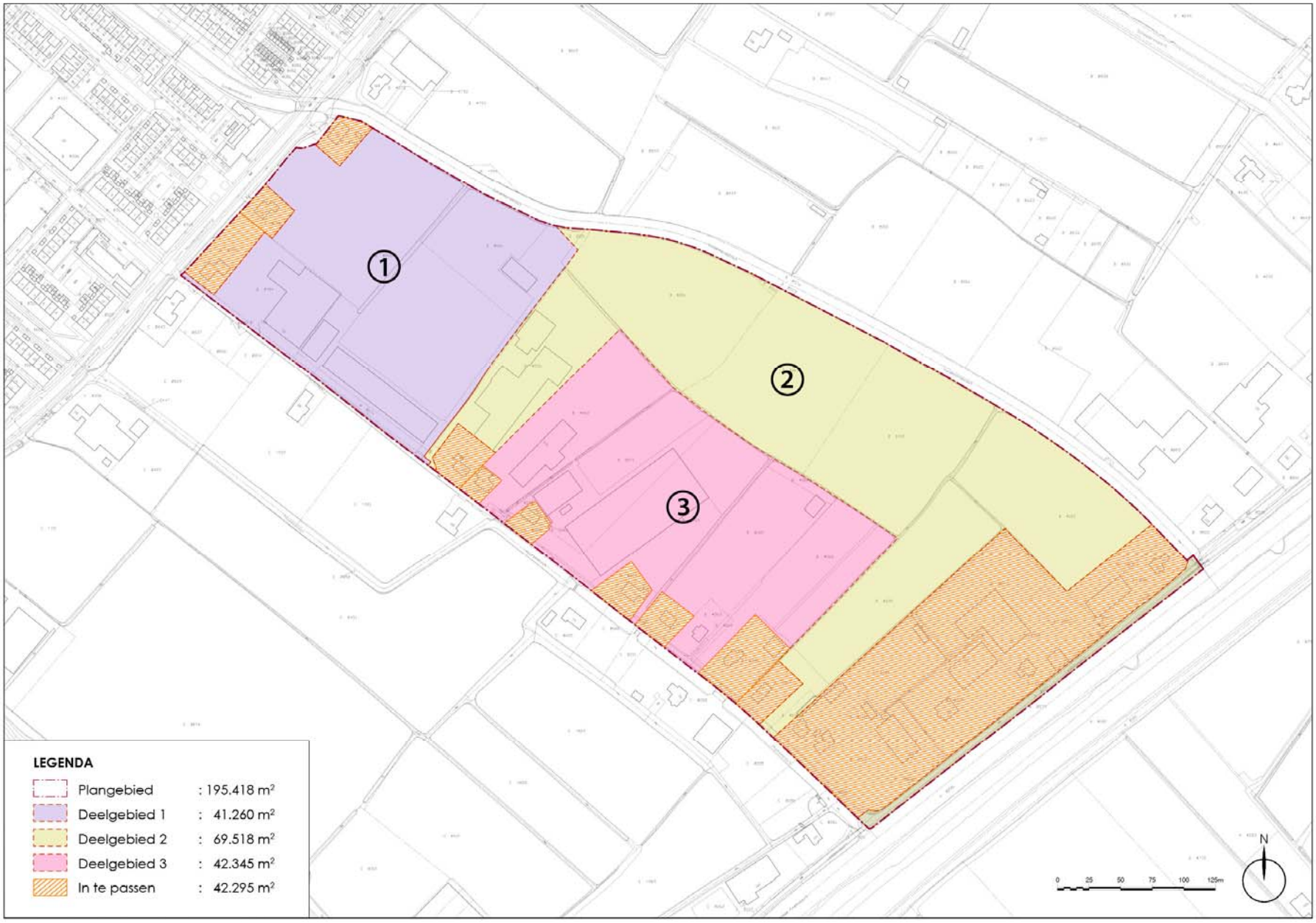
Gefaseerde / modulaire ontwikkeling in samenhang met grondeigendom

In tijdsvolgorde:

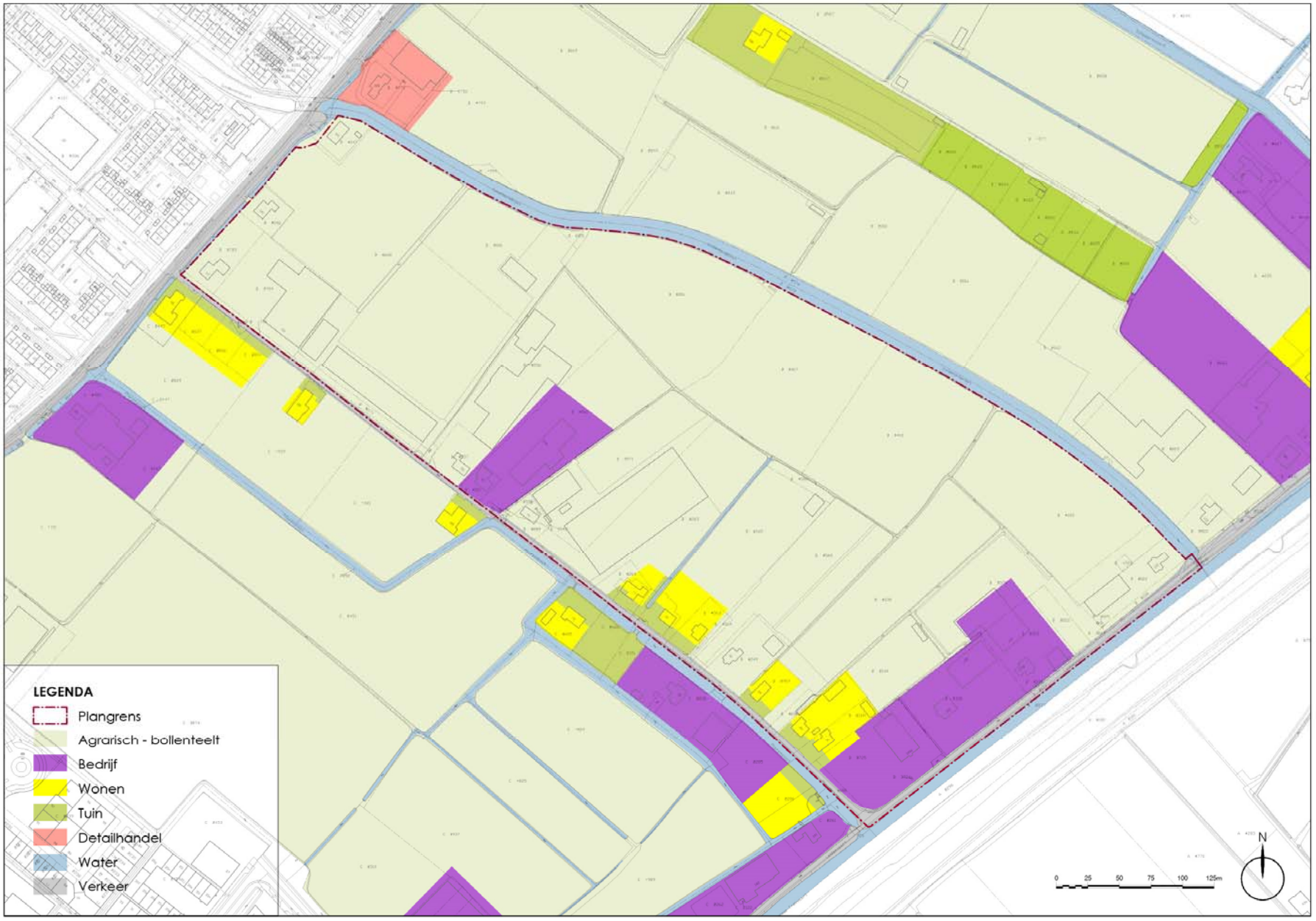
fase 1: deelgebied 1
fase 2: deelgebied 2
Fase 3: deelgebied 3

Na elke fase is sprake van een afgerond geheel. Ook al zou de volgende fase niet gerealiseerd worden.

De fases 1 en 2 lijken goed realiseerbaar. Ontwikkelingsmogelijkheid fase 3 is onzeker.

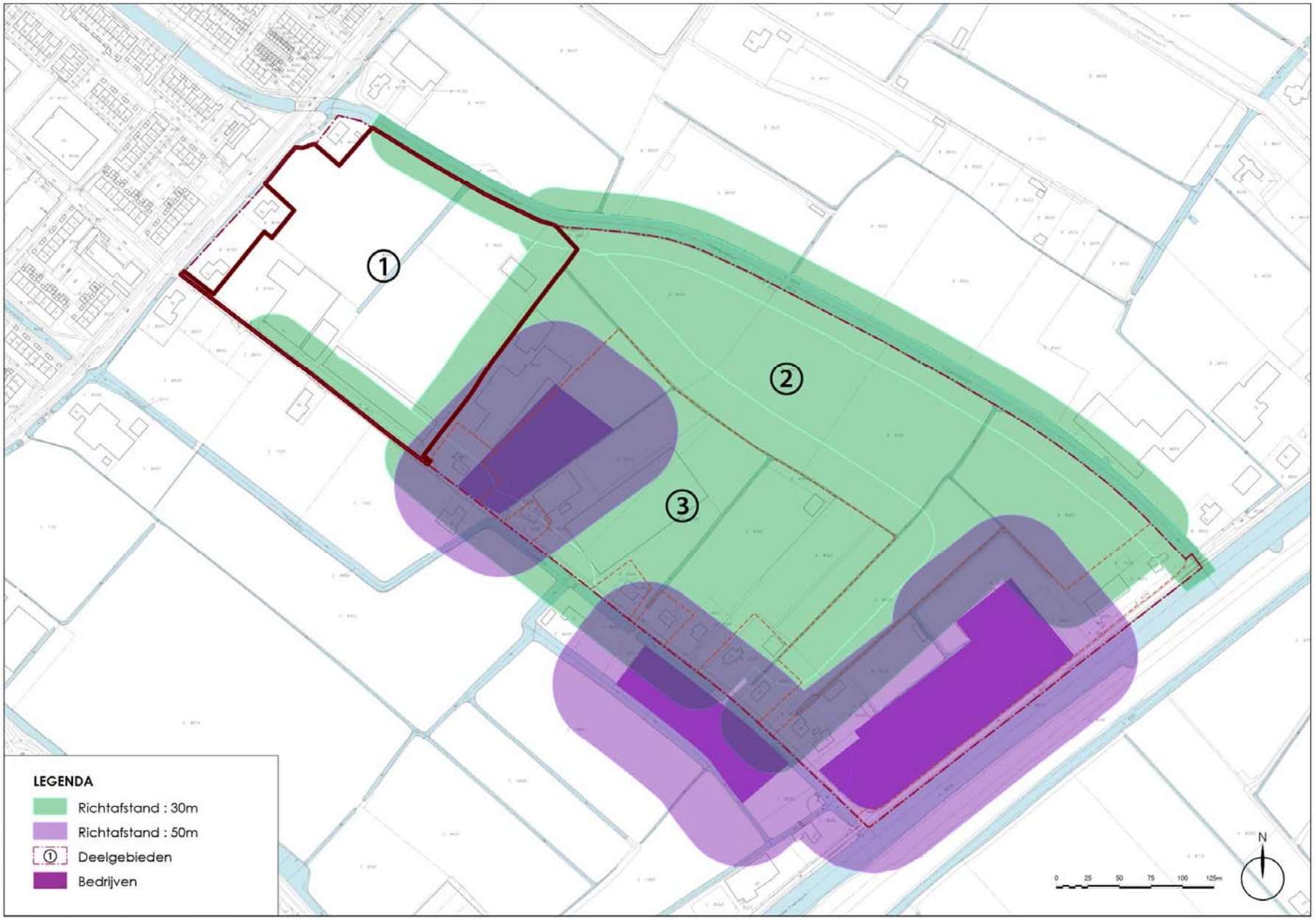

Vigerend bestemmingsplan

Milieucontouren Deelgebied 1

Bij de planvorming en bij de verdere uitwerking wordt rekening gehouden met de aanwezige milieucontouren

Milieucontouren
Deelgebied 2

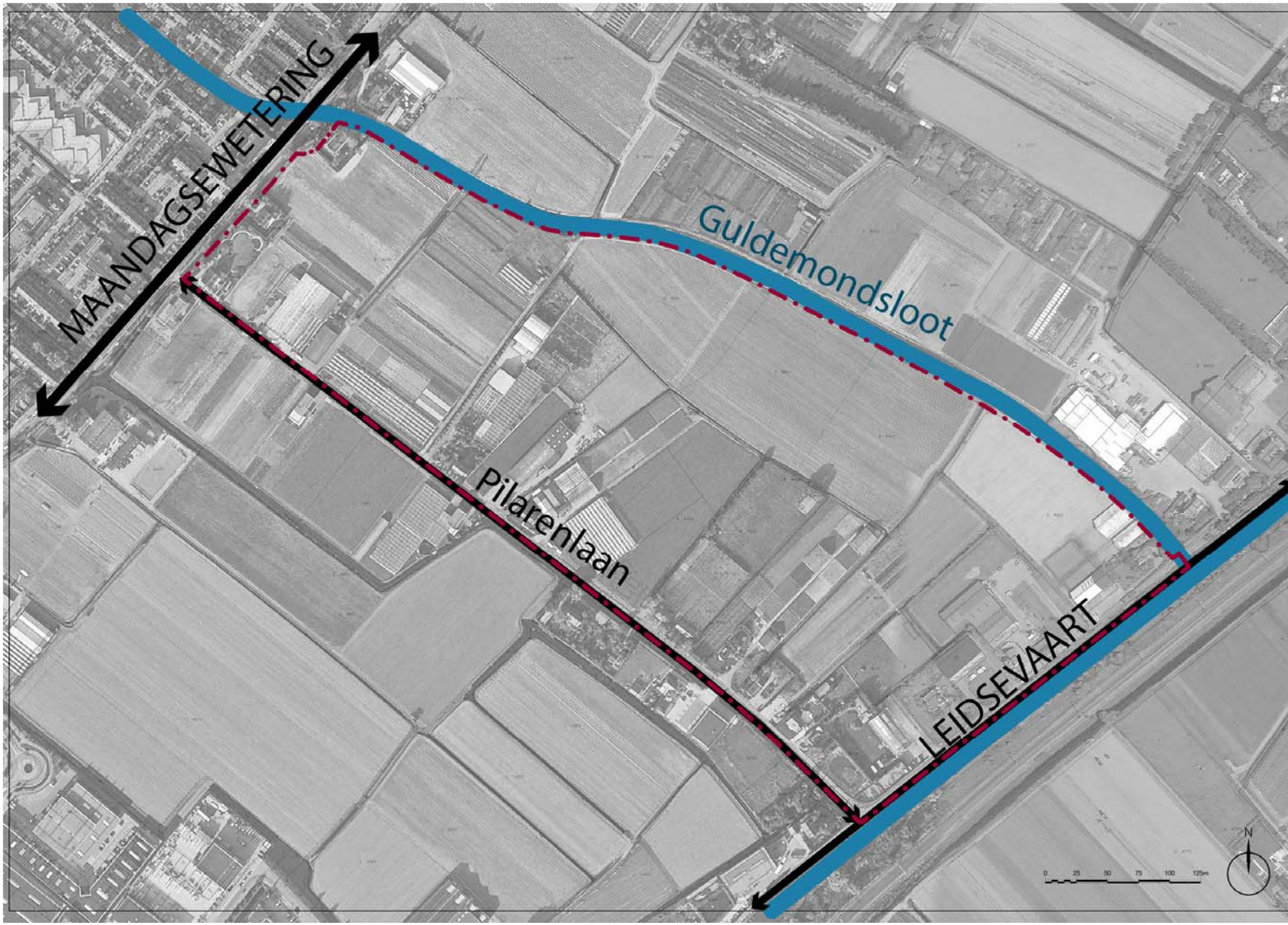

Milieucontouren
Deelgebied 3

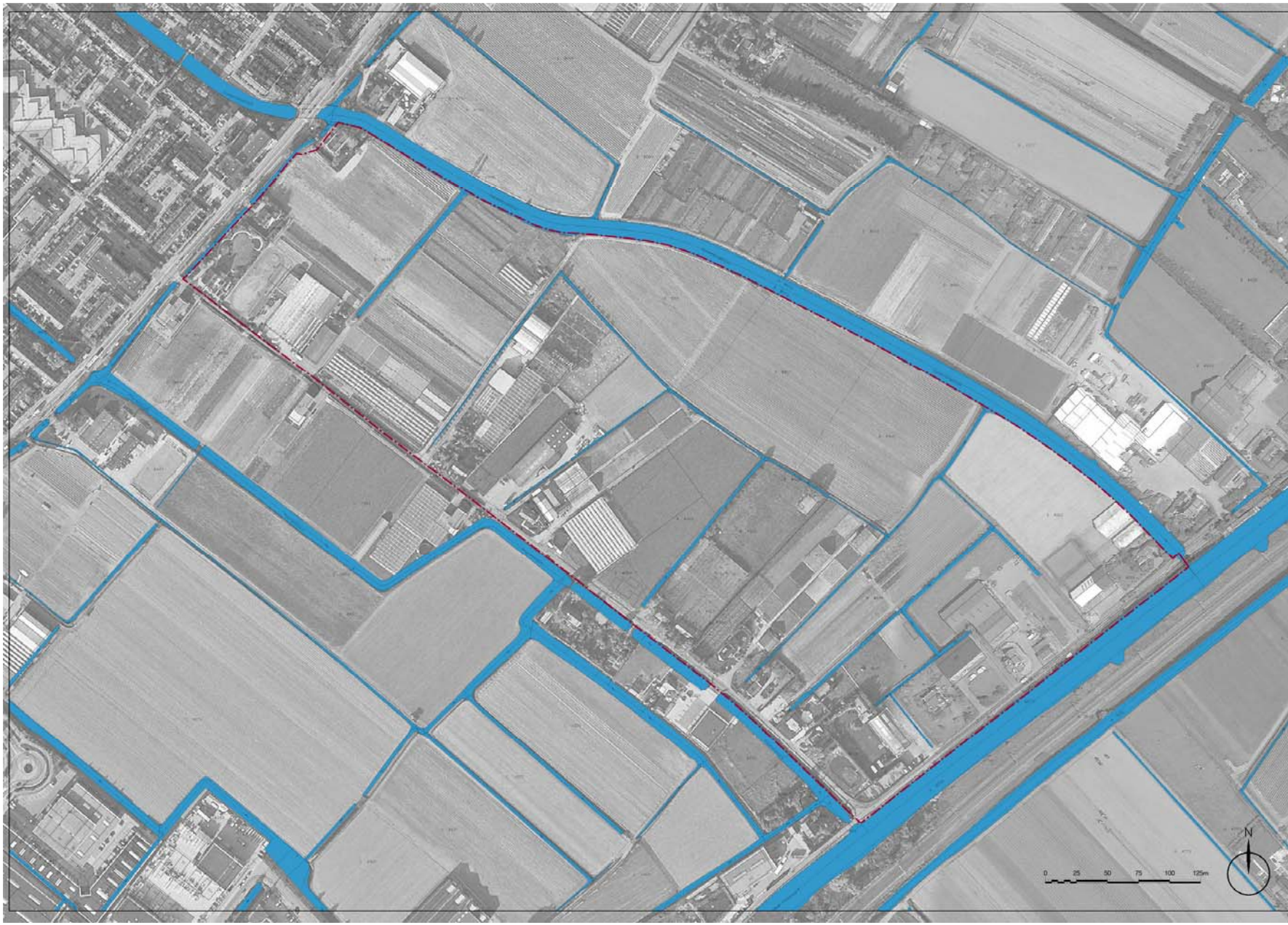

Bouwstenen schetsontwerp

Huidige opbouw plangebied met wegen, waterlopen en bebouwing

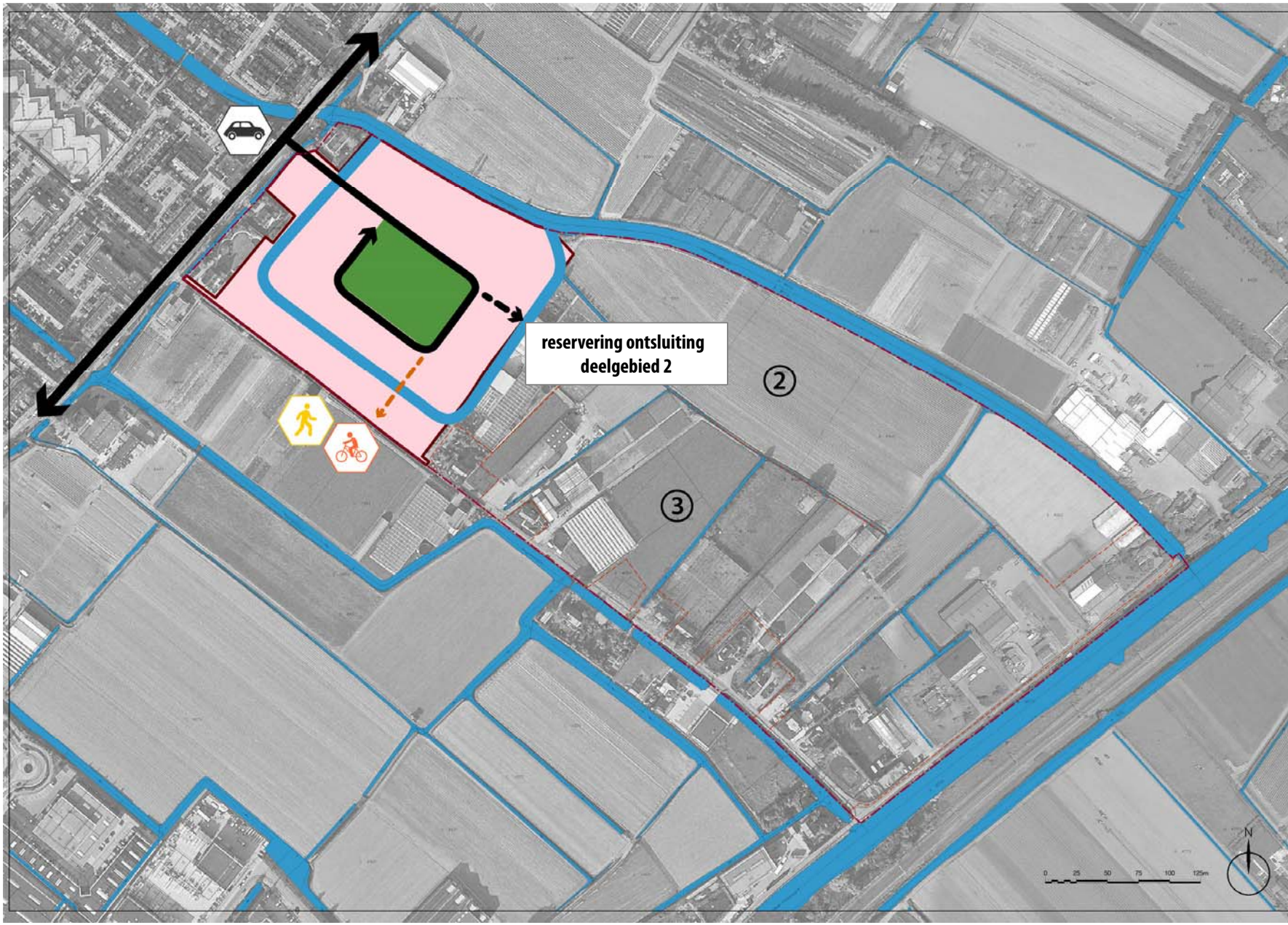

Waterstructuur

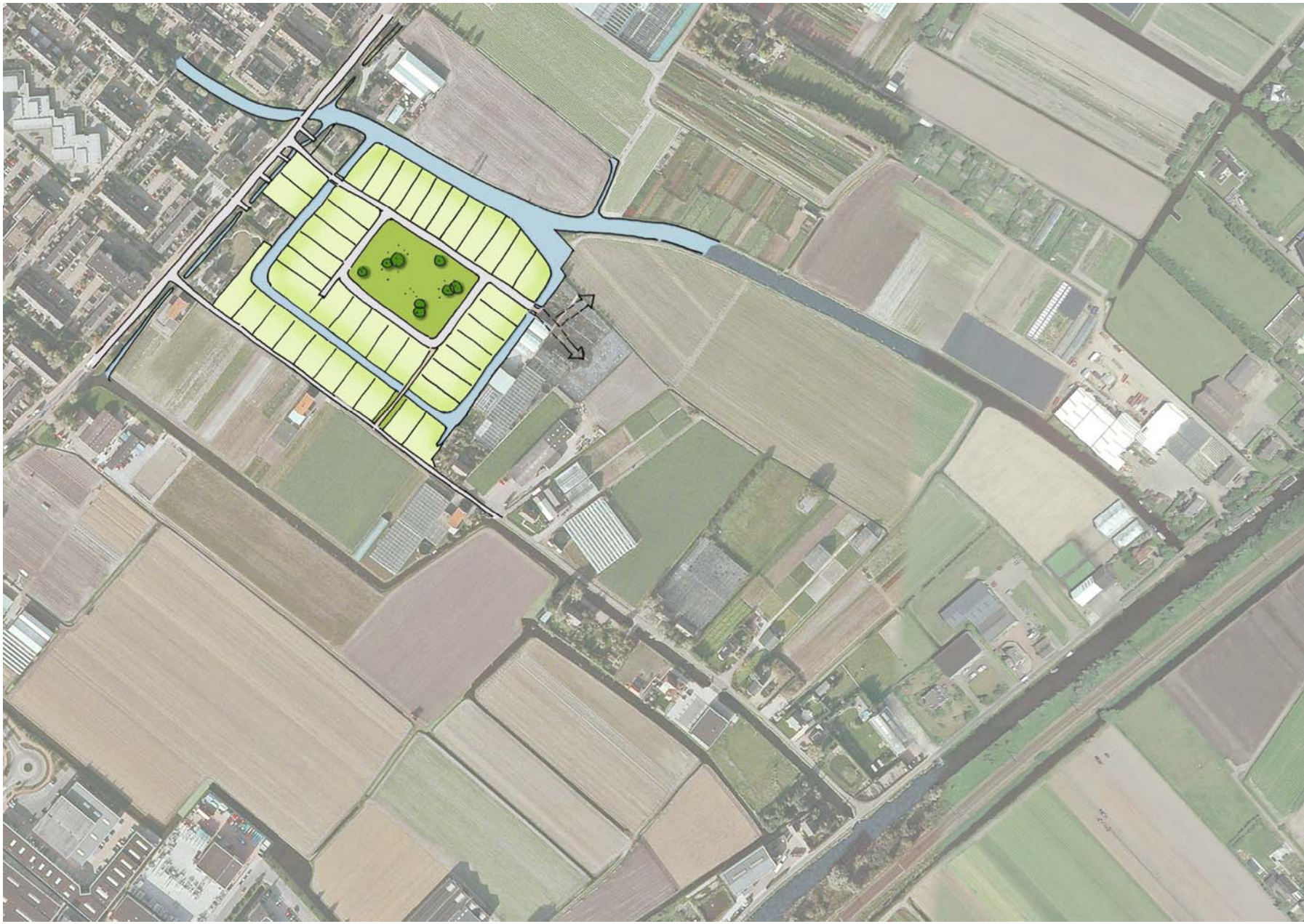
Ontsluitingsprincipe FASE 1

- Ontsluiting via Maandagsewetering
- Langzaamverkeersroute naar de Pilarenlaan
- Reservering voor ontsluiting naar deelgebieden 2 en 3 behouden.
- Bestaande waterstructuur verbreden
- Lintbebouwing langs de Pilarenlaan
- Wonen rondom groene hof en aan het water

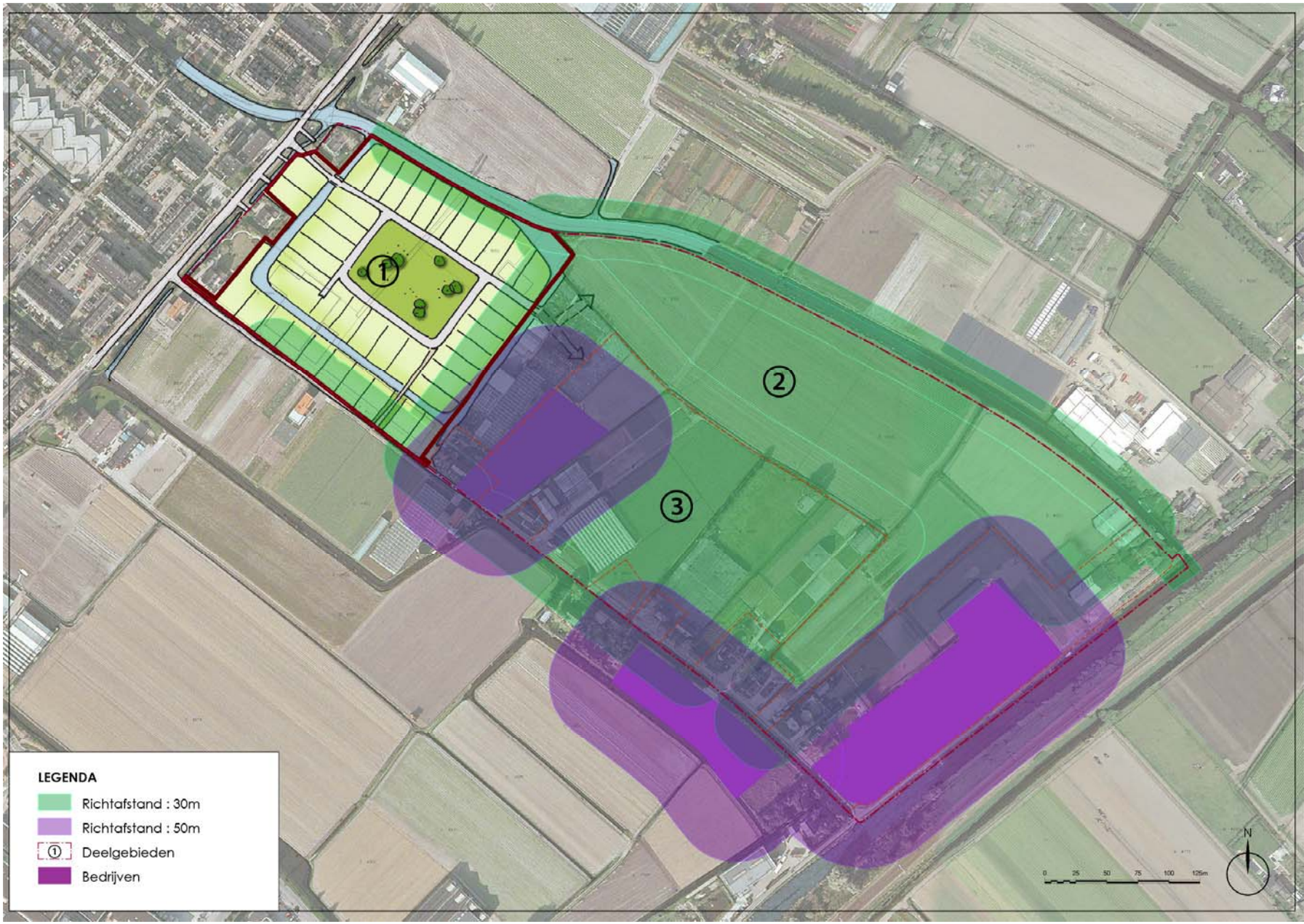
FASE 1

- Deelgebied 1
- 50 woningen

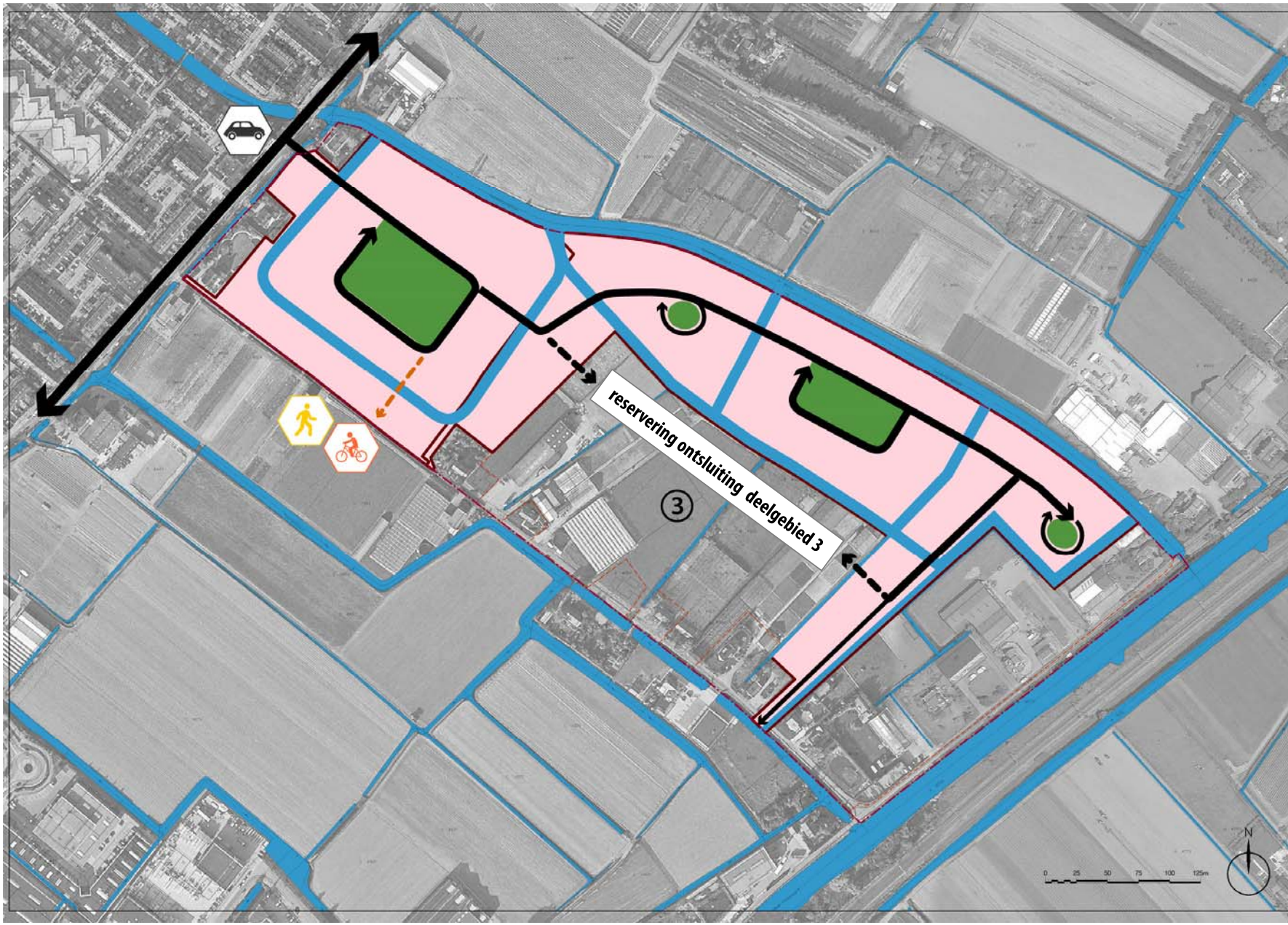
Milieucontouren

- Fase 1

Ontsluitingsprincipe FASE 1 & 2

- Ontsluiting via Maandagsewetering
- Langzaamverkeersroutes + calamiteitenverkeer naar Pilarenlaan
- Reservering voor ontsluitingen deelgebied 3
- Bestaande waterstructuur verbreden
- Wonen rond groene hofjes en aan het water

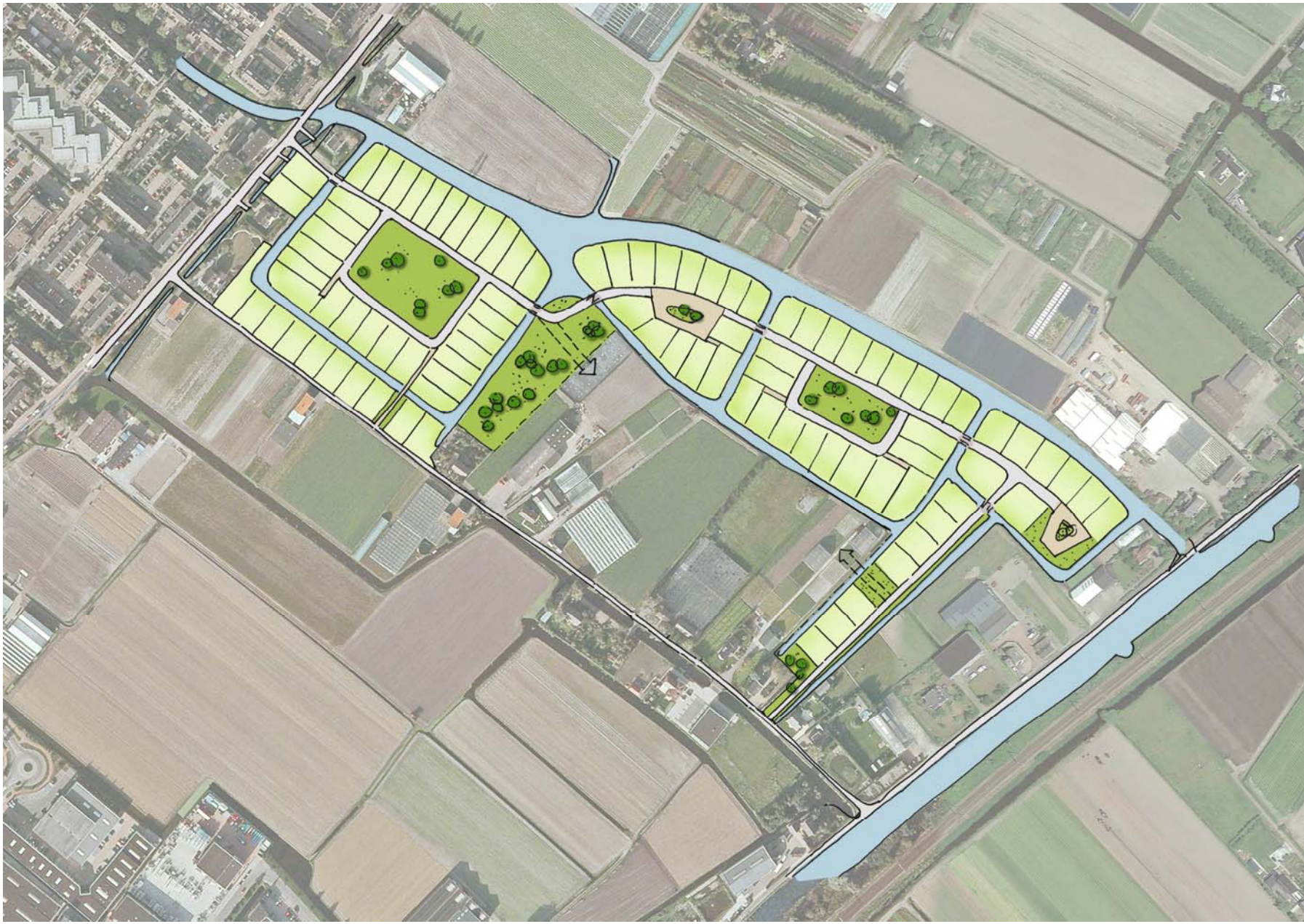

FASE 1+2

- Deelgebieden 1 & 2
- FASE 1 : 50 woningen

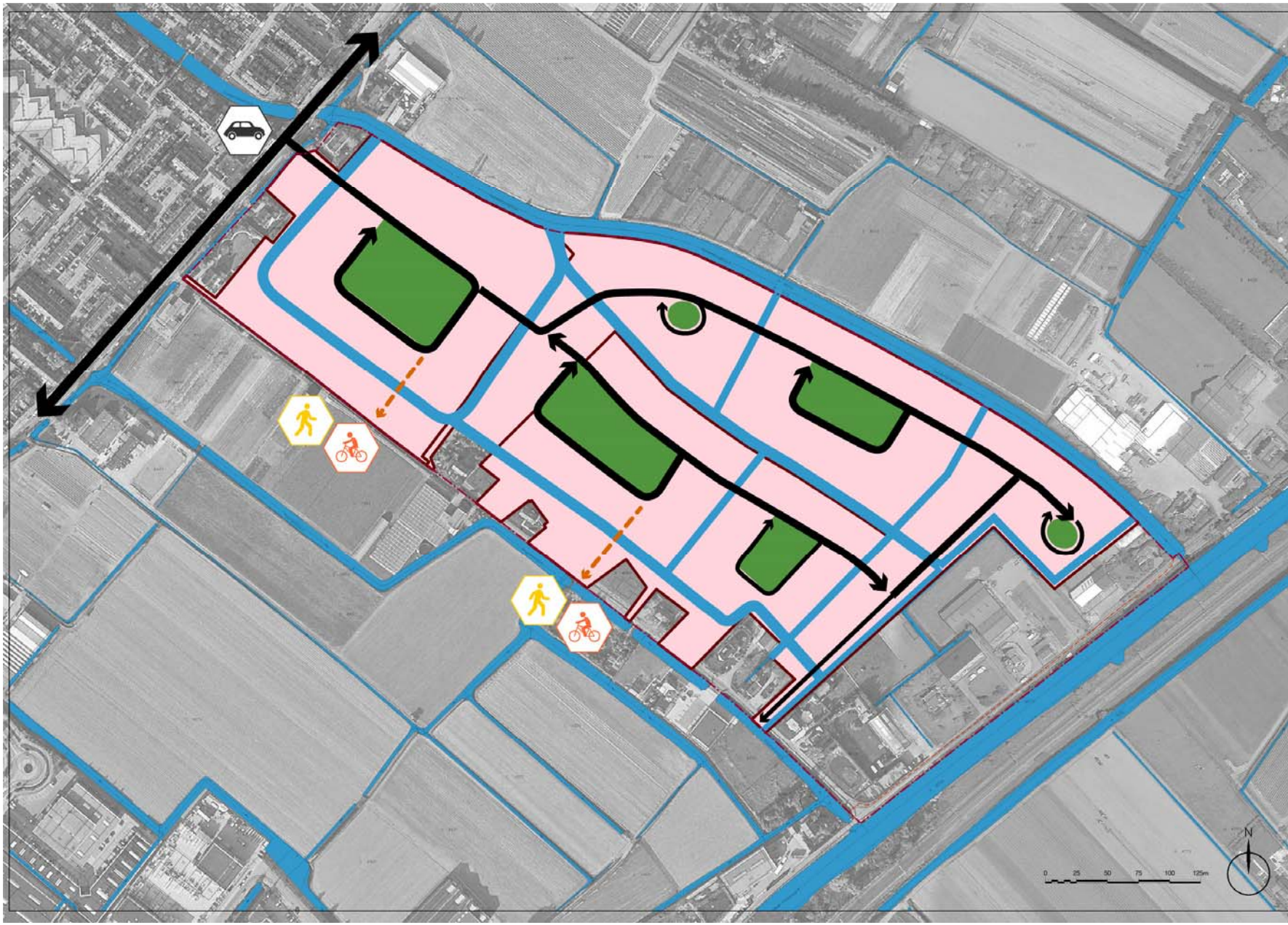
  FASE 2 : 50 woningen

  TOTAAL: 100 woningen

Ontsluitingsprincipe FASE 1, 2 & 3

- Ontsluiting via Maandagsewetering
- Wonen rondom groen hofjes
- Bestaande waterstructuur verbreden
- Wonen aan het water
- Langzaamverkeersroutes naar de Pilarenlaan

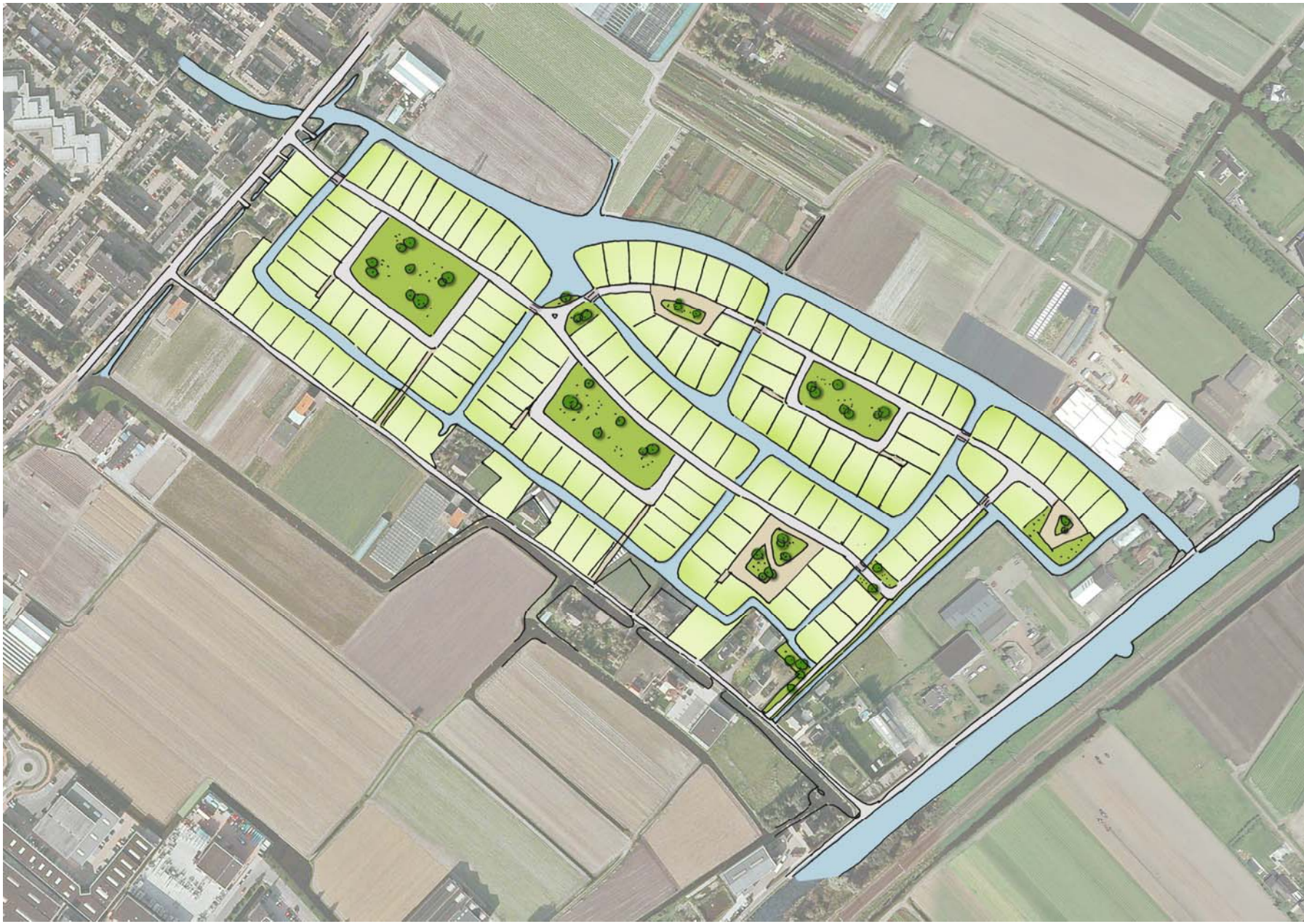
FASE 1+2+3

- Deelgebieden 1, 2 & 3
- FASE 1 : 50 woningen

  FASE 2 : 50 woningen

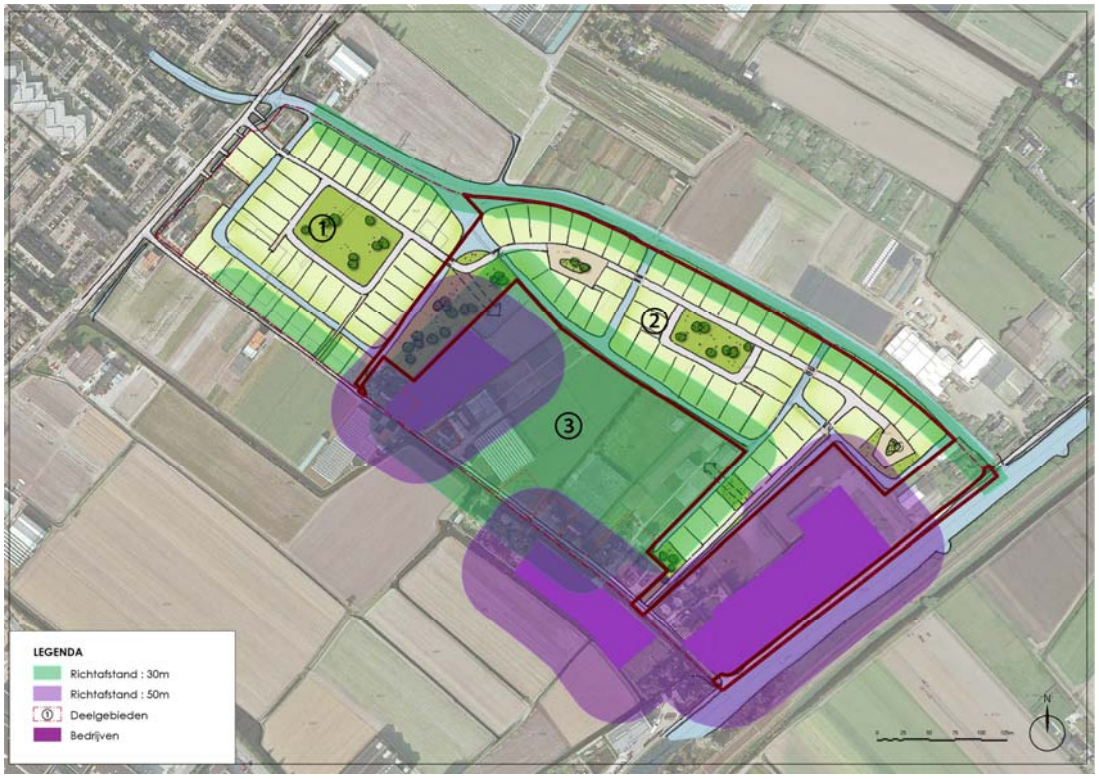
  FASE 3 : 43 woningen

  TOTAAL: 143 woningen

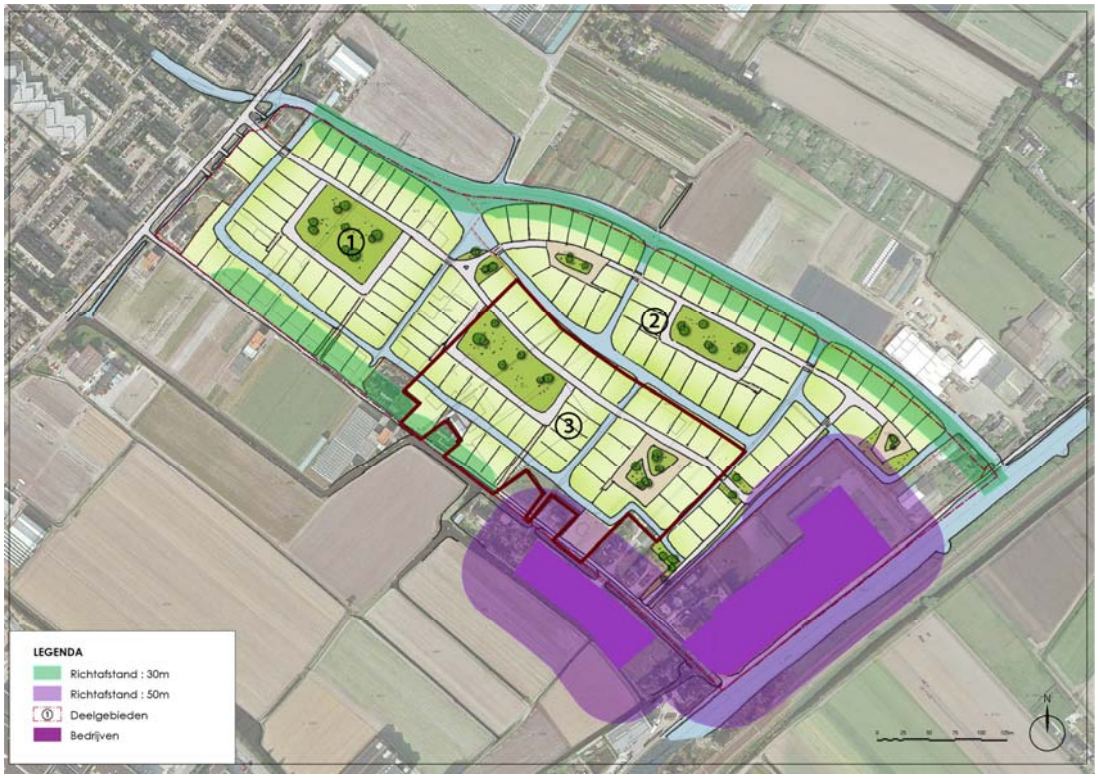

Milieucontouren

Fase 2

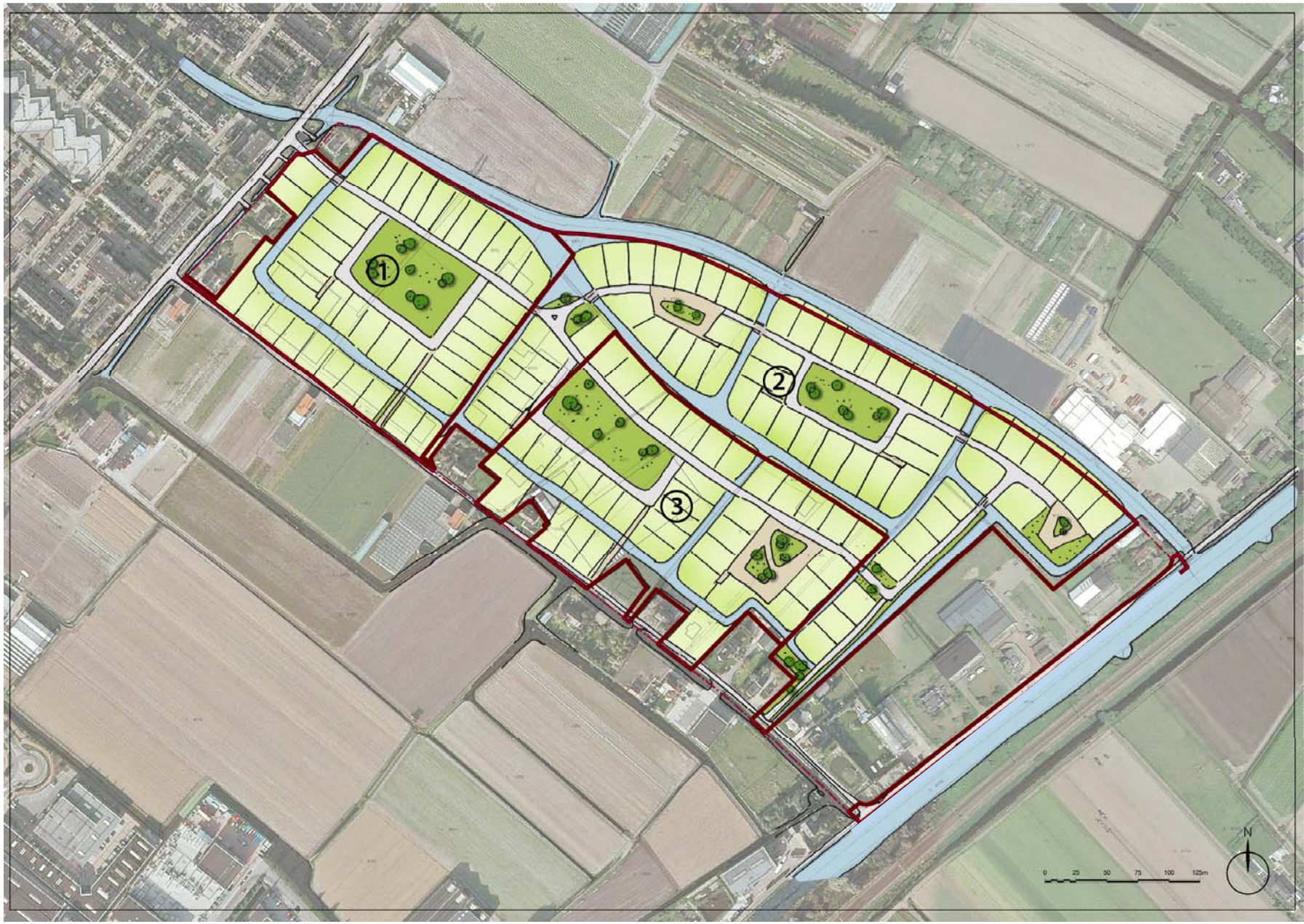
Fase 3

SCHETSPLAN

- Deelgebieden 1, 2 & 3
- FASE 1 : 50 woningen
  FASE 2 : 50 woningen
  FASE 3 : 43 woningen
  TOTAAL: 143 woningen

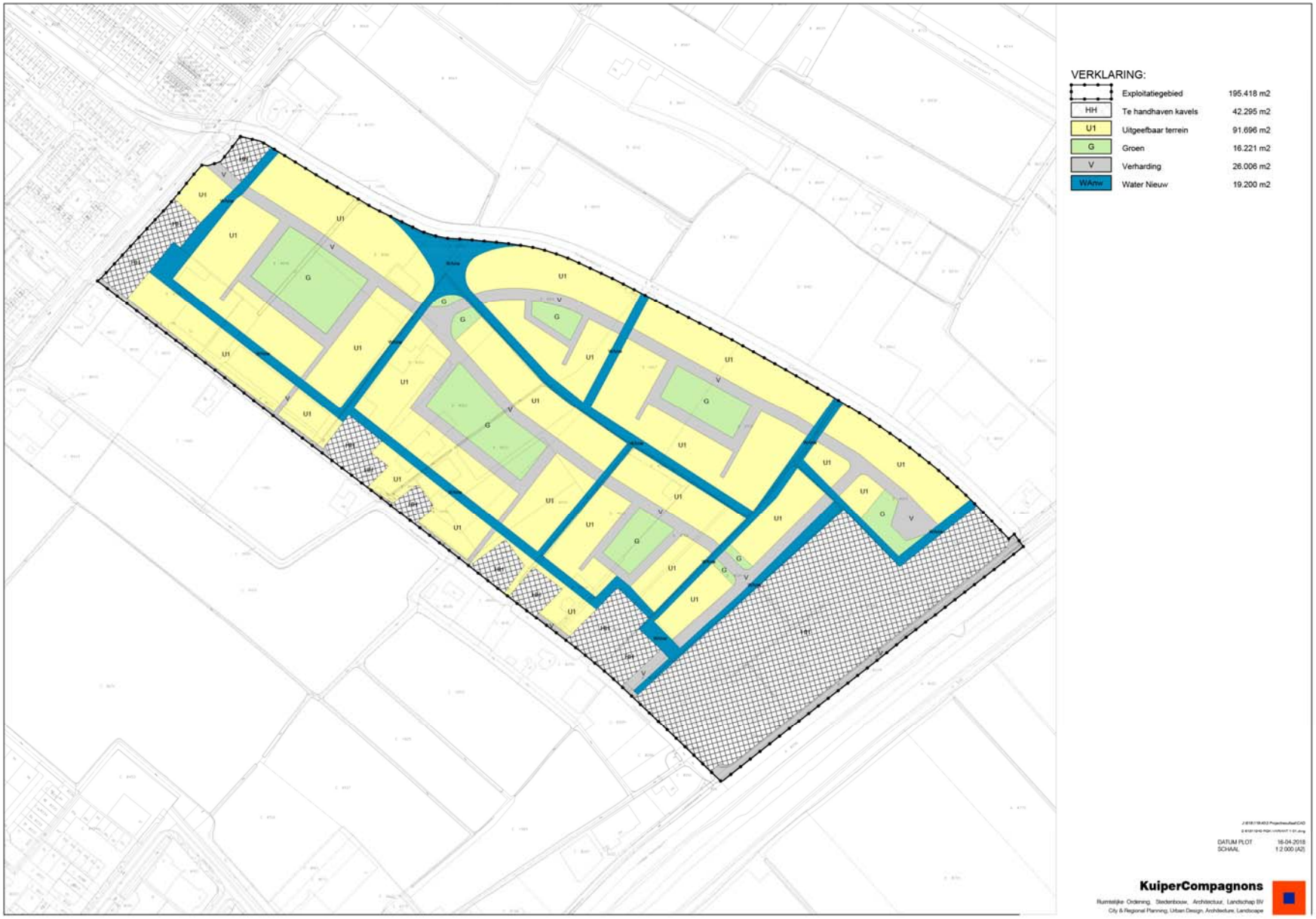
- Fase 1 en fase 2 lijken goed realiseerbaar
- Voor fase 3 is dat onzeker

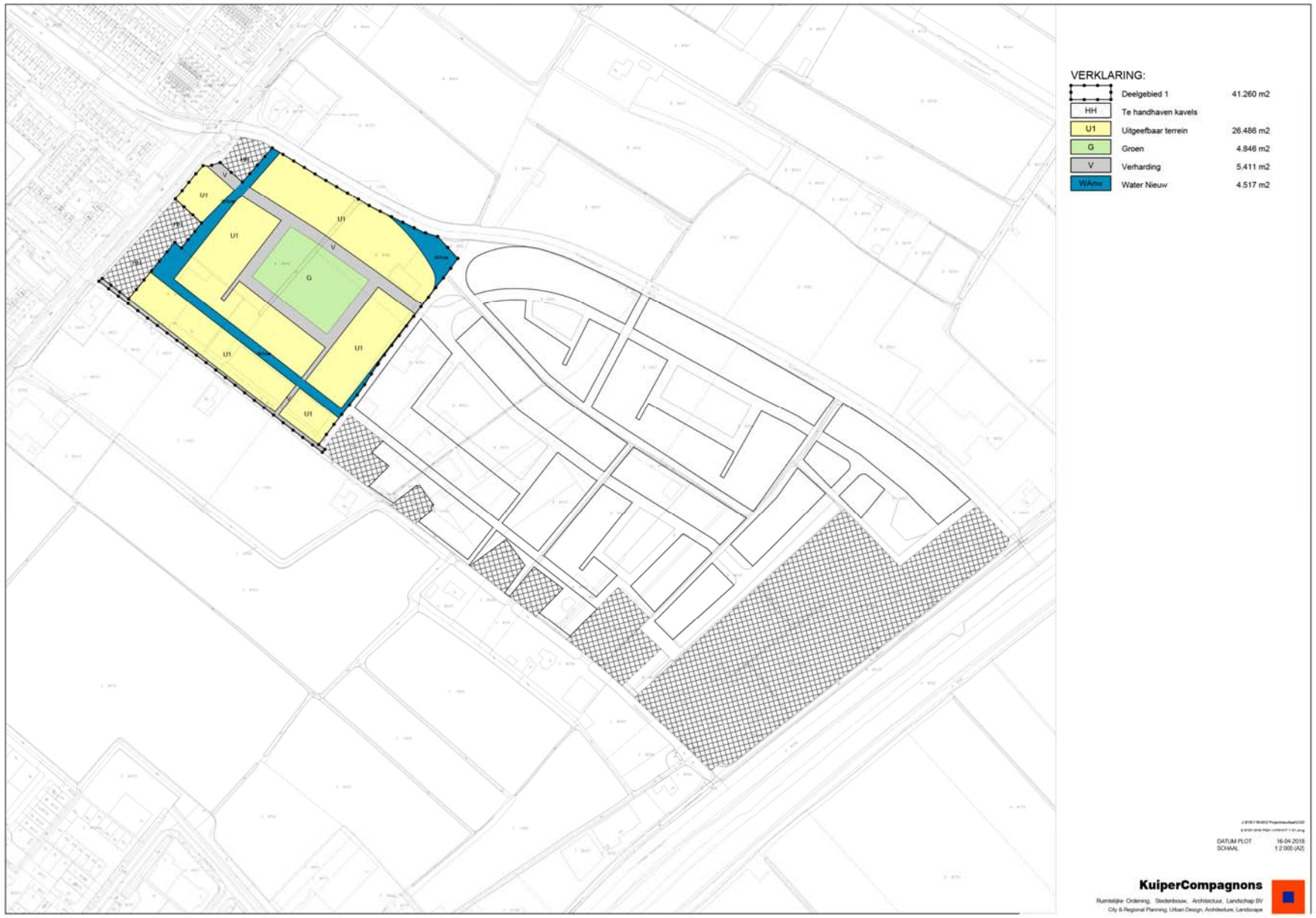
Ruimtegebruikskaart Totaal

Om de economische haalbaarheid te toetsen is het ruimtegebruik bepaald.

Zowel voor het totaal als afzonderlijk per fase

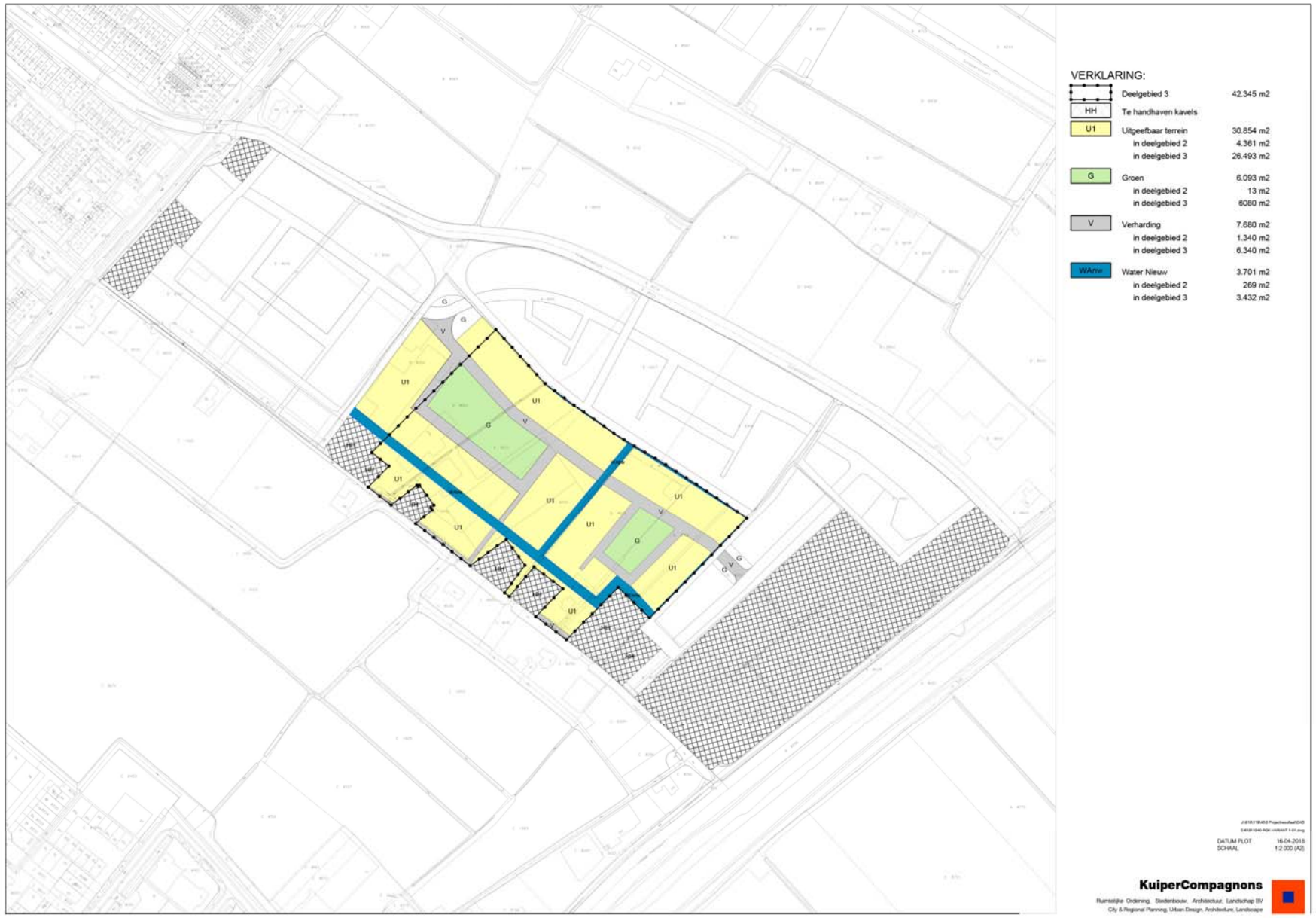
Ruimtegebruikskaart Fase 1

Ruimtegebruikskaart Fase 2

Ruimtegebruikskaart
Fase 3

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-17-44898
INT-18-87764

Datum
27 juni 2018

Opgesteld door
College B&W

Bestemd voor
Gemeenteraad

Memo

Onderwerp: **Variatie in woningbouwprogramma clusterlocatie Pilarenlaan**

Het college heeft de stedenbouwkundige verkenning voor de inpassing van een clusterlocatie voor Greenportwoningen vastgesteld en voorgelegd aan de gemeenteraad ter besluitvorming op 5 juli as. Op 20 juni jl. heeft de commissie Ruimte en Economie het plan besproken. Vanuit de commissie is de vraag gerezen te onderzoeken of de bouw van appartementen in clusterlocaties voor Greenportwoningen als de Pilarenlaan mogelijk kan worden gemaakt binnen de kaders die de ISG stelt. Het college heeft in samenwerking met GOM een eerste exercitie gedaan naar de financieel-economische en beleidsmatige haalbaarheid van bovenstaande vraag.

Financieel-economische haalbaarheid
Voor de clusterlocatie Pilarenlaan is in de afgelopen maanden intensief met grondeigenaren onderzocht of deze locatie financieel-economisch haalbaar kan zijn. Op basis van deze consultatie wordt een clusterlocatie van 143 Greenportwoningen haalbaar geacht. Voorwaarde hierbij is een redelijke inbrengwaarde van de grond door grondeigenaren.

GOM en de gemeente hebben een eerste indicatieve vergelijkingsberekening gemaakt voor fase 1 van de beoogde clusterlocatie voor Greenportwoningen aan de Pilarenlaan met als doel te bekijken of appartementengebouwen financieel-economisch haalbaar kunnen zijn. In deze berekening is naast elkaar gezet welke opbrengst voor de herstructurering appartementen zullen genereren ten opzichte van de opbrengsten voor Greenportwoningen. Op basis van deze berekening blijkt dat de opbrengstpotentie voor appartementen in het buitengebied te laag is om binnen de (financiële) randvoorwaarden van de ISG een haalbaar plan te krijgen. Naast de opbrengst dient binnen de ISG kaders bollengrondcompensatie plaats te vinden evenals een afdracht voor bouwtitels. De opbrengst is dusdanig laag dat er na aftrek van deze kosten een negatief saldo ontstaat en de realisatie van appartementen in het buitengebied daarmee financieel-economisch onhaalbaar wordt. De berekening is vertrouwelijk en is indien gewenst in te zien bij de griffie.

Beleidsmatige haalbaarheid
Op basis van het vigerende ISG beleid (ook vastgesteld door de gemeenteraad van Noordwijkerhout in 2016) en de vigerende Verordening Ruimte van de Provincie worden er geen woningen in het buitengebied van de Bollenstreek toegestaan. Op dat beleid geldt slechts één uitzondering: namelijk 600 zgn. Greenportwoningen. Een ander type woningen of zelfs een ander woningbouwprogramma vergt aanpassing van dat beleid en dat zou betekenen dat eerst de zes ISG gemeenteraden daarmee zouden moeten instemmen en daarna nog Gedeputeerde Staten en Provinciale Staten van Zuid-Holland. Een dergelijk aanpassingsproces zal minimaal 1 tot 2 jaar in beslag nemen zonder op voorhand zekerheid te hebben over de uitkomst. Voor de clusterlocatie Pilarenlaan betekent dit vertraging en uitstel van een lange periode, hetgeen de herstructurering (en de gewenste versnelling daarvan) waar de zes bollengemeenten hard aan werken niet ten goede komt.

PARTIJ VAN DE ARBEID
Afdeling Noordwijkerhout/De Zilk

WAAR EEN WIL IS, IS EEN WEG
Reactie fractie PvdA op de notitie m.b.t. het onderzoek naar de financiële en beleidsmatige aspecten van eventuele appartementenbouw in het kader van de stedenbouwkundige verkenning voor het gebied Pilarenlaan.

Financieel economische haalbaarheid.
In de notitie van het college wordt gesteld dat de opbrengstpotentie voor appartementen in het buitengebied te laag is om binnen de (financiële) randvoorwaarden van de ISG een haalbaar plan te krijgen.
Als initiatiefnemers (PvdA) hebben wij de vertrouwelijke notitie ingezien en merken op dat daar het een en ander op valt af te dingen. Het cijfermatige deel van de notitie is vertrouwelijk wat het lastig maakt om in deze reactie daar concreet op in te gaan. Maar een paar kanttekeningen, die wel in de openbaarheid behandeld kunnen worden, willen we de Raad niet onthouden.
In de notitie van het college wordt in deelgebied 1 het totale pakket van 41 grondgebonden GOM-woningen omgewisseld voor 41 appartementen.
Doorrekening leidt in dat geval tot de conclusie dat de opbrengst dusdanig laag is dat er na aftrek van de kosten een negatief saldo ontstaat en de realisatie van appartementen in het buitengebied daarmee financieel-economisch onhaalbaar wordt.
Echter, deze rigide vorm van inwisselen van grondgebonden woningen in appartementen is door ons nooit zo bedoeld. In fase 1 kun je prima tot een mix komen van appartementenbouw en grondgebonden woningen *(zie bijlage – positie appartementengebouwen is slechts een voorbeeld. Een beetje architect en/of stedenbouwkundige weet hier wel raad mee.)*
Als bijv. wordt uitgegaan van 2 appartementengebouwen van 11 woningen waarvan 2 dakwoningen/penthouses (als voorbeeld is Sancta Maria gebruikt), gebouwd op een perceel ter grootte van 2 x 5 woningen gecombineerd met de resterende 31 grondgebonden woningen, dan **leidt zoiets, conform de becijfering uit de vertrouwelijke notitie, tot een opbrengst die ruim € 0,5 miljoen hoger is dan de opbrengst uit uitsluitend grondgebonden woningen.**
De onderliggende cijfers mogen we niet noemen maar die kunt u inzien bij de griffie of kunnen vertrouwelijk worden overlegd.

Beleidsmatige haalbaarheid
Zoals in de notitie van het college is aangegeven worden er op basis van het vigerende ISG beleid en de vigerende Verordening Ruimte van de Provincie geen woningen in het buitengebied van de Bollenstreek toegestaan. Op dat beleid geldt slechts één uitzondering: namelijk 600 zgn. Greenportwoningen.
Gesteld wordt dat een aanpassing van het programma en de bouw van andere type woningen dan de grondgebonden een aanpassing vergt van het beleid.
Maar nergens is in de ISG en in het programma Ruimte van de provincie te vinden wat het woningtype is dat bedoeld wordt. Een definitie van wat een woning is wordt nergens gegeven. Een appartement is ook een woning. **Ergo, aanpassing van het beleid op dit punt is niet aan de orde.**

Is er sprake van aanpassing van het programma? Nee, want het programma gaat over het totaal aantal woningen en niet over het aantal woningen op deze locatie. **Dus ook op dit onderdeel is aanpassing van het beleid niet aan de orde.**

Afzetbaarheid appartementen
Twee makelaars zijn over het voorgaande geconsulteerd. Beiden gaven aan dat de **afzetbaarheid van de appartementen in bedoelde prijsklasse geen enkel probleem zal zijn.**

Namens de PvdA-fractie

Jan Janson

Figuur 1: Voorbeeld van opnemen 2 appartementengebouwen in deelgebied 1 Pilarenlaan. Afmeting appartementengebouwen naar voorbeeld van Sancta Maria op gelijke schaal.

Gemeente Noordwijkerhout

PvdA Nederland Sterker & Socialer

Datum ontvangen
<datum>

Status
<aangenomen/verworpen/ingetrokken>

Stemmen
<Voor>

<Tegen>

Gemeenteraad

Amendement

Opgesteld door
<naam>

Onderwerp: GOM-woningen in de vorm van appartementen

De gemeenteraad van Noordwijkerhout in vergadering bijeen op 5 juli 2018, behandelend agendapunt 8 met als onderwerp “Vaststelling Stedenbouwkundige Verkenning Pilarenlaan”

Constaterend dat:
- De bouw van de 600 woningen in de regio een bewuste keuze is in de ISG om de financiering van de projecten en daarmee het geformuleerde doel van de ISG mogelijk te maken;
- De bouw van de 143 Greenportwoningen woningen in de clusterlocatie Pilarenlaan onderdeel vormt van genoemde 600 woningen;
- De Stedenbouwkundige Verkenning Pilarenlaan uitgaat van de vertaling van bouwen in termen van “dun en duur”, zoals gebruikt in de ISG, in vrijstaande woningen op grote percelen;
- Maximalisering van de opbrengst voor de GOM het doel is van deze vorm van ontwikkelen;
- In de ISG echter nergens een definitie is gegeven van de woningtypen of perceelgrootte;

Overwegend dat:
- Er in Noordwijkerhout en de regio vraag is naar kwalitatief hoogwaardige koopappartementen;
- De clusterlocatie Pilarenlaan wellicht een locatie is waar dergelijke appartementen zouden kunnen worden gerealiseerd;
- De bouw van kwalitatief hoogwaardige koopappartementen kan bijdragen aan doorstroming op de woningmarkt in Noordwijkerhout en omgeving
- Daarmee het ontwikkelen van de clusterlocatie Pilarenlaan een dubbele betekenis krijgt: namelijk enerzijds het genereren van middelen om de doelstellingen van de ISG te realiseren en anderzijds een positieve werking heeft voor onze eigen woningmarkt;
- Het idee om binnen de categorie Greenportwoningen “dun en duur” ook appartementen te laten vallen nieuw is in de gedachten die leven bij de bij de GOM betrokken partijen;
- Dat medewerking door partijen aan de bouw van appartementen binnen de clusterlocatie Pilarenlaan alleen mogelijk is als daarmee wordt voldaan aan een per eenheid grondoppervlak vergelijkbare opbrengst met vrijstaande woningen op grote kavels;
- Weliswaar de GOM en de gemeente(n) niet de directe ontwikkelaars zijn maar de gemeente wel de partij is die de voorwaarden en eisen formuleert waarbinnen ontwikkelt kan en mag worden;

Besluit:
Het voorliggende raadsbesluit betreffende de Stedenbouwkundige Verkenning Pilarenlaan e.o. t.b.v. inpassen clusterlocatie Greenportwoningen te schrappen en te wijzigen in:
- Kennis te nemen van de Stedenbouwkundige Verkenning Pilarenlaan, als bijlage 1 bij dit voorstel gevoegd;
- Onderzoek te doen naar de haalbaarheid van het opnemen in de clusterlocatie Pilarenlaan van een beperkt aantal appartementengebouwen;

- De overwegingen behorend bij dit amendement te betrekken bij het onderzoek;
- De onderzoeksresultaten voor te leggen aan de raad waarna de raad een besluit kan nemen over het vervolgtraject met betrekking tot de clusterlocatie Pilarenlaan i.c. de Stedenbouwkundige Verkenning Pilarenlaan.

En gaat over tot de orde van de dag,

PvdA

J. Janson

Gemeente Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-17-45251
Raad-18-86538

Opgesteld door
Mike Klazema

Raadsvoorstel

Onderwerp: Vaststellen bestemmingsplan 'Ambachtsweg, perceel B1977"

Voorgesteld raadsbesluit
1. Het bestemmingsplan ‘Ambachtsweg, perceel B1977’ op grond van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening, bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in GML-bestand NL.IMRO.0576.BP10542-0002 met de bijbehorende bestanden zowel analoog als digitaal vast te stellen;
2. Geen exploitatieplan, zoals bedoeld in artikel 6.12 lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening, voor het bestemmingsplan ‘Ambachtsweg, perceel B1977’ vast te stellen.

Samenvatting
Het ontwerpbestemmingsplan ‘Ambachtsweg, perceel B1977’ heeft van 11 april 2018 tot en met 22 mei 2018 voor iedereen ter inzage gelegen. Gedurende de termijn is één zienswijze ingekomen. In het bestemmingsplan wordt in de Nota Zienswijzen (bijlage 5) de zienswijze behandeld..

Aanleiding
In het kader van het meer ‘open’ maken van de Hoogeveensepolder is het verplaatsen van de firma Weijers (Herenweg 302) en de firma De Koning (Herenweg 300) gewenst. In samenwerking met deze bedrijven en GOM is gezocht naar een nieuwe locatie. Deze is gevonden aan de Ambachtsweg. Weijers en De Koning hebben met de grondeigenaar een koopakte gesloten en de gemeenteraad heeft op 9 november jl. het stedenbouwkundig kader vastgesteld voor de inpassing van beide bedrijven aan de Ambachtsweg.

Context / (juridisch) kader / wettelijke grondslag
Het bestemmingsplan ‘Ambachtsweg, perceel B1977’ biedt de mogelijkheid om de firma Weijers (Herenweg 302) en de firma De Koning (Herenweg 300) te verplaatsen naar de Ambachtsweg. Hiervoor is een herziening van het bestemmingsplan noodzakelijk.

Doelstelling en beoogd effect
Doelstelling
Vaststelling van het bestemmingsplan door de gemeenteraad.

Beoogd resultaat
Een vastgesteld bestemmingsplan voor Ambachtsweg, perceel B1977.

Argumenten
1.1. Door de raad wordt met de vaststelling van het bestemmingsplan ‘Ambachtsweg, perceel B1977’ de gewenste verplaatsing van firma Weijers en firma De Koning naar de Ambachtsweg planologisch mogelijk gemaakt.

2.1 Tussen de gemeente en Weijers en de gemeente en de Koning wordt een anterieure overeenkomst gesloten. Deze zal ondertekend zijn voor de vaststelling door de raad op 5 juli. Weijers en de Koning hebben met Gom een overeenkomst gesloten over een vergoeding voor de verplaatsing van de bedrijven uit de Hoogeveense polder naar de Ambachtsweg.
Dit betekent dat de economische uitvoerbaarheid is gewaarborgd en dat geen exploitatieplan hoeft te worden vastgesteld.

Financiële consequenties
De kosten die gepaard gaan met het proces komen voor rekening van de initiatiefnemers. Hiervoor is een anterieure overeenkomst opgesteld, waarin niet alleen de kosten(toedeling) voor rekening van de initiatiefnemer komen, maar ook de eventuele planschade.

Juridische consequenties
Tegen het vastgestelde bestemmingsplan kan beroep worden aangetekend. Dit kan door degene die zienswijzen heeft ingediend en degenen die kunnen aantonen hiertoe redelijkerwijs niet in staat te zijn geweest.

Communicatie
Voortraject
n.v.t.

Factor-C sessie **n.v.t.**

Reguliere communicatie (intern & extern)
Het ontwerp bestemmingsplan 'Ambachtsweg, perceel B1977' heeft van 11 april 2018 tot en met 22 mei 2018 voor iedereen ter inzage gelegen met de mogelijkheid voor het indienen van zienswijzen. Gedurende deze termijn is één zienswijzen ingekomen. In het bestemmingsplan wordt in de Nota Zienswijzen (bijlage 5) de zienswijze behandeld.

Formele inspraakprocedure
De formele inspraak is gevolgd bij het voorontwerpbestemmingsplan.

Planning en evaluatie
Na vaststelling van het bestemmingsplan ligt het bestemmingsplan gedurende zes weken ter inzage met de mogelijkheid van het indienen van beroep door degenen die zienswijzen heeft ingediend en belanghebbenden aan wie redelijkerwijs niet kan worden verweten geen zienswijzen tegen het ontwerpbestemmingsplan bij de raad kenbaar hebben gemaakt.

Bijlage(n):
1) Raadsbesluit, 18-86539.
2) Bestemmingsplan

Noordwijkerhout,
burgemeester en wethouders,

T. Heijsteeg	drs. G. Goedhart
secretaris	burgemeester

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Raad-18-86539
Z-17-45251

Agendapunt

Raadsbesluit

Onderwerp: Vaststellen bestemmingsplan 'Ambachtsweg, perceel B1977'

De raad van de gemeente Noordwijkerhout,

Overwegende dat:

- het ontwerpbestemmingsplan ‘Ambachtsweg, perceel B1977’ op grond van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening juncto afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht gedurende zes weken, van 10 april 2018 tot en met 22 mei 2018, voor iedereen ter inzage heeft gelegen, welke tervisielegging tevoren op de voorgeschreven wijze bekend is gemaakt;
- iedereen in de gelegenheid is gesteld om gedurende deze termijn mondeling of schriftelijk zienswijzen in te dienen;
- van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen gebruik is gemaakt en dat dit is verwerkt in het bestemmingsplan;

Gelet op artikel 3.1, 3.8 en 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening;

gelezen het advies van de burgemeester en wethouders van 29 mei 2018,

besluit:

1. Het bestemmingsplan ‘Ambachtsweg, perceel B1977’ op grond van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening, bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in GML-bestand NL.IMRO.0576.BP10542-0002 met de bijbehorende bestanden zowel analoog als digitaal vast te stellen;
2. Geen exploitatieplan, zoals bedoeld in artikel 6.12 lid 2 van de Wet ruimtelijke ordening, voor het bestemmingsplan ‘Ambachtsweg, perceel B1977’ vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 5 juli 2018 .

mr. drs. C.B.H. Heusingveld	drs. G. Goedhart
griffier	voorzitter

Ambachtsweg perceel B1977

Inhoudsopgave

Regels **3**

Hoofdstuk 1 Inleidende regels **5**

Artikel 1 Begrippen 5
Artikel 2 Wijze van meten 13

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels **15**

Artikel 3 Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1 15
Artikel 4 Agrarisch - Glastuinbouw - Bollenzone 1 21
Artikel 5 Tuin 27
Artikel 6 Water 28
Artikel 7 Wonen 29
Artikel 8 Waarde - Archeologie 2 31

Hoofdstuk 3 Algemene regels **33**

Artikel 9 Anti-dubbeltelregel 33
Artikel 10 Algemene bouwregels 34
Artikel 11 Algemene gebruiksregels 36
Artikel 12 Algemene aanduidingsregels 37
Artikel 13 Algemene afwijkingsregels 39
Artikel 14 Algemene wijzigingsregels 40
Artikel 15 Overige regels 43

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels **45**

Artikel 16 Overgangsrecht 45
Artikel 17 Slotregel 46

Bijlagen bij regels **47**

Bijlage 1 Staat van Bedrijfsactiviteiten 49

Regels

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 plan
het bestemmingsplan Ambachtsweg perceel B1977 met identificatienummer NL.IMRO.0576.BP10542-0002 van de gemeente Noordwijkerhout.

1.2 bestemmingsplan
de geometrisch bepaalde planobjecten met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen.

1.3 aanduiding
een geometrisch bepaald vlak of een figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels regels worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden.

1.4 aan- en uitbouw
een aan een hoofdgebouw gebouwd gebouw dat in vorm en bouwkundig opzicht te onderscheiden en architectonisch ondergeschikt is aan het hoofdgebouw.

1.5 aan-huis-gebonden beroep
een dienstverlenend beroep, dat in een woning door de bewoner wordt uitgeoefend, waarbij de woning in overwegende mate de woonfunctie behoudt en voor zover deze beroepen een ruimtelijke uitstraling hebben die met de woonfunctie in overeenstemming is, met uitsluiting van detailhandel. Onder een aan huis verbonden beroep valt wel internetverkoop, maar geen webwinkel.

1.6 agrarisch bedrijf
een bedrijf, gericht op het voortbrengen van producten door middel van het telen van gewassen en/of het houden van dieren, nader te onderscheiden in:

- akker- en vollegrondstuinbouw: de teelt van gewassen op open grond, daaronder niet begrepen sier-, fruit- en bollenteelt;
- bollenteelt:
- de teelt van bloembollen, bolbloemen en knolgewassen;
- de teelt van snijbloemen en van vergelijkbare laag blijvende eenjarige en vastbloeiende tuinplanten;
- de teelt van vollegronds tuinbouwproducten als eenjarige wisselteelt; niet zijnde sierteelt, boomkwekerij/-teelt, fruitteelt en bosbouw;
- broeierijen als onderdeel van een grondgebonden bollenteeltbedrijf;
- boomkwekerij/-teelt: de teelt van bomen al dan niet gecombineerd met de verhandeling daarvan;
- bosbouw: de teelt van bomen ten behoeve van de houtproductie;
- fruitteelt: de teelt van fruit op open grond;
- gemengd teeltbedrijf: een bedrijf dat in gelijke mate zowel gericht is op het

duurzaam en intensief telen van bloembollen, bolbloemen, snijbloemen en van vergelijkbare laagblijvende eenjarige en vastbloeiende tuinplanten in zowel de volle grond als onder glas, alsmede van vollegronds tuinbouwproducten als eenjarige wisselteelt en dat ten minste 3.000 m² glas duurzaam in gebruik heeft;
- stekbedrijven: bedrijven die nagenoeg geheel gericht zijn op het vermeerderen van vaste planten tot het stadium van uitgangsmateriaal en dat ten minste 3.000 m² glas duurzaam in gebruik heeft;
- grondgebonden veehouderij: het houden van melk- en ander vee (nagenoeg) geheel op open grond, waaronder ook begrepen het fokken van paarden en het houden van geiten en schapen;
- glastuinbouw: de teelt van gewassen (nagenoeg) geheel met behulp van kassen;
- intensieve kwekerij: de teelt van gewassen of dieren (anders dan bij wijze van intensieve veehouderij) (nagenoeg) zonder gebruik te maken van daglicht;
- intensieve veehouderij: de teelt van slacht-, fok-, leg- of pelsdieren in gebouwen en (nagenoeg) zonder weidegang, waarbij de teelt niet afhankelijk is van de agrarische grond als productiemiddel;
- sierteelt: de teelt van wintergroene siergewassen, alsmede sierstruiken en sierbomen.

1.7 agrarisch deskundige

een door het college van burgemeester en wethouders aan te wijzen deskundige of commissie van deskundigen op het gebied van landbouw en tuinbouw.

1.8 agrarisch hulpbedrijf

een bedrijf dat rechtstreeks ten dienste staat van agrarische bedrijven en gericht is op het opslaan van goederen en het leveren van goederen en/of diensten aan agrarische bedrijven (agrarische handels- en exportbedrijven daaronder niet begrepen).

1.9 agrarisch loonbedrijf

een bedrijf dat uitsluitend of overwegend gericht is op het verlenen van diensten aan agrarische bedrijven met behulp van landbouwwerktuigen en landbouwapparatuur of op het verrichten van werkzaamheden tot onderhoud of reparatie van landbouwwerktuigen of -apparatuur.

1.10 arbeidsmigrant

arbeider die het hoofdverblijf buiten Nederland heeft.

1.11 balkon

een boven de grond gelegen, open ruimte met balustrade aan of in de buitenmuur van een gebouw.

1.12 bebouwing

een of meer gebouwen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

1.13 bed & breakfast
een kleinschalige aan de woonfunctie ondergeschikte accommodatie voor recreatief nachtverblijf en ontbijt waarbij sprake is van maximaal 3 kamers en 6 personen.

1.14 bedrijf
een onderneming gericht op het produceren, bewerken, herstellen, installeren, inzamelen, verwerken, verhuren, opslaan en/of distribueren van goederen, dan wel het bedrijfsmatig leveren van diensten, aan-huis-gebonden beroepen daar niet onder begrepen.

1.15 bedrijfsgebouw
een gebouw dat dient voor de uitoefening van een of meer bedrijfsactiviteiten.

1.16 bedrijfswoning
een woning bij een hoofdgebouw of op een terrein, bedoeld voor (het huishouden van) een arbeidskracht, wiens/wier huisvesting daar gelet op de bestemming van het gebouw of het terrein duurzaam noodzakelijk is voor de uitvoering van de bedrijfsvoering.

1.17 bestemmingsgrens
de grens van een bestemmingsvlak.

1.18 bestemmingsvlak
een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde bestemming.

1.19 bevoegd gezag
bevoegd gezag zoals bedoeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht.

1.20 bezoekerscentrum
bouwwerk dat specifieke informatie biedt over specifieke plaatsen, gebouwen of tentoonstellingen door het uitstallen van gedrukt of ander materiaal, of door de verkoop of gratis distributie van informatiemateriaal.

1.21 bouwen
het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk.

1.22 bouwgrens
de grens van een bouwvlak.

1.23 bouwlaag
een doorlopend gedeelte van een gebouw dat is begrensd door op (nagenoeg) gelijke hoogte liggende vloeren of balklagen en dat zodanige afmetingen en vormen heeft dat dit gedeelte zonder ingrijpende voorzieningen voor functies uit de bestemmingsomschrijving geschikt of geschikt te maken is.

1.24 bouwvlak
een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken, geen gebouw zijnde, zijn toegelaten.

1.25 bouwwerk
elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct of indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond.

1.26 bijgebouw
een op zichzelf staand, al dan niet vrijstaand eenlaags gebouw, dat door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch en functioneel opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw.

1.27 cultuurhistorische waarde
de aan een bouwwerk of gebied toegekende waarde in verband met ouderdom en/of historische gaafheid.

1.28 dakkapel
een ondergeschikte toevoeging aan een dakvlak, vooral bedoeld om de lichttoevoer te verbeteren en het bruikbaar woonoppervlak te vergroten.

1.29 detailhandel
het bedrijfsmatig te koop aanbieden (waaronder de uitstalling ten verkoop), verkopen, verhuren en leveren van goederen aan personen die die goederen kopen of huren voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroep of bedrijf.

1.30 dove gevel
een dove gevel zoals omschreven in de Wet geluidhinder.

1.31 duurzaam in gebruik zijnde teeltgronden
gronden die in eigendom zijn of voor een periode van ten minste 5 jaar gepacht of gehuurd worden en die gelegen zijn in de Greenport inclusief de zuidelijke en noordelijke uitloper.

1.32 erker
een ondergeschikt uitgebouwd gedeelte (uitbouw) van een woning aan een gevel, in één bouwlaag.

1.33 gebouw
elk bouwwerk dat een voor mensen toegankelijke, overdekte geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt.

1.34 gemengd teeltbedrijf
een bedrijf dat gericht is op het duurzaam en intensief telen van zowel bloembollen, bolbloemen, snijbloemen als van vergelijkbare laagblijvende eenjarige en vaste bloeiende tuinplanten, met uitzondering van sierteelt, in zowel de volle grond als onder glas, alsmede van vollegrondstuinbouwproducten als eenjarige wisselteelt en dat ten minste 3.000 m² glas duurzaam in gebruik heeft.

1.35 hoofdgebouw
een gebouw, dat op een bouwvlak door zijn constructie, afmetingen of functie als het belangrijkste bouwwerk valt aan te merken.

1.36 huishouden
persoon of groep personen die een huishouding voert, waarbij sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan; bedrijfsmatige kamerverhuur wordt daaronder niet begrepen.

1.37 huisvesting arbeidsmigranten
tijdelijke dan wel structurele voorzieningen ten behoeve van de huisvesting van arbeidsmigranten, niet bedoeld voor recreatieve doeleinden.

1.38 kampeermiddelen
niet als een bouwwerk aan te merken vouwwagens, kampeerauto's, caravans of hiermee gelijk te stellen onderkomens, die bestemd zijn voor recreatief verblijf en waarbij de gebruikers hun hoofdverblijf elders hebben.

1.39 kas
een bouwwerk geheel of gedeeltelijk van glas of ander lichtdoorlatend materiaal ten behoeve van de agrarische bedrijfsvoering met een hoogte van 1,8 m of meer, trek-, tunnel-, schaduw-, boog-, schuur- en gaaskassen daaronder begrepen, maar met uitzondering van schuurkassen.

1.40 kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten
activiteiten die in een woning door een bewoner op bedrijfsmatige wijze worden uitgeoefend, voor zover sprake is van een inrichting type A, zoals bedoeld in het Besluit algemene regels voor inrichtingen milieubeheer (Activiteitenbesluit) waarbij de woning in overwegende mate zijn woonfunctie behoudt met een ruimtelijke uitstraling die daarbij past.

1.41 kweektunnels
halfronde of min of meer halfronde, verplaatsbare constructies met een hoogte van maximaal 1,8 m, overtrokken met lichtdoorlatend materiaal anders dan glas, bestemd voor het voortrekken en/of beschermen van gewassen of het opkweken van plantmateriaal.

1.42 maaiveld
de gemiddelde hoogte van het terrein ten tijde van het rechtskracht verkrijgen van het bestemmingsplan.

1.43 natuur- en landschapsdeskundige
een door het college van Burgemeester en wethouders aan te wijzen deskundige of commissie van deskundigen op het gebied van natuur en landschap.

1.44 nevenfunctie
naast de hoofdfunctie van een agrarisch bedrijf functionerende tak, welke dient bij te dragen aan het inkomen van het agrarische bedrijf, ondergeschikt dient te zijn aan de agrarische hoofdfunctie van het bedrijf in inkomsten, oppervlakte en/of tijdsbesteding en verbonden dient te zijn aan de teeltgrond en/of het bouwvlak (erf en/of overige gronden).

1.45 nutsvoorzieningen
voorzieningen ten behoeve van het openbare nut, zoals transformatorhuisjes, gasreduceerstations, schakelhuisjes, duikers, bemalingsinstallaties, gemaalgebouwtjes, telefooncellen, voorzieningen ten behoeve van (ondergrondse) afvalinzameling en apparatuur voor telecommunicatie.

1.46 ondersteunend glas
glazen en plastic kassen met een goothoogte hoger dan 1,8 m, waaronder begrepen tunnelkassen, rolkassen, gaaskassen, regenkappen.

1.47 opslag
het opslaan of opgeslagen hebben van goederen en materialen.

1.48 overkapping
een bouwwerk, geen gebouw zijnde, voorzien van een dak en met ten hoogste aan één zijde een gesloten wand.

1.49 peil
a. voor gebouwen binnen 10 m uit de kant van de weg: de hoogte van de kruin van de weg;
b. voor overige gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde: de gemiddelde hoogte van het afgewerkte terrein ter plaatse van de bouw waarbij plaatselijke, niet bij het verdere verloop van het terrein passende, ophogingen of verdiepingen aan de voet van het bouwwerk, anders dan noodzakelijke voor de bouw daarvan, buiten beschouwing blijven.

1.50 plattelandswoning
een bedrijfswoning behorend tot of voorheen behorend tot een landbouwinrichting, zoals bedoeld in artikel 1.1a lid 2 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, welke door een persoon of diens huishouden, die geen binding hebben met de desbetreffende landbouwinrichting, wordt of mag worden bewoond.

1.51 relatie
bouwvlakken ten behoeve van agrarische bedrijven die verbonden zijn door middel van de aanduiding 'relatie', worden geacht één bouwvlak voor één bedrijf te vormen.

1.52 rolkassen
op rails verrijdbare kassen die met ten minste één positie gevestigd zijn in het bouwvlak.

1.53 seksinrichting
een voor het publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in een omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch-porno-grafische aard plaatsvinden. Onder een seksinrichting wordt in elk geval verstaan: een seks-bioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater, een parenclub of een prostitutiebedrijf, waaronder tevens begrepen een erotische massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar.

1.54 sociale functie
overige dienstverlening waaronder onder andere wordt verstaan resocialisatie, therapie (koeknuffelen), kinderopvang, zorgboerderij.

1.55 stacaravan
een gebouw dat in zijn geheel kan worden verplaatst en is bestemd voor recreatief verblijf, waarbij de gebruikers hun hoofdverblijf elders hebben.

1.56 stekbedrijf
een agrarisch bedrijf dat nagenoeg geheel gericht is op het vermeerderen van vaste planten tot het stadium van uitgangsmateriaal.

1.57 verblijfsmiddelen
voor verblijf geschikte - al dan niet aan hun oorspronkelijk gebruik onttrokken - voer- en vaartuigen, arken, caravans, tenten en andere soortgelijke constructies, voor zover geen bouwwerken en geen kampeermiddelen zijnde.

1.58 volwaardig agrarisch bedrijf
een duurzaam agrarisch bedrijf met de omvang van ten minste één volledige arbeidskracht die binding heeft met het agrarische bedrijf, met een daarbij passende bedrijfsomvang.

1.59 voorgevel
de naar de weg gekeerde gevel van een gebouw of, indien het een gebouw betreft met meer dan één naar de weg gekeerde gevel, de gevel die door zijn aard, functie, constructie dan wel gelet op de uitstraling ervan als belangrijkste gevel kan worden aangemerkt.

1.60 voorgevelrooilijn
de denkbeeldige lijn, evenwijdig aan de as van de weg waaraan gebouwd wordt, op een afstand van de weg die gelijk is aan de afstand van het bestaande voorste gebouw tot de weg.

1.61 weg
alle voor het openbaar rij- of ander verkeer openstaande wegen of paden daaronder begrepen de daarin gelegen bruggen en duikers, de tot de wegen of paden behorende bermen en zijkanten, alsmede de aan de wegen liggende en als zodanig aangeduide parkeerterreinen.

1.62 woning of wooneenheid
een complex van ruimten, dat blijkens zijn indeling en inrichting bestemd is voor de huisvesting van niet meer dan één huishouden.

1.63 zijerf
de gronden die behoren bij het hoofdgebouw en gelegen zijn aan de zijkant(en) van dat hoofdgebouw tussen de denkbeeldige lijnen in het verlengde van de voor- en achtergevel.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij de toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 afstand

de afstand tussen bouwwerken onderling en de afstand van bouwwerken tot perceelsgrenzen worden daar gemeten waar deze afstanden het kleinst zijn.

2.2 bouwhoogte van een antenne-installatie

ingeval van een vrijstaande (schotel)antenne-installatie: tussen het peil en het hoogste punt van de (schotel)antenne-installatie;
ingeval van een op of aan een bouwwerk gebouwde (schotel)antenne-installatie: tussen de voet van de (schotel)antenne-installatie en het hoogste punt van de (schotel)antenne-installatie.

2.3 bouwhoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan het hoogste punt van een gebouw of van een bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen.

2.4 breedte, lengte en diepte van een gebouw

tussen (de lijnen getrokken door) de buitenzijde van de gevels en het hart van de scheidingsmuren.

2.5 dakhelling

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak.

2.6 goothoogte van een bouwwerk

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel, danwel de snijlijn van het dakvlak en de gevellijn. Indien zich op een dakschild één of meerdere dakkapellen of dakopbouwen bevinden, waarvan de gezamenlijke breedte meer bedraagt dan 60% van de breedte van de gevel waarop het betreffende dakschild rust, is de gootlijn van de dakkapel c.q. dakopbouw bepalend voor de goothoogte.

2.7 inhoud van een bouwwerk

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen.

2.8 oppervlakte van een bouwwerk

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk.

2.9 vloeroppervlakte

de gebruiksoppervlakte volgens NEN2580.

2.10 ondergeschikte bouwdelen

Bij toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen worden ondergeschikte bouwdelen, als plinten, pilasters, kozijnen, gevelversieringen, ventilatiekanalen, fundering, liftschachten, gevel- en kroonlijsten, luifels, uitbouwen, balkons en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de overschrijding van bouw-, c.q. bestemmingsgrenzen niet meer dan 0,5 m bedraagt.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

Artikel 3 Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1

3.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. de uitoefening van een bollenteeltbedrijf zoals genoemd in 1.6 met dien verstande dat bollenteelt door middel van kweektunnels uitsluitend is toegestaan:
   1. binnen de bouwvlakken;
   2. buiten de bouwvlakken, uitsluitend in de periode van oktober tot en met maart;

en tevens voor:

b. behoud en versterking en herstel van de voorkomende natuur-, landschaps- en cultuurhistorische waarden, in de vorm van:
   1. bollenvelden;
   2. grootschalige openheid;
   3. kenmerkende landschapsstructuur;
   4. natuur- en landschapselementen in de vorm van houtwallen en -singels, geriefhoutbosjes en overige groenvoorzieningen;
c. bedrijfswoningen, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'bedrijfwoning', met dien verstande dat het aantal bedrijfswoningen niet meer bedraagt dan het aantal zoals aangegeven ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden';
d. de bij deze bestemming behorende voorzieningen zoals groen, water op perceelsniveau, nutsvoorzieningen, parkeervoorzieningen, laad- en losvoorzieningen en toegangswegen;

met daaraan ondergeschikt:

e. aan-huis-gebonden beroepen en kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten;
f. de in tabel 1.1 genoemde toegestane nevenfuncties met bijbehorend maximaal aantal m² aan bebouwing en gronden, die in gebruik mogen worden genomen ten dienste van de nevenfunctie.

Tabel 1.1

nevenfunctie	**maximaal aantal m²**	
	gronden in gebruik voor nevenfunctie	**bestaande bebouwing in gebruik voor nevenfunctie**
verkoop-aan-huis van eigen agrarische producten (eventueel be- of verwerkt)	-	100
opslag en stalling van agrarische producten in de bestaande bebouwing	-	500
agrarisch natuur- en landschapsbeheer	alle gronden	100

3.2 Bouwregels

a. Op deze gronden mogen ten behoeve van de (sub)bestemming uitsluitend worden gebouwd:
   1. gebouwen;
   2. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

b. Voor het bouwen geldt het volgende:
   1. bedrijfsgebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd;
   2. bedrijfswoningen mogen uitsluitend binnen het aanduidingsvlak 'bedrijfswoning' worden gebouwd, met dien verstande dat ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - dove gevel', de gevel(s) van de bedrijfswoning die is of zijn georiënteerd op de Ambachtsweg, als dove gevel dienen te worden uitgevoerd;
   3. op de gronden welke niet zijn gelegen binnen het bouwvlak mogen, buiten de bedrijfswoningen zoals bedoeld onder b.2, uitsluitend terreinafscheidingen, windschermen en rolkassen worden gebouwd, mits de rolkassen een basis hebben binnen het bouwvlak;

c. Overigens geldt het volgende:

	max. opppervlak	**max. inhoud**	**max. goothoogte**	**max. bouwhoogte**
bedrijfswoning (inclusief aan-uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen)	-	750 m³	4,5 m	8 m
vrijstaande bijgebouwen en overkappingen	50 m²	-	4,5 m	8 m
bedrijfsgebouwen, géén glas of ondersteunend glas zijnde	250 m² per ha duurzaam in gebruikt zijnde teeltgrond met een maximum van 3.000 m²*	-	-	niet meer dan is aangegeven ter plaatse van de aanduiding 'maximum bouwhoogte (m)'

ondersteunend glas	3.000 m²	-	6 m	8 m, tenzij de bestaande bouwhoogte meer bedraagt, in welk geval de bestaande bouwhoogte geldt
kweektunnels	-	-	-	1,8 m
windschermen	-	-	-	2 m
erf- of terreinafscheidingen: - voor de voorgevelrooilijn - buiten bouwvlakken - overige plaatsen	-	-	-	 1 m 1 m 2 m
overige bouwwerken, geen gebouw zijnde	-	-	-	3 m

- = niet van toepassing

3.3 Afwijken van de bouwregels

3.3.1 Ten behoeve van overschrijding van het bouwvlak

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 3.2 onder b.1, met inachtneming van het volgende:

a. overschrijding van het bouwvlak is alleen toelaatbaar, voor zover een doelmatige bedrijfsvoering dit noodzakelijk maakt; hiervan is in ieder geval sprake, indien de overschrijding van het bouwvlak vanwege de milieuwetgeving of het dierenwelzijn is vereist;
b. het bouwvlak mag eenmalig worden overschreden met niet meer dan 25 m, met dien verstande dat het maximum oppervlak van de overschrijding ten hoogste 100 m² bedraagt;
c. van de bevoegdheid tot afwijken wordt uitsluitend gebruikgemaakt indien de omliggende agrarische bedrijven niet onevenredig in hun bedrijfsvoering worden beperkt;
d. er dient voorzien te worden in een adequate landschappelijke inpassing waarbij de bestaande natuur-, landschappelijke en cultuurhistorische waarden zoals genoemd in lid 3.1 niet onevenredig worden aangetast;
e. de afwijking of de bevoegdheid wordt niet toegepast alvorens een privaatrechtelijke overeenkomst is gesloten over de aanleg, het beheer en het onderhoud van de landschappelijke inpassing en de bollencompensatie.

3.3.2 Ten behoeve van de voorgeschreven dove gevel

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 3.2 onder b.2, eerste bullit, teneinde toe te staan dat de gevel(s) van de bedrijfswoning die is of zijn georiënteerd op de Ambachtsweg niet doof wordt of worden uitgevoerd, indien uit nader akoestisch onderzoek is gebleken dat ter plaatse kan worden voldaan aan de voorkeursgrenswaarde en/of de verleende hogere grenswaarde.

3.3.3 Ten behoeve van vergroten goot- en bouwhoogte

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 3.2 onder c, teneinde de goot- en/of bouwhoogte van bedrijfsgebouwen en/of kassen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde, te vergroten met maximaal 10%, met inachtneming van het volgende:

a. een grotere goot- en bouwhoogte is alleen toelaatbaar, voor zover een doelmatige bedrijfsvoering dit noodzakelijk maakt;
b. er dient voorzien te worden in een adequate landschappelijke inpassing waarbij de bestaande natuur-, landschappelijke en cultuurhistorische waarden zoals genoemd in lid 3.1 niet onevenredig worden aangetast.

3.4 Specifieke gebruiksregels

3.4.1 Specifieke gebruiksregels

Met betrekking tot het gebruik gelden de volgende regels:

a. de teelt van ruwvoeder anders dan gras ten behoeve van de eenjarige wisselteelt als onderdeel van het bollenteeltbedrijf, is niet toegestaan;
b. het oppervlak van gronden in gebruik voor de bedrijfswoning inclusief bijbehorende erven en tuinen bedraagt ten hoogste 1.000 m²;
c. per bouwvlak zijn ten hoogste 2 bedrijven toegestaan;
d. het gebruik van afdekfolies is toegestaan;
e. de vloeroppervlakte ten behoeve van aan-huis-gebonden beroepen en kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten gezamenlijk bedraagt ten hoogste 30% van de vloeroppervlakte van de betrokken bedrijfswoning met een maximum van 50 m²;
f. wonen anders dan het bepaalde in lid 3.1 is niet toegestaan.

3.4.2 Voorwaardelijke verplichting waterberging

Voor waterberging gelden de volgende regels:

a. een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen wordt uitsluitend verleend indien uit een inrichtingsplan blijkt dat, in overeenstemming met de richtlijnen van het Hoogheemraadschap van Rijnland, tenminste 15% van het extra verhard oppervlak gecompenseerd wordt door de aanleg van waterberging;
b. de bepaling onder a. is niet van toepassing indien waterberging niet tot de mogelijkheden behoort, of niet doelmatig is. In dat geval kan de onder a bedoelde omgevingsvergunning worden verleend, indien waterberging wordt geregeld via een overeenkomst met het Hoogheemraadschap van Rijnland, waarbij de aanvrager van de omgevingsvergunning zich verplicht een bijdrage te storten in het waterbergingsfonds.

3.5 Afwijken van de gebruiksregels

3.5.1 Ten behoeve van nevenfuncties

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 3.1 ten behoeve van het toestaan van de in onderstaande tabel 1.2. genoemde nevenfuncties, met inachtneming van de tabel en het volgende:

a. de nevenfunctie dient plaats te vinden binnen de bestaande bebouwing;
b. in afwijking van het bepaalde onder a geldt dat (het gedeelte van) nevenfuncties waarvoor geen bebouwing nodig is tevens zijn toegestaan op gronden buiten het bouwvlak, mits onmiddelijkgrenzend aan een bouwvlak;
c. nevenfuncties dienen milieuhygiënisch inpasbaar te zijn;
d. de bestaande bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven mogen niet onevenredig worden beperkt;
e. buitenopslag ten behoeve van de nevenfunctie is niet toegestaan;
f. in afwijking van sub a en e geldt dat buitenopslag ten behoeve van de nevenfunctie 'handels- en exportbedrijf' wel is toegestaan mits de opslag plaatsvindt binnen het bouwvlak en achter de voorgevelrooilijn;
g. er mag geen sprake zijn van een onevenredige vergroting van de publieks- en/of verkeersaantrekkende werking;
h. parkeren dient op eigen terrein en binnen het bouwvlak plaats te vinden;
i. detailhandel is uitsluitend toegestaan als onderschikte functie die ten dienste staat van de nevenfunctie;
j. horeca is uitsluitend toegestaan als onderschikte functie die ten dienste staat van de nevenfunctie;
k. de nevenfunctie bed & breakfast is uitsluitend toegestaan in de bedrijfswoning;
l. bij een combinatie van nevenfuncties mag het bebouwingsoppervlak ten behoeve van de activiteiten niet meer bedragen dan 500 m² en mag er niet meer dan 4.000 m² aan onbebouwde gronden in gebruik worden genomen;
m. activiteiten uit kolom 1 van bijlagen C en D van het Besluit milieueffectrapportage 1994 zijn niet toegestaan in de gevallen zoals genoemd in kolom 2 van de desbetreffende bijlage.

nevenfunctie bij afwijking	**maximaal aantal m²**	
	gronden in gebruik voor nevenfunctie	**bestaande bebouwing in gebruik voor nevenfunctie**
agrarisch handels- en exportbedrijf		200
agrarisch hulp- en nevenbedrijf	-	200
agrarisch loonbedrijf	-	200
diensten	alle gronden	100
opslag en stalling van niet-agrarische producten	-	500

kano-, (roei- of elektrische) boot- of fietsenverhuur	-	100
wandel- of ruiterpaden over het boerenland	-	-
bed & breakfast	-	maximaal 3 kamers en 6 personen in de woning
bezoekerscentrum	-	100
sociale functie	-	200

- = niet van toepassing

Tabel 1.2.: nevenfunties na afwijking

3.5.2 Algemene bevoegdheid tot afwijken ten behoeve van nevenfuncties

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de categorieën nevenfuncties zoals genoemd in de tabellen 1.1 en 1.2 teneinde nevenfuncties toe te staan die naar aard, omvang en invloed op de omgeving geacht kunnen worden te behoren tot de ingevolge de tabellen 1.1 en 1.2 toelaatbare nevenfuncties met inachtneming van de voorwaarden zoals genoemd in lid 3.5.1.

3.5.3 Tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten

a. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 3.1 ten behoeve van het tijdelijke huisvesten van arbeidsmigranten. Hiervoor dient aan de volgende criteria te worden voldaan:
   1. de eigenaar van het bedrijf toont vooraf aan dat tijdelijke huisvesting noodzakelijk is voor de bedrijfsbehoefte van het agrarische bedrijf tijdens de piekperiode. Hiervoor dient advies te worden ingewonnen bij een agrarisch deskundige;
   2. er mogen uitsluitend arbeidsmigranten worden gehuisvest die tijdens de piekperiode werkzaam zijn op het bijbehorende agrarisch bedrijf;
   3. per bedrijf mogen maximaal 40 personen worden gehuisvest;
   4. de huisvesting vindt plaats in tijdelijke verblijfseenheden binnen het bouwvlak, niet zijnde kampeermiddelen en stacaravans;
   5. de verblijfseenheden mogen maximaal 3 maanden per 12 maanden worden geplaatst en moeten na die periode worden verwijderd;
   6. de verblijfseenheden worden op passende wijze op de bouwkavel in het landschap ingepast;
   7. het minimale vloeroppervlak dient 12 m² per arbeidsmigrant te zijn waarvan in een slaapvertrek minimaal 4 m² per arbeidsmigrant aanwezig dient te zijn;
   8. er dient een gezamenlijke buitenruimte aanwezig te zijn;
   9. het gebruik mag geen onevenredige hinder voor het woon- en leefmilieu opleveren;
   10. parkeren dient plaats te vinden op eigen terrein;
   11. er mogen geen onevenredige nadelige gevolgen zijn voor de in de omgeving aanwezige waarden (landschappelijke, natuurwetenschappelijke of cultuurhistorische waarden) en functies (agrarische bedrijven, woningen en andere functies);

b. bij de toepassing van de afwijking worden de bij of krachtens:
   1. de Wet geluidhinder gestelde regels in acht genomen;
   2. de Wet milieubeheer gestelde regels in acht genomen;
   3. Bouwbesluit en de bouwverordening gestelde regels in acht genomen;
   4. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht gestelde regels in acht genomen.

Artikel 4 Agrarisch - Glastuinbouw - Bollenzone 1

4.1 bestemmingsomschrijving

De voor 'Agrarisch - Glastuinbouw - Bollenzone 1' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. de uitoefening van een glastuinbouwbedrijf zoals genoemd in 1.6;

en tevens voor:

b. behoud en versterking en herstel van de voorkomende natuur-, landschaps- en cultuurhistorische waarden, in de vorm van:
   1. bollenvelden;
   2. grootschalige openheid;
   3. kenmerkende landschapsstructuur;
   4. natuur- en landschapselementen in de vorm van houtwallen en -singels, geriefhoutbosjes en overige groenvoorzieningen;
c. bedrijfswoningen, uitsluitend ter plaatse van de aanduiding 'bedrijfwoning', met dien verstande dat het aantal bedrijfswoningen niet meer bedraagt dan het aantal zoals aangegeven ter plaatse van de aanduiding 'maximum aantal wooneenheden';
d. de bij deze bestemming behorende voorzieningen zoals groen, water op perceelsniveau, nutsvoorzieningen, parkeervoorzieningen, laad- en losvoorzieningen en toegangswegen;

met daaraan ondergeschikt:

e. aan-huis-gebonden beroepen en kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten;
f. de in tabel 4.1 genoemde toegestane nevenfuncties met bijbehorend maximaal aantal m² aan bebouwing en gronden, die in gebruik mogen worden genomen ten dienste van de nevenfunctie.

Tabel 4.1

nevenfunctie		
	gronden in gebruik voor nevenfunctie	**bestaande bebouwing in gebruik voor nevenfunctie**
verkoop-aan-huis van eigen agrarische producten (eventueel be- of verwerkt)	-	100
opslag en stalling van agrarische producten in de bestaande bebouwing	-	500
agrarisch natuur- en landschapsbeheer	alle gronden	100

- = niet van toepassing

4.2 Bouwregels

a. Op deze gronden mogen ten behoeve van de (sub)bestemming uitsluitend worden gebouwd:
   1. gebouwen;
   2. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.

b. Voor het bouwen geldt het volgende:
   1. bedrijfsgebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd;
   2. bedrijfswoningen mogen uitsluitend binnen het aanduidingsvlak 'bedrijfswoning' worden gebouwd, met dien verstande dat:
      - ter plaatse van de aanduiding 'specifieke bouwaanduiding - dove gevel', de gevel(s) van de bedrijfswoning die is of zijn georiënteerd op de Ambachtsweg, als dove gevel dienen te worden uitgevoerd;
   3. op de gronden welke niet zijn gelegen binnen het bouwvlak mogen, buiten de bedrijfswoningen zoals bedoeld onder b.2, uitsluitend terreinafscheidingen, windschermen en rolkassen worden gebouwd, mits de rolkassen een basis hebben binnen het bouwvlak;

c. overigens geldt het volgende:

	max. oppervlak	max. inhoud	max. goothoogte	max. bouwhoogte
bedrijfswoning (inclusief aan-uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen)	-	750 m^3	4,5 m	8 m
vrijstaande bijgebouwen en overkappingen	50 m^2	-	4,5 m	8 m
kassen en overige bedrijfsgebouwen	1 ha dan wel zoals aanwezig op het moment van inwerkingtreding van het bestemmingsplan waarvan maximaal 3.000 m^2 ten behoeve van bedrijfsgebouwen	-	6 m	10 m, met dien verstande dat de maximale bouwhoogte van kassen 8 m bedraagt
waterbassins en warmtebuffertanks	-	-	-	4 m
erf- of terreinafscheidingen:- voor de voorgevelrooijlijn - buiten bouwvlakken - overige plaatsen	-	-	-	 1 m 1 m 2 m
	-	-	-	3 m

- = niet van toepassing

4.3 Afwijken van de bouwregels

4.3.1 Ten behoeve van overschrijding van het bouwvlak

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 4.2 onder b.1, met inachtneming van het volgende:

a. overschrijding van het bouwvlak is alleen toelaatbaar, voor zover een doelmatige bedrijfsvoering dit noodzakelijk maakt; hiervan is in ieder geval sprake, indien de overschrijding van het bouwvlak vanwege de milieuwetgeving of het dierenwelzijn is vereist;
b. het bouwvlak mag eenmalig worden overschreden met niet meer dan 25 m, met dien verstande dat het maximum oppervlak van de overschrijding ten hoogste 100 m² bedraagt;
c. van de bevoegdheid tot afwijken wordt uitsluitend gebruikgemaakt indien de omliggende agrarische bedrijven niet onevenredig in hun bedrijfsvoering worden beperkt;
d. er dient voorzien te worden in een adequate landschappelijke inpassing waarbij de bestaande natuur-, landschappelijke en cultuurhistorische waarden zoals genoemd in lid 4.1 niet onevenredig worden aangetast;
e. de afwijking of de bevoegdheid wordt niet toegepast alvorens een privaatrechtelijke overeenkomst is gesloten over de aanleg, het beheer en het onderhoud van de landschappelijke inpassing en de bollencompensatie.

4.3.2 Ten behoeve van de voorgeschreven dove gevel

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 4.2 onder b.2, eerste bullit, teneinde toe te staan dat de gevel(s) van de bedrijfswoning die is of zijn georiënteerd op de Ambachtsweg niet doof wordt of worden uitgevoerd, indien uit nader akoestisch onderzoek is gebleken dat ter plaatse kan worden voldaan aan de voorkeursgrenswaarde en/of de verleende hogere grenswaarde.

4.3.3 Ten behoeve van vergroten goot- en bouwhoogte

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 4.2 onder c, teneinde de goot- en/of bouwhoogte van bedrijfsgebouwen en/of kassen en/of bouwwerken, geen gebouwen zijnde, te vergroten met maximaal 10%, met inachtneming van het volgende:

a. een grotere goot- en bouwhoogte is alleen toelaatbaar, voor zover een doelmatige bedrijfsvoering dit noodzakelijk maakt;
b. er dient voorzien te worden in een adequate landschappelijke inpassing waarbij de bestaande natuur-, landschappelijke en cultuurhistorische waarden zoals genoemd in lid 4.1 niet onevenredig worden aangetast.

4.4 Specifieke gebruiksregels

4.4.1 Specifieke gebruiksregels

Met betrekking tot het gebruik gelden de volgende regels:

a. het oppervlak van gronden in gebruik voor de bedrijfswoning inclusief bijbehorende erven en tuinen bedraagt ten hoogste 1.000 m²;
b. per bouwvlak is ten hoogste 1 bedrijf toegestaan;
c. wonen anders dan het bepaalde in lid 4.1 is niet toegestaan;
d. het gebruik van afdekfolies is toegestaan;

e. de vloeroppervlakte ten behoeve van aan-huis-gebonden beroepen en kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten gezamenlijk bedraagt ten hoogste 30% van de vloeroppervlakte van de betrokken bedrijfswoning met een maximum van 50 m².

4.4.2 Voorwaardelijke verplichting waterberging

Voor waterberging gelden de volgende regels:

a. een omgevingsvergunning voor de activiteit bouwen wordt uitsluitend verleend indien uit een inrichtingsplan blijkt dat, in overeenstemming met de richtlijnen van het Hoogheemraadschap van Rijnland, tenminste 15% van het extra verhard oppervlak gecompenseerd wordt door de aanleg van waterberging;
b. de bepaling onder a. is niet van toepassing indien waterberging niet tot de mogelijkheden behoort, of niet doelmatig is. In dat geval kan de onder a bedoelde omgevingsvergunning worden verleend, indien waterberging wordt geregeld via een overeenkomst met het Hoogheemraadschap van Rijnland, waarbij de aanvrager van de omgevingsvergunning zich verplicht een bijdrage te storten in het waterbergingsfonds.

4.5 Afwijken van de gebruiksregels

4.5.1 Ten behoeve van nevenfuncties

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 4.1 ten behoeve van het toestaan van de in tabel 4.2 genoemde nevenfuncties, met inachtneming van de tabel en het volgende:

a. de nevenfunctie dient plaats te vinden binnen de bestaande bebouwing;
b. in afwijking van het bepaalde onder a geldt dat (het gedeelte van) nevenfuncties waarvoor geen bebouwing nodig is tevens zijn toegestaan op gronden buiten het bouwvlak, mits onmiddelijk grenzend aan een bouwvlak;
c. nevenfuncties dienen milieuhygiënisch inpasbaar te zijn;
d. de bestaande bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden van omliggende (agrarische) bedrijven mogen niet onevenredig worden beperkt;
e. buitenopslag ten behoeve van de nevenfunctie is niet toegestaan;
f. er mag geen sprake zijn van een onevenredige vergroting van de publieks- en/of verkeersaantrekkende werking;
g. parkeren dient op eigen terrein en binnen het bouwvlak plaats te vinden;
h. detailhandel is uitsluitend toegestaan als onderschikte functie die ten dienste staat van de nevenfunctie;
i. horeca is uitsluitend toegestaan als onderschikte functie die ten dienste staat van de nevenfunctie;
j. de nevenfunctie bed & breakfast is uitsluitend toegestaan in de bedrijfswoning;
k. bij een combinatie van nevenfuncties mag het bebouwingsoppervlak ten behoeve van de activiteiten niet meer bedragen dan 500 m² en mag er niet meer dan 4.000 m² aan onbebouwde gronden in gebruik worden genomen;
l. activiteiten uit kolom 1 van bijlagen C en D van het Besluit milieueffectrapportage 1994 zijn niet toegestaan in de gevallen zoals genoemd in kolom 2 van de desbetreffende bijlage.

tabel 4.2

nevenfunctie bij afwijking	**maximaal aantal m²**	
	gronden in gebruik voor nevenfunctie	**bestaande bebouwing in gebruik voor nevenfunctie**

agrarisch handels- en exportbedrijf	-	200
agrarisch hulp- en nevenbedrijf	-	200
agrarisch loonbedrijf	-	200
blauwe diensten	alle gronden	100
opslag en stalling van niet-agrarische producten	-	500
hoveniersbedrijf	-	200
kano-, (roei- of elektrische) boot- of fietsenverhuur	-	100
wandel- of ruiterpaden over het boerenland	-	-
bed & breakfast	-	maximaal 3 kamers en 6 personen in de woning
bezoekerscentrum	-	100
sociale functie	-	200

- = niet van toepassing

4.5.2 algemene bevoegdheid tot afwijken ten behoeve van nevenfuncties

Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van de categorieën nevenfuncties zoals genoemd in de tabellen 4.1 en 4.2 teneinde nevenfuncties toe te staan die naar aard, omvang en invloed op de omgeving geacht kunnen worden te behoren tot de ingevolge de tabellen 4.1 en 4.2 toelaatbare nevenfuncties met inachtneming van de voorwaarden zoals genoemd in lid 4.5.1.

4.5.3 Plattelandswoning

Bij een omgevingsvergunning kan worden afgeweken van het bepaalde in lid 4.1 ten behoeve van het toestaan van wonen, anders dan ten behoeve van het agrarische bedrijf, zoals is bedoeld in artikel 1.1a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, in een voormalige agrarische bedrijfswoning, met dien verstande dat:

a. het agrarisch bedrijf waarvan de plattelandswoning deel uitmaakte doet afstand van de betreffende woning;
b. het verlenen van de afwijking voor het gebruik van een bedrijfswoning als plattelandswoning voor het betrokken agrarisch bedrijf geen mogelijkheid oplevert voor het realiseren van een andere (tweede) bedrijfswoning;
c. er geen sprake is van een onevenredige aantasting van:
    1. de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden;
    2. het landschaps- en bebouwingsbeeld.
d. de afwijking vanuit milieuoogpunt toelaatbaar is.

4.5.4 Tijdelijke huisvesting arbeidsmigranten

a. Burgemeester en wethouders kunnen bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde in lid 4.1 ten behoeve van het tijdelijke huisvesten van arbeidsmigranten. Hiervoor dient aan de volgende criteria te worden voldaan:
    1. de eigenaar van het bedrijf toont vooraf aan dat tijdelijke huisvesting noodzakelijk is voor de bedrijfsbehoefte van het agrarische bedrijf tijdens de piekperiode. Hiervoor dient advies te worden ingewonnen bij een agrarisch deskundige;
    2. er mogen uitsluitend arbeidsmigranten worden gehuisvest die tijdens de

piekperiode werkzaam zijn op het bijbehorende agrarisch bedrijf;
3. per bedrijf mogen maximaal 40 personen worden gehuisvest;
4. de huisvesting vindt plaats in tijdelijke verblijfseenheden binnen het bouwvlak, niet zijnde kampeermiddelen en stacaravans;
5. de verblijfseenheden mogen maximaal 3 maanden per 12 maanden worden geplaatst en moeten na die periode worden verwijderd;
6. de verblijfseenheden worden op passende wijze op de bouwkavel in het landschap ingepast;
7. het minimale vloeroppervlak dient 12 m² per arbeidsmigrant te zijn waarvan in een slaapvertrek minimaal 4 m² per arbeidsmigrant aanwezig dient te zijn;
8. er dient een gezamenlijke buitenruimte aanwezig te zijn;
9. het gebruik mag geen onevenredige hinder voor het woon- en leefmilieu opleveren;
10. parkeren dient plaats te vinden op eigen terrein;
11. er mogen geen onevenredige nadelige gevolgen zijn voor de in de omgeving aanwezige waarden (landschappelijke, natuurwetenschappelijke of cultuurhistorische waarden) en functies (agrarische bedrijven, woningen en andere functies);

b. bij de toepassing van de afwijking worden de bij of krachtens:
1. de Wet geluidhinder gestelde regels in acht genomen;
2. de Wet milieubeheer gestelde regels in acht genomen;
3. Bouwbesluit en de bouwverordening gestelde regels in acht genomen;
4. Wet algemene bepalingen omgevingsrecht gestelde regels in acht genomen.

Artikel 5 Tuin

5.1 Bestemmingsomschrijving

De voor ´Tuin' aangewezen gronden zijn bestemd voor tuinen behorende bij de op de aangrenzende gronden gelegen hoofdgebouwen, alsmede voor:

a. onoverdekte zwembaden, tennisbanen en bijbehorende voorzieningen voor zover het gronden betreft die achter de voorgevelrooilijn en op een afstand van meer dan 5 m uit de perceelsgrens zijn gelegen, met dien verstande dat het oppervlak voor een tennisbaan niet meer dan 325 m² mag bedragen;
b. onoverdekte paardenbakken met een maximaal oppervlak van 800 m²;

met dien verstande dat per woning ten hoogste één onoverdekt zwembad, één tennisbaan en één onoverdekte paardenbak is toegestaan.

5.2 Bouwregels

a. Op deze gronden mogen ten behoeve van de bestemming uitsluitend worden gebouwd:
    1. gebouwen;
    2. bouwwerken, geen gebouwen zijnde.
b. Voor het bouwen geldt het volgende:
    1. gebouwen zijn niet toegestaan;
    2. de oppervlakte van een onoverdekt zwembad mag ten hoogste 100 m² bedragen en de bouwhoogte van het zwembad mag ten hoogste 0,5 m bedragen;
    3. de bouwhoogte van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde, mag niet meer bedragen dan:
        - 1 m voor overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde welke zijn gelegen op de gronden voor de voorgevel van het op de de aangrenzende gronden gelegen hoofdgebouw;
        - 2 m voor overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde welke zijn gelegen op de overige gronden.

Artikel 6 Water

6.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Water' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. water ten behoeve van de waterhuishouding (peilvlakniveau);
b. verkeer te water;
c. ondergeschikt groen;
d. bruggen ten behoeve van langzaam verkeer en/of bestemmingsverkeer.

6.2 Bouwregels

Op deze gronden mag worden gebouwd en gelden de volgende regels:

a. op deze gronden mogen uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd;
b. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, bedraagt ten hoogste 3 m.

Artikel 7 Wonen

7.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Wonen' aangewezen gronden zijn bestemd voor:

a. het wonen daaronder begrepen aan-huis-gebonden beroepen en kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten, met dien verstande dat het aantal woningen niet meer mag bedragen dan 1 per bouwvlak;
b. onoverdekte zwembaden, tennisbanen en bijbehorende voorzieningen voor zover het gronden betreft die achter de voorgevelrooilijn en op een afstand van meer dan 5 m uit de perceelsgrens zijn gelegen, met dien verstande dat het oppervlak voor een tennisbaan niet meer dan 325 m² mag bedragen;
c. onoverdekte paardenbakken, met dien verstande dat:
    1. de oppervlakte niet meer mag bedragen dan 800 m²;
    2. de afstand tot woningen van derden niet minder dan 25 m mag bedragen;
    3. lichtmasten niet zijn toegestaan;
d. bij deze bestemming behorende voorzieningen, zoals erven, nutsvoorzieningen, parkeervoorzieningen, tuinen, water op perceelsniveau en toegangswegen.

met dien verstande dat per woning ten hoogste één onoverdekt zwembad, één tennisbaan en één onoverdekte paardenbak is toegestaan.

7.2 Bouwregels

a. Op deze gronden mogen ten behoeve van de (sub)bestemming uitsluitend worden gebouwd:
    1. woningen met aan- en uitbouwen en bijgebouwen;
    2. onoverdekte zwembaden;
    3. onoverdekte paardenbakken;
    4. bouwwerken, geen gebouwen zijnde;
b. Voor het bouwen geldt het volgende:
    1. hoofdgebouwen mogen uitsluitend binnen het bouwvlak worden gebouwd, met dien verstande dat de hoofdgebouwen uitsluitend in de voorgevelrooilijn mogen worden gebouwd;
    2. het oppervlak van een zwembad mag ten hoogste 100 m² bedragen en de bouwhoogte van het zwembad mag ten hoogste 0,5 m bedragen;
    3. bijgebouwen en aan- en uitbouwen dienen op een afstand van ten minste 3 m achter de voorgevel van het hoofdgebouw te worden gebouwd;
    4. de diepte van een aan- of uitbouw, gemeten vanuit de achtergevel van het hoofdgebouw, mag ten hoogste 2,5 m bedragen;
    5. indien de gebouwen niet in de erfscheiding worden gebouwd, dient de afstand tot de erfscheiding ten minste 1 m te bedragen;
c. overigens geldt het volgende:

	max. oppervlak	max. inhoud	max. goothoogte	max. bouwhoogte

woning (inclusief aan-uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen)	-	750 m3	Niet meer dan is aangegeven ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)'	Niet meer dan is aangegeven ter plaatse van de aanduiding 'maximum goothoogte (m), maximum bouwhoogte (m)'
vrijstaande bijgebouwen en overkappingen	50 m2	-	4,5 m	8 m
erf- of terreinafscheidingen: - voor de voorgevel - buiten bouwvlakken - overige plaatsen	-	-	-	1 m 2 m 2 m
overige bouwwerken, geen gebouw zijnde	-	-	-	3 m

- = niet van toepassing

7.3 Specifieke gebruiksregels

Met betrekking tot het gebruik gelden de volgende regels:

a. de vloeroppervlakte ten behoeve van aan-huis-gebonden beroepen en kleinschalige bedrijfsmatige activiteiten bedraagt ten hoogste 30% van de vloeroppervlakte van de betrokken woning met een maximum van 50 m².

Artikel 8 Waarde - Archeologie 2

8.1 Bestemmingsomschrijving

De voor 'Waarde - Archeologie 2' aangewezen gronden zijn, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor de bescherming en veiligstelling van archeologische waarden.

8.2 Bouwregels

Op de in lid 8.1 bedoelde gronden mogen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn;

a. ten behoeve van de andere, voor deze gronden geldende bestemming(en) mag - met inachtneming van de voor de betrokken bestemming(en) geldende (bouw)regels - uitsluitend worden gebouwd, indien:
    1. de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het bouwen een rapport heeft overgelegd waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld;
    2. de betrokken archeologische waarden, gelet op dit rapport, door de bouwactiviteiten niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het bouwen voorschriften en beperkingen te verbinden, gericht op het behoud van de archeologische resten in de bodem, het doen van opgravingen dan wel het begeleiden van de bouwactiviteiten door een archeologische deskundige;
b. het bepaalde onder a onder 1 en 2 is niet van toepassing, indien het bouwplan betrekking heeft op één of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken:
    1. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van de bestaande fundering;
    2. een bouwwerk met een oppervlakte van ten hoogste 500 m²;
    3. een bouwwerk dat zonder graafwerkzaamheden dieper dan 30 cm en zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst.

8.3 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

8.3.1 Verbod

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren:

a. het ontgronden, afgraven, egaliseren, mengen, diepploegen, ontginnen en het ophogen van gronden met dien verstande dat het werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden betreft dieper dan 30 centimeter;
b. het graven of dempen van waterpartijen en watergangen dieper dan 30 centimeter;
c. het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en

drainage en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur dieper dan 30 centimeter;

d. het verlagen van het waterpeil;
e. het aanbrengen of rooien van bomen en/of houtgewas, waarbij stobben worden verwijderd.

8.3.2 Uitzondering op verbod

De onder sublid 8.3.1 bedoelde vergunning is niet vereist voor werken, die:

a. plaatsvinden in of op gronden waarvan op basis van archeologisch onderzoek is aangetoond dat er zich ter plekke geen archeologische waarden bevinden;
b. reeds in uitvoering zijn ten tijde van het inwerkingtreden van het plan;
c. normaal onderhoud en beheer betreffen;
d. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende aanlegvergunning;
e. een bodemverstoring betreffen van maximaal 500 m²;
f. op archeologisch onderzoek gericht zijn.

8.3.3 Voorwaarden voor een omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning als bedoeld onder sublid 8.3.1 wordt slechts verleend indien de archeologische waarden door de werken niet onevenredig worden geschaad. De aanvrager van de omgevingsvergunning dient een inventariserend archeologisch onderzoek uit te voeren en een rapport te overleggen waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld. Alvorens het bevoegd gezag de omgevingsvergunning verleent, wint zij advies in bij een daarvoor deskundige en onafhankelijke instantie.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 9 Anti-dubbeltelregel

Grond die eenmaal in aanmerking is genomen bij het toestaan van een bouwplan waaraan uitvoering is gegeven of alsnog kan worden gegeven, blijft bij de beoordeling van latere bouwplannen buiten beschouwing.

Artikel 10 Algemene bouwregels

10.1 Overschrijding bouwgrenzen

De bouwgrenzen mogen in afwijking van het bepaalde in Hoofdstuk 2 van de regels en de verbeelding uitsluitend worden overschreden door:

a. tot het hoofdgebouw behorende stoepen, stoeptreden, funderingen, balkons, erkers en entreeportalen die direct aan het hoofdgebouw worden aangebouwd, mits:
   1. de diepte niet meer dan 1/3 van de diepte van de voortuin bedraagt, tot een maximum van 1,5 m;
   2. de breedte niet meer dan 40% van de voorgevelbreedte of de volle breedte van het bestaande raamkozijn bedraagt;
   3. de goothoogte niet meer dan 3 m bedraagt;
b. andere ondergeschikte onderdelen van gebouwen die direct aan het hoofdgebouw worden aangebouwd, mits de overschrijding niet meer dan 1 m en de bouwhoogte niet meer dan 4 m bedraagt;
c. terreinafscheidingen tot een bouwhoogte van 1 m.

10.2 Bestaande maten

a. Voor een bouwwerk, dat bij of krachtens de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden en dat in het plan ingevolge de bestemming is toegelaten, maar waarvan de bestaande afstands-, hoogte-, inhouds- en oppervlaktematen afwijken van de bouwregels van de betreffende bestemming, geldt dat:
   1. bestaande maten, die meer bedragen dan in Hoofdstuk 2 is voorgeschreven, mogen als ten hoogste toelaatbaar worden aangehouden;
   2. bestaande maten, die minder bedragen dan in Hoofdstuk 2 is voorgeschreven, als ten minste toelaatbaar mogen worden aangehouden.
b. Ingeval van herbouw is lid a onder 1 en 2 uitsluitend van toepassing, indien de herbouw op dezelfde plaats plaatsvindt.
c. Op een bouwwerk als hiervoor bedoeld, is het Overgangsrecht bouwwerken als opgenomen in dit plan niet van toepassing.

10.3 Ondergronds bouwen

Voor het bouwen van geheel of gedeeltelijk beneden het maaiveld gelegen gebouwen gelden de volgende bepalingen:

a. ondergronds bouwen is enkel toegestaan onder bedrijfswoningen en woningen, niet zijnde aan- en uitbouwen;
b. de bouw van de ondergrondse ruimte behorende bij en dienstbaar aan de woning is uitsluitend toelaatbaar voor zover het zich binnen het bouwvlak een woning bevindt;
c. de ondergrondse ruimten bestaan uit ten hoogste één bouwlaag;
d. de bouwdiepte mag niet meer bedragen dan 4 m;
e. het bouwen van ondergrondse ruimten is uitsluitend toelaatbaar direct onder de woning

waarbij de ondergrondse ruimte niet voorbij de buitenmuren van de woning komt;
f. de inhoud van ondergrondse ruimten wordt niet meegerekend bij de maximale inhoudsmaat van de woning;
g. het kunstmatig verhogen van het peil rond de woning is niet toegestaan.

10.4 Afstand tot zijerfscheidingen

a. Gebouwen mogen niet binnen een afstand van 3 m tot de zijerfscheiding worden gebouwd;
b. Het bevoegd gezag kan bij omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde onder teneinde de afstand van 3 m te verkleinen, met inachtneming van het volgende:
    1. indien over een lengte van meer dan 2,5 m in de zijerfscheiding wordt gebouwd, dient te worden gewaarborgd dat de op te richten bebouwing geen onnodig nadelige veranderingen teweegbrengt in de bezonningssituatie op de aangrenzende erven of tuinen en in de lichttoetreding van het naastgelegen hoofdgebouw of van de naastgelegen kassen, tenzij:
    2. daardoor de gebruikswaarde van de te bebouwen gronden onevenredig wordt geschaad;
    3. de goothoogte van (delen van) gebouwen worden teruggebracht tot minder dan 2,5 m.

10.5 Bruggen

Buiten bouwvlakken mogen, zo nodig in afwijking van het bepaalde in Hoofdstuk 2, uitsluitend bruggen worden gebouwd met een maximale breedte van 6 m indien zulks plaatsvindt ter plaatse van:
a. fiets- en/of wandelpaden;
b. ter plaatse van gronden met de bestemming 'Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1', uitsluitend ten behoeve van volwaardige of reële agrarische bedrijven en de daarbij behorende bedrijfswoning(en);
c. reeds aanwezige oeververbindingen (ter vervanging, herstel of verbetering).

Artikel 11 Algemene gebruiksregels

11.1 Strijdig gebruik

a. Onder gebruik in strijd met het bestemmingsplan wordt in ieder geval verstaan onbebouwde gronden te gebruiken of te laten gebruiken:
   1. als opslagplaats voor bagger en grondspecie;
   2. als opslagplaats voor vaten, kisten, al dan niet voor gebruik geschikte werktuigen en machines of onderdelen daarvan, oude en nieuwe (bouw)materialen, afval, puin, grind of brandstoffen;
   3. als uitstallings-, opslag-, stand- of ligplaats voor kampeer- en verblijfsmiddelen;
   4. voor het houden van wedstrijden met motorvoertuigen of bromfietsen;
   5. als plaats voor het (laten) landen of opstijgen van ultralight-vliegtuigen;
   6. voor groeps- en natuurkamperen;
   7. als ligplaats voor woonschepen, tenzij in Hoofdstuk 2 van de regels uitdrukkelijk is toegestaan;
   8. als seksinrichtingen.
b. Onder strijdig gebruik wordt in ieder geval verstaan gebouwen en andere bouwwerken te gebruiken of te laten gebruiken voor:
   1. seksinrichtingen;
   2. inrichtingen ten behoeve van het verstrekken van verdovende middelen vallende onder de Opiumwet.
c. Het gebruik van bijgebouwen als zelfstandige woning is niet toegestaan;
d. Het gebruik van bedrijfswoningen anders dan voor één huishouden is niet toegestaan.

11.2 Geen strijdig gebruik

Onder strijdig gebruik als bedoeld in de lid 11.1 wordt niet verstaan:

a. vormen van gebruik als bedoeld in lid 11.1 onder a en b, die verenigbaar zijn met het doel waarvoor de betrokken grond ingevol ge de bestemming(en), de daarbij behorende bestemmingsomschrijving(en) en/of de overige regels mag worden gebruikt, mits niet buiten bouwvlak en mits in geval van opslag de stapelhoogte niet meer dan 1,5 m bedraagt;
b. het opslaan van bouwmaterialen, puin en specie in verband met normaal onderhoud, dan wel ter verwezenlijking van de betrokken bestemming(en);
c. de stalling van ten hoogste één toercaravan of boot op het bij een bedrijfswoning behorend bouw- of aanduidingsvlak;
d. het gebruik als ligplaats voor vaartuigen voor de duur van ten hoogste 24 uur;
e. het plaatsen of geplaatst houden van maximaal 15 kampeermiddelen gedurende de periode van 15 maart tot en met 31 oktober binnen bouwvlakken met de bestemming 'Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1'.

Artikel 12 Algemene aanduidingsregels

12.1 Overige zone - Hogeveensepolder

12.1.1 Omschrijving

a. Ter plaatse van de aanduiding 'Overige zone - Hogeveensepolder' zijn de gronden, behalve voor de andere daar voorkomende bestemming(en), mede bestemd voor het behoud van de cultuurhistorische en landschappelijke waarden van de Hogeveensepolder.

b. Bij de toepassing van een afwijking bij een omgevingsvergunning of een wijzigingsbevoegdheid uit de regels van dit plan ter plaatse van de aanduiding 'Overige zone - Hogeveensepolder' moet worden voldaan aan de ontwerpprincipes, zoals vastgesteld in de Landschapsvisie Hogeveensepolder.

12.1.2 Omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden

a. Op en onder de in lid 12.1.1 genoemde gronden is het verboden zonder of in afwijking van een vergunning van het college van burgemeester en wethouders (omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden) de volgende werken, geen bouwwerken zijnde en werkzaamheden uit te voeren:
   1. het aanleggen van hout- en windsingels, hagen en bomenrijen ter flankering van bebouwing, de golfbaan, de ecologische verbindingszone en wegen;
   2. het aanleggen van fiets- en wandelpaden, wegen, passeerstroken, een parkeergelegenheid of overige terreinen die al dan niet tijdelijk openstaan voor (gemotoriseerd) verkeer;
   3. het aanleggen van overige erfverhardingen buiten het bouwvlak;
   4. het roeren van gronden dieper dan 2,5 meter onder het maaiveld, met dien verstande dat voor de aanleg van een gemaal een diepte van 5 meter onder het maaiveld van toepassing is;

b. Een omgevingsvergunning als bedoeld onder a is niet vereist voor de volgende werken en werkzaamheden:
   1. het normale onderhoud van wegen, water, groenvoorzieningen en tuinen;
   2. werken en werkzaamheden die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van werkzaamheden aan watergangen ten behoeve van de ontwikkeling en realisering van de Landschapsvisie Hogeveensepolder;
   3. werken en werkzaamheden die reeds in uitvoering zijn op het tijdstip van inwerkingtreding van dit plan;

c. De omgevingsvergunning kan worden geweigerd indien door de werken of werkzaamheden, het belang ten aanzien van de herstructurering van de Hogeveensepolder, zoals vastgesteld in de Landschapsvisie Hogeveensepolder wordt geschaad.

d. Aan de omgevingsvergunning kunnen in het belang van de herstructurering van de Hogeveensepolder voorschriften worden verbonden betreffende de verplichting tot het treffen van maatregelen teneinde te voorkomen dat de herstructurering wordt belemmerd.

e. Alvorens over te gaan tot de verlening van een vergunning als bedoeld onder a wint het

college van burgemeester en wethouders advies in bij de provincie en het hoogheemraadschap.

12.1.3 Wijzigingsbevoegdheid

Verleggen van watergangen en agrarische gronden

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd de in het plan opgenomen bestemmingen te wijzigen ten behoeve van het verleggen danwel verbreden van agrarische gronden en watergangen, mits voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

a. het verleggen danwel verbreden van watergangen is uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduiding 'overige zone - Hogeveensepolder';
b. het verleggen van de gronden heeft tot doel te komen tot een optimale verkaveling in aansluiting op de in deze herverkaveling betrokken bestemming 'Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1', 'Agrarisch - Glastuinbouw - Bollenzone 1' en 'Water';
c. de te wijzigen bestemmingen mogen ter plaatse van de aanduiding 'Overige zone - Hogeveensepolder' niet in omvang af- of toenemen;
d. er mogen geen onevenredige nadelige gevolgen zijn voor de in de omgeving aanwezige waarden (natuur, landschap, cultuurhistorie, archeologie en hydrologie) en functies;
e. er is een positief advies ontvangen van de waterbeheerder.

Artikel 13 Algemene afwijkingsregels

13.1 Maten en bouwgrenzen

Het bevoegd gezag kan - tenzij op grond van Hoofdstuk 2 reeds afwijking mogelijk is - bij een omgevingsvergunning afwijken van de regels voor:

a. afwijkingen van maten (waaronder percentages) met ten hoogste 10%;
b. overschrijding van bouwgrenzen, niet zijnde bestemmingsgrenzen, voor zover zulks van belang is voor een technisch betere realisering van bouwwerken dan wel voor zover zulks noodzakelijk is in verband met de werkelijke toestand van het terrein; de overschrijdingen mogen ten hoogste 3 m bedragen en het bouwvlak mag met ten hoogste 10% worden vergroot.

De omgevingsvergunning wordt niet verleend, indien daardoor onevenredige afbreuk wordt gedaan aan de ingevolge de bestemming gegeven gebruiksmogelijkheden van aangrenzende gronden en bouwwerken.

Artikel 14 Algemene wijzigingsregels

14.1 Vervolgfuncties ter plaatse van bouwvlakken

14.1.1 Vervolgfuncties

Burgemeester en wethouders zijn bevoegd binnen bouwvlakken de bestemmingen te wijzigen naar de vervolgfunctie zoals aangegeven in onderstaande tabel:

	Ter plaatse van	Ter plaatse van
Aard vervolgfunctie	**Agrarisch – Bollenteelt – Bollenzone 1**	**Agrarisch - Glastuinbouw - Bollenzone 1**
AGRARISCH VERWANTE VERVOLGFUNCTIES		
Handels- en exportbedrijven in de categorieën 1 en 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten	W	-
Agrarische hulp- en loonbedrijven in de categorieën 1 en 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten	W	-
Opslag/ stalling van agrarische goederen in de categorieën 1 en 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten in bestaande bebouwing	W	W, niet in kassen*
NIET-AGRARISCHE VERVOLGFUNCTIES		
Opslag/ stalling van niet-agrarische goederen in de categorieën 1 en 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten in bestaande bebouwing	W	W, niet in kassen
Hoveniersbedrijven	-	-

W = aanvaardbaar via wijziging

* uitgezonderd tijdelijke opslag/stalling van goederen, noodzakelijk voor de exploitatie van het eigen agrarisch bedrijf met een maximum van 3 maanden per 12 maanden

14.1.2 Algemeen

a. Voor de toepassing van de wijzigingsbevoegdheid voor de genoemde vervolgfuncties in de tabel in lid 14.1.1 worden de volgende voorwaarden in de belangenafweging betrokken, met inachtneming van het volgende:
   1. de belangen van landschap, natuur en cultuurhistorie, waarbij rekening wordt gehouden met de mate van kwetsbaarheid van het betrokken gebied en de ligging van het betrokken perceel, mede ten opzichte van zowel natuurgebied als bebouwde kom;
   2. het belang van de waterhuishouding;
   3. de wenselijkheid van zinvol gebruik van gebouwen en onbebouwde gronden;
   4. de belangen van omliggende (agrarische) bedrijven; de bedrijfsvoering en ontwikkelingsmogelijkheden van deze bedrijven mogen niet onevenredig worden beperkt;
   5. de aard en omvang van de nieuwe functie, mede in relatie tot de omvang en de situering van de aanwezige bebouwing;

6. de behoefte de ruimtelijke kwaliteit in het plangebied zoveel mogelijk te versterken, met name in relatie tot nieuwe niet-agrarische functies ter plaatse van agrarische bouwvlakken, onder meer door landschapsbouw en landschappelijke inpassing, sanering van voormalige agrarische bedrijfsbebouwing en stimulering van herstel/behoud van beschermwaardige panden en streekeigen karakteristieken;
7. er dient te worden aangetoond dat de gronden niet meer geschikt zijn voor de huidige bestemming en dat dit ter toetsing aan een agrarisch deskundige te worden voorgelegd;
8. de locatie dient goed ontsloten te zijn ten behoeve van de nieuwe functie.

Registratie: geen uitbreiding van bebouwing

b. Indien planwijziging wordt toegepast voor een vervolgfunctie op agrarische bouwvlakken geldt het volgende:
   1. in het wijzigingsplan wordt bij wijze van bouwregel bepaald dat de gebouwen in geen enkel opzicht mogen worden uitgebreid, behoudens voor zover daarvoor ingevolge de navolgende regels van kan worden afgeweken;
   2. in het wijzigingsplan wordt door middel van een specifieke aanduiding aangegeven dat het een vervolgfunctie betreft op een voormalig agrarisch bouwvlak.

14.1.3 Bouwmogelijkheden: algemeen

a. Alleen bestaande bebouwing

Ter plaatse van agrarische bouwvlakken mogen voor de in tabel in lid 14.1.1 bedoelde functies (ongeacht of deze zonder meer toelaatbaar zijn dan wel na planwijziging) geen nieuwe gebouwen worden gebouwd.

Evenmin mogen de gebouwen, zoals aanwezig op het tijdstip waarop het in de tabel bedoelde gebruik een aanvang neemt, qua oppervlakte en hoogte worden uitgebreid.

b. Nieuwbouw in geval van sloop bestaande bebouwing

In afwijking van het bepaalde in lid 14.1.3 sub a, geldt voor nieuwbouw in geval van sloop van bestaande bebouwing het volgende:

1. ingeval van nieuwbouw ten behoeve van de vestiging van handels- en exportbedrijven of agrarische loonbedrijven, mag de oppervlakte van de nieuwe bebouwing niet meer bedragen dan de totale oppervlakte van de aanwezige bedrijfsbebouwing;
2. ingeval van nieuwbouw voor overige vervolgfuncties mag de oppervlakte van de nieuw op te richten gebouwen maximaal 50% bedragen van de oppervlakte van de bebouwing die wordt gesloopt;
3. de herbouw dient te passen in een (her)inrichtingsplan voor het betreffende bouwvlak, waarbij erfbeplanting wordt aangebracht en waarbij doorzichten naar de achterliggende polders of bollenvelden zo mogelijk worden hersteld; om zeker te stellen dat het (her)inrichtingsplan daadwerkelijk zal worden uitgevoerd en in stand wordt gehouden wordt hiervoor een voorwaardelijke verplichting in het wijzigingsplan opgenomen.

14.1.4 Hulp- en loonbedrijven, handels- en exportbedrijven, opslag/stalling en overige bedrijven in categorieen 1 en 2

a. Staat van Bedrijfsactiviteiten

Met betrekking tot hulp- en loonbedrijven, handels- en exportbedrijven, opslag/stalling van niet-agrarische goederen en overige bedrijven in de categorieën 1 en 2 van de Staat van Bedrijfsactiviteitenn geldt het volgende:

1. bedrijven in maximaal één categorie hoger zijn toegestaan, voorzover het betrokken bedrijf naar aard en invloed op de omgeving (gelet op specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm alsmede getoetst aan de in de Staat van bedrijfsactiviteiten aangegeven maatgevende milieuaspecten) geacht kan worden te behoren tot de in tabel in lid 14.1.1 genoemde categorieën van de Staat van Bedrijfsactiviteiten;
2. bedrijven die niet in de Staat van Bedrijfsactiviteiten zijn genoemd, zijn toegestaan, voor zover het betrokken bedrijf naar aard en invloed op de omgeving (gelet op specifieke werkwijze of bijzondere verschijningsvorm) geacht kan worden te behoren tot de categorieën 1 en 2 van de Staat van bedrijfsactiviteiten;

met dien verstande dat benzinestations met LPG-verkoop voor zover voorkomend in categorie 3 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten niet zijn toegestaan.

b. Agrarische hulp-en loonbedrijven

In aanvulling op het bepaalde in lid 14.1.4 sub a zijn agrarische hulp- en loonbedrijven toegestaan die voorkomen in categorie 3.1 van de Staat van Bedrijfsactiviteiten, indien er geen onevenredige milieuhinder zal ontstaan.

Artikel 15 Overige regels

15.1 Parkeergelegenheid en laad- en losmogelijkheden

a. Bij de verlening van een omgevingsvergunning voor bouwen, een omgevingsvergunning voor een gebruiksverandering en/of een in dit plan opgenomen wijziging moet, indien de omvang of de bestemming van een gebouw daartoe aanleiding geeft, ten behoeve van het parkeren of stallen van auto's, (motor)fietsen of andere voertuigen in voldoende mate ruimte zijn aangebracht in, op of onder het gebouw, dan wel op of onder het bijbehorend bouwperceel. Dit betekent dat moet worden voldaan aan de normen in de parkeerkencijfers in de CROW-publicatie 317 en dat indien deze regels gedurende de planperiode worden gewijzigd, rekening wordt gehouden met de wijziging.
b. De onder a bedoelde ruimte voor het parkeren van auto's moet afmetingen hebben die zijn afgestemd op gangbare auto's. Aan deze eis wordt geacht te zijn voldaan;
    1. indien de afmetingen van bedoelde parkeerruimten ten minste 1,80 m bij 5 m en ten hoogste 3,25 m bij 6 m bedragen;
    2. indien de afmetingen van een gereserveerde parkeerruimte voor een gehandicapte - voorzover die ruimte niet in de lengterichting aan een trottoir grenst - ten minste 3,50 m bij 5 m bedragen.
c. Indien de bestemming van een gebouw aanleiding geeft tot een te verwachten behoefte aan ruimte voor het laden of lossen van goederen, moet in deze behoefte in voldoende mate zijn voorzien aan, in of onder dat gebouw, dan wel op of onder het onbebouwde terrein dat bij dat gebouw behoort.
d. Het bevoegd gezag kan bij een omgevingsvergunning afwijken van het bepaalde onder a en c:
    1. indien het voldoen aan die bepalingen op overwegende bezwaren stuit; of
    2. voor zover op andere redelijke wijze in de nodige parkeer- of stallingsruimte, dan wel laad- of losruimte wordt voorzien.
e. Ruimte(n) voor het bepaalde onder a en c dient, voor zover de aanwezigheid van deze ruimten krachtens deze regels nodig is, beschikbaar te blijven. Ander gebruik wordt aangemerkt als strijdig gebruik met de bestemming.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

Artikel 16 Overgangsrecht

16.1 Overgangsrecht bouwwerken

a. Een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een (omgevings)vergunning voor het bouwen, en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot,
   1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk is teniet gegaan.

b. Het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van het eerste lid een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in het eerste lid met maximaal 10%.

c. Het bepaalde onder a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

16.2 Overgangsrecht gebruik

a. Het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het bestemmingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet.

b. Het is verboden het met het bestemmingsplan strijdige gebruik, bedoeld onder a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind.

c. Indien het gebruik, bedoeld onder a, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten.

d. Het bepaalde onder a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 17 Slotregel

Deze regels worden aangehaald als: Regels van het bestemmingsplan 'Ambachtsweg perceel B1977'.

Bijlagen bij regels

Bijlage 1 Staat van Bedrijfsactiviteiten

Bijlage 1 Standaard Staat van Bedrijfsactiviteiten

Lijst van afkortingen in de Staat van Bedrijfsactiviteiten

-	niet van toepassing of niet relevant	w	week
<	kleiner dan	j	jaar
>	groter	B	bodemverontreiniging
=	gelijk aan	C	continu
cat.	categorie	D	divers
e.d.	en dergelijke	L	luchtverontreiniging
kl.	klasse	Z	zonering op basis van Wet geluidhinder
n.e.g.	niet elders genoemd	R	risico (Besluit externe veiligheid inrichtingen mogelijk van toepassing)
o.c.	opslagcapaciteit		
p.c.	productiecapaciteit	V	Vuurwerkbesluit van toepassing
p.o.	productieoppervlak	G/P	verkeersaantrekkende werking goederenvervoer/personenvervoer:
b.o.	bedrijfsoppervlak		1. potentieel geringe verkeersaantrekkende werking
v.c.	verwerkingscapaciteit		2. potentieel aanzienlijke verkeersaantrekkende werking
u	uur		3. potentieel zeer grote verkeersaantrekkende werking
d	dag		

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
01	01	-	LANDBOUW EN DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN DE LANDBOUW												
0112	011, 012, 013, 016	0	Tuinbouw:												
0112	0113	4	- champignonkwekerijen (algemeen)	30	10	30	C		10		30		2	1	G
0112	0113	5	- champignonkwekerijen met mestfermentatie	100	10	30	C		10		100		3.2	1	G
0112	0163	6	- bloembollendroog- en prepareerbedrijven	30	10	30	C		10		30		2	1	G
0112	011	7	- witlofkwekerijen (algemeen)	30	10	30	C		10		30		2	1	G
014	016	0	Dienstverlening ten behoeve van de landbouw:												
014	016	1	- algemeen (onder andere loonbedrijven): b.o. > 500 m²	30	10	50			10		50	D	3.1	2	G
014	016	2	- algemeen (onder andere loonbedrijven): b.o. <= 500 m²	30	10	30			10		30		2	1	G
014	016		- algemeen met opslag bestrijdingsmiddelen > 10 ton: zie SBI-code 51.55												
014	016	3	- plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven: b.o. > 500 m²	30	10	50			10		50		3.1	2	G
014	016	4	- plantsoenendiensten en hoveniersbedrijven: b.o. <= 500 m²	30	10	30			10		30		2	1	G
0142	0162		KI-stations	30	10	30	C		0		30		2	1	G
05	03	-	VISSERIJ- EN VISTEELTBEDRIJVEN												
0501.1	0311		Zeevisserijbedrijven	100	0	100	C		50	R	100		3.2	2	G
0501.2	0312		Binnenvisserijbedrijven	50	0	50	C		10		50		3.1	1	G
0502	032	0	Vis- en schaaldierkwekerijen												
0502	032	1	- oester-, mossel- en schelpenteeltbedrijven	100	30	50	C		0		100		3.2	1	G
0502	032	2	- visteeltbedrijven	50	0	50	C		0		50		3.1	1	G
15	10, 11	-	VERVAARDIGING VAN VOEDINGSMIDDELEN EN DRANKEN												
151	101, 102	0	Slachterijen en overige vleesverwerking:												
151	101, 102	1	- slachterijen en pluimveeslachterijen	100	0	100	C		50	R	100	D	3.2	2	G
151	101	2	- vetsmelterijen	700	0	100	C		30		700		5.2	2	G
151	101	3	- bewerkingsinrichting van darmen en vleesafval	300	0	100	C		50	R	300		4.2	2	G
151	101	4	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. > 1.000 m²	100	0	100	C		50	R	100		3.2	2	G
151	101	5	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. <= 1.000 m²	50	0	50	C		30		50		3.1	1	G
151	101	6	- vleeswaren- en vleesconservenfabrieken: p.o. <= 200 m²	30	0	50			10		50		3.1	1	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
151	101, 102	7	- loonslachterijen	50	0	50			10		50		3.1	1	G
151	108	8	- vervaardiging van snacks en vervaardiging van kant-en-klaarmaaltijden met p.o. < 2.000 m²	50	0	50			10		50		3.1	2	G
152	102	0	Visverwerkingsbedrijven:												
152	102	1	- drogen	700	100	200	C		30		700		5.2	2	G
152	102	2	- conserveren	200	0	100	C		30		200		4.1	2	G
152	102	3	- roken	300	0	50	C		0		300		4.2	1	G
152	102	4	- verwerken anderszins: p.o. > 1.000 m²	300	10	50	C		30		300	D	4.2	2	G
152	102	5	- conserveren of verwerken anderszins: p.o. <= 1.000 m²	100	10	50			30		100		3.2	1	G
152	102	6	- conserveren of verwerken anderszins: p.o. <= 300 m²	50	10	30			10		50		3.1	1	G
1531	1031	0	Aardappelproductenfabrieken:												
1531	1031	1	- vervaardiging van aardappelproducten	300	30	200	C		50	R	300		4.2	2	G
1531	1031	2	- vervaardiging van snacks met p.o. < 2.000 m²	50	10	50			50	R	50		3.1	1	G
1532,1533	1032, 1039	0	Groente- en fruitconservenfabrieken:												
1532,1533	1032, 1039	1	- jam	50	10	100	C		10		100		3.2	1	G
1532,1533	1032, 1039	2	- groente algemeen	50	10	100	C		10		100		3.2	2	G
1532,1533	1032, 1039	3	- met koolsoorten	100	10	100	C		10		100		3.2	2	G
1532,1533	1032, 1039	4	- met drogerijen	300	10	200	C		30		300		4.2	2	G
1532,1533	1032, 1039	5	- met uienconservering (zoutinleggerij)	300	10	100	C		10		300		4.2	2	G
1541	104101	0	Vervaardiging van ruwe plantaardige en dierlijke oliën en vetten:												
1541	104101	1	- p.c. < 250.000 ton/jaar	200	30	100	C		30	R	200		4.1	3	G
1541	104101	2	- p.c. >= 250.000 ton/jaar	300	50	300	C	Z	50	R	300		4.2	3	G
1542	104102	0	Raffinage van plantaardige en dierlijke oliën en vetten:												
1542	104102	1	- p.c. < 250.000 ton/jaar	200	10	100	C		100	R	200		4.1	3	G
1542	104102	2	- p.c. >= 250.000 ton/jaar	300	10	300	C	Z	200	R	300		4.2	3	G
1543	1042	0	Margarinefabrieken:												
1543	1042	1	- p.c. < 250.000 ton/jaar	100	10	200	C		30	R	200		4.1	3	G
1543	1042	2	- p.c. >= 250.000 ton/jaar	200	10	300	C	Z	50	R	300		4.2	3	G
1551	1051	0	Zuivelproducten fabrieken:												
1551	1051	1	- gedroogde producten, p.c. >= 1,5 ton/uur	200	100	500	C	Z	50	R	500		5.1	3	G
1551	1051	2	- geconcentreerde producten, verdampingscapaciteit >= 20 ton/uur	200	30	500	C	Z	50	R	500		5.1	3	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									CATEGORIE	INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND			VERKEER	
1551	1051	3	- melkproductenfabrieken v.c. < 55.000 ton/jaar	50	0	100	C		50	R	100		3.2	2	G
1551	1051	4	- melkproductenfabrieken v.c. >= 55.000 ton/jaar	100	0	300	C	Z	50	R	300		4.2	3	G
1551	1051	5	- overige zuivelproductenfabrieken	50	50	300	C		50	R	300		4.2	3	G
1552	1052	1	Consumptie-ijsfabrieken: p.o. > 200 m²	50	0	100	C		50	R	100		3.2	2	G
1552	1052	2	- consumptie-ijsfabrieken: p.o. <= 200 m²	10	0	30			0		30		2	1	G
1561	1061	0	Meelfabrieken:												
1561	1061	1	- p.c. >= 500 ton/uur	200	100	300	C	Z	100	R	300		4.2	2	G
1561	1061	2	- p.c. < 500 ton/uur	100	50	200	C		50	R	200		4.1	2	G
1561	1061		Grutterswarenfabrieken	50	100	200	C		50		200	D	4.1	2	G
1562	1062	0	Zetmeelfabrieken:												
1562	1062	1	- p.c. < 10 ton/uur	200	50	200	C		30	R	200		4.1	1	G
1562	1062	2	- p.c. >= 10 ton/uur	300	100	300	C	Z	50	R	300		4.2	2	G
1571	1091	0	Veevoerfabrieken:												
1571	1091	1	- destructiebedrijven	700	30	200	C		50		700	D	5.2	3	G
1571	1091	2	- beender-, veren-, vis- en vleesmeelfabriek	700	100	100	C		30	R	700	D	5.2	3	G
1571	1091	3	- drogerijen (gras, pulp, groenvoeder, veevoeder) capaciteit < 10 ton/uur water	300	100	200	C		30		300		4.2	2	G
1571	1091	4	- drogerijen (gras, pulp, groenvoeder, veevoeder) capaciteit >= 10 ton/uur water	700	200	300	C	Z	50		700		5.2	3	G
1571	1091	5	- mengvoeder, p.c. < 100 ton/uur	200	50	200	C		30		200		4.1	3	G
1571	1091	6	- mengvoeder, p.c. >= 100 ton/uur	300	100	300	C	Z	50	R	300		4.2	3	G
1572	1092		Vervaardiging van voer voor huisdieren	200	100	200	C		30		200		4.1	2	G
1581	1071	0	Broodfabrieken, brood- en banketbakkerijen:												
1581	1071	1	- v.c. < 7.500 kg meel/week, bij gebruik van charge-ovens	30	10	30	C		10		30		2	1	G
1581	1071	2	- v.c. >= 7.500 kg meel/week	100	30	100	C		30		100		3.2	2	G
1582	1072		Banket, biscuit- en koekfabrieken	100	10	100	C		30		100		3.2	2	G
1583	1081	0	Suikerfabrieken:												
1583	1081	1	- v.c. < 2.500 ton/jaar	500	100	300	C		100	R	500		5.1	2	G
1583	1081	2	- v.c. >= 2.500 ton/jaar	1000	200	700	C	Z	200	R	1000		5.3	3	G
1584	10821	0	Verwerking cacaobonen en vervaardiging chocolade- en suikerwerk:												
1584	10821	1	- cacao- en chocoladefabrieken: p.o. > 2.000 m²	500	50	100			50	R	500		5.1	2	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
1584	10821	2	- cacao- en chocoladefabriek en vervaardigen van chocoladewerken met p.o. < 2.000 m²	100	30	50			30		100		3.2	2	G
1584	10821	3	- cacao- en chocoladefabriek en vervaardigen van chocoladewerken met p.o. <= 200 m²	30	10	30			10		30		2	1	G
1584	10821	4	- suikerwerkfabrieken met suikerbranden	300	30	50			30	R	300		4.2	2	G
1584	10821	5	- suikerwerkfabrieken zonder suikerbranden: p.o. > 200 m²	100	30	50			30	R	100		3.2	2	G
1584	10821	6	- suikerwerkfabrieken zonder suikerbranden: p.o. <= 200 m²	30	10	30			10		30		2	1	G
1585	1073		Deegwarenfabrieken	50	30	10			10		50		3.1	2	G
1586	1083	0	Koffiebranderijen en theepakkerijen:												
1586	1083	1	- koffiebranderijen	500	30	200	C		10		500	D	5.1	2	G
1586	1083	2	- theepakkerijen	100	10	30			10		100		3.2	2	G
1587	108401		Vervaardiging van azijn, specerijen en kruiden	200	30	50			10		200		4.1	2	G
1589	1089		Vervaardiging van overige voedingsmiddelen	200	30	50			30		200	D	4.1	2	G
1589.1	1089		Bakkerijgrondstoffenfabrieken	200	50	50			50	R	200		4.1	2	G
1589.2	1089	0	Soep- en soeparomafabrieken:												
1589.2	1089	1	- zonder poederdrogen	100	10	50			10		100		3.2	2	G
1589.2	1089	2	- met poederdrogen	300	50	50			50	R	300		4.2	2	G
1589.2	1089		Bakmeel- en puddingpoederfabrieken	200	50	50			30		200		4.1	2	G
1591	110101		Destilleerderijen en likeurstokerijen	300	30	200	C		30		300		4.2	2	G
1592	110102	0	Vervaardiging van ethylalcoholdoorgisting:												
1592	110102	1	- p.c. < 5.000 ton/jaar	200	30	200	C		30	R	200		4.1	1	G
1592	110102	2	- p.c. >= 5.000 ton/jaar	300	50	300	C		50	R	300		4.2	2	G
1593 t/m 1595	1102 t/m 1104		Vervaardiging van wijn, cider en dergelijke	10	0	30	C		0		30		2	1	G
1596	1105		Bierbrouwerijen	300	30	100	C		50	R	300		4.2	2	G
1597	1106		Mouterijen	300	50	100	C		30		300		4.2	2	G
1598	1107		Mineraalwater- en frisdrankfabrieken	10	0	100			50	R	100		3.2	3	G
16	12	-	VERWERKING VAN TABAK												
160	120		Tabakverwerkende industrie	200	30	50	C		30		200		4.1	2	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
17	13	-	VERVAARDIGING VAN TEXTIEL												
171	131		Bewerken en spinnen van textielvezels	10	50	100			30		100		3.2	2	G
172	132	0	Weven van textiel:												
172	132	1	- aantal weefgetouwen < 50	10	10	100			0		100		3.2	2	G
172	132	2	- aantal weefgetouwen >= 50	10	30	300		Z	50		300		4.2	3	G
173	133		Textielveredelingsbedrijven	50	0	50			10		50		3.1	2	G
174,175	139		Vervaardiging van textielwaren	10	0	50			10		50		3.1	1	G
1751	1393		Tapijt-, kokos- en vloermattenfabrieken	100	30	200			10		200		4.1	2	G
176,177	139, 143		Vervaardiging van gebreide en gehaakte stoffen en artikelen	0	10	50			10		50		3.1	1	G
18	14	-	VERVAARDIGING VAN KLEDING; BEREIDEN EN VERVEN VAN BONT												
181	141		Vervaardiging kleding van leer	30	0	50			0		50		3.1	1	G
182	141		Vervaardiging van kleding en –toebehoren (exclusief van leer)	10	10	30			10		30		2	2	G
183	142, 151		Bereiden en verven van bont; vervaardiging van artikelen van bont	50	10	10			10		50		3.1	1	G
19	15	-	VERVAARDIGING VAN LEER EN LEDERWAREN (EXCLUSIEF KLEDING)												
191	151, 152		Lederfabrieken	300	30	100			10		300		4.2	2	G
192	151		Lederwarenfabrieken (exclusief kleding en schoeisel)	50	10	30			10		50	D	3.1	2	G
193	152		Schoenenfabrieken	50	10	50			10		50		3.1	2	G
20	16	-	HOUTINDUSTRIE EN VERVAARDIGING ARTIKELEN VAN HOUT, RIET, KURK EN DERGELIJKE												
2010.1	16101		Houtzagerijen	0	50	100			50	R	100		3.2	2	G
2010.2	16102	0	Houtconserveringsbedrijven:												
2010.2	16102	1	- met creosootolie	200	30	50			10		200		4.1	2	G
2010.2	16102	2	- met zoutoplossingen	10	30	50			10		50		3.1	2	G
202	1621		Fineer- en plaatmaterialenfabrieken	100	30	100			10		100		3.2	3	G
203,204,205	162	0	Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout	0	30	100			0		100		3.2	2	G
203,204,205	162	1	Timmerwerkfabrieken, vervaardiging overige artikelen van hout, p.o. < 200 m²	0	30	50			0		50		3.1	1	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
205	162902		Kurkwaren-, riet- en vlechtwerkfabrieken	10	10	30			0		30		2	1	G
21	17	-	VERVAARDIGING VAN PAPIER, KARTON EN PAPIER- EN KARTONWAREN												
2111	1711		Vervaardiging van pulp	200	100	200	C		50	R	200		4.1	3	G
2112	1712	0	Papier- en kartonfabrieken:												
2112	1712	1	- p.c. < 3 ton/uur	50	30	50	C		30	R	50		3.1	1	G
2112	1712	2	- p.c. 3 - 15 ton/uur	100	50	200	C	Z	50	R	200		4.1	2	G
2112	1712	3	- p.c. >= 15 ton/uur	200	100	300	C	Z	100	R	300		4.2	3	G
212	172		Papier- en kartonwarenfabrieken	30	30	100	C		30	R	100		3.2	2	G
2121.2	17212	0	Golfkartonfabrieken:												
2121.2	17212	1	- p.c. < 3 ton/uur	30	30	100	C		30	R	100		3.2	2	G
2121.2	17212	2	- p.c. >= 3 ton/uur	50	30	200	C	Z	30	R	200		4.1	2	G
22	18	-	UITGEVERIJEN, DRUKKERIJEN EN REPRODUCTIE VAN OPGENOMEN MEDIA												
2221	1811		Drukkerijen van dagbladen	30	0	100	C		10		100		3.2	3	G
2222	1812		Drukkerijen (vlak- en rotatiediepdrukkerijen)	30	0	100			10		100		3.2	3	G
2222.6	18129		Kleine drukkerijen en kopieerinrichtingen	10	0	30			0		30		2	1	P
2223	1814	A	Grafische afwerking	0	0	10			0		10		1	1	G
2223	1814	B	Binderijen	30	0	30			0		30		2	2	G
2224	1813		Grafische reproductie en zetten	30	0	10			10		30		2	2	G
2225	1814		Overige grafische activiteiten	30	0	30			10		30	D	2	2	G
223	182		Reproductiebedrijven opgenomen media	0	0	10			0		10		1	1	G
23	19	-	AARDOLIE-/STEENKOOLVERWERKENDE INDUSTRIE; BEWERKING SPLIJT-/KWEEKSTOFFEN												
231	191		Cokesfabrieken	1000	700	1000	C	Z	100	R	1000		5.3	2	G
2320.1	19201		Aardolieraffinaderijen	1500	100	1500	C	Z	1500	R	1500		6	3	G
2320.2	19202	A	Smeeroliën- en vettenfabrieken	50	0	100			30	R	100		3.2	2	G
2320.2	19202	B	Recyclingbedrijven voor afgewerkte olie	300	0	100			50	R	300		4.2	2	G
2320.2	19202	C	Aardolieproductenfabrieken n.e.g.	300	0	200			50	R	300	D	4.2	2	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
233	210, 212, 244		Splijt- en kweekstoffenbewerkingsbedrijven	10	10	100			1500		1500	D	6	1	G
24	20	-	VERVAARDIGING VAN CHEMISCHE PRODUCTEN												
2411	2011	0	Vervaardiging van industriële gassen:												
2411	2011	1	- luchtscheidingsinstallatie v.c. >= 10 ton/dag lucht	10	0	700	C	Z	100	R	700		5.2	3	G
2411	2011	2	- overige gassenfabrieken, niet explosief	100	0	500	C		100	R	500		5.1	3	G
2411	2011	3	- overige gassenfabrieken, explosief	100	0	500	C		300	R	500		5.1	3	G
2412	2012		Kleur- en verfstoffenfabrieken	200	0	200	C		200	R	200	D	4.1	3	G
2413	2012	0	Anorganische chemische grondstoffenfabrieken:												
2413	2012	1	- niet vallend onder 'post-Seveso-richtlijn'	100	30	300	C		300	R	300	D	4.2	2	G
2413	2012	2	- vallend onder 'post-Seveso-richtlijn'	300	50	500	C		700	R	700	D	5.2	3	G
2414.1	20141	A0	Organische chemische grondstoffenfabrieken:												
2414.1	20141	A1	- niet vallend onder 'post-Seveso-richtlijn'	300	10	200	C		300	R	300	D	4.2	2	G
2414.1	20141	A2	- vallend onder 'post-Seveso-richtlijn'	1000	30	500	C		700	R	1000	D	5.3	2	G
2414.1	20141	B0	Methanolfabrieken:												
2414.1	20141	B1	- p.c. < 100.000 ton/jaar	100	0	200	C		100	R	200		4.1	2	G
2414.1	20141	B2	- p.c. >= 100.000 ton/jaar	200	0	300	C	Z	200	R	300		4.2	3	G
2414.2	20149	0	Vetzuren en alkanolenfabrieken (niet synthetische):												
2414.2	20149	1	- p.c. < 50.000 ton/jaar	300	0	200	C		100	R	300		4.2	2	G
2414.2	20149	2	- p.c. >= 50.000 ton/jaar	500	0	300	C	Z	200	R	500		5.1	3	G
2415	2015		Kunstmeststoffenfabrieken	500	300	500	C		500	R	500		5.1	3	G
2416	2016		Kunstharsenfabrieken en dergelijke	700	30	300	C		500	R	700		5.2	3	G
242	202	0	Landbouwchemicaliënfabrieken:												
242	202	1	- fabricage	300	50	100	C		1000	R	1000		5.3	3	G
242	202	2	- formulering en afvullen	100	10	30	C		500	R	500	D	5.1	2	G
243	203		Verf, lak en vernisfabrieken	300	30	200	C		300	R	300	D	4.2	3	G
2441	2110	0	Farmaceutische grondstoffenfabrieken:												
2441	2110	1	- p.c. < 1.000 ton/jaar	200	10	200	C		300	R	300		4.2	1	G
2441	2110	2	- p.c. >= 1.000 ton/jaar	300	10	300	C		500	R	500		5.1	2	G
2442	2120	0	Farmaceutische productenfabrieken:												

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
2442	2120	1	- formulering en afvullen geneesmiddelen	50	10	50			50	R	50		3.1	2	G
2442	2120	2	- verbandmiddelenfabrieken	10	10	30			10		30		2	2	G
2451	2041		Zeep-, was- en reinigingsmiddelenfabrieken	300	100	200	C		100	R	300		4.2	3	G
2452	2042		Parfumerie- en cosmeticafabrieken	300	30	50	C		50	R	300		4.2	2	G
2462	2052	0	Lijm- en plakmiddelenfabrieken:												
2462	2052	1	- zonder dierlijke grondstoffen	100	10	100			50		100		3.2	3	G
2462	2052	2	- met dierlijke grondstoffen	500	30	100			50		500		5.1	3	G
2464	205902		Fotochemische productenfabrieken	50	10	100			50	R	100		3.2	3	G
2466	205903	A	Chemische kantoorbenodigdhedenfabrieken	50	10	50			50	R	50		3.1	3	G
2466	205903	B	Overige chemische productenfabrieken n.e.g.	200	30	100	C		200	R	200	D	4.1	2	G
247	2060		Kunstmatige synthetische garen- en vezelfabrieken	300	30	300	C		200	R	300		4.2	3	G
25	22	-	VERVAARDIGING VAN PRODUCTEN VAN RUBBER EN KUNSTSTOF												
2511	221101		Rubberbandenfabrieken	300	50	300	C		100	R	300		4.2	2	G
2512	221102	0	Loopvlakvernieuwingsbedrijven:												
2512	221102	1	- vloeroppervlak < 100 m²	50	10	30			30		50		3.1	1	G
2512	221102	2	- vloeroppervlak >= 100 m²	200	50	100			50	R	200		4.1	2	G
2513	2219		Rubberartikelenfabrieken	100	10	50			50	R	100	D	3.2	1	G
252	222	0	Kunststofverwerkende bedrijven:												
252	222	1	- zonder fenolharsen	200	50	100			100	R	200		4.1	2	G
252	222	2	- met fenolharsen	300	50	100			200	R	300		4.2	2	G
252	222	3	- productie van verpakkingsmateriaal en assemblage van kunststofbouw-materialen	50	30	50			30		50		3.1	2	G
26	23	-	VERVAARDIGING VAN GLAS, AARDEWERK, CEMENT-, KALK- EN GIPSPRODUCTEN												
261	231	0	Glasfabrieken:												
261	231	1	- glas en glasproducten, p.c. < 5.000 ton/jaar	30	30	100			30		100		3.2	1	G
261	231	2	- glas en glasproducten, p.c. >= 5.000 ton/jaar	30	100	300	C	Z	50	R	300		4.2	2	G
261	231	3	- glaswol en glasvezels, p.c.< 5.000 ton/jaar	300	100	100			30		300		4.2	1	G
261	231	4	- glaswol en glasvezels, p.c. >= 5.000 ton/jaar	500	200	300	C	Z	50	R	500		5.1	2	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
2612	231		Glas-in-loodzetterij	10	30	30			10		30		2	1	G
2615	231		Glasbewerkingsbedrijven	10	30	50			10		50		3.1	1	G
262, 263	232, 234	0	Aardewerkfabrieken:												
262, 263	232, 234	1	- vermogen elektrische ovens totaal < 40 kW	10	10	30			10		30		2	1	G
262, 263	232, 234	2	- vermogen elektrische ovens totaal >= 40 kW	30	50	100			30		100		3.2	2	G
264	233	A	Baksteen en baksteenelementenfabrieken	30	200	200			30		200		4.1	2	G
264	233	B	Dakpannenfabrieken	50	200	200			100	R	200		4.1	2	G
2651	2351	0	Cementfabrieken:												
2651	2351	1	- p.c. < 100.000 ton/jaar	10	300	500	C		30	R	500		5.1	2	G
2651	2351	2	- p.c. >= 100.000 ton/jaar	30	500	1000	C	Z	50	R	1000		5.3	3	G
2652	235201	0	Kalkfabrieken:												
2652	235201	1	- p.c. < 100.000 ton/jaar	30	200	200			30	R	200		4.1	2	G
2652	235201	2	- p.c. >= 100.000 ton/jaar	50	500	300		Z	50	R	500		5.1	3	G
2653	235202	0	Gipsfabrieken:												
2653	235202	1	- p.c. < 100.000 ton/jaar	30	200	200			30	R	200		4.1	2	G
2653	235202	2	- p.c. >= 100.000 ton/jaar	50	500	300		Z	50	R	500		5.1	3	G
2661.1	23611	0	Betonwarenfabrieken:												
2661.1	23611	1	- zonder persen, triltafels en bekistingtriller	10	100	200			30		200		4.1	2	G
2661.1	23611	2	- met persen, triltafels of bekistingtrillers, p.c. < 100 ton/dag	10	100	300			30		300		4.2	2	G
2661.1	23611	3	- met persen, triltafels of bekistingtrillers, p.c. >= 100 ton/dag	30	200	700		Z	30		700		5.2	3	G
2661.2	23612	0	Kalkzandsteenfabrieken:												
2661.2	23612	1	- p.c. < 100.000 ton/jaar	10	50	100			30		100		3.2	2	G
2661.2	23612	2	- p.c. >= 100.000 ton/jaar	30	200	300		Z	30		300		4.2	3	G
2662	2362		Mineraalgebonden bouwplatenfabrieken	50	50	100			30		100		3.2	2	G
2663, 2664	2363, 2364	0	Betonmortelcentrales:												
2663, 2664	2363, 2364	1	- p.c. < 100 ton/uur	10	50	100			10		100		3.2	3	G
2663, 2664	2363, 2364	2	- p.c. >= 100 ton/uur	30	200	300		Z	10		300		4.2	3	G
2665, 2666	2365, 2369	0	Vervaardiging van producten van beton, (vezel)cement en gips:												
2665, 2666	2365, 2369	1	- p.c. < 100 ton/dag	10	50	100			50	R	100		3.2	2	G
2665, 2666	2365, 2369	2	- p.c. >= 100 ton/dag	30	200	300		Z	200	R	300		4.2	3	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
267	237	0	Natuursteenbewerkingsbedrijven:												
267	237	1	- zonder breken, zeven en drogen: p.o. > 2.000 m²	10	30	100			0		100	D	3.2	1	G
267	237	2	- zonder breken, zeven en drogen: p.o. <= 2.000 m²	10	30	50			0		50		3.1	1	G
267	237	3	- met breken, zeven of drogen, v.c. < 100.000 ton/jaar	10	100	300			10		300		4.2	1	G
267	237	4	- met breken, zeven of drogen, v.c. >= 100.000 ton/jaar	30	200	700		Z	10		700		5.2	2	G
2681	2391		Slijp- en polijstmiddelenfabrieken	10	30	50			10		50	D	3.1	1	G
2682	2399	A0	Bitumineuze materialenfabrieken:												
2682	2399	A1	- p.c. < 100 ton/uur	300	100	100			30		300		4.2	3	G
2682	2399	A2	- p.c. >= 100 ton/uur	500	200	200		Z	50		500		5.1	3	G
2682	2399	B0	Isolatiematerialenfabrieken (exclusief glaswol):												
2682	2399	B1	- steenwol, p.c. >= 5.000 ton/jaar	100	200	300	C	Z	30		300		4.2	2	G
2682	2399	B2	- overige isolatiematerialen	200	100	100	C		50		200		4.1	2	G
2682	2399	C	Minerale productenfabrieken n.e.g.	50	50	100			50		100	D	3.2	2	G
2682	2399	D0	Asfaltcentrales: p.c. < 100 ton/uur	100	50	200			30		200		4.1	3	G
2682	2399	D1	- asfaltcentrales: p.c. >= 100 ton/uur	200	100	300		Z	50		300		4.2	3	G
27	24	-	VERVAARDIGING VAN METALEN												
271	241	0	Ruwijzer- en staalfabrieken:												
271	241	1	- p.c. < 1.000 ton/jaar	700	500	700			200	R	700		5.2	2	G
271	241	2	- p.c. >= 1.000 ton/jaar	1500	1000	1500	C	Z	300	R	1500		6	3	G
272	245	0	IJzeren- en stalenbuizenfabrieken:												
272	245	1	- p.o. < 2.000 m²	30	30	500			30		500		5.1	2	G
272	245	2	- p.o. >= 2.000 m²	50	100	1000		Z	50	R	1000		5.3	3	G
273	243	0	Draadtrekkerijen, koudbandwalserijen en profielzetterijen:												
273	243	1	- p.o. < 2.000 m²	30	30	300			30		300		4.2	2	G
273	243	2	- p.o. >= 2.000 m²	50	50	700		Z	50	R	700		5.2	3	G
274	244	A0	Non-ferro-metaalfabrieken:												
274	244	A1	- p.c. < 1.000 ton/jaar	100	100	300			30	R	300		4.2	1	G
274	244	A2	- p.c. >= 1.000 ton/jaar	200	300	700		Z	50	R	700		5.2	2	G
274	244	B0	Non-ferro-metaalwalserijen, -trekkerijen en dergelijke:												

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS									CATEGORIE	INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND			VERKEER	
274	244	B1	- p.o. < 2.000 m²	50	50	500			50	R	500		5.1	2	G
274	244	B2	- p.o. >= 2.000 m²	200	100	1000		Z	100	R	1000		5.3	3	G
2751, 2752	2451, 2452	0	IJzer- en staalgieterijen/-smelterijen:												
2751, 2752	2451, 2452	1	- p.c. < 4.000 ton/jaar	100	50	300	C		30	R	300		4.2	1	G
2751, 2752	2451, 2452	2	- p.c. >= 4.000 ton/jaar	200	100	500	C	Z	50	R	500		5.1	2	G
2753, 2754	2453, 2454	0	Non-ferro-metaalgieterijen/-smelterijen:												
2753, 2754	2453, 2454	1	- p.c. < 4.000 ton/jaar	100	50	300	C		30	R	300		4.2	1	G
2753, 2754	2453, 2454	2	- p.c. >= 4.000 ton/jaar	200	100	500	C	Z	50	R	500		5.1	2	G
28	25, 31	-	VERVAARDIGING EN REPARATIE VAN PRODUCTEN VAN METAAL (EXCLUSIEF MACHINES/TRANSPORTMIDDELEN)												
281	251, 331	0	Constructiewerkplaatsen:												
281	251, 331	1	- gesloten gebouw	30	30	100			30		100		3.2	2	G
281	251, 331	1a	- gesloten gebouw, p.o. < 200 m²	30	30	50			10		50		3.1	1	G
281	251, 331	2	- in open lucht, p.o. < 2.000 m²	30	50	200			30		200		4.1	2	G
281	251, 331	3	- in open lucht, p.o. >= 2.000 m²	50	200	300		Z	30		300		4.2	3	G
2821	2529, 3311	0	Tank- en reservoirbouwbedrijven:												
2821	2529, 3311	1	- p.o. < 2.000 m²	30	50	300			30	R	300		4.2	2	G
2821	2529, 3311	2	- p.o. >= 2.000 m²	50	100	500		Z	50	R	500		5.1	3	G
2822, 2830	2521, 2530, 3311		Vervaardiging van verwarmingsketels, radiatoren en stoomketels	30	30	200			30		200		4.1	2	G
284	255, 331	A	Stamp-, pers-, dieptrek- en forceerbedrijven	10	30	200			30		200		4.1	1	G
284	255, 331	B	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen en dergelijke	50	30	100			30		100	D	3.2	2	G
284	255, 331	B1	Smederijen, lasinrichtingen, bankwerkerijen en dergelijke, p.o. < 200 m²	30	30	50			10		50	D	3.1	1	G
2851	2561, 3311	0	Metaaloppervlaktebehandelingsbedrijven:												
2851	2561, 3311	1	- algemeen	50	50	100			50		100		3.2	2	G
2851	2561, 3311	10	- stralen	30	200	200			30		200	D	4.1	2	G
2851	2561, 3311	11	- metaalharden	30	50	100			50		100	D	3.2	1	G
2851	2561, 3311	12	- lakspuiten en moffelen	100	30	100			50	R	100	D	3.2	2	G
2851	2561, 3311	2	- scoperen (opspuiten van zink)	50	50	100			30	R	100	D	3.2	2	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										CATEGORIE	INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND				VERKEER	
2851	2561, 3311	3	- thermisch verzinken	100	50	100			50		100			3.2	2	G
2851	2561, 3311	4	- thermisch vertinnen	100	50	100			50		100			3.2	2	G
2851	2561, 3311	5	- mechanische oppervlaktebehandeling (slijpen, polijsten)	30	50	100			30		100			3.2	2	G
2851	2561, 3311	6	- anodiseren, eloxeren	50	10	100			30		100			3.2	2	G
2851	2561, 3311	7	- chemische oppervlaktebehandeling	50	10	100			30		100			3.2	2	G
2851	2561, 3311	8	- emailleren	100	50	100			50	R	100			3.2	1	G
2851	2561, 3311	9	- galvaniseren (vernikkelen, verchromen, verzinken, verkoperen en dergelijke)	30	30	100			50		100			3.2	2	G
2852	2562, 3311	1	Overige metaalbewerkende industrie	10	30	100			30		100	D		3.2	1	G
2852	2562, 3311	2	Overige metaalbewerkende industrie, inpandig, p.o. < 200 m²	10	30	50			10		50	D		3.1	1	G
287	259, 331	A0	Grofsmederijen, anker- en kettingfabrieken:													
287	259, 331	A1	- p.o. < 2.000 m²	30	50	200			30		200			4.1	2	G
287	259, 331	A2	- p.o. >= 2.000 m²	50	100	500		Z	30		500			5.1	3	G
287	259, 331	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.	30	30	100			30		100			3.2	2	G
287	259, 331	B	Overige metaalwarenfabrieken n.e.g.; inpandig, p.o. < 200 m²	30	30	50			10		50			3.1	1	G
29	27, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN MACHINES EN APPARATEN													
29	27, 28, 33	0	Machine- en apparatenfabrieken, inclusief reparatie:													
29	27, 28, 33	1	- p.o. < 2.000 m²	30	30	100			30		100	D		3.2	2	G
29	27, 28, 33	2	- p.o. >= 2.000 m²	50	30	200			30		200	D		4.1	3	G
29	28, 33	3	- met proefdraaien verbrandingsmotoren >= 1 MW	50	30	300		Z	30		300	D		4.2	3	G
29	27, 28, 33		- reparatie van machines en apparaten, zonder proefdraaien verbrandings-motoren > = 1 MW	30	30	50			30		50			3.1	1	G
30	26, 28, 33	-	VERVAARDIGING VAN KANTOORMACHINES EN COMPUTERS													
30	26, 28, 33	A	Kantoormachines- en computerfabrieken, inclusief reparatie	30	10	30			10		30			2	1	G
31	26, 27, 33	-	VERVAARDIGING VAN OVERIGE ELEKTRISCHE MACHINES, APPARATEN EN BENODIGDHEDEN													
311	271, 331		Elektromotoren- en generatorenfabrieken, inclusief reparatie	200	30	30			50		200			4.1	1	G
312	271, 273		Schakel- en installatiemateriaalfabrieken	200	10	30			50		200			4.1	1	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
313	273		Elektrische draad- en kabelfabrieken	100	10	200			100	R	200	D	4.1	2	G
314	272		Accumulatoren- en batterijenfabrieken	100	30	100			50		100		3.2	2	G
315	274		Lampenfabrieken	200	30	30			300	R	300		4.2	2	G
316	293		Elektrotechnische industrie n.e.g.	30	10	30			10		30		2	1	G
3162	2790		Koolelektrodenfabrieken	1500	300	1000	C		200	R	1500		6	2	G
32	26, 33	-	VERVAARDIGING VAN AUDIO-, VIDEO-, TELECOMMUNICATIEAPPARATEN EN -BENODIGDHEDEN												
321 t/m 323	261, 263, 264, 331		Vervaardiging van audio-, video- en telecommunicatieapparatuur en dergelijke, inclusief reparatie	30	0	50			30		50	D	3.1	2	G
3210	2612		Fabrieken voor gedrukte bedrading	50	10	50			30		50		3.1	1	G
33	26, 32, 33	-	VERVAARDIGING VAN MEDISCHE EN OPTISCHE APPARATEN EN INSTRUMENTEN												
33	26, 32, 33	A	Fabrieken voor medische en optische apparaten en instrumenten en dergelijke, inclusief reparatie	30	0	30			0		30		2	1	G
34	29		VERVAARDIGING VAN AUTO'S, AANHANGWAGENS EN OPLEGGERS												
341	291	0	Autofabrieken en assemblagebedrijven:												
341	291	1	- p.o. < 10.000 m²	100	10	200	C		30	R	200	D	4.1	3	G
341	291	2	- p.o. >= 10.000 m²	200	30	300		Z	50	R	300		4.2	3	G
3420.1	29201		Carrosseriefabrieken	100	10	200			30	R	200		4.1	2	G
3420.2	29202		Aanhangwagen- en opleggerfabrieken	30	10	200			30		200		4.1	2	G
343	293		Auto-onderdelenfabrieken	30	10	100			30	R	100		3.2	2	G
35	30	-	VERVAARDIGING VAN TRANSPORTMIDDELEN (EXCLUSIEF AUTO'S, AANHANGWAGENS)												
351	301, 3315	0	Scheepsbouw- en reparatiebedrijven:												
351	301, 3315	1	- houten schepen	30	30	50			10		50		3.1	2	G
351	301, 3315	2	- kunststof schepen	100	50	100			50	R	100		3.2	2	G
351	301, 3315	3	- metalen schepen < 25 m	50	100	200			30		200		4.1	2	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
351	301, 3315	4	- metalen schepen >= 25 m en/of proefdraaien motoren >= 1 MW	100	100	500	C	Z	50		500		5.1	2	G
351	301, 3315		- onderhoud/reparatie metalen schepen < 25 m, incidenteel bouwen	30	50	50			30		50		3.1	2	G
3511	3831		Scheepssloperijen	100	200	700			100	R	700		5.2	2	G
352	302, 317	0	Wagonbouw- en spoorwegwerkplaatsen:												
352	302, 317	1	- algemeen	50	30	100			30		100		3.2	2	G
352	302, 317	2	- met proefdraaien van verbrandingsmotoren >= 1 MW	50	30	300		Z	30	R	300		4.2	2	G
353	303, 3316	0	Vliegtuigbouw en -reparatiebedrijven:												
353	303, 3316	1	- zonder proefdraaien motoren	50	30	200			30		200		4.1	2	G
353	303, 3316	2	- met proefdraaien motoren	100	30	1000		Z	100	R	1000		5.3	2	G
354	309		Rijwiel- en motorrijwielfabrieken	30	10	100			30	R	100		3.2	2	G
355	3099		Transportmiddelenindustrie n.e.g.	30	30	100			30		100	D	3.2	2	G
36	31	-	VERVAARDIGING VAN MEUBELS EN OVERIGE GOEDEREN N.E.G.												
361	310	1	Meubelfabrieken	50	50	100			30		100	D	3.2	2	G
361	9524	2	Meubelstoffeerderijen b.o. < 200 m²	0	10	10			0		10		1	1	P
362	321		Fabricage van munten, sieraden en dergelijke	30	10	10			10		30		2	1	G
363	322		Muziekinstrumentenfabrieken	30	10	30			10		30		2	2	G
364	323		Sportartikelenfabrieken	30	10	50			30		50		3.1	2	G
365	324		Speelgoedartikelenfabrieken	30	10	50			30		50		3.1	2	G
3661.1	32991		Sociale werkvoorziening	0	30	30			0		30		2	1	P
3661.2	32999		Vervaardiging van overige goederen n.e.g.	30	10	50			30		50	D	3.1	2	G
37	38	-	VOORBEREIDING TOT RECYCLING												
371	383201		Metaal- en autoschredders	30	100	500		Z	30		500		5.1	2	G
372	383202	A0	Puinbrekerijen en -malerijen:												
372	383202	A1	- v.c. < 100.000 ton/jaar	30	100	300			10		300		4.2	2	G
372	383202	A2	- v.c. >= 100.000 ton/jaar	30	200	700			10		700		5.2	3	G
372	383202	B	Rubberregeneratiebedrijven	300	50	100			50	R	300		4.2	2	G
372	383202	C	Afvalscheidingsinstallaties	200	200	300	C		50		300		4.2	3	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
40	35	-	PRODUCTIE EN DISTRIBUTIE VAN STROOM, AARDGAS, STOOM EN WARM WATER												
40	35	A0	Elektriciteitsproductiebedrijven (elektrisch vermogen >= 50 MWe)												
40	35	A1	- kolengestookt (inclusief meestook biomassa), thermisch vermogen > 75 MWth	100	700	700	C	Z	200		700		5.2	2	G
40	35	A2	- oliegestookt, thermisch vermogen > 75 MWth	100	100	500	C	Z	100		500		5.1	2	G
40	35	A3	- gasgestookt (inclusief bijstook biomassa), thermisch vermogen > 75 MWth	100	100	500	C	Z	100	R	500		5.1	1	G
40	35	A5	- warmtekrachtinstallaties (gas), thermisch vermogen > 75 MWth	30	30	500	C	Z	100	R	500		5.1	1	G
40	35	B0	Bio-energieinstallaties elektrisch vermogen < 50 MWe:												
40	35	B1	- covergisting, verbranding en vergassing van mest, slib, gft en reststromen voedingsindustrie	100	50	100			30	R	100		3.2	2	G
40	35	B2	- vergisting, verbranding en vergassing van overige biomassa	50	50	100			30	R	100		3.2	2	G
40	35	C0	Elektriciteitsdistributiebedrijven, met transformatorvermogen:												
40	35	C1	- < 10 MVA	0	0	30	C		10		30		2	1	P
40	35	C2	- 10 - 100 MVA	0	0	50	C		30		50		3.1	1	P
40	35	C3	- 100 - 200 MVA	0	0	100	C		50		100		3.2	1	P
40	35	C4	- 200 - 1.000 MVA	0	0	300	C	Z	50		300		4.2	1	P
40	35	C5	- >= 1.000 MVA	0	0	500	C	Z	50		500		5.1	1	P
40	35	D0	Gasdistributiebedrijven:												
40	35	D1	- gascompressorstations vermogen < 100 MW	0	0	300	C		100		300		4.2	1	P
40	35	D2	- gascompressorstations vermogen >= 100 MW	0	0	500	C		200	R	500		5.1	1	P
40	35	D3	- gas: reduceer-, compressor-, meet- en regelinstallaties, categorie A	0	0	10	C		10		10		1	1	P
40	35	D4	- gasdrukregel- en meetruimten (kasten en gebouwen), categorie B en C	0	0	30	C		10		30		2	1	P
40	35	D5	- gasontvang- en -verdeelstations, categorie D	0	0	50	C		50	R	50		3.1	1	P
40	35	E0	Warmtevoorzieningsinstallaties, gasgestookt:												
40	35	E1	- stadsverwarming	30	10	100	C		50		100		3.2	1	P
40	35	E2	- blokverwarming	10	0	30	C		10		30		2	1	P
41	36	-	WINNING EN DISTRIBUTIE VAN WATER												
41	36	A0	Waterwinning-/bereidingbedrijven:												
41	36	A1	- met chloorgas	50	0	50	C		1000	R	1000	D	5.3	1	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
41	36	A2	- bereiding met chloorbleekloog en dergelijke en/of straling	10	0	50	C		30		50		3.1	1	G
41	36	B0	Waterdistributiebedrijven met pompvermogen:												
41	36	B1	- < 1 MW	0	0	30	C		10		30		2	1	P
41	36	B2	- 1 - 15 MW	0	0	100	C		10		100		3.2	1	P
41	36	B3	- >= 15 MW	0	0	300	C		10		300		4.2	1	P
45	41, 42, 43	-	BOUWNIJVERHEID												
45	41, 42, 43		Bouwbedrijven/aannemers algemeen												
45	41, 42, 43	0	- bouwbedrijven/aannemers algemeen: b.o. > 2.000 m²	10	30	100			10		100		3.2	2	G
45	41, 42, 43	1	- bouwbedrijven/aannemers algemeen: b.o. > 1.000 m²: b.o. <= 2.000 m²	10	30	50			10		50		3.1	2	G
45	41, 42, 43	2	- bouwbedrijven/aannemers algemeen: b.o. <= 1.000 m²	0	10	30			10		30		2	1	G
453	432		Bouwinstallatie algemeen	10	10	30			30		30		2	1	G
453	4322		Installatie sanitair/centrale verwarmingsapparatuur indien met spuiterij	50	30	50			30		50		3.1	1	G
453	4321		Elektrotechnische installatie	10	10	30			10		30		2	1	G
50	45, 47	-	HANDEL/REPARATIE VAN AUTO'S, MOTORFIETSEN; BENZINESERVICESTATIONS												
501, 502, 504	451, 452, 454		Groothandel in auto's en motorfietsen, reparatie- en servicebedrijven	10	0	30			10		30		2	2	P
501	451		Groothandel in vrachtauto's (inclusief import en reparatie)	10	10	100			10		100		3.2	2	G
5020.4	45204	A	Autoplaatwerkerijen	10	30	100			10		100		3.2	1	G
5020.4	45204	B	Autobeklederijen	0	0	10			10		10		1	1	G
5020.4	45204	C	Autospuitinrichtingen	50	30	30			30	R	50		3.1	1	G
5020.5	45205		Autowasserijen	10	0	30			0		30		2	3	P
503, 504	453		Groothandel in auto- en motorfietsonderdelen en -accessoires	0	0	30			10		30		2	1	P
51	46	-	GROOTHANDEL EN OPSLAG												
5121	4621	0	Groothandel in akkerbouwproducten en veevoeders	30	30	50			30	R	50		3.1	2	G
5121	4621	1	Groothandel in akkerbouwproducten en veevoeders met een verwerkingscapaciteit van 500 ton/uur of meer	100	100	300		Z	50	R	300		4.2	2	G
5122	4622		Groothandel in bloemen en planten	10	10	30			0		30		2	2	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
5123	4623		Groothandel in levende dieren	50	10	100	C		0		100		3.2	2	G
5124	4624		Groothandel in huiden, vellen en leder	50	0	30			0		50		3.1	2	G
5125, 5131	46217, 4631		Groothandel in ruwe tabak, groenten, fruit en consumptieaardappelen	30	10	30			50	R	50		3.1	2	G
5132, 5133	4632, 4633		Groothandel in vlees, vleeswaren, zuivelproducten, eieren, spijsoliën	10	0	30			50	R	50		3.1	2	G
5134	4634		Groothandel in dranken	0	0	30			0		30		2	2	G
5135	4635		Groothandel in tabaksproducten	10	0	30			0		30		2	2	G
5136	4636		Groothandel in suiker, chocolade en suikerwerk	10	10	30			0		30		2	2	G
5137	4637		Groothandel in koffie, thee, cacao en specerijen	30	10	30			0		30		2	2	G
5138, 5139	4638, 4639		Groothandel in overige voedings- en genotmiddelen	10	10	30			10		30		2	2	G
514	464, 46733		Groothandel in overige consumentenartikelen	10	10	30			10		30		2	2	G
5148.7	46499	0	Groothandel in vuurwerk en munitie:												
5148.7	46499	1	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag < 10 ton	10	0	30			10	V	30		2	2	G
5148.7	46499	2	- consumentenvuurwerk, verpakt, opslag 10 tot 50 ton	10	0	30			50	V	50		3.1	2	G
5148.7	46499	5	- munitie	0	0	30			30		30		2	2	G
5151.1	46711	0	Groothandel in vaste brandstoffen:												
5151.1	46711	1	- klein, lokaal verzorgingsgebied	10	50	50			30		50		3.1	2	P
5151.1	46711	2	- kolenterminal, opslag oppervlak >= 2.000 m²	50	500	500		Z	100		500		5.1	3	G
5151.2	46712	0	Groothandel in vloeibare brandstoffen:												
5151.2	46712		- ondergronds, K1/K2/K3-klasse	10	0	10			10		10		1	1	G
5151.2	46712		- bovengronds, K1/K2-kl.: o.c. < 10 m³	10	0	10			50	R	50		3.1	1	G
5151.2	46712		- bovengronds, K1/K2-kl.: o.c. 10 - 1.000 m³	30	0	30			100	R	100		3.2	1	G
5151.2	46712		- bovengronds, K3-klasse: o.c. < 10 m³	10	0	10			10		30		2	1	G
5151.2	46712		- bovengronds, K3-klasse: o.c. 10 - 1.000 m³	30	0	30			50		50		3.1	1	G
5151.2	46712	1	- o.c. > 1.000 m³, < 100.000 m³	50	0	50			200	R	200	D	4.1	2	G
5151.2	46712	2	- o.c. >= 100.000 m³	100	0	50			500	R	500	D	5.1	2	G
5151.2	46712	3	- tot vloeistof verdichte gassen	50	0	50			300	R	300	D	4.2	2	G
5151.2	46712	0	Groothandel in gasvormige brandstoffen (butaan, propaan, lpg (in tanks)):												
5151.2	46712		- bovengronds, < 2 m³	0	0	0			30		30		2	1	G
5151.2	46712		- bovengronds, 2 - 8 m³	10	0	0			50	R	50		3.1	1	G
5151.2	46712		- bovengronds, 8 - 80 m³	10	0	10			100	R	100		3.2	1	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
5151.2	46712		- bovengronds, 80 - 250 m³	30	0	30			300	R	300		4.2	2	G
5151.2	46712		- ondergronds, < 80 m³	10	0	10			50	R	50		3.1	1G	G
5151.2	46712		- ondergronds, 80 - 250 m³	30	0	30			200	R	200		4.1	2	G
5151.2	46712	1	- o.c. > 1.000 m³, < 100.000 m³	50	0	50			200	R	200	D	4.1	2	G
5151.2	46712	2	- o.c. >= 100.000 m³	100	0	50			500	R	500	D	5.1	2	G
5151.2	46712	0	Gasvormige brandstoffen in gasflessen												
5151.2	46712		- kleine hoeveelheden < 10 ton	0	0	0			10		10		1	1	G
5151.2	46712		- beperkte hoeveelheden (< 150 ton) en hoog beschermingsniveau	10	0	10			30	R	30		2	1	G
5151.2	46712		- grote hoeveelheden (> 150 ton) en/of laag beschermingsniveau	30	0	30			500	R	500		5.1	2	G
5151.2	46712		Niet-reactieve gassen (inclusief zuurstof), gekoeld	10	0	10			50		50		3.1	1	G
5151.3	46713		Groothandel minerale olieproducten (exclusief brandstoffen)	100	0	30			50		100		3.2	2	G
5152.1	46721	0	Groothandel in metaalertsen:												
5152.1	46721	1	- opslag oppervlak < 2.000 m²	30	300	300			10		300		4.2	3	G
5152.1	46721	2	- opslag oppervlak >= 2.000 m²	50	500	700		Z	10		700		5.2	3	G
5152.2 /.3	46722, 46723		Groothandel in metalen en -halffabrikaten	0	10	100			10		100		3.2	2	G
5153	4673	0	Groothandel in hout en bouwmaterialen:												
5153	4673	1	- algemeen: b.o. > 2.000 m²	0	10	50			10		50		3.1	2	G
5153	4673	2	- algemeen: b.o. <= 2.000 m²	0	10	30			10		30		2	1	G
5153.4	46735	4	Zand en grind:												
5153.4	46735	5	- algemeen: b.o. > 200 m²	0	30	100			0		100		3.2	2	G
5153.4	46735	6	- algemeen: b.o. <= 200 m²	0	10	30			0		30		2	1	G
5154	4674	0	Groothandel in ijzer- en metaalwaren en verwarmingsapparatuur:												
5154	4674	1	- algemeen: b.o. > 2.000 m²	0	0	50			10		50		3.1	2	G
5154	4674	2	- algemeen: b.o. <= 2.000 m²	0	0	30			0		30		2	1	G
5155.1	46751		Groothandel in chemische producten	50	10	30			100	R	100	D	3.2	2	G
5155.2	46752		Groothandel in kunstmeststoffen	30	30	30			30	R	30		2	1	G
5155.2	46752		Groothandel in bestrijdingsmiddelen in emballage of in gasflessen												
5155.2	46752		- kleine hoeveelheden < 10 ton	0	0	0			10		10		1	1	G
5155.2	46752		- beperkte hoeveelheden (< 150 ton) en hoog beschermingsniveau	0	0	0			30	R	30		2	1	G
5155.2	46752		- grote hoeveelheden (>150 ton) en/of laag beschermingsniveau	0	0	0			500	R	500		5.1	1	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
5156	4676		Groothandel in overige intermediaire goederen	10	10	30			10		30		2	2	G
5157	4677	0	Autosloperijen: b.o. > 1.000 m²	10	30	100			30		100		3.2	2	G
5157	4677	1	- autosloperijen: b.o. <= 1.000 m²	10	10	50			10		50		3.1	2	G
5157.2/3	4677	0	Overige groothandel in afval en schroot: b.o. > 1.000 m²	10	30	100			10		100	D	3.2	2	G
5157.2/3	4677	1	- overige groothandel in afval en schroot: b.o. <= 1.000 m²	10	10	50			10		50		3.1	2	G
518	466	0	Groothandel in machines en apparaten:												
518	466	1	- machines voor de bouwnijverheid	0	10	100			10		100		3.2	2	G
518	466	2	- overige	0	10	50			0		50		3.1	2	G
518	466	3	- overig met oppervlak <= 2.000 m²	0	10	30			0		30		2	1	G
519	466, 469		Overige groothandel (bedrijfsmeubels, emballage, vakbenodigdheden en dergelijke)	0	0	30			0		30		2	2	G
52	47	-	REPARATIE TEN BEHOEVE VAN PARTICULIEREN												
527	952		Reparatie ten behoeve van particulieren (exclusief auto's en motorfietsen)	0	0	10			10		10		1	1	P
60	49	-	VERVOER OVER LAND												
6022	493		Taxibedrijven	0	0	30	C		0		30		2	2	P
6023	493		Touringcarbedrijven	10	0	100	C		0		100		3.2	2	G
6024	494	0	Goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks): b.o. > 1.000 m²	0	0	100	C		30		100		3.2	3	G
6024	494	1	- goederenwegvervoerbedrijven (zonder schoonmaken tanks): b.o. <= 1.000 m²	0	0	50	C		30		50		3.1	2	G
63	52	-	DIENSTVERLENING TEN BEHOEVE VAN HET VERVOER												
631	522		Loswal	10	30	50			30		50		3.1	2	G
6312	52102, 52109	A	Distributiecentra, pak- en koelhuizen	30	10	50	C		50	R	50	D	3.1	2	G
6312	52109	B	Opslaggebouwen (verhuur opslagruimte)	0	0	30	C		10		30		2	2	G
6321	5221	2	Stalling van vrachtwagens (met koelinstallaties)	10	0	100	C		30		100		3.2	2	G
6321	5221	3	Caravanstalling	10	0	30	C		10		30		2	2	P
64	53	-	POST EN TELECOMMUNICATIE												
641	531, 532		Post- en koeriersdiensten	0	0	30	C		0		30		2	2	P

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
71	77	-	VERHUUR VAN TRANSPORTMIDDELEN, MACHINES, ANDERE ROERENDE GOEDEREN												
711	7711		Personenautoverhuurbedrijven	10	0	30			10		30		2	2	P
712	7712, 7739		Verhuurbedrijven voor transportmiddelen (exclusief personenauto's)	10	0	50			10		50	D	3.1	2	G
713	773		Verhuurbedrijven voor machines en werktuigen	10	0	50			10		50	D	3.1	2	G
7133	7733		Verhuurbedrijven voor kantoormachines en computers	10	0	30			10				2	2	G
72	62	-	COMPUTERSERVICE- EN INFORMATIETECHNOLOGIE												
72	62		Onderhoud en reparatie computers en kantoormachines	0	0	10			0		10		1	1	P
72	58, 63	B	Datacentra	0	0	30	C		0		30		2	1	P
73	72	-	SPEUR- EN ONTWIKKELINGSWERK												
731	721		Natuurwetenschappelijk speur- en ontwikkelingswerk	30	10	30			30	R	30		2	1	P
74	63, 69 t/m 71, 73, 74, 77, 78, 80 t/m 82	-	OVERIGE ZAKELIJKE DIENSTVERLENING												
747	812		Reinigingsbedrijven voor gebouwen	50	10	30			30		50	D	3.1	1	P
7481.3	74203		Foto- en filmontwikkelcentrales	10	0	30	C		10		30		2	2	G
7484.3	82991		Veilingen voor landbouw- en visserijproducten	50	30	200	C		50	R	200		4.1	3	G
7484.4	82992		Veilingen voor huisraad, kunst en dergelijke	0	0	10			0		10		1	2	P
90	37, 38, 39	-	MILIEUDIENSTVERLENING												
9001	3700	A0	RWZI's en gierverwerkingsinricht., met afdekking voorbezinktanks:												
9001	3700	A1	- < 100.000 i.e.	200	10	100	C		10		200		4.1	2	G
9001	3700	A2	- 100.000 - 300.000 i.e.	300	10	200	C	Z	10		300		4.2	2	G
9001	3700	A3	- >= 300.000 i.e.	500	10	300	C	Z	10		500		5.1	3	G
9001	3700	B	Rioolgemalen	30	0	10	C		0		30		2	1	P
9002.1	381	A	Vuilophaal-, straatreinigingsbedrijven en dergelijke	50	30	50			10		50		3.1	2	G
9002.1	381	B	Gemeentewerven (afvalinzameldepots)	30	30	50			30	R	50		3.1	2	G

SBI-1993	SBI-2008		OMSCHRIJVING	AFSTANDEN IN METERS										INDICES	
		VNG-nr.		GEUR	STOF	GELUID			GEVAAR		GROOTSTE AFSTAND		CATEGORIE	VERKEER	
9002.1	381	C	Vuiloverslagstations	200	200	300			30		300		4.2	3	G
9002.2	382	A0	Afvalverwerkingsbedrijven:												
9002.2	382	A1	- mestverwerking/korrelfabrieken	500	10	100	C		10		500		5.1	3	G
9002.2	382	A2	- kabelbranderijen	100	50	30			10		100		3.2	1	G
9002.2	382	A3	- verwerking radioactief afval	0	10	200	C		1500		1500		6	1	G
9002.2	382	A4	- pathogeen afvalverbranding (voor ziekenhuizen)	50	10	30			10		50		3.1	1	G
9002.2	382	A5	- oplosmiddelterugwinning	100	0	10			30	R	100	D	3.2	1	G
9002.2	382	A6	- afvalverbrandingsinrichtingen, thermisch vermogen > 75 MW	300	200	300	C	Z	50		300	D	4.2	3	G
9002.2	382	A7	- verwerking fotochemisch en galvanoafval	10	10	30			30	R	30		2	1	G
9002.2	382	B	Vuilstortplaatsen	300	200	300			10		300		4.2	3	G
9002.2	382	C0	Composteerbedrijven:												
9002.2	382	C1	- niet-belucht v.c. < 5.000 ton/jaar	300	100	50			10		300		4.2	2	G
9002.2	382	C2	- niet-belucht v.c. 5.000 tot 20.000 ton/jaar	700	300	100			30		700		5.2	2	G
9002.2	382	C3	- belucht v.c. < 20.000 ton/jaar	100	100	100			10		100		3.2	2	G
9002.2	382	C4	- belucht v.c. > 20.000 ton/jaar	200	200	100			30		200		4.1	3	G
9002.2	382	C5	- gft in gesloten gebouw	200	50	100			100	R	200		4.1	3	G
93	96	-	OVERIGE DIENSTVERLENING												
9301.1	96011	A	Wasserijen en linnenverhuur	30	0	50	C		30		50		3.1	2	G
9301.1	96011	B	Tapijtreinigingsbedrijven	30	0	50			30		50		3.1	2	G
9301.2	96012		Chemische wasserijen en ververijen	30	0	30			30	R	30		2	2	G
9301.3	96013	A	Wasverzendinrichtingen	0	0	30			0		30		2	1	G

Ambachtsweg perceel B1977

Inhoudsopgave

Toelichting **5**

Hoofdstuk 1 Inleiding **5**

1.1 Aanleiding 5
1.2 Ligging en begrenzing plangebied 5
1.3 Vigerende bestemmingsplannen 8
1.3.1 Strijdigheid met vigerend plan 9
1.4 Leeswijzer 9

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving **11**

2.1 Bestaande situatie 11
2.2 Ontwikkelingen 12
2.3 Juridische aspecten 14
2.3.1 Inleiding 14
2.3.2 Bestemmingsmethodiek 14
2.3.3 Regels 14
2.3.4 Geometrische plaatsbepaling / verbeelding 16

Hoofdstuk 3 Ruimtelijke Ordening **17**

3.1 Rijksbeleid 17
3.2 Provinciaal beleid 17
3.3 Regionaal beleid 18
3.4 Gemeentelijk beleid 20
3.5 Afweging en conclusie 21

Hoofdstuk 4 Mobiliteit **23**

4.1 Kader 23
4.1.1 Rijksbeleid 23
4.1.2 Provinciaal beleid 23
4.1.3 Gemeentelijk beleid 23
4.2 Onderzoek 24
4.3 Conclusie 25

Hoofdstuk 5 Natuur **27**

5.1 Kader 27
5.1.1 Wet natuurbescherming 27
5.1.2 Natura 2000 28
5.1.3 Natuurnetwerk Nederland en overige bos- en natuurgebieden 28

5.1.4 Stikstof 29
5.2 Onderzoek 30
5.2.1 Quickscan flora en fauna 30
5.2.2 Stikstof 30
5.3 Conclusie 31

Hoofdstuk 6 Water 33

6.1 Kader 33
6.1.1 Europees en Rijksbeleid 33
6.1.2 Provinciaal beleid 34
6.1.3 Beleid waterbeheerder 35
6.2 Onderzoek 36
6.3 Conclusie 39

Hoofdstuk 7 Archeologie en cultuurhistorie 41

7.1 Archeologie 41
7.1.1 Kader 41
7.1.2 Onderzoek 41
7.1.3 Conclusie 42
7.2 Cultuurhistorie 42
7.2.1 Kader 42
7.2.2 Onderzoek 43
7.2.3 Conclusie 44

Hoofdstuk 8 Milieu 45

8.1 Algemeen 45
8.2 M.e.r-beoordeling 45
8.3 Bodemkwaliteit 45
8.3.1 Kader 45
8.3.2 Onderzoek 46
8.3.3 Conclusie 46
8.4 Akoestische aspecten 46
8.4.1 Kader 46
8.4.2 Onderzoek en conclusie 47
8.5 Luchtkwaliteit 48
8.5.1 Kader 48
8.5.2 Onderzoek 49
8.5.3 Conclusie 50
8.6 Milieuzonerig 51
8.6.1 Kader 51
8.6.2 Onderzoek en conclusie 51
8.7 Externe veiligheid 54
8.7.1 Kader 54
8.7.2 Onderzoek 54
8.7.3 Conclusie 55

8.8 Overige belemmeringen 55

Hoofdstuk 9 Uitvoerbaarheid 57

9.1 Economische uitvoerbaarheid 57
9.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 57
9.3 Handhavingaspecten 58
9.3.1 Inleidend 58
9.3.2 Vertaling naar bestemmingsregeling 58

Hoofdstuk 10 Procedure 59

10.1 Voorbereidingsfase 59
10.1.1 Vooraankondiging 59
10.1.2 Inspraak 59
10.1.3 Overleg 59
10.2 Ontwerpfase 60
10.3 Vaststellingsfase 60

Bijlagen bij de toelichting 61

Bijlage 1 Stedenbouwkundige visie Gooweg - Ambachtsweg, Noorwijkerhout; landschappelijke inpassing bedrijven Weijers en De Koning, KuiperCompagnons d.d. oktober 2017 63
Bijlage 2 AERIUS berekening, KuiperCompagnons, d.d. 26 oktober 2017 77
Bijlage 3 Concept Akoestisch onderzoek bestemmingsplan Ambachtsweg perceeel B1977, KuiperCompagnons, d.d. 23 oktober 2017 87
Bijlage 4 Quickscan flora en fauna 113
Bijlage 5 Nota Zienswijzen 151

Toelichting

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Aanleiding

De aanleiding voor het opstellen van voorliggend bestemmingsplan is de beoogde verplaatsing van twee bestaande bollenteeltbedrijven naar onderhavig plangebied; perceel B1977 aan de Ambachtsweg. Deze verplaatsing maakt deel uit van het beleid om in de Hoogeveensepolder kassen en schuren uit te verplaatsen met als doel daar een open bollenlandschap te creëren. Zowel in de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (2016) als in de Landschapsvisie Hoogeveensepolder (2014) heeft de gemeente Noordwijkerhout de ambitie geformuleerd de Hoogeveensepolder meer 'open' te maken door het herstructureren van het gebied. Middelen daartoe zijn het verwijderen / verplaatsen van bestaande bedrijfsbebouwing en het bieden van kansen voor schaalvergroting aan bollenareaal. In dit kader hebben de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) en de gemeente samen met de bedrijven Weijers (Herenweg 302e) en De Koning (Herenweg 300a) gekeken welke mogelijkheden er zijn tot uitplaatsing van de kassen en schuren. Daarbij kwam perceel B1977 aan de Ambachtsweg in Noordwijkerhout in beeld als mogelijk geschikte locatie waar beide bedrijven hun bedrijfsvoering voort kunnen zetten.

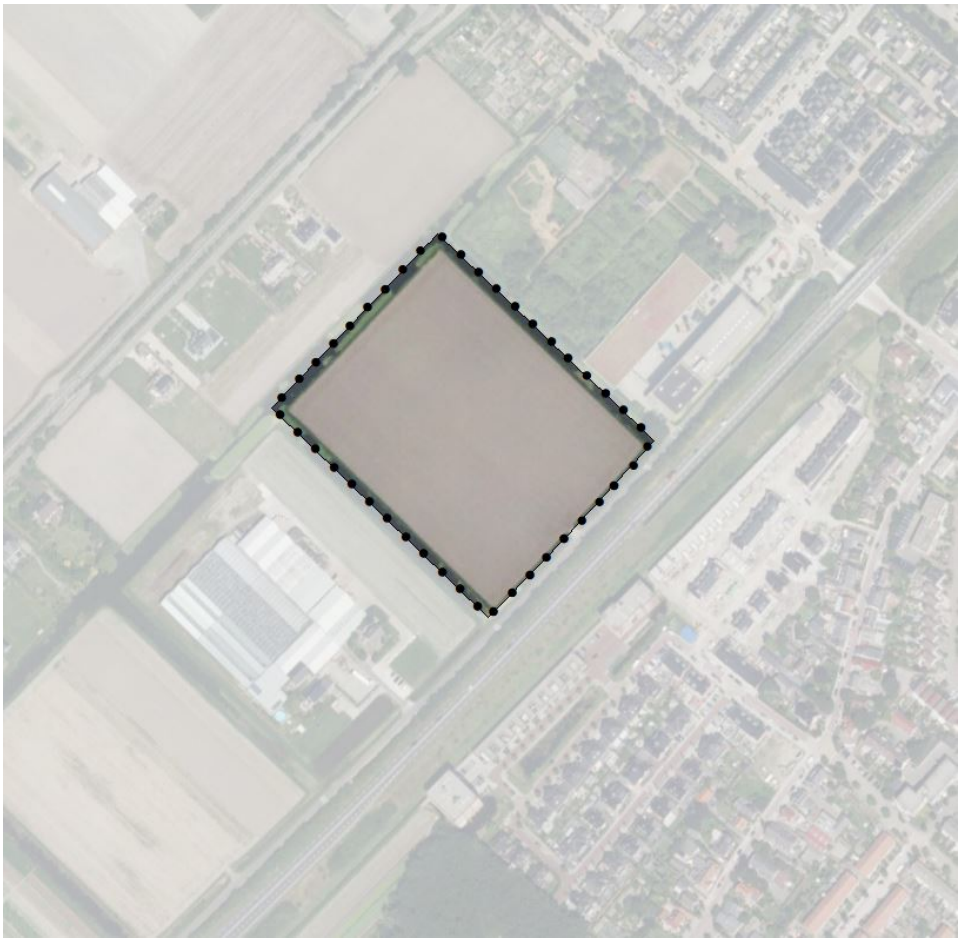
De vestiging van de twee betreffende bedrijven past niet in de ter plaatse vigerende regeling waardoor het opstellen van een nieuw planologisch-juridisch kader vereist is. Het voorliggende plan voorziet daarin.

Daarnaast wordt de bestemming van de bestaande (oude) locatie van de twee bedrijven aangepast in het voorliggende bestemmingsplan. De daar aanwezige bedrijfswoningen worden bestemd tot burgerwoning en op de resterende agrarische gronden vervalt het bouwvlak.

1.2 Ligging en begrenzing plangebied

Het plangebied valt uiteen in drie deelgebieden:

1) dit deelgebied is gelegen aan de Ambachtsweg in de gemeente Noordwijkerhout, zie afbeelding 1.1. Hier zullen de bedrijven naartoe verhuizen. Het deelgebied ligt aan de westelijke zijde van de kern. Globaal wordt het plangebied begrensd door waterlopen in het zuidwesten, noordwesten, noordoosten en deels aan de zuidoostelijke zijde. Op de gronden grenzend aan deze waterlopen zijn diverse agrarische percelen gelegen.

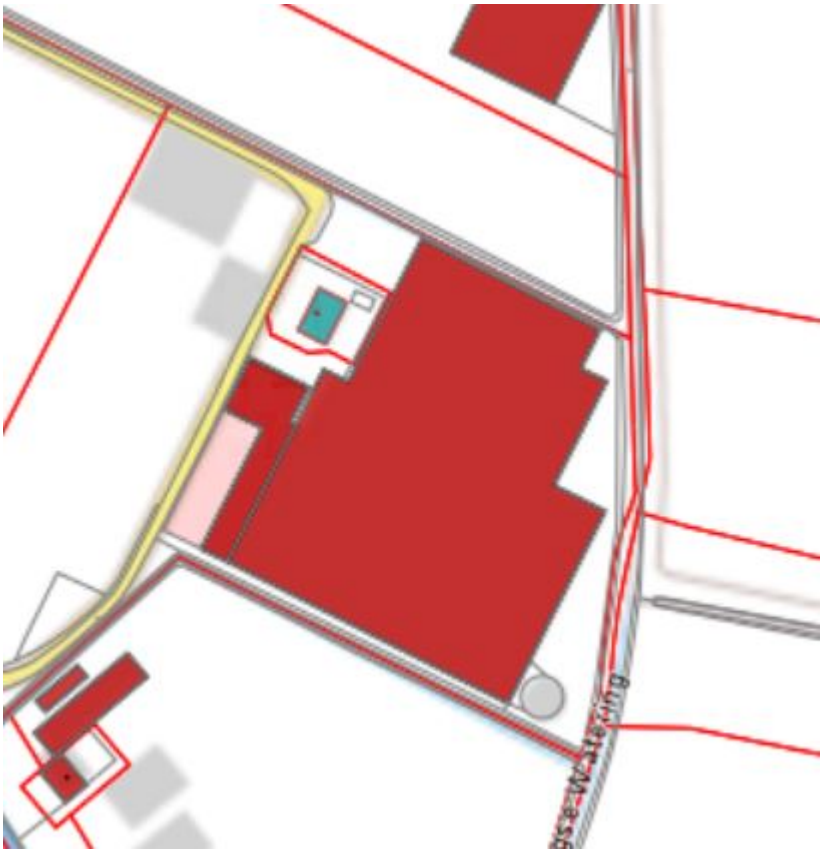
Afbeelding 1.1: Globale ligging en begrenzing van deelgebied 1.

2) deelgebied 2 betreft de bestaande kavel van het bedrijf Weijers, gelegen aan de Herenweg 302e. Afbeelding 1.2. geeft de ligging en begrenzing van dit deelgebied weer.

Afbeelding 1.2: Globale ligging en begrenzing van deelgebied 2.

3) deelgebied 3 betreft de bestaande kavel van het bedrijf De Koning, gelegen aan de Herenweg 300a. Afbeelding 1.3. geeft de ligging en begrenzing van dit deelgebied weer.

Afbeelding 1.3: Globale ligging en begrenzing van deelgebied 3.

In het voorliggende bestemmingsplan is, in de toelichting, met name deelgebied 1 uitgebreid beschreven en onderbouwd, vanwege het feit dat hier bebouwing en functies worden toegevoegd. Binnen deelgebied 2 en 3 worden juist functies en bebouwing wegbestemd, waardoor een uitgebreide onderbouwing veelal niet nodig is.

1.3 Vigerende bestemmingsplannen

Ter plaatse van het plangebied vigeert, totdat het voorliggende plan in werking treedt, het bestemmingsplan "Buitengebied 2015" dat op 30 juni 2016 is vastgesteld door de gemeenteraad van Noordwijkerhout. Op grond van het vigerende bestemmingsplan kent deelgebied 1 de bestemming "Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1" (zonder bouwvlak). Ter plaatse zijn de gronden onder andere bestemd voor de uitoefening van een bollenteeltbedrijf (alleen in de periode van oktober t/m maart vanwege het ontbreken van een bouwvlak). Ter plaatse van deelgebied 2 en 3 geldt dezelfde bestemming, maar dan met een bouwvlak en met een bedrijfswoning.

1.3.1 Strijdigheid met vigerend plan

Qua bedrijfsvoering past het bedrijf Weijers binnen de vigerende bestemming ter plaatse van deelgebied 1. Ter plaatse van het plangebied is echter geen bouwvlak opgenomen waardoor de gronden alleen in de periode oktober t/m maart voor bollenteeltbedrijven gebruikt mogen worden. De bedrijfsvoering van het bedrijf De Koning past niet binnen de bestemming, daar dit bedrijf als glastuinbouwbedrijf is aan te merken. Omdat op het perceel voorts geen bouwvlak is opgenomen, kan voor beide bedrijven de benodigde bebouwing niet gerealiseerd worden. Om de gewenste bebouwing en het gebruik (ook het hele jaar door voor Weijers) mogelijk te maken, dient een nieuw juridisch-planologisch kader opgesteld te worden.

Ter plaatse van deelgebied 2 en 3 zijn de bestaande bedrijfswoningen omgezet naar burgerwoningen en zijn de bouwvlakken van de resterende agrarische gronden geschrapt.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt er een beschrijving van de beoogde ontwikkeling gegeven en er wordt ingegaan op de bestaande situatie. Ook wordt de wijze van bestemmen nader toegelicht. Vervolgens wordt de beoogde ontwikkeling in hoofdstuk 3 getoetst aan het beleid van het Rijk, provincie en de gemeente Noordwijkerhout. In de hoofdstukken 4, 5, 6 en 7 wordt achtereenvolgens ingegaan op de aspecten 'Mobiliteit', ‘Natuur', ‘Water’ en ‘Archeologie en cultuurhistorie’. In hoofdstuk 8 wordt ingegaan op diverse sectorale milieuaspecten, waaronder geluid. In hoofdstuk 9 wordt ingegaan op de maatschappelijke en economische uitvoerbaarheid van het plan. In hoofdstuk 10 wordt tot slot de bestemmingsplanprocedure beschreven.

Hoofdstuk 2 Planbeschrijving

2.1 Bestaande situatie

In de huidige situatie is deelgebied 1 in gebruik voor agrarische doeleinden. Het gebied is onbebouwd. Rondom het perceel zijn waterlopen aanwezig. De ontsluiting van het gebied verloopt via de Ambachtsweg. Afbeelding 2.1. geeft de huidige situatie weer. Deelgebied 2 en 3 zijn in de huidige situatie bebouwd met een bedrijfswoning en bedrijfsopstallen. Afbeelding 2.2. en 2.3. geven dit weer.

Afbeelding 2.1: Impressie huidige situatie deelgebied 1

Afbeelding 2.2: Luchtfoto huidige situatie deelgebied 2, Herenweg 302e (bron: Google Earth)

Afbeelding 2.3: Luchtfoto huidige situatie deelgebied 3, Herenweg 300a (bron: Google Earth)

2.2 Ontwikkelingen

Door beleidskeuzes die zijn gemaakt, is de verplaatsing van de bestaande bollenteeltbedrijven Weijers en De Koning naar onderhavig plangebied gewenst. Voor de inpassing van deze bedrijven is een stedenbouwkundige visie opgesteld (Stedenbouwkundige visie Gooweg - Ambachtsweg, Noorwijkerhout; landschappelijke inpassing bedrijven Weijers en De Koning, KuiperCompagnons d.d. oktober 2017), die is opgenomen als Bijlage 1 bij deze toelichting. In afbeelding 2.2 is een impressie te zien van een mogelijke invulling van deelgebied 1.

Qua opzet en beeldkwaliteit wordt zoveel mogelijk aangesloten bij (de planologische mogelijkheden van) al gerealiseerde bedrijven om zo veel mogelijk een eenduidig beeld langs de Ambachtsweg te laten ontstaan. Het bedrijf Weijers is aan te merken als een bollenteeltbedrijf, terwijl het bedrijf De Koning kan worden aangemerkt als een glastuinbouwbedrijf. Beide typen bedrijven maken evenwel gebruik van bedrijfsloodsen, al dan niet gecombineerd met bedrijfskassen. De ruimtelijke uitstraling is, zeker aan de voorzijde, dan ook gelijkwaardig.

Aan de zuidwestkant van het perceel wordt het bedrijf Weijers ondergebracht. Aan de noordoostkant wordt het bedrijf De Koning ondergebracht. De bedrijfsbebouwing per bedrijf mag maximaal 70 m breed zijn. Aan de voorzijde van het perceel, aan de Ambachtsweg, ligt de bedrijfsbebouwing een stuk terug. De minimale afstand van de bedrijfsbebouwing tot aan de perceelsgrens daar, is 40 m. Vóór de bedrijfsbebouwing worden twee bedrijfswoningen mogelijk gemaakt: voor elk bedrijf één. De afstand van die woningen tot de voorste perceelsgrens bedraagt minimaal 25 m. Op die manier wordt een open, zo groen

mogelijke ruimte langs de Ambachtsweg bewerkstelligd. De bedrijfsbebouwing mag maximaal 10 m hoog zijn en dient aan de zijdelingse perceelsgrenzen minimaal 5 m afstand aan te houden. De bedrijfswoningen mogen een maximale goothoogte krijgen van 4,5 m en een maximale bouwhoogte van 8 m. Achter het perceel (buiten het bestemmingsplangebied) is ruimte bedacht voor de benodigde waterberging, om dit niet ten koste te laten gaan van de grootte van de bedrijfspercelen.

Afbeelding 2.2: Impressie mogelijke situering bedrijfsbebouwing en bedrijfswoningen in nieuwe situatie (bron: stedenbouwkundige visie)

Ter plaatse van deelgebied 2 en 3 zal de bestaande bedrijfsbebouwing worden afgebroken. De twee bestaande bedrijfswoningen worden omgezet naar burgerwoningen en blijven dus behouden. De percelen van de betreffende woningen bestemd als 'Wonen' zijn geoptimaliseerd en goed ingepast in de Hoogeveensepolder. De bedrijfsbebouwing is wegbestemd zodat ontwikkelingen op deze locatie die strijdig zijn met de Landschapsvisie Hoogeveensepolder niet meer mogelijk zijn.

2.3 Juridische aspecten

2.3.1 Inleiding

2.3.2 Bestemmingsmethodiek

Het uitgangspunt van dit bestemmingsplan is om binnen deelgebied 1 de bedrijfsvoering en de bijbehorende bedrijfswoningen van de bollenteeltbedrijven Weijers en De Koning mogelijk te maken. De beoogde ontwikkeling voorziet in de realisatie van twee aan elkaar grenzende bedrijfspercelen met daarop bedrijfsbebouwing, één bedrijfswoning per bedrijf, een passende ontsluiting en de noodzakelijke waterberging. Binnen deelgebied 2 en 3 worden de bestaande bedrijfswoningen omgezet naar burgerwoningen en wordt het bouwvlak van de bedrijfsbebouwing geschrapt.

Voor de juridische regeling is de opzet van het vigerende bestemmingsplan "Buitengebied 2015" aangehouden, aangevuld met specifieke regelingen. Bij de opzet van het plan is gekozen voor de eindbestemmingen 'Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1', 'Agrarisch - Glastuinbouw - Bollenzone 1', 'Tuin', 'Water' en 'Wonen'. De bollenteeltbestemming is overeenkomstig het vigerende bestemmingsplan, maar dan met bouwvlak en mogelijkheden voor een bedrijfswoning. Ook in de glastuinbouwbestemming is een bouwvlak opgenomen alsmede een mogelijkheid voor een bedrijfswoning. Op basis van de bepalingen van een eindbestemming kan direct na inwerkingtreding van het bestemmingsplan een omgevingsvergunning worden afgegeven, indien het bouwplan past binnen de regels die gelden bij de bestemming.

2.3.3 Regels

De regels bestaan uit vier hoofdstukken:

- Inleidende regels (hoofdstuk 1)
- Bestemmingsregels (hoofdstuk 2)
- Algemene regels (hoofdstuk 3)
- Overgangs- en slotregels (hoofdstuk 4)

Hierna wordt een korte toelichting gegeven op de in het plan voorkomende artikelen.

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

In dit hoofdstuk is een aantal begrippen verklaard, dat wordt gebruikt in de regels. Dit voorkomt dat er bij de uitvoering van het plan onduidelijkheden ontstaan over de uitleg van bepaalde regelingen. Daarnaast is het artikel "Wijze van meten" opgenomen waarin bepaald is hoe de voorgeschreven maatvoering in het plan gemeten moet worden.

Hoofdstuk 2 Bestemmingsregels

In dit hoofdstuk zijn de in het plan voorkomende bestemmingen geregeld. In ieder artikel is per bestemming bepaald welk gebruik van de gronden is toegestaan en welke bouwregels er gelden. Hierna volgt een toelichting per artikel.

'Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1' en "Agrarisch - Glastuinbouw - Bollenzone 1'

De agrarische bestemmingen in het buitengebied van Noordwijkerhout zijn ondergebracht in vier verschillende bestemmingen. In het plangebied komt slechts één type zone voor:

bollenzone 1. Deze is voor de verschillende productietakken (bollenteelt en glastuinbouw) voorzien van verschillende bestemmingen (bollenteelt - bollenzone 1 en glastuinbouw - bollenzone 1). Elke combinatie van zone en productietak krijgt binnen de gemeente namelijk een unieke bestemming. Op deze manier worden de mogelijkheden van een bedrijf in één oogopslag duidelijk zonder dat er aanvullende of afwijkende regels in bijvoorbeeld gebiedsaanduidingen zijn opgenomen. Het onderscheid is gebaseerd op het Landschapsperspectief zoals opgenomen in de ISG. Dit Landschapsperspectief vormt voor de ISG de basis om tot verbetering van de landschapskwaliteiten te komen. In het Landschapsperspectief zijn drie bollenzones, een zone met waardevolle graslanden en glastuinbouwconcentratiegebieden onderscheiden. In dit bestemmingsplan komt alleen de hiervoor al gememoreerde zone Bollenzone 1 voor.

Bollenzone 1 geldt voor de binnenduinrandzone en het gebied rond de Keukenhof. In de studie Open Geest worden de gebieden die deel uitmaken van deze bollenzone aangeduid als zeer gave en kenmerkende open gebieden. De ISG geeft aan dat het beleid hier gericht is op het actief open maken van het gebied. Er geldt het nee, tenzij-beleid gericht op het wegnemen van verrommeling door het saneren van glasopstanden en onrendabele bedrijven. In afwijking van dit algemene uitgangspunt wordt in dit bestemmingsplan juist nieuwe bebouwing mogelijk gemaakt op deze gronden, ter uitvoering van het beleid uit de ISG.

Voor de twee toekomstige bollenbedrijven is een bouwvlak toegekend. De vorm en oppervlakte van bouwvlakken in deelgebied 1 is afgestemd op de uitgangspunten uit de Stedenbouwkundige visie Gooweg - Ambachtsweg, Noorwijkerhout; landschappelijke inpassing bedrijven Weijers en De Koning, KuiperCompagnons d.d. oktober 2017.
Voor de bedrijven geldt dat bedrijfsgebouwen uitsluitend binnen het bouwvlak en ten dienste van de bestemming mogen worden gebouwd. Ter plaatse van de aanduiding 'bedrijfswoning' is in dit plan per vlak maximaal 1 bedrijfswoning toegestaan (één per aanduiding).

De oppervlakte en maximale bouwhoogte van de bedrijfsbebouwing en bedrijfswoningen is geregeld in de bouwregels. Voor bollenteeltbedrijven is hierbij onderscheid gemaakt in ondersteunend glas en bedrijfsgebouwen.

'Tuin' en 'Wonen'

De tuinbestemming is opgenomen aan de voorzijde van de bestaande woningen op de bestaande bedrijfslocaties van de bedrijven; de percelen waar de bedrijven vandaan worden uitgeplaatst dus. De bestaande woningen hebben de woonbestemming gekregen, waar de woningen in de voorgaande planologische regeling nog bedrijfswoningen waren.

'Water'

Voor de hoofdwatergangen, zoals opgenomen op de legger van het Hoogheemraadschap, in het plangebied is de bestemming 'Water' overgenomen uit het vigerende bestemmingsplan.

In de bestemming is een regeling opgenomen voor de watergangen, verkeer te water, bruggen en ondergeschikt groen. Onder verkeer te water is begrepen extensief recreatief gebruik in en op het water.

'Waarde - Archeologie 2'

Deze archeologische dubbelbestemming is opgenomen ter plaatse van deelgebied 2 en 3 en betreft een voortzetting van de voorheen geldende planologische regeling.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

In hoofdstuk 3 worden enkele algemene regels gegeven, zoals de anti-dubbeltelregel. Ook worden algemene gebruiksregels gegeven en een algemene aanduidingsregel ('Overige zone - Hogeveensepolder'). Daarnaast worden enkele algemene afwijkings- en

wijzigingsregels gegeven die de flexibiliteit van het plan vergroten.

Hoofdstuk 4 Overgangs- en slotregels

In het overgangsrecht is een regeling opgenomen voor bebouwing en gebruik dat al bestond bij het opstellen van het plan, maar dat strijdig is met de opgenomen regeling. Onder bepaalde voorwaarden mag deze strijdige bebouwing en/of strijdig gebruik worden voortgezet of gewijzigd.

In de slotregel is de officiële naam van het plan bepaald. Onder deze naam kan het bestemmingsplan worden aangehaald.

2.3.4 Geometrische plaatsbepaling / verbeelding

Voor het verbeelden van de geometrisch bepaalde bestemmingen is een BTG-ondergrond gebruikt. Dit bestand is opgebouwd in coördinaten in het stelsel van de Rijksdriehoeksmeting, of kortweg Rijksdriehoekscoördinaten (ook wel: RD-coördinaten). Dit zijn de coördinaten die in Nederland worden gebruikt als grondslag voor onder meer geografische aanduidingen, waarbij de exacte locatie van een gebied wordt vastgelegd. In het plan is met behulp van lijnen, coderingen en arceringen aan gronden een bepaalde bestemming toegekend. Binnen een bestemmingsvlak zijn met aanduidingen nadere regels aangegeven. Op een afdruk van de geometrische plaatsbepaling, de verbeelding, zijn alle bestemmingen en aanduidingen naast elkaar zichtbaar.

De gegevens zijn digitaal raadpleegbaar. Via de digitale portal waarop het plan wordt gepubliceerd kan, door te klikken op een bepaalde locatie, de bijbehorende bestemmingsregeling worden opgeroepen.

Hoofdstuk 3 Ruimtelijke Ordening

3.1 Rijksbeleid

Het Rijk heeft haar ruimtelijk beleid vastgelegd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) en het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). De leidende gedachte van het rijksbeleid is ruimte maken voor groei en beweging, waarbij het Rijk zich vooral concentreert op decentralisatie. De verantwoordelijkheid wordt verplaatst van Rijksniveau naar provinciaal en gemeentelijk niveau. In het Barro worden geen specifieke uitspraken gedaan met betrekking tot het voorliggende plangebied.

De Greenport Duin- en Bollenstreek, waarin het plangebied is gelegen, is als één van de Greenports in de SVIR opgenomen als nationaal belang en nationale opgave in de Zuidvleugel / Zuid-Holland. Daarnaast staat in de SVIR beschreven dat belangrijke innovatieve economische sectoren voor Nederland op Europees en mondiaal niveau zich bevinden in de stedelijke regio's. Als voorbeeld daarvan worden de sectoren Agro & Food en Tuinbouw en Uitgangsmaterialen genoemd, waarbij is aangegeven dat deze sectoren een ketenclustering van innovatie, productie, handel en logistiek kennen die zich grotendeels afspeelt in de Greenports. Voor het versterken van deze Greenports is volgens de SVIR een multimodaal logistieknetwerk nodig evenals ruimte voor vernieuwing, schaalvergroting en intensivering van de productiefunctie in combinatie met de beschikbaarheid van CO_2, zoet water en geothermie.

De ontwikkeling die in het voorliggend bestemmingsplan mogelijk wordt gemaakt, sluit aan bij de belangen uit de SVIR; de versterking van de Greenport, en zorgt voor een kwaliteitsverbetering in het bollenlandschap.

De ontwikkeling die met dit plan mogelijk wordt gemaakt, kan niet gezien worden als een stedelijke ontwikkeling waardoor toetsing aan de Ladder voor duurzame verstedelijking niet benodigd is.

3.2 Provinciaal beleid

Kader

Op 9 juli 2014 hebben Provinciale Staten van de Provincie Zuid-Holland de Visie Ruimte en Mobiliteit, het Programma Ruimte, het Programma Mobiliteit en de Verordening Ruimte vastgesteld. In 2016 en 2017 zijn actualisaties vastgesteld.

Deze tijd vraagt om maatwerk, flexibiliteit en aanpassingsvermogen, onder andere omdat ontwikkelingen minder voorspelbaar zijn en demografische ontwikkelingen in de diverse regio's verschillen. Maatwerk, flexibiliteit, aanpassingsvermogen en samenwerking zijn sleutelbegrippen in de Visie Ruimte en Mobiliteit. De provincie stelt de behoefte van de gebruiker centraal; het aanbod moet afgestemd zijn op de vraag. Daarbij zet de provincie in op een efficiënte benutting van de ruimte en de netwerken, met aandacht voor de (ruimtelijk) kwaliteit. De provincie heeft vier rode draden benoemd:

1. beter benutten van wat er is
2. vergroten van de agglomeratiekracht
3. verbeteren van de ruimtelijke kwaliteit
4. bevorderen van de transitie naar water- en energie efficiënte samenleving.

In de Visie Ruimte en Mobiliteit wordt het beleid beschreven van de provincie Zuid-Holland. Het Programma Ruimte en het Programma Mobiliteit hebben beide de status van een

structuurvisie en beschrijven de manier waarop het ruimtelijk beleid en het mobiliteitsbeleid van de provincie uitgevoerd wordt (met welke instrumenten). De Verordening Ruimte beschrijft de regels vanuit het beleid en het programma. Deze regels hebben een directe doorwerking in bestemmingsplannen.

Visie Ruimte en Mobiliteit

Uit de Visie Ruimte en Mobiliteit blijkt dat het plangebied is gelegen in een Greenport en het Zuid-Hollandse kustlandschap. Binnen de Greenportgebieden wordt ingezet op versterking waar mogelijk en het versnellen van de transitie. Voor het kustlandschap zijn geen relevante waarden voor het plangebied opgenomen. Het plangebied voorziet in een transitie binnen de Greenport waarbij het landschap wordt gerespecteerd.

Op de kwaliteitskaart wordt het plangebied aangeduid als kustcomplex, water als structuurdrager en bijzonder reliëf en aardkundige waarden. De relevante richtpunten bij een ontwikkeling een dergelijk landschap zijn:

- Ontwikkelingen houden rekening met hun invloed op het watersysteem als geheel en dragen bij aan een duurzame en zo eenvoudig mogelijke werking van dit systeem.
- Ontwikkelingen versterken de samenhang en continuïteit in het watersysteem als dragende ecologische en recreatieve structuur van Zuid-Holland. Ruimte voor natuurlijke dynamiek is hierbij een uitgangspunt.
- Ontwikkelingen dragen bij aan het verbeteren van de zichtbaarheid en toegankelijkheid van het oppervlaktewater.
- Ontwikkelingen houden de onregelmatige patronen en het reliëf in het landschap herkenbaar en in stand.

De ontwikkeling respecteert het huidige watersysteem en wordt ingepast in de structuren die het landschap van oudsher al kent. Zo worden de historische vaarten als karakteristieke watergangen in het gebied behouden en wordt inzake de bedrijven qua opzet en beeldkwaliteit zoveel mogelijk aangesloten bij al aanwezige bebouwing, om een eenduidig beeld langs de Ambachtsweg en de Gooweg te laten ontstaan.

Programma ruimte

In het Programma ruimte is het plangebied opgenomen in het gebied dat als opgave de herinrichting van de greenport Duin- en Bollenstreek kent. Het beleid in de deze streek is gericht op verdere ontwikkeling tot een vitale, economisch concurrerende en duurzame greenport, met aanzienlijke verbetering van de landschappelijke kwaliteit.

De ontwikkeling die in voorliggend bestemmingsplan mogelijk gemaakt wordt, sluit aan bij het beleid. De landschappelijke kwaliteit wordt door de ontwikkeling aanziening verbeterd omdat de openheid hersteld wordt. Daarnaast worden de bedrijven uitgeplaatst naar een gebied met meerdere vergelijkbare bedrijven waardoor sprake is van clustering. De ontwikkeling past binnen het Programma ruimte.

3.3 Regionaal beleid

Holland Rijnland: Regionale structuurvisie 2020

Het samenwerkingsorgaan Holland Rijnland werkt namens en voor de vijftien gemeenten in de gelijknamige regio, te weten: Alphen aan den Rijn, Hillegom, Kaag en Braassem, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Lisse, Nieuwkoop, Noordwijk, Noordwijkerhout, Oegstgeest, Rijnwoude, Teylingen, Voorschoten en Zoeterwoude (totaal bijna 525.000 inwoners). Doelstelling van Holland Rijnland is de kwaliteit van wonen, werken, ondernemen en

recreëren van burgers, bedrijven en instellingen in het gebied te bevorderen. Holland Rijnland biedt het kader waarbinnen de gemeenten op deze terreinen kunnen samenwerken om efficiencyvoordelen te behalen, overleg en afstemming te plegen en streekbelangen te behartigen.

In juni 2009 is in de Regionale structuurvisie 2020 (RSV) een gezamenlijke visie op de ruimtelijke toekomst van de regio gegeven. De structuurvisie is het gemeenschappelijke toetsingskader van alle regiogemeenten waaraan alle ruimtelijke ontwikkelingen in Holland Rijnland tot 2020 worden getoetst. Deze visie bevat zeven kernbeslissingen die uitgaan van een evenwichtige ontwikkeling van wonen, recreatie, infrastructuur en intensief, meervoudig en duurzaam ruimtegebruik. De kernbeslissingen zijn:

1. Holland Rijnland is een top-woonregio;
2. Leiden vervult een regionale centrumfunctie;
3. Concentratie stedelijke ontwikkeling;
4. Groen-blauwe kwaliteit staat centraal;
5. Het Groene Hart, de Bollenstreek en Duin, Horst en Weide blijven open;
6. Twee speerpunten voor economische ontwikkeling: Kennis en Greenports;
7. Verbetering van de regionale bereikbaarheid.

De verplaatsing van de bedrijven en realisatie van de bijbehorende bedrijfswoningen past binnen dit beleidskader, aangezien sprake is van een ingreep ten behoeve van de openheid van de Bollenstreek. Daarnaast wordt de stedelijke ontwikkeling geconcentreerd en geclusterd.

Holland Rijnland: Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (2016)

De Duin- en Bollenstreek staat voor een omvangrijke economische en landschappelijke vitaliseringsopgave. Om deze opgave voortvarend ter hand te nemen, richtten de greenportgemeenten de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (GOM) op. Het was van belang een wettelijk bindend planologisch kader vast te stellen, waarbinnen de GOM goed zou kunnen opereren. Mede daarom besloot Holland Rijnland samen met de greenportgemeenten om de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (ISG) op te stellen voor de Duin- en Bollenstreek. Deze visie is vastgesteld in 2008 en herzien in 2016.

In deze visie wordt beschreven dat het plangebied aangewezen is voor herstructurering naar vitale Greenport met landschapsverbetering en integratiewateropgaven, sanering, schaalvergroting en intensivering van het bollencomplex. Deze visie ligt mede ten grondslag aan de keuze om de bedrijfsactiviteiten te verplaatsen.

Vooorgenomen ontwikkeling draagt bij aan de vitale Greenport waar het landschap met de kenmerkende openheid aantrekkelijker gemaakt wordt. Bovendiend draagt de ontwikkeling bij aan de schaalvergroting en intensivering van het bollencomplex en is het daarmee in overeenstemming met de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport.

Landschapsvisie Hogeveensepolder Deelgebied 1

In 2014 is in opdracht van de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij, Duin- en bollenstreek (GOM) de landschapsvisie Hogeveensepolder Deelgebied 1 opgesteld. Deze Landschapsvisie voor de Hogeveensepolder is een middel om het doel voor de structuurverbetering te bereiken.

In deze visie wordt ingezet op het tegengaan van verdere verrommeling van het landschap en het verder open maken van het landschap door het opruimen van deze verrommeling en bebouwing. Onderhavige ontwikkeling past volledig binnen dit beleid en komt overeen omdat bebouwing, die een open landschap in de weg staat, opgeruimd wordt.

3.4 Gemeentelijk beleid

Structuurvisie Kernen Noordwijkerhout en De Zilk 2020 (2010)

De Structuurvisie Kernen Noordwijkerhout en De Zilk 2020 heeft een kaderstellende status voor andere ruimtelijke plannen, zoals bestemmingsplannen en beheersverordeningen die de gemeente vaststelt. Met deze structuurvisie wil de gemeente voor iedereen duidelijk maken hoe de gemeente de ontwikkeling binnen de rode contouren ziet en op welke wijze zij deze gewenste ontwikkeling mogelijk denkt te maken. De structuurvisie is bedoeld om richting te geven aan toekomstige ontwikkelingen. Deze structuurvisie zal dan ook als toetsingskader dienen voor verschillende ruimtelijke initiatieven in het gebied en heeft een tijdshorizon tot 2020.

In de structuurvisie worden geen uitspraken gedaan met betrekking tot het buitengebied, waarin het plangebied is gelegen. Deze structuurvisie sluit evenwel aan bij de ISG waardoor de ontwikkeling als passend binnen het gemeentelijk beleid wordt geacht.

Economische Visie (2010)

In de economische visie van de gemeente Noordwijkerhout zijn de ambities van de gemeente geformuleerd ten aanzien van de economische thema's:

- agrarische sector;
- detailhandel en horeca;
- toerisme en recreatie;
- bedrijventerreinen en overige sectoren;
- arbeidsmarkt.

Deze ambities zijn doorvertaald in een actieprogramma, uitgesplitst in korte termijn en lange termijn acties.

Ambities agrarische sector

De agrarische sector is een belangrijke economische drager voor de regio en is van internationale betekenis. De benoeming van de Duin- en Bollenstreek als Greenport onderstreept dit. Binnen de Greenport Duin- en Bollenstreek beschikt de gemeente Noordwijkerhout over het grootste areaal aan bollengrond.

De toekomstvisie van de Greenport is vastgelegd in de ISG. De ambitie voor de Greenport Duin- en Bollenstreek is economische structuurversterking. Deze ambitie betekent het volgende:

- Economische herstructurering van de Greenport staat centraal;
- Gemeenten zullen herstructureringsopgave combineren met landschapsverbetering;
- Met de woningbouwopgave, zoals in de Gebiedsuitwerking Haarlemmermeer-Bollenstreek is overeengekomen, is de maximale woningbouwbijdrage van de Duin- en Bollenstreek bereikt;
- Duurzaam handhaven van het areaal aan 1e klas bollengrond van 2.625 hectare;
- Primaire Greenportfuncties, zoals bollencluster, bloemencluster en toerisme, krijgen bij conflicterende ruimteclaims prioriteit boven niet primaire Greenportfuncties, zoals overige landbouw en veeteelt.

De voorgenomen ontwikkeling komt overeen met de ambities die met betrekking tot de agrarische sector zijn uitgesproken. Het gaat zoals eerder aangegeven om een herstructurering waarbij landschapsverbetering optreedt.

3.5 Afweging en conclusie

Voorgenomen ontwikkeling past binnen het voorgestane beleid van de verschillende overheden.

Hoofdstuk 4 Mobiliteit

4.1 Kader

4.1.1 Rijksbeleid

Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte
De Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vervangt onder andere de Nota Mobiliteit en vormt de visie van het Rijk op het gebied van mobiliteit, bereikbaarheid, ruimte, milieu en leefbaarheid tot 2040.

De SVIR voorziet een groei in de mobiliteitsbehoefte tot 2030. Deze groei is het grootst in de Randstad en Brabant. Om de concurrentiekracht van Nederland te versterken, is een netwerk van hoogwaardige internationale verbindingen nodig, net als een goede nationale bereikbaarheid van onze belangrijkste economische regio's. Het Rijk zet de gebruiker van mobiliteit centraal. Het verknopen van verkeerssystemen en vervoerwijzen neemt daarbij een belangrijke plaats in, net als het beter benutten van infrastructuur, met een volwaardige plaats voor langzaam en recreatief verkeer. Het Rijk mikt op multimodale (keten)maatregelen die het gebruik van de capaciteit optimaliseren.

4.1.2 Provinciaal beleid

Provinciaal Verkeer- en Vervoerplan 2002 - 2020
In het Provinciaal Verkeer- en Vervoer Plan (PVVP) van 21 januari 2004 beschrijft de provincie Zuid-Holland hoe zij de komende jaren haar beleid op het terrein van verkeer en vervoer vorm wil gaan geven. Daarbij komen onderwerpen aan de orde als bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid.

De provincie Zuid-Holland kiest voor een beleid van beheerste groei van de mobiliteit. Daarbij moeten tegelijkertijd de individuele wensen en eisen die reizigers en het bedrijfsleven aan de kwaliteit van hun mobiliteit stellen niet uit het oog worden verloren.

Vervolgens dient een vermindering van congestie en een verbetering van de bereikbaarheid plaats te vinden. Om die reden worden kwaliteitseisen gesteld aan de trajectsnelheden van de verschillende typen wegverbindingen.

Tot slot wordt gestreefd naar een toename van het fietsgebruik. Daartoe zal een volwaardig fijnmazig netwerk van zowel verkeersveilige, sociaal veilige, als comfortabele verbindingen moeten worden gerealiseerd.

De groei van de mobiliteit mag niet ten koste gaan van de kwaliteit van de leefomgeving. Eén van de ambities van de provincie is dan ook het duurzaam verbeteren van de omgevingskwaliteit in Zuid-Holland door het oplossen van de belangrijkste knelpunten in de omgevingskwaliteit (te hoge uitstoot van vervuilende stoffen, geluidsoverlast en ruimtelijke versnippering) en het voorkomen van nieuwe knelpunten.

4.1.3 Gemeentelijk beleid

Gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan 2012-2020
In het gemeentelijk Verkeers- en Vervoerplan (GVVP) van 4 juni 2012 beschrijft de gemeente Noordwijkerhout hoe zij de komende jaren haar beleid op het terrein van verkeer

en vervoer vorm wil gaan geven. Daarbij komen onderwerpen aan de orde als bereikbaarheid, leefbaarheid en verkeersveiligheid.

Mobiliteit van personen en goederen is van cruciaal belang voor het functioneren van de gemeente Noordwijkerhout. Dat wil niet zeggen dat mobiliteit ten koste van alles mag gaan. Mobiliteit mag, maar binnen bepaalde randvoorwaarden die noodzakelijk zijn om de gewenste kwaliteit van de leefomgeving, de verkeersveiligheid en het milieu te waarborgen. De bereikbaarheid moet met name naar voorzieningen en belangrijke bestemmingen verbeterd worden voor de fiets en het openbaar vervoer. Het is niet de bedoeling om autoverkeer tegen te gaan maar de reistijd kan op een aantal trajecten langer worden. In lijn hiermee kiest de gemeente voor een samenhangend verkeers- en vervoersysteem, waar alle vervoerwijzen belangrijk zijn.

De gemeente zet in op het verbeteren van de objectieve en subjectieve verkeersveiligheid door het terugdringen van het aantal en de ernst van verkeersongevallen.

Het thema leefbaarheid heeft als doel de verkeersoverlast van vooral het autoverkeer terug te dringen De leefbaarheid mag door nieuwe ontwikkelingen in de gemeente en door eventuele aanpassingen van de verkeersstructuur niet verslechteren. De gemeente zet in op het verbeteren van de leefbaarheid.

4.2 Onderzoek

Mobiliteit

Om de verkeersintensiteit te berekenen, is het van belang te bepalen waar deelgebied 1 ligt en wat voor type te realiseren woningen het betreft. In het geval van de voorgenomen ontwikkeling betreft het realiseren van maximaal twee agrarische bedrijven met een bijbehorende bedrijfswoning. De locatie is gelegen buiten de bebouwde kom.

Om de verkeersaantrekkende werking van de voorgenomen ontwikkeling te bepalen is gebruik gemaakt van kentallen voor de verkeersgeneratie. Normaliter wordt hiervoor gebruik gemaakt van kentallen van het CROW[1].

In de CROW zijn kentallen opgenomen voor een vrijstaande woning in het buitengebied. Voor een dergelijke woning varieert de verkeersgeneratie tussen 7,8 en 8,6 motorvoertuigbewegingen voor een gemiddelde weekdag (mvt/etm). De verkeersgeneratie varieert voor 2 woningen van 15,6 mvt/etm tot maximaal 17,2 mvt/etm.

Aangenomen is dat de verkeersaantrekkende werking van een bollenteeltbedrijf is te vergelijken met een glastuinbouwbedrijf. Echter voor glastuinbouwbedrijven zijn in de CROW geen kentallen beschikbaar. Uit andere onderzoeken naar glastuinbouwbedrijven[2] komt naar voren dat de verkeersgeneratie varieert van 7,5 tot 8,0 mvt/etm per hectare. De oppervlakte van de bestemming 'Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1' en 'Agrarisch - Glastuinbouw - Bollenzone 1' in deelgebied 1 tezamen is ongeveer 3 hectare. De verkeersaantrekkende werking voor de bedrijvigheid varieert van 22,5 mvt/etm tot maximaal 24,0 mvt/etm.

In totale verkeersaantrekkende werking varieert van 38,1 mvt/etm tot maximaal 41,2 mvt/etm. Uit de broncijfers blijkt dat van het extra verkeer 85% licht verkeer betreft. De overige 15% is vrachtverkeer en bestaat voor 60% middelzwaar verkeer en voor 40% zwaar verkeer.

Het plangebied wordt ontsloten op de Ambachtsweg. Verwacht wordt dat de maximale toename van het aantal extra motorvoertuigen op de Ambachtsweg acceptabel wordt

geacht en niet leidt tot verkeersbelemmeringen.

Parkeren

Het aantal benodigde parkeerplaatsen wordt opgelost binnen het plangebied op eigen terrein, waardoor het parkeren geen belemmering oplevert.

4.3 Conclusie

De aspecten 'mobiliteit' en 'parkeren' staan de vaststelling van het bestemmingsplan niet in de weg.

Hoofdstuk 5 Natuur

5.1 Kader

5.1.1 Wet natuurbescherming

Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) in werking getreden. Deze wet vervangt drie oude wetten: de Natuurbeschermingswet 1998 (gebiedsbescherming: Natura 2000), de Flora- en faunawet (soortenbescherming) en de Boswet (kapvergunningen).

Soorten

Voor ruimtelijke ingrepen die resulteren in overtreding van één of meer artikelen van de Wnb moet ontheffing worden aangevraagd. Voor een aantal soorten geldt daarenboven het beschermingsregime van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn. Voor werkzaamheden die uit een bestemmingsplan voortvloeien dient voor de start van die werkzaamheden ontheffing te worden aangevraagd indien beschermde soorten voorkomen. Bij de vaststelling van het plan dient duidelijk te zijn of en in hoeverre een ontheffing kan worden verkregen.

Voor alle in de wet genoemde diersoorten (inclusief vogels) geldt dat het verboden is individuen van deze soorten (opzettelijk) te doden of te vangen. Bovendien is het verboden nesten (en eieren) en (vaste) voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen dan wel weg te nemen. Voor de in de wet genoemde plantensoorten geldt dat het verboden is exemplaren in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In de Wnb worden drie beschermingsregimes onderscheiden voor beschermde soorten. Voor de eerste twee regimes gelden aanvullende verbodsbepalingen.

1. Het beschermingsregime Vogelrichtlijn (Vrl), dat van toepassing is op van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vrl. Met betrekking tot deze vogelsoorten geldt dat het - aanvullend aan de bovengenoemde verbodsbepalingen - verboden is vogels opzettelijk te storen, behalve als de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort. Ruimtelijke inrichting of ontwikkeling en dwingende redenen van groot openbaar belang zijn geen reden om ontheffing te verlenen. Ontheffing is uitsluitend toegestaan op basis van de ontheffingsgronden die in de Vrl zijn genoemd. Overigens is het, indien geen ontheffing nodig is, volgens de huidige interpretatie van de wet wel verplicht rekening te houden met het broedseizoen van vogels. Voor sommige vogelsoorten met vaste verblijfplaatsen geldt dat deze vaste verblijfplaatsen en het essentiële leefgebied jaarrond beschermd zijn.

2. Het beschermingsregime Habitatrichtlijn (Hrl), dat van toepassing is op soorten van bijlage IV bij de Hrl, bijlage I en II bij het Verdrag van Bern en bijlage I bij het Verdrag van Bonn. Met betrekking tot deze soorten is het - aanvullend aan de bovengenoemde verbodsbepalingen - verboden dieren opzettelijk te verstoren. Ontheffing wordt voor ruimtelijke inrichting of ontwikkeling alleen verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing is, en
- geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort, en
- sprake is van één van de volgende (bij ruimtelijke ontwikkeling relevante) belangen:
    a. de bescherming van wilde flora en fauna of natuurlijke habitats, of
    b. de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische

aarden voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

3. Het beschermingsregime Andere Soorten, dat van toepassing is op soorten van de bijlage behorende bij artikel 3.10 van de Wnb. Ontheffing is alleen mogelijk indien:

- er geen andere bevredigende oplossing is, en
- indien geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.

Er is echter geen ontheffing nodig indien gewerkt wordt volgens een geldige gedragscode die van toepassing is op de betreffende soort(en). Vaak is daarnaast ecologische begeleiding en een ecologisch werkprotocol nodig bij de uitvoering van werkzaamheden.

De provincies kunnen voor het beschermingsregime Andere Soorten een algemene vrijstelling verlenen voor onder meer ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden. In Noordwijkerhout is de provincie Zuid-Holland het bevoegd gezag voor de Wnb. Indien nesten, (vaste) voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van soorten niet (kunnen) worden ontzien, is ontheffing noodzakelijk. Ontheffing is niet benodigd indien de functionaliteit van de nesten, (vaste) voortplantingsplaatsen of rustplaatsen gegarandeerd wordt (het beschadigen en vernielen wordt voorkomen door maatregelen of er zijn voldoende alternatieven).

Ten slotte is altijd de algemene zorgplicht van toepassing, die inhoudt dat een ieder voldoende zorg in acht neemt voor alle inheemse dieren en planten en hun directe leefomgeving (artikel 1.11 van de Wnb). Concreet betekent dit dat bij ruimtelijke ontwikkeling gezorgd moet worden dat dieren niet gedood worden en dat planten verplant worden. Ook dient gelet te worden op bijvoorbeeld de voortplantingsperiode van amfibieën en de zoogperiode van zoogdieren.

5.1.2 Natura 2000

De Wnb ziet op de bescherming van Natura 2000-gebieden (Vrl- en Hrl-gebieden). Voor ieder Natura 2000-gebied zijn instandhoudingsdoelstellingen opgesteld voor één of meerdere soorten en/of habitats. Voor ruimtelijke ontwikkelingen binnen de Natura 2000-gebieden en tevens voor ontwikkelingen daarbuiten die van invloed kunnen zijn (door ‘externe werking’) op die beschermde natuurgebieden, gelden (strenge) restricties. Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Middels een ‘habitattoets’ dient te worden onderzocht of een activiteit (significante) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden veroorzaakt. De uitkomsten van de habitattoets dienen te worden beoordeeld door het bevoegd gezag.

5.1.3 Natuurnetwerk Nederland en overige bos- en natuurgebieden

Natuurnetwerk Nederland

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden (de voormalige Ecologische Hoofdstructuur / EHS). Het netwerk moet natuurgebieden beter verbinden met elkaar en met het omringende agrarisch gebied. Het doel van het NNN is de instandhouding en ontwikkeling van natuurgebieden om daarmee een groot aantal soorten en ecosystemen te laten voortbestaan. Sinds 2014 zijn de provincies het eerste verantwoordelijke bevoegde gezag voor het NNN (daarvoor was dat de rijksoverheid). De provincies hebben in een verordening regelgeving vastgelegd ten

aanzien van het NNN.

5.1.4 Stikstof

Programma Aanpak Stikstof

Op 1 juli 2015 is het Programma Aanpak Stikstof (PAS) voor het tijdvak 2015-2021 in werking getreden, voor de duur van zes jaar. In het programma zijn enerzijds maatregelen opgenomen die zorgen voor een daling van de stikstofdepositie (brongerichte maatregelen) en anderzijds maatregelen die bijdragen aan het herstel van de natuurkwaliteit in Natura 2000-gebieden (gebiedsgerichte maatregelen). Hierdoor ontstaat ruimte voor nieuwe economische ontwikkelingen. Deze ruimte wordt 'depositieruimte' genoemd. Een deel van de 'depositieruimte' wordt ter beschikking gesteld aan nieuwe ontwikkelingen. Deze ruimte is de 'ontwikkelingsruimte'. Deze 'ontwikkelingsruimte' is alleen gekoppeld aan concrete projecten en andere handelingen waarvoor in de lopende programmaperiode toestemming wordt verleend.

Voorliggende toets is uitgevoerd om te beoordelen of bij de ontwikkeling van het plan Ambachtsweg perceel B1977 sprake kan zijn van een (significant) negatief effect als gevolg van een toename van stikstofdepositie.

Voorliggend project is niet aangemerkt als 'prioritair project' in de Regeling programmatische aanpak stikstof. Als een project niet als 'prioritair project' is opgenomen, geldt in het PAS thans een grenswaarde van 1,00 mol stikstof per hectare per jaar. Als de toename van stikstofdepositie op een stikstofgevoelig habitat of leefgebied hoger is, is een project of andere handeling vergunningplichtig en dient een aanvraag te worden ingediend bij het bevoegd gezag om een deel van de 'vrije ontwikkelingsruimte' (segment 2 uit het PAS) te mogen gebruiken. Ligt de toename van stikstofdepositie op een stikstofgevoelig habitat of leefgebied in een Natura 2000-gebied tussen 0,05 en 1,00 mol stikstof per hectare per jaar, dan is een vergunning niet nodig. Als 95% van de gereserveerde depositieruimte door het beroep op de ontwikkelingsruimte is benut, wordt de grenswaarde van rechtswege verlaagd tot 0,05 mol stikstof per hectare per jaar. Als de toename van stikstofdepositie op een stikstofgevoelig habitat of leefgebied in een Natura 2000-gebied minder is dan 0,05 mol/ha/jr, dan is het effect verwaarloosbaar en treden volgens het PAS ecologisch gezien geen aantoonbare verschillen in de kwaliteit van een habitat of leefgebied van een soort op. Verplichtingen zijn dan niet aan de orde.

AERIUS Calculator

Tegelijk met het van kracht worden van het PAS is het reken- en registratieinstrument AERIUS Calculator beschikbaar gesteld. Daarmee moet worden berekend wat de gevolgen van een ontwikkeling zijn voor de stikstofdepositie op de verschillende gebieden en habitats. Aan de hand van de resultaten kan worden beoordeeld of door de ontwikkeling sprake kan zijn van significante gevolgen door stikstofdepositie. AERIUS geeft ook aan of er nog ontwikkelingsruimte beschikbaar is voor de betreffende habitats en leefgebieden van soorten. Bovendien dient in AERIUS voor bepaalde typen projecten of handelingen melding te worden gedaan indien de toename van stikstofdepositie op een stikstofgevoelig habitat/leefgebied in een Natura 2000-gebied uitkomt tussen de 0,05 en 1,00 mol stikstof per hectare per jaar, ervan uitgaande dat er voor het betreffende habitat op dat moment nog ontwikkelingsruimte beschikbaar is. Voor woningbouwprojecten geldt dat een dergelijke melding niet nodig is.

5.2 Onderzoek

5.2.1 Quickscan flora en fauna

In het kader van dit bestemmingsplan is een quickscan flora en fauna uitgevoerd, waarvan de rapportage als Bijlage 4 bij deze toelichting is opgenomen. Uit de quickscan blijkt dat er mogelijk verstoring of vernieling van broedsels optreedt voor de soorgroep 'overige vogels'. Dit kan worden voorkomen door te werken buiten het broedseizoen en/of een check te laten uitvoeren door een ecologisch deskundige. Ook komt Grote Modderkruiper mogelijk voor. Er is vervolgonderzoek nodig als watergangen (deels) gedempt worden. Voor de overige soortgroepen geldt alleen de zorgplicht.

5.2.2 Stikstof

De effecten van het project moeten berekend worden voor zowel de gebruiksfase als de aanlegfase (bouwfase/inrichtingsfase). De situatie met de hoogste toename aan stikstofdepositie op (overspannen) stikstofgevoelige habitats/leefgebieden is bepalend voor de eventueel aan te vragen ontwikkelingsruimte. Uit de ervaring met soortgelijk projecten is gebleken dat de gebruiksfase leidt tot de hoogste emissie en depositie van stikstof. In deze quickscan is in eerste aanleg daarom alleen uitgegaan van de gebruiksfase. In het geval de gerbuiksfase leidt tot een (dreigende) overschrijding van de plandrempel dan dient ook de aanlegfase te worden beschouwd.

Bedrijfswoningen

De komst van de extra bedrijfswoningen resulteert in de gebruiksfase in een toename van de emissie van NOx. De emissie van NOx wordt vooral veroorzaakt door de emissie van de stookinstallaties in de bedrijfswoningen. In de AERIUS-berekening van de gebruiksfase (zie Bijlage 2 AERIUS berekening, KuiperCompagnons, d.d. 26 oktober 2017) zijn de nieuwe bedrijfswoningen met algemene kenmerken ingevoerd. Uitgangspunt is een emissie per bedrijfswoning van 3 kg stikstof per jaar.

Het aantal bedrijfswoningen van twee is gebaseerd op de maximumaantallen zoals die in het bestemmingsplan zijn vastgelegd. In AERIUS is voor de (gemiddelde) uitstoothoogte uitgegaan van 6,0 meter met een spreiding van 3,0 meter.

Bedrijven

In de AERIUS-berekening is er geen categorie die qua type bedrijvigheid in de buurt komt van het bollenteeltbedrijf. Om de emissie voor het bedrijf te bepalen wordt daarom gebruik gemaakt van emissiekengetallen per milieucategorie. De maximaal toegestane categrorie is categorie 2. Dat kent een emissie van 98 NO_x kg/ha/jaar. De maximale oppervlakte van het bedrijf bedraagt 1,15 hectare wat resulteert in een emissie van maximaal 231 NO_x in kg/ha/jaar.

Milieu-categorie	Emissiekentallen bedrijven [kg/ha/jaar]		
	NO_x	PM_{10}	$PM_{2,5}$
1-2	98,00	10,00	5,12
3	131,00	19,00	9,73
4	1.031,00	280,00	143,36
5	1.609,00	281,00	143,87

Verkeersgeneratie

Gemotoriseerd verkeer stoot NO_x en NH_3 uit. De ontwikkeling leidt in de gebruiksfase tot extra verkeersbewegingen op de rond het projectgebied gelegen wegen. In dit onderzoek is uitgegaan van een verkeersgeneratie van 8,6 verkeersbewegingen per bedrijswoning per weekdag. Voor de bedrijven is uitgegaan van een toename van 12 verkeersbewegingen per bedrijf. In totaal is de toename daarmee 41,2 verkeersbewegingen per weekdag. In de praktijk zal vermoedelijk blijken dat dit een ruime inschatting is (worst case). Daarnaast is uitgegaan van de volgende verdeling van typen verkeer:

- 85% licht verkeer;
- 9% middelzwaar vrachtverkeer;
- 6% zwaar vrachtverkeer.

De inschattingen van de percentages vrachtverkeer (en dus van de stikstofemissies) zijn daarmee eveneens ruim ingeschat.

Vanaf deze punten is het verkeer opgenomen in het heersende verkeersbeeld en hoeft het niet langer meegenomen te worden in de AERIUS-berekening.

Uit de AERIUS-berekening van de gebruiksfase blijkt dat er als gevolg van het project geen natuurgebieden zijn waar de rekenresultaten hoger liggen dan de drempelwaarden.

5.3 Conclusie

Uit de quickscan blijkt dat er mogelijk verstoring of vernieling van broedsels optreedt voor de soortgroep 'overige vogels'. Dit kan worden voorkomen door te werken buiten het broedseizoen en/of een check te laten uitvoeren door een ecologisch deskundige. Ook komt Grote Modderkruiper mogelijk voor. Er is vervolgonderzoek nodig als watergangen (deels) gedempt worden. Voor de overige soortgroepen geldt alleen de zorgplicht.

Uit onderzoek blijkt dat op het gebied van stikstof geen belemmeringen worden verwacht.

Hoofdstuk 6 Water

6.1 Kader

6.1.1 Europees en Rijksbeleid

Nationaal Waterplan

Het Nationaal Waterplan 2016-2021 is op 10 december 2015 door de minister van Infrastructuur en Milieu en de staatssecretaris van Economische Zaken vastgesteld.

Op basis van de Waterwet is het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten tevens een structuurvisie. Het NWP is zelfbindend voor het Rijk. Het Rijk is in Nederland verantwoordelijk voor het hoofd- watersysteem. In het Nationaal Waterplan legt het Rijk onder meer de strategische doelen voor het waterbeheer vast.

Het kabinet speelt proactief in op de verwachte klimaatveranderingen op lange termijn, om overstromingen te voorkomen. Binnen de planperiode gaan realistische maatregelen in uitvoering die een antwoord bieden op de opgaven voor de korte termijn en voldoende mogelijkheden openlaten om op langere termijn verdere stappen te zetten. Het kabinet sluit daarmee aan bij de resultaten van het Deltaprogramma. Met dit Nationaal Waterplan voldoet Nederland aan de Europese eisen die voortvloeien uit de Kaderrichtlijn Water (KRW), de Richtlijn Overstromingrisico`s (ROR) en de Kaderrichtlijn Mariene Strategie (KMS).

Waterwet

De Waterwet regelt het beheer van de waterkeringen, het oppervlaktewater en het grondwater, verbetert de samenhang tussen waterbeleid en ruimtelijke ordening en zorgt voor een eenduidige bestuurlijke procedure en daarbij behorende rechtsbescherming voor besluiten. De Waterwet dient als paraplu om de Kaderrichtlijn Water (KRW) te implementeren en geeft ruimte voor implementatie van toekomstige Europese richtlijnen.

De waterschappen krijgen een nieuwe bevoegdheid voor het verlenen van vergunningen voor grondwateronttrekkingen, bemalingen en infiltraties, met uitzondering van onttrekkingen voor drinkwater, koude en warmteopslag en grote industriële onttrekkingen van meer dan 150.000 m^3/jaar. Gemeenten krijgen verdergaande taken en bevoegdheden in het kader van de zorgplicht voor het inzamelen van afvalwater in de riolering en voor hemelwater en grondwater.

Nationaal Bestuursakkoord Water (actueel)

In het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) is het kabinetsstandpunt over het waterbeleid in de 21e eeuw vastgelegd. De hoofddoelstellingen zijn: het waarborgen van het veiligheidsniveau bij overstromingen en het verminderen van wateroverlast. Daarbij wordt de voorkeur gegeven aan ruimtelijke maatregelen boven technische maatregelen.

In het NBW is ook de watertoets als procesinstrument opgenomen. De watertoets is het proces van vroegtijdig informeren, adviseren en beoordelen van waterhuishoudkundige aspecten in ruimtelijke plannen en besluiten. Het doel van dit instrument is waarborgen dat de waterhuishoudkundige doelstellingen expliciet in beschouwing worden genomen als het gaat om waterhuishoudkundige relevante ruimtelijke plannen en besluiten. Uitvoering van de

watertoets betekent in feite dat de gemeente en de waterbeheerder samenwerken bij het uitwerken van ruimtelijke plannen, zodat problemen in het gebied zelf en de omgeving worden voorkomen. De watertoets is opgenomen in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) en hiermee verplicht voor alle ruimtelijke plannen en besluiten.

In 2008 is het NBW geactualiseerd met als doel de watersystemen op orde te krijgen, met name op het gebied van wateroverlast en watertekort.

Kaderrichtlijn water

De Europese Kaderrichtlijn Water (KRW) geeft een kader voor de bescherming van de ecologische en chemische kwaliteit van oppervlaktewater en grondwater. Zo dienen alle waterlichamen in 2015 een “goede ecologische toestand” (GET) te hebben bereikt en dienen sterk veranderende c.q. kunstmatige wateren in 2015 een “goed ecologisch potentieel” (GEP) te hebben bereikt. De chemische toestand dient in 2015 voor alle wateren (natuurlijk en kunstmatig) goed te zijn.

Waterbeheer 21e eeuw (WB21)

In september 2000 heeft de commissie Waterbeheer 21e eeuw advies uitgebracht over het toekomstig waterbeheer in Nederland. Belangrijk onderdeel van WB21 is het uitgangspunt van ruimte voor water. Er mag geen afwenteling plaatsvinden. Berging moet binnen het stroomgebied plaatsvinden. Dit betekent onder andere het aanwijzen en instandhouden van waterberingsgebieden. Daarnaast wordt verdroging bestreden en worden watertekorten verminderd.

6.1.2 Provinciaal beleid

Regionaal waterplan Zuid-Holland 2016 - 2021

De provincie herziet het regionaal waterbeleid eens in de 6 jaar. Het waterbeleid met een ruimtelijk component staat in de Visie Ruimte en Mobiliteit. Het beleid voor waterkwaliteit staat in de Voortgangsnota Europese Kaderrichtlijn Water 2016-2021. Voor de overige onderwerpen is het Provinciaal Waterplan 2010 – 2015 ongewijzigd van kracht gebleven.

Voor het ruimtelijk component hanteert de provincie het volgende beleid: vanuit de ambitie om Zuid-Holland een duurzame, concurrerende en leefbare Europese topregio te laten zijn, bevordert de provincie de transitie naar een water- en energie-efficiënte samenleving. Die rode draad door de Visie ruimte en mobiliteit staat centraal in het beleid voor water, bodem en energie.

Verordening Ruimte

In de Verordening Ruimte is regelgeving opgenomen voor de regionale en primaire waterkeringen. Voor bestemmingsplannen zijn randvoorwaarden opgenomen die een onbelemmerde werking, instandhouding en het onderhoud van de primaire en regionale waterkeringen mogelijk maken. Dit geldt voor de beschermingszone en de kernzone die hoort bij de waterkeringen zoals opgenomen in de vastgestelde leggers van de waterschappen.

6.1.3 Beleid waterbeheerder

Waterbeheerplan

Het algemeen bestuur van Rijnland heeft op 9 maart 2016 het nieuwe Waterbeheerplan (WBP5) vastgesteld. Daarmee realiseert Rijnland de ambities uit het coalitieakkoord, zodat ons gebied nu en in de toekomst goed beschermd wordt tegen overstromingen en wateroverlast, er een goede waterkwaliteit ontstaat, het afvalwater op duurzame wijze wordt gezuiverd en de grondstoffen worden hergebruikt. In het WBP5 staat samen werken met onze omgeving aan water centraal. Rijnland wil samen met zijn omgeving werken aan duurzaam en efficiënt waterbeheer tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten.

Handreiking watertoets

Rijnland heeft een Handreiking watertoets voor gemeenten. De handreiking biedt gemeenten, adviesbureaus en projectontwikkelaars handvatten voor de invulling van proces en inhoud van de watertoets voor ruimtelijke plannen op gemeentelijk niveau. De handreiking is gebaseerd op bestaand beleid van Rijnland en sluit aan op de Wet ruimtelijke ordening, de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, de Crisis- en herstelwet en de Waterwet.

Keur en beleidsregels

Op grond van de Waterwet is Rijnland als waterschap bevoegd via een eigen verordening, de Keur, regels te stellen aan handelingen die het watersysteem beinvloeden. Denk hierbij aan handelingen in of nabij:

- waterkeringen (onder andere duinen, dijken en kaden);
- watergangen (onder andere kanalen, rivieren, sloten, beken);
- andere waterstaatswerken (o.a. bruggen, duikers, stuwen, sluizen en gemalen);
- de bodem van kwelgevoelige gebieden.

Maar ook aan:

- onttrekken en lozen van grondwater;
- aanbrengen van verhard oppervlak.

Per 1 juli 2015 is een nieuwe Keur in werking getreden met daarbij horende uitvoeringsregels. De Keur gaat uit van een "ja, tenzij" benadering; handelingen met een klein risico vallen onder de zorgplicht en kunnen zonder vergunning of melding worden uitgevoerd. Voor handelingen met een groter risico of in expliciet benoemde situaties zijn er algemene regels met voorwaarden van kracht of is er een watervergunning vereist. Deze zijn te vinden op de website van het Hoogheemraadschap van Rijnland.

De Keur vermeldt expliciet welke handelingen vergunningplichtig zijn en welke aan algemene regels of aan de zorgplicht moeten voldoen.

Hemelwater

Indien ene toename van het verhard oppervlak plaats vindt, dient de initiatiefnemer een oppervlak ter grootte van minimaal 15% van het nieuw aan te leggen verhard oppervlak te reserveren voor extra open water. Het nieuwe open water moet aangesloten worden op het

bestaande watersysteem. Uitgangspunt is dat de aanleg van verhard oppervlak geen negatieve gevolgen mag hebben op het watersysteem.

In overleg met het hoogheemraadschap is het mogelijk om de compensatie-eis voor verhard oppervlak te verminderen door alternatieve maatregelen toe te passen.

Riolering en afkoppelen

Voor zover het bestemmingsplan nieuwe ontwikkelingen mogelijk maakt, is het van belang dat er met rijnland afstemming plaatsvindt over het omgaan met afvalwater en hemelwater. Overeenkomstig het rijksbeleid gaat Rijnland uit van een voorkeursvolgorde voor de omgang met deze waterstromen. Deze houdt in dat allereerst geprobeerd moet worden het onstaan van (verontreinigd) afvalwater te voorkomen, bijv. door het toepassen van niet uitlogende bouwmaterialen en het vermijden van vervuilende activiteiten op straat zoals auto's wassen en chemische onkruidbestrijding. Vervolgens is het streven vuil water te scheiden van schoon water, bijvoorbeeld door het afkoppelen van hemelwaterafvoeren van gemengde rioolstelsels. De laatste stap in de voorkeursvolgorde is het zuiveren van het afvalwater. De doelmatigheid daarvan wordt vergroot door het scheiden van de schone en vuile stromen.

De gemeente kan gebruik maken van deze voorkeursvolgorde bij de totstandkoming van het gemeentelijk rioleringsplan (GRP), waarin de uiteindelijke afweging wordt gemaakt en waarbij doelmatigheid van de oplossing centraal staat.

6.2 Onderzoek

Bestaande situatie

Algemeen

In het kader van het wettelijk vooroverleg is dit bestemmingsplan voorgelegd aan het Hoogheemreedschap van Rijnland. Het plangebied beslaat 33.135 m^2.

Veiligheid en waterkeringen

Het plangebied bevindt zich niet binnen de kernzone of beschermingszone van een primaire of regionale waterkering.

Waterkwantiteit

Het plangebied ligt in landbouwgebied. Rondom het perceel zijn perceelssloten gelegen, welke behouden blijven. De Zanderijkvaart is de hoofdwatergang in de polder. In de huidige situatie is in het plangebied 3505 m^2 oppervlaktewater aanwezig.

Waterkwaliteit

Het plangebied is niet gelegen in de buurt van een een natte ecologische verbindingszone zoals opgenomen in het Natuurnetwerk Nederland. Wel is het plangebied omkaderd door boezemwater.

Afvalwater en riolering

In de huidige situatie is geen riolering aanwezig. In het plangebied is geen

afvalwatertransportleiding aanwezig.

Toekomstige situatie

In de toekomstige situatie wordt met de volgende aspecten als volgt omgegaan.

Veiligheid en waterkeringen

Het plangebied is niet gelegen binnen de kernzone of beschermingszone van een primairen of regionale waterkering.

Riolering

Afvalwater wordt afgevoerd via het gemeentelijk riool (droogweerafvoer - DWA). Hemelwater dat op daken, parkeerverharding en opritten valt, moet als dat mogelijk is worden afgekoppeld van het DWA en afgevoerd naar het oppervlaktewater. Hemelwater dat op wegen valt, dient via bodempassages te worden afgevoerd naar het oppervlaktewater.

Volksgezondheid

Door het afkoppelen van hemelwater van de DWA worden vuilwateroverstorten (in de omgeving) tegengegaan. De risico's van watergerelateerde ziekten en plagen worden hierdoor geminimaliseerd. Indien nieuwe wateren worden gerealiseerd en/of oevers van bestaande wateren worden vergraven, verdient het aanbeveling flauwe, natuurvriendelijke oevers te creëren.

Waterkwantiteit

Het bestemmingsplan maakt een toename mogelijk van het verharde oppervlak in het plangebied. De benodigde watercompensatie kan worden gerealiseerd bij de achterzijde van de bestaande woningen aan de Gooweg of achterzijde kavels Van der Weijdenlaan, zodat dit niet ten koste gaat van het oppervlak van het bedrijfsperceel, maar wel voldaan wordt een de eisen rondom watercompensatie. De aanwezige watergangen zijn op de verbeelding weergegeven en als zodanig bestemd. De benodigde watercompensatie is in de regels geborgd middels een voorwaardelijke verplichting.

Hieronder hebben is een indicatie gegeven van het benodigde aantal m2 waterberging ter compensatie en de afbeelding van de toekomstige sitautie als toelichting bij de berekening:

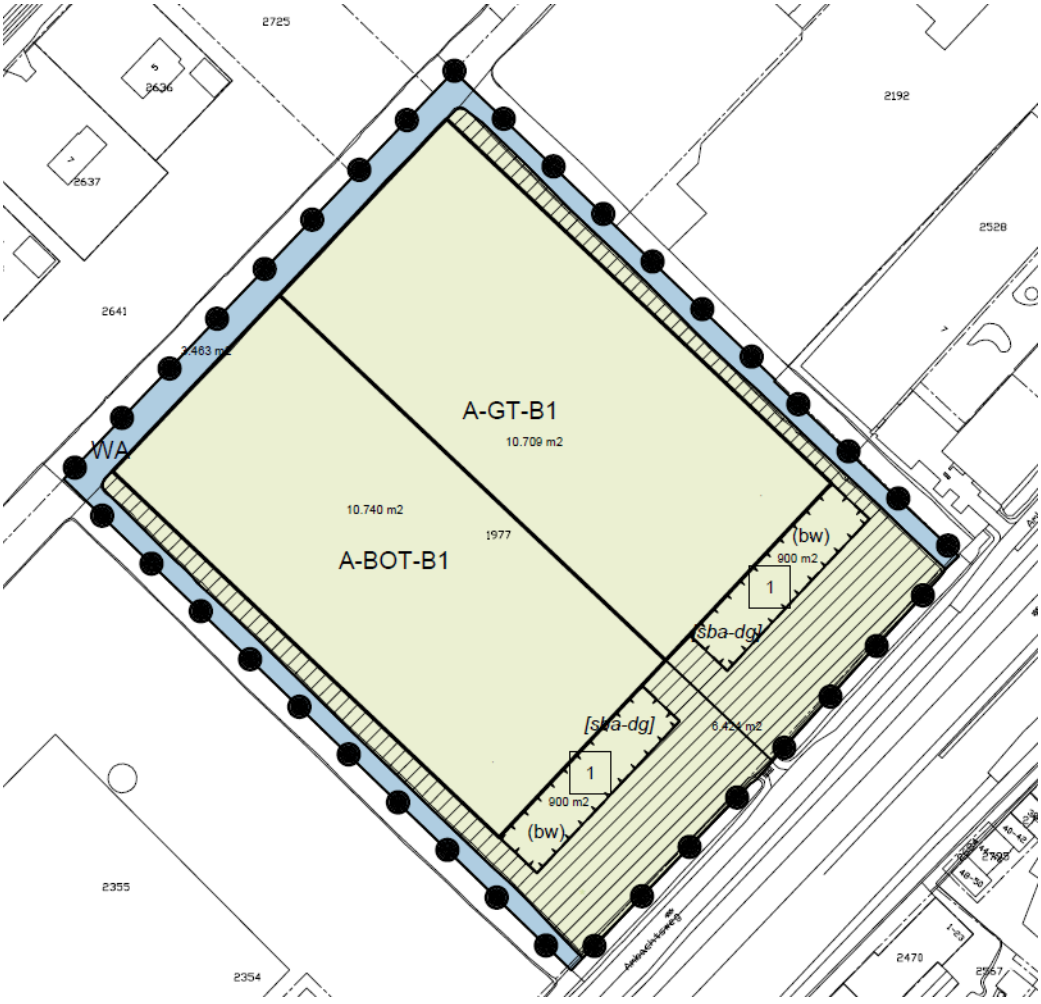
De bouwvlakken (10.709m2 + 10.740m2 + 900m2 + 900m2) zijn meegenomen als 100% verhard oppervlak en alles daarbuiten als 50% verhard oppervlak (6.424 m2).

De verharding neemt in totaal met 26.461m2 toe, uitgaande van 15% moet er 3.969,15 m2 water worden gecompenseerd.

Bovenstaande geldt voor het plangebied aan de Ambachtsweg, het plangebied aan de Heerenweg geniet geen compensatie, omdat de situatie ter plekke juist verbeterd.

	Oude situatie (m2)	Nieuwe situatie (m2)

Bouwvlak(100% verhard)	0	23.249
Tuin/geen bebouwingsmogelijkheden (50% verhard)	0	3.212 (50% van 6.424)
Onverhard	29.673	0
Water	3.463	3.463
Totaal verhard	**0**	**26.461**

Beheer en onderhoud

Het beheer en onderhoud van het gemeentelijke inzamelings- en transportstelsel ligt bij de gemeente, tot aan het eindgemaal, dat in beheer is van het Hoogheemraadschap van Rijnland. Het Hoogheemraadschap is verantwoordelijk voor het transport vanuit het eindgemaal tot en met afvalwaterzuiveringsinstallatie en voor de zuivering. De gemeentelijke riolering moet bereikbaar zijn voor beheer en onderhoud.

6.3 Conclusie

In de nieuwe situatie neemt het verhard oppervlak ter plaatse van deelgebied 1 toe. Dit ligt boven de drempelwaarde die door het hoogheemraadschap is gesteld, waardoor watercompensatie benodigd is. Dit is middels een voorwaardelijke verplichting in de regels geborgd.

De waterparagraaf is in het kader van het wettelijk vooroverleg aan het Hoogheemraadschap van Rijnland voorgelegd. Er zijn geen opmerkingen gemaakt.

Hoofdstuk 7 Archeologie en cultuurhistorie

7.1 Archeologie

7.1.1 Kader

Erfgoedwet

In de Erfgoedwet d.d. 1 juli 2016 is vastgelegd hoe met ons erfgoed wordt omgegaan, wie welke verantwoordelijkheden daarbij heeft en hoe het toezicht daarop wordt uitgeoefend. Overbodige regels zijn geschrapt en de verantwoordelijkheid voor de bescherming van het cultureel erfgoed ligt waar mogelijk bij het erfgoedveld zelf. Onderdelen van de Monumentenwet die de fysieke leefomgeving betreffen, worden overgeheveld naar de Omgevingswet die in 2019 van kracht wordt. Voor deze onderdelen is een overgangsregeling in de Erfgoedwet opgenomen voor de periode 2016-2019. Het gaat daarbij om de volgende zaken:

- Vergunningen tot wijziging, sloop of verwijdering van rijksmonumenten
- Verordeningen, bestemmingsplannen, vergunningen en ontheffingen op het gebied van archeologie
- Bescherming van stads- en dorpsgezichten.

Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland

De provincie Zuid-Holland hanteert het beleidsinstrument “Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland (CHS)”. In de CHS heeft de provincie bestaande en mogelijk te verwachten archeologische waarden in beeld gebracht. In het bijbehorende “Beleidskader Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland” zijn per waarderingscategorie algemene beleidsuitgangspunten geformuleerd. De waardering zoals vastgelegd in de cultuurhistorische hoofdstructuur geldt als uitgangspunt van beleid.

Regionaal beleid

In opdracht van de Duin- en Bollenstreekgemeenten heeft eind 2013, begin 2014 een actualisatie van de bestaande archeologische verwachtingskaarten en beleidskaarten uitgevoerd. Deze actualisatie heeft geleid tot een breed gedragen, eenduidig regionaal beleid, waarin de belangen van archeologie zijn afgewogen tegen economische, maatschappelijke en overige belangen. Op basis van deze geactualiseerde verwachtingskaarten en beleidskaarten kan worden bepaald wat de verwachtingswaarde van een bepaald gebied is.

7.1.2 Onderzoek

Erfgoedwet

De Erfgoedwet doet geen specfieke uitspraken over het plangebied. De wet is doorgevoerd op provinciaal en gemeentelijk beleid waardoor er indirect toch aan getoetst wordt.

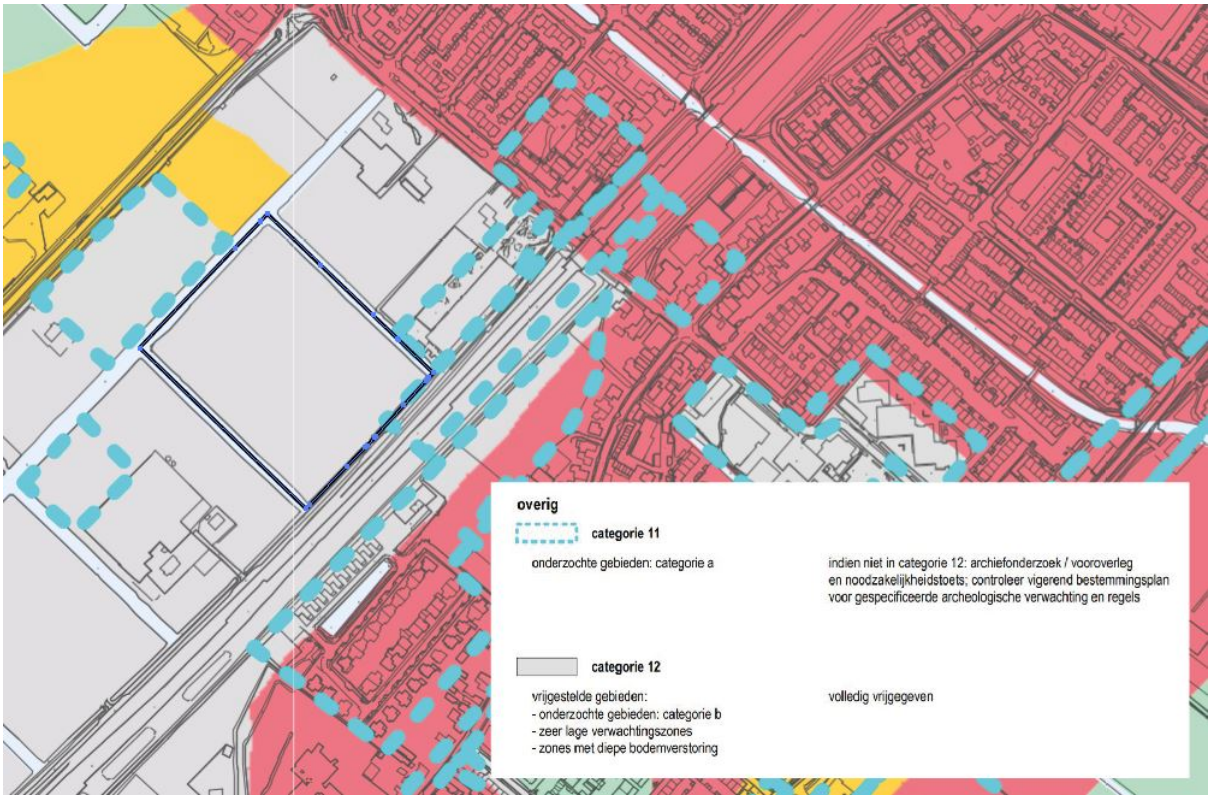
Cultuurhistorische Hoofdstructuur

Uit de cultuurhistorische atlas van de provincie blijkt dat deelgebied 1 een hoge archeologische waarde bezit op 0-3 meter onder maaiveld, 3-5 meter onder maaiveld en dieper dan 5 meter onder het maaiveld. Het gaat hier om afzettingen die getypeerd kunnen worden als duinen en strandzanden. Deze waardes geven nog niet alles weer en vaak wordt er op gemeentelijk niveau specfieker ingegaan op de archeologische waarden van een

gebied.

Gemeentelijk beleid

Uit de archeologische verwachtings- en beleidskaart van de gemeente (zie afbeelding 7.1) blijkt dat de gronden ter plaatse van deelgebied 1 zijn aangeduid als 'omgespoten gronden of vlakte van getijafzettingen', waar archeologische sporen niet verwacht worden. Hierdoor is dit gebied volledig vrijgegeven. Ter plaatse van deelgebied 2 en 3 geldt op grond van het voorgaande bestemmingsplan een dubbelbestemming "Waarde - Archeologie 2", welke is voortgezet in het voorliggende plan. Hier zijn geen bodemingrepen voorzien. Het is derhalve niet nodig een archeologisch onderzoek uit te voeren voor het bestemmingsplan.

Afbeelding 7.1 Uitsnede plangebied archeologische verwachtingskaart gemeenten Duin- en Bollenstreek

7.1.3 Conclusie

Het aspect archeologie vormt geen belemmering voor dit bestemmingsplan.

7.2 Cultuurhistorie

7.2.1 Kader

Visie erfgoed en ruimte 'Kiezen voor karakter'

In de Visie erfgoed en ruimte 'Kiezen voor karakter' (juni 2011) zet het Rijk uiteen hoe cultureel erfgoed wordt geborgd in de ruimtelijke ordening voor de periode 2011-2015. De moderne monumentenzorg is ontwikkelings- en gebiedsgericht. Bovendien vindt het Kabinet samenwerking met publieke en private partijen van belang.

In de Visie wordt het karakter van Nederland gevat in vier kenmerkende eigenschappen: waterland, stedenland, kavelland en vrij land. De gebiedsgerichte omgang met erfgoed vergt dat deze karakteristieken worden verbonden met opgaven uit andere sectoren en dat de economische, sociaal-culturele en ecologische kracht van het erfgoed beter wordt uitgebaat. Veranderingen in de monumentenzorg en de ruimtelijke ordening geven burgers en bedrijven meer ruimte en geven decentrale overheden meer vrijheden en verantwoordelijkheden. Iedere overheidslaag staat voor de taak zijn belangen zo veel mogelijk vooraf kenbaar te maken en waar nodig met regels te borgen. Het rijk is daarnaast verantwoordelijk voor een goed functionerend stelsel. Provincies krijgen een centrale rol in de gebiedsgerichte belangenafweging en gemeenten verbinden gevolgen aan een gebiedsgerichte analyse van erfgoedwaarden bij het opstellen van ruimtelijke plannen.

Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland

De provincie Zuid-Holland hanteert het beleidsinstrument “Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland (CHS)”. In de CHS heeft de provincie bestaande en mogelijk te verwachten archeologische waarden in beeld gebracht. In het bijbehorende “Beleidskader Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland” zijn per waarderingscategorie algemene beleidsuitgangspunten geformuleerd. De waardering zoals vastgelegd in de cultuurhistorische hoofdstructuur geldt als uitgangspunt van beleid.

7.2.2 Onderzoek

Visie erfgoed en ruimte

In de visie erfgoed en ruimte worden geen concrete uitspraken gedaan die specifiek voor het plangebied voor plangebied van belang zijn.

Cultuurhistorische Hoofdstructuur Zuid-Holland

Uit afbeelding 7.2 blijkt dat aan de rand van deelgebied 1 een historische landschappelijk lijn is gesitueerd met een hoge waarde. Deze landschappelijke lijn wordt in de nieuwe situatie gerespecteerd en blijft ongeroerd. Hierdoor worden geen belemmeringen verwacht inzake de cultuurhistorische hoofdstructuur.

Afbeelding 7.2: uitsnede van de laag van de cultuur- en natuurlandschappen

Uit de kwaliteitskwaart blijkt dat deelgebied 1 gelegen is binnen het bollenlandschap. Richtpunten in een dergelijk landschap zijn:

- Ontwikkelingen dragen bij aan het contrast tussen de open en nog gave strandvlakten en de voor de bollenteelt in cultuur genomen (afgezande) oude duinen en strandwallen.
- Verdichting vindt plaats in reeds bestaande verdichte zones.
- Ontwikkelingen dragen bij aan behoud en versterking van het zicht op de bollenvelden en de aantrekkelijkheid van het bollenlandschap.

Voorgenomen ontwikkeling voorziet in een ontwikkeling die de openheid van het bollenlanschap elders in de gemeente versterkt door uitplaatsing. Op deze manier draagt het bij aan behoud en versterking van het zicht op de bollenvelden en de aantrekkelijkheid van het landschap. Daarnaast vindt de voorgenomen ontwikkeling plaats in een gebied dat als reeds bestaande verdichte zone gezien kan worden. De voorgenomen ontwikkeling is dus in lijn met de richtpunten die uit het beleid van de provincie naar voren komen.

7.2.3 Conclusie

Het aspect cultuurhistorie vormt geen belemmering voor dit bestemmingsplan

Hoofdstuk 8 Milieu

8.1 Algemeen

In dit hoofdstuk worden de ruimtelijke (on)mogelijkheden vanuit diverse milieuaspecten inzichtelijk gemaakt.

8.2 M.e.r-beoordeling

Het voorkómen van aantasting van het milieu is van groot maatschappelijk belang. Het is daarom zaak om het milieubelang volwaardig in de besluitvorming te betrekken. Om hier in de praktijk vorm aan te geven is het instrument milieueffectrapportage of te wel m.e.r. ontwikkeld. De m.e.r.-beoordeling is een instrument met als hoofddoel het milieubelang volwaardig te laten meewegen bij de voorbereiding en vaststelling van plannen en besluiten.

De voorgenomen ontwikkeling is opgenomen in eerste kolom van de zogenaamde D-lijst van het Besluit milieueffectrapportage. De ontwikkeling van het perceel aan de Ambachtsweg is namelijk aan te merken als een landinrichtingsproject dan wel een wijziging of uitbreiding daarvan, maar blijft ruim onder de drempelwaarde van 50 hectare. Dit neemt niet weg dat in dit geval een vormvrije m.e.r.-beoordeling dient plaats te vinden. Dit dient plaats te vinden aan de hand van drie criteria:

- Kenmerken van het project;
- Plaats van het project;
- Kenmerken van het potentiële effect.

In het kader van de voorliggende ontwikkeling zijn in voorgaande hoofdstukken en verderop in dit hoofdstuk diverse (milieu)aspecten zorgvuldig afgewogen. Per aspect is bepaald of de ontwikkeling gevolgen heeft voor de (milieu)aspecten bedrijven- en milieuzonering, geluid, luchtkwaliteit, externe veiligheid, bodemgeschiktheid, flora en fauna, water, archeologie, cultuurhistorie, verkeer en parkeren. Uit de afweging is gebleken dat de effecten niet van dien aard zijn dat een m.e.r.-beoordeling aan de orde is. Op grond van het voorgaande zijn belangrijke nadelige milieueffecten uitgesloten, waardoor het uitvoeren van een m.e.r.-beoordeling of MER niet zinvol wordt geacht.

8.3 Bodemkwaliteit

8.3.1 Kader

Wet bodembescherming

De Wet bodembescherming (Wbb) voorziet in maatregelen indien sprake is van ernstige bodemverontreiniging. Het doel van de Wbb is in de eerste plaats het beschermen van de (land of water-) bodem zodat deze kan worden benut door mens, dier en plant, nu en in de toekomst. Via de Wbb heeft de Rijksoverheid de mogelijkheid algemene regels te stellen voor de uitvoering van werken, het transport van stoffen en het toevoegen van stoffen aan de bodem.

Ontwikkelingen kunnen pas plaatsvinden als de bodem, waarop deze ontwikkelingen gaan plaatsvinden, geschikt is of geschikt is gemaakt voor het beoogde doel. Bij nieuwbouwactiviteiten dient de bodemkwaliteit door middel van onderzoek in beeld te zijn gebracht. In het algemeen geldt dat nieuwe bestemmingen bij voorkeur op een schone

bodem dienen te worden gerealiseerd.

Besluit bodemkwaliteit

Het doel van het Besluit bodemkwaliteit (2008) is de bodem beter te beschermen en meer ruimte te bieden voor nieuwe bouwprojecten. Ook geeft het besluit gemeenten en provincies meer verantwoordelijkheid om de bodem te beheren. Het Bouwstoffenbesluit (Bsb) is opgenomen in het Besluit bodemkwaliteit.

8.3.2 Onderzoek

PM bodemonderzoek wordt nog ingevoegd

8.3.3 Conclusie

8.4 Akoestische aspecten

8.4.1 Kader

Wegverkeer

Onderzoekszone

Op grond van artikel 74 Wgh bevindt zich aan weerszijden van een weg een zone waarbinnen akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd. Voordat nieuwe agrarische bedrijfswoningen binnen deze zone kunnen worden geprojecteerd (Deelgebied 1) dient te worden onderzocht of aan de normen van de Wgh wordt voldaan. De zonebreedte is afhankelijk van het aantal rijstroken en van de aard van de omgeving (stedelijk of buitenstedelijk gebied).

De definities van stedelijk en buitenstedelijk gebied zijn opgenomen in artikel 1 Wgh. Deze definities luiden:

- stedelijk gebied: het gebied binnen de bebouwde kom (bepaald door komgrensborden) met uitzondering van het gebied binnen de zone van een autoweg of autosnelweg;
- buitenstedelijk gebied: het gebied buiten de bebouwde kom en het gebied binnen de bebouwde kom dat is gelegen binnen de zone van een autoweg of autosnelweg.

Op grond van het bovenstaande heeft de Provincialeweg N206 en het buiten de bebouwde kom gelegen deel van de Ambachtsweg een zone van 250 m (2x1 rijstroken, buitenstedelijk gebied). Het binnen de kom gelegen deel van de Ambachtsweg heeft een zone van 200 m (2x1 rijstroken, stedelijk gebied). Deze zone wordt gemeten vanaf de buitenste begrenzing van de buitenste rijstrook.

Normstelling

In het geval er nieuwe agrarische bedrijfswoningen worden gerealiseerd binnen de zone van een weg, mag de geluidsbelasting niet meer bedragen dan de voorkeurswaarde. Indien de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde moeten er maatregelen worden getroffen om hieraan alsnog te kunnen voldoen. Blijkt dat niet mogelijk of op zwaarwegende bezwaren te stuiten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, landschappelijke of financiële aard dan is het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Noordwijkerhout bevoegd tot het vaststellen van hogere waarden. In tabel 1 is aangegeven

wat de voorkeurswaarde en de maximale ontheffingswaarde is voor nieuwe agrarische bedrijfswoningen door het verkeer op de genoemde wegen.

Situatie	Voorkeurswaarde	Maximale ontheffingswaarde
Nieuwbouw	48 dB (art. 82, lid 1 Wgh)	53 dB (art. 83, lid 1 Wgh)

Tabel 8.1: Normstelling wegverkeerslawaai.

Reductie geluidsbelasting wegverkeerslawaai

Op grond van de verwachting dat de geluidproductie van motorvoertuigen in de toekomst afneemt, mogen de berekende geluidbelastingen op de gevels worden gereduceerd. Er is gerekend met het vernieuwde 'Reken- en meetvoorschrift geluid 2012' (RMG 2012). De resultaten zijn, voor wegen met een rijsnelheid van 70 km/uur, op grond van het RMG 2012 in veel situaties 1 tot 2 dB hoger dan berekend met het oudere reken- en meetvoorschrift. Deze hogere geluidbelasting veroorzaakt extra belemmeringen voor nieuwbouwplannen. Met de toekomstige invoering van Swung-2 wordt de maximale waarde voor geluidgevoelige bestemmingen langs wegen met een snelheid vanaf 70 km/uur versoepeld. De versoepeling heeft als gunstig effect dat daarmee ook de hiervoor genoemde extra belemmeringen voor de woningbouw door de hogere berekende geluidniveaus met het RMG 2012 grotendeels worden voorkomen. Deze eventuele belemmeringen zijn dus tijdelijk van aard en daarom ongewenst. De tijdelijke extra belemmeringen worden zoveel mogelijk voorkomen door een aanpassing van de aftrek ex artikel 110g Wgh. Dit gebeurt door de toe te passen aftrek, voor wegen met een snelheid vanaf 70 km/uur, bij een geluidbelasting van 1 of 2 dB boven de maximale ontheffingswaarde, respectievelijk 1 en 2 dB te verhogen. Zo werkt deze aanpassing in de praktijk hetzelfde als het verhogen van de maximale waarde. Het betreft een aanpassing van artikel 3.4 uit het RMG 2012 die vanaf 20 mei 2014 van kracht is geworden.

Bouwbesluit 2012

In het Bouwbesluit 2012 zijn eisen vastgelegd voor de karakteristieke geluidswering van de gevels. De hoogte van de karakteristieke geluidwering voor wegverkeerslawaai is in het Bouwbesluit 2012 gedefinieerd als de vastgestelde hogere grenswaarde minus 33 dB.

8.4.2 Onderzoek en conclusie

Voor de nieuwe agrarische bedrijfswoningen in deelgebied 1 is onderzocht of aan de normen van de Wgh kan worden voldaan. Hieronder worden de onderzoeksresultaten beknopt beschreven. De totale rapportage van het akoestisch onderzoek is opgenomen als Bijlage 3 bij deze toelichting.

Uit het onderzoek wordt geconcludeerd dat alleen het verkeer op de Provincialeweg N206 leidt tot een geluidsbelasting die hoger is dan voorkeursgrenswaarde, en ook hoger dan de maximale ontheffingswaarde. Omdat de maximaal berekende geluidsbelasting op de zijde van deze weg hoger is dan 58 dB kunnen op deze plaats zonder maatregelen geen (bedrijfs)woningen worden gebouwd. Voor het geringe aantal van maximaal twee agrarische bedrijfswoningen ligt het voor de hand deze zijde van de woning uit te voeren als een zogenoemde dove gevel. Andere maatregelen zoals de aanleg van een stiller wegdek op de Provincialeweg N206 of het aanleggen van een geluidsscherm zijn financieel niet doelmatig. Om een dove gevel aan de zijde van de Provincialeweg N206 juridisch af te dwingen, is hiertoe in de regels een specifieke regeling opgenomen.

Omdat de geluidsbelasting aan de zij- en achterkanten van de woningen de voorkeursgrenswaarde overschrijdt is het noodzakelijk dat in het kader van de voorbereiding van het bestemmingsplan een hogere grenswaarde-procedure wordt doorlopen. De eerste stap daartoe is dat het ontwerpbesluit tot vaststelling van een hogere grenswaarde ter inzage wordt gelegd gelijktijdig met het ontwerpbestemmingsplan. Op de achterzijde van de woningen veroorzaakt de reflectiebijdrage van de nieuw te bouwen bedrijfsloodsen een geluidsbelasting die de voorkeursgrenswaarde van 48 dB op beide bouwlagen overschrijdt. Dit betekent dat beide woningen geen geluidsluwe zijde hebben en op dit onderdeel niet voldoen aan het hogere waarden-beleid.

Om een aanvaardbaar woon- en leefklimaat in de nieuwe woningen te realiseren, dient de geluidwering van de gevels van de nieuwe woningen zodanig te worden gedimensioneerd dat wordt voldaan aan de vereiste binnenwaarde uit het Bouwbesluit 2012.

8.5 Luchtkwaliteit

8.5.1 Kader

Het onderzoek naar luchtkwaliteit wordt uitgevoerd op grond van hoofdstuk 5, titel 5.2 ‘Luchtkwaliteitseisen’ van de Wet milieubeheer. De titel 5.2 ‘Luchtkwaliteitseisen’ is beter bekend als de Wet luchtkwaliteit.

De kern van de Wet luchtkwaliteit is het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL). Het NSL is een bundeling maatregelen op regionaal, nationaal en internationaal niveau die de luchtkwaliteit verbeteren en waarin alle ruimtelijke ontwikkelingen/projecten zijn opgenomen die de luchtkwaliteit in belangrijke mate verslechteren.

Het doel van de NSL is om overal in Nederland te voldoen aan de Europese normen voor de luchtverontreinigende stoffen. Voor wegverkeer zijn stikstofdioxide (NO_2), fijnstof (PM_{10}) en zeer fijnstof ($PM_{2,5}$) de belangrijkste stoffen. De in de Wet luchtkwaliteit gestelde norm voor NO_2 en PM_{10} jaargemiddelde grenswaarde is voor beide stoffen 40 µg/m^3. Daarnaast mag de PM_{10} 24 uurgemiddelde grenswaarde van 50 µg/m^3 maximaal 35 keer per jaar worden overschreden. De jaargemiddelde grenswaarde voor zeer fijnstof ($PM_{2,5)}$ bedraagt 25 µg/m^3.

Met het van kracht worden van het NSL zijn de tijdstippen waarop moet worden voldaan aan de jaargemiddelde grenswaarden NO_2 en PM_{10} aangepast. Voor PM_{10} is dat 11 juni 2011 en 1 januari 2015 voor NO_2. De grenswaarde voor $PM_{2,5}$ is vanaf 1 januari 2015 van toepassing.

Naast de introductie van het NSL is het begrip 'niet in betekenende mate bijdragen' (NIBM) een belangrijk onderdeel van de Wet luchtkwaliteit. Een project draagt NIBM bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit als de NO_2 en PM_{10} jaargemiddelde concentraties niet meer toenemen dan 1,2 µg/m^3. In dat geval is de ontwikkeling als NIBM te beschouwen.

Een ruimtelijke ontwikkeling vindt volgens de Wet luchtkwaliteit doorgang als ten minste aan één van de volgende voorwaarden is voldaan:

- de ontwikkeling is opgenomen in het NSL;
- de ontwikkeling aangemerkt wordt als een NIBM-project;
- de gestelde grenswaarden in bijlage 2 van de Wet luchtkwaliteit niet worden overschreden;
- projectsaldering kan worden toegepast.

Voor zover de ruimtelijke ontwikkeling is opgenomen in het NSL of de ontwikkeling kan worden aangemerkt als NIBM-project is toetsing aan de normen van de Wet luchtkwaliteit niet nodig.

8.5.2 Onderzoek

In de 'Regeling niet in betekenende mate bijdrage (luchtkwaliteitseisen)' (Regeling NIBM) zijn voor verschillende functiecategorieën cijfermatige kwantificaties opgenomen, waarbij een ontwikkeling als een NIBM-project kan worden beschouwd. Deze categorieën betreffen landbouwinrichtingen, spoorwegemplacementen, kantoorlocaties, woningbouwlocaties en een combinatielocatie van woningbouw en kantoren.

Het voorgenomen bouwplan past niet in één van de hiervoor genoemde functiecategorieën. Daardoor is een onderzoek nodig om aan te tonen of aan de normen van de Wet luchtkwaliteit wordt voldaan.

Voor kleine ontwikkelingen is een specifieke rekentool ontwikkeld waarmee op een eenvoudige en snelle manier kan worden bepaald of er sprake is van een NIBM bijdrage. In deze tool wordt de toename van de jaargemiddelde concentraties NO2 en PM10 aan de hand van de verkeerstoename als gevolg van de realisatie van de bedrijven met bijbehoren bedrijfsactiviteiten.

De verkeersgeneratie zoals in paragraaf 4.2 is opgesteld, heeft als uitgangspunt gediend voor het invullen van de NIBM-tool. In afbeelding 8.1 zijn de resultaten van de berekening met de NIBM-tool te zien.

Worst-case berekening voor de bijdrage van het extra verkeer als gevolg van een plan op de luchtkwaliteit

Jaar van planrealisatie	**2017**
Extra verkeer als gevolg van het plan	
Extra voertuigbewegingen (weekdaggemiddelde)	41,2
Aandeel vrachtverkeer	0,0%
Maximale bijdrage extra verkeer NO_2 in $\mu g/m^3$	0,03
PM_{10} in $\mu g/m^3$	0,01
Grens voor "Niet In Betekenende Mate" in $\mu g/m^3$	1,2
Conclusie	
De bijdrage van het extra verkeer is niet in betekenende mate; geen nader onderzoek nodig	

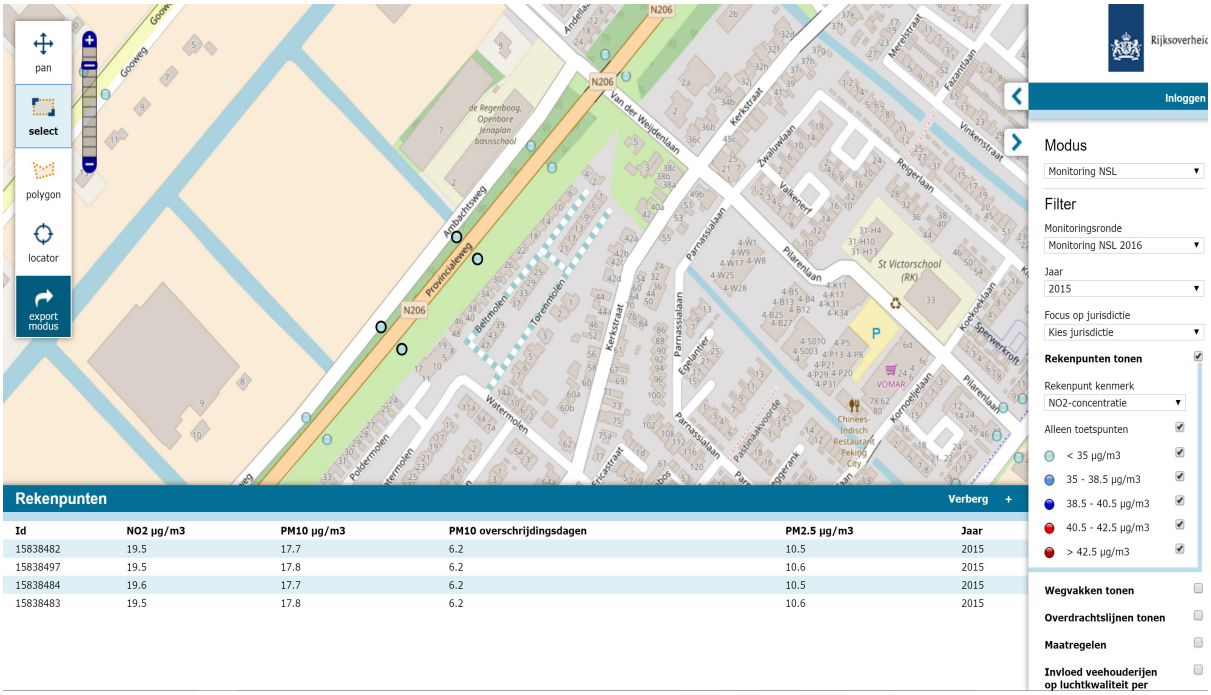
Afbeelding 8.1: Resultaten NIBM-tool 2017, rekenjaar 2017.

Uit de berekeningen met de NIBM-rekentool blijkt, dat de jaargemiddelde concentratie NO_2 maximaal met 0,03 $\mu g/m^3$ toeneemt en de jaargemiddelde concentratie PM_{10} maximaal met 0,01 $\mu g/m^3$. De beide toenamen zijn ruim lager dan de toegestane NIBM-norm van 1,2 $\mu g/m^3$. Daardoor draagt de toename van het verkeer door de realisatie van het voorgenomen bouwplan in deelgebied 1 NIBM bij aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Toetsing aan de grenswaarden is niet aan de orde.

Goede ruimtelijke ordening (NSL-monitoringstool)

In het kader van een goede ruimtelijke ordening zijn daarnaast de jaargemiddelde concentraties NO_2, PM_{10} en $PM_{2,5}$ bepaald ter plaatse van het projectgebied. In de NSL-monitoringstool zijn langs de belangrijkste wegen de jaargemiddelde concentraties NO_2, PM_{10} en $PM_{2,5}$ bepaald. In de afbeelding 8. zijn de jaargemiddelde concentraties NO_2, $PM1_0$ en $PM_{2,5}$ langs de Ambachtsweg weergegeven voor het peiljaar 2015. Dit zijn de rekenpunten die het dichtst bij het plangebied gelegen zijn.

Uit afbeelding 8.2 blijkt dat de jaargemiddelde concentraties NO_2, PM_{10} en $PM_{2,5}$ ter hoogte van het plangebied voor de voorgenoemde stoffen niet meer bedragen dan respectievelijk 19,5 µg/m^3, 17,8 µg/m^3 en 10,6 µg/m^3. De jaargemiddelde grenswaarde van 40 µg/m^3 (voor NO_2 en PM_{10})

Afbeelding 8.2 overzicht concentraties NO_2, PM_{10} en $PM_{2,5}$, peiljaar 2015 (NSL-monitoringstool)

8.5.3 Conclusie

De realisatie van de bedrijven Weijers en De Koning met bijbehorende bedrijfswoningen in deelgebied 1 is aan te merken als een ontwikkeling die NIBM bijdraagt aan de verslechtering van de luchtkwaliteit. Om die reden is toetsing aan de normen uit de Wet luchtkwaliteit niet aan de orde.

In het kader van een goede ruimtelijke ordening zijn de jaargemiddelde achtergrondconcentraties NO_2, PM_{10} en $PM_{2,5}$ inzichtelijk gemaakt. Deze waarden zijn lager dan de gestelde normen uit bijlage 2 van de Wet luchtkwaliteit. Vanwege de trend dat de emissies en achtergrondconcentraties zullen dalen worden er ook in de toekomst geen overschrijding verwacht.

8.6 Milieuzonerig

8.6.1 Kader

Voor het behoud en de verbetering van de kwaliteit van de woon- en leefomgeving is een juiste afstemming tussen de verschillende voorkomende functies noodzakelijk. Daarbij kan gebruik worden gemaakt van een milieuzonering die uitgaat van richtinggevende afstanden tussen hinderlijke functies (in de vorm van gevaar, geluid, geur, stof) en gevoelige functies. In de brochure “Bedrijven en Milieuzonering” van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) (versie 2009) zijn deze richtafstanden opgenomen. Van deze richtafstanden kan gemotiveerd worden afgeweken.

8.6.2 Onderzoek en conclusie

Het plangebied kan volgens de definitie van uit de VNG-brochuren worden gezien als 'gemengd gebied' aangezien het plangebied gelegen is aan een lint in het buitengebied met agrarische en andere bedrijvigheid en (bedrijfs)woningen. Daarnaast is het gebied direct langs de hoofdinfrastructuur gelegen.

Nieuwe bedrijvigheid op omliggende gevoelige bestemmingen

Uit afbeelding 8.3 blijkt dat richtafstand van de nieuwe bedrijvigheid in deelgebied 1 niet reikt tot omliggende gevoelige functies. De nieuwe bedrijvigheid zorgt niet voor conflicten met de reeds bestaand gevoeligefuncties.

Afbeelding 8.3: richtafstand van de voorgenomen bedrijvigheid ten opzichte van de omgeving

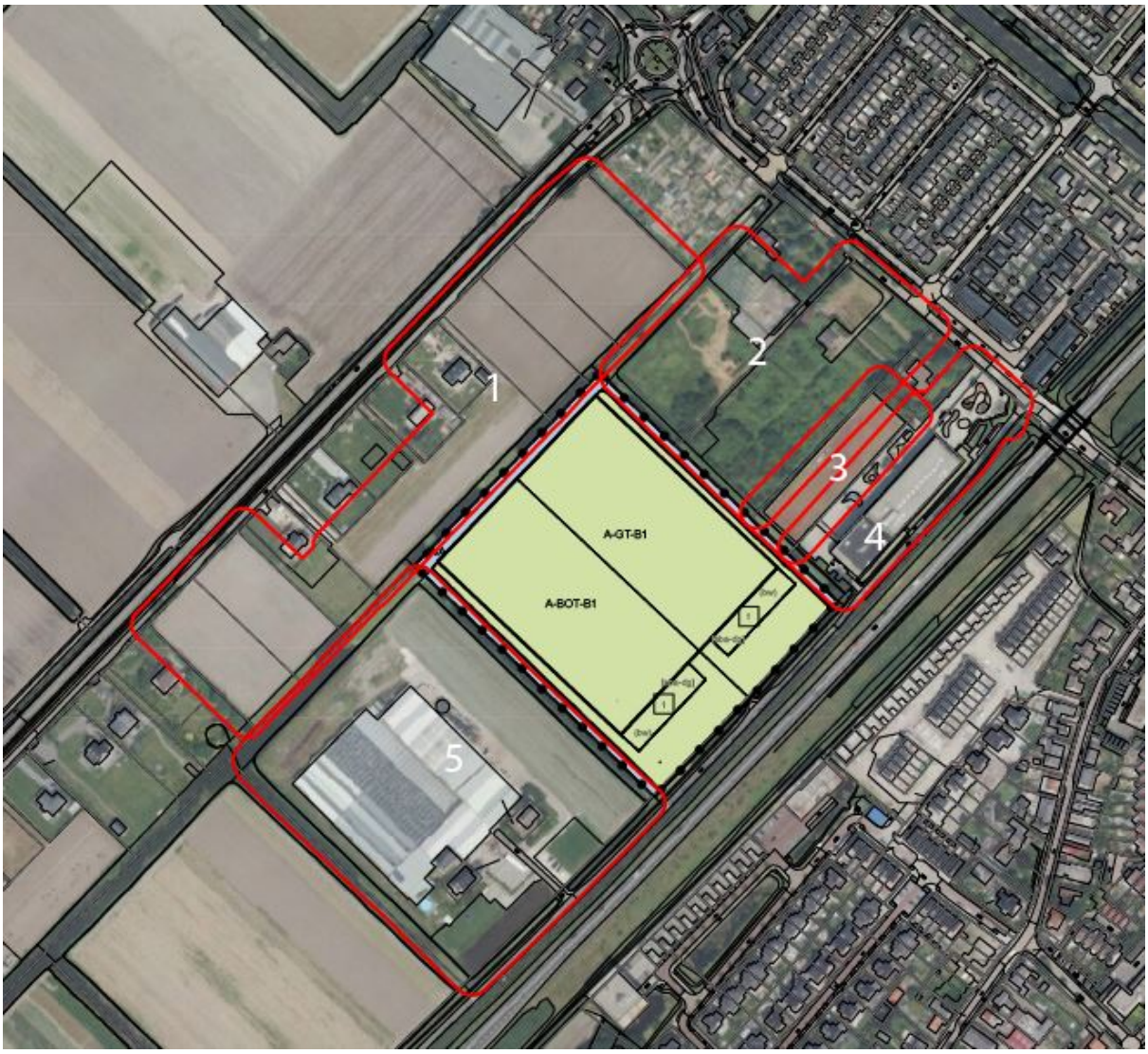
Bestaande bedrijven op nieuwe bedrijfswoningen

In afbeelding 8.4 zijn de richtafstanden van de omliggende functies verbeeld. Uit deze afbeelding blijkt dat de richtafstanden van de omliggende bedrijven kleiner zijn dan de werkelijke afstand tot het bestemmingsvlak waar de gevoelige bedrijfswoningen op gerealiseerd worden. Geconcludeerd kan worden dat de agrarische bedrijfswoningen geen hinder ondervinden van de omliggende functies.

Adres	Bedrijf of functie	VNG categorie	Richtafstand	Maatgevend aspect
1	Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1	2	10	Geluid
2	Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1	2	10	Geluid

3	Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1	2	10	Geluid
4	Maatschappelijk	2	10	Geluid
5	De Ridder bloemen- en bloembollenkwekerij	2	10	Geluid

Tabel 8.2 Overzicht omliggende functies en richtafstanden

Afbeelding 8.4: richtafstanden van de omliggende bedrijven ten opzichte van de voorgenomen ontwikkeling.

Onderlinge hinder

In het plangebied worden twee afzonderlijke bedrijven mogelijk gemaakt met elk een 'eigen' bedrijfswoning. Een bedrijfswoning van derden is qua milieuhinder/richtafstanden te beschouwen als een burgerwoning. Dit betekent dat de bedrijven elk de richtafstand van (gereduceerd) 10 m moeten aanhouden tot aan de bedrijfswoning van het andere bedrijf. Daarom is deze minimale afstand van 10 m vastgelegd op de verbeelding: de afstand van de

aanduidingsvlakken 'bedrijfswoning' tot aan de 'andere' bestemming is 10 m. Daarmee worden de richtafstanden gerespecteerd.

Deelgebied 2 en 3

De bedrijfswoningen in deelgebied 2 en 3 worden omgezet naar burgerwoningen. Aangezien een bedrijfswoning van derden reeds dezelfde beschermingsstatus heeft als een burgerwoning, en de bouwmogelijkheden voor de eigen bedrijvigheid zijn wegbestemd, leidt dit niet tot belemmeringen.

Conclusie

Het aspect bedrijven en milieuzonering leidt niet tot belemmeringen in het kader van het voorliggende bestemmingsplan.

8.7 Externe veiligheid

8.7.1 Kader

Externe veiligheid richt zich op het beheersen van activiteiten die een risico voor de omgeving kunnen opleveren, zoals risico's die kunnen optreden bij de productie, het vervoer en de opslag van gevaarlijke stoffen in inrichtingen. Bij de (her)inrichting van een gebied bepaalt de externe veiligheidssituatie mede de ruimtelijke (on)mogelijkheden.

8.7.2 Onderzoek

Beoordeling risicobronnen

Bij de inrichtingen Bloemenkwekerij Hans Heemskerk (Gooweg 19), C.J. van Delft (Gooweg 21) en J.J.J.M. Hoogeveen VOF (Ambachtsweg 14) is een propaantank aanwezig. Alle propaantanks hebben een inhoud < 5.000 liter. Daardoor bedraagt de PR 10^{-6} 10 meter en is er geen invloedsgebied aanwezig. De ontwikkellocatie is op ruimere afstand gelegen, waardoor deze propaantanks niet relevant zijn.

Daarnaast zijn de N208 en de N206 (ten zuidwesten van de N208) aangewezen als route voor gevaarlijke stoffen. De ontwikkellocatie is op ruim 550 meter gelegen van beide routes voor gevaarlijke stoffen. Het verantwoordingsgebied van 200 meter is zodoende niet over de ontwikkellocatie gelegen. De hoogte van het groepsrisico op een dergelijk route wordt hoofdzakelijk bepaald door de stofsoort GF3 (zoals LPG). Het invloedsgebied van deze stofsoort bedraagt 355 meter vanaf de as van de route. Om die reden wordt het opstellen van een verantwoording van het groepsrisico niet nodig geacht.

Advies Veiligheidsregio

Zoals ook in paragraaf 10.1.3 aangegeven, heeft de Veiligheidsregio Hollands Midden een vooroverlegreactie ingediend bij het voorontwerpbestemmingsplan. Hieruit blijkt dat de opkomsttijd van de brandweer naar het plangebied met circa 4 minuten wordt overschreden ten opzichte van de zorgnormtijd voor woonfuncties (norm: 8 minuten), en met circa 2 minuten voor gebouwen met een industriefunctie (norm: 10 minuten). Geadviseerd wordt om de volgende aanvullende maatregelen op te nemen in de nieuwe woningen: extra rookmelders voor een snellere alarmering, woningsprinkler of waterleidingssprinkler voor geringere brandschade.

Verder is in de vooroverlegreactie aangegeven dat de huidige ondergrondse brandkraan op

ongeveer 210 meter tot aan de bedoelde bouwlocatie ligt. Dit voldoet niet aan het Bouwbesluit 2012 waarin een afstand van 40 meter wordt voorgeschreven. Gezien de grote hoeveelheid oppervlaktewater, de aard en omvang van zowel de woning als de industriefunctie en de brandscenario's is de bluswaterwinning voor deze locatie afdoende wanneer het oppervlaktewater als primaire bluswaterwinning wordt beschouwd. Voor open water dient de horizontale afstand tussen de bluswatervoorziening en de opstelplaats maximaal 5 meter te
bedragen. De waterdiepte moet minimaal één meter bedragen. De opstelplaats voldoet aan de minimale afmetingen indien deze een breedte van 4,5 meter, een lengte van 10 meter en een hoogte van 4,2 meter heeft. Verder is de benodigde minimale aslast 10 ton en het totaal belastbaar gewicht 25 ton.

In de nog op te starten vergunningfase wordt nader beoordeeld of deze aspecten voldoende geborgd zijn in het bouwplan.

8.7.3 Conclusie

Het aspect externe veiligheid leidt niet tot belemmeringen in het kader van het voorliggende bestemmingsplan.

8.8 Overige belemmeringen

In het plangebied 'Ambachtsweg perceel B1977' spelen overige aspecten (zoals waterleidingen, rioolleidingen, beschermingszones, hoogspanningsverbindingen) geen rol.

Hoofdstuk 9 Uitvoerbaarheid

9.1 Economische uitvoerbaarheid

Bij de voorbereiding van een bestemmingsplan dient op grond van artikel 3.1.6 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) in de plantoelichting minimaal inzicht te worden gegeven in de economische uitvoerbaarheid van het plan. Tevens geldt, indien sprake is van ontwikkelingen waarvoor de gemeente redelijkerwijs kosten moet maken, bijvoorbeeld voor de aanleg van voorzieningen van openbaar nut, en de plankosten, dat deze moeten worden verhaald op de initiatiefnemer c.q. ontwikkelaar. Een en ander dient te worden vastgelegd in privaatrechtelijke overeenkomsten met iedere grondeigenaar. Als er met een grondeigenaar geen overeenkomst is gesloten en het kostenverhaal niet anderszins is verzekerd, dient een exploitatieplan te worden opgesteld welke tegelijkertijd met het bestemmingsplan moet worden vastgesteld.

Met betrekking tot voorgenomen ontwikkeling wordt tussen de gemeente en de bedrijven een anterieure overeenkomst gesloten. Het kostenverhaal is hiermee anderszins verzekerd en het opstellen van een exploitatieplan is niet noodzakelijk.

Gezien het bovenstaande wordt de economische uitvoerbaarheid van het plan voldoende gewaarborgd geacht.

9.2 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Met dit bestemmingsplan wordt de verplaatsing van twee bestaande bollenteeltbedrijven alsmede twee nieuwe bijbehorende bedrijfswoningen mogelijk gemaakt. Dit plan is onderdeel van een groter beleidsgeheel dat er op gericht is om in de Hoogeveensepoder kassen en schuren te verplaatsen met als doel daar een open bollenlandschap te creëren. Dit plan draagt dus bij aan het herstel van landschappelijke waarden elders.

Deze ontwikkeling is passend binnen de ruimtelijk kaders van de gemeente en heeft als uitgangspunt de bestaande ruimte beter in te richten en de kwaliteit van de leefomgeving te beteren. Daarmee wordt verondersteld dat er voldoende draagvlak is. Bovendien wordt in de bestemmingsplanprocedure de mogelijkheid geboden om zienswijzen in te dienen (zie ook hoofdstuk 10 Procedure van deze toelichting).

Gezien het bovenstaande wordt de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het plan voldoende gewaarborgd geacht.

9.3 Handhavingaspecten

9.3.1 Inleidend

Het bestemmingsplan is bindend voor zowel de overheid als de burger. De primaire verantwoordelijkheid voor controle en handhaving ligt bij de gemeente. Handhaving kan worden omschreven als elke handeling die erop gericht is de naleving van regelgeving te bevorderen of een overtreding te beëindigen. Het doel van handhaving is om de duurzame bescherming van mens en omgeving te waarborgen. Binnen het kader van het bestemmingsplan heeft regelgeving met name betrekking op de Wet ruimtelijke ordening (Wro), de Woningwet (Ww) en de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). Bij overtreding van deze regelgeving moet gedacht worden aan bouwen zonder omgevingsvergunning voor het bouwen, bouwen in afwijking van een verleende vergunning, het handelen zonder of in afwijking van een noodzakelijke vergunning voor het uitvoeren van werken, geen bouwwerken zijnde, en voor werkzaamheden (de vroegere aanlegvergunning) en het gebruik van gronden en opstallen in strijd met de gebruiksregels van het bestemmingsplan of een afwijking.

De handhaafbaarheid van een bestemmingsplan is met name afhankelijk van het draagvlak van de regels onder de burgers en van de duidelijkheid van de regels.

9.3.2 Vertaling naar bestemmingsregeling

Bij het opstellen van de bestemmingsregeling van dit plan is aangesloten bij de actuele behoefte aan bedrijfsruimte voor bollenteeltbedrijven, en is aangesloten op de planologische regeling die op sommige omliggende gronden al geldt. Er zijn waar mogelijk flexibiliteitsregels opgenomen om zo goed mogelijk te kunnen inspelen op toekomstige, nog niet bekende behoeften. Tot slot zijn de regels en de verbeelding zo duidelijk mogelijk opgesteld en op elkaar afgestemd, zodat onduidelijke situaties (en dus potentiële handhavingssituaties) zoveel mogelijk worden voorkomen.

Hoofdstuk 10 Procedure

10.1 Voorbereidingsfase

10.1.1 Vooraankondiging

Op grond van artikel 1.3.1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) dient voorafgaand aan een procedure van een bestemmingsplan, waarin een ruimtelijke ontwikkeling wordt gefaciliteerd, een vooraankondiging te worden gepubliceerd waarin de gemeente aangeeft een bestemmingsplan voor te bereiden. Deze vooraankondiging heeft voor dit plan plaatsgevonden.

10.1.2 Inspraak

Het voorontwerpbestemmingsplan is, conform de gemeentelijke inspraakverordening, voorafgaand aan de formele bestemmingsplanprocedure voor inspraak vrijgegeven. Gedurende de inspraaktermijn is een ieder in de mogelijkheid gesteld schriftelijke en/of mondeling te reageren op het bestemmingsplan.

Er zijn geen inspraakreacties ontvangen.

10.1.3 Overleg

Conform artikel 3.1.1. van het Bro dienen burgemeester en wethouders bij de voorbereiding van een bestemmingsplan overleg te plegen met de besturen van betrokken gemeenten en waterschappen en met de rijks- en provinciale diensten die betrokken zijn bij de zorg voor de ruimtelijke ordening of belast zijn met de behartiging van belangen welke in het plan in het geding zijn.

In dit kader is het voorontwerpbestemmingsplan voor advies toegezonden aan verschillende instanties. Er zijn twee vooroverlegreacties ontvangen:

1) Veiligheidsregio Hollands Midden, vooroverlegreactie d.d. 22 februari 2018

Samenvatting vooroverlegreactie

De opkomsttijd van de brandweer naar het plangebied wordt met circa 4 minuten overschreden ten opzichte van de zorgnorm voor woonfuncties. De wettelijke norm bedraagt 8 minuten voor gebouwen met een woonfunctie, en circa 2 minuten overschrijding voor gebouwen met een industriefunctie (zorgnormtijd is 10 minuten). Geadviseerd wordt, aanvullende maatregelen op te nemen.

Verder kan de oppervlakte aan de voorzijde van het perceel voor deze situatie als primaire bluswaterwinning worden beschouwd. Geadviseerd wordt de benodigde voorzieningen (opstelplaats brandweervoertuig) te laten treffen.

Voor een goede beoordeling van de brandveiligheidsmaatregelen in de bouwwerken zal een nadere uitwerking benodigd zijn. Nadat een uitwerking van de bouwkundige, installatietechnische en organisatorische maatregelen is gemaakt, ontvangt de brandweer graag een adviesaanvraag omgevingsvergunning activiteit bouwen en activiteit gebruik om de maatregelen te beoordelen.

Beantwoording gemeente

De in de vooroverlegreactie genoemde maatregelen en adviezen zijn verwekt in de paragraaf 'externe veiligheid' bij dit bestemmingsplan. Ten tijde van het vergunningtraject zal een adviesaanvraag worden overlegd waarmee de nadere beoordeling kan plaatsvinden.

Conclusie ten aanzien van het bestemmingsplan

Paragraaf '8.7 Externe veiligheid' is aangevuld.

2) Gemeente Katwijk, vooroverlegreactie d.d. 20 maart 2018

Samenvatting vooroverlegreactie

De plannen voor verplaatsing van de twee genoemde bedrijven met bedrijfswoning naar de Ambachtsweg in Noordwijkerhout, sluiten in principe aan bij de doelstellingen van de ISG. Echter was het logischer geweest om het wegbestemmen van de bebouwing elders gelijktijdig in hetzelfde bestemmingsplan te realiseren. Naar nu is begrepen, gebeurt dit pas op een later moment, waardoor een kans bestaat dat de mogelijkheid voor bebouwing op de bestaande locaties niet verdwijnt.

Door dit wel gelijktijdig te doen, komt enerzijds duidelijker en completer in beeld hoe deze verplaatsing bijdraagt aan de doelstellingen van de ISG en wordt ook geborgd, dat op de oorspronkelijke kavels de bebouwing ook daadwerkelijk verdwijnt.

Verzoek is om borging van het wegbestemmen van bestaande bebouwing op de andere locaties alsnog in hetzelfde bestemmingsplan op te nemen.

Beantwoording gemeente

De reactie is terecht. De bestaande percelen worden toegevoegd aan het plangebied van dit plan, waarbij de bestaande bedrijfswoningen worden omgezet naar burgerwoningen en de bestaande bouwvlakken voor de bedrijfsbebouwing worden geschrapt.

Conclusie ten aanzien van het bestemmingsplan

De toelichting, regels en verbeelding zijn aangevuld.

10.2 Ontwerpfase

Na afronding van de inspraakprocedure en het vooroverleg wordt de formele bestemmingsplanprocedure gestart. De aanpassingen die volgden uit de overlegreacties zijn verwerkt in het ontwerpbestemmingsplan.

Op de voorbereiding van een bestemmingsplan is artikel 3.8 Wro van toepassing. Het ontwerpbestemmingsplan wordt gedurende zes weken ter inzage gelegd. Binnen deze termijn wordt een ieder in de gelegenheid gesteld schriftelijk en/of mondeling een zienswijze op het plan in te dienen.

10.3 Vaststellingsfase

Binnen twaalf weken na de termijn van terinzagelegging moet de gemeenteraad beslissen omtrent de vaststelling van het bestemmingsplan.

Tegen het besluit tot vaststelling staat, voor belanghebbenden, direct beroep open bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State. Direct na de beroepstermijn treedt, indien tijdens de beroepstermijn geen verzoek om voorlopige voorziening is ingediend, het plan in werking waarna tot vergunningverlening kan worden overgegaan.

Bijlagen bij de toelichting

Bijlage 1 Stedenbouwkundige visie Gooweg - Ambachtsweg, Noorwijkerhout; landschappelijke inpassing bedrijven Weijers en De Koning, KuiperCompagnons d.d. oktober 2017

STEDENBOUWKUNDIGE VISIE GOOWEG - AMBACHTSWEG, NOORWIJKERHOUT

Landschappelijke inpassing bedrijven Weijers en De Koning

KUIPER COMPAGNONS

in opdracht van de gemeente Noordwijkerhout
oktober 2017

INHOUD

1. Aanleiding en doel
2. Visie Gooweg - Ambachtsweg
   - 2.1 Ruimtelijke structuur
   - 2.2 stedenbouwkundige visie
3. Bedrijfsperceel Weijers en De Koning
4. Woningclusters aan de Van der Weijdenlaan

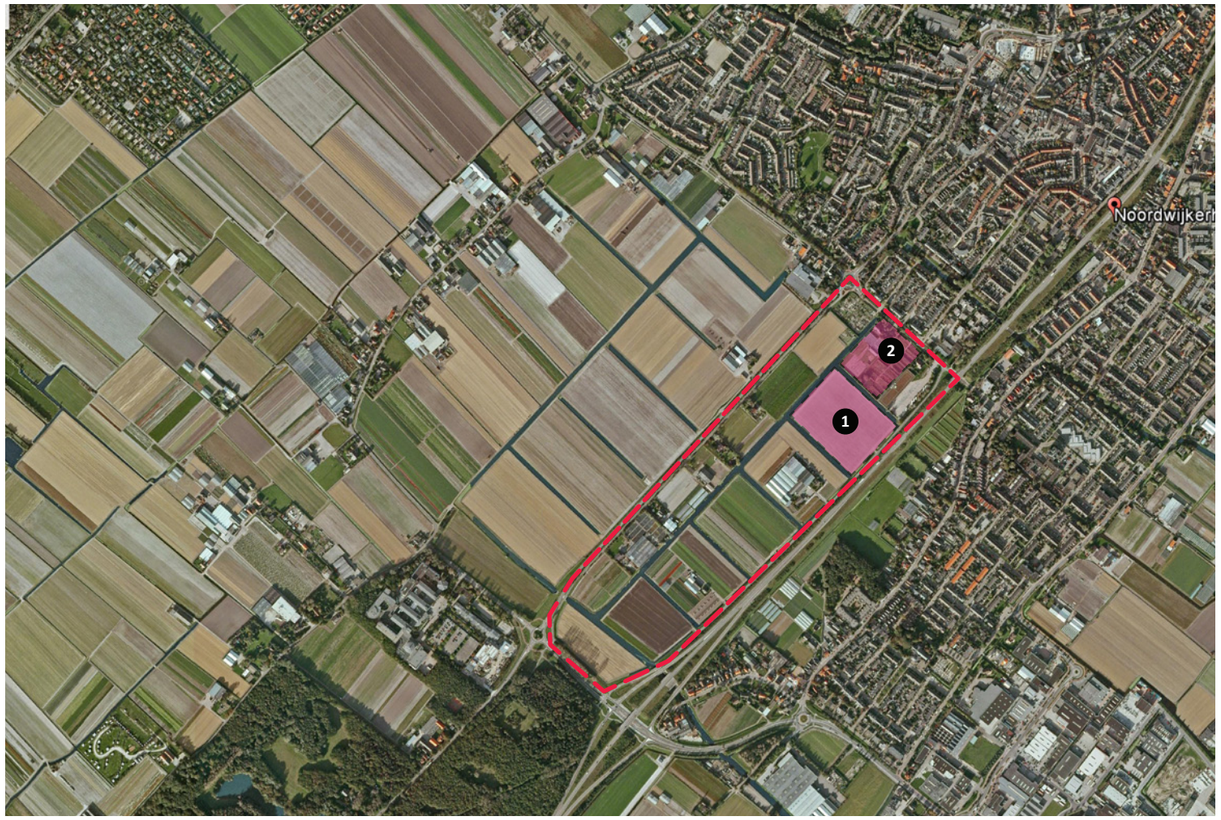
1 AANLEIDING EN DOEL

Aanleiding

Deze visie heeft betrekking op het gebied tussen de Gooweg en de Ambachtsweg en, meer gedetailleerd, op twee deellocaties daarbinnen. Directe aanleiding voor de visie is het beleid om in de Hoogeveensepolder kassen en schuren te verplaatsen met als doel daar een open bollenlandschap te creëren. Voor twee bedrijven uit de Hoogeveensepolder is verplaatsing voorzien naar een perceel aan de Ambachtsweg.
Zowel in de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (2016) als in de Landschapsvisie Hoogeveensepolder (2014) heeft de gemeente Noordwijkerhout de ambitie geformuleerd de Hoogeveensepolder meer ‘open’ te maken door het herstructureren van het gebied. Middelen daartoe zijn het verwijderen / verplaatsen van bedrijfsbebouwing en het bieden van kansen voor schaalvergroting aan bollenareaal.
In dit kader heeft de gemeente voor de bedrijven Weijers (Herenweg 302e) en De Koning (Herenweg 300a) perceel B1977 aan de Ambachtsweg voorgesteld als locatie waar beide bedrijven hun bedrijfsvoering voort kunnen zetten. Voor de inpassing van deze bedrijven dient een stedenbouwkundige visie opgesteld te worden.

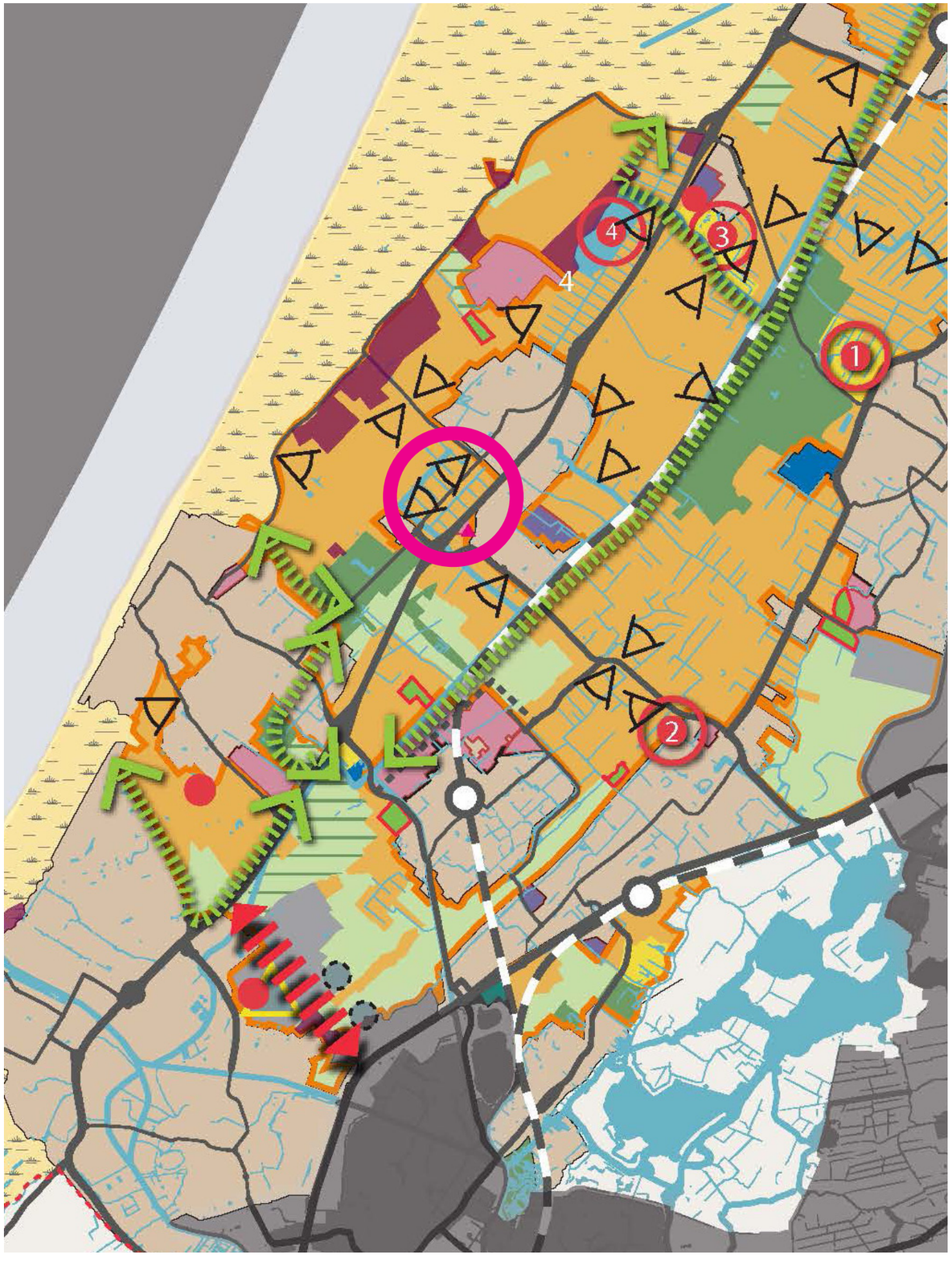
Doel

Doel is het aangeven van een stedenbouwkundige visie voor het gebied Gooweg - Ambachtsweg als geheel en meer in detail voor de invulling van een tweetal deelgebieden. Het betreft (1) de invulling van het beoogde bedrijfskavel met twee percelen voor Weijers en De Koning en (2) een verkenning naar mogelijkheden voor woningbouw de aan de Van der Weijdenlaan. De visie vormt tevens de basis voor een aansluitend op te stellen postzegelbestemmingsplan voor het bedrijfskavel ‘Weijers en De Koning’.

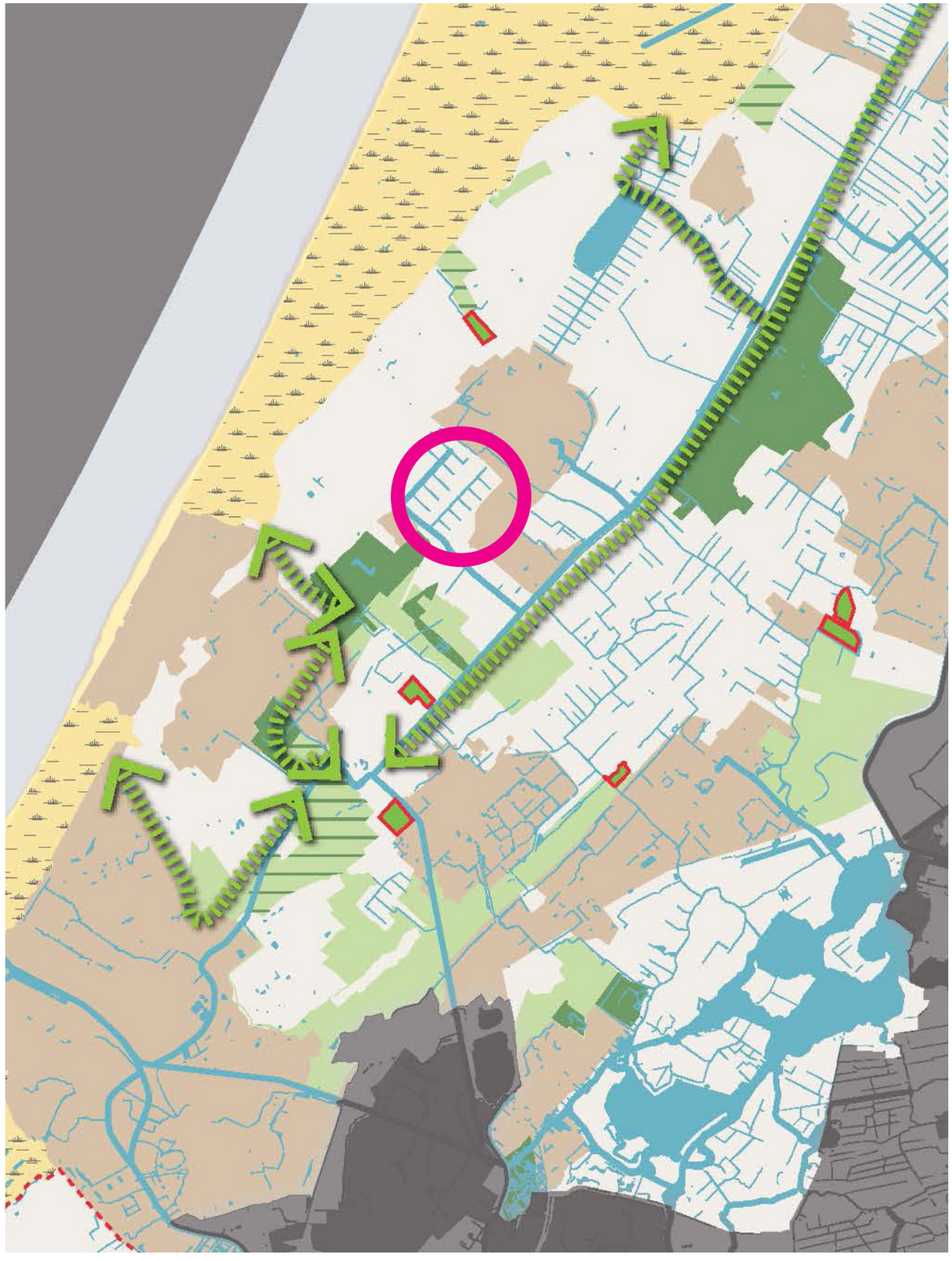

context plangebied, Hoogeveensepolder in Noordwijkerhout - (1) kavel Weijers en De Koning, (2) mogelijke locatie woningcluster

zicht op plangebied (rechts op beeld) vanaf de Ambachtsweg

Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (2016)

Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport (2016) : Graslanden en Natuur

2 VISIE GOOWEG - AMBACHTSWEG

2.1. Ruimtelijke structuur

Oorspronkelijk lag het gebied op de meest westelijke oude strandwal, een langgerekte rug evenwijdig aan de kust, met aan weerszijden lager gelegen, moerassige strandvlakten. Ook Leeuwenhorst en de oude kern van Noordwijkerhout liggen op deze strandwal. Van oudsher lagen akkers en bossen op de strandwal en werd de strandvlakte als weiland gebruikt. Over de lengte van de strandwal liepen beboomde lanen, waaronder de Gooweg. Tegenwoordig bepalen de omvangrijke bosopstanden van de landgoederen Oud Leeuwenhorst, Nieuw Leeuwenhorst en Dyckenburg het beeld van de strandwal.
In de 20e eeuw is dit strandwallenlandschap omgevormd tot een vlak bollengebied, dat is ontstaan door de hogere delen af te graven en door bezanding en ophoging van de lagere delen. Daarbij is tevens een vaargebied gecreëerd: een indeling in regelmatige rechthoeken, gedeeld door vaarten. Bij de Goobrug in de Gooweg is de vaarweg goed zichtbaar.

De Gooweg ligt nog op de oorspronkelijk hoogte van de strandwal en steekt daardoor uit boven de afgegraven omgeving. Ter weerszijden van de Gooweg liggen twee in de vorige eeuw op het lage niveau van de bollenvlakte aangelegde parallelwegen, de perceel-ontsluitende wegen. De westelijk gelegen weg ontsluit één bedrijfsperceel; de oostelijk gelegen weg ontsluit meerdere woon- en bedrijfspercelen. Aan de Gooweg staan een aantal woningen en een aantal bedrijven. Aan de Ambachtsweg ligt een tweetal bedrijven.

De huidige ruimtelijke structuur wordt bepaald door:

- de hoger gelegen Gooweg en de compartimentering in een westelijke zone en een oostelijke zone met bollengebied;
- de rechthoekige blokvormige bollenverkaveling met rechte vaarten en dwarsvaarten;
- indeling van de ruimte tussen Gooweg en Ambachtsweg in een smalle zone (100 m) aan de Gooweg met een aantal recent gerealiseerde vrijstaande woningen en een brede zone (200 m) aan de Ambachtsweg;
- de contouren van het dorpsgebied van Noordwijkerhout en de zone met landgoederen en de Leeuwenhorst;
- de openheid van het westelijk van de Gooweg gelegen gebied met de door het bebouwingslint van het Westeinde en de achterliggende duinen bepaalde horizon;
- de beslotenheid van het oostelijk van de Gooweg gelegen gebied met enige verspreid tussen de bollenpercelen gelegen kassenbedrijven en woonpercelen;
- de groene afscherming van het oostelijk deel van de Gooweg gelegen gebied door de beplantingen langs de Gooweg en de N206;
- het landschappelijk doorzicht vanaf de Langelaan, ‘s-Gravendamseweg en Schulpweg.

De Gooweg, ligt op de oorspronkelijke hoogte van de strandwal

rechthoekige blokvormige bollenverkaveling met rechte vaarten en dwarsvaarten

Schulpweg
van der Weijdenlaan
N206
Gooweg
Ambachtsweg
Provinciaalweg
Lange laan
N443
's-Gravendamseweg

2 VISIE GOOWEG - AMBACHTSWEG

2.2. Stedenbouwkundige visie

Puntsgewijs volgt hieronder een beschrijving en schetsmatige verbeelding van de stedenbouwkundige visie. De nummers verwijzen naar de bijgaande visieschets.

1. Creëren van openheid is de doelstelling voor het gebied ten westen van de Gooweg. Hier geen bebouwing dus.

2. Zone langs de N443 / Langelaan open houden.

3. Behoud van de historische vaarten als karakteristieke watergangen in het gebied. Plaatselijke verbreding ten behoeve van benodigde watercompensatie (vanwege extra verhardingen en daken) is daarbij mogelijk.

4. Bestaande woningen langs de Gooweg.

5. Mogelijke inpassing nieuwe woningen op de resterende open plekken langs de Gooweg. Daarbij 40 meter openhouden tot aan de percelen langs de Ambachtsweg (= oostzijde van de watergang)

6. Zone van 40 meter tussen woningen Gooweg en percelen Ambachtsweg open houden en vrij van bebouwing. Deels zijn de woonpercelen tot aan het water uitgegeven. De overige gebieden krijgen een bestemmen voor groen en water. Naar behoefte kan hier extra waterberging gerealiseerd worden. De resterende gebiedjes kunnen een functie krijgen als belevingsgroen, recreatief groen collectieve tuin, volkstuin en dergelijke.

7. Gebiedseigen beplanting in randzones als kwaliteitsdrager van het gebied

8. Behoud volkstuinen bij hoek Van der Weijdenlaan en Gooweg als belangrijke maatschappelijke functie voor Noordwijkerhout. Volkstuinen vormen één van de dragers die refereren aan de agrarische historie van het gebied.

9. Bestaande school.

10. Behoud bestaande afsluiting Ambachtsweg ter hoogte van de Regenboogschool.

11. Bestaande bedrijfskavels.

12. Nieuwe bedrijfskavel voor de firma's 'Weijers' en 'De Koning'. Inpassing bedrijfsbebouwing met buitenteelt en maximaal twee bedrijfswoningen. Qua opzet en beeldkwaliteit zoveel mogelijk aansluiten bij (de planologische mogelijkheden van) al gerealiseerde bedrijven om een éénduidige beeld langs de Ambachtsweg te laten ontstaan. Eén centrale ontsluiting voor beide bedrijven. Zone langs de weg vrijhouden van bebouwing, minimaal afstand van 40 m vanaf perceelgrens Ambachtsweg tot aan de bedrijfsbebouwing. De mogelijkheden en ruimtelijke randvoorwaarden zijn nader uitgewerkt in hoofdstuk 3.

13. Toestaan agrarische bedrijfsbebouwing langs de Ambachtsweg (percelen D1975, D2554 en D2273), toegestaan bouwvlak per perceel nader te bepalen. Behoud agrarische bestemming. De watergangen vormen tevens de perceelsgrens, één ontsluiting per perceel, bebouwing concentreren, zone van minimaal 40 meter langs de Ambachtsweg vrijhouden van bebouwing.

14. Mogelijkheid realisering 10 tot 14 vrijstaande of 2-onder-1 kapwoningen aan de Van der Weijdenlaan tussen het volkstuinencomplex en de Regenboogschool (percelen D2263 en D2192). Hofjes- of woonerfachtige opzet, maximaal twee toegangen vanuit de Van der Weijdenlaan. Strook van 40 meter vrijhouden tot aan bedrijfskavel 'Weijers' en 'De Koning'. Deze zone in te vullen met water en gebiedseigen landschapselementen. Hoofdstuk 4 geeft een nadere verkenning van de mogelijkheden.

rschets stedenbouwkundige visie omgeving Gooweg-Ambachtsweg

3 BEDRIJFSPERCEEL WEIJERS EN DE KONING

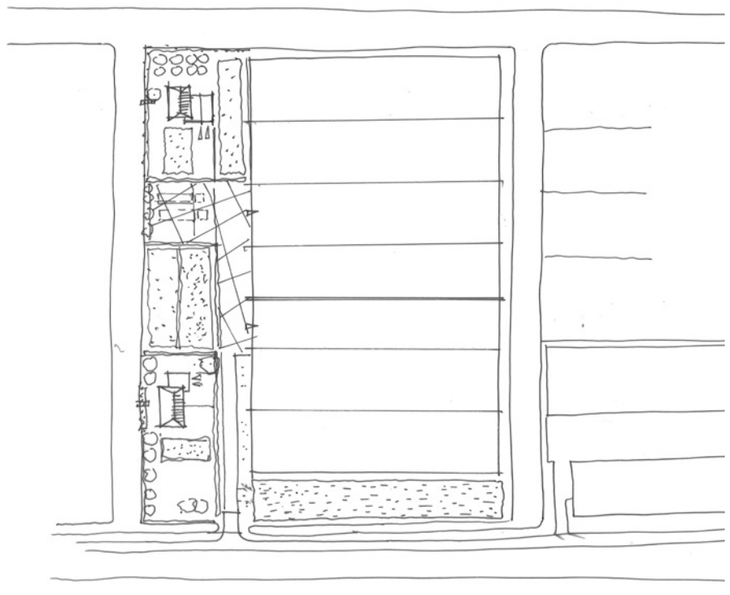
In het kader van het verwijderen van bebouwing uit de Hoogeveensepolder om daar een open bollenlandschap te creëren is voor de firma's 'Weijers' en 'De Koning' verplaatsing voorzien naar perceel B 1977 aan de Ambachtsweg. Bedoeling is dat de volgende programmaonderdelen daar een plek krijgen:

- Bedrijfsbebouwing De Koning
- Bedrijfsbebouwing Weijers met ruimte voor buitenteelt
- Wens voor inpassing van twee bedrijfswoningen

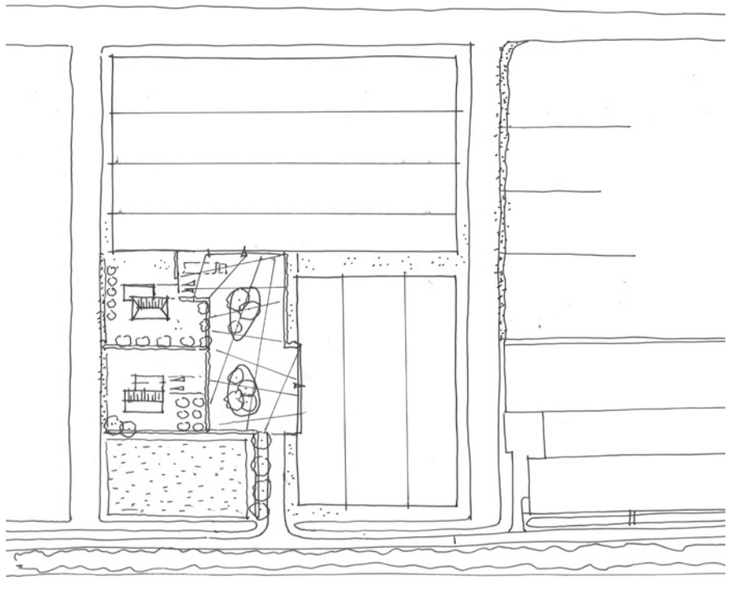
Vanuit een oogpunt van ruimtelijke kwaliteit is het wenselijk dat de bestaande en nog te realiseren bedrijven langs de Ambachtsweg gezamenlijk een éénduidig beeld gaan opleveren. Gezocht is daarom naar een stedenbouwkundige opzet waarin het gewenste programma realiseerbaar is en tevens zo veel mogelijk een goede en consistente beeldkwaliteit ontstaat.

In dat kader zijn verschillende varianten geschetst, waarbij variant 3 zeer goed aansluit bij de opzet van de al eerder langs de Ambachtsweg gerealiseerde bedrijven. Deze opzet voldoet evenwel niet aan enkele specifieke, bedrijfsmatige voorwaarden waaronder die om de grens tussen beide bedrijven in de hartlijn van de kavel te leggen. Dit in verband met de bedrijfsvoering en verkoop van een van de percelen bij bedrijfsbeëindiging. Verder is het niet wenselijk dat telers met bedrijfsvoertuigen over elkaars perceel moeten rijden, een gezamenlijke ontsluiting op de Ambachtsweg daargelaten. De ingekleurde variant voldoet daaraan wél.

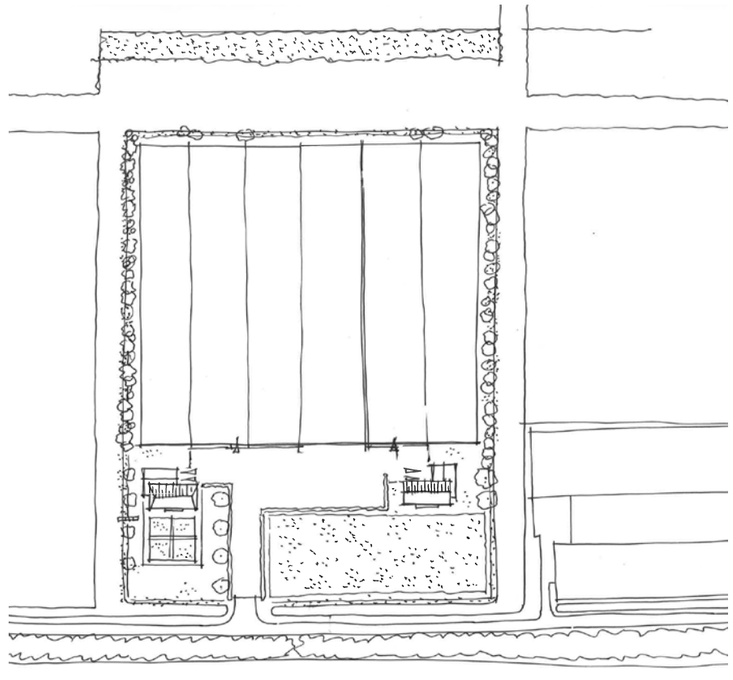
Bedrijfswoningen en bedrijfsbebouwing liggen dientengevolge dichter bij de Ambachtsweg dan de verderop gelegen woningen en bedrijven. Dat wordt op deze plek acceptabel geacht omdat de situatie een overgang vormt naar de versmalling ter hoogte van de Regenboogschool. Implicatie is wel dat de bedrijfswoningen een hogere geluidbelasting zullen ondervinden, omdat ze relatief dicht bij de provinciale weg liggen. Een akoestische berekening zal moeten uitwijzen of dit oplosbaar is, bijvoorbeeld door gebruik te maken van 'dove gevels'.

variant 1

variant 2

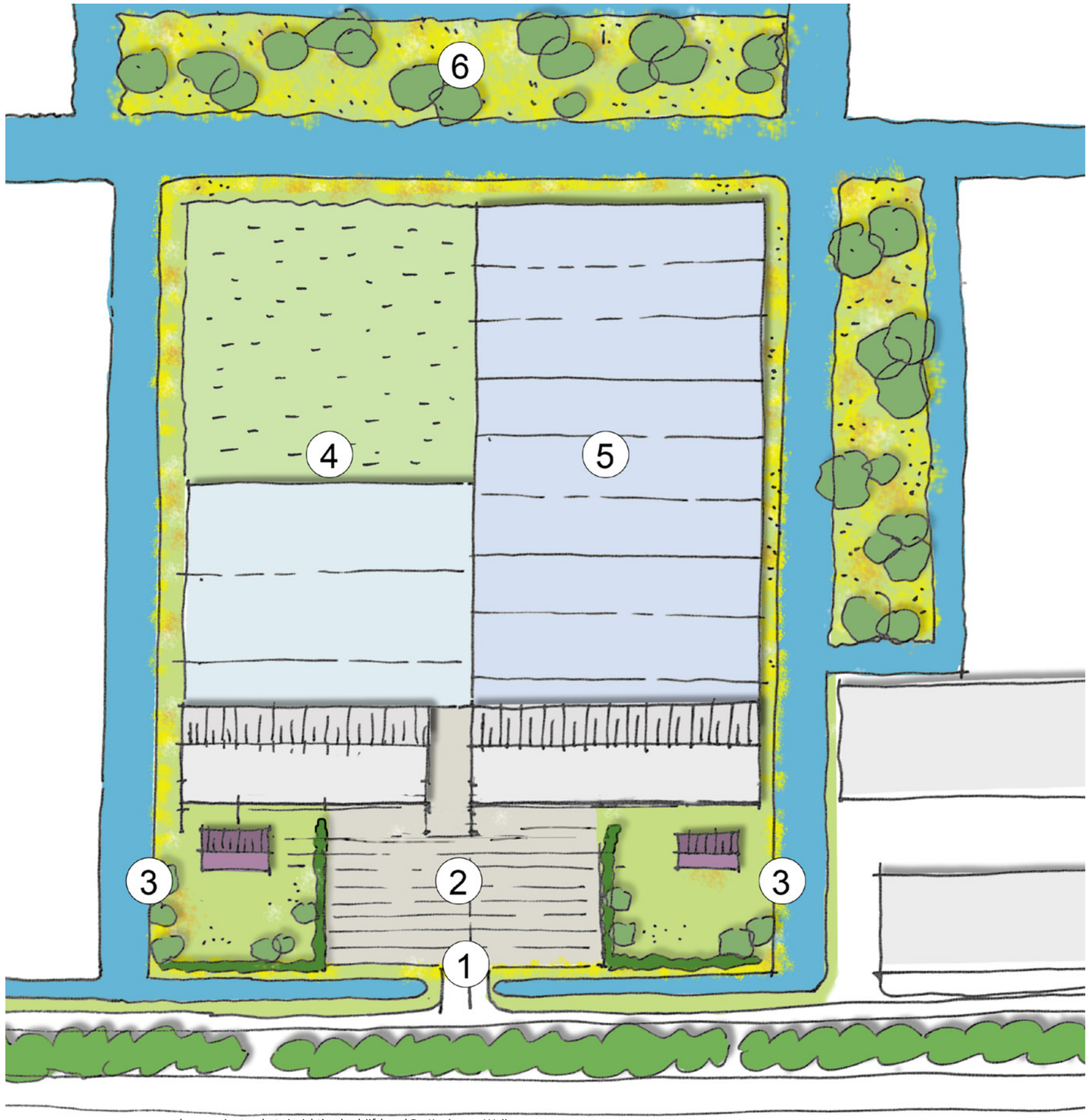

variant 3

Stedenbouwkundige randvoorwaarden

Onderstaande nummering verwijst naar de afbeelding ‘voorkeursvariant’. De bedrijfsbebouwing in deze variant sluit qua diepte aan bij het bouwvlak dat in het bestemmingsplan is opgenomen voor het naastgelegen perceel van De Ridder. Verschil is dat de bedrijfswoningen nu op het voorerf gerealiseerd mogen worden. Bij deze opzet zijn de maximale afmetingen van de bedrijfsbebouwing 70 x 154 meter op elk van de beide percelen.

1. Gemeenschappelijke toegang vanaf Ambachtsweg
2. Open ‘voorerf’, bedrijfsbebouwing minimaal 40 meter uit perceelsgrens zijde Ambachtsweg
3. Maximaal twee bedrijfswoningen toegestaan op ‘voorerf’ op minimaal 25 meter uit perceelsgrens zijde Ambachtsweg (onder voorbehoud uitkomsten akoestische berekening); maximale goothoogte bedrijfswoningen 4,5 meter, maximale bouwhoogte 8 meter
4. Bedrijfsbebouwing perceel Weijers maximaal 70 meter breed, minimaal 5 meter uit de zijwatergang, bouwen tot aan achterste watergang is toegestaan ; maximale bouwhoogte 10 meter
5. Bedrijfsbebouwing perceel De Koning maximaal 70 meter breed, minimaal 5 meter uit de zijwatergang, bouwen tot aan achterste watergang is toegestaan; maximale bouwhoogte 10 meter
6. Watercompensatie (oppervlak nader te bepalen) te realiseren bij achterzijde woningen Gooweg of achterzijde kavels Van der Weijdenlaan, zodat dit niet ten koste gaat van het oppervlak van het bedrijfsperceel

voorkeursvariant: schets inrichting bedrijfskavel De Koning en Weijers

4 WONINGCLUSTER(S) AAN DE VAN DER WEIJDENLAAN

Voor de voormalige tuinbouwbouwkavels aan de Van der Weijdenlaan (percelen D2263 en D2192) wil de gemeente de mogelijkheid openen er woningen te realiseren. Deze locatie, gesitueerd tussen het volkstuinencomplex en de Regenboogschool kan ruimte bieden aan 10 tot 13 vrijstaande of 2-onder-1 kapwoningen in een geclusterde, hof- of woonerfachtige opzet. Een of twee ontsluitingen vanaf de Van der Weijdenlaan geven toegang tot de woningclusters. Daarbij is het belangrijk dat er ook woningen rechtsreeks georiënteerd zijn op de Van der Weijdenlaan.

Aan de achterzijde van de ontwikkeling dient een Strook van 40 meter te worden vrijhouden tot aan het bedrijfsperceel ‘Weijers en De Koning’. Deze zone kan ingevuld worden met water en gebiedseigen groen. Eventueel kunnen de aan het water gelegen woningen hier aanlegsteigers krijgen. Ook de noodzakelijke watercompensatie kan hier gevonden worden.
Bijgaand zijn drie varianten getekend ter illustratie van de mogelijkheden. Elk van de varianten heeft zowel een eigen ‘gezicht’ aan de binnenzijde als naar de Van der Weijdenlaan.

Variant 1 woonerven
In deze variant grenzen de woningen met hun voorkant rechtsreeks aan een gemeenschappelijk erf waardoor er grote achtertuinen gerealiseerd kunnen worden. Er zijn twee erven die worden ontsloten vanaf de Van der Weijdenlaan.

Variant 2 erftuinen
In deze variant zijn de woningen geclusterd in groepjes van drie of vier rondom een klein erf. Het bestaande pad v6anaf de Van der Weijdenlaan naar de voormalige tuinderij is in deze opzet hergebruikt.

Variant 3 woonhof
In deze variant liggen vrijstaande of half-vrijstaande woningen rondom een groene woonhof. Er is een toegang vanuit de Van der Weijdenlaan.

Variant 1 woonerven

Variant 2 erftuinen

Variant 3 woonhof

Bijlage 2 AERIUS berekening, KuiperCompagnons, d.d. 26 oktober 2017

AERIUS CALCULATOR

Dit document bevat resultaten van een stikstofdepositieberekening met AERIUS Calculator. U kan dit document gebruiken voor de onderbouwing van depositie onder de drempelwaarde (0.05 mol/ha/j) in het kader van de Wet natuurbescherming, afhankelijk van de door u gekozen rekeninstellingen.

De berekening op basis van stikstofemissies gaat uit van de componenten ammoniak (NH_3) en stikstofoxide (NO_x), of één van beide. Hiermee is de depositie van de activiteit berekend en uitgewerkt. Op basis van de gekozen rekeninstellingen zijn de resultaten op Natura 2000-gebieden inzichtelijk gemaakt.

Wilt u verder rekenen of gegevens wijzigen? Importeer de pdf dan in de Calculator. Voor meer toelichting verwijzen we u naar de websites pas.bij12.nl, www.aerius.nl en pas.natura2000.nl.

Berekening Situatie 1

- Kenmerken
- Samenvatting emissies
- Depositiekaart
- Depositieresultaten
- Gedetailleerde emissiegegevens

Verdere toelichting over deze PDF kunt u vinden in een bijbehorende leeswijzer. Deze leeswijzer en overige documentatie is te raadplegen via: www.aerius.nl en pas.natura2000.nl.

AERIUS CALCULATOR

Contact

Rechtspersoon	Inrichtingslocatie
KuiperCompagnons	-

Activiteit

Omschrijving	AERIUS kenmerk
Ambachtsweg perceel 1944	RRy6aPoBNgZj

Datum berekening	Rekenjaar	Rekeninstellingen
09 november 2017, 14:33	2017	Berekend voor Wnb.

Totale emissie

	Situatie 1
NOx	1.287,38 kg/j
NH3	< 1 kg/j

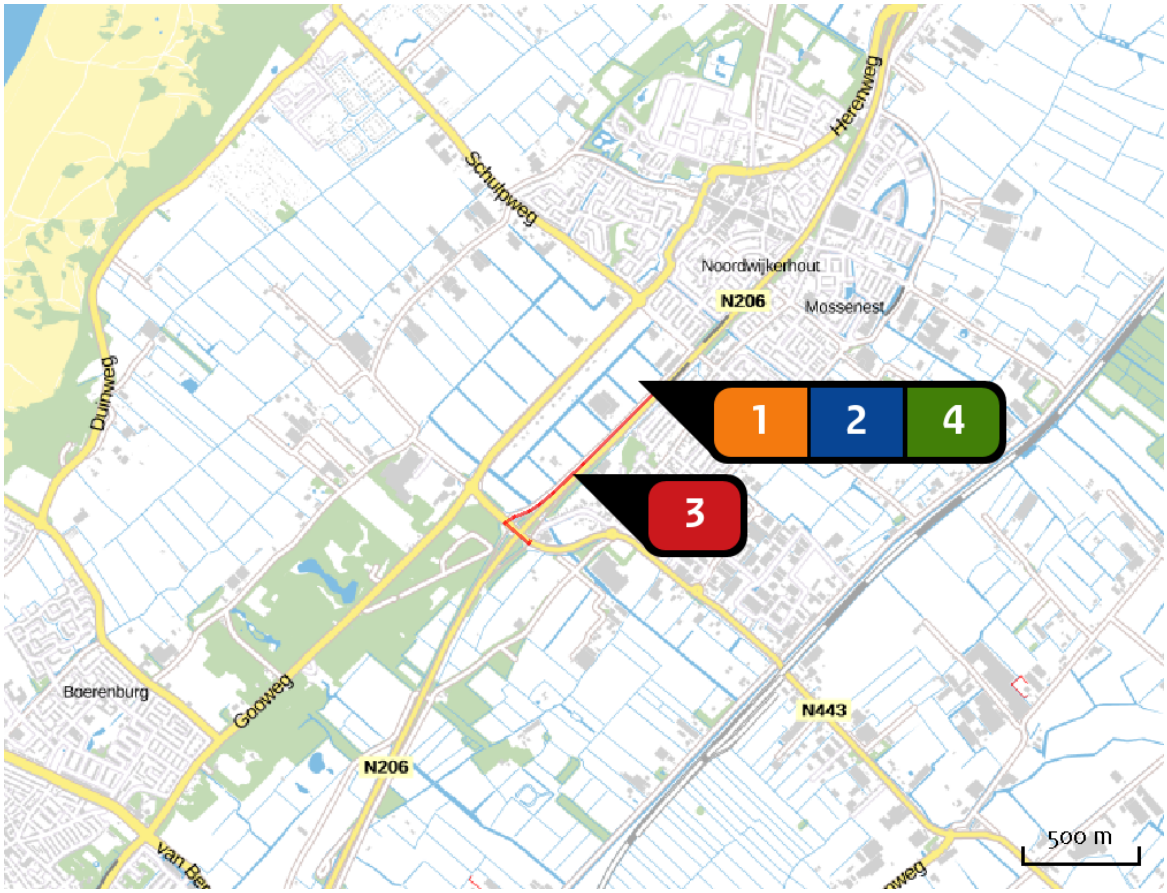
Resultaten

Hectare met hoogste bijdrage (mol/ha/j)

Natuurgebied	Bijdrage
Kennemerland-Zuid	>0,05

Toelichting

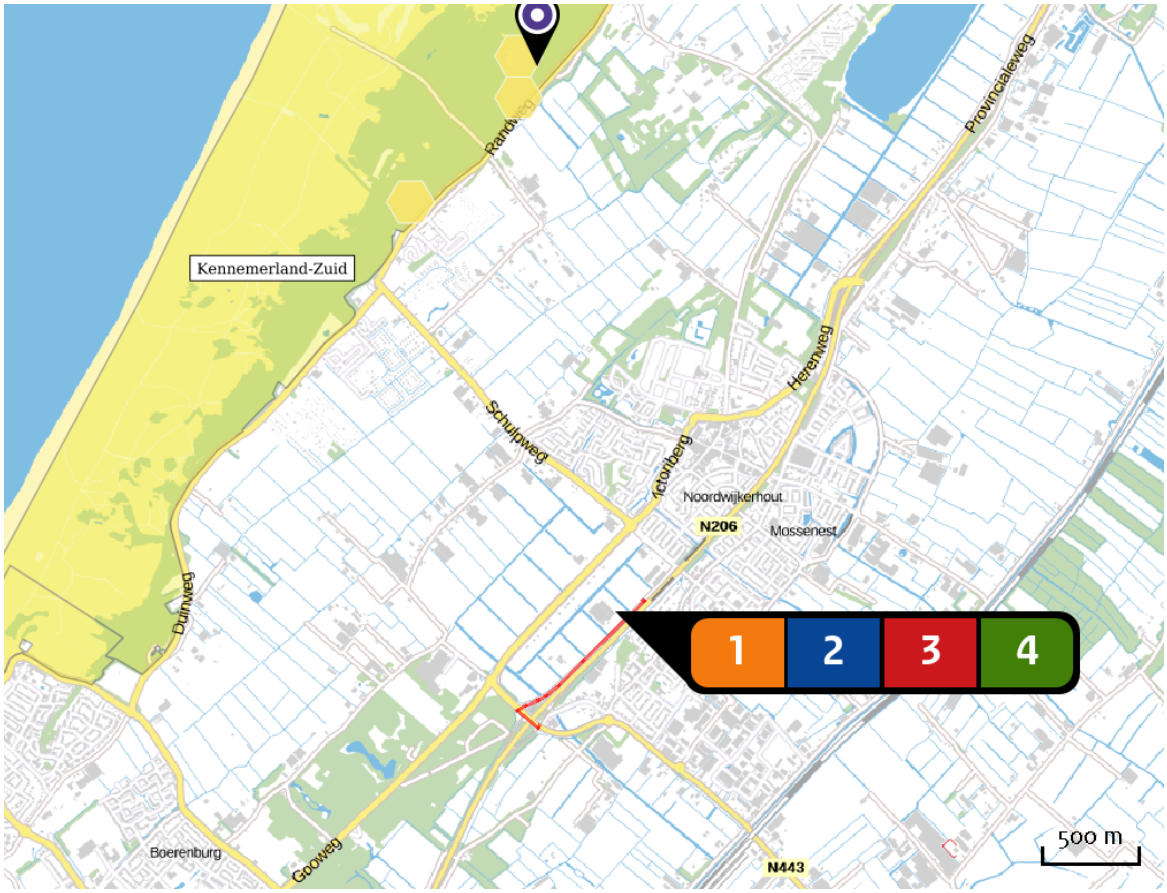
Locatie
Situatie 1

Emissie
Situatie 1

Bron Sector			Emissie NH3	Emissie NOx
1		Bedrijfswoningen Wonen en Werken | Woningen	-	6,10 kg/j
2		Bedrijf Bollenteelt Anders... | Anders...	-	113,00 kg/j
3		Verkeer Wegverkeer | Buitenwegen	< 1 kg/j	13,28 kg/j
4		Bedrijf Kassen Landbouw | Glastuinbouw	-	1.155,00 kg/j

Depositie natuur-gebieden

Hoogste projectbijdrage (Kennemerland-Zuid)

Hoogste projectbijdrage per natuurgebied

Habitatrichtlijn

Vogelrichtlijn

Habitatrichtlijn, Vogelrichtlijn

Resultaten PAS-gebieden (mol/ha/j)

Natuurgebied	Hoogste bijdrage *
Kennemerland-Zuid	>0,05

* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting tussen haakjes aangegeven.

Resultaten per habitattype (mol/ha/j)

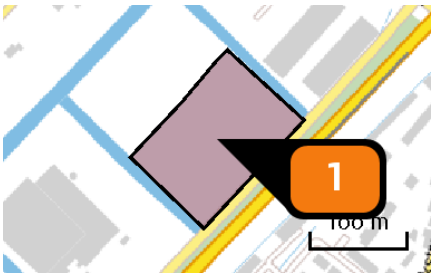
Kennemerland-Zuid

Habitattype	Hoogste bijdrage *
H2180C Duinbossen (binnenduinrand)	>0,05

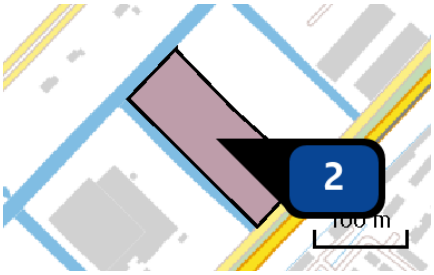
* Als de hoogste depositietoename plaatsvindt op een hexagoon waar géén sprake is van een (naderende) stikstofoverbelasting, dan is de hoogste toename op een hexagoon met wel een (naderende) stikstofoverbelasting tussen haakjes aangegeven.

Emissie (per bron)

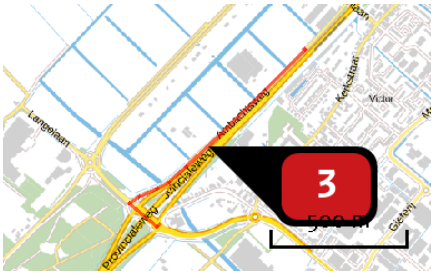
Situatie 1

Naam	Bedrijfswoningen
Locatie (X,Y)	93532, 474549
Uitstoothoogte	6,0 m
Oppervlakte	1,6 ha
Spreiding	3,0 m
Warmteinhoud	0,000 MW
Temporele variatie	Continue emissie
NOx	6,10 kg/j

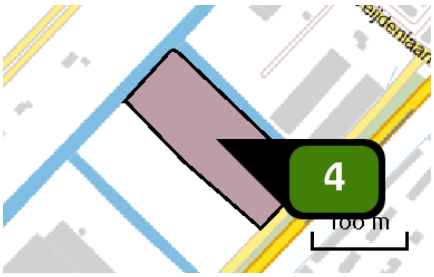

Naam	Bedrijf Bollenteelt
Locatie (X,Y)	93474, 474552
Uitstoothoogte	5,0 m
Oppervlakte	1,5 ha
Spreiding	2,5 m
Warmteinhoud	0,000 MW
Temporele variatie	Continue emissie
NOx	113,00 kg/j

Naam	Verkeer
Locatie (X,Y)	93227, 474165
NOx	13,28 kg/j
NH3	< 1 kg/j

Soort	Voertuig	Aantal voertuigen (/dag)	Stof	Emissie
Standaard	Licht verkeer	35,0	NOx	3,76 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Middelzwaar vrachtverkeer	4,0	NOx	5,37 kg/j
			NH3	< 1 kg/j
Standaard	Zwaar vrachtverkeer	3,0	NOx	4,15 kg/j
			NH3	< 1 kg/j

Naam	Bedrijf Kassen
Locatie (X,Y)	93525, 474607
Uitstoothoogte	8,0 m
Oppervlakte	1,5 ha
Spreiding	4,0 m
Warmteinhoud	0,400 MW
Temporele variatie	Verwarming van ruimten (zonder seizoenscorrectie)
NOx	1.155,00 kg/j

Disclaimer

Hoewel verstrekte gegevens kunnen dienen ter onderbouwing van een vergunningaanvraag, kunnen er geen rechten aan worden verleend. De eigenaar van AERIUS aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de inhoud van de door de gebruiker aangeboden informatie. Bovenstaande gegevens zijn enkel bruikbaar tot er een nieuwe versie van AERIUS beschikbaar is. AERIUS is een geregistreerd handelsmerk in Europa. Alle rechten die niet expliciet worden verleend, zijn voorbehouden.

Rekenbasis

Deze berekening is tot stand gekomen op basis van:

AERIUS	versie 2016L_20171003_1682e2550c
Database	versie 2016L_20170828_c3f058f00f

Voor meer informatie over de gebruikte methodiek en data zie:

https://www.aerius.nl/nl/factsheets/release/aerius-calculator-2015-handboek-0

Bijlage 3 Concept Akoestisch onderzoek bestemmingsplan Ambachtsweg perceeel B1977, KuiperCompagnons, d.d. 23 oktober 2017

Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai

Bestemmingsplan “Gooweg perceel B1977”

23 oktober 2017

KuiperCompagnons
Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Architectuur, Landschap
City & Regional Planning, Urban Design, Architecture, Landscape

Projectgegevens

Type onderzoek	Akoestisch onderzoek wegverkeerslawaai
Naam plan	Bestemmingsplan “Gooweg perceel B1977”
Plaats	Gemeente Noordwijkerhout

Opdrachtgever	Gemeente Noordwijkerhout
Contactpersoon	De heer R. van der Pijl
Werknummer	617.161.90
Datum	23 oktober 2017

Adviseur

KuiperCompagnons
Projectverantwoordelijke: Ing. W. Verweij
Behandeld door: Ing. J. Kraaijeveld
Telefoonnummer: 06 - 22 01 23 30

File: j:\617\161\90\3 projectresultaat\geluid\03 rapport\akoestisch onderzoek bestemmingsplan gooweg perceeel b1977 23 oktober 2017.docx

Inhoudsopgave **blz.**

1. Inleiding 1

2. Wettelijk kader 2

2.1. Wegverkeer 2
2.2. Hogere waarden beleid gemeente Noordwijkerhout 3

3. Uitgangspunten geluidsberekeningen 4

3.1. Wegverkeersgegevens 4
3.3. Berekeningsmethode 4

4. Berekeningsresultaten 6

4.1. Provincialeweg N206 6
4.2. Ambachtsweg 6
4.3. Cumulatie 6

5. Conclusies 7

Inhoudsopgave bijlagen

Bijlage 1 : Overzicht verkeersgegevens
Bijlage 2 : Overzicht rekenmodel wegverkeerslawaai
Bijlage 3 : Berekeningsresultaten Provincialeweg N206
Bijlage 4 : Berekeningsresultaten Ambachtsweg

1. Inleiding

Het bestemmingsplan “Gooweg perceel B1977” voorziet in de bouw van twee agrarische bedrijfswoningen in het zuidoostelijke deel van het plan.

Deze nieuwe agrarische bedrijfswoningen zijn gelegen binnen de onderzoekszone van de Provincialeweg N206 en de Ambachtsweg. Op grond van de Wet geluidhinder (Wgh) is om deze reden onderzoek noodzakelijk.
De onderzoekszone van 250 m vanaf de rand van de Gooweg is eveneens binnen het plan gelegen. Omdat de bouw van de twee nieuwe agrarische bedrijfswoningen buiten deze zone plaatsvindt is deze weg verder niet in dit onderzoek betrokken.
De Van der Weijdenlaan in de kern van Noordwijkerhout betreft een 30 km-weg. Omdat de verkeersintensiteit in relatie met de afstand tot het plan (circa 170 m) groot is, wordt als gevolg van het verkeer op deze weg geen noemenswaardige hinder verwacht en is deze buiten beschouwing gelaten.

Leeswijzer
In de volgende hoofdstukken worden achtereenvolgens het wettelijk kader, de uitgangspunten, de berekeningsresultaten, de hogere waarden en de conclusies voor de aspecten weg- en railverkeerslawaai beschreven.

2. Wettelijk kader

2.1. Wegverkeer

Onderzoekszone

Op grond van artikel 74 Wgh bevindt zich aan weerszijden van een weg een zone waarbinnen akoestisch onderzoek moet worden uitgevoerd. Voordat nieuwe agrarische bedrijfswoningen binnen deze zone kunnen worden geprojecteerd dient te worden onderzocht of aan de normen van de Wgh wordt voldaan. De zonebreedte is afhankelijk van het aantal rijstroken en van de aard van de omgeving (stedelijk of buitenstedelijk gebied).

De definities van stedelijk en buitenstedelijk gebied zijn opgenomen in artikel 1 Wgh. Deze definities luiden:

- stedelijk gebied: het gebied binnen de bebouwde kom (bepaald door komgrensborden) met uitzondering van het gebied binnen de zone van een autoweg of autosnelweg;
- buitenstedelijk gebied: het gebied buiten de bebouwde kom en het gebied binnen de bebouwde kom dat is gelegen binnen de zone van een autoweg of autosnelweg.

Op grond van het bovenstaande heeft de Provincialeweg N206 en het buiten de bebouwde kom gelegen deel van de Ambachtsweg een zone van 250 m (2x1 rijstroken, buitenstedelijk gebied). Het binnen de kom gelegen deel van de Ambachtsweg heeft een zone van 200 m (2x1 rijstroken, stedelijk gebied). Deze zone wordt gemeten vanaf de buitenste begrenzing van de buitenste rijstrook.

Normstelling

In het geval er nieuwe agrarische bedrijfswoningen worden gerealiseerd binnen de zone van een weg, mag de geluidsbelasting niet meer bedragen dan de voorkeurswaarde. Indien de geluidsbelasting hoger is dan de voorkeurswaarde moeten er maatregelen worden getroffen om hieraan alsnog te kunnen voldoen. Blijkt dat niet mogelijk of op zwaarwegende bezwaren te stuiten van stedenbouwkundige, verkeerskundige, landschappelijke of financiële aard dan is het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Noordwijkerhout bevoegd tot het vaststellen van hogere waarden. In tabel 1 is aangegeven wat de voorkeurswaarde en de maximale ontheffingswaarde is voor nieuwe agrarische bedrijfswoningen door het verkeer op de genoemde wegen.

Tabel 1: Normstelling wegverkeerslawaai.

Situatie	Voorkeurswaarde	Maximale ontheffingswaarde
Nieuwbouw	48 dB (art. 82, lid 1 Wgh)	53 dB (art. 83, lid 1 Wgh)

Voor de nieuwe agrarische bedrijfswoningen is onderzocht of aan de normen van de Wgh kan worden voldaan.

Reductie geluidsbelasting wegverkeerslawaai
Op grond van de verwachting dat de geluidproductie van motorvoertuigen in de toekomst afneemt, mogen de berekende geluidbelastingen op de gevels worden gereduceerd. Er is gerekend met het vernieuwde 'Reken- en meetvoorschrift geluid 2012' (RMG 2012). De resultaten zijn, voor wegen met een rijsnelheid van 70 km/uur, op grond van het RMG 2012 in veel situaties 1 tot 2 dB hoger dan berekend met het oudere reken- en meetvoorschrift.
Deze hogere geluidbelasting veroorzaakt extra belemmeringen voor nieuwbouwplannen. Met de toekomstige invoering van Swung-2 wordt de maximale waarde voor geluidgevoelige bestemmingen langs wegen met een snelheid vanaf 70 km/uur versoepeld. De versoepeling heeft als gunstig effect dat daarmee ook de hiervoor genoemde extra belemmeringen voor de woningbouw door de hogere berekende geluidniveaus met het RMG 2012 grotendeels worden voorkomen. Deze eventuele belemmeringen zijn dus tijdelijk van aard en daarom ongewenst. De tijdelijke extra belemmeringen worden zoveel mogelijk voorkomen door een aanpassing van de aftrek ex artikel 110g Wgh. Dit gebeurt door de toe te passen aftrek, voor wegen met een snelheid vanaf 70 km/uur, bij een geluidbelasting van 1 of 2 dB boven de maximale ontheffingswaarde, respectievelijk 1 en 2 dB te verhogen. Zo werkt deze aanpassing in de praktijk hetzelfde als het verhogen van de maximale waarde. Het betreft een aanpassing van artikel 3.4 uit het RMG 2012 die vanaf 20 mei 2014 van kracht is geworden.

Bouwbesluit 2012
In het Bouwbesluit 2012 zijn eisen vastgelegd voor de karakteristieke geluidswering van de gevels. De hoogte van de karakteristieke geluidwering voor wegverkeerslawaai is in het Bouwbesluit 2012 gedefinieerd als de vastgestelde hogere grenswaarde minus 33 dB.

2.2. Hogere waarden beleid gemeente Noordwijkerhout

Samen met de gemeenten Hillegom en Lisse heeft de gemeente Noordwijkerhout aanvullende voorwaarden gesteld bij het vaststellen van hogere grenswaarden inzake de Wgh. Deze voorwaarden zijn vastgelegd in het 'Geluidbeleid, Deelnota hogere waarden', versie 3.0 van juni 2008.

Bij het vaststellen van een hogere waarde moet het college van Noordwijkerhout een oordeel geven over de gecumuleerde geluidsbelasting, indien de nieuwe woning is gelegen in de zone van meerdere geluidsbronnen.

De aanvullende voorwaarden uit dat beleid zijn:
- De woning dient over ten minste één gevel met een lager (luw) geluidsniveau te beschikken. Daarbij is het geluidsniveau niet hoger dan de voorkeurswaarde voor elke van de te onderscheiden geluidsbronnen.
- De verblijfsruimte moeten zoveel als mogelijk aan de geluidsluwe zijde worden gesitueerd.
- Het merendeel van de slaapkamers moet aan de geluidsluwe zijde worden gesitueerd.

3. Uitgangspunten geluidsberekeningen

Hierna worden de uitgangspunten voor de wegverkeersberekeningen beschreven. Het gaat om de gehanteerde verkeersgegevens en de gebruikte berekeningsmethode.

3.1. Wegverkeersgegevens

De wegverkeersgegevens zijn afkomstig van de verkeerskundige van de gemeente Noordwijkerhout. Aangeleverd zijn de werkdagintensiteiten voor het prognosejaar 2030.
Voor de Provincialeweg N206 zijn de verkeersintensiteiten afkomstig uit de Regionale VerkeersMilieuKaart Holland Rijnland 2017 (RVMK HR) scenario hoog. Deze intensiteit bedraagt 25180 verkeersbewegingen. Voor de uitvoering van een milieuonderzoek wordt uitgegaan van de weekdagverkeersintensiteit. Verondersteld is dat de weekdagintensiteit 10% lager ligt dan de werkdagverkeersintensiteit.
De verkeersintensiteit op de Ambachtsweg zijn niet opgenomen in de genoemde RVMK. De gegevens van deze weg zijn afkomstig uit de RVMK HR 2015 scenario hoog. De werkdagverkeersintensiteit bedraagt in het jaar 2030 520 verkeersbewegingen. Gecorrigeerd naar een weekdag bedraagt de verkeersintensiteit 468. De inhoud van de email met de aangeleverde gegevens is voor de volledigheid opgenomen in bijlage 1 van dit rapport.

De verdeling van het verkeer in de dag-, avond- en nachtperiode alsmede de verdeling van het verkeer in de categorieën licht, middel en zwaar zijn afkomstig uit het akoestisch onderzoek van Antea voor de locatie Herenweg 80 (Rapport Akoestisch onderzoek bouwplan aan de Herenweg 80 te Noordwijkerhout van 4 maart 2013). De relevante pagina met de verdelingsgegevens is eveneens in bijlage 1 opgenomen.
Deze verdeling van het verkeer op de Ambachtsweg is gebaseerd op een conservatieve aanname. Uitgangspunt is dat 10% van het verkeer bestaat uit vrachtverkeer onderverdeeld in 5% middelzwaar vrachtverkeer en 5% zwaar vrachtverkeer.

De rijsnelheid op de Provincialeweg N206 is 80 km/h, voor het wegdek is uitgegaan van een normale asfaltverharding. De rijsnelheid op de Ambachtsweg is voor een deel 50 km/h juist ter hoogte van de locatie wordt de rijsnelheid 60 km/h.

3.3. Berekeningsmethode

Voor de bepaling van de geluidsbelasting door het wegverkeer zijn berekeningen uitgevoerd met Standaardrekenmethode 2 overeenkomstig het Reken- en meetvoorschrift geluid 2012. Voor dit onderzoek is gebruik gemaakt van het rekenprogramma Geomilieu, versie 4.3. In het rekenmodel zijn de geluidsbronnen (wegen), bodemgebieden (akoestisch hard/zacht), objecten (gebouwen enz.), hoogtelijnen en toetspunten ingevoerd. Een afbeelding van het ontwikkelde rekenmodel voor wegverkeerslawaai is opgenomen in bijlage 2 ‘Overzicht rekenmodel wegverkeerslawaai’.

Bodemgebieden
In het rekenmodel kan worden gekozen de akoestisch harde of akoestisch zachte gebieden te modelleren. In dit rekenmodel is ervoor gekozen de akoestisch harde gebieden te modelleren.

Dit betekent dat bijvoorbeeld de wegen en watergangen zijn opgenomen in het rekenmodel. Alle overige niet in het model gedefinieerde gebieden zijn akoestisch zacht (absorberend; Bf = 1).

Objecten
De objecten betreffen met name de bestaande gebouwen die in het rekenmodel zijn betrokken. De gebouwen tussen de geluidsbronnen en de locatie leiden tot afscherming van het geluid. Gebouwen aan de overzijde van de weg leiden tot reflectie waardoor de geluidsbelasting op de locatie toeneemt.
Voor de positionering van de nieuwe woningen in het plan is uitgegaan van de bestemmingsplan kaart. De hoogte van de agrarische bedrijfswoningen is 7,0 m (maximaal 2 lagen).

Hoogtelijnen
Het hoogteverloop van het maaiveld binnen het aandachtsgebied van het rekenmodel kan in de berekening worden betrokken door het invoeren van zogenoemde hoogtelijnen. De basis van het hoogtelijnenmodel betreft het Actuele Hoogtebestand Nederland (AHN).

Geluidsschermen
In het rekenmodel is rekening gehouden met de bestaande geluidsschermen aan beide zijden van de Provincialeweg N206. De hoogte van deze geluidsschermen zijn 2 m verondersteld. Daarnaast is uitgegaan van een reflecterende uitvoering van deze schermen (reflectiefactor 0,8).

Rijlijn
De verkeersgegevens, zoals opgenomen in bijlage 1, op de onderzochte wegen worden gemodelleerd door rijlijnen. De ligging van de rijlijnen voor de Provincialeweg N206 en de Ambachtsweg zijn gebaseerd op de gegevens op de digitale ondergrond van de gemeente Noordwijkerhout.

Toetspunten
De toetspunten zijn gekozen op de nieuw te bouwen grondgebonden woningen. De beoordelingshoogten zijn gebaseerd op de toegestane bouwhoogte uit het plan. Het plan maakt het mogelijk woningen in maximaal twee bouwlagen te bouwen. De beoordelingshoogte zijn 1,5 m en 4,5 m.

4. Berekeningsresultaten

Hierna worden de berekeningsresultaten van wegverkeerlawaai beschreven. In bijlage 3 en 4 zijn respectievelijk de resultaten voor de Provincialeweg en de Ambachtsweg gepresenteerd.

4.1. Provincialeweg N206

De geluidsbelasting van de beide agrarische bedrijfswoningen aan de zijde van de Provincialeweg N206 varieert van 59 tot en met 61 dB. Omdat deze geluidsbelasting hoger is dan de maximale ontheffingswaarde van 58 dB zijn aanvullende maatregelen noodzakelijk. Gezien het aantal van twee nieuwe woningen, is de toepassing van een dove gevel de meest logische keuze. Een dove gevel is bijvoorbeeld een dichte, gemetselde gevel of een gevel/dakvlak met ramen die niet kunnen worden geopend. Andere maatregelen zoals de aanleg van een stiller wegdek op de Provincialeweg N206 of het aanleggen van een geluidsscherm is niet financieel doelmatig.

Op de beide zijgevels vanuit de Provincialeweg N206 varieert de geluidsbelasting van 55 dB tot maximaal 58 dB. Deze geluidsbelasting is juist gelijk aan de maximaal mogelijk hogere grenswaarde. Omdat de geluidsbelasting de voorkeursgrenswaarde overschrijdt is het noodzakelijk dat in het kader van de voorbereiding van het bestemmingsplan een hogere grenswaarde procedure wordt doorlopen. De eerste stap daartoe is dat het ontwerpbesluit tot vaststelling van een hogere grenswaarde terinzage wordt gelegd gelijktijdig met het ontwerpbestemmingsplan.

Op de achterzijde van de woningen veroorzaakt de reflectiebijdrage van de nieuw te bouwen loods tot een geluidsbelasting die de voorkeursgrenswaarden van 48 dB op beide bouwlagen overschrijdt. Dit betekent dat beide woningen geen geluidsluwe zijde hebben en op dit onderdeel niet voldoen aan het hogere waarden beleid.

4.2. Ambachtsweg

Het verkeer op de Ambachtsweg leidt op de grens van de bebouwingsstrook waarbinnen de nieuwe bedrijfswoningen zijn toegestaan niet tot een geluidsbelasting die de voorkeursgrenswaarde overschrijdt. Een hogere waarden procedure is voor het verkeer op deze weg niet noodzakelijk.

4.3. Cumulatie

Omdat alleen het verkeer op de Provincialeweg N206 leidt tot een geluidsbelasting die de voorkeursgrenswaarde overschrijdt is geen sprake van cumulatie.

5. Conclusies

In het bestemmingsplan “Gooweg Perceel B1977” wordt voorzien in de bouw van twee bedrijfswoningen. Deze woningen zijn gelegen binnen de onderzoekszone van de Provincialeweg N206 en de Ambachtsweg zodat akoestisch onderzoek op grond van de Wgh noodzakelijk is. Het verkeer op andere in de nabijheid gelegen wegen leidt niet tot belemmeringen.

Uit het onderzoek wordt geconcludeerd dat alleen het verkeer op de Provincialeweg N206 leidt tot een geluidsbelasting die hoger is dan voorkeursgrenswaarde. Omdat de maximaal berekende geluidsbelasting op de zijde van deze weg hoger is dan 58 dB kunnen op deze plaats zonder maatregelen geen (bedrijfs)woningen worden gebouwd. Voor het geringe aantal van maximaal twee agrarische bedrijfswoningen ligt het voor de hand deze zijde van de woning uit te voeren als een zogenoemde dove gevel. Andere maatregelen zoals de aanleg van een stiller wegdek op de Provincialeweg N206 of het aanleggen van een geluidsscherm is niet financieel doelmatig.

Omdat de geluidsbelasting de voorkeursgrenswaarde overschrijdt is het noodzakelijk dat in het kader van de voorbereiding van het bestemmingsplan een hogere grenswaarde procedure wordt doorlopen. De eerste stap daartoe is dat het ontwerpbesluit tot vaststelling van een hogere grenswaarde terinzage wordt gelegd gelijktijdig met het ontwerpbestemmingsplan.
Op de achterzijde van de woningen veroorzaakt de reflectiebijdrage van de nieuw te bouwen loods tot een geluidsbelasting die de voorkeursgrenswaarden van 48 dB op beide bouwlagen overschrijdt. Dit betekent dat beide woningen geen geluidsluwe zijde hebben en op dit onderdeel niet voldoen aan het hogere waarden beleid.

Om een aanvaardbaar woon- en leefklimaat in de nieuwe woningen te realiseren, dient de geluidwering van de gevels van de nieuwe woningen zodanig te worden gedimensioneerd dat wordt voldaan aan de vereiste binnenwaarde uit het Bouwbesluit 2012.

Bijlagen >>>

Bijlage 1
Overzicht verkeersgegevens

Hier de gegevens waarom je vroeg. Graag de bronnen citeren in alle correspondentie en notities. We hebben net geactualiseerde RVMK uitdraaien gekregen. De cijfers op de Ambachtsweg waren niet aanwezig in de geactualiseerde versie, dus die komen uit versie 2015. De cijfers op de N206 zijn in versie 2017 lager dan in versie 2015. Zowel voor Ambachtsweg als N206 vinden we dit de meest realistische cijfers.

Prognoses:

2020
Ambachtsweg: 550 (bron: rvmk HR 2015 werkdaggemiddelde etmaalintensiteit scenario hoog)
N206 tussen Herenweg en N443: 20940 (bron: rvmk HR 2017 werkdaggemiddelde etmaalintensiteit scenario hoog)

2030
Ambachtsweg: 520 (bron: rvmk HR 2015 werkdaggemiddelde etmaalintensiteit scenario hoog)
N206 tussen Herenweg en N443: 25180 (bron: rvmk HR 2017 werkdaggemiddelde etmaalintensiteit scenario hoog)

Telcijfers:

2016

N206 tussen Herenweg en N443: 14585 (bron: provincie Zuid-Holland werkdaggemiddelde etmaalintensiteit)

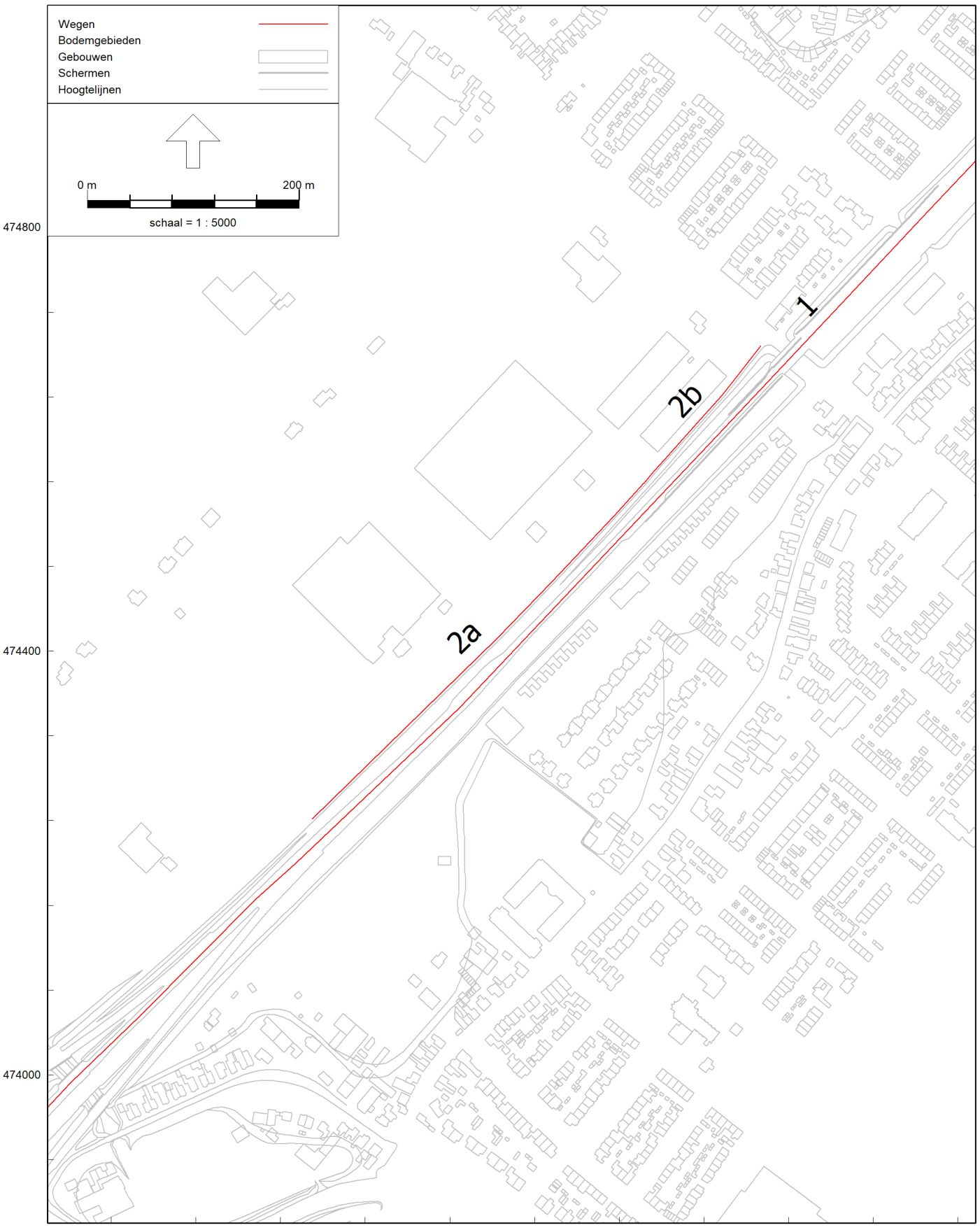
WEEKCIJFERS					categoriepercentages (etmaal)			periodeverdeling (MVT)			uurpercentages		
Wegnummer	**telpunt**	**omschrijving (wegvak, van - naar)**	**2009**	**2020**	**licht**	**middel**	**zwaar**	**dag**	**avond**	**nacht**	**dag**	**avond**	**nacht**
N 206	206277921	N 443 ('s-Gravendamseweg) - Herenweg	13685	18502	91.6%	7.5%	0.9%	82.5%	11.2%	6.3%	6.88%	2.79%	0.79%
	206277921.H	heen	7420	9621	91.7%	7.4%	0.9%	82.1%	11.2%	6.7%	6.84%	2.80%	0.84%
	206277921.T	terug	6265	8881	91.4%	7.6%	1.0%	82.9%	11.1%	6.0%	6.91%	2.78%	0.74%

Wegnummer	**groei 2009-2020**		**2025**	**licht**	**middel**	**zwaar**	**dag**	**avond**	**nacht**	**dag**	**avond**	**nacht**
N206	4817	mvt/etmaal										
	2.8%	procent	21241	91.6%	7.5%	0.9%	82.5%	11.2%	6.3%	6.9%	2.8%	0.8%

N206	**2020 GC-plot**	**2020 excel (hierboven)**	**factor**	**2020**	**2025**
N206-HRB-Z	17100	18502	1.082	18502	21241
N206-HRB-t	13500		1.082	14607	16770
N206-HRB-N	16100		1.082	17420	19999
N206-OPR-W	2100		1.082	2272	2609
N206-AFR-O	1500		1.082	1623	1863
N206-AFR-W	2600		1.082	2813	3230
N206-OPR-O	3200		1.082	3462	3975

cijfers met deze kleur zitten in het rekenmodel

Wegvak	**2020 GC-plot**	**Verdeling**	**groeifactor**	**2020**	**2025**
Herenweg	6400	Conform N206	1%	6400	6726
Via Nova	1500	Conform verkeerstellingen Via Nova	1%	1500	1577
Robijnslaan	100	Niet in berekeningsmodel	1%	100	105

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Gooweg - Gooweg; 2 losse woningen tbv zijgevel] , Geomilieu V4.30

Wegnummering

Tabel : Verkeersgegevens akoestisch onderzoek bestemmingsplan Gooweg B1977 (prognosejaar 2030).

Wegnummer	Naam weg	Intensiteit	Daguur [%]	Licht [%]	Middel [%]	Zwaar [%]	Avonduur [%]	Licht [%]	Middel [%]	Zwaar [%]	Nachtuur [%]	Licht [%]	Middel [%]	Zwaar [%]	Rijsnelheid	Wegdek
1	N206	22662	6,88	91,60	7,50	0,90	2,79	91,60	7,50	0,90	0,79	91,60	7,50	0,90	80	Referentiewegdek
2a	Ambachtsweg 60 km-deel	468	7,00	90,00	5,00	5,00	2,50	90,00	5,00	5,00	1,00	90,00	5,00	5,00	60	Referentiewegdek
2b	Ambachtsweg 50 km-deel	468	7,00	90,00	5,00	5,00	2,50	90,00	5,00	5,00	1,00	90,00	5,00	5,00	50	Referentiewegdek

Bijlage 2
Overzicht rekenmodel wegverkeerslawaai

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Gooweg - Gooweg; 2 losse woningen tbv zijgevel] , Geomilieu V4.30

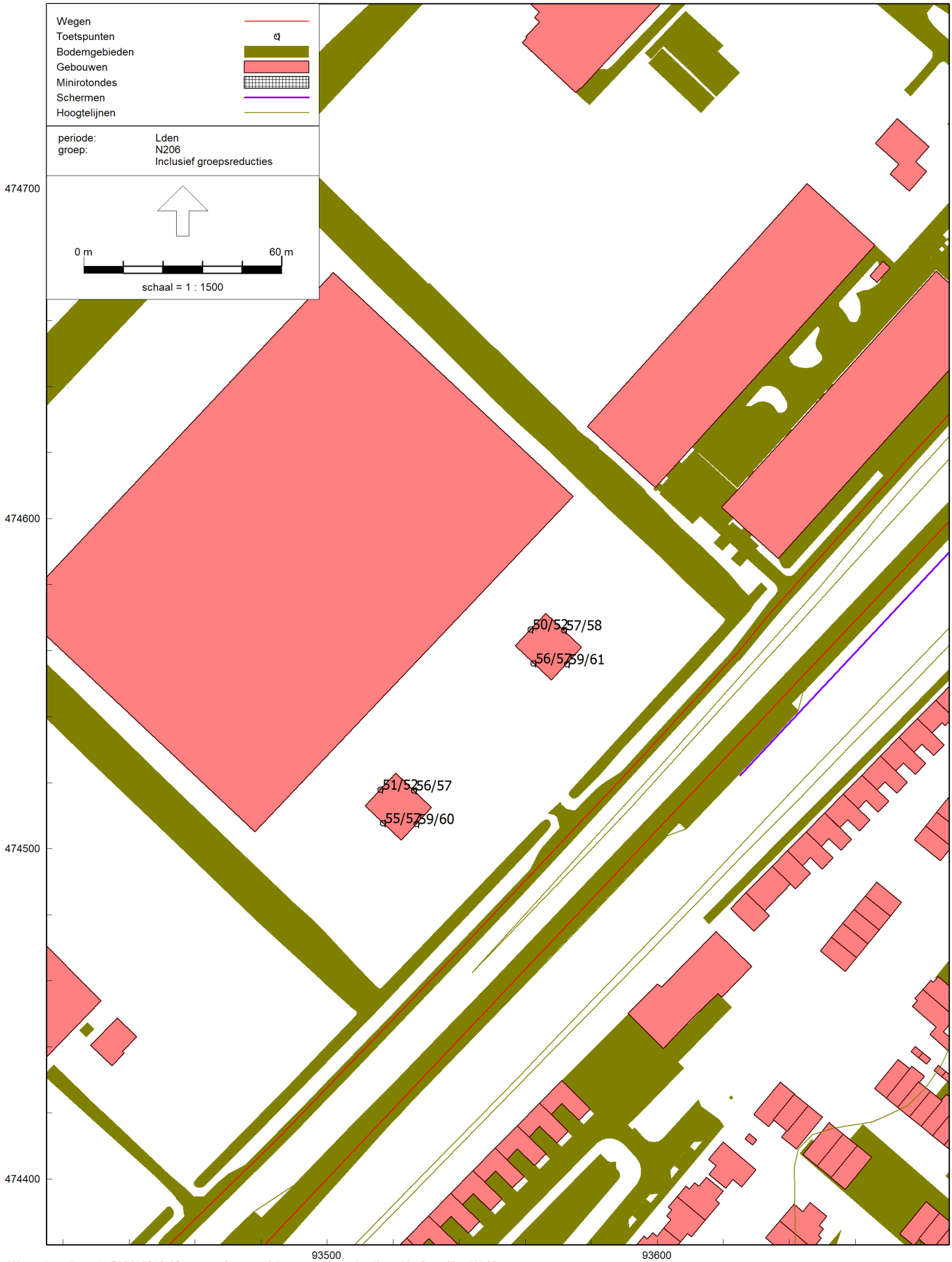
Overzicht rekenmodel wegverkeerslawaai conform Standaardrekenmethode 2

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Gooweg - Gooweg; 2 losse woningen tbv zijgevel] , Geomilieu V4.30

Overzicht rekenmodel wegverkeerslawaai conform Standaardrekenmethode 2

Bijlage 3
Berekeningsresultaten Provincialeweg N206

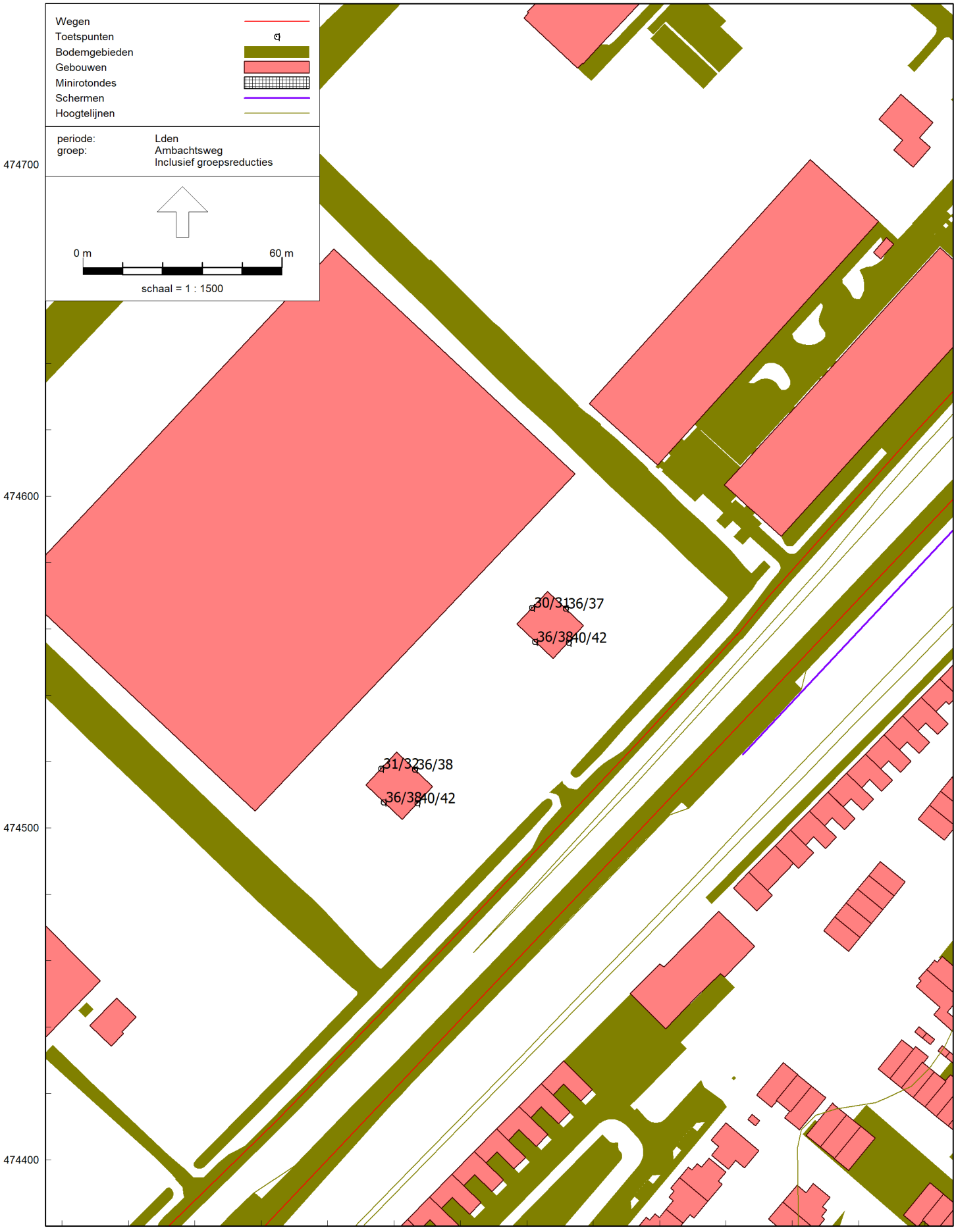

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Gooweg - Gooweg; 2 losse woningen tbv zijgevel] , Geomilieu V4.30

Berekeningsresultaten Provincialeweg N206

De resultaten zijn gereduceerd met 2 dB ex artikel 110g Wgh

Bijlage 4
Berekeningsresultaten Ambachtsweg

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [Gooweg - Gooweg; 2 losse woningen tbv zijgevel] , Geomilieu V4.30

Berekeningsresultaten Ambachtsweg

De resultaten zijn gereduceerd met 5 dB ex artikel 110g Wgh

KuiperCompagnons

Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Architectuur, Landschap
City & Regional Planning, Urban Design, Architecture, Landscape

e-mail: kuiper@kuiper.nl

www.kuiper.nl

Van Nelle Ontwerpfabriek

Van Nelleweg 3042

3044BC Rotterdam

T 010 433 00 99

F 010 404 56 69

Bijlage 4 Quickscan flora en fauna

Quickscan Gooweg, Noordwijkerhout

November 2017
P17-200/W1388
Auteur: S. Rinzema

Natuur-Wetenschappelijk Centrum
078-6213921
nwcadvies@nwcadvies.nl
www.nwcadvies.nl

Quickscan Gooweg, Noordwijkerhout

Natuur-Wetenschappelijk Centrum, Noorderelsweg 4A, 3329 KH Dordrecht

Quickscan Gooweg, Noordwijkerhout

Opdrachtgever:	KuiperCompagnons
Uitvoering:	Natuur-Wetenschappelijk Centrum
Veldwerk:	Tamar Braaksma, Arend Mulder
Samenstelling:	Sibrand Rinzema
Foto's:	Tamar Braaksma

Quickscan Gooweg, Noordwijkerhout [Samenst.: Rinzema, S.] [Foto's: Braaksma, T.]. Met lit. opg., Dordrecht: Strix/NWC.

Trefw.: Wet natuurbescherming, Gooweg, Noordwijkerhout

W1388/P17-189

Niets uit deze uitgave mag openbaar worden gemaakt of verveelvoudigd, door middel van; druk, fotokopie, microfilm of op enige andere wijze, zonder toestemming van de uitgever of de opdrachtgever.

Dordrecht, november 2017

Inhoud

Samenvatting

1 Inleiding 7

2 Gebiedsbeschrijving 9

3 Wettelijk kader 11

4 Methode 17

5 Resultaten 21

6 Effecten, verplichtingen en aanbevelingen 23

Referenties

Bijlagen:
Bijlage 1: Beschermde soorten Wet natuurbescherming
Bijlage 2: Vleermuizen en ruimtelijke ingrepen
Bijlage 3: Vogels en ruimtelijke ingrepen

Samenvatting

Onderstaande tabel geeft de conclusies uit voorliggend rapport weer. Voor de volledigheid en om een verkeerde interpretatie te voorkomen, dient ook hoofdstuk 6 (effecten, verplichtingen en aanbevelingen) gelezen te worden.

Soortgroep	Effecten beschermde soorten	Verplichtingen
Vleermuizen	Geen	-Zorgplicht: bijvoorbeeld maatregelen om verstoring door verlichting in toekomstige situatie zoveel mogelijk te voorkomen
Vogels vaste verblijfplaats	Geen	-Zorgplicht
Overige vogels	Mogelijke verstoring of vernieling broedsels	-Zorgplicht -Werken buiten broedseizoen en/of check door ecologisch deskundige
Amfibieën	Mogelijk Grote modderkruiper	-Vervolgonderzoek als watergangen (deels) gedempt worden -Zorgplicht
Vissen	Geen	-Zorgplicht: bijvoorbeeld water werkzaamheden buiten gevoelige periode
Watergebonden ongewervelden	Geen	-Zorgplicht
Vaatplanten	Geen	-Zorgplicht

1. Inleiding

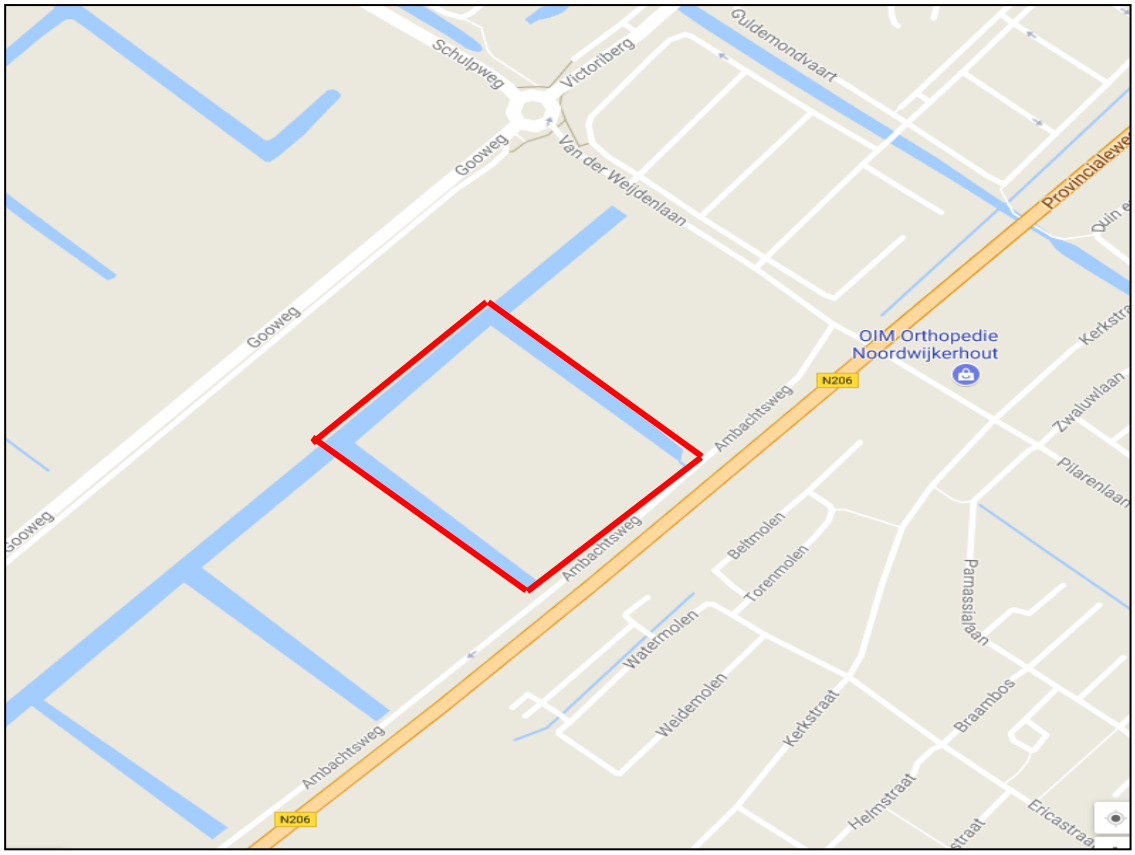
Er bestaan plannen om nabij Gooweg, langs de Ambachtsweg in Noordwijkerhout, bedrijfswoningen en glastuinbouw te realiseren. Tevens zal een deel van het plangebied gebruikt worden voor bollenteelt.

In het kader van de Wet natuurbescherming dient bij dergelijke ruimtelijke ingrepen onderzoek gedaan te worden naar de aanwezige natuurwaarden en dient een beoordeling gemaakt te worden van eventuele negatieve effecten van de plannen op deze waarden.

KuiperCompagnons heeft het Natuur-Wetenschappelijk Centrum (NWC) gevraagd een quickscan flora en fauna op deze locatie uit te voeren en te adviseren omtrent de relevante natuurwetgeving.

Figuur 1: Ligging plangebied (rood omcirkeld) in de omgeving

Figuur 2: Begrenzing plangebied (rood omlijnd)

Bron kaartmateriaal: Google earth, 2017

2. Gebiedsbeschrijving en voorgenomen plannen

Gebiedsbeschrijving

Het plangebied bevindt zich aan de Ambachtsweg, welke parallel ligt met de Provinciale weg, buiten de bebouwde kom van Noordwijkerhout (provincie Zuid-Holland). In figuur 2 is de begrenzing van het plangebied weergegeven. Op foto 1 is de watergang te zien die binnen het plangebied ligt en op foto 2 is het plangebied te zien. Op dit moment is het plangebied in gebruik voor agrarisch tuinbouw.

Foto 1: Aanlegsteiger aan rand plangebied

Foto 2: Plangebied

Beschermde gebieden

Het dichtstbijzijnde gebied dat onder de bescherming van de Wet natuurbescherming valt is Natura 2000-gebied 'Kennermerland-zuid' (figuur 3). Dit Natura 2000-gebied bevindt zich op ruim 2 kilometer afstand vanaf het plangebied. Vanwege deze relatief grote afstand en het gegeven dat het landbouwgrond van Noordwijkerhout, meerdere obstakels vormen tussen het plangebied en het Natura 2000-gebied, worden er geen significant nadelige effecten op de aangewezen habitattypen en doelsoorten van dit Natura 2000-gebied verwacht als gevolg van verstoring door geluid, licht, trillingen en dergelijke. Voor deze storingsfactoren is daarom geen verdere toetsing aan de natuurwetgeving nodig. Bij een verwachte toename in stikstofdepositie, bijvoorbeeld als gevolg van een toename in verkeersgeneratie of uitstoot van de bebouwing, is wel een toetsing in het kader van de Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) nodig.
Daarnaast ligt het plangebied vlak bij het Natuurnetwerk Nederland (figuur 3). Omdat er, als gevolg van de voorgenomen plannen, geen oppervlakte aan NNN verloren gaat, is er geen toetsing aan de wet- en regelgeving omtrent het NNN nodig.

Voorgenomen plannen

Het voorgenomen plan is om in het plangebied bedrijfswoningen, glastuinbouw en bollenteelt te realiseren.

Figuur 3: Ligging plangebied (rood omcirkeld) t.o.v. het NNN en Natura 2000 gebied

3. Wettelijk kader

In Nederland is de bescherming van belangrijke natuurwaarden vanaf 2017 wettelijk vastgelegd in de Wet natuurbescherming (Wnb). Het gaat hierbij zowel om bescherming van soorten als bescherming van gebieden.

Soortbescherming

Voor dier- en plantensoorten zijn in de Wnb een aantal verbodsbepalingen opgenomen, waarvan vooral de artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 belangrijk zijn in het kader van flora- en faunaonderzoek bij onder andere ruimtelijke ontwikkelingen (tekstvak 1 op de volgende pagina).

De verbodsbepalingen uit de artikelen gelden overal in Nederland, ongeacht het type of de omvang van de werkzaamheden of activiteiten die uitgevoerd worden. De bepalingen uit de Wnb kunnen daarom van invloed zijn op ruimtelijke ingrepen, zoals het aanleggen van infrastructuur, het slopen en realiseren van bebouwing, het uitbreiden van industriegebieden en het kappen van bomen. Ook bij het opstellen of herzien van bestemmingsplannen zijn de bepalingen uit de Wnb van belang. In het kader van het zorgvuldigheidsbeginsel en het voorzorgsbeginsel (Algemene Wet Bestuursrecht) dient bij het opstellen en herzien van bestemmingsplannen en bij (ruimtelijke) activiteiten een toetsing aan de Wnb plaats te vinden. Deze toetsing moet de volgende onderdelen bevatten:

- Een inventarisatie van het voorkomen van wettelijk beschermde dier- en plantensoorten in het plangebied en binnen de invloedssfeer van de activiteit;
- Een inventarisatie en beoordeling van (significant) nadelige effecten als gevolg van de activiteit, op beschermde soorten die binnen het plangebied en/of binnen de invloedssfeer van de activiteit aanwezig zijn;
- Indien nodig een opname van maatregelen die de negatieve effecten op de beschermde soorten en hun leefgebieden mitigeren en/of compenseren.

De Wnb kent drie categorieën van beschermde soorten die ook terug te vinden zijn in de artikelen met verbodsbepalingen: alle vogels uit de Europese Vogelrichtlijn (artikel 3.1), alle soorten die in de Europese Habitatrichtlijn vermeld worden (artikel 3.5) en “overige soorten” (artikel 3.10) die alleen op nationaal niveau beschermd worden. Provincies mogen afwijken van de lijst met “overige soorten” door vrijstelling te verlenen voor bepaalde soorten. Hierdoor kan deze lijst per provincie verschillen. Een overzicht van alle beschermde soorten is te vinden in bijlage 1.

Tekstvak 1: Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming

Artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 Wet Natuurbescherming:

Artikel 3.1

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.

Artikel 3.5

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van de dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV bij de Habitatrichtlijn of bijdrage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen of af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10

1. Het is verboden:
    a) In het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten genoemd in de bijlage, onderdeel A bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
    b) De vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen;
    c) Vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Soorten Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn

Wanneer één of meerdere verbodsbepalingen uit artikel 3.1 en/of artikel 3.5 Wnb overtreden worden door de voorgenomen activiteit, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Een ontheffing voor het overtreden van verbodsbepalingen wordt voor soorten uit de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn alleen verleend wanneer voldaan wordt aan *elk* van de volgende voorwaarden:

- Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- Zij is nodig:

a) In het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid; of
b) In het belang van een dwingende reden van groot openbaar belang; of
c) In het belang van de veiligheid van het luchtverkeer;

- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Voor vogels kan echter geen beroep gedaan worden op belang b “dwingende reden van groot openbaar belang”.
Wanneer overtreding van de verbodsbepalingen voorkomen kan worden door het treffen van mitigerende maatregelen, is het aanvragen van een ontheffing niet nodig. Wel kan in dergelijke gevallen toch ontheffing aangevraagd worden om de te treffen maatregelen goed te laten keuren. Indien het bevoegd gezag de maatregelen goedkeurt, wordt door hen een “positieve afwijzing” afgegeven.

Bij de aanvraag van een ontheffing in het kader van de Wnb zijn een activiteitenplan en, in sommige gevallen, een compensatieplan noodzakelijk. Hierin staan de bevindingen uit de flora- en faunatoets vermeld en worden maatregelen beschreven die uitgevoerd zullen worden om ervoor te zorgen dat de nadelige effecten op beschermde plant- en diersoorten in en binnen de invloedssfeer van de activiteit zoveel mogelijk te voorkomen, dan wel te beperken.

Overige soorten
Voor de soorten uit deze categorie geldt een vrijstelling van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 mits een door het ministerie van EZ goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit. Indien aantoonbaar gewerkt kan worden volgens een dergelijke gedragscode, hoeft geen ontheffing aangevraagd te worden voor het overtreden van één of meerdere verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wnb.
Indien er geen goedgekeurde gedragscode van toepassing is op de activiteit of het niet mogelijk is om volgens een dergelijke gedragscode te werken, dient bij overtreding van verbodsbepalingen wel een ontheffing aangevraagd te worden. De ontheffing kan voor deze soorten echter op grond van meer belangen verleend worden dan het geval is voor de Vogel- en Habitatrichtlijnsoorten.

Zorgplicht
Tenslotte geldt voor alle plant- en diersoorten (ook de onbeschermde) de zorgplicht uit artikel 1.11 van de Wet Natuurbescherming. Deze houdt in dat mogelijke nadelige gevolgen voor planten en dieren, voor zover redelijk, zoveel mogelijk vermeden moeten worden.

Gebiedsbescherming

Bescherming van natuurgebieden en hun bijzondere natuurwaarden vindt onder de Wet Natuurbescherming plaats via Europese Natura 2000 -gebieden. De Wet Natuurbescherming regelt de bescherming van specifieke natuurwaarden in gebieden die in het kader van de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn aangewezen en/of aangemeld zijn als speciale beschermingszone (Natura 2000-gebieden). Voor deze beschermde gebieden zijn aanwijzingsbesluiten opgesteld waarin beschreven staat voor welke (natuurlijke) habitats en dier- en plantensoorten het gebied aangewezen is. Voor deze kwalificerende waarden zijn instandhoudingsdoelen opgesteld.

Projecten, plannen en andere handelingen die nadelige effecten hebben op één of meerdere instandhoudingsdoelstellingen van een Natura 2000-gebied, zijn vergunningplichtig of moeten de goedkeuring, een “bestuurlijk oordeel”, van het bevoegd gezag hebben (in veel gevallen zijn dit Gedeputeerde Staten en in andere gevallen is dit de minister van Economische Zaken). Zij oordelen dan dat een vergunning niet nodig is. Of deze goedkeuring wordt gegeven, is afhankelijk van de uitkomst van de zogenaamde habitattoets.

Uit de habitattoets kunnen drie mogelijkheden volgen:

- Er is zeker geen nadelig effect. In dit geval is er geen vergunning nodig in het kader van de Wet natuurbescherming;
- Er is sprake van een nadelig effect in de vorm van verstoring, maar dit is niet significant en er is geen sprake van verslechtering van aangewezen habitats. Hieruit volgt dat een vergunningaanvraag niet aan de orde is. Wel is een bestuurlijk oordeel van het bevoegd gezag nodig;
- Er is sprake van een mogelijk significant nadelig effect in de vorm van verstoring en/of er is sprake van verslechtering van aangewezen habitats. In dit geval dient een passende beoordeling opgesteld te worden en is een vergunning nodig.

Een ‘passende beoordeling’ is een rapport waarin (de zo exact mogelijke omvang van) de effecten, afzonderlijk of in combinatie met andere activiteiten, van een plan, project of handeling op een Natura 2000-gebied beschreven staan. Deze nadelige effecten worden in relatie tot de instandhoudingsdoelen bepaald.

Indien uit de passende beoordeling volgt dat er significant nadelige gevolgen op zullen treden, moeten de plannen getoetst worden aan de zogenaamde ADC-criteria;

1. Zijn er Alternatieven?
2. Is er sprake van een Dwingende reden van groot openbaar belang?
3. Zijn er Compenserende maatregelen voorzien?

Wanneer er een alternatief bestaat voor de voorgenomen plannen dat niet tot significant nadelige effecten op instandhoudingsdoelstellingen leidt, moet dit alternatief gekozen worden. De ecologische belangen hebben in dit geval voorrang op economische belangen.

Wanneer er geen alternatieven voorhanden zijn, er sprake is van een dwingende reden van groot openbaar belang en/of er voldoende compenserende maatregelen getroffen worden, kan vergunning voor de voorgenomen plannen verleend worden.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (voorheen Ecologische Hoofdstructuur) is een Nederlands netwerk van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. De provincies zijn verantwoordelijk voor de begrenzing en de ontwikkeling van dit natuurnetwerk. De bescherming van het natuurnetwerk is opgenomen in de Verordening Ruimte van de desbetreffende provincie en valt hiermee buiten de Wet Natuurbescherming.

Natuurwaarden van het NNN worden afgemeten aan doelsoorten. Het is belangrijk dat verlies van en winst aan belangrijke natuurwaarden hieraan worden afgemeten. Ruimtelijke ingrepen moeten vooraf worden getoetst op hun effect op het areaal, de samenhang en de kwaliteit van het NNN. Ingrepen die geen significant negatief effect op wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN hebben, kunnen in principe doorgang vinden. Als echter het tegenovergestelde geldt, hangt doorgang van de plannen onder meer af van het belang van de plannen en van de mogelijkheden voor mitigatie en compensatie. Hierbij geldt het 'Nee, tenzij-regime'. Per saldo dient de kwaliteit en/of kwantiteit van het NNN te verbeteren. Waar Natura 2000 -gebieden met het NNN overlappen, blijft ook het NNN-regime gelden.

4. Methode

In het kader van de Wet natuurbescherming is een quickscan flora en fauna uitgevoerd. Deze quickscan bestond uit een veldbezoek en een literatuuronderzoek. Voor het literatuuronderzoek is gebruikgemaakt van verspreidingsgegevens van soorten verzameld door instanties zoals o.a. Stichting RAVON. Op basis van het literatuuronderzoek is bepaald voor welke soortgroepen de aanwezigheid en/of geschiktheid van het plangebied onderzocht diende te worden. Tijdens de quickscan is rekening gehouden met de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen, vogels met een vaste verblijfplaats en beschermde amfibieën, vissen, watergebonden ongewervelden en vaatplanten.
Het plangebied vormt geen geschikt leefgebied voor beschermde dagvlinders omdat de bodem te voedselrijk is om als biotoop voor de waardplanten van deze vlindersoorten te kunnen dienen. Bovendien komen de meeste beschermde vlindersoorten op slechts een aantal locaties in Nederland voor (voornamelijk natuurgebieden). Om deze reden is deze soortgroep buiten beschouwing van de quickscan gelaten. Beschermde grondgebonden zoogdieren en reptielen worden op basis van habitateisen, verspreidingsgegevens en kenmerken van het plangebied niet verwacht. Om deze reden kon de aanwezigheid van beschermde soorten uit deze soortgroep op voorhand worden uitgesloten.

Het veldbezoek is op 13 november 2017 uitgevoerd door twee medewerkers van het NWC. De temperatuur tijdens het veldbezoek bedroeg ongeveer 8 °C, het was bijna geheel bewolkt en de wind had een kracht van 2 Bft. Deze gegevens zijn door de medewerkers in het veld gemeten of ingeschat.

<u>Vleermuizen</u>
Het plangebied is beoordeeld op de mogelijke waarde voor vleermuizen (bijlage 2). Hierbij is gelet op de geschiktheid van de aanwezige bomen als verblijfplaats voor vleermuizen. Er is o.a. gelet op de ouderdom van de bomen, de aanwezigheid van holtes en spleten en de kenmerken van deze holtes en spleten.
Ook is beoordeeld of er binnen en in de directe omgeving van het plangebied potentieel belangrijke vliegroutes en foerageergebied voor vleermuizen aanwezig zijn, zoals bomenrijen, andere groene, lijnvormige landschapselementen en (kleinschalige) weilanden en andere (half) open gebieden. Hierbij is tevens gelet op het aanbod van geschikt foerageergebied in de omgeving van het plangebied.

<u>Vogels met een vaste verblijfplaats</u>
Vogels met een vaste verblijfplaats worden jaarrond beschermd door de Wet natuurbescherming. Dit geldt ook voor hun functionele leefomgeving (bijlage 3). Voorbeelden van deze vogels zijn de Buizerd (*Buteo buteo*) en de Sperwer (*Accipiter nisus*). Tijdens

de quickscan is het plangebied onderzocht op de aanwezigheid van broedplaatsen van vogels met een vaste verblijfplaats en is bepaald welke gevolgen de voorgenomen plannen voor deze vogels met zich meebrengen (zoals verstoring door geluid). Ondermeer is gelet op sporen (braakballen, veren, uitwerpselen, etc), nesten (o.a. hosten en oude kraaiennesten) en waarnemingen van de betreffende vogelsoorten (geluid/zicht territorium indicerend gedrag). Tevens is bekeken of het plangebied een significant onderdeel zou kunnen zijn van de functionele leefomgeving van een vogelsoort met een vaste verblijfplaats.

Amfibieën

Uit verspreidingsgegevens van Stichting RAVON blijkt dat de Rugstreeppad (*Bufo calamita*) en Zandhagedis (*Lacerta agilis*) voorkomen in de omgeving van het plangebied. Om deze reden is tijdens het veldbezoek op 13 november beoordeeld in hoeverre het plangebied geschikt leefgebied vormt voor deze soorten. Hierbij is onder andere gelet op de aanwezigheid van geschikt voortplantingswater, een zandige, goed vergraafbare bodem, een pioniersvegetatie, een goed ontwikkelde onderwatervegetatie en/of schuilplaatsen in de vorm van stenen, stukken hout of holen.

Vissen

Het onderzoek naar beschermde vissoort,en zoals Grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*) die in de omgeving voorkomt, en andere aquatische fauna is uitgevoerd met behulp van steeknetten (deze hebben een gestrekte maaswijdte van 3 millimeter en een netgrootte van 70 x 40 centimeter). De steeknetten zijn op enige afstand van de oever in het water gestoken en met kracht naar de oever toe gehaald. Hierbij is ook door eventueel aanwezige oevervegetatie en onder kraggen geschept. Gevangen vissen en andere aquatische fauna zijn na determinatie ter plaatse weer vrijgelaten in het water waar ze vandaan kwamen.

Watergebonden ongewervelden

De streng beschermde waterslak Platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*) zou binnen het plangebied voor kunnen komen. Om de aanwezigheid van de waterslak aan te kunnen tonen, dan wel uit te kunnen sluiten, zijn de watergangen met behulp van een schepnet bemonsterd. Hierbij is het schepnet door de onderwatervegetatie gehaald en is wat bodemmateriaal meegeschept. Vervolgens zijn alle aanwezige waterslakken verzameld. Deze zijn in het veld gedetermineerd en weer teruggezet in de watergang waaruit ze kwamen.

Vaatplanten

Het merendeel van de vaatplanten die onder de bescherming van de Wet natuurbescherming valt, komt niet voor in de omgeving van het plangebied. Dit blijkt uit verspreidingsgegevens van de NDFF (telmee.nl). Omdat een groot deel van de soorten

begin maart nog niet zichtbaar zijn, is tijdens de quickscan bepaald in hoeverre het plangebied geschikt is als groeiplaats voor deze soorten. Hierbij is onder andere gelet op het type bodem dat aanwezig is binnen het plangebied en de vochtigheid van deze bodem. Aan de hand hiervan zijn de gevolgen van de plannen voor beschermde vaatplanten bepaald.

5. Resultaten

Vleermuizen

Binnen het plangebied zijn geen gebouwen en bomen aanwezig. Om deze reden kan de aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied uitgesloten worden.

Het plangebied zal wel door voornamelijk grotere vleermuissoorten, zoals de Laatvlieger (*Eptesicus serotinus*) gebruikt worden als foerageergebied. Het betreft echter geen essentieel foerageergebied: In de directe omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig.

Binnen of op de grenzen van het plangebied zijn geen essentiële vliegroutes aanwezig. Dit omdat er geen bomen binnen het plangebied staan.

Vogels met een vaste verblijfplaats

Binnen het plangebied zijn geen gebouwen of bomen aanwezig. Om deze reden kan de aanwezigheid van vogels met een vaste verblijfplaats binnen het plangebied uitgesloten worden. Tijdens het veldbezoek voor de quickscan zijn ook geen aanwijzingen gevonden dat vogels zoals Gierzwaluw (*Apus apus*) en/of Huismus (*Passer domesticus*) in de buurt van het plangebied aanwezig zijn. . Aanwezigheid van verblijfplaats kan worden uitgesloten voor deze soorten, omdat het geen essentieel leefgebied is.

Amfibieën

Uit het veldbezoek blijkt dat het plangebied geen geschikt leefgebied vormt voor de Zandhagedis (*Lacerta agilis*) en Rugstreeppad (*Epidalea calamita*). Dit omdat er binnen het plangebied geen onbegroeide zandige plekken of een waterpoel aanwezig zijn die geschikt zijn als voortplantingsplek voor deze soorten en zich binnen het plangebied geen open, zandige plekken bevinden die geschikt zijn als verblijfplaats en overwinteringslocatie. Ook algemeen voorkomende amfibieën zijn niet aanwezig in het plangebied.

Vissen

Tijdens het veldbezoek voor de quickscan zijn geen beschermde vissoorten zoals Grote modderkruiper (*Misgurnus fossilis*) aangetroffen. De oever is mogelijk wel geschikt voor de Grote modderkruiper, waardoor hier rekening mee gehouden moet worden. Tijdens intensieve bevissing is er 1 vis gevangen (tabel 1)

Tabel 1: Soort en aantal gevangen vissen in plangebied

Watergang	Soort	Aantal
Rondom plangebied	Ruisvoren	1

Watergebonden ongewervelden

Het oppervlaktewater binnen het plangebied vormt geen geschikt leefgebied voor de Platte schijfhoren (*Anisus vorticulus*). Dit omdat deze soort een voorkeur heeft voor wateren met een goede waterkwaliteit en een goed ontwikkelde onderwatervegetatie. De soort leeft vooral tussen waterplanten met drijvende bladeren, zoals Gele plomp, Waterpest en waterlelie. Een dergelijke onderwatervegetatie is niet aanwezig in de waterpoel op de grens van het plangebied. Aanwezigheid van de Platte schijfhoren binnen het plangebied kan met voldoende zekerheid uitgesloten worden. Er zijn wel algemeen voorkomende soorten aanwezig (tabel 2)

Tabel 2: Soort en aantal gevangen waterslakken

Watergang	Soort	Aantal
Rondom plangebied	Ovale poelslak	2
	Gewone poelslak	1
	Puntige blaashoren	4
	Grote diepslak	1
	Bronblaashoren	1
	Gekielde schijfhoren	2
	Vijvermossel	1
	Gewone zwanenmossel	7
	Gewone hoornschaal	1

Vaatplanten

Er zijn op 13 november geen beschermde vaatplanten aangetroffen in het plangebied, mede doordat het bloeiseizoen voorbij is. Tevens vormt het plangebied geen geschikt biotoop voor beschermde vaatplanten die in de omgeving van het plangebied voorkomen. Dit omdat deze soorten niet voorkomen in de matig tot zeer voedselrijke gronden waaruit het plangebied grotendeels bestaat. De aanwezigheid van beschermde vaatplanten binnen het plangebied kan met voldoende zekerheid uitgesloten worden.

6. Effecten, verplichtingen en aanbevelingen

Vleermuizen

De aanwezigheid van vaste verblijfplaatsen en essentiële vliegroutes van vleermuizen binnen of op de grenzen van het plangebied kan uitgesloten worden. Wel zal het plangebied door vleermuizen gebruikt worden als foerageergebied. Het gaat hier echter niet om essentieel foerageergebied; in de directe omgeving zijn voldoende geschikte foerageergebieden aanwezig. Nadelige effecten op foerageergebied van vleermuizen kunnen daarom uitgesloten worden.

Vanuit de Wet natuurbescherming bestaan er daarom geen verdere verplichtingen ten aanzien van verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen. Wel wordt aangeraden om in de toekomstige situatie het gebruik van verlichting zoveel mogelijk te beperken of om maatregelen te nemen om verstoring door verlichting zoveel mogelijk te voorkomen. Voorbeelden hiervan zijn het gebruik van vleermuisvriendelijke verlichting (amberkleurig) en armaturen die ervoor zorgen dat het licht naar beneden wordt gericht en aanplant lijnvormige elementen.

Vogels met een vaste verblijfplaats

Binnen en in de directe omgeving van het plangebied zijn geen jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vogels aangetroffen. Daarnaast maakt het plangebied geen deel uit van de functionele leefomgeving van een vogelsoort met een vaste verblijfplaats; in de directe omgeving is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Vanuit de Wet natuurbescherming bestaan er daarom geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze vogelsoorten.

Aangeraden wordt om verstorende werkzaamheden zoals hei- en rooiwerkzaamheden buiten het broedseizoen (globaal van half maart tot en met half juli)* uit te voeren. Indien dit niet mogelijk is, dient vooraf-gaand door een ecologisch deskundige bepaald te worden of er sprake is van broed-gevallen binnen of in de directe omgeving van het plangebied. Wanneer er broedgevallen binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden worden vastgesteld en er sprake zal zijn van vernietiging of verstoring met een wezenlijke invloed, kunnen de werkzaamheden pas verder gaan wanneer de jonge vogels het nest hebben verlaten. Of dit aan de orde is, kan pas vastgesteld worden na een nieuwe inspectie vlak voorafgaand aan de werkzaamheden en wanneer de planning van de werkzaamheden bekend is.

*Voor het broedseizoen geldt geen standaard periode

Amfibieën

Het plangebied is niet geschikt als leefgebied voor de Rugstreeppad. Verdere maatregelen of een ontheffing ten aanzien van deze soort zijn daarom niet nodig. Voor niet beschermde amfibieën die mogelijk voorkomen in het plangebied, zoals de Zandhagedis, (*Lacerta agilis*), Gewone pad (*Bufo bufo*) en Bruine kikker (*Rana temporaria*), wordt aangeraden om maatregelen te nemen in het kader van de zorgplicht.

Vissen

Aanwezigheid van beschermde vissoorten binnen het plangebied kan niet met voldoende zekerheid uitgesloten worden. De oevers zijn mogelijk geschikt voor de Grote modderkruiper. Omdat deze soort niet is gevangen is vervolgonderzoek alleen noodzakelijk als de watergangen in het plangebied deels of helemaal gedempt of vergraven worden. Als dit niet het geval is bestaan er voor deze soortgroep geen verdere verplichtingen vanuit de Wet natuurbescherming. Wel dienen maatregelen in het kader van de zorgplicht genomen te worden(Zie onder).

Watergebonden ongewervelden

Aanwezigheid van de Platte schijfhoren binnen het plangebied kan uitgesloten worden. Om deze reden bestaan er vanuit de Wet natuurbescherming geen verdere verplichtingen ten aanzien van watergebonden ongewervelden. Wel dienen maatregelen in het kader van de zorgplicht genomen te worden(Zie onder).

Vaatplanten

Binnen het plangebied komen geen beschermde vaatplanten voor. Vanuit de Wet natuurbescherming bestaan er daarom geen verdere verplichtingen ten aanzien van deze soortgroep. Wel dienen maatregelen in het kader van de zorgplicht genomen te worden(Zie onder).

Zorgplicht

Tenslotte geldt voor alle plant- en diersoorten (ook de onbeschermde) de zorgplicht. Deze houdt in dat mogelijke nadelige gevolgen voor planten en dieren zoveel mogelijk vermeden moeten worden. Manieren om aan de zorgplicht te voldoen zijn onder andere:

- Vlak voorafgaand aan de werkzaamheden roering in het water creëren, zodat vissen vroegtijdig het werkgebied kunnen verlaten;
- er wordt gelegenheid gegeven aan amfibieën en grondgebonden zoogdieren, die tijdens de werkzaamheden worden gevonden, te vluchten of zich te verplaatsen naar een schuilplaats buiten het bereik van de werkzaamheden. Dit

gebeurt door onder andere vegetatie of bodemmateriaal (takken, stronken, steenhopen) gefaseerd te verwijderen;

- werkzaamheden in het water worden niet uitgevoerd als er vorst is of als er ijs op het water aanwezig is;
- de werkzaamheden in het water worden bij voorkeur uitgevoerd buiten de gevoelige perioden van vissen, namelijk de voortplanting en in mindere mate de overwintering. Er wordt daarom bij voorkeur niet gewerkt in de periode maart t/m juli. De werkzaamheden worden zo veel mogelijk uitgevoerd van augustus tot en met oktober;
- het dempen van watergangen wordt in één richting en naar open water toe uitgevoerd, zodat vissen de kans krijgen om te vluchten;
- indien een geïsoleerde watergang gedempt wordt, wordt deze leeggevist door het waterniveau omlaag te brengen en zoveel mogelijk aanwezige vissen te vangen en te verplaatsen door deskundige op het gebied van vissen naar geschikte watergangen die intact blijven;
- in verband met verstoring van aanwezige dieren worden de werkzaamheden zoveel mogelijk overdag uitgevoerd.

Tijdens de bouwfase moet daarnaast rekening gehouden worden met de kans op vestiging door (beschermde) pionierssoorten, zoals de Rugstreeppad, de Kleine plevier (*Charadrius dubius*) en de Oeverzwaluw (*Riparia riparia*). De volgende maatregelen worden getroffen:

- Er wordt voorkomen dat in de broedtijd van de Oeverzwaluw steilwanden in zandlichamen op het bouwterrein aanwezig zijn. Mocht er toch sprake zijn van broedgevallen, dan wordt met de werkzaamheden gewacht totdat nestholtes niet meer in gebruik zijn;
- Voorbelast terrein kan aantrekkelijk zijn voor een soort als de Kleine plevier. Plaatsing van vlaggetjes kan het terrein minder aantrekkelijk maken. Als er sprake is van een broedgeval, dan wordt met de werkzaamheden gewacht totdat eieren uitgekomen zijn;
- Het ontstaan van poeltjes of plassen op het bouwterrein in het zomerhalfjaar (vanaf april) wordt voorkomen, zodat er geen geschikt voortplantingswater voor de Rugstreeppad aanwezig is.
- Het ontstaan van open zandige plekken op het bouwterrein in het zomerhalfjaar (vanaf april) wordt voorkomen, zodat er geen geschikt voortplantingsplek voor de Zandhagedis (*Lacerta agilis)* aanwezig is.

Referenties

Database NWC

Ravon.nl

Telmee.nl

Vlindernet.nl

Sovon.nl

Zoogdiervereniging.nl

Bijlage 1: Beschermde soorten Wet natuurbescherming

In het kader van de Wet Natuurbescherming worden alle in Europa voorkomende en in het wild levende vogels en onderstaande soorten uit overige soortgroepen beschermd:

Amfibieën
Habitatrichtlijn
Boomkikker
Geelbuikvuurpad
Heikikker
Kamsalamander
Knoflookpad
Poelkikker
Rugstreeppad
Vroedmeesterpad

Overige soorten
Alpenwatersalamander
Bruine kikker
Gewone pad
Kleine watersalamander
Meerkikker
Middelste groene kikker/bastaard kikker
Vinpootsalamander
Vuursalamander

Vissen
Habitatrichtlijn
Houting
Steur

Overige soorten
Beekdonderpad
Beekprik
Elrits
Gestippelde alver
Grote modderkruiper
Kwabaal

Zeezoogdieren
Habitatrichtlijn
Bruinvis
Bultrug
Butskop
Dwergpotvis
Gestreepte dolfijn
Dwergvinvis
Gewone dolfijn
Gewone spitsdolfijn
Gewone vinvis
Griend
Grijze dolfijn
Kleine zwaardwalvis
Narwal
Noordse vinvis
Orca
Potvis
Spitsdolfijn van gray
Tuimelaar
Walrus
Witflankdolfijn
Witsnuitdolfijn
Witte dolfijn

Vleermuizen
Habitatrichtlijn
Baardvleermuis
Bechsteins vleermuis
Bosvleermuis
Brandts vleermuis
Franjestaart
Gewone dwergvleermuis
Gewone grootoorvleermuis
Grijze grootoorvleermuis
Grote hoefijzerneus
Grote rosse vleermuis
Ingekorven vleermuis
Kleine dwergvleermuis
Kleine hoefijzerneus
Laatvlieger
Meervleermuis
Mopsvleermuis
Noordse vleermuis
Rosse vleermuis
Ruige dwergvleermuis
Tweekleurige vleermuis
Vale vleermuis
Watervleermuis

Landzoogdieren
Habitatrichtlijn
Bever
Hamster
Hazelmuis
Lynx
Noordse woelmuis
Otter
Wilde kat
Wolf

Overige soorten
Aardmuis
Boommarter
Bosmuis
Bunzing
Damhert
Das
Dwergmuis
Dwergspitsmuis
Edelhert
Eekhoorn
Egel
Eikelmuis
Gewone bosspitsmuis
Gewone zeehond
Grijze zeehond
Grote bosmuis
Haas
Hermelijn
Huisspitsmuis
Konijn
Molmuis
Ondergrondse woelmuis
Ree
Rosse woelmuis
Steenmarter
Tweekleurige bosspitsmuis
Veldmuis
Veldspitsmuis
Vos
Waterspitsmuis
Wezel
Wild zwijn
Woelrat

Kreeftachtigen
Overige soorten
Europese rivierkreeft

Weekdieren
Habitatrichtlijn
Bataafse stroommossel
Platte schijfhoren

Sporenplanten-bladmossen

Habitatrichtlijn

Geel schorpioenmos

Tonghaarmuts

Sporenplanten-varens

Habitatrichtlijn

Kleine vlotvaren

Overige soorten

Blaasvaren

Groensteel

Schubvaren

Zaadplanten

Habitatrichtlijn

Drijvende waterweegbree

Groenknolorchis

Kruipend moerasscherm

Liggende raket

Zomerschroeforchis

Overige soorten

Akkerboterbloem

Akkerdoornzaad

Akkerogentroost

Beklierde ogentroost

Berggamander

Bergnachtorchis

Blauw guichelheil

Bokkenorchis

Bosboterbloem

Bosdravik

Brave hendrik

Brede wolfsmelk

Breed wollegras

Bruinrode wespenorchis

Dennenorchis

Dreps

Echte gamander

Franjegentiaan

Geelgroene wespenorchis

Geplooide vrouwenmantel

Getande veldsla

Gevlekt zonneroosje

Glad biggenkruid

Gladde zegge

Groene nachtorchis

Groot spiegelklokje

Grote bosaardbei

Grote leeuwenklauw

Honingorchis

Kalkboterbloem

Kalketrip

Karthuizeranjer

Karwijselie

Kleine ereprijs

Kleine schorseneer

Kleine wolfsmelk

Kluwenklokje

Knollathyrus

Knolspirea

Korensla

Kranskarwij

Kruiptijm

Lange zonnedauw

Liggende ereprijs

Moerasgamander

Muurbloem

Naakte lathyrus

Naaldenkervel

Pijlscheefkelk

Roggelelie

Rood peperboompje

Rozenkransje

Ruw parelzaad

Scherpkruid

Schubzegge

Smalle raai

Spits havikskruid

Steenbraam

Stijve wolfsmelk

Stofzaad

Tengere distel

Tengere veldmuur

Trosgamander

Veenbloembies

Vliegenorchis

Vroege ereprijs

Wilde averuit

Wilde ridderspoor

Wilde weit

Wolfskers

Zandwolfsmelk

Zinkviooltje

Zweedse kornoelje

Dagvlinders

Habitatrichtlijn

Apollovlinder

Boszandoog

Donker pimpernelblauwtje

Grote vuurvlinder

Moerasparelmoer-vlinder

Pimpernelblauwtje

Tijmblauwtje

Zilverstreephooi-beestje

Overige soorten

Aardbeivlinder

Bosparelmoer-vlinder

Bruin dikkopje

Bruine eikenpage

Duinparelmoer-vlinder

Gentiaanblauwtje

Grote parelmoervlinder

Grote vos

Grote weerschijnvlinder

Iepenpage

Kleine heivlinder

Kleine ijsvogelvlinder

Kommavlinder

Sleedoornpage

Spiegeldikkopje

Veenbesblauwtje

Veenbesparel-moervlinder

Veenhooibeestje

Veldparelmoer-vlinder

Zilveren maan

Nachtvlinders

Habitatrichtlijn

Teunisbloempijl-staart

Haften

Habitatrichtlijn

Oeveraas

Libellen

Habitatrichtlijn

Bronslibel

Gaffellibel

Gevlekte witsnuitlibel

Groene glazenmaker

Mercuurwaterjuffer

Noordse winterjuffer

Oostelijke witsnuitlibel

Rivierrombout

Sierlijke witsnuitlibel

Overige soorten

Beekrombout

Bosbeekjuffer

Donkere waterjuffer

Gevlekte glanslibel

Gewone bronlibel

Hoogveenglanslibel

Kempense heidelibel

Speerwaterjuffer

Kevers

Habitatrichtlijn

Brede geelrandwaterroof-kever

Gestreepte waterroofkever

Juchtleerkever

Vermiljoenkever

Overige soorten

Vliegend hert

Reptielen

Habitatrichtlijn

Dikkopschildpad

Gladde slang

Kemp's zeeschildpad

Lederschildpad

Muurhagedis

Soepschildpad

Zandhagedis

Overige soorten

Adder

Hazelworm

Levendbarende hagedis

Ringslang

Bijlage 2: Vleermuizen en ruimtelijke ingrepen

Vleermuizen en hun leefgebied worden beschermd door de Wet Natuurbescherming. In deze wet is bepaald dat in het geval van een ruimtelijke ingreep ruim van tevoren bekeken moet worden of de ingreep nadelige invloed kan hebben op vleermuizen en hoe hiermee omgegaan moet worden.

Verblijfplaatsen
Vleermuizen maken het hele jaar door gebruik van verschillende verblijfplaatsen (o.a. in bomen en gebouwen). Vleermuisverblijfplaatsen zijn op te delen in verschillende typen: winterverblijfplaats (waar overwinterd wordt), dagkwartieren (waar de mannetjes in de kraamkolonieperiode overdag zitten, alleen of in kleine groepjes), kraamkolonies (vrouwtjes en hun jongen, vaak in grote groepen), paarverblijven (waar gepaard wordt, vaak in het najaar, soms gelijk aan de winterverblijfplaats) en tussenkwartieren (gebruikt in de periode tussen overwinteren en de zomerperiode in). Per type verblijfplaats gebruiken vleermuizen vaak meerdere verblijven waar tussen gewisseld wordt, bijvoorbeeld wanneer elders het klimaat geschikter is of om aan parasieten te ontkomen. Vleermuizen zijn wel zeer honkvast wat betreft de typen verblijven die ze gebruiken. Dit betekent dat hun verblijven belangrijk zijn voor instandhouding van de populatie en dat deze daarom beschermd worden door de wet.

Sinds mei 2009 is het Vleermuisprotocol vastgesteld. Dit is opgesteld door het Netwerk Groene Bureaus en de Zoogdiervereniging VZZ in overleg met de Dienst Landelijk Gebied (DLG) en de Gegevensautoriteit Natuur (GaN). Het protocol dient als leidraad voor het bepalen hoe en hoe vaak geïnventariseerd moet worden om te voldoen aan de wetgeving. Voor het bepalen of een gebouw of een potentieel geschikte boom van belang is als vleermuisverblijfplaats, is over het algemeen een langlopend onderzoek nodig (van april/mei t/m september/oktober) en zijn 4 tot 7 bezoeken nodig. Om onnodige vertraging te voorkomen, wordt daarom aangeraden om in de planning van de voorgenomen plannen rekening te houden met deze onderzoeksperiode.

Maatregelen ten behoeve van vleermuizen zijn nodig:

- indien sprake is van een verblijfplaats die van significant belang is of zou kunnen zijn en/of;
- indien vleermuizen aangetroffen zijn.

Er is sprake van een significant belangrijke verblijfplaats (ook wel vaste verblijfplaats genoemd, een verblijfplaats die van belang is voor een populatie) als:

- er sprake is van een kraamkolonie;
- er sprake is van een belangrijke overwinteringsplaats of paarplaats;
- er geen alternatieve verblijfplaatsen in de directe omgeving beschikbaar zijn;
- de gunstige staat van instandhouding van de (populatie van) de soort in het geding is bij het verdwijnen van de verblijfplaats.

De te nemen maatregelen moeten er voor zorgen dat verbodsbepalingen uit de Wet Natuurbescherming niet overtreden worden. Dit betekent dat er geen dieren gedood, verwond of actief verstoord mogen worden en dat in geval van significant belangrijke verblijfplaatsen deze behouden moeten blijven of anders tijdig op een goede manier vervangen dienen te worden. De functie die het leefgebied voor de betreffende populatie vervult, moet onverminderd blijven bestaan.

Om te voorkomen dat dieren gedood, verwond of actief verstoord worden, kunnen de volgende mitigerende maatregelen nodig zijn:

- niet slopen in de winterslaapperiode (in deze periode kan zelden met zekerheid worden vastgesteld dat vleermuizen afwezig zijn in een potentieel geschikt en onoverzichtelijk object, omdat ze dan ook 's nachts passief zijn. Dat maakt ze in deze periode overigens extra kwetsbaar);
- vlak voor de sloop onderzoeken of er individuen aanwezig zijn in het te slopen object. Zijn deze wel aanwezig dan geldt dat gewacht moet worden tot het dier of de dieren weg zijn.

Om zeker te weten of de mitigerende maatregelen voldoende zijn kan een ontheffing aangevraagd worden bij de provincie waarin de ingreep plaatsvindt. Een afwijzingsbrief, die stelt dat geen ontheffing nodig is, 'omdat als de voorgestelde maatregelen genomen worden er immers geen verboden overtreden worden' geldt als goedkeuring van de voorgestelde maatregelen. Zijn de maatregelen niet voldoende, dan moeten deze aangepast worden. Als dat niet mogelijk is of wanneer compenserende maatregelen nodig zijn (bijvoorbeeld aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen), is een ontheffing nodig. Deze wordt alleen verstrekt in geval van projecten waarbij sprake is van een groot openbaar belang.

Jachtgebied en vliegroutes

Naast verblijfplaatsen bestaat het leefgebied van vleermuizen ook uit foerageergebied en vliegroutes (vaak bomenrijen of waterlopen). Deze zijn ook beschermd als zij van significant belang zijn. Zij gelden als significant belangrijk indien bij aantasting de functionaliteit van de verblijfplaats(en) in het geding komt. Is dat het geval, dan zijn maatregelen nodig die dit voorkomen, anders is een ontheffing nodig. Ook hier geldt dat deze alleen verstrekt wordt in geval van projecten waarbij sprake is van een groot openbaar belang.

Bijlage 3: Vogels en ruimtelijke ingrepen

Als mitigerende maatregelen genomen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen, hoeft geen ontheffing van de Wet Natuurbescherming aangevraagd te worden. Om zeker te weten of de mitigerende maatregelen voldoende zijn en er inderdaad geen ontheffing nodig is, kan een ontheffing aangevraagd worden om de maatregelen (goed) te laten keuren. Indien goedgekeurd, wordt door de provincie een "positieve afwijzing" afge-geven.
Als geen maatregelen genomen kunnen worden om de functionaliteit van de voortplantings- en/of rust- en verblijfplaats te garanderen of wanneer compenserende maatregelen nodig zijn (bijvoorbeeld het aanbieden van alternatieve verblijfplaatsen), dient een ontheffing aangevraagd te worden op grond van een wettelijk belang uit de Vogelrichtlijn.

De aanvraag wordt beoordeeld op de volgende punten:

- Is er een wettelijk belang?
- Is er een andere bevredigende oplossing?
- Komt de gunstige staat van instandhouding in gevaar?

"Ruimtelijke inrichting en ontwikkeling" of een "dwingende reden van groot openbaar belang" gelden echter niet als een wettelijk belang. Dit betekent dat de provincie in het kader van ruimtelijke ingrepen alleen een positieve afwijzing af kan geven.

Bescherming van vogelnesten
Artikel 3.1 lid 2 uit de Wet Natuurbescherming luidt:
"Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen".

Voorafgaand en tijdens de werkzaamheden moet rekening gehouden worden met eventueel aanwezige vogelnesten. Er is sprake van een nest wanneer er nestindicatief gedrag is waargenomen en/of er een broedsel aanwezig is. Het vernielen of beschadigen van een nest is verboden. Dit geldt voor alle vogelsoorten. De meeste vogels maken echter elk broedseizoen een nieuw nest of zijn goed in staat om een nieuw nest te maken. Deze vogelnesten voor eenmalig gebruik vallen alleen onder de bescherming van de Wnb wanneer het in gebruik is (tijdens het broedseizoen). Wanneer een dergelijk nest niet in gebruik is, is geen ontheffing nodig voor het vernielen of beschadigen ervan.
Verstoring van vogels is ook verboden, maar er bestaat een uitzondering voor verstoring die niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort (artikel 3.1 lid 5 Wnb). Dit betekent dat verstoring tijdens het broedseizoen toegestaan is, mits de staat van instandhouding van de betreffende vogelsoort gewaarborgd blijft.

Een (beperkt) aantal soorten bewoont het nest permanent of keert elk jaar terug naar hetzelfde nest. Verblijfplaatsen van deze vogelsoorten zijn niet alleen beschermd wanneer ze in gebruik zijn, maar het hele jaar:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats (voorbeeld: Steenuil).

2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk zijn van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: Roek, Gierzwaluw en Huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar (voorbeeld: Ooievaar, Kerkuil en Slechtvalk).
4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: Boomvalk, Buizerd en Ransuil).

Tot slot is er nog een categorie 5: Nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Voor deze soorten is extra onderzoek nodig, ook al zijn hun nesten niet jaarrond beschermd; deze soorten zijn namelijk *wel* jaarrond beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandig-heden dat rechtvaardigen.

Hieronder de lijst met jaarrond beschermde vogelnesten:

Nesten van de volgende soorten zijn jaarrond beschermd indien ze nog in functie zijn:

Boomvalk	*Falco subbuteo*
Buizerd	*Buteo buteo*
Gierzwaluw	*Apus apus*
Grote gele kwikstaart	*Motacilla cinerea*
Havik	*Accipiter gentilis*
Huismus	*Passer domesticus*
Kerkuil	*Tyto alba*
Oehoe	*Bubo bubo*
Ooievaar	*Ciconia ciconia*
Ransuil	*Asio otus*
Roek	*Corvus frugilegus*
Slechtvalk	*Falco peregrinus*
Sperwer	*Accipiter nisus*
Steenuil	*Athene noctua*
Wespendief	*Pernis apivorus*
Zwarte wouw	*Milvus migrans*

Nesten van de volgende soorten zijn niet jaarrond beschermd (categorie 5), maar hiervan is inventarisatie wel gewenst:

Blauwe reiger	*Ardea cinerea*
Boerenzwaluw	*Hirundo rustica*
Bonte vliegenvanger	*Ficedula hypoleuca*
Boomklever	*Sitta europaea*
Boomkruiper	*Certhia brachydactyla*
Bosuil	*Strix aluco*
Brilduiker	*Bucephala clangula*
Draaihals	*Jynx torquilla*
Eider	*Somateria mollissima*
Ekster	*Pica pica*
Gekraagde roodstaart	*Phoenicurus phoenicurus*
Glanskop	*Parus palustris*
Grauwe vliegenvanger	*Muscicapa striata*
Groene specht	*Picus viridis*
Grote bonte specht	*Dendrocopos major*
Hop	*Upupa epops*
Huiszwaluw	*Delichon urbica*
IJsvogel	*Alcedo atthis*
Kleine bonte specht	*Dendrocopos minor*
Kleine vliegenvanger	*Ficedula parva*
Koolmees	*Parus major*
Kortsnavelboomkruiper	*Certhia familiaris macrodactyla*
Oeverzwaluw	*Riparia riparia*
Pimpelmees	*Parus caeruleus*
Raaf	*Corvus corax*
Ruigpootuil	*Aegolius funereus*
Spreeuw	*Sturnus vulgaris*
Tapuit	*Oenanthe oenanthe*
Torenvalk	*Falco tinnunculus*
Zeearend	*Haliaeëtus albicilla*
Zwarte kraai	*Corvus corone*
Zwarte mees	*Parus ater*
Zwarte roodstaart	*Phoenicurus ochruros*
Zwarte specht	*Dryocopus martius*

Bijlage 5 Nota Zienswijzen

Nota van Zienswijzen

Bestemmingsplan
“Ambachtsweg perceel B1977”

INHOUD

1. Inleiding
2. Zienswijzen
3. Conclusie ten aanzien van de zienswijzen

1. Inleiding

Het ontwerpbestemmingsplan ‘Ambachtsweg perceel B1977’ heeft van dinsdag 10 april 2018 tot en met 22 mei 2018 ter inzage gelegen. Gedurende de periode van terinzagelegging is er 1 zienswijze ingediend.

In hoofdstuk 2 is deze zienswijze samengevat en beantwoord. Daarnaast is ook aangegeven hoe de zienswijzen worden verwerkt in het bestemmingsplan.

Dat de zienswijze is samengevat, betekent niet dat deze slecht gedeeltelijk zijn beoordeeld. Bij de beantwoording van de zienswijzen is de volledige inhoud betrokken.

In hoofdstuk 3 is aangegeven op welke wijze de zienswijze aanleiding heeft gegeven tot aanpassing van het bestemmingsplan.

In onderstaand overzicht vindt u de indiener van de zienswijze.

Nummer	Indiener	Datum	Kenmerk
1	Hoogheemraadschap van Rijnland	25 april 2018	18.042221 DIG-977718.074949

2. Zienswijzen

In dit hoofdstuk is de ingediende zienswijze samengevat en beantwoord. Daarnaast zijn de door te voeren wijzigingen in het bestemmingsplan per zienswijze aangegeven.

Zienswijze 1. (Hoogheemraadschap van Rijnland)

a. Reclamant stelt dat het beleid van het hoogheemraadschap niet voldoende is beschreven in het ontwerpbestemmingsplan. Er wordt in de bijlage een voorstel gedaan voor de beleidstekst zoals die moet worden opgenomen.
b. Reclamant stelt dat er een watersysteem gerealiseerd moet worden waarin het water kan circuleren en door kan lopen.
c. Reclamant verzoekt om een indicatie te geven hoeveel m^2 er in de toekomst aan verharding bij komt en hoe eventuele compensatie geregeld wordt.

Reactie gemeente:

a. Het meest recente beleid zal worden overgenomen zoals in de bijlage van de zienswijze is opgenomen.
b. Momenteel is ter plaatse van de inrit geen duiker gerealiseerd, om de doorloop van het watersysteem te bevorderen kan er door initiatiefnemer een duiker worden aangelegd, echter behoort dit gedeelte niet tot het plangebied van dit bestemmingsplan.
c. In de toelichting van het bestemmingsplan wordt niet ingegaan op de m^2 van de eventuele compensatie, wel is er al een voorwaardelijke verplichting opgenomen voor de compensatie. In het hoofdstuk ‘’Water’’ van de toelichting wordt een indicatieve berekening toegevoegd van de toename van het verhard oppervlak in m^2 en het te compenseren aantal m^2 water.

3. Eindconclusie

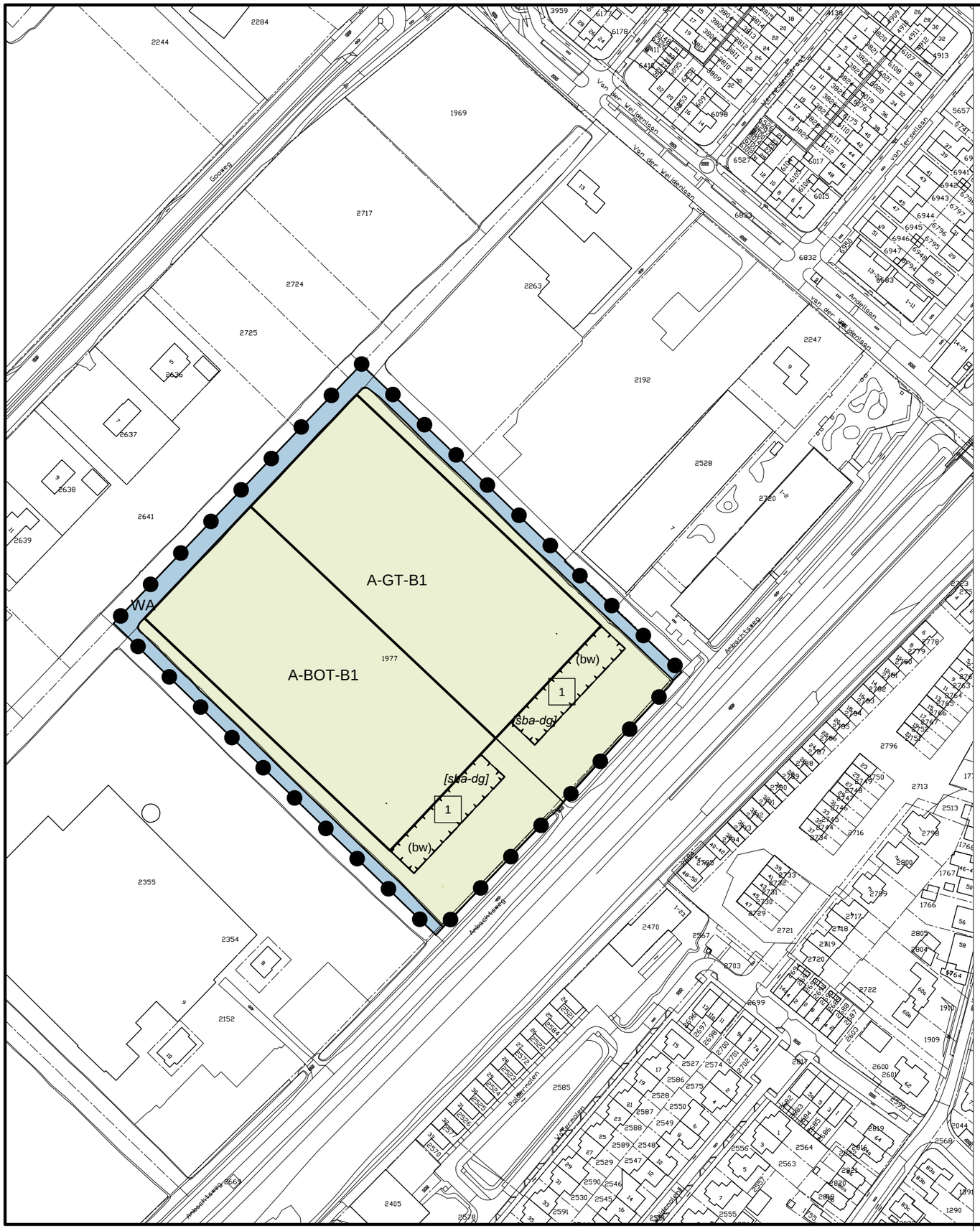
Op basis van de zienswijze worden de volgende aanpassingen in het ontwerpbestemmingsplan doorgevoerd:

- Het beleid van het Hoogheemraadschap wordt herzien en zal worden aangepast naar de tekst zoals die is opgenomen in de bijlage van de zienwijze.
- Er zal worden overwogen om een duiker te plaatsen ter plaatse van de inrit van het perceel aan de Ambachtsweg, zodat het watersysteem beter doorloopt.
- Er wordt een korte omschrijving en berekening gemaakt van het te compenseren aantal m^2 water.

Eindnoten

1. De aangehouden normen zijn gebaseerd op kengetallen uit de CROW-publicatie 317 'Kerncijfers parkeren en verkeersgeneratie'.

2. Bestemmingsplan 'Zuidplasweg 23, Zevenhuizen', gemeente Zuidplas. Toelichting ontwerp, 3 februari 2014 Agro en Food Cluster West Brabant. Achtergrondrapport verkeersgegevens PIP, 25 mei 2010. Aanmeldingsnotitie m.e.r.-beoordeling Glastuinbouw Bommelerwaard, 5 januari 2012.

A-GT-B1
A-BOT-B1
WA
1977
(bw)
1
[sba-dg]
1
(bw)
Goweg
Van der Veldenlaan
Ambachtsweg
Palmermolen
1969
2717
2724
2725
2263
2192
2247
2528
2641
2355
2354
2152
2585
2405
2470
2796
2713
2716
2721
2703
2722
2564
2563
2555
2556
2527
2574
2586
2575
2528
2550
2587
2588
2549
2589
2548
2529
2547
2590
2546
2530
2545
2591
2600
2601
1909
1910
2044
2568
1290
1291
2778
2779
2780
2781
2782
2783
2784
2785
2786
2787
2788
2789
2790
2791
2792
2793
2794
2795
2796
2797
2798
2799
2800
2801
2802
2803
2804
2805
2806
2807
2808
2809
2810
2811
2812
2813
2814
2815
2816
2817

Plangebied

Plangrens

Enkelbestemmingen

- A-BOT-B1 — Agrarisch - Bollenteelt - Bollenzone 1
- T — Tuin
- W — Wonen

Dubbelbestemmingen

- WR-A2 — Waarde - Archeologie 2

Gebiedsaanduidingen

- overige zone - Hogeveensepolder

Bouwvlakken

- bouwvlak

Maatvoeringen

- 6/9 — maximum goothoogte (m) / maximum bouwhoogte (m)

Vastgesteld

OVERLEG	
TERINZAGELEGGING ONTWERP	
VASTGESTELD	
GEWIJZIGD	
DATUM PLOT	22-5-2018
USER	GJacobson

Gemeente Noordwijkerhout

Bestemmingsplan

Ambachtsweg, perceel B1977

IDN	NL.IMRO.0576.BP10542-0003
WERKNR.	617.161.91
SCHAAL	1:2000
DATUM	24 mei 2018
GETEKEND	gj
FORMAAT	A3
PROJECTMAP	J:\617\161\91\3 Projectresultaat\verbeelding\dwg
BESTAND	RO-BP-61716191-VB-TOTAAL-VA1.dwg
BLAD	. 2

N

KuiperCompagnons

Ruimtelijke Ordening, Stedenbouw, Architectuur, Landschap BV
City & Regional Planning, Urban Design, Architecture, Landscape

Postadres: Postbus 13042 3004 HA Rotterdam
Bezoekadres: Van Nelleweg 3042 3044 BC Rotterdam
Telefoon: 010 433 00 99

E-mail: kuiper@kuiper.nl
Internet: www.kuiper.nl

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-17-45251
INT-18-87782

Datum
02 juli 2018

Opgesteld door
Intern

Bestemd voor
Gemeenteraad

Afschrift aan

Bijlage(n)

Interne memo

Onderwerp: Notitie plattelandswoning Herenweg

Aanleiding
In de Hoogeveense polder is het de wens om de Polder van de Toekomst te realiseren. In de polder wordt een verbetering van de structuur nagestreefd, dan wel gerealiseerd, om de identiteit van de bollen en bloemen in de streek te benadrukken. De structuurverbetering moet leiden tot een duurzame productietuin die bedrijfsmatig goed te exploiteren is en past bij de maat en schaal in de Duin- en Bollenstreek. Het landschap van de Hogeveensepolder dient aantrekkelijk te zijn voor de mensen die er wonen en werken maar ook voor recreatie en toerisme.
Om dit mogelijk te maken heeft de Greenport Ontwikkelmaatschappij enkele overeenkomsten gesloten met agrarische bedrijven - die momenteel in de polder gevestigd zijn - om te verplaatsen.

Vraagstelling raadscommissie Ruimte en Wonen dd. 20-06-2018
Naar aanleiding van het voorstel om bestemmingsplan Ambachtsweg perceel B1977 vast te stellen is door de commissie een vraag gesteld over de percelen die Weijers en De Koning achterlaten.
De vraag is waarom de resterende woningen op de bedrijfsterreinen van Weijers en De Koning op de Herenweg geen zogenaamde ‘plattelandswoningen’ worden.

Beantwoording
De Wet Plattelandswoningen is in het leven geroepen om een mogelijkheid te creëren voor niet agrariërs om een agrarische bedrijfswoning te bewonen. De wet heeft als doel om de leegstand op het platteland te helpen voorkomen.
De definitie van een plattelandswoning is als volgt:

> *“Een bedrijfswoning, behorend tot of voorheen behorend tot een landbouwinrichting, die op grond van het bestemmingsplan, de beheersverordening of, indien met toepassing van artikel 2.12, eerste lid, van het bestemmingsplan of de beheersverordening is afgeweken, de omgevingsvergunning door een derde bewoond mag worden, wordt met betrekking tot die inrichting voor de toepassing van deze wet en de daarop berustende bepalingen beschouwd als onderdeel van die inrichting tenzij of krachtens deze wet anders is bepaald.”*

<u>Uitleg wetsartikel</u>
De plattelandswoning is de oplossing voor een situatie waarin een derde de bedrijfswoning bewoont zonder dat deze een band heeft met het bijbehorende agrarisch bedrijf. Indien ter plaatse geen volwaardig agrarisch bedrijf meer aanwezig is, biedt de functie plattelandswoning dan ook geen uitkomst voor de bewoning door derden.

<u>Casus Weijers en De Koning</u>
Met de verplaatsing van de bedrijven van Weijers en De Koning wordt de kern van de Hoogeveense polder opengemaakt. Mede hierdoor wordt de Polder van de Toekomst mogelijk gemaakt.
Door verplaatsing van de bedrijven van Weijers en De Koning – en daarmee het verdwijnen van het bouwvlak ‘agrarisch bedrijf’ – is geen sprake meer van een bedrijfswoning. De overgrote meerderheid van de percelen wordt toegevoegd aan het bollenareaal waarmee de open polder gerealiseerd wordt.
Op de locatie van de woningen wordt voldaan aan alle richtlafstanden met betrekking tot geluid- en milieuhinder.

<u>Greenport Ontwikkelmaatschappij</u>
De regelgeving betreft de plattelandswoning wordt onder de aandacht gebracht van de Greenport Ontwikkelmaatschappij (GOM).

Mededeling raadscommissie R en W d.d. 20 juni 2018

Ondanks eerdere uitgesproken verwachtingen van het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft de Raad van State nog steeds geen definitief advies uitgebracht aan de Minister over het 'Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet 16e tranche'. Dit besluit is een algemene maatregel van bestuur die de Crisis- en herstelwet wijzigt. Aangezien het omgevingsplan Bavo hierop anticipeert, moet ik u weer melden dat het er naar uit ziet dat uw raad ook op 5 juli a.s. niet tot vaststelling van het omgevingsplan Bavo kan overgaan.

Zelfs indien de Raad van State op zeer korte termijn advies uitbrengt aan de minister, is het nog de vraag of de Minister en Koning tekenen voor het reces dat ingaat op 6 juli en duurt tot en met 3 september 2018.

Minister Ollongren, verantwoordelijk voor betaalbare woningen en een goede leefomgeving, roept gemeenten op om het bouwtempo te versnellen. Wij willen hieraan ook graag ons steentje bijdragen. Het frustreert me als portefeuillehouder volkshuisvesting dan ook enorm dat we niet kunnen doorpakken juist nu met smart wordt gewacht op de komst van de nieuwbouwwoningen op het Bavo-terrein.

Om de vertraging zo klein mogelijk te houden, vraag ik uw raad of er bereidheid is om een extra raadsvergadering in te lassen zodra de 16e tranche is gepubliceerd in de Staatscourant, waardoor deze wet in werking treedt. Wij onderzoeken ook of het mogelijk is dat u als raad op 5 juli het omgevingsplan vaststelt, onder voorwaarde van de inwerkingtreding van de wet. Maar ook dan hebben we te maken met de agenda van de minister..

Een verdere vertraging in het planologische proces zal betekenen, dat de eerder afgegeven planning zal doorschuiven. Om u een indruk te geven: stel dat de wet direct na het reces van de Tweede Kamer gepubliceerd wordt en dan dus in werking treedt, uw raad op 27 september in de reguliere raadsvergadering besluit over het plan, de provincie akkoord gaat in oktober, dan kan het plan ter inzage worden gelegd gedurende 6 weken, waarbij beroep mogelijk is. We zijn dan al in december. De aanbesteding voor bijvoorbeeld de verbindingsweg kan daarna plaatsvinden, waarna in het eerste kwartaal van 2019 tot uitvoering kan worden overgegaan.

De ontwikkelingscombinatie Novaform/Trebbe gaat overigens gewoon verder met de voorbereidingen, maar is voor de realisatie van de woningen en de werkzaamheden daaraan voorafgaand zoals het terrein bouwrijp maken afhankelijk van de inwerkingtreding van het omgevingsplan.

Gemeente Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-16-38658
Raad-17-79570

Opgesteld door
Jolanda Jansen

Raadsvoorstel

Onderwerp: Omgevingsplan Bavoterrein en aanverwante stukken

Voorgesteld raadsbesluit (beslispunten)
1. Bekrachtigen van het m.e.r.-beoordelingsbesluit zoals vastgesteld door het college op 19 december 2017.
2. Met betrekking tot de ingekomen zienswijzen op het beeldkwaliteitsplan, spelregelkaart en het Omgevingsplan Bavoterrein een beslissing te nemen over de Nota van Beantwoording zienswijzen ontwerpomgevingsplan Bavoterrein.
3. Vaststellen Spelregelkaart voor het Bavoterrein.
4. Gewijzigd vaststellen Beeldkwaliteitsplan voor het Bavoterrein.
5. Vaststellen beleidsregels behorend bij het Omgevingsplan Bavoterrein, bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in GML-bestand NL.IMRO.0576.BR201800001, maar die geen deel uitmaken van het omgevingsplan zelf.
6. Met inachtneming van het gestelde onder 1 tot en met 5 het omgevingsplan Bavoterrein op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening, bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in GML-bestand NL.IMRO.0576.OP201600001 met de bijbehorende bestanden zowel analoog als digitaal gewijzigd vast te stellen, mede inhoudende het voornemen om hogere waarden voor geluid ten behoeve van wegverkeerslawaai te verlenen op grond van artikel 7c, lid 9, onder c Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet.
7. Geen exploitatieplan, zoals bedoeld in artikel 6.12 lid 2 onder a van de Wet ruimtelijke ordening, voor het Omgevingsplan Bavoterrein vast te stellen.

Samenvatting
De ingekomen zienswijzen op het ontwerpomgevingsplan Bavoterrein zijn samengevat en voorzien van een antwoord in de Nota van beantwoording zienswijzen omgevingsplan Bavoterrein. Sommige ingediende zienswijzen geven aanleiding om het omgevingsplan gewijzigd vast te stellen.

Aanleiding
In verband met de transformatie naar woningbouwlocatie heeft het Chw (Crisis- en hertelwet) Ontwerpomgevingsplan Bavoterrein gedurende zes weken ter inzage gelegen, van 29 november 2017 tot en met 9 januari 2018. Daarnaast heeft ook een gewijzigde spelregelkaart en een gewijzigd beeldkwaliteitsplan (zoals besproken in de commissie R&W van september 2017) ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn zijn 15 zienswijzen ingekomen. In verband met het op 19 december 2017 genomen m.e.r.-beoordelingsbesluit is het Ontwerpomgevingsplan Bavoterrein opnieuw ter inzage gelegd, van 24 januari tot en met 6 maart 2018. Gedurende deze termijn zijn 2 zienswijzen ingekomen.

Context / (juridisch) kader / wettelijke grondslag
In de commissie R&W van 13 september 2017 is het eindverslag van de inspraakreacties op het voorontwerpomgevingsplan Bavoterrein besproken. De ingediende inspraakreacties gaven aanleiding om de spelregelkaart/het beeldkwaliteitsplan (beide op 30 juni 2016 door uw raad vastgesteld) en het omgevingsplan aan te passen. De aangepaste spelregelkaart, aangepaste beeldkwaliteitsplan en het ontwerpomgevingsplan zijn gedurende zes weken ter inzage gelegd. Het aangevulde ontwerpomgevingsplan is in verband met het genomen m.e.r.-beroordelingsbesluit nogmaals zes weken ter inzage gelegd.

Arhi-toezicht
Besluit is onder voorbehoud van goedkeuring door Gedeputeerde Staten **nee**

Doelstelling en beoogd effect
Doelstelling en beoogd resultaat
Het omgevingsplan Bavoterrein, inclusief de spelregelkaart en het beeldkwaliteitsplan en de beleidsregels vaststellen, zodat het Bavoterrein kan worden getransformeerd tot woningbouwlocatie.

Argumenten
1.1 De ingekomen zienswijzen, van beide terinzage termijnen, zijn samengevat en voorzien van een antwoord in de 'Nota van beantwoording'. De ingekomen zienswijzen geven aanleiding het omgevingsplan deels gewijzigd vast te stellen. Daarnaast zijn nog enkele ambtshalve wijzigingen aangebracht. Deze wijzigingen zijn opgesomd in hoofdstuk 6 van de nota van beantwoording.

Kanttekeningen & belangenafwegingen
--

Financiële consequenties
--

Juridische consequenties (& Verbonden Partijen)
Na gewijzigde vaststelling zal het omgevingsplan opnieuw ter inzage worden gelegd en zijn belanghebbenden (zij die eerder een zienswijze hebben ingediend of alle belanghebbende als het gericht is tegen een gewijzigd onderdeel) in de gelegenheid beroep aan te tekenen bij de Raad van State. Het instellen van beroep heeft geen schorsende werking.

Communicatie
Voortraject
Op meerdere momenten in het proces zijn omwonenden betrokken geweest.

Factor-C sessie **n.v.t.**
Motivering Factor-C sessie
Reguliere communicatie (intern & extern)

Formele inspraakprocedure
In het kader van het voorontwerpomgevingsplan heeft een formele inspraakronde plaatsgevonden. Naar aanleiding van het vooroverleg en de inspraakreacties zijn wat wijzigingen aangebracht. Hierna is het ontwerpomgevingsplan ter inzage gelegd, waarbij iedereen in de gelegenheid is gesteld een zienswijze in te dienen.

Planning en evaluatie
Na vaststelling zal het omgevingsplan gedurende zes weken ter inzage worden gelegd. Met ingang van de dag na die waarop de beroepstermijn afloopt treedt het omgevingsplan in werking. Tenzij binnen de beroepstermijn een verzoek om voorlopige voorziening is gedaan.

Bijlage(n):
1) meegestuurd: Nota van beantwoording, Z-18-45950, IN-18-83986

2) ter inzage gelegd: - ingekomen zienswijzen, Z-18-45950, Naw lijst
- omgevingsplan Bavoterrein, beleidsregels Bavoterrein, Z-16-38658, div nummers.

Noordwijkerhout, 17 april 2018 ,
burgemeester en wethouders,

T. Heijsteeg	drs. G. Goedhart
secretaris	burgemeester

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Raad-18-83809
Z-16-38658

Agendapunt

Raadsbesluit

Onderwerp: Crisis- en herstelwet Omgevingsplan Bavoterrein

De raad van de gemeente Noordwijkerhout,

Overwegende dat:

- Op 19 december 2017 door het college, op basis van de aanmeldnotitie Bavoterrein ingestemd is met de eindconclusie dat voor het plan geen milieueffectrapportage opgesteld hoeft te worden en dat dit m.e.r.-beoordelingsbesluit is bekendgemaakt.
- De aangepaste spelregelkaart en het aangepaste beeldkwaliteitsplan voor iedereen ter inzage zijn gelegd.
- Dat het Ontwerpomgevingsplan Bavoterrein op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening juncto afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht gedurende zes weken, van 29 november 2017 tot en met 9 januari 2018, voor iedereen ter inzage heeft gelegen, welke tervisielegging op de voorgeschreven wijze is bekend gemaakt;
- Dat van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen gebruik is gemaakt;
- Dat in verband met het hiervoor genoemde genomen m.e.r.-beoordelingsbesluit het aangevulde Ontwerpomgevingsplan Bavoterrein gedurende zes weken, van 24 januari tot en met 6 maart 2018, opnieuw voor iedereen ter inzage is gelegd.
- Dat ook gedurende deze termijn van de mogelijkheid gebruik is gemaakt om zienswijzen in te dienen.
- Dat alle ingekomen zienswijzen zijn samengevat en voorzien van een antwoord in de “Nota van beantwoording zienswijzen ontwerpomgevingsplan Bavoterrein”
- Dat de ingediende zienswijzen deels aanleiding hebben gegeven het omgevingsplan aan te passen.
- Dat hogere waarden voor geluid ten behoeve van wegverkeerslawaai op grond van artikel 7c, lid 9, onder c van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet onderdeel uitmaken van het Omgevingsplan Bavoterrein.

gelezen het advies van de burgemeester en wethouders van 17 april 2018,

besluit:

1. Bekrachtigen van het m.e.r.-beoordelingsbesluit zoals vastgesteld door het college op 19 december 2017.
2. De “Nota van beantwoording zienswijzen ontwerpomgevingsplan Bavoterrein” met de samenvatting van de zienswijzen en de gemeentelijke reactie vast te stellen.
3. De Spelregelkaart voor het Bavoterrein vast te stellen.
4. Het Beeldkwaliteitsplan voor het Bavoterrein gewijzigd vast te stellen.
5. De beleidsregels behorend bij het Ommgevingsplan Bavoterrein, bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in GML-bestand NL.IMRO.0576. BR201800001, maar die geen deel uitmaken van het omgevingsplan zelf, vast te stellen.
6. Met inachtneming van het gestelde onder 1 tot en met 5 het Omgevingsplan Bavoterrein op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening, bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in GML-bestand NL.IMRO.0576.OP201600001 met de bijbehorende bestanden zowel analoog als digitaal gewijzigd vast te stellen, mede inhoudende het voornemen

om hogere waarden voor geluid ten behoeve van wegverkeerslawaai te verlenen op grond van artikel 7c, lid 9, onder c Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet.

7. Geen exploitatieplan, zoals bedoeld in artikel 6.12 lid 2 onder a van de Wet ruimtelijke ordening, voor het Omgevingsplan Bavoterrein vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 31 mei 2018.

mr. drs. C.B.H. Heusingveld	drs. G. Goedhart
griffier	voorzitter

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer

Nota van beantwoording zienswijzen Ontwerpomgevingsplan Bavoterrein

17 april 2018

Inhoud

1. INLEIDING 3

2. MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID 4

3. ZIENSWIJZEN INGEDIEND TUSSEN 29 NOVEMBER 2017 EN 9 JANUARI 2017 5

4. ZIENSWIJZEN INGEDIEND TUSSEN 24 JANUARI EN 7 MAART 2017 6

5. BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN 7

5.1 Zienswijze 1 (registratienummer IN-18-81798) 7

5.2 Zienswijze 2 (registratienummer IN-18-81802) 8

5.3 Zienswijze 3 (registratienummer IN-17-18-81804) 9

5.4 Zienswijze 4 (registratienummer IN-18-81812) 10

5.5 Zienswijze 5 (registratienummer IN-18-81814) 12

5.6 Zienswijze 6 (registratienummer IN-18-81827) 16

5.7 Zienswijze 7 (registratienummer IN-18-81831) 19

5.8 Zienswijze 8 (registratienummer IN-18-81764) 20

5.9 Zienswijze 9 (registratienummer IN-18-81870) 21

5.10 Zienswijze 10 (registratienummer IN-18-81873) 25

5.11 Zienswijze 11 (registratienummer IN-18-81875) 29

5.12 Zienswijze 12 (registratienummer IN-18-81916 en IN-18-82462) 31

5.13 Zienswijze 13 (registratienummer IN-18-81942) 34

5.14 Zienswijze 14 (registratienummer IN-18-81975) 40

5.15 Zienswijze 15 (registratienummer IN-18-83141) 41

5.16 Zienswijze 16 (registratienummer IN-18-83761) 42

5.17 Zienswijze 17 (registratienummer IN-18-83818) 45

6. TOTAALOVERZICHT/CONCLUSIE 53

6.1 Aanpassingen naar aanleiding van zienswijzen 53

6.2 Ambtshalve wijzigingen 53

1. Inleiding

Het ontwerpomgevingsplan voor het Bavoterrein maakt de transformatie mogelijk van de voormalige psychiatrische inrichting Sint Bavo tot een hoogwaardige woonwijk. Het Bavoterrein beslaat een groot gedeelte van het noordwesten van de kern Noordwijkerhout. Aan de noordzijde wordt het terrein begrensd door de ‘t Hoogtlaan. De oostelijke begrenzing van het plangebied bestaat uit de Langevelderweg. De Zeestraat en Victoriberg vormen de zuidelijke grens van het plangebied. Aan de westzijde wordt het plangebied begrensd door gronden met een agrarische bestemming.

Het ontwerpomgevingsplan biedt de mogelijkheid om, over een periode van maximaal 20 jaar, 700 woningen in het plangebied te bouwen. Op die manier wordt het Bavoterrein op een organische en adaptieve manier getransformeerd tot een hoogwaardige woonwijk. Daarnaast biedt het ontwerpomgevingsplan, binnen bepaalde kaders, mogelijkheden tot herontwikkeling van het monumentale Bavo hoofdgebouw en bedrijfsbebouwing aan de Victoriberg.

2. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De maatschappelijke uitvoerbaarheid van het ontwerpomgevingsplan dat de transformatie van het Bavoterrein mogelijk maakt is geregeld door het ontwerp van het omgevingsplan, op grond van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening, in de periode van 29 november 2017 tot en met 9 januari 2018 ter inzage te leggen.

Om belanghebbenden in staat te stellen om te reageren op de aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling en bijbehorend besluit is het ontwerpomgevingsplan in de periode van 24 januari tot en met 6 maart opnieuw ter inzage gelegd. In deze versie van het ontwerpomgevingsplan is tevens een technische wijziging in de digitaal gepubliceerde versie van het plan doorgevoerd.

Tijdens beide perioden van terinzagelegging kon eenieder reageren op het ontwerpomgevingsplan.

3. Zienswijzen ingediend tussen 29 november 2017 en 9 januari 2017

Tijdens de periode van terinzagelegging die liep van 29 november 2017 tot en met 9 januari 2018 zijn veertien zienswijzen ingediend. Alle zienswijzen zijn tijdens de periode van terinzagelegging ingediend en daarmee ontvankelijk. Alle zienswijzen worden in behandeling genomen en beantwoord. Alle zienswijzen worden separaat beantwoord in hoofdstuk 5. Iedere zienswijze is voorzien van een uniek kenmerk. Dat kenmerk is weergegeven in onderstaande tabel en betreft het gemeentelijke postregistratienummer (genoemd in de ontvangstbevestiging).

Vanwege privacywetgeving zijn de inspraakreacties niet voorzien van NAW-gegevens maar wordt er verwezen naar het registratienummer, zoals vermeld in de ontvangstbevestiging. Alle zienswijzen worden anoniem beantwoord. Zienswijzen zijn samengevat en niet als bijlage bij dit document gevoegd. De registratienummers zijn opgenomen in navolgende tabel. De zienswijze met nummer 1 wordt als eerste beantwoord. De zienswijze met nummer 14 wordt als laatste behandeld.

Nummer	Registratienummer
1	IN-18-81798
2	IN-18-81802
3	IN-18-81809
4	IN-18-81812
5	IN-18-81814
6	IN-18-81827
7	IN-18-81831
8	IN-18-81764
9	IN-18-81870
10	IN-18-81873
11	IN-18-81875
12	IN-18-81916
13	IN-18-81942
14	IN-18-81975

De zienswijze met registratienummer IN-18-81916 is aangevuld met een brief met registratienummer IN-18-82462. De zienswijze en aanvulling worden gezamenlijk behandeld in hoofdstuk 5.

4. Zienswijzen ingediend tussen 24 januari en 7 maart 2017

Tijdens de periode van terinzagelegging die liep van 24 januari tot en met 6 maart 2018 zijn 3 zienswijzen ingediend. Alle zienswijzen zijn tijdens de periode van terinzagelegging ingediend en daarmee ontvankelijk. Alle zienswijzen worden in behandeling genomen en beantwoord. Alle zienswijzen worden separaat beantwoord in hoofdstuk 5. Iedere zienswijze is voorzien van een uniek kenmerk. Dat kenmerk is weergegeven in onderstaande tabel en betreft het gemeentelijke postregistratienummer (genoemd in de ontvangstbevestiging).

Vanwege privacywetgeving zijn de zienswijzen niet voorzien van NAW-gegevens maar wordt er verwezen naar het registratienummer, zoals vermeld in de ontvangstbevestiging. Alle zienswijze worden anoniem beantwoord. Zienswijzen zijn samengevat en niet als bijlage bij dit document gevoegd. De registratienummers zijn opgenomen in navolgende tabel. De zienswijze met nummer 1 wordt als eerste beantwoord.

De zienswijzen die tussen 29 november 2017 en 9 januari 2018 ingediend zijn, hoefden in deze twee zienswijzenperiode niet opnieuw ingediend te worden om beantwoord te worden. Alle ingediende zienswijzen die ontvankelijk zijn, ongeacht wanneer zij in een van de twee zienswijzenperiode ingediend zijn, worden beschouwd als zienswijzen op het ontwerpomgevingsplan. Daarom worden de zienswijzen die tussen 24 januari en 6 maart 2018 ingediend zijn, doorgenummerd vanaf zienswijze 15. De zienswijze met nummer 15 wordt als eerste behandeld. De zienswijze met nummer 17 wordt als laatste behandeld.

Nummer	Registratienummer
15	IN-18-83141
16	IN-18-83761
17	IN-18-83818

5. Beantwoording zienswijzen

5.1 Zienswijze 1 (registratienummer IN-18-81798)

Opmerking

A

De indiener van de zienswijze (provincie Zuid-Holland) geeft aan dat onvoldoende duidelijk is of het ontwerpomgevingsplan in overeenstemming is met het provinciaal beoordelingskader. Concreet wenst de indiener van de zienswijze meer inzicht in de gevolgen die de verkeersgeneratie als gevolg van de transformatie van het Bavoterrein en de aanleg van de ontsluitingsweg heeft voor de aansluiting van de Herenweg op de N206. Het is voor de verkeersafwikkeling op de N206 van belang om te weten wat de toekomstige ritproductie is die door de plannen voor het Bavoterrein op de N206 veroorzaakt. Voor de indiener van de zienswijze is het uitgangspunt dat die plannen niet mogen leiden tot verkeersproblemen op de N206. Indiener wenst hier duidelijkheid over bij vaststelling van het omgevingsplan.

Reactie gemeente

A

Door de ontwikkelingen van het Bavoterrein in Noordwijkerhout zal meer verkeer gebruik maken van de aanvoerroutes naar het Bavoterrein, waaronder de nieuwe verbindingsweg. Over het algemeen heeft dit geen verkeersproblemen tot gevolg.

Op wegvakniveau is de N206 tussen Sassenheim en Noordwijk een aandachtspunt: in de autonome situatie is de I/C-verhouding hier groter dan 0,8 (wat duidt op potentiële filevorming). Door het toevoegen van het verkeer van en naar het Bavoterrein wordt de intensiteit hier groter, waardoor de kans op vertraging hier tijdens de spitsperiodes toeneemt. Er ontstaan hier geen nieuwe structurele verkeersproblemen, maar er is wel kans op verminderde verkeersafwikkeling tijdens piekmomenten.

De N206 tussen Noordwijkerhout en Sassenheim zal na volledige ontwikkeling van het Bavoterrein tijdens de ochtendspits in de plansituatie de grenswaarde voor een I/C-verhouding benaderen, namelijk een waarde van 0,8. Er is echter geen sprake van structurele verkeersproblemen, daarmee is de situatie aanvaardbaar.

Op kruispuntniveau blijkt dat de verkeersafwikkeling op de nieuwe rotondes in de verbindingsweg en op de kruisingen van de N206 met de Herenweg acceptabel is en er geen grote wachtrij ontstaat. De wachttijden blijven onder de 20 seconden. Een wachttijd van meer dan 20 seconden wordt als ongewenst beschouwd omdat een dergelijke wachttijd verkeersonveilig gedrag uit kan lokken. Bijlage 5 bevat meer informatie over het voorgaande.

Het bovenstaande wordt nader toegelicht in de memo ‘Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout’. Deze memo wordt als bijlage bij de toelichting op het omgevingsplan gevoegd. Daarnaast wordt informatie uit deze memo verwerkt in de toelichting op het omgevingsplan.

Aanpassing omgevingsplan

Toelichting	*Aanvullen toelichting met informatie uit memo ‘Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout’.*
Bijlage bij toelichting	*Toevoegen memo ‘Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout’.*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

5.2 Zienswijze 2 (registratienummer IN-18-81802)

Opmerking

A

De indiener van de zienswijze spreekt zijn dank uit voor het aanbrengen van de groenstrook op de spelregelkaart (verzoek ingediend als inspraakreactie op het voorontwerpomgevingsplan). Indiener verzoekt nu om de desbetreffende groenstrook (conform het eerdere verzoek) 25 meter breed te maken.

B

Tevens verzoekt inspreker tot het laten staan van de huidige bomen.

Reactie gemeente

A

In de huidige situatie is er een, overigens niet dicht beboste, groenstrook aanwezig die tot het CAT-gebouw loopt. In reactie op een verzoek van inspreker (ingediend als inspraakreactie op het voorontwerpomgevingsplan) is er een groenstrook van 5 meter opgenomen op de spelregelkaart. Een bredere strook is hier niet gewenst.

B

De bestaande groenstructuur op het Bavoterrein is een kernkwaliteit die zoveel als mogelijk is behouden zal worden. Dit geldt echter niet voor de groenvoorziening/bosschages achter de Zeestraat. Wel blijft de onder A bedoelde groenstrook aanwezig, daarmee is de situatie aanvaardbaar.

Aanpassing omgevingsplan

Toelichting	*Geen*
Bijlagen bij toelichting	*Geen*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

5.3 Zienswijze 3 (registratienummer IN-17-18-81804)

Opmerking

A

Indiener constateert dat tussen de Langevelderweg en de nieuw te bouwen woningen een groenzone komt te liggen. Indiener vraagt of het klopt of het bouwen van woningen op gronden met de functie 'Groen' uitgesloten is?

B

Indiener constateert dat de beleidsregels bij het omgevingsplan afzonderlijk, maar ook tegelijkertijd door de gemeenteraad gewijzigd kunnen worden, zonder dat daarmee het gehele omgevingsplan wordt gewijzigd. Volgens indiener leidt dit tot vaagheid en onduidelijkheid.

C

Indiener geeft aan niet tegen de voorgestelde bebouwing te zijn, maar wel moeite te hebben met de wijze van communiceren van de gemeente.

Reactie gemeente

A

In de functie 'Groen' zoals voorzien tussen de Langevelderweg en de nieuw te bouwen woningen is de bouw van woningen uitgesloten.

B

Het is aan de gemeenteraad om het plan en de bijbehorende beleidsregels vast te stellen. Het is ook uitsluitend aan de gemeenteraad om de beleidsregels te wijzigen. Verwijzingen naar beleidsregels zijn door de Raad van State toegestaan. Los van het omgevingsplan kunnen de beleidsregels dus worden aangepast, dit is een bewuste keus van de wetgever. De vaststelling van nieuw beleid is niet appellabel.

C

Vanaf 2003 staat de herontwikkeling van het Bavoterrein vrijwel jaarlijks op de agenda van de jaarlijkse ledenvergadering van de wijkvereniging De Boekhorst. Gedurende de jaren zijn diverse presentaties gegeven. Daarnaast zijn er twee avonden georganiseerd waarbij één voor de direct aangrenzende bewoners die hiervoor huis-aan-huis een uitnodiging hebben ontvangen. Op 21 april 2016 is er, door de heren Koekkoek, Bond en Schouwenaars, een bezoek gebracht aan het gebied. Daarnaast hebben er diverse individuele overleggen met bewoners plaatsgevonden. Ook zijn er in februari 2017 twee avonden voor omwonenden (deel zuid en deel noord Langevelderweg) georganiseerd waarbij er een toelichting is gegeven op de bezonningsstudies. Op 30 augustus 2017 hebben bewoners van de Langevelderweg op ambtelijk niveau een gesprek gehad over de plannen voor het Bavoterrein. Die plannen zijn op 18 september ook besproken in een gesprek tussen bewoners van de Langevelderweg en het gemeentebestuur. Via het pad van inspraak op het voorontwerp- en ontwerpomgevingsplan is in het voorjaar van 2017 en eind 2017/begin 2018 wederom een mogelijkheid geboden om te reageren op de plannen. De gemeente is op basis van het voorgaande van mening dat de gemeente tot op heden uitvoerig communiceert over de plannen voor het Bavoterrein, naast de wettelijke verplichtingen tot het bieden van de gelegenheid van inspraak.

Aanpassing omgevingsplan

Toelichting	*Geen*
Bijlagen bij de toelichting	*Geen*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

5.4 Zienswijze 4 (registratienummer IN-18-81812)

Opmerking

A

De indiener van de zienswijze geeft aan overlast te hebben ondervonden van de sloop van gebouwen op het Bavoterrein. Indiener geeft ook aan dat deze overlast leidde tot inkomstenderving. Indiener vreest voor nieuwe overlast en daarmee samenhangende inkomstenderving als gevolg van de bouw van 700 woningen verdeeld over een aantal jaar. Indiener vraagt hoe de gemeente indiener tegemoet kan komen in de mogelijke inkomstenderving.

B

Indiener geeft aan dat de onderneming van indiener op een zandplaat staat. Daardoor kan er niet geheid worden in verband met de kans op het optreden van scheurvorming/andere schade. Daarom vraagt indiener zich af hoe de bouw gerealiseerd wordt.

C

Indiener geeft aan dat de communicatie met bewoners summier is en dat op sommige vragen een ontwijkend antwoord gegeven wordt. Tevens geeft indiener aan dat op de vragen die indiener gesteld heeft geen passend antwoord ontvangen is.

D

Het plan heeft een looptijd van 20 jaar. De inspreker geeft aan dat dit zorgt voor 20 jaar bouwverkeer, geluidoverlast, trillingen, onveilige verkeersituaties en dat dit bedreigend is voor het voortbestaan van de onderneming van indiener.

Reactie gemeente

A

De indiener wijst op aspecten van uitvoering van het plan. Het Bavoterrein wordt fasegewijs bebouwd. Dit betekent niet dat er 20 jaar overlast is van bouwverkeer, geluid, trillingen en onveilige verkeerssituaties. Voor het bouwverkeer wordt een ontsluitingsroute aangelegd, die tevens fungeert als centrale ontsluitingsroute voor het overige verkeer. Het gebied is groot. Overlast is plaatselijk en overschrijdt in de meeste gevallen de grenzen van het plangebied niet. Op voorhand wordt niet verwacht dat de realisatie van woningbouw tot een dusdanige overlast zal leiden dat in redelijkheid deze bestemming niet kan worden toegekend.

Indien de indiener van mening is dat planschade wordt geleden, bestaat de mogelijkheid om op basis van artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening een verzoek om tegemoetkoming in de planschade in te dienen zodra het bestemmingsplan onherroepelijk is. Het omgevingsplan Bavoterrein is een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte en valt ook onder dit artikel. Onafhankelijk onderzoek zal uitwijzen of dit verzoek terecht is. Voor de beoordeling van planschade wordt een vergelijk gemaakt met water in het oude planologische regime mogelijk was en wat het nieuwe planologische regime mogelijk maakt. De feitelijke bebouwing is hier niet aan de orde. Op voorhand wordt niet verwacht dat de realisatie tot een dusdanige aantasting zal leiden dat deze bestemming in redelijkheid niet kan worden toegekend.

B

De indiener wijst op een aspect van de uitvoering van het plan. Voordat er gebouwd gaat worden vindt er eerst een onderzoek plaats waar en hoe de woningen onderheid gaan worden. Er wordt hierbij rekening gehouden met de effecten van het heien op bestaande bebouwing. Voor schade ontstaan tijdens de sloop- dan wel bouwwerkzaamheden is een aannemer verzekerd (CAR-verzekering). Hiertoe zal vaak (afhankelijk van de verzekering) voorafgaand aan de werkzaamheden een opnamerapport (schouwrapporten) van de omliggende woningen worden gemaakt. Eventuele schade die wordt geclaimd naar aanleiding van de werkzaamheden wordt bekeken in relatie tot deze opnamerapporten.

De funderingsmethode wordt in overleg met een constructeur en op basis van nader onderzoek bepaald.

C
Vanaf 2003 staat de herontwikkeling van het Bavoterrein vrijwel jaarlijks op de agenda van de jaarlijkse ledenvergadering van de wijkvereniging De Boekhorst. Gedurende de jaren zijn diverse presentaties gegeven. Daarnaast zijn er twee avonden georganiseerd waarbij één voor de direct aangrenzende bewoners die hiervoor huis-aan-huis een uitnodiging hebben ontvangen. Op 21 april 2016 is er, door de heren Koekkoek, Bond en Schouwenaars, een bezoek gebracht aan het gebied. Daarnaast hebben er diverse individuele overleggen met bewoners plaatsgevonden. Ook zijn er in februari 2017 twee avonden voor omwonenden (deel zuid en deel noord Langevelderweg) georganiseerd waarbij er een toelichting is gegeven op de bezonningsstudies. Op 30 augustus 2017 hebben bewoners van de Langevelderweg op ambtelijk niveau een gesprek gehad over de plannen voor het Bavoterrein. Die plannen zijn op 18 september ook besproken in een gesprek tussen bewoners van de Langevelderweg en het gemeentebestuur. Via het pad van inspraak op het voorontwerp- en ontwerpomgevingsplan is in het voorjaar van 2017 en eind 2017/begin 2018 wederom een mogelijkheid geboden om te reageren op de plannen. De gemeente is op basis van het voorgaande van mening dat de gemeente tot op heden uitvoerig communiceert over de plannen voor het Bavoterrein, naast de wettelijke verplichtingen tot het bieden van de gelegenheid van inspraak.

D
Zie onder A.

Aanpassing omgevingsplan

Toelichting	*Geen*
Bijlagen bij de toelichting	*Geen*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

5.5 Zienswijze 5 (registratienummer IN-18-81814)

Opmerking

A
De indiener van de zienswijze geeft aan dat de communicatie met bewoners van de Langevelderweg ontwijkend is en dat op vragen onvoldoende geantwoord werd.

B
Indiener geeft aan dat in de bouwvelden aan de Langehorst gestapelde woningen gesitueerd kunnen worden. Indiener geeft aan dat de informatie over wat er op de Langehorst gebouwd kan worden onduidelijk is voor wat betreft de overlast als gevolg van de verkeerssituatie en voor wat betreft het parkeren.

C
Indiener vraagt zich af of er in de bouwvelden van de Langehorst voorzien wordt in een ondergrondse parkeergarage. Daarnaast vraagt indiener zich af of er richting de Langevelderweg voorzien wordt in parkeervoorzieningen aan de voor- of achterzijde van het gebouw?

D
Indiener vraagt zich ook af hoeveel woningen er op de Langehorst komen en hoeveel geluidoverlast/luchtvervuiling er ontstaan?

E
De indiener vraagt zich af waarom de voorgestelde sociale huurwoningen niet worden vervangen door koop- of huurappartementen. Volgens indiener krijgt de nieuwbouw daarmee een mooier aanzicht en wordt verloedering tegen gegaan. Indiener wijst op de ontwikkeling van Puyckendam als positief voorbeeld.

F
Voorts geeft indiener aan dat een appartementencomplex/huurwoningen tegenover het huis van indiener leiden tot waardevermindering van het huis.

G
Indiener geeft aan dat de woning van indiener op een zandplaat staat. Daardoor kan er niet geheid worden in verband met de kans op het optreden van scheurvorming/andere schade. Daarom vraagt indiener zich af hoe de bouw gerealiseerd wordt.

H
Tevens geeft indiener aan veel overlast te zullen gaan ondervinden van de bouwwerkzaamheden.

I
Indiener constateert dat het plan flexibiliteit biedt en vraagt zich daarom af waarom appartementencomplexen dan niet op een andere locatie dan Langehorst gerealiseerd kunnen worden in het plangebied.

J
Door de flexibiliteit die het plan biedt is zekerheid voor de bewoners van de woningen aan de Langevelderweg ver te zoeken.

K
Tot slot geeft indiener aan dat de bouw van de woningen over een periode van maximaal 20 jaar zal leiden tot een toename van verkeersbewegingen. Daardoor is volgens indiener de veiligheid in het geding.

Reactie gemeente

A

Vanaf 2003 staat de herontwikkeling van het Bavoterrein vrijwel jaarlijks op de agenda van de jaarlijkse ledenvergadering van de wijkvereniging De Boekhorst. Gedurende de jaren zijn diverse presentaties gegeven. Daarnaast zijn er twee avonden georganiseerd waarbij één voor de direct aangrenzende bewoners die hiervoor huis-aan-huis een uitnodiging hebben ontvangen. Op 21 april 2016 is er, door de heren Koekkoek, Bond en Schouwenaars, een bezoek gebracht aan het gebied. Daarnaast hebben er diverse individuele overleggen met bewoners plaatsgevonden. Ook zijn er in februari 2017 twee avonden voor omwonenden (deel zuid en deel noord Langevelderweg) georganiseerd waarbij er een toelichting is gegeven op de bezonningsstudies. Op 30 augustus 2017 hebben bewoners van de Langevelderweg op ambtelijk niveau een gesprek gehad over de plannen voor het Bavoterrein. Die plannen zijn op 18 september ook besproken in een gesprek tussen bewoners van de Langevelderweg en het gemeentebestuur. Via het pad van inspraak op het voorontwerp- en ontwerpomgevingsplan is in het voorjaar van 2017 en eind 2017/begin 2018 wederom een mogelijkheid geboden om te reageren op de plannen. De gemeente is op basis van het voorgaande van mening dat de gemeente tot op heden uitvoerig communiceert over de plannen voor het Bavoterrein, naast de wettelijke verplichtingen tot het bieden van de gelegenheid van inspraak.

B

In het deelplan Langehorst is om diverse redenen gekozen voor wat meer bouwlagen. Het terrein ligt relatief gezien lager dan de omgeving. Door de grotendeels reeds aanwezige bebossing bestaat de mogelijkheid om de bebouwing in Langehorst in een groene omgeving te plaatsen en het bouwvolume te onttrekken aan het zicht van de Langevelderweg. Door het hoogteverschil met het omliggende terrein heeft dit deel van het gebied een gunstigere uitgangspositie voor een hogere bouwhoogte.

Ten aanzien van het verkeer geldt dat de Langevelderweg iets ten noorden van de Troelstralaan ‘geknipt’ wordt zodra de verbindingsweg tussen de Langevelderweg en de Herenweg gereed is. In het omgevingsplan wordt in artikel 8 met een voorwaardelijke verplichting de aanleg van de verbindingsweg geborgd. Na het aanbrengen van die knip kan gemotoriseerd verkeer (met uitzondering van hulpdiensten) geen gebruik meer maken van de Langevelderweg als verbinding tussen het centrum en het buitengebied van Noordwijkerhout. Verkeer dat de nieuwe woningen aan de Langevelderweg op het Bavoterrein als bestemming heeft, moet gebruik maken van de hoofdontsluitingsweg van het Bavoterrein en vervolgens de weg (nabij het bestaande Kastanjelaantje op het Bavoterrein) naar de bouwvlakken in rijden.

Voor alle bouwvlakken aan de Langevelderweg geldt dat in de bouwvlakken voorzien moet worden in de volledige parkeerbehoefte van de te bouwen woningen, dit is geborgd in artikel 8 van het omgevingsplan. De bij het omgevingsplan gehanteerde parkeernormen (beleidsregel 7) zijn daarbij leidend. Waar feitelijk in de parkeerbehoefte zal worden voorzien, wordt bepaald bij het uitwerken van het plan voor dit deelgebied

C

Voor parkeren onder de gebouwen is een aparte aanduiding (B4P) op de spelregelkaart opgenomen. Deze aanduiding is niet opgenomen ter plaatse van het bouwvlakken van de Langehorst. Er wordt dus met het omgevingsplan Bavoterrein geen parkeergarage aan de Langehorst mogelijk gemaakt.

D

Op het Bavoterrein mogen maximaal 700 woningen gebouwd worden, zie daarvoor artikel 8.3 onder b van het omgevingsplan. Hoeveel woningen in de verschillende deelgebieden gebouwd mogen worden, is niet bepaald. Er is wel middels de beleidsregels een bandbreedte bepaald. Het is aan de ontwikkelaar om tijdens de transformatie van het Bavoterrein de exacte aantallen binnen deze bandbreedte te bepalen.

Uit de onderzoeken die in het kader van het opstellen van het omgevingsplan uitgevoerd zijn, blijkt dat de ontwikkeling van het Bavoterrein niet leidt tot overschrijding van de wettelijke normen voor luchtkwaliteit en geluid.

E
Gemeenten hebben een wettelijke verplichting om huur- en koopwoningen in de sociale sector te realiseren. De locatie van de sociale woningen wordt niet bepaald in het omgevingsplan. Het is dus niet noodzakelijk zo dat alle sociale huurwoningen in het deelgebied 'Langehorst' gerealiseerd worden. Ook huur-/koopappartementen kunnen in de op Langehorst voorziene bebouwing gerealiseerd worden.

F
Indien de indiener van mening is dat planschade wordt geleden, bestaat de mogelijkheid om op basis van artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening een verzoek om tegemoetkoming in de planschade in te dienen zodra het bestemmingsplan onherroepelijk is. Het omgevingsplan Bavoterrein is een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte en valt ook onder dit artikel. Onafhankelijk onderzoek zal uitwijzen of dit verzoek terecht is. Voor de beoordeling van planschade wordt een vergelijk gemaakt met water in het oude planologische regime mogelijk was en wat het nieuwe planologische regime mogelijk maakt. De feitelijke bebouwing is hier niet aan de orde. Op voorhand wordt niet verwacht dat de realisatie tot een dusdanige aantasting zal leiden dat deze bestemming in redelijkheid niet kan worden toegekend.

G
De indiener wijst op een aspect van de uitvoering van het plan. Voordat er gebouwd gaat worden vindt er eerst een onderzoek plaats waar en hoe de woningen onderheid gaan worden. Er wordt hierbij rekening gehouden met de effecten van het heien op bestaande bebouwing. Voor schade ontstaan tijdens de sloop- dan wel bouwwerkzaamheden is een aannemer verzekerd (CAR-verzekering). Hiertoe zal vaak (afhankelijk van de verzekering) voorafgaand aan de werkzaamheden een opnamerapport (schouwrapporten) van de omliggende woningen worden gemaakt. Eventuele schade die wordt geclaimd naar aanleiding van de werkzaamheden wordt bekeken in relatie tot deze opnamerapporten.

De funderingsmethode wordt in overleg met een constructeur en op basis van nader onderzoek bepaald.

H
De voorziene 700 woningen worden over een periode van maximaal 20 jaar gebouwd. Het is echter voorstelbaar dat de gehele woningbouw in een kortere periode dan 20 jaar plaatsvindt, waardoor de eventuele overlast ook minder lang duurt.

Zelfs als de transformatie van het Bavoterrein 20 jaar duurt, betekent dat niet dat er gedurende 20 jaar overlast is van bouwverkeer, geluid, trillingen en onveilige verkeerssituaties. Voor het bouwverkeer wordt een ontsluitingsroute aangelegd, die tevens fungeert als centrale ontsluitingsroute voor overig verkeer. Het gebied is groot. Overlast is plaatselijk en overschrijdt in de meeste gevallen de grenzen van het plangebied niet.

I
Het omgevingsplan maakt het mogelijk om binnen de kaders die gesteld worden door het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart in te spelen op de actuele woningbehoefte. Dat betekent dat binnen de gestelde kaders de bouw van diverse woningtypen en –segmenten mogelijk is. Wat er uiteindelijk in de bouwvlakken aan de Langevelderweg gerealiseerd gaat worden hangt af van de vragen op de woningmarkt. Het is dus niet vastgelegd dat er op de bouwvlakken aan de Langevelderweg appartementencomplexen gebouwd gaan worden, de bouw van grondgebonden rijwoningen is hier ook mogelijk.

J
Het klopt dat het omgevingsplan meer flexibiliteit biedt als het gaat om de vraag waar welke woningtypen (in verschillende prijsklassen) gebouwd mogen worden op het Bavoterrein. In hoofdstuk 2 van de regels van het omgevingsplan worden echter directe en indirecte regels geformuleerd waar de ontwikkelaar van het terrein zich aan moet houden. Directe regels worden door het omgevingsplan zelf uitgelegd (bijvoorbeeld: er mogen niet meer dan 700 woningen gebouwd worden). Indirecte regels worden nader uitgelegd door de beleidsregels

bij het omgevingsplan. Alle relevante indirecte en directe regels moeten in acht worden genomen. Het plan biedt daarmee wel degelijk zekerheid voor omwonenden, alleen de vorm waarin deze zekerheid gegoten is anders dan die van een ‘regulier’ bestemmingsplan. De mogelijkheid tot het kunnen opnemen van meer flexibiliteit in het op te stellen plan is een bewuste keus van de wetgever geweest.

K
Zowel tijdens als na de bouw van woningen verloopt het grootste gedeelte van de verkeersbewegingen van en naar het Bavoterrein via de nieuwe verbindingsweg (tussen de Langevelderweg en de Herenweg) en de hoofdontsluitingsweg op het Bavoterrein. In de Langevelderweg wordt ten noorden van de Troelstralaan een ‘knip’ aangebracht (zie onder B) waardoor de verkeersbewegingen op het gedeelte van de Langevelderweg waar veel woningen aan staan afnemen. De nieuwe wegen worden ingericht volgens de principes van ‘duurzaam veilig’ (ontwerprichtlijnen voor zo veilig mogelijk wegen). Door het nemen van deze maatregelen is de verkeersveiligheid niet in het geding.

Met betrekking tot de verbindingsweg tussen de Langevelderweg en de Herenweg geldt verder dat de verkeersveiligheid op de verbindingsweg voldoet als de basisprincipes van Duurzaam Veilig in acht zijn genomen. Dat is het geval. Door de kruispunten van de verbindingsweg met de Langevelderweg en de Herenweg uit te voeren als rotondes wordt de verkeersveiligheid verder verbeterd. Dit omdat rotondes minder conflictpunten kennen dan voorrangskruisingen. Het voorgaande wordt ook toegelicht in de memo ‘Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout’. Deze memo wordt als bijlage bij de toelichting op het omgevingsplan gevoegd. Daarnaast wordt informatie uit deze memo verwerkt in de toelichting op het omgevingsplan.

Aanpassing omgevingsplan

Toelichting	*Aanvullen toelichting met informatie uit memo ‘Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout’.*
Bijlagen bij de toelichting	*Toevoegen memo ‘Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout’.*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

5.6 Zienswijze 6 (registratienummer IN-18-81827)

Opmerking

A

De persoon die de zienswijze indient geeft aan dat de aanleg van de noordelijke ontsluitingsweg van het Bavoterrein leidt tot overschrijding van de voorkeurswaarde van 48 dB op in ieder geval twee zijden van de woning. Een ophoging van de geluidnorm is daardoor noodzakelijk. Indiener geeft ook aan dat aan de zuidzijde van de woning van indiener (de zijde van het sportterrein) de geluidnorm overschreden wordt door de aanleg van de ontsluitingsweg. Aan de oostzijde wordt de geluidnorm overschreden door de reconstructie van de Herenweg. Indiener geeft aan dat dit zorgt voor een dubbele extra geluidbelasting voor de woning van indiener.

In aanvulling op het voorgaande geeft indiener aan dat aan de zuidzijde van de woning een buitenverblijfsruimte is gesitueerd. Hier zijn de voordeur en openslaande deuren naar de woonkamer aanwezig.

Indiener vraagt zich af of er ruimte beschikbaar is voor het nemen van maatregelen ter beperking van de geluidoverlast als de uiterste geluidnormen worden overschreden. Dit omdat het geluidonderzoek aangeeft dat het niet mogelijk is om bij de weg geluidwerende maatregelen te nemen en dat maatregelen duur zijn.

B

Indiener wenst schriftelijke bevestiging van de afspraken die gemaakt worden over het nemen van geluidwerende maatregelen.

C

Indiener vraagt zich tevens af of er, mits er niet voldoende ruimte is voor het nemen van geluidwerende maatregelen, wel ruimte is voor het nemen van maatregelen ter voorkomen van lichthinder in de woning van indiener.

D

Indiener wenst schriftelijke bevestiging van de afspraken die gemaakt worden over het nemen van maatregelen ter voorkoming van lichthinder.

E

Indiener is van mening dat de kap van de bomen langs de toekomstige ontsluitingsweg leidt tot aantasting van de groene omzoming van het Bavoterrein. Indiener ziet de ontsluitingsweg en de bomen als onderdeel van het Bavoterrein en wijst op de herplantplicht die voor het Bavoterrein geldt. Indiener verzoekt daarnaast om herstel van de groene omzoming.

F

Indiener is van mening dat het tracé van de bouwweg op dit moment geen verkeersbestemming heeft en daarom in strijd is met het bestemmingsplan.

G

Tevens is indiener van mening dat de ontsluitingsweg dicht bij het sportpark komt te liggen. Dit is volgens indiener niet goed voor de gezondheid van de sporters. Daarnaast ligt de weg volgens indiener zo dicht bij een skatepark dat de veiligheid van de gebruikers van het skatepark in het geding is.

H

Tot slot geeft indiener aan zich niet te kunnen vinden in de aantasting van een historisch duin als gevolg van de aanleg van de ontsluitingsweg.

Reactie gemeente

A

Ter beperking van geluidoverlast worden geluidwerende voorzieningen in de woning aangebracht, conform het akoestisch onderzoek (SGS Search, projectnummer: 28.17.00138.1, datum: 28 november 2017). Uit dat onderzoek blijkt dat uitvoering van deze maatregelen technisch mogelijk is. De uitkomsten van het onderzoek worden opgevolgd. De wettelijke grenzen voor geluidbelasting worden overigens niet overschreden. Indiener is akkoord met de voorgestelde maatregelen.

B

Met de indiener worden nog schriftelijke afspraken gemaakt over de feitelijk te nemen maatregelen. Nagegaan wordt of toepassing van geluidsmaatregelen aan de bron (in combinatie met bouwkundige) aanpassing leidt tot minder geluidsoverlast en een beperking van de bouwkundige maatregelen.

C

Er is ruimte om maatregen tegen lichthinder te nemen. De maatregelen zijn afgestemd met indiener en indiener is akkoord. De maatregelen worden zorgvuldigheidshalve genomen.

D

Ter voorkoming van lichthinder zal zorgvuldigheidshalve een scherm worden geplaatst. Daartoe is een voorstel uitgewerkt en aan de indiener voorgelegd.

E

Voor het kappen van bomen bestaan in artikel 12 van het omgevingsplan twee regimes: een voor het Bavoterrein waar de woningbouw plaatsvindt en een voor de ontsluitingsweg. Het eerste regime kent een zwaardere herplantplicht dan het tweede regime. Op de kap van de bedoelde bomen is het laatste (lichtere) regime van toepassing. Herplant van bomen zal plaatsvinden na realisatie van de ontsluitingsweg.

F

De bouwweg, ten behoeve van de werkzaamheden voor het sportpark, is gelegen op gronden die in de bestemmingsplannen “Boekhorst” en “Buitengebied 2015” bestemd zijn als ‘Groen’, ‘Sport’ en ‘Verkeer’. Op deze gronden is de aanleg van wegen/verhardingen toegestaan. Daarmee kan de bouwweg op deze gronden aangelegd worden.

G

Uit het luchtkwaliteitsonderzoek dat uitgevoerd is in het kader van het opstellen van het omgevingsplan (en dat als bijlage bij de toelichting op het omgevingsplan is gevoegd) blijkt dat de gezondheid op en om het sportpark niet in het geding is. De verbindingsweg heeft daarnaast geen negatief effect op de veiligheid op het sportpark. Ook het skatepark is veilig te bereiken. De oversteek naar het skatepark komt in de definitieve situatie (ver) voor de rotonde te liggen.

H

Begin 2017 is er een archeologisch onderzoek gedaan door IDDS Archeologie. IDDS Archeologie adviseert om vervolgonderzoek uit te voeren in de vorm van een archeologische begeleiding in de gebieden waar de werkzaamheden reiken tot in de archeologische lagen. Bij deze gebieden hoort het historische duintje. Dit heeft als doel de aan- of afwezigheid van archeologische vindplaatsen uit alle perioden vast te stellen en eventueel aanwezige archeologische resten te documenteren. Op 20 april 2017 is door de gemeenteraad besloten dat afgraving van de duinen acceptabel is. De afgraving van de duinen heeft inmiddels onder archeologische begeleiding plaatsgevonden.

Aanpassing omgevingsplan

Toelichting	*Geen*
Bijlagen bij toelichting	*Geen*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

5.7 Zienswijze 7 (registratienummer IN-18-81831)

A
De indiener geeft aan vernomen te hebben dat door de aanleg van de noordelijke ontsluitingsweg van het Bavoterrein de mogelijkheid bestaat dat wegens de aanleg van een rotonde bij de Herenweg de oprit van de woning aan de Herenweg 29 in het geding komt. Indiener geeft aan dat deze oprit van belang is om het achterliggende land te bereiken. Indiener maakt kenbaar dat het daarom van belang is dat de oprit bij de woning aan de Herenweg 29 goed en ruim aansluit op de Herenweg. Voor indiener is onduidelijk of deze goede en ruime aansluiting met de plannen voor de rotonde te realiseren is. Als dat niet het geval is, dan verzoekt indiener om een uitrit die aansluit op de nieuwe ontsluitingsweg te realiseren.

Reactie gemeente
A
In overleg met de indiener van de zienswijze zal de ontsluiting van de woning aan de Herenweg 29 worden verplaatst direct naast de bestaande bedrijfsontsluiting.

Aanpassing omgevingsplan

Toelichting	*Geen*
Bijlagen bij de toelichting	*Geen*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

5.8 Zienswijze 8 (registratienummer IN-18-81764)

Opmerking

A

Indiener (Liander) maakt kenbaar eigenaar te zijn van een gasdrukmeet- en regelstation aan de Tulpstraat in het plangebied. Dit station ligt in de functie ‘Woongebied’. Indiener is van mening dat in de planregels niet is aangegeven dat de nutsvoorzieningen toegestaan zijn. Daarom verzoekt indiener tot het op de verbeelding aanduiden van het gasdrukmeet- en regelstation met de functieaanduiding ‘nutsvoorziening’ en de bijbehorende veiligheidscontour.

Reactie gemeente

A

In het omgevingsplan zijn nutsvoorzieningen direct toegestaan. Nutsvoorzieningen worden in het omgevingsplan namelijk gezien als een bouwwerk, geen gebouw zijnde. De bouw van dit soort bouwwerken is toegestaan in artikel 8.3 (vergunningplichten activiteit bouwen) van het ontwerpomgevingsplan. De tabel in artikel 8.3, lid a, sub b (na herschrijving sub a) onder 1 van het ontwerpomgevingsplan noemt overigens al de bouwhoogte van nutsvoorzieningen. Het plan verzet zich daarmee niet tegen de bouw of aanwezigheid van nutsvoorzieningen.

Nutsvoorzieningen en de bijbehorende veiligheidszones worden niet aangeduid in het omgevingsplan. Uiteraard wordt bij toetsing van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de (gedeeltelijke) transformatie van het Bavoterrein rekening gehouden met nutsvoorzieningen en eventuele veiligheidscontouren.

Voorts geldt dat in het Besluit omgevingsrecht (Bijlage 2, hoofdstuk 2, artikel 2, lid 18 onder a.) is bepaald dat voor de bouw van nutsvoorzieningen met een maximale bouwhoogte van 3 meter en een maximale oppervlakte van 15 vierkante meter geen omgevingsvergunning is vereist.

Aanpassing omgevingsplan

Toelichting	*Geen*
Bijlagen bij de toelichting	*Geen*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

5.9 Zienswijze 9 (registratienummer IN-18-81870)

Opmerking

A
Indiener vraagt om toelichting waarom er gekozen is voor het samenvatten van de inspraakreactie die indiener op het voorontwerpomgevingsplan heeft gegeven?

B
Indiener vraagt tevens hoe hoog de groenblijvende bomen in de groenstrook aan de Langevelderweg worden? Daarnaast wil indiener van de gemeente een schriftelijke garantie ontvangen dat de huidige bomen aan de Langevelderweg blijven staan.

C
Indiener wenst een garantie dat er op het Bavoterrein grondig flora- en faunaonderzoek plaatsvindt voor er veranderingen aan de huidige situatie op het Bavoterrein plaatsvinden. Indiener is van mening dat dergelijk onderzoek door de gemeente uitgevoerd moet worden en dat dit niet over moet worden gelaten aan een projectontwikkelaar.

D
Verder vraagt indiener op welke gronden de gemeente kan besluiten om zo maar op een stuk bos/groen dat nooit bebouwd is geweest te gaan bouwen? Indiener vraagt zich ook af of dit legitiem is?

E
Indiener stelt dat de indicatie van de hoogteligging van het maaiveld van het bouwveld Langehorst 2 incorrect is. Indiener verwijst naar de nota van beantwoording van inspraak- en vooroverlegreacties waarin gesproken wordt van een maaiveld dat nagenoeg even hoog is als het maaiveld op de omliggende bouwvelden. Indiener verwacht een concrete en feitelijke indicatie van de hoogteligging van het maaiveld van bouwveld Langehorst 2.

F
Indiener vraagt wat de consequenties van bouwwerkzaamheden voor de eigendommen van indiener zijn en indiener vraagt of er geheid gaat worden.

G
Indiener vraagt wat de formule 35-35-30 betekent?

H
Indiener vraagt of wegen langs bouwvelden of naar bouwvelden toe gelden als bebouwing.

I
Indiener vraagt of de groenstrook aan de Langevelderweg in het plangebied van het groen in de bouwvelden afgetrokken wordt.

J
Indiener vraagt of de parkeergelegenheid bij de bebouwing aan de Langehorst als bebouwd gebied of als groen geldt.

K
Indiener vraagt of parkeervoorzieningen onder de bebouwing in de bouwvelden aan de Langehorst gelden als een bouwlaag.

L
Indiener verwijst naar de nota van inspraak en overleg bij de spelregelkaart en het beeldkwaliteitsplan van 1 juni 2016. Indiener is van mening dat een door indiener gestelde vraag in deze nota onbeantwoord is gebleven. Deze vraag was of er aanplant en behoud van groenblijvende bomen van minimaal 13 meter hoog plaatsvindt in de groenstrook aan de Langevelderweg.

M
Indiener vraagt hoe hoog de bomen grenzend aan de Langevelderweg worden.

N
Indiener vraagt waarom Langehorst een van de dichtsbebouwde gebieden in het plangebied wordt.

O
Indiener vraagt waarom de gemeente niet reageert op aangetekende brieven die indiener op 21 augustus 2017 en 17 november 2017 verzonden heeft.

Reactie gemeente
A
Het samenvatten van inspraakreacties zorgt voor overzicht, waar mogelijk uniformering van gelijkluidende reacties en voor een overzichtelijke weergave van de ingekomen reacties en de wijze waarop deze beantwoord zijn. Vaste rechtspraak is dat artikel 3:46 van de Awb zich er niet tegen verzet dat zienswijzen samengevat worden weergegeven. Dat niet op ieder argument ter ondersteuning van een zienswijze afzonderlijk is ingegaan, is op zichzelf geen aanleiding voor het oordeel dat het bestreden besluit niet voldoende is gemotiveerd. Van belang is dat bezwaren of argumenten in de overwegingen zijn betrokken.

B
De bestaande bomen op het gedeelte van het Bavoterrein dat grenst aan de Langevelderweg zullen zoveel mogelijk blijven staan. Indien er bomen gekapt moet worden, dan geldt een herplantplicht (zie artikel 12 van het omgevingsplan). Nieuw aan te planten bomen zullen van soorten zijn die een vergelijkbare hoogte hebben als de bestaande bomen op het gedeelte van het Bavoterrein dat grenst aan de Langevelderweg.

C
Flora- en faunaonderzoek vindt plaats bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor werkzaamheden op het Bavoterrein en betreft een wettelijke verplichting. Aangezien het terrein gefaseerd ontwikkeld kan worden, is het aannemelijk dat er meerdere onderzoeken uitgevoerd worden. Flora- en faunaonderzoeken moeten voldoen aan de richtlijnen die voor die onderzoeken gelden en worden in het kader van de behandeling van de aanvraag van een omgevingsvergunning getoetst door het bevoegd gezag. In de toelichting op het omgevingsplan zijn paragrafen opgenomen over aanvullend onderzoek naar uilen en buizerds. Tijdens die onderzoeken zijn geen uilen, buizerdnesten of jaarrond beschermde vogels in het plangebied aangetroffen.

D
Het omgevingsplan maakt de voorgenomen werkzaamheden op het Bavoterrein mogelijk. Op grond van de Wet ruimtelijke ordening mag de gemeente dergelijke plannen maken. Overigens was er op het Bavoterrein in het verleden (toen het nog in gebruik was als psychiatrische inrichting) al bebouwing aanwezig.

E
De Langevelderweg ligt op een hoogte van 2,42 meter boven NAP. Het bouwveld Langehorst 02 ligt op een hoogte van 0,65 meter boven NAP. De andere bouwvelden van de Langehorst hebben een vergelijkbare hoogteligging als het bouwveld Langehorst 02.

F
Indien de indiener van mening is dat planschade wordt geleden, bestaat de mogelijkheid om op basis van artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening een verzoek om tegemoetkoming in de planschade in te dienen zodra het bestemmingsplan onherroepelijk is. Het omgevingsplan Bavoterrein is een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte en valt ook onder dit artikel. Onafhankelijk onderzoek zal uitwijzen of dit verzoek terecht is. Voor de beoordeling van planschade wordt een vergelijk gemaakt met water in het oude planologische regime mogelijk was en wat het nieuwe planologische regime mogelijk maakt. De feitelijke bebouwing is hier niet aan de orde. Op voorhand wordt niet verwacht dat de realisatie tot een

dusdanige aantasting zal leiden dat deze bestemming in redelijkheid niet kan worden toegekend.

De indiener wijst op een aspect van de uitvoering van het plan. Voordat er gebouwd gaat worden vindt er eerst een onderzoek plaats waar en hoe de woningen onderheid gaan worden. Er wordt hierbij rekening gehouden met de effecten van het heien op bestaande bebouwing. Voor schade ontstaan tijdens de sloop- dan wel bouwwerkzaamheden is een aannemer verzekerd (CAR-verzekering). Hiertoe zal vaak (afhankelijk van de verzekering) voorafgaand aan de werkzaamheden een opnamerapport (schouwrapporten) van de omliggende woningen worden gemaakt. Eventuele schade die wordt geclaimd naar aanleiding van de werkzaamheden wordt bekeken in relatie tot deze opnamerapporten.

De funderingsmethode wordt in overleg met een constructeur en op basis van nader onderzoek bepaald.

G
De formule 35/35/30 staat voor het maximale percentage van een bouwveld dat bebouwd mag worden (35% van de totale oppervlakte van een bouwveld), het maximale percentage van een bouwveld dat niet bebouwd, maar wel verhard mag worden (35% van de totale oppervlakte van een bouwveld) en het minimale percentage van een bouwveld dat bedoeld is voor groenvoorzieningen en te handhaven bomen (minimaal 30% van een bouwveld). Dat betekent dat woningen als onderdeel van de eerste 35% gerekend worden, stoepen, wegen en parkeervoorzieningen zijn onderdeel van de tweede 35% en groenvoorzieningen en bomen zijn onderdeel van de laatstgenoemde 30%.

H
De wegen langs of naar bouwvelden gelden niet als bebouwd oppervlak. Deze wegen maken onderdeel uit van het niet-bebouwde, maar wel verharde oppervlak dat in een bouwveld aanwezig mag zijn. Wegen zijn dus onderdeel van de tweede 35% zoals bedoeld onder G.

I
De groenstrook op het gedeelte van het Bavoterrein dat aan de Langevelderweg grenst wordt niet van de bouwvelden afgetrokken.

J
De spelregelkaart stelt dat tussen de bouwvelden van de Langehorst en de Langevelderweg een bosstrook moet liggen die minimaal 15 meter breed is. Daarnaast moet tussen de verschillende bouwvelden een bosstrook van mimimaal 10 meter breed zitten. Deze bosstroken zijn geen onderdeel van de bouwvelden en worden dus niet afgetrokken van het percentage groen en te handhaven bomen per bouwveld. Parkeervoorzieningen maken dus geen deel uit van deze groenstroken.

K
Voor parkeren onder de gebouwen is een aparte aanduiding (B4P) op de spelregelkaart opgenomen. Deze aanduiding is niet opgenomen ter plaatse van het bouwvlakken van de Langehorst. Er wordt dus met het omgevingsplan Bavoterrein in principe geen parkeergarage aan de Langehorst mogelijk gemaakt.

L
Voor het antwoord op deze vraag van indiener wordt verwezen naar onderdeel B van de zienswijze van indiener. Daarbij geldt dat indien mogelijk ook groenblijvende beplanting aan in de groenstrook aan de Langevelderweg aangeplant zal worden.

In overleg met de direct omwonenden zal de ontwikkelingscombinatie invulling geven aan de groenzone.

M
De hoogte van een volwassen boom wordt bepaald met de begripsbepalingen van een boom (artikelen 1.27 tot en met 1.31 en artikel 12) zoals opgenomen in het omgevingsplan.

In de groenstrook tussen de bouwvelden van de Langehorst en de Langevelderweg komen diverse bomen, de meeste bomen in de groenstrook zijn bomen van de eerste of tweede grootte. Maar in de groenstrook staan ook bomen van de derde grootte.

N
Het aantal woningen dat in de Langehorst gebouwd gaat worden is nog niet bepaald. Er kan dus niet op voorhand worden gesteld dat de Langehorst een van de dichtst bebouwde delen van het Bavoterrein wordt. Er is, in de beleidsregels, wel een bandbreedte voor de aantallen woningen gesteld.

Aanvankelijk was het idee om de nieuwe bebouwing op de delen van het Bavoterrein die grenzen aan de Langevelderweg een zelfde verschijningsvorm te geven als de bestaande woningen aan die weg, dit om het Bavoterrein zo goed mogelijk te laten integreren in de kern van Noordwijkerhout. Omdat het Bavoterrein als psychiatrische inrichting altijd een ‘wereld op zich’ is geweest, is uiteindelijk gekozen voor bebouwing die refereert aan deze ‘wereld op zich’. Daarmee is integratie van de nieuwe bebouwing in de bestaande wijk niet als uitgangspunt gekozen.

O
Op de aangetekende brieven die indiener verzonden heeft zal worden gereageerd door een andere afdeling van de gemeente. Een antwoord is eind januari 2018 aan de bewoners van de Langevelderweg verzonden.

Aanpassing omgevingsplan

Toelichting	*Geen*
Bijlagen bij de toelichting	*Geen*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

5.10 Zienswijze 10 (registratienummer IN-18-81873)

Opmerking

A
Indiener stelt vast dat er vanuit de ontwikkelaar van het Bavoterrein een verbeelding beschikbaar is. Indiener vraagt zich af of deze visualisaties vaststaan of nog kunnen veranderen? Daarnaast geeft indiener aan graag de visualisatie van het aangezicht vanaf de Langevelderweg te ontvangen waarop de andere zijde van de hoogbouw waar indiener op verwacht uit te kijken staat.

B
Indiener vraagt om met maten, hoogten en afstanden ingetekend plan van de onder A bedoelde hoogbouw om te zien hoe de bebouwing voor het huis van indiener eruit komt te zien.

C
Indiener vraagt zich af of aangegeven kan worden waar de sociale woningen komen te staan.

D
Indiener wenst een plan voor de inrichting van de groenstrook te ontvangen. Daarnaast geeft indiener aan niet voldoende betrokken te zijn bij de totstandkoming van de plannen voor de inrichting van de groenstrook.

E
Indiener vraagt zich af wanneer de knip in de Langevelderweg gerealiseerd wordt.

F
De indiener vraagt hoe lang de bouwwerkzaamheden (en de daarmee samenhangende overlast) op het Bavoterrein gaan duren nu reeds gesproken wordt over een volledige invulling van het terrein binnen vijf tot zeven jaar. Indiener vraagt ook in welke fases het plan ontwikkeld wordt.

G
Volgens indiener leidt de planvorming voor het Bavoterrein als experiment in het kader van de Crisis- en herstelwet tot veel onzekerheid.

H
Indiener verwijst naar een wandeling over het Bavoterrein met ambtenaren van de gemeente en inwoners van de Langevelderweg op 21 april 2016 en vraagt of er door de ambtenaren aantekeningen van dit overleg gemaakt zijn? Indiener geeft ook aan dat er door bewoners van de Langevelderweg individueel en gezamenlijk input voor de bebouwing op het Bavoterrein grenzend aan de Langevelderweg is geleverd. Indiener is benieuwd wat er met deze input gedaan is en of de wensen van de bewoners goed geïnventariseerd zijn?

I
Indiener is van mening dat door de op het Bavoterrein aan de Langevelderweg geplande bebouwing planschade ontstaat.

J
Tot slot geeft indiener aan zich zorgen te maken over het milieu, de afname van luchtkwaliteit, de toename van geluidhinder en het aantal verkeersbewegingen. Concreet vraagt indiener zich af:

a. Wat er gedaan wordt om de uitstoot te verminderen?
b. Of de woningen gasarm uitgevoerd worden?
c. Of in de gehele zone een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur geldt? Of zijn er ook wegen met een hogere maximumsnelheid?
d. Of er voor en na de bouw luchtkwaliteitmetingen verricht worden?

Reactie gemeente

A
De ontwikkelaar heeft impressies gemaakt van wat er op het Bavoterrein gebouwd kan worden. Deze impressies zijn niet leidend en kunnen dus nog veranderen binnen de mogelijkheden van het omgevingsplan. Het omgevingsplan biedt immers de kaders met betrekking tot de bouw- en gebruiksmogelijkheden binnen het plangebied. Er is nog geen impressie van de bebouwing vanaf de Langevelderweg beschikbaar. Vanaf de zijde van het Kastanjelaantje is door de ontwikkelaar wel een impressie van de bebouwing gemaakt. Deze impressie is op hun website te bekijken.

B
Er is op dit moment nog geen concreet plan voor de bebouwing grenzend aan de Langevelderweg beschikbaar. Dus een plan met maten, hoogten en afstanden kan op dit moment niet geleverd worden.

Het omgevingsplan maakt het mogelijk om binnen de kaders die gesteld worden door het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart in te spelen op de actuele woningbehoefte. Dat betekent dat binnen de gestelde kaders de bouw van diverse woningtypen en –segmenten mogelijk is. Wat er uiteindelijk in de bouwvlakken aan de Langevelderweg gerealiseerd gaat worden hangt af van de vragen op de woningmarkt. Het is mogelijk dat er grondgebonden rijwoningen aan de Langevelderweg gebouwd gaan worden.

C
De plek van de sociale woningen wordt niet op voorhand vastgesteld. Er kan dus nog niet worden aangegeven waar deze woningen komen te staan.

D
In overleg met de direct omwonenden zal de ontwikkelingscombinatie invulling geven aan de groenzone.

E
De knip in de Langevelderweg wordt gerealiseerd nadat de verbindingsweg tussen de Langevelderweg en de Herenweg gereed is om te worden gebruikt. Na het gereed komen van de verbindingsweg wordt ook het gedeelte van de Dr. Poelslaan tot de knip gereconstrueerd en ingericht als een zone waarin een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur geldt.

F
De voorziene 700 woningen worden over een periode van maximaal 20 jaar gebouwd. Het is echter voorstelbaar dat de gehele woningbouw in een kortere periode dan 20 jaar plaatsvindt, waardoor de eventuele overlast ook minder lang duurt.

De indiener wijst op aspecten van uitvoering van het plan. Het Bavoterrein wordt fasegewijs bebouwd. Dit betekent niet dat er 20 jaar overlast is van bouwverkeer, geluid, trillingen en onveilige verkeerssituaties. Voor het bouwverkeer wordt een ontsluitingsroute aangelegd, die tevens fungeert als centrale ontsluitingsroute voor het overige verkeer. Het gebied is groot. Overlast is plaatselijk en overschrijdt in de meeste gevallen de grenzen van het plangebied niet. Op voorhand wordt niet verwacht dat de realisatie van woningbouw tot een dusdanige overlast zal leiden dat in redelijkheid deze bestemming niet kan worden toegekend.

G
Het klopt dat het omgevingsplan meer flexibiliteit biedt als het gaat om de vraag waar welke woningtypen (in verschillende prijsklassen) gebouwd mogen worden op het Bavoterrein. In hoofdstuk 2 van de regels van het omgevingsplan worden echter directe en indirecte regels geformuleerd waar de ontwikkelaar van het terrein zich aan moet houden. Directe regels worden door het omgevingsplan zelf uitgelegd (bijvoorbeeld: er mogen niet meer dan 700 woningen gebouwd worden). Indirecte regels worden nader uitgelegd door de beleidsregels bij het omgevingsplan. Alle relevante indirecte en directe regels moeten in acht worden genomen. Het plan biedt daarmee wel degelijk zekerheid voor omwonenden, alleen de vorm waarin deze zekerheid gegoten is anders dan die van een ‘regulier’ bestemmingsplan. De

mogelijkheid tot het kunnen opnemen van meer flexibiliteit in het op te stellen plan is een bewuste keus van de wetgever geweest.

H
Tijdens de rondgang op 21 april 2016 zijn 3 aspecten behandeld te weten hoogbouw, groenzone en waar de hoofdontsluitingsweg komt en aansluit op de Langevelderweg. Naar aanleiding van de zienswijzen in het kader van de spelregelkaart en het beeldkwaliteitsplan zijn aanpassingen doorgevoerd (5 meter bredere groenzone en op het 1e bouwveld vanaf het hoofdgebouw is het aantal bouwlagen gewijzigd naar 3). Later is voorgesteld om de groenzone aan de Langevelderweg parallel aan de Langevelderweg te verlengen. Dit voorstel moet nog door de gemeenteraad worden vastgesteld. Daarnaast heeft eenieder de mogelijkheid gehad tot het indienen van een inspraakreactie en een zienswijze om de wensen uit te spreken. Aldus is sprake van een toereikende inventarisatie van de wensen.

I
Indien de indiener van mening is dat planschade wordt geleden, bestaat de mogelijkheid om op basis van artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening een verzoek om tegemoetkoming in de planschade in te dienen zodra het bestemmingsplan onherroepelijk is. Het omgevingsplan Bavoterrein is een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte en valt ook onder dit artikel. Onafhankelijk onderzoek zal uitwijzen of dit verzoek terecht is. Voor de beoordeling van planschade wordt een vergelijk gemaakt met water in het oude planologische regime mogelijk was en wat het nieuwe planologische regime mogelijk maakt. De feitelijke bebouwing is hier niet aan de orde. Op voorhand wordt niet verwacht dat de realisatie tot een dusdanige aantasting zal leiden dat deze bestemming in redelijkheid niet kan worden toegekend.

J
De opmerkingen van de indiener zien toe op uitvoeringsaspecten. Er is een ambitie om de woningen gasloos te maken. Voor dergelijke duurzaamheidsaspecten wordt getoetst aan de beleidsregel ‘Duurzaam ontwikkelen’, het bepaalde in deze beleidsregel geldt tevens als minimum.

Door woningen gasloos te maken (zie volgende alinea) wordt de uitstoot verminderd. Daarnaast worden voor (brom)fietsers en voetgangers aantrekkelijke routes tussen het Bavoterrein en het centrum van Noordwijkerhout aangelegd. Het doel van het aanleggen van deze routes is het beperken van het autogebruik. Uit de onderzoeken die in het kader van het opstellen van het omgevingsplan uitgevoerd zijn, blijkt dat de uitstoot als gevolg van het bouwen en gebruiken van het Bavoterrein niet tot overschrijding van de wettelijke normen gaat leiden.

In de planvorming voor het Bavoterrein staat duurzaamheid hoog in het vaandel. Het streven is om de woningen gasloos te maken. De Rijksoverheid heeft de ambitie om in 2050 alle woningen gasloos te hebben. Gelet op deze ambitie is het van belang dat daar op het Bavoterrein nu al op geanticipeerd wordt. Als gemeente zullen wij ons inspannen om deze ambitie te bereiken.

Op alle wegen op het Bavoterrein (ook de hoofdontsluitingsweg) wordt een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur ingesteld. Ook de Langevelderweg en de bijbehorende wijk wordt een zone waarin een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur ingesteld wordt.

Uit luchtkwaliteitonderzoek dat in het kader van het opstellen van het omgevingsplan is uitgevoerd blijken geen problemen met betrekking tot luchtkwaliteit.

Aanpassing omgevingsplan

Toelichting	*Geen*
Bijlagen bij toelichting	*Geen*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

5.11 Zienswijze 11 (registratienummer IN-18-81875)

Opmerking

A

Indiener vraagt waarom er afgeweken is van de schetsen uit 2014. Op deze schetsen stonden langs de Langevelderweg op het Bavoterrein rijwoningen afgebeeld die volgens indiener beter pasten bij het aangezicht van de Langevelderweg en de integratie van het Bavoterrein in de bestaande wijk. Indiener vraagt welke argumenten doorslaggeven zijn geweest bij het afwijken van de schetsen?

B

De indiener is van mening dat het plaatsen van hoogbouw tegenover de woning van indiener leidt tot aantasting van de waarde van de woning en de privacy in en om de woning.

C

Indiener verzoekt om rekening te houden met het authentieke en cultuurhistorische karakter van de Langevelderweg. Volgens indiener moet op de delen van het Bavoterrein die grenzen aan de Langevelderweg bebouwing gerealiseerd worden die qua aanzicht en uitstraling in harmonie is met de bestaande woningen aan de overzijde van de Langevelderweg en de wijk achter die weg.

Reactie gemeente

A

Het omgevingsplan maakt het mogelijk om binnen de kaders die gesteld worden door het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart in te spelen op de actuele woningbehoefte. Dat betekent dat binnen de gestelde kaders de bouw van diverse woningtypen en –segmenten mogelijk is. Wat er uiteindelijk in de bouwvlakken aan de Langevelderweg gerealiseerd gaat worden hangt af van de vragen op de woningmarkt. Het is mogelijk dat er grondgebonden rijwoningen aan de Langevelderweg gebouwd gaan worden.

Aanvankelijk was het idee om de nieuwe bebouwing op de delen van het Bavoterrein die grenzen aan de Langevelderweg een zelfde verschijningsvorm te geven als de bestaande woningen aan die weg, dit om het Bavoterrein zo goed mogelijk te laten integreren in de kern van Noordwijkerhout. Omdat het Bavoterrein als psychiatrische inrichting altijd een ‘wereld op zich’ is geweest, is uiteindelijk gekozen voor bebouwing die refereert aan deze ‘wereld op zich’. Daarmee is integratie van de nieuwe bebouwing in de bestaande wijk niet als uitgangspunt gekozen.

B

Indien de indiener van mening is dat planschade wordt geleden, bestaat de mogelijkheid om op basis van artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening een verzoek om tegemoetkoming in de planschade in te dienen zodra het bestemmingsplan onherroepelijk is. Het omgevingsplan Bavoterrein is een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte en valt ook onder dit artikel. Onafhankelijk onderzoek zal uitwijzen of dit verzoek terecht is. Voor de beoordeling van planschade wordt een vergelijk gemaakt met water in het oude planologische regime mogelijk was en wat het nieuwe planologische regime mogelijk maakt. De feitelijke bebouwing is hier niet aan de orde. Op voorhand wordt niet verwacht dat de realisatie tot een dusdanige aantasting zal leiden dat deze bestemming in redelijkheid niet kan worden toegekend.

C

Behoud van de kenmerkende karakteristieken van het Bavoterrein is een uitgangspunt geweest bij het opstellen van het beeldkwaliteitsplan, de spelregelkaart en het omgevingsplan. Cultuurhistorische waarden worden door het omgevingsplan beschermd. In de planvorming voor de woningen die aan de Langevelderweg komen te staan zal rekening worden gehouden met het karakter van de Langevelderweg.

Aanpassing omgevingsplan

Toelichting	*Geen*
Bijlagen bij de toelichting	*Geen*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

5.12 Zienswijze 12 (registratienummer IN-18-81916 en IN-18-82462)

Deze zienswijze is aangevuld met een met een brief met registratienummer IN-18-82462. Eerst wordt de zienswijze behandeld en vervolgens de aanvullingsbrief.

Opmerking (zienswijze met registratienummer IN-18-81916)

A

De indiener van deze zienswijze doet een voorstel voor een andere verkeersstructuur dan waar in het ontwerpomgevingsplan voor gekozen is. Samengevat komt de voorgestelde oplossing neer op de realisatie van twee ontsluitingen, een aan de Langevelderweg en een aan de Zeestraat. Via de Langevelderweg rijdt het verkeer vervolgens naar de oprit bij de Zilk, waarna het verkeer zich in noordelijke en oostelijke richting verdeelt. De route via de Zeestraat verloopt via de Gooweg, de 's-Gravendamseweg. De scheiding van het verkeer in oostelijke en zuidelijke richting vindt plaats bij de oprit van de N607.

Indiener vermoedt dat de in het ontwerpomgevingsplan gekozen oplossing leidt tot een gebrek aan parkeerruimte in de parkeergarage aan de Victoriberg en tot veel oversteekbewegingen op de Victoriberg.

B

Indiener is van mening dat het verbieden van commentaar op de plannen voor de transformatie van het Bavoterrein in het Noordwijkerhouts Weekblad niet te verdedigen en ondemocratisch is.

Reactie gemeente (zienswijze met registratienummer IN-18-81916)

A

Met de oplossing die in het ontwerpomgevingsplan gekozen is, rijdt het grootste deel van het verkeer van en naar het Bavoterrein via de Langevelderweg. Slechts een deel van de auto's komt op de Victoriberg terecht. De gekozen ontsluitingsstructuur voldoet daarmee aan de uitgangspunten van het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan Noordwijkerhout 2012-2022.

Artikel 8.3 van het omgevingsplan bepaalt dat op het Bavoterrein voldoende parkeerruimte voor bewoners en hun bezoekers gecreëerd moet worden.

B

Commentaar op de plannen voor het Bavoterrein in welk medium dan ook is niet verboden. Er is derhalve geen sprake het verbieden van commentaar op de plannen in het Noordwijkerhouts Weekblad. Overigens is het indienen van een inspraakreactie en een zienswijze tegen het (voor)ontwerpomgevingsplan de geëigende weg om commentaar op de invulling van het te transformeren gebied te uiten.

Aanpassing omgevingsplan (zienswijze met registratienummer IN-18-81916)

Toelichting	*Geen*
Bijlagen bij de toelichting	*Geen*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

Opmerking (aanvulling zienswijze per brief met registratienummer IN-18-82462)
A
Indiener verzoekt tot het opheffen van de ondemocratische beperking van de vrijheid van meningsuiting.

B
Indiener wijst erop dat een groot terrein zoals het Bavoterrein voorzien moet zijn van meerdere uitgangen voor het verkeer.

C
Indiener wijst opnieuw op zijn voorstel voor een andere ontsluitingsstructuur voor het Bavoterrein (zie zienswijze IN-18-81916, onder A).

D
De indiener is van mening dat de voorgestelde verbindingsweg leidt tot files op de provinciale weg.

E
Indiener is van mening dat de voorgestelde verbindingsweg tussen de Langevelderweg en de Herenweg een slechte weg is die in de rest van Nederland alleen nog in noodgevallen gebruikt wordt. Daarnaast is indiener van mening dat één ontsluitingsweg te weinig is.

F
Indiener is van mening dat de normale ontsluiting van het Bavoterrein gebruikt moet worden. Juist nu het Bavoterrein nog onbebouwd is, kunnen volgens indiener wegen aangelegd worden terwijl de mogelijkheden om in de toekomst wegen aan te leggen beperkter zijn.

Reactie gemeente (aanvulling zienswijze per brief met registratienummer IN-18-82462)
A
Als indiener doelt op het eerder kenbaar gemaakte argument dat er sprake zou zijn van een aan het Noordwijkerhouts Weekblad opgelegd verbod op commentaar op de plannen voor het Bavoterrein, dan geldt dat er geen sprake is van een dergelijk verbod. Het staat iedereen vrij zijn of haar mening over de plannen voor de ontwikkeling van het Bavoterrein te geven. Er is geen sprake van een beperking van de vrijheid van meningsuiting. Het Noordwijkerhouts Weekblad staat op de website reacties op nieuwsberichten toe, net als het Leidsch Dagblad en de Bollenstreek Omroep. De website ‘Blik op Noordwijkerhout’ en de website van Omroep West staan geen reacties op nieuwsberichten toe.

B
Het Bavoterrein is voorzien van meerdere uitgangen. Het grootste gedeelte van de verkeersafwikkeling verloopt via de nieuwe ontsluitingsweg op het terrein die uitkomt op de Langevelderweg. Het hoofdgebouw behoudt de bestaande ontsluiting aan de Langevelderweg/Dr. Poelslaan. Aan de zuidzijde van het terrein vormt de Anemoonweg de ontsluiting en die weg komt uit op de Victoriberg. Daarnaast worden tussen het Bavoterrein en het centrum van Noordwijkerhout diverse nieuwe routes voor (brom)fietsers en voetgangers gemaakt.

C
Zie de beantwoording van zienswijze IN-18-81916 onder A voor de reactie op het voorstel.

D
Door de ontwikkelingen van het Bavoterrein in Noordwijkerhout zal meer verkeer gebruik maken van de aanvoerroutes naar het Bavoterrein, waaronder de nieuwe verbindingsweg. Over het algemeen heeft dit geen verkeersproblemen tot gevolg.

Op wegvakniveau is de N206 tussen Sassenheim en Noordwijk een aandachtspunt: in de autonome situatie is de I/C-verhouding hier groter dan 0,8 (wat duidt op potentiële filevorming). Door het toevoegen van het verkeer van en naar het Bavoterrein wordt de intensiteit hier groter, waardoor de kans op vertraging hier tijdens de spitsperiodes toeneemt. Er ontstaan hier geen nieuwe structurele verkeersproblemen, maar er is wel kans op verminderde verkeersafwikkeling tijdens piekmomenten.

De N206 tussen Noordwijkerhout en Sassenheim zal na volledige ontwikkeling van het Bavoterrein tijdens de ochtendspits in de plansituatie de grenswaarde voor een I/C-verhouding benaderen, namelijk een waarde van 0,8. Er is echter geen sprake van structurele verkeersproblemen, daarmee is de situatie aanvaardbaar.

Op kruispuntniveau blijkt dat de verkeersafwikkeling op de nieuwe rotondes in de verbindingsweg en op de kruisingen van de N206 met de Herenweg acceptabel is en er geen grote wachtrij ontstaat. De wachttijden blijven onder de 20 seconden. Een wachttijd van meer dan 20 seconden wordt als ongewenst beschouwd omdat een dergelijke wachttijd verkeersonveilig gedrag uit kan lokken. Bijlage 5 bevat meer informatie over het voorgaande.

Het bovenstaande wordt nader toegelicht in de memo 'Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout'. Deze memo wordt als bijlage bij de toelichting op het omgevingsplan gevoegd. Daarnaast wordt informatie uit deze memo verwerkt in de toelichting op het omgevingsplan.

E
De weg wordt allereerst een zogenoemde bouwweg, ten behoeve van werkzaamheden aan het sportpark, zodat bouwverkeer dat van en naar het Bavoterrein rijdt de weg kan gebruiken zonder deze te beschadigen. Dat houdt in dat de weg nog geen definitieve deklaag krijgt. Zodra het bouwverkeer geen gebruik meer hoeft te maken van de bouwweg, wordt de definitieve deklaag aangebracht. De verbindingsweg wordt daarmee te zijner tijd dus een volwaardige weg. Daarnaast is het Bavoterrein ook via de Langevelderweg/Dr. Poelslaan (voor het hoofdgebouw) en de Anemoonweg/Victoriberg ontsloten. Het Bavoterrein wordt aldus via meerdere wegen ontsloten.

F
Als de bestaande ontsluiting van het Bavoterrein in de huidige vorm aangehouden wordt, dan betekent dit dat het aantal verkeersbewegingen op de Langevelderweg toeneemt. Dat heeft negatieve effecten op de verkeersveiligheid en leefbaarheid op en om de Langevelderweg. Om die reden wordt een nieuwe verbindingsweg aangelegd. Verder behoudt het Bavoterrein de bestaande ontsluitingen aan de Dr.Poelslaan/Langevelderweg (voor het hoofdgebouw) en aan de Anemoonweg/Victoriberg (voor het zuidelijke gedeelte van het Bavoterrein).

Volgens het principe van 'eerst bewegen, dan bouwen' (zie artikel 8.3 in het omgevingsplan) moet eerst de verbindingsweg langs sportpark De Boekhorst worden aangelegd en vervolgens de hoofdontsluitingsweg op het Bavoterrein. Pas na het aanleggen van deze wegen kan begonnen worden met de bouw van woningen. De woonstraten op het Bavoterrein worden tegelijkertijd of kort na de bouw van de woningen aangelegd en die woonstraten sluiten aan op de hoofdontsluitingsweg op het terrein. Dit houdt in dat wegen zoveel mogelijk aangelegd worden als het Bavoterrein nog onbebouwd is.

Aanpassing omgevingsplan (aanvulling zienswijze per brief met registratienummer IN-18-82462)

Toelichting	*Aanvullen toelichting met informatie uit memo 'Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout'.*
Bijlagen bij de toelichting	*Toevoegen memo 'Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout'.*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

5.13 Zienswijze 13 (registratienummer IN-18-81942)

Opmerking

A

Indiener merkt op dat een proformazienswijze ingediend wordt en verzoekt om twee weken extra tijd (gerekend vanaf het moment van het aflopen van de termijn van terinzagelegging) om de zienswijze op onderdelen nader toe te lichten.

B

De indiener gaat in op de relatie tussen de ladder voor duurzame verstedelijking en het omgevingsplan (een experiment onder de Crisis- en herstelwet) en geeft aan dat het onder de huidige marktomstandigheden niet proportioneel is om een experiment te doorlopen. Dit omdat het experiment leidt tot rechtsonzekerheid en omdat de ontwikkeling van het Bavoterrein mogelijk gemaakt kan worden met een ‘regulier’ bestemmingsplan. Gelet op de relatie tussen de totale omvang van Noordwijkerhout in relatie tot de bouw van maximaal 700 woningen, is indiener van mening dat een experiment voor het Bavoterrein niet passend is.

C

Indiener stelt vast dat in het omgevingsplan geanticipeerd is op een wijziging van de ladder voor duurzame verstedelijking. Indiener is van mening dat daarmee sprake is van een experiment binnen een experiment. Indiener geeft aan dat het experiment met de ladder niet uitsluitend verklaard kan worden door het Bavoterrein als bestaand stedelijk gebied te beschouwen. Indiener is ook van mening dat experimenteren met de ladder voor duurzame verstedelijking niet leidt tot een zorgvuldige afweging of tot transparante besluitvorming.

D

Indiener is van mening dat bij het bepalen van de behoefte aan woningen ook de vraag en het aanbod in buurgemeenten in acht moet worden genomen. Indiener geeft ook aan dat door de voorgenomen fusie van Noordwijkerhout met Noordwijk de termen ‘nieuwe stedelijke ontwikkeling’ en ‘bestaand stedelijk gebied’ uitwisselbaar zijn.

E

Gelet op het voorgaande is indiener van mening dat de toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking niet zorgvuldig doorlopen is. Indiener wijst op het masterplan waarin uitgegaan is van een woningbouwprogramma dat 500 woningen omvat. Indiener maakt bezwaar tegen de bouw van de voorgenomen 700 woningen omdat dit leidt tot een verdere verdichting van het gebied die ten koste gaat van de historische, landschappelijke kwaliteit.

F

De indiener stelt dat er geen deugdelijke milieutechnische toetsing om de effecten van het Bavoterrein te onderzoeken heeft plaatsgevonden. Indiener geeft aan dat bij zo een toetsing de mogelijke ontwikkeling van het Bavoterrein niet los kan worden gezien van overige woningbouwprojecten in Noordwijkerhout. Indiener acht het van belang dat een m.e.r.-procedure doorlopen wordt waarbij alle milieutechnische consequenties met elkaar kunnen worden afgewogen om de leefkwaliteit te bewaken.

G

Ten aanzien van het akoestisch onderzoek van 16 september 2016 is indiener van mening dat dit onderzoek onvoldoende is en gebaseerd is op onjuiste uitgangspunten. De relevantie, objectiviteit, wijze van meten en de omvang van de door de gemeente aangeleverde uitgangspunten is volgens indiener niet aangetoond. Daardoor trekt indiener de resultaten en conclusies van het akoestisch onderzoek in twijfel.

H

Indiener geeft aan dat als gevolg van de bouw van 700 woningen op het Bavoterrein de verkeersintensiteit op het noordelijk gedeelte van de Langevelderweg toe zal nemen. Indiener geeft aan dat in het akoestisch onderzoek geen onderbouwing of aantoning van de relevantie van de aangeleverde gegevens heeft plaatsgevonden. Daarnaast is indiener van mening

dat de gehanteerde groeifactor van 1% per jaar niet nader onderbouwd is en dat niet aangegeven is wat de gevolgen voor de geluidbelasting zijn als een groeifactor van 3% in plaats van 1% gehanteerd wordt.

I
Indiener geeft aan dat diens woning niet meegenomen is in het akoestisch onderzoek. Indiener verwacht een toename van de verkeersintensiteit nabij deze woning en daarmee ook een toename van de geluidbelasting.

J
In aanvulling op het voorgaande geeft indiener ook aan dat het door de toegenomen verkeersintensiteit aannemelijk is dat de geprognosticeerde geluidbelasting op de woning van indiener hoger is dan de 53 dB op de gevel van de nieuwbouw.

K
Indiener geeft aan dat indieners zienswijze ten aanzien van het aspect geluid ook geldt voor de aspecten fijnstof en het daarnaar uitgevoerde onderzoek. Indiener is van mening dat het luchtkwaliteitsonderzoek onvoldoende is uitgevoerd en stelt dat het omgevingsplan leidt tot een toename van de emissie van fijnstof. Dat laatste heeft weer negatieve effecten voor indieners belang van leefbaarheid en de kwaliteit van de leefomgeving.

L
Indiener geeft aan dat eventuele geluidreducerende effecten van het aanbrengen van de knip in de Langevelderweg niet zijn meegenomen in het akoestisch onderzoek en stelt dat het effect van deze knip alsnog beschouwd moet worden in het akoestisch onderzoek.

M
Indiener geeft aan dat in artikel (paragraaf) 4.2 van het akoestisch onderzoek gesproken wordt over de gemeente ‘Hellevoetsluis’ waar waarschijnlijk de gemeente ‘Noordwijkerhout’ wordt bedoeld.

N
Indiener vreest dat het gebruik van het Bavo hoofdgebouw leidt tot overlast voor indiener in de vorm van inschijnende koplampen van aankomende en vertrekkende auto’s. Indiener acht de toename van de verlichtingsintensiteit ontoelaatbaar. Daarnaast geeft indiener aan dat er naar dit onderwerp geen verder onderzoek plaats heeft gevonden terwijl dat volgens indiener wel het geval zou moeten zijn.

O
Indiener geeft aan dat de rooilijn van de inmiddels gesloopte bebouwing aan de Langevelderweg naar alle kanten wordt verruimd. Dit leidt tot verdichting die volgens indiener gelet op de bestaande rooilijnen in het vigerend bestemmingsplan onacceptabel is. Indiener geeft aan dat hierdoor ook de nieuwbouw veel meer in het zicht komt en de historische waarde van de Franse tuin aangetast wordt. Indiener is van mening dat de rooilijnen aan de zijde van de Franse tuin en de Langevelderweg gerespecteerd moeten worden en voldoende mogelijkheden in breedte, diepte en hoogte bieden om woningbouw mogelijk te maken.

P
De indiener geeft aan dat de redenatie waarom het geprojecteerde bouwblok aan de Langevelderweg direct ten noorden van het Bavo hoofdgebouw meer richting de Langevelderweg ligt dan de overige bouwblokken aan de Langevelderweg ontbreekt. Indiener geeft ook aan dat de ligging van dit bouwblok onvoldoende onderbouwd is in de nota van beantwoording. Daarom kan indiener zich niet vinden in de verruiming van de rooilijnen.

Q
Volgens indiener voert de gemeente weinig overleg met betrokkenen en ontbreekt het aan een degelijk gefaciliteerd participatietraject. Indiener krijgt daardoor het idee niet serieus genomen te worden door de gemeente. Indiener stelt zich op het standpunt dat er meer participatie plaats moet vinden dan nu het geval is. Indiener wijst daarbij ook op het belang

dat de aankomende Omgevingswet aan participatie toekent en waarin participatie verbreed wordt van de formele beïnvloedingsmomenten naar een doorlopend proces. Gelet op het voorgaande trekt indiener in twijfel dat er voldoende participatie plaats heeft gevonden.

R
Indiener wijst erop dat er geen deugdelijk en slechts een summier bouw- en cultuurhistorisch onderzoek heeft plaatsgevonden. Zonder dit onderzoek is het volgens indiener niet mogelijk om interventies in de bestaande structuur van het Bavoterrein te doen.

S
De indiener is van mening dat met de nieuwe plannen het monumentale karakter van het plangebied verloren gaat. Volgens indiener is onvoldoende onderbouwd waarom er 700 woningen in het plangebied gebouwd moeten gaan worden. De bouw van dit aantal woningen doet volgens indiener het bouw- en cultuurhistorisch karakter van het gebied teniet. Als er al woningen gebouwd moeten worden, dan moet volgens indiener aansluiting gezocht worden bij de bestaande (campusachtige) structuur en historie van het gebied. Indiener stelt dat de rijksmonumenten en de (landschappelijke) elementen die nu nog in het gebied staan met elkaar een ensemble vormen dat ondergesneeuwd dreigt te worden door de bouw van 700 woningen. Indiener geeft ook aan dat een duidelijke waardenkaart ontbreekt en dat met een gedetailleerd bestemmingsplan waarmee meer rechtszekerheid wordt gecreëerd ook voor het bouw van het historisch karakter van belang is.

T
Indiener geeft aan dat in de nota van beantwoording van inspraakreacties op het voorontwerpomgevingsplan is aangegeven dat er wel een bouw- en cultuurhistorisch onderzoek plaatsgevonden heeft en dat dit verwerkt is in het beeldkwaliteitsplan. Indiener wenst dit onderzoek te ontvangen zodat indiener het kan toetsen.

Reactie gemeente
A
Met het verzoek om twee weken extra tijd (gerekend vanaf het moment van het aflopen van de termijn om zienswijzen in te dienen) om de ingediende zienswijze aan te vullen, wordt ingestemd. Het ontwerpomgevingsplan is opnieuw ter inzage gelegd waardoor de termijn om de zienswijze aan te vullen is verlengd tot 7 maart 2018.

B
De wijze waarop de ladder voor duurzame verstedelijking toegepast is in het omgevingsplan staat los van de relevante wettelijke bepalingen op grond waarvan het omgevingsplan (bestemmingsplan met verbrede reikwijdte) opgesteld wordt. Het betreft een in het kader van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet aangewezen gebied.

C
Per 1 juli 2017 is artikel 3.1.6., tweede lid Bro (de ‘ladderverplichting’) gewijzigd. Het omgevingsplan dient te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving en daarmee aan het gewijzigde artikel 3.1.6, tweede lid Bro. Van een experiment is aldus geen sprake.

De transformatie van het Bavoterrein in Noordwijkerhout vindt plaats op een organische en adaptieve manier. Dit omdat de realisatie van de voorziene 700 woningen zal vorderen op basis van de behoefte aan woningen. Het omgevingsplan biedt meer handvatten dan een regulier bestemmingsplan om met deze onzekerheid om te gaan. In hoofdstuk 2 van de regels van het omgevingsplan worden directe en indirecte regels geformuleerd waar de ontwikkelaar van het terrein zich aan moet houden. Directe regels worden door het omgevingsplan zelf uitgelegd (bijvoorbeeld: er mogen niet meer dan 700 woningen gebouwd worden). Indirecte regels worden nader uitgelegd door de beleidsregels bij het omgevingsplan. Alle relevante indirecte en directe regels moeten in acht worden genomen. Het plan biedt daarmee wel degelijk zekerheid voor omwonenden, alleen de vorm waarin deze zekerheid gegoten is anders dan die van een ‘regulier’ bestemmingsplan. Het omgevingsplan voldoet aan de eisen die de Crisis- en herstelwet aan dergelijke plannen stelt. Daarmee biedt het omgevingsplan voldoende waarborgen voor de belangen van omwonenden.

D
De woningbouwmogelijkheden op het Bavoterrein zijn als zogenoemde ‘harde’ plancapaciteit opgenomen op de regionaal afgestemde woningbouwplanlijst. Dat betekent dat in regionaal verband al rekening is gehouden met vraag en aanbod in buurgemeenten. De begrippen “nieuwe stedelijke ontwikkeling” en “bestaand stedelijk gebied” zijn door de wijziging van de ladder voor duurzame verstedelijking niet veranderd en zijn inmiddels uitgekristalliseerd zijn in jurisprudentie. Bij uitvoering van de laddertoets in het kader van het omgevingsplan is aangesloten bij deze begrippen. De voorgenomen fusie van Noordwijkerhout met Noordwijk brengt geen wijziging in het verrichte onderzoek en de daaruit volgende conclusies.

E
Het aantal van 700 woningen staat niet ter discussie omdat het een reeds vastgesteld kader is. Dat aantal is namelijk vastgesteld door de gemeenteraad en dient als uitgangspunt voor het omgevingsplan.

F
De wetgeving ten aanzien van de milieueffectrapportage (hoofdstuk 7 van de Wet milieubeheer) is onverkort van toepassing op het omgevingsplan. Conform de wettelijke eisen is een afweging gemaakt over het wel of niet opstellen van een milieueffectrapport. Deze afweging heeft plaatsgevonden in een zogenoemde aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling. Uit deze rapportage bleek dat het opstellen van een milieueffectrapport niet noodzakelijk is omdat de ontwikkeling van het Bavoterrein niet leidt tot mogelijk belangrijk nadelige milieugevolgen. Om dit expliciet duidelijk te maken is het omgevingsplan opnieuw ter inzage gelegd.

G
Voor het geluidonderzoek is uitgegaan van een worstcasebenadering, dat is de situatie met volledige ontwikkeling van het Bavoterrein en zonder knip in de Langevelderweg (zie ook onder L) waardoor de geluidbelasting hoger is dan deze in werkelijkheid (met het aanbrengen van de knip) zal zijn. Door het aanbrengen van de knip daalt het aantal passerende voertuigen op de Langevelderweg (waaronder bij de woning van indiener), waardoor ook de geluidbelasting in de definitieve situatie lager zal zijn.

De in het onderzoek gebruikte gegevens en uitgangspunten passen bij de worstcasebenadering en zijn voor uitvoering van het akoestisch onderzoek door het adviesbureau dat het onderzoek opgesteld heeft gecontroleerd.

H
De gegevens zijn bij controle door het adviesbureau relevant bevonden. Het hanteren van een groeifactor van 1% om de autonome groei van het verkeer te simuleren is een gebruikelijke werkwijze bij akoestisch onderzoek. Ten aanzien van het verkeer geldt dat de Langevelderweg iets ten noorden van de Troelstralaan ‘geknipt’ wordt zodra de verbindingsweg tussen de Langevelderweg en de Herenweg gereed is. Na het aanbrengen van die knip kan gemotoriseerd verkeer (met uitzondering van hulpdiensten) geen gebruik meer maken van de Langevelderweg als verbinding tussen het centrum en het buitengebied van Noordwijkerhout. De hoeveelheid verkeer op de Langevelderweg neemt hierdoor af. Na het aanbrengen van de knip wordt de Langevelderweg ingericht als zone waarin een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur geldt. Daardoor neemt ook de snelheid van het verkeer en de daarmee samenhangende geluidproductie af.

I
Het aantal passerende voertuigen bij de woning van indiener daalt als gevolg van het afsluiten van de Langevelderweg. Dit heeft ook positieve gevolgen voor geluid.

J
Net als bij het bovenstaande punt geldt hier dat het aantal verkeersbewegingen rondom de woning van indiener daalt als gevolg van het afsluiten van de Langevelderweg. Dit heeft ook positieve gevolgen voor geluid.

K
Uit het onderzoek naar de luchtkwaliteit blijkt dat de transformatie van het Bavoterrein niet leidt tot overschrijding van de wettelijke normen voor fijnstof (bijlage bij het omgevingsplan). Indiener geeft niet concreet aan op welke punten het luchtkwaliteitsonderzoek niet voldoet. Daarom kan in deze zienswijze niet verder op dit punt worden ingegaan.

L
De knip in de Langevelderweg is uit het akoestisch onderzoek gelaten om een 'worstcase-situatie' in beeld te brengen. In dit geval is dat de volledige ontwikkeling van het Bavoterrein zonder knip in de Langevelderweg. Zonder knip is de geluidbelasting hoger, dan in werkelijkheid (met het aanbrengen van de knip) het geval zal zijn. Na het gereed komen van de verbindingsweg wordt ook het gedeelte van de Dr. Poelslaan tot de knip gereconstrueerd en ingericht als een zone waarin een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur geldt. Ook daardoor neemt de geluidbelasting af.

M
Waar gesproken wordt over 'Hellevoetsluis' wordt inderdaad 'Noordwijkerhout' bedoeld. Dit is een kennelijke verschrijving zonder inhoudelijke consequenties voor het onderzoek.

N
Ten aanzien van lichthinder veroorzaakt door het gebruik van het Bavo hoofdgebouw geldt dat het hoofdgebouw al eerder met dezelfde wegenstructuur in gebruik was en toen veel verkeer trok. De wegen rondom het hoofdgebouw zoals deze in de huidige situatie aanwezig zijn, worden niet verlegd. In de toekomst is de ontsluiting van het Bavo hoofdgebouw uitsluitend voor het hoofdgebouw bedoeld. Verkeer uit het achterliggende gedeelte van het hoofdgebouw maakt gebruik van de ontsluiting via de nieuwe hoofdontsluitingsweg (naar de Langevelderweg) of de bestaande ontsluiting aan de Anemoonweg/Victoriberg. De verkeersintensiteit rondom het Bavo hoofdgebouw zal daarmee afnemen.

In het Bavo hoofdgebouw zijn allerlei activiteiten mogelijk, mits de fysieke leefomgeving niet geschaad wordt. Het voorkomen of wegnemen van lichthinder naar de omgeving is valt onder het niet-schaden van de fysieke leefomgeving.

O
De rooilijn aan de Langevelderweg is naar achteren verplaatst. Tussen het bouwvlak en de Langevelderweg komt, uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening (een scheiding tussen het Bavoterrein en de Langevelderweg), een groenstrook te liggen. Dit is te zien op de spelregelkaart die op 12 september 2017 gewijzigd is. De in de zienswijze getoonde spelregelkaart is van 30 juni 2016 en geeft daarmee niet de meest actuele situatie weer.

P
De rooilijn aan de Langevelderweg is naar achteren verplaatst. Tussen het bouwvlak en de Langevelderweg komt een groenstrook te liggen. Dit is te zien op de spelregelkaart die op 12 september 2017 gewijzigd is. De in de zienswijze getoonde spelregelkaart is van 30 juni 2016 en geeft daarmee niet de meest actuele situatie weer. De afstand van het bouwvlak direct ten noorden van het Bavo hoofdgebouw tot de Langevelderweg is daarmee verruimd en de rooilijnen zijn ten opzichte van de Langevelderweg naar achteren verplaatst. Deze verruiming en verplaatsing zijn met het oog op een goede ruimtelijke ordening opgenomen.

Q
Vanaf 2003 staat de herontwikkeling van het Bavoterrein vrijwel jaarlijks op de agenda van de jaarlijkse ledenvergadering van de wijkvereniging De Boekhorst. Gedurende de jaren zijn diverse presentaties gegeven. Daarnaast zijn er twee avonden georganiseerd waarbij één voor de direct aangrenzende bewoners die hiervoor huis-aan-huis een uitnodiging hebben ontvangen. Op 21 april 2016 is er, door de heren Koekkoek, Bond en Schouwenaars, een

bezoek gebracht aan het gebied. Daarnaast hebben er diverse individuele overleggen met bewoners plaatsgevonden. Ook zijn er in februari 2017 twee avonden voor omwonenden (deel zuid en deel noord Langevelderweg) georganiseerd waarbij er een toelichting is gegeven op de bezonningsstudies. Op 30 augustus 2017 hebben bewoners van de Langevelderweg op ambtelijk niveau een gesprek gehad over de plannen voor het Bavoterrein. Die plannen zijn op 18 september ook besproken in een gesprek tussen bewoners van de Langevelderweg en het gemeentebestuur. Via het pad van inspraak op het voorontwerp- en ontwerpomgevingsplan is in het voorjaar van 2017 en eind 2017/begin 2018 wederom een mogelijkheid geboden om te reageren op de plannen. De gemeente is op basis van het voorgaande van mening dat de gemeente tot op heden uitvoerig communiceert over de plannen voor het Bavoterrein, naast de wettelijke verplichtingen tot het bieden van de gelegenheid van inspraak.

R
Er is door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed een bouw- en cultuurhistorisch onderzoek voor het Bavo hoofdgebouw uitgevoerd. Tevens is een bouwkundig onderzoek uitgevoerd voor het hoofdgebouw, dit onderzoek is in het bezit van de gemeente. Dit zijn onderzoeken op gebouwniveau. In het beeldkwaliteitsplan is daarnaast een paragraaf over de wijze waarop met cultuurhistorische waarden omgegaan is opgenomen. Op structuurniveau is daarmee voldoende rekening gehouden met deze waarden. In het gewijzigde beeldkwaliteitsplan (versie van 19 september 2017, tevens een bijlage bij het omgevingsplan) is toegelicht op welke cultuurhistorische eigenschappen het plan voor het Bavoterrein gebaseerd is. Vergunningplichten in de regels van het omgevingsplan (zie onder andere de artikelen 4, 5, 6 en 12) beschermen de desbetreffende cultuurhistorische waarden.

S
In het omgevingsplan is conform lid 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening, onder 5, sub a beschreven hoe rekening is gehouden met cultuurhistorische waarden en monumenten in en op het terrein. Er is rekening gehouden met bepaalde karakteristieke elementen, zie daarvoor het plan. In het gewijzigde beeldkwaliteitsplan (versie van 19 september 2017, tevens een bijlage bij het omgevingsplan) is toegelicht op welke cultuurhistorische eigenschappen het plan voor het Bavoterrein gebaseerd is.

T
In de nota van beantwoording van de inspraak- en vooroverlegreacties is de volgende zin opgenomen: “*Er is een bouw- en cultuurhistorisch onderzoek uitgevoerd. Dat onderzoek is verwerkt in het beeldkwaliteitsplan*.” Hiermee wordt bedoeld dat door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een onderzoek naar het hoofdgebouw uitgevoerd is. Dat onderzoek is te vinden via internet. Het onderzoek is in acht genomen bij het opstellen van het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart. Om die reden acht de gemeente het niet nodig om het onderzoek separaat ter beschikking te stellen. De (overige) op het plan betrekking hebbende stukken als bedoeld in artikel 3:11 Awb zijn met het plan ter inzage gelegd en digital raadpleegbaar, zodat indiener daar kennis van kan nemen.

Aanpassing omgevingsplan

Toelichting	*Geen*
Bijlagen bij de toelichting	*Geen*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

5.14 Zienswijze 14 (registratienummer IN-18-81975)

Opmerking

A

Indiener (Stichting het Raamwerk) geeft aan dat op hun verzoek het bouwvlak voor bebouwing in de oksel van de Engelse tuin, op de hoek van de Anemoonweg, naar achteren is geschoven. Indiener verzoekt om het bouwvlak op een afstand van minimaal 12 meter (gelijk aan de hoogte van de huidige bebouwing) van de Anemoonweg te leggen.

B

Indiener verzoekt tot het in het omgevingsplan opnemen van de mogelijkheid om over circa vijf jaar de realisatie van woningen voor cliënten van indiener en/of een kinderdagverblijf op het terrein van de bestaande zorgboerderij (in het bijzonder de manage) te realiseren. Dit omdat deze locatie uitermate geschikt is voor de doelgroepen die indiener bedient.

Reactie gemeente

A

In de oksel van de Engelse tuin is een appartementengebouw gepland. Dit gebouw moet een architectonisch accent aan het einde van een zichtlijn worden. Het bouwvlak is zodanig gesitueerd dat er ‘schuifruimte’ is om het appartementengebouw in de nog te realiseren zichtlijnen tussen bebouwing te plaatsen. Het bouwvlak is circa 5 meter naar achteren geschoven. Een verdere verkleining van het bouwvlak beperkt de schuifruimte zodanig dat het appartementengebouw mogelijk niet in een zichtlijn geplaatst kan worden, dat wordt stedenbouwkundig onaanvaardbaar geacht. Om die reden wordt geen gehoor gegeven aan het verzoek.

B

Als het initiatief op termijn concreet wordt en wenselijk is, dan zal uitvoering van dat initiatief plaatsvinden op basis van een separaat ruimtelijk besluit.

Aanpassing omgevingsplan

Toelichting	*Geen*
Bijlagen bij de toelichting	*Geen*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

5.15 Zienswijze 15 (registratienummer IN-18-83141)

Opmerking

A

Indiener geeft aan te vermoeden dat de gemeente Noordwijkerhout met de zorginstellingen afgesproken heeft dat de ontsluiting van het terrein op de Zeestraat niet gebruikt gaat worden. Ook geeft indiener aan te vermoeden dat de gemeente ontdekt heeft dat een ontsluiting van het Bavoterrein op de Zeestraat noodzakelijk is om het Bavoterrein minimaal twee ingangen te geven en het verkeer af te wikkelen. Indiener vraagt daarom of het gebruik van de ontsluiting van het Bavoterrein op de Zeestraat verboden kan worden als er, zo stelt indiener, geen andere goede weg is of kan komen?

B

Indiener geeft aan in de Noordwijkerhouter een pleidooi te publiceren voor het ontsluiten van het Bavoterrein op de Zeestraat. Indiener hoopt tevens dat een verbod opgeheven is.

Reactie gemeente

A

Het college van Noordwijkerhout heeft indiener in eerdere brieven laten weten dat het college op 10 juli 2012 gekozen heeft voor de aanleg van een verbindingsweg tussen de Langevelderweg en de Herenweg. Met die weg moet het verkeer van en naar het Bavoterrein afgewikkeld worden. Deze verbindingsweg was 1 van de 11 onderzochte varianten voor de ontsluiting van het Bavoterrein.

Ontsluiting van het Bavoterrein via de Zeestraat behoorde niet tot de onderzochte varianten omdat een dergelijke ontsluiting leidt tot een aantal problemen waardoor deze variant niet als haalbaar beschouwd wordt. Zo zal al het verkeer, ook het verkeer van en naar Stichting het Raamwerk en de reguliere woningen in de wijk De Hafakker (die nu op de Victoriberg ontsluiten) via de Zeestraat en de Schulpweg moeten rijden. De huidige Zeestraat is daar niet op ingericht. Om de verkeersbewegingen aanvaardbaar te laten zijn, zal de Zeestraat dan ook moeten worden verbreed. Om deze weg fysiek te kunnen realiseren zijn naast aanzienlijke zandaanvullingen, de sloop van een woning en de sloop van een deel van een bedrijfsgebouw noodzakelijk. Afgezien van deze consequenties wordt ook een toename van de bestaande verkeersbelasting voor de bewoners van de woningen aan de Zeestraat 177-263 niet wenselijk geacht. Ontsluiting van het Bavoterrein via de Zeestraat leidt ten slotte tot extra verkeersbelasting op de Victoriberg omdat verkeer richting Haarlem voor een deel deze weg zal kiezen. Dit laatste is strijdig met het bestuurlijk uitgangspunt (in het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan Noordwijkerhout 2012-2022) dat de verkeersdruk op de Victoriberg niet toe mag nemen.

B

Het staat indiener vrij om zijn visie op wat volgens hem de beste ontsluiting van het Bavoterrein is te publiceren in de media. Niet duidelijk is op welk verbod indiener doelt. Als indiener doelt op een eerder kenbaar gemaakt argument dat er sprake zou zijn van het verbieden van commentaar op de plannen voor het Bavoterrein in de media, dan geldt dat er geen sprake is van een dergelijk verbod. Het staat iedereen vrij zijn of haar mening over de plannen voor de ontwikkeling van het Bavoterrein te geven. Overigens is het indienen van een inspraakreactie en een zienswijze tegen het (voor)ontwerpomgevingsplan de geëigende weg om commentaar op de invulling van het te transformeren gebied te uiten.

Aanpassing omgevingsplan

Toelichting	*Geen*
Bijlagen bij de toelichting	*Geen*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

5.16 Zienswijze 16 (registratienummer IN-18-83761)

Opmerking

A
Indiener geeft aan dat het bebouwen van het Bavoterrein leidt tot verstoring van de aanwezige rust en natuur in het plangebied en daarmee tot een verslechtering van het leefmilieu.

B
Indiener geeft aan dat hoogbouw op het Bavoterrein niet past in de omgeving.

C
Indiener geeft aan 500 woningen op het Bavoterrein als absoluut maximum te zien omdat er dan een goede balans tussen rust en milieu kan blijven bestaan en bestaande groenstructuren deels behouden kunnen blijven.

D
De indiener geeft aan luchtkwaliteit belangrijker en duurzamer te vinden dan (bouw)kwantiteit.

E
Indiener geeft aan dat de keuze voor een experiment in het kader van de Crisis- en herstelwet leidt tot onzekerheid omdat voor het voor indiener 20 jaar onbekend is welke gebouwen waar op het Bavoterrein komen te staan. Daarbij is indiener van mening dat de spelregelkaart geen duidelijkheid geeft over de posities van gebouwen.

F
Tot slot is indiener van mening dat de wijze waarop betrokkenen c.q. omwonenden geïnformeerd worden over de transformatie van het Bavoterrein onvoldoende is en niet voldoet aan de wettelijke norm.

Reactie gemeente

A
Uit de onderzoeken naar flora en fauna bij het ontwerpomgevingsplan (bijlagen 11 tot en met 13 bij de toelichting) blijkt dat er geen sprake is van onevenredige aantasting van beschermde natuurwaarden. Verder wordt bij het initiatief tot (gedeeltelijke) transformatie van het Bavoterrein onderzoek naar beschermde natuurwaarden uitgevoerd. Als uit onderzoek blijkt dat er sprake is van de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden, dan worden maatregelen genomen om aantasting van deze waarden te voorkomen.

Nu het terrein geen terrein van een psychiatrische instelling meer is, is er besloten om het terrein te transformeren naar een woonwijk (zie navolgende alinea), waarbij de beslotenheid van de voormalige psychiatrische inrichting behouden blijft. Het gehele terrein is grotendeels bebouwd geweest. Sinds het jaar 2000 zijn leegkomende gebouwen op het terrein, voor zover zij niet waren aangemerkt als monument, gesloopt. In 2011 was een groot deel van de bebouwing op het terrein gesloopt. Tot 2015 heeft aan een deel van de Langevelderweg bebouwing gestaan, deze bebouwing was in 2016 gesloopt. Op de bouwvelden 3 en 4 van de Langehorst heeft in het verleden geen bebouwing gestaan, maar deze velden maken wel deel uit van het terrein. Deze velden worden dus ook getransformeerd tot woonwijk.

Op 25 februari 2010 heeft de gemeenteraad de ‘Structuurvisie kernen Noordwijkerhout en De Zilk’ vastgesteld. In deze visie heeft de raad het kader aangegeven waarbinnen het Bavoterrein kan worden getransformeerd. Hierbij heeft een belangafweging tussen het bebouwen van het terrein en de consequenties daarvan plaatsgevonden. De bebouwing van het Bavoterrein is aanvaardbaar geacht. Door de transformatie van het Bavoterrein verandert het karakter van het plangebied. Door behoud van de kenmerkende groenstructuren op het Bavoterrein (zie onder C) zal de rust op het terrein niet geheel verdwijnen.

B
Formeel verwijst de term hoogbouw naar een gebouw waarin volgens het Bouwbesluit de aanwezigheid van een lift vereist is. Deze eis geldt voor gebouwen met vijf of meer bouwlagen. Op het Bavoterrein mag maximaal tot 4 bouwlagen hoog gebouwd worden (waarbij in het geval van een specifiek complex op de rand van de Engelse tuin een op het maaiveld gelegen bouwlaag ten behoeve van parkeervoorzieningen niet geldt als bouwlaag). Daarmee is er op het Bavoterrein formeel geen sprake van hoogbouw.

Het omgevingsplan maakt het mogelijk om binnen de kaders die gesteld worden door het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart in te spelen op de actuele woningbehoefte. Dat betekent dat binnen de gestelde kaders de bouw van diverse woningtypen en –segmenten mogelijk is. Wat er uiteindelijk in de bouwvlakken aan de Langevelderweg gerealiseerd gaat worden hangt af van de vragen op de woningmarkt. Het is dus niet vastgelegd dat er op de bouwvlakken aan de Langevelderweg appartementencomplexen gebouwd gaan worden, de bouw van grondgebonden rijwoningen is hier ook mogelijk.

C
Het aantal van 700 woningen staat niet ter discussie omdat het een reeds vastgesteld kader is. Dat aantal is namelijk vastgesteld door de gemeenteraad en dient als uitgangspunt voor het omgevingsplan.

Kenmerkende groenstructuren op het Bavoterrein (zoals de Engelse tuin, de Franse tuin, het Kastanjelaantje, de groene centrale as achter het Bavo hoofdgebouw en de bosachtige randen van het terrein) blijven in stand. Deze structuren zijn zowel in de beleidsregels bij het omgevingsplan als in het omgevingsplan vastgelegd.

D
Uit het onderzoek naar de luchtkwaliteit blijkt dat de transformatie van het Bavoterrein niet leidt tot overschrijding van de wettelijke normen voor fijnstof (bijlage bij het omgevingsplan). Volgens het luchtkwaliteitonderzoek is de bouw van 700 woningen op het Bavoterrein daarmee mogelijk zonder dat dit negatieve effecten voor de luchtkwaliteit heeft.

E
Het klopt dat het omgevingsplan meer flexibiliteit biedt als het gaat om de vraag waar welke woningtypen (in verschillende prijsklassen) gebouwd mogen worden op het Bavoterrein. In hoofdstuk 2 van de regels van het omgevingsplan worden echter directe en indirecte regels geformuleerd waar de ontwikkelaar van het terrein zich aan moet houden. Directe regels worden door het omgevingsplan zelf uitgelegd (bijvoorbeeld: er mogen niet meer dan 700 woningen gebouwd worden). Indirecte regels worden nader uitgelegd door de beleidsregels bij het omgevingsplan. Alle relevante indirecte en directe regels moeten in acht worden genomen. Het plan biedt daarmee wel degelijk zekerheid voor omwonenden, alleen de vorm waarin deze zekerheid gegoten is anders dan die van een ‘regulier’ bestemmingsplan. De mogelijkheid tot het kunnen opnemen van meer flexibiliteit in het op te stellen plan is een bewuste keus van de wetgever geweest.

De spelregelkaart werkt via beleidsregels door in het omgevingsplan. Dat betekent dat de eisen die gesteld zijn op de spelregelkaart in acht moeten worden genomen bij de transformatie van het Bavoterrein. De spelregelkaart bepaalt weliswaar niet gedetailleerd de posities van gebouwen, maar bepaalt wel waar gebouwd mag worden en hoe hoog de bebouwing maximaal mag worden.

F
Vanaf 2003 staat de herontwikkeling van het Bavoterrein vrijwel jaarlijks op de agenda van de jaarlijkse ledenvergadering van de wijkvereniging De Boekhorst. Gedurende de jaren zijn diverse presentaties gegeven. Daarnaast zijn er twee avonden georganiseerd waarbij één voor de direct aangrenzende bewoners die hiervoor huis-aan-huis een uitnodiging hebben ontvangen. Op 21 april 2016 is er, door de heren Koekkoek, Bond en Schouwenaars, een bezoek gebracht aan het gebied. Daarnaast hebben er diverse individuele overleggen met bewoners plaatsgevonden. Ook zijn er in februari 2017 twee avonden voor omwonenden (deel zuid en deel noord Langevelderweg) georganiseerd waarbij er een toelichting is

gegeven op de bezonningsstudies. Op 30 augustus 2017 hebben bewoners van de Langevelderweg op ambtelijk niveau een gesprek gehad over de plannen voor het Bavoterrein. Die plannen zijn op 18 september ook besproken in een gesprek tussen bewoners van de Langevelderweg en het gemeentebestuur. Via het pad van inspraak op het voorontwerp- en ontwerpomgevingsplan is in het voorjaar van 2017 en eind 2017/begin 2018 wederom een mogelijkheid geboden om te reageren op de plannen. De gemeente is op basis van het voorgaande van mening dat de gemeente tot op heden uitvoerig communiceert over de plannen voor het Bavoterrein, naast de wettelijke verplichtingen tot het bieden van de gelegenheid van inspraak.

Aanpassing omgevingsplan

Toelichting	*Geen*
Bijlagen bij de toelichting	*Geen*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

5.17 Zienswijze 17 (registratienummer IN-18-83818)

Deze zienswijze is een aanvulling op een eerder door indiener ingediende proformazienswijze. Deze proformazienswijze (met registratienummer IN-18-81942) is in deze nota ook beantwoord (zie paragraaf 5.13).

Opmerking gemeente

A

De indiener gaat in op de relatie tussen de ladder voor duurzame verstedelijking en het omgevingsplan (een experiment onder de Crisis- en herstelwet) en geeft aan dat het onder de huidige marktomstandigheden niet proportioneel is om een experiment te doorlopen. Dit omdat het experiment leidt tot rechtsonzekerheid en omdat de ontwikkeling van het Bavoterrein mogelijk gemaakt kan worden met een 'regulier' bestemmingsplan. Gelet op de relatie tussen de totale omvang van Noordwijkerhout in relatie tot de bouw van maximaal 700 woningen, is indiener van mening dat een experiment voor het Bavoterrein niet passend is.

B

Indiener stelt vast dat in het omgevingsplan geanticipeerd is op een wijziging van de ladder voor duurzame verstedelijking. Indiener is van mening dat daarmee sprake is van een experiment binnen een experiment. Indiener geeft aan dat het experiment met de ladder niet uitsluitend verklaard kan worden door het Bavoterrein als bestaand stedelijk gebied te beschouwen. Indiener is ook van mening dat experimenteren met de ladder voor duurzame verstedelijking niet leidt tot een zorgvuldige afweging of tot transparante besluitvorming

C

Indiener is van mening dat bij het bepalen van de behoefte aan woningen ook de vraag en het aanbod in buurgemeenten in acht moet worden genomen. Indiener geeft ook aan dat door de voorgenomen fusie van Noordwijkerhout met Noordwijk de termen 'nieuwe stedelijke ontwikkeling' en 'bestaand stedelijk gebied' uitwisselbaar zijn.

D

Gelet op het voorgaande is indiener van mening dat de toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking niet zorgvuldig doorlopen is. Indiener wijst op het masterplan waarin uitgegaan is van een woningbouwprogramma dat 500 woningen omvat. Indiener maakt bezwaar tegen de bouw van de voorgenomen 700 woningen omdat dit leidt tot een verdere verdichting van het gebied die ten koste gaat van de historische, landschappelijke kwaliteit.

E

Ten aanzien van het akoestisch onderzoek van 16 september 2016 is indiener van mening dat dit onderzoek onvoldoende is en gebaseerd is op onjuiste uitgangspunten. De relevantie, objectiviteit, wijze van meten en de omvang van de door de gemeente aangeleverde uitgangspunten is volgens indiener niet aangetoond. Daardoor trekt indiener de resultaten en conclusies van het akoestisch onderzoek in twijfel.

F

Indiener geeft aan dat gelet op het karakter van de transformatie van het Bavoterrein en naastgelegen ontwikkelingen in De Zilk en Sancta Maria door de gemeenteraad heroverwogen moet worden of een milieueffectrapportage nodig is. Dit in het kader van transparantie, zorgvuldigheid en draagvlak. Daartoe verzoekt indiener de gemeenteraad een volledige milieueffectrapportage op te stellen, uitgaande van juiste en actuele onderzoeken waarbij deze onderzoeken toegespitst moeten zijn op de transformatie van het Bavoterrein.

G

Indiener geeft aan dat als gevolg van de bouw van 700 woningen op het Bavoterrein de verkeersintensiteit op het noordelijk gedeelte van de Langevelderweg toe zal nemen. Indiener geeft aan dat in het akoestisch onderzoek geen onderbouwing of aantoning van de relevantie van de aangeleverde gegevens dan wel referentiegegevens heeft plaatsgevonden. Daarnaast is indiener van mening dat de gehanteerde groeifactor van 1%

per jaar niet nader onderbouwd is en dat niet aangegeven is wat de gevolgen voor de geluidbelasting zijn als een groeifactor van 3% in plaats van 1% gehanteerd wordt.

H
Indiener geeft aan dat diens woning niet meegenomen is in het akoestisch onderzoek. Indiener verwacht een toename van de verkeersintensiteit nabij deze woning en daarmee ook een toename van de geluidbelasting.

I
In aanvulling op het voorgaande geeft indiener ook aan dat het door de toegenomen verkeersintensiteit aannemelijk is dat de geprognosticeerde geluidbelasting op de woning van indiener hoger is dan de 53 dB op de gevel van de nieuwbouw.

J
Indiener geeft aan dat indieners zienswijze ten aanzien van het aspect geluid ook geldt voor de aspecten fijnstof en het daarnaar uitgevoerde onderzoek. Indiener is van mening dat het luchtkwaliteitsonderzoek onvoldoende is uitgevoerd en stelt dat het omgevingsplan leidt tot een toename van de emissie van fijnstof. Dat laatste heeft weer negatieve effecten voor indieners belang van leefbaarheid en de kwaliteit van de leefomgeving.

K
Indiener geeft aan dat eventuele geluidreducerende effecten van het aanbrengen van de knip in de Langevelderweg niet zijn meegenomen in het akoestisch onderzoek en stelt dat het effect van deze knip alsnog beschouwd moet worden in het akoestisch onderzoek.

L
Indiener geeft aan dat in artikel (paragraaf) 4.2 van het akoestisch onderzoek gesproken wordt over de gemeente ‘Hellevoetsluis’ waar waarschijnlijk de gemeente ‘Noordwijkerhout’ wordt bedoeld.

M
Indiener vreest dat het gebruik van het Bavo hoofdgebouw leidt tot overlast voor indiener in de vorm van inschijnende koplampen van aankomende en vertrekkende auto’s. Indiener acht de toename van de verlichtingsintensiteit ontoelaatbaar. Daarnaast geeft indiener aan dat er naar dit onderwerp geen verder onderzoek plaats heeft gevonden terwijl dat volgens indiener wel het geval zou moeten zijn.

N
Indiener geeft aan dat de rooilijn van de inmiddels gesloopte bebouwing aan de Langevelderweg naar alle kanten wordt verruimd. Dit leidt tot verdichting die volgens indiener gelet op de bestaande rooilijnen in het vigerend bestemmingsplan onacceptabel is. Indiener geeft aan dat hierdoor ook de nieuwbouw veel meer in het zicht komt en de historische waarde van de Franse tuin aangetast wordt. Indiener is van mening dat de rooilijnen aan de zijde van de Franse tuin en de Langevelderweg gerespecteerd moeten worden en voldoende mogelijkheden in breedte, diepte en hoogte bieden om woningbouw mogelijk te maken.

O
De indiener geeft aan dat de redenatie waarom het geprojecteerde bouwblok aan de Langevelderweg direct ten noorden van het Bavo hoofdgebouw meer richting de Langevelderweg ligt dan de overige bouwblokken aan de Langevelderweg ontbreekt. Indiener geeft ook aan dat de ligging van dit bouwblok onvoldoende onderbouwd is in de nota van beantwoording. Daarom kan indiener zich niet vinden in de verruiming van de rooilijnen.

P
Indiener geeft aan dat het Bavo hoofdgebouw enige tijd geleden verkocht is aan de Oudendal Groep uit Leiden en dat de huidige rooilijnen van de geprojecteerde bebouwing ingetekend zijn op het grondgebied van de Oudendal Groep. Tevens stelt indiener dat het Bavo hoofdgebouw samen met de groenvoorzieningen aan de voor- en achterzijde van dat gebouw tot een drager van de voorgenomen transformatie zijn gemaakt. Indiener geeft aan

dat dit alles plaatsgevonden heeft zonder toestemming van de Oudendal Groep. Daarom is indiener van mening dat het verruimen van de rooilijnen van de geprojecteerde nieuwbouw suggestief is en niet kaderstellend in het ruimtelijk plan kan worden opgenomen.

Q
In relatie tot het genoemde onder P geeft indiener ook aan dat het vergroten van de rooilijnen en bebouwingsmogelijkheden niet in lijn is met het vastgestelde masterplan en leidt tot waardedaling van huis van indiener.

R
Volgens indiener voert de gemeente weinig overleg met betrokkenen en ontbreekt het aan een degelijk gefaciliteerd participatietraject. Indiener krijgt daardoor het idee niet serieus genomen te worden door de gemeente. Indiener stelt zich op het standpunt dat er meer participatie plaats moet vinden dan nu het geval is. Indiener wijst daarbij ook op het belang dat de aankomende Omgevingswet aan participatie toekent en waarin participatie verbreed wordt van de formele beïnvloedingsmomenten naar een doorlopend proces. Gelet op het voorgaande trekt indiener in twijfel dat er voldoende participatie plaats heeft gevonden.

S
Indiener wijst erop dat er geen onafhankelijk, deugdelijk en uitgebreid bouw- en cultuurhistorisch onderzoek heeft plaatsgevonden. Zonder dit onderzoek is het volgens indiener niet mogelijk om interventies in de bestaande structuur van het Bavoterrein te doen.

T
De indiener is van mening dat met de nieuwe plannen het monumentale karakter van het plangebied verloren gaat. Volgens indiener is onvoldoende onderbouwd waarom er 700 woningen in het plangebied gebouwd moeten gaan worden. De bouw van dit aantal woningen doet volgens indiener het bouw- en cultuurhistorisch karakter van het gebied teniet. Als er al woningen gebouwd moeten worden, dan moet volgens indiener aansluiting gezocht worden bij de bestaande (campusachtige) structuur en historie van het gebied. Indiener stelt dat de rijksmonumenten en de (landschappelijke) elementen die nu nog in het gebied staan met elkaar een ensemble vormen dat ondergesneeuwd dreigt te worden door de bouw van 700 woningen. Indiener geeft ook aan dat een duidelijke waardenkaart ontbreekt en dat met een gedetailleerd bestemmingsplan waarmee meer rechtszekerheid wordt gecreëerd ook voor het bouw van het historisch karakter van belang is.

U
Indiener geeft aan dat in de nota van beantwoording van inspraakreacties op het voorontwerpomgevingsplan is aangegeven dat er wel een bouw- en cultuurhistorisch onderzoek plaatsgevonden heeft en dat dit verwerkt is in het beeldkwaliteitsplan. Indiener wenst dit onderzoek te ontvangen zodat indiener het kan laten toetsen.

V
Indiener wijst erop dat de onderzoeken naar flora en fauna die bij het ontwerpomgevingsplan gevoegd zijn, verouderd zijn. Indiener geeft dat die onderzoeken uitgevoerd zijn in het kader van andere initiatieven tot herontwikkeling van het Bavoterrein en daarom onvoldoende zijn voor de huidige procedure. Indiener geeft aan dat uitgebreider en langduriger onderzoek in diens ogen noodzakelijk is.

W
Ten aanzien van het flora- en faunaonderzoek geeft indiener ook aan dat met die onderzoeken niet geanalyseerd kan worden of er sprake is van mogelijk belangrijk nadelige milieugevolgen.

X
Indiener verzoekt tot slot tot verlenging van de zienswijzetermijn.

Reactie gemeente

A

De wijze waarop de ladder voor duurzame verstedelijking toegepast is in het omgevingsplan staat los van de relevante wettelijke bepalingen op grond waarvan het omgevingsplan (bestemmingsplan met verbrede reikwijdte) opgesteld wordt. Het betreft een in het kader van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet aangewezen gebied.

B

Per 1 juli 2017 is artikel 3.1.6., tweede lid Bro (de 'ladderverplichting') gewijzigd. Het omgevingsplan dient te voldoen aan de geldende wet- en regelgeving en daarmee aan het gewijzigde artikel 3.1.6, tweede lid Bro. Van een experiment is aldus geen sprake.

De transformatie van het Bavoterrein in Noordwijkerhout vindt plaats op een organische en adaptieve manier. Dit omdat de realisatie van de voorziene 700 woningen zal vorderen op basis van de behoefte aan woningen. Het omgevingsplan biedt meer handvatten dan een regulier bestemmingsplan om met deze onzekerheid om te gaan. In hoofdstuk 2 van de regels van het omgevingsplan worden directe en indirecte regels geformuleerd waar de ontwikkelaar van het terrein zich aan moet houden. Directe regels worden door het omgevingsplan zelf uitgelegd (bijvoorbeeld: er mogen niet meer dan 700 woningen gebouwd worden). Indirecte regels worden nader uitgelegd door de beleidsregels bij het omgevingsplan. Alle relevante indirecte en directe regels moeten in acht worden genomen. Het plan biedt daarmee wel degelijk zekerheid voor omwonenden, alleen de vorm waarin deze zekerheid gegoten is anders dan die van een 'regulier' bestemmingsplan. De mogelijkheid tot het kunnen opnemen van meer flexibiliteit in het op te stellen plan is een bewuste keus van de wetgever geweest. Het omgevingsplan voldoet aan de eisen die de Crisis- en herstelwet aan dergelijke plannen stelt. Daarmee biedt het omgevingsplan voldoende waarborgen voor de belangen van omwonenden.

C

De woningbouwmogelijkheden op het Bavoterrein zijn als zogenoemde 'harde' plancapaciteit opgenomen op de regionaal afgestemde woningbouwplanlijst. Dat betekent dat in regionaal verband al rekening is gehouden met vraag en aanbod in buurgemeenten. De begrippen "nieuwe stedelijke ontwikkeling" en "bestaand stedelijk gebied" zijn door de wijziging van de ladder voor duurzame verstedelijking niet veranderd en zijn inmiddels uitgekristalliseerd zijn in jurisprudentie. Bij uitvoering van de laddertoets in het kader van het omgevingsplan is aangesloten bij deze begrippen. De voorgenomen fusie van Noordwijkerhout met Noordwijk brengt geen wijziging in het verrichte onderzoek en de daaruit volgende conclusies.

D

Het aantal van 700 woningen staat niet ter discussie omdat het een reeds vastgesteld kader is. Dat aantal is namelijk vastgesteld door de gemeenteraad en dient als uitgangspunt voor het omgevingsplan.

E

Voor het geluidonderzoek is uitgegaan van een worstcasebenadering, dat is de situatie met volledige ontwikkeling van het Bavoterrein en zonder knip in de Langevelderweg (zie ook onder K) waardoor de geluidbelasting hoger is dan deze in werkelijkheid (met het aanbrengen van de knip) zal zijn. Door het aanbrengen van de knip daalt het aantal passerende voertuigen op de Langevelderweg (waaronder bij de woning van indiener), waardoor ook de geluidbelasting in de definitieve situatie lager zal zijn.

De in het onderzoek gebruikte gegevens en uitgangspunten passen bij de worstcasebenadering en zijn voor uitvoering van het akoestisch onderzoek door het adviesbureau dat het onderzoek opgesteld heeft gecontroleerd.

F

In de aanmeldingsnotie vormvrije m.e.r.-beoordeling zijn de milieueffecten van de transformatie van het Bavoterrein getoetst. In deze rapportage heeft een integrale beoordeling van de milieueffecten plaatsgevonden. Uit deze rapportage blijkt ook dat de transformatie van het Bavoterrein niet leidt tot belangrijk nadelige milieueffecten. Daarom is

geen nader onderzoek nodig en bestaat er ook geen reden tot het opstellen van een milieueffectrapportage.

G
De gegevens zijn bij controle door het adviesbureau relevant bevonden. Het hanteren van een groeifactor van 1% om de autonome groei van het verkeer te simuleren is een gebruikelijke werkwijze bij akoestisch onderzoek. Ten aanzien van het verkeer geldt dat de Langevelderweg iets ten noorden van de Troelstralaan 'geknipt' wordt zodra de verbindingsweg tussen de Langevelderweg en de Herenweg gereed is. Na het aanbrengen van die knip kan gemotoriseerd verkeer (met uitzondering van hulpdiensten) geen gebruik meer maken van de Langevelderweg als verbinding tussen het centrum en het buitengebied van Noordwijkerhout. De hoeveelheid verkeer op de Langevelderweg neemt hierdoor af. Na het aanbrengen van de knip wordt de Langevelderweg ingericht als zone waarin een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur geldt. Daardoor neemt ook de snelheid van het verkeer en de daarmee samenhangende geluidproductie af.

H
Het aantal passerende voertuigen bij de woning van indiener daalt als gevolg van het afsluiten van de Langevelderweg. Dit heeft ook positieve gevolgen voor geluid.

I
Net als bij het bovenstaande punt geldt hier dat het aantal verkeersbewegingen rondom de woning van indiener daalt als gevolg van het afsluiten van de Langevelderweg. Dit heeft ook positieve gevolgen voor geluid.

J
Uit het onderzoek naar de luchtkwaliteit blijkt dat de transformatie van het Bavoterrein niet leidt tot overschrijding van de wettelijke normen voor fijnstof (bijlage bij het omgevingsplan). Indiener geeft niet concreet aan op welke punten het luchtkwaliteitsonderzoek niet voldoet. Daarom kan in deze zienswijze niet verder op dit punt worden ingegaan.

K
De knip in de Langevelderweg is uit het akoestisch onderzoek gelaten om een 'worstcase-situatie' in beeld te brengen. In dit geval is dat de volledige ontwikkeling van het Bavoterrein zonder knip in de Langevelderweg. Zonder knip is de geluidbelasting hoger, dan in werkelijkheid (met het aanbrengen van de knip) het geval zal zijn. Na het gereed komen van de verbindingsweg wordt ook het gedeelte van de Dr. Poelslaan tot de knip gereconstrueerd en ingericht als een zone waarin een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur geldt. Ook daardoor neemt de geluidbelasting af.

L
Waar gesproken wordt over 'Hellevoetsluis' wordt inderdaad 'Noordwijkerhout' bedoeld. Dit is een kennelijke verschrijving zonder inhoudelijke consequenties voor het onderzoek.

M
Ten aanzien van lichthinder veroorzaakt door het gebruik van het Bavo hoofdgebouw geldt dat het hoofdgebouw al eerder met dezelfde wegenstructuur in gebruik was en toen veel verkeer trok. De wegen rondom het hoofdgebouw zoals deze in de huidige situatie aanwezig zijn, worden niet verlegd. In de toekomst is de ontsluiting van het Bavo hoofdgebouw uitsluitend voor het hoofdgebouw bedoeld. Verkeer uit het achterliggende gedeelte van het hoofdgebouw maakt gebruik van de ontsluiting via de nieuwe hoofdontsluitingsweg (naar de Langevelderweg) of de bestaande ontsluiting aan de Anemoonweg/Victoriberg. De verkeersintensiteit rondom het Bavo hoofdgebouw zal daarmee afnemen.

In het Bavo hoofdgebouw zijn allerlei activiteiten mogelijk, mits de fysieke leefomgeving niet geschaad wordt. Het voorkomen of wegnemen van lichthinder naar de omgeving valt onder het niet-schaden van de fysieke leefomgeving.

N
De rooilijn aan de Langevelderweg is naar achteren verplaatst. Tussen het bouwvlak en de Langevelderweg komt een groenstrook te liggen. Dit is te zien op de spelregelkaart die op 12 september 2017 gewijzigd is. De in de zienswijze getoonde spelregelkaart is van 30 juni 2016 en geeft daarmee niet de meest actuele situatie weer.

O
De rooilijn aan de Langevelderweg is naar achteren verplaatst. Tussen het bouwvlak en de Langevelderweg komt, uit het oogpunt van een goede ruimtelijke ordening (een scheiding tussen het Bavoterrein en de Langevelderweg), een groenstrook te liggen. Dit is te zien op de spelregelkaart die op 12 september 2017 gewijzigd is. De in de zienswijze getoonde spelregelkaart is van 30 juni 2016 en geeft daarmee niet de meest actuele situatie weer. De afstand van het bouwvlak direct ten noorden van het Bavo hoofdgebouw tot de Langevelderweg is daarmee verruimd en de rooilijnen zijn ten opzichte van de Langevelderweg naar achteren verplaatst. Deze verruiming en verplaatsing zijn met het oog op een goede ruimtelijke ordening opgenomen.

P
De verbeelding zal worden aangepast zodanig dat de nieuw te realiseren woningen en bijbehorende infrastructuur wordt gerealiseerd buiten het eigendom van de Oudendalgroep. De visie op het Bavoterrein op hooflijnen bestaat al sinds 2008. De Oudendalgroep kent deze visie en de verkopende partij heeft hier ook expliciet melding van gemaakt in de verkoopakte. Als gemeente voorzien wij dat het gebruik van het Bavo-hoofdgebouw binnen de planperiode wijzigt. Derhalve is het gebied aangeduid als transformatiezone I.

Q
Zoals gesteld onder P wordt de verbeelding op onderdelen aangepast. Indien de indiener van mening is dat planschade wordt geleden, bestaat de mogelijkheid om op basis van artikel 6.1 van de Wet ruimtelijke ordening een verzoek om tegemoetkoming in de planschade in te dienen zodra het bestemmingsplan onherroepelijk is. Het omgevingsplan Bavoterrein is een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte en valt ook onder dit artikel. Onafhankelijk onderzoek zal uitwijzen of dit verzoek terecht is. Voor de beoordeling van planschade wordt een vergelijk gemaakt met water in het oude planologische regime mogelijk was en wat het nieuwe planologische regime mogelijk maakt. De feitelijke bebouwing is hier niet aan de orde. Op voorhand wordt niet verwacht dat de realisatie tot een dusdanige aantasting zal leiden dat deze bestemming in redelijkheid niet kan worden toegekend.

R
Vanaf 2003 staat de herontwikkeling van het Bavoterrein vrijwel jaarlijks op de agenda van de jaarlijkse ledenvergadering van de wijkvereniging De Boekhorst. Gedurende de jaren zijn diverse presentaties gegeven. Daarnaast zijn er twee avonden georganiseerd waarbij één voor de direct aangrenzende bewoners die hiervoor huis-aan-huis een uitnodiging hebben ontvangen. Op 21 april 2016 is er, door de heren Koekkoek, Bond en Schouwenaars, een bezoek gebracht aan het gebied. Daarnaast hebben er diverse individuele overleggen met bewoners plaatsgevonden. Ook zijn er in februari 2017 twee avonden voor omwonenden (deel zuid en deel noord Langevelderweg) georganiseerd waarbij er een toelichting is gegeven op de bezonningsstudies. Op 30 augustus 2017 hebben bewoners van de Langevelderweg op ambtelijk niveau een gesprek gehad over de plannen voor het Bavoterrein. Die plannen zijn op 18 september ook besproken in een gesprek tussen bewoners van de Langevelderweg en het gemeentebestuur. Via het pad van inspraak op het voorontwerp- en ontwerpomgevingsplan is in het voorjaar van 2017 en eind 2017/begin 2018 wederom een mogelijkheid geboden om te reageren op de plannen. De gemeente is op basis van het voorgaande van mening dat de gemeente tot op heden uitvoerig communiceert over de plannen voor het Bavoterrein, naast de wettelijke verplichtingen tot het bieden van de gelegenheid van inspraak.

S
Er is door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed een bouw- en cultuurhistorisch onderzoek voor het Bavo hoofdgebouw uitgevoerd. Tevens is een bouwkundig onderzoek uitgevoerd voor het hoofdgebouw, dit onderzoek is in het bezit van de gemeente. Dit zijn onderzoeken

op gebouwniveau. In het beeldkwaliteitsplan is daarnaast een paragraaf over de wijze waarop met cultuurhistorische waarden omgegaan is opgenomen. Op structuurniveau is daarmee voldoende rekening gehouden met deze waarden. In het gewijzigde beeldkwaliteitsplan (versie van 19 september 2017, tevens een bijlage bij het omgevingsplan) is toegelicht op welke cultuurhistorische eigenschappen het plan voor het Bavoterrein gebaseerd is. Vergunningplichten in de regels van het omgevingsplan (zie onder andere de artikelen 4, 5, 6 en 12) beschermen de desbetreffende cultuurhistorische waarden.

T
In het omgevingsplan is conform lid 3.1.6 Besluit ruimtelijke ordening, onder 5, sub a beschreven hoe rekening is gehouden met cultuurhistorische waarden en monumenten in en op het terrein. Er is rekening gehouden met bepaalde karakteristieke elementen, zie daarvoor het plan. In het gewijzigde beeldkwaliteitsplan (versie van 19 september 2017, tevens een bijlage bij het omgevingsplan) is toegelicht op welke cultuurhistorische eigenschappen het plan voor het Bavoterrein reageert.

U
In de nota van beantwoording van de inspraak- en vooroverlegreacties is de volgende zin opgenomen: "*Er is een bouw- en cultuurhistorisch onderzoek uitgevoerd. Dat onderzoek is verwerkt in het beeldkwaliteitsplan*." Hiermee wordt bedoeld dat door de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed een onderzoek naar het hoofdgebouw uitgevoerd is. Dat onderzoek is te vinden via internet. Het onderzoek is in acht genomen bij het opstellen van het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart. Om die reden acht de gemeente het niet nodig om het onderzoek separaat ter beschikking te stellen. De (overige) op het plan betrekking hebbende stukken als bedoeld in artikel 3:11 Awb zijn met het plan ter inzage gelegd en digital raadpleegbaar, zodat indiener daar kennis van kan nemen.

V
Het is vaste jurisprudentie dat slechts indien op voorhand in redelijkheid moet worden ingezien dat flora- en fauna-aspecten aan de uitvoerbaarheid van een plan in de weg staan niet tot vaststelling van een bestemmingsplan kan worden overgegaan. Flora- en faunaonderzoek vindt immers in het kader van de aanvraag van een omgevingsvergunning voor werkzaamheden op het Bavoterrein. Aangezien het terrein gefaseerd ontwikkeld kan worden, is het aannemelijk dat er meerdere onderzoeken uitgevoerd worden. Flora- en faunaonderzoeken moeten voldoen aan de richtlijnen die voor die onderzoeken gelden en worden in het kader van de behandeling van de aanvraag van een omgevingsvergunning getoetst door het bevoegd gezag.

W
De herontwikkeling van het Bavoterrein heeft geen effecten op beschermde broedvogels of zoogdieren (met uitzondering van het advies voor aanvullend onderzoek voor boerenzwaluw, huiszwaluw, groene specht, grote bonte specht gewone dwergvleermuis, watervleermuis en ruige dwergvleermuis). In het plangebied komen waarschijnlijk vleermuizen, (huis-)zwaluwen en spechten voor. Dit blijkt uit reeds uitgevoerde onderzoeken naar flora en fauna die daarmee een beeld geven van de soorten die aangetroffen kunnen worden.

Bij het bouwen en (ver-)bouwen op het terrein moet er aanvullend onderzoek gedaan worden naar de beschermde soorten. Dat onderzoek moet voldoen aan de geldende richtlijnen en worden getoetst door het bevoegd gezag (zie ook onder V). Als aanvullend onderzoek uitwijst dat dit nodig is, dan worden maatregelen genomen ter voorkoming van een onevenredige aantasting van beschermde natuurwaarden. Daarmee kunnen belangrijk nadelige milieugevolgen voorkomen worden.

X
Een verlenging van de zienswijzentermijn is reeds gegeven. Deze zienswijze is een aanvulling op een eerder ingediende proformazienswijze. Een verlenging van de zienswijzentermijn wordt niet nogmaals verleend.

Aanpassing omgevingsplan

Toelichting	*Geen*
Bijlagen bij de toelichting	*Geen*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*De verbeelding zal worden aangepast zodanig dat de nieuw te realiseren woningen en bijbehorende infrastructuur wordt gerealiseerd buiten het eigendom van de Oudendalgroep.*

6. Totaaloverzicht/conclusie

6.1 Aanpassingen naar aanleiding van zienswijzen

De onderstaande tabel geeft weer op welke onderdelen het omgevingsplan wordt aangepast naar aanleiding van de zienswijzen in hoofdstuk 5.

Toelichting	*Aanvullen toelichting met informatie uit memo 'Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout'.*
Bijlagen bij de toelichting	*Toevoegen memo 'Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout'.*
Regels	*Geen aanpassingen.*
Beleidsregels	*Geen aanpassingen.*
Verbeelding	*De verbeelding zal worden aangepast zodanig dat de nieuw te realiseren woningen en bijbehorende infrastructuur wordt gerealiseerd buiten het eigendom van de Oudendalgroep.*

6.2 Ambtshalve wijzigingen

Toelichting	*Aanpassing marge woningaantallen CAT-locatie op bladzijden 25 en 26.*
Bijlagen bij de toelichting	*Beeldkwaliteitsplan Bavo-terrein Noordwijkerhout: aanpassing marge woningaantallen CAT-locatie in afbeelding op pagina 21.*
Regels	*Wijziging artikel 17 ten bate van kleine aanpassingen van de beleidsregels.*
Beleidsregels	*Aanpassing in beleidsregel 10: aanpassing marge woningaantallen CAT-locatie.*
Verbeelding	*De woonvlakkenkaart op de verbeelding wordt nog aangepast zodat deze 1-op-1 overeenkomst met de begrenzing op de spelregelkaart.*
Beeldkwaliteitsplan	*De afbeelding op pagina 18 van het beeldkwaliteitsplan is nog voorzien van een onjuiste hoogtemaat voor het tweede bouwvlak na de Franse tuin.*

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
ADBE-17-81128
Z-16-38658

Agendapunt

Collegebesluit

Onderwerp: m.e.r.-beoordelingsbesluit

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Noordwijkerhout,

Overwegende dat:

- per 7 juli 2017 (met terugwerkende kracht tot 16 mei 2017) de regelgeving voor de Milieueffectrapportage (M.E.R.) en de m.e.r.-beoordeling is gewijzigd met daarin een nieuwe procedure voor de vormvrije m.e.r.-beoordeling (Besluit Milieueffectrapportage);
- op basis van de gewijzigde regelgeving voor de ontwerpbestemmingsplanfase een m.e.r.-beoordelingsbesluit moet worden genomen, waarin wordt aangegeven of er wel of geen M.E.R. nodig is gelet op de criteria genoemd in de Wet milieubeheer;
- dat het m.e.r.-beoordelingsbesluit tezamen met de aanmeldingsnotitie gedurende zes weken ter inzage moet worden gelegd;
- dat op grond van artikel 6.3 van de Algemene wet bestuursrecht geen zelfstandig bezwaar of beroep mogelijk is tegen het m.e.r.-beoordelingsbesluit;

besluit:

I. in te stemmen met de eindconclusie inzake de bestemmingsplannen Sportpark De Boekhorst (op basis van paragraaf 4.2), Schippersvaartweg 39 (op basis van paragraaf 4.1), Zeestraat 50 (op basis van paragraaf 5.2), Teylingen College (op basis van paragraaf 4.1), Kerkstraat 7 (op basis van paragraaf 4.2) en het Omgevingsplan Bavoterrein (op basis van bijgevoegde aanmeldingsnotitie), dat de beoogde ontwikkelingen geen belangrijke negatieve milieueffecten kunnen veroorzaken die de opstelling van een milieueffectrapportage noodzakelijk maken;

II. dat voor deze zes genoemde plannen geen milieueffectrapportage opgesteld hoeft te worden.

Vastgesteld in de collegevergadering van 19 december 2017.

drs. G. Goedhart
Burgemeester

b.a.
T. Heijsteeg
Secretaris

Regels

Omgevingsplan Bavoterrein

projectnummer 0409310.00
definitief
23 januari 2018

Understanding today.
Improving tomorrow.

Regels

Omgevingsplan Bavoterrein

projectnummer 0409310.00

definitief revisie 2.0
23 januari 2018

Auteurs
drs. E.H. Oude Weernink
D.F. Hollemans, MSc

Opdrachtgever
Gemeente Noordwijkerhout - Ruimtelijke Ordening
Postbus 1
2210 AA Noordwijkerhout

datum vrijgave	beschrijving revisie 2.0	goedkeuring	vrijgave
23/1/2018	definitief bij ontwerpomgevingsplan	drs. E.H. Oude Weernink	drs. T. Artz

Inhoudsopgave

Regels **5**

Hoofdstuk 1 Inleidende regels **7**
Artikel 1 Begrippen 7
Artikel 2 Wijze van meten 20
Artikel 3 Doelstelling 22

Hoofdstuk 2 Planregels **23**
Artikel 4 Groen 23
Artikel 5 Transformatiegebied I 28
Artikel 6 Transformatiegebied II 30
Artikel 7 Verkeer 34
Artikel 8 Woongebied 36

Hoofdstuk 3 Algemene regels **41**
Artikel 9 Algemene zorgplicht 41
Artikel 10 Maatwerkvoorschriften 42
Artikel 11 Gedoogplicht 43
Artikel 12 Kappen van een of meer bomen 44
Artikel 13 Tijdelijke activiteiten 46
Artikel 14 Verboden 47
Artikel 15 Beleidsregels 49
Artikel 16 Algemene aanduidingsregels 51
Artikel 17 Algemene afwijkingsregels 53
Artikel 18 Algemene wijzigingsregels 54
Artikel 19 Algemene procedureregels 55

Hoofdstuk 4 Hogere waarden **57**
Artikel 20 Hogere waarden 57

Hoofdstuk 5 Overige regels voor de fysieke leefomgeving **59**
Artikel 21 Overgangsrecht 59
Artikel 22 Slotregel / Citeerregel 60

Hoofdstuk 1 Inleidende regels

Artikel 1 Begrippen

1.1 omgevingsplan:

een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte, als bedoeld in artikel 7c van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet, bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in NL.IMRO.0576.OP201600001-0002 met de bijbehorende regels en de daarbij behorende bijlagen;

1.2 aanduiding:

Een geometrisch bepaald vlak of figuur, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels randvoorwaarden worden gesteld ten aanzien van het gebruik en/of het bebouwen van deze gronden;

1.3 aanduidingsgrens:

De grens van een aanduiding indien het een vlak betreft;

1.4 aanduidingsvlak:

een geometrisch bepaald vlak waarop een aanduiding betrekking heeft;

1.5 aanleggen:

het uitvoeren van werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden;

1.6 aan- en uitbouw:

een eenlaagse uitbreiding van een (bestaande) ruimte, welke is gebouwd aan een hoofdgebouw, die door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en in architectonisch opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw, waarbij een dakterras niet als tweede bouwlaag wordt aangemerkt;

1.7 aan-huis-gebonden beroep:

een (para)medisch, juridisch, administratief, therapeutisch, verzorgend, ontwerptechnisch, kunstzinnig of daarmee gelijk te stellen beroep dat, in een woonruimte van het hoofdgebouw wordt uitgeoefend door de bewoner, waarbij de woning in overwegende mate haar woonfunctie behoudt en dat een ruimtelijke uitwerking of uitstraling heeft die met de woonfunctie in overeenstemming is, waarbij detailhandel is uitgesloten;

1.8 achtererfgebied:

erf aan de achterkant en de niet naar openbaar toegankelijk gebied gekeerde zijkant, op meer dan 1 meter van de voorkant, van het hoofdgebouw;

1.9 activiteit:

handelingen of het nalaten hiervan die gevolgen hebben of kunnen hebben voor de fysieke leefomgeving;

1.10 afgraven en ophogen van de bodem:

het verrichten van handelingen, waardoor de hoogteligging van een terrein of de bodem van een water(gang) (al dan niet tijdelijk) wordt verlaagd of verhoogd. Hieronder wordt niet begrepen:

a. de werkzaamheden, die in het kader van het normale onderhoud worden verricht zoals (diep)ploegen en frezen;
b. het maken van ondiepe (circa 1 meter) en weder te dichten sleuven en gaten voor het leggen van buizen, drainagebuizen en kabels;
c. het reguliere onderhoud aan watergangen (baggerwerkzaamheden);

1.11 archeologische waarden:

de aan een gebied toegekende waarde in verband met de (mogelijk) in dat gebied voorkomende overblijfselen uit oude tijden;

1.12 archeologisch onderzoek

onderzoek naar de archeologische waarden binnen een plangebied, uitgevoerd volgens de geldende versie van de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA);

1.13 bebouwing:

één of meer gebouwen en/of bouwwerken geen gebouwen zijnde;

1.14 bebouwingsgrens:

de op de kaart, blijkens de daarop voorkomende verklaring, als zodanig aangegeven lijn, die door gebouwen niet mag worden overschreden, behoudens overschrijdingen die krachtens deze regels zijn toegestaan;

1.15 bebouwingspercentage:

een aangegeven percentage, dat de grootte van het deel van het bouwperceel c.q. bouwvlak of bestemmingsvlak aangeeft dat maximaal mag worden bebouwd;

1.16 bed en breakfast:

aanbieden van recreatief nachtverblijf in de vorm van logies met ontbijt binnen bestaande bebouwing;

1.17 bedrijf:

een onderneming waarbij de bedrijfsactiviteiten gericht zijn op het vervaardigen, bewerken, herstellen, installeren, inzamelen en/of verhandelen van goederen, dan wel het bedrijfsmatig verlenen van diensten, aan huis verbonden beroepen daaronder niet begrepen;

1.18 bedrijfsgebouw:

een gebouw dat dient voor de uitoefening van een of meer bedrijfsactiviteiten;

1.19 bedrijfsmatige kamergewijze verhuur:

een samenstel van verblijfsruimten, uitsluitend of mede bestemd of gebruikt om daarin anderen dan aan de rechthebbende en de personen behorende tot diens huishouden, woonverblijf, niet in de zin van zelfstandige woongelegenheid, te verschaffen, al dan niet met gehele of gedeeltelijke verzorging; een en ander kan onder meer blijken uit het feit dat voor de kamers afzonderlijk huur wordt berekend en/of betaald en dat elke kamer zelfstandig wordt bewoond, waarbij al dan niet sprake is van enkele gemeenschappelijke voorzieningen;

1.20 bedrijfsvloeroppervlakte:

het vloeroppervlak van de ruimten die worden of kunnen worden gebruikt voor bedrijfsactiviteiten;

1.21 beheerderwoning:

een woning in of bij een hoofdgebouw of op een terrein, kennelijk slechts bedoeld voor (het huishouden van) een persoon, wiens huisvesting daar gelet op de functie van het gebouw of het terrein noodzakelijk is.

1.22 bestaand (in relatie tot bebouwing):

bebouwing aanwezig ten tijde van het in werking treden van het omgevingsplan, dan wel nadien kan worden gebouwd krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen, waarvoor de aanvraag voor het tijdstip van ter inzagelegging is ingediend, tenzij in de regels anders is bepaald;

1.23 bestaand (in relatie tot gebruik):

gebruik dat bestaat ten tijde van het in werking treden van het omgevingsplan;

1.24 bestemmingsplanactiviteit:

activiteit waarvoor in het omgevingsplan een vergunningplicht is gecreëerd en regels zijn gesteld, op basis van het bepaalde in artikel 2.1 lid 1 sub c en sub g Wabo;

1.25 bevoegd gezag:

bestuursorgaan dat bevoegd is tot het nemen van een besluit ten aanzien van een aanvraag om een omgevingsvergunning of ten aanzien van een al verleende omgevingsvergunning;

1.26 bijgebouwen:

een op zichzelfstaand, al dan niet vrijstaand eenlaags gebouw, dat door de vorm onderscheiden kan worden van het hoofdgebouw en dat in architectonisch en functioneel opzicht ondergeschikt is aan het hoofdgebouw;

1.27 boom:

een houtvormend, overblijvend gewas met een of meerdere vanaf zekere hoogte vertakte stammen die op een hoogte van 1,30 meter gerekend vanaf maaiveld een omtrek heeft of hebben van 30 centimeter of meer;

1.28 boomkroon:

Alle takken van een boom die hun aanzet hebben boven het gedeelte van de stam van de boom dat takvrij is/moet zijn;

1.29 boom van de eerste grootte:

Een boom die in volwassen vorm een kroondiameter van 10 tot 20 meter en/of een hoogte van 12 meter of meer heeft;

1.30 boom van de tweede grootte:

Een boom die in volwassen vorm een kroondiameter van 5 tot 10 meter en/of een hoogte van 6 tot 12 meter heeft;

1.31 boom van de derde grootte

Een boom die in volwassen vorm een kroondiameter tot 5 meter en/of een hoogte tot 6 meter heeft;

1.32 bos:

een stuk grond met bomen, struiken en andere opgaande beplanting, waarbij de instandhouding van landschappelijke waarden wordt nagestreefd;

1.33 bouwen:

het plaatsen, het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen en het vergroten van een bouwwerk, alsmede het geheel of gedeeltelijk oprichten, vernieuwen of veranderen van een standplaats;

1.34 bouwgrens:

de grens van een bouwvlak;

1.35 bouwlaag:

een geheel of deels doorlopend gedeelte van een gebouw dat door op gelijke of bij benadering gelijke bouwhoogte liggende vloeren of balklagen is begrensd, zulks met inbegrip van de begane grond en met uitsluiting van onderbouw en kapverdieping, waarbij de maximale bouwhoogte voor verdiepingen 3 meter bedraagt en voor de begane grond 4 meter. Ingeval vides binnen deze maximale hoogtes passen, dan wordt dit niet beschouwd als een extra bouwlaag. Indien een vide leidt tot overschrijding van de maximale bouwhoogte van respectievelijk 4 meter voor de begane grond en 3 meter voor een verdieping, wordt deze wel als een (extra) bouwlaag beschouwd;

1.36 bouwperceel:

een aaneengesloten stuk grond, waarop ingevolge de regels een zelfstandige, bij elkaar behorende bebouwing is toegelaten;

1.37 bouwperceelgrens:

de grens van een bouwperceel;

1.38 bouwvlak:

een geometrisch bepaald vlak, waarmee gronden zijn aangeduid, waar ingevolge de regels bepaalde gebouwen en bouwwerken geen gebouwen zijnde zijn toegelaten;

1.39 bouwwerk:

elke constructie van enige omvang van hout, steen, metaal of ander materiaal, die hetzij direct hetzij indirect met de grond is verbonden, hetzij direct of indirect steun vindt in of op de grond;

1.40 bouwwerk, geen gebouw zijnde:

een bouwwerk dat geen gebouw is;

1.41 cultuur en ontspanning:

activiteiten gericht op educatie, vermaak en ontspanning en naar de aard daarbij behorende toeristische, recreatieve en culturele activiteiten, met uitzondering van zelfstandige horeca;

1.42 cultuurhistorische waarden:

de aan een bouwwerk of gebied toegekende/toe te kennen waarde in verband met ouderdom en/of historische waarde, dat onder meer tot uitdrukking komt in landschappelijke elementen, zoals beplanting en slotenpatronen, en architectuur; onder cultuurhistorische waarden worden mede verstaan de archeologische waarden;

1.43 dagrecreatie:

activiteiten ter ontspanning in de vorm van sport, spel, toerisme en educatie, waarbij overnachting uitdrukkelijk is uitgesloten;

1.44 dak:

iedere bovenbeëindiging van een gebouw;

1.45 detailhandel:

het bedrijfsmatig aan particulieren te koop of te huur aanbieden, waaronder de uitstalling ten verkoop, verkopen en/of leveren van goederen aan personen, die deze goederen kopen voor gebruik, verbruik of aanwending anders dan in de uitoefening van een beroeps- of bedrijfsactiviteit; horecadoeleinden worden hier niet onder begrepen;

1.46 dienstverlening:

het bedrijfsmatig verlenen van economische en maatschappelijke diensten aan derden, waarbij het publiek rechtstreeks (al dan niet via een balie) te woord wordt gestaan en geholpen, zoals reis- en uitzendbureaus, kapsalons en pedicures of vergelijkbare activiteiten;

1.47 ecologische waarden:

de aan een gebied toegekende waarden die verband houden met de samenhang van dieren en planten en hun leefomgeving en/of tussen dieren en planten onderling;

1.48 evenement:

een incidentele gebeurtenis, gericht op een (groot) publiek, met betrekking tot kunst, sport, ontspanning en cultuur. Onder evenementen worden in ieder geval verstaan:

- activiteiten ten behoeve van de Oranjefeesten, waaronder tonknuppelen;
- carnavalsactiviteiten;
- een braderie;
- een feest, muziekvoorstelling of een wedstrijd op of aan de weg;

1.49 extensieve dagrecreatie:

niet-gemotoriseerde recreatieve activiteiten, zoals wandelen, fietsen, skaten, paardrijden, vissen, zwemmen en natuurobservatie, waarbij overnachting uitdrukkelijk is uitgesloten;

1.50 extensief recreatief medegebruik:

recreatief gebruik van gronden, zoals wandelen, fietsen en paardrijden en daarmee gelijk te stellen activiteiten dat geen specifiek beslag legt op de ruimte, behoudens ruimtebeslag door voet-, fiets- en ruiterpaden;

1.51 functie:

doeleinden ten behoeve waarvan gebruik van gebouwen en/of gronden of aangewezen delen daarvan is toegestaan;

1.52 functiegrens:

de grens van een functievlak;

1.53 functievlak:

een geometrisch bepaald vlak met eenzelfde functie;

1.54 fysieke leefomgeving:

De fysieke leefomgeving omvat in ieder geval de volgende thema's:

a. bouwwerken;
b. infrastructuur;
c. watersystemen;
d. water;
e. bodem;
f. lucht;
g. landschappen;
h. natuur;
i. cultureel erfgoed;
j. werelderfgoed;

1.55 gebouw:

elk bouwwerk, dat een voor mensen toegankelijke, overdekte, geheel of gedeeltelijk met wanden omsloten ruimte vormt;

1.56 gebruik:

gebruiken, het doen gebruiken, laten gebruiken en in gebruik geven;

1.57 gedeeltelijk vernieuwen:

de inhoud van een bouwwerk mag niet worden vergroot en of in opeenvolgende fasen nagenoeg geheel worden afgebroken en herbouwd. Een gedeeltelijke vernieuwing of verandering mag er niet toe leiden dat in een betrekkelijk korte periode in feite een compleet nieuw bouwwerk wordt gerealiseerd;

1.58 geluidsgevoelige objecten:

woningen en andere geluidsgevoelige gebouwen en geluidsgevoelige terreinen, zoals bedoeld in artikel 1 van de Wet geluidhinder;

1.59 geluidscherm:

bouwwerk, geen gebouw zijnde dat dienst doet als geluidwerende voorziening in de vorm van bijvoorbeeld een scherm of wal;

1.60 gemeentelijk monument/beeldbepalend pand:

beschermde of te beschermen vervaardigde zaken welke van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap of hun cultuurhistorische waarde, dat valt onder de bescherming van de Erfgoedverordening 2010 van de gemeente Noordwijkerhout;

1.61 gescheiden rioleringssysteem:

een rioleringsstelsel dat regenwater en afvalwater gescheiden afvoert. Hierbij wordt het regenwater afgevoerd via grachten, een infiltratievoorziening of een regenweerafvoerleiding (RWA-leiding). Een droogweerafvoerleiding (DWA-leiding) transporteert het afvalwater naar een zuiveringsinstallatie;

1.62 gevellijn:

denkbeeldige lijn die strak langs de gevel van een gebouw loopt tot aan de bouwperceelsgrenzen, dan wel de aangeduide lijn;

1.63 groen:

groen behorende tot de groene (hoofd)structuur zoals aangegeven in het beeldkwaliteitsplan en beleidsregels;

1.64 groenvoorziening:

ruimten in de open lucht, waaronder in ieder geval worden begrepen (bos)parken, plantsoenen, bermen en open speelplekken, met de daarbij behorende sloten, vijvers en daarmee gelijk te stellen wateren en ondergrondse infrastructurele voorzieningen;

1.65 hoofdactiviteit

de activiteit op een perceel die als belangrijkste aan te merken valt;

1.66 hoofdgebouw:

een gebouw, of gedeelte daarvan, dat noodzakelijk is voor de verwezenlijking van de geldende of toekomstige functie van een perceel en, indien meer gebouwen op het perceel aanwezig zijn, door zijn aard, functie, constructie of afmetingen, dan wel, gelet op die functie het belangrijkst is;

1.67 horeca(-inrichting):

een inrichting die in zijn algemeenheid is gericht op activiteiten zoals de bedrijfsmatige verstrekking van dranken en/of etenswaren, en/of het exploiteren van zaalaccommodatie, en/of het verlenen van logies met gehele of gedeeltelijke verzorging, een en ander gepaard gaande met dienstverlening;

1.68 huishouden:

persoon of groep personen die een huishouding voert, waarbij sprake is van onderlinge verbondenheid en continuïteit in de samenstelling ervan; bedrijfsmatige kamerverhuur wordt daaronder niet begrepen;

1.69 kampeermiddel:

een tent, een tentwagen, een kampeerauto of een caravan, dan wel enig ander onderkomen of enig ander voertuig of gewezen voertuig of gedeelte daarvan, voor zover geen bouwwerk zijnde, een en ander voor zover deze onderkomens of voertuigen of gewezen voertuigen geheel of gedeeltelijk blijvend zijn bestemd of opgericht dan wel worden of kunnen worden gebruikt voor recreatief nachtverblijf;

1.70 kantoor:

een gebouw of een gedeelte daarvan, gericht op het verlenen van diensten op administratief, financieel, architectonisch, juridisch, ontwerp technisch of daarmee naar aard gelijk te stellen gebied, waarbij het publiek niet of slechts in ondergeschikte mate rechtstreeks te woord wordt gestaan of geholpen;

1.71 kap:

de volledige of nagenoeg volledige afdekking van een gebouw in een gebogen vorm danwel met een dakhelling van ten minste 15° en ten hoogste 75°;

1.72 kappen:

kappen, met inbegrip van rooien en verplanten, alsmede het verrichten van handelingen die de dood of ernstige beschadiging of ontsiering van een of meerdere bomen ten gevolge kunnen hebben;

1.73 kinderboerderij:

een dagrecreatieve voorziening waarbij dieren worden gehouden gericht op educatie, beleving en ontspanning van kinderen, met bijbehorende (speel)voorzieningen en ondergeschikte detailhandels- en/of horeca-activiteiten;

1.74 kleinschalige dagrecreatieve voorzieningen:

voorzieningen ten behoeve van aan het plangebied gebonden dagrecreatie, zoals speeltuinen, picknickplaatsen, observatiepunten, informatieborden en banken, ten behoeve van activiteiten zoals wandelen, fietsen, vissen, zwemmen en natuurobservatie;

1.75 kwaliteitsteam:

een door het college van burgemeester en wethouders aan te wijzen team van deskundigen dat de transformatie van het Bavoterrein kwalitatief begeleidt en beoordeelt op basis van de in artikel 15.2 gestelde regels;

1.76 langzaamverkeersverbinding:

een verbinding, zijnde wegen of paden die zijn voorbehouden aan niet gemotoriseerde vervoersmiddelen en als zodanig hiervoor zijn ingericht;

1.77 lessenaarsdak

een eenzijdige kapconstructie waarbij het hoogste punt over de gehele, of nagenoeg de gehele lengte in één gevel is gelegen;

1.78 lichte horeca-activiteiten:

een licht horecabedrijf, niet zijnde zalencentrum of zaalaccommodatie, waar overdag dranken en/of etenswaren worden verstrekt, zoals theehuisjes, ijssalons, croissanterieën, dagcafés, dagrestaurants en naar de aard en openingstijden daarmee gelijk te stellen activiteiten;

1.79 maaiveld:

bovenkant van een terrein dat een bouwwerk dan wel boom omgeeft;

1.80 maatschappelijke dienstverlening:

het verlenen van diensten, waaronder gezondheidszorg, jeugdopvang, naschoolse opvang, praktijkruimten, welzijnsinstellingen en/of zorginstellingen;

1.81 maatschappelijke voorzieningen:

educatieve, sociaal-medische en levensbeschouwelijke voorzieningen, voorzieningen ten behoeve van sport en sportieve recreatie en voorzieningen ten behoeve van openbare dienstverlening en daarmee gelijk te stellen sectoren, met ondergeschikte horeca ten dienste van deze voorzieningen;

1.82 maatvoeringsvlak:

het geometrisch bepaald vlak, dat goothoogtes en woningtypes scheidt;

1.83 maatwerkvoorschriften:

nadere eisen als bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, onder d van de Wro;

1.84 normaal onderhoud, gebruik en beheer:

een gebruik gericht op het in zodanige conditie houden of brengen van objecten dat het voortbestaan van deze objecten op tenminste het bestaande kwaliteitsniveau wordt bereikt;

1.85 ondergeschikte detailhandelsactiviteiten

niet-zelfstandige detailhandelsactiviteiten die verwant maar ondergeschikt is ten opzichte van de hoofdactiviteit en waarvoor maximaal 30% van de vloeroppervlakte als zodanig mag worden gebruikt;

1.86 onderkomen:

voor verblijf geschikte, al dan niet aan hun bestemming onttrokken of in het ongerede geraakte voertuigen en vaartuigen, woonschepen of arken, caravans, tentwagens en kampeerauto's, voor zover deze niet als bouwwerken zijn aan te merken, alsook tenten;

1.87 ondersteunende horeca-activiteiten

Het verstrekken van (kleine) eetwaren en/of (alcoholische) dranken tegen betaling in samenhang en gelijktijdig gebruik met een hoofdactiviteit waarbij onderstaande criteria van toepassing zijn:

1. De horeca-activiteit mag uitsluitend in samenhang met en ondersteunend aan de hoofdactiviteit plaatsvinden met een maximaal vloeroppervlak van 30% van het totale vloeroppervlak van de bebouwing.
2. De toegang tot de horeca-activiteit is dezelfde toegang van de hoofdactiviteit; er is dus geen aparte ingang of openingstijden voor het horecagedeelte.
3. Er is in het pand (vrij toegankelijke) sanitaire ruimte aanwezig.
4. Voor de horeca-activiteit mag geen reclame worden gemaakt (bijvoorbeeld via uithangborden, menukaarten voor het raam, 'sandwichborden' op straat, in de media en dergelijke).
5. De ondersteunende horecavoorziening dient tijdens openingsuren (of korter) van de hoofdactiviteit openbaar toegankelijk te zijn, verhuur of ter beschikking stellen aan derden tijdens en buiten openingstijden voor al dan niet besloten feesten en partijen en dergelijke is niet toegestaan.

1.88 openbaar toegankelijk gebied:

de weg als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onder b van de Wegenverkeerswet 1994, alsmede pleinen, parken, plantsoenen, openbaar water en ander openbaar gebied dat voor publiek algemeen toegankelijk is, met uitzondering van wegen uitsluitend bedoeld voor de ontsluiting van percelen door langzaam verkeer;

1.89 overkapping:

een bouwwerk, geen gebouw zijnde, voorzien van een gesloten dak en maximaal twee wanden;

1.90 plangebied:

het gebied waarop dit omgevingsplan betrekking heeft;

1.91 perceelsgrens:

een grens van een bouwperceel;

1.92 permanente bewoning:

bewoning van een woning als hoofdverblijf;

1.93 prostitutie:

het zich beschikbaar stellen tot het verrichten van seksuele handelingen met een ander tegen vergoeding;

1.94 reclame-uitingen:

iedere openbare aanprijzing van goederen of diensten, met uitsluiting van lichtbakken, waarmee kennelijk beoogd wordt een commercieel en niet-commercieel belang te dienen ten bate van eigen bedrijf/beroep dat op het betreffende perceel aanwezig is;

1.95 rijksmonument:

beschermde of te beschermen vervaardigde zaken welke van algemeen belang zijn wegens hun schoonheid, hun betekenis voor de wetenschap of hun cultuurhistorische waarde, dat is ingeschreven in het rijksmonumentenregister, zoals bedoeld in de Erfgoedwet;

1.96 seksinrichting:

een voor publiek toegankelijke, besloten ruimte waarin bedrijfsmatig, of in omvang alsof zij bedrijfsmatig was, seksuele handelingen worden verricht, of vertoningen van erotisch pornografische aard plaatsvinden. Onder seksinrichting wordt in ieder geval verstaan: een (raam)prostitutiebedrijf, een seksbioscoop, een seksautomatenhal, een sekstheater, een parenclub, een privé-huis of een erotische massagesalon, al dan niet in combinatie met elkaar;

1.97 sociale huurwoning:

huurwoning met een aanvangshuurprijs onder de grens als bedoeld in artikel 13, eerste lid, onder a, van de Wet op de huurtoeslag;

1.98 sociale koopwoning

een koopwoning met een koopprijs vrij op naam van ten hoogste €200.000,00;

1.99 sociale veiligheid:

De mate waarin mensen beschermd zijn (objectieve veiligheid) en zich beschermd voelen (subjectieve veiligheid) tegen persoonlijk leed (aantasting lichamelijke en geestelijke integriteit, insluiping, diefstal, inbraak, sabotage, rampen, ongevallen, schade of andere vormen van misdrijven, overtredingen of ernstige overlast) in de woon- en leefsituatie. Om een wijk in aanbouw de sociale veiligheid te optimaliseren (zowel objectief als subjectief), is sociaal veilig ontwerpen van cruciaal belang. Hierbij is een viertal vuistregels van toepassing:

1. Zichtbaarheid (de omgeving moet te overzien zijn en bewoners moeten het idee hebben dat de andere aanwezigen hen ook zien. Goede straatverlichting is daarbij belangrijk);
2. Toegankelijkheid (duidelijke routing met goede oriëntatiebeleving goede bereikbaarheid hulpdiensten);
3. Eenduidigheid (het is duidelijk of een gebied openbaar is of niet, waar het voor bedoeld is en wie er verantwoordelijk is);
4. Aantrekkelijkheid (schoon en heel, aantrekkelijke kleuren en materialen).

1.100 sociale woningbouw:

huur- of koopwoningen gericht op doelgroepen met een geringe financiele draagkracht, waarop de prijsstelling c.q. woonlasten van deze woningen is afgestemd. Voor Noordwijkerhout geldt dat ten aanzien van het beleid en de toedeling van woningen de gemeentelijke woonvisie en gemeentelijke huisvestingsverordening leidend zijn;

1.101 slopen:

het afbreken van een bouwwerk of een gedeelte daarvan;

1.102 speelvoorziening:

voorziening die bestemd is voor vermaak of ontspanning, waarbij uitsluitend van de zwaartekracht of de fysieke kracht van de mens gebruik wordt gemaakt;

1.103 straatmeubilair:

verkeersgeleiders, verkeersborden, brandkranen, lichtmasten, zitbanken, bloembakken, papier-, glas- en andere inzamelbakken, toegangsconstructies voor ondergrondse voorzieningen, kunstwerken, speeltoestellen en draagconstructies voor reclame, alsmede abri's en kleinschalige bouwwerken ten behoeve van (openbare) nutsvoorzieningen;

1.104 tuin:

gedeelte van het erf dat geheel of gedeeltelijk is ingericht met gazons, planten en/of bomen, toegangspaden, etc.;

1.105 uitvoeren:

uitvoeren, het doen uitvoeren, laten uitvoeren en in uitvoering geven;

1.106 verkeer en verblijven:

activiteiten die verband houden met:

a. wegen en straten;
b. voet- en rijwielpaden;
c. parkeervoorzieningen;
d. groenvoorzieningen;
e. speelvoorzieningen;
f. waterhuishouding;
g. geluidwerende voorzieningen;

met de daarbij behorende bouwwerken, geen gebouwen zijnde, waaronder bruggen, duikers en/of dammen.

1.107 vide:

een open, lege ruimte in een gebouw die over meerdere verdiepingen doorloopt en die ontstaat door het weglaten van een deel van de verdiepingsvloer;

1.108 vloeroppervlakte:

de totale oppervlakte van hoofdgebouwen en aan- en bijgebouwen op de begane grond;

1.109 voorgevel:

de gevel van het hoofdgebouw die door zijn aard, functie, constructie, dan wel gelet op uitstraling ervan, als belangrijkste gevel kan worden aangemerkt;

1.110 vrijstaande woning:

een bouwmassa bestaande uit één vrijstaand hoofdgebouw;

1.111 watergang:

een werk al of niet overdekt, dienend om in het openbaar belang water te ontvangen, te bergen, af te voeren en toe te voeren, de boven water gelegen taluds, bermen en onderhoudspaden daaronder mede verstaan;

1.112 waterhuishouding:

de wijze waarop water in een bepaald gebied wordt opgenomen, zich verplaatst, geborgen wordt, gebruikt wordt en afgevoerd wordt;

1.113 weg:

alle voor het openbaar rij- of ander verkeer openstaande wegen of paden daaronder begrepen de daarin gelegen bruggen en duikers, de tot de wegen of paden behorende bermen en zijkanten, alsmede de aan de wegen liggende en als zodanig aangeduide parkeerterreinen (artikel 1, lid 1, sub b wegenverkeerswet);

1.114 wonen:

het gehuisvest zijn in een (zelfstandige) woning/wooneenheid of ander daartoe bedoeld object;

1.115 (zelfstandige) woning of wooneenheid:

een complex van ruimten, dat blijkens zijn indeling en inrichting bestemd is voor wonen, zijnde de huisvesting van niet meer dan één huishouden. Hieronder vallen geen zorgwoningen. Bedrijfsmatige kamergewijze verhuur is niet toegestaan;

1.116 zorgboerderij:

voorziening waar mensen met een integratieproblematiek omwille van ziekte, handicap, problematische opvoedingssituatie, (licht) delinquent verleden en na professionele beoordeling daartoe in staat te zijn geacht zonder enig ernstig veiligheidsrisico voor derden, via aangepaste dagbesteding geholpen worden om zich voor zover mogelijk te (re)integreren in de samenleving;

1.117 zorgwoning:

woning met zorg voor mensen die vanwege hun leeftijd, gezondheid of beperkingen aangewezen zijn op zorg en ondersteuning, voor wie reguliere woonvoorzieningen niet passend of toereikend zijn, waarbij deze zorg enkel door een professional kan worden verstrekt.

Artikel 2 Wijze van meten

Bij toepassing van deze regels wordt als volgt gemeten:

2.1 de bouwhoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan het hoogste dan wel laagste punt van een gebouw of van een overig bouwwerk, geen gebouw zijnde, met uitzondering van ondergeschikte bouwonderdelen, zoals schoorstenen, antennes, en naar de aard daarmee gelijk te stellen bouwonderdelen;

2.2 de afstand tot de zijdelingse perceelsgrens:

de kortste afstand tussen de (zijdelingse) grenzen van een bouwperceel en enig punt van het op dat bouwperceel voorkomende bouwwerk;

2.3 de afstand tussen gebouwen:

de kortste afstand tussen de buitenwerkse gevelvlakken van de gebouwen;

2.4 onderlinge afstand:

de afstand tussen bouwwerken onderling, alsmede de afstand van bouwwerken tot perceels- of functiegrenzen worden daar gemeten waar deze afstand het kleinst is;

2.5 dakhelling:

langs het dakvlak ten opzichte van het horizontale vlak;

2.6 de goothoogte van een bouwwerk:

vanaf het peil tot aan de bovenkant van de goot, c.q. de druiplijn, het boeibord, of een daarmee gelijk te stellen constructiedeel, dan wel de snijlijn van het dakvlak en de gevellijn. Indien zich op een dakschild één of meerdere dakkapellen of dakopbouwen bevinden, waarvan de gezamenlijke breedte meer bedraagt dan 50 % van de breedte van de gevel waarop het betreffende dakschild rust, is de gootlijn van de dakkapel c.q. de dakopbouw bepalend voor de goothoogte;

N.B.: bij een lessenaarsdak wordt de laagste snijlijn als goothoogte aangemerkt;

2.7 de hoogte van een dakopbouw:

vanaf de afdekking van de bovenste bouwlaag tot aan het hoogste punt van de dakopbouw;

2.8 de hoogte van een kap:

vanaf de bovenkant goot, boeibord of daarmee gelijk te stellen constructiedeel tot aan het hoogste punt van de kap;

2.9 de inhoud van een bouwwerk:

tussen de onderzijde van de begane grondvloer, de buitenzijde van de gevels (en/of het hart van de scheidingsmuren) en de buitenzijde van daken en dakkapellen;

2.10 de oppervlakte van een bouwwerk:

tussen de buitenwerkse gevelvlakken en/of het hart van de scheidingsmuren, neerwaarts geprojecteerd op het gemiddelde niveau van het afgewerkte bouwterrein ter plaatse van het bouwwerk;

2.11 het bebouwd oppervlak:

de oppervlakte van alle op een bouwperceel gelegen bouwwerken tezamen;

2.12 peil:

a. voor een gebouw, waarvan de hoofdtoegang grenst aan de weg: + 35 centimeter ten opzichte van de hoogte van de kruin van de weg;
b. voor andere gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, dan wel bomen: de gemiddelde hoogte van het afgewerkte terrein ter plaatse van de bouw, waarbij plaatselijke, niet bij het verdere verloop van het terrein passende, ophogingen of verdiepingen aan de voet van het bouwwerk, anders dan noodzakelijk voor de bouw ervan, buiten beschouwing blijven;
c. indien in of op het water wordt gebouwd: de hoogte van het terrein ter plaatse van het meest nabijgelegen punt waar het water grenst aan het vaste land;

2.13 ondergeschikte bouwdelen:

bij de toepassing van het bepaalde ten aanzien van het bouwen binnen bouwvlakken of functievlakken worden ondergeschikte bouwdelen als plinten, pilasters, kozijnen, balkons, gevelversieringen, ventilatiekanalen, schoorstenen, gevel- en kroonlijsten en overstekende daken buiten beschouwing gelaten, mits de bouw- c.q. functiegrens met niet meer dan 0,5 meter wordt overschreden;

2.14 de diameter van een boomkroon:

de diameter van de kroon van een boom, gemeten op het breedste gedeelte van de boomkroon.

Artikel 3 Doelstelling

1. het omgevingsplan is met het oog op duurzame ontwikkeling gericht op het in onderlinge samenhang:
   a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en
   b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies.
2. de doelstelling van het omgevingsplan is om een flexibele transformatie naar een duurzaam en hoogwaardig woon- en leefgebied mogelijk te maken, waarbij een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit worden bereikt en in stand worden gehouden.

Hoofdstuk 2 Planregels

Artikel 4 Groen

4.1 Toegelaten activiteiten

Ter plaatse van de functie 'Groen' zijn de volgende activiteiten toegestaan:

a. ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van cultuur en ontspanning - kinder- en zorgboerderij" activiteiten gericht op het uitoefenen van een kinder- en zorgboerderij;
b. ter plaatse van de aanduiding "zorgboerderij": activiteiten gericht op het uitoefenen van een zorgboerderij inclusief de bestaande beheerderwoning;
c. ter plaatse van de aanduiding "beheerderwoning", activiteiten gericht op wonen in een beheerderwoning bij de zorgboerderij;
d. ter plaatse van de aanduiding "maatschappelijk", activiteiten gericht op het verrichten van maatschappelijke dienstverlening en maatschappelijke voorzieningen;
e. ter plaatse van de aanduiding "cultuurhistorie": activiteiten gericht op het behoud en versterken van de cultuurhistorische waarde;
f. ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van water - primaire watergang": activiteiten gericht op onderhoud en beheer van een primaire watergang;
g. ter plaatse van de aanduiding "water": actviteiten gericht op herstel, onderhoud en beheer van de watergang door de Engelse tuin;
h. ter plaatse van de aanduiding "gemaal", activiteiten gericht op onderhoud en beheer van een gemaal;
i. het verrichten van activiteiten gericht op cultuur en ontspanning en (dag)recreatie;
j. ter plaatse van de aanduiding "maatschappelijk": het verrichten van ondersteunende en ondergeschikte horeca-activiteiten;
k. ter plaatse van de aanduiding "maatschappelijk": het verrichten van ondersteunende en ondergeschikte detailhandelsactiviteiten;
l. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van groenvoorzieningen;
m. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van ondergrondse infrastructuur;
n. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van water en watergangen;
o. activiteiten die verband houden met verkeer en verblijven;
p. het aanleggen;
q. het bouwen;
r. het slopen;
s. het kappen van een of meer bomen;
t. activiteiten die verband houden met evenementen.

4.2 Algemene vergunningplichten

a. het is verboden zonder omgevingsvergunning voor een bestemmingsplanactiviteit een activiteit als genoemd in artikel 4.1 te beginnen en/of te veranderen;
b. in uitzondering op het gestelde onder a zijn activiteiten ook toegestaan ingeval deze rechtmatig aanwezig waren op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van dit omgevingsplan en de omvang van de activiteiten niet toeneemt.

4.3 Vergunningplichten activiteit bouwen

a. het oprichten, veranderen of uitbreiden van een bouwwerk is toegestaan, mits:
    1. de cultuurhistorische waarden van het gemeentelijk monument, ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - gemeentelijk monument", en de andere op deze gronden aanwezige bouwwerken behouden blijven en/of worden hersteld, waarbij de bouwwerken qua profiel, bouwmassa, gevelkarakteristiek, detaillering, kleur- en materiaalgebruik, situering en oriëntatie, dan wel andere

cultuurhistorische waarden, behouden dienen te blijven;
2. voldaan wordt aan de meldingplichten zoals genoemd in artikel 4.4.2;
3. voldaan wordt aan de vergunningplichten zoals genoemd in artikel 4.4.3;
4. er sprake is van een positief advies van het kwaliteitsteam waarbij de in artikel 15.2 opgenomen procedureregels worden doorlopen;
5. er sprake is van een hoogwaardige beeldkwaliteit zoals benoemd in de beleidsregel 'Hoogwaardige beeldkwaliteit';
6. er sprake is van een hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte waarbij wordt voldaan aan de voorwaarden zoals benoemd in de beleidsregel 'Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte', hetgeen wordt beoordeeld op grond van een inrichtings- en beplantingsplan dat de aanvrager van een omgevingsvergunning overlegt;
7. er sprake is van een robuuste water- en groenstructuur die voldoet aan de voorwaarden zoals benoemd in de beleidsregel 'Robuuste water- en groenstructuur', met dien verstande dat:
   - overleg heeft plaatsgevonden met het hoogheemraadschap;
   - peilgebieden niet met elkaar verbonden mogen worden;
   - het gemaal ter plaatse van de aanduiding "gemaal" uitsluitend verplaatst mag worden na overleg en instemming van het hoogheemraadschap.
8. er sprake is van een duurzame ontwikkeling zoals benoemd in de beleidsregel 'Duurzaam ontwikkelen';
9. is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden aangetast, zoals benoemd in de beleidsregel 'Archeologie';
10. is aangetoond dat vanuit bodemhygiënisch oogpunt -met inachtneming van de beleidsregel 'Bodem'- de gronden geschikt zijn voor de functie.

b. ten aanzien van het bouwen van gebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt dat:
1. gebouwen uitsluitend binnen het bouwvlak mogen worden gebouwd, waarbij de goot- en bouwhoogte van gebouwen niet meer mag bedragen dan is aangeduid;
2. in afwijking van het bepaalde in artikel 4.3 sub b onder -1- mogen buiten het bouwvlak gebouwen worden gebouwd met inachtneming van de volgende regels:
   a. de gezamenlijke bebouwde oppervlakte mag niet meer bedragen dan 150 m^2;
   b. de bouwhoogte mag niet meer bedragen dan 6 meter;
   c. de gebouwen moeten ten dienste staan van de uitoefening van een kinder- en/of zorgboerderij.
3. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde mag niet meer bedragen dan aangegeven in de navolgende tabel:

Bouwwerken, geen gebouwen zijnde	Bouwhoogte
van erf- en terreinafscheidingen tussen de voorgevellijn en openbare weg	1 meter
van erf- en terreinafscheidingen elders	2 meter
van overkappingen	3 meter
van speeltoestellen	5 meter
van vlaggenmasten	6 meter
van lichtmasten	10 meter
van nutsvoorzieningen	3 meter
van (schotel)antennes	5 meter
van tuinmeubilair	2 meter
van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde	3 meter
van geluidschermen	5 meter

4. is aangetoond dat er geen sprake is van een ontoelaatbare aantasting van de zich daar bevindende ecologische waarden;
5. er geen sprake is van ontoelaatbare aantasting van de sociale veiligheid;
6. ter plaatse van de aanduiding "wonen uitgesloten" geen woningen gebouwd mogen worden, met uitzondering van een beheerderwoning ten dienste van de zorgboerderij;
7. ter plaatse van de aanduiding "beheerderwoning" uitsluitend een beheerderwoning ten dienste van de zorgboerderij is toegestaan.

c. ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - specifieke bouwregeling" gelden voor geheel of gedeeltelijk beneden het maaiveld gelegen ruimten de volgende bepalingen:
   1. de bouw van ondergrondse ruimten behorende bij en dienstbaar aan het naastgelegen hoofdgebouw is toegestaan;
   2. voor het bouwen van ondergrondse ruimten geldt het volgende:
      - de bouwhoogte mag niet meer dan 3,5 meter bedragen;
      - de bijbehorende voorzieningen voor licht- en luchttoetreding mogen worden gesitueerd aan de zijden van het gebouw die niet aan de weg zijn gelegen;
      - voor de situering van de bijbehorende voorzieningen voor licht- en luchttoetreding die wel aan de zijden van de weg zijn gelegen geldt dat deze binnen een strook van 1 meter vanuit de betrefffende bovengrondse gevel moeten worden geplaatst tot een breedte van maximaal 25% van de breedte van de desbetreffende gevel.
d. ondergeschikte detailhandelsactiviteiten en/of ondersteunende horeca-activiteiten zijn uitsluitend toegestaan ter plaatse van de aanduiding "maatschappelijk";
e. de gronden met de aanduiding "zorgboerderij" voor maximaal 10% bebouwd worden;
f. de gronden met de aanduiding "specifieke vorm van cultuur en ontspanning - kinder- en zorgboerderij" mogen voor maximaal 10% bebouwd worden.

4.4 Vergunningplichten activiteit gebruik

Voor het gebruik gelden met inachtneming van het bepaalde in artikel 4.4.4 de volgende regels:

4.4.1 Direct toegestaan gebruik

Op gronden met de functie 'Groen' is zonder melding of omgevingsvergunning voor een bestemmingsplanactiviteit het volgende gebruik toegestaan:

a. activiteiten gericht op het uitoefenen van een kinder- en zorgboerderij daar waar "specifieke vorm van cultuur en ontspanning - kinder- en zorgboerderij" is aangeduid;
b. activiteiten gericht op het uitoefenen van een zorgboerderij inclusief de bestaande beheerderwoning daar waar "zorgboerderij" is aangeduid;
c. wonen in een beheerderwoning bij de zorgboerderij daar waar "beheerderwoning" is aangeduid;
d. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van een primaire watergang daar waar "specifieke vorm van water - primaire watergang" aangeduid is;
e. actviteiten gericht op herstel, onderhoud en beheer van de watergang door de Engelse tuin daar waar "water" is aangeduid;
f. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van een gemaal daar waar "gemaal" is aangeduid;
g. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van groenvoorzieningen;
h. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van ondergrondse infrastructuur;
i. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van water en watergangen.

4.4.2 Toegestaan gebruik na melding

Op de gronden met de functie 'Groen' is na melding maar zonder omgevingsvergunning voor een bestemmingsplanactiviteit het volgende gebruik toegestaan:

a. activiteiten gericht op maatschappelijke dienstverlening en maatschappelijke voorzieningen ter plaatse van de aanduiding "maatschappelijk";
b. het verrichten van ondersteunende en ondergeschikte horeca-activiteiten ter plaatse

van de aanduiding "maatschappelijk";
c. het verrichten van ondersteunende en ondergeschikte detailhandelsactiviteiten ter plaatse van de aanduiding "maatschappelijk";
d. activteiten gericht op het behoud en versterken van de cultuurhistorische waarde ter plaatse van de aanduiding "cultuurhistorie";
e. activiteiten die verband houden met verkeer en verblijven.

4.4.3 Toegestaan gebruik na omgevingsvergunning voor een bestemmingsplanactiviteit

Op de gronden met de functie 'Groen' kan een omgevingsvergunning worden verleend voor een bestemmingsplanactiviteit voor de volgende activiteiten:

a. het verrichten van activiteiten gericht op cultuur en ontspanning en recreatie;
b. activiteiten die verband houden met evenementen.

4.4.4 Randvoorwaarden activiteit gebruik

Bij melding voor activiteiten ter plaatse van de aanduiding "maatschappelijk"

Bij het melden van het aanvangen of veranderen van een activiteit als bedoeld in 4.4.2 onder a, b en c, dient aangetoond te zijn dat voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

a. is aangetoond dat op grond van de Wet milieubeheer dan wel Activiteitenbesluit milieubeheer er geen onevenredige hinder voor het woon- en leefklimaat veroorzaakt wordt;
b. de activiteiten naar de aard en visueel geen afbreuk doen aan het karakter van het bouwwerk;
c. de activiteiten geen zelfstandige detailhandel en horeca betreffen, met uitzondering van ondergeschikte en ondersteunende horeca-activiteiten;
d. de activiteiten geen onevenredig nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen parkeerproblemen in de omgeving veroorzaken.

Bij melding activiteiten gericht op het behoud en versterken van cultuurhistorie

Bij het melden van het aanvangen of veranderen van een activiteit als bedoeld in 4.4.2 onder d, dient aangetoond te zijn dat voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

a. de activiteiten naar de aard en visueel geen afbreuk doen aan het karakter van het bouwwerk;
b. de activiteiten geen zelfstandige detailhandel en horeca betreffen, met uitzondering van ondergeschikte en ondersteunende horeca-activiteiten;
c. de activiteiten geen onevenredig nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen parkeerproblemen in de omgeving veroorzaken.

Bij melding activiteiten die verband houden met verkeer en verblijven

Bij het melden van het aanvangen of veranderen van een activiteit als bedoeld in 4.4.2 onder e, dient aangetoond te zijn dat voldaan wordt aan de volgende voorwaarde:

a. de activiteiten mogen geen onevenredig nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen parkeerproblemen in de omgeving veroorzaken.

Bij omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning zoals bedoeld in lid 4.4.3 wordt verleend indien wordt voldaan aan de voorwaarden zoals gesteld in artikel 13.

4.5 Vergunningplichten activiteit aanleggen

Het beginnen en/of wijzigen van de activiteit aanleggen is toegestaan, mits op grond van een inrichtings- en beplantingsplan blijkt, dat:

a. ten aanzien van de hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte er sprake is van een inrichting die voldoet aan de randvoorwaarden zoals benoemd in de beleidsregel 'Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte';
b. ten aanzien van de groene en blauwe opgave er sprake is van een robuuste water- en groenstructuur die voldoet aan de randvoorwaarden zoals benoemd in de beleidsregel 'Robuuste water- en groenstructuur', met dien verstande dat:
    - overleg heeft plaatsgevonden met het hoogheemraadschap;
    - peilgebieden niet met elkaar verbonden mogen worden;
    - het gemaal ter plaatse van de aanduiding "gemaal" uitsluitend verplaatst mag worden na overleg en instemming van het hoogheemraadschap.
c. de cultuurhistorische waarden ter plaatse van de aanduiding "cultuurhistorie" behouden blijven;
d. ten aanzien van de archeologische waarden, zoals benoemd in de beleidsregel 'Archeologie' aangetoond is dat deze niet onevenredig worden aangetast;
e. is aangetoond dat er geen sprake is van een ontoelaatbare aantasting van de zich daar bevindende ecologische waarden;
f. er sprake is van een positief advies van het kwaliteitsteam waarbij de in artikel 15.2 opgenomen procedureregels worden doorlopen;
g. watergangen geen afzonderlijke peilgebieden met elkaar verbinden;

4.6 Vergunningplichten activiteit slopen

a. het is verboden de bebouwing ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - gemeentelijk monument" te slopen of zodanig te veranderen dat een aantasting ontstaat van de aanwezige cultuurhistorische waarden, zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegd gezag;
b. het bepaalde onder artikel 4.6 sub -a- is niet van toepassing voor werken en werkzaamheden, welke op het tijdstip van het van kracht worden van het plan in uitvoering zijn dan wel krachtens een voor dat tijdstip aangevraagde vergunning, afwijking of anderszins mogen worden uitgevoerd.

4.7 Vergunningplichten activiteit het kappen van een of meer bomen

Voor de activiteit kappen van een of meer bomen wordt verwezen naar het bepaalde in artikel 12.

Artikel 5 Transformatiegebied I

5.1 Toegelaten activiteiten

Ter plaatse van de functie 'Transformatiegebied I' zijn activiteiten toegestaan, voor zover deze niet leiden tot onevenredige aantasting van de bestaande en beoogde kwaliteit van de omliggende fysieke leefomgeving waarbij de voorwaarden zoals benoemd in artikel 5.2 in acht worden genomen, met dien verstande dat de functie wonen niet is toegestaan.

5.2 Algemene vergunningplichten

a. het is verboden zonder omgevingsvergunning voor een bestemmingsplanactiviteit een activiteit als bedoeld in artikel 5.1 te beginnen en/of te veranderen;
b. in uitzondering op het gestelde onder a zijn activiteiten ook toegestaan ingeval deze rechtmatig aanwezig waren op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van dit omgevingsplan en de omvang van de activiteiten niet toeneemt.

5.3 Vergunningplichten activiteit bouwen en gebruik

a. een vergunning voor het bouwen, veranderen, uitbreiden of gebruiken van een bouwwerk wordt verleend indien:
    1. de activiteit binnen de bestaande bebouwing, in concreto het rijksmonument, en het aangeduide bouwvlak, worden gerealiseerd;
    2. de cultuurhistorische waarden van het rijksmonument, ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - rijksmonument", en de andere op deze gronden aanwezige bouwwerken behouden blijven en/of worden hersteld, waarbij de bouwwerken qua profiel, bouwmassa, gevelkarakteristiek, detaillering, kleur- en materiaalgebruik, situering en oriëntatie, dan wel andere cultuurhistorische waarden, behouden dienen te blijven;
    3. er sprake is van een positief advies van het kwaliteitsteam waarbij de in artikel 15.2 opgenomen procedureregels worden doorlopen;
    4. ten aanzien van de hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte er sprake is van een inrichting die voldoet aan de randvoorwaarden zoals benoemd in de beleidsregel 'Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte';
    5. is aangetoond is dat het geluidniveau op de gevel van de dichtstbijzijnde geluidgevoelige activiteit dan wel een activiteit die dit plan mogelijk maakt niet meer bedraagt dan 50 dB;
    6. is aangetoond dat er geen onevenredige verkeers- en parkeerdruk op de omgeving ontstaat;
    7. is aangetoond dat er voldoende parkeergelegenheid is zoals benoemd in de beleidsregel 'Voldoende parkeergelegenheid';
    8. is aangetoond dat de archeologische waarden, zoals benoemd in de beleidsregel 'Archeologie' niet onevenredig worden aangetast;
    9. is aangetoond dat vanuit bodemhygienisch oogpunt -met inachtneming van de beleidsregel 'Bodem' de gronden geschikt zijn voor de functie.
b. ten aanzien van het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt dat:
    1. uitsluitend bouwwerken, geen gebouwen zijnde mogen worden gebouwd met maximale maatvoeringen zoals opgenomen in de onderstaande tabel:

Bouwwerken, geen gebouwen zijnde	Bouwhoogte
van erf- en terreinafscheidingen	1 meter
van speeltoestellen	2 meter
van vlaggenmasten	6 meter
van lichtmasten	10 meter
van tuinmeubilair, niet zijnde pergola's	2 meter

2. is aangetoond dat er geen sprake is van een ontoelaatbare aantasting van de zich daar bevindende ecologische waarden;
3. er geen sprake is van ontoelaatbare aantasting van de sociale veiligheid;

c. aangetoond moet worden dat op grond van de Wet milieubeheer dan wel Activiteitenbesluit milieubeheer er geen onevenredige hinder voor het woon- en leefklimaat veroorzaakt wordt;

5.4 Vergunningplichten activiteit aanleggen

Het beginnen en/of wijzigen van de activiteit aanleggen is toegestaan, mits op grond van een inrichtingsplan is aangetoond, dat:

a. ten aanzien van de hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte er sprake is van een inrichting die voldoet aan de randvoorwaarden zoals benoemd in de beleidsregel 'Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte';
b. de cultuurhistorische waarden ter plaatse van de aanduiding "cultuurhistorie" behouden blijven;
c. ten aanzien van de archeologische waarden, zoals benoemd in de beleidsregel 'Archeologie' aangetoond is dat deze niet onevenredig worden aangetast;
d. ten aanzien van de bodem, is aangetoond dat de gronden vanuit bodemhygienisch oogpunt -met inachtneming van de beleidsregel 'Bodem'- geschikt zijn voor de functie;
e. is aangetoond dat er geen sprake is van een ontoelaatbare aantasting van de zich daar bevindende ecologische waarden;
f. er sprake is van een positief advies van het kwaliteitsteam waarbij de in artikel 15.2 opgenomen procedureregels worden doorlopen.

5.5 Vergunningplichten activiteit slopen

a. het is verboden de bebouwing ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - rijksmonument" te slopen of zodanig te veranderen dat een aantasting ontstaat van de aanwezige cultuurhistorische waarden, zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegd gezag;
b. het bepaalde onder artikel 5.5 sub -a- is niet van toepassing voor werken en werkzaamheden, welke op het tijdstip van het van kracht worden van het plan in uitvoering zijn dan wel krachtens een voor dat tijdstip aangevraagde vergunning, afwijking of anderszins mogen worden uitgevoerd;
c. een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 5.5 sub -a- wordt slechts verleend indien daardoor geen onevenredige schade wordt of kan worden toegebracht aan de in artikel 5.4 sub b bedoelde waarden dan wel indien oorzaken van bouwtechnische aard het voortbestaan van het bouwwerk in gevaar brengen.

5.6 Vergunningplichten activiteit het kappen van een of meer bomen

Voor de activiteit kappen van een of meer bomen wordt verwezen naar het bepaalde in artikel 12.

Artikel 6 Transformatiegebied II

6.1 Toegelaten activiteiten

Ter plaatse van de functie 'Transformatiegebied II' zijn de volgende activiteiten toegestaan:

a. wonen;
b. het exploiteren van bestaande bedrijfsactiviteiten die verband houden met het bestaande transportbedrijf;
c. aan huis gebonden beroep;
d. het verrichten van activiteiten gericht op cultuur en ontspanning en recreatie;
e. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van groen;
f. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van ondergrondse infrastructuur;
g. activiteiten gericht op onderhoud en beheer onderhoud en beheer van water en watergangen;
h. activiteiten die verband houden met verkeer en verblijven;
i. het aanleggen;
j. het bouwen;
k. het slopen;
l. het kappen van een of meer bomen.

6.2 Algemene vergunningplichten

a. het is verboden zonder omgevingsvergunning voor een bestemmingsplanactiviteit een activiteit als genoemd in artikel 6.1 te beginnen en/of te veranderen;
b. in uitzondering op het gestelde onder a zijn activiteiten ook toegestaan ingeval deze rechtmatig aanwezig waren op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van dit omgevingsplan en de omvang van de activiteiten niet toeneemt.

6.3 Vergunningplichten activiteit bouwen

6.3.1 Vergunningplichten activiteit bouwen ten bate van bestaande functie(s)

a. het oprichten, veranderen, uitbreiden van een bouwwerk ten behoeve van de bestaande bedrijfsactiviteiten is toegestaan.

6.3.2 Vergunningplicht activiteit bouwen ten bate van nieuwe functie(s)

a. het oprichten, veranderen of uitbreiden van een bouwwerk, anders dan bedoeld in artikel 6.3.1, is toegestaan, mits:
    1. en nadat de bestaande bedrijfsactiviteiten zijn opgeheven dan wel verplaatst en toepassing is gegeven aan de wijzigingsbevoegdheid als bedoeld in artikel 16.2, waarbij geldt dat nadat toepassing gegeven is aan de wijzigingsbevoegdheid als bedoeld in artikel 16.2 artikel 8 van overeenkomstige toepassing is;
    2. voldaan wordt aan de meldingplichten zoals genoemd in artikel 6.4.2;
    3. voldaan wordt aan de vergunningplichten zoals genoemd in artikel 6.4.3;
    4. er sprake is van een positief advies van het kwaliteitsteam waarbij de in artikel 15.2 opgenomen procedureregels worden doorlopen;
    5. er sprake is van een gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur, zoals benoemd in de beleidsregel 'Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur';
    6. er sprake is van een hoogwaardig bebouwingsbeeld dat voldoet aan de maatvoeringseisen zoals benoemd in de beleidsregel 'Hoogwaardig bebouwingsbeeld';

7. er sprake is van een hoogwaardige beeldkwaliteit zoals benoemd in de beleidsregel 'Hoogwaardige beeldkwaliteit';
8. er sprake is van een hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte waarbij wordt voldaan aan de voorwaarden zoals benoemd in de beleidsregel 'Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte';
9. er sprake is van een robuuste water- en groenstructuur die voldoet aan de voorwaarden zoals benoemd in de beleidsregel 'Robuuste water- en groenstructuur', met dien verstande dat:
   - overleg heeft plaatsgevonden met het hoogheemraadschap;
   - peilgebieden niet met elkaar verbonden mogen worden;
   - het gemaal ter plaatse van de aanduiding "gemaal" uitsluitend verplaatst mag worden na overleg en instemming van het hoogheemraadschap.
10. er sprake is van duurzaam ontwikkelen zoals benoemd in de beleidsregel 'Duurzaam ontwikkelen';
11. is aangetoond dat er voldoende parkeergelegenheid is zoals benoemd in de beleidsregel 'Voldoende parkeergelegenheid';
12. is aangetoond dat de archeologische waarden, zoals benoemd in de beleidsregel 'Archeologie' niet onevenredig worden aangetast;
13. is aangetoond dat vanuit bodemhygienisch oogpunt -met inachtneming van de beleidsregel 'Bodem'- de gronden geschikt zijn voor de functie;
14. dat wordt voldaan aan de randvoorwaarden met betrekking tot een evenwichtig woningaanbod zoals benoemd in de beleidsregel 'Evenwichtig woningaanbod'.

b. ten aanzien van het bouwen van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt dat:
   1. in aanvulling op het bepaalde onder artikel 6.3.2, sub a onder -6-, de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, maximaal mag bedragen:

Bouwwerken, geen gebouwen zijnde	Bouwhoogte
van erf- en terreinafscheidingen tussen de voorgevellijn en openbare weg	1 meter
van erf- en terreinafscheidingen elders	2 meter
van overkappingen	3 meter
van speeltoestellen in openbaar gebied	5 meter
van speeltoestellen in privégebied	3 meter
van vlaggenmasten	6 meter
van lichtmasten	10 meter
van nutsvoorzieningen	3 meter
van (schotel)antennes	5 meter
van tuinmeubilair	2 meter
van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde	3 meter
van geluidschermen	5 meter
van afscheidingen van dakterrassen	1 meter

   2. is aangetoond dat er geen sprake is van een ontoelaatbare aantasting van de zich daar bevindende ecologische waarden;
   3. er geen sprake is van ontoelaatbare aantasting van de sociale veiligheid;
   4. het totaal aantal nieuw te bouwen woningen in 'Transformatiegebied II' mag niet meer bedragen dan 30, met dien verstande dat minimaal 30% van de te bouwen woningen in de sociale sector gebouwd dienen te worden.

6.4 Vergunningplichten activiteit gebruik

Voor het gebruik gelden met inachtneming van het bepaalde in artikel 6.4.4 de volgende regels:

6.4.1 Direct toegestaan gebruik

Op gronden met de functie 'Transformatiegebied II' is zonder melding of omgevingsvergunning voor een bestemmingsplanactiviteit het volgende gebruik toegestaan:

a. het exploiteren van bestaande bedrijfsactiviteiten die verband houden met het bestaande transportbedrijf;

b. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van groen;
c. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van ondergrondse infrastructuur;
d. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van water en watergangen.

6.4.2 Toegestaan gebruik na melding

Op de gronden met de functie 'Transformatiegebied II' is na melding maar zonder omgevingsvergunning voor een bestemmingsplanactiviteit het volgende gebruik toegestaan:

a. wonen, inclusief aan huis gebonden beroep;
b. activiteiten die verband houden met verkeer en verblijven

6.4.3 Toegestaan gebruik na omgevingsvergunning voor een bestemmingsplanactiviteit

Op de gronden met de functie 'Transformatiegebied II' kan een omgevingsvergunning worden verleend voor een bestemmingsplanactiviteit voor de volgende activiteiten:

a. het verrichten van activiteiten gericht op cultuur en ontspanning en recreatie.

6.4.4 Randvoorwaarden activiteit gebruik

Bij melding aan huis gebonden beroep

Bij het melden van het aanvangen of veranderen van een activiteit als bedoeld in 6.4.2 onder a, dient aangetoond te zijn dat voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

a. er is op grond van de Wet milieubeheer dan wel Activiteitenbesluit milieubeheer geen onevenredige hinder voor het woon- en leefklimaat veroorzaakt wordt.
b. de activiteiten doen naar de aard en visueel geen afbreuk aan het karakter van het bouwwerk;
c. de activiteiten mogen geen detailhandel en/of horeca betreffen;
d. de activiteiten mogen geen onevenredig nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen parkeerproblemen in de omgeving veroorzaken;
e. een aan huis gebonden beroep moet ondergeschikt zijn, in die zin dat deze activiteit maximaal 30% van de bebouwde oppervlakte bedraagt met een maximum van 30m^2.

Bij melding activiteiten die verband houden met verkeer en verblijven

Bij het melden van het aanvangen of veranderen van een activiteit als bedoeld in 6.4.2 onder b, dient aangetoond te zijn dat voldaan wordt aan de volgende voorwaarde:

a. de activiteiten mogen geen onevenredig nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen parkeerproblemen in de omgeving veroorzaken.

Bij omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning zoals bedoeld in lid 6.4.3 wordt verleend indien wordt voldaan aan de voorwaarden zoals gesteld in artikel 13.

6.5 Vergunningplichten activiteit aanleggen

Het beginnen en/of wijzigen van de activiteit aanleggen is toegestaan, mits op grond van een inrichtingsplan is aangetoond, dat:

a. ten aanzien van de hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte er sprake is van een inrichting die voldoet aan de randvoorwaarden zoals benoemd in de beleidsregel 'Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte';

b. ten aanzien van de groene en blauwe opgave er sprake is van een robuuste water- en groenstructuur die voldoet aan de randvoorwaarden zoals benoemd in de beleidsregel 'Robuuste water- en groenstructuur', met dien verstande dat:
    - overleg heeft plaatsgevonden met het hoogheemraadschap;
    - peilgebieden niet met elkaar verbonden mogen worden;
    - het gemaal ter plaatse van de aanduiding "gemaal" uitsluitend verplaatst mag worden na overleg en instemming van het hoogheemraadschap.
c. ten aanzien van de archeologische waarden, zoals benoemd in de beleidsregel 'Archeologie' aangetoond is dat deze niet onevenredig worden aangetast;
d. ten aanzien van de bodem, is aangetoond dat de gronden vanuit bodemhygienisch oogpunt -met inachtneming van de beleidsregel 'Bodem' geschikt zijn voor de functie;
e. is aangetoond dat er geen sprake is van een ontoelaatbare aantasting van de zich daar bevindende ecologische waarden;
f. er sprake is van een positief advies van het kwaliteitsteam waarbij de in artikel 15.2 opgenomen procedureregels worden doorlopen.

6.6 Vergunningplichten activiteit slopen

a. het is verboden de bebouwing ter plaatse van de aanduiding "specifieke bouwaanduiding - gemeentelijk monument" of de aanduiding "beeldbepalend pand" te slopen of zodanig te veranderen dat een aantasting ontstaat van de aanwezige cultuurhistorische waarden, zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning van het bevoegd gezag.
b. het bepaalde onder artikel 6.6 sub -a- is niet van toepassing voor werken en werkzaamheden, welke op het tijdstip van het van kracht worden van het plan in uitvoering zijn dan wel krachtens een voor dat tijdstip aangevraagde vergunning, afwijking of anderszins mogen worden uitgevoerd.
c. een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 6.6 sub -a- wordt slechts verleend indien oorzaken van bouwtechnische aard het voortbestaan van het bouwwerk in gevaar brengen.

6.7 Vergunningplichten activiteit het kappen van een of meer bomen

Voor de activiteit kappen van een of meer bomen wordt verwezen naar het bepaalde in artikel 12.

Artikel 7 Verkeer

7.1 Toegelaten activiteiten

Ter plaatse van de functie 'Verkeer' zijn de volgende activiteiten toegestaan:

a. activiteiten die verband houden met verkeer en verblijven met bijbehorende voorzieningen zoals:
   1. straatmeubilair;
   2. geluidswerende voorzieningen;
   3. nutsvoorzieningen;
   4. opstelplaatsen voor inzamelmiddelen en -voorzieningen voor afvalstoffen;
   5. groen en water.

   met dien verstande dat speelvoorzieningen niet zijn toegestaan;
b. ter plaatse van de aanduiding "verbindingsweg": de verbindingsweg tussen de Langevelderweg en de Herenweg;
c. ter plaatse van de aanduiding "hoofdontsluiting": de hoofdontsluiting in het plangebied;
d. ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van verkeer - calamiteitenontsluiting": een calamiteitenontsluiting;
e. het kappen van een of meer bomen.

7.2 Algemene vergunningplichten

a. het is verboden zonder omgevingsvergunning voor een bestemmingsplanactiviteit een activiteit als genoemd in artikel 7.1 te beginnen en/of te veranderen;
b. in uitzondering op het gestelde onder a zijn activiteiten ook toegestaan ingeval deze rechtmatig aanwezig waren op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van dit omgevingsplan en de omvang van de activiteiten niet toeneemt.

7.3 Vergunningplichten activiteit bouwen

het oprichten, veranderen of uitbreiden van een bouwwerk, is toegestaan, mits:

a. de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde niet meer bedraagt dan aangegeven in de navolgende tabel:

Bouwwerken, geen gebouwen zijnde	Bouwhoogte
van vlaggenmasten	6 meter
van lichtmasten	10 meter
van nutsvoorzieningen	3 meter
van straatmeubilair	2 meter
van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde	3 meter
van geluidschermen	5 meter

b. er sprake is van een hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte waarbij wordt voldaan aan de voorwaarden zoals benoemd in de beleidsregel 'Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte';
c. er sprake is van een robuuste water- en groenstructuur die voldoet aan de voorwaarden zoals benoemd in de beleidsregel 'Robuuste water- en groenstructuur ', met dien verstande dat:
   - overleg heeft plaatsgevonden met het hoogheemraadschap;
   - peilgebieden niet met elkaar verbonden mogen worden;
   - het gemaal ter plaatse van de aanduiding "gemaal" uitsluitend verplaatst mag worden na overleg en instemming van het hoogheemraadschap.

d. is aangetoond dat de archeologische waarden, zoals benoemd in de beleidsregel 'Archeologie' niet onevenredig worden aangetast;
e. is aangetoond dat vanuit bodemhygienisch oogpunt -met inachtneming van de beleidsregel 'Bodem'- de gronden geschikt zijn voor de functie;

7.4 Vergunningplichten activiteit aanleggen

Het beginnen en/of wijzigen van de activiteit aanleggen is toegestaan, mits op grond van een inrichtingsplan is aangetoond, dat:

a. ten aanzien van de hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte er sprake is van een inrichting die voldoet aan de randvoorwaarden zoals benoemd in de beleidsregel 'Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte';
b. ten aanzien van de groene en blauwe opgave er sprake is van een robuuste water- en groenstructuur die voldoet aan de randvoorwaarden zoals benoemd in de beleidsregel 'Robuuste water- en groenstructuur', met dien verstande dat:
    - overleg heeft plaatsgevonden met het hoogheemraadschap;
    - peilgebieden niet met elkaar verbonden mogen worden;
    - het gemaal ter plaatse van de aanduiding "gemaal" uitsluitend verplaatst mag worden na overleg en instemming van het hoogheemraadschap.
c. ten aanzien van de archeologische waarden, zoals benoemd in de beleidsregel 'Archeologie' aangetoond is dat deze niet onevenredig worden aangetast;
d. ten aanzien van de bodem, is aangetoond dat de gronden vanuit bodemhygienisch oogpunt -met inachtneming van de beleidsregel 'Bodem'- geschikt zijn voor de functie;
e. is aangetoond dat er geen sprake is van een ontoelaatbare aantasting van de zich daar bevindende ecologische waarden;

7.5 Vergunningplichten activiteit het kappen van een of meer bomen

Voor de activiteit kappen van een of meer bomen wordt verwezen naar het bepaalde in artikel 12.

Artikel 8 Woongebied

8.1 Toegelaten activiteiten

Ter plaatse van de functie 'Woongebied' zijn de volgende activiteiten toegestaan:

a. wonen;
b. aan huis gebonden beroep;
c. ter plaatse van de aanduiding "maatschappelijk": maatschappelijke voorzieningen met inbegrip van maximaal 45 zorgwoningen;
d. ter plaatse van de aanduiding "tuin": activiteiten gericht op het onderhouden en beheren van een tuin;
e. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van groen;
f. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van ondergrondse infrastructuur;
g. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van water en watergangen;
h. ter plaatse van de aanduiding "specifieke vorm van water - primaire watergang": een primaire watergang;
i. activiteiten die verband houden met verkeer en verblijven;
j. het aanleggen;
k. het bouwen;
l. het slopen;
m. het kappen van een of meer bomen;

alsmede:

n. het verrichten van tijdelijke activiteiten gericht op cultuur en ontspanning en recreatie, alsmede evenementen, op de nog niet ontwikkelde gronden binnen de functie 'Woongebied' met inachtneming van de regels in artikel 13.

8.2 Algemene vergunningplichten

a. het is verboden zonder omgevingsvergunning voor een bestemmingsplanactiviteit een activiteit als genoemd in artikel 8.1 te beginnen en/of te veranderen;
b. in uitzondering op het gestelde onder a zijn activiteiten ook toegestaan ingeval deze rechtmatig aanwezig waren op het tijdstip van de terinzagelegging van het ontwerp van dit omgevingsplan en de omvang van de activiteiten niet toeneemt.

8.3 Vergunningplichten activiteit bouwen

a. het bouwen, veranderen of uitbreiden van een bouwwerk is toegestaan, mits:
1. en nadat de functie als genoemd in artikel 7.1 met de aanduiding "verbindingsweg" is gerealiseerd;
2. en nadat de functie als genoemd in artikel 7.1 met de aanduiding "hoofdontsluiting" is gerealiseerd, in die zin dat de definitieve deklaag pas vereist is op het moment van overdracht van het openbaar gebied aan de gemeente;
3. en nadat de robuuste waterstructuur als bedoeld in de beleidsregel 'Robuuste water- en groenstructuur' en met inachtneming van het bepaalde in lid 13 van dit artikel is gerealiseerd;
4. ter plaatse van de aanduiding "wetgevingszone - wijzigingsgebied - 1" mogen woningen worden gebouwd onder de voorwaarde dat de bestaande bedrijfsactiviteiten aan de Zeestraat 46 zijn beeindigd en toepassing is gegeven aan de wijzigingsbevoegdheid als bedoeld in artikel 16.1;
5. ter plaatse van de aanduiding "wetgevingszone - wijzigingsgebied - 2" mogen woningen worden gebouwd onder de voorwaarde dat de bestaande bedrijfsactiviteiten binnen de functie "Transformatiegebied II" zijn beeindigd en toepassing is gegeven aan de wijzigingsbevoegdheid als bedoeld in artikel 16.2;
6. voldaan wordt aan de meldingplichten zoals genoemd in artikel 8.4.2;
7. voldaan wordt aan de vergunningplichten zoals genoemd in artikel 8.4.3;

8. er sprake is van een positief advies van het kwaliteitsteam waarbij de in artikel 15.2 opgenomen procedureregels worden doorlopen;
9. er sprake is van een gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur, zoals benoemd in de beleidsregel 'Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur';
10. er sprake is van een hoogwaardig bebouwingsbeeld dat voldoet aan de maatvoeringseisen zoals benoemd in de beleidsregel 'Hoogwaardig bebouwingsbeeld';
11. er sprake is van een hoogwaardige beeldkwaliteit zoals benoemd in de beleidsregel 'Hoogwaardige beeldkwaliteit ';
12. er sprake is van een hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte waarbij wordt voldaan aan de voorwaarden zoals benoemd in de beleidsregel 'Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte';
13. er sprake is van een robuuste water- en groenstructuur die voldoet aan de voorwaarden zoals benoemd in de beleidsregel 'Robuuste water- en groenstructuur', met dien verstande dat:
    - overleg heeft plaatsgevonden met het hoogheemraadschap;
    - peilgebieden niet met elkaar verbonden mogen worden;
    - het gemaal ter plaatse van de aanduiding "gemaal" uitsluitend verplaatst mag worden na overleg en instemming van het hoogheemraadschap.
14. er sprake is van een duurzame ontwikkeling zoals benoemd in de beleidsregel 'Duurzaam ontwikkelen';
15. is aangetoond dat er voldoende parkeergelegenheid is zoals benoemd in de beleidsregel 'Voldoende parkeergelegenheid';
16. is aangetoond dat de archeologische waarden niet onevenredig worden aangetast, zoals benoemd in de beleidsregel 'Archeologie';
17. is aangetoond dat vanuit bodemhygienisch oogpunt -met inachtneming van de beleidsregel 'Bodem'- de gronden geschikt zijn voor de functie;
18. is aangetoond dat wordt voldaan aan de randvoorwaarden met betrekking tot een evenwichtig woningaanbod zoals benoemd in de beleidsregel 'Evenwichtig woningaanbod'.

a. ten aanzien van het bouwen van aanbouwen, uitbouwen, bijgebouwen en bouwwerken, geen gebouwen zijnde, geldt dat:
    1. in aanvulling op het bepaalde onder artikel 8.3, sub a onder -10-, de bouwhoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde maximaal mag bedragen:

Bouwwerken, geen gebouwen zijnde	Bouwhoogte
van erf- en terreinafscheidingen tussen de voorgevellijn en openbare weg	1 meter
van erf- en terreinafscheidingen elders	2 meter
van overkappingen	3 meter
van speeltoestellen in openbaar gebied	5 meter
van speeltoestellen in privégebied	3 meter
van vlaggenmasten	6 meter
van lichtmasten	10 meter
van nutsvoorzieningen	3 meter
van (schotel)antennes	5 meter
van tuinmeubilair	2 meter
van overige bouwwerken, geen gebouwen zijnde	3 meter
van geluidschermen	5 meter
van afscheidingen van dakterrassen	1 meter

    2. in aanvulling op het bepaalde onder artikel 8.3, sub a onder -10-, gelden ten aanzien van aan- en uitbouwen en bijgebouwen ten dienste van de activiteit wonen de volgende regels:
        - het bebouwd oppervlak van aan- en uitbouwen, aangebouwde bijgebouwen en vrijstaande bijgebouwen mag ten hoogste 50% van het achtererfgebied van de woning bedragen tot een maximum van 60 m^2 met dien verstande dat een aaneengesloten oppervlakte van minimaal 25 m^2 van het achtererfgebied onbebouwd en onoverdekt dient te blijven;
        - de afstand van het bijgebouw tot enig punt van de woning, met inbegrip van een eventueel aanbouw, moet tenminste 4 meter bedragen;

- de diepte van een aan- of uitbouw of aangebouwd bijgebouw, mag ten hoogste 2,5 meter bedragen;
- de goot- en bouwhoogte van aan- en uitbouwen en aangebouwde bijgebouwen mag ten hoogste respectievelijk 3 en 4,5 meter bedragen;
- de goot- en bouwhoogte van vrijstaande bijgebouwen mogen ten hoogste respectievelijk 2,5 en 4 meter bedragen.

3. in aanvulling op het bepaalde onder artikel 8.3, sub a onder -10-, geldt dat dakterassen niet binnen 1 meter binnen de erfgrens mogen worden aangelegd;
4. In afwijking van het bepaalde in artikel 8.3, sub b onder -2- mag het bebouwd oppervlak van aan- en uitbouwen en bijgebouwen maximaal 85 m^2 bedragen, mits de oppervlakte van het bij de woning behorende achtererfgebied ten minste 250 m^2 bedraagt, met dien verstande dat een aaneengesloten oppervlakte van minimaal 25 m^2 van het achtererfgebied onbebouwd en onoverdekt dient te blijven;
5. er is aangetoond dat er geen sprake is van een ontoelaatbare aantasting van de zich daar bevindende ecologische waarden;
6. er geen sprake is van ontoelaatbare aantasting van de sociale veiligheid;

b. het totaal aantal nieuw te bouwen woningen in het plangebied mag niet meer bedragen dan 700, met dien verstande dat:
   1. minimaal 30% van de te bouwen woningen in de sociale sector gebouwd dienen te worden, en
   2. waarbij het uitgangspunt is dat per 100 te bouwen woningen 30 woningen worden gebouwd in de sociale sector.
   3. rekening gehouden dient te worden met een toekenning van maximaal 30 woningen in 'Transformatiegebied II';
c. burgemeester en wethouders kunnen in afwijking van het bepaalde onder 8.3 sub c onder -2- een omgevingsvergunning verlenen, mits:
   1. dit niet leidt tot een ongelijkmatige verdeling van de sociale woningbouwopgave;
   2. er op dat moment aantoonbaar meer dan 30% sociale woningbouw is gerealiseerd;
   3. er concreet zicht is op bouwplannen die voorzien in sociale woningbouw, waarmee het bepaald onder 8.3 sub c onder -2- is verzekerd.

8.4 Vergunningplichten activiteit gebruik

Voor het gebruik gelden met inachtneming van het bepaalde in artikel 8.4.4 de volgende regels:

8.4.1 Direct toegestaan gebruik

Op de gronden met de functie 'Woongebied' is zonder melding of omgevingsvergunning voor een bestemmingsplanactiviteit het volgende gebruik toegestaan:

a. activiteiten gericht op het onderhouden en beheren van een tuin, daar waar "tuin" is aangeduid;
b. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van groen;
c. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van ondergrondse infrastructuur;
d. activiteiten gericht op onderhoud en beheer van water en watergangen;
e. activiteiten gericht op het onderhoud en beheer van een primaire watergang.

8.4.2 Toegestaan gebruik na melding

Op de gronden met de functie 'Woongebied' is na melding maar zonder omgevingsvergunning voor een bestemmingsplanactiviteit het volgende gebruik toegestaan:

a. wonen, inclusief aan huis gebonden beroep;
b. activiteiten gericht op maatschappelijke voorzieningen en het gebruik van zorgwoningen ter plaatse van de aanduiding "maatschappelijk".

8.4.3 Toegestaan gebruik na omgevingsvergunning voor een bestemmingsplanactiviteit

Op de gronden met de functie 'Woongebied' kan een omgevingsvergunning worden verleend voor een bestemmingsplanactiviteit voor de volgende activiteiten:

a. tijdelijke activiteiten gericht op cultuur en ontspanning en recreatie alsmede evenementen op de nog niet ontwikkelde gronden.

8.4.4 Randvoorwaarden activiteit gebruik

Bij melding aan huis gebonden beroep

Bij het melden van het aanvangen of veranderen van een activiteit als bedoeld in 8.4.2 onder a, dient aangetoond te zijn dat voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

a. er is op grond van de Wet milieubeheer dan wel Activiteitenbesluit milieubeheer geen onevenredige hinder voor het woon- en leefklimaat veroorzaakt wordt.
b. de activiteiten doen naar de aard en visueel geen afbreuk aan het karakter van het bouwwerk;
c. de activiteiten mogen geen detailhandel en/of horeca betreffen;
d. de activiteiten mogen geen onevenredig nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen parkeerproblemen in de omgeving veroorzaken;
e. een aan huis gebonden beroep moet ondergeschikt zijn, in die zin dat deze activiteit maximaal 30% van de bebouwde oppervlakte bedraagt met een maximum van 30m^2.

Bij melding maatschappelijke voorzieningen en zorgwoningen

Bij het melden van het aanvangen of veranderen van een activiteit als bedoeld in 8.4.2 onder b, dient aangetoond te zijn dat voldaan wordt aan de volgende voorwaarden:

f. de activiteiten mogen geen onevenredig nadelige invloed hebben op de normale afwikkeling van het verkeer en geen parkeerproblemen in de omgeving veroorzaken;
g. de activiteiten mogen niet leiden tot onevenredige aantasting van de bestaande beoogde kwaliteit van de omliggende fysieke leefomgeving.

Bij omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning zoals bedoeld in lid 8.4.3 wordt verleend indien wordt voldaan aan de voorwaarden zoals gesteld in artikel 13.

8.5 Vergunningplichten activiteit aanleggen

Het beginnen en/of wijzigen van de activiteit aanleggen is toegestaan, mits op grond van een inrichtingsplan is aangetoond, dat:

a. ten aanzien van de hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte er sprake is van een inrichting die voldoet aan de randvoorwaarden zoals benoemd in de beleidsregel 'Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte';
b. ten aanzien van de groene en blauwe opgave er sprake is van een robuuste water- en groenstructuur die voldoet aan de randvoorwaarden zoals benoemd in de beleidsregel 'Robuuste water- en groenstructuur', met dien verstande dat:
    - overleg heeft plaatsgevonden met het hoogheemraadschap;
    - peilgebieden niet met elkaar verbonden mogen worden;
    - het gemaal ter plaatse van de aanduiding "gemaal" uitsluitend verplaatst mag worden na overleg en instemming van het hoogheemraadschap.
c. ten aanzien van de archeologische waarden, zoals benoemd in de beleidsregel 'Archeologie' aangetoond is dat deze niet onevenredig worden aangetast;

d. ten aanzien van de bodem, is aangetoond dat de gronden vanuit bodemhygienisch oogpunt -met inachtneming van de beleidsregel 'Bodem'- geschikt zijn voor de functie;
e. is aangetoond dat er geen sprake is van een ontoelaatbare aantasting van de zich daar bevindende ecologische waarden;
f. er sprake is van een positief advies van het kwaliteitsteam waarbij de in artikel 15.2 opgenomen procedureregels worden doorlopen;
g. watergangen geen afzonderlijke peilgebieden met elkaar verbinden.

8.6 Vergunningplicht activiteit het kappen van een of meer bomen

Voor de activiteit kappen van een of meer bomen wordt verwezen naar het bepaalde in artikel 12.

Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 9 Algemene zorgplicht

a. eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat zijn activiteit nadelige gevolgen kan hebben voor de fysieke leefomgeving, is verplicht:
   1. alle maatregelen te nemen die redelijkerwijs van hem kunnen worden gevraagd om die gevolgen te voorkomen;
   2. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen: die gevolgen zoveel mogelijk te beperken of ongedaan te maken;
   3. als die gevolgen onvoldoende kunnen worden beperkt: die activiteit achterwege te laten voor zover dat redelijkerwijs van hem kan worden gevraagd.

b. aan de verplichtingen, bedoeld in het eerste lid, wordt in ieder geval voldaan, voor zover in het omgevingsplan of een beleidsregel of een andere gemeentelijke verordening specifieke regels zijn gesteld met het oog op de leefomgeving, en die regels worden nageleefd;

c. burgemeester en wethouders kunnen maatwerkvoorschriften stellen ter invulling van de verplichting onder a.

Artikel 10 Maatwerkvoorschriften

Het college van burgemeester en wethouders kan met het oog op de doelstelling zoals genoemd in artikel 3 en de zorgplicht zoals genoemd in artikel 9, maatwerkvoorschriften geven voor de activiteiten genoemd in artikelen 4, 5, 6, 7 en 8 ter verbetering van de sociale veiligheid, en/of de gezondheid en/of de verkeersveiligheid, waarbij het relevante gemeentelijke beleid wordt betrokken.

Artikel 11 Gedoogplicht

11.1 Onderhoud voorzieningen

De rechthebbende op een bouwwerk is verplicht toe te laten dat voorwerpen, borden of voorzieningen ten behoeve van het verkeer of de openbare verlichting worden aangebracht, onderhouden, gewijzigd of verwijderd op of aan het bouwwerk.

Artikel 12 Kappen van een of meer bomen

12.1 Algemeen

a. het is verboden zonder omgevingsvergunning een of meer bomen te kappen of te doen laten kappen;
b. de omgevingsvergunning kan worden geweigerd op grond van:
    1. de natuurwetenschappelijke waarde van de houtopstand;
    2. de landschappelijke waarde van de houtopstand;
    3. de waarde van de houtopstand voor stads- en dorpsschoon;
    4. de beeldbepalende waarde van de houtopstand;
    5. de cultuurhistorische waarde van de houtopstand, of
    6. de waarde voor de leefbaarheid van de houtopstand.
c. het bevoegd gezag legt bij kap van een of meer bomen een plicht tot herplant op met inachtneming van de volgende bepalingen:
    1. herplant moet plaatsvinden binnen 126 weken na het moment van kappen of doen laten kappen van een boom;
    2. herplant moet plaatsvinden binnen het plangebied;
    3. het aantal gekapte bomen moet herplant worden;
    4. een boom van de eerste grootte wordt vervangen door een boom met een stamomtrek van ten minste 20 tot 25 centimeter (gemeten op 1 meter boven maaiveld);
    5. een boom van de tweede grootte wordt vervangen door een boom met een stamomtrek van ten minste 18 tot 20 centimeter (gemeten op 1 meter boven maaiveld);
    6. een boom van de derde grootte wordt vervangen door een boom met een stamomtrek van ten minste 16 tot 18 centimeter (gemeten op 1 meter boven maaiveld);
    7. In aanvulling op het genoemde onder c1 tot en met c3 geldt tevens dat bij de keuze voor een vervangende boom rekening gehouden wordt met grondsoort, vochtgehalte van de bodem, boven- en ondergrondse groeiruimte en externe factoren zoals bijvoorbeeld strooizout.
d. een vergunning als bedoeld onder a wordt in elk geval verleend wanneer er sprake is van:
    1. een binnen afzienbare tijd te verwachten gevaarlijke situatie ten gevolge van een ernstige aantasting van de boom, door bijvoorbeeld zwammen;
    2. sterfte van de boom.

12.2 Kappen van een of meer bomen ter plaatse van de aanduiding "verbindingsweg"

In afwijking van het bepaalde in artikel 12.1 gelden ter plaatse van de aanduiding "verbindingsweg" de volgende regels:

a. het is verboden zonder omgevingsvergunning een of meer bomen te kappen of te doen laten kappen;
b. de omgevingsvergunning kan worden geweigerd op grond van:
    1. de natuurwetenschappelijke waarde van de houtopstand;
    2. de landschappelijke waarde van de houtopstand;
    3. de waarde van de houtopstand voor stads- en dorpsschoon;
    4. de beeldbepalende waarde van de houtopstand;
    5. de cultuurhistorische waarde van de houtopstand, of
    6. de waarde voor de leefbaarheid van de houtopstand.
c. een vergunning als bedoeld onder a wordt in elk geval verleend wanneer er sprake is van:

1. een binnen afzienbare tijd te verwachten gevaarlijke situatie ten gevolge van een ernstige aantasting van de boom, door bijvoorbeeld zwammen;
2. sterfte van de boom.

Artikel 13 Tijdelijke activiteiten

13.1 Tijdelijk gebruik van gronden voor evenementen

Burgemeester en wethouders kunnen vergunning verlenen voor het toestaan van tijdelijke activiteiten gericht op cultuur en ontspanning en recreatie alsmede evenementen, zoals bedoeld in artikel 8.1 onder -m- op de nog niet ontwikkelde gronden binnen de functie 'Woongebied' ten behoeve van de activiteiten zoals bedoeld onder artikel 8.1 onder a t/m l, onder de voorwaarde dat:

a. deze activiteiten niet leiden tot onevenredige geluidoverlast, lichthinder en aantasting van de voorwaarden, zoals genoemd in de beleidsregels 'Hoogwaardige beeldkwaliteit', 'Voldoende parkeergelegenheid', 'Archeologie' en 'Bodem', die van toepassing zijn op de reeds gerealiseerde woningen;
b. de tijdelijkheid wordt opgeheven op het moment dat voor de betreffende gronden een aanvraag voor een omgevingsvergunning is ingediend voor het realiseren van de activiteiten zoals bedoeld onder artikel 8.1 onder t t/m k;
c. de tijdelijke activiteiten niet langer dan 10 jaar duren.

Artikel 14 Verboden

14.1 Verboden gebruik

a. het is verboden op een door het college van burgemeester en wethouders aangewezen plaats buiten een inrichting in de openlucht en buiten de weg gelegen in het belang van het uiterlijk aanzien van de gemeente, ter voorkoming of opheffing van overlast dan wel voorkoming van schade aan de openbare gezondheid, de volgende voorwerpen of stoffen op te slaan, te plaatsen of aanwezig te hebben:
   1. onbruikbare of aan hun oorspronkelijke bestemming onttrokken voer- of vaartuigen of onderdelen daarvan;
   2. bromfietsen en motorvoertuigen of onderdelen daarvan;
   3. kampeermiddelen indien plaatsen of aanwezig hebben daarvan geschiedt voor verkoop of verhuur of anderszins voor een commercieel doel;
   4. verzamelplaatsen van vuil, een verzameling ingekuild gras, loof of pulp of ingekuilde landbouwproducten, afbraakmaterialen en oude metalen;
   5. mestopslag binnen een afstand van 50 meter van de functie 'Woongebied'.
b. het is verboden om meer dan 50% van de oppervlakte van voortuinen van woningen te voorzien van verhardingen;
c. het is verboden om (onklare) voertuigen en/of machines te parkeren in de voortuin;
d. het is verboden de gronden en bouwwerken te gebruiken of te laten gebruiken op een wijze of tot een doel, strijdig met deze functie. Onder verboden gebruik als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht wordt in ieder geval verstaan:
   1. het gebruik van bijbehorende bouwwerken voor bewoning;
   2. het gebruik van gronden en bouwwerken ten behoeve van een seksinrichting of seksbedrijf;
   3. het gebruik van hoofdgebouwen dan wel bijgebouwen binnen de functie 'Woongebied' als beroeps- of bedrijfsmatige werk- en/of opslagruimte;
   4. het gebruik van woningen anders dan voor één huishouden.
   5. standplaats voor onderkomens, uitgezonderd kampeerwagens en tenten indien gelijktijdig niet meer dan één kampeerwagen en/of tent per bouwperceel wordt geplaatst en deze niet voor bewoning wordt gebruikt;
   6. het opslaan van materialen en voorwerpen behoudens voor zover dit noodzakelijk is voor het op de functie gerichte gebruik van de grond;
   7. het al dan niet ten verkoop opslaan van ongebruikte en/of gebruikte, dan wel geheel of ten dele uit gebruikte onderdelen samengestelde motorrijtuigen of aanhangwagens, welke bruikbaar en niet aan hun bestemming onttrokken zijn, behoudens voor zover zulks noodzakelijk is voor het op de functie gerichte gebruik van de grond;
   8. het gebruiken als opslag-, stort-, lozing- of bergplaats van onbruikbare of althans aan hun oorspronkelijke bestemming onttrokken voorwerpen en materialen, behoudens voor zover zulks noodzakelijk is in verband met het op de functie gerichte gebruik van de gronden;
   9. het gebruik van gronden en de daarop voorkomende bouwwerken als automatenhal/speelhal;
   10. het gebruik van gronden en de daarop voorkomende bouwwerken als coffeeshop;
   11. het gebruik of laten gebruiken van antennedragers, welke primair zijn opgericht voor het dragen van antennes, voor reclamedoeleinden.
e. het is verboden monumentale en/of beeldbepalende gebouwen te slopen of op zodanige wijze te gebruiken of te veranderen dat daardoor de cultuurhistorische waarde verloren gaat;
f. het college van burgemeester en wethouders kan bij de aanwijzing als bedoeld in het eerste en tweede lid van dit artikel nadere regels stellen;

g. het gebruik van gronden met de aanduiding "maatschappelijk" voor particuliere nevenactiviteiten (zoals feesten en partijen).

14.2 Water

a. het dempen en/of verplaatsen van bestaande watergangen ten behoeve van de realisatie van de functies 'Groen', 'Transformatiegebied I", 'Transformatiegebied II', 'Verkeer' en 'Woongebied' is uitsluitend toegestaan, indien en voor zover daardoor de bestaande hoeveelheid oppervlaktewater in ieder geval gelijk blijft, dan wel toeneemt;
b. bij de aanleg van extra oppervlakteverharding ten behoeve van de realisatie van de onder -a- genoemde functies bedraagt de watercompensatie tenminste 15% van het te verharden oppervlak;
c. het bepaalde onder b is niet van toepassing indien de toename van het verhard oppervlak minder dan 500 m^2 bedraagt, tenzij sprake is van meerdere te ontwikkelen min of meer aaneengesloten bouwplannen die bij elkaar groter zijn dan 500 m^2.

Artikel 15 Beleidsregels

15.1 Toepassing beleidsregels

Bij de beoordeling van een aanvraag om omgevingsvergunning als bedoeld in artikelen 4.3, 4.5, 5.3, 5.4, 6.3, 6.5, 7.3, 7.4, 8.3, 8.5 en artikel 10 van dit plan, en artikel 2.1 eerste lid onder a van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, is de uitleg van de bepalingen zoals opgenomen in artikel 4 t/m 8, afhankelijk van de bij het omgevingsplan behorende beleidsregels zoals vervat in de "Beleidsregels Bavoterrein".

De beleidsregels "Beleidsregels Bavoterrein" zijn hier te vinden.

15.2 Procedureregels bij beleidsregels- kwaliteitsteam

a. voorafgaand aan een aanvraag van een omgevingsvergunning dient een positief advies te zijn afgegeven door het kwaliteitsteam, waarbij de aanvrager de volgende stappen heeft doorlopen:
    1. indienen schetsontwerp door aanvrager;
    2. beoordeling schetsontwerp door kwaliteitsteam op basis van de beleidsregels 'Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur', 'Hoogwaardig bebouwingsbeeld', 'Hoogwaardige beeldkwaliteit', 'Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte', 'Robuuste water- en groenstructuur' en 'Duurzaam ontwikkelen' , voor zover deze van toepassing zijn verklaard in artikel 4 tot en met 8;
    3. indienen voorlopig ontwerp door aanvrager;
    4. beoordeling voorlopig ontwerp door kwaliteitsteam op basis van de beleidsregels 'Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur', 'Hoogwaardig bebouwingsbeeld', 'Hoogwaardige beeldkwaliteit', 'Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte', 'Robuuste water- en groenstructuur' en 'Duurzaam ontwikkelen' , voor zover deze van toepassing zijn verklaard in artikel 4 tot en met 8;
    5. indienen definitief ontwerp door aanvrager;
    6. beoordeling definitief ontwerp door kwaliteitsteam op basis van de beleidsregels 'Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur', 'Hoogwaardig bebouwingsbeeld', 'Hoogwaardige beeldkwaliteit', 'Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte', 'Robuuste water- en groenstructuur' en 'Duurzaam ontwikkelen' , voor zover deze van toepassing zijn verklaard in artikel 4 tot en met 8.
b. bovenstaande is van toepassing op een advies van het kwaliteitsteam als bedoeld onder:
    1. artikel 4.3 sub a onder -4-;
    2. artikel 4.5 onder -f-;
    3. artikel 5.3 sub a onder -3-;
    4. artikel 5.4 onder -f-;
    5. artikel 6.3.2 sub a onder -4-
    6. artikel 6.5 onder -f-;
    7. artikel 8.3 sub a onder -8-;
    8. artikel 8.5 onder -f-.

15.3 Beoordeling en toetsing aan beleidsregels

a. beoordeling van het schets-, voorlopig, en definitief ontwerp door het kwaliteitsteam aan de beleidsregels 'Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur', 'Hoogwaardig bebouwingsbeeld', 'Hoogwaardige beeldkwaliteit', 'Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte', 'Robuuste water- en groenstructuur' en 'Duurzaam ontwikkelen' vindt plaats op basis van de beleidsregels zoals die gelden bij indiening van het

schetsontwerp zoals bedoeld in lid 15.2, sub 1 onder a;

b. toetsing aan de beleidsregels 'Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur', 'Hoogwaardig bebouwingsbeeld', 'Hoogwaardige beeldkwaliteit', 'Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte', 'Robuuste water- en groenstructuur', 'Duurzaam ontwikkelen', 'Voldoende parkeergelegenheid', 'Archeologie', 'Bodem', en 'Evenwichtig woningaanbod' door het bevoegd gezag vindt plaats op basis van de beleidsregels zoals die gelden op het tijdstip van het uitbrengen van een positief advies door het kwaliteitsteam;
c. indien op grond van de regels geen positief advies door het kwaliteitsteam is vereist, vindt toetsing aan de beleidsregels 'Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur', 'Hoogwaardig bebouwingsbeeld', 'Hoogwaardige beeldkwaliteit', 'Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte', 'Robuuste water- en groenstructuur', 'Duurzaam ontwikkelen', 'Voldoende parkeergelegenheid', 'Archeologie', 'Bodem', en 'Evenwichtig woningaanbod' door het bevoegd gezag plaats op basis van de beleidsregels zoals die gelden op het tijdstip van het indienen van een aanvraag om een omgevingsvergunning.

15.4 Wijziging beleidsregels

De beleidsregels kunnen na de vaststelling van dit plan uitsluitend door de gemeenteraad worden gewijzigd.

Artikel 16 Algemene aanduidingsregels

16.1 Wetgevingszone - wijzigingsgebied - 1

16.1.1 Algemeen

Ter plaatse van de aanduiding "Wetgevingszone - wijzigingsgebied - 1" en de aanduiding "Wetgevingszone - wijzigingsgebied - 2" zijn de gronden, behalve voor de daar voorkomende functies, mede bestemd voor het tegengaan van een te hoge geluidsbelasting vanwege het bedrijf op geluidsgevoelige functies.

16.1.2 Bouwregels

Voor het bouwen geldt dat geen nieuwe bouwwerken mogen worden gebouwd ten behoeve van geluidsgevoelige functies, met uitzondering van: ver-/nieuwbouw van bestaande gebouwen waarbij de bestaande oppervlakte van het gebouw, in generlei opzicht wordt vergroot of veranderd.

16.1.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze gebiedsaanduiding wordt in ieder geval gerekend het gebruik van niet-geluidsgevoelige objecten als geluidsgevoelig object.

16.1.4 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen het omgevingsplan wijzigen in die zin dat:

het bepaalde in artikel 16.1.1 buiten toepassing blijft, zodat geluidsgevoelige objecten overeenkomstig de daar voorkomende functies gebouwd en gebruikt kunnen mits:

a. de aanduiding te wijzigen in die zin dat de zone wordt aangepast indien daartoe als gevolg van wijziging in regelgeving of vergunningverlening aanleiding bestaat;
b. de aanduiding te verwijderen in die zin dat de gebiedsaanduiding aanduiding "wetgevingszone - wijzigingsgebied - 1" opgeheven wordt indien de bron van de zone is opgehouden te bestaan.

16.2 Wetgevingszone - wijzigingsgebied - 2

16.2.1 Algemeen

Ter plaatse van de aanduiding "Wetgevingszone - wijzigingsgebied - 2" zijn de gronden, behalve voor de daar voorkomende functies, mede bestemd voor het tegengaan van een te hoge geluidsbelasting vanwege het bedrijf op geluidsgevoelige functies.

16.2.2 Bouwregels

Voor het bouwen geldt dat geen nieuwe bouwwerken mogen worden gebouwd ten behoeve van geluidsgevoelige functies, met uitzondering van: ver-/nieuwbouw van bestaande gebouwen waarbij de bestaande oppervlakte van het gebouw, in generlei opzicht wordt vergroot of veranderd.

16.2.3 Specifieke gebruiksregels

Tot een gebruik, strijdig met deze gebiedsaanduiding wordt in ieder geval gerekend het gebruik van niet-geluidsgevoelige objecten als geluidsgevoelig object.

16.2.4 Wijzigingsbevoegdheid

Burgemeester en wethouders kunnen het omgevingsplan wijzigen in die zin dat:

het bepaalde in artikel 16.2.1 buiten toepassing blijft, zodat geluidsgevoelige objecten overeenkomstig de daar voorkomende functies gebouwd en gebruikt kunnen mits:

a. de aanduiding te wijzigen in die zin dat de zone wordt aangepast indien daartoe als gevolg van wijziging in regelgeving of vergunningverlening aanleiding bestaat;
b. de aanduiding te verwijderen in die zin dat de gebiedsaanduiding aanduiding "wetgevingszone - wijzigingsgebied - 2" opgeheven wordt indien de bron van de zone is opgehouden te bestaan.

Artikel 17 Algemene afwijkingsregels

Het bevoegd gezag kan, mits geen onevenredige afbreuk wordt gedaan aan het straat- en bebouwingsbeeld, de woonsituatie, de milieusituatie, de verkeersveiligheid, de sociale veiligheid en de gebruiksmogelijkheden van de aangrenzende gronden, bij omgevingsvergunning afwijken van:

a. de bij recht in de regels gegeven maten, afmetingen, percentages voor zover deze noodzakelijk zijn voor een correcte technische uitvoering en/of om te voldoen aan wettelijke regelingen tot niet meer dan 10% van die maten, afmetingen en percentages;
b. de bepalingen ten aanzien van de hoogte van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, en toestaan dat de hoogte van de bouwwerken, geen gebouwen zijnde, wordt vergroot tot niet meer dan 10 meter;
c. het bepaalde ten aanzien van de maximale (bouw)hoogte van gebouwen en toestaan dat de (bouw)hoogte van de gebouwen ten behoeve van plaatselijke verhogingen, zoals schoorstenen, luchtkokers, liftkokers en lichtkappen, mits:
    1. de oppervlakte van de vergroting niet meer dan 5 m² bedraagt;
    2. de hoogte niet meer dan 1,25 maal de maximale (bouw)hoogte van het betreffende gebouw bedraagt tot een maximum van 2 meter boven de maximale (bouw)hoogte.
d. de bouw van niet voor bewoning bestemde gebouwen en andere bouwwerken met een inhoud van ten hoogste 50 m^3 en een goothoogte van niet meer dan 4 meter (ten dienste van het openbaar nut), zoals schakelhuisjes, transformatorhuisjes, wachthuisjes, telefooncellen, muurtjes, standbeelden en straatmeubilair;

met inachtneming van het overig bepaalde in deze regels, indien de belangen van derden niet onevenredig worden geschaad en het past binnen het stedenbouwkundig beeld van de omgeving.

Artikel 18 Algemene wijzigingsregels

18.1 Afwijkende maten

Met toepassing van het bepaalde in artikel 3.6, lid 1, sub a, Wet ruimtelijke ordening kunnen burgemeester en wethouders het plan wijzigen voor wat betreft het aanbrengen van geringe wijzigingen in de plaats, richting en/of afmetingen van functiegrenzen, mits het wijzigingen betreft ten behoeve van de praktische uitvoering van het plan, waarbij belangen van derden niet onevenredig worden geschaad, dan wel ter correctie van afwijkingen of onnauwkeurigheden in de verbeelding.

18.2 Waarde - Archeologie

Het bevoegd gezag kan de bescherming en veiligstelling van archeologische waarden op gronden aangeduid als 'Waarde - Archeologie 1', Waarde - Archeologie 2' en 'Waarde - Archeologie 4' zoals genoemd in de beleidsregel 'Archeologie' geheel of gedeeltelijk wijzigen, indien:

a. uit nader archeologisch onderzoek is gebleken dat ter plaatse geen archeologische waarden aanwezig zijn;
b. het op grond van nader archeologisch onderzoek niet meer noodzakelijk wordt geacht dat het bestemmingsplan ter plaatse in bescherming en vaststelling van archeologische waarden voorziet.

Artikel 19 Algemene procedureregels

19.1 Wijzigingsbevoegdheid

Bij toepassing van een wijzigingsbevoegdheid zoals in dit plan is opgenomen, is de uniforme openbare voorbereidingsprocedure van afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht van toepassing.

Hoofdstuk 4 Hogere waarden

Artikel 20 Hogere waarden

Voor de volgende bouwvlakken zoals opgenomen op de 'bouwvlakkenkaart omgevingsplan Bavoterrein' (bijlage 2 van deze regels) en woningen gelden de navolgende hogere waarden:

Locatie	Gevel-oriëntatie	Hoogte [m]	Hogere waarde [dB]	Maatgevende bron
Bouwvlak Anemoonhoek 02	zuid	1,5 4,5 7,5 – 10,5	49 51 51	Victoriberg
	oost	1,5 – 10,5	59	Victoriberg
	noord	10,5	49	Victoriberg
Bouwvlak Anemoonhoek 03	zuid	1,5 4,5 – 7,5	51 52	Victoriberg
	oost	1,5 – 7,5	61	Victoriberg
	noord	1,5 4,5 7,5	49 51 51	Victoriberg
Bouwvlak de Lanen 11	zuid	7,5	49	Victoriberg
	oost	4,5 7,5	49 50	Victoriberg
Bouwvlak de Lanen 12	zuid	1,5 4,5 – 7,5	56 57	Victoriberg
	oost	1,5 4,5 – 7,5	53 54	Victoriberg
	west	1,5 4,5 7,5	50 51 52	Victoriberg
Bouwvlak Langhorst 01	noord	1,5 4,5 -10,5	49 50	Langevelderweg
	oost	1,5 4,5 – 10,5	52 53	Langevelderweg
Bouwvlak de Lanen 05	oost	1,5 4,5 – 7,5	49 49	Langevelderweg
Boekhorsterweg 1	zuid	1,5 4,5-7,5	54 55	Nieuwe verbindingsweg
Herenweg 29	zuid	1,5 4,5-7,5	51 53	Nieuwe verbindingsweg
Herenweg 29	oost	1,5 4,5-7,5	50 52	Herenweg

Hoofdstuk 5 Overige regels voor de fysieke leefomgeving

Artikel 21 Overgangsrecht

21.1 Overgangsrecht bouwwerken

a. een bouwwerk dat op het tijdstip van inwerkingtreding van het omgevingsplan aanwezig of in uitvoering is, dan wel gebouwd kan worden krachtens een omgevingsvergunning voor het bouwen en afwijkt van het plan, mag, mits deze afwijking naar aard en omvang niet wordt vergroot:
   1. gedeeltelijk worden vernieuwd of veranderd;
   2. na het teniet gaan ten gevolge van een calamiteit geheel worden vernieuwd of veranderd, mits de aanvraag van de omgevingsvergunning voor het bouwen wordt gedaan binnen twee jaar na de dag waarop het bouwwerk teniet is gegaan.

b. het bevoegd gezag kan eenmalig in afwijking van sub a een omgevingsvergunning verlenen voor het vergroten van de inhoud van een bouwwerk als bedoeld in sub a met maximaal 10%;

c. sub a is niet van toepassing op bouwwerken die weliswaar bestaan op het tijdstip van inwerkingtreding van het plan, maar zijn gebouwd zonder vergunning en in strijd met het daarvoor geldende plan, daaronder begrepen de overgangsbepaling van dat plan.

21.2 Overgangsrecht gebruik

a. het gebruik van grond en bouwwerken dat bestond op het tijdstip van inwerkingtreding van het omgevingsplan en hiermee in strijd is, mag worden voortgezet;

b. het is verboden het met het omgevingsplan strijdige gebruik, bedoeld in sub a, te veranderen of te laten veranderen in een ander met dat plan strijdig gebruik, tenzij door deze verandering de afwijking naar aard en omvang wordt verkleind;

c. indien het gebruik, bedoeld in sub a, na het tijdstip van inwerkingtreding van het plan voor een periode langer dan een jaar wordt onderbroken, is het verboden dit gebruik daarna te hervatten of te laten hervatten;

d. sub a is niet van toepassing op het gebruik dat reeds in strijd was met het voorheen geldende bestemmingsplan, daaronder begrepen de overgangsbepalingen van dat plan.

Artikel 22 Slotregel / Citeerregel

Deze regels worden aangehaald als: Regels van het 'Omgevingsplan Bavoterrein'.

Omgevingsplan Bavoterrein

Toelichting

Veertiende tranche Crisis- en herstelwet

projectnummer 0409310.00
definitief revisie 2.0
23 januari 2018

Understanding today.
Improving tomorrow.

Omgevingsplan Bavoterrein

Toelichting

projectnummer 0409310.00

definitief revisie 2.0
23 januari 2018

Auteurs
D.F. Hollemans, MSc
drs. E.H. Oude Weernink

Opdrachtgever
Gemeente Noordwijkerhout - Ruimtelijke Ordening
Postbus 1
2210 AA Noordwijkerhout

datum vrijgave	beschrijving revisie 2.0	goedkeuring	vrijgave
	Definitief bij ontwerpomgevingsplan	drs. E.H. Oude Weernink	drs. T. Artz

Inhoudsopgave

Blz.

Omgevingsplan Bavoterrein 2

1 Inleiding 1
1.1 Wat is de aanleiding voor dit omgevingsplan? 1
1.2 Wat is een omgevingsplan? 1
1.2.1 Achtergrond 3
1.2.2 Aanmelding Crisis- en herstelwet 3
1.3 Hoe is het plangebied begrensd? 3
1.4 Welk bestemmingsplan is nu van toepassing? 5
1.5 Hoe moet deze toelichting gelezen worden? 5

2 Waarom een omgevingsplan? 7
2.1 Inleiding 7
2.2 Hoe is het ‘reguliere’ bestemmingsplan verbreed? 7
2.3 Waarom integreren wij verordeningen en beleidsregels in het omgevingsplan? 8

3 Wat is er nu in het plangebied? 11
3.1 Hoe is het plangebied ontstaan? 11
3.2 Wat zijn de functionele kenmerken van het plangebied? 11
3.2.1 Wonen 11
3.2.2 Bedrijven 13
3.2.3 Winkels en horeca 13
3.2.4 Dienstverlening en kantoor 13
3.2.5 Maatschappelijke functies 13
3.3 Wat zijn de ruimtelijke kenmerken? 14

4 Hoe wordt het Bavoterrein getransformeerd? 17
4.1 Wat is de essentie van de transformatie? 17
4.2 Stedenbouwkundige hoofdstructuur 17
4.2.1 Infrastructuur 19
4.2.2 Waterstructuur 21
4.2.3 Groen en bomen 21
4.2.4 Bouwlagen 21
4.3 Beeldkwaliteit 23
4.4 Duurzaamheid 23
4.5 Ontwikkelingsstrategie 25

5 Waar hebben wij rekening mee gehouden? 27
5.1 Beleid 27
5.1.1 Europees beleid 27
5.1.2 Rijksbeleid 28
5.1.3 Provinciaal beleid 28
5.1.4 Regionaal beleid 29
5.1.5 Gemeentelijk beleid 30
5.1.6 Conclusie 32

5.2 Planologische- en milieuaspecten 32
5.2.1 Archeologie 32
5.2.2 Bedrijven en milieuzonering 33
5.2.3 Bodem 33
5.2.4 Cultuurhistorie 33
5.2.5 Duurzaamheid 34
5.2.6 Externe veiligheid 34
5.2.7 Flora en Fauna 34
5.2.8 Geluid 34
5.2.9 Kabels en leidingen 35
5.2.10 Ladder voor duurzame verstedelijking 35
5.2.11 Luchtkwaliteit 36
5.2.12 Niet-gesprongen explosieven 36
5.2.13 Stikstof 36
5.2.14 Water 36
5.2.15 Samenvattend 37

6 Hoe wordt dit vertaald in een omgevingsplan? 38
6.1 Leeswijzer regels 38
6.2 Leeswijzer beleidsregels 38
6.3 Wat gaan wij regelen? 38
6.4 Hoe gaan wij het regelen? 38
6.4.1 Toelichting 39
6.4.2 Verbeelding 39
6.4.3 Wat is de opzet van de regels? 42

7 Economische uitvoerbaarheid 47
7.1 Onderzoek 47
7.2 Conclusie 47

8 Maatschappelijke uitvoerbaarheid 48
8.1 Inspraak ingevolge de inspraakverordening 48
8.2 Overleg op grond van artikel 3.1.1 Bro 48
8.3 Zienswijzen 48

1 Inleiding

In dit hoofdstuk beschrijven wij de aanleiding voor het opstellen van dit omgevingsplan. Vervolgens lichten we het begrip omgevingsplan toe. Daarna gaan wij in op de ligging en begrenzing van het plangebied en het bestemmingsplan dat nu op het plangebied van toepassing is. In de laatste paragraaf zetten wij uiteen welke informatie de overige hoofdstukken in dit omgevingsplan bevatten.

1.1 Wat is de aanleiding voor dit omgevingsplan?

De aanleiding voor dit omgevingsplan bestaat uit de komst van de Omgevingswet aan het einde van dit decennium en het voornemen tot transformatie van het Bavoterrein.

Het Bavoterrein is het terrein van de voormalige psychiatrische inrichting Sint Bavo. Sinds het jaar 2000 zijn leegkomende gebouwen op het terrein, voor zover zij niet waren aangemerkt als monument, gesloopt. Deze sloop vormde de opmaat naar de herontwikkeling (transformatie) van het gebied naar een hoogwaardige woonwijk. In dit transformatieproces werkt de gemeente Noordwijkerhout samen met de zorginstellingen Parnassia/Bavogroep en Rivierduinen, beide eigenaren van het Bavoterrein. Nadat de laatste patiënten op 16 december 2014 het Bavoterrein verlaten hebben, is dit proces in een stroomversnelling gekomen.

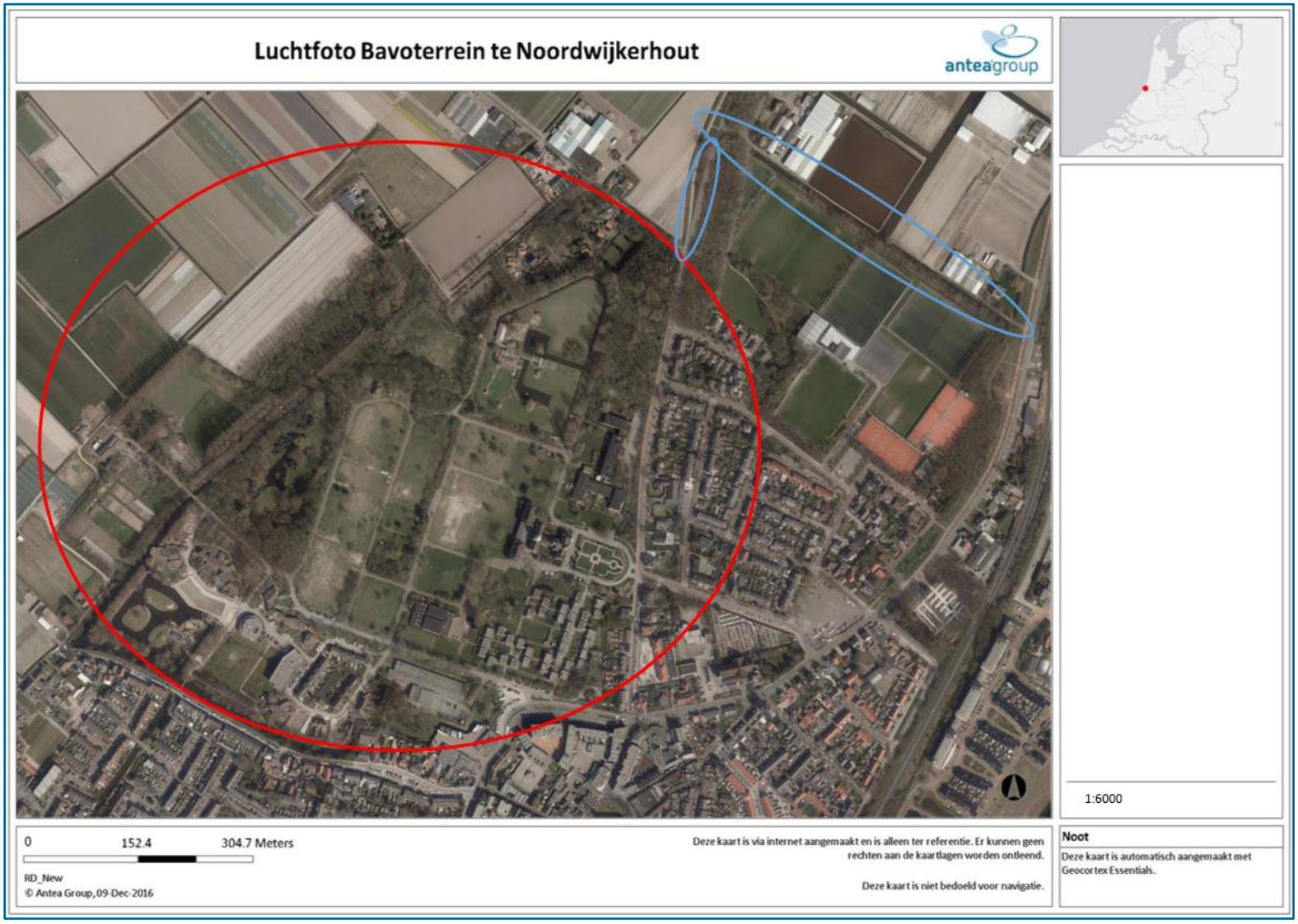
Om kaders te stellen aan de voorgenomen transformatie van het Bavoterrein hebben wij een beeldkwaliteitsplan en een spelregelkaart opgesteld. De spelregelkaart geeft aan wat er op het Bavoterrein gebouwd mag worden (denk aan het soort woning en het aantal bouwlagen dat een woning mag hebben). Het beeldkwaliteitsplan geeft aan hoe de bebouwing eruit moet zien (kleur van de gevel, type dakbedekking, etcetera). Gezamenlijk vormen de spelregelkaart en het beeldkwaliteitsplan de centrale vertrekpunten voor dit omgevingsplan. De spelregelkaart en het beeldkwaliteitsplan zijn op 30 juni 2016 door de raad van onze gemeente vastgesteld.

Figuur 1.1 laat een luchtfoto van de (bebouwings)situatie op het Bavoterrein zien. Dit is de situatie uit 2015. Tevens laat dat figuur het tracé zien van de weg die het Bavoterrein verbindt met de Herenweg.

1.2 Wat is een omgevingsplan?

Het omgevingsplan is in essentie een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte zoals bedoeld in het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet. Door voor het Bavoterrein een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte op te stellen, anticiperen wij op de Omgevingswet die naar verwachting in 2019 in werking treedt en als doel heeft om het omgevingsrecht te herzien.

Om duidelijk te maken dat er voor de voorgenomen transformatie van het Bavoterrein een planfiguur gebruikt wordt, die verschilt van het ‘reguliere’ bestemmingsplan, gebruiken wij in deze toelichting steeds de term omgevingsplan. Meer informatie over de voordelen van een omgevingsplan voor de transformatie van het Bavoterrein en de werking van dit omgevingsplan hebben wij opgenomen in hoofdstukken 2 en 6.

figuur 1.1 Luchtfoto uit 2015 van het Bavoterrein (in rode cirkel) met verbindingsweg tussen het Bavoterrein en de provinciale weg (N206) (in blauwe ovalen)

1.2.1 Achtergrond

De achtergrond van dit omgevingsplan bestaat uit de (komst van de) Omgevingswet. De Omgevingswet is een omvangrijke stelselherziening van het omgevingsrecht. Tal van wetten en uitvoeringsregels (Algemene Maatregelen van Bestuur) worden ondergebracht in een wet en vier Algemene Maatregelen van Bestuur. Daarnaast worden er in de Omgevingswet zes kerninstrumenten benoemd. Het omgevingsplan is er hier één van. Dit omgevingsplan vervangt, na het in werking treden van de Omgevingswet, het bestemmingsplan. Met dit omgevingsplan wordt dus al ervaring met de Omgevingswet opgedaan, die ervaring kan vervolgens gebruikt worden door andere gemeenten die een omgevingsplan op gaan stellen.

Het verschil tussen een 'regulier' bestemmingsplan en een omgevingsplan (bestemmingsplan met verbrede reikwijdte) bestaat uit de mogelijkheden die een omgevingsplan biedt om meer te regelen dan uitsluitend zaken die betrekking hebben op een goede ruimtelijke ordening. Waar het 'reguliere' bestemmingsplan namelijk stelt dat alleen zaken geregeld mogen worden die betrekking hebben op een goede ruimtelijke ordening, biedt het omgevingsplan de mogelijkheid om ook zaken te regelen die ertoe leiden dat er een 'veilige en gezonde fysieke leefomgeving' ontstaat/in stand wordt gehouden. Daarmee kunnen ook zaken die niet direct ruimtelijk relevant zijn worden geregeld in een omgevingsplan. In dit omgevingsplan kunnen, binnen bepaalde kaders, meer en/of andere onderwerpen geregeld worden dan in een 'regulier' bestemmingsplan. Dit is een van de manieren waarop dit plan invulling geeft aan de eerdergenoemde 'verbrede reikwijdte'.

1.2.2 Aanmelding Crisis- en herstelwet

De voorgenomen transformatie van het Bavoterrein tot hoogwaardige woonwijk is op ons verzoek door de minister van Infrastructuur en Milieu aangemerkt als experiment in het kader van de Crisis- en herstelwet. Op 20 mei 2016 heeft de ministerraad ingestemd met de veertiende tranche van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet en daarmee is onze aanmelding gehonoreerd. Op 28 oktober 2016 is het *Besluit tot wijziging en aanvulling van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet en tot aanvulling van bijlage II van de Crisis- en herstelwet (veertiende tranche)* in werking getreden. Daarmee is de veertiende tranche van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelweg van kracht geworden.

1.3 Hoe is het plangebied begrensd?

Figuur 1.3 (op pagina 6) laat met de zwarte lijnen zien hoe het plangebied in het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet (veertiende tranche) afgebakend is. In dit omgevingsplan gebruiken wij een deel van deze afbakening als grens van het plangebied. Alleen het gebied met de blauwe arcering maakt namelijk onderdeel uit van het plangebied van dit omgevingsplan.

De begrenzing van het plangebied van het Bavoterrein die in dit omgevingsplan gebruikt wordt, bevat alleen de gronden die niet conserverend bestemd worden. Met andere woorden, alleen de gronden die in het kader van de transformatie van het Bavoterrein een nieuwe bestemming krijgen, zijn opgenomen in het plangebied dat in dit omgevingsplan gebruikt wordt. Op de overige gronden blijven de vigerende bestemmingsplannen gelden.

figuur 1.2 Straatnamenkaart Bavoterrein (luchtfoto uit 2015) en omgeving

Het Bavoterrein ligt volledig in onze gemeente en beslaat een groot deel van de noordwesthoek van de kern Noordwijkerhout. De oppervlakte van het terrein is circa veertig hectare. Tevens is het Bavoterrein de overgang tussen het landelijk gebied en de kern van Noordwijkerhout.

Aan de noordzijde wordt het terrein begrensd door de 't Hoogtlaan. De oostelijke begrenzing van het plangebied bestaat uit de Langevelderweg. De Zeestraat en Victoriberg vormen de zuidelijke grens van het plangebied. Aan de westzijde wordt het plangebied begrensd door gronden die een agrarisch gebruik kennen.

1.4 Welk bestemmingsplan is nu van toepassing?

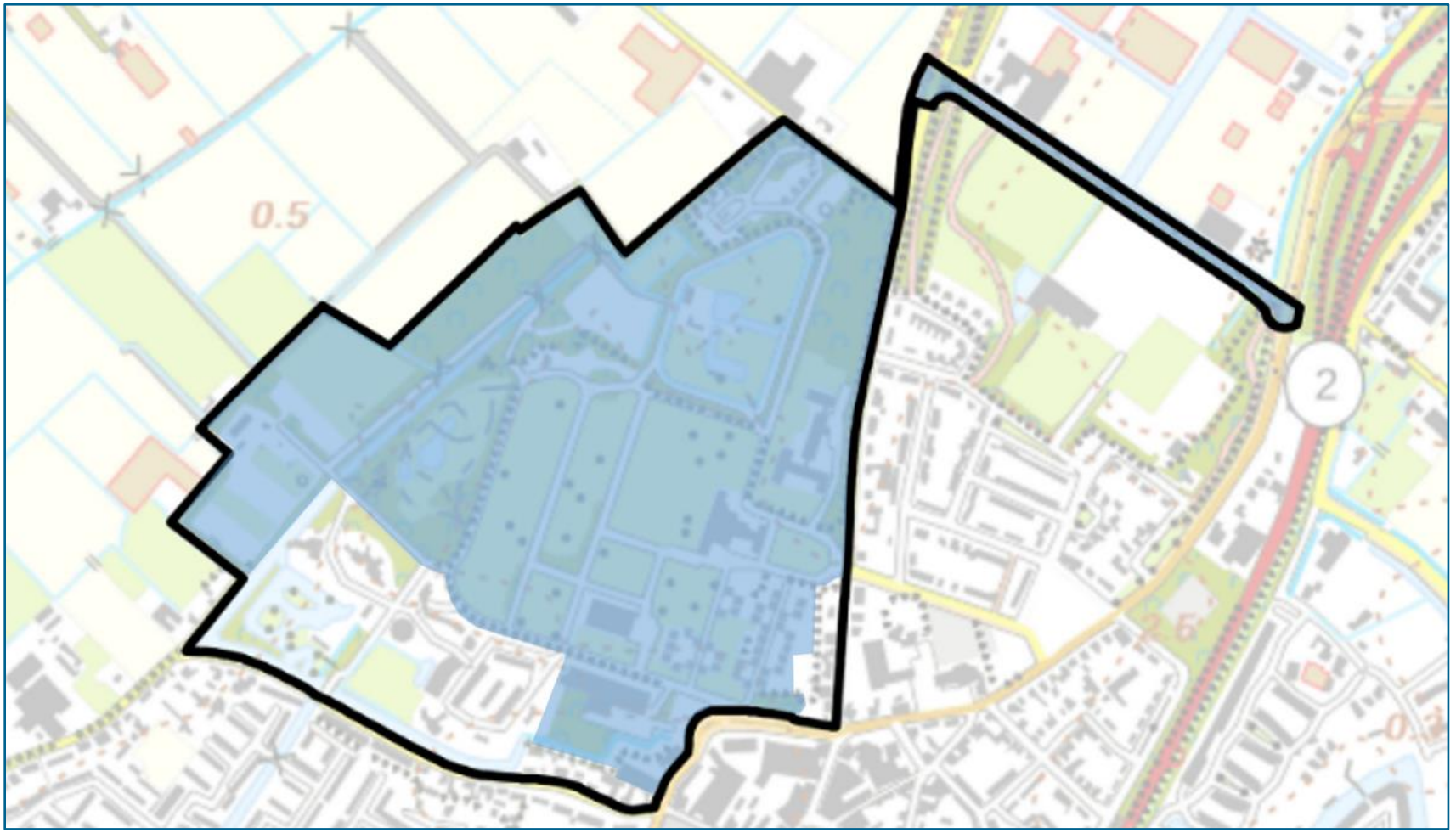
Tot dit omgevingsplan van kracht wordt, is voor het Bavoterrein zelf het bestemmingsplan "Bavoterrein en omgeving" van kracht. Dit bestemmingsplan heeft een conserverend karakter en is door de gemeenteraad op 27 juni 2013 vastgesteld en onherroepelijk geworden op 26 september 2013. Dit omgevingsplan vervangt delen van het bestemmingsplan "Bavoterrein en omgeving". Zo blijft op gronden aan de Langevelderweg en de Zeestraat het bestemmingsplan "Bavoterrein en omgeving" van kracht.

De verbindingsweg tussen het Bavoterrein en de N206 ligt in de bestemmingsplannen "Boekhorst", "Buitengebied 2015" en "Victor en Dorp". Het bestemmingsplan "Boekhorst" is vastgesteld op 4 maart 2009 en op 22 april 2009 onherroepelijk geworden. Het bestemmingsplan "Buitengebied 2015" is op 30 juni 2016 vastgesteld. Het bestemmingsplan "Victor en Dorp" is op 15 november 2013 onherroepelijk geworden. De delen van deze bestemmingsplannen waar het tracé van de nieuwe verbindingsweg in ligt, worden vervangen door dit omgevingsplan. Op de overige gronden blijven de twee voornoemde bestemmingsplannen van kracht.

1.5 Hoe moet deze toelichting gelezen worden?

In hoofdstuk 2 lichten wij de meerwaarde van het omgevingsplan voor de transformatie van het Bavoterrein toe. In dat hoofdstuk gaan we ook in op de wijze waarop de werking van het 'reguliere' bestemmingsplan verbreed is en de integratie van verordeningen in dit omgevingsplan. Hoofdstuk 3 beschrijft het Bavoterrein. Daarna beschrijven wij in hoofdstuk 4 de belangrijkste elementen van de voorgenomen transformatie van het Bavoterrein. In hoofdstuk 5 vatten wij de beleids- planologische- en milieuaspecten samen die relevant zijn voor de transformatie van het Bavoterrein. De gehele analyse van deze aspecten is opgenomen in een bijlage. Hoofdstuk 6 licht toe hoe wij de vertrekpunten die voortvloeien uit de analyse van het beleid, de planologie van het plangebied en de milieusituatie ter plaatse hebben vertaald in regels voor de voorgenomen transformatie van het Bavoterrein. De economische uitvoerbaarheid van het omgevingsplan lichten wij toe in hoofdstuk 7. Tot slot gaat hoofdstuk 8 in op de maatschappelijke uitvoerbaarheid van het omgevingsplan.

Zoals uit de bovenstaande alinea al blijkt, bevat deze toelichting een aantal bijlagen. Waar nodig hebben wij in de tekst van deze toelichting naar de desbetreffende bijlage(n) verwezen. Bijlage 1 van dit plan bevat een uitleg van begrippen die vaak in dit omgevingsplan gebruikt worden.

figuur 1.3 Afbakening plangebied uit het Besluit uitvoering Crisis- en herstelweg (14e tranche) zoals van kracht geworden op 28 oktober i 2016 (ministerie van Infrastructuur en Milieu, 2016), de blauw gearceerde delen maken onderdeel uit van het plangebied van dit omgevingsplan

2 Waarom een omgevingsplan?

Dit hoofdstuk gebruiken wij om toe te lichten waarom de voorgenomen transformatie van het Bavoterrein mogelijk wordt gemaakt door een omgevingsplan.

2.1 Inleiding

De transformatie van het Bavoterrein in Noordwijkerhout vindt plaats op een organische en adaptieve manier. Dit omdat de realisatie van de voorziene 700 woningen zal vorderen op basis van de behoefte aan woningen. Om die reden wordt een ontwikkeltijd van circa veertien tot twintig jaar geprognosticeerd. Ook de volgorde waarin de diverse bouwvelden op het Bavoterrein ontwikkeld gaan worden is nog niet bekend. Dit alles houdt in dat (nog) niet geheel duidelijk is hoe de transformatie van het Bavoterrein plaats zal gaan vinden. Om zo goed mogelijk met deze onzekerheid om te gaan hebben wij de minister van Infrastructuur en Milieu verzocht om een omgevingsplan voor het Bavoterrein op te mogen stellen.

Het eerste lid van artikel 2.4 van de Crisis- en herstelwet en artikel 7c van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet wijzen de transformatie van het Bavoterrein aan als een innovatief experiment. Dit experiment biedt de mogelijkheid om een omgevingsplan op te stellen dat betrekking heeft op de gehele fysieke leefomgeving en niet uitsluitend op een ‘goede ruimtelijke ordening’. Echter, zolang de Omgevingswet nog niet van kracht is geworden, gelden deze omgevingsplannen als een vormvrije en buitenwettelijke planfiguur. Artikel 7c van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet biedt omgevingsplannen zoals deze een wettelijke grondslag.

2.2 Hoe is het ‘reguliere’ bestemmingsplan verbreed?

Artikel 7c van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet biedt een groot aantal mogelijkheden om te experimenteren met bestemmingsplannen met verbrede reikwijdte. Wij hebben in onze aanmelding voor de 14e tranche van het Besluit uitvoering Crisis en herstelwet aangeven gebruik te willen maken van de experimenteerbepalingen zoals genoemd in artikel 7c onder 1, 2, 6, 7 en 12. Deze bepalingen luiden:

1. In aanvulling op artikel 3.1, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening kunnen in het bestemmingsplan ook regels worden gesteld, die strekken ten behoeve van het:
a. bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en
b. doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies.
2. In afwijking van artikel 3.1, tweede lid, van de Wet ruimtelijke ordening wordt de bestemming van gronden, met inbegrip van de met het oog daarop gestelde regels, binnen een periode van twintig jaar opnieuw vastgesteld. Artikel 3.1, derde tot en met vijfde lid, van de Wet ruimtelijke ordening is niet van toepassing.
6. In het bestemmingsplan kunnen tevens regels worden gesteld waarvan de uitleg bij de uitoefening van een bij die regels aan te geven bevoegdheid afhankelijk wordt gesteld van beleidsregels. Daarbij kan worden bepaald dat de beleidsregels worden vastgesteld door de raad of door burgemeester en wethouders.
7. Als de regels, bedoeld in het zesde lid, betrekking hebben op het uiterlijk van bouwwerken en bij de toepassing een interpretatie behoeven, stelt de raad de criteria vast die worden toegepast bij de beoordeling van het uiterlijk van een bouwwerk waarop de aanvraag om een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit betrekking

heeft. Deze criteria zijn zoveel mogelijk toegesneden op de onderscheiden bouwwerken. In afwijking van artikel 12b van de Woningwet wordt het advies van de welstandscommissie dan wel de stadsbouwmeester slechts op die criteria gebaseerd.

12. De raad kan de bevoegdheid tot het wijzigen van onderdelen van het bestemmingsplan delegeren aan burgemeester en wethouders.

De bepalingen uit bovengenoemde leden van artikel 7c van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet gebruiken wij in het omgevingsplan om:

- Regels te stellen over de gehele fysieke leefomgeving in het plangebied, in plaats van alleen regels te stellen over onderwerpen die ruimtelijk relevant zijn (lid 1).
- De rechtskracht van het omgevingsplan te verlengen van tien jaar naar twintig jaar (lid 2).
- Regels op te nemen waarvan de uitleg afhankelijk kan worden gesteld van beleidsregels. Beleidsregels die een relatie hebben met het omgevingsplan (en al dan niet speciaal voor het omgevingsplan opgesteld zijn) worden vastgelegd door middel van open normen (de normen geven hoofdlijnen en worden per specifieke omstandigheid bepaald). Invulling van de open normen vindt plaats door middel van beleidsregels, gekoppeld aan het omgevingsplan. Beleidsregels kunnen het handelen van de overheid consistenter maken en maken duidelijk hoe het bevoegd gezag een bevoegdheid concreet moet toepassen (lid 6).
- De gemeenteraad de mogelijkheid te geven om criteria vast te stellen die worden toegepast bij de beoordeling van de verschijningsvorm van bouwwerken waarvoor een omgevingsvergunning wordt aangevraagd en die criteria op te nemen in het omgevingsplan (lid 7).
- De bevoegdheid om (onderdelen van) het omgevingsplan te wijzigen door de raad aan het college van burgemeester en wethouders te delegeren. Op die manier wordt meer vrijheid geboden dan in relatief stringente uitwerkings- en wijzigingsplannen zoals bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening, waarbij het college van burgemeester en wethouders het bestemmingsplan ook op onderdelen kan wijzigen. Daarbij wordt het aan de gemeenteraad overgelaten om te bepalen wat en in welke mate gedelegeerd wordt (lid 12).

Daarnaast willen wij in dit omgevingsplan gebruik maken van de mogelijkheid tot verbrede toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking. Dat houdt in dat in dit omgevingsplan de behoefte aan de 700 op het Bavoterrein te bouwen woningen aangetoond wordt (kwantitatieve behoefte). De kwalitatieve behoefte wordt aangetoond bij de aanvraag van een omgevingsvergunning die de (gedeeltelijke) transformatie van het Bavoterrein mogelijk maakt. Die wens wordt ook mogelijk gemaakt in dit omgevingsplan.

2.3 Waarom integreren wij verordeningen en beleidsregels in het omgevingsplan?

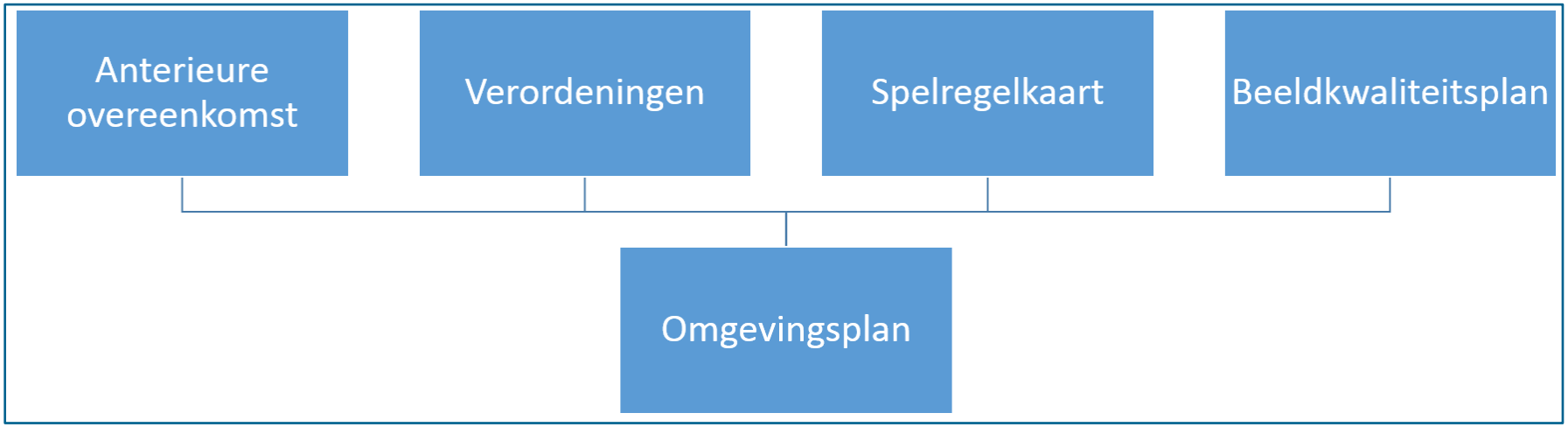
De mogelijkheid die de Crisis- en herstelwet biedt om regels te stellen om een gezonde en veilige fysieke leefomgeving in stand te houden en om de fysieke leefomgeving zodanig te beheren, gebruiken en ontwikkelen dat maatschappelijke functies vervuld kunnen worden, komt overeen met artikel 1.3 van de Omgevingswet. Daarmee maakt de Crisis- en herstelwet het mogelijk om in dit omgevingsplan te komen tot één samenhangende regeling die de gehele fysieke leefomgeving in het plangebied beslaat. Artikel 7c van de Crisis- en herstelwet maakt het ook mogelijk om lokale regels over de fysieke leefomgeving, die nu in gemeentelijke verordeningen en beleidsdocumenten opgenomen zijn, te integreren in het omgevingsplan. In het kader van dit experiment hebben wij daarom ook geanalyseerd welke (delen van) onze verordeningen opgenomen kunnen worden in het omgevingsplan. Hiervoor hebben wij het werkproces zoals figuur 2.1 dat weergeeft, gebruikt.

Figuur 2.1 geeft weer dat het omgevingsplan opgebouwd is uit een beeldkwaliteitsplan, de spelregelkaart, gemeentelijke verordeningen en de anterieure overeenkomst die wij in december 2015 met de eigenaren van het Bavoterrein gesloten hebben. Per document hebben we bepaald hoe we de inhoud van dat document opnemen in het omgevingsplan. Voor specifieke deelaspecten (omgang met watercompensatie, afvalinzameling, mogelijke functies in het rijksmonumentale hoofdgebouw, evenementen, sociale veiligheid etcetera) hebben we bepaald of de verschillende mogelijkheden die er zijn om deze deelaspecten te borgen in het omgevingsplan, passen in de kaders die de documenten stellen.

De stappen die de bovenstaande alinea beschrijft, zijn voorafgegaan door een sessie waarin wij de centrale vertrek- en uitgangspunten voor de transformatie van het Bavoterrein hebben bepaald.

Gezamenlijk hebben alle stappen geleid tot dit omgevingsplan.

Het beeldkwaliteitsplan, de spelregelkaart en delen van het gemeentelijk beleid/gemeentelijke verordeningen zijn opgenomen in beleidsregels. Die beleidsregels geven een nadere uitleg van dit omgevingsplan, maar maken geen onderdeel van uit van dit plan. Wel worden de beleidsregels tegelijk met dit omgevingsplan vastgesteld. Hoofdstuk 6 geeft een toelichting op het werken met beleidsregels. De anterieure overeenkomst is opgesteld om de economische uitvoerbaarheid van dit omgevingsplan te waarborgen.

figuur 2.1 Globale weergave bouwstenen omgevingsplan

3 Wat is er nu in het plangebied?

In dit hoofdstuk beschrijven wij het plangebied en de voorgenomen ontwikkeling van het plangebied. Achtereenvolgens gaan we daarbij in op de historie, functionele kenmerken en de ruimtelijke kenmerken van het plangebied. Vervolgens gaan wij in op de voorgenomen ontwikkelingen.

3.1 Hoe is het plangebied ontstaan?

Aan het begin van de 20ste eeuw beschikte de provincie Zuid-Holland niet over een inrichting voor de verpleging van rooms-katholieke psychiatrische patiënten. Om hier verandering in te brengen nam de congregatie van de Broeders van Liefde het initiatief om een dergelijke inrichting op te richten. De geschiedenis van het Bavoterrein begint in 1914 als het hoofdgebouw, samen met een aantal andere inmiddels gesloopte paviljoens geopend wordt. Vanaf 1914 tot en met 16 december 2014 fungeerde het Bavoterrein als psychiatrische inrichting.

Het Bavoterrein ligt dicht bij het centrum van Noordwijkerhout. Toch was het gedurende een lange periode een wereld op zich. De interactie tussen de inrichting en het dorp was beperkt. Dat veranderde in het derde kwart van de 20ste eeuw, toen de opvattingen over geestelijke gezondheidszorg anders werden. Centraal in die verandering stond het idee dat patiënten in de geestelijke gezondheidszorg niet van de maatschappij afgezonderd moeten zijn, maar ook een onderdeel van de maatschappij vormen. Gaandeweg verhuisden patiënten naar normale woonbuurten in steden en dorpen en werden gebouwen op het Bavoterrein geleidelijk ontmanteld.

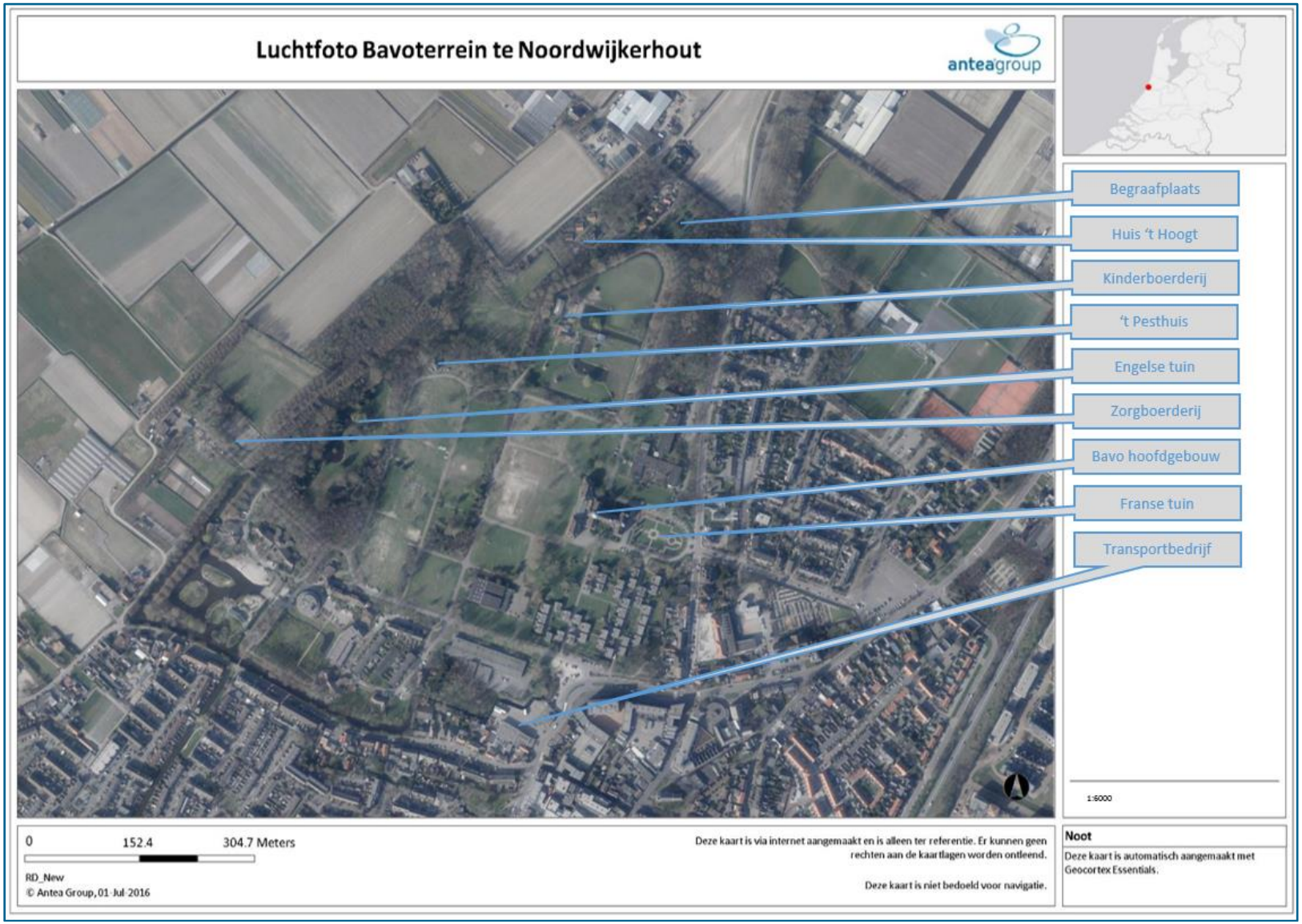
Het Bavoterrein kent een geheel eigen stedenbouwkundig stramien. Dat stramien wijkt sterk af van de stedenbouwkundige opzet van Noordwijkerhout. De grote en vrijstaande paviljoens die op het terrein stonden wekten de impressie van een kloostercomplex. Kenmerkend voor het Bavoterrein is dat gebouwen verspreid zijn in een parkachtige en groene omgeving met veel hoogopgaande beplanting. Oorspronkelijk had het Bavoterrein een formele opzet met een netwerk van wegen met een sterke rangorde. Het monumentale hoofdgebouw (rijksmonument) en directe omgeving waren duidelijk het belangrijkste onderdeel van het Bavoterrein. Deze formele opzet met het netwerk van wegen vormt de basis van het stedenbouwkundig plan voor de herontwikkeling van het Bavoterrein.

3.2 Wat zijn de functionele kenmerken van het plangebied?

Figuur 3.1 laat de componenten zien die gezamenlijk de ruimtelijke structuur van het Bavoterrein vormen.

3.2.1 Wonen

De bestaande woonbebouwing in het plangebied bestaan uit huis ’t Hoogt (één woning) in het noorden van het Bavoterrein.

figuur 3.1 Luchtfoto uit 2015 van het plangebied met componenten bestaande ruimtelijk-functionele structuur

De woonbebouwing aan 't Hoogt bestaat uit noodwoningen (verhuurd door zorginstelling Parnassia Bavo Groep), met uitzondering van de woning aan 't Hoogt 6. Dit voormalige opvoedingstehuis is de enige woning aan 't Hoogt die niet van hout maar van steen is. Deze stenen woning is ook aangewezen als gemeentelijk monument. De overige woningen aan 't Hoogt zijn gezien de bouwkundige staat niet geschikt om gebruikt te worden als permanente woning.

De eigenaar van de grond aan ’t Hoogt (zorginstelling Parnassia Bavo Groep) heeft met de huurders van de woningen een overeenkomst gesloten die toeziet op de uiteindelijke verwijdering van de noodwoningen. Een groot aantal van deze huurwoningen is inmiddels verdwenen. In de komende planperiode zullen de overige woningen worden verwijderd. De huurovereenkomsten voor de woningen zullen daartoe worden ontbonden.

3.2.2 Bedrijven

In het plangebied is één bedrijf gevestigd, namelijk een transportbedrijf aan de Victoriberg 16-18. Dit transportbedrijf (met de naam 'Meeuwenoord Vervoer’) valt in milieucategorie 2 en heeft in het vigerende bestemmingsplan een specifieke aanduiding ‘transportbedrijf’. In de regels van het vigerend bestemmingsplan is bepaald dat bij bedrijfsbeëindiging op de desbetreffende locatie bedrijfsactiviteiten tot en met milieucategorie 2 zijn toegestaan.

Het bedrijfspand aan de Victoriberg 18 met het woord ‘garage’ op de voorgevel is aangewezen als beeldbepalend pand.

Achter de woning aan de Zeestraat 46b is een loods van een loonwerkersbedrijf gevestigd, in die loods vindt voornamelijk opslag van materiaal plaats. Aan dit bedrijf is milieucategorie 2 toegekend. Het bedrijf ligt niet in het plangebied, maar de milieuzonering van dit bedrijf reikt wel tot in het plangebied.

3.2.3 Winkels en horeca

In het plangebied zijn geen zelfstandige winkel- en/of horecabedrijven gevestigd.

3.2.4 Dienstverlening en kantoor

In het plangebied zijn geen functies aanwezig die zich richten op dienstverlening. In het plangebied zijn ook geen (zelfstandige) kantoorfuncties aanwezig.

3.2.5 Maatschappelijke functies

In het plangebied zijn verschillende maatschappelijke functies gevestigd. Denk bijvoorbeeld aan de zorgboerderij van het Raamwerk en aan de kinderboerderij de Dierenhoeve die ook een zorgfunctie vervult. Het Pesthuis krijgt na transformatie van het Bavoterrein een maatschappelijke functie.

Van oudsher is het terrein gericht geweest op de verpleging van psychiatrisch patiënten in het plangebied. De zorgfuncties die nu op het Hafakkerterrein aanwezig zijn, maken geen onderdeel uit van het plangebied van dit omgevingsplan en worden daarmee niet door dit plan getransformeerd. De zorgboerderij maakt wel onderdeel uit van het plangebied en komt terug in de transformatie van het Bavoterrein.

Ook in de vorm van een sportvoorziening is er een maatschappelijke functie in het plangebied aanwezig, paardensportvereniging De Boekhorstruiters. Deze vereniging heeft de beschikking over een kantine en twee zogenoemde paardenbakken die gedeeld worden met de zorgboerderij.

3.3 Wat zijn de ruimtelijke kenmerken?

Noordwijkerhout ligt in de kop van Zuid-Holland en wordt doorsneden door de N206. Het Bavoterrein ligt in het deel van Noordwijkerhout dat ten westen van de N206 ligt. Van dit deel van Noordwijkerhout beslaat het Bavoterrein nagenoeg het gehele noordwestelijke gedeelte van het bebouwde deel van Noordwijkerhout. Het Bavoterrein grenst aan het landelijk gebied rondom Noordwijkerhout en fungeert als overgang tussen het landelijk gebied en het intensiever bebouwde gebied.

Het terrein van de voormalige psychiatrische inrichting is door zijn ligging op een standwal hoger gelegen dan de omliggende gebieden. Dit deel van het plangebied heeft een formele opzet bestaande uit een orthogonale lanenstructuur met daartussen groene tuinen met solitaire gebouwen. Ten westen van dit terrein ligt de Engelse tuin. Deze tuin wordt aan de westzijde begrensd door de Bavosloot, dit deel van het plangebied ligt lager dan het gedeelte van het plangebied waarop het rijksmonumentale hoofdgebouw staat.

Ten noorden van het hoofdgebouw ligt de zorg- en kinderboerderij ‘De Dierenhoeve’. Dit deel van het Bavoterrein ligt relatief laag en bestaat in de huidige situatie uit grasvelden, waterlichamen en enkele dierenverblijven.

In het noordelijk deel van het plangebied bevindt zich het gebied 't Hoogt. Dit is een gebiedje met houten huizen die oorspronkelijk als tijdelijke woningen waren bedoeld. 't Hoogt is net als het terrein rondom het hoofdgebouw gelegen op de strandwal. Naast ‘t Hoogt ligt een kleine begraafplaats. Daar waar ’t Hoogt grenst aan de Langevelderweg heeft het gebied een bosachtig karakter.

Tussen de beide hoger gelegen delen langs de Bavosloot ligt een lager (afgegraven) deel dat bestaat uit twee open plekken die omzoomd zijn met bos- en bomenranden.

Ten westen van de Bavosloot bevindt zich een overgangsgebied naar de bollenvelden. Dit gebied bestaat momenteel deels uit een bosstrook en deels uit een open gebied met daaromheen boomranden. Tevens bevindt zich ten westen van de Bavosloot een zorgboerderij, die op het voormalige sportterrein van de Hafakker is gesitueerd.

Ten zuiden van het Bavoterrein bevindt zich de Hafakker. De bebouwing in dit gebied is bedoeld voor beschermd wonen. In de bebouwing op het Hafakkerterrein wordt ook zorg verleend aan personen die begeleid wonen. Het Hafakkerterrein maakt geen onderdeel uit van het plangebied.

De woonbebouwing langs de Langevelderweg en Zeestraat staat apart van het Bavoterrein en sluit qua stedenbouwkundige structuur aan op het centrum respectievelijk de wijk Zeeburg doordat de woningen met de achterkant naar het Bavoterrein zijn gericht. Er is geen ruimtelijke verbinding tussen deze woningen en het Bavoterrein aanwezig. De woonbebouwing maakt geen onderdeel uit van het plangebied.

Beeldkwaliteit
De bestaande stedenbouwkundige structuur en groenstructuur op het Bavoterrein zijn een belangrijk onderwerp in de voorgenomen ontwikkeling van het terrein. De structuren moeten door de voorgenomen ontwikkeling behouden en versterkt worden. Het Bavoterrein maakt grotendeels onderdeel uit van het bestaand stads- en dorpsgebied. Een uitzondering hierop zijn het terrein van de zorgboerderij van het Raamwerk, de Engelse tuin en het gedeelte van het Bavoterrein waar de boskavels gerealiseerd gaan worden. Verder maakt het Bavoterrein onderdeel uit van het ontwikkelgebied (provinciale aanduiding voor verstedelijkingslocaties die een grotere oppervlakte hebben dan drie hectare en buiten het bestaand stads- en dorpsgebied gelegen zijn). Gelet op de ligging van het Bavoterrein op de grens van het bebouwd gebied en het landelijk gebied, is een goede beeldkwaliteit noodzakelijk. De Bavosloot en bosachtige beplanting vormen de scheiding tussen het open buitengebied en de bebouwde

kom van Noordwijkerhout. Het bestemmingsplan voorziet in behoud van deze beeldkwaliteit door de beeldkwaliteitskaders die het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart stellen te borgen in dit omgevingsplan.

Verkeer

Verkeersstructuur

In de huidige vorm wordt het plangebied primair ontsloten via de Langevelderweg en de Victoriberg (via de Anemoonweg). Huis 't Hoogt wordt ontsloten via de 't Hoogtlaan. Het plangebied kan dus via drie ontsluitingen verlaten worden. Het Bavoterrein is gecategoriseerd als een woonerf waarop een maximumsnelheid van 20 kilometer per uur geldt. Op de Langevelderweg en de Victoriberg geldt een maximumsnelheid van 50 kilometer per uur. Op de Zeestraat geldt een maximumsnelheid van 30 kilometer/uur.

Langzaam verkeer

Langzaam verkeer kan het plangebied bereiken via de Langevelderweg, de Victoribering en de 't Hoogtlaan. Ook de Zeestraat en de Doctor Poelslaan kunnen fungeren als langzaamvervoerverbinding. De wegen in het plangebied zijn niet voorzien van voet- of fietspaden en kennen dus een gemengd gebruik.

Parkeren

In de huidige vorm is de hoeveelheid verkeersaantrekkende functies in het plangebied relatief beperkt. Parkeren vindt plaats in de beschikbare parkeervakken of langs/op de wegen in het plangebied. Tussen het Hafakkerterrein en de Victoriberg ligt een parkeerterrein dat een intensief gebruik kent. Al het parkeren in het plangebied is openbaar parkeren.

De transformatie van het Bavoterrein leidt tot een nieuwe verkeersstructuur en tot het realiseren van nieuwe parkeervoorzieningen. In het volgende hoofdstuk beschrijven wij de voorgenomen transformatie.

Openbaar vervoer

De dichtstbijzijnde openbaarvervoerverbinding (buslijn 57 en 90) ligt op maximaal 650 meter afstand. Vanuit het plangebied gezien is de bushalte aan de Victoriberg of Herenweg de meest voor de hand liggende optie wanneer er voor gekozen wordt met het openbaar vervoer te reizen.

De route over de Viaductweg - 's-Gravendamseweg en vice versa wordt ook gebruikt door een buslijn die het plangebied verbindt met onder andere de kernen Den Haag, Wassenaar, Katwijk, Noordwijk, De Zilk, Hillegom en Nieuw-Vennep. Daarnaast is een verbinding aanwezig met de kernen Voorhout, Oegstgeest en Leiden via de route Viaductweg -Wildlaan -Maandagsewetering - 's-Gravendamsweg en vice versa. In Den Haag, Hillegom, Nieuw-Vennep en Leiden kan worden overgestapt op de trein. Het Bavoterrein is, gelet op de loopafstand van circa 650 meter tot een opstapplek voor het openbaar vervoer, relatief beperkt ontsloten door het openbaar vervoer.

figuur 3.2 Essentiekaart stedenbouwkundige hoofdstructuur (zie ook paragraaf 4.1) (Atelier Dutch, 2016)

4 Hoe wordt het Bavoterrein getransformeerd?

Het belangrijkste uitgangspunt in de transformatie van het Bavoterrein tot hoogwaardige woonwijk is het inzetten van oude kwaliteiten voor nieuwe functies. Het alom aanwezige groen, de ligging en ordening van het terrein zijn ruimtelijke eigenschappen die verbonden zijn aan de voormalige psychiatrische inrichting, maar die tegenwoordig ook in sterke mate bepalend zijn voor een hoogwaardig woonmilieu. Gezamenlijk geven deze kenmerken identiteit aan de nieuw te realiseren woonwijk.

4.1 Wat is de essentie van de transformatie?

De essentie van de voorgenomen transformatie van het Bavoterrein bestaat uit de volgende kernelementen:

1. Gebruik van de bestaande hoogteverschillen.
2. Bestaande infrastructuur en orthogonale gridstructuur van het terrein van de voormalige psychiatrische inrichting opnieuw inzetten,
3. Zichtlijnen van en naar de omgeving behouden en nieuwe realiseren.
4. Landmarks (bakens, herkenningspunten) maken.
5. Monumentale gebouwen behouden en inzetten als nieuwe identiteitsdragers.
6. Het monumentale hoofdgebouw van de voormalige psychiatrische inrichting een centrale positie in het gebied geven.
7. Bestaande waardevolle groenstructuren behouden en beter zichtbaar en beleefbaar maken.
8. Bosranden in het plangebied versterken.
9. Bestaande waterstructuren behouden, aanpassen en vergroten.
10. Bouwblokken grenzen aan de kern van Noordwijkerhout afronden.

De nummers in bovenstaande opsommingen komen overeen met de nummers op de kaart die de essentie van de stedenbouwkundige hoofdstructuur weergeeft (figuur 3.2).

4.2 Stedenbouwkundige hoofdstructuur

De stedenbouwkundige hoofdstructuur bouwt voort op de (cultuurhistorisch) waardevolle elementen en structuren op het Bavoterrein. De stedenbouwkundige hoofdstructuur bepaalt de bouwblokken in het plangebied en geeft op hoofdlijnen de openbare ruimte weer. Figuur 4.1 geeft de stedenbouwkundige hoofdstructuur, inclusief de (indicatieve) naamgeving van de deelgebieden weer. De stedenbouwkundige hoofdstructuur is uitgewerkt in een spelregelkaart die de kaders ten aanzien van verkaveling, woningtypologieën en beeldkwaliteit stelt. De spelregelkaart hebben wij opgenomen als bijlage bij dit omgevingsplan. Zowel het beeldkwaliteitsplan als de spelregelkaart zijn beleidsdocumenten die vastgesteld zijn door de raad van onze gemeente en in die hoedanigheid gekoppeld aan dit omgevingsplan.

In het deelgebied De Lanen vormen de brede Groene As in het verlengde van het hoofdgebouw en de bestaande wegen de belangrijkste structurerende elementen. De Groene As handhaaft het open zicht op het hoofdgebouw vanuit het plangebied. De lanenstructuur wordt gevuld met bouwblokken van verschillende diepten.

figuur 4.1 Stedenbouwkundige hoofdstructuur (Atelier Dutch, 2016)

De Boskavels bestaat uit een reeks bouwvelden in bosvakken langs de rand van het Bavoterrein. Deze vakken zijn nu deels reeds bebost en deels open. Het noordelijke vak bestaat uit het buurtje 't Hoogt met de gelijknamige monumentale woning die behouden blijft.

Langehorst is een serie van vier bosvakken aan de zijde van de Langevelderweg. Deze vakken zijn naar binnen gericht en van het centrum van Noordwijkerhout afgeschermd door de bestaande bosrand.

Waterweide is een zelfstandig buurtje dat op het open en lager gelegen terrein van de huidige Dierenweide wordt gerealiseerd.

Anemoonhoek, tot slot, bestaat uit het voormalige CAT-terrein ten zuiden van de Anemoonweg samen met het huidige terrein van transportbedrijf Meeuwenoord Vervoer. Voor dit gebied is het van belang om een goede overgang van het plangebied naar het centrum van Noordwijkerhout en vice versa te realiseren.

4.2.1 Infrastructuur

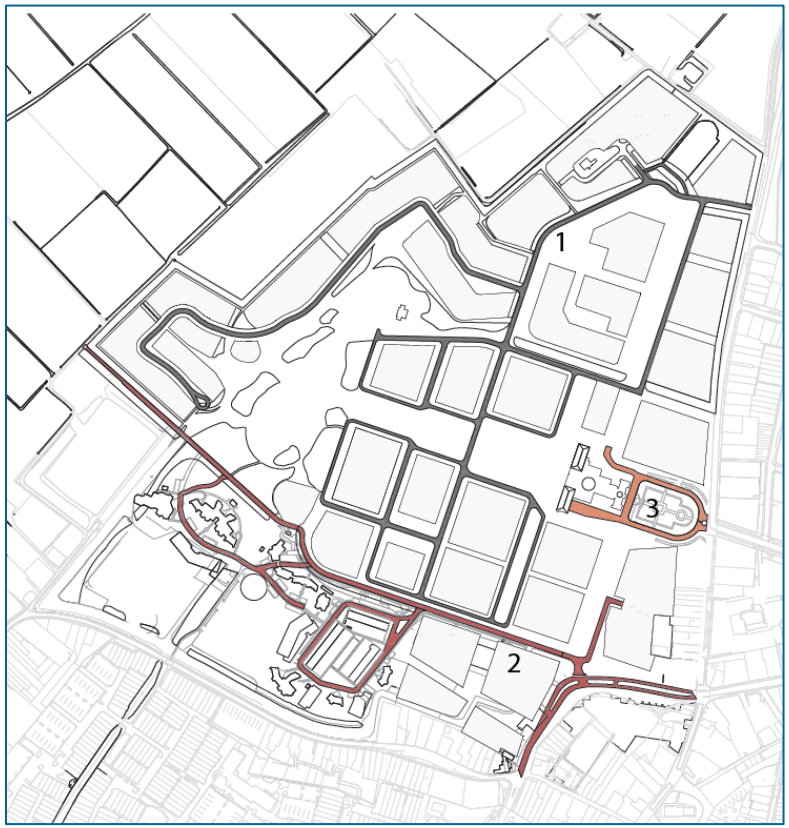
Het gebied kent drie ontsluitingsstructuren (zie figuur 4.2) die onafhankelijk van elkaar functioneren:

1. Het grootste deel van het plangebied wordt, met opzet ter ontlasting van de Victoriberg, ontsloten op de Langevelderweg via een entree aan de noordzijde van het terrein, waardoor de verbinding naar de Herenweg (via een nieuwe ontsluitingsweg) zo kort mogelijk is.
2. Alle blokken ten zuiden van de Anemoonweg plus het blok op de hoek Langevelderweg en Victoriberg (in het centrum van Noordwijkerhout) worden ontsloten via de Anemoonweg.
3. Het monumentale hoofdgebouw behoudt de eigen ontsluiting rondom de Franse tuin, die uitkomt op de Langevelderweg.

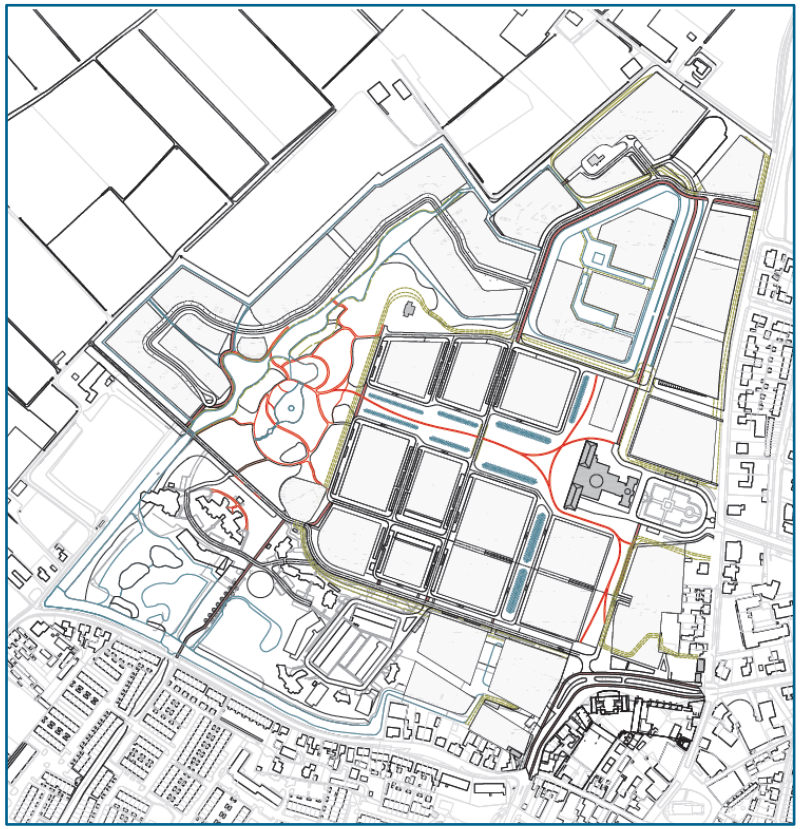
Om verkeer dat van en naar het Bavoterrein reist waar mogelijk te weren uit het centrum van Noordwijkerhout, wordt een nieuwe verbindingsweg tussen het Bavoterrein en de N206 aangelegd. De weg loopt langs het sportpark 'De Boekhorst' en sluit vervolgens aan op de Langevelderweg.

Iets ten noorden van de Troelstralaan wordt een fysieke afsluiting van de Langevelderweg gerealiseerd, zodat de hoeveelheid verkeersbewegingen op de Langevelderweg afneemt omdat doorgaand gemotoriseerd verkeer over de Langevelderweg niet meer mogelijk is. Fiets- en langzaamverkeer kan de fysieke afsluiting wel passeren. Voor dit verkeer behoudt de Langevelderweg de huidige functionaliteit. De fysieke afsluiting van de Troelstralaan is weergegeven op de verbeelding. De fysieke afsluiting voorkomt doorgaand autoverkeer door de wijk Boekhorst. Het Bavohoofdgebouw blijft toegankelijk via het deel van de Langevelderweg tussen de Victoriberg en de fysieke afsluiting. De fysieke afsluiting wordt zo uitgevoerd dat hulpdiensten deze kunnen passeren. Door de fysieke afsluiting van de Langevelderweg vindt het doorgaand autoverkeer van en naar het Bavoterrein nagenoeg volledig plaats via de nieuwe verbindingsweg.

Fietsers kunnen gebruik maken van de rijweg en voetgangers kunnen gebruik maken van de trottoirs in de woonstraten. Daarnaast worden door het groen in het plangebied ook fietspaden aangelegd die de woonstraten verbinden. Enkele fietspaden gaan ook fungeren als calamiteitenroute. Ook de Anemoonweg fungeert overigens als calamiteitenroute. Naast de hoofdontsluitingsweg wordt een separaat voetpad aangelegd. Het laantje langs het deelgebied Langehorst wordt ook een voetpad. De voetpaden die door de groene zones lopen, zorgen ervoor dat er vanuit het centrum van Noordwijkerhout aantrekkelijke routes naar de Engelse tuin in het plangebied ontstaan. De Infrastructuur voor fietsers en voetgangers is weergegeven in figuur 4.3.

figuur 4.2 Streefbeeld van de ontsluitingsstructuur van het plangebied (Atelier Dutch, 2017)

figuur 4.3 Streefbeeld van de infrastructuur voor langzaam verkeer in het plangebied (Atelier Dutch, 2017)

4.2.2 Waterstructuur

De bestaande sloten vormen de basis voor de nieuwe waterstructuur in het plangebied (figuur 4.4). De Bavosloot wordt grotendeels zichtbaar gemaakt en de oevers krijgen meanderende vormen waarmee het een deel wordt van de Engelse tuin. Het water op de huidige Dierenweide moet met minimaal hetzelfde oppervlak terugkomen in de nieuwe opzet als buurtwater om aan te wonen. Rondom de Dierenweide is ruimte om sloten te verbreden, afhankelijk van de hoeveelheid water die gecompenseerd moet worden. Op de hoger gelegen delen van het plangebied worden voorzieningen getroffen zodat water vastgehouden kan worden en eventueel gedoseerd kan worden afgevoerd.

Op de Bavosloot (de watergang die door de Engelse tuin loopt) komt een watergang uit (zie ook figuur 4.4) die in verbinding staat met het inlaatgemaal van de Noordzijderpolder-Noord in het plangebied. Deze watergang is een primaire watergang. Ter bescherming van deze watergang is in de regels en op de verbeelding een aanduiding opgenomen. De locatie van het gemaal is tevens aangeduid op de verbeelding.

4.2.3 Groen en bomen

Bestaande bomen in het plangebied moeten zoveel mogelijk behouden blijven. Op basis van een bomeninventarisatie wordt bepaald waar behoud van bestaande bomen mogelijk is.

De randen van het plangebied die grenzen aan het buitengebied van de gemeente Noordwijkerhout en de noordzijde van de Langevelderweg blijven intensief begroeid. Dit om het introverte karakter van het plangebied te behouden. De rechte lijnen van de bestaande bosranden worden in verkavelingsplannen vertaald naar meanderende of grillige bosranden.

In De Lanen worden de open velden onderdeel van de lanenstructuur. In de woonstraten in De Lanen worden groenvoorzieningen toegevoegd.

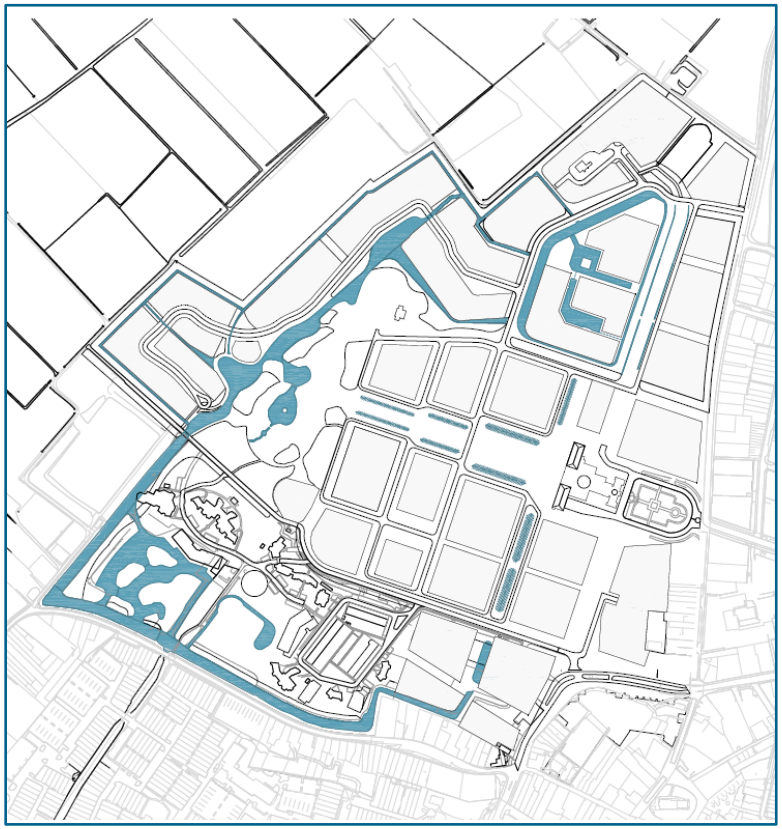
Voor de Engelse tuin wordt een separaat landschapsplan gemaakt ten bate van de restauratie van de tuin. De groenmassa's en waterpartijen die in de stedenbouwkundige hoofdstructuur in de Engelse tuin zijn voorzien, worden daarbij op hoofdlijnen gevolgd. Op strategische plekken wordt de Engelse tuin open gemaakt richting de woonbuurten. De bestaande dierenweide krijgt, nabij het Pesthuis, een plek in de Engelse tuin. Verder moeten voldoende verbindingen tussen de Engelse tuin en de woongebieden in het plangebied gerealiseerd worden.

Figuur 4.5 geeft het streefbeeld van de groenstructuur weer.

4.2.4 Bouwlagen

Een uitgangspunt in de transformatie van het Bavoterrein is dat nieuwe bebouwing niet boven de boomtoppen uit mag steken. Op basis van dit uitgangspunt is geïnventariseerd wat het maximale aantal bouwlagen per deelgebied mag zijn. Dit is tevens vastgelegd in de regels van het plan.

In de deelgebieden Boskavels en Waterweide mag bebouwing niet meer dan twee bouwlagen plus een kap hebben. In De Lanen bedraagt het maximale aantal bouwlagen overwegend twee bouwlagen plus een kap, maar komt afwisselend ook een maximaal aantal van drie bouwlagen voor. Op de laaggelegen delen van Langehorst mag tot maximaal vier bouwlagen gebouwd worden om gestapelde bouw mogelijk te maken. Op een aantal plekken in het plangebied mag, gezien de morfologie van het terrein, een extra parkeerlaag gemaakt worden, indien gebruik gemaakt wordt van het hoogteverschil in het terrein.

figuur 4.4 Streefbeeld van de waterstructuur in het plangebied (Atelier Dutch, 2017)

figuur 4.5 Streefbeeld van de groenstructuur in plangebied (Atelier Dutch, 2017)

4.3 Beeldkwaliteit

Het beeldkwaliteitsplan, dat door onze gemeenteraad is vastgesteld, fungeert als inspiratie- en kaderstellend document in de transformatie van het Bavoterrein. Het beeldkwaliteitsplan stelt kwaliteitseisen aan bebouwing en schetst een beeld van de toekomstige woonomgeving en bebouwingstypen op het Bavoterrein. Het beeldkwaliteitsplan is sturend voor de vormgeving van de toekomstige bebouwing, maar is geen stringent keurslijf en bevat aanknopingspunten voor de architectuur van de te bouwen objecten. Op basis van de elementen uit de zogenoemde 'toolboxen' in het beeldkwaliteitsplan, wordt een architectuuridioom voor het Bavoterrein ontwikkeld.

Qua architectuur laat de beoogde sfeer (na transformatie) in het plangebied zich het beste omschrijven door steekwoorden als: ruim, statig, groen, robuust, duurzaam, comfortabel, harmonieus, ingetogen, royaal, sierlijk. De intrinsieke kwaliteit van de architectuur van de nieuw te bouwen woningen is gebaseerd op universele kwaliteiten zoals:

- maat- en schaalverhoudingen;
- robuuste uitstraling van materialen;
- rijke detaillering zonder dat dit leidt tot overdrijving;
- eerlijkheid van vorm en functie.

In de transformatie van het Bavoterrein tot hoogwaardige woonwijk is het van belang om:

- Ervoor te zorgen dat er een goede balans is tussen samenhang en continuïteit enerzijds en onderscheidend vermogen anderzijds.
- Elk gebouw of bouwblok bij te laten dragen aan de beoogde sfeer in het plangebied.
- De nieuwbouw voldoende architectonische elementen te laten bevatten en ervoor te zorgen dat de nieuwbouw een duidelijke relatie met de bestaande architectuur aangaat.

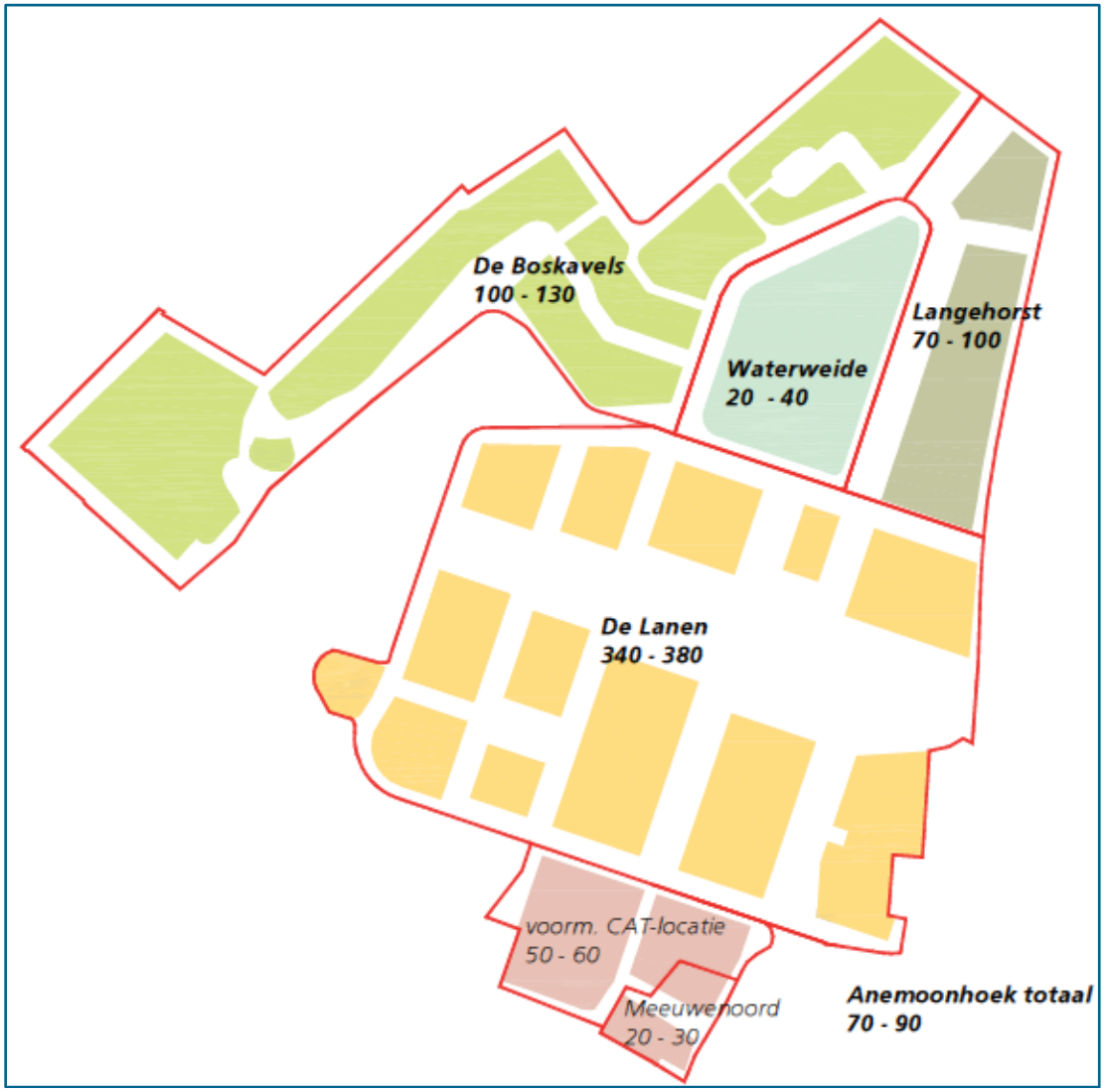
De voorziene architectuur van initiatieven tot woningbouw op het Bavoterrein wordt getoetst door een zogenoemd kwaliteitsteam. Dat team ziet er bij de toetsing van plannen op toe dat aan de algemene doelstellingen en aan de voorschriften ten aanzien van architectuur en beeldkwaliteit wordt voldaan. De rol van het kwaliteitsteam is geborgd in de regels van dit omgevingsplan.

Eisen ten aanzien van architectuur en beeldkwaliteit zijn per deelgebied daarnaast vastgelegd in een zogenoemde toolbox. Dit omgevingsplan neemt de eisen die in de toolboxen gesteld worden over door in de regels een koppeling aan de toolbox tot stand te brengen. Op die manier hebben wij de eisen ten aanzien van architectuur en beeldkwaliteit uit het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart geborgd in dit omgevingsplan.

4.4 Duurzaamheid

Duurzaamheid is een belangrijk onderdeel van de voorgenomen transformatie van het Bavoterrein en het beeldkwaliteitsplan. Het plan voor de transformatie van het Bavoterrein bevat reeds een aantal intrinsieke duurzame waarden:

- Essentiële groenstructuren en bomen blijven behouden in de nieuwe structuur van het plangebied.
- Grote ruimtes blijven open voor de infiltratie van water en om een groene woonomgeving te bieden.
- Het bestaande waternetwerk wordt gehandhaafd, soms verbreed en uitgebreid met nieuwe watergangen. De hoeveelheid oppervlaktewater neemt in totaal toe.
- Bestaande bebouwing en infrastructuur wordt ingepast om materiaalvernietiging te beperken.
- De inrichting van de openbare ruimte gaat uit van zo min mogelijk verharding
- Langzaam verkeer wordt gestimuleerd.

figuur 4.6 Minimale en maximale aantallen woningen per deelgebied (Atelier Dutch, 2016)

Bij de nadere uitwerking van de voorgenomen transformatie van het Bavoterrein kunnen de volgende onderwerpen/aspecten dienen als inspiratie voor het verder uitwerken van duurzaamheid:

- Zoek naar de optimale dakoriëntatie voor fotovoltaïsche-panelen zonder afbreuk te doen aan het coherente beeld in het plangebied.
- Bouw op strategische plekken flexibiliteit in voor wat betreft verkaveling en bebouwing voor toekomstige aanpassingen aan de markt (bijvoorbeeld van eengezinswoning naar benedenbovenwoning).
- Pas zoveel mogelijk voortuinen en tussenzones als overgang tussen woning en straat toe ten bate van vergroening van het plangebied en sociale controle.
- Reserveer ruimte voor hemelwaterafvoer naar open water.
- Pas zo min mogelijk verharding toe door optimalisering van de maatvoering en een zoveel mogelijk onverharde inrichting.
- Onderzoek de mogelijkheid om plaatselijk gekapt hout toe te passen in het straatmeubilair en speeltoestellen.
- Voeg waar mogelijk ecologische oevers en voorzieningen voor het vasthouden en laten infiltreren van water toe (al dan niet in aanvulling op dergelijke voorzieningen die reeds zijn vastgelegd in de stedenbouwkundige hoofdstructuur) om biodiversiteit te vergroten.
- Gescheiden vuilinzameling en visueel aantrekkelijk vuilafhaalsysteem (bijvoorbeeld ondergrondse inzameling van vuil).

Aanvullend zijn ook duurzaamheidseisen per deelgebied uitgewerkt in een zogenoemde ‘toolbox’. Dit omgevingsplan neemt deze duurzaamheidseisen over door de regels van dit plan te koppelen aan de desbetreffende toolbox. Op die manier is naleving van de duurzaamheidseisen uit het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart geborgd bij de daadwerkelijke transformatie van het plangebied.

4.5 Ontwikkelingsstrategie

Sinds 2005 werken wij samen met de eigenaren van het Bavoterrein aan de toekomst van het terrein, een hoogwaardig woon- en leefgebied. De realisatie van dat hoogwaardige woon- en leefgebied is een project met een lange doorlooptijd. Naar verwachting zal de transformatie van het Bavoterrein na veertien tot twintig jaar gereed zijn. Vanwege die lange doorlooptijd en de onzekere ontwikkeling van de woningmarkt tijdens die doorlooptijd, hebben wij met de eigenaren van het Bavoterrein afgesproken om het Bavoterrein op een adaptieve en daarom flexibele wijze te ontwikkelen. Op die manier kan steeds snel worden ingespeeld op de meest actuele ontwikkelingen om de transformatie zo duurzaam mogelijk te maken.

De spelregelkaart geeft aan op welke terreindelen woningen gebouwd mogen worden, maar niet in welke volgorde de terreindelen bebouwd mogen worden. Deze vorm van ontwikkelen vraagt om een ander soort regels om de transformatie in goede banen te leiden dan regels die opgenomen kunnen worden in een ‘regulier’ bestemmingsplan. Deze regels hebben bijvoorbeeld betrekking op het faseren van onderzoek en het afstemmen van het bouwprogramma op de actuele en toekomstige marktvraag en de looptijd van het plan. Figuur 4.6 indiceert hoeveel woningen er in ieder deelgebied gebouwd mogen worden. Om dit soort regels te kunnen stellen, hebben wij ervoor gekozen om voor de transformatie van het Bavoterrein een omgevingsplan op te stellen.

Omdat de ontwikkeling van het Bavoterrein een aantal jaar duurt, hebben wij het plan voor zover dat nu is uitgewerkt getoetst aan de thans bestaande wet- en regelgeving. Concrete bouwinitiatieven die voorzien in het (deels) bebouwen van het Bavoterrein zullen echter ook nog getoetst moeten worden aan de dan bestaande wet- en regelgeving. In dit omgevingsplan hebben wij regels opgenomen om deze toetsing te borgen.

Om regels op te stellen waarmee wij in kunnen spelen op toekomstige ontwikkelingen in de meeste brede zin van het woord, maken wij gebruik van open normen en beleidsregels. Op die manier kunnen de regels aangepast worden als er sprake is van gewijzigde inzichten. Voor het Bavoterrein hebben deze open normen en beleidsregels bijvoorbeeld betrekking op beeldkwaliteit, duurzaamheid en parkeren.

5 Waar hebben wij rekening mee gehouden?

In dit hoofdstuk vatten wij samen binnen welke beleidskaders de transformatie van het Bavoterrein plaats moet vinden. Ook vatten wij samen welke planologische aspecten en welke milieuaspecten randvoorwaarden stellen aan die transformatie, daarbij gaan we ook in op de essentie van die randvoorwaarden. De volledige inventarisatie en analyse van beleid, planologische aspecten en milieuaspecten hebben wij opgenomen in bijlage 2.

5.1 Beleid

Per overheidslaag (Europees, landelijk, provinciaal, regionaal en gemeentelijk) zetten wij in onderstaande tabellen uiteen op welke beleidsuitgangspunten een beleidsstuk betrekking heeft en hoe die uitgangspunten worden vertaald in het omgevingsplan.

5.1.1 Europees beleid

5.1.1.1 Vogel- en Habitatrichtlijn

De Vogel- en Habitatrichtlijn is door de Europese Unie vastgesteld ter bescherming van de plant- en diersoorten en de leefgebieden binnen de lidstaten. De lidstaten moeten deze richtlijn vertalen naar nationaal beleid waarin de bescherming geborgd wordt. In het kader van deze richtlijn zijn verschillende gebieden aangewezen als speciale beschermingszone. Deze worden direct door de lidstaten aangewezen.

Het plangebied van het Bavoterrein is niet gelegen binnen een Vogel- en Habitatrichtlijngebied. Wel worden bij onderzoek naar de flora en fauna de bepalingen uit de richtlijn in acht genomen.

5.1.1.2 Verdrag van Valletta

Het Verdrag van Valletta is in april 1992 door de Europese Unie opgesteld ter bescherming van het archeologisch erfgoed in de bodem. Het Verdrag staat ook wel bekend als het Verdrag van Malta. Het verdrag heeft als doel archeologie in een vroeg stadium te betrekken bij de ontwikkelingen en zo een belangrijke plaats te geven. In Nederland is dit verdrag vertaalt in de Erfgoedwet, die op 1 juli 2016 in werking is getreden. Vanaf 1 januari 2005 is het in Nederland verplicht vooraf onderzoek te laten doen naar de mogelijke aanwezigheid van archeologische waarden om op die manier zoveel mogelijk rekening te houden met het archeologisch erfgoed.

Voor de transformatie van het Bavoterrein worden de bepalingen uit de Erfgoedwet in acht genomen.

5.1.1.3 Kaderrichtlijn water

In het jaar 2000 is de Europese Kaderrichtlijn water in werking getreden. Met deze richtlijn wil de Europese Unie een kader scheppen voor de bescherming van landoppervlaktewater, overgangswater, kustwater en grondwater. Aquatische ecosystemen moeten worden behouden en beschermd en waar nodig verbeterd. Daarnaast wordt het duurzaam gebruik van water bevorderd en dient het bij te dragen aan het verminderen van de gevolgen van overstromingen of periodes van droogte. De doelstellingen van de Kaderrichtlijn water zijn overgenomen in het Nederlandse beleid op dit gebied.

De doorwerking in het Nederlands beleid en de gevolgen hiervan voor het omgevingsplan worden in de paragraaf van het Nederlands beleid besproken.

5.1.2 Rijksbeleid

Deze subparagraaf gebruiken wij om het beleid van de Rijksoverheid dat van toepassing is op de voorgenomen transformatie van het Bavoterrein toe te lichten.

5.1.2.1 Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte

Op 13 maart 2012 is de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR) vastgesteld. In deze visie schetst het kabinet hoe Nederland er in 2040 uit moet zien: concurrerend, bereikbaar, leefbaar en veilig. In de SVIR wordt ruimte geboden aan regionaal maatwerk met doelgerichte investeringen.

In de SVIR worden enkele topsectoren aangewezen. Een van de topsectoren is Greenport Duin- en Bollenstreek, waar Noordwijkerhout deel van uit maakt. Woningbouw is hierin aangemerkt als een belangrijke pijler voor de verdere ontwikkeling van deze topsector. Het Omgevingsplan voor het Bavoterrein maakt woningbouw mogelijk, waardoor het past binnen deze structuurvisie.

5.1.2.2 Besluit algemene regels ruimtelijke ordening

Om de rijksbelangen wettelijk te bescherming is in december 2011 het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro) vastgesteld. In oktober 2012 is een gewijzigde versie van het Barro in werking getreden. In het Barro stelt het Rijk regels aan de inhoud van bestemmingsplannen die betrekking hebben op het project mainportontwikkeling Rotterdam, de kustfundamenten, de grote rivieren, de Waddenzee en waddengebied of defensie (met uitzondering van radar).

Het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening bevat geen regels die van toepassing zijn op ons voornemen om het Bavoterrein te transformeren tot een hoogwaardig woon- en werkgebied.

5.1.2.3 Besluit ruimtelijke ordening

In het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) is per 1 oktober 2012 de wettelijke basis voor de ladder voor duurzame verstedelijking opgenomen. In artikel 3.1.6 lid 2 is de werking van de ladder vastgelegd. Bestemmingsplannen die voorzien in een nieuwe stedelijke ontwikkeling moeten getoetst worden aan de ladder voor duurzame verstedelijking.

In het kader van het experiment waarin dit bestemmingsplan wordt opgesteld, vindt toetsing aan de ladder voor duurzame verstedelijking in gewijzigde vorm plaats. Dit is opgenomen in paragraaf 5.2

5.1.3 Provinciaal beleid

In deze subparagraaf analyseren wij het provinciaal beleid dat van toepassing is op de voorgenomen transformatie van het Bavoterrein en hoe dit beleid doorwerkt in het omgevingsplan.

5.1.3.1 Visie ruimte en mobiliteit en Programma ruimte

De Visie ruimte en mobiliteit is een provinciale structuurvisie, die de hoofdlijnen van het ruimtelijk beleid bevat. Het Programma ruimte is een verdere uitvoering hiervan. In de visie is het plangebied, met uitzondering van het gebied van de zorgboerderij, de Engelse tuin en de boskavels, aangewezen als bestaand stads- en dorpsgebied. Het Bavoterrein is echter ook opgenomen op de drie-hectarekaart voor verstedelijking buiten bestaand stedelijk gebied. Verstedelijking is dus toegestaan.

Met het Omgevingsplan wordt een betere benutting en een kwaliteitsverbetering van de beschikbare ruimte mogelijk gemaakt. Eisen ten aanzien van duurzaam bouwen en de inrichting van het watersysteem in het plangebied worden in het Omgevingsplan vastgelegd. Hiermee past het plan binnen de structuurvisie van de provincie Zuid-Holland.

5.1.3.2 Verordening ruimte 2014

In samenhang met de provinciale structuurvisie is de Verordening ruimte 2014 opgesteld. Per 1 december 2016 is een geconsolideerde versie hiervan in werking getreden. In de verordening is het provinciale beleid juridisch vastgelegd. Het bevat de regels over de ruimtelijke kwaliteit van nieuwe ontwikkelingen en over de toepassing van de ladder voor duurzame verstedelijking voor ontwikkeling die plaatsvinden buiten het bestaande stedelijk gebied.

Een gedeelte van het Bavoterrein (de zorgboerderij van het Raamwerk, de Engelse tuin en de Boskavels) zijn in de verordening niet aangewezen als bestaand stedelijk gebied. De transformatie moet getoetst worden aan de ladder voor duurzame verstedelijking. Deze toets is opgenomen in paragraaf 5.2. De verordening bevat verder geen bepalingen die de uitvoering van het Omgevingsplan belemmeren.

5.1.3.3 Beleidsvisie duurzaamheid en milieu 2013 – 2017

In de Beleidsvisie duurzaamheid en milieu zet de provincie Zuid-Holland in op de bescherming en verbetering van de kwaliteit en toekomstbestendigheid van de fysieke leefomgeving. Duurzaamheid, milieubeleid en uitvoering zijn daarbij de drie pijlers. De provincie streeft naar een schone, stille en veilige leefomgeving.

Ten aanzien van duurzaamheid worden in dit Omgevingsplan diverse regels opgenomen, waarmee duurzaamheidmaatregelen vastgelegd worden. Hiermee wordt invulling gegeven aan de beleidsambities van de provincie Zuid-Holland.

De milieuaspecten, die een rol spelen bij de transformatie van het Bavoterrein, worden in paragraaf 5.2 verder toegelicht en beschreven hoe deze een bijdrage leveren aan de ambitie om een schone, stille en veilige leefomgeving te creëren.

5.1.4 Regionaal beleid

In deze paragraaf gaan wij in op het beleid van de regio Holland Rijnland, Greenport en het Hoogheemraadschap van Rijnland.

5.1.4.1 Regionale Structuurvisie 2020 Holland Rijnland

Holland Rijnland is een regionaal samenwerkingsorgaan dat voor vijftien gemeenten actief is. Onze gemeente is één van die vijftien gemeenten. De regionale structuurvisie biedt een perspectief op de toekomstige ontwikkeling van de regio. De structuurvisie gaat uit van een evenwichtige ontwikkeling van wonen, recreatie, infrastructuur en ruimtegebruik. Hierbij wordt onderscheid gemaakt naar intensief, meervoudig en duurzaam ruimtegebruik.

In de structuurvisie is het Bavoterrein aangewezen als uitbreiding van het stedelijk gebied, waar een gedeelte van de woningbehoefte opgevangen kan worden. Het Omgevingsplan maakt dit mogelijk.

5.1.4.2 Regionale woonagenda Holland Rijnland

De regionale woonagenda is een nadere uitwerking van de provinciale structuurvisie. De woonagenda dient als leidraad voor de gemeenten die deelnemen aan Holland Rijnland om optimaal te kunnen werken aan de versterking van de regionale woningmarkt.

De bouw van 700 woningen past in de provinciale prognose van de woningbehoefte en provinciale bevolkingsprognose in onze gemeente, zoals die opgenomen zijn in de Regionale woonagenda. De transformatie van het Bavoterrein is opgenomen op de lijst met woningbouwplannen die bij de Regionale woonagenda hoort. Dat betekent dat voldaan wordt aan het beleid zoals geformuleerd in de woonagenda en dat het nut en de noodzaak van de ontwikkeling aangetoond zijn.

5.1.4.3 Intergemeentelijke structuurvisie Greenport 2016

De Duin- en Bollenstreek staat voor de opgave om de economie en het landschap van nieuwe energie te voorzien. De gemeenten in de Duin- en Bollenstreek hebben daarom in 2009 een intergemeentelijke structuurvisie opgesteld als overkoepelend kader om deze opgave ter hand te nemen. In 2016 is deze visie herijkt. De ontwikkeling van het buitengebied tot een gebied met een hoge landschappelijke kwaliteit is de hoofdlijn van deze visie.

Hoewel het Bavoterrein buiten het werkgebied van de Greenport Ontwikkelingsmaatschappij (en dus buiten de reikwijdte van de structuurvisie valt), voorziet de Intergemeentelijke Structuurvisie Greenport 2016 wel in woningbouw op het Bavoterrein. De visie omschrijft dat er in het bestaand stads- en dorpsgebied 1.000 woningen gebouwd mogen worden. Het woningbouwprogramma van het Bavoterrein past hier binnen en het gebied is in deze visie ook aangewezen als woningbouwlocatie.

5.1.4.4 Waterbeheerplan 2016 – 2021 Hoogheemraadschap van Rijnland

Het Waterbeheerplan 2016-2021, ook wel het Waterbeheer 5 genoemd, van het Hoogheemraadschap van Rijnland is op 9 maart 2016 vastgesteld en beschrijft wat er nodig is om in de periode tot en met 2021 schoon water te behouden en wateroverlast te voorkomen. Het Hoogheemraadschap wil werken aan een duurzaam en efficiënt waterbeheer tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten. Om dit te bereiken wordt de watertoets ingezet.

In het kader van de voorgenomen transformatie van het Bavoterrein wordt een waterparagraaf opgesteld die te vinden is in paragraaf 5.2. Die paragraaf maakt duidelijk hoe in dit omgevingsplan met het aspect water wordt omgegaan.

5.1.5 Gemeentelijk beleid

Als gemeente hebben wij ook beleid dat relevant is voor de voorgenomen transformatie van het Bavoterrein. In deze paragraaf lichten wij dat beleid toe en bepalen wij hoe wij bij de transformatie omgaan met dit beleid.

5.1.5.1 Structuurvisie kernen Noordwijkerhout en De Zilk 2020

De Structuurvisie Kernen Noordwijkerhout en De Zilk 2020 geeft aan hoe de toekomstige inrichting van de bebouwde kom van onze gemeente wordt gezien. Wij willen door actief beleid de ruimtelijke kwaliteit behouden en waar nodig versterken.

In de structuurvisie worden verschillende kaders gesteld aan de ontwikkeling van het Bavoterrein. Voor een uitgebreide beschrijving hiervan verwijzen wij naar bijlage 2. Het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart zijn opgesteld aan de hand van de kaders uit de structuurvisie.

5.1.5.2 Woonvisie 2015

De Woonvisie 2015 bevat onze visie op het wonen in Noordwijkerhout in de periode tot 2025. De woonvisie dient als basis voor de afwegingen die wij in de periode tot 2025 maken op het gebied van wonen. Wij zetten daarbij in op een divers woonaanbod, waarbij alle doelgroepen kunnen beschikken over een geschikte en betaalbare woning.

Het omgevingsplan voorziet in de bouw van woningen in diverse woonmilieus en prijsklassen. Het omgevingsplan maakt ook de bouw van sociale huur- en koopwoningen mogelijk. Bouw van dergelijke woningen is ook een doel van de Woonvisie 2015. De woonvisie verzet zich niet tegen de voorgenomen transformatie van het Bavoterrein.

5.1.5.3 Gemeentelijk verkeers- en vervoersplan Noordwijkerhout 2012 – 2022

In het Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan 2012-2022 zijn met behulp van de Regionale Verkeers- en Milieukaart (RVMK) varianten voor de toekomstige ontsluiting van onze gemeente doorgerekend. De ontwikkelingen in onze gemeente maken het noodzakelijk om na te denken over de toekomstige verkeersstructuur van de kern Noordwijkerhout. De ontwikkeling van het Bavoterrein tot woongebied is reeds opgenomen in dit plan.

In het verkeers- en vervoersplan zijn eveneens de parkeernormen vastgelegd. Wij maken gebruik van de parkeernormen uit de Nota Parkeernormen Noordwijkerhout 2016, om hiermee te voorzien in voldoende parkeergelegenheid bij nieuwe ontwikkelingen.

In het verkeers- en vervoersplan is onderzocht hoe het Bavoterrein het beste ontsloten kan worden. De voorkeursvariant die hier naar voren kwam, wordt in dit Omgevingsplan vastgelegd. De parkeernormen uit de Nota Parkeernormen Noordwijkerhout 2016 zijn opgenomen in de beleidsregels.

5.1.5.4 Milieubeleidsplan 2014-2018

Het Milieubeleidsplan 2014-2018 stelt kaders voor de duurzame ontwikkeling van onze leefomgeving. Wij zetten in op de ontwikkeling van een veilige en gezonde leefomgeving. Daarnaast stimuleren we energiebesparing en hergebruik. Het milieubeleidsplan richt zich op drie thema's: de kwaliteit van wonen, van werken en van recreëren.

Concreet stelt het Milieubeleidsplan 2014-2018 de eisen dat bij ieder initiatief tot de bouw van tien woningen of meer een energievisie opgesteld moet worden. Die eis wordt bij de transformatie van het Bavoterrein in acht genomen.

Verder stelt het milieubeleidsplan dat op de thema's Energie en Gezondheid van GPR-gebouw (indicator voor duurzaam bouwen) minimaal een 8 moet worden gescoord. Voor de thema's Milieu, Gebruiskwaliteit en Toekomstwaarde is onze ambitie om minimaal een 7,5 te scoren. Deze normen gelden voor alle nieuw te bouwen woningen. Bij de transformatie van het Bavoterrein willen wij een 8 scoren op alle thema's van GPR-gebouw. Waarmee wij voldaan aan het beleid uit het Milieubeleidsplan 2014-2018.

5.1.5.5 Archeologiebeleid

In 2007 is er door de gemeenten Hillegom, Lisse en onze gemeente een archeologische beleidsnota opgesteld. In 2016 is het archeologiebeleid van onze gemeente geactualiseerd. De archeologienota en de bijbehorende kaart met archeologische verwachtings- en beleidswaarden moeten in beschouwing worden genomen bij het opstellen van bestemmingsplannen.

De ontwikkeling van het Bavoterrein wordt in paragraaf 5.2 getoetst aan ons archeologiebeleid. Indien dat nodig is worden eventueel aanwezige archeologische waarden op een passende manier beschermd.

5.1.5.6 Paraplubestemmingsplan prostitutie

Ons beleid met betrekking tot seksinrichtingen in onze gemeente is opgenomen in het paraplubestemmingsplan "Aanvullende gebruiksregels naar aanleiding van het opheffen van het bordeelverbod" (2002). In dat bestemmingsplan geven wij aan dat wij het, gelet op de openbare orde, niet wenselijk achten dat een seksinrichting zich vestigt in wijken of gebieden met overwegend een woonbestemming.

Het Omgevingsplan voor het Bavoterrein maakt de vestiging van seksinrichtingen onmogelijk. Hiermee voldoet het plan aan het gemeentelijk beleid.

5.1.5.7 Beeldkwaliteitsplan Bavoterrein

De gemeentelijke structuurvisie stelt het maken van een beeldkwaliteitsplan voor de voorgenomen transformatie van het Bavoterrein verplicht. Het beeldkwaliteitsplan voor het Bavoterrein is op 30 juni 2016 door de raad van onze gemeente vastgesteld. Hierin worden de randvoorwaarden van de transformatie beschreven. Het is tevens een inspiratiebron voor alle personen die iets willen ontwikkelen op het Bavoterrein.

Het beeldkwaliteitsplan bevat ook duurzaamheidseisen, wat een ander belangrijk uitgangspunt in de transformatie van het Bavoterrein is. Mits de duurzaamheidsmaatregelen zorgvuldig worden ingepast, kunnen deze maatregelen een verrijking voor het Bavoterrein zorgen.

Het beeldkwaliteitsplan geeft richting aan de voorgenomen transformatie van het Bavoterrein. De eisen uit dit plan zijn integraal vastgelegd in het Omgevingsplan, zodat de initiatieven voor ontwikkeling ook passen binnen het Beeldkwaliteitsplan.

5.1.5.8 Spelregelkaart Bavoterrein

De spelregelkaart van het Bavoterrein vormt de nadere uitwerking van het stedenbouwkundig plan. De spelregelkaart koppelt nadere eisen (zoals aantal bouwlagen, gevelrooilijnen, en dergelijke) voor de verkaveling aan de woningbouwvelden uit het stedenbouwkundig plan.

Net als het beeldkwaliteitsplan geeft de spelregelkaart richting aan de voorgenomen transformatie van het Bavoterrein. De spelregelkaart komt voort uit bestaand beleid. Ook de eisen die de spelregelkaart stelt, zijn integraal vastgelegd in de regels van dit omgevingsplan. Het omgevingsplan past daarmee in het beleid dat de spelregelkaart formuleert en zorgt ervoor dat initiatieven tot transformatie ook in dat beleid passen.

5.1.6 Conclusie

Op basis van de voorgaande tabellen en de volledige beleidsinventarisatie en –analyse uit bijlage 2 kan geconcludeerd worden dat het voornemen tot transformatie van het Bavoterrein, mits de relevante uitgangspunten worden vertaald in het omgevingsplan, past in het beleid van de Europese Unie, Rijksoverheid, provincie Zuid-Holland, regio Holland Rijnland, Hoogheemraadschap van Rijnland en onze gemeente.

5.2 Planologische- en milieuaspecten

Nu wij de beleidsuitgangspunten die in het omgevingsplan uitgewerkt moeten worden geïnventariseerd en geanalyseerd hebben, gaan wij bepalen welke uitgangspunten op het gebied van planologie en milieu in dit omgevingsplan uitgewerkt moeten worden.

5.2.1 Archeologie

Uit het archeologisch bureauonderzoek is gebleken dat de kans op het aantreffen van intacte archeologische waarden in het grootste deel van het Bavoterrein laag tot zeer laag is. Er zijn drie kleine zones waar mogelijk archeologische waarden in de bodem aanwezig zijn. Als daar bodemingrepen dieper dan 30 centimeter plaatsvinden is nader archeologisch onderzoek noodzakelijk of dient het terrein met minimaal 50 centimeter opgehoogd te worden. De invloed van het aspect archeologie wordt nog nader onderzocht op het moment dat er aanvragen voor een omgevingsvergunning tot (gedeeltelijke) transformatie van het Bavoterrein ingediend worden.

In de bodem onder het tracé van de verbindingsweg tussen de Langevelderweg en de Herenweg kunnen ook archeologische waarden aanwezig zijn. Bij start van de voorbereiding voor aanleg van de weg (eind 2017) worden deze mogelijk aanwezige waarden onder archeologische begeleiding opgegraven. Na opgraving heeft de bodem geen archeologische waarde meer.

5.2.2 Bedrijven en milieuzonering

Met de Wet milieubeheer tracht de Nederlandse overheid de wederzijdse hinder tussen bedrijven en instellingen en de woonomgeving te voorkomen. Hiervoor wordt er gebruik gemaakt van milieucategorieën met een zonering. Door de VNG zijn voor deze categorieën richtafstanden opgesteld, daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen gemengde gebieden en rustige woongebieden.

Het toekomstige gebruik van het Bavoterrein is aan te merken als een rustig woongebied. Het transportbedrijf 'Meeuwenoord Vervoer', dat binnen het plangebied ligt, valt in milieucategorie 3.1. Daarnaast ligt net buiten het plangebied een bedrijf uit milieucategorie 2, maar de milieuzone reikt tot binnen de plangrenzen.

Om de bedrijfsvoering niet te hinderen zijn hier zones vastgelegd, waar geen woningen gebouwd mogen worden, tenzij aangetoond wordt dat dit de bedrijfsvoering niet belemmerd. Dit is opgenomen in de regels van het plan. Hiermee voldoet het Omgevingsplan aan de Wet milieubeheer.

5.2.3 Bodem

In het Besluit ruimtelijke ordening is geregeld dat een bodemonderzoek verricht moet worden bij ruimtelijke ontwikkeling van een gebied. De bodemkwaliteit dient in beeld gebracht te worden. Op sterk verontreinigde grond mogen geen gevoelige objecten, zoals woningen gerealiseerd worden.

Eerder onderzoek (zie bijlage 8) geeft aanleiding om de aanwezigheid van (voormalige) bodembedreigende activiteiten op het Bavoterrein te vermoeden. Wij verwachten niet dat de activiteiten die op de percelen om het Bavoterrein plaatsvinden (wonen en landbouw) de bodemkwaliteit van het plangebied negatief beïnvloed hebben. De afstand tussen die activiteit en het plangebied is daarvoor te groot (minimaal 50 meter afstand tussen een activiteit en het plangebied).

Nader bodemonderzoek vindt plaats in het kader van de aanvraag van de omgevingsvergunning die de transformatie van (een deel van het) gebied mogelijk maakt.

Ten aanzien van de verbindingsweg tussen de Langevelderweg en de Herenweg verwachten wij dat de bodemkwaliteit voldoende is voor de aanleg van de nieuwe weg omdat onderzoek heeft uitgewezen dat er geen sprake is van een verontreiniging van de bodem of het grondwater onder het tracé van de weg.

5.2.4 Cultuurhistorie

De cultuurhistorie zichtbaar maken is een belangrijk uitgangspunt in de planvorming voor het Bavoterrein. Dit wordt gedaan door waardevolle gebouwen en groenelementen te behouden en te hergebruiken, de structuur van het Bavoterrein in te zetten in de nieuwe stedenbouwkundige structuur en de oorspronkelijke architectuur te gebruiken als inspiratie voor nieuwe architectuur.

Om de cultuurhistorische waardevolle landschappen en monumentale gebouwen te beschermen worden in het Omgevingsplan diverse regels en voorschriften opgenomen.

De kenmerkende structuur van het Bavoterrein worden door het beeldkwaliteitsplan, de spelregelkaart en de borging van die twee beleidsdocumenten in de regels van dit omgevingsplan beschermd. Monumenten worden beschermd door het opnemen van een specifieke regeling in dit omgevingsplan. Nader onderzoek naar het aspect cultuurhistorie en de noodzaak van eventuele beschermingsmaatregelen vindt plaats bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de transformatie van (een deel van het) Bavoterrein.

5.2.5 Duurzaamheid

Door de Rijksoverheid en de gemeenten is er een klimaatakkoord ondertekend. Hierin zijn afspraken gemaakt over reductie van de uitstoot van schadelijke stoffen, energiebesparing en een vergroting van het aandeel duurzame energie. Zo moet in 2020 het aandeel duurzame energie 16% bedragen en alle nieuwbouw moet vanaf dat moment klimaatneutraal zijn.

Voor het Bavoterrein zijn per deelgebied duurzaamheidsmaatregelen opgenomen in het beeldkwaliteitsplan, dat integraal is opgenomen in de regels van dit omgevingsplan. Dit zijn de minimale eisen voor het verlenen van de omgevingsvergunning. Daarmee is duurzaamheid juridisch geborgd in dit omgevingsplan. Ook willen wij een 8 scoren op alle thema's van GPR-gebouw (duurzaam bouwen). Het Milieubeleidsplan 2014-2018 gaat uit van een 8 voor de thema's Energie en Gezondheid en een 7,5 voor de thema's Milieu, Gebruikskwaliteit en Toekomstwaarde. We doen dus meer dan nodig.

5.2.6 Externe veiligheid

Bij externe veiligheid worden de risico's, die ontstaan als gevolg van opslag van of handelingen met gevaarlijke stoffen beschreven. Het juridisch kader voor externe veiligheid wordt gevormd door het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi), het Besluit externe veiligheid buisleidingen (Bevb) en het Besluit externe veiligheid transportroutes (Bevt). Hierin staan de begrippen plaatsgebonden risico (PR) en groepsrisico (GR) centraal. Het plaatsgebonden risico geeft de kans, op een bepaalde plaats, om te overlijden ten gevolge van een ongeval bij een risicovolle activiteit. Het groepsrisico is een maat voor de kans dat bij een ongeval een groep slachtoffers valt met een bepaalde omvang. Het GR is daarmee een maat voor de maatschappelijke ontwrichting bij een calamiteit.

In of in de nabijheid van het plangebied zijn geen risicovolle inrichtingen, waarvan de contouren reiken tot in het plangebied. Over de N206 vindt vervoer van gevaarlijke stoffen plaats, maar de N206 is geen onderdeel van het Basisnet weg en is niet opgenomen op de professionele risicokaart. Dit betekent dat het vervoer van gevaarlijke stoffen over deze weg in dusdanig lage frequentie plaatsvindt dat dit geen belemmeringen oplevert voor de omgeving. Externe veiligheid vormt hierdoor geen belemmering voor het Omgevingsplan.

5.2.7 Flora en Fauna

De wet- en regelgeving voor natuur in de Wet natuurbescherming bestaat uit twee onderdelen. Eén gericht op de bescherming van gebieden en één voor de bescherming van plant- en diersoorten. Gebiedsbescherming vindt plaats op basis van de eisen uit de Habitat- en Vogelrichtlijn. Soortenbescherming vindt ook op basis van de eisen uit die richtlijnen plaats. Daarnaast kent soortenbescherming een categorie 'andere soorten'. Die categorie beschermt flora en fauna die niet onder de twee richtlijnen vallen.

Op het Bavoterrein zijn geen beschermde natuurgebieden aanwezig, zo blijkt uit een natuurtoets. Maar de aanwezigheid van beschermde diersoorten, zoals de dwergvleermuis kan niet worden uitgesloten. Dit zal nader onderzocht worden bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning waarbij getoetst moet worden aan de Wet natuurbescherming of andere relevante en geldende wetgeving. Bij werkzaamheden moet de algemene zorgplicht in acht genomen te worden. Voor de verbindingsweg is in de zomer van 2016 een flora-faunaonderzoek uitgevoerd.

5.2.8 Geluid

Met de Wet geluidhinder wil de overheid burgers beschermen tegen overmatige geluidbelasting. Hiervoor dient de geluidbelasting als gevolg van verkeersbewegingen of bedrijfsactiviteiten (industrielawaai) onderzocht te worden. Het plangebied bevindt zich

niet binnen het beperkingsgebied van het Luchthavenindelingsbesluit voor de luchthaven Schiphol. Onderzoek naar verkeerslawaai is verplicht voor wegen met een maximumsnelheid van meer dan 30 kilometer per uur. Voor wegen waarop een maximumsnelheid van 30 kilometer per uur geldt moet wel aangetoond worden dat er in de woningen nabij die wegen sprake is van aanvaardbare geluidbelasting. Uit het akoestisch onderzoek (bijlage 13) blijkt dat dit voor het Bavoterrein het geval is.

Voor de bedrijven in en rond het plangebied geldt een zone waar geen woningen toegestaan zijn. Hiermee wordt voldaan aan de voorschriften voor industrielawaai. Voor het wegverkeer is geluidonderzoek gedaan met behulp van een rekenmodel (bijlage 13). Bij verschillende bouwvlakken wordt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB overschreden. Hiervoor wordt een hogere waarde vastgesteld. De maximaal toelaatbare waarde (63 decibel) wordt nergens op het Bavoterrein overschreden. De maximale geluidbelasting op het Bavoterrein is 61 decibel. Het overzicht van te verlenen hogere waarden is opgenomen in bijlage II bij deze toelichting. Het verzoek om hogere waarden wordt separaat doch parallel met en op basis van dit omgevingsplan vastgesteld.

Ook voor de verbindingsweg tussen het Bavoterrein en de N206 (via de Herenweg) is een akoestisch onderzoek uitgevoerd (zie bijlage 14). Uit dat onderzoek blijkt dat er voor de woningen aan de Herenweg 29 en aan de Boekhorsterweg 1 een hogere waarde vastgesteld moet worden. De vast te stellen hogere waarde is 55 decibel voor de woning aan de Boekhorsterweg en 53 decibel voor de woning aan de Herenweg 29.

De aanleg van de verbindingsweg leidt tot een fysieke wijziging van de Herenweg. Door die wijziging is er sprake van een zogenoemde reconstructiesituatie ter plaatse van de woning aan de Herenweg 29. Het nemen van maatregelen om de reconstructie ongedaan te maken is niet mogelijk. Derhalve moet voor deze woning ook een hogere waarde van 52 decibel vastgesteld worden.

5.2.9 Kabels en leidingen

De (kleinere) nutsvoorzieningen, zoals transformatorhuisjes, kabelkasten en rioolinstallaties zijn niet afzonderlijk geïnventariseerd en bestemd maar algemeen geregeld door het opnemen van nutsvoorzieningen in de bestemmingsomschrijving. In de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) zijn nutsvoorzieningen omgevingsvergunningvrij, indien zij binnen bepaalde afmetingen vallen (bijlage 2 van het Bor, artikel 2 lid 18). Dit geldt tevens voor ondergrondse buis- en leidingstelsels. In het plangebied zijn geen kabels, leidingen en straalpaden aanwezig die van zodanig belang zijn dat deze in het omgevingsplan betrokken moeten worden, dan wel afzonderlijk in het omgevingsplan bestemd moeten worden.

5.2.10 Ladder voor duurzame verstedelijking

Om duurzaam ruimtegebruik te stimuleren en leegstand tegen te gaan, heeft de overheid in 2012 de ladder voor duurzame verstedelijking geïntroduceerd. Het woningbouwplan Bavo staat al jaren in de provinciale planmonitor in categorie 4 opgenomen en is dus ook meegenomen in de provinciale prognose BP 2016. Ontwikkelingen die voorzien in een nieuwe stedelijke ontwikkeling moeten getoetst worden aan de ladder. De behoefte dient aangetoond te worden en het plan moet regionaal afgestemd worden. Daarnaast moet de locatiekeuze onderbouwd worden, wanneer er gebouwd wordt buiten het bestaand stedelijk gebied.

De ontwikkeling van het Bavoterrein is opgenomen in de regionale woonagenda en voorziet in een kwantitatieve woningbehoefte. De kwalitatieve behoefte wordt aangetoond bij de aanvraag van de omgevingsvergunning. Dit is een experiment waarvoor toestemming van het ministerie verleend is. Het Bavoterrein is grotendeels gelegen in bestaand stads- en dorpsgebied, waarmee het Omgevingsplan voldoet aan de vereiste van de ladder voor duurzame verstedelijking.

5.2.11 Luchtkwaliteit

Door de uitstoot van uitlaatgassen door onder andere de industrie en het verkeer komen schadelijke stoffen in de lucht. Vooral langs drukke wegen kunnen de concentraties van verschillende stoffen zo hoog zijn dat deze de gezondheid kunnen aantasten. Om te voorkomen dat de gezondheid wordt aangetast door luchtverontreiniging is het van belang om bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen rekening te houden met de luchtkwaliteit ter plaatse. Dit is vastgelegd in 'Titel 5.2 Luchtkwaliteitseisen' van de Wet milieubeheer.

Voor deze ontwikkeling is onderzoek uitgevoerd naar de luchtkwaliteit bij volledige ontwikkeling van het terrein. Uit dit onderzoek blijkt dat er geen sprake is van overschrijding van luchtkwaliteitsnormen; er wordt voldaan aan de wettelijke grenswaarden. Het aspect luchtkwaliteit werpt hierdoor geen belemmeringen op en vraagt niet om nadere uitwerking in dit omgevingsplan.

5.2.12 Niet-gesprongen explosieven

Voor het Bavoterrein en de verbindingsweg hebben wij onderzocht of er in het gebied niet-gesprongen explosieven aanwezig zijn en hoe we daar mee om moeten gaan. Onderzoek naar de eventuele aanwezigheid van niet-gesprongen explosieven moet plaatsvinden conform de eisen uit de Beoordelingsrichtlijn "opsporen van conventionele explosieven" (BRL-OCE). Voor het Bavoterrein is in juni 2009 een probleeminventarisatie uitgevoerd, in de vorm van een historisch onderzoek. Op basis van dit onderzoek kan de aanwezigheid van niet-gesprongen explosieven niet uitgesloten worden, hiervoor is nader onderzoek noodzakelijk. In het kader van de aanvraag voor de omgevingsvergunning zal dit nader onderzoek uitgevoerd worden. Ook voor een deel van de verbindingsweg (zie bijlage 20) is nader onderzoek naar niet-gesprongen explosieven noodzakelijk. Dit onderzoek moet uitgevoerd voor de aanlegwerkzaamheden beginnen. Op de gronden waar geen nader onderzoek nodig is, kan begonnen worden met de aanleg van de verbindingsweg.

5.2.13 Stikstof

De uitstoot van stikstof is schadelijk voor natuurgebieden en dient daardoor beperkt te worden. De bescherming van bijzondere natuurgebieden (Natura 2000-gebieden) is in Nederland geregeld in de Wet natuurbescherming. Deze wet stelt dat een vergunning benodigd is indien een ontwikkeling kan leiden tot kwaliteitsverlies van beschermde habitatten in een bepaald gebied. Met het Programma Aanpak Stikstof (PAS) heeft de overheid ruimte gecreëerd voor economische ontwikkelingen. Een uitgebreide toelichting is te vinden in de bijlage 17.

Voor de transformatie van het Bavoterrein is een aanvraag voor een vergunning zoals bedoeld in de Wet natuurbescherming ingediend, om aanspraak te maken op ontwikkelingsruimte uit de Programmatische Aanpak Stikstof.

5.2.14 Water

Het aspect water vormt een belangrijk aspect bij nieuwe ontwikkelingen. Om overlast van water te voorkomen is het wettelijk verplicht het toevoegen van verhard oppervlak te compenseren door het realiseren van nieuw of extra oppervlaktewater. Daarnaast moet er voorzien worden in een robuust watersysteem (regenwater en afvalwater).

In de regels van het Omgevingsplan wordt de plicht tot watercompensatie vastgelegd. Ook worden hier de mogelijke locaties voor extra waterberging aangewezen. Om toename van verharding te voorkomen is het percentage tuinverharding beperkt. De scheiding van hemel- en afvalwater wordt eveneens geregeld in het Omgevingsplan, conform het gemeentelijk beleid. Dit alles wordt uitgebreid toegelicht in de waterparagraaf, die opgenomen is in de bijlage 2.

5.2.15 Aanmeldingsnotitie vormvrije m.e.r.-beoordeling

Beleid en regelgeving
In het kader van de transformatie van het Bavoterrein dient conform de eisen zoals gesteld in de Wet milieubeheer en het Besluit m.e.r. een vormvrije m.e.r.-beoordeling uitgevoerd te worden.

De transformatie van het Bavoterrein behelst de activiteit D11.2 uit het Besluit m.e.r. Het gaat namelijk om "*de aanleg, wijziging of uitbreiding van een stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra of parkeerterreinen*".

De vormvrije m.e.r.-beoordeling (bijlage 22) analyseert in hoeverre er sprake is van mogelijk belangrijke nadelige milieugevolgen. Als uit de vormvrije m.e.r.-beoordeling blijkt dat er sprake kan zijn van dergelijke milieugevolgen, dan kan het bevoegd gezag besluit een m.e.r.-procedure op te starten. Als de milieugevolgen beperkt zijn of hier in het plan goed mee omgegaan kan worden, dan volstaat de vormvrije m.e.r.-beoordeling. De beoordeling is dan afgerond en vormt een bijlage bij dit omgevingsplan.

Onderzoek
De vormvrije m.e.r.-beoordeling is gebaseerd op de onderzoeken en toetsen die aan dit omgevingsplan ten grondslag liggen. Aanvullende informatie over een bepaald onderdeel van de vormvrije m.e.r.-beoordeling staat in de desbetreffende delen van het omgevingsplan.

Uit de vormvrije m.e.r.-beoordeling blijkt dat de transformatie van het Bavoterrein niet leidt tot belangrijke nadelige milieugevolgen. De milieugevolgen zijn beoordeeld op:

- een toename van verkeer;
- een toename van emissies van geluid, stikstof en fijnstof;
- een toename van de verharding en grondroering;
- beïnvloeding van natuurlijke waarden en een duurzame leefomgeving;
- verhoogd risico op ongevallen.

Conclusie
De transformatie van het Bavoterrein leidt niet tot belangrijke nadelige milieugevolgen. Er is geen aanleiding tot het doorlopen van een m.e.r.-procedure.

5.2.16 Samenvattend

Op grond van het voorgaande kan worden geconcludeerd dat in termen van de Omgevingswet het plan niet-evident onuitvoerbaar is. Voor de transformatie en het gebruik van het getransformeerde Bavoterrein moet, zoals bepaald in de Wet natuurbescherming, een vergunning voor de emissie van stikstof worden aangevraagd. Uit het stikstofonderzoek (bijlage 21) blijkt dat de hoogste stikstofdepositie als gevolg van de transformatie van het Bavoterrein onder de 3 mol per hectare per jaar blijft. De transformatie van het Bavoterrein is daarmee, gezien vanuit het aspect stikstofdepositie te vergunnen. Een aantal uitvoeringsaspecten zal bij de aanvraag van een omgevingsvergunning voor de transformatie van (een deel van het Bavoterrein) nader onderzocht moeten worden.

Voor dit omgevingsplan zijn onderzoeken uitgevoerd naar:

- akoestiek;
- luchtkwaliteit;
- stikstofdepositie;
- water (watertoets).

Om de consequenties van de transformatie van het Bavoterrein voor overige planologische aspecten en milieuaspecten in beeld te brengen, hebben wij gebruik gemaakt van onderzoeken die in het kader van eerdere initiatieven tot herontwikkeling van het Bavoterrein uitgevoerd zijn.

6 Hoe wordt dit vertaald in een omgevingsplan?

In dit hoofdstuk beschrijven wij voor welke onderdelen van de voorgenomen transformatie van het Bavoterrein volgens ons regels opgesteld moeten worden. Ook beschrijven wij hoe die regels eruit gaan zien.

6.1 Leeswijzer regels

Ons omgevingsplan voor het Bavoterrein sorteert voor op de Omgevingswet en is in die zin een nieuwe manier om activiteiten en functies toe te delen aan een plangebied. De regels van dit omgevingsplan lezen daarom anders dan de regels van een 'regulier' bestemmingsplan. In dit omgevingsplan wordt niet gesproken over bestemmingen, maar over functies. De regels staan bepaalde functies (zoals wonen, groen en verkeer) toe en verbieden andere functies. In een functie (zoals verkeer) kan een activiteit uitgeoefend worden (zoals reizen). Per functie zijn activiteiten opgenomen die toegestaan of verboden zijn in het plangebied. Of (en onder welke voorwaarden) een bepaalde activiteit toegestaan is, wordt bepaald met behulp van randvoorwaarden. In de regels zijn zowel algemene randvoorwaarden als randvoorwaarden per activiteit (waaronder bouwen, gebruiken, aanleggen, slopen en kappen van bomen) opgenomen. Randvoorwaarden kunnen uitgelegd worden door zowel open als gesloten normen. In het laatste geval wordt er een norm bepaald waaraan voldaan moet worden. In het eerste geval wordt de randvoorwaarde uitgelegd door beleidsregels.

6.2 Leeswijzer beleidsregels

Als open normen uitgelegd worden door een beleidsregel is er sprake van een dynamische verwijzing. Beleidsregels zijn regels (die niet opgenomen zijn in dit omgevingsplan) die gedurende de planperiode door onze gemeenteraad gewijzigd kunnen worden. Als er gebruik wordt gemaakt van beleidsregels, dan moet worden getoetst aan de beleidsregels die gelden ten tijde van het uitbrengen van een positief advies door het kwaliteitsteam dan wel aan de beleidsregels die gelden ten tijde van de aanvraag van een omgevingsvergunning. De beleidsregels hebben betrekking op de onderwerpen die tabel 6.2 noemt.

De beleidsregels die bij dit omgevingsplan horen, hebben wij vervat in de "Beleidsregels Bavoterrein". Deze beleidsregels zijn te vinden op de website https://www.noordwijkerhout.nl/inwoners/wonen-verkeer-en-leefomgeving/bouwprojecten/nieuwbouwproject-bavoterrein/?L=0.

6.3 Wat gaan wij regelen?

De regels in dit bestemmingsplan zijn gericht op enerzijds faciliteren van een gebiedstransformatie en anderzijds op het borgen van de huidige en toekomstige omgevingswaarden en kwaliteiten in het plangebied. Faciliteren vraagt om flexibiliteit (zeker gelet op de planperiode). Borgen van omgevingswaarden vraagt om sturing en randvoorwaarden. Met de koppeling van bestemmingen aan beleidsregels worden beide doelstellingen van het plan bediend.

Faciliteren doen wij door het te ontwikkelen woongebied één bestemming te geven, te weten "Woongebied". De spelregelkaart en het beeldkwaliteitsplan geven aan binnen welke randvoorwaarden er ontwikkeld kan en mag worden. Deze randvoorwaarden zijn in beleidsregels ondergebracht. Hier vindt de borging plaats van de huidige en toekomstige kwaliteiten en omgevingswaarden binnen het plangebied.

6.4 Hoe gaan wij het regelen?

Net als een 'regulier' bestemmingsplan bestaat dit omgevingsplan uit een toelichting, regels en een verbeelding. In de onderstaande paragrafen gaan wij nader in op deze drie onderdelen.

6.4.1 Toelichting

Ondanks dat de toelichting geen rechtskracht heeft, is het een belangrijk onderdeel van dit omgevingsplan omdat wij in de toelichting de gedachten achter de juridische regeling(en) uiteenzetten, onderzoeksresultaten toelichten en het initiatief tot transformatie beschrijven. Ook hebben wij in de toelichting de vertrekpunten voor dit omgevingsplan opgenomen zoals die voortkomen uit het relevante beleid, de planologische situatie en de milieusituatie ter plaatse. Wij vinden de toelichting essentieel om het omgevingsplan op de juiste manier te kunnen interpreteren.

6.4.2 Verbeelding

Op de verbeelding, hebben wij vijf functies, functieaanduidingen en bouwaanduidingen opgenomen. De volgende functies zijn opgenomen op de verbeelding:

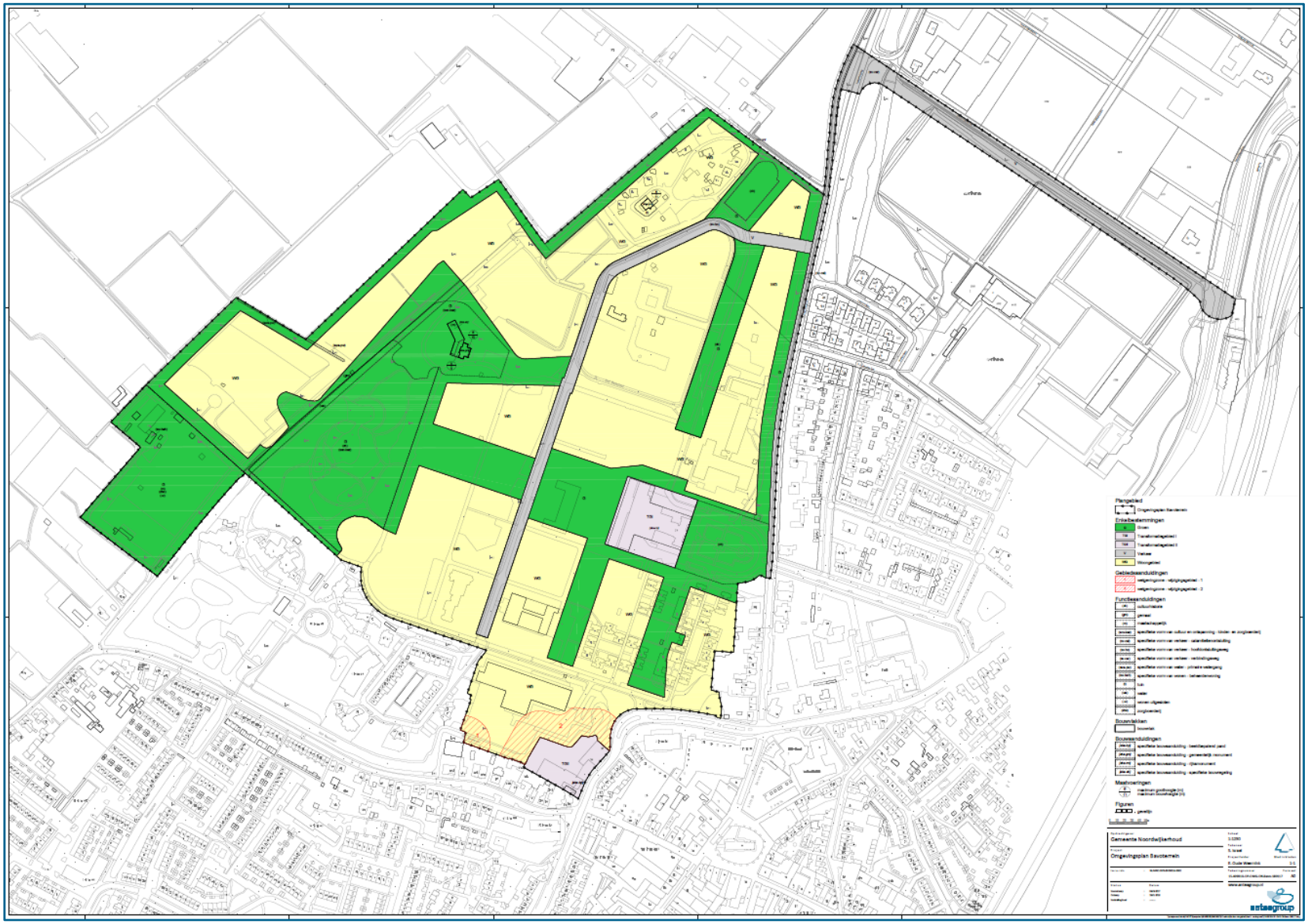
- **Groen:** Dit artikel zorgt voor behoud en ontwikkeling van de dragende en kenmerkende groenstructuren in het plangebied. Daarnaast zijn de Engelse tuin, de reeds bestaande kinder- en zorgboerderij, het Kastanjelaantje, 't Pesthuis, de begraafplaats en huis 't Hoogt binnen deze bestemming gelegen.
- **Transformatiegebied I:** Dit maakt de herontwikkeling van het rijksmonumentale hoofdgebouw mogelijk.
- **Transformatiegebied II:** Deze functie gebruiken wij om de herontwikkeling van de locatie van het transportbedrijf 'Meeuwenoord Vervoer' mogelijk te maken. Het beeldbepalend pand in dit gebied blijft behouden.
- **Verkeer:** Deze functie maakt de aanleg van de hoofdontsluiting van het plangebied mogelijk.
- **Woongebied:** Onder deze functie valt het grootste deel van de te bouwen woningen, daarmee geven de regelingen die betrekking hebben op deze functie invulling aan onze wens om het Bavoterrein te transformeren tot een hoogwaardig woongebied.

tabel 6.1 Verklaring bestemmingen en (bouw)aanduidingen

	Bestemmingen	Aanduidingen	Bouwaanduidingen
G	Groen	ch = cultuurhistorie	sba - gm = gemeentelijk monument
		gm = gemaal	sba - sb = ondergronds bouwen ('t Pesthuis)
		m = maatschappelijk	
		sco - kez = kinder en zorgboerderij	
		swa-pw = specifieke vorm van water – primaire watergang	
		sw-beh = specifieke vorm van wonen - beheerderwoning	
		wa = water	
		-w = wonen uitgesloten	
TGI	Transformatiegebied I		sba - rm rijksmonument
TGII	Transformatiegebied II		sba - bp = beeld-bepalend pand
V	Verkeer	sv-cal = specifieke vorm van verkeer - calamiteitenontsluiting	
		sv – ho = hoofdontsluitingsweg	
		sv – ver = verbindingsweg	
WG	Woongebied	1 = wijzigingsgebied 1	sba - gm = gemeentelijk monument
		2 = wijzigingsgebied 2	

		swa-pw = specifieke vorm van water – primaire watergang	
		t = tuin	
		zbo = zorgboerderij	

Op de verbeelding van het (analoge) omgevingsplan wordt met behulp van kleuren, letteraanduidingen en/of arceringen getoond welke functies en activiteiten toegelaten zijn. De grenzen van de bestemmingen volgen zoveel mogelijk de begrenzingen van vlakken uit de spelregelkaart dan wel de geografische, topografische en/of kadastrale grenzen. Daar waar het volgen van dergelijke begrenzingen niet mogelijk bleek, is gekozen voor een meer praktische benadering.

figuur 6.1 Verbeelding Bavoterrein

6.4.3 Wat is de opzet van de regels?

De regels zijn opgebouwd uit vier hoofdstukken:

- **Hoofdstuk 1:** 'Inleidende bepalingen', bevat de begripsbepalingen, de wijze van meten en de doelstelling van het omgevingsplan.
- **Hoofdstuk 2:** 'Planregels', gaat in op de toegelaten activiteiten per functie en de randvoorwaarden waaronder activiteiten al dan niet met een omgevingsvergunning of melding kunnen worden toegelaten.
- **Hoofdstuk 3:** 'Algemene regels', bevat algemeen geldende regels zoals de zorgplicht voor de fysieke leefomgeving en regels over het vellen van houtopstanden.
- **Hoofdstuk 4:** Dit hoofdstuk bevat de hogere grenswaarden voor geluidbelasting die in dit omgevingsplan vastgesteld worden.
- **Hoofdstuk 5:** 'Overige regels voor de fysieke leefomgeving', bevat het overgangsrecht en de citeertitel van dit plan.

6.4.3.1 Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen

Artikel 1: Begripsbepalingen
In dit artikel definiëren wij de begrippen die veelvuldig gebruikt worden in het omgevingsplan. Daarbij is in eerste instantie aangesloten bij de landelijke standaard. Ook hebben wij begrippen opgenomen die voorgeschreven worden door, dan wel voortvloeien uit jurisprudentie. Voor het overige hebben wij aansluiting gezocht bij de begrippen die gebruikt worden in onze gemeente, of worden begrippen gebruikt die zijn toegesneden op de specifieke situatie in het plangebied. De begrippen maken de interpretatie van het omgevingsplan zo eenduidig mogelijk en vergroten daarmee de rechtszekerheid.

Omdat dit omgevingsplan al anticipeert op de Omgevingswet hebben wij begrippen, waar nodig, vertaald naar de terminologie die bij de Omgevingswet hoort (denk aan begrippen als omgevingsplan in plaats van bestemmingsplan en functie in plaats van 'bestemming'). Het begrip functie vervangt het begrip 'bestemming' en in de begripsbepalingen is nu het begrip 'activiteit' geïntroduceerd.

Door het opnemen van het begrip 'fysieke leefomgeving' wordt de reikwijdte van het omgevingsplan daadwerkelijk verbreed van ruimtelijke ordening naar de gehele fysieke leefomgeving.

Artikel 2: Wijze van meten
In de wijze van meten geven wij aan hoe de hoogtematen en andere maten die bij het bouwen in acht moeten worden genomen, gemeten moeten worden. De instructies die de wijze van meten bevat, maken duidelijk hoe een object gemeten moet worden en leveren daarmee een bijdrage aan de rechtszekerheid.

Artikel 3: Doelstelling
In artikel 3 beschrijven wij de algemene en planspecifieke doelstelling van het omgevingsplan. Dit artikel hebben wij gebaseerd op artikel 7c van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet en bevat daarmee ook een algemene doelstelling (lid a van artikel 3): het in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en het in stand houden van een goede omgevingskwaliteit. Een ander onderdeel van de algemene doelstelling van dit artikel is het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving zodat deze maatschappelijke functies kan vervullen.

De verbrede reikwijdte vormt het uitgangspunt voor die doelstelling, daarmee wordt bepaald dat de regels niet uitsluitend betrekking hebben op de ruimtelijke ordening maar op de gehele fysieke leefomgeving in het plangebied. In het artikel gaan wij ook in op het perspectief voor het Bavoterrein dat dit omgevingsplan schetst: een flexibele transformatie naar een duurzaam en hoogwaardig woon- en leefgebied. Het mogelijk maken van deze transformatie is het planspecifieke doel van dit artikel zoals genoemd in lid b van artikel 3.

tabel 6.2 Beleidsregels

	Beleidsregel	Functie				
		Groen	Transformatiegebied I	Transformatiegebied II	Verkeer	Woongebied
1	Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur			√		√
2	Hoogwaardig bebouwingsbeeld			√		√
3	Hoogwaardige beeldkwaliteit	√		√		√
4	Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte	√	√	√	√	√
5	Robuuste water- en groenstructuur	√		√	√	√
6	Duurzame ontwikkeling	√		√		√
7	Voldoende parkeergelegenheid		√	√		√
8	Archeologie	√	√	√	√	√
9	Bodem	√	√	√	√	√
10	Evenwichtig woningaanbod			√		√

6.4.3.2 Hoofdstuk 2 Planregels

Artikel 4: Groen
De functie 'Groen' is toegekend aan de hoofdgroenstructuur die het plan 'draagt' en in belangrijke mate de kwaliteit van het woongebied bepaalt. Binnen deze functie zijn aanduidingen opgenomen om de cultuurhistorische waarde te borgen van de Engelse tuin en de begraafplaats. Daarnaast zijn binnen deze functie 't Pesthuis en de zorgboerderij opgenomen.

Artikel 5: Transformatiegebied I
De regeling uit dit artikel heeft betrekking op de voorgenomen transformatie van het rijksmonumentale hoofdgebouw.

Het artikel bepaalt welke activiteiten en functies zijn toegelaten in dit specifieke transformatiegebied. Tevens bepaalt het artikel onder welke randvoorwaarden activiteiten en functies toegestaan zijn.

Artikel 6: Transformatiegebied II
De regeling uit dit artikel heeft betrekking op de voorgenomen transformatie van de locatie van het transportbedrijf 'Meeuwenoord Vervoer'. In dit artikel is ook de voormalige garage aan de Victoriberg 18 (beeldbepalend pand) opgenomen.

Het artikel bepaalt welke activiteiten en functies zijn toegelaten in dit specifieke transformatiegebied. Tevens bepaalt het artikel onder welke randvoorwaarden activiteiten en functies toegestaan zijn.

Artikel 7: Verkeer
Dit artikel heeft betrekking op de verkeers- en verblijfsgebieden, met bijbehorende groen- en watervoorzieningen, in het plangebied en stelt randvoorwaarden aan de aanleg van dergelijke gebieden en voorzieningen.

Artikel 8: Woongebied
Met dit artikel maken wij de bouw van het grootste deel van de woningen in het plangebied mogelijk. Verder regelt het artikel dat de noodzakelijke infrastructuur (zoals wegen, fiets- en voetpaden) en watercompensatie gerealiseerd moet zijn voor begonnen met de bouw van de woningen (in een specifiek deel van het plangebied).

6.4.3.3 Hoofdstuk 3 Algemene regels

Artikel 9: Algemene zorgplicht
Dit artikel bevat de algemene zorgplicht voor de fysieke leefomgeving en regelt dat negatieve effecten op de fysieke leefomgeving zoveel mogelijk voorkomen, beperkt of ongedaan gemaakt moeten worden dan wel achterwege moeten worden gelaten. Aan deze bepaling kan redelijkerwijs gehoor worden gegeven als voldaan wordt aan de beleidsregels in dit omgevingsplan. Tevens regelt dit artikel dat burgemeester en wethouders maatwerkvoorschriften kunnen stellen om de fysieke leefomgeving te beschermen.

Het idee achter dit artikel is dat in de fysieke leefomgeving veel uiteenlopende activiteiten plaatsvinden die door een veelheid aan actoren worden uitgevoerd en verschillen in aard, omvang en duur. Daardoor lopen de (mogelijke) consequenties van de activiteiten voor de fysieke leefomgeving ook sterk uiteen. De algemene zorgplicht stelt dat eenieder verplicht is om bij activiteiten in de fysieke leefomgeving voldoende zorg voor die omgeving in acht moet nemen. De zorgplicht dient enerzijds om burgers bewust te maken van hun verantwoordelijkheid voor de fysieke leefomgeving, anderzijds fungeert de zorgplicht als vangnet voor bestuursrechtelijke handhaving indien er sprake is van onmiskenbare strijdigheid met de zorgplicht. Het is niet mogelijk noch wenselijk om alle activiteiten die in theorie in de fysieke leefomgeving plaats kunnen vinden, te reguleren. Het vangnet bij bestuursrechtelijke handhaving zal voornamelijk worden ingezet bij activiteiten (of gevolgen daarvan) die strijdig zijn met de zorgplicht, maar niet nader gereguleerd zijn omdat het ontstaan van activiteiten of gevolgen niet te voorzien was. Het

vangnet is ongelimiteerd noch onbegrensd. Lid 2 van het artikel geeft namelijk aan dat er aan de verplichting tot het naleven van de zorgplicht wordt voldaan als er in het omgevingsplan of een andere gemeentelijke verordening specifieke regels zijn opgenomen (en worden nageleefd) die de fysieke leefomgeving beschermen.

Artikel 10: Maatwerkvoorschriften
Dit artikel regelt dat burgemeester en wethouders, met het oog op de doelstelling van dit omgevingsplan zoals verwoord in artikel 3 en de zorgplicht zoals bedoeld in artikel 9, maatwerkvoorschriften met betrekking tot de functies genoemd in de artikelen 4, 5, 6, 7 en 8 kunnen stellen. Deze maatwerkvoorschriften hebben betrekking op de planregels.

Artikel 11: Gedoogplicht
Artikel 11 stelt dat de eigenaar van een bouwwerk verplicht is om toe te laten dat voorwerpen, borden of voorzieningen ten bate van het verkeer dan wel de openbare verlichting aan het bouwwerk in kwestie worden bevestigd. Ook regelt dit artikel dat de eigenaar toe moet laten dat bevestigde voorwerpen, borden en/of voorzieningen onderhouden, gewijzigd of verwijderd worden.

Artikel 12: Kappen van een of meer bomen
Dit artikel verbiedt het zonder daarvoor bedoelde omgevingsvergunning kappen van een of meer bomen in het plangebied. Ook stelt dit artikel randvoorwaarden aan (de procedure voorafgaand) aan de kap van bomen dan wel houtopstanden. Het artikel stelt ook randvoorwaarden aan de eventuele herplant van bomen na kap.

Artikel 13: Tijdelijke activiteiten
Artikel 13 bepaalt dat burgemeester en wethouders een vergunning kunnen verlenen om tijdelijke activiteiten gericht op cultuur en ontspanning toe te staan. Dit artikel maakt het ook mogelijk om een vergunning voor tijdelijke evenementen op nog niet met woningen bebouwde gronden te verlenen. Activiteiten en evenementen worden uitsluitend toegestaan als zij voldoen aan de voorwaarden die dit artikel noemt.

Artikel 14: Verboden
Dit artikel stelt verboden ten aanzien van opslag, de aanleg van bepaalde hoeveelheden verharding en de sloop van beeldbepalende gebouwen.

In aanvulling op het bovenstaande bepaalt dit artikel ook dat het dempen en/of verplaatsen van bestaande watergangen ten behoeve van de functies “Groen”, “Transformatiegebied I”, “Transformatiegebied II”, “Verkeer” en “Woongebied” uitsluitend is toegestaan mits de bestaande hoeveelheid oppervlaktewater toeneemt of gelijk blijft. Daarnaast stelt dit artikel eisen aan watercompensatie als er sprake is van de aanleg van extra oppervlakteverharding.

Artikel 15: Beleidsregels
Dit artikel maakt de nadere invulling van de open normen door beleidsregels in het omgevingsplan mogelijk. Ook regelt dit artikel dat beleidsregels, indien nodig, na vaststelling van dit omgevingsplan door de gemeenteraad gewijzigd kunnen worden en dat de relevante beleidsregel(s) in acht wordt/worden genomen bij de aanvraag van een omgevingsvergunning. De beleidsregels kunnen uitsluitend door de gemeenteraad worden gewijzigd.

Daarnaast bevat dit artikel een procedureregel die bepaalt hoe een plan dat voorziet in woningbouw op het Bavoterrein voorgelegd moet worden aan het kwaliteitsteam. Het kwaliteitsteam toetst voor vergunningverlening of een initiatief tot woningbouw voldoet aan de beleidsregels 1 tot en met 6. Een positief advies van het kwaliteitsteam is noodzakelijk om een omgevingsvergunning voor de bouw van een woning of meerdere woningen te verlenen.

Artikel 16 Algemene aanduidingsregels
Dit artikel is opgenomen voor ten bate van twee wetgevingszones in het plangebied. De gronden waarop deze aanduidingen van toepassing zijn, kunnen naast de daar voorkomende bestemmingen ook gebruikt worden om een te hoge geluidbelasting als gevolg van nabijgelegen bedrijven tegen te gaan. Het artikel bevat wijzigingsbevoegdheden die bepalen dat het college van burgemeester en wethouders de aanduidingen kunnen wijzigen als hier door wijzigingen in wetgeving, vergunningverlening of geluidsemissie om gevraagd wordt.

Artikel 17 Algemene afwijkingsregels
Dit artikel biedt een algemene mogelijkheid om van de maten en percentages en bestemmingsgrenzen die genoemd wordt in het omgevingsplan af te wijken, mits de situatie ter plaatse daar om vraagt of als dit nodig is om te komen tot een correcte technische uitvoering dan wel om te voldoen aan wettelijke regelingen.

Artikel 18 Algemene wijzigingsregels
Artikel 18 maakt het voor het college van burgemeester en wethouders mogelijk om geringe wijzigingen aan te brengen in bestemmingsgrenzen voor zover dit nodig is voor een praktische uitvoering van het plan, dan wel ter correctie van afwijkingen of onvolkomenheden in de verbeelding. Een belangrijke voorwaarde in dit artikel is dat de belangen van derden niet onevenredig geschaad mogen worden.

Tevens bevat dit artikel een wijzigingsbevoegdheid die de mogelijkheid biedt om de archeologische waarden zoals genoemd in beleidsregel 8 van dit omgevingsplan te verwijderen mits nader onderzoek aantoont dat er geen te beschermen en veilig te stellen waarden in de bodem aanwezig zijn.

Artikel 19 Algemene procedureregels
Dit artikel bepaalt welke procedures gevolgd moeten worden bij toepassing van een wijzigingsbevoegdheid door het college van burgemeester en wethouders.

6.4.3.4 Hoofdstuk 4 Hogere waarden

Artikel 20: Hogere waarden
Het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet biedt de mogelijkheid om hogere waarden vast te laten stellen in het omgevingsplan, in plaats van in een separaat besluit dat door het college van burgemeester en wethouders genomen wordt. Wij maken in dit omgevingsplan gebruik van deze mogelijkheid en nemen hogere waarden direct op in het omgevingsplan. Dit artikel bepaalt voor welke bouwvelden op het Bavoterrein en voor welke bestaande woningen in de omgeving van het Bavoterrein hogere waarden vastgesteld moeten worden.

6.4.3.5 Hoofdstuk 5 Overige regels voor de fysieke leefomgeving

Artikel 21: Overgangsrecht
Dit artikel regelt onder andere dat bouwwerken die ten tijde van de inwerkingtreding van dit omgevingsplan aanwezig zijn, mogen blijven bestaan, ondanks dat zij afwijken van het omgevingsplan.

Het artikel regelt ook dat het gebruik van de grond en bouwwerken dat afwijkt van de regels op het moment waarop het omgevingsplan in werking treedt gehandhaafd mag worden.

Artikel 22: Slotregel/citeertitel
In dit artikel bepalen wij hoe de regels van dit omgevingsplan aangehaald moeten worden.

7 Economische uitvoerbaarheid

Sub 1 van artikel 3.1.6 in het Besluit ruimtelijke ordening bepaalt dat wij inzicht moeten geven in de economische uitvoerbaarheid van het plan. De ontwikkelingen die concreet mogelijk gemaakt worden door het omgevingsplan moeten (economisch) uitvoerbaar zijn en moeten gerealiseerd kunnen worden. Dat betekent dat het bijvoorbeeld wettelijk niet toegestaan is om gronden te bestemmen voor de activiteit wonen (in ons omgevingsplan vindt die activiteit primair plaats in de bestemming “Woongebied”). als de bouw van die woningen vanuit kostenoogpunt niet realistisch/mogelijk is. Op het moment dat de gronden dan toch bestemd worden voor de bouw van woningen en het wonen in die woningen, is er sprake van een oneigenlijke bestemming. De gronden kunnen namelijk onmogelijk worden gebruikt voor de bestemming die aan de gronden toegekend is. Vandaar de noodzaak tot onderzoek naar de economische uitvoerbaarheid.

7.1 Onderzoek

Hoofdstuk 6 beschrijft dat dit omgevingsplan globale regels bevat die het mogelijk maken om tijdens de ontwikkeling van het Bavoterrein in te spelen op de actuele behoefte zoals die op de woningmarkt bestaat. Op die manier ontstaat een plan dat aangepast kan worden als dat noodzakelijk is. Het omgevingsplan is een flexibel instrument dat wij kunnen gebruiken om ontwikkelingen in het plangebied te sturen en te faciliteren.

Om de transformatie van het Bavoterrein mogelijk te maken, hebben wij een anterieure overeenkomst gesloten. Die overeenkomst biedt zekerheid over het kostenverhaal dat gemoeid is met de ontwikkeling. De kosten die wij als gemeente moeten maken in de planvorming voor het Bavoterrein bestaan uit de kosten die gemoeid zijn met het opstellen van het omgevingsplan en de kosten die gemoeid zijn met het verlenen van omgevingsvergunningen. Deze kosten worden afgedekt door middel van leges. Daarmee is de economische uitvoerbaarheid van het onderhavige omgevingsplan in voldoende mate aangetoond.

De grondeigenaren hebben de benodigde budgetten om de voorgenomen ontwikkeling van het Bavoterrein werkelijkheid te laten worden gereserveerd. Daarmee is het plan economisch uitvoerbaar. Verder is er geen sprake van beperkingen van de economische uitvoerbaarheid.

7.2 Conclusie

Om de voorgenomen ontwikkelingen op het Bavoterrein mogelijk te maken, hebben wij een anterieure overeenkomst gesloten met de eigenaren van het Bavoterrein. In die anterieure overeenkomst zijn onder andere afspraken gemaakt over kostenverhaal.

Gelet op het voorgaande hoeft er voor dit omgevingsplan geen exploitatieplan opgesteld te worden.

8 Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Draagvlak voor de voorgenomen transformatie van het Bavoterrein bij belanghebbenden zoals omwonenden en maatschappelijke organisaties vinden wij van groot belang. Om die reden hechten wij veel waarde aan de dialoog over het omgevingsplan. Dit hoofdstuk gaat in op de maatschappelijke uitvoerbaarheid van de voorgenomen transformatie en besteedt daarmee aandacht aan de dialoog met de omgeving en de wijze waarop de belangen van derden afgewogen zijn.

8.1 Inspraak ingevolge de inspraakverordening

Met inachtneming van Factor C (werkwijze voor overheidscommunicatie) is bij de voorbereiding van dit omgevingsplan overleg gevoerd met belanghebbenden en geïnteresseerden. Ook hebben het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart voor de transformatie van het Bavoterrein ter inzage gelegen en is er op 23 maart en 30 maart 2016 een inloopavond over deze documenten georganiseerd. Tijdens deze avond werd er desgevraagd een toelichting op de documenten gegeven. Na beantwoording van de inspraakreacties zijn het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart op 30 juni 2016 vastgesteld door de gemeenteraad. Naar aanleiding van de reacties op het voorontwerpomgevingsplan, zijn het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart gewijzigd. Zij worden parallel met het ontwerpomgevingsplan (zie 8.3) opnieuw ter inzage gelegd.

Op 10 mei is er een informatieavond voor omwonenden en belangstellenden georganiseerd. Krachtens de inspraakverordening van de gemeente Noordwijkerhout is het voorontwerp van het omgevingsplan gedurende een periode van zes weken van 20 april 2017 tot en met 31 mei 2017 ter inzage gelegd. Tijdens deze periode hebben alle belanghebbende natuurlijke- en rechtspersonen de mogelijkheid gekregen om een inspraakreactie op het voorontwerp van het omgevingsplan in te dienen.

Tijdens de periode dat het voorontwerpomgevingsplan ter inzage lag, zijn 17 inspraakreacties ingediend. Wij hebben alle inspraakreacties in behandeling genomen. In bijlage 23 hebben wij alle zienswijzen samengevat en beantwoord.

8.2 Overleg op grond van artikel 3.1.1 Bro

In het kader van het overleg ex artikel 3.1.1 van het Besluit ruimtelijke ordening hebben de volgende instantie een reactie op het voorontwerpomgevingsplan gegeven:

- Provincie Zuid-Holland.
- Opsteller van het stedenbouwkundig plan.
- Veiligheidsregio Hollands Midden.
- Omgevingsdienst IJmond.
- Hoogheemraadschap van Rijnland.
- Monumentencommissie Noordwijkerhout.

In bijlage 23 hebben wij de reacties van bovengenoemde instanties en personen samengevat en beantwoord.

8.3 Zienswijzen

Het ontwerp van het omgevingsplan “Bavoterrein” wordt vanaf 24 januari 2018 voor een periode van zes weken tot en met 6 maart 2018 ter visie gelegd en gepubliceerd op www.ruimtelijkeplannen.nl. Voor wij het omgevingsplan ter visie leggen, wordt het voornemen om het plan ter visie te leggen bekend gemaakt in het Noordwijkerhouts weekblad en in de Staatscourant. Ook wordt het voornemen elektronisch gepubliceerd op de gemeentelijke website. Gedurende deze periode kan eenieder het omgevingsplan inzien en zienswijzen kenbaar maken.

Copyright © 2016
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

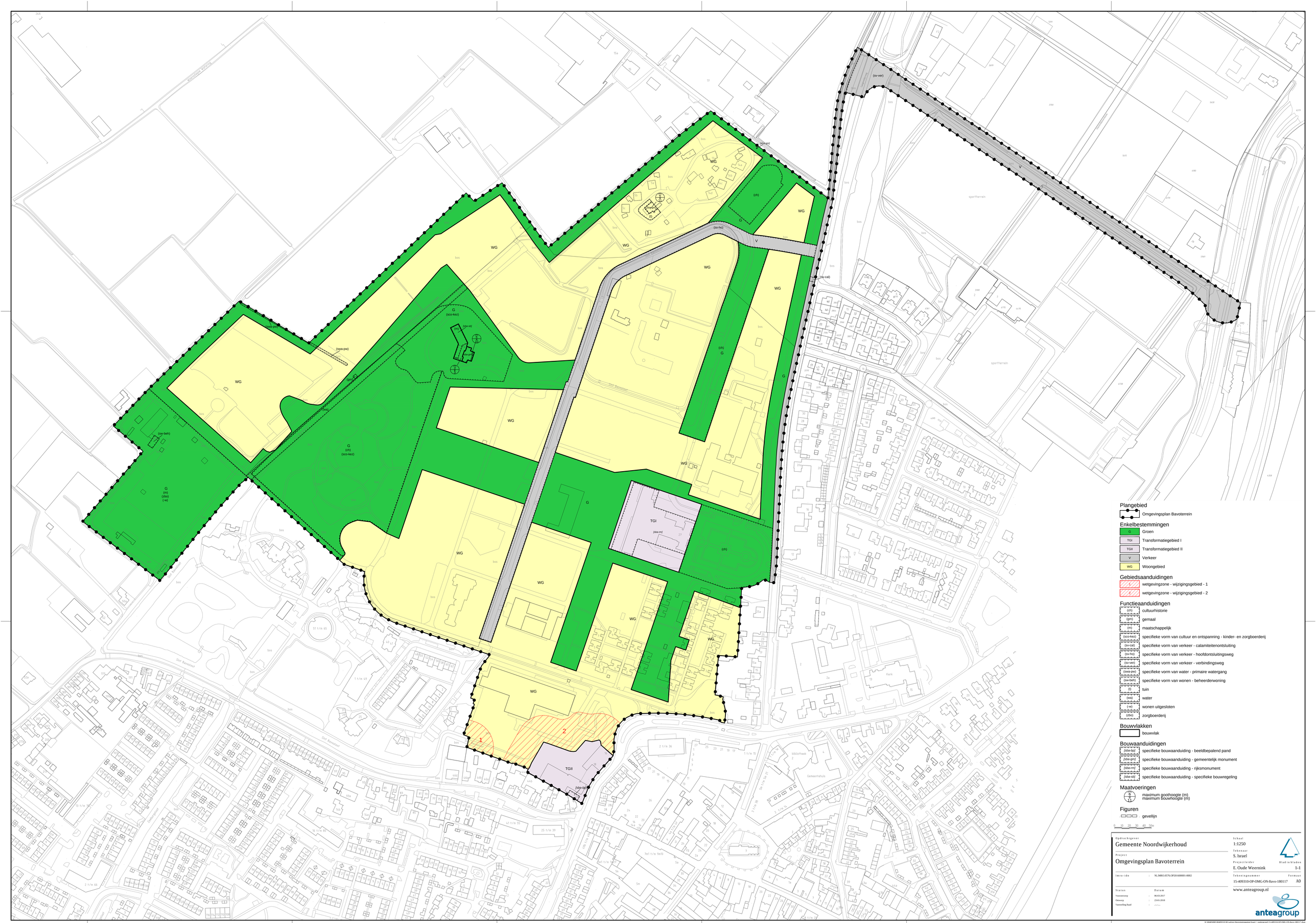
Over Antea Group

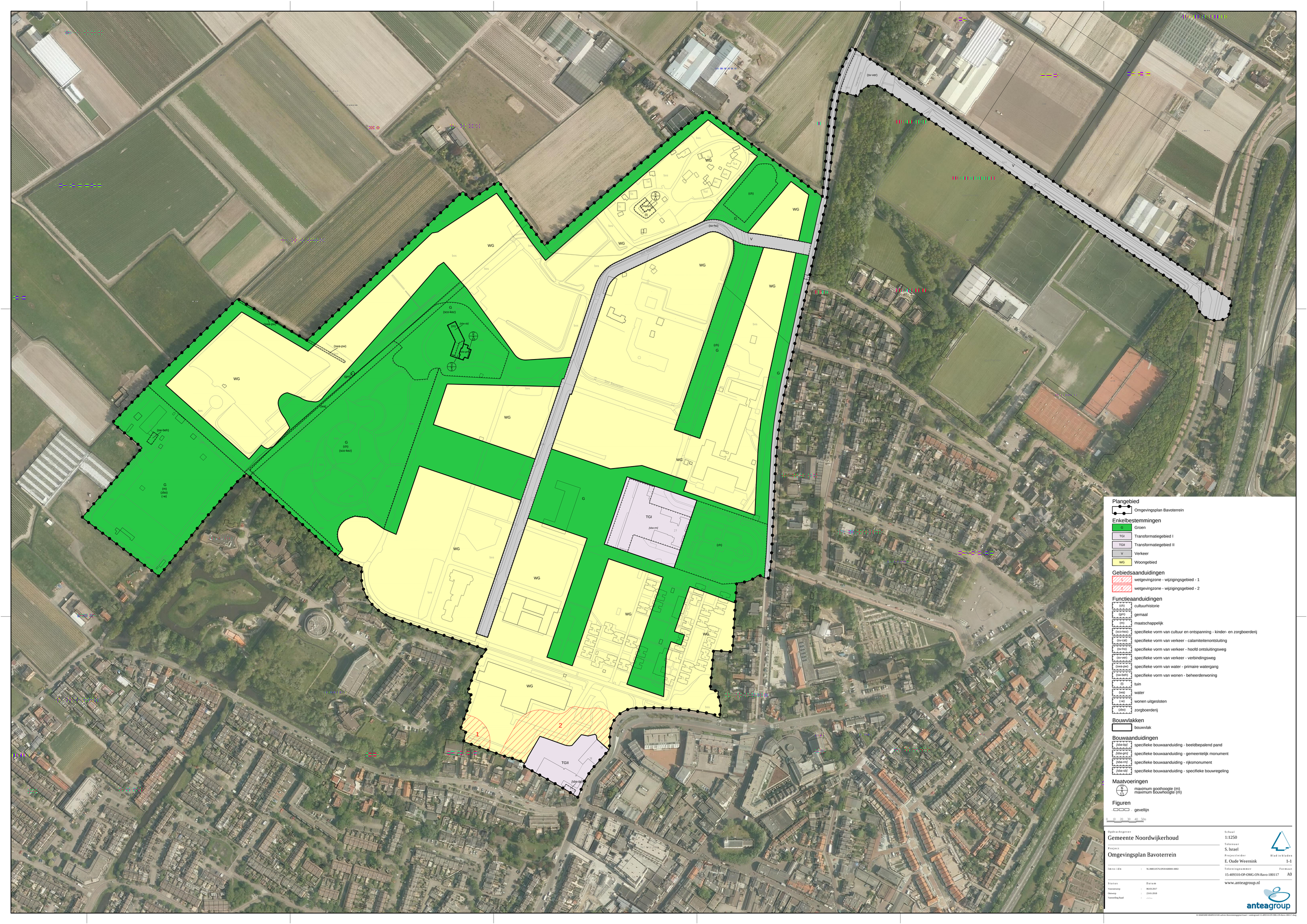
Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Beneluxweg 125
4904 SJ OOSTERHOUT
Postbus 40
4900 AA OOSTERHOUT
T. 0162-487 000
E. info.nl@anteagroup.com

www.anteagroup.nl

WG
G
(ch)
(sv-ver)
V
(sv-ho)
(sv-cal)
(sv-wat)
(swa-pw)
(swa-wat)
(sw-beh)
(sco-kkz)
(sw-ste)
(sw-gri)
(swa-we)
(swa-ri)
TGI
[sba-m]
TGII
[sba-bp]
1
2
sportterrein
Kerk
bibliotheek
Gemeentehuis
Oost Bavostraat
Bavoterrein
Kerkplein
Kerkstraat
Kerkpad
Plangebied
Omgevingsplan Bavoterrein
Enkelbestemmingen
G Groen
TGI Transformatiegebied I
TGII Transformatiegebied II
V Verkeer
WG Woongebied
Gebiedsaanduidingen
wetgevingzone - wijzigingsgebied - 1
wetgevingzone - wijzigingsgebied - 2
Functieaanduidingen
(ch) cultuurhistorie
(gm) gemaal
(ri) maatschappelijk
(sco-kkz) specifieke vorm van cultuur en ontspanning - kinder- en zorgboerderij
(sv-cal) specifieke vorm van verkeer - calamiteitenontsluiting
(sv-ho) specifieke vorm van verkeer - hoofdontsluitingsweg
(sv-ver) specifieke vorm van verkeer - verbindingsweg
(swa-pw) specifieke vorm van water - primaire watergang
(sw-beh) specifieke vorm van wonen - beheerderwoning
(t) tuin
(ww) water
(-w) wonen uitgesloten
(zbo) zorgboerderij
Bouwvlakken
bouwvlak
Bouwaanduidingen
[sba-bp] specifieke bouwaanduiding - beeldbepalend pand
[sba-gm] specifieke bouwaanduiding - gemeentelijk monument
[sba-rm] specifieke bouwaanduiding - rijksmonument
[sba-sb] specifieke bouwaanduiding - specifieke bouwregeling
Maatvoeringen
6 maximum goothoogte (m)
11 maximum Bouwhoogte (m)
Figuren
gevellijn
0 10 20 30 40 50m
Opdrachtgever
Gemeente Noordwijkerhoud
Project
Omgevingsplan Bavoterrein
Imro-id : NL.IMRO.0576.OP2016000001-0002
Status
Voorontwerp : 06-03-2017
Ontwerp : 23-01-2018
Vaststelling Raad :
Schaal
1:1250
Tekenaar
S. Israel
Projectleider
E. Oude Weernink
Tekeningnummer
15-409310-OP-OMG-ON-Bavo-180117
Formaat
A0
Bladen/bladen
1-1
www.anteagroup.nl
anteagroup
R:\15401\000\15409310\01\docs\bestemmingsplan\ Kaart = ondergrond\ 15-409310-OP-OMG-ON-Bavo-180117.dwg

Plangebied

Omgevingsplan Bavoterrein

Enkelbestemmingen

- G — Groen
- TGI — Transformatiegebied I
- TGII — Transformatiegebied II
- V — Verkeer
- WG — Woongebied

Gebiedsaanduidingen

- wetgevingzone - wijzigingsgebied - 1
- wetgevingzone - wijzigingsgebied - 2

Functieaanduidingen

- (cth) — cultuurhistorie
- (gm) — gemaal
- (m) — maatschappelijk
- (sco-kez) — specifieke vorm van cultuur en ontspanning - kinder- en zorgboerderij
- (sv-cal) — specifieke vorm van verkeer - calamiteitenontsluiting
- (sv-ho) — specifieke vorm van verkeer - hoofd ontsluitingsweg
- (sv-ve) — specifieke vorm van verkeer - verbindingsweg
- (swa-pw) — specifieke vorm van water - primaire watergang
- (sw-beh) — specifieke vorm van wonen - beheerderwoning
- (t) — tuin
- (ww) — water
- (w) — wonen uitgesloten
- (zbo) — zorgboerderij

Bouwvlakken

- bouwvlak

Bouwaanduidingen

- [sba-bp] — specifieke bouwaanduiding - beeldbepalend pand
- [sba-gm] — specifieke bouwaanduiding - gemeentelijk monument
- [sba-rm] — specifieke bouwaanduiding - rijksmonument
- [sba-st] — specifieke bouwaanduiding - specifieke bouwregeling

Maatvoeringen

- maximum goothoogte (m)
- maximum bouwhoogte (m)

Figuren

- gevellijn

0 10 20 30 40 50m

Opdrachtgever
Gemeente Noordwijkerhoud

Project
Omgevingsplan Bavoterrein

Imro-id : NL.IMRO.0374.OP2016000001-0002

Status
Voorontwerp : 06-03-2017
Ontwerp : 23-01-2018
Vaststelling Raad : ------

Schaal
1:1250

Tekenaar
S. Israel

Projectleider
E. Oude Weernink

Bladinhouden
1-1

Tekeningnummer
15-409310-OP-OMG-ON-Bavo-180117

Formaat
A0

www.anteagroup.nl

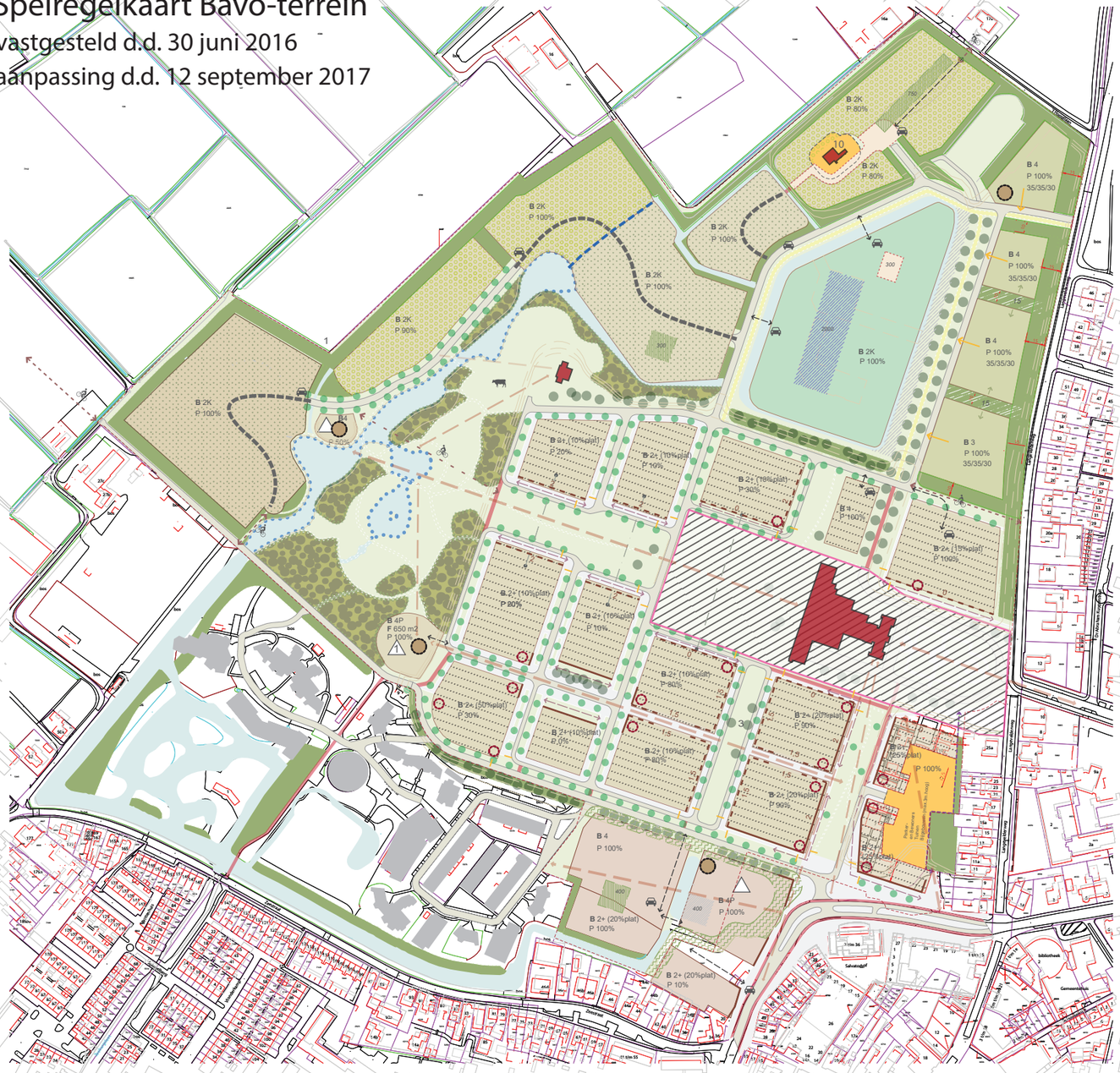
anteagroup

R:\9040\OMP\09040503\01\B3-advies\bestemmingsplan\Kaart 1 voldongrond\15-409310-OP-OMG-ON-Bavo-180117.dwg

Spelregelkaart Bavo-terrein

vastgesteld d.d. 30 juni 2016

aanpassing d.d. 12 september 2017

B 2K
P 100%
B 2K
P 90%
B 2K
P 80%
B 4
P 100%
35/35/30
B 3
P 100%
35/35/30
B 4P
F 650 m2
P 100%
B 2+ (10%plat)
P 30%
B 2+ (10%plat)
P 10%
B 2+ (10%plat)
P 80%
B 2+ (20%plat)
P 90%
B 2+ (20%plat)
P 100%
B 2+ (20%plat)
P 10%
B 3
P 100%
B 2+ (10%plat)
P 100%
B 2+ (18%plat)
P 90%
B 2+ (10%plat)
P 90%
B 2+ (10%plat)
P 30%
B 2+ (10%plat)
P 10%
B 2+ (20%plat)
P 90%
B 2+ (20%plat)
P 100%
B 2+ (20%plat)
P 10%
B 4
P 100%
B 4P
P 50%
10
1
3
300
400
Langehaagseweg
Zeestraat
Noordeinde
Kerkstraat
Dorpsstraat
Lage Zwaluwseweg
Bavo-terrein
Bavo-gebouw
Bavo-gebouw
Hoofdingang
Bavo-gebouw
Bavo-gebouw
Bavo-gebouw

BAVO-TERREIN
NOORDWIJKERHOUT

BELEIDSREGEL 1: GEDIFFERENTIEERDE STEDENBOUWKUNDIGE STRUCTUUR

Inhoud

1 Inleiding

1.1 Inleiding *4*
1.2 Leeswijzer *5*
1.3 Toepassing **6**

2 Context

2.1 Visie *9*
2.2 Stedenbouwkundig plan *11*

3 Beleidsregel

3.1 Spelregelkaart *16*
3.2 Stedenbouw op deelgebiedniveau *18*
3.2.1 De Lanen *20*
3.2.2 De Boskavels *22*
3.2.3 Waterweide *24*
3.2.4 Langehorst *26*
3.2.5 Anemoonhoek *28*

1 Inleiding

1.1 Inleiding

De regels van het omgevingsplan Bavoterrein bevatten open normen. Die open normen worden uitgelegd door de beleidsregels in dit document. Welke beleidsregel(s) op een open norm van toepassing is/zijn, wordt bepaald in de regels van het omgevingsplan Bavoterrein. De beleidsregels kunnen tijdens de planperiode door de gemeenteraad worden gewijzigd. Bij toepassing van de beleidsregels moet getoetst worden aan de beleidsregels die gelden ten tijde van de aanvraag van een omgevingsvergunning.

De structuur en vormgeving van deze beleidsregels zijn afgeleid op het beeldkwaliteitsplan van Atelier Dutch uit 2017. Waar nodig, is de structuur van het beeldkwaliteitsplan veranderd en zijn wijzigingen (in de vorm van aanvullingen of verwijderingen gedaan) om alle onderwerpen waarvoor de regels van het omgevingsplan Bavoterrein naar beleidsregels verwijzen op te kunnen nemen in dit document. Het voorgaande neemt niet weg dat het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart voor het Bavoterrein door de gemeenteraad van Noordwijkerhout vastgesteld zijn en onverminderd van kracht blijven.

1.2 Leeswijzer

Dit is de beleidsregel ‘Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur’. Deze beleidsregel licht toe wat er verstaan wordt onder het begrip ‘gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur’. De beleidsregel is van toepassing op de functies “Transformatiegebied II” en “Woongebied”, zoals de onderstaande tabel ook laat zien. Die tabel geeft tevens aan welke andere beleidsregels van toepassing zijn op die functies. De beleidsregel bevat een algemeen deel en een gebiedspecifiek deel. Het algemene deel geeft context en achtergrondinformatie bij het gebiedspecifieke deel. Het gebiedspecifieke deel heeft betrekking op de deelgebieden ‘De Lanen’, ‘De Boskavels’, ‘Waterweide’, ‘Langehorst’ en ‘Anemoonhoek’.

1.3 Toepassing beleidsregel

Om te kunnen bepalen of een initiatief of bouwplan leidt tot de beoogde gedifferentieerde structuur, wordt bij het indienen dan wel het tot stand komen van een bouwplan de onderstaande beleidsregels als beoordelings- en toetsingskader gehanteerd. In de spelregelkaart is aangegeven waar deze randvoorwaarden van toepassing zijn.

	Beleidsregel	Functie				
		Groen	Transformatie-gebied I	Transformatie-gebied II	Verkeer	Woongebied
1	Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur			√		√
2	Hoogwaardig bebouwingsbeeld			√		√
3	Hoogwaardige beeldkwaliteit	√		√		√
4	Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte	√	√	√	√	√
5	Robuuste water- en groenstructuur	√		√	√	√
6	Duurzame ontwikkeling	√		√		√
7	Voldoende parkeergelegenheid		√	√		√
8	Archeologie	√	√	√	√	√
9	Bodem	√	√	√	√	√
10	Evenwichtig woningaanbod			√		√

2 Context

2.1 Visie

Visie

Oude kwaliteiten inzetten voor nieuwe functies is het belangrijkste uitgangspunt van de ruimtelijke visie op het Bavo-terrein. Het overdadige groen, de afgezonderde ligging, de open ruimten rondom de gebouwen en de ordening in een heldere hiërarchische structuur waren de ruimtelijke eigenschappen die hoorden bij de traditionele visie op de relatie tussen omgeving en genezing. Ze moesten bijdragen aan het welbevinden van de geïnterneerden en zorgen voor overzichtelijkheid in de omgeving. In de tegenwoordige tijd zijn het nog steeds waardevolle kwaliteiten, juist ook voor de nieuwe functie wonen. Het zijn eigenschappen die tot een hoogwaardig woonmilieu leiden en een duidelijke identiteit bieden aan de nieuwe woonwijk. De uitdaging die voor het gebied is geformuleerd, bestaat er dan ook in deze kwaliteiten expliciet te maken en te vertalen naar nieuwe ruimtelijke uitgangspunten.

Een belangrijk gegeven is de tweedeling van het terrein in de hoge zandgronden en de lage afgravingen. Dit komt terug in de stedenbouwkundige structuur en heeft ook een relatie met de twee architectonische referenties die gebruikt worden voor de nieuwbouw. Het hooggelegen gedeelte “De Lanen” heeft een sterke orthogonale en hiërarchische opzet. De stedenbouwkundige opzet is een interpretatie van de bestaande en vroegere indeling van het terrein. Het zoekt daarbij de aansluiting met het dorp via de zichtlijnen en toegangen. Het lager gelegen deel bestaat uit een verzameling van gebieden die verschillen qua vorm, functie en openheid. Zoals gezegd hebben ze echter één kenmerk gemeen; namelijk dat ze rijkelijk groen zijn. Een groot deel van deze groene structuren is waardevol en blijft gehandhaafd: de Franse tuin, de Engelse tuin, de begraafplaats, het laantje langs Langehorst en de bosrijke buitenranden. Het stedenbouwkundig plan voegt zich dan ook sterk naar de te behouden delen. De nieuwe bouwvlakken worden als het ware ín het groen gezet. Hier komen kleinschalige, introverte zelfstandige woonmilieus met verschillende karakters.

De “Structuurvisie Noordwijkerhout en De Zilk 2020” geeft met betrekking tot de ontwikkeling van het BAVO-terrein onder andere het volgende mee: Realisatie van een hoogwaardige woonwijk in een groene setting, realisatie van een woonwijk bestaande uit een mix van woningtypen in diverse prijsklassen, waarbij 30% van de bouwstroom zal bestaan uit sociale woningbouw; behoud van onder meer het zogeheten Pesthuis, Engelse Tuin, de Dierenweide en het huis ‘t Hoogt. De bebouwing op het Bavo-terrein moet een kwalitatief hoogwaardige uitstraling krijgen, met een evenwichtige relatie tussen de historische bebouwing en de nieuwbouw. De (visuele) relatie van het BAVO-terrein met het centrum van Noordwijkerhout moet versterkt worden.

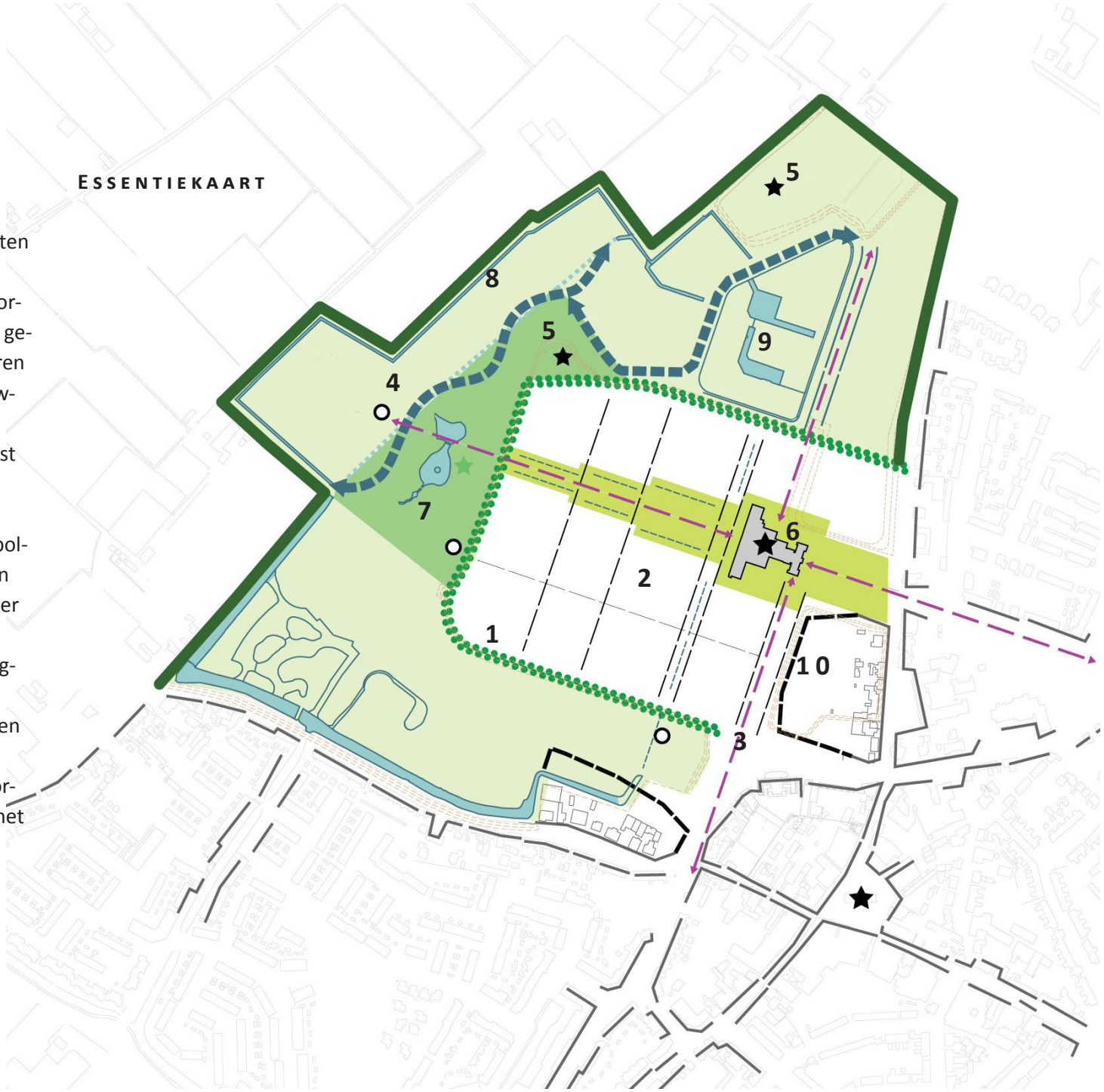
Essenties

De belangrijkste uitgangspunten van het plan zijn verbeeld in de essentiekaart. Daarin staan, naast de beschreven tweedeling, de volgende structurerende elementen en essentiële details verbeeld:

- 1. De **hoogtescheiding** wordt geaccentueerd door de bomenkrans rondom De Lanen te completeren. Deze wordt slechts doorbroken daar waar zichtlijnen naar buiten toe lopen.
- 2. De **bestaande infrastructuur**, die voortkomt uit de oospronkelijke structuur van het terrein wordt opnieuw geïnterpreteerd. Daaruit komt een nieuw symmetrische en **orthogonale gridstructuur** in het gebied De Lanen uit voort.
- 3. Vanuit het **orthogonale systeem** lopen **zichtlijnen** naar de omgeving. Andersom zijn er diverse zichtlijnen vanuit de omgeving op het Bavogebouw.
- 4. De **zichtlijnen** eindigen op **landmarks** in de vorm van appartementengebouwen of lopen door naar het centrum van Noordwijkerhout.
- 5. De **monumentale gebouwen** (het hoofdgebouw, huis ‘t Hoogt en het Pesthuis) blijven behouden.

Essentiekaart

- 6. Het **Bavo hoofdgebouw** krijgt een centrale positie in het gebied. Zichtlijnen en groene ruimten worden daar op geënt.
- 7. **Bestaande waardevolle groene structuren** worden behouden en beter zichtbaar en beleefbaar gemaakt, en een aantal bijzondere groene structuren worden integraal opgenomen in het stedenbouwkundige plan: De Engelse tuin, de Franse tuin de begraafplaats en het bomenlaantje bij Langehorst
- 8. De **bosranden** van de De Boskavels naar het buitengebied worden behouden en waar nodig versterkt. Daarmee wordt Bavo ingepast in het bollenlandschap en wordt rondom de boskavels een intieme sfeer gecreëerd en het introverte karakter versterkt.
- 9. De **bestaande waterstructuren** worden qua ligging behouden maar aangepast aan de sfeer ter plekke (zoals bij Engelse tuin). Het oppervlak open water wordt vergroot
- 10. De **bouwblokken grenzend aan het dorp** worden afgerond, daarbij worden voorkanten naar het Bavo-terrein gericht.

2.2 STEDENBOUWKUNDIG PLAN

(De naamgeving van de gebieden, lanen en straten is nog nader te bepalen. De hier genoemde namen zijn gegeven om plekken eenvoudig te kunnen duiden.)

Thema's

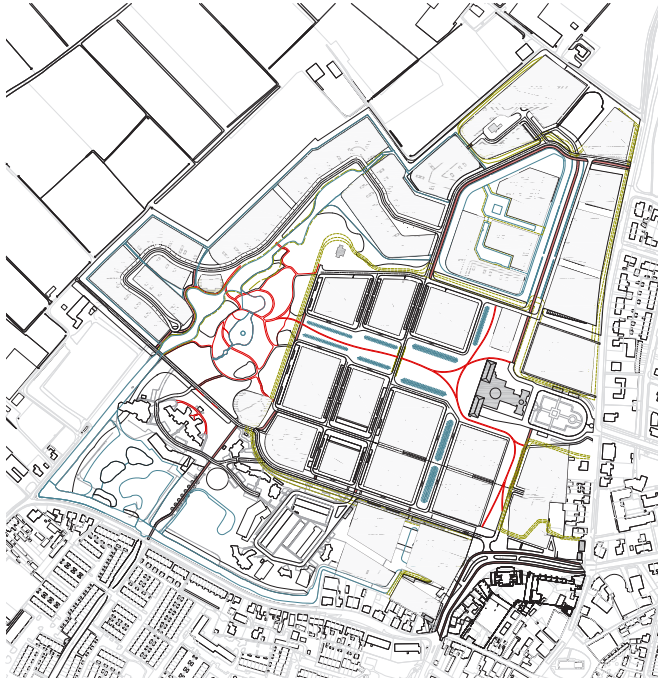
Infastructuur auto

Het gebied kent drie ontsluitingsstructuren die los van elkaar functioneren.
1.Het grootste deel van het gebied wordt ontsloten op de Langervelderweg via een entree aan de noordzijde van het terrein waardoor de verbinding naar de provinciale weg zo kort mogelijk is.
2. Alle blokken ten zuiden van de Anemoonweg plus het blok op de hoek Langervelderweg en Victoriberg worden ontsloten via de Anemoonweg.
3. Het Bavo hoofdgebouw behoudt zijn eigen ontsluiting rondom de Franse tuin.

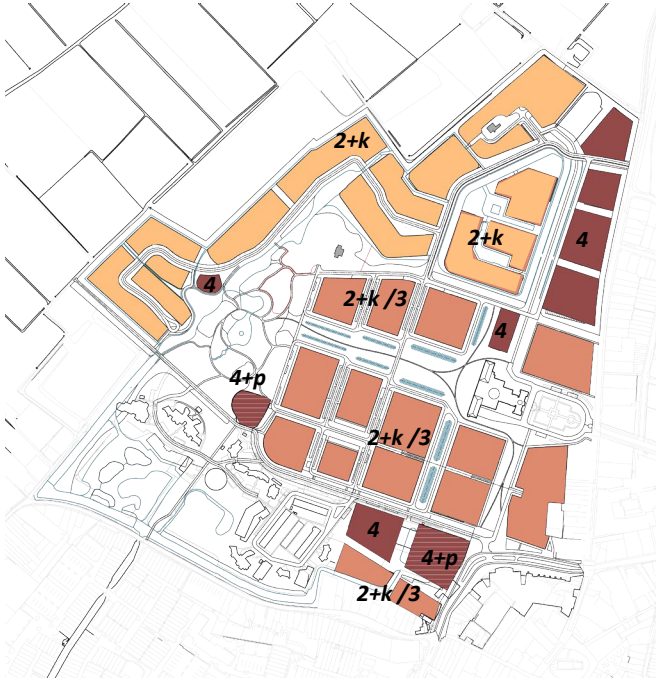
Fiets- en voetgangers

Fietsers maken gebruik van de rijweg en voetgangers van de trottoirs in de woonstraten. Daarnaast worden door het groen van het gebied fietspaden aangelegd die straten verbinden. Een groot deel van deze fietspaden fungeren ook als calamiteitenroute, tezamen met Anemoonweg.
Langs de hoofdontsluiting wordt een apart voetpad aangelegd. Het laantje langs Langehorst wordt eveneens een voetpad. De voetpaden in de groene zones zorgen ervoor dat er vanuit het centrum aantrekkelijke routes ontstaan door De Lanen richting de Engelse tuin.

Bouwlagen

Uitgangspunt is dat de bebouwing niet uitsteekt boven de boomtoppen. Per gebied is met dit uitgangspunt geïnventariseerd wat het maximale aantal bouwlagen mag zijn. In de Boskavels en Waterweide kan maximaal 2 lagen plus een kap gebouwd worden. In de Lanen overwegend 2 plus kap maar afgewisseld door 3 lagen. Op de laaggelegen delen van Langehorst mag tot max. 4 lagen gebouwd worden om gestapelde bouw mogelijk te maken. Op een aantal plekken mag, gezien de morfologie van het terrein, een extra parkeerlaag gemaakt worden indien gebruik gemaakt wordt van het hoogteverschil.

Thema's

Water

De bestaande sloten vormen de basis voor de nieuwe waterstructuur. De Bavosloot wordt grotendeels zichtbaar gemaakt en de oevers krijgen romantische vormen waarmee het een deel wordt van de Engelse tuin. Het water op de huidige Dierenweide moet met minimaal hetzelfde oppervlak terugkomen in de nieuwe opzet als buurtwater om aan te wonen. Rondom dit buurtje is ruimte om sloten te verbreden afhankelijk van de compensatie opgave. Op de hooggelegen zandgronden komen wadi's die het water kunnen laten inzijgen of afvoeren naar het open water.

Groen en bomen

Het verdient de voorkeur om bestaande bomen te behouden. Aan de hand van de bomeninventarisatie zal gekeken worden waar dat kan. Dat zal bij het inrichtingsplan en de verkavelingsplannen in acht genomen moeten worden. Daarbij zijn kwaliteit, toekomstperspectief, inpasbaarheid en veiligheid zaken die worden overwogen.
De randen naar het buitengebied en de noordkant van de Langervelderweg blijven intensief begroeid om het introverte karakter te behouden. De rechte lijnen worden in de verkavelingsplannen vertaald naar meanderende of grillige bosranden.

In De Lanen worden de open velden onderdeel van de lanenstructuur. In de woonstraten van De Lanen worden bovendien plantsoenen toegevoegd.
Voor de Engelse tuin wordt een apart landschapsplan gemaakt. De nu getekende groenmassa's en waterpartijen worden daarbij op hoofdlijnen gevolgd.
De tuin wordt gerestaureerd en op strategisch plekken open gemaakt richting de woonbuurten. De Dierenweide krijgt er zijn plek in de buurt van het Pesthuis.
Tussen de Engelse tuin en het groen van de woongebieden moeten voldoende verbindingen gelegd worden.

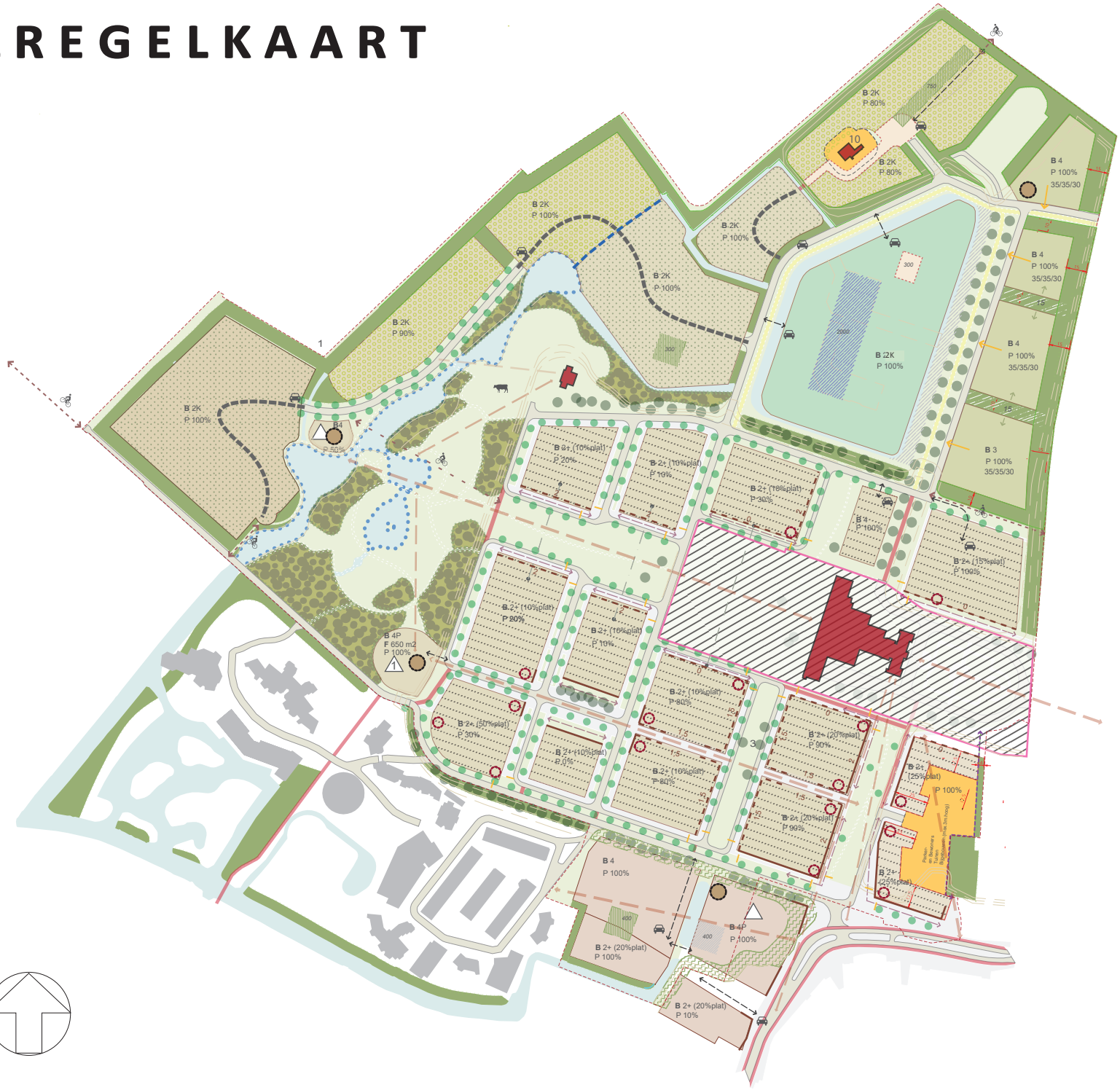

bomen, bossages en velden in De Lanen

3 Beleidsregel

3.1 Spelregelkaart

Kaart

LEGENDA UITLEG

Regels gerelateerd aan het bouwvlak:

bouwvlakgrens	Uiterste grens voor uitgeefbaar terrein en evt. andere ruimteclaims zoals parkeren, tuinen en evt. verbindingen en openbare ruimte.
bouwvlak De Lanen	Bouwvlakken waarop het beeldkwaliteitskader van De Lanen van toepassing is. Deze verwijst naar de toolbox. Lijnen geven overheersende nokrichting aan.
bouwvlak De Boskavels, te realiseren met nieuwe aanplant	Bouwvlakken waarop het beeldkwaliteitskader van De Boskavels van toepassing is. De wijze waarop kavels gerealiseerd worden in een bosrijke omgeving is bovendien omschreven onder de paragraaf Stedenbouw.
bouwvlak De Boskavels te realiseren in bestaand bos	
bouwvlak Langhorst	Bouwvlakken waarop het beeldkwaliteitskader van betreffende deelgebied van toepassing is. Deze verwijst naar de toolbox.
bouwvlak Waterweide	
bouwvlak Anemoonhoek	
5/35/30 max. % bebouwd opp. / max. % niet bebouwd verhard opp. / min. % opp. met groen en te handhaven bomen	- maximaal percentage te bebouwen oppervlak - maximaal percentage te verharden oppervlak (dat niet bebouwd is) - minimaal percentage groen oppervlak. Hierbij wordt zorgvuldig gekeken naar inpassing van bestaande bomen in het ontwerp en is een bebost karakter het uitgangspunt.
650m2 max. aantal m2 bebouwd opp.	Maximaal te bebouwen oppervlak in absolute zin, m2
30% min. % aantal te realiseren pp. op te lossen binnen bouwvlak	Percentage van de hoeveelheid parkeerplaatsen (die volgens de bijbehorende norm gerealiseerd wordt) dat binnen het bouwvlak gerealiseerd moet worden.
300 min. hoeveelheid m2 groen te realiseren in bouwvlak, positie n.t.b.	Minimaal oppervlak aan groen dat binnen het bouwvlak gerealiseerd moet worden.
300 min. hoeveelheid m2 water te realiseren in bouwvlak positie n.t.b.	Minimaal oppervlak aan water dat binnen het bouwvlak gerealiseerd moet worden.
400 openbare ruimte (+ min. hoeveelheid m2 te realiseren in bouwvlak)	Minimaal oppervlak aan bijzondere openbare ruimte met een buurt-gebruiksfunctie dat aanvullend op de minimaal benodigde ruimte voor verkeersdoeleinden gemaakt moet worden.
profiel Boslaan (zie BKP Boskavels openbare ruimte), ligging nader te bepalen	De laan die in de Boskavels gemaakt wordt, dient continu te zijn en conform het profiel "Boslaan" in hoofdstuk Boskavels, Openbare Ruimte. In het betreffende bouwvlak is de ligging nog nader te bepalen. Het dient bovendien aan te sluiten op delen van de laan waarvan de plaats wel bepaald is.

Overig

Terrein Bavo gebouw. Nader in te vullen

3.2 Stedenbouw op deelgebiedniveau

Deelgebieden

3.2.1 De Lanen

Stedenbouw

De Lanen vormt het kerngebied van het Bavo-terrein. Rondom het Bavo hoofdgebouw is een orthogonaal stelsel van lanen en straten opgesteld dat zo veel mogelijk rekening houdt met de bestaande infrastructuur. De blokken verschillen daardoor van diepte. Centraal in de Lanen ligt de 'Groene As', een brede groene zone waarin het hoofdgebouw ligt en die de Engelse tuin verbindt met de Franse tuin en de Doctor Poelslaan. Het stelsel van straten en lanen staat daar haaks op. De 'Laan op Bavo' komt uit op de hoofdvleugel van het hoofdgebouw en de 'Middenlaan' flankeert de achtergevel van het gebouw. Het gebouw is daardoor maximaal zichtbaar vanuit het dorp en de rest van het Bavo-terrein. Zijn monumentale uitstraling speelt dan ook een cruciale rol in de identiteit van de nieuwe wijk. Door de zuidelijke blokken loopt een secundaire zichtas die uit komt op een landmark in de Engelse tuin. Plaatselijk wordt deze as verbreed zodat een buurtpleintje ontstaat.
De eenheid van beeldregie is de straat of laan. D.w.z. dat de samenhang in beeld vooral op niveau van de straat of laan beschouwd wordt. De Lanen leent zich voor alle woningtypes, maar met name voor rijwoningen. Afgezien van de twee blokken waar hoger gebouwd kan worden (appartementen) is het aantal bouwlagen 2 plus een kap afgewisseld met 3 lagen plat. Er wordt een overheersende nokrichting voorgesteld (parallel aan de Groene As) zodat projectmatig zonnepanelen geplaatst kunnen worden.

B 2+ (10%plat)
P 20%
B 2+ (10%plat)
P 10%
B 2+ (10%plat)
P 30%
B 4
P 100%
B 2+ (15%plat)
P 100%
Groene As
B 2+ (10%plat)
P 20%
B 2+ (10%plat)
P 10%
B 4P
F 650 m2
P 100%
1
Bavogebouw
Middenlaan
Franse tuin
B 2+ (10%plat)
P 80%
Buurtplein
B 2+ (50%plat)
P 30%
B 2+ (10%plat)
P 0%
B 2+ (10%plat)
P 80%
3
B 2+ (20%plat)
P 90%
B 2+ (20%plat)
P 90%
Laan op Bavo
B 2+
(25%plat)
P 100%
B 2+
(25%plat)

3.2.2 De Boskavels

Stedenbouw

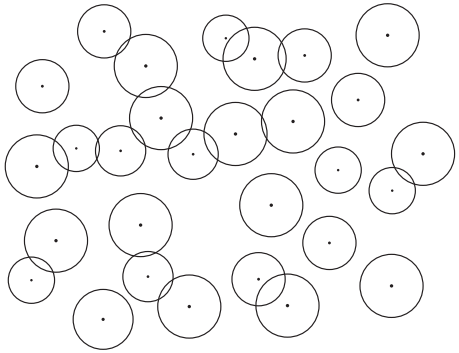

Het gebied de Boskavels bestaat uit een reeks zelfstandige clusters van kavels die omzoomd zijn door dichte groene randen. De lommerijke sfeer staat in dienst van het creëren van een unieke exclusieve buurt. De Bosvakken zijn de eenheden van beeldregie. Binnen de groene en openbare structuren is de verkaveling vrij indeelbaar. De auto-ontsluiting bestaat uit doodlopende wegen die uitkomen op de Hoofdweg. De langste, die grotendeels langs de Bavosloot loopt, is deels vastgelegd op de spelregelkaart.
Ongeveer de helft van het terrein bestaat uit reeds aanwezige bossen. Voor de andere helft zullen bomen aangeplant moeten worden op de kavels. Daarvoor zijn twee principes bepaald (zie hiernaast). In elk geval dient eerst een inventarisatie van de kwaliteit van het bos plaats te vinden. In beide gevallen is een robuuste bebossing in de openbare structuren noodzakelijk voor het beeld. De bosstrook aan de buitenrand vormt al een robuust groen decor. In deze strook kan een sloot gerealiseerd worden indien nodig voor de waterhuishouding of als beveiliging van het privéterrein. Bomen op de kavel dienen deze groene sfeer te versterken en geplant te worden bij de nieuwbouw. Indien bewoners een kapvergunning voor deze bomen aanvragen zullen de doelstellingen die in het BKP zijn verwoord meegenomen moeten worden in de overweging.

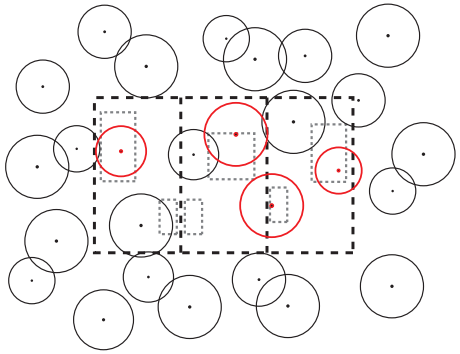

Kavels in bestaand bos

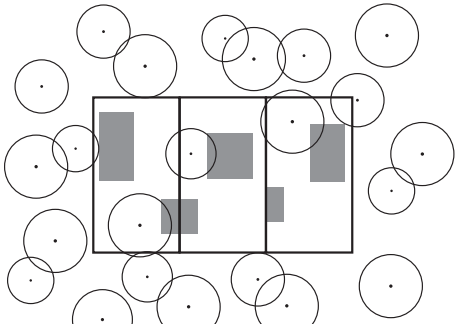
Hier zullen kavels als het ware ín het bestaande bos gezet worden. Uitgangspunt is de bebouwing zorgvuldig in te passen om waardevolle bomen te behouden en toch een goede bezonning van woning en tuin te verkrijgen. Indicatief wordt 1 boom per 100 m² gehanteerd. Indien nodig worden nieuwe bomen aangeplant. Nieuwe bomen zijn bij voorkeur zichtbaar vanaf de openbare weg. De erfscheidingen tussen de kavels worden aangezet met een groene heg, zoombeplanting, onderbeplanting en/ of kleine bomen.

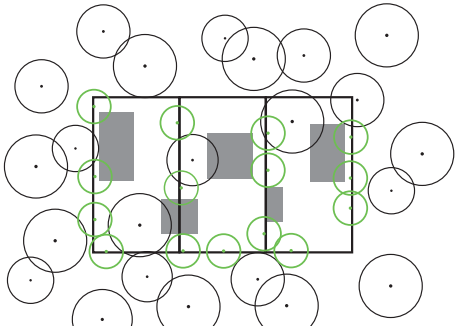
1. Bestaand bosgebied.

2. Verwijderen van de bomen op de footprint.

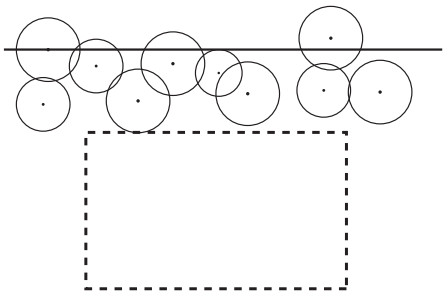
3. Kavels geïntegreerd in het bosgebied.

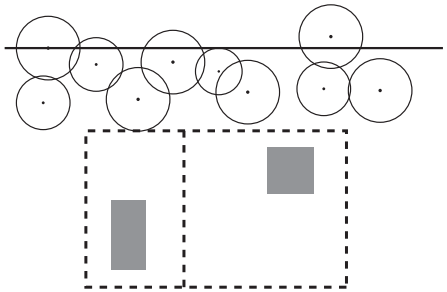
4. Aanzetten van de erfgrenzen.

Nieuwe Boskavels

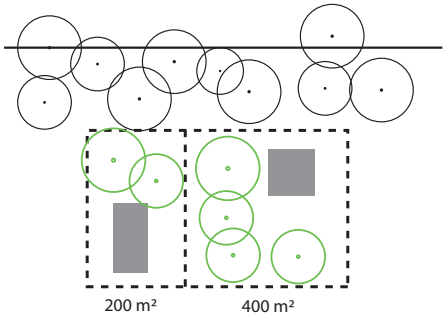
Bij kavels in nieuwe bosvakken worden bomen aangeplant naar rato van oppervlak van de kavel (1 boom per 100 m²). Ook hier geldt dat dit in balans moet zijn met de bezonning van de tuin en de woning. De erfscheidingen tussen de kavels worden aangezet met een groene heg, zoombeplanting, onderbeplanting en/of kleine bomen.

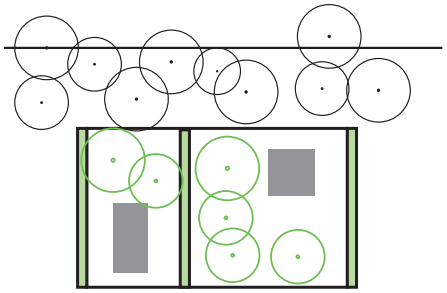
1. Gebied met bosrand

2. Kavels+ woningen

3. Per 100 m² een boom

4. Aanzetten van de erfgrenzen

3.2.3 Waterweide

Stedenbouw

Omdat de Waterweide omgeven is door fysieke barrieres (wegen, hoogteverschillen, water) is het op zichzelf gericht. Dit kan op buurtniveau vertaald worden naar eilanden of buurtschapjes met clusters van bebouwing die gericht zijn op een gemeenschappelijke openbare ruimte.
Waterweide wordt gerealiseerd op de locatie van de voormalige Dierenweide. Binnen het bouwvlak is het mogelijk om de oude structuur herkenbaar te houden en open wateroppervlak te realiseren als compensatie voor te bebouwen oppervlak. Daarom kunnen de bestaande vijvers gehandhaafd blijven en geïntegreerd worden in de nieuwe woonbuurt of er wordt in andere vorm water gemaakt met hetzelfde oppervlak. De sloten rondom worden verbreed. Aan de oostzijde (naast het Langerlaantje) is ruimte gereserveerd om dit waterareaal te vergroten indien het nodig blijkt te zijn vanuit de compensatie-opgave.

Huidige Dierenweide

Voorbeeld buurtschap

300
2000
B 2K
P 100%

3.2.4 Langehorst

Stedenbouw

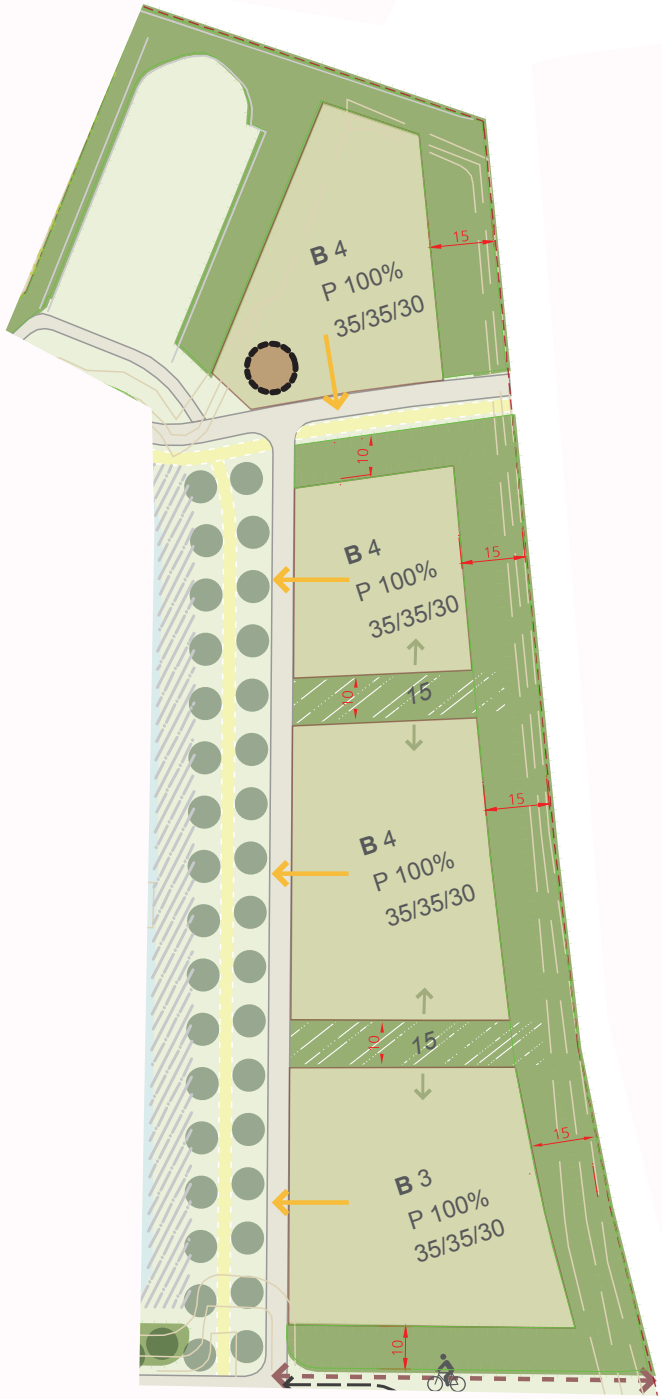
Langehorst maakt deel uit van de lommerrijke zoom van het Bavoterrein net als De Boskavels. Het (bestaande) opgaande groen speelt een belangrijke rol in de sfeer van het gebied. Het verschil ten opzichte van De Boskavels is dat de bosvakken van Langehorst een collectiever karakter hebben.

De bosvakken kunnen verkaveld worden in ensembles, zoals rijwoningen met een collectieve openbare ruimte zoals een hof, of appartementen in de vorm van een landgoed of urban villa, of een combinatie van beide. De auto-ontsluiting ligt in het Bavoterrein zelf, parallel aan het 't Langerlaantje- en ook de voorkant van deze ensembles is op het Bavoterrein gericht. Door de ligging in de lage deel, nabij het dorp en aan de groene rand van het terrein kan de bebouwing hier ook wat hoger worden.

Langehorst vormt de entree van het gebied voor auto's. In de stedenbouwkundige opzet dient hier speciale aandacht voor te zijn door middel van een herkenbaar bouwwerk (zie spelregelkaart, landmark) en een royale maatvoering en inrichting van de openbare ruimte.

Voormalige bebouwing Langehorst

B 4
P 100%
35/35/30
15
10
B 4
P 100%
35/35/30
15
10
15
B 4
P 100%
35/35/30
15
10
15
B 3
P 100%
35/35/30
15
10

Anemoonhoek

Stedenbouw

De stedenbouwkundige opgave in de Anemoonhoek is complex. De bebouwing en de inrichting zal verschillende zaken op een natuurlijke manier met elkaar moeten verbinden: het centrum van Noordwijkerhout met de Hafakker, de compacte dorpsrand met de losse structuur in het groene gebied, het hoge deel met het lage deel. Het bestaande hoogteverschil zal ofwel landschappelijk opgelost worden ofwel in de bebouwing zelf. Dat laatste biedt ook kansen om het parkeren onder de bebouwing te verwerken

Daarnaast zijn er bijzondere wensen ten aanzien van de rand van de bebouwing aan de Victoriberg. Enerzijds zal de bebouwing de bocht van de Victoriberg moeten begeleiden. Anderzijds zal ervoor gewaakt worden dat er te massale wandvorming ontstaat.
De bebouwing aan de overzijde is immers al fors. De Middenlaan die uitkomt in het gebied dient te worden afgerond met een landmark. Het ontwerp dient faseerbaar te zijn in relatie tot de eigendomsgrenzen van transportbedrijf Meeuwenoord.

De locatie leent zich voor het bouwen van het zorg-woonprogramma in de vorm van een appartementencomplex of grondgebonden woningen. Het vormt daarmee qua programma en qua woningtypologie een overgang naar de Hafakker.

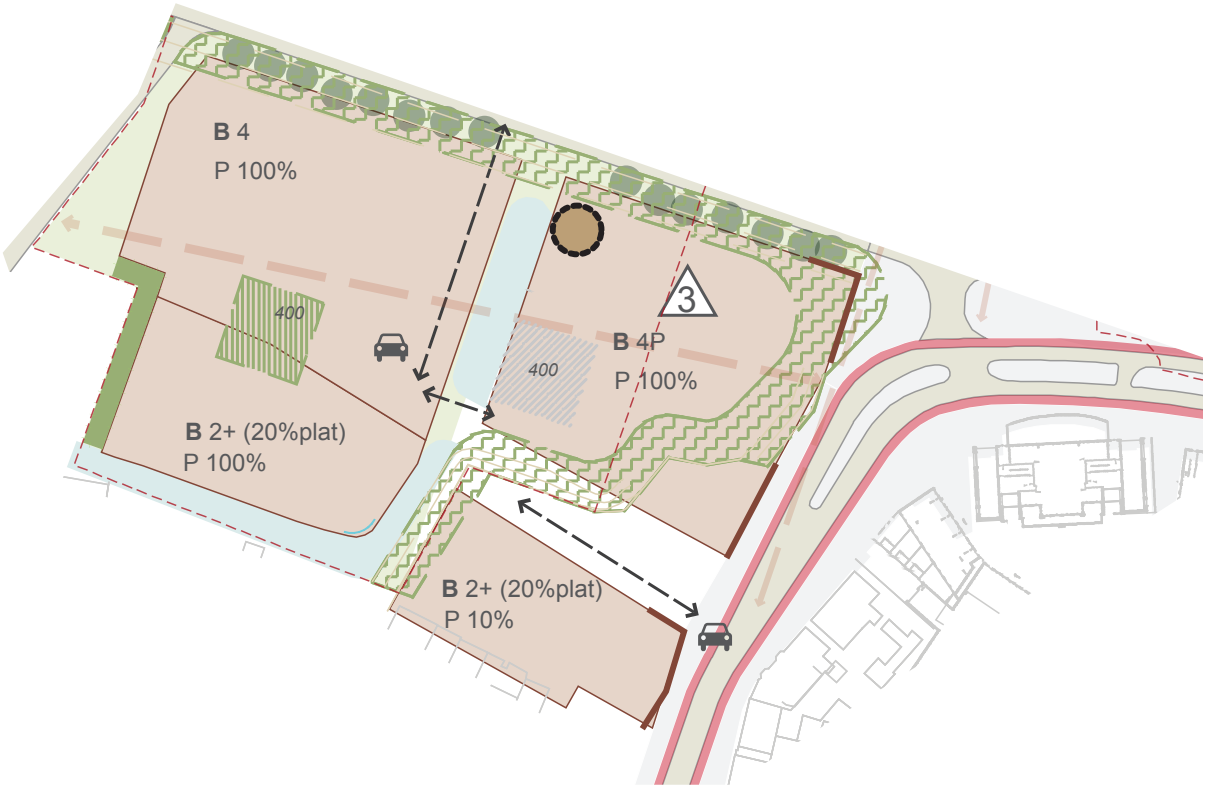

Meeuwenoord

Hoek Anemoonweg- Victoriberg

B 4
P 100%
400
B 2+ (20%plat)
P 100%
3
B 4P
P 100%
400
B 2+ (20%plat)
P 10%

BAVO-TERREIN
NOORDWIJKERHOUT

BELEIDSREGEL 2: HOOGWAARDIG BEBOUWINGSBEELD

Inhoud

1 Inleiding

1.1 Inleiding *4*
1.2 Leeswijzer *5*
1.3 Toepassing *6*

2 Context

2.1 Visie *9*
2.2 Stedenbouwkundig plan *11*

3 Beleidsregel

3.1 Spelregelkaart *16*

1 Inleiding

1.1 Inleiding

De regels van het omgevingsplan Bavoterrein bevatten open normen. Die open normen worden uitgelegd door de beleidsregels in dit document. Welke beleidsregel(s) op een open norm van toepassing is/zijn, wordt bepaald in de regels van het omgevingsplan Bavoterrein. De beleidsregels kunnen tijdens de planperiode door de gemeenteraad worden gewijzigd. Bij toepassing van de beleidsregels moet getoetst worden aan de beleidsregels die gelden ten tijde van de aanvraag van een omgevingsvergunning.

De structuur en vormgeving van deze beleidsregels zijn afgeleid op het beeldkwaliteitsplan van Atelier Dutch uit 2017. Waar nodig, is de structuur van het beeldkwaliteitsplan veranderd en zijn wijzigingen (in de vorm van aanvullingen of verwijderingen gedaan) om alle onderwerpen waarvoor de regels van het omgevingsplan Bavoterrein naar beleidsregels verwijzen op te kunnen nemen in dit document. Het voorgaande neemt niet weg dat het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart voor het Bavoterrein door de gemeenteraad van Noordwijkerhout vastgesteld zijn en onverminderd van kracht blijven.

1.2 Leeswijzer

Dit is de beleidsregel ‘Hoogwaardig bebouwingsbeeld’. Deze beleidsregel licht toe wat er verstaan wordt onder het begrip ‘hoogwaardig bebouwingsbeeld’. De beleidsregel is van toepassing op de functies “Transformatiegebied II” en “Woongebied”, zoals de onderstaande tabel ook laat zien. Die tabel geeft tevens aan welke andere beleidsregels van toepassing zijn op die functies. De beleidsregel bevat een algemeen deel en een gebiedspecifiek deel. Het algemene deel geeft context en achtergrondinformatie bij het gebiedspecifieke deel. Het gebiedspecifieke deel heeft betrekking op de deelgebieden ‘De Lanen’, ‘De Boskavels’, ‘Waterweide’, ‘Langehorst’ en ‘Anemoonhoek’.

1.3 Toepassing beleidsregel

Om te kunnen bepalen of een initiatief of bouwplan leidt tot de beoogde gedifferentieerde structuur, wordt bij het indienen dan wel het tot stand komen van een bouwplan de onderstaande beleidsregels als beoordelings- en toetsingskader gehanteerd. In de spelregelkaart is aangegeven waar deze randvoorwaarden van toepassing zijn.

	Beleidsregel	Functie				
		Groen	Transformatie-gebied I	Transformatie-gebied II	Verkeer	Woongebied
1	Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur			√		√
2	Hoogwaardig bebouwingsbeeld			√		√
3	Hoogwaardige beeldkwaliteit	√		√		√
4	Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte	√	√	√	√	√
5	Robuuste water- en groenstructuur	√		√	√	√
6	Duurzame ontwikkeling	√		√		√
7	Voldoende parkeergelegenheid		√	√		√
8	Archeologie	√	√	√	√	√
9	Bodem	√	√	√	√	√
10	Evenwichtig woningaanbod			√		√

2 Context

2.1 Visie

Visie

Oude kwaliteiten inzetten voor nieuwe functies is het belangrijkste uitgangspunt van de ruimtelijke visie op het Bavo-terrein. Het overdadige groen, de afgezonderde ligging, de open ruimten rondom de gebouwen en de ordening in een heldere hiërarchische structuur waren de ruimtelijke eigenschappen die hoorden bij de traditionele visie op de relatie tussen omgeving en genezing. Ze moesten bijdragen aan het welbevinden van de geïnterneerden en zorgen voor overzichtelijkheid in de omgeving. In de tegenwoordige tijd zijn het nog steeds waardevolle kwaliteiten, juist ook voor de nieuwe functie wonen. Het zijn eigenschappen die tot een hoogwaardig woonmilieu leiden en een duidelijke identiteit bieden aan de nieuwe woonwijk. De uitdaging die voor het gebied is geformuleerd, bestaat er dan ook in deze kwaliteiten expliciet te maken en te vertalen naar nieuwe ruimtelijke uitgangspunten.

Een belangrijk gegeven is de tweedeling van het terrein in de hoge zandgronden en de lage afgravingen. Dit komt terug in de stedenbouwkundige structuur en heeft ook een relatie met de twee architectonische referenties die gebruikt worden voor de nieuwbouw. Het hooggelegen gedeelte “De Lanen” heeft een sterke orthogonale en hiërarchische opzet. De stedenbouwkundige opzet is een interpretatie van de bestaande en vroegere indeling van het terrein. Het zoekt daarbij de aansluiting met het dorp via de zichtlijnen en toegangen. Het lager gelegen deel bestaat uit een verzameling van gebieden die verschillen qua vorm, functie en openheid. Zoals gezegd hebben ze echter één kenmerk gemeen; namelijk dat ze rijkelijk groen zijn. Een groot deel van deze groene structuren is waardevol en blijft gehandhaafd: de Franse tuin, de Engelse tuin, de begraafplaats, het laantje langs Langehorst en de bosrijke buitenranden. Het stedenbouwkundig plan voegt zich dan ook sterk naar de te behouden delen. De nieuwe bouwvlakken worden als het ware ín het groen gezet. Hier komen kleinschalige, introverte zelfstandige woonmilieus met verschillende karakters.

De “Structuurvisie Noordwijkerhout en De Zilk 2020” geeft met betrekking tot de ontwikkeling van het BAVO-terrein onder andere het volgende mee: Realisatie van een hoogwaardige woonwijk in een groene setting, realisatie van een woonwijk bestaande uit een mix van woningtypen in diverse prijsklassen, waarbij 30% van de bouwstroom zal bestaan uit sociale woningbouw; behoud van onder meer het zogeheten Pesthuis, Engelse Tuin, de Dierenweide en het huis ‘t Hoogt. De bebouwing op het Bavo-terrein moet een kwalitatief hoogwaardige uitstraling krijgen, met een evenwichtige relatie tussen de historische bebouwing en de nieuwbouw. De (visuele) relatie van het BAVO-terrein met het centrum van Noordwijkerhout moet versterkt worden.

Essenties

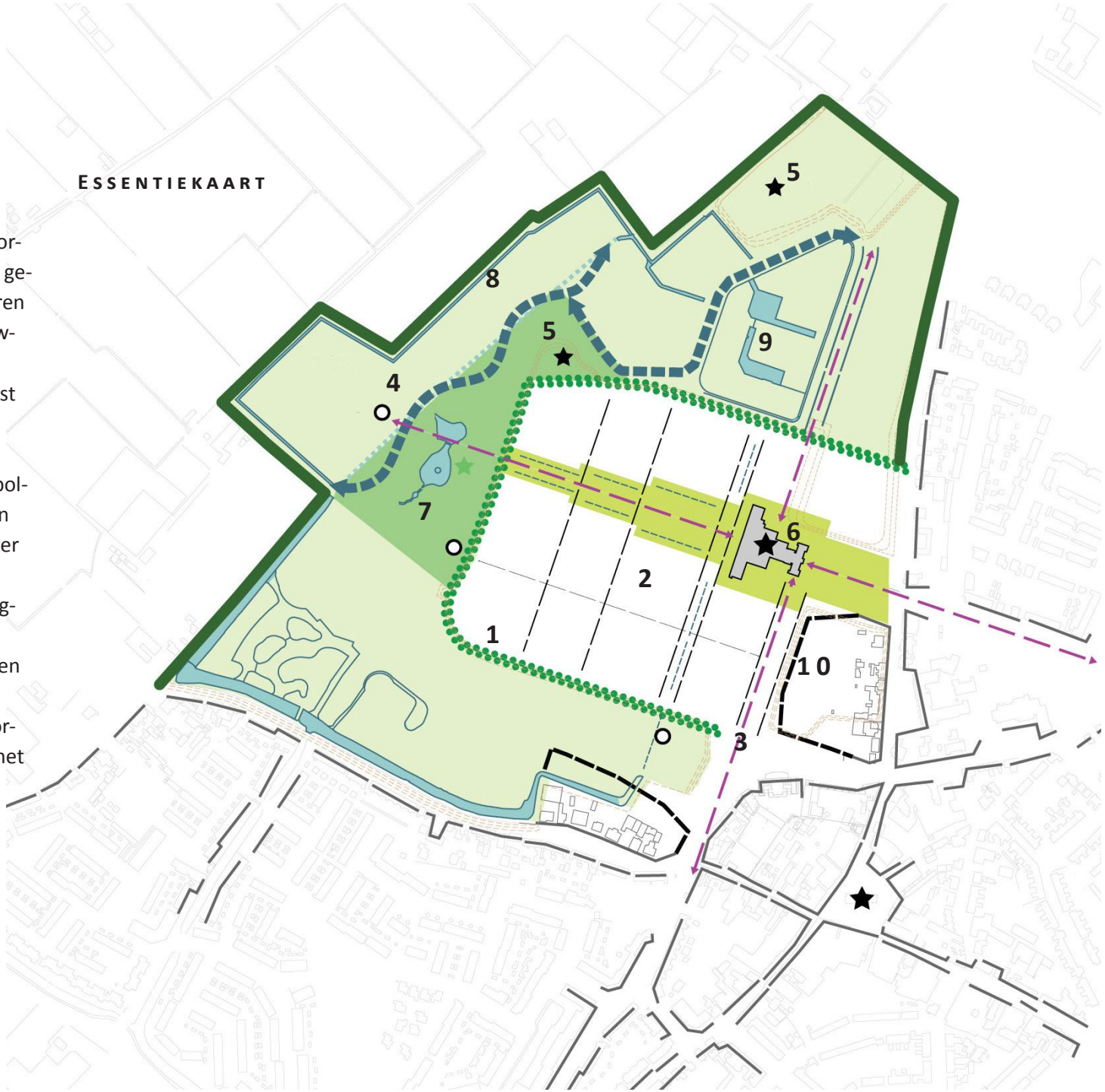
De belangrijkste uitgangspunten van het plan zijn verbeeld in de essentiekaart. Daarin staan, naast de beschreven tweedeling, de volgende structurerende elementen en essentiële details verbeeld:

- 1. De **hoogtescheiding** wordt geaccentueerd door de bomenkrans rondom De Lanen te completeren. Deze wordt slechts doorbroken daar waar zichtlijnen naar buiten toe lopen.
- 2. De **bestaande infrastructuur**, die voortkomt uit de oospronkelijke structuur van het terrein wordt opnieuw geïnterpreteerd. Daaruit komt een nieuw symmetrische en **orthogonale gridstructuur** in het gebied De Lanen uit voort.
- 3. Vanuit het **orthogonale systeem** lopen **zichtlijnen** naar de omgeving. Andersom zijn er diverse zichtlijnen vanuit de omgeving op het Bavogebouw.
- 4. De **zichtlijnen** eindigen op **landmarks** in de vorm van appartementengebouwen of lopen door naar het centrum van Noordwijkerhout.
- 5. De **monumentale gebouwen** (het hoofdgebouw, huis ‘t Hoogt en het Pesthuis) blijven behouden
- 6. Het **Bavo hoofdgebouw** krijgt een centrale positie in het gebied. Zichtlijnen en groene ruimten

worden daar op geënt

- 7. **Bestaande waardevolle groene structuren** worden behouden en beter zichtbaar en beleefbaar gemaakt, en een aantal bijzondere groene structuren worden integraal opgenomen in het stedenbouwkundige plan: De Engelse tuin, de Franse tuin de begraafplaats en het bomenlaantje bij Langehorst
- 8. De **bosranden** van de De Boskavels naar het buitengebied worden behouden en waar nodig versterkt. Daarmee wordt Bavo ingepast in het bollenlandschap en wordt rondom de boskavels een intieme sfeer gecreëerd en het introverte karakter versterkt.
- 9. De **bestaande waterstructuren** worden qua ligging behouden maar aangepast aan de sfeer ter plekke (zoals bij Engelse tuin). Het oppervlak open water wordt vergroot
- 10. De **bouwblokken grenzend aan het dorp** worden afgerond, daarbij worden voorkanten naar het Bavo-terrein gericht.

ESSENTIEKAART

STEDENBOUWKUNDIG PLAN

(De naamgeving van de gebieden, lanen en straten is nog nader te bepalen. De hier genoemde namen zijn gegeven om plekken eenvoudig te kunnen duiden.)

Thema's

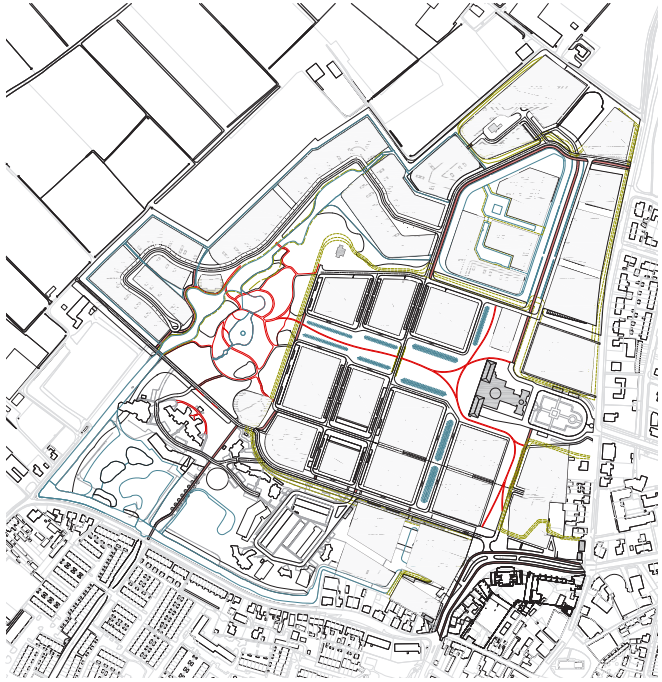
Infastructuur auto

Het gebied kent drie ontsluitingsstructuren die los van elkaar functioneren.
1.Het grootste deel van het gebied wordt ontsloten op de Langervelderweg via een entree aan de noordzijde van het terrein waardoor de verbinding naar de provinciale weg zo kort mogelijk is.
2. Alle blokken ten zuiden van de Anemoonweg plus het blok op de hoek Langervelderweg en Victoriberg worden ontsloten via de Anemoonweg.
3. Het Bavo hoofdgebouw behoudt zijn eigen ontsluiting rondom de Franse tuin.

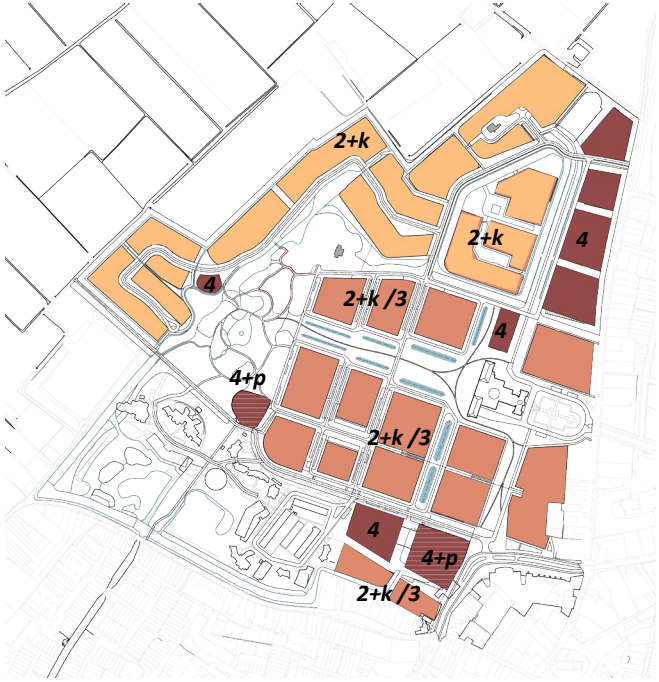
Fiets- en voetgangers

Fietsers maken gebruik van de rijweg en voetgangers van de trottoirs in de woonstraten. Daarnaast worden door het groen van het gebied fietspaden aangelegd die straten verbinden. Een groot deel van deze fietspaden fungeren ook als calamiteitenroute, tezamen met Anemoonweg.
Langs de hoofdontsluiting wordt een apart voetpad aangelegd. Het laantje langs Langehorst wordt eveneens een voetpad. De voetpaden in de groene zones zorgen ervoor dat er vanuit het centrum aantrekkelijke routes ontstaan door De Lanen richting de Engelse tuin.

Bouwlagen

Uitgangspunt is dat de bebouwing niet uitsteekt boven de boomtoppen. Per gebied is met dit uitgangspunt geïnventariseerd wat het maximale aantal bouwlagen mag zijn. In de Boskavels en Waterweide kan maximaal 2 lagen plus een kap gebouwd worden. In de Lanen overwegend 2 plus kap maar afgewisseld door 3 lagen. Op de laaggelegen delen van Langehorst mag tot max. 4 lagen gebouwd worden om gestapelde bouw mogelijk te maken. Op een aantal plekken mag, gezien de morfologie van het terrein, een extra parkeerlaag gemaakt worden indien gebruik gemaakt wordt van het hoogteverschil.

Thema's

Water

De bestaande sloten vormen de basis voor de nieuwe waterstructuur. De Bavosloot wordt grotendeels zichtbaar gemaakt en de oevers krijgen romantische vormen waarmee het een deel wordt van de Engelse tuin. Het water op de huidige Dierenweide moet met minimaal hetzelfde oppervlak terugkomen in de nieuwe opzet als buurtwater om aan te wonen. Rondom dit buurtje is ruimte om sloten te verbreden afhankelijk van de compensatie opgave. Op de hooggelegen zandgronden komen wadi's die het water kunnen laten inzijgen of afvoeren naar het open water.

Groen en bomen

Het verdient de voorkeur om bestaande bomen te behouden. Aan de hand van de bomeninventarisatie zal gekeken worden waar dat kan. Dat zal bij het inrichtingsplan en de verkavelingsplannen in acht genomen moeten worden. Daarbij zijn kwaliteit, toekomstperspectief, inpasbaarheid en veiligheid zaken die worden overwogen.
De randen naar het buitengebied en de noordkant van de Langervelderweg blijven intensief begroeid om het introverte karakter te behouden. De rechte lijnen worden in de verkavelingsplannen vertaald naar meanderende of grillige bosranden.

In De Lanen worden de open velden onderdeel van de lanenstructuur. In de woonstraten van De Lanen worden bovendien plantsoenen toegevoegd.
Voor de Engelse tuin wordt een apart landschapsplan gemaakt. De nu getekende groenmassa's en waterpartijen worden daarbij op hoofdlijnen gevolgd.
De tuin wordt gerestaureerd en op strategisch plekken open gemaakt richting de woonbuurten. De Dierenweide krijgt er zijn plek in de buurt van het Pesthuis.
Tussen de Engelse tuin en het groen van de woongebieden moeten voldoende verbindingen gelegd worden.

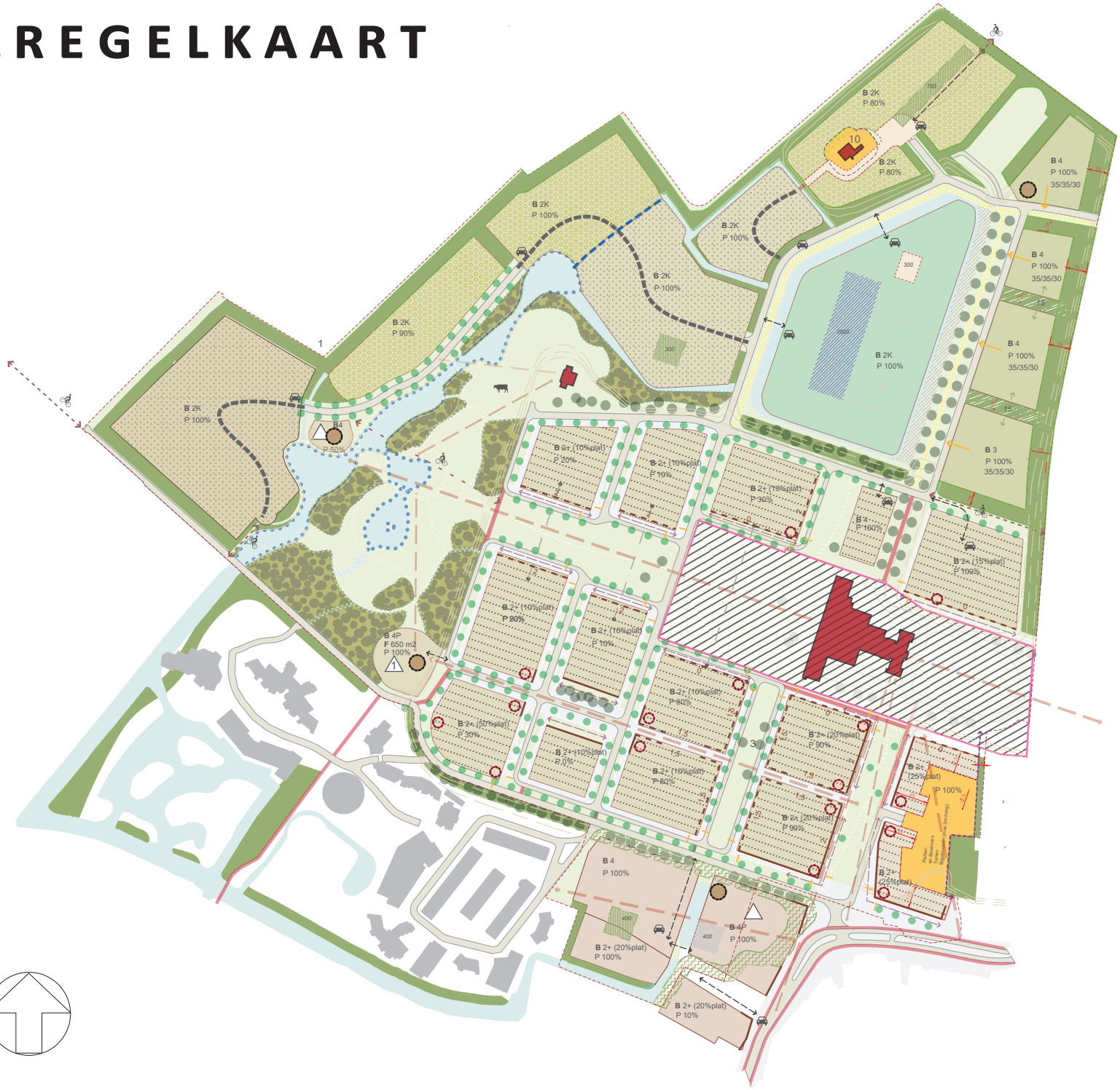

bomen, bossages en velden in De Lanen

3 Beleidsregel

3.1 Spelregelkaart

Kaart

LEGENDA UITLEG

Regels gerelateerd aan de bebouwing:

B ... maximaal aantal bouwlagen boven het maaiveld. (De kap is ook een bouwlaag)

B2K 2 lagen en kap

B2+(x%) 2 lagen en kap, maximaal X % van de gevel is 3 lagen plat of met flauwe kap uitgevoerd (max. 30 graden hellingshoek)

B3 3 lagen (plat of kap)

B4 4 lagen (plat of kap)

B4P 4 lagen waarbij parkeren onder gebouw toegestaan is gebruik makend van het hoogteverschil. Entree woningen op hoge maaiveld en parkeren op lage maaiveld

1,5 voorgeveloriëntatie + vaste rooilijn
Aangegeven is hoeveel meter deze vaste rooilijn van de bouwvlakgrens af ligt.

1,5 voorgeveloriëntatie + uiterste rooilijn
Aangegeven is hoeveel meter deze uiterste rooilijn van de bouwvlakgrens af ligt.

3 max. aantal gebouwen

landmark (bijzonder gebouw in zichtlijn)

architectonisch accent

architectonisch ensemble

symmetrisch profiel/bebouwing gelijkwaardig aan beide zijden

overheersende nokrichting

te handhaven bebouwing

x vrij te houden van bebouwing (afstand vanaf bestaande bebouwing in meters)

open te houden zichtlijn

tweezijdige orientatie bebouwing

orientatie entrees en ontsluiting

Maximaal aantal bouwlagen geteld aan voorzijde binnen het bouwvlak (zie toolbox)
- B2K: alleen 2 lagen, plus een kap direct boven eerste verdieping
- B2+x% : 2 lagen plus een kap. Dit kan afgewisseld worden met 3 lagen plat tot een maximum percentage X van de gevellengte. Dit kan ook 3 lagen met flauwe kap zijn: 30 graden of minder.
- B4: 4 lagen (evt. plat, indien een kap wordt gemaakt wordt: niet meer dan 3 lagen plus kap)
- B4P: 4 lagen (evt. plat) met de mogelijkheid een parkeerlaag te realiseren onder het hoofdgebouw, gebruik makend van het hoogteverschil. De entree wordt dan gerealiseerd aan de zijde waar het maaiveld hoog is

Voorgevelrooilijn aan deze zijde van het bouwvlak. Gevel hoofdbebouwing dient OP getekende lijn gebouwd te worden. Indien rooilijn achter bouwvlakgrens ligt, is het aantal meters tot de bouwvlakgrens aangegeven.

Voorgevelrooilijn aan deze zijde van bouwvlak. Gevel hoofdbebouwing dient OP of ACHTER de getekende lijn gebouwd te worden. De uiterste rooilijn is d.m.v. aantal meters tot bouwvlakgrens aangegeven dus mag niet dichter dan dat aantal meters bij bouwvlakgrens komen.

Maximaal aantal hoofdgebouwen dat binnen het vlak gebouwd mag worden.

Bijzonder gebouw waarop een zichtlijn uitkomt of dat ter plaatse van de entree van de wijk staat. Architectuur dient te reageren op deze bijzondere positie.

Verbijzondering in de architectuur, vorm van bouwvolume of kapvorm. Hier kunnen kapvormen voorkomen die afgeleid zijn van in de toolbox voorgeschreven kapvormen.

Woningen in dezelfde gevelwand zijn als een samenhangend bouwcomplex ontworpen, ook indien het bestaat uit pandsgewijze bouw.

Stedenbouwkundige opzet is aan beide zijden van de openbare ruimte identiek. Qua architectonische verschijning zijn ze 'gelijkwaardig'.

In de Lanen is de richting langs de Groene As de overheersende richting voor de daknokken.

Bestaande te handhaven bebouwing: Bavogebouw, Pesthuis, huis 't Hoogt. Zorgvuldig in te passen in plan.

Van de bestaande bebouwing 't Hoogt dient nieuwe bebouwing het gegeven aantal meters afstand te houden.

Open te houden zichtlijn om een duidelijke visuele verbinding te leggen tussen locaties aan beide einden van pijl. Exacte plaats en breedte nader te bepalen, maar dient te voldoen aan de doelstelling.

Locatie waar eind- en hoekwoningen in ieder geval worden gemaakt. Bij stedenbouwkundige uitwerking kan blijken dat er nog meer dan de aangegeven locaties wenselijk zijn.

Entrees van gebouwen en ontsluiting van kavels zijn gericht op aangeduide zijde

BAVO-TERREIN
NOORDWIJKERHOUT

BELEIDSREGEL 3: HOOGWAARDIGE BEELDKWALITEIT

Inhoud

1 Inleiding

1.1 Inleiding 4
1.2 Leeswijzer 5
1.3 Toepassing 6

2 Context

2.1 Visie 9
2.2 Stedenbouwkundig plan 11

3 Beleidsregel

3.1 Spelregelkaart 16
3.2 Architectonische visie 20
3.3 Architectuur op deelgebiedniveau 28
3.3.1 De Lanen 30
3.3.2 De Boskavels 32
3.3.3 Waterweide 34
3.3.4 Langehorst 36
3.3.5 Anemoonhoek 38
3.4 Toolbox beeldkwaliteit 40
3.5 Beeldkwaliteit op deelgebiedniveau 58
3.5.1 De Lanen 60
3.5.2 De Boskavels 61
3.5.3 Waterweide 62
3.5.4 Langehorst 63
3.5.5 Anemoonhoek 64

1 Inleiding

1.1 Inleiding

De regels van het omgevingsplan Bavoterrein bevatten open normen. Die open normen worden uitgelegd door de beleidsregels in dit document. Welke beleidsregel(s) op een open norm van toepassing is/zijn, wordt bepaald in de regels van het omgevingsplan Bavoterrein. De beleidsregels kunnen tijdens de planperiode door de gemeenteraad worden gewijzigd. Bij toepassing van de beleidsregels moet getoetst worden aan de beleidsregels die gelden ten tijde van de aanvraag van een omgevingsvergunning.

De structuur en vormgeving van deze beleidsregels zijn afgeleid op het beeldkwaliteitsplan van Atelier Dutch uit 2017. Waar nodig, is de structuur van het beeldkwaliteitsplan veranderd en zijn wijzigingen (in de vorm van aanvullingen of verwijderingen gedaan) om alle onderwerpen waarvoor de regels van het omgevingsplan Bavoterrein naar beleidsregels verwijzen op te kunnen nemen in dit document. Het voorgaande neemt niet weg dat het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart voor het Bavoterrein door de gemeenteraad van Noordwijkerhout vastgesteld zijn en onverminderd van kracht blijven.

1.2 Leeswijzer

Dit is de beleidsregel ‘Hoogwaardige beeldkwaliteit’. Deze beleidsregel licht toe wat er verstaan wordt onder het begrip ‘hoogwaardige beeldkwaliteit’. De beleidsregel is van toepassing op de functies “Groen”, “Transformatiegebied II” en “Woongebied”, zoals de onderstaande tabel ook laat zien. Die tabel geeft tevens aan welke andere beleidsregels van toepassing zijn op die functies. De beleidsregel bevat een algemeen deel en een gebiedspecifiek deel. Het algemene deel geeft context en achtergrondinformatie bij het gebiedspecifieke deel. Het gebiedspecifieke deel heeft betrekking op de deelgebieden ‘De Lanen’, ‘De Boskavels’, ‘Waterweide’, ‘Langehorst’ en ‘Anemoonhoek’.

1.3 Toepassing beleidsregel

Om te kunnen bepalen of een initiatief of bouwplan leidt tot de beoogde gedifferentieerde structuur, wordt bij het indienen dan wel het tot stand komen van een bouwplan de onderstaande beleidsregels als beoordelings- en toetsingskader gehanteerd. In de spelregelkaart is aangegeven waar deze randvoorwaarden van toepassing zijn.

	Beleidsregel	Functie				
		Groen	Transformatie-gebied I	Transformatie-gebied II	Verkeer	Woongebied
1	Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur			√		√
2	Hoogwaardig bebouwingsbeeld			√		√
3	Hoogwaardige beeldkwaliteit	√		√		√
4	Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte	√	√	√	√	√
5	Robuuste water- en groenstructuur	√		√	√	√
6	Duurzame ontwikkeling	√		√		√
7	Voldoende parkeergelegenheid		√	√		√
8	Archeologie	√	√	√	√	√
9	Bodem	√	√	√	√	√
10	Evenwichtig woningaanbod			√		√

2 Context

2.1 Visie

Visie

Oude kwaliteiten inzetten voor nieuwe functies is het belangrijkste uitgangspunt van de ruimtelijke visie op het Bavo-terrein. Het overdadige groen, de afgezonderde ligging, de open ruimten rondom de gebouwen en de ordening in een heldere hiërarchische structuur waren de ruimtelijke eigenschappen die hoorden bij de traditionele visie op de relatie tussen omgeving en genezing. Ze moesten bijdragen aan het welbevinden van de geïnterneerden en zorgen voor overzichtelijkheid in de omgeving. In de tegenwoordige tijd zijn het nog steeds waardevolle kwaliteiten, juist ook voor de nieuwe functie wonen. Het zijn eigenschappen die tot een hoogwaardig woonmilieu leiden en een duidelijke identiteit bieden aan de nieuwe woonwijk. De uitdaging die voor het gebied is geformuleerd, bestaat er dan ook in deze kwaliteiten expliciet te maken en te vertalen naar nieuwe ruimtelijke uitgangspunten.

Een belangrijk gegeven is de tweedeling van het terrein in de hoge zandgronden en de lage afgravingen. Dit komt terug in de stedenbouwkundige structuur en heeft ook een relatie met de twee architectonische referenties die gebruikt worden voor de nieuwbouw. Het hooggelegen gedeelte “De Lanen” heeft een sterke orthogonale en hiërarchische opzet. De stedenbouwkundige opzet is een interpretatie van de bestaande en vroegere indeling van het terrein. Het zoekt daarbij de aansluiting met het dorp via de zichtlijnen en toegangen. Het lager gelegen deel bestaat uit een verzameling van gebieden die verschillen qua vorm, functie en openheid. Zoals gezegd hebben ze echter één kenmerk gemeen; namelijk dat ze rijkelijk groen zijn. Een groot deel van deze groene structuren is waardevol en blijft gehandhaafd: de Franse tuin, de Engelse tuin, de begraafplaats, het laantje langs Langehorst en de bosrijke buitenranden. Het stedenbouwkundig plan voegt zich dan ook sterk naar de te behouden delen. De nieuwe bouwvlakken worden als het ware ín het groen gezet. Hier komen kleinschalige, introverte zelfstandige woonmilieus met verschillende karakters.

De “Structuurvisie Noordwijkerhout en De Zilk 2020” geeft met betrekking tot de ontwikkeling van het BAVO-terrein onder andere het volgende mee: Realisatie van een hoogwaardige woonwijk in een groene setting, realisatie van een woonwijk bestaande uit een mix van woningtypen in diverse prijsklassen, waarbij 30% van de bouwstroom zal bestaan uit sociale woningbouw; behoud van onder meer het zogeheten Pesthuis, Engelse Tuin, de Dierenweide en het huis ‘t Hoogt. De bebouwing op het Bavo-terrein moet een kwalitatief hoogwaardige uitstraling krijgen, met een evenwichtige relatie tussen de historische bebouwing en de nieuwbouw. De (visuele) relatie van het BAVO-terrein met het centrum van Noordwijkerhout moet versterkt worden.

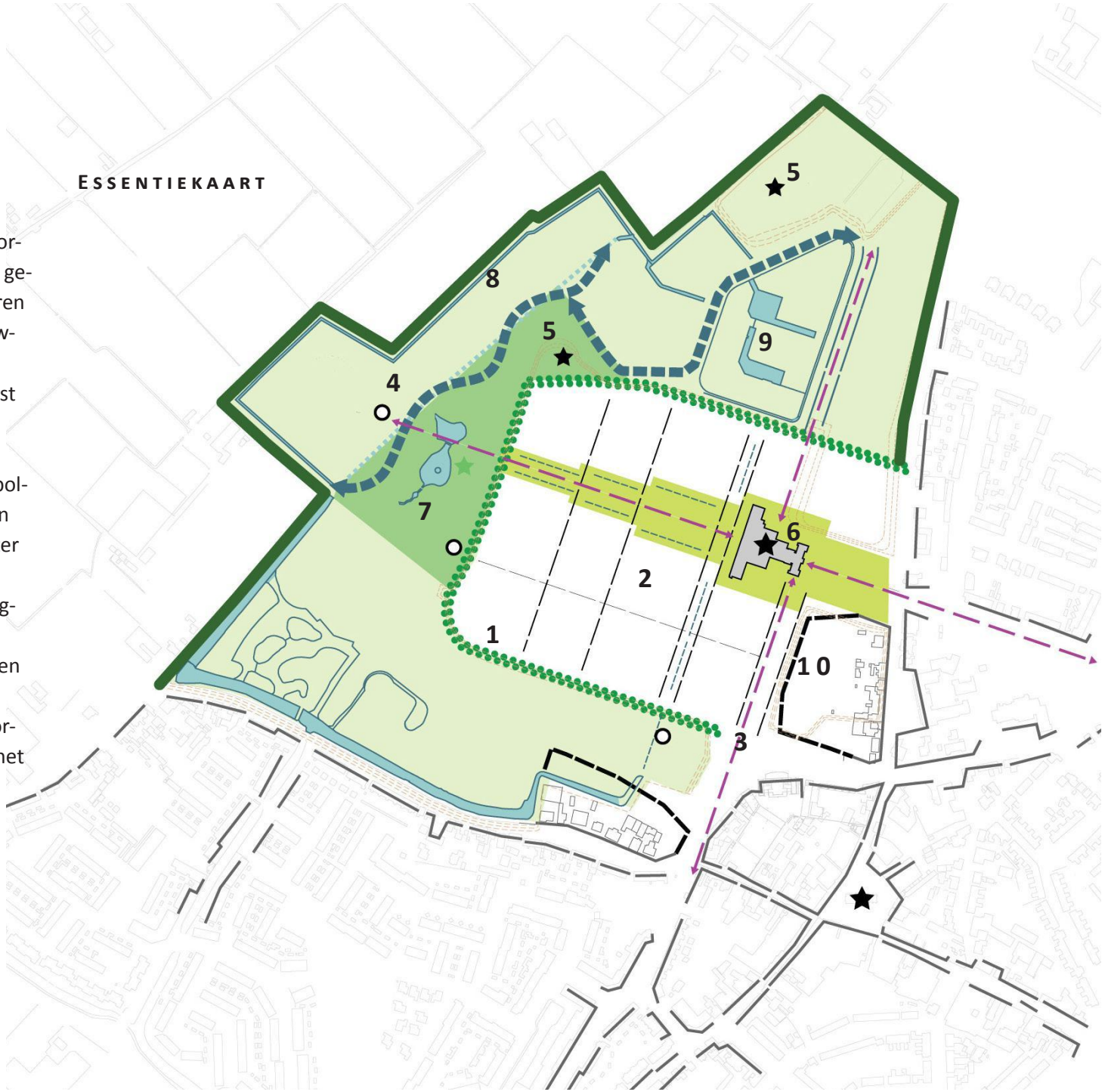
Essenties

De belangrijkste uitgangspunten van het plan zijn verbeeld in de essentiekaart. Daarin staan, naast de beschreven tweedeling, de volgende structurerende elementen en essentiële details verbeeld:

- 1. De **hoogtescheiding** wordt geaccentueerd door de bomenkrans rondom De Lanen te completeren. Deze wordt slechts doorbroken daar waar zichtlijnen naar buiten toe lopen.
- 2. De **bestaande infrastructuur**, die voortkomt uit de oospronkelijke structuur van het terrein wordt opnieuw geïnterpreteerd. Daaruit komt een nieuw symmetrische en **orthogonale gridstructuur** in het gebied De Lanen uit voort.
- 3. Vanuit het **orthogonale systeem** lopen **zichtlijnen** naar de omgeving. Andersom zijn er diverse zichtlijnen vanuit de omgeving op het Bavogebouw.
- 4. De **zichtlijnen** eindigen op **landmarks** in de vorm van appartementengebouwen of lopen door naar het centrum van Noordwijkerhout.
- 5. De **monumentale gebouwen** (het hoofdgebouw, huis ‘t Hoogt en het Pesthuis) blijven behouden
- 6. Het **Bavo hoofdgebouw** krijgt een centrale positie in het gebied. Zichtlijnen en groene ruimten

worden daar op geënt

- 7. **Bestaande waardevolle groene structuren** worden behouden en beter zichtbaar en beleefbaar gemaakt, en een aantal bijzondere groene structuren worden integraal opgenomen in het stedenbouwkundige plan: De Engelse tuin, de Franse tuin de begraafplaats en het bomenlaantje bij Langehorst
- 8. De **bosranden** van de De Boskavels naar het buitengebied worden behouden en waar nodig versterkt. Daarmee wordt Bavo ingepast in het bollenlandschap en wordt rondom de boskavels een intieme sfeer gecreëerd en het introverte karakter versterkt.
- 9. De **bestaande waterstructuren** worden qua ligging behouden maar aangepast aan de sfeer ter plekke (zoals bij Engelse tuin). Het oppervlak open water wordt vergroot
- 10. De **bouwblokken grenzend aan het dorp** worden afgerond, daarbij worden voorkanten naar het Bavo-terrein gericht.

2.2 STEDENBOUWKUNDIG PLAN

(De naamgeving van de gebieden, lanen en straten is nog nader te bepalen. De hier genoemde namen zijn gegeven om plekken eenvoudig te kunnen duiden.)

Thema's

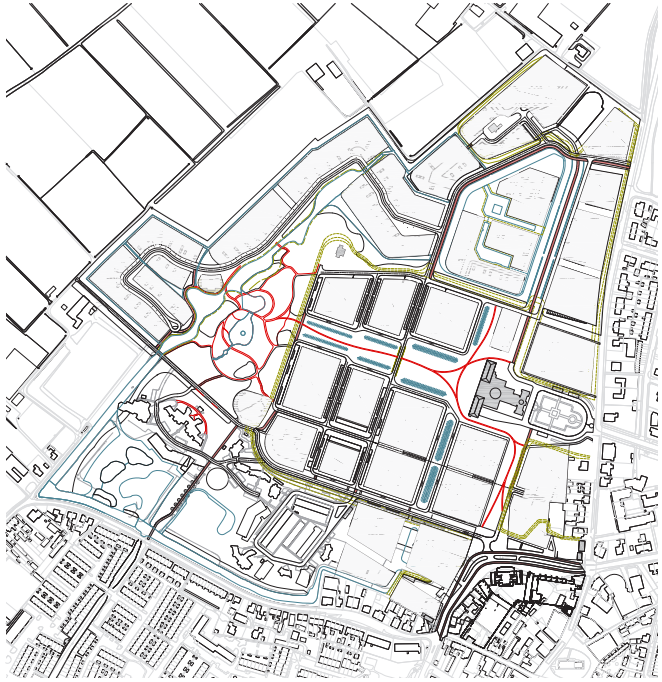
Infastructuur auto

Het gebied kent drie ontsluitingsstructuren die los van elkaar functioneren.
1.Het grootste deel van het gebied wordt ontsloten op de Langervelderweg via een entree aan de noordzijde van het terrein waardoor de verbinding naar de provinciale weg zo kort mogelijk is.
2. Alle blokken ten zuiden van de Anemoonweg plus het blok op de hoek Langervelderweg en Victoriberg worden ontsloten via de Anemoonweg.
3. Het Bavo hoofdgebouw behoudt zijn eigen ontsluiting rondom de Franse tuin.

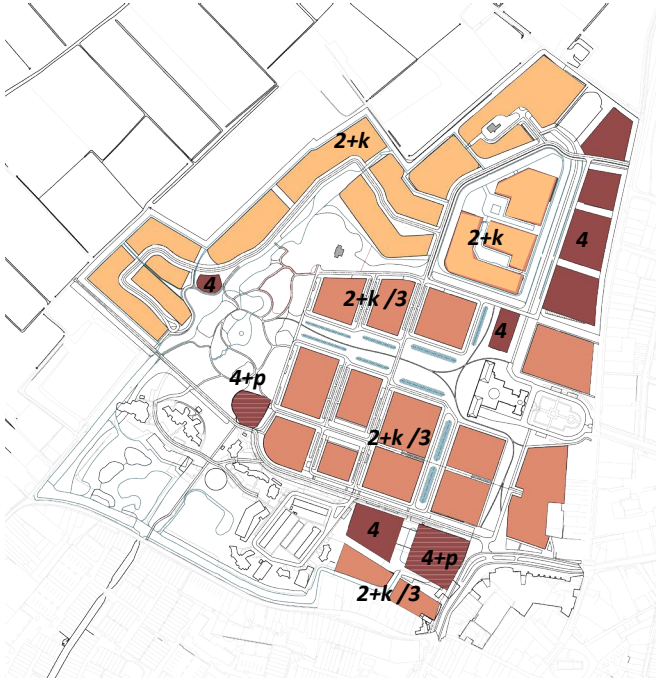
Fiets- en voetgangers

Fietsers maken gebruik van de rijweg en voetgangers van de trottoirs in de woonstraten. Daarnaast worden door het groen van het gebied fietspaden aangelegd die straten verbinden. Een groot deel van deze fietspaden fungeren ook als calamiteitenroute, tezamen met Anemoonweg.
Langs de hoofdontsluiting wordt een apart voetpad aangelegd. Het laantje langs Langehorst wordt eveneens een voetpad. De voetpaden in de groene zones zorgen ervoor dat er vanuit het centrum aantrekkelijke routes ontstaan door De Lanen richting de Engelse tuin.

Bouwlagen

Uitgangspunt is dat de bebouwing niet uitsteekt boven de boomtoppen. Per gebied is met dit uitgangspunt geïnventariseerd wat het maximale aantal bouwlagen mag zijn. In de Boskavels en Waterweide kan maximaal 2 lagen plus een kap gebouwd worden. In de Lanen overwegend 2 plus kap maar afgewisseld door 3 lagen. Op de laaggelegen delen van Langehorst mag tot max. 4 lagen gebouwd worden om gestapelde bouw mogelijk te maken. Op een aantal plekken mag, gezien de morfologie van het terrein, een extra parkeerlaag gemaakt worden indien gebruik gemaakt wordt van het hoogteverschil.

Thema's

Water

De bestaande sloten vormen de basis voor de nieuwe waterstructuur. De Bavosloot wordt grotendeels zichtbaar gemaakt en de oevers krijgen romantische vormen waarmee het een deel wordt van de Engelse tuin. Het water op de huidige Dierenweide moet met minimaal hetzelfde oppervlak terugkomen in de nieuwe opzet als buurtwater om aan te wonen. Rondom dit buurtje is ruimte om sloten te verbreden afhankelijk van de compensatie opgave. Op de hooggelegen zandgronden komen wadi's die het water kunnen laten inzijgen of afvoeren naar het open water.

Groen en bomen

Het verdient de voorkeur om bestaande bomen te behouden. Aan de hand van de bomeninventarisatie zal gekeken worden waar dat kan. Dat zal bij het inrichtingsplan en de verkavelingsplannen in acht genomen moeten worden. Daarbij zijn kwaliteit, toekomstperspectief, inpasbaarheid en veiligheid zaken die worden overwogen.
De randen naar het buitengebied en de noordkant van de Langervelderweg blijven intensief begroeid om het introverte karakter te behouden. De rechte lijnen worden in de verkavelingsplannen vertaald naar meanderende of grillige bosranden.

In De Lanen worden de open velden onderdeel van de lanenstructuur. In de woonstraten van De Lanen worden bovendien plantsoenen toegevoegd.
Voor de Engelse tuin wordt een apart landschapsplan gemaakt. De nu getekende groenmassa's en waterpartijen worden daarbij op hoofdlijnen gevolgd.
De tuin wordt gerestaureerd en op strategisch plekken open gemaakt richting de woonbuurten. De Dierenweide krijgt er zijn plek in de buurt van het Pesthuis.
Tussen de Engelse tuin en het groen van de woongebieden moeten voldoende verbindingen gelegd worden.

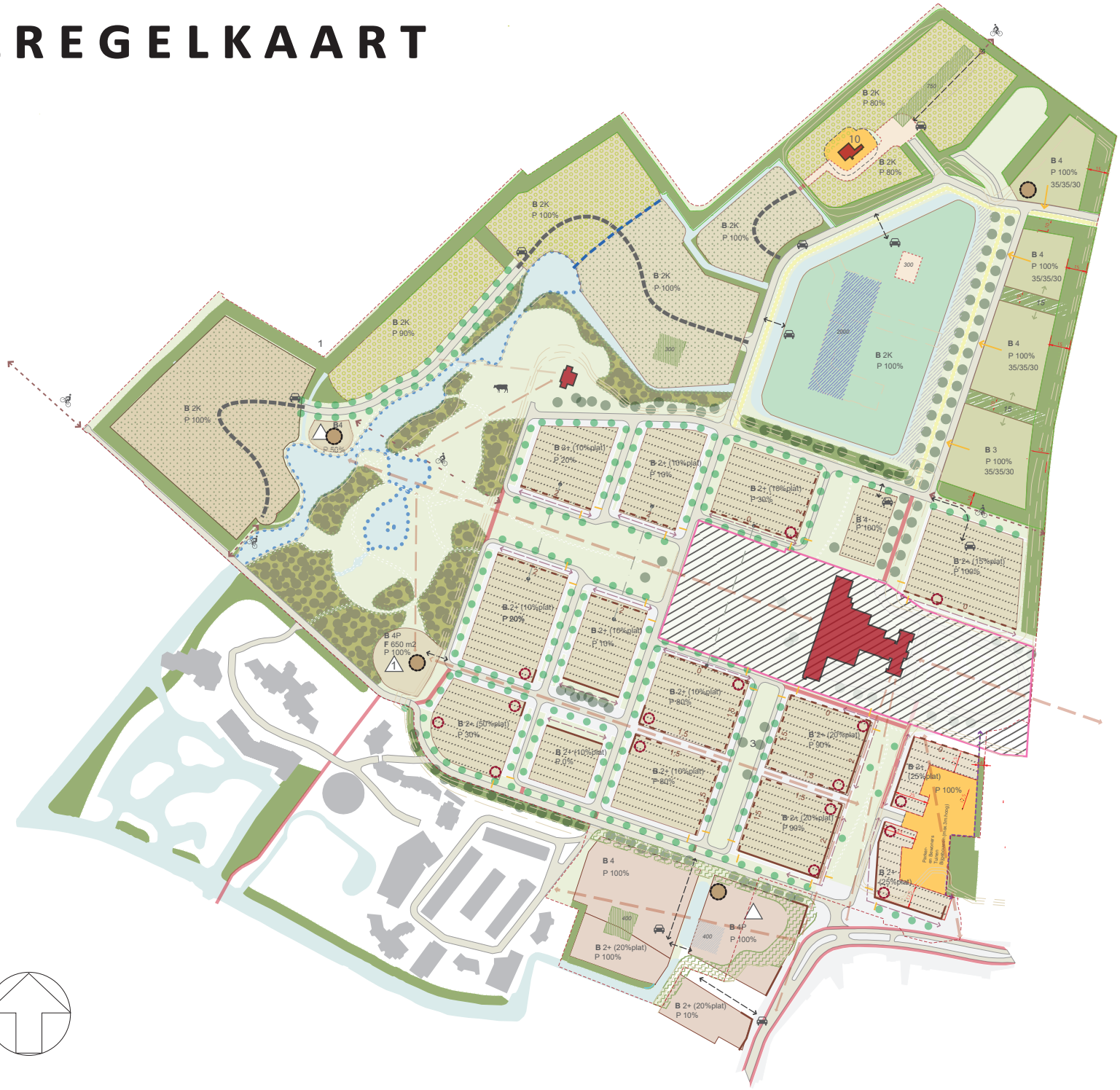

bomen, bossages en velden in De Lanen

3 Beleidsregel

3.1 Spelregelkaart

Kaart

LEGENDA UITLEG

Regels gerelateerd aan het bouwvlak:

bouwvlakgrens	Uiterste grens voor uitgeefbaar terrein en evt. andere ruimteclaims zoals parkeren, tuinen en evt. verbindingen en openbare ruimte.
bouwvlak De Lanen	Bouwvlakken waarop het beeldkwaliteitskader van De Lanen van toepassing is. Deze verwijst naar de toolbox. Lijnen geven overheersende nokrichting aan.
bouwvlak De Boskavels, te realiseren met nieuwe aanplant	Bouwvlakken waarop het beeldkwaliteitskader van De Boskavels van toepassing is. De wijze waarop kavels gerealiseerd worden in een bosrijke omgeving is bovendien omschreven onder de paragraaf Stedenbouw.
bouwvlak De Boskavels te realiseren in bestaand bos	
bouwvlak Langhorst	Bouwvlakken waarop het beeldkwaliteitskader van betreffende deelgebied van toepassing is. Deze verwijst naar de toolbox.
bouwvlak Waterweide	
bouwvlak Anemoonhoek	
5/35/30 max. % bebouwd opp. / max. % niet bebouwd verhard opp. / min. % opp. met groen en te handhaven bomen	- maximaal percentage te bebouwen oppervlak - maximaal percentage te verharden oppervlak (dat niet bebouwd is) - minimaal percentage groen oppervlak. Hierbij wordt zorgvuldig gekeken naar inpassing van bestaande bomen in het ontwerp en is een bebost karakter het uitgangspunt.
650m2 max. aantal m2 bebouwd opp.	Maximaal te bebouwen oppervlak in absolute zin, m2
30% min. % aantal te realiseren pp. op te lossen binnen bouwvlak	Percentage van de hoeveelheid parkeerplaatsen (die volgens de bijbehorende norm gerealiseerd wordt) dat binnen het bouwvlak gerealiseerd moet worden.
300 min. hoeveelheid m2 groen te realiseren in bouwvlak, positie n.t.b.	Minimaal oppervlak aan groen dat binnen het bouwvlak gerealiseerd moet worden.
300 min. hoeveelheid m2 water te realiseren in bouwvlak positie n.t.b.	Minimaal oppervlak aan water dat binnen het bouwvlak gerealiseerd moet worden.
400 openbare ruimte (+ min. hoeveelheid m2 te realiseren in bouwvlak)	Minimaal oppervlak aan bijzondere openbare ruimte met een buurt-gebruiksfunctie dat aanvullend op de minimaal benodigde ruimte voor verkeersdoeleinden gemaakt moet worden.
profiel Boslaan (zie BKP Boskavels openbare ruimte), ligging nader te bepalen	De laan die in de Boskavels gemaakt wordt, dient continu te zijn en conform het profiel "Boslaan" in hoofdstuk Boskavels, Openbare Ruimte. In het betreffende bouwvlak is de ligging nog nader te bepalen. Het dient bovendien aan te sluiten op delen van de laan waarvan de plaats wel bepaald is.

Overig

Terrein Bavo gebouw. Nader in te vullen

LEGENDA UITLEG

Regels gerelateerd aan de bebouwing:

B ...	**maximaal** aantal bouwlagen boven het maaiveld	Maximaal aantal bouwlagen geteld aan voorzijde binnen het bouwvlak (zie toolbox) - B2K: alleen 2 lagen, plus een kap direct boven eerste verdieping - B2+x% : 2 lagen plus een kap. Dit kan afgewisseld worden met 3 lagen plat tot een maximum percentage X van de gevellengte. Dit kan ook 3 lagen met flauwe kap zijn: 30 graden of minder. - B4: 4 lagen (evt. plat, indien een kap wordt gemaakt wordt niet meer dan 3 lagen plus kap) - B4P: 4 lagen (evt. plat) met de mogelijkheid een parkeerlaag te realiseren onder het hoofdgebouw, gebruik makend van het hoogteverschil. De entree wordt dan gerealiseerd aan de zijde waar het maaiveld hoog is
B2K	2 lagen en kap	
B2+(x%)	2 lagen en kap, maximaal X % van de gevel is 3 lagen plat of met flauwe kap uitgevoerd (max. 30 graden hellingshoek)	
B3	3 lagen (plat of kap)	
B4	4 lagen (plat of kap)	
B4P	4 lagen waarbij parkeren onder gebouw toegestaan is gebruik makend van het hoogteverschil. Entree woningen op hoge maaiveld en parkeren op lage maaiveld	
1,5	voorgeveloriëntatie + vaste rooilijn (aantal meters vanaf bouwvlak)	Voorgevelrooilijn aan deze zijde van het bouwvlak. Gevel hoofdbebouwing dient OP getekende lijn gebouwd te worden. Indien rooilijn achter bouwvlakgrens ligt, is het aantal meters tot de bouwvlakgrens aangegeven.
1,5	voorgeveloriëntatie + uiterste rooilijn (aantal meters vanaf bouwvlak)	Voorgevelrooilijn aan deze zijde van bouwvlak. Gevel hoofdbebouwing dient OP of ACHTER de getekende lijn gebouwd te worden. De uiterste rooilijn is d.m.v. aantal meters tot bouwvlak-grens aangegeven dus mag niet dichter dan dat aantal meters bij bouwvlakgrens komen.
3	max. aantal gebouwen	Maximaal aantal hoofdgebouwen dat binnen het vlak gebouwd mag worden.
	landmark (bijzonder gebouw in zichtlijn)	Bijzonder gebouw waarop een zichtlijn uitkomt of dat ter plaatse van de entree van de wijk staat. Architectuur dient te reageren op deze bijzondere positie.
	architectonisch accent	Verbijzondering in de architectuur, vorm van bouwvolume of kapvorm. Hier kunnen kapvormen voorkomen die afgeleid zijn van in de toolbox voorgeschreven kapvormen.
	architectonisch ensemble	Woningen in dezelfde gevelwand zijn als een samenhangend bouwcomplex ontworpen, ook indien het bestaat uit pandsgewijze bouw.
	symmetrisch profiel/bebouwing gelijkwaardig aan beide zijden	Stedenbouwkundige opzet is aan beide zijden van de openbare ruimte identiek. Qua architectonische verschijning zijn ze 'gelijkwaardig'.
	overheersende nokrichting	In de Lanen is de richting langs de Groene As de overheersende richting voor de daknokken.
	te handhaven bebouwing	Bestaande te handhaven bebouwing: Bavogebouw, Pesthuis, huis 't Hoogt. Zorgvuldig in te passen in plan.
x	vrij te houden van bebouwing (afstand vanaf bestaande bebouwing in meters)	Van de bestaande bebouwing 't Hoogt dient nieuwe bebouwing het gegeven aantal meters afstand te houden.
	open te houden zichtlijn	Open te houden zichtlijn om een duidelijke visuele verbinding te leggen tussen locaties aan beide einden van pijl. Exacte plaats en breedte nader te bepalen, maar dient te voldoen aan de doelstelling.
	tweezijdige orientatie bebouwing	Locatie waar eind- en hoekwoningen in ieder geval worden gemaakt. Bij stedenbouwkundige uitwerking kan blijken dat er nog meer dan de aangegeven locaties wenselijk zijn.
	orientatie entrees en ontsluiting	Entrees van gebouwen en ontsluiting van kavels zijn gericht op aangeduide zijde

LEGENDA UITLEG

Regels gerelateerd aan groen en water

dichte bosstrook (intensief begroeid bomen en onderbeplanting)	Bosstroken van min. 10 m (incl. evt. sloten) buiten de bouwvlakken die deel uitmaken van de hoofdstructuur. Deze zijn dichtbegroeid en waar nodig extra aangeplant. De werkelijke beplantingsgrens kent meer variatie en een natuurlijker verloop. De ruimte daarvoor wordt gezocht aan buitenzijde van de strook.
dichte bosstrook min.10 m. breed, ligging max. X m. verschuiven	Bosstrook binnen de bouwvlakken waarvan de positie nader te bepalen is binnen gegeven aantal meters ten opzichte van de kaart. De stroken zijn dichtbegroeid en waar nodig extra aangeplant.
hoogteverschil oplossen in bebouwing of landschappelijke vormgeving	Extra aandacht voor het verantwoord oplossen van het hoogteverschil. Dit kan op landschappelijke wijze of door het hoogteverschil in het bouwblok op te lossen.
sloot door bosstrook (ligging nader te bepalen)	Binnen de aangegeven bosstrook een sloot aanleggen om waterhuishoudkundige of veiligheidsoverwegingen.
bossages Engelse tuin, exacte vormgeving nader te bepalen, getekende opzet op hoofdlijnen volgen	Getekende bossages zijn gebaseerd op bestaande situatie. Bij landschapsontwerp voor Engelse tuin kan exacte vorm en positie veranderen, mits de principes (zichtlijnen, open-dicht, routes) behouden blijven.
laanbeplanting, exacte vormgeving en locatie nader te bepalen	Bomen en evt. onderbeplanting vormen een continu en samenhangend geheel conform een beplantingsplan. Bestaande en nieuwe bomen kunnen daar beide deel van uitmaken
clusters of lanen van bestaande bomen, locatie indicatief. Waar mogelijk behouden en inpassen in nieuw ontwerp.	Op aangeven locaties kunnen bestaande bomen staan; in clusters, in lanen of solitair. De locatie is niet exact bepaald en sluit ook niet uit dat elders waardevolle bomen staan. Uit bomeninventarisatie moet blijken welke bomen te behouden zijn en hoe deze ingepast worden.
oevers Engelse tuin, exacte vormgeving nader te bepalen, getekende opzet op hoofdlijnen volgen	Getekende waterpartijen zijn gebaseerd op een romantische bewerking van bestaande situatie. Bij landschapsontwerp voor Engelse tuin kan exacte vorm veranderen mits de principes behouden blijven.
waterverbinding, ligging nader te bepalen	Te realiseren waterverbinding van minimaal 5 m. breed.
zoekgebied extra opp. water compensatie indien nodig	In De Lanen: betreft locaties voor wadi's. Andere deelgebieden: locatie waar het open water areaal uitgebreid kan worden.
te realiseren dierenweide	Zoekgebied voor de Dierenweide, in de nabijheid van het Pesthuis

Openbare Ruimte

straten en wegen	Straten en wegen. Bij verkavelingsplan en inrichtingsplan definitieve invulling bepalen, maar conform principes van de profielen van de betreffende deelgebieden.
vrijliggend fietspad	Fietspad. Bij inrichtingsplan definitieve ligging en breedte bepalen, maar conform principes van de profielen van de betreffende deelgebieden en zodanig dat dezelfde verbindingen worden gerealiseerd
vrijliggend voetpad	Voetpad. Bij inrichtingsplan definitieve ligging en breedte bepalen, maar conform principes van de profielen van de betreffende deelgebieden en zodanig dat dezelfde verbindingen worden gerealiseerd
fiets verbinding bouwvlak excate locatie nalocatie der te bepalen	Te maken verbindingen binnen het bouwvlak voor fietsers. Ligging in het bouwvlak is nog te bepalen. Begin- en eindpunt liggen vast omdat ze ook als calamiteitenroute functioneren.
auto verbinding in of naar bouwvlak, locatie nader te bepalen	Te maken verbindingen binnen het bouwvlak voor auto's. Ligging in het bouwvlak is nog te bepalen. Begin- en eindpunt liggen vast omdat ze ook als calamiteitenroute functioneren.
achterpad/brandpad	Achterpaden of zgn. brandpaden (voetgangers)

3.2 Architectonische visie

Overgangsarchitectuur

Twee referenties

Bij het formuleren van de architectuur voor de nieuwbouw doet zich de kans voor de identiteit van het gebied te versterken. De geschiedenis van de locatie en de bebouwing worden vertaald naar een eigentijdse en Bavo-eigen visie.

Twee bouwstromen die een relatie hebben met de identiteit van de locatie zijn:
- de religieuze gebouwen uit de laat 19e eeuwse katholieke emancipatie.
- bouwtraditie van de bollencultuur

Beide bouwstromen kenden hun hoogtepunt in het begin 20e eeuw en hebben daarom een sterke relatie met de dan zogenaamde 'overgangsarchitectuur' die toen opkwam.

katholieke Overgangsarchitectuur

Het hoofdgebouw en de kapel van de St. Bavo worden als monument gewaardeerd vanwege hun herkenbare typologie en vanwege de karakteristieke overgangsarchitectuur. Die is gekenmerkt door een gemengde bouwstijl met verschillende architectonische elementen. Deze stijlbenaming is van toepassing op veel bouwwerken die tussen 1900 en 1920 zijn opgericht en die een overgang laten zien van 'fin-de-siècle' naar 'jaren dertig', dus van de neostijlen naar een meer moderne architectuur die minder gebruik maakt van historische stijlelementen.
De bouw van, en door, katholieke instituten kreeg aan het eind van de 19e eeuw een sterke impuls door de nieuwe religieuze vrijheden die zich in de maatschappij voordeden; de zogenaamde katholieke emancipatie. De architectuur van de katholieke stroming die daaruit voortkwam was in eerste instantie sterk neo-gotisch. De meest invloedrijke architect van de stroming was Pierre Cuypers, die voorstond dat deze historische stijlen zich zouden ontwikkelen naar een modernere interpretatie. De eerste architect van Sint Bavo, J.P. Bekkers (senior), was zelf leerling van Cuypers. Rond de tijd dat hij aan het Sint Bavo werkte, hadden de tendensen van de overgangsarchitectuur al vat gekregen op de katholieke bouwwerken. Zo ook op het Sint Bavo gebouw. Daarmee is dit gebouw een duidelijke exponent van een specifieke stroming en tijdsgewricht en zijn de architectonische elementen uit het gebouw te gebruiken als inspiratie voor nieuwe architectuur. Zoals gezegd heeft J.A.M. Bekkers (junior) het werk aan aan het hoofdgebouw afgemaakt. Hij heeft ook de dokters-, rector en directeurswoningen aan de Langervelderweg ontworpen. Deze zijn in een gelijke materialisering en overgangsstijl ontworpen. Ze vormen daarom tevens een belangrijke referentie voor de nieuwbouw.

Over het algemeen is er bij overgangsarchitectuur sprake van een combinatie van elementen uit één of meer van de volgende stijlen: de neogotiek, neoromantiek, neorenaissance, de chaletstijl en de art nouveau, gecombineerd met Berlagiaanse en rationalistische kenmerken. De gevels van de overgangsarchitectuur tonen een combinatie van baksteen in (veelal) schoon metselwerk en verschillende kleuren verblendsteen. Speklagen en boogvelden met metselmozaïeken verwijzen naar de neorenaissance. De opkomst van nieuwe stijlen, zoals de Amsterdamse school is al herkenbaar in de toepassing van lateien, uitgevoerd in hard- of kunststeen en/of ijzeren profielbalken.

Gebaseerd op o.a. redegevende beschrijving monument Bavo

OVERGANGSARCHITECTUUR

Pesthuis

Achtervleugel Hoofdgebouw

St Annakerk Amsterdam, P.J. Bekkers

Dienstwoningen Sint Bavo

De Bollenstreek

Architectuur van de bollenstreek

In het gebied tussen Haarlem en Leiden ontwikkelde zich in de periode 1850-1940 een grootschalige bedrijfsmatige kweek en handel van bloembollen. Daaruit is een architectuur voortgekomen die typisch is voor de bedrijfstak en voor streek. De bebouwing betrof kwekerswoningen, bedrijfsruimten, kantoren, schaftketen en bollenschuren. Met de verrijking van de bollensector zijn ook gebouwen in de streek gezet die een grotere allure hadden zoals vrijstaande villa's en ook woningen die een geheel met de schuur vormen. Naarmate het beter ging in de bollenteelt, ontstond meer behoefte aan een architectuur die de rijkdom liet zien. Er kwam ruimte voor ornament en detaillering en soms werd de naam van het bedrijf in of op de gevel aangebracht. Qua dakvorm heeft zich een ontwikkeling voorgedaan van zadeldak via mansardedak tot plat dak. Daardoor zijn deze daken typerend voor de streek.

De oudste bouwwerken waren eenvoudige rechthoekige gebouwen, met één of twee bouwlagen onder een pannen zadeldak of mansardekap. De laatste kapvorm werd steeds populairder, omdat deze meer ruimte bood. Vooral de schuren waren goed herkenbaar aan de systematische rijen vensters of deuren op alle verdiepingen die ingezet werden voor de ventilatie en koeling behorende bij het droogproces. De wanden bestonden meestal uit hout of kalkzandsteen. Het kalksteen werd in de streek geproduceerd. Aan de kalkzandstenen gevels werd vaak rode baksteen in spekbanden of in de vensterbogen toegevoegd ter verrijking van het beeld. In de loop van deze eeuw zijn de houten bouwwerken steeds meer door bakstenen gebouwen vervangen indien geïnvesteerd kon worden in een stevigere bouw.
Bij de schuren, in het bijzonder, is later een ander type ontstaan: het platte dak. Dit had het voordeel dat direct onder de kap de meeste warmte ontstond en daar meer bollen gedroogd konden worden. Deze gebouwen waren meestal gemetseld in rode baksteen, en kennen soms meer dan twee lagen. Ze zijn voorzien van regelmatige rijen van verticale openslaande vensters. De kozijnen lopen daarbij vaak tot aan de grond. In de jongere bouw komen decoratieve topgevels voor waarop de naam van de firma is vermeld; geschilderd, in tegelwerk of reliëf. Typisch bij de platte bouw is het doorgezette metselwerk op de hoeken. Later is het 'gecombineerde' type van schuur en woning ontstaan, waarbij ze in één bouwmassa onder een doorlopende kap zijn samengevoegd.

Gebaseerd op: "Cultuurhistorisch onderzoek bollenschuren", Max Popma, 1998 en "Een Regionale Collectie Bollenschuren met een Regionaal Bollenschurenbeleid", Projectgroep Behoud en Herbestemming Bollenschuren, 2005

De Bollenstreek

Spekbanden en siermetselwerk

Woningen en schuur met mansardedaken

Schuren met platte daken

Woning met zadeldak en schuur met plat dak

Voormalige schuur als woning

'Gecombineerde type'

Visie

Vertaling naar bouwstenen

Beide architectonische referenties geven aanknopingspunten voor de architectuur van de nieuwbouw, te meer omdat er een overlap bestaat tussen de beide bouwstromen via de architectonische principes van de overgangsarchitectuur. Typische elementen die in deze stromingen voortkomen en die ingezet kunnen worden voor de nieuwbouw van het Bavo-terrein zijn:

- materialisering in hoofdzakelijk rode/roze baksteen en in mindere mate hout, pleisterwerk en kalkzandsteen
- toepassing van siermetselwerk en spekbanden
- verticaliteit en roedeverdeling van de ramen
- symmetrische elementen
- vast ritme in gevelopening
- niet te steile kaphelling
- ingetogen kleurstelling
- kapvorm: zadel, mansarde, schild of plat
- balans tussen functioneel ontwerp en toepassing van ornament

Zo krijgt de nieuwbouw op het Bavo terrein een relatie met zowel een streekeigen architectuur als de historische architectuur van de locatie.

Sfeer en stijl

De beoogde sfeer laat zich het beste omschrijven door middel van de volgende steekwoorden: ruim, statig, groen, robuust, duurzaam, comfortabel, harmonieus, ingetogen, royaal, sierlijk.

Het beeldkwaliteitsplan doet geen uitspraak over de architectuurstíjl die moet worden toegepast in de diverse gebieden. Met gebruik van de elementen uit de toolbox, die gebaseerd zijn op de beschreven bouwtradities, wordt noch nagestreefd, noch uitgesloten, dat deze architectuur op een historiserende wijze nagebouwd wordt in de nieuwbouw. De architectuurelementen kunnen net zo goed ingezet worden in een moderne architectuurstijl. Het is goed mogelijk om voor Bavo een eigen unieke architectuuridioom te ontwikkelen op basis van deze elementen en tegelijker oud- en nieuwbouw qua architectuur familie van elkaar te laten zijn. De intrinsieke kwaliteit van de architectuur is gebaseerd op universele kwaliteiten zoals: maat- en schaalverhoudingen, robuuste uitstraling van materialen, rijkheid van detail zonder dit tot overdrijving leidt, eerlijkheid van vorm en functie.

Het is aan de architect om een juiste keuze te maken zodanig dat:

- er een goede balans is tussen samenhang en continuïteit enerzijds, en onderscheidend vermogen anderzijds
- elk gebouw of bouwblok bijdraagt aan de beoogde sfeer
- de nieuwbouw voldoende architectonische elementen bevat (kleur, materiaal, detaillering en/of vorm) en dat het een duidelijk zichtbare relatie aangaat met de bestaande architectuur.

Het kwaliteitsteam zal er, bij de toetsing van de plannen, op toezien dat zowel aan deze algemene doelstellingen wordt voldaan als aan de voorschriften die in de toolboxen staan omschreven.

Sfeerpalet

Het sfeerpalet is bedoeld om een associatieve impressie te geven van de beoogde sfeer

3.3 Architectuur op deelgebiedniveau

Deelgebieden

3.3.1 De Lanen

Architectuur

Bavo Algemeen

Zoals gezegd, laat de beoogde sfeer voor Bavo in het totaal zich het beste omschrijven door middel van de volgende steekwoorden: ruim, statig, groen, robuust, duurzaam, comfortabel, harmonieus, ingetogen, royaal, sierlijk. Het beeldkwaliteitsplan doet echter geen uitspraak over de architectuurstíjl die wordt toegepast in de diverse gebieden. Zowel moderne als historiserende stijlen zijn mogelijk mits de samenhang gewaarborgd is.

De architectonische referenties (Overgangsarchitectuur, architectuur van de Bollenstreek) bevatten elementen die ingezet kunnen worden voor de nieuwbouw van het Bavo-terrein. Dit zijn: materialisering in hoofdzakelijk rode/roze baksteen (in mindere mate hout, pleisterwerk en kalkzandsteen); toepassing van siermetselwerk en spekbanden; verticaliteit en roedeverdeling van de ramen; symmetrische elementen; vast ritme in gevelopening; niet te steile kaphelling; ingetogen kleurstelling; kapvorm: zadel, mansarde, schild of plat; balans tussen functioneel ontwerp en toepassing van ornament.

De Lanen

De Lanen is het meest zichtbare, toegankelijke en herkenbare deel van het Bavo-terrein. Dus de genoemde sfeerbeschrijving komt hier het sterkst terug. De formele stedenbouwkundige structuur van het plan dient ondersteund te worden door een architectuur die inzet op samenhangende ensembles, rust in het gevelbeeld, harmonieuze kleurstelling, stijlvolle detaillering en ornament.
Vooral in de Lanen zal een sterke symbiotische relatie gezocht moeten worden met de bestaande architectuur van het Bavo hoofdgebouw en de bijgebouwen zoals die is beschreven in het hoofdstuk Architectuur.

Dat betekent dat nagenoeg alle elementen uit de toolbox toegepast worden en dat:
- de kleur van de gevelsteen aansluit bij die van het hoofdgebouw
- er aansluiting wordt gezocht via de wijze van ornamentiek (spekabanden rollagen, siermetselwerk)
- het regelmatige ritme en de verticaliteit van de raampartijen terugkomt in de gevels
- dakkleur in ieder geval antraciet grijs of zwart is (niet geglazuurd)
- regelmatig woningen met een dakaccent uitgevoerd worden

ARCHITECTUUR

NB: De getoonde architectuur is niet bedoeld als letterlijk voorbeeld. Getoonde referenties dienen alleen als voorbeeld voor het betreffende onderwerp.

Architectonische interpretatie bestaande bouw - ritme en verticaliteit
Enka terrein, Ede - Humble Martens/ Lodewijk Baljon

Continuïteit materiaal - flauwe kap
Maisbaai, Middelburg - Winhov

Ensembles met parallelle dwarskappen - directe relatie met groen
Noordermare, Amsterdam - Mulleners&Mulleners / Atelier Dutch

Samenhangende architectuurm ook voor individuele bouw
Enka terrein, Ede - Lodewijk Baljon

Ensembles - moderne architectuur in klassieke verhoudingen
Weespergilde, Weesp - LEVS

2 lagen+kap/ 3 lagen plat
Noordermare, Amsterdam

3.3.2 De Boskavels

Architectuur

Bavo Algemeen

Zoals gezegd, laat de beoogde sfeer voor Bavo in het totaal zich het beste omschrijven door middel van de volgende steekwoorden: ruim, statig, groen, robuust, duurzaam, comfortabel, harmonieus, ingetogen, royaal, sierlijk. Het beeldkwaliteitsplan doet echter geen uitspraak over de architectuurstíjl die wordt toegepast in de diverse gebieden. Zowel moderne als historiserende stijlen zijn mogelijk mits de samenhang gewaarborgd is. De architectonische referenties (Overgangsarchitectuur, architectuur van de Bollenstreek) bevatten elementen die ingezet kunnen worden voor de nieuwbouw van het Bavo-terrein. Dit zijn: materialisering in hoofdzakelijk rode/roze baksteen (in mindere mate hout, pleisterwerk en kalkzandsteen); toepassing van siermetselwerk en spekbanden; verticaliteit en roedeverdeling van de ramen; symmetrische elementen; vast ritme in gevelopening; niet te steile kaphelling; ingetogen kleurstelling; kapvorm: zadel, mansarde, schild of plat; balans tussen functioneel ontwerp en toepassing van ornament.

De Boskavels

Door de robuuste groene context van De Boskavels kan de beeldregie hier wat flexibeler zijn. Wel is er een beperking aan het type woningen. Kleinschalige, vrijstaande bebouwing past het best in de sfeer van dit gebied. In dit gebied worden rijtjes woningen beperkt tot maximaal 5 geschakelde woningen indien ze vaak genoeg afgewisseld worden door vrijstaande woningen of twee-onder-een kapwoningen. Appartementen zijn alleen toegestaan op de als landmark aangeduide plek. De maximale bouwhoogte is 2 lagen en kap. Dat past beter bij een gebied waar grotere kavels worden uitgegeven en meer vrijstaande woningen zullen komen.

Ook voor de Boskavels geldt een beeldkwaliteitskader dat verband houdt met de toolbox. De eenheid van beeldregie is het bosvak. Dat wil zeggen dat vooral binnen het bosvak naar samenhang in beeld gezocht moet worden via materialisering, kleurstelling, gevelindeling en/of dakvorm etc. In overleg met het kwaliteitsteam dient de ontwerper een voorstel te doen hoe variatie en samenhang zich binnen het bosvak verhouden. PO-kavels binnen een, voor de rest projectmatig ontwikkeld, bosvak krijgen een zgn. kavelpaspoort waarin de beeldkwaliteitseisen zijn verwerkt die borgen dat de PO-kavels passen in het beeld van het bosvak.

Architectuur

NB: De getoonde architectuur is niet bedoeld als letterlijk voorbeeld. Getoonde referenties dienen alleen als voorbeeld voor het betreffende onderwerp.

Architectuur voegt zich naar groen op de kavel
Lyceum kwartier, Zeist - Inbo

Woningen 2 lagen+kap tegen een groene achtergrond
Enka terrein, Ede - Lodewijk Baljon

Samenhang materialisering en groen
Woonhuis - Bedaux de Brouwer

Groene overgang openbaar privé
Bosrijk Ypenburg

Woning landt in het groen

Informele en zachte inrichting openbare ruimte

Villa met plat dak in bos
Woonhuis Lieshout - Leenders

3.3.3 Waterweide

Architectuur

Bavo Algemeen

Zoals gezegd, laat de beoogde sfeer voor Bavo in het totaal zich het beste omschrijven door middel van de volgende steekwoorden: ruim, statig, groen, robuust, duurzaam, comfortabel, harmonieus, ingetogen, royaal, sierlijk. Het beeldkwaliteitsplan doet echter geen uitspraak over de architectuurstíjl die wordt toegepast in de diverse gebieden. Zowel moderne als historiserende stijlen zijn mogelijk mits de samenhang gewaarborgd is. De architectonische referenties (Overgangsarchitectuur, architectuur van de Bollenstreek) bevatten elementen die ingezet kunnen worden voor de nieuwbouw van het Bavo-terrein. Dit zijn: materialisering in hoofdzakelijk rode/roze baksteen (in mindere mate hout, pleisterwerk en kalkzandsteen); toepassing van siermetselwerk en spekbanden; verticaliteit en roedeverdeling van de ramen; symmetrische elementen; vast ritme in gevelopening; niet te steile kaphelling; ingetogen kleurstelling; kapvorm: zadel, mansarde, schild of plat; balans tussen functioneel ontwerp en toepassing van ornament.

Waterweide

In tegenstelling tot De Boskavels en Langehorst is Waterweide zeer zichtbaar vanaf andere delen van het Bavo-terrein. De open weide ligt lager dan De Lanen en wordt bovendien begrensd door de Hoofdweg. In de uitwerking zal dus goed gelet worden op de oriëntatie, de overgang tussen openbaar en privé, de kwaliteit van zowel voor- als achtergevel. Dat betekent dat voor zichtbare achterkanten dezelfde regels gaan gelden als voor voorkanten. Erfscheidingen zullen meeontworpen worden in het oorspronkelijke ontwerp en uniform zijn voor alle zichtbare achtertuinen. Dat geldt ook voor de materialisatie van de oever.

Voor de bebouwing geldt dat per buurtschap of eiland een familie van ontwerpprincipes wordt gekozen uit de toolbox. De eilanden of buurtschappen zijn de eenheden van beeldregie. Dat wil zeggen dat vooral binnen het buurtschap of eiland naar samenhang in beeld gezocht moet worden via materialisering, kleurstelling, gevelindeling en/of dakvorm etc. In overleg met het kwaliteitsteam dient de ontwerper een voorstel te doen hoe variatie en samenhang zich binnen het bosvak verhouden. (zie voor PO-kavels : De Boskavels)

Architectuur

Woningen met een relatie met het water

Meerzijdige woningen aan water en groen

NB: De getoonde architectuur is niet bedoeld als letterlijk voorbeeld. Getoonde referenties dienen alleen als voorbeeld voor het betreffende onderwerp.

Representatieve achterkant

Kleinschalig water vermengd met groen

3.3.4 Langehorst

Architectuur

Bavo Algemeen

Zoals gezegd, laat de beoogde sfeer voor Bavo in het totaal zich het beste omschrijven door middel van de volgende steekwoorden: ruim, statig, groen, robuust, duurzaam, comfortabel, harmonieus, ingetogen, royaal, sierlijk. Het beeldkwaliteitsplan doet echter geen uitspraak over de architectuurstíjl die wordt toegepast in de diverse gebieden. Zowel moderne als historiserende stijlen zijn mogelijk mits de samenhang gewaarborgd is. De architectonische referenties (Overgangsarchitectuur, architectuur van de Bollenstreek) bevatten elementen die ingezet kunnen worden voor de nieuwbouw van het Bavo-terrein. Dit zijn: materialisering in hoofdzakelijk rode/roze baksteen (in mindere mate hout, pleisterwerk en kalkzandsteen); toepassing van siermetselwerk en spekbanden; verticaliteit en roedeverdeling van de ramen; symmetrische elementen; vast ritme in gevelopening; niet te steile kaphelling; ingetogen kleurstelling; kapvorm: zadel, mansarde, schild of plat; balans tussen functioneel ontwerp en toepassing van ornament

Langehorst

Het collectieve karakter van de bebouwing en verkaveling kan zich bijvoorbeeld uiten in de volgende architectonische typologieën: het landhuis, het landgoed, het paviljoen, de villa, het hof, het erf. Het zijn typologieën die ofwel bestaan uit één bouwvolume ofwel een cluster van bouwvolumes die een samenhangend ensemble vormen. Ze kunnen desondanks opgebouwd zijn uit verschillende woningtypes: rijwoningen, vrijstaand, twee-onder-een-kapwoningen of appartementen.

Voor het ontwerp geldt nagenoeg hetzelfde als voor de Boskavels. De eenheid van beeldregie is het bosvak. Dat wil zeggen dat vooral binnen het bosvak naar samenhang in beeld gezocht moet worden via materialisering, kleurstelling, gevelindeling en/of dakvorm etc. In overleg met het kwaliteitsteam dient de ontwerper een voorstel te doen hoe variatie en samenhang zich binnen het bosvak verhouden. (zie voor PO-kavels : De Boskavels)

Architectuur

Solid-architectuur in groene omgeving
Bosrijk, Eindhoven - Van Dongen Koschuch

Collectieve luxe woningbouw vertaald in landgoed
Overweer, Breukelen - Inbo/Arcas

Appartementen als landgoed
De Hoven Dordrecht - Inbo

Wonen rondom een groen hof
De Hoven Dordrecht - Inbo

Collectief hof
Opbuuren-Maarssen, Mulleners&Mull.

NB: De getoonde architectuur is niet bedoeld als letterlijk voorbeeld. Getoonde referenties dienen alleen als voorbeeld voor het betreffende onderwerp.

3.3.5 Anemoonhoek

Architectuur

Bavo Algemeen

Zoals gezegd, laat de beoogde sfeer voor Bavo in het totaal zich het beste omschrijven door middel van de volgende steekwoorden: ruim, statig, groen, robuust, duurzaam, comfortabel, harmonieus, ingetogen, royaal, sierlijk. Het beeldkwaliteitsplan doet echter geen uitspraak over de architectuurstíjl die wordt toegepast in de diverse gebieden. Zowel moderne als historiserende stijlen zijn mogelijk mits de samenhang gewaarborgd is. De architectonische referenties (Overgangsarchitectuur, architectuur van de Bollenstreek) bevatten elementen die ingezet kunnen worden voor de nieuwbouw van het Bavo-terrein. Dit zijn: materialisering in hoofdzakelijk rode/roze baksteen (in mindere mate hout, pleisterwerk en kalkzandsteen); toepassing van siermetselwerk en spekbanden; verticaliteit en roedeverdeling van de ramen; symmetrische elementen; vast ritme in gevelopening; niet te steile kaphelling; ingetogen kleurstelling; kapvorm: zadel, mansarde, schild of plat; balans tussen functioneel ontwerp en toepassing van ornament.

Anemoonhoek

In eerdere verkavelingstudies van deze locatie is de complexe opgave beantwoord door een drietal appartementenblokken te bouwen. Een indeling in losse volumes garandeert een zeker mate van openheid in het gebied. Dit is verbeeld in de spelregelkaart. Uit nader ontwerponderzoek moet echter blijken wat de optimale indeling is van de bouwvolumes. Gezien de ligging nabij het centrum kan de bebouwing hier een wat dorps-compacter karakter krijgen. De blokken op de hoek met de Victoriberg mogen 4 lagen hebben exclusief het parkeren in het talud. Eventuele appartementen op de voormalige CAT-locatie mogen 4 lagen kennen (zonder parkeren in talud)

Omdat aan de nieuwe bebouwing veel eisen gesteld worden vanuit de stedenbouwkundige context vergt het van de architect sterk maatwerk om optimale woningtype, oriëntatie en ontsluiting van de blokken te bepalen. Er zal sterk rekening gehouden worden met het feit dat de locatie vanuit meerdere richtingen het eind vormt van een zichtlijn. Alzijdige gebouwen kunnen daar een antwoord op vormen. Het oplossen van het hoogteverschil vormt een tweede architectonische uitdaging, maar er liggen kansen door het combineren met de opgave van gebouwd parkeren en het maken van een voetgangersverbindingen.

Architectuur

Hoogteverschil, voetverbinding- compact dorps
Courtine, Gorinchem - Zwarte Hond

Representatieve zij- en achterkant
Cycle of Seasons - Wind Architecten

NB: De getoonde architectuur is niet bedoeld als letterlijk voorbeeld. Getoonde referenties dienen alleen als voorbeeld voor het betreffende onderwerp.

Parkeren onder bebouwing in talud
Arnhem

Gebouw in talud
De Baarzen, Vught - MolenaarBolDillen

Parkeren onder ggb woningen
Optis, Wierden - Schipper Douwes

Verschillende volumes, één ensemble
Het Podium, Arnhem - OD205

3.4 Toolbox beeldkwaliteit

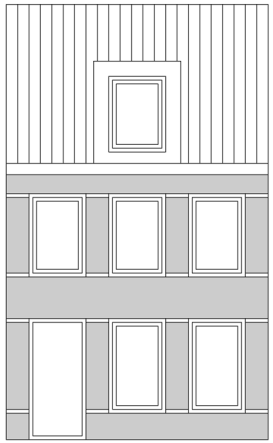
Toolbox Beeldkwaliteit

Algemeen

De toolbox is gebaseerd op de principes van de architectonische visie. Hij bevat een selectie van bouwkundige principes die de samenhang van de diverse delen van het plan op het gebied van architectuur moet borgen. Bij de gebiedsbeschrijvingen wordt in relatie tot de beoogde sfeer een nadere toelichting gegeven. De Beeldkwaliteitkaders van de gebieden (de grijze kaders in de hoofdstukken Architectuur) geven aan welke elementen uit de toolbox gehanteerd moeten worden. Architecten dienen de toolbox toe te passen zoals dat in de Beeldkwaliteitkaders is aangegeven. Met deze toolbox heeft de architect voldoende middelen om een ontwerp te maken dat binnen de beoogde sfeer valt. Tegelijkertijd blijft voldoende flexibiliteit over om het ontwerp passend te maken naar eigen inzicht. Desondanks bestaat de kans dat ook met strikte toepassing van deze principes een ontwerp niet past in het totaalbeeld. Andersom kan een architect voorstellen doen die afwijken van de toolbox maar die het plan ten goede komen. Betrokkenheid van het kwaliteitsteam op verschillende momenten in de ontwerpfase (SO, VO en DO) is daarom nodig ter toetsing van de ontwerpen.

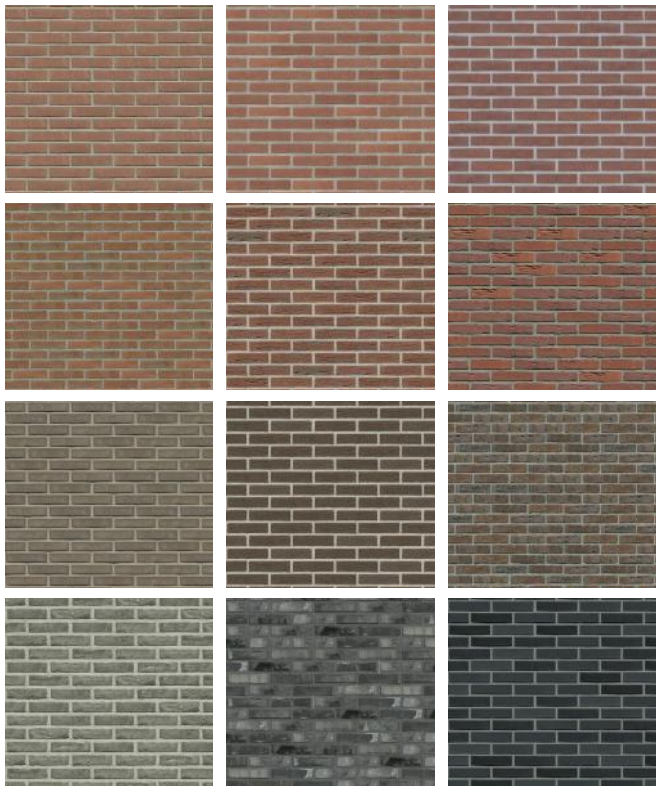
Materialisering gevel

Gevel hoofdzakelijk in baksteen materialiseren. Kleur steen in natuurlijke tinten. Dus midden-rood, bruin, rozebruin, grijs, of zwart. Naastgelegen palet is een selectie uit dit gamma. Alle baksteenkleuren tussen getoonde tinten zijn ook mogelijk, maar dus geen gele, oranje of paarse steen. Als uitzondering of als onderschikt element van de gevel kan witte baksteen, wit pleisterwerk, kalkzandsteen of wit geverfd hout toegepast worden.

gevels

hoofdsteen:

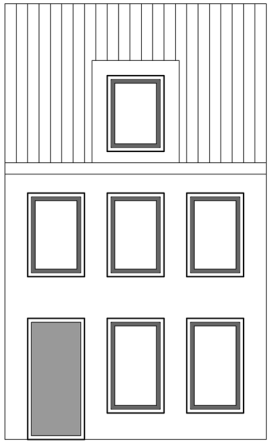

ondergeschikte delen:

KLEURSTELLING KOZIJNEN EN HOUTWERK

Vaste kozijndelen en ondergeschikte delen van de gevel, zoals boeiboorden, zijn wit of crèmekleurig geschilderd. Bewegende delen zijn donkerkleurig (zwart, donkerrood, -blauw of -groen) of identiek aan vaste delen (dus wit)

vaste delen

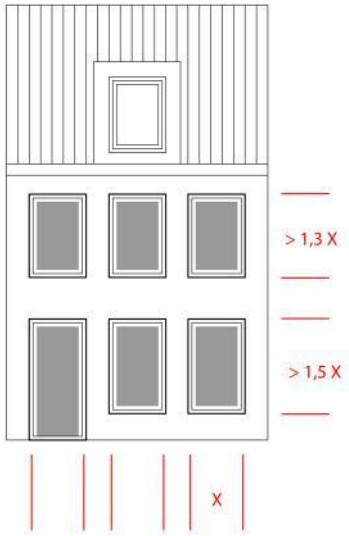
bewegende delen

Toolbox Beeldkwaliteit

Gevels

Kozijnen vorm en ritme

Conform de traditie van de bollenarchitectuur staan de kozijnen in een regelmatig ritme en domineert verticaliteit in het gevelbeeld. Deur- en raamkozijnen ondersteunen het regelmatige ritme in het gevelontwerp (aan de voorzijde) en de verhoudingen van de kozijnen dragen in grote mate bij aan verticaliteit. Ter indicatie: de hoogte van het kozijn op de begane grond is minimaal ca. 1,5 keer zijn eigen breedte (en op de verdiepingen ongeveer 1,3 keer)

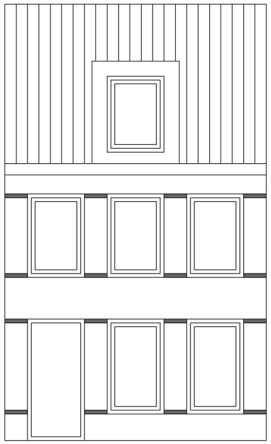

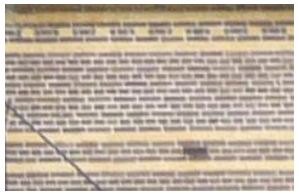
Siermetselwerk en spekbanden

Als verrijking van de gevel kunnen gele, witte of grijze spekbanden toegepast worden in een bakstenen gevel. Bij een lichte gevel een donkere steen en andersom. Gemetselde rollagen en/of ander siermetselwerk toepassen als ondergeschikte delen van de gevel.

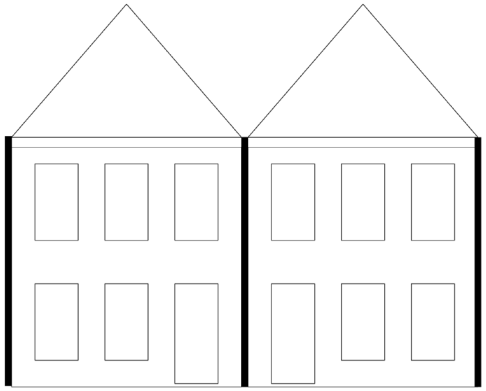

Toolbox Beeldkwaliteit

Gevels

Geïntegreerde hwa-pijp

Hemelwaterafvoeren dienen geïntegreerd te worden in het ontwerp van de gevel. Bij voorkeur terugliggend in het gevelvlak. Het kan ook zijn dat een opgebouwde regenwaterpijp een bewust onderdeel is van de ritmiek van de gevel. Dit betekent wel dat het bijzondere aandacht voor detail en materialisering vraagt.

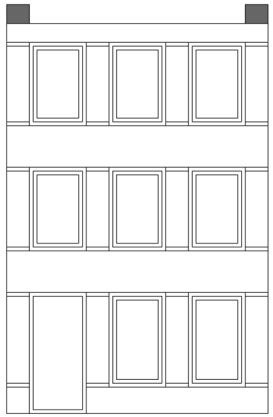

Hoekpenanten

Bij bebouwing met platte daken de penanten doormetselen zodat een subtiel architectonisch hoekaccent ontstaat die refereert naar de traditie van de platte bollenschuur.

Toolbox Beeldkwaliteit

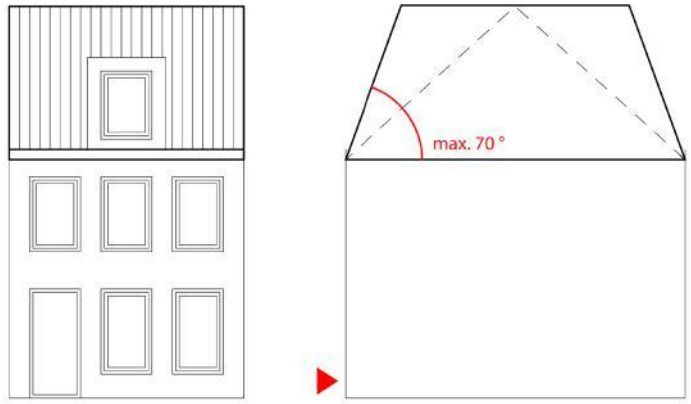
Daken

Dakvormen

Op basis van de omschreven architectonische refererenties wordt een beperkt aantal dakvormen opgenomen in de toolbox. Dit zijn: zadeldak (dwars en langs), schilddak en mansarde (dwars en langs). Variaties daarop zijn mogelijk (bijvoorbeeld wolfseinden op schilddaken) mits dit het samenhangende beeld niet verstoort en het niet te ver afwijkt van de genoemde referenties.
Platte daken worden alleen toegepast:
- bij uitzondering als vrijstaande woningen in De Boskavels
- appartementenblokken
- daar waar het in het spelregelkaart is toegestaan (via de % regeling).

Zadeldak (langs)

Zadeldaken met een nok langs de gevel vooral toepassen bij rijwoningen, afgewisseld met dwarskappen als accent. Het hellende dakvlak begint direct boven onderliggende verdieping. Dakvlak symmetrisch uitvoeren. De dakhelling aan de straat- en tuinzijde mag niet meer zijn dan 70 graden vanaf de gootlijn.

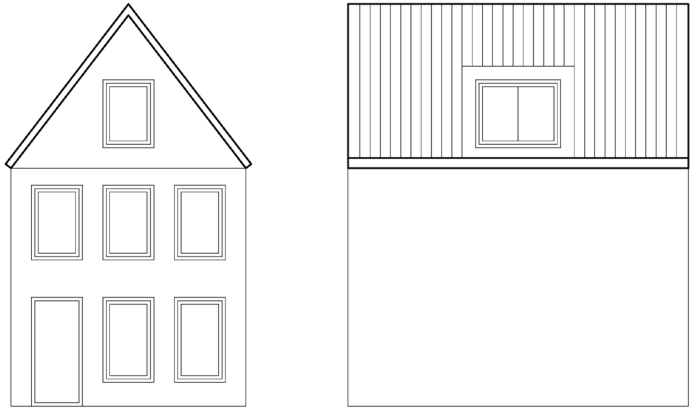

Zadeldak (langskap)

Zadeldak (dwars)

Zadeldaken met een nok dwars op de gevel symmetrisch uitvoeren. Er zijn geen beperkingen aan de hellingshoek maar het hellende dakvlak begint direct boven onderliggende verdieping.

Zadeldak (dwarskap)

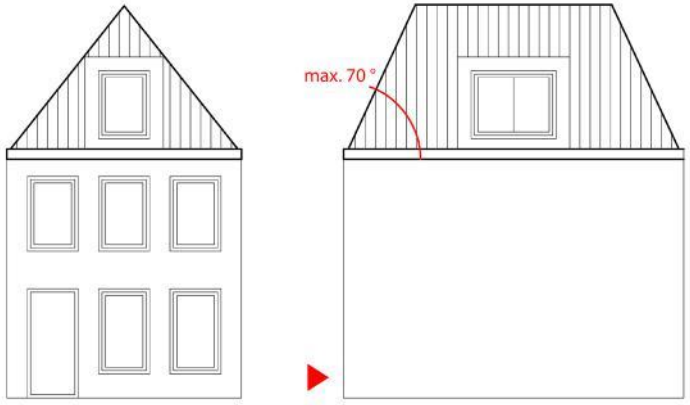

Toolbox Beeldkwaliteit

daken

Schilddaken

Schilddaken vooral toepassen bij hoekwoning of vrijstaand. Het hellende dakvlak begint direct boven onderliggende verdieping. Dakvlak symmetrisch uitvoeren. De dakhelling aan de straat- en tuinzijde mag niet meer zijn dan 70 graden vanaf de gootlijn.

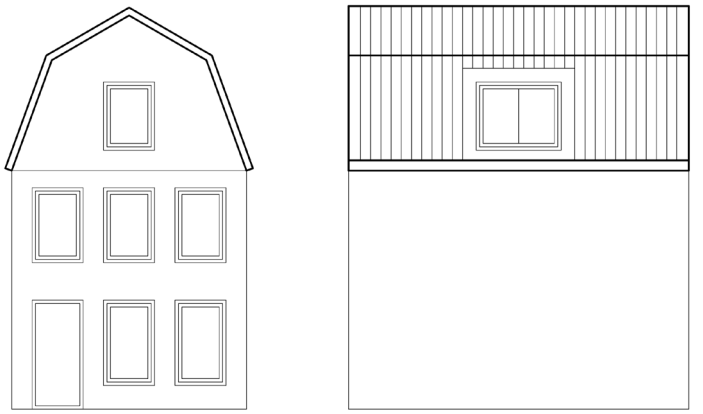

Schilddak

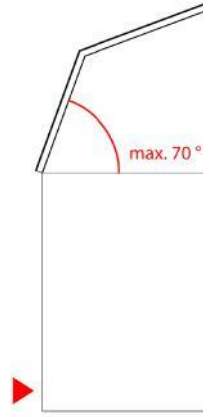
Mansardedak

Mansardedak met dwarskap vooral toepassen bij vrijstaande woningen. Het hellende dakvlak begint direct boven onderliggende verdieping. Dakvlak symmetrisch uitvoeren. In het geval van mansarde met langskap geldt hetzelfde als voor zadeldaken:
De dakhelling aan de straat- en tuinzijde mag niet meer zijn dan 70 graden vanaf de gootlijn.

Mansardedak (dwarskap)

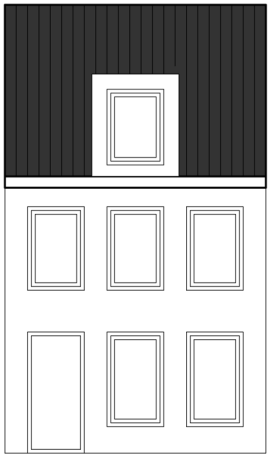
Mansarde (langskap)

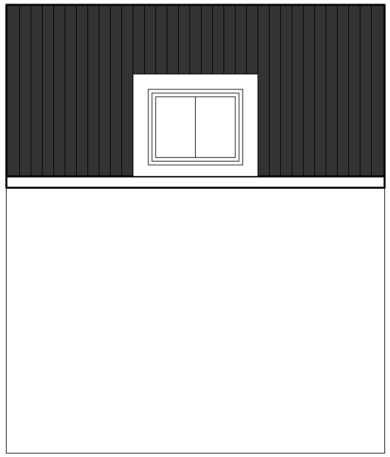
Toolbox Beeldkwaliteit

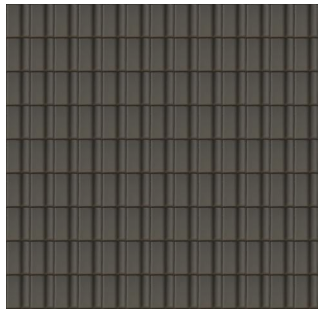
daken

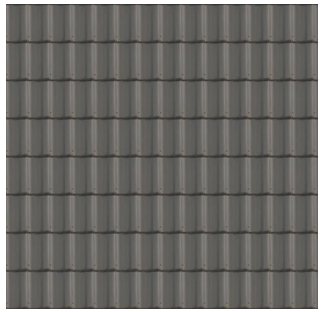
Kleur en materialsering dak

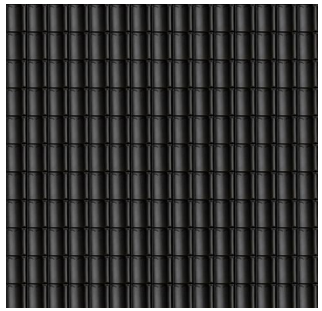
Als dakbedekking voor hellende daken dienen alleen gebakken dakpannen toegepast te worden met een natuurlijke uitstraling. Daarom geen geglazuurde pannen gebruiken. Andere dakbedekking alleen uit duurzaamheidsoverwegingen, zoals een groen dak of Photo-Voltaische panelen (PV-panelen). Gezien de kleurstelling van de daken van het resterende Bavo complex dienen alleen antracietgrijze, -zwarte of blauw-zwarte dakpannen gebruikt te worden. Ook vanwege mogelijke latere toevoeging van PV-panelen, waardoor een onsamenhangend contrast ontstaat, worden rode dakpannen beperkt toegepast. Alleen op vrijstaande woningen in de Boskavels kunnen rode pannen gebruikt worden mits dit past in het totaalbeeld van de wijk.

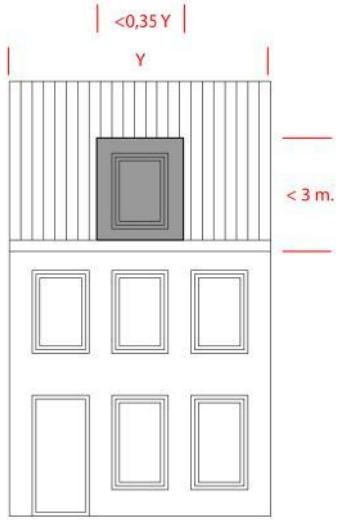

DAKUITBOUWEN - DAKKAPELLEN

De dakkapel dient onderdeel te zijn van het ontwerp van het gevelbeeld en dient te passen bij de gekozen dakvorm. Het hellende dakvlak dient vanaf de straat voldoende ervaren te worden en niet gedomineerd te worden door dakkapellen en/of -uitbouwen. Dakkapellen aan de openbare zijden dienen daarom niet meer dan ca. een derde van de breedte van het dakvlak te zijn en niet meer dan een verdiepingshoogte (3m.) Aan de niet-openbare zijden kan de breedte van de kapel de helft van dakvlak bestrijken.

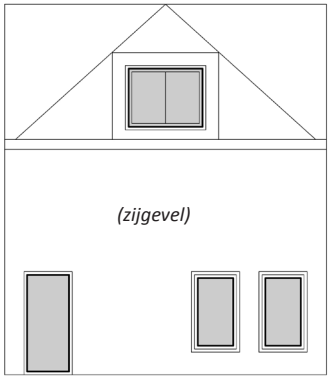

Toolbox Beeldkwaliteit

Hoek- en eindwoningen

Hoek- en eindpanden op belangrijke plekken of zichtbare locaties dienen een tweezijdige oriëntatie te krijgen. Dat betekent dat aan beide openbare kanten voldoende relatie wordt gemaakt tussen de woning en de buitenruimte door middel van gevelopeningen, zoals ramen, deuren en dakkapellen. Wat ‘voldoende’ is, is afhankelijk van de situatie en het ontwerp. Dit zal door het kwaliteitsteam beoordeeld worden. Dit principe wordt in ieder geval toegepast op de plekken die in de spelregelkaart worden aangewezen en verder op alle plekken waar dit passend is, blijkens de nadere uitwerking.

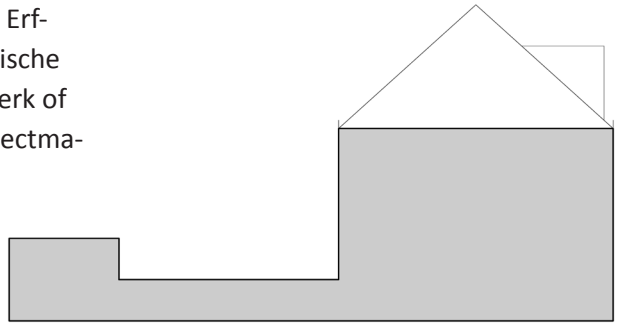

Toolbox Beeldkwaliteit

openbaar-privé

Erfscheidingen - tuinmuren

Daar waar geen gebouwde hoekoplossingen voorkomen bepalen erfscheidingen en tuinmuren aan zij- of achterkanten het beeld. De plaatsing van erfscheidingen aan de zijde van openbare ruimte dienen uniform vormgegeven en projectmatig aangelegd te worden bij de oplevering van de woningen om het plaatsen van schuttingen door bewoners te voorkomen. Erfscheidingen zijn onderdeel van het architectonische ontwerp en gematerialiseerd middels metselwerk of groen. Ook groene erfscheidingen worden projectmatig aangelegd.

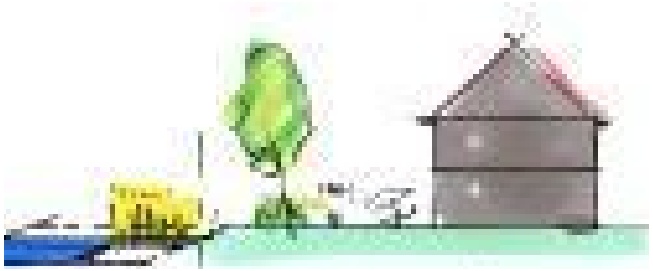

Erfscheidingen - oevers

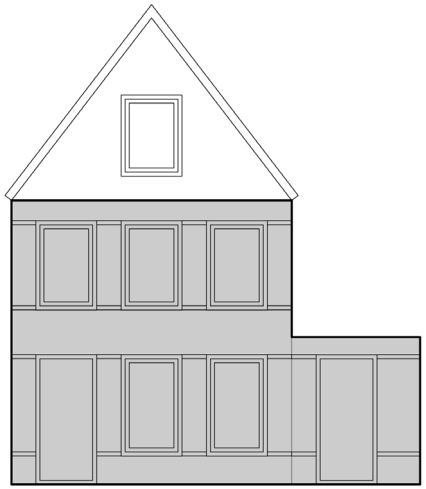
Op sommige plekken zullen kavels met de achtertuin direct aan het water liggen. De oevers zijn dan in privé eigendom en beheer. In de stedenbouwkundige opzet zullen deze zoveel mogelijk aan het zicht onttrokken moeten worden. De private oevers die zichtbaar zijn vanaf de openbare ruimte zullen op een hoogwaardige manier gemaakt moeten worden. Daartoe gelden de volgende regels:

- De oever zelf (tot minstens 3m. van waterlijn) is uniform vormgegeven langs alle kavels.
- Middelen om privacy aan de achterzijde te bieden dienen uniform vormgegeven en projectmatig aangelegd te worden bij de oplevering van de woningen. De materialisering is groen. De hoogte is maximaal 1,2 meter. De oever moet daarbij bereikbaar blijven vanuit de tuin
- Erfscheidingen tussen de tuinen dienen uniform vormgegeven en projectmatig aangelegd te worden bij de oplevering van de woningen. De materialisering is groen. De hoogte is maximaal 2 meter

UITBOUWEN, ERKERS ETC.

Uitbouwen, erkers, verandas, serres etc. die aan de voorzijde worden gemaakt dienen te ogen als onderdeel van het gehele volume of dienen onderschikt te zijn aan het hoofdvolume. In het eerste geval kennen ze een gelijke materialisering en detaillering. In het tweede geval kennen ze een afwijkende materialisering die het architectonische beeld van het hoofdvolume versterkt (zoals houten erkers of veranda's bij bakstenen fin-de-siecle gevels)

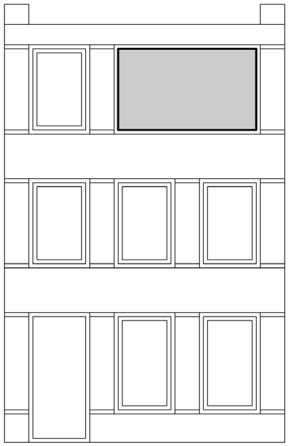

TOOLBOX BEELDKWALITEIT

BUITENRUIMTES EN BALKONS

Grote buitenruimtes en balkons dienen te ogen als onderdeel van het gehele volume. Ze worden binnen het hoofdvolume gerealiseerd en/of met gelijke materialisering. Dat betekent bijvoorbeeld dat er geen grote uitwendige stalen balkons aan een bakstenen gevel worden geplaatst.

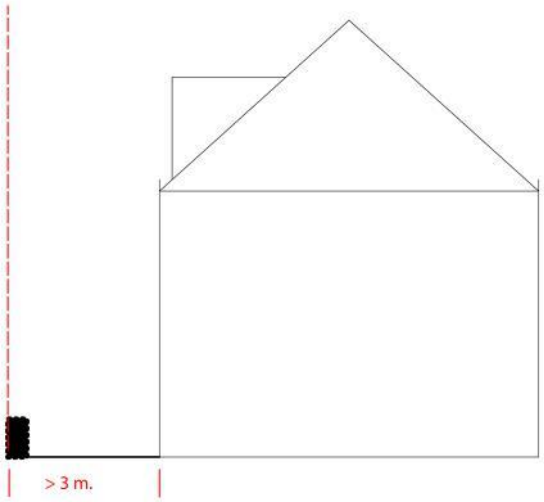

Toolbox Beeldkwaliteit

Voortuinen

Voortuinen dragen bij aan het groene beeld van de wijk, vergroten het woongenot en bieden de mogelijkheid het afgekoppelde regenwater te verwerken of af te voeren. In dicht bebouwde delen (zoals het westelijk deel van De Lanen) dienen voortuinen voldoende maat te hebben (min 3 m. diep) om verstening te voorkomen. De erfafscheiding van voortuinen in dezelfde straat dienen uniform vormgegeven en projectmatig aangelegd te worden bij de oplevering van de woningen. De materialisering is groen en/ of gemetseld. Erfscheidingen bij voortuinen dienen bij te dragen aan het groene karakter. Erfscheidingen van meer dan 50 cm moeten voor minimaal de helft van de hoogte uit heg of begroeiïng te bestaan.

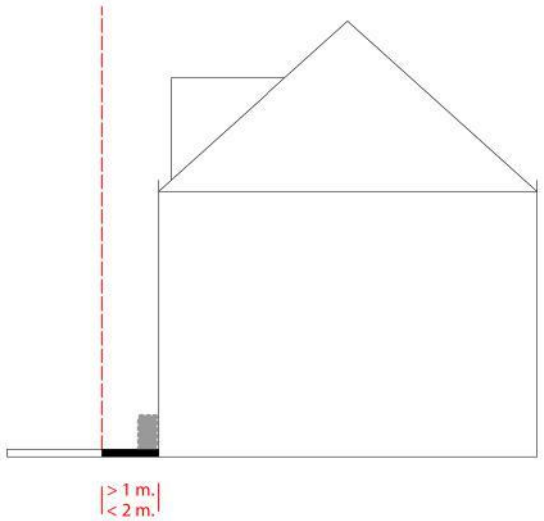

Toolbox Beeldkwaliteit

Encroachmentzones

Daar waar geen ruimte is voor voortuinen of waar een dorpser beeld wordt nagestreefd, vormen zogenaamde ‘encroachment zones’ een goed middel om de overgang tussen privé en openbaar te realiseren. Dit kan in de vorm van stoepenzones of geveltuintjes. Deze zones dienen niet te breed te worden (verlies van relatie privé en openbaar) maar ook niet te smal (niet functioneel). Daarom wordt een maat tussen de 1 en 2 meter gehanteerd. De encroachmentzone sluit aan op de inrichting van de openbare ruimte maar maakt deel uit van het uitgeefbaar terrein.

Toolbox Beeldkwaliteit

Afvalinzameling

De wijze van huisafval inzamelen kan een grote invloed hebben op de beeldkwaliteit. Voor het Bavo-terrein vindt de inzameling van restafval en GFT (groente, fruit en tuinafval) bij huishoudens plaats met rolcontainers (zgn. “Kliko’s”) Indien de plaats van hiervan te laat worden verwerkt in het ontwerp kan dit afbreuk doen aan het straatbeeld. De ervaring leert dat deze containers door bewoners vaak niet binnen worden gezet. Daarom worden hierbij enkele oplossingen voorgesteld aangaande de plaatsing en wijze van opbergen per situatie. Bij ondergrondse inzameling hoeft slechts een beperkt aantal plekken voor containers gereserveerd te worden en is de zichtbaarheid in de openbare ruimte beperkt.

<u>Woningen met een binnenterrein</u>
- reserveer ruimte voor opstelplaats inzameling op het binnenterrein
- vuilniswagens dienen achterterrein te kunnen bereiken
- opbergplaats containers in achtertuin

<u>Woningen zonder binnenterrein</u>
- er is een centrale inzamelplek in het bouwblok (bijv. zijstraat/pocket).
- bewoners kunnen deze bereiken via de achterpaden

<u>Woningen zonder achterpaden of binnenterrrein</u>
- inzameling vindt plaats aan voorzijde
- opbergplaats containers is verwerkt in het ontwerp woning, voortuin, garage of erfscheiding
- uniform vormgegeven en projectmatig aangelegd bij de oplevering

<u>Collectieve woonblokken / appartementenblokken</u>
- inzameling, plaats en wijze van opbergen is maatwerk
- bij voorkeur inpandige of centrale inzamelplek met een groene vormgeving

Toolbox Beeldkwaliteit

Speelplekken

Voor drie leeftijdsgroepen worden speeltuinen aangelegd. Het speeloppervlak en de actieradius van de speelplekken is vastgelegd in het kwaliteitshandboek openbare ruimte van de gemeente. In het inrichtingsplan zal per plek de omvang, locatie, doelgroep en inrichting worden bepaald. De inrichting is maatwerk en de aard van de plekken zal per locatie verschillen. Dit zal o.a. afhangen van welke doelgroep wordt bediend en welke type spel wordt aangeboden. Het materiaal en de ondergrond hebben bij voorkeur een natuurlijk karakter. Om een duurzaam en/of onderscheidend karakter van de buurt te maken is de toepassing van hout voor de hand liggend, en voor de ondergrond, gras, zand of houtsnippers. Voor voetbalvelden en basketbalvelden is bijvoorbeeld resp. kunstgras en beton geschikter.

Naast speeltoestellen kan gedacht worden aan speelaanleidingen. Dat zijn objecten die in plaats van slechts één functionaliteit te hebben, meer aan de fantasie van de kinderen overlaten; zoals boomstammen, heuvels, klimblokken, tunnels etc. Dit draagt ook meer bij aan de duurzame uitstraling van de wijk.

3.5 Beeldkwaliteit op deelgebiedniveau

Deelgebieden

3.5.1 De Lanen

Beeldkwaliteitskader

Het beeldkwaliteitskader van De Lanen kent, ten opzichte van de andere deelgebieden een relatief streng regime. De architectuur dient bijna volledig aan de toolbox te voldoen. (Zie hiernaast). Ook qua stedenbouw wordt De Lanen meer gestuurd dan de andere gebieden. Dit is vertaald in een hogere mate van detail op de spelregelkaart.

Specifieke aandachtspunten zijn:
- samenhangend beeld in architectuur en stedenbouw per straat, laan of plein (“dat wat in een oogopslag te zien is”)
- ensemble-werking van de woningen
- aansluiten bij architectuur van Bavogebouw en omgeving
- architectuur ondersteunt hiërarchische opzet

Beeldkwaliteitskader De Lanen

Eenheid van beeldregie:	Per straat, laan of plein
Stedenbouwkundige typering:	Hiërarchisch stelsel van straten en lanen
Architectonische typering:	Ensembles van grondgebonden woningen
Woningtypes:	Hoofdzakelijk rijwoningen, afgewisseld door vrijstaand twee-onder-een kapwoning en appartementen.

Toolbox Beeldkwaliteit

(*gevel)*

Materialisering gevel:	conform toolbox
Kleur kozijnen/houtwerk	conform toolbox
Kozijnen vorm en ritme:	conform toolbox
Siermetselwerk:	conform toolbox
Geïntegreerde hwa-pijp:	conform toolbox
Hoekpenanten:	alleen bij plat dak van rijwoningen conform toolbox

(*dak*)

Dak vorm:	conform toolbox
Kap hellingshoek	conform toolbox
Dak kleur/materialisering:	conform toolbox
Dakuitbouwen/-kapellen:	conform toolbox

(*openbaar-privé)*

Hoek-/eindwoningen:	conform toolbox
Erfscheidingen:	conform toolbox

3.5.2 De Boskavels

Beeldkwaliteitskader

Het beeldkwaliteitskader van De Boskavels kent, ten opzichte van de andere deelgebieden een relatief flexibel regime. Zowel in het beeldkwaliteitskader (zie hiernaast) als in de spelregelkaart is de mate van sturing en detail minder. De kwaliteit van het gebied is echter sterk afhankelijk van het realiseren van robuuste groene structuur. Daarom zal er toch gelet worden op het zoeken naar samenhang in architectuur, vooral binnen hetzelfde Bosvak (De eenheid die omringt is door robuuste groenstroken). De samenhang kan op verschillende manieren gerealiseerd worden, ook als elke woning anders is. De woningen maken dan deel uit van een bepaalde architectuur-familie, bijvoorbeeld door materiaalkeuze of stijl.

Specifieke aandachtspunten zijn:
- samenhang per bosvak
- overwegend vrijstaande woningen
- aanleg van robuuste groene structuren in de openbare ruimte
- aanplant en/of behoud van voldoende bomen op eigen terrein
- groene vormgeving van erfscheidingen in het bijzonder van zichtbare voortuinen en zijtuinen.

Beeldkwaliteitskader De Boskavels

Eenheid van beeldregie:	Per bosvak
Stedenbouwkundige typering:	Groene linten van losse bebouwingskorrels
Architectonische typering:	Individuele grondgebonden woningen
Woningtypes:	Hoofdzakelijk vrijstaand en twee-onder-een kap
	evt. afgewisseld door rijwoningen in korte rijen (max. 5)

Toolbox Beeldkwaliteit

(*gevel)*

Materialisering gevel:	conform toolbox
Kleur kozijnen/houtwerk	vrij naar interpretatie van de toolbox
Kozijnen vorm en ritme:	vrij
Siermetselwerk:	vrij
Geïntegreerde hwa-pijp:	vrij
Hoekpenanten:	vrij

(*dak*)

Dak vorm:	vrij
Kap hellingshoek	vrij
Dak kleur/materialisering:	conform toolbox
Dakuitbouwen/-kapellen:	vrij

(*openbaar-privé)*

Hoek-/eindwoningen:	conform toolbox
Erfscheidingen:	alleen en volledig groen vormgegeven
Uitbouwen, erkers etc.	indien toegepast conform toolbox

3.5.3 Waterweide

Beeldkwaliteitskader

De stedenbouwkundige indeling van Waterweide is nagenoeg nog geheel in te vullen. In de spelregelkaart is de mate van sturing zeer gering. Het beeldkwaliteitskader van Waterweide heeft daarom juist een relatief streng regime (zie hiernaast). De kwaliteit van het gebied is afhankelijk van het realiseren van goede overgangen naar de openbare ruimtes, ook die buiten het deelgebied liggen, vooral de ontsluitingsweg. Oriëntatie en/of afscherming van de achtertuinen is dus een aandachtspunt.
De architectuur zal representatief moeten zijn voor heel Bavo, omdat het een entree- en zichtlocatie is. Een onderscheidend karakter is nwenselijk maar te veel contrast met De Lanen niet. Binnen Waterweide zal er op gelet worden dat de 1 of 2 buurschappen of eilanden een interne samenhang en, in mindere mate, een onderlinge samenhang hebben.

Specifieke aandachtspunten zijn:
- representatief voor geheel Bavo
- overgangen openbaar-privé en naar het water
- oriëntatie en/of afscherming tuinen
- onderscheidende en toch samenhangende buurtschappen/eilanden

Beeldkwaliteitskader Waterweide

Eenheid van beeldregie: Per eiland of buurtschap
Stedenbouwkundige typering: Buurtschapjes rondom openbare ruimte
Architectonische typering: Individuele grondgebonden woningen

Toolbox Beeldkwaliteit

(*gevel)*

Materialisering gevel:	conform toolbox
Kleur kozijnen/houtwerk	conform toolbox
Kozijnen vorm en ritme:	vrij
Siermetselwerk:	conform toolbox
Geïntegreerde hwa-pijp:	conform toolbox
Hoekpenanten:	alleen bij plat dak conform toolbox

(*dak*)

Dak vorm:	conform toolbox
Kap hellingshoek	conform toolbox
Dak kleur/materialisering:	conform toolbox
Dakuitbouwen/-kapellen:	conform toolbox

(*openbaar-privé)*

Hoek-/eindwoningen:	conform toolbox
Erfscheidingen:	conform toolbox

3.5.4 Langehorst

Beeldkwaliteitskader

Het beeldkwaliteitsregime van Langehorst is gemiddeld, zowel in het beeldkwaliteitskader (zie hiernaast) als in de spelregelkaart. Ook in Langehorst is kwaliteit van het gebied afhankelijk van het realiseren en/of behouden van robuuste groene structuur. Daarom zal er toch gelet worden op het zoeken naar samenhang in architectuur, vooral binnen hetzelfde Bosvak (eenheid die omringt is door robuuste groenstroken). De bebouwing binnen een bosvak zal als ensemble gebouwd worden. Een collectieve uitstraling is daarbij het streven.

Specifieke aandachtspunten zijn:
- samenhang per bosvak
- aanleg van robuuste groene structuren in de openbare ruimte
- aanplant en/of behoud van voldoende bomen op eigen terrein
- collectieve uitstraling

Beeldkwaliteitskader Langehorst

Eenheid van beeldregie:	Per bosvak
Stedenbouwkundige typering:	Groene linten van losse bebouwingskorrels
Architectonische typering:	Ensembles van appartementen en/of grondgebonden woningen in collectieve opzet, zoals een landgoed

<u>Toolbox Beeldkwaliteit</u>

(*gevel)*

Materialisering gevel:	conform toolbox
Kleur kozijnen/houtwerk	conform toolbox
Kozijnen vorm en ritme:	conform toolbox
Siermetselwerk:	conform toolbox
Geïntegreerde hwa-pijp:	conform toolbox
Hoekpenanten:	alleen bij plat dak conform toolbox

(*dak*)

Dak vorm:	vrij
Kap hellingshoek	vrij
Dak kleur/materialisering:	conform toolbox
Dakuitbouwen/-kapellen:	vrij

(*openbaar-privé)*

Hoek-/eindwoningen:	conform toolbox
Erfscheidingen:	conform toolbox

3.5.5 Anemoonhoek

Beeldkwaliteitskader

Het beeldkwaliteitskader van Anemoon kent een streng regime maar wijkt op relatief veel punten van de toolbox. Dat komt omdat er ook een goede overgang naar het centrum gemaakt dient te worden waar meer architectonische studie voor nodig is. (Zie hiernaast). Qua stedenbouw wordt die verbindinde positie van de locatie vertaald in een hogere mate van detail op de spelregelkaart.

Specifieke aandachtspunten zijn:
- een architectuur die de verbinding legt tussen het centrum en het Bavo-terrein
- goede verhouding massa en ruimte
- begeleiding rooilijn zonder dichte gevelwand te maken
- openhouden van de zichtlijnen
- oriëntatie en/of afscherming tuinen

Beeldkwaliteitskader Anemoonhoek

Eenheid van beeldregie:	Bouwvlak
Stedenbouwkundige typering:	Dorps compacte bouwblokken
Architectonische typering:	Complexen van grondgebonden woningen, appartementen. Urban villa's in de landmarks en op de hoek met Victoriberg

<u>Toolbox Beeldkwaliteit</u>

(*gevel)*

Materialisering gevel:	conform toolbox
Kleur kozijnen/houtwerk	conform toolbox
Kozijnen vorm en ritme:	vrij
Siermetselwerk:	vrij
Geïntegreerde hwa-pijp:	conform toolbox
Hoekpenanten:	alleen bij plat dak conform toolbox

(*dak*)

Dak vorm:	passend bij centrum en Bavo
Kap hellingshoek	passend bij centrum en Bavo
Dak kleur/materialisering:	conform toolbox
Dakuitbouwen/-kapellen:	conform toolbox

(*openbaar-privé)*

Hoek-/eindwoningen:	conform toolbox
Erfscheidingen:	conform toolbox

BAVO-TERREIN
NOORDWIJKERHOUT

BELEIDSREGEL 4: HOOGWAARDIGE INRICHTING VAN DE OPENBARE RUIMTE

Inhoud

1 Inleiding

1.1 Inleiding 4
1.2 Leeswijzer 5
1.3 Toepassing 6

2 Context

2.1 Visie 9
2.2 Stedenbouwkundig plan 11

3 Beleidsregel

3.1 Spelregelkaart 16
3.2 Openbare ruimte op deelgebiedniveau 18
3.2.1 De Lanen 20
3.2.2 De Boskavels 26
3.2.3 Waterweide 30
3.2.4 Langehorst 32
3.2.5 Anemoonhoek 34
3.3 Speelplaatsen 36

1 Inleiding

1.1 Inleiding

De regels van het omgevingsplan Bavoterrein bevatten open normen. Die open normen worden uitgelegd door de beleidsregels in dit document. Welke beleidsregel(s) op een open norm van toepassing is/zijn, wordt bepaald in de regels van het omgevingsplan Bavoterrein. De beleidsregels kunnen tijdens de planperiode door de gemeenteraad worden gewijzigd. Bij toepassing van de beleidsregels moet getoetst worden aan de beleidsregels die gelden ten tijde van de aanvraag van een omgevingsvergunning.

De structuur en vormgeving van deze beleidsregels zijn afgeleid op het beeldkwaliteitsplan van Atelier Dutch uit 2017. Waar nodig, is de structuur van het beeldkwaliteitsplan veranderd en zijn wijzigingen (in de vorm van aanvullingen of verwijderingen gedaan) om alle onderwerpen waarvoor de regels van het omgevingsplan Bavoterrein naar beleidsregels verwijzen op te kunnen nemen in dit document. Het voorgaande neemt niet weg dat het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart voor het Bavoterrein door de gemeenteraad van Noordwijkerhout vastgesteld zijn en onverminderd van kracht blijven.

1.2 Leeswijzer

Dit is de beleidsregel ‘Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte’. Deze beleidsregel licht toe wat er verstaan wordt onder het begrip ‘hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte’. De beleidsregel is van toepassing op de functies “Groen”, “Transformatiegebied I”, “Transformatiegebied II”, “Verkeer” en “Woongebied”, zoals de onderstaande tabel ook laat zien. Die tabel geeft tevens aan welke andere beleidsregels van toepassing zijn op die functies. De beleidsregel bevat een algemeen deel en een gebiedspecifiek deel. Het algemene deel geeft context en achtergrondinformatie bij het gebiedspecifieke deel. Het gebiedspecifieke deel heeft betrekking op de deelgebieden ‘De Lanen’, ‘De Boskavels’, ‘Waterweide’, ‘Langehorst’ en ‘Anemoonhoek’.

Toepassing beleidsregel

Om te kunnen bepalen of een initiatief of bouwplan leidt tot de beoogde hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte, worden bij het indienen dan wel het tot stand komen van een bouwplan de navolgende beleidsregels als beoordelings- en toetsingskader gehanteerd. In de spelregelkaart is aangegeven waar deze randvoorwaarden van toepassing zijn.

	Beleidsregel	Functie				
		Groen	Transformatie-gebied I	Transformatie-gebied II	Verkeer	Woongebied
1	Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur			√		√
2	Hoogwaardig bebouwingsbeeld			√		√
3	Hoogwaardige beeldkwaliteit	√		√		√
4	Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte	√	√	√	√	√
5	Robuuste water- en groenstructuur	√		√	√	√
6	Duurzame ontwikkeling	√		√		√
7	Voldoende parkeergelegenheid		√	√		√
8	Archeologie	√	√	√	√	√
9	Bodem	√	√	√	√	√
10	Evenwichtig woningaanbod			√		√

2 Context

2.1 Visie

Visie

Oude kwaliteiten inzetten voor nieuwe functies is het belangrijkste uitgangspunt van de ruimtelijke visie op het Bavo-terrein. Het overdadige groen, de afgezonderde ligging, de open ruimten rondom de gebouwen en de ordening in een heldere hiërarchische structuur waren de ruimtelijke eigenschappen die hoorden bij de traditionele visie op de relatie tussen omgeving en genezing. Ze moesten bijdragen aan het welbevinden van de geïnterneerden en zorgen voor overzichtelijkheid in de omgeving. In de tegenwoordige tijd zijn het nog steeds waardevolle kwaliteiten, juist ook voor de nieuwe functie wonen. Het zijn eigenschappen die tot een hoogwaardig woonmilieu leiden en een duidelijke identiteit bieden aan de nieuwe woonwijk. De uitdaging die voor het gebied is geformuleerd, bestaat er dan ook in deze kwaliteiten expliciet te maken en te vertalen naar nieuwe ruimtelijke uitgangspunten.

Een belangrijk gegeven is de tweedeling van het terrein in de hoge zandgronden en de lage afgravingen. Dit komt terug in de stedenbouwkundige structuur en heeft ook een relatie met de twee architectonische referenties die gebruikt worden voor de nieuwbouw. Het hooggelegen gedeelte “De Lanen” heeft een sterke orthogonale en hiërarchische opzet. De stedenbouwkundige opzet is een interpretatie van de bestaande en vroegere indeling van het terrein. Het zoekt daarbij de aansluiting met het dorp via de zichtlijnen en toegangen. Het lager gelegen deel bestaat uit een verzameling van gebieden die verschillen qua vorm, functie en openheid. Zoals gezegd hebben ze echter één kenmerk gemeen; namelijk dat ze rijkelijk groen zijn. Een groot deel van deze groene structuren is waardevol en blijft gehandhaafd: de Franse tuin, de Engelse tuin, de begraafplaats, het laantje langs Langehorst en de bosrijke buitenranden. Het stedenbouwkundig plan voegt zich dan ook sterk naar de te behouden delen. De nieuwe bouwvlakken worden als het ware ín het groen gezet. Hier komen kleinschalige, introverte zelfstandige woonmilieus met verschillende karakters.

De “Structuurvisie Noordwijkerhout en De Zilk 2020” geeft met betrekking tot de ontwikkeling van het BAVO-terrein onder andere het volgende mee: Realisatie van een hoogwaardige woonwijk in een groene setting, realisatie van een woonwijk bestaande uit een mix van woningtypen in diverse prijsklassen, waarbij 30% van de bouwstroom zal bestaan uit sociale woningbouw; behoud van onder meer het zogeheten Pesthuis, Engelse Tuin, de Dierenweide en het huis ‘t Hoogt. De bebouwing op het Bavo-terrein moet een kwalitatief hoogwaardige uitstraling krijgen, met een evenwichtige relatie tussen de historische bebouwing en de nieuwbouw. De (visuele) relatie van het BAVO-terrein met het centrum van Noordwijkerhout moet versterkt worden.

Essenties

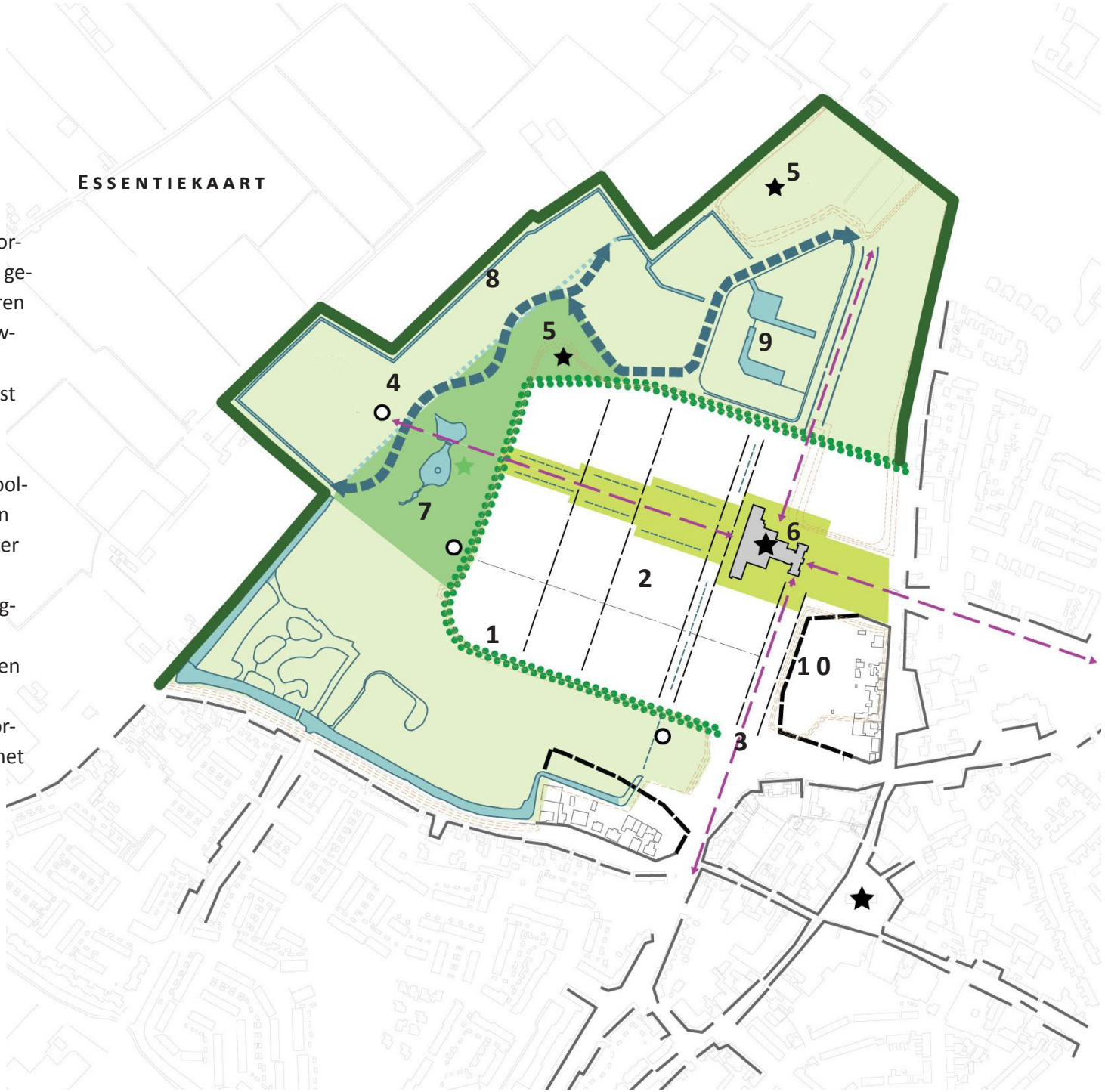
De belangrijkste uitgangspunten van het plan zijn verbeeld in de essentiekaart. Daarin staan, naast de beschreven tweedeling, de volgende structurerende elementen en essentiële details verbeeld:

- 1. De **hoogtescheiding** wordt geaccentueerd door de bomenkrans rondom De Lanen te completeren. Deze wordt slechts doorbroken daar waar zichtlijnen naar buiten toe lopen.
- 2. De **bestaande infrastructuur**, die voortkomt uit de oospronkelijke structuur van het terrein wordt opnieuw geïnterpreteerd. Daaruit komt een nieuw symmetrische en **orthogonale gridstructuur** in het gebied De Lanen uit voort.
- 3. Vanuit het **orthogonale systeem** lopen **zichtlijnen** naar de omgeving. Andersom zijn er diverse zichtlijnen vanuit de omgeving op het Bavogebouw.
- 4. De **zichtlijnen** eindigen op **landmarks** in de vorm van appartementengebouwen of lopen door naar het centrum van Noordwijkerhout.
- 5. De **monumentale gebouwen** (het hoofdgebouw, huis ‘t Hoogt en het Pesthuis) blijven behouden
- 6. Het **Bavo hoofdgebouw** krijgt een centrale positie in het gebied. Zichtlijnen en groene ruimten

worden daar op geënt

- 7. **Bestaande waardevolle groene structuren** worden behouden en beter zichtbaar en beleefbaar gemaakt, en een aantal bijzondere groene structuren worden integraal opgenomen in het stedenbouwkundige plan: De Engelse tuin, de Franse tuin de begraafplaats en het bomenlaantje bij Langehorst
- 8. De **bosranden** van de De Boskavels naar het buitengebied worden behouden en waar nodig versterkt. Daarmee wordt Bavo ingepast in het bollenlandschap en wordt rondom de boskavels een intieme sfeer gecreëerd en het introverte karakter versterkt.
- 9. De **bestaande waterstructuren** worden qua ligging behouden maar aangepast aan de sfeer ter plekke (zoals bij Engelse tuin). Het oppervlak open water wordt vergroot
- 10. De **bouwblokken grenzend aan het dorp** worden afgerond, daarbij worden voorkanten naar het Bavo-terrein gericht.

ESSENTIEKAART

2.2 STEDENBOUWKUNDIG PLAN

(De naamgeving van de gebieden, lanen en straten is nog nader te bepalen. De hier genoemde namen zijn gegeven om plekken eenvoudig te kunnen duiden.)

Thema's

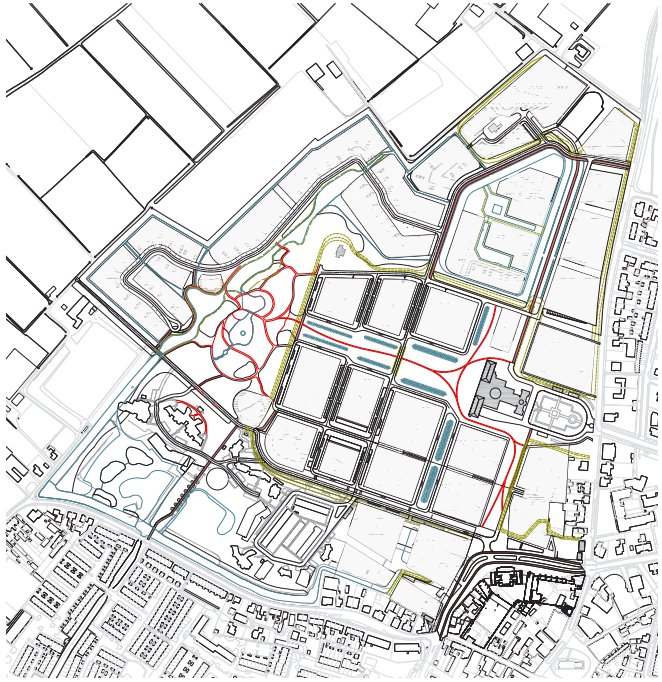
Infastructuur auto

Het gebied kent drie ontsluitingsstructuren die los van elkaar functioneren.
1.Het grootste deel van het gebied wordt ontsloten op de Langervelderweg via een entree aan de noordzijde van het terrein waardoor de verbinding naar de provinciale weg zo kort mogelijk is.
2. Alle blokken ten zuiden van de Anemoonweg plus het blok op de hoek Langervelderweg en Victoriberg worden ontsloten via de Anemoonweg.
3. Het Bavo hoofdgebouw behoudt zijn eigen ontsluiting rondom de Franse tuin.

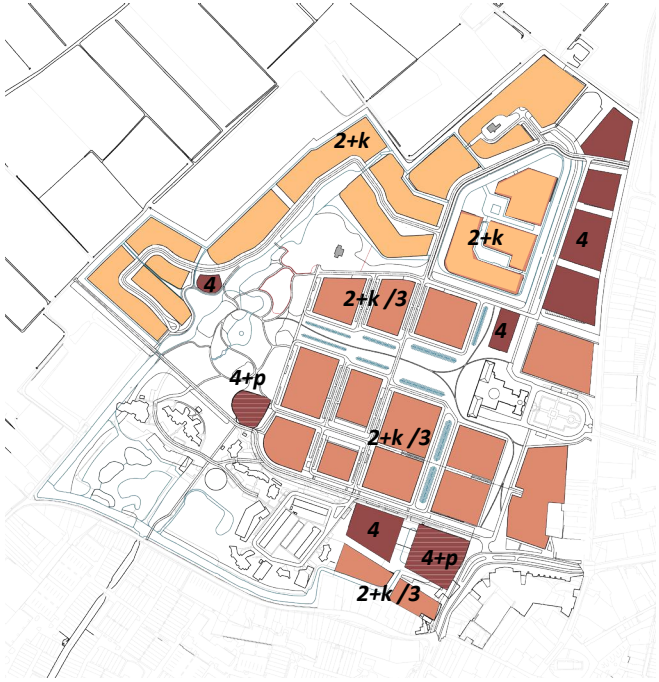
Fiets- en voetgangers

Fietsers maken gebruik van de rijweg en voetgangers van de trottoirs in de woonstraten. Daarnaast worden door het groen van het gebied fietspaden aangelegd die straten verbinden. Een groot deel van deze fietspaden fungeren ook als calamiteitenroute, tezamen met Anemoonweg.
Langs de hoofdontsluiting wordt een apart voetpad aangelegd. Het laantje langs Langehorst wordt eveneens een voetpad. De voetpaden in de groene zones zorgen ervoor dat er vanuit het centrum aantrekkelijke routes ontstaan door De Lanen richting de Engelse tuin.

Bouwlagen

Uitgangspunt is dat de bebouwing niet uitsteekt boven de boomtoppen. Per gebied is met dit uitgangspunt geïnventariseerd wat het maximale aantal bouwlagen mag zijn. In de Boskavels en Waterweide kan maximaal 2 lagen plus een kap gebouwd worden. In de Lanen overwegend 2 plus kap maar afgewisseld door 3 lagen. Op de laaggelegen delen van Langehorst mag tot max. 4 lagen gebouwd worden om gestapelde bouw mogelijk te maken. Op een aantal plekken mag, gezien de morfologie van het terrein, een extra parkeerlaag gemaakt worden indien gebruik gemaakt wordt van het hoogteverschil.

Thema's

Water

De bestaande sloten vormen de basis voor de nieuwe waterstructuur. De Bavosloot wordt grotendeels zichtbaar gemaakt en de oevers krijgen romantische vormen waarmee het een deel wordt van de Engelse tuin. Het water op de huidige Dierenweide moet met minimaal hetzelfde oppervlak terugkomen in de nieuwe opzet als buurtwater om aan te wonen. Rondom dit buurtje is ruimte om sloten te verbreden afhankelijk van de compensatie opgave. Op de hooggelegen zandgronden komen wadi's die het water kunnen laten inzijgen of afvoeren naar het open water.

Groen en bomen

Het verdient de voorkeur om bestaande bomen te behouden. Aan de hand van de bomeninventarisatie zal gekeken worden waar dat kan. Dat zal bij het inrichtingsplan en de verkavelingsplannen in acht genomen moeten worden. Daarbij zijn kwaliteit, toekomstperspectief, inpasbaarheid en veiligheid zaken die worden overwogen.
De randen naar het buitengebied en de noordkant van de Langervelderweg blijven intensief begroeid om het introverte karakter te behouden. De rechte lijnen worden in de verkavelingsplannen vertaald naar meanderende of grillige bosranden.

In De Lanen worden de open velden onderdeel van de lanenstructuur. In de woonstraten van De Lanen worden bovendien plantsoenen toegevoegd.
Voor de Engelse tuin wordt een apart landschapsplan gemaakt. De nu getekende groenmassa's en waterpartijen worden daarbij op hoofdlijnen gevolgd.
De tuin wordt gerestaureerd en op strategisch plekken open gemaakt richting de woonbuurten. De Dierenweide krijgt er zijn plek in de buurt van het Pesthuis.
Tussen de Engelse tuin en het groen van de woongebieden moeten voldoende verbindingen gelegd worden.

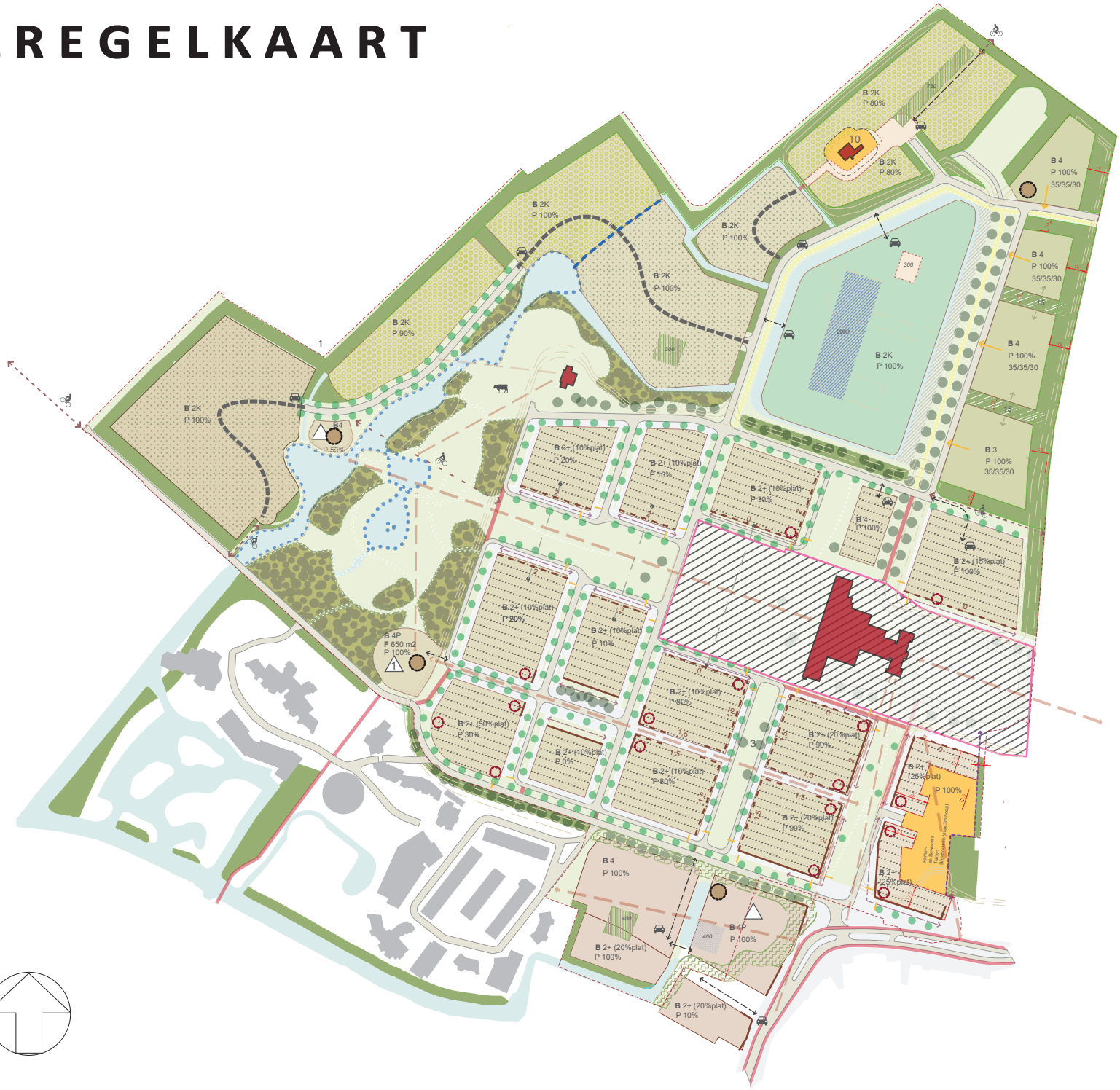

bomen, bossages en velden in De Lanen

3 Beleidsregel

3.1 Spelregelkaart

Kaart

LEGENDA UITLEG

Openbare Ruimte

straten en wegen

vrijliggend fietspad

vrijliggend voetpad

fiets verbinding bouwvlak excate locatie nalocatie der te bepalen

auto verbinding in of naar bouwvlak, locatie nader te bepalen

achterpad/brandpad

Straten en wegen. Bij verkavelingsplan en inrichtingsplan definitieve invulling bepalen, maar conform principes van de profielen van de betreffende deelgebieden.

Fietspad. Bij inrichtingsplan definitieve ligging en breedte bepalen, maar conform principes van de profielen van de betreffende deelgebieden en zodanig dat dezelfde verbindingen worden gerealiseerd

Voetpad. Bij inrichtingsplan definitieve ligging en breedte bepalen, maar conform principes van de profielen van de betreffende deelgebieden en zodanig dat dezelfde verbindingen worden gerealiseerd

Te maken verbindingen binnen het bouwvlak voor fietsers. Ligging in het bouwvlak is nog te bepalen. Begin- en eindpunt liggen vast omdat ze ook als calamiteitenroute functioneren.

Te maken verbindingen binnen het bouwvlak voor auto's. Ligging in het bouwvlak is nog te bepalen. Begin- en eindpunt liggen vast omdat ze ook als calamiteitenroute functioneren.

Achterpaden of zgn. brandpaden (voetgangers)

3.2 Openbare ruimte op deelgebiedniveau

Deelgebieden

3.2.1 De Lanen

Openbare ruimte

Huidige situatie

De openbare ruimte in de Lanen wordt gedomineerd door open grasrijke lanen en gazons die met elkaar verbonden zijn zonder veel onderbroken te worden door infrastructuur. Voor een groot deel kunnen daar de bestaande weides voor worden gebruikt. De parkachtige gazons kennen weinig bossages of andere onderbeplanting en zijn zoveel mogelijk gevrijwaard van obstakels. Alleen speelplekken vormen hier een uitzondering op. Bloembedden refereren aan de bollencultuur.

De verharding rondom de bebouwing (trottoir en rijweg) wordt beperkt tot het minimaal noodzakelijke. Waar verharding direct aansluit op de voorgevel zal het afgekoppelde hemelwater moeten worden afgevoerd naar het groen. In het compactere deel van De Lanen zijn de straten smaller. De intensiteit van het gebruik brengt een meer verhard oppervlak voort. De straten krijgen een profiel waarin parkeerplaatsen zijn verwerkt. Ook wordt zo veel mogelijk groen verwerkt in vakken en waar mogelijk bestaande bomen verwerkt in het profiel. Fietsers rijden waar het kan door op de rijbaan. Gescheiden fietspaden zijn grotendeels overbodig. Waar het nodig is worden fietsdoorsteken gemaakt door de groenstroken.

Huidige situatie; open veld met sporadische bomen

Bavogebouw omgeven door grasvelden

Openbare ruimte

Referenties

Grasstrook in woonstraat

Brede laan met kleine bomen

Brede open laan

Wadi en smal trottoir

Bloembedden

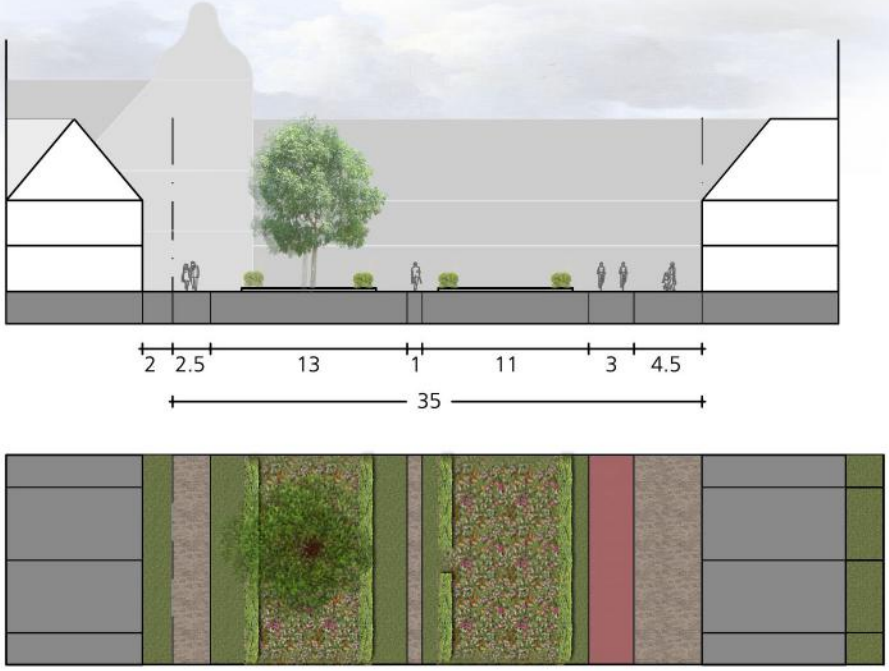

Wadi, sporadische bomen, weinig verharding

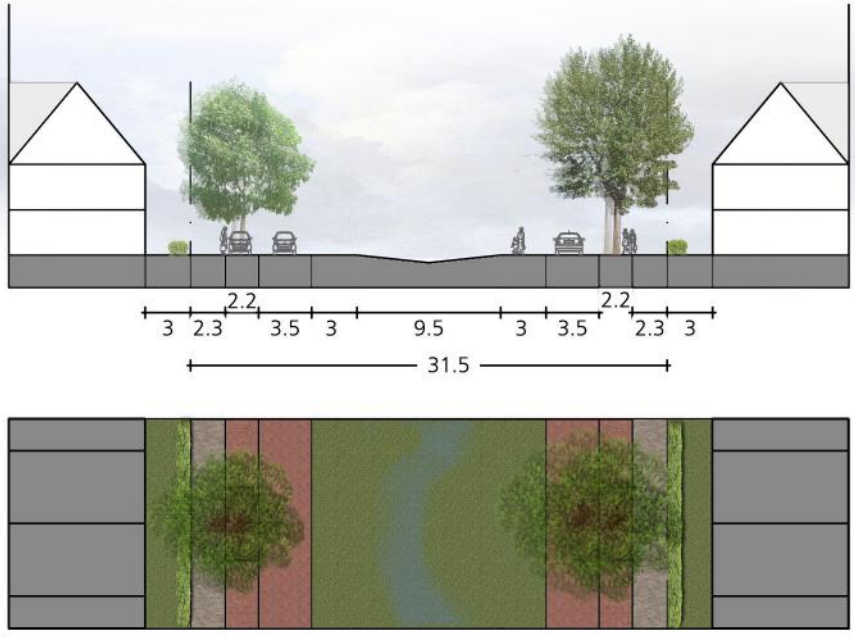
Openbare ruimte profielen

Laan op Bavo

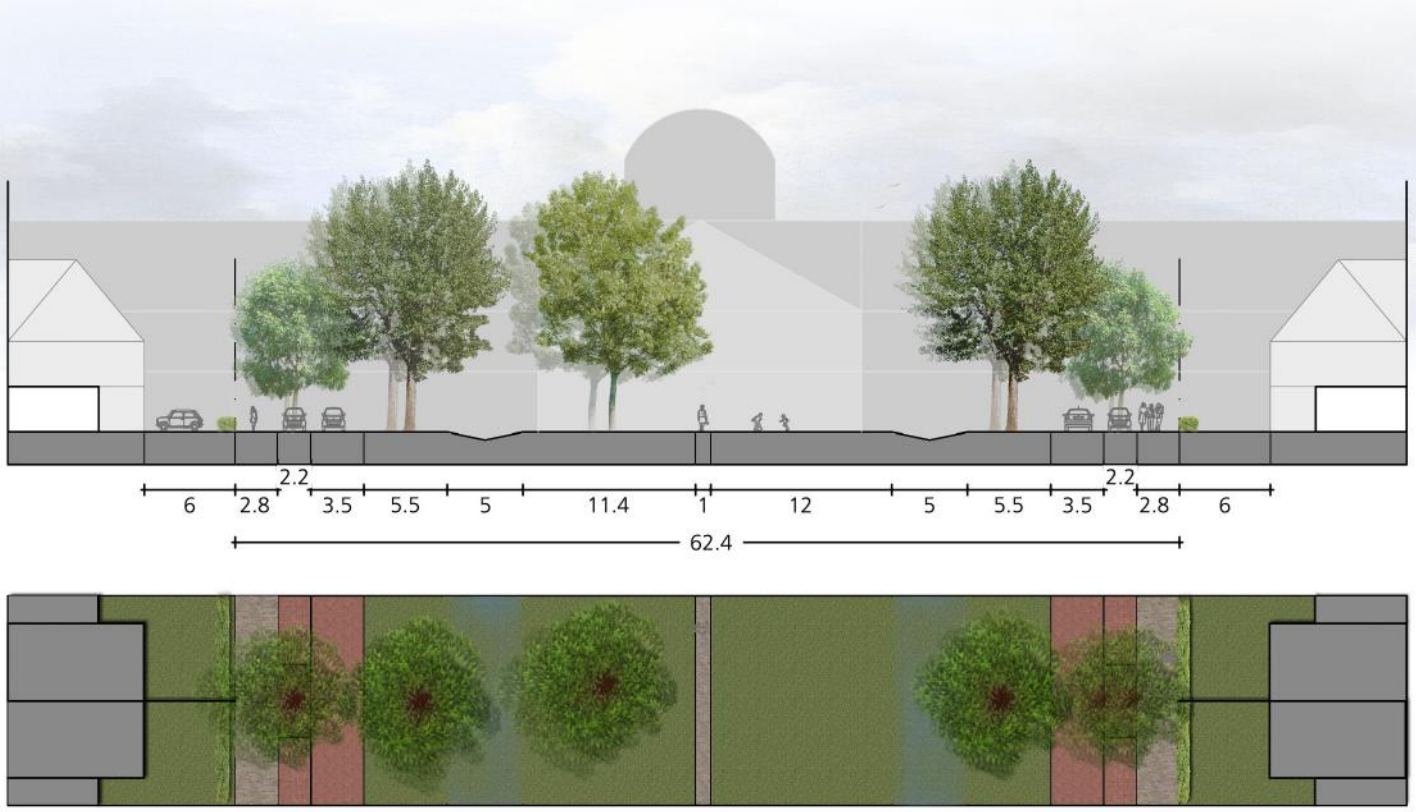

Middenlaan

schaal

OPENBARE RUIMTE PROFIELEN

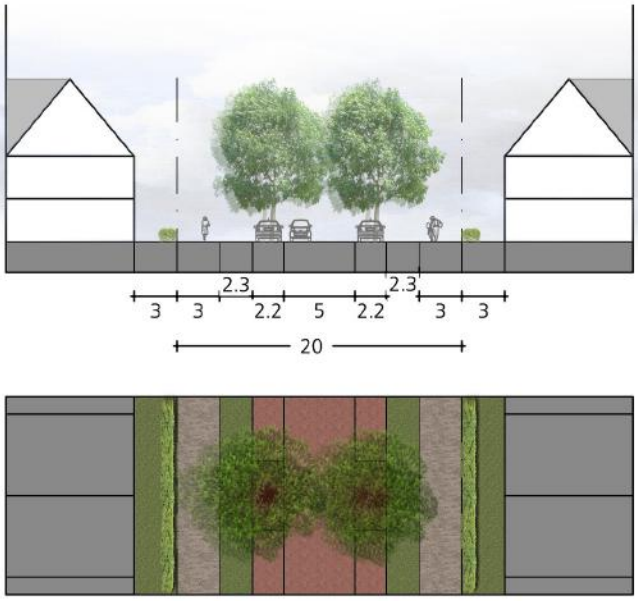
GROENE AS

SCHAAL

Algemeen:
De getekende profielen alsmede de openbare ruimte in de spelregelkaart zijn bindend op hoofdlijnen. Ze dienen zoveel mogelijk conform deze tekeningen uitgewerkt te worden, maar om flexibiliteit in de verkaveling te behouden is het mogelijk op detailniveau aan te passen. Bijvoorbeeld als in het verkavelingsplan blijkt dat meer of minder parkeren gerealiseerd moet worden in de openbare ruimte.

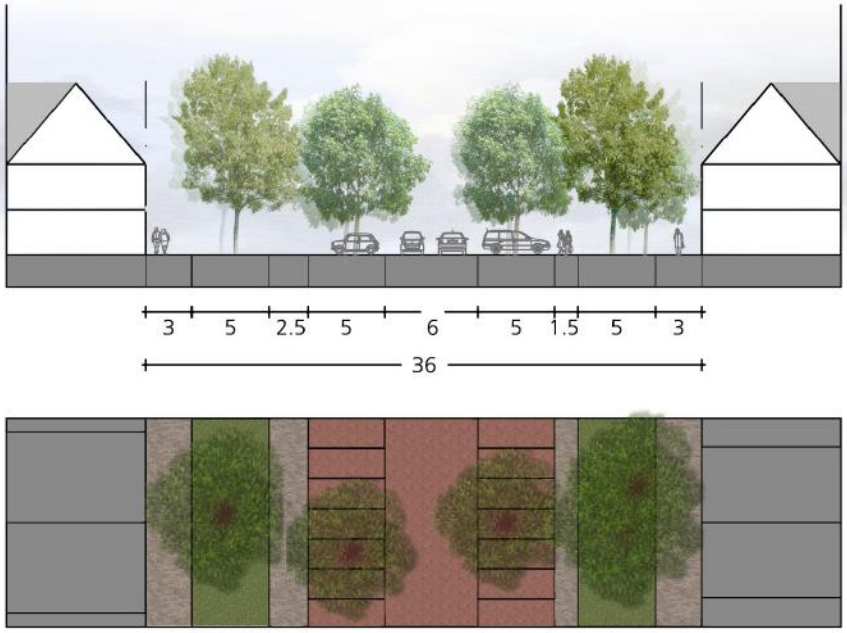
OPENBARE RUIMTE PROFIELEN

BUURTSTRAAT

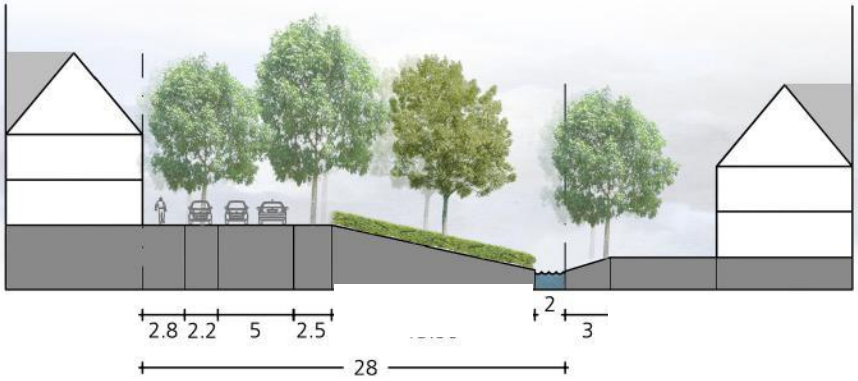

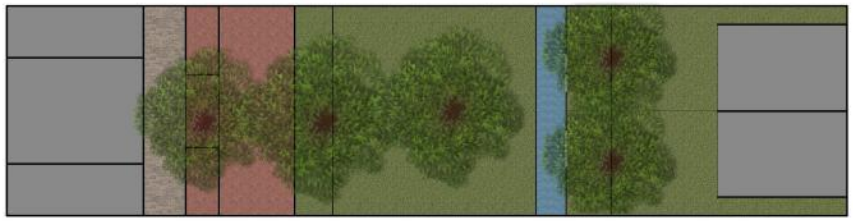
BUURTPLEIN

SCHAAL

OPENBARE RUIMTE PROFIELEN

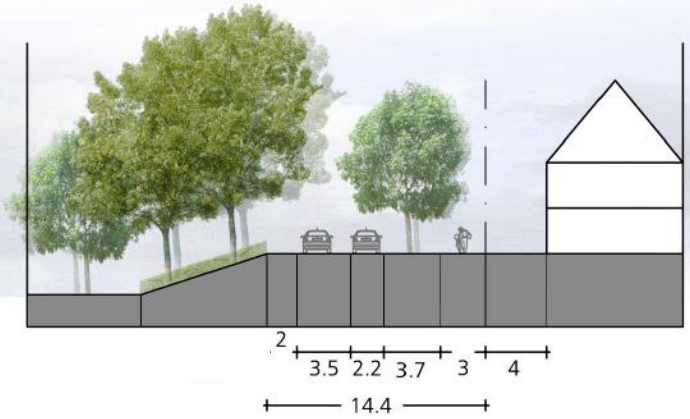

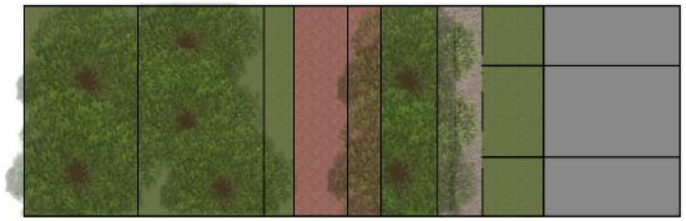

RAND DE LANEN - WATERWEIDE

RAND DE LANEN - ENGELSE TUIN SCHAAL

3.2.2 De Boskavels

Openbare ruimte

De straten en lanen in De Boskavels zijn over het algemeen informeel en zo veel mogelijk onverhard ingericht. Het profiel is eenvoudig. Al het verkeer maakt gebruik van dezelfde weg met aan weerszijden brede groene bermen. Waar nodig kan nog een smal voetpaadje direct langs de voortuinen gelegd worden om van huis tot huis te lopen.

Waar het programma bestaat uit grote kavels, en waar dus vooral op eigen terrein wordt geparkeerd, worden geen expliciete parkeerplaatsen aangelegd maar brede vlakke groene bermen waarin men op informele manier kan parkeren. Halfverharding, zoals grasstenen, wordt toegestaan voor parkeerstroken en bermen als de praktijkuitwijst dat de bermen niet volstaan. Waar mogelijk blijven bestaande bomen behouden in de nieuwe profielen, aangevuld met laanbeplanting.
Daar waar de dichtheid groter is doordat het programma bestaat uit meerdere kleine kavels wordt de groene berm vervangen door een woonerfconstructie: er is meer verharding maar rijden, parkeren en trottoir liggen nog steeds op één niveau en binnen dezelfde materialisatie.
Voor de Engelse tuin wordt een apart landschapsplan gemaakt. De tuin wordt gerestaureerd en op strategische plekken open gemaakt naar de woonbuurten. Tussen de tuin en het groen van de woongebieden moeten voldoende verbindingen gelegd worden.

Huidige situatie

Huis ‘t Hoogt

Huidige situatie: dichte bebossing doorsneden met paden en sloten

Openbare ruimte

Referenties

Laanbeplanting en brede berm

Erfinrichting bij een hogere dichtheid

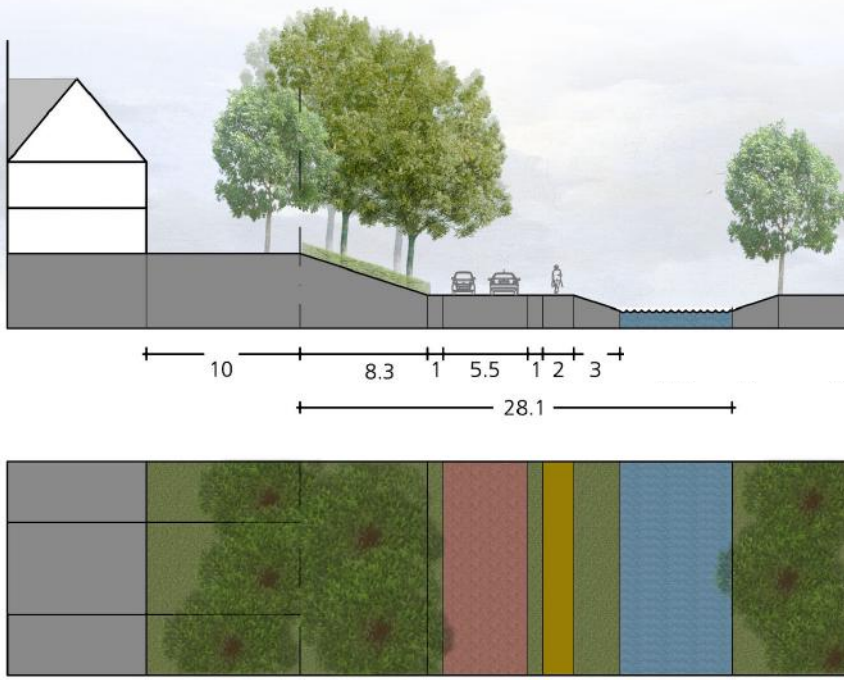
Wegen zonder trottoir of fietspad ondersteunen een informeel beeld

OPENBARE RUIMTE PROFIELEN

Algemeen:
De getekende profielen alsmede de openbare ruimte in de spelregelkaart zijn bindend op hoofdlijnen. Ze dienen zoveel mogelijk conform deze tekeningen uitgewerkt te worden, maar om flexibiliteit in de verkaveling te behouden is het mogelijk op detail aan te passen. Bijvoorbeeld als in het verkavelingsplan blijkt dat meer of minder parkeren gerealiseerd moet worden in de openbare ruimte.

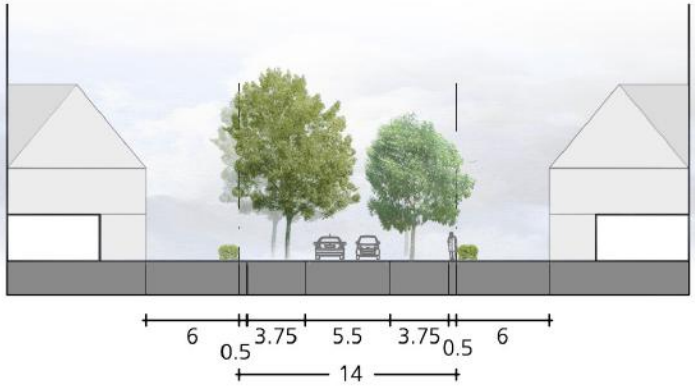
HOOFDONTSLUITINGSWEG

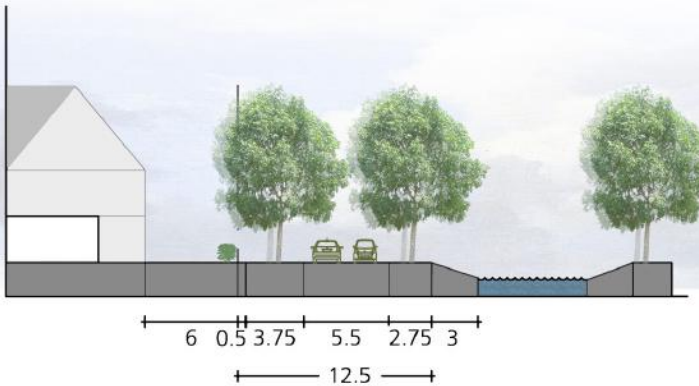
SCHAAL

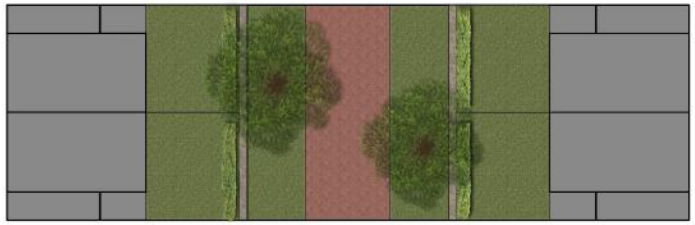
OPENBARE RUIMTE PROFIELEN

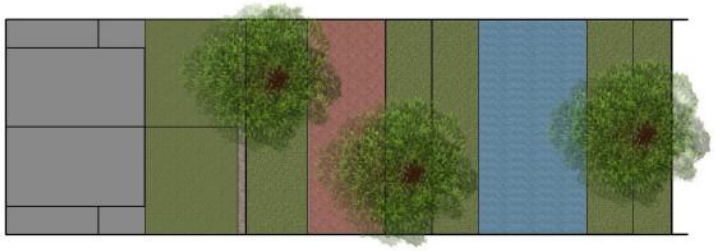

BOSLAAN - WEERSZIJDEN BEBOUWING

BOSLAAN - BAVOSLOOT / ENGELSE

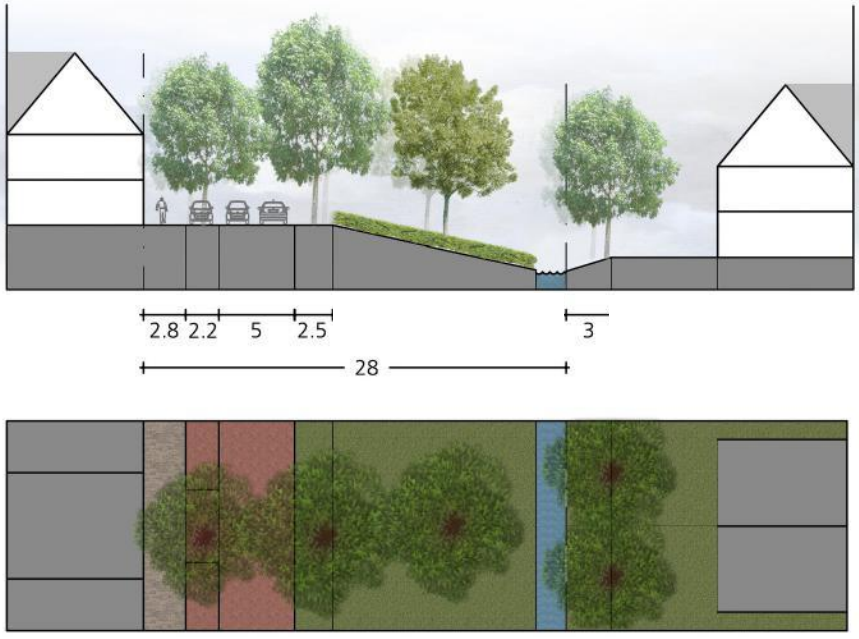
SCHAAL

3.2.3 Waterweide

Openbare ruimte

Zoals gezegd is Waterweide door fysieke barrierès, op zichzelf gericht. Het kan bestaan uit eilanden of buurtschapjes. De openbare ruimte die nog binnen het bouwvlak gerealiseerd wordt moet dus een verbindende functie krijgen (qua oriëntatie en gebruik). Er zal minstens 1 buurtpleintje gemaakt worden. Alle woningen kunnen een relatie met het water krijgen, het is aan de uitwerking om deze relatie te bepalen. Hoewel het geen brede bevaarbare wateren betreft, zullen de woningen zich hierdoor onderscheiden van de lommerrijke buurten.

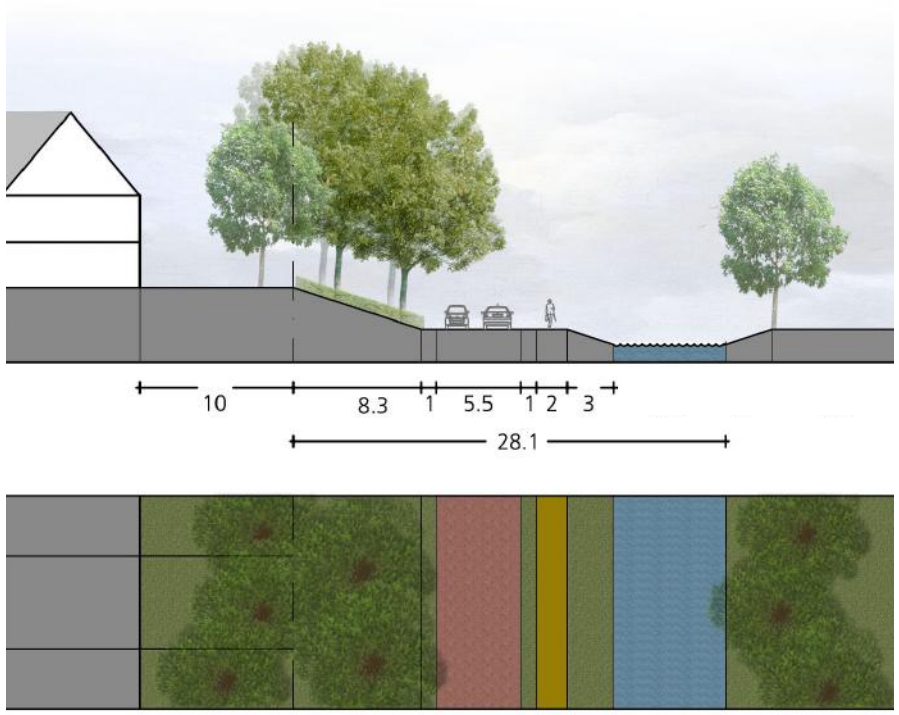

Rand De Lanen - Waterweide

OPENBARE RUIMTE PROFIELEN

Algemeen:
De getekende profielen alsmede de openbare ruimte in de spelregelkaart zijn bindend op hoofdlijnen. Ze dienen zoveel mogelijk conform deze tekeningen uitgewerkt te worden, maar om flexibiliteit in de verkaveling te behouden is het mogelijk op detailniveau aan te passen. Bijvoorbeeld als in het verkavelingsplan blijkt dat meer of minder parkeren gerealiseerd moet worden in de openbare ruimte.

HOOFDONTSLUITINGSWEG

SCHAAL

3.2.4 Langehorst

Openbare ruimte

De verschillende bosvakken van Langehorst lenen zich voor verschillende soorten gebruik, namelijk: openbaar, particulier privé of collectief privé terrein. Dit is nader te bepalen in combinatie met de bebouwingstypologie.

Het terrein rondom de bebouwing wordt zo groen mogelijk behouden of het onbebouwde oppervlak nu openbaar, particulier privé of collectief privé terrein is. Aan de mate van bebouwing en verhard terrein is een maximum gesteld in de spelregelkaart. De achterzijde ligt naar het dorp toe. Door de verlaging in het terrein en de te behouden begroeiïng vormt de rand van het Bavoterrein naar het dorp een groene rand. Doorsteekjes onder de bomen voor voetgangers naar het dorp zijn mogelijk door middel van trappen/hellingbanen. Het Langerlaantje (parallel aan Langehorst) wordt in zijn geheel opgenomen in de nieuwe inrichting. Het krijgt daarbij de functie van voetpad.

Zoals gezegd vormt Langehorst de entree van het gebied voor auto's. In de stedenbouwkundige opzet dient hier speciale aandacht voor te zijn door o.a. een royale maatvoering en inrichting van de openbare ruimte en door het bouwen van een landmark.

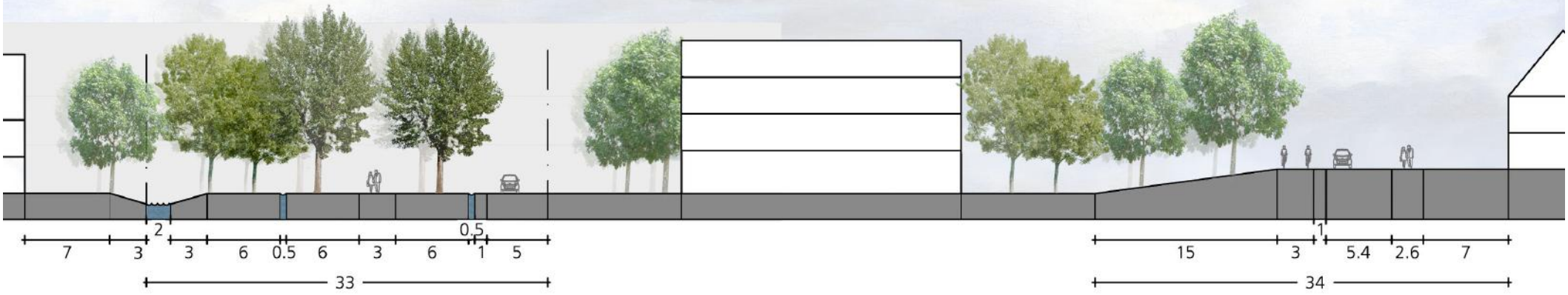

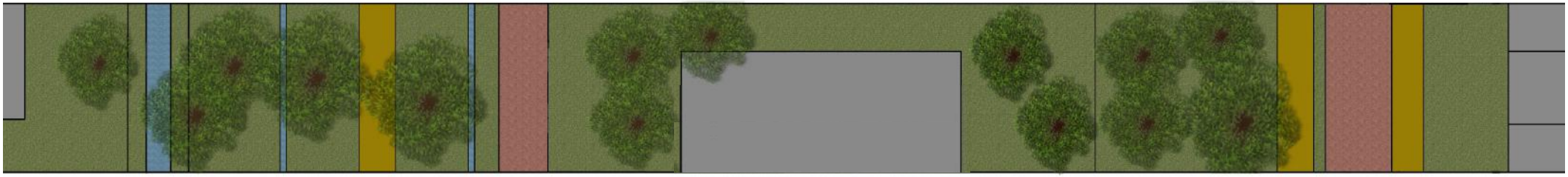
Langerlaantje

OPENBARE RUIMTE PROFIELEN

Algemeen:
De getekende profielen alsmede de openbare ruimte in de spelregelkaart zijn bindend op hoofdlijnen. Ze dienen zoveel mogelijk conform deze tekeningen uitgewerkt te worden, maar om flexibiliteit in de verkaveling te behouden is het mogelijk op detailniveau aan te passen. Bijvoorbeeld als in het verkavelingsplan blijkt dat meer of minder parkeren gerealiseerd moet worden in de openbare ruimte.

LANGERLAANTJE (KASTANJELAANTJE)

LANGEVELDERWEG

bestaande profiel opnemen in nieuwe situatie

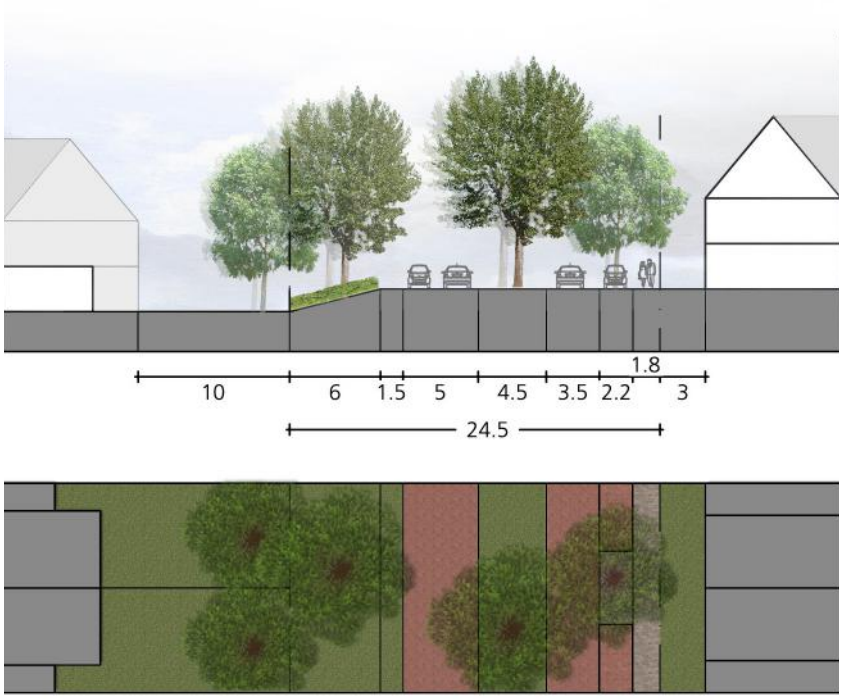
SCHAAL

3.2.5 Anemoonhoek

Openbare ruimte

De ligging en vorm van de openbare ruimte van Anemoonhoek zal mede een resultante zijn van de gewenste verbindingen en zichtlijnen, die geformuleerd zijn. Zo is het wenselijk om vanaf de Victoriberg, komende uit oostelijke richting, een zichtlijn naar het lagere deel te behouden. Daarnaast zal er via de locatie Anemoonhoek een voetgangersdoorgang gemaakt worden tussen Hafakker en Centrum. Ook moet er een waterverbinding gelegd worden tussen het bestaande water aan de zuidrand en de wadi op de hoger gelegen Middenlaan (in deelgebied De Lanen). Qua inrichting zal aansluiting gezocht moeten worden bij zowel het centrum als het Bavo-terrein.

Anemoonweg schaal

Algemeen:
De getekende profielen alsmede de openbare ruimte in de spelregelkaart zijn bindend op hoofdlijnen. Ze dienen zoveel mogelijk conform deze tekeningen uitgewerkt te worden, maar om flexibiliteit in de verkaveling te behouden is het mogelijk op detailniveau aan te passen. Bijvoorbeeld als in het verkavelingsplan blijkt dat meer of minder parkeren gerealiseerd moet worden in de openbare ruimte.

3.3 SPEELPLAATSEN

- Speelvoorzieningen te plaatsen door en op kosten van de projectontwikkelaar in overleg met en ter goedkeuring van gemeente Noordwijkerhout.

Speelplaatsen per doelgroep aan te brengen:

Leeftijd	actieradius	minuten lopen	verzorgings-gebied	speelruimte (incl. paden, beplanting, toegang e.d.)	soort speeltoestellen
0 t/m 5	100 m	2	3 ha	100 – 500 m2	Enkelvoudige toestellen. Schommelen, glijden, klimmen.
6 t/m 12	300 à 400 m	5	50 ha	500 – 2000 m2	Combinatietoestellen, ruimte voor balspel, fietsen, rolschaatsen.
12 t/m 17	800 à 1000 m	15	300 ha	1000 – 3000 m2	skatevoorzieningen, voetbal, basketbal

- type speeltoestellen en plan conform de Nota Speelplaatsenbeleid en ter goedkeuring van de gemeente Noordwijkerhout;
- de ondergrond van de speeltuin dient in rubber tegels te worden uitgevoerd.

BAVO-TERREIN
NOORDWIJKERHOUT

BELEIDSREGEL 5: ROBUUSTE WATER- EN GROENSTRUCTUUR

Inhoud

1 Inleiding

1.1 Inleiding *4*
1.2 Leeswijzer *5*
1.3 Toepassing *6*

2 Context

2.1 Visie *9*
2.2 Stedenbouwkundig plan *11*

3 Beleidsregel

3.1 Spelregelkaart *16*
3.2 Groenstructuurvisie *18*

1 Inleiding

1.1 Inleiding

De regels van het omgevingsplan Bavoterrein bevatten open normen. Die open normen worden uitgelegd door de beleidsregels in dit document. Welke beleidsregel(s) op een open norm van toepassing is/zijn, wordt bepaald in de regels van het omgevingsplan Bavoterrein. De beleidsregels kunnen tijdens de planperiode door de gemeenteraad worden gewijzigd. Bij toepassing van de beleidsregels moet getoetst worden aan de beleidsregels die gelden ten tijde van de aanvraag van een omgevingsvergunning.

De structuur en vormgeving van deze beleidsregels zijn afgeleid op het beeldkwaliteitsplan van Atelier Dutch uit 2017. Waar nodig, is de structuur van het beeldkwaliteitsplan veranderd en zijn wijzigingen (in de vorm van aanvullingen of verwijderingen gedaan) om alle onderwerpen waarvoor de regels van het omgevingsplan Bavoterrein naar beleidsregels verwijzen op te kunnen nemen in dit document. Het voorgaande neemt niet weg dat het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart voor het Bavoterrein door de gemeenteraad van Noordwijkerhout vastgesteld zijn en onverminderd van kracht blijven.

1.2 Leeswijzer

Dit is de beleidsregel ‘Robuuste water- en groenstructuur’. Deze beleidsregel licht toe wat er verstaan wordt onder het begrip ‘robuuste water- en groenstructuur’. De beleidsregel is van toepassing op de functies “Groen”, “Transformatiegebied II”, “Verkeer” en “Woongebied”, zoals de onderstaande tabel ook laat zien. Die tabel geeft tevens aan welke andere beleidsregels van toepassing zijn op die functies. De beleidsregel bevat een algemeen deel en een gebiedspecifiek deel. Het algemene deel geeft context en achtergrondinformatie bij het gebiedspecifieke deel. Het gebiedspecifieke deel heeft betrekking op de deelgebieden ‘De Lanen’, ‘De Boskavels’, ‘Waterweide’, ‘Langehorst’ en ‘Anemoonhoek’.

1.3 Toepassing beleidsregel

Om te kunnen bepalen of een initiatief of bouwplan leidt tot de beoogde hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte, worden bij het indienen dan wel het tot stand komen van een bouwplan de navolgende beleidsregels als beoordelings- en toetsingskader gehanteerd. In de spelregelkaart is aangegeven waar deze randvoorwaarden van toepassing zijn.

	Beleidsregel	Functie				
		Groen	Transformatie-gebied I	Transformatie-gebied II	Verkeer	Woongebied
1	Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur			√		√
2	Hoogwaardig bebouwingsbeeld			√		√
3	Hoogwaardige beeldkwaliteit	√		√		√
4	Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte	√	√	√	√	√
5	Robuuste water- en groenstructuur	√		√	√	√
6	Duurzame ontwikkeling	√		√		√
7	Voldoende parkeergelegenheid		√	√		√
8	Archeologie	√	√	√	√	√
9	Bodem	√	√	√	√	√
10	Evenwichtig woningaanbod			√		√

2 Context

2.1 Visie

Visie

Oude kwaliteiten inzetten voor nieuwe functies is het belangrijkste uitgangspunt van de ruimtelijke visie op het Bavo-terrein. Het overdadige groen, de afgezonderde ligging, de open ruimten rondom de gebouwen en de ordening in een heldere hiërarchische structuur waren de ruimtelijke eigenschappen die hoorden bij de traditionele visie op de relatie tussen omgeving en genezing. Ze moesten bijdragen aan het welbevinden van de geïnterneerden en zorgen voor overzichtelijkheid in de omgeving. In de tegenwoordige tijd zijn het nog steeds waardevolle kwaliteiten, juist ook voor de nieuwe functie wonen. Het zijn eigenschappen die tot een hoogwaardig woonmilieu leiden en een duidelijke identiteit bieden aan de nieuwe woonwijk. De uitdaging die voor het gebied is geformuleerd, bestaat er dan ook in deze kwaliteiten expliciet te maken en te vertalen naar nieuwe ruimtelijke uitgangspunten.

Een belangrijk gegeven is de tweedeling van het terrein in de hoge zandgronden en de lage afgravingen. Dit komt terug in de stedenbouwkundige structuur en heeft ook een relatie met de twee architectonische referenties die gebruikt worden voor de nieuwbouw. Het hooggelegen gedeelte “De Lanen” heeft een sterke orthogonale en hiërarchische opzet. De stedenbouwkundige opzet is een interpretatie van de bestaande en vroegere indeling van het terrein. Het zoekt daarbij de aansluiting met het dorp via de zichtlijnen en toegangen. Het lager gelegen deel bestaat uit een verzameling van gebieden die verschillen qua vorm, functie en openheid. Zoals gezegd hebben ze echter één kenmerk gemeen; namelijk dat ze rijkelijk groen zijn. Een groot deel van deze groene structuren is waardevol en blijft gehandhaafd: de Franse tuin, de Engelse tuin, de begraafplaats, het laantje langs Langehorst en de bosrijke buitenranden. Het stedenbouwkundig plan voegt zich dan ook sterk naar de te behouden delen. De nieuwe bouwvlakken worden als het ware ín het groen gezet. Hier komen kleinschalige, introverte zelfstandige woonmilieus met verschillende karakters.

De “Structuurvisie Noordwijkerhout en De Zilk 2020” geeft met betrekking tot de ontwikkeling van het BAVO-terrein onder andere het volgende mee: Realisatie van een hoogwaardige woonwijk in een groene setting, realisatie van een woonwijk bestaande uit een mix van woningtypen in diverse prijsklassen, waarbij 30% van de bouwstroom zal bestaan uit sociale woningbouw; behoud van onder meer het zogeheten Pesthuis, Engelse Tuin, de Dierenweide en het huis ‘t Hoogt. De bebouwing op het Bavo-terrein moet een kwalitatief hoogwaardige uitstraling krijgen, met een evenwichtige relatie tussen de historische bebouwing en de nieuwbouw. De (visuele) relatie van het BAVO-terrein met het centrum van Noordwijkerhout moet versterkt worden.

Essenties

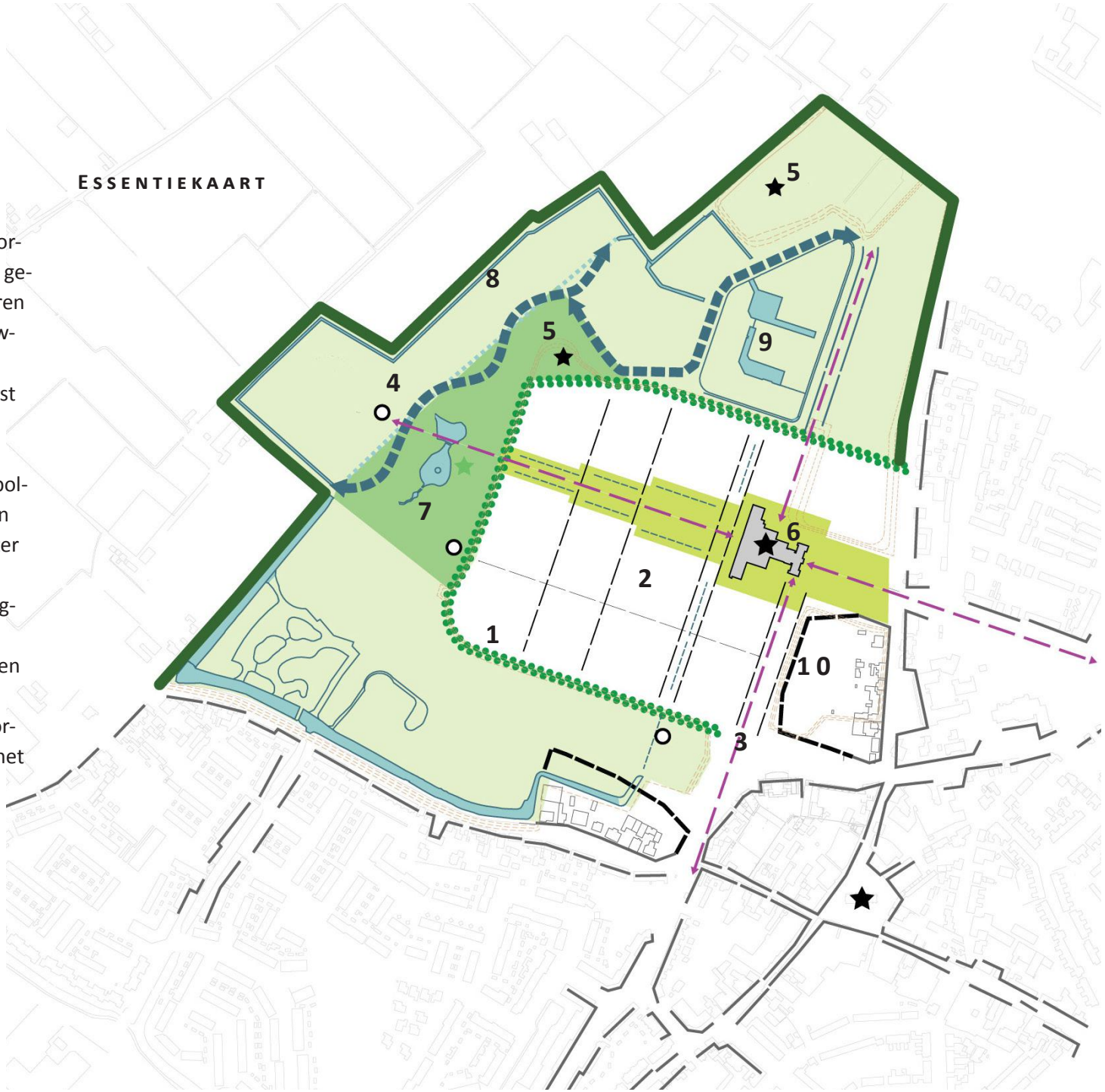
De belangrijkste uitgangspunten van het plan zijn verbeeld in de essentiekaart. Daarin staan, naast de beschreven tweedeling, de volgende structurerende elementen en essentiële details verbeeld:

- 1. De **hoogtescheiding** wordt geaccentueerd door de bomenkrans rondom De Lanen te completeren. Deze wordt slechts doorbroken daar waar zichtlijnen naar buiten toe lopen.
- 2. De **bestaande infrastructuur**, die voortkomt uit de oospronkelijke structuur van het terrein wordt opnieuw geïnterpreteerd. Daaruit komt een nieuw symmetrische en **orthogonale gridstructuur** in het gebied De Lanen uit voort.
- 3. Vanuit het **orthogonale systeem** lopen **zichtlijnen** naar de omgeving. Andersom zijn er diverse zichtlijnen vanuit de omgeving op het Bavogebouw.
- 4. De **zichtlijnen** eindigen op **landmarks** in de vorm van appartementengebouwen of lopen door naar het centrum van Noordwijkerhout.
- 5. De **monumentale gebouwen** (het hoofdgebouw, huis ‘t Hoogt en het Pesthuis) blijven behouden
- 6. Het **Bavo hoofdgebouw** krijgt een centrale positie in het gebied. Zichtlijnen en groene ruimten

worden daar op geënt

- 7. **Bestaande waardevolle groene structuren** worden behouden en beter zichtbaar en beleefbaar gemaakt, en een aantal bijzondere groene structuren worden integraal opgenomen in het stedenbouwkundige plan: De Engelse tuin, de Franse tuin de begraafplaats en het bomenlaantje bij Langehorst
- 8. De **bosranden** van de De Boskavels naar het buitengebied worden behouden en waar nodig versterkt. Daarmee wordt Bavo ingepast in het bollenlandschap en wordt rondom de boskavels een intieme sfeer gecreëerd en het introverte karakter versterkt.
- 9. De **bestaande waterstructuren** worden qua ligging behouden maar aangepast aan de sfeer ter plekke (zoals bij Engelse tuin). Het oppervlak open water wordt vergroot
- 10. De **bouwblokken grenzend aan het dorp** worden afgerond, daarbij worden voorkanten naar het Bavo-terrein gericht.

ESSENTIEKAART

2.2 STEDENBOUWKUNDIG PLAN

(De naamgeving van de gebieden, lanen en straten is nog nader te bepalen. De hier genoemde namen zijn gegeven om plekken eenvoudig te kunnen duiden.)

Thema's

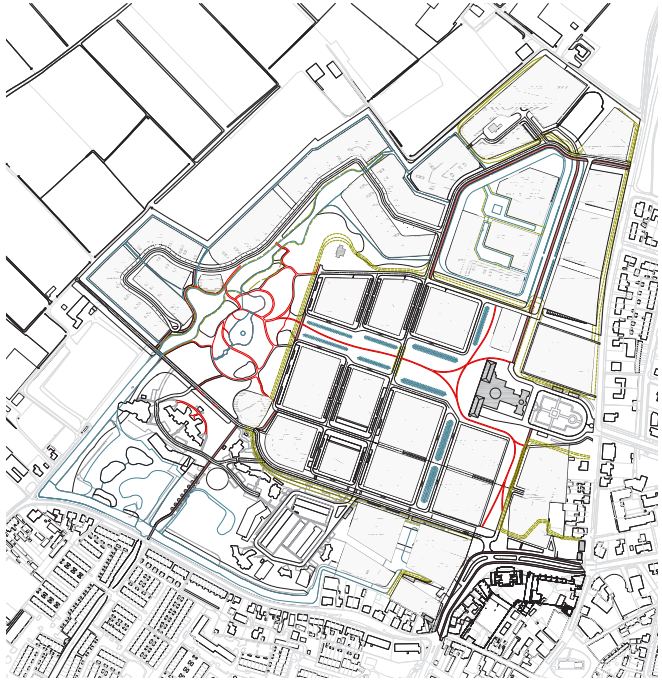
Infastructuur auto

Het gebied kent drie ontsluitingsstructuren die los van elkaar functioneren.
1.Het grootste deel van het gebied wordt ontsloten op de Langervelderweg via een entree aan de noordzijde van het terrein waardoor de verbinding naar de provinciale weg zo kort mogelijk is.
2. Alle blokken ten zuiden van de Anemoonweg plus het blok op de hoek Langervelderweg en Victoriberg worden ontsloten via de Anemoonweg.
3. Het Bavo hoofdgebouw behoudt zijn eigen ontsluiting rondom de Franse tuin.

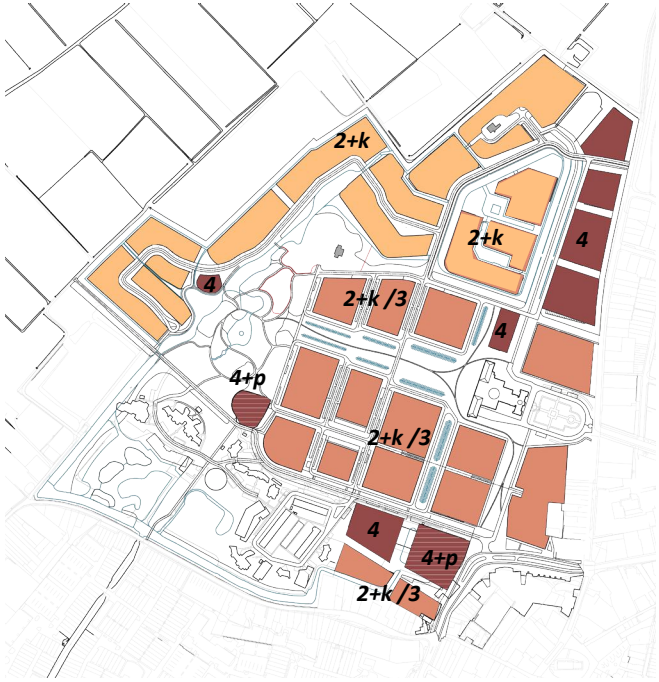
Fiets- en voetgangers

Fietsers maken gebruik van de rijweg en voetgangers van de trottoirs in de woonstraten. Daarnaast worden door het groen van het gebied fietspaden aangelegd die straten verbinden. Een groot deel van deze fietspaden fungeren ook als calamiteitenroute, tezamen met Anemoonweg.
Langs de hoofdontsluiting wordt een apart voetpad aangelegd. Het laantje langs Langehorst wordt eveneens een voetpad. De voetpaden in de groene zones zorgen ervoor dat er vanuit het centrum aantrekkelijke routes ontstaan door De Lanen richting de Engelse tuin.

Bouwlagen

Uitgangspunt is dat de bebouwing niet uitsteekt boven de boomtoppen. Per gebied is met dit uitgangspunt geïnventariseerd wat het maximale aantal bouwlagen mag zijn. In de Boskavels en Waterweide kan maximaal 2 lagen plus een kap gebouwd worden. In de Lanen overwegend 2 plus kap maar afgewisseld door 3 lagen. Op de laaggelegen delen van Langehorst mag tot max. 4 lagen gebouwd worden om gestapelde bouw mogelijk te maken. Op een aantal plekken mag, gezien de morfologie van het terrein, een extra parkeerlaag gemaakt worden indien gebruik gemaakt wordt van het hoogteverschil.

Thema's

Water

De bestaande sloten vormen de basis voor de nieuwe waterstructuur. De Bavosloot wordt grotendeels zichtbaar gemaakt en de oevers krijgen romantische vormen waarmee het een deel wordt van de Engelse tuin. Het water op de huidige Dierenweide moet met minimaal hetzelfde oppervlak terugkomen in de nieuwe opzet als buurtwater om aan te wonen. Rondom dit buurtje is ruimte om sloten te verbreden afhankelijk van de compensatie opgave. Op de hooggelegen zandgronden komen wadi's die het water kunnen laten inzijgen of afvoeren naar het open water.

Groen en bomen

Het verdient de voorkeur om bestaande bomen te behouden. Aan de hand van de bomeninventarisatie zal gekeken worden waar dat kan. Dat zal bij het inrichtingsplan en de verkavelingsplannen in acht genomen moeten worden. Daarbij zijn kwaliteit, toekomstperspectief, inpasbaarheid en veiligheid zaken die worden overwogen.
De randen naar het buitengebied en de noordkant van de Langervelderweg blijven intensief begroeid om het introverte karakter te behouden. De rechte lijnen worden in de verkavelingsplannen vertaald naar meanderende of grillige bosranden.

In De Lanen worden de open velden onderdeel van de lanenstructuur. In de woonstraten van De Lanen worden bovendien plantsoenen toegevoegd.
Voor de Engelse tuin wordt een apart landschapsplan gemaakt. De nu getekende groenmassa's en waterpartijen worden daarbij op hoofdlijnen gevolgd.
De tuin wordt gerestaureerd en op strategisch plekken open gemaakt richting de woonbuurten. De Dierenweide krijgt er zijn plek in de buurt van het Pesthuis.
Tussen de Engelse tuin en het groen van de woongebieden moeten voldoende verbindingen gelegd worden.

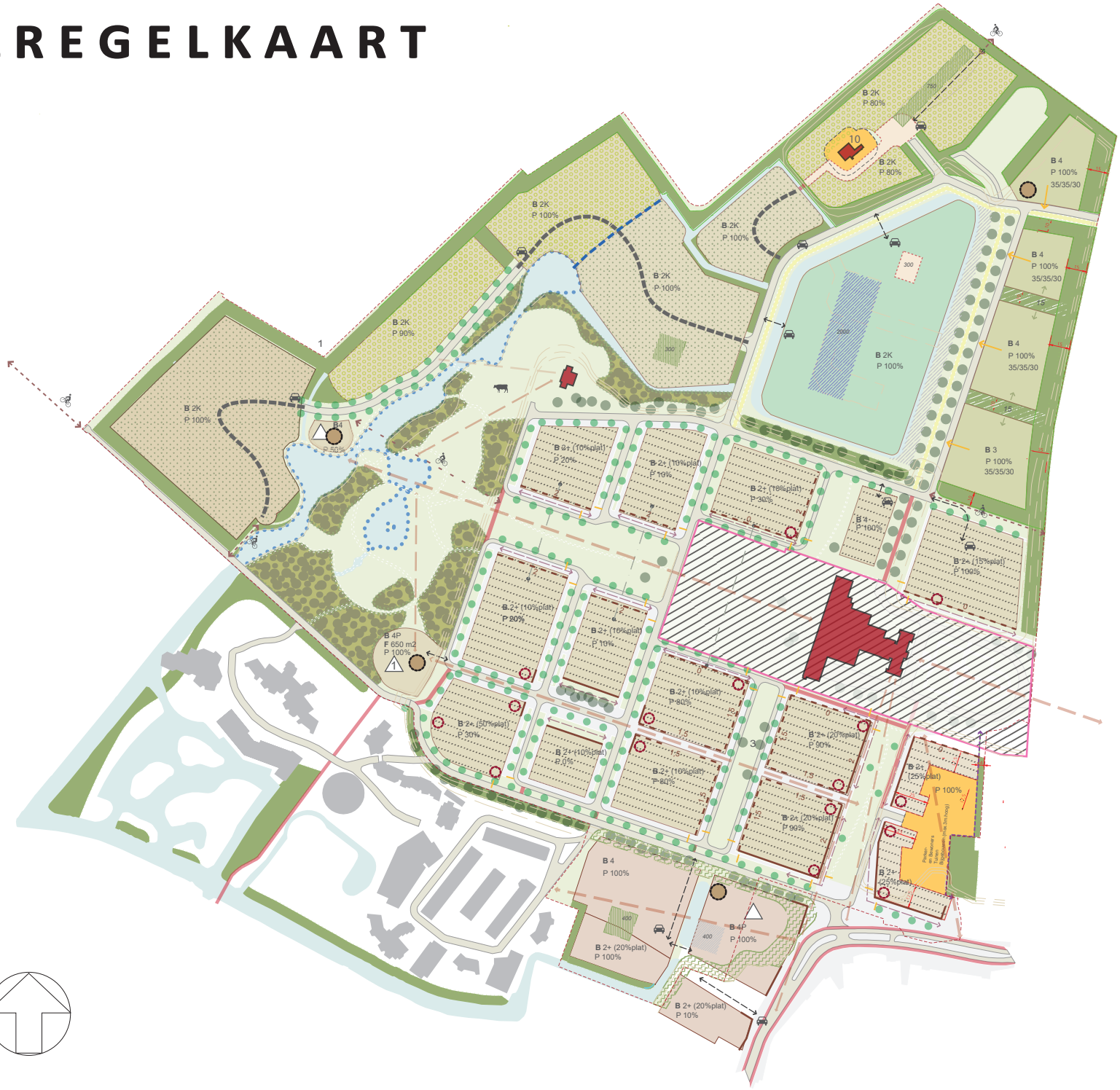

bomen, bossages en velden in De Lanen

3 Beleidsregel

3.1 Spelregelkaart

Kaart

LEGENDA UITLEG

Regels gerelateerd aan groen en water

dichte bosstrook (intensief begroeid bomen en onderbeplanting)	Bosstroken van min. 10 m (incl. evt. sloten) buiten de bouwvlakken die deel uitmaken van de hoofdstructuur. Deze zijn dichtbegroeid en waar nodig extra aangeplant. De werkelijke beplantingsgrens kent meer variatie en een natuurlijker verloop. De ruimte daarvoor wordt gezocht aan buitenzijde van de strook.
dichte bosstrook min.10 m. breed, ligging max. X m. verschuiven	Bosstrook binnen de bouwvlakken waarvan de positie nader te bepalen is binnen gegeven aantal meters ten opzichte van de kaart. De stroken zijn dichtbegroeid en waar nodig extra aangeplant.
hoogteverschil oplossen in bebouwing of landschappelijke vormgeving	Extra aandacht voor het verantwoord oplossen van het hoogteverschil. Dit kan op landschappelijke wijze of door het hoogteverschil in het bouwblok op te lossen.
sloot door bosstrook (ligging nader te bepalen)	Binnen de aangegeven bosstrook een sloot aanleggen om waterhuishoudkundige of veiligheidsoverwegingen.
bossages Engelse tuin, exacte vormgeving nader te bepalen, getekende opzet op hoofdlijnen volgen	Getekende bossages zijn gebaseerd op bestaande situatie. Bij landschapsontwerp voor Engelse tuin kan exacte vorm en positie veranderen, mits de principes (zichtlijnen, open-dicht, routes) behouden blijven.
laanbeplanting, exacte vormgeving en locatie nader te bepalen	Bomen en evt. onderbeplanting vormen een continu en samenhangend geheel conform een beplantingsplan. Bestaande en nieuwe bomen kunnen daar beide deel van uitmaken
clusters of lanen van bestaande bomen, locatie indicatief. Waar mogelijk behouden en inpassen in nieuw ontwerp.	Op aangeven locaties kunnen bestaande bomen staan; in clusters, in lanen of solitair. De locatie is niet exact bepaald en sluit ook niet uit dat elders waardevolle bomen staan. Uit bomeninventarisatie moet blijken welke bomen te behouden zijn en hoe deze ingepast worden.
oevers Engelse tuin, exacte vormgeving nader te bepalen, getekende opzet op hoofdlijnen volgen	Getekende waterpartijen zijn gebaseerd op een romantische bewerking van bestaande situatie. Bij landschapsontwerp voor Engelse tuin kan exacte vorm veranderen mits de principes behouden blijven.
waterverbinding, ligging nader te bepalen	Te realiseren waterverbinding van minimaal 5 m. breed.
zoekgebied extra opp. water compensatie indien nodig	In De Lanen: betreft locaties voor wadi's. Andere deelgebieden: locatie waar het open water areaal uitgebreid kan worden.
te realiseren dierenweide	Zoekgebied voor de Dierenweide, in de nabijheid van het Pesthuis

3.2 GROENSTRUCTUURVISIE

Het Witte kerkje
(omslagfoto groenstructuurvisie
Noordwijkerhout)

De Bavo (buurt 17)

Aansluiting op landschappelijke hoofdstructuur en hoofdgroenstructuur

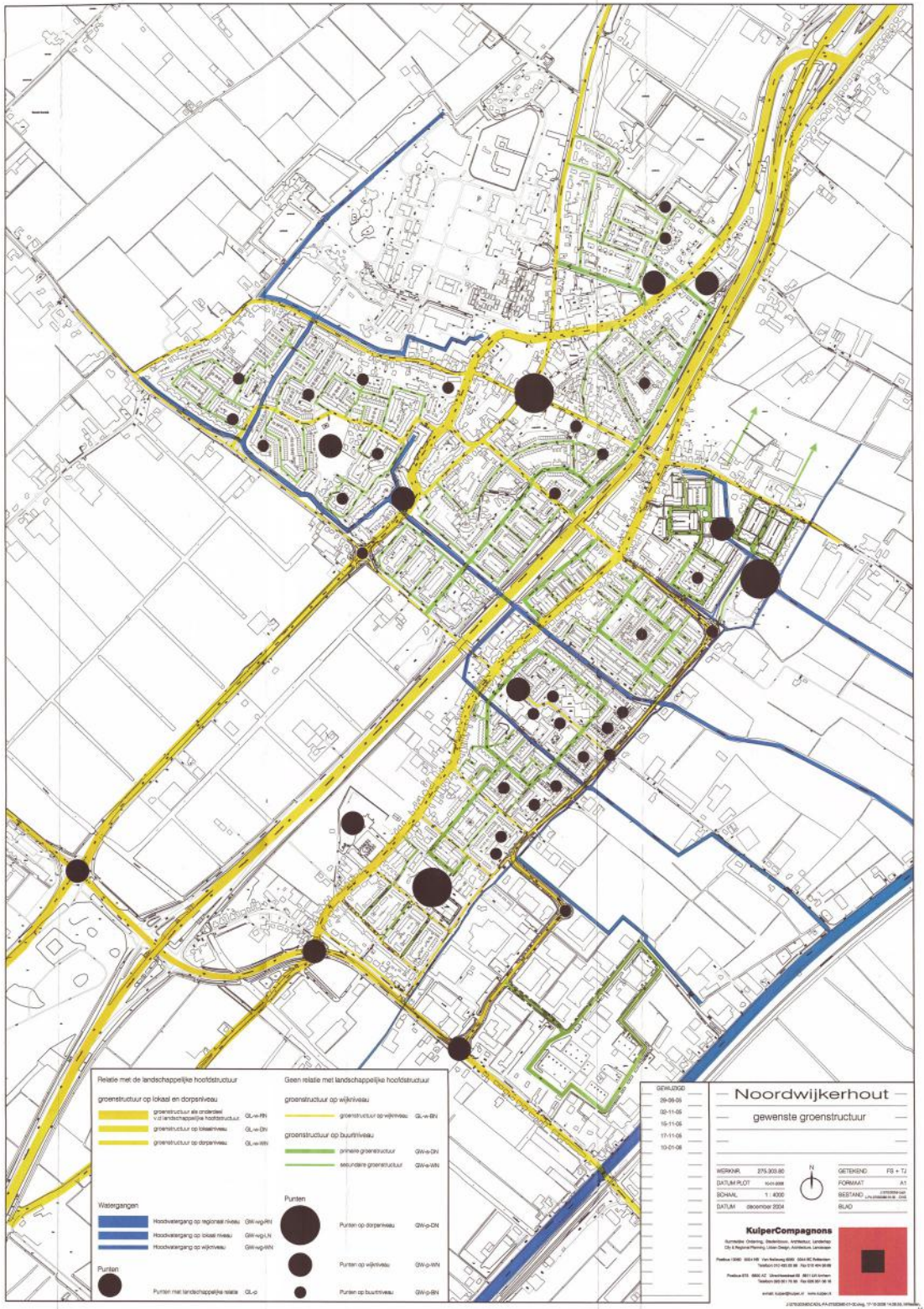
Het Bavo terrein ligt deels op de oorspronkelijke strandwal, deels op de afgegraven strandwal. De bebouwing ligt grotendeels op het niet afgegraven gedeelte. Belangrijke wegen in de landschappelijke hoofdstructuur vormen de grens van het gebied: de Langevelderweg, de Victoriberg en de Zeestraat. Aan zuid- en westzijde wordt het terrein ook door waterpartijen begrensd. Het bos op het terrein bestaat voor een belangrijk deel uit Eiken-Beukenbos, dat thuishoort op de strandwal.

Stedenbouwkundige structuur

De psychiatrische inrichting St. Bavo heeft een geheel eigen stedenbouwkundige opzet. Deze wijkt sterk af van de rest van Noordwijkerhout. De grote vrijstaande woonpaviljoens doen sterk denken aan een kloostercomplex. De gebouwen liggen verspreid in een schitterende parkachtige groene omgeving met hoogopgaande beplantingen. Oorspronkelijk had De Bavo een formele opzet met een netwerk van wegen met een sterke rangorde. Het monumentale hoofdgebouw (rijksmonument) en directe omgeving waren duidelijk het belangrijkste. Door latere uitbreidingen zijn de verschillende onderdelen meer gelijkwaardig aan elkaar geworden. Bijzondere elementen zijn een Engelse tuin achter het hoofdgebouw, een terrein met kinderboerderij en een speelakker in het aangrenzende buurtje de Hafakker. Het Bavo-terrein is aangemerkt als toekomstige bouwlocatie, en vormt straks de belangrijkste inbreidingslocatie van Noordwijkerhout.

Knelpunten, gewenste verbeteringen en benodigde maatregelen

De Bavo heeft een overwegend groen karakter. De rand van het gebied is bebost en omvat een aantal lanen en waterpartijen. De lanen bestaan uit soorten die van nature in het gebied thuishoren. De bomen hebben daarom een goede conditie. De rand vormt een groene overgang van de bebouwing van Noordwijkerhout naar het buitengebied. Het is gewenst deze rand en de lanen bij de herontwikkeling van het terrein te handhaven. Gestreefd zou kunnen worden naar een meer natuurlijke oeverontwikkeling langs de vaarten op het Bavoterrein.
Ook de relatie met het centrumgebied en de mate van openbaarheid van het terrein vragen straks om aandacht. Het groen rond het bebouwde middendeel is laag. De huidige beplanting bestaat overwegend uit gras met daarin rozenperken en borders met vaste planten. Doordat het complex op het moment slechts ten dele in gebruik is, is beheer momenteel ontoereikend. Voor dit middendeel zou in samenhang met de nieuwe bebouwing een nieuwe groenstructuur ontwikkeld kunnen worden.

Relatie met de landschappelijke hoofdstructuur
groenstructuur op lokaal en dorpsniveau
groenstructuur als onderdeel v.d landschappelijke hoofdstructuur GL-w-RN
groenstructuur op lokaalniveau GL-w-DN
groenstructuur op dorpsniveau GL-w-WN
Watergangen
Hoodwatergang op regionaal niveau GW-wg-RN
Hoodwatergang op lokaal niveau GW-wg-LN
Hoodwatergang op wijkniveau GW-wg-WN
Punten
Punten met landschappelijke relatie GL-p
Geen relatie met landschappelijke hoofdstructuur
groenstructuur op wijkniveau
groenstructuur op wijkniveau GL-w-BN
groenstructuur op buurtniveau
primaire groenstructuur GW-s-DN
secundaire groenstructuur GW-s-WN
Punten
Punten op dorpsniveau GW-p-DN
Punten op wijkniveau GW-p-WN
Punten op buurtniveau GW-p-BN
GEWIJZIGD
29-09-05
02-11-05
10-11-05
17-11-05
10-01-06
Noordwijkerhout
gewenste groenstructuur
WERKNR. 275.303.80
DATUM PLOT 10-01-2006
SCHAAL 1 : 4000
DATUM december 2004
GETEKEND FS + TJ
FORMAAT A1
BESTAND
BLAD
N
KuiperCompagnons

Noordwijkerhout
Profielenoverzicht
KuiperCompagnons

BAVO-TERREIN
NOORDWIJKERHOUT

BELEIDSREGEL 6: DUURZAAM ONTWIKKELEN

Inhoud

1 Inleiding

1.1 Inleiding 4
1.2 Leeswijzer 5
1.3 Toepassing 6

2 Context

2.1 Visie 9
2.2 Stedenbouwkundig plan 11

3 Beleidsregel

3.1 Duurzaamheidsambities 16
3.2 Toolbox Duurzaamheid 18
3.2 Duurzaamheid op deelgebiedniveau 26
3.2.1 De Lanen 28
3.2.2 De Boskavels 29
3.2.3 Waterweide 30
3.2.4 Langehorst 31
3.2.5 Anemoonhoek 32

1 Inleiding

1.1 Inleiding

De regels van het omgevingsplan Bavoterrein bevatten open normen. Die open normen worden uitgelegd door de beleidsregels in dit document. Welke beleidsregel(s) op een open norm van toepassing is/zijn, wordt bepaald in de regels van het omgevingsplan Bavoterrein. De beleidsregels kunnen tijdens de planperiode door de gemeenteraad worden gewijzigd. Bij toepassing van de beleidsregels moet getoetst worden aan de beleidsregels die gelden ten tijde van de aanvraag van een omgevingsvergunning.

De structuur en vormgeving van deze beleidsregels zijn afgeleid op het beeldkwaliteitsplan van Atelier Dutch uit 2017. Waar nodig, is de structuur van het beeldkwaliteitsplan veranderd en zijn wijzigingen (in de vorm van aanvullingen of verwijderingen gedaan) om alle onderwerpen waarvoor de regels van het omgevingsplan Bavoterrein naar beleidsregels verwijzen op te kunnen nemen in dit document. Het voorgaande neemt niet weg dat het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart voor het Bavoterrein door de gemeenteraad van Noordwijkerhout vastgesteld zijn en onverminderd van kracht blijven.

1.2 Leeswijzer

Dit is de beleidsregel ‘Duurzaam ontwikkelen’. Deze beleidsregel licht toe wat er verstaan wordt onder het begrip ‘duurzame ontwikkeling’. De beleidsregel is van toepassing op de functies “Groen”, “Transformatiegebied II” en “Woongebied”, zoals de onderstaande tabel ook laat zien. Die tabel geeft tevens aan welke andere beleidsregels van toepassing zijn op die functies. De beleidsregel bevat een algemeen deel en een gebiedspecifiek deel. Het algemene deel geeft context en achtergrondinformatie bij het gebiedspecifieke deel. Het gebiedspecifieke deel heeft betrekking op de deelgebieden ‘De Lanen’, ‘De Boskavels’, ‘Waterweide’, ‘Langehorst’ en ‘Anemoonhoek’.

1.3 Toepassing beleidsregel

Om te kunnen bepalen of een initiatief of bouwplan leidt tot de beoogde hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte, worden bij het indienen dan wel het tot stand komen van een bouwplan de navolgende beleidsregels als beoordelings- en toetsingskader gehanteerd. In de spelregelkaart is aangegeven waar deze randvoorwaarden van toepassing zijn.

De duurzaamheidsmaatregelen die in het beeldkwaliteitsplan en daarmee in deze beleidsregel beschreven worden, kunnen toegepast worden. Er geldt echter geen verplichting om de duurzaamheidsmaatregelen te beperken tot de maatregelen die in de beleidsregel genoemd worden. Dat is van belang omdat de looptijd van het plan 20 jaar is. Duurzaamheidsmaatregelen die nu modern zijn, kunnen over vijf jaar al achterhaald zijn. Het toepassen van maatregelen van die van gelijke aard en strekking zijn als de maatregelen die genoemd worden in de beleidsregels is ook mogelijk.

	Beleidsregel	Functie				
		Groen	Transformatie-gebied I	Transformatie-gebied II	Verkeer	Woongebied
1	Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur			√		√
2	Hoogwaardig bebouwingsbeeld			√		√
3	Hoogwaardige beeldkwaliteit	√		√		√
4	Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte	√	√	√	√	√
5	Robuuste water- en groenstructuur	√		√	√	√
6	Duurzame ontwikkeling	√		√		√
7	Voldoende parkeergelegenheid		√	√		√
8	Archeologie	√	√	√	√	√
9	Bodem	√	√	√	√	√
10	Evenwichtig woningaanbod			√		√

2 Context

2.1 Visie

Visie

Oude kwaliteiten inzetten voor nieuwe functies is het belangrijkste uitgangspunt van de ruimtelijke visie op het Bavo-terrein. Het overdadige groen, de afgezonderde ligging, de open ruimten rondom de gebouwen en de ordening in een heldere hiërarchische structuur waren de ruimtelijke eigenschappen die hoorden bij de traditionele visie op de relatie tussen omgeving en genezing. Ze moesten bijdragen aan het welbevinden van de geïnterneerden en zorgen voor overzichtelijkheid in de omgeving. In de tegenwoordige tijd zijn het nog steeds waardevolle kwaliteiten, juist ook voor de nieuwe functie wonen. Het zijn eigenschappen die tot een hoogwaardig woonmilieu leiden en een duidelijke identiteit bieden aan de nieuwe woonwijk. De uitdaging die voor het gebied is geformuleerd, bestaat er dan ook in deze kwaliteiten expliciet te maken en te vertalen naar nieuwe ruimtelijke uitgangspunten.

Een belangrijk gegeven is de tweedeling van het terrein in de hoge zandgronden en de lage afgravingen. Dit komt terug in de stedenbouwkundige structuur en heeft ook een relatie met de twee architectonische referenties die gebruikt worden voor de nieuwbouw. Het hooggelegen gedeelte “De Lanen” heeft een sterke orthogonale en hiërarchische opzet. De stedenbouwkundige opzet is een interpretatie van de bestaande en vroegere indeling van het terrein. Het zoekt daarbij de aansluiting met het dorp via de zichtlijnen en toegangen. Het lager gelegen deel bestaat uit een verzameling van gebieden die verschillen qua vorm, functie en openheid. Zoals gezegd hebben ze echter één kenmerk gemeen; namelijk dat ze rijkelijk groen zijn. Een groot deel van deze groene structuren is waardevol en blijft gehandhaafd: de Franse tuin, de Engelse tuin, de begraafplaats, het laantje langs Langehorst en de bosrijke buitenranden. Het stedenbouwkundig plan voegt zich dan ook sterk naar de te behouden delen. De nieuwe bouwvlakken worden als het ware ín het groen gezet. Hier komen kleinschalige, introverte zelfstandige woonmilieus met verschillende karakters.

De “Structuurvisie Noordwijkerhout en De Zilk 2020” geeft met betrekking tot de ontwikkeling van het BAVO-terrein onder andere het volgende mee: Realisatie van een hoogwaardige woonwijk in een groene setting, realisatie van een woonwijk bestaande uit een mix van woningtypen in diverse prijsklassen, waarbij 30% van de bouwstroom zal bestaan uit sociale woningbouw; behoud van onder meer het zogeheten Pesthuis, Engelse Tuin, de Dierenweide en het huis ‘t Hoogt. De bebouwing op het Bavo-terrein moet een kwalitatief hoogwaardige uitstraling krijgen, met een evenwichtige relatie tussen de historische bebouwing en de nieuwbouw. De (visuele) relatie van het BAVO-terrein met het centrum van Noordwijkerhout moet versterkt worden.

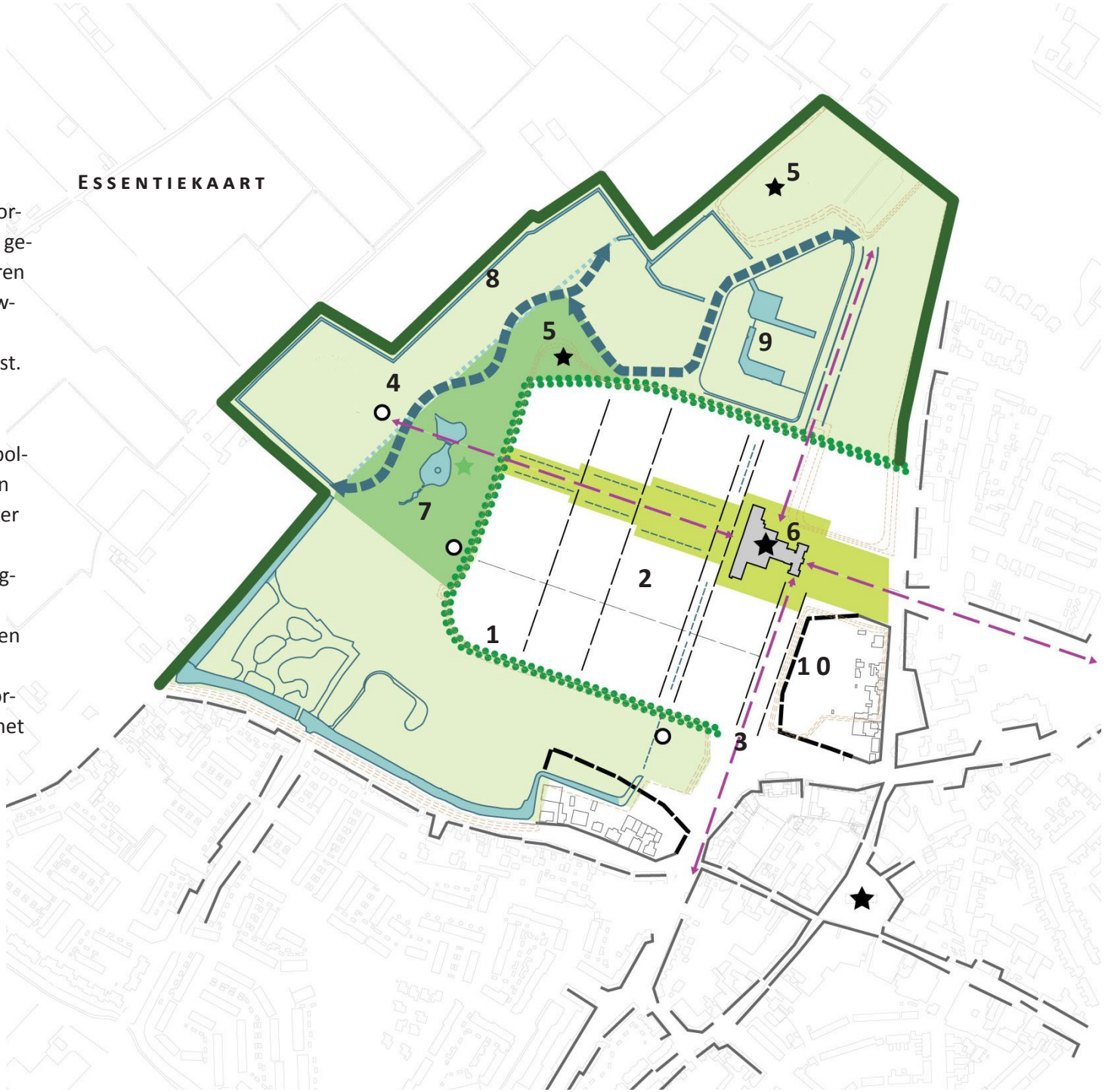
Essenties

De belangrijkste uitgangspunten van het plan zijn verbeeld in de essentiekaart. Daarin staan, naast de beschreven tweedeling, de volgende structurerende elementen en essentiële details verbeeld:

- 1. De **hoogtescheiding** wordt geaccentueerd door de bomenkrans rondom De Lanen te completeren. Deze wordt slechts doorbroken daar waar zichtlijnen naar buiten toe lopen.
- 2. De **bestaande infrastructuur**, die voortkomt uit de oospronkelijke structuur van het terrein wordt opnieuw geïnterpreteerd. Daaruit komt een nieuw symmetrische en **orthogonale gridstructuur** in het gebied De Lanen uit voort.
- 3. Vanuit het **orthogonale systeem** lopen **zichtlijnen** naar de omgeving. Andersom zijn er diverse zichtlijnen vanuit de omgeving op het Bavogebouw.
- 4. De **zichtlijnen** eindigen op **landmarks** in de vorm van appartementengebouwen of lopen door naar het centrum van Noordwijkerhout.
- 5. De **monumentale gebouwen** (het hoofdgebouw, huis ‘t Hoogt en het Pesthuis) blijven behouden.
- 6. Het **Bavo hoofdgebouw** krijgt een centrale positie in het gebied. Zichtlijnen en groene ruimten worden daar op geënt.

Essentiekaart

- 7. **Bestaande waardevolle groene structuren** worden behouden en beter zichtbaar en beleefbaar gemaakt, en een aantal bijzondere groene structuren worden integraal opgenomen in het stedenbouwkundige plan: De Engelse tuin, de Franse tuin de begraafplaats en het bomenlaantje bij Langehorst.
- 8. De **bosranden** van de De Boskavels naar het buitengebied worden behouden en waar nodig versterkt. Daarmee wordt Bavo ingepast in het bollenlandschap en wordt rondom de boskavels een intieme sfeer gecreëerd en het introverte karakter versterkt.
- 9. De **bestaande waterstructuren** worden qua ligging behouden maar aangepast aan de sfeer ter plekke (zoals bij Engelse tuin). Het oppervlak open water wordt vergroot.
- 10. De **bouwblokken grenzend aan het dorp** worden afgerond, daarbij worden voorkanten naar het Bavo-terrein gericht.

2.2 STEDENBOUWKUNDIG PLAN

(De naamgeving van de gebieden, lanen en straten is nog nader te bepalen. De hier genoemde namen zijn gegeven om plekken eenvoudig te kunnen duiden.)

Thema's

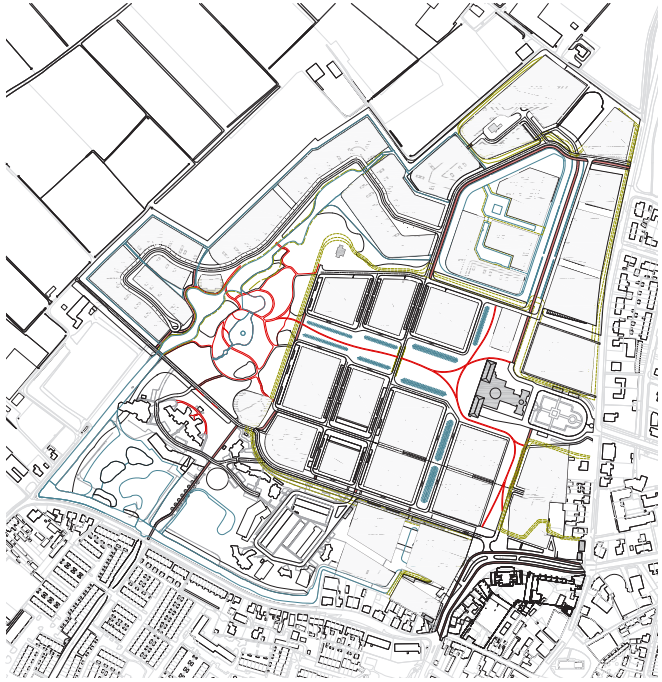
Infastructuur auto

Het gebied kent drie ontsluitingsstructuren die los van elkaar functioneren.
1.Het grootste deel van het gebied wordt ontsloten op de Langervelderweg via een entree aan de noordzijde van het terrein waardoor de verbinding naar de provinciale weg zo kort mogelijk is.
2. Alle blokken ten zuiden van de Anemoonweg plus het blok op de hoek Langervelderweg en Victoriberg worden ontsloten via de Anemoonweg.
3. Het Bavo hoofdgebouw behoudt zijn eigen ontsluiting rondom de Franse tuin.

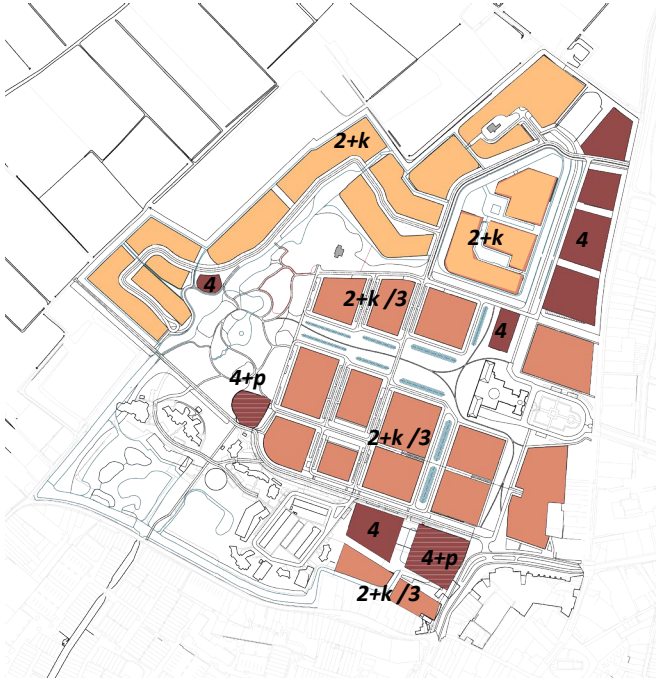
Fiets- en voetgangers

Fietsers maken gebruik van de rijweg en voetgangers van de trottoirs in de woonstraten. Daarnaast worden door het groen van het gebied fietspaden aangelegd die straten verbinden. Een groot deel van deze fietspaden fungeren ook als calamiteitenroute, tezamen met Anemoonweg.
Langs de hoofdontsluiting wordt een apart voetpad aangelegd. Het laantje langs Langehorst wordt eveneens een voetpad. De voetpaden in de groene zones zorgen ervoor dat er vanuit het centrum aantrekkelijke routes ontstaan door De Lanen richting de Engelse tuin.

Bouwlagen

Uitgangspunt is dat de bebouwing niet uitsteekt boven de boomtoppen. Per gebied is met dit uitgangspunt geïnventariseerd wat het maximale aantal bouwlagen mag zijn. In de Boskavels en Waterweide kan maximaal 2 lagen plus een kap gebouwd worden. In de Lanen overwegend 2 plus kap maar afgewisseld door 3 lagen. Op de laaggelegen delen van Langehorst mag tot max. 4 lagen gebouwd worden om gestapelde bouw mogelijk te maken. Op een aantal plekken mag, gezien de morfologie van het terrein, een extra parkeerlaag gemaakt worden indien gebruik gemaakt wordt van het hoogteverschil.

Thema's

Water

De bestaande sloten vormen de basis voor de nieuwe waterstructuur. De Bavosloot wordt grotendeels zichtbaar gemaakt en de oevers krijgen romantische vormen waarmee het een deel wordt van de Engelse tuin. Het water op de huidige Dierenweide moet met minimaal hetzelfde oppervlak terugkomen in de nieuwe opzet als buurtwater om aan te wonen. Rondom dit buurtje is ruimte om sloten te verbreden afhankelijk van de compensatie opgave. Op de hooggelegen zandgronden komen wadi's die het water kunnen laten inzijgen of afvoeren naar het open water.

Groen en bomen

Het verdient de voorkeur om bestaande bomen te behouden. Aan de hand van de bomeninventarisatie zal gekeken worden waar dat kan. Dat zal bij het inrichtingsplan en de verkavelingsplannen in acht genomen moeten worden. Daarbij zijn kwaliteit, toekomstperspectief, inpasbaarheid en veiligheid zaken die worden overwogen.
De randen naar het buitengebied en de noordkant van de Langervelderweg blijven intensief begroeid om het introverte karakter te behouden. De rechte lijnen worden in de verkavelingsplannen vertaald naar meanderende of grillige bosranden.

In De Lanen worden de open velden onderdeel van de lanenstructuur. In de woonstraten van De Lanen worden bovendien plantsoenen toegevoegd.
Voor de Engelse tuin wordt een apart landschapsplan gemaakt. De nu getekende groenmassa's en waterpartijen worden daarbij op hoofdlijnen gevolgd.
De tuin wordt gerestaureerd en op strategisch plekken open gemaakt richting de woonbuurten. De Dierenweide krijgt er zijn plek in de buurt van het Pesthuis.
Tussen de Engelse tuin en het groen van de woongebieden moeten voldoende verbindingen gelegd worden.

bomen, bossages en velden in De Lanen

3 Beleidsregel

3.1 Duurzaamheidsambities

Beeldkwaliteit ontmoet duurzaamheid

Bij de ontwikkeling van het Bavoterrein wordt ingezet op duurzaamheid. Daarmee wordt niet alleen de toekomstbestendigheid van de wijk vergroot en een bijdrage geleverd aan de gemeentelijke duurzaamheidsambities, maar kan de nieuwe wijk zich ook onderscheiden ten opzichte van andere nieuwbouwlocaties. Zoals gezegd kan duurzaamheid een waardevolle toevoeging aan de identiteit van Bavo-terrein zijn. Het stedenbouwkundig plan kent reeds intrinsieke kwaliteiten die duurzaam zijn zoals het gebruik van het onderliggende waternetwerk en toevoeging van wateroppervlak. Via welke maatregelen de ambitie nog meer bereikt wordt, is niet voorgeschreven in dit beeldkwaliteitsplan. Hier worden wel voorstellen gedaan hoe bepaalde duurzaamheidsmaatregelen, in relatie tot beeldkwaliteit, verwerkt moeten worden als daarvoor gekozen wordt.

Het beeldkwaliteitsplan houdt rekening met het feit dat duurzaamheidscomponenten toegevoegd worden aan de bebouwing, zowel bij de eerste aanleg door de projectontwikelaar als tijdens de gebruiksfase door de bewoners. Duurzaamheid en beeldkwaliteit kunnen vooral goed samengaan als ze tegelijkertijd in het ontwerp worden meegenomen. Zodra duurzaamheidsmaatregelen achteraf nog toegepast moeten worden is het risico dat ze conflicteren met beeldkwaliteit groter.

Voorbeeld: bij het monteren van pv-panelen op keramische pannen worden feitelijk tegelijkertijd de beeldkwaliteit en de functionaliteit van de keramische dakpannen verminderd. Wanneer de PV-panelen geïntegreerd worden in de dakconstructie kan het uiterlijk op elkaar afgestemd worden, voorkomt men dat iedere bewoner het op zijn eigen manier uitvoert en kan door grootschaligheid kostenefficient ingekocht worden.

Het integreren van duurzaamheidsaspecten in de vroege fases van het ontwerp maakt het verenigen van de ambities dus haalbaarder en realistischer. Hierna, in de Toolbox Duurzaamheid, worden uitgangspunten gesteld ten aanzien van de duurzaamheidsmaatregelen die invloed hebben op beeldkwaliteit.

Toolbox duurzaamheid

Duurzame aspecten van het Stedenbouwkundig plan

Het stedenbouwkundig plan bevat reeds een aantal intrinsieke duurzame waarden:

- Essentiële groenstructuren en bomen blijven behouden binnen de nieuwe planstructuur
- Grote ruimtes blijven open voor inzijging water en een groene woonomgeving
- Het bestaande waternetwerk wordt gehandhaafd, soms verbreed en uitgebreid met nieuwe watergangen. De hoeveelheid oppervlaktewater neemt in totaal toe
- Bestaande bebouwing en infrastructuur wordt ingepast om materiaalvernietiging te beperken
- De inrichting van de openbare ruimte gaat uit van zo min mogelijk verharding
- Gemotoriseerd verkeer wordt ontmoedigd

Duurzame aspecten in uitwerking te integreren

Bij uitwerking van het plan worden de volgende aspecten meegegeven als aandachtspunt voor het vergroten van de duurzaamheid:

Stedenbouw:

- Zoek naar de optimale situatie dakoriëntatie voor pv-panelen zonder afbreuk te doen aan het coherente beeld.
- Bouw op strategische plekken flexibiliteit in wat betreft verkaveling en bebouwing voor toekomstige aanpassingen aan de markt (bijvoorbeeld van eengezinswoning naar beneden-bovenwoning)
- Pas zoveel mogelijk voortuinen en encroachment zones toe t.b.v vergroening en sociale controle

Openbare ruimte:

- Reserveer ruimte voor hemelwaterafvoer naar open water
- Pas zo min mogelijk verharding toe door optimalisering van de maatvoering en zoveel mogelijk onverharde inrichting
- Onderzoek de mogelijkheid om plaatselijk gekapt hout toe te passen in het straatmeubilair en speeltoestellen
- Voeg waar mogelijk ecologische oevers en wadi's toe (ten opzichte van de wadi's die reeds zijn vastgelegd in het stedenbouwkundig plan) om biodiversiteit te vergroten
- Gescheiden vuilinzameling en visueel aantrekkelijk vuilafhaalsysteem

Architectuur:

Navolgend hoofdstuk bevat een toolbox met duurzaamheidsaspecten in relatie tot architectuur

3.2 Toolbox duurzaamheid

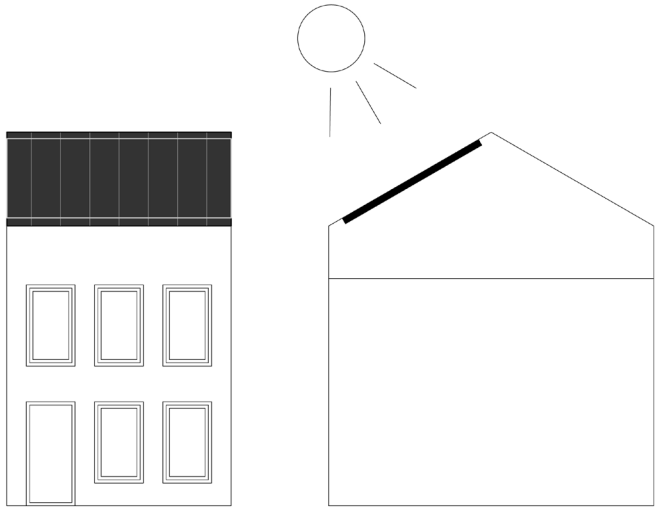
Zonnepanelen

Geïntegreerde Zonnepanelen

Wanneer zonnepanelen toegepast worden, dienen deze een integraal onderdeel van het dakontwerp te worden. Daarnaast dienen ze zwart, blauw-zwart of antraciet te zijn.

De nieuwste ontwikkeling op het gebied van zonnepanelen zijn zogeheten geïntegreerde zonnepanelen. Deze zijn verzonken in het dak. Niet alleen ziet het er strak en stijlvol uit, het functioneert ook als dakbedekking. Er zijn op dit moment verschillende systemen beschikbaar maar het principe is dat de zonnepanelen de dakbedekking zelf vormen. Onder de panelen ligt de waterdichtfolie. Er zijn ook dakpannen op de markt die PV-cellen ingebouwd hebben.

Ook voor later toegevoegde panelen hoeft men niet langer een dubbel dakpakket te maken door op de dakpannen of dakplaten zonnepanelen te schroeven, maar kan gebruik maken van ‘indak’ sytemen. Bij een indak opstelling worden de dakpannen, of -platen weggehaald en de zonnepanelen geïntegreerd op de bestaande onderconstructie. Zoals beschreven in de Toolbox Beeldkwaliteit worden zwarte of antraciete pannen toegepast om het contrast met, later toegevoegde, PV-panelen te beperken.

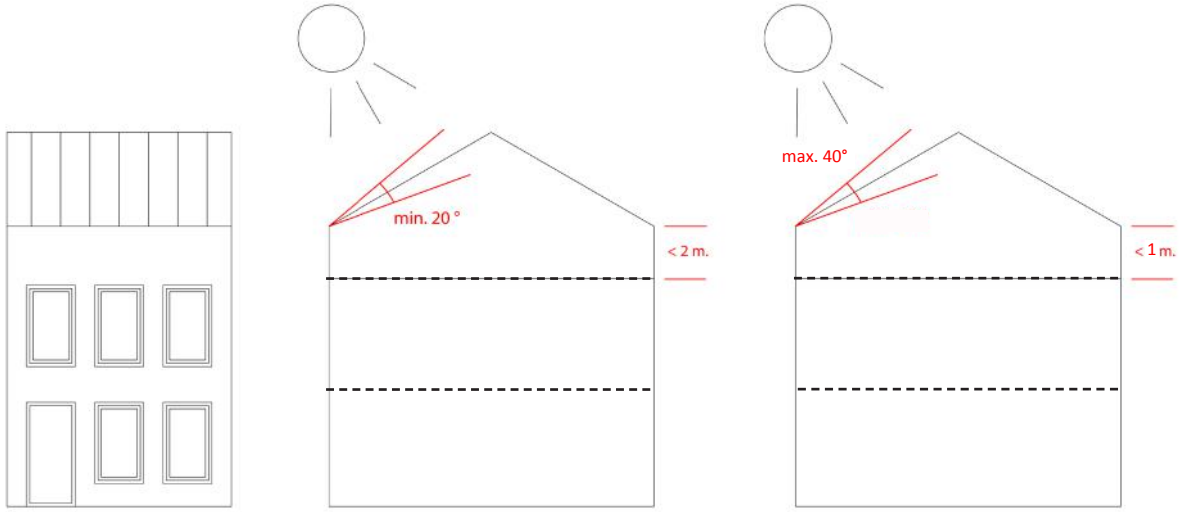

Toolbox duurzaamheid

Zonnepanelen

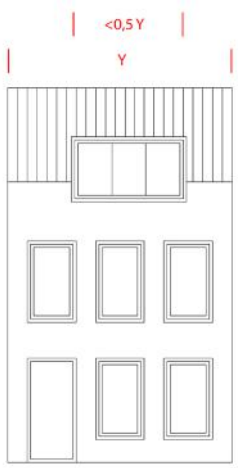
Kap hellingshoek

Ten bate van een optimale bezonning van de PV-panelen kunnen zadeldaken met flauwe een hellingshoek (min. 20°, max. 40°) uitkomst bieden. Wanneer bij de nieuwbouw van de woningen geïntegreerde zonnepanelen worden toegepast en daartoe een flauwe kap wordt gehanteerd, wordt de mogelijkheid gegeven om de goot te verhogen tot maximaal 2 meter boven de verdiepingsvloer (bij kap met hellingshoek van 20°) en 1 meter bij een (bij kap met hellingshoek van 40°)

Dakkapel

Om het dakvlak dat het gunstigst op de zon georiënteerd is, zo veel mogelijk vrij te kunnen houden voor zonnepanelen, mag op het andere dakvlak, ook als deze aan de openbare ruimte ligt, een grotere dakkapel gezet worden. Dit is maximaal de helft van de breedte van het dakvlak.

Toolbox duurzaamheid

Zonnepanelen

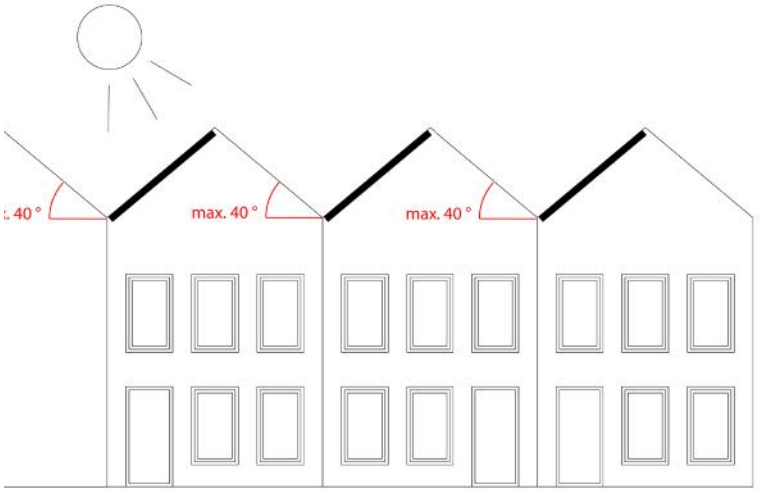
Kap richting

Ten bate van de bezonning van de PV-panelen op het dak, kan een dominante nokrichting bepaald worden. Zo komen aan de oost-weststraten vooral langskappen te liggen en aan de noord-zuidstraten dwarskappen. Bij geschakelde woningen met dwarskappen dient de kaphelling dan niet meer dan 40° te zijn om de bezonning van de buurwoning niet te belemmeren. In De Lanen bijvoorbeeld ligt de dominante nokrichting voor optimale bezonning parellel aan de Anemoonweg en Groene As (ongeveer oost-west). Daardoor kunnen aan de straten en lanen haaks op de Anemoonweg veel dwarskappen voorkomen.

langskap aan
oost-weststraten

dwarskap aan
noord-zuidstraten

Toolbox duurzaamheid

Zonnepanelen

Zonwering en Dakoverstekken

Buitenzonwering is een efficiënte manier om energie te besparen. Bouwkundige zonwering (overstekken, balkons, zonwerend rooster boven de ramen) weren directe zoninstraling in de zomer. In de winter, als de zon laag staat, komt de warmte wel (deels) binnen. Als in de ontwerpfase van de nieuwbouw zonwering direct wordt meegenomen, heeft dit een meerwaarde voor de beeldkwaliteit. De zonwering dient dus, waar mogelijk, geïntegreerd te worden in het ontwerp zodat latere toevoegingen zo veel mogelijk vermeden kunnen worden.

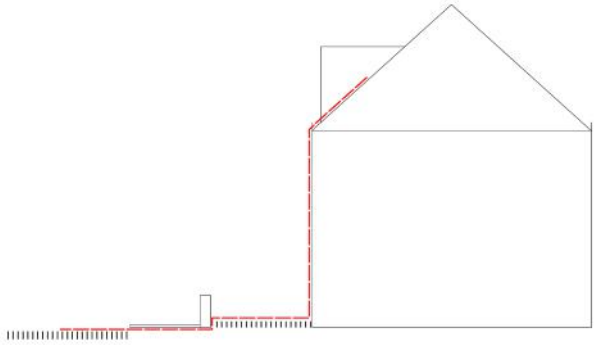
TOOLBOX DUURZAAMHEID

AFKOPPELING HEMELWATERAFVOER

Onderdeel van de duurzaamheidsprincipes is het toepassen van afgekoppeld hemelwaterafvoer. Dit kan door middel van een open afvoer. Deze dient geïntegreerd te worden in het ontwerp van voortuin, stoepenzone en openbare ruimte, dat kan zowel betekenen dat hij onder het trottoir doorloopt als eroverheen.

Met een zogenoemd gescheiden rioolstelsel wordt het regenwater niet naar een rioolwaterzuivering maar rechtstreeks naar het oppervlaktewater afgevoerd. Hierdoor wordt bij zware regenval overbelasting van en overstorten uit het riool voorkomen. Indirect levert dit ook een bijdrage aan het voorkomen van verdroging.

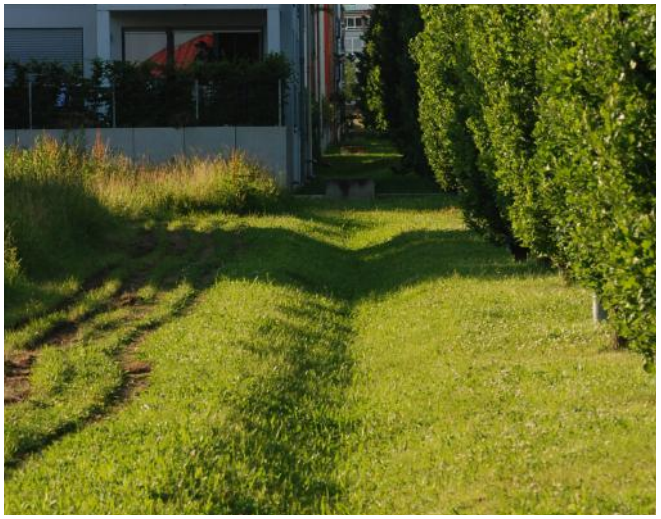
Het hemelwater dat op de daken valt, dient middels een greppel door de tuinen afgevoerd te worden naar de straat waardoor een deel van het water reeds kan inzijgen. Vervolgens is afvoer middels molgoten richting de wadi vereist. Een greppel is een kleine beplante sloot die tijdelijk regenwater vasthoudt, transporteert en infiltreert. Een wadi is een bredere, meer landschappelijk vormgegeven greppel waarin water tijdelijk wordt opgevangen. Beide kunnen zowel nat als droog staan. Door hun groene uitstraling kunnen greppels goed in groenstroken of bermen geïntegreerd worden.

TOOLBOX DUURZAAMHEID

HALFVERHARDING

Bij halfverhardingen bevatten de bestratingselementen openingen waardoor het water kan wegzakken in de bodem. De openingen zijn meestal met gras gevuld. Halfverhardingen worden gerekend tot bronmaatregelen en niet tot de afkoppelsystemen die het hemelwater afvoeren. In tegenstelling tot de afkoppelsystemen wordt halfverharding doorgaans niet gebruikt als inzamelpunt voor afstromend hemelwater van de daken en straten in de omgeving.
Toepassing van halfverharding in de openbare ruimte is alleen gunstig waar niet gelopen wordt en of intensief gereden en geparkeerd wordt, zoals de bermen van De Boskavels. Het voorstel is om in het openbare profiel van De Boskavels in eerste instantie een grasberm toe te passen en pas als blijkt dat het nodig is, halfverharding.

TOOLBOX DUURZAAMHEID

GROEN DAK

Een manier om zuinig met energie om te gaan is het aanleggen van een levende, groene laag op het dak. Een groen dak isoleert goed en in de zomer blijft het huis koeler. Deze daken hebben nog meer voordelen, zoals het aantrekken van planten en vogels, een betere inpassing in de (landelijke) omgeving en het vertraagd afstaan van regenwater, waardoor er minder kans is op overbelasting van het riool en overstromingen. Groene daken gaan langer mee dan een gewoon dak. Doordat de eigenlijke dakbedekking niet in contact komt met weersinvloeden van buitenaf zoals regen, hagel, sneeuw en extreme temperaturen wordt de roofing of rubber niet aangetast.
Al deze invloeden worden opgevangen door de planten die erop groeien. De planten en het substraat waarin ze groeien zorgen voor een isolerend effect. Onderzoek heeft aangetoond dat een groen dak ongeveer 50% van het regenwater kan opnemen en teruggeven in de atmosfeer. De groene daken zijn vooral in het deel van de Boskavels goed toe te passen.

TOOLBOX DUURZAAMHEID

HERGEBRUIK HOUT

Hoewel zoveel mogelijk bos behouden blijft, zal op diverse plekken bomenkap plaatsvinden ten bate van nieuwbouw. Gebruik van plaatselijk gewonnen materialen is duurzaam vanwege het uitsparen van transport en het beperken van materiaalverlies. Aanbevolen wordt om te onderzoeken of het gekapte bos geschikt hout kan leveren voor speeltoestellen, voor meubilair van de openbare ruimte en wellicht zelfs voor de bouw van de woningen.

HERGEBRUIK VAN HOUT IN BEBOUWING

SPEELTUINEN EN OPENBARE RUIMTE ELEMENTEN VAN HERGEBRUIKT HOUT

3.3 Duurzaamheid op deelgebiedniveau

Deelgebieden

3.3.1 De Lanen

Toolbox duurzaamheid

Toolbox duurzaamheid De Lanen

Geïntegreerde Zonnepanelen:	indien toegepast, conform toolbox
Kap hellingshoek:	vrij
Kap richting:	indien toegepast, conform toolbox
Overstekken en luifels:	indien toegepast, conform toolbox
Open hemelwaterafvoer:	zo veel mogelijk toepassen
Halfverharding:	alleen toepassen waar het niet hindert
Groen dak:	vrij
Hergebruik hout:	zo veel mogelijk toepassen

3.3.2 De Boskavels

Toolbox duurzaamheid

Toolbox duurzaamheid De Boskavels

Geïntegreerde Zonnepanelen:	indien toegepast, conform toolbox
Kap hellingshoek:	vrij
Kap richting:	vrij
Overstekken en luifels:	indien toegepast, conform toolbox
Open hemelwaterafvoer:	overal toepassen
Halfverharding:	alleen toepassen waar het niet hindert
Groen dak:	zo veel mogelijk toepassen
Hergebruik hout:	zo veel mogelijk toepassen

2.3.3 Waterweide

Toolbox duurzaamheid

Toolbox duurzaamheid Waterweide

Geïntegreerde Zonnepanelen:	indien toegepast, conform toolbox
Kap hellingshoek:	vrij
Kap richting:	vrij
Overstekken en luifels:	indien toegepast, conform toolbox
Open hemelwaterafvoer:	zo veel mogelijk toepassen
Halfverharding:	alleen toepassen waar het niet hindert
Groen dak:	vrij
Hergebruik hout:	zo veel mogelijk toepassen

3.3.4 Langehorst

Toolbox duurzaamheid

Toolbox duurzaamheid Langehorst

Geïntegreerde Zonnepanelen:	indien toegepast, conform toolbox
Kap hellingshoek:	vrij
Kap richting:	vrij
Overstekken en luifels:	indien toegepast, conform toolbox
Open hemelwaterafvoer:	overal toepassen
Halfverharding:	alleen toepassen waar het niet hindert
Groen dak:	vrij
Hergebruik hout:	zo veel mogelijk toepassen

3.3.5 Anemoonhoek

Toolbox duurzaamheid

Toolbox duurzaamheid Anemoonhoek (indien toegepast)

Geïntegreerde Zonnepanelen:	conform toolbox
Kap hellingshoek:	conform toolbox
Kap richting:	conform toolbox
Overstekken en luifels:	conform toolbox
Open hemelwaterafvoer:	zo veel mogelijk toepassen
Halfverharding:	alleen toepassen waar het niet hindert
Groen dak:	vrij
Hergebruik hout:	zo veel mogelijk toepassen

BAVO-TERREIN
NOORDWIJKERHOUT

BELEIDSREGEL 7: VOLDOENDE PARKEERGELEGENHEID

Inhoud

1 Inleiding

1.1 Inleiding 4
1.2 Leeswijzer 5
1.3 Toepassing 6

2 Context

2.1 Stedenbouwkundig plan 9
2.2 Concept Nota Parkeernormen Noordwijkerhout 2016 10

3 Beleidsregel

3.1 Spelregelkaart 24

1 Inleiding

1.1 Inleiding

De regels van het omgevingsplan Bavoterrein bevatten open normen. Die open normen worden uitgelegd door de beleidsregels in dit document. Welke beleidsregel(s) op een open norm van toepassing is/zijn, wordt bepaald in de regels van het omgevingsplan Bavoterrein. De beleidsregels kunnen tijdens de planperiode door de gemeenteraad worden gewijzigd. Bij toepassing van de beleidsregels moet getoetst worden aan de beleidsregels die gelden ten tijde van de aanvraag van een omgevingsvergunning.

De structuur en vormgeving van deze beleidsregels zijn afgeleid op het beeldkwaliteitsplan van Atelier Dutch uit 2017. Waar nodig, is de structuur van het beeldkwaliteitsplan veranderd en zijn wijzigingen (in de vorm van aanvullingen of verwijderingen gedaan) om alle onderwerpen waarvoor de regels van het omgevingsplan Bavoterrein naar beleidsregels verwijzen op te kunnen nemen in dit document. Het voorgaande neemt niet weg dat het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart voor het Bavoterrein door de gemeenteraad van Noordwijkerhout vastgesteld zijn en onverminderd van kracht blijven.

1.2 Leeswijzer

Dit is de beleidsregel ‘Voldoende parkeergelegenheid’. Deze beleidsregel licht toe wat er verstaan wordt onder het begrip ‘voldoende parkeergelegenheid’. De beleidsregel is van toepassing op de functies “Transformatiegebied II” en “Woongebied”, zoals de onderstaande tabel ook laat zien. Die tabel geeft tevens aan welke andere beleidsregels van toepassing zijn op die functies. De beleidsregel bestaat uit twee onderdelen, een deel met parkeerbeleid van de gemeente Noordwijkerhout en een deel dat gaat over parkeergelegenheid voor bewoners en hun bezoekers.

1.3 Toepassing beleidsregel

Om te kunnen bepalen of een initiatief of bouwplan leidt tot de beoogde hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte, worden bij het indienen dan wel het tot stand komen van een bouwplan de navolgende beleidsregels als beoordelings- en toetsingskader gehanteerd. In de spelregelkaart is aangegeven waar deze randvoorwaarden van toepassing zijn. Waarbij de spelregelkaart bepaalt waar parkeervoorzieningen gesitueerd moeten worden. De 'Nota parkeernormen Noordwijkerhout 2016 ' van 26 april 2016 bepaalt welke normen daarbij gehanteerd moeten worden.

	Beleidsregel	Functie				
		Groen	Transformatie-gebied I	Transformatie-gebied II	Verkeer	Woongebied
1	Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur			√		√
2	Hoogwaardig bebouwingsbeeld			√		√
3	Hoogwaardige beeldkwaliteit	√		√		√
4	Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte	√	√	√	√	√
5	Robuuste water- en groenstructuur	√		√	√	√
6	Duurzame ontwikkeling	√		√		√
7	Voldoende parkeergelegenheid		√	√		√
8	Archeologie	√	√	√	√	√
9	Bodem	√	√	√	√	√
10	Evenwichtig woningaanbod			√		√

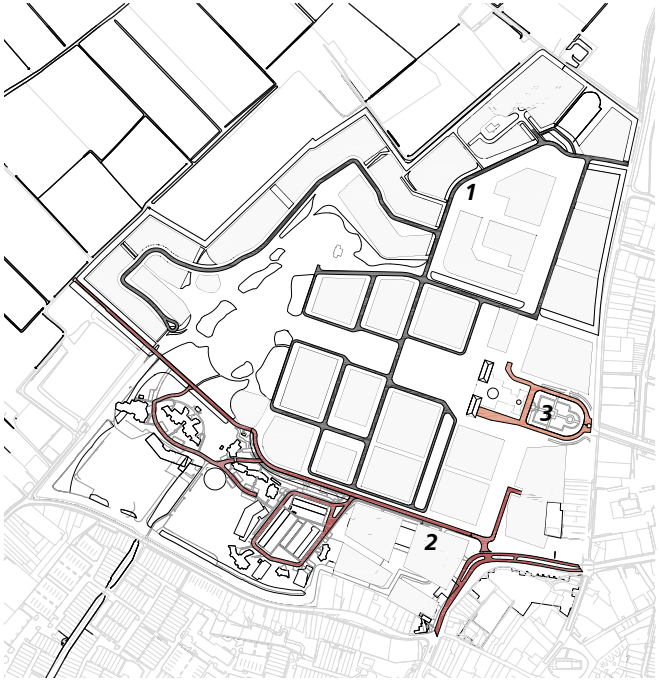
2 Context

Stedenbouwkundig plan

Thema's

Infastructuur auto

Het gebied kent drie ontsluitingsstructuren die los van elkaar functioneren.
1.Het grootste deel van het gebied wordt ontsloten op de Langervelderweg via een entree aan de noordzijde van het terrein waardoor de verbinding naar de provinciale weg zo kort mogelijk is.
2. Alle blokken ten zuiden van de Anemoonweg plus het blok op de hoek Langervelderweg en Victoriberg worden ontsloten via de Anemoonweg.
3. Het Bavo hoofdgebouw behoudt zijn eigen ontsluiting rondom de Franse tuin.

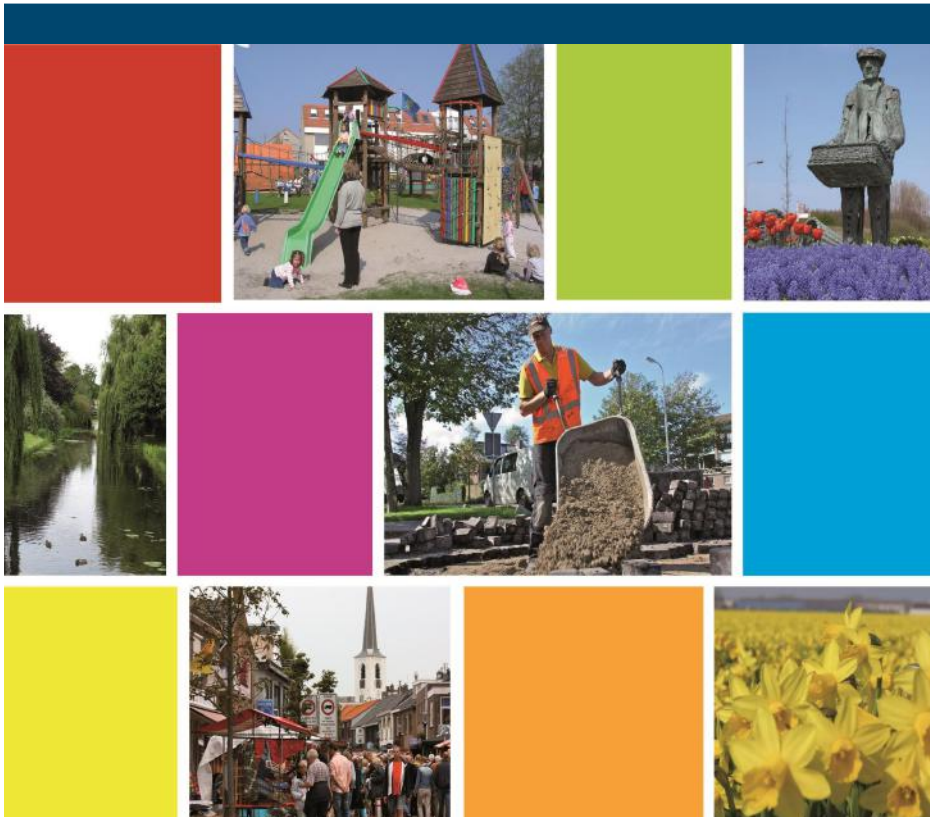
2.2 Concept Nota Parkeernormen Noordwijkerhout 2016

Gemeente
Noordwijkerhout

concept Nota Parkeernormen Noordwijkerhout 2016

Toepassing parkeernormen Noordwijkerhout

Versie: 1.0 (26 april 2016)

Inhoudsopgave:

1 Inleiding 4
1.1 Aanleiding..... 4
1.2 Doelstelling en reikwijdte. 5
1.3 Werkingssfeer..... 5
1.4 Bestaande parkeerproblemen..... 5
1.5 Coalitiekkoord..... 5

2. Uitgangspunten parkeernormen 6
2.1 Basis parkeernormen 6
2.2 Stedelijkheidsgraad..... 6
2.3 Aan huis verbonden beroep en lichte bedrijvigheid aan huis 7
2.4 Aanwezigheidspercentages 7
2.5 Parkeren op eigen terrein 8
2.6 Gehandicaptenparkeerplaatsen 9
2.7 Parkeren van grote voertuigen 9

3. Toepassing parkeernormen 9
3.1 Bepalen parkeerbehoefte 9
3.2 Bepalen parkeernorm 10
3.3 Parkeerbalans opstellen 10
3.4 Ontheffingsmogelijkheid van de Nota Parkeernormen 10
3.5 Overgangsregeling 11
3.6 Hardheidsclausule 11

Bijlage 1: parkeernormen..... 12
Bijlage 2: rekenmethode halen en brengen bij scholen 15
Bijlage 3: loopafstanden..... 16
Bijlage 4: Parkeerfonds..... 17

1 Inleiding

1.1 Aanleiding
De aanleiding voor het opstellen van de 'Nota Parkeernormen Noordwijkerhout 2016', hierna te noemen Nota Parkeernormen is tweeledig:
1. Er is behoefte aan een uniform toetsingskader voor het beoordelen van parkeervraagstukken in de Gemeente Noordwijkerhout;
2. De wetgeving op het gebied van de ruimtelijke ordening is gewijzigd.

Ad 1. Toetingskader.
De gemeente Noordwijkerhout heeft (nog) geen eigen parkeernormen. Bij de beoordeling van ruimtelijke initiatieven wordt vooralsnog gebruikgemaakt van ASVV 2012 van het CROW, publicatie 317 parkeerkencijfers (oktober 2012). In de uitgave zijn de parkeerkencijfers opgenomen voor diverse stedelijke tot niet stedelijke situaties en verschillende gebiedstyperingen zoals centrum en gebieden buiten het centrum. De richtlijnen zijn breed opgezet, zodat in veel verschillende situaties een toepasbare parkeernorm gevonden kan worden.

In deze rapportage worden de gemaakte keuzes toegelicht en wordt gemotiveerd hoe de CROW-richtlijnen voor de gemeente Noordwijkerhout worden geïnterpreteerd. Om deze parkeerkencijfers eenduidig toe te passen, maar ook om duidelijkheid over het parkeren in de gemeente te verschaffen naar adviesbureaus, projectontwikkelaars, woningbouwverenigingen, makelaars etc. is het gewenst dat parkeernormen voor de gemeente formeel worden vastgesteld. Uiteindelijk moet deze Nota Parkeernormen als toetsingskader worden gezien voor ruimtelijke ontwikkelingen, waarbij moet worden voorkomen dat parkeerproblemen in de openbare ruimte ontstaan.

Ad 2. Gewijzigde wetgeving.
Op 29 november 2014 is de 'Reparatiewet BZK 2014' in werking getreden. In deze wet is onder andere bepaald dat artikel 8 lid 5 Woningwet vervalt. Op grond van dit artikel kunnen in de bouwverordening stedenbouwkundige voorschriften waaronder voorschriften m.b.t. parkeren, worden opgenomen. Met de intrekking van artikel 8 lid 5 Woningwet vervalt de grondslag voor het opnemen van parkeernormen in de bouwverordening.

Nu de stedenbouwkundige bepalingen uit de bouwverordening, en daarmee de parkeerregeling uit artikel 2.5.30, komt te vervallen, moet de parkeerregeling in het bestemmingsplan worden geregeld en, na inwerkingtreding van de Omgevingswet, in het omgevingsplan.

Om tegemoet te komen aan de wens uit de praktijk om de in een bestemmingsplan op te nemen parkeernormen via beleidsregels verder uit te werken, is per 1 november 2014 een dergelijke bevoegdheid in het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) opgenomen. In artikel 3.1.2 lid 2 onder a Bro is bepaald: "Ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening kan een bestemmingsplan regels bevatten: a. waarvan de uitleg bij de uitoefening van een daarbij aangegeven bevoegdheid, afhankelijk wordt gesteld van beleidsregels."

De grondslag voor de parkeerregeling in de bouwverordening vervalt niet onmiddellijk, de wetgever heeft een overgangstermijn opgenomen van bijna 5 jaar, tot 1 juli 2018. Deze periode is bedoeld om gemeenten de tijd te geven om hun bestemmingsplannen aan te passen. Voor bestaande bestemmingsplannen kan artikel 2.5.30 bouwverordening nog tot 1 juli 2018 worden gehanteerd. Voor bestemmingsplannen die na 29 november 2014 worden vastgesteld vervalt artikel 2.5.30 bouwverordening en moet de parkeerregeling in het bestemmingsplan worden opgenomen. Dit is bepaald in het nieuwe artikel 133 van de Woningwet.

De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Kennisplatform Verkeer en Vervoer (KpVV) adviseren om de parkeernormen en de uitvoeringsregels in een Nota Parkeernormen op te nemen en daar in de bestemmingsplannen naar te verwijzen.

Door de parkeernormen op te nemen in een Nota Parkeernormen zijn alle parkeernormen gebundeld in één document dat van toepassing is op de hele gemeente. De parkeernormen kunnen up to date gehouden worden. In de bestemmingsplannen wordt er naar de laatste vastgestelde versie van de Nota Parkeernormen verwezen.

Voor 1 juli 2018 moet in alle bestemmingsplannen een parkeerregeling zijn opgenomen. Gekeken zal worden of het mogelijk is om dit voor de bestemmingsplannen waarin dit nog niet geregeld is, via een paraplubestemmingsplan te regelen.

1.2 Doelstelling en reikwijdte
Deze nota heeft als doel om de toepassing van de parkeernormen inzichtelijker te maken. Bij burgers, bedrijven en ontwikkelaars moet helder zijn hoe zij invulling kunnen geven aan parkeren. Ook juridisch dient de invulling van de parkeernormen gewaarborgd te zijn. Deze eenduidigheid dient ook een hoger doel, namelijk een leefbare en bereikbare gemeente. Essentieel zijn daarbij de volgende uitgangspunten:
1. De parkeernormen moeten een positieve invloed hebben op de leefbaarheid en bereikbaarheid van de gemeente;
2. Elke initiatiefnemer van (bouw)plannen is verantwoordelijk voor het realiseren van de eigen parkeeroplossing;
3. Een bouwinitiatief of wijziging van een functie van een locatie mag geen parkeerproblemen in de openbare ruimte veroorzaken c.q. vergroten.

Er is getracht de nota zo algemeen mogelijk te houden, maar bruikbaar te laten zijn voor specifieke situaties. Daar waar de nota niet goed toepasbaar is, zal maatwerk geleverd worden.

In deze nota wordt niet het parkeerbeleid vastgelegd, dat is opgenomen in het GVVP. In deze nota gaat het om de vaststelling van parkeernormen. De 'Nota Parkeernormen 2016' is van toepassing op toekomstige ruimtelijke plannen binnen de gemeente Noordwijkerhout, daar waar het nieuwbouw, verbouw, uitbreiding of wijziging van een functie betreft. De nota moet worden gebruikt als kader richting externe partijen (projectontwikkelaars, adviesbureaus, woningbouwverenigingen, makelaars, enz. De nota is niet van toepassing op bestaande situaties. De nota kan niet gebruikt worden om een eventuele grootte van een bestaand parkeertekort aan te tonen.

1.3 Werkingssfeer
De Nota Parkeernormen is van toepassing op ruimtelijke ontwikkelingen en plannen binnen de gemeente, daar waar het nieuwbouw, verbouw, uitbreiding of wijziging van functies betreft. De Nota Parkeernormen is niet van toepassing op bestaande ruimtelijke ontwikkelingen en plannen, tenzij deze ontwikkelingen en/of plannen zich nog in de beginfase bevinden, er nog geen parkeereis is opgelegd en er nog geen parkeertoets heeft plaatsgevonden.
Ten aanzien van de toepassing in de dagelijkse praktijk gelden de volgende uitgangspunten:
- Er moet sprake zijn van een eenduidige norm die op eenvoudige wijze binnen de gemeente kan worden toegepast;
- Op basis van de parkeernormen is duidelijkheid richting projectontwikkelaars en bouwers te geven over het aantal te realiseren parkeervoorzieningen bij bouwinitiatieven

1.4 Bestaande parkeerproblemen
De nota is van toepassing op toekomstige ruimtelijke plannen, (civieltechnische) projecten en uitbreidingen in de gemeente Noordwijkerhout. De nota geldt niet als beoordelingsmaatstaf voor bestaande parkeersituaties. In Noordwijkerhout wordt op een aantal locaties parkeeroverlast ervaren. Vaak vindt men dan dat er een tekort aan parkeerplaatsen is. Dit komt bijvoorbeeld aan de orde tijdens schouwen, reconstructies of meldingen die bij de gemeente binnenkomen. Ook is in het GVVP aangegeven waar parkeerproblemen worden ervaren die bij de gemeente in het verleden zijn gemeld. Het is niet mogelijk dat aan de hand van deze nota de gemeente of anderen de verplichting op te leggen om bestaande lokale parkeerknelpunten op te lossen en/of de bestaande parkeersituatie in overeenstemming te brengen met de huidige parkeernormen

1.5 Coalitieakkoord 2014-2018
In het coalitieakkoord 2014-2018 van de gemeente Noordwijkerhout is vastgesteld dat minimaal de CROW kencijfers gehanteerd worden voor de parkeernorm en waar mogelijk en nodig verhoging van die norm plaatsvindt.

2. Uitgangspunten parkeernormen

2.1 Basis parkeernormen

Voor de parkeernormen is aansluiting gezocht bij CROW-publicatie 317 Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie (oktober 2012). De kencijfers zijn voor landelijke toepassing geschreven. Zowel grote stedelijke regio's als kleinere gemeenten moeten ermee overweg kunnen. Bij ruimtelijke initiatieven binnen de gemeente wordt deze publicatie ook al gehanteerd als toetsingskader. In de CROW publicatie zijn de parkeerkencijfers opgenomen voor de volgende zeven hoofdcategorieën:
- wonen;
- werken.
- winkel en boodschappen;
- sport, cultuur en ontspanning;
- horeca en (verblijfs)recreatie;
- gezondheid en (sociale) voorzieningen;
- onderwijs;

De parkeernormen in CROW-publicatie 317 Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie bestaan uit een minimum- en maximumwaarde. De bandbreedte leidt tot discussies omdat niet iedereen het met elkaar eens is over de invloedsfactoren. Bij het opstellen van de parkeernormen is daarom gekozen om één hanteerbare norm op te stellen in plaats van een bandbreedte met een minimum en maximumnorm. Als de bovenkant van de bandbreedte wordt aangehouden, betekent dat dat relatief meer parkeerplaatsen aangelegd moeten worden op eigen terrein. Het risico is dat ontwikkelaars hun plannen financieel niet rond krijgen of afhaken. Met een te lage normering bestaat het risico dat er te weinig parkeermogelijkheid wordt aangelegd op eigen terrein. Omdat de parkeerdruk jaarlijks toeneemt, wordt het tekort door de jaren alleen maar groter. Een te lage norm leidt tot een onvoldoende duurzaam aanbod van parkeerplaatsen op termijn.

Het autobezit in een gemeente is een graadmeter bij de bepaling van de parkeernormen in woongebieden. In gemeenten met een laag autobezit kan een lagere parkeernorm per woning worden gehanteerd dan in gemeenten met een hoog autobezit.

	Noordwijkerhout	Zuid-Holland	Nederland
Autobezit per 1000 inwoners	455	417	472

Het autobezit in Noordwijkerhout ligt onder het landelijk gemiddelde, maar beduidend boven het gemiddelde van de provincie Zuid-Holland. De gemeente Noordwijkerhout kiest er daarom voor een hogere parkeernorm te hanteren.

Met het toepassen van een eenduidige norm is er geen discussie over de parkeernormen en er kunnen geen interpretatieverschillen optreden. Vandaar dat in deze Nota geen bandbreedtes meer voorkomen.

In bijlage 1 zijn alle parkeernormen voor de gemeente Noordwijkerhout opgenomen.

2.2 Stedelijkheidsgraad

Stedelijkheidsgraad

De stedelijkheidsgraad van een gebied is van invloed op het aanbod en de kwaliteit van alternatieve vervoerswijzen en daarmee ook van invloed op de behoefte aan parkeerplaatsen. Naarmate een gebied een lagere stedelijkheidsgraad heeft, neemt het aanbod en de kwaliteit van alternatieven voor de auto (fietsen, lopen, openbaar vervoer) af en neemt de behoefte aan parkeerplaatsen toe. In de CROW-parkeerkencijfers wordt daarom onderscheid gemaakt tussen 5 verschillende stedelijkheidsgraden (niet stedelijk, weinig stedelijk, matig stedelijk, sterk stedelijk en zeer sterk stedelijk). De mate van stedelijkheid is gebaseerd op de omgevingadressendichtheid (oad) van het CBS. De oad wordt uitgedrukt in het aantal adressen per vierkante kilometer. Volgens de oad wordt de totale gemeente Noordwijkerhout gemiddeld getypeerd als weinig stedelijk gebied (500-1000 adressen per km²). Tussen en binnen de afzonderlijke kernen zijn (kleine) verschillen zichtbaar.

Om schijnnauwkeurigheid te voorkomen is in de Nota Parkeernormen uitgegaan van één stedelijkheidsgraad (weinig stedelijk gebied) voor de gemeente Noordwijkerhout.

Uit een studie van het CROW blijkt dat het benodigde aantal parkeerplaatsen wordt bepaald door de locatie en het aanbod en de kwaliteit van alternatieve vervoerwijzen. Functies in centra hebben een lagere parkeervraag dan functies van dezelfde aard elders in de bebouwde kom. Dit komt door het verschil in aanbod en kwaliteit van alternatieve vervoerwijzen, zoals openbaar vervoer. Zo ligt het autobezit in grote centra lager dan in de overloopgebieden en de rest van de bebouwde kom. Dit is voor het CROW aanleiding geweest om voor de parkeerkencijfers onderscheid te maken naar:
- centrum;
- schil/overloopgebied;
- rest bebouwde kom.

De verschillen in inrichting en bebouwing in de gemeente Noordwijkerhout zijn te klein om een onderscheid te maken naar deze drie gebiedskenmerken. Dit is anders in grotere gemeenten waar in het centrum vaak geen of weinig ruimte is voor parkeren en er betere openbaar vervoervoorzieningen aanwezig zijn. Ook in het centrum van Noordwijkerhout laten inwoners en ondernemers bij het wel of niet aanschaffen van een auto zich niet leiden door het aanbod van openbaar vervoer rond het centrum. Bij het opstellen van de parkeernormen is uitgegaan van de kencijfers voor ''rest bebouwde kom'' en dus een hogere parkeernorm.

2.3 Aan huis verbonden beroep en lichte bedrijvigheid aan huis

In toenemende mate wordt in woongebieden de woonfunctie gecombineerd met een werkfunctie. Hierbij kan gedacht worden aan webwinkels, kappers, pedicures etc. Over het algemeen zijn dit bedrijven die relatief weinig tot geen bezoekers en werknemers hebben. De parkeergevolgen van dergelijke bedrijven zijn marginaal. Eventuele bezoekers en werknemers zijn aangewezen op de aanwezige parkeerplaatsen in de woonwijk waar overdag over het algemeen sprake is van restcapaciteit parkeerplaatsen. De parkeerbehoefte van aan huis verbonden beroepen en lichte bedrijvigheid aan huis is daarom buiten beschouwing gelaten. Bij de vergunningverlening volstaat het dan ook om te verwijzen naar het bestemmingsplan, waarin als voorwaarde is opgenomen dat er geen negatieve gevolgen voor de parkeerbalans mogen zijn.

2.4 Aanwezigheidspercentages

Gedeeld gebruik van parkeervoorzieningen is mogelijk als de behoefte aan parkeerplaatsen voor een bepaalde functie op bepaalde momenten van de dag of de week laag is, terwijl vanuit een andere functie op dat moment een sterke behoefte aanwezig is. Wanneer twee of meerdere functies gebruik kunnen maken van dezelfde parkeervoorziening(en) worden aanwezigheidspercentages toegepast. Hiermee wordt de gecombineerde maatgevende parkeervraag voor de verschillende functies bepaald. Onderstaand zijn de aanwezigheidspercentages voor de verschillende functies en maatgevende periodes opgenomen. De aanwezigheidspercentages zijn afkomstig uit CROW-publicatie 317.

	Werkdag overdag	Werkdag Middag	Werk Avond	Koop-avond	Zaterdag-middag	Zaterdag-avond	Zondag-middag
Woningen	50	60	100	90	60	60	70
Detailhandel	30	70	20	100	100	0	0
Kantoor	100	100	5	10	5	0	0
Bedrijven	100	100	5	10	5	0	0
Soc. Cultureel	10	40	100	100	60	90	25
Soc. medisch	100	100	30	15	15	5	5
Dagonderwijs	100	100	0	0	0	0	0
Avondonderwijs	0	0	100	100	0	0	0
Bibliotheek	30	70	100	70	75	0	0
Museum	20	45	0	0	100	0	90
Restaurant	30	40	90	95	70	100	40

Supermarkt	30	60	40	80	100	40	100
Café	30	40	90	85	75	100	45
Bioscoop	15	30	90	90	60	100	60
Sport	30	50	100	90	100	90	85

Tabel 1: Aanwezigheidspercentages

Gedeeld gebruik wordt in met name centrumgebieden in toenemende mate een moeilijk haalbare kwestie. Neem bijvoorbeeld de combinatie met winkel- of detailhandelfuncties. Een aantal jaren geleden was gedeeld gebruik goed toepasbaar, omdat de meeste winkels open waren tot 18.00 uur. Vooral bij supermarkten is een sluitingstijd van 18.00 uur verleden tijd. Naast winkels die elke dag 's avonds open zijn, wordt de koopzondag steeds meer een gewone winkeldag. Het is niet ondenkbaar dat op termijn veel winkels elke zondag open zullen zijn. Gedeeld gebruik van parkeerplaatsen voor winkels en woningen is dan ook nog maar beperkt mogelijk. Voor het bepalen van de parkeernorm wordt dan ook geadviseerd in een aantal situaties voorzichtig om te gaan met gecombineerd gebruik, omdat dit in de praktijk niet altijd opgaat.

Specifieke verlaging van een parkeernorm omdat 'elders' (op enige afstand) parkeerruimte aanwezig of beschikbaar is, wordt niet geadviseerd. De verstedelijkingsgraad is laag en die geografische situatie wordt gekenmerkt door de sterke behoefte van bezoekers om direct 'voor de deur' te willen parkeren. Voor een centrumgebied is het uitgangspunt van parkeren op enige afstand wel haalbaar met geclusterde parkeervoorzieningen, maar op het niveau van individuele bouwontwikkelingen is dat uitgangspunt niet werkbaar.

2.5 Parkeren op eigen terrein
Een bouwinitiatief moet op eigen terrein kunnen voldoen aan de parkeervraag. Voor de functie wonen bestaat de parkeernorm uit een bewoners- en bezoekersgedeelte. Het aandeel bezoekersplaatsen per appartement/woning is altijd 0,3 parkeerplaats per woning. Zowel het bewoners- als bezoekers-aandeel parkeerplaatsen wordt op eigen terrein aangelegd. Bij grootschalige woningbouwontwikkelingen (vanaf tien woningen) moeten de bezoekersparkeerplaatsen openbaar toegankelijk zijn en mogen deze zich niet in een afgesloten parkeervoorziening bevinden.
Een garage bij een woning wordt niet meegeteld als parkeermogelijkheid op eigen terrein. In de praktijk heeft bijna elke garage aan een woning of een bij een woning (aan)gebouwde garage een andere bestemming zoals bijkeuken, slaapkamer of kantoor. Hiermee wordt op voorhand rekening gehouden, zodat het aantal aan te leggen parkeerplaatsen voldoende duurzaam en toekomstvast is. De mate van openbaarheid van het parkeeraanbod is belangrijk voor gecombineerd gebruik. Hoe meer parkeerplaatsen op eigen terrein bij woningen, hoe minder gecombineerd gebruik mogelijk is. In de onderstaande tabel 2 is de factor opgenomen voor bepaling van het aantal parkeerplaatsen op eigen terrein bij woningen.

In theorie is het mogelijk om meer parkeerplaatsen toe te kennen bij woningen in onderstaande tabel. De praktijk wijst echter uit dat niet alle beschikbare parkeerplaatsen op eigen terrein ook daadwerkelijk worden gebruikt. Daarom worden bij de onderstaande situaties minder parkeerplaatsen berekend.

Parkeervoorziening	**Theoretisch aantal**	**Berekeningsaantal**
Enkele oprit (minimaal 5 ,0 meter diep) zonder garage	1,0	0,8
Lange oprit zonder garage of carport (minimaal 10 meter)	2,0	1,0
Dubbele oprit zonder garage (minimaal 4,5 meter breed)	2,0	1,7
Garage zonder oprit (bij woning)	1,0	0,4
Garagebox niet bij woning	1,0	0,5
Garage met enkele oprit (minimaal 5,0 meter diep)	2.0	1,0
Garage met lange oprit (minimaal 10 meter)	3,0	1,8
Garage met dubbele oprit (minimaal 4,5 meter breed)	3,0	1,8

Tabel 2: berekeningsaantallen parkeervoorzieningen op eigen terrein bij woningen

Aan parkeerplaatsen worden eisen gesteld zodat deze ook daadwerkelijk gebruikt kunnen worden. Deze eisen zijn vermeld in het boekwerk ASVV 2012 (december 2012) van het CROW dat (technische) gegevens / richtlijnen bevat over de maatvoering en technische uitvoering van parkeervoorzieningen. Uiteindelijk dient de vakafdeling naast de parkeernorm, ook het ontwerp van de parkeervoorzieningen goed te keuren.

2.6 Gehandicaptenparkeerplaatsen
Bij het bepalen van de parkeerbehoefte van centrumgebieden, sportvoorzieningen en maatschappelijke voorzieningen moet rekening gehouden worden met de realisatie van algemene gehandicaptenparkeerplaatsen. Hierbij moeten de volgende aandachtspunten in acht genomen worden:
- op grote parkeerlocaties (> 50 parkeerplaatsen) is (minimaal) 2% van de parkeercapaciteit aangewezen als algemene gehandicaptenparkeerplaats;
- de algemene gehandicaptenparkeerplaatsen liggen zo dicht mogelijk bij (hoofd)ingang van de voorziening waarvoor de parkeerplaatsen bedoeld zijn;
- de maatvoering van een gehandicaptenparkeerplaats is ruimer dan van een standaard parkeerplaats en wordt aangelegd volgens de richtlijnen uit het ASVV 2012.

2.7 Parkeren van grote voertuigen
In woonwijken storen bewoners zich veelal aan de geparkeerde bestel- en bedrijfsvoertuigen. Naast het feit dat deze voertuigen het uitzicht belemmeren, zorgen ze voor een hogere parkeerdruk in de woonwijken. Het betreft hier bedrijfsvoertuigen die qua omvang en afmeting in dezelfde categorie vallen als personenauto's, zoals bestelbusjes en (kleine) vrachtwagens.
Grotere Vrachtwagens worden in de woonwijken geweerd door een vrachtwagenparkeerverbod. Het uitgangspunt is dat het parkeren van grote voertuigen op eigen terrein van de bedrijven moet plaatsvinden. Het parkeren van grote voertuigen (vrachtwagens, touringcars), exclusief laden en lossen, is binnen de bebouwde kommen van de gemeente Noordwijkerhout niet toegestaan behoudens op de daarvoor aangewezen vrachtwagenparkeerplaatsen. In de gemeente Noordwijkerhout is het vrachtwagenparkeerterrein aangelegd aan de Zilkerduinweg nabij De Zilk. Verdere uitbreiding van vrachtparkeerplaatsen in openbaar gebied is niet gewenst.

Geparkeerde bestel- en bedrijfsbusjes in woonwijken worden gezien als woonwijkvreemde voertuigen die in principe elders bij de bedrijven moeten worden geparkeerd. Het probleem van geparkeerde bestel- en bedrijfsbusjes in woonwijken wordt in Noordwijkerhout wel eens genoemd. Het weren van deze bedrijfsvoertuigen uit woonwijken is niet eenvoudig, maar wordt echter wel voorgestaan, aangezien hiermee de parkeerdruk kan worden verlicht en onnodige zichtbelemmering kan worden voorkomen. Door een bepaling aan de APV toe te voegen kan hier invulling aan worden gegeven.

3. Toepassing parkeernormen
3.1 Bepalen parkeerbehoefte
Het proces van toepassing van de parkeernormen start met een ruimtelijk initiatief, plan of project. Kenmerk van doorwerking van parkeernormen via de Nota parkeernormen is, dat toetsing alleen kan plaatsvinden op het moment dat sprake is van vergunningplichtige activiteiten. Niet-vergunningsplichtige verbouwingen kunnen dus zonder toetsing aan de parkeernormen plaatsvinden. Bij de vergunningsplichtige activiteiten wordt voor toepassing van de Nota parkeernormen onderscheid gemaakt naar de volgende situaties:
1. nieuwbouw;
2. herbouw/verbouw;
3. functiewijziging;
4. functie-uitbreiding.

ad 1. nieuwbouw
In het geval van nieuwbouw is de Nota Parkeernormen van toepassing op de totale ontwikkeling. De parkeerbehoefte per (nieuwe) functie wordt bepaald door middel van het aantal eenheden per functie te vermenigvuldigen met de parkeernorm.

ad 2. herbouw/verbouw
Wanneer een bestaand object wordt gesloopt of verbouwd en in dezelfde functie en omvang wordt Teruggebouwd, dan is de Nota Parkeernormen niet van toepassing.

ad 3. functiewijziging
Wanneer een bestaand object (deels) een functiewijziging ondervindt, dan is de Nota Parkeernormen van toepassing op dat gedeelte waar functiewijziging plaatsvindt. De parkeernorm wordt dan samengesteld op basis van de parkeernorm van de nieuwe functie minus de parkeernorm van de oude functie. Mochten voor de oude functie in het verleden geen parkeernormen zijn vastgelegd, dan blijven deze ten aanzien van de wijziging buiten beschouwing. De toetsing aan de parkeernormen en het realiseren van het benodigd aantal parkeerplaatsen geldt alleen voor de nieuwe functie.

ad. 4. functie-uitbreiding
Bij het uitbreiden van een bestaande functie is de parkeernorm van toepassing op het gedeelte dat uitgebreid wordt. Ook hier geldt dat in het verleden vergunde activiteiten waarbij niet getoetst is aan parkeernormen niet worden meegenomen in de berekening van het aantal benodigde parkeerplaatsen.

3.2 Bepalen parkeernorm
De parkeernorm wordt vastgesteld op basis van de parkeerbehoefte per functie en het eventueel gecombineerd gebruik van parkeerplaatsen door verschillende functies. De parkeernorm geeft het totaal aantal parkeerplaatsen aan dat voor een ruimtelijk initiatief, plan of project aangelegd moet worden. In het geval van de bouw van tien of meer woningen wordt de parkeereis uitgesplitst naar bewoners- en bezoekersparkeerplaatsen.

3.3 Parkeerbalans opstellen
Om aan te tonen dat een ruimtelijk initiatief, plan of project voldoet aan de parkeereis moet een parkeerbalans worden opgesteld. Met een parkeerbalans wordt de (on)balans tussen vraag naar - en aanbod van parkeervoorzieningen in een gebied in beeld gebracht. Wanneer het aanbod van parkeervoorzieningen groter of gelijk is dan de parkeervraag, dan wordt voldaan aan de parkeernorm en kan een positief parkeeradvies afgegeven worden.
Wanneer bij het berekenen van het aantal parkeervoorzieningen al bestaande parkeervoorzieningen worden meegerekend, moet worden aangetoond dat deze parkeervoorziening over voldoende (rest)capaciteit beschikt om aan (een gedeelte van) de parkeernorm te kunnen voldoen. Het aantonen kan gebeuren door middel van:
- de functie waarvoor de bestaande parkeervoorziening is bestemd meenemen bij het bepalen van de parkeerbehoefte en -norm;
- een parkeeronderzoek aanleveren waaruit blijkt dat de bezettingsgraad van de parkeervoorzieningen op de bestaande locatie na toevoeging van de extra parkeerbehoefte niet hoger zal worden dan 85%. Een bezettingsgraad van parkeerplaatsen van 85% wordt als ‘norm’ gebruikt voor een acceptabele parkeersituatie. Bij de beoordeling van de toekomstige parkeersituatie wordt deze ‘norm’ toegepast en bekeken of de parkeervraag en het parkeeraanbod met elkaar in balans zijn. Bij een parkeerdruk lager dan 85% is dit het geval. Bij een parkeerdruk hoger dan 85% zijn er nog parkeerplaatsen beschikbaar, maar wordt niet meer gesproken van in balans zijn. Bij een parkeerdruk hoger dan 100% overstijgt de parkeervraag het parkeeraanbod en kan gesproken worden van een tekort aan parkeerplaatsen.

Bij het opstellen van een parkeerbalans worden de volgende stappen uitgevoerd:
1. bepalen onderzoeksgebied/object
2. inventarisatie van voorzieningen en indeling in hoofd- en subfunctie;
3. keuze parkeernorm en aanwezigheidspercentages van de hoofd- en subfuncties;
4. bepalen parkeerbehoefte per functie;
5. bepalen parkeereis;
6. inventarisatie van het aanbod parkeervoorzieningen;
7. opstellen parkeerbalans.

3.4 Ontheffingsmogelijkheid van de Nota Parkeernormen
Het college van burgemeester en wethouders kan ontheffing verlenen voor de verplichting om parkeerplaatsen aan te leggen zoals opgenomen in deze Nota Parkeernormen.

De ontheffing van parkeernormen wordt in uitzonderlijke gevallen verleend als het realiseren van een initiatief van belang is voor de ontwikkeling van een gebied of andere maatschappelijke motieven en daarmee zwaarder weegt dan het voldoen aan de parkeerplaatsverplichting. Er kan ontheffing verleend worden voor:
1. de hoogte van de parkeernorm;
2. het aantal parkeerplaatsen dat op eigen terrein aangelegd moet worden;
3. het bezoekersaandeel parkeerplaatsen dat openbaar toegankelijk moet zijn.

Ad. 1 Afwijken van de hoogte van de parkeernorm.
Het college van burgemeester en wethouders kan ontheffing verlenen om van de parkeereis af te wijken indien de initiatiefnemer voornemens is minder parkeerplaatsen te realiseren dan de Nota Parkeernormen voorschrijft. De initiatiefnemer dient in dat geval aantoonbaar te maken dat er gegronde redenen zijn om van de parkeernorm af te wijken. De initiatiefnemer dient, al dan niet met behulp van een onafhankelijke adviseur, een parkeerprofiel op te laten stellen waaruit de lagere parkeerbehoefte blijkt. Het parkeerprofiel dient inzicht te geven in de bestaande en toekomstige parkeerdruk.

Ad 2. Afwijken van het uitgangspunt dat parkeerplaatsen op eigen terrein moeten worden aangelegd.
Indien er te weinig parkeerplaatsen op eigen terrein kunnen worden gerealiseerd, kan het college van burgemeester en wethouders ontheffing verlenen om van dit uitgangspunt af te wijken. In eerste instantie zal echter door de initiatiefnemer(s) gedacht moeten worden aan de realisatie van ondergrondse parkeervoorzieningen of een evenredigheid moeten worden gevonden tussen bebouwd oppervlak en de aan te leggen parkeervoorzieningen.

Ad 3. Afwijken van het uitgangspunt dat bezoekersparkeerplaatsen openbaar toegankelijk zijn.
Bij de bouw van 10 of meer woningen moeten de parkeerplaatsen voor bezoekers gerealiseerd worden in de openbare ruimte. Hiervan kan ontheffing verleend worden wanneer uit de parkeerbalans blijkt dat in de openbare ruimte voldoende parkeercapaciteit beschikbaar is voor het kunnen opvangen van de parkeervraag van bezoekers.

3.5 Overgangsregeling
Deze Nota Parkeernormen treedt inwerking na vaststelling door de raad en het kenbaar maken van het besluit door publicatie in het huis aan huisblad. Dit betekent dat voor ruimtelijke initiatieven, plannen en projecten waarvoor al eerder een parkeertoets heeft plaatsgevonden, de uitkomsten van die parkeertoets als parkeereis gezien wordt. Voor alle ruimtelijke initiatieven, plannen en projecten waarvoor nog geen parkeertoets heeft plaatsgevonden, wordt de 'Nota Parkeernormen' als uitgangspunt gebruikt.

3.6 Hardheidsclausule
In alle gevallen waarin de Nota Parkeernormen niet voorziet of wanneer toepassing van de Nota Parkeernormen leidt tot kennelijk onredelijke situaties, neemt het college van Burgemeester en Wethouders een beslissing.

Bijlage 1: parkeernormen

'Wonen'			
Functie	**Minimum norm**	**Eenheid**	**Opmerkingen**
Woning goedkoop: ≤ € `200.000 bijvoorbeeld huurwoningen, appartementen en rijwoningen koop	1,6	woning	0.3 pp openbaar toegankelijk
Koopwoning en koopappartementen midden: ≥ € 200.000 en ≤ € 350.000	1,9	woning	0.3 pp openbaar toegankelijk
Koopwoning duur: (≥ € 350.000 (rijwon. koop en 2 onder 1 kap koop)	2,1	woning	0.3 pp openbaar toegankelijk
Woning (vrijstaande woningen)	2,2	woning	0.3 pp openbaar toegankelijk
Serviceflat/aanleunwoning	0,6	Woning	Zelfstandige woning met beperkte zorgvoorzieningen
Kamer verhuur	0,6	Woning	
Migrantenhuisvesting	0,7	Per bewoner	

'Werken'			
Functie	**Minimum norm**	**Eenheid**	**Opmerkingen**
Bedrijf arbeidsextensief en bezoekersextensief	0,9	100 m² bvo	
Bedrijf arbeidsinsentensief en bezoekersextensief	2,8	100 m² bvo	
Showroom (auto's, keukens, meubels, caravans)	1,8	100 m² bvo	
Grootschalige detailhandel	8,0	100 m² bvo	
Bedrijfsverzamelgebouw	2.0	100 m² bvo	
Dienstverlening (kantoren met baliefunctie)	3,5	100 m² bvo	
Kantoren (kantoren zonder baliefunctie)	2,5	100 m² bvo	

'Winkel en Boodschappen'			
Functie	**Minimum norm**	**Eenheid**	**Opmerkingen**
Wijk-, buurt- en dorpscentra, supermarkt	4,0	100 m² bvo	
Bouwmarkt / tuincentrum	3,0	100 m² bvo	
(week)Markt	0,3	1 m kraam	1m marktkraam = 6 m2 bvo (indien geen parkeren achter kraam dan +1,0 pp per standhouder (commerciële)
Showroom (auto's, keukens, meubels, caravans)	1,8	100 m² bvo	
Grootschalige detailhandel	8,0	100 m² bvo	
Tuincentrum	3,0	100 m² bvo	
Kringloopwinkel	2,3	100 m² bvo	
Outletcentrum	10,4	100 m² bvo	

'Sport, cultuur en ontspanning'			
Functie	**Minimum norm**	**Eenheid**	**Opmerkingen**
Attractie- en pretpark	8,0	Per ha netto terrein	
Bibliotheek	1,2	100 m² bvo	
Museum	1,2	100 m2 bvo	
Bioscoop/theater/schouwburg	0,4	zitplaats	
Sporthal (binnen)	3,5	100 m² bvo	% Gymlokalen met alleen schoolfunctie hebben geen extra parkeervraag/ bij sporthal met wedstrijdfunctie: + 0.1-0.2 pp per bezoekersplaats
Sportveld (buiten)	25,0	Ha. netto terrein	% Exclusief kantine, kleedruimte, oefenveldje en toiletten
Dansstudio	5,0	100 m² bvo	
Squashbanen	2,0	Baan	
Tennisbanen	3,0	Baan	
Golfbaan	8,0	Hole	
Bowlingbaan/biljartzaal	2,5	Baan/tafel	
Zwembad	13,0	100 m² bvo opp. Bassin	
Overdekte speeltuin/hal	12,0	100 m² bvo	
Manage	0,5	Box	

'Horeca en (verblijfs)recreatie'			
Functie	**Minimum norm**	**Eenheid**	**Opmerkingen**
Café/bar/cafetaria	8,0	100 m² bvo	
Restaurant	12,0	100 m² bvo	
Museum/bibliotheek	1,2	100 m² bvo	
Bioscoop/theater/schouwburg	0,4	zitplaats	
Hotel	1,0	Kamer	
Bungalowpark	2,0	bungalow	
Evenementenhal/beursgebouw/congresgebouw	8,5	100 m² bvo	
Discotheek	21	100 m² bvo	

'Gezondheid en sociale voorzieningen'			
Functie	**Minimum norm**	**Eenheid**	**Opmerkingen**
Consultatiebureau	2,2	Behandelkamer	
Gezondheidscentrum	2,5	Behandelkamer	
Tandartsenpraktijk (-centrum)	2,6	Behandelkamer	
Cultureel centrum/wijkgebouw	4,0	100 m² bvo	
Verpleeg/verzorgingstehuis	0,7	Wooneenheid	Inclusief personeel
Arts/maatschap/kruisgebouw / therapeut	2,0	Behandelkamer	Met minimum van 3 parkeerplaatsen per praktijk
Apotheek	3,0	100 m² bvo	
Volkstuin	0,3	Perceel	

Religiegebouw	0,2	zitplaats	
Begraafplaats/crematorium	20,0	Gelijktijdige begrafenis/ crematie	

‘Onderwijs’			
Functie	**Minimum norm**	**Eenheid**	**Opmerkingen**
Beroepsonderwijs dag	20,0 7,0	Collegezaal leslokaal	Totale parkeervraag = collegezalen + leslokalen. collegezaal = ca. 150 plaatsen Leslokaal = ca. 30 plaatsen
Voorbereidend beroepsonderwijs dag	0,8	Leslokaal	Leslokaal = ca. 30 Plaatsen.
Avondonderwijs	0,8	student	
Basisonderwijs	0,8	leslokaal	Kiss & Ride. Zie aparte tabel bijlage 2
Crêche/peuterspeelzaal/ kinderdagverblijf	0,8	arbeidsplaats	Kiss & Ride zie bijlage 2. Arbeidsplaats = maximaal gelijktijdig aanwezig aantal werknemers.

In bovenstaande tabellen staat een veelheid aan afzonderlijke functies opgenomen. Het kan ook voorkomen dat meerdere functies zijn verenigd in één gebouw. In dat geval dient van iedere functie afzonderlijk het aantal benodigde parkeerplaatsen te worden berekend en wordt aan de hand van de in deze Nota benoemde aanwezigheidspercentages het dubbelgebruik bepaald. Zo ontstaat een totale parkeervraag voor alle gecombineerde functies.

Bijlage 2: rekenmethode halen en brengen bij scholen

Groepen 1 t/m 3	Aantal leerlingen x % leerlingen met auto x 0,5 x 0,75
Groepen 4 t/m 8	Aantal leerlingen x % leerlingen met auto x 0,25 x 0,85
Kinderdagverblijf	Aantal leerlingen x % leerlingen met auto x 0,25 x 0,75

Verklaring:
Er worden twee reductiefactoren toegepast:

1) parkeerduur:
- groepen 1 t/m 3 gemiddeld 10 minuten in een periode van 20 minuten bij aanvang en einde school(0.5);
- groepen 4 t/m 8 gemiddeld 2,5 minuut in een periode van 10 minuten bij aanvang en einde school(0.25);
- kinderdagverblijven gemiddeld 15 minuten in een periode van 60 minuten (0.25) bij brengen en halen;

2) aantal kinderen per auto
Het percentage kinderen dat wordt gebracht en gehaald met de auto ligt landelijk tussen de 1% en de 60%. Dit is onder meer afhankelijk van:
- de stedelijkheidsgraad;
- stedelijke zone;
- de gemiddelde afstand naar school.

In Noordwijkerhout hanteren we de volgende percentages:
- groepen 1 t/m 3: 50%
- groepen 4 t/m 8: 40%
- kinderdagverblijf: 80%

Bij gescheiden aanvangs- en eindtijd van de groepen 1 t/m 3 en 4 t/m 8 mag het aantal parkeerplaatsen met maximaal 40% worden gereduceerd.

Bijlage 3 Loopafstanden

Hoofdfunctie	Acceptabele loopafstand (meter)
Wonen	**100**
Winkelen	**200 - 600**
Werken	**200 - 800**
Ontspanning	**500**
Gezondheidszorg	**100**

Loopafstanden tussen parkeerplaats en voorziening worden zo kort mogelijk gewenst. Met het huidige autobezit en –gebruik is het vaak niet meer mogelijk om in de nabijheid van een voorziening te parkeren. Het wordt dan ook acceptabel geacht als men enige afstand moet overbruggen tot aan de parkeerplaats. De algemeen aanvaarde grens voor het overbruggen van een bepaalde afstand is in bovenstaande tabel weergegeven.

Bijlage 4: Parkeerfonds

Vraagstelling:
Is de instelling van een parkeerfonds in de gemeente Noordwijkerhout op dit moment zinvol?

Principe van een parkeerfonds
Een parkeerfonds maakt het mogelijk dat initiatiefnemers voor bouwprojecten toch een bouwvergunning kunnen krijgen, wanneer ze niet in staat zijn om zelf de benodigde parkeerplaatsen bij hun functie te realiseren. Hierbij is dan wel een voorwaarde dat er een storting in het parkeerfonds plaatsvindt.
De gemeente garandeert dat zij de benodigde parkeerplaatsen binnen een vastgestelde termijn (bijvoorbeeld 10 jaar) realiseert binnen een redelijke afstand van de functie. Ook kan hierbij de openbare ruimte worden betrokken: zijn de parkeerplaatsen op straat al beschikbaar voor een functie op de momenten van de parkeervraag, dan kan de gemeente aangeven dat zij die plaatsen aan de functie toerekent en hiervoor een vergoeding vraagt.

Voor de goede orde: parkeerplaatsen die via een parkeerfonds worden aangelegd, zijn openbare parkeerplaatsen die in principe door iedereen gebruikt kunnen worden. Ze worden 'op straat' niet in verband gebracht met de ontwikkeling. Een parkeerfonds kan gelden voor de hele gemeente, maar ook voor een bepaald gebied (met weinig fysieke mogelijkheden om parkeerplaatsen te realiseren bij de functie, bijvoorbeeld in het centrum). Indien de gemeente nalaat de vervangende parkeerruimte te realiseren binnen de overeengekomen termijn, dan zal terugbetaling van het gestorte bedrag inclusief rente aan de orde kunnen zijn (hierover bestaat jurisprudentie).

Vervangende parkeerruimte
Het voorzien in vervangende parkeerruimte is primair een verantwoordelijkheid van de indiener van een bouwplan. De aanvrager geeft voor het tekort aan parkeerplaatsen aan hoe wordt voorzien in vervangende parkeer- of stallingsruimte (Bouwverordening artikel 2.5.30, lid 4b).

Voor- en nadelen van een parkeerfonds
Voordelen:
• Een parkeerfonds geeft een bepaalde zekerheid van voldoende parkeervoorzieningen in de gemeente (voor nu en in de toekomst);
• Een parkeerfonds draagt zorg voor compensatie voor de aanleg van (in de toekomst te verwachten) te weinig parkeerplaatsen;
• Dergelijke parkeerfondsen zijn algemeen bekend in Nederlandse gemeenten. De meeste projectontwikkelaars zijn bekend met parkeerfondsen en zien het niet als een belemmering voor het plegen van ruimtelijke investeringen;
• Zonder een parkeerfonds kan een gemeente op een later moment voor hoge kosten komen te staan als parkeeroverlast opgelost moet worden door middel van de aanleg van nieuwe parkeerplaatsen;
• Zonder een parkeerfonds kunnen bepaalde bouwplannen niet doorgaan, tenzij genoegen wordt genomen met een hogere parkeerdruk in de openbare ruimte in de gemeente.

Nadelen:
• Een parkeerfonds geeft extra administratieve en juridische inspanningen, zoals het beheren en opstellen van (parkeer)overeenkomsten;
• een parkeerfonds betekent dat de gemeente een verplichting aangaat om parkeervoorzieningen aan te leggen binnen een redelijke termijn (10 jaar) zonder de zekerheid te hebben dat deze binnen de in het fonds gestorte bijdrage kunnen worden gerealiseerd;
• een parkeerfonds kan een rem zijn op ruimtelijke ontwikkelingen binnen een gemeente, een ontheffing gaat de ontwikkelaar immers geld kosten;
• Het kan voor kleine ondernemers een rem zijn om kleine uitbreidingen te realiseren. Een ontheffing van de realisatie van een beperkt aantal plaatsen is niettemin altijd in de regeling op te nemen, zodat kleine uitbreidingen mogelijk zijn zonder parkeereis;
• Het vergt een strakke uitvoering en precedentwerking moet voorkomen worden. Een te rigide vorm van uitvoering kan echter bepaalde lokaal gewenste ruimtelijke ontwikkelingen lastig maken;
• mogelijk kan de gemeente de compensatieplicht niet realiseren, omdat gewenste grondverwervingen niet mogelijk zijn (binnen een redelijke afstand) en dient restitutie van de fondsbijdragen

(mogelijk met rente) plaats te vinden, terwijl het bouwplan wel is gerealiseerd zonder te voldoen aan de parkeernormen;
• de gelden mogen alleen worden gebruikt voor parkeermaatregelen en niet voor flankerende maatregelen op bijvoorbeeld het gebied van fietsvoorzieningen of openbaar vervoer.

Beroep op parkeerfonds
Indien in een bouwplan niet (voldoende) voorzien kan worden in het aantal benodigde parkeerplaatsen, bestaat eventueel de mogelijkheid om de ontwikkeling met een afkoop van de aanlegverplichting alsnog te laten doorgaan. Het college besluit of het de aanlegverplichting van de indiener van de bouwaanvraag overneemt. De gemeente kan op een aantal manieren de kosten voor het aanleggen van de parkeerplaatsen op de ontwikkelende partijen verhalen:
• Privaatrechtelijk via de exploitatieovereenkomst.
• Publiekrechtelijk via vastgesteld beleid (via de Bouwverordening en een parkeernormennota).
• Privaatrechtelijk met verwijzing naar publiekrechtelijk vastgesteld beleid (parkeerfonds).

Toepassing van een parkeerfonds
Bij de toepassing van een parkeerfonds kan het volgende aan de orde zijn:
Bij een bouwaanvraag moet worden onderzocht welke parkeernormen er voor de desbetreffende functie(s) gelden, wat de parkeervraag is, wat er aan beschikbare parkeerplaatsen aanwezig is in het gebied binnen de desbetreffende loopafstand (volgens de CROW-richtlijn zie bijlage 3), en op welke wijze (met welke afspraken) de bouwaanvrager gebruik kan maken van de plaatsen. Dit houdt onder andere in dat van het gebied rondom de ontwikkeling inzicht moet zijn in beschikbare (lees: vrije) parkeerplaatsen en in parkeercapaciteit, zodat een parkeerbalans kan worden opgesteld, geënt op de werkelijke situatie. (Bij het opstellen van een parkeerbalans wordt uitgaan van meervoudig gebruik van parkeerplaatsen.)
Er kunnen plaatsen worden uitgegeven tot een vast te stellen maximale bezettingsgraad van bijvoorbeeld 85%. Is de ruimte aanwezig, dan doet de aanvrager een storting in het parkeerfonds en heeft de gemeente per direct aan haar aanlegverplichting voldaan. Is de ruimte niet aanwezig (bij reeds hogere bezettingsgraad dan 85% of bij overschrijding hiervan), dan moet de gemeente vaststellen of zij de mogelijkheid heeft binnen een periode van 10 jaar (of een andere vastgestelde termijn) binnen een acceptabele loopafstand alsnog parkeergelegenheid te realiseren. Zo ja, dan kan de gemeente besluiten dat de aanlegverplichting afgekocht kan worden, zo nee, dan dient de bouwaanvraag afgewezen te worden.

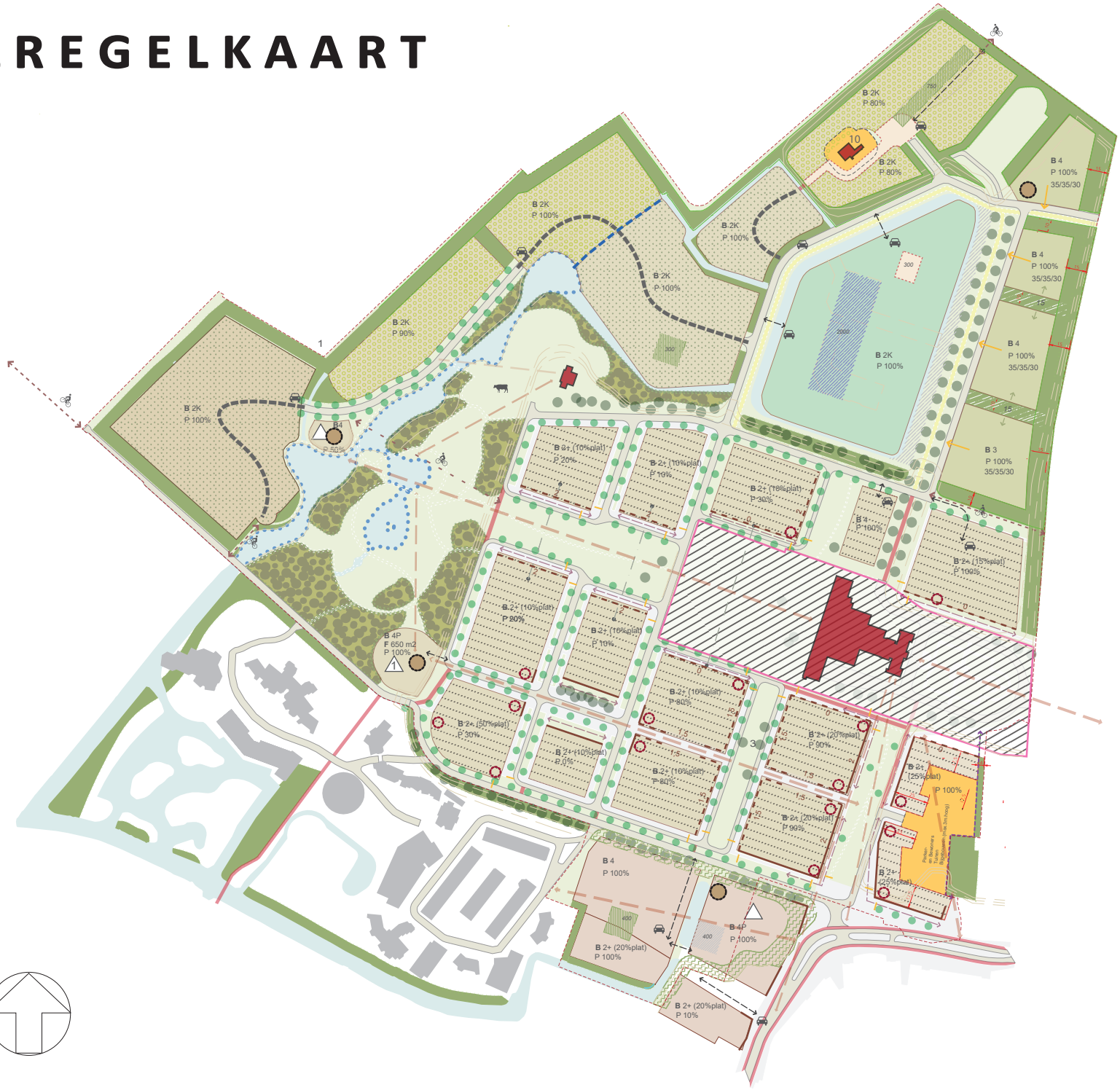
Situatie in Noordwijkerhout
In het verleden is gebleken dat er geen projecten doorgang hebben kunnen vinden door het niet kunnen voldoen aan de parkeereis. In het centrum van Noordwijkerhout zijn de afgelopen jaren grote bouwprojecten tot stand gekomen, zoals de ontwikkelingen van Bouwmeester, Coremolen en Salvatorhof. Tijdens deze ontwikkelingen is voldaan aan de parkeernorm door ondergrondse parkeergarages te bouwen.

Advies
Gezien het feit dat er geen ontwikkelingen worden of zijn belemmerd in de gemeente Noordwijkerhout met betrekking tot het voldoen aan een parkeernorm, is er momenteel onvoldoende aanleiding om een parkeerfonds in te stellen. Ook is de verwachting dat in Noordwijkerhout en dan vooral in het centrum nieuwe ontwikkelingen voorzien in hun eigen parkeerbehoefte. In die gevallen waarin in het verleden maatwerk geleverd moest worden, is dat ook gebeurd en de verwachting is niet dat de omstandigheden in de gemeente Noordwijkerhout zodanig gaan veranderen dat een parkeerfonds alsnog wenselijk is. Voor de lange termijn wordt de instelling van een dergelijk fonds niet uitgesloten.

3 Beleidsregel

3.1 SPELREGELKAART

KAART

10 20 50 100
meter

LEGENDA UITLEG

P 30% min. % aantal te realiseren pp. op te lossen binnen bouwvlak

Percentage van de hoeveelheid parkeerplaatsen (die volgens de bijbehorende norm gerealiseerd wordt) dat binnen het bouwvlak gerealiseerd moet worden.

"Parkeren voor bewoners en bezoekers". Ter plaatse van de aanduiding 'Parkeren Bewoners' is de beschikbare parkeergelegenheid uitsluitend bedoeld voor bewoners en hun eventuele bezoekers.

BAVO-TERREIN
NOORDWIJKERHOUT

BELEIDSREGEL 8: ARCHEOLOGIE

Inhoud

1 Inleiding

1.1 Inleiding *4*
1.2 Leeswijzer *5*
1.3 Toepassing *6*

2 Beleidsregel

2.1 Waarde - Archeologie 1 *10*
2.2 Waarde - Archeologie 2 *14*
2.3 Waarde - Archeologie 4 *18*

1 Inleiding

1.1 Inleiding

De regels van het omgevingsplan Bavoterrein bevatten open normen. Die open normen worden uitgelegd door de beleidsregels in dit document. Welke beleidsregel(s) op een open norm van toepassing is/zijn, wordt bepaald in de regels van het omgevingsplan Bavoterrein. De beleidsregels kunnen tijdens de planperiode door de gemeenteraad worden gewijzigd. Bij toepassing van de beleidsregels moet getoetst worden aan de beleidsregels die gelden ten tijde van de aanvraag van een omgevingsvergunning.

De structuur en vormgeving van deze beleidsregels zijn afgeleid op het beeldkwaliteitsplan van Atelier Dutch uit 2017. Waar nodig, is de structuur van het beeldkwaliteitsplan veranderd en zijn wijzigingen (in de vorm van aanvullingen of verwijderingen gedaan) om alle onderwerpen waarvoor de regels van het omgevingsplan Bavoterrein naar beleidsregels verwijzen op te kunnen nemen in dit document. Het voorgaande neemt niet weg dat het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart voor het Bavoterrein door de gemeenteraad van Noordwijkerhout vastgesteld zijn en onverminderd van kracht blijven.

1.2 Leeswijzer

Dit is de beleidsregel 'Archeologie'. Deze beleidsregel licht toe hoe eventueel in de bodem aanwezige archeologische waarden beschermd worden. De beleidsregel is van toepassing op de functies "Groen", "Transformatiegebied I", "Transformatiegebied II", "Verkeer" en "Woongebied", zoals de onderstaande tabel ook laat zien. Die tabel geeft tevens aan welke andere beleidsregels van toepassing zijn op die functies. De beleidsregel bestaat uit één onderdeel dat van toepassing is op in de beleidsregel aangegeven delen van het plangebied.

1.3 Toepassing beleidsregel

Om te kunnen bepalen of een initiatief of bouwplan leidt tot de beoogde hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte, worden bij het indienen dan wel het tot stand komen van een bouwplan de navolgende beleidsregels als beoordelings- en toetsingskader gehanteerd. In de spelregelkaart is aangegeven waar deze randvoorwaarden van toepassing zijn.

	Beleidsregel	Functie				
		Groen	Transformatie-gebied I	Transformatie-gebied II	Verkeer	Woongebied
1	Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur			√		√
2	Hoogwaardig bebouwingsbeeld			√		√
3	Hoogwaardige beeldkwaliteit	√		√		√
4	Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte	√	√	√	√	√
5	Robuuste water- en groenstructuur	√		√	√	√
6	Duurzame ontwikkeling	√		√		√
7	Voldoende parkeergelegenheid		√	√		√
8	Archeologie	√	√	√	√	√
9	Bodem	√	√	√	√	√
10	Evenwichtig woningaanbod			√		√

2 Beleidsregel

2.1 Waarde - Archeologie 1

Randvoorwaarden

2.1.1 Algemeen

De voor ‘Waarde - Archeologie - 1’ aangemerkte gronden zijn gericht op het herstellen en behoud van de archeologische waarden.

2.1.2 Activiteit bouwen

1. Op de voor ‘Waarde - Archeologie - 1’ aangemerkte gronden mogen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn;
2. ten behoeve van de andere, voor deze gronden geldende functies en activiteiten uitsluitend worden gebouwd, indien:
a. de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het bouwen een rapport heeft overgelegd waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld;
b. de betrokken archeologische waarden, gelet op dit rapport, door de bouwactiviteiten niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het bouwen voorschriften en beperkingen te verbinden, gericht op het behoud van de archeologische resten in de bodem, het doen van opgravingen dan wel het begeleiden van de bouwactiviteiten door een archeologische deskundige;
3. het bepaalde onder 2 onder a en b is niet van toepassing, indien het bouwplan betrekking heeft op één of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken:
a. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van de bestaande fundering;
b. een bouwwerk met een oppervlakte van ten hoogste 100 m²;
c. een bouwwerk dat zonder graafwerkzaamheden dieper dan 30 cm en zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst.

2.1.3 Activiteit aanleggen

2.1.3.1 Uitvoeringsverbod zonder omgevingsvergunning

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren:

1. het ontgronden, afgraven, egaliseren, mengen, diepploegen en het ontginnen van gronden met dien verstande dat het werken, geen bouwwerken zijnde en werkzaamheden betreft dieper dan 30 centimeter;
2. het graven of dempen van waterpartijen en watergangen dieper dan 30 centimeter;
3. het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en drainage en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur dieper dan 30 centimeter;
4. het verlagen van het waterpeil;
5. het aanbrengen of rooien van bomen en/of houtgewas, waarbij stobben worden verwijderd.

2.1.3.2 Uitzondering op het uitvoeringsverbod

De onder 2.1.3.1 bedoelde vergunning is niet vereist voor werken, die:

1. plaatsvinden in of op gronden waarvan op basis van inventariserend veldonderzoek is aangetoond dat er zich ter plekke geen archeologische waarden bevinden;
2. reeds in uitvoering zijn ten tijde van het van kracht worden van het plan;
3. het normale onderhoud betreffen;
4. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende aanlegvergunning;
5. een bodemverstoring betreffen van maximaal 100 m^2;
6. op archeologisch onderzoek gericht zijn.

2.1.3.3 Voorwaarden voor een omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning als bedoeld onder 2.1.3.1 wordt slechts verleend indien de archeologische waarden door de werken niet onevenredig worden geschaad. De aanvrager van de omgevingsvergunning dient een inventariserend archeologisch onderzoek uit te voeren en een rapport te overleggen waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld. Alvorens het bevoegd gezag de omgevingsvergunning verleent, wint zij advies in bij een daarvoor deskundige en onafhankelijke instantie.

GRONDEN AANGEMERKT ALS WAARDE – ARCHEOLOGIE 1, kaart 1 van 2

GRONDEN AANGEMERKT ALS WAARDE – ARCHEOLOGIE 1, kaart 2 van 2

2.2 Waarde - Archeologie 2

Randvoorwaarden

2.2.1 Algemeen

De voor ‘Waarde - Archeologie - 2’ aangemerkte gronden zijn gericht op het herstellen en behoud van de archeologische waarden.

2.2.2 Activiteit bouwen

1. Op de voor ‘Waarde - Archeologie - 2’ aangemerkte gronden mogen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn;
2. ten behoeve van de andere, voor deze gronden geldende functies en activiteiten uitsluitend worden gebouwd, indien:
a. de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het bouwen een rapport heeft overgelegd waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld;
b. de betrokken archeologische waarden, gelet op dit rapport, door de bouwactiviteiten niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het bouwen voorschriften en beperkingen te verbinden, gericht op het behoud van de archeologische resten in de bodem, het doen van opgravingen dan wel het begeleiden van de bouwactiviteiten door een archeologische deskundige;
3. het bepaalde onder 2 onder a en b is niet van toepassing, indien het bouwplan betrekking heeft op één of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken:
a. vervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van de bestaande fundering;
b. een bouwwerk met een oppervlakte van ten hoogste 500 m²;
c. een bouwwerk dat zonder graafwerkzaamheden dieper dan 1 m en zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst.

2.2.3 Activiteit aanleggen

2.2..3.1 Uitvoeringsverbod zonder omgevingsvergunning

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren:

1. het ontgronden, afgraven, egaliseren, mengen, diepploegen en het ontginnen van gronden met dien verstande dat het werken, geen bouwwerken zijde en werkzaamheden betreft dieper dan 1 meter;
2. het graven of dempen van waterpartijen en water gangen dieper dan 1 meter;
3. het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en drainage en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur dieper dan 1 meter;
4. het verlagen van het waterpeil;
5. het aanbrengen of rooien van bomen en/of houtge was, waarbij stobben worden verwijderd.

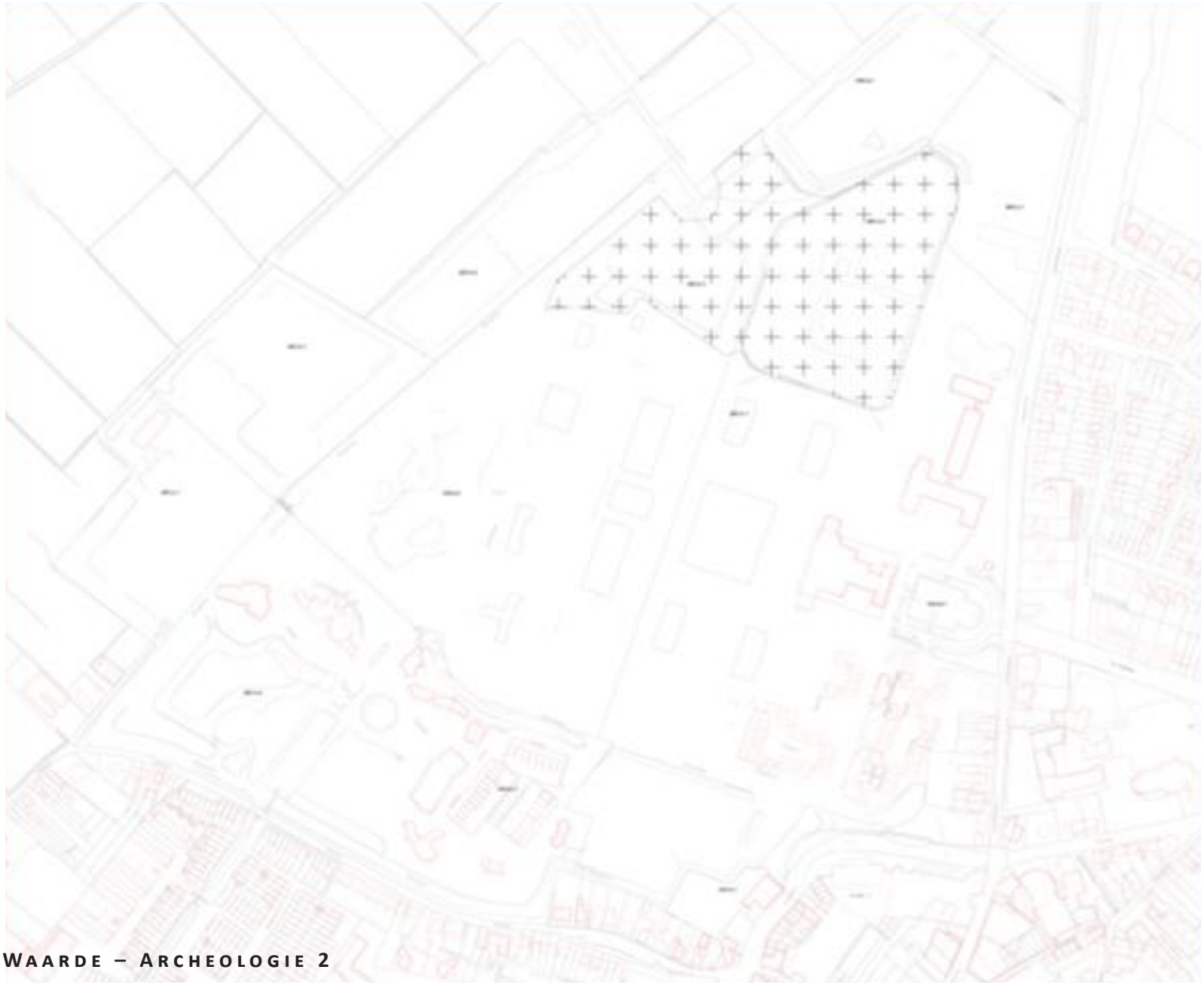
2.2.3.2 Uitzondering op het uitvoeringsverbod

De onder 2.2.3.1 bedoelde vergunning is niet vereist voor werken, die:

1. plaatsvinden in of op gronden waarvan op basis van inventariserend veldonderzoek is aangetoond dat er zich ter plekke geen archeologische waarden bevinden;
2. reeds in uitvoering zijn ten tijde van het van kracht worden van het plan;
3. het normale onderhoud betreffen;
4. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende aanlegvergunning;
5. een bodemverstoring betreffen van maximaal 500 m^2;
6. op archeologisch onderzoek gericht zijn.

2.2.3.3 Voorwaarden voor een omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning als bedoeld onder 2.2.3.1 wordt slechts verleend indien de archeologische waarden door de werken niet onevenredig worden geschaad. De aanvrager van de omgevingsvergunning dient een inventariserend archeologisch onderzoek uit te voeren en een rapport te overleggen waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld. Alvorens het bevoegd gezag de omgevingsvergunning verleent, wint zij advies in bij een daarvoor deskundige en onafhankelijke instantie.

GRONDEN AANGEMERKT ALS WAARDE – ARCHEOLOGIE 2

2.3 Waarde - Archeologie 4

Randvoorwaarden

2.3.1 Algemeen

De voor ‘Waarde - Archeologie - 4’ aangemerkte gronden zijn gericht op het herstellen en behoud van de archeologische waarden.

2.3.2 Activiteit bouwen

1. Op de voor ‘Waarde - Archeologie - 4’ aangemerkte gronden mogen bouwwerken, geen gebouwen zijnde, worden gebouwd die voor archeologisch onderzoek noodzakelijk zijn;
2. ten behoeve van de andere, voor deze gronden geldende functies en activiteiten uitsluitend worden gebouwd, indien:
a. de aanvrager van de omgevingsvergunning voor het bouwen een rapport heeft overgelegd waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld;
b. de betrokken archeologische waarden, gelet op dit rapport, door de bouwactiviteiten niet worden geschaad of mogelijke schade kan worden voorkomen door aan de omgevingsvergunning voor het bouwen voorschriften en beperkingen te verbinden, gericht op het behoud van de archeologische resten in de bodem, het doen van opgravingen dan wel het begeleiden van de bouwactiviteiten door een archeologische deskundige;
3. het bepaalde onder 2 onder a en b is niet van toepassing, indien het bouwplan betrekking heeft op één of meer van de volgende activiteiten of bouwwerken:
a. ervanging, vernieuwing of verandering van bestaande bebouwing, waarbij de oppervlakte, voor zover gelegen op of onder peil, niet wordt uitgebreid en waarbij gebruik wordt gemaakt van de bestaande fundering;
b. een bouwwerk met een oppervlakte van ten hoogste 500 m²;
c. een bouwwerk dat zonder graafwerkzaamheden dieper dan 30 centimeter en zonder heiwerkzaamheden kan worden geplaatst.

2.3.3 Activiteit aanleggen

2.3.3.1 Uitvoeringsverbod zonder omgevingsvergunning

Het is verboden zonder of in afwijking van een omgevingsvergunning voor het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of van werkzaamheden de volgende werken, geen bouwwerken zijnde, en werkzaamheden uit te voeren:

1. het ontgronden, afgraven, egaliseren, mengen, diepploegen en het ontginnen van gronden met dien verstande dat het werken, geen bouwwerken zijnde en werkzaamheden betreft dieper dan 30 centimeter;
2. het graven of dempen van waterpartijen en watergangen dieper dan 30 centimeter;
3. het aanbrengen van ondergrondse transport-, energie- of telecommunicatieleidingen en drainage en daarmee verband houdende constructies, installaties of apparatuur dieper dan 30 centimeter;
4. het verlagen van het waterpeil;
5. het aanbrengen of rooien van bomen en/of houtgewas, waarbij stobben worden verwijderd.

2.3.3.2 Uitzondering op het uitvoeringsverbod

De onder 2.3.3.1 bedoelde vergunning is niet vereist voor werken, die:

1. plaatsvinden in of op gronden waarvan op basis van inventariserend veldonderzoek is aangetoond dat er zich ter plekke geen archeologische waarden bevinden;
2. reeds in uitvoering zijn ten tijde van het van kracht worden van het plan;
3. het normale onderhoud betreffen;
4. mogen worden uitgevoerd krachtens een reeds verleende aanlegvergunning;
5. een bodemverstoring betreffen van maximaal 500 m^2;
6. op archeologisch onderzoek gericht zijn.

2.3.3.3 Voorwaarden voor een omgevingsvergunning

Een omgevingsvergunning als bedoeld onder 2.3.3.1 wordt slechts verleend indien de archeologische waarden door de werken niet onevenredig worden geschaad. De aanvrager van de omgevingsvergunning dient een inventariserend archeologisch onderzoek uit te voeren en een rapport te overleggen waarin de archeologische waarde van de betrokken locatie naar het oordeel van het bevoegd gezag in voldoende mate is vastgesteld. Alvorens het bevoegd gezag de omgevingsvergunning verleent, wint zij advies in bij een daarvoor deskundige en onafhankelijke instantie.

GRONDEN AANGEMERKT ALS WAARDE – ARCHEOLOGIE 4

BAVO-TERREIN
NOORDWIJKERHOUT

BELEIDSREGEL 9: BODEM

Inhoud

1 Inleiding

1.1 Inleiding *4*
1.2 Leeswijzer *5*
1.3 Toepassing *6*

2 Beleidsregel **8**

1 Inleiding

1.1 Inleiding

De regels van het omgevingsplan Bavoterrein bevatten open normen. Die open normen worden uitgelegd door de beleidsregels in dit document. Welke beleidsregel(s) op een open norm van toepassing is/zijn, wordt bepaald in de regels van het omgevingsplan Bavoterrein. De beleidsregels kunnen tijdens de planperiode door de gemeenteraad worden gewijzigd. Bij toepassing van de beleidsregels moet getoetst worden aan de beleidsregels die gelden ten tijde van de aanvraag van een omgevingsvergunning.

De structuur en vormgeving van deze beleidsregels zijn afgeleid op het beeldkwaliteitsplan van Atelier Dutch uit 2017. Waar nodig, is de structuur van het beeldkwaliteitsplan veranderd en zijn wijzigingen (in de vorm van aanvullingen of verwijderingen gedaan) om alle onderwerpen waarvoor de regels van het omgevingsplan Bavoterrein naar beleidsregels verwijzen op te kunnen nemen in dit document. Het voorgaande neemt niet weg dat het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart voor het Bavoterrein door de gemeenteraad van Noordwijkerhout vastgesteld zijn en onverminderd van kracht blijven.

1.2 Leeswijzer

Dit is de beleidsregel ‘Bodem’. Deze beleidsregel licht toe hoe functies en activiteiten in het plangebied beschermd moeten worden tegen eventuele onevenredige hinder/aantasting door bodemverontreiniging. De beleidsregel is van toepassing op de functies “Groen”, “Transformatiegebied I”, “Transformatiegebied II” en “Woongebied”, zoals de onderstaande tabel ook laat zien. Die tabel geeft tevens aan welke andere beleidsregels van toepassing zijn op die functies. De beleidsregel bestaat uit één onderdeel dat van toepassing is op in de beleidsregel aangegeven delen van het plangebied.

1.3 Toepassing beleidsregel

Om te kunnen bepalen of een initiatief of bouwplan leidt tot de beoogde hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte, wordt bij het indienen dan wel het tot stand komen van een bouwplan de navolgende beleidsregel als beoordelings- en toetsingskader gehanteerd. In de spelregelkaart is aangegeven waar deze randvoorwaarden van toepassing zijn.

	Beleidsregel	Functie				
		Groen	Transformatie-gebied I	Transformatie-gebied II	Verkeer	Woongebied
1	Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur			√		√
2	Hoogwaardig bebouwingsbeeld			√		√
3	Hoogwaardige beeldkwaliteit	√		√		√
4	Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte	√	√	√	√	√
5	Robuuste water- en groenstructuur	√		√	√	√
6	Duurzame ontwikkeling	√		√		√
7	Voldoende parkeergelegenheid		√	√		√
8	Archeologie	√	√	√	√	√
9	Bodem	√	√	√	√	√
10	Evenwichtig woningaanbod			√		√

2 Beleidsregel

Wanneer sprake is van een functiewijziging naar een functie die gevoeliger is voor de bodemkwaliteit en/ of wanneer er sprake is van een onderzoeksplicht naar de bodemgesteldheid als bedoeld in Artikel 8 van de Woningwet bestaat er geen aanvullende onderzoeksplicht wanneer er reeds bruikbare, recente (maximaal 2-5 jaar oud) onderzoeksresultaten beschikbaar zijn waaruit blijkt dat de bodemkwaliteit geschikt is voor de beoogde functie, mits geen sprake is van grondwateronttrekking of WKO-installatie binnen de invloedssfeer van een mobiele grondwaterverontreiniging.
Indien er sprake is van een aanvullende onderzoeksplicht vanwege het ontbreken van recente gegevens en uit dit onderzoek blijkt dat bodemkwaliteit geschikt is voor de beoogde functie dan is de functie toegestaan mits geen sprake is van grondwateronttrekking of WKO-installatie binnen de invloedssfeer van een mobiele grondwaterverontreiniging.
Wanneer uit een goedgekeurd saneringsplan blijkt dat de bodemkwaliteit met maatregelen geschikt gemaakt kan worden voor de beoogde functie, dan is de functie toegestaan.

BAVO-TERREIN
NOORDWIJKERHOUT

BELEIDSREGEL 10: EVENWICHTIG WONINGAANBOD

Inhoud

1 Inleiding

1.1 Inleiding *4*
1.2 Leeswijzer *5*
1.3 Toepassing *6*

2 Beleidsregel

2.1 Omgevingsvergunning *8*
2.2 Woningaantallen *9*

1 Inleiding

1.1 Inleiding

De regels van het omgevingsplan Bavoterrein bevatten open normen. Die open normen worden uitgelegd door de beleidsregels in dit document. Welke beleidsregel(s) op een open norm van toepassing is/zijn, wordt bepaald in de regels van het omgevingsplan Bavoterrein. De beleidsregels kunnen tijdens de planperiode door de gemeenteraad worden gewijzigd. Bij toepassing van de beleidsregels moet getoetst worden aan de beleidsregels die gelden ten tijde van de aanvraag van een omgevingsvergunning.

De structuur en vormgeving van deze beleidsregels zijn afgeleid op het beeldkwaliteitsplan van Atelier Dutch uit 2017. Waar nodig, is de structuur van het beeldkwaliteitsplan veranderd en zijn wijzigingen (in de vorm van aanvullingen of verwijderingen gedaan) om alle onderwerpen waarvoor de regels van het omgevingsplan Bavoterrein naar beleidsregels verwijzen op te kunnen nemen in dit document. Het voorgaande neemt niet weg dat het beeldkwaliteitsplan en de spelregelkaart voor het Bavoterrein door de gemeenteraad van Noordwijkerhout vastgesteld zijn en onverminderd van kracht blijven.

1.2 Leeswijzer

Dit is de beleidsregel ‘Evenwichtig woningaanbod’. De beleidsregel geeft inzicht in de minimale en maximale aantallen woningen die in ieder deelgebied gerealiseerd mogen worden. De beleidsregel bepaalt ook dat de omgevingsvergunning voor de bouw van woningen onder andere beoordeeld wordt op de evenwichtigheid van het te realiseren woningaanbod. De beleidsregel is van toepassing op de functies “Transformatiegebied II” en “Woongebied”, zoals de onderstaande tabel ook laat zien. Die tabel geeft tevens aan welke andere beleidsregels van toepassing zijn op die functies. De beleidsregel bestaat uit twee onderdelen. Het onderdeel dat betrekking heeft op de minimale en maximale aantallen woningen is van toepassing op de aangegeven delen van het plangebied. Het onderdeel dat van toepassing is op de toetsing van een omgevingsvergunning is van toepassing op het gehele plangebied.

1.3 Toepassing beleidsregel

Om te kunnen bepalen of een initiatief of bouwplan leidt tot een evenwichtig woningaanbod wordt bij het indienen dan wel het tot stand komen van een bouwplan het in deze beleidsregel bepaalde als beoordelings- en toetsingskader gehanteerd. In de spelregelkaart is aangegeven waar deze randvoorwaarden van toepassing zijn.

	Beleidsregel	Functie				
		Groen	Transformatie-gebied I	Transformatie-gebied II	Verkeer	Woongebied
1	Gedifferentieerde stedenbouwkundige structuur			√		√
2	Hoogwaardig bebouwingsbeeld			√		√
3	Hoogwaardige beeldkwaliteit	√		√		√
4	Hoogwaardige inrichting van de openbare ruimte	√	√	√	√	√
5	Robuuste water- en groenstructuur	√		√	√	√
6	Duurzame ontwikkeling	√		√		√
7	Voldoende parkeergelegenheid		√	√		√
8	Archeologie	√	√	√	√	√
9	Bodem	√	√	√	√	√
10	Evenwichtig woningaanbod			√		√

2 Beleidsregel

2.1 Omgevingsvergunning

De omgevingsvergunning voor de bouw van woningen wordt beoordeeld op de evenwichtigheid van het woningaanbod waarbij de woonvisie van de gemeente als toetsingskader geldt, alsmede op de afstemming op de behoefte.

2.2 Woningaantallen

Het is wenselijk dat de verdeling van de woningen over het terrein op een gebalanceerde manier gebeurt. Daarom zijn minimale en maximale woningaantallen toegewezen aan de verschillende deelgebieden. Binnen deze bandbreedte kan per deelgebied het aantal woningen gerealiseerd worden. Uitgangspunt dat het totaal aantal woningen maximaal 700 blijft.

De verdeling is dan als volgt: (min. - max.)

De Lanen :	340 - 380 (incl. Bavogebouw)
De Boskavels :	100 - 130
Langehorst :	70 - 100
Waterweide :	20 - 40
Anemoonhoek :	70 - 90 (waarvan 20-30 Meeuwenoord en 50-60 voormalige CAT locatie)

Woningaantallen

eerste en tweede getal geven resp. minimaal en maximaal te realiseren aantal woningen aan.

Mededeling raadscommissie R en W d.d. 20 juni 2018

Ondanks eerdere uitgesproken verwachtingen van het Ministerie van Binnenlandse zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) heeft de Raad van State nog steeds geen definitief advies uitgebracht aan de Minister over het 'Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet 16e tranche'. Dit besluit is een algemene maatregel van bestuur die de Crisis- en herstelwet wijzigt. Aangezien het omgevingsplan Bavo hierop anticipeert, moet ik u weer melden dat het er naar uit ziet dat uw raad ook op 5 juli a.s. niet tot vaststelling van het omgevingsplan Bavo kan overgaan.

Zelfs indien de Raad van State op zeer korte termijn advies uitbrengt aan de minister, is het nog de vraag of de Minister en Koning tekenen voor het reces dat ingaat op 6 juli en duurt tot en met 3 september 2018.

Minister Ollongren, verantwoordelijk voor betaalbare woningen en een goede leefomgeving, roept gemeenten op om het bouwtempo te versnellen. Wij willen hieraan ook graag ons steentje bijdragen. Het frustreert me als portefeuillehouder volkshuisvesting dan ook enorm dat we niet kunnen doorpakken juist nu met smart wordt gewacht op de komst van de nieuwbouwwoningen op het Bavo-terrein.

Om de vertraging zo klein mogelijk te houden, vraag ik uw raad of er bereidheid is om een extra raadsvergadering in te lassen zodra de 16e tranche is gepubliceerd in de Staatscourant, waardoor deze wet in werking treedt. Wij onderzoeken ook of het mogelijk is dat u als raad op 5 juli het omgevingsplan vaststelt, onder voorwaarde van de inwerkingtreding van de wet. Maar ook dan hebben we te maken met de agenda van de minister..

Een verdere vertraging in het planologische proces zal betekenen, dat de eerder afgegeven planning zal doorschuiven. Om u een indruk te geven: stel dat de wet direct na het reces van de Tweede Kamer gepubliceerd wordt en dan dus in werking treedt, uw raad op 27 september in de reguliere raadsvergadering besluit over het plan, de provincie akkoord gaat in oktober, dan kan het plan ter inzage worden gelegd gedurende 6 weken, waarbij beroep mogelijk is. We zijn dan al in december. De aanbesteding voor bijvoorbeeld de verbindingsweg kan daarna plaatsvinden, waarna in het eerste kwartaal van 2019 tot uitvoering kan worden overgegaan.

De ontwikkelingscombinatie Novaform/Trebbe gaat overigens gewoon verder met de voorbereidingen, maar is voor de realisatie van de woningen en de werkzaamheden daaraan voorafgaand zoals het terrein bouwrijp maken afhankelijk van de inwerkingtreding van het omgevingsplan.

Gemeente Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-17-45634
Raad-18-83723

Opgesteld door
Jolanda Jansen

Raadsvoorstel

Onderwerp: Bestemmingsplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein

Voorgesteld raadsbesluit (beslispunten)
1. Op grond van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening het bestemmingsplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein, bestaande uit de geometrisch bepaalde planobjecten als vervat in GML-bestand NL.IMRO.0576.BP201700047, met de bijbehorende bestanden zowel analoog als digitaal vast te stellen;
2. Geen exploitatieplan, zoals bedoeld in artikel 6.12 lid 2 onder a van de Wet ruimtelijke ordening, voor het bestemmingsplan vast te stellen.

Samenvatting
De ingekomen zienswijzen op het ontwerpbestemmingsplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein zijn samengevat en voorzien van een antwoord in de Nota van beantwoording zienswijzen ontwerpbestemmingsplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein. De zienswijzen geven geen aanleiding om het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen.

Aanleiding
In verband met de ontwikkeling van een woonwijk op het Bavoterrein wordt een nieuwe verbindingsweg aangelegd. Deze verbindingsweg is opgenomen in het (ontwerp)omgevingsplan Bavoterrein. Gelet op de belangen uit de omgeving is een optimalisatie (verleggen rotonde en beperkte verschuiving van het tracé) van deze verbindingsweg noodzakelijk. Deze noodzakelijke optimalisatie vindt plaats op gronden die geen onderdeel zijn van het plangebied van het (ontwerp)omgevingsplan Bavoterrein, zoals vastgesteld bij besluit van 12 oktober 2016, dat op 28 oktober 2016 van kracht is geworden van de Minister van Infrastructuur en Milieu inzake de 14^{e} tranche van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet.

Context / (juridisch) kader / wettelijke grondslag
Het ontwerpbestemmingsplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein heeft gedurende zes weken, van 29 november 2017 tot en met 9 januari 2018, voor iedereen ter inzage gelegen. Gedurende deze termijn zijn 5 zienswijzen ingekomen.

Arhi-toezicht
Besluit is onder voorbehoud van goedkeuring door Gedeputeerde Staten **nee**

Doelstelling en beoogd effect
Doelstelling en beoogd resultaat
Het bestemmingsplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein vaststellen zodat er een optimale variant van de verbindingsweg voor het Bavoterrein kan worden aangelegd.

Argumenten (noteer de argumenten per beslispunt en onderbouw deze)
1.1 De wettelijke procedure voor het bestemmingsplan is doorlopen. Alle ingekomen zienswijzen zijn samengevat en voorzien van een antwoord in de nota van beantwoording, zie bijlage 1. De zienswijzen geven geen aanleiding het bestemmingsplan gewijzigd vast te stellen. Wel zal de toelichting op enkele onderdelen worden aangevuld.

Kanttekeningen & belangenafwegingen
--

Financiële consequenties

- De kosten voor het bestemmingsplan kunnen worden gedekt uit de exploitatie van het Bavoterrein.

Juridische consequenties (& Verbonden Partijen)

--

Communicatie

Voortraject

--

Factor-C sessie Kies een item.

--

Motivering Factor-C sessie

--

Reguliere communicatie (intern & extern)

--

Formele inspraakprocedure

Het bestemmingsplan is direct als ontwerp in procedure gebracht, tegelijk met het ontwerpomgevingsplan Bavoterrein. Het plan betreft namelijk slechts een optimalisering van de verbindingsweg die in het omgevingsplan voor het Bavoterrein is opgenomen.

Planning en evaluatie

- Na de vaststelling zal het bestemmingsplan gedurende 6 weken ter inzage worden gelegd. Na de terinzagelegging zal het bestemmingsplan in werking treden.

Bijlage(n):

1) meegestuurd: Nota van beantwoording, Z-17-45634, In-18-84024.
2) ter inzage gelegd: ingekomen zienswijzen, overzicht naw lijst, Z-17-45634, In-18-84033.

Noordwijkerhout, 17 april 2018 ,
burgemeester en wethouders,

T. Heijsteeg	drs. G. Goedhart
secretaris	burgemeester

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Raad-18-83276
Z-17-45634

Agendapunt

Raadsbesluit

Onderwerp: vaststelling bestemmingsplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein

De raad van de gemeente Noordwijkerhout,

Overwegende dat;

- het ontwerpbestemmingsplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein op grond van artikel 3.8 Wet ruimtelijke ordening juncto afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht gedurende zes weken, van 29 november 2017 tot en met 9 januari 2018 voor een ieder ter inzage heeft gelegen, welke tervisielegging te voren op de voorgeschreven wijze is bekend gemaakt;
- dat iedereen in de gelegenheid is gesteld om gedurende de genoemde termijn een zienswijze in te dienen;
- dat van de mogelijkheid om gebruik te maken om een zienswijze in te dienen wel gebruik is gemaakt;
- dat de zienswijzen zijn samengevat en beantwoord in de “nota van beantwoording zienswijzen Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein”;
- dat de ingediende zienswijzen geen aanleiding hebben gegeven het bestemmingsplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein aan te passen;

Gelet op de artikelen 3.1, 3.8 en 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening;

Gelezen het advies van de burgemeester en wethouders van 17 april 2018,

besluit:

I. De “Nota van beantwoording zienswijzen Ontwerpbestemmingsplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein” met de samenvatting van de zienswijzen en de ambtelijke reactie vast te stellen;
II. op grond van artikel 3.8 va de Wet ruimtelijke ordening het bestemmingsplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein, bestaande uit de geometrische bepaalde planobjecten als vervat in GML-bestand NL.IMRO.0576.BP201700047, zowel analoog als digitaal vast te stellen;
III. geen exploitatieplan, zoals bedoeld in artikel 6.12 lid 2 onder a van de Wet ruimtelijke ordening, voor het bestemmingsplan vast te stellen.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 31 mei 2018.

mr. drs. C.B.H. Heusingveld	drs. G. Goedhart
griffier	voorzitter

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer

Nota van beantwoording zienswijzen Ontwerpbestemmingsplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein

17 april 2018

Inhoud

1. INLEIDING 3

2. MAATSCHAPPELIJKE UITVOERBAARHEID 4

3. INGEDIENDE ZIENSWIJZEN 5

4. BEANTWOORDING ZIENSWIJZEN 6

4.1 Zienswijze 1 (registratienummer IN-18-81805) 6

4.2 Zienswijze 2 (registratienummer IN-18-81829) 7

4.3 Zienswijze 3 (registratienummer IN-17-18-81834) 10

4.4 Zienswijze 4 (registratienummer IN-18-81859) 11

4.5 Zienswijze 5 (registratienummer IN-18-81865) 13

5. TOTAALOVERZICHT/CONCLUSIE 15

1. Inleiding

Op het Bavoterrein in het noordwesten van de kern Noordwijkerhout is woningbouw voorzien. Deze woningbouw wordt door een omgevingsplan (een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte in het kader van de Crisis- en herstelwet) opgesteld. Om het Bavoterrein te ontsluiten wordt een nieuwe ontsluitingsweg aangelegd. Deze weg verbindt de Herenweg met de Langevelderweg en andersom. In het omgevingsplan voor het Bavoterrein wordt deze weg aangeduid als de verbindingsweg. De verbindingsweg maakt onderdeel uit van het voorontwerp- en ontwerpomgevingsplan die reeds ter inzage hebben gelegen. Gelet op de belangen van de omgeving is een optimalisatie (verleggen rotondes en beperkte verschuiving van het tracé) van de ontsluitingsweg noodzakelijk.

De begrenzing van het plangebied zoals opgenomen in het voorontwerp- en ontwerpomgevingsplan is vastgesteld bij besluit van 12 oktober 2016 van de minister van Infrastructuur en Milieu inzake de 14e tranche van het Besluit uitvoering Crisis- en herstelwet. De noodzakelijke optimalisaties vinden plaats op gronden die geen onderdeel zijn van de begrenzing van het plangebied zoals aangewezen in het besluit van de minister. Een bijstelling van de plangrens via het spoor van de Crisis- en herstelwet is mogelijk, maar wordt omwille van de voortgang van de planvorming niet voorgestaan. Daarom wordt de optimalisatie mogelijk gemaakt door dit bestemmingsplan. Het ontwerpbestemmingsplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein is tegelijk met het ontwerpomgevingsplan Bavoterrein gepubliceerd en ter inzage gelegd.

Het plangebied voor de verbindingsweg ligt aan de noordkant van de kern Noordwijkerhout. Aan de westkant vormt de Langevelderweg de begrenzing en aan de oostkant de Herenweg. Aan de zuidkant wordt het plangebied begrensd door het sportpark De Boekhorst.

2. Maatschappelijke uitvoerbaarheid

De maatschappelijke uitvoerbaarheid van het ontwerpbestemmingsplan dat uitbreiding van de begrenzing van het plangebied van de verbindingsweg mogelijk maakt is geregeld door het ontwerp van het omgevingsplan, op grond van de Wet ruimtelijke ordening, in de periode van 29 november 2017 tot en met 9 januari 2018 ter inzage te leggen.

Tijdens de periode van terinzagelegging kon eenieder reageren op het ontwerpbestemmingsplan.

3. Ingediende zienswijzen

Tijdens de periode van terinzagelegging die liep van 29 november 2017 tot en met 9 januari 2018 zijn vijf zienswijzen ingediend. Alle zienswijzen zijn tijdens de periode van terinzagelegging ingediend en daarmee ontvankelijk. Alle zienswijzen worden in behandeling genomen en beantwoord. Alle zienswijzen wordt separaat beantwoord in hoofdstuk 4. Iedere zienswijze is voorzien van een uniek kenmerk. Dat kenmerk is weergegeven in onderstaande tabel en betreft het gemeentelijke postregistratienummer (genoemd in de ontvangstbevestiging).

Vanwege privacywetgeving zijn de inspraakreacties niet voorzien van NAW-gegevens maar wordt er verwezen naar het registratienummer, zoals vermeld in de ontvangstbevestiging. Alle inspraakreacties worden anoniem beantwoord. Inspraakreacties zijn samengevat en niet als bijlage bij dit document gevoegd. De registratienummers zijn opgenomen in navolgende tabel. De inspraakreactie met nummer 1 wordt als eerste beantwoord. De zienswijze met nummer 5 wordt als laatste behandeld.

Nummer	Registratienummer
1	IN-18-81805
2	IN-18-81829
3	IN-18-81834
4	IN-18-81859
5	IN-18-81865

4. Beantwoording zienswijzen

4.1 Zienswijze 1 (registratienummer IN-18-81805)

Opmerking

A

De indiener van de zienswijze (provincie Zuid-Holland) geeft aan dat onvoldoende duidelijk is of het ontwerpbestemmingsplan in overeenstemming is met het provinciaal beoordelingskader. Concreet wenst de indiener van de zienswijze meer inzicht in de gevolgen die de verkeersgeneratie als gevolg van de transformatie van het Bavoterrein en de aanleg van de ontsluitingsweg heeft voor de aansluiting van de Herenweg op de N206. Het is voor de verkeersafwikkeling op de N206 van belang om te weten wat de toekomstige ritproductie is die door de plannen voor het Bavoterrein op de N206 veroorzaakt. Voor de indiener van de zienswijze is het uitgangspunt dat die plannen niet mogen leiden tot verkeersproblemen op de N206. Indiener wenst hier duidelijkheid over bij vaststelling van het bestemmingsplan.

Reactie gemeente

A

Door de ontwikkelingen van het Bavoterrein in Noordwijkerhout zal meer verkeer gebruik maken van de aanvoerroutes naar het Bavoterrein, waaronder de nieuwe verbindingsweg. Over het algemeen heeft dit geen verkeersproblemen tot gevolg.

Op wegvakniveau is de N206 tussen Sassenheim en Noordwijk een aandachtspunt: in de autonome situatie is de I/C-verhouding hier groter dan 0,8 (wat duidt op potentiële filevorming). Door het toevoegen van het verkeer van en naar het Bavoterrein wordt de intensiteit hier groter, waardoor de kans op vertraging hier tijdens de spitsperiodes toeneemt. Er ontstaan hier geen nieuwe structurele verkeersproblemen, maar er is wel kans op verminderde verkeersafwikkeling tijdens piekmomenten.

De N206 tussen Noordwijkerhout en Sassenheim zal na volledige ontwikkeling van het Bavoterrein tijdens de ochtendspits in de plansituatie de grenswaarde voor een I/C-verhouding benaderen, namelijk een waarde van 0,8. Er is echter geen sprake van structurele verkeersproblemen, daarmee is de situatie aanvaardbaar.

Op kruispuntniveau blijkt dat de verkeersafwikkeling op de nieuwe rotondes in de verbindingsweg en op de kruisingen van de N206 met de Herenweg acceptabel is en er geen grote wachtrij ontstaat. De wachttijden blijven onder de 20 seconden. Een wachttijd van meer dan 20 seconden wordt als ongewenst beschouwd omdat een dergelijke wachttijd verkeersonveilig gedrag uit kan lokken. Bijlage 5 bevat meer informatie over het voorgaande.

Het bovenstaande wordt nader toegelicht in de memo ‘Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout’. Deze memo wordt als bijlage bij de toelichting op het omgevingsplan gevoegd. Daarnaast wordt informatie uit deze memo verwerkt in de toelichting op het omgevingsplan.

Aanpassing bestemmingsplan

Toelichting	*Aanvullen toelichting met informatie uit memo ‘Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout’.*
Bijlage bij toelichting	*Toevoegen memo ‘Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout’.*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

4.2 Zienswijze 2 (registratienummer IN-18-81829)

Opmerking

A

De persoon die de zienswijze indient geeft aan dat de aanleg van de noordelijke ontsluitingsweg van het Bavoterrein leidt tot overschrijding van de voorkeurswaarde van 48 dB op in ieder geval twee zijden van de woning. Een ophoging van de geluidnorm is daardoor noodzakelijk. Indiener geeft ook aan dat aan de zuidzijde van de woning van indiener (de zijde van het sportterrein) de geluidnorm overschreden wordt door de aanleg van de ontsluitingsweg. Aan de oostzijde wordt de geluidnorm overschreden door de reconstructie van de Herenweg. Indiener geeft aan dat dit zorgt voor een dubbele extra geluidbelasting voor de woning van indiener.

In aanvulling op het voorgaande geeft indiener aan dat aan de zuidzijde van de woning een buitenverblijfsruimte is gesitueerd. Hier zijn de voordeur en openslaande deuren naar de woonkamer aanwezig.

Indiener vraagt zich af of er ruimte beschikbaar is voor het nemen van maatregelen ter beperking van de geluidoverlast als de uiterste geluidnormen worden overschreden. Dit omdat het geluidonderzoek aangeeft dat het niet mogelijk is om bij de weg geluidwerende maatregelen te nemen en dat maatregelen duur zijn.

B

Indiener wenst schriftelijke bevestiging van de afspraken die gemaakt worden over het nemen van geluidwerende maatregelen.

C

Indiener vraagt zich tevens af of er, mits er niet voldoende ruimte is voor het nemen van geluidwerende maatregelen, wel ruimte is voor het nemen van maatregelen ter voorkomen van lichthinder in de woning van indiener.

D

Indiener wenst schriftelijke bevestiging van de afspraken die gemaakt worden over het nemen van maatregelen ter voorkoming van lichthinder.

E

Indiener is van mening dat de kap van de bomen langs de toekomstige ontsluitingsweg leidt tot aantasting van de groene omzoming van het Bavoterrein. Indiener ziet de ontsluitingsweg en de bomen als onderdeel van het Bavoterrein en wijst op de herplantplicht die voor het Bavoterrein geldt. Indiener verzoekt daarnaast om herstel van de groene omzoming.

F

Indiener is van mening dat het tracé van de bouwweg op dit moment geen verkeersbestemming heeft en daarom in strijd is met het bestemmingsplan.

G

Tevens is indiener van mening dat de ontsluitingsweg dicht bij het sportpark komt te liggen. Dit is volgens indiener niet goed voor de gezondheid van de sporters. Daarnaast ligt de weg volgens indiener zo dicht bij een skatepark dat de veiligheid van de gebruikers van het skatepark in het geding is.

H

Tot slot geeft indiener aan zich niet te kunnen vinden in de aantasting van een historisch duin als gevolg van de aanleg van de ontsluitingsweg.

Reactie gemeente

A

Ter beperking van geluidoverlast worden geluidwerende voorzieningen in de woning aangebracht, conform het akoestisch onderzoek (SGS Search, projectnummer: 28.17.00138.1, datum: 28 november 2017). Uit dat onderzoek blijkt dat uitvoering van deze maatregelen technisch mogelijk is. De uitkomsten van het onderzoek worden opgevolgd. De wettelijke grenzen voor geluidbelasting worden overigens niet overschreden. Indiener is akkoord met de voorgestelde maatregelen.

B

Met de indiener worden nog schriftelijke afspraken gemaakt over de feitelijk te nemen maatregelen. Nagegaan wordt of toepassing van geluidsmaatregelen aan de bron (in combinatie met bouwkundige) aanpassing leidt tot minder geluidsoverlast en een beperking van de bouwkundige maatregelen.

C

Er is ruimte om maatregen tegen lichthinder te nemen. De maatregelen zijn afgestemd met indiener en indiener is akkoord. De maatregelen worden zorgvuldigheidshalve genomen.

D

Ter voorkoming van lichthinder zal zorgvuldigheidshalve een scherm worden geplaatst. Daartoe is een voorstel uitgewerkt en aan de indiener voorgelegd.

E

Voor het kappen van bomen bestaan in artikel 12 van het omgevingsplan twee regimes: een voor het Bavoterrein waar de woningbouw plaatsvindt en een voor de ontsluitingsweg. Het eerste regime kent een zwaardere herplantplicht dan het tweede regime. Op de kap van de bedoelde bomen is het laatste (lichtere) regime van toepassing. Herplant van bomen zal plaatsvinden na realisatie van de ontsluitingsweg.

F

De bouwweg, ten behoeve van de werkzaamheden aan het sportpark, is gelegen op gronden die in de bestemmingsplannen “Boekhorst” en “Buitengebied 2015” bestemd zijn als ‘Groen’, ‘Sport’ en ‘Verkeer’. Op deze gronden is de aanleg van wegen/verhardingen toegestaan. Daarmee kan de bouwweg ten behoeve van de werkzaamheden op het sportpark, op deze gronden aangelegd worden.

G

Uit het luchtkwaliteitsonderzoek dat uitgevoerd is in het kader van het opstellen van het omgevingsplan (en dat als bijlage bij de toelichting op het omgevingsplan is gevoegd) blijkt dat de gezondheid op en om het sportpark niet in het geding is. De verbindingsweg heeft daarnaast geen negatief effect op de veiligheid op het sportpark. Ook het skatepark is veilig te bereiken. De oversteek naar het skatepark komt in de definitieve situatie (ver) voor de rotonde te liggen.

H

Begin 2017 is er een archeologisch onderzoek gedaan door IDDS Archeologie. IDDS Archeologie adviseert om vervolgonderzoek uit te voeren in de vorm van een archeologische begeleiding in de gebieden waar de werkzaamheden reiken tot in de archeologische lagen. Bij deze gebieden hoort het historische duintje. Dit heeft als doel de aan- of afwezigheid van archeologische vindplaatsen uit alle perioden vast te stellen en eventueel aanwezige archeologische resten te documenteren. Op 20 april 2017 is door de gemeenteraad besloten dat afgraving van de duinen acceptabel is. De afgraving van de duinen heeft inmiddels onder archeologische begeleiding plaatsgevonden.

Aanpassing bestemmingsplan

Toelichting	*Geen*
Bijlagen bij toelichting	*Geen*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

4.3 Zienswijze 3 (registratienummer IN-17-18-81834)

Opmerking

A

De indiener geeft aan vernomen te hebben dat door de aanleg van de noordelijke ontsluitingsweg van het Bavoterrein de mogelijkheid bestaat dat wegens de aanleg van een rotonde bij de Herenweg de oprit van de woning aan de Herenweg 29 in het geding komt. Indiener geeft aan dat deze oprit van belang is om het achterliggende land te bereiken. Indiener maakt kenbaar dat het daarom van belang is dat de oprit bij de woning aan de Herenweg 29 goed en ruim aansluit op de Herenweg. Voor indiener is onduidelijk of deze goede en ruime aansluiting met de plannen voor de rotonde te realiseren is. Als dat niet het geval is, dan verzoekt indiener om een uitrit die aansluit op de nieuwe ontsluitingsweg te realiseren.

Reactie gemeente

A

In overleg met de indiener van de zienswijze zal de ontsluiting van de woning aan de Herenweg 29 worden verplaatst direct naast de bestaande bedrijfsontsluiting.

Aanpassing bestemmingsplan

Toelichting	*Geen*
Bijlagen bij de toelichting	*Geen*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

4.4 Zienswijze 4 (registratienummer IN-18-81859)

Opmerking

A

In algemene zijn stelt indiener dat het tracé van de verbindingsweg leidt tot overlast voor de sportvelden en de bewoners van woningen die aan deze verbindingsweg gelegen zijn. De afstand tussen de verbindingsweg en de sportvelden bedraagt circa 30 meter, net als de afstand tussen de verbindingsweg en de woningen. Allereerst stelt indiener dat de mogelijk ontlastende knik in de verbindingsweg ter hoogte van de woning aan de Boekhorsterweg 1 niet bijdraagt aan het verminderen van de genoemde overlast.

B

Indiener geeft aan dat bij een eerder beginnende knik in de verbindingsweg ter hoogte van de woning aan de Boekhorsterweg 1 en het naar het zuiden verplaatsen van de rotonde in de doorgaande Langevelderweg de overlast beperkt kan worden. Dit omdat er dan meer ruimte tussen de verbindingsweg en de genoemde woning ontstaat, waardoor er ook ruimte is voor het aanbrengen van lawaai- en lichtwerende voorzieningen.

C

Indiener geeft aan dat de verbindingsweg leidt tot luchtvervuiling doordat in de ochtend- en avondspits circa 1.500 auto's en divers vrachtverkeer gebruik gaan maken van de weg. Daarnaast leidt de verbindingsweg volgens indiener tot circa 4.500 verkeersbewegingen per dag.

D

Ook geeft indiener aan dat de circa 4.500 verkeersbewegingen per dag leiden tot geluidoverlast zonder dat er mogelijkheden zijn tot plaatsing van een geluidscherm.

E

De indiener geeft aan dat het gebruik van de rotonde die nagenoeg voor de woning aan de Boekhorsterweg 1 ingetekend is leidt tot lichtoverlast in die woning. Volgens indiener is er geen mogelijkheid tot het plaatsen van lichtwerende voorzieningen of lichtwerende beplanting.

F

Indiener geeft aan dat door plaatsing van het fietspad aan de zuidzijde van de verbindingsweg een gevaarlijke verkeerssituatie ontstaat. Fietsers en het verkeer naar het centrum van Noordwijkerhout en het Bavoterrein moeten elkaar immers kruisen.

G

Met betrekking tot het onder F aangehaalde stelt indiener voor om het fietspad aan de noordzijde van de verbindingsweg te plaatsen. Indiener geeft ook aan dat hierdoor de afstand tussen de verbindingsweg en de woning aan de Boekhorsterweg 1 vergroot wordt. Daardoor nemen zowel het verkeersgevaar voor fietsers als de geluid- als de lichtoverlast af.

Reactie gemeente

A

Door de knik ontstaat meer ruimte voor het nemen van maatregelen tegen lichthinder (zie ook onder F). Met de knik wordt eventuele overlast in de woning aan de Boekhorsterweg 1 dus wel beperkt. De knik zorgt tevens voor een zo haaks mogelijke aansluiting op de rotonde, dit komt de doorstroming en verkeersveiligheid op de rotonde ten goede.

B

Het eerder laten beginnen van de knik leidt tot meer ruimtebeslag op de sportvelden. Daarnaast leidt het in zuidelijke richting verplaatsen van de rotonde ook tot meer ruimtebeslag op de sportvelden. Het naar het zuiden verplaatsen van de rotonde leidt ook tot ruimtebeslag op de brandweerkazerne. Dit alles wordt als ongewenst beschouwd. Met de nu gekozen ligging van de rotonde is het meest optimale compromis tussen verkeersdoorstroming, (verkeers)veiligheid en leefbaarheid gevonden. Eventuele overlast op nabij gelegen woningen wordt weggenomen door het nemen van maatregelen.

C
Uit het onderzoek naar de luchtkwaliteit, dat als bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan gevoegd is, blijkt dat het gebruik van de verbindingsweg niet leidt tot overschrijding van de wettelijke normen voor luchtkwaliteit.

D
Ter beperking van geluidoverlast worden geluidwerende voorzieningen in de woning aangebracht, conform het akoestisch onderzoek (SGS Search, projectnummer: 28.17.00138.1, datum: 28 november 2017). Uit dat onderzoek blijkt dat uitvoering van deze maatregelen technisch mogelijk is. De uitkomsten van het onderzoek worden opgevolgd. Het plaatsen van geluidschermen is daarmee niet noodzakelijk. De uiterste wettelijke grenzen voor geluidbelasting worden overigens niet overschreden.

E
Er is ruimte om maatregen tegen lichthinder te nemen. De maatregelen worden afgestemd met indiener en zorgvuldigheidshalve genomen.

F
Uit de memo 'Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout' blijkt dat voorgestelde oplossing met het fietspad aan de zuidzijde van de verbindingsweg verkeersveilig is, met name omdat de aansluitingen op de Langevelderweg en de Herenweg uitgevoerd zijn als rotondes. Wel is het zo dat het oversteken van de rotondes door fietsers kan leiden tot conflictpunten. De bovengenoemde memo wordt verwerkt in de toelichting op het bestemmingsplan en de memo wordt als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd.

Het verleggen van het fietspad naar de noordzijde van de verbindingsweg leidt niet tot meer verkeersveiligheid voor fietsers. Aan de zijde van de Langevelderweg moeten fietsers het autoverkeer op de Langevelderweg blijven kruisen. Aan de zijde van de Herenweg moeten fietsers op de verbindingsweg richting het centrum van Noordwijkerhout het autoverkeer op de verbindingsweg kruisen. Dit hoeven ze niet als het fietspad aan de zuidzijde van de verbindingsweg ligt.

G
Verlegging van het fietspad naar de noordzijde van de verbindingsweg betekent dat fietsers twee keer het autoverkeer moeten kruisen. Dit komt de verkeersveiligheid voor fietsers niet ten goede. Aan de woning kunnen maatregelen tegen geluidoverlast genomen worden, tevens is er ruimte om voorzieningen tegen lichthinder te nemen. Daarmee geldt de nu gekozen oplossing met het fietspad aan de zuidzijde van de verbindingsweg als de oplossing die het meest tegemoet komt aan de verkeersveiligheid van fietsers en het beperken van geluid- en lichthinder.

Aanpassing bestemmingsplan

Toelichting	*Aanvullen toelichting met informatie uit memo 'Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout'.*
Bijlagen bij de toelichting	*Toevoegen memo 'Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout'.*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

4.5 Zienswijze 5 (registratienummer IN-18-81865)

Opmerking

A

In algemene zijn stelt indiener dat het tracé van de verbindingsweg leidt tot overlast voor de sportvelden en de bewoners van woningen die aan deze verbindingsweg gelegen zijn. De afstand tussen de verbindingsweg en de sportvelden bedraagt circa 30 meter, net als de afstand tussen de verbindingsweg en de woningen. Allereerst stelt indiener dat de mogelijk ontlastende knik in de verbindingsweg ter hoogte van de woning aan de Boekhorsterweg 1 niet bijdraagt aan het verminderen van de genoemde overlast.

B

Indiener geeft aan dat bij een eerder beginnende knik in de verbindingsweg ter hoogte van de woning aan de Boekhorsterweg 1 en het naar het zuiden verplaatsen van de rotonde in de doorgaande Langevelderweg de overlast beperkt kan worden. Dit omdat er dan meer ruimte tussen de verbindingsweg en de genoemde woning ontstaat, waardoor er ook ruimte is voor het aanbrengen van lawaai- en lichtwerende voorzieningen.

C

Indiener geeft aan dat de verbindingsweg leidt tot luchtvervuiling doordat in de ochtend- en avondspits circa 1.500 auto's en divers vrachtverkeer gebruik gaan maken van de weg. Daarnaast leidt de verbindingsweg volgens indiener tot circa 4.500 verkeersbewegingen per dag.

D

Ook geeft indiener aan dat de circa 4.500 verkeersbewegingen per dag leiden tot geluidoverlast zonder dat er mogelijkheden zijn tot plaatsing van een geluidscherm.

E

De indiener geeft aan dat het gebruik van de rotonde die nagenoeg voor de woning aan de Boekhorsterweg 1 ingetekend is leidt tot lichtoverlast in die woning. Volgens indiener is er geen mogelijkheid tot het plaatsen van lichtwerende voorzieningen of lichtwerende beplanting.

F

Indiener geeft aan dat door plaatsing van het fietspad aan de zuidzijde van de verbindingsweg een gevaarlijke verkeerssituatie ontstaat. Fietsers en het verkeer naar het centrum van Noordwijkerhout en het Bavoterrein moeten elkaar immers kruisen.

G

Met betrekking tot het onder F aangehaalde stelt indiener voor om het fietspad aan de noordzijde van de verbindingsweg te plaatsen. Indiener geeft ook aan dat hierdoor de afstand tussen de verbindingsweg en de woning aan de Boekhorsterweg 1 vergroot wordt. Daardoor nemen zowel het verkeersgevaar voor fietsers als de geluid- als de lichtoverlast af.

Reactie gemeente

A

Door de knik ontstaat meer ruimte voor het nemen van maatregelen tegen lichthinder (zie ook onder F). Met de knik wordt eventuele overlast in de woning aan de Boekhorsterweg 1 dus wel beperkt. De knik zorgt tevens voor een zo haaks mogelijke aansluiting op de rotonde, dit komt de doorstroming en verkeersveiligheid op de rotonde ten goede.

B

Het eerder laten beginnen van de knik leidt tot meer ruimtebeslag op de sportvelden. Daarnaast leidt het in zuidelijke richting verplaatsen van de rotonde ook tot meer ruimtebeslag op de sportvelden. Het naar het zuiden verplaatsen van de rotonde leidt ook tot ruimtebeslag op de brandweerkazerne. Dit alles wordt als ongewenst beschouwd. Met de nu gekozen ligging van de rotonde is het meest optimale compromis tussen verkeersdoorstroming, (verkeers)veiligheid en leefbaarheid gevonden. Eventuele overlast op nabij gelegen woningen wordt weggenomen door het nemen van maatregelen.

C
Uit het onderzoek naar de luchtkwaliteit, dat als bijlage bij de toelichting van het bestemmingsplan gevoegd is, blijkt dat het gebruik van de verbindingsweg niet leidt tot overschrijding van de wettelijke normen voor luchtkwaliteit.

D
Ter beperking van geluidoverlast worden geluidwerende voorzieningen in de woning aangebracht, conform het akoestisch onderzoek (SGS Search, projectnummer: 28.17.00138.1, datum: 28 november 2017). Uit dat onderzoek blijkt dat uitvoering van deze maatregelen technisch mogelijk is. De uitkomsten van het onderzoek worden opgevolgd. Het plaatsen van geluidschermen is daarmee niet noodzakelijk. De uiterste wettelijke grenzen voor geluidbelasting worden overigens niet overschreden.

E
Er is ruimte om maatregen tegen lichthinder te nemen. De maatregelen worden afgestemd met indiener en zorgvuldigheidshalve genomen.

F
Uit de memo 'Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout' blijkt dat voorgestelde oplossing met het fietspad aan de zuidzijde van de verbindingsweg verkeersveilig is, met name omdat de aansluitingen op de Langevelderweg en de Herenweg uitgevoerd zijn als rotondes. Wel is het zo dat het oversteken van de rotondes door fietsers kan leiden tot conflictpunten. De bovengenoemde memo wordt verwerkt in de toelichting op het bestemmingsplan en de memo wordt als bijlage bij het bestemmingsplan gevoegd.

Het verleggen van het fietspad naar de noordzijde van de verbindingsweg leidt niet tot meer verkeersveiligheid voor fietsers. Aan de zijde van de Langevelderweg moeten fietsers het autoverkeer op de Langevelderweg blijven kruisen. Aan de zijde van de Herenweg moeten fietsers op de verbindingsweg richting het centrum van Noordwijkerhout het autoverkeer op de verbindingsweg kruisen. Dit hoeven ze niet als het fietspad aan de zuidzijde van de verbindingsweg ligt.

G
Verlegging van het fietspad naar de noordzijde van de verbindingsweg betekent dat fietsers twee keer het autoverkeer moeten kruisen. Dit komt de verkeersveiligheid voor fietsers niet ten goede. Aan de woning kunnen maatregelen tegen geluidoverlast genomen worden, tevens is er ruimte om voorzieningen tegen lichthinder te nemen. Daarmee geldt de nu gekozen oplossing met het fietspad aan de zuidzijde van de verbindingsweg als de oplossing die het meest tegemoet komt aan de verkeersveiligheid van fietsers en het beperken van geluid- en lichthinder.

Aanpassing bestemmingsplan

Toelichting	*Aanvullen toelichting met informatie uit memo 'Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout'.*
Bijlagen bij de toelichting	*Toevoegen memo 'Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout'.*
Regels	*Geen*
Beleidsregels	*Geen*
Verbeelding	*Geen*

5. Totaaloverzicht/conclusie

De onderstaande tabel geeft weer op welke onderdelen het bestemmingsplan wordt aangepast naar aanleiding van de zienswijzen in hoofdstuk 4.

Toelichting	*Aanvullen toelichting met informatie uit memo 'Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout'.*
Bijlagen bij de toelichting	*Toevoegen memo 'Effecten ontwikkeling Bavoterrein op verkeersafwikkeling in Noordwijkerhout'.*
Regels	*Geen aanpassingen.*
Beleidsregels	*Geen aanpassingen.*
Verbeelding	*Geen aanpassingen.*

Bestemmingsplan

Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein

Understanding today.
Improving tomorrow.

Bestemmingsplan

Postzegelplan Noordelijke Ontsluiting Bavoterrein

Projectnummer 409310.00
Revisie 1.0
Datum 29 november 2017

Auteur(s)

D.F. Hollemans
M.G.M. van Schadewijk
E.H. Oude Weernink

datum vrijgave	beschrijving revisie	goedkeuring	vrijgave
29 november 2017	ontwerp	E.H. Oude Weernink	T. Artz

anteagroup

Inhoudsopgave

Bijlagen bij de toelichting **5**

Bijlage 1 **Ontwerp verbindingsweg** **7**

Bijlage 2 **Akoestisch onderzoek verbindingsweg** **9**

Bijlage 3 **Oplegnotitie akoestisch onderzoek verbindingsweg** **59**

Bijlage 4 **Onderzoek geluidisolatie woning Boekhorsterweg 1** **73**

Bijlage 5 **Onderzoek geluidisolatie woning Herenweg 29** **125**

Bijlage 6 **Quickscan bodem sportpark De Boekhorst en verbindingsweg** **193**

Bijlage 7 **Verkennend veldonderzoek flora en fauna** **211**

Bijlage 8 **Aanvullend onderzoek flora en fauna** **235**

Bijlage 9 **Archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek verkennende fase, verbindingsweg** **259**

Bijlage 10 **Inventariserend veldonderzoek karterende fase, verbindingsweg** **299**

Bijlage 11 **Onderzoek luchtkwaliteit** **325**

Bijlage 12 **Verkennend onderzoek niet-gesprongen explosieven** **355**

Bijlage 1 Ontwerp verbindingsweg

Gemeente Noordwijkerhout

Heremweg 4
2211 SC Noordwijkerhout
tel. (0252) 343737
gemeente@noordwijkerhout.nl

Versie	Datum	Getekend	Omschrijving	Gecontroleerd	Goedgekeurd
4					
3					
2					
1	13-10-2007	J. Meijerink	Nieuw ontwerp Rotonde Herenweg en Microrotonde Langevelderweg in tekenning gezet		
0	21-09-2017	J. Meijerink			

Opdrachtgever :
Gemeente Noordwijkerhout

Project :
Sportpark de Broekhorst

Onderwerp:
Ontsluitingsweg BAVO

Onderdeel:
Nieuwe stuatie op luchtfoto

Behoort bij:

civil&hart
Adviesbureau voor de Infrastructuur

Kopersplaat 7
2031 RK Haarlem
t. 06 - 53 47 47 70
e. info@civilahart.nl
e. www.civilahart.nl

Projectleider : R. Hart
Status : CONCEPT
Formaat : A0
Schaal : 1 : 500

Tekeningnummer: 2017-059-O-NS-01
Versie: 1

W:\Projecten\2017-059 Noordwijkerhout - Ontsluitingsweg BAVO\6-Ontwerp VO-DO\1-Voorlopig Ontwerp\2017-059-O.dwg

gebaseerd op standaard NLCS

Bijlage 2 Akoestisch onderzoek verbindingsweg

Noordwijkerhout

Sportpark de Boekhorst

akoestisch onderzoek

identificatie

projectnummer:

057600.20151120

planstatus

datum:

14-12-2015

projectleider:

Dhr. D. Willems

auteur(s):

Mw. P. Kraaij-Braspenning

Delftseplein 27b
postbus 150
3000 AD Rotterdam
T: 010-20 18 555
E-mail: info@rho.nl

Rho
ADVISEURS VOOR LEEFRUIMTE

aangesloten bij: BNSP

Inhoud

1. Inleiding **3**

2. Toetsingskader **5**
2.1. Normstelling 5
2.2. Reconstructie situaties 5
2.3. Nieuwe situaties 6

3. Berekeningsuitgangspunten **9**
3.1. Rekenmethodiek en invoergegevens 9
3.2. Verkeersgegevens 9
3.3. Ruimtelijke gegevens 10

4. Akoestisch onderzoek **13**
4.1. Rekenresultaten en beoordeling reconstructiesituatie 13
4.2. Rekenresultaten en beoordeling nieuwe situatie 14

5. Conclusie **17**

Bijlagen:

1. Verkeersgegevens
2. Invoergegevens
3. Rekenresultaten reconstructie situatie
4. Rekenresultaten nieuwe situatie

2 Inhoud

1. Inleiding

Onderhavig akoestisch onderzoek maakt onderdeel uit van het haalbaarheidsonderzoek voor de uitbreiding van Sportpark de Boekhorst in Noordwijkerhout.
Bij de uitbreiding is men voornemens ten noorden van het sportpark een nieuwe weg aan te leggen tussen de Langevelderweg en de Herenweg. Aan de westzijde wordt de nieuwe weg aangesloten op de bestaande Langevelderweg. Aan de oostzijde van de nieuwe weg wordt een aansluiting gemaakt op de Herenweg middels een nieuw aan te leggen rotonde of een t-aansluiting. Hierbij vindt dus tevens een herinrichting van een gedeelte van de Herenweg plaats.
Aangezien de nieuwe weg en de Herenweg geluidgezoneerde wegen zijn en zich in de nabijheid van deze wegen enkele woningen bevinden, is een akoestisch onderzoek naar de geluidbelasting vanwege de nieuwe weg en herinrichting van de Herenweg noodzakelijk.

In het onderzoek is sprake van twee relevante toetsingscriteria, namelijk een reconstructie en een nieuwe situatie. Ten eerste dient onderzocht te worden of er sprake is van een reconstructie, conform de richtlijnen uit de Wet geluidhinder voor het herinrichten van de Herenweg. Ten tweede dient er te worden bepaald of de geluidbelasting vanwege de nieuwe weg voldoet aan de eisen uit de Wet geluidhinder.

Leeswijzer
In hoofdstuk 2 is het toetsingskader beschreven en hoofdstuk 3 geeft de berekeningsuitgangspunten weer. In hoofdstuk 4 zijn de rekenresultaten van het akoestisch onderzoek beschreven en in hoofdstuk 5 volgen de conclusies.

2. Toetsingskader

2.1. Normstelling

Wettelijke geluidszone
Langs alle wegen – met uitzondering van 30 km/h-wegen en woonerven – bevinden zich op grond van de Wet geluidhinder (Wgh) geluidszones waarbinnen de geluidhinder van de weg moet worden getoetst. De geluidhinder wordt berekend aan de hand van de Europese dosismaat L_{den}. Deze dosismaat wordt weergegeven in dB. De waarde vertegenwoordigt het gemiddelde geluidsniveau over een etmaal.

Binnen de geluidszone van een weg dient de geluidsbelasting op de gevel van geluidsgevoelige bestemmingen aan bepaalde wettelijke normen te voldoen. De zonebreedte van wegen is afhankelijk van een binnen- of buitenstedelijke ligging van de weg en het aantal rijstroken van de weg en wordt gemeten uit de kant van de weg. De breedte van de geluidszone van een weg is in tabel 2.1 weergegeven.

Tabel 2.1 Schema zonebreedte aan weerszijden van de weg volgens artikel 74 Wgh

aantal rijstroken	breedte van de geluidszone (in meters)	
	buitenstedelijk gebied	stedelijk gebied
5 of meer	600	350
3 of 4	400	350
1 of 2	250	200

In artikel 1 van de Wgh zijn de definities opgenomen van binnenstedelijk en buitenstedelijk gebied. Deze definities luiden:

- buitenstedelijk gebied: het gebied buiten de bebouwde kom, alsmede het gebied binnen de bebouwde kom voor zover gelegen binnen de zone van een autoweg of autosnelweg;
- stedelijk gebied: het gebied binnen de bebouwde kom met uitzondering van het gebied binnen de zone van een autoweg of autosnelweg.

De geluidszone bij reconstructie van wegen strekt zich uit aan weerszijden van de fysieke wijziging aan de weg. De woningen die buiten deze wettelijke reconstructiezone liggen, worden in het kader van het uitstralingseffect meegenomen in het akoestisch onderzoek.

Artikel 110g Wgh
Krachtens artikel 110g van de Wet geluidhinder mag het berekende geluidsniveau van het wegverkeer worden gecorrigeerd in verband met de verwachting dat motorvoertuigen in de toekomst stiller zullen worden.

2.2. Reconstructie situaties

Er is sprake van een reconstructie in de zin van de Wgh, indien er fysieke wijzigingen op of aan een bestaande weg optreden en waarbij als gevolg van deze veranderingen de geluidsbelasting met 2 dB of meer toeneemt (waarbij opvulling tot 48 dB is toegestaan). Het dient hierbij te gaan om een wijziging in fysieke zin, bijvoorbeeld:

- wijziging van profiel, wegbreedte, hoogteligging of wegdek;

- wijziging van het aantal rijstroken;
- aanleg van kruispunten;
- aanleg van aansluitingen;
- verwijdering, plaatsing of wijziging van verkeerstekens.

Als voorkeursgrenswaarde bij reconstructie dient de geluidsbelasting te worden aangehouden van de situatie één jaar voor reconstructie. Indien deze geluidsbelasting lager is dan 48 dB, bedraagt de voorkeursgrenswaarde 48 dB. Wanneer een hogere waarde is vastgesteld, geldt de laagste van de volgende waarden als voorkeursgrenswaarde:
- de heersende geluidsbelasting;
- de eerder vastgestelde hogere waarde.

In eerste instantie geldt bij de beoordeling van de optredende geluidsbelasting, dat gestreefd wordt naar een 'status quo'-situatie waarbij de geluidsbelasting toeneemt met niet meer dan 1 dB ten opzichte van de voorkeursgrenswaarde. In dat geval is er geen sprake van een reconstructiesituatie in de zin van de Wgh. Indien de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden met 2 dB of meer, is sprake van een reconstructiesituatie in de zin van de Wgh en dienen maatregelen te worden onderzocht om de geluidstoename te beperken tot 1 dB of minder. Hebben geluidsreducerende maatregelen onvoldoende effect of zijn deze ongewenst, dan kan door het bevoegd gezag onder bepaalde voorwaarden een hogere waarde worden vastgesteld met een toename van 2 tot 5 dB, met dien verstande dat deze de uiterste vast te stellen grenswaarde niet te boven mag gaan.

In tabel 2.2 zijn de voorkeursgrenswaarde en maximale ontheffingswaarde voor woningen opgenomen bij reconstructie van wegen.

Tabel 2.2 Voorkeursgrenswaarde voor woningen bij reconstructie

situatie	wettelijk regime reconstructie	voorkeursgrenswaarde	maximale ontheffingswaarde
heersende geluidsbelasting ≤ 53 dB	nieuw	48 dB bij < 48 dB of laagste van: - heersende geluidsbelasting of - hogere grenswaarde (indien eerder vastgesteld)	voorkeursgrenswaarde + 5 dB en max. 58 dB
heersende geluidsbelasting > 53 dB	bestaand	laagste van: - heersende geluidsbelasting; of - hogere grenswaarde (indien eerder vastgesteld)	voorkeursgrenswaarde + 5 dB en max. 68 dB

2.3. Nieuwe situaties

In al die gevallen waarin de aanleg van een nieuw wegvak langs bestaande (of nieuwe) geluidsgevoelige bestemmingen (bijvoorbeeld een woning) wordt voorzien middels een vaststelling of herziening van het bestemmingsplan, is sprake van een "nieuwe situatie" in de zin van de Wet geluidhinder.

In eerste instantie geldt bij de beoordeling van de optredende geluidsbelasting dat de voorkeursgrenswaarde van 48 dB niet mag worden overschreden. Indien de voorkeursgrenswaarde wordt overschreden, dient als eerste te worden onderzocht of geluidsreducerende maatregelen mogelijk en afdoende zijn om het geluidsniveau te verlagen tot 48 dB of minder. Hebben geluidsreducerende maatregelen onvoldoende effect of zijn deze ongewenst, dan kan door het bevoegd gezag een hogere waarde worden vastgesteld, met dien verstande dat deze de uiterste vast te stellen grenswaarde niet te boven mag gaan. In tabel 2.3 zijn de voorkeursgrenswaarde en maximale ontheffingswaarde voor bestaande woningen opgenomen bij nieuwe wegaanleg.

Tabel 2.3 Relevante grenswaarden voor woningen bij nieuwe wegaanleg

situatie	voorkeursgrenswaarde	maximale ontheffingswaarde	
		stedelijk	buitenstedelijk
Bestaande woning	48 dB	63 dB	58 dB

8 Toetsingskader

3. Berekeningsuitgangspunten

3.1. Rekenmethodiek en invoergegevens

Het akoestisch onderzoek is uitgevoerd volgens Standaard Rekenmethode II (SRM II) conform het Reken- en meetvoorschrift geluidhinder 2012. De berekeningen zijn uitgevoerd met behulp van het softwareprogramma Geomilieu versie 3.10 van DGMR.

De geluidsbelasting als gevolg van wegverkeer hangt af van verschillende factoren. Voor een deel hebben deze factoren betrekking op verkeer en weg (geluidsafstraling); voor een ander deel op de omgeving van de weg (geluidsoverdracht). Hieronder volgt een korte omschrijving van de belangrijkste factoren.

3.2. Verkeersgegevens

Verkeersintensiteiten en voertuigcategorieën
De verkeersintensiteit is het aantal motorvoertuigen dat per uur (mvt/uur) passeert. Bij de bepaling van het aantal motorvoertuigen per uur is uitgegaan van de gemiddelde weekdagintensiteiten in motorvoertuigen per etmaal (mvt/etmaal) op de wegen.

De motorvoertuigen worden verdeeld in drie categorieën:
1. lichte voertuigen (voornamelijk personenauto's);
2. middelzware voertuigen (middelzware vrachtauto's en bussen);
3. zware voertuigen (zware vrachtauto's).

De verkeersintensiteit van de Herenweg in de huidige situatie is gebaseerd op het RVMK van 2010 en vervolgens met een autonome groei van 1% doorgerekend naar 2015.
De verkeersintensiteiten van de Herenweg en de nieuwe weg in de toekomstige situatie zijn eveneens gebaseerd op het RVMK, maar dan het prognosejaar 2030. Er is niet uitgegaan van 2026 (10 jaar na herinrichting), omdat in het model van 2030 diverse ontwikkelingen zijn meegenomen en daardoor een realistischer beeld geven.
Voor de verdeling in dag-, avond- en nachtperiode en voertuigverdelingen die ten grondslag liggen aan dit akoestisch onderzoek is gebruik gemaakt van een standaardverdeling voor de wegcategorie SHW (stedelijke hoofdwegen).

Tabel 3.1 Verkeersintensiteiten in mvt/weekdag (afgerond op 50-tallen)

	2015	2030
Herenweg (noord)	5200	9350
Herenweg (zuid)	5200	5050
Nieuwe weg	nvt	7750

Tabel 3.2 Voertuigverdeling beide wegen

	dagperiode	avondperiode	nachtperiode
% per uur	6.7	2.7	1.1
Lichte mvt	93.46	93.46	93.46
Middelzware mvt	5.08	5.08	5.08
Zware mvt	1.46	1.46	1.46

Verkeerssnelheid
De verkeerssnelheid is de representatief te achten gemiddelde snelheid van een categorie voertuigen. Dit is in het algemeen de wettelijke toegestane snelheid. Voor de nieuw aan te leggen rotonde is uitgegaan van een realistische snelheid van 35 km/uur. Aan de oostzijde van de nieuwe weg is uitgegaan van een rotonde omdat deze een groter gebied omvat dan een t-aansluiting. Aan de oostzijde is op voorhand te zeggen dat hier onvoldoende ruimte is voor een rotonde vanwege het bestaande smalle weegprofiel, daarom is aan de westzijde uitgegaan van een t-aansluiting.

Het snelheidsregime op zowel de Herenweg als de nieuwe weg bedraagt 50 km/h.

Type wegdek
Geluid ten gevolge van wegverkeer kan men onderscheiden in motorgeluid en rolgeluid. Het rolgeluid is een gevolg van de wisselwerking tussen banden en wegdek. De aard van het wegdek is hierbij van invloed. In verband hiermee worden in het rekenschema verschillende typen wegdek onderscheiden. Bij lichte motorvoertuigen is de bijdrage van het rolgeluid aan het totale geluid groter dan bij de zware en middelzware motorvoertuigen. Als gevolg hiervan heeft het wegdek een grotere invloed op de geluidsbelasting naarmate het percentage vrachtverkeer kleiner is.

De huidige wegdekverharding op de Herenweg bestaat uit dicht asfaltbeton. De verwachting is dat de wegdekverharding eveneens toegepast blijft in de toekomstige situatie. Ditzelfde geldt voor de nieuwe weg.

Voor de gehanteerde verkeersgegevens wordt verwezen naar bijlage 1.

3.3. Ruimtelijke gegevens

In de geluidsberekeningen is rekening gehouden met alle relevante gebouwde ruimtelijke objecten in de omgeving en de aanwezigheid van hard (bijvoorbeeld verhard oppervlak of water) of zacht (bijvoorbeeld zandgrond of grasland) bodemgebied. Tevens is de hoogteliggingen van ruimtelijke objecten meegenomen. Vervolgens zijn de relevante rijlijnen ingevoerd.
Er zijn twee rekenmodellen gemaakt. Het betreft één model van de huidige situatie en een model voor de toekomstige situatie waarin de 'reconstructie' en de 'nieuwe' situatie zijn opgenomen. In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van de rekenmodellen en de invoergegevens.

Hoogteligging
Alle woningen in de omgeving zijn ingevoerd als objecten met een standaardhoogte van 8 meter. Alle bijgebouwen (loodsen en kassen) in het rekenmodel hebben een standaardhoogte van 6 meter. Alle overige objecten in het onderzoeksgebied zijn ingevoerd op basis van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN).

De kruising van de N206 (provinciale weg) en Herenweg is een ongelijkvloerse kruising. De N206 loopt over de Herenweg heen. Dit hoogteverloop is met behulp van hoogtelijnen gemodelleerd.

Rijlijnen/rotonde
De weg wordt geschematiseerd in rijlijnen die 0,75 m boven het wegdek liggen.
Het modelleren van een rotonde wordt gebruikt voor de berekening van de toeslag voor optrekkend en remmend verkeer. Voor de rijsnelheid op de rotonde is uitgegaan van 35 km/uur.

Waarneempunten
De waarneemhoogte van de waarneempunten is afhankelijk van de hoogte van de geluidsgevoelige objecten. Er is gerekend op een waarneemhoogte van + 1,5 m, + 4,5 m en +7,5 m. De waarneempunten zijn gemodelleerd op de meest relevante geveldelen van de bestaande woningen binnen de geluidzone van de nieuwe weg en het te reconstrueren wegvak van de Herenweg.

Sectorhoek en reflecties
Het maximum aantal reflecties waarmee de berekeningen zijn uitgevoerd bedraagt 1 reflectie en een sectorhoek van 2° conform de aanbeveling van de projectgroep Vergelijkend Onderzoek Akoestische Bureaus (VOAB). In deze projectgroep VOAB zijn afspraken gemaakt om de onderlinge verschillen in rekenprogrammatuur te minimaliseren.

Geluidschermen
Tussen de zuidelijke afrit van de N206 en de woningen aan de Herenweg 108 tot en met 120 is een geluidscherm aanwezig. Dit scherm is in het rekenmodel opgenomen met een hoogte van +2,5 m en een lengte van circa 100 m.
Daarnaast is aan de noordzijde van de brandweerkazerne, in het verlengde van het gebouw een scherm gemodelleerd met een lengte van circa 26 meter en een hoogte van +3m.

12 Berekeningsuitgangspunten

4. Akoestisch onderzoek

4.1. Rekenresultaten en beoordeling reconstructiesituatie

Ter hoogte van de aansluiting van de nieuwe weg op de Herenweg wordt uitgegaan van een rotonde, waardoor op de Herenweg ter plaatse een fysieke wijziging van de weg plaatsvindt. Binnen de geluidszone van het te reconstrueren wegvak liggen de volgende maatgevende bestaande geluidgevoelige objecten:

- Herenweg 29, 35, 74 t/m 94, 106 t/m 146;
- Dr. Nolenslaan 1 t/m 7, 2 en 4

De geluidsbelastingen als gevolg van de herinrichting van de Herenweg zijn weergegeven in bijlage 3. Hierbij is gebruik gemaakt van een vergelijkingstabel met daarin de rekenresultaten van de toekomstige situatie ten opzichte van de huidige situatie.

De toename ten gevolge van het verkeer op de Herenweg en de rotonde bedraagt 0 tot 3 dB voor de woningen waarvan de geluidbelasting in de huidige situatie 48 dB of hoger is. Voor de toetsing aan het reconstructiecriterium dient namelijk voor de gereconstrueerde situatie de toename in geluidbelasting te worden berekend vanaf minimaal 48 dB. Dit is alleen het geval voor de woningen aan de Herenweg 78 t/m 94, de woningen aan de Herenweg 29 en 30.

In onderstaande tabel is de toename in geluidbelasting van de te toetsen woningen weergegeven.

Tabel 4.1 Rekenresultaten ten behoeve van toetsing reconstructie (geluidbelasting in dB)

Naam	Omschrijving	Hoogte (in m)	Waarde	Referentie	Toetsing referentie	Verschil	Reconstructie
T_02_A	Oostgevel Herenweg 29	1,5	50	47,2	48	2	ja
T_02_B	Oostgevel Herenweg 29	4,5	51,9	49	49	2,9	ja
T_02_C	Oostgevel Herenweg 29	7,5	52,2	49,4	49,4	2,8	ja
T_03_A	Zuidgevel Herenweg 35	1,5	47	44,5	48	-1	nee
T_03_B	Zuidgevel Herenweg 35	4,5	48,7	46,2	48	0,7	nee
T_03_C	Zuidgevel Herenweg 35	7,5	48,6	46,1	48	0,6	nee
T_23_A	Westgevel Herenweg 80	1,5	54,1	54,2	54,2	-0,1	nee
T_23_B	Westgevel Herenweg 80	4,5	54,5	54,6	54,6	-0,1	nee
T_23_C	Westgevel Herenweg 80	7,5	54,3	54,4	54,4	-0,1	nee
T_24_A	Westgevel Herenweg 82	1,5	54,5	54,5	54,5	0	nee
T_24_B	Westgevel Herenweg 82	4,5	54,9	55	55	-0,1	nee
T_24_C	Westgevel Herenweg 82	7,5	54,7	54,8	54,8	-0,1	nee
T_25_A	Westgevel Herenweg 84	1,5	53,9	54	54	-0,1	nee
T_25_B	Westgevel Herenweg 84	4,5	54,5	54,6	54,6	-0,1	nee
T_25_C	Westgevel Herenweg 84	7,5	54,3	54,4	54,4	-0,1	nee
T_26_A	Westgevel Herenweg 78	1,5	57,9	58,1	58,1	-0,2	nee
T_26_B	Westgevel Herenweg 78	4,5	57,6	57,7	57,7	-0,1	nee

T_26_C	Westgevel Herenweg 78	7,5	56,7	56,8	56,8	-0,1	nee
T_27_A	Westgevel Herenweg 86-88	1,5	53,4	53,5	53,5	-0,1	nee
T_27_B	Westgevel Herenweg 86-88	4,5	54,1	54,1	54,1	0	nee
T_27_C	Westgevel Herenweg 86-88	7,5	54	54	54	0	nee
T_28_A	Westgevel Herenweg 90	1,5	53,1	53,2	53,2	-0,1	nee
T_28_B	Westgevel Herenweg 90	4,5	53,9	53,9	53,9	0	nee
T_28_C	Westgevel Herenweg 90	7,5	53,8	53,8	53,8	0	nee
T_29_A	Westgevel Herenweg 92	1,5	52,1	52,2	52,2	-0,1	nee
T_29_B	Westgevel Herenweg 92	4,5	52,8	52,9	52,9	-0,1	nee
T_29_C	Westgevel Herenweg 92	7,5	52,7	52,9	52,9	-0,2	nee
T_30_A	Noordgevel Herenweg 94	1,5	51,2	51,1	51,1	0,1	nee
T_30_B	Noordgevel Herenweg 94	4,5	51,8	51,8	51,8	0	nee
T_30_C	Noordgevel Herenweg 94	7,5	51,7	51,7	51,7	0	nee

Uit de rekenresultaten blijkt dat er alleen ter plaatse van de woning aan de Herenweg 29 sprake is van een reconstructie in de zin van de Wet geluidhinder. Onderzoek naar maatregelen om de geluidbelasting op deze woning te reduceren is daarmee noodzakelijk.

Maatregelen ter reductie van de geluidsbelasting
Denkbare maatregelen zijn bronmaatregelen of maatregelen in het overdrachtsgebied.

Bronmaatregelen in de vorm van stil asfalt is op en nabij een rotonde technisch niet mogelijk. Door optrekkend en remmend verkeer is stil asfalt aan grote slijtage onderhevig, waardoor de onderhoudskosten ook hoog zijn.
Gezien de beoogde functie van de nieuwe weg en de Herenweg en daarmee samenhangend de vereiste doorstroming van het verkeer op de beide wegen, zijn maatregelen in de samenstelling en omvang van het verkeer niet mogelijk, evenals een snelheidsverlaging. Deze maatregelen stuiten daarmee op overwegende bezwaren van verkeers- en vervoerskundige aard.

Een maatregel in het overdrachtsgebied is het plaatsen van geluidschermen. Aangezien de geluidbelasting ook op de verdiepingen plaatsvindt, zal een scherm van tenminste 7 meter moeten worden geplaatst om aan de gewenste reductie te kunnen voldoen. Een dergelijk scherm, te plaatsen nabij een kruising en rotonde, stuit op overwegende bezwaren van stedenbouwkundige aard.

Geconcludeerd kan worden dat redelijkerwijs geen verdere maatregelen mogelijk zijn om de geluidbelasting te reduceren of dat maatregelen stuiten op overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige of financiële aard.

4.2. Rekenresultaten en beoordeling nieuwe situatie

De aan te leggen weg, gelegen tussen Langevelderweg en de Herenweg, wordt gezien als nieuwe weg in het kader van de Wgh. Binnen de geluidszone van de weg zijn bestaande woningen gelegen waarvoor onderzoek is uitgevoerd. Het betreft de volgende geluidgevoelige objecten:
- Herenweg 29, 35, 47 t/m 94, 106 t/m 146;
- Dr. Nolenslaan 1 t/m 7, 2 en 4
- Troelstralaan 2 t/m 10;
- 't Hoogtlaan 17a;
- Boekhorsterweg 1 t/m 4;
- Langevelderweg 37.

Uit de berekeningen blijkt dat de maximale geluidsbelasting 55 dB bedraagt. Deze geluidbelasting wordt berekend op de zuidgevel van de woning aan de Boekhorsterweg 1 (toetspunt 04). Op de westgevel van deze woning (toetspunt 05) bedraagt de berekende geluidbelasting ten hoogste 51 dB.

De geluidbelasting op de woning aan de Herenweg 29 is ten hoogste berekend op 53 dB. Deze geluidbelasting wordt alleen op de zuidgevel berekend (toetspunt 01). De oostgevel van deze woning (toetspunt 02) heeft een berekende geluidbelasting van ten hoogste 47 dB.

Op alle overige toetspunten is de geluidbelasting 44 dB of lager.
De rekenresultaten vanwege de nieuwe weg zijn weergegeven in bijlage 4.

De berekende geluidbelasting is inclusief aftrek van 5 dB, zoals deze conform artikel 110g van de Wet geluidhinder wordt toegepast.

Gelet op de optredende geluidbelasting kan worden gesteld dat bij nagenoeg alle woningen in de omgeving van de nieuwe weg voldaan wordt aan de voorkeursgrenswaarde van 48 dB, waarmee voldaan wordt aan de voorkeursgrenswaarde uit de Wet geluidhinder.

Uitzondering hierop vormen de woningen aan de Boekhorsterweg 1 en Herenweg 29. Bij deze woningen wordt de voorkeursgrenswaarde van 48 dB overschreden. De overschrijding bedraagt 1 tot 7 dB. De maximale ontheffingswaarde wordt daarbij niet overschreden. Onderzoek naar maatregelen om de geluidbelasting vanwege de nieuwe weg te reduceren en het woon- en leefklimaat bij beide woningen te verbeteren is daarom noodzakelijk.

Maatregelen ter reductie van de geluidsbelasting
Denkbare maatregelen zijn bronmaatregelen of maatregelen in het overdrachtsgebied.

Een bronmaatregel kan zijn het toepassen van stil asfalt. Door het toepassen van een stil asfalttype (dunne deklaag B) kan een geluidreductie worden bereikt van 3 tot 4 dB. De werkelijke geluidreductie zal lager zijn, omdat het stil asfalt vanwege technische redenen niet doorgetrokken kan worden tot aan de kruising en rotonde aan de uiteinden van de nieuwe weg, waar de woningen zich juist bevinden. Deze maatregel is daarmee niet doelmatig. Daarbij is deze maatregel, toe te passen voor enkele woningen mogelijk te duur.

Gezien de beoogde functie van de nieuwe weg zijn maatregelen in de samenstelling en omvang van het verkeer niet mogelijk, evenals een snelheidsverlaging. Deze maatregelen stuiten daarmee op overwegende bezwaren van verkeers- en vervoerskundige aard.

Een maatregel in het overdrachtsgebied is het plaatsen van geluidschermen. Aangezien de geluidbelasting ook op de verdiepingen plaatsvindt zal een scherm van tenminste 7 meter moeten worden geplaatst om aan de gewenste reductie te kunnen voldoen. Een dergelijk scherm, te plaatsen nabij een kruising en rotonde, stuit op overwegende bezwaren van stedenbouwkundige aard.

Geconcludeerd kan worden dat redelijkerwijs geen verdere maatregelen mogelijk zijn om de geluidbelasting te reduceren of dat maatregelen stuiten op overwegende bezwaren van stedenbouwkundige, verkeerskundige, vervoerskundige of financiële aard.

5. Conclusie

Geconcludeerd wordt dat ten gevolge van de fysieke wijziging aan de Herenweg er alleen sprake is van een reconstructiesituatie ingevolge de Wgh voor de woning aan de Herenweg 29.
Aangezien er geen maatregelen mogelijk zijn om de reconstructie ongedaan te maken, zal er een hogere waarde besluit moeten worden genomen door de gemeente Noordwijkerhout. De vast te stellen hogere waarde is 52 dB.

Geconcludeerd wordt dat ten gevolge van de nieuwe weg bij twee woningen sprake is van een overschrijding van de voorkeursgrenswaarde van 48 dB. De ten hoogst toelaatbare waarde wordt daarbij niet overschreden. Aangezien er geen maatregelen mogelijk zijn om de geluidbelasting te reduceren tot de voorkeursgrenswaarde, zal er een hogere waarde besluit moeten worden genomen door de gemeente Noordwijkerhout. De vast te stellen hogere waarde is 53 dB voor de woning aan de Herenweg 29 en 55 dB voor de woning aan de Boekhorsterweg 1.

Bij het vaststellen van de hogere waarden moeten financiële middelen ter beschikking worden gesteld om de woningen te voorzien van geluidwerende maatregelen om te kunnen voldoen aan de eisen uit de Wet geluidhinder, voor wat betreft het binnenniveau (artikel 111b).

Geadviseerd wordt om vooruitlopend daarop onderzoek te doen naar de huidige geluidwering van de woningen en een kostenraming te laten opstellen voor eventuele bouwkundige maatregelen.

Bijlage 1 Verkeersgegevens

Model: model toekomstige situatie (2030)
versie van Noordwijkerhout - Noordwijkerhout
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M	Hdef.	Type	Hbron	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))
Herenweg	Herenweg	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	0,75	W0	50	50	50	50	50	50	50	50
rotonde	rotonde aansluiting Nieuwe weg en Herenweg	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	0,75	W0	35	35	35	35	35	35	35	35
Herenweg	Herenweg	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	0,75	W0	50	50	50	50	50	50	50	50
Nieuwe weg	Nieuwe weg	0,00	0,00	Relatief	Verdeling	0,75	W0	50	50	50	50	50	50	50	50

Model: model toekomstige situatie (2030)
versie van Noordwijkerhout - Noordwijkerhout
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	V(ZV(N))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)	LV(D)	LV(A)	LV(N)	MV(D)	MV(A)
Herenweg	50	9350,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46	585,48	235,94	96,12	31,82	12,82
rotonde	35	7750,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46	485,29	195,57	79,67	26,38	10,63
Herenweg	50	5050,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46	316,22	127,43	51,92	17,19	6,93
Nieuwe weg	50	7750,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46	485,29	195,57	79,67	26,38	10,63

Model: model toekomstige situatie (2030)
versie van Noordwijkerhout - Noordwijkerhout
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	MV(N)	ZV(D)	ZV(A)	ZV(N)
Herenweg	5,22	9,15	3,69	1,50
rotonde	4,33	7,58	3,06	1,24
Herenweg	2,82	4,94	1,99	0,81
Nieuwe weg	4,33	7,58	3,06	1,24

Bijlage 2 Invoergegevens

Model: model toekomstige situatie (2030)
versie van Noordwijkerhout - Noordwijkerhout
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Rekenpunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
T_01	Zuidgevel Herenweg 29	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_02	Oostgevel Herenweg 29	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_03	Zuidgevel Herenweg 35	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_04	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_05	Westgevel Boekhorsterweg 1	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_06	Westgevel Boekhorsterweg 2	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_07	Zuidgevel Boekhorsterweg 2	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_08	Zuidgevel Boekhorsterweg 3	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_09	Westgevel Boekhorsterweg 4	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_10	Zuidgevel Langevelderweg 37	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_11	Noordgevel 't Hoogtlaan 17a	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_12	Noordgevel Troelstralaan 10	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_13	Noordgevel Troelstralaan 8	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_14	Noordgevel Troelstralaan 6	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_15	Noordgevel Troelstralaan 4	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_16	Noordgevel Troelstralaan 2	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_17	Noordwestgevel Dr Nolenslaan 7	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_18	Noordwestgevel Dr Nolenslaan 5	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_19	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 3	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_20	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 1	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_21	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 2	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_22	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 4	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_23	Westgevel Herenweg 80	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_24	Westgevel Herenweg 82	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_25	Westgevel Herenweg 84	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_26	Westgevel Herenweg 78	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_27	Westgevel Herenweg 86-88	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_28	Westgevel Herenweg 90	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_29	Westgevel Herenweg 92	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_30	Noordgevel Herenweg 94	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_31	Westgevel Herenweg 106	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_32	Noordwestgevel Herenweg 112	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_33	Noordwestgevel Herenweg 108-110	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_34	Noordwestgevel Herenweg 114	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_35	Noordwestgevel Herenweg 116-118	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_36	Noordwestgevel Heerenweg 120-124	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_37	Noordwestgevel Heerenweg 126-128	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_38	Noordwestgevel Heerenweg 130-132	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_39	Noordwestgevel Heerenweg 134-136	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_40	Noordwestgevel Heerenweg 138	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_41	Noordwestgevel Heerenweg 140	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_42	Noordwestgevel Heerenweg 142-144	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja
T_43	Noordwestgevel Heerenweg 146	0,00	Relatief	1,50	4,50	7,50	--	--	--	Ja

Model: model toekomstige situatie (2030)
versie van Noordwijkerhout - Noordwijkerhout
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Bodemgebieden, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Bf
water	Oosterduinsesloten	0,00
water	Oosterduinsesloten	0,00
water	Oosterduinsesloten	0,00
Boekhorst	Boekhorsterweg	0,00
weg	parallelweg	0,00
		0,00
erftoegang	erftoegangsweg	0,00
water	Oosterduinsesloten	0,00
fietspad	Fietspad langs Herenweg	0,00
N206	Provinciale weg	0,00
erfverhard	terrein Brandweer	0,00
erftoegang	erftoegangsweg Herenweg 29	0,00
erftoegang		0,00
Herenweg		0,00
sloot		0,00
sloot		0,00
	erfverharding	0,00
erftoegang	erfverharding	0,00
Nolens	Dr. Nolenslaan	0,00
fietspad	fietspad ooszijde N206	0,00
erftoegang	erftoegangsweg Langevelderweg 37/37c	0,00
Troelstra	Troelstralaan	0,00
		0,00
verhard	verhard erfterrein en toegang	0,00
afrit	afrit N206	0,00
fietspad	fietspad langs nieuwe weg	0,00
parkeren	verhard parkeerterrein	0,00
water	vijver	0,00
Herenweg	Herenweg	0,00
Langeveld	Langevelderweg	0,00
Nieuwe weg	Nieuwe weg	0,00

Model: model toekomstige situatie (2030)
versie van Noordwijkerhout - Noordwijkerhout
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500
woning	Boekhorsterweg 2	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Boekhorsterweg 1	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	Boekhorsterweg 1	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Troelstralaan 2	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Troelstralaan 4	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Troelstralaan 6	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Troelstralaan 8	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Troelstralaan 10	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 29	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 108 en 110	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 114	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 116 - 118	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 120-124	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 126-128	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 130-132	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
kazerne	Brandweer Kazerne Herenweg 96	7,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 112	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 92-94	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 90	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 86-88	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 106	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	Herenweg	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 80-82	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 84	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Dr Nolenslaan 4	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Dr Nolenslaan 2	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Dr Nolenslaan 7	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Dr Nolenslaan 5	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Dr Nolenslaan 3	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Dr Nolenslaan 1	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw		6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw		6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw		6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw		6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw		6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 134-136	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 138	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 140	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 142-144	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 146	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 150-152	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 154-156	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 158	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 35	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	Herenweg 35	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: model toekomstige situatie (2030)
versie van Noordwijkerhout - Noordwijkerhout
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
kazerne	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: model toekomstige situatie (2030)
versie van Noordwijkerhout - Noordwijkerhout
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Hoogte	Maaiveld	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl. 63	Refl. 125	Refl. 250	Refl. 500
bijgebouw	Herenweg 35	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	Boekenhorsterweg	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Boekenhorsterweg 3	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Boekenhorsterweg 4	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	Boekenhorsterweg 4	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	Boekenhorsterweg 4	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
kassen	Boekenhorsterweg 4	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	Boekenhorsterweg 3	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
kassen	Boekenhorsterweg 3	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	Boekenhorsterweg 3	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Langevelderweg 37	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
gebouw	Langevelderweg 37c	6,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	't Hoogtlaan 17a	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	Herenweg 74-78	8,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80
clubgebouw		3,00	0,00	Relatief	0 dB	False	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: model toekomstige situatie (2030)
versie van Noordwijkerhout - Noordwijkerhout
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Gebouwen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl. 1k	Refl. 2k	Refl. 4k	Refl. 8k
bijgebouw	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	0,80	0,80	0,80	0,80
kassen	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	0,80	0,80	0,80	0,80
kassen	0,80	0,80	0,80	0,80
bijgebouw	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
gebouw	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
woning	0,80	0,80	0,80	0,80
clubgebouw	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: model toekomstige situatie (2030)
versie van Noordwijkerhout - Noordwijkerhout
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Minirotondes, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.
rotonde	rotonde nieuwe weg/Herenweg

Model: model toekomstige situatie (2030)
versie van Noordwijkerhout - Noordwijkerhout
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	ISO_H	ISO M	Hdef.	Cp	Zwevend	Refl.L 63	Refl.L 125	Refl.L 250	Refl.L 500	Refl.L 1k	Refl.L 2k
scherm	geluidscherm	2,50	0,00	Relatief	0 dB	Nee	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
scherm	hoge muur	3,00	0,00	Relatief	0 dB	Nee	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

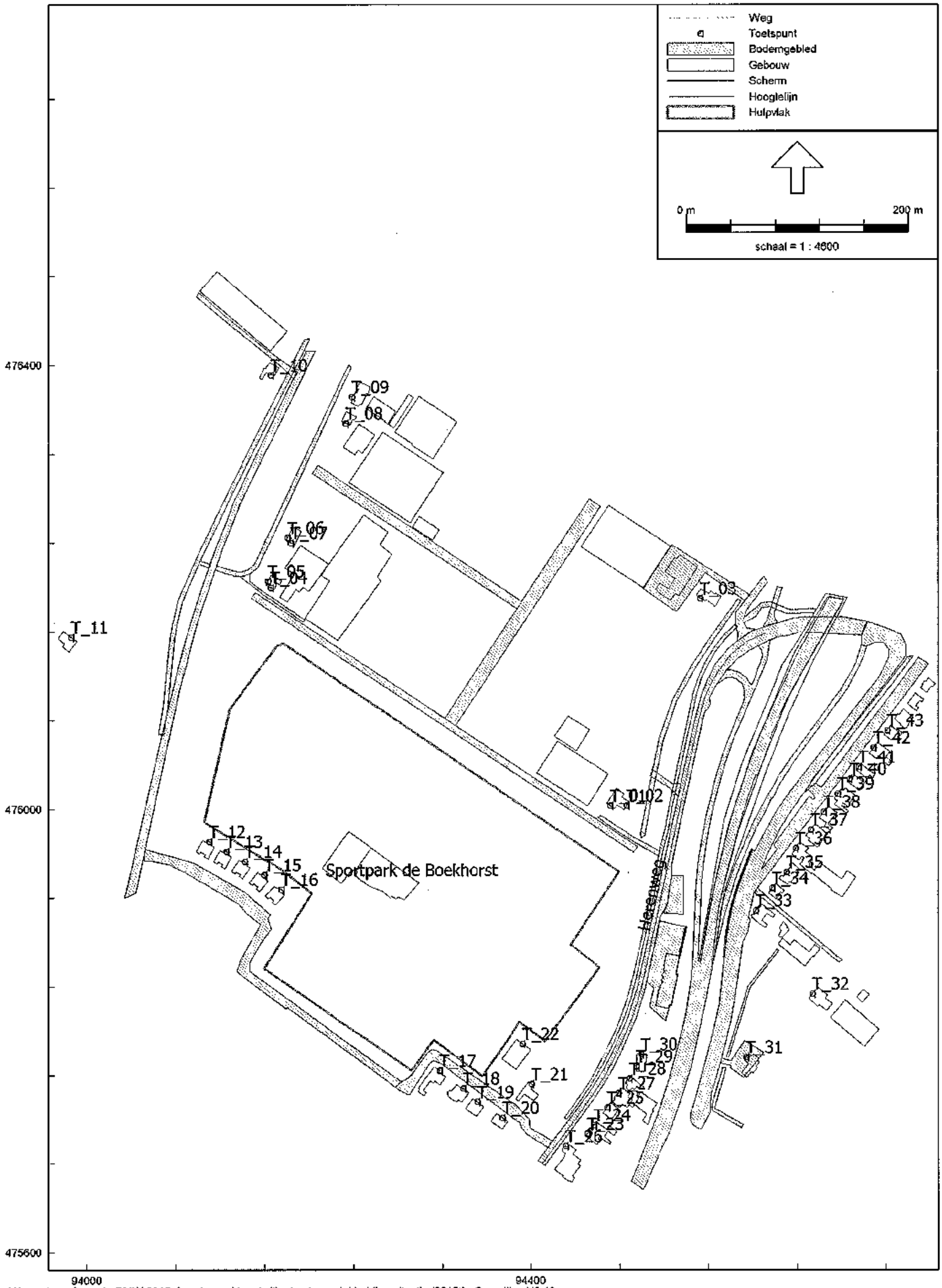
Model: model toekomstige situatie (2030)
versie van Noordwijkerhout - Noordwijkerhout
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Schermen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Refl.L 4k	Refl.L 8k	Refl.R 63	Refl.R 125	Refl.R 250	Refl.R 500	Refl.R 1k	Refl.R 2k	Refl.R 4k	Refl.R 8k
scherm	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80
scherm	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80	0,80

Model: model toekomstige situatie (2030)
versie van Noordwijkerhout - Noordwijkerhout
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Hoogtelijnen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

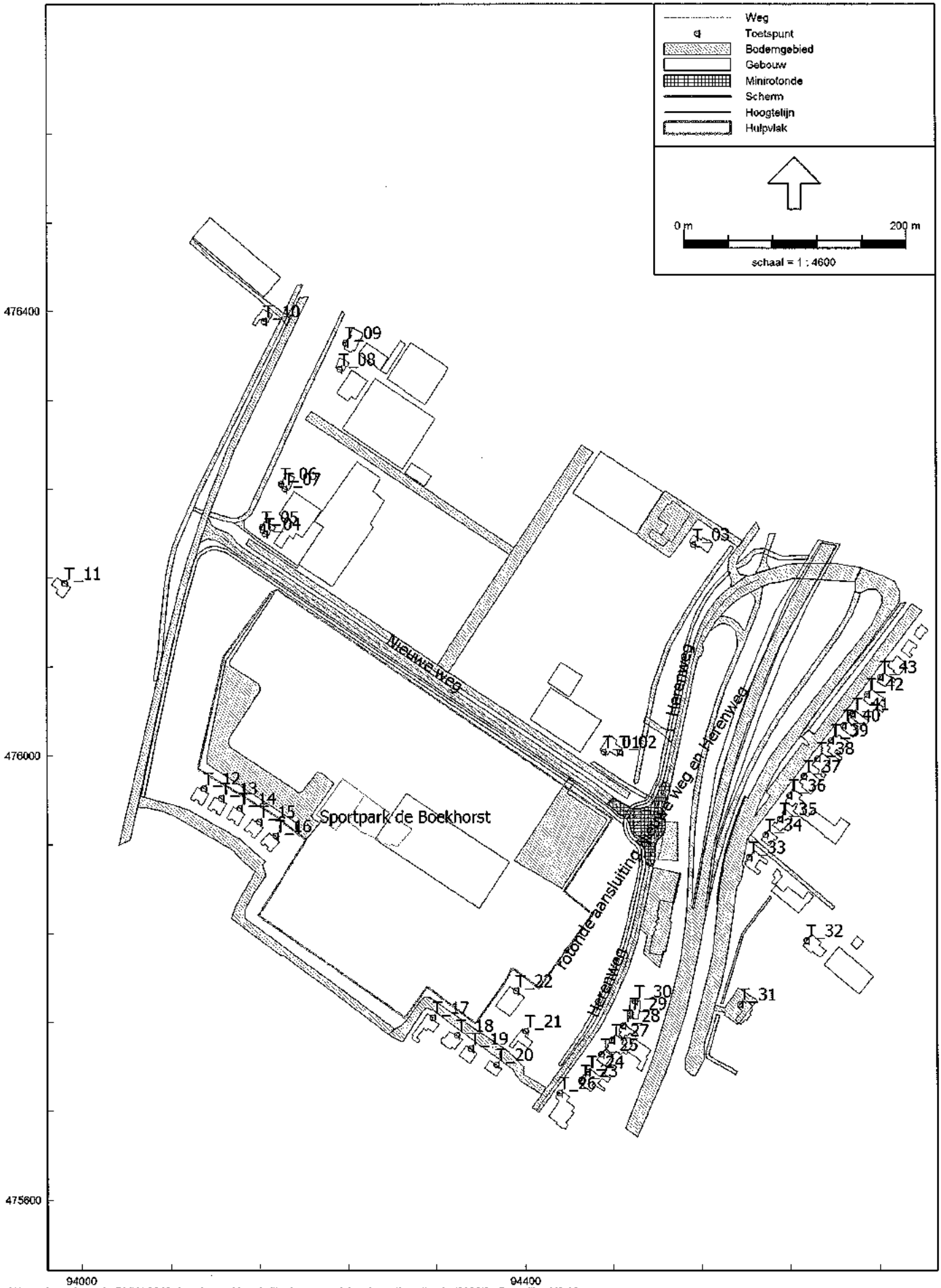
ItemID	Naam	Omschr.	H-1	H-n	ISO_H
103	N206	talud N206	0,00	0,00	--
104	N207	onderzijde talud N206	0,00	0,00	0,00

Overzicht modellering huidige situatie

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Noordwijkerhout - model huidige situatie (2015)] , Geomilieu V3.10

Overzicht modellering toekomstige situatie

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [versie van Noordwijkerhout - model toekomstige situatie (2030)] , Geomilieu V3.10

Bijlage 3 Rekenresultaten reconstructie situatie (Herenweg en rotonde)

Rapport:	Vergelijkingstabel
Folder:	Z:\KAA Projecten\Verkeerslawaai\VL 1511 Rho Projecten\P06 Boekhorst Noordwijkerhout\rekenmodel Sportpark de Boekhorst\
Model Voorgrond:	model toekomstige situatie (2030)
Model Achtergrond gegevens:	model huidige situatie (2015)
Groep:	Waarde=Herenweg / Referentie=Herenweg (inclusief groepsreducties) / (inclusief groepsreducties)
Periode:	Waarde=Lden / Referentie=Lden
Toetswaarden:	Waarde=Berekende waarden / Referentie=Berekende waarden

Naam	Omschrijving	Hoogte	Waarde	Referentie	Verschil
T_26_A	Westgevel Herenweg 78	1,50	58	58	0
T_26_B	Westgevel Herenweg 78	4,50	58	58	0
T_26_C	Westgevel Herenweg 78	7,50	57	57	0
T_24_B	Westgevel Herenweg 82	4,50	55	55	0
T_24_C	Westgevel Herenweg 82	7,50	55	55	0
T_23_B	Westgevel Herenweg 80	4,50	55	55	0
T_25_B	Westgevel Herenweg 84	4,50	54	55	0
T_24_A	Westgevel Herenweg 82	1,50	54	55	0
T_25_C	Westgevel Herenweg 84	7,50	54	54	0
T_23_C	Westgevel Herenweg 80	7,50	54	54	0
T_27_B	Westgevel Herenweg 86-88	4,50	54	54	0
T_23_A	Westgevel Herenweg 80	1,50	54	54	0
T_27_C	Westgevel Herenweg 86-88	7,50	54	54	0
T_25_A	Westgevel Herenweg 84	1,50	54	54	0
T_28_B	Westgevel Herenweg 90	4,50	54	54	0
T_28_C	Westgevel Herenweg 90	7,50	54	54	0
T_27_A	Westgevel Herenweg 86-88	1,50	53	53	0
T_28_A	Westgevel Herenweg 90	1,50	53	53	0
T_29_B	Westgevel Herenweg 92	4,50	53	53	0
T_29_C	Westgevel Herenweg 92	7,50	53	53	0
T_02_C	Oostgevel Herenweg 29	7,50	52	49	3
T_29_A	Westgevel Herenweg 92	1,50	52	52	0
T_02_B	Oostgevel Herenweg 29	4,50	52	49	3
T_30_B	Noordgevel Herenweg 94	4,50	52	52	0
T_30_C	Noordgevel Herenweg 94	7,50	52	52	0
T_30_A	Noordgevel Herenweg 94	1,50	51	51	0
T_02_A	Oostgevel Herenweg 29	1,50	50	47	3
T_03_B	Zuidgevel Herenweg 35	4,50	49	46	3
T_03_C	Zuidgevel Herenweg 35	7,50	49	46	3
T_21_C	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 2	7,50	47	47	0
T_03_A	Zuidgevel Herenweg 35	1,50	47	44	2
T_01_B	Zuidgevel Herenweg 29	4,50	47	43	3
T_21_B	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 2	4,50	47	47	0
T_01_C	Zuidgevel Herenweg 29	7,50	47	43	3
T_33_C	Noordwestgevel Herenweg 108-110	7,50	46	45	1
T_20_C	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 1	7,50	46	46	0
T_34_C	Noordwestgevel Herenweg 114	7,50	46	44	2
T_20_B	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 1	4,50	46	46	0
T_01_A	Zuidgevel Herenweg 29	1,50	45	42	3
T_33_B	Noordwestgevel Herenweg 108-110	4,50	45	43	2
T_35_C	Noordwestgevel Herenweg 116-118	7,50	45	43	2
T_21_A	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 2	1,50	45	45	0
T_36_C	Noordwestgevel Heerenweg 120-124	7,50	45	43	2

Rapport: Vergelijkingstabel
Folder: Z:\KAA Projecten\Verkeerslawaai\VL 1511 Rho Projecten\P06 Boekhorst Noordwijkerhout\rekenmodel Sportpark de Boekhorst\
Model Voorgrond: model toekomstige situatie (2030)
Model Achtergrond gegevens: model huidige situatie (2015)
Groep: Waarde=Herenweg / Referentie=Herenweg (inclusief groepsreducties) / (inclusief groepsreducties)
Periode: Waarde=Lden / Referentie=Lden
Toetswaarden: Waarde=Berekende waarden / Referentie=Berekende waarden

Naam	Omschrijving	Hoogte	Waarde	Referentie	Verschil
T_34_B	Noordwestgevel Herenweg 114	4,50	44	42	2
T_22_C	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 4	7,50	44	44	0
T_37_C	Noordwestgevel Heerenweg 126-128	7,50	44	42	2
T_20_A	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 1	1,50	44	44	0
T_36_B	Noordwestgevel Heerenweg 120-124	4,50	44	41	2
T_35_B	Noordwestgevel Herenweg 116-118	4,50	44	41	2
T_22_B	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 4	4,50	43	43	1
T_38_C	Noordwestgevel Heerenweg 130-132	7,50	43	41	2
T_37_B	Noordwestgevel Heerenweg 126-128	4,50	43	41	2
T_39_C	Noordwestgevel Heerenweg 134-136	7,50	43	40	2
T_31_C	Westgevel Herenweg 106	7,50	42	41	1
T_22_A	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 4	1,50	42	42	1
T_19_C	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 3	7,50	42	42	0
T_38_B	Noordwestgevel Heerenweg 130-132	4,50	42	40	2
T_40_C	Noordwestgevel Heerenweg 138	7,50	42	40	2
T_41_C	Noordwestgevel Heerenweg 140	7,50	42	39	2
T_31_B	Westgevel Herenweg 106	4,50	41	40	1
T_19_B	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 3	4,50	41	41	0
T_39_B	Noordwestgevel Heerenweg 134-136	4,50	41	39	2
T_42_C	Noordwestgevel Heerenweg 142-144	7,50	41	38	2
T_40_B	Noordwestgevel Heerenweg 138	4,50	40	38	2
T_31_A	Westgevel Herenweg 106	1,50	40	39	1
T_43_C	Noordwestgevel Heerenweg 146	7,50	40	38	2
T_32_C	Noordwestgevel Herenweg 112	7,50	40	38	2
T_19_A	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 3	1,50	40	40	0
T_41_B	Noordwestgevel Heerenweg 140	4,50	40	37	2
T_17_C	Noordwestgevel Dr Nolenslaan 7	7,50	39	39	1
T_37_A	Noordwestgevel Heerenweg 126-128	1,50	39	37	2
T_36_A	Noordwestgevel Heerenweg 120-124	1,50	39	37	2
T_17_B	Noordwestgevel Dr Nolenslaan 7	4,50	39	38	1
T_38_A	Noordwestgevel Heerenweg 130-132	1,50	39	37	2
T_42_B	Noordwestgevel Heerenweg 142-144	4,50	39	36	2
T_34_A	Noordwestgevel Herenweg 114	1,50	38	37	2
T_43_B	Noordwestgevel Heerenweg 146	4,50	38	36	2
T_32_B	Noordwestgevel Herenweg 112	4,50	38	37	2
T_39_A	Noordwestgevel Heerenweg 134-136	1,50	38	36	2
T_35_A	Noordwestgevel Herenweg 116-118	1,50	38	36	2
T_17_A	Noordwestgevel Dr Nolenslaan 7	1,50	38	37	1
T_40_A	Noordwestgevel Heerenweg 138	1,50	37	36	2
T_33_A	Noordwestgevel Herenweg 108-110	1,50	37	36	2
T_18_C	Noordwestgevel Dr Nolenslaan 5	7,50	37	36	1
T_41_A	Noordwestgevel Heerenweg 140	1,50	37	35	2
T_18_B	Noordwestgevel Dr Nolenslaan 5	4,50	36	35	2

Rapport: Vergelijkingstabel
Folder: Z:\KAA Projecten\Verkeerslawaai\VL1511 Rho Projecten\P06 Boekhorst Noordwijkerhout\rekenmodel Sportpark de Boekhorst\
Model Voorgrond: model toekomstige situatie (2030)
Model Achtergrond gegevens: model huidige situatie (2015)
Groep: Waarde=Herenweg / Referentie=Herenweg (inclusief groepsreducties) / (inclusief groepsreducties)
Periode: Waarde=Lden / Referentie=Lden
Toetswaarden: Waarde=Berekende waarden / Referentie=Berekende waarden

Naam	Omschrijving	Hoogte	Waarde	Referentie	Verschil
T_32_A	Noordwestgevel Herenweg 112	1,50	36	35	2
T_43_A	Noordwestgevel Heerenweg 146	1,50	36	34	2
T_42_A	Noordwestgevel Heerenweg 142-144	1,50	36	34	2
T_18_A	Noordwestgevel Dr Nolenslaan 5	1,50	36	34	2
T_16_C	Noordgevel Troelstralaan 2	7,50	34	32	2
T_15_C	Noordgevel Troelstralaan 4	7,50	34	32	2
T_16_B	Noordgevel Troelstralaan 2	4,50	33	31	3
T_15_B	Noordgevel Troelstralaan 4	4,50	33	29	4
T_14_C	Noordgevel Troelstralaan 6	7,50	33	31	2
T_14_B	Noordgevel Troelstralaan 6	4,50	33	28	5
T_13_C	Noordgevel Troelstralaan 8	7,50	33	30	3
T_13_B	Noordgevel Troelstralaan 8	4,50	33	27	5
T_15_A	Noordgevel Troelstralaan 4	1,50	32	28	5
T_12_C	Noordgevel Troelstralaan 10	7,50	32	30	2
T_16_A	Noordgevel Troelstralaan 2	1,50	32	29	3
T_12_B	Noordgevel Troelstralaan 10	4,50	32	28	5
T_14_A	Noordgevel Troelstralaan 6	1,50	32	26	6
T_13_A	Noordgevel Troelstralaan 8	1,50	32	26	6
T_12_A	Noordgevel Troelstralaan 10	1,50	31	26	5
T_08_C	Zuidgevel Boekhorsterweg 3	7,50	30	28	3
T_10_C	Zuidgevel Langevelderweg 37	7,50	30	27	2
T_10_B	Zuidgevel Langevelderweg 37	4,50	29	27	2
T_04_C	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	7,50	29	27	2
T_07_C	Zuidgevel Boekhorsterweg 2	7,50	29	27	2
T_11_C	Noordgevel 't Hoogtlaan 17a	7,50	28	26	2
T_11_B	Noordgevel 't Hoogtlaan 17a	4,50	28	26	2
T_11_A	Noordgevel 't Hoogtlaan 17a	1,50	27	25	2
T_04_B	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	4,50	27	25	1
T_04_A	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	1,50	25	24	1
T_09_B	Westgevel Boekhorsterweg 4	4,50	24	21	3
T_10_A	Zuidgevel Langevelderweg 37	1,50	23	21	2
T_09_C	Westgevel Boekhorsterweg 4	7,50	21	19	2
T_08_B	Zuidgevel Boekhorsterweg 3	4,50	21	18	3
T_07_B	Zuidgevel Boekhorsterweg 2	4,50	19	17	3
T_09_A	Westgevel Boekhorsterweg 4	1,50	19	16	3
T_08_A	Zuidgevel Boekhorsterweg 3	1,50	13	11	3
T_07_A	Zuidgevel Boekhorsterweg 2	1,50	12	9	3
T_05_A	Westgevel Boekhorsterweg 1	1,50	--	--	--
T_05_B	Westgevel Boekhorsterweg 1	4,50	--	--	--
T_05_C	Westgevel Boekhorsterweg 1	7,50	--	--	--
T_06_A	Westgevel Boekhorsterweg 2	1,50	--	--	--
T_06_B	Westgevel Boekhorsterweg 2	4,50	--	--	--
T_06_C	Westgevel Boekhorsterweg 2	7,50	--	--	--

Bijlage 4 Rekenresultaten nieuwe weg

Rapport: Resultatentabel
Model: model toekomstige situatie (2030)
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Nieuwe weg
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Lden
T_01_A	Zuidgevel Herenweg 29	1,50	51
T_01_B	Zuidgevel Herenweg 29	4,50	53
T_01_C	Zuidgevel Herenweg 29	7,50	53
T_02_A	Oostgevel Herenweg 29	1,50	46
T_02_B	Oostgevel Herenweg 29	4,50	47
T_02_C	Oostgevel Herenweg 29	7,50	47
T_03_A	Zuidgevel Herenweg 35	1,50	34
T_03_B	Zuidgevel Herenweg 35	4,50	35
T_03_C	Zuidgevel Herenweg 35	7,50	36
T_04_A	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	1,50	54
T_04_B	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	4,50	55
T_04_C	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	7,50	55
T_05_A	Westgevel Boekhorsterweg 1	1,50	49
T_05_B	Westgevel Boekhorsterweg 1	4,50	51
T_05_C	Westgevel Boekhorsterweg 1	7,50	51
T_06_A	Westgevel Boekhorsterweg 2	1,50	40
T_06_B	Westgevel Boekhorsterweg 2	4,50	42
T_06_C	Westgevel Boekhorsterweg 2	7,50	43
T_07_A	Zuidgevel Boekhorsterweg 2	1,50	41
T_07_B	Zuidgevel Boekhorsterweg 2	4,50	43
T_07_C	Zuidgevel Boekhorsterweg 2	7,50	44
T_08_A	Zuidgevel Boekhorsterweg 3	1,50	30
T_08_B	Zuidgevel Boekhorsterweg 3	4,50	32
T_08_C	Zuidgevel Boekhorsterweg 3	7,50	35
T_09_A	Westgevel Boekhorsterweg 4	1,50	28
T_09_B	Westgevel Boekhorsterweg 4	4,50	29
T_09_C	Westgevel Boekhorsterweg 4	7,50	29
T_10_A	Zuidgevel Langevelderweg 37	1,50	33
T_10_B	Zuidgevel Langevelderweg 37	4,50	35
T_10_C	Zuidgevel Langevelderweg 37	7,50	36
T_11_A	Noordgevel 't Hoogtlaan 17a	1,50	37
T_11_B	Noordgevel 't Hoogtlaan 17a	4,50	38
T_11_C	Noordgevel 't Hoogtlaan 17a	7,50	39
T_12_A	Noordgevel Troelstralaan 10	1,50	39
T_12_B	Noordgevel Troelstralaan 10	4,50	40
T_12_C	Noordgevel Troelstralaan 10	7,50	40
T_13_A	Noordgevel Troelstralaan 8	1,50	39
T_13_B	Noordgevel Troelstralaan 8	4,50	40
T_13_C	Noordgevel Troelstralaan 8	7,50	40
T_14_A	Noordgevel Troelstralaan 6	1,50	39
T_14_B	Noordgevel Troelstralaan 6	4,50	40
T_14_C	Noordgevel Troelstralaan 6	7,50	40

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: model toekomstige situatie (2030)
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Nieuwe weg
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Lden
T_15_A	Noordgevel Troelstralaan 4	1,50	39
T_15_B	Noordgevel Troelstralaan 4	4,50	40
T_15_C	Noordgevel Troelstralaan 4	7,50	40
T_16_A	Noordgevel Troelstralaan 2	1,50	39
T_16_B	Noordgevel Troelstralaan 2	4,50	40
T_16_C	Noordgevel Troelstralaan 2	7,50	40
T_17_A	Noordwestgevel Dr Nolenslaan 7	1,50	37
T_17_B	Noordwestgevel Dr Nolenslaan 7	4,50	38
T_17_C	Noordwestgevel Dr Nolenslaan 7	7,50	38
T_18_A	Noordwestgevel Dr Nolenslaan 5	1,50	37
T_18_B	Noordwestgevel Dr Nolenslaan 5	4,50	38
T_18_C	Noordwestgevel Dr Nolenslaan 5	7,50	38
T_19_A	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 3	1,50	36
T_19_B	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 3	4,50	37
T_19_C	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 3	7,50	37
T_20_A	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 1	1,50	32
T_20_B	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 1	4,50	33
T_20_C	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 1	7,50	35
T_21_A	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 2	1,50	36
T_21_B	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 2	4,50	37
T_21_C	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 2	7,50	37
T_22_A	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 4	1,50	38
T_22_B	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 4	4,50	39
T_22_C	Noordwestgevel Dr. Nolenslaan 4	7,50	39
T_23_A	Westgevel Herenweg 80	1,50	35
T_23_B	Westgevel Herenweg 80	4,50	35
T_23_C	Westgevel Herenweg 80	7,50	36
T_24_A	Westgevel Herenweg 82	1,50	35
T_24_B	Westgevel Herenweg 82	4,50	36
T_24_C	Westgevel Herenweg 82	7,50	36
T_25_A	Westgevel Herenweg 84	1,50	36
T_25_B	Westgevel Herenweg 84	4,50	36
T_25_C	Westgevel Herenweg 84	7,50	37
T_26_A	Westgevel Herenweg 78	1,50	34
T_26_B	Westgevel Herenweg 78	4,50	35
T_26_C	Westgevel Herenweg 78	7,50	36
T_27_A	Westgevel Herenweg 86-88	1,50	36
T_27_B	Westgevel Herenweg 86-88	4,50	37
T_27_C	Westgevel Herenweg 86-88	7,50	37
T_28_A	Westgevel Herenweg 90	1,50	38
T_28_B	Westgevel Herenweg 90	4,50	38
T_28_C	Westgevel Herenweg 90	7,50	39

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: model toekomstige situatie (2030)
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Nieuwe weg
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Lden
T_29_A	Westgevel Herenweg 92	1,50	36
T_29_B	Westgevel Herenweg 92	4,50	37
T_29_C	Westgevel Herenweg 92	7,50	38
T_30_A	Noordgevel Herenweg 94	1,50	37
T_30_B	Noordgevel Herenweg 94	4,50	38
T_30_C	Noordgevel Herenweg 94	7,50	38
T_31_A	Westgevel Herenweg 106	1,50	29
T_31_B	Westgevel Herenweg 106	4,50	32
T_31_C	Westgevel Herenweg 106	7,50	36
T_32_A	Noordwestgevel Herenweg 112	1,50	37
T_32_B	Noordwestgevel Herenweg 112	4,50	38
T_32_C	Noordwestgevel Herenweg 112	7,50	38
T_33_A	Noordwestgevel Herenweg 108-110	1,50	33
T_33_B	Noordwestgevel Herenweg 108-110	4,50	41
T_33_C	Noordwestgevel Herenweg 108-110	7,50	42
T_34_A	Noordwestgevel Herenweg 114	1,50	34
T_34_B	Noordwestgevel Herenweg 114	4,50	40
T_34_C	Noordwestgevel Herenweg 114	7,50	41
T_35_A	Noordwestgevel Herenweg 116-118	1,50	33
T_35_B	Noordwestgevel Herenweg 116-118	4,50	38
T_35_C	Noordwestgevel Herenweg 116-118	7,50	39
T_36_A	Noordwestgevel Heerenweg 120-124	1,50	36
T_36_B	Noordwestgevel Heerenweg 120-124	4,50	38
T_36_C	Noordwestgevel Heerenweg 120-124	7,50	39
T_37_A	Noordwestgevel Heerenweg 126-128	1,50	37
T_37_B	Noordwestgevel Heerenweg 126-128	4,50	38
T_37_C	Noordwestgevel Heerenweg 126-128	7,50	38
T_38_A	Noordwestgevel Heerenweg 130-132	1,50	36
T_38_B	Noordwestgevel Heerenweg 130-132	4,50	37
T_38_C	Noordwestgevel Heerenweg 130-132	7,50	37
T_39_A	Noordwestgevel Heerenweg 134-136	1,50	35
T_39_B	Noordwestgevel Heerenweg 134-136	4,50	36
T_39_C	Noordwestgevel Heerenweg 134-136	7,50	36
T_40_A	Noordwestgevel Heerenweg 138	1,50	35
T_40_B	Noordwestgevel Heerenweg 138	4,50	35
T_40_C	Noordwestgevel Heerenweg 138	7,50	36
T_41_A	Noordwestgevel Heerenweg 140	1,50	34
T_41_B	Noordwestgevel Heerenweg 140	4,50	34
T_41_C	Noordwestgevel Heerenweg 140	7,50	35
T_42_A	Noordwestgevel Heerenweg 142-144	1,50	34
T_42_B	Noordwestgevel Heerenweg 142-144	4,50	34
T_42_C	Noordwestgevel Heerenweg 142-144	7,50	34

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Rapport: Resultatentabel
Model: model toekomstige situatie (2030)
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: Nieuwe weg
Groepsreductie: Ja

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Lden
T_43_A	Noordwestgevel Heerenweg 146	1,50	33
T_43_B	Noordwestgevel Heerenweg 146	4,50	33
T_43_C	Noordwestgevel Heerenweg 146	7,50	34

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

Bijlage 3 Oplegnotitie akoestisch onderzoek verbindingsweg

Memo

memonummer	171113-409310-00	
datum	13 november 2017	
aan	Gemeente Noordwijkerhout	R. Koekkoek
van	Antea Group	R. van den Bosch
kopie	Antea Group	E. Oude Weernink
	Antea Group	D. Hollemans
project	Opstellen bestemmingsplan verbrede reikwijdte Bavo-terrein	
projectnr.	0409310.00	
betreft	Aanvullend onderzoek cumulatieve geluidbelasting ten behoeve van gevelonderzoek	

Inleiding

Gemeente Noordwijkerhout is voornemens tussen de Herenweg en de Langevelderweg een nieuwe weg aan te leggen. Ten behoeve van de aanleg van deze weg en bijbehorende aanpassing aan de Herenweg is door het adviesbureau Rho adviseurs een akoestisch onderzoek uitgevoerd (identificatie: 057600.20151120). In dit onderzoek is geconcludeerd dat voor een tweetal woningen (Herenweg 29 en Boekhorsterweg 1) de geldende geluidnormen ten gevolge van de nieuwe verbindingsweg en de gewijzigde Herenweg worden overschreden. In het onderzoek is de gecumuleerde geluidbelasting met het wegverkeer op de N206 en de Langevelderweg niet bepaald. Deze memo beschrijft de aanvulling van het onderzoek waarbij de gecumuleerde geluidbelasting is berekend ten gevolge van wegverkeer, inclusief de N206 en de Langevelderweg.

Verkeersgegevens

De verkeercijfers voor zowel de N206 als de Langevelderweg zijn afkomstig uit het RMVK verkeersmodel van de provincie Zuid-Holland. De output van dit verkeersmodel betreft werkdaggemiddelde etmaalintensiteiten. Voor de omrekening naar weekdaggemiddelde etmaalintensiteiten is gebruik gemaakt van het Rapport VI-Lucht & Geluid (Ministerie VROM/DGM, juni 2007 kenmerk VRO018). Deze omrekenfactor bedraagt 0,91. Op de overige wegvakken worden de etmaalintensiteiten gehandhaafd zoals ze in het akoestisch onderzoek zijn gebruikt. De aanvullingen zijn gedaan in het rekenmodel waarop het akoestisch onderzoek gebaseerd is. In tabel 1 is een overzicht gegeven van de aangevulde etmaalintensiteiten op de verschillende wegvakken.

Tabel 1 Overzicht gehanteerde etmaalintensiteiten

Weg	Van	Tot	Intensiteit [mvt/etm]
Langevelderweg	Duinschooten	Nieuwe weg	2.348
Langevelderweg	Nieuwe weg	’t Hoogtlaan	3.767
N206 (hoofdrijbaan)	Zuid van aansluiting Herenweg	Toe- en afrit zuid	22.914
N206 (hoofdrijbaan)	Toe- en afrit zuid	Toe- en afrit noord	16.890
N206 (toerit west)	Herenweg	hoofdrijbaan	3.385
N206 (afrit oost)	hoofdrijbaan	Herenweg	2.639

Voor de verdeling van de verkeercijfers op de Langevelderweg is gebruik gemaakt van de standaardverdeling voor een stedelijke hoofdweg die ook zijn gehanteerd in het akoestisch onderzoek. Op de Langevelderweg geldt een maximumsnelheid van 60 km/u. De wegdekverharding is asfalt (dab, referentiewegdek).

De verdeling van de verkeercijfers op de N206 zijn aangeleverd door de provincie Zuid-Holland en zijn gebaseerd op telcijfers. Op de N206 geldt een maximumsnelheid van 80 km/u en is een asfaltverharding (dab, referentiewegdek) toegepast. Op de toe- en afritten is de snelheid afnemend in drie gelijke stappen tot 50 km/u gemodelleerd. Een volledig overzicht van de ingevoerde verkeercijfers is opgenomen in bijlage 1.

Resultaten

Met behulp van het rekenprogramma Geomilieu 3.10 zijn geluidberekeningen gedaan om de geluidbelasting ten gevolge van de diverse wegen op de gevels van de woningen te berekenen. Een overzicht van de invoergegevens van de toetspunten is opgenomen in bijlage 2.

Na het aanvullen van het rekenmodel worden op de gevels van de beide woningen de volgende cumulatieve geluidbelastingen berekend. De resultaten hiervan zijn weergegeven in tabel 2. Een volledig overzicht van de rekenresultaten is opgenomen in bijlage 3.

Tabel 2 Cumulatieve geluidbelasting na aanvullen rekenmodel

Adres	Toetspunt	Geveloriëntatie	Hoogte [m]	Gecumuleerde geluidbelasting [dB]
Herenweg 29	B_02	Noord	1,5 4,5	58 60
	T_02	Oost	1,5 4,5	60 61
	T_01	Zuid	1,5 4,5	58 60
	B_01	West	1,5 4,5	54 56
Boekhorsterweg 1	B_04	Noord	1,5 4,5	46 48
	B_03	Oost	1,5 4,5	52 54
	B_05	Oost	1,5 4,5	55 56
	T_04	Zuid	1,5 4,5	59 60
	T_05	West	1,5 4,5	56 57

Conclusie

Uit de resultaten blijkt dat de gecumuleerde geluidbelasting ten hoogste 61 dB bedraagt op de oostelijke gevel van de woning Herenweg 29. Op de woning aan de Boekhorsterweg 1 bedraagt de gecumuleerde geluidbelasting ten hoogste 60 dB en op de zuidelijke gevel.

1 Bijlage 1: Invoergegevens Geomilieu - verkeercijfers

Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Groep	X-1	Y-1	Lengte	Hbron	Wegdek	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))
01	Herenweg	Herenweg	94612,24	476158,86	236,56	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50
02	rotonde aansluiting Nieuwe weg en Herenweg	Herenweg	94499,89	475945,78	83,72	0,75	W0	Referentiewegdek	35	35	35
03	Herenweg	Herenweg	94512,56	475921,73	267,76	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50
04	Langevelderweg Zuid	Langevelderweg	94199,84	476407,81	224,12	0,75	W0	Referentiewegdek	60	60	60
05	Langevelderweg Zuid	Langevelderweg	94107,49	476204,04	227,94	0,75	W0	Referentiewegdek	60	60	60
06	Nieuwe weg	Nieuwe weg	94499,79	475944,89	467,68	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50
07	N206 viaduct	N206	94757,55	476298,10	487,04	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
08	Oprit N206	N206	94608,17	476157,23	121,40	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50
09	Afrit N206	N206	94562,29	475861,46	112,34	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
10	N206	N206	94557,41	475861,74	47,86	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
11	N206	N206	94548,34	475814,58	148,10	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
12	Oprit N206	N206	94573,50	476043,32	115,81	0,75	W0	Referentiewegdek	65	65	65
13	Oprit N206	N206	94552,17	475929,79	114,31	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
14	Afrit N206	N206	94594,87	475968,69	113,39	0,75	W0	Referentiewegdek	65	65	65
15	Afrit N206	N206	94651,98	476066,18	109,83	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50

Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
01	50	50	50	50	50	50	9350,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
02	35	35	35	35	35	35	7750,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
03	50	50	50	50	50	50	5050,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
04	60	60	60	60	60	60	2348,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
05	60	60	60	60	60	60	3767,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
06	50	50	50	50	50	50	7750,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
07	80	80	80	80	80	80	16890,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
08	50	50	50	50	50	50	3385,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
09	80	80	80	80	80	80	2639,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
10	80	80	80	80	80	80	19529,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
11	80	80	80	80	80	80	22914,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
12	65	65	65	65	65	65	3385,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
13	80	80	80	80	80	80	3385,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
14	65	65	65	65	65	65	2639,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
15	50	50	50	50	50	50	2639,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40

Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (D) Totaal	LE (A) Totaal	LE (N) Totaal
01	110,98	107,03	103,13
02	107,67	103,72	99,82
03	108,30	104,35	100,45
04	106,34	102,40	98,50
05	108,40	104,45	100,55
06	110,16	106,21	102,31
07	115,40	111,34	106,27
08	106,93	102,87	97,80
09	107,34	103,28	98,21
10	116,03	111,97	106,90
11	116,73	112,66	107,59
12	108,84	104,77	99,70
13	108,42	104,36	99,29
14	107,75	103,69	98,62
15	105,85	101,79	96,72

2 Bijlage 2: Invoergegevens Geomilieu - toetspunten

Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Rekenpunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	X	Y	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
T_01	Zuidgevel Herenweg 29 (west)	94471,44	476003,41	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
T_02	Oostgevel Herenweg 29	94486,35	476003,35	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
T_04	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	94165,00	476199,82	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
T_05	Westgevel Boekhorsterweg 1	94162,71	476205,86	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_01	Westgevel Herenweg 29	94471,65	476010,79	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_02	Noordgevel Herenweg 29	94484,47	476009,26	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_03	Oostgevel Boekhorsterweg 1 (uitbouw)	94174,24	476204,03	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_04	Noordgevel Boekhorsterweg 1	94169,90	476208,47	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_05	Oostgevel Boekhorsterweg 1	94169,73	476201,20	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_06	Zuidgevel Herenweg 29 (oost)	94480,42	476001,80	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja

3 Bijlage 3: Rekenresultaten cumulatieve geluidbelasting

Rapport: Resultatentabel
Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
B_01_A	Westgevel Herenweg 29	1,50	53,35	49,37	45,15	54,20
B_01_B	Westgevel Herenweg 29	4,50	54,99	51,01	46,82	55,85
B_02_A	Noordgevel Herenweg 29	1,50	57,39	53,37	48,75	58,05
B_02_B	Noordgevel Herenweg 29	4,50	58,95	54,93	50,35	59,63
B_03_A	Oostgevel Boekhorsterweg 1 (uitbouw)	1,50	51,22	47,27	43,37	52,22
B_03_B	Oostgevel Boekhorsterweg 1 (uitbouw)	4,50	53,11	49,16	45,25	54,11
B_04_A	Noordgevel Boekhorsterweg 1	1,50	45,43	41,48	37,58	46,43
B_04_B	Noordgevel Boekhorsterweg 1	4,50	47,35	43,40	39,48	48,34
B_05_A	Oostgevel Boekhorsterweg 1	1,50	53,85	49,90	46,00	54,85
B_05_B	Oostgevel Boekhorsterweg 1	4,50	55,46	51,52	47,62	56,47
B_06_A	Zuidgevel Herenweg 29 (oost)	1,50	57,34	53,36	49,16	58,20
B_06_B	Zuidgevel Herenweg 29 (oost)	4,50	58,90	54,93	50,76	59,77
T_01_A	Zuidgevel Herenweg 29 (west)	1,50	57,51	53,54	49,40	58,40
T_01_B	Zuidgevel Herenweg 29 (west)	4,50	58,93	54,97	50,86	59,83
T_02_A	Oostgevel Herenweg 29	1,50	58,74	54,73	50,24	59,46
T_02_B	Oostgevel Herenweg 29	4,50	60,28	56,27	51,82	61,02
T_04_A	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	1,50	58,13	54,18	50,28	59,13
T_04_B	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	4,50	59,26	55,31	51,41	60,26
T_05_A	Westgevel Boekhorsterweg 1	1,50	54,78	50,84	46,94	55,79
T_05_B	Westgevel Boekhorsterweg 1	4,50	56,21	52,27	48,37	57,22

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

1 Figuur 1: Overzicht rekenmodel

Figuur 1 - Overzicht rekenmodel
Projectnummer409310

Antea Group

Aanvullend akoestisch onderzoek gecumuleerde geluidbelasting

Projectnummer 409310

Figuur 2 - Detailafbeelding toetspunten

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [okt,2017 - 171026 Cumulatieve geluidbelasting] , Geomilieu V3.10

Bijlage 4 Onderzoek geluidisolatie woning Boekhorsterweg 1

SGSSEARCH ingenieursbureau

SGS SEARCH

ONDERZOEK GELUIDISOLATIE

Locatie : **Woning Boekhorsterweg 1**
Opdrachtgever : **Gemeente Noordwijkerhout**
Projectnummer : **28.17.00138.1**
Datum : **27 november 2017**
-definitief-

RICS

SGS Search is als ingenieurs- en adviesbureau door RICS gereguleerd in Nederland. We voldoen aan de hoogste normen van onafhankelijkheid en integriteit als het gaat om technische en milieukundige adviezen.

SEARCH IS NOW PART OF SGS, THE WORLD'S LEADING INSPECTION, VERIFICATION, TESTING AND CERTIFICATION COMPANY

Opdrachtgever

Opdrachtgever	Gemeente Noordwijkerhout
Contactpersoon	de heer H.van Limburg
Postadres	Postbus 13
Postcode en plaats	2210 AA NOORDWYKERHOUT
Telefoonnummer	0252-343737

Opdrachtnemer

Opdrachtnemer	SGS Search Ingenieursbureau B.V.
Contactpersoon	ing. Steven Traast
Bezoekadres	Meerstraat 2
Postcode en plaats	5473 ZH HEESWIJK
Telefoonnummer	088 – 214 66 00
Website	www.sgssearch.nl
e-mail	milieu@sgssearch.nl

Colofon Rapportage

Opgesteld door	ing. S. Schuurman (SPA WNP)
Goedgekeurd door	Jeroen Geerdink, MSc.
Datum/paraaf controle	27 november 2017 .....

SGS Search Ingenieursbureau B.V.

Heeswijk (hoofdkantoor)
Meerstraat 2, Postbus 83
5473 ZH Heeswijk (N.Br.)

Amsterdam
Petroleumhavenweg 8
1041 AC Amsterdam

Groningen
Stavangerweg 21-23
9723 JC Groningen

Spijkenisse
Malledijk 18
3208 LA Spijkenisse

Tel. +31 (0)88 214 66 00
ingenieursbureau@sgssearch.nl
www.sgssearch.nl

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 1
2. UITGANGSPUNTEN 1
3. RESULTATEN 2
4. VOORZIENINGEN 3

1. INLEIDING

Voor de uitbreiding van Sportpark de Boekhorst in Noordwijkerhout is men voornemens om ten noorden van het sportpark een nieuwe verbindingsweg tussen de Langevelderweg en de Herenweg aan te leggen. Bij deze reconstructie en een nieuwe situatie hoort de wettelijke verplichting dat de geluidwering van de gevels van de in de nabijheid gelegen woningen onderzocht wordt. Vervolgens moet getoetst worden of voldaan wordt aan de geluideisen die gelden binnen deze woningen. Indien de binnenwaarde overschreden wordt, moet onderzocht worden welke maatregelen aan de gevels getroffen kunnen worden, zodanig dat voldaan wordt aan de maximale binnenwaarde.

In opdracht van de gemeente Noordwijkerhout is door SGS Search, in combinatie met SPA WNP Ingenieurs, het onderzoek naar het huidige binnenniveau voor de woning aan de Boekhorsterweg 1 uitgevoerd. Daarbij zijn de bewoners/eigenaren van de te onderzoeken woning benaderd met de vraag of men interesse heeft in het meedoen aan het onderzoek naar geluidwerende maatregelen. Bij een positieve reactie is de woning vervolgens onderzocht met als eerste doel vast te stellen of er daadwerkelijk geluidwerende voorzieningen aan de woning nodig is.

De voorliggende rapportage heeft uitsluitend betrekking op de woning aan de Boekhorsterweg 1, waarvoor hogere waarden vastgesteld zijn ten gevolge van de reconstructie en de nieuwe weg voor de nieuwe verbindingsweg tussen de Langevelderweg en de Herenweg. In een samenvattend overzicht (tabel 1) is aangegeven hoeveel en welke verblijfsruimten in aanmerking komen voor geluidwerende maatregelen.

2. UITGANGSPUNTEN

De ten hoogst toelaatbare geluidbelastingen van de woning aan de nieuwe verbindingsweg zijn vastgesteld in het akoestisch onderzoek: “Sportpark de Boekhorst, Noordwijkerhout, projectnummer 057600.20151120 d.d. 14 december 2015 door adviesbureau Rho. In november 2017 is door Antea Group een aanvullende berekening uitgevoerd om de gecumuleerde geluidbelasting te bepalen (“Aanvullend onderzoek cumulatieve geluidbelasting ten behoeve van gevelonderzoek”, d.d. 13 november 2017, nr. 171113-409310-00). In figuur 1 is een overzicht van de gecumuleerde geluidbelasting weergegeven, inclusief de hiervoor genoemde memo. De gegevens zijn op 28 juni en 22 november 2017 per e-mail aangeleverd door de opdrachtgever.

Voorafgaand aan het onderzoek zijn de bewoners/eigenaren van de woning benaderd met de vraag of men interesse heeft in het meedoen aan het onderzoek naar geluidwerende maatregelen. De benadering van de bewoners/eigenaren heeft geresulteerd in een positieve reactie van de eigenaren/bewoners.

Het bouwakoestisch onderzoek is uitgevoerd overeenkomstig:
- artikelen 111 en 112 van de Wet geluidhinder. De geluidwering in de huidige situatie moet voldoende goed zijn om een binnenniveau van maximaal 33 dB te behalen;
- de "Herziene Rekenmethode Geluidwering Gevels", publicatie 89-112 van het ministerie van VROM;
- het "Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012 (UGI ’12)", van Rijkswaterstaat, ministerie van Infrastructuur en Milieu.

3. RESULTATEN

Op 1 september 2017 is de woning onderzocht. Hierbij is een bouwkundige opname uitgevoerd met als doel te bepalen wat de huidige geluidwering van de gevels is. In de figuur 2 zijn de schetsen van de bouwkundige opname weergegeven.

Vervolgens zijn aan de hand van de bouwkundige opname berekeningen uitgevoerd ter bepaling van de geluidwering van de gevels. Dit resulteert in een binnenniveau per verblijfsruimte in de bestaande situatie. De berekeningen zijn opgenomen in bijlage 1. In tabel 1 zijn de resultaten van de bestaande binnenniveaus samengevat.

Tabel 1 Overzicht resultaten

Adres	Verdieping	Geluidbelas-ting op de gevel [dB]	Verblijfsruimte	Binnenni-veau [dB]	Binnenni-veau >33 dB	Bijlage
Boekhorsterweg 1	Begane grond	59	Woonkamer	36	**Ja**	1
	1e verdieping	60	Slaapkamer 1 Slaapkamer 2	36 35	**Ja** **Ja**	
	1e verdieping	57	Slaapkamer 3	34	**Ja**	

Uit het onderzoek blijkt dat de Boekhorsterweg 1 in de bestaande situatie een te lage gevel-geluidwering heeft, waardoor het binnenniveau in de situatie na realisatie van de verbindingsweg in alle verblijfsruimten hoger wordt dan 33 dB. Alle verblijfsruimten van de woning aan de Boekhorsterweg 1 komen daarom in aanmerking voor geluidwerende voorzieningen.

4. VOORZIENINGEN

In tabel 1 zijn de verblijfsruimten weergegeven waarvoor maatregelen getroffen moeten wor-den. In de bijlage 2 zijn de berekeningen weergegeven van de situatie na voorzieningen. In de bijlagen 3 zijn de te treffen geluidwerende voorzieningen omschreven en weergegeven.

De te treffen voorzieningen bestaan uit het:
- Vervangen van glas;
- Vervangen van draaiende en schuivende delen door betere delen met goede kierdichtingen;
- Het aanbrengen van verbeterde dakisolatie.
- Het aanbrengen van mechanische ventilatie units.

Na het treffen van de voorzieningen zal de geluidbelasting in de verblijfsruimten overal voldoen aan de eis van 33 dB.

Mechanische ventilatie units
In plaats van mechanische ventilatie units kunnen bewoners er ook voor kiezen om met behulp van suskasten te ventileren. Dit kan tot gevolg hebben dat de beglazing of dakisolatie zwaarder uitgevoerd moet worden.

Glas
In bijlage 2 (berekeningen) en bijlage 3 (omschrijving voorzieningen) is uitgegaan van de volgende dubbele beglazing:

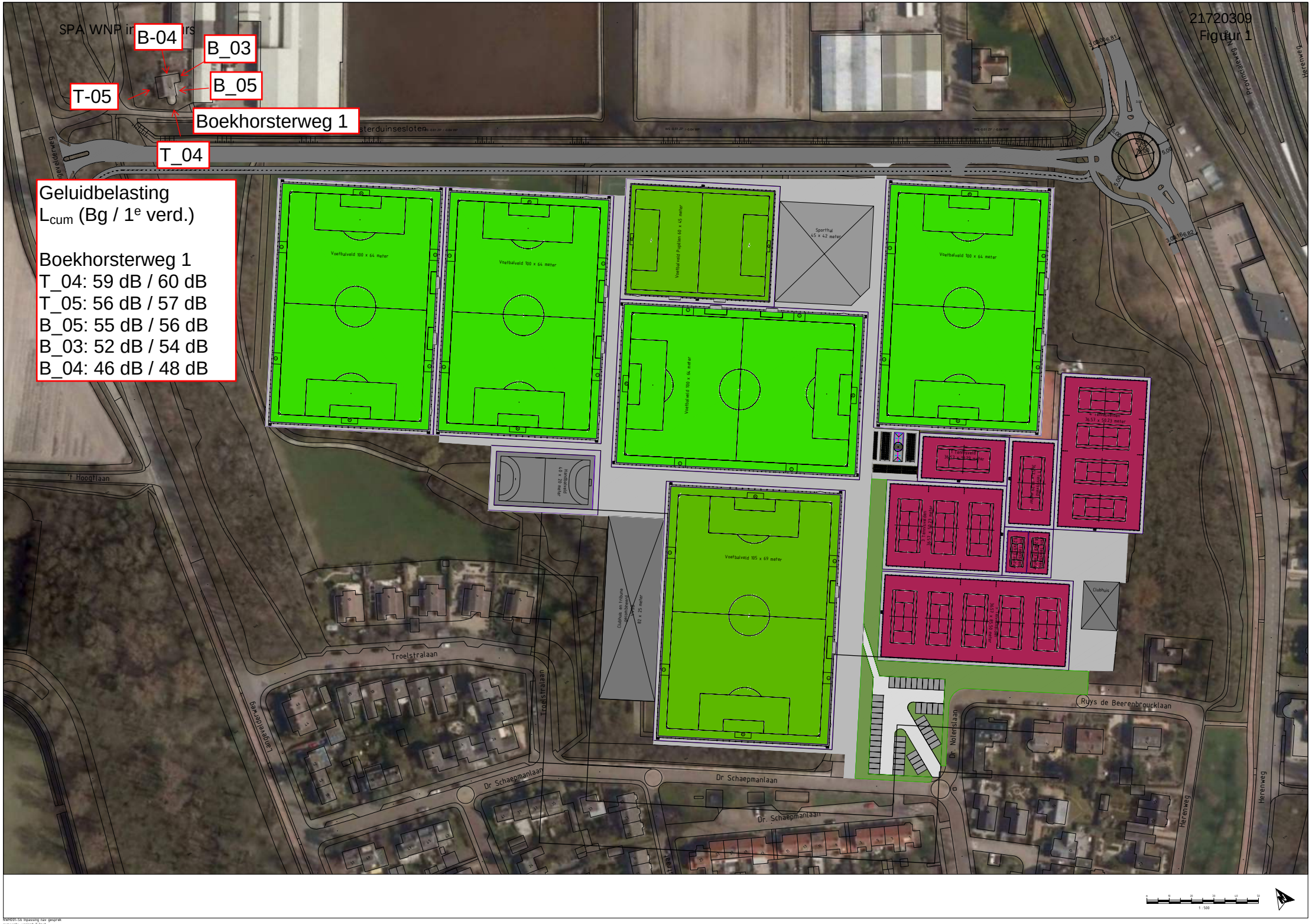
- 4-16-10: 4 mm glas, 16 mm luchtspouw, 10 mm glas ($R_{A,\ weg}$ 31 dB(A));
- 4-16-8: 4 mm glas, 16 mm luchtspouw, 8 mm glas ($R_{A,weg}$ 30 dB(A));
- 4-15-5: 4 mm glas, 15 mm luchtspouw, 5 mm glas ($R_{A,weg}$ 28 dB(A)).

Door leveranciers wordt veelal de geluidisolatiewaarde $R_{A,weg}$ (R_w – Ctr) voor het wegverkeer-spectrum gespecificeerd. Daarom is deze waarde ook hier gebruikt.

Eventueel kunnen, in plaats van de hierboven vermelde glastypen, andere samenstellingen toegepast worden die voldoen aan de vermelde geluidisolatiewaarden $R_{A,weg}$. Indien er uitgegaan wordt van laboratoriumwaarden, dient hierbij een marge van ten minste 2,0 dB(A) gehanteerd te worden.

Mechanische ventilatie units
In plaats van mechanische ventilatie units kunnen bewoners er ook voor kiezen om met behulp van suskasten te ventileren. Dit kan tot gevolg hebben dat de beglazing of dakisolatie zwaarder uitgevoerd moet worden.

FIGUREN

SPA WNP in
B-04
B_03
B_05
T-05
Boekhorsterweg 1
T_04
Geluidbelasting
L_{cum} (Bg / 1e verd.)
Boekhorsterweg 1
T_04: 59 dB / 60 dB
T_05: 56 dB / 57 dB
B_05: 55 dB / 56 dB
B_03: 52 dB / 54 dB
B_04: 46 dB / 48 dB
21720309
Figuur 1
Voetbalveld 100 x 64 meter
Voetbalveld 100 x 64 meter
Voetbalveld Pupillen 60 x 45 meter
Sporthal 45 x 42 meter
Voetbalveld 100 x 64 meter
Voetbalveld 100 x 64 meter
Hockeyveld 49 x 20 meter
Voetbalveld 105 x 69 meter
Clubhuis en tribune grasmbassen 2 x 82 x 25 meter
Clubhuis
't Hooghlaan
Troelstralaan
Troelstralaan
Dr Schaepmanlaan
Dr Schaepmanlaan
Dr Schaepmanlaan
Dr. Nolenslaan
Ruys de Beerenbrouckiaan
Herenweg
Herenweg
Provincialeweg N
Langeraarderweg

Memo

memonummer	171113-409310-00	
datum	13 november 2017	
aan	Gemeente Noordwijkerhout	R. Koekkoek
van	Antea Group	R. van den Bosch
kopie	Antea Group	E. Oude Weernink
	Antea Group	D. Hollemans
project	Opstellen bestemmingsplan verbrede reikwijdte Bavo-terrein	
projectnr.	0409310.00	
betreft	Aanvullend onderzoek cumulatieve geluidbelasting ten behoeve van gevelonderzoek	

Inleiding

Gemeente Noordwijkerhout is voornemens tussen de Herenweg en de Langevelderweg een nieuwe weg aan te leggen. Ten behoeve van de aanleg van deze weg en bijbehorende aanpassing aan de Herenweg is door het adviesbureau Rho adviseurs een akoestisch onderzoek uitgevoerd (identificatie: 057600.20151120). In dit onderzoek is geconcludeerd dat voor een tweetal woningen (Herenweg 29 en Boekhorsterweg 1) de geldende geluidnormen ten gevolge van de nieuwe verbindingsweg en de gewijzigde Herenweg worden overschreden. In het onderzoek is de gecumuleerde geluidbelasting met het wegverkeer op de N206 en de Langevelderweg niet bepaald. Deze memo beschrijft de aanvulling van het onderzoek waarbij de gecumuleerde geluidbelasting is berekend ten gevolge van wegverkeer, inclusief de N206 en de Langevelderweg.

Verkeersgegevens

De verkeercijfers voor zowel de N206 als de Langevelderweg zijn afkomstig uit het RMVK verkeersmodel van de provincie Zuid-Holland. De output van dit verkeersmodel betreft werkdaggemiddelde etmaalintensiteiten. Voor de omrekening naar weekdaggemiddelde etmaalintensiteiten is gebruik gemaakt van het Rapport VI-Lucht & Geluid (Ministerie VROM/DGM, juni 2007 kenmerk VRO018). Deze omrekenfactor bedraagt 0,91. Op de overige wegvakken worden de etmaalintensiteiten gehandhaafd zoals ze in het akoestisch onderzoek zijn gebruikt. De aanvullingen zijn gedaan in het rekenmodel waarop het akoestisch onderzoek gebaseerd is. In tabel 1 is een overzicht gegeven van de aangevulde etmaalintensiteiten op de verschillende wegvakken.

Tabel 1 Overzicht gehanteerde etmaalintensiteiten

Weg	Van	Tot	Intensiteit [mvt/etm]
Langevelderweg	Duinschooten	Nieuwe weg	2.348
Langevelderweg	Nieuwe weg	’t Hoogtlaan	3.767
N206 (hoofdrijbaan)	Zuid van aansluiting Herenweg	Toe- en afrit zuid	22.914
N206 (hoofdrijbaan)	Toe- en afrit zuid	Toe- en afrit noord	16.890
N206 (toerit west)	Herenweg	hoofdrijbaan	3.385
N206 (afrit oost)	hoofdrijbaan	Herenweg	2.639

Voor de verdeling van de verkeercijfers op de Langevelderweg is gebruik gemaakt van de standaardverdeling voor een stedelijke hoofdweg die ook zijn gehanteerd in het akoestisch onderzoek. Op de Langevelderweg geldt een maximumsnelheid van 60 km/u. De wegdekverharding is asfalt (dab, referentiewegdek).

De verdeling van de verkeercijfers op de N206 zijn aangeleverd door de provincie Zuid-Holland en zijn gebaseerd op telcijfers. Op de N206 geldt een maximumsnelheid van 80 km/u en is een asfaltverharding (dab, referentiewegdek) toegepast. Op de toe- en afritten is de snelheid afnemend in drie gelijke stappen tot 50 km/u gemodelleerd. Een volledig overzicht van de ingevoerde verkeercijfers is opgenomen in bijlage 1.

Resultaten

Met behulp van het rekenprogramma Geomilieu 3.10 zijn geluidberekeningen gedaan om de geluidbelasting ten gevolge van de diverse wegen op de gevels van de woningen te berekenen. Een overzicht van de invoergegevens van de toetspunten is opgenomen in bijlage 2.

Na het aanvullen van het rekenmodel worden op de gevels van de beide woningen de volgende cumulatieve geluidbelastingen berekend. De resultaten hiervan zijn weergegeven in tabel 2. Een volledig overzicht van de rekenresultaten is opgenomen in bijlage 3.

Tabel 2 Cumulatieve geluidbelasting na aanvullen rekenmodel

Adres	Toetspunt	Geveloriëntatie	Hoogte [m]	Gecumuleerde geluidbelasting [dB]
Herenweg 29	B_02	Noord	1,5 4,5	58 60
	T_02	Oost	1,5 4,5	60 61
	T_01	Zuid	1,5 4,5	58 60
	B_01	West	1,5 4,5	54 56
Boekhorsterweg 1	B_04	Noord	1,5 4,5	46 48
	B_03	Oost	1,5 4,5	52 54
	B_05	Oost	1,5 4,5	55 56
	T_04	Zuid	1,5 4,5	59 60
	T_05	West	1,5 4,5	56 57

Conclusie

Uit de resultaten blijkt dat de gecumuleerde geluidbelasting ten hoogste 61 dB bedraagt op de oostelijke gevel van de woning Herenweg 29. Op de woning aan de Boekhorsterweg 1 bedraagt de gecumuleerde geluidbelasting ten hoogste 60 dB en op de zuidelijke gevel.

1 Bijlage 1: Invoergegevens Geomilieu - verkeercijfers

Antea Group
Aanvullend akoestisch onderzoek cumulatieve geluidbelasting

Bijlage 1 Invoergegevens - Verkeercijfers
Projectnummer 409310

Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Groep	X-1	Y-1	Lengte	Hbron	Wegdek	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))
01	Herenweg	Herenweg	94612,24	476158,86	236,56	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50
02	rotonde aansluiting Nieuwe weg en Herenweg	Herenweg	94499,89	475945,78	83,72	0,75	W0	Referentiewegdek	35	35	35
03	Herenweg	Herenweg	94512,56	475921,73	267,76	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50
04	Langevelderweg Zuid	Langevelderweg	94199,84	476407,81	224,12	0,75	W0	Referentiewegdek	60	60	60
05	Langevelderweg Zuid	Langevelderweg	94107,49	476204,04	227,94	0,75	W0	Referentiewegdek	60	60	60
06	Nieuwe weg	Nieuwe weg	94499,79	475944,89	467,68	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50
07	N206 viaduct	N206	94757,55	476298,10	487,04	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
08	Oprit N206	N206	94608,17	476157,23	121,40	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50
09	Afrit N206	N206	94562,29	475861,46	112,34	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
10	N206	N206	94557,41	475861,74	47,86	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
11	N206	N206	94548,34	475814,58	148,10	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
12	Oprit N206	N206	94573,50	476043,32	115,81	0,75	W0	Referentiewegdek	65	65	65
13	Oprit N206	N206	94552,17	475929,79	114,31	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
14	Afrit N206	N206	94594,87	475968,69	113,39	0,75	W0	Referentiewegdek	65	65	65
15	Afrit N206	N206	94651,98	476066,18	109,83	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50

Antea Group
Aanvullend akoestisch onderzoek cumulatieve geluidbelasting

Bijlage 1 Invoergegevens - Verkeercijfers
Projectnummer 409310

Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
01	50	50	50	50	50	50	9350,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
02	35	35	35	35	35	35	7750,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
03	50	50	50	50	50	50	5050,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
04	60	60	60	60	60	60	2348,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
05	60	60	60	60	60	60	3767,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
06	50	50	50	50	50	50	7750,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
07	80	80	80	80	80	80	16890,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
08	50	50	50	50	50	50	3385,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
09	80	80	80	80	80	80	2639,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
10	80	80	80	80	80	80	19529,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
11	80	80	80	80	80	80	22914,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
12	65	65	65	65	65	65	3385,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
13	80	80	80	80	80	80	3385,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
14	65	65	65	65	65	65	2639,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
15	50	50	50	50	50	50	2639,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40

Antea Group
Aanvullend akoestisch onderzoek cumulatieve geluidbelasting

Bijlage 1 Invoergegevens - Verkeercijfers
Projectnummer 409310

Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (D) Totaal	LE (A) Totaal	LE (N) Totaal
01	110,98	107,03	103,13
02	107,67	103,72	99,82
03	108,30	104,35	100,45
04	106,34	102,40	98,50
05	108,40	104,45	100,55
06	110,16	106,21	102,31
07	115,40	111,34	106,27
08	106,93	102,87	97,80
09	107,34	103,28	98,21
10	116,03	111,97	106,90
11	116,73	112,66	107,59
12	108,84	104,77	99,70
13	108,42	104,36	99,29
14	107,75	103,69	98,62
15	105,85	101,79	96,72

2 Bijlage 2: Invoergegevens Geomilieu - toetspunten

Antea Group
Aanvullend akoestisch onderzoek cumulatieve geluidbelasting

Bijlage 2 Invoergegevens - Toetspunten
Projectnummer 409310

Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Rekenpunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	X	Y	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
T_01	Zuidgevel Herenweg 29 (west)	94471,44	476003,41	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
T_02	Oostgevel Herenweg 29	94486,35	476003,35	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
T_04	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	94165,00	476199,82	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
T_05	Westgevel Boekhorsterweg 1	94162,71	476205,86	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_01	Westgevel Herenweg 29	94471,65	476010,79	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_02	Noordgevel Herenweg 29	94484,47	476009,26	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_03	Oostgevel Boekhorsterweg 1 (uitbouw)	94174,24	476204,03	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_04	Noordgevel Boekhorsterweg 1	94169,90	476208,47	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_05	Oostgevel Boekhorsterweg 1	94169,73	476201,20	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_06	Zuidgevel Herenweg 29 (oost)	94480,42	476001,80	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja

3 Bijlage 3: Rekenresultaten cumulatieve geluidbelasting

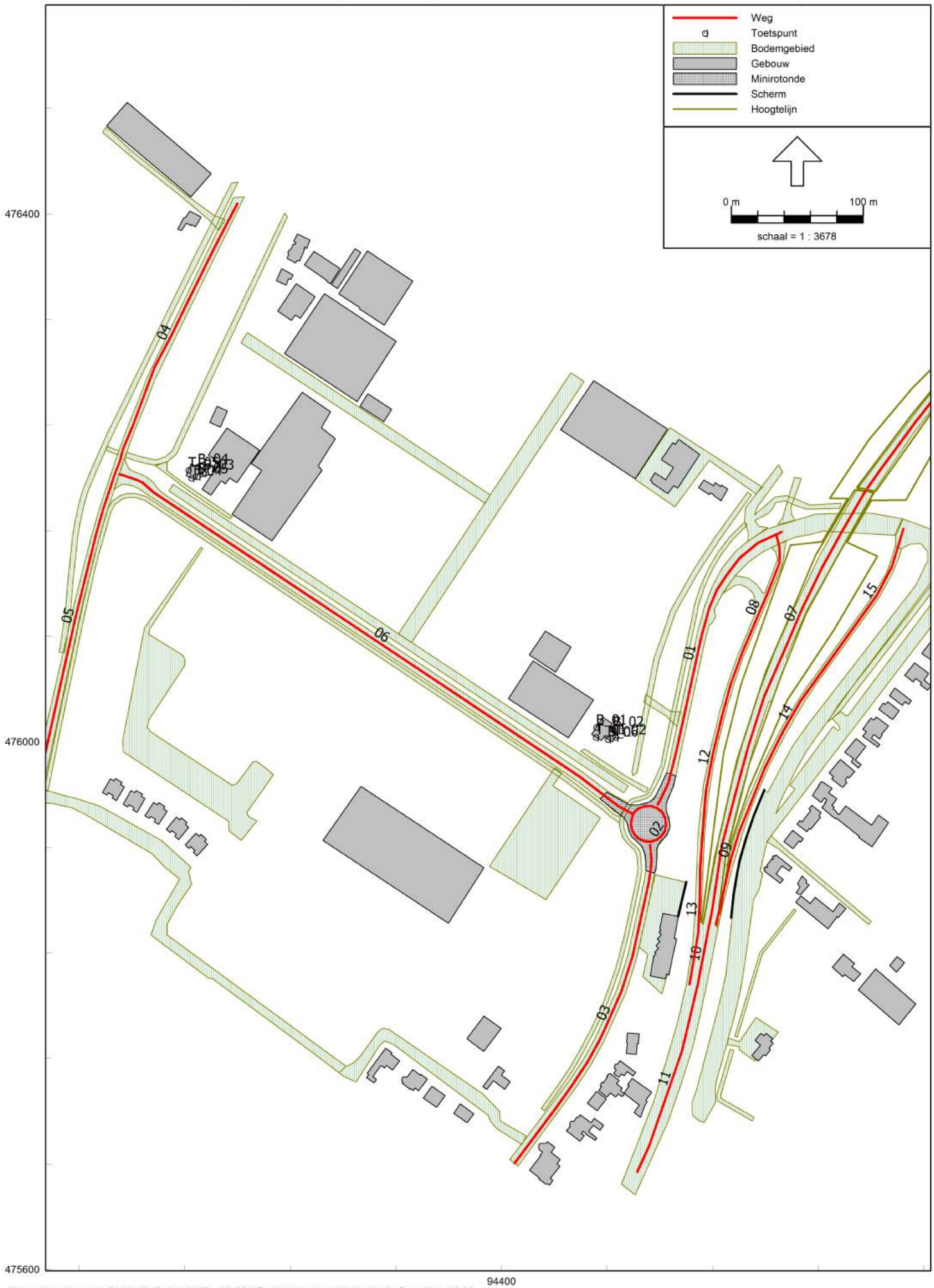
Antea Group — Bijlage 3 Rekenresultaten - gecumuleerde geluidbelasting
Aanvullend akoestisch onderzoek cumulatieve geluidbelasting — Projectnummer 409310

Rapport: Resultatentabel
Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
B_01_A	Westgevel Herenweg 29	1,50	53,35	49,37	45,15	54,20
B_01_B	Westgevel Herenweg 29	4,50	54,99	51,01	46,82	55,85
B_02_A	Noordgevel Herenweg 29	1,50	57,39	53,37	48,75	58,05
B_02_B	Noordgevel Herenweg 29	4,50	58,95	54,93	50,35	59,63
B_03_A	Oostgevel Boekhorsterweg 1 (uitbouw)	1,50	51,22	47,27	43,37	52,22
B_03_B	Oostgevel Boekhorsterweg 1 (uitbouw)	4,50	53,11	49,16	45,25	54,11
B_04_A	Noordgevel Boekhorsterweg 1	1,50	45,43	41,48	37,58	46,43
B_04_B	Noordgevel Boekhorsterweg 1	4,50	47,35	43,40	39,48	48,34
B_05_A	Oostgevel Boekhorsterweg 1	1,50	53,85	49,90	46,00	54,85
B_05_B	Oostgevel Boekhorsterweg 1	4,50	55,46	51,52	47,62	56,47
B_06_A	Zuidgevel Herenweg 29 (oost)	1,50	57,34	53,36	49,16	58,20
B_06_B	Zuidgevel Herenweg 29 (oost)	4,50	58,90	54,93	50,76	59,77
T_01_A	Zuidgevel Herenweg 29 (west)	1,50	57,51	53,54	49,40	58,40
T_01_B	Zuidgevel Herenweg 29 (west)	4,50	58,93	54,97	50,86	59,83
T_02_A	Oostgevel Herenweg 29	1,50	58,74	54,73	50,24	59,46
T_02_B	Oostgevel Herenweg 29	4,50	60,28	56,27	51,82	61,02
T_04_A	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	1,50	58,13	54,18	50,28	59,13
T_04_B	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	4,50	59,26	55,31	51,41	60,26
T_05_A	Westgevel Boekhorsterweg 1	1,50	54,78	50,84	46,94	55,79
T_05_B	Westgevel Boekhorsterweg 1	4,50	56,21	52,27	48,37	57,22

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

1 Figuur 1: Overzicht rekenmodel

Weg
Toetspunt
Bodemgebied
Gebouw
Minirotonde
Scherm
Hoogtelijn
0 m
100 m
schaal = 1 : 3678
476400
476000
475600
94400
01
02
03
04
05
06
07
08
09
10
11
12
13
14
15

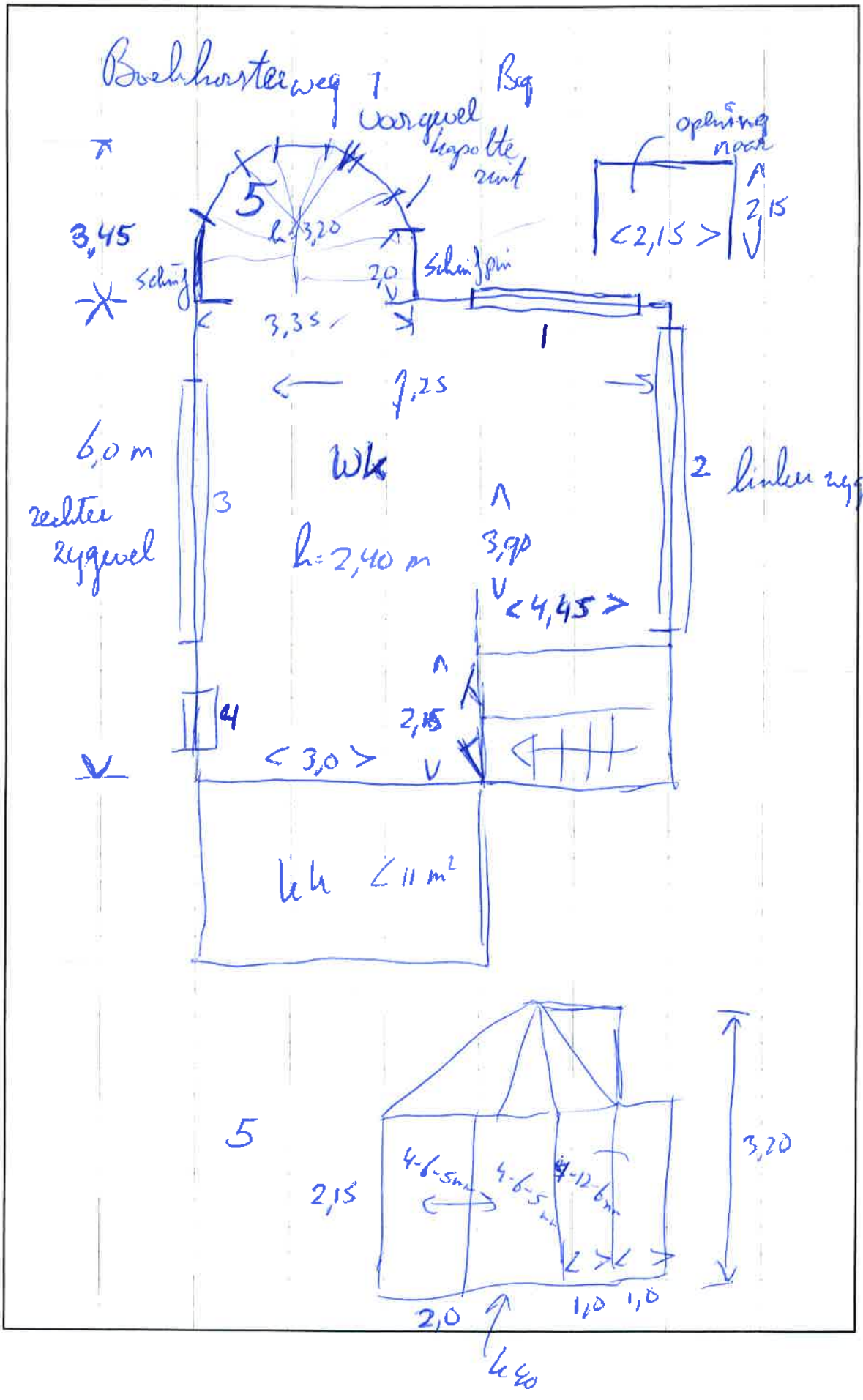

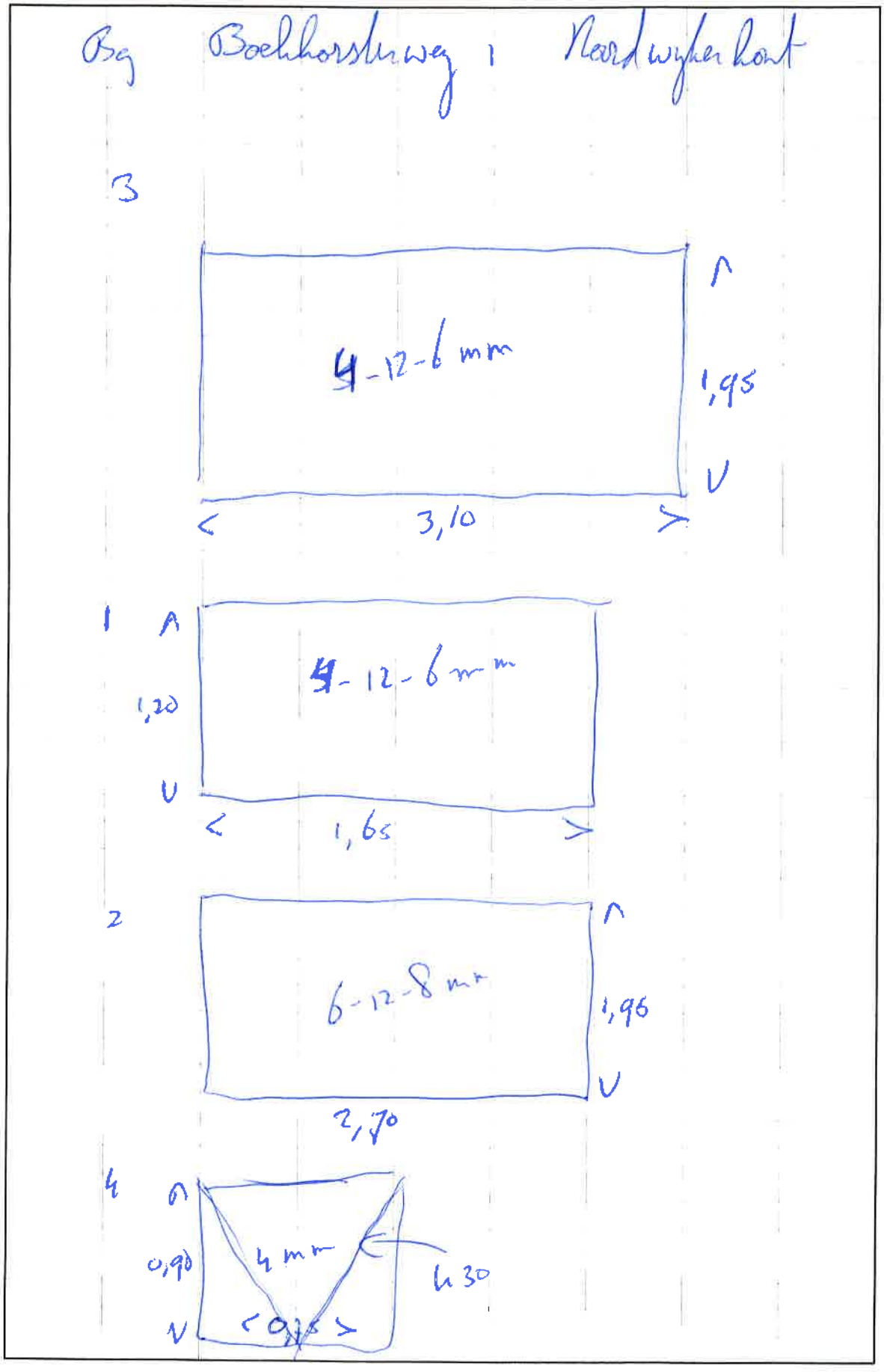
Antea Group

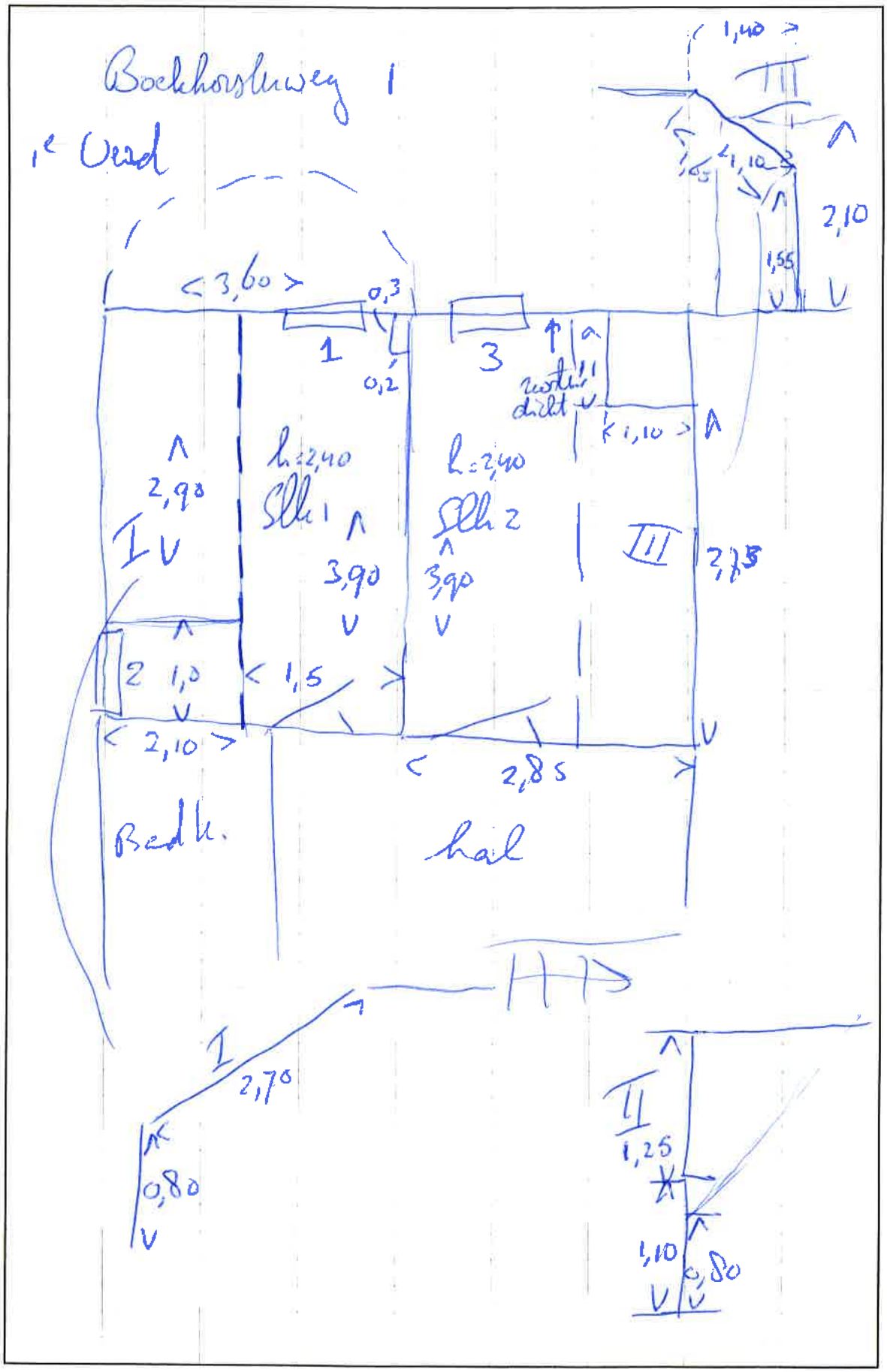
Aanvullend akoestisch onderzoek gecumuleerde geluidbelasting

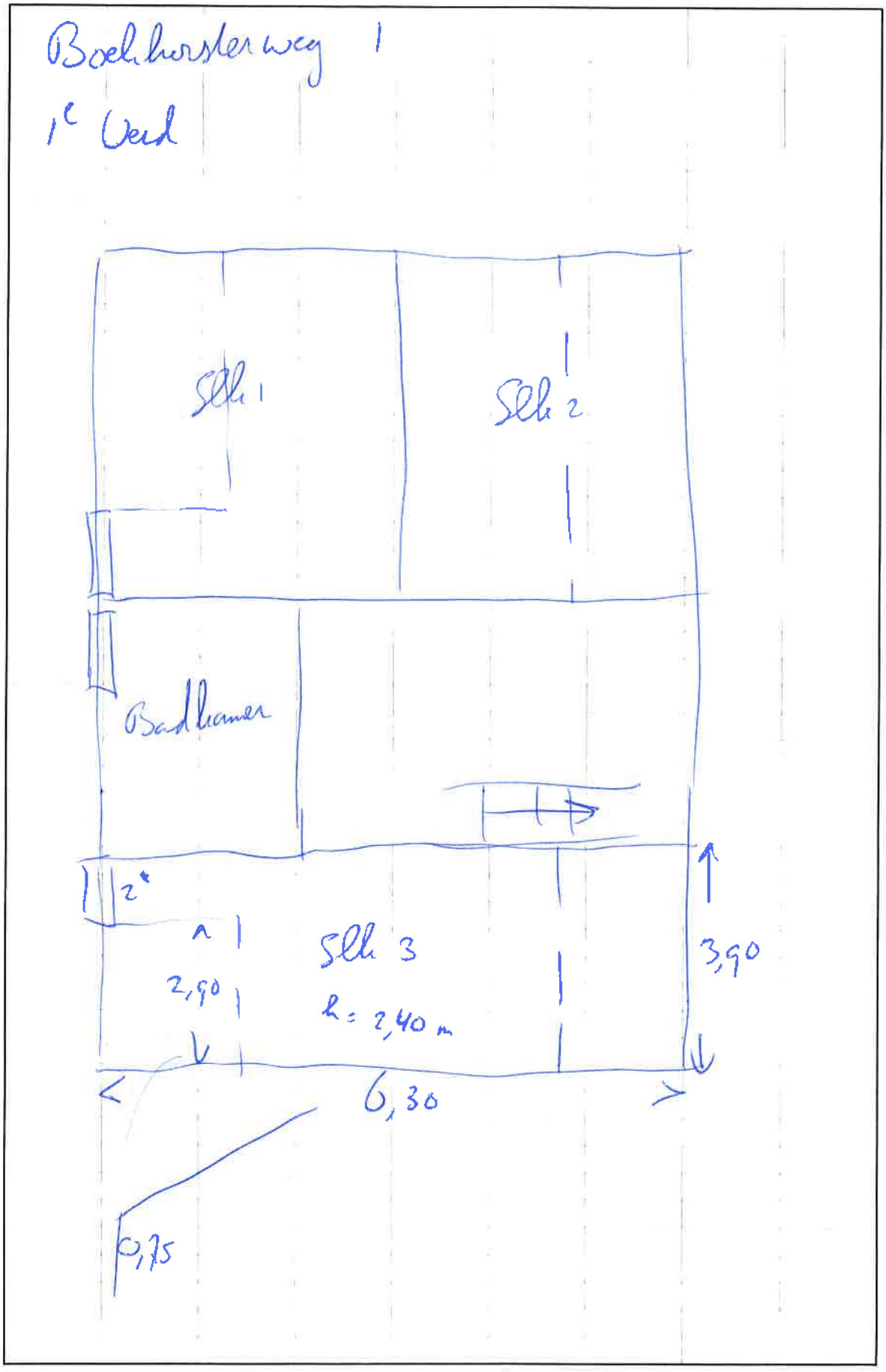
Figuur 2 - Detailafbeelding toetspunten

Projectnummer 409310

Boelhorsterweg
1
Voorgevel
Bg
hoogte
zijt
opening
naar
5
h=3,20
3,45
schuifpui
2,0
3,35
7,25
1
<2,15>
2,15
6,0 m
zijdelingse
zijgevel
3
Wk
h=2,40 m
3,90
<4,45>
2
linker zijgevel
4
2,15
<3,0>
lich <11 m²
5
4-6-5mm
4-6-5mm
4-12-6mm
3,20
2,15
2,0
1,0
1,0
4,40

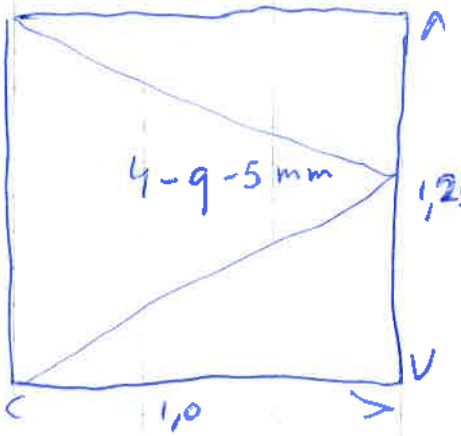

Bg Boekhorstweg 1 Noordwijkerhout
3
4-12-6 mm
1,95
3,10
1
1,20
4-12-6 mm
1,65
2
6-12-8 mm
1,95
2,70
4
0,90
4 mm
4 30
0,75

Boekhorstweg 1
1e Verd
1,40
1,10
2,10
1,55
< 3,60 >
0,3
1
0,2
3
zwaluw dicht
< 1,10 >
h=2,40
Slk 1
h=2,40
Slk 2
2,90
3,90
3,90
2,75
2 1,0
< 1,5 >
< 2,10 >
< 2,85 >
Bedk.
hal
I
2,70
0,80
II
1,25
1,10
0,80

Boekhorsterweg 1
1e Verd
Slk 1
Slk 2
Badkamer
2"
Slk 3
h = 2,40 m
2,90
3,90
6,30
0,75

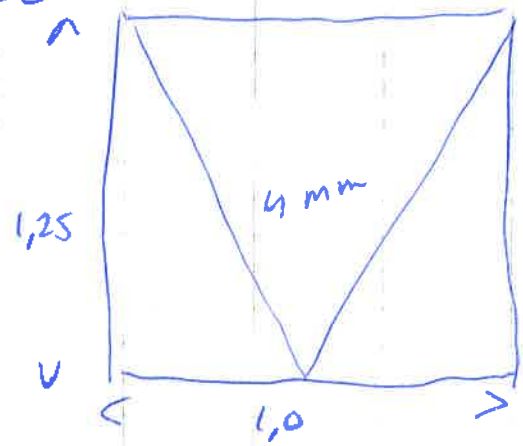
Sch 1 1e Veld

1 en 3 (gespiegeld)

Enkele liner
lip profiel
h 30-35

2 en 2*

Enkele liner
lip profiel in horizon
h 30

BIJLAGEN

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

pg: 1 24-11-2017 16:51

project	**21720309_171114, BAVO Noordwijkerhout NA MR**
Projectdatum	14-11-2016
Opdrachtgever	SGS Search
Uitgevoerd door	SS
gebouw	**Boekhorsterweg 1 (Bestaand)**
Rekenmethode	besluit geluidwering gebouwen
Spectrum	weg2012
Uitgevoerd door	

	totaal	125	250	500	1000	2000
Ci		-14.0	-10.0	-7.0	-4.0	-6.0

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

situatie	**Begane grond**			totaal	125	250	500	1000	2000
Geluidbelasting	59	dB							
Opgegeven als			Lden						
Su,tot	60.5	m2	(Opp. uitw. gevelconstructie verblijfsgebied)						

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

Woonkamer

Su,ruimte	60.5	m2								
V	97.4	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**23.5**	**dB**	GA		32.4	27.9	30.0	31.3	32.8	
Lp	35.5	dB	Lp		26.6	31.1	29.0	27.7	26.2	

Voorgevel

Su,gevel	9.4	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Cg		dB								
GA,gevel	28.6	dB	GA,g	28.6	40.7	36.5	35.6	33.1	35.1	
			Gi,g		26.7	26.5	28.6	29.1	29.1	
Lp,gevel	30.4	dB	Lp,g	30.4	18.3	22.5	23.4	25.9	23.9	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	7.33 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		9.3	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas raam 1	2.00 m2	gd28c	glas	4/12/6 mm		21.4	--	RA	28.5	22.0	21.0	29.0	37.0	37.0
kierterm	9.35 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		11.6	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0
Open gat	195.75 cm2	s1	opening	Opening, open gat, invoer: cm2		29.8	--	RA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Serre

Su,gevel	27.5	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Cg		dB								
GA,gevel	25.8	dB	GA,g	25.8	33.9	29.2	32.0	36.8	38.2	
			Gi,g		19.9	19.2	25	32.8	32.2	
Lp,gevel	33.2	dB	Lp,g	33.2	25.1	29.8	27.0	22.2	20.8	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
schuifpui 2x	8.60 m2	gd27a	glas	4/6/5 mm		28.5	--	RA	27.7	23.0	23.0	25.0	33.0	32.0
glas	8.60 m2	gd28c	glas	4/12/6 mm		27.8	--	RA	28.5	22.0	21.0	29.0	37.0	37.0
glas dak	10.25 m2	gd28c	glas	4/12/6 mm		28.5	--	RA	28.5	22.0	21.0	29.0	37.0	37.0
kierterm	27.45 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		16.3	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

Linker zijgevel

Su,gevel	9.4	m2	Cl		3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	
Cg		dB								
GA,gevel	36.9	dB	GA,g	36.9	45.5	40.8	45.5	46.5	43.7	
			Gi,g		31.5	30.8	38.5	42.5	37.7	
Lp,gevel	22.1	dB	Lp,g	22.1	13.5	18.2	13.5	12.5	15.3	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	4.10 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		3.8	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas	5.25 m2	gd29a	glas	6/12/8 mm		21.9	--	RA	29.2	24.0	23.0	31.0	35.0	30.0
kierterm	9.35 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		8.6	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

Rechter zijgevel

Su,gevel	14.4	m2			Cl		4.0	4.0	4.0	4.0	4.0
Cg		dB									
GA,gevel	35.9	dB			GA,g	35.9	43.1	38.9	43.2	46.8	49.1
					Gi,g		29.1	28.9	36.2	42.8	43.1
Lp,gevel	23.1	dB			Lp,g	23.1	15.9	20.1	15.8	12.2	9.9

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	7.70 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		5.5	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas raam 3	6.05 m2	gd28c	glas	4/12/6 mm		22.2	--	RA	28.5	22.0	21.0	29.0	37.0	37.0
glas raam 4	0.65 m2	ge27	glas	4 mm		14.2	--	RA	26.9	19.0	23.0	26.0	30.0	32.0
kierterm	14.40 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		9.5	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

situatie	**1e verdieping vg1**			totaal	125	250	500	1000	2000
Geluidbelasting	60	dB							
Opgegeven als			Lden						
Su,tot	39.8	m2	(Opp. uitw. gevelconstructie verblijfsgebied)						

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

Slk_1

Su,ruimte	23	m2								
V	28.9	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**24.2**	**dB**	GA		31.5	29.7	31.4	30.5	33.4	
Lp	35.8	dB	Lp		28.5	30.3	28.6	29.5	26.6	

Voorgevel

Su,gevel	6.9	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Cg		dB								
GA,gevel	27.3	dB	GA,g	27.3	38.5	35.3	33.9	32.1	34.0	
			Gi,g		24.5	25.3	26.9	28.1	28	
Lp,gevel	32.7	dB	Lp,g	32.7	21.5	24.7	26.1	27.9	26.0	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	5.64 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		14.4	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas raam 1	1.25 m2	gd28	glas	4/9/5 mm		25.5	--	RA	28.6	22.0	23.0	27.0	35.0	34.0
kierterm	6.90 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		16.6	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0
Open gat	70.00 cm2	s1	opening	Opening, open gat, invoer: cm2		31.6	--	RA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Rechter gevel

Su,gevel	13.9	m2	Cl		4.0	4.0	4.0	4.0	4.0	
Cg		dB								
GA,gevel	27.6	dB	GA,g	27.6	33.0	31.2	35.6	38.1	43.8	
			Gi,g		19	21.2	28.6	34.1	37.8	
Lp,gevel	32.4	dB	Lp,g	32.4	27.0	28.8	24.4	21.9	16.2	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	3.15 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		7.9	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas raam 2	1.25 m2	ge27	glas	4 mm		23.3	--	RA	26.9	19.0	23.0	26.0	30.0	32.0
dak	7.85 m2	da27d	dak	DH2:PUR/EPS-geisol. gordingkap		30.9	--	RA	27.2	20.0	20.0	28.0	34.0	40.0
kierterm	13.95 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		15.6	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0
paneel	1.70 m2	pa28	paneel	BP3a;Lichte buigsl. constr. 20 kg		23.7	--	RA	27.8	15.0	25.0	35.0	41.0	44.0

Dak dakkapel

Su,gevel	2.1	m2	Cl		8.0	8.0	8.0	8.0	8.0	
Cg		dB								
GA,gevel	36.0	dB	GA,g	36.0	41.6	46.6	44.6	39.6	47.6	
			Gi,g		27.6	36.6	37.6	35.6	41.6	
Lp,gevel	24.0	dB	Lp,g	24.0	18.4	13.4	15.4	20.4	12.4	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
dak, plat	2.10 m2	da25	dak, plat	DP1;Houten dakbeschot+therm. isol.		24.0	--	RA	24.4	16.0	25.0	26.0	24.0	30.0

Slk_2

Su,ruimte	16.9	m2								
V	24.4	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**24.8**	**dB**	GA		34.0	30.4	31.7	30.8	33.0
Lp	35.2	dB	Lp		26.0	29.6	28.3	29.2	27.0

Voorgevel

Su,gevel	6.3	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Cg		dB							
GA,gevel	26.6	dB	GA,g	26.6	37.8	34.6	33.2	31.3	33.2
			Gi,g		23.8	24.6	26.2	27.3	27.2
Lp,gevel	33.4	dB	Lp,g	33.4	22.2	25.4	26.8	28.7	26.8

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	4.99 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		14.6	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas raam 3	1.25 m2	gd28	glas	4/9/5 mm		26.3	--	RA	28.6	22.0	23.0	27.0	35.0	34.0
kierterm	6.25 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		16.9	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0
Open gat	70.00 cm2	s1	opening	Opening, open gat, invoer: cm2		32.3	--	RA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Linker gevel

Su,gevel	10.6	m2	Cl		3.0	3.0	3.0	3.0	3.0
Cg		dB							
GA,gevel	29.5	dB	GA,g	29.5	36.2	32.4	37.2	40.0	46.5
			Gi,g		22.2	22.4	30.2	36	40.5
Lp,gevel	30.5	dB	Lp,g	30.5	23.8	27.6	22.8	20.0	13.5

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	6.05 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		12.5	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
dak	4.55 m2	da27d	dak	DH2:PUR/EPS-geisol. gordingkap		30.3	--	RA	27.2	20.0	20.0	28.0	34.0	40.0
kierterm	10.60 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		16.2	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

situatie	**1e verdieping vg2**			totaal	125	250	500	1000	2000
Geluidbelasting	57	dB							
Opgegeven als			Lden						
Su,tot	39.2	m2	(Opp. uitw. gevelconstructie verblijfsgebied)						

Slk_3

Su,ruimte	39.2	m2								
V	53.3	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**22.7**	**dB**	GA		29.5	26.2	30.4	31.7	35.9
Lp	34.3	dB	Lp		27.5	30.8	26.6	25.3	21.1

Linker gevel

Su,gevel	19.4	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Cg		dB							
GA,gevel	25.4	dB	GA,g	25.4	32.1	28.2	33.1	36.0	42.9
			Gi,g		18.1	18.2	26.1	32	36.9
Lp,gevel	31.6	dB	Lp,g	31.6	24.9	28.8	23.9	21.0	14.1

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	6.05 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		9.1	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
dak	13.30 m2	da27d	dak	DH2:PUR/EPS-geisol. gordingkap		31.5	--	RA	27.2	20.0	20.0	28.0	34.0	40.0
kierterm	19.35 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		15.4	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

Rechter gevel

Su,gevel	19.8	m2	Cl		3.0	3.0	3.0	3.0	3.0
Cg		dB							
GA,gevel	26.1	dB	GA,g	26.1	33.0	30.4	33.7	33.7	36.8
			Gi,g		19	20.4	26.7	29.7	30.8
Lp,gevel	30.9	dB	Lp,g	30.9	24.0	26.6	23.3	23.3	20.2

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	3.14 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		3.2	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas	1.25 m2	ge27	glas	4 mm		18.6	--	RA	26.9	19.0	23.0	26.0	30.0	32.0
dak	13.70 m2	da27d	dak	DH2:PUR/EPS-geisol. gordingkap		28.6	--	RA	27.2	20.0	20.0	28.0	34.0	40.0
kierterm	19.80 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		12.5	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0
paneel	1.70 m2	pa28	paneel	BP3a;Lichte buigsl. constr. 20 kg		19.1	--	RA	27.8	15.0	25.0	35.0	41.0	44.0
opening	119.00 cm2	s1	opening	Opening, open gat, invoer: cm2		25.2	--	RA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

project	**21720309_171114, BAVO Noordwijkerhout NA MR**
Projectdatum	14-11-2016
Opdrachtgever	SGS Search
Uitgevoerd door	SS
gebouw	**Boekhorsterweg 1 (voorzieningen)**
Rekenmethode	besluit geluidwering gebouwen
Spectrum	weg2012
Uitgevoerd door	

	totaal	125	250	500	1000	2000
Ci		-14.0	-10.0	-7.0	-4.0	-6.0

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

situatie	**Begane grond**			totaal	125	250	500	1000	2000
Geluidbelasting	59	dB							
Opgegeven als			Lden						
Su,tot	60.5	m2	(Opp. uitw. gevelconstructie verblijfsgebied)						

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

Woonkamer

Su,ruimte	60.5	m2								
V	97.4	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**25.6**	**dB**	GA		32.9	29.3	33.5	34.5	35.4	
Lp	33.4	dB	Lp		26.1	29.7	25.5	24.5	23.6	

Voorgevel

Su,gevel	9.4	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Cg		dB								
GA,gevel	36.9	dB	GA,g	36.9	44.2	39.8	44.3	48.3	50.0	
			Gi,g		30.2	29.8	37.3	44.3	44	
Lp,gevel	22.1	dB	Lp,g	22.1	14.8	19.2	14.7	10.7	9.0	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	7.35 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		9.3	0	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas raam 1	2.00 m2	gd28c	glas	4/12/6 mm		21.4	0	RA	28.5	22.0	21.0	29.0	37.0	37.0
demper	1.00 st	*0009	demper	Seigenia of gelijkwaardig		2.4	0	DneA	54.5	47.7	50.0	52.8	57.9	61.2
				Csusk handinvoer n -- m x -- m r -- m RqA: 31.9 Qv: 54.5 dm3/s debiet: 54.5 dm3/s				Csusk		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
kierterm	9.35 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		11.6	0	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

Serre

Su,gevel	27.5	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Cg		dB								
GA,gevel	27.8	dB	GA,g	27.8	34.9	31.1	36.1	37.2	38.8	
			Gi,g		20.9	21.1	29.1	33.2	32.8	
Lp,gevel	31.2	dB	Lp,g	31.2	24.1	27.9	22.9	21.8	20.2	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
schuifpui 2x	8.60 m2	gd31b	glas	4/16/10 mm		25.5	0	RA	30.7	24.0	24.0	32.0	36.0	36.0
glas nieuw	8.60 m2	gd31b	glas	4/16/10 mm		25.5	0	RA	30.7	24.0	24.0	32.0	36.0	36.0
glas dak nieu	10.25 m2	gd30o	glas	4/16/8 mm		26.8	0	RA	30.2	23.0	23.0	32.0	37.0	37.0
kierterm	27.45 m2	kt40a	kierterm	kierterm 40 dB(A) nader te detailleren		21.3	0	RA	40.0	40.0	40.0	40.0	40.0	40.0

Linker zijgevel

Su,gevel	9.4	m2	Cl		3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	
Cg		dB								
GA,gevel	36.9	dB	GA,g	36.9	45.5	40.8	45.5	46.5	43.7	
			Gi,g		31.5	30.8	38.5	42.5	37.7	
Lp,gevel	22.1	dB	Lp,g	22.1	13.5	18.2	13.5	12.5	15.3	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	4.10 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		3.8	0	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas	5.25 m2	gd29a	glas	6/12/8 mm		21.9	0	RA	29.2	24.0	23.0	31.0	35.0	30.0
kierterm	9.35 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		8.6	0	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

Rechter zijgevel

Su,gevel	14.4	m2	Cl		4.0	4.0	4.0	4.0	4.0
Cg		dB							
GA,gevel	31.5	dB	GA,g	31.5	39.2	36.8	38.6	38.8	39.7
			Gi,g		25.2	26.8	31.6	34.8	33.7
Lp,gevel	27.5	dB	Lp,g	27.5	19.8	22.2	20.4	20.2	19.3

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	7.70 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		5.5	0	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas raam 3	6.05 m2	gd28c	glas	4/12/6 mm		22.2	0	RA	28.5	22.0	21.0	29.0	37.0	37.0
glas raam 4	0.65 m2	ge27	glas	4 mm		14.2	0	RA	26.9	19.0	23.0	26.0	30.0	32.0
kierterm	14.40 m2	kt30a	kierterm	kierterm 30 dB(A) nader te detailleren		24.5	0	RA	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0
demper	1.00 st	*0009	demper	----		19.2	0	DneA	0.0	-99.0	-99.0	-99.0	-99.0	-99.0
				Csusk handinvoer n -- m x -- m r -- m RqA: Qv: 0.0 dm3/s debiet: 0.0 dm3/s				Csusk		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

situatie	**1e verdieping vg1**			totaal	125	250	500	1000	2000
Geluidbelasting	60	dB							
Opgegeven als			Lden						
Su,tot	39.8	m2	(Opp. uitw. gevelconstructie verblijfsgebied)						

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

Slk_1

Su,ruimte	23	m2								
V	28.9	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**26.6**	**dB**	GA		35.3	31.9	34.6	32.6	34.6	
Lp	33.4	dB	Lp		24.7	28.1	25.4	27.4	25.4	

Voorgevel

Su,gevel	6.9	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Cg		dB								
GA,gevel	30.3	dB	GA,g	30.3	39.7	34.6	38.4	37.1	39.0	
			Gi,g		25.7	24.6	31.4	33.1	33	
Lp,gevel	29.7	dB	Lp,g	29.7	20.3	25.4	21.6	22.9	21.0	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	5.65 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		14.4	0	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas raam 1	1.25 m2	gdhr	glas	4/15/5 HR++ glas		26.4	0	RA	27.7	21.6	19.5	30.3	37.8	37.0
demper	1.00 st	*0009	demper	----		26.1	0	DneA	0.0	-99.0	-99.0	-99.0	-99.0	-99.0
				Csusk handinvoer n -- m x -- m r -- m RqA: Qv: 0.0 dm3/s debiet: 0.0 dm3/s				Csusk		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
kierterm	6.90 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		16.6	0	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

Rechter gevel

Su,gevel	13.9	m2	Cl		4.0	4.0	4.0	4.0	4.0	
Cg		dB								
GA,gevel	30.7	dB	GA,g	30.7	37.7	35.9	39.2	37.3	39.3	
			Gi,g		23.7	25.9	32.2	33.3	33.3	
Lp,gevel	29.3	dB	Lp,g	29.3	22.3	24.1	20.8	22.7	20.7	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	3.15 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		7.9	0	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas raam 2	1.25 m2	gdhr	glas	4/15/5 HR++ glas		22.4	0	RA	27.7	21.6	19.5	30.3	37.8	37.0
dak	7.85 m2	da36	dak	DH7b:DH2 + gips plafond; geen dakraam		23.5	1.5	RA	36.2	25.0	30.0	43.0	49.0	52.0
kierterm	13.95 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		15.6	0	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0
paneel	1.70 m2	*0010	paneel	----		26.1	0	RA	0.0	-99.0	-99.0	-99.0	-99.0	-99.0

Dak dakkapel

Su,gevel	2.1	m2	Cl		8.0	8.0	8.0	8.0	8.0	
Cg		dB								
GA,gevel	33.9	dB	GA,g	33.9	47.8	43.8	40.8	37.8	39.8	
			Gi,g		33.8	33.8	33.8	33.8	33.8	
Lp,gevel	26.1	dB	Lp,g	26.1	12.2	16.2	19.2	22.2	20.2	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
dak	2.10 m2	*0011	dak	----		26.1	0	RA	0.0	-99.0	-99.0	-99.0	-99.0	-99.0

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

Slk_2

Su,ruimte	16.9	m2								
V	24.4	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**26.6**	**dB**	GA		35.7	32.3	34.4	32.4	34.3
Lp	33.4	dB	Lp		24.3	27.7	25.6	27.6	25.7

Voorgevel

Su,gevel	6.3	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Cg		dB							
GA,gevel	27.2	dB	GA,g	27.2	38.0	33.0	34.7	32.5	34.4
			Gi,g		24	23	27.7	28.5	28.4
Lp,gevel	32.8	dB	Lp,g	32.8	22.0	27.0	25.3	27.5	25.6

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	5.00 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		14.6	0	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas raam 3	1.25 m2	gdhr	glas	4/15/5 HR++ glas		27.2	0	RA	27.7	21.6	19.5	30.3	37.8	37.0
demper	1.00 st	*0009	demper	----		31.2	0	DneA	0.0	-99.0	-99.0	-99.0	-99.0	-99.0
				Csusk handinvoer n -- m x -- m r -- m RqA: Qv: 0.0 dm3/s debiet: 0.0 dm3/s				Csusk		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
kierterm	6.25 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		16.9	0	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

Linker gevel

Su,gevel	10.6	m2	Cl		3.0	3.0	3.0	3.0	3.0
Cg		dB							
GA,gevel	36.0	dB	GA,g	36.0	39.4	40.3	47.0	48.5	50.1
			Gi,g		25.4	30.3	40	44.5	44.1
Lp,gevel	24.0	dB	Lp,g	24.0	20.6	19.7	13.0	11.5	9.9

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	6.05 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		12.5	0	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
dak	4.55 m2	da36	dak	DH7b:DH2 + gips plafond; geen dakraam		22.8	1.5	RA	36.2	25.0	30.0	43.0	49.0	52.0
kierterm	10.60 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		16.2	0	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

situatie	**1e verdieping vg2**			totaal	125	250	500	1000	2000
Geluidbelasting	57	dB							
Opgegeven als			Lden						
Su,tot	39.2	m2	(Opp. uitw. gevelconstructie verblijfsgebied)						

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

Slk_3

Su,ruimte	39.2	m2							
V	53.3	m3							
T,ref	0.5	s							
GA	**23.6**	**dB**	GA	31.1	30.8	31.2	29.3	30.9	
Lp	33.4	dB	Lp	25.9	26.2	25.8	27.7	26.1	

Linker gevel

Su,gevel	19.4	m2	Cl	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Cg		dB							
GA,gevel	32.2	dB	GA,g	32.2	35.5	36.4	44.2	45.8	47.6
			Gi,g		21.5	26.4	37.2	41.8	41.6
Lp,gevel	24.8	dB	Lp,g	24.8	21.5	20.6	12.8	11.2	9.4

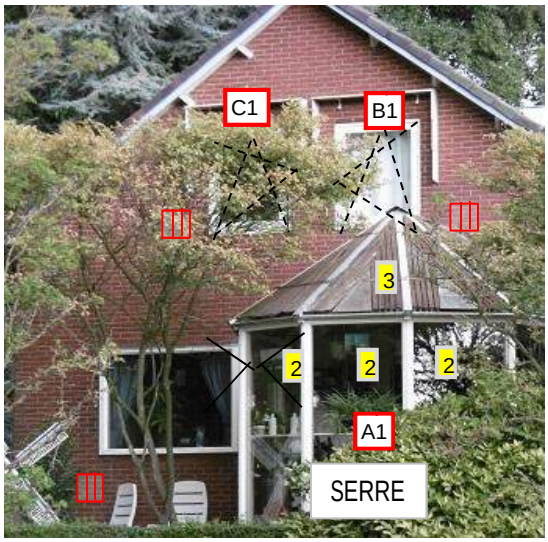
Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	6.05 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		9.1	0	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
dak	13.30 m2	da36	dak	DH7b:DH2 + gips plafond; geen dakraam		24.1	1.5	RA	36.2	25.0	30.0	43.0	49.0	52.0
kierterm	19.35 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		15.4	0	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

Rechter gevel

Su,gevel	19.8	m2	Cl	3.0	3.0	3.0	3.0	3.0	
Cg		dB							
GA,gevel	24.2	dB	GA,g	24.2	33.1	32.3	31.4	29.4	31.0
			Gi,g		19.1	22.3	24.4	25.4	25
Lp,gevel	32.8	dB	Lp,g	32.8	23.9	24.7	25.6	27.6	26.0

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	3.15 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		3.2	0	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas	1.25 m2	ge27	glas	4 mm		18.6	0	RA	26.9	19.0	23.0	26.0	30.0	32.0
dak	13.70 m2	da36	dak	DH7b:DH2 + gips plafond; geen dakraam		21.2	1.5	RA	36.2	25.0	30.0	43.0	49.0	52.0
kierterm	19.80 m2	kt30a	kierterm	kierterm 30 dB(A) nader te detailleren		27.5	0	RA	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0	30.0
paneel	1.70 m2	*0010	paneel	----		27.5	0	RA	0.0	-99.0	-99.0	-99.0	-99.0	-99.0
demper	1.00 st	*0009	demper	----		27.5	0	DneA	0.0	-99.0	-99.0	-99.0	-99.0	-99.0
				Csusk handinvoer n -- m x -- m r -- m RqA: Qv: 0.0 dm3/s debiet: 0.0 dm3/s				Csusk		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

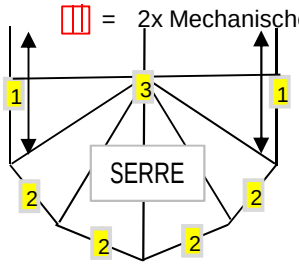
GEVELAANZICHT + VOORZIENINGEN - GEVELS

Let op: mogelijk meerwerk indien vervanging kozijndelen

Serre

A1 1 2x schuifpui met 4-16-10 mm glas (nieuw)
2 4x vast raam 4-16-10 mm glas (nieuw)
3 8x vast glas dak serre 4-16-8 mm glas (nieuw)
= 2x Mechanische ventilatie unit (nieuw)

B1 = 1x Draaikiep raam met 4-15-5 mm glas (nieuw)
B2 = 1x Draaikiep raam met 4-15-5 mm glas (nieuw)
B3 = hellend dak isoleren (nieuw)
= 1x Mechanische ventilatie unit (nieuw)

C1 = 1x Draaikiep raam met 4-15-5 mm glas (nieuw)
= 1x Mechanische ventilatie unit (nieuw)

D1 = hellend dak isoleren (nieuw)

C2 = hellend dak isoleren (nieuw)

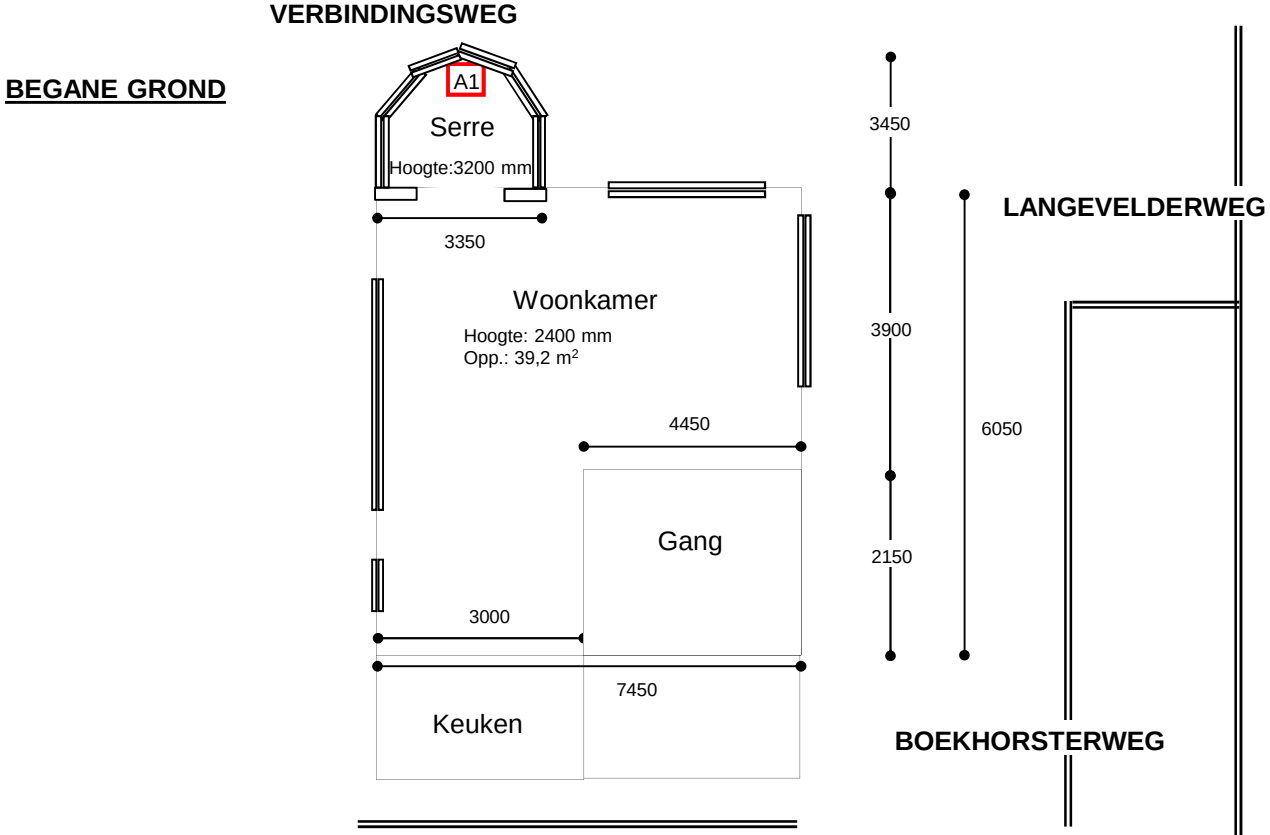
D2 = hellend dak isoleren (nieuw)
= 1x Mechanische ventilatie in achtergevel (nieuw)

Projectnr.	: 21720309						
Project	: Verbindingsweg BAVO in Noordwijkerhout						
Adres	: Boekhorsterweg 1						
Onderdeel	: Gevelaanzichten + Voorzieningen						
opname	: SS	getekend	: SS	gewijzigd	: 24-11-2017	Tekening nr.	: BHW1
opn. datum	: 1-9-2017	datum	: 21-9-2017	gewijzigd	:	Bladnr.	: 01-05

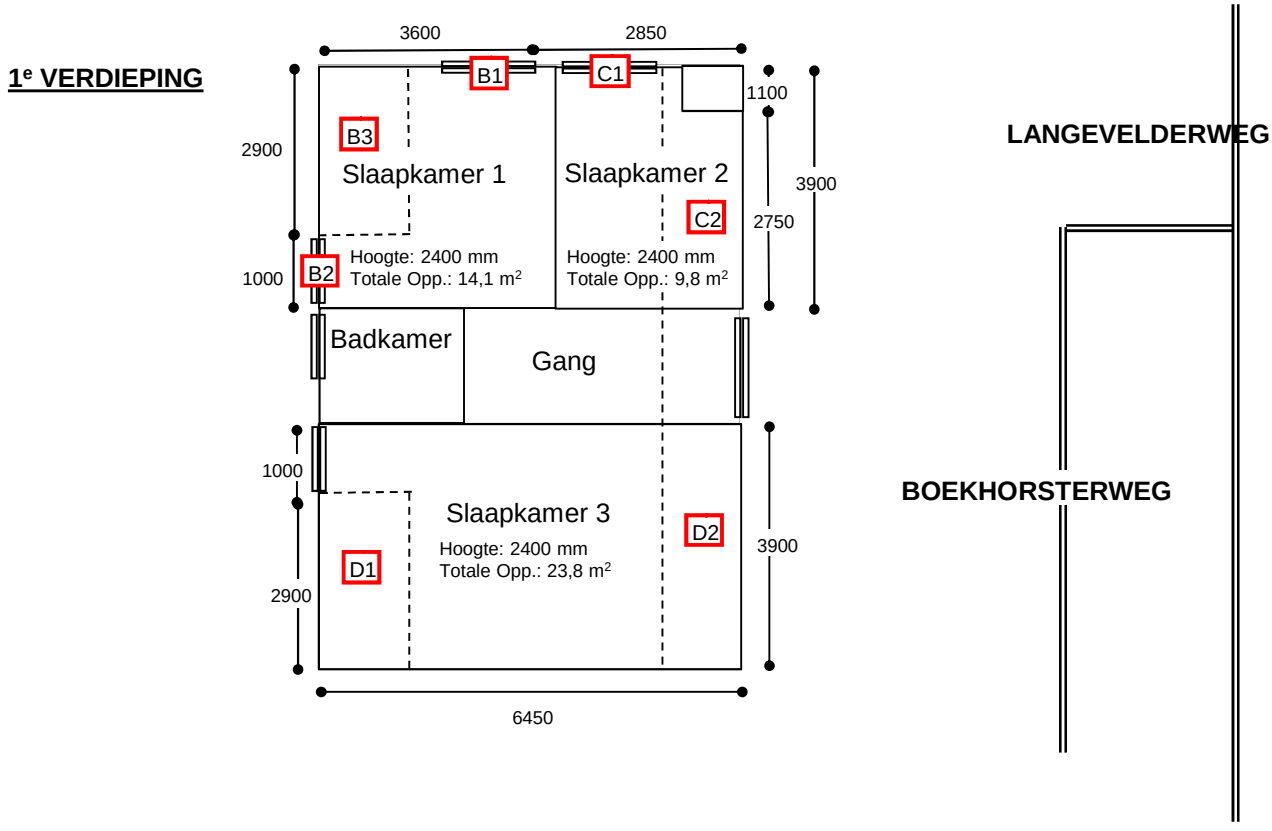
Klinkenbergerweg 30a
6711 MK EDE
Tel: 0318 614 383
info@spawnp.nl

PLATTEGROND SCHETSEN

BEGANE GROND

1e VERDIEPING

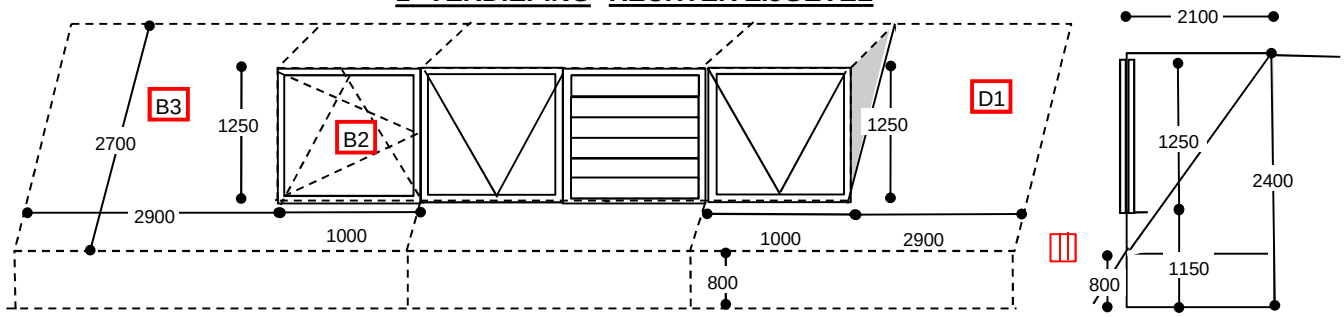

Projectnr.	: 21720309							
Project	: Verbindingsweg BAVO in Noordwijkerhout							
Adres	: Boekhorsterweg 1							
Onderdeel	: Plattegronden							
opname	: SS	getekend	: SS	gewijzigd	: 24-11-2017	Tekening nr.	: BHW1	
opn. datum	: 1-9-2017	datum	: 21-9-2017	gewijzigd	:	Bladnr.	: 02-05	

Klinkenbergerweg 30a
6711 MK EDE
Tel: 0318 614 383
info@spawnp.nl

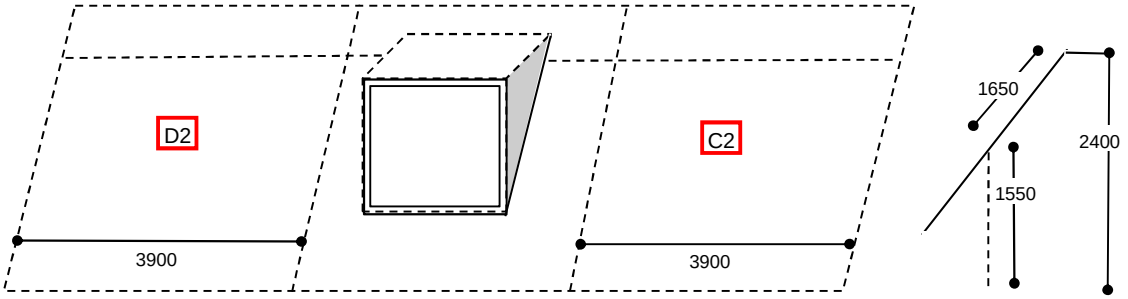
SCHEMATISCHE AANZICHTEN + VOORZIENINGEN - GEVELS

1e VERDIEPING RECHTER ZIJGEVEL

B2 = 1x draai-kiepraam met 4-15-5 mm glas (nieuw)
B3 = hellend dak isoleren ook achter knieschot (nieuw)
D1 = hellend dak isoleren (nieuw)
= 1x Mechanische ventilatie unit achtergevel (nieuw)

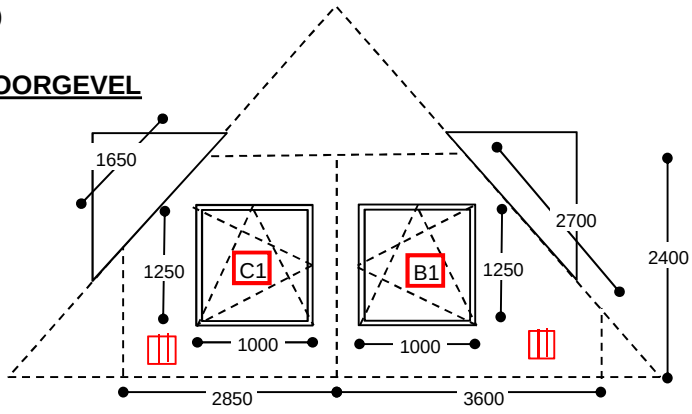
1e VERDIEPING LINKER ZIJGEVEL

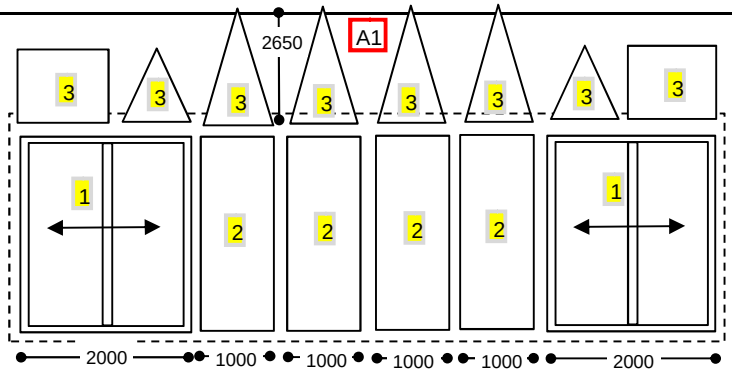

C2 = hellend dak isoleren ook achter knieschot (nieuw)
D2 = hellend dak isoleren ook achter knieschot (nieuw)

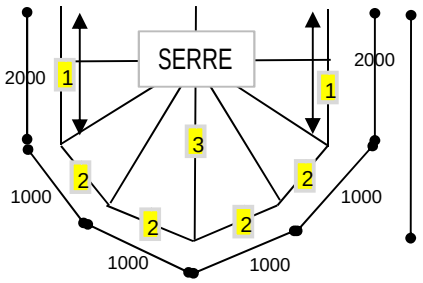
1e VERDIEPING VOORGEVEL

B1 = 1x draai-kiepraam met 4-15-5 mm glas (nieuw)
C1 = 1x draai-kiepraam met 4-15-5 mm glas (nieuw)
= 2x Mechanische ventilatie unit (nieuw)

BEGANE GROND VOORGEVEL

A1 = 1 2x schuifpui met 4-16-8 mm glas (nieuw)
2 4x vastraam met 4-16-8 mm glas (nieuw)
3 6x vast raam met 4-16-8 mm glas (nieuw)

= 1x Mechanische ventilatie unit in rechter zijgevel (nieuw)
= 1x Mechanische ventilatie unit in linker zijgevel (nieuw)

Projectnr.	: 21720309						
Project	: Verbindingsweg BAVO in Noordwijkerhout						
Adres	: Boekhorsterweg 1						
Onderdeel	: Schematische aanzichten + Voorzieningen - gevels						
opname	: SS	getekend	: SS	gewijzigd	: 24-11-2017	Tekening nr.	: BHW1
opn. datum	: 1-9-2017	datum	: 21-9-2017	gewijzigd	:	Bladnr.	: 03-05

Klinkenbergerweg 30a
6711 MK EDE
Tel: 0318 614 383
info@spawnp.nl

Rapportage Geluidwering Gevels

Adres : Boekhorsterweg 1
Opname datum : 1-9-2017
Vereist binnenniveau : 33 dB

Vertrek	Geluidbelasting	Binnenniveau voor maatregelen	Binnenniveau na maatregelen
woonkamer bg	59 dB	36 dB	33 dB
slaapkamer 1	60 dB	36 dB	33 dB
slaapkamer 2	60 dB	35 dB	33 dB
slaapkamer 3	57 dB	34 dB	33 dB

Omschrijving	Werkzaamheden	Hoeveelheid
Woonkamer bg		
Voorgevel:	**Let op: mogelijk meerwerk indien vervanging kozijndelen**	
geveldeel A1	-1 2x schuifpui 4-6-5 mm glas vervangen door 2x schuifpui 4-16-8 mm dubbel glas ($R_{A;weg}$ ≥ 30 dB) of gelijkwaardig	8,6 m^2
	-2 4x vast raam 4-12-6 mm glas vervangen door 4x vast raam 4-16-8 mm dubbel glas ($R_{A;weg}$≥ 30 dB) of gelijkwaardig	8,6 m^2
	-3 8x vast raam glas vervangen door 6x vast raam 4-16-8 mm dubbel glas ($R_{A;weg}$ ≥ 30 dB) of gelijkwaardig	10,3 m^2
Linkergevel:	- 1x In linkergevel een rechthoekig monumentrooster in de vorm van een steen. Een steen uitboren en rooster plaatsen. Mechanische ventilatie unit aanbrengen in overleg met bewoners. Buis in gevel met dempingsmateriaal (absorptie) (30 - 50 cm boven vloer)	1,0 st.
Rechtergevel:	- 1x In rechtergevel een rechthoekig monumentrooster in de vorm van een steen. Een steen uitboren en rooster plaatsen. Mechanische ventilatie unit aanbrengen in overleg met bewoners. Buis in gevel met dempingsmateriaal (absorptie) (30 - 50 cm boven vloer)	1,0 st.
1e verdieping		
Slaapkamer 1	- 1x draairaam 4-9-5 mm glas vervangen door 1x draai-kiepraam 4-15-5 mm dubbel glas ($R_{A;weg}$≥ 28 dB) of gelijkwaardig	1,3 m^2
Voorgevel:		
geveldeel B1	- 1x In voorgevel een rechthoekig monumentrooster in de vorm van een steen. Een steen uitboren en rooster plaatsen. Mechanische ventilatie unit aanbrengen in overleg met bewoners. Buis in gevel met dempingsmateriaal (absorptie) (30 - 50 cm boven vloer)	1,0 st.
Rechtergevel:		
geveldeel B2	- 1x uitzetraam enkel glas vervangen door 1x draai-kiepraam 4-15-5 mm dubbel glas ($R_{A;weg}$≥ 28 dB) of gelijkwaardig	1,3 m^2
Rechtergevel:		
geveldeel B3	- Bestaande **hellende dak**constructie uitvoeren met verend bevestigd (IVI-veeregels of gelijkwaardig) dubbel gipsplafond of lood (ook achter knieschot). Spouw gevuld met minerale wol (30 mm dik) ($R_{A;weg}$≥ 36 dB) of gelijkwaardig.	7,8 m^2
Slaapkamer 2		
Voorgevel:	- 1x draairaam 4-9-5 mm glas vervangen door 1x draai-kiepraam 4-15-5 mm dubbel glas ($R_{A;weg}$≥ 28 dB) of gelijkwaardig	1,3 m^2
geveldeel C1	1x In voorgevel een rechthoekig monumentrooster in de vorm van een steen. Een steen uitboren en rooster plaatsen. Mechanische ventilatie unit aanbrengen in overleg met bewoners. Buis in gevel met dempingsmateriaal (absorptie) (30 - 50 cm boven vloer)	1,0 st.
Linkergevel:		
geveldeel C2	- Bestaande **hellende dak**constructie uitvoeren met verend bevestigd (IVI-veeregels of gelijkwaardig) dubbel gipsplafond of lood (ook achter knieschot). Spouw gevuld met minerale wol (30 mm dik) ($R_{A;weg}$≥ 36 dB) of gelijkwaardig.	7,4 m^2

Klinkenbergerweg 30a
6711 MK EDE
Tel: 0318 614 383
info@spawnp.nl

Rapportage Geluidwering Gevels

Adres : Boekhorsterweg 1
Opname datum : 1-9-2017
Vereist binnenniveau : 33 dB

Omschrijving	Werkzaamheden	Hoeveelheid
Slaapkamer 3 *Rechtergevel:* *geveldeel D1*	- Bestaande **hellende dak**constructie uitvoeren met verend bevestigd (IVI-veeregels of gelijkwaardig) dubbel gipsplafond of lood (ook achter knieschot). Spouw gevuld met minerale wol (30 mm dik) ($R_{A;weg}$ ≥ 36 dB) of gelijkwaardig.	7,8 m^2
Linkergevel: *geveldeel D2*	- Bestaande **hellende dak**constructie uitvoeren met verend bevestigd (IVI-veeregels of gelijkwaardig) dubbel gipsplafond of lood (ook achter knieschot). Spouw gevuld met minerale wol (30 mm dik) ($R_{A;weg}$ ≥ 36 dB) of gelijkwaardig.	10,5 m^2
Achtergevel:	- 1x In achtergevel een rechthoekig monumentrooster in de vorm van een steen. Een steen uitboren en rooster plaatsen. Mechanische ventilatie unit aanbrengen in overleg met bewoners. Buis in gevel met dempingsmateriaal (absorptie) (30 - 50 cm boven vloer)	1,0 st.
Algemeen	- Bestaande gedeelte van het plafond welke door de aan te brengen voorzieningen vervangen moeten worden in ruimte vervangen door gipsplafond. - Bij alle vertrekken waar voorzieningen getroffen worden zal de aannemer de naden tussen metselwerk en kozijnen controleren en indien nodig, dichtkitten met doorzichtige elastisch blijvende kit. - Nieuw aan te brengen en/of beschadigd houtwerk gronden en aflakken. - Alle maten dienen door de aannemer in het werk bepaald te worden.	stelpost

Klinkenbergerweg 30a
6711 MK EDE
Tel: 0318 614 383
info@spawnp.nl

Bijlage 5 Onderzoek geluidisolatie woning Herenweg 29

SGSSEARCH ingenieursbureau

SGS SEARCH

ONDERZOEK GELUIDISOLATIE

Locatie : **Woning Herenweg 29**
Opdrachtgever : **Gemeente Noordwijkerhout**
Projectnummer : **28.17.00138.1**
Datum : **28 november 2017**
-definitief-

RICS

SGS Search is als ingenieurs- en adviesbureau door RICS gereguleerd in Nederland. We voldoen aan de hoogste normen van onafhankelijkheid en integriteit als het gaat om technische en milieukundige adviezen.

SEARCH IS NOW PART OF SGS, THE WORLD'S LEADING INSPECTION, VERIFICATION, TESTING AND CERTIFICATION COMPANY

Opdrachtgever

Opdrachtgever	Gemeente Noordwijkerhout
Contactpersoon	de heer H.van Limburg
Postadres	Postbus 13
Postcode en plaats	2210 AA NOORDWYKERHOUT
Telefoonnummer	0252-343737

Opdrachtnemer

Opdrachtnemer	SGS Search Ingenieursbureau B.V.
Contactpersoon	ing. Steven Traast
Bezoekadres	Meerstraat 2
Postcode en plaats	5473 ZH HEESWIJK
Telefoonnummer	088 – 214 66 00
Website	www.sgssearch.nl
e-mail	milieu@sgssearch.nl

Colofon Rapportage

Opgesteld door	ing. S. Schuurman (SPA WNP)
Goedgekeurd door	Jeroen Geerdink, MSc.
Datum/paraaf controle	28 november 2017 .....

SGS Search Ingenieursbureau B.V.

Heeswijk (hoofdkantoor)
Meerstraat 2, Postbus 83
5473 ZH Heeswijk (N.Br.)

Amsterdam
Petroleumhavenweg 8
1041 AC Amsterdam

Groningen
Stavangerweg 21-23
9723 JC Groningen

Spijkenisse
Malledijk 18
3208 LA Spijkenisse

Tel. +31 (0)88 214 66 00
ingenieursbureau@sgssearch.nl
www.sgssearch.nl

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 1
2. UITGANGSPUNTEN 1
3. RESULTATEN 2
4. VOORZIENINGEN 3

1. INLEIDING

Voor de uitbreiding van Sportpark de Boekhorst in Noordwijkerhout is men voornemens om ten noorden van het sportpark een nieuwe verbindingsweg tussen de Langevelderweg en de Herenweg aan te leggen. Bij deze reconstructie en een nieuwe situatie hoort de wettelijke verplichting dat de geluidwering van de gevels van de in de nabijheid gelegen woningen onderzocht wordt. Vervolgens moet getoetst worden of voldaan wordt aan de geluideisen die gelden binnen deze woningen. Indien de binnenwaarde overschreden wordt, moet onderzocht worden welke maatregelen aan de gevels getroffen kunnen worden, zodanig dat voldaan wordt aan de maximale binnenwaarde.

In opdracht van de gemeente Noordwijkerhout is door SGS Search, in combinatie met SPA WNP Ingenieurs, het onderzoek naar het huidige binnenniveau voor de woning aan de Herenweg 29 uitgevoerd. Daarbij zijn de bewoners/eigenaren van de te onderzoeken woning benaderd met de vraag of men interesse heeft in het meedoen aan het onderzoek naar geluidwerende maatregelen. Bij een positieve reactie is de woning vervolgens onderzocht met als eerste doel vast te stellen of er daadwerkelijk geluidwerende voorzieningen aan de woning nodig is.

De voorliggende rapportage heeft uitsluitend betrekking op de woning aan de Herenweg 29, waarvoor hogere waarden vastgesteld zijn ten gevolge van de reconstructie en de nieuwe weg voor de nieuwe verbindingsweg tussen de Langevelderweg en de Herenweg. In een samenvattend overzicht (tabel 1) is aangegeven hoeveel en welke verblijfsruimten in aanmerking komen voor geluidwerende maatregelen.

2. UITGANGSPUNTEN

De ten hoogst toelaatbare geluidbelastingen van de woning aan de nieuwe verbindingsweg zijn vastgesteld in het akoestisch onderzoek: “Sportpark de Boekhorst, Noordwijkerhout, projectnummer 057600.20151120 d.d. 14 december 2015 door adviesbureau Rho. In november 2017 is door Antea Group een aanvullende berekening uitgevoerd om de gecumuleerde geluidbelasting te bepalen (“Aanvullend onderzoek cumulatieve geluidbelasting ten behoeve van gevelonderzoek”, d.d. 13 november 2017, nr. 171113-409310-00). In figuur 1 is een overzicht van de gecumuleerde geluidbelasting weergegeven, inclusief de hiervoor genoemde memo. De gegevens zijn op 28 juni en 22 november 2017 per e-mail aangeleverd door de opdrachtgever.

Voorafgaand aan het onderzoek zijn de bewoners/eigenaren van de woning benaderd met de vraag of men interesse heeft in het meedoen aan het onderzoek naar geluidwerende maatregelen. De benadering van de bewoners/eigenaren heeft geresulteerd in een positieve reactie van de eigenaren/bewoners.

Het bouwakoestisch onderzoek is uitgevoerd overeenkomstig:
- artikelen 111 en 112 van de Wet geluidhinder. De geluidwering in de huidige situatie moet voldoende goed zijn om een binnenniveau van maximaal 33 dB te behalen;
- de "Herziene Rekenmethode Geluidwering Gevels", publicatie 89-112 van het ministerie van VROM;
- het "Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012 (UGI ’12)", van Rijkswaterstaat, ministerie van Infrastructuur en Milieu.

3. RESULTATEN

Op 1 september 2017 is de woning onderzocht. Hierbij is een bouwkundige opname uitgevoerd met als doel te bepalen wat de huidige geluidwering van de gevels is. In de figuur 2 zijn de schetsen van de bouwkundige opname weergegeven.

Vervolgens zijn aan de hand van de bouwkundige opname berekeningen uitgevoerd ter bepaling van de geluidwering van de gevels. Dit resulteert in een binnenniveau per verblijfsruimte in de bestaande situatie. De berekeningen zijn opgenomen in bijlage 1. In tabel 1 zijn de resultaten van de bestaande binnenniveaus samengevat.

Tabel 1 Overzicht resultaten

Adres	Verdieping	Geluidbelas-ting op de gevel [dB]	Verblijfsruimte	Binnenni-veau [dB]	Binnenni-veau >33 dB	Bijlage
Herenweg 29	Begane grond	60	Woonkamer Keuken	36 31	**Ja** Nee	1
	Begane grond	58	Slaapkamer 1 Slaapkamer 2 Slaapkamer 3 Slaapkamer 4	30 33 25 31	Nee Nee Nee Nee	
	1e verdieping	60	Slaapkamer 5	43	**Ja**	
	1e verdieping	60	Slaapkamer 6 Slaapkamer 7	38 42	**Ja** **Ja**	

Uit het onderzoek blijkt dat de Herenweg 29 in vier verblijfsruimten in de bestaande situatie een te lage gevelgeluidwering heeft, waardoor het binnenniveau in de situatie na realisatie van de verbindingsweg in drie verblijfsruimten hoger wordt dan 33 dB. De zolder/hobbyruimte op de 1e verdieping is niet onderzocht aangezien de ruimte niet voldoet aan de randvoorwaarden zoals omschreven in het "Uitvoeringskader Gevelisolatie 2012 (UGI '12)", van Rijkswaterstaat, ministerie van Infrastructuur en Milieu paragraaf 2.6.2. Alleen de verblijfsruimten woonkamer (begane grond) en de slaapkamers 5, 6 en 7 (1e verdieping) van de woning aan de Herenweg 29 komen daarom in aanmerking voor geluidwerende voorzieningen.

4. VOORZIENINGEN

In tabel 1 zijn de verblijfsruimten weergegeven waarvoor maatregelen getroffen moeten wor-den. In de bijlage 2 zijn de berekeningen weergegeven van de situatie na voorzieningen. In de bijlagen 3 zijn de te treffen geluidwerende voorzieningen omschreven en weergegeven.

De te treffen voorzieningen bestaan uit het:
- Het aanbrengen van verbeterde dakisolatie.
- Het aanbrengen van mechanische ventilatie units.

Na het treffen van de voorzieningen zal de geluidbelasting in de verblijfsruimten overal voldoen aan de eis van 33 dB.

Mechanische ventilatie units
In plaats van mechanische ventilatie units kunnen bewoners er ook voor kiezen om met behulp van suskasten te ventileren. Dit kan tot gevolg hebben dat de beglazing of dakisolatie zwaarder uitgevoerd moet worden.

Herenweg 29
B_02
B_01
T_02
B_06
T_01
Geluidbelasting
L_{cum} (Bg / 1e verd.)
Herenweg 29
T_01: 58 dB / 60 dB
T_02: 60 dB / 61 dB
B_06: 58 dB / 60 dB
B_01: 54 dB / 56 dB
B_02: 58 dB / 60 dB
Oosterduinsesloten
Langeveldeweg
't Hooglaan
Troelstralaan
Dr Schaepmanlaan
Ruys de Beerenbrouckiaan
Dr. Nolenslaan
Herenweg
Provincialeweg N796
Voetbalveld 100 x 64 meter
Voetbalveld Pupillen 60 x 45 meter
Sporthal 45 x 42 meter
Voetbalveld 105 x 69 meter
Clubhuis

Memo

memonummer	171113-409310-00	
datum	13 november 2017	
aan	Gemeente Noordwijkerhout	R. Koekkoek
van	Antea Group	R. van den Bosch
kopie	Antea Group	E. Oude Weernink
	Antea Group	D. Hollemans
project	Opstellen bestemmingsplan verbrede reikwijdte Bavo-terrein	
projectnr.	0409310.00	
betreft	Aanvullend onderzoek cumulatieve geluidbelasting ten behoeve van gevelonderzoek	

Inleiding

Gemeente Noordwijkerhout is voornemens tussen de Herenweg en de Langevelderweg een nieuwe weg aan te leggen. Ten behoeve van de aanleg van deze weg en bijbehorende aanpassing aan de Herenweg is door het adviesbureau Rho adviseurs een akoestisch onderzoek uitgevoerd (identificatie: 057600.20151120). In dit onderzoek is geconcludeerd dat voor een tweetal woningen (Herenweg 29 en Boekhorsterweg 1) de geldende geluidnormen ten gevolge van de nieuwe verbindingsweg en de gewijzigde Herenweg worden overschreden. In het onderzoek is de gecumuleerde geluidbelasting met het wegverkeer op de N206 en de Langevelderweg niet bepaald. Deze memo beschrijft de aanvulling van het onderzoek waarbij de gecumuleerde geluidbelasting is berekend ten gevolge van wegverkeer, inclusief de N206 en de Langevelderweg.

Verkeersgegevens

De verkeercijfers voor zowel de N206 als de Langevelderweg zijn afkomstig uit het RMVK verkeersmodel van de provincie Zuid-Holland. De output van dit verkeersmodel betreft werkdaggemiddelde etmaalintensiteiten. Voor de omrekening naar weekdaggemiddelde etmaalintensiteiten is gebruik gemaakt van het Rapport VI-Lucht & Geluid (Ministerie VROM/DGM, juni 2007 kenmerk VRO018). Deze omrekenfactor bedraagt 0,91. Op de overige wegvakken worden de etmaalintensiteiten gehandhaafd zoals ze in het akoestisch onderzoek zijn gebruikt. De aanvullingen zijn gedaan in het rekenmodel waarop het akoestisch onderzoek gebaseerd is. In tabel 1 is een overzicht gegeven van de aangevulde etmaalintensiteiten op de verschillende wegvakken.

Tabel 1 Overzicht gehanteerde etmaalintensiteiten

Weg	Van	Tot	Intensiteit [mvt/etm]
Langevelderweg	Duinschooten	Nieuwe weg	2.348
Langevelderweg	Nieuwe weg	’t Hoogtlaan	3.767
N206 (hoofdrijbaan)	Zuid van aansluiting Herenweg	Toe- en afrit zuid	22.914
N206 (hoofdrijbaan)	Toe- en afrit zuid	Toe- en afrit noord	16.890
N206 (toerit west)	Herenweg	hoofdrijbaan	3.385
N206 (afrit oost)	hoofdrijbaan	Herenweg	2.639

memonummer: 171113-409310-00
betreft: Aanvullend onderzoek cumulatieve geluidbelasting ten behoeve van gevelonderzoek

Voor de verdeling van de verkeercijfers op de Langevelderweg is gebruik gemaakt van de standaardverdeling voor een stedelijke hoofdweg die ook zijn gehanteerd in het akoestisch onderzoek. Op de Langevelderweg geldt een maximumsnelheid van 60 km/u. De wegdekverharding is asfalt (dab, referentiewegdek).

De verdeling van de verkeercijfers op de N206 zijn aangeleverd door de provincie Zuid-Holland en zijn gebaseerd op telcijfers. Op de N206 geldt een maximumsnelheid van 80 km/u en is een asfaltverharding (dab, referentiewegdek) toegepast. Op de toe- en afritten is de snelheid afnemend in drie gelijke stappen tot 50 km/u gemodelleerd. Een volledig overzicht van de ingevoerde verkeercijfers is opgenomen in bijlage 1.

Resultaten

Met behulp van het rekenprogramma Geomilieu 3.10 zijn geluidberekeningen gedaan om de geluidbelasting ten gevolge van de diverse wegen op de gevels van de woningen te berekenen. Een overzicht van de invoergegevens van de toetspunten is opgenomen in bijlage 2.

Na het aanvullen van het rekenmodel worden op de gevels van de beide woningen de volgende cumulatieve geluidbelastingen berekend. De resultaten hiervan zijn weergegeven in tabel 2. Een volledig overzicht van de rekenresultaten is opgenomen in bijlage 3.

Tabel 2 Cumulatieve geluidbelasting na aanvullen rekenmodel

Adres	Toetspunt	Geveloriëntatie	Hoogte [m]	Gecumuleerde geluidbelasting [dB]
Herenweg 29	B_02	Noord	1,5 4,5	58 60
	T_02	Oost	1,5 4,5	60 61
	T_01	Zuid	1,5 4,5	58 60
	B_01	West	1,5 4,5	54 56
Boekhorsterweg 1	B_04	Noord	1,5 4,5	46 48
	B_03	Oost	1,5 4,5	52 54
	B_05	Oost	1,5 4,5	55 56
	T_04	Zuid	1,5 4,5	59 60
	T_05	West	1,5 4,5	56 57

Conclusie

Uit de resultaten blijkt dat de gecumuleerde geluidbelasting ten hoogste 61 dB bedraagt op de oostelijke gevel van de woning Herenweg 29. Op de woning aan de Boekhorsterweg 1 bedraagt de gecumuleerde geluidbelasting ten hoogste 60 dB en op de zuidelijke gevel.

memonummer: 171113-409310-00
betreft: Aanvullend onderzoek cumulatieve geluidbelasting ten behoeve van gevelonderzoek

1 Bijlage 1: Invoergegevens Geomilieu - verkeercijfers

Antea Group
Aanvullend akoestisch onderzoek cumulatieve geluidbelasting

Bijlage 1 Invoergegevens - Verkeercijfers
Projectnummer 409310

Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Groep	X-1	Y-1	Lengte	Hbron	Wegdek	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))
01	Herenweg	Herenweg	94612,24	476158,86	236,56	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50
02	rotonde aansluiting Nieuwe weg en Herenweg	Herenweg	94499,89	475945,78	83,72	0,75	W0	Referentiewegdek	35	35	35
03	Herenweg	Herenweg	94512,56	475921,73	267,76	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50
04	Langevelderweg Zuid	Langevelderweg	94199,84	476407,81	224,12	0,75	W0	Referentiewegdek	60	60	60
05	Langevelderweg Zuid	Langevelderweg	94107,49	476204,04	227,94	0,75	W0	Referentiewegdek	60	60	60
06	Nieuwe weg	Nieuwe weg	94499,79	475944,89	467,68	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50
07	N206 viaduct	N206	94757,55	476298,10	487,04	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
08	Oprit N206	N206	94608,17	476157,23	121,40	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50
09	Afrit N206	N206	94562,29	475861,46	112,34	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
10	N206	N206	94557,41	475861,74	47,86	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
11	N206	N206	94548,34	475814,58	148,10	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
12	Oprit N206	N206	94573,50	476043,32	115,81	0,75	W0	Referentiewegdek	65	65	65
13	Oprit N206	N206	94552,17	475929,79	114,31	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
14	Afrit N206	N206	94594,87	475968,69	113,39	0,75	W0	Referentiewegdek	65	65	65
15	Afrit N206	N206	94651,98	476066,18	109,83	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50

Antea Group
Aanvullend akoestisch onderzoek cumulatieve geluidbelasting

Bijlage 1 Invoergegevens - Verkeercijfers
Projectnummer 409310

Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
01	50	50	50	50	50	50	9350,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
02	35	35	35	35	35	35	7750,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
03	50	50	50	50	50	50	5050,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
04	60	60	60	60	60	60	2348,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
05	60	60	60	60	60	60	3767,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
06	50	50	50	50	50	50	7750,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
07	80	80	80	80	80	80	16890,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
08	50	50	50	50	50	50	3385,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
09	80	80	80	80	80	80	2639,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
10	80	80	80	80	80	80	19529,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
11	80	80	80	80	80	80	22914,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
12	65	65	65	65	65	65	3385,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
13	80	80	80	80	80	80	3385,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
14	65	65	65	65	65	65	2639,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
15	50	50	50	50	50	50	2639,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40

Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (D) Totaal	LE (A) Totaal	LE (N) Totaal
01	110,98	107,03	103,13
02	107,67	103,72	99,82
03	108,30	104,35	100,45
04	106,34	102,40	98,50
05	108,40	104,45	100,55
06	110,16	106,21	102,31
07	115,40	111,34	106,27
08	106,93	102,87	97,80
09	107,34	103,28	98,21
10	116,03	111,97	106,90
11	116,73	112,66	107,59
12	108,84	104,77	99,70
13	108,42	104,36	99,29
14	107,75	103,69	98,62
15	105,85	101,79	96,72

memonummer: 171113-409310-00
betreft: Aanvullend onderzoek cumulatieve geluidbelasting ten behoeve van gevelonderzoek

2 Bijlage 2: Invoergegevens Geomilieu - toetspunten

Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Rekenpunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	X	Y	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
T_01	Zuidgevel Herenweg 29 (west)	94471,44	476003,41	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
T_02	Oostgevel Herenweg 29	94486,35	476003,35	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
T_04	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	94165,00	476199,82	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
T_05	Westgevel Boekhorsterweg 1	94162,71	476205,86	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_01	Westgevel Herenweg 29	94471,65	476010,79	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_02	Noordgevel Herenweg 29	94484,47	476009,26	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_03	Oostgevel Boekhorsterweg 1 (uitbouw)	94174,24	476204,03	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_04	Noordgevel Boekhorsterweg 1	94169,90	476208,47	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_05	Oostgevel Boekhorsterweg 1	94169,73	476201,20	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_06	Zuidgevel Herenweg 29 (oost)	94480,42	476001,80	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja

memonummer: 171113-409310-00
betreft: Aanvullend onderzoek cumulatieve geluidbelasting ten behoeve van gevelonderzoek

3 Bijlage 3: Rekenresultaten cumulatieve geluidbelasting

Antea Group — Bijlage 3 Rekenresultaten - gecumuleerde geluidbelasting
Aanvullend akoestisch onderzoek cumulatieve geluidbelasting — Projectnummer 409310

Rapport: Resultatentabel
Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
B_01_A	Westgevel Herenweg 29	1,50	53,35	49,37	45,15	54,20
B_01_B	Westgevel Herenweg 29	4,50	54,99	51,01	46,82	55,85
B_02_A	Noordgevel Herenweg 29	1,50	57,39	53,37	48,75	58,05
B_02_B	Noordgevel Herenweg 29	4,50	58,95	54,93	50,35	59,63
B_03_A	Oostgevel Boekhorsterweg 1 (uitbouw)	1,50	51,22	47,27	43,37	52,22
B_03_B	Oostgevel Boekhorsterweg 1 (uitbouw)	4,50	53,11	49,16	45,25	54,11
B_04_A	Noordgevel Boekhorsterweg 1	1,50	45,43	41,48	37,58	46,43
B_04_B	Noordgevel Boekhorsterweg 1	4,50	47,35	43,40	39,48	48,34
B_05_A	Oostgevel Boekhorsterweg 1	1,50	53,85	49,90	46,00	54,85
B_05_B	Oostgevel Boekhorsterweg 1	4,50	55,46	51,52	47,62	56,47
B_06_A	Zuidgevel Herenweg 29 (oost)	1,50	57,34	53,36	49,16	58,20
B_06_B	Zuidgevel Herenweg 29 (oost)	4,50	58,90	54,93	50,76	59,77
T_01_A	Zuidgevel Herenweg 29 (west)	1,50	57,51	53,54	49,40	58,40
T_01_B	Zuidgevel Herenweg 29 (west)	4,50	58,93	54,97	50,86	59,83
T_02_A	Oostgevel Herenweg 29	1,50	58,74	54,73	50,24	59,46
T_02_B	Oostgevel Herenweg 29	4,50	60,28	56,27	51,82	61,02
T_04_A	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	1,50	58,13	54,18	50,28	59,13
T_04_B	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	4,50	59,26	55,31	51,41	60,26
T_05_A	Westgevel Boekhorsterweg 1	1,50	54,78	50,84	46,94	55,79
T_05_B	Westgevel Boekhorsterweg 1	4,50	56,21	52,27	48,37	57,22

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

memonummer: 171113-409310-00
betreft: Aanvullend onderzoek cumulatieve geluidbelasting ten behoeve van gevelonderzoek

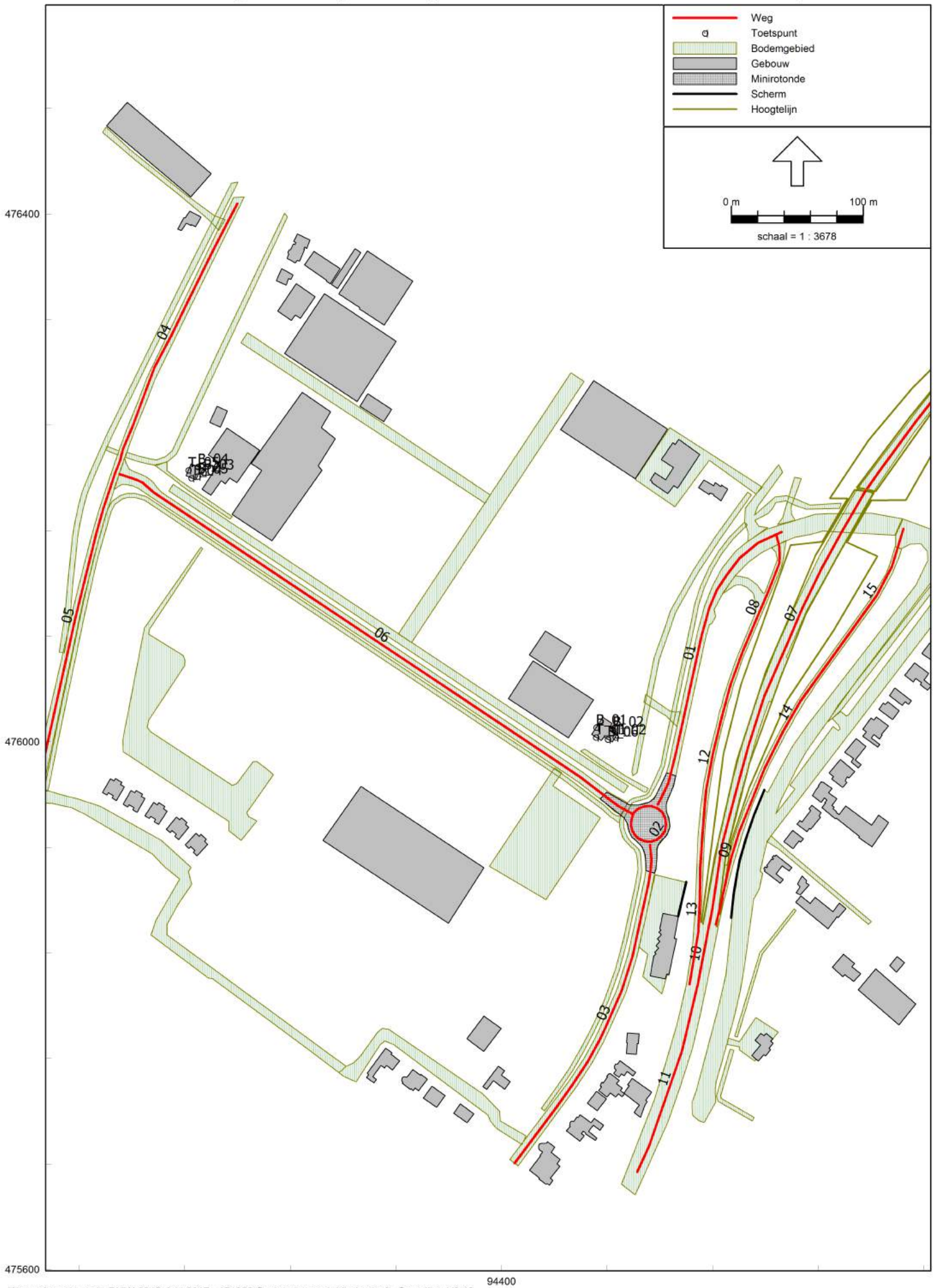
1 Figuur 1: Overzicht rekenmodel

Antea Group

Figuur 1 - Overzicht rekenmodel

Aanvullend akoestisch onderzoek gecumuleerde geluidbelasting

Projectnummer409310

Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [okt,2017 - 171026 Cumulatieve geluidbelasting] , Geomilieu V3.10

Antea Group
Aanvullend akoestisch onderzoek gecumuleerde geluidbelasting
Figuur 2 - Detailafbeelding toetspunten
Projectnummer 409310

Memo

memonummer	171113-409310-00	
datum	13 november 2017	
aan	Gemeente Noordwijkerhout	R. Koekkoek
van	Antea Group	R. van den Bosch
kopie	Antea Group	E. Oude Weernink
	Antea Group	D. Hollemans
project	Opstellen bestemmingsplan verbrede reikwijdte Bavo-terrein	
projectnr.	0409310.00	
betreft	Aanvullend onderzoek cumulatieve geluidbelasting ten behoeve van gevelonderzoek	

Inleiding

Gemeente Noordwijkerhout is voornemens tussen de Herenweg en de Langevelderweg een nieuwe weg aan te leggen. Ten behoeve van de aanleg van deze weg en bijbehorende aanpassing aan de Herenweg is door het adviesbureau Rho adviseurs een akoestisch onderzoek uitgevoerd (identificatie: 057600.20151120). In dit onderzoek is geconcludeerd dat voor een tweetal woningen (Herenweg 29 en Boekhorsterweg 1) de geldende geluidnormen ten gevolge van de nieuwe verbindingsweg en de gewijzigde Herenweg worden overschreden. In het onderzoek is de gecumuleerde geluidbelasting met het wegverkeer op de N206 en de Langevelderweg niet bepaald. Deze memo beschrijft de aanvulling van het onderzoek waarbij de gecumuleerde geluidbelasting is berekend ten gevolge van wegverkeer, inclusief de N206 en de Langevelderweg.

Verkeersgegevens

De verkeercijfers voor zowel de N206 als de Langevelderweg zijn afkomstig uit het RMVK verkeersmodel van de provincie Zuid-Holland. De output van dit verkeersmodel betreft werkdaggemiddelde etmaalintensiteiten. Voor de omrekening naar weekdaggemiddelde etmaalintensiteiten is gebruik gemaakt van het Rapport VI-Lucht & Geluid (Ministerie VROM/DGM, juni 2007 kenmerk VRO018). Deze omrekenfactor bedraagt 0,91. Op de overige wegvakken worden de etmaalintensiteiten gehandhaafd zoals ze in het akoestisch onderzoek zijn gebruikt. De aanvullingen zijn gedaan in het rekenmodel waarop het akoestisch onderzoek gebaseerd is. In tabel 1 is een overzicht gegeven van de aangevulde etmaalintensiteiten op de verschillende wegvakken.

Tabel 1 Overzicht gehanteerde etmaalintensiteiten

Weg	Van	Tot	Intensiteit [mvt/etm]
Langevelderweg	Duinschooten	Nieuwe weg	2.348
Langevelderweg	Nieuwe weg	’t Hoogtlaan	3.767
N206 (hoofdrijbaan)	Zuid van aansluiting Herenweg	Toe- en afrit zuid	22.914
N206 (hoofdrijbaan)	Toe- en afrit zuid	Toe- en afrit noord	16.890
N206 (toerit west)	Herenweg	hoofdrijbaan	3.385
N206 (afrit oost)	hoofdrijbaan	Herenweg	2.639

memonummer: 171113-409310-00
betreft: Aanvullend onderzoek cumulatieve geluidbelasting ten behoeve van gevelonderzoek

Voor de verdeling van de verkeercijfers op de Langevelderweg is gebruik gemaakt van de standaardverdeling voor een stedelijke hoofdweg die ook zijn gehanteerd in het akoestisch onderzoek. Op de Langevelderweg geldt een maximumsnelheid van 60 km/u. De wegdekverharding is asfalt (dab, referentiewegdek).

De verdeling van de verkeercijfers op de N206 zijn aangeleverd door de provincie Zuid-Holland en zijn gebaseerd op telcijfers. Op de N206 geldt een maximumsnelheid van 80 km/u en is een asfaltverharding (dab, referentiewegdek) toegepast. Op de toe- en afritten is de snelheid afnemend in drie gelijke stappen tot 50 km/u gemodelleerd. Een volledig overzicht van de ingevoerde verkeercijfers is opgenomen in bijlage 1.

Resultaten

Met behulp van het rekenprogramma Geomilieu 3.10 zijn geluidberekeningen gedaan om de geluidbelasting ten gevolge van de diverse wegen op de gevels van de woningen te berekenen. Een overzicht van de invoergegevens van de toetspunten is opgenomen in bijlage 2.

Na het aanvullen van het rekenmodel worden op de gevels van de beide woningen de volgende cumulatieve geluidbelastingen berekend. De resultaten hiervan zijn weergegeven in tabel 2. Een volledig overzicht van de rekenresultaten is opgenomen in bijlage 3.

Tabel 2 Cumulatieve geluidbelasting na aanvullen rekenmodel

Adres	Toetspunt	Geveloriëntatie	Hoogte [m]	Gecumuleerde geluidbelasting [dB]
Herenweg 29	B_02	Noord	1,5 4,5	58 60
	T_02	Oost	1,5 4,5	60 61
	T_01	Zuid	1,5 4,5	58 60
	B_01	West	1,5 4,5	54 56
Boekhorsterweg 1	B_04	Noord	1,5 4,5	46 48
	B_03	Oost	1,5 4,5	52 54
	B_05	Oost	1,5 4,5	55 56
	T_04	Zuid	1,5 4,5	59 60
	T_05	West	1,5 4,5	56 57

Conclusie

Uit de resultaten blijkt dat de gecumuleerde geluidbelasting ten hoogste 61 dB bedraagt op de oostelijke gevel van de woning Herenweg 29. Op de woning aan de Boekhorsterweg 1 bedraagt de gecumuleerde geluidbelasting ten hoogste 60 dB en op de zuidelijke gevel.

memonummer: 171113-409310-00
betreft: Aanvullend onderzoek cumulatieve geluidbelasting ten behoeve van gevelonderzoek

1 Bijlage 1: Invoergegevens Geomilieu - verkeercijfers

Antea Group
Aanvullend akoestisch onderzoek cumulatieve geluidbelasting

Bijlage 1 Invoergegevens - Verkeercijfers
Projectnummer 409310

Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	Groep	X-1	Y-1	Lengte	Hbron	Wegdek	Wegdek	V(LV(D))	V(LV(A))	V(LV(N))
01	Herenweg	Herenweg	94612,24	476158,86	236,56	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50
02	rotonde aansluiting Nieuwe weg en Herenweg	Herenweg	94499,89	475945,78	83,72	0,75	W0	Referentiewegdek	35	35	35
03	Herenweg	Herenweg	94512,56	475921,73	267,76	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50
04	Langevelderweg Zuid	Langevelderweg	94199,84	476407,81	224,12	0,75	W0	Referentiewegdek	60	60	60
05	Langevelderweg Zuid	Langevelderweg	94107,49	476204,04	227,94	0,75	W0	Referentiewegdek	60	60	60
06	Nieuwe weg	Nieuwe weg	94499,79	475944,89	467,68	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50
07	N206 viaduct	N206	94757,55	476298,10	487,04	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
08	Oprit N206	N206	94608,17	476157,23	121,40	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50
09	Afrit N206	N206	94562,29	475861,46	112,34	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
10	N206	N206	94557,41	475861,74	47,86	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
11	N206	N206	94548,34	475814,58	148,10	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
12	Oprit N206	N206	94573,50	476043,32	115,81	0,75	W0	Referentiewegdek	65	65	65
13	Oprit N206	N206	94552,17	475929,79	114,31	0,75	W0	Referentiewegdek	80	80	80
14	Afrit N206	N206	94594,87	475968,69	113,39	0,75	W0	Referentiewegdek	65	65	65
15	Afrit N206	N206	94651,98	476066,18	109,83	0,75	W0	Referentiewegdek	50	50	50

Antea Group
Aanvullend akoestisch onderzoek cumulatieve geluidbelasting

Bijlage 1 Invoergegevens - Verkeercijfers
Projectnummer 409310

Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	V(MV(D))	V(MV(A))	V(MV(N))	V(ZV(D))	V(ZV(A))	V(ZV(N))	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
01	50	50	50	50	50	50	9350,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
02	35	35	35	35	35	35	7750,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
03	50	50	50	50	50	50	5050,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
04	60	60	60	60	60	60	2348,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
05	60	60	60	60	60	60	3767,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
06	50	50	50	50	50	50	7750,00	6,70	2,70	1,10	93,46	93,46	93,46	5,08	5,08	5,08	1,46	1,46	1,46
07	80	80	80	80	80	80	16890,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
08	50	50	50	50	50	50	3385,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
09	80	80	80	80	80	80	2639,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
10	80	80	80	80	80	80	19529,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
11	80	80	80	80	80	80	22914,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
12	65	65	65	65	65	65	3385,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
13	80	80	80	80	80	80	3385,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
14	65	65	65	65	65	65	2639,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40
15	50	50	50	50	50	50	2639,00	6,88	2,70	0,84	90,40	90,40	90,40	8,20	8,20	8,20	1,40	1,40	1,40

Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	LE (D) Totaal	LE (A) Totaal	LE (N) Totaal
01	110,98	107,03	103,13
02	107,67	103,72	99,82
03	108,30	104,35	100,45
04	106,34	102,40	98,50
05	108,40	104,45	100,55
06	110,16	106,21	102,31
07	115,40	111,34	106,27
08	106,93	102,87	97,80
09	107,34	103,28	98,21
10	116,03	111,97	106,90
11	116,73	112,66	107,59
12	108,84	104,77	99,70
13	108,42	104,36	99,29
14	107,75	103,69	98,62
15	105,85	101,79	96,72

memonummer: 171113-409310-00
betreft: Aanvullend onderzoek cumulatieve geluidbelasting ten behoeve van gevelonderzoek

2 Bijlage 2: Invoergegevens Geomilieu - toetspunten

Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Rekenpunten, voor rekenmethode Wegverkeerslawaai - RMW-2012

Naam	Omschr.	X	Y	Maaiveld	Hdef.	Hoogte A	Hoogte B	Hoogte C	Hoogte D	Hoogte E	Hoogte F	Gevel
T_01	Zuidgevel Herenweg 29 (west)	94471,44	476003,41	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
T_02	Oostgevel Herenweg 29	94486,35	476003,35	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
T_04	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	94165,00	476199,82	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
T_05	Westgevel Boekhorsterweg 1	94162,71	476205,86	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_01	Westgevel Herenweg 29	94471,65	476010,79	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_02	Noordgevel Herenweg 29	94484,47	476009,26	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_03	Oostgevel Boekhorsterweg 1 (uitbouw)	94174,24	476204,03	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_04	Noordgevel Boekhorsterweg 1	94169,90	476208,47	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_05	Oostgevel Boekhorsterweg 1	94169,73	476201,20	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja
B_06	Zuidgevel Herenweg 29 (oost)	94480,42	476001,80	0,00	Relatief	1,50	4,50	--	--	--	--	Ja

memonummer: 171113-409310-00
betreft: Aanvullend onderzoek cumulatieve geluidbelasting ten behoeve van gevelonderzoek

3 Bijlage 3: Rekenresultaten cumulatieve geluidbelasting

Antea Group — Bijlage 3 Rekenresultaten - gecumuleerde geluidbelasting
Aanvullend akoestisch onderzoek cumulatieve geluidbelasting — Projectnummer 409310

Rapport: Resultatentabel
Model: 171026 Cumulatieve geluidbelasting
LAeq totaalresultaten voor toetspunten
Groep: (hoofdgroep)
Groepsreductie: Nee

Naam Toetspunt	Omschrijving	Hoogte	Dag	Avond	Nacht	Lden
B_01_A	Westgevel Herenweg 29	1,50	53,35	49,37	45,15	54,20
B_01_B	Westgevel Herenweg 29	4,50	54,99	51,01	46,82	55,85
B_02_A	Noordgevel Herenweg 29	1,50	57,39	53,37	48,75	58,05
B_02_B	Noordgevel Herenweg 29	4,50	58,95	54,93	50,35	59,63
B_03_A	Oostgevel Boekhorsterweg 1 (uitbouw)	1,50	51,22	47,27	43,37	52,22
B_03_B	Oostgevel Boekhorsterweg 1 (uitbouw)	4,50	53,11	49,16	45,25	54,11
B_04_A	Noordgevel Boekhorsterweg 1	1,50	45,43	41,48	37,58	46,43
B_04_B	Noordgevel Boekhorsterweg 1	4,50	47,35	43,40	39,48	48,34
B_05_A	Oostgevel Boekhorsterweg 1	1,50	53,85	49,90	46,00	54,85
B_05_B	Oostgevel Boekhorsterweg 1	4,50	55,46	51,52	47,62	56,47
B_06_A	Zuidgevel Herenweg 29 (oost)	1,50	57,34	53,36	49,16	58,20
B_06_B	Zuidgevel Herenweg 29 (oost)	4,50	58,90	54,93	50,76	59,77
T_01_A	Zuidgevel Herenweg 29 (west)	1,50	57,51	53,54	49,40	58,40
T_01_B	Zuidgevel Herenweg 29 (west)	4,50	58,93	54,97	50,86	59,83
T_02_A	Oostgevel Herenweg 29	1,50	58,74	54,73	50,24	59,46
T_02_B	Oostgevel Herenweg 29	4,50	60,28	56,27	51,82	61,02
T_04_A	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	1,50	58,13	54,18	50,28	59,13
T_04_B	Zuidgevel Boekhorsterweg 1	4,50	59,26	55,31	51,41	60,26
T_05_A	Westgevel Boekhorsterweg 1	1,50	54,78	50,84	46,94	55,79
T_05_B	Westgevel Boekhorsterweg 1	4,50	56,21	52,27	48,37	57,22

Alle getoonde dB-waarden zijn A-gewogen

memonummer: 171113-409310-00
betreft: Aanvullend onderzoek cumulatieve geluidbelasting ten behoeve van gevelonderzoek

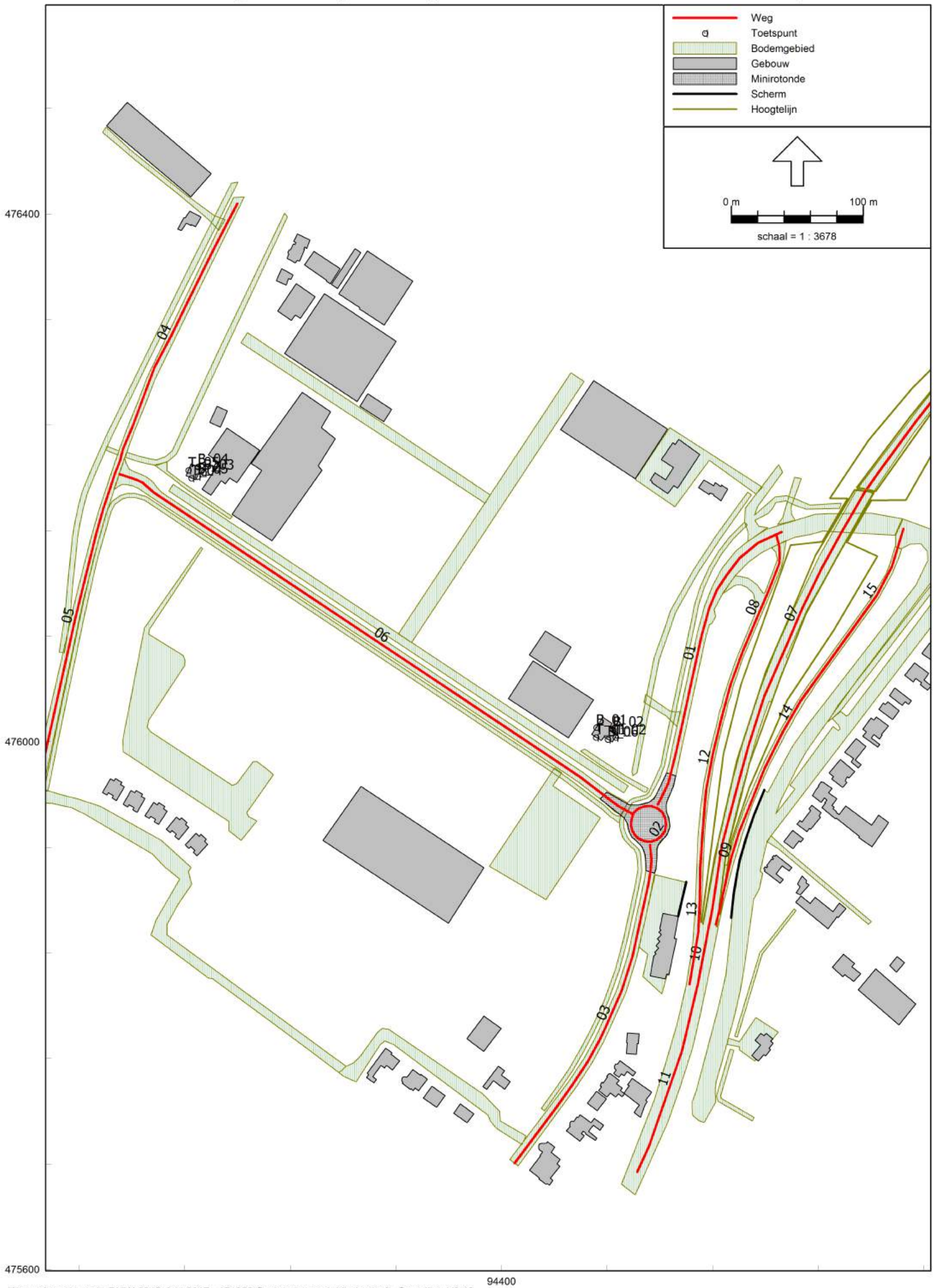
1 Figuur 1: Overzicht rekenmodel

Antea Group

Figuur 1 - Overzicht rekenmodel

Aanvullend akoestisch onderzoek gecumuleerde geluidbelasting

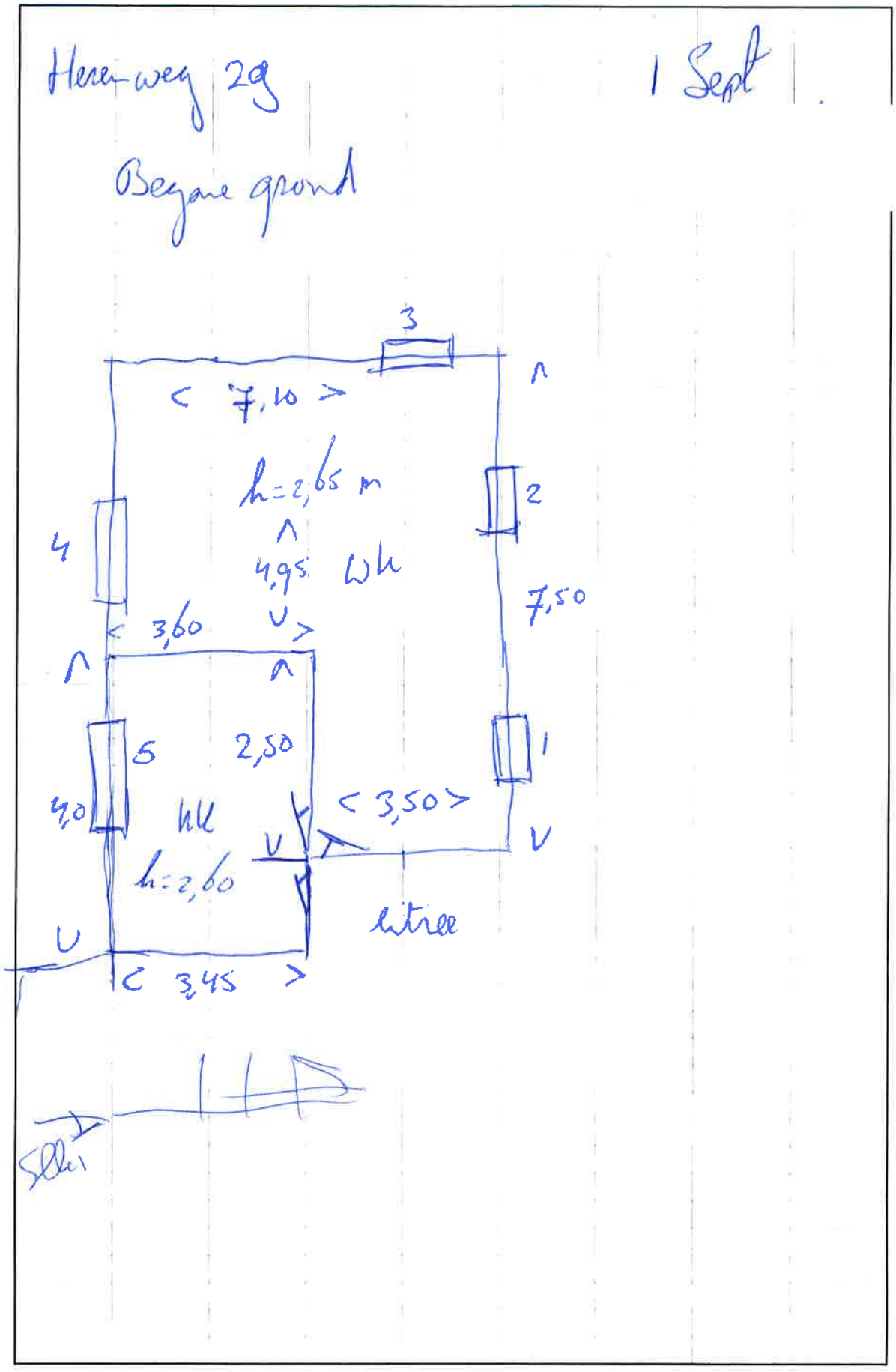
Projectnummer409310

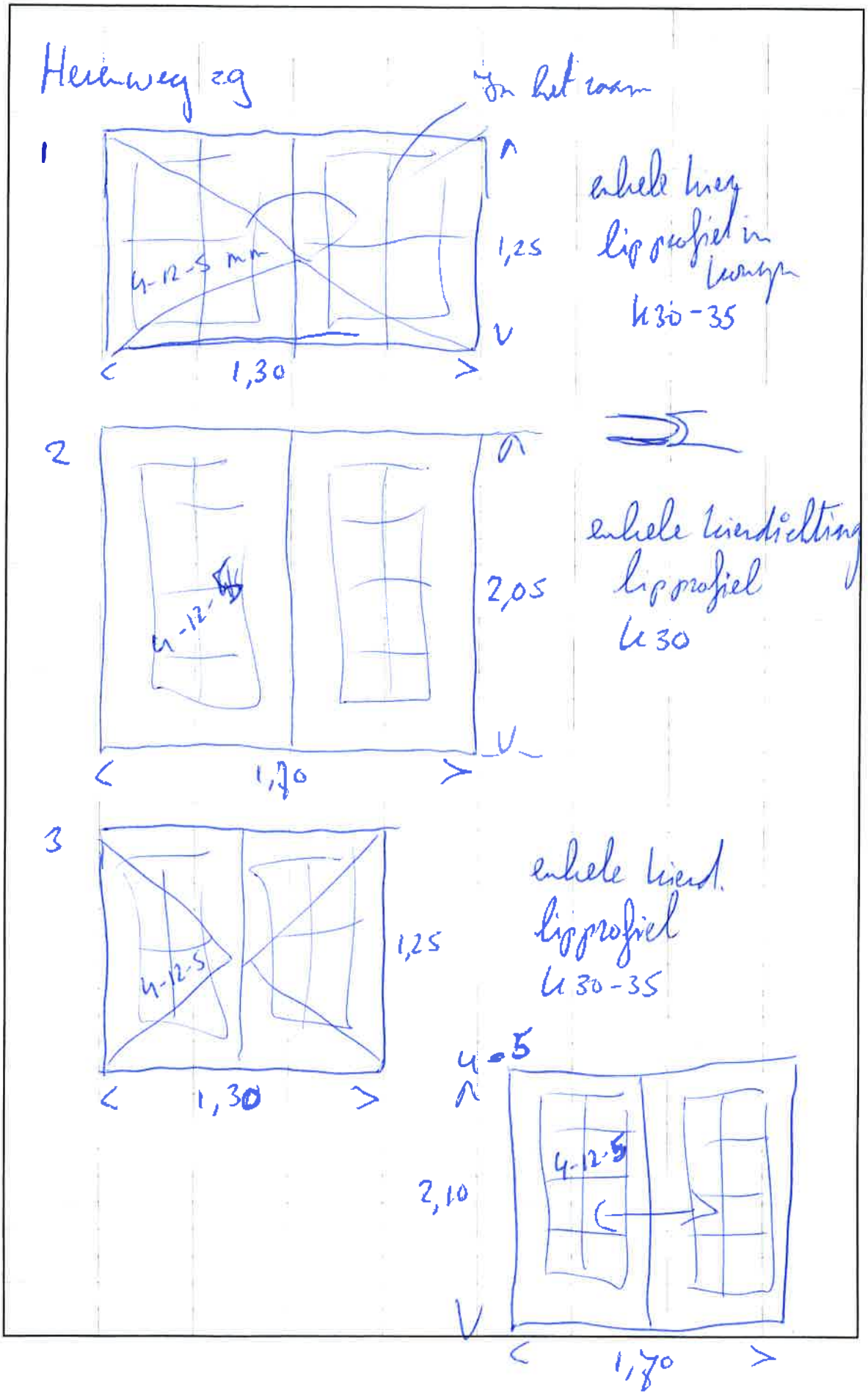

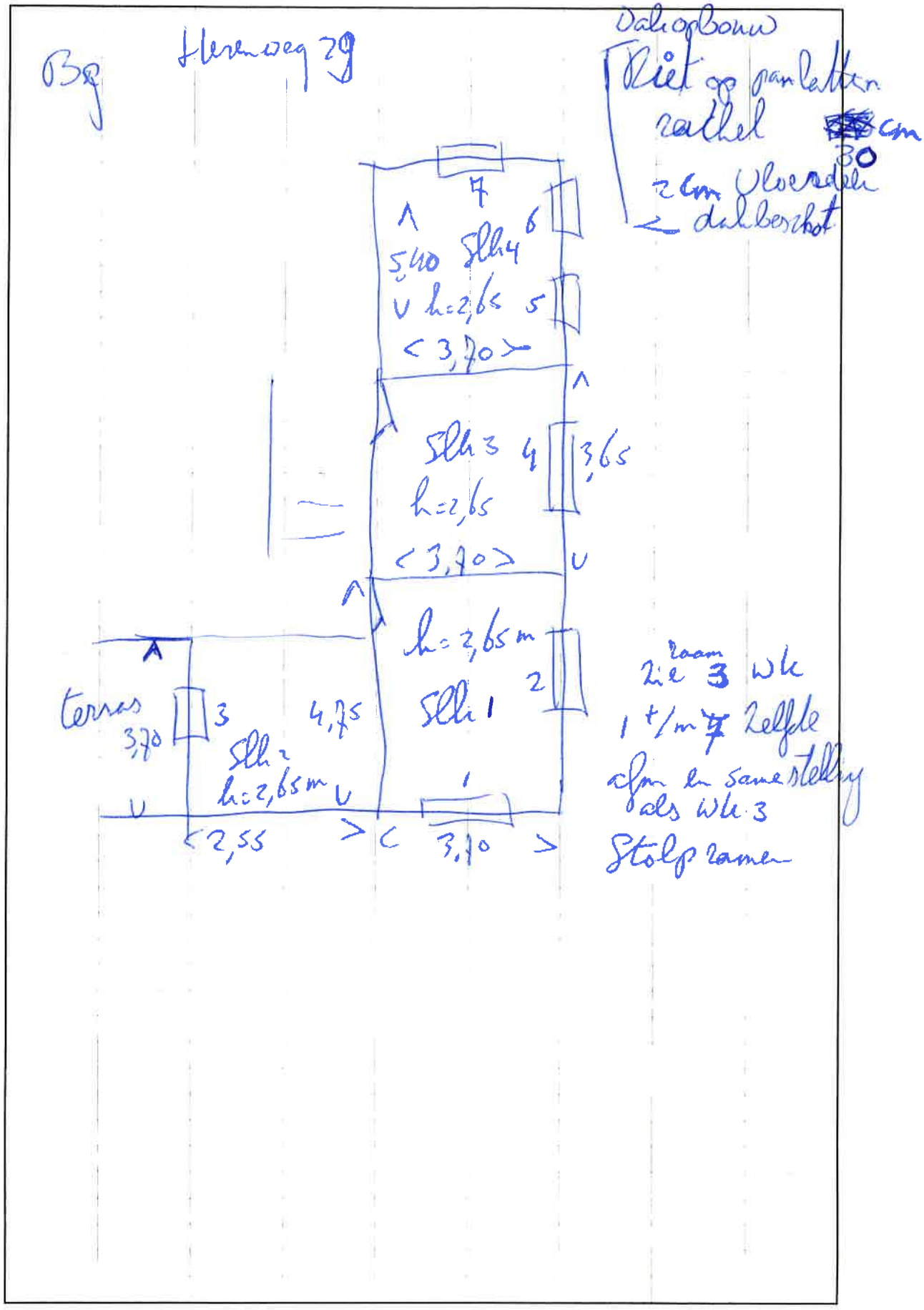
Wegverkeerslawaai - RMW-2012, [okt,2017 - 171026 Cumulatieve geluidbelasting] , Geomilieu V3.10

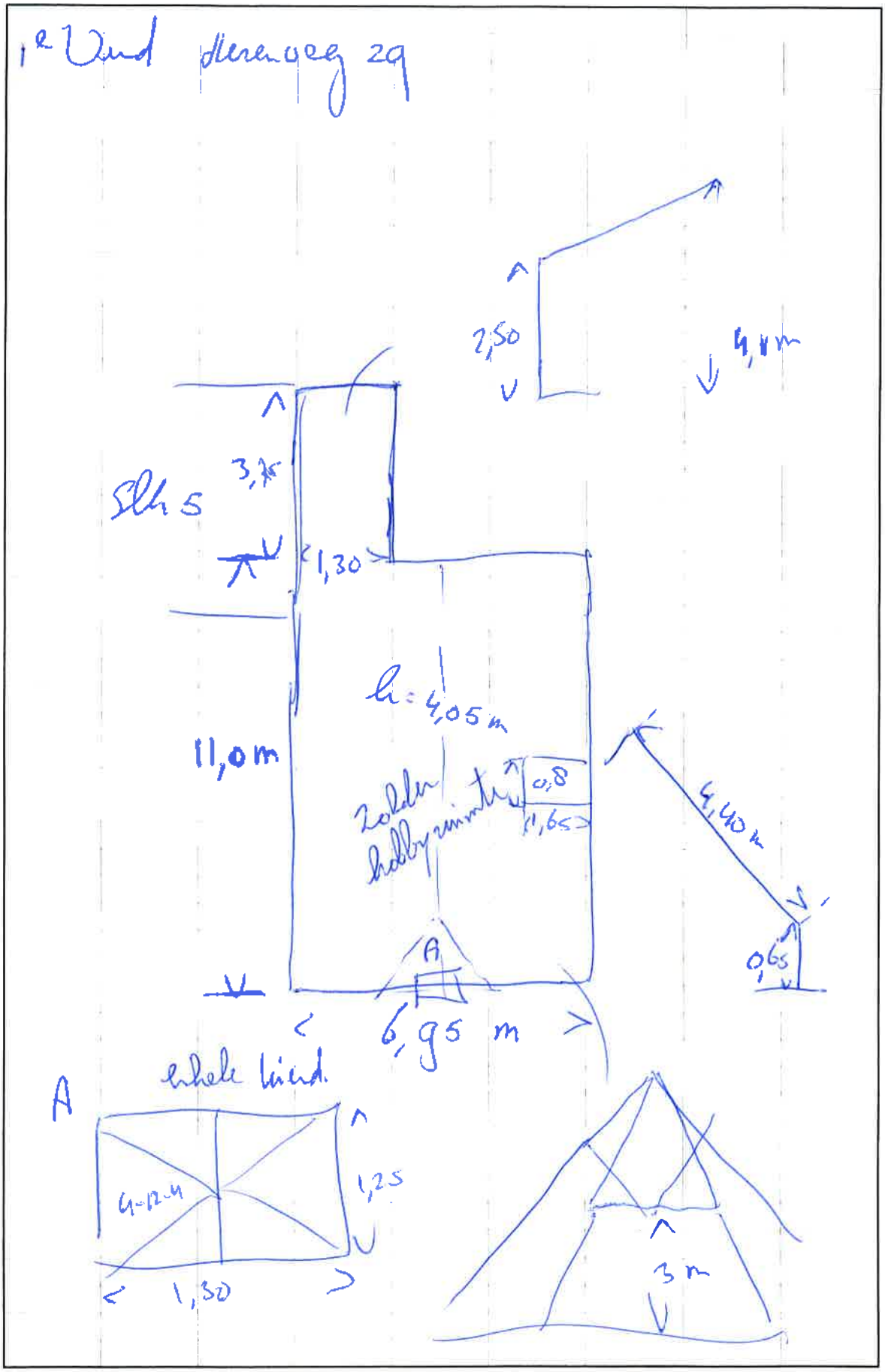

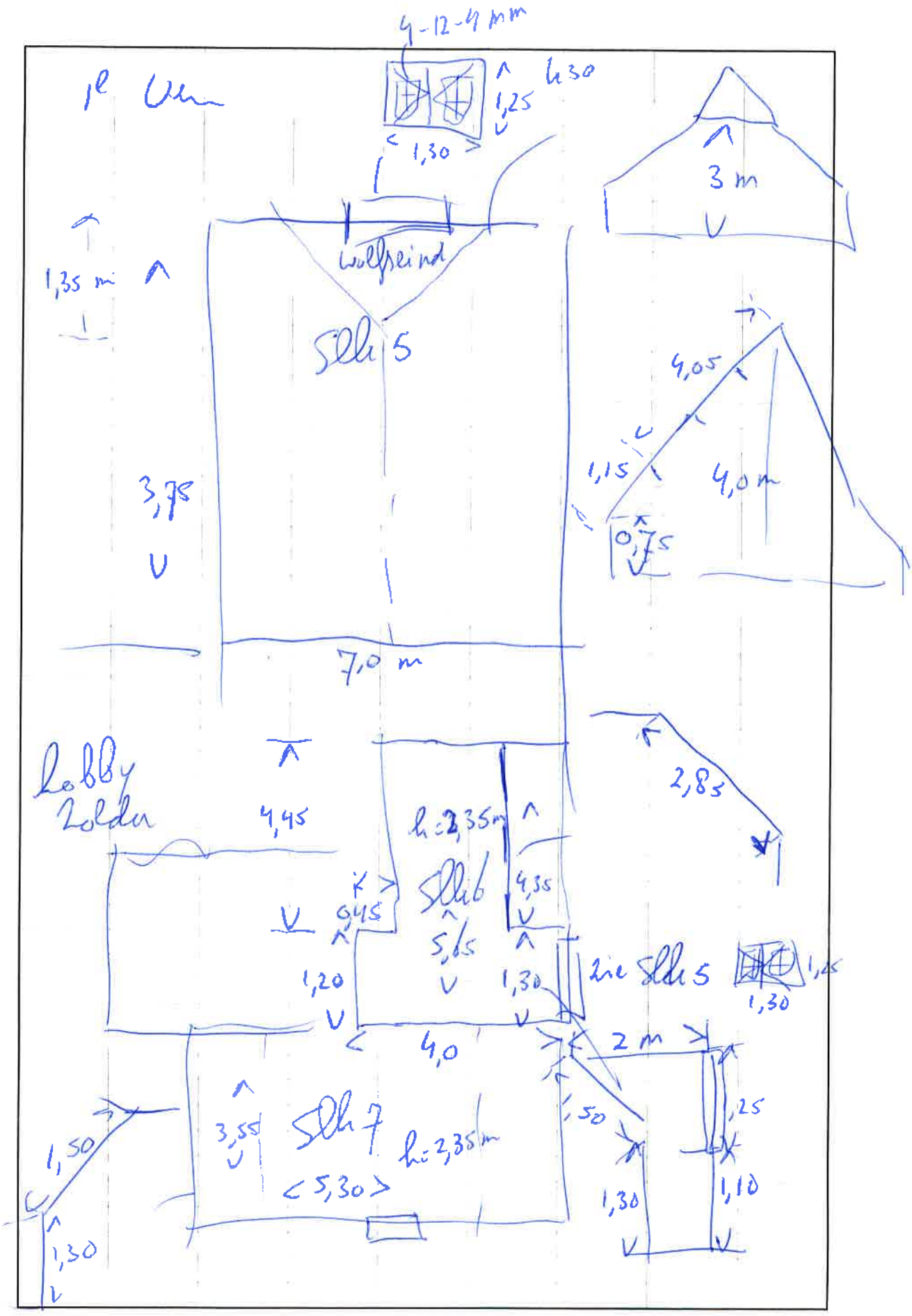
Antea Group
Aanvullend akoestisch onderzoek gecumuleerde geluidbelasting
Figuur 2 - Detailafbeelding toetspunten
Projectnummer 409310

Heerweg 29
1 Sept
Begane grond
3
7,10
h=2,65 m
2
4
4,95 Wk
7,50
3,60
5
2,50
1
4,0
Wk
3,50
h=2,60
entree
3,45
Stoel

Heerweg 29
In het raam
1
4-12-5 mm
1,25
1,30
enkele kwz
lipprofiel in
kozijn
K30-35
2
2,05
1,70
enkele kwz
lipprofiel
K30
3
4-12-5
1,25
1,30
enkele kwz.
lipprofiel
K30-35
4-5
2,10
4-12-5
1,70

Bg
Herenweg 29
Dakopbouw
Riet op panlatten
zadel
30 cm
2 cm Vloerdelen
dakbeschot
7
6
5,40
Slk 4
h=2,65
5
<3,70>
Slk 3
4
3,65
h=2,65
<3,70>
h=3,65m
2
Slk 1
1
terras
3,70
3
4,75
Slk 2
h=2,65m
<2,55>
<3,70>
2e zoom 3 wk
1 t/m 7 zelfde
afm en samenstelling
als wk 3
Stolp zamen

1e Vand Herenweg 29
2,50
4,11 m
3,15
Slh 5
1,30
h = 4,05 m
11,0 m
zolder
hobbyruimte
0,8
1,65
4,40 m
0,65
A
6,95 m
A
enkele kind.
4-12-4
1,25
1,30
3 m

4-12-4 mm
1,30
1,25
1,30
3 m
1,35 m
Wolfseind
Slk 5
4,05
1,15
4,0 m
0,75
3,75
7,0 m
Hobby
Zolder
4,45
h=2,35m
2,85
Slk 6
4,35
0,45
5,65
1,20
1,30
2 x Slk 5
1,30
4,0
2 m
1,50
3,55
Slk 7
h=2,35m
<5,30>
1,50
1,30
1,25
1,10
1,30

BIJLAGEN

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

pg: 1 28-11-2017 10:52

project	**21720309_171124, BAVO Noordwijkerhout NA MR**
Projectdatum	24-11-2016
Opdrachtgever	SGS Search
Uitgevoerd door	SS
gebouw	**Herenweg 29 (Bestaand)**
Rekenmethode	besluit geluidwering gebouwen
Spectrum	weg2012
Uitgevoerd door	

	totaal	125	250	500	1000	2000
Ci		-14.0	-10.0	-7.0	-4.0	-6.0

situatie	**Begane grond**			totaal	125	250	500	1000	2000
Geluidbelasting	60	dB							
Opgegeven als			Lden						
Su,tot	62.2	m2	(Opp. uitw. gevelconstructie verblijfsgebied)						

Woonkamer

Su,ruimte	51.8	m2								
V	116.8	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**24.4**	**dB**	GA		35.8	32.1	31.3	29.0	31.1
Lp	35.6	dB	Lp		24.2	27.9	28.7	31.0	28.9

Rechter zijgevel

Su,gevel	19.9	m2	Cl		2.0	2.0	2.0	2.0	2.0
Cg		dB							
GA,gevel	35.1	dB	GA,g	35.1	42.0	38.4	42.1	45.9	49.3
			Gi,g		28	28.4	35.1	41.9	43.3
Lp,gevel	24.9	dB	Lp,g	24.9	18.0	21.6	17.9	14.1	10.7

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	13.50 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		10.2	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas 1	1.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		19.1	--	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
glas 2	3.50 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		22.5	--	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
kozijn	1.30 m2	ko33b	kozijn	Kozijn, hout of dubbelwandig kunststof 50-		12.9	--	RA	33.3	26.0	28.0	34.0	36.0	40.0
kierterm	19.90 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		13.1	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

Voorgevel

Su,gevel	18.8	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Cg		dB							
GA,gevel	25.0	dB	GA,g	25.0	38.0	34.2	32.0	29.2	31.2
			Gi,g		24	24.2	25	25.2	25.2
Lp,gevel	35.0	dB	Lp,g	35.0	22.0	25.8	28.0	30.8	28.8

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	17.14 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		13.2	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas raam 3	1.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		21.1	--	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
kierterm	18.80 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		14.8	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0
Open gat	583.90 cm2	s1	opening	Opening, open gat, invoer: cm2		34.7	--	RA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Linker zijgevel

Su,gevel	13.1	m2	Cl		2.0	2.0	2.0	2.0	2.0
Cg		dB							
GA,gevel	36.9	dB	GA,g	36.9	43.8	40.1	43.9	48.2	51.3
			Gi,g		29.8	30.1	36.9	44.2	45.3
Lp,gevel	23.1	dB	Lp,g	23.1	16.2	19.9	16.1	11.8	8.7

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	9.50 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		8.6	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas schuifpı	3.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		22.6	--	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
kierterm	13.10 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		11.3	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

Keuken

Su,ruimte	10.4	m2								
V	35.9	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**28.6**	**dB**	GA		37.9	34.1	35.6	34.7	36.8
Lp	31.4	dB	Lp		22.1	25.9	24.4	25.3	23.2

Rechter zijgevel

Su,gevel	10.4	m2	Cl		2.0	2.0	2.0	2.0	2.0
Cg		dB							
GA,gevel	28.6	dB	GA,g	28.6	37.9	34.1	35.6	34.7	36.8
			Gi,g		23.9	24.1	28.6	30.7	30.8
Lp,gevel	31.4	dB	Lp,g	31.4	22.1	25.9	24.4	25.3	23.2

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	6.79 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		12.3	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas schuifpı	3.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		27.7	--	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
kierterm	10.40 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		15.4	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0
Open gat	70.00 cm2	s1	opening	Opening, open gat, invoer: cm2		28.6	--	RA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

situatie	**Begane grond slaapkamers**			totaal	125	250	500	1000	2000
Geluidbelasting	58	dB							
Opgegeven als			Lden						
Su,tot	72.8	m2	(Opp. uitw. gevelconstructie verblijfsgebied)						

Slaapkamer 1

Su,ruimte	22.4	m2								
V	46.6	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**27.8**	**dB**	GA		37.9	34.4	34.7	33.1	35.1	
Lp	30.2	dB	Lp		20.1	23.6	23.3	24.9	22.9	

Achter gevel

Su,gevel	12.6	m2	Cl		4.0	4.0	4.0	4.0	4.0	
Cg		dB								
GA,gevel	37.9	dB	GA,g	37.9	44.6	41.3	44.8	48.6	51.2	
			Gi,g		30.6	31.3	37.8	44.6	45.2	
Lp,gevel	20.1	dB	Lp,g	20.1	13.4	16.7	13.2	9.4	6.8	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	11.00 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		9.2	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas	1.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		19.1	--	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
kierterm	12.60 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		11.1	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

Rechter zijgevel

Su,gevel	9.8	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Cg		dB								
GA,gevel	28.2	dB	GA,g	28.2	39.0	35.3	35.2	33.2	35.2	
			Gi,g		25	25.3	28.2	29.2	29.2	
Lp,gevel	29.8	dB	Lp,g	29.8	19.0	22.7	22.8	24.8	22.8	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	8.19 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		12.0	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas	1.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		23.1	--	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
kierterm	9.80 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		14.0	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0
opening	87.90 cm2	s1	opening	Opening, open gat, invoer: cm2		28.5	--	RA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Slaapkamer 2

Su,ruimte	16.5	m2								
V	25	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**25.2**	**dB**	GA		34.4	30.8	32.1	31.1	33.2
Lp	32.8	dB	Lp		23.6	27.2	25.9	26.9	24.8

Rechter zijgevel

Su,gevel	6.8	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Cg		dB							
GA,gevel	26.3	dB	GA,g	26.3	36.8	33.1	33.3	31.4	33.5
			Gi,g		22.8	23.1	26.3	27.4	27.5
Lp,gevel	31.7	dB	Lp,g	31.7	21.2	24.9	24.7	26.6	24.5

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	5.14 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		12.7	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas 3	1.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		25.8	--	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
kierterm	6.75 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		15.1	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0
opening	70.00 cm2	s1	opening	Opening, open gat, invoer: cm2		30.2	--	RA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Voor gevel (Rechts)

Su,gevel	9.8	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Cg		dB							
GA,gevel	31.4	dB	GA,g	31.4	38.2	34.8	38.4	42.4	45.1
			Gi,g		24.2	24.8	31.4	38.4	39.1
Lp,gevel	26.6	dB	Lp,g	26.6	19.8	23.2	19.6	15.6	12.9

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	8.20 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		14.7	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas 3	1.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		25.8	--	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
kierterm	9.80 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		16.7	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

Slaapkamer 3

Su,ruimte	9.7	m2								
V	46.6	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**33.0**	**dB**	GA		43.3	39.7	39.9	38.1	40.2
Lp	25.0	dB	Lp		14.7	18.3	18.1	19.9	17.8

Achter gevel

Su,gevel	9.7	m2	Cl		4.0	4.0	4.0	4.0	4.0
Cg		dB							
GA,gevel	33.0	dB	GA,g	33.0	43.3	39.7	39.9	38.1	40.2
			Gi,g		29.3	29.7	32.9	34.1	34.2
Lp,gevel	25.0	dB	Lp,g	25.0	14.7	18.3	18.1	19.9	17.8

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	8.09 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		7.9	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas	1.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		19.1	--	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
kierterm	9.70 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		10.0	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0
opening	70.00 cm2	s1	opening	Opening, open gat, invoer: cm2		23.5	--	RA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

Slaapkamer 4

Su,ruimte	24.1	m2								
V	46.6	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**27.1**	**dB**	GA		37.1	33.5	34.0	32.5	34.6	
Lp	30.9	dB	Lp		20.9	24.5	24.0	25.5	23.4	

Achter gevel

Su,gevel	14.3	m2	Cl		4.0	4.0	4.0	4.0	4.0	
Cg		dB								
GA,gevel	35.3	dB	GA,g	35.3	42.2	38.6	42.3	46.5	49.5	
			Gi,g		28.2	28.6	35.3	42.5	43.5	
Lp,gevel	22.7	dB	Lp,g	22.7	15.8	19.4	15.7	11.5	8.5	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	11.10 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		9.3	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas	3.20 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		22.1	--	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
kierterm	14.30 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		11.6	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

Linker zijgevel

Su,gevel	9.8	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Cg		dB								
GA,gevel	27.8	dB	GA,g	27.8	38.8	35.1	34.8	32.7	34.7	
			Gi,g		24.8	25.1	27.8	28.7	28.7	
Lp,gevel	30.2	dB	Lp,g	30.2	19.2	22.9	23.2	25.3	23.3	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	8.19 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		12.0	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas	1.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		23.1	--	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
kierterm	9.80 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		14.0	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0
opening	99.90 cm2	s1	opening	Opening, open gat, invoer: cm2		29.0	--	RA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

situatie	**1e verdieping**			totaal	125	250	500	1000	2000
Geluidbelasting	60	dB							
Opgegeven als			Lden						
Su,tot	60.2	m2	(Opp. uitw. gevelconstructie verblijfsgebied)						

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

Slaapkamer 5

Su,ruimte	60.2	m2								
V	62	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**16.8**	**dB**	GA		21.6	22.4	24.2	25.7	27.6	
Lp	43.2	dB	Lp		38.4	37.6	35.8	34.3	32.4	

Voor gevel (Links)

Su,gevel	20.9	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Cg		dB								
GA,gevel	19.1	dB	GA,g	19.1	23.6	24.6	26.6	28.5	30.5	
			Gi,g		9.6	14.6	19.6	24.5	24.5	
Lp,gevel	40.9	dB	Lp,g	40.9	36.4	35.4	33.4	31.5	29.5	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	2.80 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		8.1	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
dak	18.05 m2	*0014	dak	Rietendak op sporen+board aft.		40.9	--	RA	21.5	12.0	17.0	22.0	27.0	27.0
kierterm	20.85 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		18.0	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

Linker zijgevel

Su,gevel	18.5	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Cg		dB								
GA,gevel	24.5	dB	GA,g	24.5	30.8	30.8	31.7	31.2	33.2	
			Gi,g		16.8	20.8	24.7	27.2	27.2	
Lp,gevel	35.5	dB	Lp,g	35.5	29.2	29.2	28.3	28.8	26.8	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	13.95 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		15.0	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas	1.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		23.8	--	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
opening	131.00 cm2	s1	opening	Opening, open gat, invoer: cm2		31.0	--	RA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
dak	2.90 m2	*0014	dak	Rietendak op sporen+board aft.		33.0	--	RA	21.5	12.0	17.0	22.0	27.0	27.0
kierterm	18.46 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		17.5	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

Achter gevel

Su,gevel	20.9	m2	Cl		4.0	4.0	4.0	4.0	4.0	
Cg		dB								
GA,gevel	23.1	dB	GA,g	23.1	27.6	28.6	30.6	32.5	34.5	
			Gi,g		13.6	18.6	23.6	28.5	28.5	
Lp,gevel	36.9	dB	Lp,g	36.9	32.4	31.4	29.4	27.5	25.5	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	2.80 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		4.1	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
dak	18.05 m2	*0014	dak	Rietendak op sporen+board aft.		36.9	--	RA	21.5	12.0	17.0	22.0	27.0	27.0
kierterm	20.85 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		14.0	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

situatie	**1e verdieping**			totaal	125	250	500	1000	2000
Geluidbelasting	60	dB							
Opgegeven als			Lden						
Su,tot	53.2	m2	(Opp. uitw. gevelconstructie verblijfsgebied)						

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

Slaapkamer 6

Su,ruimte	14.9	m2								
V	43.1	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**22.3**	**dB**	GA		27.2	28.0	29.7	30.8	32.8
Lp	37.7	dB	Lp		32.8	32.0	30.3	29.2	27.2

Achtergevel

Su,gevel	14.9	m2	Cl		4.0	4.0	4.0	4.0	4.0
Cg		dB							
GA,gevel	22.3	dB	GA,g	22.3	27.2	28.0	29.7	30.8	32.8
			Gi,g		13.2	18	22.7	26.8	26.8
Lp,gevel	37.7	dB	Lp,g	37.7	32.8	32.0	30.3	29.2	27.2

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
dak	13.24 m2	*0014	dak	Rietendak op sporen+board aft.		37.1	--	RA	21.5	12.0	17.0	22.0	27.0	27.0
glas	1.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		21.4	--	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
opening	103.25 cm2	s1	opening	Opening, open gat, invoer: cm2		27.5	--	RA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
kierterm	14.85 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		14.1	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

Slaapkamer 7

Su,ruimte	38.3	m2								
V	35.8	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**18.3**	**dB**	GA		23.3	23.9	25.7	26.8	28.8	
Lp	41.7	dB	Lp		36.7	36.1	34.3	33.2	31.2	

Voor gevel (Rechts)

Su,gevel	9.9	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Cg		dB								
GA,gevel	21.8	dB	GA,g	21.8	26.3	27.2	29.2	31.4	33.4	
			Gi,g		12.3	17.2	22.2	27.4	27.4	
Lp,gevel	38.2	dB	Lp,g	38.2	33.7	32.8	30.8	28.6	26.6	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
dak	5.35 m2	*0014	dak	Rietendak op sporen+board aft.		38.0	--	RA	21.5	12.0	17.0	22.0	27.0	27.0
dak kast/knie	4.60 m2	*0016	dak	Dak met knieschot/kast		23.8	--	RA	35.1	27.0	28.7	34.0	46.0	48.0
kierterm	9.95 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		17.2	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

Rechter zijgevel

Su,gevel	18.4	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Cg		dB								
GA,gevel	22.6	dB	GA,g	22.6	28.5	28.6	29.8	29.7	31.7	
			Gi,g		14.5	18.6	22.8	25.7	25.7	
Lp,gevel	37.4	dB	Lp,g	37.4	31.5	31.4	30.2	30.3	28.3	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	13.93 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		17.4	--	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas	1.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		26.2	--	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
opening	94.00 cm2	s1	opening	Opening, open gat, invoer: cm2		31.9	--	RA	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
dak	2.90 m2	*0014	dak	Rietendak op sporen +board aft.		35.4	--	RA	21.5	12.0	17.0	22.0	27.0	27.0
kierterm	18.44 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		19.9	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

Achtergevel

Su,gevel	9.9	m2	Cl		4.0	4.0	4.0	4.0	4.0	
Cg		dB								
GA,gevel	25.8	dB	GA,g	25.8	30.3	31.2	33.2	35.4	37.4	
			Gi,g		16.3	21.2	26.2	31.4	31.4	
Lp,gevel	34.2	dB	Lp,g	34.2	29.7	28.8	26.8	24.6	22.6	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
dak	5.35 m2	*0014	dak	Rietendak op sporen+board aft.		34.0	--	RA	21.5	12.0	17.0	22.0	27.0	27.0
dak kast/knie	4.60 m2	*0016	dak	Dak met knieschot/kast		19.8	--	RA	35.1	27.0	28.7	34.0	46.0	48.0
kierterm	9.95 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		13.2	--	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

pg: 1 28-11-2017 10:36

project	**21720309_171124, BAVO Noordwijkerhout NA MR**
Projectdatum	24-11-2016
Opdrachtgever	SGS Search
Uitgevoerd door	SS
gebouw	**Herenweg 29 (voorzieningen)**
Rekenmethode	besluit geluidwering gebouwen
Spectrum	weg2012
Uitgevoerd door	

	totaal	125	250	500	1000	2000
Ci		-14.0	-10.0	-7.0	-4.0	-6.0

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

situatie	**Begane grond**			totaal	125	250	500	1000	2000
Geluidbelasting	60	dB							
Opgegeven als			Lden						
Su,tot	51.8	m2	(Opp. uitw. gevelconstructie verblijfsgebied)						

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

Woonkamer

Su,ruimte	51.8	m2								
V	116.8	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**29.0**	**dB**	GA		35.8	33.6	35.9	37.6	38.4
Lp	31.0	dB	Lp		24.2	26.4	24.1	22.4	21.6

Rechter zijgevel

Su,gevel	19.9	m2	Cl		2.0	2.0	2.0	2.0	2.0
Cg		dB							
GA,gevel	33.1	dB	GA,g	33.1	40.0	37.4	40.1	42.0	43.1
			Gi,g		26	27.4	33.1	38	37.1
Lp,gevel	26.9	dB	Lp,g	26.9	20.0	22.6	19.9	18.0	16.9

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	13.50 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		10.2	0	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas 1	1.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		19.1	0	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
glas 2	3.50 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		22.5	0	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
kozijn	1.30 m2	ko33b	kozijn	Kozijn, hout of dubbelwandig kunststof 50-		12.9	0	RA	33.3	26.0	28.0	34.0	36.0	40.0
kierterm	19.90 m2	kt35a	kierterm	kierterm 35 dB(A) nader te detailleren		23.1	0	RA	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0
demper	1.00 st	*0009	demper	Seigenia of gelijkwaardig		0.6	0	DneA	54.5	47.7	50.0	52.8	57.9	61.2
				Csusk handinvoer				Csusk		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
				n -- m x -- m r -- m										
				RqA: 31.9										
				Qv: 54.5 dm3/s debiet: 54.5 dm3/s										

Voorgevel

Su,gevel	18.8	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Cg		dB							
GA,gevel	33.4	dB	GA,g	33.4	40.3	38.8	40.4	41.5	41.9
			Gi,g		26.3	28.8	33.4	37.5	35.9
Lp,gevel	26.6	dB	Lp,g	26.6	19.7	21.2	19.6	18.5	18.1

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	17.20 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		13.2	0	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas raam 3	1.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		21.1	0	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
kierterm	18.80 m2	kt35a	kierterm	kierterm 35 dB(A) nader te detailleren		24.8	0	RA	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0

Linker zijgevel

Su,gevel	13.1	m2	Cl		2.0	2.0	2.0	2.0	2.0
Cg		dB							
GA,gevel	34.9	dB	GA,g	34.9	41.8	39.2	41.9	44.1	45.0
			Gi,g		27.8	29.2	34.9	40.1	39
Lp,gevel	25.1	dB	Lp,g	25.1	18.2	20.8	18.1	15.9	15.0

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	9.50 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		8.6	0	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas schuifpı	3.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		22.6	0	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
kierterm	13.10 m2	kt35a	kierterm	kierterm 35 dB(A) nader te detailleren		21.3	0	RA	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0	35.0

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

situatie	**1e verdieping VG1**			totaal	125	250	500	1000	2000
Geluidbelasting	60	dB							
Opgegeven als			Lden						
Su,tot	60.2	m2	(Opp. uitw. gevelconstructie verblijfsgebied)						

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

Slaapkamer 5

Su,ruimte	60.2	m2								
V	62	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**26.9**	**dB**	GA		32.7	30.6	33.5	39.2	41.5	
Lp	33.1	dB	Lp		27.3	29.4	26.5	20.8	18.5	

Voor gevel (Links)

Su,gevel	18	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Cg		dB								
GA,gevel	30.0	dB	GA,g	30.0	35.5	33.6	36.5	44.2	48.4	
			Gi,g		21.5	23.6	29.5	40.2	42.4	
Lp,gevel	30.0	dB	Lp,g	30.0	24.5	26.4	23.5	15.8	11.6	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
dak	18.05 m2	*0008	dak	Rietdak met isolatie+IVI+gipsplafond		29.9	0	RA	32.5	24.0	26.0	32.0	43.0	46.0
kierterm	18.05 m2	kt50a	kierterm	kierterm 50 dB(A) nader te detailleren		12.4	0	RA	50.0	50.0	50.0	50.0	50.0	50.0

Linker zijgevel

Su,gevel	21.3	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	
Cg		dB								
GA,gevel	31.9	dB	GA,g	31.9	38.3	36.0	38.7	41.8	43.0	
			Gi,g		24.3	26	31.7	37.8	37	
Lp,gevel	28.1	dB	Lp,g	28.1	21.7	24.0	21.3	18.2	17.0	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	13.95 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		15.0	0	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas	1.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		23.8	0	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
wand	2.80 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		8.1	0	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
dak	2.90 m2	*0008	dak	Rietdak met isolatie+IVI+gipsplafond		22.0	0	RA	32.5	24.0	26.0	32.0	43.0	46.0
demper	1.00 st	*0009	demper	Seigenia of gelijkwaardig		5.4	0	DneA	54.5	47.7	50.0	52.8	57.9	61.2
				Csusk handinvoer n -- m x -- m r -- m RqA: 31.9 Qv: 54.5 dm3/s debiet: 54.5 dm3/s				Csusk		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
kierterm	21.25 m2	kt40a	kierterm	kierterm 40 dB(A) nader te detailleren		23.1	0	RA	40.0	40.0	40.0	40.0	40.0	40.0

Achter gevel

Su,gevel	20.9	m2	Cl		4.0	4.0	4.0	4.0	4.0	
Cg		dB								
GA,gevel	34.0	dB	GA,g	34.0	39.5	37.5	40.5	48.0	52.2	
			Gi,g		25.5	27.5	33.5	44	46.2	
Lp,gevel	26.0	dB	Lp,g	26.0	20.5	22.5	19.5	12.0	7.8	

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	2.80 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		4.1	0	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
dak	18.05 m2	*0008	dak	Rietdak met isolatie+IVI+gipsplafond		25.9	0	RA	32.5	24.0	26.0	32.0	43.0	46.0
kierterm	20.85 m2	kt50a	kierterm	kierterm 50 dB(A) nader te detailleren		9.0	0	RA	50.0	50.0	50.0	50.0	50.0	50.0

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

situatie	**1e verdieping VG2**			totaal	125	250	500	1000	2000
Geluidbelasting	60	dB							
Opgegeven als			Lden						
Su,tot	54.7	m2	(Opp. uitw. gevelconstructie verblijfsgebied)						

BOA Geluidwering Gevels **SPA WNP ingenieurs** ***(c) dirActivity-software BV 2017***

Slaapkamer 6

Su,ruimte	16.4	m2								
V	43.1	m3								
T,ref	0.5	s								
GA	**28.8**	**dB**	GA		35.1	33.1	36.0	36.2	44.3
Lp	31.2	dB	Lp		24.9	26.9	24.0	23.8	15.7

Achtergevel

Su,gevel	16.4	m2	Cl		4.0	4.0	4.0	4.0	4.0
Cg		dB							
GA,gevel	28.8	dB	GA,g	28.8	35.1	33.1	36.0	36.2	44.3
			Gi,g		21.1	23.1	29	32.2	38.3
Lp,gevel	31.2	dB	Lp,g	31.2	24.9	26.9	24.0	23.8	15.7

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
dak	13.25 m2	*0012	dak	Rietendak+isolatie+gips		29.1	0	RA	29.5	21.0	23.0	29.0	40.0	43.0
glas	1.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		21.4	0	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
demper	1.00 st	*0009	demper	Seigenia of gelijkwaardig		2.9	0	DneA	54.5	47.7	50.0	52.8	57.9	61.2
				Csusk handinvoer n -- m x -- m r -- m RqA: 31.9 Qv: 54.5 dm3/s debiet: 54.5 dm3/s				Csusk		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
paneel	1.50 m2	pa26	paneel	Sandw.PS; 20 kg/m2		24.4	1.5	RA	26.3	22.0	26.0	30.0	24.0	37.0
kierterm	16.35 m2	kt40a	kierterm	kierterm 40 dB(A) nader te detailleren		19.6	0	RA	40.0	40.0	40.0	40.0	40.0	40.0

Slaapkamer 7

Su,ruimte	38.3	m2							
V	35.8	m3							
T,ref	0.5	s							
GA	**26.6**	**dB**	GA		32.7	30.5	33.2	38.1	39.8
Lp	33.4	dB	Lp		27.3	29.5	26.8	21.9	20.2

Voor gevel (Rechts)

Su,gevel	9.9	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Cg		dB							
GA,gevel	31.0	dB	GA,g	31.0	36.7	34.7	37.3	44.4	47.2
			Gi,g		22.7	24.7	30.3	40.4	41.2
Lp,gevel	29.0	dB	Lp,g	29.0	23.3	25.3	22.7	15.6	12.8

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
dak	5.35 m2	*0008	dak	Rietdak met isolatie +IVI+gipsplafond		27.0	0	RA	32.5	24.0	26.0	32.0	43.0	46.0
dak kast/knie	4.60 m2	*0016	dak	Dak met knieschot/kast		23.8	0	RA	35.1	27.0	28.7	34.0	46.0	48.0
kierterm	9.95 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		17.2	0	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

Rechter zijgevel

Su,gevel	18.5	m2	Cl		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Cg		dB							
GA,gevel	29.7	dB	GA,g	29.7	36.1	33.8	36.6	39.8	41.2
			Gi,g		22.1	23.8	29.6	35.8	35.2
Lp,gevel	30.3	dB	Lp,g	30.3	23.9	26.2	23.4	20.2	18.8

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
wand	13.95 m2	mw46e	wand	Steen. spouwmuur 200 kg/m2		17.4	0	RA	46.2	37.0	41.0	46.0	52.0	59.0
glas	1.60 m2	gd28a	glas	4/12/5 mm		26.2	0	RA	28.0	21.0	21.0	28.0	36.0	38.0
dak	2.90 m2	*0008	dak	Rietdak met isolatie +IVI+gipsplafond		24.4	0	RA	32.5	24.0	26.0	32.0	43.0	46.0
demper	1.00 st	*0009	demper	Seigenia of gelijkwaardig		7.8	0	DneA	54.5	47.7	50.0	52.8	57.9	61.2
				Csusk handinvoer n -- m x -- m r -- m RqA: 31.9 Qv: 54.4 dm3/s debiet: 54.4 dm3/s				Csusk		0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
kierterm	18.45 m2	kt40a	kierterm	kierterm 40 dB(A) nader te detailleren		24.9	0	RA	40.0	40.0	40.0	40.0	40.0	40.0

Achtergevel

Su,gevel	9.9	m2	Cl		4.0	4.0	4.0	4.0	4.0
Cg		dB							
GA,gevel	35.0	dB	GA,g	35.0	40.7	38.7	41.3	48.4	51.2
			Gi,g		26.7	28.7	34.3	44.4	45.2
Lp,gevel	25.0	dB	Lp,g	25.0	19.3	21.3	18.7	11.6	8.8

Gvldeel	Afm.	Cat.nr.	Msoort	Materiaal		Lp;p	Cvlg		totaal	125	250	500	1000	2000
dak	5.35 m2	*0008	dak	Rietdak met isolatie+IVI+gipsplafond		23.0	0	RA	32.5	24.0	26.0	32.0	43.0	46.0
dak kast/knie	4.60 m2	*0016	dak	Dak met knieschot/kast		19.8	0	RA	35.1	27.0	28.7	34.0	46.0	48.0
kierterm	9.95 m2	kt45a	kierterm	kierterm 45 dB(A) nader te detailleren		13.2	0	RA	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0	45.0

GEVELAANZICHT + VOORZIENINGEN - GEVELS

A1 = Rieten hellend dak voorgevel isoleren (nieuw)
A2 = Rieten hellend dak linkergevel isoleren (nieuw)
= 1x Mechanische ventilatie unit (nieuw)

A3 = Rieten hellend dak achtergevel isoleren (nieuw)
B1 = Rieten hellend dak achtergevel isoleren (nieuw)
= 1x Mechanische ventilatie unit achtergevel (nieuw)

C1 = hellend dak achtergevel isoleren (nieuw)
C2 = hellend dak rechtergevel isoleren (nieuw)
C3 = hellend dak voorgevel isoleren (nieuw)
= 1x Mechanische ventilatie in rechtergevel begane grond (nieuw)
= 1x Mechanische ventilatie in rechtergevel 1e verd. (nieuw)

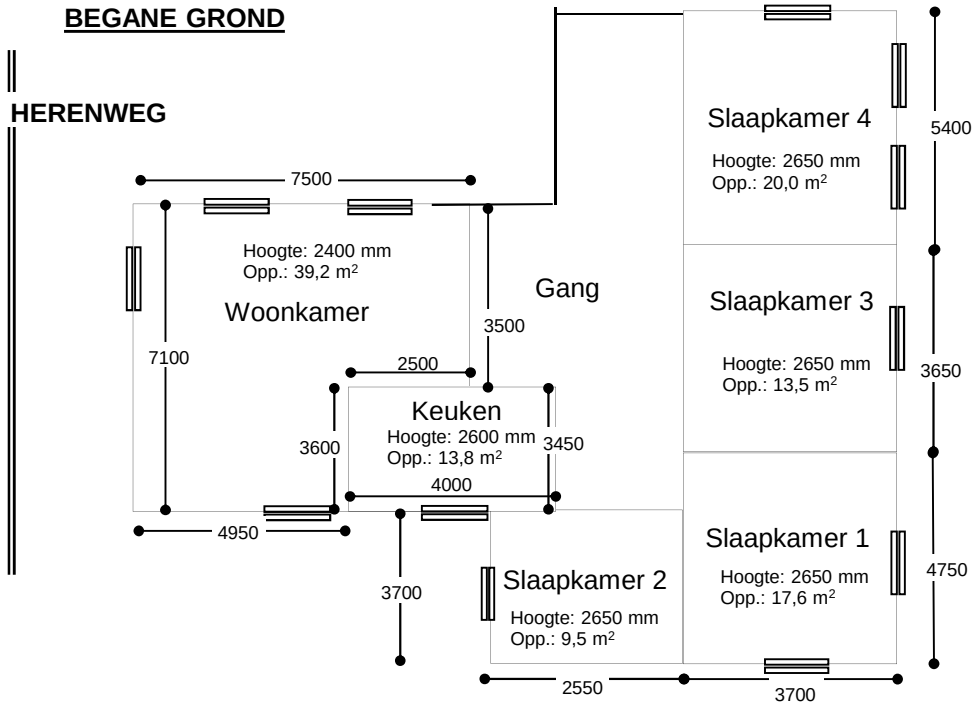
Projectnr.	: 21720309						
Project	: Verbindingsweg BAVO in Noordwijkerhout						
Adres	: Herenweg 29						
Onderdeel	: Gevelaanzichten + Voorzieningen						
opname	: SS	getekend	: SS	gewijzigd	: 14-11-2017	Tekening nr.	: HW29
opn. datum	: 1-9-2017	datum	: 21-9-2017	gewijzigd	: 27-11-2017	Bladnr.	: 01-05

Klinkenbergerweg 30a
6711 MK EDE
Tel: 0318 614 383
info@spawnp.nl

PLATTEGROND SCHETSEN

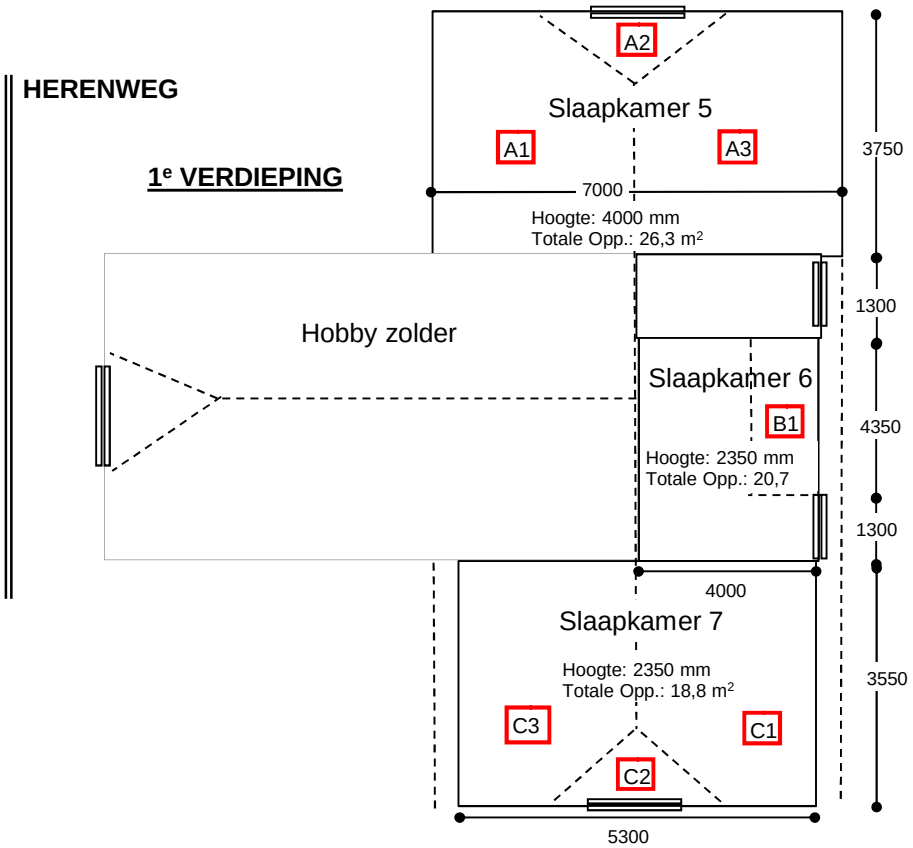
VERBINDINGSWEG

BEGANE GROND

VERBINDINGSWEG

1e VERDIEPING

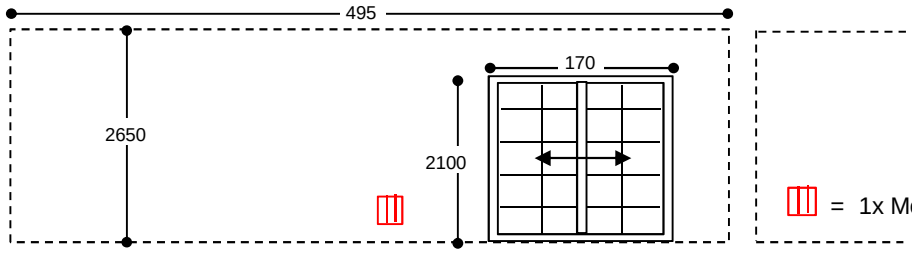

Projectnr.	:	21720309						
Project	:	Verbindingsweg BAVO in Noordwijkerhout						
Adres	:	Herenweg 29						
Onderdeel	:	Plattegronden						
opname	:	SS	getekend	:	SS	gewijzigd	: 14-11-2017	Tekening nr. : HW29
opn. datum	:	1-9-2017	datum	:	21-9-2017	gewijzigd	: 27-11-2017	Bladnr. : 02-05

Klinkenbergerweg 30a
6711 MK EDE
Tel: 0318 614 383
info@spawnp.nl

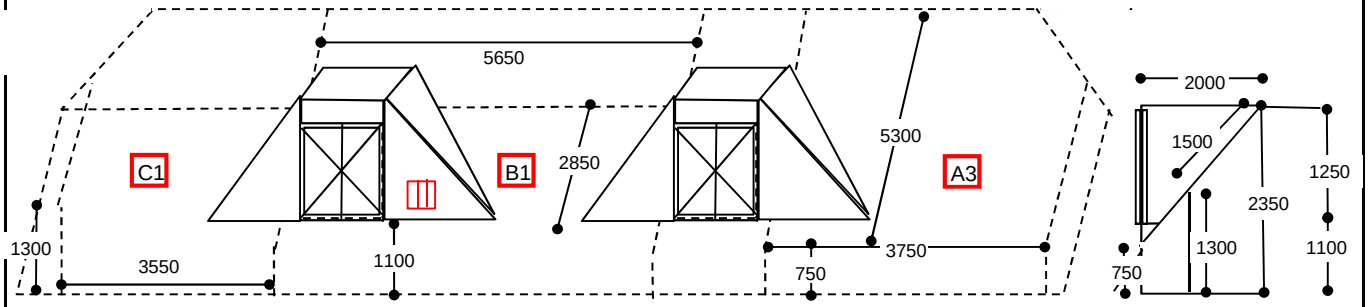
SCHEMATISCHE AANZICHTEN + VOORZIENINGEN - GEVELS

BEGANE RECHTERGEVEL

= 1x Mechanische ventilatie unit (nieuw)

1e VERDIEPING ACHTERGEVEL

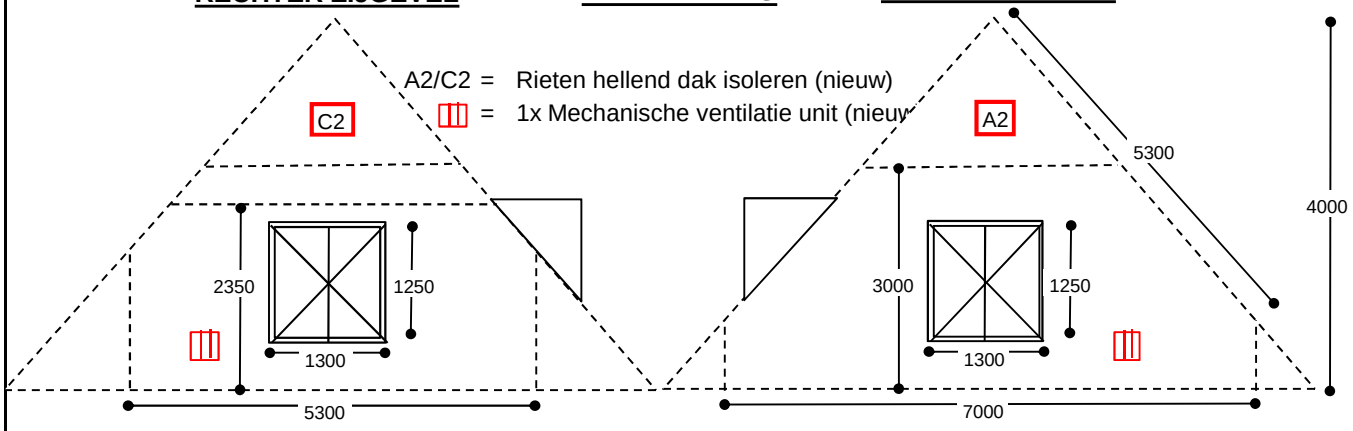

B1 = Rieten hellend dak isoleren (nieuw)
C1 = Rieten hellend dak isoleren (nieuw)

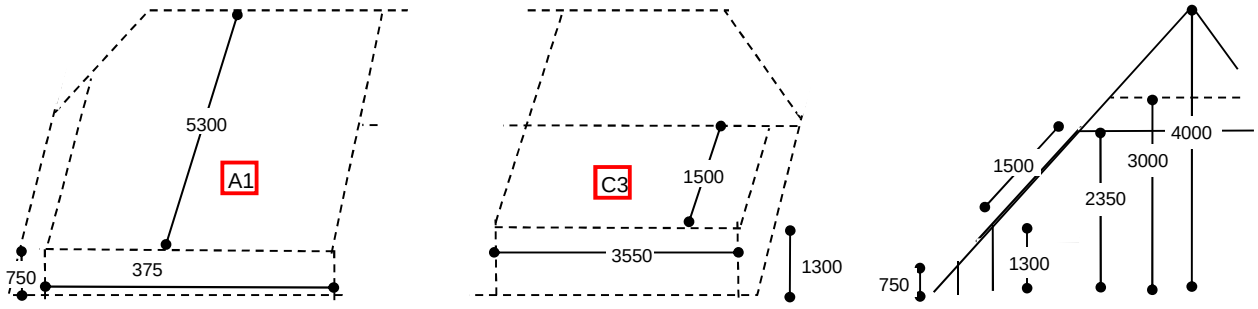
A3 = Rieten hellend dak isoleren (nieuw)
= 1x Mechanische ventilatie unit (nieuw)

RECHTER ZIJGEVEL 1e VERDIEPING LINKER ZIJGEVEL

A2/C2 = Rieten hellend dak isoleren (nieuw)
= 1x Mechanische ventilatie unit (nieuw)

1e VERDIEPING VOORGEVEL

A1 = Rieten hellend dak isoleren (nieuw)
C2 = Rieten hellend dak isoleren (nieuw)

Projectnr.	: 21720309					Klinkenbergerweg 30a	
Project	: Verbindingsweg BAVO in Noordwijkerhout					6711 MK EDE	
Adres	: Herenweg 29					Tel: 0318 614 383	
Onderdeel	: Schematische aanzichten + Voorzieningen - gevels					info@spawnp.nl	
opname	: SS	getekend	: SS	gewijzigd	: 14-11-2017	Tekening nr.	: HW29
opn. datum	: 1-9-2017	datum	: 21-9-2017	gewijzigd	: 27-11-2017	Bladnr.	: 03-05

Rapportage Geluidwering Gevels

Adres : Herenweg 29
Opname datum : 1-9-2017
Vereist binnenniveau : 33 dB

Vertrek	Geluidbelasting	Binnenniveau voor maatregelen	Binnenniveau na maatregelen
woonkamer bg	60 dB	36 dB	31 dB
keuken	60 dB	31 dB	nvt
slaapkamer 1	58 dB	30 dB	nvt
slaapkamer 2	58 dB	33 dB	nvt
slaapkamer 3	58 dB	25 dB	nvt
slaapkamer 4	58 dB	31 dB	nvt
slaapkamer 5	60 dB	43 dB	33 dB
slaapkamer 6	60 dB	38 dB	31 dB
slaapkamer 7	60 dB	42 dB	33 dB

Omschrijving	Werkzaamheden	Hoeveelheid
1e verdieping		
Slaapkamer 5		
Voorgevel: geveldeel A1	- Bestaande **hellende Rieten dak**constructie uitvoeren met verend bevestigd (IVI-veeregels of gelijkwaardig) dubbel gipsplafond of lood. Spouw gevuld met minerale wol (30 mm dik) ($R_{A;weg}$≥ 32 dB) of gelijkwaardig.	18,1 m^2
Linkergevel: geveldeel A2	- Bestaande **hellende Rieten dak**constructie uitvoeren met verend bevestigd (IVI-veeregels of gelijkwaardig) dubbel gipsplafond of lood. Spouw gevuld met minerale wol (30 mm dik) ($R_{A;weg}$≥ 32 dB) of gelijkwaardig.	2,9 m^2
	- 1x In rechtergevel een rechthoekig monumentrooster in de vorm van een steen. Een steen uitboren en rooster plaatsen. Mechanische ventilatie unit aanbrengen in overleg met bewoners. Buis in gevel met dempingsmateriaal (absorptie) (30 - 50 cm boven vloer)	1,0 st.
Achtergevel: geveldeel A1	- Bestaande **hellende Rieten dak**constructie uitvoeren met verend bevestigd (IVI-veeregels of gelijkwaardig) dubbel gipsplafond of lood. Spouw gevuld met minerale wol (30 mm dik) ($R_{A;weg}$≥ 32 dB) of gelijkwaardig.	18,1 m^2
Slaapkamer 6		
Achtergevel: geveldeel B1	- Bestaande **Hellend Rieten dak**constructie aan de binnenzijde isoleren met 12 mm gipsplaat op stijl- en regelwerk. In de spouw 30 mm minerale wol ($R_{A;weg}$≥ 29 dB) of gelijkwaardig.	13,3 m^2
	- 1x In achtergevel een mechanische ventilatie unit aanbrengen in overleg met bewoners. Buis in dak/gevel dakkapel met dempingsmateriaal (absorptie) (30 - 50 cm boven vloer)	1,0 st.
Slaapkamer 7		
Achtergevel: geveldeel C1	- Bestaande **Hellende Rieten dak**constructie uitvoeren met verend bevestigd (IVI-veeregels of gelijkwaardig) dubbel gipsplafond of lood. Spouw gevuld met minerale wol (30 mm dik) ($R_{A;weg}$≥ 32 dB) of gelijkwaardig.	5,4 m^2
Rechtergevel: geveldeel C2	- 1x In Rechtergevel een rechthoekig monumentrooster in de vorm van een steen. Een steen uitboren en rooster plaatsen. Mechanische ventilatie unit aanbrengen in overleg met bewoners. Buis in gevel met dempingsmateriaal (absorptie) (30 - 50 cm boven vloer)	1,0 st.
	- Bestaande **Hellende Rieten dak**constructie uitvoeren met verend bevestigd (IVI-veeregels of gelijkwaardig) dubbel gipsplafond of lood. Spouw gevuld met minerale wol (30 mm dik) ($R_{A;weg}$≥ 32 dB) of gelijkwaardig.	2,9 m^2
Voorgevel: geveldeel C3	- Bestaande **Hellende Rieten dak**constructie uitvoeren met verend bevestigd (IVI-veeregels of gelijkwaardig) dubbel gipsplafond of lood. Spouw gevuld met minerale wol (30 mm dik) ($R_{A;weg}$≥ 32 dB) of gelijkwaardig.	5,4 m^2

Klinkenbergerweg 30a
6711 MK EDE
Tel: 0318 614 383
info@spawnp.nl

Rapportage Geluidwering Gevels

Adres : Herenweg 29
Opname datum : 1-9-2017
Vereist binnenniveau : 33 dB

Omschrijving	Werkzaamheden	Hoeveelheid
Begane grond **Woonkamer** *Rechtergevel:*	- 1x In rechtergevel een mechanische ventilatie unit aanbrengen in overleg met bewoners. Buis in gevel met dempingsmateriaal (absorptie) (30 - 50 cm boven vloer)	1,0 st.
Algemeen	- Bestaande gedeelte van het plafond welke door de aan te brengen voorzieningen vervangen moeten worden in ruimte vervangen door gipsplafond. - Bij alle vertrekken waar voorzieningen getroffen worden zal de aannemer de naden tussen metselwerk en kozijnen controleren en indien nodig, dichtkitten met doorzichtige elastisch blijvende kit. - Nieuw aan te brengen en/of beschadigd houtwerk gronden en aflakken. - Alle maten dienen door de aannemer in het werk bepaald te worden.	stelpost

Klinkenbergerweg 30a
6711 MK EDE
Tel: 0318 614 383
info@spawnp.nl

Bijlage 6 Quickscan bodem sportpark De Boekhorst en verbindingsweg

IDDS

Quickscan Bodem

Aan:	Rho Adviseurs B.V., de heer Dirk Willems
Van:	mevrouw drs. A.D. van Biemen-Prinsen
Betreft:	Quickscan Bodem ter plaatse van Sportpark De Boekhorst-Noordwijkerhout
Datum:	14 december 2015

In opdracht van Rho Adviseurs B.V. is een Quickscan bodemonderzoek uitgevoerd voor de locatie Sportpark de Boekhorst te Noordwijkerhout. Aanleiding voor het uitvoeren van de quickscan is de voorgenomen herinrichting van de locatie waarvoor tevens een bestemmingswijziging noodzakelijk is. Doel van de Quickscan is na gaan in hoeverre op basis van de historische informatie van de locatie verontreinigingen in de bodem kunnen worden verwacht.

Uitgevoerde werkzaamheden

Bij een Quickscan wordt met beperkte inspanning informatie verzameld over:

- het vroegere gebruik van de locatie en de directe omgeving tot aan het heden, zodat duidelijk is waar potentieel bodemverontreinigende activiteiten hebben plaatsgevonden en/of thans plaatsvinden;
- het huidige gebruik van de locatie, zodat duidelijk is waar voor bodemverontreiniging kritische locaties bekend zijn;
- het toekomstig gebruik van de locatie;
- de bodemopbouw en geohydrologische situatie.

Een quickscan geeft een indicatief beeld van de te verwachten bodemkwaliteit op de locatie en dient altijd gevolgd te worden door een historisch en/of verkennend bodemonderzoek conform de daarvoor geldende normen (NEN 5725 en 5740).

Locatiegegevens

De ligging van de onderzoekslocatie is globaal weergegeven in de overzichtskaart van bijlage 1. Enkele locatiespecifieke aspecten zijn opgenomen in tabel 1.

TABEL 1: Locatiespecifieke gegevens

Locatiegegevens	
Adres	Sportpark de Boekhorst
Postcode en plaats	Noordwijkerhout
Gemeente	Noordwijkerhout
Provincie	Zuid-Holland
Kadastrale gemeente	Noordwijkerhout
Kadastrale gegevens	sectie E, nummer(s) 6777, 4470, 6775, 6738, 5814, 4877, 4878, 3872, 6231, 5908, 6776, 6775, 6688, 5999
Rijksdriehoekcoördinaten	X: 94300 Y: 475900
Oppervlakte in m²	12.000 m²
Huidige gebruik	Sportterrein, openbaar groen, infrastructuur
Verharding	Onverhard, elementen verharding, asfalt

Regionale bodemopbouw en geohydrologie

Teneinde inzicht te kunnen verkrijgen in de samenstelling van de diepere bodemlagen is de Grondwaterkaart van Nederland, kaartbladen 24, 25 west, 25 oost (Zandvoort-Amsterdam) geraadpleegd. Deze is uitgegeven door het Instituut van Grondwater en Geo-energie TNO (IGG, 1979).

De regionale geohydrologische opbouw kan als volgt worden omschreven:

Bovenste watervoerend pakket (duinpakket)
In het algemeen wordt het bovenste watervoerend pakket gevormd door fijne tot matig grove zanden, met ingeschakelde klei- en veenlaagjes van holocene ouderdom (Westlandformatie). De dikte (D) van het bovenste watervoerend pakket op de onderzoekslocatie is circa 15 meter. De grondwaterstroming in het bovenste watervoerend pakket is zuid-oostelijk gericht.

Deklaag
In het algemeen wordt de slecht tot matig doorlatende deklaag gevormd door matig fijne tot grove slibhoudende zanden, veen en kleien van holocene ouderdom (Westlandformatie). De dikte van de deklaag op de onderzoekslocatie is circa 2 meter.

1e en 2e watervoerende pakket
Het eerste en tweede watervoerende pakket wordt globaal gevormd door goed doorlatende pleistocene afzettingen tussen de slecht doorlatende deklaag en de tweede scheidende laag. Het eerste en tweede watervoerende pakket bestaat met name uit matig grove tot matig fijne zanden. In de nabijheid van de onderzoekslocatie bevindt dit pakket zich op een diepte van circa 17 meter en bedraagt de dikte van dit pakket circa 45 meter.

2e scheidende laag
Het eerste / tweede en derde watervoerende pakket worden gescheiden door kleiige en slibhoudende afzettingen. De top van de scheidende laag in de nabijheid van de onderzoekslocatie ligt op een diepte van circa 60 m-NAP. De dikte van deze laag bedraagt circa 8 meter.

Geraadpleegde bronnen
Op 10 december 2015 is bij de omgevingsdienst IJmond informatie opgevraagd met betrekking tot het historisch gebruik van de locatie, potentiele puntbronnen en eerder uitgevoerde bodemonderzoeken. De verzamelde informatie is vastgelegd per aspect hieronder weergegeven.

Als afbakening van de onderzoekslocatie, ten behoeve van het vooronderzoek, is gekozen voor het te onderzoeken perceel alsmede de aangrenzende percelen tot maximaal 25 meter gerekend vanaf de grens van het te onderzoeken perceel. Genoemde afstand betreft een arbitraire keuze.

Resultaten
Uit de verzamelde historische informatie blijkt dat:
- de onderzoekslocatie is in gebruik als sportterrein, daarvoor was het gebruik agrarisch;
- in het tankarchief zijn geen gegevens bekend betreffende (voormalige) opslagtanks op de onderzoekslocatie;
- in de directe omgeving zijn ter plaatse van de Doctor Schaepmanlaan 33 en 35 wel opslagtanks bekend;
- de locatie is op basis van de voor ons bekende informatie niet verdacht op het voorkomen van asbest;
- de naastgelegen percelen zijn (of waren) in gebruik ten behoeve van glas- en tuinbouw (bollenteelt) en wonen;
- naar verwachting hebben de activiteiten op de omliggende percelen (activiteit noemen) de chemische bodemkwaliteit ter plaatse van de onderzoekslocatie niet negatief beïnvloed.

Vergunningen
Er zijn geen vergunningen bekend voor de locatie.

Eerder uitgevoerde bodemonderzoeken
Ter plaatse van de onderzoekslocatie zijn in het verleden de volgende milieukundige onderzoeken uitgevoerd:

Doctor Schaepmanlaan 2 (Clubhuis VVSB) (NZ057600092)
- Verkennend onderzoek NVN 5740, IBOZO, kenmerk AD970083/rp1, d.d. 30-04-1997;

Het onderzoek is uitgevoerd in verband met de aanvraag van een bouwvergunning. In de bovengrond is een lichte verontreiniging met PAK aangetroffen. In de ondergrond en het grondwater zijn geen verontreinigingen geconstateerd. De locatie is voldoende onderzocht.

In de nabije omgeving van de onderzoekslocatie (circa 25 m) zijn in het verleden de volgende milieukundige onderzoeken uitgevoerd:

Herenweg 78 (76) (NZ0576000178)
- Verkennend onderzoek NVN5740, IBOZO, kenmerk 322/rp1, d.d. 30 september 1994;

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de aanvraag van een bouwvergunning. Uit het onderzoek blijkt dat de bovengrond licht verontreinigd is met PAK en minerale olie. De ondergrond is niet verontreinigd. In het grondwater zijn lichte verontreinigingen met chroom en zink geconstateerd. De locatie is voldoende onderzocht.

Herenweg 96 (NZ057600180)
- Verkennend onderzoek NVN5740, IDDS, M9612758/MD, d.d. 30-01-1997;

Het onderzoek is uitgevoerd ten behoeve van de aanvraag van een bouwvergunning. In de bovengrond is een lichte verontreiniging met PAK aangetroffen. In de ondergrond zijn geen verontreinigingen geconstateerd. Het grondwater op de locatie is ten hoogste licht verontreinigd met chroom, lood, naftaleen en EOX. De locatie is voldoende onderzocht.

Troelstralaan 2 t/m 10 (NZ057600068)
- Verkennend onderzoek NVN5740, Inpijn-Blokpoel Arkel, kenmerk, MA-0158, d.d. 27-05-1993;

Het onderzoek is uitgevoerd in het kader van de bestemmingswijziging en ontwikkeling van de locatie. Uit het onderzoek blijkt dat plaatselijk sporen puin aanwezig zijn in de grond. In zowel de boven- als ondergrond zijn geen verontreinigingen geconstateerd. In het grondwater is een matige verontreiniging met nikkel aangetoond. De mate en omvang van de nikkelverontreiniging in het grondwater dient nader te worden onderzocht.

Conclusies Quickscan
Uit de verzamelde historische gegevens kan worden afgeleid dat op het onderzoeksterrein geen potentiele puntbronnen of andere aandachtspunten aanwezig zijn met betrekking tot het veroorzaken van een mogelijke bodemverontreiniging (grond en grondwater).

Aangrenzend aan de onderzoekslocatie is een verontreiniging met nikkel geconstateerd in het grondwater welke nader onderzocht dient te worden. Daarnaast zijn op de aangrenzende percelen enkele ondergrondse opslagtanks bekend. In een historisch (bureauonderzoek) en verkennend onderzoek (veldwerk en analyses) dient nader te worden bekeken of deze tanks de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem op de onderzoekslocatie negatief hebben beïnvloed.

Advies
Op basis van de onderhavige Quickscan wordt verwacht dat op de onderzoekslocatie lichte verontreinigingen in grond en grondwater kunnen voorkomen. Bij dergelijke lichte verontreinigingen wordt de risicofactor op consequentie ten gevolge van verontreinigingen in de bodem laag geacht. Voor een bestemmingswijziging en/of aanvraag van een omgevingsvergunning is historisch en verkennend onderzoek volgens de NEN 5725 en 5740 noodzakelijk.

Betrouwbaarheid
De onderhavige Quickscan is op zorgvuldige wijze verricht volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden. Echter, het vooronderzoek is gebaseerd op de beschikbare historische informatie.

IDDS streeft naar een zo groot mogelijke representativiteit van het vooronderzoek. Toch blijft het mogelijk dat bepaalde informatie niet kan worden achterhaald. IDDS acht zich niet aansprakelijk voor de schade die hier mogelijkerwijs uit voortvloeit.

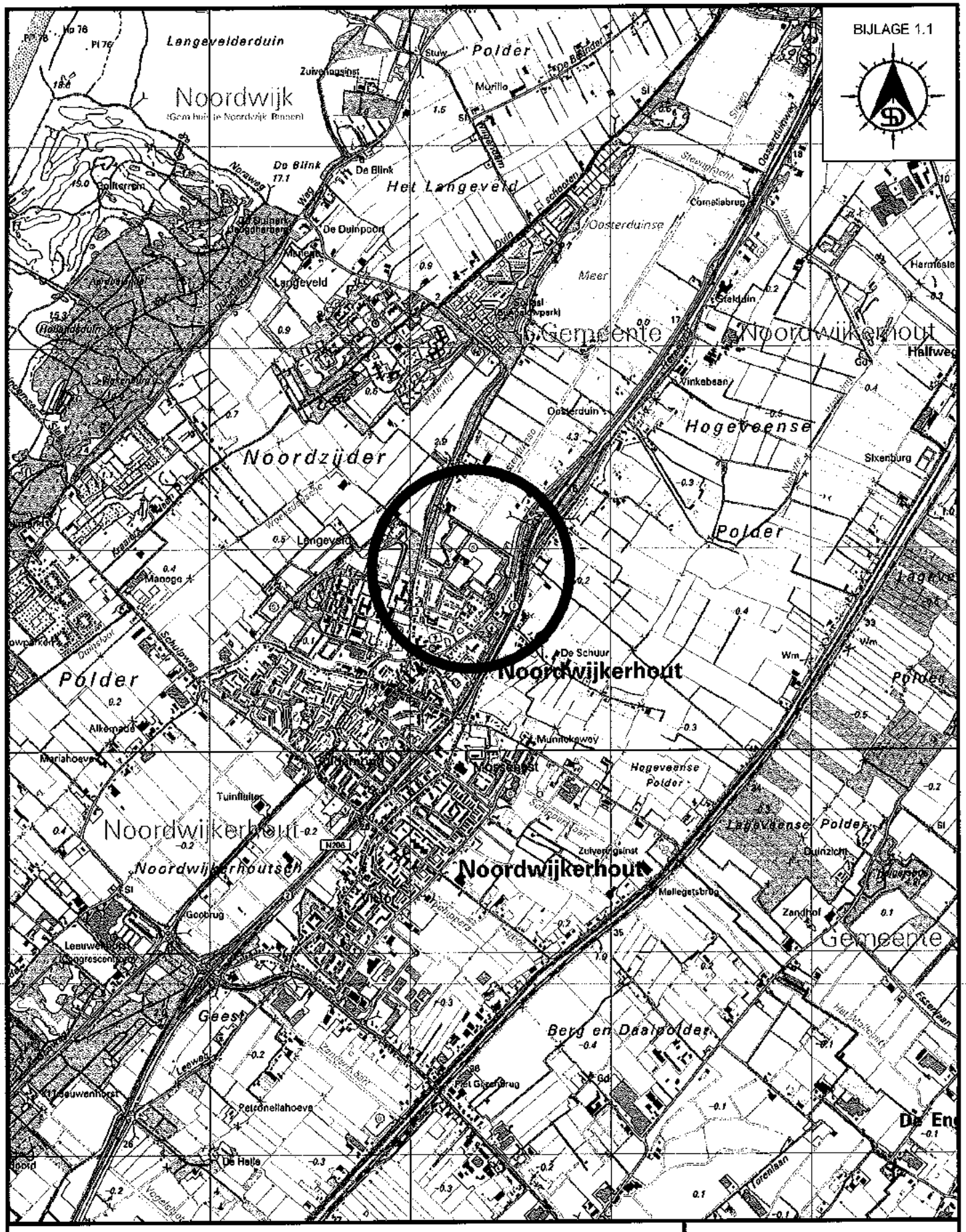
Naarmate de periode tussen de uitvoering van het vooronderzoek en het gebruik van de resultaten langer wordt, zal meer voorzichtigheid betracht moeten worden bij het gebruik van dit rapport. In veel gevallen hanteren de beoordelende instanties een termijn (van meestal maximaal 5 jaar) waarbinnen de onderzoeksresultaten representatief zijn.

Bij het gebruik van de resultaten van dit onderzoek dient het doel van het onderzoek goed in ogenschouw te worden genomen. In dit kader is met name het gekozen geografische besluitvormingsgebied en de onderzoekslocatie voor het vooronderzoek van belang.

Bijlagen

1. Overzichtstekening
   Situatietekening

2. Historische informatie

IDDS milieu
NOORDWIJK (Hoofdkantoor)
's-gravendijckseweg 57
Postbus 128
2200 AC Noordwijk
TEL: 071 - 402 85 86
FAX: 071 - 4035524
EMAIL: INFO@IDDS.NL
www.idds.nl

SCHAAL: 1:25.000

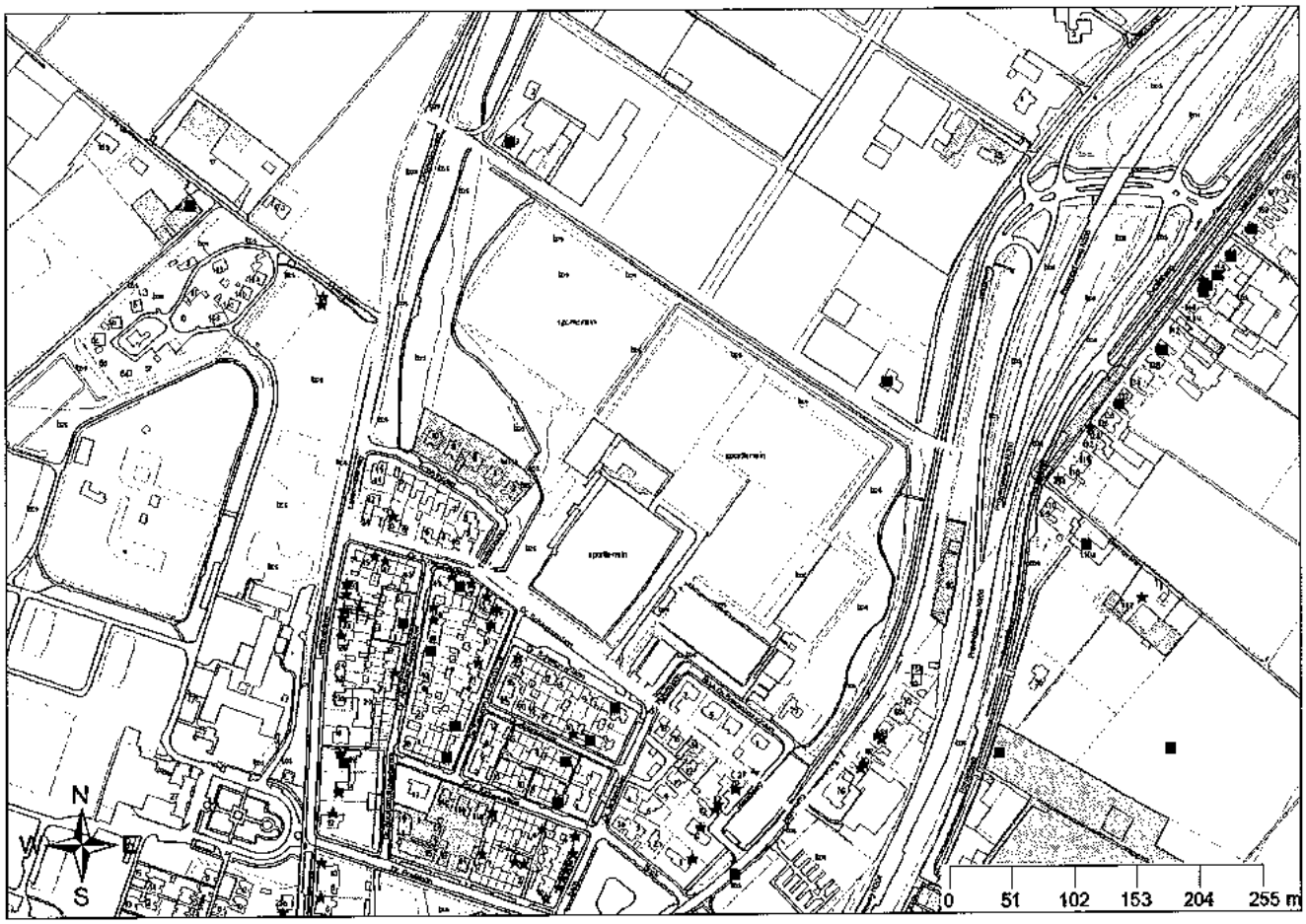
LIGGING ONDERZOEKSLOCATIE

sportterrein
sportterrein
sportterrein
bos
Dr. Schaammenlaan
Dr. Abraham Kuyperlaan
Troelstralaan
Pieter Nieuwlandstraat
Pieter Nieuwlandweg N205
Pieter Nieuwlandweg
Pieter Nieuwlandlaan
Hoevelaan
Langendijkerweg

odijmond
OMGEVINGSDIENST IJMOND

Uittreksel bodeminformatie

Dynamisch Rapport - 12/10/2015

	Geselecteerd perceel	▪	Hbb locaties
	Perceelgrenzen	*	Ondergrondse tanks
	Locatiecontouren		Saneringscontour
	Rapportcontouren		Verontreinigingscontour

Coördinaten volgens RDM (Rijksdriehoeksmeting)
Middelpunt: X 94278 Y 475937
Buffer: 25 meter
Datum rapportage: 10-12-2015

Inhoud

Inhoud	2
Toelichting op de informatie	3
Inleiding	3
Welke informatie bevat het bodeminformatiesysteem?	3
Geen informatie aanwezig	3
Locaties met historisch bodembedreigende activiteiten	3
Opbouw van de rapportage	3
Toelichting bij informatie over de bodemkwaliteit op de locatie	4
Informatie over de milieukwaliteit op de locatie	5
Overzicht locatiegegevens	5
Overzicht historische bodembedreigende activiteiten	7
Overzicht aanwezige ondergrondse tanks	7
Uitleg begrippen bij deze rapportage	9
Analyseresultaten in conclusie	9
Wat u moet weten over tankgegevens	10
Disclaimer	11

Toelichting op de informatie

Inleiding

Dit betreft een rapportage van de milieuhygiënische bodemkwaliteit van het perceel waarvan de locatie op de eerste pagina van dit rapport is aangegeven. De rapportage is gemaakt op basis van gegevens van het bodeminformatiesysteem (bis) van Omgevingsdienst IJmond. Omgevingsdienst IJmond verleent deze dienst voor de gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Heemskerk, Heemstede, Landsmeer, Noordwijkerhout, Oostzaan, Uitgeest, Velsen, Waterland, Wormerland en Zandvoort.
Indien er van het perceel, of de directe omgeving hiervan, bodemonderzoeken of ondergrondse tanks in het bis bekend zijn, bevat deze rapportage een uittreksel hiervan.

Welke informatie bevat het bodeminformatiesysteem?

Bij de uitvoering van de gemeentelijke bodemtaken ontvangen wij bodemrapporten bij grondwerken, bodem- en tanksaneringen, grondtransacties en het behandelen van aanvragen voor omgevingsvergunningen. De resultaten van de bodemonderzoeken worden verwerkt in het bis van Omgevingsdienst IJmond.

Geen informatie aanwezig

Indien er in het bis geen informatie over een perceel aanwezig is, kan niet geconcludeerd worden dat er dan ook geen bodemverontreiniging aanwezig is. Alleen na uitvoering van een volledig verkennend bodemonderzoek conform de NEN 5740 kan hierover meer zekerheid worden verkregen. Indien u onderzoek wilt laten uitvoeren dan adviseren wij u contact op te nemen met een SIKB BRL 2000 gecertificeerd adviesbureau. Alleen onderzoeken die uitgevoerd zijn door een gecertificeerd bureau worden voor overheidsbeslissingen in behandeling genomen.

Locaties met historisch bodembedreigende activiteiten

Om inzicht te krijgen waar de bodem in het verleden mogelijk verontreinigd is geraakt zijn de locaties met een risico op bodemverontreiniging in kaart gebracht. Deze gegevens zijn afkomstig uit oude bestanden en tekeningen, zoals het hinderwetarchief, milieuarchief en de bestanden van de Kamer van Koophandel. Deze historische informatie zegt iets over het vermoeden van bodemverontreiniging. In feite is het een risicoanalyse die kan leiden tot vervolgonderzoek.
Deze locaties zijn ondergebracht in het zogenaamde historische bodembestand (HBB). Op tal van locaties met de meest verdachte bodembedreigende activiteiten en waar nog niet eerder bodemonderzoek heeft plaatsgevonden, heeft inmiddels oriënterend bodemonderzoek plaatsgevonden.

Opbouw van de rapportage

Op basis van de ingevoerde geografische gegevens die voor de aanvraag van de rapportage zijn ingevoerd, is met behulp van software gecontroleerd of er op het perceel of in de directe omgeving hiervan gegevens over de bodem en grondwater beschikbaar zijn. Indien deze informatie aanwezig is dan wordt deze getoond in de onderstaande volgorde:
Informatie over de milieukwaliteit op de locatie

- Overzicht locatiegegevens
- Overzicht bodemonderzoeken
- Overzicht historische bodembedreigende activiteiten
- Overzicht ondergrondse tanks

Naast het geselecteerde perceel wordt ook in een straal van 25 meter rond het geselecteerde perceel gekeken of er onderzoeksgegevens beschikbaar zijn. Indien er informatie aanwezig is, dan wordt deze getoond onder het hoofdstuk:"Informatie over de milieukwaliteit in de directe omgeving van de locatie". Vervolgens worden ook voor de percelen in de directe omgeving de locatiegegevens, de historische bodembedreigende activiteiten en de ondergrondse tanks weergegeven.

Toelichting bij informatie over de bodemkwaliteit op de locatie

Overzicht locatiegegevens
Onder deze paragraaf worden de locatiegegevens getoond zoals deze in het bis van Omgevingsdienst IJmond bekend zijn. Een bodemlocatie is bij ons bekend zowel onder de adresgegevens als een locatiecode. Een locatiecode begint met AA of NZ. De locatiecode is een unieke zoekingang in ons systeem en kan worden gebruikt bij eventuele vragen. Onder de locatiegegevens wordt ook de status van de bodemlocatie, eventuele verontreinigingen en de vervolgactie aangeven.

Overzicht onderzoeken
Onder deze paragraaf worden de gegevens van de bodemrapporten die op de locatie zijn uitgevoerd weergeven, zoals soort onderzoek, aanleiding, rapportdatum, beknopte conclusie en resultaat Wet bodembescherming.

Overzicht historische bodembedreigende activiteiten
Onder deze paragraaf worden de historische bodembedreigende activiteiten getoond zoals deze in het bis van Omgevingsdienst IJmond bekend zijn.

Overzicht aanwezige ondergrondse tanks
Onder deze paragraaf worden de ondergrondse tanks getoond, zoals deze in het bis van Omgevingsdienst IJmond bekend zijn.

Informatie over de bodemkwaliteit in een straal van 25 meter rond de locatie
Idem als informatie over de bodemkwaliteit op de locatie maar dan binnen een straal van 25 meter rond de locatie.

Informatie over de milieukwaliteit op de locatie

Overzicht locatiegegevens

Locatie "Herenweg 78 (76)"

Locatie	Herenweg 78 (76)
Locatiecode	NZ057600178
Adres	Herenweg 78
Postcode	2211CD
Plaatsnaam	Noordwijkerhout
Dominante Ubi	
Status verontreiniging	Onverdacht/Niet verontreinigd
Status beschikking	
Vervolgactie i.h.k.v. WBB	voldoende onderzocht

Overzicht onderzoeken

Naam	Verkennend Onderzoek 1
Bodemonderzoek	Verkennend onderzoek NVN 5740
Onderzoeksbureau	IBOZO
Rapportnummer	322/rp1
Rapportdatum	30-09-1994
Aanleiding voor het onderzoek	Bouwvergunning
Conclusie rapport	Asbest: onbekend Zintuiglijke waarnemingen: Puin in bovengrond Bovengrond: PAK's en minerale olie > S Ondergrond: géén verontreinigingen Grondwater: chroom en zink > S Conclusie: In het onderzoek zijn enkele verhogingen in de bovengrond en het grondwater geconstateerd. De verhoging met PAK in de bovengrond wordt waarschijnklijk veroorzaakt door het aangetroffen puin. Zink wordt regelmatig licht tot matig verhoogd aangetroffen in het grondwater in deze regio.
Resultaat onderzoek t.o.v. Wet Bodembescherming	grond (>S/AW) grondwater (>S/AW)

Locatie "Herenweg 96"

Locatie	Herenweg 96
Locatiecode	NZ057600180
Adres	Herenweg 96
Postcode	
Plaatsnaam	Noordwijkerhout
Dominante Ubi	
Status verontreiniging	Onverdacht/Niet verontreinigd
Status beschikking	
Vervolgactie i.h.k.v. WBB	voldoende onderzocht

Overzicht onderzoeken

Naam	Verkennend Onderzoek 1
Bodemonderzoek	Verkennend onderzoek NVN 5740
Onderzoeksbureau	IDDS B.V.
Rapportnummer	M9612758/MD
Rapportdatum	30-01-1997

Aanleiding voor het onderzoek	Bouwvergunning
Conclusie rapport	Asbest: onbekend Zintuiglijke waarnemingen: Aan de grond en het grondwater zijn zintuiglijk géén afwijkingen waargenomen die duiden op een eventuele verontreiniging. Bovengrond: PAK's > S Ondergrond: géén verontreiniging Grondwater: chroom, lood en naftaleen > S, EOX > detectiegrens Opmerking CSO: verhoging EOX t.o.v detectiegrens blijkt niet uit huidige analysestaat. Conclusie: Binnen de onderzoekslocatie zijn slechts enkele lichte verontreinigingen aangetoond in de grond en het grondwater
Resultaat onderzoek t.o.v. Wet Bodembescherming	grond (>S/AW) grondwater (>S/AW)

Locatie "Dr. Nolenslaan 12 - 14"

Locatie	Dr. Nolenslaan 12 - 14
Locatiecode	NZ057600090
Adres	Dr Nolenslaan 12
Postcode	2211BC
Plaatsnaam	Noordwijkerhout
Dominante Ubi	UBI: 900079, ophooglaag met grond, NSX-score: 0
Status verontreiniging	Onverdacht/Niet verontreinigd
Status beschikking	
Vervolgactie i.h.k.v. WBB	voldoende onderzocht

Overzicht onderzoeken

Naam	Verkennend Onderzoek 1
Bodemonderzoek	Verkennend onderzoek NVN 5740
Onderzoeksbureau	IDDS B.V.
Rapportnummer	97050914/MD
Rapportdatum	30-06-1997
Aanleiding voor het onderzoek	bestemmingswijziging, VINEX, locatieontwikkeling
Conclusie rapport	Asbest: onbekend Zintuigelijke waarnemingen: Boven- en ondergrond licht tot sterk puinhoudend. Bovengrond: zink, lood, PAK's, minerale olie > S, EOX > detectielimiet Ondergrond: PAK's en minerale olie > S, EOX > detectielimiet Grondwater: chroom > S Conclusie: De herkomst van de opgebrachte laag teelaarde, met afwisselende laagdikten, is onbekend Er zijn lichte verontreinigingen in de grond en het grondwater aangetoond. De gemeten gehalten PAK in zowel boven- als ondergrond kunnen mogelijk worden gerelateerd aan de aanwezigheid van bijmengingen met puin. Het aangetoonde gehalte minerale olie kan naar alle waarschijnlijkheid worden gerelateerd aan het voorkomen van organische verbindingen. De nader onderzoekswaarde (T-waarde) is voor geen enkele stof overschreden.
Resultaat onderzoek t.o.v. Wet Bodembescherming	

Locatie "Troelstralaan 2 t/m 10"

Locatie	Troelstralaan 2 t/m 10
Locatiecode	NZ057600068
Adres	Troelstralaan 2
Postcode	2211AC
Plaatsnaam	Noordwijkerhout
Dominante Ubi	
Status verontreiniging	Potentieel Ernstig
Status beschikking	
Vervolgactie i.h.k.v. WBB	uitvoeren NO

Overzicht onderzoeken

Naam	Verkennend Onderzoek 1
Bodemonderzoek	Verkennend onderzoek NVN 5740
Onderzoeksbureau	Inpijn - Blokpoel Arkel
Rapportnummer	MA-0158
Rapportdatum	27-05-1993
Aanleiding voor het onderzoek	bestemmingswijziging, VINEX, locatieontwikkeling
Conclusie rapport	Asbest: niet onderzocht Zintuigelijke waarnemingen: t.p.v. één boring een geringe hoeveelheid puin Bovengrond: geen verontreiniging Ondergrond: geen verontreiniging Grondwater: nikkel > B Conclusie: De mate en omvang van de verontreiniging van nikkel in het grondwater dient in een nader ondezoek bepaald te worden. Aangezien een volledig historisch onderzoek niet is uitgevoerd, is aanbevolen de juistheid van het onderzoek na te gaan.
Resultaat onderzoek t.o.v. Wet Bodembescherming	

Locatie "Dr. Schaepmanlaan 2 (Clubhuis VVSB)"

Locatie	Dr. Schaepmanlaan 2 (Clubhuis VVSB)
Locatiecode	NZ057600092
Adres	Dr Schaepmanlaan 2
Postcode	2211AV
Plaatsnaam	Noordwijkerhout
Dominante Ubi	
Status verontreiniging	Onverdacht/Niet verontreinigd
Status beschikking	
Vervolgactie i.h.k.v. WBB	voldoende onderzocht

Overzicht onderzoeken

Naam	Verkennend Onderzoek 1
Bodemonderzoek	Verkennend onderzoek NVN 5740
Onderzoeksbureau	IBOZO
Rapportnummer	AD970083/rp1
Rapportdatum	30-04-1997
Aanleiding voor het onderzoek	Bouwvergunning
Conclusie rapport	Asbest: onbekend Zintuigelijke waarnemingen: Aan de grond en het grondwater zijn zintuiglijk géén afwijkingen waargenomen die duiden op een eventuele verontreiniging. Bovengrond: PAK's > S Ondergrond: géén verontreiniging Grondwater: géén verontreiniging Conclusie: In de bovengrond is een lichte PAK-verontreinging aangetroffen. Een bron hiervoor is op basis van het onderzoek niet aan te wijzen. In ondergrond en grondwater zijn géén verontreinigingen geconstateerd.
Resultaat onderzoek t.o.v. Wet Bodembescherming	grond (<=S/AW) grondwater (<=S/AW)

Overzicht historische bodembedreigende activiteiten

Binnen Omgevingsdienst IJmond zijn hierover geen digitale gegevens beschikbaar

Overzicht aanwezige ondergrondse tanks

Dr. Schaepmanlaan 10

Naam van de tank	Dr. Schaepmanlaan 10
Straat en huisnummer	Dr. Schaepmanlaan 10
Plaats	Noordwijkerhout
Soort tank	onbekend
Type brandstof	huisbrandolie
Inhoud (ltr)	3000
KIWA-certificaatnummer	
Datum sanering	21-12-1993
Bodemverontreiniging	nee
Status van de tank	gereinigd en gevuld

Herenweg 27

Naam van de tank	Herenweg 27
Straat en huisnummer	Herenweg 27
Plaats	Noordwijkerhout
Soort tank	onbekend
Type brandstof	huisbrandolie
Inhoud (ltr)	3000
KIWA-certificaatnummer	
Datum sanering	12-03-1998
Bodemverontreiniging	nee
Status van de tank	verwijderd

Uitleg begrippen bij deze rapportage

De analyseresultaten in relatie tot de onderzoeksstrategie geven een beeld van de verontreinigingsituatie. Op basis van hiervan wordt een locatie beoordeeld. Hieronder volgt een opsomming:

- Dominante UBI: De UBI-code (Uniforme Bron Indeling) wordt gebruikt om bronnen van bodemverontreiniging, in hoofdzaak bedrijfsactiviteiten, te voorzien van een uniforme en landelijk gebruikte codering. De code wordt gebruikt om mogelijk verontreinigde locaties van een onderzoeksprioriteit te voorzien. In het model zijn daartoe per UBI (lees vervuilende activiteit) gegevens over stoffen, risico's en productieprocessen verwerkt. De meest risicovolle activiteit op bodemverontreiniging is de Dominante UBI.

Er zijn verschillende soorten bodemonderzoeken, elk met een ander doel en uitvoeringsstrategie. De volgende onderzoekstypen worden onderscheiden:

- PreHo: Prehistorisch bodemonderzoek, er is een verdenking van bodembedreigende activiteiten. De locatie is bijvoorbeeld afkomstig uit de lijst van de Kamer van Koophandel.
- Historisch onderzocht: Er is een historisch bodemonderzoek verricht. Zonder de locatie te bezoeken is in de gemeentelijke archieven gezocht naar aanwijzingen voor een bodembedreigende activiteit.
- Beperkt of indicatief onderzoek: Eenvoudig onderzoek met een specifiek doel (bv verdenking van asbest of een calamiteit). Een beperkt onderzoek geeft geen uitsluitsel over de algemene bodemkwaliteit.
- Onderzocht op aard (O.O./NVN/NEN): Op de locatie is een analytisch bodemonderzoek verricht om te onderzoeken of er sprake is van bodemverontreiniging. Dit kunnen verschillende typen onderzoek zijn die echter allemaal tot doel hebben om een eventuele verontreiniging aan het licht te brengen. (OO = oriënterend onderzoek, NVN = indicatief bodemonderzoek conform de Nederlandse Voornorm en NEN =verkennend bodemonderzoek conform de Nederlandse Eenheidsnorm (NEN 5740)).
- Nulsituatie onderzoek: Om in de toekomst vast te kunnen stellen of de huidige eigenaar de bodem (verder)verontreinigd heeft wordt de kwaliteit van de bodem vastgelegd. Indien later (in een eindsituatiebodemonderzoek) blijkt dat de milieuhygiënische kwaliteit van de bodem is verslechterd dan kan de eigenaar hiervoor aansprakelijk worden gesteld. Wordt toegepast bij de vestiging van bedrijven op een locatie die potentieel bodembedreigende activiteiten uitvoeren.
- BOOT (Besluit Opslag Ondergrondse Tanks, thans Activiteitenbesluit): Onderzoek dat wordt uitgevoerd om vast te stellen of zich bij een ondergrondse brandstoftank verontreinigingen bevindt.
- Asbest in grond onderzoek (NEN 5707)
- Nader onderzoek: Onderzoek naar de grootte van de verontreiniging en het vaststellen van de ernst en de urgentie c.q. spoedeisendheid (NTA 5755).
- Saneringsonderzoek opgesteld: er is, naar aanleiding van de resultaten van het nader bodemonderzoek, een onderzoek naar de saneringsmogelijkheden uitgevoerd.
- Saneringsplan opgesteld: Een saneringsplan is een planmatige beschrijving van de saneringsmethode en/of de saneringstechnieken.
- Saneringsevaluatie uitgevoerd: een verslag en opsomming van de resultaten en gebeurtenissen naar aanleiding van een sanering.
- BUS melding: een melding voor een gestandaardiseerde saneringen op grond van Besluit Uniforme Saneringen, feitelijk is dit een vereenvoudigde saneringsplan met kortere proceduretijd.
- BUS evaluatie: een verslag en opsomming van de resultaten en gebeurtenissen naar aanleiding van een sanering onder BUS-regime.

Analyseresultaten in conclusie

De letters AW (achtergrondwaarde), S (streefwaarde), T (tussenwaarde) en I (interventiewaarde) geven in combinatie met de afkorting van de aangetroffen stof de verontreinigingsgraad aan. De toetsing is gebaseerd op de circulaire bodemsanering en het Besluit bodemkwaliteit. In het kader van het Besluit bodemkwaliteit is de achtergrondwaarde de van nature in de bodem aanwezige gehalte aan "verontreinigende" stoffen. Bij gehalten onder de streefwaarde is sprake van schone grond of grondwater,

geschikt voor alle mogelijke doeleinden. Als van één of meerdere stoffen de streefwaarde of achtergrondwaarde wordt overschreden, is sprake van een lichte bodemverontreiniging. Tussenwaarde: Als van één of meerdere stoffen de tussenwaarde wordt overschreden, is sprake van een matige bodemverontreiniging. Overschrijding van de tussenwaarde is het criterium voor uitvoering van nader bodemonderzoek. Interventiewaarde: is de waarde waarbij mogelijk maatregelen (interventies) noodzakelijk zijn. Als van één of meerdere stoffen de interventiewaarde wordt overschreden, is sprake van een sterke bodemverontreiniging. De omvang van de verontreiniging, de risico's voor de volksgezondheid, ecologische risico's en verspreidingsrisico's bepalen de ernst en de urgentie c.q. spoedeisendheid van het geval.

Wat u moet weten over tankgegevens

In het verleden werden veel woningen verwarmd met behulp van huisbrandolie (hbo). Deze olie werd opgeslagen in speciale ondergrondse opslagtanks. Bij lekkage kunnen deze tanks een bodemverontreiniging veroorzaken. Volgens het besluit BOOT (Besluit Opslaan in Ondergrondse Tanks), tegenwoordig het Activiteitenbesluit, moeten nog in gebruik zijnde ondergrondse tanks voldoen aan diverse voorschriften zoals keuringen en monitoring. Oude buitengebruik gestelde tanks moeten vanaf 1993 worden gereinigd en vervolgens worden verwijderd of gevuld met zand. Alleen hierin gespecialiseerde bedrijven mogen deze werkzaamheden uitvoeren. De eigenaar van de tank dient van de sanering te beschikken over een Kiwa saneringscertificaat. Vanaf 1998 moeten buitengebruik gestelde tanks die niet eerder zijn behandeld worden verwijderd. Een eindonderzoek naar brandstofproducten in grond en grondwater is dan verplicht.

Disclaimer

De informatie die wij in deze rapportage beschikbaar stellen, dient u te interpreteren als een inschatting van de situatie. Aangezien de informatie is gebaseerd op onderzoeken die in het verleden hebben plaatsgevonden kunnen wij nooit 100% zekerheid geven wat de actuele kwaliteit is van grond en grondwater. Omgevingsdienst IJmond is niet aansprakelijk voor enige schade dan wel enige andere indirecte incidentele of gevolgschade als blijkt dat in de praktijk de kwaliteit van grond of grondwater anders is dan in dit rapport is vermeld. Wij attenderen u op het feit dat u als makelaar, eigenaar, toekomstig eigenaar of als derde, bij aan- of verkoop van onroerend goed een vergaande onderzoeksplicht heeft als het gaat om het vaststellen van de kwaliteit van de bodem en/of de aanwezigheid van ondergrondse brandstoftanks. Wij adviseren u om in voorkomende gevallen zelf zorg te dragen voor bodemonderzoek dan wel onderzoek naar de aanwezigheid van een tank.

De informatie uit deze rapportage kan niet worden gebruikt bij de aanvraag van een omgevingsvergunning of andere gemeentelijke producten of diensten. Bij een vergunningaanvraag dient elke situatie opnieuw afzonderlijk te worden beoordeeld. Ook al heeft er op een locatie eerder bodemonderzoek plaatsgevonden is het niet uitgesloten dat de gemeente opnieuw bodemonderzoek eist. De aanwezige informatie kan verouderd zijn, ook kan er een onjuiste onderzoeksstrategie zijn toegepast. Daarnaast kan een locatie verdacht zijn ten aanzien van het voorkomen van asbest (er zit bijvoorbeeld puin in de bodem). In een dergelijk geval dient ook een asbest in grond onderzoek en/of asbest in puinonderzoek te worden uitgevoerd.

Naast dit bericht adviseren wij voor het opzoeken van bodeminformatie Bodemloket (www.bodemloket.nl) te raadplegen. Het Bodemloket is een initiatief van de gezamenlijke (provinciale) overheden die bevoegd zijn in het kader van de Wet Bodembescherming, waaronder de provincie Noord-Holland. Op Bodemloket is informatie te vinden van locaties waar de provincie in het kader van de Wet bodembescherming bevoegd gezag is. Dit zijn de locaties met een geval van ernstige bodemverontreiniging en saneringslocaties. Het betreft informatie over bodemonderzoek, vervolgstappen en saneringen.
Wij gaan ervan uit u hierbij voldoende te hebben geïnformeerd. Voor eventuele vragen en/of inlichtingen kunt u zich wenden tot Omgevingsdienst IJmond.

Bijlage 7 Verkennend veldonderzoek flora en fauna

Eindrapport

VERKENNEND VELDONDERZOEK FLORA- EN FAUNAWET SPORTCOMPLEX DE BOEKHORST TE NOORDWIJKERHOUT

Adviesbureau
Mertens

Eindrapport

VERKENNEND VELDONDERZOEK FLORA- EN FAUNAWET SPORTCOMPLEX DE BOEKHORST TE NOORDWIJKERHOUT

rapportnr. 2016.2299

augustus 2016

In opdracht van:
Rho adviseurs voor leefruimte
Postbus 150
3000 AD ROTTERDAM

Adviesbureau Mertens B.V.
Bureau voor natuur, ruimtelijke ordening en ecotoxicologie

Bezoekadres: Dr. Willem Dreeslaan 1 te Bennekom
Postadres: Postbus 367, 6700 AJ te Wageningen

T: 0317-428694
M: 06-29458456

E: info@adviesbureau-mertens.nl
I: www.adviesbureau-mertens.nl

© Adviesbureau Mertens BV, Wageningen, 2016.

Deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming vrij worden vermenigvuldigd. De verzamelde data zijn alleen te gebruiken voor het hier geschetste onderzoek en mogen niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 2

1.1 INLEIDING 2
1.2 HET PLANGEBIED 2
1.3 DE PLANNEN 5
1.4 DOELSTELLING VAN HET ONDERZOEK 5
1.5 OPBOUW RAPPORT 6

2. FLORA- EN FAUNAWET 7

2.1 FLORA- EN FAUNAWET 7
2.2 RODE LIJST 8

3. METHODE 9

3.1 AANWEZIGE ECOTOPEN 9
3.2 BESTAANDE GEGEVENS 9
3.3 VERKENNEND VELDONDERZOEK 9

4. RESULTAAT INVENTARISATIE EN BEOORDELING 10

4.1 FLORA 10
4.2 VLEERMUIZEN 10
4.3 OVERIGE ZOOGDIEREN 11
4.4 BROEDVOGELS 12
4.5 AMFIBIEËN 12
4.6 VISSEN 13
4.7 REPTIELEN 13
4.8 OVERIGE 13

5. SAMENVATTENDE CONCLUSIE 14

GERAADPLEEGDE LITERATUUR 16

BIJLAGEN 17

1. BEGRIPPEN 18

1. INLEIDING

1.1 Inleiding

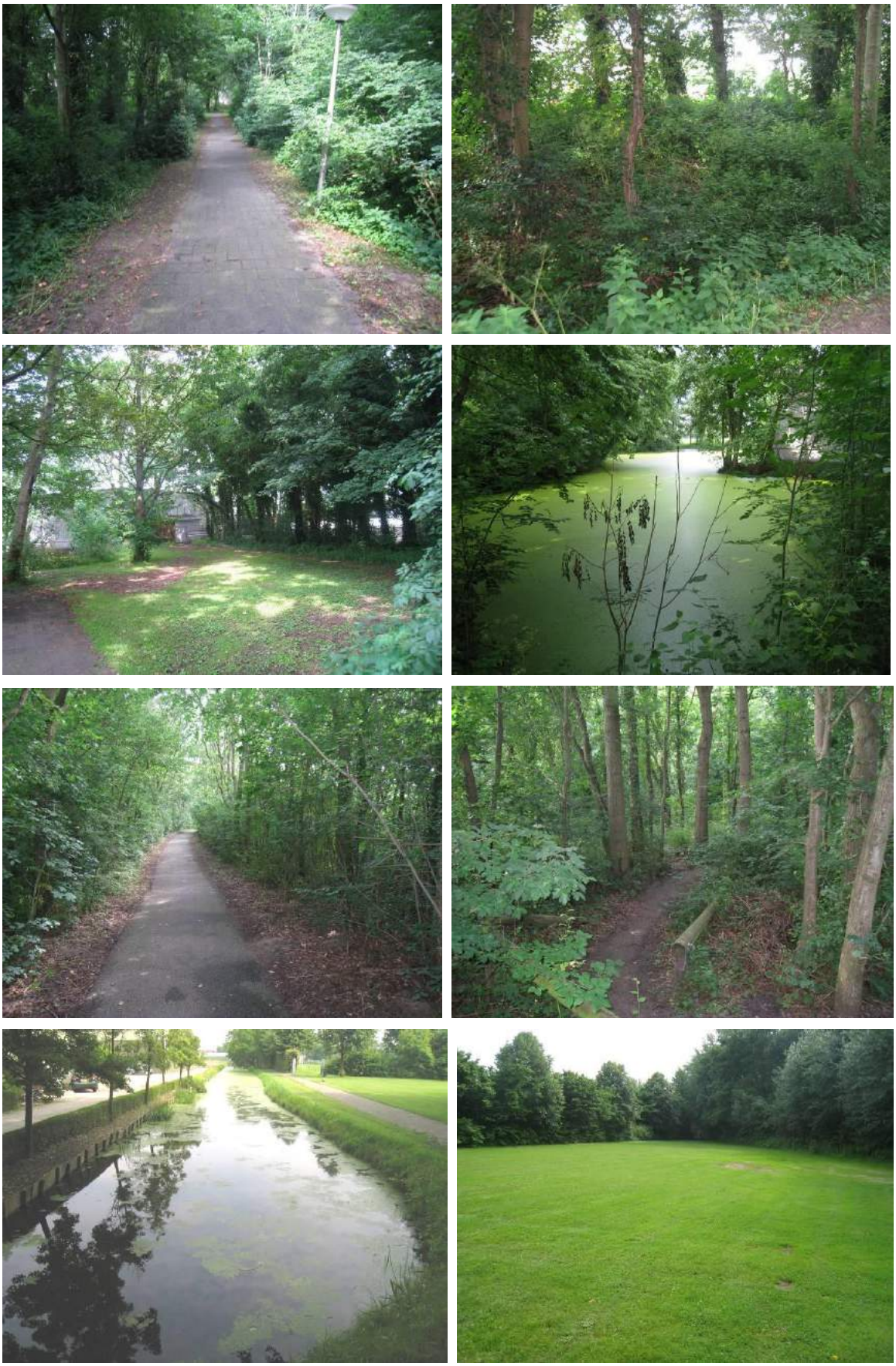
Er is het voornemen voor de intensivering van Sportcomplex de Boekhorst te Noordwijkerhout. Het voorkomen van beschermde planten- en diersoorten vormt een te onderzoeken aspect omdat met de intensivering effecten kunnen gaan ontstaan op soorten die beschermd zijn via de Flora- en faunawet. Op grond hiervan heeft Rho adviseurs voor leefruimte te Rotterdam aan Adviesbureau Mertens B.V. uit Wageningen gevraagd om een verkennend veldonderzoek uit te voeren naar het voorkomen van wettelijk beschermde soorten en om bij het eventueel voorkomen hiervan, aan te geven hoe hiermee dient te worden omgegaan. In dit rapport worden de resultaten van deze verkenning gepresenteerd.

1.2 Het plangebied

Sportcomplex de Boekhorst is gelegen in Noordwijkerhout, ten noorden van de Doctor Schaepenlaan, tussen de Langevelderweg in het westen en de Herenweg in het oosten. De noordzijde wordt gevormd door een sloot die de grens vormt tussen het sportcomplex en het agrarisch gebied. In figuur 1 is de globale ligging en begrenzing weergegeven. In dit gebied is een voetbal- en tennisvereniging gelegen. Het Sportcomplex wordt omzoomd door hagen en bosschages. De randen van de tennisbanen zijn extra omzoomd. Centraal in het gebied is een vijver (overstort vijver) gelegen en aan de noordzijde is een natuurlijke sloot gelegen. In figuur 2 t/m 4 wordt een impressie gegeven van het plangebied.

Figuur 1. Globale ligging van Sportcomplex de Boekhorst te Noordwijkerhout.

Figuur 2. Foto-impressie van water- en groenelementen in het gebied van Sportcomplex de Boekhorst te Noordwijkerhout.

Figuur 3. Foto-impressie van lijnvormige landschapselementen (bovenste vier foto's) en van de voetbalvereniging (onderste vier foto's) in het gebied van Sportcomplex de Boekhorst te Noordwijkerhout.

Figuur 4. Foto-impressie van de tennisvereniging in het gebied van Sportcomplex de Boekhorst.

1.3 De plannen

De plannen bestaan uit de intensivering van sportcomplex de Boekhorst. Als gevolg hiervan worden de mogelijkheden onderzocht van uitbreiding en verschuiving van de velden. Tevens worden de terreinen met de daarop gelegen voorzieningen gereconstrueerd. De plannen zullen mogelijk samen gaan met een toename van (gemotoriseerd) verkeer. Als gevolg hiervan wordt ook onderzocht of een nieuwe weg gewenst is aan de noordrand van het sportcomplex. In figuur 5 wordt een impressie gegeven van de planen.

1.4 Doelstelling van het onderzoek

De doelstelling van het onderzoek is tweeledig. Enerzijds wordt inzichtelijk gemaakt welke wettelijk beschermde natuurwaarden in het kader van de Flora- en faunawet te verwachten zijn. Anderzijds worden de consequenties van deze aanwezigheid voor de planontwikkeling weergegeven.
Gelet op de opdracht genoemd in de inleiding en de doelstelling, is het van belang dat de volgende vragen worden beantwoord:

1. Welke wettelijk beschermde planten- en diersoorten komen mogelijk voor ter plaatse van en in de directe omgeving van Sportcomplex de Boekhorst te Noordwijkerhout?
2. Welke verwachte wettelijk beschermde planten- en diersoorten ondervinden nadelen van de plansituatie?
3. Hoe dient te worden omgegaan met eventuele negatieve effecten van de plansituatie op wettelijk beschermde planten- en diersoorten?

Figuur 5. Impressie van de plansituatie Sportcomplex de Boekhorst te Noordwijkerhout.

1.5 Opbouw rapport

Na een korte uitleg over de Flora- en faunawet (hoofdstuk 2) komen achtereenvolgens aan de orde:
- De onderzoeksmethode (hoofdstuk 3).
- Een beschrijving van de aanwezigheid van beschermde soorten (hoofdstuk 4).
- Een beoordeling van de effecten op beschermde soorten (hoofdstuk 5).

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van de gebruikte definities en afkortingen.

2. FLORA- EN FAUNAWET

2.1 Flora- en faunawet

In de Flora- en faunawet zijn regels gegeven over de bescherming van de in het wild levende planten- en diersoorten, mede ter uitvoering van de soortbescherming in de Europese Richtlijnen (Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn). Deze soortenbescherming van de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn geïntegreerd in de Flora- en faunawet. Deze soortenbescherming houdt in dat handelingen zoals het doden, opzettelijk verontrusten, verstoren of vernietigen van vaste rust- en verblijfplaatsen, holen, nesten, eieren van dieren en het uitgraven, plukken en vernietigen van groeiplaatsen van planten verboden zijn.

Een ruimtelijke ingreep kan gepaard gaan met negatieve effecten op planten en dieren. Om een ruimtelijk plan tot uitvoering te kunnen brengen die negatieve effecten heeft op beschermde soorten, is in een aantal gevallen een ontheffing van het Ministerie van Economische Zaken noodzakelijk. Om een dergelijke ontheffing te kunnen verkrijgen, moet aangetoond worden dat de voorgenomen ruimtelijke ingreep geen afbreuk zal doen aan de gunstige staat van instandhouding van de beschermde soorten. Qua mate van bescherming kan onderscheid worden gemaakt in de volgende drie beschermingsregimes.

Algemeen voorkomende soorten (categorie 1: lichte bescherming)
Voor algemeen voorkomende soorten zoals haas, egel, veldmuis, bruine kikker of gewone pad geldt sinds begin 2005 een algemene vrijstelling. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd als zij worden geschaad op voorwaarde dat met deze soorten goed omgegaan wordt: zij mogen niet onnodig gedood of gewond worden en activiteiten dienen buiten de kritieke periode plaats te vinden.

Minder algemeen voorkomende soorten (categorie 2: matige bescherming)
Voor soorten die minder algemeen voorkomen als eekhoorn, steenmarter, levendbarende hagedis en diverse soorten orchideeën geldt dat een ontheffing vereist blijft bij ruimtelijke ingrepen die negatieve effecten voor deze soorten hebben. Een uitzondering hierop kan gemaakt worden als wordt gewerkt volgens een door de Minister van Economische Zaken goedgekeurde gedragscode. In zo'n gedragscode geeft een sector of initiatiefnemer zelf aan welke gedragslijnen men volgt om het schaden van beschermde soorten zo veel mogelijk te voorkomen. Bij het hebben van een gedragscode voor de minder algemeen voorkomende soorten is alleen nog een ontheffing nodig voor werkzaamheden die niet conform de gedragscode worden uitgevoerd.

Strikt beschermde soorten (categorie 3: strikte bescherming)

Voor soorten die in bijlage IV van de Habitatrichtlijn staan, vanwege de Vogelrichtlijn te beschermen vogelsoorten en soorten die zijn opgenomen bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten (o.a. ringslang, hazelworm, boommarter, das en waterspitsmuis) geldt dat een ontheffing alleen wordt verleend als geen afbreuk wordt gedaan aan de gunstige staat van instandhouding van deze soorten, er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat en er sprake is van een in of bij de wet genoemd belang.

2.2 Rode lijst

De Rode lijst met bedreigde soorten is eind 2004 gepubliceerd in de Staatscourant en voor een deel in 2009 herzien. Aan de op deze lijst genoemde soorten komt bescherming toe voor zover zij vallen onder het beschermingsregime van de Flora- en faunawet.

Tussen de Flora- en faunawet en de Rode lijsten bestaat geen formele relatie. Alleen op basis van 'gunstige staat van instandhouding' kunnen bij beschermde Rode lijstsoorten "zwaardere" randvoorwaarden gelden ten aanzien van mitigerende en compenserende maatregelen dan voor algemene soorten. Zo zal het bij zeer algemeen voorkomende soorten die niet afnemen in aantal (geen Rode lijstsoort) relatief eenvoudig zijn om aan te tonen dat de "gunstige staat van instandhouding" niet in het geding komt. Voor soorten met een beperkt verspreidingsbeeld en die afnemen in aantal (soorten die wél op de Rode lijst staan) is een uitgebreide effectenstudie wenselijk. Voor deze soorten geldt namelijk de zorgplicht (artikel 2 van de Flora- en faunawet). Deze zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren, inclusief hun leefomgeving en voor alle planten en hun groeiplaats. Dit artikel is derhalve ook gericht op het voorkomen van doden en verwonden van algemene soorten.

3. METHODE

3.1 Aanwezige ecotopen

Op dinsdag 28 juni 2016 is een bezoek gebracht aan het plangebied en de directe omgeving van Sportcomplex de Boekhorst te Noordwijkerhout. Gedurende dit bezoek is dit plangebied en de directe omgeving beoordeeld op het mogelijk voorkomen van beschermde planten- en diersoorten aan de hand aanwezige ecotopen en sporen.

3.2 Bestaande gegevens

Er is zeer beperkt gebruik gemaakt van bestaande verspreidingsgegevens om het (potentieel) voorkomen van beschermde soorten te bepalen omdat deze via o.a. Waarneming.nl worden beheerd voor een veel groter gebied. Het Sportcomplex is daarnaast gelegen in een tweetal kilometerhokken, namelijk 93-475 en 93-476. Overige waarnemingen worden tevens bewaard voor een groot gebied, namelijk tevens op dit kilometerniveau zoals weergegeven op www.telmee.nl. en op een nog groter schaalniveau in verspreidingsatlassen.

3.3 Verkennend veldonderzoek

Omdat er weinig bestaande gegevens beschikbaar en deze niet direct te herleiden zijn tot sportcomplex de Boekhorst en om toch enig inzicht te krijgen in het voorkomen van beschermde soorten is veldonderzoek uitgevoerd. Het veldonderzoek vond plaats op dinsdag 28 juni 2016 naar het voorkomen van vleermuizen, broedvogels en vissen.
Vleermuizen zijn met behulp van een batdetector worden geïnventariseerd. Vleermuizen maken namelijk ultrasone geluiden die met een batdetector kunnen worden opgevangen en vertaald in, voor de mens, hoorbaar geluid. Door interpretatie van ritme, klank en hoogte van het door het apparaat uitgezonden geluid kunnen de meeste soorten vleermuizen worden onderscheiden en op naam gebracht. Op deze manier wordt een beeld verkregen welke soorten voorkomen in en rond het Sportcomplex.
Voorafgaand aan de inventarisatie van vleermuizen is het Sportcomplex en directe omgeving geïnventariseerd op het voorkomen van vogels. Hiertoe zal zijn de vogels genoteerd die zijn waargenomen.
Tevens is het Sportcomplex en directe omgeving voorafgaand aan de inventarisatie van vleermuizen geïnventariseerd op vissen. Dit vond plaats door de bemonstering van noordelijke sloot en vijver in het gebied met een net. Hierbij worden kleine vissen gevangen die een representatief beeld geven voor de vissenfauna van deze wateren.
Omdat het veldonderzoek een éénmalig bezoek betrof, zijn de resultaten hiervan indicatief. Voor het verkrijgen van een goed beeld over het voorkomen van beschermde soorten zijn namelijk meerdere onderzoek ronden van belang.

4. RESULTAAT INVENTARISATIE EN BEOORDELING

4.1 Flora

Het plangebied van sportcomplex de Boekhorst te Noordwijkerhout bestaat voor een groot deel uit de sportvelden en de voorzieningen terreinen, inclusief bestrating. Het voorkomen van beschermde planten wordt hierin uitgesloten. De bosstroken (en in mindere mate de houtwallen) zijn natuurlijk. De bosstroken hebben een natuurlijke opbouw van strooisel-, kruid-, struik- en boomlaag. Het gevoerde beheer is ook natuurlijk. In de bosstroken zou mogelijk de licht beschermde breedbladige wespenorchis (Epipactis helleborine), de matig beschermde vogelmelk (Ornithogalum umbellatum) en grote keverorchis (Neottia ovata) voor kunnen komen. De vogelmelk komt namelijk voor op landgoederen en buitenplaatsen en op tal van oudere terreinen en zou derhalve ook kunnen groeien in de bosstroken. Voor deze licht beschermde soorten bestaat een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet. Het voorkomen van overige matig of zwaar beschermde soorten wordt op basis van regionale verspreidingsgevens en aanwezige ecotopen uitgesloten (www.floron.nl). Op grond van bovenstaande wordt aangeraden om gericht nader onderzoek uit te voeren naar het voorkomen van de grote keverorchis en de vogelmelk.

4.2 Vleermuizen

Het voorkomen van verblijfplaatsen van vleermuizen kan worden uitgesloten. In de bebouwing en bomen zijn geen geschikte gaten en openingen vastgesteld die in potentie geschikt zijn als kolonie- en/of paarplaats van gebouw- en boombewonende vleermuizen zoals de gewone dwergvleermuis en laatvlieger of de watervleermuis en rosse vleermuis.

Voor overwinteringsplaatsen is de bebouwing niet geschikt omdat de gebouwen te droog zijn en te veel aan temperatuurveranderingen onderhevig zijn. Geschikte invliegopeningen ontbreken tevens waardoor de toegang ontbreekt.

Het is mogelijk dat de lijnvormige landschapselementen worden gebruikt door vleermuizen om zich te oriënteren tussen foerageergebied en kolonieplaats. Lijnvormige landschapselementen op sportcomplex de Boekhorst zijn de houtwallen, omzoming tennisvereniging, bosranden en noordelijke watergang. Het voorkomen van vliegroutes kan derhalve niet worden uitgesloten. Deze lijnvormige landschapselementen wordt mogelijk beïnvloedt door de verplaatsingen van de velden of indirect als gevolg van licht. Negatieve effecten op vliegroutes kunnen derhalve niet op voorhand worden uitgesloten.

Het voorkomen van migratieroutes wordt uitgesloten omdat grootschalige landschapselementen zoals dijken en rivieren niet aansluiten op het plangebied van sportcomplex de Boekhorst.

Met de realisatie van de plannen zal het gebied van vorm veranderen. Het plangebied zal fungeren als foerageergebied voor bijvoorbeeld de gewone dwergvleermuis. Vleermuizen kunnen het plangebied als foerageergebied blijven gebruiken. Mogelijk worden wel de essentiële houtwallen direct of indirect negatief beïnvloedt. Negatieve effecten op de foerageermogelijkheden van vleermuizen kunnen derhalve niet op voorhand worden uitgesloten.

Gedurende het verkennend veldonderzoek zijn vier soorten vleermuizen foeragerend aangetroffen. Het betreft de gewone dwergvleermuis, de laatvlieger en de watervleermuis. Hoog overvliegend is rosse vleermuis kortstondig waargenomen. Langs de noordelijke houtwal werden enkele langsvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. Er kon niet worden vastgesteld of het hier om een vliegroute ging. Het voorkomen van vliegroutes kon echter ook niet worden uitgesloten. In figuur 6 worden de waarnemingen weergegeven.

Figuur 6. Aangetroffen beschermde plantensoorten in het plangebied Sportcomplex de Boekhorst te Noordwijkerhout.

Zoals bovenstaand weergegeven kunnen negatieve effecten op vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen niet op voorhand worden uitgesloten. Op grond van bovenstaande wordt aangeraden om gericht nader onderzoek uit te voeren naar het terreingebruik van vleermuizen.

4.3 Overige zoogdieren

Het is mogelijk dat ter plaatse van het plangebied de bruine rat leeft. Deze soort is niet beschermd. Verder bestaat er de mogelijk dat het konijn, de haas, de mol, de bosmuis, de ree, de rosse woelmuis en de bosspitsmuis voorkomen. Voor deze algemene soorten bestaat een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet. Het voorkomen van matig en zwaar beschermde soorten wordt uitgesloten. Voor de waterspitsmuis zijn de oevers van de noordelijke sloot bijvoorbeeld over onvoldoende oppervlakte begroeid om leefgebied te vormen.

4.4 Broedvogels

Gedurende het verkennend veldonderzoek op dinsdag 28 juni 2016 zijn geen geschikte (potentiële) nestlocaties in de bebouwing aangetroffen die eventueel van waarde zouden kunnen zijn voor gebouw bewonende vogels. Het ontbreekt namelijk aan geschikte gaten in de bebouwing. De enkele gaten die aanwezig zijn worden niet gebruikt door huismus en gierzwaluwen. Deze openingen zijn namelijk ongeschikt voor de huismus en gierzwaluwen. Huismus en gierzwaluw zijn ook niet vastgesteld gedurende het verkennend veldonderzoek. De daken van de tennis- en voetbalvereniging zijn ongeschikt voor vogels zoals de huismus. Op grond hiervan wordt het voorkomen van vogels in de bebouwing uitgesloten.

In de bosschages en houtwallen komen algemene broedvogels voor. Gedurende het verkennend veldonderzoek zijn de volgende vogels waargenomen: spreeuw, boerenzwaluw, gaai, roodborst, zanglijster, fitis, tjiftjaf, merel, waterhoen, meerkoet, houtduif, ekster, zwarte kraai en winterkoning. In de westelijke bosstrook is een nest aanwezig van ekster en zwarte kraai. In verband met het voorkomen van algemene broedvogels is het noodzakelijk om werkzaamheden aan of in de directe omgeving van de bosschages, houtwallen en de noordelijke sloot buiten het broedseizoen uit te voeren of op een manier dat de vogels niet tot broeden komen. Op deze manier kan worden voorkomen dat verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden.

In het noordelijk kilometerhok (sportcomplex de Boekhorst en akkers) worden onder Waarneming.nl een groot aantal vermeldenswaardige vogelsoorten gemeld. Gemeld in de laatste vijf jaar zijn boerenzwaluw, nachtegaal, grote gele kwikstaart, kerkuil, holenduif, zomertortel, koekoek, bosuil, ijsvogel, groene specht, boom- en veldleeuwerik. Een aantal van deze soorten staat op de Rode lijst van bedreigde diersoorten (boerenzwaluw, gele kwikstaart, veldleeuwerik (alle criteria gevoelig), nachtegaal, kerkuil, zomertortel koekoek, groene specht (alle criteria kwetsbaar), zijn kenmerkend voor oud bos (holenduif, bosuil) of hebben een hoge aaibaarheidsfactor (ijsvogel, boomleeuwerik, kerkuil).

In de bosschages zou een roestplaats van ransuil kunnen zitten. Een roestplaats van een ransuil is een groep ransuilen die gezamenlijk overwinterd in één of enkele bomen. De bomen in de houtwallen zijn hiertoe geschikt. In de houtwallen zou daarnaast sperwer en ransuil kunnen broeden. Sportcomplex de Boekhorst zou daarnaast kunnen worden gebruikt als foerageergebied van de kerk- en ransuil. De Flora- en faunawet ziet toe op de bescherming van gebruikte nesten en nesten die jaarrond of jaarlijks worden gebruikt; deze zijn ook buiten het broedseizoen beschermd. Sinds de zomer van 2009 heeft het bevoegd gezag inzake de Flora- en faunawet een indicatieve lijst met jaarrond beschermde vogels gepubliceerd (LNV, 2009). De verblijfplaatsen van deze vogels zijn ook buiten het broedseizoen beschermd via de Flora- en faunawet (LNV, 2009). Op deze lijst staat de sperwer, rans- en kerkuil uil als soort met vaste rust- en verblijfplaatsen. Het aantasten van nesten, direct of indirect door bijvoorbeeld vermindering van voedselgebieden, valt onder de verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet.

Met de realisatie en het gebruik van de plannen worden de vermeldenswaardige vogels mogelijk negatief beïnvloedt. Op grond van bovenstaande is het noodzakelijk om gericht nader onderzoek uit te voeren naar het voorkomen van vermeldenswaardige (broed)vogels.

4.5 Amfibieën

Ter plaatse van het de bosschages, houtwallen en langs de sloot in het noorden komen licht beschermde soorten voor zoals de gewone pad, de bruine kikker, de grote groene kikker en de kleine watersalamander. Voor deze algemene licht beschermde soorten bestaat een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet.

De oevers van de noordelijke sloot zijn voor een deel onbegroeid en zijn het pioniersstadium niet ontgroeid. Aan de noordzijde hiervan zijn tuinbouwgronden. Op grond hiervan is sportcomplex de Boekhorst te Noordwijkerhout potentieel leefgebied voor de zwaar beschermde rugstreeppad. Deze pad komt ook voor in de omgeving van Noordwijkerhout (waarneming.nl, Cremers, & Delft, 2009).

Als gevolg van de geografische ligging is het sportcomplex geen leefgebied voor andere matig of zwaar beschermde soorten amfibieën.

4.6 Vissen

De overstort vijver in het plangebied is van zeer slechte waterkwaliteit, mede als gevolg van de geïsoleerde ligging en beschaduwde situatie. Ondanks dat konden enkele tiendoornige stekelbaarzen worden gevonden. In de noordelijke sloot zijn snoek, brasem, tiendoornige stekelbaars, rietvoorn, en snokbaars gevangen. Geen van deze soorten is bedreigd volgens de Rode lijst van bedreigde diersoorten of wettelijk beschermd. De kans hierop is ook niet groot omdat beschermde vissen zoals de kleine modderkruiper en bittervoorn nauwelijks zijn vastgesteld in de duinstrook (Nie, 1996, Struijk, ea, 2015).

4.7 Reptielen

Gezien de huidige aanwezige ecotopen (tuin) ten opzichte van de verspreiding van reptielen (zie Ravon.nl, Creemers & Delft, 2009), kan de aanwezigheid van reptielen worden uitgesloten. Het gebied is ongeschikt als leefgebied voor de zandhagedis.

4.8 Overige

Gezien de huidige aanwezige ecotopen kan de aanwezigheid van beschermde geleedpotigen en mollusken (o.a. brede geelgerande waterroofkever en zeggekorfslak) worden uitgesloten.

5. SAMENVATTENDE CONCLUSIE

Er is het voornemen voor de intensivering van Sportcomplex de Boekhorst te Noordwijkerhout. Als gevolg hiervan worden de mogelijkheden onderzocht van uitbreiding en verschuiving van de velden, reconstructie van de voorzieningenterreinen en een nieuwe weg aan de noordzijde. Deze activiteiten zouden kunnen samen gaan met effecten op beschermde planten- en diersoorten. Op grond hiervan is een verkennend veldonderzoek uitgevoerd naar het voorkomen van beschermde soorten.

In verband met het voorkomen van algemene broedvogels is het van belang om werkzaamheden aan of in de directe omgeving van bosschages, houtwallen en de noordelijke watergang buiten het broedseizoen uit te voeren of te werken op een manier dat vogels tot broeden komen. Er komen daarnaast algemene licht beschermde zoogdieren en amfibieën voor. Voor deze algemene soorten bestaat een algemene vrijstelling van de Flora- en faunawet.

Verder kan het voorkomen van en eventuele effecten op beschermde planten (grote keverorchis en vogelmelk) en amfibieën (rugstreeppad) niet worden uitgesloten. Daarnaast kan het niet worden uitgesloten dat het sportcomplex en directe omgeving van essentieel belang is als foerageer- en vlieggebied van vleermuizen. Het gebied en directe omgeving kan tot slot van belang zijn voor vermeldenswaardige vogels zoals de ransuil, sperwer en kerkuil. Het voorkomen van overige matig- of zwaar beschermde soorten wordt uitgesloten.

Tabel 1. Overzicht van de aanvullende eisen per activiteit.

	Uitbreiding en verschuiving van de velden	**Reconstructie van de voorzieningenterreinen**	**Nieuwe weg aan de noordzijde**
Planten			
Algemene soorten	Geen	Geen	Geen
grote keverorchis	Aanvullend onderzoek	Aanvullend onderzoek	Aanvullend onderzoek
Vogelmelk	Aanvullend onderzoek	Aanvullend onderzoek	Aanvullend onderzoek
Vleermuizen			
Verblijfplaatsen	Geen	Geen	Geen
Vliegroutes	Aanvullend onderzoek	Aanvullend onderzoek	Aanvullend onderzoek
Migratieroutes	Geen	Geen	Geen
Foerageermogelijkheden	Aanvullend onderzoek	Aanvullend onderzoek	Aanvullend onderzoek
Vogels			
Algemene broedvogels	Werken buiten broedseizoen	Werken buiten broedseizoen	Werken buiten broedseizoen
Ransuil	Aanvullend onderzoek	Aanvullend onderzoek	Aanvullend onderzoek
Kerkuil	Aanvullend onderzoek	Aanvullend onderzoek	Aanvullend onderzoek
Sperwer	Aanvullend onderzoek	Aanvullend onderzoek	Aanvullend onderzoek
Amfibieën			
Algemene soorten	Geen	Geen	Geen
Rugstreeppad	Aanvullend onderzoek	Geen	Aanvullend onderzoek
Zoogdieren			
Algemene soorten	Geen	Geen	Geen

Op basis van bovenstaande analyse kan het voorkomen en negatieve effecten op planten (grote keverorchis en vogelmelk), amfibieën (rugstreeppad), vleermuizen (foerageer- en vlieggebied) en vermeldenswaardige vogels (waaronder de vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen; ransuil, sperwerk en kerkuil) niet op voorhand worden uitgesloten. Op grond hiervan is een gerichte veldinventarisatie van belang om eventuele effecten en maatregelen op een adequate manier in te kunnen schatten. Pas na afronding van deze inventarisatie kan worden bepaald op welke manier rekening gehouden moet worden met de beschermde soorten, of verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet worden overtreden en of ontheffing Flora- en faunawet is vereist.

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Literatuur

- Bink, F.A., 1992. Ecologische Atlas van de dagvlinders van Noordwest-Europa. Schuyt en Co Uitgevers en Importeurs BV, Haarlem.
- Broekhuizen, S., Hoekstra, B., Laar. V. van, Smeenk, C., Thissen, J.B.M., 1992. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. KNNV 1-336.
- Broekhuizen, S., Spoelstra, K., Thissen, J.B.M., 2016. Atlas van de Nederlandse Zoogdieren. Nationaal Natuurhistorisch Museum Leiden, VZZ, Nijmegen, 1-348.
- Cremers, R., Delft, J., 1999. De amfibieën en reptielen van Nederland. KNNV-Uitgeverij.
- Creemers, C.M., Delft, J., 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nijmegen, 1-476.
- EEG, 1979. Richtlijn 79/43/EEG inzake het behoud van de Vogelstand. Publicatieblad Europese Gemeenschap, nummer L. 103.
- EEG, 1992. Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van wilde flora en fauna. Publicatieblad van de Europese Gemeenschap, nummer L. 206/7.
- Gerstmeier, R., Romig, T., 1997. Zoetwatervissen van Europa, Tirion, Baarn, 1-368.
- Hustings, F., Vergeer, J.W., Eekelder, P., 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000. Nationaal Natuurhistorisch Museum Leiden, SOVON, Beek-Upbergen, 1-584.
- Kranenbarg, J., Struijk, R.P.J.H., Schiphouwer, M., Bergsma, J., Didderen, J., Herder, J.H., 2015. De visse van Zuid-Holland. Ravon, Nijmegen.
- Limpens, H., Mostert, K., Bongers, W., 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. KNNV, Utrecht, 1-260.
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Dienst Regelingen, 2009a. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van ELI (Dienst Regelingen), Den Haag.
- Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Innovatie, Dienst Regelingen, 2009b. Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet. Ministerie van ELI (Dienst Regelingen), Den Haag.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 2004. Rode lijsten diverse soortgroepen.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 2009. Rode lijsten diverse soortgroepen.
- Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 1998. Wet van 25 mei 1998, houdende regels ter bescherming van in het wild levende planten en diersoorten (Flora en Faunawet). Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 402, 1-37.
- SOVON, 1987. Atlas van de Nederlandse broedvogels.
- Nie, H.W. de, 1996. Atlas van de Nederlandse Zoetwatervissen. Media Publishing, Doetinchem, 1-151.
- Spikmans, F, Jong, T. de, 2006. Het waarnemen van zoetwatervissen, Nijmegen, 1-55.

Website

- www.ravon.nl
- www.waarneming.nl
- www.sovon.nl
- www.telmee.nl
- www.zoogdiervereniging.nl

BIJLAGEN

1. BEGRIPPEN

Baltsplaats	Plaats waar een vleermuis al roepend rondvliegt in de herfst en die doorgaans wordt verdedigd tegen andere mannetjes.
Foerageergebied	Een gebied waar een vleermuis of een groep van vleermuizen foerageert. Dat gebied wordt regelmatig bezocht door vleermuizen om in te foerageren en dat doorgaans meerdere foerageerplaatsen kent die langere tijd worden gebruikt.
Foerageerplaats	Plek (jachtplek) waar wordt gejaagd door vleermuizen. De plek kan in de directe omgeving van de kolonieplaats liggen maar ook kilometers verderop.
Kolonie	Groep vleermuizen (kleine groep mannetjes of meestal grotere groep vrouwtjes, soms gemengd (soorten, geslacht)) die in het voorjaar tot de herfst bijeen blijven. De groep kan zich vestigen in gebouwen (in spouwmuren of onder daklijsten e.d.) of bomen (spechtengaten, scheuren). Een groep vrouwelijke vleermuizen wordt ook wel aangeduid als een kraamkolonie. In zo'n groep worden jongen geboren en grootgebracht. Een kolonie maakt vaak gebruik van meerdere verblijfplaatsen die soms gelijktijdig worden gebruikt.
Migratieroute	Een vaste route van zomerverblijfplaats naar winterverblijfplaats en visa versa (zie ook vliegroute) of een route in een andere tijd; bijvoorbeeld tussen foerageerplaatsen.
Paarplaats	Territorium van territoriale mannetjes. Voor de ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis is dit doorgaans te vinden in boomholten. Voor de laatvlieger en de dwergvleermuis is dit te vinden in gebouwen. Voor de watervleermuis is dit te vinden in bomen en later, tegen de winter, zijn ze te vinden in overwinteringverblijven. Het mannetje vormt een harem met meerdere vrouwtjes. De paartijd valt in de herfst (uitgezonderd de grootoorvleermuis waarbij het in april valt (vroege voorjaar). De hier geschetste situatie van de paring wordt in dit rapport omschreven als “herfst situatie”.
Verblijfplaats	Een object (huis, boom, bunker, grot, kast en dergelijke) waarin een of meerdere vleermuizen verblijven (overdag of ’s winters permanent).
Vliegroute	Route die door vleermuizen elke avond wordt gebruikt om van de kolonieplaats naar foerageergebied te vliegen en visa vers (zie ook migratieroute). Vrouwtjes met jongen keren soms midden in de nacht terug om de jongen te zogen en gebruiken dan de route. Vliegroutes liggen over het algemeen langs lijnvormige (landschaps)elementen als bomenlanen, huizenrijen e.d. De functies zijn beschutting bij winderig en koud weer, oriëntatie in verband met de echolokatie-geluiden en het vinden van voedsel.
Voorbijvliegend	Vleermuizen die voorbijvliegen, niet via een vaste route. Het betreft meestal zwervers of trekkers.
Zwermen	Direct na het uitvliegen, naar vooral voor het invliegen bij een kolonie zwermt een deel van de kolonie rond de kolonieplaats. Zwermgedrag is derhalve een indicatie voor een eventuele kolonieplaats.
Winterverblijfplaats	Een verblijfplaats waar in de winter een of meerdere vleermuizen in winterslaap (hybernation) gaan. Deze ruimte is doorgaans donker, heeft een hoge luchtvochtigheid en temperatuurwisselingen zijn nihil.

Zomerverblijfplaats	Een verblijfplaats die gebruikt wordt door vleermuizen die niet in winterslaap zijn waarvan niet aangetoond is dat het een kraamverblijfplaats dan wel een paarverblijfplaats is. In sommige gevallen vormen bijvoorbeeld mannetjes kleine groepjes.

Postbus 367
6700 AJ Wageningen
Tel: 0317-428694
Fax: 0317-450601

Bijlage 8 Aanvullend onderzoek flora en fauna

Eindrapport

FLORA- EN FAUNA INVENTARISATIE VAN DE NOORDELIJKE RONDWEG TE NOORDWIJKERHOUT

Adviesbureau
Mertens

Eindrapport

FLORA- EN FAUNA INVENTARISATIE VAN DE NOORDELIJKE RONDWEG TE NOORDWIJKERHOUT

rapportnummer 2016.2358b

november 2017

In opdracht van:
Rho Adviseurs voor leefruimte
Postbus 150
3000 AD ROTTERDAM

Adviesbureau Mertens B.V.
Bureau voor natuur, ruimtelijke ordening en ecotoxicologie

Bezoekadres: Dr. Willem Dreeslaan 1 te Bennekom
Postadres: Postbus 367, 6700 AJ te Wageningen

T: 0317-428694
M: 06-29458456

E: info@adviesbureau-mertens.nl
I: www.adviesbureau-mertens.nl

© Adviesbureau Mertens BV, Wageningen, 2017.

Deze rapportage mag zonder schriftelijke toestemming vrij worden vermenigvuldigd. De verzamelde data zijn alleen te gebruiken voor het hier geschetste onderzoek en mogen niet voor andere doeleinden worden gebruikt.

INHOUDSOPGAVE

1 INLEIDING 2

1.1 INLEIDING 2
1.2 HET PLANGEBIED 2
1.3 DE PLANNEN 2
1.4 VRAAGSTELLINGEN VAN HET ONDERZOEK 5
1.5 OPBOUW VAN DIT RAPPORT 5

2 BESCHERMDE PLANTEN- EN DIERSOORTEN 6

2.1 WET NATUURBESCHERMING 6
2.2 RODE LIJST 6

3 ECOLOGIE 7

3.1 PLANTEN 7
3.2 VLEERMUIZEN 7
3.3 BROEDVOGELS 8
3.4 AMFIBIEËN 8

4 METHODE 9

4.1 OMVANG ONDERZOEK 9
4.2 PLANTEN 9
4.3 VLEERMUIZEN 9
4.4 BROEDVOGELS 10
4.5 AMFIBIEËN 10

5 RESULTATEN 11

5.1 PLANTEN 11
5.2 VLEERMUIZEN 11
5.3 BROEDVOGELS 12
5.4 AMFIBIEËN 12

6 CONCLUSIES 13

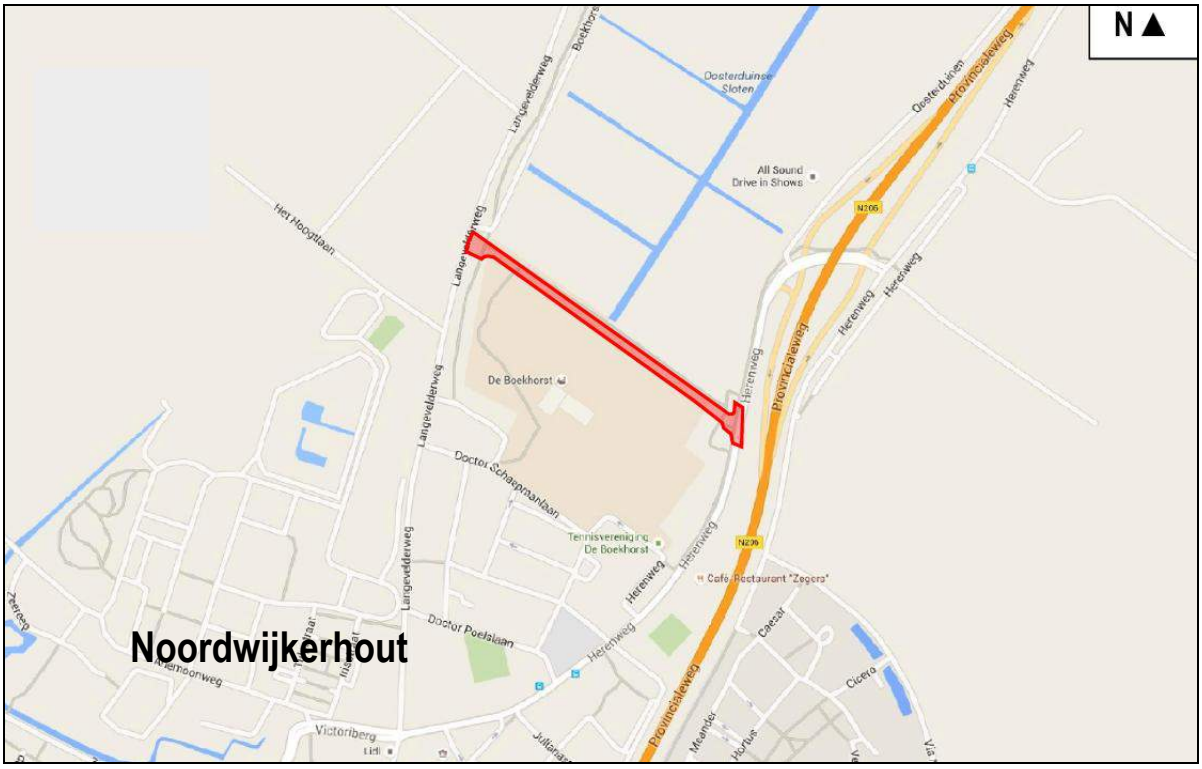
GERAADPLEEGDE LITERATUUR 14

BIJLAGE 1. BEGRIPPEN 16
BIJLAGE 2. ONDERZOEKS OMSTANDIGHEDEN 18

1 INLEIDING

1.1 Inleiding

Er zijn plannen voor de realisatie van een rondweg (zie figuur 1 voor de ligging) voor ander andere de verkeersafwikkeling van het Bavoterrein ten noordwesten van Noordwijkerhout. De aanwezigheid van beschermde soorten vormt een te onderzoeken aspect, omdat met de plannen effecten kunnen gaan ontstaan op planten- en diersoorten die beschermd zijn. Op grond hiervan is in 2016 een verkennend veldonderzoek uitgevoerd. Uit dit onderzoek blijkt dat de aanwezigheid en negatieve effecten op planten (grote keverorchis en vogelmelk), amfibieën (rugstreeppad), vleermuizen (foerageer- en vlieggebied) en vermeldenswaardige vogels (waaronder de vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen; ransuil, sperwer en kerkuil) niet kunnen worden uitgesloten. Op grond hiervan heeft Rho adviseurs voor leefruimte te Rotterdam aan Adviesbureau Mertens B.V. uit Wageningen gevraagd om een veldonderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van wettelijk beschermde soorten en om bij de eventuele aanwezigheid hiervan, aan te geven hoe hiermee dient te worden omgegaan. In dit rapport worden de resultaten van dit onderzoek gepresenteerd.

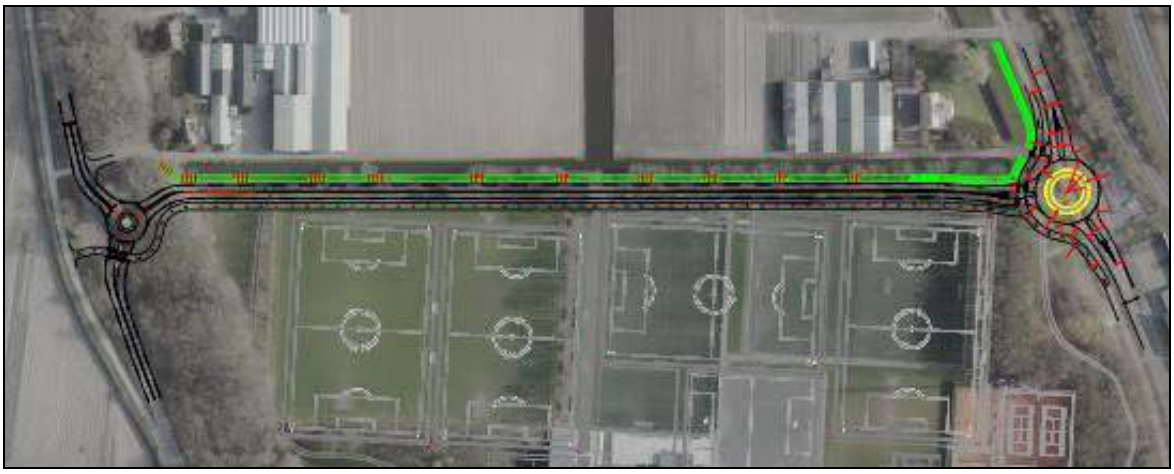
Figuur 1. Globale ligging van de noordelijke rondweg te Noordwijkerhout.

1.2 Het plangebied

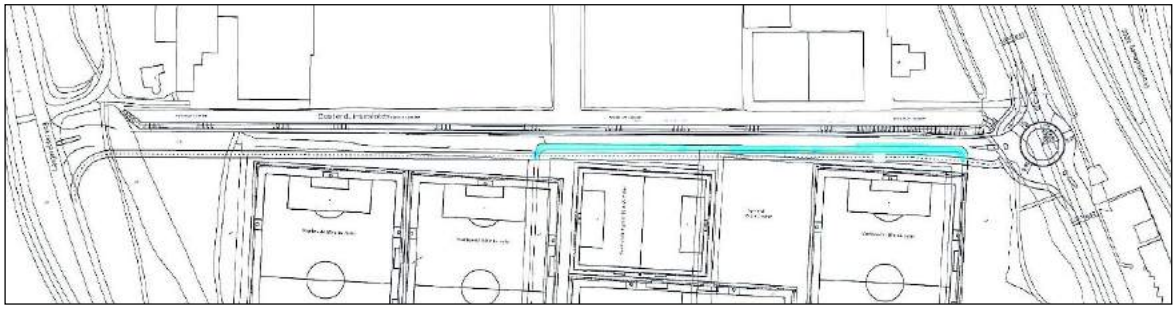
Het plangebied is sinds het verkennend onderzoek (Adviesbureau Mertens, 2016) niet wezenlijk gewijzigd. Voor een omschrijving van het gebied wordt dan ook verwezen naar dit onderzoek.

1.3 De plannen

De plannen zijn sinds het verkennend onderzoek (Adviesbureau Mertens, 2016) niet wezenlijk gewijzigd. Wel zijn de plannen nader uitgewerkt. Voor een impressie van de nieuwste plannen wordt verwezen naar figuur 2 t/m 4.

Figuur 2. Plansituatie van de noordelijke rondweg te Noordwijkerhout.

Figuur 3. Te dempen watergangen in verband met de aanleg van de noordelijke rondweg.

Figuur 4. Te rooien bomen / struweel in verband met de aanleg van de noordelijke rondweg.

1.4 Vraagstellingen van het onderzoek

Voor het in beeld brengen van de beschermde en bedreigde soorten zijn de volgende groepen onderzocht:
- R planten (grote keverorchis[1] en vogelmelk[1]),
- R vleermuizen (foerageer- en vlieggebied)
- R vermeldenswaardige vogels (ransuil, sperwer en kerkuil)
- R amfibieën (rugstreeppad),

Dit betreffen de soort(groep)en die in potentie aanwezig kunnen zijn. Gelet op de opdracht genoemd in de inleiding van dit hoofdstuk worden de volgende vraagstellingen onderzocht:

1. R Welke beschermde en bedreigde soorten komen voor op of in directe nabijheid van het onderzoeksgebied van de noordelijke rondweg te Noordwijkerhout?
2. R Wat is de verspreiding en het terreingebruik van de beschermde en bedreigde soorten op of direct nabij het onderzoeksgebied van de noordelijke rondweg te Noordwijkerhout?

1.5 Opbouw van dit rapport

Na een korte uitleg over de soortbescherming (hoofdstuk 2) en de ecologie van de te inventariseren soort(groep)en wordt in hoofdstuk 4 de werkwijze van het onderzoek weergegeven. In hoofdstuk 5 wordt de aanwezigheid en de verspreiding weergegeven. In hoofdstuk 6 worden conclusies gegeven en worden aanbevelingen gedaan. In bijlage 1 wordt een overzicht gegeven van de gehanteerde begrippen. Aangezien onderhavig rapport een voortzetting is op het onderzoek uit 2016 (Adviesbureau Mertens, 2016), kunnen beide rapporten niet los van elkaar worden gelezen.

[1] Niet meer beschermd onder de Wet natuurbescherming (zie hoofdstuk 2).

2 BESCHERMDE PLANTEN- EN DIERSOORTEN

2.1 Wet natuurbescherming

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming van kracht geworden. Deze wet integreert de Flora- en faunawet, Boswet en Natuurbeschermingswet 1998 tot één wet. Deze wet implementeert tevens de Vogel- en Habitatrichtlijn en andere verdragen in het nationaal natuurbeschermingsrecht. Het bevoegd gezag is Gedeputeerde Staten van de Provincie(s) waar een project wordt gerealiseerd. Gedeputeerde Staten kunnen deze bevoegdheid ook overdragen conform lid 7 van deze wet. De nieuwe Wet natuurbescherming sluit aan bij de internationale kaders zoals de Vogel- en Habitatrichtlijn. De soortbescherming richt zich dan ook primair op de bescherming van plant- en diersoorten die genoemd zijn in deze richtlijnen.
Daarnaast is een deel van de soorten van de Rode Lijst (zie paragraaf 2.3) beschermd via de Nieuwe Wet natuurbescherming. Tevens geldt voor alle soorten de algemene zorgplicht, zoals deze ook al gold onder de Flora- en faunawet.
Indien een plan resulteert in negatieve beïnvloeding van een soort of soorten kan ontheffing worden verleend conform artikel 3.3 van de Wet natuurbescherming voor soorten van artikel 3.1 en 3.2 (Vogelrichtlijnsoorten). Ontheffing kan worden verleend conform artikel 3.8 van de Wet natuurbescherming voor soorten van artikel 3.4 en 3.6 (Habitatrichtlijnsoorten). De criteria voor ontheffingsverlening voor deze soorten zijn identiek aan die van de Flora- en faunawet omdat de ontheffingsgronden van de Vogel- en Habitatrichtlijn gelijk zijn gebleven. Het nationaal recht staat het niet toe om hiervan af te wijken.
Provincies kunnen voor de nationaal beschermde soorten een algemene vrijstelling verlenen. In de provincie Zuid-Holland wordt voor een aantal soorten vrijstelling verleend in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden. Het betreft onder andere aardmuis, bastaardkikker, bosmuis, bruine kikker, dwergmuis, dwergspitsmuis, egel, gewone bosspitsmuis, gewone pad, haas, huisspitsmuis, kleine watersalamander, konijn, meerkikker, ree, rosse woelmuis, veldmuis, vos en woelrat.

2.2 Rode lijst

De Rode lijst met bedreigde soorten is eind 2004 gepubliceerd in de Staatscourant en voor een deel in 2009 herzien. Aan de op deze lijst genoemde soorten komt bescherming toe voor zover zij vallen onder het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming.

Tussen de Wet natuurbescherming en de Rode lijsten bestaat geen formele relatie. Alleen op basis van “gunstige staat van instandhouding” kunnen bij beschermde Rode lijstsoorten "zwaardere" randvoorwaarden gelden ten aanzien van mitigerende en compenserende maatregelen dan voor algemene soorten. Zo zal het bij zeer algemeen aanwezige soorten die gering afnemen in aantal (Rode lijstsoort met het criterium gevoelig) relatief eenvoudig zijn om aan te tonen dat de "gunstige staat van instandhouding" niet in het geding komt. Voor soorten met een beperkt verspreidingsbeeld en die afnemen in aantal (soorten van de Rode lijst met het criterium bedreigd of ernstig bedreigd) is een uitgebreide effectenstudie wenselijk. Voor deze soorten geldt namelijk de zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat iedereen voldoende zorg in acht moet nemen voor alle in het wild levende dieren, inclusief hun leefomgeving en voor alle planten en hun groeiplaats. Dit artikel is derhalve ook gericht op de aanwezigheid van doden en verwonden van algemene soorten. Op deze manier wordt nader invulling gegeven aan de bescherming van soorten die in aantal en/of verspreiding afnemen.

3 ECOLOGIE

3.1 Planten

In zeer veel verschillende milieus, ofwel ecotopen, komen planten voor. Een klein deel van deze planten is wettelijk beschermd via de Wet natuurbescherming. Dit betreft over het algemeen zeldzame of bedreigde soorten die niet alleen in Nederland maar ook op Europees niveau worden bedreigd.

3.2 Vleermuizen

Vleermuizen zijn vliegende zoogdieren die zich voeden met insecten. Per nacht wordt een grote hoeveelheid voedsel gegeten. Vleermuizen zijn aangewezen op een grote diversiteit aan ecotypen, die een groot en constant voedselaanbod opleveren. Daarnaast zijn vleermuizen afhankelijk van landschapselementen. Aan de hand van landschapselementen (bomenlanen, huizenrijen, houtwallen e.d.) kunnen vleermuizen zich oriënteren door middel van het uitzenden van geluiden. Open landbouwgebieden zijn daarom bijvoorbeeld onaantrekkelijk voor vleermuizen.

Vleermuizen verblijven overdag, gedurende het zomerseizoen, in kleine ruimten als spouwmuren of gaten in bomen. Afhankelijk van de soort, bewonen vleermuizen bomen of gebouwen. Alleen de grootoorvleermuis maakt gebruik van zowel bomen als gebouwen. Vooral vrouwtjes zitten veel bij elkaar, in een kolonie. Hier worden de jongen in groot gebracht.

Als de schemering valt vliegen de vleermuizen uit en gaan via vaste routen, de vliegrouten, naar de foerageerplaatsen. Soms liggen foerageerplaatsen en kolonies wel meer dan 10 km uit elkaar. Op de foerageerplaatsen wordt gedurende de gehele nacht gefoerageerd. Bij het aanbreken van de dag vliegen de vleermuizen via de vliegrouten weer terug naar de kolonie.

Tegen de herfst breekt het paarseizoen aan. De jongen worden in het daarop volgende voorjaar geboren. De vleermuizen leven in de herfst nagenoeg niet meer in kolonies, maar solitair. Voor de paring worden paarplaatsen gebruikt die vaak afwijken van de kolonieplaatsen. Vaak worden in de herfst ook andere soorten en aantallen vleermuizen aangetroffen. Een voorbeeld hiervan is de ruige dwergvleermuis. Daarnaast worden in de herfst vaak andere foerageerplaatsen gebruikt, de vleermuizen zijn immers niet meer gebonden aan de kolonieplaats.

Kort na het paarseizoen tot enkele maanden later, als de winter aanbreekt, trekken de vleermuizen naar ruimten met een stabiel microklimaat als (ijs)kelders, grotten, bunkers of dikke bomen om daar door middel van de winterslaap de winter door te brengen. Vleermuizen gebruiken in de winter dus eveneens verblijfplaatsen, wanneer zij hun winterslaap houden. Slechts zeer sporadisch komen de winterverblijfplaatsen overeen met de zomerverblijfplaatsen.

Doordat vleermuizen voor hun oriëntatie gebruik maken van echolocatie zijn vleermuizen gevoelig voor ingrepen in het landschap. Oriëntatie vindt plaats aan de hand van opgaande elementen als bijvoorbeeld bomenlanen en houtwallen. Verlies daarvan resulteert in verminderde oriëntatiemogelijkheden. Oriëntatie is noodzakelijk om van kolonieplaats naar foerageergebied te vliegen en om voedsel te vinden. Bij de afweging van de effecten van ruimtelijke ingrepen in natuur en landschap spelen derhalve opgaande elementen een belangrijke rol. Vleermuizen worden meer en meer betrokken bij de besluitvorming rond ingrepen in het landelijk en stedelijk gebied. Dit is ook zeer noodzakelijk: de meeste soorten zijn bedreigd of ernstig bedreigd en alle soorten zijn nationaal en internationaal wettelijk beschermd via de Flora- en faunawet en de Habitatrichtlijn.

3.3 Broedvogels

Vogels komen doorgaans overal in Nederland voor waar enige beschutting is en waar mogelijkheden zijn om te nestelen. Er zijn vogels die ieder jaar een nest bouwen om daarin te broeden. Er zijn daarnaast vogels die jaarrond een zelfde nest gebruiken om in te slapen en te broeden (bijvoorbeeld uilen) en er zijn vogels die jaarlijks terugkeren naar hun nestplaats om het nest opnieuw te gebruiken om daarin te broeden (zoals veel soorten roofvogels). De provincie ziet toe op de bescherming van nesten die jaarrond of jaarlijks worden gebruikt; deze zijn ook buiten het broedseizoen beschermd. Sinds de zomer van 2009 heeft het bevoegd gezag inzake de Flora- en faunawet een lijst met jaarrond beschermde vogels gepubliceerd (LNV-DLG, 2009a). In deze lijst worden de specifieke vogelsoorten die jaarrond een zelfde nest gebruiken en soorten die jaarlijks terugkeren naar hun nestplaats om het nest opnieuw te gebruiken weergegeven. De verblijfplaatsen van deze vogels zoals van ransuil en boomvalk zijn ook buiten het broedseizoen beschermd via de Flora- en faunawet (LNV-DLG, 2009b), met ingang van de Wet natuurbescherming is de bescherming overgenomen door de provincie.

3.4 Amfibieën

In potentie kan in en in de omgeving in de omgeving van de noordelijke rondweg te Noordwijkerhout de rugstreeppad aanwezig zijn als gevolg van de aanwezigheid van wateren.

De rugstreeppad is een amfibieënsoort die in Nederland leeft aan de rand van zijn verspreidingsgebied. De rugstreeppad komt vooral voor in midden- en West-Europa. Met name komt de soort voor in Spanje, Portugal, Frankrijk, België, Duitsland. De verspreiding van de rugstreeppad geeft al aan dat de rugstreeppad een soort is van warme en droge gebieden. Het is daarnaast een typische pionierssoort van open gebieden. In deze gebieden heeft de rugstreeppad een voorkeur voor los en zanderig bodemsubstraat. Ondanks dat de rugstreeppad in Nederland aan de rand van zijn verspreidingsgebied zit, komt hij relatief veel voor in Nederland. Gebieden waar de rugstreeppadden talrijk voor kunnen komen zijn de meeste zandgronden, opgehoogde dijken, terreinen of bewerkte terreinen alwaar hij zich gedraagt als cultuurvolger. Hoewel de rugstreeppad in Nederland een algemene verschijning is, is dit niet het geval bij onze buurlanden doordat daar minder geschikte ecotopen zijn voor deze pad dan in Nederland. Het vermoeden bestaat zelfs dat de soort daar in aantal afneemt.

4 METHODE

4.1 Omvang onderzoek

De flora- en fauna inventarisatie heeft plaatsgevonden in 2016 en 2017. Ten behoeve van de inventarisatie hebben 8 veldbezoeken plaatsgevonden op 22 september, 13 oktober 2016, 24 maart, 18 april, 25 mei, 14,19, 29 juni en 4 oktober 2017 met een totale onderzoeksomvang van ongeveer 52 uur[2]. In onderstaande paragrafen wordt per soortgroep de inventarisatiemethode weergegeven. In tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de methode per soortgroep, de inventarisatieduur en de bezoekdata.

Tabel 1. De methode, de duur, het aantal bezoeken en de data ter inventarisatie van beschermde en bedreigde soorten inventarisatiegebied De noordelijke rondweg te Noordwijkerhout.

Soortgroep	Methode	Bezoek			
		Duur (uur)	Aantal (N)	Totale duur (uur)	Data (2016/2017)
Planten (vermeldenswaardige soorten)					
	-R Afzoeken potentiele groeiplaatsen*	4	1	4	14 juni 2017
Vleermuizen (foerageer- en vlieggebied)					
	-R Detectoronderzoek voorherfst**.	5	2	10	22 sept., 13 okt. '16, 4-10-'17
	-R Detectoronderzoek voorzomer**.	5	2	10	14 en 29 juni 2017
Broedvogels (vermeldenswaardige soorten)					24 maart, 19 april
	-R Territoriumkartering broedvogels**.	2	4	8	Alle bezoeken in 2017
Amfibieën (rugstreeppad)					
	-R Oppervlaktewater bemonstering*	2	2	4	25 mei en 19 juni 2017
	-R Afzoeken wateren*	2	2	4	14 en 29 juni 2017
	-R Koorzang*	2	2	4	14 en 29 juni 2017
	Geheel totaal:			**48**	

* Gecombineerd

4.2 Planten

Op 13 juni 2017 is het plangebied van de noordelijke rondweg te Noordwijkerhout afgezocht op groeiplaatsen van grote keverorchis en vogelmelk. Hiertoe zijn alle relevante potentiele groeiplaatsen afgezocht.

4.3 Vleermuizen

Vleermuizen zijn geïnventariseerd door middel van batdetector-onderzoek (Petterson D-240). Met de batdetector worden de, voor mensen onhoorbare, ultrasone geluiden van vleermuizen omgezet naar de voor het menselijk oor hoorbare geluiden. Soorten kunnen door de geluiden (frequentie, ritme en klank) en zichtbeelden worden onderscheiden. Door interpretatie hiervan kan tevens het gedrag afgeleid worden en kunnen onder andere foerageerplaatsen, vliegroutes en verblijfplaatsen worden opgespoord.

[2] In combinatie met de Noordelijke rondweg (exclusief 4 oktober 2017.

De onderzoeksronden op 20 mei, 18, 2 juli 2017waren gericht op de inventarisatie van kolonies, vliegroutes en foerageerplaatsen. Op 23 aug, 8 en 20 september 2016, 20 april en 4 oktober 2017 werd geïnventariseerd naar de aanwezigheid van balts-, paar- en foerageerplaatsen. De onderzoeksronde van 20 april 2017 was gericht op balts- en paarplaatsen van de grootoorvleermuis. De methode voor het inventariseren van vleermuizen voldoet aan bij het Inventarisatie Protocol van het Netwerk Groene Bureaus (Netwerk Groene Bureaus, 2013) en de kennisdocumenten van watervleermuis, rosse vleermuis, grootoorvleermuis, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis (Bij 12, 2017a-e).

4.4 Broedvogels

Broedvogels zijn gedurende vier inventarisatiemomenten geïnventariseerd (18 maart, 20 april, 20 mei, 18 juni 2017). Alle bezoeken werden uitgevoerd in de avond- of ochtendschemering. Het is van belang om rond de schemering waarnemingen te doen, omdat vogels dan het meest actief zijn. Vogels die daarentegen 's nachts actief zijn (zoals de rans- en steenuil) zijn geïnventariseerd tijdens het vleermuisonderzoek. Ten behoeve van deze uilen werden daarnaast geluiden afgespeeld om het roepen te stimuleren. De waarnemingen van soorten met vaste rust- en verblijfplaatsen, zeldzame, bedreigde en Rode-lijst soorten zijn in het veld direct op kaart gezet. De gegevens van deze kaarten zijn op kantoor verwerkt tot soortkaarten. Na het broedseizoen zijn alle waarnemingen van de soortkaarten binnen de grenzen van één territorium geclusterd. Alleen soorten die duidelijk meerdere keren territoriaal zijn waargenomen binnen een bepaalde periode worden beschouwd als "broedgeval". Na die periode kunnen het bijvoorbeeld ook "zwervende" of reeds "vliegvlugge" jongen van elders zijn. Nesten en nog niet vliegvlugge jongen zijn tevens beschouwd als broedgeval.

4.5 Amfibieën

De inventarisatie van amfibieën vond plaats met behulp van een viertal methoden die werden toegepast gedurende verschillende bezoeken, namelijk:

1. Het zoeken naar kikkerdril en paddensnoeren (20 april, 18 juni).
2. Het vissen met een schepnet om larven en adulten te vangen (18 maart, 20 april, 18 juni).
3. Het 's nachts afzoeken van wateren met een sterke lamp (20 mei, 18, 2 juli 2017).
4. Het luisteren naar de koorzang van rugstreeppad. De roepactiviteit werd gestimuleerd door middel van het afspelen van koorgeluiden van een geluidsdrager (18, 30 juni 2017).

De methode voor het inventariseren van amfibieën sluit aan bij de beschreven methode door Lenders e.a. (1993), Diepenbeek & Delft (2006) en het kennisdocument van rugstreeppad (Bij 12, 2017f).

5 RESULTATEN

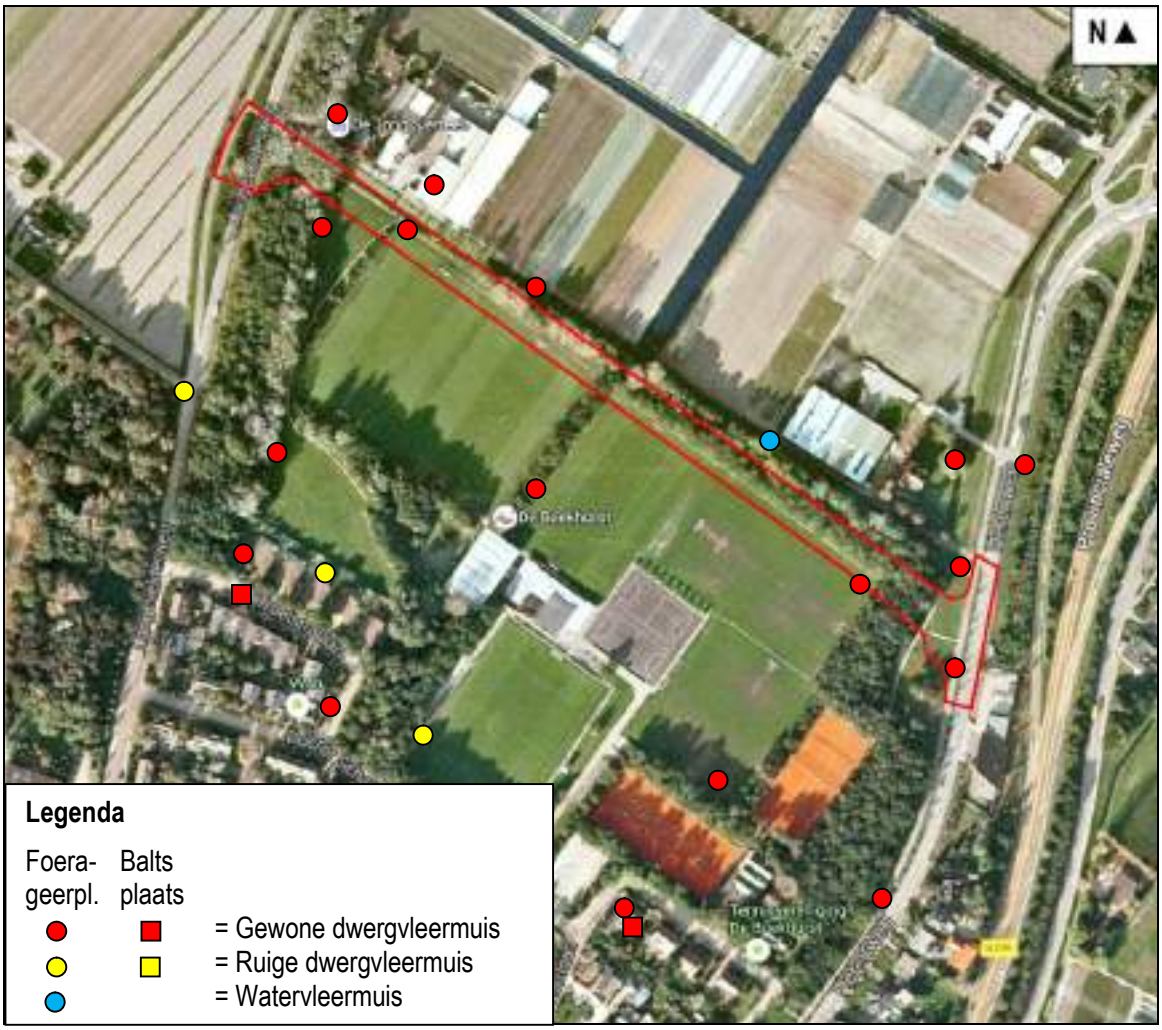
5.1 Planten

Gedurende onderhavig veldonderzoek zijn grote keverorchis en vogelmelk niet aangetroffen in of direct rond het gebied van de noordelijke rondweg te Noordwijkerhout. Deze soorten zijn overigens niet meer beschermd onder de Wet natuurbescherming.

5.2 Vleermuizen

Voorherfst 2016 en oktober 2017

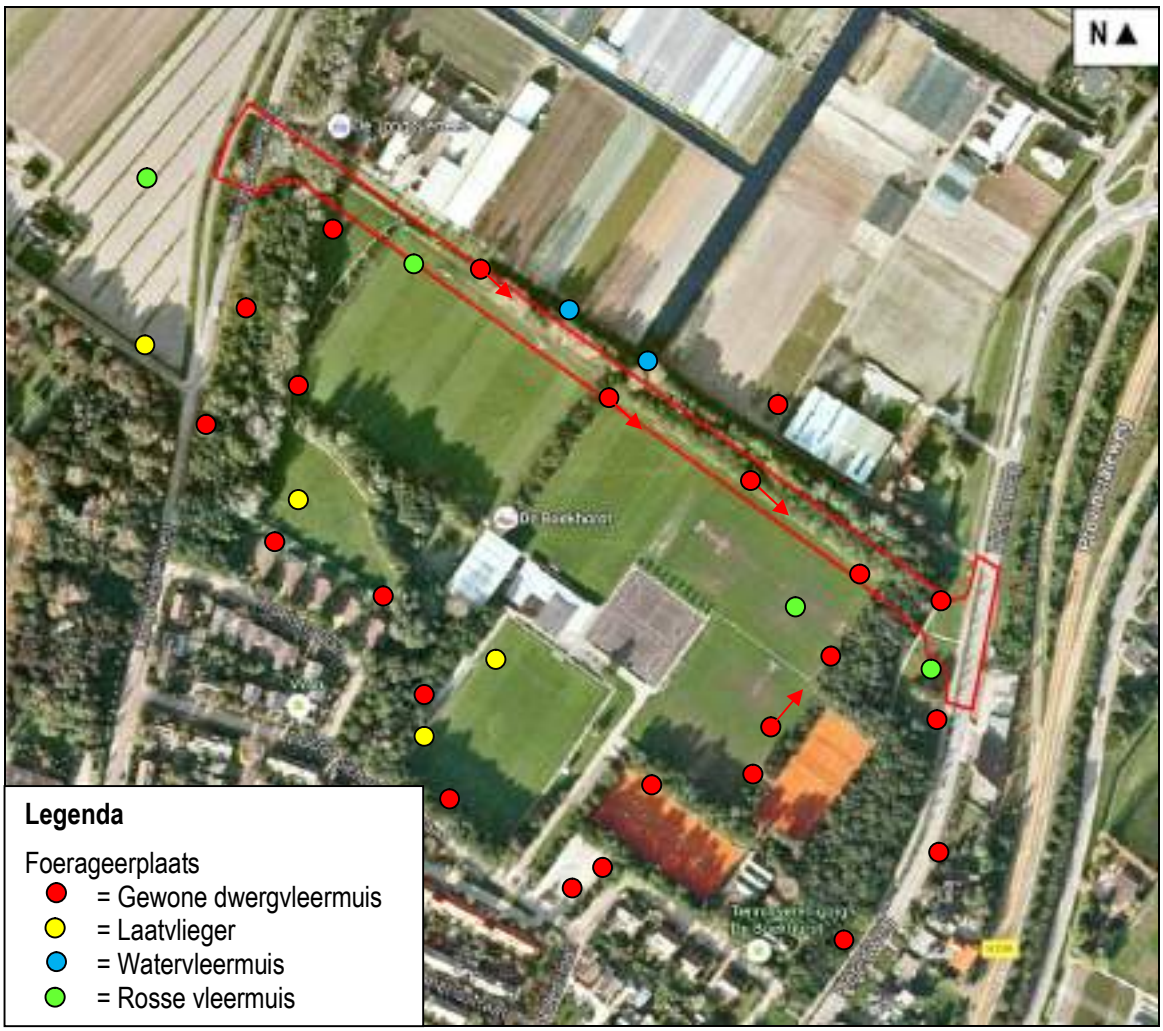
In de voorherfst werden drie soorten vleermuizen waargenomen (watervleermuis, gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis). Deze soorten werden alle drie foeragerend aangetroffen. Van gewone dwergvleermuis en ruige dwergvleermuis werden daarnaast baltsplaatsen aangetroffen. Bij een baltsplaats vliegt een vleermuis rond en zendt ondertussen sociale geluiden uit. Paarplaatsen en andere verblijfplaatsen van vleermuizen zijn niet vastgesteld.

Figuur 3. Waarnemingen van vleermuizen in de voorherfst in en rond het De noordelijke rondweg te Noordwijkerhout.

Voorzomer

In de voorzomer werden vier soorten vleermuizen foeragerend aangetroffen. Het betreft de gewone dwergvleermuis, de laatvlieger en de watervleermuis. Hoog overvliegend is rosse vleermuis waargenomen. Langs de noordelijke en oostelijke houtwallen werden langsvliegende gewone dwergvleermuizen waargenomen. In figuur 4 worden de waarnemingen weergegeven.

Figuur 4. Waarnemingen van vleermuizen in de voorzomer in en rond het De noordelijke rondweg te Noordwijkerhout.

5.3 Broedvogels

De vogelsoorten ransuil, sperwerk en kerkuil zijn niet aangetroffen. Tevens zijn geen andere vogelsoorten met vaste rust- en verblijfplaatsen vastgesteld in het plangebied van de noordelijke rondweg te Noordwijkerhout. Hoog overvliegend is wel gierzwaluw aangetroffen, maar deze soort is niet direct gerelateerd aan het plangebied.

5.4 Amfibieën

Gedurende onderhavig veldonderzoek zijn bruine kikker, kleine watersalamander en gewone pad vastgesteld. Deze soorten zijn algemeen aanwezig en niet bedreigd. De rugstreeppad is niet aangetroffen.

6 CONCLUSIES

Er zijn plannen voor de realisatie en het gebruik van de noordelijke rondweg te Noordwijkerhout. Dit tracé is mogelijk van belang voor noemenswaardige planten (grote keverorchis en vogelmelk), amfibieën (rugstreeppad), vleermuizen (foerageer- en vlieggebied) en vermeldenswaardige vogels (waaronder de vogels met vaste rust- en verblijfplaatsen; ransuil, sperwer en kerkuil). Op grond hiervan is een gerichte veldinventarisatie uitgevoerd.

Vleermuizen (laatvlieger, gewone en ruige dwergvleermuis, rosse vleermuis) komen foeragerend en vliegend voor. Gedurende en na realisatie van de plannen kunnen deze soorten er blijven vliegen en foerageren. Verblijfplaatsen en vliegroutes zijn niet vastgesteld. Voor overige soort(groep)en is het gebied verder volledig ongeschikt. Op grond van bovenstaande inventarisatie komt naar voren dat het terrein van de noordelijke rondweg te Noordwijkerhout niet van essentiële betekenis is voor beschermde soorten van de Wet natuurbescherming.

Op grond van de bovenstaande analyse worden effecten op beschermde planten- en diersoorten uitgesloten; de plannen van de noordelijke rondweg te Noordwijkerhout zijn niet in strijd met het gestelde binnen de Wet Natuurbescherming.

GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Adviesbureau Mertens, 2016. Verkennend veldonderzoek Flora- en faunawet sportcomplex de Boekhorst te Noordwijkerhout. Wageningen, 1-18.

Bij 12, 2017. Kennisdocument gewone dwergvleermuis, Utrecht.

Bij 12, 2017. Kennisdocument ruige dwergvleermuis, Utrecht.

Bij 12, 2017. Kennisdocument watervleermuis, Utrecht.

Bij 12, 2017. Kennisdocument rosse vleermuis, Utrecht.

Bij 12, 2017. Kennisdocument grootoorvleermuis, Utrecht.

Bij 12, 2017. Kennisdocument Rugstreeppad, Utrecht.

Bij 12, 2017. Kennisdocument Buizerd, Utrecht.

Diepenbeek, A., van, 1999. Veldgids diersporen. Drukkerij Thieme, Nijmegen.

Diepenbeek, A., van, Delf, J. van, 2006. Het waarnemen van amfibieën en reptielen. Stichting RAVON, Nijmegen.

Dijk, A.J. van, 1996. Broedvogels inventariseren in proefvlakken, Handleiding broedvogel Monitoring Project, SOVON, Beek-Upbergen.

EEG, 1979. Richtlijn 79/43/EEG inzake het behoud van de Vogelstand. Publicatieblad Europese Gemeenschap, nummer L. 103.

EEG, 1992. Richtlijn 92/43/EEG inzake de instandhouding van wilde flora en fauna. Publicatieblad van de Europese Gemeenschap, nummer L. 206/7.

Lenders, H.J.R., Marijnissen, C.C.H., Felix, R.P.W.H., 1993. Waarnemen en herkennen van amfibieën en reptielen in het veld. Stichting RAVON, Nijmegen.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 2004. Rode lijsten diverse soortgroepen.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij, 2009. Rode lijsten diverse soortgroepen.

Ministerie van Economische Zaken, 2016. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming). Staatsblad van het Koninkrijk der Nederlanden 34 (2016), 1-84.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Dienst Regelingen, 2009a. Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep. Ministerie van LNV (Dienst Regelingen), Den Haag.

Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Voedselkwaliteit, Dienst Regelingen, 2009b. Uitleg aangepaste beoordeling ontheffing ruimtelijke ingrepen Flora- en faunawet. Ministerie van LNV (Dienst Regelingen), Den Haag.

Ministerie van Economische Zaken, Landbouw en Informatie, Dienst Regelingen, 2014. Soortenstandaard poelkikker, Den Haag.

Netwerk Groene Bureaus, 2013. Vleermuisinventarisatie-protocol; Introductie, toelichting en tabel. Odijk.

Schaminee, J. e.a., 1995-1999: De vegetatie van Nederland, deel I-V; Opulus Press, Leiden.

Stumpel, T., Strijbosch, H., 2006. Veldgids amfibieën en reptielen. Utrecht, 1-314.

VZZ, 2004. Voorlichtingsfolder eekhoorns. Arnhem.

Werf, S. Van der, 1991: Bosgemeenschappen; Pudoc, Wageningen.

BIJLAGE 1. BEGRIPPEN

Baltsplaats	Plaats waar een vleermuis al roepend rondvliegt in de herfst en die doorgaans wordt verdedigd tegen andere mannetjes.
Foerageergebied	Een gebied waar een vleermuis of een groep van vleermuizen foerageert. Dat gebied wordt regelmatig bezocht door vleermuizen om in te foerageren en dat doorgaans meerdere foerageerplaatsen kent die langere tijd worden gebruikt.
Foerageerplaats	Plek (jachtplek) waar wordt gejaagd door vleermuizen. De plek kan in de directe omgeving van de kolonieplaats liggen maar ook kilometers verderop.
Kolonie	Groep vleermuizen (kleine groep mannetjes of meestal grotere groep vrouwtjes, soms gemengd (soorten, geslacht)) die in het voorjaar tot de herfst bijeen blijven. De groep kan zich vestigen in gebouwen (in spouwmuren of onder daklijsten e.d.) of bomen (spechtengaten, scheuren). Een groep vrouwelijke vleermuizen wordt ook wel aangeduid als een kraamkolonie. In zo'n groep worden jongen geboren en grootgebracht. Een kolonie maakt vaak gebruik van meerdere verblijfplaatsen die soms gelijktijdig worden gebruikt.
Migratieroute	Een vaste route van zomerverblijfplaats naar winterverblijfplaats en visa versa (zie ook vliegroute) of een route in een andere tijd; bijvoorbeeld tussen foerageerplaatsen.
Paarplaats	Territorium van territoriale mannetjes. Voor de ruige dwergvleermuis en de rosse vleermuis is dit doorgaans te vinden in boomholten. Voor de laatvlieger en de dwergvleermuis is dit te vinden in gebouwen. Voor de watervleermuis is dit te vinden in bomen en later, tegen de winter, zijn ze te vinden in overwinteringverblijven. Het mannetje vormt een harem met meerdere vrouwtjes. De paartijd valt in de herfst (uitgezonderd de grootoorvleermuis waarbij het in april valt (vroege voorjaar). De hier geschetste situatie van de paring wordt in dit rapport omschreven als “herfst situatie”.
Verblijfplaats	Een object (huis, boom, bunker, grot, kast en dergelijke) waarin een of meerdere vleermuizen verblijven (overdag of ’s winters permanent).
Vliegroute	Route die door vleermuizen elke avond wordt gebruikt om van de kolonieplaats naar foerageergebied te vliegen en visa vers (zie ook migratieroute). Vrouwtjes met jongen keren soms midden in de nacht terug om de jongen te zogen en gebruiken dan de route. Vliegroutes liggen over het algemeen langs lijnvormige (landschaps)elementen als bomenlanen, huizenrijen e.d. De functies zijn beschutting bij winderig en koud weer, oriëntatie in verband met de echolokatie-geluiden en het vinden van voedsel.
Voorbijvliegend	Vleermuizen die voorbijvliegen, niet via een vaste route. Het betreft meestal zwervers of trekkers.
Zwermen	Direct na het uitvliegen, naar vooral voor het invliegen bij een kolonie zwermt een deel van de kolonie rond de kolonieplaats. Zwermgedrag is derhalve een indicatie voor een eventuele kolonieplaats.
Winterverblijfplaats	Een verblijfplaats waar in de winter een of meerdere vleermuizen in winterslaap (hybernation) gaan. Deze ruimte is doorgaans donker, heeft een hoge luchtvochtigheid en temperatuurwisselingen zijn nihil.

Zomerverblijfplaats Een verblijfplaats die gebruikt wordt door vleermuizen die niet in winterslaap zijn waarvan niet aangetoond is dat het een kraamverblijfplaats dan wel een paarverblijfplaats is. In sommige gevallen vormen bijvoorbeeld mannetjes kleine groepjes.

BIJLAGE 2. ONDERZOEKS OMSTANDIGHEDEN

Datum	Tijd (uur)	Duur (uur)	Temperatuur (°C)	Neerslag (mm)	Wind bft)
22 september 2016	20.00-02.00	7	19	Geen	2
13 oktober 2016	20.00-02.00	7	12	Geen	4
24 maart 2016	07.00-12.00	5	12	Geen	3
19 april 2017	07.00-12.00	5	9	Geen	3
25 mei 2017	07.00-13.00	6	20	Geen	2
14 juni 2017	18.00-01.00	6	21	Geen	2
19 juni 2017	06.00-12.00	6	29	Geen	2
29 juni 2017	02.00-08.00	6	19	Geen	2
4 oktober 2017	18.00-22.00	4	14	Geen*	2

* Overdag korte tijd (mot)regen

Postbus 367
6700 AJ Wageningen
Tel: 0317-428694
Fax: 0317-450601

Bijlage 9 Archeologisch bureauonderzoek en inventariserend veldonderzoek verkennende fase, verbindingsweg

Archeologisch bureauonderzoek & Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase

Sportpark de Boekhorst (verbindingsweg), Noordwijkerhout Gemeente Noordwijkerhout

IDDS Archeologie rapport 1914

Colofon

Projectnummer	48830616
OM-nummer	4008693100
In opdracht van	Rho Adviseurs bv
Auteur	dr. A.W.E. Wilbers
Redactie	drs. B.A. Corver
Versie	1.3
Status	definitief

Goedkeuring

mevr. M. van der Putten	Gemeente Noordwijkerhout	29-9-2016

© IDDS Archeologie
Noordwijk, augustus 2016
ISSN 2212-9650
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever

NOORDWIJK (hoofdkantoor)
's-Gravendijckseweg 37
Postbus 126
2200 AC Noordwijk
T 071 - 402 85 86
info@idds.nl
www.idds.nl

VEENENDAAL
T 0318 - 69 00 22

BREDA
T 076 - 548 66 20

HOOGEVEEN
T 0528 - 72 22 29

SEVENUM
T 077 - 467 05 86

www.idds.nl

SAMENVATTING:

In opdracht van Rho Adviseurs bv heeft IDDS Archeologie in augustus 2016 een archeologisch bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek (IVO), verkennende fase, uitgevoerd voor een nieuwe verbindingsweg langs het Sportpark De Boekhorst in Noordwijkerhout, gemeente Noordwijkerhout. De aanleiding voor dit onderzoek is de geplande aanleg van een verbindingsweg tussen de Herenweg en de Langevelderweg/Boekhorsterweg (bijlage 7). De exacte ligging en vorm van deze weg is nog niet duidelijk, maar de hiermee gepaard gaande bodemverstoringen zullen waarschijnlijk reiken tot ongeveer 1,0 m -mv.

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied oorspronkelijk lag op een strandwal met duinen (de Oosterduinen) die is ontstaan in het Neolithicum en waarvan bekend is dat er op verschillende niveaus archeologische vindplaatsen voorkwamen. Het grootste deel van deze strandwal is echter in de 20e eeuw afgegraven en daarbij zijn deze vindplaatsen verdwenen. Na de ontgraving is het gebied gebruikt als landbouwgebied waardoor ook het diepste archeologische niveau (dat voorkwam op ongeveer het huidige maaiveld) verstoord is geraakt. Het grootste deel van het plangebied (in het midden) is gelegen in het afgegraven gebied. Op basis van de verwachtingenkaart van de gemeente heeft dit gebied nog een middelmatige verwachting voor resten uit het Neolithicum. Op basis van onderzoeken in de omgeving geldt deze verwachting alleen indien de bodem niet aanvullend is verstoord door landbouwactiviteiten.

De uiteinden van het plangebied, inclusief de beide ‘armen’ naar het zuiden, hebben juist een hoge archeologische verwachting. Deze delen zijn niet afgegraven en kunnen daarmee nog de verschillende archeologische niveaus bevatten. Vanwege de aanwezigheid van historische wegen op deze niet afgegraven delen geldt voor het westelijke en oostelijke uiteinde van het plangebied een verwachting voor archeologische waarden vanaf het Neolithicum tot en met de Nieuwe tijd. In de 20e eeuw heeft in het westelijke uiteinde van het plangebied een extra weg gelegen en is bij het oostelijke uiteinde de rijksweg N206 aangelegd. De aanleg van deze wegen kan voor verstoringen hebben geleid van de bodemopbouw en eventuele archeologische vindplaatsen. Omdat onbekend is op welke dieptes archeologische waarden kunnen voorkomen en hoe diep die verstoringen zullen hebben gereikt is het niet mogelijk hier een conclusie aan te verbinden.

Op basis van het veldonderzoek kan worden gesteld dat het middendeel van het plangebied, waar het maaiveld lager ligt dan 0,5 m NAP, geen archeologische verwachting meer heeft. Alle archeologische waarden die hier mogelijk voorkwamen zijn weggegraven. De bovengrond van dit gebied is verstoord tot een gemiddelde diepte van 0,5 m –mv en daarmee reiken de vergravingen en verstoringen dus diep in de strandvlakte en zullen er geen archeologische waarden mee zijn. Aan de beide uiteinden van het plangebied zijn nog resten aanwezig van het oorspronkelijke duinlandschap. Hier blijft de hoge verwachting voor archeologische waarden intact. Deze archeologische waarden kunnen voorkomen in humeuze zandlagen op verschillende niveaus boven het onderste niveau op 0,5 m NAP. De archeologische waarden in deze niveaus kunnen dateren vanaf het Neolithicum in de onderste lagen tot aan de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd aan het maaiveld.

Op basis van de resultaten van het inventariserend veldonderzoek wordt geadviseerd om vervolgonderzoek uit te laten voeren indien in de duingebieden gegraven wordt tussen het maaiveld (ongeveer 3,0 tot 4,0 m NAP) en 0,5 m NAP.

INHOUDSOPGAVE:

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN HET PLANGEBIED 4

1. INLEIDING 5
1.1. Onderzoekskader 5
1.2. Doel- en vraagstellingen van het onderzoek 5
1.3. Ligging van het plangebied 6

2. BUREAUONDERZOEK 7
2.1. Werkwijze 7
2.2. Geologie, geomorfologie en bodem 7
2.3. Archeologische en ondergrondse bouwhistorische waarden 10
2.4. Historische situatie en mogelijke verstoringen 12
2.5. Huidig landgebruik 13
2.6. Gespecificeerd verwachtingsmodel 13

3. VELDONDERZOEK 14
3.1. Onderzoekshypothese en onderzoeksopzet 14
3.2. Werkwijze 14
3.3. Resultaten 14
3.4. Interpretatie 17

4. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN 18
4.1. Aanbevelingen 19

LITERATUUR EN KAARTEN 20

LIJST VAN AFKORTINGEN EN BEGRIPPEN 21

BIJLAGEN
1. Topografische kaart
2. Archis-informatie
3. Boorlocatiekaart
4. Boorbeschrijvingen
5. Periodentabel
6. Lengteprofiel van west naar oost
7. Ontwerpplan herinrichting terrein Boekhorst

Administratieve gegevens van het plangebied

Toponiem	Sportpark de Boekhorst verbindingsweg
Onderzoekmeldingsnummer	4008693100
Plaats	Noordwijkerhout
Gemeente	Noordwijkerhout
Kadastrale aanduiding	Noordwijkerhout E6777 en E6288
Provincie	Zuid-Holland
Coördinaten *Centrum* *Hoekpunten*	 94.320 / 476.065 94.113 / 476.213 (NW) 94.535 / 475.985 (NO) 94.444 / 475.877 (ZO) 94.097 / 476.021 (ZW)
Oppervlakte plangebied	11.725 m^2
Onderzoekskader	Bestemmingsplanwijziging en omgevingsvergunning
Uitvoerder	IDDS Archeologie Contactpersoon: dhr. A.W.E. Wilbers Postbus 126 2200 AC Noordwijk (ZH) Tel: 071-4028586 E-mail: awilbers@idds.nl
Bevoegde overheid	Gemeente Noordwijkerhout Ruimtelijke ordening Contactpersoon: mevr. M. van der Putten Postbus 13 2210 AA Noordwijkerhout Tel: 0252-343737 E-mail: ruimtelijkeordening@noordwijkerhout.nl
Adviseur namens de bevoegde overheid	Gemeente Katwijk Contactpersoon: dhr. J. Lanzing Postbus 589 2224 AN Katwijk Tel: 071-4065892 E-mail: j.lanzing@katwijk.nl
Beheer en plaats van documentatie	IDDS Archeologie, Noordwijk
Uitvoeringsdatum veldwerk	9-8-2016

1. Inleiding

1.1. Onderzoekskader

In opdracht van Rho Adviseurs bv heeft IDDS Archeologie in augustus 2016 een archeologisch bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek (IVO), verkennende fase, uitgevoerd voor een nieuwe verbindingsweg langs het Sportpark De Boekhorst in Noordwijkerhout, gemeente Noordwijkerhout. De aanleiding voor dit onderzoek is de geplande aanleg van een verbindingsweg tussen de Herenweg en de Langevelderweg/Boekhorsterweg (bijlage 7). De exacte ligging en vorm van deze weg is nog niet duidelijk, maar de hiermee gepaard gaande bodemverstoringen zullen waarschijnlijk reiken tot ongeveer 1,0 m -mv. De kans bestaat dat eventueel aanwezige archeologische waarden hierdoor verstoord dan wel vernietigd zullen worden.

Voor deze locatie is nog geen vastgesteld bestemmingsplan beschikbaar op Ruimtelijkeplannen.nl. Op basis van de Archeologische beleidskaart (Schutte 2007) ligt het middengebied in Archeologisch Waardevol Verwachtingsgebied (AWV) 5 waarbij onderzoek nodig is bij bodemingrepen dieper dan 1 m –mv en groter dan 500 m^2. De uiteinden van het plangebied liggen in AWV 3 en daarvoor is inventariserend archeologisch onderzoek nodig bij bodemingrepen dieper dan 30 cm –mv en groter dan 100 m^2. Het plangebied en de geplande ingrepen voldoen aan al deze voorwaarden.

1.2. Doel- en vraagstellingen van het onderzoek

De doelstelling van het bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied. Dit gebeurt aan de hand van bestaande bronnen over bekende en verwachte archeologische waarden binnen het plangebied. Het doel van het inventariserend veldonderzoek is het toetsen en zo nodig aanvullen van de gespecificeerde verwachting. Daarnaast wordt inzicht verkregen in de vormeenheden van het landschap in het plangebied, voor zover deze vormeenheden van invloed kunnen zijn geweest op de bruikbaarheid van de locatie door de mens in het verleden. Op basis van de resultaten van het onderzoek kunnen kansarme zones van het plangebied worden uitgesloten en kansrijke zones worden geselecteerd voor behoud of voor vervolgonderzoek. Om deze doelstelling te kunnen realiseren, wordt op de volgende vragen een antwoord gegeven:

- Wat is de fysiek-landschappelijke ligging van de locatie?
- Hoe is de bodemopbouw in het plangebied en in welke mate is deze nog als intact te beschouwen?
- Bevinden zich archeologisch relevante afzettingen in het plangebied? Zo ja, op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het NAP?
- Wat is de specifieke archeologische verwachting van het plangebied en wordt deze bij het veldonderzoek bevestigd?
- Hoewel niet het doel van een verkennend booronderzoek, kunnen er toch archeologische indicatoren worden aangetroffen. Indien deze worden aangetroffen, dan gelden tevens de volgende vragen: wat is de verticale en horizontale ligging van de aangetroffen indicatoren, wat is de datering en wat is de invloed van deze vondsten op de archeologische verwachting van het plangebied?
- In hoeverre worden eventueel aanwezige archeologische waarden bedreigd door de voorgenomen bodemverstorende werkzaamheden?

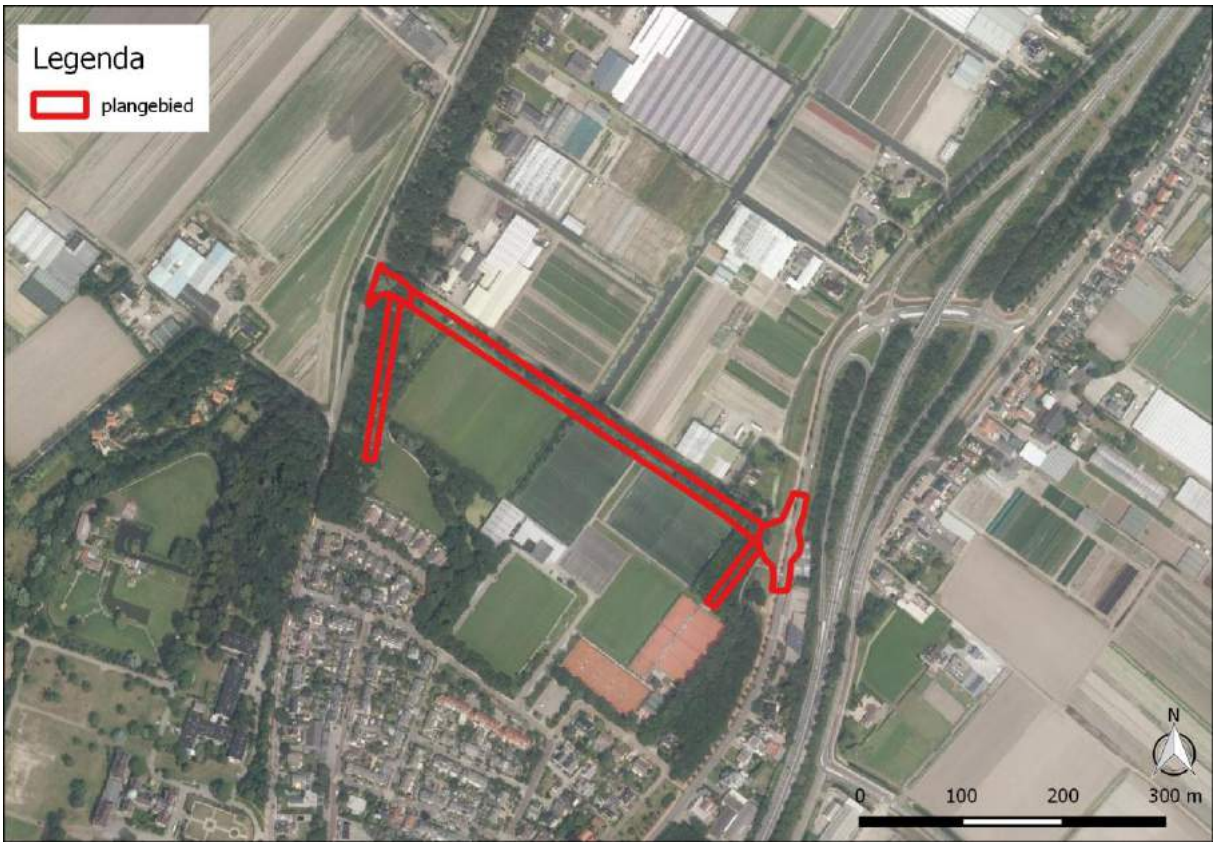
Het archeologisch bureauonderzoek en het inventariserend veldonderzoek zijn uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.3 (Centraal College van Deskundigen 2013), de gemeentelijke eisen (Voormolen/Siemons 2015) en het door de gemeente goedgekeurde Plan van Aanpak (PvA; Wilbers 2016).

Voor de in dit rapport gebruikte geologische en archeologische tijdsaanduidingen wordt verwezen naar Bijlage 5. Afkortingen en enkele vaktermen worden achterin dit rapport uitgelegd (zie lijst van afkortingen en begrippen).

1.3. Ligging van het plangebied

De ligging van het (her) in te richten gebied, ofwel het plangebied, is weergegeven in Bijlage 1. Het plangebied ligt tussen de Herenweg en de Langevelderweg/Boekhorsterweg. Aan de noordzijde wordt het plangebied grotendeels begrensd door een wetering en ten zuiden door het sportpark De Boekhorst. Het plangebied heeft een oppervlakte van ongeveer 11.725 m^2 en een maaiveldhoogte die varieert tussen 0 tot 4 m NAP. De exacte ligging en contouren van het plangebied zijn nader weergegeven in Bijlage 3 en Figuur 1.

Om tot een gespecificeerde verwachting voor het plangebied te komen, is niet alleen gekeken naar bekende gegevens over het plangebied zelf maar ook naar de omgeving. Voor het totale onderzochte gebied, oftewel het onderzoeksgebied, is als begrenzing de (afgegraven) strandwal gekozen binnen een straal van ongeveer 500 m rondom het plangebied. Dit onderzoeksgebied is dusdanig gekozen dat de meest relevante onderzoeken en waarnemingen uit de omgeving meegenomen worden.

Figuur 1: Het plangebied (rood omlijnd) op een recente luchtfoto (bron: PDOK, Kadaster).

2. Bureauonderzoek

2.1. Werkwijze

Tijdens het bureauonderzoek zijn gegevens verzameld over het onderzoeksgebied. Er is gekeken naar bekende archeologische en ondergrondse bouwhistorische waarden, uitgevoerde archeologische onderzoeken, de fysieke kenmerken van het oude en huidige landschap en naar informatie over bodemverstoringen. Er is gebruik gemaakt van de verwachtingskaart van de gemeente Noordwijkerhout (Schutte 2007) en van het Archeologisch Informatie Systeem (Archis3) van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (RCE). Aanvullende historische informatie is verkregen uit beschikbaar historisch kaartmateriaal, waaronder het Minuutplan van begin 19^{e} eeuw (beeldbank.cultureelerfgoed.nl) en enkele historische topografische kaarten (www.topotijdreis.nl). Tevens is gekeken naar mogelijk militair erfgoed in het plangebied (landschapinnl.nl/bronnen-en-kaarten/militaire-landschapskaart; ikme.nl).

Om inzicht te krijgen in de opbouw en ontwikkeling van het landschap is onder andere gebruik gemaakt van de bodemkaart van Nederland (Staring Centrum 1992) en de geomorfologische kaart van Nederland (DLO-Staring Centrum/Rijks Geologische Dienst 1993). Daarnaast is gebruik gemaakt van het Actueel Hoogtebestand van Nederland (AHN2; ahn.maps.arcgis.com).

Voor informatie omtrent bodemsaneringen en ontgrondingenvergunningen is het Bodemloket (www.bodemloket.nl) geraadpleegd. Om de ligging van kabels en leidingen in het plangebied te bepalen, is een KLIC-melding gedaan. Deze gegevens zijn aangevuld met informatie uit onderzoeksrapporten en achtergrondliteratuur (zie literatuurlijst).

2.2. Geologie, geomorfologie en bodem

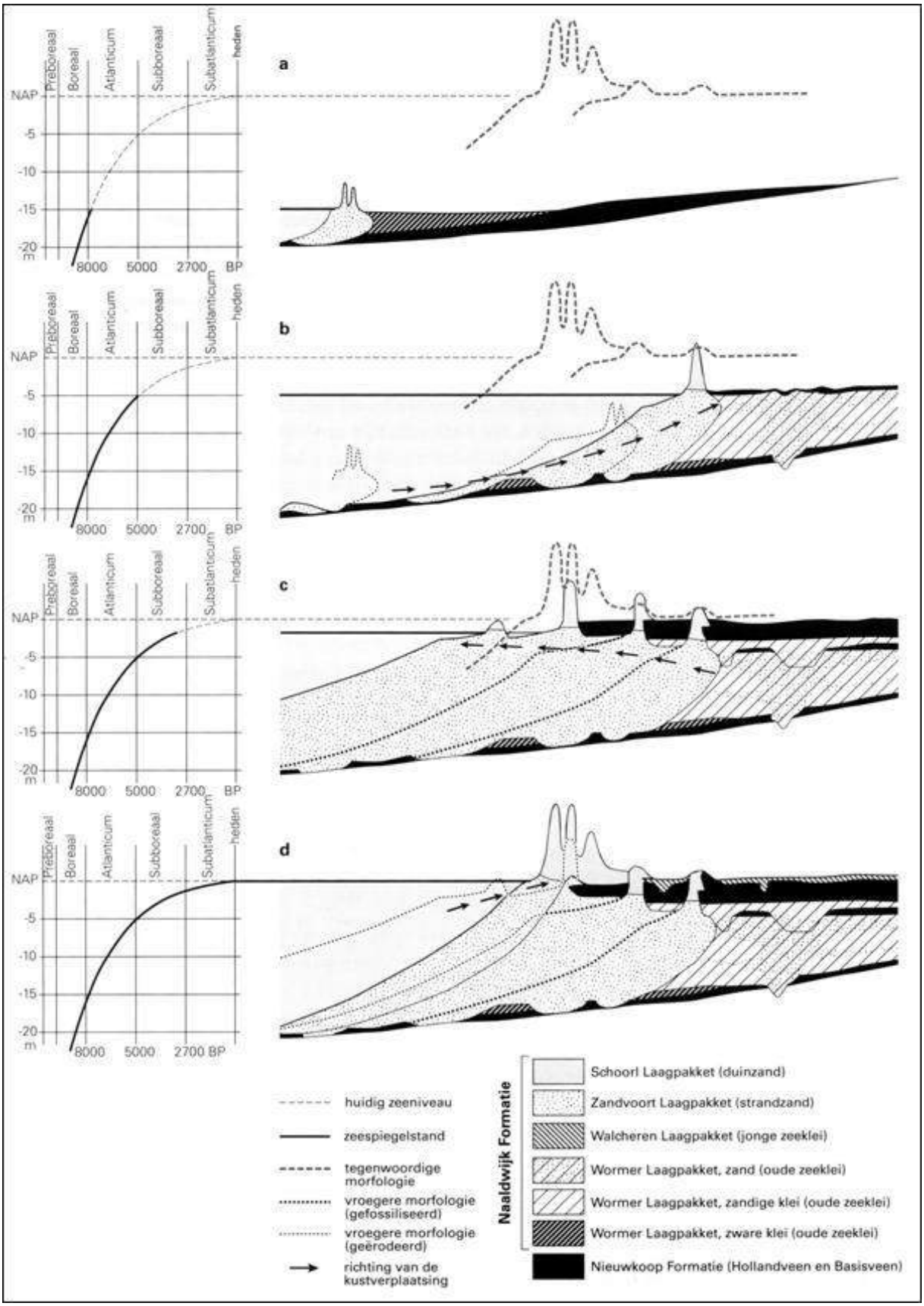
2.2.1. Ontstaansgeschiedenis landschap

Het plangebied is gelegen in het Hollandse duingebied (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed 2009). Dit duingebied omvat het huidige strand, alle strandwallen, -vlakten en de duinen die aan de oostzijde van het strand voorkomen in Noord- en Zuid-Holland (Berendsen 2005). Aan de zeezijde komen de buitenduinen voor, die ook wel de jonge duinen worden genoemd. Verder landinwaarts liggen de lagere en minder reliëfrijke oude duinen.

Het ontstaan van het duingebied, schematisch weergegeven in Figuur 2, is sterk gerelateerd aan de zeespiegelstijging gedurende het Holoceen (vanaf circa 9500 voor Chr.). Tijdens een periode van relatief snelle zeespiegelstijging die tot circa 4500-4000 voor Chr. duurde, bestond de kust van Nederland uit een uitgebreid waddengebied met zandbanken en -platen die gescheiden werden door grote getijdegeulen. Dit waddengebied werd gedeeltelijk afgeschermd van de open zee door een reeks eilanden. Deze eilanden en het waddengebied werden als gevolg van de alsmaar stijgende zeespiegel geleidelijk omgewerkt en steeds verder naar het oosten verplaatst (Figuur 2a en b).

Vanaf 4500-4000 voor Chr. nam de stijging van de zeespiegelstand sterk af en kwam de oostwaartse verplaatsing van de eilanden tot stilstand. Vanuit de Noordzee en de grote rivieren werden grote hoeveelheden zand aangevoerd, waardoor de getijdengeulen geleidelijk verzandden en de reeks eilanden aan elkaar groeide tot een strandwal. Achter de strandwallen had grootschalige veenvorming plaats, waarbij het Hollandveen Laagpakket werd gevormd (de Mulder *et al.* 2003).

Tot ongeveer 0-100 na Chr. bleef de grote aanvoer van zand in stand, waardoor de kustlijn steeds verder westwaarts uitbreidde (Figuur 2c). Bij die uitbreiding werden afwisselend strandvlaktes en strandwallen gevormd. Strandvlakten werden gevormd gedurende perioden (van tientallen tot honderden jaren) met gemiddeld een kleiner aantal of minder hevige stormen. Het strand werd langzaam breder en op de hogere delen die alleen tijdens springvloed en zware storm onder water stonden, kon zich vegetatie (gras en struiken) vestigen en vormden zich kleine solitaire duinen. In perioden met meer en/of hevigere stormen werd het door de zee aangevoerde zand boven de vloedlijn op het strand hoog opgeworpen in een rug, een strandwal. Deze strandwallen sloten de strandvlakten af voor overstromingen door de zee. Op de strandwallen kwam nauwelijks begroeiing voor waardoor de wind vrij spel had. Door verstuivingen konden er bovenop de strandwallen (oude) duinen ontstaan (van der Valk 1996).

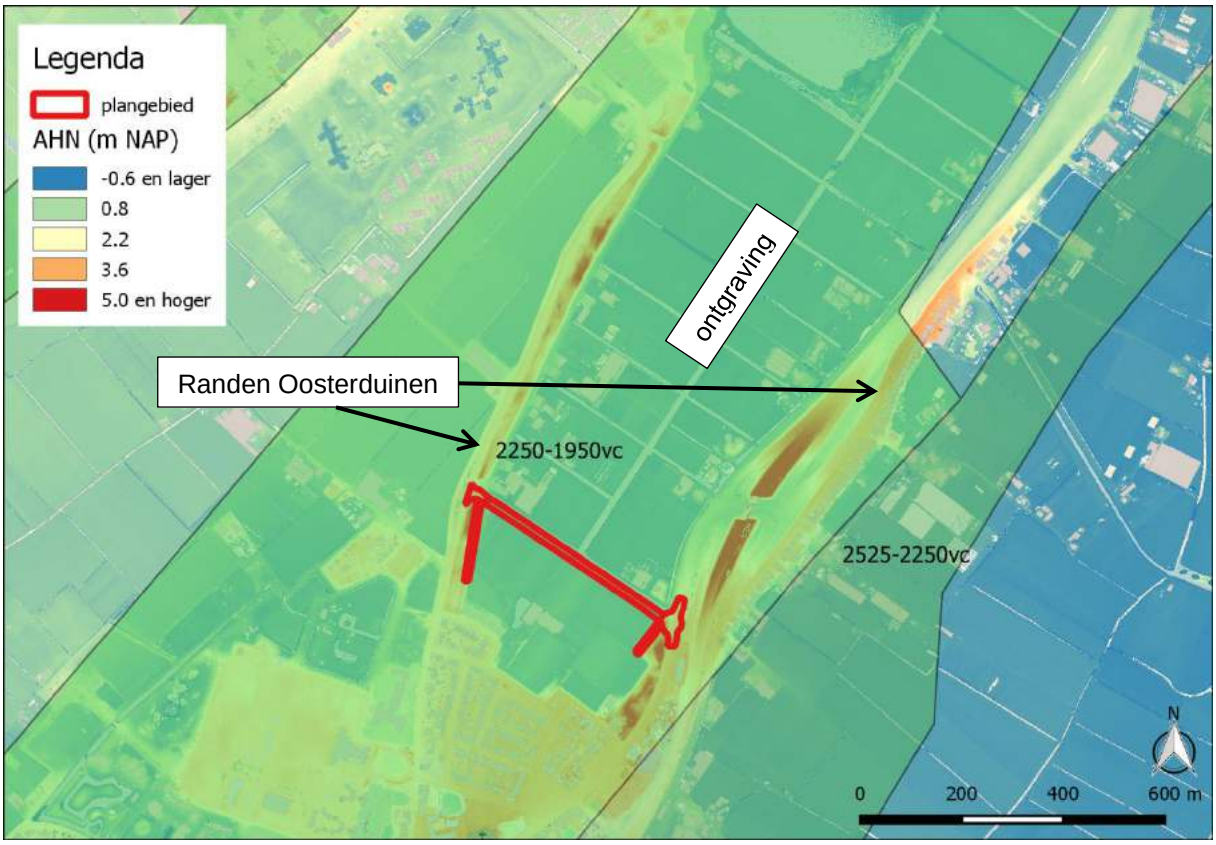
Figuur 2: Verband tussen de zeespiegelstijging en de vorming en ligging van strandwallen en duinen voor de Hollandse kust (Berendsen 2005). De verschillende geologische formaties in de figuur zijn terug te vinden in De Mulder et al. 2003.

Door de voortgaande zeespiegelstijging lagen de strandwallen in westelijke richting steeds hoger ten opzichte van NAP dan oudere strandwallen. Ook het grondwaterniveau steeg als gevolg van de zeespiegelstijging, waardoor de strandvlaktes (de gebieden tussen de strandwallen) natter werden en er veenvorming kon optreden.

Vanaf ongeveer 200-300 na Chr. nam de snelheid van de zeespiegelstijging nog verder af, werd er minder zand aangevoerd uit de Noordzee en werden verschillende riviermondingen inactief. Door golfwerking en in mindere mate het getij werden een deel van de strandwallen en de buiten de kustlijn uitstekende delta's van de Maas, Rijn en Oude Rijn geërodeerd (Figuur 2d). Het bij deze erosie vrijkomende zand werd door de wind opgeblazen in een brede zone met jonge duinen die voor een groot deel de oudere strandwallen en strandvlaktes bedekken. Algemeen wordt aangenomen dat de Jonge Duinen zijn ontstaan vanaf het begin van de Late Middeleeuwen, ca. 1000 na Chr.

2.2.2. Geomorfologie en geologie

Op de geomorfologische kaart ligt het plangebied in bebouwd gebied maar direct ten zuiden van een afgegraven strandwal (DLO-Staring Centrum / Rijks Geologische Dienst 1993). De westelijk grens van het plangebied ligt in het verlengde van de niet afgegraven strandwal. Het betreft de strandwal van Noordwijkerhout die is ontstaan tussen 2250 en 1950 voor Chr. (Van der Valk, 1996; Vos *s.a.*). Deze strandwal is na de Tweede Wereldoorlog (met name tussen 1950 en 1970 na Chr.) afgezand, waarbij het duinlandschap van de Oosterduinen verdween en een landschap van laaggelegen akkers overbleef. Bij de afzanding werd ook het noordelijker gelegen Oosterduinse meer gegraven. Het plangebied ligt grotendeels in het afgezande gedeelte van de strandwal, tussen de randen van de strandwal (*Figuur 3*). Op deze randen van de strandwal kwamen voor de afzanding reeds wegen en bebouwing voor waardoor de randen niet zijn afgezand. De strandwal is afgezand tot een niveau van ongeveer 0 m NAP (de huidige hoogte van het maaiveld van het plangebied). Op basis van de hoogteligging van de resterende randen van de strandwal is bij het afzanden tussen de 1 tot 3 m zand verwijderd. De uiterste grenzen van het plangebied liggen nog op de resterende randen en hebben daar een maaiveldhoogte van 2,5 tot 4,0 m. De twee naar het zuiden uitstekende delen van het plangebied liggen direct op de steilrand die is overgebleven tussen de wel en niet afgegraven delen van de strandwal.

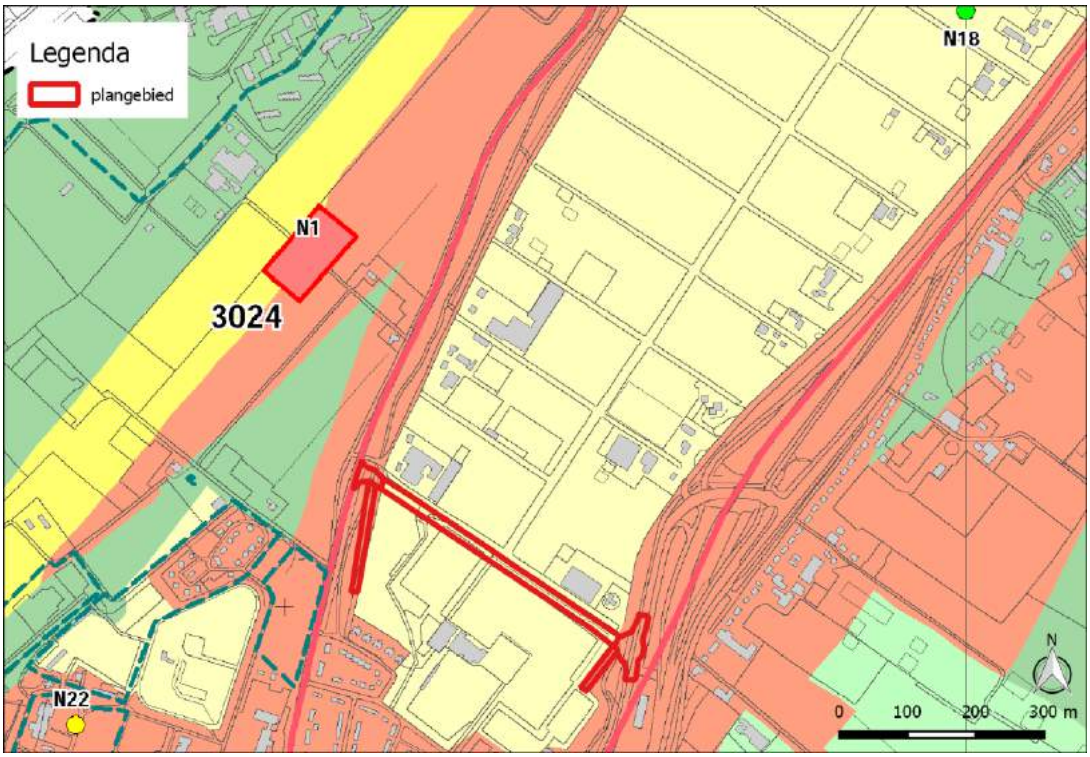
Figuur 3: Het plangebied (rood omlijnd) met de strandwallen (groen met ontstaansperiode aangegeven) en een weergaven van het AHN. Op het AHN zijn duidelijk de randen van de Oosterduinen en het uitgegraven centrum zichtbaar.

2.2.3. Bodem

Op de bodemkaart ligt het plangebied grotendeels in bebouwd gebied (Staring Centrum 1992). Het westelijke deel van het plangebied heeft als bodem een kalkloze vlakvaaggrond van leemarm tot zwak lemig zand. Het betreft duinzand dat niet is afgegraven en dat op de bodemkaart van de Bollenstreek uit de jaren 50 (Van der Meer, 1952) wordt gerekend tot de droge strandwalgronden (evenals alle bodems binnen het plangebied). In het afgegraven deel van de strandwal direct ten noorden van het plangebied komen kalkhoudende vlakvaaggronden van matig fijn zand voor. De hoger gelegen kalkloze vlakvaaggronden hebben een grondwatertrap IV, terwijl de afgegraven gronden een grondwatertrap II* hebben. De grondwatertrappenindeling is gebaseerd op gemiddeld hoogste (GHG) en gemiddeld laagste grondwaterstand (GLG). Hiermee worden de winter- en zomergrondwaterstanden gekarakteriseerd in een jaar met een gemiddelde neerslag en verdamping. Grondwatertrap IV duidt op vochtige gronden waarbij de GHG wordt aangetroffen op meer dan 40 cm -mv en de GLG op een diepte tussen 80 en 120 cm –mv. Grondwatertrap II duidt op erg natte gronden waarbij de GHG wordt aangetroffen aan of nabij het maaiveld en de GLG op een diepte tussen 50 en 80 cm –mv. De asterisk (*) als aanvulling op de grondwatertrap is een aanduiding voor sterke regulering van het grondwater door de mens. In gebieden met bollenteelt wijst een asterisk op de regulatie van de grondwaterspiegel op een gemiddelde diepte van 50 cm, noodzakelijk voor de teelt van bloembollen.

2.3. Archeologische en ondergrondse bouwhistorische waarden

Binnen het plangebied zijn geen terreinen aanwezig die op de Archeologische Monumentenkaart (AMK) als waardevol staan aangegeven. Ook zijn er geen waarnemingen en vondsten gemeld en geen eerdere onderzoeken uitgevoerd (Bijlage 2). In het plangebied zijn voor zover bekend geen ondergrondse bouwhistorische waarden aanwezig.

Figuur 4 Het plangebied (rood omlijnd) geprojecteerd op de gemeentelijke archeologische verwachtingenkaart (Schute 2007). Rood zijn de gebieden die liggen op een strandwal en daarom een hoge archeologische verwachting hebben vanaf het Neolithicum (AWV3). Licht geel toont een deels afgegraven strandwal met een kalkrijke top die een middelmatige verwachting heeft vanaf het Neolithicum (AWV5). De andere kleuren hebben geen betrekking op het plangebied en worden daarom buiten beschouwing gelaten. De rode lijnen aan weerszijde van het plangebied geven historische wegen weer.

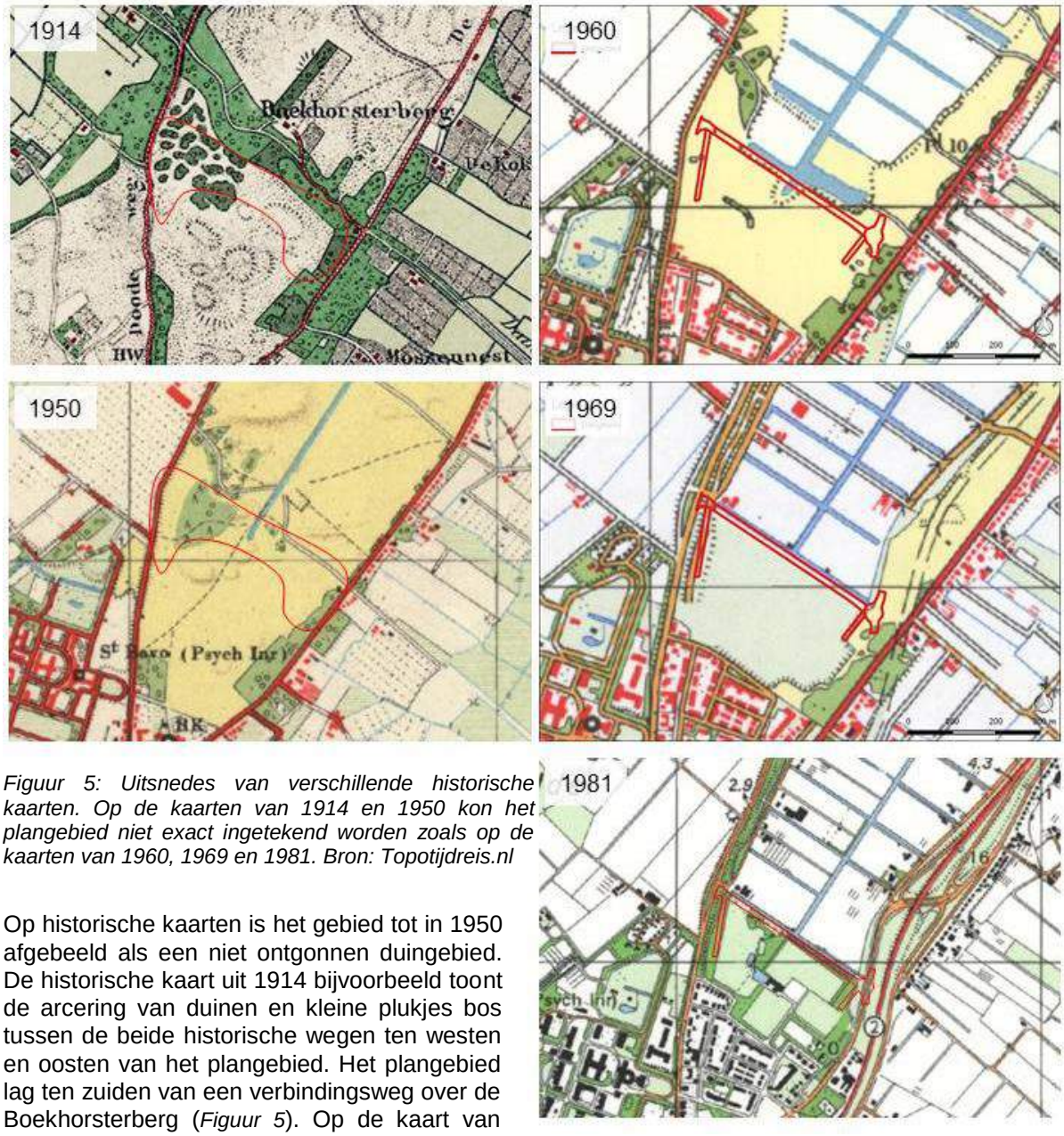
Het plangebied staat op de gemeentelijke verwachtingskaart grotendeels aangegeven als een gebied met een middelmatige trefkans voor archeologische waarden (AWV5). Deze waardering is gebaseerd op de ligging van het terrein op een deels afgegraven strandwal (*Figuur 4*). Het is mogelijk dat in de ondergrond nog resten aanwezig zijn van de onderste afzettingen van de strandwal, waarin dan nog archeologische resten kunnen voorkomen uit de eerste fase van strandwalvorming in het Neolithicum. De westelijke en oostelijke delen van het plangebied (inclusief de naar het zuiden uitstekende delen) hebben een hoge trefkans voor archeologische waarden (AWV3) door de ligging op de strandwal (*Figuur 4*). In de ondergrond is kans op verschillende archeologische niveaus gekenmerkt door humeuze lagen die ontstaan zijn in laagtes tussen de duinen. Op deze strandwalresten komen (of kwamen) historische wegen voor, in het westen is dat de huidige Langevelderweg.

Circa 300 m ten noordwesten van het plangebied liggen de funderingen van het 13^{e}-eeuwse kasteel Boekhorst dat in 1743 is gesloopt (AMK-terrein 3024, Archis vondstnummer 2788891100, N1 in *Figuur 4*, Bijlage 2). Op circa 200 en 400 m ten noorden van het plangebied zijn - ten oosten van de Boekhorsterweg – twee booronderzoeken uitgevoerd (Archisnummers 2414597100 en 3975127100, Moerman/Wilbers 2013 en Moerman 2015, Bijlage 2). Hieruit is gebleken dat beide gebieden zijn gelegen op de afgegraven strandwal en dat beide zijn omgewerkt voor de bollenteelt en dus een zeer lage verwachting hebben.

Voor de afgegraven Oosterduinen is een administratieve melding vastgelegd vlak bij het Oosterduinse meer (ongeveer een kilometer ten noordoosten van het plangebied, bij N18 in *Figuur 4*, Bijlage 2). Het gaat om profielen die gedocumenteerd zijn in het strandwalzand tijdens het afgraven (Archis vondstnummer 3109958100). Daaruit blijkt dat in de Oosterduinen tenminste 4 (humeuze) archeologische niveaus voorkwamen die door het afzanden zijn verdwenen. Het bovenste niveau was het oorspronkelijke maaiveld van de duinen waarin resten uit de Middeleeuwen en Nieuwe tijd voorkwamen. Een tweede niveau bestond uit humeus zand zonder vondsten. Het derde niveau leverde vondsten op uit de IJzertijd en Romeinse tijd. Het vierde en diepste niveau bevatte vondsten uit het Laat Neolithicum en de Bronstijd en lag net boven de waterstand in de vaarten. Het betreft dus een niveau dat ligt in de huidige bouwvoor of direct daarboven. Gezien de ouderdom van de strandwal is dit het oudst mogelijke niveau.

Op de restanten van de strandwal zijn in de omgeving van het plangebied ook verschillende onderzoeken uitgevoerd (Bijlage 2). Op ongeveer 250 m ten zuidoosten van het plangebied is in 2013 een booronderzoek uitgevoerd waarvan in Archis geen resultaten zijn gemeld en waarvan in DANS nog geen rapport beschikbaar is (Archisnummer 2396453100). Ook van een booronderzoek uit 2012, uitgevoerd op 50 m ten oosten van het plangebied zijn in Archis en DANS geen resultaten te vinden (Archisnummer 2387308100). Bij een onderzoek in 2008 op ongeveer 150 m ten westen van het plangebied werd vastgesteld dat de bodem daar tot wel 2 m is afgegraven en dat de huidige bovengrond verstoord was door het gebruik voor de bollenteelt. Dit gebied had daarmee nog slechts een zeer lage archeologische verwachting (Archismelding 2189700100, Berkhout 2008).

2.4. Historische situatie en mogelijke verstoringen

Figuur 5: Uitsnedes van verschillende historische kaarten. Op de kaarten van 1914 en 1950 kon het plangebied niet exact ingetekend worden zoals op de kaarten van 1960, 1969 en 1981. Bron: Topotijdreis.nl

Op historische kaarten is het gebied tot in 1950 afgebeeld als een niet ontgonnen duingebied. De historische kaart uit 1914 bijvoorbeeld toont de arcering van duinen en kleine plukjes bos tussen de beide historische wegen ten westen en oosten van het plangebied. Het plangebied lag ten zuiden van een verbindingsweg over de Boekhorsterberg (*Figuur 5*). Op de kaart van 1950 is de hoofdwetering al gegraven (noodzakelijk om het zand af te kunnen voeren) maar ligt het plangebied nog duidelijk in het duingebied. Op de kaart van 1960 reiken de ontgravingen tot aan het plangebied maar hebben nog niet de volledige breedte bereikt (de strandwalranden zijn nog duidelijk zichtbaar). In 1969 is ook het gedeelte van het huidige sportpark ontgraven, zoals te zien is aan de steilranden rondom (*Figuur 5*). Alleen aan de oostzijde van het plangebied is nog duinlandschap getekend evenals de geplande

ligging van de rijksweg N206. Aan de westzijde is naast de Langevelderweg nog een tweede weg aangegeven grotendeels ter plaatsen van het naar het zuiden uitstekende deel van het plangebied. Op de kaart van 1981 ten slotte is het sportpark aangelegd en ook de rijksweg N206. Voor die weg is de oostelijke strandwalrand geheel omgevormd zodat op- en afritten konden worden aangelegd om op de verhoogt liggende N206 te kunnen komen. De tweede weg in het westelijke deel is verdwenen, maar er is wel een pad aangelegd door het bos op deze strandwalrand (*Figuur 5*).

2.5. Huidig landgebruik

Ten tijde van het veldonderzoek was het plangebied in gebruik als met bomen en struiken begroeide groenstroken (met name de hoge delen) en deels als sportpark met naastgelegen voet-/fietspad. In het plangebied kwamen geen kabels en leidingen voor behalve langs en parallel aan de Herenweg.

2.6. Gespecificeerd verwachtingsmodel

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied oorspronkelijk lag op een strandwal met duinen (de Oosterduinen) die is ontstaan in het Neolithicum en waarvan bekend is dat er op verschillende niveaus archeologische vindplaatsen voorkwamen. Het grootste deel van deze strandwal is echter in de 20e eeuw afgegraven en daarbij zijn deze vindplaatsen verdwenen. Na de ontgraving is het gebied gebruikt als landbouwgebied waardoor ook het diepste archeologische niveau (dat voorkwam op ongeveer het huidige maaiveld) verstoord is geraakt. Het grootste deel van het plangebied (in het midden) is gelegen in het afgegraven gebied. Op basis van de verwachtingenkaart van de gemeente heeft dit gebied nog een middelmatige verwachting voor resten uit het Neolithicum. Op basis van onderzoeken in de omgeving geldt deze verwachting alleen indien de bodem niet aanvullend is verstoord door landbouwactiviteiten.

De uiteinden van het plangebied, inclusief de beide ‘armen’ naar het zuiden, hebben juist een hoge archeologische verwachting. Deze delen zijn niet afgegraven en kunnen daarmee nog de verschillende archeologische niveaus bevatten. Vanwege de aanwezigheid van historische wegen op deze niet afgegraven delen geldt voor het westelijke en oostelijke uiteinde van het plangebied een verwachting voor archeologische waarden vanaf het Neolithicum tot en met de Nieuwe tijd. In de 20e eeuw heeft in het westelijke uiteinde van het plangebied een extra weg gelegen en is bij het oostelijke uiteinde de rijksweg N206 aangelegd. De aanleg van deze wegen kan voor verstoringen hebben geleid van de bodemopbouw en eventuele archeologische vindplaatsen. Omdat onbekend is op welke dieptes archeologische waarden kunnen voorkomen en hoe diep die verstoringen zullen hebben gereikt is het niet mogelijk hier een conclusie aan te verbinden.

2.6.1. Archeologische indicatoren

De bodemmatrix en de grondwaterstanden maken dat de omstandigheden relatief ongunstig zijn voor het aantreffen van (onverkoolde) organische vondsten en paleo-ecologische resten. Anorganische vondsten kunnen wel in goede staat voorkomen. Bij de vindplaatsen uit het Neolithicum zullen de archeologische indicatoren voornamelijk bestaan uit bewerkt vuursteen en houtskool uit haardvuren, ook handgevormd aardewerk kan voorkomen. Voor de andere perioden (op de randen van de strandwal) kunnen ook resten voorkomen van aardewerk, bot, metaal, glas en dergelijke. Bij eventuele archeologische vindplaatsen kan het gaan om nederzettingen, religieuze complexen met bijvoorbeeld begravingen, infrastructurele complexen zoals wegen en paden of om landbouwrelicten. Deze vindplaatsen zullen vaak voornamelijk bestaan uit grondsporen van bijvoorbeeld palen, kuilen, putten, graven, sloten en dergelijke, of uit humeuze bewoningslagen.

2.6.2. Diepteligging

In het middendeel van het plangebied waar de strandwal is afgegraven kunnen archeologische resten alleen nog voorkomen aan of direct onder het maaiveld. De daaronder voorkomende afzettingen bevatten geen archeologische niveaus. In de uiteinden van het plangebied waar de strandwal niet is afgegraven kunnen meerdere archeologische niveaus voorkomen tot het niveau van 0 m NAP (ofwel tussen 2,5 en 4,0 m –mv). De diepteligging van deze eventuele niveaus is onbekend.

3. Veldonderzoek

3.1. Onderzoekshypothese en onderzoeksopzet

Het doel van het Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase, is om de in het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerde archeologische verwachting te toetsen en waar nodig aan te passen. Tijdens het veldonderzoek wordt vastgesteld waar de oorspronkelijke bodemopbouw intact is gebleven en waar niet. Daarnaast wordt inzicht verkregen in de vormeenheden van het landschap, voor zover deze van invloed zijn op de locatiekeuze in het verleden. Kansarme zones worden uitgesloten en kansrijke zones worden geselecteerd voor de volgende fasen. Het veldonderzoek bestond uit een booronderzoek. Door de aanwezige begroeiing en bestrating in het plangebied was een veldkartering niet mogelijk.

3.2. Werkwijze

In het plangebied zijn 27 boringen gezet, waarvan 22 boringen met een diepte van 2,0 m en 5 met een diepte van 4,0 m beneden het maaiveld (bijlage 3 en 4). De boringen zijn in eerste instantie in een rechte lijn verdeeld over het plangebied, in een raai zoveel mogelijk loodrecht op de strekking van de strandwal. Op die manier ontstaat er een dwarsdoorsnede van de (afgegraven) strandwal en de randen daarvan. In de uiteinden van het plangebied en de twee armen naar het zuiden staan de boringen dichter bij elkaar, omdat hier de verwachtingen hoger zijn. Gemiddeld staan de boringen 35 m uit elkaar en in ieder deel van het plangebied wordt een boring gezet tot 4,0 m –mv. Er is gebruik gemaakt van een Edelmanboor met een diameter van 12 cm en beneden de grondwaterstand van een zuigerboor met een diameter van 4 cm. Het veldonderzoek is uitgevoerd door dr. A.W.E. Wilbers (senior prospector en fysisch geograaf).

De boringen zijn beschreven volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (ASB; SIKB 2008) met behulp van een veldcomputer en het programma TerraIndex van I.T. Works. De locaties van de boringen (x- en y-waarden) zijn ingemeten vanuit de topografie. De hoogtes van de boringen (z-waarden) zijn bepaald aan de hand van het Actueel Hoogtebestand van Nederland (AHN2; ahn.maps.arcgis.com). De opgeboorde monsters zijn door middel van verbrokkelen in het veld onderzocht op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals aardewerk, baksteen, vuursteen, huttenleem en bot. In boring 1 zijn twee humeuze lagen bemonsterd en deze monsters zijn op kantoor gezeefd met kraanwater over een zeef met een maaswijdte van 1 mm.

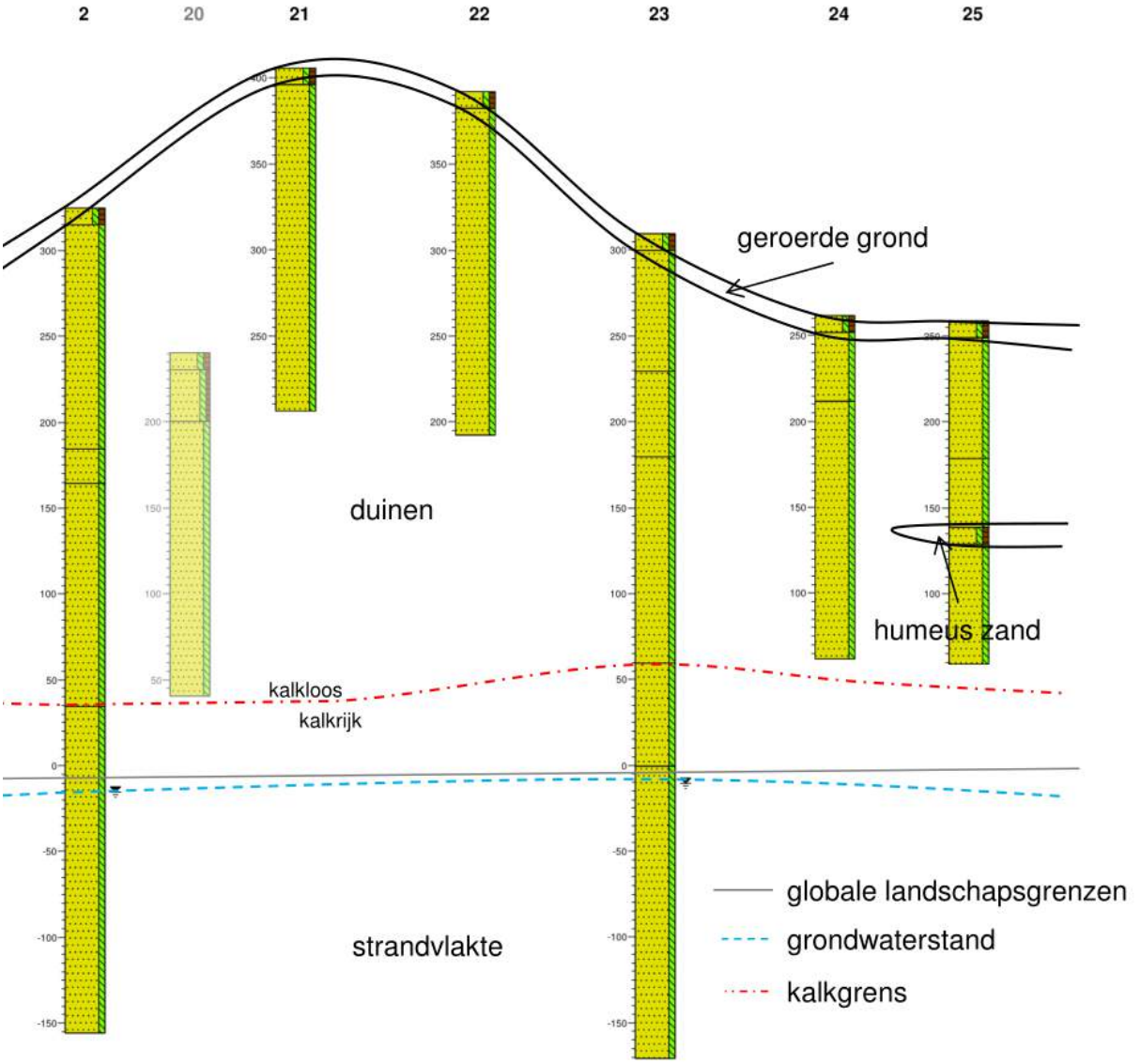
3.3. Resultaten

3.3.1. Lithologie en geologie

De lithologie van de grond in de boringen bestaat hoofdzakelijk uit matig fijn zwak tot matig siltig zand. Alleen in boringen 1, 16 en 27 zijn veenlagen aangetroffen en in boring 11 een dun laagje klei. Het zand is op te delen in verschillende pakketten op basis van kalk- en humusgehalte en op basis van kleur en vlekkerigheid. Zoals uit het bureauonderzoek al naar voren kwam zijn er duidelijke hoogteverschillen van het maaiveld in het gebied. De lithologische opbouw van de bodem heeft een duidelijke correlatie met deze hoogteverschillen. Boringen 4 tot en met 14 zijn duidelijk gezet in het laagste deel van het plangebied (Bijlage 6), daar waar de strandwal is afgegraven. In deze boringen bestaat de bodem uit matig fijn, zwak siltig zand dat kalkrijk is. De bovenste zandlaag met een dikte van gemiddeld 0,5 m is matig siltig, vaak matig humeus en overal geroerd door bodembewerking of graafwerkzaamheden. Dieper in de bodem zijn resten aanwezig van strandschelpen, komen humeuze zandlaagjes voor met plantenresten (boring 6 (-1,7 m NAP), boring 7 (-1,5 en -1,8 m NAP) en boring 11 (-2,2 m NAP) en in boring 11 (op -2,1 m NAP) is een dun matig siltig kleilaagje aanwezig. Bij boring 9 wijkt de opbouw af doordat tot 1,3 m –mv (-2,0 m NAP) sterk humeus zand voorkomt. Hier is vrijwel zeker sprake van een slootdemping, ook omdat deze boring in het verlengde ligt van de hoofdvaart. Door de samenstelling van het zand en de aanwezigheid van schelpenresten wordt dit pakket geïnterpreteerd als strandvlakte afzettingen (Bijlage 6).

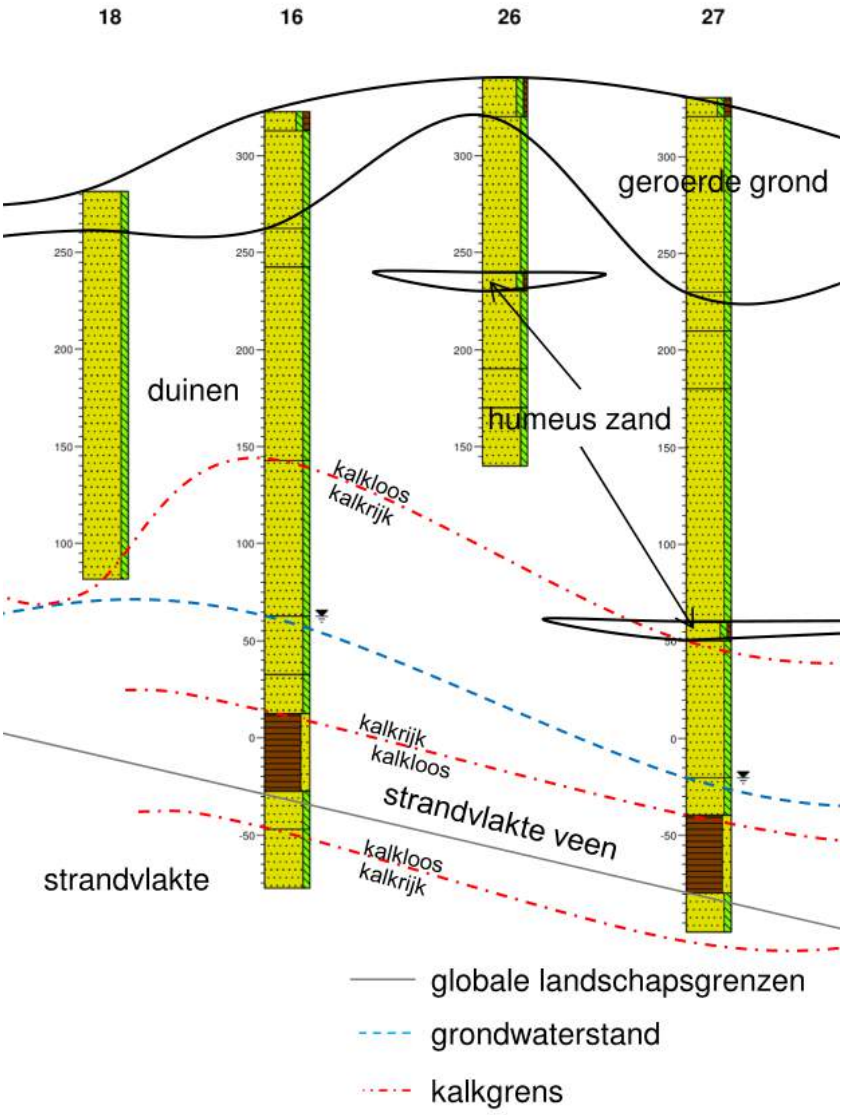
Op de uiteinden van het plangebied, waar de strandwal niet is afgegraven, ligt het maaiveld veel hoger (Bijlage 6). In deze gebieden is kalkrijk zand alleen aangetroffen in de diepste boringen. Het overgrote deel van het zand in de boringen 1, 2, 20 tot en met 25, 16 tot en met 19 en 26 en 27 is

matig fijn, matig siltig en kalkloos. Aan de top van deze boringen is de bodem over het algemeen maar 10 tot 20 cm humeus. Dit is een bosbodem omdat deze boringen vrijwel allemaal liggen in een bosgebied. Bij enkele boringen zoals 1, 16, 17 en 27 is de humeuze en verstoorde bodemlaag dikker, maar dat is dan gerelateerd aan menselijk ingrijpen. Hier is die laag gemiddeld 0,7 m dik.

Figuur 6: schematische doorsnede van het niet afgegraven duingebied aan de westzijde van het plangebied. Het profiel verloopt ongeveer noord-zuid en boring 20 is slechts toegevoegd als indicatie voor de kalkgrens.

Uit Figuur 6 blijkt dat aan de westzijde van het plangebied de humeuze en verstoorde bovenlaag in het bos zeer dun is. De grens tussen het kalkloze zand bovenin en het kalkrijke zand onderin ligt op gemiddeld 0,5 m NAP ofwel 1,9 tot 3,5 m –mv. Bij boring 1 was al het zand tot een diepte van 3,0 m kalkloos en lag de kalkgrens dus dieper dan -0,4 m NAP. Het grondwaterniveau is vastgesteld op gemiddeld -0,1 m NAP ofwel 2,3 tot 4,0 m –mv. Het matig fijne en matig siltige zand heeft een geel-grijze kleur en wordt geïnterpreteerd als duinzand. Deze interpretatie wordt verder ondersteund door het aantreffen van dunne humeuze zandlaagjes in boringen 1 (op 0,5 tot 0,8 m NAP) en in boring 25 (op 1,3 tot 1,4 m NAP). Dergelijke humeuze laagjes ontstaan in duinpannen waar het grondwater dichter aan het maaiveld staat en die daardoor begroeid raken. In boring 1 is onder de humeuze laag ook een sterk humeuze/venige zandlaag aangetroffen (Bijlage 6). Deze laag bevat wortelresten en ligt tussen 0,0 en 0,2 m NAP.

Figuur 7: schematische doorsnede van het niet afgegraven duingebied aan de oostzijde van het plangebied. Het profiel verloopt ongeveer noord-zuid.

Uit Figuur 7 blijkt dat ook aan de oostzijde van het plangebied duidelijk duinzand voorkomt. De geroerde bovenlaag is hier variabeler en gemiddeld dikker met 0,5 m. Bij boring 27 is op een diepte van 1,0 m –mv in (niet humeus) zand een brok bitumen aangetroffen. Op basis daarvan wordt de bodem tot die diepte als verstoord beschouwd. Evenals aan de westkant is het zand aan de oostkant overwegend matig fijn, matig siltig en kalkloos en in twee boringen zijn dunne humeuze zandlaagjes aangetroffen; in boring 26 op 2,3 tot 2,4 m NAP en in boring 27 op 0,5 tot 0,6 m NAP. De kalkgrens is ook hier aangetroffen boven de grondwaterspiegel en ligt op gemiddeld 1,0 m NAP ofwel 1,8 tot 2,4 m -mv. De grondwaterspiegel ligt op gemiddeld 0,2 m NAP ofwel 2,6 tot 3,2 m –mv. In boringen 16 en 27 is onderin deze diepe boringen een 40 cm dikke laag sterk zandig (kalkloos) veen aangetroffen. Dit veenpakket is droog en daardoor zwartbruin van kleur en het zandgehalte neemt vooral naar onderen toe. Het is duidelijk veen ontstaan in een laagte met verstuivend zand. Het veen ligt op een niveau van -0,8 en -0,2 tot -0,4 en 0,1 m NAP dus gemiddeld ongeveer even diep als de venige zandlaag in boring 1. De eerste decimeters van het zandpakket onder het veen zijn weer kalkloos en daarna is (ten minste in boring 16) het zand weer kalkrijk. Waarschijnlijk is de kalk uit het zand gespoeld door de hoger zuurgraad van het bovenliggende veen. Dit kan ook de diepe ligging van de kalkgrens verklaren in boring 1.

Kijkend naar het lengteprofiel in Bijlage 6 zullen de veenlagen van boringen 1, 16 en 27 behoren tot het veen dat is ontstaan op de strandvlakte aan beide zijden van de strandwal. Later zijn door de wind hierop duinen afgezet. De top van de strandvlakte in het plangebied ligt daarmee gemiddeld op -0,5

tot 0,0 m NAP ofwel nagenoeg aan het maaiveld in het middengebied. Daarboven komen of kwamen afzettingen voor van een strandwal met daarop Oude duinen. De werkelijke hoogte van dit strandwalcomplex is niet bekend maar zal in het midden nog hoger hebben gelegen dan de randen die nog overgebleven zijn (in Bijlage 6. Aangeduid als (afgegraven) duinen). Boringen 3 en 15 zijn gezet op de overgangen, vandaar dat hier de niveaus van het grondwater en de kalkgrens afwijken van elders in de boringen (Bijlage 6).

De vier humeuze niveaus die in het duinzand zijn waargenomen tijdens het afgraven (zie paragraaf 2.3) zijn waarschijnlijk ook waargenomen in dit booronderzoek, maar dan alleen in de uiteinden van het plangebied waar de duinen nog voorkomen. Het eerste niveau was het maaiveld dat in het plangebied ligt op 3,0 tot 4,0 m NAP. Het tweede niveau is waargenomen in boring 26 op 2,3 tot 2,4 m NAP. Het derde niveau is waargenomen in boring 25 op 1,3 tot 1,4 m NAP en het diepste en vierde niveau is waargenomen in boringen 1 en 27 op 0,5 tot 0,8 m NAP. Het middendeel van het plangebied is dieper uitgegraven dan dit niveau, gemiddeld tot 0,0 m NAP waardoor dit niveau volledig is verdwenen in dit middengebied. In boringen 1, 16 en 27 is een veenlaag aangetroffen die ligt tussen -0,8 en +0,2 m NAP en deze laag is geïnterpreteerd als de veenlaag op de strandvlakte aan beide zijden van de (weggegraven) strandwal. Deze veenlaag zal daarmee niet aanwezig zijn geweest in het middendeel van het plangebied, waar deze ook niet is waargenomen in de boringen.

3.3.2. Bodemopbouw

Met uitzondering van de diep verstoorde boringen 9 en 27 is in alle boringen sprake van een vaaggrond. In de hooggelegen delen gaat het daarbij om duinvaaggronden en in de laaggelegen delen om vlakvaaggronden.

3.3.3. Archeologische indicatoren

In de boringen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Ook niet in de bemonsterde en gezeefde lagen uit boring 1.

3.4. Interpretatie

Uit het booronderzoek blijkt dat in het plangebied tot de jaren 50 van de 20^{e} eeuw een strandwalcomplex voorkwam van een strandwal op een strandvlakte met een top bestaande uit Oude Duinen. Deze strandwal is grotendeels afgegraven. Aan de randen zijn slechts hele smalle resten van het duingebied nog aanwezig, terwijl in het middendeel van het plangebied alles is afgegraven tot aan de strandvlakte. De uiteinden van het plangebied blijken uit de boringen al buiten de strandwal te liggen. Op de strandvlakte is hier een laag veen aangetroffen die bedekt is met duinzand. Op basis van waarnemingen tijdens het afgraven van de strandwal kwamen er in het duinzand verschillende archeologische niveaus voor. Uit het booronderzoek blijkt dat deze niveaus in het middendeel van het plangebied volledig zijn afgegraven, maar dat in de overgebleven duinzanden nog wel resten voorkomen van deze niveaus. In de boringen zijn in deze niveaus geen archeologische indicatoren aangetroffen, maar dat was ook niet het doel van het onderzoek en daarvoor was de onderzoeksopzet ook niet optimaal. Wel is vastgesteld dat er in de duinresten niveaus voor kunnen komen met archeologische waarden op 0,5 tot 0,8 m NAP, 1,3 tot 1,4 m NAP, 2,3 tot 2,4 m NAP en aan het maaiveld op 3,0 tot 4,0 m NAP. Het is echter niet uitgesloten dat er nog meer humeuze niveaus voorkomen op andere diepten die in dit verkennend onderzoek niet zijn aangeboord.

4. Conclusie en aanbevelingen

In opdracht van Rho Adviseurs bv zijn in augustus 2016 een archeologisch bureauonderzoek en een inventariserend veldonderzoek (IVO), verkennende fase, uitgevoerd voor een nieuwe verbindingsweg langs het Sportpark De Boekhorst in Noordwijkerhout, gemeente Noordwijkerhout. Ten behoeve van het onderzoek is een aantal vragen gesteld die als volgt beantwoord kunnen worden:

- *Wat is de fysiek-landschappelijke ligging van de locatie?*

Het plangebied ligt oorspronkelijk op een strandwalcomplex met Oude Duinen. In het middeldeel van het plangebied (tussen boringen 3 en 15) is deze strandwal met duinen volledig weggegraven tot op het niveau van de onderliggende strandvlakte. Alleen aan de uiteinden van het plangebied nog duinen aanwezig met in de ondergrond een laag veen op de strandvlakte.

- *Hoe is de bodemopbouw in het plangebied en in welke mate is deze nog als intact te beschouwen?*

In de boringen in het plangebied is een vlakvaaggrond aangetroffen in de laaggelegen delen en een duinvaaggrond in de hooggelegen delen. Met uitzondering van boringen 9 en 27 blijven de verstoringen van deze bodems beperkt tot de bovengrond. In het laaggelegen middendeel (tussen boringen 3 en 15) reiken de verstoringen tot gemiddeld een diepte van 0,5 m –mv. In de hooggelegen gebieden reiken de verstoringen tot gemiddeld een diepte van 0,25 m –mv.

- *Bevinden zich archeologisch relevante afzettingen in het plangebied? En zo ja, op welke diepte ten opzichte van het maaiveld en het NAP?*

In het middendeel van het plangebied (tussen boringen 3 en 15) bevinden zich geen archeologische relevante afzettingen meer. Deze zijn in de 20^{e} eeuw volledig afgegraven. Aan de uiteinden van het plangebied komen duinen voor waarin verschillende humeuze zandlagen voorkomen die archeologische waarden kunnen bevatten. Het onderste niveau is aangetroffen op ongeveer 0,5 tot 0,8 m NAP en het bovenste niveau wordt gevormd door het maaiveld op ongeveer 3,0 tot 4,0 m NAP.

- *Wat is de specifieke archeologische verwachting van het plangebied en wordt deze bij het veldonderzoek bevestigd?*

Uit het bureauonderzoek blijkt dat het plangebied oorspronkelijk lag op een strandwal met duinen (de Oosterduinen) die is ontstaan in het Neolithicum en waarvan bekend is dat er op verschillende niveaus archeologische vindplaatsen voorkwamen. Het grootste deel van deze strandwal is echter in de 20e eeuw afgegraven en daarbij zijn deze vindplaatsen verdwenen. Na de ontgraving is het gebied gebruikt als landbouwgebied waardoor ook het diepste archeologische niveau (dat voorkwam op ongeveer het huidige maaiveld) verstoord is geraakt. Het grootste deel van het plangebied (in het midden) is gelegen in het afgegraven gebied. Op basis van de verwachtingenkaart van de gemeente heeft dit gebied nog een middelmatige verwachting voor resten uit het Neolithicum. Op basis van onderzoeken in de omgeving geldt deze verwachting alleen indien de bodem niet aanvullend is verstoord door landbouwactiviteiten.

De uiteinden van het plangebied, inclusief de beide ‘armen’ naar het zuiden, hebben juist een hoge archeologische verwachting. Deze delen zijn niet afgegraven en kunnen daarmee nog de verschillende archeologische niveaus bevatten. Vanwege de aanwezigheid van historische wegen op deze niet afgegraven delen geldt voor het westelijke en oostelijke uiteinde van het plangebied een verwachting voor archeologische waarden vanaf het Neolithicum tot en met de Nieuwe tijd. In de 20e eeuw heeft in het westelijke uiteinde van het plangebied een extra weg gelegen en is bij het oostelijke uiteinde de rijksweg N206 aangelegd. De aanleg van deze wegen kan voor verstoringen hebben geleid van de bodemopbouw en eventuele archeologische vindplaatsen. Omdat onbekend is op welke dieptes archeologische waarden kunnen voorkomen en hoe diep die verstoringen zullen hebben gereikt is het niet mogelijk hier een conclusie aan te verbinden.

Op basis van het veldonderzoek kan worden gesteld dat het middendeel van het plangebied, waar het maaiveld lager ligt dan 0,5 m NAP, geen archeologische verwachting meer heeft. Alle archeologische waarden die hier mogelijk voorkwamen zijn weggegraven. De bovengrond van dit gebied is verstoord tot een gemiddelde diepte van 0,5 m –mv en daarmee reiken de vergravingen en verstoringen dus diep in de strandvlakte en zullen er geen archeologische waarden mee zijn. Aan de beide uiteinden van het plangebied zijn nog resten aanwezig van het oorspronkelijke duinlandschap. Hier blijft de hoge verwachting voor archeologische waarden intact. Deze archeologische waarden kunnen

voorkomen in humeuze zandlagen op verschillende niveaus boven het onderste niveau op 0,5 m NAP. De archeologische waarden in deze niveaus kunnen dateren vanaf het Neolithicum in de onderste lagen tot aan de Late Middeleeuwen en Nieuwe tijd aan het maaiveld.

- *Hoewel niet het doel van een verkennend booronderzoek, kunnen er toch archeologische indicatoren worden aangetroffen. Indien deze worden aangetroffen, dan gelden tevens de volgende vragen: wat is de verticale en horizontale ligging van de aangetroffen indicatoren, wat is de datering en wat is de invloed van deze vondsten op de archeologische verwachting van het plangebied?*

In de boringen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen.

- *In hoeverre worden eventueel aanwezige archeologische waarden bedreigd door de voorgenomen bodemverstorende werkzaamheden?*

De aanleg van de weg zal in het middengebied (tussen boringen 3 en 15) geen archeologische waarden bedreigen omdat deze daar niet meer voorkomen. Graafwerkzaamheden bij de uiteinden van het plangebied, waar duinen voorkomen, kunnen echter wel archeologische waarden bedreigen. Archeologische waarden kunnen hier voorkomen vanaf het maaiveld (op 3,0 tot 4,0 m NAP) tot een niveau van 0,5 m NAP. Ook bij graafwerkzaamheden langs de (steil)randen van het duingebied kunnen archeologische waarden aangetast worden indien de graafwerkzaamheden plaatsvinden in het duinzand dat ligt boven het niveau van 0,5 m NAP.

4.1. Aanbevelingen

Tijdens het onderzoek is geconstateerd dat het plangebied tussen boringen 3 en 15 geen archeologische verwachting meer heeft. De uiteinden van het plangebied (de andere boringen) hebben een hoge archeologische verwachting voor resten uit de periode vanaf het Neolithicum op verschillende niveaus in het duinzand tussen het huidige maaiveld (op 3,0 tot 4,0 m NAP) en 0,5 m NAP. Op basis van de resultaten van het inventariserend veldonderzoek wordt geadviseerd om vervolgonderzoek uit te laten voeren indien in de duingebieden gegraven wordt tussen het maaiveld (ongeveer 3,0 tot 4,0 m NAP) en 0,5 m NAP.

De vorm van vervolgonderzoek is afhankelijk van de manier en omvang van het graafwerk. Bij oppervlakkige ontgravingen bovenop de duinen kan bijvoorbeeld het beste uitgegaan worden van een proefsleuvenonderzoek. Indien juist gegraven wordt langs de (steil)rand van de duinen dan is waarschijnlijk een archeologische begeleiding beter uitvoerbaar (op die steile hellingen kunnen geen proefsleuven worden aangelegd). Indien en graafwerkzaamheden plaatsvinden in kleine gebieden maar tot grote diepte dan is waarschijnlijk een karterend booronderzoek de beste vorm. De vorm van aanvullend onderzoek moet voortkomen uit overleg tussen de opdrachtgever en de bevoegde overheid.

Bovenstaand advies dient gecontroleerd en beoordeeld te worden door de bevoegde overheid, in dit geval de Gemeente Noordwijkerhout. Deze zal vervolgens een besluit nemen inzake de te volgen procedure. IDDS Archeologie wil meegeven dat voordat dit besluit genomen is, er niet begonnen kan worden met bodemverstorende activiteiten of activiteiten die voorbereiden op bodemverstoringen.

Voor alle gravende onderzoeken, waaronder proefsleuven en begeleidingen, dient voorafgaand aan de uitvoering van het onderzoek een Programma van Eisen geschreven te worden. Dit Programma van Eisen moet goedgekeurd worden door de bevoegde overheid (de Gemeente Noordwijkerhout) alvorens met het onderzoek kan worden begonnen.

Het uitgevoerde onderzoek is op zorgvuldige wijze verricht volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden. Het archeologisch onderzoek is erop gericht om de kans op het onverwacht aantreffen dan wel het ongezien vernietigen van archeologische waarden bij bouwwerkzaamheden in het plangebied te verkleinen. Aangezien het onderzoek is uitgevoerd door middel van een steekproef kan echter, op basis van de onderzoeksresultaten, de aan- of afwezigheid van eventuele archeologische waarden niet gegarandeerd worden. Wij wijzen u er graag op dat indien archeologische waarden worden aangetroffen deze conform de Monumentenwet 1988, artikel 53, bij de minister voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap gemeld dienen te worden. Dit kan door het invullen van het vondstmeldingsformulier op de website van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed (www.cultureelerfgoed.nl) of door contact op te nemen met de InfoDesk (info@cultureelerfgoed.nl).

Literatuur en kaarten

ANWB, 2005: *ANWB Topografische Atlas Zuid-Holland 1:25.000*, Den Haag.

Berkhout, M., 2008: *Inventariserend veldonderzoek, verkennende fase, 't Hoogtlaan, Noordwijkerhout, Gemeente Noordwijkerhout*. Becker & Van de Graaf Cis-code 27392.

Centraal College van Deskundigen, 2013: *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 3.3*, Gouda.

DLO-Staring Centrum / Rijks Geologische Dienst, 1993: *Geomorfologische kaart van Nederland, 1:50.000, blad 24 Zandvoort - 25 Amsterdam*, Wageningen / Haarlem.

Meer, K. van der, 1952:*De Bloembollenstreek. Resultaten van een veldbodemkundig onderzoek in het bloembollengebied tussen Leiden en het Noordzeekanaal*, Den Haag (Verslagen van Landbouwkundige Onderzoekingen, De bodemkartering van Nederland, deel XI).

Moerman, S., 2015: *Archeologisch bureauonderzoek & Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase Boekhorsterweg 3, Noordwijkerhout, Gemeente Noordwijkerhout,* IDDS Archeologie rapport 1824, Noordwijk.

Moerman, S./A.W.E. Wilbers, 2013: *Archeologisch bureauonderzoek & Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase Boekhorsterweg 6, Noordwijkerhout, Gemeente Noordwijkerhout,* IDDS Archeologie rapport 1569, Noordwijk.

Mulder, E.F.J. de/ M.C. Geluk/ I.L. Ritsema/ W.E. Westerhoff/ T.E. Wong, 2003: *De ondergrond van Nederland*, Groningen/Houten.

Schutte, I.A., 2007: *Naar een realistische en duurzame omgang met het archeologisch erfgoed in de gemeente Noordwijkerhout; Deel II: Archeologische beleidskaart van de gemeente Noordwijkerhout.* RAAP Rapport 1458

SIKB, 2008: *Archeologische standaard boorbeschrijving, Archeologie Leidraad*, Gouda.

Staring Centrum, 1992: *Bodemkaart van Nederland, 1:50.000, blad 24 Oost Zandvoort (gedeeltelijk)-25 West Amsterdam*, Wageningen.

Valk, L. van der, 1996: *Coastal barrier deposits in the central Dutch coastal plain*, Haarlem (Mededelingen van de Rijks Geologische Dienst 57).

Voormolen, B./H. Siemons, 2015: *Richtlijnen voor archeologisch onderzoek uitgevoerd door derden in het kader van de archeologische monumentenzorg binnen de gemeenten Katwijk, Noordwijk, Noordwijkerhout, Teylingen, Lisse en Hillegom*. Katwijk.

Vos, P.C. *s.a.*:*Nieuwe landelijke paleogeografische kaarten van Nederland in het Holoceen*, Utrecht (TNO, Water- en bodembeheer).

Wilbers, A.W.E., 2016: *Plan van aanpak. Sportpark de Boekhorst verbindingsweg in Noordwijkerhout, gemeente Noordwijkerhout*, Noordwijk (Intern rapport, IDDS Archeologie).

Wink, K./ J. Sprangers, 2015: *Toelichting op de archeologische verwachtings(waarden)kaart en beleidskaart gemeenten Katwijk, Noordwijk, Noordwijkerhout, Lisse, Teylingen en Hillegom*. RAAP Rapport 2852

Websites

ahn.maps.arcgis.com

beeldbank.cultureelerfgoed.nl

www.bodemloket.nl

www.edugis.nl

www.topotijdreis.nl

Lijst van afkortingen en begrippen

Afkortingen

AHN	Actueel Hoogtebestand Nederland
AMK	Archeologische Monumenten Kaart
AMZ	Archeologische Monumentenzorg
Archis	Archeologisch Informatie Systeem
ASB	Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode
KNA	Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie
mv	maaiveld (het landoppervlak)
NAP	Normaal Amsterdams Peil
PvA	Plan van Aanpak
PvE	Programma van Eisen
RCE	Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
SIKB	Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer

Verklarende woordenlijst

antropogeen	Ten gevolge van menselijk handelen (door mensen veroorzaakt/gemaakt)
Archis-melding	Elke melding bij het centraal informatiesysteem (Archis)
conservering	Mate waarin grondsporen, anorganische en organische archeologische resten bewaard zijn
Edelmanboor	Een handboor voor bodemonderzoek
eolisch	Door de wind gevormd, afgezet
Hollandveen	Holocene formatie, ontstaan tussen 3500 en 1500 voor Chr.
Holoceen	Jongste geologisch tijdvak dat nog steeds voortduurt (vanaf de laatste ijstijd: ca. 8800 jaar voor Chr.)
horizont	Kenmerkende laag binnen de bodemvorming
humeus	Organische stoffen bevattend; bestaande uit resten van planten en dieren in de bodem
ijzeroer	IJzeroxidenhydraat, een ijzererts dat vooral in vlakke landstreken, in dalen en moerassige gebieden op geringe diepte voorkomt
laag	Een vervolgbare grondeenheid die op archeologische of geologische gronden als eenheid wordt onderscheiden
lithologie	Wetenschap die zich bezighoudt met de beschrijving en het ontstaan van de sedimentaire gesteenten
lutum	Kleideeltjes kleiner dan 2 µm
plangebied	Gebied waarbinnen de realisering van de planvorming het bodemarchief kan bedreigen
prehistorie	Dat deel van de geschiedenis waarvan geen geschreven bronnen bewaard zijn gebleven
silt	Zeer fijn sediment met grootte 2-63 µm
strandvlakte	Groot vlak zandig gebied tussen twee strandwallen
strandwal	Langs de kust gevormde langgerekte zandrug die uitsteekt boven het gemiddelde hoogwaterniveau; geeft in Nederland de oude ligging van de kustlijn weer
stratigrafie	Opeenvolging van lagen in de bodem
vaaggronden	Minerale gronden zonder duidelijke podzol-B-horizont, zonder briklaag en zonder minerale eerdlaag
vindplaats	Ruimtelijk begrensd gebied waarbinnen zich archeologische informatie bevindt

Bijlage 1. Topografische kaart

Legenda

plangebied

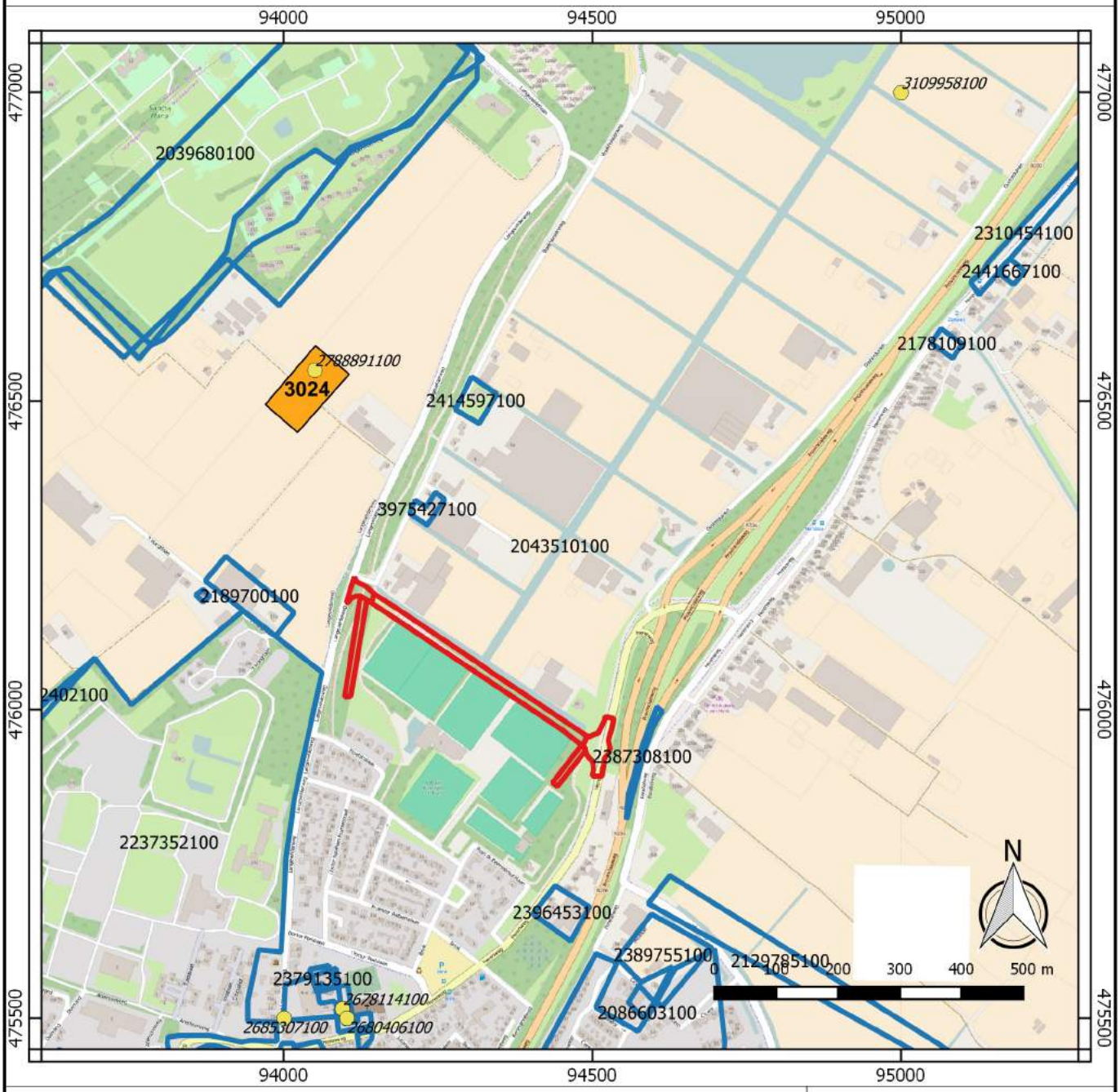

IDDS Archeologie	
Projectnaam:	De Boekhorst, Noordwijkerhout
Projectnummer:	48830616
OMnr:	4008693100
Projectleider:	AWI
Getekend door:	AWI
Schaal:	1:25.000
Datum:	22-7-2016

IDDS
NOORDWIJK
's-gravendijckseweg 37
Postbus 126
2200 AC Noordwijk
T: 071 - 402 85 80
E: INFO@IDDS.NL
W: www.idds.nl

Ruimte & Ontwikkeling
Milieu
Archeologie
Explosieven
Ecologie
Water
Asbest
Cultuurtechniek
Bouw
Infra

Bijlage 2. ARCHIS informatie kaart

Legenda

- plangebied
- Waarnemingen
- Vondstmeldingen
- Onderzoeksmelding

Archeologische terreinen

- Terrein van archeologische waarde
- Terrein van hoge archeologische waarde
- Terrein van zeer hoge archeologische waarde
- Terrein van zeer hoge archeologische waarde, beschermd
- Water

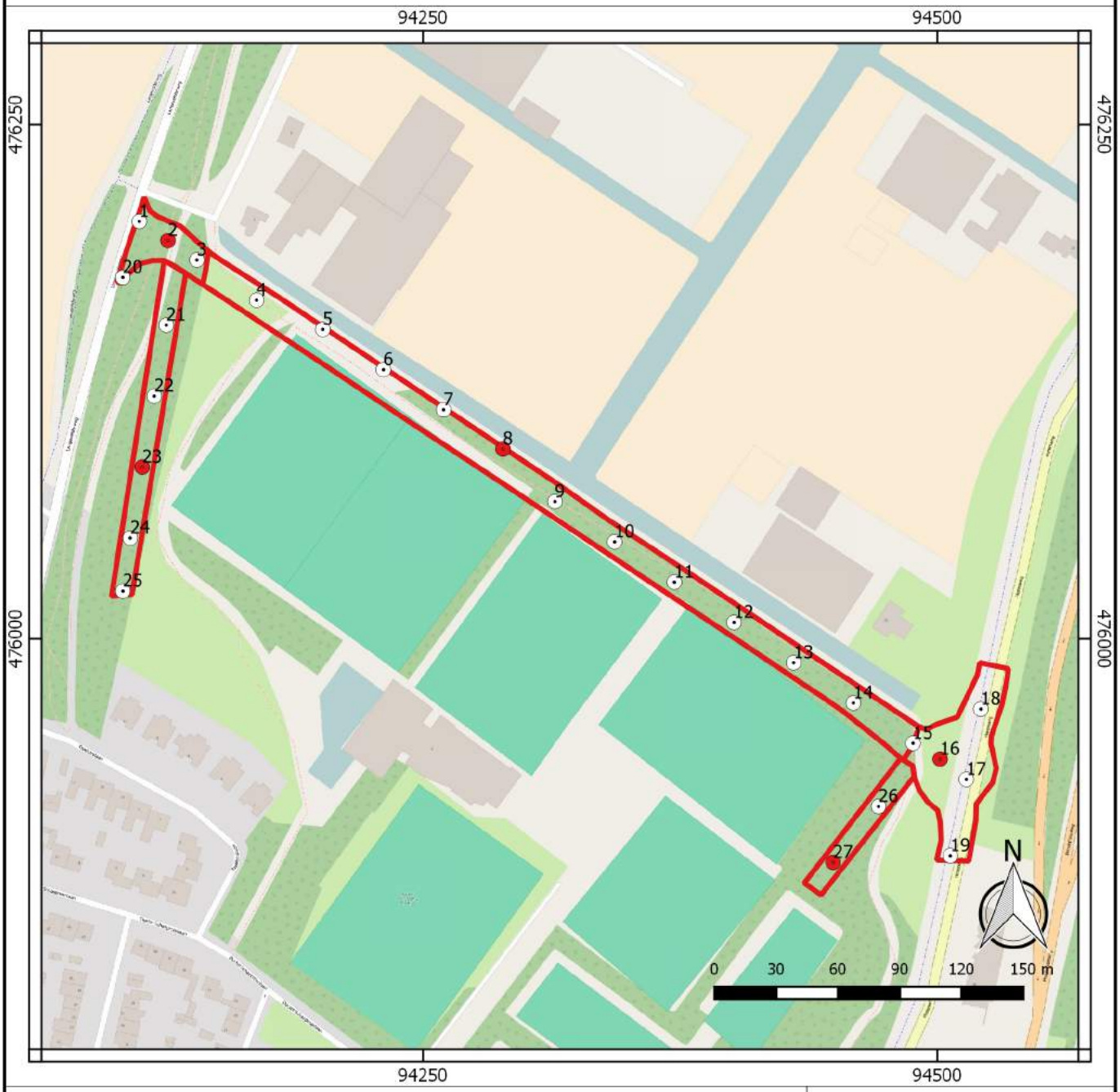
IDDS Archeologie

Projectnaam:	De Boekhorst, Noordwijkerhout
Projectnummer:	48830616
OMnr:	4008693100
Projectleider:	AWI
Getekend door:	AWI
Schaal:	1:10.000
Datum:	16-8-2016

IDDS
NOORDWIJK
's-gravendijckseweg 37
Postbus 126
2200 AC Noordwijk
T: 071 - 402 85 80
E: INFO@IDDS.NL
W: www.idds.nl

Ruimte & Ontwikkeling
Milieu
Archeologie
Explosieven
Ecologie
Water
Asbest
Cultuurtechniek
Bouw
Infra

Bijlage 3. Boorlocatiekaart

Legenda

plangebied

boorpunten

- 2,0 m
- 4,0 m

IDDS Archeologie

Projectnaam:	De Boekhorst, Noordwijkerhout
Projectnummer:	48830616
OMnr:	4008693100
Projectleider:	AWI
Getekend door:	AWI
Schaal:	1:3.000
Datum:	16-8-2016

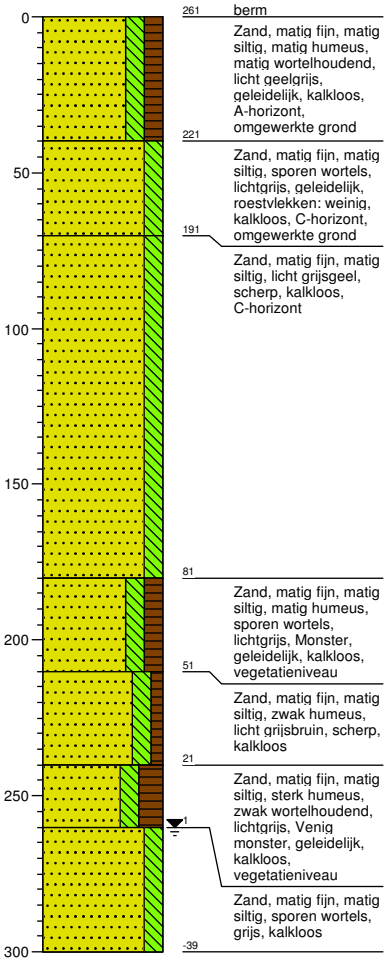
IDDS
NOORDWIJK
's-gravendijckseweg 37
Postbus 126
2200 AC Noordwijk
T: 071 - 402 85 80
E: INFO@IDDS.NL
W: www.idds.nl

Ruimte & Ontwikkeling
Milieu
Archeologie
Explosieven
Ecologie
Water
Asbest
Cultuurtechniek
Bouw
Infra

Bijlage 4: Boorbeschrijvingen

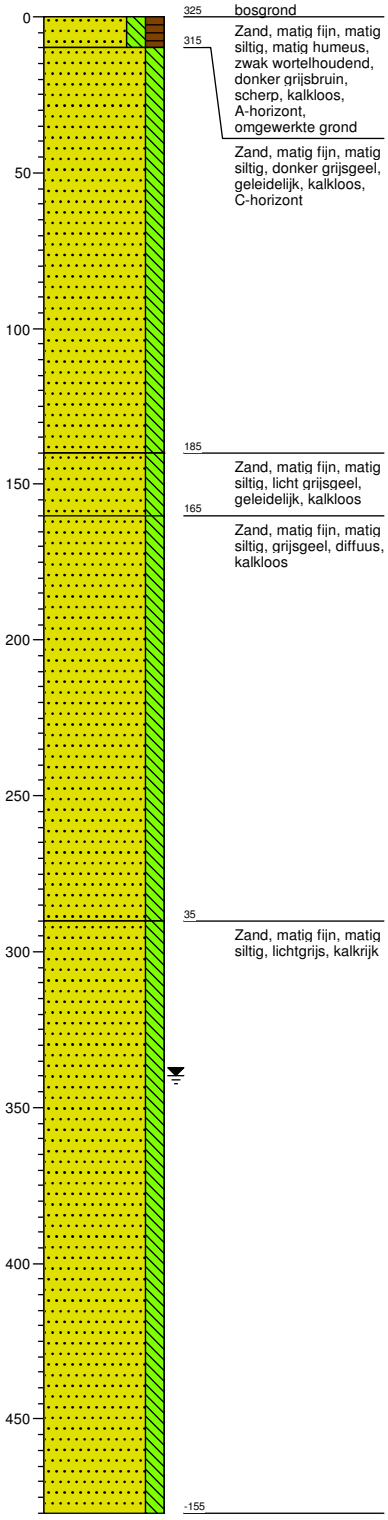
Boring: 1

Datum: 09-08-2016
X: 94112,15
Y: 476202,90
Hoogte (m NAP): 2,611

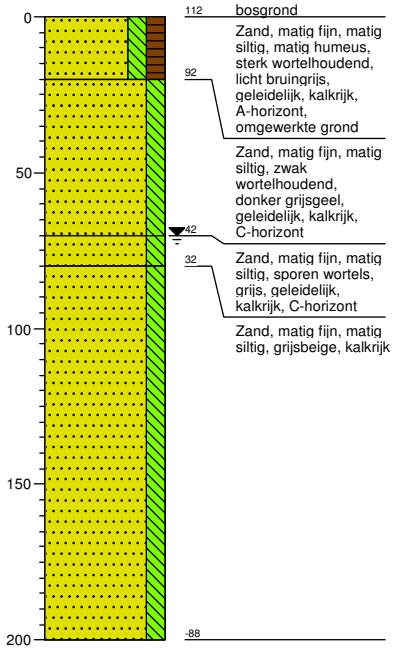
Boring: 2

Datum: 09-08-2016
X: 94126,07
Y: 476193,60
Hoogte (m NAP): 3,246

Boring: 3

Datum: 09-08-2016
X: 94140,13
Y: 476184,20
Hoogte (m NAP): 1,119

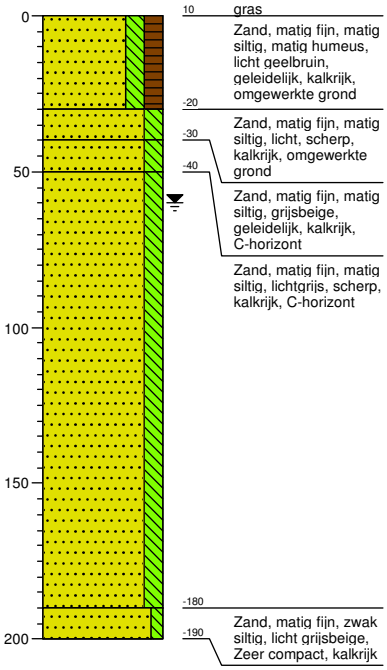

Projectcode: 48830616

getekend volgens NEN 5104

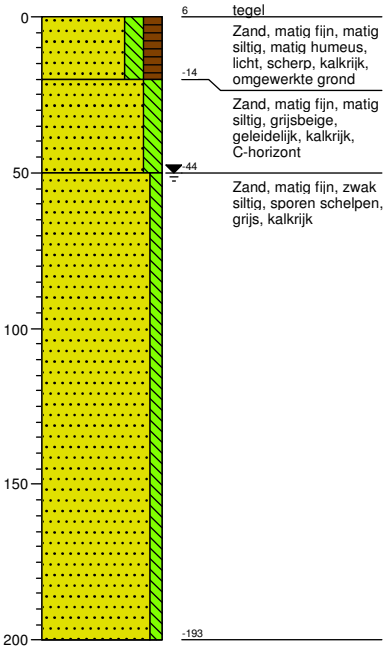
Boring: 4

Datum: 09-08-2016
X: 94169,14
Y: 476164,60
Hoogte (m NAP): 0,1

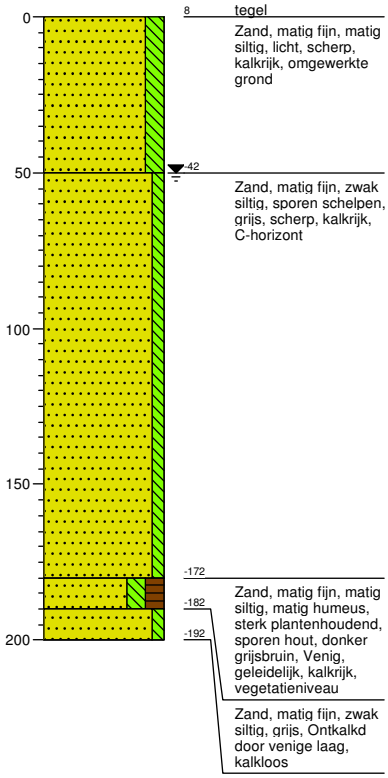
Boring: 5

Datum: 09-08-2016
X: 94198,15
Y: 476145,00
Hoogte (m NAP): 0,065

Boring: 6

Datum: 09-08-2016
X: 94227,17
Y: 476125,40
Hoogte (m NAP): 0,082

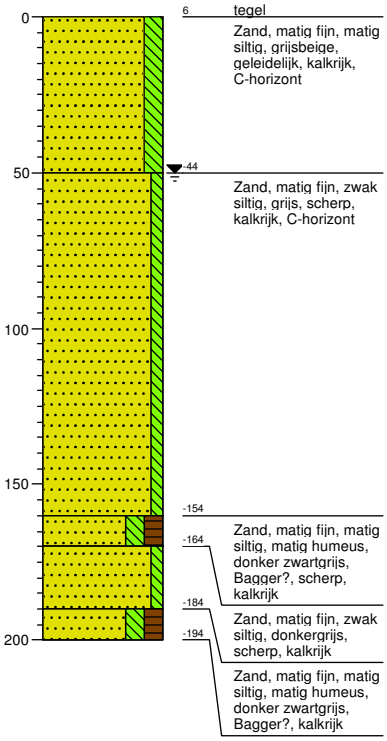

Projectcode: 48830616

getekend volgens NEN 5104

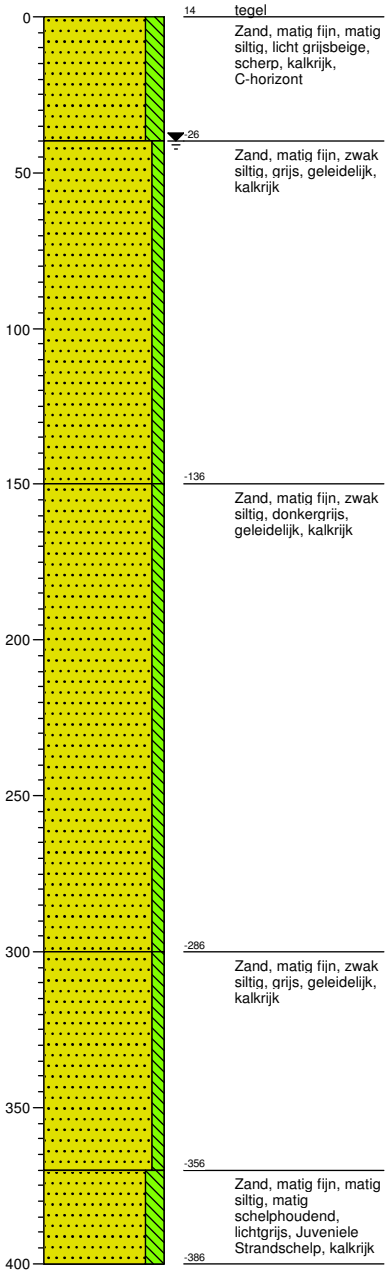
Boring: 7

Datum: 09-08-2016
X: 94256,18
Y: 476105,90
Hoogte (m NAP): 0,056

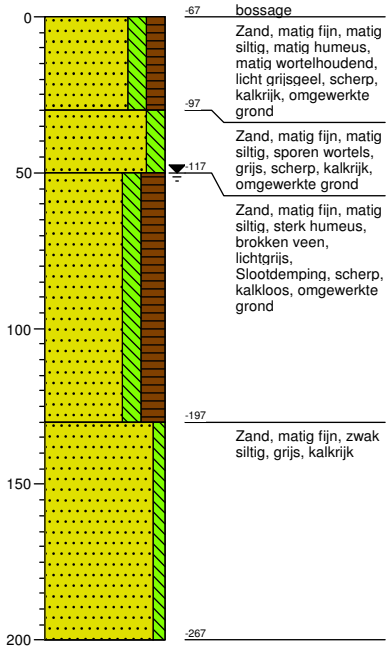
Boring: 8

Datum: 09-08-2016
X: 94285,19
Y: 476086,30
Hoogte (m NAP): 0,139

Boring: 9

Datum: 09-08-2016
X: 94314,20
Y: 476066,70
Hoogte (m NAP): -0,667

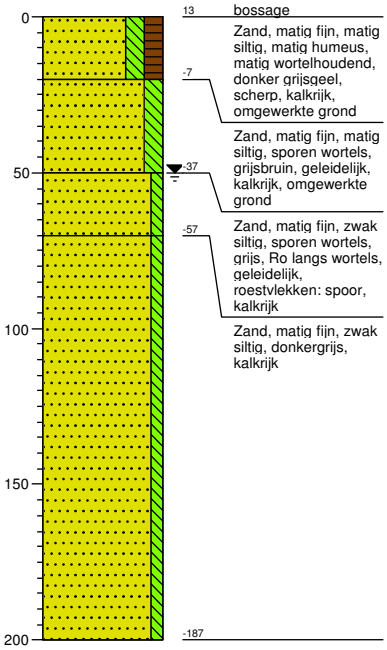

Projectcode: 48830616

getekend volgens NEN 5104

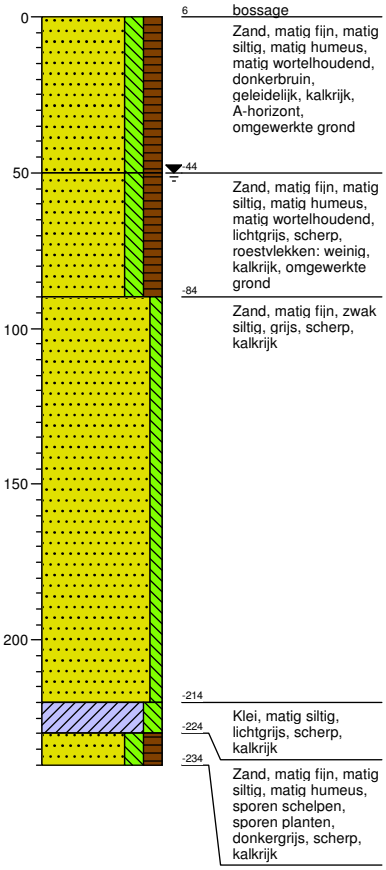
Boring: 10

Datum: 09-08-2016
X: 94343,21
Y: 476047,10
Hoogte (m NAP): 0,127

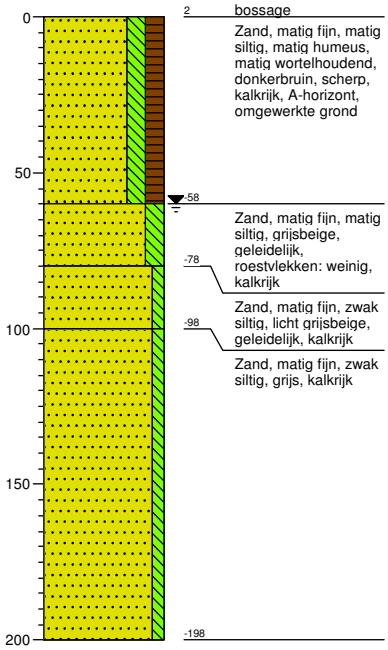
Boring: 11

Datum: 09-08-2016
X: 94372,22
Y: 476027,60
Hoogte (m NAP): 0,057

Boring: 12

Datum: 09-08-2016
X: 94401,23
Y: 476008,00
Hoogte (m NAP): 0,017

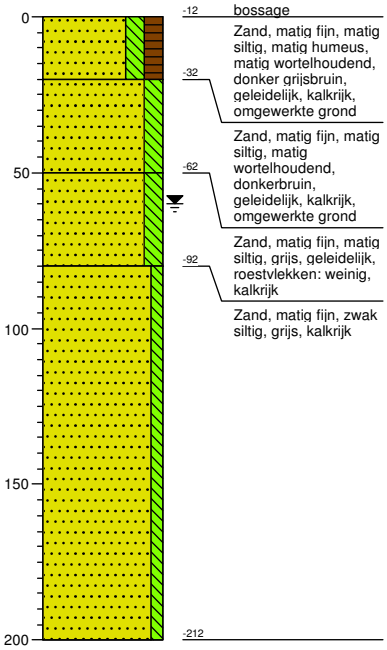

Projectcode: 48830616

getekend volgens NEN 5104

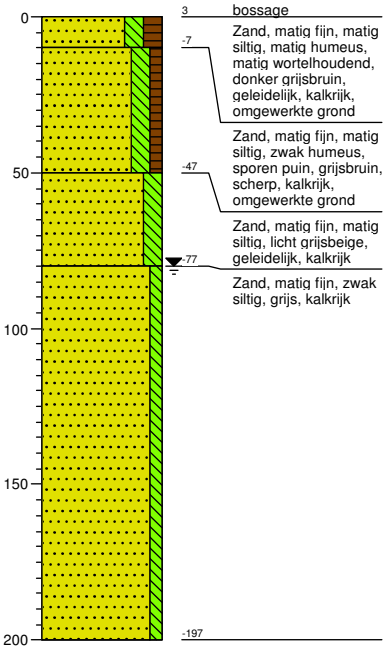
Boring: 13

Datum: 09-08-2016
X: 94430,24
Y: 475988,40
Hoogte (m NAP): -0,124

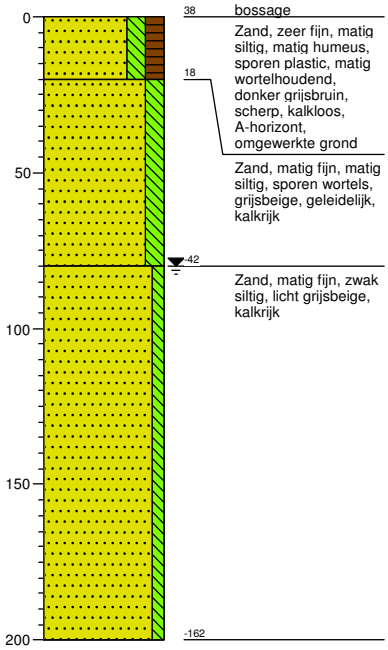
Boring: 14

Datum: 09-08-2016
X: 94459,25
Y: 475968,80
Hoogte (m NAP): 0,032

Boring: 15

Datum: 09-08-2016
X: 94488,27
Y: 475949,20
Hoogte (m NAP): 0,381

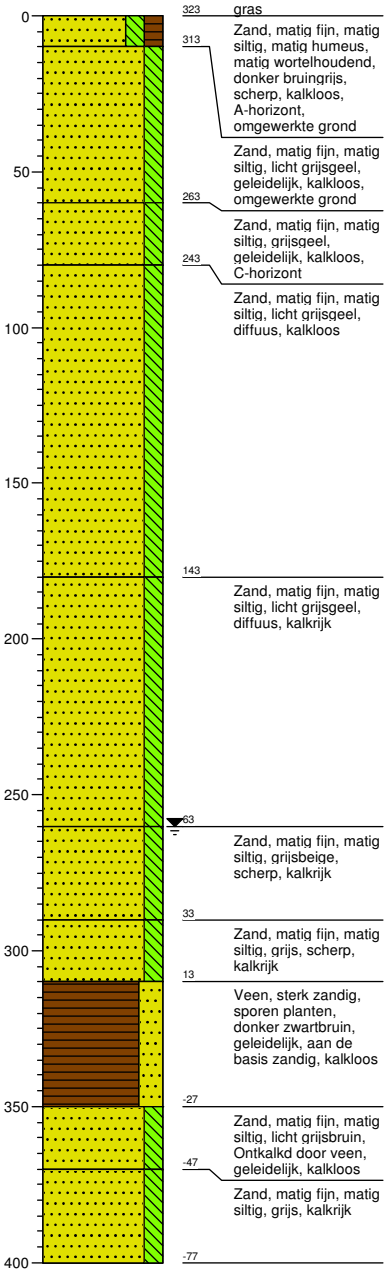

Projectcode: 48830616

getekend volgens NEN 5104

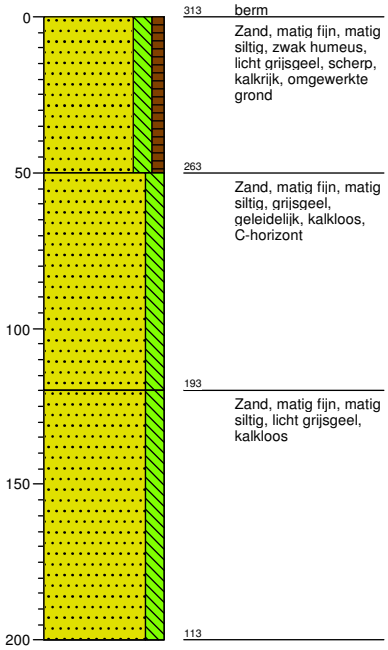
Boring: 16

Datum: 09-08-2016
X: 94501,44
Y: 475941,50
Hoogte (m NAP): 3,227

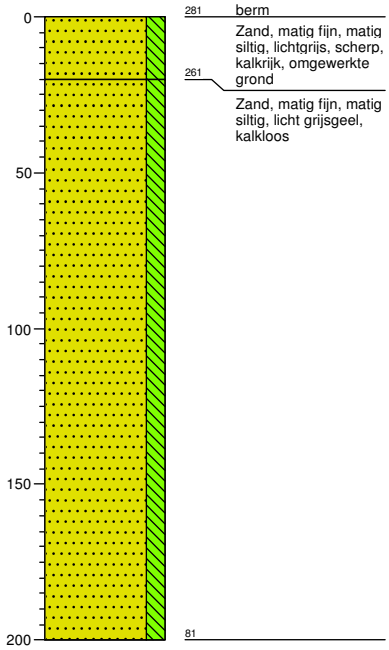
Boring: 17

Datum: 09-08-2016
X: 94514,16
Y: 475931,70
Hoogte (m NAP): 3,131

Boring: 18

Datum: 09-08-2016
X: 94521,20
Y: 475965,90
Hoogte (m NAP): 2,814

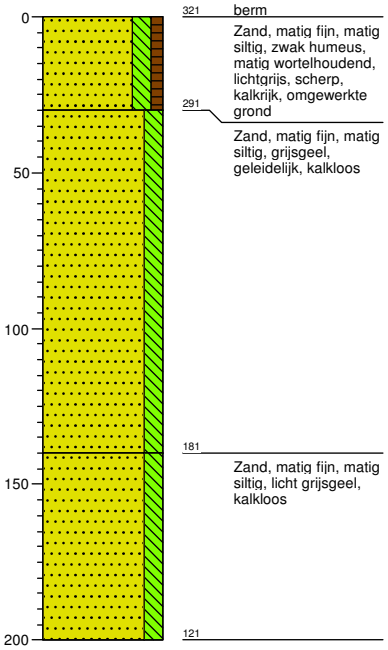

Projectcode: 48830616

getekend volgens NEN 5104

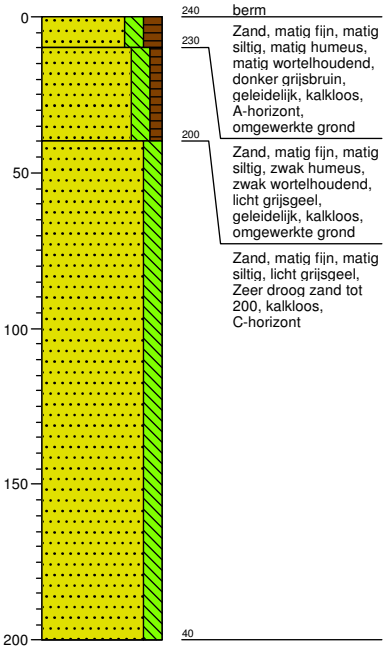
Boring: 19

Datum: 09-08-2016
X: 94506,39
Y: 475894,60
Hoogte (m NAP): 3,209

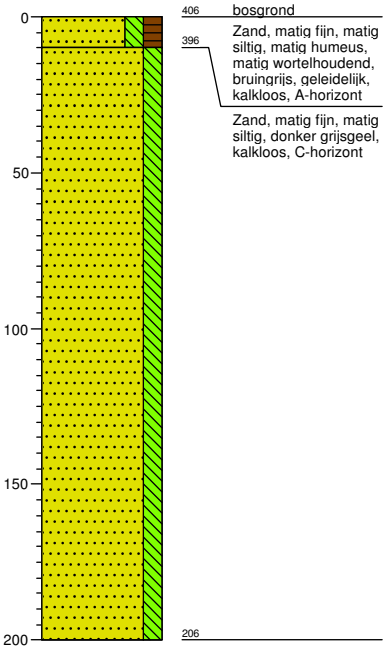
Boring: 20

Datum: 09-08-2016
X: 94104,12
Y: 476175,70
Hoogte (m NAP): 2,403

Boring: 21

Datum: 09-08-2016
X: 94125,26
Y: 476152,50
Hoogte (m NAP): 4,06

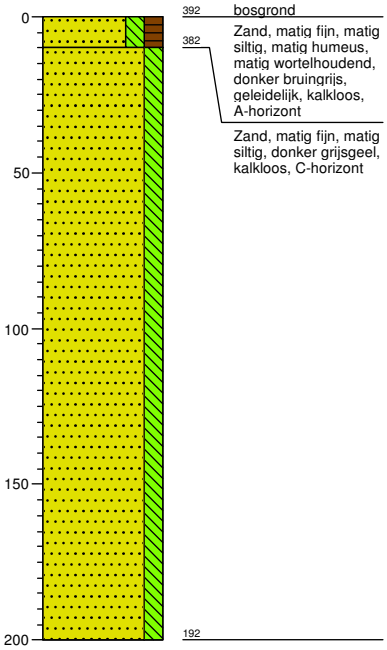

Projectcode: 48830616

getekend volgens NEN 5104

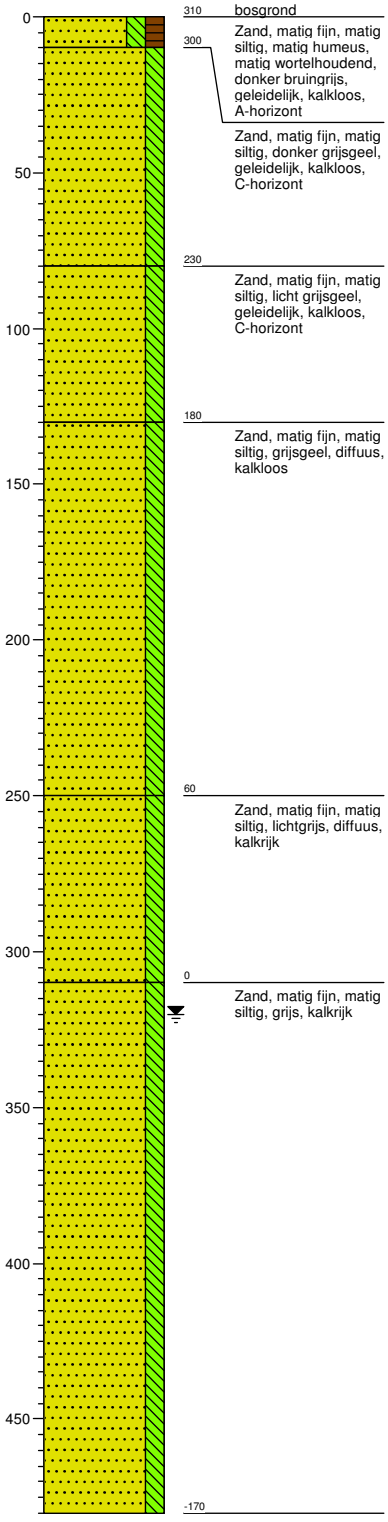
Boring: 22

Datum: 09-08-2016
X: 94119,41
Y: 476118,00
Hoogte (m NAP): 3,923

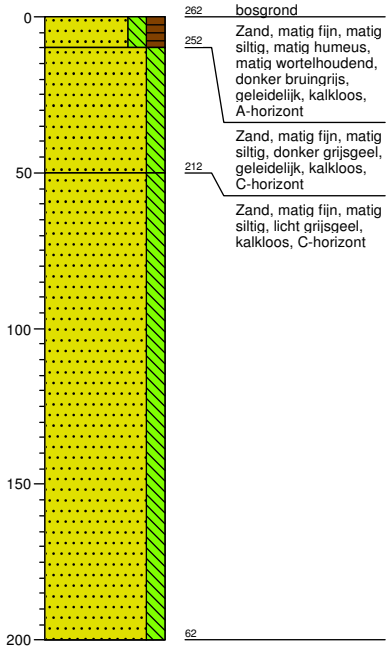
Boring: 23

Datum: 09-08-2016
X: 94113,57
Y: 476083,50
Hoogte (m NAP): 3,096

Boring: 24

Datum: 09-08-2016
X: 94107,72
Y: 476049,00
Hoogte (m NAP): 2,615

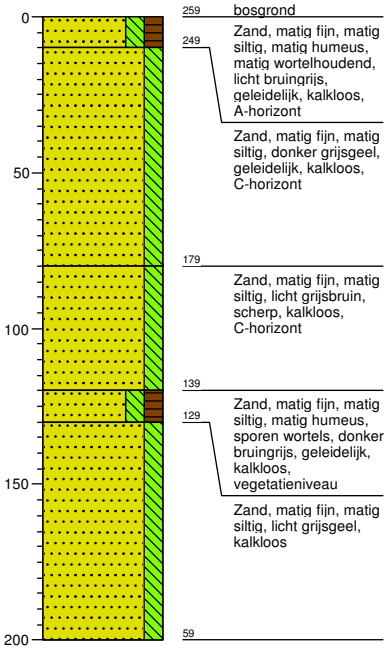

Projectcode: 48830616

getekend volgens NEN 5104

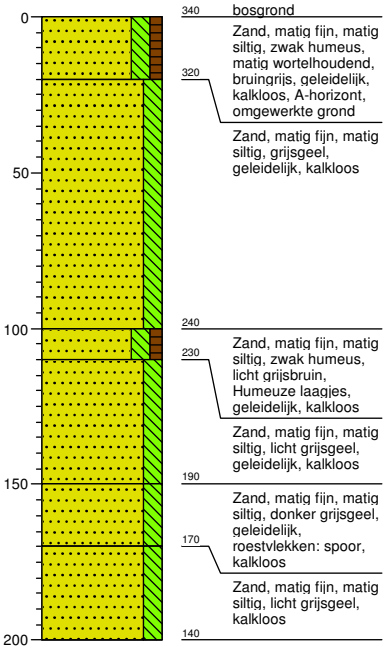
Boring: 25

Datum: 09-08-2016
X: 94104,17
Y: 476023,20
Hoogte (m NAP): 2,588

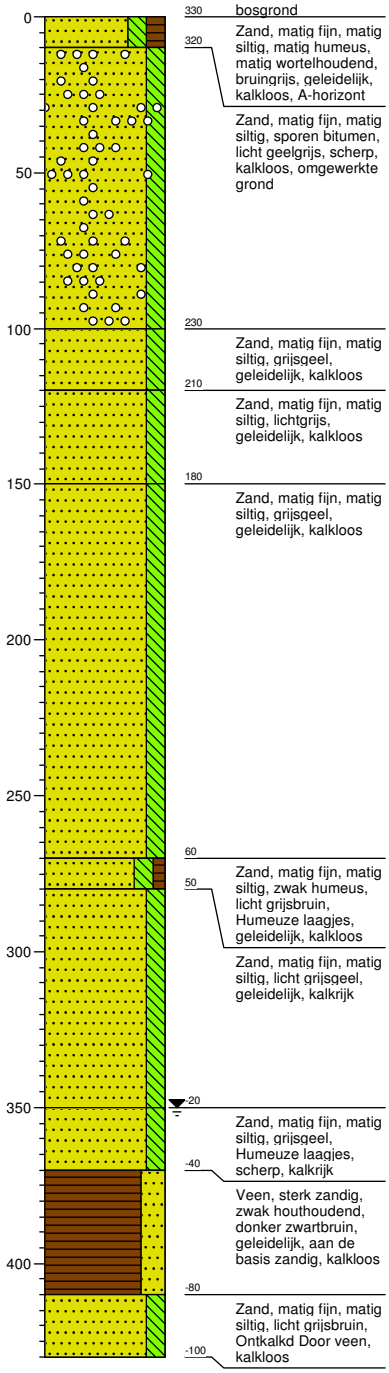
Boring: 26

Datum: 09-08-2016
X: 94471,47
Y: 475918,50
Hoogte (m NAP): 3,402

Boring: 27

Datum: 09-08-2016
X: 94449,45
Y: 475891,30
Hoogte (m NAP): 3,301

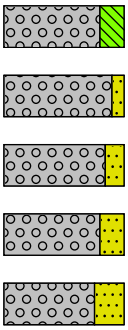

Projectcode: 48830616

getekend volgens NEN 5104

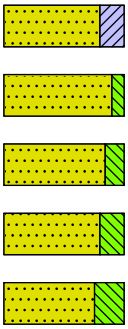
Legenda (conform NEN 5104)

grind

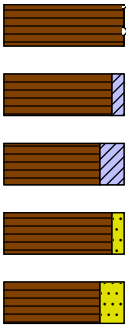
- Grind, siltig
- Grind, zwak zandig
- Grind, matig zandig
- Grind, sterk zandig
- Grind, uiterst zandig

zand

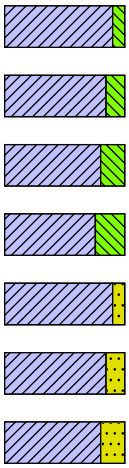
- Zand, kleïig
- Zand, zwak siltig
- Zand, matig siltig
- Zand, sterk siltig
- Zand, uiterst siltig

veen

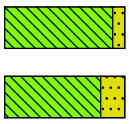
- Veen, mineraalarm
- Veen, zwak kleïig
- Veen, sterk kleïig
- Veen, zwak zandig
- Veen, sterk zandig

klei

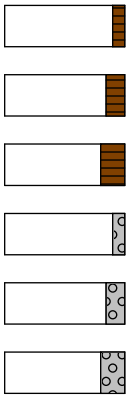
- Klei, zwak siltig
- Klei, matig siltig
- Klei, sterk siltig
- Klei, uiterst siltig
- Klei, zwak zandig
- Klei, matig zandig
- Klei, sterk zandig

leem

- Leem, zwak zandig
- Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

- zwak humeus
- matig humeus
- sterk humeus
- zwak grindig
- matig grindig
- sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

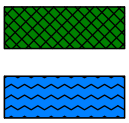
- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

- geroerd monster
- ongeroerd monster
- volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

- slib
- water

Legenda afkortingen Archeologische Boorbeschrijving (conform ASB 2008)

Percentages en Mediaan

Klasse	***Zandmediaan***
Uiterst fijn	63-105 µm
Zeer fijn	105-150 µm
Matig fijn	150-210 µm
Matig grof	210-300 µm
Zeer grof	300-420 µm
Uiterst grof	420-2000 µm

Nieuwvormingen
(1=spoor, 2=weinig, 3=veel)

Afkorting	***Nieuwvormingen***
FEC	IJzerconcreties
FFC	Fosfaatconcreties
FOV	Fosfaatvlekken
MNC	Mangaanconcreties
ROV	Roestvlekken
VIV	Vivianiet
VKZ	Verkiezeling
ZAV	Zandverkittingen

Bodemkundige interpretaties

Code	***Bodemkundige interpretaties***
BOD	Bodem
BOV	Bouwvoor
ESG	Esgrond
GLE	Gleyhorizont
HIN	Humusinspoeling
INH	Inspoelingshorizont
KAT	Katteklei
KBR	Klei, brokkelig
LOO	Loodzand
MOE	Moedermateriaal
OMG	Omgewerkte grond
OPG	Opgebrachte grond
OXR	Oxidatie-reductiegrens
POD	Podzol
RYP	Gerijpt
TKL	Top kalkloos
TRP	Terpaarde
UIT	Uitspoelingshorizont
VEN	Vegetatieniveau
VNG	Gelaagd vegetatieniveau
VRG	Vergraven

Bodemhorizont

Code	***Bodemhorizont***	***Omschrijving***
BHA	A-horizont	Minerale bovengrond
BHAB	AB-horizont	Overgangshorizont
BHAC	AC-horizont	Overgangshorizont
BHAE	AE-horizont	Overgangshorizont
BHB	B-horizont	Inspoelingshorizont
BHBC	BH-horizont	Overgangshorizont
BHC	C-horizont	Uitgangsmateriaal
BHE	E-horizont	Uitspoelingshorizont
BHEB	EB-horizont	Overgangshorizont
BHO	O-horizont	Strooisellaag
BHR	R-horizont	Vast gesteente

Sedimentaire karakteristiek, laaggrens

Afkorting	***Afmeting overgangszone***	***Klasse***
BDI	≥ 3,0 - < 10,0 cm	Basis diffuus
BGE	≥ 0,3 - < 3,0 cm	Basis geleidelijk
BSE	< 0,3 cm	Basis scherp

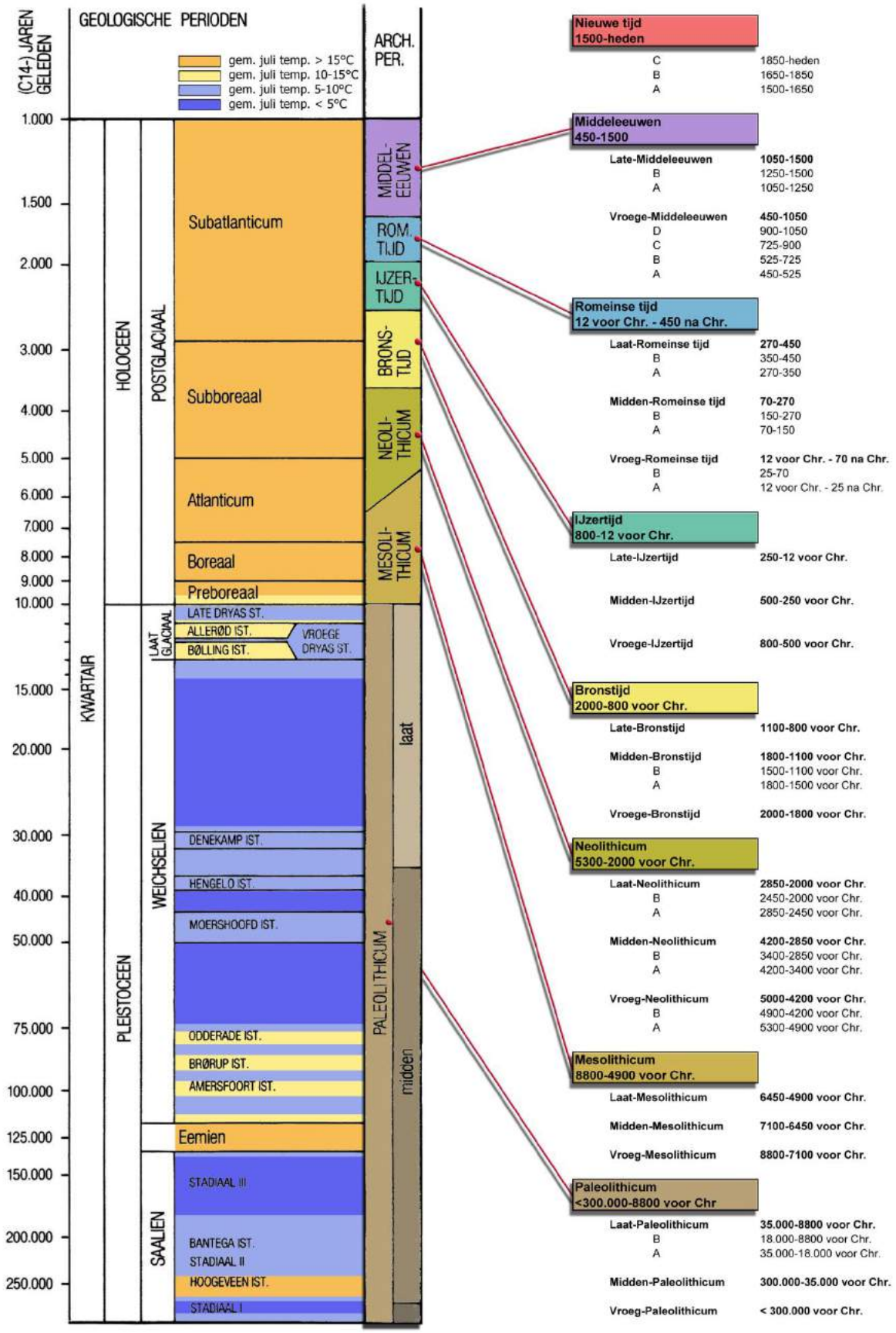
Kalkgehalte

Code	***Kalkgehalte***
CA1	Kalkloos
CA2	Kalkarm
CA3	kalkrijk

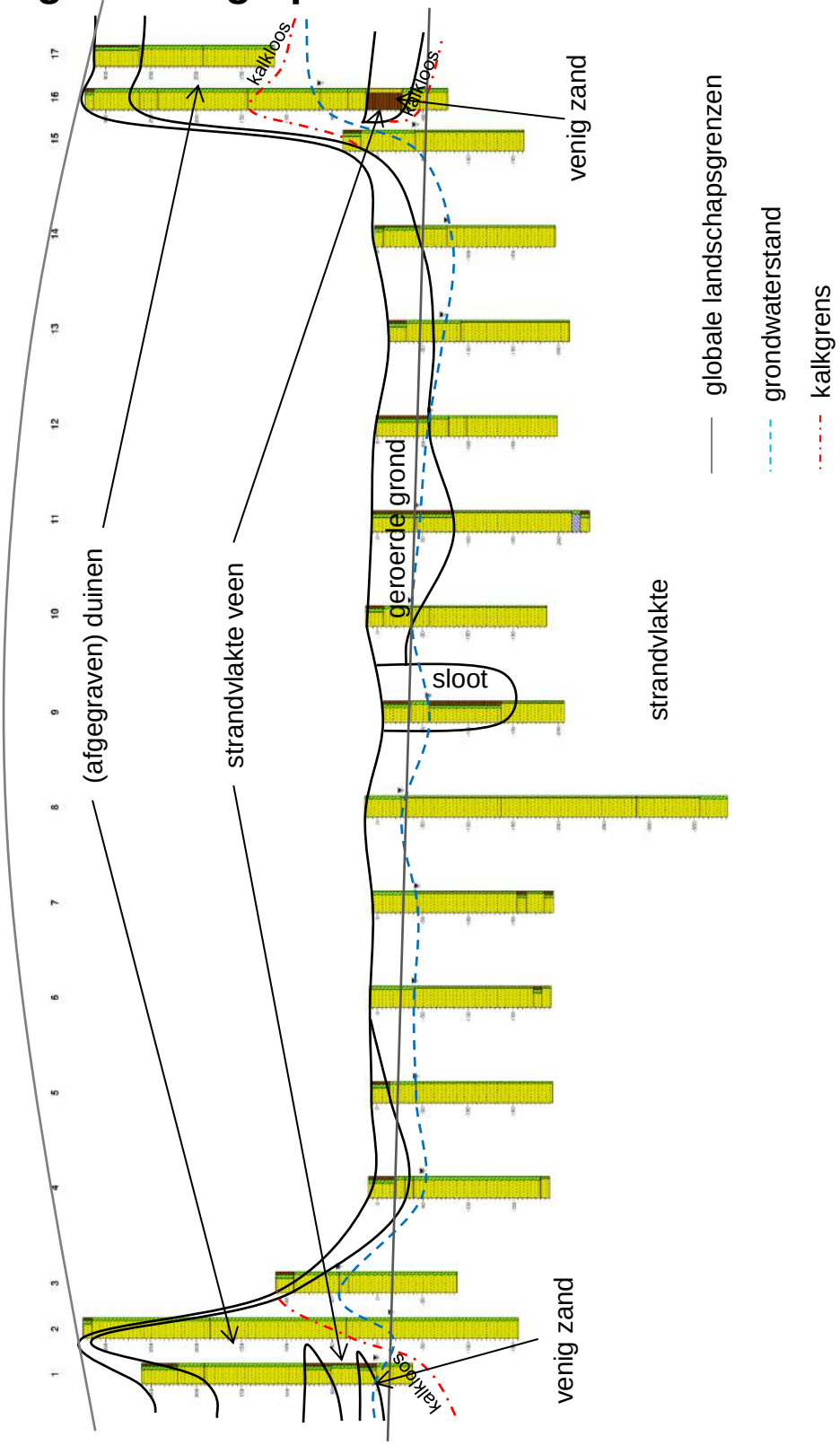
Archeologische indicatoren
(1=spoor, 2=weinig, 3=veel)

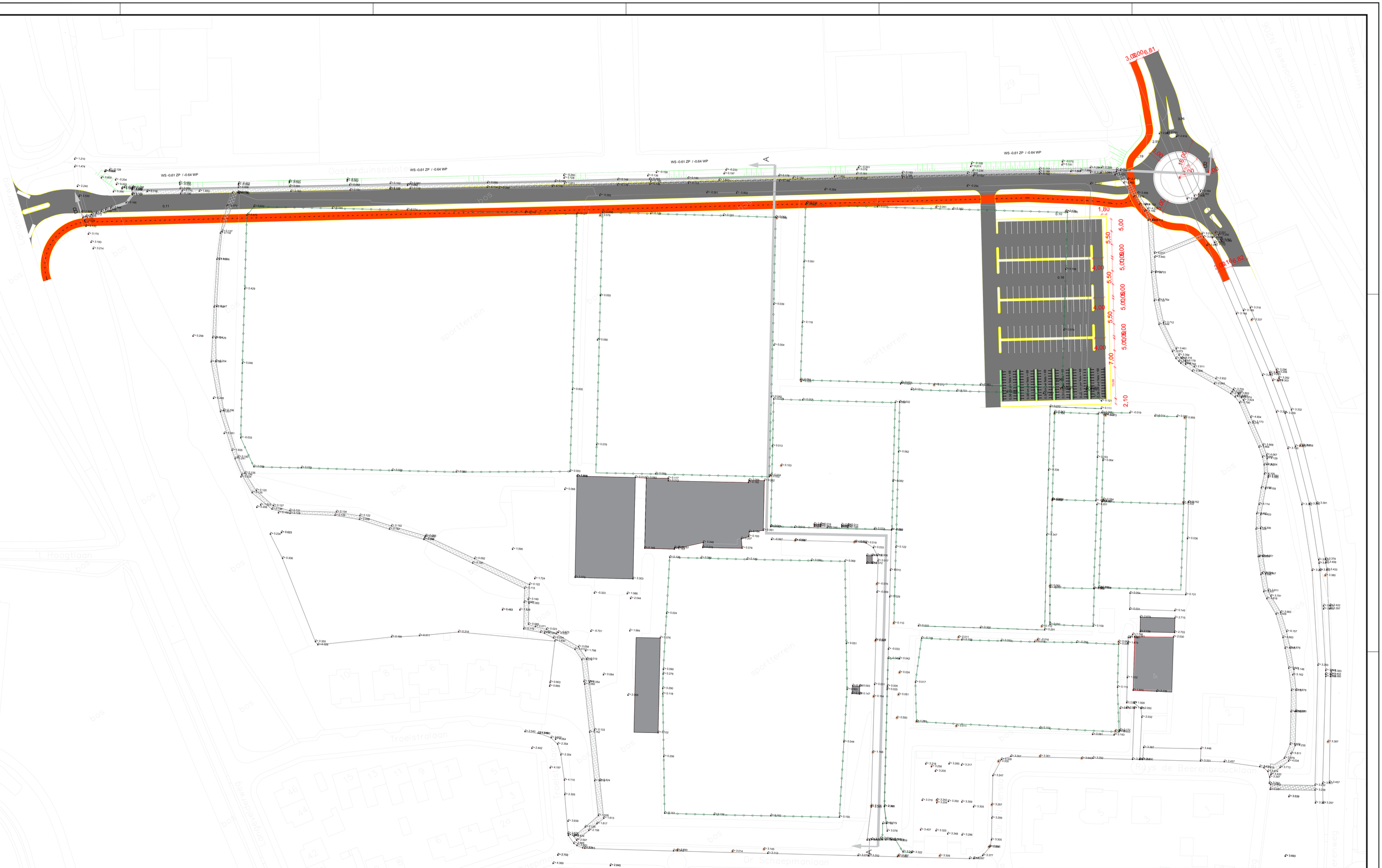
Code	***Omschrijving***
AWF	Aardewerkfragmenten
BST	Baksteen
GLS	Glas
HKB	Houtskoolbrokken
HKS	Houtskoolspikkels
MXX	Metaal
OXBO	Onverbrand bot
OXBV	Verbrand bot
SGK	Gebroken kwarts
SLA	Slakken/sintels
SVU	Vuursteen
SXX	Natuursteen
VKL	Verbrande klei
VSR	Visresten

Bijlage 5: Periodentabel

Bijlage 6: Lengteprofiel van west naar oost

Legenda

- Haag
- Hekwerk
- Tegelpad
- Lichtmast
- Bebouwing
- Alarmpaal
- Achterkant kantopduiking

AW GROEP
Leidsevaart 25
2161 AS Lisse
Tel: 0252 - 412946
Fax: 0252 - 419581

Project: Herinrichting terrein Boekhorst

Locatie: Noordwijkerhout

Onderwerp: Uitgewerkte inmeting

Opdrachtgever: Gemeente Noordwijkerhout

Gemeente Noordwijkerhout

		Wijzigingsdatum:
Projectnr.:	001	A:
Tekenaar:	JPI	B:
Status:	Concept	C:
Schaal:	1:200	D:
Datum:	06-06-2016	E:
Gecontroleerd:	JKN	F:
Handtekening:		
FORMAAT A0+	MATEN IN m	Tek.nr.: 001_BH

Bijlage 10 Inventariserend veldonderzoek karterende fase, verbindingsweg

Inventariserend Veldonderzoek, karterende fase

Verbindingsweg Bavo, Herenweg, Noordwijkerhout
Gemeente Noordwijkerhout

IDDS Archeologie rapport 1962

Colofon

Projectnummer	50290117
OM-nummer	40371664100
In opdracht van	Rho Adviseurs bv
Auteur	drs. H.E. Bouter
Redactie	dr. A.W.E. Wilbers
Versie	1.4
Status	Definitief

Autorisatie

A.W.E. Wilbers	Senior Prospector	6-3-2017

Beoordeling

J. Lanzing	Adviseur Gemeente Noordwijkerhout	27-3-2017

© IDDS Archeologie
Noordwijk, maart 2017
ISSN 2212-9650
Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

NOORDWIJK (hoofdkantoor)
's-Gravendijckseweg 37
Postbus 126
2200 AC Noordwijk
T 071 - 402 85 86
info@idds.nl
www.idds.nl

VEENENDAAL
T 0318 - 69 00 22

BREDA
T 076 - 548 66 20

HOOGEVEEN
T 0528 - 72 22 29

SEVENUM
T 077 - 467 05 86

www.idds.nl

SAMENVATTING:

In opdracht van Rho Adviseurs bv heeft IDDS Archeologie in februari 2017 een inventariserend veldonderzoek (IVO), karterende fase, uitgevoerd in het plangebied Verbindingsweg Bavo aan de Herenweg in Noordwijkerhout, gemeente Noordwijkerhout. De aanleiding voor dit onderzoek is de geplande afgraving van een duin ten behoeve van de aanleg van een nieuwe verbindingsweg tussen de Herenweg en de Langevelderweg/Boekhorsterweg.

Op basis van een eerder uitgevoerd bureauonderzoek en verkennend booronderzoek worden in het plangebied archeologische resten vanaf het Neolithicum verwacht in afzettingen van oude duinen, met name in of op humeuze zandlagen. Het betreft een restant van een duinlandschap (de Oosterduinen) dat elders voor een groot deel is afgegraven.

In het plangebied is een karterend booronderzoek uitgevoerd met als doel archeologisch relevante bodemlagen nader in kaart te brengen en het plangebied systematisch te onderzoeken op de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen en deze waar mogelijk te begrenzen. De gehanteerde methode is geschikt om middelgrote vindplaatsen met een vondststrooiing van overwegend vuursteen (matig tot hoge vondstdichtheid) vast te stellen.

In het plangebied zijn in totaal 20 boringen uitgevoerd in een grid van 9 bij 11 m, tot een diepte variërend van 1,5 tot 5 m onder het maaiveld gezien de variabele hoogte van het duin. Het opgeboorde duinzand uit de ontkalkte lagen is in het veld gezeefd over een zeef met een maaswijdte van 3 mm, teneinde het te controleren op de aanwezigheid van archeologische indicatoren.

De boringen wijzen uit dat in de ondergrond op dieptes van circa 2,2 m +NAP en 0,7 m +NAP archeologisch relevante, humeuze niveaus voorkomen in het ontkalkte duinzand. Verder is op het hoogste deel van het duin nabij het maaiveld een humeus bodemniveau aanwezig, op circa 3 m +NAP. In de boringen zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. Op basis hiervan is er een kleine kans op een middelgrote vuursteenvindplaats met een matig tot hoge vondstdichtheid (uit het Neolithicum) maar er moet rekening worden gehouden met andere typen vindplaatsen uit de Bronstijd tot en met de Nieuwe tijd, ter plaatse van de aangetroffen humeuze niveaus. Eventueel aanwezige archeologische waarden kunnen worden verstoord of vernietigd door de voorgenomen bodemverstorende werkzaamheden.

IDDS Archeologie adviseert om vervolgonderzoek uit te voeren in de vorm van een archeologische begeleiding in de gebieden waar de werkzaamheden reiken tot in de archeologische lagen. Dit heeft als doel de aan- of afwezigheid van archeologische vindplaatsen uit alle perioden vast te stellen en eventueel aanwezige archeologische resten te documenteren. De begeleiding zal zich moeten richten op het gehele plangebied met speciale aandacht voor de hogere delen in het centrale en zuidwestelijke deel. Een proefsleuvenonderzoek wordt niet geadviseerd vanwege de kleine omvang van het plangebied, de grote hoogteverschillen, de diepe ontgravingen en de aanwezigheid van duinzand. In het kleine plangebied zou slechts een kleine proefsleuf hoeven worden aangelegd, echter om deze proefsleuf in het duinzand veilig naar de grote ontgravingsdiepte te brengen moet er gegraven worden met een talud. Aan het maaiveld zou de proefsleuf daarmee vele malen groter worden en waarschijnlijk het grootste deel van het plangebied omvatten. Op basis daarvan is het dus logischer om de geplande ontgravingen te begeleiden en als zodanig alle in het plangebied voorkomende archeologische resten op te graven.

INHOUDSOPGAVE:

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS VAN HET PLANGEBIED 4

1. INLEIDING 5
1.1. Onderzoekskader 5
1.2. Ligging van het plangebied 5
1.3. Vooronderzoek 5
1.4. Doel- en vraagstellingen van het onderzoek 6

2. VELDONDERZOEK 7
2.1. Onderzoekshypothese en -opzet 7
2.2. Werkwijze 7
2.3. Resultaten 7

3. CONCLUSIE EN AANBEVELINGEN 10
3.1. Aanbevelingen 10

GERAADPLEEGDE BRONNEN 12

LIJST VAN AFKORTINGEN EN BEGRIPPEN 13

BIJLAGEN

1. Visualisatie van geplande ingrepen
2. Locatie van het plangebied
3. Locaties van de boringen
4. Boorbeschrijvingen
5. Periodentabel

Administratieve gegevens van het plangebied

Onderzoeksmeldingsnummer	4037164100
Toponiem	Verbindingsweg Bavo, Herenweg
Plaats	Noordwijkerhout
Gemeente	Noordwijkerhout
Kadastrale aanduiding	Noordwijkerhout, Sectie E, perceelnummers 6288 en 6777
Provincie	Zuid-Holland
Kaartblad	24H
Coördinaten *Centrum* *Hoekpunten*	 94.495/475.937 94.527/475.984 (no) 94.508/475.894 (zo) 94.485/475.916 (zw) 94.464/475.953(nw)
Oppervlakte	ca. 2,200 m^2
Onderzoekskader	Bestemmingsplanwijziging
Uitvoerder	IDDS Archeologie Contactpersoon: dhr. A.W.E. Wilbers Postbus 126 2200 AC Noordwijk (ZH) Tel: 071-4028586
Bevoegde overheid	Gemeente Noordwijkerhout Ruimtelijke ontwikkeling, afdeling Ruimte Contactpersoon: mevr. R. Bader Postbus 13 2210 AA Noordwijkerhout Tel: 0252-343732 E-mail: rbader@noordwijkerhout.nl
Beheer en plaats van documentatie	IDDS Archeologie, Noordwijk
Uitvoeringsdatum veldwerk	8 februari 2017

1. Inleiding

1.1. Onderzoekskader

In opdracht van Rho Adviseurs bv heeft IDDS Archeologie in februari 2017 een inventariserend veldonderzoek (IVO), karterende fase, uitgevoerd in het plangebied Verbindingsweg Bavo aan de Herenweg in Noordwijkerhout, gemeente Noordwijkerhout. De aanleiding voor dit onderzoek is de geplande afgraving van een duin ten behoeve van aanleg van een nieuwe verbindingsweg tussen de Herenweg en de Langevelderweg/Boekhorsterweg. De geplande afgraving zal circa 1 tot 4,5 m diep reiken. Een visualisatie van de geplande afgraving is weergegeven in Bijlage 1.

Op basis van een eerder uitgevoerd bureauonderzoek en verkennend booronderzoek in het plangebied (Wilbers 2016) werden er archeologische resten vanaf het Neolithicum verwacht in oude duinafzettingen, met name in of op humeuze zandlagen. In het plangebied ligt een restant van een duinlandschap (de Oosterduinen) dat elders voor een groot deel is afgegraven. Uit het eerder uitgevoerde onderzoek volgde de aanbeveling om een karterend onderzoek uit te voeren in gebieden waar graafwerkzaamheden plaats zouden vinden. In overleg met de opdrachtgever en de bevoegde overheid (gemeente Noordwijkerhout) is gekozen voor het uitvoeren van een karterend booronderzoek in onderhavig plangebied.

1.2. Ligging van het plangebied

De ligging van het plangebied is weergegeven in Bijlage 2. Het plangebied ligt ten noorden van de historische kern van Noordwijkerhout, aan de oostzijde van de Provinciale Weg en aan de zuidzijde van het gebied ‘de Oosterduinse Sloten’. Het plangebied wordt aan de oostzijde begrensd door de Herenweg. Het westelijke deel van het plangebied ligt tegen een sloot aan met daarachter een sportveld behorend tot Sportpark De Boekhorst. Het oostelijke en centrale deel bestaat uit een grasveldje met hierlangs een fietspad; het westelijke deel bestaat uit een groenstrook met bomen waar enkele looppaden doorheen voeren. Het plangebied heeft een oppervlakte van ongeveer 2.200 m^2 en een gemiddelde maaiveldhoogte van 3,0 m +NAP. De exacte ligging en contouren van het plangebied zijn nader weergegeven in Bijlage 3.

1.3. Vooronderzoek

Het eerder uitgevoerde bureauonderzoek en verkennend booronderzoek (Wilbers 2016) heeft voor het plangebied en de omgeving de volgende gegevens opgeleverd:

Bij eerder archeologisch onderzoek nabij het Oosterduinse Meer zijn in het strandwalzand tenminste vier humeuze archeologische niveaus aangetroffen (Archisnr. 3109958100). Het bovenste niveau was het oorspronkelijke maaiveld van de duinen waarin resten uit de Middeleeuwen en Nieuwe tijd voorkwamen. Een tweede niveau bestond uit humeus zand zonder vondsten en het derde niveau leverde vondsten op uit de IJzertijd en Romeinse tijd. Het vierde niveau leverde vondsten op uit het Laat Neolithicum en de Bronstijd.

Het plangebied Verbindingsweg Bavo, Herenweg ligt op een strandwalrest met duinen (de voormalige Oosterduinen). Het oude duinreliëf is in het plangebied nog relatief gaaf gebleven terwijl het in de omgeving meerdere meters is afgegraven. Het duinoppervlak (maaiveld) ligt in het plangebied op 0,2 tot 4,7 m +NAP. De verstoring beperkt zich tot de geroerde bovenlaag die circa 30 tot 100 cm dik is.

In het verkennende booronderzoek is een opbouw aangetroffen van Oud duinzand op strandafzettingen (Laagpakket van Zandvoort, Formatie van Naaldwijk). Op een diepte van circa 0 tot -0,8 m +NAP komt een laag veen voor, vermoedelijk gevormd in een laagte (Hollandveen Laagpakket, Formatie van Nieuwkoop). In het duinzand zijn in het plangebied en de directe omgeving humeuze lagen in het duinzand aangetroffen, op een diepte van 0,5 tot 0,6 m +NAP en 2,3 tot 2,4 m +NAP. Op grotere afstand van het plangebied zijn tevens humeuze zandlagen aangetroffen op een diepte van 1,3 tot 1,4 m +NAP.

De gespecificeerde verwachting voor onderhavig plangebied is dat in de oude duin- en strandwalafzettingen op meerdere niveaus humeuze zandlagen aanwezig kunnen zijn, die oude bewoningniveaus representeren. Archeologische resten mogen vooral worden verwacht in de niet verstoorde maar wel ontkalkte afzettingen van de oude duinen. Er kunnen archeologische resten worden verwacht uit de periode Neolithicum tot en met de Nieuwe tijd. Mogelijke verstoringen kunnen met name verband houden met de aanleg van de Herenweg en het fietspad en hiernaast gelegen ondergrondse kabels en leidingen. Uit het Neolithicum kunnen complextypen zoals jachtkampjes worden verwacht met archeologische indicatoren zoals bewerkt vuursteen en houtskool. Uit latere perioden kunnen nederzettingsterreinen, huisplaatsen en begravingen worden verwacht. Archeologische resten kunnen hierbij bestaan uit aardewerk, metaal, glas en dergelijke. Tevens kunnen grondsporen van bijvoorbeeld palen, kuilen voorkomen. Gezien de grondwaterstand en bodemmatrix zullen organische resten niet of slecht bewaard zijn gebleven. Archeologische resten kunnen worden verwacht op meerdere niveaus in het duinzand (gelegen boven een veenlaag), vanaf het maaiveld tot een niveau van circa 0 m NAP.

1.4. Doel- en vraagstellingen van het onderzoek

Het doel van het onderhavig Inventariserend Veldonderzoek, karterende fase, is om het plangebied systematisch te onderzoeken op de aanwezigheid van archeologische vindplaatsen en deze waar mogelijk te begrenzen. De gehanteerde methode is geschikt om vindplaatsen met een vondststrooiing van overwegend vuursteen (middelgrote variant en matig tot hoge vondstdichtheid) vast te stellen.[1] Ook wordt tijdens dit veldonderzoek vastgesteld of en op welke diepte archeologisch relevante, humeuze niveaus voorkomen. Het karterende veldonderzoek bestond uit een booronderzoek.

Voor het Inventariserend Veldonderzoek, karterende fase, gelden de volgende onderzoeksvragen:

- Kan de aangetroffen bodemopbouw die tijdens de verkennende fase is waargenomen, worden bevestigd en welke aanvullende informatie geven de karterende boringen met name over humeuze niveaus in het ontkalkte duinzand?
- Zijn in het plangebied archeologische indicatoren aanwezig/is er sprake van een archeologische vindplaats? Zo ja, wat is de verticale en horizontale ligging van de aangetroffen indicatoren, wat is de datering en wat is de invloed van deze vondsten op de archeologische verwachting?
- In hoeverre worden eventueel aanwezige archeologische waarden bedreigd door de voorgenomen bodemverstorende werkzaamheden?

Het archeologisch bureauonderzoek en het inventariserend veldonderzoek zijn uitgevoerd conform de Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie (KNA), versie 3.3 (Centraal College van Deskundigen 2013) en het door de gemeente goedgekeurde Plan van Aanpak (Bouter 2017)

Voor de in dit rapport gebruikte geologische en archeologische tijdsaanduidingen wordt verwezen naar Bijlage 5. Afkortingen en enkele vaktermen worden achterin dit rapport uitgelegd (zie lijst van afkortingen en begrippen).

[1] *Het gaat daarbij dus eigenlijk alleen om vindplaatsen uit het Neolithicum die voorkomen op het diepste niveau.*

2. Veldonderzoek

2.1. Onderzoekshypothese en -opzet

In het plangebied is een karterend booronderzoek uitgevoerd met als doel archeologisch relevante, humeuze bodemniveaus en archeologische vindplaatsen op te sporen en deze waar mogelijk te begrenzen. De gehanteerde methode is methode A3 uit de leidraad karterend booronderzoek (Tol *et al.* 2012). Deze methode is geschikt om vindplaatsen uit het Neolithicum vast te stellen met een vondststrooiing van overwegend vuursteen (middelgrote variant en matig tot hoge vondstdichtheid).

2.2. Werkwijze

In het plangebied zijn in totaal 20 boringen uitgevoerd in een grid van 9 bij 11 m, tot een diepte variërend van 1,5 tot 5 m onder het maaiveld gezien de variabele hoogte van het duin. Drie boringen die volgens het grid tussen het fietspad en de Herenweg gepland waren, zijn niet uitgevoerd vanwege de aanwezigheid van ondergrondse leidingen. In plaats hiervan zijn twee extra boringen gezet op de hogere delen van het duin (boringen 19 en 20). Enkele boringen in het beboste deel zijn enkele meters verplaatst ten opzichte van het oorspronkelijke grid vanwege de aanwezigheid van bomen, boomwortels e.d. Er zijn drie boringen gezet tot 1 à 2 m –mv en elf boringen tot 3 m –mv. Voorts zijn vier boringen gezet tot circa 4 m –mv en twee boringen tot 5 m –mv.

De boringen zijn beschreven volgens de Archeologische Standaard Boorbeschrijvingsmethode (ASB; SIKB 2008). De locaties van de boringen (x- en y-waarden) zijn ingemeten vanuit de topografie en bebouwing. De hoogtes van de boringen (z-waarden) zijn bepaald aan de hand van het Actueel Hoogtebestand van Nederland. Het opgeboorde materiaal van de ontkalkte lagen duinzand (gelegen boven het veen) is in het veld gezeefd over een zeef met een maaswijdte van 3 mm, teneinde te controleren op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals vuursteen, aardewerk, baksteen en bot.

2.3. Resultaten

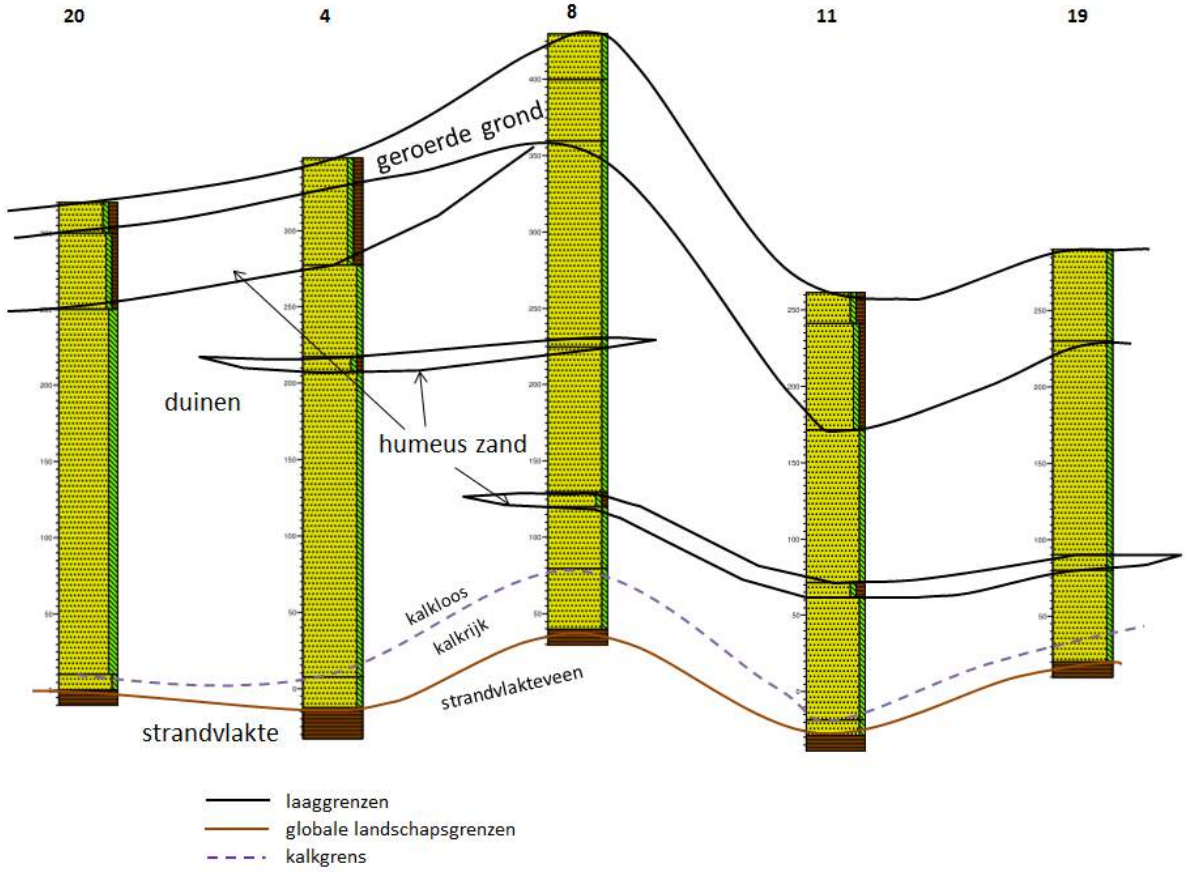
2.3.1. Lithologie en geologie

De locaties van de boringen zijn weergeven in Bijlage 3. De boorgegevens worden gepresenteerd in Bijlage 4. In Figuur 1 wordt een profiel weergegeven van de sedimentopbouw in het plangebied. Lithologisch bestaan de bodem en ondergrond uit hoofdzakelijk matig fijn, zwak siltig zand. Dit wordt geïnterpreteerd als Oud duinzand behorende tot het Laagpakket van Zandvoort, Formatie van Naaldwijk. Naar beneden toe is fijn schelpgruis waarneembaar dat duidt op strandafzettingen.

Het zand gaat op een diepte van gemiddeld 0,5 m -NAP over in mineraalarm veen (Hollandveen Laagpakket, Formatie van Nieuwkoop). Dit is zwartbruin van kleur en sterk amorf. In enkele boringen in het oostelijk deel (boringen 14, 15 en 21) zijn in het veen zandkorrels aangetroffen, wat duidt op ingestoven zand.

Het duinzand is in de bovenste meters kalkloos en wordt kalkrijk op ongeveer 0,5 tot 1 meter boven het veenpakket. Er zijn over het plangebied wel enige schommelingen aanwezig in de diepte van de kalkgrens.

De lithologie komt in grote lijnen overeen met de uitkomsten van het eerder uitgevoerde verkennende booronderzoek.

Figuur 1: Schematische doorsnede van het duinlichaam in het plangebied (van west naar oost).

2.3.2. Bodem

De bovengrond is over het algemeen tot een diepte van 30 cm –mv geroerd. Deze bovenlaag bestaat uit bruingeel of bruingrijs, zwak humeus matig fijn zand. Op enkele plaatsen, met name tussen het fietspad en de Herenweg langs de oostrand van het plangebied, is de bodem dieper verstoord, tot circa 60 cm –mv. Langs de andere zijde van het fietspad zullen de verstoringen in een smalle zone nog dieper reiken door de aanwezigheid van een groot aantal kabels en leidingen.

In boringen 4 en 20 op het hoge, beboste deel van het duin is een circa 60 cm dikke humeuze, bruine bovenlaag aangetroffen met tekenen van bodemvorming onder de wortelhoudende laag. Dit vormt mogelijk een oud bewoningsniveau, dat in de overige delen van het plangebied verstoord/verdwenen is door (sub)recente omwerking van de bodem.

In de ondergrond zijn op twee niveaus humeuze lagen aangetroffen in het ontkalkte duinzand, namelijk op een diepte van circa 2,2 m +NAP en op circa 0,7 m +NAP (boringen 4, 5, 6, 8, 9, 11, 16 en 20). De lagen zijn niet dikker dan 5 à 10 cm. Het bovenste niveau betreft een zeer dunne en vage humeuze laag, soms alleen waarneembaar als enkele zwak humeuze lichtbruine/grijze vlekjes. De dieper gelegen laag is in enkele boringen iets humeuzer en duidelijker afgetekend in het duinzand. De diepte van de humeuze niveaus komt redelijk overeen met eerder aangetroffen humeuze lagen tijdens het verkennend booronderzoek (circa 0,5 m +NAP en 2,3 m +NAP). Humeuze lagen waren met name te onderscheiden in de boringen in het centrale en zuidwestelijke deel van het plangebied met het meeste reliëf. In Figuur 1 is een schematische doorsnede van het duinlichaam in het plangebied weergegeven.

2.3.3. Archeologische indicatoren
Het karterend booronderzoek heeft geen archeologische indicatoren opgeleverd zoals vuursteen of aardewerk. Er is slechts een fragmentje rood, hard baksteen aangetroffen in de omgewerkte bovenlaag in boring 14. Het betreft vermoedelijk recent materiaal en het ligt in een verstoorde context.

2.3.4. Interpretatie
In het plangebied zijn in het duinzand enkele dunne humeuze niveaus aangetroffen die duiden op voormalige vegetatie-/bodemniveaus in het duinlandschap waarop bewoning kan hebben plaatsgevonden vanaf het Neolithicum. In de diepere ondergrond liggen twee humeuze niveaus op dieptes van circa 0,7 m +NAP en 2,2 m +NAP. In twee boringen op het hogere deel is net onder de geroerde bovengrond een humeus niveau aangetroffen op circa 3,0 m +NAP.

Door middel van het karterend booronderzoek is gecontroleerd of er sprake kan zijn van nederzettingsresten uit het Neolithicum met een vondststrooiing van overwegend vuursteen en specifiek een middelgrote variant met een matig tot hoge vondstdichtheid. Deze kon niet worden vastgesteld. Er moet echter ook rekening worden gehouden met andere typen vindplaatsen, vooral ter plaatse van de oude vegetatieniveaus. Het kan gaan om vuursteenvindplaatsen met een lage of zeer lage vondstdichtheid en/of een kleine omvang, of vindplaatsen uit latere perioden (Bronstijd tot Nieuwe tijd) met een voornamelijk sporen en zeer weinig vondsten. Om de aan- of afwezigheid van dergelijke vindplaatsen vast te stellen, is nader onderzoek nodig.

3. Conclusie en aanbevelingen

In opdracht van Rho Adviseurs bv heeft IDDS Archeologie in februari 2017 een inventariserend veldonderzoek (IVO) in de vorm van een karterend booronderzoek uitgevoerd in verband met de geplande herontwikkeling van het plangebied Verbindingsweg Bavo aan de Herenweg in Noordwijkerhout. Ten behoeve van het onderzoek is een aantal vragen gesteld die als volgt beantwoord kunnen worden:

- *Kan de aangetroffen bodemopbouw die tijdens de verkennende fase is waargenomen, worden bevestigd en welke aanvullende informatie geven de karterende boringen met name over humeuze niveaus in het ontkalkte duinzand?*

De lithologie komt overeen met de uitkomsten van het eerder uitgevoerde verkennende booronderzoek. Er is sprake van duin/strandwalafzettingen gelegen op een veenpakket. De bodem is in het plangebied niet diep verstoord, in het algemeen tot circa 30 cm –mv en langs de oostrand van het plangebied tot ongeveer 60 cm –mv.

Het karterend booronderzoek geeft aan dat in de ondergrond op twee niveaus humeuze lagen voorkomen in het ontkalkte duinzand, namelijk op een diepte van circa 2,2 m +NAP en op circa 0,7 m +NAP. Verder is op de hogere delen van het duin nabij het maaiveld een humeus bodemniveau aanwezig (op een diepte van ca. 20 tot 70 cm –mv, gemiddeld 3 m +NAP).

- *Zijn in het plangebied archeologische indicatoren aanwezig/is er sprake van een archeologische vindplaats? Zo ja, wat is de verticale en horizontale ligging van de aangetroffen indicatoren, wat is de datering en wat is de invloed van deze vondsten op de archeologische verwachting?*

Tijdens het karterend booronderzoek zijn geen archeologische indicatoren aangetroffen. De gehanteerde methode was gericht op het opsporen van nederzettingen uit het Neolithicum met een vondststrooiing van overwegend vuursteen, specifiek middelgrote varianten met een matig tot hoge vondstdichtheid. De kans op een dergelijke vindplaats wordt daarom klein geacht. Er moet echter rekening worden gehouden met andere typen vindplaatsen, vooral ter plaatse van de oude vegetatieniveaus. Het kan gaan om vuursteenvindplaatsen met een lage of zeer lage vondstdichtheid en/of een kleine omvang, of vindplaatsen uit latere perioden (Bronstijd tot Nieuwe tijd) met een voornamelijk sporen en zeer weinig vondsten. Om de aan- of afwezigheid van dergelijke vindplaatsen vast te stellen, is nader onderzoek nodig.

- *In hoeverre worden eventueel aanwezige archeologische waarden bedreigd door de voorgenomen bodemverstorende werkzaamheden?*

Uit het karterend booronderzoek is gebleken dat in de ondergrond van het plangebied meerdere potentiële archeologische niveaus voorkomen. Op deze niveaus kunnen archeologische resten worden verwacht uit de periode Neolithicum tot en met de Nieuwe tijd. Er kan daarom op basis van dit onderzoek niet worden uitgesloten dat er archeologische waarden worden bedreigd.

3.1. Aanbevelingen

Uit het karterend booronderzoek is gebleken dat in het plangebied archeologische vindplaatsen kunnen worden verwacht uit de periode Neolithicum tot en met de Nieuwe tijd, ter plaatse van humeuze niveaus in de bodem en ondergrond (op een diepte van circa 0,7 m +NAP, 2,2 m +NAP en 3,0 m +NAP). Eventueel aanwezige archeologische waarden kunnen worden verstoord of vernietigd door de voorgenomen bodemverstorende werkzaamheden. IDDS Archeologie adviseert om vervolgonderzoek uit te voeren in de vorm van een archeologische begeleiding in de gebieden waar de werkzaamheden reiken tot in de archeologische lagen. Dit heeft als doel de aan- of afwezigheid van archeologische vindplaatsen uit alle perioden vast te stellen en eventueel aanwezige archeologische resten te documenteren. De begeleiding zal zich moeten richten op het gehele plangebied met speciale aandacht voor de hogere delen in het centrale en zuidwestelijke deel. Een proefsleuvenonderzoek wordt niet geadviseerd vanwege de kleine omvang van het plangebied, de grote hoogteverschillen, de diepe ontgravingen en de aanwezigheid van duinzand. In het kleine

plangebied zou slechts een kleine proefsleuf hoeven worden aangelegd, echter om deze proefsleuf in het duinzand veilig naar de grote ontgravingsdiepte te brengen moet er gegraven worden met een talud. Aan het maaiveld zou de proefsleuf daarmee vele malen groter worden en waarschijnlijk het grootste deel van het plangebied omvatten. Op basis daarvan is het dus logischer om de geplande ontgravingen te begeleiden en als zodanig alle in het plangebied voorkomende archeologische resten op te graven.

Voor een archeologische begeleiding is een Programma van Eisen nodig dat door de bevoegde overheid is goedgekeurd. Hierin wordt vastgelegd hoe het onderzoek wordt uitgevoerd.

Geraadpleegde bronnen

Bouter, H.E., 2017: *Plan van aanpak Inventariserend veldonderzoek (IVO), karterende fase, plangebied Verbindingsweg Bavo, Herenweg in Noordwijkerhout, gemeente Noordwijkerhout*, Noordwijk (intern rapport, IDDS Archeologie).

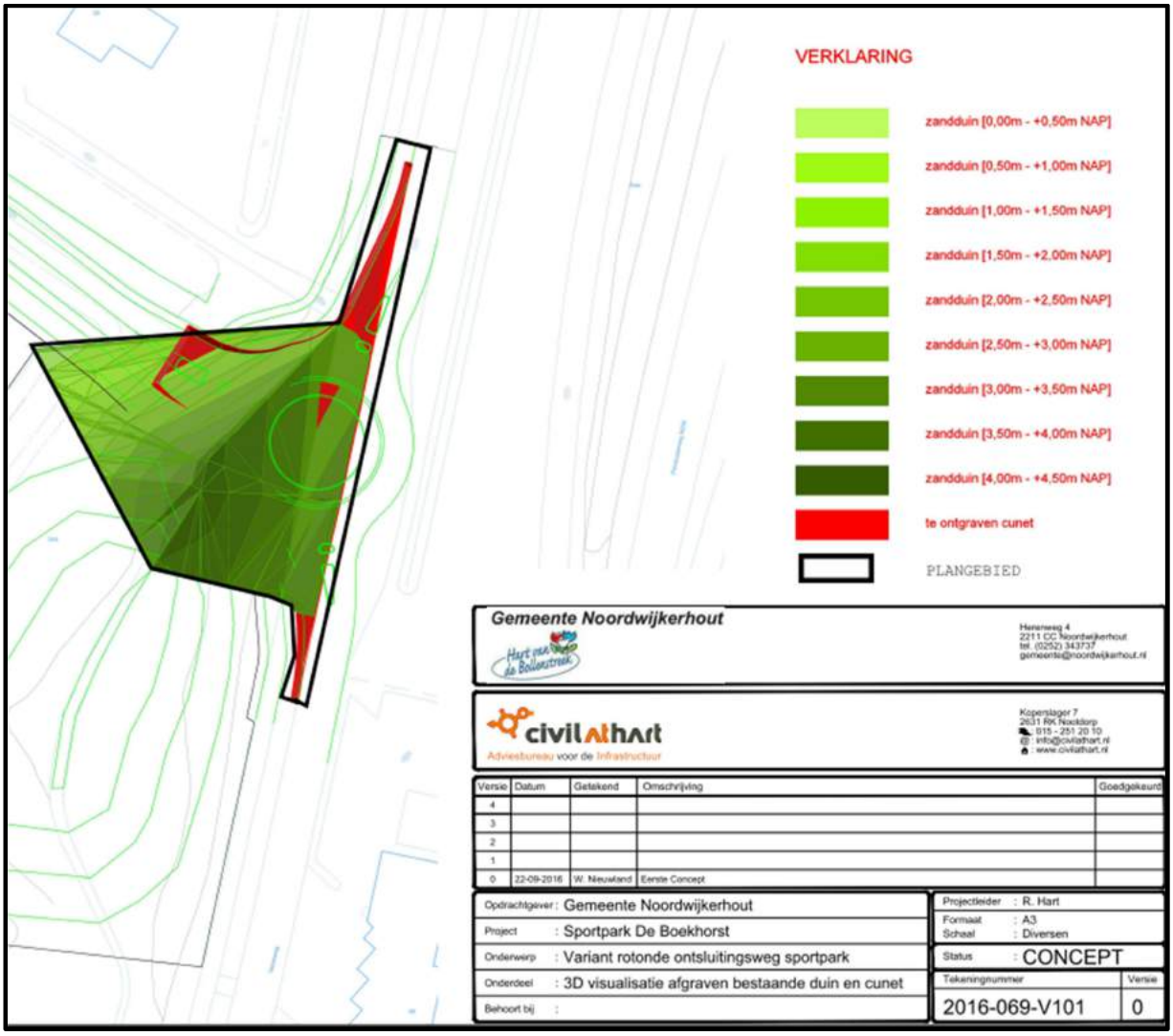
Centraal College van Deskundigen, 2013: *Kwaliteitsnorm Nederlandse Archeologie, versie 3.3*, Gouda.

Mulder, E.F.J. de/ M.C. Geluk/ I.L. Ritsema/ W.E. Westerhoff/ T.E. Wong, 2003: *De ondergrond van Nederland*, Groningen/Houten.

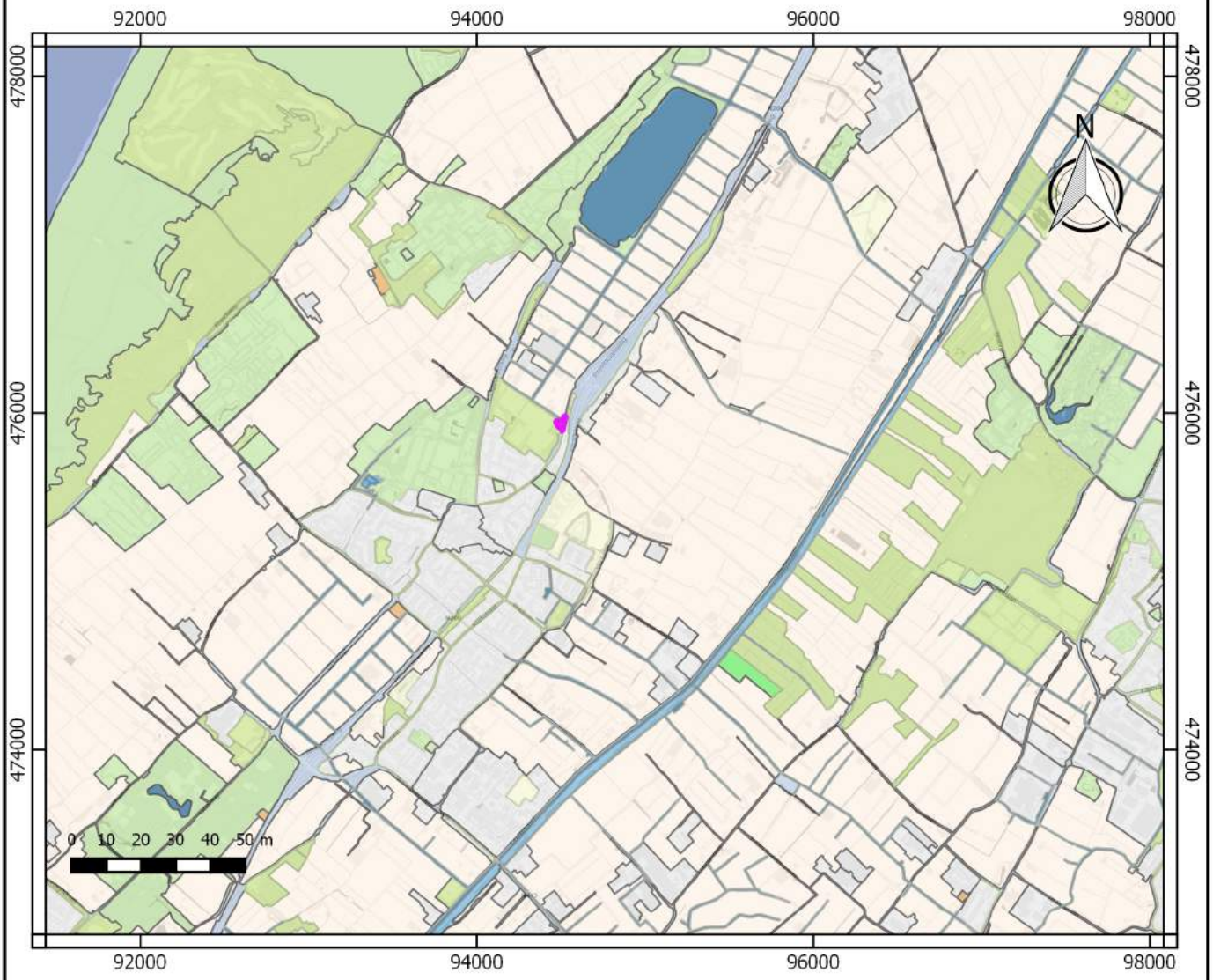
SIKB, 2008: *Archeologische standaard boorbeschrijving, Archeologie Leidraad*, Gouda.

Wilbers, A.W.E., 2016: *Archeologisch bureauonderzoek & Inventariserend Veldonderzoek, verkennende fase: Sportpark de Boekhorst (verbindingsweg), Noordwijkerhout, gemeente Noordwijkerhout*, Noordwijk (IDDS Archeologie rapport 1914).

Bijlage 1: Geplande ingrepen

Bijlage 2. Locatie van het plangebied

Legenda

plangebied

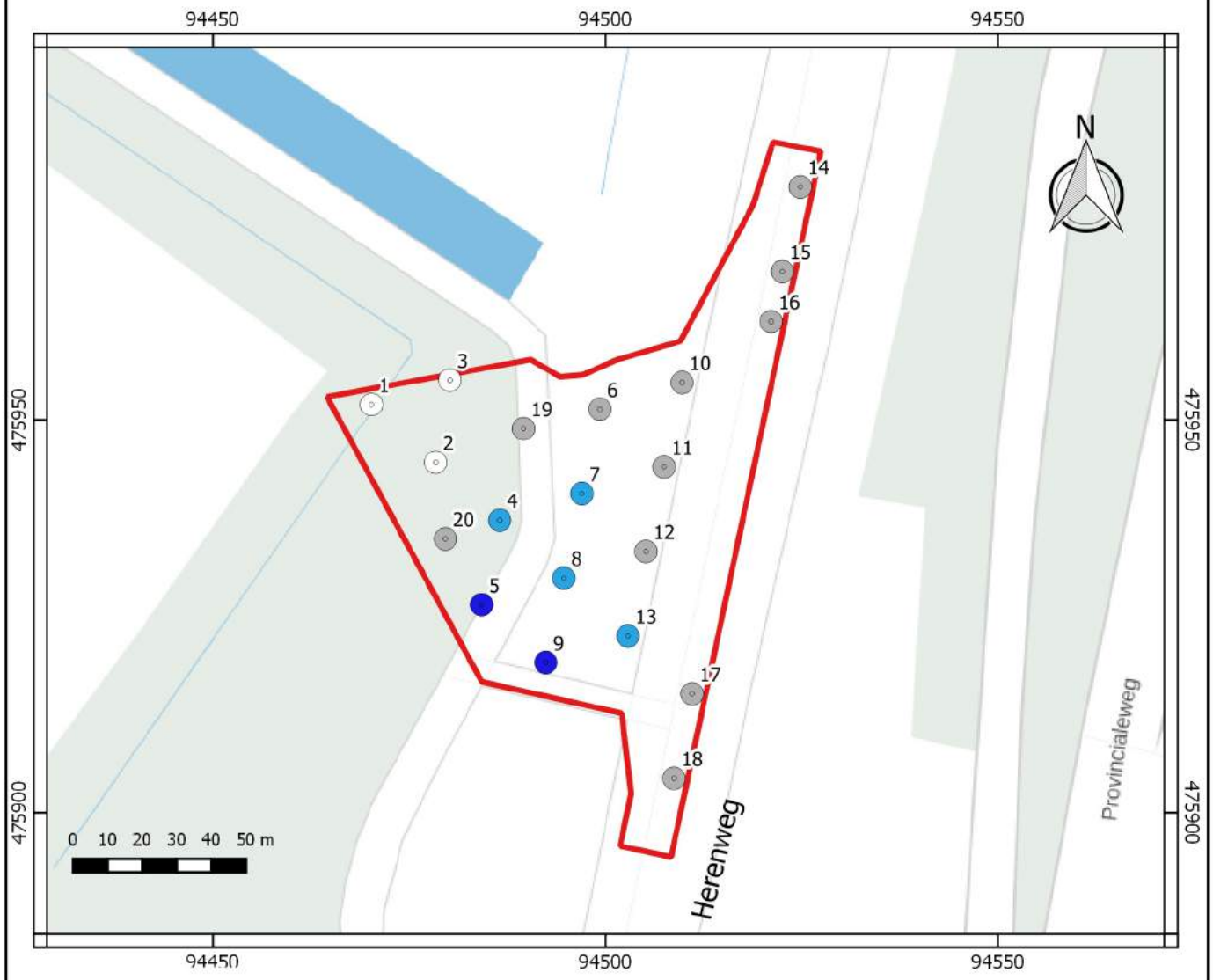

IDDS Archeologie
Projectnaam: Karterend booronderzoek Verbindingsweg Bavo, Herenweg, Noordwijkerhout
Projectleider:HB
Getekend door:HB

IDDS

Ruimte & Ontwikkeling
Milieu
Archeologie
Explosieven
Ecologie
Water
Asbest
Cultuurtechniek
Bouw
Infra

Bijlage 3. Boorlocatiekaart

Legenda

- plangebied

Locatie en diepte van de boringen

- 1 tot 2 m
- 3 m
- 4 m
- 5 m

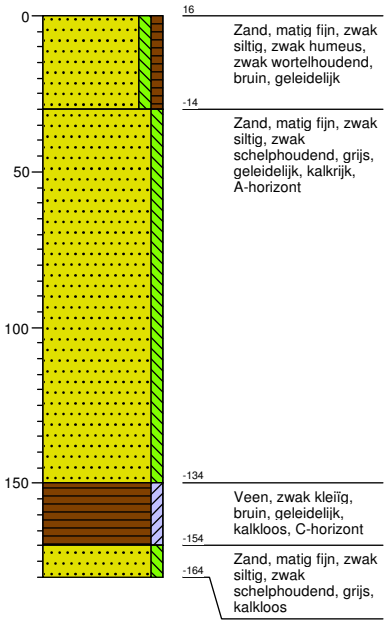

IDDS Archeologie
Projectnaam: Karterend booronderzoek Verbindingsweg Bavo, Herenweg, Noordwijkerhout
Projectleider:HB
Getekend door:HB

IDDS
Ruimte & Ontwikkeling
Milieu
Archeologie
Explosieven
Ecologie
Water
Asbest
Cultuurtechniek
Bouw
Infra

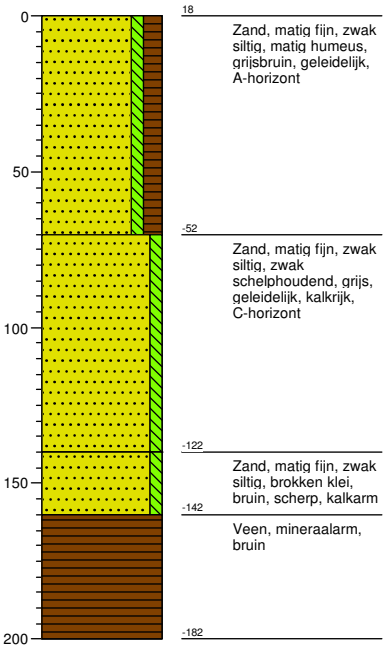
Boring: 1

Datum: 09-02-2017
X: 94470,20
Y: 475951,98
Hoogte (m NAP): 0,162

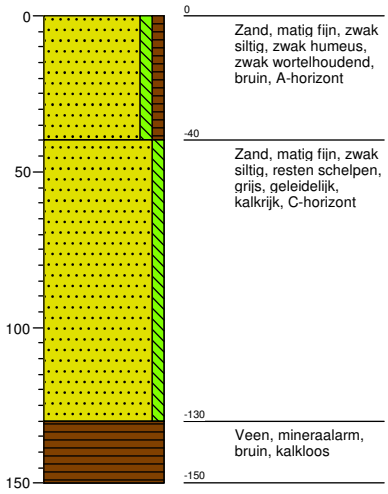
Boring: 2

Datum: 09-02-2017
X: 94478,37
Y: 475944,60
Hoogte (m NAP): 0,178

Boring: 3

Datum: 09-02-2017
X: 94480,18
Y: 475955,07
Hoogte (m NAP): -0,002

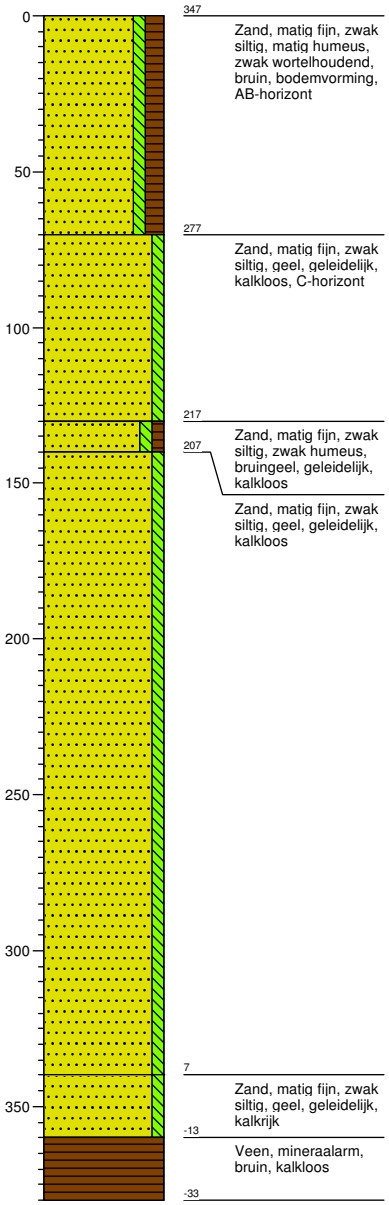

Projectcode: 50290117

getekend volgens NEN 5104

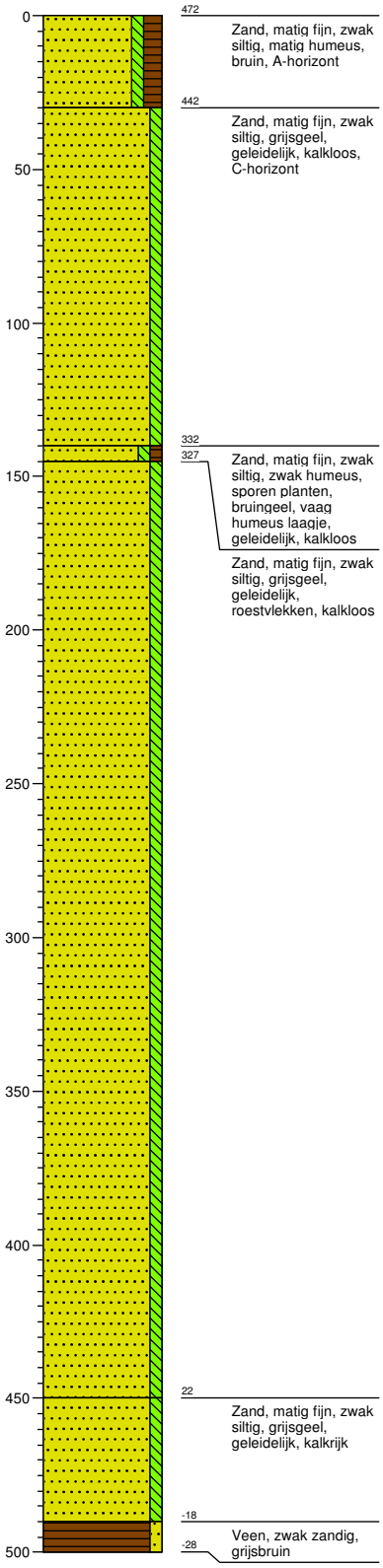
Boring: 4

Datum: 09-02-2017
X: 94486,53
Y: 475937,24
Hoogte (m NAP): 3,473

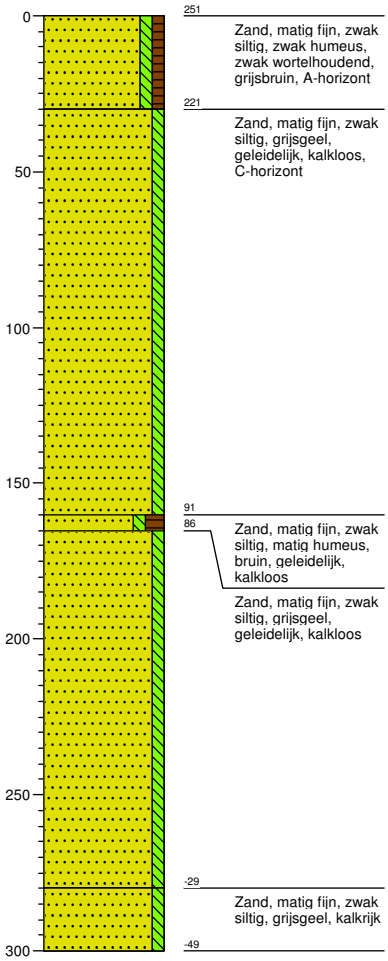
Boring: 5

Datum: 09-02-2017
X: 94484,24
Y: 475926,48
Hoogte (m NAP): 4,722

Boring: 6

Datum: 09-02-2017
X: 94499,30
Y: 475951,38
Hoogte (m NAP): 2,51

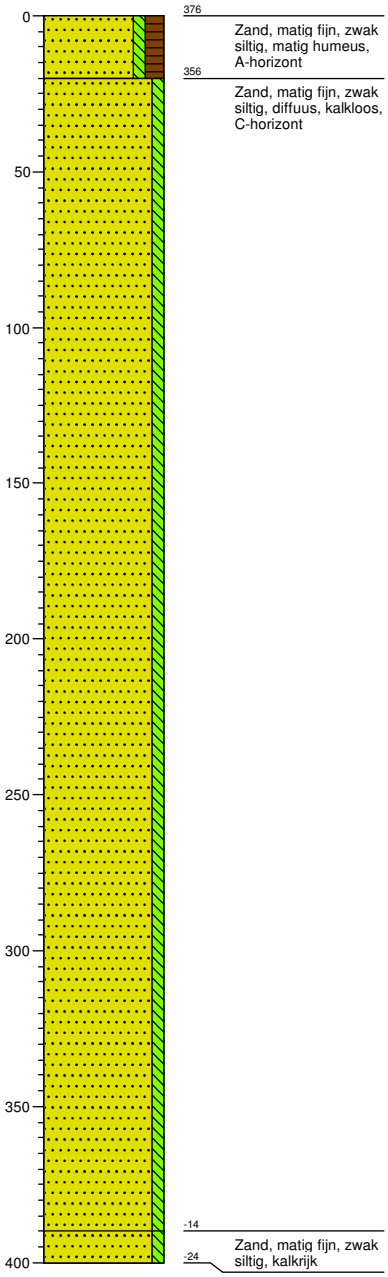

Projectcode: 50290117

getekend volgens NEN 5104

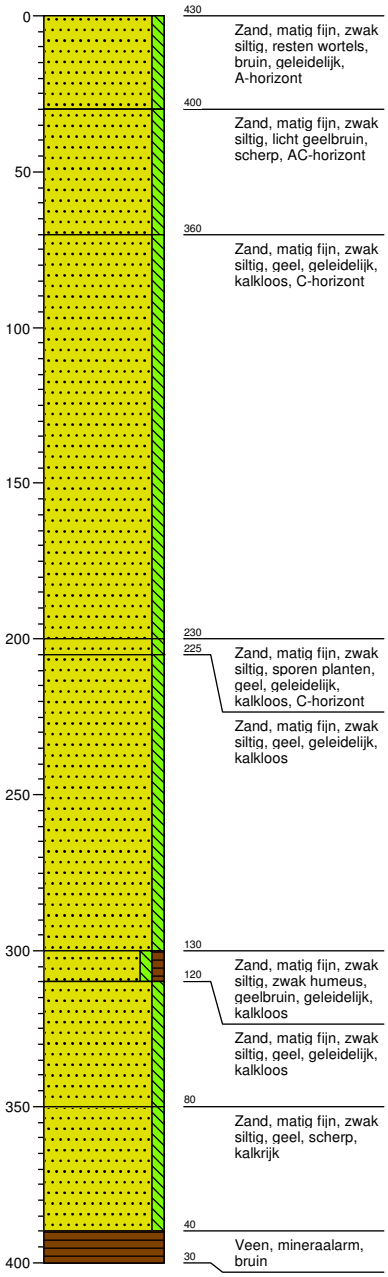
Boring: 7

Datum: 09-02-2017
X: 94497,00
Y: 475940,63
Hoogte (m NAP): 3,757

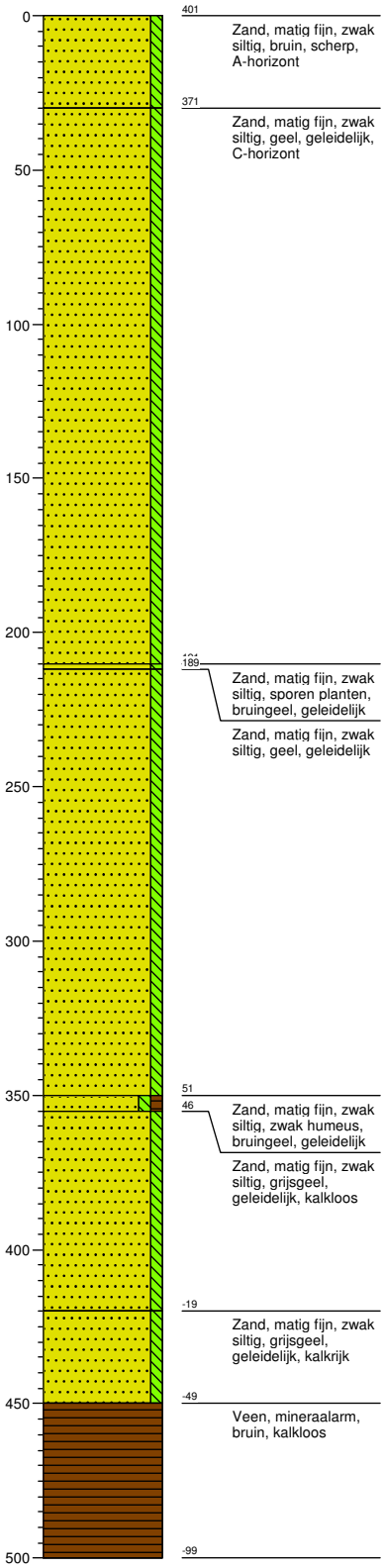
Boring: 8

Datum: 09-02-2017
X: 94494,70
Y: 475929,87
Hoogte (m NAP): 4,296

Boring: 9

Datum: 09-02-2017
X: 94492,40
Y: 475919,11
Hoogte (m NAP): 4,012

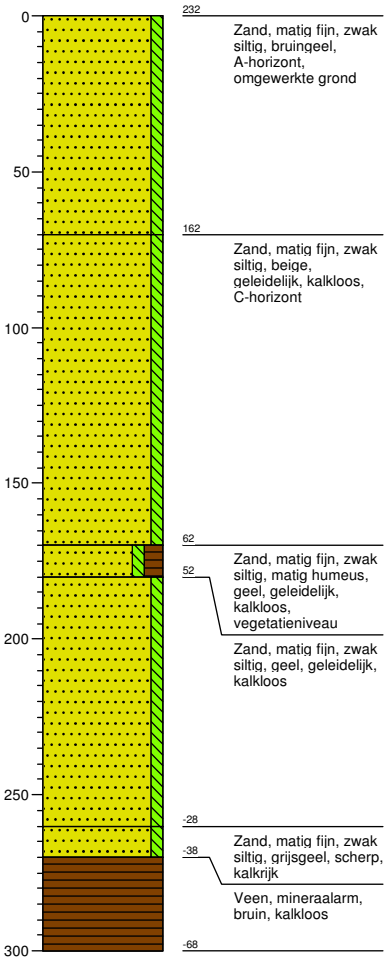

Projectcode: 50290117

getekend volgens NEN 5104

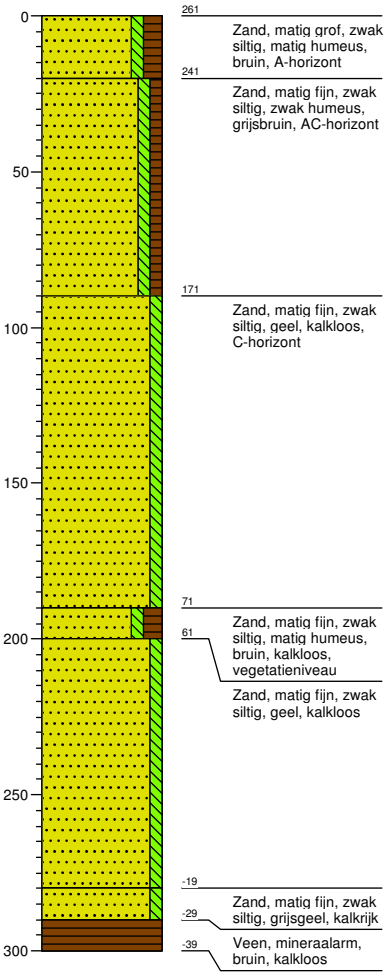
Boring: 10

Datum: 09-02-2017
X: 94509,76
Y: 475954,77
Hoogte (m NAP): 2,315

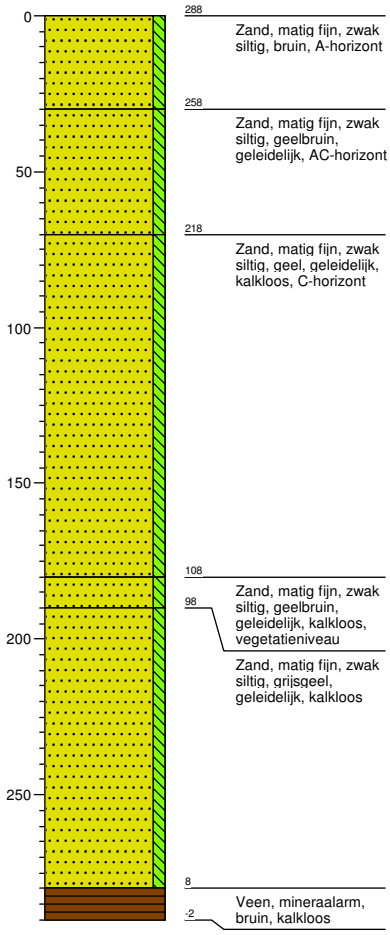
Boring: 11

Datum: 09-02-2017
X: 94507,47
Y: 475944,01
Hoogte (m NAP): 2,613

Boring: 12

Datum: 09-02-2017
X: 94505,17
Y: 475933,26
Hoogte (m NAP): 2,876

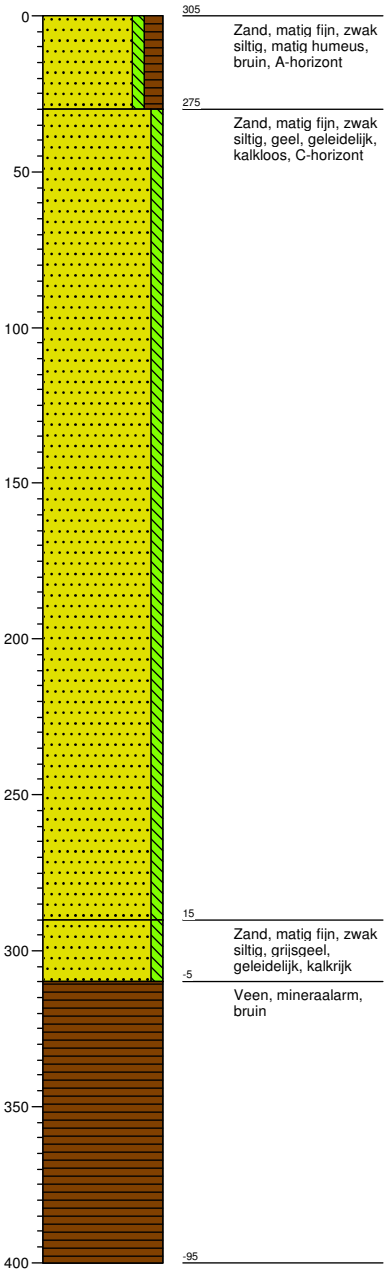

Projectcode: 50290117

getekend volgens NEN 5104

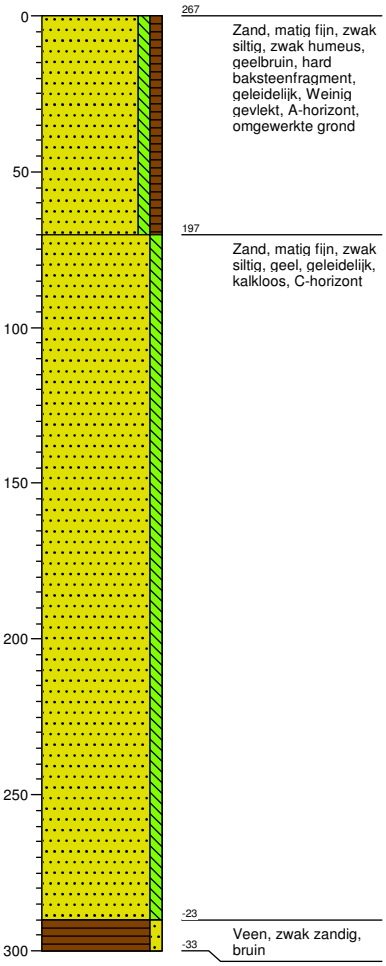
Boring: 13

Datum: 09-02-2017
X: 94502,87
Y: 475922,50
Hoogte (m NAP): 3,054

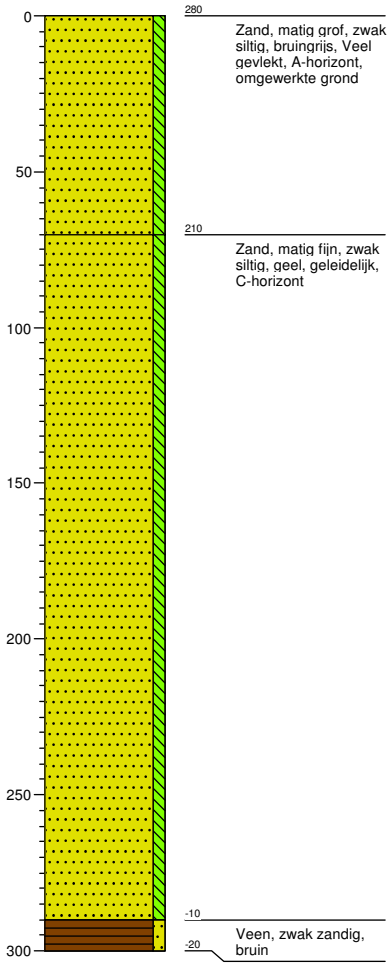
Boring: 14

Datum: 09-02-2017
X: 94524,83
Y: 475979,67
Hoogte (m NAP): 2,673

Boring: 15

Datum: 09-02-2017
X: 94522,53
Y: 475968,92
Hoogte (m NAP): 2,803

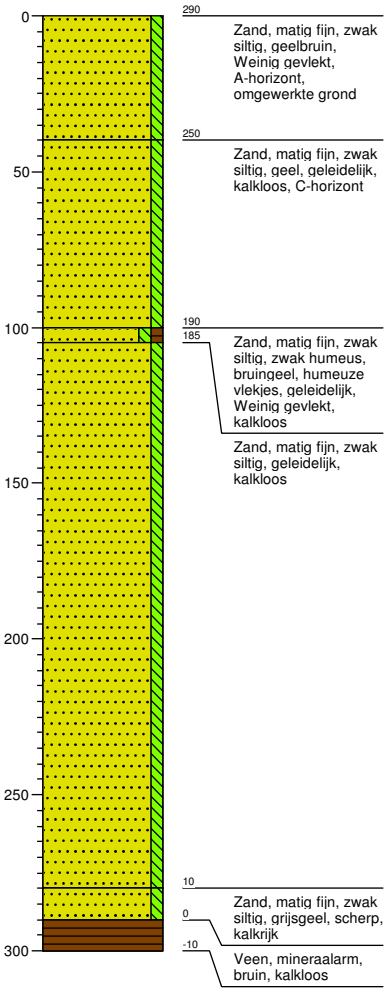

Projectcode: 50290117

getekend volgens NEN 5104

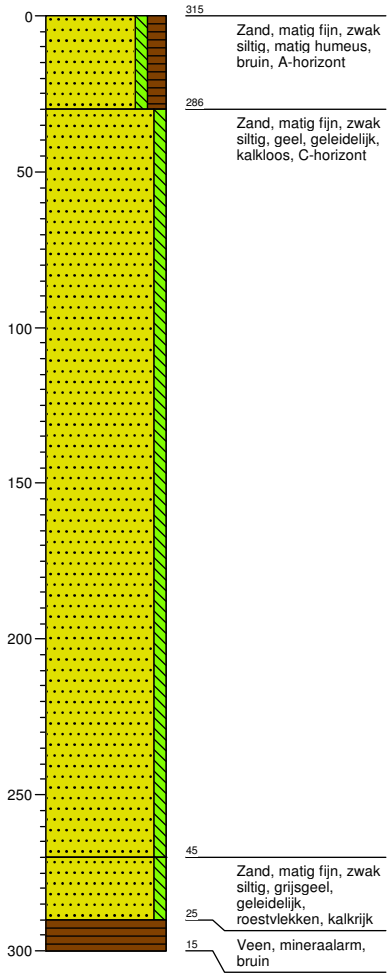
Boring: 16

Datum: 09-02-2017
X: 94520,23
Y: 475958,16
Hoogte (m NAP): 2,896

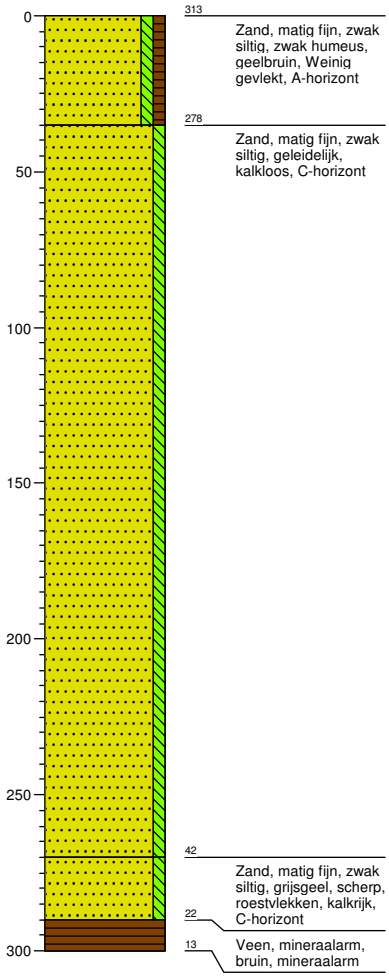
Boring: 17

Datum: 09-02-2017
X: 94511,03
Y: 475915,13
Hoogte (m NAP): 3,155

Boring: 18

Datum: 09-02-2017
X: 94508,73
Y: 475904,37
Hoogte (m NAP): 3,125

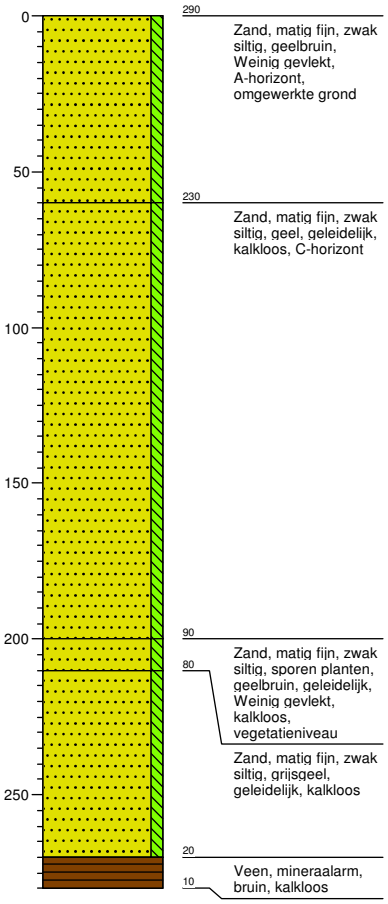

Projectcode: 50290117

getekend volgens NEN 5104

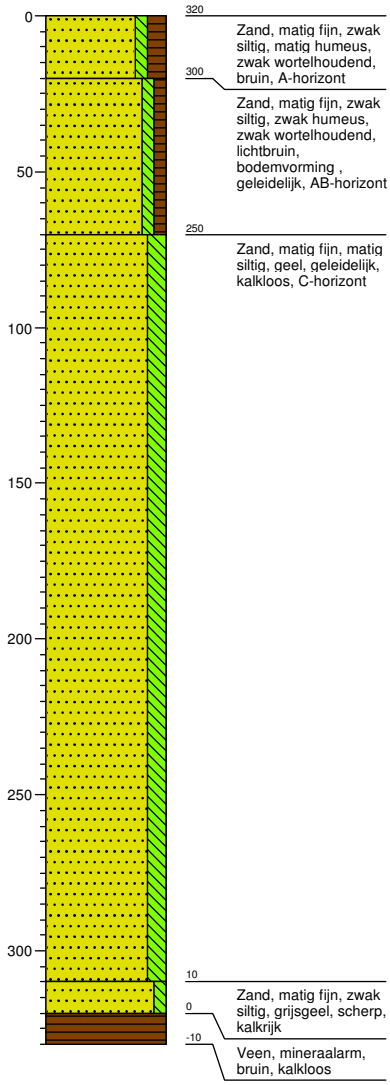
Boring: 19

Datum: 09-02-2017
X: 94489,30
Y: 475888,50
Hoogte (m NAP): 2,9

Boring: 20

Datum: 09-02-2017
X: 94479,50
Y: 475935,00
Hoogte (m NAP): 3,2

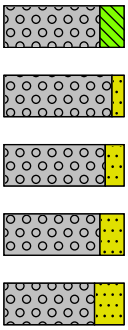

Projectcode: 50290117

getekend volgens NEN 5104

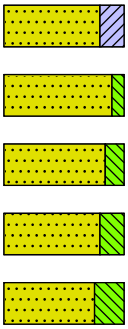
Legenda (conform NEN 5104)

grind

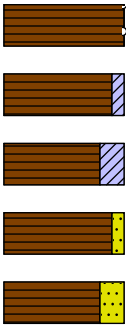
- Grind, siltig
- Grind, zwak zandig
- Grind, matig zandig
- Grind, sterk zandig
- Grind, uiterst zandig

zand

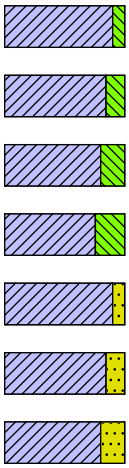
- Zand, kleïig
- Zand, zwak siltig
- Zand, matig siltig
- Zand, sterk siltig
- Zand, uiterst siltig

veen

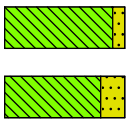
- Veen, mineraalarm
- Veen, zwak kleïig
- Veen, sterk kleïig
- Veen, zwak zandig
- Veen, sterk zandig

klei

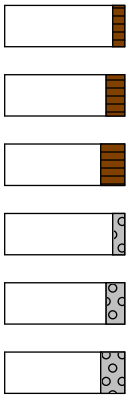
- Klei, zwak siltig
- Klei, matig siltig
- Klei, sterk siltig
- Klei, uiterst siltig
- Klei, zwak zandig
- Klei, matig zandig
- Klei, sterk zandig

leem

- Leem, zwak zandig
- Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

- zwak humeus
- matig humeus
- sterk humeus
- zwak grindig
- matig grindig
- sterk grindig

geur

- geen geur
- zwakke geur
- matige geur
- sterke geur
- uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- zwakke olie-water reactie
- matige olie-water reactie
- sterke olie-water reactie
- uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

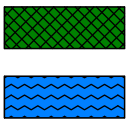
- >0
- >1
- >10
- >100
- >1000
- >10000

monsters

- geroerd monster
- ongeroerd monster
- volumering

overig

- bijzonder bestanddeel
- Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- grondwaterstand
- Gemiddeld laagste grondwaterstand

- slib
- water

Legenda afkortingen Archeologische Boorbeschrijving (conform ASB 2008)

Percentages en Mediaan

Klasse	***Zandmediaan***
Uiterst fijn	63-105 µm
Zeer fijn	105-150 µm
Matig fijn	150-210 µm
Matig grof	210-300 µm
Zeer grof	300-420 µm
Uiterst grof	420-2000 µm

Nieuwvormingen
(1=spoor, 2=weinig, 3=veel)

Afkorting	***Nieuwvormingen***
FEC	IJzerconcreties
FFC	Fosfaatconcreties
FOV	Fosfaatvlekken
MNC	Mangaanconcreties
ROV	Roestvlekken
VIV	Vivianiet
VKZ	Verkiezeling
ZAV	Zandverkittingen

Bodemkundige interpretaties

Code	***Bodemkundige interpretaties***
BOD	Bodem
BOV	Bouwvoor
ESG	Esgrond
GLE	Gleyhorizont
HIN	Humusinspoeling
INH	Inspoelingshorizont
KAT	Katteklei
KBR	Klei, brokkelig
LOO	Loodzand
MOE	Moedermateriaal
OMG	Omgewerkte grond
OPG	Opgebrachte grond
OXR	Oxidatie-reductiegrens
POD	Podzol
RYP	Gerijpt
TKL	Top kalkloos
TRP	Terpaarde
UIT	Uitspoelingshorizont
VEN	Vegetatieniveau
VNG	Gelaagd vegetatieniveau
VRG	Vergraven

Bodemhorizont

Code	***Bodemhorizont***	***Omschrijving***
BHA	A-horizont	Minerale bovengrond
BHAB	AB-horizont	Overgangshorizont
BHAC	AC-horizont	Overgangshorizont
BHAE	AE-horizont	Overgangshorizont
BHB	B-horizont	Inspoelingshorizont
BHBC	BH-horizont	Overgangshorizont
BHC	C-horizont	Uitgangsmateriaal
BHE	E-horizont	Uitspoelingshorizont
BHEB	EB-horizont	Overgangshorizont
BHO	O-horizont	Strooisellaag
BHR	R-horizont	Vast gesteente

Sedimentaire karakteristiek, laaggrens

Afkorting	***Afmeting overgangszone***	***Klasse***
BDI	≥ 3,0 - < 10,0 cm	Basis diffuus
BGE	≥ 0,3 - < 3,0 cm	Basis geleidelijk
BSE	< 0,3 cm	Basis scherp

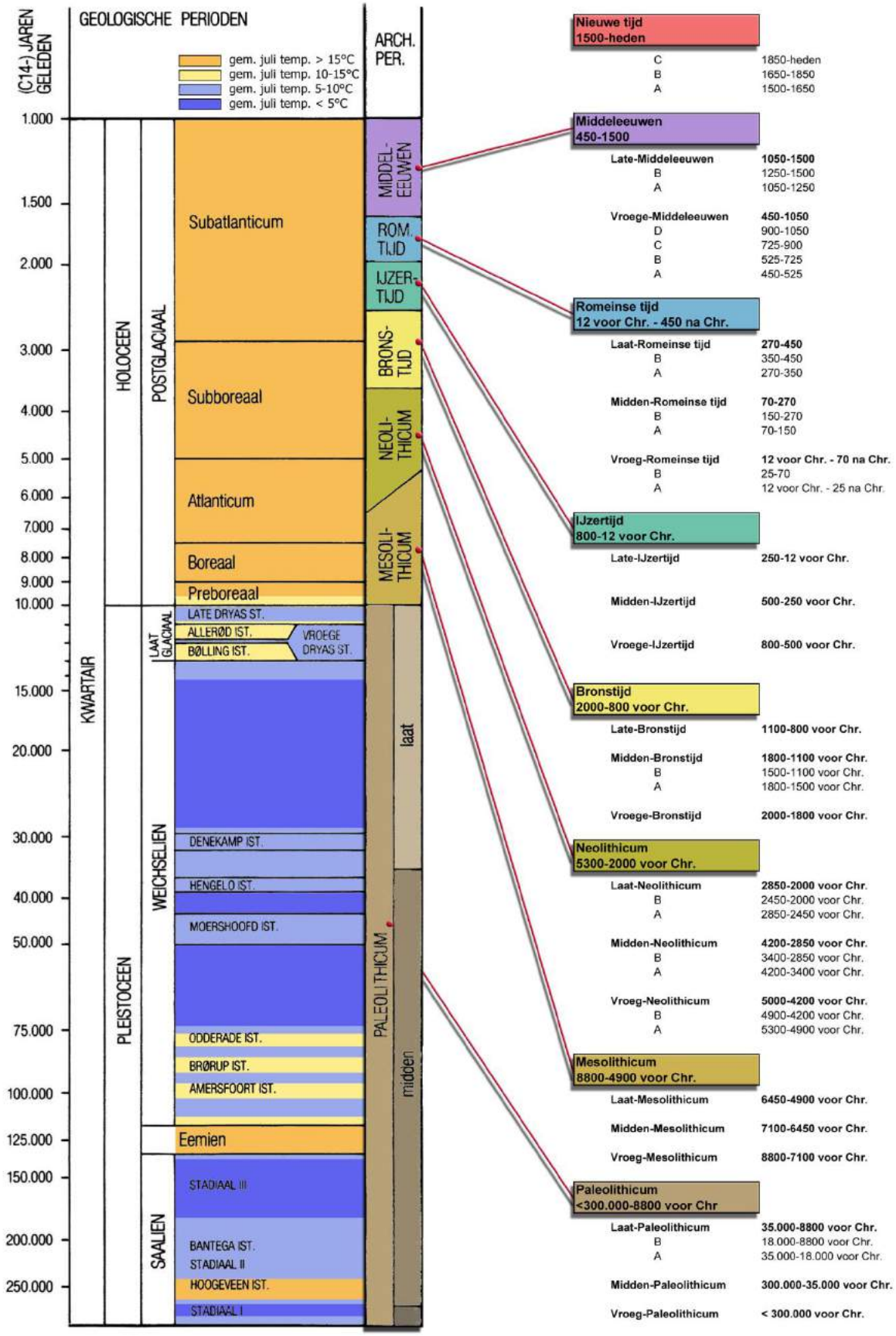
Kalkgehalte

Code	***Kalkgehalte***
CA1	Kalkloos
CA2	Kalkarm
CA3	kalkrijk

Archeologische indicatoren
(1=spoor, 2=weinig, 3=veel)

Code	***Omschrijving***
AWF	Aardewerkfragmenten
BST	Baksteen
GLS	Glas
HKB	Houtskoolbrokken
HKS	Houtskoolspikkels
MXX	Metaal
OXBO	Onverbrand bot
OXBV	Verbrand bot
SGK	Gebroken kwarts
SLA	Slakken/sintels
SVU	Vuursteen
SXX	Natuursteen
VKL	Verbrande klei
VSR	Visresten

Bijlage 5: Periodentabel

Bijlage 11 Onderzoek luchtkwaliteit

Luchtkwaliteitonderzoek

Bavo-terrein Noordwijkerhout

projectnummer 0409310.00
concept revisie 00
21 juli 2016

Understanding today.
Improving tomorrow.

Luchtkwaliteitonderzoek

Bavo-terrein Noordwijkerhout

projectnummer 0409310.00
concept revisie 00
21 juli 2016

Auteurs
M. Beterams

Opdrachtgever
Gemeente Noordwijkerhout
Postbus 13
2210 AA Noordwijkerhout

datum vrijgave	beschrijving revisie 00	goedkeuring	vrijgave
21-07-2016	concept	E. Been	E. Oude Weernink

Inhoudsopgave

		Blz.
1	**Inleiding**	**1**
2	**Wettelijk kader**	**2**
2.1	Grenswaarden	2
2.2	Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007	3
2.3	Toepasbaarheidsbeginsel en significante blootstelling	3
3	**Uitgangspunten van het onderzoek**	**4**
3.1	Onderzochte situaties en jaren	4
3.2	In het onderzoek betrokken wegvakken	5
3.3	Verkeersgegevens en weg- en omgevingskenmerken	6
3.4	Rekenprogramma	7
3.5	Wijze van beoordeling	8
4	**Resultaten**	**9**
4.1	Stikstofdioxide (NO_2)	9
4.2	Fijn stof (PM_{10})	10
4.3	Fijn stof ($PM_{2.5}$)	11
5	**Conclusie**	**12**

Bijlagen

1 Invoergegevens
2 Resultaten

1 Inleiding

In het noordwesten van de kern Noordwijkerhout is het Sint Bavo-terrein gelegen, zie figuur 1.1. Het terrein ligt tegen het centrum van Noordwijkerhout aan en is nu in gebruik voor de verzorging van psychiatrische patiënten. Het Bavo-terrein is in de gemeentelijke structuurvisie Kernen Noordwijkerhout en De Zilk aangemerkt als toekomstige bouwlocatie, en vormt straks de belangrijkste nieuwbouwlocatie van Noordwijkerhout.

Dit woningbouwproject zal bestaan uit een mix van woningtypen (appartementen, rijwoningen, twee-onder-een-kapwoningen en vrijstaande woningen). De grondeigenaren hebben plannen voor de bouw van maximaal 700 woningen (23 woningen per ha).

In het kader van de ontwikkelingen dient onder meer luchtkwaliteitonderzoek te worden uitgevoerd. In deze rapportage zijn de uitgangspunten en onderzoeksresultaten vastgelegd.

Figuur 1.1: ligging van het Bavo-terrein in de omgeving

In dit rapport wordt in hoofdstuk 2 ingegaan op het wettelijk kader dat aan dit onderzoek ten grondslag ligt. Vervolgens zijn de in dit onderzoek gehanteerde uitgangspunten in hoofdstuk 3 opgenomen waarna de resultaten en de conclusie respectievelijk zijn opgenomen in hoofdstuk 4 en hoofdstuk 5.

2 Wettelijk kader

De belangrijkste wet- en regelgeving voor het milieuaspect luchtkwaliteit is vastgelegd in 'Titel 5.2 Luchtkwaliteitseisen' van de Wet milieubeheer (Wm). In samenhang met Titel 5.2 zijn de grenswaarden voor luchtkwaliteit in bijlage 2 van de Wm opgenomen. In Titel 5.2 Wm is bepaald dat bestuursorganen een besluit, dat gevolgen kan hebben voor de luchtkwaliteit, kunnen nemen wanneer aannemelijk is dat aan één of meer van onderstaande grondslagen wordt voldaan:

a. Er wordt voldaan aan de in bijlage 2 van de Wm opgenomen grenswaarden;
b. Het besluit leidt (per saldo) niet tot een verslechtering van de luchtkwaliteit;
c. Het besluit draagt 'niet in betekenende mate' bij aan de jaargemiddelde concentraties stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10});
d. Het project is opgenomen in het Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (ook wel NSL genoemd).

Bij Titel 5.2 Wm horen uitvoeringsregels die zijn vastgelegd in Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB's) en ministeriële regelingen. Het gaat daarbij onder andere om het *Besluit* en de *Regeling niet in betekenende mate bijdragen*, de *Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007* en het *Besluit Gevoelige bestemmingen*.

2.1 Grenswaarden

De (Europese) grenswaarden voor de concentraties van luchtverontreinigende stoffen in de buitenlucht zijn vastgelegd in bijlage 2 van de Wet milieubeheer. Deze grenswaarden zijn gericht op de bescherming van de gezondheid van mensen en dienen op voorgeschreven data te zijn bereikt. In onderstaande tabel zijn de grenswaarden weergegeven.

Tabel 2.1: Vastgestelde grenswaarden (concentraties in µg/m³)

Stof	Soort	Concentratie	Aantal overschrijdingen
Fijn stof (PM_{10})	jaargemiddelde	40	-
	24-uursgemiddelde	50	35
Fijn stof ($PM_{2.5}$)	jaargemiddelde	25	-
Stikstofdioxide (NO_2)	jaargemiddelde	40	-
	uurgemiddelde	200	18
Koolmonoxide (CO)	8-uurgemiddelde	10.000	-
Lood (Pb)	jaargemiddelde	0,5	-
Zwaveldioxide (SO_2)	24-uursgemiddelde	125	3
	uurgemiddelde	350	24
Benzeen (C_6H_6)	jaargemiddelde	5	-

Voor de beoordeling van de luchtkwaliteit zijn stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10} en $PM_{2.5}$) in Nederland over het algemeen het meest kritisch. Voor deze stoffen is de kans het grootste dat de bijbehorende grenswaarden worden overschreden. Hierbij moet opgemerkt worden dat de grenswaarde voor de uurgemiddelde concentratie NO_2 (200 µg/m³) in Nederland nergens meer dan 18 keer per jaar wordt overschreden. Dergelijke hoge concentraties doen zich niet voor en uit metingen over de afgelopen 10 jaar blijkt dat overschrijding van de uurnorm voor NO_2 niet meer aan de orde is[1].

[1] Ministerie van Infrastructuur en Milieu, *Handreiking rekenen aan luchtkwaliteit (actualisatie 2011)*, juni 2011

Fijn stof ($PM_{2.5}$)
Vanaf 1 januari 2015 moet aannemelijk worden gemaakt dat voldaan wordt aan de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie $PM_{2.5}$ (25 µg/m^3). PM_{10}- en $PM_{2.5}$-concentraties zijn sterk aan elkaar gerelateerd. Uitgaande van de huidige kennis over de emissies en concentraties $PM_{2.5}$ en PM_{10} kan worden gesteld dat, als aan de grenswaarden voor PM_{10} wordt voldaan, ook aan de grenswaarde voor $PM_{2.5}$ zal worden voldaan[2]. Het risico dat een overschrijding optreedt voor $PM_{2.5}$ op een locatie waar wel aan de grenswaarden voor PM_{10} wordt voldaan, is dan ook verwaarloosbaar klein.

Overige luchtverontreinigende stoffen
Voor de overige luchtverontreinigende stoffen waarvoor grenswaarden zijn opgenomen in bijlage 2 van de Wet milieubeheer (zwaveldioxide, lood, koolmonoxide en benzeen), geldt dat deze grenswaarden niet worden overschreden en de concentraties vertonen eveneens een dalende trend[2,3]. Het is dan ook aannemelijk dat een overschrijding van de voor die stoffen vastgestelde grenswaarden, als gevolg van een besluit, redelijkerwijs kan worden uitgesloten.

2.2 Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007

In de *Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007* (Rbl2007) zijn regels vastgelegd voor de wijze van uitvoering van luchtkwaliteitonderzoeken. Er is onder andere voorgeschreven waar en hoe de luchtkwaliteit vastgesteld dient te worden en er zijn enkele standaardrekenmethoden voorgeschreven. Ook is voorgeschreven dat gebruik gemaakt dient te worden van de generieke invoergegevens die jaarlijks worden vastgesteld. Tot deze gegevens behoren onder andere de grootschalige achtergrondconcentraties en de emissiefactoren voor het wegverkeer.

2.3 Toepasbaarheidsbeginsel en significante blootstelling

In artikel 5.19 van de Wet milieubeheer is vastgesteld op welke plaatsen geen beoordeling van de luchtkwaliteit plaats hoeft te vinden. Dit zogenaamde toepasbaarheidsbeginsel beschrijft dat de luchtkwaliteit niet beoordeeld hoeft te worden op locaties:

- Locaties die zich bevinden in gebieden waartoe leden van het publiek geen toegang hebben en waar geen vaste bewoning is;
- Terreinen waarop een of meer inrichtingen zijn gelegen, waar bepalingen betreffende gezondheid en veiligheid op arbeidsplaatsen van toepassing zijn. Het gaat hier om bedrijfsterreinen of terreinen van industriële inrichtingen waar ARBO-regels gelden;
- De rijbaan van wegen, en op de middenberm van wegen, tenzij voetgangers normaliter toegang hebben tot de middenberm.

Op locaties waar de luchtkwaliteit beoordeeld dient te worden, wordt deze beoordeeld op plaatsen waar significante blootstelling van mensen plaatsvindt. Hierbij wordt gekeken naar het zogenaamde blootstellingscriterium zoals dat is opgenomen in de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007. Het gaat om blootstelling gedurende een periode die, in vergelijking met de middelingstijd van de grenswaarde (jaar, etmaal, uur), significant is. Dit betekent bijvoorbeeld dat op een plaats waar een burger langdurig wordt blootgesteld (onder meer bij woningen) getoetst moet worden aan de jaargemiddelde grenswaarden.

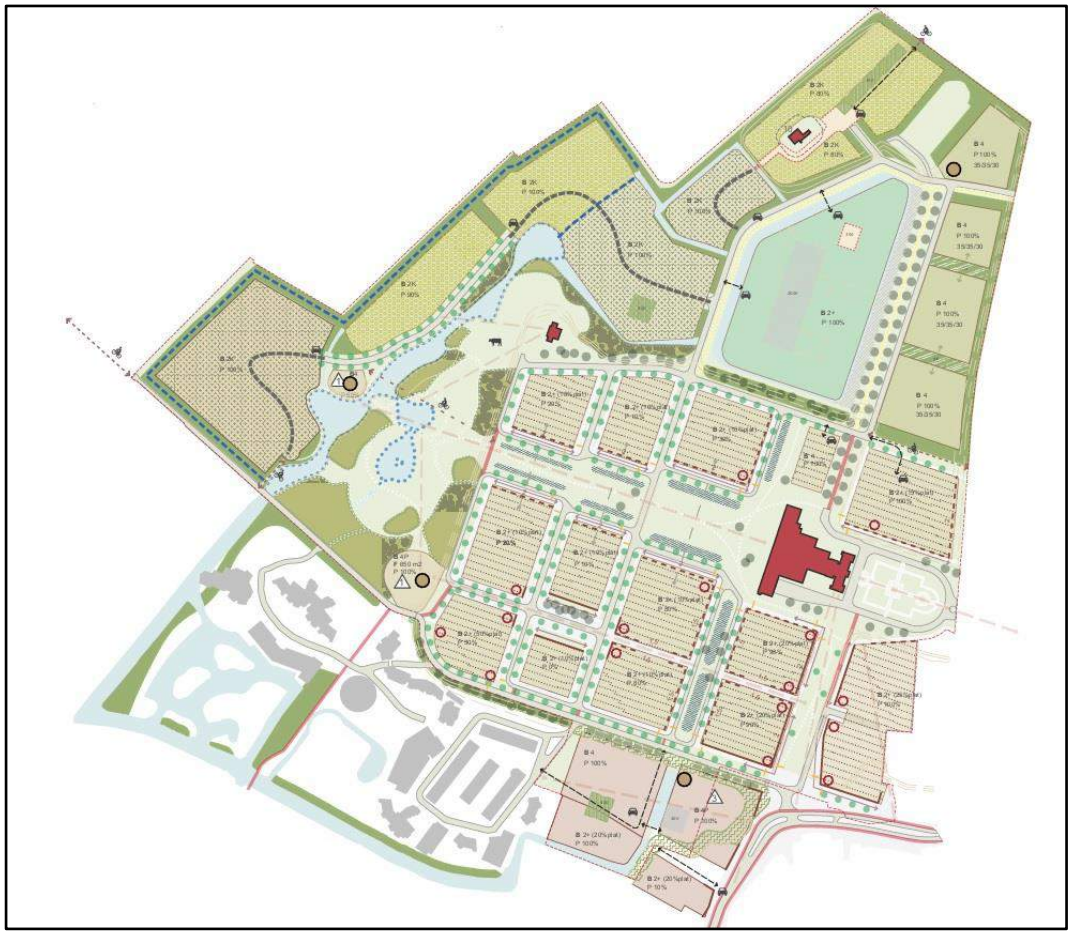
---

[2] Velders, G.J.M. et al, *Grootschalige concentratie- en depositiekaarten Nederland; rapportage 2015 (rapport 2015-0119)*, Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM), 2015

[3] Meijer, E.W., Zandveld. P., *Bijlagen bij de luchtkwaliteitberekeningen in het kader van de ZSM/Spoedwet; september 2008 (rapport 2008-U-R0919/B)*, TNO

3 Uitgangspunten van het onderzoek

De visie op de ontwikkeling van het Bavo-terrein is erop gericht dat de wijk een groene uitstraling krijgt waarbij ook 'water' meer ruimte krijgt. Daartoe blijven belangrijke elementen zoals het hoofdgebouw, de Engelse tuin, 't Pesthuis en de monumentale woning aan 't Hoogtlaan behouden. Het woningbouwproject zal bestaan uit een mix van woningtypen (appartementen, rijwoningen, twee-onder-een-kapwoningen en vrijstaande woningen) in diverse prijsklassen, waarbij 30% van de bouwstroom uit sociale woningbouw zal bestaan. De grondeigenaren hebben plannen voor de bouw van maximaal 700 woningen (23 woningen per ha). In figuur 3.1 is de indeling voor het BAVO-terrein weergegeven.

Figuur 3.1: Weergave indeling BAVO-terrein

3.1 Onderzochte situaties en jaren

Om een goed beeld te geven van de autonome ontwikkeling van de luchtkwaliteit en het effect van de ontwikkelingen, zijn de concentraties luchtverontreinigende stoffen in beeld gebracht voor twee situaties. De berekeningen zijn uitgevoerd voor:

- 2017 –volledige ontwikkeling Bavo-terrein

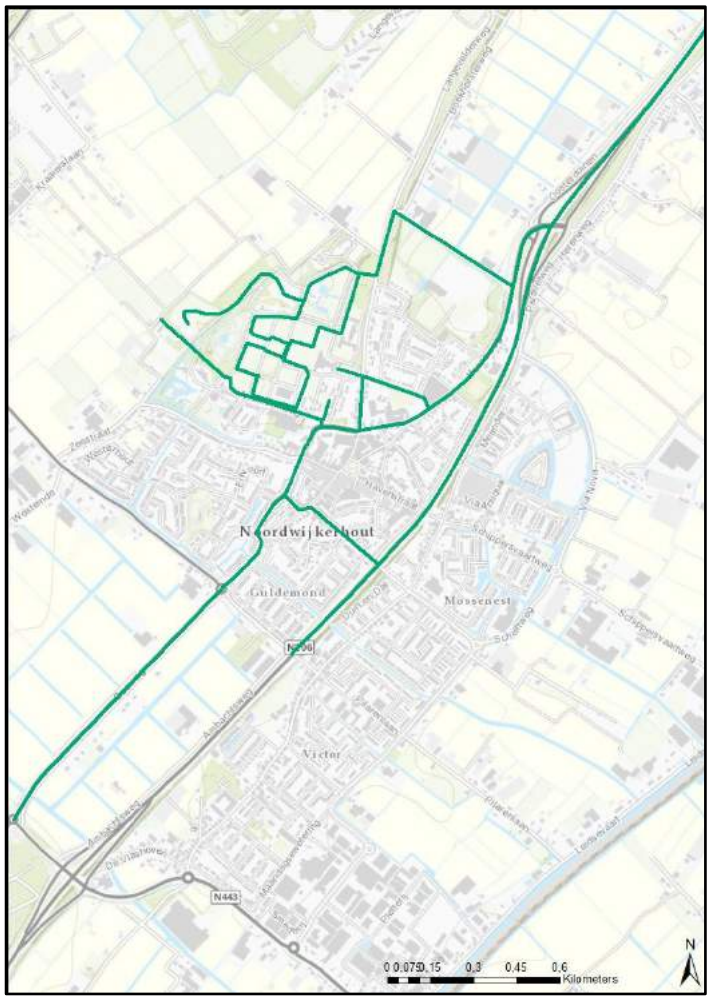
- 2027 – volledige ontwikkeling Bavo-terrein

Het uitgangspunt is dat de ontwikkelingen in 2017 gerealiseerd worden (worst-case situatie) en daarmee is dat het maatgevende jaar voor toetsing aan de wettelijke grenswaarden. Door de luchtkwaliteit ook in beeld te brengen voor 2027 wordt ook een beeld gegeven van de ontwikkeling van de luchtkwaliteit op de langere termijn.

De berekeningen zijn uitgevoerd voor stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10} en $PM_{2.5}$). Voor deze stoffen is de kans het grootste dat de bijbehorende grenswaarden worden overschreden en daarmee zijn deze in Nederland het meest kritisch.

3.2 In het onderzoek betrokken wegvakken

In de berekening is rekening gehouden met alle wegen waarop sprake is van een relevante wijziging van het verkeer als gevolg van de ontwikkelingen. Het gaat daarbij om wegen op het Bavo-terrein zelf, maar ook om de direct aansluitende wegvakken. In figuur 3.2 zijn de wegen in beeld gebracht die meegenomen zijn in de berekeningen.

Figuur 3.2: Beschouwde wegvakken

3.3 Verkeersgegevens en weg- en omgevingskenmerken

De verkeersintensiteiten zijn gebaseerd op gegevens die de gemeente Noordwijkerhout beschikbaar heeft gesteld en hebben betrekking op het jaar 2020 inclusief ontwikkeling van het Bavo-terrein. Het gaat om de intensiteiten op een jaargemiddelde weekdag. Op basis van door de gemeente aangeleverde gegevens (tellingen op enkele wegvakken en de verkeersintensiteiten zonder de ontwikkeling van het Bavo-terrein in 2020) is de verdeling licht, middelzwaar en zwaar verkeer bepaald. Die verdeling is ook op de verkeersintensiteiten in de plansituatie toegepast.

De verkeersintensiteiten zijn opgehoogd met verkeer dat door de ontwikkelingen bij het hoofdgebouw en het Pesthuis mogelijk worden gemaakt. Het hoofdgebouw van het BAVO-terrein kan multifunctioneel worden gebruikt. Voor deze berekeningen is op basis van de CROW 317 “Kencijfers parkeren en verkeersgeneratie” uitgegaan van een restaurantfunctie, die het hoogste aantal motorvoertuigbewegingen genereert in vergelijking met andere sociale en culturele functies, namelijk 10 per 100 m^2. De gehele oppervlakte van het hoofdgebouw bedraagt 5.700 m^2, zodat in totaal met (5.700/100*10=) 570 motorvoertuigbewegingen per dag is gerekend. Voor ‘t Pesthuis is hetzelfde kengetal voor de verkeersgeneratie als bij het hoofdgebouw gehanteerd. De oppervlakte van ‘t Pesthuis bedraagt 200 m^2, zodat met (200/100*10=) 20 motorvoertuigbewegingen per dag is gerekend.

Na overleg met de gemeente Noordwijkerhout is een groeifactor van 1% per jaar voor het verkeer gehanteerd. De verkeersintensiteiten van 2020 zijn met behulp van die groeifactor omgerekend naar verkeersintensiteiten voor 2017 en 2027.

In tabel 3.1 is een overzicht gegeven van de etmaalintensiteiten op enkele wegvakken die betrokken zijn in dit luchtkwaliteitonderzoek. Voor een volledig overzicht van de verkeersintensiteiten wordt verwezen naar de bijlage.

Tabel 3.1: Etmaalintensiteiten (mvt/etmaal)

Wegvak	2017	2027
	Plansituatie	Plansituatie
Nieuwe verbindingsweg	4.778	5.263
Dr Poelslaan	1.565	1.683
Herenweg	7.210	7.913
Langevelderweg	366	385
Victoriberg	5.580	6.135
Gooweg	9.464	10.415
Viaductweg	6.174	6.798
Weg nieuwe Bavo-terrein	2.720	2.720
N206 noord	19.768	21.780
N206 zuid	23.769	26.167

Weg- en omgevingskenmerken
Naast de verkeersgegevens zijn ook de weg- en omgevingskenmerken van belang voor de berekening. Het gaat daarbij onder meer om de mate van bebouwing en de hoogte van de weg ten opzichte van het omliggende maaiveld.

In de berekeningen is voor alle wegvakken die vallen binnen het toepassingsbereik van standaardrekenmethode 1 (SRM1)[4] gerekend met het wegtype 'Canyon'. Voor deze wegvakken is de (kortste) afstand tot de naastgelegen bebouwing ingevoerd, alsmede de hoogte van deze bebouwing en de zogenaamde bomenfactor. Langs enkele wegvakken is sprake van niet aaneengesloten bebouwing waarvoor met een zogenaamde ventilatiefactor mag worden gerekend. Voor deze wegvakken is echter de ventilatiefactor niet toegepast, omdat er voor een conservatieve berekening is gekozen. In werkelijkheid zullen de concentraties enigszins lager liggen. In de berekeningen is ook rekening gehouden met de nieuw te bouwen woningen langs de wegen binnen het te ontwikkelen gebied. Hierbij is aangenomen dat de woningen direct op de rand van de bouwpercelen worden gerealiseerd waardoor gerekend wordt met een relatief smalle canyon (worst case).

Voor alle in het onderzoek betrokken wegvakken die vallen binnen het toepassingsbereik van SRM2 is gerekend met het wegtype 'Normaal', eventueel aangevuld met de gemiddelde weghoogte ten opzichte van het omliggende maaiveld.

Voor alle wegen waarvoor uitgegaan is van het wegtype 'Canyon' is gerekend met de gemiddelde rijsnelheid op deze weg. Deze gemiddelde rijsnelheid komt overeen met de snelheidstypen (normaal stadsverkeer, doorstromend stadsverkeer, etc.) zoals die jaarlijks door het ministerie van Infrastructuur en Milieu geactualiseerd en vastgesteld worden voor binnenstedelijke wegen (SRM1-wegen). Voor de wegen waarvoor is uitgegaan van het wegtype 'Normaal' is de daar geldende maximumsnelheid als uitgangspunt genomen.

Een volledig beeld van alle verkeersgegevens en weg- en omgevingskenmerken is opgenomen in bijlage 1 bij dit rapport.

3.4 Rekenprogramma

De berekeningen van de concentraties luchtverontreinigde stoffen in de lucht zijn uitgevoerd met de module STACKS in het programma Geomilieu (versie 3.11). Het rekengedeelte van dit programma is STACKS+, een door het ministerie van Infrastructuur en Milieu gevalideerd rekenprogramma. In dit programma kunnen zowel wegen als (industriële) puntbronnen worden doorgerekend in één gecombineerde berekening.

Naast de eerder in dit hoofdstuk beschreven uitgangspunten moeten ook een aantal (algemene) rekeninstellingen worden ingevoerd. De in dit onderzoek gehanteerde rekeninstellingen zijn in onderstaande tabel 3.2 weergegeven.

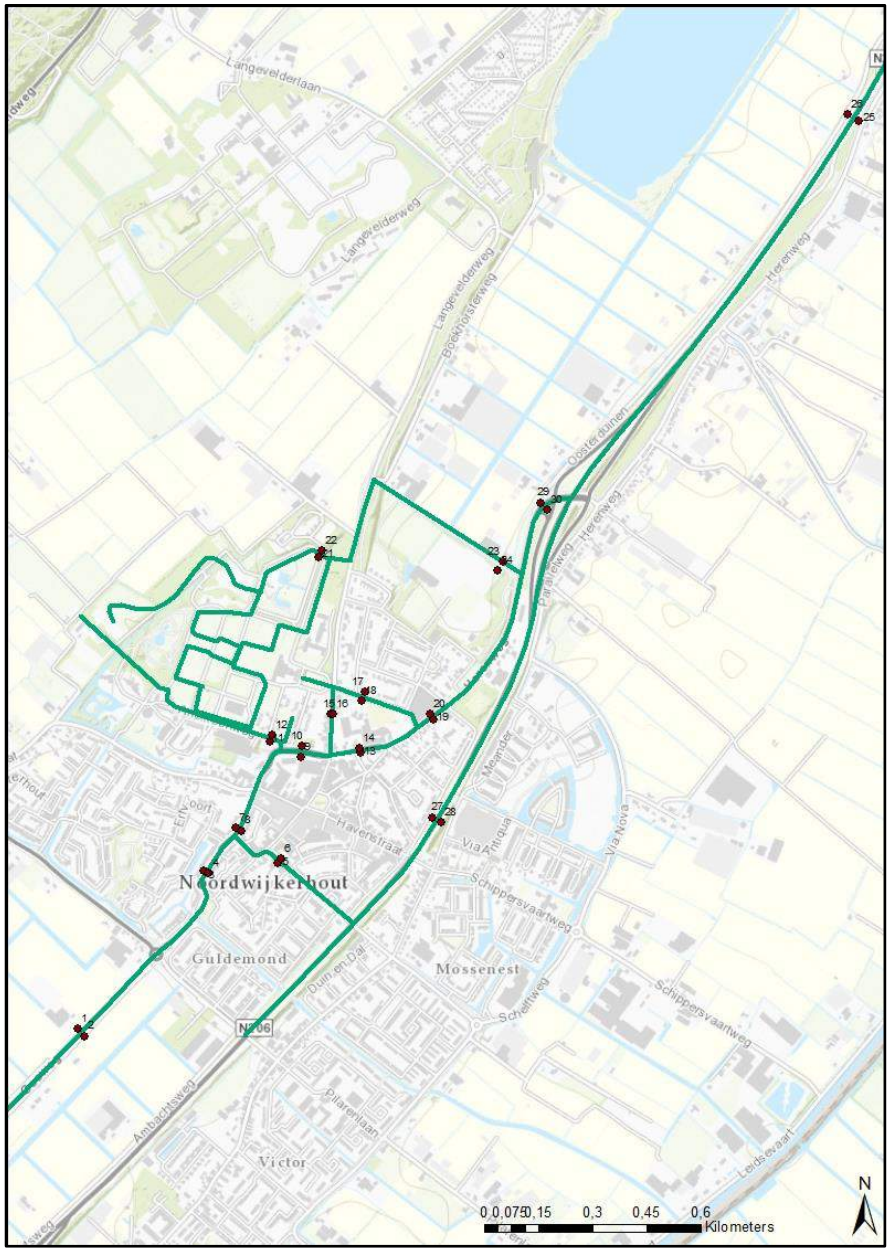
Tabel 3.2: Gehanteerde rekeninstellingen Geomilieu

Parameter	Gehanteerde invoer
Rekenjaar	2017 en 2027
GCN referentiepunt	Mid bronnen
Rekenperiode	1995 – 2004
Weekendverkeersverdeling	1 (alle weekenddagen)
Zeezoutcorrectie	0 µg/m^3
Ruwheidslengte	0,2624 meter (op basis van PreSRM en het modelgebied)

[4] In de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007 worden voor wegen twee standaardrekenmethoden onderscheiden. Voor wegen in een bebouwde omgeving moet gerekend worden conform SRM1, voor wegen in niet bebouwde omgeving en/of wegen die verhoogd liggen wordt gerekend conform SRM2.

3.5 Wijze van beoordeling

Om de concentraties luchtverontreinigende stoffen in beeld te brengen zijn meerdere beoordelingspunten gelegd op maatgevende punten aan weerszijden van de in dit onderzoek betrokken wegvakken. Deze beoordelingspunten zijn, conform de Regeling beoordeling luchtkwaliteit 2007, op maximaal 10 meter uit de wegrand gelegd. Indien de rooilijn van de naastgelegen bebouwing binnen deze 10 meter ligt is de gevel van de bebouwing aangehouden voor de ligging van het beoordelingspunt.
In figuur 3.2 zijn de beoordelingspunten weergegeven.

Figuur 3.2: Overzicht van de beoordelingspunten

4 Resultaten

Op basis van de in hoofdstuk 3 beschreven uitgangspunten zijn de concentraties stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10} en $PM_{2.5}$) berekend. De resultaten en de daarbij behorende beoordeling zijn uitgewerkt in dit hoofdstuk. Er is voor gekozen om alleen de hoogste resultaten langs een bepaald wegvak te laten zien. In bijlage 2 zijn de resultaten voor alle rekenpunten weergegeven.

Voor een beoordeling van de overige luchtverontreinigende stoffen waarvoor in de Wet milieubeheer grenswaarden zijn opgenomen wordt verwezen naar hoofdstuk 2.

4.1 Stikstofdioxide (NO_2)

In tabel 4.1 zijn de berekende jaargemiddelde concentraties NO_2 opgenomen voor het jaar 2017.

Tabel 4.1: Berekende jaargemiddelde concentraties NO_2 in µg/m³ in 2017

Beoordelingspunt	Wegvak	Jaargemiddelde concentratie	Achtergrondconcentratie
23	Nieuwe weg (verbindingsweg Bavo)	17,4	15,2
15	Langevelderweg (zuidelijk hoofdgebouw richting Victoriberg)	16,2	14,8
17	Dr. Poelslaan	16,2	15,2
19	Herenweg	20,9	15,2
3	Victoriberg	21,1	14,8
2	Gooweg	17,3	15,8
5	Viaductweg	19,9	14,8
25	N206 noord	17,8	14,5
28	N206 zuid	19,3	15,2
11	plangebied	15,6	14,8

In tabel 4.2 zijn de berekende jaargemiddelde concentraties NO_2 opgenomen voor het jaar 2027.

Tabel 4.2: Berekende jaargemiddelde concentraties NO_2 in µg/m³ in 2027

Beoordelingspunt	Wegvak	Jaargemiddelde concentratie	Achtergrondconcentratie
23	Nieuwe weg (verbindingsweg Bavo)	13,0	12,0
15	Langevelderweg (zuidelijk hoofdgebouw richting Victoriberg)	12,4	11,8
17	Dr. Poelslaan	12,4	12,0
19	Herenweg	14,7	12,0
3	Victoriberg	15,0	11,8
2	Gooweg	13,1	12,3
5	Viaductweg	15,0	11,8
25	N206 noord	12,9	11,3
28	N206 zuid	14,0	12,0
11	plangebied	12,1	11,8

Uit de rekenresultaten blijkt dat de berekende jaargemiddelde concentraties NO_2 in de plansituatie in beide jaren onder de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie liggen (40 µg/m^3).

De berekende uurgemiddelde concentratie NO_2 mag niet meer dan 18 keer per jaar groter zijn dan 200 µg/m^3. Uit de berekeningen voor beide jaren blijkt dat de uurgemiddelde concentratie NO_2 (op alle beoordelingspunten) geen enkele keer per jaar de 200 µg/m^3 overschrijdt.

4.2 Fijn stof (PM_{10})

In tabel 4.3 en tabel 4.4 zijn de berekende jaargemiddelde concentraties PM_{10} opgenomen voor respectievelijk het jaar 2017 en 2027. Aangezien de berekende concentraties onder de grenswaarde liggen, zijn de gepresenteerde jaargemiddelde concentraties niet gecorrigeerd voor zeezout.

Tabel 4.3: Berekende jaargemiddelde concentraties PM_{10} in µg/m^3 in 2017

Beoordelingspunt	Wegvak	Jaargemiddelde concentratie	Achtergrond-concentratie	# > 24-uursgemiddelde grenswaarde
23	Nieuwe weg (verbindingsweg Bavo)	20,9	20,6	9
15	Langevelderweg (zuidelijk hoofdgebouw richting Victoriberg)	20,9	20,7	9
17	Dr. Poelslaan	20,8	20,6	8
19	Herenweg	21,4	20,6	9
3	Victoriberg	21,6	20,7	10
2	Gooweg	20,9	20,8	9
5	Viaductweg	21,5	20,7	8
26	N206 noord	20,6	20,2	9
27	N206 zuid	21,1	20,6	9
11	plangebied	20,9	20,8	9

Tabel 4.4: Berekende jaargemiddelde concentraties PM_{10} in µg/m^3 in 2027

Beoordelingspunt	Wegvak	Jaargemiddelde concentratie	Achtergrond-concentratie	# > 24-uursgemiddelde grenswaarde
23	Nieuwe weg (verbindingsweg Bavo)	19,4	19,2	7
15	Langevelderweg (zuidelijk hoofdgebouw richting Victoriberg)	19,4	19,2	7
17	Dr. Poelslaan	19,3	19,2	7
19	Herenweg	19,8	19,1	7
3	Victoriberg	20,0	19,2	7
2	Gooweg	19,4	19,3	7
5	Viaductweg	20,1	19,2	7
26	N206 noord	19,1	18,8	7
27	N206 zuid	19,5	19,2	7
11	plangebied	19,4	19,2	7

Uit de rekenresultaten blijkt dat de berekende jaargemiddelde concentraties PM_{10} (ruim) voor beide jaren onder de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie PM_{10} liggen (40 µg/m^3).

De 24-uursgemiddelde concentratie PM_{10} mag maximaal 35 keer per jaar groter zijn dan 50 µg/m^3. Uit de berekeningsresultaten blijkt dat deze grenswaarde in 2017 maximaal 10 keer per jaar wordt overschreden (ongecorrigeerd voor zeezout) en daarmee wordt voldaan aan de norm. In 2027 wordt deze grenswaarde maximaal 7 keer per jaar overschreden en wordt ook voldaan aan de norm.

4.3 Fijn stof ($PM_{2.5}$)

In tabel 4.5 en tabel 4.6 zijn de berekende jaargemiddelde concentraties $PM_{2.5}$ opgenomen voor respectievelijk het jaar 2017 en 2027.

Tabel 4.5: Berekende jaargemiddelde concentraties PM_{10} in µg/m^3 in 2017

Beoordelingspunt	Wegvak	Jaargemiddelde concentratie	Achtergrondconcentratie
23	Nieuwe weg (verbindingsweg Bavo)	12,5	12,4
15	Langevelderweg (zuidelijk hoofdgebouw richting Victoriberg)	12,5	12,5
17	Dr. Poelslaan	12,4	12,4
19	Herenweg	12,7	12,4
3	Victoriberg	12,8	12,5
2	Gooweg	12,5	12,5
5	Viaductweg	12,8	12,5
26	N206 noord	12,2	12,1
27	N206 zuid	12,6	12,4
11	plangebied	12,5	12,5

Tabel 4.6: Berekende jaargemiddelde concentraties PM_{10} in µg/m^3 in 2027

Beoordelingspunt	Wegvak	Jaargemiddelde concentratie	Achtergrondconcentratie
23	Nieuwe weg (verbindingsweg Bavo)	11,1	11,1
15	Langevelderweg (zuidelijk hoofdgebouw richting Victoriberg)	11,2	11,2
17	Dr. Poelslaan	11,1	11,1
19	Herenweg	11,3	11,1
3	Victoriberg	11,4	11,2
2	Gooweg	11,2	11,1
5	Viaductweg	11,4	11,2
26	N206 noord	10,9	10,8
27	N206 zuid	11,2	11,1
11	plangebied	11,2	11,2

Uit de rekenresultaten blijkt dat de berekende jaargemiddelde concentraties $PM_{2.5}$ (ruim) voor beide jaren onder de grenswaarde voor de jaargemiddelde concentratie $PM_{2.5}$ liggen (25 µg/m^3).

5 Conclusie

In het kader van herontwikkeling van het Bavo-terrein in Noordwijkerhout is een onderzoek uitgevoerd naar de concentraties luchtverontreinigende stoffen. Daarbij zijn de concentraties stikstofdioxide (NO_2) en fijn stof (PM_{10} en $PM_{2.5}$) uitgerekend langs de wegen in en rond het te ontwikkelen gebied.

Op basis van dit luchtkwaliteitonderzoek kan worden geconcludeerd dat in de beoogde situatie (na ontwikkeling Bavo-terrein) zowel in 2017 als in 2027 wordt voldaan aan de grenswaarden zoals opgenomen in bijlage 2 van de Wet milieubeheer. Om deze reden kan worden geconcludeerd dat Titel 5.2 van de Wet milieubeheer geen belemmering vormt voor verdere besluitvorming (artikel 5.16, lid 1 onder a).

Bijlage 1: invoergegevens

Model: Bavo-terrein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Luchtkwaliteit - STACKS

Naam	Omschr.	Wegtype	V	Can. H(L)	Can. H(R)	Can. br	Hweg	Fboom	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)
Nieuwe weg	Nieuwe verbindingsweg	Normaal	50	--	--	0,00	0,00	1.25	4778,00	8,33	--	--	92,54	--	--
Langev	Langevelderweg noordelijk	Normaal	50	--	--	0,00	0,00	1.25	2720,00	8,33	--	--	92,54	--	--
Dr Poels	Dr Poelslaan	Canyon	38	9,00	--	27,00	0,00	1.25	1565,00	8,33	--	--	94,12	--	--
Victori	Victoriberg tot Herenweg	Canyon	38	--	15,00	30,00	0,00	1.25	6279,00	8,33	--	--	94,50	--	--
Herenweg	Herenweg1	Canyon	38	9,00	9,00	12,00	0,00	1.00	5817,00	8,33	--	--	95,70	--	--
Herenweg	Herenweg2	Canyon	38	--	9,00	18,00	0,00	1.25	7210,00	8,33	--	--	92,54	--	--
Herenweg	Herenweg3	Normaal	50	--	--	0,00	0,00	1.00	9346,00	8,33	--	--	92,54	--	--
Langeve	Langevelderweg zuidelijk	Canyon	23	9,00	9,00	7,00	0,00	1.25	366,00	8,33	--	--	94,44	--	--
Victorib	Victoriberg voor Kerkeland	Canyon	38	9,00	12,00	19,00	0,00	1.00	6705,00	8,33	--	--	94,78	--	--
Victorib	Victoriberg	Canyon	23	9,00	9,00	13,00	0,00	1.25	5580,00	8,33	--	--	96,00	--	--
Gooweg	Gooweg	Normaal	80	--	--	0,00	0,00	1.00	9464,00	8,33	--	--	95,90	--	--
Viaductweg	Viaductweg	Canyon	38	12,00	9,00	13,00	0,00	1.00	6174,00	8,33	--	--	95,18	--	--
Weg plan	Weg binnen plangebied	Normaal	23	12,00	9,00	20,00	0,00	1.25	737,00	8,33	--	--	98,50	--	--
Weg plan1	Weg binnen plangebied	Normaal	23	12,00	9,00	20,00	0,00	1.25	737,00	8,33	--	--	98,50	--	--
Weg plan2	Weg binnen plangebied	Normaal	23	12,00	9,00	20,00	0,00	1.25	2720,00	8,33	--	--	98,50	--	--
Weg plan3	Weg binnen plangebied	Normaal	23	12,00	9,00	20,00	0,00	1.25	272,00	8,33	--	--	98,50	--	--
Weg plan4	Weg binnen plangebied	Normaal	23	12,00	9,00	20,00	0,00	1.25	1224,00	8,33	--	--	98,50	--	--
Weg plan5	Weg binnen plangebied	Normaal	23	12,00	9,00	20,00	0,00	1.25	570,00	8,33	--	--	98,50	--	--
N206	N206 noord	Normaal	80	--	--	0,00	4,00	1.00	19768,00	8,33	--	--	91,09	--	--
N206	N206 zuid	Normaal	80	--	--	0,00	4,00	1.00	23769,00	8,33	--	--	91,30	--	--
N206	N206 zuid	Normaal	80	--	--	0,00	3,00	1.00	23769,00	8,33	--	--	91,30	--	--
N206	N206 noord	Normaal	80	--	--	0,00	0,00	1.00	19768,00	8,33	--	--	91,09	--	--

Model: Bavo-terrein
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Luchtkwaliteit - STACKS

Naam	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
Nieuwe weg	4,70	--	--	2,76	--	--
Langev	4,70	--	--	2,76	--	--
Dr Poels	3,71	--	--	2,18	--	--
Victori	3,47	--	--	2,04	--	--
Herenweg	2,71	--	--	1,59	--	--
Herenweg	4,70	--	--	2,76	--	--
Herenweg	4,70	--	--	2,76	--	--
Langeve	3,50	--	--	2,06	--	--
Victorib	3,29	--	--	1,93	--	--
Victorib	2,52	--	--	1,48	--	--
Gooweg	2,58	--	--	1,52	--	--
Viaductweg	3,04	--	--	1,78	--	--
Weg plan	1,00	--	--	0,50	--	--
Weg plan1	1,00	--	--	0,50	--	--
Weg plan2	1,00	--	--	0,50	--	--
Weg plan3	1,00	--	--	0,50	--	--
Weg plan4	1,00	--	--	0,50	--	--
Weg plan5	1,00	--	--	0,50	--	--
N206	7,51	--	--	1,40	--	--
N206	7,30	--	--	1,40	--	--
N206	7,30	--	--	1,40	--	--
N206	7,51	--	--	1,40	--	--

Model: Bavo-terrein 2027
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Luchtkwaliteit - STACKS

Naam	Omschr.	Wegtype	V	Can. H(L)	Can. H(R)	Can. br	Hweg	Fboom	Totaal aantal	%Int(D)	%Int(A)	%Int(N)	%LV(D)	%LV(A)	%LV(N)
Nieuwe weg	Nieuwe verbindingsweg	Normaal	50	--	--	0,00	0,00	1.25	5263,00	8,33	--	--	92,54	--	--
Langev	Langevelderweg noordelijk	Normaal	50	--	--	0,00	0,00	1.25	2909,00	8,33	--	--	92,54	--	--
Dr Poels	Dr Poelslaan	Canyon	38	9,00	--	27,00	0,00	1.25	1683,00	8,33	--	--	94,12	--	--
Victorib	Victoriberg tot Herenweg	Canyon	38	--	15,00	30,00	0,00	1.25	6893,00	8,33	--	--	94,50	--	--
Herenweg	Herenweg1	Canyon	38	9,00	9,00	12,00	0,00	1.00	6401,00	8,33	--	--	95,70	--	--
Herenweg	Herenweg2	Canyon	38	--	9,00	18,00	0,00	1.25	7913,00	8,33	--	--	92,54	--	--
Herenweg	Herenweg3	Normaal	50	--	--	0,00	0,00	1.00	10267,00	8,33	--	--	92,54	--	--
Langeve	Langevelderweg zuidelijk	Canyon	23	9,00	9,00	7,00	0,00	1.25	385,00	8,33	--	--	94,44	--	--
Victorib	Victoriberg voor Kerkeland	Canyon	38	9,00	12,00	19,00	0,00	1.00	7369,00	8,33	--	--	94,78	--	--
Victorib	Victoriberg	Canyon	23	9,00	9,00	13,00	0,00	1.25	6135,00	8,33	--	--	96,00	--	--
Gooweg	Gooweg	Normaal	80	--	--	0,00	0,00	1.00	10415,00	8,33	--	--	95,90	--	--
Viaductweg	Viaductweg	Canyon	38	12,00	9,00	13,00	0,00	1.25	6798,00	8,33	--	--	95,18	--	--
Weg plan	Weg binnen plangebied	Normaal	23	12,00	9,00	20,00	0,00	1.25	737,00	8,33	--	--	98,50	--	--
Weg plan1	Weg binnen plangebied	Normaal	23	12,00	9,00	20,00	0,00	1.25	737,00	8,33	--	--	98,50	--	--
Weg plan2	Weg binnen plangebied	Normaal	23	12,00	9,00	20,00	0,00	1.25	2720,00	8,33	--	--	98,50	--	--
Weg plan3	Weg binnen plangebied	Normaal	23	12,00	9,00	20,00	0,00	1.25	272,00	8,33	--	--	98,50	--	--
Weg plan4	Weg binnen plangebied	Normaal	23	12,00	9,00	20,00	0,00	1.25	1224,00	8,33	--	--	98,50	--	--
Weg plan5	Weg binnen plangebied	Normaal	23	12,00	9,00	20,00	0,00	1.25	570,00	8,33	--	--	98,50	--	--
N206	N206 noord	Normaal	80	--	--	0,00	4,00	1.00	21780,00	8,33	--	--	91,09	--	--
N206	N206 zuid	Normaal	80	--	--	0,00	4,00	1.00	26167,00	8,33	--	--	91,30	--	--
N206	N206 zuid	Normaal	80	--	--	0,00	3,00	1.00	26167,00	8,33	--	--	91,30	--	--
N206	N206 noord	Normaal	80	--	--	0,00	0,00	1.00	21780,00	8,33	--	--	91,09	--	--

Model: Bavo-terrein 2027
Groep: (hoofdgroep)
Lijst van Wegen, voor rekenmethode Luchtkwaliteit - STACKS

Naam	%MV(D)	%MV(A)	%MV(N)	%ZV(D)	%ZV(A)	%ZV(N)
Nieuwe weg	4,70	--	--	2,76	--	--
Langev	4,70	--	--	2,76	--	--
Dr Poels	3,71	--	--	2,18	--	--
Victorib	3,47	--	--	2,04	--	--
Herenweg	2,71	--	--	1,59	--	--
Herenweg	4,70	--	--	2,76	--	--
Herenweg	4,70	--	--	2,76	--	--
Langeve	3,50	--	--	2,06	--	--
Victorib	3,29	--	--	1,93	--	--
Victorib	2,52	--	--	1,48	--	--
Gooweg	2,58	--	--	1,52	--	--
Viaductweg	3,04	--	--	1,78	--	--
Weg plan	1,00	--	--	0,50	--	--
Weg plan1	1,00	--	--	0,50	--	--
Weg plan2	1,00	--	--	0,50	--	--
Weg plan3	1,00	--	--	0,50	--	--
Weg plan4	1,00	--	--	0,50	--	--
Weg plan5	1,00	--	--	0,50	--	--
N206	7,51	--	--	1,40	--	--
N206	7,30	--	--	1,40	--	--
N206	7,30	--	--	1,40	--	--
N206	7,51	--	--	1,40	--	--

Bijlage 2: resultaten

Rapport: Resultatentabel
Model: Bavo-terrein
Resultaten voor model: Bavo-terrein
Stof: NO2 - Stikstofdioxide
Referentiejaar: 2017
Steekproefberekening: 30%

Naam	NO2 Concentratie [µg/m³]	NO2 Achtergrond [µg/m³]	NO2 Bronbijdrage [µg/m³]	NO2 # Overschreidingen uur limiet [-]
1	17,0	15,8	1,2	0
2	17,3	15,8	1,6	0
3	21,1	14,8	6,2	0
4	20,1	14,8	5,3	0
5	19,9	14,8	5,1	0
6	19,5	14,8	4,7	0
7	19,3	14,8	4,5	0
8	18,2	14,8	3,4	0
9	18,3	14,8	3,4	0
10	16,4	14,8	1,6	0
11	15,6	14,8	0,7	0
12	15,5	14,8	0,7	0
13	19,7	15,2	4,5	0
14	20,1	15,2	4,9	0
15	16,2	14,8	1,4	0
16	15,7	15,2	0,5	0
17	16,2	15,2	1,0	0
18	15,8	15,2	0,6	0
19	20,9	15,2	5,7	0
20	18,2	15,2	3,0	0
21	14,1	13,3	0,8	0
22	14,1	13,3	0,9	0
23	17,4	15,2	2,2	0
24	17,2	15,2	1,9	0
25	17,8	14,5	3,4	0
26	17,3	14,5	2,9	0
27	18,7	15,2	3,5	0
28	19,3	15,2	4,0	0
29	16,5	14,0	2,5	0
30	17,7	14,0	3,7	0

Rapport: Resultatentabel
Model: Bavo-terrein 2027
Resultaten voor model: Bavo-terrein 2027
Stof: NO2 - Stikstofdioxide
Referentiejaar: 2027
Steekproefberekening: 30%

Naam	NO2 Concentratie [µg/m³]	NO2 Achtergrond [µg/m³]	NO2 Bronbijdrage [µg/m³]	NO2 # Overschreidingen uur limiet [-]
1	12,9	12,3	0,6	0
2	13,1	12,3	0,8	0
3	15,0	11,8	3,2	0
4	14,5	11,8	2,8	0
5	15,0	11,8	3,2	0
6	14,7	11,8	2,9	0
7	14,0	11,8	2,2	0
8	13,4	11,8	1,7	0
9	13,4	11,8	1,7	0
10	12,5	11,8	0,7	0
11	12,1	11,8	0,4	0
12	12,1	11,8	0,3	0
13	14,3	12,0	2,3	0
14	14,5	12,0	2,5	0
15	12,4	11,8	0,6	0
16	12,2	12,0	0,2	0
17	12,4	12,0	0,4	0
18	12,2	12,0	0,3	0
19	14,7	12,0	2,8	0
20	13,4	12,0	1,4	0
21	11,0	10,6	0,4	0
22	11,0	10,6	0,4	0
23	13,0	12,0	1,1	0
24	12,9	12,0	0,9	0
25	12,9	11,3	1,6	0
26	12,7	11,3	1,4	0
27	13,7	12,0	1,7	0
28	14,0	12,0	2,0	0
29	12,2	10,9	1,3	0
30	12,7	10,9	1,8	0

Rapport: Resultatentabel
Model: Bavo-terrein
Resultaten voor model: Bavo-terrein
Stof: PM10 - Fijnstof
Zeezoutcorrectie: Nee
Referentiejaar: 2017
Steekproefberekening: 30%

Naam	PM10 Concentratie [µg/m³]	PM10 Achtergrond [µg/m³]	PM10 Bronbijdrage [µg/m³]	PM10 # Overschreidingen 24 uur limiet [-]
1	20,9	20,8	0,2	9
2	20,9	20,8	0,2	9
3	21,6	20,7	0,8	9
4	21,6	20,7	0,8	10
5	21,5	20,7	0,7	10
6	21,4	20,7	0,7	10
7	21,3	20,7	0,6	9
8	21,2	20,7	0,5	9
9	21,2	20,7	0,5	9
10	20,9	20,7	0,2	9
11	20,9	20,7	0,1	9
12	20,9	20,8	0,1	9
13	21,3	20,6	0,7	9
14	21,3	20,6	0,6	9
15	20,9	20,7	0,1	9
16	20,7	20,6	0,1	8
17	20,8	20,6	0,1	8
18	20,7	20,6	0,1	8
19	21,4	20,6	0,8	9
20	21,0	20,6	0,4	9
21	20,1	19,9	0,1	8
22	20,1	19,9	0,1	8
23	20,9	20,6	0,3	9
24	20,9	20,6	0,2	9
25	20,5	20,2	0,3	8
26	20,6	20,2	0,4	9
27	21,1	20,6	0,4	9
28	21,0	20,6	0,4	9
29	20,6	20,2	0,4	9
30	20,6	20,2	0,4	9

Rapport: Resultatentabel
Model: Bavo-terrein 2027
Resultaten voor model: Bavo-terrein 2027
Stof: PM10 - Fijnstof
Zeezoutcorrectie: Nee
Referentiejaar: 2027
Steekproefberekening: 30%

Naam	PM10 Concentratie [µg/m³]	PM10 Achtergrond [µg/m³]	PM10 Bronbijdrage [µg/m³]	PM10 # Overschreidingen 24 uur limiet [-]
1	19,4	19,3	0,1	7
2	19,4	19,3	0,1	7
3	20,0	19,2	0,7	7
4	20,0	19,2	0,7	7
5	20,1	19,2	0,8	7
6	20,0	19,2	0,8	8
7	19,8	19,2	0,5	7
8	19,7	19,2	0,4	7
9	19,7	19,2	0,4	7
10	19,4	19,2	0,2	7
11	19,4	19,2	0,1	7
12	19,4	19,2	0,1	7
13	19,8	19,2	0,6	7
14	19,8	19,2	0,6	7
15	19,4	19,2	0,1	7
16	19,2	19,2	0,1	7
17	19,3	19,2	0,1	7
18	19,2	19,2	0,1	7
19	19,8	19,1	0,7	7
20	19,5	19,2	0,4	7
21	18,6	18,5	0,1	7
22	18,6	18,5	0,1	7
23	19,4	19,1	0,3	7
24	19,4	19,2	0,2	7
25	19,0	18,8	0,3	7
26	19,1	18,8	0,3	7
27	19,5	19,2	0,4	7
28	19,5	19,2	0,3	7
29	19,0	18,7	0,3	7
30	19,1	18,7	0,4	7

Rapport: Resultatentabel
Model: Bavo-terrein
Resultaten voor model: Bavo-terrein
Stof: PM2.5 - Zeer fijnstof
Referentiejaar: 2017
Steekproefberekening: 30%

Naam	PM2.5 Concentratie [µg/m³]	PM2.5 Achtergrond [µg/m³]	PM2.5 Bronbijdrage [µg/m³]
1	12,5	12,5	0,1
2	12,5	12,5	0,1
3	12,8	12,5	0,3
4	12,8	12,5	0,3
5	12,8	12,5	0,3
6	12,7	12,5	0,3
7	12,7	12,5	0,2
8	12,7	12,5	0,2
9	12,7	12,5	0,2
10	12,6	12,5	0,1
11	12,5	12,5	0,0
12	12,5	12,5	0,0
13	12,7	12,4	0,3
14	12,6	12,4	0,3
15	12,5	12,5	0,1
16	12,4	12,4	0,0
17	12,4	12,4	0,0
18	12,4	12,4	0,0
19	12,7	12,4	0,3
20	12,5	12,4	0,2
21	12,0	11,9	0,1
22	12,0	11,9	0,1
23	12,5	12,4	0,1
24	12,5	12,4	0,1
25	12,2	12,1	0,1
26	12,2	12,1	0,2
27	12,6	12,4	0,2
28	12,5	12,4	0,2
29	12,2	12,1	0,2
30	12,2	12,1	0,2

Rapport: Resultatentabel
Model: Bavo-terrein 2027
Resultaten voor model: Bavo-terrein 2027
Stof: PM2.5 - Zeer fijnstof
Referentiejaar: 2027
Steekproefberekening: 30%

Naam	PM2.5 Concentratie [µg/m³]	PM2.5 Achtergrond [µg/m³]	PM2.5 Bronbijdrage [µg/m³]
1	11,2	11,1	0,0
2	11,2	11,1	0,0
3	11,4	11,2	0,2
4	11,4	11,2	0,2
5	11,4	11,2	0,3
6	11,4	11,2	0,2
7	11,3	11,2	0,2
8	11,3	11,2	0,1
9	11,3	11,2	0,1
10	11,2	11,2	0,1
11	11,2	11,2	0,0
12	11,2	11,2	0,0
13	11,3	11,1	0,2
14	11,2	11,1	0,2
15	11,2	11,2	0,0
16	11,1	11,1	0,0
17	11,1	11,1	0,0
18	11,1	11,1	0,0
19	11,3	11,1	0,2
20	11,2	11,1	0,1
21	10,7	10,6	0,0
22	10,7	10,6	0,0
23	11,1	11,1	0,1
24	11,1	11,1	0,1
25	10,9	10,8	0,1
26	10,9	10,8	0,1
27	11,2	11,1	0,1
28	11,2	11,1	0,1
29	10,9	10,7	0,1
30	10,9	10,7	0,1

Over Antea Group

Van stad tot land, van water tot lucht; de adviseurs en ingenieurs van Antea Group dragen in Nederland sinds jaar en dag bij aan onze leefomgeving. We ontwerpen bruggen en wegen, realiseren woonwijken en waterwerken. Maar we zijn ook betrokken bij thema's zoals milieu, veiligheid, assetmanagement en energie. Onder de naam Oranjewoud groeiden we uit tot een allround en onafhankelijk partner voor bedrijfsleven en overheden. Als Antea Group zetten we deze expertise ook mondiaal in. Door hoogwaardige kennis te combineren met een pragmatische aanpak maken we oplossingen haalbaar én uitvoerbaar. Doelgericht, met oog voor duurzaamheid. Op deze manier anticiperen we op de vragen van vandaag en de oplossingen van de toekomst. Al meer dan 60 jaar.

Contactgegevens

Rivium Westlaan 72
2909 LD CAPELLE A/D IJSSEL
Postbus 8590
3009 AN ROTTERDAM
T. 010 235 1700

www.anteagroup.nl

Copyright © 2015
Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

A member of INOGEN®

Bijlage 12 Verkennend onderzoek niet-gesprongen explosieven

Vooronderzoek Conventionele Explosieven Sportpark De Boekhorst Gemeente Noordwijkerhout

Datum: 17 november 2017
Kenmerk: 17P157 definitief rapport

BOMBS AWAY

Distributielijst

- Gemeente Noordwijkerhout
- Bombs Away B.V.

Opdrachtgever	*Opgesteld:*	*Geaccordeerd:*	*Kenmerk en status:*
Dhr. H. Van Limburg Gemeente Noordwijkerhout *hvanlimburg@noordwijkerhout.nl*	**Mw. R. van Splunder** MA Bombs Away B.V. *robbin@bombsaway.nl*	**Dhr. Bas van Wiggen** MA Bombs Away B.V. *Gemachtigd namens directie* *bas@bombsaway.nl*	**17P157 definitief rapport**
Handtekening:	***Handtekening:***	***Handtekening:***	***Datum:***
			17 november 2017

Bombs Away B.V.
Postbus 1148 Museumlaan 2
3500 BC Utrecht 3581 HK Utrecht
www.bombsaway.nl Info@bombsaway.nl
KvK: 53705165 BTW: 850983666B01
IBAN: NL31ABNA0455602794

Inhoudsopgave

1 Inleiding 5
1.1 Aanleiding 5
1.2 Doel vooronderzoek 5
1.2.1 Uitgangspunt 5
1.2.2 Werkwijze vooronderzoek 6
1.3 Scope onderzoeksgebied 6
1.4 Projectteam 7
1.5 Leeswijzer 7

2 Geraadpleegde bronnen 8
2.1 Verantwoording bronnenmateriaal 8
2.2 Reeds uitgevoerde onderzoeken 8
2.3 Literatuur 8
2.4 Archiefonderzoek in Nederland 9
2.4.1 Gemeentearchief van Noordwijkerhout 9
2.4.2 Provinciaal archief van Zuid-Holland 9
2.4.3 Nationaal Archief (NA) Den Haag 10
2.4.4 Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie Amsterdam (NIOD) 11
2.4.5 Nederlands Instituut voor Militaire Historie Den Haag (NIMH) 11
2.4.6 Semi-statisch Archief (SSA) 12
2.4.7 Studiegroep Luchtoorlog 1939-1945 (SGLO) 12
2.5 Archiefonderzoek in het buitenland 12
2.5.1 The National Archives UK (TNA UK) Londen 12
2.5.2 National Archives and Records Administration (NARA) Washington 12
2.5.3 Bundesarchiv-Militärarchiv (BaMa) Freiburg 13
2.6 Luchtfoto-onderzoek 13

3 Resultaten inventarisatie 14
3.1 Inleiding 14
3.2 Mobilisatieperiode 14
3.3 Meidagen 1940 14
3.4 Duitse bezettingsjaren 15
3.5 Bevrijdingsjaar 1944-1945 17
3.6 Naoorlogse periode – heden 18
3.7 Luchtfoto-analyse 19
3.8 Inventarisatiekaart 21
3.9 Leemten in kennis 22

4 Analyse gegevens 23
4.1 Indicaties 23
4.1.1 Soort en hoeveelheid CE 23
4.1.2 Verschijningsvorm 23
4.2 Horizontale afbakening 24
4.3 Verticale afbakening 25
4.3.1 Diepteligging CE 25
4.4 Naoorlogse ontwikkelingen 26

5 Conclusie en Advies 28
5.1 Conclusie 28
5.1.1 Aan te treffen CE 28
5.1.2 Horizontale afbakening verdachte gebieden 28
5.1.3 Verticale afbakening verdachte gebieden 29
5.1.4 Naoorlogse ontwikkelingen 29
5.2 Advies 29
5.2.1 Onverdachte gebieden 29

5.2.2 Verdacht gebied 29

6 Bijlagen 30
Bijlage 1 Overzicht beoordelen/evalueren inventarisatie (WSCS-OCE) 30
Bijlage 2 Vaststellen verdacht gebied en afbakening in vooronderzoek 32
Bijlage 3 Luchtfotodekking 34
Bijlage 4 A1-Inventarisatiekaart (losbladig) 36
Bijlage 5 A1 CE-bodembelastingkaart (losbladig) 37

Afbeelding voorblad: luchtfoto van onderzoeksgebied. Bron: KAD (532). Sortieref: 106G- 5129. Fotonummer: 5129. d.d. 27-03-1945.

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

De aanleiding van het vooronderzoek zijn de voorgenomen werkzaamheden aan het sportpark De Boekhorst in de gemeente Noordwijkerhout (Zuid-Holland). Het huidige sportpark met de bijbehorende sportvelden wordt heringericht. De sporthal, de tribunes en de clubgebouwen worden gesloopt en verplaatst. Het is niet bekend of er rekening gehouden dient te worden met het aantreffen van conventionele explosieven (CE) uit de Tweede Wereldoorlog in dit gebied. Indien er CE aanwezig zijn in de bodem van het te onderzoeken gebied, dan bestaat de mogelijkheid op een ongecontroleerde detonatie van een of meerdere CE. Op basis van de Arbowetgeving en de Openbare Orde en Veiligheid dienen alle risico's vooraf de voorgenomen werkzaamheden in kaart te worden gebracht waarbij de risico's zoveel mogelijk moeten worden ingeperkt. Aan de hand van een vooronderzoek CE wordt bepaald of er sprake is van een risico op het aantreffen van CE en daarnaast waar er een risico is op het aantreffen van CE in de bodem.

In opdracht van de gemeente Noordwijkerhout heeft Bombs Away B.V. te Utrecht een vooronderzoek CE uitgevoerd voor het onderzoeksgebied Sportpark de Boekhorst, gemeente Noordwijkerhout (Zuid-Holland) naar de aanwezigheid van CE uit de Tweede Wereldoorlog.

1.2 Doel vooronderzoek

Het doel van dit vooronderzoek CE is het vaststellen of er in de geraadpleegde bronnen indicaties zijn waaruit blijkt dat (delen van) het onderzoeksgebied tijdens de Tweede Wereldoorlog betrokken is (zijn) geweest bij oorlogshandelingen waardoor er (mogelijk) CE op/in de (water)bodem zijn achtergebleven. Indien er indicaties zijn dat (delen van) het onderzoeksgebied betrokken (zijn) is geweest bij oorlogshandelingen dan wordt (worden) het (de) verdachte gebied(en) horizontaal afgebakend en worden de volgende zaken vastgesteld:

- Soort(en) en subsoorten aan te treffen CE;
- Hoeveelheid aan te treffen CE;
- Verschijningsvorm aan te treffen CE;
- Maximale en minimale diepteligging CE.

1.2.1 Uitgangspunt

Het vooronderzoek is conform het WSCS-OCE uitgevoerd. In deze richtlijnen voor het uitvoeren van het vooronderzoek staan de verplichte bronnen die geraadpleegd dienen te worden alsmede de aanvullende bronnen. Bombs Away heeft naast de verplichte bronnen ook aanvullende bronnen geraadpleegd. Op basis van uitgevoerde vooronderzoeken in het verleden is gebleken dat vaak relevante informatie aanwezig was in de aanvullende bronnen. Deze informatie had in een aantal gevallen invloed op de omvang van het verdachte gebied.

Bron	Raadplegen WSCS-OCE		Door Bombs Away geraadpleegd
	Verplicht	Aanvullend	
Literatuur	✔		✔
Gemeentelijk & Provinciaal archief	✔		✔
Nederlands Instituut Militaire Historie (NIMH)		✔	✔
Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD)		✔	✔
Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD)	✔		✔
Luchtfotocollectie Wageningen Universiteit	✔		✔
Luchtfotocollectie Kadaster	✔		✔
Luchtfotocollectie The Aerial Reconnaissance Archives		✔	✔
The National Archives UK		✔	✔
Bundesarchiv-Militärarchiv		✔	✔
The National Archives and Records Administration USA		✔	✔

Bron	Raadplegen WSCS-OCE		Door Bombs Away geraadpleegd
	Verplicht	Aanvullend	
Getuigen		✔	Niet beschikbaar

Tevens zijn de volgende bronnen door Bombs Away geraadpleegd die niet vermeld zijn in het WSCS-OCE, maar die wel relevante informatie kunnen bevatten over het onderzoeksgebied:

- Semi-statisch Archief (SSA) Defensie te Rijswijk;
- Nationaal Archief (NA) te Den Haag.

1.2.2 Werkwijze vooronderzoek

Het vooronderzoek is conform de huidige richtlijnen (WSCS-OCE) uitgevoerd en bestaat uit twee delen, namelijk de inventarisatie en de beoordeling & evaluatie. In het eerste deel van het vooronderzoek, de inventarisatie, is alle relevante informatie verzameld uit de geraadpleegde bronnen. Op basis van de verzamelde informatie is vastgesteld of er oorlogshandelingen hebben plaatsgevonden waarbij (mogelijk) CE zijn achtergebleven binnen de grenzen van het onderzoeksgebied.

Indien in de geraadpleegde bronnen indicaties zijn gevonden waaruit blijkt dat (delen van) het onderzoeksgebied getroffen is (zijn) door oorlogshandelingen, wordt in het tweede deel van het vooronderzoek, de beoordeling & evaluatie[1], de verzamelde informatie beoordeeld en geëvalueerd. Op basis van de beoordeling en de evaluatie kunnen de volgende zaken worden vastgesteld:

- De horizontale begrenzing van verdacht(e) gebied(en);
- De minimale en maximale diepteligging van de aan te treffen CE;
- De soort(en) van de aan te treffen CE;
- De hoeveelheid van de aan te treffen CE;
- De verschijningsvorm van de aan te treffen CE.

De resultaten van de inventarisatie en de beoordelingen en evaluatie zijn in dit rapport opgenomen met bijbehorende CE-bodembelastingkaart.

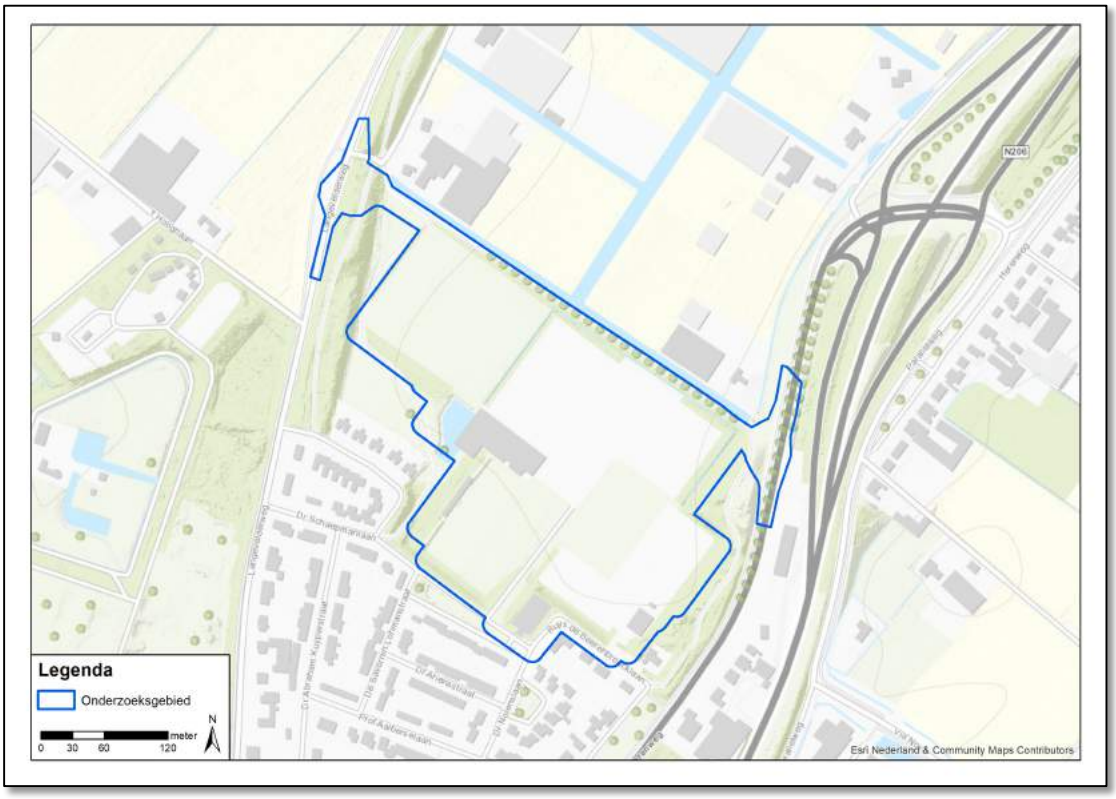
1.3 Scope onderzoeksgebied

Dit vooronderzoek richt zich op het onderzoeksgebied Sportpark de Boekhorst in de gemeente Noordwijkerhout (Zuid-Holland). Het onderzoeksgebied omvat een aantal sportvelden ten noorden van de plaats Noordwijkerhout. Ten tijde van de Tweede Wereldoorlog was het gebied deel van de Oosterduinen tussen de Noordzijderpolder en de Hogeveense polder. Naast het onderzoeksgebied lag een psychiatrische instelling genaamd St. Bavo.

In afbeelding 1 is het onderzoeksgebied (het gebied binnen de blauwe lijnen) weergegeven.

.

[1] In bijlage 1 zijn de richtlijnen van de WSCS-OCE voor de beoordeling en evaluatie weergegeven.

Afbeelding 1: onderzoeksgebied Sportpark de Boekhorst.

1.4 Projectteam

In het kader van dit vooronderzoek heeft Bombs Away B.V. een projectteam samengesteld dat de werkzaamheden heeft uitgevoerd. Het projectteam bestond uit de volgende medewerkers:

• Dhr. **B. van Wiggen** MA	Projectleider
• Dhr. **N. P. Kors**	GIS-specialist
• Dhr**. M. Nouws** BBE	Luchtfoto analist
• Mw. **R. van Splunder** MA	Historisch onderzoeker

1.5 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt nader ingegaan op de bronnen die door Bombs Away B.V. zijn geraadpleegd. In het derde hoofdstuk komen de resultaten van het bronnenonderzoek aan bod. Vervolgens worden de resultaten beoordeeld en geëvalueerd in hoofdstuk 4. In hoofdstuk 5 zijn de conclusie en advies beschreven. In de bijlagen van dit rapport zijn diverse stukken opgenomen, waaronder de geraadpleegde luchtfoto's.

2 GERAADPLEEGDE BRONNEN

2.1 Verantwoording bronnenmateriaal

Om een zo goed en een zo compleet mogelijk vooronderzoek uit te voeren zijn er diverse bronnen geraadpleegd. Als in een bron een indicatie staat waaruit blijkt dat het onderzoeksgebied getroffen is door een oorlogshandeling, dan dient deze indicatie in een mogelijke tweede en/of meerdere bronnen te worden bevestigd. Wanneer dit niet het geval is, dan moet op basis van deze enkele bron een afweging worden gemaakt welke consequentie(s) dit heeft voor het onderzoeksgebied. In dit hoofdstuk komen de geraadpleegde bronnen in het kader van het vooronderzoek aan bod. Per bron is aangegeven welke literatuur en/of archiefstukken/documenten zijn geraadpleegd, zodat voor de lezer de herleidbaarheid van indicaties (en contra-indicaties) van oorlogshandelingen duidelijk is.

2.2 Reeds uitgevoerde onderzoeken

Bij de opdrachtgever is nagegaan of er historische vooronderzoeken CE bekend zijn die betrekking hebben op het onderzoeksgebied of de directe omgeving ervan. In het onderstaande overzicht is het rapport van het onderzoek weergegeven dat nabij het huidige onderzoeksgebied lag.

- Projectnummer: 175-011-VO-01. *Vooronderzoek naar het risico op het aantreffen van Conventionele explosieven in het onderzoeksgebied ''Sancta Maria te Noordwijk''*. Datum: 15 maart 2013. Uitgevoerd door: Explosive Clearance Group.

Het bovenstaande vooronderzoek is uitgevoerd conform het WSCS-OCE 2012. Het onderzoeksgebied bevond zich op meer dan 500 meter afstand van het huidige onderzoeksgebied. Delen van het onderzoeksgebied zijn verdacht verklaard op gedumpte munitie. Deze verdachte gebieden zijn hierdoor niet relevant voor het huidige onderzoeksgebied.

Andere vooronderzoeken die bij Bombs Away B.V. bekend waren lagen op meer dan 700 meter afstand van het huidige onderzoeksgebied en zijn hierdoor niet relevant voor het huidige onderzoek.

2.3 Literatuur

In het kader van dit vooronderzoek is een literatuurstudie uitgevoerd. Naast de standaard boekwerken over de gevechtshandelingen in de Tweede Wereldoorlog op het land en in de lucht, zijn ook lokale en streekgebonden publicaties bestudeerd. In onderstaande overzicht zijn de geraadpleegde publicaties weergegeven.

- Amersfoort, H., Kamphuis, P. (red.) *Mei 1940; De strijd op Nederlands grondgebied* (Amsterdam 2012);
- Boer, D. de, *Noordwijkerhout in de 20e eeuw* (Lisse 2009);
- Bollen, H.A. & Vroemen, P., *Canadezen in Actie. Nederland najaar '44 - voorjaar '46* (Warnsveld 1993);
- Hin, M., *St. Bavo in oorlogstijd* (Noordwijkerhout 1985);
- Klep, Ch. & Schoenmaker, B., *Oorlog op de flank. De bevrijding van Nederland 1944-1945* (Den Haag 1995);
- Korthals Altes, A., *Luchtgevaar. Luchtaanvallen op Nederland 1940-1945* (Amsterdam 1984);
- Molenaar, F.J., *De luchtverdediging in de meidagen 1940 II* ('s-Gravenhage 1970);
- Nierstrasz, V. E. (de Groene Serie); voluit: Ministerie van Oorlog, hoofdkwartier van de chef van de generale staf, krijgsgeschiedkundige afdeling, *De strijd op Nederlands grondgebied tijdens de Wereldoorlog II*, hoofddeel III/ Deel 1, *Inleiding en algemeen overzicht van de gevechtsdagen van 10-19 mei 1940* (Den Haag 1957);

- Zwanenburg, G.J., *En nooit was het stil…Kroniek van een Luchtoorlog* (2 delen; Den Haag 1991-1993).

Relevante informatie uit de bestudeerde literatuur is verwerkt in dit rapport (zie hoofdstuk 3).

2.4 Archiefonderzoek in Nederland

Naast literatuurstudie is archiefonderzoek in Nederland uitgevoerd. Zo is het gemeentearchief van Noordwijkerhout geraadpleegd in het archief van Erfgoed Leiden en Omstreken (ELO) in Leiden. Daarnaast zijn er stukken bestudeerd uit het Nationaal Archief (NA) in Den Haag, waaronder het provinciale archief van Zuid-Holland. Verder zijn het archief van het Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie (NIOD) te Amsterdam en het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH) in Den Haag geraadpleegd. Tevens is het archief van de Explosieven Opsporingsdienst van Defensie (EODD) en het Semi-statisch Archief (SSA) van Defensie onderzocht. In de volgende sub-paragrafen worden deze archieven nader beschreven. Relevante informatie uit de geraadpleegde stukken en dossiers is verwerkt in dit rapport (zie hoofdstuk 3).

2.4.1 Gemeentearchief van Noordwijkerhout

In het Erfgoed Leiden en Omstreken (ELO) in Leiden is het gemeentearchief van Noordwijkerhout geraadpleegd. Er is gezocht naar stukken betreffende de luchtbeschermingsdienst (LBD), rapporten van schade die ontstaan is door oorlogshandelingen en de ruiming van explosieven. De LBD hield het luchtverkeer boven de gemeente in de gaten en rapporteerde bijzondere voorvallen zoals het neerstorten van vliegtuigen of bominslag. Schademeldingen kunnen een indicatie vormen van oorlogshandelingen in een gebied. Ditzelfde geldt voor het ruimen van explosieven tijdens en na de Tweede Wereldoorlog.

In de onderstaande tabel is een overzicht gegeven van de geraadpleegde stukken.

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
-	Inventaris Noordwijkerhout 1937-1995	1 / 2	1945	*Voorzieningen herstel na bevrijding*
		46/1	1946/1979	*Oorlogsgedenkteken*
		160/6	1940-1945	*Inleveren wapenen en munitie*
		233-7	1941-1945 (1982)	*Rapporten neergestorte vliegtuigen*
		233/9	1945/1947	*Bewaring vervoer en opruiming van ontplofbare stoffen*
		253/3	1943/1948	*Oorlogsschade eigendommen Jhr. Gevers*
		259/3 t/m 9		*Afbraak en ontruiming….*
		311/1	1940/1945	*Afgewikkelde gevallen oorlogsschade*
		358/2 t/m 358/4	1942/1945	*Bezettingsschade*
		358/5	1943/1944	*Bommenschade van Nederlanders in Duitsland*
		380/5	1956/1958	*Oorlogsschade V.G.L.O school St. Jozef*
		425/1	1940/1945	*Afgewerkte gevallen oorlogsschade (publiek rechterlijk)*
		506/4	1942-1959 1946-1958	*Oorlogsschade St. Jozefschool*
		506/5	1943/1958	*Oorlogsschade school H. Hart van Jezus*
		696/7	1948	*Opruiming bunkers*
		722/11	1943/1957	*Lopende gevallen oorlogsschade*
		801/6	1968	*Opruiming Engelse bom nabij terrein Langevelderweg*

2.4.2 Provinciaal archief van Zuid-Holland

In het provinciaal archief van Zuid-Holland in het Nationaal Archief te Den Haag liggen de archieven opgeslagen van de provincie Zuid-Holland. In dit archief zijn diverse stukken ingezien. Het archief van het Militair Gezag (MG) van de provincie is hier ingezien. Het

MG werd direct na de bevrijding van de bezette gebieden ingesteld als tijdelijk bestuur dat moest zorgen voor de openbare orde en veiligheid. De stukken uit het archief van het MG gaan over het ruimen van mijnen en andere projectielen en schademeldingen uit de hele provincie.

De volgende stukken zijn ingezien:

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
3.09.34	Militair Gezag ZH	6	-	*Ingekomen rapporten van de districts militaire commissarissen:* Leiden
		37	1945	*Sectie III – Politie:* Rapporten
		41	1945	*Sectie III – Politie:* Rapporten van Politie Reserve Nederland
		43	1945	*Sectie IV - Brandweer en luchtbescherming:* Stukken betreffende de opsporing en opruiming van mijnen, bommen, munitie en andere explosieven
		63	1945	*Sectie IX - Openbare werken:* Ingekomen en doorslagen van uitgaande stukken
		64	1945	*Sectie IX - Openbare werken:* Rapporten
		65	1945	*Sectie IX - Openbare werken:* Stukken betreffende het verzamelen van gegevens over beschadigde of vernielde bruggen
		147	1945	*Sectie IV - Brandweer en luchtbescherming:* Stukken betreffende het onderzoek naar verongelukte geallieerde vliegtuigen en hun bemanningen en de berging van vliegtuigwrakken
		231	1945	*Stukken betreffende de opruiming van mijnen, munitie en andere explosieven*
		249	1945	*Stukken betreffende het bevorderen van herstelwerkzaamheden aan dijken, verkeers- en waterwegen*
		575	1945	*Sectie IV - Brandweer en luchtbescherming:* Stukken betreffende de opruiming van mijnen, munitie en andere explosieven
		835	1945	*Den Haag:* Ingekomen dagrapporten van de districten Gouda en Leiden

2.4.3 Nationaal Archief (NA) Den Haag

In het NA zijn stukken en kaarten bewaard gebleven betreffende bunkers en verdedigingswerken op verschillende plaatsen in Nederland. De volgende stukken zijn geraadpleegd:

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
2.04.53.15	Inspectie Bescherming Burgerbevolking Luchtaanvallen	76	1940-1941	*Bescherming Bevolking Luchtaanvallen (Zuid-Holland)*
2.13.167	Bunkerarchief	272-284	1951	*Blokkaarten van werken*
		285-296		*Overzichtskaarten*
		1112-1119		*Nederlandse stafkaarten met aantekeningen van stellingen en complexen, schaal 1:25000*
		1120		*Stellingkaarten van heel Nederland (dienstgeheim) met vermeldingen van alle Nederlandse en Duitse werken*

				waarop de aard van de groepen van werken door symbolen zijn aangegeven. Groot formaat.
2.13.25	Militair gezag	1563	1944-1945	*Stukken betreffende de opruiming van mijnen, munitie en andere explosieven*
		1567	1944-1945	*Stukken betreffende de opsporing en ruiming van mijnen en andere explosieven [4.75.00]*
		1568	-	*Rapporten van de Censuurdienst van de Sectie PTT inzake brieven waarin melding gemaakt wordt van bombardementen, afschriften [4.06.00]*
		2808	1944-1945	*Rapporten over militaire werken, vernielingen en inundaties in het nog niet bevrijde deel van Nederland,*
		2809	1945	*Stukken betreffende de organisatie van de mijnopruimingsdienst en het opsporen en ruimen van mijnen die de uitvoering van bepaalde openbare werken verhinderen*
		2823	1945	*Stukken betreffende herstel en onderhoud van wegen en het aanvragen van het hiervoor benodigde materieel*
		3224	1945	*Sectie ontmijning: ingekomen en doorslagen van uitgaande stukken*

2.4.4 Nederlands Instituut voor Oorlogsdocumentatie Amsterdam (NIOD)

In het NIOD zijn archieven van verschillende instanties geraadpleegd die (mogelijk) betrekking hebben op oorlogshandelingen. In de onderstaande tabel zijn de bestudeerde stukken weergegeven:

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
077	*General-kommissariat für das Sicherheitswesen (Höhere SS- und Polizeiführer Nord-West)* (1938)(1940-1945)	1328	1940-1941	*Dagberichten van de* Befehlshaber der Ordnungspolizei *Den Haag betreffende vijandelijke luchtaanvallen*
190a	Groep Albrecht	17-34	1945	*Enige verslagen, alsmede medewerkers van de groep Albrecht afkomstig uit de volgende sectoren: het Noorden, Overijssel, de Achterhoek, en Twente, D. A. A. (=Deventer, Arnhem, Apeldoorn), de Veluwe en Gelderland, Alblasserwaard en de Betuwe, Utrecht, Amersfoort, Amsterdam, Woerden, Zuid-Holland, Zeeland, Zuid-Nederland*
216k	Departement van Justitie (1935)(1940-1945)(1950)	181-185	-	*Processen-verbaal van de plaatselijke luchtbeschermingsdiensten, politie en Marechaussee met betrekking tot vijandelijke vliegtuigen, bomaanvallen en ontploffingen in verschillende gemeenten*

2.4.5 Nederlands Instituut voor Militaire Historie Den Haag (NIMH)

Het NIMH beheert de archieven van de Nederlandse krijgsmacht en bezit een uitgebreide collectie die betrekking heeft op de Tweede Wereldoorlog. Onder andere de 575-collectie, met betrekking tot Duitse verdedigingswerken, is geraadpleegd. Aangezien er geen indicaties zijn gevonden dat er in de regio is gevochten in de meidagen van 1940 is de 409 collectie niet geraadpleegd.

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
420	Burgemeestersverklaringen	14	1945	*Naaldwijk t/m Nijeveen*
		38	1945	*Naaldwijk t/m Nijmegen*
575	Duitse Verdedigingswerken	148	*17 november 1943*	*Duitse verdedigingswerken in de omgeving van Noordwijkerhout*
		470	3-3-1945	*Schets van Duitse verdedigingswerken aan de Gooweg en de Schuine weg*

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
				te Noordwijkerhout, met legenda
		130	12- april 1945	*Britse Intelligence kaart met Duitse verdedigingswerken in de omgeving van Hillegom, Lisse en Noordwijkerhout naar de toestand van maart 1945. Kaartblad nr. 358, afkomstig van A.P.I.S. 21st Army Group, 12-04-1945*

2.4.6 Semi-statisch Archief (SSA)

Het Semi-statisch Archief (SSA) te Rijswijk beheert het archief van Defensie. In dit archief zijn onder ander de ruimrapporten van de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD) opgeslagen. Deze ruimrapporten, ook wel Meldings-, Opdracht- en Ruimrapport (MORA) genaamd, zijn gerangschikt per gemeente en worden sinds 1971 systematisch bijgehouden. Er is in de geraadpleegde bronnen één MORA gevonden die relevant is voor het onderzoeksgebied. Deze is uitgewerkt in hoofdstuk 3.6.

Tevens bevinden zich in het SSA ook enkele dossiers van de Mijn- en Munitie Opruimingsdienst (MMOD). De MMOD was een voorloper van de huidige EODD en werd vlak na de Tweede Wereldoorlog opgericht. In het SSA bevinden zich talloze overzichten van geruimde munitie alsmede ruimrapporten van mijnenvelden in de Nederlandse gemeenten. De onderstaande stukken zijn geraadpleegd.

Toeg. nr.	Titel	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
Geen	Archief MMOD	49	1945-1947	*M t/m N*
		50	1945-1947	*N t/m O*

2.4.7 Studiegroep Luchtoorlog 1939-1945 (SGLO)

De SGLO heeft in de loop der jaren een lijst samengesteld van alle vliegtuigcrashes in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog (1939-1945). Op basis van de digitale verlieslijst op www.sglo.nl is vastgesteld dat er mogelijk een vliegtuigcrash heeft plaatsgevonden binnen de grenzen van het onderzoeksgebied en/of in de directe omgeving hiervan.

2.5 Archiefonderzoek in het buitenland

In een aantal buitenlandse archieven is informatie aanwezig die relevant kan zijn voor dit vooronderzoek. Bombs Away beschikt over een uitgebreide database met gegevens die in het verleden zijn gekopieerd/gefotografeerd in The National Archives UK (TNA UK) te Londen, Bundesarchiv-Militärarchiv (BaMa) te Freiburg en The National Archives and Records Administration (NARA) te Washington. In de volgende sub-paragrafen zal nader worden ingegaan op deze archieven.

2.5.1 The National Archives UK (TNA UK) Londen

In TNA UK zijn onder ander *interpretation reports* en de *daily logs* (dagboeken) van verschillende eenheden van de Britse strijdkrachten gearchiveerd. Er is relevante informatie aangetroffen in de gegevens uit TNA UK in het kader van dit vooronderzoek.

Toeg. nr.	Inv. nr.	Jaar	Omschrijving
AIR 37	715	1944	*2nd Tactical Air Force. Daily Log: Sep – Oct*
AIR 37	716	1944	*2nd Tactical Air Force. Daily Log: Nov – Dec*
AIR 37	717	1945	*2nd Tactical Air Force. Daily Log: Jan – Feb*
AIR 37	718	1945	*2nd Tactical Air Force. Daily Log: Mar – May*

2.5.2 National Archives and Records Administration (NARA) Washington

Net als in TNA UK zijn in NARA te Washington onder ander *interpretation reports* en de *daily logs* (dagboeken) van verschillende eenheden van Amerikaanse strijdkrachten gearchiveerd. Er zijn geen relevante documenten voor het onderzoeksgebied aangetroffen in NARA.

2.5.3 Bundesarchiv-Militärarchiv (BaMa) Freiburg

In het BaMa zijn o.a. archiefstukken van de *Führungsstab* van de Luftwaffe opgeslagen. In deze archiefstukken zijn alle melding van neergekomen vliegtuigbommen en toestellen in het bezette Europa beschreven van mei 1940 tot en met medio 1941. In het BaMa zijn geen relevante gegevens aangetroffen.

2.6 Luchtfoto-onderzoek

Een essentieel onderdeel van het vooronderzoek is de analyse van luchtfoto's. Tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn, met name door geallieerde luchtstrijdkrachten, veel luchtfoto's genomen van onder andere bezet Nederland. Aan het begin van de Tweede Wereldoorlog stond de (geallieerde) luchtfotografie nog in de kinderschoenen, maar tegen het einde was het uitgegroeid tot een belangrijk onderdeel van de oorlogsvoering. Luchtfoto's werden niet alleen gebruikt om schade van een bombardement (damage assessment) vast te stellen, maar ook hele militaire campagnes werden op basis van luchtfoto's gepland.

Na de Tweede Wereldoorlog is een flink aantal (geallieerde) luchtfoto's vernietigd, maar het merendeel werd overgedragen aan archieven en andere publieke instellingen. In Nederland zijn er twee organisaties die beschikken over een collectie geallieerde luchtfoto's, namelijk Wageningen Universiteit (WAG) en het Kadaster (KAD) te Zwolle. In het buitenland beheren The Aerial Reconnaissance Archives (TARA) te Edinburgh en The National Archives and Records Administration (NARA) te Washington de belangrijkste luchtfotocollecties van de Tweede Wereldoorlog.

Om voor het huidige onderzoeksgebied een beeld te kunnen vormen van de situatie ten tijde van de Tweede Wereldoorlog is een foto bij Wageningen Universiteit besteld. Het betreft de laatst beschikbare luchtfoto van redelijke kwaliteit (7023) van kort voor de bevrijding. Deze luchtfoto is van 13 april 1945. De luchtfoto dekte echter niet het gehele onderzoeksgebied. Op 27 maart 1945 werd de laatste luchtfoto gemaakt die; kort voor de bevrijding gemaakt werd, goede kwaliteit was en die het onderzoeksgebied wel volledig dekte. Deze luchtfoto werd besteld bij het Kadaster. De foto van 18 mei 1941 was de vroegst beschikbare foto van het onderzoeksgebied van redelijke kwaliteit. Deze foto heeft gediend als nul situatie. Deze nul situatie werd vergeleken met de luchtfoto's van latere data.

In onderstaande tabel is weergegeven welke luchtfoto's geraadpleegd zijn.

Col. Nr.	Datum	Sortie Ref.	Foto nrs.	Kwaliteit	Bijzonderheden
WAG(344)	13-04-1945	US7GR-96	7023	B	-
KAD (532)	27-03-1945	106G- 5129	5129	A	-
Bombs Away bedrijfsarchief	18-05-1941	H-985	26	C	-

In de collectie van het Kadaster is ook een luchtfoto van 30 maart 1945 beschikbaar van het onderzoeksgebied. Deze foto is van goede kwaliteit, maar is niet besteld, omdat er reeds een foto van goede kwaliteit van een week eerder beschikbaar is. Er zijn geen aanwijzingen aangetroffen dat er in die week oorlogshandelingen hebben plaatsgevonden in/bij het onderzoeksgebied.

Col. Nr.	Datum	Sortie Ref.	Foto nrs.	Kwaliteit	Bijzonderheden
KAD (623)	30-03-45	106G-5133	4012	A	-

3 RESULTATEN INVENTARISATIE

3.1 Inleiding

In dit hoofdstuk zijn de resultaten weergegeven van de raadpleging van de bronnen die in het vorige hoofdstuk zijn vermeld. Aan de hand van de bronnen is een chronologisch overzicht geconstrueerd van gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden binnen het onderzoeksgebied en de directe omgeving daarvan. Met voetnoten wordt telkens verwezen naar de geraadpleegde bron(nen).

Achter enkele gebeurtenissen staat een (dikgedrukte) codering, die is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- Afkorting RAP: rapport;
- Datum: jj/mm/dd;
- Volgletter: A, B, C, etc.

Deze coderingen staan tevens op de inventarisatiekaarten en vormen de verbinding tussen de gebeurtenissen zoals die in de onderstaande tekst zijn beschreven en de tekeningen in de kaarten. Meldingen die buiten het onderzoeksgebied vallen maar binnen het gebied van de inventarisatiekaart (paragraaf 3.9) zijn ook voorzien van een nummer. Deze zijn terug te vinden op de A1 Inventarisatiekaart (losbladig).

De oorlogshandelingen die geen RAP-nummer hebben gekregen zijn niet ingetekend op de inventarisatiekaart. De reden hiervoor is (dikgedrukt) achter de oorlogshandeling weergegeven.

3.2 Mobilisatieperiode

In de periode september 1939 – april 1940 werden de Nederlandse strijdkrachten gemobiliseerd. Aanleiding was de Duitse inval in Polen in september 1939 en de daaropvolgende oorlogsverklaring van de Frankrijk en Groot-Brittannië aan de Duitse regering. In deze periode werden de verschillende onderdelen van Nederlandse strijdkracht onder de wapenen geroepen en werd er een begin gemaakt met het aanleggen van verdedigingslinies, voorbereidingswerkzaamheden ten behoeve van inundaties, mijnenvelden en versperringen.

In de geraadpleegde bronnen zijn voor het onderzoeksgebied betreffende deze periode geen relevante gegevens aangetroffen.

3.3 Meidagen 1940

In de vroege ochtend van 10 mei 1940 vielen Duitse eenheden Nederland binnen. Vanuit het grensgebied vielen Duitse grondstrijdkrachten Nederland binnen, terwijl Duitse parachutisteneenheden in West-Nederland landden. Bij Kornwerderzand en bij de Grebbelinie werden de Duitse grondstrijdkrachten staande gehouden en vochten Nederlandse eenheden dapper tegen de Duitse parachutisteneenheden in het westen van Nederland. Na het bombardement op Rotterdam door Duitse luchtmachteenheden besloot het Nederlandse opperbevel te capituleren. Alleen in Zeeland werd nog doorgevochten door Nederlandse en Franse eenheden.

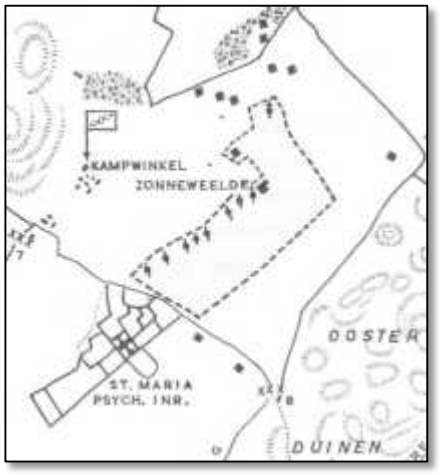
12 mei 1940

Op eerste Pinksterdag werden de bossen in de duinen achter de inrichting gelegen door Nederlandse bommenwerpers met brandbommen bestookt. Door de zeewind werd de rook over Stichting St. Bavo geblazen.[2]

17 mei 1940

Datum waarop de eerste Duitse soldaten arriveerden in Noordwijkerhout.[3]

[2] Hin (1985), paragraaf 2.
[3] NIMH, toeg.nr. 420, inv. nr. 14.

[4]

Afbeelding 2: De locatie van vliegpark Ruigenhoek. Het hulpvliegveld Ruigenhoek is gedurende de meidagen van 1940 niet gebombardeerd of aangevallen.[5] Het onderzoeksgebied bevindt zich ongeveer 900 meter ten zuiden van het vliegveld.

3.4 Duitse bezettingsjaren

Direct na de Duitse inval werd Nederland met enige regelmaat getroffen door (kleinschalige) geallieerde bombardementen. Deze bombardementen waren met name gericht op vliegvelden, havens, infra en industriegebieden. Vanaf 1943, terwijl de geallieerde luchtmachten sterker werden, vonden navenant steeds grotere en zwaardere bombardementen plaats op vliegvelden, havens en industriegebieden in Nederland. Vanaf 1942 werd begonnen met het aanleggen van de *Atlantikwall* in het Nederlandse kustgebied door de *Organisation Todt*.

1 februari 1941
Voor het gemeentehuis van Noordwijkerhout aan de Herenweg 4 werd naoorlogs schade geclaimd naar aanleiding van een beschieting met boordwapens op deze datum. [6] **Buiten onderzoeksgebied**

11 februari 1941
Omstreeks 00:30 uur 's nachts was er een luchtgevecht boven de gemeente Noordwijkerhout (Zuid-Holland). *M.G.-Geschosse* (machinegeweer munitie) sloeg in op een residentieel gebouw, waarbij geen schade werd aangebracht. De exacte plaatsbepaling is niet bekend.[7] **Locatie onbekend**

15/16 februari 1941
Omstreeks tien over twaalf 's nachts werden er in Noordwijkerhout meerdere bommen afgeworpen. In Noordwijkerhout werden gezamenlijk vier brisantbommen, waarvan één blindganger, en meerdere brandbommen afgeworpen. Een exacte plaatsbepaling is niet bekend.[8] **Locatie onbekend**

21 februari 1941
"Een brandende Duitse bommenwerper vloog over het St. Beatrixpaviljoen [..] en stortte brandend neer. Wrakstukken lagen overal verspreid en wel voor een groot gedeelte op ons voetbalterrein. Huizen in de omgeving werden ontruimd omdat er nog twee niet ontplofte bommen lagen. Deze zijn later door Belgische krijgsgevangenen tegelijk met de wrakstukken van het vliegtuig verwijderd."[9]

[4] Molenaar (1970), 401.
[5] Molenaar (1970), 405.
[6] ELO, *Inventaris Noordwijkerhout 1937-1995,* inv.nr. 425-1 & inv.nr. 722-11.
[7] NIOD, toeg.nr. 077, inv. nr. 1328.
[8] NIOD, toeg.nr. 077, inv. nr. 1328.
[9] Hin, (1985) paragraaf 3.

Om halfzes in de ochtend stortte er in Noordwijkerhout een Duits vliegtuig brandend neer. Twee bemanningsleden kwamen hierbij om het leven, twee anderen werden vermist.[10]

Een Duitse jachtbommenwerper van het 3./Kü.Fl.Gr.106, type Junkers 88 stortte neer achter de Zeestraat 50 bij de St. Bavo te Noordwijkerhout. Dit gebeurde omstreeks 05:10 uur.[11]

Melding dat een Duitse Junkers 88 (vliegrichting noordoost naar zuidwest) in of nabij de woning Zeestraat 50 te Noordwijkerhout was neergestort en in brand stond. Tot op 300 meter vanaf de locatie van de crash werden stukken van het vliegtuig en lichaamsdelen van de bemanning gevonden.[12] In de voormiddag van 26 februari 1941 werd de nog ter plaatse aanwezige niet ontplofte bom, een gewicht hebbende van 500 kilogram, door manschappen der Duitse Weermacht gedemonteerd en op een vrachtwagen weggevoerd.[13] **Buiten onderzoeksgebied**

6 maart 1941
Rond tien voor zeven 's avonds werden er in Noordwijkerhout, twee brisantbommen in het akkerland afgeworpen nabij de psychiatrische inrichting voor vrouwen "Sancta Maria", die ontploften. Er was glasschade aan een gebouw.[14] **Buiten onderzoeksgebied**

Van de drie Blenheims met opdracht tot een aanval op vliegveld Ruygenhoek (Ruigenhoek) bij Noordwijkerhout, voerde één die opdracht uit en liet zijn bommen los van een hoogte van 2500 meter. Inslagen werden gerapporteerd op het veld en dicht bij de gebouwen aan de zuidzijde. De andere twee keerden voortijdig terug, één wegens technische moeilijkheden, de ander door gebrek aan wolkendekking.[15] **Buiten onderzoeksgebied**

14-15 augustus 1941
In de nacht van 14 op 15 augustus 1941 kwam vermoedelijk een Engelse bom terecht op het terrein gelegen voor 't Hoogt (een vroegere kostschool achter de St. Bavo), door de luchtdruk werden veel ruiten vernield. Enkele bommen vielen in rechte lijn in het aanpalend bollenveld van de heer Zonneveld. Zijn bollenschuur kreeg een voltreffer.[16] **RAP_410814A**

9 mei 1942
Omstreeks 11:24 uur vond een vliegtuigcrash van een Duitse Messerschmitt BF109 (een jachtvliegtuig) van het 5./JG 1 bij Noordwijkerhout. Hij kwam neer aan de Langevelderweg in de Noordzijderpolder.[17] **Buiten onderzoeksgebied**

Melding dat omstreeks 11:45 uur een Duits vliegtuig was neergestort in de Noordzijderpolder onder de gemeente Noordwijkerhout. Een vliegtuig was neergestort en vermoedelijk was het terecht gekomen op een stuk land gelegen aan de Langevelderweg te Noordwijkerhout.[18] Een brokstuk van dit vliegtuig kwam terecht op het St. Anna paviljoen van Psychiatrische inrichting Sancta Anna aan het Langeveld 29.[19] **Buiten onderzoeksgebied**

2-3 juni 1942
Het *Bomber Command* meldde: aanvalsdoelen ("AD", alternatief doelwit) waren: Noordwijkerhout (geen nadere plaatsbepaling) en een vliegveld bij Utrecht waar brandbommen dwars over banen en gebouwen vielen met als gevolg een grote brand.[20] **Onduidelijke locatie**

18 juni 1942
Bevel werd gegeven om 't Hoogt zo spoedig mogelijk te ontruimen: de telefoon- en radioafdeling van Radio Nora, in de duinen gelegen, werd naar hier overgeplaatst.[21] **Historisch context**

[10] NIOD, toeg.nr. 077, inv. nr. 1328.
[11] SGLO, T0956.
[12] ELO, *Inventaris Noordwijkerhout 1937-1995,* inv.nr. 233-7.
[13] ELO, *Inventaris Noordwijkerhout 1937-1995,* inv.nr. 233-7.
[14] NIOD, toeg.nr. 077, inv. nr. 1328.
[15] Zwanenburg deel 1 (1991-1992) p.163. NB: Mogelijk wordt hier Ypenburg bedoeld.
[16] Hin (1985), paragraaf 3.
[17] SGLO, T1508.
[18] ELO, *Inventaris Noordwijkerhout 1937-1995,* inv.nr. 233-7.
[19] ELO, *Inventaris Noordwijkerhout 1937-1995,* inv.nr. 233-7.
[20] Zwanenburg deel 1 (1991-1992) p. 366.
[21] Hin (1985), paragraaf 3.

2 oktober 1942
's Morgens kwam een Duitse bommenwerper brandend neer op de boerderij van Hogervorst. Ca. 20 minuten van de stichting St. Bavo. De boerderij brandde tot aan de grond toe af.[22] **Buiten onderzoeksgebied**

Omstreeks tien voor elf 's avonds stortte een geallieerde Halifax (Britse bommenwerper) van het 405e Squadron neer in de nabijheid van de Buurtweg 20 te Noordwijkerhout. Het huis was compleet verwoest. [23] De boerderij 'Vredebest' ging in vlammen op. [24] **Buiten onderzoeksgebied**

Een Britse Halifax (een bommenwerper) van het 405e Squadron werd geraakt door 'marinegeschut' (*Marineflak*) en stortte omstreeks 22:49 uur neer op boerderij Vredebest bij Noordwijkerhout.[25] **Buiten onderzoeksgebied**

10 mei 1943
Generaal Christiansen en generaal Weiss kwamen ter gelegenheid van het gereedkomen van de bunkers langs de Langevelderslag en in de duinen op inspectie.[26] Het gemeentearchief van Noordwijkerhout vermeldt (op onbekende datum) dat er vier bunkers aangelegd waren; een aan de Langevelderweg omgeving Hoogeveen-Marsbergen, één aan de Gooweg/Groot Leeuwenhorst, één bij Ruigenhoek/Herenweg en de vierde bunker aan de Zilkerduinweg. [27]

November 1943
St. Bavo werd in het verdedigingsstelsel van de Duitse *Wehrmacht* betrokken. Er werden twee mitrailleursnesten gebouwd op twee heuvels bij 't Hoogt en twee aan de boerderij. Vijftig meter buiten de boerderij werd een prikkeldraadversperring aangebracht.[28] **Onduidelijke locatie**

3 november 1943
De Luftwaffe verloor die dag vijf Messerschmitt Bf-109's (Duitse jachtvliegtuigen) in de buurt van Schiphol, alle van de op Schiphol gelegerde unit II/JG3. Ook het 4/JG3 verloor één Bf-109 die terecht kwam bij Noordwijkerhout (geen nadere plaatsbepaling). [29] **Onduidelijke locatie**

13 juni 1944
In de Oosterduinen is artillerie aanwezig. Posities zijn onbekend. Er zijn ook schijnstellingen gecreëerd. De troepen behoren allemaal aan het 16e *Luftwaffe-division.*[30] **Onduidelijke locatie**

3.5 Bevrijdingsjaar 1944-1945

Het bevrijdingsjaar voor Nederland startte vanaf september 1944. Geallieerde grondtroepen staken vanuit België de Nederlands grens over in Zeeland, Noord-Brabant en Limburg. Halverwege september 1944 vond *Operation Market Garden* plaats. Dit ambitieuze plan van de geallieerde bevelhebber Montgomery moest ervoor zorgen dat de bruggen tussen Eindhoven en Arnhem door luchtlandingstroepen bezet zouden worden om vervolgens door geallieerde grondtroepen te worden 'bevrijd'. Als dit plan zou slagen dan zouden geallieerde eenheden voor kerst 1944 Berlijn al hebben veroverd. *Operation Market Garden* werd een fiasco en Noord-Brabant, Zeeland, Limburg en Gelderland werden maandenlang frontgebied waar zware (grond)gevechten plaatsvonden in combinatie met artilleriebeschietingen en bombardementen.

13 september 1944
Blauwe tram bij Noordwijkerhout werd beschoten (geen nadere plaatsbepaling). [31] **Onduidelijke locatie**

[22] Hin (1985) paragraaf 3.
[23] ELO, *Inventaris Noordwijkerhout 1937-1995,* inv.nr. 233-7.
[24] ELO, *Inventaris Noordwijkerhout 1937-1995,* inv.nr. 233-7.
[25] SGLO, T1860.
[26] Hin (1985) paragraaf 5.
[27] ELO, *Inventaris Noordwijkerhout 1937-1995,* inv.nr. 696-7.
[28] Hin, (Noordwijkerhout 1985), paragraaf 5.
[29] Zwanenburg deel 2 (1991-1992) p. 112.
[30] NIOD, toeg. nr. 190a, inv. nr. 24.
[31] NA, toeg.nr. 2.13.25, inv.nr. 1568.

1 februari 1945
De Herenweg 4 te Noordwijkerhout raakte beschadigd door een beschieting tijdens een luchtgevecht.[32] **Buiten onderzoeksgebied**

5 mei 1945
Officiële bevrijdingsdag Noordwijkerhout.[33] **Historische context**

3.6 Naoorlogse periode – heden

Direct na de Tweede Wereldoorlog werd aangevangen met het opruimen van CE. Van 1971 – heden houdt de Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EODD) zich bezig met het ruimen van CE in Nederland en worden de munitievondsten systematisch (per gemeente) bijgehouden. Over de periode mei 1945 tot en met 1970 is niet of nauwelijks informatie bekend over het aantreffen en ruimen van CE.

8 juni 1945
De gemeente Noordwijkerhout gaf aan dat voor zover bekend er in deze gemeente enkele mijnenvelden waren gelegen langs de Langevelderweg. Voor de rest waren er wel plaatsen, waar bordjes stonden met het opschrift 'Lebensgefahr Minen', doch naar de gemeente werd meegedeeld, waren dit slechts schijnvelden.[34] **Historische context**

7 september 1945
Op het teelland langs de Delfweg, nabij de woning van Huis Ter Lugt, onder de gemeente Noordwijkerhout was een mijnenveld aangelegd en na de bevrijding geruimd. De eigenaar berichtte echter, dat toen zijn arbeiders het land zouden omspitten, zij twee landmijnen zagen liggen. Verzocht werd dringend maatregelen te nemen, opdat het land veilig door zijn arbeiders kon worden bewerkt.[35] **Buiten onderzoeksgebied**

27 december 1946
In 1945 werd bij het opruimen van landmijnen door Duitse militairen een aantal kistjes met landmijnen in de sloot gelegd. Dit vond plaats in de 'Hoogenveenschepolder' (Noordwijkerhout), nabij de Heerenweg ten zuidoosten van het kruispunt Heerenweg-Delfweg. Plaatselijk wordt dit ook wel 'Ruigenhoek' genoemd. De sloot werd daarom niet door de eigenaar geschoond.[36] Bij nader onderzoek werden er twee houten dozen met mijnen (42) in de sloten gevonden en 6 houten dozen mijnen 42 op het bouwland van de heer Van der Kroft gevonden en nog één houten doos mijnen 42 in zijn schuur. Alle mijnen werden zonder ontsteker gevonden.[37] Het is onduidelijk of het 42 mijnen betrof of een lading *Tellermine* 42. **Buiten onderzoeksgebied**

Tevens werd melding gemaakt van de landmijn, zich bevindend op het teelland van Van der Meer, aan de Ruigenhoekerweg te Noordwijkerhout, die op 27-11-46 was gemeld maar nog niet werd opgeruimd.[38] **Buiten onderzoeksgebied**

22 juli 1947
Bij radiostation Nora te Noordwijkerhout werd bij het maken van versperringen, door de Koninklijke Marechaussee, een mijn gevonden. Spoedige opruiming was dringend gewenst.[39] **Buiten onderzoeksgebied**

26 februari 1948
Er werd vermeld dat kadastrale sectie D nummers; 4, 8, 9 en 11 in juli 1942 en april 1944 zijn gevorderd ten behoeve van het aanleggen van een tankval en een mijnenveld in de gemeente Noordwijkerhout.[40] **Onduidelijke locatie**

[32] ELO, *Inventaris Noordwijkerhout 1937-1995,* inv.nr. 425-1.
[33] NIMH, toeg.nr. 420, inv.nr. 38.
[34] SSA, MMOD nr. 738.
[35] SSA, MMOD nr. 1736.
[36] SSA, MMOD nr. 738.
[37] SSA, MMOD nr. 738.
[38] SSA, MMOD nr. 738.
[39] SSA, MMOD nr. 738.
[40] ELO, *Inventaris Noordwijkerhout 1937-1995,* inv.nr. 258-2.

22 juli 1948
Melding dat munitie aanwezig was in of nabij de woning op de St. Jacobstraat 31 te Zilk, op de Havenstraat 32 te Noordwijkerhout, op de Kerkstraat 33 te Noordwijkerhout en op de Herenweg 62 te Noordwijkerhout.[41] **RAP_480722A**

22 mei 1951
Melding van schade door het verbreden van de Fagelsloot tot tankgracht. Kadastraal bekend als C 431-432 en 445-554. Mogelijkerwijs betreft het hier onder meer het perceel van de heer Gevers van Kethel en Spaland aan de Gooweg 43 in Noordwijkerhout. Ook het van van dezelfde heer aan de Gooweg 40 ('klein Leeuwenhorst') liep schade op.[42] **Buiten onderzoeksgebied**

8 maart 1968
Bij het aanleggen van een bronbemaling op het land van J. M. Pennings aan de Langevelderweg moest een bom verwijderd worden.[43] **RAP_680308A**

5 augustus 2002
Een scherfhandgranaat nummer 1 (Oud-Hollands) werd gevonden aan de Langevelderweg.[44]

3.7 Luchtfoto-analyse

De geraadpleegde luchtfoto's zijn gegeorefereerd in GIS en geanalyseerd op sporen van oorlogshandelingen, zoals onder andere kraters, loopgraven, mangaten, bunkers, verdedigingswerken, (geschut)stellingen, tankgrachten en mijnenvelden.

Op de luchtfoto van 13 april 1945 zijn de volgende sporen van oorlogshandelingen waargenomen:

- Geen

Op de luchtfoto van 18 mei 1941 zijn de volgende sporen van oorlogshandelingen waargenomen:

- Geen

Op de luchtfoto van 27 maart 1945 zijn de volgende sporen van oorlogshandelingen waargenomen:

- Mangaten
- Loopgraven
- Mitrailleurstellingen
- Geschutstellingen
- Niet definieerbare verstoringen

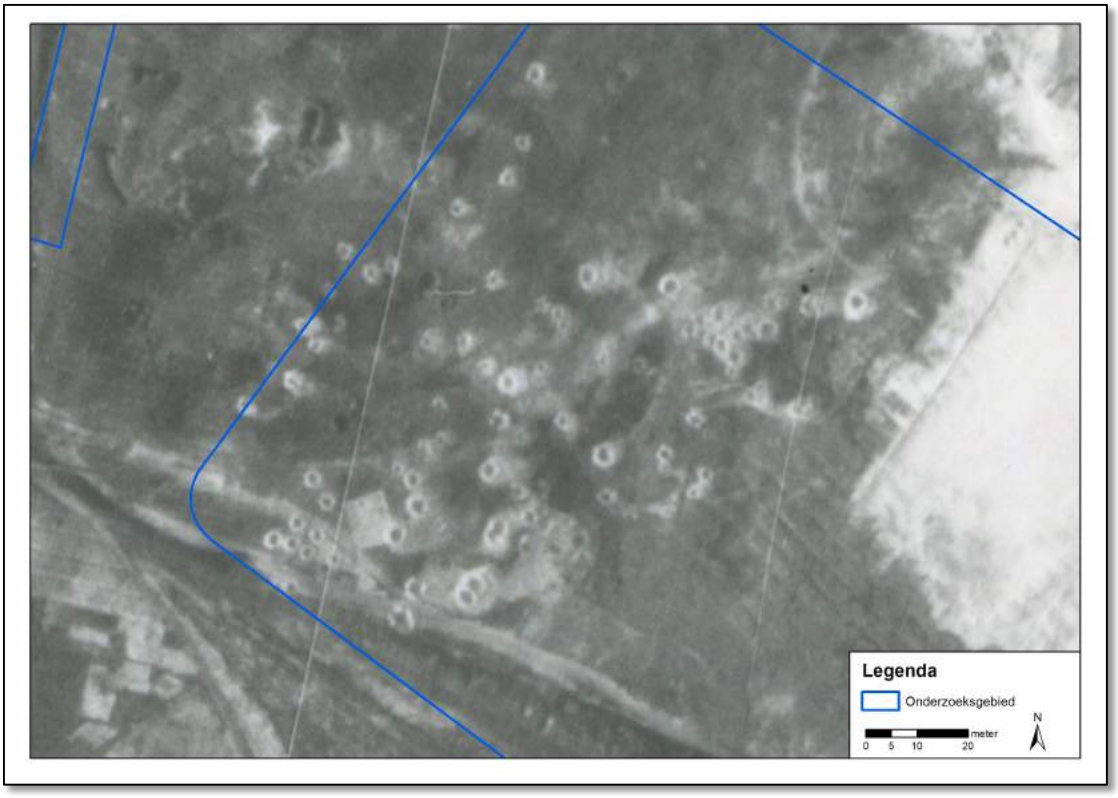
Op verschillende plaatsen binnen en om het onderzoeksgebied werden geschutstellingen, loopgraven en mitrailleurstellingen waargenomen. Binnen het onderzoeksgebied en daar omheen werden ook veel mangaten gezien. Mangaten zijn (met de hand) gegraven gaten met het doel daar in te kunnen schuilen. In de meeste gevallen werden deze gegraven langs wegen en kruispunten.

Een aantal verstoringen (kuilen) in en om het onderzoeksgebied heen liggen niet in een herkenbaar patroon (zie afbeelding 3). Deze verstoringen zijn te groot om het gevolg te zijn van het rooien van bomen. Deze verstoringen zijn niet gevormd door het detoneren van explosieven. Kuilen gecreëerd door explosieven zijn onregelmatig qua vorm en de hier beschreven verstoringen zichtbaar op afbeelding 3 zijn regelmatig en rond. Geallieerde militairen hebben deze kuilen op de *Defence Overprint* kaart geduid als '*pits*' (zie afbeelding 4).

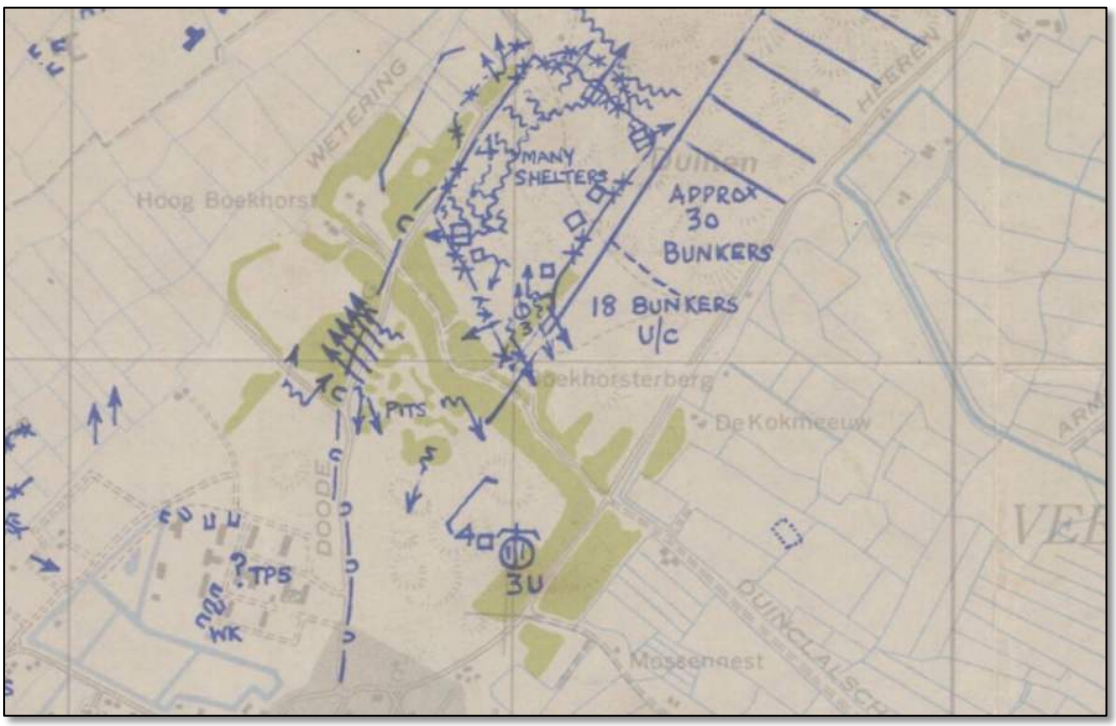
Gelet op de vorm van de verstoringen zijn het mangaten. Het is echter niet bekend of deze mangaten gebruikt werden om dekking te zoeken, zoals andere mangaten. Er zijn geen

[41] ELO, *Inventaris Noordwijkerhout 1937-1995,* inv.nr. 233-9.
[42] ELO, *Inventaris Noordwijkerhout 1937-1995,* inv.nr. 253-3.
[43] ELO, *Inventaris Noordwijkerhout 1937-1995,* inv.nr. 801-6.
[44] Archief EODD, MORA 2002001116

aanwijzingen dat er explosieven gebruikt zijn bij het ontstaan van de mangaten. Er zijn ook geen aanwijzingen dat er explosieven in de mangaten zijn achtergebleven of gedumpt.

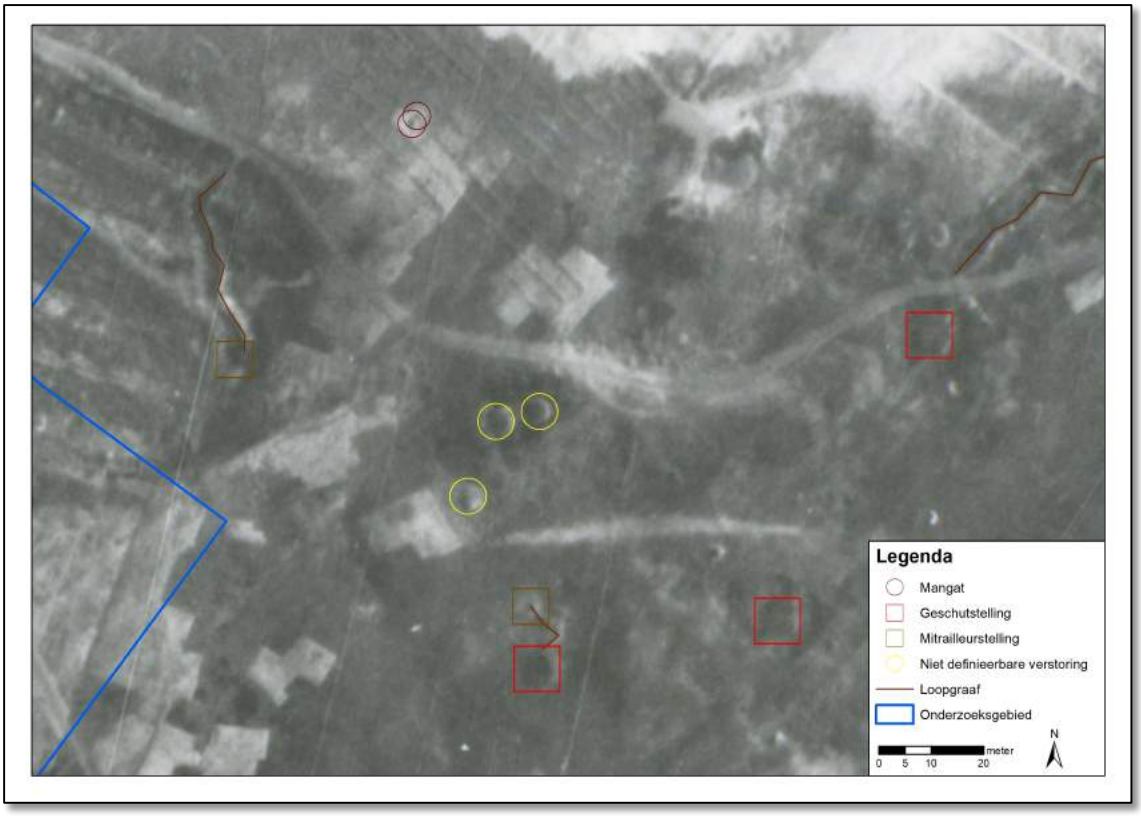
Afbeelding 3: een uitsnede van de luchtfoto van 27 maart 1945. Hierop zijn de atypische mangaten te zien en de contouren van het onderzoeksgebied. De gaten ligegn in het onderzoeksgebied.

Afbeelding 4: uitsnede van de door geallieerden op basis van luchtfoto onderzoek gecreëerde *Defence Overprint* kaart. Hierop is te zien dat in het gebied waar de atypische mangaten waargenomen zijn het woord '*pits*' genoteerd is. Bron: NIMH, toeg. nr. 575, inv. nr. 130

Op meerdere plaatsen binnen en in de nabijheid van het onderzoeksgebied zijn verstoringen waargenomen waarvan de oorzaak op basis van de luchtfoto's en de geraadpleegde literatuur en archiefgegevens niet kon worden vastgesteld. Deze verstoringen zijn aangemerkt als 'niet definieerbaar'. Er zijn voor deze verstoringen geen aanleidingen om ervan uit te gaan dat ze zijn ontstaan door CE. Dergelijke verstoringen kunnen ook zijn veroorzaakt door landbouwactiviteiten of graafwerkzaamheden.

Zie afbeelding 5 voor voorbeelden van mangaten, geschutstellingen, mitrailleurstellingen, loopgraven en niet definieerbare verstoringen zoals die zichtbaar zijn op de luchtfoto van 27 maart 1945.

Afbeelding 5: voorbeeld van mangaten, geschutstellingen, mitrailleurstellingen, loopgraven en niet definieerbare verstoringen zoals waargenomen binnen de contouren van het onderzoeksgebied op de foto van 27 maart 1945.

3.8 Inventarisatiekaart

Alle relevante gegevens met een geografisch component uit de geraadpleegde bronnen zijn ingetekend op een inventarisatiekaart in GIS, waarin ook de resultaten van de geanalyseerde (en gegeorefereerde) luchtfoto's zijn verwerkt. In de onderstaande afbeelding is de inventarisatiekaart voor het onderzoeksgebied Sportpark de Boekhorst weergegeven.

Oorlogshandelingen waar geen precieze locaties van bekend zijn, zijn ingetekend als lijn of als vlak, afhankelijk van wat er van deze handeling bekend is. Op de A1 kaarten (losbladig) zijn ook de corresponderende RAP-nummers weergegeven.

De volgende gegevens staan op de inventarisatiekaart ingetekend:

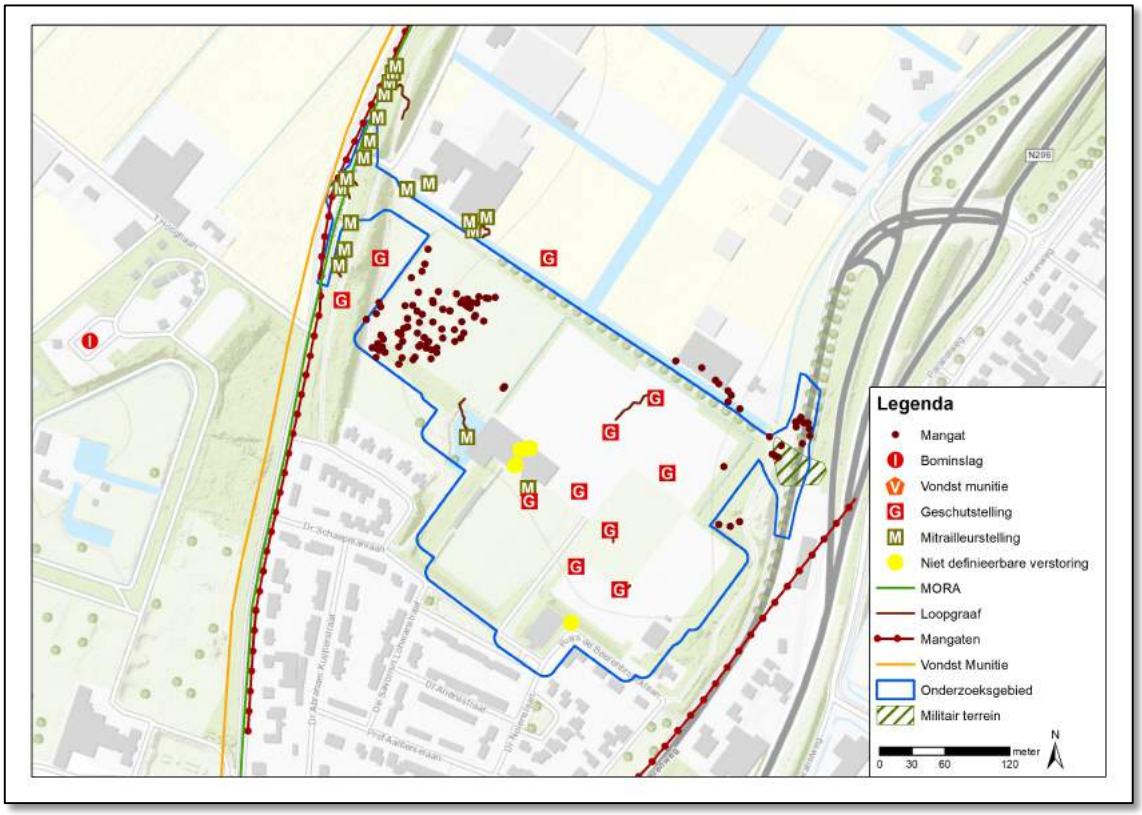
- Geschutstellingen;
- Munitievondst;
- Mitrailleurstellingen;
- Mangaten.

De volgende gegevens staan op de inventarisatiekaart indicatief ingetekend:

- Bombardementslocaties;
- Munitievondst;
- MORA's.

De volgende gebeurtenissen staan op de inventarisatiekaart ingetekend:

- **14-15 augustus 1941 Een** Engelse bom kwam terecht op het terrein gelegen voor 't Hoogt (een vroegere kostschool achter de St. Bavo).[45] **RAP_410814A**
- **22 juli 1948** Melding dat munitie aanwezig was op de Herenweg 62 te Noordwijkerhout.[46] **RAP_480722A**
- **8 maart 1968** Op het land van J. M. Pennings aan de Langevelderweg moest een bom verwijderd worden.[47] **RAP_680308A**

Afbeelding 6: inventarisatiekaart onderzoeksgebied Sportpark de Boekhorst.

3.9 Leemten in kennis

Op basis van de geraadpleegde bronnen zijn voorlopig nog enkele leemten in kennis. Deze leemten in kennis zijn:

- Het is onbekend of er in de periode 1940-1945 CE zijn geruimd binnen de grenzen van het onderzoeksgebied en/of in de directe omgeving hiervan;
- Het is onbekend of er in de periode 1945-1970 CE zijn geruimd binnen de grenzen van het onderzoeksgebied en/of in de directe omgeving hiervan;
- Van niet alle gebeurtenissen kon een exacte locatie bepaald worden.
- Van sommige verstoringen die werden waargenomen op de luchtfoto's kon niet worden vastgesteld wat de oorzaak was. Deze verstoringen zijn aangeduid als 'niet definieerbare verstoringen'. Er zijn geen aanwijzingen dat deze verstoringen zijn ontstaan door CE.

[45] Hin (1985) Paginanummer?
[46] ELO,. *Inventaris Noordwijkerhout 1937-1995*, inv.nr. 233-9.
[47] ELO, *Inventaris Noordwijkerhout* 1937-1995, inv.nr. 801-6.

4 ANALYSE GEGEVENS

4.1 Indicaties

In de geraadpleegde bronnen zijn indicaties gevonden die erop wijzen dat binnen het onderzoeksgebied oorlogshandelingen hebben plaatsgevonden tijdens de Tweede Wereldoorlog waardoor CE van Duitse origine in de bodem achtergebleven kunnen zijn. In de onderstaande tabel is voor het onderzoeksgebied een overzicht weergegeven van de indicaties van de oorlogshandelingen, waarin tevens de bron van de indicatie en de aan te treffen (sub)soort CE zijn weergegeven. De sub-soort CE kon op basis van de geraadpleegde bronnen niet specifiek worden vastgesteld.

Indicatie	Aan te treffen CE	Sub-soort (kaliber)
Militaire aanwezigheid in de vorm van mitrailleurstellingen Bron: • Luchtfoto 27 maart 1945	Kleinkalibermunitie	Diversen
	Handgranaten	Aanvals, scherf, rook, rook WP, licht, traangas en brand (n.v.t.)
	Geweergranaten	Antitankbrisant, brisant, rook en rook WP (n.v.t.)
	Munitie voor granaatwerpers	Antitank en antitankbrisant (n.v.t.)
	Toebehoren van munitie	Beschermkappen, verpakkingen, etc. (n.v.t.)
Militaire aanwezigheid in de vorm van geschutstellingen Bron: • Luchtfoto 27 maart 1945	Geschutmunitie	Brisant, antitankbrisant, pantser, rook, springrook, brisantpantser, brand (n.v.t.)
	Toebehoren van munitie	Beschermkappen, verpakkingen, etc. (n.v.t.)
	Ontstekingsinrichtingen	Voor geschutgranaten (n.v.t.)

In de volgende paragrafen komen de (sub)soort, hoeveelheid en verschijningsvorm van de aan te treffen CE aan bod, evenals de horizontale en verticale afbakening van de verdachte gebieden in het onderzoeksgebied.

4.1.1 Soort en hoeveelheid CE

Naast de aan te treffen soorten en sub-soorten CE zijn de hoeveelheden CE per indicatie vastgesteld, ondanks het ontbreken van aanwijzingen in de geraadpleegde bronnen. Dit is gebeurd op basis van ervaringen met soortgelijke situaties.

Militaire aanwezigheid in de vorm van een mitrailleurstelling

Aan te treffen CE	Subsoort (kaliber)	Hoeveelheden
Kleinkalibermunitie	Diversen tot 2 cm	Honderdtallen
Handgranaten	Aanvals, scherf, rook, rook WP, licht, traangas en brand (n.v.t.)	Tientallen
Geweergranaten	Antitankbrisant, brisant, rook en rook WP (onbekend)	Tientallen
Munitie voor granaatwerpers	Antitank en antitankbrisant (*Panzerfaust*)	Enkele
Toebehoren van munitie	Beschermkappen, verpakkingen, etc. (n.v.t.)	Tientallen

Militaire aanwezigheid in de vorm van geschutstellingen

Aan te treffen CE	Subsoort (kaliber)	Hoeveelheden
Geschutmunitie	Brisant, brisantpantser, antitankbrisant, rook, licht, rook WP en pantser (tot 15 cm)	Tientallen
Toebehoren van munitie	Beschermkappen, verpakkingen, etc. (n.v.t.)	Tientallen
Ontstekingsinrichtingen	Voor geschutgranaten (n.v.t.)	Tientallen

4.1.2 Verschijningsvorm

De verschijningsvorm(en) van de aan te treffen CE in de verdachte gebieden zijn per indicatie vastgesteld. De verschijningsvorm houdt verband met de manier waarop de explosieven in de bodem terecht zijn gekomen.

Militaire aanwezigheid in de vorm van een mitrailleurstelling

Aan te treffen CE	Subsoort (kaliber)	Verschijningsvorm
Kleinkalibermunitie	Diversen (tot 2 cm)	Gedumpt/achtergelaten
Handgranaten	Antitank, aanvals, scherf, rook, rook WP, licht, traangas en brand (n.v.t.)	Gedumpt/achtergelaten
Geweergranaten	Antitankbrisant, brisant, rook en rook WP (onbekend)	Gedumpt/achtergelaten
Munitie voor granaatwerpers	Antitank en antitankbrisant (*Panzerfaust*)	Gedumpt/achtergelaten
Toebehoren van munitie	Beschermkappen, verpakkingen, etc. (n.v.t.)	Gedumpt/achtergelaten

Militaire aanwezigheid in de vorm van geschutstellingen

Aan te treffen CE	Subsoort (kaliber)	Hoeveelheden
Geschutmunitie	Brisant, brisantpantser, antitankbrisant, rook, licht rook WP en pantser (tot 15 cm)	Gedumpt/achtergelaten
Toebehoren van munitie	Beschermkappen, verpakkingen, etc. (n.v.t.)	Gedumpt/achtergelaten
Ontstekingsinrichtingen	Voor geschutgranaten (n.v.t.)	Gedumpt/achtergelaten

4.2 Horizontale afbakening

Op basis van de geraadpleegde bronnen is vastgesteld dat binnen het onderzoeksgebied oorlogshandelingen hebben plaatsgevonden, waardoor het onderzoeksgebied verdacht is op de aanwezigheid van CE in de bodem. Aan de hand van de richtlijnen van het WSCS-OCE zijn de op CE verdachte gebieden vastgesteld en afgebakend in meters. In afbeelding 7 is een kaart weergegeven waarop de verdachte gebieden zijn ingetekend. Een gedeelte van het onderzoeksgebied is verdacht op het aantreffen van CE.

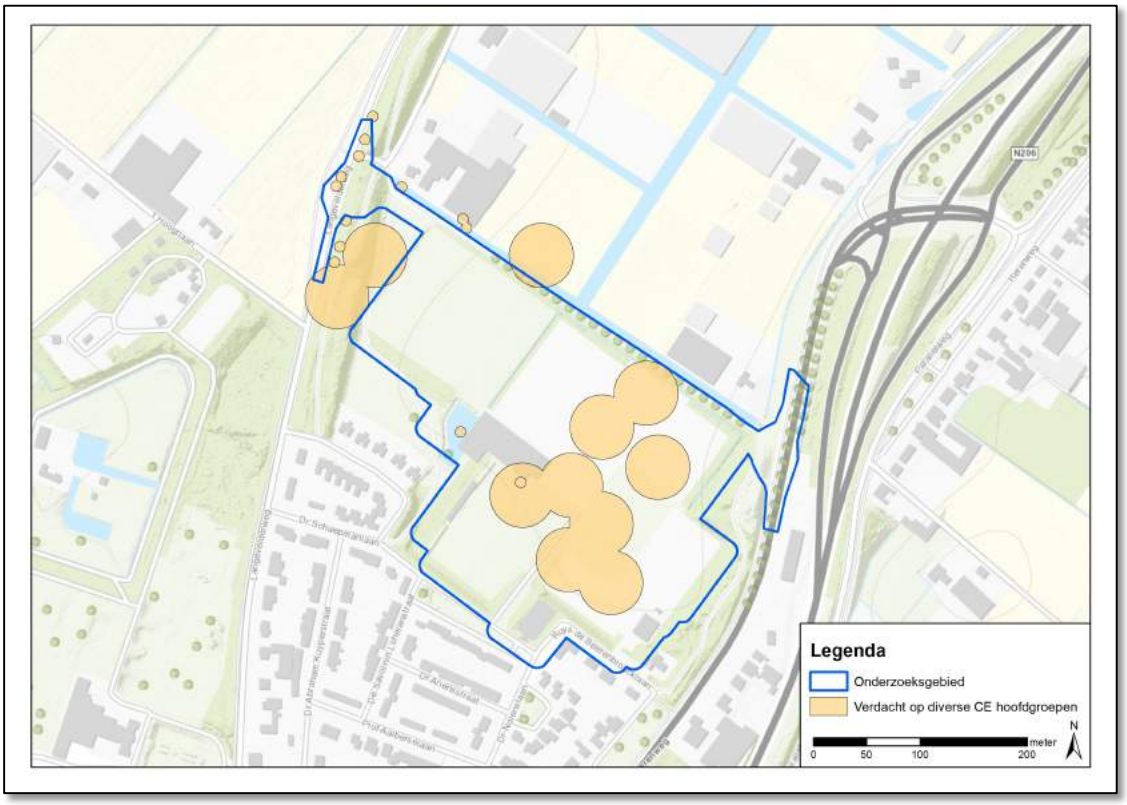
Aanvullend op de richtlijnen voor de horizontale afbakening in het WSCS-OCE is telkens een extra buffer van 5 meter aan de afbakening toegevoegd. Dit is het gevolg van het gebruik van luchtfoto's uit de Tweede Wereldoorlog. Luchtfoto's wijken af van de daadwerkelijke situatie op de grond omdat een foto een vlakke weergave is van de bolling van de aarde en de cameralens niet altijd loodrecht op het aardoppervlakte was gericht. Om dit op te vangen is rondom de verdachte gebieden de bovengenoemde buffer van 5 meter toegevoegd. Bij de horizontale afbakening van de verdachte gebieden zullen de richtlijnen worden genoemd zoals die staan weergegeven in het WSCS-OCE, met daarachter tussen haakjes de afbakening inclusief de genoemde buffer.

Militaire aanwezigheid in de vorm van mitrailleurstellingen

Op de geraadpleegde luchtfoto's is militaire aanwezigheid in de vorm van mitrailleurstellingen waargenomen. Deze zijn vermoedelijk niet actief bij gevechten gebruikt. Het is echter wel mogelijk dat munitie in de stelling is achtergebleven of gedumpt.
De mitrailleurstelling is conform de richtlijnen van het WSCS-OCE als volgt afgebakend: de contouren van de stelling zoals waargenomen op de luchtfoto's zijn verdacht verklaard op het aantreffen van diverse hoofdsoorten gedumpte/achtergelaten CE (zie ook 4.1.1).

Militaire aanwezigheid in de vorm van geschutstellingen

Op de geraadpleegde luchtfoto's zijn op meerdere plaatsen sporen waargenomen van militaire aanwezigheid in de vorm van geschutstellingen. Deze zijn vermoedelijk niet actief bij gevechten gebruikt. Het is echter wel mogelijk dat munitie in de stelling is achtergebleven of gedumpt.
De afbakening is vastgesteld conform de richtlijnen van het WSCS-OCE. Rondom elke waargenomen stelling is een cirkelvormig gebied met een straal van 25 (30) meter verdacht verklaard op het aantreffen van diverse hoofdsoorten gedumpte/achtergelaten CE (zie ook 4.1.1).

Afbeelding 7: verdachte gebieden onderzoeksgebied.

4.3 Verticale afbakening

In deze paragraaf is de verticale afbakening van de verdachte gebieden vastgesteld. De verticale afbakening van de op CE verdachte gebieden is een minimale en verticale afbakening in meters. Deze is vastgesteld op basis van ervaringen met soortgelijke situaties.

4.3.1 Diepteligging CE

In onderstaande tabellen is per indicatie de minimale en maximale diepteligging van de aan te treffen CE ten opzichte van het maaiveld (situatie 1940-1945) in de verdachte gebieden weergegeven. De hoogte van het maaiveld ten tijde van de Tweede Wereldoorlog is niet bekend.

Militaire aanwezigheid in de vorm van mitrailleurstellingen

Soort CE	Subsoort (kaliber)	Min. & max. diepteligging t.o.v. maaiveld[48]
Kleinkalibermunitie	Diverse (tot 2 cm)	De minimale diepteligging is net onder het maaiveld, indien de bodem sinds 1940-1945 niet geroerd is. Indien de bodem wel geroerd is, dan kan worden aangenomen dat er in de bodem vanaf het maaiveld tot de diepte waar de bodemroerende activiteiten hebben plaatsgevonden zich geen CE meer bevinden. De maximale diepteligging is 2 meter minus maaiveld Tweede Wereldoorlog. Dit was de maximale diepte van de mitrailleurstelling.
Handgranaten	Aanvals, scherf, rook, rook WP, licht, traangas en brand (n.v.t.)	
Geweergranaten	Antitankbrisant, brisant, rook en rook WP (onbekend)	
Munitie voor granaatwerpers	Antitank en antitankbrisant *(Panzerfaust)*	
Toebehoren van munitie	Beschermkappen, verpakkingen, etc. (n.v.t.)	

[48] Maaiveld ten tijde van de Tweede Wereldoorlog.

Militaire aanwezigheid in de vorm van geschutstellingen

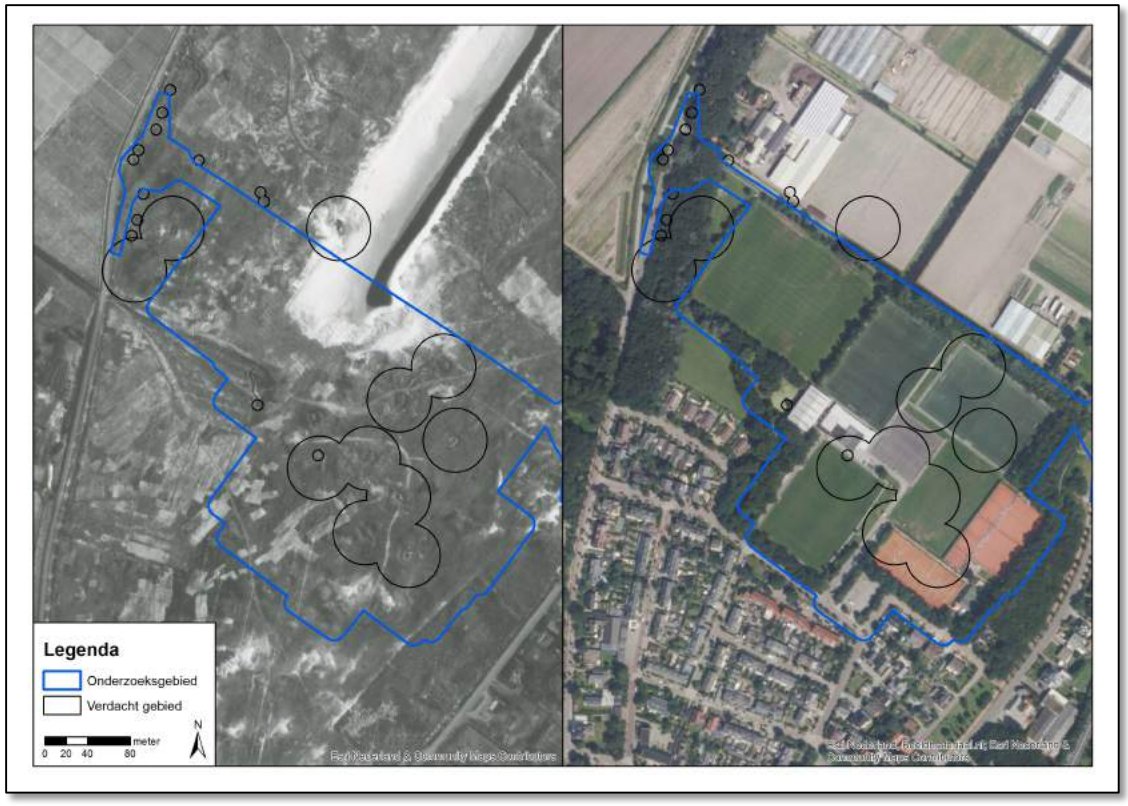
Soort CE	Subsoort (kaliber)	Min. & max. diepteligging t.o.v. maaiveld[49]
Geschutmunitie	Brisant, brisantpantser, antitankbrisant, rook, licht rook WP en pantser (tot 15 cm)	De minimale diepte is net onder het maaiveld, indien de bodem sinds 1940-1945 niet geroerd is. Indien de bodem wel geroerd is, dan kan worden aangenomen dat er in de bodem vanaf het maaiveld tot de diepte waar de bodemroerende activiteiten hebben plaatsgevonden zich geen CE meer bevinden. De maximale diepte is vastgesteld op basis van ervaringen. De CE zijn tot maximaal 2 meter minus maaiveld Tweede Wereldoorlog te verwachten. Dit is de maximale diepte van de stelling.
Toebehoren van munitie	Beschermkappen, verpakkingen, etc. (n.v.t.)	
Ontstekingsinrichtingen	Voor geschutgranaten (n.v.t.)	

4.4 Naoorlogse ontwikkelingen

Naoorlogse ontwikkelingen in een gebied kunnen van invloed zijn op de aanwezigheid van CE in de bodem. In deze paragraaf wordt globaal gekeken naar de naoorlogse ontwikkelingen in het onderzoeksgebied op basis van een vergelijkingen van een luchtfoto's uit de Tweede Wereldoorlog en een recente luchtfoto, informatie van de opdrachtgever en AHN.

Vergelijking luchtfoto's

In het gebied waar de geschut- en mitrailleurstellingen zijn waargenomen hebben zichtbare ontwikkelingen plaatsgevonden (zie afbeelding 8). De naoorlogse kavelstructuur is gewijzigd, vermoedelijk tijdens de jaren '70. Er werden verschillende sportvelden inclusief de bijbehorende voorzieningen aangelegd. De huidige Boekhorst werd in 1971 in gebruik genomen.[50] Het is niet bekend tot welke diepte de grond is geroerd, dit is afhankelijk van de soort werkzaamheden en de intensiteit van roering.

Afbeelding 8: naoorlogse ontwikkelingen onderzoeksgebied. Links een uitsnede van de luchtfoto van 27 maart 1945. Rechts de huidige situatie.

[49] Maaiveld ten tijde van de Tweede Wereldoorlog.
[50] http://voetbalindebollenstreek.nl/sportpark-de-boekhorst-voorlopig-nog-niet-op-de-schop/ op 26-10-2017

Informatie opdrachtgever

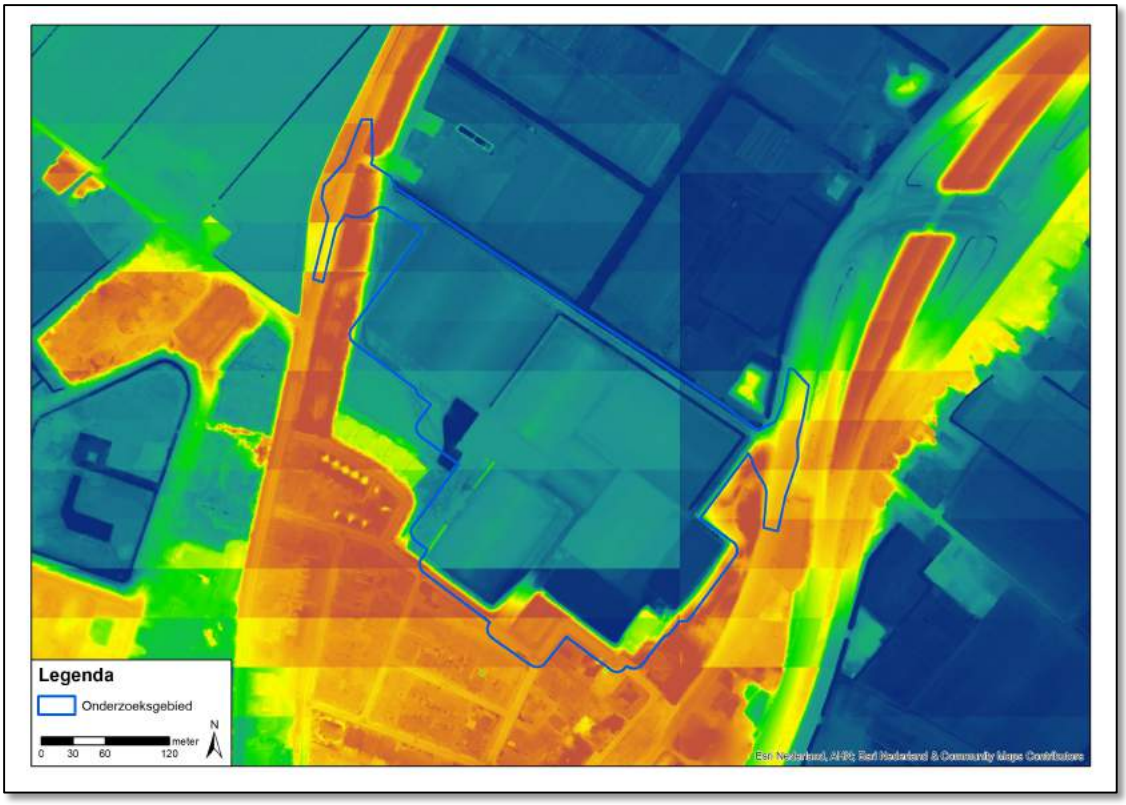
Door de opdrachtgever is telefonisch informatie verstrekt over de naoorlogse ontwikkelingen, dat is gebaseerd op eigen onderzoek. In de jaren ’60 en 70 is Sportpark de Boekhorst aangelegd. Het gebied was heuvelachtig vanwege de duinen. Voor de aanleg van het sportpark is het gebied geëgaliseerd en zijn een aantal duinen grotendeels afgegraven, tot enkele meters minus maaiveld. De Herenweg, die tijdens de Tweede Wereldoorlog ook al bestand, ligt tegenwoordig enkele meters hoger dan het naast gelegen sportpark, zie afbeelding 9.

Afbeelding 9: uitsnede van Streetviewafbeelding van september 2016. Op de voorgrond het fietspad langs de Herenweg. Op de achtergrond, tussen de bomen het duidelijk lager gelegen Sportpark.

AHN

Op de Algemene Hoogtekaart Nederland is het egaliseren van het terrein goed zichtbaar. De blauwe en donkergroene gebieden liggen lager ten opzichte van NAP dan de gele, oranje en rode gebieden. In afbeelding 10 is een uitsnede van de AHN weergegeven.

Afbeelding 10: AHN.

5 CONCLUSIE EN ADVIES

5.1 Conclusie

Op basis van de geraadpleegde bronnen, de beoordeling en evaluatie van de indicaties is vastgesteld dat het onderzoeksgebied Sportpark de Boekhorst in de gemeente Noordwijkerhout (Zuid-Holland) is getroffen door oorlogshandelingen tijdens de Tweede Wereldoorlog waardoor CE in de bodem kunnen zijn achtergebleven. Het gaat om de volgende indicaties:

- Militaire aanwezigheid in de vorm van mitrailleurstellingen;
- Militaire aanwezigheid in de vorm van geschutstellingen.

Aan de hand van deze indicaties zijn de hoofd- en subsoorten CE, de hoeveelheden CE, de verschijningsvorm CE en de horizontale en verticale afbakening van de verdachte gebieden vastgesteld. Deze zijn in de onderstaande paragrafen beschreven.

5.1.1 Aan te treffen CE

Op basis van de geraadpleegde bronnen is het onderzoeksgebied per indicatie verdacht op het aantreffen van de volgende CE.

Militaire aanwezigheid in de vorm van mitrailleurstellingen

Aan te treffen CE	Subsoort (kaliber)	Hoeveelheden	Verschijningsvorm
Kleinkalibermunitie	Diverse (tot 2 cm)	Honderdtallen	Gedumpt/achtergelaten
Handgranaten	Aanvals, scherf, rook, rook WP, licht, traangas en brand (n.v.t.)	Tientallen	Gedumpt/achtergelaten
Geweergranaten	Antitankbrisant, brisant, rook en rook WP (onbekend)	Tientallen	Gedumpt/achtergelaten
Munitie voor granaatwerpers	Antitank en antitankbrisant (*Panzerfaust*)	Exemplarisch	Gedumpt/achtergelaten
Toebehoren van munitie	Beschermkappen, verpakkingen, etc. (n.v.t.)	Tientallen	Gedumpt/achtergelaten

Militaire aanwezigheid in de vorm van geschutstellingen

Aan te treffen CE	Subsoort (kaliber)	Hoeveelheden	Verschijningsvorm
Geschutmunitie	Brisant, brisantpantser, antitankbrisant, rook, licht rook WP en pantser (tot 15 cm)	Tientallen	Gedumpt/achtergelaten
Toebehoren van munitie	Beschermkappen, verpakkingen, etc. (n.v.t.)	Tientallen	Gedumpt/achtergelaten
Ontstekingsinrichtingen	Voor geschutgranaten (n.v.t.)	Tientallen	Gedumpt/achtergelaten

5.1.2 Horizontale afbakening verdachte gebieden

De horizontale afbakening van het verdachte gebied is vastgesteld aan de hand van de richtlijnen in het WSCS-OCE en is uiteengezet in paragraaf 4.2.

Militaire aanwezigheid in de vorm van mitrailleurstellingen

De contouren van de op de luchtfoto's waargenomen mitrailleurstelling is conform WSCS-OCE verdacht verklaard op het aantreffen van gedumpte/achtergelaten CE. Dit is exclusief de gehanteerde georeferentieafwijking van 5 meter.

Militaire aanwezigheid in de vorm van geschutstellingen

Rondom elke waargenomen stelling is een cirkelvormig gebied met een straal van 25 (30) meter verdacht verklaard op het aantreffen van diverse hoofdsoorten gedumpte/achtergelaten CE. Dit is exclusief de gehanteerde georeferentieafwijking van 5 meter.

5.1.3 Verticale afbakening verdachte gebieden

De verticale afbakening is vastgesteld aan de hand van ervaringen met soortgelijke situaties en is uiteengezet in paragraaf 4.3.

Militaire aanwezigheid

Minimale diepte is net onder het huidige maaiveld. Maximale diepte is 2 meter minus maaiveld Tweede Wereldoorlog. Dit was de maximale diepte van de geschut- en mitrailleurstellingen.

5.1.4 Naoorlogse ontwikkelingen

Na de Tweede Wereldoorlog hebben in het onderzoeksgebied verschillende veranderingen plaatsgevonden in de verdachte gebieden. Op het terrein zijn verschillende sportvelden met voorzieningen aangelegd. Hiervoor is het duinlandschap geëgaliseerd, waarbij op enkele plaatsen meters duin is weggegraven.

5.2 Advies

Op basis van de resultaten en de conclusies van dit vooronderzoek is het onderzoeksgebied Sportpark de Boekhorst in de gemeente Noordwijkerhout (Zuid-Holland) gedeeltelijk verdacht verklaard op het aantreffen van CE of restanten van CE in de bodem.

5.2.1 Onverdachte gebieden

In de gebieden die onverdacht zijn verklaard op het aantreffen van CE kunnen de voorgenomen werkzaamheden plaatsvinden zonder dat vervolgstappen noodzakelijk zijn in de explosievenopsporing.

5.2.2 Verdacht gebied

In de gebieden die verdacht zijn verklaard op het aantreffen van CE wordt geadviseerd om voorafgaand aan de voorgenomen werkzaamheden vervolgstappen te ondernemen in de explosievenopsporing. Hiervoor zijn twee mogelijkheden:

- Het laten uitvoeren van een Projectgeboden Risicoanalyse (PRA) te laten uitvoeren, waarbij dit vooronderzoek als basis zal dienen. De PRA heeft tot doel om te bepalen of het verdacht gebied door naoorlogse werkzaamheden of voor de uitvoer van de geplande werkzaamheden (nog) verdacht is. Beschikbare bodemkundige onderzoeken zullen worden gebruikt om de exacte maximale en minimale diepteligging van CE vast te stellen. Tevens wordt op basis van een analyse van de risico's van CE voor de daadwerkelijke uitvoering van het project bepaald wat de meest geschikte detectietechniek is. Er zal met name worden vastgesteld waar en welke grondwerkzaamheden hebben plaatsgevonden binnen het onderzoeksgebied alsmede tot welke diepte de bodem geroerd is geweest;
- Het laten uitvoeren van detectiewerkzaamheden. De detectietechniek is afhankelijk van de soort en van de diepteligging van de te verwachten CE.

Hierbij dient te worden opgemerkt dat op basis van de geraadpleegde gegevens (luchtfotovergelijking, informatie opdrachtgever en AHN) bekend is dat het onderzoeksgebied naoorlogs sterk is geroerd, tijdens het egaliseren van het terrein. Delen van het gebied zijn afgegraven. In de gebieden waar de bodem aantoonbaar meer dan twee meter ten opzichte van het oorspronkelijke maaiveld is ontgraven, zin geen CE meer te verwachten, omdat deze zullen zijn verwijderd tijdens de ontgravingswerkzaamheden.

6 BIJLAGEN

Bijlage 1 Overzicht beoordelen/evalueren inventarisatie (WSCS-OCE)

In het WSCS-OCE staat vermeld dat de indicaties en contra-indicaties uit de inventarisatie-resultaten dienen te worden beoordeeld en dat op basis hiervan de volgende punten gemotiveerd vastgesteld moeten worden:

- Of er sprake is van een CE verdacht gebied, en zo ja:
- De (sub)soort, hoeveelheid en verschijningsvorm van de vermoedelijke CE;
- De horizontale en verticale afbakening van het verdachte gebied.

Bij de beoordeling en evaluatie van de resultaten van de inventarisatie worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:

1. Indien sprake is van de vermoedelijke aanwezigheid van CE, wordt de conclusie VERDACHT gerapporteerd. Indien er geen sprake is van de vermoedelijke aanwezigheid van CE, wordt de conclusie ONVERDACHT gerapporteerd;
2. De conclusie wordt vastgesteld op basis van twee of meer onafhankelijke verifieerbare bronnen. Indien een indicatie in slechts in bron is aangetroffen, wordt dit duidelijk aangegeven in de rapportage. Hierin wordt gerapporteerd hoe de betrouwbaarheid van de bronnen is ingeschat;
3. Indicaties en/of contra-indicaties dienen een locatieverwijzing te hebben, aangezien deze essentieel is om te bepalen of de informatie relevant is voor de aanwezigheid van CE op de projectlocatie en/of in het onderzoeksgebied. Voor de locatieverwijzing gelden de volgende uitgangspunten:
    a. Indicaties en/of contra-indicaties moeten worden vertaald naar een locatie in de huidige topografie;
    b. Waar sprake is van onduidelijkheid/onbetrouwbaarheid in de locatieverwijzing, wordt dit gedocumenteerd;
    c. Bij gebruikmaking van indicaties en/of contra-indicaties uit geschreven bronnen, dient de locatieverwijzing uit het bronbestand in de rapportage ongewijzigd te worden overgenomen.
4. Bij het vaststellen van de conclusie worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:
    a. Bij de beoordeling of bepaalde oorlogshandelingen een indicatie vormen voor de aanwezigheid van CE in het onderzoeksgebied, wordt bijlage 3 van het WSCS-OCE als leidraad gehanteerd. Hiervan mag alleen gemotiveerd worden afgeweken;
    b. Als er geen indicaties zijn die wijzen op de aanwezigheid van CE in het onderzoeksgebied, is de conclusie ONVERDACHT;
    c. Als er indicaties zijn dat bij oorlogshandelingen binnen de grenzen van de projectlocatie en/of onderzoeksgebied bepaalde hoofdsoorten CE zijn gebruikt/betrokken geweest, dan is (een deel van) de projectlocatie en/of onderzoeksgebied VERDACHT op de aanwezigheid van deze hoofdsoorten CE, tenzij op basis van contra-indicaties het tegendeel kan worden bewezen.
5. Het verdachte gebied wordt horizontaal en verticaal afgebakend, gespecificeerd per (sub)soort CE, hoeveelheid en verschijningsvorm van vermoedelijke CE. Daarbij worden de volgende uitgangspunten gehanteerd:
    a. Bij de horizontale afbakening van het verdachte gebied wordt bijlage 3 van het WSCS-OCE gehanteerd;
    b. Uitgangspunten voor de verticale afbakening:
        i. Bij het bepalen van de verticale afbakening dient specifiek rekening te worden gehouden met: bodemweerstand, verwachte indringingsnelheid en –hoek, gewicht, vorm en diameter CE;
        ii. Voor het berekenen van de penetratiediepte wordt gebruik gemaakt van een rekenmethode waarin ten minste rekening gehouden wordt met de volgende parameters: de afwerphoogte, de afwerpsnelheid, het gewicht van de bom, de diameter van de bom en de weerstand van de bodem;

iii. Indien sprake is van grondverzet/grondroering in de periode 1945 tot heden, wordt op basis daarvan bepaald of, en zo ja, tot welke diepte minus maaiveld (gerelateerd aan NAP), de aanwezigheid van CE kan worden uitgesloten;
iv. De verticale afbakening wordt zodanig uitgedrukt dat deze is te herleiden tot de diepte ten opzichte van NAP;

c. Uitgangspunten horizontale afbakening:
   i. Bij de horizontale afbakening van het verdachte gebied wordt de tolerantie gemotiveerd, gebaseerd op het beschikbare bronnenmateriaal;
   ii. Het verdachte gebied wordt weergegeven in RD-coördinaten;
d. Onder de verschijningsvorm wordt verstaan de wijze waarop CE in het verleden in de (water)bodem zijn terechtgekomen, waarbij onderscheid kan worden gemaakt in: afgeworpen, verschoten, gegooid, gelegd, weggeslingerd, opgeslagen, gedumpt, begraven (inclusief redepositie), als restant uit springputten of explosie en als onderdeel van (vliegtuig)wrakken en/of gezonken vaartuigen.

Bijlage 2 Vaststellen verdacht gebied en afbakening in vooronderzoek

In onderstaand overzicht is de horizontale afbakening van het verdachte gebied weergegeven zoals deze is opgenomen in het WSCS-OCE.

Indicatie	Algemene omschrijving	Uitgangspunt conclusie		Uitgangspunten voor afbakening verdacht gebied
		Verdacht	Onverdacht	
Verdedigingswerk	Groepering van wapenopstellingen en/of geschutsopstellingen, rondom afgezet met een versperring (bijvoorbeeld weerstandskern of steunpunt)	✗		Het grondgebied binnen de grenzen van het verdedigingswerk is verdacht. De grenzen worden bij voorkeur bepaald aan de hand van gegeorefereerde luchtfoto's.
Wapenopstelling	Opstelling van handvuurwapen, machinegeweer of andere (semi)automatisch wapen, niet zijnde onderdeel van een verdedigingswerk	✗		Locatie van de wapenopstelling
Geschutopstelling (statisch en mobiel)	Locatie van geschut, niet zijnde onderdeel van een verdedigingswerk.	✗		25 meter rondom het hart van de geschutopstelling, maar niet verder dan een eventuele aangrenzende watergang.
Munitieopslag in open veld	Locatie van munitievoorraad in het open veld, niet zijnde binnen een verdedigingswerk	✗		Locatie van de veldopslaglocatie
Loopgraaf	Militaire loopgraaf	✗		Het gebied binnen de contouren van de loopgraaf is verdacht, bij voorkeur bepaald aan de hand van gegeorefereerde luchtfoto's.
Tankgracht of –geul	Een diepe (al dan niet droge) gracht of geul met steile wanden, aangebracht om pantservoertuigen tegen te houden		✗	Niet verdacht, tenzij er aanwijzingen zijn dat er mogelijk munitie in gedumpt is.
Landmijnen verdacht gebied	Middels een aanwijzing, niet zijnde een mijnenlegrapport, op landmijnen verdacht verklaard gebied. In het verdachte gebied zijn bij de controle door de MMOD géén landmijnen aangetroffen		✗	n.v.t.
Landmijnen verdacht gebied	Middels een aanwijzing, niet zijnde een mijnenlegrapport, op landmijnen verdacht verklaard gebied. In het verdachte gebied zijn bij de controle door de MMOD, of bij naoorlogse activiteiten landmijnen aangetroffen.	✗		De grenzen zoals aangegeven in het ruimrapport
Mijnenveld	Geregistreerd mijnenveld, waarvan mijnenlegrapport aanwezig is. Alle volgens het legrapport gelegde landmijnen zijn geruimd.		✗	n.v.t.
Mijnenveld	Geregistreerd mijnenveld waarvan mijnenlegrapport aanwezig is. Niet alle volgens het mijnenlegrapport gelegde landmijnen zijn geruimd. Geen feitelijke onderbouwing bekend waarom er landmijnen worden vermist.	✗		De grenzen zoals aangegeven in het mijnenlegrapport en/of ruimrapport.
Mijnenveld	Mijnenlegrapport aanwezig. Niet alle volgens het legrapport gelegde landmijnen zijn geruimd. Feitelijke onderbouwing bekend waarom er landmijnen worden vermist.		✗	n.v.t.
Versperringen	Versperringen, zoals strandversperringen en drakentanden		✗	Tenzij er indicaties zijn dat CE onderdeel uitmaken van de versperring.
Infrastructuur zonder geschutsopstelling of munitievoorraad	Militaire werken zoals woononderkomen of werken met een burgerdoel zoals schuilbunker		✗	Tenzij er indicaties zijn op CE vanwege de aanwezigheid van nabij verdediging in de vorm van bijvoorbeeld wapenopstellingen
Schuilloopgraaf	Loopgraaf voor burgerbevolking om in te schuilen		✗	n.v.t.
Kampementen	Grondgebied met onderkomens zoals tenten		✗	Tenzij er indicaties zijn op CE vanwege de aanwezigheid van munitieopslag of nabij verdediging in de vorm van bijvoorbeeld wapenopstellingen.
Mangat	Gat in grond met schuilfunctie, niet in gebruik genomen als schutterspput		✗	n.v.t.
Vernielingslading	Locatie van aangebrachte vernielingslading	✗		Locatie van vernielingslading
Artillerie-, mortier- of raketbeschieting	Gebied dat is beschoten door mobiel of vast geschut, mortieren of grondgebonden (meervoudige) raketwerpersysteem	✗		Situationeel te bepalen
Raketbeschieting inslagenpatroon bekend	Gebied dat is getroffen door een raketbeschieting met jachtbommenwerpers	✗		Op basis van een analyse van het inslagenpatroon wordt de maximale afstand tussen twee opeenvolgende inslagen binnen een inslagpatroon bepaald. Het verdachte gebied wordt afgebakend door deze afstand te projecteren op de buitenste inslagen van het inslagenpatroon. Dat is exclusief de eventuele horizontale verplaatsing van de buitenste blindganger binnen het inslagenpatroon
Inslagpunt blindganger, zijnde een vliegtuigbom	Vliegtuig die niet in werking is getreden	✗		Te bepalen volgens rekenmethode waarin ten minste rekening wordt gehouden met de volgende parameters: de afwerphoogte, de afwerpsnelheid, het gewicht van de bom, de diameter van de bom en de weerstand van de bodem. Op basis van in ieder geval deze vijf parameters wordt berekend tot welke diepte CE theoretisch kunnen indringen en hoever de maximale horizontale verplaatsing is.
Crashlocatie vliegtuig	Aanwezigheid van CE vanwege de crash	✗		Situationeel te bepalen
Krater van gedetoneerde incidentele luchtafweergranaat	Gebied waarin zich de krater van de detonatie van een incidentele luchtafweergranaat bevindt.		✗	Tenzij er indicaties zijn dat het geen incidentele luchtafweergranaat betreft.

Inslagpunt van een V.1 wapen	Gebied dat is getroffen door de inslag van een V.1 wapen	✗	15 meter rondom een inslagpunt vanwege de mogelijke horizontale verplaatsing onder de grond.
Krater van een (gedeeltelijk) gedetoneerde V.1 wapen	Gebied waarin zich de krater van de detonatie van een V.1 wapen bevindt.	✗	Situationeel te bepalen
Krater van een (gedeeltelijk) gedetoneerde V.2 wapen	Gebied waarin zich de krater van de detonatie van een V.2 wapen bevindt.	✗	Situationeel te bepalen
Dumplocatie van munitie en/of toebehoren	Dumplocatie van CE en/of toebehoren in landbodem of op waterbodem	✗	Locatie van de dump en afbakening verder situationeel te bepalen, bijvoorbeeld dumping in stilstaand of stromend water
Ongecontroleerde (massa)explosie	(Sympathische) detonatie van explosieven voorraad zoals ontploffing munitieopslag of munitietrein	✗	Situationeel te bepalen
Vernietigingslocatie voor CE	Eén of meerdere springputten	✗	De contour(en) van de springput(ten) en afbakening verder situationeel te bepalen, bijvoorbeeld gelet op de afstand van eventuele uitgeworpen CE buiten deze contour(en).
Vernielingslading (in werking gesteld)	Locatie van in werking gestelde vernielingslading, waarbij de mogelijkheid bestaat op het aantreffen van niet (geheel) gedetoneerde springlading(en)	✗	Locatie waar de vernielingslading in werking is gesteld en afbakening verder situationeel te bepalen.
Tapijtbombardement	Gebied dat is getroffen door een bombardement met middelzware en/of zware bommenwerpers, met als doel om schade aan te richten over een groot gebied.	✗	Op basis van een analyse van het inslagenpatroon[51] wordt de maximale afstand tussen twee opeenvolgende inslagen binnen een inslagpatroon bepaald. Het verdachte gebied wordt afgebakend door deze afstand te projecteren op de buitenste inslagen van het inslagenpatroon. Dat is exclusief de eventuele horizontale verplaatsing van de buitenste blindganger binnen het inslagenpatroon.
Duikbombardement op zgn. 'Pin Point Target', inslagenpatroon onbekend	Gebied dat is getroffen door een bombardement met jachtbommenwerpers, met als doel om een vooraf bepaald specifiek object te treffen	✗	Het verdachte gebied wordt bepaald door een afstand van 181 meter gemeten vanuit het hart van het doel[52].
Duikbombardement op zgn. 'Line Target', inslagenpatroon onbekend	Lineair gebied, nabij een spoorlijn, dat is getroffen door bombardement met jachtbommenwerpers, met als doel om de spoorlijn te treffen	✗	Het verdachte gebied wordt bepaald door een afstand van 91 meter gemeten vanuit het hart van de spoorlijn[53].
Raketbeschieting op zgn. 'Pin Point Target', inslagenpatroon onbekend	Gebied dat is getroffen door een raketbeschieting met jachtbommenwerpers, met als doel om een vooraf bepaald specifiek object te treffen.	✗	Het verdachte gebied wordt bepaald door een afstand van 108 meter gemeten vanuit het hart van het doel[54]
Raketbeschieting op zgn. 'Line Target', inslagenpatroon onbekend	Lineair gebied, nabij een spoorlijn, dat is getroffen door een raketbeschieting met jachtbommenwerpers, met als doel om de spoorlijn of treinstel op deze spoorlijn te treffen	✗	Het verdachte gebied wordt bepaald door een afstand van 80 meter gemeten vanuit het hart van de spoorlijn[55]

[51] Verzameling van de locaties van inslagen van één bepaald toestel of één bepaald bombardement.

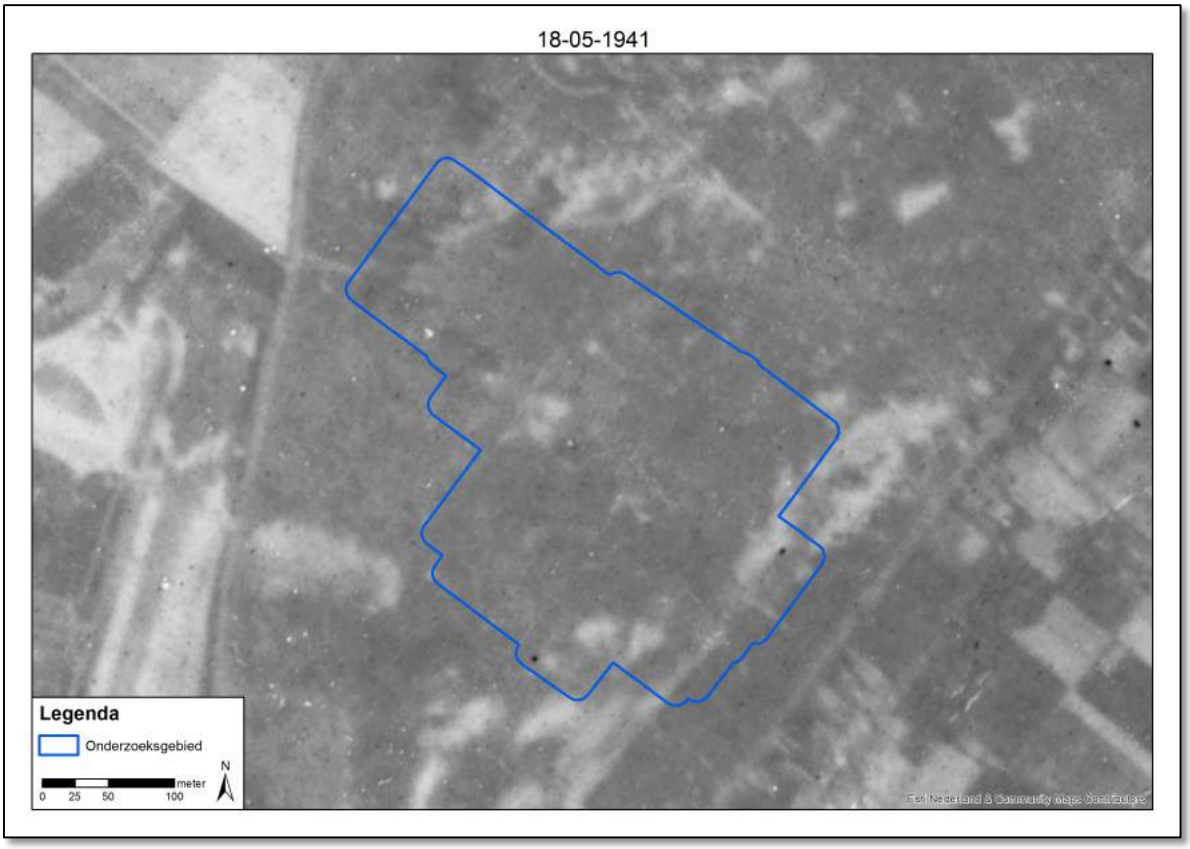
[52] Afstanden zijn afkomstig van een Britse studie (empirisch onderzoek) naar de accuratesse bij aanvallen door eenmotorige duikbommenwerpers gedurende de periode oktober 1944 – april 1945 (AIR 55/322). Eventueel effect van vijandelijk luchtafweer tijdens deze duikbombardementen is niet in de studie meegenomen. De genoemde afstand is de gemiddelde afstand t.o.v. het doel waarbij opgemerkt moet worden dat 50% van de vliegtuigbommen binnen 119 meter neer is gekomen en de maximaal gemeten afstand t.o.v. het doel 181 meter was.

[53] Afstanden zijn afkomstig van een Britse studie (empirisch onderzoek) naar de accuratesse bij aanvallen door eenmotorige duikbommenwerpers gedurende de periode oktober 1944 – april 1945 (AIR 55/322). Eventueel effect van vijandelijk luchtafweer tijdens deze duikbombardementen is niet in de studie meegenomen. De genoemde afstand is de gemiddelde afstand t.o.v. het doel waarbij opgemerkt moet worden dat 50 % van de vliegtuigbommen binnen 46 meter neer is gekomen en de maximaal afstand t.o.v. het doel 91 meter was.

[54] Afstanden zijn afkomstig van een Britse studie (empirisch onderzoek) naar de accuratesse bij aanvallen door eenmotorige duikbommenwerpers gedurende de periode oktober 1944 – april 1945 (AIR 55/322). Eventueel effect van vijandelijk luchtafweer tijdens deze duikbombardementen is niet in de studie meegenomen. De genoemde afstand is de gemiddelde afstand t.o.v. het doel (gebouwen) waarbij opgemerkt moet worden dat de gemiddelde spreiding van de raketten t.o.v. het middelpunt van een salvo 69 meter was, en dat de gemiddelde afstand van het middelpunt van een salvo t.o.v. het doel 39 meter was.

[55] Afstanden zijn afkomstig van een Britse studie (empirisch onderzoek) naar de accuratesse bij aanvallen door eenmotorige duikbommenwerpers gedurende de periode oktober 1944 – april 1945 (AIR 55/322). Eventueel effect van vijandelijk luchtafweer tijdens deze duikbombardementen is niet in de studie meegenomen. De genoemde afstand is de maximale afstand gemeten n.a.v. luchtfoto-interpretatie.

Bijlage 3 Luchtfotodekking

27-03-1945

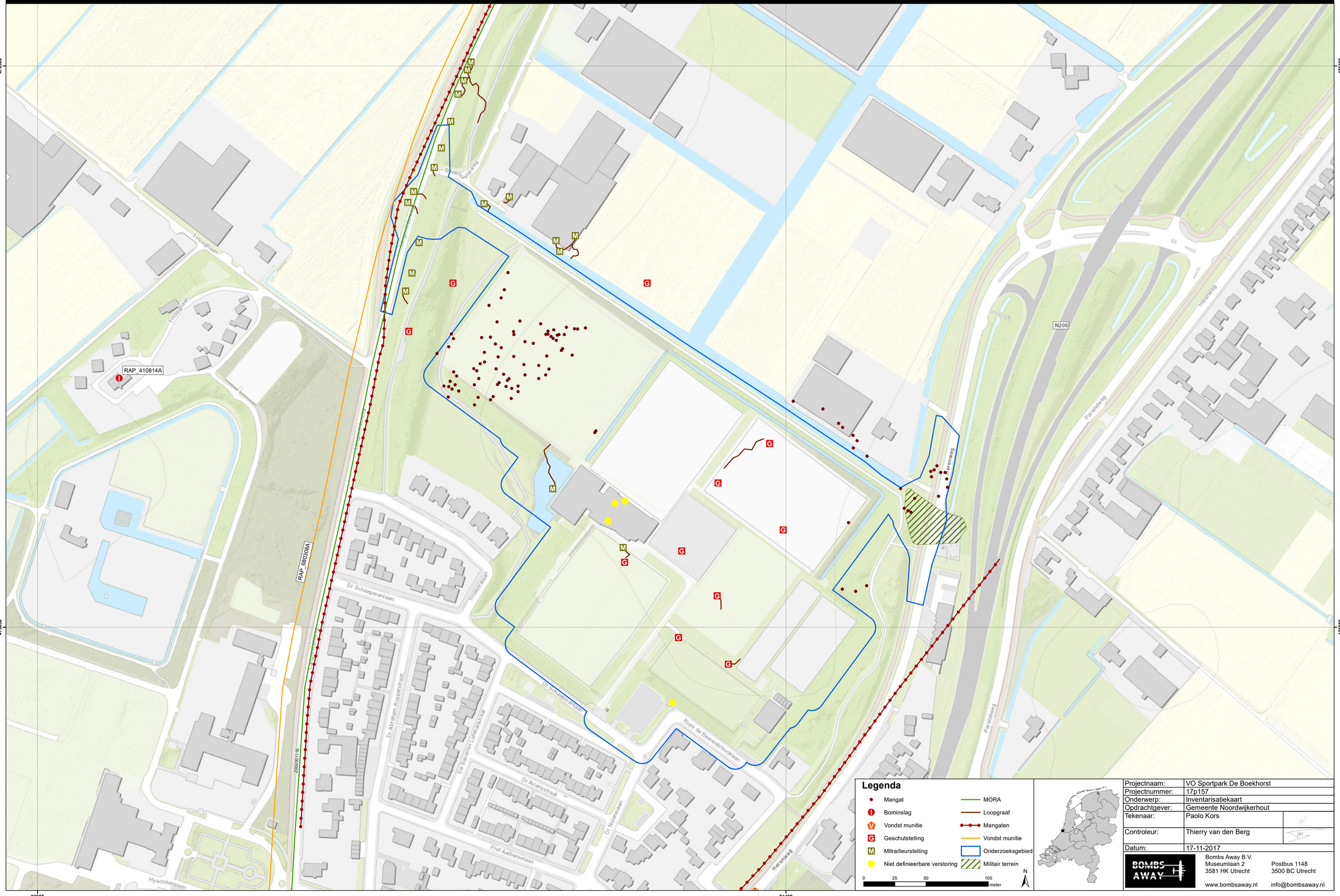

13-04-1945

Bijlage 4 A1-Inventarisatiekaart (losbladig)

Inventarisatiekaart - VO Sportpark De Boekhorst

Legenda

Mangat	MORA
Bominslag	Loopgraaf
Vondst munitie	Mangaten
Geschutstelling	Vondst munitie
Mitrailleurstelling	Onderzoeksgebied
Niet definieerbare verstoring	Militair terrein

Projectnaam:	VO Sportpark De Boekhorst
Projectnummer:	17p157
Onderwerp:	Inventarisatiekaart
Opdrachtgever:	Gemeente Noordwijkerhout
Tekenaar:	Paolo Kors
Controleur:	Thierry van den Berg
Datum:	17-11-2017

Bombs Away B.V.
Museumlaan 2
3581 HK Utrecht
Postbus 1148
3500 BC Utrecht
www.bombsaway.nl
info@bombsaway.nl

Bijlage 5 A1 CE-bodembelastingkaart (losbladig)

CE Bodembelastingkaart - VO Sportpark De Boekhorst

476300

475850

93800

94400

N206

Herenweg

Parallelweg

Hiaterweg

Langeveldenweg

Bandenplaskeweg

Dr Schaepmanlaan

Dr Abraham Kuyperstraat

De Savornin Lohmanstraat

Dr Aristastraat

Dr Nolensstraan

Prof Aalberselaan

Ruys de Beerenbrouckstraan

Troelstralaan

't Hooglaan

Hyacintenplein

Legenda

- Onderzoeksgebied
- Verdacht op geschutmunitie, ontstekingsinrichtingen en munitie toebehoren
- Verdacht op kleinkalibermunitie, handgranaten, geweergranaten, munitie voor granaatwerpers en munitie toebehoren

0 25 50 100 meter

N

Projectnaam:	VO Sportpark De Boekhorst
Projectnummer:	17p157
Onderwerp:	CE Bodembelastingkaart
Opdrachtgever:	Gemeente Noordwijkerhout
Tekenaar:	Paolo Kors
Controleur:	Thierry van den Berg
Datum:	17-11-2017

Bombs Away B.V.
Museumlaan 2
3581 HK Utrecht
Postbus 1148
3500 BC Utrecht
www.bombsaway.nl
info@bombsaway.nl

Gemeente Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-18-46987
Raad-18-85672

Opgesteld door
Philippine van der Kleij

Raadsvoorstel

Onderwerp: Actualisatie aanpak Duurzaam Bouwen

Voorgesteld raadsbesluit (beslispunten)
1. Het ambitieniveaus GPR voor duurzaam bouwen voor het thema Duurzaamheid (combinatie Energie (was 8) en Milieu (was 7,5)) vast te stellen op minimaal 8,5;
2. Het ambitieniveau GPR voor duurzaam bouwen voor de thema's Gebruikskwaliteit vast te stellen op minimaal 8 (was 7,5);
3. Het ambitieniveau GPR voor Gezondheid handhaven op minimaal 8 en voor Toekomstwaarde handhaven op minimaal 7,5.

Samenvatting
Het college vindt duurzaam bouwen van groot belang, omdat het een essentieel onderdeel is in het bereiken van een gezonde en prettige leefomgeving en het realiseren van aardgasloze en energieneutrale nieuwbouw. Aan de hand van de Gemeentelijke Praktijk Richtlijn (GPR) kan de gemeente duurzaam bouwen concreet vertalen in ambities, beleid en maatregelen. De GPR-tool wordt ingezet om beleid en afspraken navolgbaar, meetbaar en uitvoerbaar te maken.

Op 23 april 2018 heeft het college BenW ingestemd met het verlengen van de licentie voor GPR via de regiolicentie van Omgevingsdienst West-Holland en besloten om met een voorstel via de Voorjaarsnota financiële middelen vrij te maken voor aanschaf, gebruik en opleiding voor het gebruik van de GPR-tool.
Bovendien heeft het college besloten de raad voor te stellen om de GPR-ambities voor duurzaam bouwen voor nieuwbouwplannen te verhogen. Nieuw beleid en wet- en regelgeving maken het noodzakelijk om de ambities die waren vastgesteld in het Milieubeleidsplan 2014-2018 bij te stellen.

De gemeente hanteert de tool GPR Gebouw om met ontwikkelaars en bouwers de ambitie voor duurzaam bouwen af te spreken en deze te faciliteren (de tool wordt ter beschikking gesteld) om ambities om te zetten naar maatregelen. Daar waar de gemeente grondpositie heeft of eigenaar van een gebouw is, worden de nieuwe vastgestelde ambities als uitgangspunt meegenomen.

Aanleiding
De geldigheid van het Milieubeleidsplan 2014-2018 Noordwijkerhout, waarin onder andere de ambities voor duurzaam bouwen zijn opgenomen, loopt ten einde. Nieuw beleid en regelgeving voor de energievoorziening van gebouwen, stimulering van de circulaire economie en een gezonde leefomgeving maken het noodzakelijk dat de bouwkwaliteit hierin meegaat.
Bijna energieneutrale bouw (BENG) wordt in 2020 de norm. Op 3 april 2018 heeft de Eerste Kamer ingestemd met het verwijderen van de aansluitplicht op aardgas uit de Gaswet en het Bouwbesluit. Het college BenW heeft 23 april besloten alle middelen die de gemeente ter beschikking heeft, in te zetten om aardgasloze nieuwbouw te realiseren.
Diverse plannen voor nieuwbouw in de gemeente maken het noodzakelijk dat de gemeente beschikt over een adequaat instrument om op gebied van duurzaam bouwen besprekingen te voeren en afspraken te maken.
De overstap van Omgevingsdienst IJmond naar Omgevingsdienst West-Holland maakt het noodzakelijk de licentie GPR Gebouw om te zetten naar een regiolicentie West-Holland.

Context / (juridisch) kader / wettelijke grondslag
Het beleid ten aanzien van duurzaam bouwen is vastgelegd in het Coalitieakkoord 2014-2018 en het Milieubeleidsplan 2014-2018. De GPR ambities van de gemeente zijn hierin vastgesteld voor het

thema Energie en Gezondheid op 8 en voor de thema's Milieu, Toekomstwaarde, Gebruikskwaliteit en Gezondheid op 7,5.
Met de vaststelling van de Notitie "Stand van zaken en update duurzaamheid" op 15 november 2017 heeft het college besloten om voor eigen bouwontwikkelingen en afspraken met ontwikkelaars de ambitie te verhogen. Op 23 april 2018 heeft het college ingestemd om de GPR ambities voor het thema Duurzaamheid (combinatie Energie en Milieu) vast te stellen op minimaal 8,5, voor de thema's Gebruikskwaliteit en Gezondheid op minimaal 8 en voor Toekomstwaarde op 7,5.

Daar waar de gemeente geen grondpositie heeft, bespreekt de gemeenten met ontwikkelende partijen de ambitie en wordt deze vastgesteld in anterieure overeenkomsten. De gemeente stelt de licentie gratis ter beschikking aan architecten, ontwikkelaars, aannemers en particulieren. Daar waar de gemeente grondpositie heeft, neemt deze de ambities op in de uitvraag bij aanbestedingen voor ontwerp en bouw. Het instrument kan ook worden ingezet voor eigen gebouwen, de ambities voor publieke gebouwen liggen over het algemeen hoger. Per project wordt exact bepaald welke ambitie redelijk en passend is binnen deze richtinggevende ambitie. De gemeente legt de ambitie vast in de toekomstige omgevingsvisie en omgevings(bestemmings)plannen.
Op 1 januari 2019 gaat de gemeente fuseren met gemeente Noordwijk. Ook Noordwijk wil beleid op duurzaam bouwen formuleren en vaststellen. De gemeente Noordwijk wil dezelfde GPR ambitieniveaus gaan vastleggen in de omgevingsvisie.

De eisen in het Bouwbesluit 2015 zijn langzaamaan verouderd. De wettelijke verplichting voor energie in het huidige Bouwbesluit komt overeen met een GPR op Energie van 7,8. Het besluit beschrijft de minimale kwaliteit waar gebouwen aan moeten voldoen, maar de nieuwe richtlijn Bijna Energie Neutraal Gebouw (BENG) staat al voor de deur: deze richtlijn wordt in 2020 de wettelijke eis.
Bovendien staat aardgasloos bouwen voor nieuwbouw op de rol. Nederland wil met het uitfaseren van gas nu beginnen, om voor 2050 CO_2-neutraal te kunnen zijn. Daarvoor zullen nieuwe gebouwen niet meer aan het gas aangesloten gaan worden en zal het gebouw geschikt moeten zijn voor een andere wijze van verwarmen. De nieuwe wijzen van warmtevoorziening, zoals bijvoorbeeld met open bodemenergiesystemen (ook welgenoemd Warmte Koude Opslag of WKO), gesloten bodemenergiesystemen (ook wel genoemd gesloten bodemwarmtewisselaar of BWW) met warmtepompen, luchtwarmtepompen en (andere) "all-electric"concepten of aansluiting op een warmtenet, vragen om een goed geïsoleerd gebouw en een adequate en duurzame elektriciteitsvoorziening.
Regionaal neemt de gemeente Noordwijkerhout deel aan de uitvoering van het Holland Rijnland Energieakkoord 2017-2025 met daarin opgenomen de doelstelling: "energieneutrale regio in 2050"; te bereiken door onder meer energiebesparing, zon op daken en een alternatieve warmtevoorziening in de gebouwde omgeving.

Daarnaast staat duurzaam en circulair materiaalgebruik op de agenda. Dit heeft gevolgen voor de GPR-norm die de gemeente hanteert. Bouwpartijen dienen al EPG (energieprestatie gebouw) en MPG (milieuprestatie gebouw) berekeningen te maken, waardoor het hanteren van de GPR-tool weinig extra inspanning vergt.

De medewerkers van de gemeente die vooraf aan een bouwinitiatief besprekingen voeren met de initiatiefnemers en medewerkers van de Omgevingsdienst die werken op gebied van bouwvergunningverlening, toetsing en handhaving worden opgeleid in het werken met de GPR-tool.

Arhi-toezicht
Besluit is onder voorbehoud van goedkeuring door Gedeputeerde Staten **nee**

Doelstelling en beoogd effect
Doelstelling
Met de vaststelling van verhoogde ambities op duurzaam bouwen wil de gemeente de bouwkwaliteit van nieuwe gebouwen in de gemeente verder verbeteren. En hiermee voldoen aan nieuw beleid ten aanzien van circulair bouwen en de fossielvrije energievoorziening van gebouwen en aan huidige en binnenkort te verwachten wet- en regelgeving. Met toepassing van GPR borgt de gemeente de duurzaam bouwen doelstelling in beleid en aanpak.

Beoogd resultaat
Het bereiken van een duurzame, energieneutrale, toekomstbestendige en gezonde gebouwde omgeving in Noordwijkerhout mede in het kader van het bereiken van de doelstelling van het HR Energieakkoord: het bereiken van een energieneutrale regio in 2050.

Argumenten

1. De Gemeentelijke Praktijk Richtlijn GPR is een Nederlandse methodiek om duurzaam bouwen te definiëren en te concretiseren, vergelijkbaar met het internationale BREEAM. Het Instrument GPR-Gebouw is een softwarepakket waarmee gemeenten en marktpartijen kunnen bepalen met welke maatregelen zij een bepaalde ambitie op duurzaam bouwen kunnen bereiken. Het maakt de definitie van duurzame bouw hanteerbaar en concreet voor alle partijen. Bij gebiedsontwikkeling kan het instrument GPR-Gebouw gecombineerd worden met GPR-stedenbouw om inzicht te geven in de duurzaamheid van een nieuw stedenbouwkundig plan of herontwikkeling van een gebied.
2. Nieuw beleid en wet- en regelgeving maken het noodzakelijk om nieuwe, verhoogde GPR ambities te formuleren. Gezien de steeds weer nieuwe ontwikkelingen op gebied van beleid, regelgeving en technische vooruitgang is het noodzakelijk deskundig te blijven en gebruik te kunnen maken van de expertise van de ontwikkelaars van de GPR-tool. De overstap van Omgevingsdienst IJmond naar West-Holland maakt het nodig om over te stappen naar de regio GPR-licentie van West-Holland. Vanwege de aanstaande fusie trekken de gemeenten Noordwijkerhout en Noordwijk in de nieuwe aanpak gezamenlijk op.

Kanttekeningen & belangenafwegingen
Het Rijk wil het aardgas de komende jaren uitfaseren. Het energieverbruik van gebouwen moet daarvoor ook flink omlaag en duurzaam worden opgewekt, vanaf 2020 geldt voor nieuwe gebouwen de eis Bijna Energieneutraal Gebouw (BENG).
De gemeente Noordwijkerhout maakte reeds gebruik van GPR gebouw. De ambities dienen gezien alle nieuwe ontwikkelingen op gebied van energietransitie opgewaardeerd te worden.

Alternatieven
Indien de gemeente geen licentie voor gebruik van GPR gebouw heeft en de GPR-tool niet kan hanteren, kan zij niet helder met ontwikkelaars afspraken maken over duurzaam bouwen, wat zowel voor beide partijen als voor de kopers en gebruikers van de gebouwen onduidelijkheid en daarmee inefficiëntie met zich meebrengt.

Financiële consequenties
Financieel
De kosten van de licentie, stimulering in- en extern gebruik van de tool, zoals factsheets en richtlijnen bij aanbestedingen, cursussen en beleidsadvies die gemaakt worden in 2018, zijn gedekt in het kader van de Voorjaarsnota. Totaal € 5000,- in 2018.
Ook de gemeente Noordwijk neemt de GPR-licentie af. Na de fusie op 1 januari 2019 wordt opnieuw bepaald of de licentie wordt verlengd en er kosten gemaakt dienen te worden voor duurzaam bouwen advies en opleiding.

Juridische consequenties (& Verbonden Partijen)
-

Communicatie

Factor-C sessie **n.v.t.**

Reguliere communicatie (intern & extern)
Na positief besluit op dit advies vindt bekendmaking plaats; intern naar alle medewerkers die met de ambities gaan werken en extern via reguliere communicatiemiddelen (persbericht, social media, website, gemeenteberichten) en in de overleggen met ontwikkelaars en initiatiefnemers tot bouw.

Formele inspraakprocedure
Niet van toepassing

Planning en evaluatie
De Omgevingsdienst West-Holland levert kennis, expertise en diensten op gebied van stimulering vooraf en toetsing achteraf bij afspraken tussen gemeente en ontwikkelaars en bouwers op gebied van Duurzaam Bouwen. De gemeente biedt het gebruik van de GPR-licentie aan, aan initiatiefnemers. In bestemmingsplannen wordt naar het nieuwe beleid Duurzaam Bouwen verwezen. Jaarlijks vindt de evaluatie van het milieu- en duurzaamheidsbeleid en de uitvoering ervan plaats.

Bijlage(n):
geen

Noordwijkerhout, 5 juli 2018 ,
burgemeester en wethouders,

T. Heijsteeg	drs. G. Goedhart
secretaris	burgemeester

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Raad-18-85676
Z-18-46987

Agendapunt

Raadsbesluit

Onderwerp: Actualisatie aanpak Duurzaam Bouwen

De raad van de gemeente Noordwijkerhout,
gelezen het advies van de burgemeester en wethouders van 23 april 2018,

besluit:
1. Het ambitieniveaus GPR voor duurzaam bouwen voor het thema Duurzaamheid (combinatie Energie (was 8) en Milieu (was 7,5)) vast te stellen op minimaal 8,5;
2. Het ambitieniveau GPR voor duurzaam bouwen voor de thema's Gebruikskwaliteit vast te stellen op minimaal 8 (was 7,5);
3. Het ambitieniveau GPR voor Gezondheid handhaven op minimaal 8 en voor Toekomstwaarde handhaven op minimaal 7,5.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 5 juli 2018.

mr. drs. C.B.H. Heusingveld	drs. G. Goedhart
griffier	voorzitter

dk Z 2 0 0 0 4 3

Gemeente Noordwijkerhout

Registratienummer

Opgesteld door
P.C. Verhoef/ T.H.J. Koekebakker

Raadsvoorstel

Onderwerp: *Variantenstudie Centrale huisvesting*

Gevraagd besluit:

1. In te stemmen met het tijdelijk huisvesten van de ambtelijke organisatie en het bestuur van de nieuwe gemeente Noordwijk tot uiterlijk eind 2023 in de huidige gemeentehuizen van Noordwijk en Noordwijkerhout.
2. Een aanvullend budget van € 90.000,- beschikbaar te stellen voor de variantenstudie Centrale huisvesting.
3. De studie in de 1e helft van 2019 aan de nieuwe raad op te laten leveren.
4. En dit aanvullend budget voor 40% te dekken uit de Nuon reserve van de gemeente Noordwijkerhout en voor 60% te dekken uit de reserve Nieuwe investeringen van de gemeente Noordwijk.

Korte toelichting

Het fuseren van de gemeenten Noordwijk en Noordwijkerhout heeft als consequentie dat moet worden nagedacht over huisvesting van de ambtelijke organisatie en het bestuur. Op dit moment zijn deze gehuisvest op 3 locaties in de beide gemeenten.

De toekomstige huisvesting moet de strategische visie "Verbinden met het doel voor ogen", de organisatievisie en het beoogde dienstverleningsconcept ondersteunen. Het is daarbij van belang dat de nieuwe werkomgeving aansluit op de kernwaarden en de manier van werken van de nieuwe gemeentelijke organisatie en deze versterkt. De stuurgroep fusie is van mening dat het voor het integratieproces en de daarbij horende opbouw van de nieuwe organisatie en een moderne manier van samenwerken noodzakelijk is dat men (uiteindelijk) gebruik maakt van één centrale huisvestingslocatie waarbij het merendeel[1] van de medewerkers en het bestuur onder één dak worden gehuisvest.
Er is besloten in de Raadsgroep dat besluitvorming over Centrale Huisvesting niet meer in de huidige raden maar door de nieuwe raad gaat plaatsvinden. Mede door deze verschuiving in de planning is ons uitgangspunt dat uiterlijk eind 2023, en waar mogelijk of noodzakelijk eerder, deze Centrale Huisvesting wordt gerealiseerd.
Deze periode laat voldoende ruimte om op weg naar Centrale Huisvesting volgtijdelijk de volgende stappen te zetten:

- Een ruim jaar ervaring opdoen in verbouwde gemeentehuizen op twee locaties en mede op basis daarvan een functioneel Programma van Eisen op te stellen.
- Tot 2 jaar om te mogen (ver)bouwen (juridisch planologisch en eigendom/huur; traject en planning sterk afhankelijk van locatiekeuze) en de opdracht te geven tot (ver)bouw (aanbesteding, gunning). Hierin zitten uiteraard ook de besluitvormingsmomenten in college en raad.
- Tot 2 jaar om het gebouw op te leveren, testen en in gebruik te nemen.

Onderbouwing voorstel

Argument(en)

1. Centrale huisvesting lijkt op dit moment het meest wenselijke scenario en er moet daarom onderzocht worden wat daarvoor de diverse mogelijkheden zijn.

[1] De buitendienst van de gemeente Noordwijk is op dit moment gehuisvest aan de Heerenweg 13 te Katwijk. Dit vraagstuk wordt separaat opgepakt en valt buiten de scope van dit voorstel.

2. Met het afstoten van de Goohorstlaan kunnen efficiencyvoordelen worden behaald en kan tevens een nieuwe manier van werken worden geïntroduceerd die bijdraagt aan de veranderde manier van werken zoals beschreven in de strategische visie "verbinden met het doel voor ogen".
3. Door uit te gaan van een overbruggingsperiode van maximaal 5 jaar tot aan Centrale Huisvesting, is er voldoende tijd om:
    a. te leren en te ontwikkelen in Het Nieuwe Noordwijkse Werken én
    b. deze leeropbrengst te verwerken in een Programma van Eisen voor Centrale Huisvesting én
    c. verdere voorbereidingen te treffen voor Centrale Huisvesting (planologisch, evt. verwerven, (ver)bouwen)
4. De Raadsgroep heeft bepaald dat besluitvorming over Centrale Huisvesting door de nieuwe raad plaatsvindt.

Kanttekeningen / Risicofactor(en)
n.v.t.

Eventuele alternatieven en bijkomende risico's
Alternatief is huisvesting van de nieuwe organisatie in de drie bestaande panden; Gemeentehuis Noordwijk, Gemeentehuis Noordwijkerhout en Goohorstlaan 10.
Het pand aan de Goohorstlaan wordt echter gehuurd. De eigenaar is bezig met planontwikkeling voor deze locatie.

Financiële consequenties
Voor het uitvoeren van de Variantenstudie is aanvullende capaciteit/expertise nodig. De kosten worden naar rato van het aantal inwoners verdeeld over de beide gemeenten.
We houden dan een verdeling van 60% versus 40% aan.

investering	kosten	verdeling	
		Noordwijk	Noordwijkerhout
		60%	40%
Variantenstudie	€ 90.000,00	€ 54.000,00	€ 36.000,00

De kosten voor de gemeente Noordwijk kunnen worden gedekt uit de reserve Nieuwe investeringen, waarbinnen rekening is gehouden voor kosten voor huisvesting voor een bedrag van € 3.000.000,-.
De kosten voor Noordwijkerhout kunnen worden gedekt uit de Nuon reserve. In de begroting van Noordwijkerhout is geen budget is opgenomen voor huisvesting.

Personele consequenties
Ja, gelet op:
Medewerkers moeten verhuizen van werkplek en ook de wijze van werken op de werkplek gaat veranderen. Hiervoor is aandacht met name door het actief betrekken van medewerkers en het organiseren van begeleiding en training. Hoewel we dit zoveel als mogelijk willen beperken zullen medewerkers hinder ondervinden van de verbouwing. Een tijdige en zorgvuldige communicatie over het verbouwingstraject is geborgd in het project Huisvesting.

Juridische consequenties
n.v.t.

Overige consequenties
n.v.t.

Arhi-toezicht
Besluit is onder voorbehoud van goedkeuring door Gedeputeerde Staten JA

Meegezonden stukken
-

Communicatieparagraaf

Doelgroepen extern

- Inwoners
- Bedrijven / ondernemers / verenigingen etc.
- Media

Communicatiemiddelen extern

- Persberichten, persgesprek
- Artikelen op FusiegemeenteNoordwijk.nl
- Contact met bedrijfsleven en verenigingsleven (gebruikelijke wijzen)
- Etc.

Doelgroepen intern

- Gemeenteraad en griffie
- BOR en medewerkers
- Projectgroep Fusie
- MT

Communicatiemiddelen intern

- Intranet
- Informatiesessies
- Etc.

Kernboodschap

Fusie: nieuwe gemeente, nieuwe manier van werken in adequate huisvesting

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer

Agendapunt
13.1

Raadsbesluit

Onderwerp: Variantenstudie Centrale Huisvesting

De raad van de gemeente Noordwijkerhout,
gelezen het advies van de stuurgroep van 26 juni 2018,

besluit:

1. In te stemmen met het tijdelijk huisvesten van de ambtelijke organisatie en het bestuur van de nieuwe gemeente Noordwijk tot uiterlijk eind 2023 in de huidige gemeentehuizen van Noordwijk en Noordwijkerhout.
2. Een aanvullend budget van € 90.000,- beschikbaar te stellen voor de variantenstudie Centrale huisvesting.
3. De studie in de 1e helft van 2019 aan de nieuwe raad op te laten leveren.
4. En dit aanvullend budget voor 40% te dekken uit de Nuon reserve van de gemeente Noordwijkerhout en voor 60% te dekken uit de reserve Nieuwe investeringen van de gemeente Noordwijk.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 5 juli 2018.

mr. drs. C.B.H. Heusingveld	drs. G. Goedhart
griffier	voorzitter

Gemeente Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-17-45521
Raad-18-87259

Opgesteld door
Leon Kaptein

Raadsvoorstel

Onderwerp: Begrotingswijziging raad 5 juli 2018

Uw raad wordt verzocht kennis te nemen van onderstaande begrotingswijziging. Bij de behandeling van het betreffende agendapunt heeft hierover al besluitvorming plaatsgevonden.

Nr. 23 – 2018 Bestemming saldo jaarrekening 2017

Bij deze wijziging wordt het rekeningresultaat 2017 ad € 939.638 geraamd. Van dit resultaat wordt € 30.000 bestemd voor een verhoging van het exploitatiebudget ten behoeve van de economische agenda Duin- en Bollenstreek 2018. Het restant van het resultaat ad € 909.638 komt ten bate van de Algemene reserve.
(Zie agendapunt 7)

Nr. 24 – 2018 Variantenstudie centrale huisvesting

In verband met een variantenstudie centrale huisvesting voor de huisvesting van de ambtelijke organisatie van de nieuwe gemeente Noordwijk is een aanvullend krediet van € 90.000 gevraagd.
Op basis van de verdeelsleutel 60% / 40% wordt het aandeel hierin van de gemeente Noordwijkerhout ad € 36.000 geraamd. Het krediet komt ten laste van de Reserve Verkoop aandelen Nuon.
(Zie agendapunt 13.1)

Nr. 25 – 2018 Het Nieuwe Noordwijkse Werken

Voor de inrichting van werkplekken om het Nieuwe Noordwijkse Werken mogelijk te maken is een aanvullend krediet van € 941.966 gevraagd.
Op basis van de verdeelsleutel 60% / 40% wordt het aandeel hierin van de gemeente Noordwijkerhout ad € 376.786 geraamd. Het krediet komt ten laste van de Reserve Verkoop aandelen Nuon.
(Zie agendapunt 13.2)

Nr. 26 – 2018 Verbouwing gemeentehuis i.v.m. afstoten Goohorstlaan 10.

Om te komen tot een volledige huisvesting van de ambtelijke organisatie in de gemeentehuizen van Noordwijk en Noordwijkerhout met de daarmee samenhangende afstoting van Goohorstlaan 10 als derde locatie wordt voor hiermee samenhangende verbouwingen in beide gemeentehuizen een aanvullend krediet van € 1.700.000 gevraagd.
Op basis van de verdeelsleutel 60% / 40% wordt het aandeel hierin van de gemeente Noordwijkerhout ad € 680.000 geraamd. Het krediet komt ten laste van de Reserve Verkoop aandelen Nuon.
(Zie agendapunt 13.3)

Omschrijving		2018 €
Onvoorziene uitgaven Dit is een stelpost die gedekt is binnen de lopende begroting en waaruit noodzakelijke verhogingen van bestaande of nieuw ingestelde uitgaafposten gedekt kunnen worden.		30.431
Algemene reserve:		
Saldo 1 januari		6.567.044
Geraamde onttrekkingen:		
Onttrekking conform primitieve begroting	€ 881.488	
Storting in reserve Sociaal domein (2018/1)	€ 71.809	
Financiering uitvoeringsprogramma economische agenda Duin- en Bollenstreek (2018/2)	€ 54.707	
Verordening Duurzaamheidslening, stimuleringsregeling en subsidieverordening duurzaamheidsmaatregelen (2018/4)	€ 184.800	
Inspectie 8 bruggen (2018/5)	€ 40.000	
Storting in reserve Sociaal domein (2018/6)	€ 430.515	
Groen- en bomenbeleidsplan (2018/7 en 2018/12)	€ 190.000	
Frictiekostenbudget (2018/8)	€ 1.007.500	
Bestuursrapportage 2017 (2018/9)	€ 883.700	
Voortgang tegemoetkoming naar vermogen (2018/10)	€ 31.500	
0,5 fte Boa (2018/11)	€ 37.500	
Voorjaarsnota 2018 (2018/21)	€ 213.465	
Totaal geraamde onttrekkingen		4.026.984
Sub – totaal		2.540.060
Geraamde toevoegingen:		
Resultaat jaarrekening 2017 (2018/23)	€ 909.638	
Totaal geraamde toevoegingen		909.638
Geraamd saldo 31 december		3.449.698
Onderdeel weerstandscapaciteit		-/-1.700.000
Netto Algemene reserve		1.749.698

Noordwijkerhout, 2 juli 2018 ,
burgemeester en wethouders,

T. Heijsteeg
secretaris

drs. G. Goedhart
burgemeester

Gemeente Noordwijkerhout

Registratienummer

Opgesteld door
P.C. Verhoef/ T.H.J. Koekebakker

Raadsvoorstel

Onderwerp: Het Nieuwe Noordwijkse Werken

Gevraagd besluit:

1. Een aanvullend budget van € 941.966,- beschikbaar te stellen voor a) de vervanging van werkplekken door nieuwe Arbo werkplekken, b) meubilair t.b.v. "aanlandplekken, telefoon plekken, stilte werkplekken en informele overlegplekken, c) diverse facilitaire materialen en d) bijkomende kosten voor onvoorzien en planuitwerking van de genoemde producten om Het Nieuwe Noordwijkse Werken mogelijk te maken.
2. En dit voor 40% te dekken uit de Nuon reserve van de gemeente Noordwijkerhout en voor 60% te dekken uit de reserve Nieuwe investeringen van de gemeente Noordwijk.

Korte toelichting

We gaan uit van huisvesting van de ambtelijke organisatie en het bestuur in de beide gemeentehuizen tot uiterlijk eind 2023. De huisvesting heeft een faciliterende rol in het bereiken van doelstellingen, gewenste veranderingen en beoogde effecten voor de nieuwe gemeente Noordwijk. Dit kan worden bereikt door het toepassen van Het Nieuwe Noordwijkse werken in het huisvestingsconcept. In de bijlage kunt u lezen wat wij hieronder verstaan.

Om Het Nieuwe Noordwijkse werken in te kunnen voeren zijn flexibele en activiteit gerelateerde werkplekken en bijbehorende voorzieningen nodig.

Onderbouwing voorstel

Argument(en)

1. De werkplekken/huisvesting in beide gemeentehuizen zijn verouderd en voldoen niet aan de eisen voor flexwerken.
2. Een periode van maximaal 5 jaar is dusdanig lang dat niet meer gesproken kan worden van een "tijdelijke" situatie. Dit brengt met zich mee dat aan de werkomgeving voor ambtenaren en bestuur kwaliteitseisen moeten worden gesteld die investeringen hierin noodzakelijk maken. In beide gemeenten zijn geen vervangingsinvesteringen voor facilitaire zaken in de begrotingen opgenomen.
3. De prestaties van de organisatie, en de mate en het tijdpad waarin de organisatie zich kan ontwikkelen (opgavegericht, overheidsparticipatie, innovatie en zelf organiserend in plaats van hiërarchisch), worden door vele facetten beïnvloed. Huisvesting, ICT & facilitaire ondersteuning van het primaire proces vormen een niet te onderschatten randvoorwaarde en vliegwiel om daadwerkelijk tot nieuwe werkwijzen, innovaties en goede prestaties te kunnen komen.
4. Meer efficiency:
   - circa 65 Arbo werkplekken minder
   - minder m^2 nodig
5. Meer productiviteit en kwaliteit:
   - door activiteit gerelateerd werken kiest de medewerker de werkplek die bij het soort werk op dat moment past;
   - stimuleren van ontmoeting, samenwerking, delen van kennis, verbinding en integraliteit door ontkokering. Collega's komen elkaar veel makkelijker tegen. Van afdelingsgevoel naar organisatiegevoel;
   - reductie van reistijd, reiskosten en bijbehorende effecten voor het milieu;

- het bieden van een moderne werkomgeving verhoogt werktevredenheid, heeft een positief effect op het ziekteverzuim en verbetert de balans tussen werk en privé;
- door het bieden van een moderne werkomgeving halen en behouden we talent.

6. Vanuit de huidige begroting "ICT" wordt substantieel geïnvesteerd in slimme technologische oplossingen t.b.v. plaats en tijdsonafhankelijk werken en daarmee wordt Het Nieuwe Noordwijkse werken ook op die wijze ondersteund.
7. De voorgestelde investeringen kunnen tegen reguliere afschrijvingstermijnen worden ingeboekt.
8. Bij de voorgestelde investeringen wordt ook rekening gehouden met het feit dat de materialen kunnen worden verhuisd naar een definitieve centrale huisvesting.

Kanttekeningen / Risicofactor(en)
Om de kosten te beperken wordt ook gebruik gemaakt van het reeds bestaande meubilair voor zover dat nog geschikt is.

Eventuele alternatieven en bijkomende risico's
n.v.t.

Financiële consequenties
Hieronder vindt u een overzicht van de financiële consequenties uit deze raadsvoordracht. Een verdere specificatie vind u in de vertrouwelijke bijlage.
De kosten worden naar rato van het aantal inwoners verdeeld over de beide gemeenten.
We houden dan een verdeling van 60% versus 40% aan.

investering	kosten	verdeling	
		Noordwijk	Noordwijkerhout
		60%	40%
Het Nieuwe Noordwijkse Werken	€ 941.966,00	€ 565.180,00	€ 376.786,00

De kosten voor de gemeente Noordwijk kunnen worden gedekt uit de reserve Nieuwe investeringen, waarbinnen rekening is gehouden voor huisvesting voor een bedrag van € 3.000.000,-.
De kosten voor Noordwijkerhout kunnen worden gedekt uit de Nuon reserve. In de begroting van Noordwijkerhout is geen budget is opgenomen voor huisvesting.

Personele consequenties
Het Nieuwe Noordwijkse Werken is een grote verandering voor de medewerkers. Belangrijk is dat zij actief betrokken worden bij de verdere inrichting van deze nieuwe manier van werken. Ook begeleiding en training kan aan de orde zijn. We zetten hiervoor een speciaal programma op. De kosten (€ 150.000,-) dekken we vanuit het opleidingsbudget binnen de huidige begrotingen.

Juridische consequenties
n.v.t.

Overige consequenties
n.v.t.

Arhi-toezicht
Besluit is onder voorbehoud van goedkeuring door Gedeputeerde Staten JA

Uitvoering
De projectgroep Huisvesting zal tijdens de uitvoering in haar vorm blijven bestaan tot aan de oplevering. Voor de "behavior" kant van de implementatie van Het Nieuwe Noordwijkse Werken huren we externe expertise in.

Evaluatie
Het te realiseren huisvestingsconcept zal dienen als proeftuin. We organiseren daarom periodiek evaluatie en bijstel momenten in opmaat naar Centrale Huisvesting.

Meegezonden stukken
- HNNW
- VERTROUWELIJK Specificatie kosten Het Nieuwe Noordwijkse Werken

Communicatieparagraaf

Doelgroepen extern

- Inwoners
- Bedrijven / ondernemers / verenigingen etc.
- Media

Communicatiemiddelen extern

- Persberichten, persgesprek
- Berichten in huis-aan-huis-bladen
- brieven aan omwonenden (i.v.m. overlast tijdens de bouw).
- Artikelen op FusiegemeenteNoordwijk.nl
- Contact met bedrijfsleven en verenigingsleven (gebruikelijke wijzen)
- Etc.

Doelgroepen intern

- Gemeenteraad en griffie
- BOR en medewerkers
- Projectgroep Fusie
  MT

Communicatiemiddelen intern

- Intranet
- Informatiesessies
- Etc.

Kernboodschap

Fusie: nieuwe gemeente, nieuwe manier van werken in adequate huisvesting

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer

Agendapunt
13.2

Raadsbesluit

Onderwerp: Het Nieuwe Noordwijkse Werken

De raad van de gemeente Noordwijkerhout,
gelezen het advies van de stuurgroep van 26 juni 2018,

besluit:

1. Een aanvullend budget van € 941.966,- beschikbaar te stellen voor a) de vervanging van werkplekken door nieuwe Arbo werkplekken, b) meubilair t.b.v. “aanlandplekken, telefoon plekken, stilte werkplekken en informele overlegplekken, c) diverse facilitaire materialen en d) bijkomende kosten voor onvoorzien en planuitwerking van de genoemde producten om Het Nieuwe Noordwijkse Werken mogelijk te maken.
2. En dit voor 40% te dekken uit de Nuon reserve van de gemeente Noordwijkerhout en voor 60% te dekken uit de reserve Nieuwe investeringen van de gemeente Noordwijk.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 5 juli 2018.

mr. drs. C.B.H. Heusingveld	drs. G. Goedhart
griffier	voorzitter

Gemeente Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-17-45521
Raad-18-87259

Opgesteld door
Leon Kaptein

Raadsvoorstel

Onderwerp: Begrotingswijziging raad 5 juli 2018

Uw raad wordt verzocht kennis te nemen van onderstaande begrotingswijziging. Bij de behandeling van het betreffende agendapunt heeft hierover al besluitvorming plaatsgevonden.

Nr. 23 – 2018 Bestemming saldo jaarrekening 2017

Bij deze wijziging wordt het rekeningresultaat 2017 ad € 939.638 geraamd. Van dit resultaat wordt € 30.000 bestemd voor een verhoging van het exploitatiebudget ten behoeve van de economische agenda Duin- en Bollenstreek 2018. Het restant van het resultaat ad € 909.638 komt ten bate van de Algemene reserve.
(Zie agendapunt 7)

Nr. 24 – 2018 Variantenstudie centrale huisvesting

In verband met een variantenstudie centrale huisvesting voor de huisvesting van de ambtelijke organisatie van de nieuwe gemeente Noordwijk is een aanvullend krediet van € 90.000 gevraagd.
Op basis van de verdeelsleutel 60% / 40% wordt het aandeel hierin van de gemeente Noordwijkerhout ad € 36.000 geraamd. Het krediet komt ten laste van de Reserve Verkoop aandelen Nuon.
(Zie agendapunt 13.1)

Nr. 25 – 2018 Het Nieuwe Noordwijkse Werken

Voor de inrichting van werkplekken om het Nieuwe Noordwijkse Werken mogelijk te maken is een aanvullend krediet van € 941.966 gevraagd.
Op basis van de verdeelsleutel 60% / 40% wordt het aandeel hierin van de gemeente Noordwijkerhout ad € 376.786 geraamd. Het krediet komt ten laste van de Reserve Verkoop aandelen Nuon.
(Zie agendapunt 13.2)

Nr. 26 – 2018 Verbouwing gemeentehuis i.v.m. afstoten Goohorstlaan 10.

Om te komen tot een volledige huisvesting van de ambtelijke organisatie in de gemeentehuizen van Noordwijk en Noordwijkerhout met de daarmee samenhangende afstoting van Goohorstlaan 10 als derde locatie wordt voor hiermee samenhangende verbouwingen in beide gemeentehuizen een aanvullend krediet van € 1.700.000 gevraagd.
Op basis van de verdeelsleutel 60% / 40% wordt het aandeel hierin van de gemeente Noordwijkerhout ad € 680.000 geraamd. Het krediet komt ten laste van de Reserve Verkoop aandelen Nuon.
(Zie agendapunt 13.3)

Omschrijving		2018 €
Onvoorziene uitgaven Dit is een stelpost die gedekt is binnen de lopende begroting en waaruit noodzakelijke verhogingen van bestaande of nieuw ingestelde uitgaafposten gedekt kunnen worden.		30.431
Algemene reserve:		
Saldo 1 januari		6.567.044
Geraamde onttrekkingen:		
Onttrekking conform primitieve begroting	€ 881.488	
Storting in reserve Sociaal domein (2018/1)	€ 71.809	
Financiering uitvoeringsprogramma economische agenda Duin- en Bollenstreek (2018/2)	€ 54.707	
Verordening Duurzaamheidslening, stimuleringsregeling en subsidieverordening duurzaamheidsmaatregelen (2018/4)	€ 184.800	
Inspectie 8 bruggen (2018/5)	€ 40.000	
Storting in reserve Sociaal domein (2018/6)	€ 430.515	
Groen- en bomenbeleidsplan (2018/7 en 2018/12)	€ 190.000	
Frictiekostenbudget (2018/8)	€ 1.007.500	
Bestuursrapportage 2017 (2018/9)	€ 883.700	
Voortgang tegemoetkoming naar vermogen (2018/10)	€ 31.500	
0,5 fte Boa (2018/11)	€ 37.500	
Voorjaarsnota 2018 (2018/21)	€ 213.465	
Totaal geraamde onttrekkingen		4.026.984
Sub – totaal		2.540.060
Geraamde toevoegingen:		
Resultaat jaarrekening 2017 (2018/23)	€ 909.638	
Totaal geraamde toevoegingen		909.638
Geraamd saldo 31 december		3.449.698
Onderdeel weerstandscapaciteit		-/-1.700.000
Netto Algemene reserve		1.749.698

Noordwijkerhout, 2 juli 2018 ,
burgemeester en wethouders,

T. Heijsteeg
secretaris

drs. G. Goedhart
burgemeester

Bijlage 1: Het Nieuwe Noordwijkse Werken

We huisvesten het bestuur en de ambtelijke organisatie op twee locaties in de beide gemeentehuizen. We stoten de locatie Goohorstlaan 10 af.
Voor de vergaderingen van de gemeenteraad wordt ook een locatie gezocht.

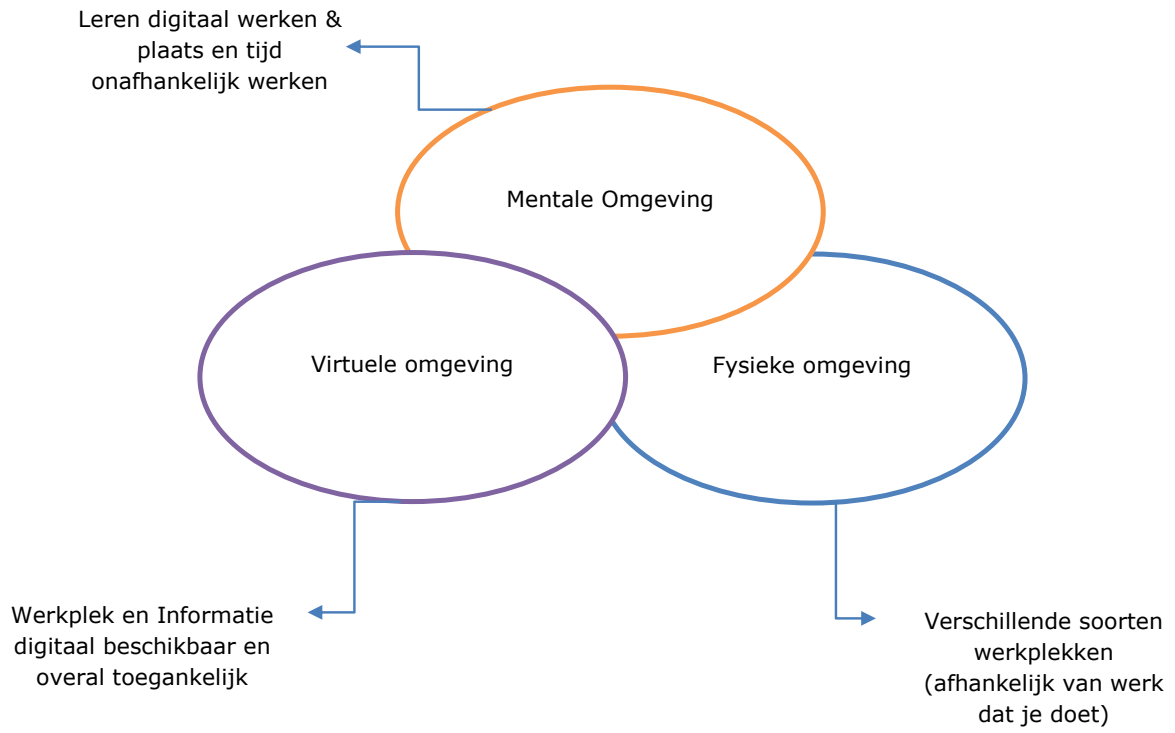
In de nieuwe manier van werken, zoals beschreven in de strategische visie "Verbinden met het doel voor ogen" gaat het er in ieder geval om hoe we de Noordwijkse samenleving, technologie, personeel en organisatie slim met elkaar verbinden. Een onderdeel hiervan is Het Nieuwe Noordwijkse Werken. We realiseren een flexibel huisvestingsconcept. Ook gaan we plaats en tijd onafhankelijk werken en ook activiteit gerelateerd werken.
Er komen flexibele, niet persoonsgebonden werkplekken, verschillende soorten werkplektypes die passen bij verschillende soorten werkzaamheden zoals concentratieplekken, overlegplekken, belplekken en samenwerkplekken. Ook zetten we moderne informatietechnologie in.

In het Nieuwe Noordwijkse werken hanteren we een werkpleknorm van 0,7 Arboplek per medewerker. Totaal hebben we bij start in het nieuwe Noordwijkse werken circa 65 Arbo werkplekken minder dan in de huidige situatie. Hierdoor kunnen we ook de locatie Goohorstlaan 10 afstoten en maken we een efficiency slag.

We zien dit als onderdeel van een proces om te komen tot een volgroeide wijze van Het Nieuwe Noordwijkse werken in Centrale Huisvesting. De organisatie kan zich fasegewijs ontwikkelen en leren. Met de opbrengst van dit leerproces kunnen we beter definiëren welke vorm van Centrale Huisvesting op dat moment bij onze organisatie past.

Onderstaand figuur laat zien dat Het Nieuwe Noordwijkse werken een integrale aanpak voorziet.

Integrale aanpak Het Nieuwe Noordwijkse Werken

Gemeente Noordwijkerhout

Registratienummer

Opgesteld door
P.C. Verhoef/ T.H.J. Koekebakker

Raadsvoorstel

Onderwerp: Afstoten Goohorstlaan 10

Gevraagd besluit:

1. De ambtelijke organisatie volledig te huisvesten in de huidige gemeentehuizen van Noordwijkerhout en Noordwijk;
2. De ambtelijke werklocatie Goohorstlaan af te stoten per eind september 2019;
3. Een aanvullend taakstellend budget van € 1.700.000,- beschikbaar te stellen om kosten te dekken welke betrekking hebben op het afstoten van de huidige locatie Goohorstlaan en het onderbrengen van de ambtenaren in de huidige twee gemeentehuizen;
4. En dit aanvullend budget voor 40% te dekken uit de Nuon reserve van de gemeente Noordwijkerhout en voor 60% te dekken uit de reserve Nieuwe investeringen van de gemeente Noordwijk.

Korte toelichting

Om de ambtelijke organisatie en het bestuur volledig te kunnen huisvesten in de huidige gemeentehuizen van Noordwijk en Noordwijkerhout voor een periode van maximaal 5 jaar en de Goohorstlaan 10 te kunnen afstoten is een verbouwing nodig waarvoor in dit voorstel budget wordt aangevraagd.

Argument(en)

1. Een periode van maximaal 5 jaar is dusdanig lang dat niet meer gesproken kan worden van een "tijdelijke" situatie. Dit brengt met zich mee dat aan de werkomgeving voor ambtenaren en bestuur kwaliteitseisen moeten worden gesteld die investeringen hierin noodzakelijk maken.
2. De werkplekken/huisvesting in beide gemeentehuizen zijn verouderd.
3. Inverdieneffect: Met het afstoten van de Goohorstlaan kan over een periode van 5 jaar € 1.753.700,- worden uitgespaard.
4. De bezettingsgraad op piekmomenten van de huidige werkplekken (iedereen heeft een vaste Arbo werkplek) in Noordwijk (Goohorstlaan & Voorstraat) 74% bedraagt en in Noordwijkerhout 72% bedraagt. De ambitie is om 0,7 werkplek per medewerker te faciliteren.
5. De verbouwing wordt kostenbewust en doelmatig uitgevoerd. Vijf verschillende strategieën zijn hierin onderzocht. (bijlage 3a) Om kosten te besparen worden de oude bouwkundige structuren in hoofdzaak gehandhaafd en constructieve aanpassingen vermeden. Deze zijn duur en ingrijpend. Wel worden binnen de bestaande inrichtingen aanpassingen doorgevoerd om Het Nieuwe Noordwijkse Werken mogelijk te maken (hybride structuur).

Kanttekeningen / Risicofactor(en)

1. Om de verbouwing uit te kunnen voeren binnen het taakstellend budget zijn concessies gedaan:
    - Er is ingeleverd op sfeer en beeldkwaliteit, dit maakt het werkklimaat minder optimaal.
    - Er worden geen aanpassingen gedaan in de buitenruimte; fietsenstallingen worden niet vergroot.
    - Er worden geen aanpassingen gedaan in de natte ruimten en kleedruimten.

    Dit laat overigens onverlet dat Het Nieuwe Noordwijkse Werken op een goede manier kan worden ingevoerd en dat goede werkplekken ontstaan die voldoen aan de eisen m.b.t. akoestiek en klimaat.
2. Om de kosten te beperken (i.v.m. taakstellend budget)zijn de risicoreserveringen op risico plan uitwerking/advieskosten RPS verlaagd. Hiermee wordt het risico op budgetoverschrijding bij onvoorziene tegenslagen automatisch vergroot.

Door de uitvoering te temporiseren verwachten wij het risico weer enigszins te verlagen (planning oplevering uiterlijk maart 2019). Door de aannemer meer tijd te gunnen voor de voorbereiding en uitvoering kan deze een scherpere prijs aanbieden (minder risico).

3. Krapte op de aannemersmarkt: dit kan risico's geven voor kosten en planning in de uitvoering van de verbouwing. Hoewel hier beheersmaatregelen voor getroffen (ophoging raming en vooraf marktverkenning) blijft het een reëel risico.
4. Ondanks de temporisering is de planning nog strak en positief opgesteld. Er zitten dan ook geen reserves in. De minste tegenslag kan deze planning dus al beïnvloeden. Omdat we de locatie Goohorstlaan 10 nog huren tot en met september 2019 hebben we nog wel enige mogelijkheid tot uitloop.
5. Vanaf 2023 ontstaan er verplichtingen vanwege duurzaamheid en asbestsanering in de daken. De kosten hiervoor worden opgenomen in de reguliere meerjarig onderhoudsplannen. De meerjarig onderhoudsplannen worden volgens een cyclus geactualiseerd en gaan periodiek naar de raad. Tevens is er te zijner tijd nog voldoende gelegenheid om bij te sturen op de vigerende regelgeving. Ook zullen we t.z.t. onderzoeken of uitstel mogelijk is.

Eventuele alternatieven en bijkomende risico's

Alternatieve verbouwingsstrategieën zijn onderzocht. Eén strategie levert weliswaar nog betere condities voor Het Nieuwe Noordwijkse Werken, maar de kosten en uitvoeringsrisico's (geld, planning) staan niet in verhouding tot de tijdelijkheid. Andere, strategieën, waarbij geen of minder bouwkundige aanpassingen worden gedaan, leveren geen positieve effecten voor Het Nieuwe Noordwijkse Werken op, mede omdat de huidige locatie aan de Goohorstlaan gehandhaafd zou moeten blijven.

Financiële consequenties

We stellen een taakstellend budget voor. Het taakstellend budget van €1.700.000,- is gebaseerd op de overwegingen dat:

- definitieve centrale huisvesting naar verwachting tot en met 2023 zal duren;
- de inverdieneffecten voor het afstoten van de Goohorstlaan over een periode van 5 jaren € 1.753.700,- bedragen.

Specificatie inverdieneffect

	totale kosten tot eind 2023	
huurkosten Goohorstlaan (tot sept 24)	€	1.443.700,00
overige kosten Goohorstlaan (energie, schoonmaak ed.)	€	250.000,00
ICT meerkosten 3 locaties	€	60.000,00
totaal	**€**	**1.753.700,00**

De kosten worden naar rato van het aantal inwoners verdeeld over de beide gemeenten.
We houden dan een verdeling van 60% versus 40% aan.

investering	kosten	verdeling	
		Noordwijk	Noordwijkerhout
		60%	40%
Afstoten Goohorstlaan 10	€ 1.700.000,00	€ 1.020.000,00	€ 680.000,00

De kosten voor de gemeente Noordwijk kunnen worden gedekt uit de reserve Nieuwe investeringen, waarbinnen rekening is gehouden voor huisvesting voor een bedrag van € 3.000.000,-.
De kosten voor Noordwijkerhout kunnen worden gedekt uit de Nuon reserve. In de begroting van Noordwijkerhout is geen budget is opgenomen voor huisvesting.

Personele consequenties

Ja, gelet op:
Hoewel we dit zoveel als mogelijk willen beperken zullen medewerkers hinder ondervinden van de verbouwing. Een tijdige en zorgvuldige communicatie over het verbouwingstraject is geborgd in het project Huisvesting.

Juridische consequenties

Nee, motivering: n.v.t.

Overige consequenties

Tijdens de verbouwing zal mogelijk ook het publiek/bezoekers gemeentehuis hinder ondervinden. We proberen dit zoveel mogelijk te beperken en dragen zorg voor goede, tijdige informatie en communicatie.

Arhi-toezicht
Besluit is onder voorbehoud van goedkeuring door Gedeputeerde Staten JA

Uitvoering
De projectgroep Huisvesting zal tijdens de uitvoering in haar vorm blijven bestaan tot aan de oplevering. Het adviesbureau wat nu de ontwerpen en technische omschrijving opstelt zal ook betrokken zijn bij de uitvoering van de verbouwing.

Evaluatie
Het te realiseren huisvestingsconcept zal dienen als proeftuin. We organiseren daarom periodiek evaluatie en bijstel momenten in opmaat naar Centrale Huisvesting.

Meegezonden stukken
1. Verbouwing gemeentehuizen
2. Het functioneel en ruimtelijk Programma van Eisen, versie 4.0 d.d. 7 juni 2018
3. Het Schetsontwerp, versie 4.0 d.d. 7 juni 2018[1]
    a. toelichting 5 strategieën

Communicatieparagraaf

Doelgroepen extern
- Inwoners
- Bedrijven / ondernemers / verenigingen etc.
- Media

Communicatiemiddelen extern
- Persberichten, persgesprek
- Berichten in huis-aan-huis-bladen
- brieven aan omwonenden (i.v.m. overlast tijdens de bouw).
- Artikelen op FusiegemeenteNoordwijk.nl
- Contact met bedrijfsleven en verenigingsleven (gebruikelijke wijzen)
- Etc.

Doelgroepen intern
- Gemeenteraad en griffie
- BOR en medewerkers
- Projectgroep Fusie
  MT

Communicatiemiddelen intern
- Intranet
- Informatiesessies
- Etc.

Kernboodschap
Fusie: nieuwe gemeente, nieuwe manier van werken in adequate huisvesting

[1] Het Schetsontwerp kan mogelijk afwijken van het Voorontwerp door aanpassingen ivm kostenbeperkende maatregelen

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer

Agendapunt
13.3

Raadsbesluit

Onderwerp: Afstoten Goohorstlaan 10

De raad van de gemeente Noordwijkerhout,
gelezen het advies van de stuurgroep van 26 juni 2018,

besluit:

1. De ambtelijke organisatie volledig te huisvesten in de huidige gemeentehuizen van Noordwijkerhout en Noordwijk;
2. De ambtelijke werklocatie Goohorstlaan af te stoten per eind september 2019;
3. Een aanvullend taakstellend budget van € 1.700.000,- beschikbaar te stellen om kosten te dekken welke betrekking hebben op het afstoten van de huidige locatie Goohorstlaan en het onderbrengen van de ambtenaren in de huidige twee gemeentehuizen;
4. En dit aanvullend budget voor 40% te dekken uit de Nuon reserve van de gemeente Noordwijkerhout en voor 60% te dekken uit de reserve Nieuwe investeringen van de gemeente Noordwijk.

Vastgesteld in de openbare raadsvergadering van 5 juli 2018.

mr. drs. C.B.H. Heusingveld	drs. G. Goedhart
griffier	voorzitter

Gemeente Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-17-45521
Raad-18-87259

Opgesteld door
Leon Kaptein

Raadsvoorstel

Onderwerp: Begrotingswijziging raad 5 juli 2018

Uw raad wordt verzocht kennis te nemen van onderstaande begrotingswijziging. Bij de behandeling van het betreffende agendapunt heeft hierover al besluitvorming plaatsgevonden.

Nr. 23 – 2018 Bestemming saldo jaarrekening 2017

Bij deze wijziging wordt het rekeningresultaat 2017 ad € 939.638 geraamd. Van dit resultaat wordt € 30.000 bestemd voor een verhoging van het exploitatiebudget ten behoeve van de economische agenda Duin- en Bollenstreek 2018. Het restant van het resultaat ad € 909.638 komt ten bate van de Algemene reserve.
(Zie agendapunt 7)

Nr. 24 – 2018 Variantenstudie centrale huisvesting

In verband met een variantenstudie centrale huisvesting voor de huisvesting van de ambtelijke organisatie van de nieuwe gemeente Noordwijk is een aanvullend krediet van € 90.000 gevraagd.
Op basis van de verdeelsleutel 60% / 40% wordt het aandeel hierin van de gemeente Noordwijkerhout ad € 36.000 geraamd. Het krediet komt ten laste van de Reserve Verkoop aandelen Nuon.
(Zie agendapunt 13.1)

Nr. 25 – 2018 Het Nieuwe Noordwijkse Werken

Voor de inrichting van werkplekken om het Nieuwe Noordwijkse Werken mogelijk te maken is een aanvullend krediet van € 941.966 gevraagd.
Op basis van de verdeelsleutel 60% / 40% wordt het aandeel hierin van de gemeente Noordwijkerhout ad € 376.786 geraamd. Het krediet komt ten laste van de Reserve Verkoop aandelen Nuon.
(Zie agendapunt 13.2)

Nr. 26 – 2018 Verbouwing gemeentehuis i.v.m. afstoten Goohorstlaan 10.

Om te komen tot een volledige huisvesting van de ambtelijke organisatie in de gemeentehuizen van Noordwijk en Noordwijkerhout met de daarmee samenhangende afstoting van Goohorstlaan 10 als derde locatie wordt voor hiermee samenhangende verbouwingen in beide gemeentehuizen een aanvullend krediet van € 1.700.000 gevraagd.
Op basis van de verdeelsleutel 60% / 40% wordt het aandeel hierin van de gemeente Noordwijkerhout ad € 680.000 geraamd. Het krediet komt ten laste van de Reserve Verkoop aandelen Nuon.
(Zie agendapunt 13.3)

Omschrijving		2018 €
Onvoorziene uitgaven Dit is een stelpost die gedekt is binnen de lopende begroting en waaruit noodzakelijke verhogingen van bestaande of nieuw ingestelde uitgaafposten gedekt kunnen worden.		30.431
Algemene reserve:		
Saldo 1 januari		6.567.044
Geraamde onttrekkingen:		
Onttrekking conform primitieve begroting	€ 881.488	
Storting in reserve Sociaal domein (2018/1)	€ 71.809	
Financiering uitvoeringsprogramma economische agenda Duin- en Bollenstreek (2018/2)	€ 54.707	
Verordening Duurzaamheidslening, stimuleringsregeling en subsidieverordening duurzaamheidsmaatregelen (2018/4)	€ 184.800	
Inspectie 8 bruggen (2018/5)	€ 40.000	
Storting in reserve Sociaal domein (2018/6)	€ 430.515	
Groen- en bomenbeleidsplan (2018/7 en 2018/12)	€ 190.000	
Frictiekostenbudget (2018/8)	€ 1.007.500	
Bestuursrapportage 2017 (2018/9)	€ 883.700	
Voortgang tegemoetkoming naar vermogen (2018/10)	€ 31.500	
0,5 fte Boa (2018/11)	€ 37.500	
Voorjaarsnota 2018 (2018/21)	€ 213.465	
Totaal geraamde onttrekkingen		4.026.984
Sub – totaal		2.540.060
Geraamde toevoegingen:		
Resultaat jaarrekening 2017 (2018/23)	€ 909.638	
Totaal geraamde toevoegingen		909.638
Geraamd saldo 31 december		3.449.698
Onderdeel weerstandscapaciteit		-/-1.700.000
Netto Algemene reserve		1.749.698

Noordwijkerhout, 2 juli 2018 ,
burgemeester en wethouders,

T. Heijsteeg
secretaris

drs. G. Goedhart
burgemeester

Bijlage 2: verbouwing gemeentehuizen

Programma van Eisen
In het Programma van Eisen (PvE) worden de uitgangspunten en randvoorwaarden benoemd die gebruikt worden om een verfijning te maken van Schetsontwerp naar Definitief Ontwerp resp. van Investeringskostenraming naar Directieraming.

Schetsontwerp
De bijgevoegde Schetsontwerpen zijn een start van het ontwerpproces voor de huisvesting voor de nieuwe gemeente Noordwijk waarbij we uiteindelijk toewerken naar het Definitief Ontwerp. Het Schetsontwerp is een eerste aanzet voor het ontwerp, hierin wordt de structuur voor het ontwerp vastgelegd. De verdere detaillering en uitwerking in materiaalkeuze en kleur vindt plaats in de volgende fasen (Voorontwerp en Definitief Ontwerp).
In het Schetsontwerp is de eerste vertaling te zien van Het Nieuwe Noordwijkse Werken naar het huisvestingsconcept. Ook is in beide gemeentehuizen een werkcafé ingetekend waarin de nieuwe manier van werken tussen gemeente en samenleving zichtbaar en tastbaar wordt. Hoe de dienstverlening aan de inwoners fysiek in de beide gemeentehuizen wordt vormgegeven wordt nog verder uitgewerkt.

Definitief Ontwerp
Na het Voorontwerp wordt gestart met het Definitief Ontwerp (DO) en de bijbehorende Technische Omschrijving (TO). Dit zal medio augustus worden afgerond.
Direct na afronding van het DO met bijbehorend TO zal er een meervoudig onderhandse aanbesteding plaatsvinden. Die verwachten wij medio september af te ronden. Bij een positieve aanbesteding kan er direct opdracht worden verleend en kan er begin oktober 2018 gestart worden met de verbouwing. De verbouwing met verhuizing willen we dan voor uiterlijk maart 2019 afronden.
Hierbij moet worden opgemerkt dat de planning zeer positief is opgesteld. Er zitten dan ook geen reserves in. De minste tegenslag kan deze planning dus al beïnvloeden. Omdat we de locatie Goohorstlaan 10 nog huren tot en met september 2019 hebben we nog wel enige uitloop.

ICT-middelen:
Er worden 245 werkplekken (70% van 350 medewerkers als standaard Arbo werkplek ingericht. Deze werkplekken zullen beschikken over de noodzakelijke moderne devices.
Alle medewerkers worden voorzien van een netwerkaccount en een smartphone. Ambulante medewerkers worden voorzien van een nader te bepalen mobile device.

Aanschaffen/aanpassen meubilair:
In de huidige gemeentehuizen is er sprake van minimaal 5 types bureaus welke in meer of mindere gebruikersvriendelijke mate in hoogte verstelbaar zijn. De bureaustoelen die Arbo conform zijn, zijn in minimaal 3 types in gebruik. Omdat de vaste werkplekken worden vervangen door flexibele, niet persoonsgebonden werkplekken is verstelbaarheid en gebruiksvriendelijkheid een belangrijke eis gezien de Arbo normen.
Er is voor gekozen om het bestaande meubilair aan te vullen met deels Arbo werkplekken en deels budgetvriendelijk meubilair wat na 15 respectievelijk 5 jaar afgeschreven zal zijn.

Duurzaamheid
Bij de verbouwing zullen duurzame maatregelen met de functionele aanpassen meegenomen worden. Het gaat hierbij bijvoorbeeld om:
1. Aanbrengen van LED verlichting
2. Aanbrengen van sensoren voor het schakelen van de verlichting
3. Vervangen van radiatorkranen NWH

Daarnaast ontstaan er vanaf 2023 verplichtingen vanwege duurzaamheid en asbestsanering in de daken. De aanpassingen hiervoor worden opgenomen in de reguliere meerjarig onderhoudsplannen.

Elektronicaweg 2, 2628 XG Delft, Postbus 5094, 2600 GB Delft
T +31 15 750 16 00 W rps.nl

PROGRAMMA VAN EISEN HUISVESTING

De eerste stap ten behoeve van huisvesting voor de nieuwe gemeente Noordwijk

Opdrachtgever
Contactpersoon

Fusiegemeente Noordwijk
Peter Verhoef

RPS advies- en ingenieursbureau bv

Referentienummer	1801798A00-R18-004a
Projectleider	Helga Snel en Marianne Stolk
Auteur	Marianne Stolk
Datum	7 juni 2018
Versie	4.0 concept

paraaf voor akkoord:

_____

Ron Termeer
Operationeel directeur

Dit rapport is vertrouwelijk. Geen enkel deel van dit rapport mag aan derden openbaar worden gemaakt zonder schriftelijke toestemming van RPS advies- en ingenieursbureau bv of van de opdrachtgever.

RPS

Elektronicaweg 2, 2628 XG Delft, Postbus 5094, 2600 GB Delft
T +31 15 750 16 00 W rps.nl

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING 3
1.1. Aanleiding en vraagstelling 3
1.2. Doel 4
1.3. Leeswijzer 4

2. UITGANGSPUNTEN EN RANDVOORWAARDEN 5
2.1. Documenten 5
2.2. Wet- en regelgeving 5
2.3. Resultaten bezettingsgraadonderzoek 6
2.4. Functionele uitgangspunten 7
2.5. Ruimtelijke uitgangspunten 8
2.6. Technische uitgangspunten 9
2.7. Financiële uitgangspunten 9
2.8. Aanpak en proces 10
2.9. Definities 10

3. ORGANISATIE 12
3.1. Bedrijfsprocessen en werkzaamheden 12
3.2. Missie en visie 12
3.3. Organisatiestructuur en omvang formatie 14
3.4. Dienstverleningsconcept 14
3.5. Wie wordt waar gehuisvest 15

4. HUISVESTINGSVISIE 16
4.1. Kernwaarden 16
4.2. Het Noordwijkse Werken 17
4.3. Twee omgevingen 18

5. FUNCTIONELE KWALITEIT 20
5.1. Locatie/omgeving 20
5.2. Gebouw 23
5.3. Ruimten en werkplekken 32

6. RUIMTELIJKE KWALITEIT 39
6.1. Normoppervlakten 39
6.2. Ruimtelijke uitgangspunten publieke omgeving 40
6.3. Ruimtelijke uitgangspunten kantooromgeving 40
6.4. Tot slot 49

1. INLEIDING

In dit hoofdstuk komen achtereenvolgens de aanleiding en vraagstelling (paragraaf 1.1), het doel van het Programma van Eisen (paragraaf 1.2) en de leeswijzer (paragraaf 1.3) aan de orde.

1.1. Aanleiding en vraagstelling

Per 1 januari 2019 gaan de gemeente Noordwijk en de gemeente Noordwijkerhout met elkaar fuseren tot de nieuwe gemeente Noordwijk. Daartoe moet er per 1 januari 2019 passende huisvesting worden gerealiseerd voor de ambtenaren, bestuurders en raad van de nieuwe gemeentelijke organisatie. Als eerste stap naar definitieve huisvesting is gekozen voor de bestaande twee gemeentehuizen aan de Voorstraat 42 in Noordwijk en de Herenweg 4 in Noordwijkerhout.

figuur 1.1: gemeentehuis Noordwijk aan de Voorstraat en gemeentehuis Noordwijkerhout aan de Herenweg

De fusiegemeente Noordwijk streeft met haar toekomstige permanente huisvesting de volgende doelstellingen na:

- Het realiseren van (uiteindelijk) centrale huisvesting van de kantoorfuncties voor het merendeel van de medewerkers, zodat beide voormalige gemeenten onder één dak worden gehuisvest.
- Het bieden van een professionele, duurzame, efficiënte en toekomstbestendige werkomgeving die ontmoeting, samenwerking, kennisdeling en flexibiliteit faciliteert en stimuleert.
- Het mogelijk maken van plaats- en tijdonafhankelijk werken.
- Het bieden van een plezierige, gezonde en inspirerende werkomgeving aan de medewerkers, bestuurders en raad van de nieuwe gemeente Noordwijk.
- Het komen tot een voor de lange termijn financieel verantwoorde huisvesting van de gemeentelijke organisatie.

Vooruitlopend op een definitieve huisvestingsoplossing is er voor een periode van circa 5 jaar een voorlopige huisvestingssituatie noodzakelijk. De stuurgroep fusie heeft een gewenst eindbeeld van een moderne en flexibele ambtelijke organisatie. Omdat hier veel waarde aan wordt gehecht, wil men dit expliciet markeren en zal de nieuwe manier van werken al vanaf 1 januari 2019 in de beide gemeentehuizen worden ingevoerd. Om dit mogelijk te maken is het noodzakelijk de gemeente-huizen ten behoeve van deze huisvestingsoplossing (beperkt) te verbouwen.

Het fusietraject biedt ook de gelegenheid om als nieuwe gemeente efficiënter te werken. Zo kan er bijvoorbeeld één klantcontactcentrum en één instructieruimte gerealiseerd worden. Ook wordt ernaar gestreefd om zonder nieuwe bouwkundige ingrepen te kunnen inspelen op toekomstige organisatie-veranderingen.

Aan RPS is gevraagd een functioneel en ruimtelijk Programma van Eisen (hierna te noemen PvE) op te stellen voor de verbouwing van de beide gemeentehuizen.

1.2. Doel

Het beoogde projectresultaat is dat de fusiegemeente Noordwijk per 1 januari 2019 gehuisvest en operationeel is in de verbouwde gemeentehuizen, die voor een periode van ongeveer 5 jaar kwalitatief goede, eigentijdse en flexibele huisvesting biedt binnen de mogelijkheden van de bestaande gebouwen en de beschikbare tijd en financieel verantwoord en uitlegbaar aan de burgers.

In dit document treft u het functioneel en ruimtelijk PvE aan voor de verbouwing van de twee gemeentehuizen. Het doel van het PvE is om de eisen en wensen van de fusiegemeente Noordwijk ten aanzien van de haar huisvesting in kaart te brengen en vast te leggen, zodat deze overgedragen kunnen worden naar de ontwerpende partijen die bij dit huisvestingsproces betrokken zijn of zullen worden. Door middel van dit document kan het ontwerpproces dus worden ondersteund.

Tevens worden de beide verbouwingsontwerpen van de architect getoetst aan de door de fusiegemeente Noordwijk en in dit PvE vastgelegde functionele en ruimtelijke kwaliteit en het nog te bepalen investeringsbudget. Het PvE fungeert hiermee dus ook als kwalitatief en financieel toetsingsinstrument.

1.3. Leeswijzer

De opbouw van het PvE is als volgt:

In hoofdstuk 2 worden de uitgangspunten en randvoorwaarden beschreven die van toepassing zijn bij de verbouwing van de twee gemeentehuizen. Tevens wordt kort ingegaan op het proces en de werkwijze die is gehanteerd bij het opstellen van het PvE. Vervolgens wordt in hoofdstuk 3 een beschrijving gegeven van de te huisvesten organisatie, waarbij onder meer wordt gekeken naar de bedrijfsprocessen en werkzaamheden, de missie en visie, de omvang van de formatie, het dienstverleningsconcept en wie in welk gebouw gehuisvest wordt.

In hoofdstuk 4 wordt de huisvestingsvisie van de nieuwe gemeente Noordwijk gegeven op de inrichting van de te verbouwen gemeentehuizen. Tevens worden de daarbij behorende kernwaarden en beoogde nieuwe werkwijze behandeld. In hoofdstuk 5 worden de functionele eisen en wensen uiteengezet die aan de verbouwing van de gemeentehuizen worden gesteld. Hierna komt in hoofdstuk 6 het huisvestingsconcept aan bod alsmede de ruimtelijke eisen en wensen.

Als bijlage 1 zijn de uitgangspunten ten aanzien van de netwerkbekabeling opgenomen die zijn opgesteld door de afdeling ICT van de gemeente Noordwijk en Noordwijkerhout.

RPS

2. UITGANGSPUNTEN EN RANDVOORWAARDEN

In dit hoofdstuk worden de uitgangspunten en randvoorwaarden benoemd die bij het opstellen van het PvE zijn gehanteerd.

Allereerst wordt een overzicht gegeven van de relevante documenten die door de fusiegemeente Noordwijk zijn verstrekt (paragraaf 2.1) en als uitgangspunt zijn gehanteerd bij het opstellen van dit PvE. Daarna wordt een overzicht gegeven van de relevante wet- en regelgeving (paragraaf 2.2).

Vervolgens komen achtereenvolgens de resultaten van de bezettingsgraadonderzoeken (paragraaf 2.3) en de functionele, ruimtelijke, technische en financiële uitgangspunten (paragraaf 2.4 t/m 2.7) aan bod. Tot slot wordt in paragraaf 2.8 kort ingegaan op de aanpak en het proces om tot dit PvE te komen en worden in paragraaf 2.9 enkele belangrijke definities gegeven die voor een goed begrip van het document van belang zijn.

2.1. Documenten

Bij het opstellen van dit PvE zijn de volgende documenten als uitgangspunten gehanteerd:

- Contouren van de organisatie-inrichting van de nieuwe gemeente Noordwijk d.d. 21 maart 2018, bijgesteld concept.
- Nieuwe gemeente Noordwijk – Verbinden met het doel voor ogen – uitgangspunten voor de bouw van de nieuwe organisatie, conceptversie 28 februari 2018.
- De nieuwe gemeente Noordwijk, wat voor gemeente willen we zijn? d.d. 28 februari 2018, concept.
- Dienstverleningsconcept gemeente Noordwijk – Goed voor elkaar d.d. 27 februari 2018.
- Uitgangspunten Definitieve Huisvesting (UDH) fusiegemeente Noordwijk d.d. 21 februari 2018, versie 4.0.
- Adviesnotitie t.b.v. integrale visie op huisvesting fusiegemeente Noordwijk d.d. 11 december 2017 met kenmerk 1705306A00-N17-006a.
- Het medewerkersperspectief op de nieuwe organisatie van de fusiegemeente Noordwijk en op het fusieproces d.d. 23 november 2017, opgesteld door de BOR.
- Visie op huisvesting gemeente Noordwijkerhout d.d. 4 december 2017, versie 2.0.
- Werkplekbezetting gemeente Noordwijkerhout d.d. december 2017, versie 1.2.
- Visie op huisvesting gemeente Noordwijk d.d. 13 juli 2017, versie 3.0.
- Werkplekbezetting gemeente Noordwijk d.d. mei 2017, versie 2.0.

2.2. Wet- en regelgeving

Het gebouw dient te voldoen aan de thans in Nederland geldende wet- en regelgeving normen en voorschriften, voor zover deze op het werk betrekking (kunnen) hebben.

De gebouwen dienen aan alle vigerende wet- en regelgeving, eisen, normen, bepalingen, voorschriften en richtlijnen te voldoen die gelden op de dagtekening van de verbouwingen, alsmede aan alle eisen waaraan een functioneel en compleet bestaand gebouw geacht mag worden te voldoen.

Verder zijn de beleidsuitgangspunten, die het bevoegd gezag gebruikt bij het toetsen van aanvragen van bewoners, bedrijven en instellingen, randvoorwaardelijk bij het toetsen van de eigen gemeentelijke plannen.

Bij tegenstrijdigheden tussen het bepaalde in wetten, besluiten, voorschriften, normen, eisen et cetera en dat wat in dit PvE is omschreven, is altijd het in dit PvE bepaalde van toepassing, tenzij het een wettelijke eis betreft, dan is die van toepassing.

2.3. Resultaten bezettingsgraadonderzoek

Door het bedrijf Measuremen is in maart 2017 een bezettingsgraadonderzoek uitgevoerd bij de gemeente Noordwijk. In november 2017 is eenzelfde onderzoek uitgevoerd bij de gemeente Noordwijkerhout. De beide onderzoeken geven een duidelijk beeld van het huidige gebruik van de werk-, overleg- en vergaderplekken. De resultaten van de onderzoeken zijn richtinggevend geweest en niet bepalend voor de uiteindelijke ruimtebehoefte.

Gemeente Noordwijk
Het gebruik van de werkplekken en overleg-/vergaderplekken is gedurende 2 weken gemeten van maandag 13 maart tot en met vrijdag 24 maart 2017. De metingen hebben plaatsgevonden op de beide locaties van de gemeente Noordwijk, namelijk het gemeentehuis aan de Voorstraat en de Goohorstlaan. Per dag hebben 4 metingen plaatsgevonden en is geregistreerd of de werkplek in gebruik was of niet, of de betreffende persoon aanwezig of afwezig was en bij aanwezigheid welke activiteit men aan het uitvoeren was. De belangrijkste resultaten van dit onderzoek zijn:

Werkplekken
- De gemiddelde bezetting van de werkplekken in het gemeentehuis is 50,8% (64 van de 125 werkplekken). De gemiddelde bezetting van de werkplekken aan de Goohorstlaan is 50,1% (42 van de 83 werkplekken).
- De gemiddelde bezetting van de werkplekken voor de totale organisatie is 50,5% (105 van de 208 werkplekken). Gemiddeld is dus **49,5% van de werkplekken onbezet**.
- De piekbezetting van alle 40 metingen bedraagt 75,2% (Voorstraat) en 73,5% (Goohorstlaan). Deze zijn beiden gemeten op een dinsdag.
- De dalbezetting van alle 40 metingen bedraagt 21,6% (Voorstraat) en 18,1% (Goohorstlaan). Deze zijn beiden gemeten op een vrijdag.
- Op de bezette werkplekken van de totale organisatie (50,5%) werden de volgende activiteiten waargenomen: 51,8% computerwerk; 4,4% telefoneren; 8,6% overleg aan de werkplek; 5,7% schrijven/lezen/nadenken en **29,5% in gebruik maar afwezig**.

Vergader- en overlegruimten
- De vergaderruimten aan de **Voorstraat** zijn gemiddeld **19,3% van de tijd bezet**. De hoogst gemeten bezettingsgraad is 42,9%. De gemiddelde benuttingsgraad (dat wil zeggen de verhouding tussen het aantal mensen dat ten tijde van de meting gebruik maakte van de vergaderruimte en het aantal beschikbare vergaderstoelen in de ruimte) is 30,4%. De overlegtafels in kantoorruimten zijn gemiddeld 10,8% van de tijd bezet.
- De vergaderruimten aan de **Goohorstlaan** zijn gemiddeld **21,7% van de tijd bezet**. De hoogst gemeten bezettingsgraad is 66,7%. De gemiddelde benuttingsgraad is 46,0%. De overlegtafels in kantoorruimten zijn gemiddeld 9,8% van de tijd bezet.
- De vergaderruimten aan de Voorstraat worden in 56,5% van de gevallen door 1 of 2 personen gebruikt, in 10,9% van de gevallen door 3 of 4 personen en in 26,1% van de gevallen door 5 of 6 personen. Aan de Goohorstlaan zijn deze percentages respectievelijk 23,3%, 51,2% en 16,3%. Er wordt dus gemiddeld in **ruim 90%** van de gevallen vergaderd in **groepen tot 6 personen**.

- Uit de meetresultaten kan geconcludeerd worden dat er ten opzichte wat er nu aanwezig is meer behoefte is aan vergader- en overlegruimten met een kleinere capaciteit (2-6 personen) en minder aan grote(re) vergaderruimten (>6 personen). Tevens kan gesteld worden dat men met minder vergaderruimten af kan dan er momenteel aanwezig zijn.

Gemeente Noordwijkerhout
Het gebruik van de werkplekken en overleg-/vergaderplekken is gedurende 2 weken gemeten van maandag 6 november tot en met vrijdag 17 november 2017. De metingen hebben plaatsgevonden in het gemeentehuis aan de Herenweg. Per dag hebben 6 metingen plaatsgevonden. (N.B. In Noordwijkerhout hebben 6 metingen per dag plaatsgevonden in plaats van 4 omdat er hier maar op 1 locatie gemeten hoefde te worden.) De belangrijkste resultaten van dit onderzoek zijn:

Werkplekken
- De gemiddelde bezetting van de werkplekken voor de totale organisatie (48,3 van de 100 werkplekken) is 48,3%. Gemiddeld is dus **51,7% van de werkplekken onbezet**.
- De piekbezetting van alle 60 metingen bedraagt 71,7% en is gemeten op een maandag.
- De dalbezetting van alle 60 metingen bedraagt 13,0% en is gemeten op een vrijdag.
- Op de bezette werkplekken (48,3%) werden de volgende activiteiten waargenomen: 44,7% computerwerk; 3,0% telefoneren; 13,6% overleg aan de werkplek; 7,6% schrijven/lezen/ nadenken en **31,1% in gebruik maar afwezig**.

Vergader- en overlegruimten
- De vergaderruimten zijn gemiddeld **18,8% van de tijd bezet**. De hoogst gemeten bezettingsgraad is 66,7%. De gemiddelde benuttingsgraad is 49,5%. De overlegtafels in kantoorruimten zijn gemiddeld 16,0% van de tijd bezet.
- De vergaderruimten aan de Herenweg worden in 0% van de gevallen door 1 of 2 personen gebruikt, in 22,2% van de gevallen door 3 of 4 personen, in 11,1 % van de gevallen door 5 of 6 personen en in 22,2% van de gevallen door 9 of 10 personen. Er wordt gemiddeld in **66%** van de gevallen vergaderd in **groepen groter dan 6 personen**.
- Uit de meetresultaten kan geconcludeerd worden dat er behoefte is aan vergader- en overlegruimten met verschillende capaciteiten. Tevens kan gesteld worden dat men met minder vergaderruimten af kan dan er momenteel aanwezig zijn.

2.4. Functionele uitgangspunten

De volgende algemene functionele uitgangspunten zijn van toepassing voor de verbouwing van de beide gemeentehuizen:

- De beide gemeentehuizen bieden na de verbouwing voor een termijn van circa 5 jaar een passende, eigentijdse en flexibele huisvesting aan de nieuwe gemeentelijke organisatie en haar klanten en bezoekers.
- Parallel aan het opstellen van dit PvE loopt een separaat onderzoek naar een voorlopige vergaderlocatie voor de gemeenteraad voor de komende 5 jaar. De volgende vijf locaties worden onderzocht op mogelijke geschiktheid: De Duinpan, Congrescentrum Leeuwenhorst, Teylingen College Leeuwenhorst, de raadzaal in het gemeentehuis van Noordwijk en de bibliotheek in het gemeentehuis van Noordwijkerhout. Op dit moment is het dus nog niet bekend of de raadsvergaderingen in een van de twee gemeentehuizen zullen plaatsvinden. Een “nieuwe raadzaal NWK” is als locatie niet inbegrepen in het onderzoek.
- De monumentale delen van de beide gebouwen dienen te worden gehandhaafd.
- Plaats- en tijdonafhankelijk werken moet na de verbouwing in beide gemeentehuizen mogelijk zijn.

- Interactie, samenwerking en ontmoeting moeten door middel van het nieuwe huisvestings-concept zoveel mogelijk worden bevorderd.
- De beoogde nieuwe manier van werken, het Noordwijkse Werken, zorgt er mede voor dat beide gemeentehuizen verbouwd moeten worden.
- De huidige gemeentehuizen zijn op onderdelen toe aan een upgrade. Dit wordt, voor zover mogelijk en haalbaar, nu meteen meegenomen.
- Het klantcontactcentrum (KCC) met balies wordt gehuisvest in Noordwijk. In Noordwijkerhout komt een receptiebalie en loketfunctie waar inwoners terecht kunnen voor het aanvragen en afhalen van paspoorten, ID-kaarten en rijbewijzen.
- De dienstverlening wordt afgestemd op de wensen van de klant. Ontmoeting, zowel tussen medewerkers onderling als met/tussen bezoekers/externen, wordt maximaal gestimuleerd. De gebouwen moeten daarbij voor iedereen goed toegankelijk zijn, dus ook voor mindervaliden.
- De huidige serverruimte in het souterrain van Noordwijkerhout en de ict-ruimte en serverruimte op de 1e verdieping in Noordwijk dienen te worden gehandhaafd omdat het verplaatsen of aanpassen van deze ruimten te kostbaar is. Ook het ISRA punt op zolder moet gehandhaafd blijven.
- Voor de buitenruimte van beide gebouwen is een stelpost opgenomen om kleine verbeteringen door te voeren aan de fietsenstalling en/of binnentuin.
- Momenteel wordt door de gemeente Noordwijk een locatie gehuurd aan de Goohorstlaan, waar circa 80 medewerkers gehuisvest zijn. Deze locatie wordt in 2019 afgestoten (het huurcontract loopt tot 30 september 2019).

2.5. Ruimtelijke uitgangspunten

De volgende algemene ruimtelijke uitgangspunten zijn van toepassing:

- De fusiegemeente Noordwijk stapt per 1 januari 2019 over op een flexibel huisvestingsconcept. Dit betekent dat er gewerkt zal gaan worden met flexibele, niet-persoonsgebonden werk-plekken.
- Er wordt uitgegaan van het huisvesten van teams c.q. samenwerkende eenheden op basis van “vlekken” in de gebouwen. Op die manier kan men de collega’s met wie men dagelijks samenwerkt gemakkelijk vinden. Het aantal “vlekken” dient nog te worden bepaald. Het streven is om het huisvestingsconcept zodanig vorm te geven dat dit flexibel is ten opzichte van het aantal “vlekken”.
- Het uitgangspunt is dat de gemeentesecretaris en wethouders meegaan in het flexibele huisvestingsconcept en geen vaste persoonsgebonden werkplek krijgen. Voor de burgemeester wordt mogelijk wel een eigen werkruimte met vergaderopstelling gerealiseerd. Deze kan door anderen gebruikt worden als de burgemeester niet aanwezig is.
- Het uitgangspunt voor het nieuwe huisvestingsconcept is het principe van activiteit gerelateerd werken. Dit betekent dat medewerkers geen persoonsgebonden werkplek meer hebben, maar bewust een beschikbare werkplek kiezen die past bij de taken en (type) activiteiten van het moment of gedurende een bepaalde tijdspanne.
- Het uitgangspunt voort het huisvestingsconcept is een werkpleknorm van 0,70 Arbo-werkplek per medewerker. Onder een Arbo-werkplek wordt in dit verband verstaan een werkplek die voldoet aan alle eisen conform de Arbeidsomstandighedenwet (denk hierbij aan meubilair, verlichting, afmetingen, daglichttoetreding e.d.) om er 8 uur aaneengesloten te kunnen werken.
- Naast de Arbo-werkplekken worden nog andere werkplektypen gerealiseerd, zoals stilteplekken, aanlandplekken, overlegplekken en dergelijke. Dit zijn werkplekken die niet bedoeld zijn om er de hele dag aaneengesloten te werken. De te realiseren werkplektypen en aantallen worden in hoofdstuk 6 geconcretiseerd.

- Er wordt een “clean desk beleid” ingevoerd voor alle medewerkers. Dit betekent dat bureaus niet worden gepersonaliseerd en na gebruik altijd leeg worden achtergelaten. Hierdoor kunnen werkplekken door iedereen gebruikt worden, hetgeen leidt tot effectief ruimtegebruik en een nette, professionele werkomgeving.
- Voor het opbergen van tassen, jassen en andere persoonlijke spullen worden tenminste op elke verdieping een nader te bepalen aantal lockers en garderobes gerealiseerd.
- Voor de werkarchieven van medewerkers wordt in of in nabij de “vlek”, dus in de directe nabijheid van de werkplekken, voorzien in voldoende kastruimte.

2.6. Technische uitgangspunten

De volgende algemene technische uitgangspunten zijn van toepassing:

- Het kwaliteitsniveau dat in algemene zin wordt nagestreefd voor de tijdelijke huisvesting is functioneel en doelmatig. Men hecht er veel belang aan dat de medewerkers en het bestuur binnen de uitgangspunten en randvoorwaarden zo goed mogelijk worden gehuisvest en gefaciliteerd in beide gemeentehuizen.
- Voor de uitstraling en kwaliteit van de technische afwerking van de aan te passen gebouwdelen en in te kopen materialen wordt gestreefd naar een modern en degelijk niveau. Alles in relatie tot de termijn van de tijdelijke huisvestingsoplossing voor ongeveer 5 jaar.
- Voor het technisch kwaliteitsniveau wordt uitgegaan van het niveau dat wettelijk vereist is vanuit vigerende wet- en regelgeving.
- Er wordt bij de verbouwing van de beide gemeentehuizen niet extra geïnvesteerd in duurzaamheidsmaatregelen.
- In de bestaande gebouwen mogen de volgende onderdelen kostentechnisch of procedureel bij voorkeur niet gewijzigd worden:
  - Constructies
  - Toiletgroepen
  - Trappen en liften
  - Pantry’s
  - Installatieruimten en schachten
  - Monumentale interieurs
- Er wordt bij de verbouwingsplannen naar gestreefd om binnen de bestaande brandcompartimentering te blijven.
- Er wordt bij de verbouwingsplannen naar gestreefd de kosten voor installatietechnische aanpassingen en ingrepen tot een minimum te beperken. Voor beide gemeentehuizen zal wel uitbreiding c.q. aanpassing van de capaciteit van het ventilatiesysteem plaatsvinden voor zover dat mogelijk is.

2.7. Financiële uitgangspunten

De investeringen, die voor de verbouwingen gedaan worden, moeten in relatie staan tot de relatief korte termijn van circa 5 jaar en moeten te allen tijde uitlegbaar zijn aan de burger. Deze balans tussen investeringskosten enerzijds en een periode van tijdelijk huisvesten anderzijds moet goed worden bewaakt en zal bij de besluitvorming een belangrijke rol spelen.

Daarnaast zal ook naar de exploitatiekosten worden gekeken, in relatie tot de huidige exploitatiekosten inclusief de kosten van de Goohorstlaan.

2.8. Aanpak en proces

Bij het opstellen van het PvE is zoveel als mogelijk gebruik gemaakt van de relevante documenten en gegevens die binnen de gemeente reeds aanwezig waren en opgesteld zijn onder aansturing van de stuurgroep fusie, de regiegroep fusie en de diverse werkgroepen. Met name het document *'Uitgangspunten Definitieve Huisvesting (UDH)'* is hierbij gebruikt, waarbij de uitgangspunten die ook voor de tijdelijke huisvesting van toepassing zijn eruit zijn gelicht. De in de diverse documenten geformuleerde uitgangspunten en randvoorwaarden zijn gebruikt, uitgewerkt en aangevuld. Het doel is om tot een volledig en concreet functioneel en ruimtelijk PvE te komen dat als basis kan dienen voor de te nemen vervolgstappen in het proces.

Ten behoeve van het opstellen van het functioneel en ruimtelijk PvE is op 23 april jongstleden een interactieve sessie gehouden met de projectgroep huisvesting aangevuld met enkele leden van de diverse werkgroepen. De resultaten uit deze sessie zijn eveneens gebruikt bij het tot stand komen van dit PvE.

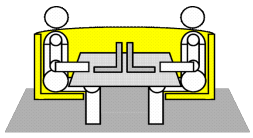
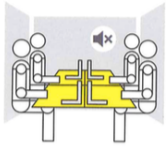
Parallel aan het opstellen van het PvE wordt het schetsontwerp (SO) vervaardigd voor de verbouwing van de beide gemeentehuizen. Op basis van het PvE en het SO wordt vervolgens een stichtingskostenraming opgesteld op basis waarvan besluitvorming en kredietverstrekking door de raad kan plaatsvinden.

2.9. Definities

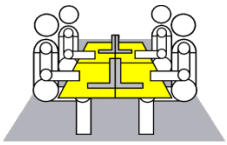
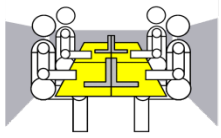
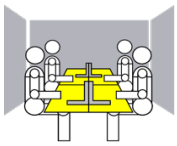
In het PvE worden de volgende definities gehanteerd:

- *Arbo-werkplek*: een werkplek die voldoet aan alle eisen conform de Arbeidsomstandighedenwet (denk hierbij aan meubilair, daglichttoetreding, verlichting, afmetingen e.d.) om er 8 uur te kunnen werken.

- *Werkplekconcept*: met werkplekconcept wordt bedoeld de werkplektypen (bouwstenen) die gekozen worden en de wijze waarop deze gebruikt gaan worden. Dit houdt in dat wordt vastgesteld welke gebruikers aan een bepaald werkplektype worden toegekend en voor welke activiteiten de verschillende werkplektypen gebruikt gaan worden. Voorbeelden van werkplek-concepten zijn de vaste werkplek (persoonsgebonden), de flexibele werkplek en de activiteit-gerelateerde werkplek (zoals bijvoorbeeld de loungewerkplek, de concentratiewerkplek en de aanlandplek).

- *Inrichtingsconcept*: het aantal werkplekken dat in een bepaalde ruimte gerealiseerd wordt, de wijze waarop de eventuele afscheidingen (kasten, (halve) wanden, akoestische schermen, beplanting e.d.) tussen de werkplekken worden geplaatst en het soort afscheidingen dat wordt gekozen (de ruimtelijke ordening van werkplekken in een bepaalde ruimte).

- *Huisvestingsconcept*: de uiteindelijke keuze van werkplektypen, werkplekconcept(en) en inrichtingsconcept(en) voor een of meerdere teams.

- *Centrale algemene ruimten*: centrale algemene ruimten zijn facilitaire ruimten die door alle medewerkers van de organisatie (kunnen) worden gebruikt, zoals vergaderruimten, spreekkamers, een lunchruimte/pantry en entreehal.

- *Functioneel nuttig oppervlak (fno)*: dit betreft het totale gebruikersoppervlak exclusief horizontaal verkeer, verticaal verkeer, installatieruimten, sanitaire ruimten en vides.

- *Verhuurbaar vloeroppervlak (vvo)*: dit betreft het totaal benodigd vloeroppervlak inclusief toiletten, werkkasten en horizontaal verkeersoppervlak (gangen), maar exclusief verticaal verkeersoppervlak (trappen, liften), installatie-oppervlak en constructieoppervlak.

- *Bruto vloeroppervlak (bvo)*: dit betreft het totaal benodigd vloeroppervlak inclusief toiletten, werkkasten, horizontaal en verticaal verkeersoppervlak (gangen, trappen, liften), installatie-oppervlak en constructieoppervlak, oftewel het totaal benodigde gebouwoppervlak.

3. ORGANISATIE

In dit hoofdstuk wordt kort ingegaan op de organisatie van de nieuwe gemeente Noordwijk. Paragraaf 3.1 gaat in op de bedrijfsprocessen en werkzaamheden van de gemeente. In paragraaf 3.2 wordt de missie en visie van de nieuwe organisatie weergegeven en in paragraaf 3.3 wordt ingegaan op het aantal medewerkers dat na verbouwing gehuisvest wordt in de twee gemeentehuizen. In paragraaf 3.4 komt het dienstverleningsconcept aan bod en in paragraaf 3.5 wordt ingegaan op welke teams in welk gemeentehuis gehuisvest zullen gaan worden.

3.1. Bedrijfsprocessen en werkzaamheden

Bestuur
Het bestuur van de nieuwe gemeente Noordwijk bestaat uit het College van Burgemeester en Wethouders (B&W) en de Gemeenteraad.

College van B&W
Het College van B&W bestaat uit de burgemeester, (naar verwachting) 4 wethouders en de gemeentesecretaris, dus in totaal 6 collegeleden.

Gemeenteraad
De Gemeenteraad 2019-2023 bestaat uit de burgemeester, een nader te bepalen aantal raadsleden (circa 27), waaronder een nader te bepalen aantal fractievoorzitters (circa 8), en de raadsgriffier.

Ambtelijke organisatie
De ambtelijke organisatie van de nieuwe gemeente Noordwijk bestaat uit een directie en een nog nader te bepalen aantal teams. De organisatiestructuur van de nieuwe organisatie wordt momenteel ontwikkeld en is nog niet bekend.

Zodra de nieuwe organisatiestructuur bekend is, zal dit hoofdstuk van het PvE worden aangevuld.

3.2. Missie en visie

Als (voorlopige) organisatiemissie voor de nieuwe gemeente Noordwijk is geformuleerd:

"Verbinden met het doel voor ogen."

Deze missie drukt uit dat het in het optreden van de gemeente altijd gaat om het bereiken van gezamenlijk geformuleerde resultaten. De gemeente werkt daarbij altijd opgavengericht, dat wil zeggen dat doelen en resultaten geformuleerd worden vanuit belang en bedoeling voor de inwoners en niet vanuit een abstract beleidsbelang. In de manier van werken staat centraal het verbinden van belangen, opgaven, netwerken en personen in Noordwijk (en eventueel daarbuiten). De gemeente neemt minder zelf "de bal aan de voet" en laat anderen meer het spel maken (overheidsparticipatie).
[Bron: De nieuwe gemeente Noordwijk; wat voor gemeente willen we zijn? (concept d.d. 28022018)]

De samenvatting van *"Contouren organisatie-inrichting versie 21 maart 2018"* geeft de ambities, organisatie-inrichting en manier van werken van de nieuwe organisatie als volgt weer:

Op 1 januari 2019 gaat de nieuwe gemeente Noordwijk van start. Een moderne, proactieve en dienstbare gemeente waarin ‘het beste van beide huidige gemeenten’ wordt benut aangevuld met een aantal stevige ambities. Deze uitgangspunten vormen de basis voor de inrichting van de organisatie, die samen met het bestuur de ambities van de nieuwe gemeente waar gaan maken.

We behartigen als politiek en bestuurlijk gestuurde organisatie de vele en diverse belangen van ongeveer 42.500 inwoners, verdeeld over vier kernen en doen dat met ruim 300 medewerkers. Onze nieuwe organisatie gaat van start in een tijdperk waarin de rol van de (lokale) overheid aan grote verandering onderhevig is. Dat betekent dat naast de transitie van twee naar één gemeente ook de transformatie naar een andere manier van werken aan de orde is. Het werken vanuit ‘de bedoeling’, opgavegericht en participatief. Deze maakt een andere rolneming en focus van de overheid nodig, waarbij het perspectief verandert van ‘burgerparticipatie’ naar ‘overheidsparticipatie’. Vanzelfsprekend blijft hiernaast de regulerende en sturende rol ook aan de orde.

De besturingsfilosofie geeft uiting aan de opvattingen over het besturen van de nieuwe gemeente. Directer contact met de samenleving, meer op hoofdlijnen (be)sturen en ruimte geven aan initiatieven buiten de vastgestelde programma’s zijn daarbij de kern.

Het vormgeven van een nieuwe organisatie vraagt een stevig fundament. We leggen dit fundament op 1 januari 2019 door te starten met het zetten van een onomkeerbare stap naar een stevigere relatie en dialoog met de samenleving die het nog beter mogelijk maakt zichtbaar waarde toe te voegen. Onze kernwaarden daarbij zijn: betrouwbaar, wendbaar, veerkrachtig en verbindend.

En vraagt een bij start passende organisatievorm te geven waarin medewerkers als deskundige professionals vertrouwd worden in hun ‘vakmanschap’ en wordt uitgegaan van hun kracht. We geven de professionals de ruimte en de verantwoordelijkheid om op innovatieve wijze de afgesproken resultaten te behalen. Zij werken in zelforganiserende teams, die verantwoordelijkheid nemen om het werk zelf te organiseren en te verdelen.

We realiseren ons dat het samengaan van personeel vanuit twee organisaties de opgave met zich meebrengt te groeien van een groep medewerkers naar (h)echte zelforganiserende teams. Dat begeleiden we via teamcoaches die inspireren, uitdagen en coachen. En daar waar nodig de teams nog tijdelijk (hiërarchisch) ondersteunen zonder volledig los te laten. En we scheppen ruimte voor opleiding en training.

Strategisch adviseurs geven het werken vanuit de bedoeling/de opgaven een boost. Zij signaleren en volgen ontwikkelingen in de samenleving, in wetgeving en informatietechnologie om deze via de opgavetafel te vertalen naar realiseerbare opgaven, programma’s en projecten. Zij spelen een belangrijke rol om tot nog effectievere samenwerking tussen samenleving, bestuur en organisatie te komen.

De organisatie-inrichting die we kiezen op 1 januari 2019 draagt aan al deze voorgaande aspecten bij. Geen traditioneel model met hiërarchische harkjes, dat past niet bij de beweging. En er past geen blauwdruk omdat we ervan uitgaan dat na de fusie blijvend ruimte en gelegenheid gegeven wordt aan de doorontwikkeling van de organisatie met mogelijke aanpassingen in de organisatie-inrichting.

De gewenste onomkeerbare stap op 1 januari 2019 manifesteert zich in ieder geval in het opgavegericht/participatief werken en de aanjagende werking van strategisch adviseurs, de keuze voor een niet traditioneel organisatiemodel, de introductie van zelforganiserende teams en het beleggen van verantwoordelijkheden laag in de organisatie. We gaan ervan uit dat de volledige transformatie naar de andere gewenste manier van werken binnen een spanne van 3-5 jaar plaatsvindt.

3.3. Organisatiestructuur en omvang formatie

In tabel 3.1 is een inschatting gemaakt van het te verwachten aantal medewerkers en fte dat per 1 januari 2019 deel zal uitmaken van de nieuwe gemeentelijke organisatie. Omdat er op dit moment nog geen vastgestelde organisatiestructuur met functieboek is voor de nieuwe organisatie, is voor de inschatting van het te verwachten aantal fte en medewerkers uitgegaan van de huidige formatie-gegevens van Noordwijk en Noordwijkerhout.

tabel 3.1: inschatting aantal medewerkers en fte nieuwe gemeente Noordwijk

Organisatieonderdelen	Te verwachten aantal fte per 1-1-2019	Te verwachten aantal mede-werkers per 1-1-2019
Gemeente Noordwijkerhout	79 (1)	104 (1)
Gemeente Noordwijk	212 (2)	254 (3)
Stagiaires, inhuurkrachten e.d.	20	20
Collegeleden	6	6
Totale formatie nieuwe gemeente Noordwijk (inclusief college)	**317**	**384**
Gemeentewerf van team SUB: niet in gemeentehuis (Noordwijk)	26	31 (3)
Sporthalbeheerders van team SAM: niet in gemeentehuis (Noordwijk)	4	5 (3)
Totale formatie nieuwe gemeente Noordwijk in gemeentehuizen	**287**	**348**

(1) Op basis van Excel overzicht personeelszaken d.d. 25-10-2017 is dit 76 fte. (Correctie o.b.v. e-mail F. Bakker naar 79 fte en 104 medewerkers gebaseerd op de personele sterkte begroting 2018 die ook afkomstig is van PnnO.)

(2) Op basis van Excel overzicht personeelszaken d.d. 25-10-2017.

(3) Op basis van inschatting PnnO is voor Noordwijk 1,2 als factor aangehouden om vanuit het aantal fte het aantal medewerkers te bepalen.

Naast de aanwezigheid van vaste medewerkers dient beperkt rekening te worden gehouden met tijdelijke medewerkers en externen met een beperkte aanwezigheid die van de gemeentehuizen gebruik zullen maken. In de tabel is tevens aangegeven dat 30 buitendienstmedewerkers niet in de gemeentehuizen gehuisvest zullen worden.

Voor de toekomstige huisvesting van de fusiegemeente Noordwijk gaan we uit van ongeveer **350 medewerkers (circa 290 fte)** die in de twee gemeentehuizen gehuisvest moeten worden. Dit aantal is inclusief het College maar exclusief de Gemeenteraad.

3.4. Dienstverleningsconcept

Elke interactie die de gemeente heeft met haar inwoners behoort tot de dienstvelening. Dienstverlening gaat dan ook om meer dan alleen het contact aan de balie. Iedere medewerker levert een cruciale bijdrage aan de dienstverlening van de nieuwe gemeente Noordwijk.

De fusie wordt door de raad en inwoners gezien als een kans om de dienstverlening te verbeteren en te moderniseren. Hierbij gelden de volgende belangrijke uitgangspunten (zonder volledig te zijn):

- De gemeente is dienstbaar door aan te sluiten bij de beleving van de inwoners en door te redeneren van hun vragen en behoeften.
- Eenmaal in contact met de gemeente wordt het contact niet losgelaten. Er wordt gezorgd voor de juiste verbinding.
- De dienstverlening is altijd respectvol, persoonlijk en wordt gekenmerkt door aandacht.
- De nieuwe gemeente Noordwijk is vernieuwend in dienstverlening.
- Eigen regels en toepassingen worden continu ter discussie gesteld en onnodige bureaucratie wordt vermeden.
- De dienstverlening is proactief. Dat wil zeggen dat medewerkers actief naar de samenleving toe gaan en zichtbaar zijn in de dorpskernen.
- Processen worden waar mogelijk digitaal afgehandeld. Dit dient het gemak van de inwoners. Het proces is transparant, gemakkelijk en overzichtelijk.
- Als het gaat om zaken waar contact met de inwoners van toegevoegde waarde is, wordt altijd uitgegaan van de ontmoeting.

[Bron: Nieuwe gemeente Noordwijk – Verbinden met het doel voor ogen – uitgangspunten voor de bouw van de nieuwe organisatie, conceptversie 28 februari 2018.]

Er wordt voor gezorgd dat de basisdienstverlening per 1 januari 2019 op orde is, zodat de inwoners en bedrijven zo min mogelijk merken van de fusie. Het uitgangspunt hierbij is de hoogste kwaliteit in het kanaal van een van beide voormalige gemeenten. In 2019 wordt ingezet op verbetering van de huidige kanalen, die nog meer in samenhang met elkaar worden ingezet. Tevens wordt in 2019 en de jaren daarna ingezet op vernieuwing. Voor een uitgebreide beschrijving van het dienstverleningsconcept van de nieuwe organisatie Noordwijk wordt verwezen naar het document *“Dienstverleningsconcept gemeente Noordwijk – Goed voor elkaar d.d. 27 februari 2018”*.

3.5. Wie wordt waar gehuisvest

Op basis van de nieuwe organisatiestructuur en de relaties/samenwerkingsverbanden tussen de teams zal nog nader bekeken worden welke teams het beste in het gemeentehuis van Noordwijk respectievelijk Noordwijkerhout gehuisvest kunnen worden.

Op dit moment is alleen vastgesteld dat het klantcontactcentrum (KCC), dat wil zeggen de publieksbalies en front office-medewerkers, in Noordwijk gehuisvest worden. In Noordwijkerhout komt een loketfunctie waar inwoners terecht kunnen voor het aanvragen en afhalen van paspoorten, ID-kaarten en rijbewijzen.

Verder wordt de aanname gedaan dat het nieuwe College van B&W in Noordwijk gehuisvest wordt. Dit zou dan betekenen dat ook het bestuurssecretariaat in Noordwijk komt. Bij het Schetsontwerp (SO), dat parallel aan het PvE, wordt vervaardigd, wordt dit als voorlopig uitgangspunt gehanteerd.

Aangezien de nieuwe organisatiestructuur met de te onderscheiden teams en omvang van deze teams nu nog niet bekend is, worden het PvE en SO zodanig opgesteld/ontworpen, dat in een later stadium van het proces bepaald kan worden welke teams in welk gebouw komen te zitten en welke “vlekken” voor het huisvestingsconcept onderscheiden worden. Vooralsnog gaan we in de toekomstige huisvesting uit van circa 8 “vlekken” verspreid over de twee gebouwen. De structuur van de bestaande gebouwen is hier mede op van invloed.

4. HUISVESTINGSVISIE

In dit hoofdstuk komt de visie van de fusiegemeente Noordwijk op haar gemeentelijke huisvesting aan bod. In paragraaf 4.1 komen allereerst de kernwaarden van de nieuwe gemeente aan de orde die zij in de toekomstige huisvesting vertaald wenst te zien. Vervolgens wordt in paragraaf 4.2 ingegaan op de manier van werken die de gemeente nastreeft en welke doelstellingen zij ermee wil bereiken. Tenslotte gaat paragraaf 4.3 in op de twee omgevingen die de gemeente binnen haar huisvesting onderscheidt en wat de kenmerken van elk van deze omgevingen zijn.

4.1. Kernwaarden

Huisvesting is ondersteunend aan de werkprocessen van de medewerkers en de bestuurders en volgt dus op de organisatie. Daarom is het van belang om bij het opstellen van de uitgangspunten huisvesting te starten bij de organisatie zelf: wie of wat wil de nieuwe gemeente Noordwijk zijn en wat wil zij uitstralen? Wat zijn de kernwaarden van de organisatie die van belang zijn voor de medewerker om bij de gemeente Noordwijk te willen werken en voor de binding tussen de medewerkers? En welke ambities streeft de organisatie na?

In de conceptversie d.d. 28 februari 2018 van de strategische visie *"Nieuwe gemeente Noordwijk – Verbinden met het doel voor ogen – uitgangspunten voor de bouw van de nieuwe organisatie"* voor de nieuwe gemeente Noordwijk zijn de volgende vier kernwaarden benoemd:

- **Betrouwbaarheid:** we zeggen wat we doen en doen wat we zeggen. Ons handelen is uitlegbaar. Hoewel de verschillen in opgaven vragen om maatwerk zorgen we er in de basis voor dat gelijke situaties altijd gelijk behandeld worden.
- **Wendbaarheid:** het vermogen om snel en adequaat te anticiperen en te reageren op ontwikkelingen die zich voordoen. Noordwijk blijft zich aanpassen aan veranderende omstandigheden.
- **Veerkracht:** door de veerkracht te vergroten kunnen onverwachte zaken worden opgevangen. Belangrijk hierin is het verminderen van afhankelijkheid. Hierbij hoort ook dat de gemeente een duidelijk kader stellende rol behoudt.
- **Verbinden:** we verbinden mensen, kennis, krachten en belangen vanuit de opgave met het doel voor ogen. De manier waarop we verbinden hangt af van de taak en rol die het best passend is.

In de Uitgangspunten Definitieve Huisvesting d.d. 21 februari 2018 zijn de beoogde kernwaarden voor de fusiegemeente Noordwijk als volgt samengevat:

- **Modern en flexibel**: men streeft ernaar een moderne, professionele en toekomstbestendige organisatie te zijn, die flexibel en doelgericht is. Men gaat mee met de (digitale) tijd en streeft naar continue verbetering. Plaats- en tijdonafhankelijk werken en goede ict-voorzieningen zijn hierbij een voorwaarde.

figuur 4.1: modern en flexibel

- **Samenwerken en verbinden:** samenwerken als team is cruciaal, aangezien men een gezamenlijk doel voor ogen heeft. Integraal, team-overstijgend werken en elkaars expertises benutten is daarbij van groot belang.

figuur 4.2: samenwerken en verbinden

- **Veiligheid, vertrouwen en openheid**: zich veilig voelen en de vrijheid hebben om zelf de werkzaamheden te kunnen indelen. Open communicatie en transparantie zijn daarbij essentieel. Daarnaast is het hebben van vertrouwen in elkaar een belangrijke voorwaarde voor succes.

figuur 4.3: veiligheid, vertrouwen en openheid

- **Goed werkgeverschap en gezondheid:** de medewerkers moeten goed gefaciliteerd worden met goede werkmiddelen, opleidingen en een gezonde werkomgeving. Er moet voldoende ruimte zijn voor groei en ontwikkeling. Een goede balans tussen werk en privé is daarbij belangrijk.

figuur 4.4: goed werkgeverschap en gezondheid

De kernwaarden zijn kenmerkend voor de identiteit van de nieuwe gemeentelijke organisatie en zijn van essentieel belang voor de toekomstige huisvesting, dus ook voor de tijdelijke huisvesting. Ze vormen de basis voor de manier van werken die het best past bij de nieuwe gemeente Noordwijk om vervolgens vertaald te worden naar passende huisvesting met bijbehorende faciliteiten.

4.2. Het Noordwijkse Werken

In de manier van werken die de nieuwe organisatie beoogt staan de volgende drie thema's centraal:

- **Opgavegericht werken**: hierbij gaat het om het centraal stellen van 'de opgave' die daadwerkelijk uit de samenleving naar voren komt.
- **Overheidsparticipatie**: initiatiefnemers zullen zelf meer verantwoordelijkheid krijgen. De rol van de gemeente wordt die van verbinder, waarnemer en mogelijk maker.

- **Vernieuwing (innovatie)**: dit gaat om het komen tot vernieuwing die waarde toevoegt. In de manier van werken staat experimenteren centraal (werken met pilots).

[Bron: Strategische visie "Nieuwe gemeente Noordwijk – Verbinden met het doel voor ogen – uitgangspunten voor de bouw van de nieuwe organisatie" d.d. 28 februari 2018]

De huisvesting moet zo goed mogelijk aansluiten bij de organisatievisie waarin goede dienstverlening en verbinding maken met de samenleving belangrijke uitgangspunten zijn. De aanpassingen aan de gemeentehuizen maken het mogelijk invulling te geven aan de manier van werken die past bij de nieuwe organisatie die de gemeente Noordwijk wil zijn, **Het Noordwijkse Werken (HNW)**.

De stuurgroep fusie heeft een gewenst eindbeeld van een moderne en flexibele ambtelijke organisatie, waarbij plaats- en tijdonafhankelijk werken het uitgangspunt is. De fusiegemeente Noordwijk stapt per 1 januari 2019 over op flexibele werkplekken, met in acht name van bepaalde werkzones (de zogenoemde "vlekken") voor samenwerkende eenheden (teams e.d.). Er is sprake van een groeiproces naar het gewenste eindbeeld.

Het is van belang ervoor te zorgen dat de kwaliteiten en ambities van de beide voormalige organisaties elkaar gaan versterken in de nieuwe organisatie. Zichtbaarheid is één van de belangrijkste voorwaarden om een andere manier van werken in te kunnen voeren. Ontmoeten is belangrijk voor kennisdeling binnen de organisatie en daarom zijn zichtbaarheid en vindbaarheid sleutelbegrippen. In een inspirerende werkomgeving moeten juist ontmoeting en interactie worden gestimuleerd. Een werkomgeving die ruimte biedt aan de verschillende behoeften van medewerkers zodat zij efficiënt en resultaatgericht kunnen werken en waarin zij op een andere wijze aan de dienstverlening van de organisatie kunnen bijdragen. Een open en transparant interieur draagt hier in belangrijke mate aan bij.

Daarnaast is de werkplek in het nieuwe huisvestingsconcept een breder begrip dan alleen het kantoor. Werken doe je namelijk op verschillende manieren en plaatsen en die kunnen steeds op een andere wijze worden gefaciliteerd. Een medewerker heeft straks keuze uit verschillende werkplektypen. Deze keuze is afhankelijk van de taak of activiteit die op dat moment moet worden uitgevoerd. Dat kunnen overlegplekken zijn voor formeel of informeel overleg. Maar ook plekken voor samenwerken of in stilte werken maken onderdeel uit van het concept. Door bovendien meer aandacht te besteden aan de routing in het gebouw en de plekken te identificeren die de toevallige ontmoeting mogelijk maken, worden het interessante gebouwen voor medewerkers om mét elkaar resultaatgericht te werken aan een gezamenlijk doel.

Tenslotte, een verandering van organisatie, huisvesting en dienstverlening vraagt ook om verandering bij de interne gebruikers. Van hen wordt namelijk verwacht om op een andere manier te werken, een andere werkstijl te ontwikkelen en ook anders met elkaar samen te werken. Dat vraagt nogal wat van de gebruikers. Belangrijk thema is dan ook om de gebruikers in dit overgangsproces te begeleiden en maximaal te ondersteunen. Hiervoor wordt een apart project opgezet, waarmee dit is geborgd.

4.3. Twee omgevingen

In de huisvestingsbehoefte voor de tijdelijke huisvesting van de nieuwe gemeente Noordwijk zijn op hoofdlijnen twee gebieden aan te wijzen, namelijk:

- De publieke omgeving
- De kantooromgeving

In onderstaand schema is dit gevisualiseerd:

Eerste fase huisvesting gemeente Noordwijk	
Contact tussen klanten en gemeente: **Publieke omgeving**	**Werk-, overleg- en ontmoetingsplekken voor ambtenaren en bestuur:** **Kantooromgeving**
Klantgericht, dienstbaar, proactief, ontmoeting	**Het Noordwijkse Werken: activiteit gerelateerd werken, flexibel, plaats- en tijdonafhankelijk, multifunctioneel, effectief ruimtegebruik**

Het doel van de dienstverlening is modern, proactief en dienstbaar te zijn aan twee categorieën van doelgroepen: klanten en initiatiefnemers. In de *publieke omgeving* staat het contact tussen de gemeente en haar klanten centraal. Hier vinden gesprekken plaats en worden producten geleverd aan inwoners, bedrijven en instellingen. Daarnaast wordt veel waarde gehecht aan het stimuleren van ontmoetingen in de publieke omgeving.

De *kantooromgeving* bestaat uit een diversiteit aan kantoorwerkplekken met kleine, middelgrote en grote vergader-/overlegruimten voor zowel formeel als informeel overleg. De medewerkers en bestuurders van de gemeente ontmoeten elkaar in de huiskamers/pantry's (de zogenoemde "kruispunten") die in de drukkere zones van de verdiepingen centraal gelegen zijn te midden van de kantoorwerkplekken. In de kantooromgeving worden ook representatieve (flexibele/niet-persoons-gebonden) kantoorwerkplekken voor burgemeester, wethouders en gemeentesecretaris gesitueerd, alsmede kantoorwerkplekken voor bestuurssecretariaat en de raadsgriffier. Het is niet nodig deze werkplekken in een aparte zone ("de politieke omgeving") van een van de gemeentehuizen te situeren, omdat het juist wenselijk is de lijnen tussen ambtenaren en bestuur zo kort mogelijk te houden.

In hoofdstuk 5 (functionele kwaliteit) en hoofdstuk 6 (ruimtelijke kwaliteit) wordt deze tweedeling als basis gehanteerd.

5. FUNCTIONELE KWALITEIT

In dit hoofdstuk worden de functionele uitgangspunten nader uitgewerkt, hetgeen inhoudt dat de functionele kwaliteitseisen en -wensen zijn weergegeven die de nieuwe gemeente Noordwijk stelt aan haar tijdelijke huisvesting. De functionele eisen en wensen worden geformuleerd op de volgende drie niveaus: locatie/omgeving (paragraaf 5.1), gebouw (paragraaf 5.2) en ruimten/werkplekken (paragraaf 5.3).

5.1. Locatie/omgeving

Met betrekking tot de functionele eisen op locatie-/omgevingsniveau worden achtereenvolgens de volgende aspecten behandeld:

- Type omgeving/locatie
- Bereikbaarheid
- Parkeer- en stallinggelegenheden
- Uitbreidingsmogelijkheden
- Voorzieningen in de omgeving en op de locatie
- Veiligheid

Hierna volgt per aspect een nadere toelichting.

Type omgeving/locatie

figuur 5.1: luchtfoto Noordwijk en Noordwijkerhout

Onderstaande foto's geven een indruk van de omgeving van de te verbouwen gemeentehuizen, gelegen aan de Voorstraat 42 in Noordwijk en Herenweg 4 in Noordwijkerhout.

figuur 5.2: omgeving te verbouwen gemeentehuis Noordwijk

figuur 5.3: omgeving te verbouwen gemeentehuis Noordwijkerhout

Het terrein rondom de beide gemeentehuizen is openbaar gebied en moet uitnodigend en goed toegankelijk zijn. Er dient voldoende ruimte rondom de gebouwen aanwezig te blijven voor de bereikbaarheid van de gebouwen door hulpdiensten, trouwauto's, bestelbusjes en dergelijke. Eventuele aanpassingen aan de terreinen vallen buiten de scope van dit PvE. Wel dient er voor beide locaties een stelpost in de investeringskostenraming te worden opgenomen voor kleine aanpassingen aan fietsenstallingen, binnentuin en dergelijke.

In principe vinden geen aanpassingen aan de gevels plaats. Sommige gebruikers hebben aangegeven dat het wenselijk is om de hoofdentree van het gemeentehuis in Noordwijkerhout beter toegankelijk te maken voor mindervaliden. De entree voor bezoekers ligt aan de Herenweg. Deze hoofdentree is vormgegeven als een tourniquet waardoor deze entree voor mensen in een rolstoel of scootmobiel iets lastiger in het gebruik is. Gelet op de tijdelijkheid zal de tourniquet niet aangepast worden.

Bereikbaarheid

Algemeen
Het moet om veiligheidsredenen mogelijk zijn en blijven om de gebouwen op verschillende plaatsen te benaderen en in noodsituaties ook te kunnen verlaten. De diverse ingangen moeten goed zichtbaar zijn en er moet een goede bewegwijzering naar deze ingangen zijn. Verder moeten de gebouwen bereikbaar zijn voor onder meer vrachtwagens, kraanwagens en hulpdiensten (ladderwagen, brandweer). Ook moet er nabij de entree geladen en gelost kunnen worden, ook ten behoeve van de bibliotheek in Noordwijkerhout.

Openbaar vervoer
Geen veranderingen ten opzichte van de huidige situatie. De gemeentehuizen zijn redelijk goed te bereiken met het openbaar vervoer, er zijn bushaltes op 400 meter (Noordwijk) en 200 meter (Noordwijkerhout) afstand van de gebouwen.

Auto
Geen veranderingen ten opzichte van de huidige situatie. De gemeentehuizen zijn goed bereikbaar per auto.

Fiets
Momenteel komen veel medewerkers op de fiets naar het gemeentehuis toe. Dit zal naar verwachting ook in de nieuwe situatie zo blijven. De gemeente Noordwijk wilt dit ook in de toekomst blijven bevorderen door de fietsenstallingen te handhaven c.q. te verbeteren en enkele elektrische fietsen beschikbaar te stellen voor het vervoer tussen de twee locaties. De kosten voor de aanschaf van deze elektrische fietsen zijn opgenomen in de kostenraming facilitair.

Parkeer- en stallinggelegenheden

Parkeren
In de nieuwe situatie worden meer medewerkers in de beide gemeentehuizen gehuisvest dan nu het geval is. Het beschikbare aantal parkeerplaatsen in Noordwijk voor medewerkers en bezoekers is nu al niet voldoende, dus in de nieuwe situatie wordt het tekort groter. Er kan in dat geval gebruik worden gemaakt van openbare betaalde parkeervoorzieningen in de buurt, bijvoorbeeld de Hof van Noortwijck parkeergarage. De oplossing van het mobiliteitsvraagstuk in Noordwijk valt buiten de scope van dit PvE en zal binnen het verandertraject worden opgenomen. In Noordwijkerhout is voldoende parkeergelegenheid in de nabijheid van het gemeentehuis aanwezig.

Stallingmogelijkheden
Bij beide gemeentehuizen is een fietsenstalling voor medewerkers en bezoekers aanwezig. In Noordwijk is de fietsenstalling voor bezoekers voor de entree gesitueerd. Medewerkers kunnen hun fietsen in een afgesloten overdekte fietsenstalling plaatsen. Hier is men tevreden over. Er dient echter nog wel gekeken te worden of de huidige capaciteit voldoende is nu er meer medewerkers in het gemeentehuis worden gehuisvest.

figuur 5.4: fietsenstalling voor medewerkers in Noordwijk

Ook in Noordwijkerhout is de fietsenstalling voor bezoekers voor de hoofdentree gelegen. Medewerkers kunnen hun fietsen stallen in een fietsenstalling aan het Schoollaantje. In Noordwijkerhout wordt de huidige fietsenstalling als knelpunt gezien, aangezien hij te klein is en niet geschikt is voor scooters en brommers. Er dient bekeken te worden op welke wijze de fietsenstalling kan worden verbeterd en uitgebreid en hoeveel fietsplaatsen en scooter-/brommerplaatsen dan nodig zijn. Voor het aanpassen van de fietsenstalling(en) en/of binnentuin wordt per locatie een stelpost opgenomen.

Uitbreidingsmogelijkheden
De te verbouwen gemeentehuizen hoeven niet te worden uitgebreid. Ook voor de komende 5 jaar hoeft geen rekening te worden gehouden met uitbreidingsmogelijkheden.

Voorzieningen in de omgeving en op de locatie
De binnentuin van Noordwijk wordt gezien als kans om bij de verbouwing een upgrade te geven en opnieuw in te richten, zodat gebouw en binnentuin vloeiend in elkaar overlopen en ontmoeting ook in de buitenruimte wordt gestimuleerd. Momenteel wordt de tuin gebruikt als rookruimte. Er wordt hinder ondervonden van het roken als medewerkers het raam openzetten. Ook staan de airco's in de tuin in het zicht. Het is wenselijk om deze op subtiele wijze uit het zicht te onttrekken zonder dat dit tot een kostbare verplaatsing leidt. Voor dergelijke aanpassingen aan de binnentuin wordt in de investeringskostenraming een stelpost opgenomen.

figuur 5.5: binnentuin in Noordwijk

Veiligheid
Beide gemeentehuizen dienen goed beveiligd te zijn, zoals dat nu ook het geval is. Met name de afsluiting van de buitenste schil in verband met inbraakbeveiliging is van belang. In principe vinden geen aanpassingen aan de buitenzijde van de gebouwen plaats, met uitzondering van een mogelijke aanpassing aan de hoofdentree in Noordwijkerhout.

5.2. Gebouw
In deze paragraaf wordt in paragraaf 5.2.1 allereerst een beschrijving van de twee gemeentehuizen gegeven met haar belangrijkste kenmerken. In paragraaf 5.2.2 wordt vervolgens een samenvatting gegeven van de resultaten van de interactieve sessie d.d. 23 april 2018, waarbij de deelnemers hebben aangegeven wat de goede elementen van de gebouwen zijn die zeker moeten blijven. De functionele eisen op gebouwniveau worden beschreven in paragraaf 5.2.3, waarin ook de kansen voor de verbouwingen en de gewenste aanpassingen worden meegenomen die uit de interactieve sessie naar voren zijn gekomen.

5.2.1. Beschrijving huidige gebouwen

Gemeentehuis Noordwijk
Het gebouw ligt in de historische kern van Noordwijk. De grond en het gebouw zijn eigendom van de gemeente Noordwijk. Het oude Raadhuis is een rijksmonument. Het is gebouwd in neo-renaissancestijl omstreeks 1887, ontworpen door de architect Nicolaas Molenaar senior. Het torentje van dit deel is beeldbepalend en herkenbaar als gemeentehuis in de omgeving. De twee vleugels met raadzaal zijn in de jaren '80 gebouwd. Daarbij is geprobeerd aansluiting te vinden met het oude Raadhuis en de bestaande panden in de Voorstraat, door middel van eigentijdse baksteenarchitectuur.

Er zijn twee mindervalide parkeerplaatsen naast de entree van het gemeentehuis. Voor de burgemeester en wethouders zijn gereserveerde parkeerplekken aanwezig. Voor bezoekers en medewerkers zijn onvoldoende parkeerplaatsen beschikbaar in de omgeving. De fietsenstalling voor bezoekers is voor de entree gelegen. Medewerkers kunnen hun fietsen in een afgesloten overdekte fietsenstalling plaatsen.

figuur 5.6: luchtfoto gemeentehuis Noordwijk aan de Voorstraat

Bezoekers hebben een duidelijke en goed toegankelijke entree aan de Raadhuisstraat. Van hieruit kom je direct in de centrale hal met daarin de balies gelegen. De bezoekersentree wordt ook als goederenentree gebruikt. Medewerkers kunnen dezelfde entree nemen, maar beleid is dat medewerkers de medewerkers entree aan de binnentuin gebruiken. Indien medewerkers op de fiets komen dan wordt deze entree aan de binnentuin gebruikt.

In het oude Raadhuis zijn nog enkele historische interieurelementen bewaard gebleven. Het interieur van de trouwzaal is als onderdeel van het rijksmonument bestempeld. De routing door het gebouw is U-vormig. Vanuit de hoofdentree zijn er gangen waaraan gesloten ruimten zijn gelegen. Ieder gebouwdeel heeft zijn eigen toiletkern. Er is één lift aanwezig. Op de tweede verdieping van de nieuwbouwvleugel aan de Voorstraat zijn geen toiletten aanwezig.

De recente uitbreidingsvleugels hebben ieder een diepte van ruim 12,5 meter. Deze diepte is geschikt voor een open kantoorveld met een flexibele indeling. De nieuwbouwvleugels hebben een kolommenstramien van 3,6 meter. Er is hierdoor een relatief flexibele indeling mogelijk. Een rij kolommen ligt in het midden van deze vleugels op een diepte van 5,9 meter. Vrijwel ieder constructief stramien in de twee uitbreidingsvleugels is op te delen in kleinere stramienen, corresponderend aan de gevelopeningen. Dit wisselt van 1,8 naar 0,9 meter. Hierdoor is er een hoge mate van flexibiliteit mogelijk.

figuur 5.7: plattegrond 1e verdieping gemeentehuis Noordwijk

Het oude Raadhuis is moeilijk opnieuw in te delen. Dit gedeelte heeft dragende wanden. Er is hierdoor weinig flexibiliteit in gebruik en de mogelijke indeling is grotendeels bepaald mede vanwege het monumentale karakter.

Het totaal bruto vloeroppervlakte (bvo) van dit gebouw is circa 3.860 m^2. Als we de zolder en kelder hiervan afhalen (die niet functioneel nuttig gebruikt kunnen worden), houden we circa **3.400 m^2 bvo** over.

Het gebouw verkeert in een redelijke staat van onderhoud. Het voldoet niet aan de toekomstige (energetische) normen. Er wordt structureel onderhoud uitgevoerd. De recente nieuwbouw vleugels hebben een gevelopbouw bestaande uit metselwerk afwerking, geïsoleerde spouw en binnenspouwblad. De aluminium kozijnen zijn in redelijke staat. Het oude Raadhuis is naar verwachting niet geïsoleerd. De algemene staat van de installaties voldoet; verschillende installaties (zoals de cv-ketel) zijn recentelijk vervangen. Er zijn geen verdere uitzonderlijkheden bekend.

Gemeentehuis Noordwijkerhout
Het gebouw ligt in de historische dorpskern van Noordwijkerhout. Het oude Raadhuis vormt samen met de witte kerk een karakteristiek beeld in het dorp. De grond en het gebouw zijn eigendom van de gemeente Noordwijkerhout. De politie en de bibliotheek huren een onderdeel van het gebouw.

figuur 5.8: luchtfoto gemeentehuis Noordwijkerhout aan de Herenweg

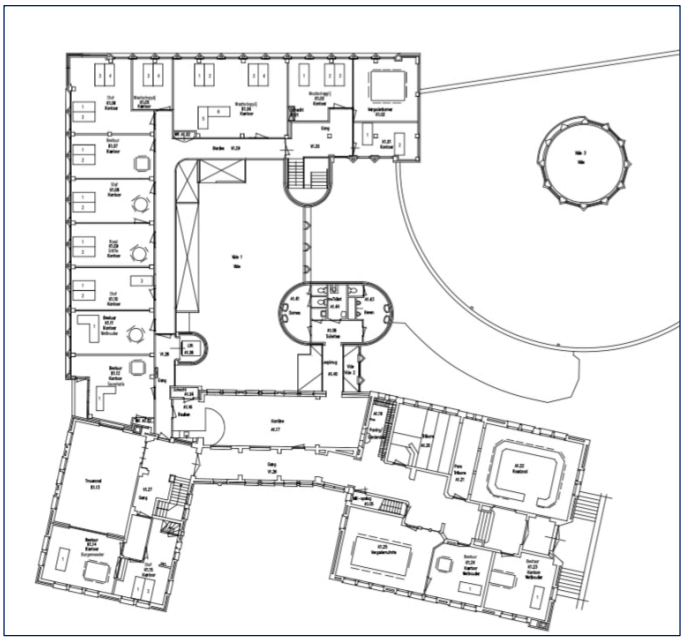
De entree voor bezoekers ligt aan de Herenweg. Deze hoofdentree is vormgegeven als een tourniquet. Vanaf de entree leidt een gang je naar de centrale hal waaraan ook de bibliotheek en het politiebureau zijn gelegen. Goederen komen eveneens via de hoofdentree aan de Herenweg binnen. Medewerkers kunnen via een aparte entree aan de kleine Schoolstraat binnenkomen.

Er zijn meerdere mindervalide parkeerplaatsen gereserveerd vlakbij de entree. In de kleine Schoolstraat zijn plekken gereserveerd voor burgemeester en wethouders. Tegenover de Sint Jozefparochie en op Brink is voldoende (gratis) parkeergelegenheid voor bezoekers en medewerkers. De fietsenstalling voor bezoekers is voor de entree gelegen. Medewerkers kunnen hun fietsen stallen in een afgesloten fietsenstalling aan het Schoollaantje.

Het oudste gedeelte van het gemeentehuis, het oude Raadhuis, dateert uit 1930 en is ontworpen door architect A.J. Kropholler. Het is gebouwd in karakteristieke Delftse School stijl, heeft een ambachtelijk materiaalgebruik en een traditionele vormentaal. Het oorspronkelijke interieur is intact en maakt onderdeel uit van het rijksmonument. Het gedeelte aan de Herenweg en de eerste uitbreiding uit 1956 aan de kleine Schoolstraat zijn beiden een rijksmonument. Bij de tweede uitbreiding uit 1984 is

geprobeerd aansluiting te vinden in materiaalgebruik op een eigentijdse wijze. Op dit moment zijn ook de bibliotheek en het politiebureau gehuisvest in een onderdeel van deze uitbreiding.

Rondom de centrale hal is er een gangenstructuur met daaraan gesloten ruimten. Er is geen rondgang door het gebouw. De toiletten zijn decentraal gelegen waardoor je soms veel moet lopen. De ligging van de lift is niet handig voor bezoekers die slecht ter been zijn en bijvoorbeeld de publieke tribune van de raadzaal willen bezoeken. Het oudste gedeelte van het gebouw heeft dragende wanden en heeft geen eenduidig stramien. Er is hierdoor weinig flexibiliteit in gebruik en indeelbaarheid mogelijk.

figuur 5.9: plattegrond 1e verdieping gemeentehuis Noordwijkerhout

De centrale hal heeft een overspanning van ruim 12 meter. Het nieuwe gedeelte waarin de bibliotheek op dit moment gelegen is, is ruim 23 meter diep. De recente uitbreidingsvleugels hebben een vast stramien van 3,6 meter. De diepte van deze vleugels varieert van 8 meter tot 10 meter. Er is hierdoor op beperkte wijze een flexibele indeling mogelijk. De kleinste maat van het stramien van de gevel is 1,8 meter. Dit is de helft van het constructief stramien. Hierdoor is het mogelijk op verschillende plekken wanden aan te sluiten op de gevels.

Het totaal bruto vloeroppervlak bedraagt circa 3.925 m^2. Dit is exclusief het politiebureau en de bibliotheek. Als we de zolders hiervan afhalen (die niet functioneel nuttig gebruikt kunnen worden c.q. geen daglichttoetreding hebben), houden we circa 3.275 m^2 bvo over. Als we de archiefruimte in het souterrain ervan afhalen en enkele andere ruimten die niet functioneel nuttig gebruikt kunnen worden, houden we circa **3.000 m^2 bvo** over.

Het gebouw kent een redelijke staat van onderhoud. Er wordt jaarlijks aan regulier onderhoud gedaan. De recente uitbreidingen hebben een gevelopbouw bestaande uit metselwerk afwerking, geïsoleerde spouw en binnenspouwblad. De houten kozijnen zijn in redelijke staat. Het oude gedeelte is naar verwachting niet geïsoleerd. De algemene staat van de installaties voldoet. Er zijn geen uitzonderlijkheden bekend. De draagconstructie van de uitbreiding is uitgevoerd in beton. Het oude Raadhuis en de uitbreiding zijn voorzien van dragende wanden.

In totaal is dus circa 3.400 + 3.000 = **6.400 m^2 bvo** beschikbaar om de nieuwe gemeente Noordwijk te huisvesten.

5.2.2. Wat moet blijven in de gemeentehuizen

Wat moet blijven in het gemeentehuis van Noordwijk *(resultaten interactieve sessie d.d. 23 april 2018)*

Gebouw
- Centrale opslag (kelder/zolder)
- Rustige kleur en materialen
- De sfeer in het oude gedeelte van het gebouw

Werkplek
- Indeling in kamers (geen grote kantoortuinen)
- Genoeg ruimte, ruime werkplekken
- Uitzicht vanaf de werkplekken naar buiten (uitzicht op groen, de binnentuin)
- Ruimte akoestiek is in sommige werkruimten goed (N.B. dit geldt niet voor alle werkruimten, zie ook in paragraaf 5.3.2 op pagina 35)
- Verlichting

Algemene ruimten en publieksruimten
- Toegankelijkheid voor derden
- Hal met balies (KCC)
- De entreehal heeft een prettige sfeer, het dorpse karakter van de entreehal
- Beveiliging KCC
- Voldoende vergaderruimten
- Wifi netwerk
- Instructieruimte ICT met 10 werkplekken en presentatiescherm (minimaal 1 instructieruimte in de twee gebouwen; de wens is 1 instructieruimte per gebouw)

Facilitair
- Noodstroom
- ICT serverruimte
- ICT systeem beheerruimte 1^{e} etage
- ICT helpdesk bij elkaar: het is wenselijk dat de ICT helpdesk (3 werkplekken) in de nabijheid van de ICT-ruimten in Noordwijk wordt geplaatst, als ook in de nabijheid van de opslag/kluis.
- 1 kluis voor archief (NW of NWH)
- UPS
- Opslagruimte ICT (magazijn)
- Kluis

Overig
- Het hebben van een binnentuin
- Kunst
- Planten
- Overdekte fietsenstalling

Wat moet blijven in het gemeentehuis van Noordwijkerhout *(resultaten interactieve sessie d.d. 23 april)*

Gebouw
- Het open karakter van het gebouw.
- De ontvangst is licht en open.
- Ramen die op verschillende standen open kunnen.

Werkplek
- Verstelbaar bureau
- Grote werkplekruimten

Algemene ruimten en publieksruimten
- De kantine/lunchruimte
- De entreehal met receptie; de balie is goed zichtbaar voor de bezoeker
- Open ruimte ten behoeve van ontmoeten
- Grote hal waar bijeenkomsten gehouden kunnen worden
- Instructieruimte met 8 werkplekken (nu gesitueerd in de kelder)

Facilitair
- Goede wifi dekking
- Noodstroom
- ICT serverruimte
- Elektrische fietsen/dienstfietsen (je kunt elektrische fietsen gebruiken)

figuur 5.10: interactieve sessie d.d. 23 april 2018

N.B. Tijdens de interactieve sessie d.d. 23 april 2018 zijn door de deelnemers ook **de kansen voor verbetering** benoemd van beide gebouwen. De kansen op gebouwniveau worden behandeld in paragraaf 5.2.3 onder “overige functionele eisen en wensen”. De kansen op ruimte-/werkplek-niveau worden weergegeven in de tekstvakken van paragraaf 5.3.1 en 5.3.2.

5.2.3. Functionele eisen op gebouwniveau

Met betrekking tot de functionele eisen op gebouwniveau worden achtereenvolgens de volgende aspecten behandeld:

- Multifunctionaliteit en flexibiliteit
- Toegankelijkheid, logistiek en beveiliging
- Uitstraling, sfeer en afwerking interieur
- Duurzaam huisvesten
- Overige functionele eisen en wensen

N.B. Aangezien het exterieur van de beide gebouwen niet wordt aangepast, beperken we ons hier tot de aspecten die betrekking hebben op de binnenkant van de gebouwen.

Multifunctionaliteit en flexibiliteit
Er dient rekening te worden gehouden met een logische indeling na aanpassing van de gebouwen. Het huisvestingsconcept moet zodanig zijn, dat iedere medewerker van de gemeente in het hele gebouw kan werken. Er worden “vlekken” aan teams/samenwerkende eenheden toegekend.

Om de schaalgrootte optimaal te kunnen benutten en zo flexibel mogelijk te zijn, bijvoorbeeld bij een piekbelasting, dienen alle werkplekken door iedereen gebruikt te kunnen worden.

Functionaliteit en flexibiliteit betekent ook dat alle middelen en voorzieningen aanwezig moeten zijn om de werkprocessen van de teams/medewerkers optimaal te ondersteunen. Ruimten moeten zodanig worden uitgerust, dat deze zo multifunctioneel mogelijk kunnen worden ingezet. Een kleine overlegruimte kan bijvoorbeeld ook als concentratiewerkplek of als aanlandplek worden gebruikt, mits de benodigde voorzieningen (computeraansluitingen en voldoende stopcontacten en dergelijke) daarvoor aanwezig zijn. Bepaalde ruimten moeten van tevoren gereserveerd worden, zoals vergaderruimten. Voor welke ruimten dit van toepassing is, wordt in een latere fase bepaald.

Uitgangspunt is dat er voldoende mogelijkheden zijn voor medewerkers om persoonlijke spullen of vertrouwelijke documenten te kunnen opbergen, zodat het delen van werkplekken wordt vergemakkelijkt. Dit zal op “vlekniveau” worden georganiseerd en in de VO-fase worden uitgewerkt.

De technische oplossingen die gekozen worden moeten flexibel zijn, dat wil zeggen aanpasbaar binnen het concept.

Toegankelijkheid, logistiek en beveiliging
De huisvesting van de nieuwe gemeente Noordwijk moet voor alle medewerkers, bestuurders en bezoekers goed toegankelijk zijn. Voor wat betreft de toegankelijkheid dienen de gebouwen minimaal te voldoen aan prestatieniveau “integraal toegankelijk” conform NEN 1814. Iedere mindervalide medewerker en bezoeker (dus ook rolstoelgebruiker) moet zelfstandig in het gebouw en op de verdiepingen (met uitzondering van de zolder) kunnen komen en het gebouw kunnen verlaten.

De hoofdentree en medewerkers entree van beide gebouwen zullen worden gehandhaafd. De tourniquet in Noordwijkerhout zal niet worden aangepast.

Zowel in Noordwijk als in Noordwijkerhout is de routing naar de trouwzaal voor mensen in een rolstoel en mensen die slecht ter been zijn logistiek gezien niet handig. In Noordwijk kan één van de wethouders tijdens een trouwerij niet in/uit zijn kamer komen. De 2e verdieping van het gemeentehuis aan de Voorstraat in Noordwijk is per lift niet toegankelijk en er zijn geen toiletten. Deze logistieke knelpunten in beide gemeentehuizen kunnen naar alle waarschijnlijkheid niet worden opgelost, aangezien de kosten wel in verhouding moeten staan tot de termijn van circa 5 jaar die van toepassing is.

Voorkomen moet worden dat bezoekers door het gebouw kunnen gaan “zwerven”. Hierbij is het van belang dat de huisvesting wel gastvrij overkomt op gebruikers en bezoekers. De publieke omgeving is vrij toegankelijk. Om toegang te krijgen tot de kantooromgeving is in beide gebouwen toegangs-controle aanwezig door middel van een pasjessysteem. Bezoekers worden ontvangen in de publieke omgeving/hal. Zij kunnen alleen onder begeleiding van een medewerker naar de kantooromgeving toe. Het is in verband met veiligheid van belang dat bij aanpassingen in de gebouwen de afscherming tussen publieke zone en kantoorzone gehandhaafd blijft, zodat bezoekers/externen zonder pasje geen toegang hebben tot de kantooromgeving. Het is wenselijk dat beide gemeentehuizen van 6:00 tot 23:00 uur toegankelijk zijn voor medewerkers. (N.B. Staand beleid is van 7:00 tot 22:00 uur.)

Sommige ruimten zijn alleen toegankelijk voor medewerkers die daartoe geautoriseerd zijn, zoals bijvoorbeeld de serverruimte. Ook dit werkt middels een pasjessysteem. Dit is een aandachtspunt bij de verbouwingen, mochten ruimten een andere functie krijgen.

Verder is een belangrijk aandachtspunt dat er een logische routing komt met duidelijk gedefinieerde verkeerszones, zodat de mensen die gebruik maken van de eventuele (half)open werkplekken of open overlegplekken in de middengebieden van de plattegronden zo min mogelijk hinder ondervinden van personen die langs de werkplekken lopen.

Daarnaast hebben de medewerkers aangegeven dat met name in Noordwijk de bewegwijzering en routing in het gebouw duidelijker kunnen. Voor mensen die niet bekend zijn in het gebouw is het nu een doolhof.

Ter bescherming van de gebouwgebruikers in het geval van calamiteiten (brand en dergelijke) dienen de gebouwen te zijn voorzien van nooduitgangen, vluchtroutes in en rond de gebouwen met een goede bewegwijzering. Tevens zijn er in beide gemeentehuizen alarmknoppen aanwezig bij de loketten en receptie. Als gevolg van de verbouwingsplannen dienen deze veiligheidsvoorzieningen mogelijk te worden aangepast.

Uitstraling, sfeer en afwerking interieur *(resultaten interactieve sessie d.d. 23 april 2018)*
Ten aanzien van de uitstraling, sfeer en afwerking van het interieur wordt waarde gehecht aan de volgende aspecten:

- **Rust**, ruimte met weinig prikkels
- **Professioneel**
- **Natuurlijke sfeer** (strand, zee, duinen, bollenvelden…)
- Functionaliteit is heel belangrijk
- Dynamisch kantoor, beweging in het kantoor (niet te lang stil zitten)
- Modern
- Warm
- Tijdloos
- Maak de ruimten meer open en transparant, nu zitten we teveel achter gesloten deuren (weg met de hokjes)
- Lichte omgeving, lichte kleuren
- Maak meer openheid, licht en lucht
- We zijn trots op de omgeving; er is hier zoveel moois qua regio en landschap: dat zou een mogelijke inspiratie kunnen zijn voor de verdere uitwerking van het ontwerp
- Duurzaamheid, groene uitstraling (de gemeente heeft een voorbeeldfunctie)
- We voelen een grote verantwoordelijkheid naar de burgers
- De Noordwijkse identiteit is al duidelijk verwoord in de zeven sterren: hier zitten mooie elementen in die mogelijk vertaald kunnen worden naar de werkomgeving
- Inrichting ondersteunt de gewenste cultuur en identiteit van de nieuwe gemeente Noordwijk
- Passende uitstraling van wat we te bieden hebben
- Uitnodigend
- Gezellig

De genoemde sferen worden in de fase van het Voorontwerp (VO) vertaald in materialen en kleurkeuzes. Het doel is een werkomgeving te creëren waarin de medewerkers zich thuis voelen en waar ze trots op zijn. Bij de keuzes die gemaakt worden voor de aanpassingen aan het interieur zal te allen tijde worden meegewogen dat de huisvesting voor ongeveer 5 jaar gerealiseerd wordt.

Duurzaam huisvesten
Het streven is om bij de verbouwing zoveel mogelijk van de bestaande elementen en materialen opnieuw te gebruiken. Aangezien de huisvesting voor een periode van circa 5 jaar wordt gerealiseerd, wordt er niet extra geïnvesteerd in duurzaamheidsmaatregelen, aangezien deze periode te kort is om de investering te kunnen terugverdienen. Wel zal bij de inkoop van nieuwe materialen en producten het duurzaamheidsaspect worden meegenomen en de afweging worden gemaakt of dat wat wordt ingekocht meegenomen kan worden naar de definitieve huisvesting, zodat hergebruik kan plaatsvinden.

Het huidige officiële energielabel voor gemeentehuis Noordwijk is een label F. Dit label is in maart 2013 afgegeven. Hier is echter nog geen officieel label van. Het huidige officiële energielabel voor het gemeentehuis in Noordwijkerhout is een E. Dit label is in maart 2008 afgegeven. In 2023 moeten alle kantoorgebouwen minimaal energielabel C hebben. Er geldt echter een uitzondering voor monumenten en voor binnen 2 jaar te slopen/transformeren/onteigenen panden, waardoor er tot 2025 niets gedaan hoeft te worden. Omdat de huisvesting voor 5 jaar is en we er dus van uitgaan dat de gebouwen eind 2023 verlaten worden, zijn voor beide gebouwen geen aanpassingen opgenomen om te voldoen aan energielabel C. Dit brengt een gering risico met zich mee: indien de huisvesting voor een langere periode nodig blijkt te zijn, moeten mogelijk alsnog maatregelen genomen worden om te voldoen aan energielabel C.

Hetzelfde geldt voor de wet- en regelgeving met betrekking tot asbest. Dat is per 2024 ‘naar verwachting’ verboden, zie: https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/asbest/asbestregels. De regeling is momenteel in de maak; wat de huidige status is, is niet bekend. Dit betekent dat het dak van het gemeentehuis in Noordwijk mogelijk alsnog vervangen moet worden, indien het gemeentehuis dan nog in gebruik is. Het is niet bekend of hier ook een uitzonderingssituatie van toepassing is.

In beide gemeentehuizen wordt zoveel mogelijk gestreefd naar effectief en multifunctioneel gebruik van ruimten, hetgeen ook gezien kan worden als een vorm van duurzaamheid.

Indien financieel haalbaar ziet men het in Noordwijk als kans om uniforme verlichting met bewegings-sensoren aan te brengen in het gebouw, zodat het licht vanzelf aan en uit gaat. Hier dient een keuze in gemaakt te worden in relatie tot de afschrijvingstermijn van 5 jaar.

Overige functionele eisen en wensen
- Bij toename van het aantal gebruikers per m^2 is uitbreiding van de ventilatiesystemen vereist.
- In Noordwijk ziet men kansen voor verbetering van de uitstraling in het gebouw.
- In Noordwijk is het een wens om binnen en/of buiten zonwering aan te brengen.
- In Noordwijkerhout is men ontevreden over het huidige luchtbehandelingssysteem. Als het financieel haalbaar is, is het zeer wenselijk dit te verbeteren.
- Het uitzicht vanuit het souterrain is slecht in Noordwijkerhout. Met het toekennen van functies aan ruimten kan daar mogelijk rekening mee gehouden worden.
- In Noordwijkerhout wil men graag overal gladde vloerbedekking.
- Op elke etage van het gebouw in Noordwijkerhout zitten nog radiatorkranen die erg oud/defect zijn en vervangen dienen te worden. Het zijn er ongeveer 92 stuks waarvan de koppelingen niet allemaal even groot zijn dus moeten hier ook aanpassingen aan gemaakt worden.
- Verder is de alarminstallatie van Noordwijkerhout verouderd, waardoor zich veel problemen voordoen die bijna niet meer op te lossen zijn. Het is daarom wenselijk deze te vervangen.

Tenslotte wordt opgemerkt dat er geen aanpassingen plaatsvinden aan de kelder van Noordwijk en de zolders van beide gebouwen.

5.3. Ruimten en werkplekken

Zoals in paragraaf 4.3 is aangegeven, worden binnen de gemeentehuizen twee omgevingen onderscheiden, namelijk de publieke omgeving en de kantooromgeving, waarbij de kantooromgeving is opgesplitst in werkplekken, vergaderruimten en algemene ruimten (zoals pantry's, serverruimte, opslagruimten en dergelijke). Hierna worden de functionele eisen op ruimte-/werkplekniveau omschreven in paragraaf 5.3.1 en 5.3.2, voor zover deze ruimten worden aangepast bij de verbouwing.

5.3.1. Publieke omgeving

In de publieke omgeving staat het contact tussen de gemeente en haar klanten centraal. Hier vinden gesprekken plaats en worden producten geleverd aan inwoners, bedrijven en instellingen. Aan de publieke omgeving worden in algemene zin de volgende functionele eisen en wensen gesteld:

- Ontvangst van inwoners en ondernemers is professioneel, gastvrij en service verlenend. De klant staat centraal.
- De publieke omgeving heeft een professionele en rustige uitstraling en is tegelijkertijd uitnodigend, toegankelijk en laagdrempelig.
- De publieke omgeving is vrij toegankelijk, waarbij rekening wordt gehouden met de aspecten veiligheid en privacy.
- De publieke omgeving is overzichtelijk ingericht en heeft een duidelijke routing.
- De werkplekken van de backoffice dienen direct achter de baliewerkplekken in een afgesloten ruimte gesitueerd te worden, zodat dit nu ook het geval is. Op die manier zijn de looplijnen tussen publieke omgeving en kantooromgeving kort.
- Ten behoeve van informeel contact tussen burgers en overheid gaat de voorkeur uit naar informele zitjes in de publiekshal in een open, laagdrempelige setting.
- Ontvangst van bezoekers door een gastvrouw/-heer is wenselijk.
- Na 2019 wordt een vermindering verwacht van het aantal fysieke balies.

Zoals in paragraaf 2.4 is aangegeven, wordt het klantcontactcentrum (KCC) met balies gehuisvest in Noordwijk. In Noordwijkerhout komt een loketfunctie. Dit betekent concreet dat:

- De 5 balies (inclusief receptiebalie) in Noordwijk gehandhaafd blijven.
- De 3 front office spreekkamers (elk maximaal 4 personen) aan het einde van de hal in Noordwijk gehandhaafd blijven.
- De entreehal in Noordwijk gehandhaafd blijft, maar mogelijk wel een andere inrichting krijgt. Voor bezoekers moet behalve water ook koffie/thee beschikbaar zijn.
- De receptiebalie in Noordwijkerhout gehandhaafd blijft. De inrichting en bemensen is afhankelijk van de inhoud van de taken en de benodigde inzet voor politie en bibliotheek.
- De entreehal in Noordwijkerhout een andere functie kan krijgen.

Als de voorlopige vergaderlocatie van de raad niet de raadzaal in Noordwijk wordt, kan deze ruimte anders worden benut. Hierbij wordt gedacht aan een werkcafé waar de volgende functionele eisen aan worden gesteld:

- Het werkcafé ligt in de publieke omgeving en is dus ook toegankelijk voor bezoekers, bijvoorbeeld ambtenaren van andere gemeenten en ketenpartners om er te werken of te overleggen.
- De volgende activiteiten kunnen in het werkcafé worden verricht: ontmoeten, aanlanden, kort/informeel overleg, borrels/recepties en dergelijke. N.B. Het uitgangspunt is dat lunchen in de niet-openbare ruimten plaatsvindt, dus niet in het werkcafé.
- Het werkcafé krijgt een capaciteit van circa 36 zitplaatsen.
- Belangrijkste doelstelling van het werkcafé is verbinden, elkaar ontmoeten.

- Een goede koffievoorziening is wenselijk in het werkcafé (iets extra's ten opzichte van de standaard).
- In het werkcafé worden informele overlegplekken ("werkontmoetingsplekken", bijvoorbeeld treinzitjes) en aanlandplekken gerealiseerd. Er dienen verspreid over de ruimte voldoende stopcontacten en aansluitpunten aanwezig te zijn en een goed wifi bereik.
- Het werkcafé dient te worden voorzien van 2 schermen aan de wand (formaat nader te bepalen) om informatie te verstrekken. Er zal nog nader worden bepaald of er ook een geluidsvoorziening (boxen o.i.d.) in de ruimte wordt aangebracht.
- Er dient rekening te worden gehouden met een centrale mogelijkheid om jassen op te hangen in de directe nabijheid van het werkcafé.

Hetzelfde geldt voor de hal in Noordwijkerhout. Nu de balies met houten hokjes daar weg kunnen, kan de ruimte anders benut worden, bijvoorbeeld voor ontmoeten, overleggen en aanlanden. Ook dit zou een werkcafé kunnen worden. Hierbij wordt gedacht aan circa 24 zitplaatsen.

Voor **Noordwijk** ziet men voor de publieke ruimten de volgende mogelijkheden voor verbetering:
- De receptie is nu te veel verstopt in de hal. Als bezoeker is het niet zo duidelijk bij welke balie je je moet melden. Dit kan worden verbeterd. Een gastvrouw/-heer zou hierbij kunnen helpen.
- Bezoekers denken soms dat de hoofdentree in het oude gedeelte ligt. De hoofdentree zou wat beter herkenbaar en toegankelijker mogen zijn door signing aan de buitenzijde van het gebouw.
- De ontvangst van bezoekers kan professioneler. Nu staat bezoek tussen de burgers te wachten.
- Het KCC heeft (te) weinig relatie met de rest van de organisatie. Maar het werkt wel goed dat de werkplekken van de afdeling meteen achter de balies zijn gesitueerd.
- Centraal te bedienen presentatieschermen in alle publieke ruimten.

Voor **Noordwijkerhout** ziet men voor de publieke ruimten de volgende mogelijkheden voor verbetering:
- Receptie behouden; zorg wel dat er altijd een gastvrouw/-heer bij de balie aanwezig is (dus geen onbemande receptie gedurende bepaalde tijden).

In het ontwerpproces zal nader worden onderzocht welke van de hierboven genoemde kansen voor verbetering meegenomen kunnen worden in de verbouwingsplannen.

5.3.2. Kantooromgeving

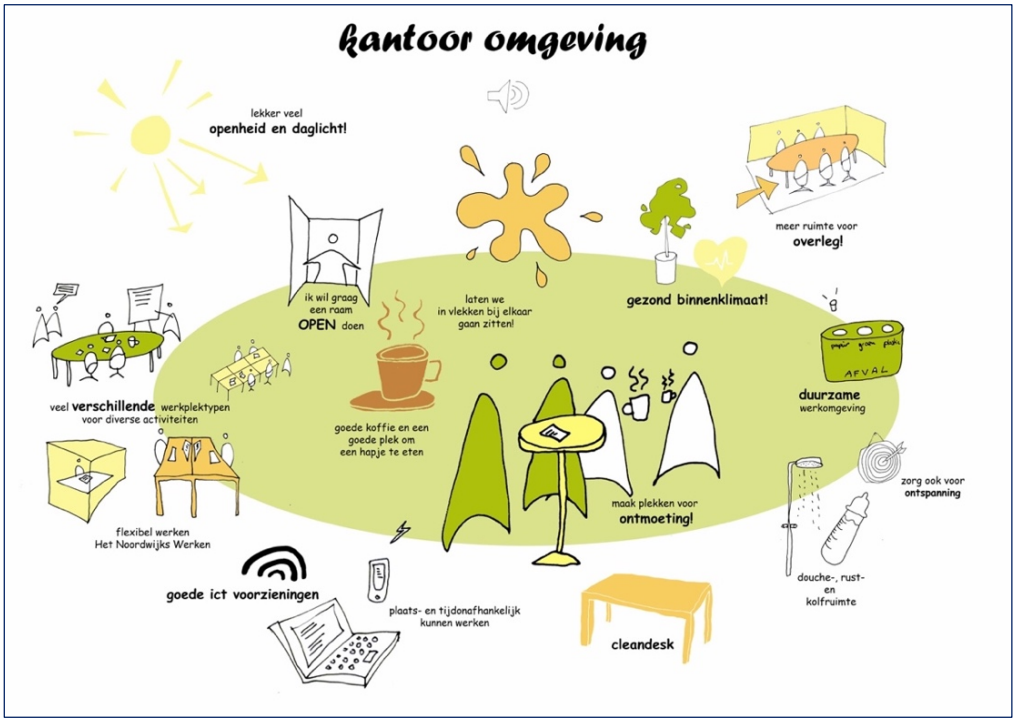
Algemeen
Zoals in paragraaf 2.5 is aangegeven, bestaat de nieuwe kantooromgeving uit een diversiteit aan kantoorwerkplekken met daarnaast overleglegruimten voor zowel formeel (gepland) als informeel (ad hoc) overleg. De medewerkers van de gemeente ontmoeten elkaar in de huiskamers/ontmoetings-ruimten, die centraal gelegen zijn in de wat drukkere zones van de verdiepingen.

Aan de kantooromgeving in de tijdelijke huisvesting worden in algemene zin de volgende functionele eisen en wensen gesteld:

- Licht, open en inspirerend.
- Plaats- en tijdonafhankelijk kunnen werken.
- "Vaste vlekken" toewijzen aan samenwerkende eenheden.
- Goede ict-voorzieningen die flexibel werken faciliteren.
- Openheid en transparantie in het huisvestingsconcept.
- Gezonde en groene werkomgeving.

- Er zijn verschillende typen werkplekken aanwezig die aansluiten bij verschillende werkzaamheden, zoals concentreren, telefoneren, samenwerken, overleggen en reguliere bureauwerkzaamheden.
- Communiceren en concentreren worden zoveel mogelijk van elkaar gescheiden. Dit betekent dat overlegtafels uit de werkruimten met Arbo-werkplekken worden gehaald, zodat deze beter gebruikt kunnen worden. Je kunt nooit tegelijkertijd concentratiewerk doen en overleggen, waardoor altijd een van de twee werkplekken in de ruimte niet gebruikt wordt.
- De kantooromgeving dient een vanzelfsprekende bijdrage te leveren aan de kernwaarden uit paragraaf 4.1.
- Samenwerking tussen teams/medewerkers wordt bevorderd door gezamenlijke ruimten te realiseren voor spontane ontmoeting en informeel overleg.
- Waar nodig zal de vloerafwerking worden vervangen.

Een en ander is gevisualiseerd in onderstaande schets.

figuur 5.11: schets functionele eisen en wensen ten aanzien van kantooromgeving

Werkplekken
Zoals in hoofdstuk 3 is aangegeven worden er na verbouwing ongeveer 350 medewerkers (290 fte) gehuisvest in de twee gemeentehuizen. De werkpleknorm is vastgesteld op 0,70 Arbo-werkplek per medewerker. Dit betekent dat in totaal 350 x 0,70 = **245 Arbo-werkplekken** gerealiseerd worden, verdeeld over de twee gebouwen.

Aan de Arbo-werkplekken worden de volgende functionele eisen en wensen gesteld:
- De Arbo-werkplekken zijn niet-persoonsgebonden.
- Alle Arbo-werkplekken dienen te worden voorzien van een dubbel beeldscherm (tenzij blijkt dat de teams van een bepaalde “vlek” hier geen behoefte aan hebben), een thin cliënt, een standaard toetsenbord, een muis en een vaste telefoon.
- In hoogte instelbaar werkplekmeubilair voor alle Arbo-werkplekken. De bureaus moeten voldoende ruimte bieden om het materiaal op te plaatsen, kabels weg te werken en te voldoen aan de Arbonorm voor werkruimte.

- Qua inrichtingsconcept gaat de voorkeur uit naar een combinatie van enerzijds halfopen werklekken en anderzijds werkruimten/teamruimten van verschillende formaten. Een en ander wordt in paragraaf 6.3.1 onder “huisvestingsconcept” nader toegelicht en uitgewerkt.

Naast de Arbo-werkplekken wordt een diversiteit aan **andere werkplektypen** gerealiseerd, zoals aanlandplekken, concentratieplekken, open overlegplekken e.a. De gekozen werkplektypen en aantallen worden nader toegelicht en uitgewerkt in paragraaf 6.3.1 onder “huisvestingsconcept”. Belangrijk is dat er bij alle typen werkplekken voldoende aansluitpunten en wandcontactdozen (wcd’s) aanwezig zijn om mobile devices op te kunnen laden.

Voor **Noordwijk** ziet men bij de verbouwing voor de werkplekken de volgende kansen:
- Wanden weg, open ruimten, weg met de hokjes, grotere ruimten
- Ruimtelijkheid van de kantoren, geen smalle gangen
- Uniformiteit in meubilair, alle bureaus gemakkelijk in hoogte instelbaar
- De akoestiek in en tussen de ruimten kan worden verbeterd (N.B. in sommige werkruimten is de ruimte akoestiek juist wel goed, zie ook paragraaf 5.2.2)

Voor **Noordwijkerhout** ziet men bij de verbouwing voor de werkplekken de volgende kansen:
- Open ruimten
- Wanden weg, grotere ruimten, weg met de hokjes, flexibiliteit

Vergaderruimten en spreekkamers
Uit de resultaten van het bezettingsgraadonderzoek kwam in Noordwijk naar voren dat er met name behoefte is aan meer kleinere vergaderruimten ten opzichte van wat er nu aanwezig is. In Noordwijkerhout kwam naar voren dat er behoefte is aan een diversiteit aan vergaderruimten qua aantal zitplaatsen. Op basis van deze resultaten en wat er nu aanwezig is, zijn we tot het volgende overzicht van gesloten vergaderruimten gekomen:

tabel 5.1: overzicht te handhaven en nieuw te realiseren gesloten vergaderruimten en spreekkamers

Gesloten vergaderruimten en spreekkamers	Aantal	Capaciteit (aantal zit-plaatsen/ruimte)	Functionele eisen en wensen
Raadzaal NWH (vergaderruimte)	1	22	Handhaven
Trouwzaal NWH (vergaderruimte)	1	12	Handhaven
Trouwzaal NW (vergaderruimte)	1	16	Handhaven
Spreekkamer front office NW	3	4	Handhaven
Vergaderruimte NWH	1	12	Handhaven
Vergaderruimte NWH	1	10	Handhaven
Vergaderruimte NWH	1	6	Handhaven
Vergaderruimte (max. 8 pers.)	5	8	Verspreid over beide gebouwen; voorzien van groot scherm en presentatiemogelijkheden; voorzien van voldoende data- en elektra-aansluitingen.
Spreekkamer (max. 4 pers.)	6	4	Verspreid over beide gebouwen; voorzien van voldoende data- en elektra-aansluitingen.
Samenwerkplek (max. 4 pers.)	1	4	Voorzien van groot beeldscherm en benodigde voorzieningen om met meerdere personen aan een document te kunnen werken. Kan tevens

			als overlegruimte worden gebruikt; voorzien van voldoende data- en elektra-aansluitingen.
Instructieruimte	1	10	Ten behoeve van het geven van ict instructies; uitrusten met vaste computers; kan tevens als vergaderruimte gebruikt worden; voorzien van groot scherm en presentatiemogelijkheden; voorzien van voldoende data- en elektra-aansluitingen. **N.B.** De wens van een aantal gebruikers is om in beide gemeentehuizen een instructieruimte ICT te hebben, zoals nu het geval is.

Naast de hier genoemde gesloten vergaderruimten (dat wil zeggen een vergaderruimte met wanden en een deur), worden er in beide gebouwen open overlegplekken en loungeplekken opgenomen in het plan. Deze zijn opgenomen bij de werkplekken en worden in hoofdstuk 6 verder toegelicht.

Voor **Noordwijk** ziet men voor de vergaderruimten de volgende kansen:
- Vergaderplekken afstemmen op de behoefte
- Vergaderruimten flexibel gebruiken
- Voldoende overlegplekken realiseren
- Er zijn te weinig kleine spreekkamers voor een klein intern overleg

Voor **Noordwijkerhout** ziet men voor de vergaderruimten de volgende kansen:
- Vergadercentrum in het monumentale deel realiseren

Algemene ruimten en voorzieningen

Naast alle genoemde werk- en overlegplekken en vergaderruimten zijn er nog een aantal algemene ruimten en voorzieningen opgenomen in beide gebouwen. Dit betreft het handhaven van ruimten die er al zijn, het verplaatsen van ruimten en het realiseren van nieuwe ruimten en voorzieningen. In onderstaande tabel wordt een overzicht gegeven met daarbij de belangrijkste functionele eisen en wensen die aan de betreffende ruimte worden gesteld.

tabel 5.2: overzicht te handhaven en te realiseren algemene ruimten en voorzieningen

Algemene ruimten en voorzieningen	Functionele eisen en wensen
Ontmoetingsruimte/huiskamer	De huiskamers zijn bedoeld om informeel te overleggen, elkaar te ontmoeten, te lunchen of aan te landen. Ook kan de huiskamer gebruikt worden om bijv. een verjaardag te vieren. De huiskamer wordt voorzien van enkele zitjes voor informeel overleg, een tafel met aanlandplekken en diverse open overlegplekken. In deze zitjes, de zogenoemde loungewerkplekken, is bijv. 1-op-1 informeel overleg mogelijk zonder dat je direct in een grote ruimte zit. De huiskamers worden gesitueerd in de drukkere zone(s) van de verdieping en mag geen geluidsoverlast veroorzaken voor nabijgelegen werkplekken. De huiskamers zijn voorzien van koffieautomaat en liggen bij voorkeur in de nabijheid van de pantry's. Er dienen voldoende stroom-voorzieningen aanwezig te zijn die geïntegreerd worden in het meubilair van de diverse werkplekken. Het meubilair dient gemakkelijk gereinigd te kunnen worden. Het uitgangspunt is 1 ontmoetingsruimte/huiskamer per "vlek".
Pantry	Er wordt naar gestreefd de huidige pantry's met keukenblokken zoveel mogelijk te handhaven. Dit zal niet op alle plaatsen lukken. De pantry's en ontmoetingsruimten/

	huiskamers dienen zo dicht mogelijk bij elkaar te liggen. Het uitgangspunt is minimaal 1 pantry per verdieping. De pantry dient over ruimte te beschikken voor een klein keukenblok met spoelbak met warm en koud water. Er dient ruimte te zijn voor een koffieautomaat en waterkoeler. Er moet een mogelijkheid zijn om in een kastje een kleine voorraad te plaatsen, zoals koffiebekers, theezakjes, suiker, melk etc.
Lunchruimte	NW: een aparte lunchruimte is zeer wenselijk. Daarnaast kunnen de ontmoetingsruimten/huiskamers als lunchruimte worden gebruikt. NWH: de huidige lunchruimte/kantine blijft gehandhaafd. Deze ruimte kan tevens gebruikt worden voor informeel overleg. Daarnaast kunnen de ontmoetingsruimten/ huiskamers als lunchruimte worden gebruikt.
Kopieer-/printcorner	Op een centrale plaats op de verdiepingen komt een servicecorner met een multifunctional (kopiëren, printen, scannen), inclusief voldoende ruimte voor aflegruimte, papieropslag e.d. De luchtbehandeling in deze ruimte dient te worden aangepast op de aanwezigheid van de apparatuur. Het uitgangspunt is 1 kopieer-/printcorner per verdieping, dus 7 in totaal (2e verdieping NW is opgedeeld, dus daar zijn er 2 nodig). **N.B.** Aan de Goohorstlaan is een plotterruimte aanwezig. Eén van de servicecorners dient voldoende groot te zijn om ook de plotter(s) te plaatsen. Of een aparte ruimte hiervoor opnemen. **N.B.** In mei 2018 worden de nieuwe multifuncion printers (MFP's), zowel voor de balies als voor de kantoorruimten, geplaatst. De aanbesteding hiervoor loopt.
Repro	Er komt in beide gebouwen een reproruimte. NW: Bij voorkeur op de begane grond realiseren. Deze ruimte dient voorzien te worden van een werkplek. **N.B.** Van de grote repro printer is in 2017 afscheid genomen. Er is in de huidige reproruimte wel een plotter aanwezig en diverse inbindapparatuur. NWH: begane grond ruimte K0.09 handhaven.
Serverruimte	NW: de serverruimte op de 1e verdieping blijft gehandhaafd. NWH: de serverruimte, voorruimte en bijbehorende opslagruimte in het souterrain blijven gehandhaafd.
ICT-servicedesk	In de "ICT-vlek" in Noordwijk. Om te voorkomen dat medewerkers naar binnen moeten lopen in de werkruimte van ICT.
Archiefruimte	NW: het archief in de kelder blijft gehandhaafd. NWH: de archiefruimte in het souterrain blijft gehandhaafd.
Opslagruimte	NW: de zolder blijft gehandhaafd als opslagruimte. Diverse kleine opslagruimten in het gebouw blijven gehandhaafd. NWH: de rookruimte in het souterrain wordt opslagruimte. Er wordt geen andere rookruimte gerealiseerd. De opslagruimte op zolder blijft gehandhaafd. Diverse kleine opslagruimten in het gebouw blijven gehandhaafd. N.B. In NWH worden nu stoelen en tafels in de hal opgeslagen. Hier dient een andere oplossing voor te worden gevonden.
Kluisruimte	De huidige kluisruimten op beide locaties blijven gehandhaafd. Deze bevinden zich in de directe nabijheid van de KCC-werkplekken achter de balies. Tevens de kluis met de beveiligde opslag van ict-onderdelen op de 1e verdieping van NW handhaven (ruimte 1.58).
Lockers	Op nog nader te bepalen plaatsen in de gebouwen zullen lockers worden geplaatst. De lockers zijn niet persoonsgebonden en zullen centraal (in het drukkere gedeelte van de verdiepingen) gesitueerd worden. Dit om overlast bij concentratieplekken te voorkomen. Aantallen per gebouw zullen nog nader worden bepaald.
Garderobes	Op alle verdiepingen op diverse plaatsen kleine, decentrale garderobes realiseren in de kantooromgeving. Mensen vinden het prettig om hun jas enigszins in de buurt te hebben. Aantallen en nadere uitwerking vindt nog plaats.

Werkarchief medewerkers	Er dient rekening te worden met 1 m^1 kastplank per medewerker. De kasten zullen indien mogelijk per “vlek” in het drukkere deel van de verdieping worden gesitueerd en zoveel mogelijk in de open werkruimten (buiten de werkkamers). De exacte aantallen en locaties zullen in de VO-fase nader worden uitgewerkt.
BHV-/EHBO-/kolfruimte	Per gebouw een BHV-/EHBO-/kolfruimte realiseren. Deze ruimte voorzien van een bed of bank, een uitgebreide EHBO-uitrusting en een wastafel met warm en koud stromend water. De ruimte dient ook gebruikt te kunnen worden als kolfruimte. Hiervoor moet een koelkast kunnen worden aangesloten, moeten de ramen verduisterd kunnen worden en moet de deur op slot kunnen.
Douche- en kleedruimte	In NWH is een douche- en kleedruimte aanwezig in het souterrain. In NW is een douche aanwezig op de begane grond. Deze douche heeft een dubbelfunctie t.a.v. veiligheid registratuur (poederbrieven). Het is de wens om in beide gebouwen een goede douche- en kleedruimten te hebben, omdat medewerkers verder zullen moeten fietsen als gevolg van de twee locaties.
Pauzeruimte Maregroep	NW: de huidige ruimte komt te vervallen. Hier moet een nieuwe ruimte voor worden gezocht. Is nu nog niet opgenomen in het SO. Wordt in het VO opgelost. NWH: de huidige ruimte voor de Maregroep handhaven.
Schoonmaakkast/werkkast	Handhaven zoals het nu is.
Toiletgroepen	De toiletgroepen blijven op de huidige locaties. Er zal nog nader bekeken worden of een aantal hiervan een update krijgen.

Voor **Noordwijk** ziet men voor de algemene ruimten en voorzieningen de volgende kansen:

- Kantine
- Maak leuke, spontane ontmoetingsplekken in het gebouw; koffiecorners met statafels
- Verbeter de logistiek in het gebouw
- Balie voor centrale servicedesk ICT (dan hoeven mensen niet steeds in de kantoorruimte te komen)
- Douche- en kleedruimte
- Centrale magazijnruimte
- Schoonmaak niet overdag (maar anderen vinden het juist goed dat mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een kans wordt geboden)
- Toiletvoorzieningen een update geven
- Schoon, fris, van nu
- Externe beveiliging inhuren (nu moet de bode wachten tot de laatste persoon uit het gebouw is)
- Maak voor de multifunctionals een centrale service corner per verdieping en doe dit overal volgens dezelfde uitgangspunten. Ze staan nu te veel verspreid door het gebouw en soms zelfs in de gang.
- Alternatief voor energiezuilen
- Lockers plaatsen (voor het opbergen van persoonlijke eigendommen, als vervanging van de ladenblokken)
- Wifi aanpassen vanwege toename aantal draadloze devices
- De rokers in de binnentuin een andere plek geven

Voor **Noordwijkerhout** ziet men voor de algemene ruimten de volgende kansen:

- Meer ontmoetingsplekken realiseren, maak plek voor interactie
- Betere koffiecorners maken
- Lockers plaatsen (voor het opbergen van persoonlijke eigendommen)
- Wifi aanpassen vanwege toename aantal draadloze devices

In het ontwerpproces zal nader worden onderzocht welke van de in deze paragraaf genoemde kansen voor verbetering meegenomen kunnen worden in de verbouwingsplannen.

6. RUIMTELIJKE KWALITEIT

Normaal gesproken wordt in een ruimtelijk PvE de ruimtebehoefte bepaald. Nu we weten dat de nieuwe gemeente Noordwijk als eerste fase wordt gehuisvest in de twee beschikbare gemeentehuizen en het Schetsontwerp (SO) parallel aan dit PvE is vervaardigd, is het niet zinvol om alle werkplekken en ruimten te vertalen in vierkante meters functioneel nuttig oppervlak (FNO), die vervolgens door te tellen en vervolgens om te rekenen naar bruto vloeroppervlak (BVO).

We hebben in totaal ongeveer 6.400 m^2 bvo beschikbaar als we de kelder en zolder van Noordwijk en de archiefruimte in het souterrain en de zolders van Noordwijkerhout niet meetellen. In het document “Uitgangspunten Definitieve Huisvesting (UDH) fusiegemeente Noordwijk d.d. 21 februari 2018” is berekend dat ongeveer 6.400 m^2 bvo nodig is om de nieuwe gemeentelijke organisatie te huisvesten. Op basis van deze gegevens kunnen we concluderen dat de organisatie in de twee gebouwen zou moeten passen.

We maken dus geen ruimtebehoefte berekening. Wel zullen we in dit hoofdstuk waar relevant ruimtenormen geven voor bouwstenen (werkplektypen) en ruimten. Op die manier kan de architect dat als handvat gebruiken bij de uitwerking van het SO naar het Voorontwerp (VO). Ook kunnen we het ontwerp van de architect in een later stadium toetsen aan deze ruimtenormen. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat dit theoretische ruimtenormen zijn. Bij de (her)indeling van bestaande gebouwen heb je altijd te maken met afwijkingen en indelingsverliezen, dus de ruimtenormen moeten als indicatie gezien worden.

In paragraaf 6.1 wordt allereerst de wettelijke basis gegeven voor de ruimtenormering van de Arbo-werkplekken. In paragraaf 6.2 en 6.3 worden de ruimtelijke uitgangspunten gegeven voor de publieke omgeving en kantooromgeving. Tot slot worden in paragraaf 6.4 nog enkele aandachtspunten voor het vervolgproces benoemd.

Het functioneel en ruimtelijk PvE en het SO horen bij elkaar. Geadviseerd wordt om bij het doornemen van dit hoofdstuk het SO van de architect erbij te houden.

6.1. Normoppervlakten

De minimaal benodigde ruimte voor een kantoorwerkplek wordt bepaald door het voor de werkzaamheden benodigde meubilair, de bedieningsruimte en de verkeersruimte op de werkplek. Op basis hiervan is de NEN 1824 ontwikkeld. Dit is een Nederlandse norm voor het vaststellen van het minimale vloeroppervlak voor kantoorwerkplekken. De wettelijke basis voor deze norm is artikel 3.19 van het Arbobesluit. Volgens de NEN 1824 betekent dit het volgende:

4 m² voor iedere werkplek die gewoonlijk langer dan 2 uur per dag door één of meer medewerkers wordt gebruikt, inclusief kantoorwerkstoel en circulatieruimte op de werkplek.

Minimum oppervlakte kantoorwerktafel:
- + 1 m² voor een werkplek met een flat screen;
- + 1 m² voor een lees-/schrijfvlak;
- + 2 m² voor een vlak voor uitleg van tekeningen;
- + 1 m² voor elke vrijstaande of verrijdbare kast;
- Vergadervoorzieningen dienen 2 m² per persoon te bedragen.

Er wordt in deze norm geen onderscheid gemaakt in verschillende afmetingen van een flat screen.

Opgemerkt wordt dat de ruimtenormen die in dit PvE zijn gehanteerd, gebaseerd zijn op de hiervoor genoemde afmetingen uit de NEN 1824 en op kennis en ervaring die de afgelopen jaren is opgedaan bij (semi)overheden en andere kantoorhoudende organisaties.

6.2. Ruimtelijke uitgangspunten publieke omgeving

tabel 6.1: overzicht ruimten publieke omgeving NW en NWH

Ruimten publieke omgeving	Aantal	NW	NWH	handhaven , aanpassen of nieuw	Ruimtelijke uitgangspunten (indien van toepassing)
Balies (inclusief receptie)	5	x		handhaven	NW
Publiekshal	1	x		handhaven	Mogelijk aanpassingen aan inrichting in NW
Spreekkamer front office	3	x		handhaven	Circa 8 m^2 per spreekkamer in NW (2 m^2 per persoon)
Werkcafé	1	x		nieuw	Op locatie van huidige raadzaal (110 m^2) in NW, 36 zitplaatsen (informele overleg-plekken)
Receptiebalie / loketfunctie	1		x	handhaven/ aanpassen	NWH
Werkcafé	1		x	nieuw	Op locatie van huidige publiekshal in NWH, 24 zitplaatsen (informele overleg-plekken)

6.3. Ruimtelijke uitgangspunten kantooromgeving

In paragraaf 6.3.1 komt eerst het huisvestingsconcept met de bouwstenen (werkplektypen) aan bod, waarna vervolgens de ruimtelijke uitgangspunten voor achtereenvolgens de Arbo-werkplekken en overige werkplektypen aan de orde komen. Vervolgens worden de ruimtelijke uitgangspunten voor de vergaderruimten en spreekkamers in paragraaf 6.3.2 behandeld en die voor de algemene ruimten en voorzieningen in paragraaf 6.3.3.

6.3.1. Huisvestingsconcept en ruimtelijke uitgangspunten werkplekken

In paragraaf 2.5 zijn de ruimtelijke uitgangspunten beschreven, die de basis vormen voor het huisvestingsconcept. De huisvestingsvisie is beschreven in hoofdstuk 4.

Arbo-werkplekken

Aantal te huisvesten medewerkers en benodigd aantal werkplekken

Zoals in hoofdstuk 3 al is benoemd, dienen de beide gemeentehuizen samen ruimte te bieden aan **circa 350 medewerkers (290 fte)**. Er dienen **245 Arbo-werkplekken** te worden gerealiseerd voor deze 350 medewerkers. Dit komt overeen met 0,70 Arbo-werkplek per medewerker en 0,84 Arbo-werkplek per fte.

Werkplekconcept

Zoals in paragraaf 2.5 al is beschreven, is het een uitgangspunt dat de fusiegemeente Noordwijk per 1 januari 2019 bij de ingebruikname van de verbouwde gemeentehuizen overstapt op flexibele, niet-persoons-gebonden werkplekken. Er wordt hierbij uitgegaan van het huisvesten van teams c.q. samenwerkende eenheden op basis van “vlekken” in de gebouwen. Op die manier kan men de collega’s met wie men dagelijks samenwerkt gemakkelijk vinden. Het aantal “vlekken” wordt bepaald zodra de nieuwe organisatiestructuur bekend is.

Het nieuwe huisvestingsconcept gaat uit van het principe van activiteit gerelateerd werken. Dit betekent dat de medewerker bewust een beschikbare werkplek kiezen die past bij de taken en activiteiten die hij of zij van plan is op dat moment te gaan uitvoeren. Als je bijvoorbeeld een dag met veel overleg hebt, past daar een andere werkplek bij dan wanneer je de hele dag geconcentreerd een stuk moet schrijven.

De doelstellingen, die de fusiegemeente Noordwijk met dit flexibele huisvestingsconcept en bijbehorende nieuwe werkwijze nastreeft, zijn samenvattend:

- Flexibiliteit vergroten;
- Plaats- en tijdonafhankelijk werken mogelijk maken;
- Ontmoeting en samenwerking stimuleren;
- Kennisdeling en interactie bevorderen;
- Het werken in integrale teams en co-creatie bevorderen en faciliteren;
- Het bieden van een plezierige en inspirerende werkomgeving aan haar medewerkers en bestuurders.

Een en ander is in hoofdstuk 4 uitgebreid toegelicht.

Het uitgangspunt is dat de gemeentesecretaris en wethouders meegaan in het flexibele huisvestings-concept en geen vaste, persoonsgebonden werkplek krijgen. Wel dienen de werkruimten voor gemeentesecretaris en wethouders representatief te zijn en het is wenselijk dat er in de directe nabijheid representatieve vergaderruimten aanwezig zijn, aangezien zij veel bezoek ontvangen. Voor de burgemeester wordt een eigen representatieve werkruimte met vergaderopstelling gerealiseerd, waarbij gebruik wordt gemaakt van de huidige werkruimte van de burgemeester in Noordwijk. Er wordt dus geen nieuw meubilair aangeschaft. Deze werkruimte kan door anderen gebruikt worden als de burgemeester niet aanwezig is.

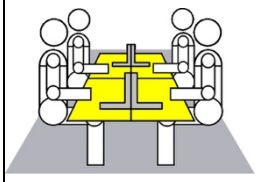
In de tijdelijke huisvesting wordt een “clean desk beleid” ingevoerd voor alle medewerkers. Dit betekent dat bureaus na gebruik altijd leeg worden achtergelaten. Hierdoor kunnen werkplekken door iedereen gebruikt worden, hetgeen leidt tot effectief ruimtegebruik en een nette, professionele werkomgeving.

Inrichtingsconcept

De nieuwe gemeente Noordwijk ambieert een inrichtingsconcept dat meer *open* en *transparant* is en minder “hokkerig” dan nu in beide gemeentehuizen het geval is. Daar waar het in de gebouwen mogelijk is, zou het heel prettig zijn als er minder “hokjes” en gangen zijn en meer openheid, lucht en licht ontstaat. Dit komt ook de transparantie en zichtbaarheid ten goede, wat een positief effect heeft op de samenwerking, interne communicatie en dynamiek in een kantoor.

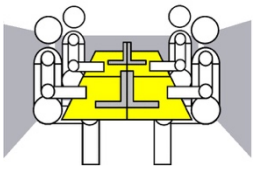
Een *inrichtingsconcept* kan voor wat betreft de Arbo-werkplekken bestaan uit de volgende bouwstenen:

ARBO-werkplekken: Ieder bureau heeft standaard twee dubbele beeldschermen en is in hoogte instelbaar

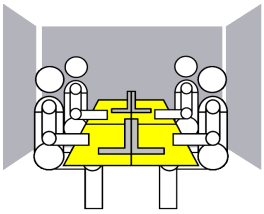
Open werkplek

Een open ruimte voor meerdere personen. Geluidsoverlast is hierbij een aandachtspunt. Er kan gedacht worden aan geluidwerende tussenschotten en/of het toepassen van huisregels ten aanzien van het belgedrag in dergelijke ruimten (bijvoorbeeld zoveel mogelijk bellen in een andere ruimte.)

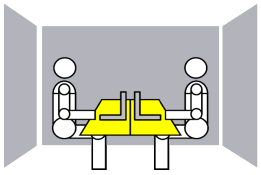
Half open werkplek

Een halfopen ruimte voor meerdere personen, geschikt voor activiteiten die vragen om interne communicatie. Het uitgangspunt is kleinschaligheid. Halfhoge scheidingen kunnen gebuikt worden om geluidsoverlast te beperken en bijvoorbeeld teams te groeperen.

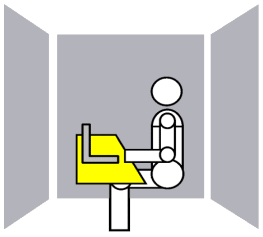
Teamwerkplek (project- of teamruimte)

Een afgesloten ruimte voor 4 of meer personen, geschikt voor teamwerk waarbij veel afstemming/overleg nodig is of voor de wat meer routinematige activiteiten.

2- of 3-persoonsruimte (kleine teamruimte)

Een afgesloten ruimte voor 2 of 3 personen, geschikt voor semi-geconcentreerd werk en samenwerking in klein teamverband.

1-persoonsruimte

Een afgeslote ruimte voor 1 persoon, geschikt voor activiteiten die veel concentratie vereisen of vertrouwelijk zijn.

Voor de 245 Arbo-werkplekken in de kantooromgeving gaat de voorkeur uit naar een combinatie van:

- Halfopen werkplekken
- Teamwerkplekken (grotere teamruimten van meer dan 4 werkplekken)
- 2-, 3-, of 4-persoonsruimten (kleine teamruimten)

Uit de interactieve sessie is naar voren gekomen dat men voor diversiteit in het inrichtingsconcept kiest, zodat er gekozen kan worden tussen Arbo-werkplekken in een kleine of grotere teamruimte (dat wil zeggen een ruimte die wanden en een deur heeft en dus afsluitbaar is) en werkplekken in een wat meer open setting, de halfopen werkplekken.

Op basis van het beschikbare gebouwoppervlak is het uitgangspunt dat ongeveer 55% à 60% van de 245 Arbo-werkplekken in Noordwijk wordt gerealiseerd en ongeveer 40% à 45% in Noordwijkerhout.

Dit betekent concreet dat er tussen de **135 en 147 Arbo-werkplekken** in **Noordwijk** komen en tussen de **98 en 110 Arbo-werkplekken** in **Noordwijkerhout**.

In totaal dienen er 245 Arbo-werkplekken gerealiseerd te worden. Deze 245 Arbo-werkplekken zijn (met uitzondering van de werkplek voor de burgemeester) allemaal flexibel te gebruiken en hebben standaard 2 beeldschermen. (N.B. Hier kan van worden afgeweken indien blijkt dat een bepaalde "vlek" aan 1 beeldscherm voldoende heeft.)

tabel 6.2: overzicht met aantal te realiseren Arbo-werkplekken in NW en NWH conform SO d.d. 25 mei 2018

Arbo-werkplekken: werkplektypen	Aantal wp	NW	NWH	Ruimtenorm (m^2 fno)	Ruimtelijke uitgangspunten
1-persoonsruimte (Burgemeester)	1	1	0	Minimaal 35 m^2	Aanname is dat B&W in NW worden gehuisvest. Deze representatieve werkkamer is inclusief vergader-opstelling en bedraagt circa 45 m^2 fno.
2- en/of 3-persoonsruimte wethouders en gemeente-secretaris (niet persoons-gebonden)	5	5	0	Minimaal 10 m^2	Nog nader bepalen welke representatieve ruimten hiervoor worden aangewezen. Gedacht wordt aan 1x2-persoonsruimte en 1x3-persoonsruimte (in NW).
1-persoonsruimte	2	1	1	Minimaal 9 m^2	NW: 1x1-persoonsruimte NWH: 1x1-persoonsruimte
2-, 3- of 4-persoonsruimte (kleine teamruimte)	67	30	37	Minimaal 8 m^2	NW: 6x2-persoonsruimte, 2x3-per-soonsruimte en 3x4-persoonsruimte NWH: 8x2-persoonsruimte, 3x3-persoonsruimte, 3x4-persoonsruimte
Teamwerkplek (project- of teamruimte, >4 personen)	49	15	34	Minimaal 7,5 m^2	NW: 3x5-persoonsruimte NWH: 1x5-persoonsruimte, 2x6-per-soonsruimte, 1x7-persoonsruimte, 1x10-persoonsruimte NWH is meer geschikt voor grotere teamruimten
Halfopen werkplek	118	88	30	Minimaal 7 m^2	NW leent zich beter voor halfopen werkplekken dan NWH.
Totaal	**242**	**140**	**102**		

Conform het SO worden 242 Arbo-werkplekken gerealiseerd, waarvan 140 in NW en 102 in NWH. Deze zijn als volgt verdeeld over de verdiepingen:

tabel 6.3: overzicht aantal Arbo-werkplekken in NW conform SO d.d. 25 mei 2018

Noordwijk	Gesloten wp	Halfopen wp	Totaal
Begane grond	19	26	45
1e verdieping	25	30	55
2e verdieping	8	32	40
Totaal	**52**	**88**	**140**

De verhouding tussen het aantal gesloten en halfopen werkplekken is in NW ongeveer 37%-63%.

tabel 6.4: overzicht aantal Arbo-werkplekken in NWH conform SO d.d. 25 mei 2018

Noordwijkerhout	Gesloten wp	Halfopen wp	Totaal
Souterrain	15	10	25
Begane grond	31	10	41
1e verdieping	26	10	36
Totaal	**72**	**30**	**102**

De verhouding tussen het aantal gesloten en halfopen werkplekken is in NWH ongeveer 70%-30%.

tabel 6.5: overzicht totaal aantal Arbo-werkplekken in NW en NWH conform SO d.d. 25 mei 2018

Noordwijk en Noordwijkerhout	Gesloten wp	Halfopen wp	Totaal
Noordwijk	52	88	140
Noordwijkerhout	72	30	102
Totaal	**124**	**118**	**242**

Het totale benodigde aantal Arbo-werkplekken is 245. In het SO d.d. 25 mei 2018 komen we dus nog 3 Arbo-werkplekken te kort. De verhouding tussen het totale aantal gesloten en halfopen werkplekken is ongeveer 50%-50%.

Overige werkplekken
Indien men wil overleggen, bellen of werkzaamheden verrichten waar meer concentratie voor vereist is, kan men gebruik maken van een kleine of grote *vergaderruimte*, een *open overlegplek, een loungewerkplek (informele overlegplek)*, *belplek (telefooncel)* of *concentratiewerkplek*. Daarnaast worden diverse aanlandtafels met *aanlandwerkplekken* gerealiseerd in beide gemeentehuizen. Elk van deze bouwstenen (werkplektypen) komen in beide gebouwen voor. Dit zijn werkplekken die niet bedoeld zijn om er de hele dag aaneengesloten te werken, maar het gebruik ervan is gelimiteerd tot een aantal uur. Deze werkplektypen tellen om die reden niet mee in de werkpleknorm en zo is er altijd voor iedereen een werkplek beschikbaar om te werken.

De concentratiewerkplek is geschikt voor 1 persoon om er enkele uren (maximaal 4 uur) aaneengesloten in te werken. Qua oppervlakte en daglichttoetreding voldoet hij niet aan de Arbonorm om er de hele dag te kunnen werken; het is dus geen Arbo-werkplek. De concentratiecellen worden voorzien van een bureau dat tot stahoogte kan worden ingesteld en een vaste computer en telefoon.

De belplekken zijn telefooncellen en zijn derhalve echt alleen bedoeld om te bellen. Er zal wel rekening worden gehouden met de mogelijkheid iets te kunnen opschrijven. Een goede akoestiek bij de belplekken is noodzakelijk; er mag geen geluidsoverlast zijn voor de omliggende werkplekken.

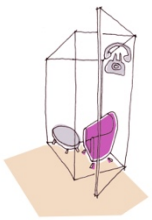
Voor de loungewerkplekken (informele overlegplekken) is het uitgangspunt dat dit zitjes zijn voor maximaal 4 personen. De ervaring leert dat ze meestal door 2 personen worden gebruikt. Ook kunnen ze individueel gebruikt worden als aanlandplek, bijvoorbeeld om de mail bij te werken tussen twee overleggen in.

Alle typen werkplekken worden evenredig verdeeld over de hiervoor genoemde “vlekken”. Voor een optimale productiviteit en het werkcomfort van de medewerkers is het van belang dat concentreren en communiceren zoveel mogelijk van elkaar gescheiden worden in het nieuwe huisvestingsconcept, zonder dat dit ten koste gaat van de openheid en zichtbaarheid die wordt nagestreefd. Geluid kan soms hinderlijk zijn, maar leidt tegelijkertijd ook tot (nieuwe) informatie. De drempel om naar collega’s toe te gaan moet zo laag mogelijk zijn. Dit kan worden bewerkstelligd door voor activiteiten waarbij afstemming en overleg nodig is specifieke ruimten te maken die daarvoor gebruikt kunnen worden. Op die manier wordt geluidsoverlast beperkt voor medewerkers die concentratiewerk aan het verrichten zijn.

Zowel de aanlandplekken als de loungewerkplekken (informele overlegplekken) worden in de ontmoetingsruimten c.q. huiskamers van de “vlekken” gesitueerd. Zie bij de algemene ruimten en voorzieningen van tabel 6.8. Deze werkplekken zijn daar onder meer gesitueerd om interactie, samenwerking en sponante ontmoetingen te bevorderen. De aanlandplekken zijn bedoeld om kort (maximaal 2 uur) aan te werken, bijvoorbeeld om tussen twee overleggen in even de mail bij te werken. De gedachte gaat hierbij uit naar een grote leestafel die ook gebruikt kan worden voor informeel overleg, om te lunchen of een kop koffie te drinken. Het uitgangspunt is dat er per huiskamer/ontmoetingsruimte 8 aanlandplekken worden gerealiseerd.

Ook in de twee werkcafés op de begane grond van NW en NWH worden informele en open overleg-plekken gerealiseerd. In NW bevat het werkcafé 5 informele overlegplekken/loungeplekken à 4 zitplaatsen en 4 open overlegplekken à 4 zitplaatsen, dus 36 zitplaatsen in totaal. In NWH bestaat het werkcafé uit 6 informele overlegplekken/loungeplekken à 4 zitplaatsen dus 24 zitplaatsen in totaal. Deze werkplekken zijn echter al opgenomen bij de publieke omgeving (zie tabel 6.1 van paragraaf 6.2) en worden hier derhalve buiten beschouwing gelaten.

Het *inrichtingsconcept* bestaat voor de overige werkplektypen uit de volgende bouwstenen:

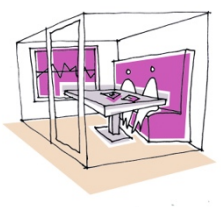
Belplek (telefooncel)

Een afgesloten ruimte voor het voeren van telefoongesprekken die privacy vereisen of geluidsoverlast veroorzaken. Bij de belplek is akoestiek een belangrijk aandachtspunt. Belplekken voorzien van mogelijkheid (tafeltje o.i.d.) om te kunnen schrijven.

Concentratiewerkplek / stiltewerkplek

Een afgesloten ruimte voor 1 persoon die flexibel gebruikt kan worden voor activiteiten die veel concentratie vereisen (maximaal een halve dag). Daarnaast kan deze werkplek worden gebruikt voor kort ad hoc overleg met een collega, zodat medewerkers met een werkplek in een meer open ruimte hun collega’s niet storen.

Samenwerkplek

De samenwerkplek is bedoeld om met één of meerdere collega’s samen aan een document te werken. De samenwerkplek is meestal voorzien van een loungebank en een groot beeldscherm.

Loungewerkplek / informele overlegplek

Een halfopen werkplek voor 2 tot 4 personen met het uiterlijk van een comfortabele bank of (trein)zitje. Deze kan gebruikt worden voor informeel overleg, maar ook om aan te landen of te lunchen.

Leestafel / aanlandplek

Een huiskamerachtige overlegtafel in open ruimte voor circa 8-10 personen.
Deze plek kan gebruikt worden voor informeel overleg, het ontvangen van klanten en gasten, als leestafel en als lunchplek. Door het aanbrengen van data en elektra kan deze plek ook als aanlandwerkplek worden gebruikt.

Open overlegplek

Een overlegtafel in een open ruimte. Deze plek kan gebruikt worden voor ad hoc overleg en overleggen in een informele sfeer. Verschillende formaten/capaciteiten zijn mogelijk. Niet geschikt voor vertrouwelijke gesprekken.

Met nadruk wordt vermeld dat de concentratiewerkplekken, belplekken, loungewerkplekken, aanlandplekken en open overlegplekken niet geschikt en bedoeld zijn om 8 uur aaneengesloten te werken.

tabel 6.6: overzicht aantal overige werkplektypen conform SO d.d. 25 mei 2018

Overige werkplekken: werkplektypen	Aantal	NW	NWH	Ruimtenorm (m^2 fno)	Ruimtelijke uitgangspunten
Belplek	16	10x	6x	3	Voor de belplekken is in totaal 16x3 = 48 m^2 fno nodig, waarvan 30 m^2 fno in NW en 18 m^2 fno in NWH.
Concentratieplek	9	7x	2x	5	Voor de concentratiewerkplekken is in totaal 9x5 = 45 m^2 fno nodig, waarvan 35 m^2 fno in NW en 10 m^2 fno in NWH.
Samenwerkplek	Deze is opgenomen in tabel 6.3 bij de vergaderruimten en spreekkamers.				
Loungewerkplek / informele overlegplek	24	14x	10x	1,5 m^2 per persoon	4 zitplaatsen per loungewerkplek, dus 96 zitplaatsen in totaal, waarvan 56 in NW en 40 in NWH. De loungewerkplekken maken onderdeel uit van de ontmoetings-ruimten/huiskamers.
Aanlandplek	8	5x	3x	2,5 m^2 per persoon	8 zitplaatsen per aanlandtafel, dus 64 zitplaatsen in totaal, waarvan 40 in NW en 24 in NWH. De aanland-plekken maken onderdeel uit van de ontmoetingsruimten/huiskamers.

Open overlegplek	8	5x	3x	2 m^2 per persoon	8 open overlegtafels, waarvan 5 in NW en 3 in NWH. In totaal zijn er 44 zitplaatsen, waarvan 30 (2x8, 1x6 en 2x4) in NW en 14 (1x6 en 2x4) in NWH. In NWH zijn dit de overleg-tafels in de huidige lunchruimte.

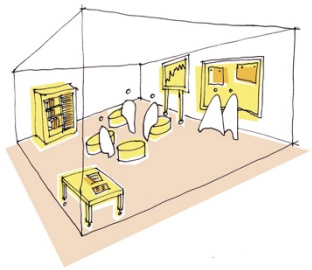
6.3.2. Ruimtelijke uitgangspunten vergaderruimten en spreekkamers

tabel 6.7: overzicht vergaderruimten en spreekkamers NW en NWH

Vergaderruimten en spreekkamers	Aantal	NW	NWH	handhaven , aanpassen of nieuw	Ruimtelijke uitgangspunten (indien van toepassing)
Raadzaal 22 pers.	1		1x	handhaven	Gebruiken als vergaderruimte, 1e verdieping, ruimte A1.22, 52 m^2
Trouwzaal 16 en 12 pers.	2	1x	1x	handhaven	Gebruiken als trouwzaal en vergaderruimte; 1.34: circa 50 m^2 en K1.13: 50 m^2
Vergaderruimte 12 pers.	1		1x	handhaven	1e verdieping, ruimte K1.25, 41 m^2
Vergaderruimte 10 pers.	1		1x	handhaven	Begane grond, K0.10, 25 m^2
Vergaderruimte 8 pers.	5	5x		nieuw	Circa 20 m^2 per vergaderruimte (minimaal 16 m^2)
Vergaderruimte 6 pers.	1		1x	handhaven	Begane grond, K0.17, 22 m^2
Spreekkamer 4 pers.	6	3x	3x	nieuw	Circa 10 m^2 per spreekkamer (minimaal 8 m^2)
Samenwerkplek 4 pers.	1	1x		nieuw	Circa 12 m^2 (minimaal 10 m^2)
Instructieruimte 10 pers.	1	1x		nieuw	Circa 40 m^2 (minimaal 35 m^2)
Totaal	**19**	**11**	**8**		**Totale capaciteit: 156 zitplaatsen**

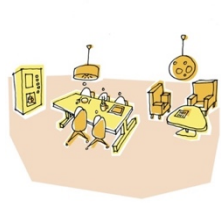
De in deze tabel genoemde ruimten betreft alleen de gesloten vergaderruimten en spreekkamers, dus niet de open overlegruimten en informele overlegplekken. Deze zijn reeds opgenomen in tabel 6.6 van paragraaf 6.3.1 bij de “overige werkplekken”.

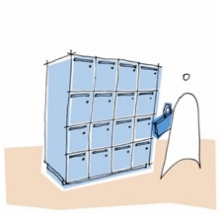
Opgemerkt wordt dat de gebruikers tijdens de interactieve sessie hebben aangegeven ook behoefte te hebben aan een *brainstormruimte*. Bij de verdere uitwerking van het ontwerp zal onderzocht worden of in beide gebouwen één grote vergaderruimte zodanig kan worden ingericht, dat deze ook eenvoudige als brainstormruimte kan worden gebruikt. Hierbij moet men denken aan flexibel meubilair, zodat de opstelling gemakkelijk gewijzigd kan worden en wanden/whiteboards (bij voorkeur met ophang-systeem of magnetisch om plakband en punaises te weren) om dingen op te hangen.

6.3.3. Ruimtelijke uitgangspunten algemene ruimten en voorzieningen

tabel 6.8: overzicht algemene ruimten en voorzieningen NW en NWH

Algemene ruimten en voorzieningen	Aantal	NW	NWH	handhaven, aanpassen of nieuw	Ruimtelijke uitgangspunten (indien van toepassing)
Ontmoetingsruimte/huiskamer 	8	5x	3x	nieuw	Bestaat uit diverse werkplektypen, zoals aanlandplekken en loungeplekken etc.
Pantry 	6	3x	3x	handhaven, aanpassen of nieuw	Minimaal 1 per verdieping, locaties nader te bepalen
Lunchruimte	2	1x	1x	handhaven en nieuw	NW: in NW is behoefte aan een lunchruimte. In het SO is deze nog niet meegenomen. Hier wordt in het VO een oplossing voor gezocht NWH: tevens te gebruiken voor infor-meel overleg; 1e verdieping NWH, ruimte A1.17 handhaven
Kopieer-/printcorner	7	4x	3x	handhaven, aanpassen of nieuw	1 per verdieping (in NW 2 op de 2e verdieping), locaties nader te bepalen, minimaal 6 m^2 per kopieer-/ printercorner NWH: K0.11 handhaven
Repro	2	1x	1x	handhaven en nieuw	NW: begane grond, 15 m^2 NWH: ruimte K0.09 op bg handhaven
Serverruimte	2	1x	1x	handhaven	NW: ruimte 1.41 NWH: ruimte AS.14b
ICT-servicedesk	1	1x	n.v.t.	nieuw	NW: in “ICT-vlek”, nader te bepalen in VO
Archiefruimte	2	1x	1x	handhaven	Kelder NW en souterrain NWH
Opslagruimte	div.	div.	div.	handhaven en aanpassen	NW: zolder en diverse kleine opslag-ruimten verspreid over de gebouwen handhaven NWH: souterrain ruimte AS.01 wordt opslagruimte, zolder en diverse kleine opslagruimten in het gebouw handhaven
Kluisruimte	3	2x	1x	handhaven	Begane grond in afgesloten deel achter publieksbalie(s) NW en NWH Kluis in ruimte 1.58 NW handhaven (beveiligde opslag ict-onderdelen)

Lockers 	210	n.t.b.	n.t.b.	nieuw	Verspreid over de gebouwen, aantallen en situering lockers nader te bepalen Aanname: 200 medewerkers in NW, 150 in NWH. 60% gebruikt locker: 120 lockers in NW en 90 lockers in NWH. Tijdens VO zullen uitgangspunten worden bepaald en zullen aantallen als gevolg daarvan mogelijk nog wijzigen.
Garderobes	div.	n.t.b.	n.t.b.	handhaven of nieuw	Verspreid over de gebouwen, aantallen en locaties nader te bepalen
Werkarchief medewerkers	350 m^1	n.t.b.	n.t.b.	aanpassen of nieuw	Verspreid over de gebouwen, 1 m^1 per medewerker, aantal en afmetingen kasten en locaties nader te bepalen
BHV-/EHBO-/kolfruimte	2	1x	1x	nieuw	In beide gebouwen op de begane grond gesitueerd, minimaal 8 m^2 per ruimte
Douche- en kleedruimte	n.t.b.	n.t.b.	n.t.b.	handhaven, aanpassen of nieuw	NW: doucheruimte in NW handhaven en indien mogelijk aanpassen. NWH: doucheruimte in NWH wordt aangepast naar werkplekken. Meer douche- en kleedruimten zijn wenselijk; mogelijkheden in fase VO nader onderzoeken
Pauzeruimte Maregroep	2	1x	1x	handhaven en nieuw	NW: niet opgenomen in SO. In VO zal hiervoor een oplossing worden gezocht NWH: begane grond NWH, ruimte A0.08
Schoonmaakkast/werkkast	div.	div.	div.	handhaven	Verspreid over de gebouwen
Toiletgroepen	div.	div.	div.	handhaven	Verspreid over de gebouwen

6.4. Tot slot

Dit functioneel en ruimtelijk PvE is in korte tijd tot stand gekomen en parallel eraan is door de architect het Schetsontwerp (SO) voor de beide gemeentehuizen vervaardigd. De input die geleverd is door de leden van de projectgroep huisvesting en andere deelnemers tijdens de interactieve sessie van 23 april jongstleden heeft samen met de beschikbare relevante documenten de basis gevormd voor deze beide producten. Op basis van dit PvE en het SO is door RPS de investeringskostenraming voor de verbouwing van de beide gemeentehuizen opgesteld.

Tijdens de volgende fase, het Voorontwerp (VO), wordt het ontwerp verder, binnen de dan vastgestelde financiële kaders, gedetailleerd en uitgewerkt in materiaalkeuze en kleur. Het is goed denkbaar dat het dan nodig en/of wenselijk is het PvE, parallel aan het tot stand komen van het VO, nog een keer aan te passen en te actualiseren naar de laatste stand van zaken.

Tenslotte, een verandering van organisatie en huisvesting vraagt ook om verandering bij de medewerkers en het bestuur, de gebruikers. Van hen wordt namelijk verwacht om op een andere manier te werken, een andere werkstijl te ontwikkelen en ook anders met elkaar samen te werken. Dat vraagt nogal wat. Belangrijk thema is dan ook om de gebruikers in dit overgangsproces te begeleiden en maximaal te ondersteunen. Dit wordt in het separate verandertraject opgepakt, waarmee dit is geborgd.

Naar aanleiding van dit PvE d.d. 25 mei 2018 en het SO d.d. 25 mei 2018 zullen onderstaande zaken tijdens de fase van het VO nog aandacht behoeven en nader worden uitgewerkt:

1) Het indien mogelijk toevoegen van 3 Arbo-werkplekken die we nu nog tekortkomen in het SO om aan de totaal 245 Arbo-werkplekken te komen.
2) Het nader uitwerken van het gebruik van de centrale hal in Noordwijkerhout.
3) Het nader onderzoeken en uitwerken van de locatie receptiebalie en loketfunctie in Noordwijkerhout.
4) De situering van service corners voor de multifunctionals (kopiëren/printen/scannen) in beide gebouwen. Het uitgangspunt is om waar mogelijk de bestaande plekken te handhaven.
5) Aantal en situering van uitlegtafels voor tekeningen bij voormalige afdelingen OW en RO.
6) Situering van plotters inclusief snijtafel bij voormalige afdelingen OW en RO.
7) Het aantal en de situering van kasten voor de werkarchieven van de medewerkers in beide gebouwen. Uitganspunt is dat iedere medewerker 1 m^1 kastplank krijgt en dat deze kasten per “vlek” worden geplaatst in het drukkere deel van de verdiepingen.
8) Het aantal, type en de situering van lockers in beide gebouwen. Uitgangspunt is dat de lockers in het drukkere deel van de verdiepingen worden geplaatst en kunnen meeverhuizen naar de permanente huisvesting. Er dient nog nader te worden bepaald of iedere medewerker een locker krijgt.
9) Het aantal en de situering van garderobes in beide gebouwen. Uitgangspunt is minimaal één garderobe per verdieping.
10) Het realiseren van een ICT-service desk in de “ICT-vlek” in Noordwijk.
11) De situering van de lunchruimte en de pauzeruimte voor de Maregroep in Noordwijk.
12) Het realiseren van een goede douche- en kleedruimte in Noordwijk.
13) Het verbeteren van de binnentuin in Noordwijk.
14) Het verbeteren van de fietsenstalling voor medewerkers op beide locaties.

BIJLAGE

1 Netwerkbekabeling Voorstraat 42 en Herenweg 4

(opgesteld door ICT)

RPS

Netwerkbekabeling

Gemeentehuis Noordwijk- Voorstraat 42

SIEMON Bekabeling CAT 6 is in 2003 aangelegd door Imtech (inmiddels failliet).
Onderhoud door een SIEMN gecertificeerde installateur is vereist voor certificering en garantie op het netwerk.

Bij de gemeentewinkel zijn in 2005 nog aanpassingen uitgevoerd.
Afmontage in de patchkasten ICT ruimte (kamer 1-42).

Gemeentehuis Noordwijkerhout – Herenweg 4

Bekabeling CAT 6 is 10-15 jaar geleden aangelegd door Intelectric http://www.intelectric.nl
Afmontage in de patchkasten ICT ruimte (Souterrain).

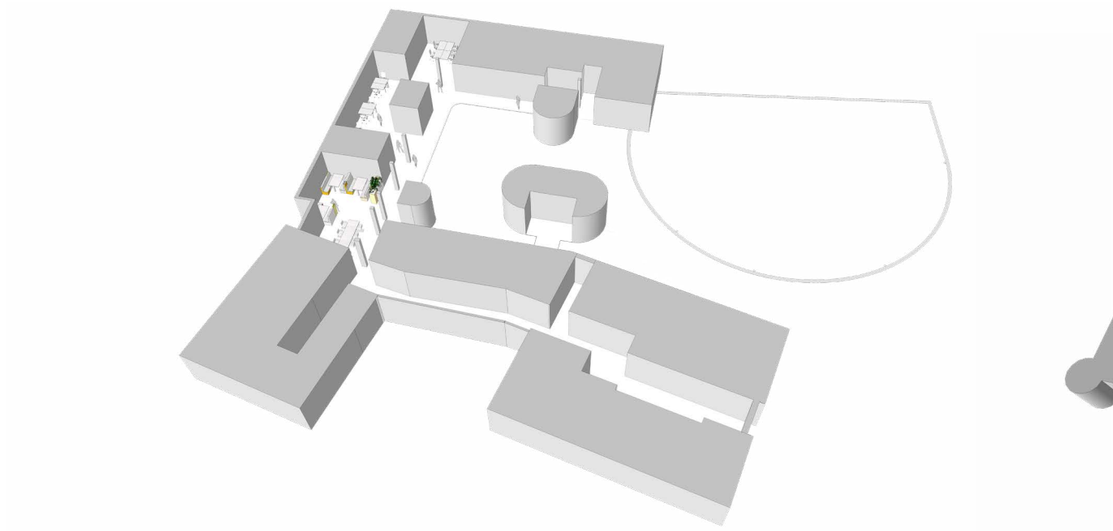
Eisen voor beide locaties:

- Geen kabel langer dan 100 meter tussen endpoint en patchpaneel
- Maximaal 1 extra patch tussen switch in ICT ruimte en endpoint
- Scheiding Netwerkbekabeling en Stroomvoorziening
- Per werkplek worden de volgende apparaten aangesloten
  - Thin Cliënt (is 1 x netwerkaansluitpunt + elektra)
  - Twee beeldschermen (= 2 x elektra)
  - Telefoon (= 1 x netwerkaansluitpunt)
  - Veel telefoons worden doorgelust via de thin cliënt, maar het is niet zeker of dit in de nabije toekomst zo blijft
- Per baliewerkplek 4 netwerkaansluitpunten + 4 elektra
- Door het hele gebouw hangen voor het WIFI netwerk Accespoints, met name in de gangen. Uitbreiding van het aantal accespoints is waarschijnlijk, i.v.m. toename draadloos netwerkverkeer
- Voor elke multifunctional een netwerkaansluiting + elektra
- Voor een multifunctional met Fax een extra netwerkaansluiting
- Voor elke plotter een netwerkaansluiting + elektra
- Voor elke presentatieruimte minimaal twee extra netwerkaansluitpunten + elektra
- Voor elke andersoortig device als losse printers, losse labelprinters, etc. 1 1 x netwerk aansluitpunt + 1 elektra
- Kleuronderscheid tussen netwerkbekabeling en bekabeling voor andere doeleinden (zoals beveiliging)

schetsontwerp

de eerste stap voor huisvesting voor de nieuwe gemeente Noordwijk

7 juni 2018 versie 4.0

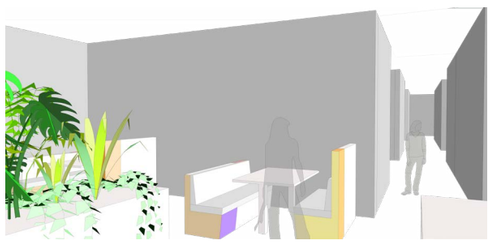

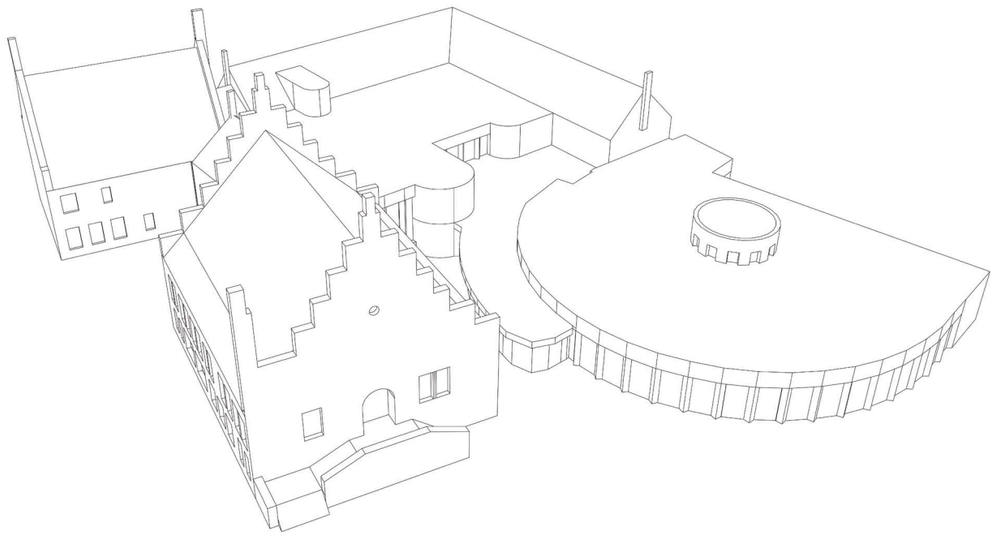

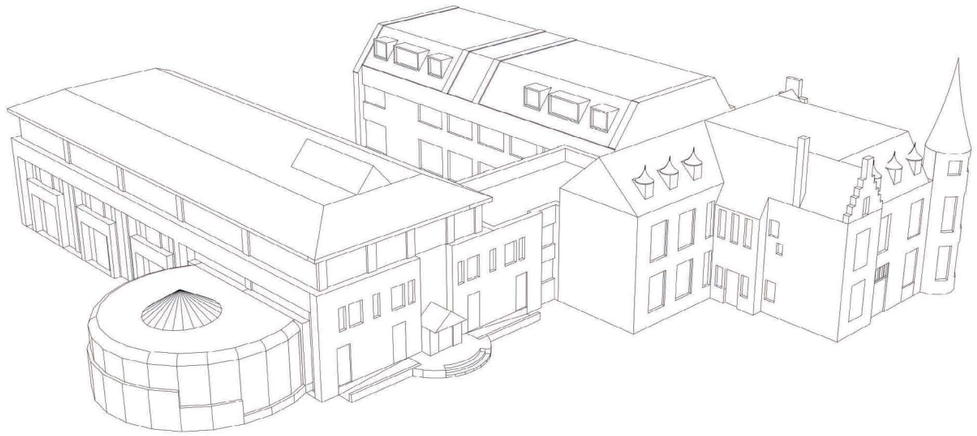

RPS

inhoudsopgave

1	Inleiding	2
2	Opgave	3
3	Interactieve sessie	4
4	Bestaande situatie	6
5	Strategieën	12
6	Modellen	13
7	Schetsontwerp Herenweg	14
8	Schetsontwerp Voorstraat	18
9	Sfeerbeelden	22
10	Aandachtspunten	23
	Colofon	

1 inleiding

Het hier voorliggende Schetsontwerp is de start van het ontwerpproces voor de eerste stap voor de huisvesting voor de nieuwe gemeente Noordwijk waarbij we uiteindelijk toewerken naar het Definitief Ontwerp. Het Schetsontwerp is een aanzet voor het ontwerp, hierin wordt de structuur voor het ontwerp vastgelegd. De verdere detaillering en uitwerking in materiaalkeuze en kleur vindt plaats in de volgende fasen (Voorontwerp en Definitief Ontwerp).

2 opgave

De fusiegemeente Noordwijk heeft RPS de opdracht gegeven voor het maken van het functioneel en ruimtelijk Programma van Eisen en het ontwerp voor de tijdelijke huisvesting. Het gaat hierbij om de panden aan de Herenweg 4 in Noordwijkerhout en de Voorstraat 42 in Noordwijk.
Tevens wordt door RPS de bijhorende investeringskostenraming opgesteld.

Het Schetsontwerp is gebaseerd op:

- De Uitgangspunten Definitieve Huisvesting (UDH) d.d. 21 februari 2018
- Het Programma van Eisen Huisvesting (de eerste stap ten behoeve van huisvesting voor de nieuwe gemeente Noordwijk) versie 3.0 d.d. 25 mei 2018

Daarnaast heeft de gemeente tekeningen van de bestaande gebouwen verstrekt. Samen met de gemeente worden deze tekeningen geactualiseerd naar de daadwerkelijke, bestaande toestand.

Voor de buitenruimte van beide panden is een stelpost opgenomen voor een aantal kleine verbeteringen.

Het gehele proces wordt afgestemd op de bouwplanning tijdelijke huisvesting fusiegemeente Noordwijk d.d. 20 maart 2018 (alternatief planning).

3 interactieve sessie

Om tot een ontwerp te komen dat past bij de organisatie, hebben we op 23 april 2018 een interactieve sessie georganiseerd. Daarbij zijn de projectgroepleden Huisvesting uitgenodigd. Elk projectgroep lid kon een extra collega deelnemer uitnodigen voor deze middag.

De behandelde onderdelen zijn:
- Beschrijving kwaliteiten en aandachtspunten bestaande panden
- Logistieke analyse bestaande panden
- Keuze bouwstenen
- Keuze sfeerbeelden

Hieronder een beknopte samenvatting.

Beschrijving kwaliteiten en aandachtspunten bestaande panden:

We hebben de deelnemers gevraagd welke onderdelen we van de panden zouden moeten behouden. Wat wordt er **gewaardeerd** in de huidige werkomgeving?

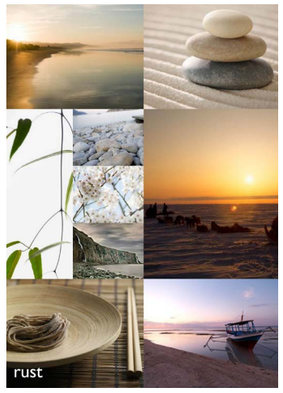
Herenweg:
- Open en licht karakter
- Grote hal voor bijeenkomsten, ontmoetingen burgers
- De informatiebalie is goed zichtbaar
- In hoogte instelbare bureaus

Voorstraat:
- Veel opslag op zolder
- Uitzicht naar de binnentuin
- Goed toegankelijk al is de route naar de trouwzaal onhandig
- Genoeg ruimte, geen grote kantoortuin
- Voldoende vergaderruimten

We hebben de deelnemers ook gevraagd wat er in de panden absoluut niet gewaardeerd wordt in de beide panden en dus **aangepast moet worden**.

Herenweg:
- Weg met de hokjes
- De balies burgerzaken kunnen weg
- Maak meer ontmoetingsplekken
- Het monument gedeelte kan vergadercentrum worden
- Maak overal gladde vloerbedekking

Voorstraat:
- Het meubilair is nu een rommeltje
- Kunnen de rokers in de binnentuin weg? Dan kan ik een raam openzetten
- Maak de gangen open, weg met de hokjes
- Maak een meer professionele ontvangst in de hal
- Niet meer werken achter een balie maar met een gastvrouw/heer
- Toegankelijk van 7.00-22.00 uur
- Het pand is niet meer van deze tijd, kan veel professioneler
- Als de raadzaal ergens anders gerealiseerd wordt dan kan de huidige raadzaal een ontmoetingsplein worden, een werkcafé

rust

professioneel

natuurlijk

functioneel

dynamisch

modern

warm

transparant

gezellig

Logistieke analyse bestaande panden

In twee groepen is een logistieke analyse van de beide panden gemaakt. Daarin zijn op de plattegronden de structurele drukke zones (nabij entrees, liften, trappen, toiletten en vergaderruimten) en de potentieel rustige zones (uiteinden van de gangen) aangegeven. Het doel van dit onderdeel is de vlekken voor ontmoeten in de drukke zones te ontwerpen. Op deze wijze bestaat de kans dat de potentieel rustige zones ook zo uitgevoerd kunnen worden. Dat wil zeggen dat daar de rust en concentratie plaats kan vinden. Anders wordt het in de werkomgeving al snel overal te druk. Deze schetsen hebben we later uitgewerkt tot een volledige analyse.

Keuze sfeerbeelden

In dit onderdeel van de interactieve sessie is gevraagd welke sfeer de toekomstige, tijdelijke huisvesting zou moeten hebben. Iedere deelnemer heeft zijn/haar persoonlijke keuze gemaakt. De deelnemers hebben daarnaast ook een toelichting gegeven op hun keuze.

Hieronder de score van de beelden:

- Rust 15x
- Professioneel 15x
- Natuurlijk 15x
- Functioneel 12x
- Dynamisch 10x
- Modern 9x
- Warm 8x
- Transparant 7x
- Gezellig 5x

Als ontbrekende, aangeboden sfeer werd aangegeven:

- Het nieuwe Noordwijk 8x
- Duurzaamheid 3x
- Luxe hotellounge 2x
- De zeven sterren 1x
- Kleur! 1x
- Sober en doelmatig 1x

In het gesprek na de sfeerbeeldkeuzes zijn de 7 sterren van Noordwijk benoemd. Ook wordt de regio en het mooie landschap waarin de nieuwe gemeente ligt, genoemd als mogelijke inspiratie voor de verdere uitwerking van het ontwerp.

De resultaten van deze sessie zijn opgenomen in het Programma van Eisen en in dit Schetsontwerp. De sferen zullen later vertaald gaan worden in materialen en kleurkeuzes in de fase van het Voorontwerp.

4 bestaande situatie

begane grond

souterrain

De bestaande gebouwen zijn vastgelegd op tekening. Deze tekeningen zijn door de gemeente intern zoveel als mogelijk gecontroleerd. Tijdens de schouw van de gebouwen aan de Herenweg en de Voorstraat bleek een aantal zaken af te wijken van de tekening. In de Voorontwerp fase zullen deze zaken gedetailleerder in kaart gebracht worden.

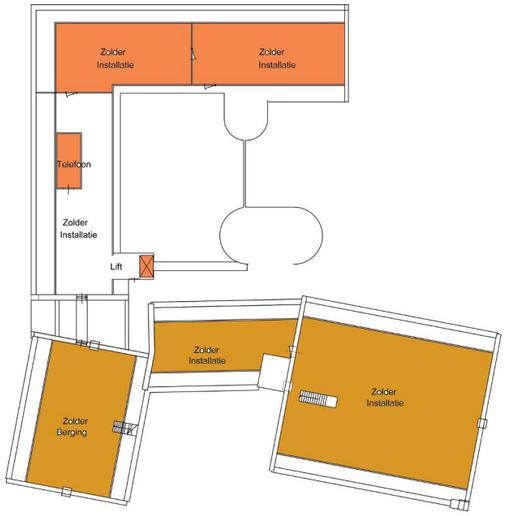
In de bestaande gebouwen zijn diverse onderdelen die kostentechnisch of procedureel (liever) niet gewijzigd mogen worden.

- Constructies
- Toiletgroepen
- Trappen/liften
- Pantry's
- Brandcompartimenten
- Installatieruimten/schachten
- Monumentale interieurs

Bestaande situatie Herenweg

Het pand aan de Herenweg bestaat grofweg uit drie onderdelen. De twee monumentale delen aan de Kleine Schoolstraat, de ronde aanbouw van de bibliotheek en het carré-vormige middendeel. Het gedeelte voor de politie en de bibliotheek worden in dit schetsontwerp buiten beschouwing gelaten.

Aangegeven is dat serverruimte, voorruimte van de serverruimte en bijhorende opslag automatisering in het souterrain niet verplaatst kunnen worden zonder dat dit leidt tot zeer hoge kosten.

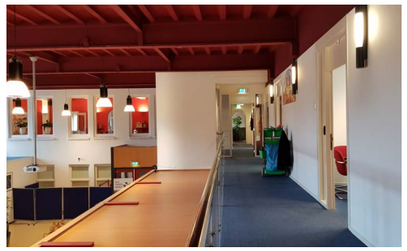

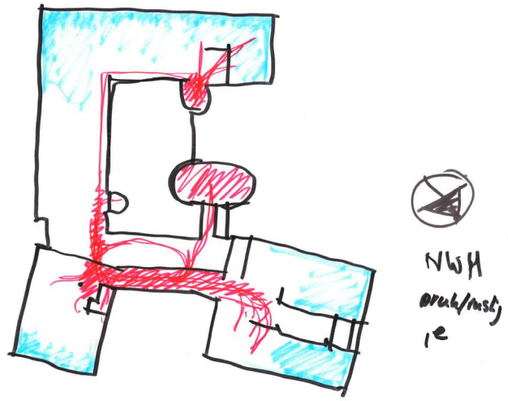
zolder

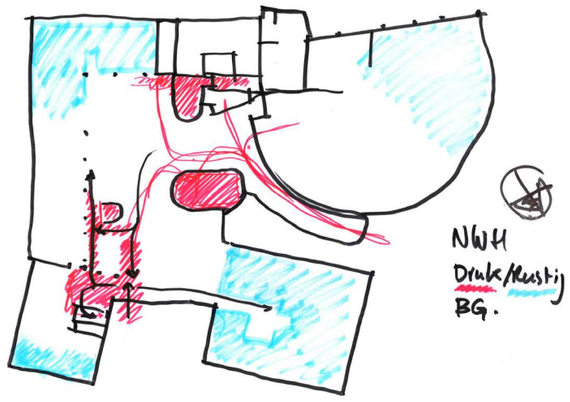

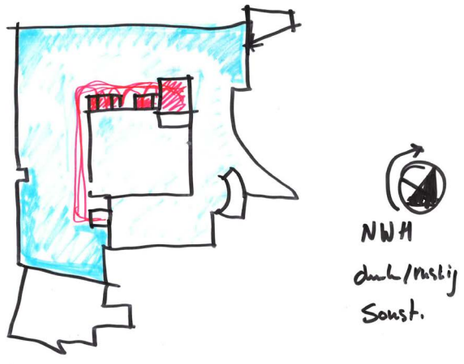
eerste verdieping

eerste verdieping

begane grond

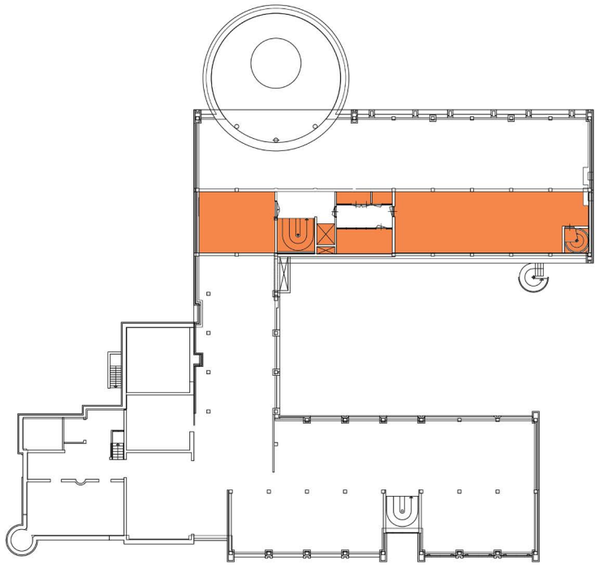
souterrain

Bestaande logistiek Herenweg

Het drukste gedeelte ligt in de “oksel” bij de lift en de personeelsingang.

In de analyse van de logistiek komt naar voren dat het gebouw voor de burger-bezoeker van de trouwzaal die geen trap kan lopen niet logisch is.

begane grond

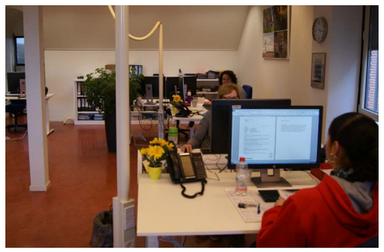
kelder

Bestaande situatie Voorstraat

Het pand aan de Voorstraat bestaat grofweg uit twee onderdelen. Het monumentale deel op de hoek van het Jeroensplein en de Voorstraat en de U-vormige aanbouw van drie lagen hoog. In de U-vormige aanbouw is de raadzaal als rond volume aan de Heilige Geestweg gelegen.

Aangegeven is dat de meterkasten op de begane grond, de serverruimte op de eerste verdieping en het ISRA punt op de zolder niet aangepast kunnen worden. zonder dat dit leidt tot zeer hoge kosten. Voor de ICT ruimte is aangegeven dat deze eventueel aangepast kan worden door een wand terug te plaatsen.

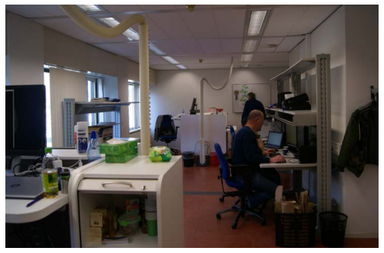

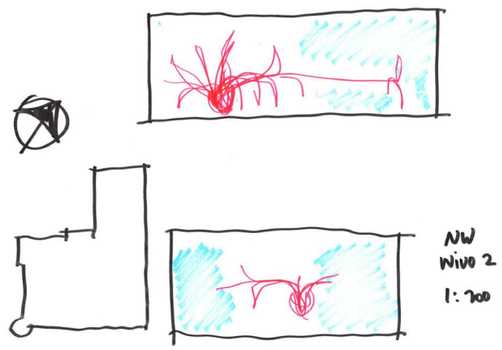
tweede verdieping

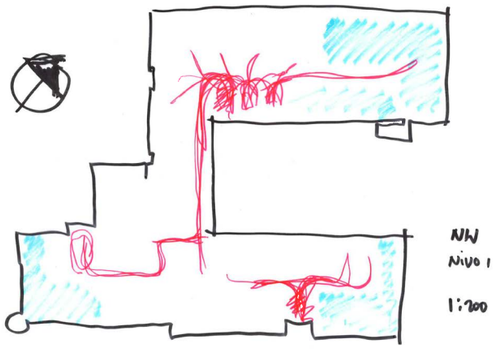

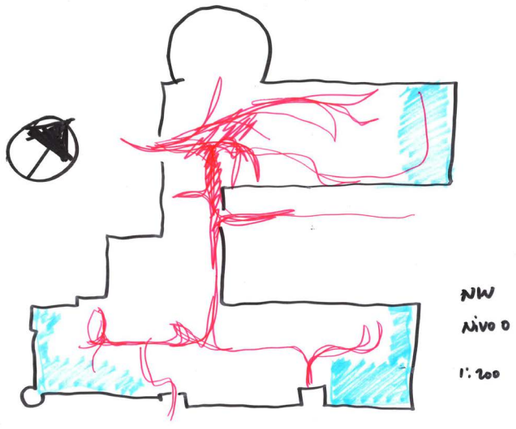
eerste verdieping

tweede verdieping

eerste verdieping

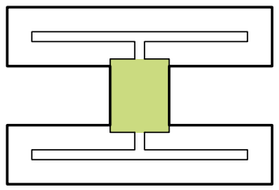
begane grond

Bestaande logistiek Voorstraat

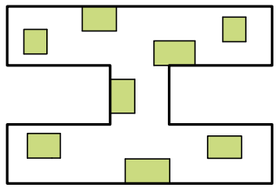
Het drukste gedeelte ligt bij de lift, trap en de toiletgroep ernaast.

In de analyse van de logistiek komt naar voren dat het gebouw voor de burger-bezoeker van de trouwzaal die geen trap kan lopen niet logisch is.

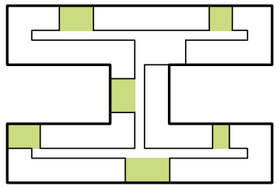
5 strategiën

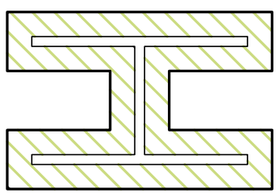
STRATEGIE 1 centrale plek verbouwen

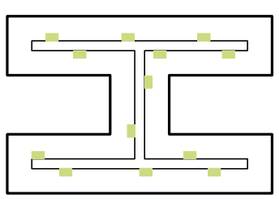
STRATEGIE 2 leeg gebouw voorzien van dichte volumes

STRATEGIE 3 aan de gangen open ontmoetingsplekken

STRATEGIE 4 gangwanden handhaven, alle tussenwanden slopen

STRATEGIE 5 kleine ingrepen in de gangen

Omdat we binnen een zeer beperkt budget deze verbouwing willen uitvoeren is het belangrijk om het budget goed te besteden. Daartoe hebben we een vijftal strategieën onderzocht om zo tot een optimaal model te komen. Hieronder een beknopte vergelijking tussen de 5 strategieën, de uitgebreide toelichting op deze strategieën vind u in de "Toelichting 5 strategieën versie 2.0, d.d. 25 mei".

Strategie 1 **Alleen verbouwen op een centrale plek**

Nadeel: de werkplekken van de medewerkers blijven gehandhaafd, zijn geen proeftuin.
Voordeel: door een beperkte verbouwing goede controle budget

Strategie 2 **Alle wanden slopen daarna volumes toevoegen**

Nadeel: grote ingreep met grote financiële/technische risico's
Voordeel: de werkplekken van de medewerkers zijn een optimale proeftuin.

Strategie 3 **Gangwanden plaatselijk slopen om de ruimte te openen**

Nadeel: door handhaven bestaande onderdelen blijft de huidige sfeer voor een gedeelte van het gebouw gehandhaafd
Voordeel: openheid mogelijk in het gehele gebouw, mogelijke proeftuin

Strategie 4 **Gangwanden handhaven, alle tussenwanden slopen**

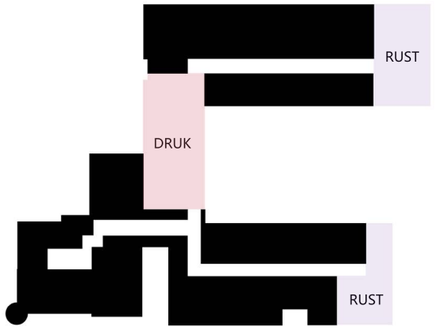
Nadeel: de gebouwen blijven een gesloten gangensysteem houden
Voordeel: technisch en budgettair eenvoudige ingreep

Strategie 5 **Kleine ingrepen in de gangen**

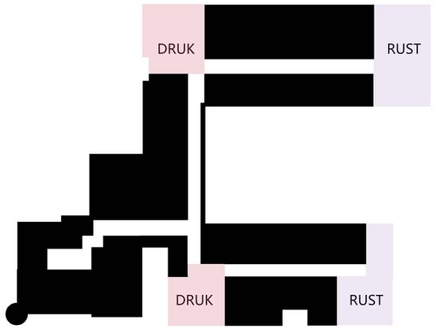
Nadeel: de ingrepen zijn niet te gebruiken als proeftuin en zijn brandtechnisch een risico
Voordeel: technisch en budgettair eenvoudige ingreep

In de projectgroep op 26 april jl. zijn deze strategieën besproken. Hierbij is afgesproken om strategie 3 (gangwanden plaatselijk slopen om de ruimte te openen) verder uit te werken.

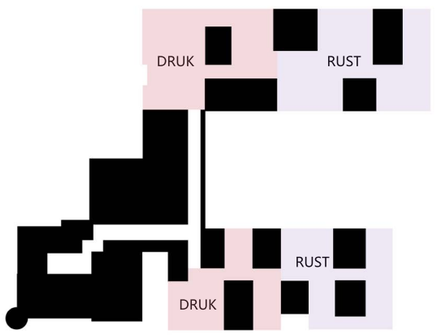
MODEL 1.

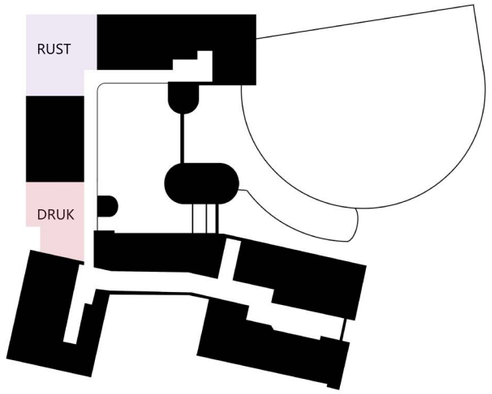
MODEL 2.

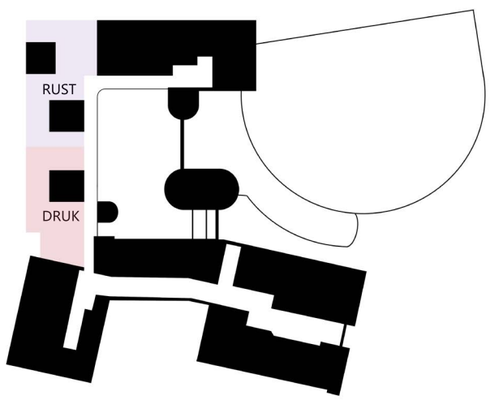
MODEL 3.

MODEL 1.

MODEL 3.

6 modellen

Bij het kiezen van strategie 3 (gangwanden plaatselijk slopen om de ruimte te openen) is er tevens gekeken op welke wijze deze strategie op de bestaande panden geprojecteerd kan worden. Immers de bestaande gebouwen hebben ieder hun eigen beperkingen en kansen. In alle drie de modellen wordt er getracht zoveel mogelijk daglicht in het gebouw door te laten dringen. Ook is geprobeerd om de drukke zone en de rustige zone een eigen plek te geven.

Model 1 **Centrale drukke plek**

Herenweg: Dit model past goed in de bestaande plattegrond van het gebouw.
Voorstraat: Dit model geeft te weinig openheid in de vleugels van het gebouw. De gangen blijven te veel het beeld bepalen.

Model 2 **Decentrale drukke plek**

Herenweg: Dit model past niet in de bestaande plattegrond van het gebouw.
Voorstraat: Dit model geeft openheid in de vleugels van het gebouw. De gangen blijven nog wel het beeld bepalen.

Model 3 **Overvloeiing van druk naar rustig**

Herenweg: Dit model past goed in de bestaande plattegrond van het gebouw.
Voorstraat: Dit model geeft openheid in de vleugels van het gebouw. De gangen zijn open gemaakt.

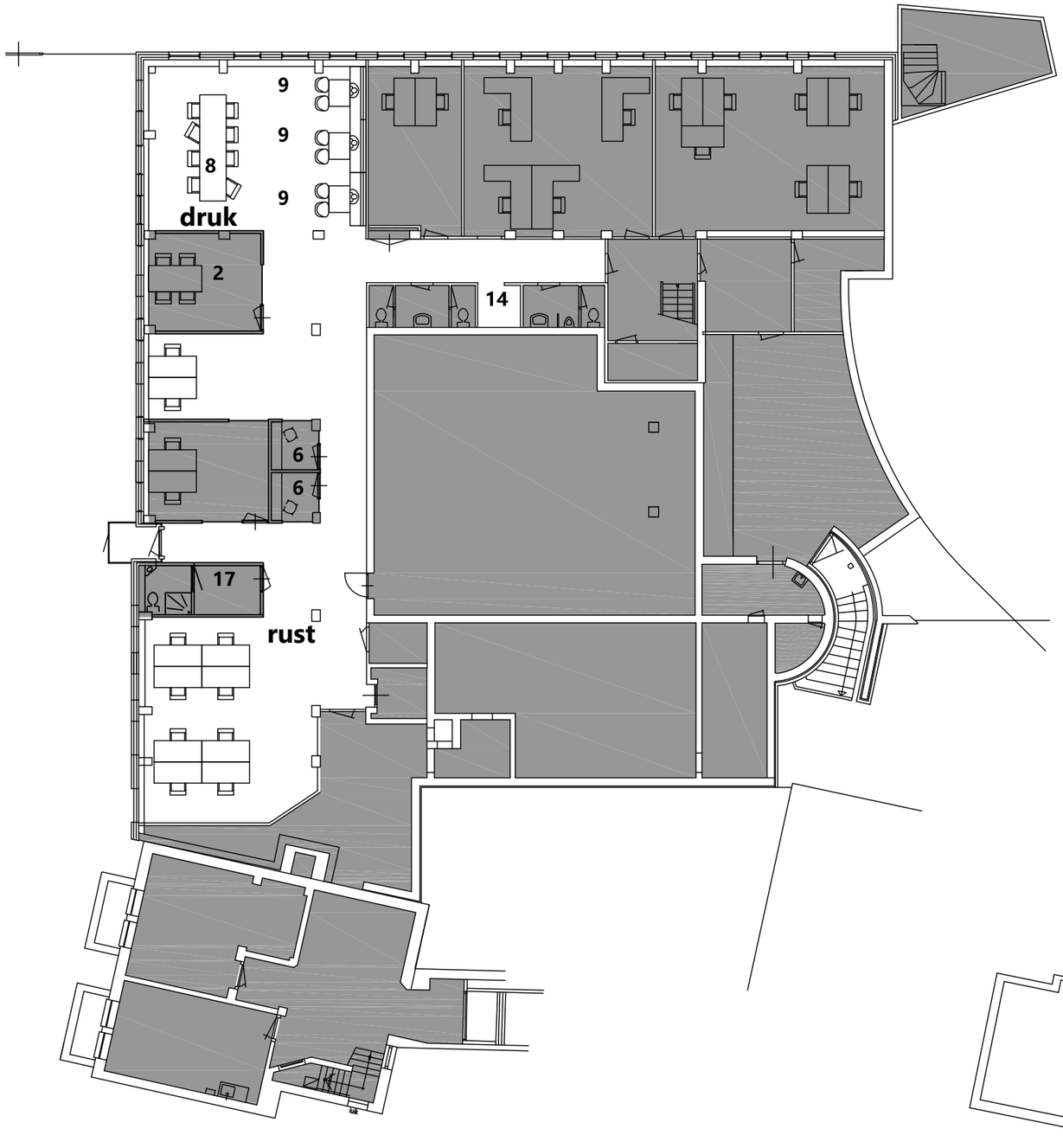
In de projectgroep op 26 april jl. zijn deze modellen besproken. Hierbij is afgesproken om model 3 (overvloeiing van druk naar rustig) verder uit te werken. Hierbij werd wel opgemerkt dat de plattegronden efficiënt moeten worden ingericht. De ruimtelijkheid mag niet resulteren in grote open werkvelden. Houdt rekening met een variatie in verschillende, half besloten plekken.

7 schetsontwerp Herenweg

Deze plattegronden zijn verder uitgewerkt dan gebruikelijk is bij een Schetsontwerp. We hebben echter nog niet alle functies benoemd in de plattegronden, dit wordt in het Voorontwerp gedaan.

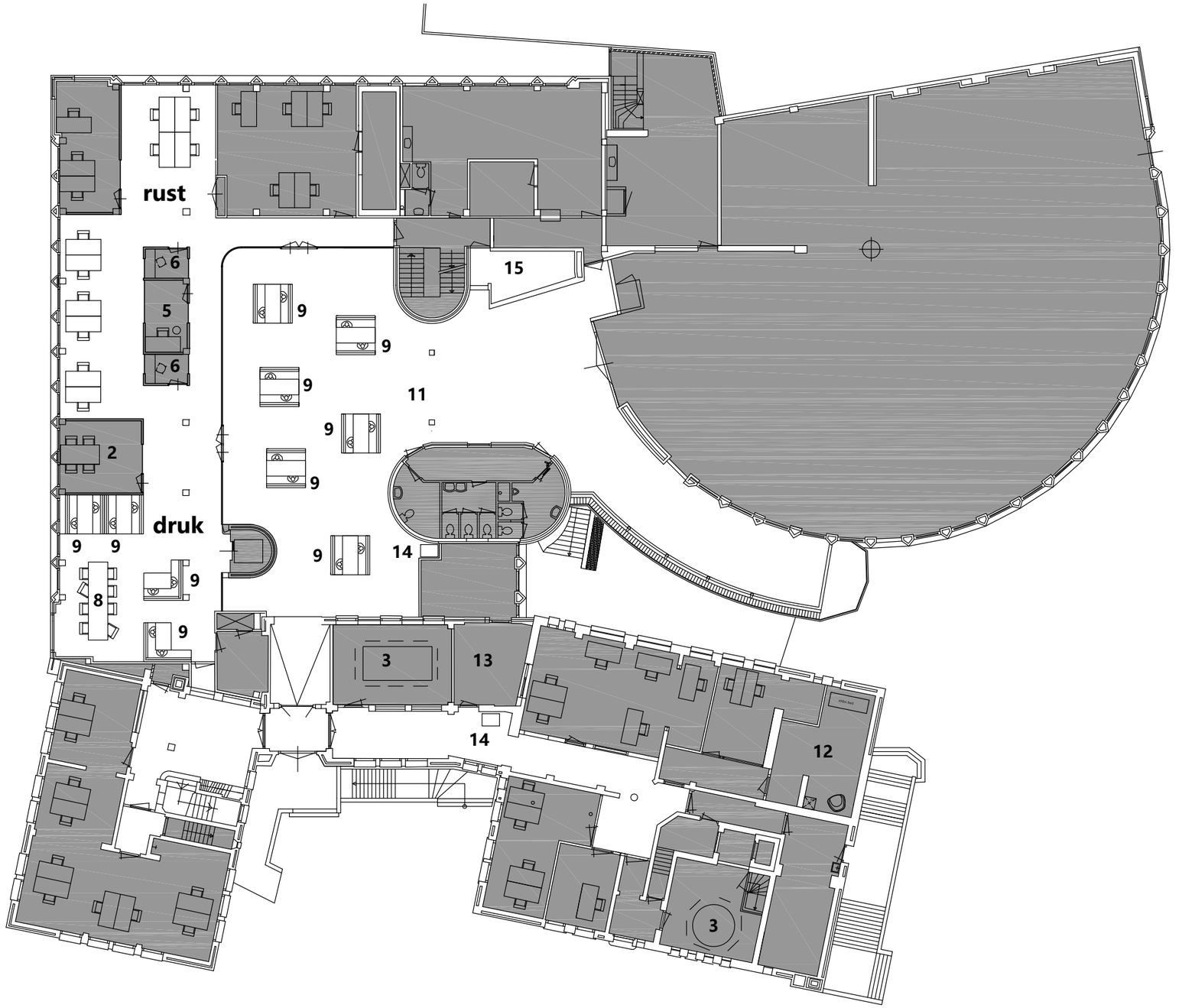
In de plattegronden hebben we de dichte ruimten een grijsvlak gegeven om te laten zien welke plekken in het gebouw open zijn gemaakt.

1. spreekkamer publiek
2. spreekkamer
3. vergaderruimte
4. instructielokaal/vergaderruimte
5. concentratiewerkplek
6. belplek
7. samenwerkplek
8. aanlandplek
9. loungeplek
10. open overlegplek
11. werkcafé
12. EHBO/kolfruimte
13. repro
14. koffieautomaat
15. loketfunctie
16. trouwzaal/vergaderruimte
17. doucheruimte

plattegrond **souterrain**

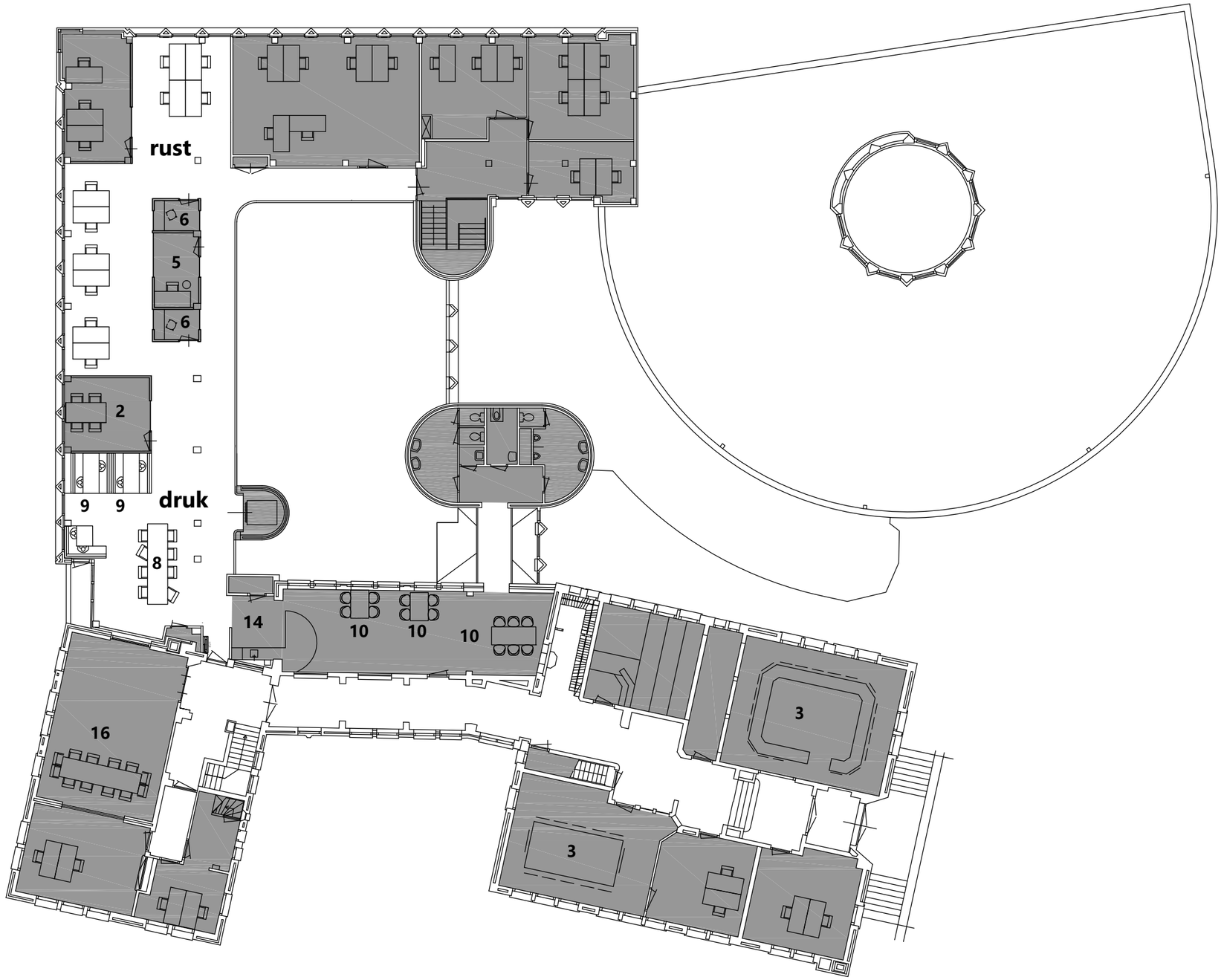
schaal 1:200

1. spreekkamer publiek
2. spreekkamer
3. vergaderruimte
4. instructielokaal/vergaderruimte
5. concentratiewerkplek
6. belplek
7. samenwerkplek
8. aanlandplek
9. loungeplek
10. open overlegplek
11. werkcafé
12. EHBO/kolfruimte
13. repro
14. koffieautomaat
15. loketfunctie
16. trouwzaal/vergaderruimte
17. doucheruimte

plattegrond **begane grond**

schaal 1:200

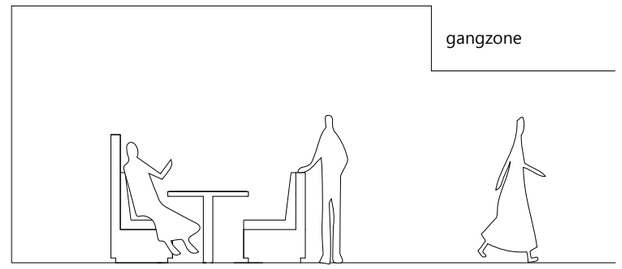
1. spreekkamer publiek
2. spreekkamer
3. vergaderruimte
4. instructielokaal/vergaderruimte
5. concentratiewerkplek
6. belplek
7. samenwerkplek
8. aanlandplek
9. loungeplek
10. open overlegplek
11. werkcafé
12. EHBO/kolfruimte
13. repro
14. koffieautomaat
15. loketfunctie
16. trouwzaal/vergaderruimte
17. doucheruimte

plattegrond **eerste verdieping**

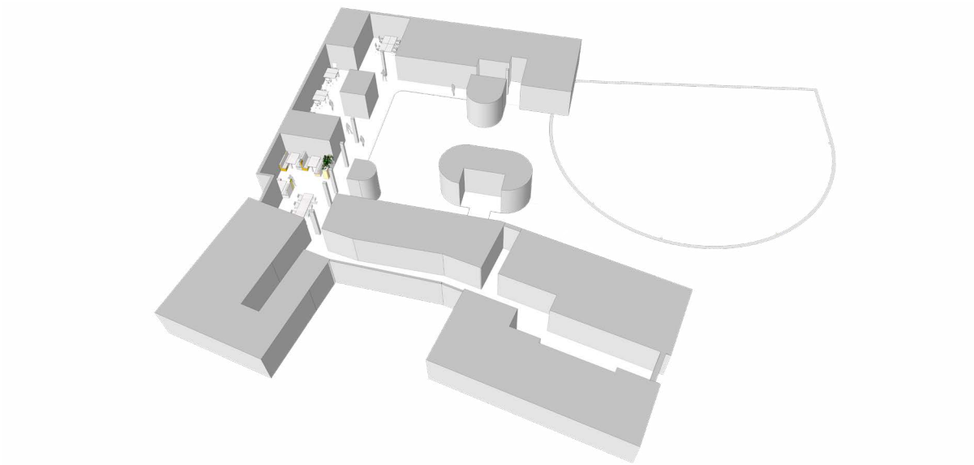
schaal 1:200

huiskamer met informele overlegplek

plafonds open maken boven de huiskamer

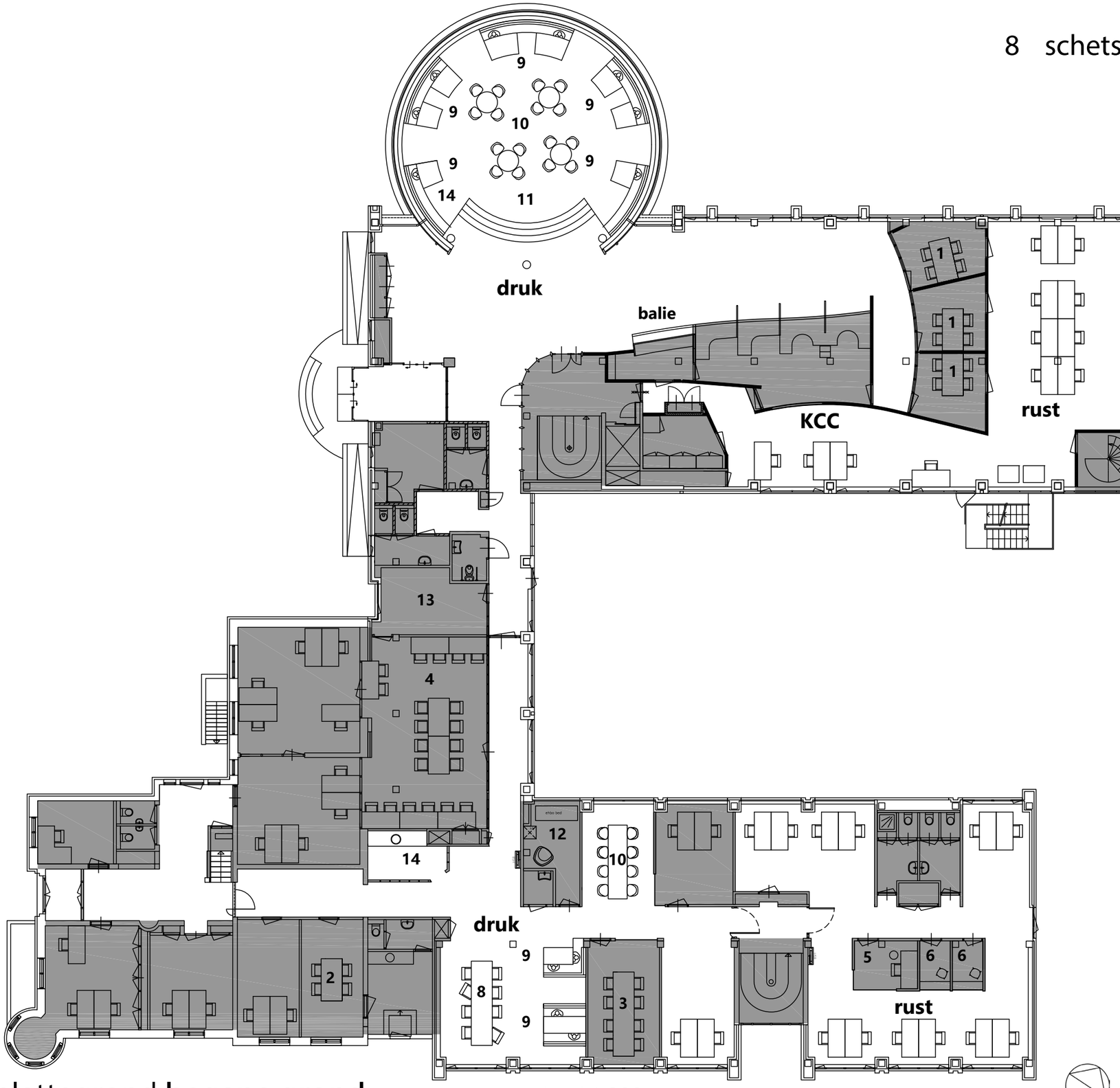

huiskamer eerste verdieping

perspectieven Herenweg

8 schetsontwerp Voorstraat

plattegrond **begane grond**

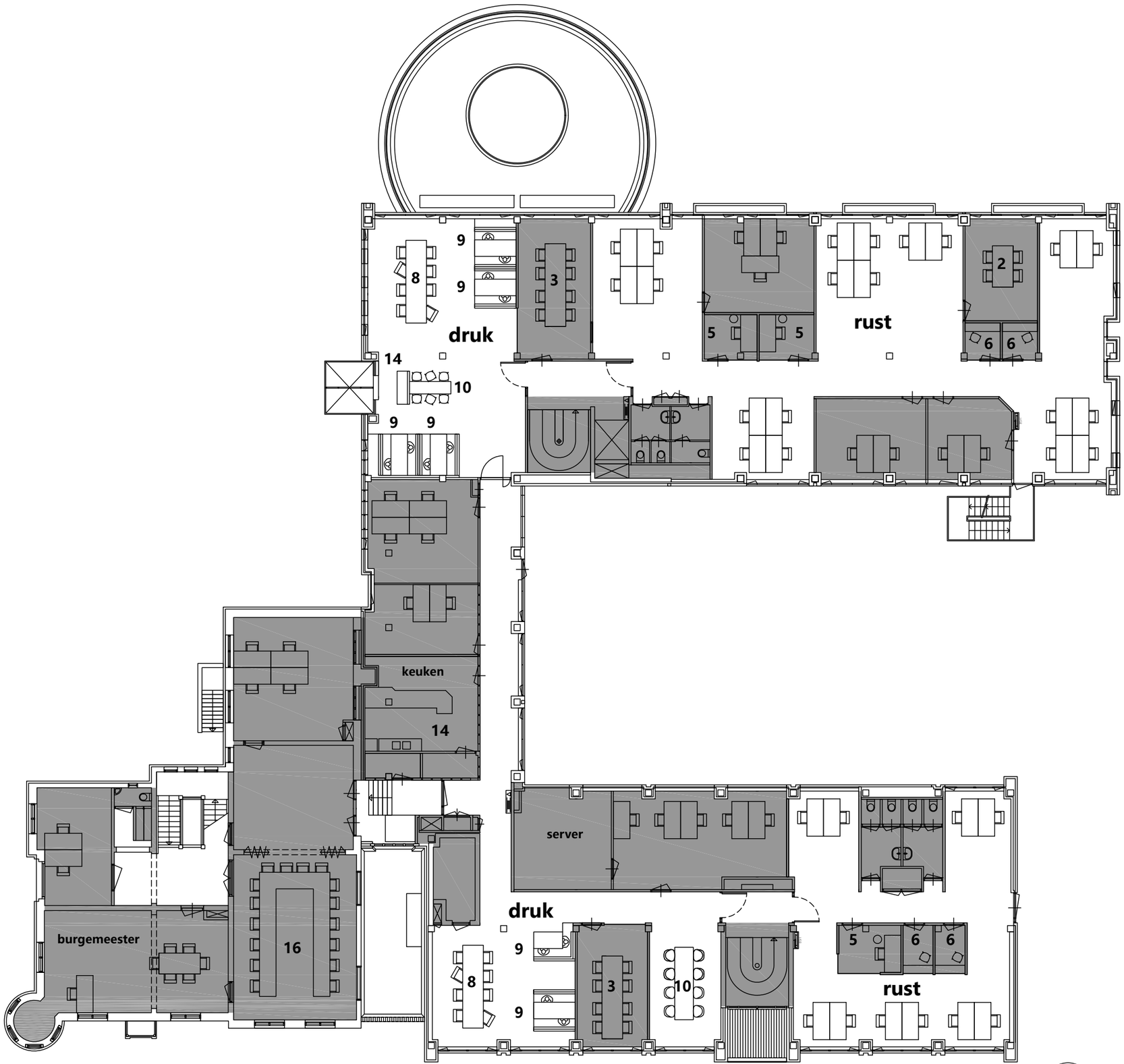
schaal 1:200

Deze plattegronden zijn verder uitgewerkt dan gebruikelijk is bij een Schetsontwerp.

We hebben in de plattegronden echter nog niet alle functies benoemd zoals in de legenda staan, dit wordt in het Voorontwerp gedaan.

In de plattegronden hebben we de dichte ruimten een grijsvlak gegeven om te laten zien welke plekken in het gebouw open zijn gemaakt.

1. spreekkamer publiek
2. spreekkamer
3. vergaderruimte
4. instructielokaal/vergaderruimte
5. concentratiewerkplek
6. belplek
7. samenwerkplek
8. aanlandplek
9. loungeplek
10. open overlegplek
11. werkcafé
12. EHBO/kolfruimte
13. repro
14. koffieautomaat
15. loketfunctie
16. trouwzaal/vergaderruimte
17. doucheruimte

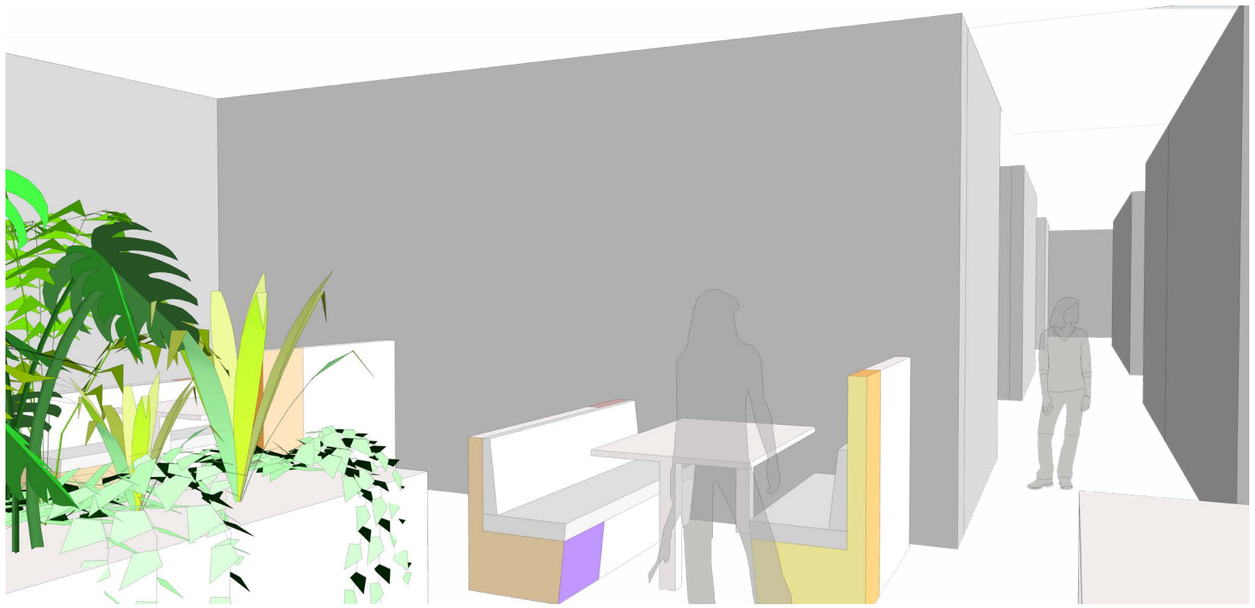
1. spreekkamer publiek
2. spreekkamer
3. vergaderruimte
4. instructielokaal/vergaderruimte
5. concentratiewerkplek
6. belplek
7. samenwerkplek
8. aanlandplek
9. loungeplek
10. open overlegplek
11. werkcafé
12. EHBO/kolfruimte
13. repro
14. koffieautomaat
15. loketfunctie
16. trouwzaal/vergaderruimte
17. doucheruimte

plattegrond **eerste verdieping** schaal 1:200

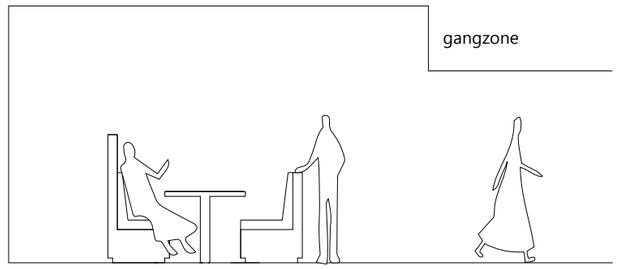

1. spreekkamer publiek
2. spreekkamer
3. vergaderruimte
4. instructielokaal/vergaderruimte
5. concentratiewerkplek
6. belplek
7. samenwerkplek
8. aanlandplek
9. loungeplek
10. open overlegplek
11. werkcafé
12. EHBO/kolfruimte
13. repro
14. koffieautomaat
15. loketfunctie
16. trouwzaal/vergaderruimte
17. doucheruimte

plattegrond **tweede verdieping** schaal 1:200

huiskamer met informele overlegplek

plafonds open maken boven de huiskamer

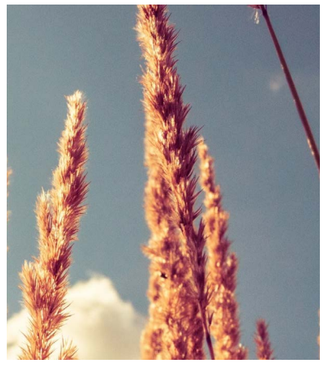
huiskamer eerste verdieping

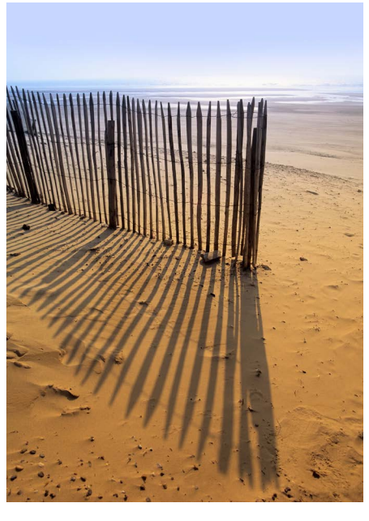
perspectieven Voorstraat

9 sfeerbeelden

Door de gebruikers is een aantal sfeerbeelden gekozen. Daarin werden de sferen rust, professioneel en natuurlijk het meest gekozen. Hierbij werd ook aangegeven dat het landschap waarin de nieuwe gemeente is gelegen ook een inspiratiebron kan zijn. Bijvoorbeeld het strand, de duinen en de bollenvelden. We doen hiernaast middels een collage een eerste voorzet.

Het doel is een werkomgeving te creëren waarin de medewerker zich thuis voelt en daar ook trots op is!

Er moet rekening mee gehouden worden dat de loungezitjes, aanlandtafels en lockers ook in de definitieve huisvesting gebruikt gaan worden. We geven deze maatwerk interieur elementen daarom een tijdloze sfeer, zodat ze ook over een aantal jaren qua beeld passen in de definitieve huisvesting.

10 aandachtspunten

In dit Schetsontwerp wordt de structuur vastgelegd voor de volgende fase, het Voorontwerp. Het is dus geen gedetailleerd plan. Bij de verdere uitwerking zullen we extra energie moeten steken in de vergelijking tussen de bestaande situatie en wat hiervan op tekening staat.

Hieronder noemen we enkele punten die in het Voorontwerp verder uitgewerkt/onderzocht moeten worden:

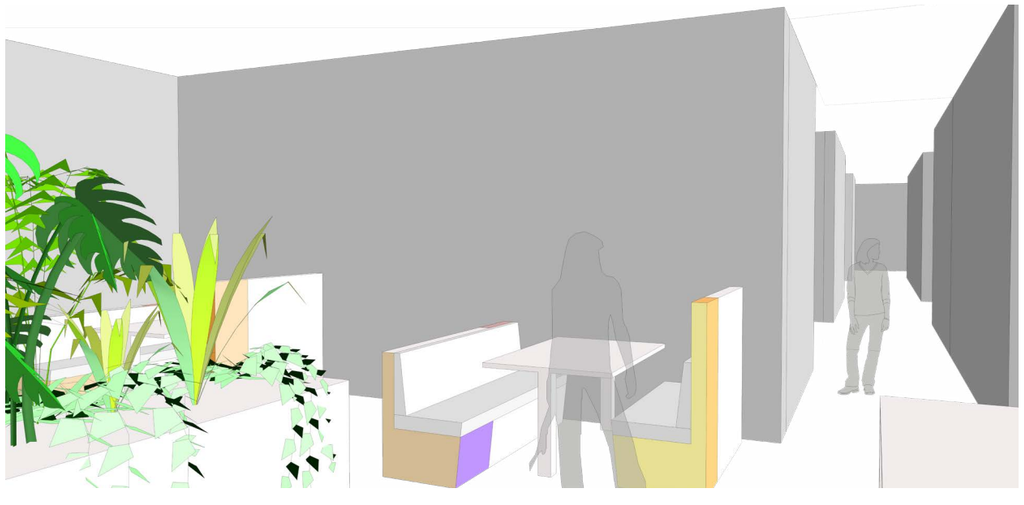
1 Brandscheidingen in de gebouwen controleren op tekening.
2 Installaties in de gebouwen controleren op tekening.
3 Analyse bestaande vloer-/plafond-/wandafwerkingen.
4 Inpassing vlekken afdelingen/teams organisatie in ontwerp.

Vanuit de projectgroep huisvesting zijn er een aantal aandachtspunten meegegeven die verwerkt moeten worden in het Voorontwerp:

1 De loketfunctie(s) moet(en) nog nader onderzocht worden.
2 Wat wordt het gebruik van de centrale hal Herenweg 4, worden daar bijvoorbeeld nog grote (burger) presentaties gehouden in de toekomst?
3 Kan de nieuwe pui onder de omloop verplaatst worden naar de plek tussen het trappenhuis en de toiletgroep (tussen as 6 en7)? Dan is het werkcafé afgesloten voor het publiek
4 Geef de multifunctionals (copy/scan) een goede plek in de gebouwen. Probeer de bestaande plekken te handhaven indien mogelijk.
5 Er is momenteel geen goede doucheruimte op de Voorstraat aanwezig.
6 Maak een ICT service desk in de ICT vlek
7 Verbeter de binnentuin in Noordwijk
8 Verbeter de fietsenstalling voor medewerkers in beide panden

Er zijn ten opzichte van het PvE een aantal functies nog niet verwerkt in dit Schetsontwerp. Dit zijn:

1 3 arbowerkplekken ontbreken
2 1 wachtruimte schoonmakers (Mare groep) Voorstraat ontbreekt
3 lockers per verdieping (nog niet getekend)
4 persoonlijk archief per vlek (nog niet getekend)
5 garderobes per verdieping (nog niet getekend)
6 er is momenteel geen lunchruimte op de Voorstraat opgenomen

Dit document is dankzij de proactieve houding van eenieder tot stand gekomen. Graag gaan we op eenzelfde wijze starten met de Voorontwerp fase!

colofon

RPS advies- en ingenieursbureau bv

Adres: Elektronicaweg 2
2628 XG Delft

Telefoon: 088-9904500

Team: Ron Termeer
Sander de Jong
Marianne Stolk
Helga Snel
Jeffrey Reule

Datum: 7 juni 2018
versie 4.0

Toelichting 5 strategieën versie 2.0

De eerste stap voor huisvesting voor de nieuwe gemeente Noordwijk

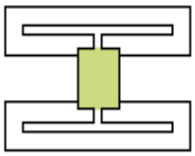
In het Schetsontwerp d.d. 25 mei 2018 worden 5 strategieën behandeld die leiden tot een model dat de basis vormt voor het Schetsontwerp. In deze notitie lichten we deze strategieën toe en geven we aan waarom er in de projectgroep huisvesting voor strategie 3 gekozen is.

Algemeen:

1. De fusiegemeente Noordwijk dient tijdelijk, voor de periode van ongeveer 3 jaar, gehuisvest te worden in de huidige gemeentehuizen in Noordwijk en Noordwijkerhout. De gehele locatie Goohorstlaan komt hiermee te vervallen.
2. Het streven is om in de tijdelijke huisvesting al zo dicht mogelijk te komen bij de uiteindelijke gewenste definitieve organisatie-werkwijze met bijhorend huisvestingsconcept.
3. De fusiegemeente Noordwijk stapt in de tijdelijke huisvesting over op een flexibel huisvestingsconcept en hanteert daarbij een werkpleknorm van 0,70 Arbo-werkplek per medewerker.
4. Er dient rekening te worden gehouden met de tijdelijke huisvesting en een daarbij horend beperkt budget.

We hebben als voorbeeld de bestaande eerste verdieping van de Voorstraat schetsmatig bij elke strategie uitgewerkt. Hierdoor worden de gevolgen van de strategie in het bestaande gebouw beter af te lezen.
De donkergrijze vlakken zijn de onderdelen die we alleen met zeer hoge kosten kunnen verplaatsen. Het is dus beter om deze te handhaven. De lichtgrijze vlakken zijn de gesloten ruimten.

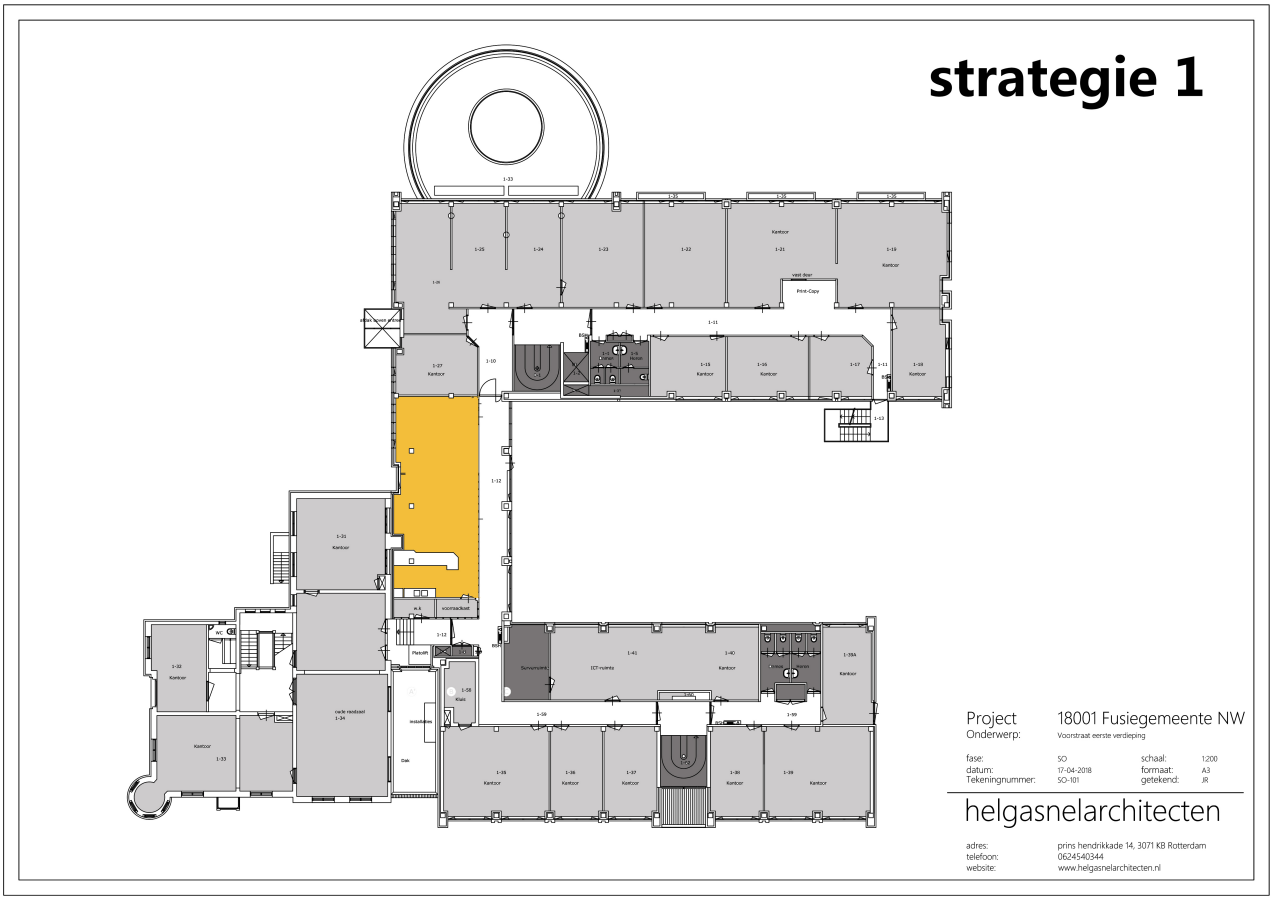
STRATEGIE 1 centrale plek verbouwen

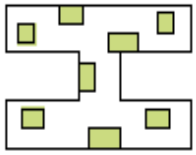
Strategie 1:

Er wordt centraal op elke verdieping een huiskamer/ontmoetingsplek gerealiseerd. Het overige deel van het gebouw blijft intact. Het is **niet** mogelijk om in deze strategie de Goohorstlaan als locatie te laten vervallen.

Nadeel: De werkplekken van de medewerkers blijven gehandhaafd, zijn geen proeftuin.
Voordeel: Door de beperkte verbouwing goed controle budget.

Hieronder hebben we de eerste verdieping van de Voorstraat als illustratie van strategie 1 schetsmatig uitgewerkt.

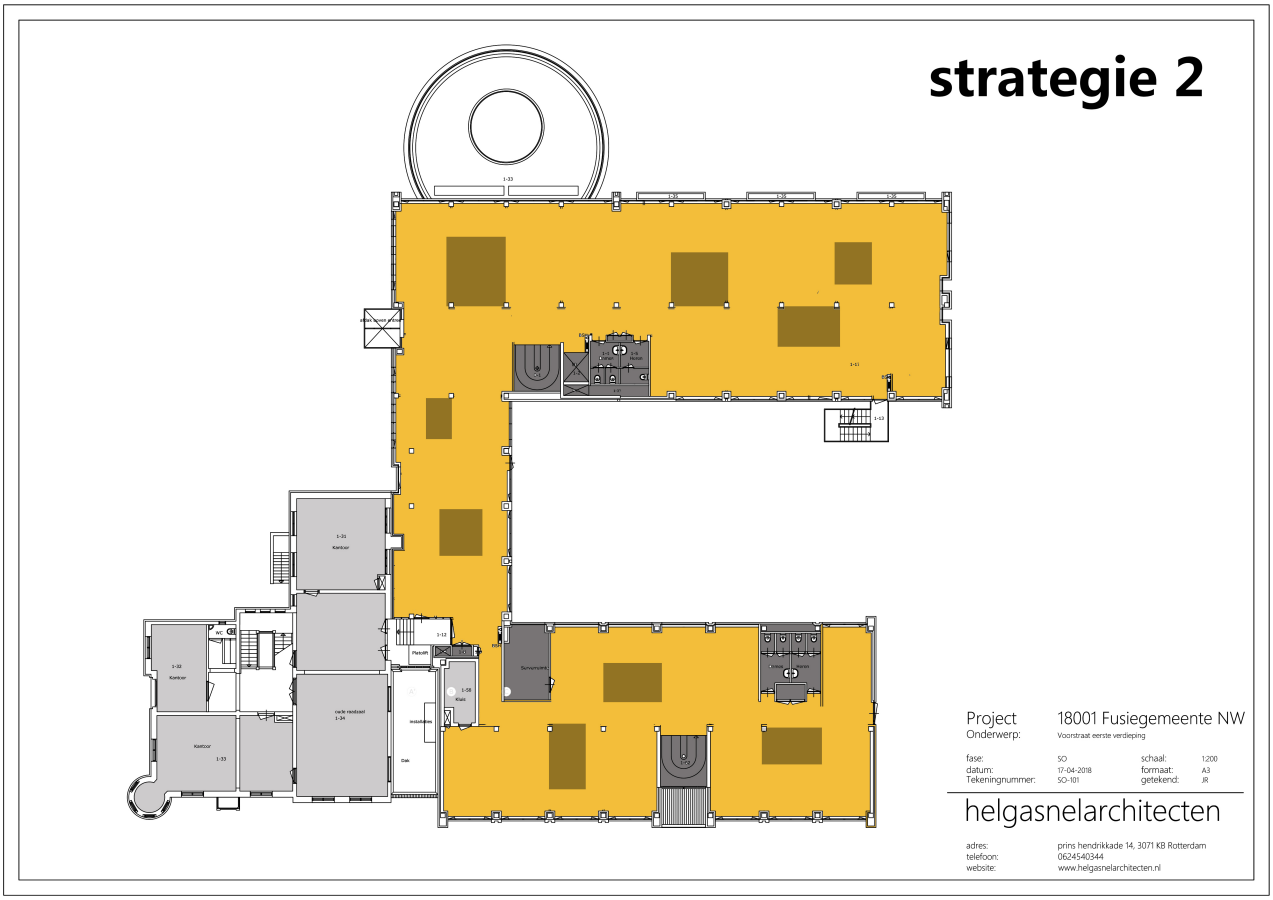
STRATEGIE 2 leeg gebouw voorzien van dichte volumes

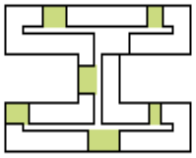
Strategie 2:

Alle niet dragende binnenwanden worden gesloopt om een totale vrije indeling te kunnen maken. Gesloten volumes, waarin gesloten functies als spreekkamers, gesloten 1 persoonswerkplekken en belplekken, breken de grote open ruimte op in kleinere halfgesloten ruimten waarin gewerkt wordt. Het is **goed** mogelijk om in deze strategie de Goohorstlaan als locatie te laten vervallen.

Nadeel: Dit is een grootschalige ingreep die (te) grote financiële/technische consequenties heeft en niet haalbaar is binnen de gestelde planning.
Voordeel: De werkplekken van de medewerkers zijn een optimale proeftuin.

Hieronder hebben we de eerste verdieping van de Voorstraat als illustratie van strategie 2 schetsmatig uitgewerkt.

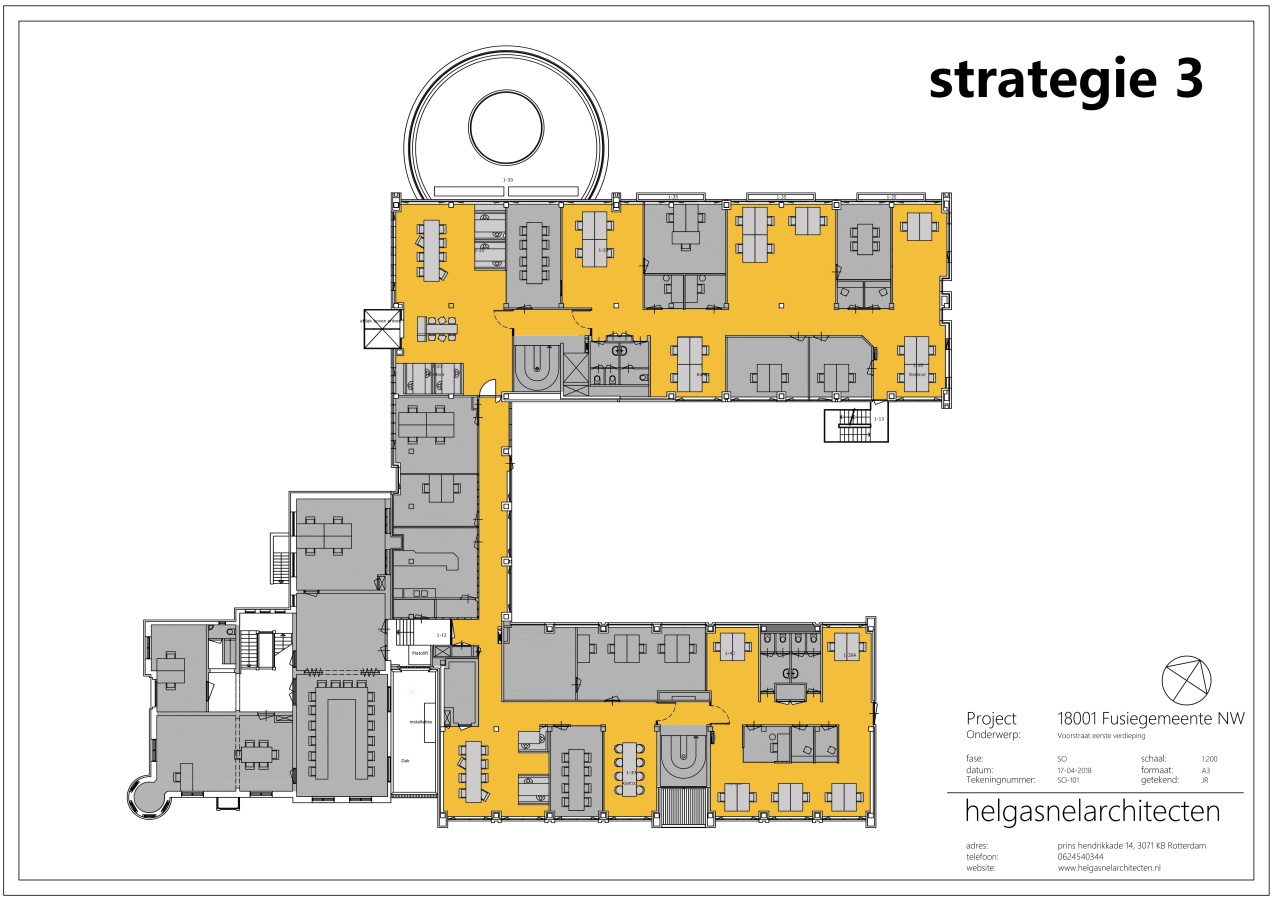
STRATEGIE 3 aan de gangen open ontmoetingsplekken

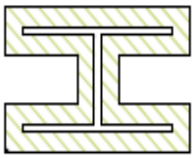
Strategie 3:

Plaatselijk worden gangwanden gesloopt om de ruimte te openen.
Het is **mogelijk** om in deze strategie de Goohorstlaan als locatie te laten vervallen.

Nadeel: Door de handhaving van bestaande onderdelen blijft de huidige sfeer voor een gedeelte van het gebouw gehandhaafd.
Voordeel: We maken op meerdere plekken het interieur open wat tot een mogelijke proeftuin kan leiden.

Hieronder hebben we de eerste verdieping van de Voorstraat als illustratie van strategie 3 schetsmatig uitgewerkt.

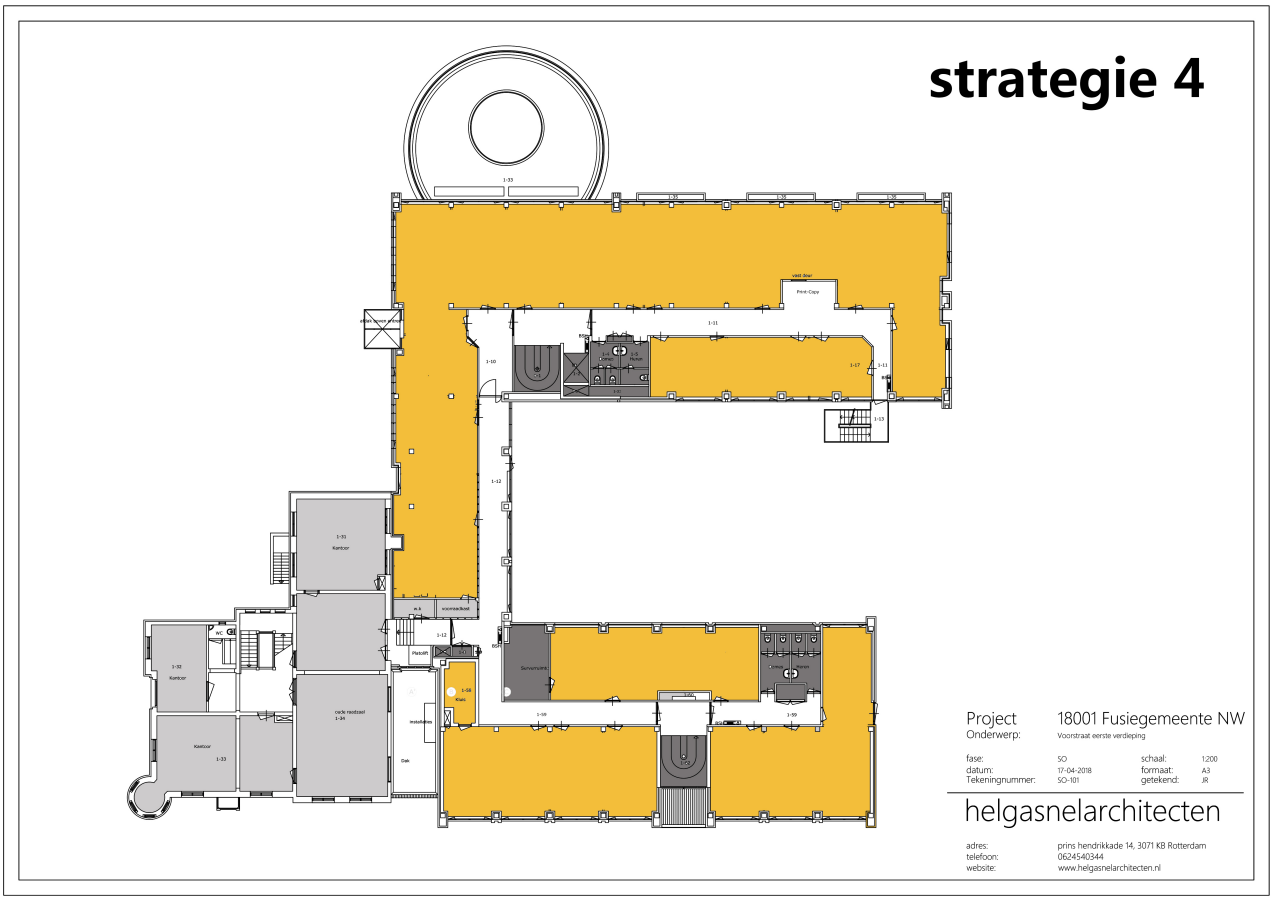
STRATEGIE 4 gangwanden handhaven, alle tussenwanden slopen

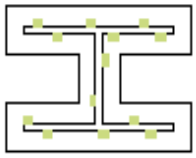
Strategie 4:

Alle tussenwanden worden gesloopt, behalve de gangwanden, deze blijven staan. Het is **niet** mogelijk om in deze strategie de Goohorstlaan als locatie te laten vervallen.

Nadeel: De gebouwen blijven een gesloten gangensysteem houden, waardoor interactie en onderlinge communicatie niet bevorderd worden. Daarnaast is het niet mogelijk om verschillende typen ruimten te maken die passen bij een proeftuin.
Voordeel: Het is technisch en budgettair een eenvoudige ingreep.

Hieronder hebben we de eerste verdieping van de Voorstraat als illustratie van strategie 4 schetsmatig uitgewerkt.

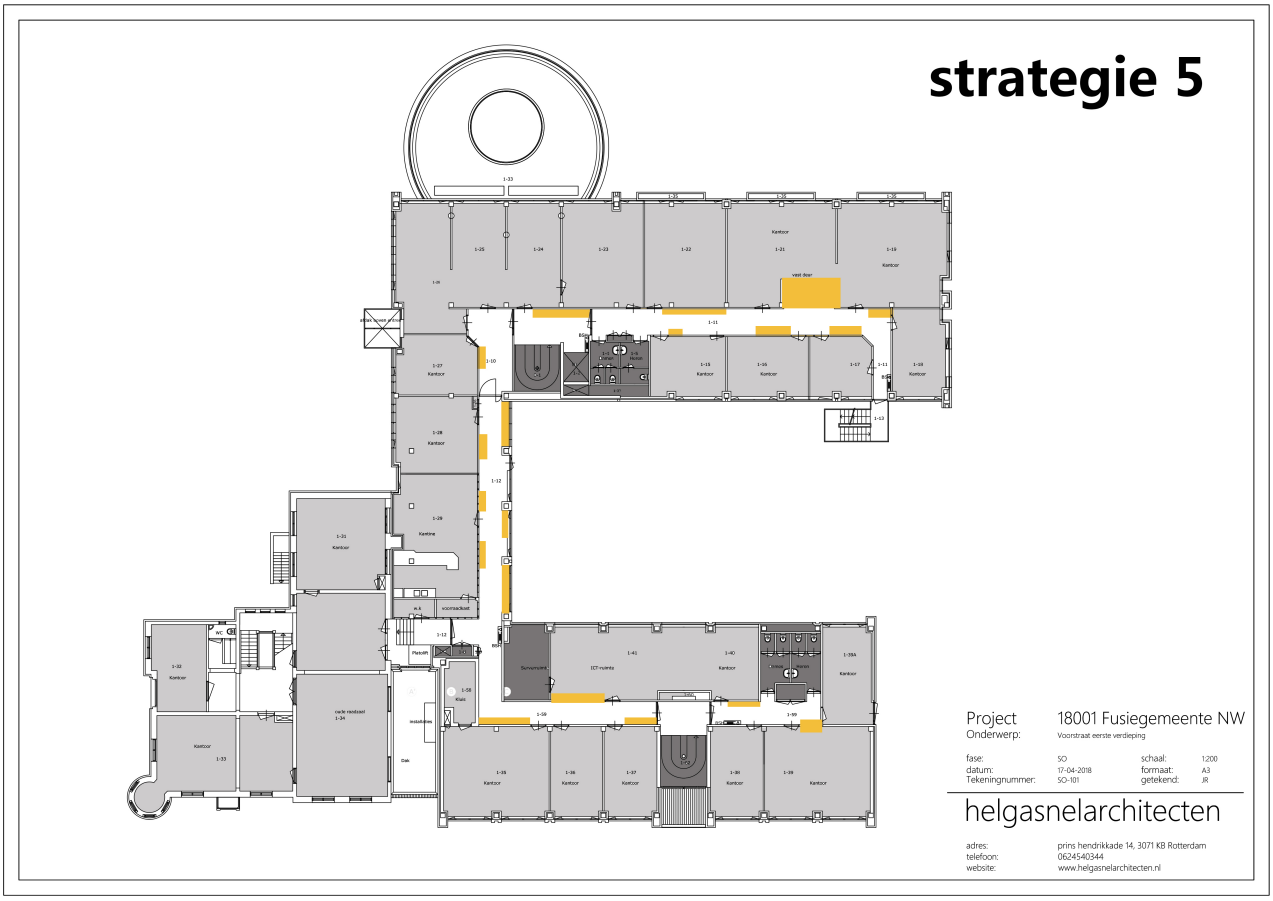
STRATEGIE 5 kleine ingrepen in de gangen

Strategie 5:

Er worden in/aan de gangwanden ontmoetingsplekken gerealiseerd. Het grootste deel van het gebouw blijft intact. Het is **niet** mogelijk om in deze strategie de Goohorstlaan als locatie te laten vervallen.

Nadeel: Deze ingrepen zijn niet te gebruiken als proeftuin en zijn mogelijk brandweer technisch een risico.
Voordeel: Het is technisch en budgettair een eenvoudige ingreep.

Hieronder hebben we de eerste verdieping van de Voorstraat als illustratie van strategie 5 schetsmatig uitgewerkt.

Aanbeveling:

Eén van de uitgangspunten is om de locatie Goohorstlaan te laten vervallen. Hiertoe moeten de circa 80 medewerkers in dit gebouw gehuisvest worden in de gebouwen aan de Herenweg of de Voorstraat.

De gebouwen aan de Herenweg en de Voorstraat moeten daarnaast geschikt gemaakt worden voor de uiteindelijke gewenste definitieve organisatie-werkwijze met bijhorend huisvestingsconcept. Hierbij moet de werkomgeving ruimte bieden aan de verschillende activiteiten. Zo worden bijvoorbeeld de overlegplekken op de kamers vervangen door gesloten spreekkamers in de omgeving van deze werkplekken. Hierdoor kan er efficiënter gebruik gemaakt worden van de beschikbare ruimte. Er moet dus een aantal ruimten in het bestaande gebouw aangepast worden. We moeten bouwstenen (werkplektypen) maken voor de bijhorende activiteiten.

Bovenstaande ingrepen zijn een voorwaarde om meer mensen op een goede en fijne manier te kunnen laten werken op een kleinere totaaloppervlakte. Je kunt niet de flexfactor van 0,7 hanteren en de structuur van een gang met daaraan gesloten werkruimten handhaven.

Strategie 2 is de meest optimale strategie om de proeftuin te realiseren. We maken de beschikbare velden volledig leeg en vullen deze daarna met dichte volumes (gesloten spreekplekken, concentratie plekken etc). We zijn vrij om daar een goede proeftuin in te realiseren. Maar omdat dit zo'n grootschalige ingreep is, zal deze niet binnen de gestelde planning gerealiseerd kunnen worden. Daarnaast heeft deze strategie ook zeer grote technische en financiële consequenties.

Strategie 3 is een variant waarbij de bestaande inrichting voor een gedeelte gehandhaafd blijft. Hierdoor is deze qua planning, technische en financiële consequenties beter passend binnen de gestelde uitgangspunten. Met behoud van een aantal bestaande elementen maken we een proeftuin en kunnen we deze met minder technische en financiële consequenties realiseren.

Strategie 3 heeft minder grote planning/financiële/technische consequenties dan strategie 2. In de projectgroep tijdelijke huisvesting is daarom besloten om **strategie 3 verder uit te werken**.

Hierbij zijn de volgende aandachtspunten meegegeven:

1. Probeer de open ruimte zo efficiënt mogelijk in te delen.
2. Probeer zoveel als mogelijk bestaande elementen te handhaven. Bijvoorbeeld pantry's en de plekken voor de multifunctionals (copy/printers).
3. Zorg ervoor dat nieuwe elementen als loungezitjes ook te gebruiken zijn in de definitieve huisvesting.

Bovenstaande aandachtspunten zijn in het Schetsontwerp d.d. 25 mei 2018 verwerkt.

Gemeente
Noordwijkerhout

Registratienummer
Z-18-47548
UIT-18-87017

Datum raadsvergadering
5 juli 2018

Opgesteld door
Hans Stapper

Ter bespreking in de Raad

Onderwerp
Regiodeal gebiedsontwikkeling ESTEC

Reden agendering
Bespreekpunt in de Raad in verband met de volgende vraag van het college:
“Wat vindt de Raad van de reservering door de huidige gemeente Noordwijk van € 3 miljoen voor de regiodeal gebiedsontwikkeling ESTEC?”

Inleiding en aanleiding:
In het kader van de Wet ahri zal de gemeente Noordwijk aan het College van Burgemeester en wethouders van Noordwijkerhout de vraag voorleggen of zij kan instemmen met de voorgenomen reservering van € 3 miljoen voor de regiodeal gebiedsontwikkeling ESTEC? Dit bedrag wordt gedekt uit de zgn. NUON-gelden.

Bestuurlijke achtergrond (relevante besluitvorming):
In het kader van de een te sluiten regiodeal over de gebiedsontwikkeling van ESTEC tussen Rijk, provincie Zuid-Holland en de gemeente Noordwijk wordt aan het College van Noordwijk voorgesteld om hiervoor € 3 miljoen beschikbaar te stellen. Rijk en Provincie zullen naar verwachting € 15 miljoen respectievelijk € 8 miljoen bijdragen aan deze regiodeal.
Het is de bedoeling om deze regiodeal nog voor de zomer van 2018 af te sluiten.
In het kader van de Wet arhi zal t.z.t. wordt aan het College van Noordwijkerhout gevraagd worden om met de reservering van deze € 3 miljoen in te stemmen. Het College wil echter hiervoor advies van de Raad van Noordwijkerhout.

Aanvullende informatie voor de commissie:
In 2017 is er een overleg gestart met diverse overheden, de private sector en ESA-ESTEC over de (door-)ontwikkeling van een Space Campus in Noordwijk met als centrale vraag: ‘Hoe kan de ontwikkeling van een campus bijdragen aan het behoud van ESA ESTEC voor Nederland en de versterking van de ruimtevaart sector?’. Op initiatief van gemeente Noordwijk en de provincie Zuid-Holland is er een onderzoek gestart naar het toekomstperspectief van zo’n campus. Wat is nodig? Wat is haalbaar? En hoe zou een ontwikkelprogramma eruit kunnen zien? En welke investeringen zijn hiervoor nodig? Doel was en is om de nieuwe gemeenteraad hierover in 2019 een voorstel voor te leggen.

Tegelijkertijd heeft het kabinet de ambitie uitgesproken om de gebiedsgerichte aanpak tussen Rijk en regio’s te versterken. In het regeerakkoord zijn zes opgaven specifiek benoemd. Behoud van ESTEC – technische hart van het European Space Agency (ESA) - voor Nederland is één van deze opgaven.
Het kabinet zet in op het behoud van ESTEC op de locatie in Noordwijk gezien het grote belang voor het internationale aanzien van de Nederlandse hightechindustrie. Daarom wordt er gekeken naar plannen die het Nederlandse gastheerschap versterken, zoals het vergroten van de aantrekkelijkheid van het terrein van ESTEC door het ontwikkelen van een internationale ontmoetingsplek. Het kabinet stelt hiervoor € 15 miljoen beschikbaar. Hiermee geeft Nederland een vernieuwingsimpuls aan het ESTEC-terrein.
Ook stelt het kabinet € 25 miljoen beschikbaar voor het extra inschrijven op de optionele programma’s van ESA in 2019. Doormiddel van een geo-return systeem - waarbij bedrijven uit de

ruimtevaartsector alleen opdrachten kunnen krijgen als hun land ook daadwerkelijk meebetaald aan het programma - wordt hierdoor geïnvesteerd in de Nederlandse ruimtevaartsector.

Het kabinet doet deze bijdragen binnen de afspraken van de regio envelop uit het regeerakkoord en wil een regiodeal sluiten met provincie Zuid-Holland en gemeente Noordwijk gericht op een bredere gebiedsontwikkeling. Deze brede gebiedsontwikkeling richt zich op de doorontwikkeling van het nabij ESTEC gelegen Space Business Park tot een Space Campus en versterkt de clustering van hightech ruimtevaartbedrijven in de “ruimtevaartruit” Noordwijk-Leiden-Den Haag-Delft en vergroot de (aantrekkings-)kracht van de regio.

Minister Schouten (LNV, verantwoordelijk voor de regio envelop) en staatssecretaris Keijzer (EZK, verantwoordelijk voor ruimtevaartbeleid) hebben de wens uitgesproken om voor het zomerreces tot deze regiodeal te komen.

De provincie Zuid-Holland heeft het voornemen om € 8 miljoen te reserveren voor de campus-ontwikkeling en besluit hier eind juni over.
De gemeenteraad van Noordwijk is gevraagd om geld te reserveren voor de bijdrage aan de regiodeal. In 2019 wordt een programma gepresenteerd voor de brede gebiedsontwikkeling en wordt de gemeenteraad gevraagd geld daadwerkelijk beschikbaar te stellen.

Noordwijk laat zien dat zij stevig wil investeren in het gebied: € 1 miljoen voor verbetering van de infrastructuur, € 1 miljoen voor de campusorganisatie / marketing & acquisitie en € 1 miljoen voor de ondersteuning private initiatieven.

Met de voornoemde regiodeal verbindt Noordwijk zich aan het gezamenlijk investeren in de gebiedsontwikkeling waardoor de doorontwikkeling van Space Business Park een grote impuls krijgt. Dit zal zeker leiden tot versterking van de ruimtevaartsector en tot vestiging van nieuwe bedrijven, nieuwe werknemers en extra bestedingen in Noordwijk en de regio.
Anderzijds betekent het reserveren van € 3 miljoen voor de regiodeal dat dit geld in de toekomst niet door de nieuwe gemeente Noordwijk voor andere dingen kan worden uitgegeven. Het voorstel raakt dus nu indirect al de gemeente Noordwijkerhout als fusiepartner. Daarom zal er op 22 juni 2018 bij ESTEC een informatiebijeenkomst worden georganiseerd voor beide raden.

Het voorstel komt op 12 juni 2018 in de B&W-vergadering van Noordwijk aan de orde en na instemming door het College op 5 juli 2018 ook in de Raad van de gemeente Noordwijk. Het traject in Noordwijkerhout loopt dus exact synchroon met dat in Noordwijk.

Het is de bedoeling om de regiodeal nog voor de zomer van 2018 af te sluiten

Uitkomsten advies en inspraak:
Niet van toepassing

Communicatie:
Niet van toepassing

Bijlage(n):
Geen

Noordwijkerhout, 12 juni 2018
burgemeester en wethouders,

T. Heijsteeg	drs. G. Goedhart
secretaris	burgemeester

Gemeente
Noordwijkerhout

Datum ontvangen
<datum>

Status
<aangenomen / verworpen / ingetrokken>

Stemmen
<Voor>

<Tegen>

Gemeenteraad

Motie

Opgesteld door
Marcel Wiebes

Onderwerp: Duinpolderweg en OV

De raad van de gemeente Noordwijkerhout in vergadering bijeen op 5 juli 2018

Constaterende dat:

- De vervoersbehoefte tussen Noordwijk, Noordwijkerhout, Hillegom, Hoofddorp en Schiphol sterk is gegroeid en in verband met de groei van het aantal woningen verder zal groeien;
- Een nieuw aan te leggen duin-polder verbinding als oplossing wordt voorgesteld om die vervoersbehoefte behoorlijk te kunnen bedienen.
- De voorgestelde opzet als Duinpolderweg en de publieke discussies er over sterk gericht zijn op automobiliteit, maar het openbaar vervoer nauwelijks aan de orde is.

Overwegend dat:

- Intensieve automobiliteit extreem belastend is voor het milieu en voor de bewoonde omgeving;
- Het autoverkeer ondanks de aanleg van veel-banige autowegen steeds meer vastloopt en dat dit tijdens de ochtend- en avondspits buitengewoon belastend is voor forensen;
- Voor de duin-polder verbinding een snelle buslijn over c.q. langs de Duinpolderweg naar model van de Haarlemse Zuidtangent, een reëel alternatief kan bieden;
- Dat de definitieve beslissing over het tracé en de inrichting nog geenszins genomen is en dat daarover Provincie Zuid-Holland begin september een hoorzitting houdt.

Roept het College op:

Het standpunt in te nemen dat bij de tracékeuze en de inrichting van de Duinpolderweg het belang en de mogelijkheden van het openbaar vervoer minstens zo zwaar wegen als die van het autoverkeer en dit standpunt krachtig in te brengen bij de politieke besluitvorming binnen Duin- en Bollenstreek en bij Provincie Zuid-Holland.

En gaat over tot de orde van de dag,

Fractie D66